Alfabetisk förteckning 5

Försäkringsrörelse 9

Förmedling och avtal 645

Specialförsäkring 845

Redovisning och rapportering 903

Allmän associationsrätt 1147

Etik och brott 1443

Sökord 1539

Att mångfaldiga innehållet i denna bok helt eller delvis är förbjudet enligt lagen om upphovsrätt. Förbudet gäller varje form av mångfaldigande genom tryckning, kopiering etc.

Försäkringsvolymen 2017/2018
Stockholm juli 2017
Utges av FAR AB ©

Box 6417, 113 82 Stockholm
Tel: 08-506 112 00. E-post: kundservice@far.se

Ansvarig redaktör: Paulina Stein
Sättning: Gullmar Malm
Tryck: CPI – Clausen & Bosse, Leck, Tyskland 2017

ISBN 978-91-87387-94-4

Förord

Försäkringsvolymen är en regelsamling som samlar EU-rätt, lagstiftning och föreskrifter som reglerar försäkringsverksamhet. Försäkringsvolymen utgör tillsammans med *Bankvolymen*, *Värdepappersvolymen*, *Börsvolymen* och *Aktiemarknadsnämndens uttalanden* Finansmarknadens regelsamlingar och kommer nu ut i en 25:e uppdaterad upplaga.

* * *

De särsvenska Solvens II-reglerna har trätt i kraft i samband med förra upplagan av denna bok. Det nya försäringsdistributionsdirektivet (IDD) ska implementeras i svensk rätt senast den 23 februari 2018. Direktivet återges i denna bok, men den svenska lagstiftningen sker först i höst. Lagändringarna beräknas vara i kraft på utsatt tid, alltså senast den 23 februari. När reglerna kommit kommer vi omgående att publicera dem på FAR Online.

Nytt för i år är de nya penningtvättsreglerna med en ny penningtvättslag. De nya reglerna innebär att fysiska och juridiska personer som utövar finansiell verksamhet har skyldighet att förebygga, upptäcka och förhindra penningtvätt och finansiering av terrorism i sin verksamhet. De innebär också att en ny lag om registrering av verkliga huvudmän införs, detta i syfte att öka insynen i och kontrollen av juridiska personer och konstruktioner.

Bland övriga nyheter kan nämnas att det kommit nya regler för värdepappersmarknaden. Med anledning av dessa påverkas en del regler på försäkringsområdet, däribland försäkringsförmedlingslagen.

* * *

Försäkringsvolymen är uppdaterad per den 1 juli 2017. Ändringar sedan föregående upplaga har markerats med streck i vänster marginal. Även bestämmelser som har beslutats men som träder i kraft vid en senare tidpunkt har tagits med. Ändringar som träder i kraft under juli och augusti finns endast med den nya lydelsen. Ändringar som träder i kraft senare finns dels med den per den 1 juli gällande lydelsen, dels med den kommande lydelsen. Den kommande lydelsen ligger då på raster, dvs. en svagt tonad bakgrund. Samtliga ändringar som träder i kraft efter den 1 juli har försetts med en not som anger ikraftträdandedatumet.

Boken är indelad ämnesvis i flikar och har därtill såväl en alfabetisk förteckning som ett sökordsregister. För att det enkelt ska gå att hitta motiven bakom lagändringarna återfinns en förteckning med lagens propositioner sist i varje lag.

* * *

På FAR Online finns alltid den senast uppdaterade versionen av de regler som ingår i denna bok. Perfekt för dig som alltid vill ha tillgång till den senaste informationen!

Dina åsikter är viktiga för oss! Alla synpunkter och önskemål inför kommande upplagor av böckerna är välkomna till bok@far.se.

Stockholm den 10 juli 2017

David Nylund
Förlagschef

Alfabetisk förteckning

EU-rätt

Distansförsäljning av finansiella tjänster till konsumenter, direktiv 2002/65/EG 818
Försäkringsdistribution, direktiv (EU) 2016/97 657
Försäkringsförmedling, direktiv 2002/92/EG 647
Försäkringsredovisningsdirektiv 91/674/EEG 921
Solvens II, direktiv 2009/138/EG 241
Solvens II, förordning (EU) 2015/35 11
Åtgärder för att förhindra att det finansiella systemet används för penningtvätt eller finansiering av terrorism, direktiv (EU) 2015/849 1445

Lagar och förordningar

A–D

Aktiebolagsförordning (2005:559) 1300
Aktiebolagslag (2005:551) 1149
Allmänna pensionsfonder, lag (2000:192) 847
Arbetstagarinflytande i europabolag, lag (2004:559) 1332
Arbetstagarinflytande i europakooperativ, lag (2006:477) 1418
Bokföringslag (1999:1078) 905
Byte av redovisningsvaluta i finansiella företag, lag (2000:35) 919
Diskrimineringslag (2008:567) – utdrag 793
Distansavtal och avtal utanför affärslokaler, lag (2005:59) 829
Dödande av förkommen handling, lag (2011:900) 839

E–F

Ekonomiska föreningar, förordning (1987:978) 1396
Ekonomiska föreningar, lag (1987:667) 1343
Europabolag, förordning (2004:703) 1329
Europabolag, lag (2004:575) 1321
Europakooperativ, förordning (2006:922) 1415
Europakooperativ, lag (2006:595) 1406
Filialer, utländska m.m., förordning (1992:308) 1437
Filialer, utländska m.m., lag (1992:160) 1430
Finansiella konglomerat, särskild tillsyn över, lag (2006:531) 629
Finansiell rådgivning till konsumenter, lag (2003:862) 811
Färdigställandeskydd, lag (2014:227) 883
Försäkringsavtalslag (2005:104) 743
Försäkringsförmedling, förordning (2005:411) 710
Försäkringsförmedling, lag (2005:405) 695
Försäkringsrörelseförordning (2011:257) 512
Försäkringsrörelselag (2010:2043) 401

I–R

Införande av aktiebolagslagen, lag (2005:552) 1298
Införande av försäkringsrörelselagen, lag (2010:2044) 508
Offentlighets- och sekretesslag (2009:400) – utdrag 533
Patientskadelag (1996:799) 885
Penningtvätt och finansiering av terrorism, åtgärder mot, förordning (2009:92) 1506
Penningtvätt och finansiering av terrorism, åtgärder mot, lag (2017:630) 1485
Registrering av verkliga huvudmän, förordning (2017:667) 1525
Registrering av verkliga huvudmän, lag (2017:631) 1520

S–T

Sjätte AP-fonden, lag (2000:193) 858
Socialförsäkringsbalk (2010:110) – utdrag 862
Straff för finansiering av särskilt allvarlig brottslighet i vissa fall, lag (2002:444) 1529
Styrelserepresentation för de privatanställda, lag (1987:1245) 1317
Särskild tillsyn över finansiella konglomerat, lag (2006:531) 629
Tillämplig lag för vissa försäkringsavtal, lag (1993:645) 792
Trafikförsäkringsförordning (1976:359) 898
Trafikskadelag (1975:1410) 889
Tryggande av pensionsutfästelse m.m., lag (1967:531) 868

U–Å

Utländska filialer m.m., förordning (1992:308) 1437
Utländska filialer m.m., lag (1992:160) 1430
Utländska försäkringsgivares och tjänstepensionsinstituts verksamhet i Sverige, lag (1998:293) 605
Vissa avtalsvillkor för rättsskyddsförsäkring, lag (1993:1303) 902
Vissa årsredovisningsfrågor, förordning (1995:1633) 988
Årsredovisning i försäkringsföretag, lag (1995:1560) 990
Årsredovisning i kreditinstitut, värdepappersbolag och försäkringsföretag, förordning (1995:1600) 1009
Årsredovisningslag (1995:1554) 945
Åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism, förordning (2009:92) 1506
Åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism, lag (2017:630) 1485

Finansinspektionen

FFFS 1993:6 Avgränsning av understödsförenings verksamhet gentemot affärsmässigt driven försäkringsrörelse 591
FFFS 1998:22 Riktlinjer för hantering av etiska frågor hos institut som står under inspektionens tillsyn 1531
FFFS 2004:4 Finansiell rådgivning till konsumenter 813
FFFS 2004:10 Revisorer förordnade av Finansinspektionen 602
FFFS 2005:1 Styrning och kontroll av finansiella företag 592

FFFS 2005:11 Försäkringsförmedling 719
FFFS 2007:24 Försäkringstekniska grunder 878
FFFS 2011:14 Rapportering av ägares kvalificerade innehav och ägarintressen 1143
FFFS 2011:26 Särskild tillsyn över finansiella konglomerat 643
FFFS 2011:27 Förenklad årsredovisning i försäkringsföretag som har dispens 1058
FFFS 2011:39 Information som gäller försäkring och tjänstepension 794
FFFS 2013:8 Normalplan för skadeförsäkringsföretags beräkning av säkerhetsreserv 598
FFFS 2015:8 Försäkringsrörelse 538
FFFS 2015:9 Försäkringsföretag som har beviljats undantag beroende på storlek 580
FFFS 2015:10 Försäkringsgivare från tredje land som driver verksamhet i Sverige 626
FFFS 2015:11 Placeringsriktlinjer och konsekvensanalys för pensionsstiftelser 881
FFFS 2015:12 Årsredovisning i försäkringsföretag 1012
FFFS 2015:13 Tillsynsrapportering för försäkringsrörelse 1084
FFFS 2015:21 Övergångsregler för försäkringsrörelse 572
FFFS 2015:22 Eurokurs på försäkringsområdet 604
FFFS 2016:21 Ersättningspolicy i understödsföreningar, börser och clearingorganisationer 1533
FFFS 2017:11 Åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism 1512

Försäkringsrörelse

EU-rätt

Solvens II, förordning (EU) 2015/35 11

Solvens II, direktiv 2009/138/EG 241

Lagar och förordningar

Försäkringsrörelselag (2010:2043) 401

Införande av försäkringsrörelselagen, lag (2010:2044) 508

Försäkringsrörelseförordning (2011:257) 512

Offentlighets- och sekretesslag (2009:400) – utdrag 533

Finansinspektionen

FFFS 2015:8 Försäkringsrörelse 538

FFFS 2015:21 Övergångsreglering för försäkringsrörelse 572

FFFS 2015:9 Försäkringsföretag som har beviljats undantag beroende på storlek 580

Understödsföreningar

FFFS 1993:6 Avgränsning av understödsförenings verksamhet gentemot affärsmässigt driven försäkringsrörelse 591

FFFS 2005:1 Styrning och kontroll av finansiella företag 592

Försäkringstekniska frågor

FFFS 2013:8 Normalplan för skadeförsäkringsföretags beräkning av säkerhetsreserv 598

Särskilt förordnade revisorer

FFFS 2004:10 Revisorer förordnade av Finansinspektionen 602

Eurokurs

FFFS 2015:22 Eurokurs på försäkringsområdet 604

Utländska försäkringsgivare

Utländska försäkringsgivares och tjänstepensionsinstituts verksamhet i Sverige, lag (1998:293) 605

FFFS 2015:10 Försäkringsgivare från tredje land som driver verksamhet i Sverige 626

Finansiella konglomerat

Särskild tillsyn över finansiella konglomerat, lag (2006:531) 629

FFFS 2011:26 Särskild tillsyn över finansiella konglomerat 643

KOMMISSIONENS DELEGERADE FÖRORDNING (EU) 2015/35

Rörelse

Komplettering av Solvens II-direktivet om upptagande och utövande av försäkringsverksamhet

(senast ändrad genom förordning (EU) 2017/669)

Avdelning I	***Värdering och riskbaserade kapitalkrav (pelare I), förbättrad styrning (pelare II), ökad insyn (pelare III)***	26
Kapitel I	**Allmänna bestämmelser**	26
Avsnitt 1	Definitioner och allmänna principer	26
Avsnitt 2	Externa kreditvärderingar	30
Kapitel II	**Värdering av tillgångar och skulder**	32
Kapitel III	**Bestämmelser om försäkringstekniska avsättningar**	36
Avsnitt 1	Allmänna bestämmelser	36
Avsnitt 2	Datakvalitet	37
Avsnitt 3	Metoder för att beräkna de försäkringstekniska avsättningarna	39
Avsnitt 4	Riskfria räntesatser för relevanta durationer	47
Avsnitt 5	Klasser	51
Avsnitt 6	Proportionalitet och förenklingar	52
Kapitel IV	**Kapitalbas**	54
Avsnitt 1	Fastställande av kapitalbasmedel	54
Avsnitt 2	Klassificering av kapitalbasmedel	57
Avsnitt 3	Krav för medräkning av kapitalbasmedel	65
Kapitel V	**Standardformel för solvenskapitalkravet**	66
Avsnitt 1	Allmänna bestämmelser	66
Avsnitt 2	Riskmodulen för skadeförsäkring	79
Avsnitt 3	Riskmodulen för livförsäkring	95
Avsnitt 4	Riskmodul för sjukförsäkring	99
Avsnitt 5	Marknadsriskmodul	113
Avsnitt 6	Modul för motpartsrisk	135
Avsnitt 7	Riskmodulen för immateriell tillgång	145
Avsnitt 8	Operativ risk	145
Avsnitt 9	Justering för förlusttäckningskapaciteten hos försäkringstekniska avsättningar och uppskjutna skatter	147
Avsnitt 10	Riskreduceringstekniker	148
Avsnitt 11	Separata fonder	153
Avsnitt 12	Företagsspecifika parametrar	154
Avsnitt 13	Förfarande för uppdatering av korrelationskoefficienter	156
Kapitel VI	**Solvenskapitalkrav – fullständiga och partiella interna modeller**	156
Avsnitt 1	Definitioner	156
Avsnitt 2	Användningskrav	157
Avsnitt 3	Statistiska kvalitetsnormer	158
Avsnitt 4	Kalibrering	162
Avsnitt 5	Integration av partiella interna modeller	163
Avsnitt 6	Resultatanalys	164
Avsnitt 7	Validering	164
Avsnitt 8	Dokumentation	165
Avsnitt 9	Externa modeller och uppgifter	167
Kapitel VII	**Minimikapitalkrav**	167
Kapitel VIII	**Investeringar i värdepapperiseringspositioner**	171
Kapitel IX	**Företagsstyrningssystem**	174
Avsnitt 1	Företagsstyrningssystemets beståndsdelar	174
Avsnitt 2	Funktioner	181

Avsnitt 3	Lämplighetskrav	183
Avsnitt 4	Uppdragsavtal	184
Avsnitt 5	Styrdokument för ersättningar	186
Kapitel X	**Kapitaltillägg**	187
Avsnitt 1	Omständigheter för att fastställa kapitaltillägg	187
Avsnitt 2	Metoder för att beräkna kapitaltillägg	188
Kapitel XI	**Förlängning av återhämtningsperioden**	191
Kapitel XII	**Offentliggöranden**	192
Avsnitt 1	Rapporten om solvens och finansiell ställning: struktur och innehåll	192
Avsnitt 2	Rapporten om solvens och finansiell ställning: icke-offentliggörande av information	198
Avsnitt 3	Rapporten om solvens och finansiell ställning: tidsramar, offentliggörande och uppdateringar	198
Kapitel XIII	**Regelbunden tillsynsrapportering**	200
Avsnitt 1	Detaljer och innehåll	200
Avsnitt 2	Tidsramar och lämnande av information	206
Kapitel XIV	**Tillsynsmyndigheternas öppenhet och ansvar**	207
Kapitel XV	**Specialföretag**	208
Avsnitt 1	Auktorisation	208
Avsnitt 2	Obligatoriska avtalsvillkor	208
Avsnitt 3	Företagsstyrningssystem	209
Avsnitt 4	Tillsynsrapportering	210
Avsnitt 5	Solvenskrav	210
Avdelning II	***Försäkringsgrupper***	212
Kapitel I	**Solvensberäkning på gruppnivå**	212
Avsnitt 1	Solvens på gruppnivå: Val av beräkningsmetod och allmänna principer	212
Avsnitt 2	Solvens på gruppnivå: beräkningsmetoder	215
Kapitel II	**Interna modeller för beräkningen av det sammanställda solvenskapitalkravet på gruppnivå**	219
Avsnitt 1	Fullständiga och partiella interna modeller som enbart används för att beräkna solvenskapitalkravet på gruppnivå	219
Avsnitt 2	Användning av en gruppintern modell	222
Kapitel III	**Tillsyn över solvens på gruppnivå för grupper med centraliserad riskhantering**	224
Kapitel IV	**Samordning av grupptillsynen**	225
Avsnitt 1	Tillsynskollegier	225
Avsnitt 2	Utbyte av upplysningar	226
Avsnitt 3	Tillsyn över nationella eller regionala undergrupper	227
Kapitel V	**Offentliggöranden**	227
Avsnitt 1	Gruppens rapport om solvens och finansiell ställning	227
Avsnitt 2	En enda rapport om solvens och finansiell ställning	229
Kapitel VI	**Gruppens tillsynsrapportering**	231
Avsnitt 1	Regelbunden rapportering	231
Avsnitt 2	Rapportering om riskkoncentrationer och transaktioner inom gruppen	233
Avdelning III	***Tredjeländers likvärdighet och slutbestämmelser***	234
Kapitel I	**Företag som bedriver återförsäkringsverksamhet med huvudkontor i ett tredjeland**	234
Kapitel II	**Anknutna försäkrings- och återförsäkringsföretag i tredjeland**	236
Kapitel III	**Försäkrings- och återförsäkringsföretag med moderföretag utanför unionen**	237
Kapitel IV	**Slutbestämmelser**	240
Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser för ändringsrättsakter		240

Europeiska kommissionen har antagit denna förordning

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt,

med beaktande av direktiv 2009/138/EG, särskilt artiklarna 31.4, 35.9, 37.6, 37.7, 50.1 a, 50.1 b, 50.2 a, 50.2 b, 50.3, 56, 75.2, 75.3, 86.1 a–i, 86.2 a, 86.2 b, 92.1, 92.1 a, 97.1, 97.2, 99 a, 99 b, 109 a.5, 111.1 a–f, 111.1 g–q, 114.1 a, 114.1 b, 126, 127, 130, 135.2 a, 135.2 b, 135.2 c, 135.3, 143.1, 172.1, 211.2, 216.7, 217.3, 227.3, 234, 241 a, 241 b, 241 c, 244.4, 244.5, 245.4, 245.5, 248.7, 248.8, 249.3, 256.4, 260.2 och 308 b.13, och

av följande skäl:

1. Vid tillämpning av kraven i denna förordning bör arten och omfattningen av och komplexiteten hos de inneboende riskerna i varje försäkrings- eller återförsäkringsföretags verksamhet beaktas. Bördan och komplexiteten som åläggs försäkringsföretag bör stå i proportion till deras riskprofil. Vid tillämpning av kraven i denna förordning bör information anses som materiell om uppgifterna skulle kunna påverka beslutsprocessen hos eller den bedömning som görs av de avsedda användarna av denna information.
2. För att motverka en övertro på extern kreditvärdering bör försäkrings- och återförsäkringsföretag sträva efter att göra egna kreditbedömningar av alla sina exponeringar. Mot bakgrund av proportionalitetsprincipen bör emellertid försäkrings- och återförsäkringsföretag endast vara skyldiga att göra egna kreditvärderingar av sina större eller mer komplicerade exponeringar.
3. Tillsynsmyndigheterna bör säkerställa att försäkrings- eller återförsäkringsföretaget vidtar lämpliga åtgärder för att utarbeta interna modeller som omfattar kreditrisk när exponeringar är betydande i absoluta termer och de samtidigt har ett stort antal betydande motparter. För detta ändamål bör tillsynsmyndigheterna tillämpa en harmoniserad metod för att definiera vad som avses med exponeringar som är betydande i absoluta termer och ett stort antal betydande motparter.
4. För att undvika risken för missvisande uppskattningar av kreditrisken från de försäkrings- och återförsäkringsföretags sida som inte använder en godkänd intern modell för att beräkna kreditrisken i sitt solvenskapitalkrav bör egna kreditvärderingar inte leda till lägre kapitalkrav än de som härrör från extern kreditvärdering.
5. För att undvika alltför stor förlitan på kreditvärdering då exponeringarna avser ett annat försäkrings- eller återförsäkringsföretag skulle användningen av kreditvärderingar för att beräkna kapitalkrav enligt standardformeln kunna ersättas av en hänvisning till motpartens solvenssituation (solvenskvotmetoden). Ett sådant tillvägagångssätt skulle kräva en kalibrering som baseras på de solvenskapitalkrav och medräkningsbara belopp i kapitalbasen för att täcka dessa solvenskapitalkrav som ska tillämpas när Solvens II har införts. Solvenskvotmetoden bör begränsas till försäkrings- och återförsäkringsföretag som inte är kreditvärderade.
6. För att säkerställa att de värderingsstandarder som används för tillsynsändamål är förenliga med den internationella utvecklingen på redovisningsområdet bör försäkrings- och återförsäkringsföretag använda de marknadsbaserade värderingsmetoder som anges i de internationella redovisningsstandarder som antagits av kommissionen i enlighet med förordning (EG) nr 1606/2002, om inte företaget är skyldigt att använda en särskild beräkningsmetod för en viss tillgång eller skuld eller har rätt att använda metoder som grundar sig på den beräkningsmetod som det använder vid upprättandet av sin finansiella redovisning.
7. Försäkrings- och återförsäkringsföretagens värdering av tillgångar och skulder enligt de marknadsbaserade metoder som anges i de internationella redovisningsstandarder som antagits av kommissionen i enlighet med förordning (EG) nr 1606/2002 bör följa en värderingshierarki med noterade marknadspriser på aktiva marknader för identiska tillgångar eller skulder som standardmetod för värdering, för att säkerställa att tillgångar och skulder värderas till det belopp för vilket de skulle kunna utväxlas i fråga om tillgångar eller överlåtas eller regleras i fråga om skulder mellan kunniga parter som är oberoende av varandra och som har ett intresse av att transaktionen genomförs på affärsmässiga grunder. Detta tillvägagångssätt bör tillämpas av företag oavsett om internationella eller andra värderingsmetoder följer en annan värderingshierarki.
8. Försäkrings- och återförsäkringsföretagen bör redovisa och värdera uppskjutna skattefordringar och uppskjutna skatteskulder i förhållande till alla poster som redovisas för solvensändamål eller i skattedeklarationen, för att säkerställa att alla belopp som skulle kunna ge upphov till framtida skattebetalningar täcks.
9. Värderingen av försäkrings- och återförsäkringsförpliktelser bör omfatta förpliktelser som rör befintlig försäkrings- och återförsäkringsverksamhet. Förpliktelser avseende framtida verksamhet bör inte tas med i värderingen. Om försäkrings- och återförsäkringsavtal omfattar försäkringstagares optioner att införa, förnya, förlänga, öka eller återuppta försäkrings- eller återförsäkringsskyddet eller möjligheter för företaget att säga upp avtalet eller ändra premier eller förmåner, bör en avtalsgräns fastställas för att ange huruvida den ytterligare förpliktelse som härrör från dessa alternativ betraktas som befintlig eller framtida verksamhet.

10. I syfte att fastställa överföringsvärdet för försäkrings- och återförsäkringsförpliktelser bör värderingen av skyldigheter beakta framtida kassaflöden som är hänförliga till avtalens förnyelseoption, oavsett deras lönsamhet, såvida inte förnyelseoptionen betyder att försäkrings- eller återförsäkringsföretaget ur ett ekonomiskt perspektiv skulle ha samma rätt att fastställa premier och förmåner för det förnyade avtalet som de som gäller för ett nytt avtal.
11. För att säkerställa att analysen av försäkrings- eller återförsäkringsföretagets finansiella ställning inte snedvrids kan de försäkringstekniska avsättningarna för en portfölj av försäkrings- och återförsäkringsförpliktelser vara negativa. Beräkningen av försäkringstekniska avsättningar bör inte ha ett minimivärde på noll.
12. Överföringsvärdet för en försäkrings- eller återförsäkringsförpliktelse får understiga de underliggande avtalens återköpsvärde. Värdet av försäkringstekniska avsättningar bör inte begränsas nedåt av återköpsvärdet.
13. I syfte att få fram försäkringstekniska avsättningar som motsvarar försäkrings- och återförsäkringsförpliktelsernas överföringsvärde bör beräkningen av bästa skattning beakta den framtida utvecklingen, t.ex. de demografiska, juridiska, medicinska, tekniska, sociala, miljömässiga och ekonomiska förändringar som kommer att påverka de in- och utflöden av likvida medel som krävs för att reglera förpliktelserna.
14. För att få till stånd en bästa skattning som motsvarar det sannolikhetsvägda genomsnittet för de framtida kassaflöden som avses i artikel 77.2 i direktiv 2009/138/EG bör alla osäkerhetsfaktorer i kassaflödena beaktas i den kassaflödesprognos som används vid beräkning av bästa skattning.
15. Valet av metod för att beräkna bästa skattning bör stå i proportion till arten och omfattningen av och komplexiteten hos de risker som försäkrings- eller återförsäkringsföretaget täcker. Valet av metoder för att beräkna bästa skattning omfattar simuleringsteknik samt deterministiska och analytiska metoder. För vissa livförsäkringsavtal, särskilt om de ger upphov till diskretionära förmåner knutna till avkastningen från investeringar eller om de omfattar finansiella garantier och avtalade optioner, kan simuleringsmetoder leda till en lämpligare beräkning av bästa skattning.
16. Om försäkrings- och återförsäkringsavtal omfattar finansiella garantier och optioner kan nuvärdet av kassaflöden som uppstår genom sådana avtal bero både på förväntade resultat av framtida händelser och utvecklingstendenser och på hur det faktiska utfallet i vissa scenarier skulle kunna avvika från det förväntade resultatet. De metoder som används för att beräkna bästa skattning bör beakta sådana beroenden.
17. Vid fastställandet av framtida diskretionära förmåner bör de förmåner från försäkrings- och återförsäkringsavtal som utbetalas utöver de garanterade förmånerna och som härrör från försäkringstagarens rätt till andel i överskott beaktas. Indexreglerade förmåner eller fondförsäkringsförmåner bör inte beaktas.
18. Beräkningen av riskmarginalen bör grunda sig på antagandet att hela portföljen av försäkrings- och återförsäkringsförpliktelser överförs till ett annat försäkrings- eller återförsäkringsföretag. I synnerhet bör diversifieringen av hela portföljen beaktas vid beräkningen.
19. Beräkningen av riskmarginalen bör grundas på en beräkning av solvenskapitalkravet med hänsyn till riskreduceringen från återförsäkringsavtal och specialföretag. Separata beräkningar av riskmarginalen brutto och netto av återförsäkringsavtal och specialföretag bör inte föreskrivas.
20. Justeringen av kreditrisk till de riskfria basräntesatserna bör härledas från marknadsräntor som återger den kreditrisk som återspeglas i den rörliga räntan för ränteswappar. För detta ändamål och i syfte att anpassa beräkningen av justeringen till praxis på marknaden och rådande marknadsvillkor liknande dem som rådde vid tidpunkten för antagandet av direktiv 2014/51/EU, särskilt för euron, bör marknadsräntan motsvara interbankräntan vid försäljning för tre månaders löptid.
21. Under marknadsvillkor liknande dem vid tidpunkten för antagandet av direktiv 2014/51/EU, och vid fastställande av den sista förfallodag då marknader för obligationer inte längre är djupa, likvida och transparenta i enlighet med artikel 77a i direktiv 2009/138/EG, bör marknaderna för obligationer som uttryckts i euro inte anses vara djupa och likvida om den sammanlagda volymen av obligationer med löptider som är längre än eller lika med den senaste löptiden motsvarar mindre än 6 % av volymen av alla obligationer på den marknaden.
22. Då ingen tillförlitlig kreditspread kan härledas från standardstatistik, som vid fall av exponeringar mot statspapper, bör den grundläggande räntedifferensen för beräkning av matchningsjusteringen och volatilitetsjusteringen vara lika med den del av det långfristiga genomsnittet av räntespreaden över de riskfria räntesatserna som anges i artikel 77c.2 b och c i direktiv 2009/138/EG. Vad gäller exponeringar mot medlemsstaters nationella regeringar och centralbanker bör tillgångsklassen fånga skillnaden mellan enskilda medlemsstater.
23. I syfte att säkerställa transparens i fastställandet av de relevanta riskfria räntesatserna för relevanta durationer i enlighet med skäl 29 i direktiv 2014/51/EU bör metoder, antaganden och identifiering av de uppgifter som använts av Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten (Eiopa) för att beräkna justeringen av swappräntor för kreditrisk, volatilitetsjuster-

ingar och den grundläggande räntedifferensen för matchningsjusteringen offentliggöras av Eiopa som en del av den tekniska information som ska offentliggöras enligt artikel 77e.1 i direktiv 2009/138/EG.

24. Fördelningen av försäkrings- och återförsäkringförpliktelser på olika klasser och homogena riskgrupper bör återspegla arten av de risker som ligger till grund för förpliktelsen. Typen av underliggande risk kan motivera en fördelning som skiljer sig från fördelningen av försäkringsverksamhet på livförsäkringsverksamhet och skadeförsäkringsverksamhet, från de skadeförsäkringsklasser som anges i bilaga I till direktiv 2009/138/EG och från de livförsäkringsklasser som anges i bilaga II till direktiv 2009/138/EG.
25. Fastställandet av huruvida en metod för att beräkna de försäkringstekniska avsättningarna står i proportion till arten och omfattningen av och komplexiteten hos riskerna bör omfatta en bedömning av metodens modellfel. Men denna bedömning bör inte innebära att försäkrings- och återförsäkringsföretagen måste ange den exakta storleken på modellfelet.
26. När det gäller en ansökan om tillsynsmyndighetens godkännande att använda den matchningsjustering som avses i artikel 77b.1 i direktiv 2009/138/EG bör företag tillåtas att betrakta olika berättigande försäkringsprodukter som en enda portfölj, förutsatt att villkoren för godkännande uppfylls fortlöpande och det inte finns några rättsliga hinder för att verksamheten organiseras och förvaltas separat från resten av företagets verksamhet i en enda portfölj.
27. Godkännande av att inkludera tilläggskapital för att uppfylla ett försäkrings- eller återförsäkringsföretags solvenskapitalkrav bör baseras på tillsynsmyndigheternas bedömning av de berörda kriterierna. De försäkrings- eller återförsäkringsföretag som ansöker om godkännande av en post i tilläggskapitalet bör emellertid styrka inför tillsynsmyndigheterna att kriterierna är uppfyllda och lämna alla uppgifter som tillsynsmyndigheterna kan komma att kräva för att kunna göra en sådan bedömning. Tillsynsmyndigheternas bedömning av en ansökan om godkännande av tilläggskapital bör göras från fall till fall.
28. Vid behandling av en ansökan om godkännande av tilläggskapital i enlighet med artikel 90 i direktiv 2009/138/EG bör tillsynsmyndigheterna överväga den ekonomiska substansen i och rättsliga verkställbarheten för den tilläggskapitalpost för vilken godkännande söks.
29. Egna medel på nivå 1 bör utgöras av kapitalbasposter som är av hög kvalitet och som helt täcker förluster vilket gör det möjligt för försäkrings- eller återförsäkringsföretaget att fortsätta verksamheten.
30. När den ekonomiska innebörden av en transaktion eller grupp av anknutna transaktioner motsvarar ett försäkrings- eller återförsäkringsföretags innehav av egna aktier bör det belopp med vilket tillgångar överskrider skulder minskas för att avspegla förekomsten av en belastning på den delen av kapitalbasen.
31. Bedömningen av huruvida en enskild kapitalbaspost har en tillräcklig löptid bör grundas på den ursprungliga löptiden för denna post. Den genomsnittliga löptiden för försäkrings- eller återförsäkringsföretagets hela kapitalbas med hänsyn till den återstående löptiden för alla kapitalbasposter bör inte vara betydligt lägre än den genomsnittliga löptiden för försäkrings- eller återförsäkringsföretagets skulder. Försäkrings- och återförsäkringsföretag bör också bedöma om den totala kapitalbasen har en tillräcklig löptid som ett led i deras egen risk- och solvensbedömning, med beaktande av både den ursprungliga och återstående löptiden för samtliga kapitalbasposter och samtliga försäkrings- eller återförsäkringsskulder.
32. Bedömningen av förlusttäckningsförmågan vid en likvidation i enlighet med artikel 93 i direktiv 2009/138/EG bör inte bygga på en jämförelse mellan de belopp med vilka tillgångar överskrider skulder värderade enligt fortlevnadsprincipen och den positiva skillnaden mellan tillgångar och skulder värderade enligt antagandet att ett likvidationsförfarande har inletts mot försäkrings- eller återförsäkringsföretaget.
33. Eftersom de framtida premier som ska betalas in för befintliga försäkrings- och återförsäkringsavtal ingår i beräkningen av de försäkringstekniska avsättningarna bör storleken på det belopp med vilket tillgångar överskrider skulder på nivå 1 inte justeras för att exkludera de förväntade vinsterna på dessa framtida premier.
34. Kapitalbasposter med egenskaper som ger incitament till inlösen, t.ex. avtalsmässiga ökningar av obetalda utdelningar eller ökningar av kupongräntan i kombination med en inlösenoption, bör begränsas för att möjliggöra restriktioner för återbetalning eller inlösen vid en eventuell överträdelse av solvenskapitalkravet och endast klassificeras som nivå 2 eller nivå 3.
35. Försäkrings- och återförsäkringsföretag bör dela upp de belopp med vilka tillgångar överskrider skulder i belopp som motsvarar kapitalposter i den finansiella redovisningen och en avstämningsreserv. Avstämningsreserven kan vara positiv eller negativ.
36. En fullständig förteckning över kapitalbasposter bör fastställas för varje nivå, inklusive nivå 3, så att det står klart för vilka poster försäkrings- och återförsäkringsföretag bör inhämta tillsynsmyndighetens godkännande för klassificering.

37. Separata fonder är överenskommelser där en fastställd uppsättning tillgångar och skulder hanteras som om de vore ett separat företag. Sådana fonder bör inte omfatta konventionell verksamhet som är indexerad, av typen ”unit-linked” eller återförsäkringsverksamhet. De minskade möjligheterna att överföra tillgångarna från en separat fond bör återspeglas i beräkningen av de belopp med vilka tillgångar överskrider skulder i försäkrings- eller återförsäkringsföretaget.
38. Försäkrings- och återförsäkringsverksamhet inom såväl livförsäkring som skadeförsäkring kan ge upphov till separata fonder. Rätt till andel i överskott innebär inte nödvändigtvis att det rör sig om separata fonder och bör inte heller uppfattas som utmärkande för en separat fond.
39. Separata fonder bör begränsas till sådana arrangemang som minskar kapaciteten hos vissa kapitalbasposter att täcka förluster enligt fortlevnadsprincipen. Arrangemang som endast täcker förluster i händelse av likvidation bör inte betraktas som separata fonder.
40. För att undvika dubbelräkning av kapitalbasposter mellan försäkrings- och banksektorerna på företagsnivå bör försäkrings- och återförsäkringsföretag från primärkapitalet dra av alla de ägarintressen i finansinstitut och kreditinstitut som överskrider 10 % av de kapitalbasposter på nivå 1 som inte omfattas av några begränsningar. De ägarintressen i finansinstitut och kreditinstitut som sammanlagt överstiger samma tröskel bör delvis dras av på proportionell basis. Avdraget är inte nödvändigt om delägandet är strategiskt och metod 1 i bilaga I till direktiv 2002/87/EG tillämpas på dessa företag för att beräkna solvensen på gruppnivå.
41. Största delen av det belopp av kapitalbasen som får medräknas för att täcka minimikapitalkravet och solvenskapitalkravet bör bestå av kapitalbasmedel på nivå 1. För att säkerställa att tillämpningen av gränsvärdena inte skapar potentiella procykliska effekter bör gränserna för de medräkningsbara beloppen av posterna på nivå 2 och 3 tillämpas på ett sådant sätt att en förlust av kapitalbasposter på nivå 1 inte leder till en förlust av den totala godtagbara kapitalbasen som är högre än denna förlust. Därför bör gränsvärdena endast gälla i den mån som solvens- och minimikapitalkraven är täckta med kapitalbasmedel. Kapitalbasposter som överskrider gränserna bör inte räknas som medräkningsbara kapitalbasmedel.
42. Vid utarbetande av förteckningar över regionala och lokala självstyrelseorgan bör Eiopa respektera kravet att det inte föreligger någon skillnad i risk mellan dessa exponeringar och exponering mot den centrala regering inom vars jurisdiktion de är etablerade, på grund av den förstnämndas särskilda befogenheter för inkomsthöjning och på grund av att det finns särskilda institutionella arrangemang, som minskar risken för fallissemang. Följden av den genomförandeakt som har antagits enligt artikel 109a.2 a i direktiv 2009/138/EG angående dessa förteckningar är att direkt exponering mot de regionala och lokala självstyrelseorgan som står med på förteckningen behandlas på samma sätt som exponering mot den centrala regering inom vars jurisdiktion de är etablerade, i syfte att beräkna marknadsriskmodulen och motpartsriskmodulen med standardformeln.
43. För att undvika felaktiga incitament att omstrukturera långtidskontrakt till kortfristiga kontrakt som kan förnyas bör det i standardformeln använda volymmåttet för premierisk vid skadeförsäkring och sjukförsäkring som bedrivs på en liknande teknisk grund som livförsäkring (SLT sjukförsäkring) grundas på försäkrings- och återförsäkringsavtalens ekonomiska substans snarare än deras rättsliga form. Volymmåttet bör därför beakta premieintäkter som ligger inom den avtalade gränsen för befintliga avtal och avtal som kommer att tecknas under de kommande tolv månaderna.
44. Eftersom de förväntade vinster som ingår i framtida premier för befintliga försäkrings- och återförsäkringsavtal som avser skadeförsäkring ingår i försäkrings- och återförsäkringsföretagets medräkningsbara kapitalbas bör riskmodulen för skadeförsäkring beakta annullationsrisken i samband med försäkrings- och återförsäkringsavtal som avser skadeförsäkring.
45. När det gäller premierisk bör beräkning av kapitalkravet för premie- och reservrisk vid skade- och sjukförsäkring baseras på det som är störst av tidigare och förväntade framtida premieintäkter, för att beakta osäkerheten kring framtida intjänade premier. Om ett försäkrings- eller återförsäkringsföretag emellertid tillförlitligt kan säkerställa att framtida premieintäkter inte överstiger förväntade premier bör beräkningen grundas på enbart förväntade premier.
46. För att återspegla livförsäkringsförpliktelsernas genomsnittliga egenskaper bör utformningen av massannullationsrisk i standardformeln för solvenskapitalkravet grunda sig på antagandet att risken som sammanhänger med de optioner som ett försäkrings- eller återförsäkringsföretag som överlåter ett återförsäkringsavtal kan utöva inte är betydande för det mottagande försäkrings- eller återförsäkringsföretaget.
47. För att återspegla skillnaden i fråga om riskprofil för sjukförsäkring som bedrivs på en liknande teknisk grund som livförsäkring (SLT sjukförsäkring) och annan sjukförsäkringsverksamhet (NSLT sjukförsäkring) bör riskmodulen för sjukförsäkringar omfatta olika undergrupper för dessa båda typer av försäkringar.

48. För att återspegla livförsäkringsförpliktelsernas genomsnittliga egenskaper bör utformningen av modulerna för teckningsrisk vid liv- och SLT sjukförsäkringar grunda sig på antagandet att risken i samband med försäkrings- och återförsäkringsförmånernas inflationsberoende inte är materiell.
49. De scenariebaserade beräkningarna av katastrofrisker inom undergrupperna för skadeförsäkring och sjukförsäkring i standardformeln bör grundas på bedömningen av katastrofförluster brutto utan avdrag för belopp som kan återkrävas enligt återförsäkringsavtal och från specialföretag. Försäkrings- och återförsäkringsföretag bör beakta den riskreducerande effekten av sina specifika återförsäkringsavtal och avtal med specialföretag när de fastställer förändringen i primärkapital enligt scenariot.
50. För att återspegla de genomsnittliga egenskaperna hos skadeförsäkringsförpliktelser bör utformningen av ansvarsrisken i undergruppen katastrofrisker vid skadeförsäkring i standardformeln grundas på antagandet att risken för en ansamling av ett stort antal likartade fordringar som omfattas av ansvarsförsäkringsförpliktelser gentemot tredje part inte är materiell.
51. För att återspegla de genomsnittliga egenskaperna hos skadeförsäkringsförpliktelser bör utformningen av massolycksrisk i standardformeln grundas på antagandet att försäkrings- och återförsäkringsföretagens exponering för massolycksrisk i tredjeland, utom vissa europeiska länder, inte är materiell för försäkrings- och återförsäkringsföretag och försäkringsgrupper som omfattas av direktiv 2009/138/EG. Utformningen bör även grundas på antagandet att massolycksrisken i samband med trygghetsförsäkring vid arbetsskada inte är materiell.
52. För att återspegla de genomsnittliga egenskaperna hos skadeförsäkringsförpliktelser bör utformningen av undergruppen för koncentration av olycksrisk i standardformeln grundas på antagandet att koncentration av olycksrisk i samband med sjukvårdsförsäkring och inkomstskydd inte är av materiell betydelse förutom vid gruppavtal.
53. För att återspegla empiriska bevis om naturkatastrofer i kalibreringen av standardformeln bör utformningen av naturkatastrofrisk baseras på geografiska områden som är tillräckligt homogena i förhållande till den risk som ett försäkrings- eller återförsäkringsföretag är exponerat för. Riskvikterna för dessa områden bör anges så att de fångar upp förhållandet mellan årlig förlust och försäkringsbeloppet för relevanta klasser med hjälp av ett mått för det riskutsatta värdet med en konfidensnivå på 99,5 %. Korrelationskoefficienterna mellan dessa geografiska områden bör väljas på ett sådant sätt att de återspeglar beroendet mellan relevanta risker i de geografiska områdena, med beaktande av eventuell icke-linjäritet i fråga om beroendet.
54. I syfte att fånga upp den faktiska riskexponeringen för företaget i beräkningen av kapitalkravet för naturkatastrofrisk i standardformeln bör försäkringsbeloppet fastställas på ett sätt som tar hänsyn till avtalsenliga gränser för ersättning av katastrofhändelser.
55. Marknadsriskmodulen i standardformeln bör grundas på antagandet att känsligheten hos tillgångar och skulder för förändringar i volatilitet för marknadsparametrar inte är materiell.
56. Kalibreringen av räntersken vid längre löptider bör återspegla att den slutliga terminskurs som utgör riktmärke för de riskfria räntesatserna för relevanta durationer är tidsmässigt stabil och endast ändras på grund av förändringar i de långsiktiga förväntningarna.
57. Vid beräkningen av standardformeln bör försäkrings- och återförsäkringsföretag ange vilket av deras anknutna företag som är av strategisk natur. Kalibreringen av undergruppen aktiekursrisk på investeringar i anknutna företag som är av strategisk natur bör återspegla den sannolikhet för minskad volatilitet för deras värde som härrör från deras strategiska natur och det inflytande som utövas av ett företag med ägarintresse över sådana anknutna företag.
58. Undergruppen för durationsbaserad aktiekursrisk bör grunda sig på antagandet att den typiska innehavstiden för aktieinvesteringar som avses i artikel 304 i direktiv 2009/138/EG överensstämmer med den genomsnittliga varaktigheten för skulder enligt artikel 304 i direktiv 2009/138/EG.
59. För att undvika effekterna av procyklikalitet bör tidsintervallet för den symmetriska justeringsmekanismen för undergruppen för aktiekursrisk väga kravet att bevara undergruppens riskkänslighet mot målet för den symmetriska justeringen.
60. När matchningsjusteringen tillämpas vid beräkningen av bästa skattning av försäkrings- och återförsäkringsförpliktelser bör beräkningen av solvenskapitalkravet i undergruppen spreadrisk fånga upp påverkan från förändringar i tillgångarnas spreadar på matchningsjusteringen och därmed på värdet av de försäkringstekniska avsättningarna.
61. Eftersom riskprofilen för egendom som är belägen i tredjeland inte avviker betydligt från den som gäller för egendom belägen i unionen bör undergruppen fastighetsrisk i standardformeln behandla dessa två typer av exponeringar på samma sätt.

62. Eftersom koncentrationsrisker främst beror på den bristande diversifieringen av emittenter mot vilka försäkrings- eller återförsäkringsföretag är exponerade bör undergruppen för koncentrationer av marknadsrisker i standardformeln baseras på antagandet att geografisk eller sektoriell koncentration av tillgångar som innehas av försäkrings- eller återförsäkringsföretag inte är materiell.
63. Motpartsriskmodulen i standardformeln bör grundas på antagandet, när det gäller exponeringar som kan diversifieras och där motparten sannolikt har tilldelats ett kreditbetyg (typ 1-exponeringar), att förluster vid fallissemang för motparter som inte tillhör samma grupp är oberoende och att förluster vid fallissemang för motparter som tillhör samma grupp inte är oberoende.
64. För att säkerställa att kreditrisken för alla motparter för vilka försäkrings- eller återförsäkringsföretag är exponerade återspeglas i solvenskapitalkravet beräknat enligt standardformeln, bör alla exponeringar som varken ingår i undergruppen för spreadrisk eller i motpartsriskmodulen som typ 1-exponeringar betraktas som typ 2-exponeringar i motpartsriskmodulen.
65. Standardformelns motpartsriskmodul bör återspegla den ekonomiska effekten av säkerhetsarrangemang vid händelse av fallissemang för motparten. I synnerhet bör den återspegla om den fulla äganderätten till säkerheten överförs eller inte. Den bör också återspegla huruvida förhållandet att företaget erhåller säkerheten i händelse av obestånd hos motparten beaktas när försäkrings- eller återförsäkringsföretagets proportionella andel av motpartens tillgångar utöver säkerheten fastställs.
66. I linje med den metod som anges i artikel 104.1, 104.3 och 104.4 i direktiv 2009/138/EG bör det primära solvenskapitalkravet omfatta ytterligare en riskmodul för att beakta de specifika riskerna i samband med immateriella tillgångar som beaktas och värderas i solvenssyfte och som inte beaktas på annat håll i solvenskapitalkravet.
67. Modulen för operativ risk i standardformeln beaktar de risker vid en faktorbaserad beräkning som följer antingen av att interna förfaranden, personal eller system inte är ändamålsenliga eller inte fungerar eller av externa händelser. Följaktligen avses försäkringstekniska avsättningarna, premier som intjänats under de senaste tolv månaderna och de utgifter som uppkommit under de senaste tolv månaderna vara lämpliga volymmått för denna risk. Det sistnämnda volymmåttet är endast relevant för sådana livförsäkringsavtal där risken bärs av försäkringstagarna. Med hänsyn till att anskaffningskostnader tillämpas olika i försäkringsföretagens olika affärsmodeller bör dessa utgifter inte beaktas i volymmåttet för utgifter som uppkommit under de senaste tolv månaderna. I syfte att se till att kapitalkravet för operativ risk fortsätter fortsätter att uppfylla den konfidensnivå som anges i artikel 101 i direktiv 2009/138/EG bör modulen för operativ risk ses över som ett led i kommissionens översyn av de metoder, antaganden och standardparametrar som används vid beräkningen av solvenskapitalkraven enligt standardmetoden (se skäl 150). Denna översyn bör framför allt inriktas på sådana livförsäkringsavtal där risken bärs av försäkringstagarna.
68. Beräkningen av justeringsbeloppet för förlusttäckningskapaciteten hos försäkringstekniska avsättningar och uppskjutna skatter bör säkerställa att det inte sker någon dubbelräkning av den risktäckande effekt som kan erhållas genom framtida diskretionära förmåner eller uppskjutna skatter.
69. Framtida diskretionära förmåner är vanligtvis ett inslag i samband med livförsäkringsavtal och SLT sjukförsäkringsavtal. Därför bör justeringsbeloppet för förlusttäckningskapaciteten hos försäkringstekniska avsättningar beakta den riskreducerande effekt som kan erhållas genom framtida diskretionära förmåner i förhållande till teckningsrisk vid livförsäkring, teckningsrisk vid SLT sjukförsäkring samt katastrofrisk, marknadsrisk och motpartsrisk vid sjukförsäkring. För att begränsa komplexiteten hos standardformeln och beräkningsbördan för försäkrings- och återförsäkringsföretag bör anpassningen inte tillämpas på riskerna vid skadeförsäkring och NSLT sjukförsäkring. Eftersom förluster till följd av brister som rör interna rutiner, personal och system eller externa händelser eventuellt inte täcks effektivt av framtida diskretionära förmåner bör anpassningen inte gälla för operativa risker.
70. Beaktandet av de riskreducerande teknikerna i beräkningen av solvenskapitalkravet bör återspegla den ekonomiska substansen för den teknik som används och bör begränsas till riskreduceringstekniker som överför risken utanför försäkrings- eller återförsäkringsföretaget.
71. Bedömningen av huruvida det har förekommit någon faktisk överföring av risk bör omfatta alla aspekter av den riskreducerande tekniken och arrangemangen mellan försäkrings- och återförsäkringsföretaget och dess motparter. När det gäller riskreducering genom återförsäkring bör det faktum att sannolikheten för en betydande variation i antingen beloppet eller tidpunkten för återförsäkringsgivarens betalningar är ytterst liten inte automatiskt innebära att återförsäkringsgivaren inte har påtagit sig risk.

72. De scenariebaserade beräkningarna av standardformeln för solvenskapitalkravet baseras på effekten av omedelbar stress, och försäkrings- och återförsäkringsföretag bör inte beakta riskreduceringstekniker som är beroende av att de vidtar framtida åtgärder, t.ex. dynamiska risksäkringsstrategier eller framtida förvaltningsåtgärder, vid den tidpunkt då stressen inträffar. Dynamiska risksäkringsstrategier och framtida förvaltningsåtgärder bör skiljas från rullande säkerhetsarrangemang där en riskreduceringsteknik som för närvarande tillämpas kommer att ersättas med ett liknande arrangemang när den upphör, oberoende av företagets solvenssituation.
73. För att undvika situationer som innebär att effekten av en riskreduceringsteknik minskas av förekomsten av basrisk, särskilt på grund av valutamissmatch, bör företag låta materiella basrisker återspeglas i beräkningen av solvenskapitalkravet. Om materiella basrisker inte återspeglas i beräkningen av solvenskapitalkravet, bör riskreduceringstekniken inte godtas.
74. Förekomsten av rätt till andel i överskott, som innebär att vinsterna tilldelas försäkringstagare eller förmånstagare, bör på lämpligt sätt avspeglas i beräkningen av solvenskapitalkravet.
75. När beräkningen av kapitalkravet för en riskmodul eller undergrupp i det primära solvenskapitalkravet baseras på effekten av dubbelriktade scenarier för primärkapitalet, såsom vid ränterisk, valutarisk eller annullationsrisk, bör försäkrings- eller återförsäkringsföretag fastställa vilket scenario som mest negativt påverkar primärkapitalet hos försäkrings- eller återförsäkringsföretaget som helhet. Därvid bör, där så är relevant, effekterna av rätt till andel i överskott och fördelningen av framtida diskretionära förmåner på den separata fonden beaktas. Det scenario som fastställs på detta sätt bör vara det relevanta scenariot för att beräkna det teoretiska solvenskapitalkravet för varje separat fond.
76. För att kunna förbereda framtida ändringar av korrelationskoefficienter på grundval av lämplig empirisk information, såsom förändringar i dödlighets- och annullationsparametrar för livförsäkringsförpliktelser och totalkostnadsprocent eller avvecklingskvoter vid skadeförsäkringsförpliktelser, måste Eiopa få korrekta uppgifter från tillsynsmyndigheterna. Tillsynsmyndigheterna bör få dessa uppgifter från försäkrings- och återförsäkringsföretag som en del av den information som ska rapporteras till tillsynsmyndigheterna eftersom det kommer att bli nödvändigt för tillsynen och därför inte bör medföra ytterligare bördor för företagen.
77. När Eiopa lämnar ett yttrande om en uppdatering av korrelationskoefficienter bör Eiopa beakta huruvida försäkrings- och återförsäkringsföretagens tillämpning av de uppdaterade korrelationskoefficienterna skulle leda till ett övergripande solvenskapitalkrav som överensstämmer med principerna i artikel 101 i direktiv 2009/138/EG samt huruvida beroenden mellan risker är icke-linjärt eller om det råder brist på diversifiering vid extrema scenarier, i vilka fall Eiopa bör överväga alternativa beroendemått när uppdateringar av korrelationskoefficienterna kalibreras.
78. Det är troligt att många delar av de interna modellerna kommer att förändras över tid eftersom kunskaperna om riskmodeller förbättras. Tillsynsmyndigheterna bör därför beakta aktuell information och praxis vid sin bedömning av den interna modellen för att hålla jämna steg med den senaste utvecklingen.
79. En intern modell kan bara spela en viktig roll i systemet för styrning av ett försäkrings- eller återförsäkringsföretag om det är anpassat till företagets verksamhet och förstås av de personer som baserar sina beslut på utdata från den interna modellen. Användningstestet för interna modeller bör därför omfatta en kontroll av att godkända interna modeller är lämpliga för företagets verksamhet och förstås av de personer som faktiskt leder företaget.
80. Försäkrings- och återförsäkringsföretag som beräknar solvenskapitalkravet med hjälp av en intern modell bör använda den interna modellen i sina riskhanteringssystem och i sitt beslutsfattande på ett sätt som skapar incitament för att förbättra kvaliteten på den interna modellen.
81. Kravet att försäkrings- och återförsäkringsföretagens interna modeller används i stor utsträckning och har en viktig uppgift att fylla när det gäller deras företagsstyrningssystem enligt artikel 120 i direktiv 2009/138/EG bör inte leda till att de ensidigt förlitar sig på resultatet av den interna modellen. Företagen bör inte fatta beslut baserade på resultaten av den interna modellen utan att ifrågasätta modellens lämplighet. De bör vara medvetna om den interna modellens begränsningar och ta hänsyn till dem i sina beslut.
82. Eftersom ingen särskild metod för beräkningen av den prognostiserade sannolikhetsfördelningen för interna modeller föreskrivs enligt artikel 121.4 i direktiv 2009/138/EG och eftersom interna modeller bör anpassas till försäkrings- och återförsäkringsföretagets specifika verksamhet kan interna modeller variera avsevärt i fråga om metodbeskrivning, uppgifter, antaganden och data som används för den interna modellen och i de interna modellernas valideringsprocesser. Kraven avseende statistisk kvalitet och validering bör därför förbli principbaserade och endast omfatta särskilda minimikrav. Av samma anledning bör kraven avseende dokumentation inte innehålla en komplett dokumentförteckning utan endast en minimiförteckning över handlingar som ska finnas för varje intern modell. Företagens dokumentation bör innehålla sådana kompletterande upplysningar som är nödvändiga för att efterleva dokumentationskraven för interna modeller.

83. För att säkerställa att den interna modellen är aktuell och återspeglar försäkrings- och återförsäkringsföretagens riskprofil på bästa möjliga sätt bör företagen vara medvetna om den relevanta aktuariella utvecklingen och allmänt accepterad praxis på marknaden för riskmodellering. Detta innebär emellertid inte att försäkrings- och återförsäkringsföretag alltid bör anpassa sin interna modell efter allmänt accepterad praxis på marknaden. Det kan i många fall vara nödvändigt att avvika från allmänt accepterad praxis på marknaden för att komma fram till en lämplig intern modell.
84. Interna modeller kommer sannolikt att grundas på en stor mängd data från olika källor och med olika egenskaper och kvalitet. För att säkra lämpligheten hos de uppgifter som används för den interna modellen bör försäkrings- och återförsäkringsföretag samla in, bearbeta och använda data på ett öppet och strukturerat vis.
85. Försäkrings- och återförsäkringsföretagen bör ha friheten att bestämma strukturen på den interna modell som bäst avspeglar deras risker. Detta bör ingå i prövningen för godkännande av tillsynsmyndigheterna. I fråga om partiella interna modeller kan det vara lämpligare att beräkna olika komponenter separat och integrera dem direkt i standardformeln utan ytterligare aggregering i den interna modellen. I så fall bör en prognostiserad sannolikhetsfördelning beräknas för varje komponent.
86. Alla metoder för att integrera en partiell intern modell i standardformeln för beräkning av solvenskapitalkravet är en del av den interna modellen och bör, tillsammans med de andra komponenterna av den partiella interna modellen, uppfylla de relevanta kraven i direktiv 2009/138/EG.
87. Försäkrings- och återförsäkringsföretag bör beräkna det linjära minimikapitalkravet med hjälp av en standardberäkning oavsett om företagen använder standardformeln eller en intern modell för att beräkna sitt solvenskapitalkrav.
88. För beräkning av den högsta och lägsta nivån på minimikapitalkravet som avses i artikel 129.3 i direktiv 2009/138/EG bör försäkrings- och återförsäkringsföretag inte vara skyldiga att beräkna solvenskapitalkravet kvartalsvis. När beräkningen av minimikapitalkravet inte sammanfaller med en årlig beräkning av solvenskapitalkravet bör företag använda det senast beräknade solvenskapitalkravet i enlighet med artikel 102 i direktiv 2009/138/EG.
89. I enlighet med aktsamhetsprincipen i artikel 132 i direktiv 2009/138/EG och för att säkerställa enhetlighet mellan sektorerna bör företag som ompaketerar lån till överlåtbara värdepapper och andra finansiella instrument (originatorer, sponsorer eller ursprungliga långivare) och försäkrings- eller återförsäkringsföretag som investerar i dessa värdepapper eller instrument anpassas till varandra. För att uppnå denna anpassning och säkerställa enhetlighet bör försäkrings- och återförsäkringsföretagen ha rätt att investera i sådana värdepapper eller instrument endast om originatorn, sponsorn eller den ursprungliga långivaren upprätthåller ett ekonomiskt nettointresse i de underliggande tillgångarna. Den skyldighet som originatorn, sponsorn eller den ursprungliga långivaren har att upprätthålla ett ekonomiskt nettointresse i de underliggande tillgångarna bör också gälla om det rör sig om flera originatorer, sponsorer eller ursprungliga långivare. För att förhindra att dessa skyldigheter kringgås, undvika missförstånd och anpassa språket till det språk som används i unionslagstiftning som reglerar kreditinstitutens verksamhet bör formuleringen ”investering i värdepapperiseringspositioner” ersätta formuleringen ”investering i överlåtbara värdepapper och andra finansiella instrument som baseras på ompaketerade lån”.
90. Försäkrings- eller återförsäkringsföretag som placerar i värdepapperisering bör ha en heltäckande och grundlig insikt i sådana investeringar och deras underliggande exponeringar. För att uppnå denna insikt bör företagen fatta sina investeringsbeslut först efter att ha gjort en due diligence-kontroll, varigenom de bör ha fått tillräcklig information och kunskap om värdepapperiseringen.
91. För att se till att de risker som värdepapperiseringspositioner medför speglas på ett korrekt sätt i kapitalkraven för försäkrings- och återförsäkringsföretag måste regler omfattas för en riskkänslig och stabilitetsmässigt sund behandling av sådana investeringar, beroende på den underliggande exponeringens art och teckningsprocess samt strukturdrag och transparens. Värdepapperiseringar som uppfyller dessa krav bör omfattas av en särskild behandling i undergruppen spreadrisk som tar hänsyn till deras lägre riskprofil. Eftersom endast de bäst rangordnade trancherna kan bli föremål för denna behandling och med hänsyn till att de flesta bäst rangordnade trancherna har en inbyggd kreditstärkning i förhållande till hela poolen av underliggande exponeringar bör spreadriskfaktorerna för dessa positioner begränsas till den nivå på spreadriskfaktor som gäller för de underliggande exponeringarna, nämligen en riskfaktor på 3 % per år för durationen som är tillämplig på ej kreditvärderade lån. Detta tillvägagångssätt bör ses över i samband med kommissionens översyn av de metoder, antaganden och standardparametrar som används vid beräkningen av solvenskapitalkraven enligt standardmetoden (se skäl 150).

92. I syfte att undvika regelarbitrage ska reglerna om värdepapperisering tillämpas i enlighet med principen om innebörd framför form. I detta syfte krävs det en tydlig och övergripande definition av värdepapperisering som omfattar varje transaktion eller program varigenom den kreditrisk som är förenad med en exponering eller en grupp av exponeringar delas upp i trancher. En exponering som skapar en direkt betalningsskyldighet för en transaktion eller ett program som används för att finansiera eller förvalta materiella tillgångar bör inte betraktas som en exponering mot en värdepapperisering även om transaktionen eller programmet har betalningsskyldigheter av varierande senioritet.
93. God företagsstyrning är grundvalen för en effektiv och sund ledning av försäkrings- och återförsäkringsföretag samt ett betydande inslag i regelverket. Systemet för styrning av ett försäkrings- och återförsäkringsföretag bör baseras på en lämplig och överblickbar fördelning av ansvaret för övervakning och ledning så att man uppnår ett effektivt beslutsfattande, förhindrar intressekonflikter och får en effektiv ledning av företaget.
94. En grundprincip för god företagsstyrning är att en individ inte bör ha befogenhet att fatta beslut utan någon form av kontroll. Innan ett viktigt beslut avseende företaget genomförs bör därför åtminstone ytterligare en person se över det beslutet.
95. För att riskhanteringssystemet ska fungera korrekt bör de åtgärder som vidtas av försäkrings- och återförsäkringsföretaget omfatta praxis och procedurer för inrättande, genomförande, upprätthållande och övervakning som är lämpliga med hänsyn till företagets riskhanteringsstrategi och som avser företagets huvudsakliga verksamhetsområden.
96. Försäkrings- och återförsäkringsföretag bör ha lämpliga interna kontroller som säkerställer att samtliga personer med operativt ansvar och övervakningsansvar agerar i enlighet med företagets mål och tillämpliga lagar, förordningar och administrativa bestämmelser.
97. För att en ekonomisk värdering ska bli tillförlitlig, riktig och överensstämmande med artikel 75 i direktiv 2009/138/EG är det viktigt att försäkrings- och återförsäkringsföretag inrättar och genomför ett lämpligt internkontrollsystem för värdering av tillgångar och skulder, vilket inbegriper en oberoende översyn och kontroll av den information och de uppgifter och antaganden som används.
98. För att värderingen av försäkringstekniska avsättningar ska ske i enlighet med artiklarna 76–85 i direktiv 2009/138/EG bör försäkrings- och återförsäkringsföretagens styrningssystem inbegripa en process för validering av beräkningen av försäkringstekniska avsättningar.
99. När det gäller företagsstyrningssystemet och för att säkerställa dess oberoende bör en person eller organisatorisk enhet som utför en funktion kunna utföra sina arbetsuppgifter objektivt och fritt från inflytande och rapportera relevanta iakttagelser direkt till förvaltnings-, ledningsoch tillsynsorganet. För att tillsynsmyndigheterna vid behov ska kunna vidta korrigerande åtgärder i tid bör försäkrings- och återförsäkringsföretag i god tid meddela dem information om samtliga personer som faktiskt leder företaget eller ansvarar för andra centrala funktioner samt annan information som krävs för bedömningen av huruvida dessa personer uppfyller lämplighetskraven. Med hänsyn till att försäkrings- och återförsäkringsföretag och tillsynsmyndigheter inte bör åläggas onödiga bördor bör anmälningsskyldigheten för försäkrings- och återförsäkringsföretag inte förutsätta att tillsynsmyndigheter måste lämna ett förhandsgodkännande. Om en tillsynsmyndighet drar slutsatsen att en person inte uppfyller lämplighetskraven i enlighet med direktiv 2009/138/EG bör den ha befogenhet att kräva att företaget byter ut den personen.
100. Vid bedömningen av anseendet hos de personer som i praktiken leder företaget eller utför andra centrala funktioner bör dessa personers tidigare uppträdande undersökas för att pröva om de i praktiken inte kan utföra sina arbetsuppgifter i enlighet med tillämpliga lagar, föreskrifter och vägledningar. Information om tidigare beteende kan inbegripa upplysningar från straffrättsliga eller ekonomiska register. En persons tidigare yrkesutövande kan ge indikationer om dennes integritet.
101. För att säkerställa att uppdragsavtal beträffande funktioner eller verksamheter ingås effektivt och inte undergräver försäkrings- och återförsäkringsföretagets skyldigheter i enlighet med direktiv 2009/138/EG är det nödvändigt att ange bestämmelser om val av tjänsteleverantör, om det skriftliga avtal som ska ingås och om den löpande kontroll av tjänsteleverantören som försäkrings- och återförsäkringsföretaget måste utöva.
102. Styrdokument och praxis för ersättningar som ger incitament till risktagande som går utöver försäkrings- och återförsäkringsföretags godkända risktoleransgränser kan äventyra en effektiv riskhantering i dessa företag. Det bör därför finnas bestämmelser om ersättningar som möjliggör en sund och ansvarsfull företagsledning och motverkar ersättningssystem som uppmuntrar till ett överdrivet risktagande.
103. Specificeringen av de omständigheter under vilka kapitaltillägg kan fastställas samt metoderna för beräkning av kapitaltillägg bör säkerställa att användningen av kapitaltillägg blir ett effektivt och praktiskt tillsynsverktyg för skydd av försäkrings- och förmånstagare i samband med beräkningen av ett solvenskapitalkrav som korrekt återspeglar försäkrings- och återförsäkrings-

företagets övergripande riskprofil. Kapitaltilläggets belopp har ett positivt numeriskt värde. Vid specificeringen bör även behovet av att utveckla konsekventa och gemensamma angreppssätt för liknande omständigheter beaktas. I detta syfte kan referensprocentsatser och referensgränsvärden användas som antaganden för att beräkna kapitaltillägget men bör inte avvika från huvudmålet att fastställa kapitaltillägg som är anpassade till försäkrings- och återförsäkringsföretaget i fråga.

104. Vid tillämpning av artikel 138.4 i direktiv 2009/138/EG och vid beslut om att förklara att förekomsten av en exceptionellt svår situation som påverkar försäkrings- och återförsäkringsföretagen representerar en betydande andel av den marknaden eller berörda klasser, bör Eiopa beakta alla relevanta faktorer på nivån för den berörda marknaden eller klassen, inklusive de som anges i denna förordning.
105. Vid tillämpning av artikel 138.4 bör tillsynsmyndigheten beakta alla relevanta faktorer som är specifika för företaget, inklusive de som anges i denna förordning, när den ska fatta beslut om att förlänga återhämtningsperioden och fastställa perioden för en sådan förlängning för ett visst försäkrings- eller återförsäkringsföretag, med förbehåll för de maximalt sju år som anges i artikel 138.4.
106. Försäkrings- och återförsäkringsföretag ska enligt direktiv 2009/138/EG offentliggöra information om sin solvens och finansiella ställning. Detaljerade och harmoniserade bestämmelser om vilka uppgifter som måste offentliggöras och formerna för detta bör vara lämpliga för att säkerställa likvärdiga marknadsförhållanden och väl fungerandeförsäkrings- och återförsäkringsmarknader i hela unionen samt för att underlätta en effektiv integration av försäkrings- och återförsäkringsmarknaderna i hela unionen.
107. Tillämpningen av proportionalitetsprincipen på området för offentliggörande bör inte leda till att försäkrings- och återförsäkringsföretag måste avslöja någon information som inte skulle vara relevant eller materiell för deras verksamhet.
108. Där hänvisningar görs till likvärdig information som offentliggjorts för att uppfylla andra rättsliga eller administrativa krav bör dessa hänvisningar leda direkt till själva informationen och inte vara en hänvisning till ett allmänt dokument.
109. Om tillsynsmyndigheterna medger att försäkrings- och återförsäkringsföretag i enlighet med artikel 53.1 och 53.2 i direktiv 2009/138/EG inte lämnar ut vissa uppgifter, bör ett sådant tillstånd gälla endast så länge som orsaken till detta fortsätter att gälla. När en sådan orsak upphör att gälla och först från detta datum ska försäkrings- och återförsäkringsföretag offentliggöra relevant information.
110. Enligt direktiv 2009/138/EG ska medlemsstaterna säkerställa att tillsynsmyndigheterna har befogenhet att kräva in alla uppgifter som är nödvändiga för tillsynen. En viktig del av detta bör vara sådan information som måste lämnas till tillsynsmyndigheterna regelbundet.
111. Detaljerade och harmoniserade krav som reglerar den information som måste lämnas regelbundet och det sätt på vilket detta ska uppnås bör antas för att säkerställa en effektiv samordning i tillsynens granskningsprocess som gjorts av tillsynsmyndigheterna.
112. Den information som försäkrings- och återförsäkringsföretag regelbundet måste rapportera till tillsynsmyndigheterna omfattar rapporten om solvens och finansiell ställning. Dessutom bör de lämna rapporten redogörelse för verksamheten som innehåller information utöver den information som ingår i rapporten om solvens och finansiell ställning och som är nödvändig för tillsynen. För att förenkla för såväl försäkrings- och återförsäkringsföretag som tillsynsmyndigheter bör dessa två rapporter följa samma struktur.
113. På grundval av en riskbedömning av försäkrings- och återförsäkringsföretaget i enlighet med artikel 36 i direktiv 2009/138/EG får tillsynsmyndigheterna kräva att företaget årligen överlämnar rapporten redogörelse för verksamheten. När detta inte är fallet och försäkrings- och återförsäkringsföretagen lämnar in sin regelbundna tillsynsrapport bara vart tredje år bör de emellertid årligen underrätta tillsynsmyndigheterna om varje betydande förändring som har skett sedan den senaste rapporteringsperioden.
114. Kvantitativa och kvalitativa uppgifter bör offentliggöras eller lämnas till tillsynsmyndigheten regelbundet i form av en beskrivande rapport och kvantitativa blanketter. De kvantitativa blanketterna bör mer detaljerat beskriva och vid behov komplettera informationen i den beskrivande rapporten. Rapporten och blanketterna bör ge tillsynsmyndigheterna med tillräcklig information utöver de uppgifter som presenterades i rapporten om solvens och finansiell ställning, så att de kan fullgöra sina skyldigheter enligt direktiv 2009/138/EG men bör inte leda till en onödig börda för försäkrings- och återförsäkringsföretagen. Tillämpningsområdet för kvantitativa blanketter som måste lämnas kvartalsvis bör vara mer begränsat än tillämpningsområdet för kvantitativa blanketter som ska lämnas in varje år.
115. Tillämpningen av proportionalitetsprincipen på området för tillsynsrapportering bör inte leda till att försäkrings- och återförsäkringsföretag eller filialer etablerade inom unionen är skyldiga att lämna uppgifter som inte skulle vara relevanta eller materiella för deras verksamhet.

116. Kriterier och metoder för tillsynens granskningsprocess bör offentliggöras. Dessa bör omfatta allmänna medel och åtgärder som tillsynsmyndigheterna använder för att granska och bedöma överensstämmelse med de krav som anges i artikel 36.2 i direktiv 2009/138/EG och särskilt för att undersöka huruvida försäkrings- och återförsäkringsföretagens riskhantering är adekvat samt deras förmåga att hantera ogynnsamma händelser eller förändringar.
117. Offentliggörandet av aggregerade statistiska uppgifter enligt artikel 31.2 c i direktiv 2009/138/EG är avsett att ge allmän information om nationella försäkringssektorer samt viktiga verksamheter för tillsynsmyndigheterna själva. Relevant information bör omfatta uppgifter om både de kvantitativa och de kvalitativa kraven samt de samlade nationella uppgifter som rapporteras i jämförbara termer över tid.
118. För att säkerställa jämförbarheten mellan tillsynsresultaten bör det finnas en förteckning över de centrala aspekter av tillämpningen av tillsynsregelverket för vilka aggregerade statistiska uppgifter ska offentliggöras av tillsynsmyndigheterna som ett minimum.
119. Specialföretagets exponering bör alltid begränsas för att säkerställa att specialföretaget har tillgångar som motsvarar eller överstiger dess högsta samlade riskexponering.
120. Om ett specialföretag övertar risker från flera olika försäkrings- eller återförsäkringsföretag bör det alltid vara skyddat från likvidationsförfarandet för något av de andra försäkrings- eller återförsäkringsföretag som överför risk till specialföretaget.
121. Bedömning av lämpligheten för aktieägare eller medlemmar med kvalificerat innehav i specialföretaget och för personer som leder specialföretaget bör, där så är relevant, omfatta krav liknande dem som gäller för försäkrings- och återförsäkringsföretag.
122. Överföring av risker från försäkrings- eller återförsäkringsföretaget till specialföretaget och från specialföretaget till leverantörerna av lån eller finansiering bör vara fristående från de anslutna transaktioner som skulle kunna undergräva en effektiv överföring av risker, exempelvis avtalsmässiga kvittningsrättigheter eller sidoavtal som är avsedda att minska potentiella och faktiska förluster till följd av överföringen av risk till de företag som levererar lån eller finansiering till specialföretaget.
123. För att garantera att beaktandet av framtida betalningar inte undergräver en effektiv överföring av risk från försäkrings- eller återförsäkringsföretaget till specialföretaget är det viktigt att de uteblivna betalningarna inte negativt påverkar försäkrings- eller återförsäkringsföretagets primärkapital. För att fastställa att det inte finns något scenario där detta kan inträffa bör företaget beakta alla scenarier som tas upp i avtalen och alla övriga scenarier, såvida inte sannolikheten för att dessa andra scenarier kommer att inträffa är ytterst liten.
124. Enligt artikel 220 i direktiv 2009/138/EG ska beräkning av solvens på gruppnivå utföras i enlighet med metod 1 (konsolideringsmetoden som baseras på sammanställd redovisning) om det inte skulle vara olämpligt att enbart tillämpa den metoden. När grupptillsynsmyndigheten bedömer om metod 2 (sammanläggnings- och avräkningsmetoden) bör användas i stället för eller i kombination med metod 1, bör den beakta ett antal harmoniserade relevanta delar. Ett sådant element är huruvida användning av metod 1 skulle vara alltför betungande och arten och omfattningen av och komplexiteten hos riskerna i gruppen är sådana att användning av metod 2 inte skulle påverka resultaten för gruppens solvensberäkning materiellt. För att i detta syfte bedöma huruvida användningen av metod 2 materiellt skulle påverka resultaten av gruppens solvensberäkning bör metod 2 jämföras med metod 1 genom att använda gruppens medräkningsbara aggregerade kapitalbas och gruppens aggregerade solvenskapitalkrav beräknat i enlighet med direktiv 2009/138/EG och inte med solvenskraven i ett likvärdigt tredjeland.
125. För att bidra till att garantera lika förutsättningar i tredjeländer bör grupptillsynsmyndigheten, om en grupp omfattar anknutna försäkrings- eller återförsäkringsföretag i tredjeland och om kommissionen har antagit delegerade akter i enlighet med artikel 227.4 eller 227.5 i direktiv 2009/138/EG som fastställer att solvensordningarna i dessa tredjeländer är likvärdiga eller tillfälligt likvärdiga, prioritera en sådan bedömning vid beslut om huruvida metod 2 (sammanläggning och avräkning) bör användas i stället för eller i kombination med metod 1 (konsolidering).
126. I direktiv 2009/138/EG föreskrivs att om tillsynsmyndigheterna anser att vissa poster i kapitalbasen som får ingå i solvenskapitalkravet för ett anknutet försäkrings- eller återförsäkringsföretag i praktiken inte kan göras tillgängliga för att täcka gruppens solvenskapitalkrav får dessa kapitalbasposter ingå i beräkningen endast i den mån de är medräkningsbara för att täcka solvenskapitalkravet i det anknutna företaget. Vid bedömningen av huruvida vissa kapitalbasposter i ett anknutet företag i praktiken inte kan göras tillgängliga för gruppen bör därför tillsynsmyndigheterna grunda sina beslut på om det föreligger eventuella begränsningar som påverkar antingen förlusttäckningsförmågan för motsvarande kapitalbasposter (dvs. om de är avsedda att täcka endast vissa förluster) eller deras överförbarhet (dvs. om det finns betydande hinder för att flytta kapitalbas från ett företag till ett annat). I denna bedömning bör tillsynsmyndigheterna särskilt uppmärksamma alla minoritetsintressen i den medräkningsbara kapitalbasen som täcker solvenskapitalkravet i ett försäkrings- eller återförsäkringsföretag som är dotterföretag,

ett försäkrings- eller återförsäkringsföretag i tredjeland, ett försäkringsholdingföretag eller ett blandat finansiellt holdingföretag som är dotterföretag.

127. För att garantera att försäkringstagare och förmånstagare hos försäkrings- och återförsäkringsföretag som ingår i en grupp är tillräckligt skyddade vid likvidation av något av de företag som omfattas av grupptillsynen bör kapitalbasposter som emitterats av försäkringsholdingföretag eller blandade finansiella holdingföretag inom gruppen inte betraktas som fria från belastningar om fordringarna för dessa poster i kapitalbasen inte prioriteras efter anspråk från samtliga försäkringstagare och förmånstagare hos de försäkrings- eller återförsäkringsföretag som ingår i gruppen.
128. Lämpliga bestämmelser bör införas på gruppnivå för behandling av specialföretag. I detta sammanhang bör specialföretag enligt definitionen i direktiv 2009/138/EG som antingen uppfyller kraven i det direktivet eller regleras av ett tredjelands tillsynsmyndighet och uppfyller motsvarande krav inte vara fullständigt konsoliderade.
129. Beräkningen av bästa skattningen av försäkringstekniska avsättningar på gruppnivå i enlighet med metod 1 (konsolideringsmetoden) bör grundas på antagandet att summan av bästa skattningen för försäkrings- eller återförsäkringsföretagen med ägarintresse och en proportionell andel av bästa skattningen för deras anknutna företag, var och en justerad för gruppinterna transaktioner, ungefär motsvarar det belopp som skulle bli resultatet av att beräkna bästa skattning för de konsoliderade försäkrings- och återförsäkringsförpliktelserna på gruppnivå i enlighet med artiklarna 75–86 i direktiv 2009/138/EG. När bästa uppskattningen av försäkrings- eller återförsäkringsföretag i tredjeland används i den beräkningen bör dessa bästa uppskattningar bedömas i enlighet med de artiklarna.
130. Beräkningen av riskmarginalen för försäkringstekniska avsättningar på gruppnivå i enlighet med metod 1 (konsolideringsmetoden) bör grunda sig på antagandet att överlåtelsen av gruppens försäkrings- och återförsäkringsförpliktelser genomförs separat för varje enskilt försäkrings- och återförsäkringsföretag inom gruppen och att riskmarginalen inte tillåter diversifiering mellan riskerna för dessa företag. I fråga om företag som avses i artikel 73.2 och 73.5 i direktiv 2009/138/EG, bör beräkningen grundas på antagandet att överlåtelsen av portföljens försäkringsförpliktelser för livförsäkrings- och skadeförsäkringsverksamhet utförs separat.
131. Grupperna kan ansöka om att få använda två sorters interna modeller för att beräkna det sammanställda solvenskapitalkravet på gruppnivå. Om en intern modell enbart används för beräkning av det konsoliderade solvenskapitalkravet för gruppen, och inte för att beräkna solvenskapitalkravet i ett anknutet försäkrings- eller återförsäkringsföretag i en grupp, bör artikel 230 i direktiv 2009/138/EG gälla. I detta avseende måste det säkerställas att godkännandet av en intern modell som enbart används för att beräkna det sammanställda solvenskapitalkravet på gruppnivå beviljas av grupptillsynsmyndigheten på ett sätt som är förenligt med bestämmelserna i det direktivet om godkännandeförfarandet för interna modeller som används på individuell nivå, inbegripet den genomförandeakt som avses i artikel 114.2 i det direktivet. För att främja samarbete inom tillsynskollegiet måste det specifikt anges hur grupptillsynsmyndigheten ska involvera andra tillsynsmyndigheter innan beslut om ansökan fattas.
132. Om en grupp ansöker om att få använda samma interna modell för att beräkna det sammanställda solvenskapitalkravet på gruppnivå och solvenskapitalkravet för ett anknutet försäkrings- eller återförsäkringsföretag i en grupp ska artikel 231 i direktiv 2009/138/EG gälla. I detta avseende, och för att se till att grupptillsynsmyndigheten och övriga berörda tillsynsmyndigheter effektivt samarbetar och fattar ett gemensamt, välgrundat beslut om huruvida de ska tillåta användningen av denna interna modell, är det nödvändigt att fastställa bestämmelser om den dokumentation som behövs och om förfarandet för gemensamt beslut om ansökan.
133. Godkännande av en intern modell enbart för beräkning av det sammanställda solvenskapitalkravet på gruppnivå som beviljats på grundval av artikel 230 i direktiv 2009/138/EG bör inte påverka eventuella framtida tillstånd enligt artikel 231 i detta direktiv. I synnerhet bör en ansökan om tillstånd att beräkna det sammanställda solvenskapitalkravet på gruppnivå och solvenskapitalkravet för ett anknutet försäkrings- och återförsäkringsföretag i gruppen med en intern modell som redan godkänts enligt artikel 230 i direktiv 2009/138/EG följa förfarandet i artikel 231 i samma direktiv.
134. Grupperna bör ansöka om att få använda en partiell intern modell för att beräkna det sammanställda solvenskapitalkravet på gruppnivå om endast några av de anknutna företagen omfattas av den gruppinterna modellen eller i samband med det begränsade tillämpningsområde som avses i artikel 112.2 i direktiv 2009/138/EG eller vid en kombination av dem.
135. För att en intern modell som används för att beräkna det sammanställda solvenskapitalkravet på gruppnivå ska kunna användas allmänt och spela en viktig roll i gruppens system för företagsstyrning bör resultat av den interna modellen användas av försäkrings- och återförsäkringsföretag vilkas verksamhet helt eller delvis omfattas av tillämpningsområdet för den interna modellen. I detta sammanhang bör dessa företag inte behöva uppfylla kraven i användnings-

testet som om de använde den interna modellen för beräkningen av sitt solvenskapitalkrav. Kravet att uppfylla användningstestets krav för dessa företag bör begränsas till resultatet av den interna modellen och till syftet att konsekvent genomföra systemen för riskhantering och intern kontroll i hela gruppen.

136. Vid bedömningen av om de villkor som anges i artikel 236 i direktiv 2009/138/EG är uppfyllda bör grupptillsynsmyndigheten och övriga berörda tillsynsmyndigheter beakta ett antal harmoniserade relevanta kriterier för att säkerställa harmoniserad tillsyn över solvensen på gruppnivå för grupper med centraliserad riskhantering.

137. För att säkerställa ett nära samarbete vid tillsynen av försäkrings- och återförsäkringsföretag som är dotterföretag i en grupp som omfattas av centraliserad riskhantering enligt artiklarna 237–243 i direktiv 2009/138/EG är det nödvändigt att harmonisera de förfaranden som tillsynsmyndigheterna ska följa vid kontroll av sådana försäkrings- och återförsäkringsföretag som är dotterföretag.

138. För att tydligt avgöra när en nödsituation har uppstått i den mening som avses i artikel 239.2 i direktiv 2009/138/EG bör den tillsynsmyndighet som auktoriserat försäkrings- eller återförsäkringsföretaget som är dotterföretag och vars finansiella ställning har försämrats ta hänsyn till ett antal harmoniserade kriterier.

139. Tillsynskollegiet bör vara en permanent plattform för samordning mellan tillsynsmyndigheter, främja en gemensam förståelse av gruppens och dess anknutna företags riskprofil och syfta till en mer ändamålsenlig och effektiv riskbaserad övervakning på både gruppnivå och individuell nivå. I detta sammanhang och i syfte att säkerställa väl fungerande kollegier är det nödvändigt att ange kriterier för när en filial ska betraktas som betydande för deltagande av kollegiets tillsynsmyndigheter för betydande filialer. I syfte att främja en enhetlig tillsynspraxis är det också mycket viktigt att harmonisera kraven på samordning av tillsyn i försäkrings- och återförsäkringsgrupper.

140. Enligt direktiv 2009/138/EG ska försäkrings- och återförsäkringsföretag med ägarintresse eller försäkringsholdingföretag eller blandade finansiella holdingföretag offentliggöra information om gruppens solvens och finansiella ställning. Enligt direktivet är det också möjligt för dem att lämna en enda rapport om solvens och finansiell ställning som omfattar både den samlade informationen om gruppen och den information om solvens och finansiell ställning som krävs i förhållande till gruppens olika dotterföretag. Detta regelverk syftar till att säkerställa att berörda parter får korrekt information om solvens och finansiell ställning för försäkrings- och återförsäkringsgrupper, samtidigt som bördan i samband därmed för sådana grupper minskas i lämplig omfattning. I detta sammanhang är det nödvändigt att harmonisera de krav som gäller för offentlig information från försäkrings- och återförsäkringsgrupper, oavsett om sådana grupper utnyttjar möjligheten att lämna en enda rapport om solvens och finansiell ställning eller ej.

141. Detaljerade och harmoniserade bestämmelser som reglerar den information som måste lämnas regelbundet av försäkrings- och återförsäkringsgrupper bör antas för att säkerställa en effektiv samordning i tillsynens granskningsprocess för gruppens tillsynsmyndigheter. Kraven bör också underlätta utbyte av information inom tillsynskollegiet och så långt det är möjligt sträva efter att begränsa den tillhörande bördan för sådana försäkrings- och återförsäkringsgrupper.

142. Bedömningen enligt artiklarna 172, 227 och 260 i direktiv 2009/138/EG av huruvida ett tredjelands solvensordning eller tillsynsordning är likvärdig med de ordningar som fastställs i avdelning I eller III i det direktivet bör göras kontinuerligt och med målet att säkerställa att tredjelandets solvensordning eller tillsynsordning ger ett skydd av försäkrings- och förmånstagare som är likvärdigt med det skydd som fastställs i det direktivet.

143. Bedömningen enligt artiklarna 172, 227 och 260 i direktiv 2009/138/EG av huruvida ett tredjelands solvensordning eller tillsynsordning är likvärdig med de ordningar som fastställs i avdelning I eller III i det direktivet bör göras på grundval av de kriterier som anges i denna förordning i artikel 378 vad gäller artikel 172, i artikel 379 vad gäller artikel 227 och i artikel 380 vad gäller artikel 260.

144. Fastställandet av huruvida kriterierna för bedömningen av tredjelandets likvärdighet är uppfyllda bör grundas på det materiella innehållet i den lagstiftning eller de andra föreskrifter som ingår i tredjelandets solvensordning eller tillsynsordning, genomförandet och tillämpningen av denna lagstiftning och dessa föreskrifter och praxisen hos tillsynsmyndigheterna i tredjelandet. Vid fastställandet bör man även beakta i vilken utsträckning tredjelandets tillsynsmyndigheter tillämpar den proportionalitetsprincip som anges i direktiv 2009/138/EG.

145. För att garantera att konsekvenserna av ett positivt beslut om likvärdighet enligt artikel 172.2 och artikel 172.3 i direktiv 2009/138/EG samt artikel 211 i denna förordning inte äventyrar det centrala syftet med regleringen av och tillsynen över försäkrings- och återförsäkringsverksamhet, dvs. att ge försäkrings- och förmånstagare ett tillräckligt skydd, bör kriterierna för bedömning av likvärdighet enligt artikel 172 i det direktivet inbegripa de principer som anges i avdelning I om allmänna bestämmelser om upptagande och utövande av återförsäkringsverksamhet.

146. För att säkerställa att det solvenskapitalkrav och de medräkningsbara kapitalbasposter som används av ett tredjeland vid fastställandet av solvens på gruppnivå med hjälp av metod 2 medför ett fastställande av solvens på gruppnivå som är likvärdigt med det fastställande som skulle göras om bestämmelserna i direktiv 2009/138/EG hade tillämpats, bör kriterierna för bedömning av likvärdighet enligt artikel 227 i det direktivet inbegripa de principer som anges i avdelning I kapitel VI om värdering av tillgångar och skulder, försäkringstekniska avsättningar, kapitalbas, solvenskapitalkrav, minimikapitalkrav och placeringsregler.
147. För att säkerställa att det faktum att en grupp undantas från grupptillsyn på EU-nivå inte undergräver den grundläggande roll som tillsynen på gruppnivå har i enlighet med direktiv 2009/138/EG bör kriterierna för bedömning av likvärdighet enligt artikel 260 i det direktivet inbegripa de principer som anges i avdelning III om tillsyn över försäkrings- och återförsäkringsföretag i en grupp.
148. Medlemsstaternas tillsynsmyndigheter och tillsynsmyndigheterna i de tredjeländer som omfattas av ett positivt beslut om likvärdighet eller för vilka en övergångsregel för likvärdighet är tillämpligt bör samarbeta och utbyta information i syfte att uppnå en tydlig och gemensam syn på risker och solvens på gruppnivå.
149. För att information ska kunna utbytas mellan tillsynsmyndigheter bör tillsynsmyndigheterna i de tredjeländer som omfattas av ett positivt beslut om likvärdighet eller för vilka en övergångsregel för likvärdighet är tillämpligt omfattas av bestämmelser om tystnadsplikt.
150. För att säkerställa att standardformeln fortsätter att löpande uppfylla kraven i artikel 101.2 och 101.3 i direktiv 2009/138/EG kommer kommissionen att granska de metoder, antaganden och standardparametrar som används vid beräkningen av solvenskapitalkravet med standardformeln, framför allt de metoder, antaganden och standardparametrar som används i modulen för marknadsrisk enligt avdelning I kapitel V avsnitt 6, inklusive en granskning av standardparametrarna för räntebärande värdepapper och långsiktiga infrastrukturprojekt, standardparametrarna för premie- och reservrisk som anges i bilaga II, standardparametrarna för dödsfallsrisk samt den deluppsättning av standardparametrar som kan ersättas av de företagsspecifika parametrar som avses i artikel 218 och de standardiserade metoder för att beräkna dessa parametrar som anges i artikel 220. Denna granskning bör utnyttja de erfarenheter som försäkrings- och återförsäkringsföretag har gjort under övergångsperioden och de första åren av tillämpning av dessa delegerade akter samt genomföras före december 2018.
151. För att öka rättssäkerheten i fråga om tillsynsbestämmelserna under den övergångsperiod som avses i artikel 308 a i direktiv 2009/138/EG, som kommer att inledas den 1 april 2015, är det viktigt att se till att denna förordning träder i kraft så snart som möjligt, dagen efter det att den har offentliggjorts i Europeiska unionens officiella tidning.

Avdelning I Värdering och riskbaserade kapitalkrav (pelare I), förbättrad styrning (pelare II), ökad insyn (pelare III)

Kapitel I Allmänna bestämmelser

Avsnitt 1 Definitioner och allmänna principer

Artikel 1 Definitioner

I denna förordning gäller följande definitioner:

1. *alternativa värderingsmetoder*: värderingsmetoder som är förenliga med artikel 75 i direktiv 2009/138/EG, förutom de metoder som enbart använder noterade marknadspriser för identiska eller liknande tillgångar eller skulder.
2. *scenarioanalys*: analys av effekterna av en kombination av negativa händelser.
3. *sjukförsäkringsförpliktelse*: en försäkringsförpliktelse som täcker en eller båda av följande:
   - i Tillhandahållandet av medicinsk behandling eller vård, inklusive förebyggande eller botande hälso- och sjukvård eller vård på grund av sjukdom, olycksfall, funktionshinder eller funktionsnedsättningar eller ekonomisk ersättning för sådan behandling eller vård.
   - ii Ekonomisk ersättning till följd av sjukdom, olycksfall, funktionshinder eller funktionsnedsättningar.
4. *försäkringsförpliktelse avseende sjukvårdskostnader*: en försäkringsförpliktelse som omfattar det tillhandahållande eller den ekonomiska ersättning som avses i punkt 3 i.
5. *försäkringsförpliktelse avseende inkomstskydd*: en försäkringsförpliktelse som täcker den ekonomiska ersättning som avses i punkt 3 ii, förutom den ekonomiska ersättning som avses i punkt 3 i.

6. *försäkringsförpliktelse avseende trygghetsförsäkring vid arbetsskada*: en försäkringsförpliktelse som omfattar tillhandahållande eller ekonomisk ersättning som avses i punkt 3 i och ii och som endast uppstår vid olycksfall i arbetet, arbetsskador och yrkessjukdomar.
7. *återförsäkringsförpliktelse avseende sjukförsäkring*: en återförsäkringsförpliktelse som uppstår vid beviljad återförsäkring som täcker sjukförsäkringsförpliktelser.
8. *återförsäkringsförpliktelse avseende sjukvårdskostnader*: en återförsäkringsförpliktelse som uppstår vid beviljad återförsäkring som täcker försäkringsförpliktelser för sjukvårdskostnader.
9. *återförsäkringsförpliktelse avseende inkomstskydd*: en återförsäkringsförpliktelse som uppstår vid beviljad återförsäkring som täcker försäkringsförpliktelser för inkomstskydd.
10. *återförsäkringsförpliktelse avseende trygghetsförsäkring vid arbetsskada*: en återförsäkringsförpliktelse som uppstår vid beviljad återförsäkring som täcker försäkringsförpliktelser för trygghetsförsäkring vid arbetsskada.
11. *tecknade premier*: de premier som ska betalas till ett visst försäkrings- eller återförsäkringsföretag under en angiven tidsperiod, oavsett om sådana premier helt eller delvis kan avse försäkrings- eller återförsäkringsskydd under en annan tidsperiod.
12. *intjänade premier*: de premier som gäller den risk som täcks av försäkrings- eller återförsäkringsföretaget under en angiven tidsperiod.
13. *återköp*: alla möjligheter att helt eller delvis häva en försäkring, däribland följande:
    - i Frivilligt avslutande av försäkringen, med eller utan betalning av ett återköpsvärde.
    - ii Byte av försäkrings- eller återförsäkringsföretag av försäkringstagaren.
    - iii Avslutande av försäkringen på grund av försäkringstagarens vägran att betala premien.
14. *avbrytande av en försäkring*: återköp, upphörande utan värde, slutbetalning av kontrakt, automatiska respittidsbestämmelser eller utövande av andra avbrottsalternativ eller icke-utövande av förlängningsoptioner.
15. *avbrottsoption*: alla rättsliga eller avtalsmässiga rättigheter för försäkringstagaren att helt eller delvis häva, återköpa, minska, begränsa eller upphäva försäkringsskydd eller tillåta att försäkringen upphör att gälla.
16. *förlängningsoption*: alla rättsliga eller avtalsmässiga rättigheter för försäkringstagaren att helt eller delvis införa, förnya, öka, förlänga eller återuppta försäkrings- eller återförsäkringsskydd.
17. *täckning av en intern modell*: de risker som återspeglas i den prognostiserade sannolikhetsfördelning som lett fram till den interna modellens utformning.
18. *omfattning av en intern modell*: de risker som den interna modellen har godkänts för att täcka. En intern modell kan omfatta såväl risker som återspeglas i standardformeln för solvenskapitalkravet som sådana risker som inte gör det.
19. *investering i ett överlåtbart värdepapper eller annat finansiellt instrument som grundas på ompaketerade lån* och *värdepapperiseringsposition*: en exponering mot en värdepapperisering i den mening som avses i artikel 4.1.61 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013.
20. *återvärdepapperiseringsposition*: en exponering mot en återvärdepapperisering i den mening som avses i artikel 4.1.63 i förordning (EU) nr 575/2013.
21. *originator*: originator i den mening som avses i artikel 4.1.13 i förordning (EU) nr 575/2013.
22. *sponsor*: sponsor i den mening som avses i artikel 4.1.14 i förordning (EU) nr 575/2013.
23. *tranch*: tranch i den mening som avses i artikel 4.1.67 i förordning (EU) nr 575/2013.
24. *centralbank*: centralbanken enligt artikel 4.1.46 i förordning (EU) nr 575/2013.
25. *basrisk*: den risk som följer av en situation där den exponering som omfattas av den riskreducerande tekniken inte motsvarar försäkrings- eller återförsäkringsföretagets riskexponering.

26. *säkerhetsarrangemang*: arrangemang enligt vilka en säkerhetsställare gör något av följande:
    a) överför full äganderätt av säkerheten till en säkerhetstagare för att säkerställa eller på annat sätt täcka fullgörandet av en relevant förpliktelse, eller
    b) ställer säkerhet till förmån för eller till en säkerhetstagare och den juridiska äganderätten till säkerheten kvarstår hos säkerhetsställaren eller ett förvaringsinstitut när säkerhetsrätten fastställs.
27. I förhållande till en uppsättning poster, *alla möjliga kombinationer av två* sådana poster: alla beställda par poster från den uppsättningen.
28. *poolningsarrangemang*: ett arrangemang genom vilket flera försäkrings- eller återförsäkringsföretag har kommit överens om att dela upp identifierade försäkringsrisker i definierade proportioner. Parterna som är försäkrade av poolningsarrangemangets medlemmar är inte själva medlemmar av arrangemanget.
29. *poolexponering av typ A*: den risk som överlåts av ett försäkrings- eller återförsäkringsföretag till ett poolningsarrangemang om försäkrings- eller återförsäkringsföretaget inte är part i poolningsarrangemanget.
30. *poolexponering av typ B*: den risk som överlåts av ett försäkrings- eller återförsäkringsföretag till en annan medlem av poolningsarrangemanget, om försäkrings- eller återförsäkringsföretaget är part i det poolningsarrangemanget.
31. *poolexponering av typ C*: den risk som överlåts av ett försäkrings- eller återförsäkringsföretag som är part i ett poolningsarrangemang till ett annat försäkrings- eller återförsäkringsföretag som inte är medlem av det poolningsarrangemanget.
32. *djup marknad*: en marknad där transaktioner med en stor mängd finansiella instrument kan ske utan att man väsentligen påverkar priset på de instrumenten.
33. *likvid marknad*: en marknad där finansiella instrument enkelt kan omvandlas genom inköp eller försäljning utan att orsaka en betydande förändring i priset.
34. *transparent marknad*: en marknad där nuvarande handels- och prisuppgifter är lättillgängliga för allmänheten, särskilt för försäkrings- eller återförsäkringsföretag.
35. *framtida diskretionära bonusar* och *framtida diskretionära förmåner*: framtida förmåner andra än indexerade förmåner eller fondförsäkringsförmåner enligt försäkrings- eller återförsäkringsavtal som har någon av följande egenskaper:
    a) De grundas juridiskt eller kontrakträttsligt på ett eller flera av följande resultat:
        i Resultatet från en viss grupp av avtal eller en viss typ av avtal eller ett enda avtal.
        ii Den realiserade eller orealiserade avkastningen på placeringar i en viss grupp av tillgångar som innehas av försäkrings- eller återförsäkringsföretaget.
        iii Försäkrings- eller återförsäkringsföretaget vinst eller förlust eller den fond som avtalet avser.
    b) De är baserade på ett intyg från försäkrings- eller återförsäkringsföretaget, och betalningstidpunkten eller ersättningsbeloppet avgörs helt eller delvis genom det företagets skönsmässiga bedömning.
36. *riskfria basräntesatser för durationerna*: riskfria räntesatser för relevanta durationer som beräknas på samma sätt som de riskfria räntesatserna för relevanta durationer som ska användas vid beräkningen av bästa skattning enligt artikel 77.2 i direktiv 2009/138/EG utan tillämpning av en matchningsjustering eller en volatilitetsjustering eller en övergångsjustering till den riskfria räntesatsstrukturen i enlighet med artikel 308c i det direktivet.
37. *matchningsjusteringsportfölj*: en portfölj med försäkrings- eller återförsäkringsförpliktelser på vilken matchningsjusteringen tillämpas och den avsatta portföljen med tillgångar som avses i artikel 77b.1 a i direktiv 2009/138/EG.
38 *förpliktelser vid sjukförsäkring som bedrivs på en liknande teknisk grund som livförsäkring (SLT sjukförsäkring)*: sjukförsäkringsförpliktelser som hänförts till klassen för livförsäkringsförpliktelser i enlighet med artikel 55.1.

39. *förpliktelser vid sjukförsäkring som inte bedrivs på en liknande teknisk grund som livförsäkring (NSLT sjukförsäkring)*: sjukförsäkringsförpliktelser som hänförts till klassen för skadeförsäkringsförpliktelser i enlighet med artikel 55.1.
40. *företag för kollektiva investeringar*: varje företag med kollektiva investeringar i överlåtbara värdepapper (fondföretag) i enlighet med artikel 1.2 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/65/EG eller en alternativ investeringsfond i enlighet med artikel 4.1 a i Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/61/EU.
41. I fråga om ett försäkrings- eller återförsäkringsföretag, *större affärsenhet*: ett avgränsat segment av ett försäkrings- och återförsäkringsföretag som är helt fristående från andra delar av företaget och har särskild förvaltning av resurser och förfaranden inom företaget och som innehåller risker som är materiella i förhållande till företagets hela verksamhet.
42. I fråga om en grupp av försäkrings- eller återförsäkringsföretag, *större affärsenhet*: ett avgränsat segment av gruppen som är helt fristående från andra delar av gruppen och har särskild förvaltning av resurser och förfaranden inom gruppen och som innehåller risker som är materiella i förhållande till gruppens hela verksamhet. Alla juridiska enheter som ingår i gruppen är större affärsenheter eller utgörs av flera större affärsenheter.
43. *förvaltnings-, lednings- eller tillsynsorgan*: om det förekommer ett dualistiskt system bestående av ett ledningsorgan och ett tillsynsorgan enligt vad som föreskrivs i nationell lagstiftning, ledningsorganet eller tillsynsorganet eller båda dessa organ i enlighet med tillämplig nationell lagstiftning eller, om inget organ anges i den berörda nationella lagstiftningen, ledningsorganet.
44. *total maximal riskexponering*: summan av maximala betalningar, inklusive kostnader som specialföretagen kan ådra sig, exklusive kostnader som uppfyller följande kriterier:
    a) Specialföretaget har rätt att kräva att försäkrings- eller återförsäkringsföretaget som har överfört risker till specialföretaget ska betala kostnaden.
    b) Specialföretaget behöver inte betala kostnaden om inte och till dess ett belopp som motsvarar kostnaden har inkommit från försäkrings- eller återförsäkringsföretaget som har överfört riskerna till specialföretaget.
    c) Försäkrings- eller återförsäkringsföretaget som har överfört risker till specialföretaget inkluderar inte kostnaden som ett belopp som kan återfås från specialföretaget i enlighet med artikel 41 i denna förordning.
45. *befintligt försäkrings- eller återförsäkringsavtal*: ett försäkrings- eller återförsäkringsavtal för vilket försäkrings- eller återförsäkringsförpliktelser har erkänts.
46. *den förväntade vinsten i framtida premier*: det förväntade nuvärdet av de framtida kassaflöden som är ett resultat av införandet av försäkringstekniska avsättningar för premier för befintliga försäkrings- och återförsäkringsavtal som förväntas komma in i framtiden, men som eventuellt inte tas emot av någon anledning annan än, oberoende av försäkringstagarens rättsliga eller avtalsmässiga rätt att säga upp försäkringen, att den försäkrade händelsen har inträffat.
47. *hypoteksförsäkring*: kreditförsäkring som ger skydd till långivare som inte klarar att återbetala sina hypotekslån.
48. *dotterföretag*: alla företag som är dotterföretag i den mening som avses i artiklarna 22.1 och 22.2 i direktiv 2013/34/EU, inklusive deras dotterföretag.
49. *anknutet företag*: ett företag som är antingen ett dotterföretag eller ett annat företag som är föremål för ägarintresse eller ett företag som är knutet till ett annat företag genom ett sådant förhållande som avses i artikel 22.7 i direktiv 2013/34/EU.
50. *reglerade företag*: reglerad enhet i den mening som avses i artikel 2.4 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/87/EG.
51. *icke reglerade företag*: alla företag utom de som anges i artikel 2.4 i direktiv 2002/87/EG.

52. *icke reglerade företag som bedriver finansiell verksamhet*: ett icke-reglerat företag som bedriver en eller flera av de verksamheter som avses i bilaga I till Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/36/EU, där dessa verksamheter utgör en betydande andel av företagets samlade verksamhet.
53. *företag som tillhandahåller anknutna tjänster*: ett icke-reglerat företag vars huvudsakliga verksamhet består i att äga eller förvalta fast egendom, tillhandahålla datatjänster eller hälsovård eller bedriva annan liknande verksamhet som har samband med ett eller flera försäkrings- eller återförsäkringsföretags huvudsakliga verksamhet.
54. *förvaltningsbolag för fondföretag*: ett förvaltningsbolag enligt artikel 2.1 b i direktiv 2009/65/EG eller ett värdepappersföretag som auktoriserats i enlighet med artikel 27 i direktiv 2009/65/EG under förutsättning att det inte har utsett något förvaltningsbolag i enlighet med det direktivet.
55. *förvaltare av alternativa investeringsfonder*: en förvaltare av alternativa investeringsfonder i den mening som avses i artikel 4.1 b i direktiv 2011/61/EU.

55a. *infrastrukturtillgångar*: fysiska strukturer eller anläggningar, system eller nät som tillhandahåller eller stöder viktiga offentliga tjänster.

55b. *infrastrukturprojektenhet*: en enhet som inte får utföra någon annan uppgift än att äga, finansiera, bygga eller driva infrastrukturtillgångar, där den primära källan för betalningar till kreditgivare och aktieinvesterare är den inkomst som genereras av de tillgångar som finansieras.

56. *tjänstepensionsinstitut*: institut i den mening som avses i artikel 6 a i Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/41/EG.
57. *inhemskt försäkringsföretag*: ett företag som har auktoriserats av och står under tillsyn av tillsynsmyndigheter i ett tredjeland och som, om dess huvudkontor vore beläget i unionen, skulle behöva auktorisation för att bedriva försäkringsverksamhet i enlighet med artikel 14 i direktiv 2009/138/EG.
58. *inhemskt återförsäkringsföretag*: ett företag som har auktoriserats av och står under tillsyn av tillsynsmyndigheter i ett tredjeland och som, om dess huvudkontor vore beläget i unionen, skulle behöva auktorisation för att bedriva återförsäkringsverksamhet i enlighet med artikel 14 i direktiv 2009/138/EG. *Förordning (EU) 2016/467*

Artikel 2 Expertbedömning

1. Om försäkrings- och återförsäkringsföretag gör antaganden om regler i samband med värderingen av tillgångar och skulder, försäkringstekniska avsättningar, kapitalbas, solvenskapitalkrav, minimikapitalkrav och placeringsregler ska dessa antaganden baseras på expertråd från personer med relevant kunskap om, erfarenhet av och insikt i de inneboende riskerna i det aktuella försäkrings- eller återförsäkringsföretagets verksamhet.

2. Försäkrings- och återförsäkringsföretag ska säkerställa att interna användare av de antaganden som anges ovan är underrättade om deras relevanta innehåll, tillförlitlighet och begränsningar med vederbörlig hänsyn till proportionalitetsprincipen. Tjänsteleverantörer till vilka funktioner eller verksamheter utkontrakterats ska i detta syfte betraktas som interna användare.

Avsnitt 2 Externa kreditvärderingar

Artikel 3 Kopplandet av kreditvärderingarna till kreditkvalitetssteg

Den skala för kreditkvalitet som avses i artikel 109a.1 i direktiv 2009/138/EG ska omfatta kreditkvalitetsstegen 0–6.

Artikel 4 Allmänna krav på användning av kreditvärderingar

1. Försäkrings- och återförsäkringsföretag får använda en extern kreditvärdering för beräkningen av solvenskapitalkravet enligt standardformeln om kreditvärderingen har utförts av ett externt ratinginstitut eller stöds av ett externt ratinginstitut i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1060/2009.

2. Försäkrings- eller återförsäkringsföretag ska utse ett eller flera externa ratinginstitut som ska användas vid beräkningen av solvenskapitalkravet enligt standardformeln.

3. Användningen av kreditvärderingar ska vara konsekvent, och sådana bedömningar får inte användas selektivt.

4. Vid användning av kreditvärderingar ska försäkrings- och återförsäkringsföretaget iaktta följande krav:

a) Om ett försäkrings- eller återförsäkringsföretag beslutar att använda kreditvärderingar från ett utsett externt ratinginstitut för en viss kategori av poster ska det konsekvent använda dessa kreditvärderingar för alla poster som tillhör denna kategori.

b) Om ett försäkrings- eller återförsäkringsföretag beslutar att använda kreditvärderingar från ett utsett externt ratinginstitut ska det använda dem fortlöpande och konsekvent.

c) Försäkrings- eller återförsäkringsföretag får endast använda kreditvärderingar från utsedda externa ratinginstitut som beaktar alla belopp som det har fordringar på, dvs. både amorteringar och räntebelopp.

d) Om det bara finns en kreditvärdering tillgänglig från ett utsett externt kreditvärderingsinstitut för en post ska den kreditvärderingen användas för att fastställa postens kapitalkrav.

e) Om det finns två kreditvärderingar tillgängliga från utsedda externa ratinginstitut och de ger olika parametrar för en post ska den bedömning som ger det högsta kapitalkravet användas.

f) Om det finns fler än två kreditvärderingar tillgängliga från utsedda externa ratinginstitut för en post ska de två värderingar som ger lägst kapitalkrav användas. Om de två lägsta kapitalkraven är olika, ska bedömningen som ger det högsta kapitalkravet av dessa två användas. Om de två lägsta kapitalkraven är desamma, ska bedömningen som ger det kapitalkravet användas.

g) Om möjligt ska försäkrings- och återförsäkringsföretag använda både externa kreditvärderingar begärda av kredittaggare och externa kreditvärderingar som gjorts på ratinginstitutets initiativ.

5. Om en post är en del av försäkrings- eller återförsäkringsföretagets större eller mer komplicerade exponeringar ska företaget göra en egen kreditbedömning av posten och hänföra den till ett av de sju stegen på en skala för kreditkvalitetsvärderingar (”omprövning”). Om den egna kreditbedömningen leder till ett lägre kapitalkrav än det som är resultatet av kreditvärderingar från utsedda externa ratinginstitut ska den egna interna kreditvärderingen inte beaktas vid tillämpningen av denna förordning.

6. Vid tillämpningen av punkt 5 ska ett visst företags större eller mer komplicerade exponeringar omfatta värdepapperiseringspositioner av typ 2 enligt artikel 177.3 och återvärdepapperiseringspositioner.

Artikel 5 Kreditvärdering av emittenter och emissioner

1. Om det finns en kreditvärdering av ett särskilt emissionsprogram eller en särskild facilitet som posten som utgör exponeringen tillhör, ska den kreditvärderingen användas.

2. Om det inte finns någon direkt tillämplig kreditvärdering för en viss post, men däremot en kreditvärdering för ett specifikt emissionsprogram eller en specifik facilitet som posten som utgör exponeringen inte tillhör, eller om det finns en allmän kreditvärdering för emittenten, ska den kreditvärderingen användas i ettdera av följande fall:

a) Kreditvärderingen medför samma eller ett högre kapitalkrav än som annars hade varit fallet och den berörda exponeringen likställs i alla avseenden med eller är efterställd detta specifika emissionsprogram eller denna specifika facilitet eller emittentens icke-efterställda exponeringar utan säkerhet, i tillämpliga fall.

b) Kreditvärderingen medför samma eller ett lägre kapitalkrav än som annars hade varit fallet och den berörda exponeringen likställs i alla avseenden med eller är icke-efterställd detta specifika emissionsprogram eller denna specifika facilitet eller emittentens icke-efterställda exponeringar utan säkerhet, i tillämpliga fall.

I alla andra fall ska försäkrings- eller återförsäkringsföretag anse att det inte finns någon tillgänglig kreditvärdering från ett utsett externt ratinginstitut för exponeringen.

3. Kreditbetyg för emittenter inom en företagsgrupp får inte användas som kreditvärdering för någon annan emittent inom samma företagsgrupp.

Artikel 6 Dubbel kreditvärdering för värdepapperiseringspositioner

Genom undantag från artikel 4.4 d, där det bara finns en kreditvärdering tillgänglig från ett utsett externt ratinginstitut för en värdepapperiseringsposition, får den kreditvärderingen inte användas. Kapitalkraven för denna post ska beräknas som om ingen kreditvärdering från ett utsett externt ratinginstitut finns tillgänglig.

Kapitel II Värdering av tillgångar och skulder

Artikel 7 Värderingsantaganden

Försäkrings- och återförsäkringsföretag ska värdera tillgångar och skulder utifrån antagandet att företaget kommer att fortsätta att bedriva sin verksamhet, dvs. enligt fortlevnadsprincipen.

Artikel 8 Tillämpningsområde

Artiklarna 9–16 ska tillämpas vid redovisning och värdering av tillgångar och skulder, förutom försäkringstekniska avsättningar.

Artikel 9 Värderingsmetod – allmänna principer

1. Försäkrings- och återförsäkringsföretag ska redovisa tillgångar och skulder i enlighet med de internationella redovisningsstandarder som antagits av kommissionen i enlighet med förordning (EG) nr 1606/2002.

2. Försäkrings- och återförsäkringsföretag ska värdera tillgångar och skulder i enlighet med de internationella redovisningsstandarder som antagits av kommissionen i enlighet med förordning (EG) nr 1606/2002, förutsatt att dessa standarder omfattar värderingsmetoder som är förenliga med de principer för värdering som anges i artikel 75 i direktiv 2009/138/EG. Om dessa standarder medger användning av mer än en värderingsmetod ska försäkrings- och återförsäkringsföretag endast använda värderingsmetoder som är förenliga med artikel 75 i direktiv 2009/138/EG.

3. Om de värderingsmetoder som anges i internationella redovisningsstandarder som antagits av kommissionen i enlighet med förordning (EG) nr 1606/2002 antingen tillfälligt eller varaktigt är oförenliga med den värderingsprincip som anges i artikel 75 i direktiv 2009/138/EG, ska försäkrings- och återförsäkringsföretag använda andra värderingsmetoder som anses överensstämma med artikel 75 i direktiv 2009/138/EG.

4. Genom undantag från punkterna 1 och 2 och särskilt genom att respektera principen om proportionalitet som fastställs i artikel 29.3 och 29.4 i direktiv 2009/138/EG kan försäkrings- och återförsäkringsföretag redovisa och värdera en tillgång eller en skuld på grundval av den värderingsmetod som det använder vid upprättandet av sin årsredovisning eller sina konsoliderade räkenskaper, under förutsättning att

a) värderingsmetoden är förenlig med artikel 75 i direktiv 2009/138/EG,
b) värderingsmetoden är proportionell mot arten och omfattningen av och komplexiteten hos de inneboende riskerna i företagets verksamhet,
c) företaget inte värderar tillgången eller skulden enligt de internationella redovisningsstandarder som antagits av kommissionen i enlighet med förordning (EG) nr 1606/2002 i sin finansiella redovisning,
d) värdering av tillgångar och skulder med användning av internationella redovisningsstandarder skulle medföra kostnader för företaget som skulle vara oproportionerliga i förhållande till dess totala administrativa utgifter.

5. Försäkrings- och återförsäkringsföretag ska värdera enskilda tillgångar separat.

6. Försäkrings- och återförsäkringsföretag ska värdera enskilda skulder separat.

Artikel 10 Värderingsmetod – värderingshierarki

1. Försäkrings- och återförsäkringsföretag ska vid värderingen av tillgångar och skulder enligt artikel 9.1, 9.2 och 9.3 följa den värderingshierarki som anges i punkterna 2–6, med beaktande av tillgångens eller skuldens karakteristiska egenskaper om marknadsaktörerna skulle beakta dessa karakteristiska egenskaper vid prissättningen av tillgången eller skulden vid värderingstidpunkten, inklusive tillgångens eller skuldens skick och plats och eventuella begränsningar för försäljning eller användning av tillgången.

2. Som standardvärderingsmetod ska försäkrings- och återförsäkringsföretag värdera tillgångar och skulder med hjälp av noterade priser på aktiva marknader för identiska tillgångar eller skulder.

3. Om det inte är möjligt att använda noterade priser på aktiva marknader för identiska tillgångar eller skulder ska försäkrings- och återförsäkringsföretag värdera tillgångar och skulder med hjälp av noterade marknadspriser på en aktiv marknad för likartade tillgångar och skulder med justeringar som återspeglar skillnaderna. Dessa justeringar ska återspegla faktorer som är specifika för tillgången eller skulden, däribland samtliga följande:

a) Tillgångens eller skuldens skick eller plats.
b) I vilken utsträckning indata relaterar till poster som är jämförbara med tillgången eller skulden.
c) Volymen eller aktivitetsnivån på de marknader där indata observeras.

4. Försäkrings- och återförsäkringsföretagets användning av noterade marknadspriser ska grundas på kriterierna för aktiva marknader, enligt de internationella redovisningsstandarder som antagits av kommissionen i enlighet med förordning (EG) nr 1606/2002.

5. När de kriterier som avses i punkt 4 inte är uppfyllda, ska försäkrings- och återförsäkringsföretag använda alternativa värderingsmetoder om inte annat anges i detta kapitel.

6. När försäkrings- och återförsäkringsföretag använder alternativa värderingsmetoder ska de i så liten utsträckning som möjligt förlita sig på företagsspecifika indata och maximera användningen av relevanta marknadspriser, inklusive följande:

a) Noterade priser för identiska eller liknande tillgångar eller skulder på marknader som inte är aktiva.
b) Andra indata än noterade priser som är observerbara för tillgången eller skulden, inbegripet räntor och avkastningskurvor som är observerbara i normalt angivna intervall, implicit volatilitet och kreditspread.
c) Marknadsbekräftade indata som kanske inte är direkt observerbara men som bygger på eller stöds av observerbara marknadsdata.

Alla dessa marknadsdata ska justeras med hänsyn till de faktorer som avses i punkt 3.

I den utsträckning som observerbara indata inte finns tillgängliga, bland annat om det förekommer liten eller ingen marknadsaktivitet för tillgången eller skulden på värderingsdagen, ska företag använda icke observerbara indata som återspeglar de antaganden som marknadsaktörerna skulle göra vid prissättning av tillgången eller skulden, inbegripet antaganden om risk. När icke observerbara indata används ska företag justera företagsspecifika uppgifter om rimligt tillgänglig information tyder på att andra marknadsaktörer skulle använda andra uppgifter eller om det förekommer något som är specifikt för företaget men som inte är tillgängligt för andra marknadsaktörer.

Vid den bedömning av antaganden om risk som avses i denna punkt ska företag ta hänsyn till den risk som finns i värderingstekniken som används för att uppskatta verkligt värde och den risk som finns i indata som används i den värderingstekniken.

7. Företag ska använda värderingstekniker som stämmer överens med en eller flera av följande metoder när de använder alternativa värderingsmetoder:

a) Marknadsmetod, som använder priser eller annan relevant information som genereras av marknadstransaktioner med identiska eller liknande tillgångar, skulder eller en grupp av tillgångar och skulder. Värderingstekniker enligt marknadsmetoden innefattar matrismetoder.

b) Avkastningsmetod, som räknar om framtida belopp (exempelvis kassaflöden eller intäkter och kostnader) till ett enda nuvärdesbelopp. Det verkliga värdet ska återspegla marknadens nuvarande förväntningar om dessa framtida belopp. Värderingstekniker enligt avkastningsmetoden innefattar nuvärdestekniker, optionsvärderingsmodeller och övervärdesmetoder för flera perioder.
c) Kostnadsmetods eller löpande återanskaffningsvärde återspeglar det belopp som för närvarande skulle behövas för att ersätta en tillgångs tjänstekapacitet. Ur säljarens perspektiv grundas det pris som skulle erhållas för tillgången på kostnaden för en köpare på marknaden för att förvärva eller konstruera en ersättningstillgång med jämförbar kvalitet, justerat för inkurans.

Artikel 11 Redovisning av eventualförpliktelser

1. Försäkrings- och återförsäkringsföretag ska redovisa eventualförpliktelser, enligt definitionen i artikel 9 i denna förordning, som skulder i de fall eventualförpliktelserna är materiella.

2. Eventualförpliktelser ska anses vara materiella om information om dessa förpliktelsers befintliga eller potentiella storlek eller karaktär skulle kunna påverka den avsedda mottagarens beslutsprocess eller bedömning, inbegripet tillsynsmyndigheterna.

Artikel 12 Värderingsmetoder för goodwill och immateriella tillgångar

Försäkrings- och återförsäkringsföretag ska värdera följande tillgångar till noll:
1. Goodwill.
2. Andra immateriella tillgångar än goodwill, såvida inte de immateriella tillgångarna kan säljas separat och försäkrings- och återförsäkringsföretaget kan visa att samma eller liknande tillgångar har ett värde som har räknats fram i enlighet med artikel 10.2, i vilket fall tillgången ska värderas i enlighet med artikel 10.

Artikel 13 Värderingsmetoder för anknutna företag

1. När individuella försäkrings- och återförsäkringsföretag värderar sina tillgångar ska de värdera innehav i anknutna företag i den mening som avses i artikel 212.1 b i direktiv 2009/138/EG i enlighet med följande hierarki av metoder:
a) En värderingsmetod som föreskrivs i artikel 10.2 i denna förordning.
b) Den justerade kapitalandelsmetoden som anges i punkt 3 när värdering i enlighet med led a inte är möjlig,
c) Antingen den värderingsmetod som föreskrivs i artikel 10.3 i denna förordning eller alternativa värderingsmetoder i enlighet med artikel 10.5 i denna förordning, under förutsättning att följande villkor uppfylls:
   i Varken värdering i enlighet med led a eller led b är möjlig,
   ii Företaget inte är ett dotterföretag enligt definitionen i artikel 212.2 i direktiv 2009/138/EG.

2. Genom undantag från punkt 1 ska försäkrings- och återförsäkringsföretagen värdera andelar i följande företag till noll, vid värdering av de enskilda försäkrings- och återförsäkringsföretagens tillgångar:
a) Företag som är undantagna från tillämpningsområdet för grupptillsynen enligt artikel 214.2 i direktiv 2009/138/EG.
b) Företag som dras ifrån de kapitalbasmedel som får medräknas för solvensen på gruppnivå i enlighet med artikel 229 i direktiv 2009/138/EG. *Förordning (EU) 2016/467*

3. Vid värdering enligt den justerade kapitalandelsmetoden som avses i punkt 1 b ska företaget med ägarintresse värdera sina innehav i anknutna företag på grundval av andelen av de belopp med vilka tillgångarna överskrider skulderna i det anknutna företag som innehas av företaget med ägarintresse.

4. Vid beräkningen av hur mycket tillgångarna överstiger skulderna i anknutna företag ska företaget med ägarintresse värdera företagets enskilda tillgångar och skulder i enlighet med artikel 75 i direktiv 2009/138/EG och, där det anknutna företaget är ett försäkrings- eller återförsäkringsföretag eller ett sådant specialföretag som avses i artikel 211 i det direktivet, de försäkringstekniska avsättningarna i enlighet med artiklarna 76–85 i det direktivet.

5. Vid beräkningen av hur mycket tillgångarna överstiger skulderna i anknutna företag som inte är försäkrings- eller återförsäkringsföretag kan företaget med ägarintresse betrakta den kapitalandelsmetod som föreskrivs i de internationella redovisningsstandarder som antagits av kommissionen i enlighet med förordning (EG) nr 1606/2002, som är förenlig med artikel 75 i direktiv 2009/138/EG, om en värdering av enskilda tillgångar och skulder i enlighet med punkt 4 inte är möjlig. I sådana fall ska företaget med ägarintresse dra av värdet av goodwill och andra immateriella tillgångar som skulle värderas till noll i enlighet med artikel 12.2 i denna förordning från värdet av det anknutna företaget.

6. När de kriterier som avses i artikel 9.4 i denna förordning är uppfyllda, och när det inte är möjligt att använda de värderingsmetoder som anges i punkt 1 a och b, kan innehav i anknutna företag värderas på grundval av den beräkningsmetod som försäkrings- eller återförsäkringsföretaget använder vid upprättandet av sin årsredovisning eller sina konsoliderade räkenskaper. I sådana fall ska företaget med ägarintresse dra av värdet av goodwill och andra immateriella tillgångar som skulle värderas till noll i enlighet med artikel 12.2 i denna förordning från värdet av det anknutna företaget. *Förordning (EU) 2016/467*

Artikel 14 Värderingsmetoder för vissa skulder

1. Försäkrings- och återförsäkringsföretag ska värdera finansiella skulder, i den mening som anges i de internationella redovisningsstandarder som antagits av kommissionen i enlighet med förordning (EG) nr 1606/2002, i enlighet med artikel 9 i denna förordning vid det första redovisningstillfället. Det får inte göras någon justering i efterhand för att ta hänsyn till förändringen av försäkrings- eller återförsäkringsföretagets egen kreditvärdighet efter det första redovisningstillfället.

2. Försäkrings- och återförsäkringsföretag ska värdera eventualförpliktelser som har redovisats i enlighet med artikel 11. Värdet av eventualförpliktelserna ska vara lika stort som det förväntade nuvärdet av de framtida kassaflöden som krävs för att reglera en eventualförpliktelse under eventualförpliktelsens livstid, varvid de riskfria basräntesatserna för relevanta durationer ska användas.

Artikel 15 Uppskjutna skatter

1. Försäkrings- och återförsäkringsföretag ska redovisa och värdera uppskjutna skatter i förhållande till samtliga tillgångar och skulder, däribland försäkringstekniska avsättningar, som redovisas för solvensändamål eller skattemässiga ändamål i enlighet med artikel 9.

2. Utan hinder av punkt 1 ska försäkrings- och återförsäkringsföretag värdera uppskjutna skatter, utom uppskjutna skattefordringar som härrör från andra outnyttjade skatteavdrag och outnyttjade skattemässiga underskottsavdrag, på grundval av skillnaden i värde mellan tillgångar och skulder som redovisas och värderas i enlighet med artikel 75 i direktiv 2009/138/EG och när det är fråga om försäkringstekniska avsättningar i enlighet med artiklarna 76–85 i direktivet och de värden på tillgångar och skulder som redovisas och värderas för skatteändamål.

3. Försäkrings- och återförsäkringsföretag ska enbart tillskriva uppskjutna skattefordringar ett positivt värde om det är sannolikt att det kommer att finnas skattepliktiga överskott mot vilka en uppskjuten skattefordran kan utnyttjas, och då med beaktande av eventuella rättsliga eller lagstadgade krav om tidsfrister relaterade till utnyttjandet av outnyttjade skattemässiga underskottsavdrag och andra outnyttjade skatteavdrag.

Artikel 16 Uteslutning av värderingsmetoder

1. Försäkrings- och återförsäkringsföretag får inte värdera en finansiell tillgång eller finansiell skuld till anskaffningsvärde eller ett upplupet anskaffningsvärde.

2. Försäkrings- och återförsäkringsföretag får inte tillämpa värderingsmodeller som värderar till det som är lägst av det redovisade värdet och det verkliga värdet efter avdrag för försäljningskostnader.

3. Försäkrings- och återförsäkringsföretag får inte värdera egendom, förvaltningsfastigheter eller materiella anläggningstillgångar med modeller där tillgångsvärdet fastställs som anskaffningsvärdet efter avdrag för avskrivningar och nedskrivningar.

4. Försäkrings- och återförsäkringsföretag som är hyrestagare i en finansiell leasing eller leasegivare ska vid värdering av tillgångar och skulder i ett leasingarrangemang iaktta följande:

a) Leasade tillgångar ska värderas enligt verkligt värde.
b) Vid fastställandet av minimileaseavgifternas nuvärde ska marknadsbaserade uppgifter användas, och inga efterföljande justeringar för att ta hänsyn till företagets egen kreditvärdighet ska göras.
c) Värdering till avskrivet anskaffningsvärde får inte tillämpas.

5. Försäkrings- och återförsäkringsföretag ska justera nettoförsäljningsvärdet för varor i lager med den uppskattade kostnaden för färdigställande och de uppskattade kostnaderna för att åstadkomma en försäljning om dessa kostnader är materiella. Kostnaderna ska betraktas som materiella om deras uteslutande skulle kunna påverka beslutsprocessen eller bedömningen hos användarna av balansräkningen, inbegripet tillsynsmyndigheterna. Värdering till anskaffningsvärde får inte tillämpas.

6. Försäkrings- och återförsäkringsföretag får inte åsätta icke-monetära bidrag ett symboliskt belopp.

7. Vid värdering av biologiska tillgångar ska försäkrings- och återförsäkringsföretag justera värdet genom att lägga till de uppskattade försäljningskostnaderna om dessa är materiella.

Kapitel III Bestämmelser om försäkringstekniska avsättningar

Avsnitt 1 Allmänna bestämmelser

Artikel 17 Upptagande och borttagande av försäkrings- och återförsäkringsförpliktelser

För beräkning av bästa skattning och riskmarginal för försäkringstekniska avsättningar ska försäkrings- och återförsäkringsföretag ta upp en försäkrings- eller återförsäkringsförpliktelse vid den tidpunkt när företaget blir part till det avtal som ger upphov till förpliktelsen eller det datum när försäkrings- eller återförsäkringsskyddet börjar gälla, beroende på vad som inträffar först. Försäkrings- och återförsäkringsföretag ska endast ta upp förpliktelserna inom avtalets gränser.

Försäkrings- och återförsäkringsföretag får ta bort en försäkrings- eller återförsäkringsförpliktelse först när den upphävs, slutbetalas, annulleras eller löper ut.

Artikel 18 Gränserna för ett försäkrings- eller återförsäkringsavtal

1. Gränserna för ett försäkrings- eller återförsäkringsavtal ska fastställas i enlighet med punkterna 2–7.

2. Alla förpliktelser som hör samman med avtalet, bland annat förpliktelserna i samband med försäkrings- eller återförsäkringsföretagets ensidiga rätt att förnya eller förlänga avtalets tillämpningsområde och förpliktelser som avser betalda premier, ska ingå i avtalet om inte annat anges i punkterna 3–6.

3. Förpliktelser som avser försäkrings- eller återförsäkringsskydd som lämnas av företaget efter något av följande datum tillhör inte avtalet, såvida företaget inte kan tvinga försäkringstagaren att betala premien för dessa förpliktelser:

a) Den framtida tidpunkt när försäkrings- eller återförsäkringsföretaget har en ensidig rätt att säga upp avtalet.
b) Den framtida tidpunkt när försäkrings- eller återförsäkringsföretaget har en ensidig rätt att förkasta premier som ska betalas enligt avtalet.
c) Den framtida tidpunkt när försäkrings- eller återförsäkringsföretaget har en ensidig rätt att ändra premierna eller de ersättningar som ska betalas enligt avtalet, på så sätt att premierna till fullo återspeglar riskerna.

Punkt c ska anses gälla om ett försäkrings- eller återförsäkringsföretag har en ensidig rätt att ändra premier eller förmåner för en portfölj med försäkrings- eller återförsäkringsförpliktelser på ett sådant sätt att portföljens premier fullt ut återspeglar de risker som täcks av portföljen.

Men om det gäller livförsäkringsförpliktelser där en individuell riskbedömning av åtagandet gentemot den försäkrade utförs vid avtalets början och där den bedömningen inte kan upprepas innan premierna eller förmånerna har ändrats, ska försäkrings- och återförsäkringsföretaget bedöma på avtalsnivå om premierna till fullo återspeglar risken vid tillämpning av led c.

Försäkrings- och återförsäkringsföretagen ska bortse från begränsningar av den ensidiga rätt som avses i leden a–c i denna punkt och begränsningar av i vilken omfattning premier eller ersättningar kan ändras som inte har någon märkbar effekt på avtalets ekonomiska aspekter.

4. Om ett försäkrings- eller återförsäkringsföretag har en sådan ensidig rätt som avses i punkt 3 och som endast avser en del av avtalet, ska samma principer som anges i punkt 3 tillämpas på den delen av avtalet.

5. Förpliktelser som inte har anknytning till premier som redan erlagts ska inte tillhöra ett försäkrings- eller återförsäkringsavtal, såvida företaget inte kan tvinga försäkringstagarna att betala de framtida premierna och följande villkor uppfylls:

a) Avtalet ger inte ersättning för en angiven oviss händelse som har negativ inverkan på försäkringstagaren.
b) Avtalet omfattar inte en finansiell säkerhet för förmånerna.

Vid tillämpning av leden a och b ska försäkrings- och återförsäkringsföretag bortse från skydd av händelser och garantier som inte har någon märkbar effekt på avtalets ekonomiska aspekter.

6. Om försäkrings- eller återförsäkringsavtalet kan delas upp i två delar och en av dessa delar uppfyller villkoren i punkt 5 a och b ska alla förpliktelser som inte har anknytning till premierna för den delen och som redan har erlagts inte tillhöra avtalet, såvida företaget inte kan tvinga försäkringstagaren att betala de framtida premierna i den delen.

7. Försäkrings- och återförsäkringsföretag ska vid tillämpning av punkt 3 anse att premierna fullt ut återspeglar de risker som täcks av en portfölj av försäkrings- eller återförsäkringsförpliktelser endast då det inte finns någon omständighet som gör att summan av de förmåner och avgifter som portföljen ska betala ut överstiger summan av de premier som betalas in till portföljen.

Avsnitt 2 Datakvalitet

Artikel 19 Uppgifter som används vid beräkning av de försäkringstekniska avsättningarna

1. Uppgifter som används vid beräkning av de försäkringstekniska avsättningarna ska endast anses vara fullständiga vid tillämpning av artikel 82 i direktiv 2009/138/EG om samtliga följande villkor är uppfyllda:

a) Uppgifterna omfattar tillräcklig historisk information för att bedöma särdragen i de underliggande riskerna och identifiera trender vad gäller risker.

b) Uppgifterna är tillgängliga för alla berörda homogena riskgrupper som används vid beräkning av de försäkringstekniska avsättningarna och inga sådana relevanta uppgifter har utan motivering uteslutits från att användas vid beräkning av de avsättningarna.

2. Uppgifter som används vid beräkning av de försäkringstekniska avsättningarna ska endast anses vara riktiga vid tillämpning av artikel 82 i direktiv 2009/138/EG om samtliga följande villkor är uppfyllda:

a) Uppgifterna är fria från materiella felaktigheter.
b) Uppgifter från olika tidsperioder som används för samma uppskattning är konsistenta.
c) Uppgifterna har registrerats i god tid och på ett konsekvent sätt över tid.

3. Uppgifter som används vid beräkning av de försäkringstekniska avsättningarna ska endast anses vara lämpliga vid tillämpning av artikel 82 i direktiv 2009/138/EG om samtliga följande villkor är uppfyllda:

a) Uppgifterna är förenliga med de syften för vilka de kommer att användas.
b) Beloppen och typen av uppgifter säkerställer att de uppskattningar som gjorts i beräkningen av de försäkringstekniska avsättningarna på grundval av uppgifterna inte innefattar något materiellt skattningsfel.
c) Uppgifterna är förenliga med de antaganden som ligger till grund för de försäkringsmatematiska och statistiska metoder som används vid beräkning av de försäkringstekniska avsättningarna.
d) Uppgifterna återspeglar på ett lämpligt sätt de risker som försäkrings- eller återförsäkringsföretaget är exponerat för när det gäller företagets försäkrings- och återförsäkringsförpliktelser.
e) Uppgifterna samlades in, behandlades och tillämpades på ett transparent och strukturerat sätt, grundat på en dokumenterad process som omfattar samtliga följande områden:
   i Definitionen av kriterier för uppgifternas kvalitet och bedömningen av uppgifternas kvalitet, inbegripet specifika kvalitativa och kvantitativa standarder för olika datamängder.
   ii Användningen och fastställandet av antagandena vid insamling, bearbetning och tillämpning av uppgifter.
   iii Processen för uppdatering av uppgifter, inbegripet hur ofta uppdateringar görs och omständigheterna som ska utlösa kompletterande uppdateringar.
f) Försäkrings- och återförsäkringsföretag ska säkerställa att deras uppgifter används konsistent över tid vid beräkningen av de försäkringstekniska avsättningarna.

Vid tillämpning av led b ska ett skattningsfel i beräkningen av de försäkringstekniska avsättningarna betraktas som materiellt om det skulle kunna påverka användarens beslutsprocess eller värderingar av resultaten hos användaren, inbegripet tillsynsmyndigheterna.

4. Försäkrings- och återförsäkringsföretag får använda uppgifter från en yttre källa under förutsättning att följande krav, utöver uppfyllandet av de krav som fastställs i punkterna 1–4, är uppfyllda:

a) Försäkrings- eller återförsäkringsföretaget kan visa att det är lämpligare att använda sådana uppgifter än uppgifter som enbart är tillgängliga från en intern källa.
b) Försäkrings- eller återförsäkringsföretaget känner till ursprunget för sådana uppgifter och de antaganden eller metoder som används för att behandla uppgifterna.
c) Försäkrings- eller återförsäkringsföretaget fastställer eventuella trender i datat och hur antaganden eller metoder varierar, över tid eller mellan olika uppgifter, när sådana uppgifter används.
d) Försäkrings- eller återförsäkringsföretaget kan visa att de antaganden och metoder som avses i punkterna b och c på ett korrekt sätt återspeglar de särskilda egenskaperna hos försäkrings- eller återförsäkringsföretagets portfölj av försäkrings- och återförsäkringsförpliktelser.

Artikel 20 Begränsningar hos data

Om uppgifterna inte är förenliga med artikel 19 ska försäkrings- och återförsäkringsföretag på lämpligt sätt dokumentera begränsningarna för uppgifterna tillsammans med en beskrivning av huruvida och på vilket sätt sådana begränsningar ska åtgärdas och vilka funktioner inom försäkrings- eller återförsäkringsföretagets styrsystem som ansvarar för den processen. Uppgifterna ska registreras och lagras på lämpligt sätt, innan justeringar görs för att åtgärda begränsningar.

Artikel 21 Lämplig användning av approximationer för att beräkna bästa skattning

Om försäkrings- och återförsäkringsföretag inte har tillräckliga uppgifter av tillfredsställande kvalitet för att kunna tillämpa en tillförlitlig försäkringsmatematisk metod får de använda lämpliga approximationer för att beräkna bästa skattning under förutsättning att följande krav är uppfyllda:

a) Bristen på uppgifter får inte bero på otillräckliga interna processer och förfaranden för insamling, lagring eller validering av uppgifter som används för värdering av försäkringstekniska avsättningar.
b) Bristen på uppgifter kan inte avhjälpas genom användning av externa uppgifter.
c) Det skulle inte vara möjligt för företaget att anpassa uppgifterna för att avhjälpa bristen.

Avsnitt 3 Metoder för att beräkna de försäkringstekniska avsättningarna

Underavsnitt 1 Antaganden som ligger till grund för beräkningen av de försäkringstekniska avsättningarna

Artikel 22 Allmänna bestämmelser

1. Antaganden ska endast anses realistiska vid tillämpningen av artikel 77.2 i direktiv 2009/138/EG om de uppfyller följande villkor:

a) Försäkrings- och återförsäkringsföretaget kan förklara och motivera vart och ett av de antaganden som använts, med beaktande av antagandets betydelse, den osäkerhet som är förknippad med antagandet samt relevanta alternativa antaganden.
b) De omständigheter under vilka antaganden skulle anses som oriktiga kan tydligt identifieras.
c) Om inte annat föreskrivs i detta kapitel är antagandena baserade på egenskaperna hos portföljen av försäkrings- och återförsäkringsförpliktelser, om möjligt oberoende av det försäkrings- eller återförsäkringsföretag som innehar portföljen.
d) Försäkrings- och återförsäkringsföretaget använder antagandena konsistent över tid och inom homogena riskgrupper och klasser, utan godtyckliga förändringar.
e) Antaganden återspeglar på ett adekvat sätt eventuella underliggande osäkerheter i kassaflödena.

Vid tillämpningen av led c ska försäkrings- och återförsäkringsföretagen endast använda företagsspecifik information, inklusive information avseende skaderegleringens hantering och kostnader, om den återspeglar egenskaperna hos portföljen av försäkrings- eller återförsäkringsförpliktelser bättre än information som inte är begränsad till det specifika företaget, eller om det inte är möjligt att beräkna de försäkringstekniska avsättningarna på ett ansvarsfullt, tillförlitligt och objektivt sätt utan att använda denna information.

2. Antaganden får endast användas för de ändamål som avses i artikel 77.3 i direktiv 2009/138/EG om de uppfyller kraven i punkt 1 i denna artikel.

3. Försäkrings- och återförsäkringsföretag ska fastställa antaganden om framtida finansiella marknadsparametrar eller scenarier som är lämpliga och förenliga med artikel 75 i direktiv 2009/138/EG. Om försäkrings- och återförsäkringsföretag använder en modell för att utarbeta prognoser över framtida finansiella marknadsparametrar ska de säkerställa att modellen uppfyller följande krav:

a) Den genererar tillgångspriser som är förenliga med de tillgångspriser som observeras på finansmarknaderna.

b) Den förutsätter ingen arbitragemöjlighet.
c) Kalibreringen av parametrar och scenarier överensstämmer med de riskfria räntesatser för relevanta durationer som används för att beräkna bästa skattning enligt artikel 77.2 i direktiv 2009/138/EG.

Artikel 23 Framtida förvaltningsåtgärder

1. Antaganden om framtida förvaltningsåtgärder ska endast anses vara realistiska vid tillämpningen av artikel 77.2 i direktiv 2009/138/EG om de uppfyller följande villkor:
a) Antagandena om framtida förvaltningsåtgärder fastställs på ett objektivt sätt.
b) De antagna framtida förvaltningsåtgärderna är förenliga med försäkrings- eller återförsäkringsföretagets gällande verksamhetspraxis och affärsstrategi, inbegripet användningen av riskreducerande åtgärder. Om det finns tillräckligt starka indikatorer för att företaget kommer att ändra sina rutiner eller sin strategi ska de antagna framtida förvaltningsåtgärderna överensstämma med de ändrade rutinerna eller den ändrade strategin.
c) De antagna framtida förvaltningsåtgärderna är inbördes förenliga.
d) De antagna framtida förvaltningsåtgärderna strider inte mot företagens åtaganden mot försäkringstagare och förmånstagare eller mot rättsliga krav som är tillämpliga på företaget.
e) De antagna förväntade förvaltningsåtgärderna beaktar alla offentliga uppgifter från försäkrings- eller återförsäkringsföretaget om de åtgärder som man skulle förvänta sig att vidta eller inte vidta.

2. Antaganden om framtida förvaltningsåtgärder ska vara realistiska och inbegripa följande:
i En jämförelse mellan den framtida förvaltningsåtgärden och förvaltningsåtgärder som tidigare vidtagits av försäkrings- eller återförsäkringsföretaget,
ii En jämförelse mellan framtida förvaltningsåtgärder som beaktas i nuvarande och i tidigare beräkningar av bästa skattning.
iii En bedömning av hur ändrade antaganden om framtida förvaltningsåtgärder påverkar värdet av de försäkringstekniska avsättningarna.

Försäkrings- och återförsäkringsföretag ska på begäran av tillsynsmyndigheten kunna förklara eventuella avvikelser i förhållande till punkterna i och ii och, om förändringar av ett antagande om framtida förvaltningsåtgärder har en betydande inverkan på de försäkringstekniska avsättningarna, skälen för den känsligheten och hur känsligheten beaktas i försäkrings- eller återförsäkringsföretagets beslutsprocess.

3. Vid tillämpning av punkt 1 ska försäkrings- och återförsäkringsföretag upprätta en heltäckande plan för framtida förvaltningsåtgärder som ska vara godkänd av försäkrings- och återförsäkringsföretagets förvaltnings-, lednings- eller tillsynsorgan och som omfattar följande:
a) Identifiering av sådana framtida förvaltningsåtgärder som är relevanta för värderingen av de försäkringstekniska avsättningarna.
b) Identifiering av de särskilda omständigheter under vilka försäkrings- eller återförsäkringsföretag rimligen skulle förvänta sig att genomföra de respektive framtida förvaltningsåtgärder som avses i led a.
c) Identifiering av de särskilda omständigheter under vilka försäkrings- eller återförsäkringsföretaget inte har möjlighet att genomföra de respektive framtida förvaltningsåtgärder som avses i led a, samt en redovisning av hur dessa omständigheter beaktas vid beräkningen av de försäkringstekniska avsättningarna.
d) Den ordning i vilken framtida förvaltningsåtgärder som avses i led a skulle utföras och de krav på företagsstyrning som är tillämpliga på de framtida förvaltningsåtgärderna.

e) En beskrivning av pågående arbeten som krävs för att säkerställa att försäkrings- eller återförsäkringsföretaget kan genomföra de respektive framtida förvaltningsåtgärder som avses i led a.
f) En beskrivning av hur de framtida förvaltningsåtgärder som avses i led a har beaktats i beräkningen av den bästa skattningen.
g) En beskrivning av tillämpliga interna rapporteringsförfaranden som täcker de framtida förvaltningsåtgärder som avses i led a och som ingår i beräkningen av den bästa skattningen.

4. Vid antaganden om framtida förvaltningsåtgärder ska den tid som behövs för att genomföra förvaltningsåtgärderna och de kostnader som dessa orsakar beaktas.

5. Systemet för att säkerställa överföringen av uppgifter ska endast anses vara effektivt vid tillämpning av artikel 41.1 i direktiv 2009/138/EG om de rapporteringsrutiner som avses i punkt 3 g i denna artikel omfattar minst ett årligt meddelande till förvaltnings-, tillsyns- eller ledningsorganet.

Artikel 24 Framtida diskretionära förmåner

Om framtida diskretionära förmåner är beroende av försäkrings- eller återförsäkringsföretagets tillgångar ska företaget basera beräkningen av bästa skattning på de tillgångar som för närvarande innehas och beräkna framtida ändringar av tillgångarnas fördelning i enlighet med artikel 23. Antaganden om den framtida avkastningen på företagets tillgångar ska stämma överens med de riskfria räntesatserna för relevanta durationer, inbegripet i förekommande fall en matchningsjustering, en volatilitetsjustering eller en övergångsåtgärd avseende den riskfria räntan och en värdering av tillgångarna i enlighet med artikel 75 i direktiv 2009/138/EG.

Artikel 25 Separat beräkning av framtida diskretionära förmåner

Vid beräkningen av de försäkringstekniska avsättningarna ska försäkrings- och återförsäkringsföretag fastställa värdet av framtida diskretionära förmåner separat.

Artikel 26 Försäkringstagarnas beteende

För att fastställa sannolikheten för att försäkringstagarna kommer att utnyttja avtalade rättigheter, däribland uppehåll i premiebetalningarna och återköp, ska försäkrings- och återförsäkringsföretagen genomföra en analys av försäkringstagarnas tidigare beteende och en framåtblickande bedömning av försäkringstagarnas förväntade beteende. Den analysen ska beakta följande:
a) Hur förmånligt utövandet av rättigheten är och kommer att vara för försäkringstagarna under de omständigheter som råder vid tidpunkten för utövandet.
b) Inverkan av tidigare och framtida ekonomiska villkor.
c) Konsekvenserna av tidigare och framtida förvaltningsåtgärder.
d) Andra omständigheter som sannolikt kommer att påverka försäkringstagarnas beslut om att utöva rättigheten i fråga.

Sannolikheten ska inte enbart vara oberoende av de krav som avses i leden a–d om det finns empiriska bevis till stöd för ett sådant antagande.

Underavsnitt 2 Information som ligger till grund för beräkningen av bästa skattning

Artikel 27 Uppgifternas trovärdighet

Uppgifter ska endast betraktas som trovärdiga i den mening som avses i artikel 77.2 i direktiv 2009/138/EG om försäkrings- och återförsäkringsföretagen kan styrka trovärdigheten med beaktande av uppgifternas konsekvens och objektivitet, informationskällans tillförlitlighet och insyn i det sätt på vilket uppgifterna tas fram och behandlas.

Underavsnitt 3 Kassaflödesprognoser för beräkning av bästa skattning

Artikel 28 Kassaflöde

Kassaflödesprognosen som används vid beräkningen av bästa skattning ska omfatta minst följande kassaflöden, i den mån dessa kassaflöden rör befintliga försäkrings- och återförsäkringsavtal:

a) Utbetalningar till försäkrings- och förmånstagare.
b) Betalningar som ett försäkrings- eller återförsäkringsföretag skulle ådra sig genom att tillhandahålla avtalsenliga förmåner som utges som naturaförmån.
c) Betalningar av utgifter som avses i artikel 78.1 i direktiv 2009/138/EG.
d) Premiebetalningar och ytterligare kassaflöden som härrör från dessa premier.
e) Betalningar mellan försäkrings- eller återförsäkringsföretaget och mellanhänder i anknytning till försäkrings- och återförsäkringsförpliktelserna.
f) Betalningar mellan försäkrings- eller återförsäkringsföretag och värdepappersföretag när det gäller avtal med indexreglerade förmåner och fondförsäkringsförmåner.
g) Betalningar för räddning och subrogation i den mån de inte räknas som separata tillgångar eller skulder i enlighet med internationella redovisningsstandarder, såsom de som godkänts av kommissionen i enlighet med förordning (EG) nr 1606/2002.
h) Skattebetalningar som åläggs eller förväntas bli ålagda försäkringstagare eller som krävs för att reglera försäkrings- och återförsäkringsförpliktelserna.

Artikel 29 Förväntad framtida utveckling i omvärlden

Vid beräkning av bästa skattning ska den förväntade framtida utveckling som kommer att ha en materiell inverkan på in- och utflöden av likvida medel som krävs för att reglera försäkrings- och återförsäkringsförpliktellser under deras återstående ansvars- och avvecklingstid beaktas. För detta ändamål ska den framtida utvecklingen omfatta demografiska, juridiska, medicinska, tekniska, sociala, miljömässiga och ekonomiska förändringar, inklusive inflationen enligt artikel 78.2 i direktiv 2009/138/EG.

Artikel 30 Kassaflödenas osäkerhet

Kassaflödesprognosen som används vid beräkningen av bästa skattning ska, explicit eller implicit, beakta all osäkerhet i kassaflödena, bland annat samtliga följande osäkerheter:

a) Osäkerhet i fråga om tidpunkter, frekvens och svårighetsgrad för de försäkrade händelserna.
b) Osäkerhet i fråga om fordringarnas belopp, inklusive osäkerhet i fråga om inflation, och den tid det tar att fastställa och betala fordringar.
c) Osäkerhet om de utgifter som avses i artikel 78.1 i direktiv 2009/138/EG.
d) Osäkerhet i fråga om den förväntade framtida utveckling som avses i artikel 29 i den utsträckning det är praktiskt möjligt.
e) Osäkerhet i fråga om försäkringstagarnas beteende.
f) Beroendet mellan två eller flera källor till osäkerhet.
g) Kassaflödenas beroende av omständigheterna före tidpunkten för kassaflödet.

Artikel 31 Kostnader

1. En kassaflödesprognos som används för att beräkna bästa skattning ska utan undantag beakta följande utgifter, som är knutna till försäkrings- och återförsäkringsföretags uttalade försäkrings- och återförsäkringsförpliktelserna och som anges i artikel 78.1 i direktiv 2009/138/EG:

a) Administrativa kostnader.
b) Kostnader för kapitalförvaltning.
c) Kostnader för skadereglering.
d) Anskaffningskostnader.

De kostnader som avses i leden a–d ska beakta gemensamma omkostnader som uppkommer i samband med försäkrings- och återförsäkringsförpliktelserna.

2. Indirekta kostnader ska fördelas realistiskt och objektivt och på ett enhetligt sätt över tid till de delar av den bästa skattningen som de hänför sig till.

3. Kostnader avseende återförsäkringsavtal och specialföretag ska beaktas vid beräkning av bästa skattningen.

4. Kostnader ska beräknas under antagandet att företaget kommer att teckna nya avtal i framtiden.

Artikel 32 Avtalade optioner och finansiella garantier

Vid beräkning av den bästa skattningen ska försäkrings- och återförsäkringsföretag ta hänsyn till följande:

a) Alla finansiella garantier och avtalade optioner som ingår i deras försäkrings- och återförsäkringsavtal.
b) Alla faktorer som kan påverka sannolikheten för att försäkringstagarna kommer att utnyttja avtalade optioner eller realisera värdet av de finansiella garantierna.

Artikel 33 Valutan för försäkringsförpliktelserna

Bästa skattningen ska beräknas separat för kassaflöden i olika valutor.

Artikel 34 Beräkningsmetoder

1. Bästa skattningen ska beräknas på ett öppet sätt och på ett sätt som säkerställer att såväl beräkningsmetoden som dess resultat kan prövas av en kvalificerad expert.

2. Valet av försäkringsmatematiska och statistiska metoder för beräkningen av bästa skattningen ska bygga på metodernas lämplighet för att återspegla de risker som påverkar underliggande kassaflöden och typen av försäkrings- och återförsäkringsförpliktelser. Vid beräkning av bästa skattning ska de försäkringsmatematiska och statistiska metoderna överensstämma med och utnyttja alla relevanta uppgifter.

3. Om en beräkningsmetod bygger på grupperade försäkringsuppgifter ska försäkrings- och återförsäkringsföretagen säkerställa att grupperingen av försäkringsavtal skapar homogena riskgrupper som på ett lämpligt sätt avspeglar riskerna för de enskilda försäkringar som ingår i dessa grupper.

4. Försäkrings- och återförsäkringsföretag ska analysera i vilken utsträckning kassaflödenas nuvärde beror på såväl förväntade resultat av framtida händelser och utvecklingstendenser som på hur det faktiska utfallet av vissa scenarier skulle kunna avvika från det förväntade resultatet.

5. Om kassaflödenas nuvärde beror på framtida händelser och utvecklingstendenser på det sätt som avses i punkt 4 ska försäkrings- och återförsäkringsföretag använda en metod för att beräkna bästa skattning för kassaflöden som återspeglar sådana beroenden.

Artikel 35 Homogena riskgrupper för livförsäkringsförpliktelser

Kassaflödesprognoserna som används vid beräkningen av bästa skattningar för livförsäkringsförpliktelser ska lämnas separat för varje försäkringsavtal. Om en separat beräkning för varje försäkringsavtal skulle innebära en onödig börda för försäkrings- eller återförsäkringsföretaget får företaget utföra beräkningen genom att gruppera försäkringsavtalen, förutsatt att grupperingen uppfyller samtliga av de följande kraven:

a) Det finns inte några betydande skillnader i fråga om art och komplexitet för riskerna i samband med försäkringsavtal som tillhör samma grupp.
b) Grupperingen av försäkringsavtal får inte ge en felaktig bild av försäkringsavtalens underliggande risker och av deras kostnader.
c) Grupperingen av försäkringsavtal kommer sannolikt att ge ungefär samma resultat vid beräkning av bästa skattning som en beräkning per försäkringsavtal, i synnerhet när det gäller finansiella garantier och avtalade optioner som ingår i avtalen.

Artikel 36 Skadeförsäkringsförpliktelser

1. Den bästa skattningen av skadeförsäkringsförpliktelser ska beräknas separat för premieavsättningen och för avsättningen för oreglerade försäkringsfall.

2. Premieavsättningen ska avse framtida skadehändelser som täcks av försäkrings- och återförsäkringsförpliktelser som ligger inom den avtalsgräns som avses i artikel 18. Kassaflödesprognoser för beräkning av premieavsättningar ska omfatta förmåner, kostnader och premier i samband med dessa händelser.

3. Avsättning för oreglerade försäkringsfall ska avse skadehändelser som redan inträffat, oberoende av om de krav som härrör från dessa händelser har rapporterats eller inte.

4. Kassaflödesprognoser för beräkning av avsättningen för oreglerade försäkringsfall ska omfatta förmåner, kostnader och premier i samband med de händelser som anges i punkt 3.

Underavsnitt 4 Riskmarginal

Artikel 37 Beräkning av riskmarginalen

1. Riskmarginalen för hela portföljen av försäkrings- och återförsäkringsförpliktelserna ska beräknas med hjälp av följande formel:

$$RM = CoC \cdot \sum_{t \geq 0} \frac{SCR(t)}{(1 + r(t+1))^{t+1}}$$

där

a) *CoC* betecknar kapitalkostnadskostnader,
b) summan omfattar alla heltal inklusive noll,
c) SCR(t) betecknar det solvenskapitalkrav som avses i artikel 38.2 efter t år,
d) r(t + 1) är den riskfria basräntan för löptiden t + 1 år.

De riskfria basräntesatserna *r*(t + 1) ska väljas i enlighet med valutan som används i försäkrings- och återförsäkringsföretagets finansiella redovisning.

2. Om försäkrings- och återförsäkringsföretag beräknar sitt solvenskapitalkrav med en godkänd intern modell och fastställer att modellen är lämplig för att beräkna solvenskapitalkravet som avses i artikel 38.2 för varje tidpunkt under försäkrings- och återförsäkringsförpliktelsernas hela livstid, ska försäkrings- och återförsäkringsföretaget använda den interna modellen för att beräkna beloppen *SCR*(*t*) som avses i punkt 1.

3. Försäkrings- och återförsäkringsföretag ska fördela riskmarginalen för hela portföljen av försäkrings- och återförsäkringsförpliktelser till de klasser som avses i artikel 80 i direktiv 2009/138/EG. Fördelningen ska på ett adekvat sätt återspegla klassernas bidrag till solvenskapitalkravet som avses i artikel 38.2 under hela den återstående ansvars- och avvecklingstiden för hela portföljen av försäkrings- och återförsäkringsförpliktelser.

Artikel 38 Referensföretag

1. Beräkningen av riskmarginalen ska vara baserad på alla följande antaganden:

a) Hela portföljen av försäkrings- och återförsäkringsförpliktelserna hos det försäkrings- och återförsäkringsföretag som beräknar riskmarginalen (det ursprungliga företaget) övertas av ett annat försäkrings- eller återförsäkringsföretag (referensföretaget).
b) Utan hinder av led a och om det ursprungliga företaget samtidigt bedriver både liv- och skadeförsäkringsverksamhet enligt artikel 73.5 i direktiv 2009/138/EG övertas portföljen av försäkringsförpliktelser som avser livförsäkrings- och livåterförsäkringsverksamhet och portföljen av försäkringsförpliktelser som avser skadeförsäkrings- och skadeåterförsäkringsverksamhet separat av två olika referensföretag.

c) Överföringen av försäkrings- och återförsäkringsförpliktelser omfattar varje återförsäkringsavtal eller överenskommelse med specialföretag som avser dessa förpliktelser.
d) Referensföretaget har inte några försäkrings- eller återförsäkringsförpliktelser eller egna tillgångar innan överföringen sker.
e) Efter överföringen påtar sig referensföretaget inte några nya försäkrings- eller återförsäkringsförpliktelser.
f) Efter överföringen innehar referensföretaget de medräkningsbara kapitalbasmedel som motsvarar solvenskapitalkravet som krävs för att kunna täcka försäkrings- och återförsäkringsförpliktelserna under deras återstående ansvars- och avvecklingstid.
g) Efter överföringen har referensföretaget tillgångar som uppgår till summan av dess solvenskapitalkrav och de försäkringstekniska avsättningarna, beräknade efter avdrag för belopp som kan återkrävas enligt återförsäkringsavtal och från specialföretag.
h) Tillgångarna väljs ut på ett sådant sätt att de minimerar solvenskapitalkravet för marknadsrisk som referensföretaget är exponerat för.
i) Solvenskapitalkravet för referensföretaget beaktar följande risker:
   i Teckningsrisk avseende den överlåtna verksamheten.
   ii Där det är materiellt, marknadsrisk som avses i led h, förutom ränterisk.
   iii Kreditrisk avseende återförsäkringsavtal, överenskommelser med specialföretag, mellanhänder, försäkringstagare och andra materiella exponeringar som är nära knutna till försäkrings- och återförsäkringsförpliktelserna.
   iv Operativ risk.
j) För varje risk motsvarar förlusttäckningskapaciteten hos de försäkringstekniska avsättningarna i referensföretaget enligt artikel 108 i direktiv 2009/138/EG förlusttäckningskapaciteten hos de försäkringstekniska avsättningarna i det ursprungliga företaget.
k) Det finns ingen förlusttäckningskapacitet genom uppskjutna skatter enligt vad som anges i artikel 108 i direktiv 2009/138/EG för referensföretaget.
l) Referensföretaget ska, i enlighet med leden e och f, anta framtida förvaltningsåtgärder som är förenliga med de förväntade framtida förvaltningsåtgärder som antas i det ursprungliga företaget, på det sätt som anges i artikel 23.

2. Under försäkrings- och återförsäkringsförpliktelsernas ansvars- och avvecklingstid ska solvenskapitalkravet för att kunna täcka de försäkrings- och återförsäkringsförpliktelser som avses i artikel 77.5 första stycket i direktiv 2009/138/EG antas vara lika med solvenskapitalkravet för referensföretaget inom ramen för de antaganden som anges i punkt 1.

3. Vid tillämpning av punkt 1 i ska en risk betraktas som materiell om dess inverkan på beräkningen av riskmarginalen kan påverka den avsedda användarens beslutsprocess eller bedömning, inbegripet tillsynsmyndigheterna.

Artikel 39 Kapitalkostnadsräntesatsen

Den kapitalkostnadsräntesats som avses i artikel 77.5 i direktiv 2009/138/EG ska antas vara lika med 6 %.

Underavsnitt 5 Beräkning av försäkringstekniska avsättningar som helhet

Artikel 40 Omständigheter under vilka de försäkringstekniska avsättningarna ska beräknas som en helhet och den metod som ska användas

1. Vid tillämpningen av artikel 77.4 andra stycket i direktiv 2009/138/EG ska tillförlitligheten bedömas i enlighet med punkterna 2 och 3 i denna artikel, och de försäkringstekniska avsättningarna ska värderas i enlighet med punkt 4 i denna artikel.

2. Efterbildning av kassaflöden ska anses vara tillförlitlig om den avser belopp och tidpunkt i förhållande till de efterbildade kassaflödenas underliggande risker och i samtliga tänkbara scenarier. Följande kassaflöden i samband med försäkrings- eller återförsäkringsförpliktelser kan inte efterbildas på ett säkert sätt:

a) Kassaflöden i samband med försäkrings- eller återförsäkringsförpliktelser som är beroende av sannolikheten för att försäkringstagarna kommer att utnyttja avtalade optioner, däribland uppehåll i premiebetalningarna och återköp.
b) Kassaflöden i samband med försäkrings- eller återförsäkringsförpliktelser som beror på nivåer, trender eller ändrade volatilitetsgrader beträffande dödlighet, invaliditet, insjuknande och tillfrisknande.
c) Alla kostnader som uppkommer för att uppfylla försäkrings- och återförsäkringsförpliktelserna.

3. Finansiella instrument ska anses vara finansiella instrument för vilka ett tillförlitligt marknadsvärde är observerbart om dessa finansiella instrument handlas på en aktiv, djup, likvid och transparent marknad. Aktiva marknader ska också efterleva artikel 10.4.

4. Försäkrings- och återförsäkringsföretag ska fastställa värdet av försäkringstekniska avsättningar utifrån marknadspriset för de finansiella instrument som används vid efterbildningen.

Underavsnitt 6 Medel som kan återkräv as enligt återförsäkringsavtal och från specialföreta g

Artikel 41 Allmänna bestämmelser

1. Belopp som kan återkrävas enligt återförsäkringsavtal och från specialföretag ska beräknas på ett sätt som överensstämmer med gränserna för de försäkrings- eller återförsäkringsavtal som dessa belopp grundas på.

2. Belopp som kan återkrävas från specialföretag, belopp som ska krävas tillbaka från sådana finansiella återförsäkringsavtal som avses i artikel 210 i direktiv 2009/138/EG och belopp som kan återkrävas från övriga återförsäkringsavtal ska beräknas separat. Belopp som kan återkrävas från specialföretag får inte överskrida specialföretagets högsta samlade riskexponering mot försäkrings- och återförsäkringsföretaget.

3. Vid beräkningen av de belopp som kan återkrävas enligt återförsäkringsavtal och från specialföretag ska kassaflöden endast omfatta betalningar i samband med ersättning av försäkringshändelser och utestående försäkringsfordringar. Betalningar i samband med andra händelser eller reglerade försäkringsfordringar ska redovisas utanför de belopp som kan återkrävas enligt återförsäkringsavtal och från specialföretag samt andra försäkringstekniska avsättningar. Om en garanti har lämnats för kassaflödena ska de belopp som kan återkrävas justeras i enlighet med detta för att undvika dubbelräkning av tillgångar och skulder som rör depositionen.

4. Belopp som kan återkrävas enligt återförsäkringsavtal och från specialföretag för skadeförsäkringsförpliktelser ska beräknas separat för premieavsättningar och avsättningar för oreglerade försäkringsfall på följande sätt:

a) De kassaflöden som är hänförliga till avsättningar för oreglerade försäkringsfall ska omfatta kompensationsbetalningar som avser fordringar som redovisas i de totala avsättningarna för oreglerade försäkringsfall i det försäkrings- eller återförsäkringsföretag som överlåter risker.
b) De kassaflöden som är hänförliga till premieavsättningar ska omfatta alla andra betalningar.

5. Om kassaflödena från specialföretaget till försäkrings- och återförsäkringsföretaget inte direkt beror på fordringar mot försäkrings- eller återförsäkringsföretaget som överlåter risker kommer de belopp som ska krävas tillbaka från dessa specialföretag för framtida krav att beaktas endast i den mån det kan verifieras på ett ansvarsfullt, tillförlitligt och objektivt sätt att den strukturella bristen på balans mellan fordringar och belopp som ska drivas in inte är materiell.

Artikel 42 Justering för motpartsrisk

1. Justeringar för att ta hänsyn till förväntade förluster till följd av motpartsfallissemang enligt artikel 81 i direktiv 2009/138/EG ska beräknas separat från resten av de belopp som kan återkrävas.

2. Justeringen för att ta hänsyn till förväntade förluster till följd av motpartsfallissemang ska beräknas som det förväntade nuvärdet av förändringarna på grund av motpartsfallissemanget, bland annat till följd av obestånd eller tvist vid en viss tidpunkt, i de kassaflöden som baseras på belopp som kan återkrävas från motparten. I det syftet ska förändringarna i kassaflöden inte omfatta effekterna av eventuella riskreducerande tekniker som begränsar motpartens kreditrisk, förutom sådana riskreducerande tekniker som bygger på innehav av säkerheter. De riskreducerande tekniker som inte beaktas ska erkännas separat utan ökning av de belopp som kan återkrävas enligt återförsäkringsavtal och från specialföretag.

3. Vid den beräkning som avses i punkt 2 ska företaget ta hänsyn till möjliga fallissemang under ansvars- och avvecklingstiden för återförsäkringsavtalet eller överenskommelsen med specialföretaget och huruvida och på vilket sätt risken för fallissemang varierar över tid. Beräkningen ska också genomföras separat för varje motpart och för varje klass. På skadeförsäkringsområdet ska den också genomföras separat för premieavsättningar och avsättningar för oreglerade försäkringsfall.

4. De genomsnittliga förlusterna till följd av motpartsfallissemang enligt artikel 81 i direktiv 2009/138/EG ska inte bedömas vara lägre än 50 % av de belopp som ska återkrävas med undantag för den justering som avses i punkt 1 om det inte finns en tillförlitlig grund för en annan bedömning.

5. Sannolikheten för fallissemang för ett specialföretag ska beräknas på grundval av kreditrisken i samband med de tillgångar som innehas av specialföretaget.

Avsnitt 4 Riskfria räntesatser för relevanta durationer

Underavsnitt 1 Allmänna bestämmelser

Artikel 43 Allmänna bestämmelser

De riskfria basräntesatserna för relevanta durationer ska uppfylla följande kriterier:

a) Försäkrings- och återförsäkringsföretag kan i praktiken tjäna in räntesatserna på ett riskfritt sätt.

b) Räntesatserna har fastställts på ett tillförlitligt sätt på grundval av finansiella instrument som handlas på en djup, likvid och transparent marknad för finansiella tjänster.

De riskfria räntesatserna för relevanta durationer ska beräknas separat för varje valuta och löptid med beaktande av all information och alla uppgifter som är relevanta för valutan och löptiden. De ska fastställas på ett öppet, ansvarsfullt, tillförlitligt och objektivt sätt som är konsistent över tid.

Underavsnitt 2 Riskfria basräntesatser för durationerna

Artikel 44 Relevanta finansieringsinstrument för att erhålla riskfria basräntesatser

1. För varje valuta och löptid ska den riskfria basräntesatsen beräknas på grundval av räntesatsen för ränteswappar för räntor i den valutan, justerat för att ta hänsyn till kreditrisken.

2. För varje valuta och för löptider där räntesatser för ränteswappar inte finns tillgängliga från djupa, likvida och transparenta finansmarknader ska räntorna på statsobligationer emitterade i denna valuta, justerade med hänsyn till kreditrisken för statsobligationerna, användas för att härleda den riskfria basräntesatsen, förutsatt att uppgifter om räntesatserna för sådana statsobligationer finns tillgängliga från djupa, likvida och transparenta finansmarknader.

Artikel 45 Justering av ränteswappsatser för kreditrisk

Justeringen för kreditrisk som avses i artikel 44.1 ska fastställas på ett öppet, ansvarsfullt, tillförlitligt och objektivt sätt som är konsistent över tid. Justeringen ska fastställas på grundval av skillnaden mellan räntorna för den kreditrisk som ingår i den rörliga räntan för ränteswappar och övernatt index-swappar för samma löptid, där uppgifter om båda räntesatserna är tillgängliga från djupa, likvida och transparenta finansmarknader. Beräkningen av anpassningen ska baseras på 50 % av genomsnittet av skillnaden under en period av ett år. Anpassningen får inte vara lägre än 10 och inte högre än 35 punkter.

Artikel 46 Extrapolering

1. De principer som tillämpas vid extrapolering av riskfria räntesatser för relevanta durationer ska vara desamma för alla valutor. Detta gäller också i fråga om fastställandet av de längsta löptiderna för vilka ränta kan observeras på en djup, likvid och transparent marknad och mekanismen för att garantera en smidig övergång till den slutliga terminskursen.

2. Om försäkrings- och återförsäkringsföretagen tillämpar artikel 77d i direktiv 2009/138/EG ska extrapoleringen tillämpas på de riskfria räntesatserna inklusive den volatilitetsjustering som anges i den artikeln.

3. Om försäkrings- och återförsäkringsföretagen tillämpar artikel 77 b i direktiv 2009/138/EG ska extrapoleringen baseras på de riskfria räntesatserna utan en matchningsjustering. Den matchningsjustering som avses i den artikeln ska tillämpas på de extrapolerade riskfria räntorna.

Artikel 47 Långsiktiga jämviktsräntan

1. För varje valuta ska den långsiktiga jämviktsräntan som avses i artikel 46.1 vara stabil över tid och endast ändras till följd av förändringar i de långsiktiga förväntningarna. Metoden för att beräkna den långsiktiga jämviktsräntan ska anges tydligt för att garantera att försäkrings- och återförsäkringsföretag utför beräkningar av scenarier. Den ska fastställas på ett transparent, ansvarsfullt, tillförlitligt och objektivt sätt som är konsistent över tid.

2. För varje valuta ska den slutliga terminskursen ta hänsyn till förväntningar på den långa realräntan och förväntad inflation, förutsatt att dessa förväntningar kan fastställas för den aktuella valutan på ett tillförlitligt sätt. Den slutliga terminskursen får inte inbegripa ett påslag för att avspegla den ökade risken med långsiktiga investeringar.

Artikel 48 Riskfria basräntesatser för durationerna för valutor som är knutna till euron

1. För en valuta som är knuten till euron kan den riskfria basräntesatsen för euron, justerad för valutarisk, användas för att beräkna bästa skattning vad avser försäkrings- och återförsäkringsförpliktelser som uttrycks i den valutan, under förutsättning att följande villkor uppfylls:

a) Regleringsmodellen säkerställer att växelkursen mellan valutan och euron håller sig inom ett intervall som inte är större än 20 % av intervallets övre gräns.
b) Den ekonomiska situationen i euroområdet och området för denna valuta är tillräckligt lika för att säkerställa att räntesatsen för euron och valutan utvecklas på ett liknande sätt.
c) Regleringsmodellen garanterar att de relativa förändringarna i växelkursen under en ettårsperiod inte överskrider det intervall som avses i led a i denna punkt, i händelse av extrema händelser på marknaden, vilket motsvarar den säkerhetsnivå som anges i artikel 101.3 i direktiv 2009/138/EG.

d) Ett av följande kriterier uppfylls:
   i Den aktuella valutan deltar i den europeiska växelkursmekanismen (ERM2).
   ii Det finns ett beslut från rådet som erkänner regleringsmodeller mellan den aktuella valutan och euron.
   iii Regleringsmodellen är fastställd i lagstiftningen i den medlemsstat där den aktuella valutan utges.

Vid tillämpning av led c ska de finansiella resurserna hos parterna som garanterar regleringsmodellen beaktas.

2. Justeringen för valutarisk ska vara negativ och motsvara kostnaden för att säkra sig mot risken att värdet i den anknutna valutan av en investering som uttrycks i euro avtar till följd av förändringar i växelkursen mellan euron och den anknutna valutan. Justeringen ska vara densamma för alla försäkrings- och återförsäkringsföretag.

Underavsnitt 3 Volatilitetsjusteringar

Artikel 49 Referensportföljer

1. De referensportföljer som avses i artikel 77 d.2–4 i direktiv 2009/138/EG ska fastställas på ett öppet, ansvarsfullt, tillförlitligt och objektivt sätt som är konsistent över tid. De metoder som tillämpas för att fastställa referensportföljer ska vara desamma för alla valutor och länder.

2. För varje valuta och land ska tillgångarna i referensportföljen värderas i enlighet med artikel 10.1 och handlas på marknader som, utom under perioder med pressad likviditet, efterlever artikel 40.3. Finansiella instrument som handlas på marknader som tillfälligt inte längre efterlever artikel 40.3 får bara ingå i portföljen om marknaden förväntas uppfylla kriterierna på nytt inom rimlig tid.

3. För varje valuta och land ska referensportföljen av tillgångar uppfylla följande krav:

a) Tillgångarna är representativa för de investeringar som gjorts av försäkrings eller återförsäkringsföretaget i varje enskild valuta för att täcka den bästa skattningen för försäkrings- och återförsäkringsförpliktelser som uttrycks i denna valuta. Tillgångarna är representativa för de investeringar som gjorts av försäkrings- eller återförsäkringsföretaget i varje enskilt land för att täcka den bästa skattningen av försäkrings- och återförsäkringsförpliktelser som säljs på försäkringsmarknaden i det landet och som uttrycks i det landets valuta.

b) I förekommande fall bygger portföljen på relevanta index som är lätt tillgängliga för allmänheten, och det finns offentliggjorda kriterier för när och hur beståndsdelarna i indexen kommer att ändras.

c) Portföljen av tillgångar innefattar samtliga av följande tillgångar:
   – Obligationer, värdepapperiseringar och lån, inklusive inteckningslån.
   – Aktier.
   – Egendom.

Vid tillämpningen av leden a och b ska investeringar i försäkrings- och återförsäkringsföretag inom företag med kollektiva investeringar och andra investeringar som erbjuds i form av fonder behandlas som investeringar i de underliggande tillgångarna.

Artikel 50 Formel för att beräkna spreaden som ligger till grund för volatilitetsjusteringen

För varje valuta och land ska spreaden som avses i artikel 77d.2 och 77d.4 i direktiv 2009/138/EG beräknas enligt följande formel:

$$S = w_{gov} \cdot \max(S_{gov},0) + w_{corp} \cdot \max(S_{corp},0)$$

där

a) w_{gov} betecknar förhållandet mellan värdet av de statsobligationer som ingår i referensportföljen med tillgångar för valutan eller landet i fråga och värdet av samtliga tillgångar som ingår i referensportföljen,

b) S_{gov} betecknar den genomsnittliga valutaspreaden för statsobligationer som ingår i referensportföljen av tillgångar för valutan eller landet i fråga,
c) w_{corp} betecknar förhållandet mellan värdet av de obligationer förutom statsobligationer, lån eller värdepapperiseringar som ingår i referensportföljen med tillgångar för valutan eller landet i fråga och värdet av samtliga tillgångar som ingår i referensportföljen,
d) S_{corp} betecknar den genomsnittliga valutaspreaden för obligationer förutom statsobligationer, lån eller värdepapperiseringar som ingår i referensportföljen av tillgångar för valutan eller landet i fråga.

Vid tillämpningen av denna artikel ska ”statsobligationer” avse exponeringar mot nationella regeringar och centralbanker.

Artikel 51 Riskkorrigerad spread

Den del av den genomsnittliga valutaspreaden som är hänförlig till en realistisk bedömning av förväntade förluster, oförutsedda kreditrisker eller andra risker som avses i artikel 77 d.3 och 77 d.4 i direktiv 2009/138/EG ska beräknas på samma sätt som den grundläggande spread som avses i artikel 77 c.2 i direktiv 2009/138/EG och artikel 54 i denna förordning.

Underavsnitt 4 Matchningsjustering

Artikel 52 Dödsfallsriskstress

1. Den dödsfallsriskstress som avses i artikel 77 b.1 f i direktiv 2009/138/EG ska vara det som är mest negativt av följande två scenarier i fråga om dess påverkan på kapitalbasen:
a) En omedelbar permanent ökning på 15 % av dödligheten som används för beräkning av bästa skattningen.
b) En omedelbar ökning på 0,15 % av dödstalen (uttryckta i procent) som används i beräkningen av försäkringstekniska avsättningar för att återspegla dödligheten under de följande tolv månaderna.

2. Vid tillämpning av punkt 1 ska ökningen av dödlighetstalen endast gälla de försäkringar för vilka ökad dödlighet leder till en ökning av de försäkringstekniska avsättningarna med beaktande av följande:
a) Flera försäkringar för samma försäkrade person kan behandlas som en enda försäkring.
b) När beräkningen av de försäkringstekniska avsättningarna grundas på grupper av försäkringar enligt vad som anges i artikel 35 kan identifieringen av de försäkringar för vilka de försäkringstekniska avsättningarna ökar vid en ökning av dödligheten också bygga på de grupperna av försäkringar i stället för enskilda försäkringar, förutsatt att det skulle ge ungefär samma resultat.

3. När det gäller återförsäkringsförpliktelser ska identifieringen av de försäkringar för vilka de försäkringstekniska avsättningarna ökar vid en ökning av dödlighetstalen endast gälla de bakomliggande försäkringarna och utföras i enlighet med punkt 2.

Artikel 53 Beräkning av matchningsjusteringen

1. Vid tillämpning av den beräkning som avses i artikel 77c.1 a i direktiv 2009/138/EG ska försäkrings- och återförsäkringsföretag endast beakta de utpekade tillgångar vilkas förväntade kassaflöden måste efterbilda kassaflödena för portföljen av försäkrings- och återförsäkringsförpliktelser, med undantag för de tillgångar som inte ingår i den. Det ”förväntade kassaflödet” från en tillgång motsvarar kassaflödet för den tillgången justerat för att medge sannolikheten för fallissemang för den tillgång som motsvarar den del av kreditspreaden som anges i artikel 77c.2 a i i direktiv 2009/138/EG eller, då ingen tillförlitlig kreditspread kan härledas från statistiken över fallissemang, den del av det långfristiga genomsnittet för räntespreaden över den riskfria räntesats som anges i artikel 77c.2 b och c i det direktivet.

2. Avdrag för den grundläggande räntedifferens som avses i artikel 77 c.1 b i direktiv 2009/138/EG, från resultatet av beräkningen som anges i artikel 77 c.1 a i det direktivet, ska endast innefatta den del av den grundläggande räntedifferensen som inte redan har speglats i justeringen av kassaflödena för den avsatta portföljen med tillgångar enligt vad som anges i punkt 1 i denna artikel.

Artikel 54 Beräkning av den grundläggande räntedifferensen

1. Den grundläggande räntedifferens som avses i artikel 77 c.2 ska beräknas på ett öppet, ansvarsfullt, tillförlitligt och objektivt sätt som är konsistent över tid och utifrån relevanta indikatorer om sådana finns tillgängliga. Metoderna för att beräkna den grundläggande räntedifferensen för en obligation ska vara desamma för varje valuta och varje land och kan vara olika för statsobligationer och för andra obligationer.

2. Beräkningen av kreditspread som avses i artikel 77 c.2 a i i direktiv 2009/138/EG ska baseras på antagandet att 30 % av marknadsvärdet kan återkrävas i händelse av obestånd.

3. Det långsiktiga genomsnitt som avses i artikel 77 c.2 b och c i direktiv 2009/138/EG ska baseras på uppgifter knutna till de senaste 30 åren. Om en del av dessa uppgifter inte är tillgängliga ska de ersättas av konstruerade uppgifter. De konstruerade uppgifterna ska baseras på tillgängliga och pålitliga uppgifter knutna till de senaste 30 åren. Uppgifter som inte är tillförlitliga ska ersättas av konstruerade uppgifter med hjälp av den metoden. De konstruerade uppgifterna ska baseras på försiktiga antaganden.

4. Den förväntade förlust som avses i artikel 77 c.2 a ii i direktiv 2009/138/EG ska motsvara den sannolikhetsvägda förlust försäkrings- eller återförsäkringsföretaget ådrar sig om tillgången nedgraderas till ett lägre kreditkvalitetssteg och omedelbart därefter ersätts. Beräkningen av den förväntade förlusten ska grundas på antagandet att den ersättande tillgången uppfyller samtliga följande kriterier:

a) Den ersättande tillgången har samma kassaflödesmönster som den ersatta tillgången före nedgraderingen.
b) Den ersättande tillgången hör till samma tillgångskategori som den ersatta tillgången.
c) Den ersättande tillgången har tilldelats samma kreditkvalitetssteg som den ersatta tillgången före nedgraderingen eller högre.

Avsnitt 5 Klasser

Artikel 55 Klasser

1. De klasser som avses i artikel 80 i direktiv 2009/138/EG ska vara de som anges i bilaga I till denna förordning.

2. En försäkrings- eller återförsäkringsförpliktelse ska hänföras till en viss klass på ett sätt som återspeglar risktyperna i samband med förpliktelsen. Förpliktelsens rättsliga form ska inte nödvändigtvis vara avgörande för typen av risk.

3. Förutsatt att den tekniska regeln överensstämmer med risktyperna i samband med förpliktelsen ska förpliktelser vid sjukförsäkringar som bedrivs på liknande teknisk grund som vid livförsäkring hänföras till klassen för livförsäkring och förpliktelser för sjukförsäkring som bedrivs på liknande teknisk grund som vid skadeförsäkring hänföras till klassen för skadeförsäkring.

4. Om de försäkringsförpliktelser som uppkommer till följd av den verksamhet som avses i artikel 2.3 b i direktiv 2009/138/EG inte klart kan hänföras till de klasser som anges i bilaga I till denna förordning med hänsyn till deras natur, ska de inkluderas i klass 32 i den bilagan.

5. Då ett försäkrings- eller återförsäkringsavtal omfattar riskerna för såväl livförsäkring som skadeförsäkring ska försäkrings- och återförsäkringsförpliktelserna delas upp i sina livförsäkrings- och skadeförsäkringsdelar.

6. Då ett försäkrings- eller återförsäkringsavtal omfattar risker i klasser som anges i bilaga I till denna förordning ska försäkrings- eller återförsäkringsförpliktelserna om möjligt delas upp i lämpliga klasser.

7. Då ett försäkrings- eller återförsäkringsavtal omfattar hälsoförsäkrings- eller hälsoåterförsäkringsförpliktelser och andra försäkrings- eller återförsäkringsförpliktelser, ska dessa förpliktelser om möjligt hållas åtskilda.

Avsnitt 6 Proportionalitet och förenklingar

Artikel 56 Proportionalitet

1. Försäkrings- och återförsäkringsföretag ska använda metoder för att beräkna försäkringstekniska avsättningar som står i proportion till arten och omfattningen av och komplexiteten hos försäkrings- och återförsäkringsförpliktelsernas underliggande risker.

2. Vid bedömningen av om en metod för att beräkna de försäkringstekniska avsättningarna är proportionerlig ska försäkrings- och återförsäkringsföretagen genomföra en utvärdering som omfattar följande:

a) En bedömning av arten och omfattningen av och komplexiteten hos försäkrings- och återförsäkringsförpliktelsernas underliggande risker.
b) En utvärdering i kvalitativa och kvantitativa termer av de misstag som infördes i metodens resultat på grund av avvikelser mellan
   i de antaganden som ligger till grund för metoden i förhållande till riskerna,
   ii resultaten från bedömningen enligt led a.

3. Den bedömning som avses i punkt 2 a ska omfatta alla risker som påverkar storleken på, tidpunkten för eller värdet av in- och utflöden av likvida medel som krävs för att reglera försäkrings- och återförsäkringsförpliktelser under deras ansvars- och avvecklingstid. Vid beräkningen av riskmarginalen ska utvärderingen omfatta alla risker som avses i artikel 38.1 i) i under de underliggande försäkrings- och återförsäkringsförpliktelsernas ansvars- och avvecklingstid. Bedömningen ska begränsas till risker som är relevanta för den del av beräkningen av de försäkringstekniska avsättningar som metoden tillämpas på.

4. En metod ska anses inte stå i proportion till riskernas art, omfattning och komplexitet om felet som avses i punkt 2 b leder till en felaktighet i de försäkringstekniska avsättningarna eller deras komponenter som kan påverka beslutsfattande eller bedömning hos den som ska använda informationen om värdet av de försäkringstekniska avsättningarna, såvida inte ett av följande villkor uppfylls:

a) Ingen annan metod med mindre fel är tillgänglig, och metoden kommer sannolikt inte att leda till en undervärdering av de försäkringstekniska avsättningarnas storlek.
b) Metoden leder till ett antal försäkringstekniska avsättningar för försäkrings- eller återförsäkringsföretaget som är högre än det belopp som skulle bli resultatet av en proportionerlig metod, och metoden leder inte till en underskattning av den inneboende risken i de försäkrings- och återförsäkringsförpliktelser som den tillämpas på.

Artikel 57 Förenklad beräkning av medel som kan återkrävas enligt återförsäkringsavtal och från specialföretag

1. Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 56 i denna förordning får försäkrings- och återförsäkringsföretag beräkna de belopp som kan återkrävas enligt återförsäkringsavtal och från specialföretag innan dessa belopp justeras för att ta hänsyn till förväntade förluster till följd av motpartsfallissemang som skillnaden mellan följande uppskattningar:

a) Bästa skattningen beräknad brutto enligt vad som avses i artikel 77.2 i direktiv 2009/138/EG.

b) Bästa skattningen efter beaktande av de belopp som kan återkrävas enligt återförsäkringsavtal och från specialföretag och utan någon justering för förväntade förluster till följd av motpartsfallissemang (ojusterad bästa uppskattning netto) beräknad i enlighet med punkt 2.

2. Försäkrings- och återförsäkringsföretag får använda metoder för att beräkna den ojusterade bästa skattningen netto från den bästa skattningen brutto utan en explicit skattning av underliggande kassaflöden från belopp som kan återkrävas enligt återförsäkringsavtal och från specialföretag. Försäkrings- och återförsäkringsföretag ska beräkna ojusterad bästa uppskattning netto baserad på homogena riskgrupper. Var och en av de homogena riskgrupperna får inte omfatta mer än ett återförsäkringsavtal eller specialföretag såvida inte dessa återförsäkringsavtal eller specialföretag medger en homogen risköverföring.

Artikel 58 Förenklad beräkning av riskmarginalen

Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 56 får försäkrings- och återförsäkringsföretag använda förenklade metoder när de beräknar riskmarginalen, däribland en eller flera av följande:

a) Metoder som använder approximeringar av de belopp som betecknas med *SCR(t)* som avses i artikel 37.1.
b) Metoder som approximerar den diskonterade summan av de belopp som betecknas med *SCR(t)* i enlighet med artikel 37.1 utan att vart och ett av de beloppen beräknas separat.

Artikel 59 Beräkning av riskmarginalen under räkenskapsåret

Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 56 får försäkrings- och återförsäkringsföretagen härleda riskmarginalen för beräkningar som måste göras kvartalsvis från resultatet av en tidigare beräkning av riskmarginalen utan en uttrycklig beräkning av den formel som avses i artikel 37.1.

Artikel 60 Förenklad beräkning av bästa skattningen för försäkringsförpliktelser med premiejusteringsmekanism

Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 56 får försäkrings- och återförsäkringsföretagen beräkna bästa skattning av livförsäkringsförpliktelser med ett arrangemang enligt vilket försäkringsföretaget har rätt eller skyldighet att justera ett försäkringsavtals framtida premier för att avspegla materiella förändringar i den förväntade nivån av fordringar och utgifter (premiejusteringsmekanism) med hjälp av kassaflödesprognoser som förutsätter att förändringar i nivån på fordringar och utgifter uppträder samtidigt med premiejusteringarna och leder till ett positivt nettokassaflöde som är lika med noll, under förutsättning att följande villkor uppfylls:

a) Premiejusteringsmekanismen helt kompenserar försäkringsföretaget för alla höjningar av nivån på fordringar och utgifter i rätt tid,
b) Beräkningen inte leder till en underskattning av den bästa skattningen,
c) Beräkningen inte leder till en underskattning av den inneboende risken för dessa försäkringsförpliktelser.

Artikel 61 Förenklad beräkning av justeringen för motpartsfallissemang

Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 56 i denna förordning får försäkrings- och återförsäkringsföretagen beräkna att justeringen för förväntade förluster till följd av motpartsfallissemang som avses i artikel 81 i direktiv 2009/138/EG för en viss motpart och homogen riskgrupp ska motsvara följande:

$$Adj_{CD} = -\max\left(0{,}5 \cdot \frac{PD}{1-PD} \cdot Dur_{\text{mod}} \cdot BE_{rec}; 0\right)$$

där

a) *PD* är den sannolikhet för fallissemang som är förknippad med motparten under de kommande tolv månaderna,
b) Dur_{mod} betecknar den modifierade durationen för belopp som kan återkrävas enligt återförsäkringsavtal med den motparten i förhållande till den homogena riskgruppen,
c) BE_{rec} betecknar de belopp som kan återkrävas enligt återförsäkringsavtal med den motparten i förhållande till den homogena riskgruppen.

Kapitel IV Kapitalbas

Avsnitt 1 Fastställande av kapitalbasmedel

Underavsnitt 1 Tillsynsmyndighetens godkännande av tilläggskapitalet

Artikel 62 Bedömning av ansökan

1. Tillsynsmyndigheterna ska beakta samtliga följande punkter när de gör den bedömning som anges i artikel 90.4 i direktiv 2009/138/EG:

a) Den juridiska giltigheten och verkställbarheten för villkoren för åtagandet i alla relevanta jurisdiktioner.
b) Avtalsvillkoren för arrangemanget som försäkrings- eller återförsäkringsföretaget har ingått, eller kommer att ingå, med motparterna om att tillhandahålla medel.
c) I förekommande fall försäkrings- eller återförsäkringsföretagets stiftelseurkund och bolagsordning eller stadgar.
d) Om försäkrings- eller återförsäkringsföretaget har processer för att informera tillsynsmyndigheterna om framtida förändringar, som kan få till effekt att tilläggskapitalposternas förlusttäckning minskar, och som avser
   i arrangemangets struktur eller avtalsvillkor, eller
   ii de berörda motparternas status, eller
   iii möjligheterna att återkräva tilläggskapitalposten.

2. Tillsynsmyndigheter ska också bedöma efterlevnaden av artikel 90 i direktiv 2009/138/EG med hänsyn till alla omständigheter under vilka denna post kan infordras för att täcka förluster.

3. Om försäkrings- eller återförsäkringsföretaget ansöker om godkännande av en metod för att fastställa beloppet för varje post i tilläggskapitalet ska tillsynsmyndigheterna bedöma om företagets process för att regelbundet validera metoden är lämplig för att säkerställa att resultaten av metoden löpande återspeglar postens förlusttäckningsförmåga.

4. Utöver kraven i punkterna 1–3 ska tillsynsmyndigheter bedöma ansökan om godkännande av tilläggskapital på grundval av kriterierna i artiklarna 63, 64 och 65.

Artikel 63 Bedömning av ansökan – motparternas status

1. Tillsynsmyndigheterna ska beakta samtliga nedanstående punkter vid sin bedömning av motparters betalningsförmåga enligt artikel 90.4 a i direktiv 2009/138/EG:

a) Risken för motpartsfallissemang.
b) Risken av fallissemang på grund av en försening när motparter ska uppfylla sina åtaganden avseende tilläggskapitalposten.

2. I samband med punkt 1 a ska tillsynsmyndigheterna bedöma risken för betalningsförsummelse från motparterna genom att undersöka sannolikheten för och förlusten vid ett motpartsfallissemang med beaktande av samtliga följande kriterier:

a) Motparternas kreditvärdighet, förutsatt att detta på ett tillfredsställande sätt återspeglar motparternas förmåga att uppfylla sina åtaganden avseende tilläggskapitalposten.
b) Om det finns några rådande eller förutsebara praktiska eller rättsliga hinder för att motparterna uppfyller sina åtaganden enligt tilläggskapitalposten.

c) Om motparten är föremål för rättsliga eller administrativa krav som minskar dennes förmåga att uppfylla sina åtaganden avseende tilläggskapitalposten.
d) Om den rättsliga formen för motparterna påverkar deras förmåga att uppfylla sina åtaganden avseende tilläggskapitalposten.
e) Huruvida motparterna omfattas av andra exponeringar som minskar deras förmåga att uppfylla sina åtaganden avseende tilläggskapitalposten.
f) Om, när det gäller deras åtaganden avseende posten i tilläggskapitalet, avtalsvillkoren för arrangemanget enligt tillämplig lag är sådana att motparterna har rätt att kvitta belopp de är skyldiga mot försäkrings- eller återförsäkringsföretagets eventuella skulder till dem.

3. Vid tillämpning av punkt 1 b ska tillsynsmyndigheterna bedöma motparternas likviditet med beaktande av följande:
a) Om det finns några rådande eller förutsebara praktiska eller rättsliga hinder för att motparterna skyndsamt ska kunna uppfylla sina åtaganden avseende tilläggskapitalposten.
b) Om motparterna är föremål för rättsliga eller administrativa krav som kan minska deras förmåga att skyndsamt uppfylla sina åtaganden avseende tilläggskapitalposten.
c) Om den rättsliga formen för motparterna påverkar deras förmåga att omgående uppfylla sina åtaganden avseende tilläggskapitalposten.

4. Tillsynsmyndigheterna ska beakta samtliga följande punkter i sin bedömning av motparternas villighet att betala enligt artikel 90.4 a i direktiv 2009/138/EG:
a) De omständigheter under vilka tilläggskapitalposten kan infordras för att täcka förluster.
b) Om det föreligger positiva eller negativa incitament som kan påverka motparternas vilja att uppfylla sina åtaganden avseende tilläggskapitalposten.
c) Om tidigare transaktioner mellan motparterna och försäkrings- eller återförsäkringsföretaget, inbegripet motparternas tidigare fullgörande av sina åtaganden avseende tilläggskapitalposten, ger en indikation på motparternas vilja att uppfylla sina aktuella åtaganden avseende tilläggskapitalposten.

5. Vid bedömningen av motparternas förmåga och vilja att betala ska tillsynsmyndigheterna överväga eventuella andra faktorer som är relevanta för motparternas status, i tillämpliga fall inbegripet försäkrings- eller återförsäkringsföretagets verksamhetsmodell.

6. När en post i tilläggskapitalet avser en grupp av motparter får tillsynsmyndigheter och försäkrings- och återförsäkringsföretag bedöma gruppen av motparter som om den vore en enda motpart under förutsättning att samtliga följande villkor är uppfyllda:
a) Motparterna individuellt är immateriella.
b) Motparterna som ingår i gruppen är tillräckligt homogena.
c) De ingående motparternas förmåga och vilja att betala inte överskattas vid bedömningen av en grupp av motparter.

7. En motpart ska anses vara betydande om statusen för den enda motparten förväntas i väsentlig grad påverka bedömningen av hela motpartsgruppens förmåga och vilja att betala.

Artikel 64 Bedömning av ansökan – möjligheterna att återkräva medlen

Tillsynsmyndigheterna ska beakta samtliga följande punkter vid sin bedömning av möjligheterna att återkräva medlen i enlighet med artikel 90.4 b i direktiv 2009/138/EG:
a) Om möjligheterna att återkräva medlen ökas som följd av tillgången på säkerheter eller ett liknande arrangemang som uppfyller kraven i artiklarna 209–214.
b) Om möjligheterna att återkräva medlen inte hindras av något rådande eller förutsebart praktiskt eller rättsligt hinder.

c) Om möjligheterna att återkräva medlen regleras i lagar eller andra författningar.
d) Förmågan hos försäkrings- eller återförsäkringsföretaget att vidta åtgärder för att driva igenom att motparterna uppfyller sina åtaganden avseende tilläggskapitalposten.

Artikel 65 Bedömning av ansökan – information om resultatet av tidigare infordringar

Tillsynsmyndigheterna ska beakta samtliga följande punkter vid sin bedömning av informationen om resultatet av tidigare infordringar enligt artikel 90.4 c i direktiv 2009/138/EG:

a) Om försäkrings- eller återförsäkringsföretaget har gjort tidigare infordringar från samma eller liknande motparter under samma eller liknande förhållanden.
b) Huruvida informationen är relevant och tillförlitlig när det gäller det förväntade resultatet av framtida infordringar.

Artikel 66 Specifikation av belopp i samband med en obegränsad mängd av tilläggskapital

1. Tillsynsmyndigheterna får inte godkänna ett obegränsat belopp som tilläggskapital.

2. Om tillsynsmyndigheterna godkänner ett belopp som tilläggskapital ska tillsynsmyndigheterna i sitt beslut ange om det belopp som har godkänts är det belopp som ett försäkrings- eller återförsäkringsföretag har ansökt om eller ett lägre belopp.

Artikel 67 Specifikation av belopp och tidsplan i samband med godkännande av en metod

Om tillsynsmyndigheterna godkänner en metod för att fastställa beloppet för varje post i tilläggskapitalet ska tillsynsmyndigheternas beslut innehålla samtliga nedanstående uppgifter:

a) Det ursprungliga belopp för tilläggskapitalposten som beräknades med denna metod vid det datum när godkännandet beviljades.
b) Lägsta frekvens för omräkning av tilläggskapitalpostens belopp med användning av denna metod om det görs oftare än en gång per år samt motiveringen för detta.
c) Den tidsperiod för vilken beräkningen av tilläggskapitalposten med anledning av metoden har beviljats.

Underavsnitt 2 Behandling av ägarintressen vid fastställandet av kapitalbasen

Artikel 68 Behandling av ägarintressen vid fastställandet av primärkapitalet

1. Vid fastställandet av försäkrings- och återförsäkringsföretagens primärkapital ska det primärkapital som avses i artikel 88 i direktiv 2009/138/EG minskas med det fulla värdet av ägarintressen i enlighet med artikel 92.2 i det direktivet i finans- och kreditinstitut som överskrider 10 % av posterna som anges i artikel 69 a i, ii, iv och vi.

2. Vid fastställandet av primärkapitalet hos försäkrings- och återförsäkringsföretag ska det primärkapital som avses i artikel 88 i direktiv 2009/138/EG minskas med den del av värdet av samtliga ägarintressen i enlighet med artikel 92.2 i det direktivet i finans- och kreditinstitut, förutom finans- och kreditinstitut med ägarintresse som avses i punkt 1, som överskrider 10 % av posterna som anges i artikel 69 a i, ii, iv och vi.

3. Utan hinder av punkterna 1 och 2 ska försäkrings- och återförsäkringsföretag inte dra av sådana strategiska ägarintressen enligt artikel 171 som ingår i beräkningen av solvensen på gruppnivå på grundval av metod 1 i enlighet med bilaga I till direktiv 2002/87/EG eller på grundval av metod 1 i enlighet med artikel 230 i direktiv 2009/138/EG.

Förordning (EU) 2016/467

4. De avdrag som fastställs i punkt 2 ska tillämpas proportionellt på alla innehav som avses i den punkten.

5. De avdrag som anges i punkterna 1 och 2 ska göras från motsvarande nivå där ägarintresset har ökat det anknutna företagets kapitalbas enligt följande:

a) Innehav av kärnprimärkapitalposter på nivå 1 i finans- och kreditinstitut ska dras av från de poster som anges i artikel 69 a i, ii, iv och vi.
b) Innehav av övrigt primärkapital på nivå 1 i finans- och kreditinstitut ska dras av från de poster som anges i artikel 69 a iii och v samt 69 b.
c) Innehav av supplementärkapitalinstrument på nivå 2 i finans- och kreditinstitut ska dras av från de poster i primärkapitalet som ingår i artikel 72.

Avsnitt 2 Klassificering av kapitalbasmedel

Artikel 69 Nivå 1 – förteckning över kapitalbasposter

Följande poster i primärkapitalet ska anses i väsentlig grad ha de egenskaper som anges i artikel 93.1 a och b i direktiv 2009/138/EG, med beaktande av de särdrag som fastställts i artikel 93.2 i det direktivet och ska klassificeras som nivå 1, om posterna uppvisar samtliga de särdrag som anges i artikel 71:

a) Den del av den positiva skillnaden mellan tillgångarna och skulderna som värderas i enlighet med artikel 75 och avsnitt 2 kapitel VI i direktiv 2009/138/EG och som innehåller följande poster:
   - i Inbetalt stamaktiekapital och tillhörande överkursfond.
   - ii Inbetalt garantikapital, medlemsavgifter eller motsvarande primärkapitalpost för ömsesidiga och ömsesidigt liknande företag.
   - iii Inbetalda efterställda medlemskonton.
   - iv Överskottsmedel som inte betraktas som försäkrings- eller återförsäkringsskulder i enlighet med artikel 91.2 i direktiv 2009/138/EG.
   - v Inbetalt preferensaktiekapital och tillhörande överkursfond.
   - vi En avstämningsreserv.
b) Inbetalda efterställda skulder värderade i enlighet med artikel 75 i direktiv 2009/138/EG.

Artikel 70 Avstämningsreserv

1. Den avstämningsreserv som avses i artikel 69 a vi motsvarar den sammanlagda positiva skillnaden mellan tillgångar och skulder minskat med samtliga följande poster:

a) Summan av egna aktier som innehas av försäkrings- och återförsäkringsföretaget.
b) Förutsebara utdelningar, utskiftningar och avgifter.
c) De poster i primärkapitalet som anges i artikel 69 a i–v, artikel 72 a och artikel 76 a.
d) De poster i primärkapitalet som inte ingår i artikel 69 a i–v, artikel 72 a och artikel 76 a och som har godkänts av tillsynsmyndigheten i enlighet med artikel 79.
e) De begränsade kapitalbasposter som uppfyller ett av följande krav:
   - i De överstiger det teoretiska solvenskapitalkravet när det gäller matchningsjusteringsportföljer och separata fonder som fastställs i enlighet med artikel 81.1.
   - ii De undantas i enlighet med artikel 81.2.
f) De ägarintressen i finans- och kreditinstitut som avses i artikel 92.2 i direktiv 2009/138/EG som dras av i enlighet med artikel 68, i den mån detta inte redan inkluderas i leden a–e.

2. Den positiva skillnad mellan tillgångar och skulder som avses i punkt 1 inkluderar belopp som motsvarar den förväntade vinst som ingår i framtida premier enligt artikel 260.2.

3. Fastställandet av huruvida och i vilken omfattning avstämningsreserven uppvisar de särdrag som anges i artikel 71 ska inte innebära en bedömning av särdragen hos de tillgångar och skulder som ingår i beräkningen av hur mycket tillgångarna överstiger skulderna eller de underliggande posterna i företagens finansiella redovisning.

Artikel 71 Nivå 1 – särdrag vid fastställandet av klassificering

1. De särdrag som avses i artikel 69 ska vara följande:

a) Primärkapitalposten:
   - i Poster som avses i artikel 69 a i och ii prioriteras efter alla andra fordringar i händelse av likvidationsförfaranden för försäkrings- eller återförsäkringsföretag.
   - ii Poster som avses i artikel 69 a iii och v och 69 b prioriteras till samma nivå eller framför de poster som avses i artikel 69 a i och ii men efter de poster som anges i artiklarna 72 och 76 som uppvisar de särdrag som anges i artiklarna 73 och 77 och efter anspråk från samtliga försäkringstagare, förmånstagare och icke-efterställda borgenärer.

b) Primärkapitalposten inkluderar inte särdrag som kan orsaka obestånd hos försäkrings- eller återförsäkringsföretaget eller påskynda processen som leder till att företaget blir insolvent.

c) Primärkapitalposten är omedelbart tillgänglig för att täcka förluster.

d) Primärkapitalposten täcker förlusterna åtminstone vid bristande efterlevnad av solvenskapitalkravet och förhindrar inte en rekapitalisering av försäkrings- eller återförsäkringsföretaget.

e) När det gäller primärkapitalposter som avses i artikel 69 a iii och v och 69 b ska primärkapitalposten ha en av följande huvudsakliga förlusttäckningsegenskaper för att utlösa vid den händelse som anges i punkt 8:
   - i Primärkapitalpostens nominella belopp eller kapitalbelopp skrivs ned på det sätt som anges i punkt 5.
   - ii Primärkapitalposten omvandlas automatiskt till en primärkapitalpost som anges i artikel 69 a i eller ii på det sätt som anges i punkt 6.
   - iii En huvudsaklig förlusttäckningsmekanism som ger likvärdigt resultat som de huvudsakliga förlusttäckningsegenskaper som anges i leden i eller ii.

f) Posten i primärkapitalet uppfyller ett av följande kriterier:
   - i När det gäller poster som avses i artikel 69 a i och ii är posten odaterad eller, där ett försäkrings- eller återförsäkringsföretag har en fast löptid, av samma löptid som företaget.
   - ii När det gäller primärkapitalposter som avses i artikel 69 a iii och v samt 69 b är posten odaterad, och den första avtalsenliga möjligheten att återbetala eller inlösa primärkapitalposten inträffar fem år efter emissionsdatum.

g) Återbetalning eller återköp av en sådan primärkapitalpost som avses i artikel 69 a iii och v och 69 b får endast tillåtas mellan fem och tio år efter emissionsdatum om företagets solvenskapitalkrav överskrids med en lämplig marginal med hänsyn till företagets solvenssituation, inbegripet företagets medelfristiga plan för finansiering.

h) När det gäller poster som avses i artikel 69 a i, ii, iii och v och 69 b kan primärkapitalposten endast återbetalas eller återköpas på försäkrings- eller återförsäkringsföretagets begäran. För återbetalningen eller inlösen av primärkapitalposten krävs tillsynsmyndighetens förhandsgodkännande.

i) När det gäller poster som avses i artikel 69 a i, ii, iii och v och 69 b innehåller primärkapitalposten inte några incitament att återbetala eller inlösa posten som ökar sannolikheten för att ett försäkrings- eller återförsäkringsföretag ska återbetala eller återköpa primärkapitalposten om den har möjlighet att göra detta.

j) När det gäller poster som avses i artikel 69 a i, ii, iii och v och 69 b omfattar primärkapitalposten ett stopp för återbetalning eller inlösen om det förekommer bristande efterlevnad av solvenskapitalkravet eller återbetalning eller inlösen skulle leda till sådan överträdelse till dess företaget uppfyller solvenskapitalkravet och återbetalningen eller inlösen inte skulle leda till bristande efterlevnad av solvenskapitalkravet.

k) Utan hinder av led j får primärkapitalposten endast tillåta återbetalning eller inlösen om det förekommer bristande efterlevnad av solvenskapitalkravet eller återbetalning eller inlösen skulle leda till en sådan överträdelse om samtliga följande villkor är uppfyllda:
   i Tillsynsmyndigheten har undantagsvis upphävt kravet på stopp för återbetalning eller inlösen av posten i fråga.
   ii Posten har bytts ut mot eller konverteras till en annan post på nivå 1 av minst samma kvalitet.
   iii Minimikapitalkravet är uppfyllt efter återbetalning eller inlösen.

l) Posten i primärkapitalet uppfyller ett av följande kriterier:
   i När det gäller poster som avses i artikel 69.1 a i och ii medger antingen de rättsliga eller avtalsenliga arrangemang som gäller för primärkapitalposten eller nationell lagstiftning att utskiftning avseende posten ställs in om det föreligger bristande efterlevnad av solvenskapitalkravet eller utskiftningen skulle leda till sådan bristande efterlevnad av solvenskapitalkravet till dess utskiftningen inte skulle leda till bristande uppfyllelse av solvenskapitalkravet.
   ii När det gäller poster som avses i artikel 69 a iii och v och 69 b innebär avtalsvillkoren för det arrangemang som reglerar primärkapitalposten en annullation av utskiftningen avseende denna post om det förekommer bristande efterlevnad av solvenskapitalkravet och utskiftningen skulle leda till sådan bristande efterlevnad, till dess företaget uppfyller solvenskapitalkravet och utskiftningen inte längre skulle leda till bristande uppfyllelse av solvenskapitalkravet.

m) Primärkapitalposten får endast medge utskiftning om det föreligger bristande efterlevnad av solvenskapitalkravet eller om utskiftningen för en primärkapitalpost skulle leda till en sådan överträdelse om samtliga följande villkor är uppfyllda:
   i Tillsynsmyndigheten har undantagsvis upphävt stoppet för utskiftningar.
   ii Utskiftningen försvagar inte ytterligare försäkrings- eller återförsäkringsföretagets solvenssituation.
   iii Minimikapitalkravet är uppfyllt efter utskiftningen.

n) När det gäller sådana poster som avses i artikel 69 a i, ii, iii och v och 69 b erbjuder primärkapitalposten försäkrings- eller återförsäkringsföretaget full flexibilitet i fråga om utskiftning.

o) Primärkapitalposten är fri från belastningar och inte förknippad med någon annan transaktion som, om den beaktades tillsammans med denna post, skulle kunna leda till att primärkapitalposten inte uppfyller de krav som anges i artikel 94.1 i direktiv 2009/138/EG.

2. Vid tillämpningen av denna artikel ska inte utbyte eller konvertering av en primärkapitalpost till en annan primärkapitalpost på nivå 1 eller återbetalning eller inlösen av en primärkapitalpost på nivå 1 med avkastningen från en ny primärkapitalpost av minst samma kvalitet betraktas som återbetalning eller inlösen, förutsatt att utbytet, omvandlingen, återbetalningen eller inlösen godkänns av tillsynsmyndigheten.

3. Vid tillämpning av punkt 1 n innebär fullständig flexibilitet i fråga om utskiftningar för de primärkapitalposter som anges i artikel 69 a i och ii att följande villkor uppfylls:

a) Det finns inte någon preferensutdelningsbehandling när det gäller ordningsföljden för betalning av utskiftning, och villkoren i samarbetsavtalet för kapitalbasposten ger inga preferensrättigheter till betalning av utskiftning.

b) Utskiftning betalas från utdelningsbara poster.

c) Utskiftningsbeloppet grundas inte på det belopp för vilket en kapitalbaspost köptes vid utfärdandet, och det finns inte något tak eller annan restriktion för det maximala utskiftningsbeloppet.

d) Trots det som framgår av led c får ett tak eller annan restriktion för det maximala utskiftningsbeloppet fastställas för instrument som emitterats av ömsesidiga och liknande företag, förutsatt att taket eller denna andra restriktion inte är en händelse som är förknippad med utskiftningar som görs eller inte görs för övriga kapitalbasposter.

e) Det föreligger inte någon skyldighet för försäkrings- eller återförsäkringsföretaget att utskifta.
f) Inställd utskiftning innebär inte ett fallissemang från försäkrings- eller återförsäkringsföretagets sida.
g) Inställd utskiftning medför inte några begränsningar för försäkrings- eller återförsäkringsföretaget.

4. Vid tillämpning av punkt 1 n, när det gäller de poster i primärkapitalet som avses i artikel 69 a iii och v och 69 b innebär full flexibilitet med avseende på utskiftning att följande villkor uppfylls:
a) Utskiftningar betalas från utskiftningsbara poster.
b) Försäkrings- och återförsäkringsföretaget har rätt att när som helst ställa in utskiftningar i samband med kapitalbasposten för obegränsad tid och på icke-kumulativ grund, och företagen får utan begränsning använda de inställda betalningsmedlen för att uppfylla sina skyldigheter när de förfaller.
c) Det finns ingen skyldighet att ersätta utskiftningen med någon annan form av utbetalning.
d) Att det inte finns någon skyldighet att betala utskiftning i händelse av att utskiftning sker på en annan kapitalbaspost.
e) Inställd utskiftning innebär inte ett fallissemang från försäkrings- eller återförsäkringsföretagets sida.
f) Inställd utskiftning medför inte några begränsningar för försäkrings- eller återförsäkringsföretaget.

5. Vid tillämpning av punkt 1 e i ska primärkapitalpostens nominella belopp eller kapitalbelopp skrivas ned på ett sådant sätt att samtliga följande poster reduceras:
a) Den fordran som innehavaren av denna post har vid ett likvidationsförfarande.
b) Det belopp som måste betalas vid återbetalning eller inlösen av posten.
c) De utskiftningar som betalades ut på denna post.

6. Vid tillämpning av punkt 1 e ii ska de bestämmelser som reglerar omställningen till primärkapitalpost som anges i artikel 69 a i eller ii ange något av följande:
a) En konverteringsfaktor och ett gränsvärde för det belopp som får konverteras.
b) Ett intervall inom vilket instrumenten kommer att konverteras till primärkapitalposten som anges i artikel 69 a i eller ii.

7. Primärkapitalpostens nominella belopp eller kapitalbelopp ska täcka förlusterna vid en utlösande händelse. Förlusttäckning till följd av annullation eller nedsättning av utskiftning ska inte anses vara tillräckligt för att uppfylla kravet för en huvudsaklig förlusttäckningsegenskap i punkt 1 e.

8. Den avgörande händelse som avses i punkt 1 e är ett betydande underskridande av solvenskapitalkravet.

Vid tillämpningen av denna punkt ska den bristande efterlevnaden av solvenskapitalkravet vara betydande om något av följande villkor är uppfyllt:
a) Beloppet för de kapitalbasposter som får medräknas för att täcka solvenskapitalkravet är lika med eller understiger 75 % av solvenskapitalkravet.
b) Beloppet för de kapitalbasposter som får medräknas för att täcka minimikapitalkravet är lika med eller mindre än minimikapitalkravet.
c) Efterlevnad av solvenskapitalkravet har inte återställts inom tre månader efter det datum då den bristande efterlevnaden av solvenskapitalkravet först upptäcktes.

Försäkrings- och återförsäkringsföretag kan ange en eller flera utlösande faktorer utöver de händelser som avses i leden a–c i de bestämmelser som reglerar instrumentet.

9. Vid tillämpning av punkt 1 d, j och l ska hänvisningarna till solvenskapitalkravet tolkas som hänvisningar till minimikapitalkravet om bristande efterlevnad av minimikapitalkravet inträffar före bristande efterlevnad av solvenskapitalkravet.

Artikel 72 Primärkapital på nivå 2 – förteckning över kapitalbasposter

Följande poster i primärkapitalet ska anses i väsentlig grad ha de egenskaper som anges i artikel 93.1 b i direktiv 2009/138/EG, med beaktande av de särdrag som fastställts i artikel 93.2 i det direktivet, och ska klassas som nivå 2-poster om följande poster uppvisar samtliga de särdrag som anges i artikel 73:

a) Den del av den positiva skillnaden mellan tillgångar och skulder som värderas i enlighet med artikel 75 och avsnitt 2 i kapitel VI i direktiv 2009/138/EG innehåller följande poster:
   - i Stamaktier och tillhörande överkurs vid emission.
   - ii Garantikapital, medlemsavgifter eller motsvarande primärkapitalpost för ömsesidiga och liknande företag.
   - iii Efterställda medlemskonton.
   - iv Preferensaktiekapital och tillhörande överkursfond.

b) Efterställda skulder värderas i enlighet med artikel 75 i direktiv 2009/138/EG.

Artikel 73 Primärkapital på nivå 2 – egenskaper som avgör klassificering

1. De särdrag som avses i artikel 72 ska antingen vara de som fastställs i leden a–i eller de som fastställs i led j:

a) Primärkapitalposten har prioritet efter anspråk från samtliga försäkringstagare, förmånstagare och icke-efterställda borgenärer.

b) Primärkapitalposten inkluderar inte egenskaper som kan orsaka obestånd hos försäkrings- eller återförsäkringsföretaget eller påskynda processen som leder till att företaget blir insolvent.

c) Primärkapitalposten är odaterad eller har en ursprunglig löptid på minst 10 år. Den första avtalsenliga möjligheten att återbetala eller inlösa primärkapitalposten inträffar först fem år efter emissionsdatum.

d) Primärkapitalposten kan endast återbetalas eller inlösas på försäkrings- eller återförsäkringsföretagets begäran, och för återbetalningen eller inlösen av primärkapitalposten krävs tillsynsmyndighetens förhandsgodkännande.

e) Primärkapitalposten kan inbegripa begränsade incitament att återbetala eller inlösa densamma, förutsatt att dessa inte inträffar förrän tio år från dagen för emission.

f) Primärkapitalposten omfattar ett stopp för återbetalning eller inlösen om det förekommer bristande efterlevnad av solvenskapitalkravet eller återbetalning eller inlösen skulle leda till sådan överträdelse till dess företaget uppfyller solvenskapitalkravet och återbetalningen eller inlösen inte skulle leda till bristande uppfyllelse av solvenskapitalkravet.

g) Posten i primärkapitalet uppfyller ett av följande kriterier:
   - i När det gäller de poster som avses i artikel 72 a i och ii medger antingen de rättsliga eller avtalsenliga arrangemang som gäller för primärkapitalposten eller nationell lagstiftning att utskiftning avseende denna post senareläggs om det föreligger bristande efterlevnad av solvenskapitalkravet eller utskiftningen skulle leda till sådan bristande efterlevnad av solvenskapitalkravet, till dess företaget efterlever solvenskapitalkravet och utskiftningen inte skulle leda till bristande uppfyllelse av solvenskapitalkravet.
   - ii När det gäller poster som avses i artikel 72 a iii och iv och artikel 72 b innebär avtalsvillkoren för det arrangemang som reglerar primärkapitalposten att utskiftningen avseende denna post senareläggs om det förekommer bristande efterlevnad av solvenskapitalkravet eller utskiftningen skulle leda till sådan bristande efterlevnad, till dess företaget uppfyller solvenskapitalkravet och utskiftningen inte längre skulle leda till bristande uppfyllelse av solvenskapitalkravet.

h) Primärkapitalposten får endast medge utdelning om det föreligger bristande efterlevnad av solvenskapitalkravet eller om utskiftningen för en primärkapitalpost skulle leda till en sådan överträdelse om samtliga följande villkor är uppfyllda:
   - i Tillsynsmyndigheten har undantagsvis åsidosatt senareläggning av utskiftningar.

ii Utskiftningen försvagar inte ytterligare försäkrings- eller återförsäkringsföretagets solvenssituation.
iii Minimikapitalkravet är uppfyllt efter utskiftningen.

i) Primärkapitalposten är fri från belastningar och är inte förknippad med någon annan transaktion som om den beaktades tillsammans med primärkapitalposten skulle kunna leda till att posten inte uppfyller de krav som anges i artikel 94.2 i direktiv 2009/138/EG.

j) Primärkapitalposten uppvisar de särdrag som anges i artikel 71 som är relevanta för poster i primärkapitalet som avses i artikel 69 a iii och v och 69 b men överstiger den gräns som fastställs i artikel 82.3.

Utan hinder av led f får primärkapitalposten endast tillåta återbetalning eller inlösen av posten om det förekommer bristande efterlevnad av solvenskapitalkravet eller återbetalning eller inlösen skulle leda till en sådan överträdelse, om följande villkor är uppfyllda:

i Tillsynsmyndigheten har undantagsvis upphävt kravet på stopp för återbetalning eller inlösen av posten i fråga.
ii Posten har bytts ut mot eller konverteras till en annan nivå 1 eller nivå 2 post av minst samma kvalitet.
iii Minimikapitalkravet är uppfyllt efter återbetalning eller inlösen.

2. Vid tillämpningen av denna artikel ska inte utbyte eller konvertering av en primärkapitalpost till en annan primärkapitalpost på nivå 1 eller nivå 2 eller återbetalning eller inlösen av en primärkapitalpost på nivå 2 med avkastningen från en ny primärkapitalpost av minst samma kvalitet betraktas som återbetalning eller inlösen, förutsatt att utbytet, omvandlingen, återbetalningen eller inlösen godkänns av tillsynsmyndigheten.

3. Vid tillämpning av punkt 1 f och g ska hänvisningarna till solvenskapitalkravet tolkas som hänvisningar till minimikapitalkravet om bristande efterlevnad av minimikapitalkravet inträffar före bristande efterlevnad av solvenskapitalkravet.

4. Vid tillämpningen av punkt 1 e ska företagen betrakta räntevillkor med step-up som är knutna till en inlösenoption som begränsade incitament för inlösen om step-up villkoret har formen av en engångsökning av kupongräntan och resulterar i en ökning av den initiala räntan som inte är högre än det som är högst av följande belopp:

a) 100 baspunkter, minus swappspreaden mellan den initiala indexbasen och premieindexbasen.
b) 50 % av den initiala kreditspreaden, minus swappspreaden mellan den initiala indexbasen och premieindexbasen.

Artikel 74 Tilläggskapital på nivå 2 – förteckning över kapitalbasposter

Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 96 i direktiv 2009/138/EG ska följande poster i tilläggskapitalet anses i väsentlig grad ha de egenskaper som anges i artikel 93.1 b i direktiv 2009/138/EG, med beaktande av de särdrag som fastställts i artikel 93.2 i det direktivet, och ska klassas som nivå 2 om följande poster uppvisar de egenskaper som anges i artikel 75:

a) Obetalt och ej infordrat garantikapital inlösningsbart på begäran.
b) Obetalt och ej infordrat garantikapital, obetalda och ej infordrade medlemsavgifter eller motsvarande primärkapitalpost för ömsesidiga och liknande företag, som kan inlösas på begäran.
c) Obetalda och ej infordrade preferensaktier inlösningsbara på begäran.
d) Ett rättsligt bindande åtagande att på begäran teckna och betala för efterställda skulder.
e) Bankkreditiv och garantier som förvaras som säkerhet för försäkringsgivares borgenärer av en oberoende förvaltare och är utfärdade av kreditinstitut som är auktoriserade enligt artikel 8 i direktiv 2013/36/EU.
f) Bankkreditiv och garantier under förutsättning att posterna kan infordras på begäran och är fria från belastningar.

g) Eventuella framtida fordringar som fartygsägares ömsesidiga försäkringsföreningar eller liknande med variabla bidrag, vilka endast försäkrar risker inom klasserna 6, 12 och 17 i del A i bilaga 1 till direktiv 2009/138/EG, kan ställa på sina medlemmar efter en infordran av ytterligare bidrag under de kommande tolv månaderna.
h) Eventuella framtida fordringar som ömsesidiga försäkringsföreningar eller liknande kan ställa på sina medlemmar efter en infordran av ytterligare bidrag under de kommande tolv månaderna, förutsatt att en infordran kan göras på begäran och är fri från belastningar.
i) Övriga rättsligt bindande åtaganden som gjorts till försäkrings- eller återförsäkringsföretaget förutsatt att posten kan infordras på begäran och är fri från belastningar.

Artikel 75 Tilläggskapital på nivå 2 – särdrag vid fastställandet av klassificering

För att klassificeras som tillhörande nivå 2 ska de poster i tilläggskapitalet som anges i artikel 74 uppvisa särdragen för en post i primärkapitalet som klassificeras som tillhörande nivå 1 i enlighet med artiklarna 69 och 71 när den posten har infordrats och betalats.

Artikel 76 Primärkapital på nivå 3 – förteckning över kapitalbasposter

Följande poster i primärkapitalet ska anses i väsentlig grad ha de egenskaper som anges i artikel 93.1 b i direktiv 2009/138/EG med beaktande av de särdrag som fastställts i artikel 93.2 i det direktivet, och ska klassas på nivå 3 om följande poster uppvisar samtliga de särdrag som anges i artikel 77:

a) Den del av den positiva skillnaden mellan tillgångar och skulder som värderas i enlighet med avsnitten 1 och 2 kapitel VI i direktiv 2009/138/EG innehåller följande poster:
   i Efterställda medlemskonton.
   ii Preferensaktiekapital och tillhörande överkursfond.
   iii Ett belopp som är lika med värdet av uppskjutna skattefordringar netto.
b) Efterställda skulder värderas i enlighet med artikel 75 i direktiv 2009/138/EG.

Artikel 77 Primärkapital på nivå 3 – egenskaper som avgör klassificering

1. De särdrag som avses i artikel 76 ska vara följande:

a) När det gäller poster som avses i artikel 76 a i och ii och 76 b prioriteras primärkapitalposten efter anspråken från samtliga försäkringstagare, förmånstagare och icke-efterställda borgenärer.
b) Primärkapitalposten inkluderar inte egenskaper som kan orsaka obestånd hos försäkrings- eller återförsäkringsföretaget eller påskynda processen som leder till att företaget blir insolvent.
c) När det gäller poster som avses i artikel 76 a i och ii och 76 b är primärkapitalposten odaterad eller har en ursprunglig löptid på minst fem år när förfallodagen är den första avtalsenliga möjligheten att återbetala eller inlösa primärkapitalposten.
d) När det gäller poster som avses i artikel 76 a i och ii och 76 b kan primärkapitalposten endast återbetalas eller inlösas på försäkrings- eller återförsäkringsföretagets begäran, och återbetalningen eller inlösen av primärkapitalposten kräver tillsynsmyndighetens förhandsgodkännande.
e) När det gäller primärkapitalposter som avses i artikel 76 a i och ii och 76 b får primärkapitalposten inbegripa begränsade incitament att återbetala eller inlösa primärkapitalposten.
f) Om det förekommer bristande efterlevnad av solvenskapitalkravet eller en återbetalning eller inlösen skulle leda till sådan överträdelse när det gäller poster som avses i artikel 76 a i och ii och 76 b medför primärkapitalposten ett stopp för återbetalning eller inlösen till dess företaget uppfyller solvenskapitalkravet och återbetalningen eller inlösen inte skulle leda till bristande efterlevnad av solvenskapitalkravet.

g) Om de poster som avses i artikel 76 a i och ii och 76 b medger att utskiftningen skjuts upp om det förekommer bristande efterlevnad av minimikapitalkravet eller en utdelning skulle leda till sådan överträdelse till dess företaget uppfyller minimikapitalkravet och utskiftningen inte skulle leda till bristande efterlevnad av minimikapitalkravet.
h) Primärkapitalposten är fri från belastningar och ska inte förknippas med någon annan transaktion som skulle kunna undergräva de särdrag som posten är skyldig att inneha i enlighet med denna artikel.

Utan hinder av led f får primärkapitalposten endast tillåta återbetalning eller inlösen av posten om det förekommer bristande efterlevnad av solvenskapitalkravet eller återbetalning eller inlösen skulle leda till en sådan överträdelse, om följande villkor är uppfyllda:
i Tillsynsmyndigheten har undantagsvis upphävt kravet på stopp för återbetalning eller inlösen av posten i fråga.
ii Posten har bytts ut mot eller konverteras till en annan primärkapitalpost på nivå 1, nivå 2 eller nivå 3 av minst samma kvalitet.
iii Minimikapitalkravet är uppfyllt efter återbetalning eller inlösen.

2. Vid tillämpningen av denna artikel ska utbyte eller konvertering av en primärkapitalpost till en annan primärkapitalpost på nivå 1, nivå 2 eller nivå 3 eller återbetalning eller inlösen av en primärkapitalpost på nivå 3 med avkastningen från en ny primärkapitalpost av minst samma kvalitet inte betraktas som återbetalning eller inlösen, förutsatt att utbytet, omvandlingen, återbetalningen eller inlösen ska godkännas av tillsynsmyndigheten.

3. Vid tillämpning av punkt 1 f ska hänvisningarna till solvenskapitalkravet tolkas som hänvisningar till minimikapitalkravet om bristande efterlevnad av minimikapitalkravet inträffar före bristande efterlevnad av solvenskapitalkravet.

4. Vid tillämpningen av punkt 1 e ska företagen betrakta räntevillkor med step-up som är knutna till en inlösenoption som begränsande incitament för inlösen om step-up-villkoret har formen av en engångsökning av kupongräntan och resulterar i en ökning av den initiala räntan som inte är högre än det som är högst av följande belopp:
a) 100 baspunkter, minus swappspreaden mellan den initiala indexbasen och premieindexbasen.
b) 50 % av den initiala kreditspreaden, minus swappspreaden mellan den initiala indexbasen och premieindexbasen.

Artikel 78 Tilläggskapital på nivå 3 – förteckning över kapitalbasposter

Poster i tilläggskapitalet som har godkänts av tillsynsmyndigheten i enlighet med artikel 90 i direktiv 2009/138/EG och som inte uppvisar samtliga särdrag som anges i artikel 75 ska klassificeras som tilläggskapital på nivå 3.

Artikel 79 Tillsynsmyndigheternas godkännande av bedömning och klassificering av kapitalbasposter

1. Utan att detta påverkar tillämpningen av artikel 90 i direktiv 2009/138/EG ska försäkrings- eller återförsäkringsföretaget, om posten i kapitalbasen inte finns upptagen i förteckningen över kapitalbasposter som anges i artiklarna 69, 72, 74, 76 och 78, enbart betrakta posten som en del av kapitalbasen om ett godkännande av postens bedömning och klassificering har mottagits från tillsynsmyndigheten.

2. Vid godkännande av bedömningar och klassificeringar av kapitalbasposter som inte är inkluderade i förteckningen över kapitalbasposter som anges i artiklarna 69, 72, 74, 76 och 78 ska tillsynsmyndigheten bedöma följande på grundval av handlingar som försäkrings- eller återförsäkringsföretaget lämnar in:
a) Om företaget ansöker om godkännande i fråga om klassificering som nivå 1, huruvida primärkapitalposten i väsentlig grad har de egenskaper som anges i artikel 93.1 a och b i direktiv 2009/138/EG, med beaktande av de särdrag som fastställts i artikel 93.2 i det direktivet.

b) Om ett företag ansöker om klassificering som nivå 2 av primärkapitalet, huruvida primärkapitalposten i väsentlig grad uppfyller kraven i artikel 93.1 b i direktiv 2009/138/EG, med beaktande av de särdrag som fastställts i artikel 93.2 i det direktivet.
c) Om ett företag ansöker om klassificering som nivå 2 av primärkapitalet, huruvida primärkapitalposten i väsentlig grad uppfyller kraven i artikel 93.1 a och b i direktiv 2009/138/EG, med beaktande av de särdrag som fastställts i artikel 93.2 i det direktivet.
d) Om ett företag ansöker om klassificering som nivå 3 av primärkapitalet, huruvida primärkapitalposten i väsentlig grad uppfyller kraven i artikel 93.1 b i direktiv 2009/138/EG, med beaktande av de särdrag som fastställts i artikel 93.2 i det direktivet.
e) Rättslig verkställbarhet för kapitalbaspostens avtalsvillkor i alla relevanta jurisdiktioner.
f) Om kapitalbasposten är fullständigt inbetald.

3. Poster i primärkapitalet som inte ingår i den förteckning över kapitalbasposter som anges i artiklarna 69, 72 och 76 ska endast klassificeras som nivå 1-kapital om de är fullständigt inbetalda.

4. Inkluderandet av kapitalbasposter som godkänts av tillsynsmyndigheten i enlighet med denna artikel ska omfattas av de kvantitativa begränsningar som anges i artikel 82.

Avsnitt 3 Krav för medräkning av kapitalbasmedel

Underavsnitt 1 Separata fonder

Artikel 80 Separata fonder som kräver justering

1. En minskning av avstämningsreserven som avses i artikel 70.1 e ska krävas om kapitalbasposter inom en separat fond har en begränsad kapacitet att helt täcka förluster i den löpande verksamheten på grund av deras bristande överförbarhet inom försäkrings- eller återförsäkringsföretaget av något av följande skäl:
a) Posterna kan endast användas för att täcka förluster på en bestämd del av försäkrings- eller återförsäkringsföretagets försäkrings- eller återförsäkringsavtal.
b) Posterna kan endast användas för att täcka förluster för vissa försäkringstagare eller förmånstagare.
c) Posterna kan endast användas för att täcka förluster som uppstår från särskilda risker eller skulder.

2. De poster i kapitalbasen som avses i punkt 1 (i fortsättningen kallade ”begränsade kapitalbasposter”) ska inte inkludera värdet av framtida överföringar hänförliga till aktieägarna.

Artikel 81 Justering för separata fonder och matchningsjusteringsportföljer

1. Vid beräkningen av avstämningsreserven ska försäkrings- och återförsäkringsföretagen minska det belopp med vilket tillgångar överskrider skulder, vilket avses i artikel 70, genom att jämföra följande belopp:
a) De begränsade kapitalbasposterna i den separata fonden eller matchningsjusteringsportföljen.
b) Det teoretiska solvenskapitalkravet för den separata fonden eller matchningsjusteringsportföljen.

Om försäkrings- eller återförsäkringsföretag beräknar solvenskapitalkravet med standardformeln ska det teoretiska solvenskapitalkravet beräknas i enlighet med artikel 217.

Om företaget beräknar solvenskapitalkravet med hjälp av en intern modell ska det teoretiska solvenskapitalkravet beräknas med hjälp av den interna modellen, som om företaget endast bedrev den verksamhet som ingår i den separata fonden eller matchningsjusteringsportföljen.

2. Genom undantag från punkt 1, där tillgångar, skulder och risker i en separat fond inte är materiella, får försäkrings- och återförsäkringsföretag minska avstämningsreserven med det sammanlagda beloppet för de begränsade kapitalbasposterna.

Underavsnitt 2 Kvantitativa begränsningar

Artikel 82 Krav och gränsvärden för nivåerna 1, 2 och 3

1. För efterlevnaden av kapitalkravet ska de medräkningsbara beloppen av nivå 2- och nivå 3-poster omfattas av följande kvantitativa gränser:

a) Det medräkningsbara nivå 1 kapitalet ska vara minst hälften av solvenskapitalkravet.
b) Det medräkningsbara nivå 3-kapitalet ska vara mindre än 15 % av solvenskapitalkravet.
c) Summan av de medräkningsbara beloppen för posterna på nivå 2 och 3 får inte överstiga 50 % av solvenskapitalkravet.

2. För efterlevnaden av minimikapitalkravet ska de medräkningsbara beloppen av nivå 2-poster omfattas av följande kvantitativa gränser:

a) Det medräkningsbara nivå 1-kapitalet ska vara minst 80 % av minimikapitalkravet.
b) Det medräkningsbara nivå 2-kapitalet får inte överstiga 20 % av minimikapitalkravet.

3. Inom det gränsvärde som anges i punkt 1 a och i punkt 2 a, ska summan av följande poster i primärkapitalet utgöra mindre än 20 % av det totala beloppet för posterna på nivå 1:

a) Poster som avses i artikel 69 a iii.
b) Poster som avses i artikel 69 a v.
c) Poster som avses i artikel 69 b.
d) Poster som ingår i primärkapitalet på nivå 1 enligt övergångsbestämmelserna i artikel 308 b.9 i direktiv 2009/138/EG.

Kapitel V Standardformel för solvenskapitalkravet

Avsnitt 1 Allmänna bestämmelser

Underavsnitt 1 Scenariobaserade beräkningar

Artikel 83

1. När beräkningen av en modul eller undergrupp i det primära solvenskapitalkravet baseras på effekten av ett visst scenario på försäkrings- och återförsäkringsföretagets primärkapital ska samtliga följande antaganden göras vid den beräkningen:

a) Scenariot ändrar inte storleken på den riskmarginal som ingår i de försäkringstekniska avsättningarna.
b) Scenariot ändrar inte värdet av uppskjutna skattefordringar och uppskjutna skatteskulder.
c) Scenariot ändrar inte värdet av framtida diskretionära förmåner som ingår i de försäkringstekniska avsättningarna.
d) Inga förvaltningsåtgärder vidtas av företaget enligt scenariot.

2. Beräkningen av försäkringstekniska avsättningar till följd av fastställandet av scenariots inverkan på primärkapitalet hos försäkrings- och återförsäkringsföretag som avses i punkt 1 får inte ändra värdet av framtida diskretionära förmåner, och den ska ta hänsyn till samtliga följande punkter:

a) Framtida förvaltningsåtgärder efter scenariot, förutsatt att de uppfyller artikel 23 och utan att det påverkar tillämpningen av punkt 1 d.
b) Eventuella materiella negativa effekter av scenariot eller de förvaltningsåtgärder som avses i led a om försäkringstagarna skulle komma att utnyttja avtalade optioner.

3. Försäkrings- och återförsäkringsföretag får använda förenklade metoder för att beräkna försäkringstekniska avsättningar på grund av resultatet av beräkningen av inverkan av ett visst scenario som avses i punkt 1, förutsatt att den förenklade metoden inte leder till en felaktig beräkning av solvenskapitalkravet som kunde påverka beslutsfat-

tande eller bedömning hos den som använder informationen om solvenskapitalkravet, om inte den förenklade beräkningen leder till ett solvenskapitalkrav som överskrider det solvenskapitalkrav som framgår av beräkningen med standardformeln.

4. Beräkningen av tillgångar och skulder som uppkommer som följd av beräkningen av inverkan av ett visst scenario som avses i punkt 1 ska beakta konsekvenserna av scenariot på värdet av alla relevanta riskreducerande instrument som innehas av de företag som uppfyller kraven i artiklarna 209–215.

5. Om scenariot skulle leda till en ökning av försäkrings- och återförsäkringsföretagets primärkapital ska beräkningen av den modulen eller undergruppen baseras på antagandet att ett scenario inte har någon inverkan på primärkapitalet.

Underavsnitt 2 Genomlysningsmetod

Artikel 84

1. Solvenskapitalkravet ska beräknas på grundval av var och en av de underliggande tillgångarna i företag med kollektiva investeringar och andra investeringar i form av fonder (genomlysningsmetoden).

2. Genomlysningsmetoden som anges i punkt 1 ska också tillämpas på följande:

a) Indirekta exponeringar för marknadsrisk förutom för företag med kollektiva investeringar och paketerade investeringar i form av fonder.
b) Indirekt exponering mot teckningsrisk.
c) Indirekt exponering för motpartsrisk.

3. Solvenskapitalkravet får beräknas på grundval av den eftersträvade underliggande tillgångsallokeringen i företaget med kollektiva investeringar eller fonden när genomlysningsmetoden inte kan tillämpas på företag medkollektiva investeringar eller investeringar i form av fonder. En förutsättning för detta är att den eftersträvade portföljfördelningen är tillgänglig för företaget på den detaljnivå som krävs för beräkning av samtliga relevanta undergrupper och scenarier i standardformeln och de underliggande tillgångarna förvaltas enligt denna eftersträvade portföljfördelning. I syfte att utföra den beräkningen får gruppering av data användas förutsatt att de tillämpas på ett försiktigt sätt och inte avser mer än högst 20 % av det totala värdet av de tillgångar som innehas av försäkrings- eller återförsäkringsföretaget.

4. Punkt 2 ska inte gälla för investeringar i anknutna företag i den mening som avses i artikel 212.1 b och 212.2 i direktiv 2009/138/EG.

Underavsnitt 3 Regionala och lokala självstyrelseorgan

Artikel 85

Villkoren för en kategorisering av regionala eller lokala självstyrelseorgan eller myndigheter ska vara att det inte föreligger någon skillnad i risk mellan exponeringar mot dessa och exponeringar mot den centrala myndigheten på grund av de förras specifika intäktshöjande befogenheter och det förekommer särskilda institutionella arrangemang som minskar risken för fallissemang.

Underavsnitt 4 Materiella basrisker

Artikel 86

Utan hinder av artikel 210.2 får försäkrings- eller återförsäkringsföretag beakta den riskreducerande tekniken i beräkningen av solvenskapitalkravet enligt standardformeln om de överför teckningsrisk med användning av återförsäkringsavtal eller specialföretag som omfattas av materiella basrisker från valutamismatch mellan teckningsrisken och den riskreducerande tekniken förutsatt att den riskreducerande tekniken uppfyller kraven i artiklarna 209, 210.1, 210.3, 210.4 och 211 och beräkningen görs enligt följande:

a) Valutans basrisk som härrör från en valutamismatch mellan teckningsrisken och den riskreducerande tekniken ska tas med i relevant teckningsriskmodul, undergrupp eller scenario i standardformeln på en så detaljerad nivå som möjligt genom att läg-

ga till 25 % av skillnaden mellan följande till de kapitalkrav som beräknas i enlighet med den relevanta modulen eller undergruppen eller det relevanta scenariot:

i Det hypotetiska kapitalkravet för den relevanta teckningsriskmodulen eller undergruppen eller det scenario som skulle följa av en samtidig förekomst av det scenario som anges i artikel 188.

ii Kapitalkravet för relevant teckningsriskmodul, undergrupp eller scenario.

b) Om den riskreducerande tekniken omfattar mer än en modul och undergrupp eller flera olika scenarier ska beräkningen som avses i led a göras för de olika modulerna, undergrupperna och scenarierna. Det kapitalkrav som följer av dessa beräkningar får inte överstiga 25 % av kapaciteten för icke-proportionella återförsäkringsavtal eller specialföretag.

Underavsnitt 5 Beräkning av det primära solvenskapitalkravet

Artikel 87

Det primära solvenskapitalkravet ska innehålla en riskmodul för immateriell tillgångsrisk och ska beräknas enligt följande formel:

$$BasicSCR = \sqrt{\sum_{i,j} Corr_{i,j} \cdot SCR_i \cdot SCR_j} + SCR_{intangibles}$$

där

a) summan, $Corr_{i,j}$, SCR_i och SCR_j anges på det sätt som anges i punkt 1 i bilaga IV till direktiv 2009/138/EG,

b) $SCR_{intangibles}$ betecknar kapitalkravet för immateriell tillgångsrisk som avses i artikel 203.

Underavsnitt 6 Proportionalitet och förenklingar

Artikel 88 Proportionalitet

1. Vid tillämpningen av artikel 109 ska försäkrings- och återförsäkringsföretag avgöra om den förenklade beräkningen står i proportion till riskernas art, omfattning och komplexitet genom att genomföra en utvärdering som omfattar samtliga följande punkter:

a) En bedömning av arten och omfattningen av och komplexiteten hos riskerna i det företag som omfattas av den relevanta modulen eller undergruppen.

b) En utvärdering i antingen kvalitativa eller kvantitativa termer, vilket som är lämpligast, av felet som infördes i den förenklade metodens resultat på grund av avvikelser mellan

i de antaganden som ligger till grund för metoden i förhållande till riskerna, och

ii resultaten från bedömningen enligt led a.

2. En förenklad beräkning ska inte anses stå i proportion till arten och omfattningen av och komplexiteten hos riskerna om felet som avses i punkt 2 b leder till en felaktig uppgift för solvenskapitalkravet som skulle kunna påverka den avsedda användarens beslutsprocess eller bedömning av uppgifterna avseende solvenskapitalkravet, såvida inte den förenklade beräkningen leder till ett solvenskapitalkrav som överstiger det solvenskapitalkrav som är ett resultat av den normala beräkningen.

Artikel 89 Allmänna bestämmelser om förenklingar för captivebolag

Captivebolag för försäkring eller återförsäkring enligt artikel 13.2 och 13.5 i direktiv 2009/138/EG får använda de förenklade beräkningar som anges i artiklarna 90, 103, 105 och 106 i denna förordning, om kraven i artikel 88 i denna förordning och följande villkor är uppfyllda:

a) När det gäller försäkringsförpliktelserna för captivebolaget för försäkring eller captivebolaget för återförsäkring är alla försäkrade och förmånstagare juridiska personer i den grupp som captivebolaget för försäkring eller captivebolaget för återförsäkring ingår i.

b) När det gäller återförsäkringsförpliktelserna för captivebolaget för försäkring eller captivebolaget för återförsäkring är alla försäkrade och förmånstagare enligt de försäkringsavtal som ligger bakom återförsäkringsförpliktelserna för juridiska personer i gruppen som captivebolaget för försäkring eller captivebolaget för återförsäkring ingår i.

c) Försäkringsförpliktelserna och de försäkringsavtal som ligger till grund för återförsäkringsförpliktelserna för captivebolaget för försäkring eller captivebolaget för återförsäkring avser inte någon obligatorisk ansvarsförsäkring.

Artikel 90 Förenklad beräkning för captivebolag för försäkring eller återförsäkring av kapitalkravet för premie- och reservrisker inom skadeförsäkring

1. Om artiklarna 88 och 89 efterlevs får captivebolaget för försäkring och captivebolaget för återförsäkring beräkna kapitalkravet för premie- och reservrisker inom skadeförsäkring enligt följande formel:

$$SCR_{nl\,prem\,res} = \sqrt{0{,}65 \cdot \sum_s NL^2_{(pr,s)} + 0{,}35 \cdot (\sum_s NL_{(pr,s)})^2},$$

där *s* omfattar alla segment som anges i bilaga II.

2. Vid tillämpning av punkt 1 ska kapitalkravet för premie- och reservrisker inom skadeförsäkring för ett visst segment s som anges i bilaga II beräknas enligt följande formel:

$$NL_{pr,s} = 0{,}6 \cdot \sqrt{V^2_{(prem,s)} + V_{(prem,s)} \cdot V_{(res,s)} + V^2_{(res,s)}}$$

där

a) $V_{(prem,s)}$ betecknar volymmåttet för premierisken för segment *s* som beräknas i enlighet med artikel 116.3,

b) $V_{(res,s)}$ betecknar volymmåttet för reservrisken för ett segment som beräknas i enlighet med artikel 116.6.

Artikel 91 Förenklad beräkning av kapitalkravet för dödsfallsrisken inom livförsäkring

Om artikel 88 efterlevs får försäkrings- och återförsäkringsföretag beräkna kapitalkravet för dödsfallsrisken inom livförsäkring enligt följande formel:

$$SCR_{mortality} = 0{,}15 \cdot CAR \cdot q \cdot \sum_{k=1-0{,}5}^{n-0{,}5} \left(\frac{1-q}{1-i_k}\right)^k$$

där, med avseende på försäkrings- och återförsäkringsavtal med en positiv risksumma

a) *CAR* betecknar den totala risksumman, dvs. summan av det som är högst av noll och skillnaden mellan följande belopp för samtliga avtal:
   - i summan av
     - det belopp som ett försäkrings- eller återförsäkringsföretag skulle betala i händelse av dödsfall hos personer som är försäkrade enligt avtalet efter avdrag för belopp som kan återkrävas enligt återförsäkringsavtal och från specialföretag, och
     - det förväntade nuvärdet av de belopp som inte täcks i led i som företaget skulle betala i framtiden vid omedelbar död hos personer som är försäkrade enligt avtalet efter avdrag för belopp som kan återkrävas enligt återförsäkringsavtal och från specialföretag,
   - ii den bästa skattningen av motsvarande skyldigheter efter avdrag för belopp som kan återkrävas enligt återförsäkringsavtal och från specialföretag,

b) *q* betecknar den förväntade genomsnittliga dödligheten för de försäkrade under de närmaste tolv månaderna viktade med det försäkrade beloppet,

c) *n* betecknar den modifierade durationen i år av betalningar som ska utbetalas vid dödsfall, som ingår i den bästa skattningen,
d) *ik* betecknar den årliga spoträntan för löptid k för de riskfria räntesatserna för relevanta durationer som avses i artikel 43.

Artikel 92 Förenklad beräkning av kapitalkravet för livsfallsrisk

Om artikel 88 efterlevs får försäkrings- och återförsäkringsföretag beräkna kapitalkravet för livsfallsrisken enligt följande formel:

$SCR_{longevity} = 0{,}2 \cdot q \cdot n \cdot 1{,}1^{(n-1)/2} \cdot BE_{long}$

där, när det gäller de försäkringar som avses i artikel 138.2

a) *q* betecknar den förväntade genomsnittliga dödligheten för de försäkrade under de närmaste tolv månaderna viktade med det försäkrade beloppet,
b) *n* betecknar den modifierade durationen i år av betalningar som ska utbetalas vid dödsfall, som ingår i den bästa skattningen,
c) BE_{long} betecknar den bästa skattningen av åtagandena som omfattas av livsfallsrisk.

Artikel 93 Förenklad beräkning av kapitalkravet för invaliditets- och sjukrisk

Om artikel 88 efterlevs får försäkrings- och återförsäkringsföretag beräkna kapitalkravet för invaliditets- och sjukrisk enligt följande formel:

$$SCR_{disability\text{-}morbidity} = \begin{cases} 0{,}35 \cdot CAR_1 \cdot d_1 \\ + 0{,}25 \cdot 1{,}1^{(n-3)/2} \cdot (n-1) \cdot CAR_2 \cdot d_2 \\ + 0{,}2 \cdot 1{,}1^{(n-1)/2} \cdot t \cdot n \cdot BE_{dis} \end{cases}$$

där, med avseende på försäkrings- och återförsäkringsavtal med en positiv risksumma

a) CAR_1 betecknar den totala risksumman, dvs. summan av det som är högst av noll och differensen mellan följande belopp för samtliga avtal:
   i summan av
      – det belopp som ett försäkrings- eller återförsäkringsföretag skulle betala i händelse av dödsfall eller invaliditet hos personer som är försäkrade enligt avtalet efter avdrag för belopp som kan återkrävas enligt återförsäkringsavtal och från specialföretag,
      – det förväntade nuvärdet av de belopp som inte täcks i led i som försäkrings- eller återförsäkringsföretaget skulle betala i framtiden vid omedelbar död eller invaliditet hos personer som är försäkrade enligt avtalet efter avdrag för belopp som kan återkrävas enligt återförsäkringsavtal och från specialföretag,
   ii den bästa skattningen av motsvarande skyldigheter efter avdrag för belopp som kan återkrävas enligt återförsäkringsavtal och från specialföretag,
b) CAR_2 betecknar den totala risksumman enligt definitionen i punkt 1 efter tolv månader,
c) d_1 betecknar det förväntade genomsnittliga invaliditets- och sjuklighetstalet under de följande tolv månaderna viktade med den försäkrade summan,
d) d_2 betecknar den förväntade genomsnittliga invaliditets- och sjuklighetstalet under de tolv månaderna efter de närmaste tolv månaderna viktade med försäkringsbeloppet,
e) *n* betecknar den modifierade durationen för betalningar för invaliditet-sjuklighet som ingår i den bästa skattningen,
f) *t* betecknar antalet förväntade avslutanden under de kommande tolv månaderna,
g) BE_{dis} betecknar den bästa skattningen av åtaganden som omfattas av invaliditets- och sjukrisk.

Artikel 94 Förenklad beräkning av kapitalkravet för driftskostnadsrisk vid livförsäkring

Om artikel 88 efterlevs får försäkrings- och återförsäkringsföretag beräkna kapitalkravet för driftskostnadsrisk vid livförsäkring enligt följande formel:

$$SCR_{expenses} = 0{,}1 \cdot EI \cdot n + EI \cdot ((\frac{1}{i + 0{,}01}) \cdot ((1 + i + 0{,}01)^n - 1) - \frac{1}{i}((1 + i)^n - 1))$$

där

a) *EI* betecknar utgifterna för livförsäkrings- eller återförsäkringsförpliktelser andra än sjukförsäkrings- och sjukåterförsäkringsförpliktelser under det senaste året,

b) *n* betecknar den modifierade durationen i år av kassaflöden i den bästa skattningen av dessa förpliktelser,

c) *i* betecknar den vägda genomsnittliga inflationstakt som ingår i beräkningen av bästa skattning av dessa förpliktelser, där viktningen grundas på nuvärdet av kostnader som beaktas vid beräkningen av bästa skattning för befintliga förpliktelser på livförsäkringsområdet.

Artikel 95 Förenklad beräkning av kapitalkravet för varaktiga förändringar av annullationsrisk

1. Om artikel 88 efterlevs får försäkrings- och återförsäkringsföretag beräkna kapitalkravet för risken för en permanent ökning av andelen annullationer enligt följande formel:

$Lapse_{up} = 0{,}5 \cdot l_{up} \cdot n_{up} \cdot S_{up}$

där

a) l_{up} betecknar den högsta genomsnittliga andelen annullationer med positiv återköpsbelastning (surrender strain) och 67 %,

b) n_{up} betecknar den genomsnittliga tiden i år under vilken försäkringar med positiv återköpsbelastning avvecklas,

c) S_{up} betecknar summan av de positiva återköpsbelastningarna.

2. Om artikel 88 efterlevs får försäkrings- och återförsäkringsföretag beräkna kapitalkravet för risken för en permanent minskning av andelen annullationer enligt följande formel:

$Lapse_{down} = 0{,}5 \cdot l_{down} \cdot n_{down} \cdot S_{down}$

där

a) l_{down} betecknar den högsta genomsnittliga andelen annullationer med negativ återköpsbelastning (surrender strain) och 40 %,

b) n_{down} betecknar den genomsnittliga tiden i år under vilken försäkringar med negativ återköpsbelastning avvecklas,

c) S_{down} betecknar summan av de negativa återköpsbelastningarna.

3. Återköpsbelastningen för en försäkring som avses i punkterna 1 och 2 utgörs av skillnaden mellan följande:

a) Det belopp som för närvarande betalas av försäkringsföretaget vid försäkringstagarens avbrytande, minus eventuella belopp som kan återkrävas från försäkringstagare eller försäkringsförmedlare.

b) De försäkringstekniska avsättningarnas storlek utan riskmarginal.

Artikel 96 Förenklad beräkning av kapitalkravet för katastrofrisker inom livförsäkring

Om artikel 88 efterlevs får försäkrings- och återförsäkringsföretag beräkna kapitalkravet för katastrofrisker inom livförsäkring enligt följande formel:

$$SCR_{life\text{-}catastrophe} = \sum_i 0{,}0015 \cdot CAR_i$$

där

a) summan omfattar alla typer av försäkringar med positiv risksumma,

b) CAR_i betecknar risksumman för försäkring i, dvs. det som är högst av noll och skillnaden mellan följande belopp:
   i summan av
      – det belopp som ett försäkrings- eller återförsäkringsföretag skulle betala i händelse av dödsfall hos personer som är försäkrade enligt avtalet efter avdrag för belopp som kan återkrävas enligt återförsäkringsavtal och från specialföretag, och
      – det förväntade nuvärdet av de belopp som inte täcks i led i som försäkrings- eller återförsäkringsföretaget skulle betala i framtiden vid omedelbar död hos personer som är försäkrade enligt avtalet efter avdrag för belopp som kan återkrävas enligt återförsäkringsavtal och från specialföretag.
   ii Den bästa skattningen av motsvarande åtaganden efter avdrag för belopp som kan återkrävas enligt återförsäkringsavtal och från specialföretag.

Artikel 97 Förenklad beräkning av kapitalkravet för dödsfallsrisk inom sjukförsäkring

Om artikel 88 efterlevs får försäkrings- och återförsäkringsföretag beräkna kapitalkravet för dödsfallsrisk inom sjukförsäkring enligt följande formel:

$$SCR_{health\text{-}mortality} = 0{,}15 \cdot CAR \cdot q \cdot \sum_{k=1-0{,}5}^{n-0{,}5} \left(\frac{1-q}{1+i_k}\right)^k$$

där, med avseende på försäkrings- och återförsäkringsavtal med en positiv risksumma

a) *CAR* betecknar den totala risksumman, dvs. summan för varje avtal av det som är högst av noll och differensen mellan följande belopp:
   i summan av
      – det belopp som ett försäkrings- eller återförsäkringsföretag skulle betala i händelse av dödsfall hos personer som är försäkrade enligt avtalet efter avdrag för belopp som kan återkrävas enligt återförsäkringsavtal och från specialföretag, och
      – det förväntade nuvärdet av de belopp som inte täcks i led i som försäkrings- eller återförsäkringsföretaget skulle betala i framtiden vid omedelbar död hos personer som är försäkrade enligt avtalet efter avdrag för belopp som kan återkrävas enligt återförsäkringsavtal och från specialföretag,
   ii den bästa skattningen av motsvarande skyldigheter efter avdrag för belopp som kan återkrävas enligt återförsäkringsavtal och från specialföretag,
b) *q* betecknar den förväntade genomsnittliga dödligheten för de försäkrade under de närmaste tolv månaderna viktad med det försäkrade beloppet,
c) *n* betecknar den modifierade durationen i år av betalningar som ska utbetalas vid dödsfall, som ingår i den bästa skattningen,
d) *ik* betecknar den årliga spoträntan för löptid k för de riskfria räntesatserna för relevanta durationer som avses i artikel 43.

Artikel 98 Förenklad beräkning av kapitalkravet för livsfallsrisk inom sjukförsäkring

Om artikel 88 efterlevs får försäkrings- och återförsäkringsföretag beräkna kapitalkravet för livsfallsrisk inom sjukförsäkring med förenklad beräkning enligt följande formel:

$SCR_{health\text{-}longevity} = 0{,}2 \cdot q \cdot n \cdot 1{,}1^{(n-1)/2} \cdot BE_{long}$

där, när det gäller de försäkringar som avses i artikel 138.2

a) *q* betecknar den förväntade genomsnittliga dödligheten för de försäkrade under de närmaste tolv månaderna viktade med det försäkrade beloppet,
b) n betecknar den modifierade durationen i år av betalningar som ska utbetalas vid dödsfall, som ingår i den bästa skattningen,
c) BE_{long} betecknar den bästa skattningen av åtagandena som omfattas av livsfallsrisk.

Artikel 99 Förenklad beräkning av kapitalkravet för kostnader inom invaliditets- och sjukrisk

Om artikel 88 efterlevs får försäkrings- och återförsäkringsföretag beräkna kapitalkravet för kostnader inom invaliditets- och sjukrisk enligt följande formel:

$$SCR_{medicalexpense} = \begin{cases} 0{,}05 \cdot MP \cdot n + MP \times ((\frac{1}{i+0{,}01})((1+i+0{,}01)^n - 1) \\ \qquad - \frac{1}{i}((1+i)^n - 1)) \end{cases}$$

där

a) *MP* betecknar beloppet av sjukvårdsutbetalningar under det sista året för försäkrings- eller återförsäkringsförpliktelser avseende vårdkostnader under det senaste året,

b) *n* betecknar den modifierade durationen i år av kassaflöden i den bästa skattningen av dessa förpliktelser,

c) *i* betecknar den genomsnittliga inflationstakten för sjukvårdsutbetalningar som ingår i beräkningen av bästa skattning av dessa förpliktelser, där viktningen grundas på nuvärdet av sjukvårdsbetalningar som ingår i beräkningen av bästa skattning av dessa förpliktelser.

Artikel 100 Förenklad beräkning av kapitalkravet för inkomstskydd vid invaliditets- och sjukrisk

Om artikel 88 efterlevs får försäkrings- och återförsäkringsföretag beräkna kapitalkravet för inkomstskydd vid invaliditets- och sjukrisk enligt följande formel:

$$SCR_{income\text{-}protection\text{-}disability\text{-}morbidity} = \begin{cases} 0{,}35 \cdot CAR_1 \cdot d_1 \\ + 0{,}25 \cdot 1{,}1^{(n-3)/2} \cdot (n-1) \cdot CAR_2 \cdot d_2 \\ + 0{,}2 \cdot 1{,}1^{(n-1)/2} \cdot t \cdot n \cdot BE_{dis} \end{cases}$$

där, med avseende på försäkrings- och återförsäkringsavtal med en positiv risksumma

a) CAR_1 betecknar den totala risksumman, dvs. summan av det som är högst av noll och skillnaden mellan följande belopp för samtliga avtal:
   - i summan av
     - det belopp som ett försäkrings- eller återförsäkringsföretag skulle betala i händelse av dödsfall eller invaliditet hos personer som är försäkrade enligt avtalet efter avdrag för belopp som kan återkrävas enligt återförsäkringsavtal och från specialföretag,
     - det förväntade nuvärdet av de belopp som inte täcks i Istrecksatsen ovan som företaget skulle betala i framtiden vid omedelbar död eller invaliditet hos personer som är försäkrade enligt avtalet efter avdrag för belopp som kan återkrävas enligt återförsäkringsavtal och från specialföretag,
   - ii den bästa skattningen av motsvarande skyldigheter efter avdrag för belopp som kan återkrävas enligt återförsäkringsavtal och från specialföretag,

b) CAR_2 betecknar den totala risksumman enligt definitionen i punkt a efter tolv månader,

c) d_1 betecknar de förväntade genomsnittliga invaliditets- och sjuklighetstalen under de följande tolv månaderna viktade med det försäkrade beloppet,

d) d_2 betecknar de förväntade genomsnittliga invaliditets- och sjuklighetstalen under de tolv månaderna efter de närmaste tolv månaderna, viktad med försäkringsbeloppet,

e) *n* betecknar den modifierade durationen för betalningar för invaliditet-sjuklighet som ingår i den bästa skattningen,

f) *t* betecknar antalet förväntade avslutanden under de kommande tolv månaderna,
g) BE_{dis} betecknar den bästa skattningen av skyldigheter som omfattas av invaliditets- och sjukrisk.

Artikel 101 Förenklad beräkning av kapitalkravet för kostnadsrisk inom sjukförsäkring

Om artikel 88 efterlevs får försäkrings- och återförsäkringsföretag beräkna kapitalkravet för kostnadsrisk inom sjukförsäkring enligt följande formel:

$$SCR_{health\text{-}expense} = \begin{cases} 0{,}1 \cdot EI \cdot n + EI \cdot ((\frac{1}{i+0{,}01}) \cdot ((1+i+0{,}01)^n - 1) \\ \qquad - \frac{1}{i}((1+i)^n - 1)) \end{cases}$$

där
1. *EI* betecknar driftskostnaderna för sjukförsäkrings- och återförsäkringsförpliktelser under det senaste året,
2. *n* betecknar den modifierade durationen i år av kassaflöden i den bästa skattningen av dessa förpliktelser,
3. *i* betecknar den vägda genomsnittliga inflationstakten som ingår i beräkningen av bästa skattning av dessa förpliktelser, viktad med nuvärdet av kostnader som beaktas vid beräkningen av bästa skattning för befintliga förpliktelser på sjukförsäkringsområdet.

Artikel 102 Förenklad beräkning av kapitalkravet för annullationsrisk inom SLT sjukförsäkring

1. Om artikel 88 efterlevs får försäkrings- och återförsäkringsföretag beräkna kapitalkravet för risken för en permanent ökning av andelen annullationer som avses i artikel 159.1 a enligt följande formel:

$Lapse_{up} = 0{,}5 \cdot l_{up} \cdot n_{up} \cdot S_{up}$

där
a) l_{up} betecknar den högsta genomsnittliga andelen annullationer med positiv återköpsbelastning (surrender strain) och 83 %,
b) n_{up} betecknar den genomsnittliga tiden i år under vilken försäkringar med positiv återköpsbelastning avvecklas,
c) S_{up} betecknar summan av de positiva återköpsbelastningarna.

2. Om artikel 88 efterlevs får försäkrings- och återförsäkringsföretag beräkna kapitalkravet för risken för en permanent minskning av andelen annullationer som avses i artikel 159.1 b enligt följande formel:

$Lapse_{down} = 0{,}5 \cdot l_{down} \cdot n_{down} \cdot S_{down}$

där
a) l_{down} betecknar den genomsnittliga andelen av annullationer för försäkringar med negativ återköpsbelastning,
b) n_{down} betecknar den genomsnittliga tiden i år under vilken försäkringar med negativ återköpsbelastning avvecklas,
c) S_{down} betecknar summan av de negativa återköpsbelastningarna.

3. Återköpsbelastningen för en försäkring som avses i punkterna 1 och 2 utgörs av skillnaden mellan följande:
a) Det belopp som för närvarande betalas av försäkringsföretaget vid försäkringstagarens avbrytande, minus eventuella belopp som kan återkrävas från försäkringstagare eller försäkringsförmedlare.
b) De försäkringstekniska avsättningarnas storlek utan riskmarginal.

Artikel 103 Förenklad beräkning av kapitalkravet för ränterisk för captivebolag för försäkring eller återförsäkring

Rörelse

1. Om artiklarna 88 och 89 efterlevs får captivebolag för försäkring och captivebolag för återförsäkring beräkna kapitalkravet för ränterisken som avses i artikel 165 enligt följande:

a) Summan för varje valuta av kapitalkraven för risken för en ökning i de durationsberoende räntesatserna som anges i punkt 2 i denna artikel.

b) Summan för varje valuta av kapitalkraven för risken för en minskning av de durationsberoende räntesatserna som anges i punkt 3 i denna artikel.

2. Vid tillämpning av punkt 1 a ska kapitalkravet för risken för en ökning i de durationsberoende räntesatserna för en viss valuta beräknas enligt följande formel:

$$IR_{up} = \sum_{i} MVAL_i \cdot dur_i \cdot rate_i \cdot stress_{(i,up)} - \sum_{lob} BE_{lob} \cdot dur_{lob} \cdot rate_{lob} \cdot stress_{(lob,up)}$$

där

a) första summan omfattar alla durationer i som anges i punkt 4 i denna artikel,

b) $MVAL_i$ betecknar värdet i enlighet med artikel 75 i direktiv 2009/138/EG av tillgångar minus skulder andra än försäkringstekniska avsättningar för betalningsperiod i,

c) dur_i betecknar den förenklade durationen under betalningsperiod i,

d) $rate_i$ betecknar den relevanta riskfria räntenivån för den förenklade durationen under betalningsperiod i,

e) $stress_{(i,up)}$ betecknar den relativa uppåtgående stressen på räntan för den förenklade durationen under betalningsperiod i,

f) den andra summan omfattar alla klasser som anges i bilaga I till denna förordning,

g) BE_{lob} betecknar bästa skattningen för klassen lob,

h) dur_{lob} betecknar den modifierade durationen för bästa skattning i klassen lob,

i) $rate_{lob}$ betecknar den relevanta riskfria räntenivån för den modifierade durationen i klassen lob,

j) $stress_{(lob,up)}$ betecknar den relativa uppåtgående stressen på räntan för den modifierade durationen durlob.

3. Vid tillämpning av punkt 1 b i denna artikel ska kapitalkravet för risken för en minskning i de durationsberoende räntesatserna för en viss valuta beräknas enligt följande formel:

$$IR_{down} = \sum_{i} MVAL_i \cdot dur_i \cdot rate_i \cdot stress_{(i,down)} - \sum_{lob} BE_{lob} \cdot dur_{lob} \cdot rate_{lob} \cdot stress_{(lob,down)}$$

där

a) första summan omfattar alla löptider i som anges i punkt 4,

b) $MVAL_i$ betecknar värdet i enlighet med artikel 75 i direktiv 2009/138/EG av tillgångar minus skulder andra än försäkringstekniska avsättningar för betalningsperiod i,

c) dur_i betecknar den förenklade durationen under betalningsperiod i,

d) $rate_i$ betecknar den relevanta riskfria räntenivån för den förenklade durationen under betalningsperiod i,

e) $stress_{(i,down)}$ betecknar den relativa nedåtgående stressen på räntan för förenklad duration under betalningsperiod i,

f) den andra summan omfattar alla klasser som anges i bilaga I till denna förordning,

g) BE_{lob} betecknar bästa skattningen för klassen lob,

h) dur_{lob} betecknar den modifierade durationen för bästa skattning i klassen lob;

i) $rate_{lob}$ betecknar den relevanta riskfria räntenivån för den modifierade durationen i klassen lob,

j) $stress_{(lob,\ down)}$ betecknar den relativa nedåtgående stressen på räntan för den modifierade durationen dur_{lob}.

4. De betalningsperioder I och den förenklade duration duri som avses i punkterna 2 a och c samt i punkterna 3 a och c ska vara följande:

a) Under betalningsperioder upp till ett år ska den förenklade durationen vara 0,5 år.
b) Under betalningsperioder mellan ett och tre år ska den förenklade durationen vara två år.
c) Under betalningsperioder mellan tre och fem år ska den förenklade durationen vara fyra år.
d) För betalningsperioder mellan fem och tio år ska den förenklade durationen vara sju år.
e) För betalningsperioder på över tio år ska den förenklade durationen vara tolv år.

Artikel 104 Förenklad beräkning för spreadrisk när det gäller obligationer och lån

1. Om artikel 88 efterlevs får försäkrings- och återförsäkringsföretag beräkna kapitalkravet för spreadrisken som avses i artikel 176 i denna förordning enligt följande formel:

$$SCR_{bonds} = \left\{ MV^{bonds} \cdot \left(\sum_i \%MV_i^{bonds} \cdot stress_i + \%MV_{norating}^{bonds} \cdot \min\left[dur_{norating} \cdot 0{,}03; 1\right] \right) + \Delta Liab_{ul} \right.$$

där

a) SCR_{bonds} betecknar kapitalkravet för spreadrisk när det gäller obligationer och lån,
b) MV^{bonds} betecknar värdet i enlighet med artikel 75 i direktiv 2009/138/EG av de tillgångar som omfattas av kapitalkravet för spreadrisk när det gäller obligationer och lån,
c) $\%MV_i^{bonds}$ betecknar den andel av portföljen av tillgångar som omfattas av ett kapitalkrav för spreadrisk när det gäller obligationer och lån med kreditkvalitetssteg i, där en kreditvärdering från ett utsett ratinginstitut kan användas för dessa tillgångar,
d) $\%MV_{norating}^{bonds}$ betecknar den andel av portföljen av tillgångar som omfattas av ett kapitalkrav för spreadrisk när det gäller obligationer och lån för vilka det saknas kreditbetyg från ett utsett ratinginstitut,
e) dur_i och $dur_{norating}$ betecknar den modifierade durationen i år för de tillgångar som omfattas av ett kapitalkrav för spreadrisk när det gäller obligationer och lån där ingen kreditvärdering från ett utsett ratinginstitut finns tillgänglig,
f) $stress_i$ betecknar en funktion av kreditkvalitetssteg i och av den modifierade durationen uttryckt i år för de tillgångar som omfattas av ett kapitalkrav för spreadrisk när det gäller obligationer och lån med kreditkvalitetssteg i som anges i punkt 2,
g) $\Delta Liab_{ul}$ betecknar ökningen av de försäkringstekniska avsättningarna minus riskmarginalen för försäkringar där försäkringstagaren står för investeringsrisken med inbäddade optioner och garantier som skulle bli följden av en omedelbar minskning av värdet på de tillgångar för vilka kapitalkravet för spreadrisk för obligationer på:

$$MV^{bonds} \cdot \left(\sum_i \%MV_i^{bonds} \cdot stress_i + \%MV_{norating}^{bonds} \cdot \min\left[dur_{norating} \cdot 0{,}03; 1\right] \right).$$

2. $stress_i$ som avses i punkt 1 f ska för varje kreditkvalitetssteg i vara lika med $dur_i \cdot b_i$, där dur_i är den modifierade durationen uttryckt i år för de tillgångar som omfattas av ett kapitalkrav för spreadrisk när det gäller obligationer och lån med kreditkvalitetssteg *i*, och b_i fastställs i enlighet med följande tabell:

Kreditkvalitetssteg i	0	1	2	3	4	5	6
b_i	0,9 %	1,1 %	1,4 %	2,5 %	4,5 %	7,5 %	7,5 %

3. $dur_{norating}$ som avses i punkt 1 e och duri som avses i punkt 2 ska inte vara lägre än ett år.

Artikel 105 Förenklad beräkning för captivebolag för försäkring eller återförsäkring av kapitalkravet för spreadrisk när det gäller obligationer och lån

Om artiklarna 88 och 89 efterlevs för captivebolag för försäkring eller återförsäkring utgår beräkningen av kapitalkravet för spreadrisken i artikel 176 från antagandet att alla tillgångar hänförs till kreditkvalitetssteg 3.

Artikel 106 Förenklad beräkning av kapitalkrav för koncentrationsrisk inom marknadsrisk för captivebolag för försäkring eller återförsäkring

Om artiklarna 88 och 89 efterlevs får captivebolag för försäkring eller återförsäkring använda samtliga följande antaganden vid beräkning av kapitalkravet för koncentrationsrisk:

1. Interna avtal om poolning av tillgångar hos captivebolag för försäkring eller återförsäkring kan undantas från den beräkningsgrund som anges i artikel 184.2 i den mån det finns juridiskt bindande avtal som säkerställer att skulderna hos captivebolaget för försäkring eller återförsäkring kommer att uppvägas av de interna exponeringar det innehar mot andra enheter i gruppen.
2. Det relativa gränsvärde för extra exponering som avses i artikel 184.1 c ska vara 15 % för följande exponeringar mot en enskild motpart:
   a) Exponeringar mot kreditinstitut som inte tillhör samma grupp och som hänförts till kreditkvalitetssteg 2.
   b) Exponeringar mot företag i gruppen som hanterar kontanter från captivebolaget för försäkring eller återförsäkring som har hänförts till kreditkvalitetssteg 2.

Artikel 107 Förenklad beräkning av den riskreducerande effekten av återförsäkringsavtal eller värdepapperisering

1. Om artikel 88 efterlevs får försäkrings- eller återförsäkringsföretag beräkna den riskreducerande effekten på teckningsrisken av återförsäkringsarrangemang eller värdepapperisering enligt artikel 196 enligt följande formel:

$$RM_{re,all} \cdot \frac{Recoverables_i}{Recoverables_{all}}$$

där

a) $RM_{re,all}$ betecknar den riskreducerande effekten på teckningsrisken av återförsäkringsarrangemang och värdepapperiseringar för alla motparter, beräknat i enlighet med punkt 2,
b) $Recoverables_i$ betecknar bästa skattning av de belopp som kan återkrävas från återförsäkringsarrangemang eller värdepapperisering och motsvarande gäldenär för motpart *i*, och $Recoverables_{all}$ betecknar bästa skattning av de belopp som kan återkrävas från återförsäkringsarrangemang eller värdepapperisering och motsvarande gäldenärer för alla motparter.

2. Den riskreducerande effekten på teckningsrisken av återförsäkringsarrangemang och värdepapperiseringar för alla motparter som avses i punkt 1 utgörs av skillnaden mellan följande kapitalkrav:

a) Försäkrings- eller återförsäkringsföretagets hypotetiska kapitalkrav för teckningsrisken om inga återförsäkringsarrangemang och värdepapperiseringar existerar.
b) Försäkrings- eller återförsäkringsföretagets kapitalkrav för teckningsrisken.

Artikel 108 Förenklad beräkning av den riskreducerande effekten för proportionella återförsäkringsarrangemang

Om artikel 88 efterlevs får försäkrings- eller återförsäkringsföretag beräkna den riskreducerande effekten på teckningsrisken j av ett proportionellt återförsäkringsarrangemang från motpart i enligt artikel 196 enligt följande formel:

$$\frac{Recoverables_i}{BE - Recoverables_{all}} \cdot SCR_j$$

där

a) *BE* betecknar den bästa skattningen av åtaganden utan avdrag för belopp som kan återkrävas,

b) $Recoverables_i$ betecknar bästa skattning av de belopp som kan återkrävas från det proportionella återförsäkringsarrangemanget och motsvarande gäldenärer för motpart *i*,

c) $Recoverables_{all}$ betecknar bästa skattning av de belopp som kan återkrävas från det proportionella återförsäkringsarrangemanget och motsvarande gäldenärer för alla motparter,

d) SCR_j betecknar försäkrings- eller återförsäkringsföretagets kapitalkrav för teckningsrisk *j*.

Artikel 109 Förenklade beräkningar för poolningsavtal

Om artikel 88 efterlevs får försäkrings- eller återförsäkringsföretag använda följande förenklade beräkningar vid tillämpning av artiklarna 193, 194 och 195:

a) Bästa skattning enligt artikel 194.1 d kan beräknas enligt följande formel:

$$BE_C = \frac{P_C}{P_U} \cdot BE_U$$

där BE_U betecknar bästa skattning av skulden som företaget överlåter till poolningsarrangemanget med avdrag för eventuella belopp som återförsäkrats hos motparter utanför poolningsarrangemanget.

b) Bästa skattning enligt artikel 195 c kan beräknas enligt följande formel:

$$BE_{CE} = \frac{1}{P_U} \cdot BE_{CEP}$$

där BECEP anger bästa skattning av skulden som poolen överlåter till den externa motparten i förhållande till den risk som företaget överlåter till poolen.

c) Den riskreducerande effekt som anges i artikel 195 d kan beräknas enligt följande formel:

$$\Delta RM_{CE} = \frac{BE_{CE}}{\sum_{CE} BE_{CE}} \cdot \Delta RM_{CEP}$$

där

i BE_{CE} betecknar bästa skattning av skulden som poolningsarrangemanget som helhet överlåter till den externa motparten,

ii ΔRM_{CEP} betecknar bidragen från alla externa motparter till poolningsarrangemangets riskreducerande effekt på företagets teckningsrisk.

d) Motparterna som är poolmedlemmar och motparter utanför poolen kan grupperas enligt kreditbetygen från ett utsett ratinginstitut, under förutsättning att det finns separata grupper för att sammanföra poolningsexponeringar av typerna A, B och C.

Artikel 110 Förenklad beräkning – gruppering av exponeringar mot enskild motpart

Om artikel 88 efterlevs får försäkrings- eller återförsäkringsföretag beräkna den förlust vid fallissemang som fastställts i artikel 192 för en viss grupp av exponeringar mot en enskild motpart. I sådana fall ska gruppen av exponeringar mot en enskild motpart tilldelas den sannolikhet för fallissemang som motsvarar den högsta sannolikhet för fallissemang som tilldelats någon av exponeringarna mot en enskild motpart som ingår i gruppen i enlighet med artikel 199.

Artikel 111 Förenklad beräkning av den riskreducerande effekten

Om artikel 88 efterlevs får försäkrings- eller återförsäkringsföretag beräkna den riskreducerande effekten på tecknings- och marknadsrisken av återförsäkringsarrangemang, värdepapperisering eller derivat som avses i artikel 196 som skillnaden mellan följande kapitalkrav:

a) Summan av det hypotetiska kapitalkravet för undergrupper i tecknings- och marknadsriskmodulerna för försäkrings- eller återförsäkringsföretaget som påverkas av den riskreducerande tekniken, som om återförsäkringsarrangemanget, värdepapperiseringen eller derivatet inte existerar.
b) Summan av kapitalkraven för undergrupperna i tecknings- och marknadsriskmodulerna för försäkrings- eller återförsäkringsföretaget som påverkas av den riskreducerande tekniken.

Artikel 112 Förenklad beräkning av det riskjusterade värdet på säkerheter för att beakta den ekonomiska effekten av säkerheter

1. Om artikel 88 i denna förordning efterlevs, och om såväl det motpartskrav som det tredjepartskrav som anges i artikel 197.1 uppfylls, får försäkrings- eller återförsäkringsföretag vid tillämpning av artikel 197 beräkna det riskjusterade värdet av en säkerhet som tillhandahålls i enlighet med artikel 1.27 b som 85 % av värdet av de tillgångar som innehas som säkerhet, värderade i enlighet med artikel 75 i direktiv 2009/138/EG.

2. Om artiklarna 88 och 214 i denna förordning efterlevs, och om det motpartskrav som avses i artikel 197.1 uppfylls och det tredjepartskrav som avses i artikel 197.1 inte är uppfyllt, får försäkrings- eller återförsäkringsföretag vid tillämpning av artikel 197 beräkna det riskjusterade värdet för en säkerhet som tillhandahålls i enlighet med artikel 1.27 b som 75 % av värdet av de tillgångar som innehas som säkerhet, värderade i enlighet med artikel 75 i direktiv 2009/138/EG.

Underavsnitt 7 Riskmodulernas tillämpningsområde

Artikel 113

Vid beräkning av kapitalkravet för teckningsrisk vid skadeförsäkring samt teckningsrisk vid livförsäkring och sjukförsäkring ska försäkrings- och återförsäkringsföretag tillämpa

a) riskmodulen för skadeförsäkring avseende skadeförsäkrings- och skadeåterförsäkringsförpliktelser som inte är sjukförsäkrings- och sjukåterförsäkringsförpliktelser,
b) riskmodulen för livförsäkring avseende livförsäkrings- och livåterförsäkringsförpliktelser som inte är sjukförsäkrings- och sjukåterförsäkringsförpliktelser,
c) riskmodulen för sjukförsäkringar avseende sjukförsäkrings- och sjukåterförsäkringsförpliktelser.

Avsnitt 2 Riskmodulen för skadeförsäkring

Artikel 114 Riskmodulen för skadeförsäkring

1. Riskmodulen för skadeförsäkring ska bestå av följande undergrupper:

a) Undergruppen för premie- och reservrisk vid skadeförsäkring som avses i artikel 105.2 a tredje stycket i direktiv 2009/138/EG.
b) Undergruppen för katastrofrisk vid skadeförsäkring som avses i artikel 105.2 b tredje stycket i direktiv 2009/138/EG.
c) Undergruppen för annullationsrisk vid skadeförsäkring.

2. Kapitalkravet för skadeförsäkringsrisk ska beräknas enligt följande formel:

$$SCR_{non\text{-}life} = \sqrt{\sum_{i,j} CorrNL_{(i,j)} \cdot SCR_i \cdot SCR_j}$$

där

a) summan omfattar alla tänkbara kombinationer (*i,j*) av de undergrupper som anges i punkt 1,

b) $CorrNL_{(i,j)}$ betecknar korrelationskoefficienten för teckningsrisk för undergrupperna *i* och *j*,

c) SCR_i och SCR_j betecknar kapitalkraven för riskundergrupperna *i* och *j*.

3. Den korrelationskoefficient $CorrNL_{(i,j)}$ som anges i punkt 2 avser den post som anges i rad *i* och i kolumn *j* i följande korrelationsmatris:

i \ *j*	Skadeförsäkring, premie och reserv	Skadeförsäkring, katastrof	Skadeförsäkring, annullation
Skadeförsäkring, premie och reserv	1	0,25	0
Skadeförsäkring, katastrof	0,25	1	0
Skadeförsäkring, annullation	0	0	1

Artikel 115 Undergruppen för premie- och reservrisk vid skadeförsäkring

Kapitalkravet för premie- och reservrisk vid skadeförsäkring ska beräknas enligt följande formel:

$SCR_{nl\ prem\ res} = 3 \cdot \sigma_{nl} \cdot V_{nl}$

där

a) σ_{nl} betecknar standardavvikelsen för premie- och reservrisk inom skadeförsäkring som fastställs i enlighet med artikel 117,

b) V_{nl} betecknar volymmåttet för premie- och reservrisk inom skadeförsäkring som fastställs i enlighet med artikel 116.

Artikel 116 Volymmått för premie- och reservrisker inom skadeförsäkring

1. Volymmåttet för premie- och reservrisk inom skadeförsäkring ska vara lika med summan av volymmåtten för premie- och reservrisk för de segment som anges i bilaga II.

2. För alla segment som anges i bilaga II ska volymmåttet för ett visst segment s beräknas enligt följande formel:

$V_s = (V_{(prem,s)} + V_{(res,s)}) \cdot (0{,}75 + 0{,}25 \cdot DIV_s)$

där

a) $V_{(prem,s)}$ betecknar volymmåttet för premierisken för segment *s*,

b) $V_{(res,s)}$ betecknar volymmåttet för reservrisken för segment *s*,

c) DIV_s betecknar faktorn för geografisk diversifiering av segment *s*.

3. För alla segment som anges i bilaga II ska volymmåttet för premierisken för ett visst segment s beräknas enligt följande formel:

$V_{(prem,s)} = \max\,[P_s\,;\,P_{(last,s)}] + FP_{(existing,s)} + FP_{(future,s)}$

där

a) P_s betecknar en skattning av de premier som ska intjänas av försäkrings- eller återförsäkringsföretaget i segmentet *s* under de kommande tolv månaderna,

b) $P_{(last,s)}$ betecknar de premier som intjänats av försäkrings- eller återförsäkringsföretaget i segment *s* under de senaste tolv månaderna,

c) $FP_{(existing,s)}$ betecknar det förväntade nuvärdet för premierna som ska intjänas av försäkrings- eller återförsäkringsföretaget i segment *s* efter de kommande tolv månaderna för befintliga avtal,

d) $FP_{(future,s)}$ betecknar det förväntade nuvärdet för premierna som ska intjänas av försäkrings- eller återförsäkringsföretaget i segment *s* för avtal där det första redovisningstillfället infaller under de följande tolv månaderna men utan de premier som ska intjänas under de tolv månaderna efter första redovisningstillfället.

4. För alla segment i bilaga II får försäkrings- och återförsäkringsföretag, som ett alternativ till den beräkning som anges i punkt 3 i denna artikel, välja att beräkna volymmåttet för premierisken för ett visst segment s enligt följande formel:

$V_{(prem,s)} = P_s + FP_{(existing,s)} + FP_{(future,s)}$

under förutsättning att samtliga följande omständigheter råder:

a) Förvaltnings-, lednings- eller tillsynsorgan i försäkrings- eller återförsäkringsföretaget har beslutat att dess premieintäkter i segmentet *s* under de närmaste tolv månaderna inte kommer att överskrida P_s.

b) Försäkrings- eller återförsäkringsföretaget har upprättat effektiva kontrollmekanismer för att säkerställa att de gränsvärden för premieintäkter som avses i led a är uppfyllda.

c) Försäkrings- eller återförsäkringsföretaget har underrättat sin tillsynsmyndighet om det beslut som avses i led a och skälen för detta.

När denna beräkning görs ska begreppen P_s, $FP_{(existing,s)}$ och $FP_{(future,s)}$ betecknas i enlighet med punkt 3 a, c och d.

5. För de beräkningar som anges i punkterna 3 och 4 ska premierna anges netto efter avdrag för premier för återförsäkringsavtal. Följande premier för återförsäkringsavtal får inte dras av:

a) Premier i samband med händelser som inte rör försäkringen eller betalda försäkringskrav som inte beaktas i de kassaflöden som anges i artikel 41.3.

b) Premier för återförsäkringsavtal som inte uppfyller kraven i artiklarna 209, 210, 211 och 213.

6. För alla segment som anges i bilaga II ska volymmåttet för reservrisken för ett visst segment motsvara den bästa skattningen av avsättningarna för oreglerade försäkringsfall för segmentet efter avdrag för belopp som kan återkrävas enligt återförsäkringsavtal och från specialföretag, förutsatt att återförsäkringsavtalen eller specialföretagen uppfyller kraven i artiklarna 209, 210, 211 och 213. Volymmåttet får inte vara negativt.

7. För alla segment som anges i bilaga II ska standardfaktorn för geografisk diversifiering för ett visst segment endera vara 1 eller beräknas i enlighet med bilaga III.

Artikel 117 Standardavvikelse för premie- och reservrisker inom skadeförsäkring

1. Standardavvikelsen för premie- och reservrisk vid skadeförsäkring ska beräknas enligt följande formel:

$$\sigma_{nl} = \frac{1}{V_{nl}} \cdot \sqrt{\sum_{s,t} CorrS_{(s,t)} \cdot \sigma_s \cdot V_s \cdot \sigma_t \cdot V_t}$$

där

a) V_{nl} betecknar volymmåttet för premie- och reservrisker inom skadeförsäkring,

b) summan omfattar alla tänkbara kombinationer (*s,t*) av de segment som anges i bilaga II,

c) $CorrS_{(s,t)}$ betecknar korrelationskoefficienten för premie- och reservrisk för skadeförsäkring för segment *s* och segment t enligt bilaga IV,

d) σ_s och σ_t betecknar standardavvikelserna för premie- och reservrisken för skadeförsäkringar för segmenten *s* och *t*,

e) V_s och V_t betecknar volymmåtten för premie- och reservrisken för segmenten *s* och *t* som anges i artikel 116.

2. För alla segment i bilaga II ska standardavvikelsen för premie- och reservrisk inom skadeförsäkring för ett visst segment s beräknas enligt följande formel:

$$\sigma_s = \frac{\sqrt{\sigma^2_{(prem,s)} \cdot V^2_{(prem,s)} + \sigma_{(prem,s)} \cdot V_{(prem,s)} \cdot \sigma_{(res,s)} \cdot V_{(res,s)} + \sigma^2_{(res,s)} \cdot V^2_{(res,s)}}}{V_{(prem,s)} + V_{(res,s)}}$$

där

a) $\sigma_{(prem,s)}$ betecknar standardavvikelsen för premierisk inom skadeförsäkring för segment *s* som fastställs i enlighet med artikel 3,

b) $\sigma_{(res,s)}$ betecknar standardavvikelsen för reservrisk inom skadeförsäkring för segment *s* som fastställs i enlighet med bilaga II,

c) $V_{(prem,s)}$ betecknar volymmåttet för premierisken för segment *s* som anges i artikel 116,

d) $V_{(res,s)}$ betecknar volymmåttet för reservrisken för segment *s* som anges i artikel 116.

3. För alla segment i bilaga II ska standardavvikelsen för premierisk vid skadeförsäkring för ett visst segment vara lika med produkten av standardavvikelsen för premierisken brutto vid skadeförsäkring för segmentet som anges i bilaga II och justeringsfaktorn för icke-proportionell återförsäkring. För segmenten 1, 4 och 5 som återfinns i bilaga II ska justeringsfaktorn för icke-proportionell återförsäkring uppgå till 80 %. För övriga segment som anges i bilagan ska justeringsfaktorn för icke-proportionell återförsäkring uppgå till 100 %.

Artikel 118 Undergruppen för annullationsrisk vid skadeförsäkring

1. Kapitalkravet för annullationsrisken vid skadeförsäkring som avses i artikel 114.1 c ska motsvara den minskning i primärkapital hos ett försäkrings- eller återförsäkringsföretag som härrör från en kombination av följande omedelbara händelser:

a) Återköp av 40 % av försäkringarna för vilka ett återköp skulle leda till en ökning av de försäkringstekniska avsättningarna utanför riskmarginalen.

b) Den minskning med 40 % av antalet framtida försäkrings- eller återförsäkringsavtal som används vid beräkningen av de försäkringstekniska avsättningarna om återförsäkringsavtalen täcker försäkrings- eller återförsäkringsavtal som ska tecknas i framtiden.

2. De händelser som avses i punkt 1 a och b ska tillämpas på ett enhetligt sätt på alla berörda försäkrings- och återförsäkringsavtal. I förhållande till återförsäkringsavtal ska den händelse som avses i punkt 1 a gälla de underliggande försäkringsavtalen.

3. Vid fastställandet av förlusten i primärkapitalet hos ett försäkrings- eller återförsäkringsföretag i det fall som avses i punkt 1 a ska företaget basera beräkningen på typen av återköp som mest negativt påverkar primärkapitalet hos företaget per enskild försäkring.

Artikel 119 Undergruppen för katastrofrisk vid skadeförsäkring

1. Undergruppen för katastrofrisk vid skadeförsäkring ska bestå av samtliga följande undergrupper:

a) Undergruppen för naturkatastrofrisk.

b) Undergruppen för katastrofrisk vid icke-proportionell egendomsåterförsäkring.

c) Undergruppen för risk för katastrof orsakad av människan.

d) Undergruppen för andra katastrofrisker inom skadeförsäkring.

2. Kapitalkravet för modulen för katastrofrisk vid tecknande av skadeförsäkring ska beräknas enligt följande formel:

$$SCR_{nlCAT} = \sqrt{(SCR_{natCAT} + SCR_{nlproperty})^2 + SCR^2_{manCAT} + SCR^2_{CAToother}}$$

där

a) SCR_{natCAT} betecknar kapitalkravet för naturkatastrofrisk,

b) $SCR_{npproperty}$ betecknar kapitalkravet för katastrofrisken vid icke-proportionell egendomsåterförsäkring,
c) SCR_{mmCAT} betecknar kapitalkravet för risken för katastrofer orsakade av människan,
d) $SCR_{CATother}$ betecknar kapitalkravet för övrig katastrofrisk vid skadeförsäkring.

Artikel 120 Undergruppen för naturkatastrofrisk

1. Undergruppen för naturkatastrofrisk ska bestå av samtliga följande undergrupper:
a) Undegruppen för stormrisk.
b) Undergruppen för jordbävningsrisk.
c) Undergruppen för översvämningsrisk.
d) Undergruppen för hagelrisk.
e) Undergruppen för jordskredsrisk.

2. Kapitalkravet för naturkatastrofrisk ska beräknas enligt följande formel:

$$SCR_{natCAT} = \sqrt{\sum_i SCR_i^2}$$

där
a) summan omfattar alla tänkbara kombinationer av de undergrupper i som anges i punkt 1,
b) SCR_i betecknar kapitalkravet för undergrupp *i*.

Artikel 121 Undergruppen för stormrisk

1. Kapitalkravet för stormrisk ska beräknas enligt följande formel:

$$SCR_{windstorm} = \sqrt{\left(\sum_{(r,s)} CorrWS_{(r,s)} \cdot SCR_{(windstorm,r)} \cdot SCR_{(windstorm,s)}\right) + SCR^2_{(windstorm,other)}}$$

där
a) summan omfattar alla tänkbara kombinationer (*r,s*) av de regioner som anges i bilaga V,
b) $CorrWS_{(r,s)}$ betecknar korrelationskoefficienten för stormrisk för region *r* och region *s* enligt bilaga V,
c) $SCR_{(windstorm,r)}$ och $SCR_{(windstorm,s)}$ betecknar kapitalkraven för stormrisk i regionerna *r* och *s*,
d) $SCR_{(windstorm,other)}$ betecknar kapitalkravet för stormrisk i andra regioner än de som anges i bilaga XIII.

2. För alla regioner som anges i bilaga V ska kapitalkravet för stormrisk i en viss region r vara det som är störst av följande två kapitalkrav:
a) Kapitalkravet för stormrisk i region *r* enligt scenario A i punkt 3.
b) Kapitalkravet för stormrisk i region *r* enligt scenario B i punkt 4.

3. För alla regioner som anges i bilaga V ska kapitalkravet för stormrisk i en viss region r enligt scenario A motsvara den minskning i kapitalbasen hos försäkrings- och återförsäkringsföretag som skulle bli följden av följande sekvens av händelser:
a) En omedelbar förlust av ett belopp som utan avdrag för belopp som kan återkrävas enligt återförsäkringsavtal och från specialföretag uppgår till 80 % av den angivna stormförlusten i regionen *r*.
b) En förlust av ett belopp som utan avdrag för belopp som kan återkrävas enligt återförsäkringsavtal och från specialföretag uppgår till 40 % av den angivna stormförlusten i regionen *r*.

4. För alla regioner som anges i bilaga V ska kapitalkravet för stormrisk i en viss region r enligt scenario B motsvara den minskning i primärkapital hos försäkrings- och återförsäkringsföretag som skulle bli följden av följande sekvens av händelser:

a) En omedelbar förlust av ett belopp som utan avdrag för belopp som kan återkrävas enligt återförsäkringsavtal och från specialföretag uppgår till 100 % av den angivna stormförlusten i regionen *r*.

b) En förlust av ett belopp som utan avdrag för belopp som kan återkrävas enligt återförsäkringsavtal och från specialföretag uppgår till 20 % av den angivna stormförlusten i regionen *r*.

5. För alla regioner som anges i bilaga V ska den angivna stormförlusten i en viss region r beräknas enligt följande formel:

$$L_{(windstorm,r)} = Q_{(windstorm,r)} \cdot \sqrt{\sum_{(i,j)} Corr_{(windstorm,r,i,j)} \cdot WSI_{(windstorm,r,i)} \cdot WSI_{(windstorm,r,j)}}$$

där

a) $Q_{(windstorm,r)}$ betecknar stormriskfaktorn för region *r* enligt bilaga V,

b) summan omfattar alla tänkbara kombinationer av riskområden (*i,j*) i region r som anges i bilaga IX,

c) $Corr_{(windstorm,r,i,j)}$ betecknar korrelationskoefficienten för stormrisk i riskområdena *i* och *j* i region *r* som anges i bilaga XXII,

d) $WSI_{(windstorm,r,i)}$ och $WSI_{(windstorm,r,j)}$ betecknar de viktade belopp som försäkrats mot stormrisk i riskområdena *i* och *j* i region *r* enligt bilaga IX,

6. För alla regioner som anges i bilaga V och alla riskområden i dessa regioner enligt bilaga IX ska det viktade belopp som försäkrats mot stormrisk i en stormzon *i* i en viss region *r* beräknas enligt följande formel:

$WSI_{(windstorm,r,i)} = W_{(windstorm,r,i)} \cdot SI_{(windstorm,r,i)}$

där

a) $W_{(windstorm,r,i)}$ för stormrisk i riskområde *i* i region *r* som anges i bilaga X,

b) $SI_{(windstorm,r,i)}$ betecknar summan som försäkrats mot stormrisk i stormzon *i* i region *r*.

7. För alla regioner som anges i bilaga V och alla riskområden i dessa regioner enligt bilaga IX ska det belopp som försäkrats mot stormrisk i en viss stormzon i i en viss region r beräknas enligt följande formel:

$SI_{(windstorm,r,i)} = SI_{(property,r,i)} + SI_{(onshore\ property,r,i)}$

där

a) $SI_{(property,r,i)}$ betecknar den summa som försäkrings- eller återförsäkringsföretag försäkrat för klasserna 7 och 19 enligt bilaga I i relation till avtal som omfattar stormrisk om risken är belägen i riskområde *i* i regionen *r*,

b) $SI_{(onshore\text{-}property,r,i)}$ betecknar den summa som försäkrings- eller återförsäkringsföretag försäkrat för klasserna 6 och 18 enligt bilaga I i relation till avtal som omfattar landbaserade sakskador på grund av storm om risken är belägen i riskområde *i* i regionen *r*.

8. Kapitalkravet för stormrisk i andra regioner än de som anges i bilaga XIII ska motsvara den minskning i primärkapital hos försäkrings- och återförsäkringsföretag som skulle bli följden av en omedelbar förlust för varje försäkrings- och återförsäkringsavtal som täcker någon av följande försäkrings- eller återförsäkringsförpliktelser:

a) Förpliktelser för klasserna 7 eller 19 enligt bilaga I som omfattar stormrisk om risken inte är belägen i någon av de regioner som anges i bilaga XIII.

b) Förpliktelser för klasserna 6 eller 18 i bilaga I med avseende på landbaserade sakskador på grund av storm där risken inte är belägen i någon av de regioner som anges i bilaga XIII.

9. Den omedelbara förlust som avses i punkt 8 får inte, utan avdrag för belopp som kan återkrävas enligt återförsäkringsavtal och från specialföretag, överstiga följande belopp:
$L_{(windstorm,other)} = 1{,}75 \cdot (0{,}5 \cdot DIV_{windstorm} + 0{,}5) \cdot P_{windstorm}$
där

a) $DIV_{windstorm}$ beräknas i enlighet med bilaga III men baserat på premier i förhållande till de skyldigheter som avses i punkt 8 och endast för regionerna 5–18 som anges i punkt 8 i bilaga III.

b) $P_{windstorm}$ är en uppskattning av de premier som intjänas av försäkrings- eller återförsäkringsföretag för varje avtal som omfattar de skyldigheter som anges i punkt 8 under de kommande tolv månaderna. I detta syfte ska premierna vara brutto, utan avdrag för premier för återförsäkringsavtal.

Artikel 122 Undergruppen för jordbävningsrisk

1. Kapitalkravet för jordbävningsrisk ska beräknas enligt följande formel:

$$SCR_{earthquake} = \sqrt{\left(\sum_{(r,s)} CorrEQ_{(r,s)} \cdot SCR_{(earthquake,r)} \cdot SCR_{(earthquake,s)}\right) + SCR^2_{(earthquake,other)}}$$

där

a) summan omfattar alla tänkbara kombinationer (r,s) av de regioner som anges i bilaga VI,

b) $CorrEQ_{(r,s)}$ betecknar korrelationskoefficienten för jordbävningsrisk för region r och region *s* enligt vad som anges i bilaga VI,

c) $SCR_{(earthquake,r)}$ och $SCR_{(earthquake,s)}$ betecknar kapitalkraven för jordbävningsrisk i regionerna *r* och s,

d) $SCR_{(earthquake,other)}$ etecknar kapitalkravet för jordbävningsrisk i andra regioner än de som anges i bilaga XIII.

2. För alla regioner som anges i bilaga VII ska kapitalkravet för jordbävningsrisker i en viss region r motsvara den minskning i primärkapitalet hos försäkrings- och återförsäkringsföretag som skulle bli följden av en omedelbar förlust av ett belopp som utan avdrag för belopp som kan återkrävas enligt återförsäkringsavtal och från specialföretag uppgår till följande:

$$L_{(earthquake,r)} = Q_{(earthquake,r)} \cdot \sqrt{\sum_{(i,j)} Corr_{(earthquake,r,i,j)} \cdot WSI_{(earthquake,r,i)} \cdot WSI_{(earthquake,r,j)}}$$

där

a) $Q_{(earthquake,r)}$ betecknar jordbävningsriskfaktorn för region *r* enligt bilaga VI,

b) summan omfattar alla tänkbara kombinationer av riskområden (i,j) i region r som anges i bilaga IX,

c) $Corr_{(earthquake,r,i,j)}$ betecknar korrelationskoefficienten för jordbävningsrisk i riskområdena *i* och *j* i region *r* som anges i bilaga XXIII,

d) $WSI_{(earthquake,r,i)}$ och $WSI_{(earthquake,r,j)}$ betecknar de viktade belopp som försäkrats mot jordbävningsrisk i riskområdena *i* och *j* i region *r* som anges i bilaga IX.

3. För alla regioner som anges i bilaga VI och alla riskområden i dessa regioner enligt bilaga IX ska det viktade belopp som försäkrats mot jordbävningsrisk i en viss jordbävningszon i i en viss region r beräknas enligt följande formel:
$WSI_{(earthquake,r,i)} = W_{(earthquake,r,i)} \cdot SI_{(earthquake,r,i)}$
där

a) $W_{(earthquake,r,i)}$ betecknar riskvikten för jordbävningsrisk i riskområde *i* i region r som anges i bilaga X,

b) $SI_{(earthquake,r,i)}$ betecknar summan som försäkrats mot jordbävningsrisk i jordbävningszon *i* i region *r*.

4. För alla regioner som anges i bilaga VI och alla riskområden i dessa regioner enligt bilaga IX ska det belopp som försäkrats mot jordbävningsrisk i en viss jordbävningszon i i en viss region r beräknas enligt följande formel:

$SI_{(earthquake,r,i)} = SI_{(property,r,i)} + SI_{(onshore\text{-}property,r,i)}$

där

a) $SI_{(property,r,i)}$ betecknar den summa som försäkrings- eller återförsäkringsföretag försäkrat för klasserna 7 och 19 enligt bilaga I i relation till avtal som omfattar jordbävningsrisk, och om risken är belägen i riskområde *i* i regionen *r*,

b) $SI_{(onshore\text{-}property,r,i)}$ betecknar den summa som försäkrings- eller återförsäkringsföretag försäkrat för klasserna 6 och 18 enligt bilaga I i relation till avtal som omfattar landbaserade sakskador på grund av översvämning om risken är belägen i riskområde *i* i region *r*.

5. Kapitalkravet för jordbävningsrisk i andra regioner än de som anges i bilaga XIII ska motsvara den minskning i primärkapitalet hos försäkrings- och återförsäkringsföretag som skulle bli följden av en omedelbar förlust för varje försäkrings- och återförsäkringsavtal som täcker en eller båda av följande försäkrings- eller återförsäkringsförpliktelser:

a) Förpliktelser för klasserna 7 eller 19 enligt bilaga I som omfattar jordbävningsrisk om risken inte är belägen i någon av de regioner som anges i bilaga XIII.

b) Förpliktelser för klasserna 6 eller 18 enligt bilaga I med avseende på landbaserade sakskador på grund av jordbävning där risken inte är belägen i någon av de regioner som anges i bilaga XIII.

6. Den omedelbara förlust som avses i punkt 5 får inte, utan avdrag för belopp som kan återkrävas enligt återförsäkringsavtal och från specialföretag, överstiga följande belopp:

$L_{(earthquake,other)} = 1{,}2 \cdot (0{,}5 \cdot DIV_{earthquake} + 0{,}5) \cdot P_{earthquake}$

där

a) $DIV_{earthquake}$ beräknas i enlighet med bilaga III, men baserat på premier i förhållande till de skyldigheter som avses i punkt 5 a och b och endast för regionerna 5–18 som anges i punkt 8 i bilaga III.

b) $P_{earthquake}$ är en uppskattning av de premier som intjänas av försäkrings- eller återförsäkringsföretag för varje avtal som omfattar de skyldigheter som anges i punkt 5 a och b under de kommande tolv månaderna. I detta syfte ska premierna vara brutto, utan avdrag för premier för återförsäkringsavtal.

Artikel 123 Undergruppen för översvämningsrisk

1. Kapitalkravet för översvämningsrisk ska beräknas enligt följande formel:

$$SCR_{flood} = \sqrt{\left(\sum_{(r,s)} CorrFL_{(r,s)} \cdot SCR_{(flood,r)} \cdot SCR_{(flood,s)}\right) + SCR^2_{(flood,other)}}$$

där

a) summan omfattar alla tänkbara kombinationer (*r,s*) av de regioner som anges i bilaga VII,

b) $CorrFL_{(r,s)}$ betecknar korrelationskoefficienten för översvämningsrisk för region *r* och region *s* enligt vad som anges i bilaga VII,

c) $SCR_{(flood,r)}$ och $SCR_{(flood,s)}$ betecknar kapitalkraven för översvämningsrisk i regionerna *r* och *s*,

d) $SCR_{(flood,other)}$ betecknar kapitalkravet för översvämningsrisk i andra regioner än de som anges i bilaga XIII.

2. För alla regioner som anges i bilaga VII ska kapitalkravet för översvämningsrisk i en viss region *r* vara det som är störst av följande kapitalkrav:

a) Kapitalkravet för översvämningsrisk i region r enligt scenario A i punkt 3.

b) Kapitalkravet för översvämningsrisk i region r enligt scenario B i punkt 4.

3. För alla regioner som anges i bilaga VII ska kapitalkravet för översvämningsrisk i en viss region r enligt scenario A motsvara den minskning i primärkapitalet hos försäkrings- och återförsäkringsföretag som skulle bli följden av följande sekvens av händelser:

a) En omedelbar förlust av ett belopp som utan avdrag för belopp som kan återkrävas enligt återförsäkringsavtal och från specialföretag uppgår till 65 % av den angivna översvämningsförlusten i regionen *r*.

b) En förlust av ett belopp som utan avdrag för belopp som kan återkrävas enligt återförsäkringsavtal och från specialföretag uppgår till 45 % av den angivna översvämningsförlusten i regionen *r*.

4. För alla regioner som anges i bilaga VII ska kapitalkravet för översvämningsrisk i en viss region r enligt scenario B motsvara den minskning i primärkapitalet hos försäkrings- och återförsäkringsföretag som skulle bli följden av följande sekvens av händelser:

a) En omedelbar förlust av ett belopp som utan avdrag för belopp som kan återkrävas enligt återförsäkringsavtal och från specialföretag uppgår till 100 % av den angivna översvämningsförlusten i regionen *r*.

b) En förlust av ett belopp som utan avdrag för belopp som kan återkrävas enligt återförsäkringsavtal och från specialföretag uppgår till 10 % av den angivna översvämningsförlusten i regionen *r*.

5. För alla regioner som anges i bilaga VII ska den angivna översvämningsförlusten i en viss region r uppgå till följande belopp:

$$L_{(flood,r)} = Q_{(flood,r)} \cdot \sqrt{\sum_{(i,j)} Corr_{(flood,r,i,j)} \cdot WSI_{(flood,r,i)} \cdot WSI_{(flood,r,j)}}$$

där

a) $Q_{(flood,r)}$ betecknar översvämningsriskfaktorn för region *r* enligt bilaga VII,

b) summan omfattar alla tänkbara kombinationer av riskområden (*i,j*) i region r som anges i bilaga IX,

c) $Corr_{(flood,r,i,j)}$ betecknar korrelationskoefficienten för översvämningsrisk i översvämningszonerna *i* och *j* i region *r* som anges i bilaga XXIV,

d) $WSI_{(flood,r,i)}$ och $WSI_{(flood,r,j)}$ betecknar de viktade belopp som försäkrats mot översvämningsrisk i riskområdena *i* och *j* i region *r* som anges i bilaga IX.

6. För alla regioner som anges i bilaga VII och alla riskområden i dessa regioner enligt bilaga IX ska det viktade belopp som försäkrats mot översvämningsrisk i en viss översvämningszon *i* i en viss region *r* beräknas enligt följande formel:

$WSI_{(flood,r,i)} = W_{(flood,r,i)} \cdot SI_{(flood,r,i)}$

där

a) $W_{(flood,r,i)}$ betecknar riskvikten för översvämningsrisk i riskområde *i* i region *r* som anges i bilaga X,

b) $SI_{(flood,r,i)}$ betecknar summan som försäkrats mot översvämningsrisk i översvämningszon *i* i region *r*.

7. För alla regioner som anges i bilaga VII och alla riskområden i dessa regioner enligt bilaga IX ska det viktade belopp som försäkrats i en viss översvämningszon *i* i en viss region *r* beräknas enligt följande formel:

$SI_{(flood,r,i)} = SI_{(property,r,i)} + SI_{(onshore\text{-}property,r,i)} + 1{,}5 \cdot SI_{(motor,r,t)}$

där

a) $SI_{(property,r,i)}$ betecknar den summa som försäkrings- eller återförsäkringsföretag försäkrat för klasserna 7 och 19 enligt bilaga I i relation till avtal som omfattar översvämningsrisk om risken är belägen i riskområde *i* i regionen *r*,

b) $SI_{(onshore\text{-}property,r,i)}$ betecknar den summa som försäkrings- eller återförsäkringsföretag försäkrat för klasserna 6 och 18 enligt bilaga I i relation till avtal som omfattar landbaserade sakskador på grund av översvämning om risken är belägen i riskområde *i* i region *r*,

c) $SI_{(motor,r,i)}$ betecknar den summa som försäkrings- eller återförsäkringsföretag försäkrat för klasserna 5 och 17 enligt bilaga I i relation till avtal som omfattar översvämningsrisk om risken är belägen i riskområde *i* i regionen *r*.

8. Kapitalkravet för översvämningsrisk i andra regioner än de som anges i bilaga XIII ska motsvara den minskning i primärkapitalet hos försäkrings- och återförsäkringsföretag som skulle bli följden av en omedelbar förlust för varje försäkrings- och återförsäkringsavtal som täcker någon av följande försäkrings- eller återförsäkringsförpliktelser:

a) Förpliktelser för klasserna 7 eller 19 enligt bilaga I som omfattar översvämningsrisk om risken inte är belägen i någon av de regioner som anges i bilaga XIII.
b) Förpliktelser för klasserna 6 eller 18 enligt bilaga I med avseende på landbaserade sakskador på grund av översvämning där risken inte är belägen i någon av de regioner som anges i bilaga XIII.
c) Förpliktelser för klasserna 5 eller 17 enligt bilaga I som omfattar översvämningsrisk om risken inte är belägen i någon av de regioner som anges i bilaga XIII.

9. Den omedelbara förlust som avses i punkt 8 får inte, utan avdrag för belopp som kan återkrävas enligt återförsäkringsavtal och från specialföretag, överstiga följande belopp:

$L_{(flood,other)} = 1{,}1 \cdot (0{,}5 \cdot DIV_{flood} + 0{,}5) \cdot P_{flood}$

där

a) DIV_{flood} beräknas i enlighet med bilaga III men baserat på premier i förhållande till de förpliktelser som avses i punkt 8 a, b och c och endast för regionerna 5–18 som anges i punkt 8 i bilaga III.
b) P_{flood} är en uppskattning av de premier som intjänas av försäkrings- eller återförsäkringsföretag för varje avtal som omfattar de förpliktelser som anges i punkt 8 a, b och c under de kommande tolv månaderna. I detta syfte ska premierna vara brutto utan avdrag för premier för återförsäkringsavtal.

Artikel 124 Undergruppen för hagelrisk

1. Kapitalkravet för hagelrisk ska beräknas enligt följande formel:

$$SCR_{hail} = \sqrt{\left(\sum_{(r,s)} CorrHL_{(r,s)} \cdot SCR_{(hail,r)} \cdot SCR_{(hail,s)}\right) + SCR^2_{(hail,other)}}$$

där

a) summan omfattar alla tänkbara kombinationer (*r*,*s*) av de regioner som anges i bilaga VIII,
b) $CorrHL_{(r,s)}$ betecknar korrelationskoefficienten för hagelrisk för region *r* och region *s* enligt vad som anges i bilaga VIII,
c) $SCR_{(hail,r)}$ och $SCR_{(hail,s)}$ betecknar kapitalkraven för hagelrisk i regionerna *r* och *s*,
d) $SCR_{(hail,other)}$ betecknar kapitalkravet för hagelrisk i andra regioner än de som anges i bilaga XIII.

2. För alla regioner som anges i bilaga VIII ska kapitalkravet för hagelrisk i en viss region *r* vara det som är störst av följande kapitalkrav:

a) Kapitalkravet för hagelrisk i regionen r enligt scenario A.
b) Kapitalkravet för hagelrisk i regionen r enligt scenario B.

3. För alla regioner som anges i bilaga VIII ska kapitalkravet för hagelrisk i en viss region r enligt scenario A motsvara den minskning i primärkapitalet hos försäkrings och återförsäkringsföretag som skulle bli följden av följande sekvens av händelser:

a) En omedelbar förlust av ett belopp som utan avdrag för belopp som kan återkrävas enligt återförsäkringsavtal och från specialföretag uppgår till 70 % av den angivna hagelförlusten i regionen *r*.
b) En förlust av ett belopp som utan avdrag för belopp som kan återkrävas enligt återförsäkringsavtal och från specialföretag uppgår till 50 % av den angivna hagelförlusten i regionen *r*.

4. För alla regioner som anges i bilaga VIII ska kapitalkravet för hagelrisk i en viss region r enligt scenario B motsvara den minskning i primärkapitalet hos försäkrings och återförsäkringsföretag som skulle bli följden av följande sekvens av händelser:

a) En omedelbar förlust av ett belopp som utan avdrag för belopp som kan återkrävas enligt återförsäkringsavtal och från specialföretag uppgår till 100 % av den angivna hagelförlusten i regionen *r*.

b) En förlust av ett belopp som utan avdrag för belopp som kan återkrävas enligt återförsäkringsavtal och från specialföretag uppgår till 20 % av den angivna hagelförlusten i regionen *r*.

5. För alla regioner som anges i bilaga VIII ska den angivna hagelförlusten i en viss region r beräknas enligt följande formel:

$$L_{(hail,r)} = Q_{(hail,r)} \cdot \sqrt{\sum_{(i,j)} Corr_{(hail,r,i,j)} \cdot WSI_{(hail,r,i)} \cdot WSI_{(hail,r,j)}}$$

där

a) $Q_{(hail,r)}$ betecknar hagelriskfaktorn för regionen r enligt bilaga VIII,

b) summan omfattar alla tänkbara kombinationer av riskområden (*i,j*) i region r som anges i bilaga IX,

c) $Corr_{(hail,r,i,j)}$ betecknar korrelationskoefficienten för hagelrisk i riskområdena *i* och *j* i regionen *r* som anges i bilaga XXV,

d) $WSI_{(hail,r,i)}$ och $WSI_{(hail,r,j)}$ betecknar de viktade belopp som försäkrats mot hagelrisk i riskområdena *i* och *j* i regionen *r* som anges i bilaga IX.

6. För alla regioner som anges i bilaga VIII och alla riskområden i dessa regioner enligt bilaga IX ska det viktade belopp som försäkrats mot hagelrisk i en viss jordbävningszon i i en viss region r beräknas enligt följande formel:

$WSI_{(hail,r,i)} = W_{(hail,r,i)} \cdot SI_{(hail,r,i)}$

där

a) $W_{(hail,r,i)}$ betecknar riskvikten för hagelrisk i riskområde *i* i regionen *r* som anges i bilaga X,

b) $SI_{(hail,r,i)}$ betecknar beloppet som försäkrats mot hagelrisk i hagelzon *i* i regionen *r*.

7. För alla regioner som anges i bilaga VIII och alla hagelzoner ska det belopp som försäkrats mot hagelrisk i en viss hagelzon *i* i en viss region *r* beräknas enligt följande formel:

$SI_{(hail,r,i)} = SI_{(property,r,i)} + SI_{(onshore\text{-}property,r,i)} + 5 \cdot SI_{(motor,r,t)}$

där

a) $SI_{(property,r,i)}$ betecknar det belopp som försäkrings- eller återförsäkringsföretaget försäkrat för klasserna 7 och 19 enligt bilaga I i relation till avtal som omfattar hagelrisk om risken är belägen i riskområde *i* i regionen *r*,

b) $SI_{(onshore\text{-}property,r,i)}$ betecknar det belopp som försäkrings- eller återförsäkringsföretag försäkrat för klasserna 6 och 18 enligt bilaga I i relation till avtal som omfattar landbaserade sakskador på grund av hagel om risken är belägen i riskområde *i* i regionen *r*,

c) $SI_{(motor,r,i)}$ betecknar det belopp som försäkrings- eller återförsäkringsföretag försäkrat för försäkrings- eller återförsäkringsförpliktelser för klasserna 5 och 17 enligt bilaga I i relation till avtal som omfattar hagelrisk om risken är belägen i riskområde *i* i regionen *r*.

8. Kapitalkravet för hagelrisk i andra regioner än de som anges i bilaga XIII ska motsvara den minskning i primärkapitalet hos försäkrings- och återförsäkringsföretag som skulle bli följden av en omedelbar förlust för varje försäkrings- och återförsäkringsavtal som täcker en eller båda av följande försäkrings- eller återförsäkringsförpliktelser:

a) Förpliktelser för klasserna 7 eller 19 enligt bilaga I som omfattar hagelrisk om risken inte är belägen i någon av de regioner som anges i bilaga XIII.

b) Förpliktelser för klasserna 6 eller 18 enligt bilaga I med avseende på landbaserade sakskador på grund av hagel om risken inte är belägen i någon av de regioner som anges i bilaga XIII.
c) Förpliktelser för klasserna 5 eller 17 enligt bilaga I som omfattar hagelrisk om risken inte är belägen i någon av de regioner som anges i bilaga XIII.

9. Den omedelbara förlust som avses i punkt 8 får inte, utan avdrag för belopp som kan återkrävas enligt återförsäkringsavtal och från specialföretag, överstiga följande belopp: där

$L_{(hail,other)} = 0{,}3 \cdot (0{,}5 \cdot DIV_{hail} + 0{,}5) \cdot P_{hail}$

a) DIV_{hail} beräknas i enlighet med bilaga III men baserat på premier i förhållande till de skyldigheter som avses i punkt 8 a, b och c och endast för regionerna 5–18 i bilaga III.
b) P_{hail} är en uppskattning av de premier som ska intjänas av försäkrings- eller återförsäkringsföretag för varje avtal som omfattar de förpliktelser som anges i punkt 8 a, b och c under de kommande tolv månaderna. I detta syfte ska premierna vara brutto, utan avdrag för premier för återförsäkringsavtal.

Artikel 125 Undergruppen för jordskredsrisk

1. Kapitalkravet för jordskredsrisk ska motsvara den minskning i primärkapitalet hos försäkrings- och återförsäkringsföretag som skulle bli följden av en omedelbar förlust av ett belopp som utan avdrag för belopp som kan återkrävas enligt återförsäkringsavtal och från specialföretag uppgår till följande:

$$L_{subsidence} = 0{,}0005 \cdot \sqrt{\sum_{(i,j)} Corr_{(subsidence,i,j)} \cdot WSI_{(subsidence,i)} \cdot WSI_{(subsidence,j)}}$$

där

a) summan omfattar alla tänkbara kombinationer av riskområden (*i, j*) i Frankrike som anges i bilaga IX,
b) $Corr_{(subsidence,i,j)}$ betecknar korrelationskoefficienten för jordskredsrisk i riskområdena *i* och *j* i regionen *r* som anges i bilaga XXVI,
c) $WSI_{(subsidence,i)}$ och $WSI_{(subsidence,j)}$ betecknar de viktade belopp som försäkrats mot jordskredsrisk i riskområdena *i* och *j* i Frankrike som anges i bilaga IX.

2. För alla jordskredszoner ska det viktade belopp som försäkrats mot jordskredsrisk i ett särskilt riskområde *i* i Frankrike som anges i bilaga IX beräknas enligt följande formel:

$WSI_{(subsidence,i)} = W_{(subsidence,i)} \cdot SI_{(subsidence,i)}$

där

a) $W_{(subsidence,i)}$ betecknar riskvikten för jordskredsrisk i riskområde i som anges i bilaga X,
b) $SI_{(subsidence,i)}$ betecknar det belopp som försäkrings- eller återförsäkringsföretag försäkrat för klasserna 7 och 19 enligt bilaga I i relation till avtal som omfattar jordskredsrisk för bostadsfastigheter i jordskredszon *i*.

Artikel 126 Tolkning av katastrofscenarier

1. Vid tillämpning av artiklarna 121.3 och 121.4, 123.3 och 123.4 samt 124.3 och 124.4 ska försäkrings- och återförsäkringsföretag basera beräkningen av kapitalkravet på följande antaganden:

a) De två på varandra följande händelser som avses i dessa artiklar är oberoende från varandra.
b) Försäkrings- och återförsäkringsföretag inför inte nya riskreduceringstekniker mellan de två händelserna.

2. Utan hinder av artikel 83.1 d ska försäkrings- och återförsäkringsföretag ta hänsyn till framtida förvaltningsåtgärder avseende återställanden mellan den första och den andra händelsen om gällande återförsäkringsavtal möjliggör återställanden. Antagandena om framtida förvaltningsåtgärder ska vara realistiska, objektiva och kontrollerbara.

Artikel 127 Undergruppen för katastrofrisk vid icke-proportionell egendomsåterförsäkring

1. Kapitalkravet för katastrofrisk för icke-proportionell egendomsåterförsäkring ska motsvara den minskning i primärkapitalet hos försäkrings- och återförsäkringsföretag som skulle bli följden av en omedelbar förlust för varje återförsäkringsavtal som skyddar återförsäkringsförpliktelser inom klass 28 i bilaga I förutom icke-proportionella återförsäkringsförpliktelser avseende försäkringsförpliktelser som ingår i klasserna 9 och 21 i bilaga I.

2. Den omedelbara förlusten, utan avdrag för belopp som kan återkrävas enligt återförsäkringsavtal och från specialföretag, som avses i punkt 1 får inte överstiga följande belopp:

$L_{npproperty} = 2{,}5 \cdot (0{,}5 \cdot DIV_{npproperty} + 0{,}5) \cdot P_{npproperty}$

där

a) $DIV_{npproperty}$ beräknas i enlighet med bilaga III men baserat på de premier som försäkrings- och återförsäkringsföretag tjänat in i klass 28 i bilaga I, förutom icke-proportionella återförsäkringsförpliktelser avseende försäkringskrav som ingår i klasserna 9 och 21 i bilaga I.

b) $P_{property}$ är en uppskattning av de premier som försäkrings- och återförsäkringsföretaget ska tjäna in under de kommande tolv månaderna för varje avtal som täcker återförsäkringsförpliktelsernna i klass 28 i bilaga I, förutom icke-proportionella återförsäkringsförpliktelser avseende försäkringskrav som ingår i klasserna 9 och 21 i bilaga I. I detta syfte ska premierna vara brutto, utan avdrag för premier för återförsäkringsavtal.

Artikel 128 Undergruppen för risk på grund av katastrof orsakad av människan

1. Undergruppen för risk på grund av katastrof orsakad av människan ska bestå av följande undergrupper:

a) Underguppen för risk i samband med ansvarsförsäkring för motorfordon.
b) Undergruppen för sjöfartsrisk.
c) Undergruppen för luftfartsrisk.
d) Undergruppen för brandrisk.
e) Undergruppen för ansvarsrisk.
f) Undergruppen för kredit- och borgensrisk.

2. Kapitalkravet för risk på grund av katastrof orsakad av människan ska beräknas enligt följande formel:

$$SCR_{mmCAT} = \sqrt{\sum_i SCR_i^2}$$

där

a) summan omfattar alla undergrupper som anges i punkt 1,
b) *SCRi* betecknar kapitalkravet för undegrupp *i*.

Artikel 129 Undergruppen för risk i samband med ansvarsförsäkring för motorfordon

1. Kapitalkravet för risk i samband med ansvarsförsäkring för motorfordon ska motsvara den minskning i primärkapitalet hos försäkrings- och återförsäkringsföretag som skulle bli följden av en omedelbar förlust av ett belopp som utan avdrag för belopp som kan återkrävas enligt återförsäkringsavtal och från specialföretag uppgår till följande:

$$L_{motor} = \max(6\,000\,000;\ 50\,000 \cdot \sqrt{N_a + 0{,}05 \cdot N_b + 0{,}95 \cdot \min(N_b;\ 20\,000)})$$

där

a) N_a är antalet fordon som är försäkrade av försäkrings- eller återförsäkringsföretaget i klasserna 4 och 16 enligt bilaga I med en antagen försäkringsgräns över 24.000.000 euro.

b) N_b är antalet fordon som är försäkrade av försäkrings- eller återförsäkringsföretaget i klasserna 4 och 16 enligt bilaga I med en antagen försäkringsgräns under eller lika med 24.000.000 euro.

Antalet motorfordon som omfattas av försäkrings- eller återförsäkringsföretagets proportionella återförsäkringsförpliktelser ska viktas med den relativa andelen av företagets förpliktelser vad gäller motorfordonens försäkringsbelopp.

2. Den antagna försäkringsgräns som avses i punkt 1 ska vara den allmänna gränsen för ansvarsförsäkringen för motorfordon eller, om ingen sådan allmän gräns anges i försäkringen, summan av gränsvärdena för sakskador och personskador. Om försäkringens gräns anges som ett högsta belopp per skadelidande ska den antagna gränsen för försäkringen baseras på antagandet att tio offer uppkommer.

Artikel 130 Undergruppen för sjöfartsrisk

1. Kapitalkravet för sjöfartsrisk ska beräknas enligt följande formel:

$$SCR_{marine} = \sqrt{SCR_{tanker}^2 + SCR_{platform}^2}$$

där

a) SCR_{tanker} är kapitalkravet för risken för en tankerkollision,

b) $SCR_{platform}$ är kapitalkravet för risken för en plattformsexplosion.

2. Kapitalkravet för risken för en tankerkollision ska motsvara den minskning i primärkapitalet hos försäkrings- och återförsäkringsföretag som skulle bli följden av en omedelbar förlust av ett belopp som utan avdrag för belopp som kan återkrävas enligt återförsäkringsavtal och från specialföretag uppgår till följande:

$$L_{tanker} = \max_{t}\left(SI_{(hull,t)} + SI_{(liab,t)} + SI_{(pollution,t)}\right)$$

där

a) det maximala värdet omfattar alla olje- och gastankfartyg som är försäkrade av försäkrings- eller återförsäkringsföretaget i fråga mot tankfartygskollision i klasserna 6, 18 och 27 som anges i bilaga I,

b) $SI_{(hull,t)}$ är det belopp som försäkrats av försäkrings- eller återförsäkringsföretaget för fartygsskrovförsäkring och återförsäkring för tanker *t*,

c) $SI_{(liab,t)}$ är det belopp som försäkrats av försäkrings- eller återförsäkringsföretaget för sjöskadeförsäkring och återförsäkring för tanker *t*,

d) $SI_{(pollution,t)}$ är det belopp som försäkrats av försäkrings- eller återförsäkringsföretaget för oljeföroreningsförsäkring och återförsäkring för tanker *t*.

3. Kapitalkravet för risken för en plattformsexplosion ska motsvara den minskning i primärkapitalet hos försäkrings- och återförsäkringsföretag som skulle bli följden av en omedelbar förlust av ett belopp som utan avdrag för belopp som kan återkrävas enligt återförsäkringsavtal och från specialföretag uppgår till följande:

$$L_{platform} = \max_{p}\left(SI_{p}\right)$$

där

a) det maximala värdet omfattar alla olje- och gasplattformar till havs som är försäkrade av försäkrings- eller återförsäkringsföretaget i fråga mot plattformsexplosion i klasserna 6, 18 och 27 i bilaga I,

b) SI_p är det ackumulerade belopp som försäkrats av försäkrings- eller återförsäkringsföretag för följande försäkrings- och återförsäkringsförpliktelser gentemot plattformen p:
   i Skyldighet att ersätta skada på egendom.
   ii Skyldighet att ersätta kostnader för borttagande av vrak.
   iii Skyldighet att ersätta förlorade inkomster.
   iv Skyldighet att ersätta kostnaderna för att täta källan eller säkra den.
   v Skyldigheter i samband med ansvarsförsäkring och ansvarsåterförsäkring.

Artikel 131 Undergruppen för luftfartsrisk

Kapitalkravet för luftfartsrisk ska motsvara den minskning i primärkapitalet hos försäkrings- och återförsäkringsföretag som skulle bli följden av en omedelbar förlust av ett belopp som utan avdrag för belopp som kan återkrävas enligt återförsäkringsavtal och från specialföretag uppgår till följande:

$$L_{aviation} = \max_{a}\left(SI_a\right)$$

där

a) maximivärdet avser alla luftfartyg som försäkrats av försäkrings- eller återförsäkringsföretaget i klasserna 6, 18 och 27 i bilaga I,
b) SI_a är det belopp som försäkrings- eller återförsäkringsföretaget försäkrat vid försäkring och återförsäkring av luftfartygsskrov och ansvarsförsäkring och återförsäkring i samband med luftfartyg *a*.

Artikel 132 Undergruppen för brandrisk

1. Kapitalkravet för brandrisk ska motsvara den minskning i primärkapitalet hos försäkrings- och återförsäkringsföretag som skulle bli följden av en omedelbar förlust av ett belopp som utan avdrag för belopp som kan återkrävas enligt återförsäkringsavtal och från specialföretag är lika stort som det belopp som försäkrats av försäkrings- eller återförsäkringsföretaget med avseende på den största koncentrationen av brandrisk.

2. Den största koncentrationen av brandrisk för ett försäkrings- eller återförsäkringsföretag är den uppsättning av byggnader som har det största försäkrade beloppet och som uppfyller följande villkor:

a) Försäkrings- eller återförsäkringsföretaget har försäkrings- eller återförsäkringsförpliktelser i klasserna 7 och 19 i bilaga I i förhållande till varje byggnad som omfattar skador på grund av brand eller explosion, inbegripet till följd av terroristattacker.
b) Alla byggnader är helt eller delvis belägna inom en radie av 200 meter.

3. För tillämpningen av punkt 2 kan gruppen av byggnader täckas av ett eller flera försäkrings- eller återförsäkringsavtal.

Artikel 133 Undergruppen för ansvarsrisk

1. Kapitalkravet för ansvarsrisk ska vara lika med följande:

$$SCR_{liability} = \sqrt{\sum_{(i,j)} Corr_{(liability,i,j)} \cdot SCR_{(liability,i)} \cdot SCR_{(liability,j)}}$$

där

a) summan omfattar alla tänkbara kombinationer av ansvarsriskgrupper (*i, j*) som anges i bilaga XI,
b) $Corr_{(liability,i,j)}$ betecknar korrelationskoefficienten för ansvarsrisk för ansvarsriskgrupperna *i* och *j* som anges i bilaga XI,
c) $SCR_{(liability,i)}$ betecknar kapitalkravet för ansvarsrisk för ansvarsriskgrupp *i*.

2. För alla ansvarsriskgrupper som anges i bilaga XI ska kapitalkravet för ansvarsrisken för en viss ansvarsriskgrupp i motsvara den minskning i primärkapitalet hos försäkrings- och återförsäkringsföretag som skulle bli följden av en omedelbar förlust av ett belopp som utan avdrag för belopp som kan återkrävas enligt återförsäkringsavtal och från specialföretag uppgår till följande:

$$L_{(liability,i)} = f_{(liability,i)} \cdot P_{(liability,i)}$$

där

a) *f(liability,i)* betecknar riskfaktorn för ansvarsriskgrupp i enligt bilaga XI,

b) *P(liability,i)* är en uppskattning av de premier som försäkrings- och återförsäkringsföretaget ska tjäna in under de kommande tolv månaderna för försäkrings- och återförsäkringsförpliktelserna i riskgrupp *i*. I detta syfte ska premierna vara brutto, utan avdrag för premier för återförsäkringsavtal.

3. Beräkningen av förlusten i primärkapitalet som avses i punkt 2 ska grunda sig på följande antaganden:

a) Förlusten i ansvarsriskgrupp i orsakas av ni försäkringsfordringar och förlusterna som orsakas av dessa fordringar är representativa för försäkrings- eller återförsäkringsföretaget i ansvarsriskgrupp i och utgör hela förlusten för ansvarsriskgrupp *i*.

b) Antalet fordringar ni motsvarar det lägsta heltal som överstiger följande belopp:

$$\frac{f_{(liability,i)} \cdot P_{(liability,i)}}{1{,}15 \cdot Lim_{(i,1)}}$$

där

i $f_{(liability,i)}$ och $P_{(liability,i)}$ definieras i punkt 2,

ii $Lim_{(i,1)}$ betecknar den högsta gränsen för ersättning från försäkrings- eller återförsäkringsföretaget i ansvarsriskgrupp *i*,

c) om försäkrings- eller återförsäkringsföretaget erbjuder en obegränsad täckning i ansvarsriskgrupp i är antalet försäkringsfordringar n_i lika med ett.

Artikel 134 Undergruppen för kredit- och borgensrisk

1. Kapitalkravet för kredit- och borgensrisk ska beräknas enligt följande formel:

$$SCR_{credit} = \sqrt{SCR_{default}^2 + SCR_{recession}^2}$$

där

a) $SCR_{default}$ är kapitalkravet för risken av ett stort kreditfallissemang,

b) $SCR_{recession}$ är kapitalkravet för recessionsrisk.

2. Kapitalkravet för risken för ett stort kreditfallissemang ska motsvara den minskning i primärkapitalet hos försäkrings- och återförsäkringsföretag som skulle bli följden av en omedelbar betalningsinställelse för de två största exponeringarna hänförliga till förpliktelser som ingår i klasserna 9 och 21 i ett försäkrings- eller återförsäkringsföretag. Beräkningen av kapitalkravet ska grunda sig på antagandet att förlusten vid fallissemang för varje exponering är 10 % av försäkringsbeloppet i samband med exponeringen, utan avdrag för belopp som kan återkrävas enligt återförsäkringsavtal och från specialföretag.

3. De två största kreditförsäkringsexponeringar som avses i punkt 2 ska fastställas på grundval av en jämförelse mellan förlusten vid fallissemang för kreditförsäkringsexponeringar, dvs. förlusten vid fallissemang efter avdrag för belopp som kan återkrävas enligt återförsäkringsavtal och från specialföretag.

4. Kapitalkravet för recessionsrisk ska motsvara den minskning i primärkapitalet hos försäkrings- och återförsäkringsföretag som skulle bli följden av en omedelbar förlust av

ett belopp som utan avdrag för belopp som kan återkrävas enligt återförsäkringsavtal och från specialföretag motsvarar 100 % av försäkrings- och återförsäkringsföretagets intjänade premier under de kommande tolv månaderna i klasserna 9 och 21.

Artikel 135 Undergruppen för andra katastrofrisker inom skadeförsäkring

Kapitalkravet för andra katastrofrisker inom skadeförsäkring ska motsvara den minskning i primärkapitalet hos försäkrings- och återförsäkringsföretag som skulle bli följden av en omedelbar förlust av ett belopp som utan avdrag för belopp som kan återkrävas enligt återförsäkringsavtal och från specialföretag uppgår till följande:

$$L_{other} = \sqrt{(c_1 \cdot P_1 + c_2 \cdot P_2)^2 + (c_3 \cdot P_3)^2 + (c_4 \cdot P_4)^2 + (c_5 \cdot P_5)^2}$$

där

a) P_1, P_2, P_3, P_4 och P_5 betecknar uppskattningar av den bruttopremie utan avdrag för belopp som kan återkrävas enligt återförsäkringsavtal som förväntas intjänas av försäkrings- eller återförsäkringsföretaget under de kommande tolv månaderna i förhållande till grupperna 1–5 av de försäkrings- och återförsäkringsförpliktelser som anges i bilaga XII,

b) c_1, c_2, c_3, c_4 och c_5 betecknar riskfaktorerna för grupperna 1–5 av de försäkrings- och återförsäkringsförpliktelser som anges i bilaga XII.

Avsnitt 3 Riskmodulen för livförsäkring

Artikel 136 Korrelationskoefficienter

1. Riskmodulen för livförsäkring ska omfatta följande undergrupper:

a) Undergruppen för dödsfallsrisk som anges i artikel 105.3 a andra stycket i direktiv 2009/138/EG.

b) Undergruppen för livsfallsrisk som anges i artikel 105.3 b andra stycket i direktiv 2009/138/EG.

c) Undergruppen för invaliditet-sjuklighetsrisk som anges i artikel 105.3 c andra stycket i direktiv 2009/138/EG.

d) Undergruppen för driftskostnadsrisk som anges i artikel 105.3 d andra stycket i direktiv 2009/138/EG.

e) Undergruppen för omprövningsrisk som anges i artikel 105.3 e andra stycket i direktiv 2009/138/EG.

f) Undergruppen för annullationsrisk som anges i artikel 105.3 f andra stycket i direktiv 2009/138/EG.

g) Undergruppen för katastrofrisk vid livförsäkring som anges i artikel 105.3 g andra stycket i direktiv 2009/138/EG.

2. Kapitalkravet för teckningsrisk vid livförsäkring ska motsvara följande:

$$SCR_{life} = \sqrt{\sum_{i,j} CorrNL_{(i,j)} \cdot SCR_i \cdot SCR_j}$$

där

a) summan omfattar alla tänkbara kombinationer *(i,j)* av de undergrupper som anges i punkt 1,

b) $CorrNL_{(i,j)}$ betecknar korrelationskoefficienten för teckningsrisk vid livförsäkring för undergruppen *i* och *j*,

c) SCR_i och SCR_j betecknar kapitalkraven för riskundergrupperna *i* och *j*.

3. Korrelationskoefficienten $Corr_{i,j}$ som anges i punkt 3 i bilaga IV till direktiv 2009/138/EG ska motsvara den post som anges i rad *i* och kolumn *j* i följande korrelationsmatris:

i \ *j*	Dödsfall	Livsfall	Invaliditet	Kostnadsrisk, liv	Omprövning	Annullation	Katastrof, liv
Dödsfall	1	−0,25	0,25	0,25	0	0	0,25
Livsfall	−0,25	1	0	0,25	0,25	0,25	0
Invaliditet	0,25	0	1	0,5	0	0	0,25
Kostnadsrisk, liv	0,25	0,25	0,5	1	0,5	0,5	0,25
Omprövning	0	0,25	0	0,5	1	0	0
Annullation	0	0,25	0	0,5	0	1	0,25
Katastrof, liv	0,25	0	0,25	0,25	0	0,25	1

Artikel 137 Undergruppen för dödsfallsrisk

1. Kapitalkravet för dödsfallsrisk som avses i artikel 105.3 a i direktiv 2009/138/EG ska motsvara den minskning i primärkapitalet hos försäkrings- och återförsäkringsföretag som skulle bli följden av en omedelbar permanent ökning på 15 % av dödlighetstalet som används vid beräkningen av de försäkringstekniska avsättningarna.

2. Den ökade dödligheten som avses i punkt 1 ska endast tillämpas på de försäkringar för vilka en ökad dödlighet leder till en ökning av försäkringstekniska avsättningar utanför riskmarginalen. Identifiering av försäkringar för vilka en ökad dödlighet leder till en ökning av försäkringstekniska avsättningar utanför riskmarginalen kan grundas på följande antaganden:

a) Flera försäkringar för samma försäkrade person kan behandlas som en enda försäkring.

b) När beräkningen av de försäkringstekniska avsättningarna grundas på grupper av försäkringar enligt vad som anges i artikel 35 kan identifieringen av de försäkringar för vilka de försäkringstekniska avsättningarna ökar vid en ökning av dödligheten också bygga på de grupperna av försäkringar i stället för enskilda försäkringar, förutsatt att det skulle ge ungefär samma resultat.

3. När det gäller återförsäkringsförpliktelser ska identifieringen av de försäkringar för vilka de försäkringstekniska avsättningarna ökar vid en ökning av dödlighetstalen endast gälla de bakomliggande försäkringarna och utföras i enlighet med punkt 2.

Artikel 138 Undergruppen för livsfallsrisk

1. Kapitalkravet för livsfallsrisk som avses i artikel 105.3 b i direktiv 2009/138/EG ska motsvara den minskning i primärkapitalet hos försäkrings- och återförsäkringsföretag som skulle bli följden av en omedelbar permanent minskning med 20 % av dödlighetstalet som används vid beräkning av de försäkringstekniska avsättningarna.

2. Den minskade dödlighet som avses i punkt 1 ska endast tillämpas på de försäkringar för vilka en minskad dödlighet leder till en ökning av försäkringstekniska avsättningar utan riskmarginal. Identifiering av försäkringar för vilka en minskad dödlighet leder till en ökning av försäkringstekniska avsättningar utan riskmarginalen kan grundas på följande antaganden:

a) Flera försäkringar för samma försäkrade person kan behandlas som en enda försäkring.

b) När beräkningen av de försäkringstekniska avsättningarna grundas på grupper av försäkringar enligt vad som anges i artikel 35 kan identifieringen av de försäkringar för vilka de försäkringstekniska avsättningarna ökar vid en minskning av dödlighetstalen också bygga på de grupperna av försäkringar i stället för enskilda försäkringar, förutsatt att det skulle ge ungefär samma resultat.

3. När det gäller återförsäkringsavtal ska identifieringen av de försäkringar för vilka de försäkringstekniska avsättningarna ökar vid en minskning av dödligheten endast gälla de bakomliggande försäkringarna och utföras i enlighet med punkt 2.

Artikel 139 Undergruppen för invaliditets- och sjukrisk

Kapitalkravet för invaliditets- och sjukrisk som avses i artikel 105.3 c i direktiv 2009/138/EG ska motsvara den minskning i primärkapitalet hos försäkrings- och återförsäkringsföretag som skulle bli följden av följande kombination av omedelbara permanenta ändringar:

a) En ökning på 35 % i det invaliditets- och sjuklighetstal som används i beräkningen av försäkringstekniska avsättningar för att återspegla invaliditets- och sjuklighetserfarenheten under de följande tolv månaderna.
b) En ökning på 25 % i det invaliditets- och sjuklighetstal som används i beräkningen av försäkringstekniska avsättningar för att återspegla invaliditets- och sjuklighetserfarenheten för samtliga månader efter de följande tolv månaderna.
c) En minskning med 20 % i avvecklingsgraden för invaliditet och sjuklighet som används i beräkningen av de försäkringstekniska avsättningarna för de kommande tolv månaderna och för samtliga år därefter.

Artikel 140 Undergruppen för kostnadsrisk inom livförsäkring

Kapitalkravet för kostnadsrisk inom livförsäkring som avses i artikel 105.3 d i direktiv 2009/138/EG ska motsvara den minskning i primärkapitalet hos försäkrings- och återförsäkringsföretag som skulle bli följden av kombinationen av följande omedelbara permanenta ändringar:

a) En ökning på 10 % av de utgifter som beaktats vid beräkningen av de försäkringstekniska avsättningarna.
b) En ökning på 1 procentenhet av inflationstakten (uttryckt i procent) som används för beräkning av försäkringstekniska avsättningar.

Med beaktande av återförsäkringsförpliktelser ska försäkrings- och återförsäkringsföretag tillämpa dessa ändringar på sina egna kostnader och, i förekommande fall, på kostnaderna för överlåtande företag.

Artikel 141 Undergruppen för omprövningsrisk

Kapitalkravet för omprövningsrisk som avses i artikel 105.3 e i direktiv 2009/138/EG ska motsvara den minskning i primärkapitalet hos försäkrings- och återförsäkringsföretag som skulle bli följden av en omedelbar permanent ökning på 3 % av livränteförmånerna men enbart på de försäkrings- och återförsäkringsförpliktelser vid livränta där de ersättningar som ska betalas enligt de underliggande försäkringarna skulle kunna öka till följd av ändrade rättsliga förhållanden eller ändrad hälsostatus hos den försäkrade.

Artikel 142 Undergruppen för annullationsrisk

1. Kapitalkravet för annullationsrisk som avses i artikel 105.3 f i direktiv 2009/138/EG ska vara lika med det största av följande kapitalkrav:

a) Kapitalkravet för risken för en permanent ökning av andelen annullationer.
b) Kapitalkravet för risken för en permanent minskning av andelen annullationer.
c) Kapitalkravet för massannullationsrisk.

2. Kapitalkravet för risken för en permanent ökning av andelen annullationer ska motsvara den minskning i primärkapitalet hos försäkrings- och återförsäkringsföretag som skulle bli följden av en omedelbar permanent ökning på 50 % av utnyttjandet av de relevanta optioner som fastställs i punkterna 4 och 5. Trots detta får ökningen av andelen utnyttjade optioner inte överstiga 100 %, och ökningen av andelen utnyttjade optioner får endast tillämpas på de relevanta optioner för vilka utnyttjandet av optionen skulle leda till en ökning av de försäkringstekniska avsättningarna utan riskmarginalen.

3. Kapitalkravet för risken för en permanent minskning av andelen annullationer ska motsvara den minskning i primärkapitalet hos försäkrings- och återförsäkringsföretag som skulle bli följden av en omedelbar permanent minskning med 50 % av utnyttjandet av de relevanta optioner som fastställs i punkterna 4 och 5. Trots det får minskningen av andelen utnyttjade optioner inte överstiga 20 %, och minskningen av andelen utnyttjade optioner får endast tillämpas på de relevanta optioner för vilka utövandet av optionen skulle leda till en minskning av de försäkringstekniska avsättningarna utan riskmarginalen.

4. Följande alternativ ska vara relevanta för de ändamål som avses i punkterna 2 och 3:

a) Alla rättsliga eller avtalsmässiga rättigheter för försäkringstagarna att helt eller delvis häva, återköpa, minska, begränsa eller upphäva försäkringsskydd eller tillåta att försäkringen upphör att gälla.
b) Alla rättsliga eller avtalsmässiga rättigheter för försäkringstagarna att helt eller delvis införa, förnya, öka, förlänga eller återuppta försäkrings- eller återförsäkringsskydd.

Vid tillämpning av led b ska förändringen av andelen utnyttjade optioner som avses i punkterna 2 och 3 tillämpas på den andel som återspeglar att den relevanta optionen inte utnyttjats.

5. När det gäller återförsäkringsavtal ska följande alternativ vara relevanta för de ändamål som avses i punkterna 2 och 3:

a) De rättigheter som avses i punkt 4 hos försäkringstagarna i återförsäkringsavtalen.
b) De rättigheter som avses i punkt 4 hos försäkringstagarna i de försäkringsavtal som ligger till grund för återförsäkringsavtalen.
c) Rätten för den potentiella försäkringstagaren att inte ingå sådana försäkrings eller återförsäkringsavtal om återförsäkringsavtalen täcker försäkrings- eller återförsäkringsavtal som ska tecknas i framtiden.

6. Kapitalkravet för massannullationsrisk ska motsvara den minskning i primärkapitalet hos försäkrings- och återförsäkringsföretag som skulle bli följden av en kombination av följande omedelbara händelser:

a) Uppsägning av 70 % av de försäkringar som omfattas av åtgärder som avses i artikel 2.3 b iii och iv i direktiv 2009/138/EG, för vilka uppsägning skulle leda till en ökning av försäkringstekniska avsättningar utan riskmarginal och om ett av följande villkor är uppfyllda:
    i Försäkringstagaren är inte en fysisk person och uppsägning av en sådan försäkring behöver inte godkännas av pensionsfondens förmånstagare.
    ii Försäkringstagaren är en fysisk person som agerar till förmån för försäkringens förmånstagare, utom när det finns en familjerelation mellan den fysiska personen och förmånstagarna, eller där försäkringen tecknats för privat egendomsplanering eller arv och antalet förmånstagare enligt försäkringen inte överstiger 20.
b) Uppsägning av 40 % av försäkringarna, förutom de som anges under led a för vilka uppsägning skulle leda till en ökning av försäkringstekniska avsättningar utan riskmarginal.
c) Den minskning med 40 % av antalet framtida försäkrings- eller återförsäkringsavtal som används vid beräkningen av de försäkringstekniska avsättningarna om återförsäkringsavtalen täcker försäkrings- eller återförsäkringsavtal som ska tecknas i framtiden.

De händelser som avses i första stycket ska tillämpas på ett enhetligt sätt på alla berörda försäkrings- och återförsäkringsavtal. I förhållande till återförsäkringsavtal ska den händelse som avses i led a tillämpas på de underliggande försäkringsavtalen.

Vid fastställandet av förlusten i primärkapitalet hos ett försäkrings- eller återförsäkringsföretag i de fall som avses i leden a och b ska företaget basera beräkningen på den typ av återköp som mest negativt påverkar primärkapitalet hos företaget per enskild försäkring.

7. När det största av de kapitalkrav som avses i punkt 1 a, b och c i denna artikel och det största av motsvarande kapitalkrav som beräknas i enlighet med artikel 206.2 i denna förordning inte baseras på samma scenario, ska kapitalkravet för annullationsrisk som avses i artikel 105.3 f i direktiv 2009/138/EG vara det kapitalkrav som avses i punkt 1 a, b och c i denna artikel för vilka det underliggande scenariot leder till det största motsvarande kapitalkravet, beräknat i enlighet med artikel 206.2 i denna förordning.

Artikel 143 Undergruppen för katastrofrisk inom livförsäkring

1. Kapitalkravet för katastrofrisker inom livförsäkring som avses i artikel 105.3 g i direktiv 2009/138/EG ska motsvara den minskning i primärkapitalet hos försäkrings- och återförsäkringsföretag som skulle bli följden av en omedelbar ökning på 0,15 % av dödstalen (uttryckt i procent) som används i beräkningen av tekniska avsättningar för att återspegla dödlighetstalen under de följande tolv månaderna.

2. De ökade dödlighetstal som avses i punkt 1 får endast tillämpas på de försäkringar för vilka en ökning av dödlighetstalen som används för att återspegla dödligheten under de följande tolv månaderna leder till en ökning i de försäkringstekniska avsättningarna. Identifiering av försäkringar för vilka en ökad dödlighet leder till en ökning av försäkringstekniska avsättningar utanför riskmarginalen kan grundas på följande antaganden:

a) Flera försäkringar för samma försäkrade person kan behandlas som en enda försäkring.
b) När beräkningen av de försäkringstekniska avsättningarna grundas på grupper av försäkringar enligt vad som anges i artikel 35 kan identifieringen av de försäkringar för vilka de försäkringstekniska avsättningarna ökar vid en ökning av dödligheten också bygga på de grupperna av försäkringar i stället för enskilda försäkringar, förutsatt att det skulle ge ungefär samma resultat.

3. När det gäller återförsäkringsavtal ska identifieringen av de försäkringar för vilka de försäkringstekniska avsättningarna ökar vid en ökad dödlighet endast gälla de bakomliggande försäkringarna och utföras i enlighet med punkt 2.

Avsnitt 4 Riskmodul för sjukförsäkring

Artikel 144 Riskmodul för sjukförsäkring

1. Riskmodulen för sjukförsäkring ska bestå av följande undergrupper:

a) Undergruppen för teckningsrisk inom NSLT sjukförsäkring.
b) Undergruppen för teckningsrisk inom SLT sjukförsäkring.
c) Undergruppen för katastrofrisk inom sjukförsäkring.

2. Kapitalkravet för teckningsrisk inom sjukförsäkring ska beräknas enligt följande formel:

$$SCR_{health} = \sqrt{\sum_{i,j} CorrH_{(i,j)} \cdot SCR_i \cdot SCR_j}$$

där

a) summan omfattar alla tänkbara kombinationer *(i,j)* av de undergrupper som anges i punkt 1,
b) $CorrH_{(i,j)}$ betecknar korrelationskoefficienten för teckningsrisken för undergrupperna *i* och *j*,
c) SCR_i och SCR_j betecknar kapitalkraven för riskundergrupperna *i* och *j*.

3. Den korrelationskoefficient $CorrH_{(i,j)}$ som anges i punkt 2 betecknar den post som anges i rad *i* och i kolumn *j* i följande korrelationsmatris:

i \ *j*	Teckningsrisk NSLT sjukförsäkring	Teckningsrisk SLT sjukförsäkring	Katastrofrisk sjukförsäkring
Teckningsrisk NSLT sjukförsäkring	1	0,5	0,25
Teckningsrisk SLT sjukförsäkring	0,5	1	0,25
Katastrofrisk sjukförsäkring	0,25	0,25	1

4. Försäkrings- och återförsäkringsföretag ska tillämpa

a) undergruppen för teckningsrisk inom NSLT sjukförsäkring för sjukförsäkrings och sjukåterförsäkringsförpliktelser som ingår i klasserna 1–3, 13–15 och 25 som anges i bilaga I,

b) undergruppen för teckningsrisk inom SLT sjukförsäkring för sjukförsäkrings och sjukåterförsäkringsförpliktelser som ingår i klasserna 29, 33 och 35 som anges i bilaga I,

c) undergruppen för katastrofrisk inom sjukförsäkringar för sjukförsäkrings- och sjukåterförsäkringsförpliktelser.

Artikel 145 Undergruppen för teckningsrisk inom NSLT sjukförsäkring

1. Undergruppen för teckningsrisk inom NSLT sjukförsäkring ska bestå av följande undergrupper:

a) Underguppen för premie- och reservrisk inom NSLT sjukförsäkring.

b) Undergruppen för annullationsrisk inom NSLT sjukförsäkring.

2. Kapitalkravet för teckningsrisk inom NSLT sjukförsäkring ska beräknas enligt följande formel:

$$SCR_{NSLTh} = \sqrt{SCR^2_{(NSLTh,pr)} + SCR^2_{(NSLTh,lapse)}}$$

där

a) $SCR_{(NSLTh,pr)}$ betecknar kapitalkravet för premie- och reservrisk inom NSLT sjukförsäkring,

b) $SCR_{(NSLTh,lapse)}$ betecknar kapitalkravet för annullationsrisk inom NSLT sjukförsäkring,

Artikel 146 Undergruppen för premie- och reservrisk inom NSLT sjukförsäkring

Kapitalkravet för premie- och reservrisk inom NSLT sjukförsäkring ska beräknas enligt följande formel:

$SCR_{(NSLT,pr)} = 3 \cdot \sigma_{NSLTh} \cdot V_{NSLTh}$

där

a) σ_{NSLTh} betecknar standardavvikelsen för premie- och reservrisk inom NSLT sjukförsäkring som fastställs i enlighet med artikel 148,

b) V_{NSLTh} betecknar volymmåttet för premie- och reservrisk inom NSLT sjukförsäkring som fastställs i enlighet med artikel 147.

Artikel 147 Volymmått för premie- och reservrisk inom NSLT sjukförsäkring

1. Volymmåttet för premie- och reservrisker inom NSLT sjukförsäkring ska vara lika med summan av de volymmässiga åtgärderna för premie- och reservrisker för segmenten som anges i bilaga XIV.

2. För alla segment som anges i bilaga XIV ska volymmåttet för ett visst segment s beräknas enligt följande formel:

$V_s = (V_{(prem,s)} + V_{(res,s)}) \cdot (0{,}75 + 0{,}25 \cdot DIV_s)$

där

a) $V_{(prem,s)}$ betecknar volymmåttet för premierisken för segment *s*,

b) $V_{(res,s)}$ betecknar volymmåttet för reservrisken för segment *s*,

c) DIV_s betecknar faktorn för geografisk diversifiering av segment *s*.

3. För alla segment som anges i bilaga XIV ska volymmåttet för premierisken för ett visst segment s beräknas enligt följande formel:

$V_{(prem,s)} = \max(P_s; P_{(last,s)}) + FP_{(existing,s)} + FP_{(future,s)}$

där

a) P_s betecknar en skattning av de premier som ska intjänas av försäkrings- eller återförsäkringsföretaget i segmentet *s* under de kommande tolv månaderna,

b) $P_{(last,s)}$ betecknar de premier som intjänats av försäkrings- eller återförsäkringsföretaget i segment *s* under de senaste tolv månaderna,

c) $FP_{(existing,s)}$ betecknar det förväntade nuvärdet för premierna som ska intjänas av försäkrings- eller återförsäkringsföretaget i segment *s* efter de kommande tolv månaderna för befintliga avtal,

d) $FP_{(future,s)}$ betecknar det förväntade nuvärdet för premierna som ska intjänas av försäkrings- eller återförsäkringsföretaget i segment *s* för avtal där det första redovisningstillfället infaller under de följande tolv månaderna men utan de premier som ska intjänas under de tolv månaderna efter första redovisningstillfället.

4. Som ett alternativ till den beräkning som anges i punkt 3 får försäkrings- och återförsäkringsföretag välja att beräkna volymmåttet för premierisken för ett visst segment s i enlighet med följande formel för alla segment i bilaga XIV:

$V_{(prem,s)} = P_s + FP_{(existing,s)} + FP_{(future,s)}$

under förutsättning att följande omständigheter råder:

a) Förvaltnings-, lednings- eller tillsynsorgan i försäkrings- eller återförsäkringsföretaget har beslutat att dess premieintäkter i segmentet *s* under de närmaste tolv månaderna inte kommer att överskrida P_s.

b) Försäkrings- eller återförsäkringsföretaget har upprättat effektiva kontrollmekanismer för att säkerställa att de gränsvärden för premieintäkter som avses i led a är uppfyllda.

c) Försäkrings- eller återförsäkringsföretaget har underrättat sin tillsynsmyndighet om det beslut som avses i led a och skälen för detta.

Vid tillämpningen av denna punkt ska begreppen P_s, $FP_{(existing,s)}$ och $FP_{(future,s)}$ betecknas i enlighet med punkt 3 a, c och d.

5. För de beräkningar som anges i punkterna 3 och 4 ska premierna anges netto efter avdrag för premier för återförsäkringsavtal. Följande premier för återförsäkringsavtal får inte dras av:

a) Premier i samband med händelser som inte rör försäkringen eller betalda försäkringskrav som inte beaktas i de kassaflöden som anges i artikel 41.3.

b) Premier för återförsäkringsavtal som inte uppfyller kraven i artiklarna 209, 210, 211 och 213.

6. För alla segment som anges i bilaga XIV ska volymmåttet för reservrisken för ett visst segment motsvara den bästa skattningen av avsättningarna för oreglerade försäkringsfall för segmentet efter avdrag för belopp som kan återkrävas enligt återförsäkringsavtal och från specialföretag, förutsatt att kontrakten för återförsäkring eller specialföretagen uppfyller kraven i artiklarna 209, 210, 211 och 213. Volymmåttet får inte vara negativt.

7. För alla segment som anges i bilaga XIV ska standardfaktorn för geografisk diversifiering endera vara lika med 1 eller beräknas i enlighet med bilaga III.

Artikel 148 Standardavvikelse för premie- och reservrisker inom NSLT sjukförsäkring

1. Standardavvikelsen för premie- och reservrisk inom NSLT sjukförsäkring ska beräknas enligt följande formel:

$$\sigma_{NSLTh} = \frac{1}{V_{NSLTh}} \cdot \sqrt{\sum_{s,t} CorrHS_{(s,t)} \cdot \sigma_s \cdot V_s \cdot \sigma_t \cdot V_t}$$

där

a) V_{NSLTh} betecknar volymmått för premie- och reservrisker inom NSLT sjukförsäkring,
b) summan omfattar alla tänkbara kombinationer (*s,t*) av de segment som anges i bilaga XIV,
c) $CorrHS_{(s,t)}$ betecknar korrelationskoefficienten för premie- och reservrisk för NSLT sjukförsäkring för segment *s* och segment *t* som anges i bilaga XV,
d) σ_s och σ_t betecknar standardavvikelserna för premie- och reservrisken för NSLT sjukförsäkringar för segmenten *s* och *t*,
e) V_s och V_t betecknar volymmåtten för premie- och reservrisken för segmenten *s* och *t*, som anges i bilaga XIV.

2. För alla segment i bilaga XIV ska standardavvikelsen för premie- och reservrisk vid NSLT sjukförsäkring för ett visst segment *s* beräknas enligt följande formel:

$$\sigma_s = \frac{\sqrt{\sigma^2_{(prem,s)} \cdot V^2_{(prem,s)} + \sigma_{(prem,s)} \cdot V_{(prem,s)} \cdot \sigma_{(res,s)} \cdot V_{(res,s)} + \sigma^2_{(res,s)} \cdot V^2_{(res,s)}}}{V_{(prem,s)} + V_{(res,s)}}$$

där

a) $\sigma_{(prem,s)}$ betecknar standardavvikelsen för premierisk inom NSLT sjukförsäkring för segment *s* som fastställs i enlighet med artikel 3,
b) $\sigma_{(res,s)}$ betecknar standardavvikelsen för reservrisk inom NSLT sjukförsäkring för segment *s* som fastställs i enlighet med bilaga XIV,
c) $V_{(prem,s)}$ betecknar volymmåttet för premierisken för segment *s* som anges i artikel 147,
d) $V_{(res,s)}$ betecknar volymmåttet för reservrisken för segment *s* som anges i artikel 147.

3. För alla segment i bilaga XIV ska standardavvikelsen för premierisk inom NSLT sjukförsäkring för ett visst segment vara lika med produkten av standardavvikelsen för premierisken brutto inom NSLT sjukförsäkring för segmentet i bilaga XIV och justeringsfaktorn för icke-proportionell återförsäkring. För alla segment som anges i bilaga XIV ska justeringsfaktorn för icke-proportionell återförsäkring uppgå till 100 %.

Artikel 149 System för utjämning av hälsorisker

1. Vid tillämpning av artikel 109a.4 i direktiv 2009/138/EG ska sjukförsäkringsförpliktelser som omfattas av systemet för utjämning av hälsorisker (HRES) identifieras, hanteras och organiseras skilt från försäkringsföretagens övriga verksamheter, utan någon möjlighet att göra överföringar till sjukförsäkringsförpliktelser som inte omfattas av HRES.

2. Standardavvikelserna för premie- och reservrisker inom NSLT sjukförsäkring för segmenten 1, 2 och 3 i bilaga XIV för affärsverksamhet som omfattas av HRES ska uppfylla följande krav:

a) Standardavvikelserna bestäms separat för varje segment 1, 2 och 3 på det vis som anges i bilaga XIV och separat för premie- och reservrisk.
b) För varje segment som anges i bilaga XIV är standardavvikelsen för premierisk det som är lägst av följande belopp:
   i Standardavvikelsen för premierisk inom NSLT sjukförsäkring i det segmentet som anges i bilaga XIV.

ii Det belopp som är högst av följande:
  A En tredjedel av standardavvikelsen för premierisken inom NSLT sjukförsäkring i det segmentet som anges i bilaga XIV.
  B En uppskattning av den representativa standardavvikelsen för ett försäkringsföretags kombinerade kvot, vilket är förhållandet mellan följande årliga belopp:
    – Summan av ersättningarna, inklusive tillhörande kostnader och försäkringstekniska avsättningar för skador som inträffat under räkenskapsåret för verksamhet som omfattas av HRES, inklusive eventuella förändringar till följd av HRES.
    – Årets intjänade premier för den affärsverksamhet som omfattas av HRES.

c) För varje segment som anges i bilaga XIV är standardavvikelsen för reservrisk det som är lägst av följande belopp:
  i Standardavvikelsen för reservrisk inom NSLT sjukförsäkring i det segmentet som anges i bilaga XIV.
  ii Det belopp som är högst av följande:
    A En tredjedel av standardavvikelsen för reservrisken för det segment vid NSLT sjukförsäkring i det segmentet som anges i bilaga XIV.
    B En uppskattning av den representativa standardavvikelsen för ett försäkringsföretags avvecklingskvot, vilket är förhållandet mellan följande årliga belopp:
      – Summan av den bästa skattningen vid årets slut för skadeärenden som var oreglerade i början av året och eventuella ersättningar och kostnader som betalats under året för skadeärenden som var oreglerade i början av året. Båda beloppen omfattar eventuella ändringar till följd av HRES.
      – Den bästa skattningen vid årets ingång för oreglerade skadeanspråk i den del av verksamheten som omfattas av HRES, inklusive eventuella ändringar med anledning av HRES.

d) Bestämning av standardavvikelsen bygger på lämpliga, tillämpliga och relevanta försäkringsmatematiska och statistiska metoder.

e) Bestämning av standardavvikelsen grundar sig på fullständiga, exakta och lämpliga uppgifter som är direkt relevanta för den affärsverksamhet som omfattas av HRES och återspeglar den genomsnittliga graden av diversifiering på försäkringsföretag.

f) Bestämning av standardavvikelsen bygger på trovärdiga aktuella uppgifter och realistiska antaganden.

g) Bestämning av standardavvikelsen tar också hänsyn till eventuella risker som inte minskas av HRES, särskilt de risker som avses i artikel 105.4 a i direktiv 2009/138/EG och risker som inte avspeglas i undergruppen för katastrofrisker vid sjukförsäkring och som skulle kunna påverka ett stort antal försäkringsföretag som samtidigt omfattas av HRES.

h) Metoden för beräkning av standardavvikelsen och själva beräkningen av standardavvikelsen är tillgängliga för allmänheten.

3. Om de genomförandebestämmelser som antagits enligt artikel 109 a.4 i direktiv 2009/138/EG fastställer en standardavvikelse för premierisk vid NSLT sjukförsäkring för verksamhet som omfattas av HRES som uppfyller de krav som anges i punkt 2 i denna artikel, ska försäkringsföretagen använda denna standardavvikelse i stället för standardavvikelsen för premierisk vid NSLT sjukförsäkring för segmentet som anges i bilaga XIV i denna förordning vid beräkning av standardavvikelsen för premie- och reservrisk vid NSLT sjukförsäkring som avses i artikel 148.1 i denna förordning.

När endast en del av ett försäkringsföretags verksamhet i ett segment s omfattas av HRES ska företaget använda en standardavvikelse för premierisk vid NSLT sjukförsäk-

ring för segmentet i beräkningen av standardavvikelsen för premie- och reservrisk inom NSLT sjukförsäkring som avses i artikel 148.1 som är lika med följande:

$$\sigma'_{(prem,s)} = \frac{\sigma_{(prem,s)} \cdot V_{(prem,s,nHRES)} + \sigma_{(prem,s,HRES)} \cdot V_{(prem,s,HRES)}}{V_{(prem,s,nHRES)} + V_{(prem,s,HRES)}}$$

där

a) $\sigma_{(prem,s)}$ betecknar standardavvikelsen för reservrisk inom NSLT sjukförsäkring för segment *s* som anges i bilaga XIV,

b) $V_{(prem,s,nHRES)}$ betecknar volymmåttet för premierisk inom NSLT sjukförsäkring för verksamheten i segment *s* som inte omfattas av HRES,

c) $\sigma_{(prem,s,HRES)}$ betecknar standardavvikelsen för premierisk inom NSLT sjukförsäkring för segment *s* för verksamhet som omfattas av HRES som fastställs i enlighet med punkt 2,

d) $V_{(prem,s,HRES)}$ betecknar volymmåttet för premierisk inom NSLT sjukförsäkring för verksamheten i segment s som omfattas av HRES,

$V_{(prem,s,HRES)}$ och $V_{(prem,s,nHRES)}$ ska beräknas på samma sätt som volymmåttet för premierisk inom NSLT sjukförsäkring för segment *s* som anges i artikel 147, men $V_{(prem,s,HRES)}$ ska endast beakta försäkrings- och återförsäkringsförpliktelser som omfattas av HRES, och $V_{(prem,s,nHRES)}$ ska endast beakta de försäkrings- och återförsäkringsförpliktelser som inte omfattas av HRES.

4. Om de genomförandebestämmelser som antagits enligt artikel 109 a.4 i direktiv 2009/138/EG fastställer en standardavvikelse för reservrisk inom NSLT sjukförsäkring för verksamhet som omfattas av HRES som uppfyller de krav som anges i punkt 2 i denna artikel, ska försäkringsföretagen använda denna standardavvikelse i stället för standardavvikelsen för reservrisk inom NSLT sjukförsäkring för segmentet som anges i bilaga XIV i denna förordning vid beräkning av standardavvikelsen för premie- och reservrisk inom NSLT sjukförsäkring som avses i artikel 148.1 i denna förordning.

När endast en del av ett försäkringsföretags verksamhet i ett segment *s* omfattas av HRES ska företaget använda en standardavvikelse för premierisk inom NSLT sjukförsäkring för segmentet i beräkningen av standardavvikelsen för premie- och reservrisk inom NSLT sjukförsäkring som avses i artikel 148.1 som är lika med följande:

$$\sigma'_{(res,s)} = \frac{\sigma_{(res,s)} \cdot V_{(res,s,nHRES)} + \sigma_{(res,s,HRES)} \cdot V_{(res,s,HRES)}}{V_{(res,s,nHRES)} + V_{(res,s,HRES)}}$$

där

a) $\sigma_{(res,s)}$ betecknar standardavvikelsen för reservrisk inom NSLT sjukförsäkring för segment *s* som fastställs i enlighet med bilaga XIV,

b) $V_{(res,s,nHRES)}$ betecknar volymmåttet för reservrisk inom NSLT sjukförsäkring för verksamheten i segment *s* som inte omfattas av HRES,

c) $\sigma_{(res,s,HRES)}$ betecknar standardavvikelsen för reservrisk inom NSLT sjukförsäkring för segment *s* för verksamhet som omfattas av HRES som fastställs i enlighet med punkt 2,

d) $V_{(res,s,HRES)}$ betecknar volymmåttet för reservrisk inom NSLT sjukförsäkring för verksamheten i segment *s* som omfattas av HRES,

$V_{(res,s,nHRES)}$ och $V_{(res,s,HRES)}$ ska beräknas på samma sätt som volymmåttet för premierisk inom NSLT sjukförsäkring för segment s som anges i artikel 147, men $V_{(res,s,HRES)}$ ska endast beakta försäkrings- och återförsäkringsförpliktelser som omfattas av HRES, och $V_{(res,s,nHRES)}$ ska endast beakta de försäkrings- och återförsäkringsförpliktelser som inte omfattas av HRES.

5. Försäkrings- och återförsäkringsföretag får ersätta standardavvikelserna för premie- och reservrisk inom NSLT sjukförsäkring för verksamhet som omfattas av HRES med parametrar som är specifika för försäkrings- och återförsäkringsföretag i enlighet med artikel 104.7 i direktiv 2009/138/EG. Tillsynsmyndigheterna får kräva att försäkrings- och återförsäkringsföretagen ersätter de standardavvikelserna med parametrar som är specifika för företaget i enlighet med artikel 110 i direktiv 2009/138/EG.

Artikel 150 Undergruppen för annullationsrisk inom NSLT sjukförsäkring

1. Kapitalkravet för annullationsrisk inom NSLT sjukförsäkring som avses i artikel 145.1 b ska motsvara den minskning i primärkapitalet hos försäkrings- och återförsäkringsföretag som skulle bli följden av en kombination av följande omedelbara händelser:

a) Återköp av 40 % av försäkringarna för vilka ett återköp skulle leda till en ökning av de försäkringstekniska avsättningarna utanför riskmarginalen.
b) Den minskning med 40 % av antalet framtida försäkrings- eller återförsäkringsavtal som används vid beräkningen av de försäkringstekniska avsättningarna om återförsäkringsavtalen täcker försäkrings- eller återförsäkringsavtal som ska tecknas i framtiden.

2. De händelser som avses i punkt 1 a och b ska tillämpas på ett enhetligt sätt på alla berörda försäkrings- och återförsäkringsavtal. I förhållande till återförsäkringsavtal ska den händelse som avses i punkt 1 a gälla de underliggande försäkringsavtalen.

3. Vid fastställandet av förlusten i primärkapitalet hos ett försäkrings- eller återförsäkringsföretag i det fall som avses i punkt 1 a ska företaget basera beräkningen på typen av återköp som mest negativt påverkar primärkapitalet hos företaget per enskild försäkring.

Artikel 151 Riskmodulen för SLT sjukförsäkring

1. Modulen för teckningsrisk inom SLT sjukförsäkring ska bestå av följande undergrupper:

a) Undergruppen för dödsfallsrisk inom sjukförsäkring.
b) Undergruppen för livsfallsrisk inom sjukförsäkring.
c) Undergruppen för invaliditets- och sjuklighetsrisk inom sjukförsäkring.
d) Undergruppen för kostnadsrisk inom sjukförsäkring.
e) Undergruppen för omprövningsrisk inom sjukförsäkring.
f) Undergruppen för annullationsrisk inom SLT sjukförsäkring.

2. Kapitalkravet för teckningsrisk inom SLT sjukförsäkring ska beräknas enligt följande formel:

$$SCR_{SLTh} = \sqrt{\sum_{i,j} CorrSLTH_{(i,j)} \cdot SCR_i \cdot SCR_j}$$

där

a) summan omfattar alla tänkbara kombinationer *(i,j)* av de undergrupper som anges i punkt 1,
b) $CorrSLTH_{(i,j)}$ betecknar korrelationskoefficienten för teckningsrisken inom SLT sjukförsäkring för undergrupperna *i* och *j*,
c) SCR_i och SCR_j betecknar kapitalkraven för riskundergrupperna *i* och *j*.

3. Den korrelationskoefficient $CorrSLTH_{(i,j)}$ som anges i punkt 2 betecknar den post som anges i rad *i* och i kolumn *j* i följande korrelationsmatris:

i \ *j*	Dödsfall, sjukförsäkring	Livsfall, sjukförsäkring	Invaliditet och sjuklighetsrisk, sjukförsäkring	Kostnad, sjukförsäkring	Omprövning, sjukförsäkring	Annullation, SLT sjukförsäkring
Dödsfall, sjukförsäkring	1	−0,25	0,25	0,25	0	0
Livsfall, sjukförsäkring	−0,25	1	0	0,25	0,25	0,25
Invaliditet och sjuklighetsrisk, sjukförsäkring	0,25	0	1	0,5	0	0
Kostnad, sjukförsäkring	0,25	0,25	0,5	1	0,5	0,5
Omprövning, sjukförsäkring	0	0,25	0	0,5	1	0
Annullation, SLT sjukförsäkring	0	0,25	0	0,5	0	1

Artikel 152 Undergruppen för dödsfallsrisk vid sjukförsäkring

1. Kapitalkravet för dödsfallsrisk vid sjukförsäkring ska motsvara den minskning i primärkapitalet hos försäkrings- och återförsäkringsföretag som skulle bli följden av en omedelbar permanent ökning av 15 % av dödlighetstalet som används för att beräkna de försäkringstekniska avsättningarna.

2. Den ökade dödligheten som avses i punkt 1 ska endast tillämpas på de försäkringar för vilka en ökad dödlighet leder till en ökning av försäkringstekniska avsättningar utan riskmarginalen. Identifiering av försäkringar för vilka en ökad dödlighet leder till en ökning av försäkringstekniska avsättningar utan riskmarginal kan grundas på följande antaganden:

a) Flera försäkringar för samma försäkrade person kan behandlas som en enda försäkring.

b) När beräkningen av de försäkringstekniska avsättningarna grundas på grupper av försäkringar enligt vad som anges i artikel 35 kan identifieringen av de försäkringar för vilka de försäkringstekniska avsättningarna ökar vid en ökning av dödligheten också bygga på de grupperna av försäkringar i stället för enskilda försäkringar, förutsatt att det skulle ge ungefär samma resultat.

3. När det gäller återförsäkringsförpliktelser ska identifieringen av de försäkringar för vilka de försäkringstekniska avsättningarna ökar vid en ökning av dödlighetstalen endast gälla de bakomliggande försäkringarna och utföras i enlighet med punkt 2.

Artikel 153 Undergruppen för livsfallsrisk vid sjukförsäkring

1. Kapitalkravet för livsfallsrisk vid sjukförsäkring ska motsvara den minskning i primärkapitalet hos försäkrings- och återförsäkringsföretag som skulle bli följden av en omedelbar permanent minskning med 20 % av dödlighetstalet som används för att beräkna de försäkringstekniska avsättningarna.

2. Den minskade dödlighet som avses i punkt 1 ska endast tillämpas på de försäkringar för vilka en minskad dödlighet leder till en ökning av försäkringstekniska avsättningar utan riskmarginal. Identifiering av försäkringar för vilka en minskad dödlighet leder till en ökning av försäkringstekniska avsättningar utan riskmarginalen kan grundas på följande antaganden:

a) Flera försäkringar för samma försäkrade person kan behandlas som en enda försäkring.

b) När beräkningen av de försäkringstekniska avsättningarna grundas på grupper av försäkringar enligt artikel 35 kan identifieringen av de försäkringar för vilka de försäkringstekniska avsättningarna ökar vid en minskning av dödligheten också bygga på de grupperna av försäkringar i stället för enskilda försäkringar, förutsatt att det skulle ge ungefär samma resultat.

3. När det gäller återförsäkringsförpliktelser ska identifieringen av de försäkringar för vilka de försäkringstekniska avsättningarna ökar vid en minskning av dödlighetstalen endast gälla de bakomliggande försäkringarna och utföras i enlighet med punkt 2.

Artikel 154 Undergruppen för invaliditets- och sjuklighetsrisk vid sjukförsäkring

1. Kapitalkravet för invaliditets- och sjuklighetsrisk vid sjukförsäkring ska vara lika med summan av följande:

a) Kapitalkravet för sjukvårdskostnader vid invaliditets- och sjuklighetsrisk.
b) Kapitalkravet för inkomstskydd vid invaliditets- och sjuklighetsrisk.

2. Försäkrings- och återförsäkringsföretag ska tillämpa

a) de scenarier som ligger till grund för beräkningen av kapitalkrav för sjukvårdskostnader vid invaliditets- och sjuklighetsrisk bara för sjukvårdskostnader för försäkrings- och återförsäkringsförpliktelser där den underliggande verksamheten tekniskt sett fungerar på liknande sätt som livförsäkringar,
b) de scenarier som ligger till grund för beräkningen av kapitalkrav för inkomstskydd vid invaliditets- och sjuklighetsrisk bara för inkomstskydd för försäkrings- och återförsäkringsförpliktelser där den underliggande verksamheten tekniskt sett fungerar på liknande sätt som livförsäkringar.

Artikel 155 Kapitalkrav för sjukvårdskostnader vid invaliditets- och sjuklighetsrisk

1. Kapitalkravet för sjukvårdskostnader vid invaliditets- och sjuklighetsrisk ska motsvara det som är störst av följande kapitalkrav:

a) Kapitalkravet för ökning av sjukvårdsbetalningar.
b) Kapitalkravet för minskning av sjukvårdsbetalningar.

2. Kapitalkravet för ökning av sjukvårdsbetalningar ska motsvara den minskning i primärkapitalet hos försäkrings- och återförsäkringsföretag som skulle bli följden av följande kombination av omedelbara permanenta ändringar:

a) En ökning på 5 % av de sjukvårdsbetalningar som beaktats vid beräkningen av de försäkringstekniska avsättningarna.
b) En ökning på 1 % av inflationstakten för sjukvårdsbetalningar (uttryckt i procent) som används för beräkning av försäkringstekniska avsättningar.

3. Kapitalkravet för minskningen av sjukvårdsbetalningar ska motsvara den minskning i primärkapitalet hos försäkrings- och återförsäkringsföretag som skulle bli följden av följande kombination av omedelbara permanenta ändringar:

a) En minskning med 5 % av de sjukvårdsbetalningar som beaktats vid beräkningen av de försäkringstekniska avsättningarna.
b) En minskning med 1 % av inflationstakten för sjukvårdsbetalningar (uttryckt i procent) som används för beräkning av försäkringstekniska avsättningar.

Artikel 156 Kapitalkrav för inkomstskydd vid invaliditets- och sjuklighetsrisk

Kapitalkravet för inkomstskydd vid invaliditets- och sjuklighetsrisk ska motsvara den minskning i primärkapitalet hos försäkrings- och återförsäkringsföretag som skulle bli följden av följande kombination av omedelbara permanenta ändringar:

a) En ökning på 35 % av den invaliditet och sjuklighet som används i beräkningen av försäkringstekniska avsättningar för att återspegla invaliditet och sjuklighet under de följande tolv månaderna.

b) En ökning på 25 % av den invaliditet och sjuklighet som används i beräkningen av försäkringstekniska avsättningar för att återspegla invaliditet och sjuklighet under åren efter de följande tolv månaderna.
c) En minskning med 20 % av avvecklingsgraderna vid invaliditet och sjuklighet som används vid beräkningen av försäkringstekniska avsättningar när dessa avvecklingsgrader är lägre än 50 %.
d) En minskning med 20 % av persistensgraderna vid invaliditet och sjuklighet som används vid beräkningen av försäkringstekniska avsättningar när dessa persistensgrader är lika med eller lägre än 50 %.

Artikel 157 Undergruppen för kostnadsrisk vid sjukförsäkring

Kapitalkravet för kostnadsrisk vid sjukförsäkring ska motsvara den minskning i primärkapitalet hos försäkrings- och återförsäkringsföretag som skulle bli följden av följande kombination av omedelbara permanenta ändringar:
a) En ökning på 10 % av de utgifter som beaktats vid beräkningen av de försäkringstekniska avsättningarna.
b) En ökning på 1 % av kostnadsinflationstakten (uttryckt i procent) som används för beräkning av försäkringstekniska avsättningar.

Med beaktande av återförsäkringsförpliktelser ska försäkrings- och återförsäkringsföretag tillämpa dessa ändringar på sina egna kostnader och, i förekommande fall, på kostnaderna för överlåtande företag.

Artikel 158 Undergruppen för omprövningsrisk vid sjukförsäkring

Kapitalkravet för omprövningsrisk vid sjukförsäkring ska motsvara den minskning i primärkapitalet hos försäkrings- och återförsäkringsföretag som skulle bli följden av en omedelbar permanent ökning på 4 % av livränteförmånerna, men enbart för försäkrings- och återförsäkringsförpliktelser i samband med livränta där de ersättningar som ska betalas enligt de underliggande försäkringarna skulle kunna öka till följd av förändringar i inflationen, rättsliga förhållanden eller de försäkrades hälsotillstånd.

Artikel 159 Undergruppen för annullationsrisk vid SLT sjukförsäkring

1. Kapitalkravet för annullationsrisk vid SLT sjukförsäkring som avses i artikel 151.1 f ska vara lika med det största av följande kapitalkrav:
a) Kapitalkravet för risken för en permanent ökning av andelen annullationer vid SLT sjukförsäkringar.
b) Kapitalkravet för risken för en permanent minskning av andelen annullationer vid SLT sjukförsäkringar.
c) Kapitalkravet för massannullationsrisk vid SLT sjukförsäkring.

2. Kapitalkravet för risken för en permanent ökning av andelen annullationer vid SLT sjukförsäkringar ska motsvara den minskning i primärkapitalet hos försäkrings- och återförsäkringsföretag som skulle bli följden av en omedelbar permanent ökning på 50 % av utnyttjandegraden för de relevanta optioner som fastställs i punkterna 4 och 5. Trots detta ska den ökade andelen utnyttjade optioner inte överstiga 100 %, och ökningen av andelen utnyttjade optioner får endast tillämpas på de relevanta optioner för vilka utövandet skulle leda till en ökning av de försäkringstekniska avsättningarna utan riskmarginal.

3. Kapitalkravet för risken för en permanent minskning av andelen annullationer vid SLT sjukförsäkringar ska motsvara den minskning i primärkapitalet hos försäkrings och återförsäkringsföretag som skulle bli följden av en omedelbar permanent minskning med 50 % av utnyttjandet av de relevanta optioner som fastställs i punkterna 4 och 5. Trots detta får minskningen av andelen utnyttjade optioner inte överstiga 20 procentenheter och minskningen av andelen utnyttjade optioner får endast tillämpas på de relevanta optioner för vilka utövandet av optionen skulle leda till en minskning av de försäkringstekniska avsättningarna utan riskmarginalen.

4. Följande alternativ ska vara relevanta för de ändamål som avses i punkterna 2 och 3:

a) Alla rättsliga eller avtalsmässiga rättigheter för försäkringstagarna att helt eller delvis häva, återköpa, minska, begränsa eller upphäva försäkringsskydd eller tillåta att försäkringen upphör att gälla.

b) Alla rättsliga eller avtalsmässiga rättigheter för försäkringstagarna att helt eller delvis införa, förnya, öka, förlänga eller återuppta försäkrings- eller återförsäkringsskydd.

Vid tillämpning av led b ska förändringen av andelen utnyttjade optioner som avses i punkterna 2 och 3 tillämpas på den andel som återspeglar att den relevanta optionen inte utnyttjats.

5. När det gäller återförsäkringsavtal ska följande alternativ vara relevanta för de ändamål som avses i punkterna 2 och 3:

a) De rättigheter som avses i punkt 4 hos försäkringstagarna i återförsäkringsavtalen.

b) De rättigheter som avses i punkt 4 hos försäkringstagarna i de försäkringsavtal som ligger till grund för återförsäkringsavtalen.

c) Rätten för den potentiella försäkringstagaren att inte ingå sådana försäkrings eller återförsäkringsavtal om återförsäkringsavtalet täcker försäkrings- eller återförsäkringsavtal som ska tecknas i framtiden.

6. Kapitalkravet för massannullationsrisk vid SLT sjukförsäkring ska motsvara den minskning i primärkapitalet hos försäkrings- och återförsäkringsföretag som skulle bli följden av en kombination av följande omedelbara händelser:

a) Återköp av 40 % av försäkringarna för vilka ett återköp skulle leda till en ökning av de försäkringstekniska avsättningarna utan riskmarginalen.

b) Den minskning med 40 % av antalet framtida försäkrings- eller återförsäkringsavtal som används vid beräkningen av de försäkringstekniska avsättningarna om återförsäkringsavtalet täcker försäkrings- eller återförsäkringsavtal som ska tecknas i framtiden.

De händelser som avses i första stycket ska tillämpas på ett enhetligt sätt på alla berörda försäkrings- och återförsäkringsavtal. I förhållande till återförsäkringsavtal ska den händelse som avses i led a tillämpas på de underliggande försäkringsavtalen.

Vid fastställandet av förlust i primärkapitalet hos ett försäkrings- eller återförsäkringsföretag i det fall som avses i led a ska företaget basera beräkningen på typen av återköp som mest negativt påverkar primärkapitalet hos företaget per enskild försäkring.

7. Om det som är störst av kapitalkraven i punkt 1 a, b och c i denna artikel och det största motsvarande kapitalkrav som beräknas i enlighet med artikel 206.2 i denna förordning inte baseras på samma scenario ska kapitalkravet för annullationsrisk som avses i artikel 105.3 f i direktiv 2009/138/EG vara det kapitalkrav som avses i punkt 1 a, b eller c i denna artikel för vilket det underliggande scenariot leder till det största motsvarande kapitalkravet, beräknat i enlighet med artikel 206.2 i denna förordning.

Artikel 160 Undergruppen katastrofrisk vid sjukförsäkring

1. Kapitalkravet för undergruppen katastrofrisk vid sjukförsäkring ska beräknas enligt följande formel:

$$SCR_{healthCAT} = \sqrt{SCR_{ma}^2 + SCR_{ac}^2 + SCR_p^2}$$

där

a) SCR_{ma} betecknar kapitalkravet för undergruppen massolycksrisk,

b) SCR_{ac} betecknar kapitalkravet för undergruppen för koncentration av olycksrisk,

c) SCR_p betecknar kapitalkravet för undergruppen för pandemirisk.

2. Försäkrings- och återförsäkringsföretag ska tillämpa

a) undergruppen för massolycksrisk på sjukförsäkrings- och sjukåterförsäkringförpliktelser som inte är försäkrings- och återförsäkringsförpliktelser avseende trygghetsförsäkring vid arbetsskada,

b) undergruppen för koncentration av olycksrisk på försäkrings- och återförsäkringsförpliktelserna avseende trygghetsförsäkring vid arbetsskada och på försäkrings- och återförsäkringsförpliktelser som avser gruppinkomstskydd,

c) undergruppen för pandemirisk vid sjukförsäkrings- och sjukåterförsäkringsförpliktelser som inte är försäkrings- och återförsäkringsförpliktelser avseende trygghetsförsäkring vid arbetsskada.

Artikel 161 Undergruppen för massolycksrisk

1. Kapitalkravet för undergruppen massolycksrisk ska beräknas enligt följande formel:

$$SCR_{ma} = \sqrt{\sum_{s} SCR^{2}_{(ma,s)}}$$

där

a) summan omfattar alla länder som anges i bilaga XVI,

b) $SCR_{(ma,s)}$ betecknar kapitalkravet för massolycksrisk i land *s*.

2. För alla länder som anges i bilaga XVI ska kapitalkravet för massolycksrisk för ett visst land s motsvara den minskning i kapitalbasen hos försäkrings- och återförsäkringsföretag som skulle bli följden av en omedelbar förlust av ett belopp som utan avdrag för belopp som kan återkrävas enligt återförsäkringsavtal och från specialföretag ska beräknas enligt följande formel:

$$L_{(ma,s)} = r_s \cdot \sum_{e} x_e \cdot E_{(e,s)}$$

där

a) r_s betecknar andelen personer som påverkas av massolyckan i land *s* som anges i bilaga XVI,

b) summan omfattar de typer av händelser *e* som framgår av bilaga XVI,

c) x_e betecknar andelen personer som ska erhålla ersättning för händelse av typ *e* som resultat av den olycka som anges i bilaga XVI,

d) $E_{(e,s)}$ betecknar det totala värdet av ersättningar som betalas ut av försäkrings- och återförsäkringsföretag för händelse av typ *e* i land *s*.

3. För alla typer av händelser som fastställs i bilaga XVI och alla länder som anges i bilaga XVI ska det försäkrade beloppet för ett försäkrings- eller återförsäkringsföretag för en viss händelsetyp e i ett visst land s beräknas enligt följande formel:

$$E_{(e,s)} = \sum_{i} SI_{(e,i)}$$

där

a) summan omfattar alla försäkrade personer i hos försäkrings- eller återförsäkringsföretaget som är försäkrade mot händelsetyp *e* och som är invånare i land *s*,

b) $SI_{(e,i)}$ betecknar värdet av de ersättningar som ska betalas av försäkrings- eller återförsäkringsföretaget för den försäkrade personen i vid en händelse av typ *e*.

Värdet av ersättningarna ska vara försäkringsbeloppet eller i de fall försäkringsavtalet ger återkommande utbetalning av förmåner den bästa skattningen av betalningarna vid en händelse av typ *e*. Där ersättningarna av en försäkring är beroende av arten eller omfattningen av den skada som härrör från händelse e, ska beräkningen av ersättningarnas storlek grundas på största möjliga nytta som kan erhållas inom ramen för försäkringen och som överensstämmer med händelsen. För försäkrings- och återförsäkringsförplik-

telser som avser sjukvårdskostnader ska värdet av ersättningarna baseras på en uppskattning av de genomsnittliga belopp som betalas vid händelse *e*, under förutsättning att den försäkrade personen är funktionshindrad för den löptid som anges och med hänsyn till de särskilda garantier som åtagandena omfattar.

4. Om artikel 88 efterlevs får försäkrings- eller återförsäkringsföretag beräkna värdet av förmåner som betalas ut till sådan försäkrad person som avses i punkt 3 grundat på homogena riskgrupper, förutsatt att grupperingen av försäkringsavtal uppfyller kraven i artikel 35.

Artikel 162 Undergruppen för koncentration av olycksrisk

1. Kapitalkravet för undergruppen koncentration av olycksrisk ska beräknas enligt följande formel:

$$SCR_{ac} = \sqrt{\sum_{c} SCR^2_{(ac,c)}}$$

där

a) summan omfattar alla länder *c*,

b) $SCR_{(ac,c)}$ betecknar kapitalkravet för koncentration av olycksrisk för land *c*.

2. För alla länder ska kapitalkravet för koncentration av olycksrisk för ett visst land c motsvara den minskning i försäkrings- och återförsäkringsföretagets kapitalbas som skulle bli följden av en omedelbar förlust av ett belopp som utan avdrag för belopp som kan återkrävas enligt återförsäkringsavtal och från specialföretag ska beräknas enligt följande formel:

$$L_{(ac,c)} = C_c \cdot \sum_{e} x_e \cdot CE_{(e,c)}$$

där

a) C_c betecknar den största koncentrationen av olycksrisk för försäkrings- och återförsäkringsföretag i land *c*,

b) summan omfattar de typer av händelser *e* som framgår av bilaga XVI,

c) x_e betecknar andelen personer som ska erhålla ersättning för händelse av typ *e* som resultat av den olycka som anges i bilaga XVI,

d) $CE_{(e,c)}$ betecknar det genomsnittliga värdet för ersättningarna som ska betalas av försäkrings- eller återförsäkringsföretag för händelse av typ *e* för den största koncentrationen av olycksrisk i land *c*.

3. För alla länder ska den största koncentrationen av olycksrisk för ett försäkrings- eller återförsäkringsföretag i ett land c vara lika med det största antalet personer för vilka följande villkor är uppfyllda:

a) Försäkrings- eller återförsäkringsföretaget har en försäkrings- eller återförsäkringsförpliktelse avseende trygghetsförsäkring vid arbetsskada eller en försäkrings- eller återförsäkringsförpliktelse som avser gruppinkomstskydd för var och en av dessa personer.

b) Förpliktelserna avseende var och en av personerna omfattar åtminstone någon av de händelser som anges i bilaga XVI.

c) Personerna arbetar i samma byggnad som är belägen i land *c*.

4. För alla typer av händelser och länder ska det genomsnittliga försäkringsbeloppet för ett försäkrings- eller återförsäkringsföretag för händelse av typ e för den största koncentrationen av olycksrisk i land c beräknas enligt följande formel:

$$CE_{(e,c)} = \frac{1}{N_e} \sum_{i=1}^{N_e} SI_{(e,i)}$$

där

a) N_e betecknar antalet försäkrade personer hos försäkrings- eller återförsäkringsföretaget som är försäkrade mot händelser av typ *e* och som hör till den största koncentrationen av olycksrisk för försäkrings- eller återförsäkringsföretaget i land *c*,

b) summan omfattar alla försäkrade personer som avses i led a,

c) $SI_{(e,i)}$ betecknar värdet av de ersättningar som ska betalas av försäkrings- eller återförsäkringsföretaget för den försäkrade personen i vid en händelse av typ *e*.

Värdet av ersättningarna som avses i led c ska vara försäkringsbeloppet eller i de fall försäkringsavtalet ger återkommande utbetalning av förmåner den bästa skattningen av de betalade ersättningarna vid en händelse av typ *e*. Där ersättningarna av en försäkring är beroende av arten eller omfattningen av den skada som härrör från händelse *e* ska beräkningen av ersättningarnas storlek grundas på största möjliga nytta som kan erhållas inom ramen för försäkringen och som överensstämmer med händelsen. För försäkrings- och återförsäkringsförpliktelser som avser sjukvårdskostnader ska värdet av ersättningarna baseras på en uppskattning av de genomsnittliga belopp som utbetalas vid händelse e, under förutsättning att den försäkrade personen är funktionshindrad för den löptid som anges och med hänsyn till de särskilda garantier som förpliktelserna omfattar.

5. Om artikel 88 efterlevs får försäkrings- eller återförsäkringsföretag beräkna värdet av ersättningar som betalas ut till varje försäkrad person som avses i punkt 4 grundat på homogena riskgrupper, förutsatt att grupperingen av försäkringsavtal uppfyller kraven i artikel 35.

Artikel 163 Undergruppen för pandemirisk

1. Kapitalkravet för undergruppen för pandemirisk ska motsvara den minskning i primärkapitalet hos försäkrings- och återförsäkringsföretag som skulle bli följden av en omedelbar förlust av ett belopp som utan avdrag för belopp som kan återkrävas enligt återförsäkringsavtal och från specialföretag uppgår till följande:

$$L_p = 0{,}000075 \cdot E + 0{,}4 \cdot \sum_c N_c \cdot M_c$$

där

a) *E* betecknar försäkrings- och återförsäkringsföretagens inkomstskydd vid pandemiexponering,

b) summan omfattar alla länder *c*,

c) N_c betecknar antalet försäkrade personer för försäkrings- och återförsäkringsföretag som uppfyller följande villkor:

   i De försäkrade personerna är invånare i land *c*.

   ii De försäkrade omfattas av försäkrings- eller återförsäkringsförpliktelser avseende sjukvårdskostnader förutom försäkrings- eller återförsäkringsförpliktelser avseende trygghetsförsäkring vid arbetsskada som täcker sjukvårdskostnader som följd av en smittsam sjukdom.

d) M_c betecknar det förväntade genomsnittliga belopp som ska utbetalas av försäkrings- eller återförsäkringsföretag per försäkrad person i land *c* vid en eventuell pandemi.

2. Inkomstskyddet vid pandemiexponering för ett försäkrings- eller återförsäkringsföretag ska beräknas enligt följande formel:

$$E = \sum_i E_i$$

där

a) summan omfattar alla försäkrade personer i som omfattas av försäkrings- eller återförsäkringsförpliktelser avseende inkomstskydd förutom försäkrings- och återförsäkringsförpliktelser avseende trygghetsförsäkring vid arbetsskada,

b) E_i betecknar värdet av de ersättningar som ska utbetalas av försäkrings- eller återförsäkringsföretaget för den försäkrade personen *i* vid en permanent arbetsoförmåga som orsakas av en smittsam sjukdom. Värdet av förmånerna ska vara försäkringsbeloppet eller om avtalet innehåller återkommande utbetalning av ersättningar den bästa skattningen av betalningarna under förutsättning att den försäkrade personen är permanent arbetsoförmögen och inte kommer att återhämta sig.

3. För alla länder ska det förväntade genomsnittliga belopp som ska betalas av försäkrings- eller återförsäkringsföretagen per försäkrad i ett visst land *c* i händelse av en pandemi beräknas enligt följande formel:

$$M_c = \sum_h H_h \cdot CH_{(h,c)}$$

där

a) summan omfattar de typer av hälso- och sjukvård *h* som anges i bilaga XVI,
b) H_h betecknar andelen försäkrade personer med kliniska symtom som utnyttjar hälso- eller sjukvård *h* som anges i bilaga XVI,
c) $CH_{(h,c)}$ betecknar den bästa skattningen av de summor som försäkrings- och återförsäkringsföretag ska betala för en försäkrad i land *c* i samband med försäkrings- eller återförsäkringsförpliktelser avseende sjukvårdskostnader, förutom försäkrings- eller återförsäkringsförpliktelser avseende trygghetsförsäkring vid arbetsskada, avseende arbetstagares utnyttjande av hälso- och sjukvård *h* i händelse av en pandemi.

Avsnitt 5 Marknadsriskmodul

Underavsnitt 1 Korrelationskoefficienter

Artikel 164

1. Marknadsriskmodulen ska bestå av följande undergrupper:

a) Undergruppen ränterisk i led a i artikel 105.5 andra stycket i direktiv 2009/138/EG.
b) Undergruppen aktiekursrisk i led b i artikel 105.5 andra stycket i direktiv 2009/138/EG.
c) Undergruppen fastighetsrisk i led c i artikel 105.5 andra stycket i direktiv 2009/138/EG.
d) Undergruppen spreadrisk i led d i artikel 105.5 andra stycket i direktiv 2009/138/EG.
e) Undergruppen valutarisk i led e i artikel 105.5 andra stycket i direktiv 2009/138/EG.
f) Undergruppen för marknadsriskkoncentrationer i led f i artikel 105.5 andra stycket i direktiv 2009/138/EG.

2. Kapitalkravet för marknadsrisk som avses i artikel 105.5 i direktiv 2009/138/EG ska beräknas enligt följande formel:

$$SCR_{market} = \sqrt{\sum_{i,j} Corr_{(i,j)} \cdot SCR_i \cdot SCR_j}$$

där

a) summan omfattar alla tänkbara kombinationer (*i,j*) av undergrupper i marknadsriskmodulen,
b) $Corr_{(i,j)}$ betecknar korrelationskoefficienten för marknadsrisken för undergrupperna *i* och *j*,
c) SCR_i och SCR_j betecknar kapitalkraven för undergrupperna *i* och *j*.

3. Den korrelationskoefficient $Corr_{(i,j)}$ som anges i punkt 2 ska motsvara den post som anges i rad *i* och i kolumn *j* i följande korrelationsmatris:

i \ *j*	Ränta	Aktier	Fastighet	Spread	Kon-centration	Valuta
Ränta	1	A	A	A	0	0,25
Aktier	A	1	0,75	0,25	0,25	0,25
Fastighet	A	0,75	1	0,5	0	0,25
Spread	A	0,75	0,5	1	0	0,25
Koncentration	0	0	0	0	1	0
Valuta	0,25	0,25	0,25	0,25	0	1

Parametern A ska vara lika med 0 om kapitalkravet för ränterisk som anges i artikel 165 är det kapitalkrav som avses i led a i den artikeln. I alla andra fall ska parametern A vara lika med 0,5.

Underavsnitt 1a Godkända infrastrukturinvesteringar

Artikel 164a Godkända infrastrukturinvesteringar

1. Vid tillämpningen av denna förordning ska godkända infrastrukturinvesteringar omfatta investeringar i en infrastrukturprojektenhet som uppfyller följande kriterier:

a) Infrastrukturprojektenheten kan uppfylla sina finansiella skyldigheter under varaktiga stressnivåer som är relevanta för projektrisken.

b) De kassaflöden som infrastrukturprojektenheten genererar åt sina kreditgivare och aktieinvesterare är förutsägbara.

c) Infrastrukturtillgångarna och infrastrukturprojektenheten regleras av en avtalsram som ger kreditgivare och aktieinvesterare en hög skyddsnivå, inklusive följande:

   a) Om infrastrukturprojektenhetens intäkter inte kommer från betalningar från ett stort antal användare, ska avtalsramen innefatta avsättningar som effektivt skyddar kreditgivare och aktieinvesterare mot förluster till följd av att projektet avbryts av den part som har gått med på att köpa varor och tjänster från infrastrukturprojektenheten.

   b) Infrastrukturprojektenheten har tillräckliga reservfonder eller andra finansiella arrangemang för att täcka projektets reserver för oförutsedda utgifter och krav på rörelsekapital.

   Om investeringarna görs i form av obligationer eller lån, ska avtalsramen också omfatta följande:

   i Kreditgivarna har säkerhet i den utsträckning som är tillåten enligt tillämplig lag i alla tillgångar och avtal som krävs för att driva projektet.

   ii Eget kapital ställs som säkerhet till kreditgivarna så att de har möjlighet att ta kontroll över infrastrukturprojektenheten före fallissemang.

   iii Användningen av nettokassaflöden från den löpande verksamheten efter obligatoriska betalningar från projektet i andra syften än att betala skulder är begränsad.

   iv Avtalsmässiga begränsningar av infrastrukturprojektenhetens förmåga att utföra verksamhet som kan skada kreditgivarna, inklusive att nya skulder inte kan utfärdas utan de befintliga kreditgivarnas medgivande.

d) Om investeringarna görs i form av obligationer eller lån, kan försäkrings- eller återförsäkringsföretaget visa för tillsynsmyndigheten att det kan hålla investeringen till förfall.

e) Om investeringarna görs i form av obligationer för vilka det inte finns en kreditvärdering av ett utsett externt ratinginstitut, är investeringsinstrumentet prioriterat före alla andra fordringar förutom lagstadgade fordringar och fordringar från motparter för derivat.

f) Om investeringarna görs i form av aktier, eller obligationer eller lån för vilka det inte finns en kreditvärdering av ett utsett externt ratinginstitut, ska följande kriterier vara uppfyllda:
   i Infrastrukturtillgångar och infrastrukturprojektenheter finnas i länder som är medlemmar i EES eller OECD.
   ii Om infrastrukturprojektenheten är i konstruktionsfasen ska följande kriterier vara uppfyllda av aktieinvesteraren, eller om det finns mer än en aktieinvesterare, ska följande kriterier vara uppfyllda av en grupp av aktieinvesterare tillsammans:
      – Aktieinvesterarna har en bakgrund där de framgångsrikt har övervakat infrastrukturprojekt och har relevant sakkunskap.
      – Aktieinvesterarna har låg risk för fallissemang, eller det finns låg risk för att infrastrukturprojektenheten drabbas av betydande förluster till följd av fallissemang för aktieinvesterarna.
      – Aktieinvesterarna har incitament att skydda investerarnas intressen.
   iii Infrastrukturprojektenheten har inrättat garantier för att säkerställa att projektet slutförs enligt den överenskomna specifikationen, budgeten eller det överenskomna slutdatumet.
   iv Om driftsriskerna är betydande, är de korrekt hanterade.
   v Infrastrukturprojektenheten använder testad teknik och design.
   vi Infrastrukturprojektenhetens kapitalstruktur gör att den kan betala sina skulder.
   vii Infrastrukturprojektenhetens refinansieringsrisk är låg.
   viii Infrastrukturprojektenheten använder derivat enbart av riskreduceringsskäl.
   Förordning (EU) 2016/467

2. Vid tillämpningen av punkt 1 b ska de kassaflöden som genereras åt kreditgivarna och aktieinvesterarna inte anses vara förutsägbara om inte allt utom en försumbar del av intäkterna uppfyller följande krav:

a) Ett av följande kriterier är uppfyllt:
   i Intäkterna är tillgänglighetsbaserade.
   ii Intäkterna omfattas av en avkastningsreglering.
   iii Intäkterna omfattas av ett take-or-pay-avtal.
   iv Nivån på produktionen eller användningen och prisnivån ska var och en för sig uppfylla följande kriterier:
      – De ska vara reglerade.
      – De ska vara fastställda i avtal.
      – De ska vara tillräckligt förutsägbara på grund av låg efterfrågerisk.
b) Om infrastrukturprojektenhetens intäkter inte kommer från betalningar från ett stort antal användare, ska den part som gått med på att köpa de varor eller tjänster som infrastrukturprojektenheten tillhandahåller vara något av följande:
   i En enhet som räknas upp i artikel 180.2 i den här förordningen.
   ii Ett regionalt eller lokalt självstyrelseorgan som räknas upp i den förordning som antagits i enlighet med artikel 109a.2 a i direktiv 2009/138/EG.
   iii En enhet med en värdering av ett externt ratinginstitut med ett kreditkvalitetssteg på minst 3.
   iv En enhet som är utbytbar utan en betydande ändring av nivån på och tidpunkten för intäkterna. *Förordning (EU) 2016/467*

Underavsnitt 2 Undergruppen för ränterisk

Artikel 165 Allmänna bestämmelser

1. Kapitalkravet för ränterisk som avses i led a i artikel 105.5 andra stycket i direktiv 2009/138/EG ska vara lika med det som är störst av följande:

a) Summan för samtliga valutor av kapitalkraven för risken för en ökning i de durationsberoende räntesatser som anges i artikel 166 i denna förordning.
b) Summan för samtliga valutor av kapitalkraven för risken för en minskning i de durationsberoende räntesatser som anges i artikel 167 i denna förordning.

2. Om det största av de kapitalkrav som avses i punkt 1 a och b och det största motsvarande kapitalkrav som beräknas i enlighet med artikel 206.2 inte baseras på samma scenario ska kapitalkravet för ränterisk vara det kapitalkrav som avses i punkt 1 a eller b för vilket det underliggande scenariot leder till det största motsvarande kapitalkravet, beräknat i enlighet med artikel 206.2.

Artikel 166 Ökning i de durationsberoende räntesatserna

1. Kapitalkravet för risken för en ökning i de durationsberoende räntesatserna för en viss valuta ska motsvara den minskning i primärkapitalet som skulle bli följden av en omedelbar ökning av de grundläggande riskfria räntesatserna för denna valuta vid olika löptider i enlighet med följande tabell:

Löptid (i år)	Ökning
1	70 %
2	70 %
3	64 %
4	59 %
5	55 %
6	52 %
7	49 %
8	47 %
9	44 %
10	42 %
11	39 %
12	37 %
13	35 %
14	34 %
15	33 %
16	31 %
17	30 %
18	29 %
19	27 %
20	26 %
90	20 %

För löptider som inte anges i tabellen ovan ska ökningen beräknas genom linjär interpolering. För löptider kortare än 1 år ska ökningen vara 70 %. För löptider längre än 90 år ska ökningen vara 20 %.

2. Under alla förhållanden ska en ökning av de grundläggande riskfria räntesatserna vid varje löptid vara minst en procentenhet.

3. Effekten av en ökning av durationen för de grundläggande riskfria räntesatserna på värdet av ägarintressen enligt definitionen i artikel 92.2 i direktiv 2009/138/EG i finansinstitut och kreditinstitut ska endast beaktas enligt värdet av de andelar som inte dras av från kapitalbasen i enlighet med artikel 68 i denna förordning. Den del som dras av från kapitalbasen ska enbart beaktas i den utsträckning som en sådan påverkan ökar primärkapitalet.

Artikel 167 Minskning av de durationsberoende räntesatserna

1. Kapitalkravet för risken för en minskning av de durationsberoende räntesatserna för en viss valuta ska motsvara den minskning i primärkapitalet som skulle bli följden av en omedelbar minskning av de grundläggande riskfria räntesatserna för denna valuta vid olika löptider i enlighet med följande tabell:

Löptid (i år)	Ökning
1	75 %
2	65 %
3	56 %
4	50 %
5	46 %
6	42 %
7	39 %
8	36 %
9	33 %
10	31 %
11	30 %
12	29 %
13	28 %
14	28 %
15	27 %
16	28 %
17	28 %
18	28 %
19	29 %
20	29 %
90	20 %

För löptider som inte anges i tabellen ovan ska minskningen beräknas genom linjär interpolering. För löptider kortare än 1 år ska minskningen vara 75 %. För löptider längre än 90 år ska minskningen vara 20 %.

2. Genom undantag från punkt 1 ska minskningen vara noll för negativa grundläggande riskfria räntesatser.

3. Effekten av en minskning av durationen för de grundläggande riskfria räntesatserna på värdet av ägarintressen enligt definitionen i artikel 92.2 i direktiv 2009/138/EG i finansinstitut och kreditinstitut ska endast beaktas på värdet av de andelar som inte dras av från kapitalbasen i enlighet med artikel 68 i denna förordning. Den del som dras av från kapitalbasen ska enbart beaktas i den utsträckning som en sådan påverkan ökar primärkapitalet.

Underavsnitt 3 Undergruppen för aktiekursrisker

Artikel 168 Allmänna bestämmelser

1. Undergruppen för aktiekursrisk som avses i artikel 105.5 andra stycket b i direktiv 2009/138/EG ska inbegripa en riskundergrupp för typ 1-aktier, en riskundergrupp för typ 2-aktier och en riskundergrupp för godkända infrastrukturaktier. *Förordning (EU) 2016/467*

2. Typ 1-aktier ska omfatta aktier som noteras på reglerade marknader i de länder som är medlemmar i Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) eller Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (OECD) eller som handlas på sådana multilaterala handelsplattformar som avses i artikel 4.1.22 i direktiv 2014/65/EU och vars säte eller huvudkontor finns i en EU-medlemsstat. *Förordning (EU) 2016/467*

3. Typ 2-aktier ska omfatta andra aktier än de som anges i punkt 2, råvaror och andra alternativa investeringar. De ska också omfatta alla andra tillgångar som inte omfattas av undergruppen för ränterisk, undergruppen för fastighetsrisk eller undergruppen för spreadrisk, inbegripet tillgångar och indirekta exponeringar som avses i artikel 84.1 och 84.2 om en genomlysningsmetod inte är möjlig och försäkrings- eller återförsäkringsföretaget inte utnyttjar bestämmelserna i artikel 84.3. *Förordning (EU) 2016/467*

3a. Godkända infrastrukturaktier ska omfatta aktieinvesteringar i infrastrukturprojektenheter som uppfyller kriterierna i artikel 164a. *Förordning (EU) 2016/467*

4. Kapitalkravet för aktiekursrisk ska beräknas enligt följande formel:

$$SCR_{equity} = \sqrt{SCR^2_{type1equities} + 2 \cdot 0{,}75 \cdot SCR_{type1equities} \cdot (SCR_{type2equities} + SCR_{quinf}) + (SCR_{type2equities} + SCR_{quinf})^2}$$

där

a) $SCR_{type\ 1\ equities}$ betecknar kapitalkravet för typ 1-aktier
b) $SCR_{type\ 2\ equities}$ betecknar kapitalkravet för typ 2-aktier
c) SCR_{quinf} betecknar kapitalkravet för godkända infrastrukturaktier.
Förordning (EU) 2016/467

5. Effekten av den omedelbara minskning som anges i artiklarna 169 och 170 på värdet av ägarintressen som avses i artikel 92.2 i direktiv 2009/138/EG i finansinstitut och kreditinstitut ska endast beaktas för värdet av de andelar som inte dras av från kapitalbasen i enlighet med artikel 68 i denna förordning.

6. Följande aktier ska alltid betraktas som typ 1-aktier:

a) Andra aktier än godkända infrastrukturaktier, som innehas i företag för kollektiva investeringar som är godkända europeiska fonder för socialt företagande enligt artikel 3 b i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 346/2013, om genomlysningsmetoden som anges i artikel 84 i denna förordning är möjlig för alla exponeringar inom företaget för kollektiva investeringar, eller andelar eller aktier i dessa fonder där genomlysningsmetoden inte är möjlig för alla exponeringar inom företaget för kollektiva investeringar.
b) Andra aktier än godkända infrastrukturaktier, som innehas i företag för kollektiva investeringar som är godkända riskkapitalfonder enligt artikel 3 b i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 345/2013, om genomlysningsmetoden som anges i artikel 84 i denna förordning är möjlig för alla exponeringar inom företaget med kollektiva investeringar, eller andelar eller aktier i dessa fonder där genomlysningsmetoden inte är möjlig för alla exponeringar inom företaget för kollektiva investeringar.
c) När det gäller slutna alternativa investeringsfonder och alternativa investeringsfonder utan hävstång som är etablerade inom unionen eller, om de inte är etablerade i unionen, som marknadsförs i unionen enligt artiklarna 35 eller 40 i direktiv 2011/61/EU:
    i Andra aktier än godkända infrastrukturaktier, som innehas i sådana fonder där genomlysningsmetoden som anges i artikel 84 i denna förordning är möjlig för alla exponeringar inom den alternativa investeringsfonden.
    ii Aktier eller andelar som innehas i sådana fonder där genomlysningsmetoden som anges i artikel 84 inte är möjlig för alla exponeringar inom den alternativa investeringsfonden.

d) Andra aktier än godkända infrastrukturaktier som innehas i företag för kollektiva investeringar som är godkända europeiska långsiktiga investeringsfonder enligt förordning (EU) 2015/760, om genomlysningsmetoden som anges i artikel 84 i denna förordning är möjlig för alla exponeringar inom företaget för kollektiva investeringar, eller andelar eller aktier i dessa fonder där genomlysningsmetoden inte är möjlig för alla exponeringar inom företaget för kollektiva investeringar. *Förordning (EU) 2016/467*

Artikel 169 Undergruppen för standardaktiekursrisk

1. Kapitalkravet för typ 1-aktier som avses i artikel 168 i denna förordning ska motsvara den förlust i primärkapitalet som skulle bli följden av följande omedelbara nedgångar:

a) En omedelbar nedgång som motsvarar 22 % av värdet av typ 1-aktieinvesteringar i anknutna företag i den mening som avses i artikel 212.1 b och 212.2 i direktiv 2009/138/EG, om dessa investeringar är av strategisk natur.
b) En omedelbar nedgång som motsvarar summan av 39 % och den symmetriska justering som anges i artikel 172 i denna förordning i värdet av typ 1-aktier, förutom de som avses i led a.

2. Kapitalkravet för typ 2-aktier som avses i artikel 168 i denna förordning ska motsvara den förlust i primärkapitalet som skulle bli följden av följande omedelbara nedgångar:

a) En omedelbar nedgång som motsvarar 22 % av värdet av typ 2-aktieinvesteringar i anknutna företag i den mening som avses i artikel 212.1 b och 212.2 i direktiv 2009/138/EG, om dessa investeringar är av strategisk natur.
b) En omedelbar nedgång som motsvarar summan av 49 % och den symmetriska justering som anges i artikel 172, i värdet av typ 2-aktier, förutom de som avses i led a.

3. Kapitalkravet för godkända infrastrukturaktier som avses i artikel 168 i denna förordning ska motsvara den förlust i primärkapitalet som skulle bli följden av följande omedelbara nedgångar:

a) En omedelbar nedgång som motsvarar 22 % av värdet av godkända infrastrukturaktieinvesteringar i anknutna företag i den mening som avses i artikel 212.1 b och 212.2 i direktiv 2009/138/EG, om dessa investeringar är av strategisk natur.
b) En omedelbar nedgång som motsvarar summan av 30 % och 77 % av den symmetriska justering som anges i artikel 172 i denna förordning, i värdet av godkända infrastrukturaktier, förutom de som avses i led a. *Förordning (EU) 2016/467*

Artikel 170 Undergruppen för durationsbaserad aktiekursrisk

1. Om ett försäkrings- eller återförsäkringsföretag har fått tillsynsmyndighetens godkännande för att tillämpa bestämmelserna i artikel 304 i direktiv 2009/138/EG ska kapitalkravet för typ 1-aktier motsvara den förlust i primärkapitalet som skulle bli följden av följande omedelbara värdeminskningar:

a) 22 % av värdet av typ 1-aktier som hänför sig till sådan verksamhet som avses i artikel 304.1 i i direktiv 2009/138/EG,
b) 22 % av värdet av typ 1-aktieinvesteringar i anknutna företag i den mening som avses i artikel 212.1 b och 212.2 i direktiv 2009/138/EG, om dessa investeringar är av strategisk natur,
c) En omedelbar nedgång som motsvarar 39 % och den symmetriska justering som anges i artikel 172 i denna förordning, i värdet av typ 1-aktier, förutom de som avses i leden a och b.

2. Om ett försäkrings- eller återförsäkringsföretag har fått tillsynsmyndighetens godkännande för att tillämpa bestämmelserna i artikel 304 i direktiv 2009/138/EG ska kapitalkravet för typ 2-aktier motsvara den förlust i primärkapitalet som skulle bli följden av en omedelbar värdeminskning motsvarande

a) 22 % av värdet av typ 2-aktier som hänför sig till sådan verksamhet som avses i artikel 304.1 i i direktiv 2009/138/EG,

b) 22 % av värdet av typ 2-aktieinvesteringar i anknutna företag i den mening som avses i artikel 212.1 b och 212.2 i direktiv 2009/138/EG, om dessa investeringar är av strategisk natur,
c) 49 % och den symmetriska justering som anges i artikel 172 i denna förordning, i värdet av typ 2-aktier, förutom de som avses i leden a och b.

3. Om ett försäkrings- eller återförsäkringsföretag har fått tillsynsmyndighetens godkännande för att tillämpa bestämmelserna i artikel 304 i direktiv 2009/138/EG ska kapitalkravet för godkända infrastrukturaktier motsvara den förlust i primärkapitalet som skulle bli följden av följande omedelbara värdeminskningar:
a) 22 % av värdet av godkända infrastrukturaktier som hänför sig till sådan verksamhet som avses i artikel 304.1 i i direktiv 2009/138/EG.
b) 22 % av värdet av godkända infrastrukturaktieinvesteringar i anknutna företag i den mening som avses i artikel 212.1 b och 212.2 i direktiv 2009/138/EG, om dessa investeringar är av strategisk natur.
c) Summan av 30 % och 77 % av den symmetriska justering som anges i artikel 172 i denna förordning, i värdet av godkända infrastrukturaktier, förutom de som avses i led a eller b. *Förordning (EU) 2016/467*

Artikel 171 Strategiska aktieinvesteringar

För de ändamål som avses i artikel 169.1 a, 169.2 a och 169.3 a och i artikel 170.1 b, 170.2 b och 170.3 b ska aktieinvesteringar av strategisk natur betyda aktieinvesteringar för vilka försäkrings- eller återförsäkringsföretaget med ägarintresse visar följande:
a) Att värdet av aktieinvesteringen troligen är mycket mindre volatil under de närmaste tolv månaderna än värdet av andra aktier under samma period till följd av både typen av investering och det inflytande som utövas av företaget med ägarintresse i det anknutna företaget.
b) Att investeringen är strategisk med beaktande av alla relevanta faktorer, inklusive
   i förekomsten av en tydlig avgörande strategi för att behålla ägarintresset under lång tid,
   ii att den strategi som avses i led a överensstämmer med de viktigaste styrdokumenten som styr eller begränsar företagets åtgärder,
   iii det deltagande företagets förmåga att behålla ägarintresset i det anknutna företaget,
   iv förekomsten av en varaktig förbindelse,
   v att strategin överensstämmer med de viktigaste styrdokumenten som styr eller begränsar gruppens åtgärder om försäkrings- eller återförsäkringsföretaget med ägarintresse ingår i en grupp. *Förordning (EU) 2016/467*

Artikel 172 Symmetrisk justering av kapitalkravet för aktier

1. Det aktieindex som avses i artikel 106.2 i direktiv 2009/138/EG ska uppfylla följande krav:
a) Aktieindexet mäter marknadspriset för en diversifierad portfölj med aktier som är representativ för den typ av aktier som normalt innehas av försäkrings- och återförsäkringsföretag.
b) Aktieindexets nivå är allmänt tillgänglig.
c) Aktieindexets nivåer offentliggörs tillräckligt ofta för att indexets nuvarande nivå och dess genomsnittliga värde under de senaste 36 månaderna ska kunna fastställas.

2. Med förbehåll för punkt 4 ska den symmetriska justeringen motsvara följande:

$$SA = \frac{1}{2} \cdot \left(\frac{CI - AI}{AI} - 8\%\right)$$

där
a) *CI* betecknar aktieindexets nuvarande nivå,
b) *AI* betecknar det viktade genomsnittet av aktieindexets dagliga nivåer under de senaste 36 månaderna.

3. I syfte att beräkna ett viktat genomsnitt av indexets dagliga nivåer ska vikterna för alla dagliga nivåer vara lika. De dagar under de senaste 36 månaderna när indexets nivå inte har fastställts ska inte tas med i genomsnittet.

4. Den symmetriska justeringen ska inte vara lägre än – 10 % eller högre än 10 %.

Artikel 173 Kriterier för användning av övergångsregler för standardaktiekursrisk

1. De övergångsregler för standardaktiekursrisk som anges i artikel 308b.13 i direktiv 2009/138/EG ska endast tillämpas på aktier som har köpts senast den 1 januari 2016 och som inte omfattas av den durationsbaserade aktiekursrisk som avses i artikel 304 i detta direktiv. *Förordning (EU) 2016/467*

2. Om aktier innehas i företag för kollektiva investeringar eller andra investeringar som erbjuds i form av fonder och där genomlysningsmetoden inte är möjlig, ska de övergångsregler som avses i artikel 308b.13 i direktiv 2009/138/EG tillämpas på den andel aktier som innehas i företag för kollektiva investeringar eller investeringar som erbjuds i form av fonder i enlighet med den eftersträvade underliggande tillgångsallokeringen den 1 januari 2016, under förutsättning att tillgångsallokeringen är tillgänglig för företaget. Den andel aktier som övergångsreglerna ska tillämpas på ska varje år minskas i proportion till kapitalomsättningshastigheten i företag för kollektiva investeringar eller i investeringar som erbjuds i form av fonder. Om den eftersträvade tillgångsallokeringen för aktieinvesteringar i företag för kollektiva investeringar eller investeringar som erbjuds i form av fonder ökar, ska andelen aktier som övergångsreglerna tillämpas på inte öka.
Förordning (EU) 2016/467

Underavsnitt 4 Undergrupp för fastighetsrisk

Artikel 174

Kapitalkravet för fastighetsrisk som avses i led c i artikel 105.5 andra stycket i direktiv 2009/138/EG ska motsvara den minskning i primärkapitalet som skulle bli följden av en omedelbar minskning med 25 % av värdet av fast egendom.

Underavsnitt 5 Undergrupp för spreadrisk

Artikel 175 Räckvidd för undergruppen för spreadrisk

Kapitalkravet för spreadrisk som avses i led d i artikel 105.5 andra stycket i direktiv 2009/138/EG ska beräknas enligt följande formel:

$SCR_{spread} = SCR_{bonds} + SCR_{securitisation} + SCR_{cd}$

där

a) SCR_{bonds} betecknar kapitalkravet för spreadrisk när det gäller obligationer och lån,
b) $SCR_{securitisation}$ betecknar kapitalkravet för spreadrisk när det gäller värdepapperiseringspositioner,
c) SCR_{cd} betecknar kapitalkravet för spreadrisk när det gäller kreditderivat.

Artikel 176 Spreadrisk för obligationer och lån

1. Kapitalkravet för spreadrisk när det gäller obligationer och lån SCR_{bonds} ska motsvara den minskning i primärkapitalet som skulle bli följden av en omedelbar relativ minskning av stressi i värdet av varje obligation eller lån förutom hypotekslån som uppfyller kraven i artikel 191, inbegripet annan inlåning än likvida bankmedel som avses i artikel 189.2 b.

2. Riskfaktorn stressi ska vara beroende av den modifierade durationen för obligationen eller lånet i utryckt i år (dur_i), och dur_i får aldrig vara lägre än 1. För obligationer eller lån med rörlig ränta ska dur_i motsvara den modifierade durationen av obligation eller ett lån med fast ränta med samma löptid och med kupongbetalningar som motsvarar terminsräntan.

3. Obligationer eller lån för vilka en kreditvärdering från ett utsett externt ratinginstitut finns tillgänglig ska tilldelas en riskfaktor $stress_i$ beroende på kreditkvalitetssteget och den modifierade durationen dur_i för obligationen eller lånet *i* enligt följande tabell:

Kreditkvalitetssteg		0		1		2		3		4		5 och 6	
Duration (dur_i)	$stress_i$	a_i	b_i	a_i	b_i	a_i	b_i	a_i	b_i	a_i	b_i	a_i	b_i
Upp till 5 år	$b_i \cdot dur_i$	–	0,9 %	–	1,1 %	–	1,4 %	–	2,5 %	–	4,5 %	–	7,5 %
mer än 5 och högst 10	$a_i + b_i \cdot (dur_i - 5)$	4,5 %	0,5 %	5,5 %	0,6 %	7,0 %	0,7 %	12,5 %	1,5 %	22,5 %	2,5 %	37,5 %	4,2 %
mer än 10 och högst 15	$a_i + b_i \cdot (dur_i - 10)$	7,0 %	0,5 %	8,5 %	0,5 %	10,5 %	0,5 %	20,0 %	1,0 %	35,0 %	1,8 %	58,5 %	0,5 %
mer än 15 och högst 20	$a_i + b_i \cdot (dur_i - 15)$	9,5 %	0,5 %	11,0 %	0,5 %	13,0 %	0,5 %	25,0 %	1,0 %	44,0 %	0,5 %	61,0 %	0,5 %
mer än 20	min $[a_i + b_i \cdot (dur_i - 20);1]$	12,0 %	0,5 %	13,5 %	0,5 %	15,5 %	0,5 %	30,0 %	0,5 %	46,6 %	0,5 %	63,5 %	0,5 %

4. Obligationer eller lån för vilka en kreditvärdering från ett utsett externt ratinginstitut inte finns tillgänglig och för vilka gäldenärer inte har ställt säkerheter som uppfyller de kriterier som fastställs i artikel 214 ska tilldelas en riskfaktor $stress_i$ beroende på den modifierade durationen dur_i för obligationen eller lånet *i* enligt följande tabell:

Duration (dur_i)	$stress_i$
upp till 5 år	$3\ \% \cdot dur_i$
mer än 5 och högst 10	$15\ \% + 1{,}7\ \% \cdot (dur_i - 5)$
mer än 10 och högst 20	$23{,}5\ \% + 1{,}2\ \% \cdot (dur_i - 10)$
mer än 20	$\min(35{,}5\ \% + 0{,}5\ \% \cdot (dur_i - 20);1)$

5. Obligationer och lån för vilka ett kreditbetyg som tilldelats av ett utsett externt ratinginstitut inte är tillgängligt och för vilka gäldenärer har ställt säkerheter, förutsatt att säkerheten för dessa obligationer och lån uppfyller kriterierna i artikel 214, ska åsättas en riskfaktor stressi enligt följande:

a) Om det riskjusterade värdet av säkerheten är högre än eller lika med värdet på obligationen eller lånet i ska stressi vara lika med hälften av den riskfaktor som skulle ha fastställts i enlighet med punkt 4.

b) Om det riskjusterade värdet av säkerheten är lägre än värdet på obligation eller lån i, och om riskfaktorn som fastställts i enlighet med punkt 4 skulle resultera i ett värde på obligation eller lån i som är lägre än det riskjusterade värdet på säkerheten, ska stressi vara lika med medelvärdet av följande:
   - i Den riskfaktor som fastställs i enlighet med punkt 4.
   - ii Skillnaden mellan värdet av obligation eller lån i och det riskjusterade värdet på säkerheten, dividerat med värdet av obligation eller lån i.

c) Om det riskjusterade värdet av säkerheten är lägre än värdet på obligation eller lån i och om riskfaktorn som fastställts i enlighet med punkt 4 skulle resultera i ett värde på obligation eller lån i som är högre än eller lika stort som det riskjusterade värdet på säkerheten ska stressi fastställas enligt punkt 4.

Det riskjusterade värdet på säkerheten ska beräknas i enlighet med artiklarna 112, 197 och 198.

6. Effekten av den omedelbara minskningen av värdet av ägarintressen, som avses i artikel 92.2 i direktiv 2009/138/EG, i finansinstitut och kreditinstitut ska endast beaktas när det gäller värdet av de andelar som inte dras av från kapitalbasen i enlighet med artikel 68 i denna förordning.

Artikel 177 Spreadrisk för värdepapperiseringspositioner: allmänna bestämmelser

1. Kapitalkravet $SCR_{securitisation}$ för spreadrisken för värdepapperiseringspositioner ska vara summan av ett kapitalkrav för typ 1-värdepapperiseringar, ett kapitalkrav för typ 2-värdepapperiseringar och ett kapitalkrav för återvärdepapperiseringar.

2. Typ 1-värdepapperiseringar ska omfatta värdepapperiseringar som uppfyller följande kriterier:

a) Positionen har tilldelats kreditkvalitetssteg 3 eller bättre.

b) Värdepapperiseringen är noterad på en reglerad marknad i en stat som är medlem i EES eller OECD eller som handlas på en handelsplats med en aktiv och ansenlig marknad för direkt försäljning med följande egenskaper:
   - i Historiska belägg på marknadsbredd och -djup som visats genom liten skillnad mellan köp- och säljkurs, hög handelsvolym och ett stort antal marknadsaktörer.
   - ii En tillförlitlig marknadsinfrastruktur.

c) Det är en position inom värdepapperiseringens bäst rangordnade tranch eller trancher, och den har högsta överordnade nivå under hela transaktionens pågående löptid. I detta avseende ska en tranch eller flera trancher anses ha nått högsta överordnade nivå om de/n, efter tillhandahållande av ett verkställighetsbeslut och i förekommande fall ett accelerationsbeslut, inte vara underordnad/e andra trancher i samma värdepapperiseringstransaktion eller -system för att få kapital och räntebetalningar, utan att beakta belopp som ska betalas enligt ränte- eller valutaderivatavtal eller avgifter och andra liknande betalningar.

d) De underliggande exponeringarna har förvärvats av specialföretaget för värdepapperisering i den mening som avses i artikel 4.1.66 i förordning (EU) nr 575/2013 på ett sätt som har verkan mot tredje part och som är utom räckhåll för säljaren (originatorn, sponsorn eller den ursprungliga långivaren) och dess fordringsägare, även vid säljarens insolvens.

e) Överföringen av de underliggande exponeringarna till specialföretaget för värdepapperisering får inte omfattas av några strikta clawback-bestämmelser (statlig finansiering genom skatteuttag) i den jurisdiktion som säljaren (originatorn, sponsorn eller den ursprungliga långivaren) omfattas av. Detta inbegriper, men är inte begränsat till, bestämmelser enligt vilka försäljningen av de underliggande exponeringarna kan ogiltigförklaras av säljarens (originatorns, sponsorns eller den ursprungliga långivarens) förvaltare endast på grund av att avtalet slöts inom en viss period innan säljarens insolvens deklarerades eller bestämmelser genom vilka specialföretag för värdepapperisering kan förhindra en sådan ogiltigförklaring bara om de kan bevisa att de inte var medvetna om säljarens insolvens vid tidpunkten för försäljningen.

f) Administrationen av de underliggande exponeringarna styrs av ett serviceavtal som omfattar bestämmelser om kontinuerligt betalningsansvar för att minst säkerställa att ett fallissemang eller en insolvens för betalaren inte medför att betalningarna upphör.

g) Dokumentationen som styr värdepapperiseringen omfattar bestämmelser om kontinuitet för att minst säkerställa att derivatmotparter och likviditetsförsörjare, i förekommande fall, ersätts vid ett fallissemang eller en insolvens.

h) Samtliga tillgångar som ligger till grund för värdepapperiseringspositionen stöds av en pool av underliggande exponeringar, som samtliga tillhör endast en av följande

kategorier, eller av en pool av underliggande exponeringar som kombinerar sådana bostadslån som avses i leden i och ii:

i Bostadslån som garanteras av ett prioriterat hypotek och beviljas enskilda individer för förvärv av en huvudsaklig bostad, förutsatt att ett av två följande villkor uppfylls:

– Lånen i poolen i genomsnitt uppfyller det krav på värdet av de intecknade fastigheterna som fastställs i artikel 129.1 d i i förordning (EU) nr 575/2013.

– Nationell lagstiftning i den medlemsstat där lånen ställts ut ger en gräns för den lån/inkomstkvot för det bolånebelopp en gäldenär kan låna och att den medlemsstaten har anmält denna lagstiftning till kommissionen och Eiopa. Gränsen för lån/inkomstkvoten ska beräknas enligt gäldenärens årliga bruttoinkomst, med hänsyn till skatteplikt och andra åtaganden som gäldenären har samt risken för förändringar i räntesatser under lånets löptid. För varje bostadslån i poolen ska inte den procentandel av gäldenärens bruttoinkomst som kan betalas för lånet, inklusive betalning av räntor, kapital och avgifter, överstiga 45 %.

ii Hypotekslån eller fullt ut garanterade bostadslån som avses i artikel 129.1 e i förordning (EU) nr 575/2013, förutsatt att lånen uppfyller de krav som fastställs i den punkten om att säkerställa obligationen och att de i genomsnitt uppfyller det krav på värdet av de intecknade fastigheterna som fastställs i artikel 129.1 d i förordning (EU) nr 575/2013.

iii Kommersiella lån, leasing och kreditfaciliteter till företag för att finansiera kapitalutgifter eller affärsoperationer som inte är förvärv eller utveckling av kommersiella fastigheter, under förutsättning att minst 80 % av låntagarna i poolen i fråga om portföljbalans är små och medelstora företag och att ingen av låntagarna vid tiden för utfärdandet av värdepapperiseringen är en institution enligt definitionen i artikel 4.1.3 i förordning (EU) nr 575/2013.

iv Billån och leasingavtal för finansiering av motorfordon och släpvagnar enligt definitionen i leden 11–12 i artikel 3 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2007/46/EG, jordbruks- eller skogsbrukstraktorer enligt definitionen i Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/37/EG, två- och trehjuliga motorfordon enligt definitionen i artikel 1.2 b–c i Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/24/EG eller bandfordon enligt artikel 2.2 c i direktiv 2007/46/EG. Sådana lån eller sådan leasing kan omfatta anknutna försäkrings- och tjänsteprodukter eller extra fordonsdelar och i fråga om leasing, restvärdet av leasade fordon. Alla lån och leasingavtal i poolen ska säkras med hjälp av en första rangens debitering eller säkerhet för fordonet, eller en lämplig garanti till förmån för specialföretaget för värdepapperisering, till exempel en bestämmelse om återtagandeförbehåll.

v Lån och kreditfaciliteter till enskilda personer för den enskilda personens, familjens eller hushållets konsumtion.

i) Positionen inte är i en tidigare värdepapperisering eller en syntetisk värdepapperisering som anges i artikel 242.11 i förordning (EU) nr 575/2013.

j) Poolen av underliggande tillgångar inte innefattar överlåtbara finansiella instrument eller derivat, utom finansiella instrument som utfärdats av specialföretag för värdepapperisering eller andra parter inom värdepapperiseringsstrukturen och derivat som används för att säkra exponering mot valutarisk och ränterisker.

k) Vid utfärdandet av värdepapperiseringen, eller om de ingår i poolen av underliggande exponeringar vid någon tidpunkt efter utfärdandet, omfattade de underliggande exponeringarna inte exponeringar som beviljats gäldenärer (eller, i tillämpliga fall, garantigivare) med nedsatt kreditvärdighet, där gäldenären (eller garantigivaren) med nedsatt kreditvärdighet är en låntagare (eller garantigivare) som

i har gått i konkurs, har avtalat med sina fordringsägare om avskrivning eller omläggning av skuld eller lät en domstol bevilja sina borgenärer rätt till verk-

ställighet eller betydande skadestånd till följd av en utebliven betalning inom tre år som föregick de ursprungliga avtalsvillkoren,

ii förekommer i ett officiellt register över personer med negativa kreditupplysningar,

iii har ett kreditbetyg från ett externt ratinginstitut eller ett kreditomdöme vilket tyder på en betydande risk för att avtalsenliga utbetalningar inte kommer att göras till den genomsnittliga gäldenären för denna typ av lån inom den relevanta jurisdiktionen.

l) Vid utfärdandet av värdepapperiseringen, eller om de ingår i poolen av underliggande exponeringar vid någon tidpunkt efter utfärdandet, omfattade de underliggande exponeringarna inte exponeringar med fallissemang i den mening som avses i artikel 178.1 i förordning (EU) nr 575/2013.

m) Återbetalningen av värdepapperiseringspositionen är inte strukturerad så att den i första hand är beroende av försäljningen av de tillgångar som utgör säkerhet för underliggande exponeringar. Detta ska dock inte förhindra att dessa exponeringar senare kan förnyas eller omfinansieras. Detta ska dock inte förhindra att dessa exponeringar senare kan förnyas eller omfinansieras.

n) Om värdepapperiseringen har inrättats utan en rotationsperiod eller rotationsperioden har avslutats och ett avräknings- eller verkställighetsmeddelande har lämnats, överförs nominella belopp från de underliggande exponeringarna och till innehavarna av värdepapperiseringspositioner genom sekventiell amortering av värdepapperiseringspositionerna och inga betydande likvida belopp fastnar i specialföretag för värdepapperisering vid varje betalningsdatum.

o) Om värdepapperiseringen har inrättats med en rotationsperiod, ska lämpliga förtida amorteringshändelser anges i de handlingar som rör transaktionen, vilka minst ska inkludera följande:

i En försämring av de underliggande exponeringarnas kreditkvalitet.

ii Underlåtelse att generera tillräckliga nya exponeringar med åtminstone liknande kreditkvalitet.

iii Om en insolvenssituation uppstår för originatorn eller servicern.

p) Vid utfärdandet av värdepapperiseringen har åtminstone en utbetalning gjorts av gäldenärerna (eller, i tillämpliga fall, garantigivarna), med undantag för när värdepapperiseringen backas upp av sådana kreditfaciliteter som avses i led h v i denna punkt.

q) När det gäller värdepapperiseringar där de underliggande exponeringarna är de bostadslån som avses i led h i eller h ii i denna punkt omfattar gruppen av lån inte några lån som saluförts och tecknats med förutsättningen att den som ansöker om lånet, eller i tillämpliga fall ombuden, fick kännedom om att de lämnade uppgifterna inte kan verifieras av långivaren.

r) När det gäller värdepapperiseringar där de underliggande exponeringarna är sådana bostadslån som avses i led h i eller h ii, uppfyller låntagarens kreditvärdighet de krav som anges i artikel 18.1–18.4, 18.5 a och 18.6 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/17/EU eller motsvarande krav i länder som inte är medlemmar i unionen.

s) När det gäller värdepapperiseringar där de underliggande exponeringarna är billån, leasing, konsumentlån och kreditfaciliteter som anges i led h v i denna punkt, uppfyller låntagarens kreditvärdighet de krav som anges i artikel 8 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/48/EG eller motsvarande krav i länder som inte är medlemmar i unionen.

t) Där information lämnas ut i enlighet med artikel 8b i förordning (EU) nr 1060/2009 om kreditkvaliteten på och resultaten för de underliggande exponeringarna, transaktionens struktur, kassaflöden eller eventuella säkerheter för exponeringarna samt alla uppgifter som behövs för att investerare ska kunna utföra heltäckande och väl underbyggda stresstester, uppfyller emittenten, originatorn eller det medverkande institutet till värdepapperiseringen de krav som fastställs i del fem i förordning (EU) nr

575/2013 om denne har etablerats i unionen. Om emittenten, originatorn och uppdragsgivaren är etablerad utanför unionen ska omfattande uppgifter på lånenivå i enlighet med normer som normalt tillämpas av marknadsaktörerna göras tillgängliga för befintliga och potentiella investerare och tillsynsmyndigheter vid emissionen samt regelbundet.

3. Värdepapperiseringspositioner av typ 2 ska omfatta alla värdepapperiseringspositioner som inte kan räknas som värdepapperiseringsar av typ 1.

4. Utan hinder av punkt 2 ska värdepapperiseringar som utfärdats före ikraftträdandet av denna förordning betecknas som typ 1 om de bara uppfyller de krav som anges i punkt 2 a, c, d, h, i och j. Om de underliggande exponeringarna är bolån som anges i punkt 2 h och i, ska inget av de två villkoren om belåningsgrad eller lån/inkomstkvot som anges i den punkten tillämpas på dessa värdepapperiseringar.

5. Utan hinder av punkt 2 ska en värdepapperiseringsposition där de underliggande exponeringarna är bostadslån som anges i punkt 2 h och i, som inte uppfyller de genomsnittliga villkoren om belåningsgrad eller lån/inkomstkvot som anges i den punkten, betecknas som värdepapperiseringspositioner av typ 1 fram till den 31 december 2025, under förutsättning att samtliga följande villkor är uppfyllda:

a) Värdepapperiseringen utfärdades efter dagen för ikraftträdandet av denna förordning.
b) De underliggande exponeringarna omfattar bostadslån som beviljats gäldenärer innan tillämpningen av den nationella lagstiftning som föreskriver en gräns för lån/inkomstkvot.
c) De underliggande exponeringarna omfattar inte bostadslån som beviljats gäldenärer efter ikraftträdandet av denna förordning och uppfyller inte det villkor för lån/inkomstkvot som anges i punkt 2 h och i.

Artikel 178 Spreadrisk för värdepapperiseringspositioner: beräkning av solvenskravet

1. Kapitalkravet för spreadrisk för värdepapperiseringspositioner av typ 1 ska motsvara den minskning i primärkapitalet som skulle bli följden av en momentan relativ minskning av stressi i värdet av varje typ 1-värdepapperiseringsposition i. Riskfaktorn stressi ska beräknas enligt följande formel:

$stress_i = \min(b_i \cdot dur_i ;1)$

där

a) dur_i betecknar den modifierade durationen för värdepapperiseringsposition i, angiven i år,
b) b_i ska tilldelas beroende på kreditkvalitetssteget för värdepapperiseringsposition i enligt följande tabell:

Kreditkvalitetssteg	0	1	2	3
b_i	2,1 %	3 %	3 %	3 %

2. Kapitalkravet för spreadrisk för värdepapperiseringspositioner av typ 2 ska motsvara den minskning i primärkapitalet som skulle bli följden av en omedelbar relativ minskning av stressi i värdet av varje typ 2-värdepapperiseringsposition i. Riskfaktorn stressi ska beräknas enligt följande formel:

$stress_i = \min(b_i \cdot dur_i ;1)$

där

a) dur_i betecknar den modifierade durationen för värdepapperiseringsposition i, angiven i år,

b) b_i ska tilldelas beroende på kreditkvalitetssteget för värdepapperiseringsposition i enligt följande tabell:

Kreditkvalitetssteg	0	1	2	3	4	5	6
b_i	12,5 %	13,4 %	16,6 %	19,7 %	82 %	100 %	100 %

3. Kapitalkravet för spreadrisk för återvärdepapperiseringspositioner ska motsvara den minskning i primärkapitalet som skulle bli följden av en omedelbar relativ minskning av stressi i värdet av varje återvärdepapperiseringsposition i. Riskfaktorn stressi ska beräknas enligt följande formel:

$stress_i = \min(b_i \cdot dur_i ;1)$

där

a) dur_i betecknar den modifierade durationen för återvärdepapperiseringspositionen i, angiven i år,

b) b_i ska tilldelas beroende på kreditkvalitetssteget för återvärdepapperiseringsposition i enligt följande tabell:

Kreditkvalitetssteg	0	1	2	3	4	5	6
b_i	33 %	40 %	51 %	91 %	100 %	100 %	100 %

4. Den modifierade durationen duri som anges i punkterna 1 och 2 ska inte vara lägre än 1 år.

5. Värdepapperiseringspositioner för vilka det inte finns en kreditvärdering från ett utsett ratinginstitut ska tilldelas en riskfaktor stressi på 100 %.

Artikel 179 Spreadrisk för kreditderivat

1. Kapitalkravet SCR_{cd} för spreadrisken för kreditderivat, förutom de som avses i punkt 3, ska vara lika med det som är högst av följande kapitalkrav:

a) Förlusten för primärkapitalet som skulle bli följden av en omedelbar ökning i absoluta tal av kreditspreaden för de instrument som ligger till grund för kreditderivaten.

b) Förlusten för primärkapitalet som skulle bli följden av en omedelbar relativ minskning av kreditspreaden med 75 % för de instrument som ligger till grund för kreditderivaten.

Vid tillämpningen av punkt 1 a ska den omedelbara ökningen av kreditspreaden för de instrument som ligger till grund för kreditderivat för vilka det finns en kreditvärdering från ett utsett externt ratinginstitut beräknas enligt följande tabell.

Kreditkvalitetssteg	0	1	2	3	4	5	6
Omedelbar ökning av spreaden (i procentemheter)	1,3	1,5	2,6	4,5	8,4	16,20	16,20

2. Vid tillämpning av punkt 1 a ska den omedelbara ökningen av kreditspreaden för de instrument som ligger till grund för kreditderivat för vilka det inte finns en kreditvärdering från ett utsett externt ratinginstitut vara 5 %.

3. Kreditderivat som ingår i företagets riskreduceringsstrategi får inte vara föremål för ett kapitalkrav för spreadrisk, så länge företaget innehar antingen de instrument som ligger till grund för kreditderivaten eller en annan exponering med avseende på vilken grundrisken mellan denna exponering och instrumenten som ligger till grund för kreditderivatet inte är materiell i alla situationer.

4. Om det som är störst av de kapitalkrav som avses i leden a och b i punkt 1 och det största motsvarande kapitalkrav som beräknas i enlighet med artikel 206.2 inte baseras på samma scenario ska kapitalkravet för spreadrisk för kreditderivat vara det kapitalkrav som avses i punkt 1, för vilket det underliggande scenariot leder till det största motsvarande kapitalkravet, beräknat i enlighet med artikel 206.2.

Artikel 180 Specifika exponeringar

1. Exponeringar i form av obligationer som avses i artikel 52.4 i direktiv 2009/65/EG (säkerställda obligationer) som har tilldelats kreditkvalitetssteg 0 eller 1 ska tilldelas en riskfaktor stressi enligt följande tabell.

Kreditkvalitetssteg Duration (dur_i)	0	1
upp till 5 år	0,7 %. dur_i	0,9 %. dur_i
mer än 5 år	min (3,5 % + 0,5 % · (dur_i –5); 1)	min (4,5 % + 0,5 % · (dur_i –5); 1)

2. Exponeringar i form av obligationer och lån mot följande tilldelas en riskfaktor $stress_i$ på 0 %:

a) Europeiska centralbanken.
b) Medlemsstaters nationella regeringar och centralbanker, uttryckta och refinansierade i den nationella regeringens och centralbankens nationella valuta.
c) Multilaterala utvecklingsbanker enligt artikel 117.2 i förordning (EU) nr 575/2013.
d) Internationella organisationer enligt artikel 118 i förordning (EU) nr 575/2013.

Exponeringar i form av obligationer och lån som är helt, ovillkorligt och oåterkalleligt garanterade av en av motparterna som anges i leden a–d och där garantin uppfyller kraven i artikel 215 ska också tilldelas en riskfaktor stressi på 0 %.

3. Exponeringar i form av obligationer och lån mot nationella regeringar och centralbanker, förutom de som avses i punkt 2 b, som är uttryckta och refinansierade i den nationella regeringens och centralbankens nationella valuta och för vilka det föreligger ett kreditbetyg som tilldelats av ett utsett externt ratinginstitut, tilldelas en riskfaktor stressi beroende på kreditkvalitetssteg och exponeringstid enligt följande tabell:

Kvalitetssteg		0 och 1		2		3		4		5 och 6	
Duration (dur_i)	$stress_i$	a_i	b_i	a_i	b_i	a_i	b_i	a_i	b_i	a_i	b_i
Upp till 5 år	$b_i \cdot dur_i$	–	0,0 %	–	1,1 %	–	1,4 %	–	2,5 %	–	4,5 %
mer än 5 och högst 10	$a_i + b_i \cdot (dur_i - 5)$	0,0 %	0,0 %	5,5 %	0,6 %	7,0 %	0,7 %	12,5 %	1,5 %	22,5 %	2,5 %
mer än 10 och högst 15	$a_i + b_i \cdot (dur_i - 10)$	0,0 %	0,0 %	8,4 %	0,5 %	10,5 %	0,5 %	20 %	1,0 %	35,0 %	1,8 %
mer än 15 och högst 20	$a_i + b_i \cdot (dur_i - 15)$	0,0 %	0,0 %	10,9 %	0,5 %	13,0 %	0,5 %	25,0 %	1,0 %	44,0 %	0,5 %
mer än 20	min [$a_i + b_i \cdot (dur_i - 20)$:1]	0,0 %	0,0 %	13,4 %	0,5 %	15,5 %	0,5 %	30,0 %	0,5 %	46,5 %	0,5 %

4. Exponeringar i form av obligationer och lån mot ett försäkrings- eller återförsäkringsföretag för vilka det föreligger ett kreditbetyg som tilldelats av ett utsett externt ratinginstitut och där detta företag uppfyller sitt minimikapitalkrav ska åsättas en riskfaktor $stress_i$ från tabellen i artikel 176.3 beroende på företagets solvenskvot enligt följande mappning mellan solvenskvot och kreditkvalitetssteg:

Solvenskvot	196 %	175 %	122 %	95 %	75 %	75 %
Kreditkvalitetssteg	1	2	3	4	5	6

Om solvenskvoten hamnar mellan de solvenskvoter som anges i tabellen ovan ska värdet för stressi beräknas genom linjär interpolering från de närmaste värdena för stressi som motsvarar de närmaste solvenskvoter som anges i tabellen ovan. Om solvenskvoten är lägre än 75 % ska $stress_i$ vara samma som den faktor som motsvarar kreditkvalitets-

stegen 5 och 6. Om solvenskvoten är högre än 196 % ska stressi vara densamma som den faktor som motsvarar kreditkvalitetssteg 1.

Vid tillämpningen av denna punkt ska ”solvenskvot” avse förhållandet mellan det belopp av kapitalbasen som får medräknas för att täcka solvenskapitalkravet och solvenskapitalkravet, med användning av senast tillgängliga värden.

5. Exponeringar i form av obligationer och lån mot ett försäkrings- eller återförsäkringsföretag som inte uppfyller sitt minimikapitalkrav tilldelas en riskfaktor stressi enligt följande tabell:

Duration (dur_i)	$stress_i$
upp till 5 år	7,5 % dur_i
mer än 5 och högst 10	37,5 % + 4,1 % · (dur_i –5)
mer än 10 och högst 20	61 % + 0,50 % · (dur_i –10)
mer än 15 och högst 20	61 % + 0,50 % · (dur_i –15)
mer än 20	min (63,5 % + 0,5 % · (dur_i –20); 1)

6. Punkterna 4 och 5 i denna artikel ska tillämpas först från och med den första dagen för offentliggörande av den rapport om solvens och finansiell ställning som avses i artikel 51 i direktiv 2009/138/EG från företaget som motsvarar exponeringen. Före detta datum ska artikel 176 i denna förordning tillämpas om en kreditvärdering från ett utsett externt ratinginstitut kan användas för exponeringarna, annars ska dessa exponeringar tilldelas samma riskfaktor som de som skulle bli resultatet av tillämpningen av punkt 4 i denna artikel på exponeringar mot ett försäkrings- eller återförsäkringsföretag vars solvenskvot är 100 %.

7. Exponeringar i form av obligationer och lån mot ett försäkrings- eller återförsäkringsföretag i tredjeland för vilket det inte föreligger ett kreditbetyg som tilldelats av ett utsett externt ratinginstitut i ett land vars solvensordning bedöms vara likvärdig med den som fastställs i direktiv 2009/138/EG i enlighet med artikel 227 i direktiv 2009/138/EG och som uppfyller solvenskraven i samma tredjeland, tilldelas samma riskfaktorer som de som skulle bli resultatet vid tillämpning av punkt 4 i denna artikel på exponeringar mot ett försäkrings- eller återförsäkringsföretag vars solvenskvot är 100 %.

8. Exponeringar i form av obligationer och lån mot kreditinstitut och finansinstitut i den mening som avses i artikel 4.1.1 och 4.1.26 i förordning (EU) nr 575/2013 som uppfyller de solvenskrav som fastställs genom direktiv 2013/36/EU och förordning (EU) nr 575/2013 och för vilka det inte föreligger ett kreditbetyg som tilldelats av ett utsett externt ratinginstitut tilldelas samma riskfaktorer som de som skulle bli resultatet vid tillämpning av punkt 4 i denna artikel på exponeringar mot ett försäkrings- eller återförsäkringsföretag vars solvenskvot är 100 %.

9. Kapitalkravet för spreadrisk för kreditderivat ska vara lika med noll om det underliggande finansiella instrumentet är en obligation eller ett lån till någon exponering som anges i punkt 2.

10. Värdepapperiseringspositioner av typ 1 som är helt, ovillkorligt och oåterkalleligt garanterade av Europeiska investeringsfonden eller Europeiska investeringsbanken ska tilldelas en riskfaktor stressi på 0 % om säkerheterna uppfyller kraven i artikel 215.

11. Exponeringar i form av obligationer och lån som uppfyller kriterierna som fastställs i punkt 12 ska tilldelas en riskfaktor $stress_i$ beroende på kreditkvalitetssteg och exponeringstid enligt följande tabell:

Kreditkvalitetssteg		0		1		2		3	
Duration (dur_i)	$stress_i$	a_i	b_i	a_i	b_i	a_i	b_i	a_i	b_i
upp till 5 år	$b_i \cdot dur_i$	–	0,64 %	–	0,78 %	–	1,0 %	–	1,67 %
mer än 5 och högst 10	$a_i + b_i \cdot (dur_i - 5)$	3,2 %	0,36 %	3,9 %	0,43 %	5,0 %	0,5 %	8,35 %	1,0 %
mer än 10 och högst 15	$a_i + b_i \cdot (dur_i - 10)$	5,0 %	0,36 %	6,05 %	0,36 %	7,5 %	0,36 %	13,35 %	0,67 %
mer än 15 och högst 20	$a_i + b_i \cdot (dur_i - 15)$	6,8 %	0,36 %	7,85 %	0,36 %	9,3 %	0,36 %	16,7 %	0,67 %
mer än 20	min $[a_i + b_i \cdot (dur_i - 20); 1]$	8,6 %	0,36 %	9,65 %	0,36 %	11,1 %	0,36 %	20,05 %	0,36 %

Förordning (EU) 2016/467

12. Kriterierna för exponeringar som tilldelas en riskfaktor i enlighet med punkt 11 ska vara följande:

a) Exponeringen gäller en godkänd infrastrukturinvestering som uppfyller kriterierna som fastställs i artikel 164a.

b) Exponeringen är inte en tillgång som uppfyller följande villkor:
   – Den är tilldelad en matchningsjusteringsportfölj i enlighet med artikel 77b.2 i direktiv 2009/138/EG.
   – Den har tilldelats ett kreditkvalitetssteg mellan 0 och 2.

c) Det finns en tillgänglig kreditvärdering av ett utsett externt ratinginstitut för exponeringen.

d) Exponeringen har tilldelats ett kreditkvalitetssteg mellan 0 och 3.
   Förordning (EU) 2016/467

13. Exponeringar i form av obligationer och lån som uppfyller kriterierna som fastställs i punkt 12 a och b, men som inte uppfyller kriterierna i punkt 12 c, ska tilldelas en riskfaktor $stress_i$ som motsvarar kreditkvalitetssteg 3 och exponeringstid i enlighet med tabellen i punkt 11. *Förordning (EU) 2016/467*

Artikel 181 Tillämpning av spreadriskscenarier på matchningsjusteringsportföljer

Om försäkringsföretag tillämpar den matchningsjustering som avses i artikel 77b i direktiv 2009/138/EG ska de genomföra det scenario som bygger på beräkning av spreadrisk enligt följande:

a) Tillgångarna i den avsatta portföljen ska omfattas av den momentana värdeminskning för spreadrisk som anges i artiklarna 176, 178 och 180 i denna förordning.

b) Tillgångarna i den avsatta portföljen ska omfattas av omedelbar värdeminskning för spreadrisk som anges i artiklarna 176, 178 och 180 i denna förordning. (b) De försäkringstekniska avsättningarna ska beräknas på nytt för att beakta inverkan på matchningsjusteringens belopp av den omedelbara minskningen av värdet av den avsatta portföljen med tillgångar. Framför allt ska den grundläggande räntedifferensen öka genom ett absolut belopp som beräknas som produkten av följande:
   i Den absoluta ökningen av spreaden som multiplicerad med den modifierade durationen för den berörda tillgången skulle resultera i den relevanta riskfaktor stressi som avses i artiklarna 176, 178 och 180 i denna förordning.
   ii En reduktionsfaktor beroende på kreditkvalitet enligt följande tabell:

Kreditkvalitetssteg	0	1	2	3	4	5	6
Reduktionsfaktor	45 %	50 %	60 %	75 %	100 %	100 %	100 %

För tillgångar i den avsatta portföljen för vilka en kreditvärdering av ett utsett externt ratinginstitut inte är tillgänglig och för godkända infrastrukturtillgångar som har tilldelats kreditkvalitetssteg 3 ska reduktionsfaktorn motsvara 100 %. *Förordning (EU) 2016/467*

Underavsnitt 6 Undergruppen för koncentrationsrisk inom marknadsrisk

Artikel 182 Exponering mot en enda emittent

1. Kapitalkravet för koncentrationsrisk inom marknadsrisk ska beräknas på grundval av exponeringen mot en enda emittent. För detta ändamål ska exponeringar mot företag som tillhör samma företagsgrupp behandlas som en exponering mot en enda emittent. På samma sätt ska fast egendom som är belägen i samma byggnad anses som en enda fast egendom.

2. Exponeringen vid fallissemang för en motpart ska vara summan av exponeringarna mot denna motpart.

3. Exponeringen vid fallissemang för en exponering mot en enda emittent ska vara summan av exponeringarna vid fallissemang mot alla motparter som ingår i exponeringen mot den enda emittenten.

4. Det vägda genomsnittliga kreditkvalitetssteget för en exponering mot en enda emittent ska motsvara det uppåt avrundade genomsnittet för kreditkvalitetsstegen för alla exponeringar mot alla motparter som ingår i exponeringen mot den enda emittenten, viktat med värdet av varje exponering. *Förordning (EU) 2017/669*

5. Vid tillämpningen av punkt 4 ska exponeringar för vilka det finns en kreditvärdering från ett utsett externt ratinginstitut åsättas kreditkvalitetssteg enligt kapitel 1 avsnitt 2 i denna avdelning. Exponeringar för vilka det inte finns en kreditvärdering från ett utsett externt ratinginstitut ska åsättas kreditkvalitetssteg 5.

Artikel 183 Beräkning av kapitalkrav för koncentrationsrisk inom marknadsrisk

1. Kapitalkravet för koncentrationsrisk inom marknadsrisk ska beräknas enligt följande formel:

$$SCR_{conc} = \sqrt{\sum_i Conc_i^2}$$

där

a) summan omfattar alla exponeringar mot en enda emittent *i*,

b) $Conc_i$ betecknar kapitalkravet för koncentrationsrisk inom marknadsrisk för en exponering mot en enda emittent *i*.

2. För varje exponering mot en enda emittent i ska kapitalkravet för koncentrationsrisk inom marknadsrisk Conci vara lika stort som den förlust i primärkapitalet som skulle bli resultatet av en omedelbar relativ minskning i värdet av de tillgångar som motsvarar exponeringen mot en enda emittent i enligt följande formel

$XS_i \cdot g_i$

där

a) XS_i är den extra exponering som avses i artikel 184,

b) g_i är riskfaktorn för koncentrationsrisk inom marknadsrisk som avses i artiklarna 186 och 187.

Artikel 184 Överexponering

1. Överexponeringen för en exponering mot en enda emittent i ska beräknas enligt följande formel:

$XS_i = Max(0; E_i - CT_i \cdot Assets)$

där

a) E_i betecknar exponeringen vid fallissemang mot exponeringen mot en enda emittent i som ingår i beräkningsbasen för undergruppen för koncentrationrisker inom marknadsrisk,

b) *Assets* betecknar beräkningsregeln för undergruppen för koncentrationsrisker inom marknadsrisk,

c) CT_i är den relativa överexponering som avses i artikel 185.

2. Beräkningsregeln för undergruppen för koncentrationsrisk inom marknadsrisk Assets ska vara lika med värdet av alla tillgångar i ett försäkrings- eller återförsäkringsföretag, med undantag för följande:

a) Tillgångar som innehas med avseende på livförsäkringsavtal där investeringsrisken bärs fullt ut av försäkringstagarna.

b) Exponeringar mot en motpart som ingår i samma grupp som försäkrings- eller återförsäkringsföretaget, förutsatt att samtliga följande villkor är uppfyllda:
   - i Motparten är ett försäkrings- eller återförsäkringsföretag, ett försäkringsholdingbolag, ett blandat finansiellt holdingbolag eller ett företag som tillhandahåller anknutna tjänster.
   - ii Motparten är helt integrerad i enlighet med artikel 335.1 a.
   - iii Motparten är föremål för samma förfaranden för riskbedömning, riskmätning och kontroll som försäkrings- eller återförsäkringsföretaget.
   - iv Motparten är etablerad i unionen.
   - v Det finns inga rådande eller förutsedda materiella praktiska eller rättsliga hinder för att motparten snabbt ska kunna överföra medel ur kapitalbasen eller återbetala skulder från motparten till försäkrings- eller återförsäkringsföretaget.

c) Värdet av de ägarintressen som avses i artikel 92.2 i direktiv 2009/138/EG i finansinstitut och kreditinstitut som har dragits av från kapitalbasen i enlighet med artikel 68 i denna förordning.

d) Exponeringar som omfattas av motpartsriskmodulen.

e) Uppskjutna skattefordringar.

f) Immateriella tillgångar.

3. Exponeringen vid fallissemang för en exponering mot en enda emittent i ska minskas med beloppet av exponeringen vid fallissemang mot motparter som ingår i exponeringen mot en enda emittent och för vilken riskfaktorn för koncentrationsrisk inom marknadsrisk som avses i artiklarna 168 och 187 är 0 %.

Artikel 185 Gränsvärden för relativa extra exponeringar

Varje exponering mot en enda emittent i ska tilldelas en riskfaktor för koncentrationsrisk inom marknadsrisk gi i enlighet med följande tabell. Riskfaktorn är beroende av det viktade genomsnittliga kreditkvalitetssteget för exponeringen mot en enda emittent i, beräknat i enlighet med artikel 182.4.

Viktat genomsnittligt kreditkvalitetssteg för exponeringen mot en enda emittent *i*	0	1	2	3	4	5	6
Gränsvärden för relativa överexponeringar CT_i	3 %	3 %	3 %	1,5 %	1,5 %	1,5 %	1,5 %

Artikel 186 Riskfaktor för koncentrationsrisk inom marknadsrisk

1. Varje exponering mot en enda emittent i ska tilldelas en riskfaktor för koncentrationsrisk inom marknadsrisk gi i enlighet med följande tabell. Riskfaktorn är beroende av det viktade genomsnittliga kreditkvalitetssteget för exponeringen mot en enda emittent i, beräknat i enlighet med artikel 182.4.

Viktat genomsnittligt kreditkvalitetssteg för exponeringen mot en enda emittent *i*	0	1	2	3	4	5	6
Riskfaktor g_i	12 %	12 %	21 %	27 %	73 %	73 %	73 %

2. Exponeringar mot en enda emittent som är ett försäkrings- eller återförsäkringsföretag för vilket det inte föreligger ett kreditbetyg som tilldelats av ett utsett externt ratinginstitut och där företaget uppfyller sitt minimikapitalkrav, ska åsättas en riskfaktor gi för koncentrationsrisk inom marknadsrisk beroende på företagets solvenskvot i enlighet med följande tabell:

Solvenskvot	95 %	100 %	122 %	175 %	196 %
Riskfaktor g_i	73 %	64,5 %	27 %	21 %	12 %

Om solvenskvoten hamnar mellan de solvenskvoter som anges i tabellen ovan ska värdet för gi beräknas genom linjär interpolering från de närmaste värdena för gi som motsvarar de närmaste solvenskvoter som anges i tabellen ovan. Om solvenskvoten är lägre än 95 % ska riskfaktorn gi motsvara 73 %. Om solvenskvoten är lägre än 196 % ska riskfaktorn gi motsvara 12 %.

Vid tillämpningen av denna punkt ska ”solvenskvot” avse förhållandet mellan det belopp av kapitalbasen som får medräknas för att täcka solvenskapitalkravet och solvenskapitalkravet, med användning av senast tillgängliga värden.

3. Exponeringar mot en enda emittent som är ett försäkrings- och återförsäkringsföretag som inte uppfyller sitt minimikapitalkrav ska åsättas en riskfaktor gi för koncentrationsrisk inom marknadsrisk motsvarande 73 %.

Punkterna 2 och 3 i denna artikel ska tillämpas först från och med den första dagen för offentliggörande av den rapport om solvens och finansiell ställning som avses i artikel 51 i direktiv 2009/138/EG från företaget som motsvarar exponeringen. Om en kreditvärdering från ett utsett externt ratinginstitut kan användas för exponeringen mot en enda emittent före detta datum ska punkt 1 tillämpas, annars ska dessa exponeringar tilldelas en riskfaktor gi på 64,5 %.

4. Exponeringar mot en enda emittent som är ett försäkrings- eller återförsäkringsföretag i tredjeland, för vilken det inte föreligger ett kreditbetyg som tilldelats av ett utsett externt ratinginstitut i ett land vars solvensordning bedöms vara likvärdig enligt artikel 227 i direktiv 2009/138/EG och som uppfyller solvenskraven i dessa tredjeländer ska åsättas en riskfaktor gi på 64,5 %.

5. Exponeringar mot en enda emittent som är ett kreditinstitut och finansinstitut i den mening som avses i artikel 4.1.1 och 4.1.26 i förordning (EU) nr 575/2013 och som uppfyller de solvenskrav som fastställs genom direktiv 2013/36/EU och förordning (EU) nr 575/2013, för vilka det inte föreligger ett kreditbetyg som tilldelats av ett utsett externt ratinginstitut, ska tilldelas en riskfaktor gi på 64,5 %.

6. Exponeringar mot en enda emittent förutom de som anges i punkterna 1–5 ska tilldelas en riskfaktor gi för koncentrationsrisk inom marknadsrisk på 73 %.

Artikel 187 Specifika exponeringar

1. Exponeringar i form av obligationer som avses i artikel 52.4 i direktiv 2009/65/EG (säkerställda obligationer) ska åsättas ett gränsvärde för relativ överexponering CTi på 15 %, förutsatt att motsvarande exponeringar i form av säkerställda obligationer har tilldelats kreditkvalitetssteg 0 eller 1. Exponeringar i form av säkerställda obligationer ska betraktas som exponeringar mot en enda emittent, oavsett om det finns andra exponeringar mot samma motpart som emittenten av de säkerställda obligationerna som utgör en tydlig exponering mot en enda emittent.

2. Exponeringar mot en enda fast egendom ska åsättas ett gränsvärde för relativ extra exponering CTi på 10 % och en riskfaktor gi för koncentrationsrisk inom marknadsrisk på 12 %.

3. Exponeringar mot följande ska tilldelas en riskfaktor gi för koncentrationsrisk inom marknadsrisk på 0 %:

a) Europeiska centralbanken.
b) Medlemsstaters nationella regeringar och centralbanker som är nominerade och finansierade i den regeringens och centralbankens nationella valuta.
c) Multilaterala utvecklingsbanker enligt artikel 117.2 i förordning (EU) nr 575/2013.
d) Internationella organisationer som avses i artikel 118 i förordning (EU) nr 575/2013.

Exponeringar som är helt, ovillkorligt och oåterkalleligt garanterade av en av motparterna som anges i punkterna a–d och där garantin uppfyller kraven i artikel 215 ska också tilldelas en riskfaktor gi för koncentrationsrisk inom marknadsrisk på 0 %.

4. Exponeringar mot nationella regeringar och centralbanker, förutom de som avses i punkt 3 b, som är nominerade och finansierade i den nationella regeringens och centralbankens nationella valuta, ska åsättas en riskfaktor gi för koncentrationsrisk inom marknadsrisk beroende på deras viktade genomsnittliga kreditkvalitetssteg i enlighet med följande tabell.

Viktat genomsnittligt kreditkvalitetssteg för exponeringen mot en enda emittent *i*	0	1	2	3	4	5	6
Riskfaktor g_i	0 %	0 %	12 %	21 %	27 %	73 %	73 %

5. Exponeringar i form av bankinlåning ska tilldelas en riskfaktor gi för koncentrationsrisk inom marknadsrisk på 0 % under förutsättning att de uppfyller följande krav:

a) Det fulla värdet av exponeringen täcks av statliga garantiordningar i unionen.
b) Garantin omfattar försäkrings- eller återförsäkringsföretag utan någon inskränkning.
c) Det förekommer ingen dubbelräkning av denna garanti vid beräkningen av solvenskapitalkravet.

Underavsnitt 7 Undergruppen för valutarisk

Artikel 188

1. Kapitalkravet för valutarisk enligt led e i artikel 105.5 andra stycket i direktiv 2009/138/EG ska vara lika med summan av kapitalkraven för valutarisk för varje utländsk valuta. Investeringar i typ 1-aktier som avses i artikel 168.2 och de typ 2-aktier som avses i artikel 168.3 som är noterade på börser som opererar med olika valutor ska antas vara känsliga för huvudvalutan. Typ 2-aktier som avses i artikel 168.3 som inte är noterade ska antas vara känsliga för valutan i det land där emittenten har sin huvudsakliga verksamhet. Fast egendom ska antas vara känslig för valutan i det land där den är belägen.

I denna artikel ska utländsk valuta vara en annan valuta än den valuta som används för utarbetande av försäkrings- eller återförsäkringsföretagets finansiella redovisningar (”den lokala valutan”).

2. För varje utländsk valuta ska kapitalkravet för valutarisk motsvara det som är störst av följande kapitalkrav:

a) Kapitalkravet för risken för en ökning av värdet på den utländska valutan mot den lokala valutan.

b) Kapitalkravet för risken för en minskning av värdet på den utländska valutan mot den lokala valutan.

3. Kapitalkravet för risken för en ökning av värdet på en utländsk valuta mot den lokala valutan ska motsvara den minskning av primärkapitalet som skulle bli följden av en omedelbar ökning på 25 % av värdet på den utländska valutan mot den lokala valutan.

4. Kapitalkravet för risken för en minskning av värdet på en utländsk valuta mot den lokala valutan ska motsvara den minskning av primärkapitalet som skulle bli följden av en omedelbar minskning med 25 % av värdet på den utländska valutan mot den lokala valutan.

5. För valutor som är knutna till euron får den faktor på 25 % som avses i punkterna 3 och 4 i denna artikel anpassas i enlighet med den genomförandeakt som antas enligt artikel 109a.2 d i direktiv 2009/138/EG, förutsatt att följande villkor uppfylls:

a) Regleringsmodellen garanterar att de relativa växelkursförändringarna under en ettårsperiod inte överskrider den relativa justeringen till faktorn på 25 % i händelse av extrema marknadshändelser, vilket motsvarar den säkerhetsnivå som anges i artikel 101.3 i direktiv 2009/138/EG.

b) Ett av följande kriterier uppfylls:

   i Valutan deltar i den europeiska växelkursmekanismen (ERM2).

   ii Det finns ett beslut från rådet som erkänner regleringsmodeller mellan den aktuella nationella valutan och euron.

   iii Regleringsmodellen är fastställd i lagstiftningen i den medlemsstat där valutan utges.

Enligt de villkor som fastställs i led a ska de finansiella resurserna hos parterna som garanterar regleringsmodellen beaktas.

6. För att beräkna effekten av en ökning eller minskning av värdet på en utländsk valuta mot den lokala valutan på värdet av ägarintressen enligt definitionen i artikel 92.2 i direktiv 2009/138/EG i finansinstitut och kreditinstitut ska endast värdet av de andelar som inte dras av från kapitalbasen i enlighet med artikel 68 i denna förordning beaktas. Den del som dras av från kapitalbasen ska enbart beaktas i den utsträckning som sådan påverkan ökar primärkapitalet.

7. Om det som är störst av de kapitalkrav som avses i leden a och b i punkt 2 och det största motsvarande kapitalkrav som beräknas i enlighet med artikel 206.2 inte baseras på samma scenario ska kapitalkravet för valutarisk för en viss valuta vara det kapitalkrav som avses i punkt 2 a eller b, för vilket det underliggande scenariot leder till det största motsvarande kapitalkravet beräknat i enlighet med artikel 206.2.

Avsnitt 6 Modul för motpartsrisk

Underavsnitt 1 Allmänna bestämmelser

Artikel 189 Tillämpningsområde

1. Kapitalkravet för motpartsrisk ska beräknas enligt följande formel

$$SCR_{def} = \sqrt{SCR^2_{(def,1)} + 1{,}5 \cdot SCR_{(def,1)} \cdot SCR_{(def,2)} + SCR^2_{(def,2)}}$$

där

a) $SCR_{def,1}$ betecknar kapitalkravet för motpartsrisk för exponeringar av typ 1 enligt vad som anges i punkt 2.

b) $SCR_{def,2}$ betecknar kapitalkravet för motpartsrisk för exponeringar av typ 2 enligt vad som anges i punkt 3.

2. Typ 1-exponeringar ska bestå av exponeringar i förhållande till följande:
a) Riskreduceringsavtal såsom återförsäkringsarrangemang, specialföretag, värdepapperiseringar inom försäkring och derivat.
b) Banktillgodohavanden enligt definitionen i artikel 6 F i rådets direktiv 91/674/EEG.
c) Depositioner hos överlåtande företag, där antalet exponeringar mot en enda emittent inte överstiger 15.
d) Åtaganden som gjorts till försäkrings- eller återförsäkringsföretag som har infordrats men inte betalats, om antalet exponeringar mot en enda emittent inte överstiger 15, inklusive infordrade men ännu inte reglerade stamaktier och preferensaktier, infordrade men ännu inte reglerade rättsligt bindande åtaganden att teckna och betala för efterställda skulder, infordrade men ännu inte betalade egna medel, medlemmarnas bidrag eller motsvarande primärkapitalpost för ömsesidiga och liknande företag, infordrade men ännu inte betalade garantier, infordrade men ännu inte reglerade remburser, infordrade men ännu inte betalade fordringar som ömsesidiga föreningar eller liknande företag kan ställa på sina medlemmar efter en infordran av ytterligare bidrag.
e) Rättsligt bindande åtaganden som företaget har tillhandahållit eller anordnat och som kan skapa betalningsskyldigheter beroende på kreditvärdighet eller fallissemang för en motpart inklusive garantier, remburser och stödbrev som företaget har lämnat.

3. Typ 2-exponeringar ska bestå av alla kreditexponeringar som inte omfattas av undergruppen för spreadrisk och som inte är typ 1-exponeringar, inbegripet följande:
a) Fordringar på förmedlare.
b) Försäkringstagares gäldenärer.
c) Hypotekslån som uppfyller kraven i artikel 191.2–191.13.
d) Depositioner hos överlåtande företag, där antalet exponeringar mot en enda emittent överskrider 15.
e) Åtaganden som gjorts till försäkrings- eller återförsäkringsföretaget som har infordrats men inte betalats enligt vad som anges i punkt 2 d, om antalet exponeringar mot en enda emittent överskrider 15.

4. Försäkrings- och återförsäkringsföretag får, efter egen bedömning, betrakta alla de exponeringar som anges i punkt 3 d och e som typ 1-exponeringar, oavsett antalet exponeringar mot en enda emittent.

5. Om en remburs, en garanti eller motsvarande riskreduceringsteknik har tillhandahållits för att fullständigt säkra en exponering och denna riskreduceringsteknik uppfyller kraven i artiklarna 209–215, får den som tillhandahåller rembursen, garantin eller motsvarande riskreduceringsteknik betraktas som motpart för den säkrade exponeringen för att bedöma antalet exponeringar mot en enda motpart.

6. Följande kreditrisker ska inte omfattas av motpartsriskmodulen:
a) Den kreditrisk som överförts genom ett kreditderivat.
b) Kreditrisken för värdepappersutgivning av specialföretag, oavsett om den uppfyller kraven i artikel 13.26 i direktiv 2009/138/EG eller inte.
c) De teckningsrisker för kredit- och borgensförsäkring eller återförsäkring som anges i klasserna 9, 21 och 28 i bilaga I till denna förordning.
d) Kreditrisken för hypotekslån som inte uppfyller kraven i artikel 191.2–191.9.

7. Investeringsgarantier för försäkringsavtal som tillhandahålls försäkringstagarna av en tredje part och för vilka försäkrings- eller återförsäkringsföretaget skulle vara ansvarigt vid fallissemang för den tredje parten ska betraktas som derivat i motpartsriskmodulen.

Artikel 190 Exponeringar mot en enda emittent

1. Kapitalkravet för motpartsrisk ska beräknas på grundval av exponeringar mot en enda emittent. I det syftet ska exponeringar mot företag som tillhör samma företagsgrupp behandlas som en exponering mot en enda emittent.

2. Försäkrings- eller återförsäkringsföretaget kan betrakta exponeringar som tillhör olika medlemmar av samma rättsliga eller avtalsenliga poolningsarrangemang som olika exponeringar mot en enda emittent där sannolikheten för fallissemang för exponeringen mot en enda emittent beräknas i enlighet med artikel 199 och förlusten vid fallissemang beräknas i enlighet med artikel 193 om det finns en poolexponering av typ A, i enlighet med artikel 194 om det finns en poolexponering av typ B och i enlighet med artikel 195 om det finns en poolexponering av typ C. Alternativt kan exponeringar mot företag som tillhör samma poolningsarrangemang behandlas som en exponering mot en enda emittent.

Artikel 191 Hypotekslån

1. Lån till privatpersoner säkrade genom panträtt i bostadsfastigheter (hypotekslån) betraktas som typ 2-exponeringar vad gäller motpartsrisk förutsatt att kraven i punkterna 2–13 är uppfyllda.

2. Exponeringen ska gälla antingen fysisk person/fysiska personer eller små och medelstora företag.

3. Exponeringen ska omfatta ett betydande antal exponeringar med liknande egenskaper, så att riskerna i samband med sådan utlåning minskas väsentligt.

4. Det totala värdet av motpartens eller annan anknuten tredje parts skuld till försäkrings- eller återförsäkringsföretaget och i förekommande fall alla anknutna företag i den mening som avses i artikel 212.1 b och 212.2 i direktiv 2009/138/EG, inklusive eventuella fallerade exponeringar, ska inte överstiga en miljon euro enligt vad försäkrings- eller återförsäkringsföretaget känner till. Försäkrings- och återförsäkringsföretag ska vidta rimliga åtgärder för att fastställa detta.

5. Bostadsfastigheten är eller kommer att bli bebodd eller uthyrd av ägaren.

6. Fastighetens värde påverkas inte i väsentlig grad av låntagarens kreditkvalitet.

7. Låntagarens risk påverkas inte i materiell mån av den underliggande fastighetens resultat, utan av låntagarens underliggande kapacitet att återbetala skulden från andra källor. Återbetalningen av krediten påverkas således inte i materiell mån av kassaflöden som genereras av den underliggande fastighet som ställts som säkerhet. För dessa andra källor ska försäkrings- eller återförsäkringsföretaget fastställa maximal lån/inkomstkvot som en del av sitt styrdokument för utlåning och införskaffa lämpliga intyg om tillräcklig inkomst vid beviljande av lån.

8. Följande krav ska uppfyllas när det gäller rättslig förutsebarhet:

a) En panträtt eller säkerhetsupplåtelse ska vara bindande i alla jurisdiktioner som är relevanta vid den tidpunkt då låneavtalet ingås och panträtten eller säkerhetsupplåtelsen ska registreras på föreskrivet sätt vid läglig tidpunkt.
b) Alla rättsliga krav för att fullborda panten ska vara uppfyllda.
c) Skyddsöverenskommelsen och det bakomliggande rättsliga förfarandet gör det möjligt för försäkrings- och återförsäkringsföretaget att realisera skyddets värde inom en rimlig tidsram.

9. När det gäller kontroll av fastigheters värden och fastigheters värdering ska följande krav vara uppfyllda:

a) Försäkrings- eller återförsäkringsföretag övervakar fastigheters värden regelbundet och minst en gång vart tredje år. Försäkrings- eller återförsäkringsföretag utför kontrollerna oftare om förutsättningarna på marknaden är föremål för betydande förändringar.

b) Om försäkrings- eller återförsäkringsföretagen har tillgång till uppgifter som visar att fastigheters värden kan ha sjunkit avsevärt i förhållande till de allmänna marknadspriserna, ska fastigheternas värdering ses över av en extern, oberoende värderingsman som har nödvändiga kvalifikationer, kunskaper och erfarenheter för att utföra en värdering och som är oberoende i förhållande till kreditbeslutsprocessen.

10. Vid tillämpning av punkt 9 får försäkrings- eller återförsäkringsföretag använda statistiska metoder för att kontrollera fastigheters värden och identifiera fastigheter som behöver omvärderas.

11. Försäkrings- eller återförsäkringsföretaget ska klart och tydligt dokumentera vilket slags bostadsfastigheter de godtar som säkerhet och vilket styrdokument för utlåning de har i detta avseende. Försäkrings- eller återförsäkringsföretag ska kräva att den oberoende värderingsman som avses i artikel 198.2 dokumenterar fastigheters marknadsvärden på ett klart och tydligt sätt.

12. Försäkrings- eller återförsäkringsföretaget ska ha inrättat förfaranden för att övervaka att fastighet som tagits som säkerhet har lämplig skadeförsäkring.

13. Försäkrings- eller återförsäkringsföretaget ska rapportera följande uppgifter om förlusterna från hypotekslån till tillsynsmyndigheten:
a) Förlusterna på lån som klassificerats som typ 2-exponeringar enligt artikel 189.3 under ett visst år.
b) De totala förlusterna under ett visst år.

14. Tillsynsmyndigheterna ska årligen på aggregerad nivå offentliggöra de uppgifter som anges i punkt 13 a och b tillsammans med historiska uppgifter om sådana finns. En tillsynsmyndighet ska på begäran från en annan tillsynsmyndighet i en medlemsstat, EBA eller Eiopa lämna mer detaljerade uppgifter om marknaden för bostadsfastigheter i medlemsstaten till tillsynsmyndigheten, EBA eller Eiopa.

Artikel 192 Förlust vid fallissemang

1. Förlusten vid fallissemang för en exponering mot en enda emittent ska vara lika med summan av förlusterna vid fallissemang för samtliga exponeringar mot motparter som tillhör exponeringen mot en enda emittent. Förlusten vid fallissemang ska utgöras av nettokostnader med avdrag för eventuella skulder till motparter som tillhör exponeringen mot en enda emittent under förutsättning att dessa skulder och exponeringar kvittas vid försummelse av motparterna och förutsatt att kraven i artiklarna 209 och 210 uppfylls i samband med rätten till avräkning. Ingen avräkning medges om skulderna förväntas bli betalda innan kreditexponeringen har betalats.

2. Förlusten vid fallissemang på ett återförsäkringsarrangemang eller en försäkringsvärdepapperisering ska beräknas enligt följande formel:

$$LGD = \max[90\,\% \cdot (REcoverables + 50\,\% \cdot RM_{re}) - F' \cdot Collateral;\ 0]$$

där
a) *Recoverables* betecknar den bästa skattningen av belopp som kan återkrävas genom återförsäkring eller värdepapperisering inom försäkring och motsvarande gäldenärer,
b) RM_{re} betecknar den riskreducerande effekten på teckningsrisken för återförsäkring eller värdepapperisering,
c) *Collateral* betecknar det riskjusterade värdet av säkerheten när det gäller återförsäkring eller värdepapperisering,
d) *F* betecknar en faktor för att beakta den ekonomiska effekten av säkerhetsordningarna när det gäller återförsäkring eller värdepapperisering i fråga om alla kredithändelser som rör motparten.

Då återförsäkringsavtalet ingåtts med ett försäkrings- eller återförsäkringsföretag eller ett försäkrings- eller återförsäkringsföretag i tredjeland och minst 60 % av den motpar-

tens tillgångar omfattas av säkerheter ska förlusten vid fallissemang beräknas enligt följande formel:

$LGD = \max[90\,\% \cdot (Recoverables + 50\,\% \cdot RM_{re}) - F' \cdot Collateral; 0]$

där

F' betecknar en faktor för att beakta den ekonomiska effekten av säkerhetsordningarna när det gäller återförsäkring eller värdepapperisering i fråga om alla kredithändelser som rör motparten.

3. Förlusten vid fallissemang på ett derivat ska beräknas enligt följande formel:

$LGD = \max[90\,\% (Derivate + RM_{fin}) - F' \cdot Collateral; 0]$

där

a) *Derivate* betecknar värdet av derivatet i enlighet med artikel 75 i direktiv 2009/138/EG,

b) RM_{fin} betecknar den risklindrande effekten på derivatets marknadsrisk,

c) *Collateral* betecknar det riskjusterade värdet av säkerheten när det gäller derivatet,

d) *F'* betecknar en faktor för att beakta den ekonomiska effekten av säkerhetsordningarna när det gäller derivatet i fråga om alla kredithändelser som rör motparten.

4. Förlusten vid fallissemang på ett hypotekslån ska beräknas enligt följande formel:

$LGD = \max(Loan - 80\,\% \cdot Mortgage; 0)$

där

a) *Loan* betecknar värdet av hypotekslånet i enlighet med artikel 75 i direktiv 2009/138/EG,

b) *Mortgage* betecknar det riskjusterade värdet på inteckningen.

5. Den förlust vid fallissemang på ett rättsligt bindande åtagande som avses i artikel 189.2 e i denna förordning ska motsvara skillnaden mellan dess nominella värde och dess värde i enlighet med artikel 75 i direktiv 2009/138/EG.

6. Förlusten vid fallissemang på bankmedel enligt definitionen i artikel 6 F i rådets direktiv 91/674/EEG på en insättning i ett överlåtande företag av en post i artikel 189.2 d eller artikel 189.3 e i denna förordning, eller på en fordran från en mellanhand eller försäkringstagares gäldenär samt annan exponering som inte förtecknas någon annanstans i denna artikel, ska vara lika med dess värde i enlighet med artikel 75 i direktiv 2009/138/EG.

Artikel 193 Förlust vid fallissemang för poolexponeringar av typ A

1. För poolexponeringar av typ A som företaget betraktar som enskilda exponeringar mot en enda emittent i enlighet med artikel 190.2, där var och en av medlemmarna endast är ansvarig upp till sin respektive andel av den skyldighet som omfattas av poolningsarrangemanget, ska förlustandelen vid fallissemang beräknas enligt artikel 192.

För poolexponeringar av typ A som företaget betraktar som enskilda exponeringar mot en enda emittent i enlighet med artikel 190.2, där var och en av medlemmarna är ansvarig upp till det fulla beloppet för den skyldighet som omfattas av poolningsarrangemanget, ska förlustandelen vid fallissemang som beräknas enligt artikel 192 multipliceras med riskandelsfaktorn, som beräknas enligt följande:

$risk\text{-}share_factor = e^{-0{,}15(\min(SR, 196\,\%) - 1)}$

där

a)

$$SR = (1 - P) \cdot \frac{\sum_i EOF_i}{\sum_i (EOF_i / SR_i)} + \sum_j P_j \cdot SR_j;$$

b) *i* betecknar samtliga poolmedlemmar som omfattas av definitionen i artikel 2 i direktiv 2009/138/EG och j betecknar alla poolmedlemmar som inte omfattas av artikel 2 i samma direktiv,

c)
$$P = \sum_j P_j;$$

d) P_j betecknar den andel av den totala risken för poolningsarrangemanget som tillhör poolmedlem j,

e) för poolmedlemmar för vilka det föreligger ett kreditbetyg som tilldelats av ett utsett externt ratinginstitut ska SR_i och SR_j tilldelas enligt följande tabell:

Kreditkvalitetssteg	0	1	2	3	4	5	6
SR_i	196 %	196 %	175 %	122 %	95 %	75 %	75 %

f) för poolmedlemmar som omfattas av direktiv 2009/138/EG och för vilka det inte föreligger ett kreditbetyg som tilldelats av ett utsett externt ratinginstitut ska SR_i och SR_j vara den senast tillgängliga solvenskvoten,

g) för poolmedlemmar som är belägna i ett tredjeland och för vilka en kreditvärdering från ett utsett ratinginstitut inte är tillgänglig ska följande gälla:
   i SR_i och SR_j ska motsvara 100 % om poolmedlemmen finns i ett land vars solvensordning bedöms likvärdig enligt artikel 172 i direktiv 2009/138/EG.
   ii SR_i och SR_j ska motsvara 75 % om poolmedlemmen finns i ett land vars solvensordning inte bedöms som likvärdig enligt artikel 172 i direktiv 2009/138/EG.

2. Om ett företag överlåtit risk till ett poolningsarrangemang genom förmedling av ett centralt företag ska det centrala företaget betraktas som en del av poolningsarrangemanget och dess andel av risken beräknas i enlighet med detta.

Artikel 194 Förlust vid fallissemang för poolexponeringar av typ B

1. För poolexponeringar av typ B som företaget betraktar som exponeringar mot en enda emittent i enlighet med artikel 190.2 och där var och en av medlemmarna är fullt ansvarig upp till det fulla beloppet för åtagandet som omfattas av poolningsarrangemanget ska förlusten vid fallissemang beräknas enligt följande formel

$$LGD = \max(((1 - RR_C) \cdot (\frac{P_U}{(1 - P_C)} \cdot BE_C + \Delta RM_C) - F \cdot Collateral); 0)$$

där

a) P_U betecknar företagets andel av risken enligt poolningsarrangemanget,

b) P_C betecknar motpartens andel av risken enligt poolningsarrangemanget,

c) RR_C motsvarar:
   i 10 %, om 60 % eller mer av motpartens tillgångar omfattas av säkerhetsordningar,
   ii 50 % i övriga fall,

d) BE_C betecknar bästa skattning av skulden som överlåts till motpartsmedlemmen av företaget i poolningsarrangemanget, med avdrag för eventuella belopp som återförsäkrats hos motparter utanför poolningsarrangemanget,

e) ΔRM_C betecknar motpartsmedlemmens bidrag till den riskreducerande effekten av poolningsarrangemanget på företagets teckningsrisk,

f) *Collateral* betecknar det riskjusterade värdet på säkerheter som innehas av motpartsmedlemmen i poolningsarrangemanget,

g) *F* betecknar faktorn för att beakta den ekonomiska effekten av de säkerheter som innehas av motpartsmedlemmen, beräknad i enlighet med artikel 197.

2. För poolexponeringar av typ B som företaget betraktar som exponeringar mot en enda emittent i enlighet med artikel 190.2 och där var och en av medlemmarna är fullt ansvarig upp till sina respektive andelar av åtagandet som omfattas av poolningsarrangemanget, ska förlusten vid fallissemang beräknas enligt följande formel:

$LGD = \max(((1 - RR_C) \cdot (P_C \cdot BE_U + \Delta RM_C) - F \cdot Collateral); 0)$

där

a) P_C betecknar motpartens andel av risken enligt poolningsarrangemanget,

b) RR_C motsvarar:

   i 10 %, om 60 % eller mer av motpartens tillgångar omfattas av säkerhetsordningar,

   ii 50 % i övriga fall,

c) BE_U betecknar bästa skattning av skulden som överlåts till poolningsarrangemanget av företaget i poolningsarrangemanget, med avdrag för eventuella belopp som återförsäkrats hos motparter utanför poolningsarrangemanget,

d) ΔRM_C betecknar motpartsmedlemmens bidrag till den riskreducerande effekten av poolningsarrangemanget på företagets teckningsrisk,

e) *Collateral* betecknar det riskjusterade värdet på säkerheter som innehas av motpartsmedlemmen i poolningsarrangemanget,

f) *F* betecknar faktorn för att beakta den ekonomiska effekten av de säkerheter som innehas av motpartsmedlemmen, beräknad i enlighet med artikel 197.

Artikel 195 Förlust vid fallissemang för poolexponeringar av typ C

För poolexponeringar av typ C som företaget betraktar som exponeringar mot en enda emittent i enlighet med artikel 190.2 ska förlusten vid fallissemang beräknas enligt följande formel:

$LGD = \max(((1 - RR_{CE}) \cdot (P_U \cdot BE_{CE} + \Delta RM_{CE}) - F \cdot Collateral); 0)$

där

a) P_U betecknar företagets andel av risken enligt poolningsarrangemanget,

b) RR_{CE} motsvarar:

   i 10 %, om 60 % eller mer av den externa motpartens tillgångar omfattas av säkerhetsordningar,

   ii 50 % i övriga fall,

c) BE_{CE} betecknar bästa skattning av skulden som poolningsarrangemanget som helhet överlåter till den externa motparten,

d) ΔRM_{CE} betecknar den externa motpartens bidrag till den riskreducerande effekten av poolningsarrangemanget på företagets teckningsrisk,

e) *Collateral* betecknar det riskjusterade värdet på säkerheter som innehas av motpartsmedlemmen i poolningsarrangemanget,

f) *F* betecknar faktorn för att beakta den ekonomiska effekten av de säkerheter som innehas av motpartsmedlemmen, beräknad i enlighet med artikel 197.

Artikel 196 Riskreducerande effekt

Den riskreducerande effekten på tecknings- eller marknadsrisken för ett återförsäkringsarrangemang, en värdepapperisering eller ett derivat ska utgöra skillnaden mellan följande kapitalkrav:

a) Det hypotetiska kapitalkravet för tecknings- eller marknadsrisk för försäkrings- eller återförsäkringsföretaget som skulle gälla om återförsäkringsarrangemanget, värdepapperiseringen eller derivatet inte existerade.

b) Kapitalkravet för tecknings- eller marknadsrisk för försäkrings- eller återförsäkringsföretaget.

Artikel 197 Riskjusterat värde av säkerheten

1. Det riskjusterade värdet av säkerheter som avses i artikel 1.27 b ska vara lika med skillnaden mellan värdet av de tillgångar som hålls som säkerhet, värderade i enlighet

med artikel 75 i direktiv 2009/138/EG, och justeringen för marknadsrisk som avses i punkt 5 i denna artikel, under förutsättning att båda följande villkor är uppfyllda:

a) Försäkrings- eller återförsäkringsföretaget har (eller är förmånstagare enligt en stiftelse där förvaltaren har) rätt att skyndsamt avveckla eller behålla säkerheten i händelse av fallissemang, insolvens eller konkurs eller annan kredithändelse som avser motparten (motpartskravet).
b) Försäkrings- eller återförsäkringsföretaget har (eller är förmånstagare enligt en stiftelse där förvaltaren har) rätt att skyndsamt avveckla eller behålla säkerheten i händelse av fallissemang, insolvens eller konkurs eller annan kredithändelse som avser förvaringsinstitutet eller annan tredje part som innehar säkerheten som företrädare för motparten (tredjepartskravet).

2. Om motpartskravet uppfylls och de kriterier som anges i artikel 214 i denna förordning är uppfyllda och tredjepartskravet inte uppfylls, ska det riskjusterade värdet av de säkerheter som ställdes som säkerhet enligt artikel 1.26 b i denna förordning vara lika med 90 % av skillnaden mellan värdet av de tillgångar som lämnats som säkerhet enligt artikel 75 i direktiv 2009/138/EG och justeringen för marknadsrisk som avses i punkt 5 i denna artikel.

3. Om antingen motpartskravet eller kraven i artikel 214 inte är uppfyllda ska det riskjusterade värdet av en säkerhet som lämnats i enlighet med artikel 1.26 b vara noll.

4. Det riskjusterade värdet för en säkerhet för vilken hela ägandet har överlåtits enligt vad som avses i artikel 1.26 b i denna förordning ska vara lika med skillnaden mellan värdet av de tillgångar som hålls som säkerhet, värderade i enlighet med artikel 75 i direktiv 2009/138/EG, och justeringen för marknadsrisk enligt vad som anges i punkt 5 i denna artikel, under förutsättning att kraven i artikel 214 i denna artikel har uppfyllts.

5. Justeringen för marknadsrisk utgör skillnaden mellan följande kapitalkrav:

a) Det hypotetiska kapitalkravet för marknadsrisk för försäkrings- eller återförsäkringsföretaget som skulle tillämpas om tillgångarna som hålls som säkerhet inte ingick i beräkningen.
b) Det hypotetiska kapitalkravet för marknadsrisk för försäkrings- eller återförsäkringsföretaget som skulle tillämpas om tillgångarna som hålls som säkerhet ingick i beräkningen.

6. Vid tillämpning av punkt 5 ska valutarisken för tillgångarna som hålls som säkerhet beräknas genom en jämförelse mellan valutan för tillgångarna som hålls som säkerhet och valutan för motsvarande exponering.

7. Om det inte beaktas att företaget erhåller säkerheten, i händelse av insolvens hos motparten vid fastställande av försäkrings- eller återförsäkringsföretagets proportionella andel av motpartens konkursbo utöver säkerheten, ska faktorerna F och F' som avses i artikel 192.2 och 192.3 vara 100 %. I alla övriga fall ska dessa faktorer vara 50 respektive 90 %.

Artikel 198 Riskjusterat värde av hypotekslån

1. Det riskjusterade värdet av en inteckning ska vara lika med skillnaden mellan värdet av de bostadsfastigheter som innehas som inteckningar, värderade i enlighet med punkt 2, och de justeringar för marknadsrisk som avses i punkt 3.

2. Värdet på bostadsfastigheten i form av inteckning ska vara marknadsvärdet som reducerats för att avspegla resultaten av den övervakning som krävs enligt artikel 191.9 och 191.10 i denna förordning och för att beakta eventuella tidigare fordringar på fastigheten. En extern oberoende värdering av fastigheten ska vara densamma som eller lägre än marknadsvärdet som beräknats i enlighet med artikel 75 i direktiv 2009/138/EG.

3. Justeringen för marknadsrisk som avses i punkt 1 ska utgöra skillnaden mellan följande kapitalkrav:

a) Det hypotetiska kapitalkravet för marknadsrisk för försäkrings- eller återförsäkringsföretaget som skulle tillämpas om fastigheten som hålls som inteckning inte ingick i beräkningen.

b) Det hypotetiska kapitalkravet för marknadsrisk för försäkrings- eller återförsäkringsföretaget som skulle tillämpas om fastigheten som hålls som inteckning ingick i beräkningen.

4. Vid tillämpningen av punkt 2 ska valutarisken för bostadsfastigheten som innehas som inteckning beräknas genom jämförelse mellan valutan för bostadsfastigheten och valutan för motsvarande lån.

Underavsnitt 2 Typ 1-exponeringar

Artikel 199 Sannolikheten för fallissemang

1. Sannolikheten för fallissemang för en exponering mot en enda emittent ska motsvara den genomsnittliga sannolikheten för fallissemang för var och en av exponeringarna mot motparterna som tillhör exponeringen mot en enda emittent, viktat med förlusten vid fallissemang avseende dessa exponeringar.

2. Exponeringar mot en enda emittent i för vilken det föreligger ett kreditbetyg som tilldelats av ett utsett externt ratinginstitut ska åsättas en sannolikhet för fallissemang PDi enligt följande tabell.

Kreditkvalitetssteg	0	1	2	3	4	5	6
Sannolikhet för fallissemang PD_i	0,002 %	0,01 %	0,05 %	0,24 %	1,20 %	4,2 %	4,2 %

3. Exponeringar mot en enda emittent i som är ett försäkrings- eller återförsäkringsföretag för vilket det inte föreligger ett kreditbetyg som tilldelats av ett utsett externt ratinginstitut och där företaget uppfyller sitt minimikapitalkrav ska åsättas en sannolikhet för fallissemang PDi beroende på företagets solvenskvot enligt följande tabell:

Solvenskvot	196 %	175 %	150 %	125 %	122 %	100 %	95 %	75 %
Sannolikheten för fallissemang	0,01 %	0,05 %	0,1 %	0,2 %	0,24 %	0,5 %	1,2 %	4,2 %

Om solvenskvoten ligger mellan de solvenskvoter som anges i tabellen ovan ska värdet för sannolikheten för fallissemang beräknas genom linjär interpolering från de värden för sannolikheten för fallissemang som motsvarar de närmaste solvenskvoter som anges i tabellen ovan. Om solvenskvoten är lägre än 75 % ska sannolikheten för fallissemang vara 4,2 %. Om solvenskvoten är högre än 196 % ska sannolikheten för fallissemang vara 0,01 %.

Vid tillämpningen av denna punkt ska ”solvenskvot” avse förhållandet mellan det belopp av kapitalbasen som får medräknas för att täcka solvenskapitalkravet och solvenskapitalkravet, med användning av senast tillgängliga värden.

4. Exponeringar mot ett försäkrings- eller återförsäkringsföretag som inte uppfyller sitt minimikapitalkrav ska tilldelas en sannolikhet för fallissemang på 4,2 %.

5. Punkterna 3 och 4 i denna artikel ska tillämpas först från och med den första dagen för offentliggörande av den rapport om solvens och finansiell ställning som avses i artikel 51 i direktiv 2009/138/EG från företaget som motsvarar exponeringen. Om en kreditvärdering från ett utsett ratinginstitut är tillgänglig för exponeringar före detta datum ska punkt 2 tillämpas. I annat fall ska exponeringarna ges samma riskfaktor som de som skulle bli resultatet vid tillämpning av punkt 3 på exponeringar mot ett försäkrings- eller återförsäkringsföretag vars solvenskvot är 100 %.

6. Exponeringar gentemot tredjelands försäkrings- eller återförsäkringsföretag, för vilka det inte föreligger ett kreditbetyg som tilldelats av ett utsett externt ratinginstitut i ett land vars solvensregelverk bedöms vara likvärdig med den som fastställs i direktiv 2009/138/EG i enlighet med artikel 227 i direktiv 2009/138/EG, och som uppfyller solvenskraven i det tredjelandet, ska åsättas en sannolikhet för fallissemang på 0,5 %.

7. Exponeringar mot kreditinstitut och finansinstitut i den mening som anges i artikel 4.1.1 och 4.1.26 i förordning (EU) nr 575/2013 och som uppfyller de solvenskrav som fastställs genom direktiv 2013/36/EU och förordning (EU) nr 575/2013, och för vilka det inte föreligger ett kreditbetyg som tilldelats av ett utsett externt ratinginstitut, ska tilldelas en sannolikhet för fallissemang på 0,5 %.

8. Exponeringar mot motparter som anges i artikel 180.2 a–d ska tilldelas en sannolikhet för fallissemang på 0 %.

9. Sannolikheten för fallissemang för exponeringar mot en enda emittent utöver dem som anges i punkterna 2–8 ska vara 4,2 %.

10. Om en remburs, en garanti eller motsvarande arrangemang tillhandahålls för att helt säkra en exponering och denna ordning uppfyller kraven i artiklarna 209–215 får den som tillhandahåller rembursen, garantin eller det motsvarande arrangemanget betraktas som motpart till den säkrade exponeringen för att bedöma sannolikheten för fallissemang för en exponering mot en enda emittent.

11. Vid tillämpning av punkt 10 ska exponeringar som säkras helt, ovillkorligt och oåterkalleligt av motparter som anges i den genomförandeakt som antas enligt artikel 109a.2 a i direktiv 2009/138/EG behandlas som exponeringar mot den centrala regeringen.

Artikel 200 Typ 1-exponeringar

1. Om standardavvikelsen för förlustfördelningen för typ 1-exponeringar är lägre än eller lika med 7 % av de sammanlagda förlusterna vid fallissemang för alla typ 1-exponeringar ska kapitalkravet för motpartsrisk på typ 1-exponeringar beräknas enligt följande formel:
$SCR_{def,1} = 3 \cdot \sigma$
där σ betecknar standardavvikelsen för förlustfördelningen vid typ 1-exponeringar som anges i punkt 4.

2. Om standardavvikelsen för förlustfördelningen vid typ 1-exponeringar är större än 7 % av de totala förlusterna vid fallissemang för alla typ 1-exponeringar och lägre än eller lika med 20 % av de totala förlusterna vid fallissemang för alla typ 1-exponeringar ska kapitalkravet för motpartsrisk vid typ 1-exponeringar beräknas enligt följande formel:
$SCR_{def,1} = 5 \cdot \sigma$
där σ betecknar standardavvikelsen för förlustfördelningen vid typ 1-exponeringar.

3. Om standardavvikelsen för förlustfördelning för typ 1-exponeringar är större än 20 % av de sammanlagda förlusterna vid fallissemang för alla typ 1-exponeringar ska kapitalkravet för motpartsrisk på typ 1-exponeringar motsvara de sammanlagda förlusterna vid fallissemang för alla typ 1-exponeringar.

4. Standardavvikelsen för förlustfördelning vid typ 1-exponeringar ska beräknas enligt följande formel:

$$\sigma = \sqrt{V}$$

där V betecknar förlustfördelningens varians vid typ 1-exponeringar.

Artikel 201 Variansen hos förlustfördelning vid typ 1-exponeringar

1. Variansen hos förlustfördelningen för typ 1-exponeringar som avses i punkt 4 i artikel 200 ska vara lika med summan av V_{inter} och V_{intra}.

2. V_{inter} ska beräknas enligt följande formel:

$$V_{inter} = \sum_{(j,k)} \frac{PD_k \cdot (1 - PD_k) \cdot PD_j \cdot (1 - PD_j)}{1{,}25 \cdot (PD_k + PD_j) - PD_k \cdot PD_j} \cdot TLGD_j \cdot TLGD_k$$

där

a) summan omfattar alla tänkbara kombinationer (j, k) av olika sannolikheter för fallissemang för exponeringar mot en enda emittent i enlighet med artikel 199,

b) $TLGD_j$ och $TLGD_k$ betecknar summan av förluster vid fallissemang på typ 1-exponeringar från motparter med en sannolikhet för fallissemang på PD_j respektive PD_k.

3. V_{intra} ska beräknas enligt följande formel:

$$V_{intra} = \sum_{j} \frac{1{,}5 \cdot PD_j \cdot (1 - PD_j)}{2{,}5 - PD_j} \cdot \sum_{PD_j} LGD_i^2$$

där

a) den första summan omfattar alla olika sannolikheter för fallissemang för exponeringar mot en enda emittent i enlighet med artikel 199,

b) den andra summan omfattar alla exponeringar mot en enda emittent som har en sannolikhet för fallissemang motsvarande PD_j,

c) LGD_i betecknar förlusten vid fallissemang för exponeringen mot en enda emittent i.

Underavsnitt 3 Typ 2-exponeringar

Artikel 202 Typ 2-exponeringar

Kapitalkravet för motpartsrisk på typ 2-exponeringar ska motsvara den minskning i primärkapitalet som skulle bli följden av en omedelbar minskning av värdet av typ 2-exponeringar med följande belopp:

$$90\% \cdot LGD_{receivables>3months} + \sum_{i} 15\% \cdot LGD_i$$

där

a) $LGD_{receivables>3months}$ betecknar de totala förlusterna vid fallissemang för alla fordringar från mellanhänder som har varit förfallna till betalning i över tre månader,

b) summan avser alla typ 2-exponeringar förutom fordringar på förmedlare som har varit förfallna till betalning i över tre månader,

c) LGD_i betecknar förlusten vid fallissemang för typ 2-exponeringen *i*.

Avsnitt 7 Riskmodulen för immateriell tillgång

Artikel 203

Kapitalkravet för skadeförsäkringsrisk ska beräknas enligt följande formel:

$SCR_{intangible} = 0{,}8 \cdot V_{intangible}$

där $V_{intangibles}$ betecknar beloppet för de immateriella tillgångarna, erkända och värderade enligt artikel 12.2.

Avsnitt 8 Operativ risk

Artikel 204

1. Kapitalkravet för modulen för operativ risk ska beräknas enligt följande formel:

$SCR_{Operational} = \min(0{,}3 \cdot BSCR; Op) + 0{,}25 \cdot Exp_{ul}$

där

a) *BSCR* betecknar det grundläggande solvenskapitalkravet,

b) *Op* betecknar det grundläggande kapitalkravet för operativ risk,

c) Exp_{ul} betecknar de utgifter som uppkommit under de senaste tolv månaderna när det gäller livförsäkringsavtal där investeringsrisken bärs av försäkringstagarna.

2. Det grundläggande kapitalkravet för operativ risk ska beräknas enligt följande:
$Op = \max(Op_{premiums}; Op_{provisions})$
där

a) $Op_{premiums}$ betecknar kapitalkravet för operativ risk baserat på intjänade premier,
b) $Op_{provisions}$ betecknar kapitalkravet för operativ risk baserat på försäkringstekniska avsättningar,

3. Kapitalkravet för operativa risker på grundval av intjänade premier ska beräknas enligt följande formel:

$$Op_{premiums} = \begin{cases} 0{,}04 \cdot (Earn_{life} - Earn_{life-ul}) + 0{,}03 \cdot Earn_{non-life} \\ + \max(0; 0{,}04 \cdot (Earn_{life} - 1{,}2 \cdot pEarn_{life} - (Earn_{life-ul} - 1{,}2 \cdot pEarn_{life-ul}))) \\ + \max(0; 0{,}03 \cdot (Earn_{non-life} - 1{,}2 \cdot pEarn_{non-life})) \end{cases}$$

där

a) $Earn_{life}$ betecknar de premier som intjänats under de senaste tolv månaderna för försäkrings- och återförsäkringsförpliktelser utan avdrag för premier för återförsäkringsavtal,
b) $Earn_{life-ul}$ betecknar premieintäkter som intjänats under de senaste tolv månaderna för livförsäkrings- och återförsäkringsförpliktelser där investeringsrisken bärs av försäkringstagarna utan avdrag för premier för återförsäkringsavtal,
c) $Earn_{non-life}$ betecknar de premier som intjänats under de senaste tolv månaderna för skadeförsäkrings- och återförsäkringsförpliktelser utan avdrag för premier för återförsäkringsavtal,
d) $pEarn_{life}$ betecknar de premier som intjänats under de tolv månaderna före de senaste tolv månaderna för livförsäkrings- och återförsäkringsförpliktelser utan avdrag för premier för återförsäkringsavtal,
e) $pEarn_{life-ul}$ betecknar de premier som intjänats under de tolv månaderna före de senaste tolv månaderna för livförsäkrings- och återförsäkringsförpliktelser där investeringsrisken bärs av försäkringstagarna utan avdrag för premier för återförsäkringsavtal,
f) $pEarn_{non-life}$ betecknar de premier som intjänats under de tolv månaderna före de senaste tolv månaderna för skadeförsäkrings- och återförsäkringsförpliktelser utan avdrag för premier för återförsäkringsavtal.

Vid tillämpning av denna punkt ska intjänade premier vara brutto, utan avdrag för premier för återförsäkringsavtal.

4. Kapitalkravet för operativa risker på grundval av försäkringstekniska avsättningar ska beräknas enligt följande formel:
$Op_{provisions} = 0{,}0045 \cdot \max(0; TP_{life} - TP_{life-ul}) + 0{,}03 \cdot \max(0; TP_{non-life})$
där

a) TP_{life} betecknar de försäkringstekniska avsättningarna för livförsäkrings- och återförsäkringsförpliktelser,
b) $TP_{life-ul}$ betecknar de försäkringstekniska avsättningarna för livförsäkringsförpliktelser där investeringsrisken bärs av försäkringstagarna,
c) $TP_{non-life}$ betecknar de försäkringstekniska avsättningarna för skadeförsäkrings- och återförsäkringsförpliktelser,

Vid tillämpning av denna punkt ska de försäkringstekniska avsättningarna inte omfatta riskmarginalen och beräknas utan avdrag för fordringar från återförsäkringsavtal och från specialföretag.

Avsnitt 9 Justering för förlusttäckningskapaciteten hos försäkringstekniska avsättningar och uppskjutna skatter

Artikel 205 Allmänna bestämmelser

Den justering för förlusttäckningskapacitet hos försäkringstekniska avsättningar och uppskjutna skatter som avses i artikel 103 c i direktiv 2009/138/EG ska vara lika med summan av följande poster:

a) Justeringsbeloppet för förlusttäckningskapacitet hos försäkringstekniska avsättningar.

b) Justeringsbeloppet för förlusttäckningskapacitet hos uppskjutna skatter.

Artikel 206 Justeringsbeloppet för förlusttäckningskapacitet hos försäkringstekniska avsättningar

1. Justeringsbeloppet för förlusttäckningskapaciteten hos försäkringstekniska avsättningar ska beräknas enligt följande formel:

$Adj_{TP} = -\max(\min(BSCR - nBSCR; FDB); 0)$

där

a) *BSCR* betecknar det primära solvenskapitalkrav som avses i artikel 103 a i direktiv 2009/138/EG.

b) *nBSCR* betecknar det primära nettosolvenskapitalkravet netto som avses i punkt 2 i denna artikel,

c) *FDB* betecknar de försäkringstekniska avsättningarna utan riskmarginal i förhållande till framtida diskretionära förmåner.

2. Det primära nettosolvenskapitalkravet ska beräknas i enlighet med kapitel V avsnitt 1 underavsnitt 1–7 med samtliga följande ändringar:

a) Om beräkning av en modul eller undergrupp i det primära solvenskapitalkravet är baserad på effekten av ett scenario på primärkapitalet hos försäkrings- och återförsäkringsföretag kan scenariot ändra värdet av framtida diskretionära förmåner som ingår i de försäkringstekniska avsättningarna.

b) De scenariebaserade beräkningar av teckningsriskmodulen vid livförsäkring, undergruppen för teckningsrisk vid SLT sjukförsäkring, undergruppen för katastrofrisk vid sjukförsäkring, marknadsriskmodulen och motpartsriskmodulen samt den scenariebaserade beräkning som anges i leden c och d ska beakta scenariots inverkan på framtida diskretionära förmåner som ingår i de försäkringstekniska avsättningarna. Detta ska göras på grundval av antaganden om framtida förvaltningsåtgärder som uppfyller kraven i artikel 23.

c) I stället för kapitalkravet för motpartsrisk på typ 1-exponeringar som avses i artikel 189.1 ska beräkningen grundas på det kapitalkrav som motsvarar förlusten i primärkapital som skulle bli följden av en omedelbar förlust på grund av fallissemang som avser typ 1-exponeringar av ett belopp motsvarande kapitalkravet för motpartsrisk vid typ 1-exponeringar som avses i artikel 189.1.

d) Om försäkrings- och återförsäkringsföretag använder en förenklad beräkning för ett specifikt kapitalkrav enligt vad som fastställs i artiklarna 91, 92, 93, 94, 95.1, 95.2, 96, 101, 103.1 a, 103.1 b eller 104 ska företagen basera beräkningen på kapitalkravet som motsvarar den förlust i primärkapitalet som skulle bli följden av en omedelbar förlust av ett belopp motsvarande kapitalkravet som avses i den relevanta artikeln. Företaget ska också anta att den omedelbara förlusten beror på den risk som omfattas av de kapitalkrav som avses i artikeln.

3. Vid tillämpningen av punkt 2 b ska försäkrings- och återförsäkringsföretag ta hänsyn till rättsliga, regleringsmässiga eller avtalsmässiga begränsningar i fördelningen av framtida diskretionära förmåner.

Artikel 207 Justeringsbeloppet för förlusttäckningskapacitet hos uppskjutna skatter

1. Justeringsbeloppet för förlusttäckningskapaciteten hos uppskjutna skatter ska vara lika med den förändring av värdet av uppskjutna skatter i försäkrings- och återförsäkringsföretag som skulle bli följden av en omedelbar förlust av ett belopp som är lika med summan av följande:

a) Det primära solvenskapitalkrav som avses i artikel 103 a i direktiv 2009/138/EG.
b) Justeringsbeloppet för förlusttäckningskapacitet hos försäkringstekniska avsättningar enligt artikel 206 i denna förordning.
c) Kapitalkravet för operativ risk som avses i artikel 103 b i direktiv 2009/138/EG.

2. Vid tillämpning av punkt 1 ska uppskjutna skatter värderas i enlighet med artikel 15. Om skadan som avses i punkt 1 skulle resultera i en ökning av uppskjutna skattefordringar ska försäkrings- och återförsäkringsföretag inte använda denna ökning för justeringen om de inte kan visa att framtida vinster kommer att finnas tillgängliga i enlighet med artikel 15.3, med hänsyn till storleken av den förlust som avses i punkt 1 och dess inverkan på företagets nuvarande och framtida ekonomiska situation.

3. För de ändamål som avses i punkt 1 ska en minskning av uppskjutna skatteskulder eller en ökning av uppskjutna skattefordringar leda till en negativ justering för förlusttäckningskapacitet hos uppskjutna skatter.

4. Om beräkningen av justeringen i enlighet med punkt 1 leder till en positiv förändring av uppskjutna skatter ska justeringen vara noll.

5. Om det är nödvändigt att fördela förlusten som avses i punkt 1 på dess orsaker för att beräkna justeringen för förlusttäckningskapacitet hos uppskjutna skatter ska försäkrings- och återförsäkringsföretag fördela förlusten till de risker som fångas upp av det primära solvenskapitalkravet och kapitalkravet för operativ risk. Fördelningen ska överensstämma med bidraget från modulerna och undergrupperna i standardformeln för det primära solvenskapitalkravet. Om försäkrings- eller återförsäkringsföretag använder en partiell intern modell där justering för förlusttäckningskapacitet hos försäkringstekniska avsättningar och uppskjutna skatter inte faller inom modellens tillämpningsområde ska fördelningen överensstämma med bidraget från modulerna och undergrupperna i standardformeln som ligger utanför tillämpningsområdet för modellen för det primära solvenskapitalkravet.

Avsnitt 10 Riskreduceringstekniker

Artikel 208 Metoder och antaganden

1. Om försäkrings- eller återförsäkringsföretagen överför teckningsrisker med användning av återförsäkringsavtal eller specialföretag som uppfyller de krav som anges i artiklarna 209, 211 och 213 och om dessa arrangemang ger skydd i flera av de scenariebaserade beräkningar som anges i avdelning I kapitel V avsnitten 2, 3 och 4 ska de riskreducerande effekterna av dessa avtal tilldelas de scenariebaserade beräkningarna på ett sätt som utan dubbelräkning beaktar den ekonomiska effekten av det skydd som tillhandahålls. I synnerhet ska skyddets ekonomiska verkan beaktas vid fastställandet av skadan i primärkapitalet i de scenariebaserade beräkningarna.

2. Om försäkrings- eller återförsäkringsföretagen överför teckningsrisker med hjälp av finansiell återförsäkring enligt definitionen i artikel 210.3 i direktiv 2009/138/EG som uppfyller kraven i artikel 209, 211 och 213 i denna förordning ska dessa avtal endast redovisas i det scenario som bygger på beräkningar som anges i avdelning I kapitel V avsnitten 2, 3 och 4 i denna förordning om teckningsrisker överförs till motparten i avtalet. Utan hinder av föregående mening ska finansiell återförsäkring eller liknande arrangemang där bristen på effektiv risköverföring är jämförbar med den hos finansiell återförsäkring inte beaktas vid fastställandet av volymmått för premie- och reservrisker i enlighet med artiklarna 116 och 147 i denna förordning eller vid beräkningen av företagsspecifika parametrar i enlighet med avsnitt 13 i detta kapitel.

Artikel 209 Kvalitativa kriterier

1. Vid beräkningen av det primära solvenskapitalkravet ska försäkrings- eller återförsäkringsföretag endast beakta riskreduceringsteknikerna som avses i artikel 101.5 i direktiv 2009/138/EG om följande kvalitativa kriterier är uppfyllda:

a) Avtalen och risköverföringen har rättsverkan, och deras efterlevnad kan kontrolleras i alla relevanta jurisdiktioner.
b) Försäkrings- eller återförsäkringsföretaget har vidtagit alla lämpliga åtgärder för att säkerställa att arrangemanget får avsedd effekt och för att hantera risker i samband med arrangemanget.
c) Försäkrings- eller återförsäkringsföretaget kan övervaka arrangemangets effektivitet och de därmed sammanhängande riskerna på fortlöpande basis.
d) I händelse av en betalningsinställelse, insolvens eller konkurs hos en motpart eller annan kredithändelse som anges i avtalets transaktionsdokumentation har försäkrings- eller återförsäkringsföretaget ett direkt krav på den motparten.
e) Det förekommer ingen dubbelräkning av riskreducerande effekter i kapitalbasen och vid beräkningen av solvenskapitalkravet eller i metoden för beräkning av solvenskapitalkravet.

2. Endast riskreduceringstekniker som är i kraft i minst tolv månader och som uppfyller de kvalitetskriterier som fastställs i detta avsnitt ska till fullo beaktas i det primära solvenskapitalkravet. I alla andra fall ska de riskreducerande effekterna av riskreduceringstekniker som är i kraft under en period som är kortare än tolv månader och som uppfyller de kvalitativa kriterierna i detta avsnitt tas med i det primära solvenskapitalkravet proportionellt mot den aktuella tidsperioden för det som är kortast av hela riskexponeringen eller den period då riskreduceringstekniken är i kraft.

3. Om avtalsarrangemang som reglerar riskreduceringsteknikerna kommer att gälla för en period som är kortare än de kommande tolv månaderna och försäkrings- eller återförsäkringsföretaget avser att ersätta riskreduceringstekniken vid tidpunkten för dess upphörande med ett liknande arrangemang ska riskreduceringstekniken beaktas fullt ut i det primära solvenskapitalkravet under förutsättning att följande kvalitativa kriterier är uppfyllda:

a) Försäkrings- eller återförsäkringsföretaget har ett skriftligt styrdokument om att ersätta riskreduceringstekniken.
b) Riskreduceringstekniken får inte ersättas mer än en gång var tredje månad.
c) Ersättning av riskreduceringstekniken är inte beroende av en framtida händelse som ligger utanför försäkrings- eller återförsäkringsföretagets kontroll. Om ersättningen av riskreduceringstekniken är beroende av en framtida händelse, dvs. inom försäkrings- eller återförsäkringsföretagets kontroll, ska villkoren vara klart och tydligt dokumenterade i det styrdokument som avses i led a.
d) Ersättning av riskreduceringstekniken ska vara realistisk och baseras på ersättningar som vidtagits tidigare av försäkrings- eller återförsäkringsföretaget och i linje med dess nuvarande affärspraxis och affärsstrategi.
e) Risken att riskreduceringstekniken inte kan ersättas på grund av avsaknad av likviditet på marknaden är inte betydande.
f) Risken för att kostnaderna för att ersätta riskreduceringstekniken ökar under de närmaste tolv månaderna återspeglas i solvenskapitalkravet.
g) Ersättning av riskreduceringstekniken skulle inte strida mot krav som gäller för framtida förvaltningsåtgärder som anges i artikel 23.5.

Artikel 210 Effektiv risköverföring

1. De avtalsarrangemang som reglerar riskreduceringstekniken ska säkerställa att omfattningen av det skydd som ges genom riskreduceringstekniken och risköverföringen är klart definierad och obestridlig.

2. Samarbetsavtalet ska inte leda till betydande basrisker eller uppkomsten av andra risker om detta inte beaktas i beräkningen av solvenskapitalkravet.

3. Basrisken är betydande om den leder till en felaktig beskrivning av den riskreducerande effekten på försäkrings- eller återförsäkringsföretagets primära solvenskapitalkrav som skulle kunna påverka den avsedda användarens beslutsprocess eller bedömning, inbegripet tillsynsmyndigheterna.

4. Fastställandet av att avtalen och risköverföringen har rättsverkan och är verkställbara i alla relevanta jurisdiktioner i enlighet med artikel 209.1 a ska grundas på följande:

a) Om samarbetsavtalet är underställt några villkor som skulle kunna undergräva en effektiv risköverföring, vars uppfyllande ligger utanför försäkrings- eller återförsäkringsföretagets direkta kontroll.
b) Huruvida det finns några anslutna transaktioner som skulle kunna undergräva en effektiv risköverföring.

Artikel 211 Riskreduceringstekniker med användning av återförsäkringsavtal eller specialföretag

1. Om försäkrings- eller återförsäkringsföretagen överför teckningsrisker med hjälp av återförsäkringsavtal eller specialföretag för att de ska kunna beakta riskreduceringstekniken i det primära solvenskapitalkravet ska de kvalitativa kriterier som anges i artiklarna 209 och 210 och de som anges i punkterna 2–6 uppfyllas.

2. När det gäller återförsäkringsavtal ska motparten vara något av följande:

a) Ett försäkrings- eller återförsäkringsföretag som uppfyller solvenskapitalkravet.
b) Ett försäkrings- eller återförsäkringsföretag från tredjeland som är beläget i ett land vars solvensordning bedöms vara likvärdig eller tillfälligt likvärdig med den som fastställs i direktiv 2009/138/EG i enlighet med artikel 172 i det direktivet och som uppfyller solvenskraven i samma tredjeland.
c) Ett försäkrings- eller återförsäkringsföretag från tredjeland, som inte är beläget i ett land vars solvensordning bedöms vara likvärdig eller tillfälligt likvärdig med den som fastställs i direktiv 2009/138/EG i enlighet med artikel 172 i det direktivet med en kreditvärdighet som har tilldelats kreditkvalitetssteg 3 eller bättre enligt kapitel 2, avsnitt 1 i denna avdelning.

3. Om en motpart i ett återförsäkringsavtal är ett försäkrings- eller återförsäkringsföretag som upphör att uppfylla solvenskapitalkravet efter det att återförsäkringsavtalet har ingåtts ska skyddet som erbjuds av försäkringens riskreduceringsteknik erkännas delvis, under förutsättning att försäkrings- eller återförsäkringsföretaget kan visa att motparten har lämnat in en realistisk återhämtningsplan till sina tillsynsmyndigheter och uppfyllandet av solvenskapitalkravet kommer att återställas inom den tid som anges i den återhämtningsplan som avses i artikel 138 i direktiv 2009/138/EG. I detta syfte ska effekten av riskreduceringstekniken minskas med den procentuella andel med vilken solvenskapitalkravet har överträtts.

4. Om risk överförs till ett specialföretag ska kraven som anges i artikel 211.2 i direktiv 2009/138/EG vara uppfyllda för att riskreduceringstekniken ska kunna beaktas i det primära solvenskapitalkravet. Om kravet för ett specialföretag att vara fullt finansierat upphör att vara uppfyllt sedan överenskommelsen har ingåtts får skyddet som erbjuds av försäkringens riskreduceringsteknik delvis beaktas, under förutsättning att försäkrings- eller återförsäkringsföretaget kan visa att efterlevnaden av kravet på full finansiering kommer att återställas inom tre månader, varvid effekten av riskreduceringstekniken ska minskas med den procentandel av den sammanlagda maximala riskexponeringen för specialföretaget som avses i artikel 326 i denna förordning som inte omfattas av tillgångarna i specialföretaget eller med motsvarande belopp om artikel 211.3 i direktiv 2009/138/EG är tillämplig.

5. Om risk överförs till ett specialföretag som avses i artikel 211.3 i direktiv 2009/138/EG ska riskreduceringstekniken endast beaktas i det primära solvenskapitalkravet om lagstiftningen i medlemsstaten är likvärdig med den som fastställs i artikel 211.2 i det direktivet och om lagen följs av specialföretaget.

6. Om risk överförs till ett specialföretag som regleras av tillsynsmyndigheten i ett tredjeland ska riskreduceringstekniken endast beaktas i det primära solvenskapitalkravet om specialföretaget uppfyller krav som är likvärdiga med dem som anges i artikel 211.2 i direktiv 2009/138/EG.

Artikel 212 Finansiella riskreduceringstekniker

1. Om försäkrings- eller återförsäkringsföretag överför risk och för att riskreduceringstekniken ska kunna beaktas i det primära solvenskapitalkravet, utom i de fall som avses i artikel 211, inbegripet överföringar genom förvärv eller emission av finansiella instrument, ska de kvalitativa kriterier som anges i punkterna 2–5 vara uppfyllda, förutom de kvalitativa kriterier som anges i artiklarna 209 och 210.

2. Riskreduceringstekniken ska överensstämma med försäkrings- eller återförsäkringsföretagets styrdokument för riskhantering som avses i artikel 44.2 i direktiv 2009/138/EG.

3. Försäkrings- eller återförsäkringsföretaget ska värdera tillgångar, skulder som omfattas av riskreduceringstekniken och där riskreduceringstekniken innefattar användning av finansiella instrument, dessa finansiella instrument, på ett tillförlitligt sätt i enlighet med artikel 75 i direktiv 2009/138/EG.

4. När riskreduceringstekniken innefattar användning av finansiella instrument ska dessa finansiella instrument ha en kreditkvalitet som tilldelats kreditkvalitetssteg 3 eller bättre enligt kapitel 1, avsnitt 2 i denna avdelning.

5. När riskreduceringstekniken inte är ett finansiellt instrument ska motparterna i den riskreduceringstekniken ha en kreditkvalitet som tilldelats kreditkvalitetssteg 3 eller bättre enligt kapitel 1, avsnitt 2 i denna avdelning.

Artikel 213 Motparternas status

1. Om de kvalitativa kriterierna i artiklarna 211.1, 212.3 och 212.4 inte är uppfyllda ska försäkrings- och återförsäkringsföretag endast beakta riskreduceringsteknikerna vid beräkning av det primära solvenskapitalkravet om något av följande kriterier är uppfyllt:

a) Riskreduceringstekniken uppfyller de kvalitativa kriterier som anges i artiklarna 209, 210, 212.1 och 212.2 och det finns arrangemang för ställande av säkerhet som uppfyller kriterierna i artikel 214.

b) Riskreduceringstekniken åtföljs av en annan riskreduceringsteknik, där denna andra teknik när den betraktas i kombination med den första tekniken uppfyller kvalitetskriterierna i artiklarna 209, 210, 212.1 och 212.2 och där motparterna i den andra tekniken uppfyller kriterierna i artiklarna 211.1, 212.3 och 212.4.

2. Vid tillämpningen av punkt 1 a i denna artikel ska säkerhetsordningarna bara beaktas i den utsträckning som säkerheten täcker riskexponeringen om värdet av säkerheten i enlighet med artikel 75 i direktiv 2009/138/EG är mindre än den totala riskexponeringen.

Artikel 214 Säkerheter

1. Vid beräkning av det primära solvenskapitalkravet får säkerhetsarrangemang erkännas endast om följande kriterier är uppfyllda förutom de kvalitativa kriterierna i artiklarna 209 och 210:

a) Försäkrings- och återförsäkringsföretaget som överför risken ska ha rätt att i god tid avveckla eller behålla säkerheterna i händelse av fallissemang, insolvens, konkurs eller annan kredithändelse hos motparten.

b) Det finns tillräcklig rättssäkerhet i fråga om skyddet som uppnås av säkerheten tack vare endera av följande:

   i Den är av tillfredsställande kreditvärdighet, har tillräcklig likviditet och är tillräckligt stabil i värde.

   ii Den garanteras genom en motpart, annan än en motpart enligt artikel 187.5 och 184.2 som har tilldelats en riskfaktor för koncentrationsrisker på 0 %.

c) Det finns ingen materiell positiv korrelation mellan motpartens kreditvärdighet och säkerhetens värde.
d) Säkerheten utgörs inte av värdepapper som emitterats av motparten eller ett företag som är anknutet till motparten.

2. Om ett säkerhetsavtal uppfyller definitionen i artikel 1.26 b och omfattar säkerheter som innehas av ett förvaringsinstitut eller en tredje part, ska försäkrings- eller återförsäkringsföretaget säkerställa att följande kriterier är uppfyllda:
a) Det berörda förvaringsinstitutet eller annan tredje part håller tillgångar som innehas som säkerhet avskilda från sina egna tillgångar.
b) De avskilda tillgångarna förvaras av ett institut som tar emot medel på konto som har en kreditvärdighet som tilldelats kreditkvalitetssteg 3 eller bättre enligt kapitel 1, avsnitt 2 i denna avdelning.
c) De avskilda tillgångarna är individuellt identifierbara och kan bara ändras eller ersättas med samtycke av försäkrings- eller återförsäkringsföretaget eller en person som uppträder som förvaltare i förhållande till försäkrings- eller återförsäkringsföretagets intressen i fråga om sådana tillgångar.
d) Försäkrings- eller återförsäkringsföretaget har (eller är en stödmottagare enligt en trust där förvaltaren har) rätt att i god tid avveckla eller behålla de avskilda tillgångarna i händelse av betalningsinställelse, insolvens eller konkurs eller annan kredithändelse som avser förvaringsinstitutet eller någon annan tredje part som innehar säkerheten på motpartens vägnar.
e) De avskilda tillgångarna ska inte användas för att betala eller tillhandahålla säkerhet åt någon annan person än försäkrings- eller återförsäkringsföretaget eller enligt försäkrings- eller återförsäkringsföretagets instruktioner.

Artikel 215 Garantier

Vid beräkning av det primära solvenskapitalkravet ska garantier endast registreras om det uttryckligen anges i detta kapitel, och om följande kriterier är uppfyllda, utöver de kvalitativa kriterierna i artiklarna 209 och 210:
a) Det kreditriskskydd som tillhandahålls av garantin ska vara direkt.
b) Kreditriskskyddets omfattning ska vara klart och tydligt definierad och obestridlig.
c) Garantin innehåller ingen klausul vars uppfyllande ligger utanför långivarens direkta kontroll, och som
   i skulle göra det möjligt för utfärdaren av skyddet att ensidigt upphäva detta,
   ii skulle öka skyddets faktiska kostnader till följd av den skyddade exponeringens försämrade kreditkvalitet,
   iii skulle kunna befria den som tillhandahåller skyddet från skyldigheten att betala vid läglig tidpunkt om den ursprungliga gäldenären inte fullgör någon av de förfallna betalningarna,
   iv skulle kunna göra det möjligt för utfärdaren av skyddet att minska kreditriskskyddets löptid.
d) Vid fallissemang, insolvens eller konkurs eller annan kredithändelse hos motparten har försäkrings- eller återförsäkringsföretaget rätt att vid läglig tidpunkt kräva garantigivaren på förfallna belopp enligt den fordran som avser det tillhandahållna skyddet. Garantigivarens betalning får inte vara underordnad det faktum att försäkrings- eller återförsäkringsföretaget först måste kräva gäldenären.
e) Garantin är en tydligt dokumenterad förpliktelse som garantigivaren har åtagit sig.
f) Garantin täcker helt alla slags regelbundna betalningar som gäldenären förväntas göra avseende den berörda fordran.

Avsnitt 11 Separata fonder

Artikel 216 Beräkning av solvenskapitalkravet för separata fonder och matchningsjusteringsportföljer

1. När det gäller separata fonder som fastställts i enlighet med artikel 81.1 i denna förordning eller i de fall försäkrings- eller återförsäkringsföretag har fått godkännande för att tillämpa en matchningsjustering på de riskfria räntesatserna för relevanta durationer i enlighet med artikel 77b i direktiv 2009/138/EG ska försäkrings- och återförsäkringsföretag göra en justering av beräkningen av solvenskapitalkravet enligt den metod som anges i artikel 217 i denna förordning.

2. Men om ett försäkrings- eller återförsäkringsföretag har fått tillsynsmyndighetens godkännande för att tillämpa bestämmelserna i artikel 304 i direktiv 2009/138/EG på en separat fond ska det inte justera beräkningen i enlighet med artikel 217 i denna förordning, utan basera beräkningen på antagandet om fullständig diversifiering mellan tillgångar och skulder för de separata medlen och resten av företaget.

Artikel 217 Beräkningsmetod för solvenskapitalkrav för separata fonder och matchningsjusteringsportföljer

1. Försäkrings- och återförsäkringsföretag ska beräkna ett teoretiskt solvenskapitalkrav för varje separat fond och varje matchningsjusteringsportfölj, liksom för övriga delar av företaget, som om dessa separata fonder och matchningsjusteringsportföljen och övriga delar av företaget var skilda företag.

2. Försäkrings- och återförsäkringsföretag ska beräkna sitt solvenskapitalkrav som summan av de nominella solvenskapitalkraven för var och en av de separata fonderna och varje matchningsjusteringsportfölj och för övriga delar av företaget.

3. Om beräkningen av kapitalkravet för en riskmodul eller undergrupp i det primära solvenskapitalkravet är baserad på effekten av ett scenario på försäkrings- eller återförsäkringsföretagets primärkapital ska konsekvenserna av scenariot på primärkapitalet på den separata fonden, matchningsjusteringsportföljen och övriga delar av företaget beräknas.

4. Primärkapitalet på nivån för den separata fonden eller matchningsjusteringsportföljen ska vara de primärkapitalposter som uppfyller definitionen av primärkapital som anges i artikel 88 i direktiv 2009/138/EG.

5. Om det förekommer arrangemang för rätt till andel i överskott i den separata fonden ska försäkrings- och återförsäkringsföretaget tillämpa följande metod för att justera solvenskapitalkravet:

a) Om den beräkning som avses i punkt 3 skulle leda till en ökning av primärkapitalet på nivån för den separata fonden ska den uppskattade förändringen i det primärkapitalet justeras för att ta hänsyn till förekomsten av arrangemang rätt till andel i överskott i den separata fonden. I detta fall ska justeringen för förändringen i kapitalbasen hos den separata fonden motsvara det belopp med vilket de försäkringstekniska avsättningarna skulle öka på grund av den förväntade framtida utdelningen till försäkringstagare eller förmånstagare i den separata fonden.

b) Om den beräkning som avses i punkt 3 leder till en minskning av primärkapitalet på nivån för den separata fonden ska den uppskattade förändringen i detta primärkapital för beräkningen av det primära solvenskapitalkravet som avses i artikel 206.2 justeras för att återspegla minskningen i framtida diskretionära förmåner som utbetalas till försäkringstagare eller förmånstagare i den separata fonden. Justeringen ska inte överskrida storleken på den separata fondens framtida diskretionära förmåner.

6. Utan hinder av punkt 1 ska det teoretiska solvenskapitalkravet för varje separat fond och varje matchningsjusteringsportfölj beräknas enligt den scenariebaserade beräkningsmetod enligt vilken primärkapitalet för företaget i dess helhet påverkas som mest negativt.

7. Vid fastställandet av det scenario där primärkapitalet påverkas som mest negativt för företaget som helhet ska företaget först beräkna summan av resultaten av effekterna av de olika scenarierna för primärkapitalet på nivån för varje separat fond och varje matchningsjusteringsportfölj i enlighet med punkterna 3 och 5. Beloppen för varje separat fond och varje matchningsjusteringsportfölj ska läggas samman med resultatet av effekterna av scenarierna för primärkapitalet i den återstående delen av försäkrings- eller återförsäkringsföretaget.

8. Det teoretiska solvenskapitalkravet för varje separat fond och varje matchningsjusteringsportfölj ska fastställas genom att kapitalkraven för varje undergrupp och riskmodul i det primära solvenskapitalkravet summeras.

9. Försäkrings- och återförsäkringsföretag ska anta att det inte finns någon riskdiversifiering mellan de separata fonderna och matchningsjusteringsportföljerna och den återstående delen av försäkrings- eller återförsäkringsföretaget.

Avsnitt 12 Företagsspecifika parametrar

Artikel 218 Delmängd av standardparametrar som kan ersättas av företagsspecifika parametrar

1. Delmängden av standardparametrar som kan ersättas av företagsspecifika parametrar enligt artikel 104.7 i direktiv 2009/138/EG ska omfatta följande parametrar:

a) I undergruppen premie- och reservrisk för skadeförsäkring för varje segment som anges i bilaga II till denna förordning:
   - i Standardavvikelsen för premierisk vid skadeförsäkring som avses i artikel 117.2 a i denna förordning.
   - ii Standardavvikelsen för bruttopremierisk vid skadeförsäkring som avses i artikel 117.3 i denna förordning.
   - iii Den justeringsfaktor för icke-proportionell återförsäkring som avses i artikel 117.3 i denna förordning, under förutsättning att det finns ett erkännbart förluståterförsäkringsavtal för detta segment enligt punkt 2 i denna förordning.
   - iv Standardavvikelsen för reservrisk vid skadeförsäkring som avses i artikel 117.2 b i denna förordning.

b) I undergruppen för omprövningsrisk vid livförsäkring, den ökning av livränteförmåner som avses i artikel 141 i denna förordning, förutsatt att livräntorna som omfattas av den undergruppen inte är föremål för betydande inflationsrisk.

c) I undergruppen premie- och reservrisk vid NSLT sjukförsäkring för varje segment som anges i bilaga XIV i denna förordning:
   - i Standardavvikelsen för premierisk vid NSLT sjukförsäkring som avses i artikel 148.2 a i denna förordning.
   - ii Standardavvikelsen för bruttopremierisk vid NSLT sjukförsäkring som avses i artikel 148.3 i denna förordning.
   - iii Den justeringsfaktor för icke-proportionell återförsäkring som avses i artikel 148.3 i denna förordning, under förutsättning att det finns ett erkännbart förluståterförsäkringsavtal för detta segment enligt punkt 2.
   - iv Standardavvikelsen för reservrisk vid NSLT sjukförsäkring som avses i artikel 148.2 b i denna förordning.

d) I undergruppen för omprövningsrisk vid sjukförsäkring, den ökning av livränteförmåner som avses i artikel 158 i denna förordning, förutsatt att livräntorna som omfattas av den undergruppen inte är föremål för betydande inflationsrisk.

Försäkrings- och återförsäkringsföretag ska inte ersätta båda de standardparametrar som avses i leden a ii och iii i samma segment eller båda de standardparametrar som avses i leden c ii och iii i samma segment.

2. Ett förluståterförsäkringsavtal för ett segment ska anses vara erkännbart om det uppfyller följande villkor:

a) Om förlusten hos överlåtande företag som hänför sig antingen till enskilda försäkringsfordringar eller alla försäkringsfordringar enligt samma försäkring under en viss tidsperiod är större än ett angivet behållande ger avtalet fullständig ersättning för sådana förluster upp till en viss gräns eller utan begränsning.
b) Avtalet omfattar alla försäkringsfordringar som försäkrings- eller återförsäkringsföretaget kan ådra sig i segmentet eller homogena riskgrupper inom segmentet under de kommande tolv månaderna.
c) Avtalet möjliggör ett tillräckligt antal återställanden för att säkerställa att alla fordringar vid flera händelser under de närmaste tolv månaderna täcks.
d) Avtalet uppfyller artiklarna 209–211 och 213.

I denna artikel ska termen ”förluståterförsäkringsavtal” också omfatta arrangemang med specialföretag som tillhandahåller risköverföring som motsvarar den som erbjuds av ett förluståterförsäkringsavtal.

3. När försäkrings- eller återförsäkringsföretaget har ingått flera förluståterförsäkringsavtal som vart och ett uppfyller de krav som anges i punkt 2 d, och som tillsammans uppfyller de krav som anges i punkt 2 a, b och c, ska en sammanslagning av dem anses som ett erkännbart förluståterförsäkringsavtal.

4. För de ändamål som anges i punkt 1 b och d ska inflationsrisken anses vara väsentlig om ett bortseende från den i beräkningen av kapitalkraven för omprövningsrisk kan påverka beslutsprocessen hos eller den bedömning som görs av användare av denna information, inbegripet tillsynsmyndigheterna.

Artikel 219 Datakriterier

1. Data som används för att beräkna företagsspecifika parametrar ska endast anses vara kompletta, tillförlitliga och lämpliga om de uppfyller följande kriterier:

a) Data uppfyller villkoren i artikel 19.1–19.3 och försäkrings- eller återförsäkringsföretaget i förhållande till detta datum uppfyller kraven i artikel 19.4, där varje hänvisning till beräkningen av försäkringstekniska avsättningar ska uppfattas som en hänvisning till beräkningen av de företagsspecifika parametrarna.
b) Data kan införlivas i de standardiserade metoderna.
c) Data hindrar inte att försäkrings- eller återförsäkringsföretaget uppfyller kraven i artikel 101.3 i direktiv 2009/13/EG.
d) Data uppfyller alla ytterligare uppgiftskrav som är nödvändiga för att använda en standardiserad metod.
e) Data och deras framtagandeprocess är väl dokumenterade, inbegripet
   i insamling av data och analys av deras kvalitet, om den dokumentation som krävs omfattar en förteckning över datan med angivande av källa, egenskaper och användning och specifikationen för insamling, bearbetning och tillämpning av data,
   ii valet av de antaganden som används vid utarbetande och anpassning av datum, inbegripet justeringar när det gäller återförsäkring och katastroffordringar och fördelning av data, om den dokumentation som krävs omfattar en förteckning över alla relevanta antaganden som beräkningen av de försäkringstekniska avsättningarna grundas på och en motivering till valet av antaganden,
   iii valet och tillämpningen av försäkringsmatematiska och statistiska metoder för produktion och justering av data,
   iv validering av data.

2. När externa uppgifter används ska de uppfylla följande ytterligare kriterier:

a) Processen för insamling av data ska vara transparent, kontrollerbar och känd av försäkrings- eller återförsäkringsföretag som använder data för att beräkna företagsspecifika parametrar på grundval av dem.

b) Om data kommer från olika källor ska de antaganden som gjordes vid insamling, behandling och tillämpning av data göra att dessa är jämförbara.
c) Data ska härröra från försäkrings- och återförsäkringsföretag vars verksamhet och riskprofil liknar försäkringsföretaget eller företaget vars företagsspecifika parametrar beräknas på grundval av dessa data.
d) Företag som använder sig av extern data ska kunna kontrollera att det finns tillräckligt statistiskt underlag som visar att den sannolikhetsfördelning som ligger till grund för egen data och den som ligger till grund för extern data har en hög grad av likhet, särskilt med avseende på den nivå av volatilitet som återspeglas.
e) Denna riskprofil ska likna riskprofilen hos det företag som använder data. I synnerhet ska extern data omfatta data från företag vars affärsmässiga karaktär och riskprofil när det gäller extern data är likartad och för vilka det finns tillräckliga statistiska uppgifter som visar att den sannolikhetsfördelning som ligger till grund för extern data kommer att uppvisa en hög grad av homogenitet.

Artikel 220 Standardiserade metoder för att beräkna företagsspecifika parametrar

1. Om försäkrings- och återförsäkringsföretag beräknar företagsspecifika parametrar ska de för varje parameter använda de standardiserade metoder som anges i bilaga XVII enligt följande:
a) Premieriskmetoden för företagsspecifika parametrar ersätter de standardparametrar som avses i artikel 196 a i, a ii, c i och c ii.
b) Reservriskmetod 1 eller reservriskmetod 2 för företagsspecifika parametrar ersätter de standardparametrar som avses i artikel 196 a iv och c iv.
c) En icke-proportionell återförsäkringsmetod för företagsspecifika parametrar ersätter de standardparametrar som avses i artikel 196 a iii och c iii.
d) Omprövningsriskmetoden för företagsspecifika parametrar ersätter de standardparametrar som avses i artikel 1 b och d.

2. Om ett företag kan utnyttja flera olika standardiserade metoder ska den metod som ger det mest exakta resultatet för att uppfylla kalibreringskraven som anges i artikel 101.3 i direktiv 2009/138/EG användas.

Men när ett företag inte kan styrka riktigheten av resultaten av en viss standardiserad metod jämfört med andra standardiserade metoder för att beräkna en företagsspecifik parameter ska den metod som ger det mest konservativa resultatet användas.

Avsnitt 13 Förfarande för uppdatering av korrelationskoefficienter

Artikel 221

1. Tillsynsmyndigheterna ska samla in kvantitativa företagsspecifika uppgifter som är nödvändiga för att beräkna beroendesamband mellan risker som avses i artikel 309.8 och ska tillhandahålla dem på årsbasis till Eiopa för att uppdatera korrelationskoefficienter.

2. Eiopa får analysera de uppgifter som avses i punkt 1 i syfte att lämna ett yttrande om uppdateringen av korrelationskoefficienterna.

Kapitel VI Solvenskapitalkrav – fullständiga och partiella interna modeller

Avsnitt 1 Definitioner

Artikel 222 Materialitet

Vid tillämpningen av detta kapitel ska en ändring eller ett fel i resultaten av den interna modellen, inbegripet solvenskapitalkravet, eller i de uppgifter som används för den interna modellen anses vara materiella om de skulle kunna påverka beslutsprocessen hos eller den bedömning som görs av användare av denna information, inbegripet tillsynsmyndigheterna.

Avsnitt 2 Användningskrav

Artikel 223 Användning av interna modeller

Försäkrings- och återförsäkringsföretag ska på begäran förklara för tillsynsmyndigheterna de olika användningsområdena för sin interna modell och hur de säkerställer konsekvens mellan hur olika utdata från den interna modellen används för olika ändamål. Om försäkrings- och återförsäkringsföretag beslutar att inte använda den interna modellen för en betydande del av systemet för företagsstyrning, i synnerhet omfattningen av eventuella väsentliga risker, ska de motivera det beslutet.

Artikel 224 Lämplighet för företaget

Försäkrings- och återförsäkringsföretag ska säkerställa att utformningen av den interna modellen står i samstämmighet med deras verksamhet på följande sätt:

a) Modellstrategierna ska stå i proportion till arten och omfattningen av och komplexiteten hos de inneboende riskerna i företagets verksamhet som omfattas av den interna modellen.
b) Resultaten av den interna modellen och innehållet i företagets interna och externa rapportering ska vara konsekventa.
c) Den interna modellen kan generera utdata som är så detaljerad att de kan spela en viktig roll i de relevanta förvaltningsbeslut som fattas av företaget. Utdata från den interna modellen ska minst kunna skilja mellan klasser, riskkategorier och olika större affärsenheter.
d) Styrdokumentet för ändringar av interna modeller innehåller regler om hur den interna modellen ska justeras för förändringar i omfattning eller art av företagets verksamhet.

Artikel 225 Förståelse av den interna modellen

1. Försäkrings- eller återförsäkringsföretagets förvaltnings-, lednings- eller tillsynsorgan samt övriga personer som leder företaget ska på tillsynsmyndighetens begäran kunna visa en övergripande förståelse av den interna modellen som omfattar kunskap om följande, utan undantag:

a) Den interna modellens struktur och hur modellen passar för verksamheten och ingår i försäkrings- eller återförsäkringsföretagets riskhanteringssystem.
b) Den interna modellens tillämpningsområde och syfte och de risker som täcks eller inte täcks av den interna modellen.
c) Den allmänna metod som tillämpas i den interna modellens beräkningar.
d) Den interna modellens begränsningar.
e) De diversifieringseffekter som beaktas i den interna modellen.

2. De personer som leder företaget ska kunna visa en tillräckligt detaljerad förståelse av de delar av den interna modellen som används inom det område som de ansvarar för.

Artikel 226 Stöd för beslutsfattande och integration med riskhantering

En intern modell ska endast anses användas i stor omfattning och spela en viktig roll i företagsstyrningssystemet för ett försäkrings- eller återförsäkringsföretag om den uppfyller samtliga följande villkor:

a) Den interna modellen stöder de relevanta beslutsprocesserna i företaget, inklusive fastställandet av affärsstrategin.
b) Den interna modellen och dess resultat diskuteras och granskas regelbundet i försäkrings- eller återförsäkringsföretagets förvaltnings-, lednings- eller tillsynsorganet.
c) Alla materiella kvantifierbara risker som identifierats av riskhanteringssystemet inom den interna modellens tillämpningsområde täcks av den interna modellen.

d) Företaget använder den interna modellen för att bedöma påverkan på företagets riskprofil av eventuella beslut, om den är betydande, inklusive påverkan på förväntad vinst eller förlust och variationen av den vinst eller förlust som är en följd av dessa beslut.
e) Utdata från den interna modellen, inbegripet mätning av diversifieringseffekter, beaktas vid utformningen av riskstrategier, inklusive utveckling av risktoleransgränser och riskreduceringsstrategier.
f) De relevanta utdata från den interna modellen täcks av riskhanteringssystemets interna rapporteringsförfaranden.
g) Kvantifieringen av risker och riskrankningen som produceras med den interna modellen leder till riskhanteringsåtgärder vid behov.
h) Försäkrings- eller återförsäkringsföretaget måste så snart som möjligt ändra den interna modellen i enlighet med artikel 115 i direktiv 2009/138/EG om resultaten från modellvalideringsprocessen i enlighet med artikel 124 i det direktivet visar att den interna modellen inte uppfyller kraven i artiklarna 101, 113 och 120–125 i det direktivet, för att garantera efterlevnad av dessa krav.
i) Enligt styrdokumentet för ändring av den interna modellen ska den interna modellen ändras vid behov för att återspegla förändringar i riskhanteringssystemet.

Artikel 227 Förenklad beräkning

1. Försäkrings- och återförsäkringsföretag får använda en förenklad beräkning av solvenskapitalkravet som anges i punkt 2 i denna artikel för att uppfylla kravet att beräkna solvenskapitalkravet i enlighet med artikel 120 andra stycket i direktiv 2009/138/EG.

2. För att göra den förenklade beräkning av solvenskapitalkravet som avses i punkt 1 kan försäkrings- och återförsäkringsföretag utföra endast en del av beräkningarna som vanligtvis är nödvändiga för att fastställa solvenskapitalkravet. För resterande del av beräkningen ska resultaten från den tidigare beräkningen av solvenskapitalkravet användas.

3. Försäkrings- och återförsäkringsföretag får använda den metod som anges i punkt 2 under förutsättning att de på tillsynsmyndighetens begäran kan visa att resultaten som hämtats från den tidigare beräkningen av solvenskapitalkravet inte skulle skilja sig materiellt från resultaten av en ny beräkning.

4. Försäkrings- och återförsäkringsföretag ska inte använda en förenklad beräkning av solvenskapitalkravet när solvenskapitalkravet beräknas i enlighet med artikel 102 i direktiv 2009/138/EG.

Avsnitt 3 Statistiska kvalitetsnormer

Artikel 228 Prognostiserad sannolikhetsfördelning

1. Den prognostiserade sannolikhetsfördelning som ligger till grund för den interna modellen ska tilldela sannolikheter för förändring av antingen storleken av försäkrings- eller återförsäkringsföretagets primärkapital eller andra monetära belopp, till exempel vinst och förlust, förutsatt att de beloppen kan användas för att fastställa förändringar i primärkapitalet. Den heltäckande uppsättning av ömsesidigt uteslutande framtida händelser som det hänvisas till i artikel 13.38 i direktiv 2009/138/EG ska omfatta ett tillräckligt antal händelser för att återspegla företagets riskprofil.

2. Försäkrings- och återförsäkringsföretag ska beräkna den prognostiserade sannolikhetsfördelningen för en partiell intern modell på högsta aggregeringsnivå för den partiella interna modellens komponenter. Om en partiell intern modell består av olika komponenter som beräknas separat och inte aggregeras inom den partiella interna modellen ska den prognostiserade sannolikhetsfördelningen beräknas för varje komponent.

Artikel 229 Lämpliga, tillämpliga och relevanta försäkringsmatematiska metoder

Försäkringsmatematiska och statistiska metoder ska endast betraktas som lämpliga, tillämpliga och relevanta vid tillämpningen av artikel 121.2 i direktiv 2009/138/EG om följande villkor är uppfyllda:

a) Metoderna grundas på uppdaterad information och de vetenskapliga framstegen inom försäkringsmatematik och allmänt accepterad praxis beaktas i valet av metod.
b) Försäkrings- eller återförsäkringsföretaget har en ingående förståelse av ekonomisk och försäkringsmatematisk teori och de antaganden som ligger till grund för dem.
c) Utdata från den interna modellen anger relevanta ändringar av försäkrings- eller återförsäkringsföretagets riskprofil.
d) Utdata från den interna modellen är stabil i förhållande till förändringar av indata som inte motsvarar en relevant förändring av försäkrings- eller återförsäkringsföretagets riskprofil.
e) Den interna modellen beaktar alla relevanta egenskaper hos försäkrings- eller återförsäkringsföretagets riskprofil.
f) Metoderna är anpassade till de uppgifter som används för den interna modellen.
g) Utdata från den interna modellen innehåller inte ett materiellt modellfel eller skattningsfel. Om möjligt ska den prognostiserade sannolikhetsfördelningen justeras för att förklara modell- och skattningsfel.
h) Hela beräkningsprocessen av utdata från den interna modellen är transparent.

Artikel 230 Information och antaganden som används för att beräkna den prognostiserade sannolikhetsfördelningen

1. Information ska endast betraktas som trovärdig i den mening som avses i artikel 121.2 i direktiv 2009/138/EG om försäkrings- och återförsäkringsföretagen kan styrka informationens trovärdighet, med beaktande av konsistens och objektivitet hos informationen, informationskällans tillförlitlighet och insynen i den metod med vilken informationen tas fram och behandlas.

2. Antaganden ska endast anses realistiska vid tillämpningen av artikel 121.2 i direktiv 2009/138/EG om de uppfyller följande villkor:

a) Försäkrings- och återförsäkringsföretag kan förklara och motivera vart och ett av de antaganden som använts, med hänsyn till betydelsen av antagandet, den osäkerhet som är förknippad med antagandet samt varför företagets relevanta alternativa antaganden inte använts.
b) De omständigheter under vilka antaganden skulle anses som oriktiga kan tydligt identifieras.
c) Försäkrings- och återförsäkringsföretag fastställer och upprätthåller en skriftlig förklaring till metodiken som används för att fastställa de antaganden som används.

Artikel 231 Uppgifter som används för den interna modellen

1. Uppgifter som används för den interna modellen ska endast anses korrekta för de syften som anges i artikel 121.3 i direktiv 2009/138/EG om följande villkor är uppfyllda:

a) Uppgifterna är fria från materiella felaktigheter.
b) Uppgifter från olika tidsperioder som används för samma uppskattning är konsistenta.
c) Uppgifterna har registrerats i god tid och på ett konsekvent sätt över tid.

2. Uppgifter som används för den interna modellen ska endast anses fullständiga för de syften som anges i artikel 121.2 i direktiv 2009/138/EG om följande villkor är uppfyllda:

a) Uppgifterna omfattar tillräcklig historisk information för utvärdering av egenskaperna hos den underliggande risken, särskilt för att identifiera risktrender.
b) Uppgifter som efterlever led a i denna punkt är tillgängliga för alla relevanta modellparametrar och inga sådana relevanta uppgifter utesluts från användning i den interna modellen utan motivering.

3. Uppgifter som används för den interna modellen ska endast anses lämpliga för de syften som anges i artikel 121.3 i direktiv 2009/138/EG om följande villkor är uppfyllda:

a) Uppgifterna är förenliga med de syften för vilka de ska användas.
b) Mängden och typen av uppgifter säkerställer att de uppskattningar som gjorts i den interna modellen på grundval av uppgifterna inte omfattar ett materiellt skattningsfel.
c) Uppgifterna är förenliga med de antaganden som ligger till grund för de försäkringsmatematiska och statistiska metoder som används i den interna modellen.
d) Uppgifterna återspeglar de relevanta risker som försäkrings- eller återförsäkringsföretaget är exponerat för.
e) Uppgifterna samlades in, behandlades och tillämpades på ett transparent och strukturerat sätt, grundat på en beskrivning av följande områden:
   i En definition och bedömning av uppgifternas kvalitet, inbegripet specifika kvalitativa och kvantitativa standarder för olika uppgiftsmängder.
   ii Användning och fastställande av antagandena vid insamling, bearbetning och tillämpning av uppgifter.
   iii Processen för uppdatering av uppgifter, inbegripet hur ofta regelbundna uppdateringar görs och omständigheterna som ska utlösa kompletterande uppdateringar.

Artikel 232 Förmåga att rangordna risker

1. Vid tillämpningen av artikel 121.4 andra stycket i direktiv 2009/138/EG ska den interna modellen kunna rangordna alla materiella risker som täcks av den interna modellen.

2. Förmågan att rangordna risker ska överensstämma med den klassificering av risker som används för den interna modellen och den klassificering av risker som används i riskhanteringssystemet.

3. Liknande risker ska rangordnas konsekvent i hela försäkrings- eller återförsäkringsföretaget och rangordnas konsekvent över tid.

4. Rangordningen av risker ska vara förenlig med kapitalallokeringen som avses i led b i artikel 120 första stycket i direktiv 2009/138/EG.

Artikel 233 Täckning av alla materiella risker

1. Vid tillämpning av artikel 121.4 tredje stycket i direktiv 2009/138/EG, ska försäkrings- och återförsäkringsföretag åtminstone kvartalsvis bedöma om den interna modellen täcker alla materiella kvantifierbara risker inom dess tillämpningsområde. Bedömningen ska ta hänsyn till en lämplig uppsättning kvalitativa och kvantitativa indikatorer.

2. De kvalitativa indikatorer som avses i punkt 1 ska omfatta följande:

a) Identifiering i den egna risk- och solvensbedömningen av andra risker än de som omfattas av den interna modellen.
b) Förekomsten av en särskild riskhanteringsprocess för andra risker än de som omfattas av den interna modellen.
c) Förekomsten av särskilda riskreduceringstekniker för andra risker än de som omfattas av den interna modellen.

3. De kvantitativa indikatorer som avses i punkt 1 i denna artikel ska omfatta följande:

a) Kapitalallokeringen enligt artikel 120 i direktiv 2009/138/EG.
b) De vinster och förluster som inte kan förklaras av de risker som täcks av den interna modellen.
c) Resultaten av stresstest, scenarioanalyser och verktyg som används i modellvalideringen.

Artikel 234 Diversifieringseffekter

De metoder som används för att mäta de diversifieringseffekter som avses i artikel 121.5 i direktiv 2009/138/EG ska endast anses vara tillräckliga om följande villkor är uppfyllda:

a) Metoder som används för att mäta diversifieringseffekter identifierar vilka nyckelvariabler som driver beroendeförhållanden.

b) Metoder som används för att mäta diversifieringseffekter ska beakta följande:
   - i Alla icke-linjära beroenden och eventuell bristande diversifiering vid extrema scenarier.
   - ii Eventuella diversifieringsrestriktioner som uppstår på grund av en separat fond eller portfölj för matchningsjustering.
   - iii Egenskaperna för de riskmått som används för den interna modellen.

c) De antaganden som ligger till grund för metoder som används för att mäta diversifieringseffekter är motiverade på empirisk väg.

Artikel 235 Riskreduceringstekniker

1. De risker som korrekt återspeglas i den interna modellen i enlighet med artikel 121.6 i direktiv 2009/138/EG ska inte omfatta risker som uppkommer på grund av någon av följande situationer:

a) De avtalsbestämmelser som gäller riskreduceringstekniken är inte rättsligt bindande och verkställbara i några relevanta jurisdiktioner eller säkerställer inte att riskföverföringen är klart definierad och obestridlig.

b) I samband med motpartens fallissemang, insolvens eller konkurs eller någon annan kredithändelse som anges i transaktionsdokumentationen till arrangemangen i samband med riskreduceringstekniken har försäkrings- och återförsäkringsföretag ingen direkt fordran på motparten.

c) De rättsliga villkor som ligger till grund för riskreduceringstekniken innehåller inte en uttrycklig hänvisning till en specifik riskexponering som tydligt definierar omfattningen av det skydd som ges genom riskreduceringstekniken.

2. Om riskreduceringsteknik som avses i punkt 1 c inte i samtliga fall täcker försäkrings- eller återförsäkringsföretagets riskexponering ska den interna modellen inte anses avspegla risken korrekt till följd av riskreduceringstekniken i enlighet med artikel 121.6 i direktiv 2009/138/EG om den inte tar hänsyn till riskreduceringsteknikens minskade effektivitet som följer av denna avvikelse i fråga om riskexponeringar.

3. Om riskreduceringstekniken är underkastad ett villkor vars uppfyllande ligger utanför försäkrings- eller återförsäkringsföretagets direkta kontroll och som skulle kunna undergräva en effektiv överföring av risk ska den interna modellen inte anses avspegla risken korrekt till följd av riskreduceringstekniken i enlighet med artikel 121.6 i direktiv 2009/138/EG om den inte tar hänsyn till effekterna av dessa villkor och all eventuell minskad effektivitet för riskreduceringstekniken.

Artikel 236 Framtida förvaltningsåtgärder

1. Framtida förvaltningsåtgärder ska skäligen kunna antas bli genomförda i den mening som avses i artikel 121.8 i direktiv 2009/138/EG om följande villkor är uppfyllda:

a) De antaganden om framtida förvaltningsåtgärder som används vid beräkningar för den interna modellen fastställs på ett objektivt sätt.

b) De förväntande framtida förvaltningsåtgärderna är realistiska och förenliga med försäkrings- eller återförsäkringsföretagets gällande affärsupplägg och affärsstrategi, inbegripet användningen av riskreduceringsåtgärder, och, om det finns tillräckliga bevis för att företaget kommer att ändra sina rutiner eller sin strategi, är de antagna framtida förvaltningsåtgärderna förenliga med de ändrade rutinerna eller den ändrade strategin.

c) De antagna framtida förvaltningsåtgärderna är inbördes förenliga.

d) De förväntande förvaltningsåtgärderna strider inte mot någon av företagets förpliktelser mot försäkringstagare och förmånstagare eller mot rättsliga bestämmelser.

e) De förväntande förvaltningsåtgärderna tar hänsyn till alla offentliga upplysningar eller meddelanden från försäkrings- eller återförsäkringsföretaget om de åtgärder som man skulle förvänta sig att det vidtar eller inte vidtar.

2. Antaganden om framtida förvaltningsåtgärder ska vara realistiska och omfatta samtliga nedanstående:

a) En jämförelse mellan den framtida förvaltningsåtgärden och förvaltningsåtgärder som tidigare vidtagits av försäkrings- eller återförsäkringsföretaget.
b) En jämförelse mellan framtida förvaltningsåtgärder som beaktas i nuvarande och tidigare beräkningar i den interna modellen.

För detta ändamål ska försäkrings- och återförsäkringsföretag kunna förklara eventuella avvikelser i förhållande till leden a och b.

3. Vid tillämpning av punkt 1 ska försäkrings- och återförsäkringsföretag upprätta en heltäckande plan för framtida förvaltningsåtgärder som ska vara godkänd av försäkrings- och återförsäkringsföretagets förvaltnings-, lednings- eller tillsynsorgan och som omfattar följande:

a) Identifiering av framtida förvaltningsåtgärder som tillämpas i den interna modellen.
b) Identifiering av de särskilda omständigheter under vilka försäkrings- eller återförsäkringsföretag rimligen skulle förvänta sig att genomföra de respektive framtida förvaltningsåtgärder som avses i led a.
c) Identifiering av de specifika omständigheter under vilka försäkrings- eller återförsäkringsföretag eventuellt inte har möjlighet att genomföra de framtida förvaltningsåtgärderna enligt led a och en beskrivning av hur dessa omständigheter återspeglas i den interna modellen.
d) Den ordning i vilken framtida förvaltningsåtgärder skulle utföras och de krav på företagsstyrning som är tillämpliga på de framtida förvaltningsåtgärderna.
e) En beskrivning av pågående arbeten som krävs för att säkerställa att försäkrings- eller återförsäkringsföretaget kan genomföra de respektive framtida förvaltningsåtgärder som avses i led a.
f) En beskrivning av hur framtida förvaltningsåtgärder har beaktats i beräkningen av den prognostiserade sannolikhetsfördelningen.
g) En beskrivning av tillämpliga interna rapporteringsförfaranden som ska innehålla minst ett årligt meddelande till förvaltnings, tillsyns- eller ledningsorganet som omfattar framtida förvaltningsåtgärder som tillämpas enligt den interna modellen.

4. Vid antaganden om framtida förvaltningsåtgärder ska den tid som behövs för att genomföra förvaltningsåtgärderna och de kostnader som dessa orsakar beaktas.

Artikel 237 Förståelse av externa modeller och uppgifter

Delar av den interna modellen som erhållits från tredje part ska genomgå alla test och standarder som de delar som utvecklats av företaget har genomgått. De delar som erhållits från tredje part ska inte heller betraktas som tillräckliga om inte försäkrings- eller återförsäkringsföretaget kan visa en ingående förståelse av dessa delar inklusive deras begränsningar.

Uppgifter som används i den interna modellen som erhållits från tredje part ska inte betraktas som tillräckliga om inte försäkrings- eller återförsäkringsföretaget kan visa en ingående förståelse av dessa externa uppgifter och deras begränsningar.

Avsnitt 4 Kalibrering

Artikel 238

1. Möjligheten enligt artikel 122 i direktiv 2009/138/EG att använda andra tidsperioder eller riskmått än vad som anges i artikel 101.3 i det direktivet ska gälla både den interna modellen som helhet och olika riskkategorier eller större affärsenheter inom den interna modellen.

2. Kravet att kunna visa det skydd för försäkringstagare som avses i artikel 122.3 i direktiv 2009/138/EG ska inbegripa bevis för att de approximationer som avses i artikel 122.3 i det direktivet inte leder till ett materiellt fel i solvenskapitalkravet eller leder till ett lägre solvenskapitalkrav än det som beräknas i enlighet med de krav som anges i artikel 101.1 i det direktivet.

Om approximationerna bygger på omskalningen av modellerade risker ska de företag som avses i artikel 122.3 i direktiv 2009/138/EG visa att omskalningen inte försämrar approximationernas resultat.

Om tidsperioden för det riskmått som använts skiljer sig från det som föreskrivs i artikel 101.3 i direktiv 2009/138/EG ska företaget som avses i artikel 122.3 i det direktivet beakta följande:

a) Huruvida händelser är jämnt fördelade över tid, och om de inte är det, hur det förhållandet återspeglas i approximationerna.
b) Huruvida alla betydande risker under en ettårsperiod hanteras korrekt.
c) Huruvida företaget har tagit vederbörlig hänsyn till solvenspositionen under tidsperioden om den tidsperiod som använts är längre än den period som anges i artikel 101.3 i direktiv 2009/138/EG.
d) Huruvida den tidsperiod som har använts är lämplig med hänsyn till den genomsnittliga durationen av försäkrings- eller återförsäkringsföretagets skulder, företagets verksamhet och, i förekommande fall, de osäkerheter som förknippas med långa tidsperioder.
e) Alla antaganden i approximationerna om beroendeförhållandena mellan risker under på varandra följande perioder.

3. Försäkrings- och återförsäkringsföretag ska uppvisa den skyddsnivå som krävs enligt artikel 122.3 i direktiv 2009/138/EG en gång per år och vid varje tillfälle som försäkrings- eller återförsäkringsföretagets riskprofil har förändrats väsentligt.

4. De approximationer som avses i artikel 122.3 i direktiv 2009/138/EG ska anses vara en del av den interna modellen.

Avsnitt 5 Integration av partiella interna modeller

Artikel 239

1. För att till fullo integrera en partiell intern modell i solvenskapitalkravets standardformel ska försäkrings- och återförsäkringsföretag använda de korrlationsmatriser och de formler som återfinns i den standardformel som anges i bilaga IV till direktiv 2009/138/EG och i avsnitt I kapitel V i denna förordning som standardteknik vid integrationen.

2. Om försäkrings- eller återförsäkringsföretaget kan styrka för tillsynsmyndigheterna att det inte skulle vara lämpligt att använda den standardteknik för integration som avses i punkt 1 av något av de skäl som anges i punkt 5 ska försäkrings- och återförsäkringsföretag använda den lämpligaste integrationstekniken som anges i bilaga XVIII. Försäkrings- eller återförsäkringsföretaget ska styrka lämpligheten för den integrationsteknik som föreslås.

3. Om försäkrings- eller återförsäkringsföretaget ytterligare kan styrka för tillsynsmyndigheterna att det inte skulle vara lämpligt att använda en av de integrationstekniker som anges i bilaga XVIII av något av de skäl som anges i punkt 5 får försäkrings- och återförsäkringsföretag använda en alternativ integrationsteknik. Försäkrings- eller återförsäkringsföretaget ska styrka lämpligheten för den integrationsteknik som föreslås.

4. Den alternativa integrationsteknik som används ska leda till ett solvenskapitalkrav som överensstämmer med de principer som anges i avdelning I kapitel VI avsnitt 4 underavsnitten 1 och 3 i direktiv 2009/138/EG och som bättre återspeglar försäkrings- eller återförsäkringsföretagets riskprofil.

5. En integrationsteknik ska inte anses vara lämplig om något av följande villkor är uppfyllda:

a) Det solvenskapitalkrav som erhålls skulle inte följa artikel 101 i direktiv 2009/138/EG.
b) Det solvenskapitalkrav som erhålls skulle inte på lämpligt sätt återspegla försäkrings- eller återförsäkringsföretagets riskprofil.
c) Utformningen av den partiella interna modellen är förenlig med principerna i artiklarna 101 och 102 i direktiv 2009/138/EG men skulle inte medge att modellen integreras i standardformeln för solvenskapitalkravet.

Avsnitt 6 Resultatanalys

Artikel 240

1. För att genomföra en resultatanalys i enlighet med artikel 123 i direktiv 2009/138/EG ska försäkrings- och återförsäkringsföretag specificera följande:

a) Vinst och förlust.
b) Företagets större affärsenheter.
c) Den kategorisering av riskerna som valts för den interna modellen.
d) Fördelningen av den totala vinsten eller förlusten på riskkategorier och viktiga affärsenheter.

2. Specifikationen av vinster och förluster ska överensstämma med ökningar och minskningar av de belopp som ligger till grund för den prognostiserade sannolikhetsfördelning som avses i artikel 228.1.

3. Den kategorisering av riskerna som valts för den interna modellen ska vara lämplig och tillräckligt detaljerad i samband med riskhantering och beslutsfattande i enlighet med artikel 120 i direktiv 2009/138/EG. Riskkategoriseringen ska skilja mellan risker som täcks av den interna modellen och risker som inte täcks av den interna modellen.

4. Fördelningen av vinster och förluster ska göras på ett objektivt och transparent sätt och vara konsekvent över tid.

Avsnitt 7 Validering

Artikel 241 Valideringsprocess

1. Valideringsprocessen ska tillämpas på alla delar av den interna modellen och omfatta alla krav som anges i artiklarna 101, 112.5, 120–123 och 125 i direktiv 2009/138/EG. I fråga om partiella interna modeller ska valideringsprocessen dessutom omfatta de krav som anges i artikel 113 i det direktivet.

2. För att garantera att valideringsprocessen är oberoende av utveckling och användning av den interna modellen får ansvariga personer eller ansvarig organisatorisk enhet vid utförande av valideringsprocessen inte påverkas av de som är ansvariga för utveckling och drift av den interna modellen. Denna bedömning ska göras i enlighet med punkt 4.

3. I samband med valideringsprocessen ska försäkrings- och återförsäkringsföretag ange samtliga nedanstående uppgifter

a) de förfaranden och metoder som används för att validera den interna modellen och deras syften,
b) för varje del av den interna modellen, hur ofta regelbundna valideringar görs och de omständigheter som kräver ytterligare validering,
c) de personer som ansvarar för varje valideringsuppgift,
d) det förfarande som ska följas om valideringsprocessen identifierar problem med tillförlitligheten i den interna modellen och beslutsprocessen för att ta itu med dessa problem.

4. Som en del i valideringsprocessen ska försäkrings- och återförsäkringsföretag bedöma valideringens kvalitet och oberoende. I bedömningen av oberoendet ska företaget beakta följande:

a) När det gäller interna valideringsförfaranden, ansvar och rapporteringsstruktur för personer som är delaktiga i processen.

b) När det gäller eventuella externa valideringsprocesser, ersättningsstrukturen för de personer, inklusive i tillämpliga fall deras anställda eller andra personer som agerar på deras vägnar, som är involverade i processen och eventuella övriga uppdrag för dessa personer avseende försäkrings- och återförsäkringsföretaget.

Artikel 242 Valideringsinstrument

1. Försäkrings- och återförsäkringsföretag ska testa resultaten och de viktigaste antagandena i den interna modellen minst en gång om året mot gjorda erfarenheter och andra lämpliga uppgifter i den mån som dessa uppgifter rimligen finns tillgängliga. Dessa tester ska tillämpas på enstaka resultat samt på aggregerade resultat. Försäkrings- och återförsäkringsföretag ska identifiera orsakerna till alla betydande skillnader mellan antaganden och uppgifter samt mellan resultat och uppgifter.

2. Som en del av granskningen av den interna modellens resultat mot de faktiska utfallen ska försäkrings- och återförsäkringsföretag jämföra resultaten av den analys som avses i artikel 123 i direktiv 2009/138/EG med de risker som modelleras i den interna modellen

3. Den statistiska process för validering av den interna modellen som avses i artikel 124 andra stycket i direktiv 2009/138/EG ska grundas på samtliga nedanstående uppgifter:

a) Aktuella upplysningar med beaktande av utvecklingen inom försäkringsmatematiska metoder och allmänt accepterad praxis på marknaden, om detta är relevant och lämpligt.

b) En ingående förståelse av ekonomisk och försäkringsmatematisk teori och de antaganden som ligger till grund för de metoder som används för att beräkna den interna modellens prognostiserade sannolikhetsfördelning.

4. Om försäkrings- eller återförsäkringsföretaget i enlighet med artikel 124 fjärde stycket i direktiv 2009/138/EG konstaterar att förändringar i ett viktigt underliggande antagande har en betydande inverkan på solvenskapitalkravet ska de kunna förklara denna känslighet och hur känsligheten beaktas i beslutsprocessen. Vid tillämpning av artikel 124 fjärde stycket i direktiv 2009/138/EG ska de viktigaste antagandena omfatta antaganden om framtida förvaltningsåtgärder.

5. Valideringsprocessen ska innefatta en analys av stabiliteten i utdata från den interna modellen vid olika beräkningar med den interna modellen med samma indata.

6. Försäkrings- och återförsäkringsföretag ska jämföra den interna modellens omfattning och räckvidd som ett led i demonstrationen av att de kapitalkrav som följer av den interna modellen är lämpliga. För detta ändamål ska den statistiska processen för validering av den interna modellen omfatta ett omvänt stresstest som identifierar de mest troliga typerna av stress som skulle hota försäkrings- eller återförsäkringsföretagets fortlevnad.

Avsnitt 8 Dokumentation

Artikel 243 Allmänna bestämmelser

1. Dokumentationen över den interna modellens konstruktion och operativa detaljer enligt artikel 125 i direktiv 2009/138/EG ska vara tillräcklig för att säkerställa att vilken oberoende kunnig tredje part som helst skulle kunna förstå den interna modellens konstruktion och operativa detaljer och bilda sig en god uppfattning om dess förenlighet med artiklarna 101 och 120–124 i det direktivet.

2. I fråga om partiella interna modeller ska den dokumentation som avses i punkt 1 i denna artikel dessutom omfatta efterlevnaden av artikel 113 i direktiv 2009/138/EG, särskilt avseende motiveringen av modellens begränsade tillämpningsområde och den integrationsteknik som används för att integrera en partiell intern modell med standardformeln.

3. Den dokumentation som avses i punkt 1 och 2 ska vara tillräckligt strukturerad, detaljerad och fullständig, och den ska hållas uppdaterad. Utdata från den interna modellen ska kunna reproduceras med hjälp av dokumentationen till den interna modellen samt alla indata till den interna modellen.

Artikel 244 Minimiinnehåll i dokumentationen

Dokumentationen av den interna modellen ska innehålla följande uppgifter:

a) En förteckning över alla de handlingar som utgör en del av dokumentationen.
b) Det styrdokument för ändring av den interna modellen som avses i artikel 115 i direktiv 2009/138/EG.
c) En beskrivning av styrdokument, kontroller och tillvägagångssätt för förvaltningen av den interna modellen, inbegripet ansvar för anställda hos försäkrings- eller återförsäkringsföretag.
d) En beskrivning av den informationsteknik som används i den interna modellen, inbegripet eventuella beredskapsplaner för den informationsteknik som används.
e) Alla relevanta antaganden som den interna modellen bygger på och en motivering av dessa i enlighet med artikel 230.2.
f) En redogörelse för den metod som används för att fastställa de antaganden som avses i artikel 230.2 c och som ska omfatta följande:
   i De indata på vilka valet av antaganden grundas.
   ii Utgångspunkten vid valet av antaganden och de kriterier som används för att bedöma om valet är ändamålsenligt.
   iii Eventuella begränsningar för valet av antaganden.
g) En förteckning över de uppgifter som används för den interna modellen med angivande av källa, egenskaper och användning.
h) Specifikationen för insamling, behandling och användning av uppgifter som avses i artikel 231.3 e.
i) Om uppgifterna inte används konsekvent över tid i den interna modellen, en beskrivning av den inkonsekventa användningen och en motivering av dessa.
j) Specifikationen av de kvalitativa och kvantitativa indikatorerna för att täcka risker som avses i artikel 233.
k) En beskrivning av de riskreduceringstekniker som beaktas i den interna modellen som avses i artikel 235 och en redogörelse för hur de risker som är förenade med användningen av riskreduceringstekniker kommer till uttryck i den interna modellen.
l) En beskrivning av de framtida förvaltningsåtgärder som beaktas i den interna modellen som avses i artikel 236 och en beskrivning av de relevanta avvikelser som avses i artikel 236.2.
m) Specifikationerna för resultatanalys som avses i artikel 240.1.
n) Specifikationerna för modellvalideringsprocessen som avses i artikel 241.3.
o) Resultaten av valideringen i anslutning till efterlevnaden av artikel 101 i direktiv 2009/138/EG.
p) För externa modeller och uppgifter:
   i De externa modellernas och uppgifternas roll i den interna modellen.
   ii Skälen för att välja externa modeller framför internt framtagna modeller och externa uppgifter framför interna uppgifter.
   iii De alternativ till användning av externa modeller och uppgifter som beaktas av försäkrings- eller återförsäkringsföretaget och en förklaring av beslutet till förmån för en viss extern modell eller en viss uppsättning externa uppgifter.

Artikel 245 Omständigheter under vilka den interna modellen inte fungerar effektivt

Vid bedömning och dokumentation av omständigheter under vilka den interna modellen inte fungerar effektivt ska försäkrings- och återförsäkringsföretag beakta följande aspekter:

a) De risker som inte omfattas av den interna modellen.
b) Begränsningarna i de riskmodeller som används i den interna modellen.
c) Arten och graden av och källorna till osäkerhet i samband med resultaten från den interna modellen, inbegripet hur känsliga resultaten är för de viktigaste antaganden som ligger till grund för den interna modellen.
d) Brister i de uppgifter som används för den interna modellen och avsaknaden av uppgifter för beräkningen av den interna modellen.
e) De risker som uppstår i samband med användning av externa modeller och externa uppgifter i den interna modellen.
f) Begränsningarna för den informationsteknik som används i den interna modellen.
g) Begränsningarna i styrningen av den interna modellen.

Artikel 246 Ändringar av den interna modellen

Dokumentationen av den interna modellen ska innehålla en förteckning över mindre och större ändringar av den interna modellen, inklusive följande:

a) En beskrivning av bakgrunden till mindre och större ändringar.
b) En beskrivning av konsekvenserna av de större förändringarna avseende den interna modellens utformning och användning.
c) Om en större ändring eller en kombination av mindre ändringar har en materiell inverkan på utdata från den interna modellen, en kvantitativ och kvalitativ jämförelse mellan utdata före och efter förändringen avseende samma värderingsdatum.

Avsnitt 9 Externa modeller och uppgifter

Artikel 247

Försäkrings- och återförsäkringsföretag ska övervaka eventuella begränsningar för det löpande uppfyllandet av de krav som anges i artiklarna 101 och artiklarna 120–125 i direktiv 2009/138/EG, och även artikel 113 i det direktivet, för partiella interna modeller till följd av användningen av externa modeller eller externa uppgifter i den interna modellen.

Kapitel VII Minimikapitalkrav

Artikel 248 Minimikapitalkrav

1. Minimikapitalkravet ska beräknas enligt följande formel:

$MCR = \max(MCR_{combined}; AMCR)$

där

a) $MCR_{combined}$ betecknar det kombinerade minimikapitalkravet,
b) $AMCR$ betecknar det tröskelvärde som avses i artikel 129.1 d i direktiv 2009/138/EG och i artikel 253 i denna förordning.

2. Det kombinerade minimikapitalkravet ska beräknas enligt följande formel:

$MCR_{combined} = \min(\max(MCR_{linear}; 0{,}25 \cdot SCR); 0{,}45 \cdot SCR)$

där

a) MCR_{linear} betecknar det linjära minimikapitalkravet beräknat i enlighet med artiklarna 249–251,
b) SCR betecknar solvenskapitalkravet, beräknat i enlighet med kapitel V eller i enlighet med kapitel VI om godkännande för användning av fullständig eller partiell intern modell har beviljats.

Artikel 249 Linjärt minimikapitalkrav

Det linjära minimikapitalkravet ska beräknas enligt följande formel:

$MCR_{linear} = MCR_{(linear,nl)} + MCR_{(linear,l)}$

där

a) $MCR_{(linear,nl)}$ betecknar den linjära formelkomponenten för försäkrings- och återförsäkringsförpliktelser vid skadeförsäkring,

b) $MCR_{(linear,l)}$ betecknar den linjära formelkomponenten för försäkrings- och återförsäkringsförpliktelser vid livförsäkring.

Artikel 250 Linjär formelkomponent för försäkrings- och återförsäkringsförpliktelser vid skadeförsäkring

1. Den linjära formelkomponenten för försäkrings- och återförsäkringsförpliktelser vid skadeförsäkring ska beräknas enligt följande formel:

$$MCR_{(linear,nl)} = \sum_{s} \alpha_s \cdot TP_{(nl,s)} + \beta_s \cdot P_s$$

där

a) summan omfattar alla segment i bilaga XIX,

b) $TP_{(nl,s)}$ betecknar de försäkringstekniska avsättningarna utan en riskmarginal för försäkrings- och återförsäkringsförpliktelser vid skadeförsäkring inom segmentet *s* efter avdrag för belopp som kan återkrävas enligt återförsäkringsavtal och från specialföretag, med ett golv som är lika med noll.

c) P_s betecknar de premieinkomster för försäkrings- och återförsäkringsförpliktelser vid skadeförsäkring inom segmentet *s* under de tolv senaste månaderna, efter avdrag för premier för återförsäkringsavtal, med ett golv som är lika med noll.

d) Faktorerna α_s och β_s anges i bilaga XIX.

2. De försäkringstekniska avsättningar som avses i punkt 1 b ovan ska inte omfatta något av följande belopp:

a) Belopp som kan återkrävas enligt återförsäkringsavtal och från specialföretag som inte kan beaktas i enlighet med artikel 41.3 och 41.5.

b) Belopp som kan återkrävas enligt återförsäkringsavtal och från specialföretag som inte efterlever artiklarna 209, 210, 211 och 213 eller artikel 235.

3. Vid beräkningen av premieinkomster efter avdrag för premier för återförsäkringsavtal som avses i punkt 1 c ska följande premier för återförsäkringsavtal inte dras av:

a) Premier i samband med händelser som inte rör försäkringen eller betalda försäkringskrav som inte beaktas i de kassaflöden som anges i artikel 41.3.

b) Premier för återförsäkringsavtal som inte efterlever artiklarna 209, 210, 211, 213 eller artikel 235.

Artikel 251 Linjär formelkomponent för försäkrings- och återförsäkringsförpliktelser vid livförsäkring

1. Den linjära formelkomponenten för försäkrings- och återförsäkringsförpliktelser vid livförsäkring ska beräknas enligt följande formel:

$MCR_{linear,l} = 0{,}037 \cdot TP_{(life,1)} - 0{,}052 \cdot TP_{(life,2)} + 0{,}007 \cdot TP_{(life,3)} + 0{,}021 \cdot TP_{(life,4)} + 0{,}0007 \cdot CAR$

där

a) $TP_{(life,1)}$ betecknar de försäkringstekniska avsättningarna utan en riskmarginal i förhållande till garanterad ersättning för livförsäkringsförpliktelser med rätt till andel i överskott, efter avdrag för belopp som kan återkrävas enligt återförsäkringsavtal och från specialföretag, med ett golv lika med noll, och försäkringstekniska avsättningar utan en riskmarginal för återförsäkringsförpliktelser där de underliggande livförsäkringsförpliktelserna inbegriper rätt till andel i överskott, efter avdrag för belopp som kan återkrävas enligt återförsäkringsavtal och från specialföretag, med ett golv som är lika med noll.

b) $TP_{(life,2)}$ betecknar de försäkringstekniska avsättningarna utan en riskmarginal för framtida diskretionära förmåner vid livförsäkringsförpliktelser med rätt till andel i överskott efter avdrag för belopp som kan återkrävas enligt återförsäkringsavtal och från specialföretag, med ett golv som är lika med noll.

c) $TP_{(life,3)}$ betecknar de försäkringstekniska avsättningarna utan en riskmarginal för försäkrings- och återförsäkringsförpliktelser vid livförsäkringar med indexreglerade förmåner och fondförsäkringsförmåner i samband med sådana försäkringsförpliktelser, efter avdrag för belopp som kan återkrävas enligt återförsäkringsavtal och från specialföretag, med ett golv som är lika med noll.

d) $TP_{(life,4)}$ betecknar de försäkringstekniska avsättningarna utan en riskmarginal för alla övriga försäkrings- och återförsäkringsförpliktelser vid livförsäkringar efter avdrag för belopp som kan återkrävas enligt återförsäkringsavtal och från specialföretag, med ett golv som är lika med noll.

e) *CAR* betecknar den totala risksumman, som utgör summan av de olika risksummorna för varje enskilt avtal som ger upphov till försäkrings- eller återförsäkringsförpliktelser vid livförsäkringar, där risksumman för avtalet är det som är högst av noll och skillnaden mellan följande två belopp:

   i Summan av följande:

      – Det belopp som ett försäkrings- eller återförsäkringsföretag skulle betala i händelse av dödsfall eller invaliditet hos personer som är försäkrade enligt avtalet efter avdrag för belopp som kan återkrävas enligt återförsäkringsavtal och från specialföretag.

      – t förväntade nuvärdet av de belopp som inte täcks i led i som företaget skulle betala i framtiden vid omedelbar död eller invaliditet hos personer som är försäkrade enligt avtalet efter avdrag för belopp som kan återkrävas enligt återförsäkringsavtal och från specialföretag.

   ii Den bästa skattningen av motsvarande åtaganden efter avdrag för belopp som kan återkrävas enligt återförsäkringsavtal och från specialföretag.

2. De försäkringstekniska avsättningar som avses i punkt 1 a–d ska inte omfatta något av följande:

a) Belopp som kan återkrävas enligt återförsäkringsavtal och från specialföretag som inte kan beaktas i enlighet med artikel 41.3 och 41.5.

b) Belopp som kan återkrävas enligt återförsäkringsavtal och från specialföretag som inte efterlever artiklarna 209–215 eller artikel 235.

Artikel 252 Minimikapitalkrav: försäkringsföretag med blandad verksamhet

1. Det teoretiska minimikapitalkravet vid livförsäkring och det teoretiska minimikapitalkravet vid skadeförsäkring som avses i artikel 74.2 i direktiv 2009/138/EG ska beräknas i enlighet med punkterna 2–11 i denna artikel.

2. Det teoretiska minimikapitalkravet vid skadeförsäkring ska beräknas enligt följande:

$NMCR_{nl} = \max(NMCR_{(combined,nl)}; AMCR_{nl})$

där

a) $NMCR_{(combined,nl)}$ betecknar det teoretiska kombinerade minimikapitalkravet vid skadeförsäkring.

b) $AMCR_{nl}$ betecknar det tröskelvärde som avses i artikel 129.1 d i direktiv 2009/138/EG och i artikel 253 i denna förordning.

3. Det teoretiska minimikapitalkravet vid skadeförsäkring ska beräknas enligt följande:

$NMCR_{(combined,nl)} = \min(\max(NMCR_{(linear,nl)}; 0{,}25 \cdot (NSCR_{nl} + Addon_{nl})); 0{,}45 \cdot (NSCR_{nl} + Addon_{nl}))$

där

a) $NMCR_{(linear,nl)}$ betecknar det teoretiska linjära minimikapitalkravet vid skadeförsäkrings- eller skadeåterförsäkringsverksamhet.

b) $NSCR_{nl}$ betecknar det teoretiska solvenskapitalkravet vid skadeförsäkrings- eller skadeåterförsäkringsverksamhet.

c) $Addon_{nl}$ betecknar den del av det kapitaltillägg som tillsynsmyndigheten bestämt i enlighet med artikel 37 i direktiv 2009/138/EG som har fördelats av samma myndighet till försäkrings- eller återförsäkringsföretagets skadeförsäkrings- eller skadeåterförsäkringsverksamheter.

4. Det teoretiska kombinerade minimikapitalkravet vid skadeförsäkrings- eller skadeåterförsäkringsverksamheter ska beräknas enligt följande formel:

$NMCR_{(linear,nl)} = MCR_{(nl,nl)} + MCR_{(l,nl)}$

där

a) $MCR_{(nl,nl)}$ betecknar den linjära formelkomponenten för förpliktelser avseende skadeförsäkrings- eller skadeåterförsäkringsverksamheter.

b) $MCR_{(l,nl)}$ betecknar den linjära formelkomponenten för livförsäkrings- och livåterförsäkringsförpliktelser avseende skadeförsäkrings- eller skadeåterförsäkringsverksamheter.

5. $MCR_{(nl,nl)}$ och $MCR_{(l,nl)}$ ska beräknas på samma sätt som $MCR_{(linear,nl)}$ och $MCR_{(linear,l)}$ enligt artikel 250 respektive 251 i denna förordning, men de försäkringstekniska avsättningarna eller tecknade premierna som används vid beräkningen ska endast avse försäkrings- och återförsäkringsförpliktelser vid skadeförsäkrings- och skadeåterförsäkringsverksamhet i de skadeförsäkringsklasser som anges i bilaga I till direktiv 2009/138/EG.

6. Det teoretiska solvenskapitalkravet för skadeförsäkrings- eller skadeåterförsäkringsverksamhet ska beräknas enligt följande formel:

$$NSCR_{nl} = \frac{NMCR_{(linear,nl)}}{NMCR_{(linear,nl)} + NMCR_{(linear,l)}} \cdot SCR$$

där

a) SCR betecknar solvenskapitalkravet beräknat i enlighet med avdelning I kapitel VI avsnitt 4 underavsnitt 2 i direktiv 2009/138/EG eller med avdelning I kapitel VI avsnitt 4 underavsnitt 3 i direktiv 2009/138/EG, vilket vid tillämpningen av denna artikel ska undanta alla kapitaltillägg som åläggs i enlighet med artikel 37 i det direktivet.

b) $NMCR_{(linear,nl)}$ betecknar det teoretiska linjära minimikapitalkravet för skadeförsäkrings- eller skadeåterförsäkringsverksamhet.

c) $NMCR_{(linear,l)}$ betecknar det teoretiska linjära minimikapitalkravet för livförsäkrings- eller livåterförsäkringsverksamhet.

7. Det teoretiska minimikapitalkravet vid livförsäkring ska beräknas enligt följande:

$NMCR_l = \max(NMCR_{(combined,l)}; AMCR_l)$

där

a) $NMCR_{(combined,l)}$ betecknar det teoretiska kombinerade minimikapitalkravet vid livförsäkring.

b) $AMCR_l$ betecknar det absoluta tröskelvärde som avses i artikel 129.1 d ii i direktiv 2009/138/EG.

8. Det teoretiska kombinerade minimikapitalkravet vid livförsäkring ska beräknas enligt följande formel:

$NMCR_{(combined,l)} = \min(\max(NMCR_{(linear,l)}; 0{,}25 \cdot (NSCR_l + Addon_l)); 0{,}45 \cdot (NSCR_l + Addon_l))$

där

a) betecknar det teoretiska linjära minimikapitalkravet för livförsäkrings- eller livåterförsäkringsverksamhet.

b) $NSCR_l$ betecknar det teoretiska solvenskapitalkravet för livförsäkrings- eller livåterförsäkringsverksamhet.

c) $Addon_l$ betecknar den del av det kapitaltillägg som tillsynsmyndigheten bestämt i enlighet med artikel 37 i direktiv 2009/138/EG som har fördelats av samma myndighet till försäkrings- eller återförsäkringsföretagets livförsäkrings- eller livåterförsäkringsverksamhet.

9. Det teoretiska linjära minimikapitalkravet vid livförsäkring eller livåterförsäkringsverksamhet ska beräknas enligt följande formel:

$NMCR_{(linear,l)} = MCR_{(nl,l)} + MCR_{(l,l)}$

där

a) $MCR_{(nl,l)}$ betecknar den linjära formelkomponenten för skadeförsäkringsförpliktelser och skadeåterförsäkringsförpliktelser i samband med livförsäkrings- eller livåterförsäkringsverksamheter.

b) $MCR_{(l,l)}$ betecknar den linjära formelkomponenten för livförsäkringsförpliktelser och livåterförsäkringsförpliktelser avseende livförsäkrings- eller livåterförsäkringsverksamheter.

10. $MCR_{(nl,l)}$ och $MCR_{(l,l)}$ ska beräknas på samma sätt som $MCR_{(linear,nl)}$ och $MCR_{(linear,l)}$ enligt artikel 250 respektive 251 i denna förordning, men de försäkringstekniska avsättningarna eller tecknade premierna som används vid beräkningen ska endast avse försäkrings- och återförsäkringsförpliktelser vid livförsäkring och livåterförsäkring i de försäkringsklasser som anges i bilaga II till direktiv 2009/138/EG.

11. Det teoretiska solvenskapitalkravet för livförsäkrings- eller livåterförsäkringsverksamhet ska beräknas enligt följande formel:

$$NSCR_l = \frac{NMCR_{(linear,l)}}{NMCR_{(linear,nl)} + NMCR_{(linear,l)}} \cdot SCR$$

där

a) *SCR* betecknar solvenskapitalkravet beräknat i enlighet med avdelning I kapitel VI avsnitt 4 underavsnitt 2 i direktiv 2009/138/EG eller med avdelning I kapitel VI avsnitt 4 underavsnitt 3 i direktiv 2009/138/EG, vilket vid tillämpningen av denna artikel ska undanta alla kapitaltillägg som åläggs i enlighet med artikel 37 i det direktivet.

b) $NMCR_{(linear,nl)}$ betecknar det teoretiska linjära minimikapitalkravet för skadeförsäkrings- eller skadeåterförsäkringsverksamhet,

c) $NMCR_{(linear,l)}$ betecknar det teoretiska linjära minimikapitalkravet för livförsäkrings- eller livåterförsäkringsverksamhet.

Artikel 253 Absolut lägsta nivå för minimikapitalkravet

1. Den absolut lägsta nivån för minimikapitalkravet för försäkringsföretag som har fått det tillstånd som avses i artikel 73.2 a och b i direktiv 2009/138/EG ska vara summan av de belopp som anges i artikel 129.1 d i och ii i det direktivet.

2. När de tecknade bruttopremierna för skadeförsäkringsrörelse som anges i klasserna 1 och 2 i del A i bilaga 1 till direktiv 2009/138/EG inte överstiger 10 % av de sammanlagda bruttopremieinkomsterna i företaget som helhet ska den absolut lägsta nivån för minimikapitalkravet vara lika med det belopp som anges i artikel 129.1 d ii i det direktivet.

3. När de tecknade bruttopremierna för livförsäkringsrörelse inte överstiger 10 % av de sammanlagda bruttopremieinkomsterna i företaget som helhet ska den absolut lägsta nivån för minimikapitalkravet vara lika med det belopp som anges i artikel 129.1 d ii i det direktivet.

Kapitel VIII Investeringar i värdepapperiseringspositioner

Artikel 254 Krav på kvarhållande av risk för originatorer, sponsorer eller ursprungliga långivare

1. Vid tillämpningen av artikel 135.2 a i direktiv 2009/138/EG ska originatorn, sponsorn eller den ursprungliga långivaren hela tiden upprätthålla ett ekonomiskt intresse netto som enligt punkt 2 i denna artikel aldrig får vara mindre än 5 %. Detta ska uttryckligen redovisas för försäkrings- och återförsäkringsföretaget i dokumentationen som reglerar investeringen.

2. Endast följande kvarhållanden ska räknas som kvarhållanden av ett materiellt ekonomiskt intresse netto på minst 5 %:

a) Kvarhållande av minst 5 % av det nominella värdet av varje tranch som sålts eller överförts till investerarna.
b) När det gäller värdepapperisering av rullande exponeringar enligt vad som avses i artikel 242.12 i förordning (EU) nr 575/2013, kvarhållande av ett intresse för originatorn av minst 5 % av det nominella värdet av de värdepapperiserade exponeringarna.
c) Kvarhållande av slumpvis utvalda exponeringar som utgör minst 5 % av det nominella värdet av de värdepapperiserade exponeringarna om de exponeringarna annars skulle ha värdepapperiserats i den aktuella transaktionen, förutsatt att antalet potentiella värdepapperiserade exponeringar inte understiger 100 vid ursprungstidpunkten.
d) Kvarhållande av den tranch som är i första-förlustläge och vid behov andra trancher med samma eller högre riskprofil än de som överförts eller sålts till investerare och som inte har kortare löptid än de som överförts eller sålts till investerare, så att kvarhållandet totalt motsvarar minst 5 % av det nominella värdet av de värdepapperiserade exponeringarna.
e) Kvarhållande av en exponering som är i första-förlustläge på minst 5 % av varje värdepapperiserad exponering i transaktionen.

3. Det ekonomiska intresset netto ska mätas vid ursprungstidpunkten. Det får inte omfattas av någon kreditriskreducering eller några korta positioner eller någon annan form av risksäkring och får inte säljas. Det ekonomiska intresset netto ska bestämmas av det nominella värdet för poster utanför balansräkningen.

4. Det kvarhållna väsentliga ekonomiska intresse netto som anges i punkt 1 ska inte delas mellan olika typer av kvarhållare.

5. Det krav som fastställs i punkt 1 på att kvarhålla ett väsentligt ekonomiskt intresse netto ska uppfyllas helt av någon av följande:

a) Originatorn eller flera originatorer.
b) Sponsorn eller flera sponsorer.
c) Den ursprungliga långivaren eller flera ursprungliga långivare.

6. Om de värdepapperiserade exponeringarna skapas av flera originatorer ska varje originator uppfylla kravet på kvarhållande i förhållande till den andel av de totala värdepapperiserade exponeringarna som den är originator för.

7. Om de värdepapperiserade exponeringarna skapas av flera ursprungliga långivare ska varje ursprunglig långivare uppfylla kravet på kvarhållande i förhållande till den andel av de totala värdepapperiserade exponeringarna som den är ursprunglig långivare för.

8. Genom undantag från punkterna 6 och 7, där de värdepapperiserade exponeringarna skapas av flera originatorer eller flera ursprungliga långivare, kan kravet på kvarhållande uppfyllas helt av en enda originator eller ursprunglig långivare, förutsatt att något av följande villkor uppfylls:

a) Originatorn eller den ursprungliga långivaren har inrättat och hanterar programmet eller värdepapperiseringssystemet.
b) Originatorn eller den ursprungliga långivaren har inrättat programmet eller värdepapperiseringssystemet och har bidragit med över 50 % av de totala värdepapperiserade exponeringarna.

9. Om de värdepapperiserade exponeringarna har sponsrats av flera sponsorer ska kravet på kvarhållande uppfyllas endera av

a) den sponsor vars ekonomiska intressen tillgodoses i högst grad av investerarna, enligt överenskommelse mellan de olika sponsorerna utifrån objektiva kriterier, inklusive avgiftsstrukturerna, engagemanget i inrättandet och hanteringen av programmet eller värdepapperiseringssystemet och exponeringen för kreditrisken hos värdepapperiseringarna, eller
b) varje enskild sponsor proportionellt i förhållande till antalet sponsorer.

Artikel 255 Undantag från kraven på kvarhållande av risk

1. Artikel 254.1 ska inte gälla om de värdepapperiserade exponeringarna är exponeringar mot sådana enheter som anges i artikel 180.2 a–d eller exponeringar som helt, ovillkorligt och oåterkalleligt garanteras av de enheterna och där garantin uppfyller kraven i artikel 215.

2. Artikel 254.1 ska inte tillämpas på transaktioner som grundar sig på ett tydligt, transparent och allmänt tillgängligt index, där indexets underliggande tillgångar är identiska med de tillgångar som ingår i ett index med stor omsättning eller utgörs av andra överlåtbara värdepapper än värdepapperiseringspositioner.

Artikel 256 Kvalitativa krav på försäkrings- och återförsäkringsföretag

1. Försäkrings- och återförsäkringsföretag som placerar i värdepapperisering ska uppfylla de krav som fastställs i punkterna 2–7.

2. Försäkrings- och återförsäkringsföretag ska genomföra lämplig due diligence-kontroll innan de gör några investeringar. I kontrollen ingår en bedömning av åtagandet för originator, sponsor eller ursprunglig långivare att upprätthålla ett materiellt ekonomiskt intresse netto som inte understiger 5 % fortlöpande och faktorer som kan undergräva åtagandet att upprätthålla det intresse som redovisas i enlighet med punkt 3 f.

3. Innan investeringar i värdepapperisering, och därefter vid lämpliga tillfällen, ska försäkrings- och återförsäkringsföretag säkerställa att originatorn, sponsorn eller den ursprungliga långivaren har samtliga följande egenskaper:

a) Originatorn, sponsorn eller den ursprungliga långivaren beviljar kredit på grundval av sunda och väldefinierade kriterier och har ett tydligt fastställt förfarande för att godkänna, ändra, förnya och återfinansiera lån som ska värdepapperiseras samt lån som den inte kommer att värdepapperisera.
b) Originatorn, sponsorn eller den ursprungliga långivaren har inrättat effektiva system för löpande förvaltning och övervakning av de olika kreditriskbärande portföljerna och exponeringarna, bland annat för att urskilja och hantera problematiska krediter och genomföra lämpliga värderegleringar och avsättningar.
c) Originatorn, sponsorn eller den ursprungliga långivaren diversifierar på lämpligt sätt varje kreditportfölj utifrån sin målmarknad och övergripande kreditstrategi.
d) Originatorn, sponsorn eller den ursprungliga långivaren ger lätt och snabb tillgång till alla relevanta uppgifter som är nödvändiga för att försäkrings- eller återförsäkringsföretag ska uppfylla de krav som anges i punkterna 4–7.
e) Originatorn, sponsorn eller den ursprungliga långivaren har skriftligt utformade styrdokument för kreditrisk som omfattar vederbörandes risktoleransnivåer och reserveringar samt en beskrivning av hur risken mäts, övervakas och kontrolleras.
f) Originatorn, sponsorn eller den ursprungliga långivaren redovisar nivån på sitt upprätthållna ekonomiska intresse netto enligt artikel 254.1 samt alla faktorer som skulle kunna undergräva upprätthållandet av det ekonomiska intresse netto som anges i den punkten.

4. Försäkrings- eller återförsäkringsföretag som placerar i värdepapperisering ska fastställa skriftliga kontrollförfaranden som står i proportion till riskprofilen för deras värdepapperiseringspositioner för att löpande och i rätt tid övervaka de underliggande exponeringarnas utveckling.

5. Försäkrings- eller återförsäkringsföretag som placerar i värdepapperisering ska säkerställa att internrapporteringen till deras förvaltnings-, lednings- eller tillsynsorgan håller en tillfredsställande nivå så att de organen blir medvetna om materiella värdepapperiseringspositioner och att riskerna i samband med dessa investeringar hanteras på ett lämpligt sätt.

6. Försäkrings- eller återförsäkringsföretag som placerar i värdepapperisering ska regelbundet utföra stresstester på de kassaflöden och värden för säkerheterna som stöder de underliggande exponeringarna. Ett stresstest ska stå i proportion till arten och omfattningen av och komplexiteten hos värdepapperiseringspositionens inneboende risk.

7. Försäkrings- eller återförsäkringsföretag som placerar i värdepapperisering ska kunna styrka för sina tillsynsmyndigheter att de för var och en av dessa investeringar har en heltäckande och grundlig förståelse av investeringen och dess underliggande exponeringar och att de har infört skriftliga styrdokument och förfaranden för riskhanteringen i samband med denna typ av investeringar.

Artikel 257 Krav för investeringar i värdepapperisering som inte längre uppfyller kraven på kvarhållande av risk och kvalitet

1. Om försäkrings- och återförsäkringsföretag konstaterar att en originator, sponsor eller ursprunglig långivare inte uppfyller de krav som anges i artikel 254, eller om försäkrings- eller återförsäkringsföretaget märker att de krav som anges i artikel 256.2 och 256.3 inte uppfylls, ska de omedelbart underrätta tillsynsmyndigheten.

2. Om kraven i artikel 256.2 och 256.3 i något avseende inte är uppfyllda på grund av försäkrings- eller återförsäkringsföretagets försumlighet eller underlåtenhet ska tillsynsmyndigheten påföra en proportionell ökning av solvenskapitalkravet i enlighet med punkt 3 i denna artikel.

3. Om standardformeln används för beräkning av spreadrisk som avses i artikel 178 vid beräkningen av det ökade solvenskapitalkrav som anges i punkt 2 i denna artikel ska kapitalkravet för spreadrisk för relevanta värdepapperiseringspositioner grundas på de riskfaktorer som avses i artikel 178 ökade med minst 250 %.

4. De förhöjda riskfaktorerna ska gradvis ökas med varje följande överträdelse av de krav som anges i artikel 256.

5. Om försäkrings- och återförsäkringsföretag i något avseende inte uppfyller kraven i artikel 256.4–7 i denna förordning på grund av egen försummelse eller underlåtenhet, ska tillsynsmyndigheterna bedöma huruvida denna underlåtenhet bör betraktas som en betydande avvikelse från företagets företagsstyrningssystem enligt artikel 37.1 c i direktiv 2009/138/EG.

Kapitel IX Företagsstyrningssystem

Avsnitt 1 Företagsstyrningssystemets beståndsdelar

Artikel 258 Allmänna krav på företagsstyrningssystem

1. Försäkrings- och återförsäkringsföretag ska uppfylla följande krav:

a) Inrätta, genomföra och upprätthålla ett effektivt samarbete och en effektiv intern rapportering och förmedling av information på alla relevanta nivåer i företaget.

b) Inrätta, genomföra och upprätthålla effektiva beslutsprocesser och en organisationsstruktur som klart anger rapporteringsvägar, fördelar funktioner och ansvarsområden samt beaktar arten och omfattningen av och komplexiteten hos de inneboende riskerna i företagets verksamhet.

c) Säkerställa att medlemmarna i förvaltningsorganet, ledningsorganet och tillsynsorganet tillsammans har nödvändiga kvalifikationer, kompetenser och yrkeserfarenheter på de relevanta verksamhetsområdena så att de effektivt och professionellt kan leda och övervaka försäkringsföretaget.

d) Säkerställa att varje enskild medlem av förvaltningsorganet, ledningsorganet och tillsynsorganet har de kvalifikationer, kompetenser och yrkeserfarenheter som krävs för att kunna fullgöra tilldelade uppgifter.

e) Anställa personal med den kompetens, kännedom och sakkunskap som krävs för att korrekt kunna fullgöra sina skyldigheter.

f) Säkerställa att all personal känner till vilka rutiner som ska följas för att den korrekt ska kunna fullgöra sina skyldigheter.

g) Säkerställa, i de fall enskilda personer och organisatoriska enheter utför flera uppgifter, att detta inte hindrar, eller sannolikt inte kommer att hindra, de berörda personerna från att fullgöra sina funktioner på ett sunt, ärligt och objektivt sätt.

h) Inrätta informationssystem som levererar fullständig, tillförlitlig, klar, konsekvent utformad och relevant information i rätt tid om företagets verksamhet, de åtaganden som gjorts och de risker som företaget är exponerat för.
i) Noggrant och korrekt registrera uppgifter om företagets verksamhet och interna organisation.
j) Slå vakt om informationens säkerhet, integritet och konfidentialitet med hänsyn till den berörda informationens art.
k) Införa tydliga rapporteringsvägar som säkerställer en snabb överföring av information till alla personer som behöver den och på ett sätt som gör att de kan bedöma dess betydelse vad gäller deras respektive skyldigheter.
l) Fastställa ett skriftligt styrdokument för ersättning.

2. Styrdokumenten för riskhantering, internkontroll, internrevision och, i tillämpliga fall, uppdragsavtal ska tydligt ange relevanta ansvarsområden, mål, processer och gällande rapporteringsrutiner, och dessa ska överensstämma med företagets övergripande affärsstrategi.

3. Försäkrings- och återförsäkringsföretag ska inrätta, genomföra och upprätthålla en beredskapsplan som vid en störning av företagets system eller rutiner säkerställer att de viktigaste uppgifterna och funktionerna bevaras och att försäkrings- och återförsäkringsverksamheten upprätthålls eller, om detta inte är möjligt, som säkerställer att dessa uppgifter och funktioner återkrävs respektive återupprättas utan dröjsmål och att försäkrings- och återförsäkringsverksamheten återupptas utan dröjsmål.

4. Försäkrings- och återförsäkringsföretag ska säkerställa att minst två personer faktiskt leder företaget.

5. Försäkrings- och återförsäkringsföretag ska säkerställa att det finns effektiva system för att förhindra intressekonflikter, och att potentiella källor till intressekonflikter identifieras och rutiner fastställs så att de som medverkar i genomförandet av företagets strategier och styrdokument vet var intressekonflikter kan uppstå och hur dessa konflikter ska hanteras.

6. Försäkrings- och återförsäkringsföretag ska övervaka och regelbundet utvärdera företagsstyrningssystemets ändamålsenlighet och effektivitet och åtgärda eventuella brister.

Artikel 259 Riskhanteringssystem

1. Försäkrings- och återförsäkringsföretag ska inrätta, genomföra och upprätthålla ett riskhanteringssystem som omfattar följande:
a) En klart definierad riskhanteringsstrategi som överensstämmer med företagets övergripande affärsstrategi. Strategins mål och ledande principer, godkända risktoleransgränser och ansvarsfördelningen på företagets samtliga verksamhetsområden ska dokumenteras.
b) Ett klart definierat förfarande för beslutsprocessen.
c) Styrdokument som effektivt tillser att de materiella risker som företaget är exponerat för och godkända risktoleransgränser definieras och kategoriseras för varje typ av risk. Dessa styrdokument ska beskriva genomförandet av företagets riskstrategi, underlätta kontrollmekanismer och beakta affärsverksamhetens och de därmed förknippade riskernas art, omfattning och tidsperioder.
d) Rapporteringsrutiner och -processer som säkerställer att information om företagets materiella risker och riskhanteringssystemets effektivitet aktivt övervakas och analyseras och att systemet vid behov ändras på lämpligt sätt.

2. Försäkrings- och återförsäkringsföretag ska säkerställa att de personer som leder företaget eller innehar andra centrala positioner i sin beslutsprocess beaktar den information som rapporteras inom ramen för riskhanteringssystemet.

3. Försäkrings- och återförsäkringsföretag ska inom ramen för sitt riskhanteringssystem och vid behov genomföra stresstester och scenarioanalyser med beaktande av företagets alla relevanta risker.

4. Utöver de krav som fastställs i artikel 44.4a i direktiv 2009/138/EG för beräkning av försäkringstekniska avsättningar och solvenskapitalkravet får interna riskhanteringsmetoder inte uteslutande eller slentrianmässigt förlita sig på externa kreditbetyg. När beräkningen av försäkringstekniska avsättningar eller solvenskapitalkravet bygger på externa kreditvärderingar från ett externt kreditvärderingsinstitut eller grundar sig på det faktum att en exponering inte är kreditvärderad ska detta inte undanta försäkrings- och återförsäkringsföretag från att dessutom ta hänsyn till annan relevant information.

Artikel 260 Riskhanteringsområden

1. För nedanstående områden enligt artikel 44.2 i direktiv 2009/138/EG ska riktlinjer för följande fastställas:

a) Teckning av försäkringar och avsättningar:
   - i Åtgärder som försäkrings- och återförsäkringsföretaget ska vidta för att bedöma och hantera risken för förlust eller negativ förändring avseende försäkrings- och återförsäkringsförpliktelsernas värde till följd av felaktiga tariffer och antaganden om avsättningar.
   - ii Tillräckligheten av och kvaliteten på de uppgifter som ska beaktas vid processer för teckning av försäkringar och avsättningar enligt artikel 19 i denna förordning, och deras överensstämmelse med standarderna för tillräcklighet och kvalitet.
   - iii Skaderegleringsförfarandenas ändamålsenlighet, bl.a. i vilken utsträckning de omfattar hela skadecykeln.

b) ALM-tekniker (asset-liability management):
   - i Strukturellt bristande matchning mellan tillgångar och skulder, särskilt bristande matchning i fråga om dessa tillgångars och skulders duration.
   - ii Eventuellt beroende mellan risker i olika klasser av tillgångar och skulder.
   - iii Eventuellt beroende mellan riskerna avseende olika försäkrings- och återförsäkringsförpliktelser.
   - iv Företagets eventuella exponeringar utanför balansräkningen.
   - v Relevanta riskreduceringsteknikers effekt på ALM-tekniker.

c) Hantering av placeringsrisker:
   - i Åtgärder som försäkrings- och återförsäkringsföretaget ska vidta för att säkerställa att företagets placeringar följer aktsamhetsprincipen i artikel 132 i direktiv 2009/138/EG.
   - ii Åtgärder som försäkrings- och återförsäkringsföretaget ska vidta för att säkerställa att arten av företagets affärsverksamhet och dess godkända risktoleransgränser, solvenssituation och långsiktiga riskexponering beaktas vid företagets placeringar.
   - iii Försäkrings- och återförsäkringsföretagets egen interna bedömning av investeringsmotparters kreditrisk, även om motparterna är stater.
   - iv Om försäkrings- och återförsäkringsföretaget använder derivat eller andra finansiella instrument med liknande egenskaper eller effekter, de tillämpliga målen och grundstrategin för deras användning och en beskrivning av hur de underlättar en effektiv portföljförvaltning eller bidrar till att reducera riskerna, samt förfarandena för att bedöma risken med dessa instrument och de tillämpliga principerna för riskhantering.
   - v Om det är lämpligt för att säkerställa en effektiv riskhantering, interna kvantitativa gränsvärden för tillgångar och exponeringar, inbegripet exponeringar utanför balansräkningen.

d) Hantering av likviditetsrisker:
   i Åtgärder som försäkrings- och återförsäkringsföretaget ska vidta för att beakta både kortfristiga och långfristiga likviditetsrisker.
   ii Ändamålsenligheten avseende tillgångarnas sammansättning när det gäller deras art, duration och likviditet, med tanke på att uppfylla företagets åtaganden när de förfaller till betalning.
   iii En plan för att hantera förändringar i väntade in- och utflöden av likvida medel.
e) Åtgärder som försäkrings- och återförsäkringsföretaget ska vidta för att identifiera relevanta orsaker till koncentrationsrisk, i syfte att säkerställa att riskkoncentrationer ligger kvar inom fastlagda begränsningar, samt åtgärder för att analysera eventuella risker för spridning mellan koncentrerade exponeringar.
f) Åtgärder som försäkrings- och återförsäkringsföretaget ska vidta för att tydligt fördela ansvaret för att regelbundet identifiera, dokumentera och övervaka relevanta exponeringar för operativa risker.
g) Återförsäkring och andra riskreduceringstekniker:
   i Åtgärder som försäkrings- och återförsäkringsföretaget ska vidta för att säkerställa att det väljer lämplig återförsäkring och andra lämpliga riskreduceringstekniker.
   ii Åtgärder som försäkrings- och återförsäkringsföretaget ska vidta för att bedöma vilka typer av riskreduceringstekniker som är lämpliga med hänsyn till arten av de risker som företaget åtagit sig och dess kapacitet att hantera och kontrollera de risker som är förknippade med dessa tekniker.
   iii Försäkrings- och återförsäkringsföretagets egen bedömning av kreditrisken i samband med teknikerna för riskreducering.

2. Den förväntade vinst som ingår i framtida premier ska beräknas som skillnaden mellan de försäkringstekniska avsättningarna utan en riskmarginal i enlighet med artikel 77 i direktiv 2009/138/EG och en beräkning av de försäkringstekniska avsättningarna utan en riskmarginal, under antagandet att premierna som gäller befintliga försäkrings- och återförsäkringsavtal som förväntas bli inbetalda i framtiden uteblir av någon annan anledning än att den försäkrade händelsen har inträffat, oberoende av försäkringstagarens rättsliga eller avtalsmässiga rätt att säga upp försäkringen.

3. Beräkningen av den förväntade vinst som ingår i framtida premier ska genomföras separat för de homogena riskgrupper som används vid beräkning av de försäkringstekniska avsättningarna, förutsatt att försäkrings- och återförsäkringsförpliktelserna också är likartade i förhållande till den förväntade vinst som ingår i framtida premier.

4. Försäkringsförluster får endast avräknas mot vinster inom en homogen riskgrupp.

Artikel 261 Riskhantering i företag som tillhandahåller lån och/eller försäkring eller återförsäkring av hypotekslån

1. Om försäkrings- och återförsäkringsföretag tillhandahåller lån ska de ha skriftliga styrdokument för att säkerställa följande:
a) Att kreditgivningen är baserad på sunda och väldefinierade kriterier och att processen för att godkänna, ändra, förnya och återfinansiera krediter är klart fastställd.
b) Att företaget har interna metoder som gör att det kan bedöma kreditrisken för exponeringar mot enskilda gäldenärer och på portföljnivå.
c) Att den löpande förvaltningen och övervakningen av låneportföljerna, inklusive identifiering och hantering av problematiska lån samt genomförande av nödvändiga värderegleringar, görs genom effektiva system.
d) Att diversifieringen av låneportföljerna är lämplig med tanke på företagets målmarknader och övergripande investeringsstrategi.

2. Om försäkrings- och återförsäkringsföretag försäkrar eller återförsäkrar hypotekslån ska försäkringsverksamheten grundas på sunda och väldefinierade kriterier och uppfylla kraven i punkterna 1 b, c och d när det gäller hypotekslån som ingår i deras försäkrings- och återförsäkringsförpliktelser.

Artikel 261a Riskhantering för godkända infrastrukturinvesteringar

1. Försäkrings- och återförsäkringsföretag ska genomföra lämplig due diligence-kontroll innan de gör några godkända infrastrukturinvesteringar, däribland var och en av följande:

a) Dokumenterad bedömning av hur projektet uppfyller de kriterier som fastställs i artikel 164a, som har omfattats av en valideringsprocess utförd av personer som inte är föremål för påverkan från de personer som ansvarar för bedömningen av om kriterierna är uppfyllda och som inte har någon potentiell intressekonflikt med de personerna.
b) En bekräftelse på att alla finansiella modeller för projektets kassaflöden har varit föremål för en valideringsprocess utförd av personer som inte är föremål för påverkan från de personer som ansvarar för utarbetandet av de finansiella modellerna och som inte har någon potentiell intressekonflikt med de personerna.
Förordning (EU) 2016/467

2. Försäkrings- och återförsäkringsföretag med en godkänd infrastrukturinvestering ska regelbundet övervaka och utföra stresstester avseende de kassaflöden och värdet på de säkerheter som stöder infrastrukturprojektenheten. Alla stresstester ska stå i proportion till arten och omfattningen av och komplexiteten hos infrastrukturprojektets inneboende risk. *Förordning (EU) 2016/467*

3. Om försäkrings- och återförsäkringsföretag innehar betydande godkända infrastrukturinvesteringar ska de, när de utarbetar de styrdokument som avses i artikel 41.3 i direktiv 2009/138/EG, inkludera bestämmelser om en aktiv övervakning av de instrumenten under konstruktionsfasen, och för en maximering av det belopp som återvinns från dessa investeringar i händelse av fallissemang eller omförhandling av lånevillkoren.
Förordning (EU) 2016/467

4. Försäkrings- och återförsäkringsföretag med en godkänd infrastrukturinvestering i form av obligationer eller lån ska fastställa ALM-tekniker som säkerställer att de ständigt kan hålla investeringen till förfall. *Förordning (EU) 2016/467*

Artikel 262 Totalt solvensbehov

1. Bedömningen av ett försäkrings- eller återförsäkringsföretags totala solvensbehov enligt artikel 45.1 a i direktiv 2009/138/EG ska vara framåtblickande och innehålla följande uppgifter:

a) Risker som företaget är eller kan bli exponerat för, med beaktande av eventuella framtida förändringar av dess riskprofil på grund av företagets affärsstrategi eller ekonomiska och finansiella miljö, inklusive operativa risker.
b) Typ och kvalitet av kapitalbasposter eller andra resurser som är lämpliga för att täcka de risker som anges i led a i denna punkt.

2. De uppgifter som avses i punkt 1 ska hänsyn tas till följande:

a) De tidsperioder som är relevanta för att beakta riskerna som företaget möter på lång sikt.
b) Regler för värdering och redovisning som är lämplig för företagets verksamhet och riskprofil.
c) Företagets internkontroll och riskhanteringssystem samt godkända risktoleransgränser.

Artikel 263 Alternativa värderingsmetoder

Om alternativa värderingsmetoder enligt artikel 10.5 används ska försäkrings- och återförsäkringsföretaget

a) ange för vilka tillgångar och skulder dessa värderingsmetoder används,
b) motivera varför dessa värderingsmetoder används för de tillgångar och skulder som avses i led a,
c) dokumentera vilka antaganden som ligger till grund för dessa värderingsmetoder,
d) bedöma vilken osäkerhet som föreligger vid värderingen av de tillgångar och skulder som avses i led a,
e) regelbundet genom jämförelse med gjorda erfarenheter fastställa hur ändamålsenlig värderingen är av de tillgångar och skulder som avses i led a.

Artikel 264 Värdering av försäkringstekniska avsättningar – validering

1. Försäkrings- och återförsäkringsföretag ska validera beräkningen av försäkringstekniska avsättningar, i synnerhet genom jämförelse med gjorda erfarenheter enligt artikel 83 i direktiv 2009/138/EG, minst en gång om året och om det finns indikationer på att de uppgifter, antaganden eller metoder som används vid beräkningen eller nivån på försäkringstekniska avsättningar inte längre är ändamålsenliga. Följande ska valideras:

a) Lämpligheten, fullständigheten och riktigheten för uppgifter som används vid beräkningen av de försäkringstekniska avsättningarna enligt artikel 19 i denna förordning.
b) Lämpligheten för eventuella grupperingar av försäkringsavtal enligt artikel 34 i denna förordning.
c) Åtgärder för att avhjälpa brister i samband med uppgifter enligt artikel 20 i denna förordning.
d) Lämpligheten för de approximationer som avses i artikel 21 i denna förordning för beräkning av bästa skattningar.
e) Att de antaganden som används vid beräkningen av försäkringstekniska avsättningar är ändamålsenliga och realistiska för att uppfylla kraven i artiklarna 22–26 i denna förordning.
f) Att de försäkringsmatematiska och statistiska metoder som används vid beräkningen av försäkringstekniska avsättningar är ändamålsenliga, användbara och relevanta.
g) Att nivån på försäkringstekniska avsättningar är lämplig i den mening som avses i artikel 84 i direktiv 2009/138/EG, vilket krävs för att efterleva artikel 76 i samma direktiv.

2. Vid tillämpning av punkt 1 d ska försäkrings- och återförsäkringsföretag bedöma effekterna av förändringar i antagandena om framtida förvaltningsåtgärder på värderingen av de försäkringstekniska avsättningarna. När förändringar i ett antagande om framtida förvaltningsåtgärder har en betydande inverkan på de försäkringstekniska avsättningarna ska försäkrings- och återförsäkringsföretagen kunna motivera denna inverkan och hur effekterna beaktas i beslutsprocessen.

3. Valideringen ska genomföras separat för homogena riskgrupper. Den ska också genomföras separat för bästa skattningar, riskmarginaler och försäkringstekniska avsättningar som beräknas på grundval av marknadsvärdet av finansiella instrument, vilka på ett säkert sätt efterbildar framtida kassaflöden i enlighet med artikel 40 i denna förordning. Den ska utföras separat för sådana försäkringstekniska avsättningar som omfattas av matchningsjustering i enlighet med artikel 77b i direktiv 2009/138/EG. När det gäller den bästa skattningen ska den genomföras separat för den bästa skattningen brutto och sådana belopp som kan återkrävas enligt återförsäkringsavtal och från specialföretag. När det gäller skadeförsäkringsförpliktelser ska den genomföras separat för premieavsättningar och avsättningar för oreglerade försäkringsfall.

Artikel 265 Värdering av försäkringstekniska avsättningar – dokumentering

1. Försäkrings- och återförsäkringsföretag ska dokumentera följande processer:

a) Insamlingen av uppgifter och analysen av deras kvalitet och annan information som avser beräkningen av försäkringstekniska avsättningar.
b) Valet av de antaganden som används vid beräkningen av försäkringstekniska avsättningar, i synnerhet valet av relevanta antaganden om fördelningen av utgifter.
c) Valet och tillämpningen av försäkringsmatematiska och statistiska metoder för beräkningen av försäkringstekniska avsättningar.
d) Valideringen av försäkringstekniska avsättningar.

2. Vid tillämpning av punkt 1 a ska dokumentationen omfatta följande:

a) En förteckning över de uppgifter som används vid beräkningen av de försäkringstekniska avsättningarna, med angivande av källa, egenskaper och användning.
b) Specifikationen för insamling, behandling och användning av uppgifter som avses i artikel 19.3 e.
c) Om uppgifterna inte används konsekvent över tid i beräkningen av försäkringstekniska avsättningar, en beskrivning av den inkonsekventa användningen och dess motivering.

3. Vid tillämpning av punkt 1 b ska dokumentationen omfatta följande:

a) En förteckning över alla relevanta antaganden som beräkningen av de försäkringstekniska avsättningarna grundas på. Den ska också innehålla antaganden om framtida förvaltningsåtgärder.
b) En motivering till valet av antaganden i enlighet med underavsnitt 1 avsnitt 3 i kapitel III.
c) En beskrivning av de ingångsvärden som ligger till grund för detta val.
d) Målet med detta val och de kriterier som används för att bedöma om valet är ändamålsenligt.
e) Eventuella materiella brister i det val som gjorts.
f) En beskrivning av de processer som finns för att se över valet av antaganden.
g) En motivering av eventuella förändringar av antaganden från en period till en annan och en uppskattning av effekterna av materiella förändringar.
h) De relevanta avvikelser som avses i artikel 23.2.

Artikel 266 Internkontrollsystem

Internkontrollsystemet ska säkerställa att försäkrings- och återförsäkringsföretaget efterlever tillämpliga lagar och andra författningar, att företagets verksamhet är ändamålsenlig och effektiv med hänsyn till dess mål och att ekonomisk och icke-ekonomisk information är tillgänglig och tillförlitlig.

Artikel 267 Intern kontroll av värderingen av tillgångar och skulder

1. Försäkrings- och återförsäkringsföretag ska ha effektiva system och kontroller som garanterar att de skattningar som ligger till grund för värderingen av tillgångar och skulder är tillförlitliga och lämpliga med tanke på efterlevnaden av artikel 75 i direktiv 2009/138/EG, och de ska ha en process för att regelbundet kontrollera att marknadspriser eller ingångsvärden för värderingsmodeller är lämpliga och tillförlitliga.

2. Försäkrings- och återförsäkringsföretag ska inrätta, genomföra, upprätthålla och dokumentera tydligt fastställda styrdokument och rutiner för värderingsprocessen, vilket inbegriper en beskrivning och definition av den berörda personalens uppgifter och ansvarsområden, relevanta modeller och de informationskällor som används.

3. På begäran av tillsynsmyndigheterna ska försäkrings- och återförsäkringsföretag låta genomföra en extern oberoende värdering eller kontroll av materiella tillgångars och skulders värde.

4. Försäkrings- och återförsäkringsföretag ska uppfylla följande krav:

a) tillhandahålla tillräckliga resurser, ur såväl kvalitativ som kvantitativ synvinkel, för att utveckla, kalibrera, godkänna och se över de värderingsmetoder som används för solvensändamål,

b) Inrätta internkontrollprocesser som innefattar följande:

   i En regelbunden oberoende översyn och kontroll av den information och de uppgifter och antaganden som används i värderingsmetoderna, av deras resultat och av huruvida värderingsmetoderna är lämpliga för värdering av de poster som avses i artikel 263 a.

   ii en övervakning från den faktiska företagsledningens sida av de interna processerna för godkännande av dessa värderingar och processen för att ta hänsyn till en eventuell extern oberoende värdering eller kontroll av väsentliga tillgångars och skulders värde.

Avsnitt 2 Funktioner

Artikel 268 Särskilda bestämmelser

1. Försäkrings- och återförsäkringsföretag ska införliva funktioner och tillhörande rapporteringsvägar i organisationsstrukturen på ett sätt som garanterar frihet från påverkan som kan äventyra funktionens förmåga att utföra sina uppgifter på ett objektivt, korrekt och oberoende sätt. Varje funktion ska ytterst vara ansvarig inför och rapportera till förvaltnings-, lednings- eller tillsynsorganet och ska vid behov samarbeta med de övriga funktionerna vid fullgörandet av deras uppgifter.

2. De personer som utför en funktion ska på eget initiativ kunna kommunicera med alla anställda och ha nödvändiga befogenheter, resurser och sakkunskaper samt obegränsad tillgång till all relevant information som de behöver för att fullgöra sina skyldigheter.

3. De personer som utför en funktion ska snabbt rapportera alla större problem inom sitt ansvarsområde till förvaltnings-, lednings- eller tillsynsorganet.

Artikel 269 Riskhanteringsfunktion

1. Riskhanteringsfunktionen ska fullgöra följande uppgifter:

a) Assistera förvaltnings-, lednings- eller tillsynsorganet och andra funktioner så att riskhanteringssystemet fungerar effektivt.

b) Övervakning av riskhanteringssystemet.

c) Övervakning av den allmänna riskprofilen för företaget som helhet.

d) Detaljerad rapportering av riskexponeringar och rådgivning till förvaltnings-, lednings- eller tillsynsorganet i riskhanteringsfrågor, inbegripet när det gäller strategiska frågor som företagsstrategier, fusioner och förvärv och större projekt och investeringar.

e) Identifiering och bedömning av framväxande risker.

2. Riskhanteringsfunktionen ska uppfylla följande krav:

a) Efterleva reglerna i artikel 44.5 i direktiv 2009/138/EG.

b) Hålla nära kontakt med dem som använder resultaten av den interna modellen.

c) Samarbeta nära med aktuariefunktionen.

Artikel 270 Funktion för regelefterlevnad

1. Ett försäkrings- och återförsäkringsföretags funktion för regelefterlevnad ska fastställa en strategi och ett arbetsprogram för regelefterlevnad. Strategin ska beskriva funktionens ansvarsområden, befogenheter och rapporteringsskyldigheter. Arbetsprogrammet ska beskriva funktionens planerade aktiviteter med beaktande av försäkrings- och återförsäkringsföretags samtliga relevanta verksamhetsområden och deras exponering för risken för bristande regelefterlevnad.

2. Funktionen för regelefterlevnad ska även bedöma om försäkrings- och återförsäkringsföretagets åtgärder för att förhindra bristande regelefterlevnad är ändamålsenliga.

Artikel 271 Internrevisionsfunktion

1. De personer som utför internrevision ska inte ansvara för någon annan funktion.

2. Utan hinder av punkt 1 och särskilt genom att respektera principen om proportionalitet som fastställs i artikel 29.3 och 29.4 i direktiv 2009/138/EG får de personer som utför internrevision även utföra andra centrala funktioner, om följande villkor uppfylls:

a) Detta är lämpligt med hänsyn till arten och omfattningen av och komplexiteten hos de inneboende riskerna i företagets verksamhet.
b) Det uppkommer ingen intressekonflikt för den person som ansvarar för internrevisionsfunktionen.
c) Kostnaderna för att behålla personer för internrevisionsfunktionen som inte utför andra centrala funktioner skulle inte medföra kostnader för företaget som skulle vara oproportionerliga i förhållande till de totala administrativa utgifterna.

3. Internrevisionsfunktionen ska fullgöra följande uppgifter:

a) Inrätta, genomföra och upprätthålla en revisionsplan som med beaktande av försäkrings- eller återförsäkringsföretagets samtliga verksamheter och företagsstyrningssystemet i dess helhet ska beskriva de revisionsaktiviteter som ska bedrivas under de kommande åren.
b) Fastställa sina prioriteringar utifrån ett riskbaserat tillvägagångssätt.
c) Informera förvaltnings-, lednings- eller tillsynsorganet om revisionsplanen.
d) Utfärda rekommendationer på grundval av resultatet av arbetet enligt led a och minst en gång per år lämna en skriftlig rapport till förvaltnings-, lednings- eller tillsynsorganet om sina undersökningsresultat och rekommendationer.
e) Kontrollera efterlevnaden av de beslut som förvaltnings-, lednings- eller tillsynsorganet fattat på grundval av de rekommendationer som avses i led d.

Internrevisionsfunktionen får vid behov utföra revision som inte ingår i revisionsplanen.

Artikel 272 Aktuariefunktion

1. Vid samordningen av beräkningen av försäkringstekniska avsättningar ska aktuariefunktionen fullgöra följande uppgifter:

a) Använda metoder och rutiner för att bedöma om de försäkringstekniska avsättningarna är tillräckliga och säkerställa att beräkningen uppfyller villkoren i artiklarna 75–86 i direktiv 2009/138/EG.
b) Bedöma graden av osäkerhet i de skattningar som görs för att beräkna de försäkringstekniska avsättningarna.
c) Säkerställa att eventuella brister i de uppgifter som används för beräkningen av försäkringstekniska avsättningar hanteras på lämpligt sätt.
d) Säkerställa att de mest lämpliga approximationerna vid beräkningen av bästa skattningar används i de fall som avses i artikel 82 i direktiv 2009/138/EG.
e) Säkerställa att homogena riskgrupper av försäkrings- och återförsäkringsförpliktelser identifieras, med tanke på en lämplig bedömning av underliggande risker.
f) Granska relevant information från finansiella marknader och allmänt tillgängliga uppgifter om teckningsrisker, och säkerställa att denna information och dessa uppgifter införlivas i bedömningen av försäkringstekniska avsättningar.
g) Jämföra och motivera eventuella materiella skillnader i beräkningen av försäkringstekniska avsättningar för olika år.
h) Säkerställa att optioner och garantier som ingår i försäkrings- och återförsäkringsavtal bedöms korrekt.

2. Aktuariefunktionen ska bedöma huruvida de metoder och antaganden som används vid beräkningen av försäkringstekniska avsättningar är lämpliga för företagets specifika klasser och för det sätt på vilket företaget leds, med beaktande av tillgängliga uppgifter.

3. Aktuariefunktionen ska bedöma huruvida de it-system som används vid beräkningen av försäkringstekniska avsättningar utgör ett tillräckligt stöd för de aktuariella och statistiska procedurerna.

4. Vid jämförelsen av bästa skattningar med den faktiska utvecklingen ska aktuariefunktionen granska kvaliteten på tidigare bästa skattningar och utifrån denna bedömning förbättra kvaliteten på nuvarande beräkningar. Jämförelsen av bästa skattningar mot gjorda erfarenheter ska innefatta jämförelser mellan observerade värden och de uppskattningar som ligger till grund för beräkningen av bästa skattningar, så att man kan dra slutsatser om huruvida de uppgifter, antaganden och metoder som använts vid beräkningen är lämpliga, riktiga och fullständiga.

5. Den information som lämnas till förvaltnings-, lednings- eller tillsynsorganet om beräkningen av försäkringstekniska avsättningar ska åtminstone innefatta en välgrundad analys av beräkningens tillförlitlighet och ändamålsenlighet och av de källor som ligger till grund för och den grad av osäkerhet som kännetecknar skattningen av försäkringstekniska avsättningar. Denna välgrundade analys ska stödjas av en känslighetsanalys som inbegriper en undersökning av hur känsliga de försäkringstekniska avsättningarna är för varje materiell risk som ingår i de förpliktelser som täcks av de försäkringstekniska avsättningarna. Aktuariefunktionen ska tydligt uppge och förklara alla betänkligheter de har angående de försäkringstekniska avsättningarnas tillräcklighet.

6. När det gäller styrdokumentet för tecknande av försäkring ska det yttrande som aktuariefunktionen ska avge enligt artikel 48.1 g i direktiv 2009/138/EG åtminstone innehålla slutsatser om följande:

a) Huruvida de premier som ska intjänas är tillräckliga för att täcka framtida fordringar och utgifter, särskilt med hänsyn till underliggande risker (inklusive teckningsrisker) och effekten av de optioner och garantier som ingår i försäkrings- och återförsäkringsavtal.
b) Effekten av inflation, rättsliga risker, förändringar i sammansättningen av företagets försäkringsbestånd och av system som justerar de premier som försäkringstagare ska betala uppåt eller nedåt beroende på deras skadehistorik (”bonus-malus”-system) eller liknande system, med uppdelning på specifika homogena riskgrupper.
c) Huruvida ett bestånd av försäkringsavtal successivt tenderar att attrahera eller behålla försäkrade personer med högre riskprofil (moturval).

7. När det gäller de övergripande återförsäkringslösningarna ska det yttrande som aktuariefunktionen ska avge enligt artikel 48.1 h i direktiv 2009/138/EG innehålla en analys av lämpligheten hos följande:

a) Företagets riskprofil och styrdokumentet för tecknande av försäkring.
b) Återförsäkringsföretagen, med beaktande av deras kreditvärdighet.
c) Det skydd som styrdokumentet för tecknande av försäkring förväntas ge vid olika stresscenarier.
d) Beräkningen av de belopp som kan återktävas enligt återförsäkringsavtal och från specialföretag.

8. Aktuariefunktionen ska minst en gång per år lämna en skriftlig rapport till förvaltnings-, lednings- eller tillsynsorganet. I rapporten ska aktuariefunktionen dokumentera alla verksamheter som den har utfört och dessas resultat, tydligt identifiera alla brister och avge rekommendationer om hur dessa brister bör åtgärdas.

Avsnitt 3 Lämplighetskrav

Artikel 273

1. Försäkrings- och återförsäkringsföretag ska inrätta, genomföra och upprätthålla dokumenterade styrdokument och ändamålsenliga rutiner som säkerställer att alla personer som leder företagets verksamhet eller utför andra centrala funktioner vid varje tidpunkt uppfyller lämplighetskraven i den mening som avses i artikel 42 i direktiv 2009/138/EG.

2. Bedömningen av huruvida en person har nödvändiga kvalifikationer ska innefatta en granskning av personens professionella meriter, formella kvalifikationer, kunskaper och

relevanta erfarenheter inom försäkringssektorn, andra finanssektorer eller andra branscher och ska beakta de arbetsuppgifter som personen tilldelats och i dennes fall de relevanta kunskaper som behövs när det gäller försäkringar, finansområdet, redovisning, aktuariell förmåga och ledarskapsförmåga.

3. När bedömningen av nödvändiga kvalifikationer avser medlemmar av förvaltnings-, lednings- eller tillsynsorganet ska de respektive arbetsuppgifter som tilldelats enskilda medlemmar beaktas så att kvalifikationer, kunskaper och relevanta erfarenheter är tillräckligt diversifierade, med syftet att företaget ska ledas och övervakas på ett professionellt sätt.

4. Bedömningen av huruvida en person är lämplig ska innefatta en granskning av personens ärlighet och ekonomiska ställning baserad på dokumentation avseende dennes anseende, uppträdande och yrkesutövande, inbegripet straffrättsliga, finansiella och tillsynsrelaterade aspekter som är relevanta för bedömningen.

Avsnitt 4 Uppdragsavtal

Artikel 274

1. Ett försäkrings- och återförsäkringsföretag som ingår eller planerar att ingå ett uppdragsavtal med en tjänsteleverantör beträffande en funktion eller försäkrings- eller återförsäkringsverksamhet ska upprätta ett skriftligt styrdokument för uppdragsavtal som omfattar en beskrivning av uppdragsavtalets effekter för företagets verksamhet och de rapporterings- och övervakningsrutiner som ska tillämpas när verksamhet omfattas av uppdragsavtal. Företaget ska säkerställa att uppdragsavtalets villkor är förenliga med företagets skyldigheter i enlighet med artikel 49 i direktiv 2009/138/EG.

2. Om försäkrings- och återförsäkringsföretaget och tjänsteleverantören ingår i samma grupp ska företaget beakta i vilken omfattning företaget kontrollerar tjänsteleverantören eller har möjlighet att utöva inflytande över denne när avgörande eller viktiga operativa funktioner eller verksamheter läggs ut på entreprenad.

3. Vid val av tjänsteleverantör enligt punkt 1 i fråga om kritiska eller viktiga operativa funktioner eller verksamheter ska förvaltnings-, lednings- eller tillsynsorganet säkerställa följande:

a) Att en detaljerad granskning görs för att kontrollera att den potentiella tjänsteleverantören har de kunskaper, den kapacitet och de rättsliga tillstånd som krävs för att utföra begärda funktioner eller verksamheter på ett tillfredsställande sätt och med hänsyn till företagets mål och behov.
b) Att tjänsteleverantören har vidtagit alla åtgärder för att säkerställa att det inte finns någon uttalad eller potentiell intressekonflikt som äventyrar uppfyllandet av det uppdragsgivande företagets behov.
c) Att ett skriftligt avtal ingås mellan försäkrings- och återförsäkringsföretaget och tjänsteleverantören, där företagets och tjänsteleverantörens respektive rättigheter och skyldigheter tydligt fastställs.
d) Att de allmänna villkoren i uppdragsavtalet klart anges för företagets förvaltnings-, lednings- eller tillsynsorgan och godkänns av detta organ.
e) Att uppdragsavtalet inte innebär någon överträdelse av lagstiftning, i synnerhet när det gäller uppgiftsskydd.
f) Att tjänsteleverantören omfattas av samma regler om säker och konfidentiell information avseende försäkrings- och återförsäkringsföretaget eller dess försäkringstagare eller förmånstagare som gäller för försäkrings- och återförsäkringsföretaget.

4. Det skriftliga avtal mellan försäkrings- och återförsäkringsföretaget och tjänsteleverantören som avses i punkt 3 c ska tydligt innehålla följande krav:

a) De båda parternas skyldigheter och ansvarsområden.

b) Att tjänsteleverantören åtar sig att iaktta alla tillämpliga lagar, föreskrifter och allmänna råd och de styrdokument som antagits av försäkrings- och återförsäkringsföretaget, och att samarbeta med företagets tillsynsmyndighet när det gäller den funktion eller verksamhet som omfattas av uppdragsavtalet.
c) Att tjänsteleverantören ska informera om alla händelser som kan inverka materiellt på dennes förmåga att effektivt utföra de funktioner och verksamheter som omfattas av uppdragsavtalet i enlighet med tillämpliga lagar och föreskrifter.
d) En uppsägningstid om tjänsteleverantören önskar häva avtalet som måste vara tillräckligt lång för att försäkrings- och återförsäkringsföretaget ska kunna hitta en alternativ lösning.
e) Att försäkrings- och återförsäkringsföretaget vid behov kan avsluta arrangemangen för uppdragsavtalet utan att det inkräktar på kontinuiteten hos och kvaliteten på dess tillhandahållande av tjänster till försäkringstagarna.
f) Att försäkrings- och återförsäkringsföretaget har rätt att få information från tjänsteleverantören om de funktioner och verksamheter som omfattas av uppdragsavtalet och dessas resultat samt rätt att utfärda allmänna vägledningar och enskilda instruktioner till tjänsteleverantören angående vad som måste beaktas vid utförandet av de funktioner eller verksamheter som omfattas av uppdragsavtalet.
g) Att tjänsteleverantören ska skydda alla konfidentiella uppgifter avseende försäkrings- och återförsäkringsföretaget och dess försäkringstagare, förmånstagare, anställda, avtalsslutande parter och alla andra personer.
h) Att försäkrings- och återförsäkringsföretaget, dess externa revisor och tillsynsmyndigheten har tillgång till all information om de funktioner och verksamheter som omfattas av uppdragsavtalet samt rätt att genomföra inspektioner på plats i tjänsteleverantörens lokaler.
i) Att tillsynsmyndigheten i tillämpliga fall och när det krävs för tillsynsändamål får ställa frågor direkt till tjänsteleverantören, som ska besvara frågorna.
j) Att försäkrings- och återförsäkringsföretaget har rätt att erhålla information om de verksamheter som omfattas av uppdragsavtalet och får utfärda instruktioner avseende de verksamheter och funktioner som omfattas av uppdragsavtalet.
k) Villkoren för när tjänsteleverantören får lägga ut de funktioner och verksamheter som omfattas av uppdragsavtalet på underentreprenad.
l) Att tjänsteleverantörens skyldigheter och ansvarsområden enligt avtalet med försäkrings- och återförsäkringsföretaget inte ska påverkas av någon underentreprenad enligt led k.

5. Ett försäkrings- och återförsäkringsföretag som ingår uppdragsavtal beträffande kritiska eller viktiga operativa funktioner eller verksamheter ska uppfylla följande krav:
a) Säkerställa att relevanta inslag i tjänsteleverantörens riskhanterings- och internkontrollsystem har den ändamålsenlighet som krävs för efterlevnad av artikel 49.2 a och b i direktiv 2009/138/EG.
b) På ett ändamålsenligt sätt beakta de verksamheter som omfattas av uppdragsavtal i sitt eget riskhanterings- och internkontrollsystem, med tanke på efterlevnad av artikel 49.2 a och b i direktiv 2009/138/EG.
c) Kontrollera att tjänsteleverantören har de ekonomiska resurser som krävs för att korrekt och tillförlitligt utföra de tillkommande uppgifterna samt att alla de anställda hos tjänsteleverantören som kommer att medverka i utförandet av de funktioner eller verksamheter som omfattas av uppdragsavtal har de kvalifikationer och den lämplighet som krävs.
d) Säkerställa att tjänsteleverantören har ändamålsenliga beredskapsplaner för hantering av krissituationer eller störningar i verksamheten och där det finns behov regelbundet testar systemen för säkerhetskopiering, med hänsyn till de funktioner och verksamheter som omfattas av uppdragsavtal.

Avsnitt 5 Styrdokument för ersättningar

Artikel 275

1. Vid inrättandet och tillämpningen av det styrdokument för ersättningar som avses i artikel 258.1 ska försäkrings- och återförsäkringsföretaget iaktta följande principer:

a) Företaget ska inrätta, genomföra och upprätthålla ett styrdokument och en praxis för ersättningar som är i linje med företagets affärs- och riskhanteringsstrategi, riskprofil, mål, tillämpning av riskhanteringen samt långsiktiga intressen och resultat för företaget som helhet och innefatta åtgärder för att undvika intressekonflikter.

b) Styrdokumentet för ersättningar ska främja en sund och effektiv riskhantering och får inte uppmuntra ett risktagande som går utöver företagets risktoleransgränser.

c) Styrdokumentet för ersättningar ska gälla för företaget som helhet och innefatta särskilda arrangemang för att beakta de uppgifter som innehas av och de resultat som uppnås av förvaltnings-, lednings- och tillsynsorganet, personer som leder företaget eller innehar andra centrala positioner och andra kategorier av anställda vilkas yrkesverksamhet väsentligt påverkar företagets riskprofil.

d) Det förvaltnings-, lednings- eller tillsynsorgan i företaget som fastställer styrdokumentet för ersättningars allmänna principer för de kategorier av anställda vilkas yrkesverksamhet väsentligt påverkar företagets riskprofil ska också ansvara för att kontrollera genomförandet.

e) Det ska vara en tydlig, överblickbar och effektiv styrning av ersättningar, liksom översyn av styrdokumentet för ersättningar.

f) Företaget ska inrätta en oberoende ersättningskommitté, i tillämpliga fall beroende på försäkrings- och återförsäkringsföretagets betydelse sett till storlek och intern organisation, och denna kommitté ska regelbundet bistå förvaltnings-, lednings- och tillsynsorganet vid översynen av utformning, genomförande och tillämpning av styrdokumentet och praxisen för ersättningar.

g) Varje anställd i företaget ska få ta del av styrdokumentet för ersättningar.

2. De särskilda arrangemang som avses i punkt 1 c ska uppfylla följande principer:

a) När ersättningssystem består av både fasta och rörliga delar ska dessa delar vara så avvägda att den fasta eller garanterade delen utgör en tillräckligt hög andel av den totala ersättningen för att undvika att anställda blir alltför beroende av de rörliga delarna och för att möjliggöra för företaget att utöva fullt flexibla ersättningar i form av bonus, som även kan innebära att ingen rörlig del betalas ut.

b) I de fall den rörliga ersättningen är resultatbaserad ska dess totalbelopp baseras på en kombinerad bedömning av individens och den berörda affärsenhetens resultat och företagets eller gruppens totala resultat.

c) En betydande del av den rörliga ersättningen, oavsett i vilken form den utbetalas, ska bestå av en uppskjuten utbetalning vars storlek kan variera och som beaktar verksamhetens art och tidshorisont. Perioden för uppskjutande ska vara minst tre år och ska anpassas till verksamhetens art och risker och till det arbete som utförs av respektive anställda

d) Ekonomiska och även icke-ekonomiska kriterier ska beaktas vid bedömningen av en individs resultat.

e) Vid mätningen av resultatet som en grundval för den rörliga ersättningen ska exponering för nuvarande och framtida risker innebära att ersättningen justeras nedåt, med hänsyn till företagets riskprofil och kapitalkostnad.

f) Avgångsvederlag ska vara relaterade till uppnådda resultat under hela verksamhetsperioden och utformas på ett sätt som inte belönar misslyckanden.

g) Anställda som omfattas av styrdokumentet för ersättningar ska åta sig att inte använda några egna hedgingstrategier eller försäkringar kopplade till ersättning och ansvar som innebär att de riskanpassningseffekter som ingår i deras ersättningssystem urholkas.

h) Den rörliga delen av ersättningen för anställda som utför de funktioner som anges i artiklarna 269–272 ska vara åtskild från resultatet för de operativa enheter och områden som är underkastade deras kontroll.

3. Styrdokumentet för ersättningar ska utformas på ett sådant sätt att den beaktar försäkrings- eller återförsäkringsföretagets interna organisation samt arten och omfattningen av och komplexiteten hos de inneboende riskerna i dess verksamhet.

Kapitel X Kapitaltillägg

Avsnitt 1 Omständigheter för att fastställa kapitaltillägg

Artikel 276 Bedömning av en väsentlig avvikelse vad gäller solvenskapitalkravet

När tillsynsmyndigheter vid tillämpning av artikel 37.1 a och b i direktiv 2009/138/EG fastställer att ett försäkrings- eller återförsäkringsföretags riskprofil avviker väsentligt från de antaganden som ligger till grund för solvenskapitalkravet, beräknat enligt standardformeln eller en intern modell, ska de beakta alla relevanta faktorer, däribland samtliga följande:

a) Avvikelsens art, typ och omfattning.
b) Sannolikheten för negativa effekter för försäkrings- och förmånstagare och hur allvarliga de är.
c) Känsligheten i de antaganden som berörs av avvikelsen.
d) Avvikelsens förväntade duration och volatiliteten under den period avvikelsen varar.

Artikel 277 Bedömning av en väsentlig avvikelse för företagsstyrning

När tillsynsmyndigheter vid tillämpning av artikel 37.1 c i direktiv 2009/138/EG fastställer att ett försäkrings- eller återförsäkringsföretags företagsstyrningssystem avviker väsentligt från de normer som fastställs i avdelning I kapitel IV avsnitt 2 i direktivet ska de beakta alla relevanta faktorer som följer:

a) Effekten av avvikelsen från de normer för företagsstyrning som anges i avdelning I kapitel IV avsnitt 2 i direktiv 2009/138/EG om en sund och ansvarsfull ledning av företaget och huruvida avvikelsen följer av ett otillräckligt genomförande av ett krav avseende företagsstyrningssystemet eller underlåtenhet att genomföra ett sådant krav.
b) Sannolikheten för negativa effekter för försäkrings- och förmånstagare och hur allvarliga de är.
c) Olika sätt att organisera ett ändamålsenligt företagsstyrningssystem som står i proportion till arten och omfattningen av och komplexiteten hos de inneboende riskerna i företagets verksamhet.
d) Den ekonomiska förlust som sannolikt kan uppstå för företaget till följd av avvikelsen.
e) Avvikelsens förväntade duration.

Artikel 278 Bedömning av en väsentlig avvikelse för justeringar av den riskfria räntesatsen för relevanta durationer och övergångsregler

1. Vid tillämpning av artikel 37.1 d i direktiv 2009/138/EG ska tillsynsmyndigheten ta hänsyn till alla relevanta faktorer när den drar slutsatsen att riskprofilen hos ett försäkrings- eller återförsäkringsföretag avviker väsentligt från de antaganden som ligger till grund för den matchningsjustering som avses i artikel 77b i direktivet, volatilitetsjusteringen som avses i artikel 77d eller de övergångsregler som avses i artikel 308c och 308d i direktivet, däribland följande:

a) Avvikelsens art, typ och omfattning.
b) Sannolikheten för negativa effekter för försäkrings- och förmånstagare och hur allvarliga de är.
c) Känsligheten i de antaganden som berörs av avvikelsen.
d) Avvikelsens förväntade duration och volatiliteten under den period avvikelsen varar.
e) Effekten av avvikelsen på solvenskapitalkravet och företagets kapitalbas.

2. Om medlemsstaterna kräver förhandsgodkännande av matchningsjustering, utnyttjande av övergångsregler och volatilitetsjustering och om tillsynsmyndigheterna har gjort det möjligt för ett försäkrings- eller återförsäkringsföretag att använda en av dessa justeringar eller övergångsregler, kan de införa ett kapitaltillägg enligt artikel 37.1 d i direktiv 2009/138/EG endast i de fall avvikelser från de antaganden som ligger till grund för justeringarna eller övergångsreglerna är av tillfällig natur och inte motiverar ett återkallande av tillsynsmyndigheternas godkännande för användning av justeringen eller övergångsregeln.

Artikel 279 Kapitaltillägg som avser avvikelser från de antaganden som ligger till grund för solvenskapitalkravet

1. Om det ändrade solvenskapitalkravet beräknat enligt artikel 282 a överstiger solvenskapitalkravet beräknat enligt artikel 282 b med 10 % eller mer ska tillsynsmyndigheterna dra slutsatsen att försäkrings- eller återförsäkringsföretagets riskprofil avviker väsentligt från de antaganden som ligger till grund för solvenskapitalkravet i den mening som avses i artikel 37.1 a och b i direktiv 2009/138/EG, om det inte finns starka belägg att detta inte är fallet på grund av de faktorer som anges i artikel 276.

2. Om det ändrade solvenskapitalkravet beräknat enligt artikel 282 a överskrider solvenskapitalkravet som beräknats enligt artikel 282 b med 15 % eller mer ska tillsynsmyndigheterna dra slutsatsen att försäkrings- eller återförsäkringsföretagets riskprofil avviker väsentligt från de antaganden som ligger till grund för solvenskapitalkravet i enlighet med artikel 37.1 a och b i direktiv 2009/138/EG.

Artikel 280 Bedömning av kravet att använda en intern modell

1. Vid tillämpning av artikel 37.1 a i i direktiv 2009/138/EG ska de omständigheter under vilka kravet att använda en intern modell är olämpligt innehålla sådana omständigheter där de finansiella och andra resurser som krävs för att utveckla en intern modell inte skulle stå i proportion till storleken på företagets riskprofilsavvikelse från de antaganden som ligger till grund för solvenskapitalkravet.

2. Vid tillämpning av artikel 37.1 a i i direktiv 2009/138/EG ska kravet att använda en intern modell anses ha visat sig vara ineffektivt när ingen intern modell har utvecklats eller när den interna modell som utvecklats inte uppfyller de allmänna villkoren för godkännande av fullständiga och partiella interna modeller i enlighet med avdelning I kapitel VI avsnitt 4 underavsnitten 1 och 3 i direktiv 2009/138/EG.

Artikel 281 Lämplig tidsfrist för att anpassa den interna modellen

Vid tillämpning av artikel 37.1 b och c i direktiv 2009/138/EG ska tillsynsmyndigheterna när de slutför anpassningen av den interna modellen för att bättre ge uttryck för riskprofilen, eller om det har misslyckats, eller om andra åtgärder sannolikt inte kommer att korrigera bristerna, beakta samtliga relevanta faktorer vid fastställandet av vad som utgör en skälig tidsfrist, inbegripet sannolikheten för negativa effekter för försäkrings- och förmånstagare och hur allvarliga dessa negativa effekter är. Den tidsfristen ska inte överstiga sex månader.

Avsnitt 2 Metoder för att beräkna kapitaltillägg

Artikel 282 Beräkning av kapitaltillägg för avvikelser från SCR-antaganden

Vid införandet av ett kapitaltillägg enligt artikel 37.1 leden a eller b i direktiv 2009/138/EG ska tillsynsmyndigheterna beräkna kapitaltillägget som skillnaden vid en viss tidpunkt mellan följande:

a) Det belopp för försäkrings- eller återförsäkringsföretagets solvenskapitalkrav, exklusive eventuella kapitaltillägg som fastställts tidigare eller vid samma tillfälle, som beräkningen skulle leda till om standardformeln eller den interna modellen ändras så att den ger uttryck för företagets faktiska riskprofil för att säkerställa att företaget kan uppfylla kraven i artikel 101.3 i direktiv 2009/138/EG.
b) Solvenskapitalkravet för försäkrings- eller återförsäkringsföretaget, exklusive eventuella kapitaltillägg som fastställts tidigare eller vid samma tillfälle.

Artikel 283 Omfattning av och metod för ändringar vad gäller en avvikelse från SCR-antaganden

1. Vid beräkning av det belopp som avses i artikel 282 a ska tillsynsmyndigheterna beakta de aspekter av standardformeln eller den interna modellen som gett upphov till att den riskprofil som antogs föreligga enligt standardformeln eller den interna modellen avviker från företagets faktiska riskprofil, inbegripet i tillämpliga fall sådana kvantifierbara risker som inte beaktats i standardformeln eller den interna modellen, formelns eller modellens struktur, aggregeringsmetoder, parametrar och antaganden.

2. Vid tillämpningen av punkt 1 ska tillsynsmyndigheterna ändra de antaganden och parametrar som ligger till grund för solvenskapitalkravet beräknat enligt standardformeln eller den interna modellen för att dessa antaganden och parametrar korrekt ska återspegla den verkliga riskprofilen för försäkrings- och återförsäkringsföretaget och för att säkerställa överensstämmelse med artikel 101.3 i direktiv 2009/138/EG.

3. Om de ändringar som avses i punkt 2 är otillräckliga eller olämpliga för att beräkna det belopp som avses i artikel 282 a ska alternativa metoder som går utöver ändringar av antaganden och parametrar användas vid den beräkning som avses i artikel 282 a.

4. Alla ändringar enligt punkt 2 eller alternativa metoder enligt punkt 3 ska vara ändamålsenliga, användbara och relevanta försäkringsmatematiska och statistiska metoder och baseras på korrekta, fullständiga och lämpliga uppgifter om företaget eller, om sådana uppgifter inte är tillgängliga, uppgifter som är direkt relevanta för det företagets verksamhet.

5. När de alternativa metoder som anges i punkt 3 är otillräckliga eller olämpliga får tillsynsmyndigheterna vid tillämpning av artikel 282 a beräkna solvenskapitalkravet genom att jämföra solvenskapitalkraven för företag med liknande riskprofiler.

6. Vid tillämpningen av punkterna 4 och 5 får tillsynsmyndigheterna använda information från andra försäkrings- eller återförsäkringsföretag med liknande riskprofiler förutsatt att tillsynsmyndigheterna säkerställer att skälen för deras beslut att fastställa ett kapitaltillägg anges i enlighet med artikel 37.1 i direktiv 2009/138/EG och att detta meddelande uppfyller kraven på tystnadsplikt i artikel 64 i det direktivet.

7. Tillsynsmyndigheterna får inte kompensera aspekter av avvikelser från riskprofilen som indikerar att ett lägre solvenskapitalkrav bättre skulle uttrycka försäkrings- eller återförsäkringsföretagets verkliga riskprofil mot andra aspekter som indikerar att ett högre solvenskapitalkrav vore lämpligt, om inte försäkrings- eller återförsäkringsföretaget kan styrka att

a) det föreligger en ändring eller metod som är förenlig med kraven i punkt 4 och som gör det möjligt att kvantifiera inverkan av de aspekter som indikerar ett lägre solvenskapitalkrav för det belopp som avses i artikel 282 a,
b) det vore olämpligt att beakta de aspekter som indikerar ett lägre solvenskapitalkrav genom att ersätta standardparametrar med parametrar som är specifika för företaget i enlighet med artikel 104.7 i direktiv 2009/138/EG eller genom användning av en intern modell i enlighet med artikel 112 i direktivet, och
c) det totala solvenskapitalkravet som skulle bli resultatet av att avvikelserna från riskprofilen kompenseras mot varandra är förenligt med artikel 101.3 i direktiv 2009/138/EG.

Artikel 284 Beräkning av kapitaltillägg för att ändra den riskfria räntan eller övergångsregler

Vid införandet av ett kapitaltillägg enligt artikel 37.1 d i direktiv 2009/138/EG ska tillsynsmyndigheterna beräkna kapitaltillägget som summan av följande belopp vid en viss tidpunkt:

a) Det negativa belopp i den medräkningsbara kapitalbasen som skulle ha beräknats om justeringen eller övergångsregeln ändrats på ett sådant sätt att de antaganden som ligger till grund för justeringen eller övergångsregeln skulle passa försäkrings- eller återförsäkringsföretagets tillgångar, skulder och riskprofil.

b) Beloppet för solvenskapitalkravet, exklusive eventuellt tidigare fastställda eller vid samma tillfälle fastställda kapitaltillägg som skulle ha beräknats om justeringen eller övergångsreglerna ändrats på ett sådant sätt att de antaganden som ligger till grund för justeringen eller övergångsregeln skulle motsvara försäkrings- eller återförsäkringsföretagets tillgångar, skulder och riskprofil, och säkerställa efterlevnaden av artikel 101.3 i direktiv 2009/138/EG.
c) Beloppet för den medräkningsbara kapitalbasen.
d) Det negativa beloppet för försäkrings- eller återförsäkringsföretagets solvenskapitalkrav, exklusive eventuella kapitaltillägg som fastställts tidigare eller vid samma tillfälle.

Artikel 285 Omfattning av och metod för ändringar av justeringar av den riskfria räntan och övergångsregler

1. Vid beräkningen av de belopp som avses i artikel 284 a och b ska tillsynsmyndigheterna beakta de särdrag i företagets tillgångar, skulder eller riskprofil som gav upphov till avvikelsen från de antaganden som ligger till grund för justeringen eller övergångsreglerna.

2. Vid tillämpningen av punkt 1 ska tillsynsmyndigheterna ändra justeringen eller övergångsregeln och beräkningen av solvenskapitalkravet så att de antaganden som ligger till grund för justeringen eller övergångsregeln skulle passa försäkrings- eller återförsäkringsföretagets tillgångar, skulder och riskprofil, och säkerställa efterlevnaden av artikel 101.3 i direktiv 2009/138/EG.

3. De ändringar som avses i punkt 2 ska vara lämpliga, tillämpliga och relevanta aktuariella och statistiska tekniker och vara baserade på noggranna, fullständiga och lämpliga uppgifter om företaget eller, om sådana uppgifter inte är tillgängliga, uppgifter som är omedelbart relevanta för företagets verksamhet.

Artikel 286 Beräkning av kapitaltillägg som avser avvikelser från företagsstyrningssystem

För beräkning av kapitaltillägg som anges i artikel 37.1 c i direktiv 2009/138/EG ska tillsynsmyndigheterna beakta alla relevanta faktorer, inbegripet följande
a) de faktorer som avses i artikel 277,
b) kapitaltillägg som fastställts tidigare för jämförbara avvikelser av andra försäkrings- eller återförsäkringsföretag med liknande riskprofiler förutsatt att tillsynsmyndigheterna säkerställer att skälen för deras beslut att fastställa ett kapitaltillägg anges i enlighet med artikel 37.1 i direktiv 2009/138/EG och detta uttalande uppfyller kraven på tystnadsplikt som anges i artikel 64 i det direktivet.

Artikel 287 Fördelning av kapitaltillägg för företag som samtidigt bedriver livförsäkrings- och skadeförsäkringsverksamhet

1. När tillsynsmyndigheterna beräknar ett kapitaltillägg för ett försäkringsföretag som omfattas av artikel 73.2 eller 73.5 i direktiv 2009/138/EG ska de beräkna ett teoretiskt tillägg för livförsäkring och ett teoretiskt tillägg för skadeförsäkring.

2. Om skälen för de berörda avvikelserna objektivt kan fördelas mellan livförsäkringsverksamheten och skadeförsäkringsverksamheten ska tillsynsmyndigheterna beräkna de teoretiska tilläggen för dessa båda segment enligt samma fördelning.

3. Om det däremot inte är möjligt att göra en fördelning enligt punkt 2 ska tillsynsmyndigheterna beräkna de teoretiska kapitaltilläggen för livförsäkringsverksamheten och skadeförsäkringsverksamheten på samma sätt som de beräknar fördelningen mellan det teoretiska minimikapitalkravet för livförsäkringsverksamheten och för skadeförsäkringsverksamheten enligt artikel 74.2 i direktiv 2009/138/EG.

Kapitel XI Förlängning av återhämtningsperioden

Artikel 288 Bedömning av exceptionellt svåra situationer

För att fastställa att det föreligger en exceptionellt svår situation som påverkar försäkrings- och återförsäkringsföretagen som representerar en betydande andel av marknaden eller berörda klasser som avses i artikel 138.4 i direktiv 2009/138/EG, ska Eiopa beakta följande faktorer och kriterier:

a) Effekterna på de finansiella marknaderna, på tillgången av försäkrings- och återförsäkringsprodukter och på försäkrings- och förmånstagare av eventuellt efterföljande beslut av tillsynsmyndigheterna att förlänga återhämtningsperioden.
b) Antal, storlek och marknadsandel för försäkrings- och återförsäkringsföretag som påverkas av den exceptionellt svåra situationen och huruvida företagens storlek och art sammantaget kan ha en negativ inverkan på de finansiella marknaderna eller på försäkrings- och återförsäkringsmarknaderna.
c) Eventuella procykliska effekter av att återställa efterlevnaden av solvenskapitalkravet, exempelvis exekutiv auktion av tillgångar på finansmarknaderna.
d) Försäkrings- och återförsäkringsföretagens möjligheter att skaffa ytterligare kapitalbasmedel på finansmarknaderna.
e) Tillgången till en aktiv marknad för tillgångar som innehas av försäkrings- och återförsäkringsföretag, och marknadens likviditet.
f) Återförsäkringsmarknadens möjligheter att tillhandahålla återförsäkring eller retrocession.
g) Tillgången på finansmarknaderna av ändamålsenliga riskreduceringstekniker, inklusive finansiella instrument.
h) Tillgången på finansmarknaderna för att på andra sätt minska försäkrings- och återförsäkringsföretags riskexponering.

Artikel 289 Faktorer och kriterier för att avgöra förlängningen av återhämtningsperioden

Vid beslut om förlängning av den period som avses i artikel 138.4 i direktiv 2009/138/EG och fastställande av förlängningens längd för ett visst försäkrings- eller återförsäkringsföretag, ska tillsynsmyndigheten beakta de faktorer och kriterier som anges i artikel 288 c–h i denna förordning, och följande faktorer och kriterier som är specifika för företaget:

a) Förlängningens inverkan på försäkrings- och återförsäkringsföretagets försäkrings- och förmånstagare.
b) I vilken utsträckning försäkrings- eller återförsäkringsföretaget påverkas av den exceptionellt svåra situationen.
c) Företagens möjligheter att återigen efterleva solvenskapitalkravet och förekomsten av en realistisk åtgärdsplan.
d) Orsakerna till att solvenskapitalkravet inte efterlevs, och omfattningen av den bristande efterlevnaden.
e) Sammansättningen av försäkrings- och återförsäkringsföretagets kapitalbas.
f) Sammansättningen av försäkrings- och återförsäkringsföretagets tillgångar.
g) Arten av och durationen för försäkrings- och återförsäkringsföretagets försäkringstekniska avsättningar och andra skulder.
h) I tillämpliga fall, tillgången till ekonomiskt stöd från andra företag i den grupp till vilken försäkrings- och återförsäkringsföretaget hör.
i) Eventuella åtgärder som försäkrings- och återförsäkringsföretaget har vidtagit för att begränsa kapitalutflödet och försämringen av dess solvenssituation.

Kapitel XII Offentliggöranden

Avsnitt 1 Rapporten om solvens och finansiell ställning: struktur och innehåll

Artikel 290 Struktur

1. Rapporten om solvens och finansiell ställning ska följa uppställningen i bilaga XX och offentliggöra den information som avses i artiklarna 292–298 i denna förordning.

2. Rapporten ska innehålla beskrivande information i kvantitativa och kvalitativa termer som, när så är lämpligt, kompletteras med kvantitativa blanketter.

Artikel 291 Materialitet

Vid tillämpning av detta kapitel bör den information som ska redovisas i rapporten om solvens och finansiell ställning betraktas som materiellt om dess utelämnande eller felaktiga framställning skulle kunna påverka den avsedda användarens beslutsprocess eller bedömning, inbegripet tillsynsmyndigheterna.

Artikel 292 Sammanfattning

1. Rapporten om solvens och finansiell ställning ska innehålla en tydlig och kortfattad sammanfattning. Sammanfattningen av rapporten ska vara begriplig för försäkringstagare och förmånstagare.

2. Sammanfattningen av rapporten ska belysa alla materiella förändringar av försäkrings- eller återförsäkringsföretagets verksamhet och resultat, företagsstyrningssystem, riskprofil, värdering för solvensändamål och finansiering under rapporteringsperioden.

Artikel 293 Verksamhet och resultat

1. Rapporten om solvenssituation och ställning ska omfatta följande information avseende försäkrings- eller återförsäkringsföretagets verksamhet:

a) Företagets namn och juridiska form.
b) Namn och kontaktuppgifter för den tillsynsmyndighet som ansvarar för den finansiella tillsynen av företaget och, i förekommande fall, namn på och kontaktuppgifter till den grupptillsynsmyndighet för den grupp som företaget tillhör.
c) Namn och kontaktuppgifter för företagets externa revisor.
d) En beskrivning av ägare med kvalificerade innehav i företaget.
e) Om företaget ingår i en grupp, uppgifter om företagets ställning inom gruppens legala struktur.
f) Företagets väsentliga klasser och viktiga geografiska områden där det bedriver verksamhet.
g) Betydande affärshändelser eller andra händelser som har inträffat under rapporteringsperioden, som har haft en väsentlig inverkan på företaget.

2. Rapporten om solvens och finansiell ställning ska omfatta kvalitativ och kvantitativ information om försäkrings- eller återförsäkringsföretagets försäkringsresultat på en aggregerad nivå och uppdelat på materiella klasser och geografiska områden där företaget bedriver verksamhet under rapporteringsperioden, tillsammans med en jämförelse av information som rapporterades för den föregående rapporteringsperioden, enligt vad som framgår av företagets finansiella redovisning.

3. Rapporten om solvens och finansiell ställning ska omfatta följande kvalitativ och kvantitativ information om utvecklingen av försäkrings- eller återförsäkringsföretagets investeringar under rapporteringsperioden tillsammans med en jämförelse av informationen med det som rapporterades för den föregående rapporteringsperioden, enligt vad som framgår av det företagets finansiella redovisning:

a) Information om inkomster och utgifter som uppkommit till följd av investeringarna per tillgångsslag och, om det är nödvändigt för en korrekt förståelse av inkomster och utgifter, dessa inkomsters och utgifters olika komponenter.
b) Information om eventuella vinster och förluster som direkt påverkar aktier.
c) Information om eventuella investeringar i värdepapperisering.

4. Rapporten om solvens och finansiell ställning ska beskriva försäkrings- eller återförsäkringsföretagets övriga materiella inkomster och utgifter som uppkommit under rapporteringsperioden tillsammans med en jämförelse av den information som rapporterades för den föregående rapporteringsperioden, enligt vad som framgår av det företagets finansiella redovisning.

5. Rapporten om solvens och finansiell ställning ska i ett separat avsnitt omfatta övrig materiell information om försäkrings- eller återförsäkringsföretagets verksamhet och resultat.

Artikel 294 Företagsstyrningssystem

1. Rapporten om solvens och finansiell ställning ska innehålla följande information om försäkrings- eller återförsäkringsföretagets företagsstyrningssystem:

a) Strukturen i företagets förvaltnings-, lednings- eller tillsynsorgan, som ger en beskrivning av dess viktigaste roll och ansvar och en kort beskrivning av ansvarsfördelning inom dessa organ, i synnerhet förekomsten av relevanta kommittéer till organen, samt en beskrivning av centrala funktioners viktigaste roller och ansvarsområden.
b) Materiella ändringar i systemet för företagsstyrningsystemet som har förekommit under rapporteringsperioden.
c) Information om styrdokumentet för ersättning och praxis rörande förvaltnings-, lednings- eller tillsynsorgan och, om inte annat anges, anställda, inbegripet
   i principer för ersättningar, med en redogörelse för den relativa betydelsen av ersättningarnas fasta och rörliga delar,
   ii information om individuella och kollektiva kriterier som ligger till grund för eventuella rättigheter till aktieoptioner, aktier eller rörliga ersättningsdelar,
   iii en beskrivning av huvuddragen i systemen för tilläggspensioner eller förtidspensioner för ledamöterna i förvaltnings-, lednings- eller tillsynsorganet och personer som ansvarar för andra centrala funktioner.
d) Information om materiella transaktioner under rapporteringsperioden med aktieägare, med personer som utövar ett betydande inflytande på företaget och ledamöter av förvaltnings-, lednings- eller tillsynsorganet.

2. Rapporten om solvens och finansiell ställning ska omfatta följande information avseende försäkrings- eller återförsäkringsföretagets styrdokument för kvalifikationer och lämplighet:

a) En beskrivning av företagets särskilda krav på kompetens, kunskap och expertis som gäller de personer som leder företaget eller innehar andra nyckelpositioner.
b) En beskrivning av företagets process för att bedöma kvalifikationer och lämplighet för de personer som faktiskt leder företaget eller innehar andra centrala positioner.

3. Rapporten om solvens och finansiell ställning ska omfatta följande information avseende försäkrings- eller återförsäkringsföretagets riskhanteringssystem:

a) En beskrivning av företagets riskhanteringssystem som innefattar strategier, processer och rapporteringsförfaranden, och hur det effektivt kan identifiera, mäta, övervaka, hantera och regelbundet rapportera risker på individuell och aggregerad nivå, som företaget är eller kan bli exponerat för.
b) En beskrivning av hur riskhanteringssystemet, inbegripet riskhanteringsfunktionen, införts och integrerats i företagets organisationsstruktur och beslutsprocesser.

4. Rapporten om solvens och finansiell ställning ska omfatta följande information när det gäller det förfarande som försäkrings- eller återförsäkringsföretaget har antagit för att uppfylla sin skyldighet att genomföra en egen risk- och solvensbedömning:

a) En beskrivning av den process som företaget genomför för att uppfylla sin skyldighet att genomföra en egen risk- och solvensbedömning, däribland hur deras egen risk- och solvensbedömning är integrerad i företagets organisationsstruktur och beslutsprocess.

b) En redogörelse över hur ofta den egna risk- och solvensbedömningen granskas och godkänns av medlemmarna i företagets förvaltnings-, styrelse- eller tillsynsorgan.
c) En redogörelse för hur företaget har bestämt sina egna solvensbehov med tanke på dess riskprofil och hur dess finansiering och riskhanteringssystem samverkar med varandra.

5. Rapporten om solvens och finansiell ställning ska omfatta följande information avseende försäkrings- eller återförsäkringsföretagets interna kontrollsystem:
a) En beskrivning av företagets interna kontrollsystem.
b) En beskrivning av hur funktionen för regelefterlevnad införts.

6. Rapporten om solvens och finansiell ställning ska omfatta följande information avseende försäkrings- eller återförsäkringsföretagets internrevisionsfunktion:
a) En beskrivning av hur företagets internrevisionsfunktion införts.
b) En beskrivning av hur företagets internrevisionsfunktion vidhåller sitt oberoende och sin objektivitet från den verksamhet som den granskar.

7. Rapporten om solvens och finansiell ställning ska omfatta en beskrivning av hur försäkrings- eller återförsäkringsföretagets aktuariefunktion införts.

8. Rapporten om solvens och finansiell ställning ska omfatta en beskrivning av försäkrings- eller återförsäkringsföretagets styrdokument för uppdragsavtal, företagets utläggning av kritiska eller viktiga operativa funktioner eller verksamheter och den lagstiftning som gäller för det land där tjänsteleverantörer av dessa funktioner eller verksamheter är belägna.

9. Rapporten om solvens och finansiell ställning ska omfatta en bedömning av huruvida försäkrings- eller återförsäkringsföretagets företagsstyrningssystem är lämpliga med tanke på arten och omfattningen av och komplexiteten hos de inneboende riskerna i dess verksamhet.

10. Rapporten om solvens och finansiell ställning ska i ett separat avsnitt omfatta övrig materiell information om försäkrings- eller återförsäkringsföretagets företagsstyrningssystem.

Artikel 295 Riskprofil

1. Rapporten om solvens och finansiell ställning ska omfatta kvalitativ och kvantitativ information om försäkrings- eller återförsäkringsföretagets riskprofil, i enlighet med punkterna 2–7, uppdelat på följande riskkategorier:
a) Teckningsrisk.
b) Marknadsrisk.
c) Kreditrisk.
d) Likviditetsrisk.
e) Operativ risk.
f) Övriga materiella risker.

2. Rapporten om solvens och finansiell ställning ska omfatta följande information avseende försäkrings- eller återförsäkringsföretagets riskexponering, inklusive de exponeringar som härrör från poster utanför balansräkningen och överföring av risker till specialföretag:
a) En beskrivning av de åtgärder som vidtas för att bedöma dessa risker i det företaget, inbegripet materiella förändringar under rapportperioden.
b) En beskrivning av de materiella risker som det företaget är exponerat för, inbegripet materiella förändringar under rapporteringsperioden.
c) En beskrivning av hur tillgångar har investerats i enlighet med aktsamhetsprincipen i artikel 132 i direktiv 2009/138/EG, så att de risker som anges i punkt 1 i den artikeln hanteras på ett lämpligt sätt.

3. När det gäller riskkoncentration ska rapporten om solvens och finansiell ställning omfatta en beskrivning av materiella riskkoncentrationer som försäkrings- eller återförsäkringsföretaget är exponerat för.

4. När det gäller riskreducering ska rapporten om solvens och finansiell ställning omfatta en beskrivning av de tekniker som används för att reducera risker och processerna för att övervaka effektiviteten hos dessa riskreduceringstekniker.

5. När det gäller likviditetsrisk ska rapporten om solvens och finansiell ställning omfatta det totala beloppet för den förväntade vinst som ingår i framtida premier i enlighet med artikel 260.2.

6. När det gäller riskkänslighet ska rapporten om solvens och finansiell ställning omfatta en beskrivning av de metoder som använts, de antaganden som gjorts och resultaten av stresstester och känslighetsanalyser för materiella risker och händelser.

7. Rapporten om solvens och finansiell ställning ska i ett separat avsnitt omfatta övrig materiell information om försäkrings- eller återförsäkringsföretagets riskprofil.

Artikel 296 Värdering för solvensändamål

1. Rapporten om solvens och finansiell ställning ska omfatta följande information avseende värderingen av försäkrings- eller återförsäkringsföretagets tillgångar för solvensändamål:

a) Separat för varje materiell kategori av tillgångar, värdet av tillgångarna samt en beskrivning av regler, metoder och huvudsakliga antaganden som använts för värdering för solvensändamål.
b) Separat för varje materiell kategori av tillgångar, en kvantitativ och kvalitativ förklaring till eventuella materiella skillnader mellan de grunder, metoder och centrala antaganden som företaget använder vid värdering för solvensändamål och de som används för värderingen i finansiell redovisning.

2. Rapporten om solvens och finansiell ställning ska omfatta följande information avseende värderingen av försäkrings- eller återförsäkringsföretagets försäkringstekniska avsättningar för solvensändamål:

a) Separat för varje materiell klass, värdet av försäkringstekniska avsättningar, inklusive summan av bästa skattningen och riskmarginalen samt en beskrivning av regler, metoder och huvudsakliga antagandena för värderingen för solvensändamål.
b) En beskrivning av den grad av osäkerhet som är kopplad till värdet av de försäkringstekniska avsättningarna.
c) Separat för varje materiell klass, en kvantitativ och kvalitativ förklaring till materiella skillnader mellan de regler, metoder och huvudsakliga antaganden som det företaget använder för värdering för solvensändamål och de som används för deras värdering i finansiell redovisning.
d) Om den matchningsjustering som avses i artikel 77b i direktiv 2009/138/EG tillämpas, en beskrivning av matchningsjusteringen och av portföljen av skulder och avsatta tillgångar på vilken matchningsjusteringen tillämpas, liksom en kvantifiering av effekten av en ändring till noll av matchningsjusteringen på det företagets finansiella ställning, inbegripet beloppet för försäkringstekniska avsättningar, solvenskapitalkravet, minimikapitalkravet, primärkapitalet och det belopp av kapitalbasen som får medräknas för att täcka minimikapitalkravet och solvenskapitalkravet.
e) En redogörelse om huruvida den volatilitetsjustering som anges i artikel 77d i direktiv 2009/138/EG används av företaget och en kvantifiering av effekten av en ändring till noll av den volatilitetsjusteringen på det företagets finansiella ställning, inbegripet beloppet för försäkringstekniska avsättningar, solvenskapitalkravet, minimikapitalkravet, primärkapitalet och det belopp av kapitalbasen som får medräknas för att täcka minimikapitalkravet och solvenskapitalkravet.

f) En redogörelse om huruvida övergångssystemet för riskfria räntesatser för relevanta durationer som avses i artikel 308c i direktiv 2009/138/EG ska tillämpas och en beräkning av inverkan av att inte tillämpa övergångsregeln på företagets finansiella ställning, inbegripet beloppet för försäkringstekniska avsättningar, solvenskapitalkravet, minimikapitalkravet, primärkapitalet och det belopp av kapitalbasen som får medräknas för att täcka minimikapitalkravet och solvenskapitalkravet.
g) En redogörelse om huruvida den övergångsregel för försäkringstekniska avsättningar som avses i artikel 308d i direktiv 2009/138/EG tillämpas och en beräkning av inverkan av att inte tillämpa övergångsregeln på företagets finansiella ställning, inbegripet beloppet för försäkringstekniska avsättningar, solvenskapitalkravet, minimikapitalkravet, primärkapitalet och det belopp av kapitalbasen som får medräknas för att täcka minimikapitalkravet och solvenskapitalkravet.
h) En beskrivning av följande:
   i Återkrav enligt återförsäkringsavtal och från specialföretag.
   ii Materiella förändringar i de antaganden som görs vid beräkningen av de försäkringstekniska avsättningarna jämfört med föregående rapporteringsperiod.

3. Rapporten om solvens och finansiell ställning ska omfatta följande information avseende värderingen av försäkrings- eller återförsäkringsföretagets andra skulder för solvensändamål:
a) Separat för varje materiell kategori av andra skulder, värdet av de andra skulderna, samt en beskrivning av grunder, metoder och huvudsakliga antaganden som använts för att värdera dem för solvensändamål.
b) Separat för varje materiell kategori av andra skulder, en kvantitativ och kvalitativ förklaring av materiella skillnader i regler, metoder och centrala antaganden som företaget använder vid värdering för solvensändamål och de som används för deras värdering i finansiell redovisning.

4. Rapporten om solvens och finansiell ställning ska inkludera information på de områden som anges i artikel 263 för att uppfylla de krav på offentliggörande för försäkrings- eller återförsäkringsföretaget som anges i punkterna 1 och 3 i denna artikel.

5. Rapporten om solvens och finansiell ställning ska i ett separat avsnitt lämna övrig materiell information om värdering av tillgångar och skulder för solvensändamål.

Artikel 297 Finansiering

1. Rapporten om solvens och finansiell ställning ska omfatta följande information avseende försäkrings- eller återförsäkringsföretagets kapitalbas:
a) Information om de mål, principer och processer som används för att hantera kapitalbasen, inklusive information om den tidshorisont som tillämpas för affärsplanering och om materiella förändringar under rapportperioden.
b) Separat för varje nivå, information om kapitalbasens struktur, storlek och kvalitet vid rapportperiodens slut och vid slutet av den föregående rapporteringsperioden, inklusive en analys av de betydande förändringarna i varje nivå under rapporteringsperioden.
c) Det belopp av kapitalbasen som får medräknas för att täcka solvenskapitalkravet, klassificerat efter nivåer.
d) Det belopp av primärkapitalet som får medräknas för att täcka minimikapitalkravet, klassificerat efter nivåer.
e) En kvantitativ och kvalitativ förklaring till materiella skillnader mellan kapitalbasen enligt företagets finansiella redovisning och överskottet av tillgångar mot skulder som beräknats för kapitaltäckningsändamål.
f) För varje primärkapitalpost som omfattas av övergångsreglerna enligt artiklarna 308b.9 och 308b.10 i direktiv 2009/138/EG, en beskrivning av dess natur och dess belopp.

g) För varje materiell post i tilläggskapitalet, en beskrivning av posten, beloppet för posten i tilläggskapitalet och, om en metod för att fastställa beloppet för posten i tilläggskapitalet har godkänts, den metoden samt beskaffenhet och namn på motparten eller gruppen av motparter för de poster som avses i artikel 89.1 a–c i direktiv 2009/138/EG.
h) En beskrivning av alla poster som dras från kapitalbasen och en kort beskrivning av eventuella betydande begränsningar som påverkar tillgång och överföring av kapitalbasmedel inom företaget.

Vid tillämpning av led g ska namnen på motparterna inte lämnas ut om ett sådant offentliggörande inte är juridiskt möjligt eller praktiskt genomförbart, eller om de aktuella motparterna inte är väsentliga.

2. Rapporten om solvens och finansiell ställning ska omfatta följande information avseende försäkrings- eller återförsäkringsföretagets solvenskapitalkrav och minimikapitalkrav:
a) Beloppen för företagets solvenskapitalkrav och minimikapitalkrav vid rapportperiodens slut samt, i tillämpliga fall, en uppgift om att det slutliga beloppet för solvenskapitalkravet fortfarande är föremål för tillsynsmyndighetens bedömning.
b) Beloppet för företagets solvenskapitalkrav uppdelat efter riskmoduler om det företaget tillämpar standardformeln och efter riskkategorier om företaget tillämpar en intern modell.
c) Information om huruvida och för vilka riskmoduler och undergrupper i standardformeln det företaget använder förenklade beräkningar.
d) Information om huruvida och för vilka parametrar i standardformeln det företaget använder företagsspecifika parametrar enligt artikel 104.7 i direktiv 2009/138/EG.
e) I tillämpliga fall en förklaring om att företagets medlemsstat har utnyttjat den möjlighet som föreskrivs i artikel 51.2 tredje stycket i direktiv 2009/138/EG.
f) Om inte företagets medlemsstat har utnyttjat den möjlighet som föreskrivs i artikel 51.2 tredje stycket i direktiv 2009/138/EG, effekten av företagsspecifika parametrar som det företaget är skyldigt att använda i enlighet med artikel 110 i det direktivet och storleken på eventuella kapitaltillägg som gäller för solvenskapitalkravet, tillsammans med kortfattad information om den berörda tillsynsmyndighetens motivering för detta.
g) Information om indata som företaget använt för att beräkna minimikapitalkravet.
h) Alla betydande förändringar av solvenskapitalkravet och minimikapitalkravet under rapporteringsperioden och skälen för en sådan ändring.

3. Rapporten om solvens och finansiell ställning ska omfatta följande information om det alternativ som anges i artikel 304 i direktiv 2009/138/EG:
a) Uppgift om företaget använder undergruppen för durationsbaserad aktiekursrisk som anges i den artikeln för beräkningen av sitt solvenskapitalkrav, efter godkännande från tillsynsmyndigheten.
b) Beloppet för kapitalkravet för undergruppen för durationsbaserad aktiekursrisk som härrör från sådan användning.

4. Om en intern modell används för att beräkna solvenskapitalkravet ska rapporten om solvens och finansiell ställning också omfatta följande upplysningar:
a) En beskrivning av de olika ändamål för vilka företaget använder sin interna modell.
b) En beskrivning av omfattningen av den interna modellen i termer av affärsenheter och riskkategorier.
c) Om en partiell intern modell används, en beskrivning av den metod som har använts för att integrera en partiell intern modell i standardformeln inklusive i förekommande fall en beskrivning av alternativa tekniker som används.
d) En beskrivning av de metoder som används i den interna modellen för beräkningen av den prognostiserade sannolikhetsfördelningen och solvenskapitalkravet.

e) En förklaring, per riskmodul, av de viktigaste skillnaderna i metoder och underliggande antaganden som används i standardformeln och i den interna modellen.
f) Det riskmått och den tidsperiod som används i den interna modellen, och om de inte är identiska med dem som anges i artikel 101.3 i direktiv 2009/138/EG, en förklaring till varför solvenskapitalkravet som beräknas med hjälp av den interna modellen ger försäkringstagarna och förmånstagarna en skyddsnivå likvärdig den som anges i artikel 101 i det direktivet.
g) En beskrivning av arten och lämpligheten för de uppgifter som används i den interna modellen.

5. Rapporten om solvens och finansiell ställning ska omfatta följande information avseende bristande överensstämmelse med försäkrings- eller återförsäkringsföretagets minimikapitalkrav eller betydande brister i efterlevnaden av dess solvenskapitalkrav.
a) När det gäller bristande överensstämmelse med det företagets minimikapitalkrav, period och maximalt belopp för varje överträdelse under rapporteringsperioden, en förklaring till dess orsaker och följder samt vidtagna korrigerande åtgärder som vidtagits i enlighet med artikel 51.1 e v i direktiv 2009/138/EG samt en redogörelse för effekterna av sådana åtgärder.
b) Om överträdelsen av företagets minimikapitalkrav inte har korrigerats, beloppet för överträdelsen på balansdagen.
c) När det gäller betydande brister i efterlevnaden av företagets solvenskapitalkrav under rapporteringsperioden, period och maximalt belopp för varje betydande brist i efterlevnaden under rapporteringsperioden, en förklaring av dess orsaker och följder samt vidtagna korrigerande åtgärder som vidtagits i enlighet med artikel 51.1 e v i direktiv 2009/138/EG samt en redogörelse för effekterna av sådana åtgärder.
d) Om en betydande brist i efterlevnaden av företagets minimikapitalkrav inte har korrigerats, beloppet för överträdelsen på balansdagen.

6. Rapporten om solvens och finansiell ställning ska i ett separat avsnitt omfatta övrig materiell information om försäkrings- eller återförsäkringsföretagets finansiering.

Artikel 298 Frivillig tilläggsinformation

Om försäkrings- och återförsäkringsföretag i enlighet med artikel 54.2 i direktiv 2009/138/EG offentliggör information eller förklaringar i deras rapport om solvens och finansiell ställning vars offentliggörande inte krävs juridiskt ska dessa företag säkerställa att sådan tilläggsinformation överensstämmer med all information som lämnas till tillsynsmyndigheterna i enlighet med artikel 35 i det direktivet.

Avsnitt 2 Rapporten om solvens och finansiell ställning: icke-offentliggörande av information

Artikel 299

1. Om tillsynsmyndigheterna tillåter att försäkrings- och återförsäkringsföretag i enlighet med artikel 53.1 och 53.2 i direktiv 2009/138/EG inte offentliggör viss information, bör ett sådant tillstånd gälla endast så länge som orsaken till detta fortsätter att existera.

2. Försäkrings- och återförsäkringsföretag ska underrätta tillsynsmyndigheten så snart skälet för ett tillstånd att inte lämna ut information inte längre föreligger.

Avsnitt 3 Rapporten om solvens och finansiell ställning: tidsramar, offentliggörande och uppdateringar

Artikel 300 Tidsramar

1. Försäkrings- och återförsäkringsföretag ska offentliggöra sin rapport om solvens och finansiell ställning inom de tidsramar som anges i artikel 308b.6 i direktiv 2009/138/EG och efter utgången av den övergångsperiod som fastställs i den artikeln, senast 14 veckor efter företagets räkenskapsår.

2. Så snart rapporten om solvens och finansiell ställning samt en uppdaterad version av rapporten offentliggjorts av försäkrings- och återförsäkringsföretagen ska den lämnas till tillsynsmyndigheterna.

Artikel 301 Offentliggörande

1. Om försäkrings- och återförsäkringsföretag äger och upprätthåller en webbplats i sin verksamhet ska rapporten offentliggöras på denna webbplats.

2. Om försäkrings- och återförsäkringsföretag inte äger och underhåller en webbplats, men är medlem av en branschorganisation som äger och upprätthåller en webbplats ska rapporten, i de fall det tillåts av branschorganisationen, offentliggöras på organisationens webbplats.

3. Om försäkrings- och återförsäkringsföretag offentliggör sin rapport om solvens och finansiell ställning på en webbplats i enlighet med punkt 1 eller 2, ska rapporten förbli tillgänglig på webbplatsen i minst fem år efter det offentliggörandedatum som avses i artikel 300.1.

4. Om försäkrings- och återförsäkringsföretag inte offentliggör sin rapport om solvens och finansiell ställning på en webbplats i enlighet med punkterna 1 och 2 ska de sända en elektronisk kopia av sin rapport till varje person som inom fem år efter offentliggörandedatum som nämns i artikel 300.1 begär rapporten. Försäkrings- och återförsäkringsföretag ska sända rapporten inom 10 arbetsdagar från det att begäran ingavs.

5. Försäkrings- och återförsäkringsföretag ska, oberoende av om företagets rapport har gjorts tillgänglig på en webbplats i enlighet med punkt 1 eller 2, skicka en tryckt kopia av sin rapport inom 20 arbetsdagar från det att begäran ingavs till varje person som begär det inom två år efter det offentliggörandedatum som avses i artikel 300.1.

6. Försäkrings- och återförsäkringsföretag ska lämna sin rapport om solvens och finansiell ställning eller uppdaterade versioner av rapporten till tillsynsmyndigheterna i elektronisk form.

Artikel 302 Uppdateringar

1. Om försäkrings- och återförsäkringsföretag i enlighet med artikel 54.1 i direktiv 2009/138/EG måste offentliggöra lämplig information om arten och följderna av någon betydande förändring som avsevärt påverkar relevansen av deras rapport om solvens och finansiell ställning, ska företaget offentliggöra en uppdaterad version av denna rapport i enlighet med punkt 2 i denna artikel. Artiklarna 290–299 i denna förordning ska gälla för denna uppdaterade version.

2. Utan att det påverkar kravet att omedelbart offentliggöra viss information som gäller för försäkrings- och återförsäkringsföretag i enlighet med artikel 54.1 i direktiv 2009/138/EG, ska en uppdaterad version av rapporten om solvens och finansiell ställning offentliggöras så snart som möjligt efter betydande utvecklingar som avses i punkt 1 i denna artikel, i enlighet med bestämmelserna i artikel 301 i denna förordning.

3. Utan hinder av punkterna 1 och 2 får försäkrings- och återförsäkringsföretag i enlighet med artikel 301.5 besluta att offentliggöra lämplig information om arten och följderna av en betydande förändring som avsevärt påverkar relevansen för deras rapport om solvens och finansiell ställning i form av ändringar som kompletterar den första rapporten.

Artikel 303 Övergångsregler om jämförande information

Om en jämförelse av informationen med det som rapporterades under den föregående rapporteringsperioden krävs i enlighet med detta kapitel ska försäkrings- och återförsäkringsföretag uppfylla ett sådant krav endast om den föregående rapporteringsperioden omfattar en period efter tillämpningsdatumet för direktiv 2009/138/EG.

Kapitel XIII Regelbunden tillsynsrapportering

Avsnitt 1 Detaljer och innehåll

Artikel 304 Delar av den regelbundna tillsynsrapporteringen

1. De uppgifter som tillsynsmyndigheterna kräver att försäkrings- och återförsäkringsföretag ska lämna med i förväg fastställd periodicitet i enlighet med artikel 35.2 a i i direktiv 2009/138/EG ska innehålla följande:

a) Rapporten om solvens och finansiell ställning som offentliggjorts av försäkrings- och återförsäkringsföretaget i enlighet med artikel 300 i denna förordning, tillsammans med likvärdig information som offentliggjorts för att uppfylla andra rättsliga eller administrativa krav som rapporten avser, liksom uppdaterade versioner av denna rapport som offentliggörs i enlighet med artikel 302 i denna förordning.

b) Den regelbundna tillsynsrapporten, som innehåller de uppgifter som avses i artiklarna 307–311 i denna förordning. Dessutom ska all information som avses i artiklarna 293–297 i denna förordning som tillsynsmyndigheterna har tillåtit försäkringsföretag och återförsäkringsföretag, och som inte ska offrentliggöras i deras rapport om solvens och finansiell ställning, presenteras i enlighet med artikel 53.1 i direktiv 2009/138/EG. Den regelbundna tillsynsrapporten ska följa samma struktur som den som beskrivs i bilaga XX för rapporten om solvens och finansiell ställning.

c) Tillsynsrapporten om den egna risk- och solvensbedömningen som omfattar resultatet av varje egen risk- och solvensbedömning som genomförs av försäkrings- och återförsäkringsföretaget i enlighet med artikel 45.6 i direktiv 2009/138/EG, när en egen risk- och solvensbedömning genomförs i enlighet med artikel 45.5 i det direktivet.

d) Årliga och kvartalsvisa kvantitativa blanketter som närmare specificerar och kompletterar information som redovisas i rapporten om solvens och finansiell ställning och i den regelbundna tillsynsrapporten, med beaktande av eventuella begränsningar och undantag i enlighet med artikel 35.6–7 i direktiv 2009/138/EG. I den mån företag undantas från krav på kvartalsrapportering i enlighet med artikel 35.6 i direktiv 2009/138/EG ska de endast lämna in årliga kvantitativa blanketter. De årliga rapporteringsskyldigheterna ska inte omfatta rapportering post för post om företag är undantagna från det enligt artikel 35.7 i direktiv 2009/138/EG.

2. Den regelbundna tillsynsrapporten ska innehålla en sammanfattning som framför allt ska belysa alla materiella förändringar som har inträffat i företagets verksamhet och resultat, företagsstyrningssystem, riskprofil, värdering för solvensändamål och finansiering under rapporteringsperioden, och tillhandahålla en kortfattad förklaring av orsakerna till och följderna av sådana ändringar. Sammanfattningen ska innehålla information om den egna risk- och solvensbedömningen för tillämpning av artikel 45.6 i direktiv 2009/138/EG.

3. Tillämpningsområdet för de kvartalsvisa kvantitativa blanketterna ska vara mer begränsat än för de årliga kvantitativa blanketterna.

4. Punkt 1 ska inte påverka tillsynsmyndigheternas befogenhet att kräva att försäkrings- och återförsäkringsföretag regelbundet rapporterar annan information som utarbetats i företagen på begäran av förvaltnings-, lednings- eller tillsynsorganet eller under deras ansvar.

Artikel 305 Materialitet

Den information som lämnas till tillsynsmyndigheterna ska betraktas som materiell om utelämnad eller felaktiga framställning påverkar tillsynsmyndigheternas beslutsprocess eller bedömning.

Artikel 306 Tillsynsrapport om den egna risk- och solvensbedömningen

Tillsynsrapporten om den egna risk- och solvensbedömningen ska innehålla följande:

a) De kvalitativa och kvantitativa resultaten av den egna risk- och solvensbedömningen och de slutsatser som försäkringsföretaget eller återförsäkringsföretaget har dragit av dessa resultat.
b) Vilka metoder och huvudsakliga antaganden som tillämpats i den egna risk- och solvensbedömningen.
c) Information om företagets totala solvensbehov och en jämförelse mellan dessa solvensbehov, de lagstadgade kapitalkraven och företagets kapitalbas.
d) Kvalitativ information om, och om betydande avvikelser har identifierats en kvantifiering av, i vilken utsträckning företagens kvantifierbara risker inte beaktas i beräkningen av solvenskapitalkravet.

Artikel 307 Verksamhet och resultat

1. Den regelbundna tillsynsrapporten ska innehålla följande information avseende försäkringsföretagets eller återförsäkringsföretagets verksamhet:

a) De viktigaste utvecklingstendenserna och faktorerna som bidrar till företagets utveckling, resultat och ställning under affärsplaneringens tidsperiod inklusive företagets konkurrenssituation och alla betydande rättsliga frågor och tillsynsfrågor.
b) En beskrivning av företaget verksamhetsmål, inklusive relevanta strategier och tidsfrister.

2. Den regelbundna tillsynsrapporten ska innehålla följande kvalitativa och kvantitativa information om försäkringsföretagets eller återförsäkringsföretagets försäkringsresultat, enligt vad som framgår av företagets finansiella redovisning:

a) Information om företagets inkomster och utgifter i försäkringsrörelsen per klass och materiella geografiska områden där det bedriver verksamhet under rapporteringsperioden, en jämförelse av uppgifterna med det som rapporterades för den föregående rapporteringsperioden och skälen för materiella förändringar.
b) En analys av företagets totala resultat i försäkringsrörelsen under rapporteringsperioden.
c) Information om företagets resultat i försäkringsrörelsen per klass under rapporteringsperioden jämfört med prognoser, och betydande faktorer som påverkar avvikelser från de prognoserna.
d) Prognoser för företagets försäkringsrörelse resultat med information om betydande faktorer som kan påverka resultaten under affärsplaneringens tidsperiod.
e) Information om materiella riskreduceringstekniker som anskaffats eller som ingåtts under rapporteringsperioden.

3. Den regelbundna tillsynsrapporten ska innehålla följande kvalitativa och kvantitativa information om försäkringsföretagets eller återförsäkringsföretagets investeringsresultat, enligt vad som framgår av företagets finansiella redovisning:

a) Information om inkomster och utgifter med avseende på investeringar under den senaste rapporteringsperioden, en jämförelse av uppgifterna med det som rapporterades under den föregående rapporteringsperioden och skälen till materiella förändringar.
b) En analys av företagets totala resultat för investeringar under rapporteringsperioden och även per relevant tillgångsklass.
c) Prognoser för företagets investeringsresultat, med information om betydande faktorer som kan påverka resultaten för sådana investeringar under affärsplaneringens tidsperiod.
d) De viktigaste antaganden som företaget utnyttjar i sina investeringsbeslut när det gäller förändringar av räntor, växelkurser och andra relevanta marknadsparametrar under affärsplaneringens tidsperiod.
e) Information om investeringar i värdepapperisering och företagets riskhantering med avseende på sådana värdepapper eller instrument.

4. Den regelbundna tillsynsrapporten ska innehålla uppgifter om alla materiella inkomster och utgifter, förutom inkomster och utgifter i försäkrings- eller investeringsverksamhet, under affärsplaneringens tidsperiod.

5. Den regelbundna tillsynsrapporten ska innehålla övrig materiell information om företagets verksamhet och resultat.

Artikel 308 Företagsstyrningssystem

1. Den regelbundna tillsynsrapporten ska innehålla följande information avseende försäkringsföretagets eller återförsäkringsföretagets företagsstyrning:

a) Information som gör det möjligt för tillsynsmyndigheterna att få en god förståelse av företagsstyrningssystemet inom företaget och att bedöma dess lämplighet för företagets affärsstrategi och verksamhet.
b) Information om företagets delegering av ansvar, rapporteringsvägar och fördelning av funktionerna.
c) Ersättningsförmånerna för ledamöter av förvaltnings-, lednings- och tillsynsorgan under rapporteringsperioden och en jämförelse av informationen med det som rapporterades i den föregående rapporteringsperioden och skälen för betydande förändringar.

2. Den regelbundna tillsynsrapporten ska innehålla följande information avseende försäkringsföretagets eller återförsäkringsföretagets efterlevnad av lämplighetskraven:

a) I enlighet med de krav som anges i artikel 42 i direktiv 2009/138/EG, en förteckning över de personer som ansvarar för centrala funktioner i företaget.
b) Information om styrdokument och metoder som fastställts av företaget för att säkerställa att dessa personer uppfyller lämplighetskraven.

3. Den regelbundna tillsynsrapporten ska innehålla följande information avseende försäkringsföretagets eller återförsäkringsföretagets riskhanteringssystem:

a) Information om företagets riskhanteringsstrategi, mål, processer och rapporteringsförfaranden för varje riskkategori.
b) Information om materiella risker som företaget är exponerat för under tiden för sina försäkrings- och återförsäkringsförpliktelser och hur dessa har beaktats i företagets totala solvensbehov.
c) Information om materiella risker som företaget har identifierat och som inte till fullo ingår i beräkningen av solvenskapitalkravet enligt artikel 101.4 i direktiv 2009/138/EG.
d) Information om hur företaget uppfyller sin skyldighet att investera alla sina tillgångar i enlighet med aktsamhetsprincipen som anges i artikel 132 i direktiv 2009/138/EG.
e) Information om hur företaget kontrollerar lämpligheten av kreditvärderingar från externa kreditvärderingsinstitut samt hur och i vilken utsträckning kreditvärderingar från externa kreditvärderingsinstitut använts.
f) Resultaten av utvärderingar av extrapoleringen av den riskfria räntesatsen, matchningsjusteringen och volatilitetsjusteringen enligt artikel 44.2a i direktiv 2009/138/EG.

4. Den regelbundna tillsynsrapporten ska innehålla följande uppgifter om försäkringsföretagets eller återförsäkringsföretagets egna risk- och solvensbedömningar som har genomförts under rapporteringsperioden:

a) En beskrivning av hur den egna risk- och solvensbedömningen genomförts, dokumenteras och granskas internt.
b) En beskrivning av hur den egna risk- och solvensbedömningen integreras i företagets styrnings- och beslutsprocess.

5. Den regelbundna tillsynsrapporten ska innehålla följande information avseende försäkringsföretagets eller återförsäkringsföretagets interna kontrollsystem:

a) Information om de huvudsakliga procedurer som det interna kontrollsystemet omfattar.
b) Information om de aktiviteter som genomförts i enlighet med artikel 46.2 i direktiv 2009/138/EG under rapporteringsperioden.
c) Information om företagets styrdokument för regelefterlevnad som utarbetats enligt artikel 270 i denna förordning, processen för att ha översyn av styrdokumentet, hur ofta översynen görs och alla betydande ändringar av styrdokumentet under rapporteringsperioden.

6. Den regelbundna tillsynsrapporten ska innehålla följande information avseende försäkringsföretagets eller återförsäkringsföretagets internrevisionsfunktion:

a) En beskrivning av granskningar utförda av internrevisionen som gjorts under rapporteringsperioden, med en sammanfattning av materiella iakttagelser och rekommendationer som rapporterats till företagets förvaltnings-, ledningsorgan och de åtgärder som vidtagits med avseende på dessa resultat och rekommendationer.
b) En beskrivning av företagets styrdokument för internrevision, processen för att granska detta styrdokument, hur ofta översynen sker och alla betydande ändringar av styrdokumentet under rapporteringsperioden.
c) En beskrivning av företagets revisionsplan, inbegripet planerade internrevisioner och motiven för dessa revisioner.
d) Om de personer som utför internrevisionsfunktionen innehar andra centrala funktioner i enlighet med artikel 271.2, en bedömning i såväl kvalitativt som kvantitativt avseende av de kriterier som anges i leden a och b i artikel 271.2.

7. När det gäller aktuariefunktionen ska den regelbundna tillsynsrapporten innehålla en översikt över de aktiviteter som bedrivits av aktuariefunktionen i vart och ett av dess ansvarsområden under rapporteringsperioden, med en beskrivning av hur aktuariefunktionen bidrar till ett effektivt genomförande av företagets riskhanteringssystem.

8. Den regelbundna tillsynsrapporten ska innehålla följande information avseende uppdragsavtal:

a) Om företaget lägger ut kritiska eller viktiga operativa funktioner eller verksamheter på entreprenad, en motivering för behovet av uppdragsavtalet och bevis för att lämpliga kontroll- och uppföljningssystem finns på plats.
b) Information om de personer till vilka eventuella kritiska eller viktiga operativa funktioner eller verksamheter utkontrakterats och om hur företaget säkerställer att tjänsteleverantörerna uppfyller kraven i artikel 274.3 a.
c) En förteckning över de personer som ansvarar för centrala funktioner hos tjänsteleverantören.

9. Den regelbundna tillsynsrapporten ska innehålla övrig materiell information om försäkringsföretagets eller återförsäkringsföretagets företagsstyrningssystem.

Artikel 309 Riskprofil

1. Den regelbundna tillsynsrapporten ska innehålla kvalitativ och kvantitativ information om försäkringsföretagets eller återförsäkringsföretagets riskprofil, i enlighet med punkterna 2–9, uppdelat på samtliga nedanstående riskkategorier:

a) Teckningsrisk.
b) Marknadsrisk.
c) Kreditrisk.
d) Likviditetsrisk.
e) Operativ risk.
f) Övriga materiella risker.

2. Den regelbundna tillsynsrapporten ska innehålla följande information avseende försäkringsföretagets eller återförsäkringsföretagets riskexponering, inklusive de exponeringar som härrör från poster utanför balansräkningen och överföring av risk till specialföretag:

a) En översikt över varje materiell riskexponering som förutses under affärsplanens tidsperiod med tanke på företagets affärsstrategi, och hur dessa riskexponeringar ska hanteras.
b) Om företaget säljer eller pantsätter säkerheter i den mening som avses i artikel 214 i denna förordning, beloppet för denna säkerhet, värderad i enlighet med artikel 75 i direktiv 2009/138/EG.
c) Om företaget har ställt säkerhet i den mening som avses i artikel 214, typen av säkerhet, arten och värdet av de tillgångar som ställts som säkerhet och motsvarande faktiska förpliktelser och eventualförpliktelser som skapats genom detta säkerhetsarrangemang.
d) Information om materiella villkor avseende säkerhetsarrangemangen.
e) En fullständig förteckning över tillgångarna och hur dessa tillgångar har investerats i enlighet med aktsamhetsprincipen som anges i artikel 132 i direktiv 2009/138/EG.
f) Om företaget har ingått sådana värdepapperslån, återköpsavtal eller omvända repor som avses i artikel 4.1.82 i förordning (EU) nr 575/2013, inklusive likviditetsswappar, uppgifter om deras egenskaper och volym.
g) Om företaget säljer fondanknutna livräntor, information om garantitillägg och hedgning av garantierna.

3. Den regelbundna tillsynsrapporten ska innehålla information avseende volym och typ för försäkringsföretagets eller återförsäkringsföretagets låneportföljer.

4. När det gäller riskkoncentration ska den regelbundna tillsynsrapporten innehålla information avseende de materiella riskkoncentrationer som företaget är exponerat för och en översikt över alla framtida riskkoncentrationer som förutses under affärsplanens tidsperiod med tanke på det företagets affärsstrategi, och hur dessa riskkoncentrationer kommer att förvaltas.

5. Den regelbundna tillsynsrapporten ska innehålla följande information när det gäller försäkringsföretagets eller återförsäkringsföretagets riskreduceringstekniker:

a) Information om den teknik som för närvarande används för att reducera riskerna, samt en beskrivning av materiella riskreduceringstekniker som företaget överväger att köpa eller ingå under affärsplaneringens tidsperiod med tanke på företagets affärsstrategi samt den rationella grunden för och effekten av sådana tekniker för riskreducering.
b) Om försäkrings- eller återförsäkringsföretaget har en säkerhet, i den mening som avses i artikel 214 i denna förordning:
   i Säkerhetens värde i enlighet med artikel 75 i direktiv 2009/138/EG.
   ii Information om materiella villkor avseende säkerhetsarrangemangen.

6. När det gäller likviditetsrisken ska den regelbundna tillsynsrapporten framför allt innehålla information om försäkringsföretagets eller återförsäkringsföretagets förväntade vinster som ingår i framtida premier som beräknats i enlighet med artikel 260.2 i denna förordning för varje klass, resultatet av den kvalitativa bedömningen som avses i artikel 260.1 d ii och en beskrivning av de metoder och viktiga antaganden som används för att beräkna den förväntade vinst som ingår i framtida premier.

7. Den regelbundna tillsynsrapporten ska innehålla följande information avseende försäkringsföretagets eller återförsäkringsföretagets riskkänslighet:

a) En beskrivning av relevanta stresstester och scenarioanalyser som avses i artikel 259.3 som utförs av företag och som omfattar deras resultat.
b) En beskrivning av de metoder som använts och de viktigaste antagandena bakom dessa stresstester och scenarioanalyser.

8. Den regelbundna tillsynsrapporten ska innehålla information om kvantitativa data som är nödvändig för att beräkna beroendeförhållanden mellan de risker som omfattas av riskmodulerna eller undergrupperna och av det primära solvenskapitalkravet.

9. Den regelbundna tillsynsrapporten ska innehålla övrig materiell information om försäkringsföretagets eller återförsäkringsföretagets riskprofil.

Artikel 310 Värdering för solvensändamål

1. Den regelbundna tillsynsrapporten ska innehålla all viktig information, utöver den som redan uppgetts i försäkringsföretagets eller återförsäkringsföretagets rapport om solvens och finansiell ställning, avseende värderingen av dess tillgångar, försäkringstekniska avsättningar och andra skulder för solvensändamål.

2. Den regelbundna tillsynsrapporten ska innehålla en beskrivning av följande:

a) Relevanta antaganden om framtida förvaltningsåtgärder.
b) Relevanta antaganden om försäkringstagarnas beteende.

3. Den regelbundna tillsynsrapporten ska innehålla information om de områden som anges i artikel 263 i denna förordning när de uppfyller försäkringsföretagets eller återförsäkringsföretagets rapporteringskrav med avseende på värdering för solvensändamål.

4. Om försäkringsföretaget eller återförsäkringsföretaget värderar tillgångar eller skulder utifrån de värderingsmetoder de använder för att upprätta sin finansiella redovisning i enlighet med artikel 9.4 i denna förordning ska de redovisa en bedömning, både i kvalitativt och kvantitativt hänseende, av det kriterium som anges i artikel 9.4 d.

Artikel 311 Finansiering

1. Den regelbundna tillsynsrapporten ska innehålla följande information om försäkringsföretagets eller återförsäkringsföretagets kapitalbas:

a) Information om materiella villkor för de viktigaste posterna i företagets kapitalbas.
b) Den förväntade utvecklingen av företagets kapitalbas under affärsplaneringens tidsperiod med tanke på företagets affärsstrategi och korrekt stresstestade kapitalplaner och huruvida det finns någon avsikt att återbetala eller inlösa någon post i kapitalbasen eller planer på att förstärka kapitalbasen.
c) Företagets planer för hur man ska ersätta de primärkapitalposter som omfattas av övergångsreglerna enligt artikel 308b.9 och 308b.10 i direktiv 2009/138/EG under den tidsperiod som avses i den artikeln.

2. Den regelbundna tillsynsrapporten ska innehålla följande information om försäkringsföretagets eller återförsäkringsföretagets solvenskapitalkrav och minimikapitalkrav:

a) Kvantitativ information om företagets solvenskapitalkrav, uppdelat efter riskmoduler om företaget tillämpar standardformeln och efter riskkategorier om företaget tillämpar en intern modell.
b) Den förväntade utvecklingen av företagets förväntade solvenskapitalkrav och minimikapitalkrav under affärsplaneringens tidsperiod med tanke på företagets affärsstrategi.
c) En uppskattning av företagets solvenskapitalkrav som fastställs enligt standardformeln, om företaget använder en intern modell för att beräkna sitt solvenskapitalkrav och om tillsynsmyndigheten kräver att företaget tillhandahåller denna skattning enligt artikel 112.7 i direktiv 2009/138/EG.

3. Om en intern modell används för att beräkna solvenskapitalkravet ska den regelbundna tillsynsrapporten också innehålla följande upplysningar:

a) Resultatet av granskningen av orsakerna och källorna till vinster och förluster i enlighet med artikel 123 i direktiv 2009/138/EG, för varje viktig affärsenhet och hur den kategorisering av riskerna som valts för den interna modellen förklarar de orsakerna och källorna till vinster och förluster.

b) Information om huruvida företagets riskprofil avviker från de antaganden som ligger till grund för den interna modellen och i så fall i vilken utsträckning.
c) Information om framtida förvaltningsåtgärder som används vid beräkningen av solvenskapitalkravet.

4. Om företagsspecifika parametrar används för att beräkna solvenskapitalkravet eller om en matchningsjustering tillämpas för de riskfria räntesatserna för relevanta durationer ska den regelbundna tillsynsrapporten innehålla information om huruvida det har gjorts ändringar av de uppgifter som ingick i ansökan om godkännande av företagsspecifika parametrar eller matchningsjustering som är relevanta för tillsynsbedömningen av ansökan.

5. Den regelbundna tillsynsrapporten ska innehålla uppgifter om alla rimligen förutsebara risker för att företaget inte kommer att efterleva minimikapitalkravet eller solvenskapitalkravet och företagets planer för att säkerställa att efterlevnaden av båda dessa krav upprätthålls.

6. Den regelbundna tillsynsrapporten ska innehålla övrig materiell information om försäkringsföretagets eller återförsäkringsföretagets finansiering.

Avsnitt 2 Tidsramar och lämnande av information

Artikel 312 Tidsramar

1. Försäkrings- och återförsäkringsföretag ska lämna in följande till tillsynsmyndigheten:
a) Den regelbundna tillsynsrapporten som avses i artikel 304.1 b i denna förordning, åtminstone vart tredje år och senast 14 veckor efter utgången av företagets räkenskapsår, inom de tidsramar som anges i artikel 308b.5 i direktiv 2009/138/EG och efter utgången av den övergångsperiod som fastställs i den artikeln.
b) Tillsynsrapporten över den egna risk- och solvensbedömningen som avses i artikel 304.1 c, inom två veckor efter beslutad bedömning.
c) De årliga kvantitativa blanketter som avses i artikel 304.1 d i denna förordning, senast 14 veckor efter företagets räkenskapsår inom de tidsramar som anges i artikel 308b.5 i direktiv 2009/138/EG och efter utgången av den övergångsperiod som fastställs i den artikeln.
d) De kvartalsvisa kvantitativa blanketter som avses i artikel 304.1 d i denna förordning, senast fem veckor efter varje kvartalsslut inom de tidsramar som anges i artikel 308b.7 i direktiv 2009/138/EG och efter utgången av den övergångsperiod som fastställs i den artikeln.

2. Tillsynsmyndigheterna får kräva att försäkrings- eller återförsäkringsföretaget lämnar in sin regelbundna tillsynsrapport vid räkenskapsårets slut, om inte annat följer av de tidsramar som anges i punkt 1 a.

3. Om det inte krävs att den regelbundna tillsynsrapporten ska lämnas in i samband med ett visst räkenskapsår i enlighet med punkt 2 ska försäkrings- och återförsäkringsföretaget ändå lämna en rapport till tillsynsmyndigheten som innehåller alla materiella förändringar som har inträffat i företagets verksamhet och resultat, företagsstyrningssystem, riskprofil, värdering för solvensändamål och finansiering under räkenskapsåret, och tillhandahålla en kortfattad förklaring om orsakerna till och följderna av sådana förändringar. Rapporten ska lämnas in inom de tidsramar som anges i punkt 1 a.

Artikel 313 Lämnande av information

Försäkrings- och återförsäkringsföretag ska lämna den information som avses i artikel 312.1 i elektronisk form.

Artikel 314 Krav på övergångsinformation

1. Utöver de krav på tillsynsrapportering som ställs i detta kapitel ska försäkrings- och återförsäkringsföretag när det gäller det första året av tillämpningen av direktiv 2009/138/EG, som avses i artikel 311.3 i nämnda direktiv, förse tillsynsmyndigheterna med följande kvantitativa och kvalitativa information:

a) En första värdering av tillgångar och skulder i enlighet med de värderingsprinciper som anges i artiklarna 75–86 i direktiv 2009/138/EG. Referensdatum för den första finansiella sammanställningen ska vara den första dagen i försäkrings- eller återförsäkringsföretagets räkenskapsår som inleds den 1 januari 2016 eller senare men före den 1 juli 2016.

b) Separat för varje materiell kategori av tillgångar och skulder, en kvalitativ redogörelse för de viktigaste skillnaderna mellan de siffror som redovisades i den första värderingen som anges i led a och de som beräknas enligt solvensregelverket som tidigare gällde.

c) Företagets minimikapitalkrav, solvenskapitalkrav och medräkningsbara kapitalbas från dagen för den första finansiella sammanställningen som avses i led a.

2. Försäkrings- och återförsäkringsföretag ska meddela tillsynsmyndigheten informationen som avses i punkt 1 senast 20 veckor efter referensdatum för den första finansiella sammanställningen som avses i punkt 1 a.

Kapitel XIV Tillsynsmyndigheternas öppenhet och ansvar

Artikel 315 Konfidentiell information

Ingen konfidentiell information som tillsynsmyndigheterna kan ta emot i tjänsten får ingå i offentliggörandet utom i sammandrag eller sammanställning som omöjliggör identifikation av individuella företag eller grupper.

Artikel 316 Aggregerade statistiska data

1. De aggregerade statistiska uppgifter som ska lämnas om centrala aspekter av tillämpningen av tillsynsregelverket ska innehålla information enligt bilaga XXI.

2. Från och med den 31 december 2020 ska informationen innehålla uppgifter från de fyra föregående åren. Offentliggörande före den 31 december 2020 ska omfatta uppgifter från alla tidigare år från och med den 1 januari 2016. *Förordning (EU) 2016/467*

Artikel 317 Metoder för offentliggörande

1. Den information som avses i artikel 31.2 i direktiv 2009/138/EG ska offentliggöras och göras tillgänglig via webbplatsen för tillsynsmyndigheten på samtliga officiella språk i den berörda medlemsstaten och ska också lämnas på ett språk som är brukligt i internationella finanskretsar.

2. Informationen ska uppdateras åtminstone varje år. Om lagar, författningar, administrativa regler och allmänna vägledningar på området för försäkring eller återförsäkring ändras ska uppdaterad information lämnas ut senast när ändringarna börjar tillämpas.

3. Aggregerade statistiska uppgifter om de kontrollerade företagen och grupperna i enlighet med artikel 316 ska lämnas för varje kalenderår inom tre månader efter det datum då de företag som har ett räkenskapsår som avslutades den 31 december enligt artikel 312.1 c ska lämna in årliga kvantitativa modeller. Information om tillsynsmyndigheterna ska göras tillgänglig inom fyra månader från och med den 31 december varje kalenderår.

4. Det första år för vilket information ska offentliggöras på den berörda medlemsstatens officiella språk ska vara det kalenderår som inleds den 1 januari 2016 eller senare, och informationen ska offentliggöras senast tre månader efter årets början. För det första året ska den information som ska offentliggöras på ett språk som är brukligt i internationella finanskretsar offentliggöras senast tolv månader efter den dag då informationen offentliggörs på den berörda medlemsstatens officiella språk.

Kapitel XV Specialföretag

Avsnitt 1 Auktorisation

Artikel 318

För att tillsynsmyndigheten i den medlemsstat på vars territorium ett specialföretag etablerar sitt huvudkontor ska kunna godkänna specialföretaget måste samtliga följande villkor vara uppfyllda:

a) Specialföretaget övertar risker från ett försäkrings- eller återförsäkringsföretag genom återförsäkringsavtal eller övertar försäkringsrisker genom liknande arrangemang.
b) Om specialföretaget övertar risker från flera olika försäkrings- eller återförsäkringsföretag får specialföretagets solvens inte påverkas negativt av likvidationsförfarande i något av försäkrings- eller återförsäkringsföretagen.
c) De avtalsarrangemang som gäller överföring av risker från ett försäkrings- eller återförsäkringsföretag till specialföretaget och specialföretagets investeringar i tillgångar uppfyller de villkor som anges i artiklarna 319–321.
d) De personer som i praktiken leder verksamheten i specialföretaget uppfyller de krav som anges i artikel 322.
e) Aktieägare eller medlemmar med kvalificerat innehav i den mening som avses i artikel 13.21 i direktiv 2009/138/EG i specialföretaget uppfyller de villkor som anges i artikel 323.
f) Specialföretaget har ett effektivt system för företagsstyrning och uppfyller de krav som anges i artikel 324.
g) Specialföretaget är i stånd att uppfylla de krav som anges i artikel 325.
h) Specialföretaget uppfyller kraven i artiklarna 326 och 327.

Avsnitt 2 Obligatoriska avtalsvillkor

Artikel 319 Full finansiering

De avtalsarrangemang som gäller överföring av risker från ett försäkrings- eller återförsäkringsföretag till ett specialföretag ska säkerställa att specialföretaget alltid är fullt finansierat i enlighet med artikel 326.

Artikel 320 Effektiv överföring av risk

1. De avtalsarrangemang som gäller överföring av risker från ett försäkrings- eller återförsäkringsföretag till ett specialföretag och från specialföretaget till de som tillhandahåller lån eller finansiering ska säkerställa allt av det följande:

a) Att risköverföringen är effektiv under alla omständigheter.
b) Att omfattningen av risköverföringen definieras klart och invändningsfritt.

2. Risköverföringen ska inte anses vara effektiv i alla de fall där det finns anslutna transaktioner som skulle kunna undergräva en effektiv överföring av risk.

Artikel 321 Rättigheterna för de som tillhandahåller lån och finansieringsmekanismer

De avtalsarrangemang som gäller överföring av risker från ett försäkrings- eller återförsäkringsföretag till ett specialföretag och från specialföretaget till de som tillhandahåller lån eller finansiering ska säkerställa allt av det följande:

a) Att fordringarna från de som tillhandahåller lån eller finansieringsmekanismer vid varje tidpunkt är efterställda specialföretagets återförsäkringsförpliktelser gentemot försäkrings- eller återförsäkringsföretaget.
b) Att inga utbetalningar sker till de som tillhandahåller lån eller finansiering, om specialföretaget inte längre finansieras fullt ut efter dessa utbetalningar.
c) Att de som tillhandahåller lån eller finansiering till specialföretaget inte har rätt att förfoga över tillgångar i försäkrings- eller återförsäkringsföretaget.
d) Att de som tillhandahåller lån eller finansiering till specialföretaget inte har rätt att ansöka om likvidation av specialföretaget.

Avsnitt 3 Företagsstyrningssystem

Artikel 322 Lämplighetskrav för personer som i praktiken leder ett specialföretag

1. Alla personer som i praktiken leder ett specialföretag ska vid varje tidpunkt uppfylla kraven i artikel 42.1 i direktiv 2009/138/EG.

2. Specialföretag ska underrätta tillsynsmyndigheterna om identiteten hos de personer som driver specialföretaget och styrka för tillsynsmyndigheterna att dessa personer uppfyller de krav som anges i artikel 42.1 i direktiv 2009/138/EG.

3. Specialföretag ska underrätta tillsynsmyndigheterna om varje ändring som gäller vilka personer som driver specialföretaget och förse tillsynsmyndigheterna med alla uppgifter som är nödvändiga för att kunna bedöma om nya personer som har utsetts att driva specialföretaget är lämpliga i enlighet med artikel 42.1 i direktiv 2009/138/EG.

4. Specialföretag ska underrätta tillsynsmyndigheterna om några av de personer som i praktiken driver ett specialföretag har ersatts på grund av att de inte längre uppfyller de krav som anges i artikel 42.1 i direktiv 2009/138/EG.

Artikel 323 Lämplighetskrav för aktieägare eller medlemmar med kvalificerade innehav

1. Vid bedömningen av huruvida de aktieägare eller medlemmar med kvalificerat innehav i den mening som avses i artikel 13.21 i direktiv 2009/138/EG i ett specialföretag är lämpliga ska samtliga följande kriterier beaktas:

a) Anseendet och integriteten hos aktieägare eller medlemmar med kvalificerat innehav i specialföretaget.
b) Den finansiella sundheten hos aktieägare eller medlemmar med kvalificerat innehav i specialföretaget.
c) Graden av påverkan som aktieägare eller medlemmar med kvalificerat innehav i specialföretaget kommer att utöva över specialföretaget.
d) Om det när det gäller det kvalificerade innehavet hos aktieägare eller medlemmar med kvalificerat innehav i specialföretaget finns skälig anledning att misstänka att penningtvätt eller finansiering av terrorism i den mening som avses i artikel 1 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/60/EG pågår, har genomförts eller har förberetts, eller att det kvalificerade innehavet kan öka riskerna för detta.

2. Specialföretag ska meddela tillsynsmyndigheterna om identiteten för de personer som är aktieägare eller medlemmar med ett kvalificerat innehav i specialföretaget.

Artikel 324 Sunda rutiner för administration och redovisning, lämpliga rutiner för intern kontroll och krav för riskhanteringen

1. Specialföretag ska ha ett effektivt system för företagsstyrning som garanterar en sund och aktsam ledning av specialföretaget och som är lämpligt med hänsyn till arten, omfattningen och komplexiteten hos de risker det åtar sig och den användning som tillståndet omfattar.

2. Specialföretagets företagsstyrningssystem ska bestå av allt följande:

a) Skriftliga styrdokument åtminstone för riskhantering, intern kontroll, rutiner för administration och redovisning samt, i förekommande fall, utkontraktering. De skriftliga styrdokumenten ska omfatta styrdokument för de områden som anges i artikel 44.2 a–f i direktiv 2009/138/EG i den utsträckning dessa är relevanta med beaktande av hur specialföretaget används.
b) Effektiva interna kontroller för att säkerställa att de obligatoriska avtalsvillkoren i avsnitt 2 och kraven i avsnitt 5 uppfylls fortlöpande.

c) Ett effektivt riskhanteringssystem som innefattar de processer och rapporteringsrutiner som är nödvändiga för att fortlöpande identifiera, mäta, övervaka, hantera och rapportera den risk som specialföretaget skulle kunna komma att utsättas för.

3. Specialföretag ska säkerställa att de åtgärder som avses i punkt 2 a genomförs på ett effektivt sätt.

Avsnitt 4 Tillsynsrapportering

Artikel 325 Tillsynsrapportering

1. Tillsynsmyndigheterna i den medlemsstat i vilken specialföretaget är etablerat får begära den information från specialföretaget som är nödvändig för att utöva tillsyn över specialföretaget.

2. Specialföretag ska rapportera samtliga följande uppgifter till tillsynsmyndigheterna i den medlemsstat i vilken specialföretaget är etablerat:

a) Värdet av tillgångarna i specialföretaget värderade i enlighet med artikel 75 i direktiv 2009/138/EG och med uppdelning på materiella kategorier samt en beskrivning av regler, metoder och antaganden för värderingen av dem.
b) Den sammanlagda maximala riskexponeringen för specialföretaget och en beskrivning av regler, metoder och antaganden som har använts för att fastställa den sammanlagda maximala riskexponeringen.
c) Intressekonflikter mellan specialföretaget och försäkrings- eller återförsäkringsföretaget och de som tillhandahåller lån eller finansiering.
d) Betydande transaktioner som specialföretaget deltagit i under den senaste rapporteringsperioden.

3. Specialföretag ska överlämna den rapport som avses i punkt 2 åtminstone en gång per år.

4. Specialföretag ska överlämna den rapport som avses i punkt 2

a) senast 20 veckor efter utgången av det redovisningsår för specialföretaget som avslutades tidigast den 30 juni 2016, men före den 1 januari 2017,
b) senast 18 veckor efter utgången av det redovisningsår för specialföretaget som avslutades tidigast den 1 januari 2017, men före den 1 januari 2018,
c) senast 16 veckor efter utgången av det redovisningsår för specialföretaget som avslutades tidigast den 1 januari 2018, men före den 1 januari 2019,
d) senast 14 veckor efter utgången av det redovisningsår för specialföretaget som avslutades efter den 1 januari 2019.

5. Specialföretag ska omedelbart underrätta tillsynsmyndigheterna i den medlemsstat i vilken specialföretaget är etablerat om varje förändring som kan påverka specialföretagets efterlevnad av artiklarna 318–324 och artikel 326.

Avsnitt 5 Solvenskrav

Artikel 326 Solvenskrav

1. För att anses vara fullt finansierat ska specialföretag uppfylla samtliga följande krav:

a) Tillgångarna i specialföretaget värderas i enlighet med artikel 75 i direktiv 2009/138/EG.
b) Specialföretaget har vid varje tidpunkt tillgångar till ett värde som är lika med eller överstiger den sammanlagda maximala riskexponeringen, och specialföretaget kan betala de belopp som det är skyldigt att betala när de förfaller till betalning.
c) Erhållna belopp från värdepappersutgivning eller annan finansieringsmekanism är fullständigt inbetalade.

2. I sin bedömning av om specialföretaget vid varje tidpunkt har tillgångar till ett värde som är lika med eller överstiger den sammanlagda maximala riskexponeringen och att specialföretaget kan betala de belopp som det är ansvarigt för när de förfaller till betalning, ska tillsynsmyndigheterna beakta samtliga följande egenskaper:

a) Likviditetsrisken för specialföretaget.
b) Kvantifierbara risker för specialföretaget.
c) Villkoren för att inneha tillgångar i specialföretaget.

3. Specialföretaget ska styrka för tillsynsmyndigheterna i den rapport som anges i artikel 325.2 och på begäran av tillsynsmyndigheterna att det uppfyller de krav som fastställs i punkt 1, och det ska rapportera om leden a och b i punkt 2.

4. Betalningar som avser befintliga försäkrings- och återförsäkringsavtal som specialföretaget förväntas erhålla i framtiden från det försäkrings- eller återförsäkringsföretag som har överfört risk till specialföretaget kan ingå bland specialföretagets tillgångar, förutsatt att samtliga följande krav är uppfyllda:

a) Specialföretagets planerade åtaganden gentemot de som tillhandahåller lån eller finansiering uppkommer bara under förutsättning att det har tagit emot betalningarna från det försäkrings- eller återförsäkringsföretag som har överfört risk till specialföretaget.
b) Det finns inget scenario där primärkapitalet hos det försäkrings- eller återförsäkringsföretag som har överfört risker till specialföretaget skulle påverkas negativt av att betalningen inte tas emot av specialföretaget.
c) Specialföretaget fortsätter uppfylla de villkor som anges i punkt 1 i det fall betalningarna från försäkrings- eller återförsäkringsföretaget som har överfört risk till specialföretaget inte tas emot.
d) Betalningarna avser inte kostnader som är undantagna från den sammanlagda maximala riskexponering som definieras i artikel 1.42.

Artikel 327 Solvenskrav för investeringar

Specialföretag ska investera alla sina tillgångar i enlighet med samtliga följande krav:

a) När det gäller hela portföljen av tillgångar ska specialföretag endast investera i tillgångar och instrument vars risker specialföretaget på ett tillfredsställande sätt kan identifiera, mäta, övervaka, hantera, kontrollera och rapportera.
b) Tillgångarna ska investeras på ett sätt som säkerställer säkerhet, kvalitet, likviditet och lönsamhet för den samlade portföljen. Dessutom ska dessa tillgångars lokalisering vara sådan att deras åtkomst säkerställs.
c) Alla tillgångar ska investeras på ett sätt som är lämpligt med hänsyn till arten och varaktigheten av specialföretagets ansvarsförbindelser. Alla tillgångar ska investeras i bästa intresse för de försäkrings- och återförsäkringsföretag som överför risker till specialföretaget.
d) Användning av derivatinstrument ska vara möjlig i den mån de bidrar till att reducera risker eller underlättar en effektiv portföljförvaltning.
e) Placeringar och tillgångar som inte får handlas på reglerade finansmarknader ska hållas på aktsamma nivåer.
f) Tillgångarna ska vara väl diversifierade på ett sådant sätt att specialföretaget undviker ett överdrivet beroende av en viss tillgång, emittent eller grupp av företag eller av ett geografiskt område samt alltför stor riskackumulering i portföljen som helhet.
g) Placeringar i tillgångar som emitteras av samma emittent eller av emittenter som tillhör samma grupp får inte medföra att specialföretaget utsätts för överdriven riskkoncentration.

Avdelning II Försäkringsgrupper

Kapitel I Solvensberäkning på gruppnivå

Avsnitt 1 Solvens på gruppnivå: Val av beräkningsmetod och allmänna principer

Artikel 328 Val av metod

1. Vid bedömningen av om en tillämpning av enbart metod 1 inte är lämplig, och sålunda låta gruppens solvens beräknas i enlighet med metod 2 eller en kombination av metoderna 1 och 2 enligt artiklarna 230–233 i direktiv 2009/138/EG, ska grupptillsynsmyndigheten, efter samråd med övriga berörda tillsynsmyndigheter och försäkrings- eller återförsäkringsföretaget med ägarintresse eller försäkringsholdingbolaget eller det blandade finansiella holdingbolaget, utan undantag beakta följande:

a) Huruvida omfattningen av och kvaliteten på den information som finns tillgänglig i fråga om ett anknutet företag inte skulle vara tillräcklig för att gruppen ska omfattas av metod 1.
b) Huruvida ett anknutet företag inte omfattas av en gruppintern modell i de fall där en gruppintern modell som godkänts i enlighet med artikel 231 i direktiv 2009/138/EG används för att beräkna det sammanställda solvenskapitalkravet på gruppnivå.
c) Om, vid tillämpningen av led b, de risker som inte beaktas i den gruppinterna modellen är oväsentliga i förhållande till gruppens totala riskprofil.
d) Om användning av metod 1 i fråga om ett anknutet företag – eller flera anknutna företag – skulle vara alltför betungande och arten, omfattningen och komplexiteten hos riskerna i gruppen är sådana att användning av metod 2 i fråga om det anknutna företaget eller de anknutna företagen inte i väsentlig grad påverkar resultaten när gruppens solvens beräknas.
e) Huruvida koncerninterna transaktioner är oviktiga, både när det gäller transaktionernas volym och värde.
f) När gruppen omfattar anknutna försäkrings- eller återförsäkringsföretag i tredjeland, huruvida delegerade akter har antagits i enlighet med punkterna 4 och 5 i artikel 227 i direktiv 2009/138/EG som fastställer att dessa tredjeländers solvensregelverk är likvärdiga eller tillfälligt likvärdiga.

2. Den metod eller kombination av metoder som väljs ska tillämpas konsekvent över tid. Grupptillsynsmyndigheten ska kräva att försäkrings- eller återförsäkringsföretaget med ägarintresse eller försäkringsholdingföretaget eller det blandade finansiella holdingföretaget återgår till metod 1 för anknutna företag där användning av metod 2 eller en kombination av metoderna 1 och 2 inte längre är motiverad mot bakgrund av de omständigheter som anges i punkt 1.

Artikel 329 Behandling av specifika anknutna företag

1. Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 328 och om inte det bokförda värdet av det berörda anknutna företaget har dragits av från de kapitalbasmedel som får medräknas för solvensen på gruppnivå enligt artikel 229 i direktiv 2009/138/EG, ska solvensberäkningen för en grupp omfatta följande:

a) Kapitalkraven för anknutna företag som är kreditinstitut, värdepappersföretag eller finansinstitut och kapitalbasposter i dessa företag som beräknas enligt gällande sektorsregler enligt artikel 2.7 i direktiv 2002/87/EG.
b) Kapitalkraven för anknutna företag som är tjänstepensionsinstitut och kapitalbasen för dessa företag som beräknats i enlighet med artiklarna 17–17c i direktiv 2003/41/EG.
c) Kapitalkraven för anknutna företag som är förvaltningsbolag som beräknas i enlighet med artikel 7.1 a i direktiv 2009/65/EG och dessa företags kapitalbas som beräknas i enlighet med artikel 2.1.1 i det direktivet.

d) Kapitalkraven för anknutna företag som är förvaltare av alternativa investeringsfonder som beräknats i enlighet med artikel 9 i direktiv 2011/61/EU och kapitalbasen för dessa företag som beräknas i enlighet med artikel 4.1 ad i det direktivet.
e) Teoretiska kapitalkrav och kapitalbasposter för anknutna företag som är icke-reglerade företag som bedriver finansiell verksamhet, där de teoretiska kapitalkraven är det kapitalkrav som det anknutna företaget skulle vara bundet av enligt relevanta sektorsregler om företaget vore en reglerad enhet.

2. Vid tillämpning av de bestämmelser som anges i artikel 235 i direktiv 2009/138/EG när det försäkringsholdingföretag eller blandade finansiella holdingföretag som är moderföretag har emitterat efterställda skulder eller andra poster i kapitalbasen som omfattas av de gränsvärden som anges i artikel 98 i det direktivet, ska artikel 226.2 i det direktivet tillämpas.

3. Specialföretag enligt definitionen i artikel 13.26 i direktiv 2009/138/EG, till vilka företaget med ägarintressen eller ett av dess dotterföretag har överfört risk, ska undantas från beräkningen av gruppens solvens om någon av följande situationer gäller:
a) Specialföretaget uppfyller de krav som anges i artikel 211 i direktiv 2009/138/EG eller, i tillämpliga fall, kraven i medlemsstatens lagstiftning i enlighet med artikel 211.3 i det direktivet.
b) Specialföretaget regleras av ett tredjelands tillsynsmyndighet och uppfyller krav likvärdiga dem som anges i artikel 211.2 i direktiv 2009/138/EG.

Vid tillämpning av denna punkt ska artikel 211 i direktiv 2009/138/EG gälla på gruppnivå.

Artikel 330 Tillgängligheten på gruppnivå av den medräkningsbara kapitalbasen i anknutna företag

1. Vid bedömningen av om vissa poster i kapitalbasen som kan täcka solvenskapitalkravet i ett anknutet försäkrings- eller återförsäkringsföretag, ett anknutet försäkrings- eller återförsäkringsföretag i tredjeland, ett försäkringsholdingföretag eller ett blandat finansiellt holdingföretag i praktiken inte kan göras tillgängliga för att täcka solvenskapitalkravet på gruppnivå ska tillsynsmyndigheterna överväga följande omständigheter:
a) Huruvida kapitalbasposten är föremål för krav enligt lagar och andra författningar som begränsar möjligheten för den posten att täcka alla typer av förluster var de än uppkommer i gruppen.
b) Huruvida det finns krav enligt lagar och andra författningar som begränsar möjligheterna att överföra tillgångar till ett annat försäkrings- eller återförsäkringsföretag.
c) Huruvida det inte skulle vara möjligt att göra posten tillgänglig för att täcka solvenskapitalkravet på gruppnivå inom högst nio månader.
d) Huruvida, i de fall metod 2 används, kapitalbasposten inte uppfyller de krav som anges i artiklarna 71, 73 och 77; för detta ändamål ska begreppet ”solvenskapitalkrav” i de artiklarna omfatta såväl solvenskapitalkravet för det anknutna företag som har emitterat kapitalbasposten som solvenskapitalkravet på gruppnivå.

2. I den bedömning som avses i första stycket ska tillsynsmyndigheterna beakta de begränsningar som finns i den löpande verksamheten.

I den bedömning som avses i första stycket ska tillsynsmyndigheterna också beakta de kostnader det sannolikt kommer att medföra för ett försäkrings- eller återförsäkringsföretag med ägarintresse eller ett försäkringsholdingföretag eller blandat finansiellt holdingföretag eller ett anknutet företag att göra dessa poster tillgängliga för gruppen.

3. Följande poster ska i praktiken inte anses kunna göras tillgängliga för att täcka gruppens solvenskapitalkrav:
a) Tilläggskapital.
b) Preferensaktier, efterställda medlemskonton och efterställda skulder.

c) Ett belopp som är lika med värdet av uppskjutna skattefordringar netto. För detta ändamål ska beloppet för uppskjuten skattefordran minskas med summan av tillhörande uppskjutna skatteskulder, under förutsättning att de uppskjutna skattefordringarna och tillhörande uppskjutna skatteskulder båda är att hänföra till skattelagstiftningen i en medlemsstat eller i ett tredjeland och att skattemyndigheten i den medlemsstaten eller det tredjelandet tillåter sådan avräkning.

När företaget med ägarintressen kan påvisa på ett sätt som är tillfredsställande för den behöriga myndigheten att det antagande som avses i första stycket för en av posterna är olämpligt på grund av gruppens särskilda förutsättningar kan företaget med ägarintresse räkna med denna post i kapitalbasen som finns tillgänglig för att täcka gruppens solvenskapitalkrav.

4. Följande poster får under inga förhållanden i praktiken betraktas som tillgängliga för att täcka gruppens solvenskapitalkrav:

a) Alla minoritetsintressen i dotterbolag som överstiger bidraget från sådana dotterföretag till att täcka gruppens solvenskapitalkrav, om dotterbolaget är ett försäkrings- eller återförsäkringsföretag eller ett försäkrings- eller återförsäkringsföretag i tredjeland, ett försäkringsholdingföretag eller ett blandat finansiellt holdingföretag.
b) Alla minoritetsintressen i ett dotterföretag som tillhandahåller anknutna tjänster.
c) Kapitalbasposter med begränsningar i sådana separata fonder som avses i artikel 99 b i direktiv 2009/138/EG och i artikel 80 i denna förordning.

5. Om en kapitalbaspost i ett anknutet försäkrings- eller återförsäkringsföretag eller ett försäkrings- eller återförsäkringsföretag i tredjeland, ett försäkringsholdingföretag eller ett blandat finansiellt holdingföretag inte i praktiken kan göras tillgängligt för att täcka gruppens solvenskapitalkrav, kan denna kapitalbaspost endast inkluderas i beräkningen av gruppens solvens upp till bidraget från det anknutna försäkrings- eller återförsäkringsföretaget, försäkrings- eller återförsäkringsföretaget i tredjeland, försäkringsholdingföretaget eller det blandade finansiella holdingföretaget till gruppens solvenskapitalkrav.

6. Om ett anknutet försäkrings- eller återförsäkringsföretag, ett försäkrings- eller återförsäkringsföretag med ägarintresse, försäkringsholdingföretag eller blandat finansiellt holdingföretag innefattas i sammanställda data enligt artikel 335.1 a eller 335.1 c, ska dess bidrag till det sammanställda solvenskapitalkravet på gruppnivå återspegla diversifieringsvinster och beräknas på följande sätt:

a) Om det sammanställda solvenskapitalkravet på gruppnivå avseende detta anknutna företag beräknas baserat på standardformeln, den proportionella andelen av solvenskapitalkravet för detta anknutna företag multiplicerat med en procentsats som motsvarar den andel som den diversifierade del av det konsoliderade solvenskapitalkravet för gruppen som fastställs i artikel 336.1 a utgör av summan av solvenskapitalkraven för vart och ett av de företag som ingår i beräkningen av denna diversifierade del av det sammanställda solvenskapitalkravet på gruppnivå.
b) Om det sammanställda solvenskapitalkravet på gruppnivå avseende detta anknutna företag beräknas baserat på en intern modell, solvenskapitalkravet för det anknutna företaget multiplicerat med en procentsats som motsvarar den andel av diversifieringseffekterna på gruppnivå som tilldelas detta anknutna företag, fastställt genom denna interna modell, förutsatt att summan av procentsatserna för alla anknutna försäkrings- och återförsäkringsföretag, försäkringsholdingföretag eller blandade finansiella holdingföretag som innefattas i den konsoliderade beräkningen som grundar sig på den interna modellen motsvarar 100 %.

Avsnitt 2 Solvens på gruppnivå: beräkningsmetoder

Rörelse

Artikel 331 Klassificering av kapitalbasposter för anknutna försäkrings- och återförsäkringsföretag på gruppnivå

1. Om en kapitalbaspost har klassificerats i en av de tre nivåerna på grundval av de kriterier som anges i avdelning I kapitel IV avsnitt 2 av ett anknutet försäkrings- eller återförsäkringsföretag som ingår i beräkningen av solvensen på gruppnivå ska kapitalbasposten klassificeras på samma nivå på gruppnivå under förutsättning att följande ytterligare krav är uppfyllda:

a) Företagen uppfyller de krav som anges i artiklarna 71, 73 och 77 i denna förordning.
b) Kapitalbasposten är fri från belastningar och är inte sammankopplad med någon annan transaktion som, om den skulle beaktas ihop med denna post, skulle kunna leda till att kapitalbasposten inte uppfyller de krav som anges i artikel 94 i direktiv 2009/138/EG på gruppnivå.

2. Vid tillämpning av punkt 1 a

a) ska begreppet ”solvenskapitalkrav” i artiklarna 71, 73 och 77 i denna förordning avse både solvenskapitalkravet för det berörda anknutna företaget som har emitterat kapitalbas posten och solvenskapitalkravet på gruppnivå,
b) ska begreppet ”minimikapitalkrav” i artiklarna 71, 73 och 77 i denna förordning avse både minimikapitalkravet för det berörda anknutna företaget som har emitterat kapitalbas posten och ett av följande:
   i för metod 1: minimivärdet för solvenskapitalkravet på gruppnivå beräknat i enlighet med artikel 230.2 andra stycket i direktiv 2009/138/EG,
   ii där en kombination av metoderna 1 och 2 används: det minimivärde som fastställs i enlighet med artikel 341 i denna förordning.

3. Vid tillämpningen av denna artikel ska begreppet ”försäkrings- och återförsäkringsföretag” i avdelning I kapitel IV avsnitt 2 avse både försäkrings- eller återförsäkringsföretaget med ägarintresse och det försäkrings- eller återförsäkringsföretag inom gruppen som har emitterat kapitalbasposten.

4. Om ett anknutet försäkrings- eller återförsäkringsföretag har inkluderat en post på nivå 2 i kapitalbasen som skulle kunna integreras på nivå 1 i enlighet med artikel 73.1 j ska den klassificeringen, utan hinder av punkt 1, inte förbjuda klassificering av samma kapitalbaspost på nivå 1 på koncernnivå, under förutsättning att den gräns som fastställs i artikel 82.3 följs på gruppnivå.

Artikel 332 Klassificering av kapitalbasposter för anknutna försäkrings- eller återförsäkringsföretag i tredjeland på gruppnivå

1. Om en kapitalbaspost har emitterats av ett anknutet försäkrings- eller återförsäkringsföretag från tredjeland ska företaget med ägarintresse klassificera kapitalbasposten enligt de kriterier för klassificering som fastställs i avdelning I kapitel IV avsnitt 2, förutsatt att följande ytterligare krav är uppfyllda:

a) Företagen uppfyller de krav som anges i artiklarna 71, 73 och 77 i denna förordning.
b) Kapitalbasposten är fri från belastningar och är inte sammankopplad med någon annan transaktion som, om den skulle beaktas ihop med denna post, skulle kunna leda till att kapitalbasposten inte uppfyller de krav som anges i artikel 94 i direktiv 2009/138/EG på gruppnivå.

2. Vid tillämpning av punkt 1 a

a) ska begreppet ”solvenskapitalkrav” i artiklarna 71, 73 och 77 i denna förordning avse solvenskapitalkravet på gruppnivå,

b) ska begreppet ”minimikapitalkrav” i artiklarna 71, 73 och 77 i denna förordning avse både minimikapitalkravet enligt vad som angetts av tillsynsmyndigheten i det berörda tredjelandet för det berörda anknutna företaget som har emitterat posten i kapitalbasen och ett av följande:
   i för metod 1: minimivärdet för solvenskapitalkravet på gruppnivå beräknat i enlighet med artikel 230.2 andra stycket i direktiv 2009/138/EG,
   ii där en kombination av metoderna 1 och 2 används: det minimivärde som fastställs i enlighet med artikel 341 i denna förordning.

Artikel 333 Klassificering av kapitalbasposter i försäkringsholdingföretag, blandade finansiella holdingföretag och dotterföretag som tillhandahåller verksamhetsanknutna tjänster på gruppnivå

1. Om en kapitalbaspost har emitterats av ett försäkringsholdingföretag, ett mellanliggande försäkringsholdingföretag, ett blandat finansiellt holdingföretag eller ett mellanliggande, blandat finansiellt holdingföretag eller ett dotterföretag som tillhandahåller anknutna tjänster, ska företaget med ägarintressen klassificera posten utifrån de kriterier för klassificering som fastställs i avdelning I kapitel IV avsnitt 2, förutsatt att följande krav är uppfyllda:

a) Företagen uppfyller de krav som anges i artiklarna 71, 73 och 77 i denna förordning.
b) Kapitalbasposten är fri från belastningar och är inte sammankopplad med någon annan transaktion som, om den skulle beaktas ihop med denna post, skulle kunna leda till att kapitalbasposten inte uppfyller de krav som anges i artikel 94 i direktiv 2009/138/EG på gruppnivå.

2. Vid tillämpning av punkt 1 a

a) ska begreppet ”solvenskapitalkrav” i artiklarna 71, 73 och 77 i denna förordning avse solvenskapitalkravet på gruppnivå,
b) ska begreppet ”minimikapitalkrav” i artiklarna 71, 73 och 77 i denna förordning inkludera både bristande efterlevnad av de relevanta minimikrav som det hänvisas till i artikel 331.2 b och insolvens för det försäkringsholdingföretag eller mellanliggande försäkringsholdingföretag, blandade finansiella holdingföretag, mellanliggande blandade finansiella holdingföretag eller dotterföretag som tillhandahåller anknutna tjänster.

3. Vid tillämpningen av denna artikel ska begreppet ”försäkrings- eller återförsäkringsföretag” i avdelning I kapitel IV avsnitt 2 avse det försäkringsholdingföretag, mellanliggande försäkringsholdingföretag, blandade finansiella holdingföretag, mellanliggande blandade finansiella holdingföretag eller dotterföretaget som tillhandahåller anknutna tjänster, som har emitterat kapitalbasposten.

Artikel 334 Klassificering av kapitalbasposter i övriga anknutna företag

1. De kapitalbasposter i anknutna företag som avses i artikel 335.1 f ska anses utgöra en del av avstämningsreserven på gruppnivå.

2. Oavsett vad som sägs i punkt 1 ska försäkrings- eller återförsäkringsföretaget med ägarintresse, försäkringsholdingföretaget eller det blandade finansiella holdingföretaget, om det är möjligt och om de kapitalbasposter som avses i punkt 1 har en materiell inverkan på storleken på gruppens kapitalbas eller gruppens solvens, klassificera dessa kapitalbasposter i en av de tre nivåerna på grundval av de kriterier som anges i avdelning I, kapitel IV, avsnitt 2.

Artikel 335 Metod 1: Bestämning av sammanställda data

1. Sammanställda data för beräkningen av solvens på gruppnivå enligt metod 1 ska bestå av samtliga följande:

a) Full konsolidering av data från samtliga försäkrings- eller återförsäkringsföretag, försäkrings- eller återförsäkringsföretag i tredjeland, försäkringsholdingföretag, blandade finansiella holdingföretag och företag som tillhandahåller anknutna tjänster som är dotterföretag till moderföretaget.

b) Full konsolidering av data från specialföretag som företaget med ägarintressen eller ett av dess dotterföretag har överfört risker till och som inte har undantagits från beräkning av gruppsolvens i enlighet med artikel 329.3.
c) Proportionell konsolidering av data från försäkrings- eller återförsäkringsföretag, försäkrings- eller återförsäkringsföretag i tredjeland, försäkringsholdingföretag, blandade finansiella holdingföretag och företag som tillhandahåller anknutna tjänster som leds av ett företag som anges i led a tillsammans med ett eller flera företag som inte inkluderas i led a, om dessa företags ansvarighet är begränsad till den andel av kapitalet som de innehar.
d) Baserat på den justerade kapitalandelsmetoden i enlighet med artikel 13.3, data från alla innehav i anknutna försäkrings- eller återförsäkringsföretag, försäkrings- eller återförsäkringsföretag i tredjeland, försäkringsholdingbolag, blandade finansiella holdingbolag som inte är dotterbolag till moderföretaget och som inte omfattas av punkterna a och c.
e) Den proportionella andelen av företagens kapitalbaser beräknade enligt gällande sektorregler som avses i artikel 2.7 i direktiv 2002/87/EG i förhållande till innehav i anknutna företag som är kreditinstitut, värdepappersföretag och finansinstitut, förvaltare av alternativa investeringsfonder, förvaltningsföretag, tjänstepensionsinstitut och icke-reglerade företag som bedriver finansiell verksamhet.
f) Enligt artikel 13 i denna förordning, data från alla anknutna företag, inklusive företag som tillhandahåller anknutna tjänster, andra än de som avses i leden a–e.

2. Utan hinder av punkt 1 d ska data från anknutna företag som är knutna till varandra genom ett sådant förhållande som avses i artikel 22.7 i direktiv 2013/34/EU tas med i enlighet med punkterna a, c, d, e eller f i första stycket baserat på fastställandet av den proportionella andelen av grupptillsynsmyndigheten i enlighet med artikel 221.2 a i direktiv 2009/138/EG.

3. Vid beräkningen av gruppens kapitalbas bör de data som avses i punkterna 1 och 2 vara netto efter avdrag för alla gruppinterna transaktioner.

Artikel 336 Metod 1: Beräkning av det sammanställda solvenskapitalkravet för gruppen

Det sammanställda solvenskapitalkravet på gruppnivå ska beräknas som summan av följande:

a) Ett solvenskapitalkrav beräknat på sammanställda data som avses i artikel 335.1 a, b och c i denna förordning i enlighet med de bestämmelser som fastställs i avdelning I kapitel VI avsnitt 4 i direktiv 2009/138/EG.
b) Den proportionella andelen av solvenskapitalkravet för varje företag som anges i artikel 335.1 d i denna förordning. För ett anknutet försäkrings- eller återförsäkringsföretag i tredjeland som inte är ett dotterföretag ska solvenskapitalkravet beräknas som om det företaget hade sitt huvudkontor i unionen.
c) För de företag som anges i artikel 335.1 e i denna förordning, den proportionella andelen av kapitalkravet för kreditinstitut, värdepappersföretag, finansinstitut, förvaltare av alternativa investeringsfonder, fondföretag och tjänstepensionsinstitut i enlighet med direktiv 2003/41/EG, beräknade enligt gällande sektorregler och den proportionella andelen av de teoretiska kapitalkraven för icke-reglerade företag som bedriver finansiell verksamhet.
d) För företag som avses i artikel 335.1 f i denna förordning, det belopp som fastställts i enlighet med artikel 13, artiklarna 168–171, artiklarna 182–187 och artikel 188 i denna förordning.

Artikel 337 Metod 1: Bestämning av den lokala valutan för beräkning av valutarisk

Om det sammanställda solvenskapitalkravet på gruppnivå helt eller delvis beräknas med standardformeln ska den lokala valuta som avses i artikel 188 första stycket anses vara den valuta som används för att upprätta den sammanställda redovisningen.

Artikel 338 Metod 1: Gruppspecifika parametrar

1. Efter godkännande av grupptillsynsmyndigheten får det sammanställda solvenskapitalkravet på gruppnivå inom ramen för standardformeln beräknas genom att ersätta en del av standardparametrarna som fastställs i artikel 218 med parametrar som är specifika för gruppen (”gruppspecifika parametrar”).

2. Uppgifter som används för att beräkna gruppspecifika parametrar ska uppfylla kriterierna i artikel 104.7 i direktiv 2009/138/EG och i artikel 219 i denna förordning.

3. De standardiserade metoder som används för att beräkna de gruppspecifika parametrarna är de metoder som anges i artikel 220 i denna förordning.

4. Vid tillämpningen av denna artikel ska alla hänvisningar i artiklarna 218, 219 och 220 i denna förordning till ”företagsspecifika parametrar” förstås som en hänvisning till ”gruppspecifika parametrar” och alla hänvisningar till ”försäkrings- och återförsäkringsföretag” förstås som en hänvisning till ”det försäkrings- eller återförsäkringsföretag med ägarintresse, försäkringsholdingföretag eller blandade finansiella holdingföretag” som ansöker om att få använda gruppspecifika parametrar.

Artikel 339 Metod 1: Bästa skattning

1. Den sammanställda bästa skattningen av försäkringstekniska avsättningar baserat på sammanställda data ska vara lika med summan av följande:

a) Den bästa skattningen för försäkrings- eller återförsäkringsföretaget med ägarintresse som beräknas i enlighet med artiklarna 75–86 i direktiv 2009/138/EG.
b) Den proportionella andel som avses i artikel 221.1 a i direktiv 2009/138/EG för den bästa skattningen, beräknat i enlighet med artiklarna 75–86 i det direktivet, för anknutna försäkrings- eller återförsäkringsföretag och försäkrings- eller återförsäkringsföretag i tredjeland enligt artikel 335.1 a och 335.1 c i denna förordning.

2. Vid tillämpningen av punkt 1 ska de bästa skattningarna för försäkrings- och återförsäkringsföretag med ägarintresse och varje anknutet försäkrings- och återförsäkringsföretag och försäkrings- och återförsäkringsföretag i tredjeland vara netto efter avdrag för gruppinterna transaktioner. När det gäller gruppinterna återförsäkringsavtal ska följande justeringar göras:

a) Den bästa skattningen för det företag mottar risker ska inte omfatta de kassaflöden som härrör från skyldigheter enligt de gruppinterna återförsäkringsavtalen.
b) Det företag som avger risken ska inte redovisa belopp som kan återkrävas från de gruppinterna återförsäkringsavtalen.

3. Vid tillämpningen av punkt 1 får försäkrings- och återförsäkringsföretag med ägarintressen begränsa den dokumentation och de register över data som avses i artikel 265 till de data som används vid beräkningen av de justeringar av den bästa skattningen som avses i punkt 2.

Artikel 340 Metod 1: Riskmarginal

Den sammanställda riskmarginalen för försäkringstekniska avsättningar baserat på sammanställda data ska vara lika med summan av följande:

a) Riskmarginalen för försäkrings- eller återförsäkringsföretag med ägarintresse.
b) Den proportionella andelen, enligt artikel 221.1 a i direktiv 2009/138/EG, av riskmarginalen för anknutna försäkrings- eller återförsäkringsföretag och försäkrings- eller återförsäkringsföretag i tredjeland enligt artikel 335.1 a och c i denna förordning.

Artikel 341 En kombination av metoderna 1 och 2: Minsta sammanställda solvenskapitalkravet på gruppnivå

Om grupptillsynsmyndigheten beslutar att i enlighet med artikel 220.2 i direktiv 2009/138/EG tillämpa en kombination av metoderna 1 och 2 på gruppnivå, ska det sammanställda solvenskapitalkravet för gruppen, beräknat för den del av gruppen som omfattas av metod 1, ha ett minimivärde i enlighet med de krav som anges i artikel 230.2 andra stycket i det direktivet.

Artikel 342 Metod 2: Eliminering av gruppinternt skapat kapital när det gäller den bästa skattningen

1. Gruppens aggregerade medräkningsbara kapitalbas ska justeras för att eliminera effekterna av en gruppinterna transaktion där effekterna av de gruppinterna transaktionerna påverkar de bästa skattningarna för försäkrings- och återförsäkringsföretag på ett sådant sätt att de belopp som anges i punkt 2 är olika beroende på om den gruppinterna transaktionen eliminerats från detta belopp eller inte.

2. Det belopp som avses i punkt 1 ska vara summan av följande:

a) Den bästa skattningen för försäkrings- eller återförsäkringsföretaget med ägarintresse som beräknas i enlighet med artiklarna 75–86 i direktiv 2009/138/EG.

b) Den proportionella andelen enligt vad som avses i artikel 221.1 b i direktiv 2009/138/EG av den bästa skattningen, beräknad i enlighet med artiklarna 75–86 i det direktivet för varje anknutet försäkrings- och återförsäkringsföretag och varje anknutet försäkrings- och återförsäkringsföretag i tredjeland.

Kapitel II Interna modeller för beräkningen av det sammanställda solvenskapitalkravet på gruppnivå

Avsnitt 1 Fullständiga och partiella interna modeller som enbart används för att beräkna solvenskapitalkravet på gruppnivå

Artikel 343 Ansökan om att beräkna en intern modell som enbart används för att beräkna det sammanställda solvenskapitalkravet på gruppnivå

1. Ansökan om att beräkna det sammanställda solvenskapitalkravet för gruppen med en intern modell i enlighet med artikel 230.2 i direktiv 2009/138/EG ska lämnas till grupptillsynsmyndigheten skriftligen på ett officiellt språk i grupptillsynsmyndighetens medlemsstat eller på ett språk som grupptillsynsmyndigheten i förväg har godkänt.

2. Vid tillämpningen av detta kapitel ska tillsynsmyndigheterna i alla medlemsstater i vilka huvudkontoren för anknutna företag som omfattas av den egna modellen är belägna kallas ”de tillsynsmyndigheter som medverkar i bedömningen av ansökan”.

3. Grupptillsynsmyndigheten ska underrätta tillsynskollegiet om mottagandet av ansökan utan dröjsmål och ska också vidarebefordra ansökan till de övriga tillsynsmyndigheter som medverkar i bedömningen av ansökan.

4. En begäran från en av de tillsynsmyndigheter som medverkar i bedömningen av ansökan att lämna hela eller en del av ansökan på ett annat språk än det språk på vilket ansökan lämnas till grupptillsynsmyndigheten, ska först göras till grupptillsynsmyndigheten. Grupptillsynsmyndigheten ska, efter samråd med övriga tillsynsmyndigheter som medverkar i bedömningen av ansökan, kräva att ansökan, eller den relevanta delen av den, lämnas på ett språk som i störst utsträckning förstås av de berörda tillsynsmyndigheterna.

5. Förutom de handlingar och uppgifter som krävs enligt artiklarna 112 och 113 i direktiv 2009/138/EG, ska en ansökan om att få använda en intern modell för att beräkna det sammanställda solvenskapitalkravet innehålla följande dokument och uppgifter:

a) Angående modellens tillämpningsområde:

   i En förteckning över de anknutna företagen som omfattas av den interna modellen för beräkning av det sammanställda gruppsolvenskapitalkravet. För varje företag ska förteckningen innehålla en hänvisning till dess tillsynsmyndighet, de klasser som tecknas av de anknutna försäkrings- eller återförsäkringsföretagen, den metod som används för att fastställa de sammanställda uppgifterna i enlighet med artikel 335 i denna förordning och den proportionella andel som tillämpas i enlighet med artikel 221 i direktiv 2009/138/EG.

ii Gruppens rättsliga och organisatoriska struktur med en beskrivning av alla dotterföretag, anknutna företag i den mening som avses i artikel 256a i direktiv 2009/138/EG och betydande filialer i den mening som avses i artikel 354.1 i denna förordning och information om relevanta transaktioner och transaktioner inom gruppen, såvida inte denna information inte har ändrats sedan gruppen senast lämnade in sin regelbundna tillsynsrapportering i enlighet med artikel 373 i denna förordning.

iii I förekommande fall en förteckning över anknutna företag som undantas från tillämpningsområdet för den partiella interna modellen för beräkning av det sammanställda solvenskapitalkravet för gruppen, tillsammans med en förklaring av skälen till att de undantas. En beskrivning ska lämnas av de metoder som används för att bedöma riskerna för dessa undantagna anknutna företag för att visa att uteslutningen inte leder till en underskattning av de övergripande risker som gruppen är exponerad för. Ansökan ska visa att det sammanställda solvenskapitalkravet för gruppen, beräknat enligt en kombination av den interna modellen och standardformeln, kommer att återspegla gruppens totala riskprofil.

iv För varje anknutet företag som inkluderas i tillämpningsområdet för den interna modellen för beräkning av det sammanställda solvenskapitalkravet för gruppen ska en motivering lämnas till varför den interna modellen täcker ett anknutet företag för beräkning av det sammanställda solvenskapitalkravet för gruppen men inte för att beräkna solvenskapitalkravet för det anknutna företaget. För detta ändamål och i syfte att motivera att en ansökan inte har lämnats in i enlighet med det förfarande som anges i artikel 231 i direktiv 2009/138/EG, ska ansökan innehålla en förklaring av hur den interna modell som används för att beräkna det sammanställda solvenskapitalkravet på gruppnivå inte överensstämmer med och samverkar med en intern modell som används för beräkningen av solvenskapitalkravet för de anknutna försäkrings- eller återförsäkringsföretagen som tidigare godkänts av dess tillsynsmyndighet. Företag med ägarintresse ska informera om eventuella framtida planer på att utöka användningen av den interna modellen för att beräkna solvenskapitalkraven för alla anknutna försäkrings- eller återförsäkringsföretag.

b) Angående gruppens kapitalkrav:

i En uppskattning av det sammanställda solvenskapitalkravet för gruppen, beräknat med den interna modellen och med standardformeln för senaste tidpunkten före ansökan när det sammanställda solvenskapitalkravet på gruppnivå beräknades med standardformeln.

ii För varje anknutet företag, solvenskapitalkravet beräknat med standardformeln för senaste tidpunkten före ansökan.

iii I förekommande fall de lagstadgade kapitalkraven för anknutna företag som också är reglerade företag, utom försäkrings- och återförsäkringsföretag, som omfattas av den interna modellen för senaste tidpunkten före ansökan när det sammanställda solvenskapitalkravet på gruppnivå beräknades med standardformeln.

iv En förklaring av skillnaden mellan summan av solvenskapitalkraven för alla anknutna försäkrings- och återförsäkringsföretag inom gruppen och det sammanställda solvenskapitalkravet för gruppen, beräknat med den interna modellen.

Om en ansökan lämnas in innan solvenskapitalkravet måste ha beräknats, ska de solvenskapitalkrav som avses i punkterna i, ii och iii beräknas för en viss tidpunkt före dagen för inlämnandet av ansökan.

Artikel 344 Bedömning av ansökan om användning av en intern modell enbart för att beräkna det sammanställda solvenskapitalkravet för gruppen

1. För att möjliggöra en korrekt bedömning av ansökan och vid behov kräva att sökanden lämnar in en ansökan i enlighet med artikel 231 i direktiv 2009/138/EG ska grupptillsynsmyndigheten vid bedömningen av ansökan samråda med de involverade tillsynsmyndigheterna innan den fattar sitt slutliga beslut.

2. Under bedömningen av ansökan ska en tillsynsmyndighet inom tillsynskollegiet, som inte är den tillsynsmyndighet som är involverad i den bedömning av ansökan som avses i artikel 343.2, också ha rätt att delta i utvärderingen av ansökan. Dess deltagande ska begränsas till att identifiera och förebygga följande omständigheter:

a) Utestängning av delar av verksamheten från tillämpningsområdet för den interna modellen, vilket leder till betydande underskattning av riskerna på gruppnivå.
b) Om den interna modellen är oförenlig med en intern modell som tidigare godkänts eller som är i processen för godkännande av tillsynsmyndigheten och som används för beräkningen av solvenskapitalkravet för något av de anknutna försäkrings- eller återförsäkringsföretagen.

3. I förekommande fall ska bedömningen av ansökan omfatta en utvärdering av huruvida den förklaring som lämnas i enlighet med artikel 343.5 a iii av skälen för uteslutning av anknutna företag från den interna modellen för beräkning av gruppens solvens är lämplig för att visa att de övergripande risker som gruppen är exponerad för inte underskattas genom användning av en partiell intern modell.

4. Bedömningen av ansökan ska omfatta en utvärdering av huruvida de skäl som anges i enlighet med artikel 343.5 a iv för att den interna modellen omfattar ett anknutet företag vid beräkningen av det sammanställda solvenskapitalkravet för gruppen men inte används för att beräkna solvenskapitalkravet för det anknutna företaget, är lämpliga för att motivera att en ansökan inte har lämnats in i enlighet med det förfarande som anges i artikel 231 i direktiv 2009/138/EG.

Artikel 345 Beslut om ansökan och övergångsplan för att utvidga tillämpningsområdet för en partiell intern modell som enbart används för att beräkna det sammanställda solvenskapitalkravet på gruppnivå

1. Efter att ha hört de övriga tillsynsmyndigheterna enligt artikel 344.1 och 344.2 ska grupptillsynsmyndigheten fatta ett eget beslut om ansökan. Grupptillsynsmyndigheten ska överlämna sitt beslut till företag med ägarintresse och övriga berörda tillsynsmyndigheter som medverkar i bedömningen av ansökan. Beslutet ska avfattas på ett officiellt språk i grupptillsynsmyndighetens medlemsstat.

2. Om det bland tillsynsmyndigheterna som medverkar i bedömningen av ansökan ingår tillsynsmyndigheter från mer än en medlemsstat ska grupptillsynsmyndigheten, efter samråd med övriga tillsynsmyndigheter och med gruppen själv, tillhandahålla det beslut som avses i punkt 1 på ett annat språk som i störst utsträckning förstås av de övriga berörda tillsynsmyndigheterna.

3. Efter att ha hört de övriga tillsynsmyndigheterna enligt artikel 344.1 och 344.2 kan grupptillsynsmyndigheten kräva att sökanden lämnar in en realistisk övergångsplan för att utvidga tillämpningsområdet för den interna modellen.

4. När en intern modell har godkänts enligt artikel 230 i direktiv 2009/138/EG för beräkning av det sammanställda solvenskapitalkravet för gruppen ska en senare ansökan om tillstånd att använda samma interna modell för att beräkna solvenskapitalkraven för ett försäkrings- eller återförsäkringsföretag i gruppen följa det förfarande som anges i artikel 231 i direktiv 2009/138/EG.

Artikel 346 Användningstest för interna modeller som enbart används för att beräkna det sammanställda solvenskapitalkravet på gruppnivå

1. Om en intern modell används för att beräkna det sammanställda solvenskapitalkravet på gruppnivå i enlighet med artikel 230.2 i direktiv 2009/138/EG ska kraven i artiklarna 223–227 i denna förordning uppfyllas av följande företag eller bolag:

a) Det företag med ägarintresse som beräknar det sammanställda solvenskapitalkravet på gruppnivå på grundval av den interna modellen.

b) Varje anknutet försäkrings- och återförsäkringsföretag vars verksamhet helt eller delvis omfattas av den interna modellens utdata på gruppnivå.

c) Varje anknutet försäkringsholdingföretag eller blandat finansiellt holdingföretag vars verksamhet helt eller delvis ligger inom ramen för den interna modellen, men endast i förhållande till utdata från den interna modellen på gruppnivå.

2. Vid tillämpning av punkt 1 ska ett försäkrings- eller återförsäkringsföretag eller försäkringsholdingföretag eller blandat finansiellt holdingföretag endast uppfylla de krav som anges i artikel 225 i denna förordning som avser de delar av den interna modellen som täcker riskerna för företaget och riskerna för dess anknutna företag.

Avsnitt 2 Användning av en gruppintern modell

Artikel 347 Ansökan om att få använda en gruppintern modell

1. Vid tillämpning av detta avsnitt ska ”gruppintern modell” betyda en intern modell som används för att beräkna det sammanställda solvenskapitalkravet på gruppnivå och solvenskapitalkraven för ett försäkrings- eller återförsäkringsföretag som ingår i gruppen, i den mening som avses i artikel 231.1 i direktiv 2009/138/EG.

2. En ansökan om att få använda en gruppintern modell ska inges skriftligen på ett officiellt språk i grupptillsynsmyndighetens medlemsstat eller på ett språk som grupptillsynsmyndigheten i förväg har godkänt.

3. Vid tillämpning av detta avsnitt ska grupptillsynsmyndigheten och tillsynsmyndigheterna i alla medlemsstater i vilka huvudkontoren för varje anknutet försäkrings- och återförsäkringsföretag som ansöker om att få använda den gruppinterna modellen för att beräkna sitt solvenskapitalkrav är belägna kallas ”de berörda tillsynsmyndigheterna”.

4. Grupptillsynsmyndigheten ska underrätta tillsynskollegiet om mottagandet av ansökan utan dröjsmål och ska också vidarebefordra ansökan till övriga berörda tillsynsmyndigheter och andra tillsynsmyndigheter som medverkar i bedömningen av ansökan.

5. De berörda tillsynsmyndigheterna kan begära att hela eller en del av ansökan lämnas på ett annat språk än det språk på vilket ansökan lämnades till grupptillsynsmyndigheten. Efter samråd med övriga berörda tillsynsmyndigheter ska grupptillsynsmyndigheten kräva att sökanden lämnar ansökan, eller en relevant del av den, på det andra språk eller på ett språk som i störst utsträckning förstås av övriga berörda tillsynsmyndigheter.

6. En ansökan om att få använda en gruppintern modell ska innehålla följande dokument och uppgifter, i förekommande fall:

a) De handlingar och den information som krävs i enlighet med artikel 343.5 i samband med användning av en intern modell för beräkning av det sammanställda solvenskapitalkravet på gruppnivå. De handlingar och den information som krävs i enlighet med artikel 343.5 i samband med användning av en intern modell för beräkning av det sammanställda solvenskapitalkravet på gruppnivå.

b) De handlingar som krävs i enlighet med avdelning I kapitel VI avsnitt 4 underavsnitt 3 i direktiv 2009/138/EG vid användning av en intern modell för beräkning av solvenskapitalkravet för varje försäkrings- och återförsäkringsföretag i gruppen som ansöker om att få använda den gruppinterna modellen för att beräkna sitt solvenskapitalkrav. I detta syfte kan försäkrings- eller återförsäkringsföretaget begränsa dokumentationen till sådana handlingar vilkas innehåll inte redan täcks i de dokument som ingetts av försäkrings- eller återförsäkringsföretaget med ägarintresse enligt led a.

Artikel 348 Bedömning av fullständigheten av en ansökan om att få använda en gruppintern modell

1. Grupptillsynsmyndigheten ska avgöra om ansökan är fullständig inom 45 dagar från och med dagen för mottagandet av ansökan. En ansökan ska anses vara fullständig om den omfattar samtliga handlingar som anges i artikel 347.

2. Om grupptillsynsmyndigheten bedömer att ansökan inte är fullständig, ska den utan dröjsmål informera den sökande om att den sexmånadersperiod som anges i artikel 231 i direktiv 2009/138/EG ännu inte har påbörjats samt ange de handlingar som saknas för att ansökan ska vara fullständig.

3. Om grupptillsynsmyndigheten bedömer att ansökan är fullständig, ska den utan dröjsmål meddela den sökande att ansökan är fullständig och ange vilken dag den sexmånadersperiod som anges i artikel 231 i direktiv 2009/138/EG påbörjas. Den dagen ska vara den dag då den fullständiga ansökan mottogs.

Artikel 349 Gemensamt beslut om ansökan och övergångsplan för att utvidga tillämpningsområdet för modellen

1. Innan ett gemensamt beslut med andra berörda tillsynsmyndigheter som avses i artikel 231.2 i direktiv 2009/138/EG fattas ska grupptillsynsmyndigheten samråda med de övriga tillsynsmyndigheter som är involverade i bedömningen av ansökan, i enlighet med artikel 343.2 i denna förordning.

2. De berörda tillsynsmyndigheternas gemensamma beslut ska tillhandahållas på ett språk som är officiellt språk i grupptillsynsmyndighetens medlemsstat. Grupptillsynsmyndigheten ska tillse att sökanden och varje berörd tillsynsmyndighet erhåller beslutet översatt till ett officiellt språk i den medlemsstat där den sökande har sitt huvudkontor. Varje anknutet försäkrings- eller återförsäkringsföretag som ansöker om att få använda den gruppinterna modellen för att beräkna sitt solvenskapitalkrav ska erhålla det gemensamma beslutet eller, i förekommande fall, en översättning av det beslutet, från den tillsynsmyndighet som auktoriserat företaget.

3. I det gemensamma beslutet kan de berörda tillsynsmyndigheterna kräva att sökanden överlämnar en realistisk övergångsplan för att utvidga tillämpningsområdet för den gruppinterna modellen.

Artikel 350 Användningstest för gruppinterna modeller

1. Om en gruppintern modell används i enlighet med artikel 231.1 i direktiv 2009/138/EG ska kraven i artiklarna 223–227 i denna förordning uppfyllas av följande företag:

a) Det företag med ägarintresse som beräknar det sammanställda solvenskapitalkravet på gruppnivå på grundval av den gruppinterna modellen när det gäller utdata från den interna modellen på gruppnivå och vid ett försäkrings- eller återförsäkringsföretag med ägarintresse även när det gäller resultatet av den interna modellen på det företagets nivå.

b) Varje anknutet försäkrings- och återförsäkringsföretag som beräknar solvenskapitalkravet på grundval av den gruppinterna modellen, både när det gäller utdata från den interna modellen på gruppnivå och på det individuella företagets nivå.

c) Varje övrigt anknutet försäkrings- och återförsäkringsföretag vars verksamhet helt eller delvis omfattas av den gruppinterna modellen, men enbart när det gäller utdata från den interna modellen på gruppnivå.

d) Varje anknutet försäkringsholdingföretag eller blandat finansiellt holdingföretag vars verksamhet helt eller delvis ligger inom ramen för den gruppinterna modellen, men endast i samband med resultatet av den interna modellen på gruppnivå.

2. Vid tillämpning av punkt 1 ska ett försäkrings- eller återförsäkringsföretag eller försäkringsholdingföretag eller blandat finansiellt holdingföretag endast uppfylla de krav som anges i artikel 225 i denna förordning som avser de delar av den gruppinterna modellen som täcker riskerna för företaget och riskerna för dess anknutna företag.

Kapitel III Tillsyn över solvens på gruppnivå för grupper med centraliserad riskhantering

Artikel 351 Bedömning av villkor: kriterier

1. Vid bedömningen av huruvida metoderna för riskhantering och intern kontroll av moderföretaget även omfattar dotterbolaget i enlighet med artikel 236 b i direktiv 2009/138/EG ska grupptillsynsmyndigheten och övriga berörda tillsynsmyndigheter pröva att samtliga följande kriterier är uppfyllda:

a) Den riskhanteringsfunktion som avses i artikel 44.4 i direktiv 2009/138/EG utförs, i fråga om dotterföretaget i betydande grad av moderföretaget, så att moderföretaget utför de flesta av de uppgifter i samband med riskhanteringsfunktionen som anges i artikel 269 i denna förordning.
b) Den regelefterlevnadsfunktion som avses i artikel 46 i direktiv 2009/138/EG utförs, i fråga om dotterföretaget i betydande grad av moderföretaget, så att moderföretaget utför de flesta av de uppgifter i samband med regelefterlevnadsfunktionen som anges i artikel 270 i denna förordning.
c) Kraven på uppdragsavtal som anges i artikel 49 i direktiv 2009/138/EG uppfylls av dotterföretaget i fråga av de riskhanterings- och regelefterlevnadsaktiviteter som utförs av moderföretaget.

2. För att bedöma huruvida dotterföretaget förvaltas med den ansvarsfullhet som anges i artikel 236 b i direktiv 2009/138/EG ska grupptillsynsmyndigheten och övriga berörda tillsynsmyndigheter undersöka att samtliga följande kriterier är uppfyllda:

a) Företagsstyrningssystemet för gruppen, som avses i artikel 246 i direktiv 2009/138/EG är tillräckligt effektivt och inte medför en situation som liknar en sådan materiell avvikelse som avses i artikel 37.1 c i det direktivet.
b) Företagsstyrningssystemet i dotterföretaget, som avses i artikel 41 i direktiv 2009/138/EG, är tillräckligt effektivt och inte medför en situation som liknar en sådan betydande avvikelse som avses i artikel 37.1 c i direktiv 2009/138/EG.
c) Företagsstyrningssystemet i dotterföretaget, som avses i artikel 41 i direktiv 2009/138/EG, inte hindras av riskhanterings- och regelefterlevnadsfunktionerna i moderföretaget och som även används av dotterföretaget.

Artikel 352 Bedömning av villkor: förfaranden

1. Vid tillämpning av detta kapitel ska ”de berörda tillsynsmyndigheterna” avse tillsynsmyndigheterna i de medlemsstater där huvudkontoret är beläget för de dotterbolag som har beviljats tillstånd att omfattas av artiklarna 238 och 239 i direktiv 2009/138/EG.

2. Om moderföretaget beslutar att lämna in ansökningar avseende flera dotterbolag samtidigt ska dessa ansökningar behandlas gemensamt av grupptillsynsmyndigheten och övriga berörda tillsynsmyndigheter i enlighet med artikel 237 i direktiv 2009/138/EG.

Artikel 353 Bedömning av krissituationer: kriterier

Vid bedömningen av huruvida en situation bör betraktas som en krissituation i enlighet med artikel 239.2 i direktiv 2009/138/EG ska den tillsynsmyndighet som har auktoriserat dotterbolaget undersöka om något av följande kriterier är uppfyllda:

1. Den tid som krävs för samarbete, informationsutbyte och samråd inom kommissionskollegiet skulle äventyra effektiviteten för de åtgärder som ska vidtas.
2. En fördröjd tillämpning av de föreslagna åtgärderna kommer sannolikt att leda till att de finansiella villkoren för dotterbolaget försämras ytterligare på ett sådant sätt att det finns en risk för att dotterbolaget inte uppfyller sitt minimikapitalkrav under de närmaste tre månaderna.

Kapitel IV Samordning av grupptillsynen

Avsnitt 1 Tillsynskollegier

Artikel 354 Delaktighet av tillsynsmyndigheter för betydande filialer och anknutna företag

1. Vid tillämpningen av artikel 248.3 i direktiv 2009/138/EG ska en ”betydande filial” till ett försäkrings- eller återförsäkringsföretag vara en filial till ett försäkrings- eller återförsäkringsföretag för vilken minst ett av följande villkor är uppfyllt:

a) Filialens årliga premieinkomster brutto överstiger 5 % av de årliga premieinkomsterna brutto i gruppen, mätt med hänvisning till gruppens senaste konsoliderade redovisning.
b) Filialens årliga premieinkomster brutto överstiger 5 % av försäkrings- eller återförsäkringsföretagets årliga bruttopremieinkomster för livförsäkringsverksamheten, skadeåterförsäkringsverksamheten eller båda dessa när den mottagande medlemsstaten är den medlemsstat där risken är belägen, mätt med hänvisning till den senaste tillgängliga finansiella redovisningen.

På eget initiativ, eller efter en motiverad begäran från den tillsynsmyndighet som ansvarar för tillsynen av en filial, ska grupptillsynsmyndigheten uppmana den berörda tillsynsmyndigheten att delta vid alla relevanta verksamheter i tillsynskollegiet, om filialen i fråga uppfyller åtminstone ett av villkoren i leden a eller b i denna punkt.

2. På eget initiativ, eller efter en motiverad begäran från en tillsynsmyndighet som ansvarar för tillsynen av ett anknutet företag i gruppen, kan grupptillsynsmyndigheten, om den anser det vara lämpligt i syfte att främja ett effektivt informationsutbyte samt för att underlätta utövandet av grupptillsyn och efter samråd med de andra tillsynsmyndigheterna i tillsynskollegiet, bjuda in den berörda tillsynsmyndigheten för ett anknutet företag att delta vid alla relevanta verksamheter i tillsynskollegiet.

Artikel 355 Samordningsöverenskommelser

1. De samordningsöverenskommelser som ska ingås i enlighet med artikel 248.4 i direktiv 2009/138/EG ska göras skriftligen.

2. I samordningsöverenskommelserna ska, med beaktande av såväl löpande verksamhet som krissituationer, följande anges:

a) Den minimiinformation som ska överlämnas till grupptillsynsmyndigheten av övriga tillsynsmyndigheter i tillsynskollegiet eller spridas av grupptillsynsmyndigheten till de övriga tillsynsmyndigheterna i tillsynskollegiet.
b) Språk och frekvens för den information som ska överlämnas till grupptillsynsmyndigheten av övriga tillsynsmyndigheter i tillsynskollegiet eller spridas av grupptillsynsmyndigheten till de övriga tillsynsmyndigheterna i tillsynskollegiet.
c) Språk och frekvens för informationsutbytet med andra berörda myndigheter.
d) Skyldigheten att anta en arbetsplan som ses över åtminstone årligen och som godkänns av kollegiet av tillsynsmyndigheter för att samordna kollegiets tillsynsverksamhet under de följande tolv månaderna.
e) En krisplan som antagits av tillsynskollegiet.

3. Den krisplan som avses i punkt 2 e ska anpassas till försäkrings- eller återförsäkringsgruppens specifika risker. Den ska omfatta bestämmelser som täcker följande:

a) Erkännande av förekomsten av en kris.
b) Förberedelse av krishantering.
c) Krisbedömning.
d) Krishantering.
e) Extern kommunikation.

4. Krisplanen ska föreskriva att följande information ska utväxlas mellan tillsynsmyndigheterna i tillsynskollegiet så snart den blir tillgänglig:

a) En beskrivning av krissituationen, med uppgift om eventuella effekter för försäkringstagarna och på finansmarknaderna.
b) En identifiering av företagen i gruppen som påverkas av krissituationen som avses i led a, med relevanta uppgifter om deras ekonomiska situation.
c) En översikt över de åtgärder som vidtagits av gruppen i förhållande till den krissituation som avses i led a.
d) En översikt över alla åtgärder som vidtas av någon av de berörda tillsynsmyndigheterna i förhållande till den krissituation som avses i led a och en beskrivning av befintliga nationella åtgärder som är relevanta för att hantera och lösa krisen.

5. De samordningsöverenskommelser som avses i punkt 2 ska regelbundet kontrolleras och granskas av tillsynskollegiet.

Artikel 356 Tillsynsmyndighetens godkännande av gruppspecifika parametrar

1. En ansökan om att få använda gruppspecifika parametrar som avses i artikel 338 ska lämnas skriftligen till grupptillsynsmyndigheten av försäkrings- eller återförsäkringsföretaget med ägarintresse, försäkringsholdingbolaget eller det blandade finansiella holdingbolaget (i denna artikel kallad ”sökanden”) på ett av de officiella språken i grupptillsynsmyndighetens medlemsstat eller på ett språk som grupptillsynsmyndigheten tidigare har godkänt.

2. Grupptillsynsmyndigheten ska utan dröjsmål informera övriga tillsynsmyndigheter inom tillsynskollegiet om mottagandet av ansökan och också vidarebefordra ansökan till de övriga tillsynsmyndigheterna i tillsynskollegiet.

3. Innan den fattar sitt slutliga beslut ska grupptillsynsmyndigheten samråda med övriga tillsynsmyndigheter i tillsynskollegiet. Efter detta samråd ska grupptillsynsmyndigheten fatta ett eget beslut om ansökan. Grupptillsynsmyndigheten ska överlämna sitt beslut till sökanden och till de övriga tillsynsmyndigheterna i tillsynskollegiet. Beslutet ska avfattas på ett officiellt språk i grupptillsynsmyndighetens medlemsstat och på ett annat språk som oftast förstås av andra tillsynsmyndigheter.

Avsnitt 2 Utbyte av upplysningar

Artikel 357 Information som ska utbytas på ett systematiskt sätt

1. Den information som avses i punkterna 2 och 3 ska utbytas på ett systematiskt sätt mellan tillsynsmyndigheterna i kollegiet om de inte inom ramen för en överenskommelse för samordning enligt artikel 355.2 a beslutar att en del av informationen inte behövs för aktiviteterna i tillsynskollegiet. Utbytet ska ske antingen genom att översända information eller genom att göra informationen tillgänglig på annat sätt.

2. Andra tillsynsmyndigheter i tillsynskollegiet ska på ett systematiskt sätt för varje anknutet försäkrings- eller återförsäkringsföretag som omfattas av grupptillsyn utbyta följande uppgifter med grupptillsynsmyndigheten:

a) Rapporten om solvens och finansiell ställning om inte grupptillsynsmyndigheten enligt artikel 256.2 i direktiv 2009/138/EG har gått med på att låta gruppens dotterföretag ingå i en enda rapport om solvens och finansiell ställning.
b) Den regelbundna tillsynsrapporten samt relevanta årliga och kvartalsvisa kvantitativa blanketter.
c) De slutsatser som dragits av den berörda tillsynsmyndigheten efter tillsynens granskningsprocess som genomförts för det individuella företaget.

3. Grupptillsynsmyndigheten ska med andra tillsynsmyndigheter inom kollegiet systematiskt utbyta följande uppgifter:

a) För försäkrings- eller återförsäkringsföretag med ägarintresse, försäkringsholdingbolaget eller det blandade finansiella holdingföretaget:
   i Gruppens rapport om solvens och finansiell ställning.
   ii Gruppens regelbundna tillsynsrapport samt gruppens relevanta årliga och kvartalsvisa kvantitativa blanketter.
   iii De slutsatser som dragits av grupptillsynsmyndigheten efter tillsynens granskningsprocess som genomförts på gruppnivå.

b) För varje anknutet försäkrings- eller återförsäkringsföretag som omfattas av grupptillsynen: den information som avses i punkt 2.

Avsnitt 3 Tillsyn över nationella eller regionala undergrupper

Artikel 358

Om medlemsstaterna tillåter att tillsynsmyndigheterna utövar grupptillsyn på undergruppsnivå enligt artiklarna 216 eller 217 i direktiv 2009/138/EG får ett sådant beslut från tillsynsmyndigheterna endast fattas under omständigheter som motiveras av objektiva skillnader i verksamhet, organisation eller riskprofil mellan undergruppen och gruppen.

Kapitel V Offentliggöranden

Avsnitt 1 Gruppens rapport om solvens och finansiell ställning

Artikel 359 Struktur och innehåll

Artiklarna 290–298 i denna förordning ska gälla rapporten om solvens och finansiell ställning på gruppnivå som försäkrings- och återförsäkringsföretag med ägarintresse, försäkringsholdingföretag eller blandade finansiella holdingföretag är skyldiga att offentliggöra. Rapporten om solvens och finansiell ställning på gruppnivå ska dessutom innehålla följande information:

a) När det gäller gruppens verksamhet och resultat:
   i En beskrivning av gruppens juridiska struktur samt lednings- och organisationsstruktur, med en beskrivning av alla dotterföretag, väsentliga anknutna företag i den mening som avses i artikel 256a i direktiv 2009/138/EG och betydande filialer i den mening som avses i artikel 354.1 i denna förordning.
   ii Kvalitativ och kvantitativ information om väsentliga händelser och transaktioner inom gruppen.

b) När det gäller gruppens företagsstyrningssystem:
   i En beskrivning av hur systemen för riskhantering och internkontroll samt rapporteringsrutinerna genomförs konsekvent i alla företag som omfattas av grupptillsynen enligt artikel 246 i direktiv 2009/138/EG.
   ii I tillämpliga fall en förklaring om att försäkrings- eller återförsäkringsföretaget med ägarintresse, försäkringsholdingföretaget eller det blandade finansiella holdingföretaget har utnyttjat den möjlighet som föreskrivs i artikel 246.4 tredje stycket i direktiv 2009/138/EG.
   iii Uppgifter om materiella gruppinterna uppdragsavtal.

c) kvalitativ och kvantitativ information om varje materiell riskkoncentration på gruppnivå, i enlighet med artikel 376 i denna förordning.

d) där regler, metoder och huvudsakliga antagandena på gruppnivå för värderingen för solvensändamål av gruppens tillgångar, försäkringstekniska avsättningar och andra skulder väsentligt skiljer sig från dem som används av dess dotterföretag för värderingen för solvensändamål av dess tillgångar, försäkringstekniska avsättningar och andra skulder, en kvantitativ och kvalitativ förklaring av materiella skillnader.

e) När det gäller gruppens finansiering:
   i Om metod 1 eller metod 2, i enlighet med artiklarna 230 och 233 i direktiv 2009/138/EG, används för att beräkna solvens på gruppnivå samt för vilka anknutna företag metod 2 används där en kombination av metod 1 och 2 används.

ii Kvalitativ och kvantitativ information om väsentlig begränsning av förlusttäckningsförmåga och överförbarhet för medräkningsbara kapitalbasmedel som täcker solvenskapitalkravet på gruppnivå.

iii Om metod 1 används för att beräkna solvens på gruppnivå, det sammanställda solvenskapitalkravet för gruppen, med separat angivelse av de belopp som avses i artikel 336 i denna förordning.

iv Kvalitativ och kvantitativ information om de materiella källorna för diversifieringseffekter på gruppnivå.

v I tillämpliga fall, summan av de belopp som anges i artikel 230.2 a och b andra stycket i direktiv 2009/138/EG.

vi I tillämpliga fall, en beskrivning av de företag som omfattas av varje intern modell som används för att beräkna solvenskapitalkravet på gruppnivå.

vii En beskrivning av de viktigaste skillnaderna, om sådana finns, mellan varje intern modell som används på individuell företagsnivå och varje intern modell som används för att beräkna solvenskapitalkravet på gruppnivå.

Artikel 360 Språk

1. Försäkrings- och återförsäkringsföretag med ägarintresse, försäkringsholdingföretag eller blandade finansiella holdingföretag ska offentliggöra en rapport om solvens och finansiell ställning på det eller de språk som bestäms av grupptillsynsmyndigheten.

2. Om tillsynskollegiet består av tillsynsmyndigheter från mer än en medlemsstat får grupptillsynsmyndigheten efter samråd med övriga berörda tillsynsmyndigheter och gruppen kräva att försäkrings- och återförsäkringsföretag med ägarintresse, försäkringsholdingföretag eller blandade finansiella holdingföretag också lämnar den rapport som avses i punkt 1 på ett annat språk som i störst utsträckning förstås av de andra berörda tillsynsmyndigheterna på det sätt som överenskommits i tillsynskollegiet.

3. Om ett försäkrings- eller återförsäkringsföretag som är dotterbolag till ett försäkrings- eller återförsäkringsföretag med ägarintresse, ett försäkringsholdingföretag eller ett blandat finansiellt holdingföretag har sitt huvudkontor i en medlemsstat vars officiella språk inte är det språk eller de språk på vilket gruppens rapport om solvens och finansiell ställning redovisas genom tillämpning av punkterna 1 och 2, ska försäkrings- och återförsäkringsföretaget med ägarintresse, försäkringsholdingföretaget eller det blandade finansiella holdingföretaget lämna en översättning av sammanfattningen av rapporten på det officiella språket eller de officiella språken i den medlemsstaten.

Artikel 361 Icke-offentliggörande av information

Artikel 299 ska tillämpas på icke-offentliggörande av information i rapporten om solvens och finansiell ställning som lämnas av försäkrings- och återförsäkringsföretag med ägarintresse, försäkringsholdingföretag eller blandade finansiella holdingföretag.

Artikel 362 Tidsramar

Artikel 300 ska tillämpas på offentliggörandet av rapporten om solvens och finansiell ställning på gruppnivå som ska lämnas av försäkrings- och återförsäkringsföretag med ägarintresse, försäkringsholdingföretag eller blandade finansiella holdingföretag. Vid tillämpningen av denna artikel ska de tidsramar som avses i artikel 300 förlängas med sex veckor.

Artikel 363 Uppdateringar

1. Om försäkrings- och återförsäkringsföretag med ägarintresse, försäkringsholdingföretag eller blandade finansiella holdingföretag måste offentliggöra information om arten och följderna av betydande förändringar som väsentligt påverkar relevansen av deras rapport om solvens och finansiell ställning ska de offentliggöra en uppdaterad version av denna rapport. Artiklarna 359, 360 och 361 i denna förordning ska tillämpas på den uppdaterade versionen.

2. Utan att det påverkar kraven på omedelbart offentliggörande som anges i artikel 54.1 i direktiv 2009/138/EG, ska en uppdaterad version av rapporten om solvens och finansiell ställning offentliggöras så snart som möjligt efter den betydande förändring som avses i punkt 1 i denna artikel.

Artikel 364 Övergångsregler om jämförande information

Artikel 303 ska tillämpas på offentliggörande av jämförande information från försäkrings- och återförsäkringsföretag med ägarintresse, försäkringsholdingföretag eller blandade finansiella holdingföretag.

Avsnitt 2 En enda rapport om solvens och finansiell ställning

Artikel 365 Struktur och innehåll

1. Om försäkrings- och återförsäkringsföretag med ägarintresse, försäkringsholdingföretag eller blandade finansiella holdingföretag lämnar en enda rapport om solvens och finansiell ställning ska de krav som fastställs i detta avsnitt gälla.

2. I rapporten om solvens och finansiell ställning ska den information som ska lämnas på gruppnivå i enlighet med artikel 256.1 i direktiv 2009/138/EG och den information som ska offentliggöras enligt artiklarna 51, 53, 54 och 55 det i direktivet redovisas separat för varje dotterbolag som omfattas av rapporten.

3. Den information på gruppnivå och informationen om varje dotterföretag som omfattas av rapporten ska följa uppställningen i bilaga XX. Försäkrings- och återförsäkringsföretag med ägarintresse, försäkringsholdingföretag eller blandade finansiella holdingföretag får, när de lämnar den del av informationen som ska lämnas för ett dotterföretag som omfattas av rapporten, hänvisa till information på gruppnivå, om informationen är likvärdig i både art och omfattning.

Artikel 366 Språk

1. Försäkrings- och återförsäkringsföretag med ägarintresse, försäkringsholdingföretag eller blandade finansiella holdingföretag ska offentliggöra sin enda rapport om solvens och finansiell ställning på det eller de språk som bestäms av grupptillsynsmyndigheten.

2. Om tillsynskollegiet består av tillsynsmyndigheter från fler än en medlemsstat får grupptillsynsmyndigheten, efter samråd med övriga berörda tillsynsmyndigheter och gruppen, kräva att försäkrings- och återförsäkringsföretag med ägarintresse, försäkringsholdingföretag eller blandade finansiella holdingföretag också offentliggör den rapport som avses i punkt 1 på ett annat språk som oftast förstås av de andra berörda tillsynsmyndigheterna, på det sätt som överenskommits i tillsynskollegiet.

3. Om något av de dotterföretag som omfattas av rapporten om solvens och finansiell ställning har sitt huvudkontor i en medlemsstat vars officiella språk inte är det språk eller de språk på vilket denna rapport redovisas i enlighet med punkterna 1 och 2, får den berörda tillsynsmyndigheten efter samråd med grupptillsynsmyndigheten och gruppen kräva att försäkrings- och återförsäkringsföretag med ägarintresse, försäkringsholdingföretag eller blandade finansiella holdingföretag i rapporten inkluderar en översättning till ett av de officiella språken i den medlemsstaten av informationen om det dotterföretaget. Försäkrings- och återförsäkringsföretaget med ägarintresse, försäkringsholdingföretaget eller det blandade finansiella holdingföretaget ska lämna en översättning till samtliga officiella språk i den medlemsstaten av samtliga nedanstående uppgifter:

a) En sammanfattning av informationen i rapporten som hänför sig till gruppen.
b) Information i rapporten avseende dotterföretaget, om inte undantag har beviljats av den berörda tillsynsmyndigheten.

Artikel 367 Icke-offentliggörande av information

1. Artikel 361 ska tillämpas när det gäller information på gruppnivå.

2. Artikel 299 ska tillämpas när det gäller uppgifter beträffande dotterföretag inom gruppen.

Artikel 368 Tidsramar

Artikel 300 i denna förordning ska tillämpas på tidsramarna för offentliggörandet av den enda rapport om solvens och finansiell ställning på gruppnivå som offentliggörs av försäkrings- och återförsäkringsföretag med ägarintresse, försäkringsholdingföretag eller blandade finansiella holdingföretag. Vid tillämpning av denna artikel ska de tidsramar som avses i artikel 300 förlängas till sex veckor endast under en tidsperiod som inte överstiger fyra år från den 1 januari 2016.

Artikel 369 Uppdateringar

1. Om försäkrings- och återförsäkringsföretag med ägarintresse, försäkringsholdingföretag eller blandade finansiella holdingföretag måste offentliggöra information om arten och följderna av betydande förändring som väsentligt påverkar relevansen av deras enda rapport om solvens och finansiell ställning ska de offentliggöra en uppdaterad version av den rapporten. Artiklarna 365, 366 och 367 i denna förordning ska tillämpas på den uppdaterade versionen.

2. Utan att det påverkar kraven om omedelbart offentliggörande som anges i artikel 54.1 i direktiv 2009/138/EG ska en uppdaterad version av den enda rapporten om solvens och finansiell ställning offentliggöras så snart som möjligt efter den betydande förändring som avses i punkt 1 i denna artikel.

Artikel 370 Referens

1. Om försäkrings- och återförsäkringsföretag med ägarintresse, försäkringsholdingföretag eller blandade finansiella holdingföretag lämnar en enda rapport om solvens och finansiell ställning med avseende på vissa av sina dotterföretag gäller följande krav:

a) De övriga försäkrings- och återförsäkringsföretag som är dotterbolag till försäkrings- eller återförsäkringsföretaget med ägarintresse, försäkringsholdingföretaget eller det blandade finansiella holdingföretaget ska i sina rapporter om solvens och finansiell ställning hänvisa till den enda rapporten om solvens och finansiell ställning som offentliggjorts.

b) De enda rapporter om solvens och finansiell ställning som offentliggörs i enlighet med artikel 256.2 i direktiv 2009/138/EG ska även omfatta en hänvisning till rapporten om solvens och finansiell ställning som offentliggörs av dessa andra försäkrings- och återförsäkringsföretag.

2. Om försäkrings- och återförsäkringsföretag med ägarintresse, försäkringsholdingföretag eller blandade finansiella holdingföretag inte lämnar en enda rapport om solvens och finansiell ställning ska försäkrings- och återförsäkringsföretag som är dotterföretag till det försäkrings- eller återförsäkringsföretaget, försäkringsholdingföretaget eller blandade finansiella holdingföretaget i sina rapporter om solvens och finansiell ställning inkludera en hänvisning till gruppens rapport om solvens och finansiell ställning som offentliggörs i enlighet med artikel 256.1 i direktiv 2009/138/EG.

Artikel 371 Övergångsregler om jämförande information

Artikel 303 ska tillämpas på offentliggörande av jämförande information från försäkrings- och återförsäkringsföretag med ägarintresse, försäkringsholdingföretag eller blandade finansiella holdingföretag.

Kapitel VI Gruppens tillsynsrapportering

Avsnitt 1 Regelbunden rapportering

Artikel 372 Detaljer och innehåll

1. Artiklarna 304–311 i denna förordning ska tillämpas på den information som försäkrings- och återförsäkringsföretag med ägarintresse, försäkringsholdingföretag eller blandade finansiella holdingföretag ska vara skyldiga att lämna till grupptillsynsmyndigheten. Om samtliga försäkrings- och återförsäkringsföretag som ingår i gruppen är undantagna från kvartalsvisa rapporteringskrav i enlighet med artikel 35.6 i direktiv 2009/138/EG ska gruppens regelbundna rapporter enbart omfatta årliga kvantitativa blanketter. Årliga rapporteringsskyldigheter ska inte omfatta rapportering post för post om alla företag i gruppen är undantagna från det enligt artikel 35.7 i det direktivet.

2. Gruppens regelbundna tillsynsrapport ska innehålla följande ytterligare information:

a) När det gäller gruppens verksamhet och resultat:
   - i En förteckning över alla dotterföretag, anknutna företag och filialer.
   - ii En beskrivning av verksamheter och källorna till de vinster och förluster som gjorts av varje betydande anknutet företag i den mening som avses i artikel 256a i direktiv 2009/138/EG och för varje betydande filial i den mening som avses i artikel 354.1 i denna förordning.
   - iii En beskrivning av bidraget från varje dotterföretag till genomförandet av gruppens strategi.
   - iv Kvalitativ och kvantitativ information om betydande interna transaktioner som genomförs av försäkrings- och återförsäkringsföretag som ingår i gruppen och transaktionsbeloppen under rapporteringsperioden samt deras utestående balanser vid rapportperiodens slut.

b) När det gäller gruppens företagsstyrningssystem:
   - i En beskrivning av hur företagsgruppens system för internkontroll uppfyller de krav som anges i artikel 246.2 i direktiv 2009/138/EG.
   - ii I tillämpliga fall, information om dotterföretagen som ingår i företagets egna risk- och solvensbedömning enligt vad som avses i artikel 246.4 tredje stycket i direktiv 2009/138/EG.
   - iii Kvalitativ och kvantitativ information om materiella specifika risker på gruppnivå.

c) När det gäller gruppens finansiering:
   - i Kvalitativ och kvantitativ information om solvenskapitalkravet och kapitalbasen för varje enskilt försäkrings- och återförsäkringsföretag inom gruppen, i den mån den har tagits med i beräkningen av gruppens solvens.
   - ii Kvalitativ och kvantitativ information om solvenskapitalkravet och kapitalbasen för varje mellanliggande försäkringsholdingföretag, försäkringsholdingföretag, mellanliggande blandat finansiellt holdingföretag, blandat finansiellt holdingföretag och dotterföretag som tillhandahåller anknutna tjänster i gruppen, i den mån den har tagits med i beräkningen av gruppens solvens.
   - iii Kvalitativ och kvantitativ information om solvenskraven och kapitalbasen för varje företag som är ett kreditinstitut, värdepappersföretag, finansinstitut, förvaltningsbolag för fondföretag, alternativ investeringsfond eller tjänstepensionsinstitut i den mån den har tagits med i beräkningen av gruppens solvens.
   - iv Kvalitativ och kvantitativ information om det teoretiska solvenskravet och kapitalbasen för varje anknutet företag som är ett icke-reglerat företag som bedriver finansiell verksamhet, i den mån den har tagits med i beräkningen av gruppens solvens.
   - v Kvalitativ och kvantitativ information om solvenskapitalkravet och kapitalbas för varje anknutet försäkrings- och återförsäkringsföretag i tredjeland, i den mån den har tagits med i beräkningen av gruppens solvens. Om metod 2 i den mening som avses i artikel 233 i direktiv 2009/138/EG används för ett anknutet försäkrings- eller återförsäkringsföretag i tredjeland som har sitt huvudkontor i

ett tredjeland vars solvensregelverk bedöms vara likvärdigt enligt artikel 227 i det direktivet, ska solvenskapitalkravet och de kapitalbasmedel som får medräknas för att täcka det kravet enligt vad som fastställts av det berörda tredjelandet anges separat.

vi Kvalitativ och kvantitativ information om solvenskravet och kapitalbaser för andra anknutna företag, i den mån den har tagits med i beräkningen av gruppens solvens.

vii En beskrivning av specialföretag inom gruppen som uppfyller de krav som anges i artikel 211 direktiv 2009/138/EG.

viii En beskrivning av specialföretag inom gruppen, som regleras av tillsynsmyndigheten i ett tredjeland och som uppfyller krav motsvarande de som anges i artikel 211.2 i direktiv 2009/138/EG, för att inkludera en beskrivning av den kontroll som genomförts av försäkrings- och återförsäkringsföretaget med ägarintresse, försäkringsholdingföretaget eller det blandade finansiella holdingföretaget som visar om krav som dessa specialföretag är föremål för i landet i fråga är likvärdiga med de som anges i artikel 211.2 i direktiv 2009/138/EG.

ix En beskrivning av varje specialföretag inom gruppen förutom de som anges i leden vii och viii tillsammans med kvalitativ och kvantitativ information om solvenskravet och kapitalbasen för dessa företag i den utsträckning de ingår i beräkningen av gruppens solvens.

x I förekommande fall, för alla anknutna försäkrings- och återförsäkringsföretag som beaktas vid beräkningen av gruppens solvens, kvalitativ och kvantitativ information om hur företaget uppfyller kraven i artikel 222.2–5 i direktiv 2009/138/EG.

xi I förekommande fall, kvalitativ och kvantitativ information om de kapitalbasposter som avses i artikel 222.3 i direktiv 2009/138/EG som inte kan göras tillgängliga för att täcka solvenskapitalkravet i ett försäkrings- eller återförsäkringsföretag med ägarintresse, försäkringsholdingföretag eller blandat finansiellt holdingföretag för vilket gruppens solvens beräknas, inklusive en beskrivning av hur korrigeringen av gruppens kapitalbas har gjorts.

xii I förekommande fall, kvalitativ information om motiveringen till klassificeringen av kapitalbasposter som avses i artiklarna 332 och 333 i denna förordning.

Artikel 373 Tidsramar

Artikel 312 i denna förordning ska tillämpas på den regelbundna tillsynsrapporteringen på gruppnivå för försäkrings- och återförsäkringsföretag med ägarintresse, försäkringsholdingföretag eller blandade finansiella holdingföretag. Vid tillämpning av denna artikel ska de tidsramar som avses i artikel 312 förlängas till sex veckor, utom för den egna risk- och solvensbedömningen.

Artikel 374 Språk

Om tillsynskollegiet består av tillsynsmyndigheter från mer än en medlemsstat, får grupptillsynsmyndigheten efter samråd med övriga berörda tillsynsmyndigheter och gruppen kräva att försäkrings- och återförsäkringsföretag med ägarintresse, försäkringsholdingföretag eller blandade finansiella holdingföretag rapprterar den regelbundna tillsynsrapporteringen på gruppnivå på ett språk som oftast förstås av de berörda tillsynsmyndigheterna, som överenskommits i tillsynskollegiet.

Artikel 375 Ytterligare övergångsinformation om grupper

1. Utöver den skyldighet att utföra tillsynsrapportering på gruppnivå som anges i detta kapitel, vad gäller det första året av tillämpningen av direktiv 2009/138/EG i enlighet med artikel 311.3 i det direktivet, ska artikel 314.1 i denna förordning tillämpas på försäkrings- och återförsäkringsföretag med ägarintresse, försäkringsholdingföretag eller blandade finansiella holdingföretag. Vid tillämpning av denna artikel ska information som avses i artikel 314.1 lämnas till grupptillsynsmyndigheten.

2. Försäkrings- och återförsäkringsföretag med ägarintresse, försäkringsholdingföretag med ägarintresse eller blandade finansiella holdingföretag med ägarintresse ska till grupptillsynsmyndigheten överlämna de uppgifter som avses i punkt 1 senast 26 veckor efter referensdatum för den första finansiella sammanställningen enligt artikel 314.1 a.

Avsnitt 2 Rapportering om riskkoncentrationer och transaktioner inom gruppen

Artikel 376 Betydande riskkoncentrationer (definition, identifiering och tröskelvärden)

1. Försäkrings- och återförsäkringsföretag med ägarintresse, försäkringsholdingföretag eller blandade finansiella holdingföretag ska betrakta riskkoncentrationer som skulle kunna hota gruppens solvens eller likviditet som betydande riskkoncentrationer.

2. För att identifiera betydande riskkoncentrationer ska försäkrings- och återförsäkringsföretag med ägarintresse, försäkringsholdingföretag eller blandade finansiella holdingföretag åtminstone bedöma den direkta och indirekta exponeringen av företagen i gruppen gentemot samtliga nedanstående

a) enskilda motparter,
b) grupper av enskilda men sammanlänkade motparter, t.ex. företag inom samma företagsgrupp,
c) enskilda geografiska områden eller industrisektorer,
d) naturkatastrofer eller andra katastrofer.

3. Vid fastställandet av lämpliga tröskelvärden i en särskild grupp för betydande riskkoncentrationer som ska rapporteras, ska grupptillsynsmyndigheten beakta följande

a) solvens och likviditet i gruppen,
b) komplexiteten i gruppens struktur,
c) betydelsen av reglerade företag från andra finansiella sektorer eller icke-reglerade företag som bedriver finansiell verksamhet,
d) diversifiering av gruppens investeringsportfölj,
e) diversifiering av gruppens försäkringsverksamhet gällande geografiska områden och klasser.

Artikel 377 Betydande transaktioner inom gruppen (definition och identifiering)

1. Försäkrings- och återförsäkringsföretag med ägarintresse, försäkringsholdingföretag eller blandade finansiella holdingföretag ska beakta de betydande gruppinterna transaktioner som de gruppinterna transaktioner vilka har ett materiellt inflytande på gruppens solvens eller likviditet eller på ett av de företag som var involverad i dessa transaktioner.

2. För att identifiera betydande transaktioner inom gruppen ska försäkrings- och återförsäkringsföretag med ägarintresse, försäkringsholdingföretag eller blandade finansiella holdingföretag åtminstone beakta minst följande

a) investeringar,
b) gruppinterna mellanhavanden, inklusive lån, fordringar och överenskommelser för att centralisera förvaltningen av tillgångar eller kontanta medel,
c) garantier och åtaganden såsom remburser,
d) derivattransaktioner,
e) utdelningar, kuponger och andra ränteutbetalningar,
f) återförsäkringsoperationer,
g) tillhandahållande av tjänster eller avtal om att dela kostnader,
h) köp, försäljning eller uthyrning av tillgångar.

Avdelning III Tredjeländers likvärdighet och slutbestämmelser

Kapitel I Företag som bedriver återförsäkringsverksamhet med huvudkontor i ett tredjeland

Artikel 378 Kriterier för bedömning av ett tredjelands likvärdighet

Följande kriterier ska beaktas vid bedömningen av huruvida det solvensregelverk i ett tredjeland som tillämpas på återförsäkringsverksamheter som bedrivs av företag med huvudkontor i samma tredjeland är likvärdigt med det som fastställs i avdelning I i direktiv 2009/138/EG:

a) Huruvida tredjelandets tillsynsmyndigheter har behörighet, enligt lag eller annan författning, att utöva effektiv tillsyn över inhemska försäkringsföretag som driver återförsäkringsverksamhet eller återförsäkringsföretag och om det krävs förelägga sanktioner eller vidta exekutiva tvångsåtgärder.

b) Huruvida tredjelandets tillsynsmyndigheter har tillgång till de medel som krävs, relevant expertkompetens, kapacitet inberäknat ekonomiska och mänskliga resurser och mandat att effektivt skydda försäkrings- och förmånstagare oavsett deras nationalitet eller bostadsort.

c) Huruvida tredjelandets tillsynsmyndigheter vid utövandet av sina allmänna uppgifter tar den hänsyn som krävs till de möjliga effekter som deras beslut kan komma att få för finanssystemens stabilitet globalt, särskilt i krissituationer, på grundval av den information som finns tillgänglig vid tillfället i fråga.

d) Huruvida tredjelandets tillsynsmyndigheter beaktar de möjliga procykliska effekterna av sina åtgärder när exceptionella rörelser på finansmarknaderna förekommer.

e) Huruvida upptagande av återförsäkringsverksamhet i tredjelandet förutsätter auktorisation i förväg som bygger på tydliga, objektiva och allmänt tillgängliga skriftliga standarder.

f) Huruvida tredjelandets solvensordning kräver att de inhemska försäkrings- och återförsäkringsföretag som bedriver återförsäkringsverksamhet ska ha ett ändamålsenligt företagsstyrningssystem som möjliggör en sund och ansvarsfull ledning av företaget och föreskriver samtliga följande punkter:
   - i Förekomsten av en lämplig, överblickbar organisationsstruktur med en tydlig fördelning och lämplig uppdelning av ansvarsområden.
   - ii Krav som är likvärdiga med kraven i artikel 42 i direktiv 2009/138/EG och som säkerställer att de personer som leder företaget uppfyller lämplighetskraven.
   - iii Förekomsten av ändamålsenliga processer som säkerställer att information överförs i rätt tid både inom företaget och till de relevanta tillsynsmyndigheterna.
   - iv Krav som säkerställer att funktioner eller verksamheter som omfattas av uppdragsavtal är föremål för en effektiv tillsyn.

g) Huruvida tredjelandets solvensregelverk föreskriver att de inhemska försäkrings- och återförsäkringsföretag som bedriver återförsäkringsverksamhet ska ha ett effektivt riskhanteringssystem som innefattar följande:
   - i Sådana strategier, processer och interna rapporteringsrutiner som krävs för att på enskild och aggregerad nivå kontinuerligt identifiera, mäta, övervaka, hantera och rapportera de risker som företaget är eller kan komma att bli exponerat för, samt det inbördes beroendeförhållandet mellan riskerna.
   - ii Ett effektivt internkontrollsystem.

h) Huruvida tredjelandets solvensregelverk kräver av inhemska försäkrings- och återförsäkringsföretag som driver återförsäkringsverksamhet att de ska inrätta och upprätthålla effektiva funktioner för riskhantering, regelefterlevnad och internrevision och en effektiv aktuariefunktion.

i) Huruvida tredjelandets solvensregelverk kräver av de inhemska försäkrings- och återförsäkringsföretag som driver återförsäkringsverksamhet att de ska
   - i lämna all den information som är nödvändig för tillsynsändamål till tillsynsmyndigheterna i tredjelandet,

ii minst en gång per år offentliggöra en lägesrapport om företagets solvens och finansiella ställning som är likvärdig med den som anges i artikel 51 i direktiv 2009/138/EG.

j) Huruvida tredjelandets solvensregelverk kräver att föreslagna ändringar av affärsstrategin eller ledningen av inhemska försäkrings- och återförsäkringsföretag som driver återförsäkringsverksamhet, eller av kvalificerade innehav i sådana företag, ska vara förenliga med målet att upprätthålla en sund och aktsam ledning av dessa företag.

k) Huruvida bedömningen av den finansiella ställningen hos inhemska försäkrings- och återförsäkringsföretag som bedriver återförsäkringsverksamhet förlitar sig på sunda ekonomiska principer och huruvida solvenskraven grundas på en ekonomisk värdering av samtliga tillgångar och skulder.

l) Huruvida tredjelandets solvensregelverk föreskriver att de inhemska försäkrings- och återförsäkringsföretag som bedriver återförsäkringsverksamhet ska ha tillräckliga ekonomiska resurser, inklusive samtliga följande krav:

i Ett krav på att sådana företag gör försäkringstekniska avsättningar i fråga om alla sina återförsäkringsförpliktelser mot försäkrings- och förmånstagare enligt återförsäkringsavtal.

ii Ett krav på att tillgångar som innehas för att täcka försäkringstekniska avsättningar investeras i alla försäkrings- och förmånstagares bästa intresse, med beaktande av deklarerad placeringsinriktning.

iii Ett krav på att sådana företag bara investerar i tillgångar och instrument vars risker de korrekt kan identifiera, mäta, övervaka, hantera, kontrollera och rapportera.

iv Ett krav på att sådana företag uppfyller kapitalkrav satta på en nivå motsvarande den som uppnås genom artikel 101.3 i direktiv 2009/138/EG som säkerställer att försäkrings- och förmånstagare är tillräckligt skyddade vid betydande förluster och fortsätter att få sina ersättningar när de förfaller till betalning.

v Ett krav på att sådana företag upprätthåller en miniminivå på kapitalet och att om företaget inte gör det leder detta till ett omedelbart och slutgiltigt tillsynsingripande.

vi Ett krav på att sådana företag uppfyller kapitalkraven enligt leden iv och v med hjälp av kapitalbasmedel som är av tillräcklig kvalitet och som kan täcka betydande förluster, samt att de kapitalbasposter som av tillsynsmyndigheterna anses vara av hög kvalitet ska täcka förluster såväl vid fortsatt verksamhet som vid likvidation.

m) Huruvida kapitalkraven i tredjelandets solvensregelverk är riskbaserade med målet att fånga upp kvantifierbara risker och att de materiella risker som varken kan kvantifieras eller fångas upp i kapitalkraven ska hanteras med hjälp av en annan tillsynsmekanism.

n) Huruvida tredjelandets solvensordning säkerställer att landets tillsynsmyndigheter ingriper i tid när det kapitalkrav som avses i led l iv inte iakttas.

o) Huruvida tredjelandets solvensregelverk föreskriver att samtliga personer som tjänstgör hos eller har tjänstgjort hos det landets tillsynsmyndigheter, liksom revisorer eller experter som är verksamma för dessa myndigheters räkning, ska vara bundna av tystnadsplikt, och huruvida denna tystnadsplikt även gäller information som erhålls från samtliga tillsynsmyndigheter.

p) Huruvida tredjelandets solvensregelverk, utan att det påverkar fall som omfattas av straffrättslig lagstiftning, föreskriver att all konfidentiell information som erhålls av alla personer som tjänstgör hos eller har tjänstgjort hos det landets tillsynsmyndigheter inte ska röjas till någon person eller myndighet, utom i ett sammandrag eller i en sammanställning som omöjliggör identifiering av individuella försäkrings- och återförsäkringsföretag.

q) Huruvida tredjelandets solvensregelverk, i de fall ett försäkrings- eller återförsäkringsföretag har försatts i konkurs eller underkastats tvångslikvidation, föreskriver att konfidentiell information som inte berör tredje part som deltar i försök att rädda företaget får röjas vid civilrättsliga eller kommersiella förfaranden.
r) Huruvida de tillsynsmyndigheter i tredjelandet som erhåller konfidentiell information från tillsynsmyndigheter enbart använder denna information för att lösa sina uppgifter och för något av följande ändamål:
   i För att kontrollera att villkoren för upptagande av återförsäkringsverksamhet, företagsstyrningssystem, offentliggörande och solvensbedömning är uppfyllda.
   ii För att framlägga sanktioner.
   iii Vid förvaltningsrättsligt överklagande av beslut som har fattats av tillsynsmyndigheten.
   iv Vid domstolsförfaranden som avser tredjelandets solvensordning.
s) Huruvida tillsynsmyndigheter i tredjelandet, vid utövandet av sina tillsynsfunktioner eller för att upptäcka och utreda överträdelser av bolagsrättslig lagstiftning, får utbyta information som erhålls från tillsynsmyndigheter med andra myndigheter, organ eller personer när dessa myndigheter, organ eller personer omfattas av tystnadsplikt i det berörda tredjelandet, och huruvida denna information vidarebefordras först när ett uttryckligt tillstånd från den tillsynsmyndighet från vilken den härrör har inhämtats och, i tillämpliga fall, har inhämtats enbart för de ändamål för vilka myndigheten har gett sitt tillstånd.

Kapitel II Anknutna försäkrings- och återförsäkringsföretag i tredjeland

Artikel 379 Kriterier för bedömning av ett tredjelands likvärdighet

Följande kriterier ska beaktas vid bedömningen av huruvida det solvensregelverk som ett tredjeland tillämpar på försäkrings- och återförsäkringsföretag med sitt huvudkontor i det landet är likvärdigt med det som fastställs i avdelning I kapitel VI i direktiv 2009/138/EG:

a) Huruvida bedömningen av inhemska försäkrings- och återförsäkringsföretags finansiella ställning bygger på sunda ekonomiska principer och huruvida solvenskraven grundas på en ekonomisk värdering av samtliga tillgångar och skulder.
b) Huruvida tredjelandets solvensregelverk föreskriver att inhemska försäkrings- och återförsäkringsföretag ska ha tillräckliga ekonomiska resurser, inklusive följande:
   i Ett krav på att sådana företag upprättar försäkringstekniska avsättningar i fråga om alla sina försäkrings- och återförsäkringsförpliktelser mot försäkrings- och förmånstagare enligt försäkrings- och återförsäkringsavtal.
   ii Ett krav på att tillgångar som innehas för att täcka försäkringstekniska avsättningar investeras i alla försäkrings- och förmånstagares bästa intresse, med beaktande av deklarerad placeringsinriktning.
   iii Ett krav på att sådana företag bara investerar i tillgångar och instrument vars risker de korrekt kan identifiera, mäta, övervaka, hantera, kontrollera och rapportera.
   iv Ett krav på att sådana företag uppfyller kapitalkrav på en nivå motsvarande den som uppnås genom artikel 101.3 i direktiv 2009/138/EG som säkerställer att försäkrings- och förmånstagare är tillräckligt skyddade vid betydande förluster och fortsätter att få sina ersättningar när de förfaller till betalning.
   v Ett krav på att sådana företag upprätthåller en miniminivå på kapitalet och att om företaget inte gör det leder detta till ett omedelbart och slutgiltigt tillsynsingripande.
   vi Ett krav på att sådana företag uppfyller kapitalkraven enligt leden iv och v med hjälp av kapitalbasmedel som är av tillräcklig kvalitet och som kan täcka betydande förluster, samt att de kapitalbasposter som av tillsynsmyndigheterna anses vara av hög kvalitet ska täcka förluster såväl vid fortsatt verksamhet som vid likvidation.

c) Huruvida kapitalkraven i tredjelandets solvensregelverk är riskbaserade med målet att ta hänsyn till kvantifierbara risker och om de materiella risker som varken kan kvantifieras eller tas hänsyn till i kapitalkraven hanteras med hjälp av en annan tillsynsmekanism.
d) Huruvida tredjelandets solvensregelverk säkerställer att landets tillsynsmyndigheter ingriper i tid när det kapitalkrav som avses i led b iv inte iakttas.
e) Huruvida tredjelandets solvensregelverk föreskriver att samtliga personer som tjänstgör hos eller har tjänstgjort hos det landets tillsynsmyndigheter, liksom revisorer eller experter som är verksamma för dessa myndigheters räkning, ska vara bundna av tystnadsplikt, och huruvida denna tystnadsplikt även gäller information som erhålls från samtliga tillsynsmyndigheter.
f) Huruvida tredjelandets solvensregelverk, utan att det påverkar fall som omfattas av straffrättslig lagstiftning, föreskriver att all konfidentiell information som erhålls av alla personer som tjänstgör hos eller har tjänstgjort hos det landets tillsynsmyndigheter inte ska röjas till någon person eller myndighet, utom i ett sammandrag eller i en sammanställning som omöjliggör identifiering av individuella försäkrings- och återförsäkringsföretag.
g) Huruvida tredjelandets solvensregelverk, i de fall ett försäkrings- eller återförsäkringsföretag har försatts i konkurs eller underkastats tvångslikvidation, föreskriver att konfidentiell information som inte berör tredje part som deltar i försök att rädda företaget får röjas vid civilrättsliga eller kommersiella förfaranden.
h) Huruvida de tillsynsmyndigheter i tredjelandet som erhåller konfidentiell information från tillsynsmyndigheter enbart använder denna information för att lösa sina uppgifter och för något av följande ändamål:
   i För att kontrollera att villkoren för upptagande av verksamhet, företagsstyrningssystem, offentliggörande och solvensbedömning är uppfyllda.
   ii För att framlägga sanktioner.
   iii Vid förvaltningsrättsligt överklagande av beslut som har fattats av tillsynsmyndigheten.
   iv Vid domstolsförfaranden som avser tredjelandets solvensordning.
i) Huruvida tillsynsmyndigheter i tredjelandet, vid utövandet av sina tillsynsfunktioner eller för att upptäcka och utreda överträdelser av bolagsrättslig lagstiftning, får utbyta information som erhålls från tillsynsmyndigheter med andra myndigheter, organ eller personer när dessa myndigheter, organ eller personer omfattas av tystnadsplikt i det berörda tredjelandet, och huruvida denna information vidarebefordras först när ett uttryckligt tillstånd från den tillsynsmyndighet från vilken den härrör har inhämtats och, i tillämpliga fall, har inhämtats enbart för de ändamål för vilka myndigheten har gett sitt tillstånd.

Kapitel III Försäkrings- och återförsäkringsföretag med moderföretag utanför unionen

Artikel 380 Kriterier för bedömning av ett tredjelands likvärdighet

Följande kriterier ska tas hänsyn till vid bedömningen av huruvida den tillsynsordning som ett tredjeland tillämpar på grupper är likvärdig med den som fastställs i avdelning III i direktiv 2009/138/EG:

a) Huruvida tredjelandets tillsynsmyndigheter har tillgång till de medel som krävs, relevant expertkompetens, kapacitet inklusive ekonomiska och mänskliga resurser, och mandat att i praktiken skydda försäkrings- och förmånstagare oavsett deras nationalitet eller bostadsort.
b) Huruvida tredjelandets tillsynsmyndigheter enligt lag eller annan författning har behörighet att
   i fastställa vilka företag som ska omfattas av tillsyn på gruppnivå,
   ii utöva tillsyn över försäkrings- och återförsäkringsföretag som ingår i en grupp,
   iii vid behov ålägga sanktioner eller vidta exekutiva tvångsåtgärder.

c) Huruvida tredjelandets tillsynsmyndigheter i praktiken kan bedöma riskprofil, rapporten om solvens och finansiell ställning för försäkrings- och återförsäkringsföretag som ingår i en grupp samt gruppens affärsstrategi.
d) Huruvida tillsynen på gruppnivå åtminstone omfattar alla företag där ett företag med ägarintresse, enligt definitionen i artikel 212.1 a i direktiv 2009/138/EG, utövar ett bestämmande eller betydande inflytande, såvida detta inte skulle strida mot målen med tillsynen på gruppnivå.
e) Huruvida tredjelandets tillsynsmyndigheter vid utövandet av sina allmänna uppgifter tar vederbörlig hänsyn till de potentiella effekter som deras beslut kan komma att få för finanssystemens stabilitet globalt, särskilt i krissituationer, på grundval av den information som finns tillgänglig vid tillfället i fråga.
f) Huruvida tredjelandets tillsynsmyndigheter beaktar de möjliga procykliska effekterna av sina åtgärder när exceptionella rörelser på finansmarknaderna förekommer.
g) Huruvida tredjelandets tillsynsordning föreskriver ett ändamålsenligt företagsstyrningssystem på gruppnivå som innebär en sund och ansvarsfull ledning av företaget och föreskriver följande:
   i Förekomsten av en lämplig, överblickbar organisationsstruktur med en tydlig fördelning och lämplig uppdelning av ansvarsområden.
   ii Krav som är likvärdiga med kraven i artikel 42 i direktiv 2009/138/EG och som säkerställer att de personer som leder företaget uppfyller lämplighetskraven.
   iii Förekomsten av ändamålsenliga processer som säkerställer att information överförs i tid både inom företaget och till relevanta tillsynsmyndigheter.
   iv Krav som säkerställer att funktioner eller verksamheter som omfattas av uppdragsavtal är föremål för en effektiv tillsyn.
h) Huruvida tredjelandets tillsynsordning föreskriver ett ändamålsenligt riskhanteringssystem på gruppnivå som minst innefattar samtliga följande punkter:
   i De strategier, processer och interna rapporteringsrutiner som krävs för att kontinuerligt identifiera, mäta, övervaka, hantera och rapportera de risker som gruppen är eller kan komma att bli exponerad för, samt det inbördes beroendeförhållandet mellan riskerna.
   ii Ett effektivt internkontrollsystem.
i) Huruvida tredjelandets tillsynsordning föreskriver att grupper ska ha sunda rapporterings- och redovisningsrutiner för att övervaka och hantera transaktioner inom gruppen och riskkoncentrationer.
j) Huruvida tredjelandets tillsynsordning föreskriver att gruppen ska inrätta och upprätthålla ändamålsenliga funktioner för riskhantering, regelefterlevnad och internrevision och en ändamålsenlig aktuariefunktion.
k) Huruvida tredjelandets tillsynsordning föreskriver att gruppen ska göra följande:
   i Lämna all den information som krävs för tillsynsändamål till tillsynsmyndigheterna i tredjeländer.
   ii Rapportera betydande riskkoncentrationer på gruppnivå och betydande transaktioner inom gruppen, minst en gång per år.
   iii Offentliggöra en lägesrapport om gruppens solvens och finansiella ställning minst en gång per år, vilken ska vara likvärdig med den som föreskrivs i artikel 51 i direktiv 2009/138/EG.
l) Huruvida tredjelandets tillsynsordning föreskriver att föreslagna ändringar av gruppens affärsstrategi eller ledning, eller av kvalificerade innehav i gruppen, ska vara förenliga med målet att upprätthålla en sund och ansvarsfull ledning av gruppen.
m) Huruvida bedömningen av gruppens finansiella ställning bygger på sunda ekonomiska principer och huruvida solvensbedömningen grundas på en ekonomisk värdering av samtliga tillgångar och skulder.

n) Huruvida tredjelandets tillsynsordning föreskriver att gruppen ska ha tillräckliga ekonomiska resurser, inklusive samtliga följande punkter:
   i Ett krav på att gruppen upprättar försäkringstekniska avsättningar i fråga om alla sina försäkrings- och återförsäkringsförpliktelser mot försäkrings- och förmånstagare hos de försäkrings- och återförsäkringsföretag som ingår i gruppen.
   ii Ett krav på att tillgångar som innehas för att täcka försäkringstekniska avsättningar investeras i alla försäkrings- och förmånstagares bästa intresse, med beaktande av deklarerad placeringsinriktning.
   iii Ett krav på att gruppen bara investerar i tillgångar och instrument vars risker den korrekt kan identifiera, mäta, övervaka, hantera, kontrollera och rapportera.
   iv Ett krav från tredjelandets tillsynsmyndigheter på att gruppen ska uppfylla kapitalkrav på en nivå som är likvärdig med den som fastställs i artikel 101.3 i direktiv 2009/138/EG som säkerställer att försäkrings- och förmånstagare är tillräckligt skyddade vid betydande förluster och fortsätter att få sina ersättningar när de förfaller till betalning.
   v Ett krav på att försäkrings- och återförsäkringsföretag som ingår i gruppen upprätthåller en miniminivå på kapitalet och krav på ett omedelbart och slutgiltigt tillsynsingripande om företaget inte gör detta.
   vi Ett krav på att kapitalkravet på gruppnivå uppfylls med hjälp av kapitalbasmedel som är av tillräcklig kvalitet och som kan täcka betydande förluster, samt att de kapitalbasposter som av tillsynsmyndigheterna anses vara av hög kvalitet ska täcka förluster såväl i den löpande verksamheten som vid likvidation.

o) Huruvida kapitalkraven i tredjelandets solvensordning är riskbaserade med målet att ta hänsyn till kvantifierbara risker och om en materiell risk varken kan kvantifieras eller tas hänsyn till i kapitalkraven, huruvida den risken ska hanteras med hjälp av en annan tillsynsmekanism.

p) Huruvida tredjelandets tillsynsordning säkerställer att landets tillsynsmyndigheter ingriper i tid när det kapitalkrav som avses i led n iv inte iakttas.

q) Huruvida tredjelandets tillsynsmyndigheter begränsar användningen av kapitalbasmedel som tillhör ett anknutet försäkrings- eller återförsäkringsföretag i de fall de anser att medlen i praktiken inte kan göras tillgängliga för att täcka kapitalkravet för det företag med ägarintresse för vilket solvens på gruppnivå beräknas.

r) Huruvida beräkningen av solvens på gruppnivå enligt tredjelandets tillsynsordning leder till ett resultat som är åtminstone likvärdigt med det resultat som uppnås med endera av de beräkningsmetoder som beskrivs i artiklarna 230 respektive 233 i direktiv 2009/138/EG, eller med en kombination av dem, och huruvida beräkningen säkerställer att det inte sker någon dubbelräkning av poster i kapitalbasen för att täcka kapitalkravet på gruppnivå samt att kapital som skapats inom en grupp med hjälp av ömsesidig finansiering inte tas med.

s) Huruvida tredjelandets tillsynsordning föreskriver att samtliga personer som tjänstgör hos eller har tjänstgjort hos det landets tillsynsmyndigheter, liksom revisorer eller experter som är verksamma för dessa myndigheters räkning, ska vara bundna av tystnadsplikt, och huruvida denna tystnadsplikt även gäller information som erhålls från samtliga tillsynsmyndigheter.

t) Huruvida tredjelandets tillsynsordning föreskriver, utan att det påverkar fall som omfattas av straffrättslig lagstiftning, att all konfidentiell information som erhålls av alla personer som tjänstgör hos eller har tjänstgjort hos det landets tillsynsmyndigheter inte ska röjas till någon person eller myndighet, utom i ett sammandrag eller i en sammanställning som omöjliggör identifiering av individuella försäkrings- och återförsäkringsföretag.

u) Huruvida tredjelandets tillsynsordning föreskriver att konfidentiell information som inte berör tredje part som strävar efter att rädda ett företag får röjas vid civilrättsliga eller kommersiella förfaranden i de fall ett försäkrings- eller återförsäkringsföretag har försatts i konkurs eller underkastats tvångslikvidation.

v) Huruvida de tillsynsmyndigheter i tredjelandet som erhåller konfidentiell information från tillsynsmyndigheter enbart använder denna information för att lösa sina uppgifter och för något av följande ändamål:
   - i För att kontrollera att villkoren för upptagande av verksamhet, företagsstyrningssystem, offentliggörande och solvensbedömning är uppfyllda.
   - ii För att framlägga sanktioner.
   - iii Vid förvaltningsrättsligt överklagande av beslut som har fattats av tillsynsmyndigheten.
   - iv Vid domstolsförfaranden som avser tredjelandets solvensordning.

w) Huruvida tillsynsmyndigheter i tredjelandet, vid utövandet av sina tillsynsfunktioner eller för att upptäcka och utreda överträdelser av bolagsrättslig lagstiftning, får utbyta information som erhålls från tillsynsmyndigheter med andra myndigheter, organ eller personer när dessa myndigheter, organ eller personer omfattas av tystnadsplikt i det berörda tredjelandet, och huruvida denna information vidarebefordras först när ett uttryckligt tillstånd från den tillsynsmyndighet från vilken den härrör har inhämtats och, i tillämpliga fall, har inhämtats enbart för de ändamål för vilka myndigheten har gett sitt tillstånd.

Kapitel IV Slutbestämmelser

Artikel 381

Denna förordning träder i kraft den 18 januari 2015.

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser för ändringsrättsakter

Förordning (EU) 2017/669

Denna förordning träder i kraft den 9 april 2017.

[Bilagorna återges ej här; red.anm.]

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS DIREKTIV 2009/138/EG

Upptagande och utövande av försäkrings- och återförsäkringsverksamhet (Solvens II)

(senast ändrat genom direktiv (EU) 2016/2341)

Avdelning I	***Allmänna bestämmelser om upptagande och utövande av verksamhet med direkt försäkring och återförsäkring***	255
Kapitel I	**Syfte, tillämpningsområde och definitioner**	255
Avsnitt 1	Syfte och tillämpningsområde	255
Avsnitt 2	Undantag från tillämpningsområdet	256
Avsnitt 3	Definitioner	260
Kapitel II	**Startande av verksamhet**	263
Kapitel III	**Tillsynsmyndigheter och allmänna regler**	268
Kapitel IV	**Villkor för utövandet av verksamheten**	276
Avsnitt 1	Förvaltnings-, lednings- eller tillsynsorganets ansvar	276
Avsnitt 2	Företagsstyrningssystem	276
Avsnitt 3	Offentliggöranden	282
Avsnitt 4	Kvalificerade innehav	286
Avsnitt 5	Tystnadsplikt, informationsutbyte och främjande av enhetlighet i tillsynen	289
Avsnitt 6	Skyldigheter för revisorer	292
Kapitel V	**Verksamhet med både livförsäkring och skadeförsäkring**	293
Kapitel VI	**Bestämmelser om värdering av tillgångar och skulder, försäkringstekniska avsättningar, kapitalbas, solvenskapitalkrav, minimikapitalkrav och placeringsregler**	295
Avsnitt 1	Värdering av tillgångar och skulder	295
Avsnitt 2	Bestämmelser om försäkringstekniska avsättningar	295
Avsnitt 3	Kapitalbas	304
Avsnitt 4	Solvenskapitalkrav	308
Avsnitt 5	Minimikapitalkrav	320
Avsnitt 6	Placeringar	322
Kapitel VII	**Försäkrings- och återförsäkringsföretag som befinner sig i svårigheter eller som inte uppfyller gällande regler**	324
Kapitel VIII	**Etableringsfrihet och frihet att tillhandahålla tjänster**	327
Avsnitt 1	Etablering av försäkringsföretag	327
Avsnitt 2	Frihet att tillhandahålla tjänster för försäkringsföretag	328
Avsnitt 3	Befogenheter för tillsynsmyndigheterna i värdmedlemsstaten	330
Avsnitt 4	Statistik	332
Avsnitt 5	Behandling av avtal som tecknats genom filialer för vilka likvidationsförfaranden inletts	332
Kapitel IX	**Inom gemenskapen etablerade filialer till försäkrings- eller återförsäkringsföretag med huvudkontor utanför gemenskapen**	333
Avsnitt 1	Startande av verksamhet	333
Avsnitt 2	Återförsäkring	336
Kapitel X	**Dotterföretag till försäkrings- och återförsäkringsföretag för vilka ett tredjelands lag gäller och sådana företags förvärv av innehav**	338
Avdelning II	***Särskilda bestämmelser för försäkring och återförsäkring***	339
Kapitel I	**Tillämplig lag och villkor för avtal om direkt försäkring**	339
Avsnitt 1	Tillämplig lag	339
Avsnitt 2	Obligatorisk försäkring	339
Avsnitt 3	Det allmänna bästa	339
Avsnitt 4	Försäkringsvillkor och premietariffer	340
Avsnitt 5	Information till försäkringstagarna	340

Kapitel II	**Bestämmelser som särskilt avser skadeförsäkring**	342
Avsnitt 1	Allmänna bestämmelser	342
Avsnitt 2	Koassurans inom gemenskapen	343
Avsnitt 3	Assistans	344
Avsnitt 4	Rättsskyddsförsäkring	344
Avsnitt 5	Sjukförsäkring	346
Avsnitt 6	Arbetsskadeförsäkring	347
Kapitel III	**Bestämmelser som särskilt avser livförsäkring**	347
Kapitel IV	**Bestämmelser som särskilt avser återförsäkring**	347
Avdelning III	***Tilllsyn över försäkrings -och återförsäkringsföretag som ingår i en grupp***	348
Kapitel I	**Grupptillsyn: definitioner, tillämpliga fall, tillämpningsområde och nivåer**	348
Avsnitt 1	Definitioner	348
Avsnitt 2	Tillämpningsområde	349
Avsnitt 3	Nivåer	351
Kapitel II	**Finansiell ställning**	353
Avsnitt 1	Solvens på gruppnivå	353
Avsnitt 2	Riskkoncentrationer och transaktioner inom en grupp	366
Avsnitt 3	Riskhantering och internkontroll	368
Kapitel III	**Åtgärder för att underlätta grupptillsynen**	369
Kapitel IV	**Tredjeländer**	377
Kapitel V	**Försäkringsholdingbolag med blandad verksamhet**	380
Avdelning IV	***Rekonstruktion och likvidation av försäkringsföretag***	380
Kapitel I	**Tillämpningsområde och definitioner**	380
Kapitel II	**Rekonstruktionsåtgärder**	381
Kapitel III	**Likvidationsförfaranden**	382
Kapitel IV	**Gemensamma bestämmelser**	386
Avdelning V	***Andra bestämmelser***	389
Avdelning VI	***Övergångsbestämmelser och slutbestämmelser***	392
Kapitel I	**Övergångsbestämmelser**	392
Avsnitt 1	Försäkring	392
Avsnitt 2	Återförsäkring	392
Avsnitt 3	Försäkring och återförsäkring	393
Kapitel II	**Slutbestämmelser**	399
Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser för ändringsrättsakter		400

Till direktiv 2009/138/EG hör

Kommissionens delegerade förordning:

- (EU) 2015/35 upptagande och utövande av försäkringsverksamhet (Solvens II)

Kommissionens genomförandeförordningar:

- (EU) 2017/812 tekniska uppgifter för beräkning av försäkringstekniska avsättningar och kapitalbasmedel för rapportering med referensdatum från och med den 31 mars till och med den 29 juni 2017 i enlighet med Solvens II-direktivet
- (EU) 2017/309 tekniska uppgifter för beräkning av försäkringstekniska avsättningar och kapitalbasmedel för rapportering med referensdatum från och med den 31 december 2016 till och med den 30 mars 2017 i enlighet med Solvens II-direktivet
- (EU) 2016/1976 tekniska uppgifter för beräkning av försäkringstekniska avsättningar och kapitalbasmedel för rapportering med referensdatum från och med den 30 september till och med den 30 december 2016
- (EU) 2016/1800 tekniska genomförandestandarder för placeringen av externa ratinginstituts kreditvärderingar på en objektiv kreditkvalitetsskala för kreditkvalitetssteg
- (EU) 2016/1630 tekniska genomförandestandarder för förfaranden för tillämpning av övergångsbestämmelser för undergruppen aktiekursrisk
- (EU) 2016/1376 tekniska uppgifter för beräkning av försäkringstekniska avsättningar och kapitalbasmedel för rapportering med referensdatum från och med den 30 juni till och med den 29 september 2016

- (EU) 2016/869 tekniska uppgifter för beräkning av försäkringstekniska avsättningar och kapitalbasmedel för rapportering med referensdatum från och med den 31 mars till och med den 29 juni 2016
- (EU) 2016/165 tekniska uppgifter för beräkning av försäkringstekniska avsättningar och kapitalbasmedel för rapportering med referensdatum från och med den 1 januari till och med den 30 mars 2016
- (EU) 2015/2452 tekniska genomförandestandarder med avseende på förfaranden, format och mallar för rapporten om solvens och finansiell ställning
- (EU) 2015/2451 tekniska genomförandestandarder med avseende på mallarna för och strukturen på offentliggörandet av specifik information av tillsynsmyndigheter
- (EU) 2015/2450 tekniska genomförandestandarder med avseende på blanketter för inlämning av uppgifter till tillsynsmyndigheterna
- (EU) 2015/2017 tekniska standarder för genomförande vad avser de justerade faktorerna för beräkning av kapitalkravet för valutarisk för valutor som är knutna till euron
- (EU) 2015/2016 tekniska standarder för genomförande vad avser aktieindexet för den symmetriska justeringen av standardkapitalkravet för aktier
- (EU) 2015/2015 tekniska standarder för genomförande av förfaranden för att bedöma externa kreditvärderingar
- (EU) 2015/2014 tekniska standarder för genomförande med avseende på förfaranden och mallar för inlämnande av information till grupptillsynsmyndigheten och för utbyte av information mellan tillsynsmyndigheter
- (EU) 2015/2013 tekniska standarder för genomförande vad avser standardavvikelser i förhållande till system för utjämning av hälsorisker
- (EU) 2015/2012 tekniska standarder för genomförande vad avser förfaranden för beslut om att fastställa, beräkna och upphäva kapitaltillägg
- (EU) 2015/2011 tekniska genomförandestandarder gällande förteckningar över regionala och lokala självstyrelseorgan, vars exponeringar ska behandlas som exponeringar mot nationella regeringar
- (EU) 2015/500 tekniska standarder för genomförande avseende de förfaranden som ska följas för tillsynsmyndighetens godkännande av tillämpningen av en matchningsjustering
- (EU) 2015/499 tekniska standarder för genomförande av de förfaranden som ska användas för tillsynsmyndigheternas godkännande av användning av poster i tilläggskapital
- (EU) 2015/498 tekniska standarder för genomförande avseende tillsynsmyndigheternas godkännandeförfarande för att använda företagsspecifika parametrar
- (EU) 2015/462 tekniska standarder för genomförande avseende förfarandena för tillsynsmyndighetens godkännande av etablering av specialföretag, för samarbete och informationsutbyte mellan tillsynsmyndigheter när det gäller specialföretag samt för att fastställa format och mallar för de uppgifter som specialföretagen ska rapportera
- (EU) 2015/461 tekniska standarder för genomförande avseende processen för att nå fram till ett gemensamt beslut om ansökan om att använda en gruppintern modell
- (EU) 2015/460 tekniska standarder för genomförande avseende förfarandet för godkännande av en intern modell

Europaparlamentet och europeiska unionens råd har antagit detta direktiv

med beaktande av fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artiklarna 47.2 och 55,

med beaktande av kommissionens förslag,

med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs yttrande,

efter att ha hört Regionkommittén,

i enlighet med förfarandet i artikel 251 i fördraget, och av följande skäl:

1. En rad väsentliga ändringar ska göras av rådets första direktiv 73/239/EEG av den 24 juli 1973 om samordning av lagar och andra författningar angående rätten att etablera och driva verksamhet med annan direkt försäkring än livförsäkring, rådets direktiv 78/473/EEG av den 30 maj 1978 om samordning av lagar och andra författningar som avser koassuransverksamhet inom gemenskapen, rådets direktiv 87/344/EEG av den 22 juni 1987 om samordning av lagar och andra författningar angående rättsskyddsförsäkring, rådets andra direktiv 88/357/EEG av den 22 juni 1988 om samordning av lagar och andra författningar som avser annan direkt försäkring än livförsäkring, och med bestämmelser avsedda att göra det lättare att effektivt utöva friheten att tillhandahålla tjänster, rådets direktiv 92/49/EEG av den 18 juni 1992 om samordning av lagar och andra författningar som avser annan direkt försäkring än livförsäkring (tredje direktivet om annan direkt försäkring än livförsäkring), Europaparlamentets och rådets direktiv 98/78/EG av den 27 oktober 1998 om extra tillsyn över försäkringsföretag som ingår i en försäkringsgrupp, Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/17/EG av den 19 mars 2001 om rekonstruktion och likvi-

dation av försäkringsföretag, Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/83/EG av den 5 november 2002 om livförsäkring och Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/68/EG av den 16 november 2005 om återförsäkring. Av tydlighetsskäl bör dessa direktiv omarbetas.

2. För att göra det lättare att starta och bedriva försäkrings- och återförsäkringsverksamhet är det nödvändigt att undanröja de största skillnaderna mellan de lagregler som gäller för försäkrings- och återförsäkringsföretag i de olika medlemsstaterna. Därför bör rättsliga ramar införas för försäkrings- och återförsäkringsföretag när det gäller försäkringsverksamhet inom hela den inre marknaden, så att det blir lättare för försäkrings- och återförsäkringsföretag med huvudkontor inom gemenskapen att täcka risker och åtaganden som är belägna på denna marknad.
3. För att den inre marknaden ska fungera väl är det väsentligt att samordnade bestämmelser införs för tillsynen över försäkringsgrupper och, med hänsyn till skyddet av borgenärerna, för rekonstruktions- och likvidationsförfaranden beträffande försäkringsföretag.
4. Det är lämpligt att vissa företag som tillhandahåller försäkringstjänster inte omfattas av det system som införs genom detta direktiv på grund av sin storlek, rättsliga form eller art genom att de har nära koppling till de offentliga försäkringssystemen – eller med hänsyn till det speciella slag av tjänster som de erbjuder. Det är också önskvärt att i flera medlemsstater undanta vissa institut vilkas verksamhet endast täcker en mycket begränsad sektor och som genom föreskrift i lag är begränsad till ett särskilt territorium eller till särskilda personer.
5. Mycket små försäkringsföretag som uppfyller vissa villkor, bland annat att bruttopremieinkomsten är lägre än 5 miljoner EUR, undantas från detta direktivs tillämpningsområde. Alla försäkringsföretag och livförsäkringsföretag som redan har auktorisation enligt de nuvarande direktiven bör dock fortsätta att vara auktoriserade när detta direktiv tillämpas. Företag som är undantagna från detta direktivs tillämpningsområde bör kunna utnyttja de grundläggande friheter som fördraget ger. Dessa företag har möjlighet att söka auktorisation enligt detta direktiv så att de kan komma i åtnjutande av den enda auktorisation som inrättas genom det här direktivet.
6. Medlemsstaterna bör kunna kräva att företag som bedriver försäkrings- eller återförsäkringsverksamhet och som är undantagna från detta direktivs tillämpningsområde ska registrera sig. Medlemsstaterna kan också låta dessa företag omfattas av stabilitetstillsyn och lagstadgad tillsyn.
7. Genom rådets direktiv 72/166/EEG av den 24 april 1972 om tillnärmning av medlemsstaternas lagar och andra författningar om ansvarsförsäkring för motorfordon och kontroll av att försäkringsplikten fullgörs beträffande sådan ansvarighet, rådets sjunde direktiv 83/349/EEG av den 13 juni 1983 grundat på artikel 54.3 g i fördraget om sammanställd redovisning, rådets andra direktiv 84/5/EEG av den 30 december 1983 om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om ansvarsförsäkring för motorfordon, Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/39/EG av den 21 april 2004 om marknader för finansiella instrument och Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/48/EG av den 14 juni 2006 om rätten att starta och driva verksamhet i kreditinstitut fastställs allmänna regler och definitioner på områdena för redovisning, ansvarsförsäkring för motorfordon, finansiella instrument och kreditinstitut. Det är lämpligt att vissa av definitionerna som fastställs i de direktiven också tillämpas i det här direktivet.
8. Innan försäkrings- och återförsäkringsverksamhet får börja bedrivas bör det krävas auktorisation. Det är därför nödvändigt att fastställa villkoren och förfarandet för att bevilja sådan auktorisation och även för eventuella avslag på ansökan.
9. I de direktiv som upphävs genom detta direktiv finns det inga bestämmelser om vilken återförsäkringsverksamhet som ett försäkringsföretag kan tillåtas att bedriva. Det är upp till medlemsstaterna att besluta om att införa bestämmelser i detta hänseende.
10. Hänvisningar i detta direktiv till försäkrings- eller återförsäkringsföretag bör inbegripa captivebolag för försäkring och återförsäkring, förutom då särskilda bestämmelser inrättats för dessa bolag.
11. Eftersom detta direktiv utgör ett viktigt instrument för att fullborda den inre marknaden, bör försäkrings- och åter- försäkringsföretag som är etablerade i sina hemmedlemsstater kunna bedriva några eller alla sina verksamheter inom hela gemenskapen genom att upprätta filialer eller tillhandahålla tjänster. Det är därför lämpligt att åstadkomma den harmonisering som är nödvändig och tillräcklig för att uppnå ett ömsesidigt erkännande av auktorisationer och tillsynssystem och därigenom en enda auktorisation som är giltig inom hela gemenskapen och som medger att tillsynen över ett företag utövas av hemmedlemsstaten.
12. Genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/26/EG av den 16 maj 2000 om tillnärmning av medlemsstaternas lagar om ansvarsförsäkring för motorfordon (fjärde direktivet om motorfordonsförsäkring) fastställs regler för utseende av skaderegleringsrepresentanter. Samma regler bör gälla även enligt detta direktiv.
13. Återförsäkringsföretag bör begränsa sin verksamhet till återförsäkring och därmed sammanhängande verksamhet. Detta krav bör inte hindra återförsäkringsföretag från att exempelvis tillhandahålla statistisk eller aktuariell rådgivning, riskanalyser eller undersökningar till sina kunder.

De kan även ha en holdingbolagsfunktion och utföra verksamheter inom den finansiella sektorn enligt definitionen i artikel 2.8 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/87/EG av den 16 december 2002 om extra tillsyn över kreditinstitut, försäkringsföretag och värdepappersföretag i ett finansiellt konglomerat. Detta krav innebär dock under inga omständigheter att orelaterad bank- och finansverksamhet får bedrivas.

14. En förutsättning för skyddet av försäkringstagarna är att försäkrings- och återförsäkringsföretag omfattas av ändamålsenliga solvenskrav som leder till en effektiv kapitalallokering inom Europeiska unionen. Utvecklingen på marknaden har gjort att det nu gällande systemet inte längre fyller sin funktion. Det är därför nödvändigt att införa ett nytt regelverk.
15. I överensstämmelse med den senaste utvecklingen inom riskhantering, med beaktande av arbetet inom organisationer som Internationella organisationen för försäkringstillsynsmyndigheter (International Association of Insurance Supervisors), International Accounting Standards Board och International Actuarial Association och med hänsyn till utvecklingen inom andra finansiella sektorer bör en riskbaserad ekonomisk metod väljas som ger försäkrings- och återförsäkringsföretagen incitament att mäta och hantera sina risker på ett adekvat sätt. Harmoniseringen bör utvidgas genom särskilda regler för värdering av tillgångar och skulder, däribland försäkringstekniska avsättningar.
16. Det centrala syftet med regleringen av och tillsynen över försäkring och återförsäkring är att ge försäkringstagare och förmånstagare tillräckligt skydd. Termen förmånstagare är avsedd att omfatta alla fysiska eller juridiska personer som har en rättighet enligt ett försäkringsavtal. Dessutom syftar denna reglering och tillsyn till att säkerställa finansiell stabilitet och korrekt fungerande stabila marknader, vilket också bör beaktas men inte tillåtas inkräkta på det centrala syftet.
17. Den nya solvensordning som föreskrivs i detta direktiv förväntas leda till ett ännu bättre skydd av försäkringstagare. Medlemsstaterna kommer att åläggas att ge tillsynsmyndigheter de resurser som krävs för att de ska kunna uppfylla sina skyldigheter enligt detta direktiv. Detta omfattar all den kapacitet som kan krävas, bland annat ekonomiska medel och personalresurser.
18. Medlemsstaternas tillsynsmyndigheter måste därför ha tillgång till de medel som krävs för att säkerställa att försäkrings- och återförsäkringsföretagen bedriver sin verksamhet på ett korrekt sätt inom hela gemenskapen, oavsett om denna verksamhet utövas med stöd av etableringsfriheten eller friheten att tillhandahålla tjänster. För att tillsynen ska bli effektiv bör alla åtgärder som tillsynsmyndigheterna vidtar stå i proportion till arten av, omfattningen av och komplexiteten hos de inneboende riskerna i varje försäkrings- eller återförsäkringsföretags verksamhet, oavsett den betydelse det berörda företaget har för den övergripande finansiella stabiliteten på marknaden.
19. Detta direktiv bör inte vara alltför betungande för små och medelstora försäkringsföretag. Ett sätt att uppnå detta mål är en korrekt tillämpning av proportionalitetsprincipen. Denna princip bör tillämpas såväl på kraven på försäkrings- och återförsäkringsföretag som på tillsynsutövningen.
20. Detta direktiv bör i synnerhet inte vara för betungande för försäkringsföretag som är specialiserade på att erbjuda specifika försäkringstyper eller erbjuda tjänster till specifika kundsegment, och det bör erkännas att denna typ av specialisering kan vara ett värdefullt redskap för att hantera risk på ett effektivt och ändamålsenligt sätt. För att detta mål ska kunna uppnås, och också för att proportionalitetsprincipen ska tillämpas korrekt, bör det särskilt föreskrivas att företag har rätt att utnyttja sina egna uppgifter för att kalibrera parametrarna i återförsäkringsriskmodulerna i standardformeln för solvenskapitalkravet.
21. Detta direktiv bör också beakta de särskilda särdrag som captivebolagen för försäkring och återförsäkring uppvisar. Eftersom dessa bolag endast täcker risker som är förknippade med den industri- eller handelsgrupp som de tillhör, bör lämpliga metoder inrättas i enlighet med proportionalitetsprincipen för att återspegla deras affärsverksamhets art, omfattning och komplexitet.
22. Tillsynen över återförsäkringsverksamheten bör ta hänsyn till den verksamhetens särdrag, särskilt dess globala karaktär och det faktum att försäkringstagarna själva är försäkrings- eller återförsäkringsföretag.
23. Tillsynsmyndigheterna bör från försäkrings- och återför- säkringsföretagen kunna erhålla all information som krävs för tillsynen, i förekommande fall inbegripet sådana uppgifter som ett försäkrings- eller återförsäkringsföretag offentligt lämnat enligt krav avseende finansiell rapportering, börsnotering eller andra lagar och föreskrifter.
24. Hemmedlemsstatens tillsynsmyndigheter bör ansvara för övervakningen av försäkrings- och återförsäkringsföretagens finansiella sundhet. De bör därför regelbundet genomföra granskningar och utvärderingar.
25. Tillsynsmyndigheter bör kunna ta hänsyn till effekterna på riskhantering och kapitalförvaltning från de frivilliga koder för uppförande och överblickbarhet som följs av institutioner som handlar med oreglerade eller alternativa investeringsinstrument.

26. Utgångspunkten för att ställa adekvata kvantitativa krav inom försäkringssektorn är solvenskapitalkravet. Tillsynsmyndigheterna bör därför endast under särskilda omständigheter i de fall som nämns i detta direktiv ha befogenhet att fastställa kapitaltillägg utöver solvenskapitalkravet efter att tillsynens granskningsprocess utförts. Standardformeln för solvenskapitalkravet är avsedd att återspegla riskprofilen hos de flesta försäkrings- och återförsäkringsföretagen. Det kan dock finnas vissa fall där standardformeln inte ger adekvat uttryck för en mycket speciell riskprofil hos ett företag.
27. Att fastställa ett kapitaltillägg är en undantagsåtgärd i den bemärkelsen att den endast bör användas som en sista utväg när andra tillsynsåtgärder är verkningslösa eller olämpliga. Termen undantagsfall bör dessutom ses utifrån varje företags specifika situation snarare än till antalet kapitaltillägg som åläggs på en viss marknad.
28. Kapitaltilläggen bör behållas så länge som de omständigheter som föranledde deras införande inte har rättats till. I händelse av betydande brister hos en partiell eller fullständig intern modell eller i företagsstyrningen bör tillsynsmyndigheterna se till att företaget i fråga vidtar alla ansträngningar för att avhjälpa de brister som ledde till fastställande av kapitaltillägget. Om standardformeln inte på ett korrekt sätt avspeglar ett företags specifika riskprofil kan emellertid kapitaltillägget vara kvar under påföljande år.
29. För vissa risker är det endast krav på företagsstyrningen, inte kvantitativa krav, återspeglade i solvenskapitalkravet, som kan ge önskat resultat. Ett effektivt företagsstyrningssystem är därför av central betydelse för att säkerställa en tillfredsställande ledning av ett försäkringsföretag och för regleringssystemet.
30. Företagsstyrningssystemen inbegriper riskhanteringsfunktionen, funktionen för regelefterlevnad, internrevisionsfunktionen och aktuariefunktionen.
31. En funktion är en administrativ befogenhet att utföra vissa fastställda styrningsuppgifter. Att en viss funktion har angivits hindrar inte företaget från att fritt besluta hur det vill organisera denna funktion i praktiken, om inte annat anges i direktivet. Detta bör inte leda till onödigt betungande krav eftersom arten, omfattningen och komplexiteten i företagets verksamhet beaktas. Dessa funktioner bör därför kunna innehas av företagets egna anställda, utföras med hjälp av externa experter eller läggas ut på experter inom ramen för de begränsningar som fastställs i direktivet.
32. I mindre företag och företag av mindre komplexitet bör det vara möjligt att mer än en funktion, med undantag av internrevisionsfunktionen, utförs av en enda person eller organisatorisk enhet.
33. De funktioner som ingår i företagsstyrningssystemen anses vara nyckelfunktioner och därför också viktiga och kritiska funktioner.
34. Alla personer som utför nyckelfunktioner bör vara lämpliga för sin uppgift. Det är dock endast de personer som innehar nyckelfunktioner som bör omfattas av kraven på anmälan till tillsynsmyndigheten.
35. För att avgöra den kompetensnivå som krävs bör yrkesmässiga meriter och erfarenheter hos de personer som faktiskt driver företaget eller innehar andra nyckelfunktioner beaktas som ytterligare faktorer.
36. Alla försäkrings- och återförsäkringsföretag bör som en integrerad del i sin affärsstrategi ha som rutin att regelbundet bedöma sitt totala solvensbehov med hänsyn till sin specifika riskprofil (egen risk- och solvensbedömning). Denna bedömning kräver inte att en intern modell utvecklas och inte heller att det beräknas något annat kapitalkrav än solvenskapitalkravet och minimikapitalkravet. Resultaten av bedömningen bör rapporteras till tillsynsmyndigheten som en del av den information som ska lämnas i tillsynssyfte.
37. För att säkerställa en effektiv tillsyn över funktioner eller verksamheter som omfattas av uppdragsavtal är det av avgörande betydelse att tillsynsmyndigheterna för det försäkrings- eller återförsäkringsföretag som ingår uppdragsavtal har tillgång till alla relevanta uppgifter som finns hos tjänsteleverantören, oavsett om denne är en reglerad eller oreglerad enhet, och rätt att genomföra inspektioner på plats. För att de ska kunna ta hänsyn till marknadsutvecklingen och förvissa sig om att villkoren för uppdragsavtal fortfarande efterlevs bör tillsynsmyndigheterna underrättas innan uppdragsavtal ingås beträffande kritiska eller viktiga funktioner eller verksamheter. Dessa krav bör beakta arbetet i Joint Forum och är förenliga med nu gällande bestämmelser och praxis inom banksektorn samt med direktiv 2004/39/EG och dess tillämpning på kreditinstitut.
38. För att säkerställa överblickbarhet bör försäkrings- och återförsäkringsföretag minst en gång per år offentliggöra dvs. utan kostnad göra den tillgänglig antingen i tryckt eller elektronisk form väsentlig information om sin solvens och finansiella ställning. Företagen bör frivilligt kunna offentliggöra kompletterande uppgifter.
39. Föreskrifter bör införas för utbyte av information mellan tillsynsmyndigheterna och myndigheter eller organ som i kraft av sin uppgift bidrar till att stärka stabiliteten hos det finansiella systemet. Det är därför nödvändigt att närmare ange under vilka förhållanden som sådant informationsutbyte bör vara möjligt. När information får offentliggöras endast med tillsynsmyndigheternas

uttryckliga tillstånd bör dessa vidare, när så är lämpligt, få ställa stränga krav som villkor för tillståndet.

40. Det är nödvändigt att främja enhetlighet i tillsynen, inte bara i fråga om dess redskap utan också när det gäller dess praxis. Kommittén för europeiska myndigheter med tillsyn över försäkringar och tjänstepensioner (Ceiops), som inrättades genom kommissionens beslut 2009/79/EG bör spela en viktig roll i detta avseende och regelbundet rapportera till Europaparlamentet och kommissionen om den utveckling som skett.
41. Syftet med den information och rapport som Ceiops ska lämna om kapitaltillägg är inte att inkräkta på den användning av dessa som tillåts enligt detta direktiv utan att bidra till en högre nivå av tillsynskonvergens för användningen av kapitaltillägg mellan tillsynsmyndigheter i de olika medlemsstaterna.
42. För att minska den administrativa bördan och undvika dubbelarbete bör tillsynsmyndigheterna och de nationella statistikorganen samarbeta och utbyta information.
43. I syfte att stärka tillsynen över försäkrings- och återförsäkringsföretag och skydda försäkringstagarna bör de lagstadgade revisorer som avses i Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/43/EG av den 17 maj 2006 om lagstadgad revision av årsbokslut och sammanställd redovisning vara skyldiga att omgående rapportera varje förhållande som kan antas få allvarliga följder för ett försäkrings- eller återförsäkringsföretags finansiella ställning eller administrativa organisation.
44. Försäkringsföretag som bedriver såväl liv- som skadeförsäkringsverksamhet bör ha separat ledning av dessa verksamheter för att skydda livförsäkringstagarnas intressen. Särskilt bör företagen omfattas av samma kapitalkrav som de som gäller för en motsvarande försäkringsgrupp, bestående av ett livförsäkrings- och ett skadeförsäkringsföretag, med hänsyn tagen till de ökade möjligheterna att överföra kapital i försäkringsföretag med blandad verksamhet.
45. Bedömningen av försäkrings- och återförsäkringsföretags finansiella ställning bör bygga på sunda ekonomiska principer och på bästa sätt utnyttja informationen från de finansiella marknaderna och allmänt tillgänglig information om försäkringstekniska risker. Solvenskraven bör särskilt grundas på en ekonomisk bedömning av hela balansräkningen.
46. De värderingsstandarder som används för tillsynsändamål bör i största möjliga utsträckning vara förenliga med den internationella utvecklingen på redovisningsområdet för att begränsa den administrativa bördan på försäkrings- och återförsäkringsföretagen.
47. I enlighet med detta bör kapitalkraven täckas med kapitalbasmedel, oavsett om det rör sig om poster i eller utanför balansräkningen. Eftersom inte alla medel kan täcka förluster vid likvidation och under pågående verksamhet, bör posterna i kapitalbasen klassificeras enligt kvalitetskriterier i tre nivåer och det belopp av kapitalbasen som får medräknas för att täcka kapitalkraven begränsas i motsvarande utsträckning. Gränsvärdena för posterna i kapitalbasen bör endast tillämpas för att fastställa försäkrings- och återför- säkringsföretagens solvensstatus och inte ytterligare begränsa dessa företags frihet när det gäller den interna dispositionen av det egna kapitalet.
48. Generellt sett kan tillgångar som är fria från alla förutsebara förpliktelser täcka förluster på grund av ogynnsam affärsutveckling, såväl på löpande basis som vid en likvidation. Därför bör huvuddelen av de belopp med vilka tillgångar överskrider skulder, värderat enligt principerna i detta direktiv, betraktas som kapital av hög kvalitet (nivå 1).
49. Inom ett företag är inte alla tillgångar utan begränsningar. I några medlemsstater leder vissa specifika produkter till separat hållna fondstrukturer där en viss klass av försäkringstagare har större rättigheter till tillgångarna inom sin fond. Även om dessa tillgångar ingår i beräkningen av hur mycket tillgångarna överstiger skulderna i kapitalbassyfte kan de i själva verket inte användas för att täcka risker utanför den separata fonden. Beräkningen av kapitalbasbehovet bör, för att vara förenlig med den ekonomiska metoden, anpassas för att återspegla att de tillgångar som ingår i ett arrangemang med separerade fonder är av en annan art. På liknande sätt bör beräkningen av solvenskapitalkravet återspegla de minskade poolnings- eller diversifieringseffekter som är förknippade med dessa separerade fonder.
50. Det är praxis i vissa medlemsstater att försäkringsföretag säljer livförsäkringsprodukter där försäkringstagarna och förmånstagarna bidrar till företagets riskkapital i utbyte mot hela eller en del av avkastningen på dessa insatser. Dessa ackumulerade vinster utgör överskottsmedel som tillhör den juridiska person i vilken de genererats.
51. Överskottsmedel bör värderas i överensstämmelse med den ekonomiska metod som fastställs i detta direktiv. Det bör härvid inte räcka med en enkel hänvisning till bedömningen av överskottsmedel i den lagstadgade årsredovisningen. I överensstämmelse med kapitalbaskraven bör överskottsmedel bli föremål för de kriterier om nivåklassificering som fastställs i detta direktiv. Detta innebär bland annat att endast överskottsmedel som uppfyller kraven i fråga om klassificering i nivå 1 bör betraktas som nivå 1-kapital.

52. Ömsesidiga associationer och liknande företag med uttaxeringsrätt kan från sina medlemmar infordra ytterligare betalningar, för att öka de medel de har för att täcka förluster. Infordran av ytterligare betalningar från medlemmar kan utgöra en viktig finansieringskälla för ömsesidiga associationer eller liknande företag, bland annat när dessa associationer drabbas av en ogynnsam affärsutveckling. Därför bör infordran av ytterligare betalningar från medlemmar erkännas som en post i tilläggskapitalet och behandlas på motsvarande sätt i solvenssyfte. I det konkreta fallet med associationer, eller liknande företag, av rederier med uttaxeringsrätt vilka endast försäkrar branschrelaterade risker är det vedertagen praxis att från medlemmar infordra ytterligare betalningar, enligt vissa specifika återbetalningsarrangemang, och de belopp som godkänts för denna infordran från medlemmarna bör betraktas som kapital av god kvalitet (nivå 2). För andra typer av ömsesidiga associationer och liknande företag där infordran av ytterligare betalningar från medlemmar är av motsvarande kvalitet bör de belopp som godkänts för denna infordran från medlemmarna också betraktas som kapital av hög kvalitet (nivå 2).
53. För att försäkrings- och återförsäkringsföretagen ska kunna uppfylla sina åtaganden mot försäkrings- och förmånstagare bör medlemsstaterna kräva att dessa företag upprättar adekvata försäkringstekniska avsättningar. De principer och de försäkringsmatematiska och statistiska metoder som ligger till grund för beräkningen av dessa försäkringstekniska avsättningar bör harmoniseras inom hela gemenskapen i syfte att skapa ökad jämförbarhet och överblickbarhet.
54. Beräkningen av försäkringstekniska avsättningar bör vara förenlig med värderingen av tillgångar och övriga skulder, med marknaden och med den internationella utvecklingen inom redovisning och tillsyn.
55. Värdet av de försäkringstekniska avsättningarna bör därför motsvara det belopp som ett försäkrings- eller återförsäkringsföretag skulle få betala om det omedelbart överförde sina kontraktsrättigheter och kontraktsförpliktelser till ett annat företag. Värdet av de försäkringstekniska avsättningarna bör således motsvara det belopp som ett annat försäkrings- eller återförsäkringsföretag (referensföretag) skulle förväntas kräva för att ta över och uppfylla de underliggande försäkrings- och återförsäkringsförpliktelserna. De försäkringstekniska avsättningarnas belopp bör återspegla det underliggande försäkringsbeståndets särskilda egenskaper. Företagsspecifik information, såsom information avseende skaderegleringens hantering och kostnader, bör därför endast användas vid beräkningen i den utsträckning som den gör det möjligt för försäkrings- och återförsäkringsföretagen att bättre återspegla dessa särskilda egenskaper hos försäkringsbeståndet.
56. Antagandena om det referensföretag som antas ta över och uppfylla de underliggande försäkrings- och återförsäkringsförpliktelserna bör harmoniseras i hela gemenskapen. I synnerhet bör man som en del av konsekvensbedömningen av genomförandeåtgärder analysera de antaganden om referensföretaget som avgör huruvida, och i så fall i vilken utsträckning, diversifieringseffekter behöver beaktas i beräkningen av riskmarginalen, och dessa antaganden bör sedan harmoniseras på gemenskapsnivå.
57. För att beräkna de försäkringstekniska avsättningarna bör det vara möjligt att använda rimliga interpoleringar och extrapoleringar från direkt tillgängliga marknadsvärden.
58. Det förväntade nuvärdet av försäkringsskulderna måste beräknas utifrån aktuell och trovärdig information och realistiska antaganden med beaktande av finansiella garantier och optioner i försäkrings- och återförsäkringsavtal för att ge en ekonomisk värdering av försäkrings- och återförsäkringsförpliktelserna. Det bör krävas att effektiva och harmoniserade försäkringsmatematiska metoder används.
59. För att ta hänsyn till de små och medelstora företagens situation bör det finnas förenklade metoder för beräkning av de försäkringstekniska avsättningarna.
60. Tillsynsordningen bör innefatta ett riskkänsligt krav, baserat på en prospektiv beräkning för att säkerställa korrekta ingripanden i god tid av tillsynsmyndigheterna (solvenskapitalkravet) och en miniminivå för säkerheten som medlen inte får underskrida (minimikapitalkravet). Båda dessa kapitalkrav bör harmoniseras inom hela gemenskapen så att en enhetlig skyddsnivå för försäkringstagarna kan uppnås. För att detta direktiv ska fungera väl bör det finnas en lämplig ingripandenivå mellan solvenskapitalkravet och minimikapitalkravet.
61. För att mildra möjliga oönskade procykliska effekter på finanssystemet och undvika en situation där försäkrings- och återförsäkringsföretag på ett orimligt sätt skulle tvingas anskaffa ytterligare kapital eller sälja sina placeringar till följd av en tillfälligt ogynnsam utveckling på finansmarknaderna, bör marknadsriskmodulen i standardformeln för solvenskapitalkravet innehålla en mekanism för symmetrisk justering för nivåändringar i aktiepriser.Dessutom bör det införas bestämmelser så att tillsynsmyndigheter, i händelse av exceptionella fall på finansmarknaderna och då denna mekanism för symmetrisk justering inte är tillräcklig för att försäkrings- och återförsäkringsföretag ska kunna uppfylla sitt solvenskapitalkrav, kan förlänga den tidsperiod inom vilken försäkrings- och återförsäkringsföretag måste återskapa nivån på den medräkningsbara kapitalbasen enligt solvenskapitalkravet.

62. Solvenskapitalkravet bör motsvara en nivå på den medräkningsbara kapitalbasen som gör det möjligt för försäkrings- och återförsäkringsföretagen att täcka betydande förluster och som ger försäkrings- och förmånstagare rimlig säkerhet för att få sina ersättningar när de förfaller till betalning.
63. För att försäkrings- och återförsäkringsföretag ska ha en medräkningsbar kapitalbas som uppfyller solvenskapitalkravet på löpande basis, med beaktande av alla förändringar i deras riskprofil, bör dessa företag beräkna solvenskapitalkravet åtminstone en gång om året, övervaka detta löpande och göra en ny beräkning så snart som det sker en betydande ändring av riskprofilen.
64. För att främja en god riskhantering och anpassa de lagfästa kapitalkraven till branschpraxis bör solvenskapitalkravet definieras som det ekonomiska kapital som försäkrings- och återförsäkringsföretag ska hålla för att säkerställa att det föreligger en konkurssituation högst i vart tvåhundrade fall, eller alternativt att dessa företag med en sannolikhet på minst 99,5 % ska kunna uppfylla sina förpliktelser gentemot försäkringstagare och förmånstagare under de kommande 12 månaderna. Detta ekonomiska kapital bör beräknas utifrån företagens faktiska riskprofil med beaktande av effekterna av möjliga riskreduceringstekniker och diversifieringseffekter.
65. Det bör beslutas om en standardformel för beräkningen av solvenskapitalkravet så att alla försäkrings- och återförsäkringsföretag kan bedöma sitt ekonomiska kapital. För standardformelns struktur bör en modulmetod väljas, vilket innebär att den individuella exponeringen för varje riskkategori bedöms som ett första steg, varefter värdena aggregeras i nästa steg. Om företagsspecifika parametrar gör det möjligt att bättre fånga in företagets verkliga teckningsriskprofil, bör detta tillåtas förutsatt att parametrarna har härletts med en standardiserad metod.
66. För att ta hänsyn till de små och medelstora företagens situation bör det finnas förenklade metoder för beräkning av solvenskapitalkravet med standardformeln.
67. I princip innefattar den nya riskbaserade metoden inte några kvantitativa placeringsbegränsningar och kriterier för tillgångars medräkningsbarhet. Det bör dock vara möjligt att införa placeringsgränser och kriterier för tillgångars medräkningsbarhet för att bemöta risker som inte täcks tillräckligt genom en undergrupp i standardformeln.
68. I enlighet med den riskbaserade metod som valts för solvenskapitalkravet bör det under särskilda omständigheter vara möjligt att använda partiella eller fullständiga interna modeller för beräkningen av detta krav i stället för standardformeln. För att ge försäkringstagare och förmånstagare en likvärdig skyddsnivå bör det krävas att tillsynsmyndigheten ger sitt förhandsgodkännande av sådana interna modeller utifrån harmoniserade processer och standarder.
69. Om beloppet av det medräkningsbara primärkapitalet faller under minimikapitalkravet bör försäkrings- eller åter- försäkringsföretagets auktorisation återkallas om det inte inom kort tid kan återupprätta medräkningsbart primärkapital i nivå med minimikapitalkravet.
70. Minimikapitalkravet bör garantera en miniminivå som medlen inte får underskrida. Det är nödvändigt att den nivån beräknas med en enkel formel som innehåller fastställda undre och övre gränser på grundval av det riskbaserade solvenskapitalkravet så att det blir möjligt att göra gradvis skärpta tillsynsingripanden, och som grundas på data som kan kontrolleras.
71. Försäkrings- och återförsäkringsföretagen bör ha tillgångar av tillräcklig kvalitet för att täcka sina samlade finansiella åtaganden. Alla placeringar som hålls av försäkrings- och återförsäkringsföretag bör förvaltas enligt aktsamhetsprincipen.
72. Medlemsstaterna bör inte kräva att försäkrings- eller åter- försäkringsföretagen ska placera sina tillgångar i särskilda tillgångsslag, eftersom ett sådant krav skulle kunna vara oförenligt med den liberalisering av kapitalrörelserna som föreskrivs i artikel 56 i fördraget.
73. Det är nödvändigt att förbjuda alla bestämmelser som ger medlemsstaterna möjlighet att kräva pantsättning av tillgångar som täcker ett försäkrings- eller återförsäkringsföretags försäkringstekniska avsättningar, oavsett formen för ett sådant krav, om försäkringsföretaget har återförsäkring hos ett försäkrings- eller återförsäkringsföretag som auktoriserats enligt detta direktiv eller hos ett företag i tredjeland om tredjelandets tillsynsordning har bedömts vara likvärdig.
74. I regelverket har det hittills inte föreskrivits några närmare kriterier för en bedömning av det förvärv som föreslås och inte heller något förfarande för tillämpningen. Ett klargörande av kriterierna och förfarandet för bedömning behövs för att säkerställa nödvändig rättssäkerhet, tydlighet och förutsebarhet både vad gäller bedömningsförfarandet och dess resultat. Dessa kriterier och förfaranden infördes genom bestämmelser i direktiv 2007/44/EG. På områdena för försäkring och återförsäkring bör därför de bestämmelserna kodifieras och integreras i det här direktivet.
75. Det är därvid av avgörande vikt att de förfarandena och bedömningarna harmoniseras maximalt i hela gemenskapen. Bestämmelserna om kvalificerade innehav bör dock inte hindra medlemsstaterna från att kräva att tillsynsmyndigheterna ska informeras om förvärv av innehav under de tröskelvärden som fastställs genom dessa bestämmelser, så länge inte mer än ett ytterligare tröskelvärde under 10 % för detta syfte införs i någon medlemsstat. Dessa bestämmelser bör

inte heller hindra tillsynsmyndigheterna från att tillhandahålla allmänna riktlinjer om när sådana innehav skulle anses leda till ett väsentligt inflytande.

76. På grund av att unionsmedborgarna förflyttar sig i allt högre grad erbjuds ansvarsförsäkring för motorfordon i ökande utsträckning över nationsgränserna. För att säkerställa att systemet med grönt kort och överenskommelserna mellan de nationella byråerna för trafikförsäkringsföretag fortsätter att fungera väl är det lämpligt att medlemsstaterna kan kräva att försäkringsföretag som erbjuder ansvarsförsäkring för motorfordon inom deras territorier genom tillhandahållande av tjänster ska ansluta sig till den nationella byrån och delta i finansieringen av denna och av den garantifond som upprättats i medlemsstaten i fråga. Den medlemsstat där tjänsterna tillhandahålls bör kräva att företag som tillhandahåller ansvarsförsäkring för motorfordon utser en representant inom dess territorium som ska samla in all nödvändig information beträffande försäkringsfall och representera företaget i fråga.

77. På den inre marknaden ligger det i försäkringstagarnas intresse att de ska ha tillgång till största möjliga urval av försäkringsprodukter inom gemenskapen. Den medlemsstat där risken är belägen eller den medlemsstat där åtagandet görs bör därför se till att det inte finns någonting som förhindrar marknadsföring inom deras respektive territorier av produkter som erbjuds för försäljning inom gemenskapen, så länge som dessa produkter inte står i strid med gällande rättsliga bestämmelser till skydd för det allmänna bästa i den medlemsstaten och det inte finns motsvarande bestämmelser till skydd för det allmänna bästa i hemmedlemsstaten.

78. Det bör införas ett sanktionssystem som ska tillämpas om ett försäkringsföretag i den medlemsstat där risken är belägen eller den medlemsstat där åtagandet görs inte följer gällande bestämmelser till skydd för det allmänna bästa.

79. På en inre marknad för försäkringar får konsumenterna ett bredare och mer varierat utbud av försäkringar att välja mellan. Om de ska kunna utnyttja denna mångfald och den ökade konkurrensen fullt ut bör konsumenterna ges all nödvändig information innan de ingår ett avtal och under hela avtalstiden så att de kan välja den försäkring som bäst passar deras behov.

80. Företag som tillhandahåller assistansavtal bör förfoga över erforderliga medel för att kunna tillhandahålla de erbjudna serviceförmånerna tillräckligt snabbt. Det bör fastställas särskilda bestämmelser för beräkning av det solvenskapitalkrav och den absolut minsta nivå på minimikapitalkravet som sådana företag ska täcka.

81. Ett effektivt utövande av koassuransrörelse inom gemenskapen för verksamheter som på grund av sin art eller omfattning är lämpade att täckas av internationell koassurans bör underlättas genom ett minimum av harmonisering för att förhindra snedvridning av konkurrensen och diskriminerande behandling. I sådana sammanhang bör det ledande försäkringsföretaget bedöma försäkringsfordringarna och fastställa beloppet för de försäkringstekniska avsättningarna. Ett särskilt samarbete bör dessutom komma till stånd beträffande koassuransverksamheten inom gemenskapen, både mellan medlemsstaternas tillsynsmyndigheter och mellan dessa myndigheter och kommissionen.

82. För att skydda de försäkrade bör medlemsstaternas lagar om rättsskyddsförsäkring harmoniseras. Varje intressekonflikt som kan uppstå särskilt på grund av det förhållandet att försäkringsföretaget täcker en annan person eller täcker en person såväl i fråga om rättsskydd som inom en annan försäkringsklass ska så långt möjligt förhindras eller lösas. I detta syfte kan en lämplig nivå på skyddet av försäkringstagarna nås på olika sätt. Vilken lösning som än väljs, bör de rättsskyddsförsäkrades intressen skyddas genom tillräckliga garantier.

83. Konflikter mellan försäkrade personer och försäkringsföretag som erbjuder rättsskyddsförsäkring bör lösas så korrekt och snabbt som möjligt. Det är därför lämpligt att medlemsstaterna föreskriver ett skiljeförfarande eller ett förfarande som ger jämförbara garantier.

84. I vissa medlemsstater utgör privat eller frivillig sjukförsäkring helt eller delvis ett alternativ till det skydd vid sjukdom som ingår i socialförsäkringssystemet. Den särskilda naturen hos sådan sjukförsäkring särskiljer den från andra klasser av skade- och livförsäkring, i den utsträckning det är nödvändigt att kontrollera att försäkringstagarna i realiteten har tillgång till privat eller frivilligt tecknat skydd vid sjukdom oberoende av sin ålder eller riskprofil. På grund av sjukförsäkringsavtalens beskaffenhet och sociala konsekvenser bör tillsynsmyndigheterna i den medlemsstat där risken är belägen ha möjlighet att kräva att de kontinuerligt underrättas om de allmänna och särskilda avtalsvillkoren i fråga om privat eller frivillig sjukförsäkring för att kunna avgöra om dessa avtal helt eller delvis är ett alternativ till det skydd vid sjukdom som ingår i socialförsäkringssystemet. En sådan kontroll bör inte vara en förutsättning för att produkterna ska få marknadsföras.

85. I detta syfte har några medlemsstater antagit särskilda rättsregler. Till skydd för det allmänna bästa bör det vara möjligt att anta eller behålla sådana rättsregler, förutsatt att de inte på ett otillbörligt sätt inskränker etableringsfriheten eller friheten att tillhandahålla tjänster, och förutsatt att bestämmelserna tillämpas lika. Dessa rättsregler kan skilja sig åt beroende på förhållandena i den enskilda medlemsstaten. Målet att skydda det allmänna bästa kan även uppnås genom att

kräva att de företag som erbjuder privat eller frivilligt tecknade sjukförsäkringar använder standardavtal som motsvarar det skydd som ges i de lagstadgade socialförsäkringsprogrammen med en premiesättning som inte får överskrida ett fastställt maximum samt att de deltar i förlustutjämningsprogram. En ytterligare möjlighet är att kräva att privat eller frivilligt tecknade sjukförsäkringar tekniskt utformas på liknande sätt som livförsäkringar.

86. Värdmedlemsstater bör kunna kräva att alla försäkringsföretag, som på egen risk erbjuder obligatorisk arbetsskadeförsäkring inom deras territorier, följer de särskilda bestämmelser för sådan försäkring som ingår i deras nationella lagstiftning. Detta krav bör dock inte gälla bestämmelserna om finansiell tillsyn som fortfarande uteslutande bör vara hemmedlemsstatens ansvar.
87. I vissa medlemsstater är försäkringstransaktioner inte föremål för någon form av indirekt beskattning, medan flertalet medlemsstater tillämpar särskilda skatter och andra former av avgifter, bland annat extraavgifter ämnade för skadeersättningsorgan. Dessa skatter och avgifter varierar avsevärt beträffande struktur och omfattning mellan de medlemsstater där de förekommer. Det är önskvärt att förhindra att de skillnader som finns leder till snedvridning av konkurrensen i fråga om försäkringstjänster medlemsstaterna emellan. I avvaktan på ytterligare harmonisering bör detta problem sannolikt kunna avhjälpas genom att utnyttja skattesystemen och de övriga avgiftsformerna i de medlemsstater där risken är belägen eller åtaganden görs, och det är medlemsstaternas uppgift att vidta åtgärder så att sådana skatter och avgifter betalas.
88. De medlemsstater som inte omfattas av tillämpningen av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 593/2008 av den 17 juni 2008 om tillämplig lag för avtalsförpliktelser (Rom I) (1) bör, i enlighet med detta direktiv, tillämpa bestämmelserna i den förordningen för att fastställa tillämplig lag för försäkringsavtal som omfattas av artikel 7 i den förordningen.
89. För att beakta de internationella aspekterna av återförsäkring bör bestämmelser införas som möjliggör att internationella avtal ingås med tredjeland i syfte att fastställa formerna för tillsyn över återförsäkringsenheter som bedriver verksamhet inom de avtalsslutande parternas territorier. Det bör vidare skapas förutsättningar för ett smidigt förfarande för prövning av likvärdighet i stabilitetsavseende på gemenskapsbasis i förhållande till tredjeland i syfte att öka liberaliseringen av återförsäkringstjänster i tredjeland, oavsett om det sker genom etablering eller tillhandahållande av tjänster över nationsgränserna.
90. På grund av den särskilda karaktären hos finansiell återförsäkring bör medlemsstaterna säkerställa att försäkrings- och återförsäkringsföretag som ingår avtal om finansiell återförsäkring eller bedriver verksamheter med sådan återförsäkring på ett tillfredsställande sätt kan identifiera, mäta och kontrollera de risker som uppstår genom sådana avtal eller verksamheter.
91. Lämpliga bestämmelser bör införas för specialföretag som övertar risker från försäkrings- och återförsäkringsföretag utan att själva vara ett försäkrings- eller återförsäkringsföretag. Belopp som kan återvinnas från specialföretag bör betraktas som belopp som kan dras av enligt återförsäkrings- och retrocessionsavtal.
92. Specialföretag som auktoriserats före den 31 oktober 2012 bör omfattas av lagen i den medlemsstat som auktoriserat specialföretaget. För att undvika tillsynsarbitrage bör alla nya verksamheter som startas genom ett sådant företag efter den 31 oktober 2012 omfattas av bestämmelserna i detta direktiv.
93. Med tanke på den ökade gränsöverskridande karaktären hos försäkringsverksamhet bör skillnader mellan medlemsstaternas ordningar för specialföretag, vilka omfattas av bestämmelserna i detta direktiv, minskas så mycket som möjligt, med beaktande av deras tillsynsstrukturer.
94. Ytterligare insatser bör göras beträffande specialföretag, med beaktande av det arbete som gjorts inom andra finanssektorer.
95. Åtgärder beträffande tillsynen över försäkrings- och åter- försäkringsföretag som ingår i en försäkringsgrupp bör göra det möjligt för de myndigheter som ansvarar för tillsynen över ett försäkrings- eller återförsäkringsföretag att göra en mer välgrundad bedömning av dess finansiella ställning.
96. Sådan grupptillsyn bör i nödvändig utsträckning beakta försäkringsholdingbolag och försäkringsholdingbolag med blandad verksamhet. Detta direktiv bör dock inte i något hänseende innebära att medlemsstaterna är skyldiga att utöva tillsyn över vart och ett av dessa företag för sig.
97. Även om tillsyn över enskilda försäkrings- och återförsäkringsföretag fortfarande är huvudprincipen för försäkringstillsynen är det nödvändigt att fastställa vilka företag som bör omfattas av tillsyn på gruppnivå.
98. Olika slags företag, i synnerhet ömsesidiga associationer och liknande, bör i enlighet med gemenskapslagstiftning och nationell lagstiftning kunna bilda koncentrationer eller grupper, och då inte genom kapitalband utan genom starka formaliserade och hållbara relationer, som baseras på avtalsmässigt eller annat relevant erkännande och som garanterar en finansiell solidaritet mellan dessa företag. Om ett betydande eller dominerande inflytande utövas genom en centraliserad samordning, bör dessa företag vara föremål för tillsyn enligt samma regler som de som

föreskrivs för grupper som bildats genom kapitalbindningar för att nå en tillräcklig skyddsnivå för försäkringstagarna och lika konkurrensvillkor för alla grupper.

99. Grupptillsynen bör under alla omständigheter omfatta det moderföretag med yttersta ägarintresse som har sitt huvudkontor inom gemenskapen. Medlemsstaterna bör dock kunna låta sina tillsynsmyndigheter tillämpa grupptillsyn på ett begränsat antal lägre nivåer om de anser det vara nödvändigt.
100. Det är nödvändigt att beräkna solvensen på gruppnivå för försäkrings- och återförsäkringsföretag som ingår i en grupp.
101. Det sammanställda solvenskapitalkravet på gruppnivå bör beakta den totala riskdiversifieringen mellan alla försäkrings- och återförsäkringsföretag inom denna grupp, så att gruppens riskexponering återspeglas på ett korrekt sätt.
102. Försäkrings- och återförsäkringsföretag som ingår i en grupp bör kunna ansöka om godkännande av en intern modell som ska användas för solvensberäkningen på både gruppnivå och individuell nivå.
103. Vissa av detta direktivs bestämmelser föreskriver uttryckligen en medlande eller rådgivande roll för Ceiops, men detta bör inte hindra Ceiops från att spela en sådan roll även avseende andra bestämmelser.
104. I detta direktiv beskrivs en innovativ tillsynsmodell där en grupptillsynsmyndighet ges en nyckelroll samtidigt som det erkänns att den fristående tillsynsmyndigheten har en viktig roll och denna roll behålls. Tillsynsmyndigheternas befogenheter och ansvar är kopplade till deras skyldighet att redovisa sin verksamhet.
105. Alla försäkringstagare och förmånstagare ska behandlas lika oavsett nationalitet eller bostadsort. I detta syfte bör varje medlemsstat se till att alla åtgärder som vidtas av en tillsynsmyndighet på grundval av denna tillsynsmyndighets nationella mandat inte anses strida mot de intressen som denna medlemsstat eller försäkringstagare och förmånstagare i denna medlemsstat kan ha. I alla situationer som innebär reglering av ersättningsanspråk och likvidationer bör tillgångar fördelas rättvist till alla försäkringstagare i fråga, oavsett deras nationalitet eller bostadsort.
106. Det är nödvändigt att säkerställa att kapitalbasen fördelas på ett lämpligt sätt inom gruppen och att den är tillgänglig för att skydda alla försäkrings- och förmånstagare oavsett var behovet uppkommer. Försäkrings- och återförsäkringsföretag inom en grupp bör därför ha tillräcklig kapitalbas för att täcka sitt solvenskapitalkrav.
107. Alla tillsynsmyndigheter som deltar i grupptillsyn bör kunna förstå de beslut som fattas, särskilt när besluten fattas av grupptillsynsmyndigheten. Så snart relevant information blir tillgänglig för en av tillsynsmyndigheterna, bör den därför delges övriga tillsynsmyndigheter, så att alla tillsynsmyndigheter kan skapa sig en bild utifrån samma relevanta information. Om de berörda tillsynsmyndigheterna inte kan enas bör kvalificerade råd för att lösa problemet sökas hos Ceiops.
108. Ett försäkringsföretags solvens kan, i det fall det rör sig om ett försäkrings- eller återförsäkringsföretag som är dotterföretag till ett försäkringsholdingbolag, ett försäkrings- eller återförsäkringsföretag i tredjeland, påverkas av de medlen i den grupp som försäkringsföretaget ingår i och av fördelningen av dessa medel inom gruppen. Tillsynsmyndigheterna bör därför ges möjlighet att utöva grupptillsyn och att vidta lämpliga åtgärder på försäkrings- eller åter- försäkringsföretagets nivå när dess solvens äventyras eller riskerar att äventyras.
109. Riskkoncentrationer och transaktioner inom en grupp kan påverka försäkrings- och återförsäkringsföretags finansiella ställning. Tillsynsmyndigheterna bör därför kunna utöva tillsyn över sådana riskkoncentrationer och transaktioner inom en grupp, med beaktande av arten på relationerna mellan reglerade enheter och oreglerade enheter, inbegripet försäkringsholdingbolag och försäkringsholdingbolag med blandad verksamhet, och vidta lämpliga åtgärder på försäkrings- eller återförsäkringsföretagets nivå om dess solvens äventyras eller riskerar att äventyras.
110. Försäkrings- och återförsäkringsföretag som ingår i en grupp bör ha lämpliga företagsstyrningssystem som bör bli föremål för tillsynsmyndighetens bedömning.
111. Alla försäkrings- och återförsäkringsgrupper som är föremål för grupptillsyn bör ha en grupptillsynsmyndighet som är utsedd bland de berörda tillsynsmyndigheterna. Grupptillsynsmyndighetens rättigheter och skyldigheter bör omfatta tillräckliga befogenheter i fråga om samordning och beslutsfattande. Myndigheter som medverkar i tillsynen över försäkrings- och återförsäkringsföretag som tillhör samma grupp bör upprätta samordningsöverenskommelser.
112. Med tanke på de ökade befogenheterna för grupptillsynsmyndigheten bör det säkerställas att kriterierna för att välja grupptillsynsmyndigheten inte utan vidare kan kringgås. Särskilt i fall där grupptillsynsmyndigheten kommer att utses med beaktande av gruppens struktur och den relativa vikten av försäkrings- och återförsäkringsverksamhet på olika marknader, bör inte interna transaktioner inom gruppen och inte heller gruppåterförsäkring dubbelräknas när den relativa vikten inom en marknad ska bedömas.

113. Tillsynsmyndigheter från alla medlemsstater i vilka företag inom gruppen är etablerade bör delta i grupptillsyn genom ett tillsynskollegium (kollegiet). De bör alla ha tillgång till information som finns tillgänglig hos andra tillsynsmyndigheter inom kollegiet och de bör alltid vara aktivt delaktiga i beslutsfattandet. Samarbete bör inledas mellan de myndigheter som ansvarar för tillsyn över försäkrings- och återförsäkringsföretag samt mellan dessa myndigheter och myndigheter som ansvarar för tillsyn över företag som är verksamma inom andra finansiella sektorer.
114. Kollegiets verksamhet bör vara proportionerlig mot arten, omfattningen och komplexiteten i de inneboende riskerna i verksamheten för alla företag som ingår i gruppen och mot den gränsöverskridande dimensionen. Kollegiet bör inrättas för att sörja för att samarbetet, informationsutbytet och samrådet mellan tillsynsmyndigheterna i kollegiet tillämpas effektivt i enlighet med detta direktiv. Tillsynsmyndigheterna bör använda kollegiet till att främja överensstämmelse mellan sina respektive beslut och att bedriva ett nära samarbete vid utövandet av tillsynen inom hela gruppen enligt harmoniserade kriterier.
115. I detta direktiv bör Ceiops ges en rådgivande roll. Råd från Ceiops till en tillsynsmyndighet bör inte vara bindande för denna myndighet när det fattar beslut. När tillsynsmyndigheten i fråga fattar beslut bör det dock ta full hänsyn till detta råd och varje viktigt avsteg från det bör förklaras.
116. Försäkrings- och återförsäkringsföretag som ingår i en grupp vars ledande företag befinner sig utanför gemenskapen bör omfattas av lämpliga likvärdiga tillsynsarrangemang. Det är därför nödvändigt att skapa överblickbarhet beträffande bestämmelserna och utbyta information med myndigheter i tredjeland vid alla tillfällen då det är relevant att så sker. För att säkerställa harmoniserade metoder för att avgöra och bedöma om försäkrings- och återförsäkringstillsyn i tredjeländer är likvärdig bör bestämmelser införas så att kommissionen fattar ett bindande beslut om huruvida solvensordningar i tredjeländer är likvärdiga. För tredjeländer för vilka kommissionen inte fattat något beslut bör bedömningen av likvärdighet göras av grupptillsynsmyndigheten efter att ha konsulterat de övriga tillsynsmyndigheterna i fråga.
117. Eftersom de nationella lagreglerna om rekonstruktionsåtgärder och likvidationsförfaranden inte har harmoniserats är det lämpligt att för den inre marknaden säkerställa ömsesidigt erkännande av rekonstruktionsåtgärder och likvidationslagstiftning i medlemsstaterna och också det samarbete som krävs med hänsyn till behovet av enhet, allmängiltighet, samordning och publicitet för sådana åtgärder och av likabehandling och skydd av försäkringsborgenärer.
118. Det bör också säkerställas att rekonstruktionsåtgärder som beslutas av de behöriga myndigheterna i en medlemsstat och som syftar till att bevara eller återställa ett försäkringsföretags finansiella soliditet och i största möjliga utsträckning förhindra ett likvidationsförfarande får full effekt inom hela gemenskapen. Effekten gentemot tredjeland av sådana rekonstruktionsåtgärder och likvidationsförfaranden bör dock inte påverkas.
119. Det bör göras en åtskillnad mellan å ena sidan de myndigheter som är behöriga i fråga om rekonstruktionsåtgärder och likvidationsförfaranden och å andra sidan försäkringsföretagens tillsynsmyndigheter.
120. Definitionen av ”filial” bör i insolvenssammanhang ta hänsyn till att försäkringsföretaget är en enda juridisk person. Hemmedlemsstatens lagstiftning bör dock avgöra hur tillgångar och skulder, som innehas av oberoende personer som har stående fullmakt att företräda försäkringsföretaget som försäkringsombud, bör behandlas vid likvidationen av försäkringsföretaget.
121. Villkor bör fastställas, enligt vilka likvidationsförfaranden som, utan att vara grundade på insolvens, inbegriper en prioriteringsordning för utbetalning av försäkringsersättningar, omfattas av detta direktiv. Fordringar på ett försäkringsföretag som härrör från arbetstagares anställningsavtal eller anställningsförhållanden bör genom övertagande av rättigheter (subrogation) kunna gå över till ett nationellt lönegarantisystem. Sådana fordringar bör ges den behandling som bestäms av hemmedlemsstatens lag (lex concursus).
122. Rekonstruktionsåtgärder hindrar inte att ett likvidationsförfarande inleds. Likvidationsförfaranden bör därför kunna inledas såväl när inga rekonstruktionsåtgärder har vidtagits som efter det att sådana åtgärder inletts och de kan avslutas genom förlikning eller genom liknande åtgärder, däribland rekonstruktionsåtgärder.
123. Endast de behöriga myndigheterna i hemmedlemsstaten bör ha befogenhet att besluta om likvidationsförfaranden när det gäller försäkringsföretag. Besluten bör få verkan i gemenskapen som helhet och bör erkännas av alla medlemsstater. De bör offentliggöras enligt förfarandena i hemmedlemsstaten och i Europeiska unionens officiella tidning. Information bör också lämnas till kända borgenärer som är bosatta inom gemenskapen som bör ha rätt att framställa fordringar och inkomma med synpunkter.
124. Alla tillgångar och skulder i försäkringsföretaget bör beaktas under likvidationsförfarandet.
125. Alla förutsättningar för att inleda, genomföra och slutföra ett likvidationsförfarande bör i normala fall regleras av hemmedlemsstatens lag.

126. För att säkerställa samordning mellan medlemsstaternas åtgärder bör tillsynsmyndigheterna i hemmedlemsstaten och i alla övriga medlemsstater omedelbart underrättas om att likvidationsförfaranden inletts.
127. Det är av yttersta vikt att försäkrade, försäkringstagare, förmånstagare samt skadelidande som har rätt att direkt mot försäkringsföretaget rikta anspråk som härrör från försäkringsverksamhet skyddas vid likvidationsförfaranden. Detta skydd gäller dock inte fordringar som inte är hänförliga till försäkringsavtal eller försäkringsverksamhet utan till skyldigheter som följer av annat civilrättsligt ansvar som förorsakats av försäkringsombud vid förhandlingar som detta ombud, enligt den lagstiftning som gäller för försäkringsavtalet eller försäkringsverksamheten, inte är ansvarig för enligt försäkringsavtalet eller försäkringsverksamheten. För att detta mål ska kunna uppnås bör medlemsstaterna kunna välja mellan likvärdiga metoder för säkerställa att försäkringsborgenärer får en särskild behandling. Ingen av dessa metoder hindrar emellertid inte en medlemsstat från att införa en rangordning mellan olika kategorier av försäkringsersättningar. Vidare bör en lämplig avvägning göras mellan skyddet av försäkringsborgenärerna och andra prioriterade borgenärer som skyddas genom den berörda medlemsstatens lagstiftning.
128. När ett likvidationsförfarande inleds bör detta innebära att den erhållna auktorisationen att bedriva verksamhet som beviljats försäkringsföretaget återkallas om inte detta redan skett.
129. Borgenärer bör ha rätt att vid likvidationsförfaranden anmäla fordringar eller lägga fram skriftliga synpunkter. Fordringar från borgenärer som är bosatta i en annan medlemsstat än hemmedlemsstaten bör behandlas på samma sätt som beträffande motsvarande fordringar i hemmedlemsstaten utan diskriminering på grund av nationalitet eller bostadsort.
130. För att skydda rättmätiga förväntningar och skapa rättslig förutsebarhet när det gäller vissa transaktioner som genomförs i andra medlemsstater än hemmedlemsstaten måste det fastställas vilken lag som är tillämplig på de verkningar som rekonstruktionsåtgärder och likvidationsförfaranden får på pågående mål och på enskilda exekutiva tvångsåtgärder som beslutats under rättegång.
131. De åtgärder som är nödvändiga för att genomföra detta direktiv bör antas i enlighet med rådets beslut 1999/468/EG av den 28 juni 1999 om de förfaranden som skall tillämpas vid utövandet av kommissionens genomförandebefogenheter.
132. Kommissionen bör särskilt ges befogenhet att anta åtgärder i fråga om anpassning av bilagorna och åtgärder för att närmare definiera tillsynsmyndigheternas befogenheter och åtgärder som ska vidtas samt närmare fastställa kraven på områden som företagsstyrningssystem, offentliggöranden, bedömningskriterier beträffande kvalificerat innehav, beräkning av försäkringstekniska avsättningar och kapitalkrav, placeringsregler och grupptillsyn. Kommissionen bör också ges befogenhet att anta genomförandeåtgärder som ger tredjeländer likvärdighetsstatus beträffande bestämmelserna i detta direktiv. Eftersom dessa åtgärder har en allmän räckvidd och avser att ändra icke väsentliga delar av detta direktiv, bland annat genom att komplettera det med nya icke väsentliga delar, måste de antas i enlighet med det föreskrivande förfarandet med kontroll i artikel 5a i beslut 1999/468/EG.
133. Eftersom målen för detta direktiv inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna och de därför på grund av sin omfattning och sina verkningar bättre kan uppnås på gemenskapsnivå, kan gemenskapen vidta åtgärder i enlighet med subsidiaritetsprincipen i artikel 5 i fördraget. I enlighet med proportionalitetsprincipen i samma artikel går detta direktiv inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå dessa mål.
134. Rådets direktiv 64/225/EEG av den 25 februari 1964 om avskaffande av inskränkningar i etableringsfriheten och i friheten att tillhandahålla tjänster avseende återförsäkring och retrocession, rådets direktiv 73/240/EEG av den 24 juli 1973 om avskaffande av inskränkningar i etableringsfriheten för verksamhet med annan direkt försäkring än livförsäkring, rådets direktiv 76/580/EEG av den 29 juni 1976 om ändring av direktiv 73/239/EEG om samordning av lagar och andra författningar angående rätten att etablera och driva verksamhet med annan direkt försäkring än livförsäkring, rådets direktiv 84/641/EEG av den 10 december 1984 om ändring, speciellt med avseende på reserisker, i första direktivet (73/239/EEG) om samordning av lagar och andra författningar om rätten att etablera och driva verksamhet med annan direkt försäkring än livförsäkring har blivit obsoleta och bör därför upphöra att gälla.
135. Skyldigheten att införliva detta direktiv med nationell lagstiftning bör begränsas till de bestämmelser som utgör en avsevärd förändring jämfört med tidigare direktiv. Skyldigheten att införliva de oförändrade bestämmelserna föreskrivs i de tidigare direktiven.
136. Detta direktiv bör inte påverka medlemsstaternas skyldigheter vad gäller tidsfristerna för införlivande med nationell lagstiftning av de direktiv som anges i bilaga VI del B.
137. Kommissionen kommer att pröva om de existerande garantisystemen i försäkringsbranschen är lämpliga och lägga fram ett lämpligt lagstiftningsförslag.

138. I artikel 17.2 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/41/EG av den 3 juni 2003 om verksamhet i och tillsyn över tjänstepensionsinstitut hänvisas till gällande lagstiftning avseende solvensmarginaler. Dessa hänvisningar bör behållas för att bevara status quo. Kommissionen bör så snart som möjligt se över direktiv 2003/41/EG i enlighet med artikel 21.4 i det direktivet. Kommissionen bör med stöd av Ceiops utveckla ett passande system av solvensbestämmelser för tjänstepensionsinstitut, samtidigt som de grundläggande särdragen för försäkring kommer till uttryck, och därför inte utgå ifrån att det här direktivet ska tillämpas på dessa institut.
139. Försäkringsföretagets riskprofil gentemot försäkringstagaren ändras då detta direktiv antas. Kommissionen bör så snart som möjligt och under alla omständigheter före utgången av 2010 lägga fram ett förslag om översyn av Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/92/EG av den 9 december 2002 om försäkringsförmedling, med beaktande av det här direktivets följder för försäkringstagarna.
140. Det finns ett stort behov av ytterligare genomgripande reformer av reglerings- och tillsynsmodellen för EUs finanssektor, och kommissionen bör snarast lägga fram förslag med vederbörlig hänsyn till de slutsatser som expertgruppen under ledning av Jacques de Larosière lade fram den 25 februari 2009. Kommissionen bör föreslå lagstiftning som tar itu med de brister som identifierats i bestämmelserna om tillsynssamordning och samarbetsformer.
141. Det är nödvändigt att söka råd från Ceiops om hur man bäst ska hantera frågorna om förstärkt grupptillsyn och kapitalplanering inom en grupp av försäkrings- eller åter- försäkringsföretag. Ceiops bör uppmanas att ge råd som hjälper kommissionen att utarbeta sina förslag enligt villkor som är förenliga med en hög nivå på skyddet av försäkringstagare (och förmånstagare) och garantier för finansiell stabilitet. I detta avseende bör Ceiops uppmanas att ge råd till kommissionen om struktur och principer som skulle ge vägledning för de eventuella framtida ändringar till detta direktiv som kan komma att behövas för att genomföra ändringar som kan komma föreslås. Kommissionen bör översända en rapport med lämpliga förslag till Europaparlamentet och rådet om alternativa system för stabilitetstillsyn av försäkrings- och återförsäkringsföretag inom grupper som kan förstärka en effektiv kapitalplanering inom grupper, om kommissionen är övertygad om att det finns ett adekvat regelverk till stöd för att införa ett sådant system.

    I synnerhet är det önskvärt att ett system för grupptillskott vilar på sunda grunder med harmoniserade garantisystem med tillräcklig finansiering för försäkringssektorn, en harmoniserad och rättsligt bindande ram för behöriga myndigheter, centralbanker och finansministerier vad avser krishantering, krislösning och skattemässig delning av bördorna där tillsynsbefogenheter kopplas till skatteansvar, en rättsligt bindande ram för medling i tillsynstvister, en harmoniserad ram för tidiga ingripanden och en harmoniserad ram för tillgångsöverföring och för insolvens- och likvidationsförfaranden som undanröjer hinder enligt nationell bolagsrätt för tillgångsöverföring. I denna rapport bör kommissionen också beakta hur diversifieringseffekter yttrar sig över tiden och de risker som är förknippade med att vara en del av en grupp, praxis avseende centraliserad riskhantering i grupper, hur gruppinterna modeller fungerar samt tillsyn över transaktioner inom gruppen och riskkoncentrationer.
142. I enlighet med punkt 34 i det interinstitutionella avtalet om bättre lagstiftning uppmuntras medlemsstaterna att för egen del och i gemenskapens intresse upprätta egna tabeller som så långt det är möjligt visar överensstämmelsen mellan detta direktiv och införlivandeåtgärderna samt att offentliggöra dessa tabeller.

Avdelning I Allmänna bestämmelser om upptagande och utövande av verksamhet med direkt försäkring och återförsäkring

Kapitel I Syfte, tillämpningsområde och definitioner

Avsnitt 1 Syfte och tillämpningsområde

Artikel 1 Syfte

Genom detta direktiv fastställs bestämmelser avseende

1. rätten att inom gemenskapen starta och bedriva självständig direkt försäkrings- och återförsäkringsverksamhet,
2. tillsyn över försäkrings- och återförsäkringsgrupper,
3. rekonstruktion och likvidation av direktförsäkringsföretag.

Artikel 2 Tillämpningsområde

1. Detta direktiv ska tillämpas på företag som är verksamma med direkt liv- och skadeförsäkring och som är etablerade inom en viss medlemsstat eller som vill etablera sig där.

Det ska också, med undantag av avdelning IV, tillämpas på återförsäkringsföretag som uteslutande bedriver återförsäkringsverksamhet och som är etablerade inom en medlemsstats territorium eller som önskar etablera sig där.

2. När det gäller skadeförsäkringar ska detta direktiv omfatta verksamhet i de klasser som anges i bilaga I del A. I punkt 1 första stycket ska med ”skadeförsäkring” även avses verksamhet som utgör assistans för personer som råkar i svårigheter under resa, när de befinner sig utanför sin hemort eller sin stadigvarande bostad. Verksamheten ska bestå i att mot förskottsbetald premie tillhandahålla försäkringstagaren omedelbar hjälp i enlighet med ett avtal som täcker de svårigheter som försäkringstagaren utsätts för på grund av en oförutsedd händelse i de olika fall och under de olika omständigheter som anges i avtalet.

Hjälpen kan bestå av kontanta medel eller serviceförmåner. De senare kan också tillhandahållas med hjälp av försäkringsgivarens egen personal och utrustning.

Assistansverksamhet ska inte täcka fordonsservice, underhåll, uppföljningstjänster eller enbart angivande att assistans tillhandahålles i egenskap av mellanhand eller tillhandahållande av assistans i sådan egenskap.

3. När det gäller livförsäkringar ska detta direktiv omfatta:

a) Följande livförsäkringsverksamheter, när dessa grundar sig på avtal:
   - i Livförsäkring som omfattar kapitalförsäkring för livsfall och/eller dödsfall, livförsäkring med återbetalning av erlagda premier, försäkring som utfaller vid äktenskaps ingående och försäkring som utfaller vid födelsen.
   - ii Livräntor.
   - iii Tilläggsförsäkring som tecknas för att komplettera livförsäkring, särskilt försäkring mot personskada inklusive arbetsoförmåga, försäkring mot dödsfall på grund av olyckshändelse och försäkring mot invaliditet förorsakad av olyckshändelse eller sjukdom.
   - iv Den typ av permanenta, inte uppsägningsbara sjukförsäkring som finns i Irland och i Förenade Kungariket.

b) Följande verksamhetsformer, när dessa grundar sig på avtal och i den utsträckning de är föremål för tillsyn av de myndigheter som svarar för tillsynen av privat försäkringsverksamhet:
   - i Verksamhet som innebär inrättande av medlemssammanslutningar för gemensam kapitalisering av bidragen och för fördelning av därigenom uppbyggda medel bland de överlevande eller förmånstagare till den avlidne (tontiner).
   - ii Verksamhet avseende inlösning (”capital redemption”) grundad på försäkringstekniska beräkningar, som omfattar förpliktelser med fastställd varaktighet och beloppsstorlek mot inbetalning av ett engångsbelopp eller fastställda periodiska inbetalningar.
   - iii Förvaltning av pensionsfonder som omfattar förvaltning av placeringar, speciellt av tillgångar för täckning av reserverna i de verksamhetsenheter som svarar för betalningar vid dödsfall, under försäkringstagarnas livstid eller i händelse av nedläggning eller inskränkning av verksamhetskälla.
   - iv Verksamhet som avses i led iii, när den är förenad med försäkring för värdesäkring av kapital eller betalning av minimiränta.
   - v Verksamhet som bedrivs av livförsäkringsföretag som avses i kapitel 1 avdelning 4 i bok IV av den franska ”Code des assurances”.

c) Verksamhet som relateras till livslängd och som regleras i lagstiftningen rörande socialförsäkring, i den mån som sådan verksamhet bedrivs eller förvaltas på egen risk av livförsäkringsföretag i enlighet med lagstiftningen i en medlemsstat.

Avsnitt 2 Undantag från tillämpningsområdet

Underavsnitt 1 Allmänt

Artikel 3 Lagfästa system

Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 2.3 c ska detta direktiv inte tillämpas på direkt försäkring som omfattas av ett lagfäst socialförsäkringssystem.

Artikel 4 Undantag från tillämpningsområdet beroende på storlek

1. Utan att det påverkar artikel 3 och artiklarna 5–10 ska detta direktiv inte tillämpas på ett försäkringsbolag som uppfyller samtliga följande villkor:

a) Företagets årligen tecknade bruttopremieinkomster överstiger inte 5 miljoner EUR.
b) Företagets totala försäkringstekniska avsättningar brutto inklusive belopp som kan återvinnas enligt återförsäkringsavtal och från specialföretag enligt artikel 76, överstiger inte 25 miljoner EUR.
c) Om företaget ingår i en grupp och gruppens totala försäkringstekniska avsättningar, inklusive de belopp som kan återvinnas brutto enligt återförsäkringsavtal och från specialföretag, inte överstiger 25 miljoner EUR.
d) Företagets verksamhet omfattar inte försäkrings- eller åter- försäkringsverksamhet som täcker försäkringsrisker avseende åtagande av ansvar, kredit- och borgensförbindelser, såvida de inte utgör underordnade risker enligt artikel 16.1.
e) Företagets verksamhet omfattar inte återförsäkringsverksamhet som överstiger de tecknade bruttopremieinkomsterna med mer än 0,5 miljoner EUR, eller de försäkringstekniska avsättningarna brutto av belopp som kan återvinnas enligt återförsäkringsavtal och från specialföretag med mer än 2,5 miljoner EUR, eller de tecknade bruttopremieinkomsterna med mer än 10 % eller de försäkringstekniska avsättningarna brutto av belopp som kan återvinnas enligt återförsäkringsavtal och från specialföretag med mer än 10 %.

2. Om något av de belopp som anges i punkt 1 överskrids under tre på varandra följande år, ska detta direktiv tillämpas från och med det fjärde året.

3. Genom undantag från punkt 1 ska detta direktiv tillämpas på alla företag som ansöker om auktorisation att bedriva försäkrings- och återförsäkringsverksamhet och vilkas årliga tecknade bruttopremieinkomster eller försäkringstekniska avsättningar brutto av belopp som kan återvinnas enligt återförsäkringsavtal och från specialföretag förväntas överskrida något av de belopp som nämns i punkt 1 inom de följande fem åren.

4. Detta direktiv ska upphöra att gälla för de försäkringsföretag för vilka tillsynsmyndigheten har fastslagit att samtliga följande villkor är uppfyllda:

a) Inget av de tröskelbelopp som nämns i punkt 1 har överskridits under de föregående tre på varandra följande åren.
b) Inget av de tröskelbelopp som anges i punkt 1 förväntas överskridas inom de följande fem åren.

Så länge det berörda försäkringsföretaget fortsätter att bedriva verksamhet enligt artiklarna 145-149 ska punkt 1 i den här artikeln inte gälla.

5. Punkterna 1 och 4 ska inte hindra något försäkringsföretag från att ansöka om att få, eller att fortsätta att ha, auktorisation enligt detta direktiv.

Underavsnitt 2 Skadeförsäkring

Artikel 5 Verksamhet

När det gäller skadeförsäkringsverksamhet ska detta direktiv inte gälla följande:

1. Verksamhet avseende ”capital redemption” såsom denna definieras i enskilda medlemsstaters lagstiftning.
2. Verksamhet som utövas av ömsesidiga understödsinstitut där förmånerna varierar med tillgången på medel, medan bidragen från medlemmarna utgörs av ett fast belopp.
3. Verksamhet som utövas av sammanslutningar som inte är juridiska personer och vars ändamål är att tillhandahålla medlemmarna ömsesidig försäkring utan betalning av premier eller upprättande av försäkringstekniska avsättningar.
4. Exportkreditförsäkring för statens räkning eller med statlig garanti eller med staten som försäkringsgivare.

Artikel 6 Assistans

1. Detta direktiv ska inte tillämpas på assistans som uppfyller samtliga följande villkor:

a) Assistans tillhandahålls i händelse av olyckor eller maskinhaverier med vägfordon när olyckorna eller maskinhaverierna inträffar inom den medlemsstat där försäkringsgivaren är verksam.

b) Ansvaret för assistansen är begränsat till följande tjänster:
   - i Maskinskadeservice på platsen, som i de flesta fall utförs av försäkringsgivaren med hjälp av egen personal och utrustning.
   - ii Bortforsling av fordon till närmaste eller lämpligaste ställe där reparation kan utföras och eventuell samtidig transport, normalt med samma färdmedel, av förare och passagerare till närmaste plats från vilken de kan fortsätta sin resa på annat sätt.
   - iii Transport av fordonet, om bestämmelser beträffande sådan transport utfärdats av den hemmedlemsstat där försäkringsgivaren är verksam, eventuellt tillsammans med förare och passagerare, till dessa personers hem eller till platsen för deras avresa eller till det ursprungliga resmålet inom samma stat.

c) Assistansen utförs inte av ett företag för vilket bestämmelserna i detta direktiv gäller.

2. I de fall som avses i punkt 1 b i och ii ska villkoret att olyckan eller maskinhaveriet måste ha inträffat inom den medlemsstat där försäkringsgivaren är verksam inte gälla i fall där förmånstagaren är medlem i den organisation som är försäkringsgivare, och där maskinskadeservice eller borttransport av fordonet tillhandahålls av en liknande organisation i respektive land inom ramen för ett ömsesidigt avtal, mot företeende enbart av ett medlemskort och utan att någon tilläggspremie betalas, eller, när det gäller Irland och Förenade kungariket, när assistansen tillhandahålls av en och samma organisation som är verksam i båda dessa länder.

3. Detta direktiv ska inte gälla för verksamhet som avses i punkt 1 b iii när olyckan eller maskinhaveriet inträffat i Irland eller Nordirland, när det gäller Förenade kungariket, och fordonet, eventuellt tillsammans med förare och passagerare, transporteras till dessa personers hem eller till platsen för deras avresa eller till det ursprungliga resmålet inom ettdera av dessa territorier.

4. Detta direktiv ska inte gälla räddningstjänster som utförs av automobilklubben i Luxemburg när olyckan eller maskinhaveriet med ett vägfordon har inträffat utanför Luxemburg, och tjänsterna består i att transportera fordonet, eventuellt tillsammans med förare och passagerare, till dessa personers hem.

Artikel 7 Ömsesidiga företag

Detta direktiv ska inte gälla ömsesidiga företag som bedriver skadeförsäkringsverksamhet och som med andra ömsesidiga företag har ingått avtal, som omfattar full återförsäkring av ingångna försäkringsavtal eller som innebär att acceptföretaget inträder i det överlåtande företagets förpliktelser enligt försäkringsavtalen. I sådant fall ska acceptföretaget omfattas av bestämmelserna i detta direktiv.

Artikel 8 Institut

Detta direktiv gäller inte nedanstående institut som bedriver skadeförsäkringsverksamhet, såvida inte deras stadgar eller tillämplig lag ändras med avseende på deras behörighet:

1. I Danmark, Falck Danmark.
2. I Tyskland, följande halvstatliga institut:
   a) ”Postbeamtenkrankenkasse”.
   b) ”Krankenversorgung der Bundesbahnbeamten”.
3. I Irland, ”Voluntary Health Insurance Board”.
4. I Spanien, ”Consorcio de Compensación de Seguros”.

Underavsnitt 3 Livförsäkring

Artikel 9 Tjänster och verksamheter

När det gäller livförsäkringsverksamhet ska detta direktiv inte tillämpas på följande:

1. Verksamhet som utövas av ömsesidiga understödsinstitut där förmånerna varierar med tillgången på medel, medan bidragen från medlemmarna utgörs av ett fastställt belopp.

2. Verksamhet som bedrivs av andra organisationer än företag som avses i artikel 2, och som har till ändamål att tillhandahålla förmåner för anställda eller självständiga näringsidkare, som är knutna till ett företag eller grupp av företag eller till en viss bransch eller grupp av branscher, i händelse av dödsfall eller överlevnad eller vid nedläggning eller inskränkning av verksamhetskällan, oavsett om de åtaganden som verksamheten omfattar vid varje tillfälle helt motsvaras av de försäkringsmatematiska avsättningarna.

3. Pensionsverksamhet inom sådana pensionsförsäkringsföretag som avses i den finska lagen om pensioner för arbetstagare (TyEL) eller annan finsk lagstiftning på området, under förutsättning att

a) pensionsförsäkringsbolag, som enligt finsk lag redan är skyldiga att ha särskild bokföring och förvaltning för sin pensionsverksamhet, från den 1 januari 1995 bildar särskilda bolag eller andra rättssubjekt för att bedriva den verksamheten, och
b) de finska myndigheterna på ett icke-diskriminerande sätt tillåter alla medborgare och företag från medlemsstater att enligt finsk lag bedriva sådan verksamhet som anges i artikel 2, och som omfattas av detta undantag, antingen genom ägande eller deltagande i befintliga försäkringsbolag eller bolagsgrupper eller genom bildande av eller deltagande i nya försäkringsbolag eller bolagsgrupper, däribland pensionsförsäkringsbolag.

Artikel 10 Organisationer, företag och institut

När det gäller livförsäkringar ska detta direktiv inte tillämpas på följande organisationer, företag och institut:

1. Organisationer som tillhandahåller försäkringsförmåner endast vid dödsfall och där storleken av förmånerna inte överstiger den genomsnittliga begravningskostnaden för en avliden eller där förmånerna utgår genom serviceförmåner.
2. ”Versorgungsverband deutscher Wirtschaftsorganisationen” i Tyskland, såvida inte dess stadgar ändras med avseende på omfattningen av dess behörighet.
3. ”Consorcio de Compensación de Seguros” i Spanien, såvida inte dess stadgar ändras vad avser omfattningen av dess verksamhet eller behörighet.

Underavsnitt 4 Återförsäkring

Artikel 11 Återförsäkring

När det gäller återförsäkring ska detta direktiv inte tillämpas på sådan återförsäkringsverksamhet som utförs eller till fullo garanteras av en medlemsstats regering, när denna regering av skäl som är av betydande allmänt intresse uppträder som återförsäkringsgivare i sista hand, inbegripet under omständigheter när detta krävs på grund av att situationen på marknaden gör det i praktiken omöjligt att erhålla adekvat återförsäkringsskydd på affärsmässiga grunder.

Artikel 12 Återförsäkringsföretag som upphör med sin verksamhet

1. Återförsäkringsföretag som senast den 10 december 2007 har upphört med att teckna nya återförsäkringsavtal och uteslutande förvaltar sitt befintliga bestånd i syfte att avsluta sin verksamhet ska inte omfattas av detta direktiv.

2. Medlemsstaterna ska upprätta förteckningar över de återförsäkringsföretag som berörs och överlämna dessa förteckningar till alla övriga medlemsstater.

Avsnitt 3 Definitioner

Artikel 13 Definitioner

I detta direktiv gäller följande definitioner:

1. *försäkringsföretag*: ett företag som tillhandahåller direkt liv- eller skadeförsäkring och som har fått auktorisation enligt artikel 14.
2. *captivebolag för försäkring*: ett försäkringsföretag som ägs endera av ett finansiellt företag annat än ett försäkrings- eller återförsäkringsföretag eller en grupp av försäkrings- eller återförsäkringsföretag enligt artikel 212.1 c eller av ett ickefinansiellt företag, och som syftar till att erbjuda försäkringsskydd uteslutande för risker i det företag eller de företag som captivebolaget tillhör eller i ett eller flera företag i den grupp som captivebolaget är en del av.
3. *försäkringsföretag i tredjeland*: ett företag som, om dess huvudkontor var beläget i gemenskapen, skulle behöva auktorisation för ett försäkringsföretag i enlighet med artikel 14.
4. *återförsäkringsföretag*: ett företag som har fått auktorisation enligt artikel 14 för att bedriva återförsäkringsverksamhet.
5. *captivebolag för återförsäkring*: ett återförsäkringsföretag som ägs endera av ett finansiellt företag annat än ett försäkrings- eller återförsäkringsföretag eller en grupp av försäkrings- eller återförsäkringsföretag enligt artikel 212.1 c eller av ett ickefinansiellt företag, och som syftar till att erbjuda återförsäkringsskydd uteslutande för risker i det företag eller de företag som captivebolaget tillhör eller i ett eller flera företag i den grupp som captivebolaget är en del av.
6. *återförsäkringsföretag i tredjeland*: ett företag som, om dess huvudkontor var beläget i gemenskapen, skulle behöva auktorisation för ett återförsäkringsföretag i enlighet med artikel 14.
7. *återförsäkring*: något av följande:
   a) Den verksamhet som består i att överta risker som överlåts av ett försäkringsföretag eller ett försäkringsföretag i tredjeland eller ett annat återförsäkringsföretag eller ett återförsäkringsföretag i tredjeland.
   b) När det gäller den grupp av samverkande försäkringsgivare som uppträder under namnet Lloyd's: verksamhet som består i att ett annat försäkrings- eller återförsäkringsföretag än Lloyd's övertar risker som överlåts av en medlem av Lloyd's.
   c) Ett återförsäkringsföretags tillhandahållande av säkerheter för ett institut som omfattas av Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2016/2341.
8. *hemmedlemsstat*: något av följande:
   a) Vid skadeförsäkring: den medlemsstat där det försäkringsföretag som försäkrar risken har sitt huvudkontor,
   b) Vid livförsäkring: den medlemsstat där det försäkringsföretag som svarar för åtagandet har sitt huvudkontor.
   c) Vid återförsäkring: den medlemsstat där återförsäkringsföretaget har sitt huvudkontor.
9. *värdmedlemsstat*: den medlemsstat, annan än hemmedlemsstaten, där ett försäkrings- eller återförsäkringsföretag har en filial eller tillhandahåller tjänster. För livförsäkring och skadeförsäkring avses med den medlemsstat som tillhandahåller tjänster medlemsstaten för åtagandet eller medlemsstaten där risken är belägen, när åtagandet eller risken täcks av ett försäkringsföretag eller en filial i en annan medlemsstat.
10. *tillsynsmyndighet*: den eller de nationella myndigheter som enligt lag eller annan författning har behörighet att utöva tillsyn över försäkrings- eller återförsäkringsföretag.
11. *filial*: en agentur eller en filial till ett försäkrings- eller återförsäkringsföretag som är belägen i en annan medlemsstat än hemmedlemsstaten.

12. *etableringsställe*: ett företags huvudkontor eller någon av dess filialer.
13. *medlemsstat där risken är belägen*: något av följande:
    a) Den medlemsstat i vilken egendomen är belägen, när försäkringen avser antingen byggnad eller byggnad och dess innehåll, till den del byggnaden och innehållet täcks av samma försäkring.
    b) Den medlemsstat där registrering skett, när försäkringen avser fordon av något slag.
    c) Den medlemsstat där försäkringstagaren tecknat försäkring, när försäkringen har en giltighetstid av fyra månader eller mindre och omfattar rese- eller semesterrisker, oberoende av försäkringsklass.
    d) I alla fall som inte uttryckligen täcks av leden a, b eller c, den medlemsstat där något av följande är beläget:
        i Försäkringstagarens stadigvarande bostad eller
        ii om försäkringstagaren är en juridisk person, denne försäkringstagares etableringsställe för vilket avtalet gäller.
14. *medlemsstat för åtagandet*: den medlemsstat där något av följande är beläget:
    a) Försäkringstagarens stadigvarande bostad.
    b) Om försäkringstagaren är en juridisk person, denne försäkringstagares etableringsställe för vilket avtalet gäller.
15. *moderföretag*: ett moderföretag enligt definitionen i artikel 1 i direktiv 83/349/EEG.
16. *dotterföretag*: ett dotterföretag enligt definitionen i artikel 1 i direktiv 83/349/EEG, inbegripet dotterföretag till sådana företag.
17. *nära förbindelser*: en situation där två eller flera fysiska eller juridiska personer är förenade genom kontroll, eller ägarintresse, eller en situation där två eller flera fysiska eller juridiska personer kontrolleras genom en varaktig förbindelse till en och samma person.
18. *kontroll*: förhållandet mellan ett moderföretag och ett dotterföretag enligt vad som anges i artikel 1 i direktiv 83/349/EEG eller ett liknande förhållande mellan en fysisk eller juridisk person och ett företag.
19. *transaktion inom gruppen*: en transaktion där ett försäkrings- eller återförsäkringsföretag direkt eller indirekt förlitar sig på ett annat företag inom samma grupp, eller på en fysisk eller juridisk person som har en nära koppling till företag inom denna grupp, för att fullgöra ett åtagande, oavsett om det är kontraktsbundet eller inte och oavsett om det innebär en betalning eller inte.
20. *ägarintresse*: ett innehav, direkt eller genom kontroll, av 20 % eller mer av rösterna eller kapitalet i ett företag.
21. *kvalificerat innehav*: direkt eller indirekt ägande i ett företag, där innehavet representerar 10 % eller mer av kapitalet eller av samtliga röster eller som möjliggör ett väsentligt inflytande över ledningen av företaget.
22. *reglerad marknad*: något av följande:
    a) Vad gäller en marknad belägen i en medlemsstat: en reglerad marknad enligt definitionen i artikel 4.1.14 i direktiv 2004/39/EG.
    b) Vad gäller en marknad belägen i tredjeland: en finansiell marknad som uppfyller följande villkor:
        i Den är godkänd av försäkringsföretagets hemmedlemsstat och uppfyller krav som är jämförbara med kraven i direktiv 2004/39/EG.
        ii De finansiella instrument som omsätts på denna marknad är av en kvalitet som är jämförbar med kvaliteten hos de instrument som omsätts på den reglerade marknaden, eller de reglerade marknaderna, i hemmedlemsstaten.
23. *nationell byrå*: en sådan nationell försäkringsbyrå som definieras i artikel 1.3 i direktiv 72/166/EEG.
24. *nationell garantifond*: ett sådant organ som avses i artikel 1.4 i direktiv 84/5/EEG.

25. *finansiellt företag*: någon av följande enheter:
    a) Ett kreditinstitut, ett finansiellt institut eller ett företag som tillhandahåller tjänster anknutna till bankverksamhet enligt definitionen i artikel 4.1, 4.5 och 4.21 i direktiv 2006/48/EG.
    b) Försäkringsföretag, återförsäkringsföretag eller försäkringsholdingbolag i den mening som avses i artikel 212.1 f.
    c) Ett värdepappersföretag eller ett finansiellt institut enligt definitionen i artikel 4.1.1 i direktiv 2004/39/EG.
    d) Ett blandat finansiellt holdingföretag enligt definitionen i artikel 2.15 i direktiv 2002/87/EG;
26. *specialföretag*: ett företag, annat än ett befintligt försäkrings- eller återförsäkringsföretag, oavsett om det är ett eget bolag eller ej, som övertar risker från försäkrings- eller återförsäkringsföretag och till fullo finansierar sin exponering för sådana risker genom inkomster från emissioner av skuldebrev eller någon annan finansieringsmekanism där återbetalningsrättigheterna för dem som tillhandahåller sådana lån eller en sådan finansieringsmekanism är efterställda ett sådant företags återförsäkringsskyldigheter.
27. *stora risker*:
    a) risker som anges i klasserna 4, 5, 6, 7, 11 och 12 i del A i bilaga I.
    b) risker som anges i klasserna 14 och 15 i del A i bilaga I, i fall då försäkringstagaren yrkesmässigt bedriver industriell eller kommersiell verksamhet eller är verksam i något av de fria yrkena, och riskerna avser sådan verksamhet.
    c) risker som anges i klasserna 3, 8, 9, 10, 13 och 16 i del A i bilaga I, om försäkringstagaren överskrider gränserna för åtminstone två av följande kriterier:
        i Balansomslutning: 6,2 miljoner EUR i tillgångar.
        ii Nettoomsättning: 12,8 miljoner EUR i den mening som avses i rådets fjärde direktiv 78/660/EEG av den 25 juli 1978 grundat på artikel 54.3 g i fördraget om årsbokslut i vissa typer av bolag.
        iii Genomsnittligen 250 anställda under räkenskapsåret.

    Ifall försäkringstagaren tillhör en företagsgrupp för vilken det upprättas sammanställd redovisning enligt direktiv 83/349/EEG ska den sammanställda redovisningen ligga till grund för tillämpning av de kriterier som anges i första stycket led c.

    Medlemsstaterna får till den i första stycket led c beskrivna riskkategorin hänföra sådana risker som försäkras av yrkessammanslutningar, samriskföretag (”joint ventures”) eller tillfälliga sammanslutningar.
28. *uppdragsavtal*: en överenskommelse i någon form mellan ett försäkrings- eller återförsäkringsföretag och en tjänsteleverantör, oavsett om denne står under tillsyn eller ej, enligt vilken tjänsteleverantören utför en process, tjänst eller verksamhet, direkt eller genom underentreprenad, som annars skulle ha utförts av försäkrings- eller återförsäkringsföretaget självt.
29. *funktion*: inom ett företagsstyrningssystem, intern kapacitet att utföra konkreta uppgifter; ett företagsstyrningssystem inbegriper riskhanteringsfunktionen, funktionen för regelefterlevnad, internrevisionsfunktionen och aktuariefunktionen.
30. *teckningsrisk*: risken för förlust eller negativ förändring avseende försäkringsförpliktelsens värde till följd av felaktiga tariffer och antaganden om avsättningar.
31. *marknadsrisk*: risken för förlust eller negativ förändring avseende den finansiella ställningen som direkt eller indirekt orsakas av svängningar i nivån eller volatiliteten när det gäller marknadspriserna för tillgångar, skulder och finansiella instrument.
32. *kreditrisk*: risken för förlust eller negativ förändring avseende den finansiella ställningen till följd av svängningar i kreditvärdigheten hos emittenter, motparter och gäldenärer för vilka försäkrings- eller återförsäkringsföretag är exponerade i form av motparts- eller spreadrisker eller koncentrationer av marknadsrisker.

32 a. *kvalificerad central motpart*: en central motpart som antingen auktoriserats i enlighet med artikel 14 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 648/2012 eller erkänts i enlighet med artikel 25 i den förordningen.

33. *operativ risk*: risken för förlust till följd av att interna rutiner visat sig otillräckliga eller fallerat, orsakad av personal eller system eller av externa händelser.
34. *likviditetsrisk*: risken för att försäkrings- och återförsäkringsföretag inte kan avyttra placeringar och andra tillgångar för att uppfylla sina finansiella åtaganden när de förfaller till betalning.
35. *koncentrationsrisk*: varje riskexponering som kan leda till en förlust som är så stor att den kan hota ett försäkrings- eller återförsäkringsföretags solvens eller finansiella ställning.
36. *riskreduceringstekniker*: varje teknik som gör det möjligt för försäkrings- och återförsäkringsföretag att överföra vissa eller samtliga risker som de är exponerade för till någon annan part.
37. *diversifieringseffekter*: reducering av riskexponeringen för försäkrings- och återförsäkringsföretag och -grupper till följd av att de diversifierar sin verksamhet, eftersom ett negativt resultat i fråga om en risk kan kompenseras av ett gynnsammare resultat när det gäller en annan risk, om dessa risker inte är fullständigt korrelerade.
38. *prognostiserad sannolikhetsfördelning*: en matematisk funktion som anger ett värde för sannolikheten av att en omfattande uppsättning av sinsemellan ömsesidigt uteslutande kommande händelser kommer att förverkligas.
39. *riskmått*: en matematisk funktion som tilldelar ett penningbelopp till en given prognostiserad sannolikhetsfördelning och som ökar monotont med risknivån för den exponering som ligger till grund för sannolikhetsfördelningen.
40. *externt ratinginstitut eller ECAI*: ett kreditvärderingsinstitut som är registrerat eller certifierat i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1060/2009 eller en centralbank som utfärdar kreditbetyg som inte omfattas av den förordningen. *Direktiv (EU) 2016/2341*

Kapitel II Startande av verksamhet

Artikel 14 Auktorisationsprincipen

1. Auktorisation ska krävas för att starta direkt försäkrings- eller återförsäkringsverksamhet som omfattas av detta direktiv.

2. Följande företag ska ansöka om sådan auktorisation som avses i punkt 1 hos tillsynsmyndigheten i hemmedlemsstaten:

a) Varje företag som etablerar sitt huvudkontor inom denna medlemsstats territorium.
b) Varje försäkringsföretag som, efter att ha beviljats auktorisation enligt punkt 1, önskar utvidga sin verksamhet till en hel försäkringsklass eller till andra klasser än de för vilka det redan är auktoriserat.

Artikel 15 Auktorisationens räckvidd

1. En auktorisation enligt artikel 14 ska gälla inom hela gemenskapen. Den ska ge försäkrings- och återförsäkringsföretag rätt att bedriva verksamhet där, varvid auktorisationen även ska omfatta etableringsfrihet och frihet att tillhandahålla tjänster.

2. En auktorisation enligt artikel 14 ska beviljas för en viss klass av direktförsäkringar som förtecknas i del A i bilaga I eller i bilaga II. Den ska omfatta hela försäkringsklassen, såvida inte sökanden önskar försäkra endast vissa risker inom försäkringsklassen.

Risker i en viss klass får inte ingå i annan klass annat än i fall som anges i artikel 16.

Auktorisation får beviljas för verksamhet i två eller flera klasser om en medlemsstats nationella lagstiftning medger att verksamhet i dessa klasser bedrivs samtidigt.

3. När det gäller skadeförsäkringar får medlemsstaterna bevilja auktorisation för de grupper av klasser som anges i del B i bilaga I.

Tillsynsmyndigheterna får begränsa den begärda auktorisationen för en försäkringsklass till sådan verksamhet som anges i den verksamhetsplan som avses i artikel 23.

4. Företag för vilka detta direktiv gäller får bedriva sådan assistans som avses i artikel 6 endast om de beviljats auktorisation för klass 18 i del A i bilaga I, utan att detta påverkar tillämpningen av artikel 16.1. I sådant fall ska detta direktiv gälla för sådan verksamhet.

5. När det gäller återförsäkring ska auktorisation beviljas för återförsäkringsverksamhet på skadeförsäkrings- eller livförsäkringsområdet eller för alla slag av återförsäkringsverksamhet.

Ansökan om auktorisation ska behandlas med beaktande av den verksamhetsplan som ska läggas fram enligt artikel 18.1 c och av uppfyllandet av de auktorisationskrav som fastställts av den medlemsstat i vilken auktorisationen söks.

Artikel 16 Underordnade risker

1. Ett försäkringsföretag som beviljats auktorisation för en huvudrisk tillhörande en viss klass eller grupp av klasser enligt bilaga I får också försäkra risker som ingår i en annan klass utan att särskild auktorisation erfordras för dessa risker, förutsatt att riskerna uppfyller samtliga nedanstående villkor:

a) De hör samman med huvudrisken.
b) De avser det försäkringsobjekt som skyddas mot huvudrisken.
c) De täcks av det försäkringsavtal som omfattar huvudrisken.

2. Genom undantag från punkt 1 får sådana risker som ingår i klasserna 14, 15 och 17 under del A i bilaga I inte betraktas som underordnade risker till andra klasser.

Dock får rättsskyddsförsäkring enligt klass 17 betraktas som en underordnad risk till klass 18, när de villkor som anges i punkt 1 samt ett av följande villkor är uppfyllda:

a) Huvudrisken hänför sig uteslutande till assistans för personer som hamnar i svårigheter under resa eller vid vistelse utanför sin hemort eller sin stadigvarande bostad.
b) Försäkringen avser tvister eller risker som härrör från eller har samband med användning av havsgående fartyg.

Artikel 17 Företagsform för försäkrings- och återförsäkringsföretag

1. Hemmedlemsstaten ska föreskriva att företag som ansöker om auktorisation enligt artikel 14 ska anta någon av de företagsformer som anges i bilaga III.

2. Medlemsstaterna får också etablera företag i en form som föreskrivs i gällande offentligrättslig lagstiftning, förutsatt att ändamålet för deras verksamhet är försäkrings- eller återförsäkringsverksamhet på villkor som motsvarar dem som gäller företag som omfattas av privaträttslig lagstiftning.

3. Kommissionen får anta delegerade akter enligt artikel 301 a beträffande de företagsformer som anges i bilaga III, med undantag av punkterna 28 och 29 i delarna A, B och C.
Direktiv (2014/51/EU)

Artikel 18 Villkor för auktorisation

1. Hemmedlemsstaterna ska kräva att varje företag som ansöker om auktorisation ska,

a) när det gäller försäkringsföretag, begränsa sin verksamhet till försäkringsområdet och verksamhet som är direkt anknuten till detta område med uteslutande av all annan affärsverksamhet,
b) när det gäller återförsäkringsföretag, begränsa sin verksamhet till återförsäkring och därmed sammanhängande verksamhet; i detta krav kan inrymmas en holdingbolagsfunktion och verksamheter som avser verksamheter inom den finansiella sektorn i den mening som avses i artikel 2.8 i direktiv 2002/87/EG,
c) förete en verksamhetsplan i enlighet med artikel 23,
d) ha medräkningsbart primärkapital som täcker den absolut lägsta nivå på minimikapitalkravet som föreskrivs i artikel 129.1 d,
e) styrka att företaget under sin verksamhet kommer att kunna ha en medräkningsbar kapitalbas som täcker solvenskapitalkravet enligt artikel 100,
f) styrka att företaget under sin verksamhet kommer att kunna ha medräkningsbart primärkapital som täcker minimikapitalkravet enligt artikel 128,

g) styrka att företaget under sin verksamhet kommer att kunna följa det företagsstyrningssystem som avses i kapitel IV avsnitt 2,
h) när det gäller skadeförsäkring, meddela namn och adress på alla skadereglerings-representanter som utses i enlighet med artikel 4 i direktiv 2000/26/EG i varje medlemsstat utom i den medlemsstat där auktorisationen söks, om de risker som ska täckas klassificeras i klass 10 under del A i bilaga I till det här direktivet, med undantag för fraktförares ansvar.

2. Ett försäkringsföretag, som ansöker om auktorisation att utvidga sin verksamhet till andraklasser eller att utvidga en auktorisation som endast täcker vissa risker inom en försäkringsklass, ska förete en verksamhetsplan enligt artikel 23.

Företaget ska dessutom kunna visa att det har en medräkningsbar kapitalbas som täcker de solvens- och minimikapitalkrav som föreskrivs i artikel 100 första stycket och artikel 128.

3. Utan att det påverkar tillämpningen av punkt 2 ska ett försäkringsföretag som bedriver livförsäkringsverksamhet och söker auktorisation enligt artikel 73 för att utvidga sitt verksamhetsområde till någon eller några av de försäkringsrisker som avses i klasserna 1 eller 2 i del A i bilaga I visa att det:
a) innehar medräkningsbart primärkapital som motsvarar den absolut lägsta nivå på minimikapitalkraven för livförsäkringsföretag och för skadeförsäkringsföretag som anges i artikel 129.1 d,
b) förbinder sig att under sin verksamhet uppfylla de finansiella minimikrav som avses i artikel 74.3.

4. Utan att det påverkar tillämpningen av punkt 2 ska ett försäkringsföretag som bedriver skadeförsäkringsverksamhet avseende försäkringsrisker som anges i klasserna 1 eller 2 i del A i bilaga I och söker auktorisation enligt artikel 73 för att utvidga sitt verksamhetsområde till livförsäkringsrisker visa att det:
a) innehar medräkningsbart primärkapital som motsvarar den absolut lägsta nivå på minimikapitalkraven för livförsäkringsföretag och för skadeförsäkringsföretag som anges i artikel 129.1 d,
b) förbinder sig att under sin verksamhet uppfylla de finansiella minimikrav som avses i artikel 74.3.

Artikel 19 Nära förbindelser

Om det finns nära förbindelser mellan försäkrings- eller återförsäkringsföretaget och andra fysiska eller juridiska personer ska tillsynsmyndigheterna endast bevilja auktorisation om dessa förbindelser inte hindrar dem från att utöva en effektiv tillsyn.

Tillsynsmyndigheterna ska vägra auktorisation om lagar eller andra författningar i ett tredjeland, som gäller för en eller flera fysiska eller juridiska personer med vilka försäkrings- eller åter- försäkringsföretaget har nära förbindelser, eller svårigheter vid tillämpningen av dessa författningar, hindrar dem från att utöva en effektiv tillsyn.

Tillsynsmyndigheterna ska kräva att försäkrings- och återförsäkringsföretagen förser dem med erforderliga uppgifter för att de fortlöpande ska kunna övervaka att bestämmelserna i första stycket efterlevs.

Artikel 20 Försäkringsföretags och återförsäkringsföretags huvudkontor

Medlemsstaterna ska kräva att försäkrings- och återförsäkringsföretags huvudkontor ska vara belägna i samma medlemsstat som deras stadgeenliga säten.

Artikel 21 Försäkringsvillkor och premietariffer

1. Medlemsstaterna får inte kräva förhandsgodkännande av eller regelbunden underrättelse om allmänna och särskilda försäkringsvillkor, premietariffer, försäkringstekniska grunder som särskilt använts för beräkning av premietariffer och försäkringstekniska avsättningar, eller formulär och andra tryckta handlingar som företaget avser att använda i sina mellanhavanden med försäkringstagare eller cedent- eller retrocedentföretag.

För livförsäkringar och uteslutande i syfte att kontrollera efterlevnaden av nationella bestämmelser rörande försäkringsmatematiska principer, får hemmedlemsstaten dock kräva regelbunden underrättelse om de försäkringstekniska grunder som använts vid beräkning av premietariffer och försäkringstekniska avsättningar. Detta krav ska inte utgöra en förutsättning för att ett livförsäkringsföretag ska beviljas auktorisation.

2. Medlemsstaterna ska inte upprätthålla eller införa system med förhandsanmälan eller förhandsgodkännande av föreslagna premiehöjningar, om detta inte är en del av allmänna priskontrollsystem.

3. Medlemsstaterna får kräva att företag, som söker eller har beviljats auktorisation för klass 18 i del A i bilaga I, ska genomgå kontroller beträffande sina direkta och indirekta resurser i fråga om personal och utrustning som bl.a. omfattar den medicinska personalens kvalifikationer och kvaliteten på den utrustning som dessa företag förfogar över för att utföra de åtaganden som sammanhänger med den klassen.

4. Medlemsstaterna får upprätthålla eller införa lagar och andra författningar som föreskriver godkännande av stiftelseurkund och bolagsordning samt att alla andra handlingar som krävs för normal tillsyn ska företes.

Artikel 22 Marknadens ekonomiska behov

Medlemsstaterna får inte kräva att en ansökan om auktorisation ska behandlas med hänsyn till marknadens ekonomiska behov.

Artikel 23 Verksamhetsplan

1. Den verksamhetsplan som avses i artikel 18.1 c ska innehålla uppgifter eller dokumentation om följande:

a) Beskaffenheten av de risker eller åtaganden som det berörda försäkrings- eller återförsäkringsföretaget avser att täcka.
b) De slag av återförsäkringsåtgärder som återförsäkringsföretaget avser att avtala om med cedentföretag.
c) Grundprinciperna för återförsäkring och retrocession.
d) De poster i primärkapitalet som motsvarar den lägsta nivån på minimikapitalkravet.
e) Uppskattade kostnader för uppbyggnaden av administration och övriga nödvändiga företagsfunktioner; för ändamålet avsatta medel och, om de risker som ska täckas klassificeras enligt klass 18 i del A i bilaga I, de resurser som står till försäkringsföretagets förfogande för tillhandahållande av den utlovade assistansen.

2. Utöver de krav som anges i punkt 1 ska planen, beträffande de tre första räkenskapsåren, omfatta följande:

a) En prognos för balansräkningen.
b) Skattningar av det framtida solvenskapitalkravet enligt kapitel VI avsnitt 4 underavsnitt 1 som utarbetats på grundval av den prognos för balansräkningen som avses i led a samt den beräkningsmetod som använts för denna skattning.
c) Skattningar av det framtida minimikapitalkravet enligt artiklarna 128 och 129 som utarbetats på grundval av den prognos för balansräkningen som avses i led a samt den beräkningsmetod som använts för denna skattning.
d) Skattningar av storleken på de medel som är avsedda att täcka försäkringstekniska avsättningar, minimikapitalkrav och solvenskapitalkrav.
e) När det gäller skadeförsäkring och återförsäkring även följande:
   i Skattningar av driftskostnader utöver uppbyggnadskostnader, särskilt löpande allmänna omkostnader och provisioner.
   ii Skattningar av premier eller bidrag och kostnader för försäkringsfall.
f) När det gäller livförsäkring ska även en detaljerad prognos lämnas över intäkter och kostnader avseende direkt försäkring samt mottagen och avgiven återförsäkring.

Artikel 24 Aktieägare och medlemmar med kvalificerade innehav

1. Tillsynsmyndigheterna i hemmedlemsstaten ska inte bevilja ett företag auktorisation för försäkrings- eller återförsäkringsverksamhet förrän de har fått information om vilka aktieägare eller medlemmar, fysiska eller juridiska personer, som direkt eller indirekt har kvalificerade innehav, och om storleken av dessa innehav.

Dessa myndigheter ska vägra auktorisation om de, med hänsyn till behovet att säkerställa en sund och ansvarsfull ledning av försäkrings- eller återförsäkringsföretaget, bedömer att kompetensen hos aktieägare eller medlemmar inte är tillfredsställande.

2. Vid tillämpning av punkt 1 i ska hänsyn tas till rösträtter enligt artiklarna 9 och 10 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/109/EG av den 15 december 2004 om harmonisering av insynskraven angående upplysningar om emittenter vars värdepapper är upptagna till handel på en reglerad marknad samt villkoren för sammanläggning av dessa enligt artikel 12.4 och 12.5 i det direktivet.

Medlemsstaterna ska inte beakta de rösträtter eller andelar som värdepappersföretag eller kreditinstitut kan inneha till följd av garantiverksamhet för finansiella instrument och/eller placering av finansiella instrument på grundval av ett fast åtagande enligt avsnitt A punkt 6 i bilaga I till direktiv 2004/39/EG, förutsatt att dessa rättigheter dels inte utövas eller på annat sätt utnyttjas för att ingripa i emittentens förvaltning och dels avyttras inom ett år efter förvärvet.

Artikel 25 Avslag på auktorisationsansökan

Varje beslut om avslag på en ansökan om auktorisation ska åtföljas av en närmare motivering som ska tillställas det berörda företaget.

Varje medlemsstat ska se till att ett beslut om avslag på en ansökan om auktorisation kan prövas i domstol.

Sådan rätt till domstolsprövning ska även finnas i de fall där tillsynsmyndigheterna inte behandlat en ansökan om auktorisation inom sex månader från den dag då ansökan mottogs.

Artikel 25 a Anmälan och offentliggörande av auktorisation eller återkallande av auktorisation

Varje auktorisation eller återkallande av en auktorisation ska anmälas till Europeiska tillsynsmyndigheten (Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten) (Eiopa), inrättad genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1094/2010. Namnet på varje försäkringsföretag eller återförsäkringsföretag som beviljats auktorisation ska föras in på en förteckning. Eiopa ska offentliggöra denna förteckning på sin webbplats och hålla den uppdaterad. *Direktiv (2014/51/EU)*

Artikel 26 Samråd med myndigheter i andra medlemsstater

1. Samråd med tillsynsmyndigheterna i någon av de andra berörda medlemsstaterna ska genomföras innan auktorisation beviljas för något av följande företag:

a) Dotterföretag till ett försäkrings- eller återförsäkringsföretag som är auktoriserat i den medlemsstaten.
b) Dotterföretag till moderföretaget till ett försäkrings- eller återförsäkringsföretag som är auktoriserat i den medlemsstaten.
c) Ett företag som står under ägarkontroll av samma fysiska eller juridiska person som har ägarkontrollen över ett försäkrings- eller återförsäkringsföretag som är auktoriserat i den medlemsstaten.

2. Samråd med de myndigheter i en berörd medlemsstat som ansvarar för tillsynen över kreditinstitut eller värdepappersföretag ska genomföras innan auktorisation beviljas för något av följande försäkrings- eller återförsäkringsföretag:

a) Dotterföretag till ett kreditinstitut eller värdepappersföretag som är auktoriserat i gemenskapen.

b) Dotterföretag till moderföretaget till ett kreditinstitut eller värdepappersföretag som är auktoriserat i gemenskapen.
c) Ett företag som står under ägarkontroll av samma fysiska eller juridiska person som har ägarkontrollen över ett kreditinstitut eller värdepappersföretag som är auktoriserat i gemenskapen.

3. De relevanta myndigheter som avses i punkterna 1 och 2 ska samråda med varandra särskilt när de bedömer lämpligheten hos aktieägarna och alla personer som i praktiken leder företaget eller utför andra centrala funktioner och som ingår i ledningen för en annan enhet i samma grupp.

De ska till varandra överlämna alla de uppgifter om lämpligheten hos aktieägarna och alla personer som i praktiken leder företaget eller utför andra centrala funktioner, som är relevanta för övriga berörda behöriga myndigheter när det gäller att bevilja auktorisation samt fortlöpande bedöma efterlevnaden av uppställda verksamhetsvillkor.

Kapitel III Tillsynsmyndigheter och allmänna regler

Artikel 27 Tillsynens huvudsyfte

Medlemsstaterna ska säkerställa att tillsynsmyndigheterna har tillgång till de medel som krävs, och att de har relevant expertkompetens, kapacitet och mandat för att uppnå tillsynens huvudsyfte, nämligen skyddet av försäkrings- och förmånstagare.

Artikel 28 Finansiell stabilitet och procyklikalitet

Utan att det påverkar huvudsyftet med tillsynen enligt artikel 27, ska medlemsstaterna se till att tillsynsmyndigheterna vid utövandet av sina allmänna uppgifter tar vederbörlig hänsyn till de potentiella effekter som deras beslut kan komma att få för de berörda finanssystemens stabilitet i Europeiska unionen, särskilt i krissituationer, med hänsyn till den information som finns tillgänglig vid tillfället i fråga.

I tider av exceptionella rörelser på finansmarknaderna ska tillsynsmyndigheterna ta hänsyn till de potentiellt procykliska effekterna av sina åtgärder.

Artikel 29 Allmänna principer för tillsynen

1. Tillsynen ska utgå från en proaktiv och riskbaserad metod. Den ska innefatta kontinuerlig kontroll av att försäkrings- och återförsäkringsverksamheten fungerar korrekt och att försäkrings- och återförsäkringsföretagen iakttar gällande tillsynsregler.

2. Tillsyn av försäkrings- och återförsäkringsföretag ska innefatta en lämplig blandning av åtgärder på distans och inspektioner på plats.

3. Medlemsstaterna ska se till att kraven i detta direktiv tillämpas på ett sätt som står i proportion till arten, omfattningen och komplexiteten av de inneboende riskerna i varje försäkrings- eller återförsäkringsföretags verksamhet.

4. I de delegerade akter, tekniska standarder för tillsyn och tekniska standarder för genomförande som kommissionen antar ska proportionalitetsprincipen beaktas så att detta direktiv tillämpas proportionerligt, särskilt när det gäller små försäkringsföretag.

I de förslag till tekniska standarder för tillsyn som överlämnats av Eiopa i enlighet med artiklarna 10–14 i förordning (EU) nr 1094/2010, de förslag till tekniska standarder för genomförande som lagts fram i enlighet med artikel 15 i den förordningen och de riktlinjer och rekommendationer som utfärdats i enlighet med artikel 16 i samma förordning ska proportionalitetsprincipen beaktas så att detta direktiv tillämpas proportionerligt, särskilt när det gäller små försäkringsföretag. *Direktiv (2014/51/EU)*

Artikel 30 Tillsynsmyndigheter och tillsynens omfattning

1. Hemmedlemsstaten är ensam ansvarig för den finansiella tillsynen över försäkrings- och återförsäkringsföretag, inbegripet den del av verksamheten som företagen bedriver genom filial eller med stöd av friheten att tillhandahålla tjänster.

2. Finansiell tillsyn enligt punkt 1 ska omfatta kontroll avseende försäkrings- eller återförsäkringsföretagets hela verksamhet, inbegripet dess solvens och upprättande av försäkringstekniska avsättningar, dess tillgångar och medräkningsbara kapitalbas, enligt de regler som medlemsstaten fastställt eller den praxis som tillämpas i hemmedlemsstaten med iakttagande av de bestämmelser som har antagits på gemenskapsnivå.

Om det berörda försäkringsföretaget har auktorisation att försäkra risker som förts till försäkringsklass 18 i del A i bilaga I ska tillsynen utvidgas till att gälla kontroll av de resurser i tekniskt avseende som försäkringsföretaget förfogar över för att kunna utföra den assistans som det har åtagit sig att lämna, om hemmedlemsstatens lagstiftning föreskriver kontroll av sådana resurser.

3. Om tillsynsmyndigheterna i den medlemsstat där risken är belägen eller i medlemsstaten för åtagandet eller, när det gäller återförsäkringsföretag, i värdmedlemsstaten har anledning att anta att verksamheten i ett försäkrings- eller återförsäkringsföretag kan påverka dess finansiella sundhet, ska de informera tillsynsmyndigheterna i detta företags hemmedlemsstat.

Tillsynsmyndigheterna i hemmedlemsstaten ska avgöra om företaget följer de stabilitetsprinciper som fastställs genom detta direktiv.

Artikel 31 Överblickbarhet och ansvar

1. Tillsynsmyndigheterna ska utföra sina uppgifter på ett överblickbart sätt med tydlig ansvarsfördelning och vederbörlig hänsyn till skyddet av konfidentiell information.

2. Medlemsstaterna ska se till att följande information offentliggörs:

a) Texterna till lagar och andra författningar samt allmänna vägledningar på försäkringsrättens område.
b) De allmänna kriterier och metoder, inklusive de verktyg som utvecklats i enlighet med artikel 34.4, som tillämpas vid den samlade tillsynsbedömningen enligt artikel 36.
c) Aggregerade statistiska uppgifter om centrala aspekter av tillämpningen av stabilitetsregelverket.
d) Hur de valmöjligheter som ges genom detta direktiv utnyttjas.
e) Tillsynens syften och dess huvudsakliga funktioner och verksamhetsformer.

De uppgifter som offentliggörs enligt första stycket ska vara tillräckliga som underlag för en jämförelse mellan de metoder som används av tillsynsmyndigheterna i de olika medlemsstaterna.

Offentliggörandena ska utformas enligt ett gemensamt format och uppdateras regelbundet. Den information som det hänvisas till första stycket leden a–e ska finnas tillgänglig i varje medlemsstat på en och samma webbplats.

3. Medlemsstaterna ska föreskriva överblickbara rutiner för tillsättande och avsked av ledamöter i tillsynsmyndigheternas styrelser och verkställande organ.

4. Utan att det påverkar tillämpningen av artiklarna 35, 51, 254.2 och 256 ska kommissionen enligt artikel 301 a anta delegerade akter för punkt 2 i den här artikeln med närmare uppgifter om de centrala aspekter för vilka aggregerade statistiska uppgifter ska offentliggöras och om innehållsförteckningar och publiceringsdatum för dessa offentliggöranden.

5. För att säkerställa enhetliga villkor för tillämpningen av punkt 2 i denna artikel, och utan att tillämpningen av artiklarna 35, 51, 254.2 och 256 påverkas, ska Eiopa utarbeta förslag till tekniska standarder för genomförande för att specificera mallarna för och strukturen på det offentliggörande som anges i den här artikeln.

Eiopa ska överlämna dessa förslag till tekniska standarder för genomförande till kommissionen senast den 30 september 2015.

Kommissionen ges befogenhet att anta de tekniska standarder för genomförande som avses i första stycket i enlighet med artikel 15 i förordning (EU) nr 1094/2010.

Direktiv (2014/51/EU)

Artikel 32 Förbud mot vägran att godkänna återförsäkrings- och retrocessionsavtal

1. Ett försäkringsföretags hemmedlemsstat får inte vägra att godkänna ett återförsäkringsavtal som ingåtts med ett återförsäkringsföretag eller ett försäkringsföretag som är auktoriserat i enlighet med artikel 14 av skäl som direkt sammanhänger med sundheten i det återförsäkrings- eller försäkringsföretagets finanser.

2. Återförsäkringsföretagets hemmedlemsstat får inte motsätta sig ett retrocessionsavtal som företaget ingått med ett återförsäkrings- eller försäkringsföretag som är auktoriserat enligt artikel 14 av skäl som direkt sammanhänger med sundheten i det återförsäkrings- eller försäkringsföretagets finanser.

Artikel 33 Tillsyn över filialer i en annan medlemsstat

Medlemsstaterna ska föreskriva att, i de fall då ett försäkrings- eller åter försäkringsföretag som är auktoriserat i en medlemsstat utövar verksamhet genom filial, tillsynsmyndigheterna i hemmedlemsstaten får, efter att ha underrättat tillsynsmyndigheterna i värdmedlemsstaten, själva eller genom därför utsedda ombud på plats kontrollera de uppgifter som är nödvändiga för den finansiella tillsynen över företaget.

Myndigheterna i den berörda värdmedlemsstaten får medverka i sådana kontroller.

Om en tillsynsmyndighet har underrättat tillsynsmyndigheterna i en värdmedlemsstat om att den kommer att utföra undersökningar på plats i enlighet med första stycket, och om den tillsynsmyndigheten är förhindrad att utföra dessa undersökningar på plats eller om dessa tillsynsmyndigheter i värdmedlemsstaten i praktiken inte har möjlighet att utöva sin rätt att delta i enlighet med andra stycket, får tillsynsmyndigheterna hänskjuta ärendet till Eiopa och begära myndighetens hjälp i enlighet med artikel 19 i förordning (EU) nr 1094/2010. I det fallet får Eiopa agera i enlighet med de befogenheter den tilldelats genom den artikeln.

I enlighet med artikel 21 i förordning (EU) nr 1094/2010 får Eiopa delta i undersökningar på plats om dessa utförs gemensamt av två eller flera tillsynsmyndigheter.

Direktiv (2014/51/EU)

Artikel 34 Allmänna tillsynsbefogenheter

1. Medlemsstaterna ska se till att tillsynsmyndigheterna har befogenheter att vidta förebyggande och korrigerande åtgärder för att säkerställa att försäkrings- och återförsäkringsföretag följer lagar och andra författningar i varje medlemsstat.

2. Tillsynsmyndigheterna ska ha befogenhet att vidta alla åtgärder som krävs – när så är lämpligt, även av administrativ eller finansiell natur – som rör försäkrings- eller återförsäkringsföretag och medlemmar av deras förvaltnings-, lednings- eller tillsynsorgan.

3. Medlemsstaterna ska säkerställa att tillsynsmyndigheterna har befogenhet att kräva in alla uppgifter som är nödvändiga för att utöva tillsyn enligt artikel 35.

4. Medlemsstaterna ska säkerställa att tillsynsmyndigheterna har befogenhet att, när så är lämpligt och nödvändigt, utöver reglerna för beräkning av solvenskapitalkravet utarbeta kvantitativa redskap för att som ett led i den samlade tillsynsbedömningen analysera försäkrings- och återförsäkringsföretags förmåga att hantera möjliga händelser eller framtida förändringar av de ekonomiska förhållandena som skulle kunna påverka deras samlade finansiella ställning negativt. Tillsynsmyndigheterna ska ha befogenhet att kräva att företagen genomför sådana bedömningar.

5. Tillsynsmyndigheterna ska ha befogenhet att göra undersökningar på plats i försäkrings- och återförsäkringsföretags lokaler.

6. Tillsynsmyndigheterna ska utöva sina befogenheter inom rimlig tid och på ett proportionerligt sätt.

7. De befogenheter beträffande försäkrings- och återförsäkringsföretag som avses i punkterna 1–5 ska även gälla verksamheter i dessa företag som omfattas av uppdragsavtal.

8. De åtgärder som anges i punkterna 1–5 och 7 ska, vid behov och när så är lämpligt, genomdrivas på rättslig väg.

Artikel 35 Uppgifter som ska lämnas till tillsynsmyndigheterna

1. Medlemsstaterna ska kräva att försäkrings- och återförsäkringsföretag lämnar tillsynsmyndigheterna de uppgifter som är nödvändiga för tillsynen med hänsyn till de tillsynsmål som fastställs i artiklarna 27 och 28. Sådana uppgifter ska minst omfatta vad som krävs för följande under genomförandet av förfarandet i artikel 36:

a) Bedömningen av företagens företagsstyrningssystem, den verksamhet de bedriver, de värderingsprinciper som tillämpas i solvenssammanhang, de risker företagen står inför och deras system för att hantera dessa samt, i fråga om kapital, struktur, behov och planering.
b) Beslut som framstår som påkallade till följd av vad som framkommit när myndigheterna utövat sina tillsynsrättigheter och -skyldigheter.

2. Medlemsstaterna ska se till att tillsynsmyndigheterna har följande befogenheter:

a) Att fastställa art, omfattning och format för de uppgifter som avses i punkt 1 och som de kräver att försäkrings- och åter- försäkringsföretag ska lämna vid följande tillfällen:
   i Med i förväg fastställd periodicitet.
   ii När i förväg definierade händelser inträffar.
   iii Under undersökningar som gäller ett försäkrings- eller återförsäkringsföretags situation.
b) Att kräva in alla uppgifter om avtal som innehas av förmedlare eller ingåtts med tredje man.
c) Att begära information från externa experter, t.ex. revisorer och aktuarier.

3. De uppgifter som avses i punkterna 1 och 2 ska omfatta följande:

a) Kvalitativa eller kvantitativa inslag, eller lämplig kombination av sådana.
b) Historiska, aktuella eller framåtblickande inslag, eller lämplig kombination av sådana.
c) Uppgifter från interna eller externa källor, eller lämplig kombination av sådana.

4. De uppgifter som avses i punkterna 1 och 2 ska stå i överensstämmelse med följande principer:

a) De ska stå i proportion till arten, omfattningen och komplexiteten av det berörda företagets verksamhet, särskilt de inneboende riskerna med denna verksamhet.
b) De ska vara tillgängliga, fullständiga i varje väsentligt hänseende, jämförbara och konsekvent utformade över tiden.
c) De ska vara relevanta, tillförlitliga och förståeliga.

5. Medlemsstaterna ska kräva att försäkrings- och återförsäkringsföretag ska ha upprättat lämpliga system och strukturer för att uppfylla kraven i punkterna 1–4 och ett styrdokument som godkänts av försäkrings- eller återförsäkringsföretagets förvaltnings-, lednings- eller tillsynsorgan och som säkerställer att de lämnade uppgifterna hela tiden motsvarar kraven.

6. Om den i förväg fastställda periodicitet som avses i punkt 2 a i understiger ett år kan de berörda myndigheterna, utan att detta påverkar tillämpningen av artikel 129.4, begränsa den regelbundna tillsynsrapporteringen om

a) överlämnandet av dessa uppgifter skulle vara alltför betungande mot bakgrund av arten, omfattningen och komplexiteten av de inneboende riskerna i företagets verksamhet, och
b) uppgifterna rapporteras minst årligen.

Tillsynsmyndigheterna ska inte begränsa den regelbundna tillsynsrapporteringen till en frekvens som är kortare än ett år för försäkrings- och återförsäkringsföretag som utgör en del av en grupp i den mening som avses i artikel 212.1 c, såvida inte företaget på ett övertygande sätt kan påvisa för tillsynsmyndigheten att en regelbunden tillsynsrapportering till en frekvens som är kortare än ett år är olämplig med beaktande av arten, omfattningen och komplexiteten av de inneboende riskerna i gruppens verksamhet.

Begränsning av den regelbundna tillsynsrapporteringen ska endast beviljas försäkrings- och återförsäkringsföretag som inte representerar mer än 20 % av en medlemsstats livförsäkrings- och skadeförsäkringsmarknad eller dess återförsäkringsmarknad, där andelen av skadeförsäkringsmarknaden grundas på bruttopremieinkomsterna och andelen av livförsäkringsmarknaden på tekniska bruttoavsättningar.

Tillsynsmyndigheterna ska prioritera de minsta företagen när de fastställer vilka företag som kan omfattas av dessa begränsningar.

7. De berörda tillsynsmyndigheterna får begränsa den regelbundna tillsynsrapporteringen eller bevilja försäkrings- och återförsäkringsföretag undantag från kravet på rapportering där tillgångarna redovisas post för post om

a) överlämnandet av dessa uppgifter skulle vara alltför betungande mot bakgrund av arten, omfattningen och komplexiteten av de inneboende riskerna i företagets verksamhet,
b) överlämnandet av dessa uppgifter inte är nödvändigt för den effektiva tillsynen över företaget,
c) undantaget inte undergräver de berörda finanssystemens stabilitet i unionen, och
d) företaget kan tillhandahålla dessa uppgifter på *ad hoc*-basis.

Tillsynsmyndigheterna ska inte begränsa den regelbundna tillsynsrapporteringen för försäkrings- och återförsäkringsföretag som utgör en del av en grupp i den mening som avses i artikel 212.1 c, såvida inte företaget på ett övertygande sätt kan påvisa för tillsynsmyndigheten att en rapportering där tillgångarna redovisas post för post är olämplig med beaktande av arten, omfattningen och komplexiteten av de inneboende riskerna i gruppens verksamhet och med beaktande av den finansiella stabiliteten.

Undantaget från kravet på rapportering där tillgångarna redovisas post för post ska endast beviljas försäkrings- och återförsäkringsföretag som inte representerar mer än 20 % av en medlemsstats livförsäkrings- och skadeförsäkringsmarknad eller dess återförsäkringsmarknad, där andelen av skadeförsäkringsmarknaden grundas på bruttopremieinkomsterna och andelen av livförsäkringsmarknaden på tekniska bruttoavsättningar.

Tillsynsmyndigheterna ska ge prioritet till de minsta företagen när de fastställer vilka företag som kan omfattas av de undantagen.

8. Med hänsyn till tillämpningen av punkterna 6 och 7 ska tillsynsmyndigheterna, som en del av översynen av tillsynsprocessen, bedöma om överlämnandet av uppgifter skulle vara alltför betungande mot bakgrund av arten, omfattningen och komplexiteten av de inneboende riskerna i företagets verksamhet, med beaktande av åtminstone

a) volymen av företagets premier och försäkringstekniska avsättningar,
b) volatiliteten för de anspråk och förmåner som företaget täcker,
c) de marknadsrisker som företagets investeringar ger upphov till,
d) riskkoncentrationsnivån,
e) det totala antalet livförsäkrings- och skadeförsäkringsklasser för vilka auktoriseringen beviljas,
f) eventuella effekter av förvaltningen av företagets tillgångar på den finansiella stabiliteten,
g) företagets system och strukturer för att tillhandahålla information för tillsynsändamål och det styrdokument som avses i punkt 5,
h) lämpligheten av företagets förvaltningssystem,
i) storleken på de kapitalbasmedel som täcker solvenskapitalkravet och minimikapitalkravet, och
j) huruvida företaget är ett captivebolag för försäkring eller återförsäkring som endast täcker risker som är förknippade med den industri- eller handelsgrupp som det tillhör.

9. Kommissionen ska anta delegerade akter enligt artikel 301 a för att specificera de uppgifter som avses i punkterna 1–4 i den här artikeln och tidsfristerna för inlämnade av dessa uppgifter, i syfte att nå en lämplig grad av enhetlighet i rapporteringen till tillsynsorganen.

10. För att säkerställa enhetliga tillämpningsvillkor i förhållande till denna artikel ska Eiopa utarbeta förslag till tekniska standarder för genomförande av den regelbundna tillsynsrapporteringen med avseende på mallarna för överlämnande av uppgifter till de tillsynsmyndigheter som avses i punkterna 1 och 2.

Eiopa ska överlämna dessa förslag till tekniska standarder för genomförande till kommissionen senast den 30 juni 2015.

Kommissionen ska ges befogenhet att anta de tekniska standarder för genomförande som avses i första stycket i enlighet med artikel 15 i förordning (EU) nr 1094/2010.

11. För att främja en sammanhängande och konsekvent tillämpning av punkterna 6 och 7 ska Eiopa utfärda riktlinjer i enlighet med artikel 16 i förordning (EU) nr 1094/2010 för att närmare specificera de metoder som ska användas vid fastställande av den marknadsandel som avses i tredje stycket i punkterna 6 och 7. *Direktiv (2014/51/EU)*

Artikel 36 Tillsynens granskningsprocess

1. Medlemsstaterna ska se till att tillsynsmyndigheterna granskar och utvärderar de strategier, processer och rapporteringsrutiner som försäkrings- och återförsäkringsföretagen har inrättat för att följa de lagar och andra författningar som antas enligt detta direktiv.

Denna granskning och utvärdering ska omfatta bedömningar av kvalitativa krav med avseende på systemet för företagsstyrning, av de risker som de berörda företagen står – eller kan komma att ställas – inför och av företagens förutsättningar för att kunna bedöma dessa risker med beaktande av de rådande förhållandena i den miljö där de verkar.

2. Tillsynsmyndigheterna ska särskilt granska och utvärdera att bestämmelserna om följande efterlevs:

a) Företagsstyrningssystem, inklusive egen risk- och solvensbedömning, enligt kapitel IV avsnitt 2.
b) Försäkringstekniska avsättningar enligt kapitel VI avsnitt 2.
c) Kapitalkrav enligt kapitel VI avsnitten 4 och 5.
d) Placeringsregler enligt kapitel VI avsnitt 6.
e) Kapitalbasens kvalitet och kvantitet enligt kapitel VI avsnitt 3.
f) Om försäkrings- eller återförsäkringsföretaget använder en fullständig eller partiell intern modell: kontinuerligt uppfyllande av kraven på fullständiga och partiella interna modeller i kapitel VI avsnitt 4 underavsnitt 3.

3. Tillsynsmyndigheterna ska ha inrättat lämpliga kontrollredskap för att kunna påvisa försämringar av den finansiella ställningen för försäkrings- eller återförsäkringsföretag och följa upp insatserna för att åtgärda sådana försämringar.

4. Tillsynsmyndigheterna ska bedöma om försäkrings- och återförsäkringsföretagen har utvecklat tillfredsställande metoder och arbetsrutiner för att påvisa möjliga händelser eller framtida förändringar av de ekonomiska förhållandena som skulle kunna påverka den samlade ekonomiska ställningen negativt i de företag som berörs.

Tillsynsmyndigheterna ska bedöma företagens förmåga att stå emot sådana möjliga händelser eller framtida förändringar av de ekonomiska förhållandena.

5. Tillsynsmyndigheterna ska ha nödvändiga befogenheter för att kräva att försäkrings- och återförsäkringsföretag åtgärdar svagheter eller brister som påvisats i den samlade tillsynsbedömningen.

6. De granskningar, utvärderingar och bedömningar som avses i punkterna 1, 2 och 4 ska genomföras regelbundet.

Tillsynsmyndigheterna ska fastställa en minsta frekvens och omfattning för dessa granskningar, utvärderingar och bedömningar med beaktande av arten, omfattningen och komplexiteten av det berörda försäkrings- eller återförsäkringsföretagets verksamhet.

Artikel 37 Kapitaltillägg

1. Efter den samlade tillsynsbedömningen får tillsynsmyndigheterna i särskilda fall genom ett motiverat beslut fastställa ett krav på kapitaltillägg för ett försäkrings- eller återförsäkringsföretag. Denna möjlighet ska endast kunna utnyttjas i följande fall:

a) Om tillsynsmyndigheten har funnit att ett försäkrings- eller återförsäkringsföretags riskprofil avviker väsentligt från de antaganden som legat till grund för solvenskapitalkravet, beräknat med standardformeln i överensstämmelse med kapitel VI avsnitt 4 underavsnitt 2, och
   - i kravet på att använda en intern modell enligt artikel 119 är olämpligt eller har visat sig ineffektivt, eller
   - ii en fullständig eller partiell intern modell håller på att utarbetas i enlighet med artikel 119.

b) Om tillsynsmyndigheten har funnit att ett försäkrings- eller återförsäkringsföretags riskprofil avviker väsentligt från de antaganden som legat till grund för solvenskapitalkravet, beräknat enligt en fullständig eller partiell intern modell i enlighet med kapitel VI avsnitt 4 underavsnitt 3, på grund av att vissa kvantifierbara risker inte beaktas i tillräcklig utsträckning och det inte har lyckats att inom skälig tid anpassa modellen så att den bättre ger uttryck för den föreliggande riskprofilen.

c) Om tillsynsmyndigheten har funnit att ett försäkrings- eller återförsäkringsföretags företagsstyrningssystem avviker väsentligt från de normer som fastställs genom kapitel IV avsnitt 2, att dessa avvikelser medför att företaget inte kan garantera en korrekt identifiering, mätning, övervakning, hantering och rapportering av de risker som det är – eller kan komma att bli – exponerat för och att det är osannolikt att bristerna kan korrigeras inom skälig tid endast genom insats av andra åtgärder.

d) Om försäkrings- eller återförsäkringsföretaget tillämpar den matchningsjustering som avses i artikel 77 b, den volatilitetsjustering som avses i artikel 77 d eller de övergångsåtgärder som avses i artiklarna 308 c och 308 d och tillsynsmyndigheten har funnit att detta företags riskprofil avviker väsentligt från de antaganden som legat till grund för dessa justeringar och övergångsåtgärder.

2. I de fall som anges i led a och b i punkt 1 ska kapitaltillägget beräknas så att det säkerställs att företaget uppfyller kraven i artikel 101.3.

I de fall som beskrivs under punkt 1 c ska kapitaltillägget vara proportionerligt mot de betydande risker som uppstått på grund av de brister som föranledde tillsynsmyndigheten att besluta om kapitaltillägg.

I de fall som beskrivs under punkt 1 d ska kapitaltillägget vara proportionerligt mot de betydande risker som uppstått på grund av de avvikelser som avses i den punkten.

3. I de fall som anges i punkt 1 b och c ska tillsynsmyndigheten se till att försäkrings- eller återförsäkringsföretaget vidtar alla ansträngningar för att avhjälpa de brister som ledde till föreläggandet av ett krav på kapitaltillägg.

4. Tillsynsmyndigheten ska granska det krav på kapitaltillägg som avses i punkt 1 minst en gång om året och upphäva det när företaget har avhjälpt de brister som ledde till föreläggandet.

5. Det icke-tillfredsställande solvenskapitalkravet ska ersättas med samma solvenskapitalkrav plus det kapitaltillägg som förelagts.

Utan hinder av punkt 1 ska solvenskapitalkravet inte innefatta det kapitaltillägg som förelagts i enlighet med punkt 1 c för beräkning av den riskmarginal som anges i artikel 77.5.

6. Kommissionen ska anta delegerade akter enligt artikel 301 a för att ytterligare specificera de omständigheter under vilka ett krav på kapitaltillägg kan föreläggas.

7. Kommissionen ska anta delegerade akter enligt artikel 301 a för att ytterligare specificera metoderna för beräkningen av kapitaltillägg.

8. För att säkerställa enhetliga villkor för tillämpning med avseende på denna artikel ska Eiopa utarbeta förslag till tekniska standarder för genomförande av förfaranden för beslut om att fastställa, beräkna och upphäva kapitaltillägg.

Eiopa ska överlämna de förslagen till tekniska standarder för genomförande till kommissionen senast den 30 september 2015.

Kommissionen ska ges befogenhet att i enlighet med artikel 15 i förordning (EU) nr 1094/2010 anta de tekniska standarder för genomförande som avses i första stycket.

Direktiv (2014/51/EU)

Artikel 38 Tillsyn över funktioner och verksamheter som omfattas av uppdragsavtal

1. Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 49 ska medlemsstaterna se till att försäkrings- och återförsäkringsföretag som ingår uppdragsavtal beträffande en funktion eller försäkrings- eller återförsäkringsverksamhet vidtar de åtgärder som krävs för att garantera att följande villkor uppfylls:

a) Tjänsteleverantören ska samarbeta med försäkrings- eller återförsäkringsföretagets tillsynsmyndigheter avseende de funktioner eller verksamheter som omfattas av uppdragsavtal.
b) Försäkrings- och återförsäkringsföretagen, deras revisorer och tillsynsmyndigheterna ska ha faktisk tillgång till uppgifter som rör de funktioner eller verksamheter som omfattas av uppdragsavtal.
c) Tillsynsmyndigheterna ska ha faktiskt tillträde till tjänsteleverantörens lokaler och ska kunna utöva dessa tillträdesrättigheter.

2. Den medlemsstat där tjänsteleverantören är etablerad ska tillåta att försäkrings- eller återförsäkringsföretagets tillsynsmyndigheter – själva eller genom personer som de utser för detta ändamål – genomför inspektioner på plats i tjänsteleverantörens lokaler. Försäkrings- eller återförsäkringsföretagets tillsynsmyndighet ska underrätta de relevanta myndigheterna i tjänsteleverantörens medlemsstat innan de genomför inspektionen på plats. Om det gäller en enhet som inte är föremål för tillsyn, ska tillsynsmyndigheten vara relevant myndighet.

Tillsynsmyndigheterna i försäkrings- eller återförsäkringsföretagets medlemsstat får delegera sådana inspektioner på plats till tillsynsmyndigheterna i den medlemsstat där tjänsteleverantören är etablerad.

Om en tillsynsmyndighet har underrättat den berörda myndigheten i tjänsteleverantörens medlemsstat om att den kommer att utföra kontroll på plats i enlighet med denna punkt, eller om den utför en kontroll på plats i enlighet med första stycket och denna tillsynsmyndighet i praktiken inte har möjlighet att utöva sin rätt att utföra denna kontroll på plats, får tillsynsmyndigheten hänskjuta ärendet till Eiopa och begära myndighetens hjälp i enlighet med artikel 19 i förordning (EU) nr 1094/2010. I detta fall får Eiopa agera i enlighet med de befogenheter den tilldelats genom samma artikel.

I enlighet med artikel 21 i förordning (EU) nr 1094/2010 ska Eiopa ha rätt att delta i kontroller på plats, om dessa utförs gemensamt av två eller flera tillsynsmyndigheter.

Direktiv (2014/51/EU)

Artikel 39 Överlåtelse av försäkringsbestånd

1. Medlemsstaterna ska, på de villkor som föreskrivs i nationell lag, ge försäkrings- och återförsäkringsföretag med huvudkontor inom deras territorier tillstånd att, helt eller delvis, överlåta sådana egna bestånd av försäkringsavtal, som slutits med stöd av etableringsfriheten eller friheten att tillhandahålla tjänster, till ett acceptföretag som är etablerat inom gemenskapen.

Tillstånd till sådan överlåtelse får ges endast om tillsynsmyndigheterna i acceptföretagets hemmedlemsstat intygar att acceptföretaget har tillräcklig medräkningsbar kapitalbas för att täcka det solvenskapitalkrav som anges i artikel 100 första stycket sedan överlåtelsen beaktats.

2. För försäkringsföretag ska punkterna 3–6 gälla.

3. Om en filial avser att, helt eller delvis, överlåta egna bestånd av försäkringsavtal, ska den medlemsstat där filialen är belägen rådfrågas.

4. I de fall som avses i punkterna 1 och 3 ska tillsynsmyndigheterna i det överlåtande försäkringsföretagets hemmedlemsstat ge tillstånd till överlåtelsen efter att ha inhämtat godkännande från myndigheterna i de medlemsstater där kontrakten ingicks, antingen enligt etableringsfriheten eller rätten att tillhandahålla tjänster.

5. Myndigheterna i de medlemsstater som rådfrågas ska, inom tre månader efter det att de mottagit begäran om samråd, lämna sina yttranden eller medgivanden till myndigheterna i det överlåtande försäkringsföretagets hemmedlemsstat.

Om de myndigheter som rådfrågats inte lämnat något svar inom denna tid ska detta tolkas som att de har givit sitt tysta medgivande.

6. En överlåtelse av försäkringsbestånd som tillåtits med stöd av punkterna 1–5 ska offentliggöras antingen före eller efter auktorisationen i överensstämmelse med nationell lag i hemmedlemsstaten eller den medlemsstat där risken är belägen eller i medlemsstaten för åtagandet.

Sådana överlåtelser ska automatiskt bli gällande gentemot försäkringstagare, de försäkrade och alla andra för vilka de överlåtna avtalen medför rättigheter eller skyldigheter.

Första och andra styckena i denna punkt ska inte inverka på medlemsstaternas rätt att ge försäkringstagarna möjlighet att säga upp avtal inom en fastställd tid efter en överlåtelse.

Kapitel IV Villkor för utövandet av verksamheten

Avsnitt 1 Förvaltnings-, lednings- eller tillsynsorganets ansvar

Artikel 40 Förvaltnings-, lednings- eller tillsynsorganets ansvar

Medlemsstaterna ska säkerställa att försäkrings- och återförsäkringsföretagens förvaltnings-, lednings- eller tillsynsorgan har det yttersta ansvaret för att varje berört företag följer de lagar och andra författningar som antas enligt detta direktiv.

Avsnitt 2 Företagsstyrningssystem

Artikel 41 Allmänna krav på företagsstyrningen

1. Medlemsstaterna ska kräva att alla försäkrings- och återför- säkringsföretag har upprättat ett effektivt företagsstyrningssystem som garanterar en sund och ansvarsfull företagsledning.

Systemet ska minst omfatta en tillfredsställande och överblickbar organisationsstruktur med en tydlig ansvarsfördelning med lämplig grad av uppdelning av uppgifterna och ett effektivt system för att säkerställa att information förs vidare. Det ska vara utformat så att det uppfyller kraven i artiklarna 42–49.

Företagsstyrningssystemet ska regelbundet ses över internt.

2. Företagsstyrningssystemet ska stå i proportion till försäkrings- eller återförsäkringsföretagets art, storlek och komplexitet.

3. Försäkrings- och återförsäkringsföretagen ska ha utarbetat styrdokument för åtminstone riskhantering, internkontroll, internrevision och, i tillämpliga fall, verksamhet som omfattas av uppdragsavtal. De ska se till att dessa styrdokument efterföljs.

Styrdokumenten ska ses över minst en gång per år. Förvaltnings-, lednings- eller tillsynsorganets förhandsgodkännande ska krävas för styrdokumenten, som ska anpassas när väsentliga förändringar av det berörda systemet eller området inträffar.

4. Försäkrings- och återförsäkringsföretag ska vidta rimliga åtgärder för att garantera att deras verksamhet bedrivs med kontinuitet och på ett korrekt sätt, inklusive utvecklingen av beredskapsplaner. Företaget ska i detta syfte använda lämpliga och proportionella system, resurser och förfaranden.

5. Tillsynsmyndigheterna ska ha tillräckliga medel, metoder och befogenheter för att kontrollera försäkrings- och återförsäkringsföretagens företagsstyrningssystem och för att utvärdera framväxande risker som företagen påvisat och som kan påverka sundheten i deras finansiella situation.

Medlemsstaterna ska se till att tillsynsmyndigheterna har befogenhet att kräva att ett företagsstyrningssystem förbättras och förstärks för att säkerställa att kraven i artiklarna 42–49 efterlevs.

Artikel 42 Lämplighetskrav för personer som leder företagets verksamhet eller utför andra centrala funktioner

1. Försäkrings- och återförsäkringsföretag ska se till att alla personer som leder företagets verksamhet eller utför andra centrala funktioner vid varje tidpunkt uppfyller följande krav:

a) Deras kvalifikationer, kunskaper och erfarenheter inom verksamhetsområdet är tillräckliga för att de ska kunna utöva en sund och ansvarsfull företagsledning.
b) Deras anseende och integritet motsvarar högt ställda krav.

2. Försäkrings- och återförsäkringsföretag ska meddela tillsynsmyndigheten varje förändring av den personkrets som leder verksamheten eller har ansvaret för andra centrala funktioner och därvid att lämna alla uppgifter som är nödvändiga för att man ska kunna bedöma om nytillkomna medlemmar av företagsledningen har den lämplighet som krävs.

3. Försäkrings- och återförsäkringsföretag ska underrätta sina tillsynsmyndigheter om någon av de personer som avses i punkterna 1 och 2 har ersatts på grund av att han eller hon inte längre uppfyller kraven i punkt 1.

Artikel 43 Styrkande av gott anseende

1. När en värdmedlemsstat av sina egna medborgare kräver vandelsintyg eller bevis om att de inte tidigare varit försatta i konkurs, eller både och, ska medlemsstaten, när det gäller medborgare i andra medlemsstater, som tillräckligt bevis godta ett utdrag ur belastningsregistret eller, i avsaknad därav, motsvarande handlingar, utfärdade av en behörig rättslig eller administrativ myndighet i hemmedlemsstaten eller i den medlemsstat där den utländske medborgaren senast har uppehållit sig och som visar att dessa krav är tillgodosedda.

2. Om hemmedlemsstaten eller den medlemsstat där utlänningen senast har uppehållit sig inte utfärdar sådana handlingar som avses i punkt 1, får dessa ersättas av en förklaring under ed – eller, i medlemsstater där inga bestämmelser om edgång finns, av en försäkran – av den utländske medborgaren inför en behörig rättslig eller administrativ myndighet eller, i förekommande fall, inför en notarie i hemmedlemsstaten eller i den medlemsstat där den utländske medborgaren senast har uppehållit sig.

Myndigheten eller notarien ska utfärda ett intyg om edgång eller avgiven försäkran.

Den förklaring som avses i första stycket får, när det gäller ingen tidigare konkurs, också avges inför en behörig näringsorganisation i den berörda medlemsstaten.

3. De handlingar och intyg som avses i punkterna 1 och 2 får vid ingivandet inte vara äldre än tre månader.

4. Medlemsstaterna ska utse de myndigheter och organisationer som ska ha behörighet att utfärda handlingar som avses i punkterna 1 och 2 och ska genast underrätta övriga medlemsstater och kommissionen om detta.

Varje medlemsstat ska även underrätta övriga medlemsstater och kommissionen om de myndigheter och organisationer till vilka de i punkterna 1 och 2 nämnda handlingarna ska ges in till stöd för en ansökan om att inom ifrågavarande medlemsstat bedriva sådan verksamhet som avses i artikel 2.

Artikel 44 Riskhantering

1. Försäkrings- och återförsäkringsföretag ska ha upprättat effektiva riskhanteringssystem som innefattar de strategier, processer och rapporteringsrutiner som är nödvändiga för att fortlöpande kunna identifiera, mäta, övervaka, hantera och rapportera riskerna, individuella och aggregerade, som de är, eller kan komma att bli, exponerade för och det inbördes beroendet mellan dessa.

Riskhanteringssystemet ska vara effektivt och väl integrerat med försäkrings- eller återförsäkringsföretagets organisationsstruktur och beslutsprocesser, med lämplig hänsyn till vilka personer som faktiskt leder företaget eller innehar andra nyckelfunktioner.

2. Riskhanteringssystemet ska avse såväl sådana risker som ska ingå vid beräkningen av solvenskapitalkravet enligt artikel 101.4 som risker som inte, eller endast delvis, ska beaktas vid denna beräkning.

Riskhanteringssystemet ska omfatta minst följande områden:

a) Teckning av försäkringar och avsättningar.
b) ALM-tekniker (”asset–liability management”).
c) Placeringar, särskilt i derivatinstrument och liknande åtaganden.
d) Hantering av likviditets- och koncentrationsrisker.
e) Hantering av operativ risk.
f) Återförsäkring och andra riskreduceringstekniker.

Det styrdokument för riskhantering som avses i artikel 41.3 ska innehålla riktlinjer avseende andra stycket leden a–f i denna punkt.

Om försäkrings- eller återförsäkringsföretag tillämpar den matchningsjustering som avses i artikel 77 b eller den volatilitetsjustering som avses i artikel 77 d ska de upprätta en likviditetsplan för inkommande och utgående kassaflöden när det gäller de tillgångar och skulder som omfattas av de justeringarna.

2 a. När det gäller förvaltning av tillgångar och skulder ska försäkrings- och återförsäkringsföretag regelbundet bedöma följande:

a) Hur känsliga deras försäkringstekniska avsättningar och medräkningsbara kapitalbasmedel är för de antaganden som ligger till grund för de riskfria räntesatser för relevanta durationer som avses i artikel 77 a.
b) Om den matchningsjustering som avses i artikel 77 b tillämpas
   i hur känsliga deras försäkringstekniska avsättningar och medräkningsbara kapitalbasmedel är för de antaganden som ligger till grund för beräkningen av matchningsjusteringen, inbegripet beräkningen av den grundläggande räntedifferens (spreaden) som avses i artikel 77 c.1 b, och de eventuella effekterna av en tvångsförsäljning av tillgångar på deras medräkningsbara kapitalbasmedel,
   ii hur känsliga deras försäkringstekniska avsättningar och medräkningsbara kapitalbasmedel är för ändringar i sammansättningen av portföljen med avsatta tillgångar, och
   iii effekterna av minskningen av matchningsjusteringen till noll.
c) Om den volatilitetsjustering som avses i artikel 77 d tillämpas
   i hur känsliga deras försäkringstekniska avsättningar och medräkningsbara kapitalbasmedel är för de antaganden som ligger till grund för beräkningen av volatilitetsjusteringen och de eventuella effekterna av en tvångsförsäljning av tillgångar på deras medräkningsbara kapitalbasmedel, och
   ii effekterna av minskningen av volatilitetsjusteringen till noll.

Försäkrings- och återförsäkringsföretag ska årligen lägga fram de bedömningar som avses i leden a, b och c i första stycket för tillsynsmyndigheten som en del av den information som ska rapporteras enligt artikel 35. I det fall minskningen av matchningsjusteringen eller volatilitetsjusteringen till noll skulle innebära att solvenskapitalkravet inte efterlevs, ska företagen även överlämna en analys av de åtgärder de skulle kunna tillämpa i en sådan situation för att återskapa nivån på den medräkningsbara kapitalbasen enligt solvenskapitalkravet eller för att reducera riskprofilen för att återupprätta efterlevnaden av solvenskapitalkravet.

Om den volatilitetsjustering som avses i artikel 77 d tillämpas, ska det styrdokument för riskhantering som avses i artikel 41.3 innehålla en policy för kriterierna för tillämpningen av volatilitetsjusteringen.

3. I fråga om placeringsrisker ska försäkrings- och återförsäkringsföretagen styrka att de uppfyller kraven i kapitel VI avsnitt 6.

4. Försäkrings- och återförsäkringsföretag ska inrätta en riskhanteringsfunktion som ska ges en struktur som underlättar genomförandet av riskhanteringssystemet.

4 a. För att undvika ett alltför stort utnyttjande av externa ratinginstitut vid utnyttjande av extern kreditvärdering för beräkning av de försäkringstekniska avsättningarna och solvenskapitalkravet, ska försäkrings- och återförsäkringsföretag som en del av sin riskhantering bedöma huruvida de externa kreditvärderingarna är korrekta genom att använda ytterligare värderingar när det är praktiskt möjligt, i syfte att undvika ett mekaniskt beroende av externa värderingar.

För att säkerställa enhetliga villkor vid tillämpningen av denna punkt ska Eiopa utarbeta förslag till tekniska standarder för genomförande av förfaranden för att bedöma externa kreditvärderingar.

Eiopa ska överlämna de förslagen till tekniska standarder för genomförande till kommissionen senast den 30 juni 2015.

Kommissionen ska ges befogenhet att i enlighet med artikel 15 i förordning (EU) nr 1094/2010 anta de tekniska standarder för genomförande som avses i andra stycket.

5. För försäkrings- och återförsäkringsföretag som använder en partiell eller fullständig intern modell som godkänts enligt artiklarna 112 och 113 ska riskhanteringsfunktionen också omfatta följande:

a) Att utforma och genomföra den interna modellen.
b) Att testa och validera den interna modellen.
c) Att dokumentera den interna modellen, inbegripet senare ändringar av den.
d) Att analysera den interna modellens funktion och utarbeta sammanfattande rapporter om resultaten.
e) Att underrätta förvaltnings-, lednings- eller tillsynsorganet om de resultat den interna modellen presterar, föreslå områden där förbättringar krävs och informera organet om hur insatserna för att avhjälpa tidigare påvisade svagheter fortskrider.

Direktiv (2014/51/EU)

Artikel 45 Egen risk- och solvensbedömning

1. Varje försäkringsföretag och återförsäkringsföretag ska som en del av sitt riskhanteringssystem genomföra en egen risk- och solvensbedömning.

Bedömningen ska minst omfatta följande:

a) Det totala solvenskravet med beaktande av företagets specifika riskprofil, godkända risktoleransgränser och affärsstrategi.
b) Fortlöpande uppfyllelse av kapitalkraven i kapitel VI avsnitten 4 och 5 och av kraven på försäkringstekniska avsättningar i kapitel VI avsnitt 2.
c) Hur betydande avvikelsen är mellan det berörda företagets riskprofil och de antaganden som legat till grund för solvenskravet enligt artikel 101.3 är, beräknat enligt kapitel VI avsnitt 4 underavsnitt 2 antingen med standardformeln eller med hjälp av företagets partiella eller fullständiga interna modell i enlighet med kapitel VI avsnitt 4 underavsnitt 3.

2. För tillämpningen av punkt 1 a ska det berörda företaget ha infört processer som står i proportion till arten, omfattningen och komplexiteten av de inneboende riskerna i dess verksamhet, och som gör det möjligt att korrekt kunna påvisa och värdera de risker som det står inför på kort och lång sikt och som det är, eller kan komma att bli, exponerat för. Företaget ska redovisa de metoder det använt i denna bedömning.

2 a. Om försäkrings- eller återförsäkringsföretaget tillämpar den matchningsjustering som avses i artikel 77 b, den volatilitetsjustering som avses i artikel 77 d eller de övergångsåtgärder som fastställs i artiklarna 308 c och 308 d, ska de utföra den bedömning av efterlevnad av kapitalkraven som avses i punkt 1 b både genom att beakta och inte beakta de justeringarna och övergångsåtgärderna.

3. Om en intern modell används, ska i det fall som avses i punkt 1 c bedömningen även omfatta den omkalibrering som omvandlar interna risktal till det riskmått och den kalibrering som gäller för solvenskapitalkravet.

4. Den egna risk- och solvensbedömningen ska ingå som en integrerad del i affärsstrategin och beaktas konsekvent vid företagets strategiska beslut.

5. Försäkrings- och återförsäkringsföretag ska genomföra den bedömning som avses i punkt 1 regelbundet och utan dröjsmål när någon väsentlig förändring av deras riskprofil inträffat.

6. Försäkrings- och återförsäkringsföretagen ska underrätta tillsynsmyndigheterna om resultaten av varje egen risk- och sol- vensbedömning som en del av uppgiftslämnandet enligt artikel 35.

7. Den egna risk- och solvensbedömningen ska inte användas för att beräkna kapitalkrav. Solvenskapitalkravet ska endast justeras i enlighet med artiklarna 37, 231-233 och 238. *Direktiv (2014/51/EU)*

Artikel 46 Internkontroll

1. Försäkrings- och återförsäkringsföretag ska ha upprättat ett effektivt system för internkontroll.

Det systemet ska minst omfatta förvaltnings- och redovisningsmetoder, ramar för internkontrollen, lämpliga rapporteringsrutiner på alla nivåer av företaget och en funktion för regelefterlevnad.

2. Funktionen för regelefterlevnad ska bland annat innefatta rådgivning till förvaltnings-, lednings- eller tillsynsorganet i fråga om efterlevnaden av lagar och andra författningar som antas enligt detta direktiv. Den ska också bedöma de möjliga konsekvenserna av förändringar av de rättsliga ramarna för det berörda företagets verksamheter och påvisande och bedömning av risker för bristande regelefterlevnad.

Artikel 47 Internrevision

1. Försäkrings- och återförsäkringsföretag ska inrätta en effektiv internrevisionsfunktion.

Internrevisionsfunktionen ska också utvärdera hur lämpligt och effektivt systemet för internkontroll är samt andra aspekter av företagsstyrningssystemet.

2. Internrevisionsfunktionen ska verka objektivt och oberoende i förhållande till de operativa funktionerna.

3. Internrevisionsfunktionens resultat och rekommendationer ska rapporteras till förvaltnings-, lednings- eller tillsynsorganet som ska besluta om vilka åtgärder som ska vidtas med hänsyn till dessa resultat och rekommendationer, och ser till att dessa åtgärder genomförs.

Artikel 48 Aktuariefunktion

1. Försäkrings- och återförsäkringsföretag ska upprätta en effektiv aktuariefunktion som ska:

a) samordna beräkningen av de försäkringstekniska avsättningarna,
b) säkerställa lämpligheten av de metoder och de underliggande modeller som används samt av de antaganden som görs vid beräkningen av de försäkringstekniska avsättningarna,
c) bedöma om data som används vid beräkningen av de försäkringstekniska avsättningarna är tillräckliga och av den kvalitet som krävs,
d) jämföra bästa skattningar med den faktiska utvecklingen,
e) informera förvaltnings-, lednings- eller tillsynsorganet om graden av tillförlitlighet och lämplighet i beräkningarna av försäkringstekniska avsättningar,
f) se över beräkningen av de försäkringstekniska avsättningarna i de fall som anges i artikel 82,
g) yttra sig om den övergripande policyn för tecknande av försäkring,
h) yttra sig om lämpligheten av de utnyttjade återförsäkringslösningarna, och
i) bidra till att det riskhanteringssystem som avses i artikel 44 genomförs effektivt, särskilt när det gäller de riskmodeller som ligger till grund för beräkningen av kapitalkrav enligt kapitel VI avsnitten 4 och 5 och för den bedömning som avses i artikel 45.

2. Aktuariefunktionen ska utövas av personer som har kunskaper i försäkrings- och finansmatematik på en nivå som motiveras av arten, omfattningen och komplexiteten av de inneboende riskerna i försäkrings- eller återförsäkringsföretagets verksamhet, och som kan styrka sina erfarenheter på området enligt tillämpliga krav inom branschen eller andra gällande normer.

Artikel 49 Uppdragsavtal

1. Medlemsstaterna ska säkerställa att försäkrings- och återför- säkringsföretag som ingår uppdragsavtal beträffande funktioner eller försäkrings- eller återförsäkringsverksamheter behåller det fulla ansvaret för att uppfylla alla sina förpliktelser enligt detta direktiv.

2. Uppdragsavtal får inte ingås beträffande kritiska eller viktiga operativa funktioner eller verksamheter om det leder till något av följande:

a) Kvaliteten hos det berörda företagets företagsstyrningssystem försämras väsentligt.
b) Den operativa risken ökas i otillbörlig utsträckning.
c) Tillsynsmyndigheterna får försämrade möjligheter att kontrollera att företaget uppfyller sina förpliktelser.
d) Hinder skapas för att fortlöpande ge försäkringstagarna tillfredsställande service.

3. Försäkrings- och återförsäkringsföretag ska i god tid underrätta tillsynsmyndigheterna innan de ingår uppdragsavtal beträffande kritiska eller viktiga funktioner eller verksamheter och också om därpå följande väsentliga förändringar inom dessa funktioner eller verksamheter.

Artikel 50 Delegerade akter och tekniska standarder för tillsyn

1. Kommissionen ska anta delegerade akter enligt artikel 301 a för att ytterligare specificera följande:

a) Delarna i de system som avses i artiklarna 41, 44, 46 och 47, särskilt de områden som ska tas upp i försäkrings- och återförsäkringsföretagens styrdokument för ALM-tekniker och placeringar som avses i artikel 44.2.
b) De funktioner som avses i artiklarna 44, 46, 47 och 48.

2. För att säkerställa en konsekvent harmonisering när det gäller detta avsnitt ska Eiopa, om inte annat följer av artikel 301 b, utarbeta förslag till tekniska standarder för tillsyn för att närmare specificera följande:

a) Kraven i artikel 42 och de företagsfunktioner som berörs av dem.
b) Villkor för uppdragsavtal, särskilt till tjänsteleverantörer i tredjeländer.

Kommissionen ska ges befogenhet att anta de tekniska standarder för tillsyn som avses i första stycket i enlighet med artiklarna10–14 i förordning (EU) nr 1094/2010.

3. För att säkerställa en konsekvent harmonisering när det gäller den bedömning som avses i artikel 45.1 a ska Eiopa, om inte annat följer av artikel 301 b, utarbeta förslag till tekniska standarder för tillsyn för att ytterligare specificera delarna av denna bedömning.

Kommissionen ska ges befogenhet att anta de tekniska standarder för tillsyn som avses i första stycket i enlighet med artiklarna 10–14 i förordning (EU) nr 1094/2010.

Direktiv (2014/51/EU)

Avsnitt 3 Offentliggöranden

Artikel 51 Lägesrapport om solvens och finansiell ställning: innehåll

1. Medlemsstaterna ska, med beaktande av uppgifterna som krävs enligt artikel 35.3 och principerna i artikel 35.4, kräva att varje försäkrings- och återförsäkringsföretag årligen offentliggör en lägesrapport beträffande sin solvenssituation och finansiella ställning.

Rapporten ska innehålla följande, i fullständig form eller genom hänvisning till likvärdig information, både till art och omfattning, som offentliggjorts för att uppfylla andra rättsliga eller administrativa krav:

a) En beskrivning av företagets verksamhet och resultat.
b) En beskrivning av företagsstyrningssystemet och en bedömning av dess lämplighet med hänsyn till företagets riskprofil.
c) En beskrivning där varje riskkategori behandlas separat av riskexponering, riskkoncentration, riskreducering och riskkänslighet.
d) En beskrivning, med separat behandling av tillgångar, försäkringstekniska avsättningar och andra skulder, av underlagen och metoderna för deras värdering med förklaring av eventuella större skillnader mellan dessa och dem som tillämpas vid värderingen av dem i den finansiella rapporteringen.
e) En beskrivning av kapitalhanteringen av egna kapitalet, som minst tar upp följande:
   - i Kapitalbasens sammansättning och belopp samt kvalitet.
   - ii Beloppen för solvenskapitalkravet och minimikapitalkravet.
   - iii Det alternativ för att beräkna solvenskapitalkravet som anges i artikel 304.
   - iv Information som klargör de huvudsakliga skillnaderna mellan de antaganden som legat till grund för standardformeln och de som ligger till grund för den eventuella interna modell som företaget använder vid beräkningen av sitt solvenskapitalkrav.
   - v Storleken av underskridande av minimikapitalkravet eller väsentliga underskridanden av solvenskapitalkravet under rapporteringsperioden, även om dessa förhållanden senare rättats till, samt en förklaring av deras ursprung och följder och en redogörelse för korrigerande åtgärder som vidtagits.

1 a. Om den matchningsjustering som avses i artikel 77 b tillämpas, ska den beskrivning som avses i punkt 1 d inkludera en beskrivning av matchningsjusteringen och den portfölj med förpliktelser och avsatta tillgångar på vilken matchningsjusteringen tillämpas, samt en kvantifiering av vilka effekter en ändring av matchningsjusteringen till noll får på företagets finansiella position.

Den beskrivning som avses i punkt 1 d ska också inkludera en förklaring om huruvida den volatilitetsjustering som avses i artikel 77 d tillämpas av företaget och en kvantifiering av vilka effekter en ändring av matchningsjusteringen till noll får på företagets finansiella position.

2. Den beskrivning som avses i punkt 1 e i ska innehålla en analys av eventuella väsentliga förändringar som inträffat sedan den föregående rapporteringsperioden och en förklaring av eventuella större skillnader i förhållande till värderingen av sådana delar i den finansiella rapporteringen samt en kort beskrivning av i vilken mån kapital kan överföras.

I den uppgift om solvenskapitalkravet som avses i punkt 1 e ii ska separat anges det belopp som beräknats enligt kapitel VI avsnitt 4 underavsnitten 2 och 3 och eventuellt kapitaltillägg som ålagts enligt artikel 37 eller effekten av de specifika parametrar som försäkrings- eller återförsäkringsföretaget ska använda i enlighet med artikel 110, med kortfattad uppgift om den berörda tillsynsmyndighetens skäl för sitt krav.

Medlemsstaterna får dock – utan att detta påverkar andra offentliggöranden som är obligatoriska enligt andra rättsliga och administrativa krav – föreskriva att även om solvenskapitalkravet i punkt 1 e ii offentliggörs behöver inte kapitaltillägget, eller effekten av de specifika parametrar som försäkrings- eller återförsäkringsföretaget måste använda i enlighet med artikel 110, offentliggöras separat under en övergångsperiod som löper ut senast den 31 december 2020.

Offentliggörandet av solvenskapitalkravet ska i tillämpliga fall åtföljas av en uppgift om att beloppet blir slutgiltigt först efter det att tillsynsmyndigheten gjort sin bedömning.

Direktiv (2014/51/EU)

Artikel 52 Information till och rapporter från Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten

1. Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 35 i förordning (EU) nr 1094/2010 ska medlemsstaterna begära att tillsynsmyndigheterna årligen ska lämna följande uppgifter till Eiopa:

a) Genomsnittligt kapitaltillägg per företag och fördelningen av det kapitaltillägg som tillsynsmyndigheten ålagt under det föregående året, uttryckt i procent av solvenskapitalkravet och med separat redovisning för
   - i försäkrings- och återförsäkringsföretag,
   - ii livförsäkringsföretag,
   - iii skadeförsäkringsföretag,
   - iv försäkringsföretag som bedriver både livförsäkrings- och skadeförsäkringsverksamhet, och
   - v återförsäkringsföretag.

b) För var och en av de uppgifter som anges i led a i denna punkt: andelen av kapitaltillägg som ålagts enligt artikel 37.1 a, b respektive c.

c) Antalet försäkrings- och återförsäkringsföretag som utnyttjar begränsningen av den regelbundna tillsynsrapporteringen och antalet försäkrings- och återförsäkringsföretag som utnyttjar det undantag från kravet på rapportering där tillgångarna redovisas post för post som avses i artikel 35.6 och 35.7, tillsammans med deras respektive volymer när det gäller kapitalkrav, premier, försäkringstekniska avsättningar och tillgångar, mätta som en procentandel av den totala volymen av medlemsstatens försäkrings- och återförsäkringsföretags kapitalkrav, premier, försäkringstekniska avsättningar och tillgångar.

d) Antalet grupper som drar nytta av begränsningen av den regelbundna tillsynsrapporteringen och antalet grupper som drar nytta av det undantag från kravet på rapportering där tillgångarna redovisas post för post som avses i artikel 254.2, tillsammans med deras respektive volymer när det gäller kapitalkrav, premier, försäkringstekniska avsättningar och tillgångar, mätta som en procentandel av den totala volymen av alla gruppers kapitalkrav, premier, försäkringstekniska avsättningar och tillgångar.

2. Eiopa ska årligen offentliggöra följande uppgifter:

a) Den totala fördelningen av kapitaltillägget för samtliga medlemsstater, uttryckt i procent av solvenskapitalkravet och separat redovisat för
   - i försäkrings- och återförsäkringsföretag,
   - ii livförsäkringsföretag,

iii skadeförsäkringsföretag,
iv försäkringsföretag som bedriver livförsäkrings- och skadeförsäkringsverksamhet, och
v återförsäkringsföretag.

b) Fördelningen av kapitaltilläggen för varje medlemsstat separat, uttryckt i procent av solvenskapitalkravet, för samtliga försäkrings- och återförsäkringsföretag i den berörda medlemsstaten.
c) För var och en av de uppgifter som avses i leden a och b i denna punkt andelen av kapitaltillägg som ålagts enligt artikel 37.1 a, b respektive c.
d) För alla medlemsstater kollektivt, det totala antalet försäkrings- och återförsäkringsföretag och grupper som drar nytta av begränsningen av den regelbundna tillsynsrapporteringen och det totala antalet försäkrings- och återförsäkringsföretag och grupper som drar nytta av det undantag från kravet på rapportering där tillgångarna redovisas post för post som avses i artiklarna 35.6 och 35.7 samt 254.2, tillsammans med deras respektive volymer när det gäller kapitalkrav, premier, försäkringstekniska avsättningar och tillgångar, mätta som en procentandel av den totala volymen av alla försäkrings- och återförsäkringsföretags och gruppers kapitalkrav, premier, försäkringstekniska avsättningar och tillgångar.
e) För varje medlemsstat separat, antalet försäkrings- och återförsäkringsföretag och grupper som drar nytta av begränsningen av den regelbundna tillsynsrapporteringen och antalet försäkrings- och återförsäkringsföretag och grupper som drar nytta av det undantag från kravet på rapportering där tillgångarna redovisas post för post som avses i artiklarna 35.6 och 35.7 samt 254.2, tillsammans med deras respektive volymer när det gäller kapitalkrav, premier, försäkringstekniska avsättningar och tillgångar, mätta som en procentandel av den totala volymen av medlemsstatens försäkrings- och återförsäkringsföretags samt gruppers kapitalkrav, premier, försäkringstekniska avsättningar och tillgångar.

3. Eiopa ska tillhandahålla de uppgifter som avses i punkt 2 till Europaparlamentet, rådet och kommissionen tillsammans med en rapport som redogör för graden av samstämmighet mellan tillsynsmyndigheternas tillämpning av krav på kapitaltillägg i de olika medlemsstaterna. *Direktiv (2014/51/EU)*

Artikel 53 Lägesrapport om solvens och finansiell ställning: tillämpliga principer

1. Tillsynsmyndigheterna ska tillåta att försäkrings- och åter- försäkringsföretag inte offentliggör uppgifter i följande fall:

a) Om ett företags konkurrenter skulle gynnas i otillbörlig grad om uppgifterna offentliggjordes.
b) Om ett företag är ålagt tystnadsplikt eller sekretess genom sina förpliktelser mot försäkringstagarna eller andra relationer med motparter.

2. Om tillsynsmyndigheten har tillåtit att uppgifter inte offentliggörs, ska företagen ange detta i lägesrapporten om solvens och finansiell ställning med uppgift om skälen till detta.

3. Tillsynsmyndigheterna ska tillåta att försäkrings- och återförsäkringsföretag utnyttjar, eller hänvisar till, offentliggöranden som gjorts för att uppfylla andra rättsliga eller administrativa krav, såvida dessa offentliggöranden till såväl art som omfattning är likvärdiga med den information som krävs enligt artikel 51.

4. Punkterna 1 och 2 ska inte tillämpas på de uppgifter som avses i artikel 51.1 e.

Artikel 54 Lägesrapport om solvens och finansiell ställning: uppdateringar och frivilliga ytterligare uppgifter

1. Om någon betydande förändring inträffat som i väsentlig grad minskat relevansen hos de uppgifter som offentliggjorts enligt artiklarna 51 och 53, ska försäkrings- och återförsäkringsföretag offentliggöra lämplig information om arten och följderna av denna betydande förändring.

Vid tillämpningen av första stycket ska minst följande anses vara betydande förändringar:

a) Det har konstaterats att minimikapitalkravet inte är uppfyllt, och tillsynsmyndigheterna antingen bedömer att företaget inte kommer att kunna överlämna någon realistisk kortsiktig finansiell saneringsplan eller inte erhåller någon sådan plan inom en månad efter det datum då underlåtelsen upptäcktes.
b) Ett väsentligt underskridande av solvenskapitalkravet har konstaterats, och tillsynsmyndigheterna har efter två månader efter det datum då underlåtelsen upptäcktes inte erhållit någon realistisk åtgärdsplan.

I fall enligt andra stycket a ska tillsynsmyndigheterna kräva att företaget i fråga omedelbart offentliggör beloppet av underskridandet tillsammans med en förklaring av dess orsaker och följder samt eventuella vidtagna korrigerande åtgärder. Om en kortsiktig finansiell saneringsplan ursprungligen bedömts vara realistisk men avvikelsen från minimikapitalkravet ändå inte har korrigerats inom tre månader från det att den konstaterats, ska avvikelsen offentliggöras vid utgången av denna period tillsammans med en förklaring av dess orsaker och följder samt eventuella vidtagna korrigerande åtgärder samt eventuella ytterligare planerade korrigerande åtgärder.

I fall enligt andra stycket b ska tillsynsmyndigheterna kräva att företaget i fråga omedelbart offentliggör beloppet för underskridandet tillsammans med en förklaring av dess orsaker och följder samt eventuella vidtagna korrigerande åtgärder. Om en åtgärdsplan ursprungligen har bedömts vara realistisk men avvikelsen från solvenskapitalkravet ändå inte har korrigerats inom sex månader från det att den konstaterats, ska avvikelsen offentliggöras vid utgången av denna period tillsammans med en förklaring av dess orsaker och följder samt eventuella vidtagna korrigerande åtgärder samt eventuella ytterligare planerade korrigerande åtgärder.

2. Försäkrings- och återförsäkringsföretag får frivilligt offentliggöra varje uppgift eller förklaring som rör deras solvens eller finansiella ställning för vilken offentliggörande inte krävs genom artiklarna 51 och 53 och punkt 1 i den här artikeln.

Artikel 55 Lägesrapport om solvens och finansiell ställning: styrdokument och godkännande

1. Medlemsstaterna ska kräva att försäkrings- och återförsäkringsföretag ska ha upprättat lämpliga system och strukturer för att uppfylla kraven i artiklarna 51 och 53 och artikel 54.1 samt ett styrdokument som säkerställer att alla uppgifter som offentliggörs i enlighet med artiklarna 51, 53 och 54 fortlöpande är relevanta.

2. Lägesrapporten ska godkännas av försäkrings- eller återförsäkringsföretagets förvaltnings-, lednings- eller tillsynsorgan och får offentliggöras först efter detta godkännande.

Artikel 56 Lägesrapport om solvens och finansiell ställning: Delegerade akter och tekniska standarder för genomförande

Kommissionen ska anta delegerade akter enligt artikel 301 a för att ytterligare specificera vilka uppgifter som obligatoriskt ska offentliggöras och tidsfrister för det årliga offentliggörandet av uppgifter i enlighet med avsnitt 3.

För att säkerställa enhetliga villkor för tillämpning av detta avsnitt ska Eiopa utarbeta förslag till tekniska standarder för genomförande av förfaranden, format och mallar.

Eiopa ska överlämna dessa förslag till tekniska standarder för genomförande till kommissionen senast den 30 juni 2015.

Kommissionen ska ges befogenhet att, i enlighet med artikel 15 i förordning (EU) nr 1094/2010, anta de tekniska standarder för genomförande som avses i andra stycket.

Direktiv (2014/51/EU)

Avsnitt 4 Kvalificerade innehav

Artikel 57 Förvärv

1. Medlemsstaterna ska kräva att alla fysiska eller juridiska personer, eller sådana personer i samråd (nedan kallade *tilltänkta förvärvare*), som har fattat ett beslut om att direkt eller indirekt förvärva ett kvalificerat innehav i ett försäkrings- eller återförsäkringsföretag, eller om att ytterligare öka, direkt eller indirekt, ett kvalificerat innehav i ett försäkrings- eller återförsäkringsföretag, varigenom andelen av röstetalet eller kapitalet kommer att överstiga 20 %, 30 % eller 50 % eller så att försäkrings- eller återförsäkringsföretaget kommer att få ställning av dotterföretag, (tilltänkt förvärv), först skriftligen underrättar tillsynsmyndigheterna för det försäkrings- eller återförsäkringsföretag i vilket de avser att förvärva eller ytterligare öka ett kvalificerat innehav om storleken på det tilltänkta innehavet samt lämnar relevanta uppgifter enligt artikel 59.4. Medlemsstaterna behöver inte tillämpa tröskelvärdet 30 % om de tillämpar ett tröskelvärde på en tredjedel enligt artikel 9.3 a i direktiv 2004/109/EG.

2. Medlemsstaterna ska kräva att varje fysisk eller juridisk person som har fattat ett beslut om att avyttra, direkt eller indirekt, ett kvalificerat innehav i ett försäkrings- eller återförsäkringsföretag först skriftligen underrättar tillsynsmyndigheterna i företagets hemmedlemsstat om storleken av den personens innehav efter det avsedda avyttrandet. En sådan person ska även underrätta tillsynsmyndigheten om ett beslut om att minska den personens kvalificerade innehav i sådan mån att dennes andel av röstetalet eller kapitalet skulle understiga 20 %, 30 % eller 50 %, eller så att försäkrings- eller återförsäkringsföretagets ställning som dotterföretag till den personen därigenom skulle upphöra. Medlemsstaterna behöver inte tillämpa tröskelvärdet 30 % om de tillämpar ett tröskelvärde på en tredjedel enligt artikel 9.3 a i direktiv 2004/109/EG.

Artikel 58 Bedömningsperiod

1. Utan dröjsmål och under alla förhållanden senast två arbetsdagar efter mottagandet av den obligatoriska underrättelsen enligt artikel 57.1 samt efter ett eventuellt därpå följande mottagande av den information som avses i punkt 2, ska tillsynsmyndigheterna för den tilltänkte förvärvaren skriftligen bekräfta mottagandet.

Tillsynsmyndigheterna ska göra bedömningen enligt artikel 59.1 (bedömningen) inom 60 arbetsdagar från och med den skriftliga bekräftelsen av mottagandet av underrättelsen och av alla de handlingar som medlemsstaten kräver ska bifogas underrättelsen i enlighet med förteckningen i artikel 59.4 (bedömningsperioden)

Tillsynsmyndigheterna ska, vid tidpunkten för den skriftliga bekräftelsen, informera den tilltänkte förvärvaren om den dag då bedömningsperioden löper ut.

2. Tillsynsmyndigheterna får under bedömningsperioden vid behov, och inte senare än den femtionde arbetsdagen i bedömningsperioden, begära ytterligare uppgifter som krävs för att slutföra bedömningen. Denna begäran ska vara skriftlig och ska klart ange vilka ytterligare uppgifter som krävs.

Bedömningsperioden ska avbrytas mellan det datum då tillsynsmyndigheterna begär in uppgifter och det datum då svar tas emot från den tilltänkte förvärvaren. Avbrottet får inte överstiga tjugo arbetsdagar. Om tillsynsmyndigheterna därefter begär ytterligare uppgifter för komplettering eller förtydligande av uppgifterna, vilket de själva får besluta om, får detta inte leda till att bedömningsperioden avbryts.

3. Tillsynsmyndigheterna får förlänga det avbrott som avses i punkt 2 andra stycket till högst trettio arbetsdagar om den tilltänkte förvärvaren är

a) etablerad eller reglerad utanför gemenskapen, eller
b) en fysisk eller juridisk person och inte underställd tillsyn enligt det här direktivet eller rådets direktiv 85/611/EEG av den 20 december 1985 om samordning av lagar och andra författningar som avser företag för kollektiva investeringar i överlåtbara värdepapper (fondföretag), direktiv 2004/39/EG eller direktiv 2006/48/EG.

4. Om tillsynsmyndigheterna efter avslutad bedömning beslutar att motsätta sig det tilltänkta förvärvet, ska de inom två arbetsdagar, och inom bedömningsperioden, skriftligen underrätta den tilltänkte förvärvaren och ange skälen för sitt beslut. Om inget annat föreskrivs i nationell lagstiftning, får en lämplig motivering av beslutet göras tillgänglig för allmänheten på den tilltänkte förvärvarens begäran. Detta får inte hindra en medlemsstat från att ge tillsynsmyndigheten befogenhet att offentliggöra beslutet utan att den tilltänkte förvärvaren begär detta.

5. Om tillsynsmyndigheterna inom bedömningsperioden inte skriftligen motsätter sig det tilltänkta förvärvet, ska förvärvet anses vara godkänt.

6. Tillsynsmyndigheterna får fastställa en maximiperiod inom vilken det tilltänkta förvärvet ska vara genomfört och förlänga den när det är lämpligt.

7. Medlemsstaterna får inte införa strängare krav på underrättelse till och godkännande av tillsynsmyndigheterna av ett direkt eller indirekt förvärv av rösträtter eller kapital än de som föreskrivs i detta direktiv.

8. För att säkerställa en konsekvent harmonisering när det gäller detta avsnitt får Eiopa utarbeta förslag till tekniska standarder för tillsyn för att fastställa en uttömmande förteckning över uppgifter som avses i artikel 59.4, vilken de tilltänkta förvärvarna ska inkludera i sin anmälan, utan att detta påverkar tillämpningen av artikel 58.2.

För att säkerställa en konsekvent harmonisering när det gäller detta avsnitt och för att beakta den framtida utvecklingen, ska Eiopa, om inte annat följer av artikel 301 b, utarbeta förslag till tekniska standarder för tillsyn för att närmare specificera justeringar av kriterierna i artikel 59.1.

Kommissionen ska ges befogenhet att i enlighet med artiklarna 10–14 i förordning (EU) nr 1094/2010 anta de tekniska standarder för tillsyn som avses i första och andra styckena.

9. För att säkerställa enhetliga villkor för tillämpningen av detta direktiv får Eiopa utarbeta förslag till tekniska standarder för genomförande av förfaranden, blanketter och mallar för det samråd mellan berörda tillsynsmyndigheter som avses i artikel 60.

Kommissionen ska ges befogenhet att i enlighet med artikel 15 i förordning (EU) nr 1094/2010 anta de tekniska standarder för genomförande som avses i första stycket.

Direktiv (2014/51/EU)

Artikel 59 Bedömning

1. Vid bedömningen av underrättelsen enligt artikel 57.1 och av uppgifterna enligt artikel 58.2 ska tillsynsmyndigheterna, för att säkerställa sund och ansvarsfull ledning av det försäkrings- eller återförsäkringsföretag som förvärvet gäller, och med beaktande av den tilltänkte förvärvarens sannolika påverkan på försäkrings- eller återförsäkringsföretaget, på grundval av samtliga följande kriterier bedöma om den tilltänkte förvärvaren är lämplig och det tilltänkta förvärvet är ekonomiskt sunt:

a) Den tilltänkte förvärvarens anseende.
b) Det anseende och de erfarenheter de personer har som kommer att leda försäkrings- eller återförsäkringsföretagets verksamhet till följd av det tilltänkta förvärvet.
c) Den tilltänkte förvärvarens ekonomiska ställning, särskilt när det gäller den typ av verksamhet som bedrivs eller ska bedrivas i det försäkrings- eller återförsäkrings företag som förvärvet gäller.
d) Om försäkrings- eller återförsäkringsföretaget kommer att kunna uppfylla och fortsätta att uppfylla stabilitetskraven enligt detta direktiv och, i tillämpliga fall, andra direktiv, främst direktiv 2002/87/EG, särskilt om den grupp som det kommer att bli en del av har en struktur som möjliggör en effektiv tillsyn, ett effektivt informationsutbyte mellan tillsynsmyndigheterna samt fastställande av fördelningen av ansvaret mellan tillsynsmyndigheterna.

e) Om det finns rimlig anledning att misstänka att det tilltänkta förvärvet har en koppling till pågående eller genomförd penningtvätt eller finansiering av terrorism eller försök till detta, enligt artikel 1 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/60/EG av den 26 oktober 2005 om åtgärder för att för- hindra att det finansiella systemet används för penningtvätt och finansiering av terrorism, eller att det tilltänkta förvär- vet kan öka riskerna för sådan verksamhet.

2. Tillsynsmyndigheterna får motsätta sig det tilltänkta förvärvet endast om det finns rimlig anledning att göra detta enligt kriterierna i punkt 1 eller om de uppgifter som lämnats av den tilltänkte förvärvaren är ofullständiga.

3. Medlemsstaterna får varken införa förhandsvillkor för storleken på förvärvet av aktieägarandel eller tillåta tillsynsmyndigheterna att bedöma det tilltänkta förvärvet utifrån marknadens ekonomiska behov.

4. Medlemsstaterna ska se till att en förteckning görs allmänt tillgänglig med de uppgifter som krävs för bedömningen och som måste lämnas till tillsynsmyndigheterna vid den tid för underrättelsen som avses i artikel 57.1. Uppgiftskraven ska vara proportionella och anpassade till den tilltänkte förvärvarens och det tilltänkta förvärvets karaktär. Medlemsstaterna får inte kräva uppgifter som inte är relevanta för bedömningen.

5. Utan hinder av artikel 58.1, 58.2 och 58.3 ska en tillsynsmyndighet, om den har fått underrättelser om två eller flera tilltänkta förvärv eller ökningar av kvalificerade innehav i ett och samma försäkrings- eller återförsäkringsföretag, behandla de tilltänkta förvärvarna på ett icke diskriminerande sätt.

Artikel 60 Förvärv som görs av reglerade finansiella företag

1. Berörda tillsynsmyndigheter ska arbeta i fullständigt samråd med varandra vid bedömningen, om den tilltänkte förvärvaren tillhör någon av följande kategorier:

a) Ett kreditinstitut, försäkringsföretag, återförsäkringsföretag, värdepappersföretag eller förvaltningsbolag enligt artikel 1a.2 i direktiv 85/611/EEG (förvaltningsbolag för fondföretag) som är auktoriserat i en annan medlemsstat eller inom en annan sektor än den som förvärvet gäller.
b) Ett moderföretag till ett kreditinstitut, försäkringsföretag, återförsäkringsföretag, värdepappersföretag eller förvaltningsbolag för fondföretag som är auktoriserat i en annan medlemsstat eller inom en annan sektor än den som förvärvet gäller.
c) En fysisk eller juridisk person som kontrollerar ett kreditinstitut, försäkringsföretag, återförsäkringsföretag, värdepappersföretag eller förvaltningsbolag för fondföretag som är auktoriserat i en annan medlemsstat eller inom en annan sektor än den som förvärvet gäller.

2. Tillsynsmyndigheterna ska utan onödigt dröjsmål förse varandra med alla väsentliga uppgifter eller andra uppgifter som är väsentliga eller relevanta för bedömningen. Härvid ska tillsynsmyndigheterna inbördes på begäran överlämna alla relevanta uppgifter och på eget initiativ överlämna alla väsentliga uppgifter. Eventuella synpunkter eller reservationer från den tillsynsmyndighet som ansvarar för den tilltänkte förvärvaren ska anges i ett beslut av den tillsynsmyndighet som auktoriserat det försäkringsföretag som förvärvet gäller.

Artikel 61 Försäkrings- och återförsäkringsföretags information till tillsynsmyndigheterna

Försäkrings- och återförsäkringsföretag ska, då de får kännedom därom, underrätta tillsynsmyndigheten i sin hemmedlemsstat om sådana förvärv eller avyttringar av innehav i företagets kapital som får till följd att dessa innehav överstiger eller understiger något av de gränstal som anges i artiklarna 57 och 58.1–58.7.

Försäkrings- eller återförsäkringsföretag ska också, minst en gång om året, underrätta tillsynsmyndigheten i sin hemmedlemsstat om namnen på aktieägare och medlemmar med kvalificerade innehav samt om storleken på sådana innehav, såsom framgår exem-

pelvis av uppgifter som lämnats vid bolagsstämma med aktieägare och medlemmar eller av uppgifter som redovisats i enlighet med föreskrifter som gäller för börsnoterade företag.

Artikel 62 Kvalificerade innehav: tillsynsmyndigheternas befogenheter

Medlemsstaterna ska, i fall då de personer som avses i artikel 57 utövar sitt inflytande på ett sätt som är ägnat att vara till förfång för en sund och ansvarsfull ledning av ett försäkrings- eller åter- försäkringsföretag, kräva att tillsynsmyndigheten i hemmedlemsstaten för det företag i vilket ett kvalificerat innehav eftersträvas eller utökas vidtar lämpliga åtgärder för att få detta förhållande att upphöra. Sådana åtgärder får bland annat bestå i föreläggande, sanktioner gentemot styrelsen och den verkställande ledningen samt i upphävande av rösträtt som är knuten till de ifrågavarande aktieägarnas eller medlemmarnas aktier eller andelar.

Motsvarande åtgärder ska vidtas i fråga om fysiska eller juridiska personer som underlåter att lämna sådana underrättelser som avses i artikel 57.

Om ett innehav har förvärvats trots att tillsynsmyndigheterna i hemmedlemsstaten har motsatt sig förvärvet, ska medlemsstaterna, oavsett de sanktioner som i övrigt vidtas, föreskriva:

1. att rösträtterna för sådana innehav inte får utövas, eller
2. att avgivna röster får eller ska förklaras ogiltiga.

Artikel 63 Rösträtt

Vid tillämpningen av detta avsnitt ska hänsyn tas till rösträtter enligt artiklarna 9 och 10 i direktiv 2004/109/EG samt villkoren för sammanläggning av dessa enligt artikel 12.4 och 12.5 i det direktivet.

Medlemsstaterna ska inte beakta de rösträtter eller andelar som värdepappersföretag eller kreditinstitut kan inneha till följd av garantiverksamhet för finansiella instrument och/eller placering av finansiella instrument på grundval av ett fast åtagande enligt avsnitt A punkt 6 i bilaga I till direktiv 2004/39/EG, förutsatt att dessa rättigheter dels inte utövas eller på annat sätt utnyttjas för att ingripa i emittentens förvaltning, dels avyttras inom ett år efter förvärvet.

Avsnitt 5 Tystnadsplikt, informationsutbyte och främjande av enhetlighet i tillsynen

Artikel 64 Tystnadsplikt

Medlemsstaterna ska föreskriva att samtliga personer som tjänstgör hos eller har tjänstgjort hos tillsynsmyndigheter, liksom revisorer eller experter som är verksamma för dessa myndigheters räkning, ska vara bundna av tystnadsplikt.

Utan att det påverkar fall som omfattas av straffrättslig lagstiftning, får ingen konfidentiell information som sådana personer erhåller i tjänsten röjas till någon person eller myndighet utom i sammandrag eller sammanställning som omöjliggör identifikation av enskilda försäkrings- och återförsäkringsföretag.

Om ett försäkrings- eller återförsäkringsföretag har försatts i konkurs eller underkastats tvångslikvidation, får dock konfidentiell information, som inte berör tredje part som strävar efter att rädda företaget, röjas vid civilrättsliga eller kommersiella förfaranden.

Artikel 65 Informationsutbyte mellan medlemsstaternas tillsynsmyndigheter

Vad som sägs i artikel 64 ska inte hindra utbyte av information mellan tillsynsmyndigheter i olika medlemsstater. För sådan information ska tystnadsplikt gälla enligt artikel 64.

Artikel 65 a Samarbete med Eiopa

Medlemsstaterna ska se till att tillsynsmyndigheterna samarbetar med Eiopa vid tillämpning av detta direktiv, i enlighet med förordning (EU) nr 1094/2010.

Medlemsstaterna ska se till att tillsynsmyndigheterna omgående förser Eiopa med alla uppgifter den behöver för att utföra sina uppgifter i enlighet med förordning (EU) nr 1094/2010. *Direktiv (2014/51/EU)*

Artikel 66 Samarbetsavtal med tredjeland

Medlemsstaterna får ingå samarbetsavtal om utbyte av information med tillsynsmyndigheter i tredjeland eller med myndigheter eller organ i tredjeland enligt definitionen i artikel 68.1 och 68.2 endast om den information som ska lämnas omfattas av garantier om tystnadsplikt som minst är likvärdiga med dem som avses i detta avsnitt. Detta utbyte av information ska vara avsett för dessa myndigheters eller organs utförande av sin tillsynsuppgift.

Om den information som ska lämnas av en medlemsstat till ett tredjeland ursprungligen kommer från en annan medlemsstat får den endast lämnas vidare om uttryckligt medgivande ges från tillsynsmyndigheten i den medlemsstaten, och i så fall endast i det syfte för vilket den myndigheten gav sitt medgivande.

Artikel 67 Användning av konfidentiell information

Tillsynsmyndigheter, som erhåller konfidentiell information enligt artiklarna 64 eller 65, får använda den endast i tjänsten och där endast för följande ändamål:

1. För att kontrollera att villkoren för att försäkrings- eller åter- försäkringsföretag ska få starta verksamhet är uppfyllda och för att underlätta tillsynen över sådan verksamhet, särskilt med avseende på kontroll av försäkringstekniska avsättningar, solvenskapitalkrav, minimikapitalkrav och företagsstyrningssystem.
2. För att ålägga sanktioner.
3. Vid förvaltningsrättsligt överklagande av beslut som har fattats av tillsynsmyndigheten.
4. Vid domstolsförfarande enligt detta direktiv.

Artikel 67 a Europaparlamentets utredningsbefogenheter

Artiklarna 64 och 67 ska inte påverka de undersökningsbefogenheter som Europaparlamentet tilldelats enligt artikel 226 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget). *Direktiv (2014/51/EU)*

Artikel 68 Informationsutbyte med andra myndigheter

1. Vad som sägs i artiklarna 64 och 67 ska inte utgöra hinder för något av följande:

a) Utbyte av information mellan flera tillsynsmyndigheter i samma medlemsstat under utövandet av deras tillsynsfunktion.
b) Utbyte av information, under utövandet av deras tillsynsfunktion, mellan tillsynsmyndigheter och någon av följande parter i samma medlemsstat:
   i Myndigheter som ansvarar för tillsynen över kreditinstitut och andra finansiella organisationer samt myndigheter med ansvar för tillsyn över finansiella marknader.
   ii Organ som har befattning med försäkrings- eller återförsäkringsföretags konkurs eller likvidation eller liknande förfaranden.
   iii Personer med ansvar för obligatorisk revision av försäkringsföretags, återförsäkringsföretags och andra finansiella instituts räkenskaper.
c) Att till organ som administrerar tvångslikvidationsförfaranden eller garantifonder lämna sådan information som är nödvändig för att dessa ska kunna utföra sina uppdrag.

Sådant informationsutbyte som avses i leden b och c får också ske mellan olika medlemsstater.

Den information som dessa myndigheter, organ och personer tar emot ska omfattas av tystnadsplikt enligt artikel 64.

2. Artiklarna 64–67 ska inte hindra medlemsstaterna från att tillåta informationsutbyte mellan tillsynsmyndigheterna och någon av följande parter:

a) Myndigheter med ansvar för tillsyn över de organ som har befattning med försäkrings- eller återförsäkringsföretags likvidation, konkurs och liknande förfaranden.

b) Myndigheter med ansvar för tillsyn över de personer som ansvarar för lagstadgad revision av försäkrings- och återför- säkringsföretags, kreditinstituts, värdepappersföretags och andra finansiella instituts räkenskaper.
c) Oberoende aktuarier för försäkrings- eller återförsäkringsföretag som utövar lagstadgad tillsyn över dessa företag samt de organ som har till uppgift att övervaka dessa aktuarier.

Medlemsstater som tillämpar första stycket ska kräva att minst följande villkor uppfylls:
a) Informationen ska användas för att genomföra den övervakning eller utöva den lagstadgade tillsyn som anges i första stycket.
b) Den information som mottas ska omfattas av kravet på tystnadsplikt enligt artikel 64.
c) När informationen härrör från en annan medlemsstat, får den inte vidarebefordras utan uttryckligt tillstånd från den tillsynsmyndighet från vilka den härrör, och när det är lämpligt endast för de ändamål för vilka myndigheten har givit sitt tillstånd.

Medlemsstaterna ska meddela kommissionen och de andra medlemsstaterna vilka myndigheter, personer och organ som har tillåtelse att motta information enligt första och andra styckena.

3. Vad som sägs i artiklarna 64–67 ska inte hindra medlemsstaterna från att, i syfte att stärka stabiliteten och integriteten i det finansiella systemet, tillåta utbyte av information mellan tillsynsmyndigheterna och myndigheter eller organ som är ansvariga för att upptäcka och utreda överträdelser av bolagsrättslig lagstiftning.

Medlemsstater som tillämpar första stycket ska kräva att minst följande villkor uppfylls:
a) Informationen ska vara avsedd att användas för att upptäcka och utreda överträdelser enligt första stycket.
b) Den information som tas emot ska omfattas av tystnadsplikt enligt artikel 64.
c) När informationen härrör från en annan medlemsstat, får den inte vidarebefordras utan uttryckligt tillstånd från den tillsynsmyndighet från vilka den härrör, och när det är lämpligt endast för de ändamål för vilka myndigheten har givit sitt tillstånd.

Om en medlemsstats myndigheter eller organ som avses i första stycket utför sin uppgift att upptäcka och utreda överträdelser med hjälp av personer som genom sin särskilda kompetens är utsedda till detta och som inte är anställda inom den offentliga förvaltningen, får möjligheten till det informationsutbyte som avses i första stycket utsträckas till att omfatta dessa personer enligt de villkor som föreskrivs i andra stycket.

För genomförande av andra stycket c ska de myndigheter eller organ som avses i första stycket till de tillsynsmyndigheter från vilka informationen härrör uppge identitet och exakt ansvarsområde för de personer som ska få tillgång till denna.

4. Medlemsstaterna ska meddela kommissionen och de andra medlemsstaterna vilka myndigheter, personer och organ som har tillåtelse att motta information enligt punkt 3.

Artikel 69 Utlämnande av uppgifter till den centrala förvaltning som ansvarar för den finansiella lagstiftningen

Vad som sägs i artiklarna 64 och 67 ska inte hindra medlemsstaterna från att, med stöd av bestämmelser i lag, tillåta att viss information lämnas ut till andra organ inom deras centrala förvaltning som ansvarar för lagstiftning om tillsyn över kreditinstitut, finansiella institut, placeringstjänster och försäkrings- eller återförsäkringsföretag samt till personer som företräder sådana organ.

Sådant utlämnande får ske endast då det är nödvändigt för utövande av stabilitetskontroll. Medlemsstaterna ska dock föreskriva att sådan information som har erhållits med stöd av artikel 65 och artikel 68.1, och information som erhållits vid kontroll på plats i enlighet med artikel 33, får röjas endast med uttryckligt samtycke av den tillsynsmyndighet från vilken informationen härrör eller av tillsynsmyndigheten i den medlemsstat i vilken kontrollen på plats utfördes. *Direktiv (2014/51/EU)*

Artikel 70 Överföring av uppgifter till centralbanker, monetära myndigheter, organ som utövar tillsyn över betalningssystem samt Europeiska systemrisknämnden

1. Utan att det påverkar tillämpningen av artiklarna 64–69 får en tillsynsmyndighet överföra uppgifter som är avsedda för att den ska kunna utföra sina uppgifter till följande:

a) Centralbanker inom Europeiska centralbankssystemet (ECBS), inklusive Europeiska centralbanken (ECB) och andra organ med liknande uppgifter i deras egenskap av monetära myndigheter, om denna information är relevant för utövandet av deras respektive lagstadgade uppdrag, inklusive bedrivandet av monetär politik och tillhandahållande av likviditet i detta sammanhang, övervakning av systemen för betalningar, clearing och värdepappersavveckling, samt för skyddet av det finansiella systemets stabilitet.
b) I förekommande fall, andra nationella offentliga myndigheter som ansvarar för tillsyn över betalningssystem.
c) Europeiska systemrisknämnden (ESRB), som etablerats genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1092/2010, om dessa uppgifter är relevanta för utförandet av dess uppgifter.

2. I en krissituation, inbegripen en sådan krissituation som avses i artikel 18 i förordning (EU) nr 1094/2010, ska medlemsstaterna tillåta behöriga myndigheter att utan dröjsmål lämna information till centralbankerna inom ECBS, inklusive ECB, om denna information är relevant för utövandet av deras respektive lagstadgade uppgifter, inklusive bedrivandet av monetär politik och relaterade åtgärder för att tillföra likviditet, övervakning av systemen för betalningar, clearing och värdepappersavveckling, och för skyddet av det finansiella systemets stabilitet, samt till ESRB om denna information är relevant för dess uppgifter.

3. Sådana myndigheter eller organ får också till tillsynsmyndigheterna vidarebefordra sådana uppgifter som dessa kan behöva enligt artikel 67. Information som tas emot i detta sammanhang ska omfattas av bestämmelserna om tystnadsplikt enligt detta avsnitt. *Direktiv (2014/51/EU)*

Artikel 71 Enhetlighet i tillsynen

1. Medlemsstaterna ska se till att en EU-dimension beaktas på ett lämpligt sätt i tillsynsmyndigheternas mandat.

2. Medlemsstaterna ska se till att de behöriga myndigheterna vid fullgörandet av sina skyldigheter beaktar enhetligheten när det gäller tillsynsverktyg och tillsynsrutiner vid tillämpningen av de lagar, förordningar och administrativa krav som antagits i enlighet med detta direktiv. För detta ändamål ska medlemsstaterna se till att

a) tillsynsmyndigheterna deltar i verksamheten i Eiopa,
b) tillsynsmyndigheterna vidtar alla åtgärder som krävs för att efterleva de riktlinjer och rekommendationer som utfärdats av Eiopa i enlighet med artikel 16 i förordning (EU) nr 1094/2010 och att de, när de avviker från dessa, ska ange skälen för detta, och
c) tillsynsmyndigheternas nationella mandat inte inkräktar på utövandet av deras skyldigheter som medlemmar i Eiopa eller enligt detta direktiv.

3. har upphävts. *Direktiv (2014/51/EU)*

Avsnitt 6 Skyldigheter för revisorer

Artikel 72 Skyldigheter för revisorer

1. Medlemsstaterna ska föreskriva åtminstone att auktoriserade personer i den mening som avses i rådets åttonde direktiv 84/253/EEG av den 10 april 1984 grundat på artikel 54.3 g i fördraget, om godkännande av personer som har ansvar för lagstadgad revision av räkenskaper (1), som i ett försäkrings- eller återförsäkringsföretag utför en lagstadgad revision som avses i artikel 51 i direktiv 78/660/EEG, artikel 37 i direktiv 83/349/EEG eller artikel 31 i direktiv 85/611/EEG eller något annat uppdrag föreskrivet i lag, är skyldiga att omgående rapportera till tillsynsmyndigheterna alla uppgifter eller beslut rörande detta

företag som de har fått kännedom om vid utförandet av sitt uppdrag och som riskerar att få någon av följande konsekvenser:

a) En påtaglig överträdelse av lagar och andra författningar som reglerar villkoren för auktorisation eller som särskilt reglerar bedrivandet av försäkrings- och återförsäkringsföretags verksamhet.
b) Negativ påverkan på försäkrings- eller återförsäkringsföretagets fortsatta drift.
c) Vägran att godkänna räkenskaperna eller framställande av reservationer.
d) Bristande uppfyllelse av solvenskapitalkravet.
e) Bristande uppfyllelse av minimikapitalkravet.

De personer som avses i första stycket ska också rapportera alla uppgifter eller beslut som de får kännedom om vid utförandet av sitt i första stycket beskrivna uppdrag, rörande ett företag som genom kontroll har nära förbindelser med det försäkrings- eller återförsäkringsföretag i vilket uppdraget utförs.

2. Det förhållandet att de personer som auktoriserats enligt direktiv 84/253/EEG till tillsynsmyndigheterna i god avsikt röjer sådana uppgifter eller beslut som avses i punkt 1 ska inte utgöra en överträdelse av någon tystnadsplikt föreskriven i avtal, lag eller annan bestämmelse, och ska inte medföra något som helst ansvar för dessa personer.

Kapitel V Verksamhet med både livförsäkring och skadeförsäkring

Artikel 73 Verksamhet med både livförsäkring och skadeförsäkring

1. Försäkringsföretag får inte auktoriseras för att bedriva både livförsäkrings- och skadeförsäkringsverksamhet samtidigt.

2. Genom undantag från punkt 1 får medlemsstaterna föreskriva att:

a) Företag som auktoriserats för livförsäkringsverksamhet kan få auktorisation även för skadeförsäkringsverksamhet för sådana risker som anges i del A i bilaga I i klasserna 1 och 2.
b) Företag som har auktoriserats endast för sådana risker som anges i del A i bilaga I i klasserna 1 och 2 får auktoriseras för livförsäkringsverksamhet.

Varje verksamhet ska emellertid förvaltas separat i enlighet med artikel 74.

3. Medlemsstaterna får föreskriva att de företag som avses i punkt 2 för hela sin verksamhet ska följa de redovisningsregler som gäller för livförsäkringsföretag. I avvaktan på samordning i detta avseende får medlemsstaterna även i fråga om regler om likvidation föreskriva att verksamhet som avser sådana risker som anges i del A i bilaga I i klasserna 1 och 2 och som bedrivs av dessa företag ska följa de regler som gäller för livförsäkringsverksamhet.

4. När ett skadeförsäkringsföretag har finansiella, affärsmässiga eller administrativa kopplingar till ett livförsäkringsföretag, ska tillsynsmyndigheterna i hemmedlemsstaterna säkerställa att berörda företags redovisning inte förlorar i tydlighet genom avtal mellan företagen eller genom någon åtgärd som skulle kunna påverka fördelningen av kostnader och intäkter.

5. Företag som vid följande tidpunkter samtidigt bedrev både livförsäkrings- och skadeförsäkringsverksamhet som omfattas av detta direktiv får fortsätta att bedriva dessa verksamheter samtidigt, under förutsättning att det för varje verksamhetsform upprättas en särskild förvaltning i enlighet med artikel 74.

a) 1 januari 1981 vad gäller företag som har auktoriserats i Grekland.
b) 1 januari 1986 vad gäller företag som har auktoriserats i Spanien eller Portugal.
c) 1 januari 1995 vad gäller företag som har auktoriserats i Österrike, Finland eller Sverige.
d) 1 maj 2004 vad gäller företag som har auktoriserats i Tjeckien, Estland, Cypern, Lettland, Litauen, Ungern, Malta, Polen, Slovakien och Slovenien.

e) 1 januari 2007 vad gäller företag som auktoriserats i Bulgarien och Rumänien.
ea) 1 juli 2013 vad gäller företag som har auktoriserats i Kroatien.
f) 15 mars 1979 vad gäller övriga företag.

Hemmedlemsstaten får föreskriva att försäkringsföretag, inom en tidsperiod som bestäms av den medlemsstaten, ska upphöra med sådan samtidigt bedriven livförsäkrings- och skadeförsäkringsverksamhet som de utövade vid de tidpunkter som anges i första stycket. *Direktiv (2013/23/EU)*

Artikel 74 Särskild förvaltning av livförsäkring och skadeförsäkring

1. Den särskilda förvaltning som avses i artikel 73 ska organiseras på sådant sätt att livförsäkringsverksamhet hålls avskild från skadeförsäkringsverksamhet.

Respektive intressen för liv- och skadeförsäkringstagare får inte åsidosättas, och i synnerhet ska avkastningen av livförsäkring komma livförsäkringstagarna till godo på samma sätt som om försäkringsföretaget endast bedrev verksamhet med livförsäkring.

2. Utan att det påverkar tillämpningen av artiklarna 100 och 128 ska sådana försäkringsföretag som avses i artikel 73.2 och 73.5 beräkna:
a) Ett teoretiskt minimikapitalkrav för sin livförsäkrings- eller livåterförsäkringsverksamheter, beräknat som om företaget i fråga endast bedrev sådan verksamhet och på grundval av den separata redovisning som avses i punkt 6, och
b) ett teoretiskt minimikapitalkrav för sin skadeförsäkrings- eller skadeåterförsäkringsverksamheter, beräknat som om företaget i fråga endast bedrev sådan verksamhet och på grundval av den separata redovisning som avses i punkt 6.

3. Försäkringsföretag som avses i artikel 73.2 och 73.5 ska minst täcka följande med ett lika stort belopp bestående av medräkningsbara poster i primärkapitalet:
a) Det teoretiska minimikapitalkravet för deras liv- och livåterförsäkringsverksamhet.
b) Det teoretiska minimikapitalkravet för deras skade- och skadeåterförsäkringsverksamhet.

De finansiella minimikrav som avses i första stycket, som hänför sig till livförsäkringsverksamheten och skadeförsäkringsverksamheten, får inte belasta den andra verksamheten.

4. Så länge de finansiella minimikrav som avses i punkt 3 är uppfyllda får företaget, förutsatt att tillsynsmyndigheten är informerad härom, utnyttja de öppet redovisade medräkningsbara posterna i kapitalbasen som vid tillfället är tillgängliga för den ena eller andra verksamheten för att täcka det solvenskapitalkrav som avses i artikel 100.

5. Tillsynsmyndigheterna ska granska resultaten av både liv- och skadeförsäkringsverksamheten för att se till att kraven i punkterna 1–4 uppfylls.

6. Räkenskaper ska föras som separat utvisar hur resultaten för livförsäkring och skadeförsäkring uppnåtts. Alla intäkter, särskilt premier, inbetalningar från återförsäkrare och avkastning av placeringar, och alla kostnader, särskilt försäkringsersättningar, förstärkning av försäkringstekniska avsättningar, återförsäkringspremier och driftskostnader för försäkringsverksamheten, ska särredovisas med hänsyn till deras ursprung. Poster som hänför sig till båda verksamheterna ska redovisas enligt de fördelningsprinciper som godkänts av tillsynsmyndigheten.

Försäkringsföretagen ska på grundval av sin redovisning utarbeta en särredovisning med specifikation enligt artikel 98.4 av de medräkningsbara poster i primärkapitalet som täcker vart och ett av de teoretiska minimikapitalkrav som avses i punkt 2.

7. Om värdet av de medräkningsbara posterna i primärkapitalet för någon av verksamheterna är otillräckligt för att täcka de finansiella minimikrav som avses i punkt 3 första stycket, ska tillsynsmyndigheterna med avseende på den verksamhetsform det gäller vidta de åtgärder som föreskrivs i detta direktiv, oavsett resultatet av den andra verksamheten.

Med undantag från bestämmelserna i punkt 3 andra stycket, får bland dessa åtgärder ingå medgivande av överföring av öppet redovisade medräkningsbara poster i primärkapitalet från den ena verksamhetsformen till den andra.

Kapitel VI Bestämmelser om värdering av tillgångar och skulder, försäkringstekniska avsättningar, kapitalbas, solvenskapitalkrav, minimikapitalkrav och placeringsregler

Avsnitt 1 Värdering av tillgångar och skulder

Artikel 75 Värdering av tillgångar och skulder

1. Medlemsstaterna ska säkerställa att försäkrings- och återför- säkringsföretag, om inte annat anges, värderar tillgångar och skulder enligt följande principer:

a) Tillgångar ska värderas till det belopp för vilket de skulle kunna utväxlas i en transaktion mellan kunniga parter som är oberoende av varandra och har ett intresse av att transaktionen genomförs.
b) Skulder ska värderas till det belopp för vilket de skulle kunna överlåtas eller regleras i en transaktion mellan kunniga parter som är oberoende av varandra och har ett intresse av att transaktionen genomförs.

Vid värdering av skulder enligt led b får ingen anpassning göras för att ta hänsyn till försäkrings- eller återförsäkringsföretagets egen kreditvärdighet.

2. Kommissionen ska anta delegerade akter enligt artikel 301 a för att ange vilka metoder och antaganden som ska användas vid värderingen av tillgångar och skulder enligt punkt 1.

3. För att säkerställa en konsekvent harmonisering när det gäller värdering av tillgångar och skulder ska Eiopa, om inte annat följer av artikel 301 b, utarbeta förslag till tekniska standarder för tillsyn för att specificera följande:

a) I vilken utsträckning de delegerade akter som avses i punkt 2 kräver användning av de internationella redovisningsstandarder som antagits av kommissionen i enlighet med förordning (EG) nr 1606/2002 och huruvida de redovisningsstandarderna är förenliga med den strategi för värdering av tillgångar och skulder som fastställs i punkterna 1 och 2.
b) De metoder och antaganden som ska användas om marknadsnoteringar antingen inte är tillgängliga eller om internationella redovisningsstandarder, såsom de antagits av kommissionen i enlighet med förordning (EG) nr 1606/2002, antingen tillfälligt eller varaktigt är förenliga med den strategi för värdering av tillgångar och skulder som fastställs i punkterna 1 och 2.
c) De metoder och antaganden som ska användas vid värderingen av tillgångar och skulder som fastställs i punkt 1, om de delegerade akter som avses i punkt 2 tillåter utnyttjande av alternativa värderingsmetoder.

Kommissionen ska ges befogenhet att anta de tekniska standarder för tillsyn som avses i första stycket i enlighet med artiklarna 10–14 i förordning (EU) nr 1094/2010.
Direktiv (2014/51/EU)

Avsnitt 2 Bestämmelser om försäkringstekniska avsättningar

Artikel 76 Allmänna bestämmelser

1. Medlemsstaterna ska se till att försäkrings- och återförsäkringsföretag bestämmer försäkringstekniska avsättningar i fråga om alla sina försäkrings- och återförsäkringsförpliktelser mot försäkrings- och förmånstagare enligt försäkrings- eller återförsäkringsavtal.

2. Värdet av de försäkringstekniska avsättningarna ska motsvara det aktuella belopp som försäkrings- och återförsäkringsföretag skulle vara tvungna att betala om de omedelbart skulle föra över sina försäkrings- och återförsäkringsförpliktelser till ett annat försäkrings- eller återförsäkringsföretag.

3. Beräkningen av de försäkringstekniska avsättningarna ska utnyttja och vara förenlig med information från de finansiella marknaderna och allmänt tillgängliga uppgifter om teckningsrisker (överensstämmelse med marknaden).

4. De försäkringstekniska avsättningarna ska beräknas på ett ansvarsfullt, tillförlitligt och objektivt sätt.

5. Med beaktande av principerna i punkterna 2, 3 och 4, och med hänsyn till principerna i artikel 75.1 ska beräkningen av de försäkringstekniska avsättningarna genomföras i enlighet med artiklarna 77–82 och 86.

Artikel 77 Beräkning av försäkringstekniska avsättningar

1. Värdet av de försäkringstekniska avsättningarna ska vara lika med summan av bästa skattningen och en riskmarginal enligt punkterna 2 och 3.

2. Bästa skattningen ska motsvara det sannolikhetsvägda genomsnittet för de framtida kassaflödena med beaktande av pengarnas tidsvärde (det förväntade nuvärdet av de framtida kassaflödena) med tillämpning av riskfria räntesatser för relevanta durationer.

Beräkningen av bästa skattningen ska bygga på aktuell och trovärdig information och realistiska antaganden och utföras med lämpliga, tillämpliga och relevanta försäkringsmatematiska och statistiska metoder.

Den kassaflödesprognos som används vid beräkningen av bästa skattning ska beakta alla in- och utflöden av likvida medel som krävs för att reglera försäkrings- och återförsäkringsförpliktelser under deras återstående ansvars- och avvecklingstid.

Bästa skattningen ska beräknas brutto, utan avdrag för belopp som kan återvinnas enligt återförsäkringsavtal och från specialföretag. Dessa belopp ska beräknas separat i enlighet med artikel 81.

3. Riskmarginalen ska vara tillräcklig för att säkerställa att värdet av de försäkringstekniska avsättningarna motsvarar det belopp som försäkrings- och återförsäkringsföretag kan förväntas kräva för att ta över och uppfylla försäkrings- och återförsäkringsförpliktelserna.

4. Försäkrings- och återförsäkringsföretag ska värdera bästa skattningen och riskmarginalen separat.

Om de framtida kassaflödena i samband med försäkrings- eller återförsäkringsförpliktelser kan efterbildas på ett säkert sätt med hjälp av finansiella instrument för vilka ett pålitligt marknadsvärde är tillgängligt, ska värdet av de försäkringstekniska avsättningar som avser dessa framtida kassaflöden fastställas på grundval av marknadsvärdet av dessa finansiella instrument. I sådana fall ska det inte krävas separata beräkningar av bästa skattning och riskmarginal.

5. Om försäkrings- och återförsäkringsföretag värderar bästa skattning och riskmarginal separat, ska riskmarginalen beräknas genom att bestämma kostnaden för att hålla ett så stort belopp av medräkningsbar kapitalbas som motsvarar solvenskapitalkravet för att kunna täcka försäkrings- och återförsäkringsförpliktelserna under deras återstående ansvars- och avvecklingstid.

Den räntesats som används vid fastställandet av kostnaden för att hålla denna medräkningsbara kapitalbas (cost-of-capitalräntesatsen), ska vara densamma för alla försäkrings- och återför- säkringsföretag och ska ses över regelbundet.

Den cost-of-capital-ränta som tillämpas ska vara lika med den ytterligare ränta, utöver den riskfria räntesatsen, som ett försäkrings- eller återförsäkringsföretag skulle ådra sig genom att hålla ett så stort belopp av medräkningsbara kapitalbas enligt avsnitt 3 som är lika med solvenskapitalkravet, vilket är nödvändigt för att uppfylla försäkrings- och återförsäkringsförpliktelserna under förpliktelsernas ansvars- och avvecklingstid.

Artikel 77 a Extrapolering av riskfria räntesatser för relevanta durationer

Förfarandet för fastställande av de riskfria räntesatser för relevanta durationer som avses i artikel 77.2 ska utnyttja och vara förenligt med information från relevanta finansiella instrument. Det fastställandet ska ta hänsyn till relevanta finansiella instrument för de löptiderna, om marknaderna för de finansiella instrumenten samt obligationerna är djupa, likvida och transparenta. För löptider där marknaderna för de relevanta finansiella instrumenten eller för obligationer inte längre är djupa, likvida och transparenta ska de riskfria räntesatserna för relevanta durationer extrapoleras.

Den extrapolerade delen av de riskfria räntesatserna för relevanta durationer ska grundas på terminskurser som konvergerar smidigt från en eller ett antal räntesatser i förhållande till de längsta löptiderna för vilka de relevanta finansiella instrumenten och obligationerna kan observeras på en djup och likvid marknad, till en slutlig terminskurs.

Direktiv (2014/51/EU)

Artikel 77 b Matchningsjustering av riskfria räntesatser för relevanta durationer

1. Försäkrings- och återförsäkringsföretag får, med tillsynsmyndighetens förhandsgodkännande, tillämpa en matchningsjustering på de riskfria räntesatserna för relevanta durationer för beräkning av bästa skattning i fråga om en portfölj med livförsäkringsförpliktelser, inbegripet livräntor som härrör från skadeförsäkrings- eller återförsäkringskontrakt, förutsatt att följande villkor är uppfyllda:

a) Försäkrings- eller återförsäkringsföretaget har avsatt en tillgångsportfölj, bestående av obligationer och andra tillgångar med liknande kassaflödesegenskaper, för att täcka bästa skattning för portföljen med försäkrings- och återförsäkringsförpliktelser och bibehåller denna portfölj under förpliktelsernas livstid, med undantag för syftet att bevara överensstämmelsen i kassaflödena mellan tillgångar och skulder när kassaflödena har ändrats väsentligt.

b) Den portfölj med försäkrings- eller återförsäkringsförpliktelser på vilken matchningsjusteringen tillämpas och portföljen med avsatta tillgångar identifieras och förvaltas och organiseras separat från försäkringsföretagets övriga verksamheter, och den avsatta tillgångsportföljen kan inte användas för att täcka förluster som uppstår inom företagets övriga verksamheter.

c) De förväntade kassaflödena för den avsatta tillgångsportföljen återspeglar vart och ett av de förväntade kassaflödena för portföljen med försäkrings- och återförsäkringsförpliktelser i samma valuta, och eventuellt bristande matchning orsakar inga risker som är väsentliga i förhållande till de inneboende riskerna i den försäkrings- eller återförsäkringsverksamhet på vilken matchningsjusteringen tillämpas.

d) De underliggande kontrakten i portföljen med försäkrings- eller återförsäkringsförpliktelser genererar inte framtida premiebetalningar.

e) De enda teckningsrisker som är relaterade till portföljen med försäkrings- och återförsäkringsförpliktelser är livsfallsrisk, kostnadsrisk, omprövningsrisk och dödsfallsrisk.

f) Om den teckningsrisk som är relaterad till portföljen med försäkrings- och återförsäkringsförpliktelser inbegriper dödsfallsrisk, ska bästa skattningen av portföljen med försäkrings- och livförsäkringsförpliktelser inte öka mer än 5 % under en dödsfallsriskstress som kalibreras i enlighet med artikel 101.2–101.5.

g) De underliggande kontrakten till portföljen med försäkrings- och återförsäkringsförpliktelserna inbegriper inga valmöjligheter för försäkringstagaren eller inbegriper endast en återköpsoption om återköpsvärdet inte överstiger värdet på de tillgångar, värderade i enlighet med artikel 75, som täcker försäkrings- och återförsäkringsförpliktelserna vid den tidpunkt då återköpsoptionen tas i bruk.

h) Kassaflödena för den avsatta tillgångsportföljen är fasta och kan inte ändras av tillgångarnas emittent eller annan tredje part.

i) Vid tillämpningen av denna punkt ska försäkrings- och återförsäkringsförpliktelserna i ett kontrakt för försäkrings- och återförsäkringsförpliktelser inte delas upp i olika delar när portföljen med försäkrings- och återförsäkringsförpliktelser sammanställs enligt denna artikel.

Utan hinder av led h i första stycket kan försäkrings- eller återförsäkringsföretag använda tillgångar för vilka kassaflödena är fasta, med undantag för ett inflationsberoende, förutsatt att dessa tillgångar återspeglar de kassaflöden som inbegriper inflation i portföljen med försäkrings- eller återförsäkringsförpliktelser.

I det fall att emittenter eller tredjeparter har rätt att ändra kassaflödena för en tillgång på ett sådant sätt att investeraren erhåller tillräcklig kompensation för att kunna uppnå samma kassaflöden genom att återinvestera i tillgångar med likvärdig eller bättre kreditkvalitet ska rätten att ändra kassaflödena inte innebära att tillgångarna inte längre tillåts ingå i den portfölj som avsatts i enlighet med led h i första stycket.

2. Försäkrings- eller återförsäkringsföretag som tillämpar matchningsjusteringen på en portfölj med försäkrings- eller återförsäkringsförpliktelser ska inte återgå till en metod som inte inkluderar en matchningsjustering. Om ett försäkrings- eller återförsäkringsföretag som tillämpar matchningsjustering inte längre kan uppfylla villkoren i punkt 1 ska det omedelbart informera tillsynsmyndigheten och vidta nödvändiga åtgärder för att på nytt säkra efterlevnaden av de villkoren. Om företaget inte har möjlighet att, inom två månader från och med den dag då det inte längre uppfyllde villkoren, på nytt säkra efterlevnaden av de villkoren, ska det upphöra att tillämpa matchningsjusteringen på sina försäkrings- eller återförsäkringsförpliktelser och ska inte tillämpa justeringen under en period på ytterligare 24 månader.

3. Matchningsjusteringen ska inte tillämpas i fråga om försäkrings- eller återförsäkringsförpliktelser om de riskfria räntesatserna för relevanta durationer för beräkning av bästa skattning för de förpliktelserna inbegriper en volatilitetsjustering enligt artikel 77 d eller övergångsåtgärder för riskfria räntesatser enligt artikel 308 c. *Direktiv (2014/51/EU)*

Artikel 77 c Beräkning av matchningsjusteringen

1. För varje valuta ska den matchningsjustering som avses i artikel 77 b beräknas i enlighet med följande principer:

a) Matchningsjusteringen ska motsvara skillnaden mellan följande:
   i Den årliga effektiva räntesatsen, beräknad som en enda diskonteringssats som, när den tillämpas på kassaflödena för portföljen med försäkrings- eller återförsäkringsförpliktelser, ger ett värde som är lika stort som värdet i enlighet med artikel 75 på portföljen med avsatta tillgångar.
   ii Den årliga effektiva räntesatsen, beräknad som en enda diskonteringssats som, när den tillämpas på kassaflödena för portföljen med försäkrings- eller återförsäkringsförpliktelser, ger ett värde som är lika stort som bästa skattningen för portföljen med försäkrings- eller återförsäkringsförpliktelser om pengarnas tidsvärde beaktas med tillämpning av riskfria basräntesatser för durationerna.

b) Matchningsjusteringen ska inte inkludera den grundläggande räntedifferens som återspeglar försäkrings- eller återförsäkringsföretagets risker.

c) Utan att det påverkar tillämpningen av led a ska den grundläggande räntedifferensen vid behov ökas för att säkra att matchningsjusteringen för tillgångar med lägre än fullgod kreditvärdighet inte överstiger matchningsjusteringen för tillgångar med fullgod kreditvärdighet (*investment grade*) med samma löptid och av samma tillgångsklass.

d) Utnyttjandet av externa kreditvärderingar vid beräkningen av matchningsjusteringen ska vara i enlighet med artikel 111.1 n.

2. Vid tillämpningen av punkt 1 b ska följande gälla för den grundläggande räntedifferensen:

a) Den ska motsvara summan av
   i den kreditspread som motsvarar sannolikheten för fallissemang bland tillgångarna, och
   ii den kreditspread som motsvarar den förväntade förlust som följer av en nedgradering av tillgångarna.

b) För exponeringar mot medlemsstaternas nationella regeringar eller centralbanker ska den inte vara lägre än 30 % av det långfristiga genomsnittet av räntespreaden över de riskfria räntesatserna för tillgångar med samma löptid och kreditkvalitet och av samma tillgångsklass, enligt vad som kan observeras på de finansiella marknaderna.

c) För andra exponeringar än mot medlemsstaternas nationella regeringar och centralbanker ska den inte vara lägre än 35 % av det långfristiga genomsnittet av räntespreaden över de riskfria räntesatserna för tillgångar med samma löptid och kreditkvalitet och av samma tillgångsklass, enligt vad som kan observeras på de finansiella marknaderna.

Sannolikheten för fallissemang som avses i led a i i första stycket ska baseras på långfristig statistik över fallissemang som är relevant för tillgångarna med avseende på deras löptid, kreditkvalitet och tillgångsklass.

Om ingen tillförlitlig kreditspread kan härledas från den statistik som avses i andra stycket ska den grundläggande räntedifferensen vara lika stor som den andel av det långfristiga genomsnittet av räntespreaden över de riskfria räntesatserna som anges i leden b och c. *Direktiv (2014/51/EU)*

Artikel 77 d Volatilitetsjustering av riskfria räntesatser för relevanta durationer

1. Medlemsstaterna får kräva att tillsynsmyndigheterna ger ett förhandsgodkännande för försäkrings- och återförsäkringsföretags tillämpning av en volatilitetsjustering på de riskfria räntesatserna för relevanta durationer för beräkning av den bästa skattning som avses i artikel 77.2.

2. För varje relevant valuta ska volatilitetsjusteringen av de riskfria räntesatserna för relevanta durationer grundas på räntedifferensen mellan den räntesats som kan fås för tillgångar som ingår i en referensportfölj för den valutan och de riskfria basräntesatserna för relevanta durationer för den valutan.

Referensportföljen för en valuta ska vara representativ för de tillgångar som är uttryckta i den valutan och i vilka försäkrings- och återförsäkringsföretag investerar för att täcka bästa skattning för försäkrings- och återförsäkringsförpliktelser uttryckta i den valutan.

3. Omfattningen av volatilitetsjusteringen av riskfria räntesatser ska motsvara 65 % av den riskkorrigerade valutaspreaden.

Den riskkorrigerade valutaspreaden ska beräknas som skillnaden mellan den spread som avses i punkt 2 och den andel av denna spread som kan tillskrivas en realistisk bedömning av förväntade förluster eller oförutsedda kredit- eller andra risker för tillgångarna.

Volatilitetsjusteringen ska endast tillämpas på de riskfria räntesatserna för relevanta durationer som inte härletts genom extrapolering i enlighet med artikel 77 a. Extrapoleringen av de riskfria räntesatserna för relevanta durationer ska baseras på de justerade riskfria räntesatserna.

4. För varje relevant land ska volatilitetsjusteringen av de riskfria räntesatser som avses i punkt 3 för detta lands valuta, före tillämpningen av 65 procentsfaktorn, ökas med skillnaden mellan den riskkorrigerade landsspreaden och två gånger den riskkorrigerade valutaspreaden, om denna differens är positiv och den riskkorrigerade landsspreaden är högre än 100 räntepunkter. Den ökade volatilitetsjusteringen ska tillämpas på beräk-

ningen av bästa skattning för försäkrings- och återförsäkringsförpliktelser i fråga om produkter som sålts på detta lands försäkringsmarknad. Den riskkorrigerade landsspreaden beräknas på samma sätt som den riskkorrigerade valutaspreaden för detta lands valuta, men baseras på en referensportfölj som är representativ för de tillgångar i vilka försäkrings- och återförsäkringsföretag investerar för att täcka bästa skattning för försäkrings- och återförsäkringsförpliktelser av produkter som sålts på detta lands försäkringsmarknad och som är uttryckta i det landets valuta.

5. Volatilitetsjusteringen ska inte tillämpas i fråga om försäkringsförpliktelser om de riskfria räntesatserna för relevanta durationer för beräkning av bästa skattning för dessa förpliktelser inbegriper en matchningsjustering enligt artikel 77 b.

6. Genom undantag från artikel 101 ska solvenskapitalkravet inte täcka risker för förlust av primärkapital till följd av ändringar av volatilitetsjusteringen. *Direktiv (2014/51/EU)*

Artikel 77 e Tekniska uppgifter som tillhandahålls av Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten

1. Eiopa ska för varje relevant valuta fastställa och offentliggöra följande tekniska uppgifter minst en gång per kvartal:

a) Riskfria räntesatser för relevanta durationer för att beräkna bästa skattning som avses i artikel 77.2, utan någon matchnings- eller volatilitetsjustering.
b) För varje relevant duration, kreditkvalitet och tillgångsklass, en grundläggande räntedifferens för beräkning av den matchningsjustering som avses i artikel 77 c.1 b.
c) För varje relevant nationell försäkringsmarknad, en volatilitetsjustering av de riskfria räntesatser för relevanta durationer som avses i artikel 77 d.1.

2. I syfte att säkerställa enhetliga villkor för beräkning av försäkringstekniska avsättningar och kapitalbasmedel får kommissionen anta genomförandeakter, i vilka det för varje relevant valuta anges de tekniska uppgifter som avses i punkt 1. I de genomförandeakterna ska den informationen utnyttjas.

Dessa genomförandeakter ska antas i enlighet med det rådgivande förfarande som avses i artikel 301.2.

Vid vederbörligen motiverade och tvingande skäl till skyndsamhet i fråga om tillgängligheten av de riskfria räntesatserna för relevanta durationer, ska kommissionen anta genomförandeakter med omedelbar verkan i enlighet med det förfarande som avses i artikel 301.3.

3. När de tekniska uppgifter som avses i punkt 1 antas av kommissionen i enlighet med punkt 2 ska försäkrings- och återförsäkringsföretag utnyttja dessa tekniska uppgifter för att beräkna bästa skattning i enlighet med artikel 77, matchningsjusteringen i enlighet med artikel 77 c och volatilitetsjusteringen i enlighet med artikel 77 d.

När det gäller valutor och nationella marknader där den justering som avses i punkt 1 c inte anges i de genomförandeakter som avses i punkt 2, ska ingen volatilitetsjustering tillämpas på riskfria räntesatser för relevanta durationer för beräkning av bästa skattning. *Direktiv (2014/51/EU)*

Artikel 77 f Översyn av långsiktiga garantiåtgärder och aktieriskåtgärder

1. Eiopa ska årligen, fram till den 1 januari 2021, rapportera till Europaparlamentet, rådet och kommissionen om effekterna av tillämpningen av artiklarna 77 a–77 e och 106, 138.4 och 304, 308 c och 308 d, inbegripet de delegerade akter eller genomförandeakter som antagits enligt dessa artiklar.

Tillsynsmyndigheterna ska under denna period årligen lämna följande uppgifter till Eiopa:

a) Tillgången till långsiktiga garantier i försäkringsprodukter på deras nationella marknader och försäkrings- och återförsäkringsföretagens beteende som långsiktiga investerare.

b) Antalet försäkrings- och återförsäkringsföretag som tillämpar matchningsjusteringen, volatilitetsjusteringen, förlängningen av återhämtningsplanen i enlighet med artikel 138.4, undergruppen durationsbaserade aktiekursrisker och de övergångsåtgärder som fastställs i artikel 308 c och 308 d.
c) Effekterna av matchningsjusteringen, volatilitetsjusteringen, den symmetriska justeringen av kapitalkravet för aktier, undergruppen durationsbaserade aktiekursrisker och de övergångsåtgärder som fastställs i artikel 308 c och 308 d på försäkrings- och återförsäkringsföretag, både på nationell nivå och i anonym form för varje enskilt företag.
d) Effekterna av matchningsjusteringen, volatilitetsjusteringen, den symmetriska justeringen av kapitalkravet för aktier och undergruppen durationsbaserade aktiekursrisker på försäkrings- och återförsäkringsföretags investeringsbeteende och huruvida de tillämpar otillbörlig nedsättning av kapitalkravet.
e) Effekterna av förlängningar av återhämtningsperioden i enlighet med artikel 138.4 på försäkrings- och återförsäkringsföretagens insatser för att återskapa nivån på den medräkningsbara kapitalbas som täcker solvenskapitalkravet eller för att reducera riskprofilen för att efterleva solvenskapitalkravet.
f) Om försäkrings- och återförsäkringsföretag tillämpar de övergångsåtgärder som anges i artikel 308 c och 308 d, huruvida de efterlever de infasningsplaner som avses i artikel 308 e och utsikterna för ett minskat beroende av dessa övergångsåtgärder, inbegripet åtgärder som har vidtagits eller förväntas vidtas av företagen och tillsynsmyndigheterna, med beaktande av den berörda medlemsstatens lagstiftning.

2. Eiopa ska när så är lämpligt, efter samråd med ESRB och efter ett offentligt samråd, ge kommissionen ett yttrande om utvärderingen av tillämpningen av artiklarna 77 a–77 e och 106, 138.4 och 304, 308 c och 308 d, inbegripet de delegerade akter eller genomförandeakter som antagits enligt dessa artiklar. Den utvärderingen ska göras med avseende på tillgången till långsiktiga garantier i försäkringsprodukter, försäkrings- och återförsäkringsföretagens beteende som långsiktiga investerare och, mer generellt, den finansiella stabiliteten.

3. På basis av det yttrande som överlämnats av Eiopa som avses i punkt 2 ska kommissionen till Europaparlamentet och rådet överlämna en rapport senast den 1 januari 2021 eller tidigare, om så är lämpligt. Rapporten ska särskilt fokusera på effekterna för
a) skydd av försäkringstagare,
b) de europeiska försäkringsmarknadernas stabilitet och sätt att fungera,
c) den inre marknaden och särskilt konkurrenskraften och lika villkor på de europeiska försäkringsmarknaderna,
d) den utsträckning i vilken försäkrings- och återförsäkringsföretag fortsätter att verka som långsiktiga investerare,
e) tillgången på och prissättningen av livränteprodukter,
f) tillgången på och prissättningen av konkurrerande produkter,
g) försäkringsföretagens långsiktiga investeringsstrategier i fråga om produkter på vilka artikel 77 b och 77 c tillämpas i förhållande till strategier för andra långsiktiga garantier,
h) konsumentval och konsumenternas riskmedvetenhet,
i) diversifieringsgraden inom försäkringsverksamheten och försäkrings- och återförsäkringsföretagens tillgångsportfölj, och
j) den finansiella stabiliteten.

Rapporten ska dessutom bygga på tillsynserfarenhet när det gäller tillämpningen av artiklarna 77 a–77 e och 106, 138.4 och 304, 308 c och 308 d, inbegripet de delegerade akter eller genomförandeakter som antagits enligt dessa artiklar.

4. Kommissionens rapport ska vid behov åtföljas av lagstiftningsförslag.
Direktiv (2014/51/EU)

Artikel 78 Övriga faktorer som ska beaktas vid beräkningen av de försäkringstekniska avsättningarna

Utöver vad som sägs i artikel 77 ska försäkrings- och återförsäkringsföretag beakta följande när de beräknar de försäkringstekniska avsättningarna:

1. Alla kostnader för att uppfylla försäkrings- och återförsäkringsförpliktelserna.
2. Inflationen, bland annat avseende driftskostnader och försäkringsersättningar.
3. Alla ersättningar till försäkringstagare och ersättningsberättigade, bland annat framtida återbäring, som försäkrings- och återförsäkringsföretag förväntar sig att de kommer att utbetala, oavsett om de är garanterade genom avtal eller ej, såvida ersättningarna inte omfattas av artikel 91.2.

Artikel 79 Värdering av finansiella garantier och avtalade optioner som ingår i försäkrings- och återförsäkringsavtal

Vid beräkningen av de försäkringstekniska avsättningarna ska försäkrings- och återförsäkringsföretag ta hänsyn till värdet av finansiella garantier och eventuella optioner som erbjuds inom försäkrings- och återförsäkringskontrakt.

Alla antaganden som försäkrings- och återförsäkringsföretag gör beträffande sannolikheten för att försäkringstagarna kommer att utnyttja avtalade optioner, däribland uppehåll i premiebetalningarna och återköp, ska vara realistiska och bygga på aktuell och trovärdig information. Antagandena ska, explicit eller implicit, beakta de konsekvenser som framtida förändringar av finansiella och andra förhållanden kan få för utnyttjandet av sådana optioner.

Artikel 80 Fördelning

Försäkrings- och återförsäkringsföretag ska fördela sina försäkrings- och återförsäkringsförpliktelser på homogena riskgrupper, åtminstone efter klasser, när de beräknar sina försäkringstekniska avsättningar.

Artikel 81 Medel som kan återkrävas enligt återförsäkringsavtal och från specialföretag

Försäkrings- och återförsäkringsföretags beräkning av belopp som kan återkrävas enligt återförsäkringsavtal och från specialföretag ska stå i överensstämmelse med artiklarna 76–80.

Vid beräkningen av de belopp som kan återkrävas enligt återförsäkringsavtal och från specialföretag ska försäkrings- och återför- säkringsföretagen beakta tidsskillnaden mellan återkraven och de direkta utbetalningarna.

Resultatet av denna beräkning ska anpassas för att ta hänsyn till förväntade förluster till följd av motpartsfallissemang Denna anpassning ska bygga på en bedömning av sannolikheten för motpartsfallissemang och den genomsnittliga förlust som detta orsakar (förlustandelen vid fallissemang – ”loss-given-default, LGD”).

Artikel 82 Datakvalitet och tillämpning av approximationer, inklusive individuella beräkningsmetoder, för de försäkringstekniska avsättningarna

Medlemsstaterna ska se till att försäkrings- och återförsäkringsföretag har upprättat interna processer och metoder för att säkerställa att de uppgifter som används vid beräkningen av deras försäkringstekniska avsättningar är lämpliga, fullständiga och riktiga.

Om försäkrings- och återförsäkringsföretag, under specifika omständigheter, inte har tillräckliga data av tillfredsställande kvalitet för att kunna tillämpa en tillförlitlig försäkringsmatematisk metod på någon viss grupp eller undergrupp av sina försäkrings- och återförsäkringsförpliktelser eller på belopp som kan återkrävas enligt återförsäkringsavtal och från specialföretag får lämpliga approximationer, inklusive individuella beräkningsmetoder, användas för beräkning av bästa skattningar.

Artikel 83 Jämförelse med gjorda erfarenheter

Försäkrings- och återförsäkringsföretag ska ha upprättat processer och metoder för att säkerställa att bästa skattningar och de antaganden som dessa bygger på regelbundet jämförs med gjorda erfarenheter.

Om en sådan jämförelse visar på en systematisk avvikelse mellan erfarenheter och ett försäkrings- eller återförsäkringsföretags beräknade bästa skattningar, ska företaget i fråga göra lämpliga anpassningar av de försäkringsmatematiska metoder som används och/eller av de antaganden som görs.

Artikel 84 Lämpligheten av nivån på de försäkringstekniska avsättningarna

Om tillsynsmyndigheterna begär detta, ska försäkrings- och åter- försäkringsföretag visa att nivån på deras försäkringstekniska avsättningar är lämplig samt att de metoder som används är tillämpliga och relevanta och att underliggande statistiska data som används är adekvata.

Artikel 85 Ökning av de försäkringstekniska avsättningarna

Om ett försäkrings- eller återförsäkringsföretags beräkning av de försäkringstekniska avsättningarna inte uppfyller kraven i artiklarna 76–83, får tillsynsmyndigheterna kräva att det ska öka dessas belopp så att det motsvarar en nivå som fastställts enligt dessa artiklar.

Artikel 86 Delegerade akter och tekniska standarder för tillsyn och genomförande

1. Kommissionen ska anta delegerade akter enligt artikel 301a för att fastställa följande:

a) Försäkringsmatematiska och statistiska metoder för att beräkna bästa skattning enligt artikel 77.2.

b) Metoder, principer och tekniker för att fastställa de riskfria räntesatser för relevanta durationer som ska användas vid beräkningen av bästa skattning enligt artikel 77.2.

c) De omständigheter under vilka de försäkringstekniska avsättningarna ska beräknas som en helhet respektive som summa av en bästa skattning och en riskmarginal och de metoder som ska användas då de försäkringstekniska avsättningarna beräknas som en helhet som avses i artikel 77.4.

d) De metoder och antaganden som ska användas vid beräkningen av riskmarginalen, däribland bestämningen av det belopp av medräkningsbara kapitalbasmedel som krävs för att säkra försäkrings- och återförsäkringsförpliktelser och kalibreringen av kapitalkostnadstillägget som avses i artikel 77.5.

e) De klasser på vilka försäkrings- och återförsäkringsförpliktelser ska fördelas för beräkningen av de försäkringstekniska avsättningarna som avses i artikel 80.

f) De standarder som ska uppfyllas i fråga om lämpligheten, fullständigheten och riktigheten av data som används vid beräkningen av de försäkringstekniska avsättningarna och de specifika omständigheter under vilka det vore lämpligt att använda lämpliga approximationer, inklusive individuella beräkningsmetoder för beräkning av bästa skattning som avses i artikel 82.

g) Specifikationer avseende de krav som anges i artikel 77 b.1, inbegripet de metoder, antaganden och standardparametrar som ska användas vid beräkning av effekterna av den dödsfallsriskstress som avses i artikel 77 b.1 e.

h) Specifikationer avseende de krav som anges i artikel 77 c, inbegripet de antaganden och metoder som ska användas vid beräkning av matchningsjusteringen och den grundläggande räntedifferensen.

i) Metoder och antaganden för beräkning av den volatilitetsjustering som avses i artikel 77 d, inbegripet en formel för beräkning av den spread som avses i punkt 2 i den artikeln.

2. För att säkerställa en konsekvent harmonisering när det gäller metoder för beräkningen av försäkringstekniska avsättningar ska Eiopa, om inte annat följer av artikel 301 b, utarbeta förslag till tekniska standarder för tillsyn för att närmare specificera följande:

a) De metoder som ska användas vid beräkningen av den anpassning med hänsyn till risken för motpartsfallissemang som avses i artikel 81 och som är avsedd att täcka förväntade förluster till följd av sådant fallissemang.
b) I nödvändig utsträckning, förenklade metoder och tekniker för att beräkna de försäkringstekniska avsättningarna för att se till att de försäkringsmatematiska och statistiska metoder som avses i leden a och d står i proportion till arten, omfattningen och komplexiteten av de risker som försäkrings- och återförsäkringsföretagen tar på sig, inbegripet captivebolag för försäkring eller återförsäkring.

Kommissionen ska ges befogenhet att anta de tekniska standarder för tillsyn som avses i första stycket i enlighet med artiklarna 10–14 i förordning (EU) nr 1094/2010.

3. För att säkerställa enhetliga villkor för tillämpning av artikel 77 b, ska Eiopa utarbeta förslag till tekniska standarder för genomförande av förfaranden för godkännande av tillämpningen av en matchningsjustering enligt artikel 77 b.1.

Eiopa ska överlämna dessa förslag till tekniska standarder för genomförande till kommissionen senast den 31 oktober 2014.

Kommissionen ska ges befogenhet att i enlighet med artikel 15 i förordning (EU) nr 1094/2010 anta dessa tekniska standarder för tillsyn. *Direktiv (2014/51/EU)*

Avsnitt 3 Kapitalbas

Underavsnitt 1 Fastställande av kapitalbasmedel

Artikel 87 Kapitalbas

Kapitalbasen ska omfatta summan av primärkapitalet enligt artikel 88 och tilläggskapitalet enligt artikel 89.

Artikel 88 Primärkapital

Primärkapitalet ska bestå av följande poster:

1. Den positiva skillnaden mellan tillgångarna och skulderna, värderad enligt artikel 75 och avsnitt 2.
2. Efterställda skulder.

Den positiva skillnaden som avses i punkt 1 ska minskas med beloppet av värdet på innehav av egna aktier som innehas av försäkrings- eller återförsäkringsföretaget.

Artikel 89 Tilläggskapital

1. Tilläggskapitalet ska bestå av poster utöver dem som ingår i primärkapitalet och som krävas in för att täcka förluster.

Tilläggskapitalet får omfatta följande poster, förutsatt att de inte ingår som poster i primärkapitalet:

a) Ej inbetalt aktiekapital eller garantikapital som inte infordrats.
b) Bankkreditiv och garantier.
c) Andra rättsligt bindande åtaganden som gjorts till försäkrings- eller återförsäkringsföretaget.

I fråga om ömsesidiga associationer eller liknande företag med uttaxeringsrätt får tilläggskapitalet också omfatta framtida fordringar som associationen kan ha på sina medlemmar efter ett beslut om infordran av ytterligare betalningar från medlemmar under den följande tolvmånadersperioden.

2. När en post i tilläggskapitalet har betalats in eller infordrats ska den behandlas som en tillgång och inte längre ingå bland posterna i tilläggskapitalet.

Artikel 90 Tillsynsmyndighetens godkännande av tilläggskapitalet

1. Tillsynsmyndigheten ska förhandsgodkänna värdet av posterna i tilläggskapitalet som ska beaktas vid fastställandet av kapitalbasen.

2. Det belopp som tillerkänns varje post i tilläggskapitalet ska återspegla postens förlusttäckningsförmåga och bygga på aktsamma och realistiska antaganden. När en post i tilläggskapitalet har ett bestämt nominellt värde ska beloppet för denna post vara detta nominella värde, när detta motsvarar postens förlusttäckningsegenskaper.

3. Tillsynsmyndigheterna ska godkänna något av följande:
a) Ett monetärt belopp för varje post i tilläggskapitalet.
b) En metod för att fastställa beloppet för varje post i tilläggskapitalet, varvid tillsynsmyndighetens godkännande av belopp som fastställts med denna metod ska ges för en särskilt angiven tidsperiod.

4. För varje post i tilläggskapitalet ska tillsynsmyndigheterna grunda sitt godkännande på en bedömning av följande:
a) De berörda motparternas status i fråga om förmåga och vilja att betala.
b) Möjligheterna att återkräva medlen med beaktande av postens rättsliga form och varje villkor som skulle kunna hindra posten från att inbetalas eller infordras.
c) All information om resultatet av tidigare infordringar som försäkrings- eller återförsäkringsföretaget som har gjorts av sådant tilläggskapital, i den utsträckning informationen för att bedöma förväntade resultat av framtida infordringar är tillförlitlig.

Artikel 91 Överskottsmedel

1. Ackumulerade vinster som inte har gjorts tillgängliga för utdelning till försäkringstagare och andra ersättningsberättigade ska anses som överskottsmedel.

2. Om nationell lagstiftning medger detta ska överskottsmedel inte betraktas som försäkrings- eller återförsäkringsskulder i den utsträckning de uppfyller kriterierna i artikel 94.1.

Artikel 92 Delegerade akter och tekniska standarder för tillsyn och genomförande

1. För att säkerställa en konsekvent harmonisering när det gäller fastställandet av kapitalbasmedel ska Eiopa, om inte annat följer av artikel 301 b, utarbeta förslag till tekniska standarder för tillsyn för att specificera kriterierna för tillsynsmyndigheternas godkännande av tilläggskapital i enlighet med artikel 90.

Kommissionen ska ges befogenhet att anta de tekniska standarder för tillsyn som avses i första stycket i enlighet med artiklarna 10–14 i förordning (EU) nr 1094/2010.

1 a. Kommissionen ska anta delegerade akter enligt artikel 301 a för att specificera behandlingen av ägarintressen enligt artikel 212.2 tredje stycket, i finansiella institut och kreditinstitut avseende fastställandet av kapitalbasen.

2. De ägarintressen i finansiella institut och kreditinstitut som avses i punkt 1 b ska omfatta följande:
a) Ägarintressen som försäkrings- och återförsäkringsföretag har i
   i kreditinstitut och finansiella institut i den mening som avses i artikel 4.1 och 4.5 i direktiv 2006/48/EG,
   ii värdepappersföretag i den mening som avses i artikel 4.1.1 i direktiv 2004/39/EG.
b) Fordringar med efterställd rätt till betalning och sådana instrument som avses i artiklarna 63 och 64.3 i direktiv 2006/48/EG, som försäkrings- och återförsäkringsföretag innehar i sådana enheter som anges i led a i den här punkten, i vilka de har ett ägarintresse.

3. För att säkerställa enhetliga villkor för tillämpningen av artikel 90 ska Eiopa utarbeta förslag till tekniska standarder för genomförande av förfaranden för tillsynsmyndigheternas godkännande av tilläggskapital.

Eiopa ska överlämna de förslagen till tekniska standarder för genomförande till kommissionen senast den 31 oktober 2014.

Kommissionen ska ges befogenhet att anta de tekniska standarder för genomförande som avses i första stycket i enlighet med artikel 15 i förordning (EU) nr 1094/2010.

Direktiv (2014/51/EU)

Underavsnitt 2 Klassificering av kapitalbasmedel

Artikel 93 Egenskaper och särdrag som beaktas vid nivåindelningen av poster i kapitalbasen

1. Posterna i kapitalbasen ska delas upp på tre nivåer. Klassificeringen av dessa poster ska vara beroende av om de är primärkapital eller tilläggskapital och i vilken omfattning de uppfyller följande egenskaper:

a) Posten är tillgänglig, eller kan infordras på begäran, för att i sin helhet förlustabsorbera, såväl i den löpande verksamheten som vid likvidation (permanent tillgänglighet).

b) Vid likvidation är postens hela beloppet tillgängligt för att täcka förluster och posten får inte återbetalas till innehavaren förrän alla andra förpliktelser, däribland försäkrings- och återförsäkringsförpliktelser gentemot försäkringstagare och ersättningsberättigade enligt försäkrings- och återförsäkringsavtal, har uppfyllts (efterställdhet).

2. Vid bedömningen av i vilken omfattning kapitalbasposterna uppfyller kriterierna i punkt 1 a och b för närvarande och i framtiden, ska man vederbörligen överväga postens varaktighet, särskilt om posten är daterad eller inte. Om en kapitalbaspost är daterad ska postens relativa varaktighet jämfört med varaktigheten för företagets försäkrings- och återförsäkringsförpliktelser övervägas (tillräcklig varaktighet).

Dessutom ska följande kriterier beaktas:

a) Om posten är fri från krav på eller incitament till att lösa in det nominella beloppet (frånvaro av incitament att lösa in).

b) Om posten är fri från obligatoriska fasta kostnader (frånvaro av obligatoriska fasta kostnader).

c) Om posten är fri från belastningar (frånvaro av belastningar).

Artikel 94 Huvudkriterier för uppdelning på nivåer

1. Poster i primärkapitalet ska klassificeras som tillhörande nivå 1 om de i väsentlig grad har de egenskaper som anges i artikel 93.1 a och b, med beaktande av de kriterier som fastställts i artikel 93.2.

2. Poster i primärkapitalet ska klassificeras som tillhörande nivå 2 om de i väsentlig grad har de egenskaper som anges i artikel 93.1 b, med beaktande av de kriterier som fastställts i artikel 93.2.

Poster i tilläggskapitalet ska klassificeras som tillhörande nivå 2 om de i väsentlig grad har de egenskaper som anges i artikel 93.1 a och b, med beaktande av de kriterier som anges i artikel 93.2.

3. Varje post i primärkapitalet och i tilläggskapitalet som inte omfattas av punkterna 1 och 2 ska klassificeras som tillhörande nivå 3.

Artikel 95 Klassificering av kapitalbasposter

Medlemsstaterna ska se till att försäkrings- och återförsäkringsföretag klassificerar sina kapitalbasposter enligt kriterierna i artikel 94.

I tillämpliga fall ska försäkrings- och återförsäkringsföretagen referera till den förteckning över kapitalbasposter som avses i artikel 97.1 a.

Om en post i kapitalbasen inte finns upptagen i denna förteckning ska försäkrings- och återförsäkringsföretagen bedöma och klassificera den i enlighet med första stycket. Sådana klassificeringar ska godkännas av tillsynsmyndigheten.

Artikel 96 Klassificering av kapitalbasposter som är specifika för försäkringsföretag

Utan att det påverkar tillämpningen av artiklarna 95 och 97.1 a ska vid tillämpningen av detta direktiv följande klassificeringar gälla:

1. Överskottsmedel enligt artikel 91.2 ska klassificeras som tillhörande nivå 1.
2. Bankkreditiv och garantier som förvaras som säkerhet för försäkringsgivares borgenärer av en oberoende förvaltare och är utfärdade av kreditinstitut som är auktoriserade enligt direktiv 2006/48/EG ska klassificeras som tillhörande nivå 2.
3. Varje framtida fordring som fartygsägares ömsesidiga associationer eller liknande företag med uttaxeringsrätt variabla bidrag, vilka endast försäkrar risker inom klasserna 6, 12 och 17 i del A i bilaga I, kan ställa på sina medlemmar efter en infordran av ytterligare bidrag under de kommande tolv månaderna ska klassificeras som tillhörande nivå 2.

I enlighet med artikel 94.2 andra stycket ska eventuella framtida fordringar som ömsesidiga associationer eller liknande företag med variabla bidrag kan ställa på sina medlemmar genom en infordran av ytterligare bidrag inom de närmaste tolv månaderna, och som inte faller under första stycket led 3, klassificeras som tillhörande nivå 2 om de i väsentlig grad har de egenskaper som anges i artikel 93.1 a och b, med beaktande av de kriterier som anges i artikel 93.2.

Artikel 97 Delegerade akter och tekniska standarder för tillsyn

1. Kommissionen ska anta delegerade akter enligt artikel 301 a för att fastställa en förteckning över kapitalbasposter, inklusive dem som avses i artikel 96, som bedöms uppfylla kriterierna i artikel 94 med en fullständig redovisning för varje post av de egenskaper som har legat till grund för klassificeringen.

2. För att säkerställa en konsekvent harmonisering när det gäller klassificering av kapitalbasmedel ska Eiopa, om inte annat följer av artikel 301 b, utarbeta förslag till tekniska standarder för tillsyn för att specificera de metoder som tillsynsmyndigheterna ska tillämpa vid godkännandeförfarandet för bedömningar och klassificeringar av poster som ingår i de egna medlen och som inte ingår i den förteckning som avses i punkt 1.

Kommissionen ska ges befogenhet att anta de tekniska standarder för tillsyn som avses i första stycket i enlighet med artiklarna 10–14 i förordning (EU) nr 1094/2010.

Kommissionen ska regelbundet se över och vid behov uppdatera den förteckning som avses i punkt 1 med hänsyn till marknadsutvecklingen. *Direktiv (2014/51/EU)*

Underavsnitt 3 Krav för medräkning av kapitalbasmedel

Artikel 98 Krav och gränsvärden för nivåerna 1, 2 och 3

1. I fråga om efterlevnaden av solvenskapitalkravet ska följande kvantitativa gränsvärden gälla för de medräkningsbara beloppen av posterna på nivå 2 och 3. Dessa gränsvärden ska vara sådana att minst följande villkor uppfylls:

a) Andelen nivå-1-kapital inom den medräkningsbara kapitalbasen är mer än en tredjedel av dess totala medräkningsbara kapitalbasmedel.
b) Det medräkningsbara nivå-3-kapitalet är mindre än en tredjedel av de totala medräkningsbara kapitalbasmedlen.

2. När det gäller efterlevnaden av minimikapitalkravet ska kvantitativa gränsvärden gälla för beloppet för de poster i primärkapitalet som är klassificerade som tillhörande nivå 2 och som kan medräknas för att täcka minimikapitalkravet. Dessa gränsvärden ska vara sådana att de minst garanterar att andelen nivå-1-kapital inom den medräkningsbara primärkapitalet är större än hälften av det totala beloppet av det medräkningsbara primärkapitalet.

3. Det medräkningsbara beloppet för de kapitalbasmedel som ska täcka solvenskapitalkravet enligt artikel 100 ska vara lika med summan av beloppen för nivå 1-kapitalet och de medräkningsbara delarna av nivå 2 och nivå 3.

4. Det medräkningsbara belopp av primärkapitalet som ska täcka minimikapitalkravet enligt artikel 128 ska vara lika med summan av beloppet för nivå 1-kapitalet och det medräkningsbara beloppet av de poster i primärkapitalet som klassificerats som tillhörande nivå 2.

Artikel 99 Delegerade akter avseende medräkningsbara kapitalbasmedel

Kommissionen ska anta delegerade akter enligt artikel 301 a för att fastställa följande:

a) De kvantitativa gränsvärden som avses i artikel 98.1 och 98.2.
b) De justeringar som bör göras för att återspegla den bristande möjligheten att överföra de kapitalbasposter som enbart kan användas för att täcka förluster som uppstår från ett särskilt skuldsegment eller från särskilda risker (separata fonder).
Direktiv (2014/51/EU)

Avsnitt 4 Solvenskapitalkrav

Underavsnitt 1 Allmänna bestämmelser för solvenskapitalkravet med tillämpning av standardformeln eller en intern modell

Artikel 100 Allmänna bestämmelser

Medlemsstaterna ska kräva att försäkrings- och återförsäkringsföretagen har medräkningsbara kapitalbasmedel som täcker solvenskapitalkravet.

Solvenskapitalkravet ska beräknas antingen enligt standardformeln i underavsnitt 2 eller med en intern modell enligt underavsnitt 3.

Artikel 101 Beräkning av solvenskapitalkravet

1. Solvenskapitalkravet ska beräknas i enlighet med punkterna 2–5:

2. Solvenskapitalkravet ska beräknas under antagandet att företaget kommer att fortsätta att bedriva sin verksamhet, enligt fortlevnadsprincipen.

3. Solvenskapitalkravet ska kalibreras så att det säkerställs att alla kvantifierbara risker som försäkrings- eller återförsäkringsföretaget är exponerat för beaktas. Det ska täcka pågående verksamhet samt sådana nya åtaganden som förväntas tecknas inom de följande tolv månaderna. Det ska enbart täcka ej förväntade förluster i den pågående verksamheten.

Det ska motsvara värdet av percentilen Value-at-Risk för kapitalbasen hos ett försäkrings- eller återförsäkringsföretag som motsvarar konfidensnivån 99,5 % för en ettårsperiod.

4. Solvenskapitalkravet ska täcka minst följande risker:

a) Teckningsrisk vid skadeförsäkring.
b) Teckningsrisk vid livförsäkring.
c) Teckningsrisk vid sjukförsäkring.
d) Marknadsrisk.
e) Kreditrisk.
f) Operativ risk.

Den operativa risk som avses i första stycket f ska omfatta rättsliga risker men inte risker till följd av strategiska beslut och renommérisker.

5. Vid beräkningen av solvenskapitalkravet ska försäkrings- och återförsäkringsföretagen beakta effekterna av riskreduceringstekniker, förutsatt att vederbörlig hänsyn tas till kreditrisken och andra risker i samband med användningen av sådana tekniker vid fastställandet av solvenskapitalkravet.

Artikel 102 Återkommande beräkningar

1. Försäkrings- och återförsäkringsföretag ska beräkna solvenskapitalkravet minst en gång per år och rapportera resultaten av denna beräkning till tillsynsmyndigheterna.

Försäkrings- och återförsäkringsföretag ska ha medräkningsbara kapitalbasmedel som täcker det senast rapporterade solvenskapitalkravet.

Försäkrings- och återförsäkringsföretag ska fortlöpande övervaka beloppet av de medräkningsbara kapitalbasmedlen och solvenskapitalkravet.

Om ett försäkrings- eller återförsäkringsföretags riskprofil avviker väsentligt från de antaganden som låg till grund för det senast rapporterade solvenskapitalkravet, ska företaget i fråga utan dröjsmål beräkna ett nytt solvenskapitalkrav och rapportera detta till tillsynsmyndigheterna.

2. Om det finns grundad anledning att anta att ett försäkrings- eller återförsäkringsföretags riskprofil förändrats väsentligt sedan dagen för den senaste rapporteringen av solvenskapitalkravet, får tillsynsmyndigheterna kräva att företaget i fråga gör en förnyad beräkning av solvenskapitalkravet.

Underavsnitt 2 Standardformel för solvenskapitalkravet

Artikel 103 Standardformelns struktur

Solvenskapitalkravet, beräknat enligt standardformeln, ska vara lika med summan av följande:

a) Det primära solvenskapitalkravet enligt artikel 104.
b) Kapitalkravet för operativ risk enligt artikel 107.
c) Justeringsbelopp för förlusttäckningskapacitet hos försäkringstekniska avsättningar och uppskjutna skatter enligt artikel 108.

Artikel 104 Utformningen av det primära solvenskapitalkravet

1. Det primära solvenskapitalkravet ska omfatta enskilda riskmoduler, aggregerade enligt punkt 1 i bilaga IV.

Minst följande riskmoduler ska ingå:

a) Teckningsrisk vid skadeförsäkring.
b) Teckningsrisk vid livförsäkring.
c) Teckningsrisk vid sjukförsäkring.
d) Marknadsrisk.
e) Motpartsrisk.

2. Vid tillämpningen av punkt 1 a, b och c ska försäkrings- eller återförsäkringstransaktionerna tilldelas den teckningsriskmodul som bäst motsvarar de underliggande riskernas tekniska karaktär.

3. Genom tillämpning av korrelationskoefficienterna för aggregeringen av de riskmoduler som avses i punkt 1 och kalibrering av kapitalkraven för varje riskmodul erhålls ett övergripande solvenskapitalkrav som överensstämmer med principerna i artikel 101.

4. Var och en av de riskmoduler som avses i punkt 1 ska kalibreras med hjälp av ett värde för Value-at-Risk med konfidensnivån 99,5 % för en ettårsperiod.

I tillämpliga fall ska diversifieringseffekter beaktas vid utformningen av varje riskmodul.

5. Samma utformning och specifikationer ska användas för alla försäkrings- och återförsäkringsföretag, såväl i fråga om det primära solvenskapitalkravet som när det gäller förenklade beräkningar enligt artikel 109.

6. Beträffande katastrofrisker får geografiska specifikationer i tillämpliga fall användas vid beräkningen av teckningsriskmoduler i samband med livförsäkring, skadeförsäkring och sjukförsäkring.

7. Förutsatt att tillsynsmyndigheterna ger sitt godkännande får försäkrings- och återförsäkringsföretag när det gäller utformningen av standardformeln ersätta en undergrupp av dess parametrar med parametrar som är specifika för företaget i fråga när de beräknar teckningsriskmoduler för livförsäkring, skadeförsäkring och sjukförsäkring.

Dessa parametrar ska kalibreras med stöd av interna uppgifter från företaget i fråga eller av uppgifter som är omedelbart relevanta för sådana transaktioner som företaget genomför med användning av standardformler.

När tillsynsmyndigheterna beviljar godkännande ska de kontrollera att de använda uppgifterna är fullständiga, exakta och lämpliga.

Artikel 105 Beräkning av det primära solvenskapitalkravet

1. Det primära solvenskapitalkravet ska beräknas i enlighet med punkterna 2–6:

2. Teckningsriskmodulen för skadeförsäkring ska avspegla riskerna med skadeförsäkringsförpliktelser i fråga om de risker som täcks och de processer som används under utövandet av verksamheten.

Den ska beakta osäkerheten hos försäkrings- och återförsäkringsföretagens resultat när det gäller de befintliga försäkrings- och återförsäkringsförpliktelserna samt sådana nya åtaganden som förväntas tecknas inom de följande tolv månaderna.

Den ska beräknas, i enlighet med punkt 2 i bilaga IV, som en kombination av kapitalkrav för minst följande undergrupper:

a) Risken för förlust eller för en negativ förändring av värdet av försäkringsskulderna till följd av variationer såväl i tidpunkter, frekvens och svårighetsgrad för de försäkrade händelserna som i tidpunkter och belopp för skadeförsäkringsersättningarna (premie- och reservrisker inom skadeförsäkring).
b) Risken för förlust eller negativ förändring av värdet av försäkringsskulderna till följd av väsentlig osäkerhet i prissättnings- och avsättningsantagandena i fråga om extrema eller exceptionella händelser (katastrofrisker inom skadeförsäkring).

3. Teckningsriskmodulen för livförsäkring ska avspegla riskerna med livförsäkringsförpliktelser i fråga om de risker som täcks och de processer som används under utövandet av verksamheten.

Den ska beräknas enligt punkt 3 i bilaga IV som en kombination av kapitalkrav för minst följande undergrupper:

a) Risken för förlust eller negativ förändring av försäkringsskulderna till följd av ändrade nivåer och trender eller ändrad volatilitetsgrad beträffande dödlighet, om ökad dödlighet leder till att försäkringsskuldernas värde ökar (dödsfallsrisken).
b) Risken för förlust eller negativ förändring av försäkringsskulderna till följd av ändrade nivåer och trender eller ändrad volatilitetsgrad beträffande dödlighet, om minskad dödlighet leder till att försäkringsskuldernas värde ökar (livsfallsrisken).
c) Risken för förlust eller negativ förändring av försäkringsskulderna till följd av ändrade nivåer och trender eller ändrad volatilitetsgrad beträffande invaliditet, insjuknande och tillfrisknande (invaliditets- och sjukrisk).
d) Risken för förlust eller negativ förändring av försäkringsskulderna till följd av ändrade nivåer och trender eller ändrad volatilitetsgrad beträffande driftskostnaderna för försäkrings- och återförsäkringsavtal (driftkostnadsrisk vid livförsäkring).
e) Risken för förlust eller negativ förändring av försäkringsskulderna till följd av ändrade nivåer och trender beträffande omprövningar av skadelivräntor på grund av ändrade rättsliga förhållanden eller ändrad hälsostatus hos de försäkrade (omprövningsrisk).
f) Risken för förlust eller negativ förändring av försäkringsskulderna till följd av ändrade nivåer eller ändrad volatilitetsgrad beträffande uppehåll i premiebetalningarna, upphörande, förnyelse och återköp (annullationsrisk).
g) Risken för förlust eller negativ förändring av värdet av försäkringsskulderna till följd av väsentlig osäkerhet i prissättnings- och avsättningsantagandena i fråga om extrema eller onormala händelser (katastrofrisker inom livförsäkring).

4. Modulen för teckningsrisk vid sjukförsäkring ska ge uttryck för risken vid tecknande av sjukförsäkringsförpliktelser, oberoende av om sjukförsäkring tekniskt sett fungerar på liknande sätt som livförsäkring, till följd av såväl de risker som täcks som de processer som används i verksamheten.

Den ska täcka minst följande risker:

a) Risken för förlust eller negativ förändring av försäkringsskulderna till följd av ändrade nivåer och trender eller ändrad volatilitetsgrad beträffande driftskostnaderna för försäkrings- och återförsäkringsavtal.

b) Risken för förlust eller för en negativ förändring av värdet av försäkringsskulderna till följd av variationer såväl i tidpunkter, frekvens och svårighetsgrad för de försäkrade händelserna som i tidpunkter och belopp för skadeförsäkringsersättningarna vid den tid då de tillhandahålls.
c) Risken för förlust eller negativ förändring av värdet av försäkringsskulderna till följd av väsentlig osäkerhet i prissättnings- och avsättningsantagandena i fråga om utbrott av större epidemier och onormal ackumulering av risker under sådana extrema förhållanden.

5. Marknadsriskmodulen ska avspegla risker till följd av nivåerna eller volatilitetsgraden hos marknadspriserna för finansiella instrument som påverkar värdet av företagets tillgångar och skulder. Den ska korrekt avspegla bristande matchning mellan tillgångar och skulder, särskilt i fråga om deras duration.

Det ska beräknas enligt punkt 4 i bilaga IV som en kombination av kapitalkrav för minst följande undergrupper:

a) Känsligheten hos värdena av tillgångar, skulder och finansiella instrument för ändringar i de durationsberoende räntesatserna eller deras volatilitet (ränterisk).
b) Känsligheten hos värdena av tillgångar, skulder och finansiella instrument för ändringar av nivåerna på marknadspriserna för aktier eller dessas volatilitet (aktiekursrisk).
c) Känsligheten hos värdena av tillgångar, skulder och finansiella instrument för ändringar av nivåerna på marknadspriserna för fastigheter eller dessas volatilitet (fastighetsrisk).
d) Känsligheten hos värdena av tillgångar, skulder och finansiella instrument för kreditspreaden över den riskfria räntan (spreadrisk).
e) Känsligheten hos värdena av tillgångar, skulder och finansiella instrument för ändringar av nivåerna på valutakurserna eller dessas volatilitet (valutarisk).
f) Ytterligare risker för ett försäkrings- eller återförsäkringsföretag som härrör antingen från bristande diversifiering av tillgångsportföljen eller stor exponering för fallissemangsrisken för en enda emittent eller en grupp av emittenter med inbördes anknytning (marknadsriskkoncentrationer).

6. Motpartsriskmodulen ska ge uttryck för möjligheten av förluster till följd av oväntat fallissemang eller försämrad kreditvärdighet som rör försäkrings- och återförsäkringsföretags motparter och gäldenärer under en följande tolvmånadersperiod. Motpartsriskmodulen ska täcka riskreducerande avtal som återförsäkringsarrangemang, värdepapperiseringar och derivat samt fordringar på förmedlare och varje annan kreditexponering som inte omfattas av undergruppen för spreadrisk. Den ska ta vederbörlig hänsyn till säkerheter eller andra värdepapper som innehas av försäkrings- eller återförsäkringsföretaget eller för dess räkning, och de risker som är förknippade därmed.

Motpartsriskmodulen ska för varje motpart beakta det berörda försäkrings- eller återförsäkringsföretagets samlade riskexponering för motparten i fråga, oberoende av den rättsliga formen av motpartens avtalsmässiga förpliktelser gentemot företaget.

Artikel 106 Beräkning av undergruppen aktiekursrisk: en mekanism för symmetrisk justering

1. Undergruppen aktiekursrisk som beräknas enligt standardformeln ska innehålla en symmetrisk justering av det kapitalkrav för aktier som används för att täcka risker som uppstår genom nivåändringar i aktiepriserna.

2. Den symmetriska justering som görs av standardkapitalkravet för aktier, kalibrerat enligt artikel 104.4, och som täcker risker som uppstår genom nivåändringar i aktiepriserna ska baseras på en funktion av den nuvarande nivån på ett lämpligt aktieindex och en vägd genomsnittsnivå för detta index. Det vägda genomsnittet ska beräknas under en tillräcklig tidsperiod, som ska vara densamma för alla försäkrings- och återförsäkringsföretag.

3. Den symmetriska justering som görs av standardkapitalkravet för aktier, och som täcker risker som uppstår genom nivåändringar i aktiepriserna får inte leda till användning av ett kapitalkrav för aktier som understiger eller överstiger standardkapitalkravet för aktier med mer än tio procent.

Artikel 107 Kapitalkrav för operativ risk

1. Kapitalkravet för operativ risk ska avspegla de operativa risker som inte redan beaktats inom de riskmoduler som avses i artikel 104. Kravet ska kalibreras i enlighet med artikel 101.3.

2. I fråga om livförsäkringsavtal där försäkringstagarna står för placeringsrisken ska man vid beräkningen av kapitalkravet för operativ risk ta hänsyn till de årliga driftskostnaderna för dessa försäkringsförpliktelser.

3. I fråga om andra försäkrings- och återförsäkringsverksamheter än de som avses i punkt 2 ska man vid beräkningen av kapitalkravet för operativ risk ta hänsyn till transaktionernas volym, uttryckt i premieintäkter och försäkringstekniska avsättningar för dessa försäkrings- och återförsäkringstransaktioner. I sådana fall ska kapitalkravet för operativ risk inte överstiga 30 % av det primära solvenskapitalkravet för försäkrings- och återförsäkringsriskerna.

Artikel 108 Justering för förlusttäckningskapacitet hos försäkringstekniska avsättningar och uppskjutna skatter

Den justering som avses i artikel 103 c för förlusttäckningskapacitet hos försäkringstekniska avsättningar och uppskjutna skatter ska visa den möjliga kompensationen för oförutsedda förluster genom en samtidig minskning av försäkringstekniska avsättningar eller uppskjutna skatter eller en kombination av båda.

Denna justering ska ta hänsyn till den riskreducerande effekt som kan erhållas genom framtida diskretionära förmåner i försäkringsavtal i den utsträckning som försäkrings- och återförsäkringsföretagen kan visa att en minskning av förmåner kan användas för att täcka oförutsedda förluster då dessa uppstår. Den riskreducering som kan uppnås genom framtida diskretionära förmåner får inte vara större än summan av de försäkringstekniska avsättningar och uppskjutna skatter som avser dessa framtida förmåner.

Vid tillämpningen av andra stycket ska värdet av framtida diskretionära förmåner under ogynnsamma omständigheter jämföras med dessa förmåners värde enligt de underliggande antagandena för beräkningen av bästa skattning.

Artikel 109 Förenklingar av standardformeln

Försäkrings- och återförsäkringsföretag får använda en förenklad beräkning för en specifik riskmodul eller undergrupp av en riskmodul, om det är motiverat med hänsyn till arten, omfattningen och komplexiteten av de risker de står inför och det vore oproportionerligt att kräva att alla försäkrings- och återförsäkringsföretag ska tillämpa standardberäkningen.

Förenklade beräkningar ska kalibreras i enlighet med artikel 101.3.

Artikel 109 a Harmoniserade tekniska uppgifter till standardformler

1. Vid tillämpning av beräkningen av solvenskapitalkravet i enlighet med standardformeln ska ESA-myndigheterna via den gemensamma kommittén utarbeta förslag till tekniska standarder för genomförande av placeringen av externa ratinginstituts (ECAI) kreditvärderingar på en objektiv skala för kreditkvalitet genom tillämpning av de kreditkvalitetsvärden som specificeras i enlighet med artikel 111.1 n.

ESA-myndigheternas gemensamma kommitté ska överlämna dessa förslag till tekniska standarder till kommissionen senast den 30 juni 2015.

Kommissionen ska ges befogenhet att i enlighet med artikel 15 i förordning (EU) nr 1094/2010 anta de tekniska standarder för genomförande som avses i första stycket.

2. För att säkerställa enhetliga villkor för tillämpningen av denna artikel och i syfte att förenkla beräkningen av den marknadsriskmodul som avses i artikel 105.5, förenkla beräkningen av den motpartsriskmodul som avses i artikel 105.6, utvärdera de riskreducerande tekniker som avses i artikel 101.5 och beräkna försäkringstekniska avsättningar, ska Eiopa utarbeta tekniska standarder för genomförande av

a) förteckningar över de regionala och lokala självstyrelseorgan vilkas exponeringar ska behandlas som exponeringar mot den centrala regeringen i den jurisdiktion där de är etablerade, förutsatt att det inte förekommer några skillnader i risk mellan sådana exponeringar på grund av de regionala regeringarnas och lokala myndigheternas särskilda beskattningsrätt, och att det finns särskilda institutionella ordningar som minskar risken för fallissemang,
b) det aktieindex som avses i artikel 106.2, i enlighet med de detaljerade kriterier som fastställs i artikel 111.1 c och o, och
c) de justeringar som ska göras för valutor som är knutna till euron i undergruppen valutarisk i artikel 105.5, i enlighet med de detaljerade kriterier för justeringar av de valutor som är knutna till euron i syfte att förenkla beräkningen av undergruppen valutarisk, såsom den fastställs i artikel 111.1 p.

Eiopa ska överlämna de förslagen till tekniska standarder för genomförande till kommissionen senast den 30 juni 2015.

Kommissionen ska ges befogenhet att i enlighet med artikel 15 i förordning (EU) nr 1094/2010 anta de tekniska standarder för tillsyn som avses i första stycket.

3. Eiopa ska minst en gång per kvartal offentliggöra tekniska uppgifter som inbegriper information om den symmetriska justering som avses i artikel 106.

4. För att säkerställa enhetliga villkor för tillämpningen av denna artikel och i syfte att underlätta beräkningen av den teckningsriskmodul för sjukförsäkring som avses i artikel 105.4 ska Eiopa utarbeta förslag till tekniska standarder för genomförande, med beaktande av de beräkningar som gjorts av tillsynsmyndigheterna i de berörda medlemsstaterna, av standardavvikelser när det gäller medlemsstaternas särskilda nationella lagstiftningsåtgärder som gör det möjligt för försäkrings- och återförsäkringsföretag att dela utbetalningar vid försäkringsfall gällande hälsorisk och som uppfyller kriterierna i punkt 5 och alla ytterligare kriterier som fastställts genom delegerade akter.

Eiopa ska överlämna dessa förslag till tekniska standarder för genomförande till kommissionen senast den 30 juni 2015.

Kommissionen ska ges befogenhet att i enlighet med artikel 15 i förordning (EU) nr 1094/2010 anta de tekniska standarder för genomförande som avses i första stycket.

5. De tekniska standarder för genomförande som avses i punkt 4 ska endast tillämpas på de av medlemsstaternas nationella lagstiftningsåtgärder som ger försäkrings- och återförsäkringsföretag möjlighet att dela utbetalningar vid försäkringsfall gällande hälsorisk och som uppfyller följande kriterier:

a) Mekanismen för delning av anspråk ska vara transparent och till fullo specificerad före den årsperiod till vilken den hänför sig.
b) Mekanismen för delning av anspråk, antalet försäkringsföretag som deltar i systemet för utjämning av hälsorisker (*Health Risk Equalisation System* – HRES) och riskkaraktären hos den affärsverksamhet som omfattas av HRES ska, för varje företag som deltar i HRES, säkerställa att volatiliteten hos de årliga förlusterna inom den affärsverksamhet som omfattas av HRES avsevärt minskas genom detta system, både avseende premier och avseende reservrisk.
c) Den sjukförsäkring som omfattas av HRES ska vara obligatorisk och fungera helt eller delvis som ett alternativ till det skydd vid sjukdom som ingår i det lagstadgade socialförsäkringssystemet.
d) Vid fallissemang i ett försäkringsföretag som deltar i HRES ska en eller flera medlemsstaters regeringar garantera att de till fullo tillgodoser försäkringstagarnas anspråk i det försäkringsföretag som omfattas av HRES.

Kommissionen ska anta delegerade akter enligt artikel 301 a som anger de ytterligare kriterier som arrangemangen i de nationella lagstiftningsåtgärderna ska uppfylla, och metod och krav för beräkningen av de standardavvikelser om avses i punkt 4 i den här artikeln. *Direktiv (2014/51/EU)*

Artikel 110 Betydande avvikelser från de antaganden som ligger till grund för beräkning enligt standardformeln

När det är olämpligt att beräkna solvenskapitalkravet i enlighet med standardformeln i underavsnitt 2, eftersom det berörda försäkrings- eller återförsäkringsföretagets riskprofil avviker väsentligt från de antaganden som ligger till grund för beräkningen enligt standardformeln, får tillsynsmyndigheterna, genom ett motiverat beslut, kräva att det berörda företaget ersätter en undergrupp av de parametrar som används i beräkningen enligt standardformeln med parametrar som är specifika för det företaget, när det beräknar teckningsriskmoduler för livförsäkring, skadeförsäkring och sjukförsäkring i enlighet med artikel 104.7. Dessa specifika parametrar ska beräknas på ett sådant sätt att företaget följer bestämmelserna i artikel 101.3.

Artikel 111 Delegerade akter och tekniska standarder för tillsyn och genomförande avseende artiklarna 103–109

1. Kommissionen ska anta delegerade akter enligt artikel 301a för att fastställa följande:

a) En standardformel i enlighet med artiklarna 101 och 103–109.

b) Undergrupper som är nödvändiga eller som mer exakt täcker de risker som omfattas av riskmoduler enligt artikel 104 och följande uppdateringar.

c) Metoder, antaganden och standardparametrar som ska kalibreras till den konfidensnivå som avses i artikel 101.3 och som ska tillämpas vid beräkningen av var och en av de riskmoduler eller undergrupper inom ramen för det primära solvenskapitalkravet som fastställs genom artiklarna 104, 105 och 304, mekanismen för symmetrisk justering och den lämpliga tidsperioden, uttryckt i månader, i enlighet med artikel 106 samt det lämpliga sättet för att integrera metoden i artikel 304 i solvenskapitalkravet beräknat i enlighet med standardformeln.

d) Korrelationsparametrarna, om nödvändigt inklusive parametrarna i bilaga IV samt förfarandena för att uppdatera dessa parametrar.

e) För försäkrings- och återförsäkringsföretag som använder riskreduceringstekniker: metoder och antaganden som ska användas vid bedömningen av förändringar av berörda företags riskprofil och vid justeringar av beräkningen av solvenskapitalkravet.

f) Kvalitativa kriterier som de riskreduceringstekniker som avses i led e ska uppfylla för att säkerställa att respektive risk faktiskt har överförts till tredje part.

fa) Den metod och de parametrar som ska användas för att bedöma kapitalkravet för motpartsrisk i fall av exponeringar mot kvalificerade centrala motparter; de parametrarna säkerställer konsekvens med behandlingen av sådana exponeringar för kreditinstitut och finansinstitut i den mening som avses i artikel 4.1.1 och 4.1.26 i förordning (EU) nr 575/2013.

g) Metoder och parametrar för bedömningen av kapitalkravet för operativ risk enligt artikel 107, inklusive den procentsats som avses i artikel 107.3.

h) De metoder och justeringar som ska användas för att återspegla försäkrings- och återförsäkringsföretagens minskade möjligheter till riskdiversifiering i samband med separerade fonder.

i) Den metod som ska användas vid beräkningen av justeringsbeloppet för förlustreducering genom försäkringstekniska avsättningar eller uppskjutna skatter som fastställs i artikel 108.

j) Deluppsättningen av standardparametrar inom teckningsriskmodulerna för skade-, liv- och sjukförsäkring som får ersättas av företagsspecifika parametrar enligt artikel 104.7.

k) Kriterier gällande de standardiserade metoder som försäkrings- och återförsäkringsföretagen ska använda för att beräkna de företagsspecifika parametrar som avses i led j och kriterier i fråga om de använda uppgifternas fullständighet, exakthet och tillämplighet som ska uppfyllas innan tillsynsmyndigheterna kan ge sitt godkännande, tillsammans med förfarandet för ett sådant godkännande.

l) De förenklade beräkningarna för specifika riskmoduler och undergrupper av riskmoduler samt de kriterier som det ska krävas att försäkrings- och återförsäkringsföretag, inklusive captivebolag för försäkring eller återförsäkring, uppfyller för att de ska vara berättigade enligt artikel 109 att använda någon av dessa förenklade beräkningar.

m) Det angreppssätt som ska användas för anknutna företag i den mening som avses i artikel 212 vid beräkningen av solvenskapitalkravet, särskilt beräkningen av undergruppen aktierisk som avses i artikel 105.5, med beaktande av den förmodat minskade volatiliteten för värdet på dessa anknutna företag på grund av de investeringarnas strategiska natur och det inflytande som företaget med ägarintresse har över dessa anknutna företag.

n) Hur de externa ratinginstitutens externa kreditvärderingar ska användas vid beräkningen av solvenskapitalkravet i enlighet med standardformeln och placeringen av externa kreditvärderingar på den skala för kreditkvalitet som avses i artikel 109 a.1, vilket ska vara förenligt med utnyttjandet av externa ratinginstituts (ECAI) kreditvärderingar vid beräkningen av kapitalkraven för kreditinstitut enligt definitionen i artikel 4.1.1 i förordning (EU) nr 575/2013 och finansinstitut enligt definitionen i artikel 4.1.26 i det direktivet.

o) Detaljerade kriterier för det aktieindex som avses i artikel 109 a.2 c.

p) Detaljerade kriterier för justeringar av de valutor som är knutna till euron i syfte att förenkla beräkningen av undergruppen valutarisk som avses i artikel 109 a.2 d.

q) Villkoren för den kategorisering av regionala och lokala självstyrelseorgan som avses i artikel 109 a.2 a.

2. För att säkerställa enhetliga villkor för tillämpningen av denna artikel ska Eiopa utarbeta förslag till tekniska standarder för genomförande av förfaranden för tillsynsmyndigheternas godkännande av företagsspecifika parametrar som avses i punkt 1 k.

Eiopa ska överlämna dessa förslag till tekniska standarder för genomförande till kommissionen senast den 31 oktober 2014.

Kommissionen ska ges befogenhet att anta de tekniska standarder för genomförande som avses i första stycket i enlighet med artikel 15 i förordning (EU) nr 1094/2010.

3. Senast den 31 december 2020 ska kommissionen göra en bedömning av lämpligheten för de metoder, antaganden och standardparametrar som används vid beräkningen av standardformeln för solvenskapitalkravet. Kommissionen ska ta särskild hänsyn till tillgångsklassernas och de finansiella instrumentens resultat, beteendet hos dem som investerar i dessa tillgångar och finansiella instrument samt utvecklingen när det gäller fastställande av internationella standarder för finansiella tjänster. Granskningen av vissa tillgångsklasser får prioriteras. Kommissionen ska översända en rapport till Europaparlamentet och rådet, vid behov åtföljd av lämpliga förslag till ändringar av detta direktiv eller av delegerade eller genomförandeakter som antagits enligt detta direktiv.

4. För att säkerställa en konsekvent harmonisering när det gäller solvenskapitalkravet ska Eiopa, om inte annat följer av artikel 301 b, utarbeta förslag till tekniska standarder för tillsyn för att definiera kvantitativa gränser och kriterier för tillgångars medräkningsbarhet för det fall att dessa risker inte täcks i tillräcklig utsträckning av en undergrupp till en riskmodul.

Kommissionen ska ges befogenhet att anta de tekniska standarder för tillsyn som avses i första stycket i enlighet med artiklarna 10–14 i förordning (EU) nr 1094/2010.

De tekniska standarderna för tillsyn ska tillämpas på de tillgångar som täcker de försäkringstekniska avsättningarna med undantag av tillgångar som innehas med avseende på livförsäkringsavtal för vilka försäkringstagarna står för placeringsrisken. De ska ses över av kommissionen i ljuset av utvecklingen av standardformeln och på de finansiella marknaderna. *Direktiv (2014/51/EU)*

Underavsnitt 3 Solvenskapitalkrav Fullständiga och partiella interna modeller

Artikel 112 Allmänna bestämmelser för godkännande av fullständiga och partiella interna modeller

1. Medlemsstaterna ska säkerställa att försäkrings- och återför- säkringsföretag får beräkna solvenskapitalkravet med hjälp av en fullständig eller partiell intern modell som godkänts av tillsynsmyndigheterna.

2. Försäkrings- och återförsäkringsföretag får använda partiella interna modeller för beräkningen av en eller flera av följande:

a) En eller flera riskmoduler eller undergrupper av riskmoduler som ingår i det primära solvenskapitalet enligt artiklarna 104 och 105.
b) Kapitalkravet för operativ risk som fastställs i artikel 107.
c) Det justeringsbelopp som avses i artikel 108.

Partiell modellkonstruktion får dessutom tillämpas på hela verksamheten i försäkrings- eller återförsäkringsföretag eller endast på en eller flera större affärsenheter.

3. Tillsammans med varje ansökan om godkännande ska försäkrings- och återförsäkringsföretag åtminstone överlämna handlingar som styrker att den interna modellen uppfyller kraven i artiklarna 120–125.

Om ansökningen om godkännande avser en partiell intern modell ska kraven i artiklarna 120–125 anpassas med hänsyn till det begränsade tillämpningsområdet för modellen.

4. Tillsynsmyndigheterna ska besluta om ansökningen inom sex månader från det att den fullständiga ansökningen mottogs.

5. Tillsynsmyndigheterna ska ge sitt godkännande endast om de har förvissat sig om att försäkrings- eller återförsäkringsföretagets system för att identifiera, mäta, övervaka, hantera och rapportera risker är lämpliga och särskilt att den interna modellen uppfyller kraven i punkt 3.

6. I varje beslut av tillsynsmyndigheterna om avslag på en ansökan om användning av en intern modell ska skälen till avslaget anges.

7. Efter det att tillsynsmyndigheterna givit dem sitt godkännande för att tillämpa en intern modell får försäkrings- och åter- försäkringsföretag genom ett motiverat beslut åläggas att till tillsynsmyndigheterna överlämna en skattning av solvenskapitalkravet som utarbetats i enlighet med standardformeln så som anges i underavsnitt 2.

Artikel 113 Särskilda bestämmelser för godkännande av partiella interna modeller

1. I fråga om partiella interna modeller ska tillsynsmyndigheterna ge sitt godkännande endast om modellen uppfyller kraven i artikel 112 och följande ytterligare villkor:

a) Företaget har vederbörligen motiverat begränsningen av tillämpningsområdet för modellen.
b) Det solvenskapitalkrav som erhålls med modellen motsvarar bättre företagets riskprofil och överensstämmer i synnerhet i högre grad med principerna i underavsnitt 1.
c) Utformningen av modellen är förenlig med principerna i underavsnitt 1, vilket innebär att den partiella interna modellen kan integreras fullständigt med standardformeln för solvenskapitalkravet.

2. Under sin bedömning av en ansökan om användning av en partiell intern modell som endast avser vissa undergrupper av en specifik riskmodul, vissa affärsenheter inom ett försäkrings- eller återförsäkringsföretag med avseende på en specifik riskmodul eller delar av båda dessa områden får tillsynsmyndigheterna kräva att försäkrings- eller återförsäkringsföretaget i fråga ska överlämna en realistisk övergångsplan för att utvidga tillämpningsområdet för modellen.

I denna övergångsplan ska det anges på vilket sätt försäkrings- eller återförsäkringsföretaget planerar att utvidga tillämpningsområdet till andra undergrupper eller affärsenheter för att se till att modellen omfattar en övervägande del av dess försäkringstransaktioner som berörs av den specifika riskmodulen.

Artikel 114 Delegerade akter och tekniska standarder för genomförande avseende de interna modellerna för solvenskapitalkravet

1. Kommissionen ska anta delegerade akter enligt artikel 301 a för att fastställa följande:

a) Anpassningar av de standarder som anges i artiklarna 120–125 mot bakgrund av det begränsade tillämpningsområde som avses i ansökningar om tillämpning av partiella interna modeller.

b) Det sätt genom vilket en partiell intern modell helt och fullt ska integreras i solvenskapitalkravets standardformel enligt artikel 113.1 c och kraven för användningen av alternativa integreringstekniker.

2. För att säkerställa enhetliga villkor för tillämpningen av denna artikel ska Eiopa utarbeta förslag till tekniska standarder för genomförande av förfaranden när det gäller

a) godkännande av en intern modell i enlighet med artikel 112, och

b) godkännande av större ändringar av en intern modell och ändringar av det styrdokument för ändringar av interna modeller som avses i artikel 115.

Eiopa ska överlämna sina förslag till tekniska standarder för genomförande till kommissionen senast den 31 oktober 2014.

Kommissionen ska ges befogenhet att anta de tekniska standarder för genomförande som avses i första stycket i enlighet med artikel 15 i förordning (EU) nr 1094/2010.

Direktiv (2014/51/EU)

Artikel 115 Styrdokument för ändringar av fullständiga och partiella interna modeller

Som ett led i det inledande godkännandeförfarandet för en intern modell ska tillsynsmyndigheterna godkänna styrdokumentet för ändring av försäkrings- eller återförsäkringsföretagets modell. Försäkrings- och återförsäkringsföretagen får ändra sin interna modell i enlighet med dessa styrdokument.

Dessa ska innehålla en specifikation av mindre och större ändringar av de interna modellerna.

För större ändringar av de interna modellerna och ändringar av styrdokumenten ska förhandsgodkännande av tillsynsmyndigheten alltid krävas enligt artikel 112.

För mindre ändringar av en intern modell ska däremot inget förhandsgodkännande av tillsynsmyndigheten krävas, förutsatt att de har utarbetats i enlighet med styrdokumentet.

Artikel 116 Förvaltnings-, lednings- eller tillsynsorganens ansvarsområden

Försäkrings- och återförsäkringsföretagens förvaltnings-, lednings- eller tillsynsorgan ska godkänna ansökningar till tillsynsmyndigheterna om godkännande av den interna modellen som avses i artikel 112 och av därpå följande större ändringar av modellen.

Förvaltnings-, lednings- eller tillsynsorganet ska ansvara för att det upprättas system som säkerställer att den interna modellen fortlöpande fungerar korrekt.

Artikel 117 Återgång till standardformeln

Efter att ha beviljats godkännande i enlighet med artikel 112 ska försäkrings- och återförsäkringsföretag inte återgå till att beräkna hela eller delar av solvenskapitalkravet enligt standardformeln i underavsnitt 2, utom under vederbörligen motiverade omständigheter och förutsatt att tillsynsmyndigheterna har givit sitt godkännande.

Artikel 118 Brister i tillämpningen av en intern modell

1. Om ett försäkrings- eller återförsäkringsföretag, efter att ha fått tillsynsmyndigheternas godkännande att använda en intern modell, inte längre uppfyller kraven i artiklarna 120–125 ska de utan dröjsmål antingen förelägga tillsynsmyndigheterna en plan för att på nytt uppnå överensstämmelse inom skälig tid eller visa att effekterna av den bristande överensstämmelsen är oväsentliga.

2. Om ett försäkrings- eller återförsäkringsföretag inte genomför den plan som avses i punkt 1, får tillsynsmyndigheterna kräva att det ska återgå till att beräkna solvenskapitalkravet enligt standardformeln, så som anges i underavsnitt 2.

Artikel 119 Väsentliga avvikelser från de antaganden som ligger till grund för beräkning enligt standardformeln

När det är olämpligt att beräkna solvenskapitalkravet i enlighet med standardformeln i underavsnitt 2, eftersom det berörda försäkrings- eller återförsäkringsföretagets riskprofil avviker väsentligt från de antaganden som ligger till grund för beräkningen enligt standardformeln, får tillsynsmyndigheterna, genom ett motiverat beslut, kräva att det berörda företaget använder en intern modell för att beräkna solvenskapitalkravet eller relevanta riskmoduler som ingår i det.

Artikel 120 Användningskrav

Försäkrings- och återförsäkringsföretag ska visa att deras interna modeller används i stor utsträckning och har en viktig uppgift att fylla när det gäller deras företagsstyrningssystem enligt artiklarna 41–50, och särskilt

a) deras riskhanteringssystem enligt artikel 44 och beslutsprocesser,
b) deras processer för bedömning och allokering i fråga om ekonomi och solvenskrav, däribland den bedömning som avses i artikel 45.

Försäkrings- och återförsäkringsföretagen ska dessutom visa att frekvensen av deras beräkningar av solvenskapitalkravet med hjälp av den interna modellen står i proportion till frekvensen av deras användning av den interna modellen för de andra syften som anges i första stycket.

Förvaltnings-, lednings- eller tillsynsorganet ska ansvara för att säkerställa att utformningen och användningen av den interna modellen fortlöpande är ändamålsenliga och ger tillfredsställande uttryck för riskprofilerna hos de berörda försäkrings- och återförsäkringsföretagen.

Artikel 121 Statistiska kvalitetsnormer

1. Den interna modellen, och särskilt den beräkning av prognostiserad sannolikhetsfördelning som den bygger på, ska uppfylla kriterierna i punkterna 2–9:

2. De metoder som används för att beräkna den prognostiserade sannolikhetsfördelningen ska bygga på lämpliga, tillämpliga och relevanta försäkringsmatematiska och statistiska tekniker och vara förenliga med de metoder som används för att beräkna de försäkringstekniska avsättningarna.

De metoder som används för att beräkna den prognostiserade sannolikhetsfördelningen ska bygga på trovärdiga aktuella uppgifter och realistiska antaganden.

Försäkrings- och återförsäkringsföretagen ska för tillsynsmyndigheterna kunna motivera de antaganden som ligger till grund för deras respektive interna modeller.

3. De uppgifter som används för den interna modellen ska vara korrekta, fullständiga och lämpliga.

Försäkrings- och återförsäkringsföretagen ska uppdatera de uppgiftssammanställningar som används vid beräkningen av den prognostiserade sannolikhetsfördelningen minst en gång per år.

4. Det ska inte föreskrivas att någon viss metod ska användas vid beräkningen av den prognostiserade sannolikhetsfördelningen.

Oberoende av vilken beräkningsmetod som väljs ska den interna modellens förmåga att rangordna risker vara tillräcklig för att garantera att den används i stor utsträckning och har en viktig uppgift att fylla inom försäkrings- och återförsäkringsföretagens företagsstyrningssystem, särskilt i fråga om deras riskhanteringssystem och beslutsprocesser enligt artikel 120.

Den interna modellen ska täcka alla betydande risker som ett försäkrings- eller återförsäkringsföretag är exponerat för. Interna modeller ska täcka åtminstone de risker som anges i artikel 101.4.

5. I fråga om diversifieringseffekter får försäkrings- och åter- försäkringsföretagen inom sina interna modeller beakta inbördes beroenden inom och mellan riskkategorier, förutsatt att tillsynsmyndigheterna är övertygade om att de system som används för att mäta dessa diversifieringseffekter är ändamålsenliga.

6. Försäkrings- och återförsäkringsföretag får i sina interna modeller fullt ut beakta effekterna av riskreduceringstekniker, förutsatt att kreditrisken och andra risker som är förenade med riskreduceringstekniker kommer till korrekt uttryck i dessa modeller.

7. Försäkrings- och återförsäkringsföretag ska i sina interna modeller noggrant bedöma särskilda väsentliga risker som är förenade med finansiella garantier och avtalsenliga valmöjligheter. De ska också bedöma de risker som är förenade med valmöjligheter, såväl försäkringstagarnas som deras egna. I detta syfte ska de beakta de konsekvenser som framtida förändringar av finansiella och andra förhållanden kan få för utövandet av sådana valmöjligheter.

8. Försäkrings- och återförsäkringsföretagen får i sina interna modeller beakta framtida åtgärder som de har skälig anledning att förvänta sig att företagsledningen kommer att vidta under specifika omständigheter.

I det fall som avses i första stycket ska det berörda företaget ta hänsyn till den tid som krävs för att genomföra sådana åtgärder.

9. Försäkrings- och återförsäkringsföretagen ska i sina interna modeller beakta alla ersättningar till försäkrings- och förmånstagare som de förväntar sig att utbetala, oavsett om dessa är garanterade genom avtal eller ej.

Artikel 122 Kalibreringsnormer

1. Försäkrings- och återförsäkringsföretag får använda en annan tidsperiod eller ett annat riskmått än vad som anges i artikel 101.3 vid utarbetandet av sina interna modeller, förutsatt att dessa företag kan använda resultaten av sina respektive interna modeller för att beräkna solvenskapitalkrav på ett sätt som ger försäkrings- och förmånstagare en skyddsnivå som är likvärdig med den som anges i artikel 101.

2. När så är möjligt ska försäkrings- och återförsäkringsföretagen härleda solvenskapitalkravet direkt från den prognostiserade sannolikhetsfördelning som genererats av deras respektive interna modeller och använda det värde för Value-at-Risk som anges i artikel 101.3.

3. Om försäkrings- och återförsäkringsföretagen inte kan härleda solvenskapitalkravet direkt från den prognostiserade sannolikhetsfördelning som genererats av deras respektive interna modeller får tillsynsmyndigheterna medge att approximationer används vid beräkningen av solvenskapitalkravet, förutsatt att företagen kan styrka för tillsynsmyndigheterna att försäkrings- och förmånstagare ges en skyddsnivå som är likvärdig med den som anges i artikel 101.

4. Tillsynsmyndigheterna får kräva att försäkrings- och åter- försäkringsföretagen tillämpar sina respektive interna modeller på relevanta referensportföljer med antaganden som bygger på externa, inte interna, uppgifter för att verifiera kalibreringen av den interna modellen och kontrollera att dess specifikation överensstämmer med allmänt accepterad marknadspraxis.

Artikel 123 Resultatanalys

Försäkrings- och återförsäkringsföretag ska minst en gång per år se över orsakerna och källorna till de vinster och förluster som gjorts inom varje större affärsenhet.

De ska visa hur den kategorisering av riskerna som valts för den interna modellen förklarar orsakerna och källorna till vinsterna och förlusterna. Riskkategoriseringen och härledningen av vinsterna och förlusterna ska stå i proportion till varje försäkrings- eller återförsäkringsföretags riskprofil.

Artikel 124 Valideringsnormer

Försäkrings- och återförsäkringsföretagen ska regelbundet validera de interna modellerna och därvid även övervaka hur de fungerar, kontrollera att modellspecifikationen fortlöpande är lämplig och testa resultaten mot de faktiska utfallen.

Modellvalideringsprocessen ska innefatta en effektiv statistisk process för validering av den interna modellen med vars hjälp försäkrings- och återförsäkringsföretagen kan styrka för sina tillsynsmyndigheter att de kapitalkrav som erhålls med modellen är lämpliga.

Den statistiska metod som används ska omfatta testning av den prognostiserade sannolikhetsfördelningen jämförd inte bara med de inregistrerade förlusterna utan också med alla betydande nya uppgifter och upplysningar som rör dem.

Modellvalideringsprocessen ska innefatta en analys av den interna modellens stabilitet, särskilt testning av hur känsliga de resultat den ger är för förändringar av de centrala underliggande antagandena. Den ska också omfatta en bedömning av exaktheten, fullständigheten och lämpligheten hos de uppgifter som används för den interna modellen.

Artikel 125 Dokumentationsnormer

Försäkrings- och återförsäkringsföretagen ska dokumentera utformningen av sina interna modeller och närmare uppgifter om dessas funktion.

Dokumentationen ska styrka överensstämmelsen med artiklarna 120–124.

Dokumentationen ska ge en detaljerad översikt över den teori, de antaganden och den matematiska och empiriska grund som lett fram till den interna modellens utformning.

Eventuella omständigheter under vilka den interna modellen inte fungerar effektivt ska redovisas i dokumentationen.

Försäkrings- och återförsäkringsföretagen ska dokumentera varje mer betydande förändring av sina interna modeller enligt artikel 115.

Artikel 126 Externa modeller och uppgifter

Att modeller eller uppgifter som erhållits från tredje part använts ska inte anses vara skäl för undantag från något av de krav på interna modeller som anges i artiklarna 120–125.

Artikel 127 Delegerade akter avseende artiklarna 120–126

Kommissionen ska anta delegerade akter enligt artikel 301 a avseende artiklarna 120–126 i syfte att ytterligare förbättra bedömningen av riskprofil och ledning när det gäller försäkrings- och återförsäkringsföretagens verksamheter, beträffande användningen av interna modeller i hela unionen. *Direktiv (2014/51/EU)*

Avsnitt 5 Minimikapitalkrav

Artikel 128 Allmänna bestämmelser

Medlemsstaterna ska kräva att försäkrings- och återförsäkringsföretagen innehar medräkningsbart primärkapital som täcker minimikapitalkravet.

Artikel 129 Beräkning av minimikapitalkravet

1. Minimikapitalkravet ska beräknas enligt följande principer:

a) Det ska beräknas på ett klart och enkelt sätt och på ett sådant sätt som gör det möjligt att kontrollera beräkningen.

b) Det ska motsvara medräkningsbart primärkapital till ett belopp under vilket försäkrings- och förmånstagare skulle exponeras för en oacceptabel grad av risk om det berörda försäkrings- eller återförsäkringsföretaget tillåts fortsätta sin verksamhet.
c) Den linjära funktion som anges i punkt 2, vilken används för att beräkna minimikapitalkravet, ska kalibreras till ett värde för value-at-risk med ett konfidensintervall på 85 % för en ettårsperiod.
d) Det får under inga omständigheter underskrida
   i 2.500.000 EUR för skadeförsäkringsföretag, inbegripet captivebolag, utom i de fall alla eller vissa av de risker som ingår i klasserna 10–15 under del A i bilaga I täcks, varvid beloppet inte får underskrida 3.700.000 EUR.
   ii 3.700.000 EUR för livförsäkringsföretag, inbegripet captivebolag.
   iii 3.600.000 EUR för återförsäkringsföretag, utom i fråga om captivebolag för återförsäkring, varvid minimikapitalkravet inte får understiga 1.200.000 EUR.
   iv summan av de belopp som anges i leden i och ii för försäkringsföretag som avses i artikel 73.5.

2. Om inte annat följer av punkt 3 ska minimikapitalkravet beräknas som en linjär funktion av en uppsättning eller deluppsättning av följande variabler: företagets försäkringstekniska avsättningar, tecknade premier, riskkapital, uppskjutna skatter och administrativa omkostnader. De använda variablerna ska mätas efter avdrag för återförsäkring.

3. Utan att det påverkar tillämpningen av punkt 1 d får minimikapitalkravet inte underskrida 25 % och inte överskrida 45 % av företagets solvenskapitalkrav, beräknat i enlighet med kapitel VI avsnitt 4 underavsnitt 2 eller 3 inklusive kapitaltillägg som åläggs i enlighet med artikel 37.

Medlemsstaterna ska tillåta att deras tillsynsmyndigheter, under en tidsperiod som löper ut senast den 31 december 2017, kräver att ett försäkrings- eller återförsäkringsföretag ska tillämpa de procentsatser som anges i första stycket endast på ett företags solvenskapitalkrav beräknat i enlighet med kapitel VI avsnitt 4 underavsnitt 2.

4. Försäkrings- och återförsäkringsföretag ska beräkna minimikapitalkravet minst en gång per kvartal och rapportera resultaten av denna beräkning till tillsynsmyndigheterna.

Vid beräkningen av de gränser som avses i punkt 3 ska företagen inte vara ålagda att beräkna solvenskapitalkravet varje kvartal.

Om ett företags minimikapitalkrav fastslås genom något av de gränsvärden som anges i punkt 3 ska företaget tillhandahålla tillsynsmyndigheten uppgifter som gör det möjligt att klart förstå skälen till detta.

5. Kommissionen ska senast den 31 december 2020 till Europaparlamentet och rådet överlämna en rapport om de bestämmelser och den praxis som medlemsstaterna respektive tillsynsmyndigheterna antagit enligt punkterna 1–4.

Den rapporten ska särskilt ta upp användningen av minimi- och maximivärden i punkt 3 och de eventuella problem som tillsynsmyndigheterna eller företagen har haft vid tillämpningen av denna artikel. *Direktiv (2014/51/EU)*

Artikel 130 Delegerade akter

Kommissionen ska anta delegerade akter enligt artikel 301 a för att precisera den beräkning av minimikapitalkravet som avses i artiklarna 128 och 129. *Direktiv (2014/51/EU)*

Artikel 131 Övergångsbestämmelser för uppfyllelsen av minimikapitalkravet

Genom undantag från artiklarna 139 och 144 ska försäkrings- och återförsäkringsföretag som uppfyller kravet på föreskriven solvensmarginal i artikel 28 i direktiv 2002/83/EG, artikel 16 a i direktiv 73/239/EEG eller artiklarna 37, 38 eller 39 i direktiv 2005/68/EG den 31 december 2015, men som inte innehar tillräckligt medräkningsbart primärkapital för att täcka minimikapitalkravet, uppfylla kravet i artikel 128 senast den 31 december 2016.

Om företaget i fråga inte kan uppfylla kravet i artikel 128 inom den tidsfrist som anges i första stycket ska dess koncession återkallas enligt de tillämpliga förfaranden som föreskrivs i nationell lagstiftning. *Direktiv (2014/51/EU)*

Avsnitt 6 Placeringar

Artikel 132 Aktsamhetsprincipen

1. Medlemsstaterna ska se till att försäkrings- och återförsäkringsföretagen investerar alla sina tillgångar enligt den aktsamhetsprincip som närmare redovisas i punkterna 2, 3 och 4.

2. Försäkrings- och återförsäkringsföretag ska beträffande hela sina portföljer av tillgångar investera endast i tillgångar och instrument vars risker de kan identifiera, mäta, övervaka, hantera, kontrollera och rapportera, och på lämpligt sätt beakta i bedömningen sina övergripande solvensbehov, i enlighet med artikel 45.1 andra stycket a.

Alla tillgångar, och särskilt de som täcker minimikapitalkravet och solvenskapitalkravet, ska investeras på ett sätt som garanterar säkerhet, kvalitet, likviditet och lönsamhet för portföljen som helhet. Dessutom ska dessa tillgångars lokalisering vara sådan att deras åtkomst garanteras.

Tillgångar som innehas för att täcka försäkringstekniska avsättningar ska även investeras på ett sätt som är lämpligt med hänsyn till försäkrings- och återförsäkringsskuldernas art och duration. Dessa tillgångar ska investeras i alla försäkrings- och förmånstagares bästa intresse, med hänsyn till eventuella deklarerade mål för placeringarna.

I händelse av intressekonflikter ska försäkringsföretagen, eller de enheter som förvaltar deras tillgångsportföljer, se till att placeringarna görs i försäkrings- och förmånstagarnas bästa intresse.

3. I fråga om tillgångar som innehas med avseende på livförsäkringsavtal enligt vilka försäkringstagarna står för placeringsrisken ska andra, tredje och fjärde styckena i denna punkt tillämpas utan att det påverkar tillämpningen av punkt 2.

I de fall då förmånerna enligt ett försäkringsavtal är direkt knutna till värdet av andelar i ett fondföretag enligt definitionen i direktiv 85/611/EEG eller till värdet av tillgångar som ingår i en intern fond som ägs av ett försäkringsföretag, vanligen uppdelad på andelar, ska de försäkringstekniska avsättningarna avseende förmånerna så nära som möjligt motsvaras av dessa andelar eller, i de fall där uppdelning på andelar inte har skett, av dessa tillgångar.

I de fall då förmånerna enligt ett försäkringsavtal är direkt knutna till ett aktieindex eller till något annat referensvärde än de som avses i andra stycket, ska de försäkringstekniska avsättningarna för sådana förmåner så nära som möjligt motsvaras antingen av de andelar som anses motsvara referensvärdet eller, om uppdelning på andelar inte har skett, av tillgångar med tillräcklig säkerhet och omsättningsbarhet vilka så nära som möjligt motsvarar de tillgångar på vilka referensvärdet är baserat.

Om de förmåner som avses i andra och tredje styckena innefattar en garanterad avkastning på placeringen eller någon annan garanterad förmån, ska de tillgångar som innehas för att täcka motsvarande ytterligare försäkringstekniska avsättningar omfattas av punkt 4.

4. I fråga om andra tillgångar än de som omfattas av punkt 3 ska andra till och med femte styckena i denna punkt tillämpas, utan att det påverkar tillämpningen av punkt 2.

Användning av derivatinstrument ska vara möjligt så länge som de bidrar till att reducera riskerna eller underlättar en effektiv portföljförvaltning.

Placeringar och tillgångar som inte får handlas på reglerade finansmarknader ska hållas på aktsamma nivåer.

Tillgångarna ska vara väl diversifierade på ett sådant sätt att man undviker överdrivet beroende av en viss tillgång, emittent eller grupp av företag eller av ett geografiskt område samt alltför stor riskackumulering i portföljen som helhet.

Placeringar i tillgångar som emitteras av samma emittent eller av emittenter som tillhör samma grupp får inte medföra att ett försäkringsföretag utsätts för överdriven riskkoncentration.

Artikel 133 Placeringsfrihet

1. Medlemsstaterna får inte föreskriva att försäkrings- och återförsäkringsföretag ska investera i vissa slag av tillgångar.

2. Medlemsstaterna ska inte kräva förhandsgodkännande eller systematisk anmälningsplikt när det gäller de placeringsbeslut som fattas av ett försäkrings- eller återförsäkringsföretag eller dess placeringsförvaltare.

3. Denna artikel påverkar inte medlemsstaternas krav på begränsning av de typer av tillgångar eller referensvärden som kan kopplas till försäkringsförmåner. Alla sådana bestämmelser ska tillämpas endast när placeringsrisken bärs av en försäkringstagare som är en fysisk person, och ska inte vara striktare än bestämmelserna i direktiv 85/611/EEG.

Artikel 134 Tillgångarnas lokalisering och förbud mot pantsättning av tillgångar

1. När det gäller försäkringsrisker som är belägna inom gemenskapen får medlemsstaterna inte kräva att tillgångar som innehas för att täcka de försäkringstekniska avsättningar som hänför sig till dessa risker är placerade inom gemenskapen eller i någon viss medlemsstat.

I fråga om fordringar enligt återförsäkringsavtal mot företag som är auktoriserade enligt detta direktiv eller har sitt huvudkontor i ett tredjeland vars solvensordning bedöms vara likvärdig enligt artikel 172 ska medlemsstaterna inte heller kräva att tillgångar som motsvarar dessa fordringar placeras inom gemenskapen.

2. Medlemsstaterna får inte, för upprättandet av försäkringstekniska avsättningar, behålla eller införa något system med bruttoreserver som kräver att tillgångar ställs som säkerhet för att täcka ej intjänade premier och oreglerade skador i de fall då återförsäkraren är ett försäkrings- eller återförsäkringsföretag som är auktoriserat i enlighet med detta direktiv.

Artikel 135 Delegerade akter och tekniska standarder för tillsyn avseende kvalitativa krav

1. Kommissionen får anta delegerade akter enligt artikel 301 a för att specificera kvalitativa krav inom följande områden:

a) Påvisande, mätning, övervakning och hantering av risker i samband med placeringar i anslutning till artikel 132.2 första stycket.
b) Påvisande, mätning, övervakning och hantering av specifika risker i samband med derivatinstrument och sådana tillgångar som avses i artikel 132.4 andra stycket och fastställande av i vilken utsträckning användning av sådana tillgångar bidrar till att reducera riskerna eller underlättar en effektiv portföljförvaltning i enlighet med artikel 132.4 tredje stycket.

2. Kommissionen ska anta delegerade akter enligt artikel 301 a för att fastställa följande:

a) De krav som de företag som ompaketerar lån till överlåtbara värdepapper och andra finansiella instrument (originatorer eller sponsorer) måste uppfylla för att ett försäkrings- eller återförsäkringsföretag ska få investera i värdepapper eller instrument av denna typ som getts ut efter den 1 januari 2011, inklusive krav som säkerställer att originatorerna, sponsorerna eller de ursprungliga långivarna på löpande basis upprätthåller ett väsentligt ekonomiskt intresse netto som under inga omständigheter får understiga 5 %.
b) Kvalitativa krav som måste uppfyllas av försäkrings- eller återförsäkringsföretag som investerar i dessa värdepapper eller instrument.
c) Specificering av de omständigheter enligt vilka ett proportionerligt ytterligare kapitalkrav får åläggas vid överträdelse av kraven som fastställs i leden a och b i denna punkt, utan hinder av artikel 101.3.

3. För att säkerställa en konsekvent harmonisering när det gäller punkt 2 c, ska Eiopa, om inte annat följer av artikel 301 b, utarbeta förslag till tekniska standarder för tillsyn för att specificera metoderna för beräkning av ett proportionerligt ytterligare kapitalkrav.

Kommissionen ska ges befogenhet att anta de tekniska standarder för tillsyn som avses i första stycket i enlighet med artiklarna 10–14 i förordning (EU) nr 1094/2010.

Direktiv (2014/51/EU)

Kapitel VII Försäkrings- och återförsäkringsföretag som befinner sig i svårigheter eller som inte uppfyller gällande regler

Artikel 136 Försäkrings- och återförsäkringsföretags konstaterande och anmälan av försämringar av de ekonomiska förhållandena

Försäkrings- och återförsäkringsföretag ska ha upprättat rutiner för att konstatera försämringar av de ekonomiska förhållandena och för att omedelbart underrätta tillsynsmyndigheterna när sådana försämringar inträffar.

Artikel 137 Bristande efterlevnad av kravet på försäkringstekniska avsättningar

Om ett försäkrings- eller återförsäkringsföretag inte följer bestämmelserna i kapitel VI avsnitt 2 får tillsynsmyndigheterna i dess hemmedlemsstat, efter att ha underrättat tillsynsmyndigheterna i värdmedlemsstaterna om sin avsikt, förbjuda företaget att fritt förfoga över sina tillgångar. Tillsynsmyndigheterna i hemmedlemsstaten ska ange vilka tillgångar som ska omfattas av dessa åtgärder.

Artikel 138 Bristande efterlevnad av solvenskapitalkravet.

1. Försäkrings- och återförsäkringsföretag ska omedelbart underrätta tillsynsmyndigheten så snart som de konstaterat att solvenskapitalkravet inte längre efterlevs eller att det finns risk för detta under de närmaste tre månaderna.

2. Inom två månader från konstaterandet av den bristande efterlevnaden av solvenskapitalkravet ska det berörda försäkrings- eller återförsäkringsföretaget överlämna en realistisk åtgärdsplan till tillsynsmyndigheten för godkännande.

3. Tillsynsmyndigheten ska kräva att försäkrings- eller återförsäkringsföretaget i fråga vidtar nödvändiga åtgärder för att inom sex månader från konstaterandet av att solvenskapitalkravet inte efterlevdes avhjälpa denna situation, antingen genom att återupprätta den tidigare nivån på den medräkningsbara kapitalbas som täcker solvenskapitalkravet eller genom reduceringar i sin riskprofil för att följa solvenskapitalkravet.

Om så är lämpligt, får tillsynsmyndigheten förlänga tidsfristen med tre månader.

4. Om Eiopa, efter samråd med ESRB när så är lämpligt, fastställer att det råder exceptionellt svåra förhållanden som påverkar försäkrings- och återförsäkringsföretag som utgör en betydande del av marknaden eller berörda försäkringsklasser, får tillsynsmyndigheten förlänga perioden i punkt 3 andra stycket för berörda företag med en period på högst sju år, med beaktande av alla relevanta faktorer, inbegripet de försäkringstekniska avsättningarnas genomsnittliga löptid.

Utan att det påverkar Eiopas befogenheter enligt artikel 18 i förordning (EU) nr 1094/2010 ska Eiopa vid tillämpningen av denna punkt på begäran av den berörda tillsynsmyndigheten fastställa när det föreligger exceptionellt svåra förhållanden. Den berörda tillsynsmyndigheten får lämna in en begäran om försäkrings- eller återförsäkringsföretag som utgör en betydande del av marknaden eller berörda försäkringsklasser sannolikt inte kommer att uppfylla ett av de krav som fastställs i punkt 3. Exceptionellt svåra förhållanden föreligger om den finansiella situationen för försäkrings- eller återförsäkringsföretag som utgör en betydande del av marknaden eller berörda försäkringsklasser allvarligt eller negativt påverkas av en eller flera av följande förutsättningar:

a) Ett kursfall på de finansiella marknaderna som är oförutsett, kraftigt och tvärt.
b) Förhållanden med ihållande låga räntor.
c) Katastrofer med stora efterverkningar.

Eipoa ska i samarbete med den berörda tillsynsmyndigheten regelbundet bedöma huruvida de förutsättningar som avses i andra stycket fortfarande är tillämpliga. Eiopa ska i samarbete med den berörda tillsynsmyndigheten förklara när exceptionellt svåra förhållanden inte längre föreligger.

Det berörda försäkrings- och återförsäkringsföretaget ska var tredje månad till sin tillsynsmyndighet lämna in en lägesrapport i vilken det redogörs för vilka åtgärder som har vidtagits och hur arbetet fortskrider med att återskapa nivån på den medräkningsbara kapitalbasen enligt solvenskapitalkravet eller med att reducera riskprofilen för att följa solvenskapitalkravet.

Den förlängning som avses i första stycket ska inte längre gälla om denna lägesrapport visar att det inte skett några väsentliga framsteg med att återskapa nivån på den medräkningsbara kapitalbasen enligt solvenskapitalkravet eller med att reducera riskprofilen för att följa solvenskapitalkravet, mellan det datum då bristen på efterlevnad av solvenskapitalkravet konstaterades och det datum då lägesrapporten inlämnades.

5. Om särskilda omständigheter föreligger får tillsynsmyndigheten, när den bedömer att det berörda företagets finansiella ställning kommer att ytterligare försämras, även begränsa företagets rätt, eller helt förbjuda företaget, att fritt förfoga över sina tillgångar. Den tillsynsmyndigheten ska underrätta tillsynsmyndigheterna i värdmedlemsstaterna om alla åtgärder den har vidtagit. Dessa myndigheter ska, på begäran av tillsynsmyndigheten i hemmedlemsstaten, vidta samma åtgärder. Tillsynsmyndigheterna i hemmedlemsstaten ska ange vilka tillgångar som ska omfattas av dessa åtgärder.

Direktiv (2014/51/EU)

Artikel 139 Bristande efterlevnad av minimikapitalkravet.

1. Försäkrings- och återförsäkringsföretag ska omedelbart underrätta tillsynsmyndigheten om de konstaterar att minimikapitalkravet inte längre efterlevs eller att det finns risk för detta under de närmaste tre månaderna.

2. Inom en månad från konstaterandet av att minimikapitalkravet inte efterlevs ska det berörda försäkrings- eller återförsäkringsföretaget till tillsynsmyndigheten för godkännande överlämna en realistisk kortfristig finansiell saneringsplan för att se till att minimikapitalkravet återigen efterlevs inom tre månader från konstaterandet, antingen genom att återupprätta medräkningsbara egna medel på en nivå som minst motsvarar minimikapitalkravet eller genom reduceringar i företagets riskprofil.

3. Tillsynsmyndigheten i hemmedlemsstaten får vidare inskränka försäkrings- eller återförsäkringsföretagets rätt, eller helt förbjuda företaget, att fritt förfoga över sina tillgångar. Den tillsynsmyndigheten ska därvid underrätta tillsynsmyndigheterna i värdmedlemsstaterna om alla åtgärder den har vidtagit. På begäran av tillsynsmyndigheten i hemmedlemsstaten ska dessa myndigheter vidta samma åtgärder. Tillsynsmyndigheten i hemmedlemsstaten ska ange vilka tillgångar som ska omfattas av dessa åtgärder.

Artikel 140 Förbud mot fritt förfogande över tillgångar som är placerade inom en medlemsstats territorium

Medlemsstaterna ska vidta de åtgärder som är nödvändiga i enlighet med nationell lagstiftning för att kunna förbjuda försäkringsföretag att fritt förfoga över tillgångar som är belägna inom deras territorier om företagets hemmedlemsstat begär detta i de fall som anges i artiklarna 137–139 och 144.2, och hemmedlemsstaten ska ange vilka tillgångar som ska omfattas av åtgärderna.

Artikel 141 Tillsynsmyndighetens befogenheter vid försämringar av finansiell ställning

Utan hinder av artiklarna 138 och 139 ska tillsynsmyndigheterna, om ett företags solvenssituation fortsätter att försämras, ha befogenhet att vidta alla åtgärder som är nödvändiga för att garantera försäkringstagarnas intressen när det rör sig om försäkringsavtal, eller förpliktelser enligt återförsäkringsavtal.

Åtgärderna ska vara proportionella och därmed återspegla graden och varaktigheten av försämringen av det berörda försäkrings- eller återförsäkringsföretagets solvenssituation.

Artikel 142 Åtgärdsplan och finansiell saneringsplan

1. Den åtgärdsplan som avses i artikel 138.2 och den finansiella saneringsplan som avses i artikel 139.2 ska minst innehålla uppgifter eller bevis avseende följande:

a) Uppskattade driftskostnader, särskilt löpande allmänna omkostnader och provisioner.
b) Uppskattade intäkter och kostnader avseende direkt försäkring samt mottagen och avgiven återförsäkring.
c) En prognos för balansräkningen.
d) Uppskattad storlek på de medel som är avsedda att täcka försäkringstekniska avsättningar samt solvenskapitalkrav och minimikapitalkrav.
e) Företagets allmänna policy i fråga om återförsäkring.

2. Om tillsynsmyndigheterna krävt en åtgärdsplan enligt artikel 138.2 eller en finansiell saneringsplan enligt artikel 139.2 i enlighet med punkt 1 i den här artikeln ska de inte utfärda ett intyg i enlighet med artikel 39, om de anser att försäkringstagarnas rättigheter, eller återförsäkringsföretagets avtalsrättsliga skyldigheter, hotas.

Artikel 143 Delegerade akter och tekniska standarder för tillsyn avseende artikel 138.4

1. Kommissionen ska anta delegerade akter enligt artikel 301 a som kompletterar de olika typerna av svåra förhållanden och närmare anger de faktorer och kriterier som ska beaktas av Eiopa vid fastställandet av när det föreligger exceptionellt svåra förhållanden och av tillsynsmyndigheterna vid fastställandet av förlängningen av återhämtningsperioden i enlighet med artikel 138.4.

2. För att säkerställa en konsekvent harmonisering när det gäller artiklarna 138.2, 139.2 och 141, ska Eiopa, om inte annat följer av artikel 301 b, utarbeta förslag till tekniska standarder för tillsyn för att specificera åtgärdsplaner som avses i artikel 138.2 och finansiella saneringsplaner enligt artikel 139.2 samt med avseende på artikel 141, och därvid vara uppmärksam på att inte förorsaka procykliska effekter.

Kommissionen ska ges befogenhet att anta de tekniska standarder för tillsyn som avses i första stycket i enlighet med artiklarna 10–14 i förordning (EU) nr 1094/2010.

Direktiv (2014/51/EU)

Artikel 144 Återkallelse av auktorisation

1. Tillsynsmyndigheten i hemmedlemsstaten får återkalla en auktorisation som beviljats ett försäkrings- eller återförsäkringsföretag i följande fall:

a) Det berörda företaget utnyttjar inte auktorisationen inom tolv månader, avstår uttryckligen från den eller upphör att bedriva verksamhet under längre tid än sex månader, såvida inte den berörda medlemsstaten har utfärdat bestämmelser om att auktorisationen i sådana fall automatiskt upphör.
b) Det berörda företaget uppfyller inte längre villkoren för auktorisation.
c) Det berörda företaget åsidosätter allvarligt sina förpliktelser enligt de bestämmelser det omfattas av.

Tillsynsmyndigheten i hemmedlemsstaten ska återkalla en auktorisation som beviljats ett försäkrings- eller återförsäkringsföretag i de fall företaget har brustit i efterlevnaden av minimikapitalkravet och tillsynsmyndigheten har funnit att den finansiella saneringsplanen är uppenbart otillräcklig eller det berörda företaget inte har lyckats genomföra planen inom tre månader från det att den bristande efterlevnaden av minimikapitalkravet konstaterades.

2. När en auktorisation återkallas, eller upphör, ska tillsynsmyndigheten i företagets hemmedlemsstat anmäla detta till tillsynsmyndigheterna i de övriga medlemsstaterna,

och dessa myndigheter ska vidta lämpliga åtgärder för att förhindra att försäkrings- eller återförsäkringsföretaget inleder ny verksamhet inom deras territorier.

Tillsynsmyndigheten i hemmedlemsstaten ska tillsammans med dessa myndigheter vidta alla de åtgärder som behövs till skydd för de försäkrades intressen och särskilt inskränka försäkringsföretagets rätt att fritt förfoga över sina tillgångar i enlighet med artikel 140.

3. Varje beslut att återkalla en auktorisation ska ha en fullständig motivering och meddelas det berörda försäkrings- eller återförsäkringsföretaget.

Kapitel VIII Etableringsfrihet och frihet att tillhandahålla tjänster

Avsnitt 1 Etablering av försäkringsföretag

Artikel 145 Villkor för etablering av filial

1. Medlemsstaterna ska se till att ett försäkringsföretag som önskar etablera en filial inom en annan medlemsstats territorium underrättar hemmedlemsstatens tillsynsmyndigheter därom.

Ett företags stadigvarande närvaro inom en medlemsstats territorium ska betraktas som en filial, även om närvaron inte har formen av en filial utan endast består av ett kontor som förestås av företagets egen personal eller av någon som är fristående från företaget men har en stående fullmakt att företräda företaget på samma sätt som en agentur.

2. Medlemsstaterna ska kräva att varje försäkringsföretag som avser att etablera en filial i en annan medlemsstats territorium tillhandahåller följande uppgifter när de lämnar den underrättelse som anges i punkt 1:

a) Den medlemsstat inom vars territorium det avser att etablera filialen.
b) En verksamhetsplan som åtminstone anger filialens tilltänkta affärsverksamhet och organisationsstruktur.
c) Namn på en person som har tillräckliga befogenheter att ingå rättshandlingar som binder försäkringsföretaget i förhållande till tredje part eller, när det gäller Lloyd's, de berörda försäkringsgivarna och för att företräda det eller dem inför myndigheter och domstolar i värdmedlemsstaten – nedan kallad det befullmäktigade ombudet.
d) Den adress i värdmedlemsstaten där handlingar kan erhållas och till vilken handlingar kan sändas, inbegripet samtliga meddelanden till det befullmäktigade ombudet.

Vad gäller Lloyd's får i händelse av tvist i värdmedlemsstaten på grund av ingångna förpliktelser de försäkrade inte behandlas mindre gynnsamt än om tvisten hade förts mot företag av sedvanligt slag.

3. Om ett skadeförsäkringsföretag avser att dess filial ska försäkra risker i klass 10 i del A i bilaga I, med undantag för fraktförares ansvar, ska det avge en försäkran om att det har blivit medlem av värdmedlemsstatens nationella byrå och nationella garantifond.

4. Om någon av de uppgifter som lämnats enligt punkt 2 leden b, c eller d ändras ska försäkringsföretaget lämna skriftligt besked om ändringen till tillsynsmyndigheterna i hemmedlemsstaten och i den medlemsstat där filialen är etablerad minst en månad innan ändringen görs, så att tillsynsmyndigheterna i hemmedlemsstaten och tillsynsmyndigheterna i den medlemsstat där filialen är belägen kan fullgöra sina skyldigheter enligt artikel 146.

Artikel 146 Överföring av uppgifter

1. Om tillsynsmyndigheterna i hemmedlemsstaten inte har anledning att ifrågasätta försäkringsföretagets företagsstyrningssystem eller finansiella situation eller att det befullmäktigade ombudet uppfyller lämplighetskraven i artikel 42 i samband med den planerade verksamheten, ska de inom tre månader från mottagandet av den underrättelse som anges i artikel 145.2 översända den erhållna informationen till värdmedlemsstatens tillsynsmyndigheter och underrätta det berörda försäkringsföretaget om detta.

Tillsynsmyndigheterna i hemmedlemsstaten ska även intyga att försäkringsföretaget uppfyller solvenskapitalkravet och minimikapitalkravet, beräknade enligt artiklarna 100 och 129.

2. I fall då tillsynsmyndigheterna i hemmedlemsstaten vägrar att sända den information som avses i artikel 145.2 till tillsynsmyndigheterna i värdmedlemsstaten ska skälen härför lämnas till det berörda försäkringsföretaget inom tre månader från det att all information erhållits.

En vägran eller underlåtenhet att överlämna information ska kunna bli föremål för domstolsprövning i hemmedlemsstaten.

3. Innan ett försäkringsföretags filial inleder sin verksamhet ska tillsynsmyndigheterna i värdmedlemsstaten, i tillämpliga fall, inom två månader från det att de mottagit den underrättelse som avses i punkt 1 underrätta tillsynsmyndigheten i hemmedlemsstaten om de villkor som, med hänsyn till det allmänna bästa, gäller för att bedriva den verksamheten i värdmedlemsstaten. Tillsynsmyndigheten i värdmedlemsstaten ska informera det berörda försäkringsföretaget om detta.

Försäkringsföretaget får etablera filialen och inleda sin verksamhet från och med det datum då tillsynsmyndigheten i hemmedlemsstaten har mottagit ett sådant meddelande, eller ifall inget meddelande har mottagits, vid utgången av den tidsfrist som anges i första stycket.

Avsnitt 2 Frihet att tillhandahålla tjänster för försäkringsföretag

Underavsnitt 1 Allmänna bestämmelser

Artikel 147 Förhandsanmälan till hemmedlemsstaten

Ett försäkringsföretag som första gången önskar utnyttja rätten att, inom ramen för friheten att tillhandahålla tjänster, bedriva verksamhet i en eller flera medlemsstater ska dessförinnan anmäla detta till tillsynsmyndigheterna i hemmedlemsstaten och därvid ange vilka slag av risker eller åtaganden det avser att försäkra.

Artikel 148 Anmälan från hemmedlemsstaten

1. Inom en månad efter den anmälan som avses i artikel 147 ska tillsynsmyndigheterna i hemmedlemsstaten överlämna följande information till den eller de medlemsstater inom vilkas territorier ett försäkringsföretag avser att bedriva verksamhet inom ramen för friheten att tillhandahålla tjänster:

a) Ett intyg om att försäkringsföretaget uppfyller solvenskapitalkravet och minimikapitalkravet, beräknade enligt artiklarna 100 och 129.
b) De klasser försäkringsföretaget har auktoriserats att erbjuda.
c) De slag av risker eller åtaganden som försäkringsföretaget avser att försäkra i värdmedlemsstaten.

Tillsynsmyndigheterna i hemmedlemsstaten ska samtidigt underrätta det berörda försäkringsföretaget om denna information.

2. Medlemsstater inom vars territorier ett skadeförsäkringsföretag avser att, med stöd av friheten att tillhandahålla tjänster, försäkra risker i klass 10 i del A i bilaga I, med undantag för fraktförares ansvar, får kräva att försäkringsföretaget lämnar följande information:

a) Namn på och adress till den representant som avses i artikel 18.1 h.
b) En försäkran om att det har blivit medlem av den nationella byrån och den nationella garantifonden i värdmedlemsstaten.

3. I fall då tillsynsmyndigheterna i hemmedlemsstaten inte överlämnar i den information som avses i punkt 1 inom den tid som fastställs i samma punkt, ska de inom samma tidsperiod meddela skälen för sin vägran till försäkringsföretaget.

En vägran eller underlåtenhet att lämna information ska kunna bli föremål för domstolsprövning i hemmedlemsstaten.

4. Försäkringsföretaget får påbörja verksamheten från och med det datum då det mottog den information som avses i punkt 1 första stycket.

Artikel 149 Ändringar av risker eller åtaganden

Varje ändring som ett försäkringsföretag avser att göra av de uppgifter som avses i artikel 147 ska omfattas av det förfarande som föreskrivs i artiklarna 147 och 148.

Direktiv (2014/51/EU)

Underavsnitt 2 Ansvarsförsäkring för motorfordon

Artikel 150 Obligatorisk ansvarsförsäkring för motorfordon

1. När ett skadeförsäkringsföretag genom ett etableringsställe i en medlemsstat försäkrar en risk som anges under försäkringsklass 10 i del A i bilaga I och som finns i en annan medlemsstat, men som inte utgör en risk som hänför sig till fraktförares ansvar, ska värdmedlemsstaten kräva att det företaget blir medlem och deltar i finansieringen av den medlemsstatens nationella byrå och dess nationella garantifond.

2. Det finansiella bidrag som avses i punkt 1 ska ges endast i förhållande till risker, med undantag för fraktförares ansvar, klassificerade enligt klass 10 i del A i bilaga I som täcks genom tillhandahållande av tjänster. Bidraget ska beräknas på samma basis som för skadeförsäkringsföretag som försäkrar sådana risker genom ett etableringsställe i den medlemsstaten.

Beräkningen ska göras på grundval av försäkringsföretagets premieinkomster från den försäkringsklassen i värdmedlemsstaten eller av det antal risker i den försäkringsklassen som försäkras i den medlemsstaten.

3. Värdmedlemsstaten får kräva att ett försäkringsföretag som tillhandahåller tjänster följer de bestämmelser i den medlemsstaten som avser försäkring av förhöjda risker, i den mån bestämmelserna gäller även för skadeförsäkringsföretag som är etablerade i den staten.

Artikel 151 Icke-diskriminering av personer som framställer anspråk

Värdmedlemsstaten ska kräva att skadeförsäkringsföretaget ser till att personer som framställer anspråk i anledning av händelser som inträffat inom dess territorium, inte kommer i en mindre förmånlig ställning till följd av det förhållandet att företag som försäkrar risker klassificerade enligt försäkringsklass 10 i del A i bilaga I, med undantag för fraktförares ansvar, gör detta inom ramen för tillhandahållande av tjänster i stället för att ha ett etableringsställe i den staten.

Artikel 152 Representant

1. För de ändamål som anges i artikel 151 ska värdmedlemsstaten kräva att skadeförsäkringsföretaget utser en representant, bosatt eller etablerad inom medlemsstatens territorium, som ska inhämta alla upplysningar som behövs om försäkringsfall, och som har fullmakt att företräda företaget i förhållande till skadelidande som skulle kunna framställa anspråk, innefattande rätt för representanten att betala ersättningar i anledning av sådana anspråk och att företräda företaget, eller vid behov låta det företrädas, inför den medlemsstatens domstolar och myndigheter i angelägenheter som rör sådana försäkringsfall.

Representanten får också åläggas att företräda skadeförsäkringsföretaget inför tillsynsmyndigheterna i värdmedlemsstaten, då det är fråga om att kontrollera om giltig ansvarsförsäkring för motorfordon föreligger.

2. Värdmedlemsstaten får inte kräva att representanten för det skadeförsäkringsföretag som utsett denne vidtar några andra åtgärder än dem som anges i punkt 1.

3. Det förhållandet att en representant utses ska inte i sig innebära etablering av en sådan filial som avses i artikel 145.

4. Om försäkringsföretaget inte har utsett någon representant får medlemsstaterna godkänna att den skaderegleringsrepresentant som har utsetts enligt artikel 4 i direktiv 2000/26/EG utför de uppgifter som åligger den representant som avses i punkt 1 i den här artikeln.

Avsnitt 3 Befogenheter för tillsynsmyndigheterna i värdmedlemsstaten

Underavsnitt 1 Försäkring

Artikel 153 Språk

Tillsynsmyndigheterna i värdmedlemsstaten får föreskriva att de upplysningar de har rätt att begära beträffande den verksamhet som försäkringsföretag bedriver inom medlemsstatens territorium ska lämnas på det officiella språket, eller de officiella språken, i den medlemsstaten.

Artikel 154 Förhandsanmälan och förhandsgodkännande

1. Värdmedlemsstaten får inte anta bestämmelser om krav på förhandsgodkännande eller löpande redovisning av allmänna och särskilda villkor, premietariffer eller, när det gäller livförsäkring, de tekniska grunder som särskilt använts för beräkning av premietariffer och försäkringstekniska avsättningar, eller av de formulär och andra handlingar som försäkringsföretaget avser att använda i sina mellanhavanden med försäkringstagarna.

2. Värdmedlemsstaten får endast i enstaka fall kräva att försäkringsföretag som avser att bedriva försäkringsverksamhet inom dess territorium redovisar dess villkor och andra handlingar för att kontrollera överensstämmelsen med dess nationella lagstiftning rörande försäkringsavtal, och detta krav får inte utgöra en förutsättning för att försäkringsföretaget ska få bedriva verksamhet.

3. Värdmedlemsstaten får inte upprätthålla eller införa krav på förhandsanmälan eller förhandsgodkännande av föreslagna premiehöjningar, om detta inte är en del av allmänna priskontrollsystem.

Artikel 155 Försäkringsföretag som inte följer rättsregler

1. Om tillsynsmyndigheterna i en värdmedlemsstat konstaterar att ett försäkringsföretag som har filial där, eller bedriver verksamhet med stöd av friheten att tillhandahålla tjänster inom dess territorium, inte följer de rättsregler som är tillämpliga på företaget i denna medlemsstat, ska myndigheterna anmoda försäkringsföretaget att vidta rättelse.

2. Om försäkringsföretaget i fråga underlåter att vidta nödvändiga åtgärder, ska tillsynsmyndigheterna i medlemsstaten i fråga underrätta tillsynsmyndigheterna i hemmedlemsstaten om detta.

Tillsynsmyndigheterna i hemmedlemsstaten ska snarast vidta alla åtgärder som behövs för att försäkringsföretaget ska vidta rättelse.

Tillsynsmyndigheterna i hemmedlemsstaten ska informera tillsynsmyndigheterna i värdmedlemsstaten om de åtgärder som vidtagits.

3. Om försäkringsföretaget fortsätter att överträda rättsregler som gäller i värdmedlemsstaten, trots de åtgärder som hemmedlemsstaten vidtagit eller till följd av att dessa åtgärder har visat sig otillräckliga eller att inga åtgärder vidtagits i den medlemsstaten, får tillsynsmyndigheterna i värdmedlemsstaten, efter att ha underrättat tillsynsmyndigheterna i hemmedlemsstaten, vidta de åtgärder som behövs för att förhindra eller sanktionera fortsatta oegentligheter, däribland, om det oundgängligen krävs, förbud för företaget att ingå ytterligare försäkringsavtal inom värdmedlemsstatens territorium.

Vidare får tillsynsmyndigheten i hem- eller värdmedlemsstaten hänskjuta ärendet till Eiopa och begära myndighetens hjälp i enlighet med artikel 19 i förordning (EU) nr 1094/2010. I det fallet får Eiopa agera i enlighet med de befogenheter den tilldelats genom den artikeln.

Medlemsstaterna ska se till att delgivning kan ske inom deras territorier av sådana rättsliga handlingar som är nödvändiga för dessa åtgärder mot försäkringsföretag.

4. Punkterna 1, 2 och 3 ska inte inverka på de berörda medlemsstaternas befogenheter att vidta lämpliga skyddsåtgärder för att förhindra eller ingripa mot oegentligheter inom

deras territorier. Dessa befogenheter ska också innebära möjlighet att förhindra att försäkringsföretag ingår nya försäkringsavtal inom berörda medlemsstaters territorier.

5. Punkterna 1, 2 och 3 ska inte inverka på medlemsstaternas rätt att sanktionera överträdelser som begåtts inom deras territorier.

6. Om ett försäkringsföretag som har begått en överträdelse har ett etableringsställe eller innehar egendom i den berörda medlemsstaten får tillsynsmyndigheterna i den medlemsstaten, i enlighet med nationell lagstiftning, tillämpa de nationella administrativa sanktioner i form av tvångsmedel mot etableringsstället eller egendomen som är föreskrivna för överträdelsen.

7. Varje åtgärd som vidtas enligt punkterna 2–6 och som innefattar begränsningar i utövandet av försäkringsverksamhet ska vara välgrundad och meddelas det berörda försäkringsföretaget.

8. Försäkringsföretag ska till tillsynsmyndigheterna i värdmedlemsstaten på deras begäran överlämna alla handlingar som begärs från dem vid tillämpning av punkterna 1–7, i den mån som även försäkringsföretag med huvudkontor i värdmedlemsstaten i fråga har sådana skyldigheter.

9. Medlemsstaterna ska underrätta kommissionen och Eiopa om det antal och de olika typer av fall som lett till vägran enligt artiklarna 146 och 148, eller där åtgärder har vidtagits enligt punkterna 3 och 4 i den här artikeln. *Direktiv (2014/51/EU)*

Artikel 156 Marknadsföring

Försäkringsföretag med huvudkontor i medlemsstaterna får marknadsföra sina tjänster med alla tillgängliga media i värdmedlemsstaten, med iakttagande av de regler för formen och innehållet i sådan marknadsföring som antagits till skydd för det allmänna bästa.

Artikel 157 Skatter på premier

1. Utan att det påverkar tillämpningen av senare harmonisering ska alla försäkringsavtal endast omfattas av de indirekta skatter och skatteliknande avgifter på försäkringspremier som påförs i den medlemsstat där risken är belägen eller där åtagandet täcks.

Vid tillämpningen av första stycket, ska lös egendom som finns i en byggnad som är belägen inom en viss medlemsstats territorium, med undantag för varor under handelstransport, anses utgöra en risk som är belägen i den medlemsstaten, även om byggnaden och dess innehåll inte omfattas av samma försäkring.

När det gäller Spanien ska ett försäkringsavtal också omfattas av sådana tilläggsavgifter som i lag föreskrivs till förmån för det spanska ”Consorcio de Compensación de Seguros” för uppfyllandet av dess uppgifter i samband med ersättande för förluster som uppkommer vid extraordinära händelser i den medlemsstaten.

2. Den lag som enligt artikel 178 i det här direktivet och förordning (EG) nr 593/2008 är tillämplig på avtalet ska inte inverka på den tillämpliga ordningen för skatter och avgifter.

3. Varje medlemsstat ska, med avseende på de försäkringsföretag som täcker risker eller åtaganden inom dess territorium, tillämpa egna nationella bestämmelser såvitt gäller åtgärder för att säkerställa uppbörd av sådana indirekta skatter och skatteliknande avgifter som ska betalas i enlighet med punkt 1.

Underavsnitt 2 Återförsäkring

Artikel 158 Återförsäkringsföretag som inte följer rättsreglerna

1. Om tillsynsmyndigheterna i en medlemsstat konstaterar att ett återförsäkringsföretag som har filial där, eller bedriver verksamhet med stöd av friheten att tillhandahålla tjänster inom dess territorium, inte följer de rättsregler som är tillämpliga på företaget i denna

medlemsstat, ska myndigheterna anmoda återförsäkringsföretaget att vidta rättelse. De ska samtidigt underrätta tillsynsmyndigheten i hemmedlemsstaten om sina slutsatser.

2. Om återförsäkringsföretaget fortsätter att överträda rättsregler som är tillämpliga på företaget i värdmedlemsstaten, trots de åtgärder som hemmedlemsstaten har vidtagit eller till följd av att dessa åtgärder har visat sig otillräckliga, får tillsynsmyndigheterna i värdmedlemsstaten, efter att ha underrättat tillsynsmyndigheterna i hemmedlemsstaten, vidta de åtgärder som behövs för att förhindra eller sanktionera fortsatta oegentligheter, däribland, om det oundgängligen krävs, förbud för företaget att ingå ytterligare återförsäkringsavtal inom värdmedlemsstatens territorium.

Vidare får tillsynsmyndigheten i hem- eller värdmedlemsstaten hänskjuta ärendet till Eiopa och begära myndighetens hjälp i enlighet med artikel 19 i förordning (EU) nr 1094/2010. I detta fall får Eiopa agera i enlighet med de befogenheter den tilldelats genom den artikeln.

Medlemsstaterna ska se till att delgivning kan ske inom deras territorier av sådana rättsliga handlingar som är nödvändiga för dessa åtgärder mot återförsäkringsföretag.

3. Varje åtgärd som vidtas enligt punkterna 1 och 2 och som innefattar sanktioner mot eller begränsningar i utövandet av återförsäkringsverksamhet ska motiveras och meddelas det berörda återförsäkringsföretaget. *Direktiv (2014/51/EU)*

Avsnitt 4 Statistik

Artikel 159 Statistik om gränsöverskridande verksamhet

Varje försäkringsföretag ska, uppdelat på verksamhet som bedrivs med stöd av etableringsfriheten och verksamhet som bedrivs inom ramen för friheten att tillhandahålla tjänster, underrätta tillsynsmyndigheten i sin hemmedlemsstat om summan av premier, försäkringsersättningar och provisioner, utan avdrag för återförsäkring och angivna per medlemsstat, enligt följande:

a) För skadeförsäkring: per försäkringsklass i enlighet med den relevanta delegerade akten.
b) För livförsäkring: för var och en av försäkringsklasserna i enlighet med den relevanta delegerade akten.

Vad gäller bilaga I, del A, klass 10, med uteslutande av fraktförares ansvar, ska det berörda företaget också informera tillsynsmyndigheten om skadefrekvens och genomsnittliga försäkringsersättningar.

Tillsynsmyndigheten i hemmedlemsstaten ska inom rimlig tid vidarebefordra en sammanställning av de uppgifter som avses i första och andra styckena till tillsynsmyndigheterna i varje berörd medlemsstat på deras begäran. *Direktiv (2014/51/EU)*

Avsnitt 5 Behandling av avtal som tecknats genom filialer för vilka likvidationsförfaranden inletts

Artikel 160 Likvidation av försäkringsföretag

Om ett försäkringsföretag träder i likvidation ska de förpliktelser som följer av avtal som tecknats genom en filial eller inom ramen för friheten att tillhandahålla tjänster inte behandlas annorlunda än de förpliktelser som följer av företagets andra försäkringsavtal utan hänsyn till de försäkrades och förmånstagarnas nationalitet.

Artikel 161 Likvidation av återförsäkringsföretag

Om ett återförsäkringsföretag träder i likvidation ska de förpliktelser som följer av avtal som tecknats genom en filial eller inom ramen för friheten att tillhandahålla tjänster inte behandlas annorlunda än de förpliktelser som följer av företagets övriga återförsäkringsavtal.

Kapitel IX Inom gemenskapen etablerade filialer till försäkrings- eller återförsäkringsföretag med huvudkontor utanför gemenskapen

Avsnitt 1 Startande av verksamhet

Artikel 162 Principer för auktorisation och villkor

1. Medlemsstaterna ska föreskriva auktorisation för företag vars huvudkontor är beläget utanför gemenskapen och som vill bedriva sådan verksamhet som avses i artikel 2.1 första stycket.

2. En medlemsstat får bevilja auktorisation om företaget uppfyller minst följande villkor:
a) Det har rätt enligt sitt eget lands lag att utöva försäkringsverksamhet.
b) Det etablerar en filial inom den medlemsstats territorium där företaget ansökt om auktorisation.
c) Det förbinder sig att på den plats där filialen är belägen upprätta till verksamheten hänförliga räkenskaper samt att där förvara alla handlingar som hör till verksamheten.
d) Det utser en allmän representant som ska godkännas av tillsynsmyndigheterna.
e) Det innehar tillgångar i den medlemsstat där företaget ansökt om auktorisation av en storlek som motsvarar minst hälften av den i artikel 129.1 d föreskrivna lägsta gränsen för minimikapitalkravet och deponerar en fjärdedel av detta tröskelvärde som säkerhet.
f) Det förbinder sig att täcka solvenskapitalkravet och minimikapitalkravet enligt kraven i artiklarna 100 och 128.
g) Det meddelar namn och adress på de skaderegleringsrepresentanter som utses i varje medlemsstat utom i den medlemsstat där auktorisationen söks, om de risker som ska täckas klassificeras enligt klass 10 under del A i bilaga I, med undantag för fraktförares ansvar.
h) Det företer en verksamhetsplan enligt bestämmelserna i artikel 163.
i) Det uppfyller kraven på företagsstyrning i avsnitt 2 av kapitel IV.

3. I detta kapitel avses med ”filial” varje form av stadigvarande närvaro inom en medlemsstats territorium av ett företag som avses i punkt 1, om det är auktoriserat i den medlemsstaten och bedriver försäkringsverksamhet.

Artikel 163 Filialens verksamhetsplan

1. Den verksamhetsplan som avses i artikel 162.2 h för en filial ska innehålla följande:
a) Beskaffenheten av de risker eller åtaganden som företaget avser att täcka.
b) Grundprinciperna för återförsäkring.
c) Skattningar av det kommande solvenskapitalkravet enligt kapitel VI avsnitt 4 på grundval av en prognos för balansräkningen samt den beräkningsmetod som använts för dessa skattningar.
d) Skattningar av det kommande minimikapitalkravet enligt kapitel VI avsnitt 5 på grundval av en prognos för balansräkningen samt den beräkningsmetod som använts för dessa skattningar.
e) Företagets medräkningsbara kapitalbas och primärkapital i fråga om solvenskapitalkravet och minimikapitalkravet enligt kapitel VI avsnitten 4 och 5.
f) Uppskattade kostnader för uppbyggnaden av administration och övriga nödvändiga företagsfunktioner, medel som är avsedda att täcka dessa kostnader och, om de risker som ska täckas klassificeras enligt klass 18 i del A i bilaga I, tillgängliga medel för tillhandahållande av assistans.
g) Uppgifter om företagsstyrningssystemets struktur.

2. Utöver de krav som anges i punkt 1 ska verksamhetsplanen, beträffande de tre första räkenskapsåren, omfatta följande:
a) En prognos för balansräkningen.
b) Skattningar av storleken på de medel som är avsedda att täcka försäkringstekniska avsättningar, minimikapitalkrav och solvenskapitalkrav.

c) För skadeförsäkring:
   i Skattningar av driftskostnader utöver uppbyggnadskostnader, särskilt löpande allmänna omkostnader och provisioner.
   ii Skattningar av premier eller bidrag och kostnader för försäkringsfall.
d) För livförsäkring ska även en detaljerad prognos lämnas över intäkter och kostnader avseende direkt försäkring samt mottagen och avgiven återförsäkring.

3. När det gäller livförsäkring får medlemsstaterna kräva att försäkringsföretag ska lämna regelbunden underrättelse om de tekniska grunderna som använts vid beräkning av premietariffer och försäkringstekniska avsättningar, så länge detta krav inte utgör en förutsättning för att ett livförsäkringsföretag ska få bedriva sin verksamhet.

Artikel 164 Överlåtelse av försäkringsbestånd

1. Medlemsstaterna ska, på de villkor som fastställs i nationell lagstiftning, tillåta att filialer, som upprättats inom deras territorier och som omfattas av detta kapitel, helt eller delvis överlåter sina bestånd av försäkringsavtal till acceptföretag som är etablerade i samma medlemsstat, förutsatt att tillsynsmyndigheterna i den medlemsstaten eller, i tillämpliga fall, i den medlemsstat som avses i artikel 167 intygar att acceptföretaget, även sedan hänsyn tagits till överlåtelsen, har nödvändig medräkningsbar kapitalbas för att täcka det solvenskapitalkrav som avses i artikel 100 första stycket.

2. Medlemsstaterna ska, på de villkor som fastställs i nationell lagstiftning, tillåta att filialer, som upprättats inom deras territorier och som omfattas av detta kapitel, helt eller delvis överlåter sina bestånd av försäkringsavtal till försäkringsföretag med huvudkontor i en annan medlemsstat, förutsatt att tillsynsmyndigheterna i den medlemsstaten intygar att acceptföretaget även sedan hänsyn tagits till överlåtelsen har nödvändiga medräkningsbara egna medel för att täcka det solvenskapitalkrav som avses i artikel 100 första stycket.

3. Om en medlemsstat, på de villkor som fastställs i nationell lagstiftning, tillåter att filialer, som upprättats inom dess territorium och som omfattas av detta kapitel, helt eller delvis överlåter sina bestånd av försäkringsavtal till en filial, som omfattas av detta kapitel och som upprättats i en annan medlemsstat, ska medlemsstaten säkerställa att tillsynsmyndigheterna i acceptföretagets hemmedlemsstat eller, i tillämpliga fall, i den medlemsstat som avses i artikel 167 kan intyga följande:
a) Att acceptföretaget även sedan hänsyn tagits till överlåtelsen har nödvändig medräkningsbar kapitalbas för att täcka solvenskapitalkravet.
b) Att lagstiftningen i acceptföretagets hemmedlemsstat tillåter en sådan överlåtelse.
c) Att hemmedlemsstaten har medgivit överlåtelsen.

4. I de fall som avses i punkterna 1–3 ska den medlemsstat där den överlåtande filialen är belägen godkänna överlåtelsen efter att ha inhämtat medgivande från tillsynsmyndigheterna i den medlemsstat där riskerna är belägna, eller den medlemsstat där åtagandet gjorts om riskerna inte är belägna i den medlemsstaten.

5. Tillsynsmyndigheterna i de medlemsstater som rådfrågas ska, inom tre månader efter det att de mottagit begäran, lämna sina yttranden eller medgivanden till tillsynsmyndigheterna i den överlåtande filialens hemmedlemsstat. Om de rådfrågade myndigheterna inte lämnar något svar inom denna tid ska detta anses likvärdigt med ett tillstyrkande eller ett tyst medgivande.

6. En överlåtelse som godkänts enligt punkterna 1–5 ska offentliggöras på det sätt som fastställts i nationell lagstiftning i den medlemsstat där riskerna är belägna eller där åtagandet gjorts.

Sådana överlåtelser ska automatiskt vara giltiga mot försäkringstagare, försäkrade och varje annan person som har rättigheter eller skyldigheter till följd av de överlåtna avtalen.

Artikel 165 Försäkringstekniska avsättningar

Medlemsstaterna ska ålägga företagen att göra adekvata försäkringstekniska avsättningar till täckning av försäkrings- och åter- försäkringsförpliktelser inom respektive medlemsstats territorium beräknade enligt kapitel VI avsnitt 2. Medlemsstaterna ska kräva att företagen värderar tillgångar och skulder enligt i kapitel VI avsnitt 1 och fastställer sina egna medel enligt kapitel VI avsnitt 3.

Artikel 166 Solvenskapitalkrav och minimikapitalkrav

1. Varje medlemsstat ska inom sitt territorium kräva att etablerade filialer håller ett belopp av medräkningsbar kapitalbas i form av sådana tillgångar som avses i artikel 98.3.

Solvenskapitalkravet och minimikapitalkravet ska beräknas i enlighet med bestämmelserna i kapitel VI avsnitten 4 och 5.

Vid beräkning av solvenskapitalkravet och minimikapitalkravet, för såväl skadeförsäkring som livförsäkring, ska dock hänsyn tas till endast den berörda filialens verksamhet.

2. Beloppet av det medräkningsbara primärkapital som krävs för att täcka minimikapitalkravet och tröskelvärdet för detta krav ska vara sammansatt enligt bestämmelserna i artikel 98.4.

3. Beloppet av det medräkningsbara primärkapitalet får inte vara mindre än hälften av den lägsta gräns som föreskrivs i artikel 129.1 d.

Den deposition som ska göras enligt artikel 162.2 e ska inräknas i det medräkningsbara primärkapital som ska täcka minimikapitalkravet.

4. De tillgångar som motsvarar solvenskapitalkravet ska till minst ett belopp motsvarande minimikapitalkravet finnas i den medlemsstat där verksamheten bedrivs och överskjutande tillgångar inom gemenskapen.

Artikel 167 Förmåner för företag som är auktoriserade i mer än en medlemsstat

1. Företag som har ansökt om eller beviljats auktorisation i mer än en medlemsstat får ansöka om följande förmåner, som får medges endast gemensamt:

a) Det solvenskapitalkrav om anges i artikel 166 ska beräknas på grundval av hela den verksamhet som företaget bedriver inom gemenskapen.
b) Den deposition som krävs enligt artikel 162.2 e ska göras endast i en av de berörda medlemsstaterna.
c) De tillgångar som motsvarar minimikapitalkravet får i enlighet med artikel 134 placeras i vilken som helst av de medlemsstater där företaget bedriver sin verksamhet.

I de fall som avses i första stycket a ska man vid beräkningen endast beakta transaktioner som genomförts av samtliga filialer som är etablerade inom gemenskapen.

2. Ansökan om tillgång till de förmåner som anges i punkt 1 ska göras till tillsynsmyndigheterna i den berörda medlemsstaten. I ansökan ska anges den myndighet i medlemsstaten som i framtiden ska utöva tillsyn av solvensen för den totala verksamhet som utövas av de filialer som företaget etablerat inom gemenskapen. Företagets val av myndighet ska motiveras.

Den deposition som avses i artikel 162.2 e ska göras i den medlemsstaten.

3. Medgivande från tillsynsmyndigheterna i samtliga medlemsstater som mottagit en sådan ansökan fordras för beviljande av de förmåner som anges i punkt 1.

Dessa förmåner ska börja gälla från och med den dag då den av företaget valda tillsynsmyndigheten meddelar de övriga tillsynsmyndigheterna att den kommer att kontrollera solvensen för den totala verksamhet som bedrivs av företagets filialer inom gemenskapen.

Den valda tillsynsmyndigheten ska från de övriga medlemsstaterna inhämta erforderliga upplysningar om den totala solvensen för de filialer företaget etablerat inom deras territorier.

4. De enligt punkterna 1, 2 och 3 medgivna förmånerna ska återkallas samtidigt av samtliga berörda medlemsstater på initiativ av en eller flera av dessa.

Artikel 168 Redovisning, uppgifter för stabilitetstillsyn och statistik samt företag i svårigheter

Artiklarna 34, 139.3, 140 och 141 ska tillämpas på detta avsnitt.

Vid tillämpningen av artiklarna 137–139, då ett företag befunnits berättigat till förmånerna enligt artikel 167.1, 167.2 och 167.3, ska den tillsynsmyndighet som svarar för verifieringen av solvensen för de filialer företaget etablerat inom gemenskapen, likställas med tillsynsmyndigheten i den medlemsstat där ett företag etablerat i gemenskapen har sitt huvudkontor.

Artikel 169 Åtskillnad mellan skade- och livförsäkring

1. Filialer som avses i detta avsnitt får inte samtidigt inom samma medlemsstat bedriva liv- och skadeförsäkringsverksamhet.

2. Med avvikelse från punkt 1 får medlemsstaterna bestämma att de filialer som avses i detta avsnitt och som vid relevant tidpunkt enligt artikel 73.5 första stycket samtidigt bedrev båda verksamheterna i en medlemsstat får fortsätta med detta, förutsatt att det för varje verksamhet upprättas en särskild förvaltning i enlighet med artikel 74.

3. Varje medlemsstat som med stöd av artikel 73.5 andra stycket föreskriver att försäkringsföretag etablerade inom dess territorium ska upphöra att samtidigt bedriva de verksamheter inom vilka de var verksamma vid den relevanta tidpunkt som avses i artikel 73.5 första stycket ska ställa detta krav även på filialer som avses i detta avsnitt och som är etablerade inom dess territorium och samtidigt bedriver båda verksamheterna där.

Medlemsstaterna får föreskriva att de filialer som avses i detta avsnitt och vars huvudkontor samtidigt bedriver båda verksamheterna, och som vid de tidpunkter som anges i artikel 73.5 första stycket i en medlemsstat enbart bedrev livförsäkringsverksamhet, får fortsätta med sin verksamhet där. Om företaget önskar bedriva skadeförsäkringsverksamhet inom samma territorium, får det bedriva livförsäkringsverksamhet endast genom ett dotterföretag.

Artikel 170 Återkallelse av auktorisation för företag som är auktoriserade i mer än en medlemsstat

Om den i artikel 167.2 nämnda myndigheten återkallar en auktorisation, ska den anmäla detta till tillsynsmyndigheterna i de övriga medlemsstater där företaget bedriver verksamhet, varpå dessa ska vidta behövliga åtgärder.

Om skälet till återkallelsen är att solvensen är otillräcklig i förhållande till vad som föreskrivits av de medlemsstater som beviljat en ansökan enligt artikel 167, ska även de medlemsstater som beviljat sådana ansökningar återkalla sina auktorisationer.

Artikel 171 Avtal med tredjeländer

Gemenskapen får genom avtal som med stöd av fördraget träffas med ett eller flera tredjeländer, och på villkor om reciprocitet, medge tillämpning av bestämmelser som avviker från bestämmelserna i detta avsnitt, för att garantera ett tillfredsställande skydd för försäkringstagare och försäkrade i medlemsstaterna.

Avsnitt 2 Återförsäkring

Artikel 172 Likvärdighet avseende försäkringsföretag

1. Kommissionen ska anta delegerade akter enligt artikel 301 a som specificerar kriterierna för att bestämma om den solvensordning i ett tredjeland som tillämpas på återförsäkringsverksamheter som bedrivs av företag med huvudkontor i det tredjelandet är likvärdig med den som fastställs genom avdelning I.

2. Om de kriterier som antagits i enlighet med punkt 1 har uppfyllts av ett tredjeland får kommissionen, i enlighet med artikel 301 a och med bistånd av Eiopa enligt artikel 33.2 i förordning (EU) nr 1094/2010, anta delegerade akter där det fastställs att den solvensordning i ett tredjeland som tillämpas på återförsäkringsverksamheter som bedrivs av företag med huvudkontor i det tredjelandet är likvärdig med den som fastställs genom avdelning I i detta direktiv.

De delegerade akterna ska regelbundet ses över för att beakta alla väsentliga ändringar av den tillsynsordning som fastställs genom avdelning I och tillsynsordningen i tredjelandet.

Eiopa ska på sin webbplats offentliggöra och regelbundet uppdatera en förteckning över alla de tredjeländer som avses i första stycket.

3. Om solvensordningen i ett tredjeland enligt punkt 2 har bedömts vara likvärdig med den i detta direktiv, ska återförsäkringsavtal som ingås med företag som har sitt huvudkontor i det tredjelandet behandlas på samma sätt som återförsäkringsavtal med företag som är auktoriserade enligt detta direktiv.

4. Genom undantag från punkt 2, och även om de kriterier som fastställts i enlighet med punkt 1 inte har uppfyllts, får kommissionen under en begränsad tidsperiod, i enlighet med artikel 301 a, och med bistånd av Eiopa enligt artikel 33.2 i förordning (EU) nr 1094/2010, anta delegerade akter där det fastställs att den solvensordning som ett tredjeland tillämpar på återförsäkringsverksamheter som bedrivs av företag med huvudkontor i det tredjelandet är tillfälligt likvärdig med den som fastställs genom avdelning I, om det tredjelandet uppfyller åtminstone följande kriterier:

a) Det har ingått ett åtagande gentemot unionen om att anta och tillämpa en solvensordning som kan bedömas som likvärdig i enlighet med punkt 2, innan den perioden löper ut, och om att inleda bedömningsförfarandet.
b) Det har inrättat ett arbetsprogram för att uppfylla åtagandet som avses i led a.
c) Det har avsatt tillräckligt med resurser för att uppfylla åtagandet som avses i led a.
d) Det har en solvensordning som är riskbaserad och fastställer kvantitativa och kvalitativa solvenskrav och krav för tillsynsrapportering och transparens.
e) Det har ingått skriftliga överenskommelser om att samarbeta och utbyta konfidentiella tillsynsuppgifter med Eiopa och tillsynsmyndigheter.
f) Det har ett oberoende tillsynssystem.
g) Det har fastställt skyldigheter avseende sekretess för alla personer som agerar för dess tillsynsmyndigheters räkning, särskilt när det gäller utbyte av information med Eiopa och tillsynsmyndigheter.

I alla delegerade akter om tillfällig likvärdighet ska kommissionens rapporter beaktas i enlighet med artikel 177.2. De delegerade akterna ska ses över regelbundet på basis av lägesrapporter från det berörda tredjelandet, vilka ska läggas fram för och bedömas av kommissionen varje år. Eiopa ska bistå kommissionen i bedömningen av de lägesrapporterna.

Eiopa ska på sin webbplats offentliggöra och regelbundet uppdatera en förteckning över alla de tredjeländer som avses i första stycket.

Kommissionen får anta delegerade akter enligt artikel 301 a som närmare specificerar de villkor som fastställs i första stycket.

5. Den begränsade period som avses i första stycket i punkt 4 ska upphöra den 31 december 2020 eller det datum då tillsynsordningen för det tredjelandet, i enlighet med punkt 2, har bedömts vara likvärdig med den som fastställs i avdelning I, beroende på vilket som infaller först.

Denna period kan förlängas till ett år, om detta är nödvändigt för att Eiopa och kommissionen ska kunna genomföra bedömningen av likvärdighet enligt punkt 2.

6. Återförsäkringsavtal som ingås med företag med huvudkontor i ett tredjeland vars tillsynsordning har bedömts som tillfälligt likvärdig i enlighet med punkt 4, ska behandlas på samma sätt som i punkt 3. Artikel 173 ska även tillämpas på återförsäkringsföretag med huvudkontor i ett tredjeland vars tillsynsordning har bedömts som tillfälligt likvärdig i enlighet med punkt 4. *Direktiv (2014/51/EU)*

Artikel 173 Förbud mot pantsättning av tillgångar

Medlemsstaterna får inte, för upprättandet av försäkringstekniska avsättningar, behålla eller införa något system med bruttoreserver som kräver att tillgångar pantsätts för att

täcka ej intjänade premier och oreglerade skador i de fall då återförsäkraren är ett försäkrings- eller återförsäkringsföretag i tredjeland vars solvensordning i enlighet med artikel 172 bedöms vara likvärdig med den som fastställs genom detta direktiv.

Artikel 174 Principer och villkor för utövande av återförsäkringsverksamhet

En medlemsstat ska inte på återförsäkringsföretag hemmahörande i tredjeland som inleder eller redan bedriver återförsäkringsverksamhet inom dess territorium tillämpa bestämmelser som leder till att dessa behandlas gynnsammare än återförsäkringsföretag med huvudkontor i den medlemsstaten.

Artikel 175 Avtal med tredjeländer

1. Kommissionen får lägga fram förslag till rådet beträffande förhandlingar om avtal med ett eller flera tredjeländer om metoderna för att utöva extra tillsyn över följande:

a) Återförsäkringsföretag från tredjeländer, som bedriver återförsäkringsverksamhet inom gemenskapen.
b) Återförsäkringsföretag hemmahörande i gemenskapen, som bedriver återförsäkringsverksamhet inom ett tredjelands territorium.

2. De avtal som avses i punkt 1 ska särskilt syfta till att på villkor av likvärdighet i stabilitetsregleringen säkerställa effektivt marknadstillträde inom varje avtalsparts territorium och innehålla föreskrifter om ömsesidigt erkännande av tillsynsregler och praxis på återförsäkringsområdet. De ska också syfta till att säkerställa följande:

a) Att tillsynsmyndigheterna i medlemsstaterna kan erhålla de upplysningar som krävs för tillsynen över återförsäkringsföretag med huvudkontor inom gemenskapen som bedriver verksamhet inom de berörda tredjeländernas territorier.
b) Att tillsynsmyndigheterna i tredjeland kan erhålla de upplysningar som krävs för tillsynen över återförsäkringsföretag med huvudkontor inom deras territorier som bedriver verksamhet inom gemenskapen.

3. Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 300.1 och 300.2 i fördraget ska kommissionen med bistånd av Europeiska försäkrings- och tjänstepensionskommittén granska resultaten av de förhandlingar som avses i punkt 1 i den här artikeln och den situation som dessa ger upphov till.

Kapitel X Dotterföretag till försäkrings- och återförsäkringsföretag för vilka ett tredjelands lag gäller och sådana företags förvärv av innehav

Artikel 176 Information från medlemsstaterna till kommissionen och Eiopa

Medlemsstaternas tillsynsmyndigheter ska underrätta kommissionen, Eiopa och tillsynsmyndigheterna i övriga medlemsstater om varje auktorisation av ett direkt eller indirekt dotterföretag till ett eller flera moderföretag för vilka ett tredjelands lag gäller.

Underrättelsen ska också innehålla en uppgift om den berörda företagsgruppens struktur.

När ett företag, som omfattas av ett tredjelands lagstiftning, förvärvar ett innehav i ett försäkrings- eller återförsäkringsföretag som är auktoriserat i unionen så att detta försäkrings- eller återförsäkringsföretag skulle bli ett dotterföretag till det tredjelandsföretaget, ska tillsynsmyndigheterna i hemmedlemsstaten underrätta kommissionen, Eiopa och tillsynsmyndigheterna i övriga medlemsstater om detta. *Direktiv (2014/51/EU)*

Artikel 177 Behandling i tredjeland av försäkrings- och återförsäkringsföretag hemmahörande i gemenskapen

1. Medlemsstaterna ska underrätta kommissionen och Eiopa om alla svårigheter av allmän natur som deras försäkrings- eller återförsäkringsföretag mött vid etablering och utövande av verksamhet i ett tredjeland eller vid pågående verksamhet i ett tredjeland.

2. Kommissionen ska periodvis överlämna en rapport till rådet om behandlingen i tredjeland av försäkrings- och återförsäkringsföretag som auktoriserats i gemenskapen med avseende på följande:

a) Etablering i tredjeland av försäkrings- eller återförsäkringsföretag som är auktoriserade i gemenskapen.
b) Förvärv av innehav i försäkrings- och återförsäkringsföretag i tredjeland.
c) Fortsatt försäkrings- och återförsäkringsverksamhet i sådana etablerade företag.
d) Tillhandahållande över nationsgränserna av försäkrings- och återförsäkringstjänster från gemenskapen till tredjeland.

Kommissionen ska till rådet överlämna rapporterna jämte lämpliga förslag eller rekommendationer. *Direktiv (2014/51/EU)*

Avdelning II Särskilda bestämmelser för försäkring och återförsäkring

Kapitel I Tillämplig lag och villkor för avtal om direkt försäkring

Avsnitt 1 Tillämplig lag

Artikel 178 Tillämplig lag

Varje medlemsstat som inte omfattas av tillämpningen av förordning (EG) nr 593/2008 ska tillämpa bestämmelserna i den förordningen för att fastställa vilken lag som ska vara tillämplig på försäkringsavtal som omfattas av artikel 7 i den förordningen.

Avsnitt 2 Obligatorisk försäkring

Artikel 179 Anknutna skyldigheter

1. Skadeförsäkringsföretagen får erbjuda och meddela obligatorisk försäkring på de villkor som anges i denna artikel.

2. När en medlemsstat föreskriver skyldighet att teckna försäkring, ska ett försäkringsavtal anses uppfylla en sådan skyldighet endast om det följer de särskilda bestämmelser som gäller för sådan försäkring i den medlemsstaten.

3. Om en medlemsstat föreskriver obligatorisk försäkring och det krävs att försäkringsföretaget ska anmäla till tillsynsmyndigheterna att försäkringsskyddet upphört, får detta upphörande göras gällande gentemot skadelidande tredje man endast under de förutsättningar som fastställts av denna medlemsstat.

4. Varje medlemsstat ska underrätta kommissionen om de risker för vilka försäkring är obligatorisk enligt medlemsstatens lagstiftning, och därvid ange följande:

a) De särskilda föreskrifter som gäller för sådan försäkring.
b) De uppgifter som ska anges i ett det intyg som ett skadeförsäkringsföretag är skyldigt att utfärda till en försäkrad, i fall där denna medlemsstat fordrar bevis om att skyldigheten att teckna försäkring har uppfyllts.

En medlemsstat får kräva att bland de uppgifter som avses i första stycket b ska finnas en förklaring av försäkringsföretaget att försäkringsavtalet är i överensstämmelse med de särskilda bestämmelser som gäller för sådan försäkring.

Kommissionen ska i *Europeiska unionens officiella tidning* offentliggöra de uppgifter som avses i första stycket b.

Avsnitt 3 Det allmänna bästa

Artikel 180 Det allmänna bästa

Den medlemsstat där en risk är belägen eller medlemsstaten för åtagandet får inte hindra en försäkringstagare från att teckna ett avtal med ett försäkringsföretag som auktoriserats på de villkor som anges i artikel 14 om ingåendet av detta avtal inte strider mot bestämmelser till skydd för det allmänna bästa i den medlemsstat där risken är belägen eller i medlemsstaten för åtagandet.

Avsnitt 4 Försäkringsvillkor och premietariffer

Artikel 181 Skadeförsäkring

1. Medlemsstaterna får inte kräva förhandsgodkännande eller löpande anmälan av allmänna och särskilda avtalsvillkor, premietariffer eller formulär och andra tryckta handlingar som ett försäkringsföretag avser att använda i sina mellanhavanden med försäkringstagarna.

Medlemsstaterna får kräva att sådana avtalsvillkor och andra dokument företes vid enstaka tillfällen endast i syfte att kontrollera att nationella bestämmelser om försäkringsavtal följs. Sådana krav får inte vara en förutsättning för att företag ska få bedriva verksamhet.

2. En medlemsstat som föreskriver obligatorisk försäkring får kräva att försäkringsföretag ska överlämna de allmänna och särskilda villkoren för sådan försäkring till sin tillsynsmyndighet innan de får spridas.

3. Medlemsstaterna får inte upprätthålla eller införa krav på förhandsanmälan eller förhandsgodkännande av föreslagna premiehöjningar, om detta inte är en del av allmänna priskontrollsystem.

Artikel 182 Livförsäkring

Medlemsstaterna får inte kräva förhandsgodkännande av eller regelbundna underrättelser om allmänna och särskilda försäkringsvillkor, premietariffer, tekniska grunder som särskilt använts för beräkning av premietariffer och försäkringstekniska avsättningar, eller formulär och andra tryckta handlingar som ett livförsäkringsföretag avser att använda i sina mellanhavanden med försäkringstagarna.

Hemmedlemsstaten får dock, uteslutande i syfte att kontrollera efterlevnaden av nationella bestämmelser rörande försäkringsmatematiska principer, kräva regelmässig underrättelse om de tekniska grunder som använts vid beräkning av premietariffer och försäkringstekniska avsättningar. Dessa krav får inte vara en förutsättning för att ett försäkringsföretag ska få bedriva verksamhet.

Avsnitt 5 Information till försäkringstagarna

Underavsnitt 1 Skadeförsäkring

Artikel 183 Allmän information till försäkringstagare

1. Innan ett skadeförsäkringsavtal ingås ska skadeförsäkringsföretaget informera försäkringstagaren om följande:

a) Vilken lag som ska tillämpas på avtalet, om parterna inte har fritt val.
b) Att parterna fritt kan välja vilken lag som ska tillämpas, och vilken lag försäkringsgivaren föreslår.

Försäkringsföretaget ska också informera varje försäkringstagare om på vilket sätt försäkringstagarnas klagomål beträffande avtalen handläggs och även, i förekommande fall, vilket särskilt organ som handhar sådana klagomål, utan att detta inskränker försäkringstagarens rätt att vidta rättsliga åtgärder.

2. De förpliktelser som avses i punkt 1 ska gälla endast om försäkringstagaren är en fysisk person.

3. Närmare bestämmelser för genomförandet av punkterna 1 och 2 ska fastställas av den medlemsstat där risken är belägen.

Artikel 184 Ytterligare information beträffande skadeförsäkring som erbjuds med stöd av etableringsfriheten eller friheten att tillhandahålla tjänster

1. När en skadeförsäkring erbjuds med stöd av etableringsfriheten eller friheten att tillhandahålla tjänster ska försäkringstagaren, innan något åtagande görs, underrättas om i vilken medlemsstat huvudkontoret eller, i tillämpliga fall, filialen med vilken avtalet ska ingås är belägen.

Varje handling som lämnas ut till försäkringstagaren ska innehålla den information som avses i första stycket.

Bestämmelserna i första och andra styckena ska inte tillämpas på stora risker.

2. I avtalet eller andra handlingar som ger försäkringsskydd, samt i försäkringsansökningen, i den mån den är bindande för sökanden, ska finnas uppgift om adressen till huvudkontoret eller, i tillämpliga fall, till den filial till skadeförsäkringsföretaget som ger skyddet.

Medlemsstaterna får kräva att namn på och adress till den representant för skadeförsäkringsföretaget som avses i artikel 148.2 a även ska anges i de handlingar som avses i första stycket i denna punkt.

Underavsnitt 2 Livförsäkring

Artikel 185 Information till försäkringstagare

1. Innan ett livförsäkringsavtal ingås ska minst den information som anges i punkterna 2-4 lämnas till försäkringstagaren.

2. Följande uppgifter om livförsäkringsföretaget ska meddelas:

a) Företagets namn och företagsform.
b) Medlemsstat i vilken huvudkontoret och, i tillämpliga fall, den filial där avtalet ingås, är beläget.
c) Huvudkontorets adress och i tillämpliga fall adressen till den filial som ingår avtalet.
d) En konkret hänvisning till den i artikel 51 nämnda lägesrapporten om solvens och finansiell ställning, som gör denna information lättillgänglig för försäkringstagaren.

3. Följande uppgifter om åtagandet ska meddelas:

a) Definition av förmåner och optioner.
b) Avtalets löptid.
c) Hur avtalet kan avbrytas.
d) Hur premier ska betalas och premieperioder.
e) Hur återbäring beräknas och fördelas.
f) Angivande av återköpsvärde, fribrevsvärde och i vilken omfattning dessa är garanterade.
g) Uppgifter om premier för varje förmån, såväl huvudförmåner som, i tillämpliga fall, tilläggsförmåner.
h) I fråga om fondförsäkringsavtal uppgifter om de andelar till vilka förmånerna är knutna.
i) Uppgift om vilka slags tillgångar som fondförsäkringsavtal är baserade på.
j) Sättet för utövandet av uppsägningsrätten.
k) Allmän information om de skatteregler som gäller för aktuell försäkringstyp.
l) Sättet för handläggning av klagomål på försäkringsavtal från försäkringstagare, försäkrade eller förmånstagare och, i förekommande fall, förekomsten av ett särskilt organ som handlägger sådana klagomål utan inskränkning av rätten att vidta rättsliga åtgärder.
m) Vilken lag som ska tillämpas på avtalet om parterna inte har fritt val eller, om parterna har frihet att välja vilken lag som ska tillämpas, den lag livförsäkringsföretaget föreslår.

4. Dessutom ska särskild information tillhandahållas så att försäkringstagaren verkligen förstår de risker som avtalet innebär och som denne därmed tar.

5. Försäkringstagaren ska under hela avtalstiden hållas informerad om ändringar i fråga om följande information:

a) Allmänna och särskilda försäkringsvillkor.
b) Livförsäkringsföretagets namn och företagsform eller huvudkontorets adress och, i tillämpliga fall, adressen till den filial som ingått avtalet.
c) Alla uppgifter som är upptagna i punkt 3 d–j vid ändring av försäkringsvillkoren eller den lagstiftning som gäller för avtalet.
d) Årligen uppgift om återbäringssituationen.

Om försäkringsgivaren i samband med ett erbjudande om eller tecknandet av ett livförsäkringsavtal presenterar siffror avseende storleken på potentiella betalningar som överstiger de kontraktuella betalningarna, ska försäkringsgivaren ge försäkringstagaren ett exempel på en beräkning i vilken det potentiella slutliga ersättningsbeloppet beräknas utifrån premieinbetalningarna vid tre olika räntesatser. Detta ska inte gälla för terminsförsäkringar och terminskontrakt. Försäkringsgivaren ska informera försäkringstagaren på ett tydligt och lättbegripligt sätt om att beräkningsexemplet endast är en beräkningsmodell som grundar sig på teoretiska antaganden, och att försäkringstagaren inte kan ställa några avtalsgrundade anspråk utifrån beräkningsexemplet.

När det gäller försäkringar med rätt till andel i överskott ska försäkringsgivaren årligen skriftligt informera försäkringstagaren om läget för försäkringstagarens fordringar, inklusive rätten till andel i överskottet. Dessutom ska försäkringsgivaren, när denne har presenterat siffror över den potentiella framtida utvecklingen för rätten till andel i överskott, informera försäkringstagaren om skillnader mellan den faktiska utvecklingen och de ursprungliga uppgifterna.

6. Den information som avses i punkterna 2-5 ska vara klart och tydligt formulerad och avfattad på ett officiellt språk i den medlemsstat där åtagandet gjorts.

Informationen får dock lämnas på ett annat språk om försäkringstagaren begär det och medlemsstatens lagstiftning tillåter det eller om försäkringstagaren har frihet att välja tillämplig lag.

7. Den medlemsstat i vilken åtagandet gjorts får kräva att livförsäkringsföretagen ska lämna information utöver den som förtecknas i punkterna 2-5 endast om det är nödvändigt för att försäkringstagaren rätt ska förstå de väsentliga delarna av åtagandet.

8. Närmare regler för genomförandet av punkterna 1–7 ska fastställas av den medlemsstat där åtagandet har gjorts.

Artikel 186 Uppsägningstid

1. Medlemsstaterna ska föreskriva att försäkringstagare som ingår individuella livförsäkringsavtal ska kunna säga upp avtalen inom en tid av mellan 14 och 30 dagar från den dag de informerades om ingåendet av avtalen.

Försäkringstagarnas uppsägning ska innebära att de befrias från alla framtida förpliktelser som följer av avtalet.

Andra rättsverkningar av och förutsättningar för uppsägning ska bestämmas genom den lag som ska tillämpas på avtalet, i synnerhet såvitt avser det sätt på vilket försäkringstagaren ska informeras om att avtal har ingåtts.

2. Medlemsstaterna får välja att inte tillämpa punkt 1 i följande fall:

a) Om ett avtal har en giltighetstid om sex månader eller mindre.
b) I fall då försäkringstagaren, på grund av sin ställning eller på grund av de omständigheter under vilka avtalet ingåtts inte är i behov av särskilt skydd.

Om medlemsstaterna utnyttjar den valmöjlighet som avses i första stycket ska de i sin lagstiftning särskilt ange detta förhållande.

Kapitel II Bestämmelser som särskilt avser skadeförsäkring

Avsnitt 1 Allmänna bestämmelser

Artikel 187 Försäkringsvillkor

Till allmänna och särskilda försäkringsvillkor ska inte räknas villkor som, i ett enskilt fall, är betingade av särskilda omständigheter som hänför sig till den risk som ska försäkras.

Artikel 188 Upphävande av monopol

Medlemsstaterna ska vidta alla nödvändiga åtgärder för att säkerställa att de etableringsmonopol inom vissa klasser som beviljats organ etablerade inom deras territorier och som avses i artikel 8 upphävs.

Artikel 189 Deltagande i nationella garantisystem

Värdmedlemsstaterna får föreskriva att skadeförsäkringsföretag på samma sätt som skadeförsäkringsföretag som fått tillstånd inom deras territorier ska ansluta sig till och delta i varje garantisystem som är avsett att säkerställa utbetalning av försäkringsersättning till försäkringstagare och skadelidande tredje man.

Avsnitt 2 Koassurans inom gemenskapen

Artikel 190 Koassuransverksamhet inom gemenskapen

1. Detta avsnitt ska tillämpas på koassuransverksamhet inom gemenskapen, vilken utgörs av den koassuransverksamhet som avser en eller flera av de risker som klassificerats enligt klasserna 3–16 i del A i bilaga I och som uppfyller följande villkor:

a) Risken är en stor risk.
b) Risken täcks genom ett enda avtal med en samlad premie och för samma termin av två eller flera försäkringsgivare, som var och en ansvarar för sin del som ”koassuradörer” och av vilka en ska vara ledande försäkringsföretag.
c) Risken finns inom gemenskapen.
d) För att kunna täcka risken behandlas det ledande försäkringsföretaget som om det vore det försäkringsföretag som täcker hela risken.
e) Minst en av koassuradörerna deltar i avtalet genom ett huvudkontor eller en filial etablerad i en annan medlemsstat än den där det ledande försäkringsföretaget är etablerat.
f) Det ledande försäkringsföretaget åtar sig till fullo den roll som tillkommer det enligt gällande praxis för koassuransverksamhet och särskilt fastställer försäkringsvillkor och tariffer.

2. Artiklarna 147–152 ska endast tillämpas på det ledande försäkringsföretaget.

3. Koassuransverksamhet som inte uppfyller villkoren i punkt 1 ska omfattas av bestämmelserna i detta direktiv med undantag av det här avsnittet.

Artikel 191 Deltagande i koassurans inom gemenskapen

Försäkringsföretagens rätt att delta i koassuransverksamhet inom gemenskapen får inte villkoras av andra bestämmelser än de som föreskrivs i detta avsnitt.

Artikel 192 Försäkringstekniska avsättningar

Storleken på de försäkringstekniska avsättningarna ska bestämmas av de olika koassuradörerna enligt de regler som gäller i deras hemmedlemsstat eller, om sådana regler saknas, enligt gällande praxis i den medlemsstaten.

De försäkringstekniska avsättningarna ska dock vara minst lika stora som de som fastställts av den ledande assuradören enligt de regler som gäller i dennes hemmedlemsstat.

Artikel 193 Statistik

Hemmedlemsstaterna ska se till att koassuradörerna för statistik som visar omfattningen av den koassuransverksamhet inom gemenskapen som de deltar i, med angivande av vilka medlemsstater som omfattas.

Artikel 194 Behandling av koassuransavtal vid likvidationsförfaranden

Om ett försäkringsföretag träder i likvidation, ska de åtaganden som följer av koassuransavtal inom gemenskapen infrias på samma sätt som de åtaganden som hänför sig till försäkringsföretagets övriga försäkringsavtal, oavsett försäkringstagarens eller förmånstagarnas nationalitet.

Artikel 195 Informationsutbyte mellan tillsynsmyndigheter

Vid genomförandet av detta avsnitt ska medlemsstaternas tillsynsmyndigheter, inom ramen för det samarbete som avses i avdelning I kapitel IV avsnitt 5, utbyta all information som erfordras.

Artikel 196 Samarbete under genomförandet

Kommissionen och medlemsstaternas tillsynsmyndigheter ska i nära samarbete följa upp de svårigheter som kan uppkomma vid genomförandet av detta avsnitt.

Inom ramen för detta samarbete ska de särskilt uppmärksamma sådan tillämpning som tyder på att det ledande försäkringsföretaget inte fullgör sitt åtagande enligt gällande praxis inom koassuranssektorn eller att täckningen av föreliggande risker uppenbart inte kräver deltagande av två eller flera assuradörer.

Avsnitt 3 Assistans

Artikel 197 Verksamhet liknande reseförsäkring

Medlemsstaterna får föreskriva att tillhandahållande av räddningstjänster till personer som råkat i svårigheter under andra omständigheter än de som nämns i artikel 2.2 ska omfattas av detta direktiv.

Om en medlemsstat föreskriver detta, ska den behandla sådan verksamhet som om den ingick i klass 18 i del A i bilaga I.

Andra stycket ska inte på något sätt påverka möjligheterna till sådan klassificering som anges i bilaga I när det gäller verksamhet som uppenbart ingår i andra klasser.

Avsnitt 4 Rättsskyddsförsäkring

Artikel 198 Tillämpningsområde för detta avsnitt

1. Detta avsnitt ska tillämpas på rättsskyddsförsäkring som avses i klass 17 i bilaga I del A, genom vilken ett försäkringsföretag åtar sig att, mot betalning av premie, bära kostnaderna för rättsliga förfaranden och tillhandahålla andra tjänster som har direkt anknytning till vad en sådan försäkring omfattar, främst i följande syften:

a) Att tillförsäkra ersättning för den förlust eller skada som den försäkrade åsamkats antingen genom uppgörelse som skett utanför domstol, eller genom civilrättsligt eller straffrättsligt förfarande.
b) Att försvara eller företräda den försäkrade vid civilrättsliga, straffrättsliga eller förvaltningsrättsliga förfaranden eller vid andra liknande förfaranden eller i anledning av att ersättningskrav har riktats mot denna person.

2. Detta avsnitt ska inte gälla något av följande:

a) Rättsskyddsförsäkring avseende tvister eller risker som härrör från eller har samband med användning av havsgående fartyg.
b) Åtgärder som ett försäkringsföretag, inom ramen för ansvarsförsäkring, vidtar för att försvara eller företräda den försäkrade i en undersökning eller en förhandling, om åtgärderna samtidigt utövas för tillvaratagande av detta försäkringsföretags egna intressen inom ramen för sådan försäkring.
c) Om en medlemsstat bestämmer detta, rättsskyddsförsäkring meddelad av en assistansförsäkringsgivare som uppfyller följande villkor:
   i Verksamheten utövas i en annan medlemsstat än den där den försäkrade har sin stadigvarande bostad.
   ii Verksamheten utgör del av ett avtal som täcker uteslutande assistans för personer som hamnar i svårigheter under resa eller vid vistelse utanför hemorten eller den stadigvarande bostaden.

I det fall som avses i första stycket c ska det i avtalet tydligt anges att skyddet i fråga är begränsat till sådana omständigheter som anges i det ledet och är underordnat i förhållande till assistansen.

Artikel 199 Separata avtal

Rättsskyddsförsäkring ska antingen meddelas genom ett avtal som är skilt från det som upprättas för andra klasser, eller tas upp som en separat del av ett försäkringsbrev med särskilt angivande av rättsskyddets omfattning samt, om medlemsstaten så begär, det motsvarande premiebeloppet.

Artikel 200 Handläggning av skadeärenden

1. Hemmedlemsstaten ska säkerställa att försäkringsföretag i enlighet med det alternativ som medlemsstaten valt eller efter eget val, om medlemsstaten samtycker till detta, antar minst en av de metoder för handläggning av skadeärenden som anges i punkterna 2, 3 och 4.

Oavsett vilken lösning som väljs ska de rättsskyddsförsäkrades intressen anses likvärdigt tillvaratagna enligt detta avsnitt.

2. Försäkringsföretag ska se till att ingen anställd som har befattning med handläggningen av skadeärenden inom rättsskyddsförsäkring eller med därmed sammanhängande juridisk rådgivning samtidigt utövar liknande verksamhet inom ett annat företag som är knutet till det första försäkringsföretaget finansiellt, kommersiellt eller administrativt och som omfattar en eller flera av de andra klasser som anges i bilaga I.

Försäkringsföretag med blandad verksamhet ska se till att ingen anställd som har befattning med handläggningen av skadeärenden eller med därmed sammanhängande juridisk rådgivning samtidigt utövar liknande verksamhet inom en annan klass som ingår i företagets verksamhet.

3. Försäkringsföretaget ska anförtro handläggningen av skadeärenden avseende rättsskyddsförsäkring till ett företag som är en särskild juridisk person. Detta företag ska anges i ett sådant särskilt försäkringsavtal eller i en sådan separat del av ett avtal som avses i artikel 199.

Om det företag som är en särskild juridisk person har anknytning till ett försäkringsföretag som är verksamt inom en eller flera av de andra klasser som anges i bilaga I del A, får de anställda som handlägger skadeärenden eller bistår med juridisk rådgivning i samband med sådan handläggning i det företag som är en särskild juridisk person inte samtidigt utöva samma eller liknande uppgifter i det andra försäkringsföretaget. Medlemsstaterna får föreskriva samma krav för medlemmarna i förvaltnings-, lednings- eller tillsynsorganen.

4. Avtalet ska innehålla en bestämmelse om att de försäkrade har rätt att, från den tidpunkt då de kan rikta anspråk mot försäkringsgivaren, fritt utse advokat eller, i den utsträckning det medges i nationell lag, någon annan person med de kvalifikationer som behövs för att tillvarata de försäkrades intressen.

Artikel 201 Fritt val av advokat

1. I varje avtal om rättsskyddsförsäkring ska följande uttryckligen anges:

a) Att de försäkrade fritt ska kunna välja advokat eller någon annan person som har kvalifikationer enligt nationell lag att försvara eller företräda dem eller i övrigt tillvarata deras intressen vid undersökningar eller förhandlingar.

b) Att de försäkrade fritt ska kunna välja advokat eller, om de föredrar det och i den utsträckning det medges i nationell lag, någon annan person med de kvalifikationer som behövs för att tillvarata deras intressen närhelst en intressekonflikt uppstår.

2. I detta avsnitt avses med ”advokat” en person som har rätt att utöva sin yrkesverksamhet under en av de benämningar som anges i rådets direktiv 77/249/EEG av den 22 mars 1977 om underlättande för advokater att effektivt begagna sig av friheten att tillhandahålla tjänster.

Artikel 202 Undantag från det fria valet av advokat

1. Medlemsstaterna får medge undantag från artikel 201.1 för rättsskyddsförsäkring, om samtliga följande villkor är uppfyllda:

a) Försäkringen är begränsad till de försäkringsfall som uppkommer genom användning av vägfordon inom den berörda medlemsstatens territorium.
b) Försäkringen är förenad med ett avtal om erbjudande av assistans vid olyckshändelse eller skadefall där ett vägfordon är inblandat.
c) Varken rättsskyddsförsäkringsföretaget eller assistansförsäkringsgivaren meddelar någon form av ansvarsförsäkring.
d) Sådana åtgärder har vidtagits att helt oberoende advokater bistår och företräder vardera parten i en tvist, när parterna är rättsskyddsförsäkrade hos samma försäkringsföretag.

2. Ett undantag som medgivits enligt punkt 1 ska inte inverka på tillämpningen av artikel 200.

Artikel 203 Skiljeförfarande

Medlemsstaterna ska besluta om skiljeförfarande eller andra förfaranden som ger motsvarande garantier om objektivitet för att lösa tvister mellan den som meddelat rättsskyddsförsäkring och den försäkrade, utan att den rätt till överklagande hos rättsliga instanser som kan finnas enligt nationell lag påverkas.

I försäkringsavtalet ska det föreskrivas att den försäkrade har rätt att använda sig av sådana förfaranden.

Artikel 204 Intressekonflikter

När en intressekonflikt uppstår eller oenighet råder angående tvistens lösning, ska rättsskyddsförsäkringsgivaren eller, där det är lämpligt, skaderegleringsorganet, underrätta den försäkrade om de rättigheter som anges i artikel 201.1 och den möjlighet han har att använda sig av ett sådant förfarande som avses i artikel 203.

Artikel 205 Upphävande av krav på specialisering för rättsskyddsförsäkring

Medlemsstaterna ska upphäva alla bestämmelser som innebär förbud för ett försäkringsföretag att samtidigt inom respektive medlemsstats territorium bedriva verksamhet avseende rättsskyddsförsäkring och andra klasser.

Avsnitt 5 Sjukförsäkring

Artikel 206 Sjukförsäkring som alternativ till skydd genom socialförsäkringssystemet

1. Medlemsstater, i vilka avtal om försäkring mot riskerna enligt klass 2 i bilaga I del A helt eller delvis kan ersätta det skydd vid sjukdom som ges genom det lagstadgade socialförsäkringssystemet, får föreskriva följande:

a) Att sådana avtal ska följa de särskilda rättsregler som denna medlemsstat har antagit för denna försäkringsklass till skydd för det allmänna bästa.
b) Att de allmänna och särskilda villkoren för denna försäkring meddelas till tillsynsmyndigheterna i den medlemsstaten innan de börjar tillämpas.

2. Medlemsstaterna får föreskriva att det sjukförsäkringssystem som avses i punkt 1 tekniskt sett ska fungera på liknande sätt som en livförsäkring, om samtliga följande villkor är uppfyllda:

a) Premierna som ska betalas beräknas på grundval av tabeller över sjukdomsfall och andra statistiska uppgifter som är relevanta för den medlemsstat där risken är belägen i enlighet med de matematiska metoder som används inom försäkringsverksamhet.
b) En reserv upprättas för stigande levnadsålder.
c) Försäkringsgivaren får upphäva avtalet endast inom en bestämd tidsperiod som fastställs av den medlemsstat där risken är belägen.

d) Avtalet innehåller bestämmelser om att premierna kan ökas och ersättningarna minskas, även för gällande avtal.
e) Avtalet innehåller bestämmelser om att försäkringstagarna får byta sina befintliga avtal mot ett avtal som överensstämmer med punkt 1 och som erbjuds av samma försäkringsföretag eller samma filial samt tar hänsyn till de rättigheter de förvärvat.

I det fall som avses i första stycket e ska hänsyn tas till reserven för stigande levnadsålder, och ny läkarundersökning får endast krävas om ersättningsnivån ska höjas.

Tillsynsmyndigheterna i den berörda medlemsstaten ska offentliggöra de tabeller över sjukdomsfall och andra relevanta uppgifter som avses i första stycket a samt överlämna dem till tillsynsmyndigheterna i hemmedlemsstaten.

Premierna ska, på välgrundade försäkringsmatematiska antaganden, vara tillräckliga för att försäkringsföretagen ska kunna uppfylla samtliga sina förpliktelser med hänsyn till samtliga aspekter beträffande deras finansiella situation. Hemmedlemsstaten ska föreskriva att de tekniska grunderna för premieberäkningen ska överlämnas till dess tillsynsmyndigheter innan produkten släpps ut på marknaden.

Tredje och fjärde styckena ska även gälla vid ändringar av befintliga avtal.

Avsnitt 6 Arbetsskadeförsäkring

Artikel 207 Obligatorisk arbetsskadeförsäkring

Medlemsstaterna får föreskriva att varje försäkringsföretag som på egen risk erbjuder obligatorisk arbetsskadeförsäkring inom deras territorier ska följa de särskilda bestämmelser som finns för detta slag av försäkring i deras nationella lagstiftning, med undantag av bestämmelser om den finansiella tillsynen för vilken hemmedlemsstaten ska vara ensamt ansvarig.

Kapitel III Bestämmelser som särskilt avser livförsäkring

Artikel 208 Förbud mot tvångsavstående från del av försäkringsverksamhet

Medlemsstaterna får inte föreskriva att livförsäkringsföretag ska avstå från någon del av sin försäkringsverksamhet enligt artikel 2.3 till en eller flera organisationer som anges i nationell lag.

Artikel 209 Premie för nya försäkringar

Premier för nya försäkringar ska utifrån rimliga försäkringsmatematiska antaganden vara tillräckliga för att livförsäkringsföretagen ska kunna uppfylla alla sina åtaganden och i synnerhet för att kunna göra adekvata försäkringstekniska avsättningar.

Vid denna bedömning får hänsyn tas till alla aspekter av ett försäkringsföretags ekonomiska situation, men andra medel än premier och därav härrörande avkastning får inte systematiskt och permanent utnyttjas på ett sådant sätt att det på lång sikt kan äventyra företagets soliditet.

Kapitel IV Bestämmelser som särskilt avser återförsäkring

Artikel 210 Finansiell återförsäkring

1. Medlemsstaterna ska säkerställa att försäkrings- och återför- säkringsföretag, som ingår avtal om finansiell återförsäkring eller bedriver verksamheter med sådan återförsäkring, på ett tillfredsställande sätt kan identifiera, mäta, övervaka, hantera, kontrollera och rapportera risker som uppstår genom sådana avtal eller verksamheter.

2. Kommissionen får anta delegerade akter enligt artikel 301 a för att närmare specificera bestämmelserna som avses i punkt 1 i den här artikeln i fråga om övervakning, hantering och kontroll av risker till följd av finansiell återförsäkringsverksamhet.

3. I punkterna 1 och 2 avses med finansiell återförsäkring en återförsäkring som innebär att den explicita maximala potentiella förlust, uttryckt som den maximala överförda ekonomiska risken, som uppstår genom överföring av en teckningsrisk och en tidsrisk

som båda är betydande, överstiger premien för avtalets livslängd med ett begränsat men betydande belopp, samtidigt som åtminstone ett av följande förhållanden föreligger:

a) Betydande hänsyn tas uttryckligen till pengars tidsvärde.
b) Avtalsbestämmelser föreligger för att utjämna skillnaden i ekonomiskt åtagande mellan parterna över tiden för att uppnå den åsyftade risköverföringen.

Direktiv (2014/51/EU)

Artikel 211 Specialföretag

1. Medlemsstaterna ska tillåta specialföretag att etablera sig inom deras territorier, förutsatt att tillsynsmyndigheterna ger sitt förhandsgodkännande.

2. Kommissionen ska anta delegerade akter enligt artikel 301 a för att specificera följande kriterier för tillsynsmyndigheternas godkännande:

a) Auktorisationens omfattning.
b) Obligatoriska villkor som ska ingå i alla ingångna avtal.
c) De lämplighetskrav som avses i artikel 42 för specialföretagets ledningspersonal.
d) Lämplighetskrav för aktieägare eller medlemmar med kvalificerat innehav i specialföretaget.
e) Sunda rutiner för administration och redovisning, adekvata rutiner för intern kontroll och krav för riskhanteringen.
f) Informationskrav vad beträffar redovisning, uppgifter för stabilitetstillsyn och statistik.
g) Solvenskrav.

2 a. För att säkerställa enhetliga villkor för tillämpning av artikel 211.1 och 211.2 ska Eiopa utarbeta förslag till tekniska standarder för genomförande av förfaranden för tillsynsmyndighetens godkännande av etablering av specialföretag och för de format och modeller som ska användas med avseende på punkt 2 f.

Eiopa ska överlämna sina förslag till tekniska standarder för genomförande till kommissionen senast den 31 oktober 2014.

Kommissionen ska ges befogenhet att anta de tekniska standarder för genomförande som avses i första stycket i enlighet med artikel 15 i förordning (EU) nr 1094/2010.

2 b. För att säkerställa enhetliga villkor för tillämpningen av artikel 211.1 och 211.2 får Eiopa utarbeta förslag till tekniska standarder för att specificera de tillämpliga förfarandena för samarbete och informationsutbyte mellan tillsynsmyndigheterna, i de fall där det specialföretag som övertar risker från ett försäkrings- eller återförsäkringsföretag är etablerat i en annan medlemsstat än den där försäkrings- eller återförsäkringsföretaget är auktoriserat.

Kommissionen ska ges befogenhet att anta de tekniska standarder för genomförande som avses i första stycket i enlighet med artikel 15 i förordning (EU) nr 1094/2010.

3. Specialföretag som auktoriserats före den 31 december 2015 ska omfattas av lagen i den medlemsstat som auktoriserat specialföretaget. All ny verksamhet som ett specialföretag startar efter det datumet ska emellertid omfattas av punkterna 1, 2 och 2 a.

Direktiv (2014/51/EU)

Avdelning III Tilllsyn över försäkrings -och återförsäkringsföretag som ingår i en grupp

Kapitel I Grupptillsyn: definitioner, tillämpliga fall, tillämpningsområde och nivåer

Avsnitt 1 Definitioner

Artikel 212 Definitioner

1. I denna avdelning avses med

a) *företag med ägarintresse*: ett företag som är antingen moderföretag eller ett annat företag som har ett ägarintresse eller ett företag som är knutet till ett annat företag genom ett sådant förhållande som avses i artikel 12.1 i direktiv 83/349/EEG,

b) *anknutet företag*: ett företag som är antingen ett dotterföretag eller ett annat företag som är föremål för ägarintresse eller ett företag som är knutet till ett annat företag genom ett sådant förhållande som avses i artikel 12.1 i direktiv 83/349/EEG,

c) *grupp*: en företagsgrupp

i som består av ett företag med ägarintresse, dess dotterföretag och de enheter i vilka företaget med ägarintresse eller dess dotterföretag har innehav samt företag som är knutna till varandra genom ett sådant förhållande som avses i artikel 12.1 i direktiv 83/349/EEG, eller

ii som baseras på ingående, genom avtal eller på annat sätt, av starka och varaktiga finansiella kopplingar mellan dessa företag, och som kan innehålla ömsesidiga associationer eller liknande företag, under förutsättning att

– ett av dessa företag genom centraliserad samordning utövar ett dominerande inflytande över besluten, inklusive finansiella beslut, i de andra företag som ingår i gruppen, och

– ingående och avbrytande av sådana förbindelser, enligt vad som avses i denna avdelning, kräver ett förhandsgodkännande av grupptillsynsmyndigheten.

Det företag som utövar centraliserad samordning ska betraktas som moderföretag och de andra företagen ska betraktas som dotterföretag.

d) *grupptillsynsmyndighet*: den tillsynsmyndighet som i enlighet med artikel 247 fastställts som ansvarig för grupptillsynen,

e) *tillsynskollegium*: en permanent men flexibel struktur för samarbete, samordning och underlättande av beslutsfattande avseende tillsynen över en grupp.

f) *försäkringsholdingbolag*: ett moderföretag som inte är ett blandat finansiellt holdingföretag, vars huvudsakliga verksamhet består i att förvärva och ha ägarintresse i dotterföretag, vilka enbart eller huvudsakligen är försäkrings- eller återförsäkringsföretag, eller försäkrings- eller återförsäkringsföretag i tredjeland, där minst ett av dotterföretagen är ett försäkrings- eller återförsäkringsföretag,

g) *försäkringsholdingbolag med blandad verksamhet*: ett annat moderföretag än ett försäkringsföretag, ett försäkringsföretag i tredjeland, ett återförsäkringsföretag, ett återförsäkringsföretag i tredjeland, ett försäkringsholdingföretag eller ett blandat finansiellt holdingföretag som har minst ett försäkrings- eller återförsäkringsföretag bland sina dotterföretag, och

h) *blandat finansiellt holdingföretag*: ett blandat finansiellt holdingföretag i den mening som avses i artikel 2.15 i direktiv 2002/87/EG.

2. Vid tillämpningen av denna avdelning ska tillsynsmyndigheterna också som moderföretag betrakta varje företag som enligt deras uppfattning i praktiken utövar ett dominerande inflytande över ett annat företag.

De ska också som dotterföretag betrakta varje företag över vilket, enligt deras uppfattning, ett moderföretag i praktiken utövar ett dominerande inflytande.

De ska också som ägarintresse betrakta ett direkt eller indirekt innehav av röster eller kapital i ett företag över vilket enligt deras uppfattning ett betydande inflytande utövas.

Direktiv (2014/51/EU)

Avsnitt 2 Tillämpningsområde

Artikel 213 Fall då grupptillsyn ska tillämpas

1. Medlemsstaterna ska föreskriva grupptillsyn i enlighet med denna avdelning över försäkrings- och återförsäkringsföretag som ingår i en grupp.

De bestämmelser i detta direktiv i vilka det föreskrivs tillsyn över försäkrings- och återförsäkringsföretag på det enskilda företagets nivå är fortsatt tillämpliga på dessa företag, om inte annat föreskrivs i denna avdelning.

2. Medlemsstaterna ska se till att tillsyn på gruppnivå tillämpas på följande:

a) Försäkrings- eller återförsäkringsföretag med ägarintresse i åtminstone ett försäkringsföretag, återförsäkringsföretag, försäkringsföretag i tredjeland eller återförsäkringsföretag i tredjeland enligt artiklarna 218–258.

b) Försäkrings- eller återförsäkringsföretag vilkas moderföretag är ett försäkringsholdingföretag eller ett blandat finansiellt holdingföretag med säte inom unionen enligt artiklarna 218–258.
c) Försäkrings- eller återförsäkringsföretag vilkas moderföretag är ett försäkringsholdingbolag eller ett blandat finansiellt holdingföretag med säte i ett tredjeland eller ett försäkrings- eller återförsäkringsföretag i tredjeland enligt artiklarna 260–263.
d) Försäkrings- eller återförsäkringsföretag vilkas moderföretag är ett försäkringsholdingföretag med blandad verksamhet enligt artikel 265.

3. I de fall som avses i punkterna 2 a och b får grupptillsynsmyndigheten, om försäkrings- eller återförsäkringsföretaget med ägarintresse eller försäkringsholdingföretaget eller det blandade finansiella holdingföretaget med säte inom unionen antingen är anknutet till eller själv är en reglerad enhet eller ett blandat finansiellt holdingföretag som är underkastat extra tillsyn enligt artikel 5.2 i direktiv 2002/87/EG, efter samråd med övriga berörda tillsynsmyndigheter, besluta att tillsyn över riskkoncentrationer som avses i artikel 244 i det här direktivet eller över transaktioner inom en grupp som avses i artikel 245 i det här direktivet eller båda dessa former av tillsyn inte ska utövas på nivån för det försäkrings- eller återförsäkringsföretaget eller försäkringsholdingföretaget eller det blandade finansiella holdingföretaget med ägarintresse.

4. Om ett blandat finansiellt holdingföretag omfattas av likvärdiga bestämmelser i både detta direktiv och i direktiv 2002/87/EG, särskilt med avseende på tillsyn på grundval av riskbedömning, får grupptillsynsmyndigheten efter samråd med övriga berörda tillsynsmyndigheter besluta att endast tillämpa de tillämpliga bestämmelserna i direktiv 2002/87/EG på det blandade finansiella holdingföretaget.

5. Om ett blandat finansiellt holdingföretag omfattas av likvärdiga bestämmelser i både detta direktiv och i direktiv 2006/48/EG, särskilt med avseende på tillsyn på grundval av riskbedömning, får grupptillsynsmyndigheten, i samförstånd med den samordnande tillsynsmyndigheten i bank- eller värdepapperssektorn, besluta att endast tillämpa de tillämpliga bestämmelserna i direktivet för den mest betydande sektorn i enlighet med artikel 3.2 i direktiv 2002/87/EG.

6. Grupptillsynsmyndigheten ska underrätta Europeiska tillsynsmyndigheten (Europeiska bankmyndigheten), inrättad genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1093/2010 (EBA), och den europeiska tillsynsmyndigheten (Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten), inrättad genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1094/2010 (Eiopa), om de beslut som fattas inom ramen för punkterna 4 och 5. EBA, Eiopa och Europeiska tillsynsmyndigheten (Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten), inrättad genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1095/2010 (Esma), ska genom de europeiska tillsynsmyndigheternas gemensamma kommitté (den gemensamma kommittén) utarbeta riktlinjer som syftar till harmonisering av tillsynspraxisen och ska utarbeta förslag till tekniska standarder för tillsyn, vilka ska överlämnas till kommissionen inom tre år efter det att dessa riktlinjer antagits.

Kommissionen ska delegeras befogenhet att anta de förslag till tekniska standarder för tillsyn som avses i första stycket i enlighet med artiklarna 10–14 i förordning (EU) nr 1093/2010, i förordning (EU) nr 1094/2010 och i förordning (EU) nr 1095/2010.

Direktiv (2011/89/EU)

Artikel 214 Grupptillsynens tillämpningsområde

1. Att grupptillsyn utövas i enlighet med artikel 213 ska inte innebära något krav på tillsynsmyndigheterna att utföra en tillsynsuppgift i fråga om det enskilda försäkrings- eller återförsäkringsföretaget i tredjeland, försäkringsholdingföretaget, det blandade finansiella holdingföretaget eller försäkringsholdingföretaget med blandad verksamhet, utan att detta ska påverka tillämpningen av artikel 257 såvitt gäller försäkringsholdingföretag eller blandade finansiella holdingföretag.

2. Grupptillsynsmyndigheten får från fall till fall besluta att inte låta ett företag omfattas av den grupptillsyn som avses i artikel 213:

a) Företaget är beläget i ett tredjeland där det finns rättsliga hinder för överförandet av nödvändig information, utan att det påverkar tillämpningen av bestämmelserna i artikel 229.
b) Det företag som skulle omfattas är av ringa intresse med hänsyn till grupptillsynens syfte.
c) Det vore olämpligt eller vilseledande att med hänsyn till grupptillsynens syfte låta det berörda företaget omfattas av grupptillsynen.

Även om flera företag inom samma grupp, betraktade individuellt, får undantas enligt första stycket b, ska de dock inte desto mindre omfattas av grupptillsynen om de, betraktade tillsammans, är av icke ringa intresse.

Om grupptillsynsmyndigheten anser att ett försäkrings- eller åter- försäkringsföretag bör undantas från grupptillsynen enligt första stycket, leden b eller c, ska myndigheten samråda med övriga berörda tillsynsmyndigheter innan den fattar beslut.

Om grupptillsynsmyndigheten har undantagit ett försäkrings- eller återförsäkringsföretag från grupptillsynen enligt led b eller c, får tillsynsmyndigheterna i den medlemsstat där detta företag är beläget hos det ledande företaget i gruppen inhämta alla uppgifter som kan underlätta deras tillsyn över försäkrings- eller åter- försäkringsföretaget i fråga.

Direktiv (2011/89/EU)

Avsnitt 3 Nivåer

Artikel 215 Moderföretag som har det yttersta ägarintresset på gemenskapsnivå

1. Om det försäkrings- eller återförsäkringsföretag eller försäkringsholdingföretag eller blandade finansiella holdingföretag med ägarintresse som avses i artikel 213.2 a och 213.2 b är ett dotterföretag till ett annat försäkrings- eller återförsäkringsföretag eller till ett annat försäkringsholdingföretag eller till ett annat blandat finansiellt holdingföretag som har sitt huvudkontor inom unionen ska artiklarna 218–258 tillämpas endast på nivån för moderförsäkrings- eller moderåterförsäkringsföretag eller försäkringsholdingföretag eller blandade finansiella holdingföretag som har det yttersta ägarintresset och säte inom unionen.

2. Om det försäkrings- eller återförsäkringsföretag eller försäkringsholdingföretag eller blandade finansiella holdingföretag som är det moderföretag med säte inom unionen som har det yttersta ägarintresset och som avses i punkt 1 är dotterföretag till ett företag som är underkastat extra tillsyn i enlighet med artikel 5.2 i direktiv 2002/87/EG får grupptillsynsmyndigheten, efter samråd med övriga berörda tillsynsmyndigheter, besluta att tillsyn över riskkoncentrationer som avses i artikel 244 eller tillsyn över transaktioner inom en grupp som avses i artikel 245 eller över båda dessa former av tillsyn inte ska utövas på nivån för det moderföretag eller bolag som har det yttersta ägarintresset.

Direktiv (2011/89/EU)

Artikel 216 Moderföretag som har det yttersta ägarintresset på nationell nivå

1. Om det försäkrings- eller återförsäkringsföretag eller försäkringsholdingföretag eller blandade finansiella holdingföretag med ägarintresse och med säte inom unionen som avses i artikel 213.2 a och b inte har säte i samma medlemsstat som det moderföretag med det yttersta ägarintresset på unionsnivå som avses i artikel 215 får medlemsstaterna tillåta sina tillsynsmyndigheter att, efter samråd med grupptillsynsmyndigheten och detta moderföretag på unionsnivå, låta grupptillsynen avse det försäkrings- eller återförsäkringsföretag, försäkringsholdingföretag eller blandade finansiella holdingföretag som är moderföretag och som har det yttersta ägarintresset på nationell nivå.

I sådana fall ska tillsynsmyndigheten ange motiven till sitt beslut för både grupptillsynsmyndigheten och moderföretaget med det yttersta ägarintresset på unionsnivå. Grupptillsynsmyndigheten ska underrätta tillsynskollegiet i enlighet med artikel 248.1 a.

Artiklarna 218–258 ska gälla i tillämpliga delar om inte annat följer av punkterna 2–6 i den här artikeln.

2. Tillsynsmyndigheten får begränsa grupptillsynen över moderföretaget med det yttersta ägarintresset på nationell nivå till att gälla i ett eller flera avsnitt av kapitel II.

3. Om tillsynsmyndigheten beslutar att tillämpa kapitel II avsnitt 1 på moderföretaget med det yttersta ägarintresset på nationell nivå, ska det val av metod som grupptillsynsmyndigheten gjort i enlighet med artikel 220 beträffande det moderföretag med det yttersta ägarintresset på gemenskapsnivå som avses i artikel 215 betraktas som avgörande och tillämpas av tillsynsmyndigheten i den berörda medlemsstaten.

4. Om tillsynsmyndigheten beslutar att tillämpa kapitel II avsnitt 1 på moderföretaget med det yttersta ägarintresset på nationell nivå, och det moderföretag med det yttersta ägarintresset på gemenskapsnivå som avses i artikel 215 har beviljats tillstånd i enlighet med artikel 231 eller artikel 233.5 att beräkna solvenskapitalkravet för gruppen och även solvenskapitalkraven för de försäkrings- och återförsäkringsföretag som ingår i gruppen med en intern modell, ska detta beslut betraktas som avgörande och tillämpas av tillsynsmyndigheten i den berörda medlemsstaten.

Om under sådana omständigheter tillsynsmyndigheten finner att riskprofilen hos moderföretaget med det yttersta ägarintresset på nationell nivå avviker väsentligt från den interna modell som godkänts på gemenskapsnivå får myndigheten, så länge som företaget inte på ett korrekt sätt har vidtagit åtgärder med anledning av de synpunkter som den framfört, besluta att för företaget fastställa kapitaltillägg utöver solvenskapitalkravet på gruppnivå eller, om under särskilda omständigheter sådant kapitaltillägg inte skulle vara en lämplig lösning, kräva att företaget ska beräkna sitt solvenskapitalkrav för gruppen enligt standardformeln.

Tillsynsmyndigheten ska ange motiven till sådana beslut för både företaget och grupptillsynsmyndigheten. Grupptillsynsmyndigheten ska underrätta tillsynskollegiet i enlighet med artikel 248.1 a.

5. Om tillsynsmyndigheten beslutar att tillämpa kapitel II avsnitt 1 på moderföretaget med det yttersta ägarintresset på nationell nivå, ska detta företag inte ges möjlighet att i enlighet med artikel 236 eller 243 ansöka om tillstånd att låta något av sina dotterföretag omfattas av artiklarna 238 och 239.

6. Om medlemsstaterna medger att deras tillsynsmyndigheter fattar sådana beslut som avses i punkt 1, ska de föreskriva att inga sådana beslut kan fattas eller upprätthållas i de fall moderföretaget med det yttersta ägarintresset på nationell nivå är ett dotterföretag till det moderföretag med det yttersta ägarintresset på gemenskapsnivå som avses i artikel 215 och det företaget har erhållit tillstånd enligt artikel 237 eller 243 att låta det dotterföretaget omfattas av artiklarna 238 och 239.

7. Kommissionen får anta delegerade akter enligt artikel 301 a för att specificera under vilka förhållanden beslut enligt punkt 1 i den här artikeln får fattas. *Direktiv (2014/51/EU)*

Artikel 217 Moderföretag med ägarintressen från flera medlemsstater

1. Om medlemsstaterna tillåter att deras tillsynsmyndigheter fattar sådana beslut som avses i artikel 216, ska de också tillåta dem att besluta att ingå överenskommelser med tillsynsmyndigheter i andra medlemsstater där andra moderföretag med yttersta ägarintresse på nationell nivå är verksamma i syfte att utföra grupptillsyn på undergruppsnivå omfattande flera medlemsstater.

Om de berörda tillsynsmyndigheterna har träffat en överenskommelse enligt första stycket ska grupptillsynen inte utövas på nivån för något sådant moderföretag med yttersta ägarintresse enligt artikel 216 som är verksamt i andra medlemsstater än den där den undergrupp som avses i första stycket i denna punkt är belägen.

I sådana fall ska tillsynsmyndigheterna ange motiven till sin överenskommelse för både grupptillsynsmyndigheten och moderföretaget med det yttersta ägarintresset på unionsnivå. Grupptillsynsmyndigheten ska underrätta tillsynskollegiet i enlighet med artikel 248.1 a.

2. Artikel 216.2–216.6 ska gälla i tillämpliga delar.

3. Kommissionen ska anta delegerade akter enligt artikel 301 a för att specificera under vilka förhållanden beslut som avses i punkt 1 i den här artikeln får fattas. *Direktiv (2014/51/EU)*

Kapitel II Finansiell ställning

Avsnitt 1 Solvens på gruppnivå

Underavsnitt 1 Allmänna bestämmelser

Artikel 218 Solvenstillsyn på gruppnivå

1. Solvenstillsyn på gruppnivå ska utövas i enlighet med punkterna 2 och 3 i den här artikeln samt artikel 246 och kapitel III.

2. I det fall som avses i artikel 213.2 a ska medlemsstaterna kräva att försäkrings- och återförsäkringsföretag med ägarintressen säkerställer att gruppen har tillgång till en medräknings kapitalbas som alltid är minst lika med solvenskapitalkravet för gruppen, beräknat enligt underavsnitten 2, 3 och 4.

3. I det fall som avses i artikel 213.2 b ska medlemsstaterna kräva att försäkrings- och återförsäkringsföretag som ingår i en grupp säkerställer att gruppen har tillgång till en medräkningsbar kapitalbas som alltid är minst lika med solvenskapitalkravet för gruppen, beräknat enligt underavsnitt 5.

4. Grupptillsynsmyndigheten ska utföra tillsynens granskningsprocess enligt kapitel III av kraven i punkterna 2 och 3. Artiklarna 136 och 138.1-138.4 ska gälla i tillämpliga delar.

5. Så snart som företaget med ägarintresse har konstaterat och informerat grupptillsynsmyndigheten om att solvenskapitalkravet inte längre uppfylls eller att det finns risk för att det kommer att underskridas under de närmaste tre månaderna, ska grupptillsynsmyndigheten informera övriga tillsynsmyndigheter inom tillsynskollegiet, vilket ska analysera gruppens situation.

Artikel 219 Återkommande beräkningar

1. Grupptillsynsmyndigheten ska se till att de beräkningar som avses i artikel 218.2 och 218.3 utförs minst en gång per år, av försäkringsföretaget eller återförsäkringsföretaget, försäkringsholdingföretaget eller det blandade finansiella holdingföretaget med ägarintresse.

Relevanta data för beräkningen och beräkningens resultat ska lämnas till grupptillsynsmyndigheten av försäkrings- eller återförsäkringsföretaget med ägarintresse eller, om det ledande företaget inte är ett försäkrings- eller återförsäkringsföretag, av försäkringsholdingföretaget eller det blandade finansiella holdingföretaget eller av det företag i gruppen som grupptillsynsmyndigheten utsett efter samråd med övriga berörda tillsynsmyndigheter och med gruppen själv.

2. Försäkringsföretaget, återförsäkringsföretaget, försäkringsholdingföretaget och det blandade finansiella holdingföretaget ska fortlöpande övervaka solvenskapitalkravet för gruppen. Om gruppens riskprofil avviker väsentligt från de antaganden som låg till grund för det senast rapporterade solvenskapitalkravet på gruppnivå ska en förnyad beräkning av detta krav göras utan dröjsmål och rapporteras till grupptillsynsmyndigheten.

Om det finns grundad anledning att anta att gruppens riskprofil förändrats väsentligt sedan dagen för den senaste rapporteringen av solvenskapitalkravet på gruppnivå får grupptillsynsmyndigheten kräva en förnyad beräkning av solvenskapitalkravet på gruppnivå. *Direktiv (2011/89/EU)*

Underavsnitt 2 Val av beräkningsmetod och allmänna principer

Artikel 220 Val av metod

1. Solvensberäkningen på gruppnivå för försäkrings- och åter- försäkringsföretag som avses i artikel 213.2 a ska utföras enligt de försäkringstekniska principer som anges i artiklarna 221–233 och med en av de metoder som redovisas där.

2. Medlemsstaterna ska föreskriva att solvensberäkningen på gruppnivå för sådana försäkrings- och återförsäkringsföretag som avses i artikel 213.2 a ska utföras i enlighet med metod 1 som anges i artiklarna 230-232.

Medlemsstaterna ska dock tillåta att deras tillsynsmyndigheter, när de fullgör uppgiften att vara grupptillsynsmyndighet för en viss grupp, efter samråd med övriga berörda tillsynsmyndigheter och gruppen, beslutar att på denna grupp tillämpa metod 2 som anges i artiklarna 233 och 234 eller en kombination av metoderna 1 och 2, om tillämpning uteslutande av metod 1 inte skulle ha varit lämpligt.

Artikel 221 Beaktande av den proportionella andelen

1. Vid solvensberäkning för en grupp ska hänsyn tas till den proportionella andel som ett företag med ägarintresse innehar i de anknutna företagen.

Vid tillämpningen av första stycket ska den proportionella andelen omfatta något av följande:

a) För metod 1: de procentandelar som tillämpats vid upprättandet av den sammanställda redovisningen.
b) För metod 2: den andel av det tecknade bolagskapitalet som, direkt eller indirekt, innehas av företaget med ägarintresse.

Oberoende av vilken metod som används ska dock, när det anknutna företaget är ett dotterföretag som inte har tillräcklig medräkningsbar kapitalbas för att täcka sitt solvenskapitalkrav, hela dotterföretagets solvensunderskott beaktas.

Om, enligt tillsynsmyndigheternas uppfattning, ansvaret hos ett moderföretag, som innehar en andel av kapitalet, strikt är begränsat till denna kapitalandel får dock dessa behöriga myndigheter tillåta att dotterföretagets solvensunderskott beaktas på proportionell basis.

2. Grupptillsynsmyndigheten ska, efter samråd med övriga berörda tillsynsmyndigheter och gruppen, fastställa den proportionella andel som ska beaktas i följande fall:

a) När det inte finns några kapitalbindningar mellan vissa av företagen i en grupp.
b) När en tillsynsmyndighet har fastställt att ett direkt eller indirekt innehav av röster eller kapital i ett företag ska räknas som ägarintresse, eftersom, enligt myndighetens uppfattning, ett väsentligt inflytande utövas över företaget.
c) När en tillsynsmyndighet har avgjort att ett företag är ett moderföretag till ett annat företag eftersom det enligt tillsynsmyndighetens uppfattning utövar ett faktiskt dominerande inflytande över detta andra företag.

Artikel 222 Eliminering av dubbelräkning av poster i kapitalbasen

1. Dubbelräkning av poster i kapitalbasen som används för att täcka solvenskapitalkravet mellan olika försäkrings- eller återförsäkringsföretag som beaktas vid solvensberäkningen ska inte tillåtas.

I detta syfte ska, vid beräkning av en grupps solvens, när de metoder som beskrivs i underavsnitt 4 inte redan innehåller bestämmelser om detta, följande belopp undantas:

a) Värdet av alla tillgångar i försäkrings- eller återförsäkringsföretaget med ägarintresse som representerar finansieringen av poster i kapitalbasen som får täcka solvenskapitalkravet för något av dess anknutna försäkrings- eller återförsäkringsföretag.
b) Värdet av alla tillgångar i ett försäkrings- eller återförsäkringsföretag som är anknutet till försäkrings- eller återförsäkringsföretaget med ägarintresse som representerar finansieringen av poster i kapitalbasen som får täcka solvenskapitalkravet för det försäkrings- eller återförsäkringsföretaget med ägarintresse.
c) Värdet av alla tillgångar i ett försäkrings- eller återförsäkringsföretag som är anknutet till försäkrings- eller återförsäkringsföretaget med ägarintresse som representerar finansieringen av poster i kapitalbasen som får täcka solvenskapitalkravet för något annat försäkrings- eller återförsäkringsföretag som är anknutet till det försäkrings- eller återförsäkringsföretaget med ägarintresse.

2. Utan att det påverkar tillämpningen av punkt 1, får följande poster omfattas av beräkningen endast i den mån de får ingå för att täcka solvenskapitalkravet i det berörda anknutna företaget:

a) Överskottsmedel enligt artikel 91.2 som uppkommer i ett livförsäkrings- eller återförsäkringsföretag som är anknutet till det försäkrings- eller återförsäkringsföretag med ägarintresse för vilket solvensen på gruppnivå beräknas.

b) Tecknat men inte inbetalt kapital i ett försäkrings- eller åter- försäkringsföretag som är anknutet till det försäkrings- eller återförsäkringsföretag med ägarintresse för vilket gruppens solvens beräknas.

Följande ska dock i samtliga fall undantas vid beräkningen:

i Tecknat men inte inbetalt kapital som medför en möjlig förpliktelse för ett företag med ägarintresse.

ii Tecknat men inte inbetalt kapital i ett försäkrings- eller åter- försäkringsföretag med ägarintresse som medför en möjlig förpliktelse för ett anknutet försäkrings- eller återförsäkringsföretag.

iii Tecknat men inte inbetalt kapital i ett anknutet försäkrings- eller återförsäkringsföretag som medför en möjlig förpliktelse för ett anknutet försäkrings- eller återförsäkringsföretag som är anknutet till samma försäkrings- eller återförsäkringsföretag med ägarintresse.

3. Om tillsynsmyndigheterna anser att vissa poster i kapitalbasen, utöver de som avses i punkt 2, som får täcka ett anknutet försäkrings- eller återförsäkringsföretags solvenskapitalkrav i praktiken inte kan göras tillgängliga för att täcka samma krav i det försäkrings- eller återförsäkringsföretag med ägarintresse för vilket solvensen på gruppnivå beräknas, får dessa poster endast omfattas av beräkningen i den mån de får ingå för att täcka solvenskapitalkravet i det anknutna företaget.

4. Summan av de poster i kapitalbasen som avses i punkterna 2 och 3 får inte överstiga solvenskapitalkravet för det anknutna försäkrings- eller återförsäkringsföretaget.

5. Poster som ingår i kapitalbasen för ett försäkrings- eller åter- försäkringsföretag som är anknutet till det försäkrings- eller åter- försäkringsföretag med ägarintresse för vilket solvensen på gruppnivå beräknas, och för vilka tillsynsmyndighetens förhandsgodkännande krävs enligt artikel 90, får ingå i beräkningen endast under förutsättning att de vederbörligen godkänts av den tillsynsmyndighet som är ansvarig för tillsynen över det anknutna företaget.

Artikel 223 Eliminering av kapital som skapats inom en grupp

1. Vid beräkning av en grupps solvens ska ingen hänsyn tas till poster i kapitalbasen som får täcka solvenskapitalkravet och som härrör från ömsesidig finansiering mellan försäkrings- eller åter- försäkringsföretaget med ägarintresse och något av följande:

a) Ett anknutet företag.

b) Ett företag med ägarintresse.

c) Ett annat företag som är anknutet till något företag med ägarintresse i det berörda företaget.

2. Vid beräkning av solvens på gruppnivå ska ingen hänsyn tas till poster i kapitalbasen som kan täcka solvenskapitalkravet i ett försäkrings- eller återförsäkringsföretag som är anknutet till det försäkrings- eller återförsäkringsföretag med ägarintresse för vilket sådan solvens beräknas om dessa poster härrör från ömsesidig finansiering tillsammans med ett annat företag som är anknutet till samma försäkrings- eller återförsäkringsföretag med ägarintresse.

3. Ömsesidig finansiering ska anses föreligga åtminstone när ett försäkrings- eller återförsäkringsföretag eller något av dess anknutna företag innehar aktier i, eller ger lån till, ett annat företag som direkt eller indirekt innehar poster i sin kapitalbas som får ingå i solvensmarginalen för det förstnämnda företaget.

Artikel 224 Värdering

Tillgångarnas och skuldernas värde ska bedömas i enlighet med artikel 75.

Underavsnitt 3 Tillämpning av beräkningsmetoderna

Artikel 225 Anknutna försäkrings- och återförsäkringsföretag

Om ett försäkrings- eller återförsäkringsföretag har mer än ett anknutet försäkrings- eller återförsäkringsföretag ska vart och ett av dessa anknutna försäkrings- eller återförsäkringsföretag beaktas vid beräkningen av gruppens solvens.

Om ett anknutet försäkrings- eller återförsäkringsföretag inte har sitt huvudkontor i samma medlemsstat som det försäkrings- eller återförsäkringsföretag för vilket beräkningen av gruppens solvens utförs, får medlemsstaterna föreskriva att, i fråga om det anknutna företaget, beräkningen ska ta hänsyn till solvenskapitalkravet och de kapitalbasposter som får medräknas för att täcka detta enligt bestämmelserna i den andra medlemsstaten.

Artikel 226 Mellanliggande försäkringsholdingföretag

1. Vid beräkning av solvens på gruppnivå för ett försäkrings- eller återförsäkringsföretag som har ett ägarintresse i ett anknutet försäkringsföretag, ett anknutet återförsäkringsföretag eller ett försäkrings- eller återförsäkringsföretag i tredjeland genom ett försäkringsholdingföretag eller ett blandat finansiellt holdingföretag ska ett sådant försäkringsholdingföretags eller blandat finansiellt holdingföretags ställning beaktas.

Endast vid denna beräkning ska det mellanliggande försäkringsholdingföretaget eller mellanliggande blandade finansiella holdingföretaget betraktas som om det vore ett försäkrings- eller återförsäkringsföretag som omfattas av bestämmelserna om solvenskapitalkrav i avdelning I kapitel VI avsnitt 4 underavsnitten 1, 2 och 3 och av samma villkor för att poster i kapitalbasen ska få medräknas för solvenskapitalkravet som fastställs genom avdelning I kapitel VI avsnitt 3 underavsnitten 1, 2 och 3.

2. I de fall då ett mellanliggande försäkringsholdingföretag eller mellanliggande blandat finansiellt holdingföretag innehar efterställda skulder eller andra poster i kapitalbasen för vilka begränsningar gäller enligt artikel 98 ska dessa poster godkännas upp till de belopp som beräknats med tillämpning av de gränsvärden som anges i artikel 98 för summan av de utestående posterna på gruppnivå jämförd med solvenskapitalkravet på gruppnivå.

Poster i kapitalbasen i ett mellanliggande försäkringsholdingbolag eller mellanliggande blandat finansiellt holdingföretag, för vilka tillsynsmyndighetens förhandsgodkännande skulle krävas enligt artikel 90 om de innehades av ett försäkrings- eller återförsäkringsföretag, får ingå i beräkningen av solvensen på gruppnivå endast om de vederbörligen har godkänts av grupptillsynsmyndigheten. *Direktiv (2011/89/EU)*

Artikel 227 Likvärdighet avseende anknutna försäkringsföretag och återförsäkringsföretag i tredjeland

1. När solvensen på gruppnivå beräknas för ett försäkrings- eller återförsäkringsföretag som har ägarintresse i ett försäkrings- eller återförsäkringsföretag i tredjeland i enlighet med artikel 233, ska försäkrings- eller återförsäkringsföretaget i tredjelandet endast vid den beräkningen behandlas som ett anknutet försäkrings- eller återförsäkringsföretag.

Om det tredjeland där det företaget har sitt huvudkontor emellertid kräver att det ska vara auktoriserat och ålägger det en solvensordning som är minst likvärdig med den som fastställs genom avdelning I kapitel VI, får medlemsstaterna dock föreskriva att det i fråga om detta företag vid beräkningen ska beaktas det solvenskapitalkrav och de kapitalbasposter som får medräknas för att täcka det krav som fastställts av det berörda tredjelandet.

2. Om inga delegerade akter antagits i enlighet med punkt 4 eller 5 i den här artikeln ska kontrollen av att ordningen i tredjelandet är minst likvärdig utföras av grupptillsynsmyndigheten, antingen på eget initiativ eller på begäran av företaget med ägarintresse. Eiopa ska bistå grupptillsynsmyndigheten i enlighet med artikel 33.2 i förordning (EU) nr 1094/2010.

Grupptillsynsmyndigheten ska i samband med detta, och med bistånd av Eiopa, samråda med övriga berörda tillsynsmyndigheter innan den fattar sitt beslut. Det beslutet ska fattas i enlighet med de kriterier som antagits i enlighet med punkt 3. Grupptillsynsmyndigheten ska inte fatta något beslut avseende ett tredjeland som strider mot något beslut som tidigare fattats avseende detta tredjeland, såvida det inte är nödvändigt att beakta väsentliga ändringar av den tillsynsordning som fastställs genom avdelning I kapitel VI och tillsynsordningen i tredjelandet.

Om tillsynsmyndigheter inte samtycker till det beslut som fattats i enlighet med andra stycket får de hänskjuta ärendet till Eiopa och begära myndighetens hjälp i enlighet med artikel 19 i förordning (EU) nr 1094/2010 inom tre månader efter det att grupptillsynsmyndigheten meddelat beslutet. I det fallet får Eiopa agera i enlighet med de befogenheter den tilldelats genom samma artikel.

3. Kommissionen får anta delegerade akter enligt artikel 301 a som specificerar kriterierna för att bedöma huruvida tillsynsordningen i ett tredjeland är likvärdig med den som fastställs genom avdelning I kapitel VI.

4. Om de kriterier som antagits i enlighet med punkt 3 har uppfyllts av ett tredjeland får kommissionen, i enlighet med artikel 301 a och med bistånd av Eiopa i enlighet med artikel 33.2 i förordning (EU) nr 1094/2010, anta delegerade akter där det fastställs att tillsynsordningen i det tredjelandet är likvärdig med den som fastställs genom avdelning I kapitel VI.

De delegerade akterna ska regelbundet ses över för att ta hänsyn till väsentliga ändringar av tillsynsordningen i avdelning I kapitel VI och den tillsynsordning som gäller i tredjelandet.

Eiopa ska på sin webbplats offentliggöra och regelbundet uppdatera en förteckning över alla de tredjeländer som avses i första stycket.

5. Genom undantag från punkt 4, och även när de kriterier som fastställts i enlighet med punkt 3 inte har uppfyllts, får kommissionen under den tidsperiod som avses i punkt 6 i enlighet med artikel 301 a, samt med bistånd av Eiopa i enlighet med artikel 33.2 i förordning (EU) nr 1094/2010, anta delegerade akter där det fastställs att den solvensordning som ett tredjeland tillämpar på företag med huvudkontor i det tredjelandet är tillfälligt likvärdig med den som fastställs genom avdelning I kapitel VI, när:

a) Det kan påvisas att en solvensordning som kan bedömas som likvärdig i enlighet med punkt 4 för närvarande tillämpas eller kan antas och tillämpas av tredjelandet.
b) Tredjelandet har en solvensordning som är riskbaserad och fastställer kvantitativa och kvalitativa solvenskrav och krav för tillsynsrapportering och transparens.
c) Tredjelandets lagstiftning i princip tillåter samarbete och utbyte av konfidentiella tillsynsuppgifter med Eiopa och tillsynsmyndigheter.
d) Tredjelandet har ett oberoende tillsynssystem.
e) Tredjelandet har fastställt skyldigheter avseende tystnadsplikt för alla personer som agerar för dess tillsynsmyndigheters räkning.

Eiopa ska på sin webbplats offentliggöra och regelbundet uppdatera en förteckning över alla de tredjeländer som avses i första stycket.

6. Den ursprungliga tidsperioden för det beslut om tillfällig likvärdighet som avses i punkt 5 ska vara 10 år om inte, innan den perioden löpt ut,

a) den delegerade akten har återkallats, eller
b) en delegerad akt har antagits i enlighet med punkt 4 med effekten att tillsynsordningen i det tredjelandet bedömts vara likvärdig med den som fastställs i avdelning I kapitel VI.

Beslutet om tillfällig likvärdighet ska förnyas för ytterligare tioårsperioder om de kriterier som avses i punkt 5 fortfarande uppfylls. Kommissionen ska anta alla sådana delegerade akter enligt artikel 301 a och med bistånd av Eiopa i enlighet med artikel 33.2 i förordning (EU) nr 1094/2010.

I alla delegerade akter som fastställer tillfällig likvärdighet ska kommissionens rapporter beaktas i enlighet med artikel 177.2. Kommissionen ska regelbundet se över sådana delegerade akter. Eiopa ska bistå kommissionen i bedömningen av de besluten. Kommissionen ska underrätta Europaparlamentet om varje översyn som utförs och ska rapportera slutsatserna till parlamentet.

7. När det i enlighet med punkt 5 har antagits en delegerad akt som fastställer att tillsynsordningen i ett tredjeland är tillfälligt likvärdig, ska detta tredjeland bedömas som likvärdigt vid tillämpningen av punkt 1 andra stycket. *Direktiv (2014/51/EU)*

Artikel 228 Anknutna kreditinstitut, värdepappersföretag och finansiella institut

När det gäller beräkningen av solvensen på gruppnivå för ett försäkrings- eller återförsäkringsföretag med ägarintresse i ett kreditinstitut, ett värdepappersföretag eller ett finansiellt institut, ska medlemsstaterna tillåta att deras försäkrings- och återförsäkringsföretag även tillämpar metod 1 eller 2 i bilaga I till direktiv 2002/87/EG. Metod 1 i den bilagan ska dock endast tillämpas om grupptillsynsmyndigheten anser att nivån på den samordnade ledningen och interna kontrollen avseende de enheter som avses inbegripas i tillämpningsområdet för sammanställningen är tillräcklig. Den valda metoden ska tillämpas konsekvent över tiden.

Medlemsstaterna ska dock tillåta att deras tillsynsmyndigheter, när dessa utför uppgiften som grupptillsynsmyndighet för en viss grupp, på eget initiativ eller på begäran av företaget med ägarintresse beslutar att dra av varje sådant ägarintresse som avses i första stycket från de poster i kapitalbasen som får medräknas vid bestämningen av solvensen på gruppnivå för företaget med ägarintresse.

Artikel 229 Tillgång till nödvändiga data saknas

Om de berörda tillsynsmyndigheterna inte har tillgång till data som är nödvändiga för att beräkna solvensen på gruppnivå för ett försäkrings- eller återförsäkringsföretag och som rör ett anknutet företag med huvudkontor i en medlemsstat eller i tredjeland, ska detta företags bokförda värde i försäkrings- eller återförsäkringsföretag med ägarintresse dras av från de poster i kapitalbasen som får medräknas vid bestämningen av solvensen på gruppnivå.

I ett sådant fall får inte någon orealiserad vinst som har samband med detta ägarintresse betraktas som en medräkningsbar kapitalbaspost när det gäller solvensen på gruppnivå.

Underavsnitt 4 Beräkningsmetoder

Artikel 230 Metod 1 (Huvudmetod): Metod baserad på sammanställd redovisning

1. Beräkningen av solvensen på gruppnivå för ett försäkrings- eller återförsäkringsföretag med ägarintresse ska genomföras med utgångspunkt i den sammanställda redovisningen.

Solvensen på gruppnivå för ett försäkrings- eller återförsäkringsföretag med ägarintresse utgörs av skillnaden mellan följande:

a) De kapitalbasmedel som får medräknas för att täcka solvenskapitalkravet, beräknat med utgångspunkt i sammanställda data.
b) Solvenskapitalkravet på gruppnivå beräknat med utgångspunkt i sammanställda data.

Bestämmelserna i avdelning I kapitel VI avsnitt 3 underavsnitten 1, 2 och 3 och i avdelning I kapitel VI avsnitt 4 underavsnitten 1, 2 och 3 ska gälla vid beräkningen av de poster i kapitalbasen som får medräknas för att täcka solvenskapitalkravet och av solvenskapitalet på gruppnivå med utgångspunkt i sammanställda data.

2. Solvenskapitalkravet på gruppnivå med utgångspunkt i sammanställda data (det sammanställda solvenskapitalkravet på gruppnivå) ska beräknas antingen enligt standardformeln eller med en godkänd intern modell i överensstämmelse med de allmänna

principer som anges i avdelning I kapitel VI avsnitt 4 underavsnitten 1 och 2 respektive avdelning I kapitel VI avsnitt 4 underavsnitten 1 och 3.

Det sammanställda solvenskapitalkravet på gruppnivå ska uppgå till minst summan av följande:

a) Minimikapitalkravet enligt artikel 129 för försäkrings- eller återförsäkringsföretaget med ägarintresse.
b) Den proportionella andelen av minimikapitalkraven för de anknutna försäkrings- och återförsäkringsföretagen.

Detta minimum ska täckas genom medräkningsbara poster i primärkapitalbasen enligt vad som anges i artikel 98.4.

Vid bestämningen av om dessa poster får medräknas för att täcka det minsta sammanställda solvenskapitalkravet på gruppnivå ska principerna i artiklarna 221–229 gälla i tillämpliga delar. Artikel 139.1 och 139.2 ska gälla i tillämpliga delar.

Artikel 231 Gruppintern modell

1. Om en ansökan om tillstånd att med en intern modell beräkna både det sammanställda solvenskapitalkravet på gruppnivå och solvenskapitalkraven för försäkrings- och återförsäkringsföretagen i gruppen inlämnas av ett försäkrings- eller återförsäkringsföretag och dess anknutna företag, eller gemensamt av företag som är anknutna till ett försäkringsholdingbolag, ska de berörda tillsynsmyndigheterna samarbeta vid beslutet om huruvida ett sådant tillstånd ska beviljas och om eventuella särskilda villkor för tillståndet.

Ansökan som avses i första stycket ska lämnas över till grupptillsynsmyndigheten.

Grupptillsynsmyndigheten ska utan dröjsmål underrätta och överlämna den fullständiga ansökan till de övriga medlemmarna av tillsynskollegiet.

2. De berörda tillsynsmyndigheterna ska göra allt de kan för att nå fram till ett gemensamt beslut om ansökan inom sex månader från den dag då grupptillsynsmyndigheten mottog den fullständiga ansökan.

3. Om någon av de berörda tillsynsmyndigheterna inom den period på sex månader som avses i punkt 2 har hänskjutit ärendet till Eiopa i enlighet med artikel 19 i förordning (EU) nr 1094/2010, ska grupptillsynsmyndigheten uppskjuta beslutet och invänta ett eventuellt beslut som får fattas av Eiopa i enlighet med artikel 19.3 i den förordningen, och ska fatta sitt beslut i enlighet med Eiopas beslut. Det beslutet ska betraktas som avgörande och ska tillämpas av de berörda tillsynsmyndigheterna.

Eiopa ska fatta sitt beslut inom en månad. Ärendet ska inte hänskjutas till Eiopa efter det att sexmånadersperioden har löpt ut eller efter det att ett gemensamt beslut har fattats.

Om det beslut som föreslås av panelen i enlighet med artiklarna 41.2 och 41.3 samt 44.1.3 i förordning (EU) nr 1094/2010 avvisas ska grupptillsynsmyndigheten fatta det slutliga beslutet. Det beslutet ska betraktas som avgörande och ska tillämpas av de berörda tillsynsmyndigheterna. Denna sexmånadersperiod ska anses utgöra förliknings-period i den mening som avses i artikel 19.2 i den förordningen.

4. Eiopa får utarbeta förslag till tekniska standarder för genomförande i syfte att säkerställa en enhetlig tillämpning av den gemensamma beslutsprocess som avses i punkt 2, med beaktande av de ansökningar om tillstånd som avses i punkt 1 och i syfte att underlätta gemensamma beslut.

Kommissionen ska ges befogenhet att anta de tekniska standarder för genomförande som avses i första stycket i enlighet med artikel 15 i förordning (EU) nr 1094/2010.

5. Om de berörda tillsynsmyndigheterna har fattat ett gemensamt beslut enligt punkt 2, ska grupptillsynsmyndigheten ge sökanden ett dokument där skälen till fullo anges.

6. Om inget gemensamt beslut antas inom sex månader från den dag då gruppen mottog den fullständiga ansökan ska grupptillsynsmyndigheten fatta ett eget beslut om ansökan.

Grupptillsynsmyndigheten ska ta vederbörlig hänsyn till de synpunkter och reservationer som övriga berörda tillsynsmyndigheter lämnat under den sexmånadersperioden.

Grupptillsynsmyndigheten ska ge sökanden och övriga berörda tillsynsmyndigheter ett dokument med det fullständigt motiverade beslutet.

Beslutet ska betraktas som avgörande och ska tillämpas av de berörda tillsynsmyndigheterna.

7. Om någon av de berörda tillsynsmyndigheterna finner att riskprofilen hos ett försäkrings- eller återförsäkringsföretag som står under dess tillsyn avviker väsentligt från de antaganden som ligger bakom den interna modell som godkänts på gruppnivå, får den myndigheten i enlighet med artikel 37, så länge som företaget inte på ett korrekt sätt har vidtagit åtgärder med anledning av de synpunkter som myndigheten framfört, fastställa ett kapitaltillägg för försäkrings- eller återförsäkringsföretaget utöver det solvenskapitalkrav som blir resultatet med tillämpning av den interna modellen.

Om under särskilda omständigheter ett sådant kapitaltillägg inte skulle vara en lämplig lösning, får tillsynsmyndigheten kräva att företaget ska beräkna sitt solvenskapitalkrav enligt den standardformel som anges i avdelning I kapitel VI avsnitt 4 underavsnitten 1 och 2. I enlighet med artikel 37.1 a och c får tillsynsmyndigheten för detta försäkrings- eller återförsäkringsföretag fastställa ett kapitaltillägg till solvenskapitalkravet utöver det solvenskapitalkrav som framkommer med tillämpning av standardformeln.

Tillsynsmyndigheten ska motivera sådana beslut som avses i första och andra styckena för såväl försäkrings- eller återförsäkringsföretaget som övriga medlemmar av tillsynskollegiet.

Eiopa får utfärda riktlinjer för att se till att denna punkt tillämpas på ett konsekvent och enhetligt sätt. *Direktiv (2014/51/EU)*

Artikel 232 Kapitaltillägg på gruppnivå

Vid avgörandet av om ett sammanställt solvenskapitalkrav på gruppnivå tillräckligt väl motsvarar gruppens riskprofil ska grupptillsynsmyndigheten särskilt uppmärksamma de fall då sådana omständigheter som avses i artikel 37.1 a–d kan uppkomma på gruppnivå, särskilt i följande fall:

a) En särskild risk som föreligger på gruppnivå och som inte skulle täckas i tillräcklig grad med standardformeln eller den interna modell som tillämpas på grund av att de är svåra att kvantifiera.
b) Ett kapitaltillägg utöver solvenskapitalkravet som anknutna försäkrings- eller återförsäkringsföretag ålagts av sina tillsynsmyndigheter i enlighet med artiklarna 37 och 231.7.

Om det sammanställda solvenskapitalkravet på gruppnivå inte tillräckligt väl motsvarar gruppens riskprofil, får ett kapitaltillägg på gruppnivå beslutas.

Artikel 37.1–37.5 ska, tillsammans med de delegerade akter och tekniska standarder för genomförande som antagits i enlighet med artikel 37.6, 37.7 och 37.8 gälla i tillämpliga delar. *Direktiv (2014/51/EU)*

Artikel 233 Metod 2 (Alternativ metod): Avräknings- och sammanläggningsmetoden

1. Solvensen på gruppnivå för ett försäkrings- eller återförsäkringsföretag med ägarintresse ska utgöras av skillnaden mellan följande:

a) Gruppens aggregerade medräkningsbara kapitalbas enligt punkt 2.
b) Det värde de anknutna försäkrings- eller återförsäkringsföretagen representerar i redovisningen för försäkrings- eller åter- försäkringsföretaget med ägarintresse plus det aggregerade solvenskapitalkravet för gruppen enligt punkt 3.

2. Gruppens aggregerade medräkningsbara kapitalbas är lika med summan av följande:

a) De kapitalbasmedel hos försäkrings- eller återförsäkringsföretaget med ägarintresse som får medräknas för täckning av solvenskapitalkravet.
b) Den proportionella andel som tillkommer försäkrings- eller återförsäkringsföretaget med ägarintresse av de kapitalbasmedel hos de anknutna försäkrings- eller återförsäkringsföretagen som får medräknas för täckning av solvenskapitalkravet.

3. Gruppens samlade solvenskapitalkrav är lika med summan av följande:

a) Solvenskapitalkravet för försäkrings- eller återförsäkringsföretaget med ägarintresse.

b) Den proportionella andelen av solvenskapitalkravet för de anknutna försäkrings- eller återförsäkringsföretagen.

4. Om ägarintresset i de anknutna försäkrings- eller återförsäkringsföretagen helt eller delvis består av indirekt innehav, ska de anknutna försäkrings- eller återförsäkringsföretagens värde i redovisningen för försäkrings- eller återförsäkringsföretaget med ägarintresse inbegripa värdet av detta indirekta ägande med beaktande av de relevanta successiva ägarintressena, medan de poster som avses i punkterna 2 b och 3 b ska inbegripa de motsvarande proportionella andelarna av de kapitalbasmedel som får medräknas för att täcka solvensmarginalen för de anknutna försäkrings- eller återförsäkringsföretagen respektive solvenskapitalkraven för dessa.

5. Om en ansökan om tillstånd att beräkna solvenskapitalkraven för försäkrings- och återförsäkringsföretagen i en grupp med en intern modell inlämnas av ett försäkrings- eller återförsäkringsföretag och dess anknutna företag, eller gemensamt av företag som är anknutna till ett försäkringsholdingbolag eller blandat finansiellt holdingföretag, ska artikel 231 gälla i tillämpliga delar.

6. Vid bedömningen av om en grupps aggregerade solvenskapitalkrav, beräknat enligt punkt 3, på ett tillfredsställande sätt återspeglar gruppens riskprofil ska de berörda tillsynsmyndigheterna särskilt uppmärksamma de eventuella specifika risker på gruppnivå som inte skulle täckas i tillräcklig utsträckning, efter- som de är svåra att kvantifiera.

Om en grupps riskprofil avviker väsentligt från de antaganden som ligger till grund för det aggregerade solvenskapitalkravet på gruppnivå, får ett kapitaltillägg fastställas för gruppen utöver detta krav.

Artikel 37.1–37.5 ska, tillsammans med de delegerade akter och tekniska standarder för genomförande som antagits i enlighet med artikel 37.6, 37.7 och 37.8 gälla i tillämpliga delar. *Direktiv (2014/51/EU)*

Artikel 234 Delegerade akter avseende artiklarna 220–229 och 230–233

Kommissionen ska anta delegerade akter enligt artikel 301 a för att närmare specificera de försäkringstekniska principerna och metoderna i artiklarna 220–229 och tillämpningen av artiklarna 230–233, med beaktande av den ekonomiska karaktären hos vissa juridiska strukturer. *Direktiv (2014/51/EU)*

Underavsnitt 5 Tillsyn över solvens på gruppnivå för försäkrings- och återförsäkringsföretag som är dotterföretag till ett försäkringsholdingföretag eller ett blandat finansiellt holdingföretag

Artikel 235 Solvens på gruppnivå för ett försäkringsholdingföretag eller ett blandat finansiellt holdingföretag

1. När försäkrings- och återförsäkringsföretag är dotterföretag till ett försäkringsholdingföretag eller till ett blandat finansiellt holdingföretag ska grupptillsynsmyndigheten säkerställa att gruppens solvens beräknas på försäkringsholdingföretagsnivå eller på nivån för det blandade finansiella holdingföretaget med tillämpning av artiklarna 220.2–233.

2. Vid denna beräkning ska moderföretaget behandlas som om det vore ett försäkrings- eller återförsäkringsföretag som omfattas av bestämmelserna om solvenskapitalkrav i avdelning I kapitel VI avsnitt 4 underavsnitten 1, 2 och 3 och av samma villkor för att poster i kapitalbasen ska få medräknas för att täcka detta krav som de som fastställs genom avdelning I kapitel VI avsnitt 3 underavsnitten 1, 2 och 3. *Direktiv (2011/89/EU)*

Underavsnitt 6 Tillsyn över solvens på gruppnivå för grupper med centraliserad riskhantering

Artikel 236 Dotterföretag till försäkrings- eller återförsäkringsföretag: villkor

Medlemsstaterna ska föreskriva att bestämmelserna i artiklarna 238 och 239 ska tillämpas på alla försäkrings- och återför- säkringsföretag som är dotterföretag till ett försäkrings- eller återförsäkringsföretag, förutsatt att samtliga följande villkor är uppfyllda:

a) Grupptillsynsmyndigheten har inte fattat något beslut enligt artikel 214.2 beträffande dotterföretaget och utövar grupptillsyn över det på moderföretagsnivå i enlighet med denna avdelning.
b) Dotterföretaget omfattas av moderföretagets riskhanteringsprocesser och mekanismer för internkontroll, och de berörda tillsynsmyndigheterna har förvissat sig om att moderföretaget visar ansvarsfullhet i ledningen av dotterföretaget.
c) Moderföretaget har fått det godkännande som avses i artikel 246.4 tredje stycket.
d) Moderföretaget har fått det godkännande som avses i artikel 256.2.
e) Moderföretaget har inlämnat en ansökan om att omfattas av artiklarna 238 och 239, och denna ansökan har godkänts genom ett beslut enligt förfarandet i artikel 237.

Artikel 237 Dotterföretag till försäkrings- eller återförsäkringsföretag: beslut om ansökningar

1. I fråga om ansökningar om tillstånd att omfattas av bestämmelserna i artiklarna 238 och 239 ska de berörda tillsynsmyndigheterna inom tillsynskollegiet samarbeta fullt ut för att besluta om huruvida det tillstånd som söks ska meddelas eller ej samt för att fastställa eventuella särskilda villkor som ska gälla för det.

Ansökan som avses i första stycket ska endast överlämnas till den tillsynsmyndighet som har auktoriserat dotterföretaget. Den tillsynsmyndigheten ska utan dröjsmål underrätta de övriga medlemmarna av tillsynskollegiet och vidarebefordra den fullständiga ansökan till dem.

2. De berörda tillsynsmyndigheterna ska göra allt de kan för att nå fram till ett gemensamt beslut om ansökan inom tre månader från den dag då samtliga tillsynsmyndigheter i kollegiet mottog den fullständiga ansökan.

3. Om någon av de berörda tillsynsmyndigheterna inom den period på tre månader som avses i punkt 2 har hänskjutit ärendet till Eiopa i enlighet med artikel 19 i förordning (EU) nr 1094/2010, ska grupptillsynsmyndigheten uppskjuta sitt beslut och invänta ett eventuellt beslut som får fattas av Eiopa i enlighet med artikel 19.3 i den förordningen, och ska fatta sitt beslut i enlighet med Eiopas beslut. Beslutet ska betraktas som avgörande och ska tillämpas av de berörda tillsynsmyndigheterna.

Eiopa ska fatta sitt beslut inom en månad. Ärendet får inte hänskjutas till Eiopa efter det att tremånadersperioden har löpt ut, eller efter det att ett gemensamt beslut har fattats.

Om det beslut som föreslås av panelen i enlighet med artiklarna 41.2 och 41.3 samt 44.1.3 i förordning (EU) nr 1094/2010 avvisas ska grupptillsynsmyndigheten fatta det slutliga beslutet. Beslutet ska betraktas som avgörande och ska tillämpas av de berörda tillsynsmyndigheterna. Denna tremånadersperiod ska anses utgöra förlikningsperiod i den mening som avses i artikel 19.2 i den förordningen.

4. Eiopa får utarbeta förslag till tekniska standarder för genomförande i syfte att säkerställa enhetliga villkor för tillämpning av den gemensamma beslutsprocess som avses i punkt 2, med beaktande av de ansökningar om tillstånd som avses i punkt 1, och i syfte att underlätta gemensamma beslut.

Kommissionen ska ges befogenhet att anta de tekniska standarder för genomförande som avses i första stycket i enlighet med artikel 15 i förordning (EU) nr 1094/2010.

5. Om de berörda tillsynsmyndigheterna har fattat ett gemensamt beslut som avses i punkt 2, ska den tillsynsmyndighet som har auktoriserat dotterföretaget tillhandahålla sökanden ett beslut där skälen till fullo anges. Detta gemensamma beslut ska betraktas som avgörande och tillämpas av de berörda tillsynsmyndigheterna.

6. Om inget gemensamt beslut fattats av de berörda tillsynsmyndigheterna inom den tremånadersperiod som anges i punkt 2 ska grupptillsynsmyndigheten fatta ett eget beslut om ansökan.

Under den perioden ska grupptillsynsmyndigheten vederbörligen beakta följande:

a) Synpunkter och reservationer från berörda tillsynsmyndigheter.

b) Reservationer från andra tillsynsmyndigheter i tillsynskollegiet.

Beslutet ska innehålla en fullständig motivering och en förklaring av eventuella väsentliga avsteg från reservationerna från andra berörda tillsynsmyndigheter. Grupptillsynsmyndigheten ska överlämna beslutet till sökanden och till övriga berörda tillsynsmyndigheter. Detta beslut ska betraktas som avgörande och ska tillämpas av de berörda tillsynsmyndigheterna. *Direktiv (2014/51/EU)*

Artikel 238 Dotterföretag till försäkrings- eller återförsäkringsföretag: fastställande av solvenskapitalkravet

1. Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 231 ska solvenskapitalkravet för dotterföretag beräknas enligt punkterna 2, 4 och 5 i den här artikeln.

2. Om solvenskapitalkravet för dotterföretaget beräknas med en intern modell som godkänts på gruppnivå i enlighet med artikel 231, och den tillsynsmyndighet som auktoriserat dotterföretaget finner att dess riskprofil avviker väsentligt från denna interna modell får denna myndighet, så länge som företaget inte på ett tillfredsställande sätt har vidtagit åtgärder med anledning av de synpunkter som den framfört, i sådana fall som avses i artikel 37 föreslå att det fastställs ett kapitaltillägg för detta dotterföretag utöver det solvenskapitalkrav som framkommer med tillämpning av modellen eller, om under särskilda omständigheter ett sådant kapitaltillägg inte skulle vara någon lämplig lösning, kräva att företaget ska beräkna sitt solvenskapitalkrav enligt standardformeln. Tillsynsmyndigheten ska diskutera sitt förslag i tillsynskollegiet och redovisa skälen till sina förslag för både dotterföretaget och tillsynskollegiet.

3. Om solvenskapitalkravet för dotterföretaget beräknas med standardformeln, och den tillsynsmyndighet som auktoriserat dotterföretaget finner att dess riskprofil avviker väsentligt från de antaganden som gjorts för beräkningen enligt standardformeln, får denna myndighet, så länge som företaget inte på ett tillfredsställande sätt har vidtagit åtgärder med anledning av de synpunkter som den framfört, i undantagsfall föreslå att företaget ersätter en undergrupp av de parametrar som används vid beräkningen enligt standardformeln av parametrar som är specifika för dessa företag när de beräknar teckningsriskmoduler för livförsäkring, skadeförsäkring och sjukförsäkring, i enlighet med artikel 110 eller, i de fall som nämns i artikel 37, fastställa ett kapitaltillägg utöver solvenskapitalkravet för detta dotterföretag.

Tillsynsmyndigheten ska diskutera sitt förslag i tillsynskollegiet och redovisa skälen till sina förslag för både dotterföretaget och tillsynskollegiet.

4. Tillsynskollegiet ska göra allt det kan för att nå en överenskommelse om förslaget från den tillsynsmyndighet som har auktoriserat dotterföretaget eller om eventuella andra åtgärder.

Överenskommelsen ska betraktas som avgörande och ska tillämpas av de berörda tillsynsmyndigheterna.

5. Om tillsynsmyndigheten och grupptillsynsmyndigheten är av skiljaktig mening får endera tillsynsmyndigheten inom en månad från tillsynsmyndighetens förslag hänskjuta ärendet till Eiopa och begära myndighetens hjälp i enlighet med artikel 19 i förordning (EU) nr 1094/2010. I det fallet får Eiopa agera i enlighet med de befogenheter den tilldelats i den artikeln, och ska fatta sitt beslut inom en månad från hänskjutandet. Denna period på en månad ska anses utgöra förlikningsperioden i den mening som avses i artikel 19.2 i den förordningen. Frågan får inte hänskjutas till Eiopa efter det att den tidsfrist som avses i detta stycke har löpt ut, eller efter det att en överenskommelse har uppnåtts inom tillsynskollegiet i enlighet med punkt 4 i den här artikeln.

Den tillsynsmyndighet som har auktoriserat detta dotterföretag ska uppskjuta sitt beslut och invänta ett eventuellt beslut som kan fattas av Eiopa i enlighet med artikel 19 i den förordningen, och ska fatta sitt beslut i enlighet med Eiopas beslut.

Det beslutet ska betraktas som avgörande och ska tillämpas av de berörda tillsynsmyndigheterna.

Beslutet ska innehålla en fullständig motivering.

Beslutet ska översändas till dotterföretaget och till tillsynskollegiet. *Direktiv (2014/51/EU)*

Artikel 239 Dotterföretag till försäkrings- eller återförsäkringsföretag: bristande efterlevnad av solvenskapitalkravet och minimikapitalkravet

1. I de fall där solvenskapitalkravet inte efterlevs och utan att det påverkar tillämpningen av artikel 138 ska den tillsynsmyndighet som auktoriserat dotterföretaget utan dröjsmål till tillsynskollegiet vidarebefordra den åtgärdsplan som framlagts av dotterföretaget, för att inom sex månader efter konstaterandet av att solvenskapitalkravet inte efterlevts, återupprätta nivån på de medräkningsbara kapitalbasmedel eller reducera sin riskprofil så att solvenskapitalkravet uppfylls.

Tillsynskollegiet ska göra allt det kan för att komma överens om tillsynsmyndighetens förslag till godkännande av åtgärdsplan inom fyra månader från det datum då den bristande efterlevnaden av solvenskapitalkravet konstaterades.

Om inget beslut fattats, ska den tillsynsmyndighet som auktoriserat dotterföretaget fatta ett eget beslut om godkännande av åtgärdsplanen, med vederbörlig hänsyn till synpunkter och reservationer från övriga tillsynsmyndigheter i kollegiet.

2. När den tillsynsmyndighet som har auktoriserat dotterföretaget i enlighet med artikel 136 konstaterar försämringar av de ekonomiska förhållandena ska myndigheten utan dröjsmål underrätta tillsynskollegiet om de åtgärder som föreslås. Med undantag av krissituationer, ska tillsynskollegiet diskutera vilka åtgärder som ska vidtas.

Tillsynskollegiet ska göra allt det kan för att inom en månad från underrättelsen komma överens om tillsynsmyndighetens förslag om de åtgärder som ska vidtas.

Om inget beslut fattats, ska den tillsynsmyndighet som auktoriserat dotterföretaget fatta ett eget beslut, med vederbörlig hänsyn till synpunkter och reservationer från övriga tillsynsmyndigheter i tillsynskollegiet.

3. I de fall där minimikapitalkravet inte efterlevs och utan att det påverkar tillämpningen av artikel 139 ska den tillsynsmyndighet som auktoriserat dotterföretaget utan dröjsmål till tillsynskollegiet vidarebefordra den kortfristiga finansiella saneringsplan som framlagts av dotterföretaget för att, inom tre månader efter konstaterandet av att minimikapitalkravet inte efterlevts, återupprätta nivån på de medräkningsbara kapitalbasmedel som täcker minimikapitalkravet eller reducera sin riskprofil så att minimikapitalkravet uppfylls. Tillsynskollegiet ska även informeras om varje åtgärd som vidtas för att genomdriva minimikapitalkravet på dotterföretagsnivå.

4. Tillsynsmyndigheten eller grupptillsynsmyndigheten får hänskjuta ärendet till Eiopa och begära myndighetens hjälp i enlighet med artikel 19 i förordning (EU) nr 1094/2010 när de är av skiljaktiga meningar

a) om godkännandet av återhämtningsplanen, inklusive varje förlängning av denna, inom den fyramånadersperiod som avses i punkt 1, eller
b) om godkännandet av de föreslagna åtgärderna inom den period på en månad som avses i punkt 2.

I de fallen får Eiopa agera i enlighet med de befogenheter den tilldelats genom den artikeln, och ska fatta sitt beslut inom en månad från hänskjutandet.

Ärendet får inte hänskjutas till Eiopa

a) efter det att den period på fyra månader respektive en månad som avses i första stycket har löpt ut,
b) efter det att en överenskommelse har nåtts inom tillsynskollegiet i enlighet med punkt 1 andra stycket eller punkt 2 andra stycket, eller
c) i krissituationer som avses i punkt 2.

Denna period på fyra månader eller en månad ska anses utgöra förlikningsperiod i den mening som avses i artikel 19.2 i den förordningen.

Den tillsynsmyndighet som har auktoriserat det dotterföretaget ska uppskjuta sitt beslut och invänta ett eventuellt beslut som kan fattas av Eiopa i enlighet med artikel 19.3 i den förordningen, och ska fatta sitt slutgiltiga beslut i enlighet med Eiopas beslut. Det beslutet ska betraktas som avgörande och ska tillämpas av de berörda tillsynsmyndigheterna.

Beslutet ska innehålla en fullständig motivering.

Beslutet ska översändas till dotterföretaget och till tillsynskollegiet. *Direktiv (2014/51/EU)*

Artikel 240 Dotterföretag till försäkrings- eller återförsäkringsföretag: upphörande av undantag för ett dotterföretag

1. De bestämmelser som föreskrivs i artiklarna 238 och 239 ska upphöra att gälla i följande fall:

a) Om det villkor som avses i artikel 236 a inte längre uppfylls.
b) Om det villkor som avses i artikel 236 b inte längre uppfylls och gruppen inte på nytt uppfyller villkoret inom rimlig tid.
c) Om villkoren i artikel 236 c och d inte längre uppfylls.

I fall enligt första stycket a ska grupptillsynsmyndigheten, om den efter samråd med tillsynskollegiet beslutar att inte längre låta dotterföretaget ingå i den grupptillsyn den utför, omedelbart underrätta den berörda tillsynsmyndigheten och moderföretaget.

I fall enligt artikel 236 b, c och d ska moderföretaget ansvara för att se till att villkoren uppfylls fortlöpande. Om det inte efterlevs, ska moderföretaget utan dröjsmål underrätta grupptillsynsmyndigheten och tillsynsmyndigheten för det berörda dotterföretaget. Moderföretaget ska lägga fram en plan för att återställa efterlevnaden inom rimlig tid.

Utan att det påverkar tillämpningen av tredje stycket ska grupptillsynsmyndigheten minst en gång per år på eget initiativ kontrollera att villkoren i artikel 236 b, c och d fortfarande efterlevs. Grupptillsynsmyndigheten ska också genomföra sådan kontroll på begäran av den berörda tillsynsmyndigheten om denna har betydande skäl att befara att villkoret inte längre efterlevs.

Om brister påvisas under kontrollen, ska grupptillsynsmyndigheten kräva att moderföretaget lägger fram en plan för att återställa efterlevnaden inom rimlig tid.

Om grupptillsynsmyndigheten, efter att ha rådfrågat tillsynskollegiet, bedömer att den plan som avses i tredje eller femte stycket är otillräcklig eller senare finner att den inte genomförs inom överenskommen tid, ska den dra slutsatsen att det villkor som avses i artikel 236 b, c och d inte längre efterlevs och omedelbart underrätta den berörda tillsynsmyndigheten om detta.

2. Den ordning som föreskrivs i artiklarna 238 och 239 ska tillämpas på nytt om moderföretaget lämnar in en ny ansökan och erhåller ett gynnsamt beslut enligt förfarandet i artikel 237.

Artikel 241 Dotterföretag till försäkrings- eller återförsäkringsföretag: delegerade akter

Kommissionen ska anta delegerade akter enligt artikel 301 a och specificera följande:

a) Kriterier för att bedöma om de villkor som anges i artikel 236 är uppfyllda.
b) Kriterier för att bedöma vad som ska betraktas som krissituationer, enligt artikel 239.2.
c) De förfaranden tillsynsmyndigheterna ska följa när de utbyter information, utövar sina befogenheter och uppfyller sina förpliktelser enligt artiklarna 237–240.

Direktiv (2014/51/EU)

Artikel 242 Översyn

1. Senast den 31 december 2017 ska kommissionen göra en utvärdering av tillämpningen av avdelning III, särskilt av tillsynsmyndigheternas samarbete inom tillsynskollegiet, dess funktionsduglighet och tillsynspraxisen för att fastställa kapitaltilläggen, och ska översända en rapport till Europaparlamentet och rådet, om lämpligt åtföljd av förslag till ändringar av detta direktiv.

2. Senast den 31 december 2018 ska kommissionen göra en utvärdering av fördelarna med att förstärka grupptillsynen och dispositionen av egna kapitalet inom en grupp av försäkrings- eller återförsäkringsföretag, med hänvisning till kommissionens meddelande KOM(2008) 0119 och betänkandet av den 16 oktober 2008 (A6–0413/2008) om detta förslag från Europaparlamentets utskott för ekonomi och valutafrågor. Utvärderingen ska innehålla möjliga åtgärder för att förstärka en sund gränsöverskridande förvaltning av försäkringsgrupper, särskilt av riskhantering och kapitalförvaltning. I sin utvärdering ska kommissionen bland annat ta hänsyn till nya utvecklingstendenser och framsteg avseende

a) en harmoniserad ram för tidiga ingripanden,
b) praxis avseende centraliserad riskhantering i grupper, hur gruppinterna modeller fungerar, inbegripet stresstester,
c) gruppinterna transaktioner och riskkoncentrationer inom grupper,
d) diversifierings- och koncentrationseffekter över tiden,
e) en rättsligt bindande ram för medling i tillsynstvister,
f) en harmoniserad ram för tillgångsöverföring och för insolvens- och likvidationsförfaranden som undanröjer hinder enligt nationell bolagsrätt för möjligheten att överföra tillgångar,
g) en likvärdig skyddsnivå för försäkringstagare och förmånstagare i företag inom samma grupp, särskilt i krissituationer,
h) en harmoniserad och tillräckligt finansierad EU-lösning för försäkringsgarantisystem,
i) en harmoniserad och rättsligt bindande ram för behöriga myndigheter, centralbanker och finansministerier avseende krishantering, krislösning och skattemässig delning av bördorna där tillsynsbefogenheter kopplas till skatteansvar.

Kommissionen ska översända en rapport till Europaparlamentet och rådet, vid behov åtföljd av lämpliga förslag till ändringar av detta direktiv. *Direktiv (2014/51/EU)*

Artikel 243 Dotterföretag till ett försäkringsholdingföretag och till ett blandat finansiellt holdingföretag

Artiklarna 236–242 ska gälla i tillämpliga delar för försäkrings- och återförsäkringsföretag som är dotterföretag till ett försäkringsholdingföretag eller till ett blandat finansiellt holdingföretag. *Direktiv (2011/89/EU)*

Avsnitt 2 Riskkoncentrationer och transaktioner inom en grupp

Artikel 244 Tillsyn över riskkoncentrationer

1. Tillsynen över riskkoncentrationer på gruppnivå ska utövas i enlighet med punkterna 2 och 3 i den här artikeln samt artikel 246 och kapitel III.

2. Medlemsstaterna ska kräva att försäkrings- och återförsäkringsföretag eller försäkringsholdingbolag eller blandade finansiella holdingföretag regelbundet, och minst en gång per år, till grupptillsynsmyndigheten rapporterar varje väsentlig riskkoncentration på gruppnivå, om inte artikel 215.2 är tillämplig.

De nödvändiga uppgifterna ska lämnas till grupptillsynsmyndigheten av det försäkrings- eller återförsäkringsföretag som är det ledande företaget i gruppen eller, om det ledande företaget inte är ett försäkrings- eller återförsäkringsföretag, av försäkringsholdingbolaget, det blandade finansiella holdingföretaget eller av det försäkrings- eller återförsäkringsföretag inom gruppen som grupptillsynsmyndigheten utsett efter samråd med övriga berörda tillsynsmyndigheter och företagsgruppen.

Riskkoncentrationer i den mening som avses i första stycket ska bli föremål för tillsynens granskningsprocess utförd av grupptillsynsmyndigheten.

3. Grupptillsynsmyndigheten ska efter samråd med övriga berörda tillsynsmyndigheter och företagsgruppen ange vilka slag av risker försäkrings- och återförsäkringsföretag som ingår i en viss grupp alltid ska rapportera.

När grupptillsynsmyndigheten och andra berörda tillsynsmyndigheter definierar eller yttrar sig om slagen av risk ska de beakta gruppens specifika grupp- och riskhanteringsstruktur.

För att närmare ange vilka väsentliga riskkoncentrationer som ska rapporteras ska grupptillsynsmyndigheten efter samråd med övriga berörda tillsynsmyndigheter och företagsgruppen föreskriva lämpliga tröskelvärden som baseras på solvenskapitalkrav, försäkringstekniska avsättningar eller båda dessa värden.

Vid bedömningen av riskkoncentrationer ska grupptillsynsmyndigheten särskilt övervaka eventuella risker för spridning inom gruppen eller intressekonflikter samt riskernas nivå eller volym.

4. Kommissionen ska anta delegerade akter enligt artikel 301 a med avseende på punkterna 2 och 3 i den här artikeln i fråga om definition av väsentliga riskkoncentrationer.

5. För att säkerställa en konsekvent harmonisering när det gäller tillsyn över riskkoncentrationer ska Eiopa, om inte annat följer av artikel 301 b, utarbeta förslag till tekniska standarder för tillsyn för att med avseende på punkt 3 specificera identifiering av väsentliga riskkoncentrationer och besluta om lämpliga tröskelvärden.

Kommissionen ska ges befogenhet att anta de tekniska standarder för tillsyn som avses i första stycket i enlighet med artiklarna 10–14 i förordning (EU) nr 1094/2010.

6. För att säkerställa enhetliga villkor för tillämpningen av denna artikel ska Eiopa utarbeta förslag till tekniska standarder för genomförande av, med avseende på punkt 2, blanketter och mallar för rapportering av sådana riskkoncentrationer.

Eiopa ska överlämna sina förslag till tekniska standarder för genomförande till kommissionen senast den 30 september 2015.

Kommissionen ska ges befogenhet att i enlighet med artikel 15 i förordning (EU) nr 1094/2010 anta de tekniska standarder för genomförande som avses i första stycket.

Direktiv (2014/51/EU)

Artikel 245 Tillsyn över transaktioner inom en grupp

1. Tillsynen över transaktioner inom en grupp ska utövas i enlighet med punkterna 2 och 3 i den här artikeln samt artikel 246 och kapitel III.

2. Medlemsstaterna ska kräva att försäkrings- och återförsäkringsföretag, försäkringsholdingbolag och blandade finansiella holdingföretag regelbundet, och minst en gång per år, till grupptillsynsmyndigheten rapporterar alla betydande interna transaktioner som försäkrings- och återförsäkringsföretag gjort inom en grupp, inklusive de som gjorts med fysiska personer som har en nära koppling till något företag inom gruppen, såvida inte artikel 215.2 är tillämplig.

Medlemsstaterna ska dessutom kräva att mycket betydande transaktioner inom en grupp rapporteras snarast möjligt.

De nödvändiga uppgifterna ska lämnas till grupptillsynsmyndigheten av det försäkrings- eller återförsäkringsföretag som är det ledande företaget i gruppen eller, om det ledande företaget inte är ett försäkrings- eller återförsäkringsföretag, av försäkringsholdingbolaget, det blandade finansiella holdingföretaget eller det försäkrings- eller återförsäkringsföretag inom gruppen som grupptillsynsmyndigheten utser efter samråd med övriga berörda tillsynsmyndigheter och företagsgruppen.

Transaktioner inom grupper ska bli föremål för tillsynens granskningsprocess utförd av grupptillsynsmyndigheten.

3. Grupptillsynsmyndigheten ska efter samråd med övriga berörda tillsynsmyndigheter och företagsgruppen ange vilka slag av transaktioner inom gruppen försäkrings- och återförsäkringsföretag som ingår i en viss grupp alltid ska rapportera. Artikel 244.3 ska gälla i tillämpliga delar.

4. Kommissionen ska anta delegerade akter enligt artikel 301 a med avseende på punkterna 2 och 3 i den här artikeln i fråga om definition av väsentliga transaktioner inom en grupp.

5. För att säkerställa en konsekvent harmonisering när det gäller tillsyn över transaktioner inom en grupp får Eiopa utarbeta förslag till tekniska standarder för tillsyn med avseende på punkt 3 för att specificera identifiering av väsentliga transaktioner inom en grupp.

Kommissionen ska ges befogenhet att anta de tekniska standarder för tillsyn som avses i första stycket i enlighet med artiklarna 10–14 i förordning (EU) nr 1094/2010.

6. För att säkerställa enhetliga villkor för tillämpningen av denna artikel får Eiopa utarbeta förslag till tekniska standarder för genomförande av, med avseende på punkt 2, förfarandena, blanketter och mallar för rapportering av sådana transaktioner inom en grupp.

Kommissionen ska ges befogenhet att i enlighet med artikel 15 i förordning (EU) nr 1094/2010 anta de tekniska standarder för genomförande som avses i första stycket.

Direktiv (2014/51/EU)

Avsnitt 3 Riskhantering och internkontroll

Artikel 246 Tillsyn över företagsstyrningssystem

1. Kraven i avdelning I kapitel IV avsnitt 2 ska gälla i tillämpliga delar på gruppnivå.

Utan att det påverkar tillämpningen av första stycket ska system för riskhantering och internkontroll samt rapporteringsrutiner genomföras konsekvent i alla företag som omfattas av grupptillsyn enligt artikel 213.2 a och 213.2 b, så att dessa system och rapporteringsrutiner kan kontrolleras på gruppnivå.

2. Utan att det påverkar tillämpningen av punkt 1, ska mekanismerna för internkontroll inom en grupp minst omfatta följande:

a) Adekvata mekanismer i fråga om solvens på gruppnivå för att identifiera och mäta alla betydande risker gruppen är utsatt för och på lämpligt sätt korrelera den medräkningsbara kapitalbasen till riskerna.
b) Sunda rapporterings- och redovisningsrutiner för att övervaka och hantera transaktioner inom gruppen och riskkoncentrationer.

3. Grupptillsynsmyndigheten ska i enlighet med bestämmelserna i kapitel III utföra tillsynens granskningsprocess beträffande de system och rapporteringsrutiner som avses i punkterna 1 och 2.

4. Medlemsstaterna ska kräva att försäkrings- eller återförsäkringsföretaget med ägarintresse, försäkringsholdingföretaget eller det blandade finansiella holdingföretaget på gruppnivå genomför den bedömning som krävs enligt artikel 45. Grupptillsynsmyndigheten ska i enlighet med kapitel III genomföra tillsynens granskningsprocess beträffande den egna risk- och solvensbedömningen på gruppnivå.

Om solvensberäkningen på gruppnivå görs i enlighet med metod 1 som avses i artikel 230 ska försäkrings- eller återförsäkringsföretaget med ägarintresse eller försäkringsholdingföretaget eller det blandade finansiella holdingföretaget visa för grupptillsynsmyndigheten att man verkligen förstår skillnaden mellan summan av solvenskapitalkraven för alla anknutna försäkrings- eller återförsäkringsföretag inom gruppen och det sammanställda solvenskapitalkravet för gruppen.

Försäkrings- eller återförsäkringsföretaget med ägarintresse, försäkringsholdingföretaget eller det blandade finansiella holdingföretaget får, om grupptillsynsmyndigheten godkänner detta, företa bedömningar som krävs enligt artikel 45 samtidigt på gruppnivå och på nivån för ett dotterföretag inom gruppen och ta fram en enda handling som omfattar samtliga bedömningar.

Innan grupptillsynsmyndigheten ger sitt godkännande enligt tredje stycket ska denna rådfråga medlemmarna i tillsynskollegiet och vederbörligen beakta deras synpunkter och reservationer.

Om en grupp utnyttjar den möjlighet som anges i tredje stycket ska den överlämna dokumentet samtidigt till alla berörda tillsynsmyndigheter. De berörda dotterföretagen ska inte befrias från sin skyldighet att se till att kraven i artikel 45 är uppfyllda på grund av att denna möjlighet utnyttjas. *Direktiv (2011/89/EU)*

Kapitel III Åtgärder för att underlätta grupptillsynen

Artikel 247 Grupptillsynsmyndighet

1. En enda tillsynsmyndighet som ska ansvara för samordningen och utförandet av grupptillsynen (grupptillsynsmyndigheten) ska utses bland tillsynsmyndigheterna i berörda medlemsstater.

2. Om samma tillsynsmyndighet är behörig när det gäller alla försäkrings- och återförsäkringsföretag i en grupp, ska denna tillsynsmyndighet tilldelas uppgiften att vara grupptillsynsmyndighet.

I alla övriga fall och med förbehåll för punkt 3 ska uppgiften som grupptillsynsmyndighet utföras av följande:

a) Om det ledande företaget i en grupp är ett försäkrings- eller återförsäkringsföretag, den tillsynsmyndighet som auktoriserat det företaget.

b) Om det ledande företaget i en grupp inte är ett försäkrings- eller återförsäkringsföretag, av följande tillsynsmyndighet:

   i Om moderföretaget till ett försäkrings- eller återförsäkringsföretag är ett försäkringsholdingföretag eller ett blandat finansiellt holdingföretag ska den tillsynsmyndighet utses som auktoriserat det försäkrings- eller återförsäkringsföretaget.

   ii Om mer än ett försäkrings- eller återförsäkringsföretag med säte i unionen är dotterföretag till samma försäkringsholdingföretag eller blandade finansiella holdingföretag och ett av dessa företag har auktoriserats i den medlemsstat där försäkringsholdingföretaget eller det blandade finansiella holdingföretaget har sitt säte, ska tillsynsmyndigheten för det försäkrings- eller återförsäkringsföretag som auktoriserats utses.

   iii Om gruppen har mer än ett ledande företag som är försäkringsholdingbolag eller blandat finansiellt holdingföretag, dessa företag har sina säten i skilda medlemsstater och det i båda dessa stater finns ett försäkrings- eller återförsäkringsföretag, ska tillsynsmyndigheten för det av dessa försäkrings- eller återförsäkringsföretag som har den största totala balansomslutningen utses.

   iv Om mer än ett försäkrings- eller återförsäkringsföretag med säte i unionen är dotterföretag till samma försäkringsholdingföretag eller blandade finansiella holdingföretag och inget av dessa företag har auktoriserats i den medlemsstat där försäkringsholdingföretaget eller det blandade finansiella holdingföretaget har sitt säte, ska tillsynsmyndigheten för det försäkrings- eller återförsäkringsföretag som har den största balansomslutningen utses.

   v Om inget av företagen har ett moderföretag som ingår i samma grupp, och i sådana fall som inte avses i leden i–iv ska den tillsynsmyndighet som auktoriserat det försäkrings- eller återförsäkringsföretag som har den största totala balansomslutningen utses.

3. I särskilda fall får de berörda tillsynsmyndigheterna, på begäran av någon av de andra tillsynsmyndigheterna, fatta ett gemensamt beslut att göra avsteg från de kriterier som anges i punkt 2 om det vore olämpligt att tillämpa dessa kriterier med hänsyn till gruppens struktur och den relativa omfattningen av försäkrings- och återförsäkringsföretagens verksamheter i olika länder och utse en annan tillsynsmyndighet till grupptillsynsmyndighet.

I det avseendet får varje berörd tillsynsmyndighet begära att frågan om huruvida kriterierna i punkt 2 är lämpliga tas upp till diskussion. En sådan diskussion ska inte äga rum mer än en gång per år.

De berörda tillsynsmyndigheterna ska göra allt de kan för att nå fram till ett gemensamt beslut om valet av grupptillsynsmyndighet inom tre månader från det att diskussionen om frågan begärdes. Innan de berörda tillsynsmyndigheterna fattar sitt beslut ska de ge företagsgruppen möjlighet att yttra sig.

Den utsedda grupptillsynsmyndigheten ska till gruppen överlämna det gemensamma beslutet tillsammans med en fullständig motivering.

4. Om någon av de berörda tillsynsmyndigheterna inom den tremånadersperiod som avses i punkt 3 har hänskjutit ärendet till Eiopa i enlighet med artikel 19 i förordning (EU) nr 1094/2010, ska de berörda tillsynsmyndigheterna uppskjuta sitt gemensamma beslut och invänta ett eventuellt beslut som kan fattas av Eiopa i enlighet med artikel 19.3 i den förordningen, och ska fatta sitt beslut i enlighet med Eiopas beslut. Det gemensamma beslutet ska anses avgörande och ska tillämpas av de berörda tillsynsmyndigheterna. Denna tremånadersperiod ska anses utgöra förlikningsperiod i den mening som avses i artikel 19.2 i den förordningen.

5. Eiopa ska fatta sitt beslut inom en månad efter ett hänskjutande av ärendet enligt punkt 4. Ärendet får inte hänskjutas till Eiopa efter det att tremånadersperioden har löpt ut, eller efter det att ett gemensamt beslut har fattats. Den utsedda grupptillsynsmyndigheten ska till gruppen och tillsynskollegiet överlämna det gemensamma beslutet tillsammans med en fullständig motivering.

6. Om inget gemensamt beslut kunnat fattas ska uppgiften som grupptillsynsmyndighet utföras av den tillsynsmyndighet som fastställts i enlighet med punkt 2 i denna artikel.

7. Eiopa ska åtminstone årligen underrätta Europaparlamentet, rådet och kommissionen om eventuella betydande svårigheter som uppstått vid tillämpningen av punkterna 2, 3 och 6.

Om någon sådan betydande svårighet uppstår vid tillämpningen av de kriterier som fastställts i punkterna 2 och 3 i denna artikel, ska kommissionen anta delegerade akter enligt artikel 301a som ytterligare specificerar dessa kriterier.

8. Om en medlemsstat har mer än en tillsynsmyndighet som ansvarar för stabilitetstillsyn över försäkrings- och återförsäkringsföretag ska den medlemsstaten vidta nödvändiga åtgärder för att säkerställa samordningen mellan dessa myndigheter.

Direktiv (2014/51/EU)

Artikel 248 Grupptillsynsmyndighetens och andra tillsynsmyndigheters rättigheter och skyldigheter Tillsynskollegiet

1. De rättigheter och skyldigheter som tilldelas grupptillsynsmyndigheten i fråga om grupptillsyn ska omfatta följande:

a) Samordning av insamling och spridning av information som är relevant eller avgörande såväl under normala förhållanden som i en nödsituation, däribland uppgifter som är av betydelse för en tillsynsmyndighets tillsynsuppgift.
b) Tillsynens granskningsprocess och gruppens finansiella ställning.
c) Bedömning av gruppens efterlevnad av bestämmelserna om solvens, riskkoncentrationer och transaktioner inom en grupp enligt vad som föreskrivs i artiklarna 218–245.
d) Bedömning av gruppens företagsstyrningssystem enligt artikel 246 och av frågan om medlemmarna i företag med ägarintresses förvaltnings-, lednings- eller tillsynsorgan uppfyller kraven i artiklarna 42 och 257.
e) Planering och samordning, genom regelbundna möten minst årligen eller på annat lämpligt sätt, av tillsynsverksamheten såväl under normala förhållanden som i nödsituationer i samarbete med de berörda tillsynsmyndigheterna, med beaktande av arten, omfattningen och komplexiteten i de inneboende riskerna i verksamheten för alla företag som ingår i gruppen.

f) Andra uppgifter, åtgärder och beslut som tillkommer grupptillsynsmyndigheten enligt detta direktiv eller som följer av tillämpningen av detta direktiv, däribland att leda validationsförfarandet av interna modeller på gruppnivå enligt artiklarna 231 och 233 och förfarandet för att tillåta att den ordning som inrättas i artiklarna 237-240 tillämpas.

2. För att underlätta arbetet med de grupptillsynsuppgifter som avses i punkt 1 ska ett tillsynskollegium, under ordförandeskap av grupptillsynsmyndigheten, inrättas.

Tillsynskollegiet ska se till att processerna för samarbete, informationsutbyte och samråd bland tillsynsmyndigheterna i tillsynskollegiet faktiskt tillämpas i enlighet med avdelning III, så att deras respektive beslut och verksamheter blir allt mer samstämmiga.

Om grupptillsynsmyndigheten inte utför de uppgifter som avses i punkt 1 eller om medlemmarna i tillsynskollegiet inte samarbetar i den utsträckning som krävs enligt denna punkt, kan någon av de berörda tillsynsmyndigheterna hänskjuta ärendet till Eiopa och begära myndighetens hjälp i enlighet med artikel 19 i förordning (EU) nr 1094/2010. I det fallet får Eiopa agera i enlighet med de befogenheter den tilldelats genom den artikeln.

3. Tillsynskollegiet ska bestå av grupptillsynsmyndigheten, tillsynsmyndigheterna i alla medlemsstater där något dotterföretags huvudkontor är beläget och Eiopa i enlighet med artikel 21 i förordning (EU) nr 1094/2010.

Tillsynsmyndigheter för betydande filialer och anknutna företag ska också ha rätt att delta i tillsynskollegiet. Syftet med deras deltagande ska dock endast vara att främja ett effektivt informationsutbyte.

För att tillsynskollegiet ska fungera effektivt kan det bli nödvändigt att några uppgifter utförs av ett mindre antal tillsynsmyndigheter inom tillsynskollegiet.

4. Utan att det påverkar andra åtgärder som antas enligt detta direktiv ska inrättandet av och verksamheten vid kollegiet baseras på samordningsöverenskommelser som ingås av grupptillsynsmyndigheten och övriga berörda tillsynsmyndigheter.

Om det uppstår delade meningar om upprättandet av samordningsöverenskommelserna får en medlem av tillsynskollegiet hänskjuta frågan till Eiopa och begära myndighetens hjälp i enlighet med artikel 19 i förordning (EU) nr 1094/2010. I det fallet får Eiopa agera i enlighet med de befogenheter den tilldelats genom den artikeln. Grupptillsynsmyndigheten ska fatta sitt slutgiltiga beslut i enlighet med Eiopas beslut. Grupptillsynsmyndigheten ska vidarebefordra beslutet till andra berörda tillsynsmyndigheter.

Grupptillsynsmyndigheten ska efter samråd med berörda tillsynsmyndigheter vederbörligen beakta alla råd som Ceiops ger inom två månader innan det slutgiltiga beslutet fattas. Beslutet ska innehålla en fullständig motivering och en förklaring av eventuella väsentliga avvikelser från eventuella råd från Ceiops. Grupptillsynsmyndigheten ska vidarebefordra beslutet till andra berörda tillsynsmyndigheter.

5. Utan att det påverkar eventuella åtgärder som antagits enligt detta direktiv, ska det i samordningsöverenskommelserna som avses i punkt 4 fastställas förfaranden för

a) beslutsprocessen bland berörda tillsynsmyndigheter i enlighet med artiklarna 231, 232 och 247, och
b) det samråd som avses i punkt 4 i den här artikeln och i artikel 218.5.

Utan att det påverkar de rättigheter och skyldigheter som tilldelats grupptillsynsmyndigheten och andra tillsynsmyndigheter genom detta direktiv, får samordningsöverenskommelserna fastställa ytterligare uppgifter för grupptillsynsmyndigheten, andra tillsynsmyndigheter eller Eiopa i fall där detta resulterar i en effektivare grupptillsyn och inte försämrar kollegiemedlemmarnas tillsynsverksamhet när det gäller deras enskilda ansvar.

Samordningsöverenskommelserna kan dessutom föreskriva förfaranden för

a) samråd mellan berörda tillsynsmyndigheter, särskilt enligt artiklarna 213-217, 219-221, 227, 244-246, 250, 256, 260 och 262, och
b) samarbete med övriga tillsynsmyndigheter.

6. Eiopa ska utarbeta riktlinjer för hur tillsynskollegierna ska fungera operativt, vilka ska baseras på omfattande granskning av konvergensgraden i deras arbete. Sådana granskningar ska göras minst vart tredje år. Medlemsstaterna ska se till att grupptillsynsmyndigheten till Eiopa överlämnar informationen om hur tillsynskollegierna fungerar och om eventuella svårigheter som uppstått och som är relevanta för granskningarna.

För att säkerställa en konsekvent harmonisering när det gäller samordningen mellan tillsynsmyndigheter får Eiopa utarbeta förslag till tekniska standarder för tillsyn för att på basis av de riktlinjer som avses i första stycket närmare specificera hur tillsynskollegierna ska fungera operativt.

Kommissionen ska ges befogenhet att anta de tekniska standarder för tillsyn som avses i andra stycket i enlighet med artiklarna 10–14 i förordning (EU) nr 1094/2010.

7. För att säkerställa en konsekvent harmonisering när det gäller samordningen mellan tillsynsmyndigheter ska Eiopa, om inte annat följer av artikel 301 b, utarbeta förslag till tekniska standarder för tillsyn med avseende på punkterna 1–6 för att specificera samordningen av grupptillsynen.

Kommissionen ska ges befogenhet att anta de tekniska standarder för tillsyn som avses i första stycket i enlighet med artiklarna 10–14 i förordning (EU) nr 1094/2010.

8. Kommissionen ska anta delegerade akter enligt artikel 301 a med avseende på definitionen av *betydande filial*. *Direktiv (2014/51/EU)*

Artikel 249 Samarbete och utbyte av information mellan tillsynsmyndigheter

1. De myndigheter som ansvarar för tillsynen över enskilda försäkrings- och återförsäkringsföretag som ingår i en grupp och grupptillsynsmyndigheten ska ha ett nära samarbete, särskilt i fall då ett försäkrings- eller återförsäkringsföretag möter finansiella svårigheter.

För att dessa tillsynsmyndigheter, inklusive grupptillsynsmyndigheten, ska ha säkerställd tillgång till lika mycket relevant information ska de, utan att det påverkar deras respektive ansvarsområden och oavsett om de är etablerade i samma medlemsstat eller ej, till varandra överlämna sådan information för att möjliggöra och underlätta för de övriga myndigheterna att fullgöra sina tillsynsuppgifter enligt detta direktiv. I det avseendet ska de berörda tillsynsmyndigheterna och grupptillsynsmyndigheten utan dröjsmål överlämna all information till varandra så snart den blir tillgänglig eller på begäran utbyta information. Den information som avses i detta stycke omfattar, men är inte begränsad till, information om åtgärder som har vidtagits av gruppen och tillsynsmyndigheterna samt information som har lämnats av gruppen.

Grupptillsynsmyndigheten ska till de berörda tillsynsmyndigheterna och Eiopa lämna alla uppgifter beträffande gruppen i enlighet med artikel 19, artikel 51.1 och artikel 254.2, särskilt vad gäller gruppens juridiska struktur och dess styr- och organisationsstruktur.

1 a. När en tillsynsmyndighet inte har meddelat relevanta uppgifter eller en begäran om samarbete, särskilt för att utbyta relevanta uppgifter, har avslagits eller inte föranlett någon reaktion inom två veckor, får tillsynsmyndigheterna hänskjuta ärendet till Eiopa.

När ärendet hänskjuts dit får Eiopa, utan att det påverkar tillämpningen av artikel 258 i EUF-fördraget, agera i enlighet med de befogenheter den tilldelats genom artikel 19 i förordning (EU) nr 1094/2010.

2. De myndigheter som ansvarar för tillsynen över enskilda försäkrings- och återförsäkringsföretag som ingår i en grupp och grupptillsynsmyndigheten ska omedelbart kalla till ett möte med samtliga tillsynsmyndigheter som medverkar i grupptillsyn, åtminstone i följande fall:

a) När de blir medvetna om en betydande överträdelse av solvenskapitalkravet eller en överträdelse av minimikapitalkravet för ett enskilt försäkrings- eller återförsäkringsföretag.

b) När de blir medvetna om en betydande överträdelse av solvenskapitalkravet på gruppnivå beräknat med utgångspunkt i sammanställda uppgifter eller det aggregerade solvenskapitalkravet för gruppen, i överensstämmelse med den beräkningsmetod som använts i enlighet med avdelning III, kapitel II, avsnitt 1, underavsnitt 4.
c) När andra exceptionella omständigheter inträffar eller har inträffat.

3. För att säkerställa en konsekvent harmonisering när det gäller samordning och informationsutbyte mellan tillsynsmyndigheter ska Eiopa, om inte annat följer av artikel 301 b, utarbeta förslag till tekniska standarder för tillsyn för att specificera
a) vilka uppgifter som ska insamlas systematiskt av grupptillsynsmyndigheten och spridas till övriga berörda tillsynsmyndigheter eller överlämnas till grupptillsynsmyndigheten av övriga berörda tillsynsmyndigheter, och
b) vilka uppgifter som är väsentliga eller relevanta för tillsynen på gruppnivå i syfte att öka enhetligheten i tillsynsrapporteringen.

Kommissionen ska ges befogenhet att anta de tekniska standarder för tillsyn som avses i första stycket i enlighet med artiklarna 10–14 i förordning (EU) nr 1094/2010.

4. För att säkerställa enhetliga villkor för tillämpning när det gäller samordningen och utbytet av information mellan tillsynsmyndigheterna ska Eiopa utarbeta förslag till tekniska standarder för genomförande av förfaranden och mallar för överlämnande av uppgifter till grupptillsynsmyndigheten samt förfarandet för samarbete och informationsutbyte mellan tillsynsmyndigheter enligt bestämmelserna i denna artikel.

Eiopa ska till kommissionen överlämna sina förslag till tekniska standarder för genomförande senast den 30 september 2015.

Kommissionen ska ges befogenhet att anta de tekniska standarder för genomförande som avses i första stycket i enlighet med artikel 15 i förordning (EU) nr 1094/2010.
Direktiv (2014/51/EU)

Artikel 250 Samråd mellan tillsynsmyndigheter

1. Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 248, ska berörda tillsynsmyndigheter, innan de fattar beslut som är av betydelse för andra tillsynsmyndigheters tillsynsuppgifter, samråda med varandra inom tillsynskollegiet i fråga om följande:
a) Förändringar i aktieägarstruktur, organisationsstruktur eller ledningsstruktur i försäkrings- och återförsäkringsföretag inom en grupp som kräver tillsynsmyndigheternas godkännande eller auktorisation.
b) Beslutet om förlängningen av återhämtningsplanen enligt artikel 138.3 och 138.4.
c) Betydande sanktioner eller exceptionella åtgärder som vidtagits av tillsynsmyndigheterna, däribland fastställande av kapitaltillägg utöver solvenskapitalkravet enligt artikel 37 och införande av begränsningar av användningen av en intern modell för beräkning av solvenskapitalkravet enligt avdelning I kapitel VI avsnitt 4 underavsnitt 3.

I frågor som avses i punkterna b och c i första stycket ska samråd alltid ske med grupptillsynsmyndigheten.

Därutöver ska de berörda tillsynsmyndigheterna samråda med varandra innan de fattar ett beslut som bygger på information från andra tillsynsmyndigheter.

2. Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 248 får en tillsynsmyndighet besluta att avstå från samråd med andra tillsynsmyndigheter i brådskande fall eller om samrådet kan äventyra beslutets effekt. I sådana fall ska tillsynsmyndigheten utan dröjsmål underrätta övriga berörda tillsynsmyndigheter. *Direktiv (2014/51/EU)*

Artikel 251 Grupptillsynsmyndighetens begäran om information från övriga tillsynsmyndigheter

Grupptillsynsmyndigheten får uppmana tillsynsmyndigheter, som inte själva utövar grupptillsyn enligt artikel 247, i en medlemsstat där ett moderföretag har sitt huvudkontor att av detta moderföretag begära all information som skulle kunna vara relevant för utövandet av grupptillsynsmyndighetens utövande av sina rättigheter och skyldigheter i

fråga om samordning enligt artikel 248 och att vidarebefordra denna information till grupptillsynsmyndigheten.

Grupptillsynsmyndigheten ska när den behöver sådan information som avses i artikel 254.2 och som redan har överlämnats till en annan tillsynsmyndighet, när så är möjligt, vända sig till den tillsynsmyndigheten för att förhindra dubbelrapportering till de olika myndigheter som medverkar i tillsynen.

Artikel 252 Samarbete med myndigheter med ansvar för kreditinstitut och värdepappersföretag

Om ett försäkrings- eller återförsäkringsföretag och antingen ett kreditinstitut enligt definitionen i direktiv 2006/48/EG eller ett värdepappersföretag enligt definitionen i direktiv 2004/39/EG eller båda är direkt eller indirekt anknutna eller har samma företag med ägarintresse, ska de berörda tillsynsmyndigheterna och de myndigheter som är ansvariga för tillsynen över dessa andra företag ha ett nära samarbete.

Utan att det påverkar deras respektive behörighet ska dessa myndigheter till varandra överlämna all information som kan underlätta utförandet av deras uppdrag, i synnerhet inom ramen för denna avdelning.

Artikel 253 Tystnadsplikt och sekretess

Medlemsstaterna ska tillåta utbyte av information mellan sina tillsynsmyndigheter samt mellan dessa och andra myndigheter enligt artiklarna 249–252.

Information som tas emot under grupptillsyn, och särskilt varje informationsutbyte mellan tillsynsmyndigheter och mellan tillsynsmyndigheter och andra myndigheter enligt denna avdelning ska omfattas av bestämmelserna i artikel 295.

Artikel 254 Tillgång till information

1. Medlemsstaterna ska se till att fysiska och juridiska personer som omfattas av grupptillsyn och deras anknutna företag och företag med ägarintresse kan utbyta information som skulle kunna vara relevant för grupptillsynen.

2. Medlemsstaterna ska föreskriva att deras myndigheter med ansvar för utövande av grupptillsyn ska ha tillgång till all information som är relevant för syftet med den tillsynen, oavsett vilken typ av företag informationen gäller. Artikel 35.1–35.5 ska gälla i tillämpliga delar.

Grupptillsynsmyndigheten får begränsa den regelbundna tillsynsrapporteringen till en frekvens som är kortare än ett år på gruppnivå om alla försäkrings- eller återförsäkringsföretag inom gruppen omfattas av begränsningen i enlighet med artikel 35.6, med beaktande av arten, omfattningen och komplexiteten i de inneboende riskerna i gruppens verksamhet.

Grupptillsynsmyndigheten får bevilja undantag från kravet på rapportering där tillgångarna redovisas post för post på gruppnivå om alla försäkrings- eller återförsäkringsföretag inom gruppen omfattas av undantaget i enlighet med artikel 35.7, med beaktande av arten, omfattningen och komplexiteten i de inneboende riskerna i gruppens verksamhet och med beaktande av den finansiella stabiliteten.

De berörda tillsynsmyndigheterna får vända sig direkt till företagen i gruppen för att erhålla nödvändig information endast om denna information har begärts från ett försäkrings- eller återförsäkringsföretag som omfattas av grupptillsyn men inte tillhandahållits inom rimlig tid. *Direktiv (2014/51/EU)*

Artikel 255 Kontroll av information

1. Medlemsstaterna ska se till att deras tillsynsmyndigheter, antingen direkt eller genom personer som de ger ett sådant uppdrag, inom sitt territorium får genomföra kontroll på plats av den information som avses i artikel 254 i lokaler som tillhör något av följande:

a) Det försäkrings- eller återförsäkringsföretag som omfattas av grupptillsyn.
b) Företag som är anknutna till detta försäkrings- eller återförsäkringsföretag.

c) Moderföretag till detta försäkrings- eller återförsäkringsföretag.
d) Företag som är anknutna till ett moderföretag till detta försäkrings- eller återförsäkringsföretag.

2. Om tillsynsmyndigheterna i särskilda fall vill kontrollera information beträffande ett företag, reglerat eller ej, som ingår i en grupp och är beläget i en annan medlemsstat, ska de begära att tillsynsmyndigheterna i denna andra medlemsstat genomför kontrollen.

Myndigheter som tar emot en sådan begäran ska inom ramen för sin behörighet tillmötesgå denna begäran genom att antingen utföra kontrollen direkt och då låta en revisor eller annan expert utföra den eller låta den myndighet som begärde kontrollen själv utföra den. Grupptillsynsmyndigheten ska underrättas om de vidtagna åtgärderna.

Den tillsynsmyndighet som framställde begäran får, om den så önskar, delta i kontrollen, om den inte själv utför den.

När en begäran till en annan tillsynsmyndighet om att en kontroll ska utföras i enlighet med denna punkt inte föranlett någon reaktion inom två veckor, eller när tillsynsmyndigheten i praktiken är förhindrad att utöva sin rätt att delta i enlighet med tredje stycket, får den myndighet som framställt begäran hänskjuta ärendet till Eiopa och begära myndighetens hjälp i enlighet med artikel 19 i förordning (EU) nr 1094/2010. I detta fall får Eiopa agera i enlighet med de befogenheter den tilldelats genom samma artikel.

I enlighet med artikel 21 i förordning (EU) nr 1094/2010 ska Eiopa ha rätt att delta i kontroller på plats, om dessa utförs gemensamt av två eller flera tillsynsmyndigheter.

Direktiv (2014/51/EU)

Artikel 256 Rapport om solvens och finansiell ställning på gruppnivå

1. Medlemsstaterna ska kräva att försäkrings- och återförsäkringsföretag med ägarintresse eller försäkringsholdingföretag eller blandade finansiella holdingföretag årligen offentliggör en rapport om solvens och finansiell ställning på gruppnivå. Artiklarna 51, 53, 54 och 55 ska gälla i tillämpliga delar.

2. Ett försäkrings- eller återförsäkringsföretag med ägarintresse eller ett försäkringsholdingföretag eller blandat finansiellt holdingföretag får, om grupptillsynsmyndigheten godkänner detta, lämna en enda rapport om solvens och finansiell ställning som ska innehålla följande:

a) De uppgifter på gruppnivå som ska offentliggöras i enlighet med punkt 1.
b) De uppgifter beträffande dotterföretag inom gruppen som ska vara identifierbara per företag och måste offentliggöras i enlighet med artiklarna 51, 53, 54 och 55.

Innan grupptillsynsmyndigheten ger sitt godkännande enligt första stycket ska denna rådfråga medlemmarna i tillsynskollegiet och vederbörligen beakta deras synpunkter och reservationer.

3. Om det i den rapport som avses i punkt 2 saknas information som den tillsynsmyndighet som auktoriserat ett dotterföretag inom gruppen kräver att jämförbara företag ska lämna och detta utelämnande är av väsentlig betydelse, ska den berörda tillsynsmyndigheten ha befogenhet att kräva att dotterföretaget i fråga offentliggör nödvändig ytterligare information.

4. Kommissionen ska anta delegerade akter enligt artikel 301 a för att ytterligare specificera vilka uppgifter som ska offentliggöras och fristerna för det årliga offentliggörandet av uppgifterna vad avser lägesrapporten om solvens och finansiell ställning i enlighet med punkt 2 och rapporten om solvens och finansiell ställning på gruppnivå i enlighet med punkt 1.

5. För att säkerställa enhetliga tillämpningsvillkor när det gäller rapporten om solvens och finansiell ställning på gruppnivå, ska Eiopa utarbeta förslag till tekniska standarder för genomförande av förfaranden och mallar och sätten att offentliggöra gruppens lägesrapport om solvens och finansiell ställning enligt bestämmelserna i denna artikel.

Eiopa ska överlämna sina förslag till tekniska standarder för genomförande till kommissionen senast den 30 juni 2015.

Kommissionen ska ges befogenhet att anta de tekniska standarder för genomförande som avses i första stycket i enlighet med artikel 15 i förordning (EU) nr 1094/2010. *Direktiv (2014/51/EU)*

Artikel 256 a Gruppstruktur

Medlemsstaterna ska kräva att försäkrings- och återförsäkringsföretag, försäkringsholdingföretag eller blandade finansiella holdingföretag årligen på gruppnivå offentliggör gruppens juridiska struktur samt styr- och organisationsstruktur, inbegripet en beskrivning av alla dotterföretag, fysiska filialer och väsentliga anknutna företag som tillhör gruppen. *Direktiv (2014/51/EU)*

Artikel 257 Förvaltnings-, lednings- eller tillsynsorgan i försäkringsholdingföretag eller blandade finansiella holdingföretag

Medlemsstaterna ska kräva att alla som i praktiken leder verksamheten i ett försäkringsholdingföretag eller blandat finansiellt holdingföretag är lämpade att utföra sina uppdrag.

Artikel 42 ska gälla i tillämpliga delar. *Direktiv (2011/89/EU)*

Artikel 258 Åtgärder för att säkerställa regelefterlevnad

1. Om ett försäkrings- eller återförsäkringsföretag i en grupp inte följer kraven i artiklarna 218–246, eller om kraven är uppfyllda men solvensen ändå kan vara äventyrad eller om transaktioner inom gruppen eller riskkoncentrationer hotar försäkrings- eller återförsäkringsföretagets finansiella ställning, ska följande myndigheter kräva nödvändiga åtgärder för att snarast möjligt rätta till situationen:

a) Grupptillsynsmyndigheten i fråga om försäkringsholdingföretag och blandade finansiella holdingföretag.
b) Tillsynsmyndigheterna i fråga om försäkrings- och återförsäkringsföretag.

Om grupptillsynsmyndigheten, i det fall som avses i led a i första stycket, inte är en av tillsynsmyndigheterna i den medlemsstat där försäkringsholdingföretaget eller det blandade finansiella holdingföretaget har sitt säte, ska grupptillsynsmyndigheten underrätta dessa tillsynsmyndigheter om vad den kommit fram till i syfte att göra det möjligt för dem att vidta nödvändiga åtgärder.

Om grupptillsynsmyndigheten, i det fall som avses i led b i första stycket, inte är en av tillsynsmyndigheterna i den medlemsstat där försäkrings- eller återförsäkringsföretaget har sitt säte, ska grupptillsynsmyndigheten underrätta dessa tillsynsmyndigheter om vad den kommit fram till i syfte att göra det möjligt för dem att vidta nödvändiga åtgärder.

Utan att det påverkar punkt 2 ska medlemsstaterna fastställa vilka åtgärder som deras tillsynsmyndigheter får vidta i fråga om försäkringsholdingföretag eller blandade finansiella holdingföretag.

De berörda tillsynsmyndigheterna, däribland grupptillsynsmyndigheten, ska när så är lämpligt samordna sina åtgärder.

2. Utan att det påverkar tillämpningen av deras straffrättsliga bestämmelser ska medlemsstaterna se till att sanktioner eller andra åtgärder kan åläggas försäkringsholdingföretag eller blandade finansiella holdingföretag eller personer som i praktiken leder dessa bolag, om de överträder lagar och andra författningar som antagits för att genomföra denna avdelning. Tillsynsmyndigheterna ska ha ett nära samarbete för att säkerställa att sådana sanktioner eller åtgärder är effektiva, särskilt när den centrala förvaltningen eller det huvudsakliga etableringsstället för ett försäkringsholdingbolag eller blandat finansiellt holdingföretag inte finns i samma medlemsstat som dess säte.

3. Kommissionen får anta delegerade akter enligt artikel 301 a för samordningen av de åtgärder för att säkerställa regelefterlevnad som avses i punkterna 1 och 2 i den här artikeln. *Direktiv (2014/51/EU)*

Artikel 259 Eiopas rapportering

1. Eiopa ska varje år rapportera till Europaparlamentet i enlighet med artikel 50 i förordning (EU) nr 1094/2010.

2. Eiopa ska bland annat rapportera om alla relevanta och viktiga erfarenheter från tillsynsverksamheten och samarbetet mellan tillsynsmyndigheter enligt avdelning III, och särskilt om

a) processen för utnämning av grupptillsynsmyndigheten, antalet grupptillsynsmyndigheter och deras geografiska spridning, och
b) arbetet i tillsynskollegiet, särskilt tillsynsmyndigheternas medverkan och engagemang i de fall de inte är grupptillsynsmyndighet.

3. Eiopa får vid tillämpningen av punkt 1 i denna artikel även rapportera om de huvudsakliga lärdomarna från de granskningar som avses i artikel 248.6, där så är lämpligt.

Direktiv (2014/51/EU)

Kapitel IV Tredjeländer

Artikel 260 Moderföretag utanför unionen: kontroll av likvärdighet

1. I det fall som avses i artikel 213.2 c ska de berörda tillsynsmyndigheterna kontrollera huruvida försäkrings- och återförsäkringsföretag vars moderföretag har sina huvudkontor utanför unionen är föremål för tillsyn, utförd av en tillsynsmyndighet i ett tredjeland, som är likvärdig med vad som föreskrivs i denna avdelning i fråga om tillsyn på gruppnivå över försäkrings- och återförsäkringsföretag enligt artikel 213.2 a och b.

Om ingen delegerad akt har antagits i enlighet med punkt 2, 3 eller 5 i den här artikeln, ska kontrollen genomföras av den tillsynsmyndighet som skulle ha varit grupptillsynsmyndighet om kriterierna i artikel 247.2 vore tillämpliga (nedan kallad *den tjänstgörande grupptillsynsmyndigheten*) på begäran av moderföretaget, av något av de försäkrings- och återförsäkringsföretag som är auktoriserade inom unionen eller på tillsynsmyndighetens eget initiativ. Eiopa ska bistå grupptillsynsmyndigheten i enlighet med artikel 33.2 i förordning (EU) nr 1094/2010.

Den ställföreträdande grupptillsynsmyndigheten ska därvid, med bistånd av Eiopa, samråda med övriga berörda tillsynsmyndigheter innan den fattar sitt beslut om likvärdighet. Det beslutet ska fattas i enlighet med de kriterier som antagits i enlighet med punkt 2. Den ställföreträdande grupptillsynsmyndigheten ska inte fatta något beslut avseende ett tredjeland som strider mot något beslut som tidigare fattats avseende det tredjelandet, såvida det inte är nödvändigt att beakta väsentliga ändringar av den tillsynsordning som fastställs genom avdelning I och tillsynsordningen i tredjelandet.

Om tillsynsmyndigheter inte samtycker till det beslut som fattats i enlighet med tredje stycket får de hänskjuta ärendet till Eiopa och begära myndighetens hjälp i enlighet med artikel 19 i förordning (EU) nr 1094/2010 inom tre månader efter det att den ställföreträdande grupptillsynsmyndigheten meddelat beslutet. I det fallet får Eiopa agera i enlighet med de befogenheter den tilldelats genom den artikeln.

2. Kommissionen får anta delegerade akter, i enlighet med artikel 301 a, som specificerar kriterierna för att bedöma om tillsynsordningen av grupper i ett tredjeland är likvärdig med den som fastställs genom denna avdelning.

3. Om de kriterier som antagits i enlighet med punkt 2 i den här artikeln har uppfyllts av ett tredjeland får kommissionen, i enlighet med artikel 301 a och med bistånd av Eiopa i enlighet med artikel 33.2 i förordning (EU) nr 1094/2010, anta delegerade akter där det fastställs att tillsynsordningen i det tredjelandet är likvärdig med den som fastställs genom denna avdelning.

En sådan delegerad akt ska regelbundet ses över för att beakta ändringar av den tillsynsordning för tillsyn över grupper som fastställs genom denna avdelning och motsvarande ordning i tredjelandet för tillsyn över grupper och alla andra ändringar av bestämmelserna som kan påverka beslutet om likvärdighet.

Eiopa ska på sin webbplats offentliggöra och regelbundet uppdatera en förteckning över alla tredjeländer som avses i första stycket.

4. Om kommissionen inte antagit någon delegerad akt i enlighet med punkt 3 eller 5 i den här artikeln ska artikel 262 tillämpas.

5. Genom undantag från punkt 3, och även om de kriterier som fastställts i punkt 2 inte har uppfyllts, får kommissionen under en begränsad tidsperiod, i enlighet med artikel 301 a och med bistånd av Eiopa i enlighet med artikel 33.2 i förordning (EU) nr 1094/2010, anta delegerade akter där det fastställs att den tillsynsordning som ett tredjeland tillämpar på företag vars moderföretag den 1 januari 2014 har sitt huvudkontor utanför unionen är tillfälligt likvärdig med den som fastställs genom avdelning I, om detta tredjeland uppfyller åtminstone följande kriterier:

a) Det har ingått ett åtagande gentemot unionen om att anpassa och tillämpa en tillsynsordning som kan bedömas som likvärdig i enlighet med punkt 3, innan denna begränsade period löper ut, och om att inleda bedömningsförfarandet.
b) Det har inrättat ett arbetsprogram för att uppfylla åtagandet enligt led a.
c) Det har avsatt tillräckligt med resurser för att uppfylla åtagandet enligt led a.
d) Det har en tillsynsordning som är riskbaserad och fastställer kvantitativa och kvalitativa solvenskrav och krav för tillsynsrapportering och transparens och på grupptillsyn.
e) Det har ingått skriftliga överenskommelser om att samarbeta och utbyta konfidentiella tillsynsuppgifter med Eiopa och tillsynsmyndigheter enligt definitionen i artikel 13.10.
f) Det har ett oberoende tillsynssystem.
g) Det har fastställt skyldigheter avseende sekretess för alla personer som agerar för dess tillsynsmyndigheters räkning, särskilt när det gäller utbyte av information med Eiopa och tillsynsmyndigheter enligt definitionen i artikel 13.10.

I alla delegerade akter om tillfällig likvärdighet ska kommissionens rapporter beaktas i enlighet med artikel 177.2. De delegerade akterna ska ses över regelbundet på basis av lägesrapporter från det berörda tredjelandet, vilka ska läggas fram för och bedömas av kommissionen varje år. Eiopa ska bistå kommissionen i bedömningen av de lägesrapporterna.

Eiopa ska på sin webbplats offentliggöra och regelbundet uppdatera en förteckning över alla tredjeländer som avses i första stycket.

Kommissionen får anta delegerade akter enligt artikel 301 a som närmare specificerar de villkor som fastställs i första stycket. Delegerade akter kan också avse befogenheter för tillsynsmyndigheter att införa ytterligare tillsynsrapporteringskrav under perioden för tillfällig likvärdighet.

6. Den begränsade period som avses i punkt 5 ska upphöra den 31 december 2020 eller det datum då tillsynsordningen för det tredjelandet, i enlighet med punkt 3, har bedömts vara likvärdig med den som fastställs i denna avdelning, beroende på vilket som infaller först.

Denna period kan förlängas med högst ett år, om detta är nödvändigt för att Eiopa och kommissionen ska kunna genomföra bedömningen av likvärdighet enligt punkt 3.

7. När en delegerad akt antas, där det beslutas att tillsynsordningen i ett tredjeland är tillfälligt likvärdig i enlighet med punkt 5, ska medlemsstaterna tillämpa artikel 261, såvida det inte finns ett försäkrings- eller återförsäkringsföretag i en medlemsstat med en balansomslutning som överstiger balansomslutningen för sitt moderföretag som är beläget utanför unionen. I det fallet ska uppgiften som grupptillsynsmyndighet utföras av den ställföreträdande grupptillsynsmyndigheten. *Direktiv (2014/51/EU)*

Artikel 261 Moderföretag utanför gemenskapen: likvärdighet

1. Om tillsynen konstaterats vara likvärdig enligt artikel 260 ska medlemsstaterna förlita sig på att tillsynsmyndigheterna i tredjelandet utövar en likvärdig tillsyn enligt punkt 2.

2. Artiklarna 247–258 ska i tillämpliga delar gälla för samarbetet med tillsynsmyndigheter i tredjeländer.

Artikel 262 Moderföretag med säte i ett tredjeland: om likvärdighet inte föreligger

1. Om en likvärdig tillsyn enligt artikel 260 inte föreligger, eller om en medlemsstat inte tillämpar artikel 261 i samband med tillfällig likvärdighet enligt artikel 260.7, ska den medlemsstaten på försäkrings- och återförsäkringsföretagen tillämpa något av följande:

a) Artiklarna 218–235 och artiklarna 244–258 i tillämpliga delar.

b) En av de metoder som fastställs i punkt 2.

De allmänna principer och metoder som anges i artiklarna 218–258 ska tillämpas på nivån för försäkringsholdingföretaget, det blandade finansiella holdingföretaget, försäkringsföretaget i tredjeland eller återförsäkringsföretaget i tredjeland.

Endast vid beräkningen av solvens på gruppnivå ska moderföretaget behandlas som om det vore ett försäkrings- eller återförsäkringsföretag som omfattas av samma villkor för att poster i kapitalbasen ska få medräknas för att täcka solvenskapitalkravet som de som fastställs genom avdelning I kapitel VI avsnitt 3 underavsnitten 1, 2 och 3 och något av följande:

a) Ett solvenskapitalkrav som fastställts i enlighet med principerna i artikel 226 om företaget är ett försäkringsholdingföretag eller blandat finansiellt holdingföretag.

b) Ett solvenskapitalkrav som fastställts i enlighet med principerna i artikel 227 om företaget är ett försäkringsföretag i tredjeland eller ett återförsäkringsföretag i tredjeland.

2. Medlemsstaterna ska tillåta att deras tillsynsmyndigheter tillämpar andra metoder som säkerställer en tillfredsställande tillsyn över försäkrings- och återförsäkringsföretagen i en grupp. Dessa metoder ska ha godkänts av grupptillsynsmyndigheten efter samråd med övriga berörda tillsynsmyndigheter.

Tillsynsmyndigheterna får särskilt kräva att ett försäkringsholdingbolag eller blandat finansiellt holdingföretag med säte inom unionen ska etableras och tillämpa denna avdelning på försäkrings- och återförsäkringsföretagen i den grupp som leds av det försäkringsholdingföretaget eller blandade finansiella holdingföretaget.

De valda metoderna ska göra det möjligt att uppnå de mål för grupptillsynen som anges i denna avdelning samt anmälas till övriga berörda tillsynsmyndigheter och kommissionen. *Direktiv (2014/51/EU)*

Artikel 263 Moderföretag utanför gemenskapen: nivåer

Om det moderföretag som avses i artikel 260 i sin tur är ett dotterföretag till ett försäkringsholdingbolag eller blandat finansiellt holdingföretag med säte i ett tredjeland eller till ett försäkringsföretag i tredjeland eller återförsäkringsföretag i tredjeland, ska medlemsstaterna endast tillämpa den kontroll som föreskrivs i artikel 260 på nivån för det moderföretag som har det yttersta ägarintresset och som är ett försäkringsholdingbolag i tredjeland, ett blandat finansiellt holdingföretag i tredjeland, ett försäkringsföretag i tredjeland eller ett återförsäkringsföretag i tredjeland.

Tillsynsmyndigheterna får dock, om likvärdig tillsyn enligt artikel 260 saknas, besluta att utföra en ny kontroll på en lägre nivå där det finns ett moderföretag till försäkrings- eller återförsäkringsföretag, oavsett om det är på nivån för ett försäkringsholdingföretag i tredjeland, ett blandat finansiellt holdingföretag i tredjeland, ett försäkringsföretag i tredjeland eller ett återförsäkringsföretag i tredjeland.

I sådana fall ska den tillsynsmyndighet som avses i artikel 260.1 andra stycket för gruppen ange skälen för beslutet.

Artikel 262 ska gälla i tillämpliga delar. *Direktiv (2011/89/EU)*

Artikel 264 Samarbete med tillsynsmyndigheter i tredjeland

1. Kommissionen får lägga fram förslag till rådet i fråga om förhandlingar om avtal med ett eller flera tredjeländer om metoderna för att utöva grupptillsyn över

a) försäkrings- eller återförsäkringsföretag bland vars delägare det finns företag med ägarintresse i den mening som avses i artikel 213 med huvudkontor i ett tredjeland, och

b) försäkrings- eller återförsäkringsföretag i tredjeland bland vars delägare det finns företag med ägarintresse i den mening som avses i artikel 213 med huvudkontor inom gemenskapen.

2. De avtal som avses i punkt 1 ska särskilt syfta till att säkerställa att

a) tillsynsmyndigheterna i medlemsstaterna kan få fram den information som krävs för tillsynen på gruppnivå över försäkrings- och återförsäkringsföretag med huvudkontor inom gemenskapen och med dotterföretag eller ägarintressen i företag utanför gemenskapen, och

b) tillsynsmyndigheterna i tredjeland kan få fram den information som krävs för tillsynen på gruppnivå över försäkrings- och återförsäkringsföretag med huvudkontor inom dessa länders territorier och med dotterföretag eller ägarintressen i företag i en eller flera medlemsstater.

3. Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 300.1 och 300.2 i fördraget ska kommissionen med biträde av Europeiska försäkrings- och tjänstepensionskommittén granska resultaten av de förhandlingar som avses i punkt 1.

Kapitel V Försäkringsholdingbolag med blandad verksamhet

Artikel 265 Transaktioner inom grupper

1. Medlemsstaterna ska säkerställa att, i de fall då moderföretaget till ett eller flera försäkrings- eller återförsäkringsföretag är ett försäkringsholdingbolag med blandad verksamhet, de tillsynsmyndigheter som är ansvariga för tillsynen över dessa försäkrings- eller återförsäkringsföretag utövar allmän tillsyn över transaktionerna mellan försäkrings- och återförsäkringsföretagen och försäkringsholdingbolaget med blandad verksamhet och dess anknutna företag.

2. Artiklarna 245, 249–255 och 258 ska gälla i tillämpliga delar.

Artikel 266 Samarbete med tredjeland

I fråga om samarbete med tredjeland ska artikel 264 gälla i tillämpliga delar.

Avdelning IV Rekonstruktion och likvidation av försäkringsföretag

Kapitel I Tillämpningsområde och definitioner

Artikel 267 Tillämpningsområde för denna avdelning

Denna avdelning ska tillämpas på de rekonstruktionsåtgärder och likvidationsförfaranden som rör följande:

a) Försäkringsföretag.

b) Filialer inom gemenskapens territorium till försäkringsföretag i tredjeland.

Artikel 268 Definitioner

1. I denna avdelning gäller följande definitioner:

a) *behöriga myndigheter*: de administrativa eller rättsliga myndigheter i medlemsstaterna som är behöriga i fråga om rekonstruktionsåtgärder eller likvidationsförfaranden.

b) *filial*: varje slags ständig närvaro av ett försäkringsföretag i en annan medlemsstat än hemmedlemsstaten för bedrivande av försäkringsverksamhet.

c) *rekonstruktionsåtgärder*: åtgärder som medför ingripande av behöriga myndigheter och som är avsedda att bevara eller återställa ett försäkringsföretags finansiella ställning och som påverkar redan befintliga rättigheter som innehas av en annan part än försäkringsföretaget, inbegripet men inte begränsat till åtgärder som kan komma att innebära inställande av betalningar, inställande av verkställighetsåtgärder eller nedskrivning av fordringar.

d) *likvidationsförfarande*: kollektivt förfarande som innebär att ett försäkringsföretags tillgångar avyttras och behållningen fördelas mellan borgenärerna, aktieägarna eller delägarna på lämpligt sätt och som med nödvändighet medför ingripande av de behöriga myndigheterna, inbegripet fall där det kollektiva förfarandet avslutas med ackord eller annan motsvarande åtgärd, oavsett om förfarandet baseras på insolvens eller om det är frivilligt eller obligatoriskt.
e) *rekonstruktör*: varje person eller organ som utses av de behöriga myndigheterna för att förvalta rekonstruktionsåtgärder.
f) *förvaltare*: varje person eller organ som utses av de behöriga myndigheterna eller, i förekommande fall, av de styrande organen i ett försäkringsföretag för att förvalta ett likvidationsförfarande.
g) *försäkringsfordran*: ett belopp som ett försäkringsföretag är skyldigt försäkrade, försäkringstagare, förmånstagare eller skadelidande vilka har rätt att rikta anspråk direkt mot försäkringsföretaget och som härrör från ett försäkringsavtal eller från någon verksamhet som anges i artikel 2.3 b och c i direkt försäkringsverksamhet, inbegripet ett belopp avsatta för dessa personer när vissa delar av skulden ännu inte är kända.

De premier som ett försäkringsföretag är skyldigt, till följd av att ett försäkringsavtal eller verksamhet som avses i första stycket g inte har ingåtts eller har annullerats enligt den lag som gäller för sådana avtal eller sådan verksamhet innan likvidationsförfarandena har inletts, ska också betraktas som försäkringsfordran.

2. Vid tillämpningen av denna avdelning på rekonstruktionsåtgärder och likvidationsförfaranden avseende en i en medlemsstat belägen filial till ett försäkringsföretag i tredjeland ska följande definitioner gälla:
a) *hemmedlemsstat*: den medlemsstat där filialen beviljades auktorisation i enlighet med artiklarna 145–149.
b) *tillsynsmyndigheter*: tillsynsmyndigheterna i hemmedlemsstaten.
c) *behöriga myndigheter*: de behöriga myndigheterna i hemmedlemsstaten.

Kapitel II Rekonstruktionsåtgärder

Artikel 269 Beslut om rekonstruktionsåtgärder – Tillämplig lag

1. Endast de behöriga myndigheterna i hemmedlemsstaten ska ha rätt att besluta om rekonstruktionsåtgärder som avser ett försäkringsföretag, inklusive dess filialer.

2. Rekonstruktionsåtgärderna ska inte hindra hemmedlemsstaten från att inleda likvidationsförfaranden.

3. Rekonstruktionsåtgärderna ska regleras av de lagar, förordningar och förfaranden som gäller i hemmedlemsstaten, om inte annat anges i artiklarna 285–292.

4. Rekonstruktionsåtgärder som vidtagits enligt hemmedlemsstatens lagstiftning ska få full verkan i hela gemenskapen utan vidare formaliteter, också mot tredje man i andra medlemsstater, även om lagstiftningen i dessa andra medlemsstater inte föreskriver sådana rekonstruktionsåtgärder eller alternativt ställer upp villkor för deras genomförande som inte är uppfyllda.

5. Rekonstruktionsåtgärderna ska få verkan i hela gemenskapen så snart som de får verkan i hemmedlemsstaten.

Artikel 270 Information till tillsynsmyndigheterna

De behöriga myndigheterna i hemmedlemsstaten ska skyndsamt informera tillsynsmyndigheterna i den medlemsstaten om sitt beslut att vidta rekonstruktionsåtgärder, om möjligt innan de vidtar en sådan åtgärd eller annars omedelbart därefter.

Tillsynsmyndigheterna i hemmedlemsstaten ska skyndsamt informera tillsynsmyndigheterna i alla andra medlemsstater om beslutet att vidta rekonstruktionsåtgärder, inbegripet de verkningar som sådana åtgärder kan få i praktiken.

Artikel 271 Offentliggörande av beslut om rekonstruktionsåtgärder

1. Om det är möjligt att i hemmedlemsstaten överklaga en rekonstruktionsåtgärd, ska de behöriga myndigheterna i hemmedlemsstaten, rekonstruktören eller en person som har rätt därtill i hemmedlemsstaten offentliggöra beslutet om en rekonstruktionsåtgärd enligt de förfaranden för offentliggörande som föreskrivs i hemmedlemsstaten och dessutom så snart som möjligt i *Europeiska unionens officiella tidning* offentliggöra ett utdrag ur det dokument där rekonstruktionsåtgärden fastställs.

Tillsynsmyndigheterna i övriga medlemsstater som har underrättats om beslutet om en rekonstruktionsåtgärd enligt artikel 270 får säkerställa att ett sådant beslut offentliggörs på deras respektive territorium på det sätt som de anser lämpligt.

2. Det offentliggörande som föreskrivs i punkt 1 ska innehålla namnet på den behöriga myndigheten i hemmedlemsstaten, tillämplig lag enligt artikel 269.3 samt namnet på rekonstruktören om en sådan har utsetts. Offentliggörandet ska avfattas på det officiella språket eller på ett av de officiella språken i den medlemsstat där informationen offentliggörs.

3. Rekonstruktionsåtgärderna ska vidtas oberoende av bestämmelserna om offentliggörande i punkterna 1 och 2 och ska gälla fullt ut mot borgenärer, om inte de behöriga myndigheterna i hemmedlemsstaten eller denna medlemsstats lagstiftning föreskriver annat.

4. Om rekonstruktionsåtgärder enbart inverkar på rättigheter som innehas av personer i deras egenskap av aktieägare, delägare eller anställda i ett försäkringsföretag ska punkterna 1, 2 och 3 inte tillämpas, såvida inte den lagstiftning som gäller för rekonstruktionsåtgärderna föreskriver annat.

De behöriga myndigheterna ska fastställa hur de parter som avses i första stycket ska informeras i enlighet med tillämplig lag.

Artikel 272 Information till kända borgenärer – Rätt att anmäla fordringar

1. Om det enligt hemmedlemsstatens lag krävs att en fordran anmäls för att erkännas eller om det föreskrivs en obligatorisk information om en rekonstruktionsåtgärd till borgenärer som har sin stadigvarande bostad, sin hemvist eller sitt huvudkontor i denna medlemsstat, ska de behöriga myndigheterna i hemmedlemsstaten eller rekonstruktören i enlighet med artiklarna 281 och 283.1 även informera de kända borgenärer som har sin stadigvarande bostad, sin hemvist eller sitt huvudkontor i en annan medlemsstat.

2. Om det i hemmedlemsstatens lag föreskrivs att borgenärer som har sin stadigvarande bostad, sin hemvist eller sitt huvudkontor i denna medlemsstat har rätt att anmäla fordringar eller framföra synpunkter angående sina fordringar, ska borgenärer som har sin stadigvarande bostad, sin hemvist eller sitt huvudkontor i en annan medlemsstat ha samma rätt i enlighet med artiklarna 282 och 283.2.

Kapitel III Likvidationsförfaranden

Artikel 273 Inledande av ett likvidationsförfarande – Information till tillsynsmyndigheterna

1. Endast hemmedlemsstatens behöriga myndigheter ska ha rätt att fatta beslut om att inleda ett likvidationsförfarande som avser ett försäkringsföretag, inklusive dess filialer i andra medlemsstater. Detta beslut får fattas i avsaknad av eller efter ett beslut om rekonstruktionsåtgärder.

2. Ett beslut om att inleda ett likvidationsförfarande avseende ett försäkringsföretag, inklusive dess filialer i andra medlemsstater, som fattas enligt hemmedlemsstatens lagstiftning ska utan vidare formaliteter erkännas inom hela gemenskapen och ska få verkan där så snart beslutet har fått verkan i den medlemsstat där förfarandet inleds.

3. De behöriga myndigheterna i hemmedlemsstaten ska skyndsamt informera tillsynsmyndigheterna i den medlemsstaten om beslutet att inleda ett likvidationsförfarande, om möjligt innan förfarandet inleds eller annars omedelbart därefter.

Hemmedlemsstatens tillsynsmyndigheter ska skyndsamt informera tillsynsmyndigheterna i alla övriga medlemsstater om beslutet att inleda ett likvidationsförfarande, inbegripet de verkningar som ett sådant förfarande kan få i praktiken.

Artikel 274 Tillämplig lag

1. Beslutet om att inleda ett likvidationsförfarande avseende ett försäkringsföretag, likvidationsförfarandena och deras verkningar ska regleras av tillämplig lag i hemmedlemsstaten om inte annat föreskrivs i artiklarna 285–292.

2. Hemmedlemsstatens lag ska avgöra åtminstone följande:

a) Vilka tillgångar som ingår i boet och hur de tillgångar ska behandlas som förvärvats av eller tillfaller försäkringsföretaget efter det att likvidationsförfarandet har inletts.
b) Försäkringsföretagets och förvaltarens respektive behörighet.
c) Förutsättningarna för kvittning.
d) Likvidationsförfarandets verkan på försäkringsföretagets gällande avtal.
e) Likvidationsförfarandets verkan på förfaranden som inletts av enskilda borgenärer, med undantag för sådana pågående rättegångar som avses i artikel 292.
f) Vilka fordringar som ska anmälas gentemot försäkringsföretaget och hur de fordringar ska behandlas som uppkommit efter det att likvidationsförfarandet har inletts.
g) Hur fordringar ska anmälas, styrkas och godtas.
h) Hur medel som influtit från tillgångar som avyttrats ska fördelas, företrädesordningen och vilka rättigheter de borgenärer har som efter det att likvidationsförfarandet inletts delvis tillgodosetts till följd av sakrättsligt skydd eller genom kvittning.
i) Förutsättningarna för och verkan av att likvidationsförfarandet avslutats, särskilt genom ett ackord.
j) Borgenärernas ställning efter avslutat likvidationsförfarande.
k) Vilken part som ska stå för kostnader och utgifter i samband med likvidationsförfarandet.
l) Vilka bestämmelser som är tillämpliga när det gäller ogiltigförklaring till följd av ogiltighet, annullering och avsaknad av juridisk giltighet beträffande handlingar som är till skada för samtliga borgenärer.

Artikel 275 Behandling av försäkringsfordringar

1. Medlemsstaterna ska se till att försäkringsfordringar har förmånsrätt framför andra fordringar på försäkringsföretaget genom en av eller båda de följande metoderna:

a) Avseende tillgångar som motsvarar de försäkringstekniska avsättningarna ska försäkringsfordringar åtnjuta absolut förmånsrätt framför andra fordringar på försäkringsföretaget.
b) Avseende försäkringsföretagets samlade tillgångar ska försäkringsfordringar åtnjuta förmånsrätt framför andra fordringar på försäkringsföretaget, med möjlighet till undantag endast för
   - i fordringar som härrör från arbetstagares anställningsavtal och anställningsförhållanden,
   - ii fordringar som avser skatt till offentliga organ,
   - iii fordringar som avser socialförsäkringsavgifter,
   - iv fordringar avseende sakrättsligt skyddade tillgångar.

2. Utan att det påverkar tillämpningen av punkt 1 får medlemsstaterna föreskriva att hela eller en del av kostnaden i samband med ett likvidationsförfarande, fastställd enligt medlemsstatens nationella lag, ska ha förmånsrätt framför försäkringsfordringar.

3. De medlemsstater som har valt det alternativ som anges i punkt 1 a ska kräva att försäkringsföretag upprättar och håller aktuellt ett särskilt register i enlighet med artikel 276.

Artikel 276 Särskilt register

1. Alla försäkringsföretag ska hos sitt huvudkontor föra ett särskilt register över de tillgångar som används för att täcka de försäkringstekniska avsättningar som har beräknats och investerats i enlighet med hemmedlemsstatens lag.

2. Om ett försäkringsföretag bedriver både liv- och skadeförsäkringsverksamhet ska det vid huvudkontoret föra åtskilda register för varje slag av verksamhet.

I de fall då en medlemsstat ger försäkringsföretag auktorisation att täcka sådana livförsäkringsrisker och risker som anges i klasserna 1 och 2 i bilaga I del A, får medlemsstaten dock föreskriva att dessa försäkringsföretag ska föra ett enda register för hela sin verksamhet.

3. Det samlade värdet av de registrerade tillgångarna, värderade i enlighet med tillämplig lag i hemmedlemsstaten, får inte vid något tillfälle underskrida värdet av de försäkringstekniska avsättningarna.

4. Om en tillgång i registret är föremål för en borgenärs eller tredje mans sakrättsliga skydd, så att en del av tillgångens värde inte kan disponeras för att täcka åtagandena, ska detta noteras i registret, och det belopp som inte kan disponeras ska inte räknas med i det samlade värde som avses i punkt 3.

5. Behandlingen av en tillgång vid likvidation av försäkringsföretaget, när det gäller det alternativ som avses i artikel 275.1 a ska fastställas enligt hemmedlemsstatens lagstiftning, såvida inte artikel 286, 287 eller 288 är tillämplig på tillgången i fråga:

a) Om den tillgång som används för att täcka försäkringstekniska avsättningar är föremål för en borgenärs eller tredje mans sakrättsliga skydd, utan att de villkor som anges i punkt 4 är uppfyllda.
b) Om en sådan tillgång är föremål för ett äganderättsförbehåll till förmån för en borgenär eller tredje man.
c) Om en borgenär har rätt att kräva kvittning för sin fordran mot försäkringsföretagets fordran.

6. När ett likvidationsförfarande har inletts, får sammansättningen av de tillgångar som i enlighet med punkterna 1–5 finns förtecknade i registret inte ändras, och inga ändringar utom korrigeringar av rena skrivfel får göras i registren, utom när den behöriga myndigheten gett sitt tillstånd.

Förvaltarna ska dock till dessa tillgångar lägga den avkastning som härrör från dessa samt värdet av de rena premier som har mottagits för den berörda försäkringsklassen från det att likvidationsförfarandet inleds fram till dess betalningen av försäkringsfordringarna sker eller till dess att någon överlåtelse av försäkringsbestånd sker.

7. Om behållningen av realisationen av tillgångar är mindre än deras uppskattade värde enligt registret ska förvaltarna för tillsynsmyndigheterna i hemmedlemsstaten ange skälen för detta.

Artikel 277 Subrogation till ett garantisystem

Hemmedlemsstaten får föreskriva att, om försäkringsborgenärernas rättigheter genom subrogation har övergått till ett garantisystem som är upprättat i den medlemsstaten, fordringar inom detta garantisystem inte ska åtnjuta de förmåner som fastställs i artikel 275.1.

Artikel 278 Täckning av förmånsberättigade fordringar med tillgångar

De medlemsstater som väljer det alternativ som avses i artikel 275.1 b ska kräva att alla försäkringsföretag ser till att de fordringar på företaget som kan ha förmånsrätt framför försäkringsfordringar enligt artikel 275.1 b och som är antecknade i försäkringsföretagets redovisning vid varje tidpunkt och oberoende av eventuell likvidation täcks av tillgångar.

Artikel 279 Återkallande av auktorisationen

1. När ett beslut fattas om att inleda ett likvidationsförfarande avseende ett försäkringsföretag ska detta företags auktorisation återkallas enligt förfarandet i artikel 144, utom i den utsträckning den erfordras för de ändamål som anges i punkt 2.

2. Återkallandet av auktorisationen enligt punkt 1 ska inte hindra förvaltaren eller någon annan person som utsetts av de behöriga myndigheterna att fortsätta en del av försäkringsföretagets verksamhet i den mån som detta är nödvändigt eller lämpligt med hänsyn till likvidationen.

Hemmedlemsstaten får föreskriva att sådan verksamhet ska fortsättas med medgivande och under tillsyn av tillsynsmyndigheterna i den medlemsstaten.

Artikel 280 Offentliggörande av beslut om likvidationsförfaranden

1. Den behöriga myndigheten, förvaltaren eller en person som den behöriga myndigheten utsett för detta ändamål ska offentliggöra beslutet att inleda ett likvidationsförfarande i enlighet med de förfaranden för offentliggörande som gäller i hemmedlemsstaten samt också i *Europeiska unionens officiella tidning* offentliggöra ett utdrag ur beslutet om likvidation.

Tillsynsmyndigheterna i alla övriga medlemsstater som i enlighet med artikel 273.3 har informerats om beslutet att inleda ett likvidationsförfarande får säkerställa att ett sådant beslut offentliggörs på deras respektive territorium på det sätt de anser lämpligt.

2. I det offentliggörande som avses i punkt 1 ska också anges den behöriga myndigheten i hemmedlemsstaten, den lag som är tillämplig samt den förvaltare som har utsetts. Detta ska ske på det officiella språket eller på något av de officiella språken i den medlemsstat där informationen offentliggörs.

Artikel 281 Information till kända borgenärer

1. När ett likvidationsförfarande inleds ska de behöriga myndigheterna i hemmedlemsstaten, förvaltaren eller en person som de behöriga myndigheterna utsett för detta ändamål utan dröjsmål individuellt och skriftligen underrätta var och en av de kända borgenärer som har sin stadigvarande bostad, sin hemvist eller sitt huvudkontor i andra medlemsstater.

2. I underrättelsen enligt punkt 1 ska det särskilt anges tidsfrister, föreskrivna sanktioner som hänför sig till dessa tidsfrister, det organ eller den myndighet som har befogenhet att ta emot anmälningar av fordringar eller synpunkter angående fordringar och eventuella övriga åtgärder.

I underrättelsen ska det också anges om borgenärer vilkas fordringar har förmånsrätt eller sakrättsligt skydd måste anmäla sina fordringar.

När det gäller försäkringsfordringar ska det i underrättelsen vidare anges likvidationsförfarandets allmänna verkningar på försäkringsavtalen, särskilt datum för när försäkringsavtalen eller försäkringsverksamheten kommer att upphöra att gälla samt den försäkrade personens rättigheter och skyldigheter med avseende på avtalet eller verksamheten.

Artikel 282 Rätt att anmäla fordringar

1. Varje borgenär, inbegripet medlemsstaternas offentliga myndigheter, vars stadigvarande bostad, hemvist eller säte befinner sig i en annan medlemsstat än hemmedlemsstaten ska ha rätt att anmäla fordringar eller lägga fram skriftliga synpunkter angående fordringar.

2. Fordringar som innehas av borgenärer som avses i punkt 1 ska behandlas på samma sätt och åtnjuta samma förmånsrätt som fordringar av samma art som kan anmälas av borgenärer som har sin stadigvarande bostad, sin hemvist eller sitt huvudkontor i hemmedlemsstaten. De behöriga myndigheterna ska därför inte diskriminera på gemenskapsnivå.

3. Med undantag för de fall då hemmedlemsstatens lag tillåter något annat ska en borgenär till den behöriga myndigheten sända kopior av eventuella verifikationer samt ange följande:

a) Fordringens art och belopp.
b) Fordringens uppkomstdatum.
c) Om borgenären gör gällande förmånsrätt, sakrättsligt skydd eller äganderättsförbehåll för fordringen.
d) I tillämpliga fall för vilka tillgångar säkerheten gäller.

Det är inte nödvändigt att ange den förmånsrätt som försäkringsfordringar åtnjuter enligt artikel 275.

Artikel 283 Språk och blankett

1. Den information som ska lämnas i den underrättelse som avses i artikel 281.1 ska ges på hemmedlemsstatens officiella språk eller något av dess officiella språk.

I detta syfte ska en blankett användas som har en av följande rubriker på Europeiska unionens alla officiella språk:

a) ”Anmodan att anmäla en fordran: tidsfrister att beakta”, eller
b) om hemmedlemsstatens lag föreskriver framförande av synpunkter angående fordringar: ”Anmodan att lämna synpunkter beträffande en fordran: tidsfrister att beakta”.

Om en känd borgenär innehar en försäkringsfordran ska dock den information som ska lämnas i den underrättelse som avses i artikel 281.1 ges på det officiella språket eller något av de officiella språken i den medlemsstat där borgenären har sin stadigvarande bostad, sin hemvist eller sitt huvudkontor.

2. Borgenärer med stadigvarande bostad, hemvist eller huvudkontor i en annan medlemsstat än hemmedlemsstaten får anmäla sin fordran eller inkomma med synpunkter angående sin fordran på denna andra medlemsstats officiella språk eller på något av dess officiella språk.

I detta fall ska emellertid anmälan av fordran eller, i förekommande fall, framförandet av synpunkter angående fordran vara rubricerad ”Anmälan av fordran” respektive ”Synpunkter angående fordringar” på hemmedlemsstatens officiella språk eller något av dess officiella språk.

Artikel 284 Regelbunden information till borgenärerna

1. Förvaltarna ska på lämpligt sätt hålla borgenärerna regelbundet informerade om hur likvidationen fortskrider.

2. Medlemsstaternas tillsynsmyndigheter får begära upplysningar från hemmedlemsstatens tillsynsmyndigheter om hur likvidationsförfarandet utvecklas.

Kapitel IV Gemensamma bestämmelser

Artikel 285 Verkan på vissa avtal och rättigheter

Genom undantag från artiklarna 269 och 274 ska den verkan som inledandet av en rekonstruktionsåtgärd eller ett likvidationsförfarande har regleras på följande sätt:

a) När det gäller anställningsavtal och anställningsförhållanden: uteslutande av den medlemsstats lag som är tillämplig på anställningsavtalet eller anställningsförhållandet.
b) När det gäller avtal som ger nyttjanderätt till eller rätt att förvärva fast egendom: uteslutande av lagen i den medlemsstat där den fasta egendomen är belägen.
c) När det gäller försäkringsföretagets rättigheter till fast egendom, ett fartyg eller ett luftfartyg vilka registreras i ett offentligt register: uteslutande av lagen i den medlemsstat under vars ansvar registret förs.

Artikel 286 Tredje mans sakrättsliga skydd

1. Att rekonstruktionsåtgärder eller likvidationsförfaranden inleds påverkar inte borgenärers eller tredje mans sakrättsliga skydd vad avser materiell eller immateriell, lös eller fast egendom – både särskilda tillgångar och en samling obestämda tillgångar som helhet vilken ändras vid olika tidpunkter – som tillhör försäkringsföretaget och som vid den tidpunkt då åtgärden eller förfarandet inleds finns inom en annan medlemsstats territorium.

2. Bland de rättigheter som avses i punkt 1 ska minst följande ingå:

a) Rätten att förfoga över egendomen eller att ta ut sin fordran ur den eller dess avkastning, särskilt vid retentionsrätt eller panträtt.
b) Ensamrätt att driva in en fordran, särskilt på grund av pant eller säkerhetsöverlåtelse.
c) Rätten att begära egendomen åter eller kräva restitution från den som utan rättighetsinnehavarens samtycke har den i sin besittning eller använder den.
d) Nyttjanderätt till egendomen.

3. En rättighet, som har upptagits i ett offentligt register och som kan göras gällande gentemot tredje man, genom vilken ett sådant sakrättsligt skydd som avses i punkt 1 kan erhållas, ska anses vara sakrättsligt skyddad.

4. Punkt 1 ska inte påverka en talan som rör ogiltighet, annullering eller avsaknad av juridisk giltighet enligt artikel 274.2 led l.

Artikel 287 Äganderättsförbehåll

1. Att rekonstruktionsåtgärder eller ett likvidationsförfarande inleds med avseende på ett försäkringsföretag som förvärvar en tillgång påverkar inte rättigheter som innehas av säljaren och som grundar sig på ett äganderättsförbehåll, om tillgången då åtgärden eller förfarandet inleds finns inom territoriet i en annan medlemsstat än den medlemsstat där åtgärden eller förfarandet inleddes.

2. Att rekonstruktionsåtgärder eller ett likvidationsförfarande inleds, efter det att tillgången överlämnats, med avseende på ett försäkringsföretag som säljer en tillgång utgör inte grund för att häva eller avsluta försäljningen och hindrar inte köparen från att förvärva äganderätten, om tillgången då åtgärden eller förfarandet inleds finns inom territoriet i en annan medlemsstat än den stat där åtgärden eller förfarandet inleddes.

3. Punkterna 1 och 2 ska inte påverka en talan som rör ogiltighet, annullering eller avsaknad av juridisk giltighet enligt artikel 274.2 led l.

Artikel 288 Kvittning

1. Att rekonstruktionsåtgärder eller ett likvidationsförfarande inleds påverkar inte borgenärers rätt att kvitta sina fordringar mot försäkringsföretagets fordringar om sådan kvittning är tillåten enligt den lag som är tillämplig på försäkringsföretagets fordran.

2. Punkt 1 ska inte påverka en talan som rör ogiltighet, annullering eller avsaknad av juridisk giltighet enligt artikel 274.2 led l.

Artikel 289 Reglerade marknader

1. Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 286 ska verkan av en rekonstruktionsåtgärd eller inledandet av ett likvidationsförfarande på de rättigheter och skyldigheter som parterna har på en reglerad marknad uteslutande regleras av den lag som är tillämplig på den marknaden.

2. Punkt 1 ska inte påverka en talan som rör ogiltighet, annullering eller avsaknad av juridisk giltighet enligt artikel 274.2 led l som kan komma att vidtas för att ogiltigförklara betalningar och transaktioner enligt den lag som är tillämplig på den marknaden.

Artikel 290 Rättshandlingar som är till skada för borgenärerna

Artikel 274.2 led l ska inte tillämpas när en person som har dragit fördel av en rättshandling som är till skada för samtliga borgenärer kan bevisa att denna handling omfattas av lagen i en annan medlemsstat än hemmedlemsstaten, och kan bevisa att denna lag i det aktuella fallet inte ger någon möjlighet att föra talan mot handlingen.

Artikel 291 Skydd för tredje mans förvärv

Följande ska vara tillämplig lag, om ett försäkringsföretag genom en åtgärd som avslutats efter det att en rekonstruktionsåtgärd vidtagits eller ett likvidationsförfarande inletts mot ersättning förfogar över något av följande:

a) I fråga om fast egendom, lagen i den medlemsstat där den fasta egendomen är belägen.
b) I fråga om ett fartyg eller ett luftfartyg som ska registreras i ett offentligt register, lagen i den medlemsstat som ansvarar för registret.
c) I fråga om överlåtbara värdepapper eller andra värdepapper som för att gälla eller för att ett förfogande avseende dem ska gälla förutsätter registrering i ett register eller på ett konto enligt lagen i en medlemsstat eller i ett system för centraliserad förvaring som regleras av lagen i en medlemsstat, lagen i den medlemsstat som ansvarar för registret, kontot eller systemet.

Artikel 292 Pågående rättegångar

Verkan av en rekonstruktionsåtgärd eller ett likvidationsförfarande på en pågående rättegång egendom eller rättigheter som försäkringsföretaget inte längre förfogar över ska uteslutande regleras av lagen i den medlemsstat där rättegången pågår.

Artikel 293 Rekonstruktörer och förvaltare

1. Utnämningen av en rekonstruktör eller förvaltare ska styrkas genom en vidimerad kopia av utnämningsbeslutet eller varje annat intyg som utfärdats av de behöriga myndigheterna i hemmedlemsstaten.

Den medlemsstat inom vilken rekonstruktören eller förvaltaren ämnar agera får kräva en översättning till det officiella språket eller något av de officiella språken i den medlemsstaten. Inget formellt bestyrkande av denna översättning och inte heller någon annan motsvarande formalitet ska krävas.

2. Rekonstruktörerna och förvaltarna ska vara berättigade att på alla medlemsstaters territorier utöva alla de befogenheter som de är berättigade att utöva på hemmedlemsstatens territorium.

I enlighet med lagen i hemmedlemsstaten får personer utses för att bistå eller företräda rekonstruktörer och förvaltare vid genomförandet av rekonstruktionsåtgärden eller likvidationsförfarandet, särskilt i värdmedlemsstaterna och i synnerhet för att göra det lättare att överkomma eventuella svårigheter som borgenärer i sådana stater ställs inför.

3. Rekonstruktörer eller förvaltare ska vid utövandet av sina befogenheter enligt lagen i hemmedlemsstaten följa lagen i de medlemsstater inom vilka de ämnar agera, särskilt när det gäller förfaranden för avyttring av tillgångar och information till arbetstagarna.

Dessa befogenheter får inte omfatta användandet av tvång eller rätten att avgöra rättsliga förfaranden eller tvister.

Artikel 294 Registrering i ett offentligt register

1. Rekonstruktören, förvaltaren eller någon annan myndighet eller person som har befogenhet till detta i hemmedlemsstaten får begära att en rekonstruktionsåtgärd eller beslutet att inleda ett likvidationsförfarande ska registreras i något relevant offentligt register som förs i de övriga medlemsstaterna.

Om en medlemsstat har antagit bestämmelser om obligatorisk registrering ska den myndighet eller person som avses i första stycket emellertid vidta alla nödvändiga åtgärder för att ombesörja registreringen.

2. Registreringskostnaderna ska anses som kostnader och utgifter för förfarandet.

Artikel 295 Tystnadsplikt

Alla personer som ska ta emot eller lämna information som ett led i förfarandena enligt artiklarna 270, 273 och 296 ska vara bundna av bestämmelserna om tystnadsplikt enligt artiklarna 64–69, med undantag av rättsliga myndigheter för vilka gällande nationella bestämmelser är tillämpliga.

Artikel 296 Behandling av filialer etablerade av försäkringsföretag i tredjeland

Om ett försäkringsföretag i tredjeland har etablerat filialer i fler än en medlemsstat, ska varje filial behandlas för sig med avseende på tillämpningen av denna avdelning.

De behöriga myndigheterna och tillsynsmyndigheterna i dessa medlemsstater ska sträva efter att samordna sina åtgärder.

Alla rekonstruktörer eller förvaltare ska likaledes sträva efter att samordna sina åtgärder.

Avdelning V Andra bestämmelser

Artikel 297 Rätt att föra talan inför domstol

Medlemsstaterna ska se till att beslut rörande ett försäkrings- eller återförsäkringsföretag som fattas enligt lagar eller andra författningar som genomför detta direktiv omfattas av rätten till domstolsprövning.

Artikel 298 Samarbete mellan medlemsstaterna och kommissionen

1. Medlemsstaterna ska samarbeta med varandra i syfte att underlätta tillsynen över försäkring och återförsäkring inom gemenskapen och tillämpningen av detta direktiv.

2. Kommissionen och medlemsstaternas tillsynsmyndigheter ska ha ett nära samarbete med varandra i syfte att underlätta tillsynen över försäkring och återförsäkring inom gemenskapen samt vid granskningen av de svårigheter som tillämpningen av detta direktiv kan ge upphov till.

3. Medlemsstaterna ska underrätta kommissionen om alla betydande svårigheter som tillämpningen av detta direktiv kan ge upphov till.

Kommissionen och berörda medlemsstaters tillsynsmyndigheter ska undersöka dessa svårigheter så snart som möjligt för att finna en ändamålsenlig lösning.

Artikel 299 Euro

I fall där beteckningen euro används i detta direktiv, ska det motvärde i nationell valuta som ska gälla från och med den 31 december varje år vara det värde som gällde den sista dagen i oktober månad samma år, för vilken dag motvärden för euro finns noterade i alla gemenskapens valutor.

Artikel 300 Omprövning av belopp som uttrycks i euro

De belopp som i detta direktiv uttryckts i euro ska revideras vart femte år genom att grundbeloppet i euro höjs med den procentuella förändringen i de harmoniserade konsumentprisindexen för samtliga medlemsstater som offentliggörs av kommissionen (Eurostat) från och med den 31 december 2015 fram till justeringsdagen och avrundat uppåt till närmaste 100.000-tal EUR.

Om den procentuella förändringen sedan den förra justeringen är mindre än 5 % ska ingen revidering göras.

Kommissionen ska offentliggöra de reviderade beloppen i *Europeiska unionens officiella tidning*.

De reviderade beloppen ska tillämpas av medlemsstaterna inom 12 månader från offentliggörandet i *Europeiska unionens officiella tidning*. *Direktiv (2014/51/EU)*

Artikel 301 Kommittéförfarande

1. Kommissionen ska biträdas av Europeiska försäkrings- och tjänstepensionskommittén som inrättats genom kommissionens beslut 2004/9/EG. Denna kommitté ska vara en kommitté i den mening som avses i förordning (EU) nr 182/2011.

2. När det hänvisas till denna punkt ska artikel 4 i förordning (EU) nr 182/2011 tillämpas.

3. När det hänvisas till denna punkt ska artikel 8 i förordning (EU) nr 182/2011 jämförd med artikel 4 i den förordningen tillämpas. *Direktiv (2014/51/EU)*

Artikel 301 a Utövande av delegeringen

1. Befogenheten att anta delegerade akter ges till kommissionen med förbehåll för de villkor som anges i denna artikel.

2. Den delegering av befogenhet som avses i artiklarna 17, 31, 35, 37, 50, 56, 75, 86, 92, 97, 99, 109 a, 111, 114, 127, 130, 135, 143, 172, 210, 211, 216, 217, 227, 234, 241, 244, 245, 247, 248, 256, 258, 260 och 308 b ska ges till kommissionen för en period på fyra år från den 23 maj 2014.

Kommissionen ska utarbeta en rapport om de delegerade befogenheterna senast sex månader innan perioden på fyra år löpt ut. Delegeringen av befogenhet ska genom tyst medgivande förlängas med perioder av samma längd, såvida inte Europaparlamentet eller rådet motsätter sig en sådan förlängning senast tre månader före utgången av perioden i fråga.

3. Den delegering av befogenhet som avses i artiklarna 17, 31, 35, 37, 50, 56, 75, 86, 92, 97, 99, 109 a, 111, 114, 127, 130, 135, 143, 172, 210, 211, 216, 217, 227, 234, 241, 244, 245, 247, 248, 256, 258, 260 och 308 b får när som helst återkallas av Europaparlamentet eller rådet.

Ett beslut om återkallelse innebär att delegeringen av den befogenhet som anges i beslutet upphör att gälla. Beslutet får verkan dagen efter det att det offentliggörs i *Europeiska unionens officiella tidning*, eller vid ett senare i beslutet angivet datum. Det påverkar inte giltigheten av delegerade akter som redan har trätt i kraft.

4. Så snart kommissionen antar en delegerad akt ska den samtidigt delge Europaparlamentet och rådet denna.

5. En delegerad akt som antas enligt artikel 17, 31, 35, 37, 50, 56, 75, 86, 92, 97, 99, 109 a, 111, 114, 127, 130, 135, 143, 172, 210, 211, 216, 217, 227, 234, 241, 244, 245, 247, 248, 256, 258, 260 eller 308 b ska träda i kraft endast om varken Europaparlamentet eller rådet har gjort invändningar mot den delegerade akten inom en period av tre månader från den dag då akten delgavs Europaparlamentet och rådet, eller om både Europaparlamentet och rådet, före utgången av den perioden, har underrättat kommissionen om att de inte kommer att invända. Denna period ska förlängas med tre månader på Europaparlamentets eller rådets initiativ. *Direktiv (2014/51/EU)*

Artikel 301 b Tidsfristklausul för tekniska standarder för tillsyn

1. Fram till den 24 maj 2016 ska kommissionen, när den för första gången antar de tekniska standarder för tillsyn som avses i artiklarna 50, 58, 75, 86, 92, 97, 111, 135, 143, 244, 245, 248 och 249, tillämpa det förfarande som fastställs i artikel 301 a. Eventuella ändringar av sådana delegerade akter eller, efter det att övergångsperioden löpt ut, eventuella nya tekniska standarder för tillsyn, ska antas i enlighet med artiklarna 10–14 i förordning (EU) nr 1094/2010.

2. Den delegering av befogenheter som avses i punkt 1 får när som helst återkallas av Europaparlamentet eller rådet i enlighet med artikel 12 i förordning (EU) nr 1094/2010.

3. Senast den 24 maj 2016 får Eiopa lägga fram förslag till tekniska standarder för tillsyn till kommissionen för att anpassa de delegerade akter som avses i artiklarna 17, 31, 35, 37, 50, 56, 75, 86, 92, 97, 99, 109 a, 111, 114, 127, 130, 135, 143, 172, 210, 211, 216, 217,

227, 234, 241, 244, 245, 247, 248, 256, 258, 260 och 308 b till den tekniska utvecklingen på de finansiella marknaderna.

Förslagen till tekniska standarder för tillsyn ska begränsas till de tekniska aspekterna av de delegerade akter som avses i första stycket i enlighet med artiklarna 10–14 i förordning (EU) nr 1094/2010.

Kommissionen ska ges befogenhet att anta de tekniska standarder för tillsyn som avses i första stycket i enlighet med artiklarna 10–14 i förordning (EU) nr 1094/2010.

Direktiv (2014/51/EU)

Artikel 302 Underrättelser som överlämnas innan de lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa artiklarna 57–63 har trätt i kraft

Det bedömningsförfarande som tillämpas på de tilltänkta förvärv för vilka underrättelser enligt artikel 57 har överlämnats till de behöriga myndigheterna innan de lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa artiklarna 57-63 har trätt i kraft ska genomföras i enlighet med den nationella lagstiftning i medlemsstaterna som gäller vid tiden för underrättelsen.

Artikel 303 är en ändring i ett annat direktiv och återges ej här [red.anm.].

Artikel 304 Undergruppen durationsbaserade aktiekursrisker

1. Medlemsstaterna får auktorisera livförsäkringsföretag som

a) bedriver tjänstepensionsverksamhet i enlighet med artikel 4 i direktiv 2003/41/EG, eller

b) erbjuder pensionsförmåner som är knutna till att någon går i pension eller förväntar sig att gå i pension och där premierna för dessa förmåner är skattemässigt avdragsgilla för försäkringstagaren enligt nationell lagstiftning i den medlemsstat som har auktoriserat företaget,

   där

   i alla tillgångar och motsvarande skulder som hänför sig till denna verksamhet separeras samt förvaltas och organiseras skilt från försäkringsföretagens övriga verksamheter, utan möjlighet till överföring,

   ii verksamheterna i det företag som avses i leden a och b och för vilket metoden i denna punkt tillämpas bedrivs enbart i den medlemsstat där företaget har auktoriserats, och

   iii den genomsnittliga durationen av skulderna som är kopplade till företagets affärsverksamhet överstiger 12 år,

att tillämpa solvenskapitalkravets undergrupp aktiekursrisker som kalibreras med hjälp av ett värde för Value-at-Risk under en tidsperiod som överensstämmer med den typiska innehavstiden för det företagets placeringar i aktier, med en konfidensnivå som ger försäkringstagare och förmånstagare en skyddsnivå som är likvärdig den som anges i artikel 101, om metoden i denna artikel endast tillämpas på de tillgångar och skulder som avses i led i. Vid beräkningen av solvenskapitalkravet ska dessa tillgångar och skulder beaktas fullt ut när det gäller att bedöma diversifieringseffekter, dock utan att detta inkräktar på behovet av att skydda de intressen som försäkringstagare och förmånstagare i andra medlemsstater har.

Förutsatt att tillsynsmyndigheterna ger sitt godkännande ska den metod som anges i första stycket endast användas om det berörda företagets solvenssituation och likviditetsläge samt dess strategier, förfaranden och rapporteringsrutiner i fråga om ALM-tekniker fortlöpande borgar för att företaget kan inneha placeringar i aktier under en tidsperiod som överensstämmer med den typiska innehavstiden för det företagets placeringar i aktier. Företaget ska för tillsynsmyndigheten kunna visa att detta villkor kontrollerats med den konfidensnivå som är nödvändig för att ge försäkringstagarna och förmånstagarna en skyddsnivå likvärdig den som anges i artikel 101.

Försäkrings- och återförsäkringsföretag ska inte återgå till att tillämpa den metod som anges i artikel 105 utom under vederbörligen motiverade omständigheter och under förutsättning att tillsynsmyndigheterna har givit sitt godkännande.

2. Senast den 31 december 2020 ska kommissionen till Europaparlamentet och rådet översända en rapport om tillämpningen av den metod som fastställs i punkt 1 och om den praxis tillsynsmyndigheterna antagit enligt punkt 1, vid behov åtföljd av lämpliga förslag. Den rapporten ska särskilt behandla de gränsöverskridande effekterna av denna metods tillämpning så att regleringsarbitrage från försäkrings- och återförsäkringsföretags sida kan undvikas. *Direktiv (2014/51/EU)*

Avdelning VI Övergångsbestämmelser och slutbestämmelser

Kapitel I Övergångsbestämmelser

Avsnitt 1 Försäkring

Artikel 305 Undantag och upphävande av restriktiva bestämmelser

1. Medlemsstaterna får medge undantag för skadeförsäkringsföretag, som den 31 januari 1975 inte uppfyllde kraven i artiklarna 16 och 17 i direktiv 73/239/EEG och vilkas årliga premie- eller bidragsinkomst den 31 juli 1978 uppgick till mindre än sex gånger minsta garantifonden enligt artikel 17.2 i direktiv 73/239/EEG från kravet att inrätta minsta garantifond före utgången av räkenskapsår då premie- eller bidragsinkomsten uppgår till sex gånger minsta garantifonden. Med beaktande av resultatet av den granskning som föreskrivs i artikel 298.2, ska rådet på förslag av kommissionen enhälligt besluta när medlemsstaterna ska upphäva detta undantag.

2. Skadeförsäkringsföretag som etablerats i Förenade kungariket ”by Royal Charter”, ”by private Act” eller ”by special Public Act” får under obegränsad tid fortsätta att bedriva verksamhet i den bolagsform de hade den 31 juli 1973.

Livförsäkringsföretag som etablerats i Förenade kungariket ”by Royal Charter”, ”by private Act” eller ”by special Public Act” får under obegränsad tid fortsätta att bedriva verksamhet i den bolagsform de hade den 15 mars 1979.

Förenade kungariket ska sammanställa en förteckning över de företag som avses i första och andra styckena och översända den till övriga medlemsstater och kommissionen.

3. De sammanslutningar som i Förenade kungariket registrerats enligt ”the Friendly Societies Acts” får fortsätta den livförsäkrings- och sparverksamhet som de, i enlighet med sina syften, bedrev den 15 mars 1979.

4. På begäran av skadeförsäkringsföretag som uppfyller kraven i avdelning I kapitel VI avsnitten 2, 4 och 5 ska medlemsstaterna upphöra att tillämpa bestämmelser som innebär restriktioner avseende bl.a. pantsättning, deposition eller ställande av säkerhet.

Artikel 306 Rättigheter förvärvade av befintliga filialer och försäkringsföretag

1. Filialer, som före den 1 juli 1994 påbörjade sin verksamhet enligt de bestämmelser som gällde i den medlemsstat där respektive filial är belägen, ska anses ha följt det förfarande som föreskrivs i artiklarna 145 och 146.

2. Artiklarna 147 och 148 ska inte inverka på sådana rättigheter som har förvärvats av försäkringsföretag som före den 1 juli 1994 bedrev verksamhet inom ramen för friheten att tillhandahålla tjänster.

Avsnitt 2 Återförsäkring

Artikel 307 Övergångsperiod för artiklarna 57.3 och 60.6 i direktiv 2005/68/EG

En medlemsstat får senarelägga tillämpningen av bestämmelserna i artikel 57.3 i direktiv 2005/68/EG om ändring av artikel 15.3 i direktiv 73/239/EEG och av bestämmelsen i artikel 60.6 i direktiv 2005/68/EG till och med den 10 december 2008.

Artikel 308 Rättigheter förvärvade av befintliga återförsäkringsföretag

1. Återförsäkringsföretag som omfattas av detta direktiv och som blivit auktoriserade eller berättigade att bedriva återförsäkringsverksamhet i enlighet med bestämmelserna i de medlemsstater där de har sina huvudkontor före den 10 december 2005 ska betraktas som auktoriserade i enlighet med artikel 14.

De ska dock vara skyldiga att följa bestämmelserna i detta direktiv om bedrivande av återförsäkringsverksamhet och de krav som anges i artikel 18.1 b och d–g, artiklarna 19, 20 och 24 samt i avdelning I kapitel VI avsnitten 2, 3 och 4.

2. Medlemsstaterna får medge sådana återförsäkringsföretag som avses i punkt 1 i denna artikel och som den 10 december 2005 inte uppfyllde kraven i artikel 18.1 b, artiklarna 19 och 20 och i avdelning I kapitel VI avsnitten 2, 3 och 4 en tidsfrist fram till och med den 10 december 2008 för att uppfylla dessa krav.

Avsnitt 3 Försäkring och återförsäkring

Artikel 308 a Infasning

1. Från och med den 1 april 2015 ska medlemsstaterna se till att tillsynsmyndigheterna har befogenhet att fatta beslut om godkännande av följande:

a) Tilläggskapital i enlighet med artikel 90.
b) Klassificering av kapitalbasmedel som avses i artikel 95 tredje stycket.
c) Företagsspecifika parametrar i enlighet med artikel 104.7.
d) En fullständig eller partiell intern modell i enlighet med artiklarna 112 och 113.
e) Specialföretag som ska etableras på deras territorium i enlighet med artikel 211.
f) Ett mellanliggande försäkringsholdingbolags tilläggskapital i enlighet med artikel 226.2.
g) En gruppintern modell i enlighet med artiklarna 230, 231 och 233.5.
h) Användningen av undergruppen durationsbaserade aktiekursrisker i enlighet med artikel 304.
i) Tillämpning av matchningsjusteringen av de riskfria räntesatserna för relevanta durationer i enlighet med artikel 77 b och 77 c.
j) Om medlemsstaterna så önskar, tillämpning av volatilitetsjustering av de riskfria räntesatserna för relevanta durationer i enlighet med artikel 77 d.
k) Tillämpning av övergångsåtgärden för riskfria räntesatser för durationer i enlighet med artikel 308 c.
l) Tillämpning av övergångsåtgärden för försäkringstekniska avsättningar i enlighet med artikel 308 d.

2. Från och med den 1 april 2015 ska medlemsstaterna se till att tillsynsmyndigheterna har följande befogenheter:

a) Befogenhet att fastställa grupptillsynens nivå och omfattning i enlighet med avdelning III kapitel I, avsnitten 2 och 3.
b) Befogenhet att fastställa grupptillsynsmyndigheten i enlighet med artikel 247.
c) Befogenhet att inrätta ett tillsynskollegium i enlighet med artikel 248.

3. Från och med den 1 juli 2015 ska medlemsstaterna se till att tillsynsmyndigheterna har följande befogenheter:

a) Befogenhet att dra av ägarintresse i enlighet med artikel 228 andra stycket.
b) Befogenhet att fastställa valet av metod för beräkning av gruppsolvens i enlighet med artikel 220.
c) Befogenhet att fatta beslut om likvärdighet och, i förekommande fall, tillfällig likvärdighet i enlighet med artiklarna 227 och 260.
d) Befogenhet att låta försäkrings- och återförsäkringsföretag omfattas av artiklarna 238 och 239 i enlighet med artikel 236.
e) Befogenhet att fatta de beslut som avses i artiklarna 262 och 263.
f) Befogenhet att när så är lämpligt fastställa tillämpning av övergångsbestämmelser i enlighet med artikel 308 b.

4. Medlemsstaterna ska ålägga de berörda tillsynsmyndigheterna att behandla ansökningar om godkännande eller tillstånd som lämnats in av försäkrings- och återförsäkringsföretag i enlighet med punkterna 2 och 3. De beslut som tillsynsmyndigheterna fattar om godkännande eller tillstånd ska inte börja tillämpas före den 1 januari 2016.
Direktiv (2014/51/EU)

Artikel 308 b Övergångsbestämmelser

1. Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 12 ska försäkrings- och återförsäkringsföretag som, senast den 1 januari 2016, har upphört med att teckna nya försäkrings- eller återförsäkringsavtal och uteslutande förvaltar sitt befintliga bestånd i syfte att avsluta sin verksamhet inte omfattas av avdelningarna I, II och III i detta direktiv förrän vid de datum som fastställs i punkt 2, då företaget antingen

a) har övertygat tillsynsmyndigheten om att det kommer att avsluta sin verksamhet före den 1 januari 2019, eller
b) är föremål för rekonstruktionsåtgärder som fastställs i avdelning IV kapitel II och en rekonstruktör har utsetts.

2. Försäkrings- eller återförsäkringsföretag som omfattas av

a) punkt 1 a, ska omfattas av avdelningarna I, II och III i detta direktiv från och med den 1 januari 2019 eller från ett tidigare datum när tillsynsmyndigheten inte är tillfredsställd med de framsteg som har gjorts för att avsluta företagets verksamhet, eller
b) punkt 1 b, ska omfattas av avdelningarna I, II och III i detta direktiv från och med den 1 januari 2021 eller från ett tidigare datum om tillsynsmyndigheten inte är tillfredsställd med de framsteg som har gjorts för att avsluta företagets verksamhet.

3. Försäkrings- och återförsäkringsföretag ska endast omfattas av övergångsbestämmelserna i punkterna 1 och 2 om följande villkor uppfylls:

a) Företaget ingår inte i en grupp, eller om det ingår i en grupp, alla företag som ingår i gruppen upphör med att teckna nya försäkrings- eller återförsäkringsavtal.
b) Företaget ska till tillsynsmyndigheten överlämna en årlig rapport med de framsteg som har gjorts för att avsluta företagets verksamhet.
c) Företaget har underrättat tillsynsmyndigheten om att det tillämpar övergångsbestämmelser.

Punkterna 1 och 2 ska inte förhindra ett företag från att bedriva verksamhet i enlighet med avdelningarna I, II och III i detta direktiv.

4. Medlemsstaterna ska upprätta en förteckning över de försäkrings- och återförsäkringsföretag som berörs och överlämna den förteckningen till alla övriga medlemsstater.

5. Under en period som inte överskrider fyra år från och med den 1 januari 2016, ska medlemsstaterna säkerställa att fristen för försäkrings- och återförsäkringsföretag för att lämna de uppgifter som avses i artikel 35.1–35.4 varje år eller med en kortare periodicitet minskar med två veckor varje räkenskapsår, med början senast 20 veckor efter utgången av företagets räkenskapsår om dess räkenskapsår avslutas den 30 juni 2016 eller efter detta datum men före den 1 januari 2017, och senast 14 veckor efter utgången av företagets räkenskapsår om dess räkenskapsår avslutas den 30 juni 2019 eller efter detta datum men före den 1 januari 2020.

6. Under en period som inte överskrider fyra år från och med den 1 januari 2016, ska fristen för försäkrings- och återförsäkringsföretag för att offentliggöra de uppgifter som avses i artikel 51 minska med två veckor varje räkenskapsår, med början senast 20 veckor efter utgången av företagets räkenskapsår om dess räkenskapsår avslutas den 30 juni 2016 eller efter detta datum men före den 1 januari 2017, och senast 14 veckor efter utgången av företagets räkenskapsår om dess räkenskapsår avslutas den 30 juni 2019 eller efter detta datum men före den 1 januari 2020.

7. Under en period som inte överskrider fyra år från och med den 1 januari 2016, ska fristen för försäkrings- och återförsäkringsföretag för att lämna in de uppgifter som avses i artikel 35.1–35.4 varje kvartal minska med en vecka varje räkenskapsår, med början senast åtta veckor för varje kvartal som avslutas den 1 januari 2016 eller efter detta datum men före den 1 januari 2017, och med fem veckor för varje kvartal som avslutas den 1 januari 2019 eller efter detta datum men före den 1 januari 2020.

8. Medlemsstaterna ska säkerställa att punkterna 5, 6 och 7 i denna artikel ska gälla i tillämpliga delar för försäkrings- och återförsäkringsföretag med ägarintresse, försäkringsholdingföretag och blandade finansiella holdingföretag på gruppnivå i enlighet med artiklarna 254 och 256, varvid de frister som anges i punkterna 5, 6 och 7 ska förlängas med sex veckor.

9. Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 94, ska primärkapitalposter ingå i nivå 1-kapital upp till tio år efter den 1 januari 2016 förutsatt att de posterna

a) emitterades före den 1 januari 2016 eller före datum för ikraftträdande av den delegerade akt som avses i artikel 97, beroende på vilket datum som inträffar först,
b) den 31 december 2015 kan användas för att uppfylla den disponibla solvensmarginalen upp till 50 % av solvensmarginalen enligt de lagar och andra författningar som antas enligt artikel 16.3 i direktiv 73/239/EEG, artikel 1 i direktiv 2002/13/EG, artikel 27.3 i direktiv 2002/83/EG och artikel 36.3 i direktiv 2005/68/EG, och
c) inte annars skulle klassificeras som tillhörande nivå 1 eller 2 i enlighet med artikel 94.

10. Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 94, ska primärkapitalposter ingå i nivå 2-kapital upp till tio år efter den 1 januari 2016 förutsatt att de posterna

a) emitterades före den 1 januari 2016 eller före datumet för ikraftträdande av den delegerade akt som avses i artikel 97, beroende på vilket datum som inträffar först, och
b) den 31 december 2015 kan användas för att uppfylla den disponibla solvensmarginalen upp till 25 % av solvensmarginalen enligt de lagar och andra författningar som antas enligt artikel 16.3 i direktiv 73/239/EEG, artikel 1 i direktiv 2002/13/EG, artikel 27.3 i direktiv 2002/83/EG och artikel 36.3 i direktiv 2005/68/EG.

11. När det gäller försäkrings- eller återförsäkringsföretag som placerar i överlåtbara värdepapper eller andra finansiella instrument som bygger på ompaketerade lån som emitterades före den 1 januari 2011, ska kraven i artikel 135.2 endast gälla i situationer då nya underliggande exponeringar läggs till eller ersätts efter den 31 december 2014.

12. Utan att det påverkar tillämpningen av artiklarna 100, 101.3 och 104 ska följande gälla:

a) Fram till den 31 december 2017 ska de standardparametrar som ska användas vid beräkningen av undergruppen koncentrationsrisk och undergruppen räntedifferensrisk i enlighet med standardformeln när det gäller exponeringar mot medlemsstaternas nationella regeringar eller centralbanker vilka uttrycks och finansieras i en medlemsstats nationella valuta vara samma standardparametrar som de som skulle tillämpas på sådana exponeringar som uttrycks och finansieras i deras nationella valuta.
b) År 2018 ska de standardparametrar som ska användas vid beräkningen av undergruppen koncentrationsrisk och undergruppen räntedifferensrisk i enlighet med standardformeln minskas med 80 % när det gäller exponeringar mot medlemsstaternas nationella regeringar eller centralbanker vilka uttrycks och finansieras i en annan medlemsstats nationella valuta.
c) År 2019 ska de standardparametrar som ska användas vid beräkningen av undergruppen koncentrationsrisk och undergruppen räntedifferensrisk i enlighet med standardformeln minskas med 50 % när det gäller exponeringar mot medlemsstaternas nationella regeringar eller centralbanker vilka uttrycks och finansieras i en annan medlemsstats nationella valuta.

d) Från och med den 1 januari 2020 ska de standardparametrar som ska användas vid beräkningen av undergruppen koncentrationsrisk och undergruppen räntedifferensrisk i enlighet med standardformeln inte minskas när det gäller exponeringar mot medlemsstaternas nationella regeringar eller centralbanker vilka uttrycks och finansieras i en annan medlemsstats nationella valuta.

13. Utan att det påverkar tillämpningen av artiklarna 100, 101.3 och 104, ska de standardparametrar som ska användas för aktier som företaget köpt senast den 1 januari 2016 vid beräkningen av undergruppen aktiekursrisk i enlighet med standardformeln utan alternativet i artikel 304 beräknas som det vägda genomsnittet av

a) den standardparameter som ska användas för att beräkna undergruppen aktiekursrisk i enlighet med artikel 304, och
b) den standardparameter som ska användas för att beräkna undergruppen aktiekursrisk i enlighet med standardformeln utan det alternativ som beskrivs i artikel 304.

Vikten för den parameter som beskrivs i led b i första stycket ska öka åtminstone linjärt i slutet av varje år från 0 % under det år som inleds den 1 januari 2016 till 100 % den 1 januari 2023.

Kommissionen ska anta delegerade akter enligt artikel 301 a som närmare specificerar de kriterier som ska uppfyllas, inbegripet de aktier som får utnyttja övergångsperioden.

För att säkerställa enhetliga villkor för tillämpningen av den övergångsperioden ska Eiopa utarbeta förslag till tekniska standarder för genomförande av förfaranden vid tillämpningen av denna punkt.

Eiopa ska överlämna sina förslag till tekniska standarder för genomförande till kommissionen senast den 30 juni 2015.

Kommissionen ska ges befogenhet att anta de tekniska standarder för genomförande som avses i fjärde stycket i enlighet med artikel 15 i förordning (EU) nr 1094/2010.

14. Utan hinder av artikel 138.3 och utan att det påverkar tillämpningen av artikel 138.4, ska tillsynsmyndigheten kräva att försäkrings- och återförsäkringsföretag som uppfyller kravet på föreskriven solvensmarginal i artikel 16 a i direktiv 73/239/EEG, artikel 28 i direktiv 2002/83/EG eller artiklel 37, 38 eller 39 i direktiv 2005/68/EG, såsom de är tillämpliga i medlemsstatens lagstiftning dagen före de direktiven upphävs enligt artikel 310 i det här direktivet, men som inte efterlever solvenskapitalkravet under det första tillämpningsåret för det här direktivet, vidtar nödvändiga åtgärder för att upprätta nivån på de medräkningsbara kapitalbasmedel som täcker solvenskapitalkravet eller reducera riskprofilen för att följa solvenskapitalkravet senast den 31 december 2017.

Det berörda försäkrings- och återförsäkringsföretaget ska var tredje månad till sin tillsynsmyndighet lämna in en lägesrapport i vilken det redogörs för vilka åtgärder som har vidtagits och hur arbetet fortskrider med att upprätta nivån på den medräkningsbara kapitalbasen enligt solvenskapitalkravet eller med att reducera riskprofilen för att följa solvenskapitalkravet.

Den förlängning som nämns i första stycket ska inte längre gälla om denna lägesrapport visar att det inte skett några väsentliga framsteg med att återskapa nivån på den medräkningsbara kapitalbasen enligt solvenskapitalkravet eller med att reducera riskprofilen för att säkerställa att solvenskapitalkravet följs, mellan det datum då bristen på efterlevnad av solvenskapitalkravet konstaterades och det datum då lägesrapporten inlämnades.

15. Om hemmedlemsstater, när detta direktiv trädde i kraft, tillämpade bestämmelser som avses i artikel 4 i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2016/2341 får de hemmedlemsstaterna fortsätta att tillämpa de lagar och andra författningar som hade antagits av dem i syfte att följa artiklarna 1–19, 27–30, 32–35 och 37–67 i direktiv 2002/83/EG i deras lydelse den 31 december 2015 under en övergångsperiod som löper ut den 31 december 2022.

Om en hemmedlemsstat fortsätter att tillämpa dessa lagar och andra författningar, ska försäkringsföretag i den hemmedlemsstaten beräkna sitt solvenskapitalkrav som summan av följande:

a) Ett teoretiskt solvenskapitalkrav med avseende på deras försäkringsverksamhet, beräknat utan den tjänstepensionsverksamhet som avses i artikel 4 i direktiv (EU) 2016/2341.
b) Solvensmarginalen med avseende på tjänstepensionsverksamheten, beräknad i enlighet med de lagar och andra författningar som har antagits för att följa artikel 28 i direktiv 2002/83/EG.

Senast den 31 december 2017 ska kommissionen lämna en rapport till Europaparlamentet och rådet om huruvida den period som avses i första stycket bör förlängas, med beaktande av utvecklingen av unionsrätten eller nationell rätt till följd av detta direktiv. *Direktiv (EU) 2016/2341*

16. Medlemsstaterna får ge det moderförsäkrings- eller moderåterförsäkringsföretag som har det yttersta ägarintresset möjlighet att under en period fram till den 31 mars 2022 ansöka om godkännande av en gruppintern modell som tillämpas på en del av en grupp, om både företaget och företaget med det yttersta ägarintresset är belägna i samma medlemsstat och om denna del utgör en urskiljbar del som uppvisar en väsentligt annorlunda riskprofil än de övriga i gruppen.

17. Utan hinder av artikel 218.2 och 218.3, ska de övergångsbestämmelser som avses i punkterna 8–12 och 15 i den här artikeln och i artiklarna 308 c, 308 d och 308 e gälla i tillämpliga delar på gruppnivå.

Utan hinder av artikel 218.2, 218.3 och 218.4, ska de övergångsbestämmelser som avses i punkt 14 i den här artikeln gälla i tillämpliga delar på gruppnivå och om försäkrings- eller återförsäkringsföretagen med ägarintresse eller försäkrings- och återförsäkringsföretagen i en grupp uppfyller de jämkade solvenskraven enligt artikel 9 i direktiv 98/78/EG men inte uppfyller solvenskapitalkravet på gruppnivå.

Kommissionen ska anta delegerade akter, enligt artikel 301 a, för att fastställa ändringarna av gruppsolvensen om de övergångsbestämmelser som anges i punkt 13 i den här artikeln är tillämpliga och avser

a) eliminering av dubbelräkning av poster i kapitalbasen och av kapital som skapats inom en grupp som fastställs i artiklarna 222 och 223,
b) värdering av tillgångar och skulder som fastställs i artikel 224,
c) tillämpning av beräkningsmetoderna för anknutna försäkrings- och återförsäkringsföretag som fastställs i artikel 225,
d) tillämpning av beräkningsmetoderna för mellanliggande försäkringsholdingföretag som fastställs i artikel 226,
e) beräkningsmetoder för solvensen på gruppnivå som fastställs i artiklarna 230 och 233,
f) beräkning av solvenskapitalkravet på gruppnivå som fastställs i artikel 231,
g) fastställande av kapitaltillägg som fastställs i artikel 232, och
h) principer vid beräkningen av solvens på gruppnivå för ett försäkringsholdingföretag som fastställs i artikel 235. *Direktiv (2014/51/EU)*

Artikel 308 c Övergångsbestämmelser för de riskfria räntesatserna

1. Försäkrings- och återförsäkringsföretag får, med tillsynsmyndighetens förhandsgodkännande, tillämpa en tillfällig justering på de riskfria räntesatserna för relevanta durationer i fråga om godkända försäkrings- och återförsäkringsförpliktelser.

2. Justeringen ska beräknas för varje valuta som en del av skillnaden mellan

a) den räntesats som fastställts av försäkrings- eller återförsäkringsföretaget i enlighet med de lagar och andra författningar som har antagits i enlighet med artikel 20 i direktiv 2002/83/EG vid sista tillämpningsdagen för det direktivet, och

b) den årliga effektiva räntesatsen, beräknad som en enda diskonteringssats som, när den tillämpas på kassaflödena för portföljen med godkända försäkrings- eller återförsäkringsförpliktelser, ger ett värde som är lika stort som bästa skattningen för portföljen med godkända försäkrings- eller återförsäkringsförpliktelser om pengarnas tidsvärde beaktas med tillämpning av riskfria basräntesatser för relevanta durationer i enlighet med artikel 77.2.

Om medlemsstaterna har antagit lagar och andra författningar enligt artikel 20.1.B a ii i direktiv 2002/83/EG, ska den räntesats som avses i led a första stycket i denna punkt fastställas med tillämpning av de metoder som användes av försäkrings- eller återförsäkringsföretagen vid den sista tillämpningsdagen för direktiv 2002/83/EG.

Den del som avses i första stycket ska minska linjärt i slutet av varje år från 100 % under det år som inleds den 1 januari 2016 till 0 % den 1 januari 2032.

Om försäkrings- och återförsäkringsföretag tillämpar den volatilitetsjustering som avses i artikel 77 d, ska den riskfria räntesats för relevanta durationer som avses i led b vara den riskfria räntesats för relevanta durationer som avses i artikel 77 d.

3. De godkända försäkrings- eller återförsäkringsförpliktelserna ska endast omfatta försäkrings- eller återförsäkringsförpliktelser som uppfyller följande kriterier:

a) De kontrakt som genererar försäkrings- eller återförsäkringsförpliktelserna hade ingåtts före den första tillämpningsdagen för detta direktiv, med undantag av kontraktsförlängningar på eller efter detta datum.
b) Fram till och med den sista tillämpningsdagen för direktiv 2002/83/EG fastställdes de försäkringstekniska avsättningarna för försäkrings- eller återförsäkringsförpliktelserna i enlighet med de lagar och andra författningar som har antagits enligt artikel 20 i det direktivet vid sista tillämpningsdagen för det direktivet.
c) Artikel 77 b inte tillämpas på försäkrings- och återförsäkringsförpliktelser.

4. Försäkrings- och återförsäkringsföretag som tillämpar punkt 1 ska

a) inte inkludera de godkända försäkrings- och återförsäkringsförpliktelserna vid beräkningen av den volatilitetsjustering som aves i artikel 77 d,
b) inte tillämpa artikel 308 d, och
c) inom ramen för den lägesrapport om solvens och finansiell ställning som avses i artikel 51, offentliggöra att de tillämpar den tillfälliga riskfria räntesatsen för durationer och offentliggöra kvantifieringen av hur deras finansiella position skulle påverkas om de inte tillämpade denna övergångsåtgärd. *Direktiv (2014/51/EU)*

Artikel 308 d Övergångsåtgärd för försäkringstekniska avsättningar

1. Försäkrings- och återförsäkringsföretag får, med tillsynsmyndighetens förhandsgodkännande, tillämpa ett tillfälligt avdrag för försäkringstekniska avsättningar. Avdraget får tillämpas på den homogena riskgruppsnivå som avses i artikel 80.

2. Det tillfälliga avdraget ska motsvara en del av skillnaden mellan följande belopp:

a) De försäkringstekniska avsättningarna efter avdrag av de belopp som kan återvinnas enligt återförsäkringsavtal och från specialföretag, beräknade i enlighet med artikel 76 vid den första tillämpningsdagen för detta direktiv.
b) De försäkringstekniska avsättningarna efter avdrag av de belopp som kan återvinnas enligt återförsäkringsavtal beräknade i enlighet med de lagar och andra författningar som har antagits enligt artikel 15 i direktiv 73/239/EEG, artikel 20 i direktiv 2002/83/EG och artikel 32 i direktiv 2005/68/EG dagen före de direktiven upphävs enligt artikel 310 i det här direktivet.

Den högsta avdragsbara delen ska minska linjärt i slutet av varje år från 100 % under det år som inleds den 1 januari 2016 till 0 % den 1 januari 2032.

Om försäkrings- och återförsäkringsföretag vid den första tillämpningsdagen för detta direktiv tillämpar den volatilitetsjustering som avses i artikel 77 d, ska det belopp som avses i led a beräknas med volatilitetsjusteringen för den dagen.

3. Med tillsynsmyndighetens förhandsgodkännande eller på dess initiativ, får de belopp för de försäkringstekniska avsättningarna, i förekommande fall inklusive beloppet för volatilitetsjusteringen, som används för att beräkna det tillfälliga avdrag som avses i punkterna 2 a och b räknas om var 24:e månad, eller oftare om företagets riskprofil har ändrats väsentligt.

4. Det avdrag som avses i punkt 2 får begränsas av tillsynsmyndigheten om tillämpningen av det kan leda till en minskning av de krav på finansiella medel som gäller för företaget jämfört med kraven vid en beräkning i enlighet med de lagar och andra författningar som har antagits enligt direktiv 73/239/EEG, direktiv 2002/83/EG och direktiv 2005/68/EG dagen före de direktiven upphävs enligt artikel 310 i det här direktivet.

5. Försäkrings- och återförsäkringsföretag som tillämpar punkt 1 ska

a) inte tillämpa artikel 308 c,

b) om de inte skulle uppfylla solvenskapitalkravet utan tillämpning av det tillfälliga avdraget, till sin tillsynsmyndighet lämna in en årlig lägesrapport i vilken det redogörs för vilka åtgärder som har vidtagits och hur arbetet fortskrider med att vid utgången av den övergångsperiod som fastställs i punkt 2 återupprätta nivån på den medräkningsbara kapitalbasen enligt solvenskapitalkravet eller med att reducera riskprofilen för att följa solvenskapitalkravet, och

c) inom ramen för den lägesrapport om solvens och finansiell ställning som avses i artikel 51, offentliggöra att de tillämpar det tillfälliga avdraget för försäkringstekniska avsättningar och offentliggöra kvantifieringen av hur deras finansiella position skulle påverkas om de inte tillämpade det tillfälliga avdraget. *Direktiv (2014/51/EU)*

Artikel 308 e Infasningsplan för övergångsåtgärderna för riskfria räntesatser och försäkringstekniska avsättningar

Försäkrings- och återförsäkringsföretag som tillämpar de övergångsåtgärder som avses i artikel 308 c eller 308 d ska informera tillsynsmyndigheten så snart de konstaterar att de inte skulle uppfylla solvenskapitalkravet utan tillämpning av dessa övergångsåtgärder. Tillsynsmyndigheten ska kräva att de berörda försäkrings- eller återförsäkringsföretagen vidtar nödvändiga åtgärder för att säkerställa att de uppfyller solvenskapitalkravet vid utgången av övergångsperioden.

Inom två månader från det att de konstaterat att de inte uppfyller solvenskapitalkravet utan tillämpning av dessa övergångsåtgärder, ska de berörda försäkrings- och återförsäkringsföretagen till sin tillsynsmyndighet lämna in en infasningsplan i vilken de redogör för de åtgärder som har planerats för att vid utgången av övergångsperioden återupprätta nivån på den medräkningsbara kapitalbasen enligt solvenskapitalkravet eller reducera riskprofilen för att följa solvenskapitalkravet. Det berörda försäkrings- eller återförsäkringsföretaget får uppdatera infasningsplanen under övergångsperioden.

De berörda försäkrings- eller återförsäkringsföretagen ska varje år till sin tillsynsmyndighet lämna in en lägesrapport i vilken det redogörs för de åtgärder som har vidtagits för att vid utgången av övergångsperioden uppfylla solvenskapitalkravet. Tillsynsmyndigheterna ska återkalla godkännandet av tillämpningen av övergångsåtgärden om lägesrapporten visar att uppfyllandet av solvenskapitalkravet vid utgången av övergångsperioden är orealistiskt. *Direktiv (2014/51/EU)*

Kapitel II Slutbestämmelser

Artikel 309 Införlivande

1. Medlemsstaterna ska sätta i kraft de lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa artiklarna 4, 10, 13, 14, 18, 23, 26–32, 34–49, 51–55, 67, 68, 71, 72, 74–85, 87–91, 93–96, 98, 100–110, 112, 113, 115–126, 128, 129, 131–134, 136–142, 144, 146, 148, 162–167, 172, 173, 178, 185, 190, 192, 210–233, 235–240, 243–258, 260–263, 265, 266, 303 och 304 samt bilagorna III och IV senast den 31 mars 2015. De ska genast överlämna texterna till dessa åtgärder till kommissionen.

De lagar och andra författningar som avses i första stycket ska tillämpas från och med den 1 januari 2016.

När en medlemsstat antar dessa bestämmelser ska de innehålla en hänvisning till detta direktiv eller åtföljas av en sådan hänvisning när de offentliggörs. De ska också innehålla ett uttalande om att hänvisningar i lagar och andra författningar till direktiv som upphävts genom detta direktiv ska tolkas som hänvisningar till detta direktiv. Närmare föreskrifter om hur hänvisningen ska göras och om hur uttalandet ska formuleras ska varje medlemsstat själv utfärda.

Utan hinder av andra stycket, ska medlemsstaterna tillämpa de lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa artikel 308 a från och med den 1 april 2015.

2. Medlemsstaterna ska till kommissionen överlämna texten till de centrala bestämmelser i nationell lagstiftning som de antar inom det område som omfattas av detta direktiv. *Direktiv (2014/51/EU)*

Artikel 310 Upphävande

1. Direktiven 64/225/EEG, 73/239/EEG, 73/240/EEG, 76/580/EEG, 78/473/EEG, 84/641/EEG, 87/344/EEG, 88/357/EEG, 92/49/EEG, 98/78/EG, 2001/17/EG, 2002/83/EG och 2005/68/EG, i deras lydelse enligt de rättsakter som anges i bilaga VI del A, ska upphöra att gälla den 1 januari 2016 utan att detta ska påverka medlemsstaternas skyldigheter i fråga om de tidsfrister för införlivandet med nationell lagstiftning av direktiven och tillämpningen av dem som anges i bilaga VI del B.

Hänvisningar till de upphävda direktiven ska tolkas som hänvisningar till det här direktivet och ska läsas i enlighet med jämförelsetabellen i bilaga VII. *Direktiv (2013/58/EU)*

Artikel 310 a Eiopas personal och resurser

Eiopa ska göra en bedömning av de personal- och resursbehov som uppstår till följd av befogenheterna och uppgifterna i enlighet med detta direktiv och översända en rapport om detta till Europaparlamentet, rådet och kommissionen. *Direktiv (2014/51/EU)*

Artikel 311 Ikraftträdande

Detta direktiv träder i kraft den tjugonde dagen efter det att det har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Artikel 308 a ska tillämpas från och med den 1 april 2015.

Artiklarna 1, 2, 3, 5–9, 11, 12, 15, 16, 17, 19–22, 24, 25, 33, 57–66, 69, 70, 73, 145, 147, 149–161, 168–171, 174–177, 179–184, 186–189, 191, 193–209, 267–300, 302, 305–308, 308 b och bilagorna I och II, V, VI och VII ska tillämpas från och med den 1 januari 2016.

Kommissionen får anta delegerade akter och tekniska standarder för tillsyn och tekniska standarder för genomförande före det datum som avses i tredje stycket.
Direktiv (2014/51/EU)

Artikel 312 Adressater

Detta direktiv riktar sig till medlemsstaterna.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser för ändringsrättsakter

Direktiv (EU) 2016/2341

Detta direktiv träder i kraft den 12 januari 2017.

Medlemsstaterna ska senast den 13 januari 2019 sätta i kraft de bestämmelser i lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa detta direktiv.

[Bilagorna I och II rör försäkringsklasser och återges ej här; red.anm.]

[Bilaga III rör företagsformer och återges ej här; red.anm.]

[Bilaga IV är en standardformel för solvenskapitalkravet och återges ej här; red.anm.]

[Bilaga V är en uppställning av grupper av skadeförsäkringsklasser enligt artikel 159 och återges ej här; red.anm.]

[Bilaga VI är en förteckning över upphävda direktiv och återges ej här; red.anm.]

[Bilaga VII är en jämförelsetabell och återges ej här; red.anm.]

Försäkringsrörelselag (2010:2043)

(senast ändrad genom SFS 2017:653)

1 kap.	**Inledande bestämmelser**	406
	Lagens tillämpningsområde	406
	Försäkringsföretag	406
	Skadeförsäkring och livförsäkring	406
	Särskilt om tillämpningen av bestämmelserna om livförsäkring	406
	Återförsäkring	406
	Återförsäkringsbolag	407
	Försäkringstagare och försäkrad	407
	Övriga definitioner	407
	Undantag	409
	Bemyndiganden	411
	Övergångsregler för vissa försäkringar	411
2 kap.	**Tillstånd för försäkringsföretag**	411
	Tillståndsplikt	411
	Europabolag och europakooperativ	411
	Förhandsbesked	411
	Förutsättningar för tillstånd att driva försäkringsrörelse	412
	Tillstånds varaktighet	412
	Prövning av bolagsordning m.m.	412
	Kapitalbas när försäkringsrörelsen påbörjas	412
	Tillstånd för direkt skadeförsäkringsrörelse	413
	Tillstånd för direkt livförsäkringsrörelse	413
	Tillstånd för rörelse avseende mottagen återförsäkring	413
	Tillstånd att uteslutande driva återförsäkringsrörelse	413
	Prövningen av ansökan	414
	Finansinspektionens samråd med behörig myndighet	414
	Ansökan om tillstånd	414
	Bemyndiganden	414
3 kap.	**Verksamhet i ett annat land inom EES**	414
	Allmänna bestämmelser om sekundäretablering	414
	Allmänna bestämmelser om gränsöverskridande verksamhet	415
	Bemyndigande	416
4 kap.	**Grundläggande bestämmelser om ett försäkringsföretags rörelse**	417
	Stabilitet	417
	Information	417
	God försäkringsstandard	417
	Försäkringsfrämmande verksamhet	417
	Proportionalitetsprincip	417
	Upplåning	417
	Direkt liv- och skadeförsäkringsrörelse i samma företag	417
	Avtal med en jävskrets om tjänster	417
	Försäkringar med solidarisk ansvarighet	418
	Förbud mot att förespegla återbäring	418
	Förbud mot meddelande av nya försäkringar vid likvidation eller konkurs	418
	Sekretess m.m.	418
	Huvudkontor i Sverige	418
	Återköp och överföring	418
	Bemyndiganden	419

5 kap. Tillgångar, skulder och försäkringstekniska avsättningar 419
Solvensbalansräkning 419
Värdering av tillgångar och skulder 419
Försäkringstekniska avsättningar 419
Bestämmande av premier för livförsäkringar och vissa skadeförsäkringar 420
Bemyndiganden 421
6 kap. Investeringar 421
Inledande bestämmelser 421
Särskilda begränsningar för investeringar i vissa tillgångar 421
Tillgångar som svarar mot försäkringstekniska avsättningar 421
Register över tillgångar som svarar mot försäkringstekniska avsättningar 422
Bemyndigande 422
7 kap. Kapitalbas 423
Tillräcklig kapitalbas 423
Kapitalbasens sammansättning 423
Indelning av kapitalbasen 423
Klassificering av kapitalbasposter 424
Täckande av solvenskapitalkravet 424
Täckande av minimikapitalkravet 424
Bemyndiganden 424
8 kap. Solvenskapitalkrav och minimikapitalkrav 424
Solvenskapitalkrav 424
Minimikapitalkrav 426
Garantibelopp 426
Bemyndiganden 427
9 kap. Interna modeller 427
Allmänna bestämmelser 427
Partiell intern modell 427
Godkännande av styrdokument för ändring av en intern modell ... 428
Ändring av en intern modell och styrdokument 428
Återgång till standardformeln 428
Krav på en intern modell och på användningen av den 428
Bemyndiganden 430
10 kap. Företagsstyrning 430
Företagsstyrningssystem 430
Styrdokument 430
Kontinuitet i verksamheten 430
Centrala funktioner 430
Lämplighetskrav 430
System för riskhantering 430
En egen risk- och solvensbedömning 431
System för internkontroll 432
Funktion för riskhantering 432
Funktion för regelefterlevnad 432
Funktion för internrevision 432
Aktuariefunktion 433
Uppdragsavtal 433
Kompletterande riktlinjer m.m. 433
Bemyndiganden 434

11 kap. Associationsrättsliga bestämmelser för försäkringsaktiebolag ... 434
Tillämpning av allmänna bestämmelser för aktiebolag ... 434
Hinder mot bildande ... 435
Bolagsordningens innehåll ... 435
Bolagsstämma ... 435
Bolagets ledning ... 435
Revision ... 436
Särskilt om vissa penninglån och emissioner i livförsäkringsaktiebolag som inte får dela ut vinst ... 437
Särskilt om värdeöverföringar från och överskottshantering i livförsäkringsaktiebolag ... 437
Ombildning till livförsäkringsaktiebolag som får dela ut vinst ... 438
Minskning av aktiekapitalet och reservfonden ... 438
Lån m.m. till närstående ... 439
Fusion ... 439
Delning ... 441
Likvidation ... 442
Försäkringsaktiebolags firma ... 443
Skadestånd ... 443
12 kap. Associationsrättsliga bestämmelser för ömsesidiga försäkringsbolag ... 443
Inledande bestämmelser ... 443
Definitioner m.m. ... 444
Bildande av ett ömsesidigt försäkringsbolag ... 444
Registrering av bolaget ... 446
Förlagsinsatser ... 447
Bolagets ledning ... 447
Bolagsstämma ... 448
Revision och särskild granskning ... 449
Allmän granskning ... 450
Vinstutdelning m.m. ... 452
Förlusttäckning och fördelning av överskott i ömsesidiga livförsäkringsbolag ... 453
Likvidation ... 454
Konkurs ... 455
Fusion ... 455
Skadestånd ... 457
Firma ... 457
Registrering m.m. ... 457
Straff och vite ... 457
13 kap. Associationsrättsliga bestämmelser för försäkringsföreningar ... 457
Inledande bestämmelser ... 457
Bildande av en försäkringsförening ... 458
Föreningens medlemmar m.m. ... 458
Föreningens ledning ... 459
Föreningsstämma ... 459
Revision och särskild granskning ... 460
Återbäring och annan användning av föreningens egendom ... 460
Likvidation ... 462
Fusion ... 462
Skadestånd ... 463
Firma ... 464
Straff och vite ... 464

14 kap. Överlåtelse av försäkringsbestånd 464
Avtal om överlåtelse 464
Stämmans godkännande 464
Handlingar som ska hållas tillgängliga för stämman 464
Registrering av stämmans godkännande 465
Tillstånd till överlåtelse 465
Ansökan om tillstånd till verkställighet 465
Förutsättningar för tillstånd 465
Föreläggande om kompletterande utredning 465
Kungörande av ansökan 465
Yttrande från behörig myndighet 466
När ansökan får prövas 466
Registrering av tillstånd till verkställighet 466
Underrättelser från den övertagande försäkringsgivaren 466
Kungörande av beståndsöverlåtelser i ett annat land inom EES ... 466
Talan i konkurs om återgång av överlåtelseavtal 466
Särskilda bestämmelser om överlåtelse av livförsäkringsbestånd vid likvidation eller konkurs 466
15 kap. Lämplighetsprövning av ägare i försäkringsaktiebolag 467
Krav på förvärvstillstånd 467
Bekräftelse av att ansökan kommit in 467
Förutsättningar för tillstånd till förvärv 467
Förvärvstillstånd för försäkringsholdingföretag eller ett blandat finansiellt holdingföretag 467
Förvärvstillstånd vid nära förbindelser 467
När beslut i fråga om förvärvstillstånd ska meddelas m.m. 468
Samråd med behörig myndighet 468
Beslut om tid för genomförande av förvärv 468
Anmälningsskyldighet för den som avyttrar 468
Anmälningsskyldighet för försäkringsaktiebolag 468
Anmälningsskyldighet för ägare som är juridisk person 468
Röstförbud 468
Avyttringsplikt 469
När aktier inte får medräknas 469
Förordnande av förvaltare 469
Bemyndiganden 469
16 kap. Offentliggörande 470
Offentliggörande av solvens- och verksamhetsrapport 470
Innehållet i solvens- och verksamhetsrapporten 470
Undantag från kravet på offentliggörande 470
Uppdateringar av solvens- och verksamhetsrapporten 470
System och styrdokument 471
Bemyndiganden 471
17 kap. Tillsyn 471
Registreringsmyndighet 471
Tillsynen och dess omfattning 471
Samarbete och utbyte av information 472
Underrättelse från ett försäkringsföretag om påbörjad verksamhet 472
Upplysningar från ett försäkringsföretag 472
Platsundersökning 472
Matchningsjustering 472
Upplysningar från och undersökningar hos andra än försäkringsföretag 473
Förordnande av aktuarie 473
Förordnande av revisor 473

Revisors och särskild granskares rapporteringsskyldighet 473
Sammankallande av styrelsen eller stämma 474
Allmänt ombud vid konkurs 474
Finansinspektionens befogenheter vid ett försäkringsföretags likvidation 474
Redogörelse för företagets förmåga att hantera ändrade ekonomiska förhållanden 474
Rapport angående de försäkringstekniska avsättningarna 474
Tillsyn av intern modell 474
Företagsspecifika parametrar 475
Beräkning enligt en intern modell i stället för med standardformeln 475
Kapitaltillägg 475
Avgifter till Finansinspektionen 476
Bemyndiganden 476
18 kap. Ingripanden 476
Ingripande mot försäkringsföretag och vissa fysiska personer 476
Sanktionsavgift 479
Sanktionsföreläggande 480
Förseningsavgift 480
Verkställighet av beslut om sanktionsavgift och förseningsavgift .. 480
Ingripande mot försäkringsholdingföretag 481
Ingripande mot den som saknar tillstånd 481
Vite 481
Bemyndigande 481
19 kap. Grupptillsyn 482
Företag som ingår i en grupp 482
Fall då grupptillsyn ska utövas 482
Nivån för grupptillsyn 482
Fortsatt tillsyn över de enskilda försäkringsföretagen 482
Grupptillsynsmyndigheten och dess ansvar 483
Beslut om att inte beakta ett företag i en grupp vid grupptillsynen 484
Parallella regelverk 484
Gruppsolvens 485
Rapportering av väsentliga riskkoncentrationer och betydande transaktioner inom en grupp 489
Företagsstyrningssystem inom en grupp 490
Tillgång till information 491
Skyldighet att lämna upplysningar till Finansinspektionen 492
Hänskjutande till Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten 492
Offentliggörande 492
Förseningsavgift för försäkringsholdingföretag och blandade finansiella holdingföretag 493
Ledningen i försäkringsholdingföretag och blandade finansiella holdingföretag 493
Ingripande mot försäkringsholdingföretag och blandade finansiella holdingföretag och deras ledning 493
Moderföretag utanför EES 494
Nationell undergrupptillsyn 495
Tillsyn över vissa grupper med centraliserad riskhantering – särskild tillsynsordning 496
Bemyndiganden 500
20 kap. Specialföretag 501
Tillstånd för specialföretag 501
Tillsyn över specialföretag 502
Ingripanden mot specialföretag 502

21 kap. Överklagande m.m. 504
Överklagande av Finansinspektionens beslut 504
Förordnande om att ett beslut ska gälla omedelbart 504
Förklaring att ärendet onödigt uppehålls 504
Överklagande av Bolagsverkets beslut 504
Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser 505
Propositioner 507

1 kap. Inledande bestämmelser

Lagens tillämpningsområde

1 § Denna lag innehåller bestämmelser om försäkringsrörelse som drivs av försäkringsföretag och om verksamhet som drivs av svenska specialföretag. Lagen gäller inte försäkringsrörelse som drivs enligt andra författningar än denna lag. *Lag (2015:700)*

2 § För utländska försäkringsgivares verksamhet i Sverige gäller lagen (1998:293) om utländska försäkringsgivares och tjänstepensionsinstituts verksamhet i Sverige.

Försäkringsföretag

3 § Med försäkringsföretag avses försäkringsaktiebolag, ömsesidigt försäkringsbolag och försäkringsförening.

4 § Med livförsäkringsföretag avses försäkringsföretag som uteslutande eller så gott som uteslutande driver direkt livförsäkringsrörelse eller rörelse avseende återförsäkring av livförsäkring. Andra försäkringsföretag är skadeförsäkringsföretag.

Skadeförsäkring och livförsäkring

5 § Med skadeförsäkring avses en sådan försäkring som anges i 2 kap. 11 § första stycket. Med livförsäkring avses en sådan försäkring som anges i 2 kap. 12 §.

Särskilt om tillämpningen av bestämmelserna om livförsäkring

Tillämpning av bestämmelser om livförsäkring på sjuk- och olycksfallsförsäkring m.m.

6 § Bestämmelserna om livförsäkring, med undantag för 8 kap., får tillämpas på skadeförsäkringar som avses i 2 kap. 11 § första stycket klasserna 1 och 2 samt på avgångsbidragsförsäkringar.

Bestämmelserna om livförsäkring, med undantag för 5 och 8 kap., behöver inte tillämpas på sådana livförsäkringar som avses i 2 kap. 12 § klasserna I b och IV, om premien är beräknad och bestämd för längst fem år. *Lag (2015:700)*

Livränta och sjukränta

7 § Ersättning som betalas i form av livränta eller sjukränta utgör livförsäkring om ersättningen betalas från en livförsäkring, och skadeförsäkring om ersättningen betalas från en skadeförsäkring. Om en sådan ränta har köpts i ett livförsäkringsföretag, ska den dock i detta företag utgöra livförsäkring.

För sådan livränta eller sjukränta som tillhör skadeförsäkring gäller de särskilda bestämmelserna om livförsäkring i 14 kap. 16 och 17 §§. *Lag (2015:700)*

8 § har upphävts genom lag (2015:700).

Återförsäkring

9 § Med återförsäkring avses verksamhet som består i att överta risker som överlåts av ett försäkringsföretag eller av en utländsk försäkringsgivare.

Återförsäkringsbolag

10 § Med återförsäkringsbolag avses ett försäkringsaktiebolag eller ett ömsesidigt försäkringsbolag som har fått tillstånd för rörelse som bara avser återförsäkring.

Försäkringstagare och försäkrad

11 § Med försäkringstagare avses den som har ingått ett avtal om försäkring med ett försäkringsföretag. Med försäkrad avses den vars intresse är försäkrat mot en skada eller den vars liv eller hälsa en försäkring gäller för.

Övriga definitioner

Behörig myndighet, EES, försäkringsholdingföretag och specialföretag

12 § I denna lag betyder

1. *behörig myndighet*: en utländsk myndighet som har behörighet att utöva tillsyn över en utländsk försäkringsgivare,
2. *blandat finansiellt holdingföretag*: ett sådant företag som avses i 1 kap. 3 § 4 lagen (2006:531) om särskild tillsyn över finansiella konglomerat,
3. *EES*: Europeiska ekonomiska samarbetsområdet,
4. *EES-försäkringsgivare*: en utländsk försäkringsgivare vars hemland hör till EES och som omfattas av Solvens II-direktivet,
5. *externt kreditvärderingsinstitut*: ett kreditvärderingsinstitut som har fått tillstånd eller blivit certifierat enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1060/2009 av den 16 september 2009 om kreditvärderingsinstitut eller en centralbank som utfärdar kreditvärderingar som inte omfattas av den förordningen,
6. *försäkringsholdingföretag*: ett moderföretag som inte är ett försäkringsföretag, en EES-försäkringsgivare, ett försäkringsföretag från tredjeland eller ett blandat finansiellt holdingföretag och vars huvudsakliga verksamhet är att förvärva och förvalta andelar i dotterföretag som uteslutande eller huvudsakligen är försäkringsföretag, EES-försäkringsgivare eller försäkringsgivare från tredjeland,
7. *försäkringsholdingföretag med blandad verksamhet*: ett moderföretag som inte är ett försäkringsföretag, en EES-försäkringsgivare, en försäkringsgivare från tredjeland, ett blandat finansiellt holdingföretag eller ett försäkringsholdingföretag och som har minst ett dotterföretag som är försäkringsföretag,
8. *försäkringsgivare från tredjeland*: en utländsk försäkringsgivare vars hemland inte hör till EES och som skulle omfattas av Solvens II-direktivet om dess hemland hörde till EES,
9. *grupptillsynsmyndighet*: den myndighet som enligt 19 kap. 6 § ansvarar för grupptillsynen,
10. *Solvens II-direktivet*: Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/138/EG av den 25 november 2009 om upptagande och utövande av försäkrings- och återförsäkringsverksamhet (Solvens II), i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/51/EU,
11. *specialföretag*: ett aktiebolag eller en ekonomisk förening som, utan att vara ett försäkringsföretag eller en utländsk försäkringsgivare, övertar försäkringsrisker från ett försäkringsföretag eller en EES-försäkringsgivare och som till fullo finansierar sin exponering för riskerna genom inkomster från emissioner av skuldebrev eller någon annan liknande form av finansiering, för vilken rätten till återbetalning är underordnad företagens skyldigheter enligt avtal om riskövertagande, och
12. *tillsynskollegium*: en permanent men flexibel struktur för samarbete, samordning och beslutsfattande mellan Finansinspektionen och en eller flera behöriga myndigheter eller mellan flera behöriga myndigheter vid tillsynen över en grupp enligt 19 kap. *Lag (2015:700)*

Ägarintresse

13 § Med ägarintresse avses att ett företag direkt eller indirekt innehar minst 20 procent av kapitalet eller minst 20 procent av samtliga röster i ett annat företag. *Lag (2015:700)*

Nära förbindelser

14 § Ett försäkringsföretag och ett annat företag ska anses ha nära förbindelser, om

1. det ena företaget direkt eller indirekt genom dotterföretag äger minst 20 procent av kapitalet eller disponerar över minst 20 procent av samtliga röster i det andra företaget,
2. det ena företaget direkt eller indirekt utgör moderföretag till det andra eller det finns en annan likartad förbindelse mellan företagen, eller
3. båda företagen är dotterföretag till eller har en likartad förbindelse med en och samma juridiska person eller står i ett motsvarande förhållande till en och samma fysiska person.

Nära förbindelser ska även ett försäkringsföretag och en fysisk person anses ha, om

1. den fysiska personen
   a) äger minst 20 procent av kapitalet i försäkringsföretaget,
   b) disponerar över minst 20 procent av samtliga röster i försäkringsföretaget, eller
   c) på annat sätt har sådant inflytande över försäkringsföretaget att personens ställning motsvarar den som ett moderföretag har i förhållande till ett dotterföretag, eller
2. det finns en annan likartad förbindelse mellan denna person och försäkringsföretaget.

Kvalificerat innehav

15 § Med ett kvalificerat innehav avses enligt denna lag ett direkt eller indirekt ägande i ett företag, om innehavet representerar tio procent eller mer av kapitalet eller av samtliga röster eller annars möjliggör ett väsentligt inflytande över ledningen av företaget.

16 § Vid bedömningen av om ett innehav är kvalificerat enligt 15 § ska följande bestämmelser i 4 kap. lagen (1991:980) om handel med finansiella instrument tillämpas:

- 2 § första stycket 1 om depåbevis,
- 4 § om beräkning av innehavet,
- 5 § andra stycket om beräkning av antalet aktier eller röstetal,
- 12 § 1 och 2 om undantag för aktier som innehas för clearing och avveckling eller förvaltas för någon annans räkning,
- 13 § om aktier som ingår i handelslager,
- 14 § om aktier som innehas av marknadsgaranter, samt
- 16 och 17 §§ om undantag för vissa moderföretag.

Vid bedömningen ska det också tillämpas föreskrifter

- om aktier som innehas av marknadsgaranter, som har meddelats med stöd av 7 kap. 1 § 3 lagen om handel med finansiella instrument eller 23 kap. 15 § 1 lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden, och
- om undantag för vissa moderföretag, som har meddelats med stöd av 7 kap. 1 § 4 lagen om handel med finansiella instrument.

Det som föreskrivs om aktier i de bestämmelser som ska tillämpas enligt första och andra styckena ska också tillämpas för andra andelar i företag.

Aktier eller andelar som ett värdepappersinstitut eller ett kreditinstitut som driver finansieringsrörelse innehar till följd av verksamhet enligt 2 kap. 1 § 6 lagen om värdepappersmarknaden ska dock inte beaktas vid bedömningen, under förutsättning att

1. rösträtten inte utnyttjas eller används på annat sätt för att ingripa i emittentens förvaltning, samt
2. aktierna eller andelarna avyttras inom ett år från förvärvet.

Det som föreskrivs i fjärde stycket ska också gälla för aktier eller andelar som innehas under motsvarande förutsättningar av ett utländskt värdepappersföretag eller av ett utländskt kreditinstitut som driver finansieringsrörelse. *Lag (2017:233)*

Anknutet företag

16 a § Ett anknutet företag är ett företag som är
1. ett dotterföretag,
2. ett företag som annars är föremål för ägarintresse, eller
3. ett företag som har gemensam eller i huvudsak gemensam ledning enligt 16 b § med ett annat företag. *Lag (2015:700)*

16 b § Företag har gemensam eller i huvudsak gemensam ledning om de
1. står under samma ledning på grund av ett avtal mellan företagen eller en bestämmelse i företagens bolagsordning, bolagsavtal eller därmed jämförbara stadgar, eller
2. har styrelser eller motsvarande organ i utländska företag som till större delen består av samma personer och som har fullgjort sitt uppdrag under räkenskapsåret och fram till dess att årsredovisningar har upprättats i de berörda företagen. *Lag (2015:700)*

Land där risken är belägen vid skadeförsäkring

17 § För skadeförsäkring avses med land där risken är belägen
1. det land där försäkringstagaren har sin vanliga vistelseort, om försäkringstagaren är en fysisk person, och
2. det land där det etableringsställe som försäkringen gäller är beläget, om försäkringstagaren är en juridisk person.

När det gäller följande skadeförsäkringar ska dock med land där risken är belägen avses
1. det land som byggnaden är belägen i, om försäkringen avser byggnad eller byggnad och dess innehåll, till den del byggnaden och innehållet omfattas av samma försäkring,
2. det land där fordonet är registrerat, om försäkringen avser ett registreringspliktigt fordon, utom i de fall som avses i 3,
3. det land till vilket fordonet ska införas, om försäkringen avser ett fordon som är registrerat i ett EES-land och som köps i syfte att införas till och stadigvarande brukas i ett annat EES-land, dock endast under 30 dagar från det att fordonet kommit i köparens besittning, och
4. det land där försäkringstagaren har tecknat försäkringen, om försäkringen har en giltighetstid av fyra månader eller mindre och omfattar rese- eller semesterrisker oberoende av försäkringsklass.

Land där åtagandet ska fullgöras vid livförsäkring

18 § För livförsäkring avses med land där åtagandet ska fullgöras
1. det land där försäkringstagaren har sin vanliga vistelseort, om försäkringstagaren är en fysisk person, och
2. det land där det etableringsställe som försäkringen gäller är beläget, om försäkringstagaren är en juridisk person.

Undantag

Undantag beroende på storlek

19 § Ett försäkringsföretag får beviljas undantag från 5–9, 16 och 19 kap. om
1. företagets årliga tecknade bruttopremieinkomster inte överstiger ett belopp som motsvarar fem miljoner euro,
2. företagets totala försäkringstekniska avsättningar brutto, inklusive belopp som kan återvinnas enligt återförsäkringsavtal och från specialföretag, inte överstiger ett belopp som motsvarar tjugofem miljoner euro,
3. företaget ingår i en grupp, om gruppens totala försäkringstekniska avsättningar, inklusive belopp som kan återvinnas brutto enligt återförsäkringsavtal och från specialföretag, inte överstiger ett belopp som motsvarar tjugofem miljoner euro,

4. företagets verksamhet inte omfattar försäkrings- eller återförsäkringsrisker som täcker ansvars-, kredit- och borgensförbindelser, såvida de inte utgör underordnade risker,
5. företagets verksamhet inte omfattar mottagen återförsäkring
   a) med premier som överstiger ett belopp som motsvarar en halv miljon euro eller tio procent av bruttopremieinkomsterna, eller
   b) där de försäkringstekniska avsättningarna brutto, för belopp som kan återvinnas enligt återförsäkringsavtal och från specialföretag, inte överstiger ett belopp som motsvarar två och en halv miljon euro eller tio procent av de försäkringstekniska avsättningarna, och
6. inte något av de belopp som anges i 1–3 och 5 har överskridits under de föregående tre på varandra följande åren och inte heller förväntas göra detta inom de följande fem åren.

Undantag enligt första stycket får inte beviljas för ett försäkringsföretag som driver gränsöverskridande verksamhet eller verksamhet som sekundäretablering. *Lag (2015:700)*

19 a § Om något av de belopp som anges i 19 § första stycket 1–3 och 5 har överskridits under tre på varandra följande år, ska ett beviljat undantag upphöra att gälla från och med det fjärde året. Ett försäkringsföretag ska snarast möjligt anmäla ett sådant överskridande till Finansinspektionen. *Lag (2015:700)*

19 b § Ett företag får beviljas undantag från 5–9, 16 och 19 kap. i samband med att det får tillstånd att bedriva försäkringsrörelse, om företagets tecknade bruttopremieinkomster eller försäkringstekniska avsättningar brutto, inklusive belopp som kan återvinnas enligt återförsäkringsavtal och från specialföretag, inte förväntas överskrida något av de belopp som anges i 19 § första stycket 1–3 och 5 inom de följande fem åren. *Lag (2015:700)*

19 c § Ett försäkringsföretag som beviljats undantag enligt 19 eller 19 b § ska åtminstone ha
1. tillgångar som uppgår till ett belopp som motsvarar försäkringstekniska avsättningar för egen räkning,
2. ett särskilt anpassat, riskbaserat kapitalkrav,
3. särskilt anpassade garantibelopp,
4. en tillräcklig kapitalbas, och
5. ett företagsstyrningssystem som säkerställer att företaget styrs på ett sunt och ansvarsfullt sätt. *Lag (2015:700)*

Undantag beroende på verksamhet

20 § Undantag från denna lag i ett enskilt fall får beslutas helt eller till vissa delar för
1. försäkringsföretag som bara tillhandahåller försäkringsförmåner vid dödsfall, om förmånerna inte överstiger den genomsnittliga begravningskostnaden för en avliden person eller utgår i annan form än pengar, och
2. lokala skadeförsäkringsbolag som bara meddelar försäkring enligt 2 kap. 11 § första stycket klass 18 (assistans) i form av naturaförmåner och vilkas årliga premieinkomst inte överstiger ett belopp som motsvarar 200.000 euro. *Lag (2015:700)*

Undantag för försäkringsrörelse i utlandet

21 § I fråga om försäkringsrörelse som drivs i utlandet får undantag från denna lag beslutas i ett enskilt fall, om det på grund av innehållet i utländsk rätt eller utländsk rättstillämpning finns skäl för det.

Prövningen av frågor om undantag

22 § Frågor om undantag enligt 19–21 §§ prövas av Finansinspektionen. *Lag (2013:456)*

Bemyndiganden

23 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. drivande av försäkringsrörelse för att uppfylla Sveriges åtaganden till följd av avtal mellan Europeiska unionen (EU) och Schweiz,
2. hur tillgångarna enligt 19 c § 1 ska definieras, placeras och värderas,
3. hur kapitalkravet enligt 19 c § 2 ska beräknas,
4. fastställande av garantibelopp enligt 19 c § 3,
5. kapitalbasens nivå, sammansättning och beräkningen av denna enligt 19 c § 4,
6. hur ett företagsstyrningssystem enligt 19 c § 5 ska utformas, och
7. den genomsnittliga begravningskostnaden enligt 20 § 1. *Lag (2017:233)*

Övergångsregler för vissa försäkringar

24 § För försäkringar som har tecknats i ett försäkringsaktiebolag eller ett ömsesidigt försäkringsbolag före den 1 januari 2000 gäller kravet på skälighet enligt 7 kap. 4 § första stycket och 19 kap. 5 § försäkringsrörelselagen (1982:713) i deras lydelse före utgången av år 1999, om inte annat avtalas. Detsamma gäller om en sådan försäkring har förnyats efter utgången av år 1999.

25 § För försäkringar som har meddelats av en understödsförening enligt lagen (1972:262) om understödsföreningar före den 1 april 2011 gäller kravet på skälighet enligt 11 § första stycket första meningen den lagen, om inte annat avtalas. Detsamma gäller om sådana försäkringar har förnyats efter det att den här lagen har börjat tillämpas.

2 kap. Tillstånd för försäkringsföretag

Tillståndsplikt

1 § Försäkringsrörelse får drivas bara efter tillstånd. Tillstånd får ges ett aktiebolag, ett ömsesidigt försäkringsbolag eller en försäkringsförening.

Europabolag och europakooperativ

2 § I fråga om europabolag och europakooperativ som driver försäkringsrörelse och som har ett sådant förvaltningssystem som avses i artiklarna 39–42 i rådets förordning (EG) nr 2157/2001 av den 8 oktober 2001 om stadga för europabolag eller artiklarna 37–41 i rådets förordning (EG) nr 1435/2003 av den 22 juli 2003 om stadga för europeiska kooperativa föreningar ska följande bestämmelser i denna lag om styrelsen eller dess ledamöter tillämpas på tillsynsorganet eller dess ledamöter:

– 2 kap. 4 § 4 om ledningsprövning,
– 4 kap. 9 § första stycket 1 om avtal med eller till förmån för styrelseledamot,
– 11 kap. 8 § och 13 kap. 17 § om uppgifter inför styrelseval,
– 11 kap. 10 § och 13 kap. 11 § om jäv för styrelseledamot,
– 13 kap. 13 § om överskridande av befogenhet och behörighet,
– 17 kap. 13 § om rätt för Finansinspektionen att sammankalla styrelsen och närvara vid sådant sammanträde samt delta i överläggningarna,
– 18 kap. 11 § om återkallelse av tillstånd, och
– 19 kap. 45 § om tystnadsplikt.

Av 16 § andra stycket och 22 § lagen (2004:575) om europabolag samt 21 § andra stycket och 26 § lagen (2006:595) om europakooperativ framgår att de i första stycket angivna bestämmelserna om styrelsen eller dess ledamöter ska tillämpas också på ett europabolags eller ett europakooperativs lednings- eller förvaltningsorgan eller dess ledamöter. *Lag (2015:700)*

Förhandsbesked

3 § Finansinspektionen ska, efter ansökan, lämna förhandsbesked om huruvida det krävs tillstånd för en planerad verksamhet.

Förutsättningar för tillstånd att driva försäkringsrörelse

Förutsättningar för tillstånd

4 § Ett företag ska ges tillstånd att driva försäkringsrörelse, om

1. bolagsordningen eller stadgarna stämmer överens med denna lag och andra författningar som reglerar ett företags bolagsordning eller stadgar samt i övrigt innehåller de särskilda bestämmelser som behövs med hänsyn till omfattningen och arten av den planerade verksamheten,
2. den planerade verksamheten kan antas komma att uppfylla kraven enligt bestämmelserna i denna lag och andra författningar som reglerar företagets verksamhet,
3. den som kommer att ha ett kvalificerat innehav i ett försäkringsaktiebolag bedöms lämplig att utöva ett väsentligt inflytande över ledningen av försäkringsaktiebolaget, och
4. de som avses ingå i styrelsen för företaget eller vara verkställande direktör i det, eller vara ersättare för någon av dem, eller de som avses ansvara för en sådan central funktion som avses i 10 kap. 4 § första stycket har de insikter och den erfarenhet som måste krävas av den som deltar i styrningen av ett försäkringsföretag och även i övrigt är lämpliga för en sådan uppgift.

Vid bedömningen enligt första stycket 3 ska kriterierna i 15 kap. 5 § första stycket 1, 3 och 4 samt 6 § beaktas. *Lag (2015:700)*

Nära förbindelser

5 § Om företaget har eller kan förväntas komma att få nära förbindelser med någon annan, får tillstånd ges bara om förbindelserna inte hindrar en effektiv tillsyn av företaget.

Tillstånds varaktighet

Tidsperiod

6 § Tillstånd enligt 4 § ges tills vidare eller, om särskilda omständigheter ger anledning till detta, för bestämd tid, högst tio år, och därutöver till det löpande räkenskapsårets slut.

Vid förlängning av ett tillstånd som har getts ett försäkringsföretag för bestämd tid samt vid ändring av ett meddelat tillstånd gäller 4 och 5 §§ i tillämpliga delar.

Beslut att ansöka om förlängning av tillstånd

7 § Beslut att ansöka om förlängning av ett tillstånd ska i ett försäkringsaktiebolag och ett ömsesidigt försäkringsbolag fattas av bolagsstämman och i en försäkringsförening av föreningsstämman.

Prövning av bolagsordning m.m.

8 § Frågan om godkännande av bolagsordning eller stadgar för ett företag ska prövas i samband med att frågan om företaget ska få tillstånd att driva försäkringsrörelse prövas.

Ett företags beslut om att anta bolagsordning eller stadgar får inte registreras innan bolagsordningen eller stadgarna har godkänts.

9 § Ett försäkringsföretag som har beslutat att ändra sin bolagsordning eller sina stadgar ska ansöka om godkännande av ändringen. Ändringen ska godkännas om bolagsordningen eller stadgarna överensstämmer med denna lag och andra författningar som reglerar ett företags bolagsordning eller stadgar samt i övrigt innehåller de särskilda bestämmelser som behövs med hänsyn till omfattningen och arten av företagets verksamhet.

Ett försäkringsföretags beslut om ändring av bolagsordning eller stadgar får inte registreras innan det har godkänts.

Kapitalbas när försäkringsrörelsen påbörjas

10 § Ett försäkringsföretag ska när rörelsen påbörjas ha en kapitalbas som uppgår minst till garantibeloppet enligt 8 kap. 17 eller 18 §. *Lag (2015:700)*

Tillstånd för direkt skadeförsäkringsrörelse

11 § Tillstånd för direkt skadeförsäkringsrörelse ska avse en eller flera av följande försäkringsklasser eller risk som hänför sig till en sådan klass:

1. olycksfall, dock inte försäkring som avses i 12 § klass IV,
2. sjukdom, dock inte försäkring som avses i 12 § klass IV,
3. landfordon (andra än spårfordon),
4. spårfordon,
5. luftfartyg,
6. fartyg,
7. godstransport,
8. brand och naturkrafter,
9. annan sakskada,
10. motorfordonsansvar,
11. luftfartygsansvar,
12. fartygsansvar,
13. allmän ansvarighet,
14. kredit,
15. borgen,
16. annan förmögenhetsskada,
17. rättsskydd, och
18. assistans.

Ett försäkringsföretag får försäkra risker som inte omfattas av företagets tillstånd, om risken är underordnad i förhållande till den risk som omfattas av tillståndet (huvudrisken). En rättsskyddsförsäkring får dock behandlas som underordnad bara om den avser tvister eller risker med anknytning till högsjöfart under klass 6 eller 12 eller om huvudrisken faller under klass 18. Risker enligt klass 14 och 15 får inte behandlas som underordnade.

Tillstånd för direkt livförsäkringsrörelse

12 § Tillstånd för direkt livförsäkringsrörelse ska avse en eller flera av följande försäkringsklasser eller risk som hänför sig till en sådan klass:

- I. a) försäkring där utbetalning av försäkringsbelopp (engångsbelopp eller periodiska utbetalningar) är beroende av en persons eller flera personers liv, dock inte försäkringar enligt klass III,
- I. b) försäkring som meddelas som tillägg till försäkring enligt klass I a,
- II. a) försäkring som utfaller vid giftermål,
- II. b) försäkring som utfaller vid födelse,
- III. försäkring som avses i klasserna I a, II a och II b som är anknuten till fonder vilka förvaltas av den som har rätt att driva fondverksamhet enligt lagen (2004:46) om värdepappersfonder eller till specialfonder vilka förvaltas av den som har rätt att förvalta specialfonder enligt lagen (2013:561) om fövaltare av alternativa investeringsfonder (fondförsäkring), och
- IV. sjukförsäkring och olycksfallsförsäkring som gäller för längre tid än fem år, under obestämd tid eller till dess den försäkrade uppnått en viss ålder och som inte får sägas upp av försäkringsföretaget eller får sägas upp bara under särskilda förhållanden som anges i försäkringsavtalet. *Lag (2013:583)*

Tillstånd för rörelse avseende mottagen återförsäkring

13 § Tillstånd för rörelse avseende mottagen återförsäkring ska avse risker som hänför sig till en eller flera av de skade- eller livförsäkringsklasser som anges i 11 och 12 §§.

Tillstånd att uteslutande driva återförsäkringsrörelse

14 § Tillstånd att uteslutande driva återförsäkringsrörelse får endast ges ett aktiebolag eller ett ömsesidigt försäkringsbolag.

Prövningen av ansökan

15 § En ansökan om tillstånd att driva försäkringsrörelse, liksom frågor om godkännande av bolagsordning eller stadgar enligt 8 eller 9 §, prövas av Finansinspektionen. *Lag (2013:456)*

Finansinspektionens samråd med behörig myndighet

16 § Finansinspektionen ska innan den beslutar i fråga om tillstånd samråda med behörig myndighet i ett annat land inom EES, om företaget

1. är eller kan förväntas bli dotterföretag till en försäkringsgivare, ett kreditinstitut eller ett värdepappersföretag med auktorisation i det landet,
2. är eller kan förväntas bli dotterföretag till moderföretaget till en försäkringsgivare, ett kreditinstitut, ett företag för elektroniska pengar eller ett värdepappersföretag med auktorisation i det landet, eller
3. kontrolleras eller kan förväntas komma att kontrolleras av samma fysiska eller juridiska personer som har ägarkontroll över en försäkringsgivare, ett kreditinstitut, ett företag för elektroniska pengar eller ett värdepappersföretag med auktorisation i det landet. *Lag (2013:456)*

Ansökan om tillstånd

Aktiebolags ansökan före registrering

17 § Ett aktiebolag får ansöka om tillstånd att driva försäkringsrörelse innan bolaget har registrerats i aktiebolags- eller europabolagsregistret.

Om ett aktiebolag har ansökt om tillstånd inom sex månader från stiftelseurkundens undertecknande, ska tidsfristen i 2 kap. 22 § aktiebolagslagen (2005:551) för när styrelsen ska anmäla bolaget för registrering räknas från tillståndsbeslutet.

Ett ömsesidigt försäkringsbolag och en försäkringsförening ska ansöka om tillstånd innan bolaget respektive föreningen har bildats.

Verksamhetsplan

18 § En ansökan om tillstånd att driva försäkringsrörelse ska innehålla en plan för den tilltänkta verksamheten.

Bemyndiganden

19 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. de krav som ska gälla för deltagande i styrningen av ett försäkringsföretag enligt 4 § första stycket 4,
2. de risker som hänför sig till varje försäkringsklass enligt 11 och 12 §§ samt om beteckningar för grupper av försäkringsklasser enligt 11 §, och
3. vad en verksamhetsplan enligt 18 § ska innehålla. *Lag (2015:700)*

3 kap. Verksamhet i ett annat land inom EES

Allmänna bestämmelser om sekundäretablering

Underrättelse till Finansinspektionen om avsikt att inrätta en sekundäretablering

1 § Ett försäkringsföretag som inte är ett återförsäkringsbolag, och som avser att inrätta en filial, agentur eller annat liknande driftställe (sekundäretablering) inom EES ska underrätta Finansinspektionen innan verksamheten påbörjas. Underrättelsen ska innehålla

1. en plan för den tilltänkta verksamheten, med uppgift om sekundäretableringens organisation och vilken försäkringsverksamhet som ska drivas där, och
2. uppgift om i vilket land sekundäretableringen ska inrättas samt om sekundäretableringens adress och dess företrädare.

Om ett försäkringsföretag från en sekundäretablering avser att meddela försäkringar som anges i 2 kap. 11 § första stycket klass 10 (motorfordonsansvar) och som inte uteslutande avser försäkring av fraktförares ansvar, ska underrättelsen dessutom innehålla en försäkran om att företaget är medlem i motsvarigheten till Trafikförsäkringsföreningen i det EES-land där sekundäretableringen ska inrättas och ansluten till det landets nationella garantifond.

Meddelande från Finansinspektionen till behörig myndighet

2 § Om förutsättningarna enligt andra stycket är uppfyllda, ska Finansinspektionen inom tre månader från det att en underrättelse enligt 1 § togs emot lämna meddelande om underrättelsen till den behöriga myndigheten i det land där sekundäretableringen avses inrättas. Inspektionen ska samtidigt lämna ett intyg om att försäkringsföretaget uppfyller solvenskapitalkravet och minimikapitalkravet enligt 8 kap.

Ett meddelande enligt första stycket ska lämnas om det inte finns skäl att ifrågasätta att

1. försäkringsföretagets organisation är ändamålsenlig,
2. försäkringsföretagets finansiella situation är tillfredsställande med hänsyn till den planerade verksamhetens omfattning och art, eller
3. företrädaren för sekundäretableringen har tillräcklig kompetens och erfarenhet och i övrigt är lämpad att leda verksamheten vid sekundäretableringen. *Lag (2015:700)*

Underrättelse till försäkringsföretaget om att meddelande lämnas

3 § Finansinspektionen ska underrätta försäkringsföretaget när inspektionen lämnar ett meddelande enligt 2 § första stycket.

När verksamheten får påbörjas

4 § Verksamheten vid en sekundäretablering får påbörjas tidigast två månader efter det att Finansinspektionen har lämnat det meddelande som avses i 2 § första stycket.

Om förutsättningar för inrättande av en sekundäretablering inte finns

5 § Om Finansinspektionen finner att det inte finns förutsättningar för att inrätta en sekundäretablering, ska inspektionen meddela beslut om det inom tre månader från det att underrättelsen enligt 1 § togs emot.

Underrättelse om ändrade förhållanden

6 § Om ett försäkringsföretag avser att ändra något av de förhållanden som har angetts i en underrättelse enligt 1 § efter det att en sekundäretablering har inrättats, ska företaget underrätta Finansinspektionen och den behöriga myndigheten minst en månad innan ändringen genomförs.

Finansinspektionens beslut att vägra godkänna en ändring

7 § Om Finansinspektionen finner att en sådan ändring som har angetts i en underrättelse enligt 6 § inte får göras, ska inspektionen meddela beslut om det inom en månad från det att underrättelsen togs emot. Den behöriga myndigheten ska genast underrättas om beslutet.

8–14 §§ har upphävts genom lag (2015:700).

Allmänna bestämmelser om gränsöverskridande verksamhet

Underrättelse till Finansinspektionen om avsikt att driva gränsöverskridande verksamhet

15 § Om ett försäkringsföretag som inte är ett återförsäkringsbolag vill meddela försäkringar från Sverige eller från en sekundäretablering i ett land inom EES för risker belägna i eller för åtaganden som ska fullgöras i något annat EES-land och om detta ska ske utan förmedling av en sekundäretablering i det andra landet (gränsöverskridande verksamhet), ska företaget underrätta Finansinspektionen om det. I underrättelsen ska det anges vilket eller vilka slag av risker eller åtaganden försäkringarna ska omfatta.

Undantag för samförsäkring avseende stora risker

16 § Bestämmelserna i 15 § gäller inte när ett försäkringsföretag i annan egenskap än ledande försäkringsgivare deltar i samförsäkring (koassuransavtal) avseende stora risker.

Med stora risker avses

1. de försäkringar som anges i 2 kap. 11 § första stycket klasserna 4–7 samt 11 och 12,
2. de försäkringar som anges i 2 kap. 11 § första stycket klasserna 14 och 15, om försäkringstagaren är näringsidkare och den försäkrade risken avser näringsverksamheten, och
3. de försäkringar som anges i 2 kap. 11 § första stycket klasserna 3, 8–10, 13 och 16, om försäkringstagaren är näringsidkare och minst två av följande förutsättningar är uppfyllda enligt senast fastställda resultat- och balansräkning:
   a) försäkringstagaren har en balansomslutning som uppgår till minst ett belopp motsvarande 6.200.000 euro,
   b) försäkringstagaren har en bruttoomsättning som uppgår till minst ett belopp motsvarande 12.800.000 euro,
   c) försäkringstagaren har haft i genomsnitt minst 250 personer anställda.

Om försäkringstagaren ingår i en koncern som avger koncernredovisning, ska förutsättningarna i andra stycket 3 gälla koncernen.

Meddelande från Finansinspektionen till behörig myndighet

17 § Finansinspektionen ska, inom en månad från det att en underrättelse enligt 15 § togs emot, lämna meddelande om underrättelsen till den behöriga myndigheten i det land där den gränsöverskridande verksamheten ska drivas. Finansinspektionen ska samtidigt lämna ett intyg om att försäkringsföretaget uppfyller solvenskapitalkravet och minimikapitalkravet enligt 8 kap. och en upplysning om vilka försäkringsklasser företagets tillstånd för försäkringsrörelse omfattar. *Lag (2015:700)*

Underrättelse till försäkringsföretaget om att meddelande lämnas

18 § Finansinspektionen ska underrätta försäkringsföretaget när inspektionen lämnar ett meddelande enligt 17 §.

När verksamheten får inledas

19 § Den gränsöverskridande verksamheten får påbörjas tidigast när Finansinspektionen har underrättat företaget enligt 18 §.

Finansinspektionens beslut att inte lämna meddelande till behörig myndighet

20 § Om Finansinspektionen finner att det inte finns förutsättningar för företaget att driva gränsöverskridande verksamhet, ska inspektionen inte lämna något meddelande enligt 17 §. Beslut om detta ska fattas inom en månad från det att en underrättelse enligt 15 § togs emot.

Underrättelse om ändrade förhållanden

21 § Om ett försäkringsföretag avser att ändra något av de förhållanden som har angetts i en underrättelse enligt 15 §, efter det att den gränsöverskridande verksamheten har inletts, ska 15–20 §§ tillämpas.

22 § har upphävts genom lag (2015:700).

Bemyndigande

23 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om vad en verksamhetsplan enligt 1 § första stycket 1 i övrigt ska innehålla.

4 kap. Grundläggande bestämmelser om ett försäkringsföretags rörelse

Rörelse

Stabilitet

1 § Försäkringsrörelse ska drivas med en för rörelsens omfattning och art tillfredsställande soliditet, likviditet och kontroll över försäkringsrisker, placeringsrisker och rörelserisker, så att åtagandena mot försäkringstagarna och andra ersättningsberättigade på grund av försäkringar kan fullgöras.

Information

2 § Information till försäkringstagare och dem som erbjuds att teckna en försäkring ska vara anpassad efter försäkringens art och tydligt visa försäkringens villkor och värdeutveckling. Även andra ersättningsberättigade på grund av försäkringar ska ges den information de behöver.

Ett försäkringsbrev ska innehålla uppgifter både om de allmänna försäkringsvillkoren och om de särskilda villkoren för den försäkring som avses i brevet. *Lag (2015:700).*

God försäkringsstandard

3 § Ett försäkringsföretags rörelse ska drivas enligt god försäkringsstandard.

Försäkringsfrämmande verksamhet

4 § Ett försäkringsföretag får inte driva annan rörelse än försäkringsrörelse och därmed sammanhängande verksamhet.

Proportionalitetsprincip

5 § Bestämmelserna i 5–10, 17 och 19 kap. ska tillämpas proportionellt i förhållande till arten, omfattningen och komplexiteten av riskerna i varje försäkringsföretags verksamhet. *Lag (2015:700)*

Upplåning

6 § Ett försäkringsföretag får ta upp eller ta över lån (upplåning) bara om det görs för att effektivisera kapitalförvaltningen eller om det i övrigt är motiverat av försäkringsrörelsen.

Utöver första stycket krävs att den samlade upplåningen är av ringa betydelse med hänsyn till rörelsens omfattning och kapitalbasens storlek.

Om det finns särskilda skäl, får Finansinspektionen i ett enskilt fall besluta om undantag från kravet på att upplåningen ska vara av ringa betydelse. *Lag (2015:700)*

Direkt liv- och skadeförsäkringsrörelse i samma företag

7 § Direkt livförsäkringsrörelse får bara förenas med direkt skadeförsäkringsrörelse som avses i 2 kap. 11 § första stycket klasserna 1 och 2 samt med rörelse avseende återförsäkring av försäkring enligt någon av dessa klasser och av livförsäkring.

Direkt livförsäkringsrörelse och skadeförsäkringsrörelse får dock drivas i samma försäkringsföretag, om sådan verksamhet samtidigt drevs vid tidpunkten för undertecknandet av avtalet om EES, den 2 maj 1992.

Direkt livförsäkringsrörelse och skadeförsäkringsrörelse som drivs i samma försäkringsföretag ska hållas åtskilda hos företaget.

8 § har upphävts genom lag (2015:700).

Avtal med en jävskrets om tjänster

9 § Ett försäkringsföretag får inte ingå avtal om tjänster på andra villkor än sådana som företaget normalt tillämpar eller ingå andra avtal på villkor som inte är affärsmässigt betingade med eller till förmån för

1. styrelseledamot eller verkställande direktör i försäkringsföretaget eller i annat företag i samma koncern,
2. aktuarie eller anställd som innehar en ledande ställning inom företaget,

3. den som är gift eller sambo med eller är syskon eller släkting i rätt upp- eller nedstigande led till den som avses i 1 eller 2,
4. den som är besvågrad med den som avses i 1 eller 2 i rätt upp- eller nedstigande led eller så att den ene är gift med den andres syskon, eller
5. en juridisk person i vilken sådan person som avses i 1–4 har ett väsentligt ekonomiskt intresse i egenskap av delägare.

Första stycket gäller inte i fråga om ställande av säkerhet i verksamhet avseende tjänstepensionsförsäkring.

Finansinspektionen prövar om en anställd har en sådan ledande ställning som avses i första stycket 2.

10 § Försäkringsföretagets styrelse ska behandla ärenden som avses i 9 § första stycket. Den ska vidare i en förteckning föra in uppgifter om de avtal som har träffats.

Försäkringar med solidarisk ansvarighet

11 § Försäkringsföretag får inte utan Finansinspektionens tillstånd meddela försäkringar med solidarisk ansvarighet.

Förbud mot att förespegla återbäring

12 § Försäkringsföretag får inte förespegla framtida återbäring som saknar grund i försäkringsavtalet.

Förbud mot meddelande av nya försäkringar vid likvidation eller konkurs

13 § När ett försäkringsföretag har gått i likvidation eller försatts i konkurs, får det inte meddela nya försäkringar.

Ett försäkringsföretag som har gått i likvidation får dock meddela sådana livförsäkringar som föranleds av gällande försäkringsavtal.

Sekretess m.m.

14 § En personuppgift som anger att en försäkringstagare har vidtagit dispositioner beträffande försäkringsbelopp som utfaller i framtiden till förmån för någon annan och som behandlas enligt personuppgiftslagen (1998:204) får inte lämnas ut till förmånstagaren.

15 § Den som uppsåtligen eller av oaktsamhet bryter mot 14 § döms till böter eller fängelse i högst ett år.

16 § Uppgift om genetisk undersökning eller genetisk information som avser en enskild person får inte obehörigen röjas.

I det allmännas verksamhet tillämpas i stället för 14 och 15 §§ samt första stycket bestämmelserna i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

Huvudkontor i Sverige

17 § Ett försäkringsföretag ska ha sitt huvudkontor i Sverige.

Återköp och överföring

17 a § Om en försäkringstagare har rätt till återköp eller överföring enligt 11 kap. 5 § försäkringsavtalslagen (2005:104), ska försäkringsföretaget se till att detta och de närmare villkoren för återköpet eller överföringen framgår av försäkringsavtalet. *Lag (2015:700)*

17 b § Om en försäkringstagare som har rätt till återköp eller överföring enligt 11 kap. 5 § försäkringsavtalslagen (2005:104) vill flytta försäkringens värde till ett annat försäkringsföretag, ska det försäkringsföretag från vilket värdet flyttas så snart som möjligt överföra värdet och de uppgifter om försäkringen som behövs till det andra företaget.
Lag (2015:700)

Bemyndiganden

18 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. vilka åtgärder som ett försäkringsföretag ska vidta för att uppfylla de krav på soliditet, likviditet och riskhantering som avses i 1 §,
2. vilken information enligt 2 § som ett försäkringsföretag ska lämna till försäkringstagarna, till andra ersättningsberättigade på grund av försäkringar och till dem som erbjuds att teckna en försäkring i företaget,
3. vilka åtgärder som ett försäkringsföretag ska vidta för att uppfylla de krav på god försäkringsstandard som avses i 3 §, och
4. villkor för upplåning enligt 6 §. *Lag (2015:700)*

5 kap. Tillgångar, skulder och försäkringstekniska avsättningar

Solvensbalansräkning

1 § Ett försäkringsföretag ska upprätta en särskild balansräkning för solvensändamål (solvensbalansräkning).

I solvensbalansräkningen ska tillgångar och skulder värderas enligt 2 § och försäkringstekniska avsättningar beräknas enligt 3–16 §§. *Lag (2015:700)*

Värdering av tillgångar och skulder

2 § Tillgångar och skulder ska tas upp till verkligt värde. Med verkligt värde avses det belopp till vilket en tillgång eller en skuld skulle kunna överlåtas eller regleras i en transaktion mellan sinsemellan oberoende parter som har ett intresse av att transaktionen genomförs.

Vid värderingen av skulder får hänsyn inte tas till försäkringsföretagets egen kreditvärdighet. *Lag (2015:700)*

Försäkringstekniska avsättningar

Värdering av försäkringstekniska avsättningar

3 § Ett försäkringsföretag ska göra försäkringstekniska avsättningar för sina åtaganden med anledning av ingångna försäkringsavtal.

De försäkringstekniska avsättningarna ska motsvara det belopp som försäkringsföretaget skulle få betala om det omedelbart skulle föra över sina åtaganden till ett annat försäkringsföretag, som är oberoende och som har intresse av att transaktionen genomförs. *Lag (2015:700)*

Ansvarsfull beräkning

4 § Beräkningen av de försäkringstekniska avsättningarna ska grundas på antaganden om riskmått, räntesatser och driftskostnader som var för sig är ansvarsfulla, tillförlitliga och objektiva. *Lag (2015:700)*

Försäkringstekniska avsättningarnas sammansättning

5 § De försäkringstekniska avsättningarna ska utgöras av summan av en bästa skattning av framtida kassaflöden enligt 6, 7 och 9–12 §§ samt en riskmarginal enligt 13 §.

Någon separat beräkning av riskmarginal ska inte göras, om de förväntade framtida kassaflödena till följd av ingångna försäkringsavtal har en motsvarighet i kassaflöden hos finansiella instrument för vilka det finns ett säkert marknadsvärde. I ett sådant fall ska värdet av de försäkringstekniska avsättningarna i stället motsvara marknadsvärdet för dessa finansiella instrument. *Lag (2015:700)*

Beräkning av den bästa skattningen

6 § Den bästa skattningen av framtida kassaflöden ska motsvara det förväntade nuvärdet av de framtida kassaflöden som kan uppkomma med anledning av ingångna försäkringsavtal. Den ska beräknas med en relevant riskfri räntestruktur. *Lag (2015:700)*

7 § Finansinspektionen får i ett enskilt fall besluta att ett försäkringsföretag får använda en matchningsjusterad riskfri räntestruktur vid beräkningen av den bästa skattningen.

Ett försäkringsföretag som har fått tillstånd enligt första stycket får inte återgå till att använda en riskfri räntestruktur utan matchningsjustering. *Lag (2015:700)*

8 § Ett försäkringsföretag ska omedelbart underrätta Finansinspektionen, om företaget inte uppfyller villkoren för användning av matchningsjustering enligt 7 §. Av underrättelsen ska det framgå när villkoren inte längre var uppfyllda.

Ett försäkringsföretag som har fått ett föreläggande enligt 17 kap. 7 a § att omedelbart upphöra med användningen av matchningsjustering, får inte beviljas tillstånd enligt 7 § första stycket inom två år från föreläggandet. *Lag (2015:700)*

9 § Ett försäkringsföretag får använda en volatilitetsjusterad riskfri räntestruktur vid beräkningen av de försäkringstekniska avsättningarna. *Lag (2015:700)*

10 § Finansinspektionen får i ett enskilt fall besluta att ett försäkringsföretag får använda en tillfälligt justerad riskfri räntestruktur vid beräkningen av den bästa skattningen.
Lag (2015:700)

11 § Den bästa skattningen av framtida kassaflöden ska beräknas utan att avdrag görs för avgiven återförsäkring eller för belopp som kan återfås från specialföretag.

Ett försäkringsföretag ska göra en separat beräkning av belopp som kan återfås på grund av avgiven återförsäkring eller från specialföretag. Sådana belopp ska tas upp på solvensbalansräkningens tillgångssida. *Lag (2015:700)*

12 § Finansinspektionen får i ett enskilt fall besluta att ett försäkringsföretag får använda ett tillfälligt avdrag vid beräkningen av de försäkringstekniska avsättningarna.
Lag (2015:700)

Beräkning av riskmarginalen

13 § Riskmarginalen ska motsvara det belopp som ett annat försäkringsföretag kan förväntas kräva, utöver den bästa skattningen av framtida kassaflöden, för att ta över och infria försäkringsföretagets åtaganden mot försäkringstagarna och andra ersättningsberättigade. *Lag (2015:700)*

Garantier och optioner

14 § Vid beräkningen av de försäkringstekniska avsättningarna ska hänsyn tas till värdet av garantier och optioner i ingångna försäkringsavtal. *Lag (2015:700)*

Separat beräkning för olika försäkringsrisker

15 § Vid beräkningen av de försäkringstekniska avsättningarna ska ett försäkringsföretag dela upp sina försäkringsåtaganden i försäkringsrisker av likartat slag eller åtminstone efter företagets olika affärsgrenar. *Lag (2015:700)*

Beräkning vid solidarisk ansvarighet

16 § Om flera försäkringsföretag ansvarar solidariskt för en försäkring, ska bara den del av försäkringen som enligt avtal mellan företagen avser det enskilda företaget beaktas vid beräkningen av det företagets försäkringstekniska avsättningar. *Lag (2015:700)*

Bestämmande av premier för livförsäkringar och vissa skadeförsäkringar

17 § Premier för livförsäkringar, och skadeförsäkringar som meddelas för längre tid än tio år ska bestämmas på antaganden om dödlighet och andra riskmått, räntesats och driftskostnader som var för sig är ansvarsfulla, tillförlitliga och objektiva, om inte en avvikelse är försvarlig med hänsyn till försäkringsföretagets ekonomiska situation.
Lag (2015:700)

Bemyndiganden

18 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. de försäkringstekniska avsättningarnas innehåll och beräkning enligt 4, 6, 11 och 13–16 §§,
2. vilka krav som ska vara uppfyllda för att ett försäkringsföretag ska få tillstånd att använda matchningsjustering enligt 7 §,
3. hur en volatilitetsjustering enligt 9 § ska beräknas,
4. villkoren för undantag enligt 10 § och beräkningen av en tillfälligt justerad riskfri räntestruktur, och
5. villkoren för undantag enligt 12 § och beräkningen av det tillfälliga avdraget.

Lag (2015:700)

6 kap. Investeringar

Inledande bestämmelser

Aktsamhet

1 § Ett försäkringsföretags tillgångar ska investeras på ett aktsamt sätt enligt 2–10 §§.

Vid intressekonflikter mellan försäkringsföretaget och försäkringstagarna ska tillgångarna investeras på det sätt som bäst gagnar försäkringstagarnas och andra ersättningsberättigades intressen. *Lag (2015:700)*

Riskkontroll

2 § Investeringar får endast göras i sådana finansiella instrument och andra tillgångar vars risker försäkringsföretaget kan identifiera, mäta, övervaka, hantera, kontrollera och rapportera samt på lämpligt sätt beakta i den egna risk- och solvensbedömningen enligt 10 kap. 11 § andra stycket 1. *Lag (2015:700)*

Riskspridning

3 § Investeringar i finansiella instrument och andra tillgångar ska göras så att lämplig riskspridning uppnås.

Samtliga tillgångar ska, med beaktande av försäkringsföretagets försäkringsåtaganden och förändringar i tillgångarnas framtida värde och avkastning, investeras så att företagets betalningsberedskap är tillfredsställande och den förväntade avkastningen tillräcklig. *Lag (2015:700)*

Lokalisering av tillgångar

4 § Ett försäkringsföretags tillgångar ska förvaras så att de är åtkomliga för företaget. *Lag (2015:700)*

Särskilda begränsningar för investeringar i vissa tillgångar

Derivatinstrument

5 § Derivatinstrument får användas för att sänka risken i ett försäkringsföretag eller för att i övrigt effektivisera förvaltningen av företagets tillgångar och skulder. *Lag (2015:700)*

Onoterade tillgångar

6 § Investeringar i finansiella instrument och andra tillgångar som inte är upptagna till handel på en reglerad marknad ska hållas på aktsamma nivåer. *Lag (2015:700)*

Tillgångar som svarar mot försäkringstekniska avsättningar

Hänsyn till åtagandenas art och löptid

7 § Tillgångar som motsvarar försäkringstekniska avsättningar enligt 5 kap. 3–7 och 9–16 §§ ska, utöver vad som följer av 1–6 §§, investeras på ett sätt som är lämpligt med hänsyn till åtagandenas art och löptid. Investering av dessa tillgångar ska även göras på ett sätt som bäst gagnar försäkringstagarnas intressen, mot bakgrund av de mål för investeringarna som har uppställts och offentliggjorts. *Lag (2015:700)*

Tillgångar för vilka försäkringstagaren bär placeringsrisken

8 § Bestämmelserna i 3 § första stycket samt 5 och 6 §§ gäller inte för tillgångar som svarar mot avsättningar för vilka försäkringstagaren eller andra ersättningsberättigade bär placeringsrisken. För sådana tillgångar ska 1 §, 2 §, 3 § andra stycket och 4 § tillämpas, och i förekommande fall även 9 och 10 §§.

När förmåner som är knutna till tillgångar enligt första stycket innefattar en garanterad avkastning på investeringar eller någon annan garanterad förmån, gäller 1–6 §§ för de tillgångar som motsvarar ytterligare avsättningar för den garanterade förmånen.
Lag (2015:700)

Särskilt om fondförsäkringstillgångar

9 § Premier för fondförsäkringar ska investeras så att de så nära som möjligt motsvarar andelar i sådana fonder som är knutna till försäkringen och som försäkringstagaren eller den försäkrade från tid till annan bestämmer. Försäkringsföretaget får begränsa antalet fonder i vilka premier får placeras.

Utdelning och ersättning vid inlösen av andelarna får bara användas för förvärv av nya andelar i anknutna fonder och för utbetalning eller betalning av kostnader enligt försäkringsavtalet. *Lag (2015:700)*

Särskilt om tillgångar knutna till annat referensvärde

10 § Premier för försäkringsförmåner som är knutna till ett aktieindex eller till något annat referensvärde, ska investeras så att de så nära som möjligt motsvarar de förmåner som referensvärdet baseras på. *Lag (2015:700)*

Register över tillgångar som svarar mot försäkringstekniska avsättningar

Krav på registerföring

11 § Ett försäkringsföretag ska föra ett register som vid varje tidpunkt utvisar de tillgångar, värderade enligt 5 kap. 2 §, som används för att täcka de försäkringstekniska avsättningarna.

Om en tillgång som har antecknats i registret har upplåtits med sådan rätt att dess fulla värde inte kan utnyttjas för att täcka försäkringstekniska avsättningar, ska detta antecknas i registret. *Lag (2015:700)*

Tillgångar som inte ska antecknas i registret

12 § Följande tillgångar ska inte antecknas i registret:
1. fordringar på någon annan än försäkringstagare som understiger det belopp som gäldenären har att fordra av försäkringsföretaget, och
2. försäkringsaktiebolags egna aktier. *Lag (2015:700)*

Förmånsrätt

13 § Förmånsrätt enligt 4 a § förmånsrättslagen (1970:979) följer med fordran som
1. grundas på försäkringsavtal, eller
2. avser återbetalning av premier för att ett försäkringsavtal inte har kommit till stånd eller har upphört att gälla.

Förmånsrätten omfattar de tillgångar som finns upptagna i det register som anges i 11 § när företaget försätts i konkurs eller utmätning äger rum.

Fordran grundad på avtal om återförsäkring har förmånsrätt efter sådan fordran som anges i första stycket. *Lag (2015:700)*

Bemyndigande

14 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om
1. vad som avses med lämplig riskspridning enligt 3 § första stycket,
2. förvaring av tillgångar enligt 4 §,
3. användning av derivatinstrument enligt 5 §, och
4. förande av register enligt 11 §. *Lag (2015:700)*

7 kap. Kapitalbas

Tillräcklig kapitalbas

1 § Ett försäkringsföretag ska ha en kapitalbas som minst uppgår till solvenskapitalkravet beräknat enligt 8 kap. 1 § eller 17 kap. 26 §.

Kapitalbasen ska dock aldrig vara mindre än minimikapitalkravet beräknat enligt 8 kap. 13–15 och 17–21 §§. *Lag (2015:700)*

Kapitalbasens sammansättning

2 § Kapitalbasen består av primärkapital och av tilläggskapital som har godkänts av Finansinspektionen enligt 6 §. *Lag (2015:700)*

Primärkapital

3 § I primärkapitalet ska följande poster ingå:

1. den positiva skillnaden mellan tillgångar och skulder, inklusive försäkringstekniska avsättningar, och
2. efterställda skulder.

Tillgångar och skulder enligt första stycket ska värderas enligt 5 kap. 1–7 och 9–16 §§.

Den positiva skillnaden mellan tillgångar och skulder enligt första stycket 1 ska minskas med värdet på innehav av egna aktier. *Lag (2015:700)*

Tilläggskapital

4 § Tilläggskapital är en post som inte ingår i primärkapitalet men som kan krävas in för att täcka förluster. *Lag (2015:700)*

5 § I tilläggskapitalet får följande poster ingå:

1. aktiekapital eller garantikapital som inte har betalats in och som inte heller har begärts in,
2. kreditutrymme hos bank,
3. garantier,
4. framtida fordringar grundade på uttaxeringsrätt, och
5. andra rättsligt bindande utfästelser till försäkringsföretaget.

För att få godkännas som tilläggskapital krävs att postens förlusttäckningsförmåga är tillräcklig. Posten ska värderas till ett belopp som återspeglar dess förmåga att täcka förluster. *Lag (2015:700)*

6 § Finansinspektionen ska fastställa det belopp som en post i tilläggskapitalet får tas upp till eller den metod som ska användas för att fastställa ett visst belopp.

Finansinspektionens beslut om att använda en metod enligt första stycket ska gälla för en viss tid. *Lag (2015:700)*

Indelning av kapitalbasen

7 § Posterna i kapitalbasen ska delas in i nivåer enligt följande.

Nivå 1: poster i primärkapitalet som kan täcka förluster helt och är fullt efterställda.

Nivå 2: poster i primärkapitalet som är fullt efterställda samt poster i tilläggskapitalet som kan täcka förluster helt och är fullt efterställda.

Nivå 3: övriga poster.

En post ska anses kunna täcka förluster helt om den i sin helhet är tillgänglig eller kan infordras på begäran för att täcka förluster, både i den löpande verksamheten och vid likvidation eller konkurs.

En post ska anses vara fullt efterställd om den i sin helhet, vid likvidation eller konkurs, inte får återbetalas till innehavaren förrän försäkringsföretagets alla andra förpliktelser har uppfyllts. *Lag (2015:700)*

8 § Vid bedömning av om en post ska anses kunna täcka förluster helt eller vara fullt efterställd enligt 7 §, ska det beaktas om posten är fri från

1. krav på eller incitament till att lösa in det nominella beloppet,
2. obligatoriska fasta kostnader, och
3. belastningar.

Vid bedömningen enligt första stycket ska även postens löptid beaktas. Om en post är tidsbunden, ska hänsyn tas till om den genomsnittliga löptiden på posten är tillräcklig i förhållande till löptiden på åtagandena. *Lag (2015:700)*

Klassificering av kapitalbasposter

9 § En post ska klassificeras som nivå 1 eller 2 om den i väsentlig grad uppfyller förutsättningarna för en sådan klassificering enligt 7 och 8 §§. *Lag (2015:700)*

10 § Ackumulerade vinster som inte har gjorts tillgängliga för utdelning till försäkringstagare och andra ersättningsberättigade (överskottsmedel) får klassificeras som nivå 1, om posterna uppfyller förutsättningarna för en sådan klassificering enligt 7 och 8 §§.

En post i tilläggskapitalet får klassificeras som nivå 2 om den avser

1. kreditutrymme hos bank och garantier som förvaras som säkerhet för försäkringsgivares borgenärer av en oberoende förvaltare och är utfärdade av kreditinstitut som är auktoriserade enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/48/EG av den 14 juni 2006 om rätten att starta och driva verksamhet i kreditinstitut, och
2. framtida fordringar grundade på uttaxeringsrätt under de kommande tolv månaderna som kan ställas på delägare eller medlemmar i ömsesidiga försäkringsföretag. *Lag (2015:700)*

Täckande av solvenskapitalkravet

11 § Primärkapital som har klassificerats som nivå 1 enligt 9 § eller 10 § första stycket ska uppgå till mer än en tredjedel av solvenskapitalkravet enligt 8 kap. 1 §.

Primärkapital eller tilläggskapital som har klassificerats som nivå 3 enligt 9 § ska vara mindre än en tredjedel av solvenskapitalkravet enligt 8 kap. 1 §. *Lag (2015:700)*

Täckande av minimikapitalkravet

12 § Den kapitalbas som ska täcka minimikapitalkravet enligt 8 kap. 13 § får bestå av primärkapital som har delats in i nivå 1 och 2 enligt 9 § och 10 § första stycket.

Primärkapital som har klassificerats som nivå 1 enligt 9 § och 10 § första stycket ska uppgå till mer än hälften av minimikapitalkravet.

Minimikapitalkravet får i övrigt täckas av primärkapital som har klassificerats som nivå 2 enligt 9 §. *Lag (2015:700)*

Bemyndiganden

13 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. de krav som ska gälla för godkännande av poster som tilläggskapital och grunder för värdering av poster i tilläggskapitalet enligt 5 §,
2. vilka egenskaper och kriterier som ska beaktas vid indelning i nivåer enligt 7 §,
3. vilka egenskaper och kriterier som ska beaktas vid klassificeringen av kapitalbasposter enligt 9 §, och
4. vilka egenskaper och kriterier som ska beaktas vid klassificering av poster i tilläggskapitalet enligt 10 § andra stycket. *Lag (2015:700)*

8 kap. Solvenskapitalkrav och minimikapitalkrav

Solvenskapitalkrav

Beräkning av solvenskapitalkrav

1 § Solvenskapitalkravet utgör den minsta storlek på det medräkningsbara primärkapitalet som krävs för att försäkringsföretaget med 99,5 procents sannolikhet ska ha tillgångar under kommande tolv månader som täcker värdet av åtagandena gentemot försäkringstagarna och andra ersättningsberättigade på grund av försäkringar (skyddsnivå). Denna skyddsnivå ska även beaktas vid beräkningen av kapitalkravet för var och en av de risker som ingår i solvenskapitalkravet.

Solvenskapitalkravet ska beräknas under antagandet att försäkringsföretaget kommer att fortsätta att driva sin verksamhet. *Lag (2015:700)*

2 § Solvenskapitalkravet ska beräknas med beaktande av alla mätbara risker som företaget är utsatt för.

Vid beräkningen ska minst följande risker beaktas:

1. försäkringsrisker,
2. marknadsrisker,
3. kreditrisker, och
4. operativa risker. *Lag (2015:700)*

3 § Vid beräkningen av solvenskapitalkravet ska försäkringsföretaget beakta effekterna av sådana tekniker som företaget använder för att reducera sina risker. *Lag (2015:700)*

Beräkningsmetoder

4 § Solvenskapitalkravet ska beräknas enligt en standardformel som anges i 5 §. Finansinspektionen får i ett enskilt fall besluta att ett försäkringsföretag får använda en intern modell enligt 9 kap. 1 § första stycket för att beräkna solvenskapitalkravet.
Lag (2015:700)

Beräkning enligt standardformeln

5 § Solvenskapitalkravet beräknat enligt standardformeln ska utgöra summan av

– ett primärt solvenskapitalkrav beräknat enligt 6–8 §§, och
– ett kapitalkrav för operativ risk beräknat enligt 9 §,

minskat med

– ett justeringsbelopp beräknat enligt 10 §. *Lag (2015:700)*

Primärt solvenskapitalkrav

6 § Det primära solvenskapitalkravet ska beräknas genom en justerad sammanläggning av kapitalkraven för minst följande risker:

1. försäkringsrisker,
2. marknadsrisker, och
3. motpartsrisker. *Lag (2015:700)*

7 § Finansinspektionen får i ett enskilt fall besluta att ett försäkringsföretag får använda lämpliga parametrar som är specifika för företaget vid beräkningen av kapitalkravet för försäkringsrisker. *Lag (2015:700)*

8 § Finansinspektionen får i ett enskilt fall besluta att ett försäkringsföretag som meddelar sådana pensionsförsäkringar som anges i 58 kap. 2 § inkomstskattelagen (1999:1229) får beräkna kapitalkravet för aktiekursrisk, som ingår i kapitalkravet för marknadsrisk, enligt en särskild metod anpassad för denna verksamhet. *Lag (2015:700)*

Kapitalkrav för operativ risk

9 § Kapitalkravet för operativ risk ska beräknas med beaktande av sådana operativa risker som försäkringsföretaget är utsatt för och som inte har beaktats vid beräkningen av kapitalkravet för försäkringsrisker, marknadsrisker eller motpartsrisker. *Lag (2015:700)*

Justeringsbelopp

10 § Justeringsbeloppet enligt 5 § ska motsvara den minskning av försäkringsföretagets oförutsedda förluster som beror på

1. att företagets åtaganden gentemot försäkringstagare eller andra ersättningsberättigade minskar till följd av villkoren i försäkringsavtalet,
2. att företagets uppskjutna skatt förändras, eller
3. en kombination av 1 och 2. *Lag (2015:700)*

Förenklade beräkningar

11 § Ett försäkringsföretag får göra förenklade beräkningar av kapitalkravet för en specifik risk om

1. det är motiverat med hänsyn till arten, omfattningen och komplexiteten av de risker som företaget är utsatt för, och
2. det är oproportionerligt betungande att göra beräkningar enligt standardformeln.

Lag (2015:700)

Underrättelse om bristande solvenskapitalkrav

12 § Ett försäkringsföretag ska omedelbart underrätta Finansinspektionen, om företaget inte uppfyller solvenskapitalkravet eller om det finns risk för detta under de närmaste tre månaderna.

Ett försäkringsföretag som tillämpar 5 kap. 10 eller 12 § ska omedelbart underrätta Finansinspektionen, om företaget inte skulle uppfylla solvenskapitalkravet utan en tillämpning av dessa bestämmelser. *Lag (2015:700)*

Minimikapitalkrav

Beräkning av minimikapitalkrav

13 § Minimikapitalkravet utgör den minsta storlek på det medräkningsbara primärkapitalet som krävs för att försäkringsföretaget med 85 procents sannolikhet ska ha tillgångar under kommande tolv månader som täcker värdet av åtagandena gentemot försäkringstagarna och andra ersättningsberättigade på grund av försäkringar. *Lag (2015:700)*

14 § Minimikapitalkravet ska beräknas med beaktande helt eller delvis av

1. försäkringstekniska avsättningar,
2. premieinkomst,
3. positiv risksumma,
4. uppskjutna skatter,
5. administrativa kostnader, och
6. avgiven återförsäkring. *Lag (2015:700)*

Justering av beräknat minimikapitalkrav

15 § Minimikapitalkravet beräknat enligt 13 och 14 §§ får varken understiga 25 procent eller överstiga 45 procent av solvenskapitalkravet, inklusive kapitaltillägg enligt 17 kap. 24 §. Minimikapitalkravet får aldrig vara lägre än garantibeloppet enligt 17–21 §§.
Lag (2015:700)

Underrättelse om bristande minimikapitalkrav

16 § Ett försäkringsföretag ska omedelbart underrätta Finansinspektionen, om

1. företaget inte uppfyller minimikapitalkravet,
2. företaget inte uppfyller ett kapitalkrav som gäller efter det att företaget har beviljats undantag enligt 1 kap. 19 eller 19 b §, eller
3. det finns risk för att någon av situationerna enligt 1 och 2 inträffar under de närmaste tre månaderna. *Lag (2015:700)*

Garantibelopp

17 § För skadeförsäkringsföretag ska garantibeloppet uppgå till ett belopp som minst motsvarar 2,5 miljoner euro eller det högre belopp, grundat på förändringar i det europeiska konsumentprisindexet, som Europeiska kommissionen årligen tillkännager. Om rörelsen omfattar försäkring eller risk som hänför sig till någon av klasserna 10–15 enligt 2 kap. 11 § första stycket ska dock garantibeloppet uppgå till ett belopp som minst motsvarar 3,7 miljoner euro eller det högre belopp, grundat på förändringar i det europeiska konsumentprisindexet som Europeiska kommissionen årligen tillkännager.
Lag (2015:700)

18 § För livförsäkringsföretag ska garantibeloppet uppgå till ett belopp som minst motsvarar 3,7 miljoner euro eller det högre belopp, grundat på förändringar i det europeiska konsumentprisindexet, som Europeiska kommissionen årligen tillkännager. *Lag (2015:700)*

19 § För återförsäkringsbolag som inte är captivebolag ska garantibeloppet uppgå till ett belopp som minst motsvarar 3,6 miljoner euro eller det högre belopp, grundat på förändringar i det europeiska konsumentprisindexet, som Europeiska kommissionen årligen tillkännager. *Lag (2015:700)*

20 § För ett sådant captivebolag för återförsäkring som avses i artikel 13.5 i Solvens II-direktivet ska garantibeloppet uppgå till ett belopp som minst motsvarar 1,2 miljon euro eller det högre belopp, grundat på förändringar i det europeiska konsumentprisindexet, som Europeiska kommissionen årligen tillkännager. *Lag (2015:700)*

21 § För försäkringsföretag som bedriver både liv- och skadeförsäkring enligt 4 kap. 7 § andra stycket ska garantibeloppet uppgå till summan av de belopp som anges i 17 § första meningen och 18 §. *Lag (2015:700)*

Bemyndiganden

22 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. hur det primära solvenskapitalkravet ska beräknas enligt 6 §,
2. vilka krav som ska vara uppfyllda för att ett försäkringsföretag ska få tillstånd att använda företagsspecifika parametrar enligt 7 §,
3. vilka krav som ska vara uppfyllda för att ett försäkringsföretag ska få beräkna kapitalkravet för aktiekursrisk utifrån en särskild metod enligt 8 §,
4. hur kapitalkravet för operativ risk ska beräknas enligt 9 §, och
5. hur justeringsbeloppet ska beräknas enligt 10 §. *Lag (2015:700)*

9 kap. Interna modeller

Allmänna bestämmelser

Krav på tillstånd

1 § Ett försäkringsföretag får, efter tillstånd av Finansinspektionen, använda en intern modell för att beräkna solvenskapitalkravet. Ett sådant tillstånd får avse en fullständig intern modell eller en partiell intern modell.

Bestämmelserna i 8 kap. 1 och 2 §§ gäller även när solvenskapitalkravet beräknas med en intern modell. *Lag (2015:700)*

Förutsättningar för att använda en intern modell

2 § Tillstånd för ett försäkringsföretag att använda en intern modell ska ges, om

1. försäkringsföretaget har ett för ändamålet lämpligt utformat riskhanteringssystem som uppfyller kraven i 10 kap. 6 §, och
2. kraven i 6 och 9–18 §§ är uppfyllda.

Finansinspektionen ska fatta beslut i fråga om sådant tillstånd inom sex månader från det att en fullständig ansökan kom in till inspektionen. *Lag (2015:700)*

Partiell intern modell

3 § En partiell intern modell får användas för att beräkna

1. kapitalkravet för en eller flera av de risker eller undergrupper av risker som ingår i det primära solvenskapitalkravet enligt 8 kap. 6 §,
2. kapitalkravet för operativ risk enligt 8 kap. 9 §,
3. justeringsbeloppet enligt 8 kap. 10 §, eller
4. kombinationer av 1, 2 eller 3.

En partiell intern modell får tillämpas på hela verksamheten eller på en eller flera av försäkringsföretagets större affärsenheter. *Lag (2015:700)*

Tillstånd att använda en partiell intern modell

4 § För att ett försäkringsföretag ska få tillstånd att använda en partiell intern modell krävs, utöver det som anges i 2 §, att

1. det finns godtagbara skäl att avgränsa tillämpningsområdet för den interna modellen på det sätt som försäkringsföretaget har gjort,
2. solvenskapitalkravet kan beräknas mer rättvisande utifrån försäkringsföretagets riskprofil och bestämmelserna i 8 kap. 1 och 2 §§ än utifrån standardformeln enligt 8 kap. 5–11 §§, och
3. den partiella interna modellen kan integreras helt med de beräkningar som ska ske enligt standardformeln. *Lag (2015:700)*

Övergångsplan för utvidgning av en partiell intern modell

5 § Finansinspektionen får i samband med handläggningen av en ansökan om användning av en partiell intern modell som är avgränsad till att avse endast en eller flera risker eller undergrupper av risker, eller en eller flera större affärsenheter, eller avgränsad i båda dessa avseenden, förelägga ett försäkringsföretag att ge in en övergångsplan för hur företaget avser att utvidga modellens tillämpningsområde. *Lag (2015:700)*

Godkännande av styrdokument för ändring av en intern modell

6 § När ett försäkringsföretag ansöker om tillstånd att använda en intern modell, ska företaget lämna in ett styrdokument för ändring av modellen. Styrdokumentet ska innehålla en förteckning eller specifikation över möjliga större och mindre ändringar av den interna modellen. När Finansinspektionen prövar ansökan, ska inspektionen också pröva om styrdokumentet kan godkännas. *Lag (2015:700)*

Ändring av en intern modell och styrdokument

7 § Ett försäkringsföretag som fått tillstånd att använda en intern modell får göra mindre ändringar av denna i enlighet med det styrdokument för ändring av den interna modellen som godkänts av Finansinspektionen enligt 6 §.

För större ändringar i den interna modellen krävs tillstånd från Finansinspektionen.

Samtliga ändringar av styrdokumentet ska godkännas av Finansinspektionen.

Kraven i 2 § ska tillämpas vid Finansinspektionens prövning av om tillstånd ska ges enligt andra stycket eller ändring godkännas enligt tredje stycket. *Lag (2015:700)*

Återgång till standardformeln

8 § Ett försäkringsföretag som använder en intern modell får, efter tillstånd av Finansinspektionen, återgå till att helt eller delvis beräkna solvenskapitalkravet enligt standardformeln i 8 kap. 5–11 §§. Ett sådant tillstånd får ges endast om försäkringsföretaget har visat att det finns godtagbara skäl för en återgång till standardformeln. *Lag (2015:700)*

Krav på en intern modell och på användningen av den

Krav på användning

9 § En intern modell ska användas i ett försäkringsföretags företagsstyrnings- och riskhanteringssystem, i dess beslutsprocesser och i den egna risk- och solvensbedömningen.

Styrelsen ska ansvara för att säkerställa att utformningen och användningen av den interna modellen är ändamålsenlig och ger ett tillfredsställande uttryck för riskprofilen.

Lag (2015:700)

Statistisk kvalitet

10 § Den beräkning av sannolikhetsfördelning som ligger till grund för en intern modell ska bygga på

1. relevanta försäkringsmatematiska och statistiska tekniker som stämmer överens med de metoder som används för beräkning av försäkringstekniska avsättningar, och
2. realistiska antaganden som ska kunna motiveras av försäkringsföretaget.

Uppgifter som används för den interna modellen ska vara lämpade för ändamålet. De ska vara korrekta, fullständiga och aktuella.

Försäkringsföretaget ska minst en gång per år uppdatera de uppgifter som används för beräkningen av sannolikhetsfördelningen. *Lag (2015:700)*

Diversifiering

11 § Ett försäkringsföretag får i en intern modell ta hänsyn till inbördes beroenden inom och mellan olika risker (diversifieringseffekter), om de metoder som används är ändamålsenliga. *Lag (2015:700)*

Riskreducerande tekniker

12 § Ett försäkringsföretag får i en intern modell beakta effekterna av riskreduceringstekniker, om företaget även fullt ut inkluderar de risker som är förenade med dessa tekniker. *Lag (2015:700)*

Beaktande av finansiella garantier och optioner

13 § Ett försäkringsföretag ska i en intern modell ta hänsyn till värdet av garantier och optioner i ingångna försäkringsavtal. *Lag (2015:700)*

Beaktande av samtliga förväntade utbetalningar

14 § Ett försäkringsföretag ska i en intern modell beakta alla förväntade utbetalningar till försäkringstagare och andra ersättningsberättigade, oavsett om betalningarna är garanterade genom avtal eller inte. *Lag (2015:700)*

Kalibrering av en intern modell

15 § Ett försäkringsföretag ska kalibrera en intern modell på ett sätt som ger försäkringstagarna och andra ersättningsberättigade en skyddsnivå som är likvärdig med den nivå som anges i 8 kap. 1 §. *Lag (2015:700)*

Resultatanalys

16 § Ett försäkringsföretag som använder en intern modell ska minst en gång per år granska vad som gett upphov till vinster eller orsakat förluster inom de olika större affärsenheterna.

Analysen ska visa hur den kategorisering av risker som har valts i den interna modellen förklarar källor och orsaker till vinster och förluster. Riskkategoriseringen ska återspegla försäkringsföretagets riskprofil. *Lag (2015:700)*

Validering av en intern modell

17 § En intern modell ska regelbundet valideras. Valideringen ska innefatta en utvärdering av modellens funktion och en kontroll av att modellen är lämplig med hänsyn till företagets riskprofil. *Lag (2015:700)*

Krav på dokumentation

18 § Ett försäkringsföretag som använder en intern modell ska dokumentera

1. hur den är utformad och fungerar,
2. att den stämmer överens med de krav som gäller för interna modeller enligt 9–17 §§,
3. vilka omständigheter som skulle kunna medföra att den inte fungerar effektivt, och
4. vilka större ändringar som gjorts i den enligt 7 §. *Lag (2015:700)*

Bemyndiganden

19 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. förutsättningarna för tillstånd att använda en fullständig eller partiell intern modell enligt 1–5 §§,
2. förutsättningarna för ändring av en intern modell och styrdokument enligt 6 och 7 §§,
3. krav på användning av statistiska kvalitetsnormer för en intern modell enligt 9–14 §§,
4. kalibrering av en intern modell enligt 15 §,
5. validering av en intern modell enligt 17 §, och
6. krav på dokumentation enligt 18 §. *Lag (2015:700)*

10 kap. Företagsstyrning

Företagsstyrningssystem

1 § Ett försäkringsföretag ska ha ett företagsstyrningssystem som säkerställer att företaget styrs på ett sunt och ansvarsfullt sätt.

Systemet ska ses över regelbundet av företaget. *Lag (2015:700)*

Styrdokument

2 § Ett försäkringsföretag ska upprätta och följa styrdokument för

1. riskhantering,
2. internkontroll,
3. internrevision,
4. verksamhet som omfattas av uppdragsavtal enligt 19 §,
5. uppgiftslämnande till Finansinspektionen och kvalitetskontroll av uppgifterna, och
6. ändring av företagets interna modell, om en sådan modell används.

Styrdokumenten ska fastställas av styrelsen. De ska utvärderas och ses över minst en gång per år. *Lag (2015:700)*

Kontinuitet i verksamheten

3 § Ett försäkringsföretag ska ha system, resurser och rutiner som är lämpliga för att verksamheten ska kunna bedrivas med kontinuitet och i enlighet med gällande regler.

Ett försäkringsföretag ska ha en beredskapsplan. *Lag (2015:700)*

Centrala funktioner

4 § Ett försäkringsföretag ska ha funktioner för riskhantering, regelefterlevnad och internrevision samt en aktuariefunktion (centrala funktioner). *Lag (2015:700)*

Lämplighetskrav

5 § Ett försäkringsföretag ska säkerställa att den som ingår i styrelsen för företaget eller är verkställande direktör i det, eller är ersättare för någon av dem, eller den som ansvarar för eller utför arbete i en central funktion i företaget uppfyller de krav som anges i 2 kap. 4 § 4.

Försäkringsföretaget ska snarast möjligt till Finansinspektionen anmäla ändringar av vilka som ingår i dess ledning enligt första stycket eller som ansvarar för en central funktion i företaget.

Försäkringsföretaget ska underrätta inspektionen om någon av de personer som avses i första stycket har ersatts på grund av att han eller hon inte längre uppfyller lämplighetskraven. *Lag (2015:700)*

System för riskhantering

6 § Ett försäkringsföretag ska ha ett system för riskhantering som ska innehålla de strategier, processer och rapporteringsrutiner som behövs för att säkerställa att företaget fortlöpande kan identifiera, värdera, övervaka, hantera och rapportera risker samt beroenden mellan risker.

Systemet ska vara integrerat i företagets organisations- och beslutsstruktur. Det ska vara utformat med lämplig hänsyn till de personer som leder företaget eller annars ingår i en central funktion. *Lag (2015:700)*

Risker och krav på innehåll i styrdokumentet för riskhantering

7 § Ett försäkringsföretags system för riskhantering ska avse såväl de risker som täcks av solvenskapitalkravet, eller ett kapitalkrav som ska uppfyllas av ett företag som har beviljats undantag enligt 1 kap. 19 eller 19 b §, som risker som inte, eller endast delvis, beaktas vid beräkningen av detta.

Systemet ska omfatta

1. försäkringsrisker,
2. matchningsrisker,
3. investeringsrisker, särskilt avseende derivatinstrument och liknande åtaganden,
4. likviditets- och koncentrationsrisker,
5. operativa risker,
6. risker hänförliga till återförsäkring och andra riskreduceringstekniker, och
7. beroenden mellan risker som företaget är eller kan komma att bli exponerade för.

Ett försäkringsföretags styrdokument för riskhantering enligt 2 § 1 ska omfatta de risker som avses i andra stycket 1–6.

I ett försäkringsföretag som använder volatilitetsjustering enligt 5 kap. 9 § ska styrdokument för riskhantering också innehålla riktlinjer för volatilitetsjusteringen. *Lag (2015:700)*

Krav på företag som använder matchningsjustering eller volatilitetsjustering

8 § Ett försäkringsföretag som använder matchningsjustering enligt 5 kap. 7 § eller volatilitetsjustering enligt 5 kap. 9 § ska

1. upprätta en likviditetsplan, och
2. regelbundet utvärdera sin användning av justeringar. *Lag (2015:700)*

Krav på regelbunden utvärdering

9 § Ett försäkringsföretag ska regelbundet bedöma hur känsliga de försäkringstekniska avsättningarna och de medräkningsbara kapitalbasmedlen är för de antaganden som ligger till grund för fastställandet av den ränta som används vid beräkningen av den bästa skattningen av framtida kassaflöden. *Lag (2015:700)*

Krav på analys av externa bedömningar

10 § Ett försäkringsföretag som använder bedömningar från externa kreditvärderingsinstitut vid beräkningar av de försäkringstekniska avsättningarna eller solvenskapitalkravet ska, när det är möjligt, göra en egen bedömning av de externa värderingarna.
Lag (2015:700)

En egen risk- och solvensbedömning

11 § Ett försäkringsföretag ska genomföra en egen risk- och solvensbedömning.

I den egna risk- och solvensbedömningen ska försäkringsföretaget göra en bedömning av

1. företagets totala solvensbehov med hänsyn till dess specifika riskprofil, risktolerans och affärsstrategi,
2. företagets fortlöpande efterlevnad av bestämmelserna om solvens- och minimikapitalkraven, eller ett kapitalkrav som ska uppfyllas av ett företag som har beviljats undantag enligt 1 kap. 19 eller 19 b §, samt försäkringstekniska avsättningar, och
3. hur betydande skillnaderna är mellan företagets riskprofil och de antaganden om risker som har legat till grund för beräkningen av solvenskapitalkravet eller ett kapitalkrav som ska uppfyllas av ett företag som har beviljats undantag enligt 1 kap. 19 eller 19 b §.

För bedömningen enligt andra stycket 1 ska försäkringsföretaget ha processer som säkerställer att de risker som företaget är eller kan komma att bli exponerat för, på såväl kort

som lång sikt, identifieras och värderas. Företaget ska kunna redovisa de metoder som använts vid bedömningen.

Ett försäkringsföretag som använder matchningsjustering enligt 5 kap. 7 §, volatilitetsjustering enligt 5 kap. 9 §, en tillfälligt justerad riskfri räntestruktur enligt 5 kap. 10 § eller ett tillfälligt avdrag vid beräkningen av de försäkringstekniska avsättningarna enligt 5 kap. 12 §, ska i den bedömning som avses i andra stycket 2 göra en bedömning av efterlevnaden av bestämmelserna om solvens- och minimikapitalkraven, såväl med som utan användning av matchningsjustering, volatilitetsjustering, justerad riskfri räntestruktur eller tillfälligt avdrag vid beräkningen av de försäkringstekniska avsättningarna.

Den egna risk- och solvensbedömningen ska ingå som en integrerad del i ett försäkringsföretags affärsstrategier och ska beaktas vid företagets strategiska beslut.
Lag (2015:700)

Regelbundna bedömningar

12 § Ett försäkringsföretag ska genomföra en egen risk- och solvensbedömning minst en gång per år. Om en väsentlig förändring skett av de risker som försäkringsföretaget är utsatt för, ska en ny sådan bedömning genomföras snarast möjligt. *Lag (2015:700)*

Rapportering

13 § Ett försäkringsföretag ska rapportera resultatet av varje egen risk- och solvensbedömning till Finansinspektionen. *Lag (2015:700)*

System för internkontroll

14 § Ett försäkringsföretag ska ha ett system för internkontroll.

Systemet ska omfatta förvaltnings- och redovisningsmetoder, ramar för internkontrollen, lämpliga rapporteringsrutiner och en funktion för regelefterlevnad. *Lag (2015:700)*

Funktion för riskhantering

15 § Funktionen för riskhantering ska ges en struktur som underlättar genomförande av riskhanteringssystemet. *Lag (2015:700)*

Funktion för regelefterlevnad

16 § Funktionen för regelefterlevnad ska

1. rapportera till styrelsen och den verkställande direktören i fråga om efterlevnaden av
   a) bestämmelserna i denna lag och föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen,
   b) bestämmelser som har meddelats av Europeiska kommissionen med anledning av Solvens II-direktivet, och
   c) de riktlinjer och rekommendationer som har meddelats med anledning av det direktivet av Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten, Finansinspektionen och, om företaget har inrättat en sekundäretablering i ett land inom EES, den behöriga myndigheten i det landet,
2. lämna råd till företagets styrelse och den verkställande direktören om förebyggande av bristande efterlevnad av bestämmelser enligt 1,
3. bedöma konsekvenserna av förändringar i bestämmelser, riktlinjer och rekommendationer enligt 1, och
4. identifiera och bedöma risker för bristande efterlevnad av bestämmelser, riktlinjer och rekommendationer enligt 1. *Lag (2015:700)*

Funktion för internrevision

17 § Funktionen för internrevision ska

1. utvärdera systemet för internkontroll,
2. utvärdera andra delar av företagsstyrningssystemet, och
3. rapportera resultat och lämna rekommendationer efter utvärderingarna till företagets styrelse.

Funktionen för internrevision ska utföra sina uppgifter med opartiskhet och vara oberoende från den verksamhet som utvärderas. *Lag (2015:700)*

Aktuariefunktion

18 § Aktuariefunktionen ska
1. samordna och svara för kvaliteten i de försäkringstekniska beräkningarna och utredningarna,
2. bistå styrelsen och den verkställande direktören och på eget initiativ rapportera till dem i frågor som rör metoder, beräkningar och bedömningar av
   a) de försäkringstekniska avsättningarna,
   b) värderingen av försäkringsriskerna, och
   c) återförsäkringsskydd och andra riskreduceringstekniker, och
3. bidra till företagets riskhanteringssystem.

Den som ska ansvara för eller utföra uppgifter i aktuariefunktionen ska ha de kunskaper och erfarenheter av funktionens uppgifter som är tillräckliga med hänsyn till arten, omfattningen och komplexiteten av riskerna i företagets verksamhet.

Finansinspektionen får för ett försäkringsföretag som har beviljats undantag enligt 1 kap. 19 eller 19 b § besluta om undantag från villkoren för behörighet för den som ansvarar för eller utför uppgifter i aktuariefunktionen och från kravet att upprätta en aktuariefunktion. *Lag (2015:700)*

Uppdragsavtal

19 § Ett försäkringsföretag får, med de begränsningar som följer av 20 §, uppdra åt någon annan att utföra ett visst arbete och vissa funktioner som ingår i företagets försäkringsrörelse (uppdragsavtal). Ett sådant uppdrag inskränker dock inte företagets ansvar enligt denna lag. *Lag (2015:700)*

Begränsningar i möjligheten att ingå uppdragsavtal

20 § Ett uppdragsavtal får inte avse operativ verksamhet eller funktioner som är av väsentlig betydelse, om det kan leda till att
1. kvaliteten i företagsstyrningssystemet försämras väsentligt,
2. den operativa risken i företaget ökar väsentligt,
3. Finansinspektionens möjlighet att utöva tillsyn försämras, eller
4. försäkringstagarnas möjlighet till tillfredsställande och fortlöpande service inte kan upprätthållas. *Lag (2015:700)*

Anmälan av uppdragsavtal

21 § Ett försäkringsföretag som har ingått ett uppdragsavtal som avser sådan operativ verksamhet eller sådana funktioner som är av väsentlig betydelse ska innan avtalet börjar gälla anmäla detta till Finansinspektionen. Ett försäkringsföretag ska snarast möjligt anmäla till Finansinspektionen om det inträffar väsentliga förändringar inom den operativa verksamheten eller funktionerna. *Lag (2015:700)*

Åtgärder som krävs av ett försäkringsföretag som ingår ett uppdragsavtal

22 § Ett försäkringsföretag som ingår ett uppdragsavtal ska vidta de åtgärder som krävs för att säkerställa att uppdragstagaren
1. samarbetar med Finansinspektionen när det gäller den verksamhet eller de funktioner som omfattas av uppdragsavtalet,
2. ger försäkringsföretaget, dess revisorer och Finansinspektionen tillgång till uppgifter som rör den verksamhet eller de funktioner som omfattas av uppdragsavtalet, och
3. ger Finansinspektionen faktiskt tillträde till uppdragstagarens lokaler. *Lag (2015:700)*

Kompletterande riktlinjer m.m.

23 § Ett försäkringsföretag ska upprätta och följa försäkringstekniska riktlinjer. Riktlinjerna ska kompletteras med ett försäkringstekniskt beräkningsunderlag.

Försäkringstekniska riktlinjer för livförsäkring ska ges in till Finansinspektionen senast den dag de börjar användas eller ändras.

Tillsammans med riktlinjerna ska det lämnas en redogörelse för de konsekvenser som riktlinjerna får för försäkringsföretaget samt för försäkringstagarna och andra ersättningsberättigade på grund av försäkringar.

Om det med hänsyn till försäkringarnas beskaffenhet eller av något annat särskilt skäl saknas anledning att upprätta ett försäkringstekniskt beräkningsunderlag, får Finansinspektionen i ett enskilt fall besluta om undantag från skyldigheten att upprätta ett sådant underlag. *Lag (2015:700)*

24 § Ett försäkringsföretag ska upprätta och följa riktlinjer för hantering av intressekonflikter mellan företagets intressenter. *Lag (2015:700)*

25 § Styrelsen ska fastställa försäkringstekniska riktlinjer och riktlinjer för hantering av intressekonflikter. Riktlinjerna ska utvärderas och ses över minst en gång per år.
Lag (2015:700)

Bemyndiganden

26 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. vad ett system för riskhantering enligt 6 § ska innehålla när ett försäkringsföretag fått tillstånd att använda en partiell eller fullständig intern modell,
2. innehållet i de riktlinjer för volatilitetsjustering som avses i 7 § fjärde stycket,
3. innehållet i en sådan likviditetsplan som avses i 8 § 1,
4. kraven på regelbundna utvärderingar som ska göras av försäkringsföretag som använder matchnings- eller volatilitetsjustering enligt 8 § 2,
5. kraven på regelbundna utvärderingar som ska göras av försäkringsföretag när det gäller företagets känslighet för de antaganden som ligger till grund för fastställandet av den relevanta riskfria räntestrukturen enligt 9 §,
6. hur en sådan egen bedömning som avses i 10 § ska genomföras,
7. rapportering av resultat av den egna risk- och solvensbedömningen enligt 13 §,
8. vad funktionen för riskhantering enligt 15 § ska ansvara för när ett försäkringsföretag fått tillstånd att använda en partiell eller fullständig intern modell,
9. villkor för behörighet för den som ska ansvara för eller utföra uppgifter i aktuariefunktionen enligt 18 §,
10. innehållet i försäkringstekniska riktlinjer och beräkningsunderlag som avses i 23 §, och
11. vilka uppgifter som riktlinjer för hantering av intressekonflikter enligt 24 § ska omfatta. *Lag (2015:700)*

11 kap. Associationsrättsliga bestämmelser för försäkringsaktiebolag

Tillämpning av allmänna bestämmelser för aktiebolag

1 § För försäkringsaktiebolag gäller föreskrifterna för aktiebolag i allmänhet, om inte något annat följer av denna lag eller är särskilt föreskrivet. Hänvisningar i aktiebolagslagen (2005:551) till bestämmelser i samma lag ska i förekommande fall avse de bestämmelser i denna lag som gäller i stället för eller utöver bestämmelserna i aktiebolagslagen.

I fråga om försäkringsaktiebolag ska det som anges om Bolagsverket i följande bestämmelser i stället gälla Finansinspektionen:

1. 8 kap. 9 och 30 §§ samt 37 § andra stycket aktiebolagslagen, och
2. 23 kap. 21 a § aktiebolagslagen.

Bestämmelserna i 32 kap. aktiebolagslagen om aktiebolag med särskild vinstutdelningsbegränsning gäller inte för försäkringsaktiebolag. *Lag (2014:552)*

Hinder mot bildande

2 § Om teckning av aktier innebär att någon som inte har prövats enligt 2 kap. 4 § första stycket 3 kommer att ha ett kvalificerat innehav i försäkringsaktiebolaget, får bolaget inte bildas utan att en sådan prövning görs. Om personen vid den prövningen inte anses lämplig, får bolaget inte bildas.

Bolagsordningens innehåll

3 § Ett försäkringsaktiebolags bolagsordning ska, utöver det som följer av 3 kap. 1 § aktiebolagslagen (2005:551), innehålla uppgift om huruvida

1. rörelsen ska avse såväl direkt försäkring som mottagen återförsäkring, och
2. bolaget ska driva försäkringsrörelse utanför EES.

I ett livförsäkringsaktiebolag gäller, i stället för 3 kap. 3 § aktiebolagslagen, att det i bolagsordningen ska anges hur bolagsstämman får förfoga över bolagets vinst eller på annat sätt täcka bolagets förlust.

Bolagsstämma

Finansinspektionens skyldighet att kalla till bolagsstämma

4 § Den skyldighet att kalla till bolagsstämma som Bolagsverket har enligt 7 kap. 17 § andra stycket aktiebolagslagen (2005:551) ska för försäkringsaktiebolag i stället gälla för Finansinspektionen. *Lag (2013:745)*

Inskränkning av beslutanderätten

5 § Utöver 7 kap. 47 § aktiebolagslagen (2005:551) gäller att bolagsstämman i ett försäkringsaktiebolag inte får fatta ett beslut som är ägnat att ge en otillbörlig fördel åt en aktieägare eller någon annan till nackdel för de försäkringstagare eller andra ersättningsberättigade som på grund av försäkringsavtal har rätt till en andel av de ackumulerade vinster som har uppstått i rörelsen.

Talan mot bolagsstämmobeslut

6 § Utöver 7 kap. 50 § aktiebolagslagen (2005:551) gäller för försäkringsaktiebolag som inte får dela ut vinst, att talan får föras mot ett bolagsstämmobeslut som strider mot de försäkringstekniska riktlinjerna. *Lag (2015:700)*

Bolagets ledning

Styrelsen

7 § I stället för 8 kap. 1 § aktiebolagslagen (2005:551) gäller att ett försäkringsaktiebolag ska ha en styrelse med minst tre ledamöter. I ett försäkringsaktiebolag som inte får dela ut vinst ska mer än hälften av styrelseledamöterna vara personer som varken är anställda i bolaget eller anställda eller styrelseledamöter i företag som ingår i samma koncern som bolaget eller i en företagsgrupp av motsvarande slag.

I ett försäkringsaktiebolag som inte får dela ut vinst ska minst en av styrelseledamöterna utses av försäkringstagarna eller av någon intressegrupp som har anknytning till dem. Sådan styrelseledamot får inte vara

1. aktieägare i bolaget,
2. anställd i bolaget, eller
3. aktieägare, anställd eller styrelseledamot i företag som ingår i samma koncern som bolaget eller i en företagsgrupp av motsvarande slag.

Arbetsordning och instruktioner om arbetsfördelningen mellan bolagsorganen

7 a § Skyldigheten enligt 8 kap. 46 a § aktiebolagslagen (2005:551) för styrelsen i ett publikt aktiebolag att årligen fastställa en skriftlig arbetsordning för sitt arbete gäller även för styrelsen i ett privat försäkringsaktiebolag. Detsamma gäller skyldigheten enligt 8 kap. 46 b § samma lag för styrelsen i ett publikt aktiebolag att i skriftliga instruktioner ange arbetsfördelningen mellan bolagsorganen.

Styrelsens ordförande ska bevaka att styrelsen fullgör de uppgifter som anges i denna paragraf. *Lag (2014:552)*

Revisionsutskott

7 b § I fråga om revisionsutskott ska ett försäkringsaktiebolag som inte har beviljats undantag enligt 1 kap. 19 eller 20 § anses som ett sådant aktiebolag som avses i 8 kap. 49 a § aktiebolagslagen (2005:551). *Lag (2016:439)*

Uppgifter inför styrelseval

8 § Bolagsstämmans ordförande ska innan styrelseval hålls i ett försäkringsaktiebolag lämna uppgift till stämman om vilka uppdrag den som valet gäller har i andra företag.

Verkställande direktör

9 § I stället för 8 kap. 27 § aktiebolagslagen (2005:551) gäller att styrelsen i ett försäkringsaktiebolag ska utse en verkställande direktör. Den verkställande direktören får inte vara ordförande i styrelsen.

Jäv för styrelseledamot och den verkställande direktören

10 § För försäkringsaktiebolag som inte får dela ut vinst ska andra stycket tillämpas i stället för 8 kap. 23 § andra stycket och 34 § andra stycket aktiebolagslagen (2005:551).

Bestämmelserna om jäv i 8 kap. 23 § första stycket 3 och 34 § första stycket 3 aktiebolagslagen gäller inte om

1. försäkringsaktiebolaget äger samtliga aktier i bolagets motpart, och
2. motparten är ett annat bolag än ett försäkringsaktiebolag som inte får dela ut vinst.

Inskränkning av befogenheten

11 § Utöver 8 kap. 41 § aktiebolagslagen (2005:551) gäller att styrelsen eller någon annan ställföreträdare för ett försäkringsaktiebolag inte får företa en rättshandling eller någon annan åtgärd som är ägnad att ge en otillbörlig fördel åt en aktieägare eller någon annan till nackdel för de försäkringstagare eller andra ersättningsberättigade som på grund av försäkringsavtal har rätt till en andel av de ackumulerade vinster som har uppstått i rörelsen.

En ställföreträdare för bolaget får inte heller följa en anvisning av bolagsstämman eller något annat bolagsorgan, om anvisningen inte gäller därför att den strider mot denna lag.

Revision

Kompetenskrav

12 § I stället för 9 kap. 13–16 §§ aktiebolagslagen (2005:551) gäller för försäkringsaktiebolag att minst en revisor som bolagsstämman har utsett ska vara auktoriserad revisor. *Lag (2013:235)*

Jäv för revisor och lekmannarevisor

13 § Vid tillämpningen av 9 kap. 17 § och 10 kap. 10 § aktiebolagslagen (2005:551) om jäv för revisor och lekmannarevisor ska försäkringsaktiebolag anses som aktiebolag som avses i 9 kap. 13 eller 14 § samma lag.

Revisorns uppdragstid

13 a § I fråga om uppdragstid för revisorn ska ett försäkringsaktiebolag som inte har beviljats undantag enligt 1 kap. 19 eller 20 § anses som ett sådant aktiebolag som avses i 9 kap. 21 a § aktiebolagslagen (2005:551). Möjligheten enligt den paragrafen att förlänga revisionsuppdraget till högst tjugo eller tjugofyra år gäller dock inte uppdrag i ett försäkringsaktiebolag. *Lag (2016:439)*

Domstols entledigande av revisorn

13 b § I fråga om en domstols entledigande av revisorn ska ett försäkringsaktiebolag som inte har beviljats undantag enligt 1 kap. 19 eller 20 § anses som ett sådant aktiebolag som avses i 9 kap. 22 a § aktiebolagslagen (2005:551). *Lag (2016:439)*

EUs revisorsförordning

13 c § Bestämmelser om revision av försäkringsaktiebolag som inte har beviljats undantag enligt 1 kap. 19 eller 20 § eller vars överlåtbara värdepapper är upptagna till handel på en reglerad marknad finns även i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 537/2014 av den 16 april 2014 om särskilda krav avseende lagstadgad revision av företag av allmänt intresse och om upphävande av kommissionens beslut 2005/909/EG.
Lag (2016:439)

Särskilt om vissa penninglån och emissioner i livförsäkringsaktiebolag som inte får dela ut vinst

14 § För livförsäkringsaktiebolag som inte får dela ut vinst gäller inte följande bestämmelser i aktiebolagslagen (2005:551):
1. 11 kap. 11 § om upptagande av vissa penninglån,
2. 12 kap. om fondemission,
3. 14 kap. om emission av teckningsoptioner, och
4. 15 kap. om emission av konvertibler.

15 § Ett livförsäkringsaktiebolag som inte får dela ut vinst får inte ta upp ett penninglån på villkor att lånet ska betalas på något annat sätt än med ett nominellt penningbelopp eller med ett penningbelopp som bestäms med hänsyn till förändringar i penningvärdet.

Särskilt om värdeöverföringar från och överskottshantering i livförsäkringsaktiebolag

Vinstutdelning

16 § I ett livförsäkringsaktiebolag får vinstutdelning ske bara om det följer av bolagsordningen.

Bestämmelserna i 19 kap. 13–30 §§ aktiebolagslagen (2005:551) om vissa publika aktiebolags förvärv av egna aktier gäller inte för livförsäkringsaktiebolag som inte får dela ut vinst.

Användningen av årsvinsten

17 § Årsvinsten i ett livförsäkringsaktiebolag och belopp som förs över från bundet eget kapital till fritt eget kapital i bolaget ska användas för återbäring, i den utsträckning inte
1. vinsten eller det överförda beloppet får tas i anspråk för vinstutdelning eller för att täcka förluster enligt bestämmelser i bolagsordningen, eller
2. annat följer av denna lag eller lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag.

Fördelning av återbäring

18 § Ett livförsäkringsaktiebolag ska gottskriva återbäring till försäkringstagarna och andra ersättningsberättigade med en fördelning som utgår från försäkringens bidrag till överskottet, om inte annat följer av bestämmelser i försäkringsavtalet eller i bolagsordningen.

Vid återköp eller överföring enligt 11 kap. 5 § försäkringsavtalslagen (2005:104) ska
1. rätten till återbäring bestämmas enligt samma fördelning och principer som skulle ha gällt för försäkringsfall, om inte en avvikelse är försvarlig med hänsyn till
   a) det kvarvarande försäkringstagarkollektivets rätt till återbäring, eller
   b) försäkringsbolagets ekonomiska situation, och
2. avgifter bestämmas på grundval av de kostnader som belöper på återköpet eller överföringen och med beaktande av den fordran som kvarstår mot försäkringstagaren för kostnader som uppkommit i samband med försäkringsavtalets ingående.

18 a § har upphävts genom lag (2015:68).

Konsolideringsfond

19 § Livförsäkringsaktiebolag som inte får dela ut vinst ska ha en konsolideringsfond. Konsolideringsfonden får sättas ned bara för att täcka förluster eller för ett annat ändamål som anges i bolagsordningen. En sådan nedsättning får bara beslutas av bolagsstämman.

Ombildning till livförsäkringsaktiebolag som får dela ut vinst

20 § Villkor om vinstutdelning som införs i bolagsordningen för ett livförsäkringsaktiebolag som inte får dela ut vinst får godkännas bara om

1. beslutet har biträtts vid bolagsstämman av aktieägare som företräder minst nio tiondelar av samtliga aktier i bolaget,
2. de försäkringstagare vars rätt berörs av villkoret har underrättats om att detta tas in eller ändras,
3. högst femtio procent av de underrättade försäkringstagare som hörts av eller högst tio procent av samtliga underrättade försäkringstagare motsätter sig ändringen,
4. ändringen inte kan antas försämra rätten för försäkringstagare och andra ersättningsberättigade på grund av försäkringar.

Första stycket 4 gäller även villkor i bolagsordningen om förlusttäckning.

En sådan underrättelse som avses i första stycket 2 ska ske genom att en redogörelse för ändringen av bolagsordningen och dess konsekvenser tillställs försäkringstagarna på deras senast kända postadress.

Första stycket 2–4 och tredje stycket gäller även när en livförsäkring övergår från en verksamhet där vinstutdelning inte är tillåten till en vinstutdelande verksamhet genom fusion eller överlåtelse av försäkringsbestånd, om det inte finns särskilda skäl för undantag. Det som föreskrivs om godkännande av villkor om vinstutdelning gäller då i stället tillstånd att verkställa fusionsplan och överlåtelseavtal.

21 § För ett livförsäkringsaktiebolag som driver verksamhet utan villkor om vinstutdelning i bolagsordningen och som ska övergå till vinstutdelande verksamhet får sådana villkor om vinstutdelning som avses i 20 § godkännas bara om uppskrivningsfonden, konsolideringsfonden, kapitalandelsfonden, fonden för verkligt värde, fonden för utvecklingsutgifter och andra övervärden i bolaget, med avdrag för aktiekapitalet och överkursfonden, gottskrivs försäkringstagarna och andra ersättningsberättigade på grund av försäkringarna som återbäring eller på annat sätt. *Lag (2015:826)*

Minskning av aktiekapitalet och reservfonden

Tillstånd att verkställa minskningsbeslut för återbetalning till aktieägarna

22 § Vid minskning av aktiekapitalet i ett försäkringsaktiebolag för avsättning till fritt eget kapital eller för återbetalning till aktieägarna gäller inte 20 kap. 23–29 §§ aktiebolagslagen (2005:551). I stället gäller 23–27 §§ i det här kapitlet. *Lag (2014:552)*

23 § Om minskningsbeloppet helt eller delvis ska användas för ändamål som avses i 20 kap. 1 § första stycket 2 eller 3 aktiebolagslagen (2005:551), får bolaget inte verkställa minskningsbeslutet utan tillstånd från allmän domstol.

Finansinspektionen får besluta att aktiekapitalet får minskas utan tillstånd från allmän domstol, om bolaget samtidigt vidtar åtgärder som medför att varken bolagets bundna egna kapital eller dess aktiekapital minskar.

Ansökan om tillstånd

24 § Bolaget ska ansöka om tillstånd att verkställa ett minskningsbeslut enligt 23 § hos tingsrätten i den ort där styrelsen har sitt säte. Ansökan ska ges in inom två månader efter det att minskningsbeslutet registrerades. Tillsammans med ansökan ska bolaget ge in ett bevis om att minskningsbeslutet har registrerats.

Inhämtande av Finansinspektionens yttrande och kallelse på borgenärer

25 § Domstolen ska omgående inhämta Finansinspektionens yttrande om och i så fall i vilken utsträckning minskningen kan komma att inverka på den rätt som tillkommer försäkringstagarna och andra ersättningsberättigade på grund av försäkringar. Om domstolen med hänsyn till yttrandets innehåll finner att minskningen inte bör verkställas, ska ansökan genast avslås. I annat fall ska domstolen kalla bolagets borgenärer och förelägga dem som vill motsätta sig ansökan att senast en viss dag skriftligen anmäla detta hos domstolen. Domstolen ska dock inte kalla de borgenärer vilkas anspråk avser en fordran på lön, pension eller annan ersättning som omfattas av lönegaranti enligt lönegarantilagen (1992:497).

Föreläggandet ska innehålla en upplysning om att den som inte gör någon anmälan ska anses ha medgett ansökan. I kallelsen ska ett kortfattat sammandrag av inspektionens yttrande tas in. Domstolen ska se till att kallelsen skyndsamt kungörs i Post- och Inrikes Tidningar.

När allmän domstol ska lämna tillstånd

26 § Tillstånd ska ges, om inte någon av de borgenärer som har kallats motsätter sig ansökan inom förelagd tid eller om det visas att de borgenärer som har motsatt sig ansökan har fått full betalning eller har betryggande säkerhet för sina fordringar. Att en försäkringstagare eller någon annan ersättningsberättigad på grund av en försäkring motsätter sig ansökan utgör dock inte något hinder, om Finansinspektionens yttrande ger grund för att ge tillstånd.

Registrering

27 § Domstolen ska underrätta Bolagsverket om ansökningar enligt 24 § och om lagakraftvunna beslut som meddelats med anledning av sådana ansökningar.

Tillstånd till vinstutdelning efter minskningsbeslut för förlusttäckning

28 § I stället för 20 kap. 30 § aktiebolagslagen (2005:551) gäller för försäkringsaktiebolag att vinstutdelning inte får beslutas utan tillstånd från allmän domstol under tre år efter registreringen av ett beslut om minskning av aktiekapitalet för förlusttäckning. Tillstånd behövs dock inte om aktiekapitalet efter eller i samband med minskningsbeslutet har ökats med minst minskningsbeloppet. I fråga om domstolens tillstånd gäller 24–27 §§ i tillämpliga delar.

Minskning av reservfonden

29 § I stället för 20 kap. 35 § 3 aktiebolagslagen (2005:551) gäller för försäkringsaktiebolag att minskning av reservfonden får ske för återbetalning till aktieägarna eller annat ändamål, om allmän domstol med tillämpning av 24–26 §§ ger tillstånd till minskningen.

Lån m.m. till närstående

30 § I stället för 21 kap. 1–4 §§ aktiebolagslagen (2005:551) om penninglån och ställande av säkerhet gäller 4 kap. 9 § denna lag för en sådan person som avses i 21 kap. 1 § 2 aktiebolagslagen och för en person eller ett företag som har en sådan anknytning som avses i 3–5 samma paragraf till denna person.

Fusion

Överlåtande bolag

31 § Ett försäkringsaktiebolag får vara överlåtande bolag vid en fusion bara om ett annat svenskt försäkringsaktiebolag eller en motsvarande juridisk person med hemvist i ett annat land inom EES än Sverige är övertagande bolag.

Tillämpliga bestämmelser

32 § Vid fusion med ett försäkringsaktiebolag gäller inte 23 kap. 19–21, 22–24 och 45 §§ aktiebolagslagen (2005:551). I stället gäller 33–35 §§ detta kapitel. I 37 § finns särskilda bestämmelser om fusion genom absorption av helägt dotterbolag.

Ansökan om tillstånd att verkställa fusionsplanen

33 § När fusionsplanen gäller i samtliga bolag, ska såväl överlåtande som övertagande bolag ansöka om tillstånd att verkställa planen. Vid en gränsöverskridande fusion ska ansökan göras av det eller de svenska bolag som deltar i fusionen. Ansökan ska göras hos Finansinspektionen.

Vid fusion genom kombination ska bolagen dessutom ansöka om tillstånd enligt 2 kap. 4 § och godkännande av bolagsordningen enligt 2 kap. 8 § för det övertagande bolaget. Vid gränsöverskridande fusion gäller detta bara om det övertagande bolaget ska ha sin hemvist i Sverige.

Ansökan enligt första stycket ska ges in inom en månad efter det att fusionsplanen gäller i samtliga bolag och, om fusionsplanen har registrerats enligt 23 kap. 14 § första stycket aktiebolagslagen (2005:551), senast två år efter det att fusionsplanen har kungjorts enligt 27 kap. 3 § aktiebolagslagen.

Finansinspektionen ska underrätta Bolagsverket och Skatteverket om ansökningar enligt första stycket. Finansinspektionen ska vidare underrätta Bolagsverket om lagakraftvunna beslut som har meddelats med anledning av sådana ansökningar.

Lag (2013:456)

34 § Vid behandlingen av en ansökan om tillstånd att verkställa en fusionsplan ska det prövas att försäkringstagarna och andra borgenärer tillförsäkras en betryggande säkerhet, om ett sådant skydd behövs med hänsyn till de fusionerande bolagens ekonomiska förhållanden och om borgenärerna inte redan har en sådan säkerhet.

När en ansökan ska avslås

35 § En ansökan enligt 33 § ska avslås om

1. fusionsplanen inte har godkänts i behörig ordning eller till sitt innehåll strider mot lag eller annan författning eller mot bolagsordningen,
2. fusionen har förbjudits enligt konkurrenslagen (2008:579) eller enligt rådets förordning (EG) nr 139/2004 av den 20 januari 2004 om kontroll av företagskoncentrationer eller om prövning av fusionen pågår enligt konkurrenslagen eller den nämnda förordningen,
3. vid kombination, revisorsyttrandena enligt 23 kap. 11 § aktiebolagslagen (2005:551) inte utvisar att de överlåtande bolagens sammanlagda verkliga värde för det övertagande bolaget uppgår till minst aktiekapitalet i detta,
4. försäkringstagarna och andra borgenärer inte har tillförsäkrats en sådan betryggande säkerhet som avses i 34 § eller de fusionerande bolagens ekonomiska förhållanden i övrigt är sådana att fusionen inte kan anses förenlig med försäkringstagarnas och andra borgenärers intressen, eller
5. det är motiverat av hänsyn till allmänintresset.

Om ansökan inte kan beviljas på grund av att prövning pågår enligt konkurrenslagen eller rådets förordning (EG) nr 139/2004 och prövningen kan antas bli avslutad inom kort tid, får tillståndsfrågan förklaras vilande under högst sex månader.

Registrering av fusionen

36 § I stället för det som föreskrivs i 23 kap. 25 § andra stycket aktiebolagslagen (2005:551) om tidpunkten för anmälan av fusionen för registrering ska anmälan göras senast två månader från det att Finansinspektionens tillstånd att verkställa fusionsplanen har vunnit laga kraft. *Lag (2013:456)*

Absorption av helägt dotterbolag

37 § Vid absorption av ett helägt dotterbolag gäller inte 23 kap. 32 och 33 §§ aktiebolagslagen (2005:551). I stället gäller följande.

Moderbolaget ska ansöka om tillstånd att verkställa fusionsplanen hos Finansinspektionen. Ansökan ska ges in senast en månad efter det att fusionsplanen har blivit gällande hos moderbolaget och, om fusionsplanen har registrerats enligt 23 kap. 30 § aktiebolagslagen, senast två år efter det att uppgift om att planen har registrerats har kungjorts.

I fråga om ett ärende enligt första stycket gäller 34 och 35 §§ i tillämpliga delar. Det som anges om överlåtande bolag ska avse dotterbolag och det som anges om övertagande bolag ska avse moderbolag.

Finansinspektionen ska underrätta Bolagsverket om ansökningar enligt andra stycket och om lagakraftvunna beslut som meddelats med anledning av sådana ansökningar. Bolagsverket ska efter en sådan underrättelse registrera tillståndet enligt 23 kap. 34 § aktiebolagslagen. *Lag (2013:456)*

Särskilt bokslut

38 § Vid upprättande av ett särskilt bokslut i ett försäkringsaktiebolag enligt 23 kap. 50 § aktiebolagslagen (2005:551) ska det som anges i 6 kap. 4 § andra stycket bokföringslagen (1999:1078) om bestämmelser i årsredovisningslagen (1995:1554) i stället avse bestämmelser i lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag.

Ogiltighet

39 § I stället för det som föreskrivs i 23 kap. 52 § tredje stycket aktiebolagslagen (2005:551) om att väcka talan gäller följande för ett försäkringsaktiebolag.

Utöver det som föreskrivs i 7 kap. 51 § första stycket aktiebolagslagen och 23 kap. 52 § första stycket samma lag får talan inte väckas efter det att Finansinspektionen genom ett beslut som har vunnit laga kraft har lämnat tillstånd att verkställa fusionsplanen. *Lag (2013:456)*

Delning

Krav på tillstånd för överlåtelse av viss verksamhet

40 § Ett försäkringsaktiebolag får inte genom delning överlåta verksamhet som bara får drivas efter tillstånd till ett bolag som inte har ett sådant tillstånd.

Undantag från krav på underrättelse till vissa borgenärer

41 § Ett försäkringsaktiebolag behöver inte underrätta sina kända borgenärer enligt 24 kap. 21 § aktiebolagslagen (2005:551).

Inhämtande av Finansinspektionens yttrande

42 § Bolagsverket ska inte kalla ett försäkringsaktiebolags borgenärer enligt 24 kap. 24 § aktiebolagslagen (2005:551). I stället ska verket inhämta ett yttrande från Finansinspektionen. Yttrandet ska innehålla uppgift om huruvida

1. försäkringsaktiebolagets försäkringstagare och andra borgenärer har tillförsäkrats en betryggande säkerhet, om ett sådant skydd behövs med hänsyn till de deltagande bolagens ekonomiska förhållanden och borgenärerna inte redan har en sådan säkerhet, och
2. de deltagande bolagens ekonomiska förhållanden i övrigt är sådana att delningen kan anses förenlig med försäkringstagares och andra fordringsägares intressen.

Överlämnande av ärendet till allmän domstol

43 § När Finansinspektionen har kommit in med sitt yttrande och den tid inom vilken borgenärerna kan motsätta sig ansökan enligt 24 kap. 25 § aktiebolagslagen (2005:551) har gått ut, ska Bolagsverket överlämna ärendet till tingsrätten i den ort där styrelsen i det överlåtande bolaget har sitt säte.

När allmän domstol ska avslå en ansökan

44 § I stället för 24 kap. 26 § aktiebolagslagen (2005:551) gäller att allmän domstol ska avslå en ansökan om tillstånd att verkställa delningsplanen om

1. det inte av Finansinspektionens yttrande framgår att
   a) försäkringsaktiebolagets försäkringstagare och andra borgenärer har tillförsäkrats en sådan betryggande säkerhet som avses i 42 § 1, eller
   b) de deltagande bolagens ekonomiska förhållanden i övrigt är sådana att delningen kan anses förenlig med försäkringstagares och andra fordringsägares intressen, och
2. det inte visas att de borgenärer som har motsatt sig ansökan har fått full betalning eller har betryggande säkerhet för sina fordringar.

Att någon av försäkringsaktiebolagets borgenärer motsätter sig ansökan innebär inte att ansökan ska avslås, om Finansinspektionens yttrande ger grund för att tillstånd ska ges.

Om domstolen anser det nödvändigt får den begära att Finansinspektionen kompletterar sitt yttrande.

Likvidation

Tvångslikvidation på grund av Bolagsverkets beslut

45 § Utöver det som föreskrivs i 25 kap. 11 § aktiebolagslagen (2005:551) om i vilka fall allmän domstol eller Bolagsverket ska besluta att ett bolag ska gå i likvidation gäller för försäkringsaktiebolag att Bolagsverket ska besluta att bolaget ska gå i likvidation om

1. ett tillstånd att driva försäkringsrörelse för bestämd tid har gått ut utan att något nytt tillstånd har beviljats, eller
2. tillståndet att driva försäkringsrörelse har återkallats utan att bolaget i stället har fått ett tillstånd att driva någon annan tillståndspliktig finansiell rörelse.

Beslutet enligt första stycket 2 ska fattas så snart det är praktiskt möjligt, dock senast dagen efter det att ansökan eller anmälan om likvidation kom in till Bolagsverket. Beslutet om likvidation gäller omedelbart.

I ärenden om likvidation av försäkringsaktiebolag vars tillstånd att driva försäkringsrörelse har återkallats utan att bolaget i stället har fått ett tillstånd att driva någon annan tillståndspliktig finansiell rörelse, ska 25 kap. 24 § aktiebolagslagen inte tillämpas.

En fråga om likvidation enligt första stycket prövas på ansökan av styrelsen, en styrelseledamot, den verkställande direktören, en aktieägare eller på anmälan av Finansinspektionen. *Lag (2013:166)*

46 § I stället för det som föreskrivs i 25 kap. 11 § första stycket 2 aktiebolagslagen (2005:551) om 8 kap. 3 § första stycket och 16 § årsredovisningslagen (1995:1554) ska 8 kap. 5 och 8 §§ lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag gälla för försäkringsaktiebolag.

Finansinspektionens anmälan

47 § Utöver det som föreskrivs i 25 kap. 11 § tredje stycket och 17 § andra stycket aktiebolagslagen (2005:551) ska en fråga om likvidation enligt dessa paragrafer också prövas efter anmälan av Finansinspektionen.

Kontrollbalansräkningens innehåll

48 § Utöver det som föreskrivs i 25 kap. 14 § aktiebolagslagen (2005:551) om kontrollbalansräkningens innehåll gäller för försäkringsaktiebolag följande.

Vid beräkningen av det egna kapitalets storlek ska det lämnas uppgift om den ökning av tillgångarnas sammanlagda värde som skulle följa om de redovisades till försäljningsvärdet med avdrag för de förväntade försäljningskostnaderna. I fråga om sådana tillgångar som anges i 4 kap. 2 § 4 och 5 lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag gäller att de tas upp till anskaffningsvärdet minskat med nödvändiga avskrivningar och nedskrivningar, om ett högre värde fås genom detta.

Värdehandlingar som används för skuldtäckning enligt 6 kap. 3 § 1–4, 9–11, 16 och 17 får tas upp till högre värde än det som följer av lagen om årsredovisning i försäkringsföretag. Detta gäller bara om värdehandlingarna kan avyttras till detta högre värde vid sådana tidpunkter att förutsättningarna att infria de försäkringsåtaganden som värdehandlingarna säkerställer kan anses tillfredsställande.

Andra värdehandlingar än de som avses i tredje stycket och som utgörs av reversfordringar som ska betalas eller kan sägas upp till betalning av försäkringsaktiebolaget först efter längre tid än ett år får, om det finns särskilda skäl för det, tas upp över det verkliga värdet, dock högst till anskaffningsvärdet. *Lag (2015:826)*

Hinder mot beslut om upphörande av likvidation

49 § Utöver 25 kap. 45 § aktiebolagslagen (2005:551) gäller att ett beslut om att en likvidation ska upphöra och försäkringsaktiebolagets verksamhet återupptas inte får fattas, om

1. bolaget har fått tillstånd att driva försäkringsrörelse för en bestämd tid och den tiden har gått ut utan att något nytt tillstånd har beviljats, eller
2. bolagets tillstånd att driva försäkringsrörelse har återkallats.

Försäkringsaktiebolags firma

50 § Ett försäkringsaktiebolags firma ska innehålla ordet försäkring.

Skadestånd

51 § Det som föreskrivs i 29 kap. 1–3 §§ aktiebolagslagen (2005:551) om skadeståndsansvar vid överträdelse av där angivna bestämmelser gäller för försäkringsaktiebolag även vid överträdelse av denna lag.

12 kap. Associationsrättsliga bestämmelser för ömsesidiga försäkringsbolag

Inledande bestämmelser

Delägare

1 § Delägare i ett ömsesidigt försäkringsbolag är försäkringstagarna. Återförsäkringstagare ska dock inte på grund av återförsäkringen anses som delägare.

I bolagsordningen får det föreskrivas att också de försäkrade, även om de inte samtidigt är försäkringstagare, ska vara delägare för en försäkring som

1. tecknas av en arbetsgivare för att ge försäkringsskydd åt anställda, och
2. grundas på kollektivavtal.

Ansvar för ett ömsesidigt försäkringsbolags förpliktelser

2 § I ett ömsesidigt försäkringsbolag har delägarna inte något personligt betalningsansvar för bolagets förpliktelser.

I bolagsordningen för ett ömsesidigt skadeförsäkringsbolag får det dock föreskrivas att en delägare ska täcka skulder, avsättningar eller förluster i direkt skadeförsäkringsrörelse, som bolaget inte kan täcka genom att ta i anspråk egna tillgångar eller medel, genom att göra kapitaltillskott till bolaget (uttaxering).

En delägares skyldighet enligt andra stycket gäller bara för skadeförsäkring som inte har tecknats av en konsument eller ett dödsbo för enskilt eller i huvudsak enskilt ändamål.

Om det finns särskilda skäl, får Finansinspektionen i ett enskilt fall besluta om undantag från bestämmelserna i tredje stycket för lokala skadeförsäkringsbolag med en årlig premieinkomst från skadeförsäkringsrörelsen som inte överstiger ett belopp motsvarande fem miljoner euro och där minst hälften av premieinkomsten kommer från bolagets delägare.

Hänvisningar till allmänna bestämmelser för ekonomiska föreningar

3 § När det i detta kapitel hänvisas till lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar ska det som där sägs om

1. ekonomisk förening avse ömsesidigt försäkringsbolag,
2. medlem avse delägare,
3. stadgar avse bolagsordning, och
4. föreningsstämma avse bolagsstämma.

Hänvisningar i lagen om ekonomiska föreningar till bestämmelser i samma lag ska i förekommande fall avse de bestämmelser i denna lag som gäller i stället för eller utöver bestämmelserna i lagen om ekonomiska föreningar.

Definitioner m.m.

4 § Bestämmelserna i 1 kap. 4–7 §§ lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar om moderförening, dotterföretag, koncern och avancerad elektronisk underskrift ska gälla för ömsesidiga försäkringsbolag. *Lag (2016:574)*

4 a § Bestämmelserna om information med elektroniska hjälpmedel i 1 kap. 8 § lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar gäller när ett ömsesidigt försäkringsbolag skickar kallelser och annan information i enlighet med detta kapitel eller lagen om ekonomiska föreningar. *Lag (2016:121)*

5 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om att bestämmelserna om koncerner i denna lag, i föreskrifter som har meddelats med stöd av denna lag och i lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar ska gälla helt eller delvis för en grupp av företag, som inte utgör en koncern enligt 1 kap. 4 § lagen om ekonomiska föreningar, men som har en gemensam eller i huvudsak gemensam ledning.

Bildande av ett ömsesidigt försäkringsbolag

Stiftare

6 § Ett ömsesidigt försäkringsbolag bildas av en eller flera fysiska eller juridiska personer (stiftare). *Lag (2014:552)*

7 § Den som är underårig eller i konkurs eller som har förvaltare enligt 11 kap. 7 § föräldrabalken får inte vara stiftare. Att detsamma gäller den som har näringsförbud följer av 11 § lagen (2014:836) om näringsförbud. *Lag (2014:852)*

8 § Stiftarna anger villkoren för bolagsbildningen och upprättar en bolagsordning. De ska bestämma att ett visst antal försäkringar till minst ett visst sammanlagt belopp ska vara tecknade, innan bolaget får anses bildat. Vid bestämmandet av antal försäkringar och belopp ska hänsyn tas till arten av den planerade rörelsen och till garantikapitalets storlek.

Garantikapital

9 § Ett ömsesidigt försäkringsbolag får inte bildas utan garantikapital, om det inte finns särskilda skäl för det.

Om det behövs får tillskott av garantikapital göras även under rörelsens gång. Beslut om sådant tillskott ska anmälas för registrering senast sex månader efter beslutet. För registrering krävs att hälften av tillskottet har betalats in. Garantikapitalet är ökat när registrering har skett. Garantikapitalet ska vara helt inbetalat senast sex månader efter registreringen av tillskottet.

Tillskott av garantikapital ska alltid göras med pengar.

10 § Garantikapitalet ska återbetalas när det inte längre behövs för att rörelsen ska kunna drivas ändamålsenligt och en återbetalning är förenlig med bestämmelserna om kapitalbasens sammansättning och storlek i 7 kap. Bestämmelser om villkor för sådan återbetalning finns i 66 §.

Garantikapitalet ska också återbetalas om inte registrering sker enligt 18 §.

Bolagsordning

11 § Ett ömsesidigt försäkringsbolags bolagsordning ska ange

1. bolagets firma,
2. den ort i Sverige där bolagets styrelse ska ha sitt säte,
3. föremålet för bolagets verksamhet, varvid det ska anges särskilt om rörelsen ska avse såväl direkt försäkring som mottagen återförsäkring,
4. om försäkringsrörelse ska drivas utanför EES,
5. antalet eller lägsta och högsta antalet av de styrelseledamöter, revisorer och eventuella styrelsesuppleanter, som får utses av bolagsstämman, samt tiden för styrelseledamöternas och revisorernas uppdrag,
6. den krets av försäkrade som i denna egenskap är delägare, om inte bara försäkringstagarna är delägare,
7. garantikapitalet,
8. regler för hur rösträtten och förslagsrätten ska utövas och hur beslut ska fattas på stämman, varvid det ska anges särskilt
   - om och hur fullmäktige ska utses samt i vilken utsträckning delägarnas rösträtt ska utövas genom fullmäktige, och,
   - i vilken utsträckning garanterna ska ha rösträtt,
9. för vilka försäkringar, i vilka situationer, intill vilket belopp och i vilken ordning uttaxering kan ske hos delägarna i skadeförsäkringsföretag samt hur uttaxeringen ska genomföras,
10. i vilken ordning garanterna ska betala in det tecknade garantikapitalet,
11. om och i vilken ordning vinst ska delas ut till garanterna och i vilken ordning garantikapitalet ska återbetalas,
12. sättet att sammankalla bolagsstämman,
13. vilka ärenden som ska förekomma på den ordinarie stämman,
14. de regler enligt vilka bolagsstämman får förfoga över bolagets vinst eller, i ett livförsäkringsbolag, på annat sätt täcka bolagets förlust,
15. antal och sammanlagt belopp av de försäkringar som ska vara tecknade innan bolaget kan anses bildat,
16. hur tillgångarna ska fördelas mellan delägarna vid bolagets upplösning, och
17. för det fall att förlagsinsatser som avses i 5 kap. lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar ska förekomma, vad som ska gälla för dessa.

Om försäkringsbolaget ska ha euro som redovisningsvaluta, ska detta anges i bolagsordningen.

Stiftelseurkund

12 § Sedan tillstånd att driva försäkringsrörelse har meddelats, ska stiftarna upprätta och skriva under en daterad stiftelseurkund som ska innehålla uppgifter om sättet och tiden för kallelse till den konstituerande stämman.

Teckning av försäkringar

13 § Teckning av försäkringar i bolaget ska ske på stiftelseurkunden eller på en teckningslista som innehåller en kopia av stiftelseurkunden. Tillsammans med stiftelseurkunden ska det finnas kopior av tillståndet att driva försäkringsrörelse och bolagsordningen.

En teckning av försäkring som har gjorts på ett annat sätt än det som anges i första stycket kan göras gällande bara om bolaget registreras utan att tecknaren dessförinnan har anmält felet hos Bolagsverket.

Om en försäkring har tecknats med villkor är teckningen ogiltig. Har ogiltigheten inte anmälts hos Bolagsverket före bolagets registrering, är dock tecknaren bunden fastän han eller hon inte kan åberopa villkoret.

Konstituerande stämma

14 § Beslutet om bolagets bildande ska fattas på en konstituerande stämma.

Stiftarna ska kalla dem som har tecknat försäkringar och röstberättigade garanter till den konstituerande stämman enligt bestämmelserna i bolagsordningen om kallelse till bolagsstämma. Stiftarna ska även se till att teckningslistorna och de handlingar som stiftelseurkunden hänvisar till hålls tillgängliga för tecknarna under minst en vecka före stämman på den plats som har angetts i kallelsen.

Om alla försäkringar tecknas vid stämman och alla de som har tecknat försäkringar och röstberättigade garanter är ense, kan beslutet om bolagets bildande fattas även om någon kallelse till stämman inte har skett.

På den konstituerande stämman ska stiftarna lägga fram stiftelseurkunden och de till den fogade handlingarna i original. Stiftarna ska lämna uppgifter om antalet tecknade försäkringar, det sammanlagda beloppet av dessa och det belopp som har inbetalats på garantikapitalet. Samtliga uppgifter ska föras in i protokollet.

Beslut vid konstituerande stämma

15 § Om det vid den konstituerande stämman inte visas att försäkringar har tecknats till minst det antal och det sammanlagda belopp som anges i bolagsordningen samt att garantikapitalet har betalats in till den andel som föreskrivs i bolagsordningen, har frågan om bolagets bildande fallit.

Om flertalet av de närvarande röstberättigade röstar för beslutet att bilda bolaget, är bolaget bildat. I annat fall har frågan om bolagets bildande fallit.

När ett ömsesidigt försäkringsbolag är bildat, ska en styrelse och revisorer väljas.

I fråga om den konstituerande stämman gäller i övrigt bestämmelserna om stämma i denna lag, lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar och bolagsordningen.

Betalning av försäkringar och garantikapital

16 § En skuld på grund av teckning av garantikapital får inte kvittas mot en fordran hos bolaget.

Bolaget får inte överlåta eller pantsätta fordringar på garantikapital.

17 § Betalningar i pengar av försäkringar och garantikapitalet ska ske genom insättning på ett särskilt konto som stiftarna har öppnat för ändamålet hos en bank, ett kreditmarknadsföretag eller ett motsvarande utländskt kreditinstitut i ett land inom EES. Belopp som har satts in på kontot får lyftas av bolaget först när styrelsen har valts.

Om frågan om bolagets bildande har fallit eller om teckningen av försäkringar eller garantikapital av annat skäl inte är bindande, ska de inbetalda beloppen betalas tillbaka enligt 19 § andra stycket.

Registrering av bolaget

Förutsättningar för registrering

18 § Ett ömsesidigt försäkringsbolag ska anmälas för registrering senast sex månader efter beslutet om tillstånd att driva försäkringsrörelse.

För registrering av ett ömsesidigt försäkringsbolag, där garantikapital ska finnas, krävs att hela garantikapitalet är inbetalt.

Verkan av att registrering inte sker

19 § Frågan om bolagsbildning faller, om

1. någon anmälan för registrering av bolaget inte har gjorts inom föreskriven tid, eller
2. Bolagsverket genom ett beslut som vunnit laga kraft har avskrivit ett ärende om sådan registrering eller har vägrat registrering av bolaget.

Om frågan om bolagsbildning har fallit, ansvarar styrelseledamöterna solidariskt för återbetalningen av de belopp som har betalats på grund av garantiavtalet eller de tecknade försäkringarna. Uppkommen avkastning ska läggas till beloppen och avdrag ska göras för kostnaderna på grund av åtgärder enligt 20 § tredje meningen.

Rättshandlingar före bolagets registrering

20 § Innan det ömsesidiga försäkringsbolaget har registrerats, kan det inte förvärva rättigheter eller åta sig skyldigheter. Det kan inte heller föra talan inför domstol eller någon annan myndighet. Styrelsen kan dock föra talan i mål rörande bolagsbildningen och i övrigt vidta åtgärder för att erhålla de belopp som tecknats som garantikapital.

21 § För en åtgärd som vidtas på bolagets vägnar före registreringen svarar de som har deltagit i åtgärden eller beslutet om denna solidariskt. När bolaget har registrerats, övergår ansvaret på bolaget, om förpliktelsen följer av stiftelseurkunden eller har tillkommit efter det att bolaget har bildats.

22 § Om det har slutits avtal för bolaget före registreringen gäller följande. En avtalspart som inte kände till att bolaget inte var registrerat, kan frånträda avtalet till dess att bolaget har registrerats. En avtalspart som kände till att bolaget inte var registrerat kan, om annat inte har avtalats, frånträda avtalet bara om frågan om bolagets bildande har fallit enligt 19 §.

Förlagsinsatser

23 § Ömsesidiga försäkringsbolag ska i bolagsordningen kunna ange att kapital får tillskjutas i enlighet med det som gäller om förlagsinsatser enligt 5 kap. lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar. *Lag (2016:121)*

Bolagets ledning

Tillämpliga bestämmelser om bolagets ledning

24 § Bestämmelserna i 6 kap. lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar om föreningens ledning ska gälla även för ömsesidiga försäkringsbolag med de undantag och tillägg som följer av 25–30 §§. *Lag (2016:121)*

Styrelsen

25 § Bestämmelsen i 6 kap. 4 § andra stycket lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar om att styrelseledamöter ska vara medlemmar i föreningen ska inte gälla för ömsesidiga försäkringsbolag.

I ett ömsesidigt försäkringsbolag ska mer än hälften av styrelseledamöterna vara personer som varken är anställda i bolaget eller anställda eller styrelseledamöter i företag som ingår i samma koncern som bolaget eller i en företagsgrupp av motsvarande slag.

Revisionsutskott

25 a § I fråga om revisionsutskott ska ett ömsesidigt försäkringsbolag som inte har beviljats undantag enligt 1 kap. 19 eller 20 § anses som en sådan ekonomisk förening som avses i 6 kap. 7 § lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar. *Lag (2016:439)*

Uppgifter inför styrelseval

26 § Bolagsstämmans ordförande ska innan styrelseval hålls i ett ömsesidigt försäkringsbolag lämna uppgift till stämman om vilka uppdrag den som valet gäller har i andra företag.

Verkställande direktör

27 § I ett ömsesidigt försäkringsbolag ska styrelsen utse en verkställande direktör. Den verkställande direktören får inte vara ordförande i styrelsen.

Jäv för styrelseledamot och den verkställande direktören

28 § I stället för 6 kap. 10 § andra stycket lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar gäller följande för ömsesidiga försäkringsbolag. Bestämmelserna i 6 kap. 10 § första stycket 3 i den lagen gäller inte om

1. det ömsesidiga försäkringsbolaget äger samtliga aktier i bolagets motpart, och
2. motparten är ett annat bolag än ett försäkringsaktiebolag som inte får dela ut vinst.

Lag (2016:121)

Generella inskränkningar

29 § Utöver 6 kap. 13 § första stycket och 7 kap. 37 § lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar gäller att beslut, rättshandlingar eller andra åtgärder enligt dessa bestämmelser inte heller får fattas eller företas till nackdel för garanter eller ersättningsberättigade som på grund av försäkringsavtal har rätt till en andel av de ackumulerade vinster som har uppstått i rörelsen. *Lag (2016:121)*

30 § Bestämmelserna i 6 kap. 13 § andra stycket lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar om förbud för en ställföreträdare att följa vissa föreskrifter av föreningsorgan gäller även föreskrifter som står i strid med bestämmelser i denna lag eller lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag.

31 § har upphävts genom lag (2016:121).

Bolagsstämma

Tillämpliga bestämmelser om bolagsstämma

32 § Bestämmelserna om föreningsstämma i 7 kap. lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar ska gälla för ömsesidiga försäkringsbolag med de undantag och tillägg som följer av 33–41 §§.

Rösträtt för garanter

33 § Garanters rätt att besluta i ett ömsesidigt försäkringsbolags angelägenheter utövas vid bolagsstämman. Bestämmelserna i lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar om rösträtt för medlemmar gäller även garanter, om en garant enligt bolagsordningen har rösträtt på bolagsstämman.

Ort för bolagsstämman

34 § Bestämmelserna om ort för stämman i 7 kap. 13 § lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar ska inte gälla för ömsesidiga försäkringsbolag. *Lag (2016:121)*

Fortsatt bolagsstämma

35 § Bestämmelserna om uppskov med beslut till fortsatt stämma i 7 kap. 12 § andra stycket lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar ska gälla för ömsesidiga försäkringsbolag, om en tiondel av de närvarande röstberättigade begär det. *Lag (2016:121)*

Förslagsrätt

36 § Den förslagsrätt som tillkommer delägarna enligt 7 kap. 14 § lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar får inskränkas i ett ömsesidigt försäkringsbolags bolagsordning om fullmäktige har utsetts. *Lag (2016:121)*

Finansinspektionens skyldighet att kalla till bolagsstämma

37 § Den skyldighet att kalla till stämma som Bolagsverket har enligt 7 kap. 15 § andra stycket lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar ska för ömsesidiga försäkringsbolag i stället gälla för Finansinspektionen. *Lag (2016:121)*

Fullmäktige m.m.

38 § Utöver bestämmelserna om fullmäktige i 7 kap. 1 § andra stycket och 40–42 §§ lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar gäller för ömsesidiga försäkringsbolag att minst hälften av fullmäktige ska utses av delägarna eller av organisationer som kan anses företräda delägarnas intressen.

Bestämmelserna om längsta mandattid och vem som kan utses till fullmäktig i 7 kap. 41 § första stycket lagen om ekonomiska föreningar ska inte gälla för ömsesidiga försäkringsbolag.

Om fullmäktige har utsetts, får bestämmelser tas in i bolagsordningen om att redovisningshandlingarna och revisionsberättelsen ska tillhandahållas enligt 7 kap. 22 § la-

gen om ekonomiska föreningar genom att fram till bolagsstämma hållas tillgängliga för medlemmarna och innehavarna av förlagsandelar på bolagets webbplats.

Delägarna har rätt att närvara och yttra sig vid ett fullmäktigesammanträde, om inte något annat anges i bolagsordningen. *Lag (2016:121)*

Ändring av bolagsordningen

39 § I stället för 7 kap. 34 § andra och tredje meningarna lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar gäller att ett beslut att ändra bolagsordningen i ett ömsesidigt försäkringsbolag är giltigt om två tredjedelar av samtliga röstande har förenat sig om det.
Lag (2016:121)

40 § En ändring av villkor om vinstutdelning till garanter eller innehavare av förlagsandelar eller om förlusttäckning i ett ömsesidigt livförsäkringsbolags bolagsordning får godkännas bara om ändringen inte kan antas försämra rätten för försäkringstagare och andra ersättningsberättigade på grund av försäkringar.

41 § Om ett beslut att ändra bolagsordningen avser delägarnas ansvarighet vid uttaxering enligt 2 § andra stycket, får beslutet inte tillämpas tidigare än ett år efter registreringen av beslutet, om inte samtliga delägare har biträtt det.

Efter registrering ska beslutet genast kungöras i Post- och Inrikes Tidningar och den eller de ortstidningar som styrelsen bestämmer. Dessutom ska en underrättelse om beslutet sändas till varje delägare vars postadress är känd.

Den som är delägare när beslutet fattas men som inte samtycker till beslutet har rätt att inom ett år från beslutets registrering häva försäkringsavtalet utan att rätta sig efter den uppsägningstid som annars skulle ha gällt. Om avtalet hävs har delägare rätt att få ut den på försäkringen belöpande andelen av ej intjänade premier och återbäring. Beräkningen av denna andel ska göras för den tidpunkt då avtalet upphör att gälla.

Revision och särskild granskning

Tillämpliga bestämmelser om revision och särskild granskning

42 § Bestämmelserna i 8 kap. lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar om revision och särskild granskning ska gälla för ömsesidiga försäkringsbolag med de avvikelser och tillägg som följer av 43–43 d §§. *Lag (2016:439)*

Kompetenskrav m.m.

43 § I ett ömsesidigt försäkringsbolag ska minst en revisor utses av bolagsstämman.

Bara den som är auktoriserad eller godkänd revisor får vara revisor i ett ömsesidigt försäkringsbolag. Minst en av de revisorer som bolagsstämman har utsett ska vara auktoriserad revisor.

Bestämmelserna i 8 kap. 18 § lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar om registrering av revisor ska även gälla för revisor som har utsetts enligt denna paragraf.
Lag (2013:235)

Revisorns uppdragstid

43 a § I fråga om uppdragstid för revisorn ska ett ömsesidigt försäkringsbolag som inte har beviljats undantag enligt 1 kap. 19 eller 20 § anses som en sådan ekonomisk förening som avses i 8 kap. 8 a § lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar. Möjligheten enligt den paragrafen att förlänga revisionsuppdraget till högst tjugo eller tjugofyra år gäller dock inte uppdrag i ett ömsesidigt försäkringsbolag. *Lag (2016:439)*

Revisionsberättelsen

43 b § I fråga om revisionsberättelsens innehåll ska ett ömsesidigt försäkringsbolag som inte har beviljats undantag enligt 1 kap. 19 eller 20 § anses som en sådan ekonomisk förening som avses i 8 kap. 13 b § lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar.
Lag (2016:439)

Koncernrevision

43 c § I fråga om koncernrevision ska ett ömsesidigt försäkringsbolag som inte har beviljats undantag enligt 1 kap. 19 eller 20 § anses som en sådan ekonomisk förening som avses i 8 kap. 13 c § lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar. *Lag (2016:439)*

Domstols entledigande av revisorn

43 d § I fråga om en domstols entledigande av revisorn ska ett ömsesidigt försäkringsbolag som inte har beviljats undantag enligt 1 kap. 19 eller 20 § anses som en sådan ekonomisk förening som avses i 8 kap. 16 a § lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar. *Lag (2016:439)*

EUs revisorsförordning

43 e § Bestämmelser om revision av ömsesidiga försäkringsbolag som inte har beviljats undantag enligt 1 kap. 19 eller 20 § eller vars överlåtbara värdepapper är upptagna till handel på en reglerad marknad finns även i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 537/2014 av den 16 april 2014 om särskilda krav avseende lagstadgad revision av företag av allmänt intresse och om upphävande av kommissionens beslut 2005/909/EG. *Lag (2016:439)*

Allmän granskning

44 § Om inte något annat anges i bolagsordningen, får det i ett ömsesidigt försäkringsbolag utses en eller flera personer (lekmannarevisorer) att utföra sådan granskning som anges i 46 §.

Bestämmelserna om revisorer i denna lag och lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar är inte tillämpliga på lekmannarevisorer.

45 § För en lekmannarevisor får en eller flera suppleanter utses. Bestämmelserna i denna lag om lekmannarevisor gäller i tillämpliga delar även suppleant.

Lekmannarevisorns uppgifter

46 § Lekmannarevisorn ska granska om bolagets verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt och om bolagets interna kontroll är tillräcklig. Granskningen ska vara så ingående och omfattande som god sed vid detta slag av granskning kräver.

47 § Lekmannarevisorn ska följa bolagsstämmans anvisningar, om de inte strider mot lag, bolagsordningen eller god sed.

48 § Lekmannarevisorn ska efter varje räkenskapsår lämna en granskningsrapport till bolagsstämman. Bestämmelser om rapportens innehåll och den tidpunkt då den ska lämnas till bolagets styrelse finns i 56 §.

49 § Lekmannarevisorn får inte underteckna en sådan revisionsberättelse som avses i 8 kap. 13 § lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar.

Tillhandahållande av upplysningar m.m.

50 § Styrelsen och den verkställande direktören ska ge lekmannarevisorn tillfälle att genomföra granskningen i den omfattning lekmannarevisorn anser vara nödvändig. De ska lämna de upplysningar och det biträde som lekmannarevisorn begär.

Samma skyldigheter har styrelsen, den verkställande direktören, revisorn och lekmannarevisorn i ett dotterbolag gentemot en lekmannarevisor i moderbolaget.

Hur en lekmannarevisor utses

51 § En lekmannarevisor väljs av bolagsstämman, om inte bolagsordningen innehåller bestämmelser om att lekmannarevisorn ska utses på något annat sätt.

Obehörighetsgrunder

52 § Den som är underårig eller i konkurs eller har fått näringsförbud eller har förvaltare enligt 11 kap. 7 § föräldrabalken får inte vara lekmannarevisor.

Jäv

53 § Lekmannarevisor får inte den vara som

1. är styrelseledamot, verkställande direktör eller innehar en befattning i ledande ställning i försäkringsbolaget eller dess dotterföretag eller biträder vid bolagets bokföring eller medelsförvaltning eller bolagets kontroll däröver,
2. är anställd hos eller på något annat sätt har en underordnad eller beroende ställning till försäkringsbolaget eller till någon som avses i 1,
3. är verksam i samma företag som den som yrkesmässigt biträder bolaget vid bokföringen eller medelsförvaltningen eller bolagets kontroll däröver,
4. är gift med eller sambo med eller är syskon eller släkting i rätt upp- eller nedstigande led till en person som avses i 1,
5. är besvågrad med en person som avses i 1 i rätt upp- eller nedstigande led eller är gift med den andres syskon, eller
6. står i låneskuld till bolaget eller något annat företag i samma koncern eller har en förpliktelse som ett sådant företag har ställt säkerhet för.

Den som enligt första stycket inte är behörig att vara lekmannarevisor i ett moderbolag får inte heller vara lekmannarevisor i dess dotterföretag.

Anlitande av biträde

54 § En lekmannarevisor får vid granskningen av bolaget inte anlita någon som enligt 53 § inte är behörig att vara lekmannarevisor. Om bolaget eller dess moderbolag har anställda med uppgift att uteslutande eller huvudsakligen sköta den interna revisionen, får lekmannarevisorn dock vid granskningen anlita sådana anställda i den utsträckning det är förenligt med god sed.

Lekmannarevisorns avgång

55 § Ett uppdrag som lekmannarevisor upphör, om lekmannarevisorn eller den som har utsett lekmannarevisorn anmäler att uppdraget ska upphöra. Anmälan ska göras hos styrelsen. Om en lekmannarevisor som inte är vald på bolagsstämma vill avgå, ska han eller hon anmäla det också hos den som har utsett honom eller henne.

Lekmannarevisorns granskningsrapport

56 § Granskningsrapporten ska lämnas till bolagets styrelse senast två veckor före den ordinarie bolagsstämman.

I rapporten ska lekmannarevisorn uttala sig om sådana förhållanden som avses i 46 § och om sådana förhållanden som han eller hon har varit skyldig att granska enligt 47 §. Om lekmannarevisorn finner anledning till anmärkning mot någon styrelseledamot eller mot den verkställande direktören, ska han eller hon upplysa om detta i rapporten och lämna uppgift om anledningen till anmärkningen.

Lekmannarevisorn får i granskningsrapporten även lämna andra upplysningar som han eller hon anser att delägarna, de delegerade eller garanterna bör få kännedom om.

57 § Granskningsrapporten ska tillhandahållas på samma sätt som anges i 7 kap. 22 § lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar. *Lag (2016:121)*

Lekmannarevisorns närvaro vid bolagsstämma

58 § Lekmannarevisorn har rätt att närvara vid bolagsstämma. Han eller hon är skyldig att närvara, om det med hänsyn till ärendena kan anses nödvändigt.

Lekmannarevisorns tystnadsplikt

59 § Lekmannarevisorn får inte till en enskild delägare, delegerad, garant eller utomstående obehörigen lämna upplysningar om sådana bolagsangelägenheter som lekmannarevisorn får kännedom om när han eller hon fullgör sitt uppdrag, om det kan vara till skada för bolaget.

Lekmannarevisorns upplysningsplikt

60 § Lekmannarevisorn är skyldig att till bolagsstämman lämna alla upplysningar som bolagsstämman begär, i den mån det inte skulle vara till väsentlig skada för bolaget.

61 § Lekmannarevisorn är skyldig att lämna bolagets revisor, annan lekmannarevisor, en särskild granskare och, om bolaget har försatts i konkurs, konkursförvaltaren de upplysningar som behövs om bolagets angelägenheter.

Lekmannarevisorn är dessutom skyldig att på begäran lämna upplysningar om bolagets angelägenheter till undersökningsledaren under förundersökning i brottmål.

Registrering

62 § Bestämmelserna i 6 kap. 15 § lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar om registrering av styrelseledamöter ska även gälla för lekmannarevisorer.

Vinstutdelning m.m.

Tillåtna former för värdeöverföring till garanter och innehavare av förlagsandelar

63 § Ett ömsesidigt försäkringsbolags medel får betalas ut till garanter och innehavare av förlagsandelar bara enligt bestämmelserna i denna lag om vinstutdelning, återbetalning av garantikapital och det som gäller enligt denna lag och lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar om utskiftning vid bolagets likvidation.

Vinstutdelning

64 § Vinstutdelning till garanter och innehavare av förlagsandelar får bara ske om det följer av bolagsordningen.

Vinstutdelningen får inte överstiga det som i den fastställda balansräkningen och, i fråga om moderbolag som ska upprätta koncernredovisning, i den fastställda koncernbalansräkningen för det senaste räkenskapsåret redovisats som bolagets respektive koncernens nettovinst för året, balanserade vinst och fria fonder sedan avdrag gjorts för

1. det belopp som enligt 68 § ska användas för återbäring,
2. den redovisade förlusten,
3. det belopp som enligt lag eller bolagsordning ska avsättas till bundet eget kapital eller, i fråga om moderbolag, det belopp som av det fria egna kapitalet i koncernen enligt årsredovisningarna för företag inom denna ska föras över till det bundna egna kapitalet, och
4. det belopp som enligt bolagsordningen på annat sätt ska användas för något annat ändamål än vinstutdelning.

Även om det inte finns något hinder enligt andra stycket, får bolaget genomföra vinstutdelning endast om den framstår som försvarlig med hänsyn till

1. de krav som verksamhetens art, omfattning och risker ställer på storleken av det egna kapitalet, och
2. bolagets konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Om bolaget är ett moderbolag, ska vid tillämpningen av tredje stycket hänsyn tas även till de krav som koncernverksamhetens art, omfattning och risker ställer på koncernens egna kapital samt till koncernens konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Lag (2016:121)

65 § Beslut om vinstutdelning till garanter eller innehavare av förlagsandelar fattas av bolagsstämman. Stämman får bara i den utsträckning den har skyldighet till detta enligt bolagsordningen besluta om utdelning av större belopp än det som styrelsen föreslagit eller godkänt.

Återbetalning av garantikapital m.m.

66 § Återbetalning av garantikapitalet får bara beslutas av bolagsstämman. Stämmans beslut ska anmälas till Bolagsverket för registrering. För registrering krävs att Finansinspektionen har gett sitt tillstånd till återbetalningen. Någon återbetalning får inte göras innan beslutet har registrerats.

Om ett ömsesidigt försäkringsbolag har gått i likvidation eller försatts i konkurs, får en garant eller innehavare av förlagsandelar inte ta emot betalning ur bolagets tillgångar för fordran avseende inbetalt garantikapital eller förlagsinsatser förrän bolagets övriga skulder har blivit fullt betalda eller tillräckliga medel avsatts till detta.

Olagliga värdeöverföringar

67 § Om utbetalning till garanter eller innehavare av förlagsandelar görs i strid med denna lag eller lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar, ska mottagaren betala tillbaka det belopp som tagits emot med ränta, beräknad enligt 5 § räntelagen (1975:635), från det att beloppet togs emot intill dess ränta, till följd av 3 eller 4 § räntelagen, ska betalas enligt 6 § samma lag. Om utbetalningen har skett i form av vinstutdelning, är dock mottagaren återbäringsskyldig bara om bolaget visar att mottagaren insåg eller borde ha insett att utbetalningen stred mot denna lag eller lagen om ekonomiska föreningar.

Om det uppkommer någon brist vid återbäring enligt första stycket, är de personer som har medverkat till beslutet om värdeöverföringen ansvariga för bristen. Detsamma gäller de som har medverkat till verkställandet av beslutet eller till upprättandet eller fastställandet av en oriktig balansräkning som har legat till grund för beslutet om värdeöverföring.

För ansvar enligt andra stycket förutsätts i fråga om styrelseledamöter, verkställande direktör, revisor och särskild granskare, uppsåt eller oaktsamhet, och, i fråga om delägare och andra, uppsåt eller grov oaktsamhet.

För brist som uppkommer vid återbäring av vinstutdelning ansvarar även den som har tagit emot egendom från en person som avses i första stycket med vetskap om att den härrör från en olaglig värdeöverföring.

Vid tillämpningen av andra–fjärde styckena gäller 13 kap. 4 § lagen om ekonomiska föreningar. *Lag (2016:121)*

Förlusttäckning och fördelning av överskott i ömsesidiga livförsäkringsbolag

Användning av årsvinsten

68 § Årsvinsten i ett ömsesidigt livförsäkringsbolag och belopp som förs över från bundet eget kapital till fritt eget kapital i bolaget ska användas för återbäring, i den utsträckning

1. vinsten eller det överförda beloppet inte får tas i anspråk för vinstutdelning eller för att täcka förluster enligt bestämmelser i bolagsordningen, eller
2. annat inte följer av denna lag eller lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag.

Fördelning av återbäring

69 § Ett ömsesidigt livförsäkringsbolag ska gottskriva återbäring till försäkringstagarna och andra ersättningsberättigade på grund av försäkringar med en fördelning som utgår från försäkringens bidrag till överskottet, om inte annat följer av bestämmelser i försäkringsavtalet eller bolagsordningen.

Vid återköp eller överföring enligt 11 kap. 5 § försäkringsavtalslagen (2005:104) ska

1. rätten till återbäring bestämmas enligt samma fördelning och principer som skulle ha gällt för försäkringsfall, om inte en avvikelse är försvarlig med hänsyn till
   a) det kvarvarande försäkringstagarkollektivets rätt till återbäring, eller
   b) försäkringsbolagets ekonomiska situation, och
2. avgifter bestämmas på grundval av de kostnader som belöper på återköpet eller överföringen och med beaktande av den fordran som kvarstår mot försäkringstagaren för kostnader som uppkommit i samband med försäkringsavtalets ingående.

69 a § har upphävts genom lag (2015:68).

Konsolideringsfond

70 § Ett ömsesidigt livförsäkringsbolag ska ha en konsolideringsfond. Konsolideringsfonden får sättas ned bara för att täcka förluster eller för ett annat ändamål som anges i bolagsordningen. En sådan nedsättning får bara beslutas av bolagsstämman.

Reservfond

71 § För reservfond i ömsesidiga försäkringsbolag gäller 4 kap. 5 §, 5 kap. 9 § och 10 kap. 14–20 §§ lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar. *Lag (2016:121)*

Gåvor till allmännyttiga eller jämförliga ändamål

72 § Bolagsstämman eller, om saken är av ringa betydelse med hänsyn till bolagets ställning, styrelsen får besluta om en gåva till ett allmännyttigt eller därmed jämförligt ändamål, om det med hänsyn till ändamålets art, bolagets ställning och omständigheterna i övrigt får anses skäligt och gåvan inte strider mot 64 § andra–fjärde styckena.
Lag (2016:121)

Likvidation

Frivillig likvidation

73 § Beslut om frivillig likvidation av ett ömsesidigt försäkringsbolag fattas av bolagsstämman.

För beslut om likvidation i andra fall än när det finns grund för tvångslikvidation enligt 74 § krävs att det biträds av två tredjedelar av samtliga röstande. Längre gående villkor för att beslutet ska bli giltigt får föreskrivas i bolagsordningen.

När det finns grund för tvångslikvidation enligt 74 §, har beslutet omedelbar verkan. I övriga fall kan bolagsstämman besluta att likvidationen ska inträda en viss senare dag.

Bestämmelsen i 11 kap. 1 § fjärde stycket lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar om anmälan av beslutet ska gälla också för ömsesidiga försäkringsbolag.

Tvångslikvidation

74 § Bestämmelsen i 11 kap. 4 § första stycket 1 lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar om rättens beslut om likvidation ska gälla också för ömsesidiga försäkringsbolag.

Bolagsverket ska besluta att ett ömsesidigt försäkringsbolag ska gå i likvidation om

1. bolagets hela försäkringsbestånd har överlåtits,
2. ett tillstånd att driva försäkringsrörelse som har beviljats för en bestämd tid har gått ut utan att något nytt tillstånd har beviljats,
3. tillståndet att driva försäkringsrörelse har återkallats,
4. bolaget är försatt i konkurs som avslutats med överskott och bolagsstämman inte inom föreskriven tid har fattat beslut om likvidation enligt 79 §, eller
5. bolaget saknar till försäkringsregistret anmäld behörig styrelse eller verkställande direktör.

Beslut om likvidation ska inte meddelas, om det styrks att likvidationsgrunden upphört under ärendets handläggning. Frågor om likvidation enligt första eller andra stycket prövas på anmälan av Finansinspektionen eller på ansökan av styrelsen, styrelseledamot, verkställande direktören eller delägare eller röstberättigad som inte är delägare.

I de fall som avses i andra stycket 3 ska Bolagsverket fatta beslutet om likvidation så snart det är praktiskt möjligt, dock senast dagen efter det att ansökan eller anmälan om likvidation kom in till Bolagsverket.

I de fall som avses i andra stycket 4 eller 5 prövas frågan på ansökan även av en borgenär eller någon annan vars rätt kan vara beroende av att det finns någon som kan företräda bolaget.

Beslutet om likvidation gäller omedelbart. *Lag (2013:166)*

Genomförande av likvidationen

75 § I ärenden enligt 74 § andra stycket 3 ska 11 kap. 5 och 6 §§ lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar inte tillämpas.

I övrigt gäller för genomförandet av likvidationen för ömsesidiga försäkringsbolag 11 kap. 5, 6 a–17 §§ lagen om ekonomiska föreningar med de tillägg som följer av 76–78 §§.

I ett ärende enligt 74 § andra stycket 1, 2, 4 eller 5 gäller även 11 kap. 6 § lagen om ekonomiska föreningar. *Lag (2013:166)*

Redovisning under likvidationen

76 § I 11 kap. 12 § första stycket lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar anges att vissa bestämmelser inte ska tillämpas på likvidatorernas årsredovisning och dess behandling på stämman. Bestämmelserna i 5 kap. 1 § och 2 § 6 och 7 lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag om tillämpning av 5 kap. 20, 37–44 och 48 §§ årsredovisningslagen (1995:1554) ska inte heller tillämpas. *Lag (2015:826)*

Skifte

77 § Vid skifte av ett ömsesidigt försäkringsbolags tillgångar ska de som var delägare i bolaget vid tiden för likvidationsbeslutet få del i tillgångarna enligt de fördelningsgrunder som anges i bolagsordningen.

Hinder mot beslut om upphörande av likvidation

78 § Utöver 11 kap. 17 § första stycket andra meningen lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar gäller att ett beslut om att en likvidation ska upphöra och det ömsesidiga försäkringsbolagets verksamhet återupptas inte får fattas, om det finns anledning till likvidationen enligt denna lag. Ett beslut om att återuppta verksamheten får inte fattas om det inte finns full täckning för bolagets förpliktelser.

Konkurs

79 § Bestämmelserna om konkurs i 11 kap. 19 och 20 §§ lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar ska även gälla för ömsesidiga försäkringsbolag.

Fusion

Överlåtande bolag

80 § Ett ömsesidigt försäkringsbolag får vara överlåtande bolag vid en fusion bara om ett annat ömsesidigt försäkringsbolag eller motsvarande juridisk person med hemvist inom ett annat land inom EES än Sverige är övertagande bolag.

Tillämpliga bestämmelser

81 § Vid fusion med ett ömsesidigt försäkringsbolag gäller 12 kap. lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar med de undantag och tillägg som följer av andra stycket.

I stället för 12 kap. 10–12, 14–16 och 35 §§ lagen om ekonomiska föreningar tillämpas 82–84 och 86 §§ detta kapitel. I 85 § detta kapitel finns regler om tillämpning av 12 kap. 6 och 17 §§ lagen om ekonomiska föreningar. I 86 § detta kapitel finns regler om tillämpning av 12 kap. 21 § samma lag.

Ansökan om tillstånd att verkställa fusionsplanen

82 § När fusionsplanen gäller i samtliga försäkringsbolag, ska såväl överlåtande som övertagande bolag ansöka om tillstånd att verkställa planen. Vid en gränsöverskridande fusion ska ansökan göras av det eller de svenska bolag som deltar i fusionen. Ansökan ska göras hos Finansinspektionen.

Vid fusion genom kombination ska försäkringsbolagen dessutom ansöka om tillstånd enligt 2 kap. 4 § och godkännande av bolagsordningen enligt 2 kap. 8 § för det överta-

gande bolaget. Vid gränsöverskridande fusion gäller detta bara om det övertagande bolaget ska ha sin hemvist i Sverige.

Ansökan enligt första stycket ska ges in inom en månad efter det att fusionsplanen gäller i samtliga bolag och, om fusionsplanen har registrerats enligt 12 kap. 6 § lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar, senast två år efter det att fusionsplanen har kungjorts enligt 15 kap. 2 § samma lag.

Finansinspektionen ska underrätta Bolagsverket och Skatteverket om ansökningar enligt första stycket och om lagakraftvunna beslut som har meddelats med anledning av sådana ansökningar. *Lag (2013:456)*

83 § Vid behandlingen av en ansökan om tillstånd att verkställa en fusionsplan ska Finansinspektionen pröva om försäkringstagarna och andra borgenärer tillförsäkras en betryggande säkerhet, om ett sådant skydd behövs med hänsyn till de fusionerande försäkringsbolagens ekonomiska förhållanden och om borgenärerna inte redan har en sådan säkerhet. *Lag (2013:456)*

När en ansökan ska avslås

84 § En ansökan enligt 82 § ska avslås om

1. fusionsplanen inte har godkänts i behörig ordning eller till sitt innehåll strider mot lag eller annan författning eller mot bolagsordningen,
2. fusionen har förbjudits enligt konkurrenslagen (2008:579) eller enligt rådets förordning (EG) nr 139/2004 av den 20 januari 2004 om kontroll av företagskoncentrationer eller om prövning av fusionen pågår enligt konkurrenslagen eller den nämnda förordningen,
3. försäkringstagarna och andra borgenärer inte har tillförsäkrats en sådan betryggande säkerhet som avses i 83 § eller de fusionerande bolagens ekonomiska förhållanden i övrigt är sådana att fusionen inte kan anses förenlig med försäkringstagarnas eller andra borgenärers intressen, eller
4. det är motiverat av hänsyn till allmänintresset.

Om ansökan inte kan beviljas på grund av att prövning pågår enligt konkurrenslagen eller rådets förordning (EG) nr 139/2004 och prövningen kan antas bli avslutad inom kort tid, får ärendet förklaras vilande under högst sex månader.

Registrering av fusionen

85 § Det som sägs om föreningsregistret i 12 kap. 6 § och 17 § första stycket lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar ska i stället avse försäkringsregistret.

I stället för det som föreskrivs om tidpunkten för anmälan för registrering i 12 kap. 17 § andra stycket lagen om ekonomiska föreningar, ska sådan anmälan göras senast två månader från det att Finansinspektionens tillstånd till verkställande av fusionsplanen har vunnit laga kraft. *Lag (2013:456)*

Absorption av helägt dotterbolag

86 § Bestämmelserna om fusion genom absorption i 12 kap. 21 § lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar ska bara gälla vid fusion mellan bolag enligt 80 § detta kapitel.

Moderbolaget ska ansöka om tillstånd att verkställa fusionsplanen hos Finansinspektionen. Ansökan ska ges in senast en månad efter det att fusionsplanen har blivit gällande hos moderbolaget och, om fusionsplanen har registrerats enligt 12 kap. 6 § lagen om ekonomiska föreningar, senast två år efter det att uppgift om att planen har registrerats har kungjorts.

I fråga om ett sådant ärende gäller bestämmelserna i 83 och 84 §§ i tillämpliga delar. Det som sägs om överlåtande bolag ska avse dotterbolag och det som sägs om övertagande bolag ska avse moderbolag.

Finansinspektionen ska underrätta Bolagsverket om ansökningar enligt andra stycket och om lagakraftvunna beslut som har meddelats med anledning av sådana ansökningar.

Bolagsverket ska efter en sådan underrättelse registrera tillståndet enligt 12 kap. 21 § lagen om ekonomiska föreningar.

Det som sägs om föreningsregistret i 12 kap. 21 § fjärde stycket lagen om ekonomiska föreningar ska i stället avse försäkringsregistret. *Lag (2013:456)*

Skadestånd

87 § Bestämmelserna i 13 kap. lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar om ansvar vid överträdelse av bestämmelserna som anges där gäller även för ömsesidiga försäkringsbolag. Det som föreskrivs där ska för ömsesidiga försäkringsbolag även gälla vid överträdelse av denna lag.

Det som föreskrivs i 13 kap. 1 § lagen om ekonomiska föreningar om styrelseledamot ska även gälla för stiftare av ett ömsesidigt försäkringsbolag.

Firma

88 § Ett ömsesidigt försäkringsbolags firma ska innehålla orden ömsesidig och försäkring. Om verksamheten avser att meddela försäkring av egendom bara inom ett begränsat geografiskt område, ska firman ange området för bolagets verksamhet men ordet ömsesidig får utelämnas.

Bolagets styrelse får anta bifirma. Bifirma får inte innehålla ordet ömsesidig.

Firman ska tydligt skilja sig från firmor som är införda i det register som avses i 14 kap. 1 §. I övrigt finns bestämmelser om registreringen i firmalagen (1974:156).

Registrering m.m.

89 § I 14 kap. 1 § finns bestämmelser om registreringsmyndighet och försäkringsregister.

90 § För registrering av ett ömsesidigt försäkringsbolag gäller 15 kap. 2–6 §§ lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar. Det som sägs där om föreningsregistret ska i stället avse försäkringsregistret.

För överklagande av beslut av Finansinspektionen gäller 17 kap. 1–3 §§ i stället för 15 kap. 6 § lagen om ekonomiska föreningar.

Straff och vite

91 § Bestämmelserna i 16 kap. 1 § första och tredje styckena och 2 § lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar om straff och vite gäller för ömsesidiga försäkringsbolag. *Lag (2013:443)*

13 kap. Associationsrättsliga bestämmelser för försäkringsföreningar

Inledande bestämmelser

Vad en försäkringsförening är

1 § En försäkringsförening är en förening som har till ändamål att främja medlemmarnas ekonomiska intressen genom att driva försäkringsrörelse i vilken medlemmarna deltar genom att använda föreningens tjänster som försäkringstagare eller som försäkrad.

Tillämpning av allmänna bestämmelser för ekonomiska föreningar

2 § Bestämmelserna i lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar gäller för försäkringsföreningar om inte annat följer av denna lag. Vid tillämpningen av bestämmelserna i lagen om ekonomiska föreningar på försäkringsföreningar ska det som där sägs om

1. ekonomisk förening avse försäkringsförening, och
2. föreningsregistret avse försäkringsregistret.

Hänvisningar i lagen om ekonomiska föreningar till bestämmelser i samma lag ska i förekommande fall avse de bestämmelser i denna lag som gäller i stället för eller utöver bestämmelserna i lagen om ekonomiska föreningar.

3 § Bestämmelserna om en ekonomisk förenings ändamål m.m. i 1 kap. 1 § lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar gäller inte för försäkringsföreningar.

Bestämmelserna om investerande medlemmar i lagen om ekonomiska föreningar gäller inte för försäkringsföreningar. *Lag (2016:121)*

Ansvar för en försäkringsförenings förpliktelser

4 § Utöver bestämmelserna om ansvar för en förenings förpliktelser i 1 kap. 3 § lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar får det i en försäkringsförenings stadgar föreskrivas att en medlem ska täcka skulder, avsättningar eller förluster i försäkringsrörelsen, som föreningen inte kan täcka genom att ta i anspråk egna tillgångar eller medel, genom att göra kapitaltillskott till föreningen (uttaxering).

Bildande av en försäkringsförening

Verksamhetskapital

5 § En försäkringsförening får inte bildas utan verksamhetskapital. Kapitalet får tillskjutas även av andra än medlemmar.

För registrering av en försäkringsförening, krävs att hela verksamhetskapitalet har betalats in.

Verksamhetskapitalet ska återbetalas när det inte längre behövs för att rörelsen ska kunna drivas ändamålsenligt och en återbetalning är förenlig med bestämmelserna om kapitalbasens storlek och sammansättning i 7 kap.

Verksamhetskapitalet ska också återbetalas om inte registrering sker enligt 7 §.

Stadgar

6 § En försäkringsförenings stadgar ska, utöver det som följer av 2 kap. 2 § första stycket 1–3 och 6–12 lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar, innehålla uppgift om

1. huruvida rörelsen ska avse såväl direkt försäkring som mottagen återförsäkring,
2. huruvida föreningen ska driva försäkringsrörelse utanför EES,
3. de villkor som ska gälla för inträde i föreningen,
4. storleken på verksamhetskapitalet,
5. den eventuella rätt till avkastning som tillfaller den som tillskjutit verksamhetskapital,
6. den eventuella rösträtt på föreningsstämma som tillfaller den som tillskjutit verksamhetskapital,
7. i vilken ordning verksamhetskapitalet ska betalas in och återbetalas, och
8. för vilka slag av försäkringar, i vilka situationer, intill vilket belopp och i vilken ordning uttaxering kan ske hos medlemmarna samt hur uttaxeringen ska genomföras.

I en livförsäkringsförening gäller dessutom att det i stadgarna ska anges hur föreningens förlust får täckas.

Registrering m.m.

7 § I stället för bestämmelserna om registrering i 2 kap. 3 § första och andra styckena lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar, gäller för en försäkringsförening att

1. verksamheten får påbörjas när beslut om tillstånd att driva försäkringsrörelse har meddelats, och
2. anmälan för registrering ska göras senast sex månader efter det att ett sådant beslut har meddelats.

Det som föreskrivs i 2 kap. 4 § första stycket lagen om ekonomiska föreningar om åtgärder för att erhålla utfästa insatser eller avgifter ska i stället avse verksamhetskapitalet.

Föreningens medlemmar m.m.

8 § Det som föreskrivs om en medlems rätt till utträde i 3 kap. 4 § första stycket första meningen lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar gäller inte i fråga om försäkringsföreningar om medlemmen på grund av sin anställning är skyldig att tillhöra försäkringsföreningen.

Bestämmelsen om skyldighet att hålla medlemsförteckningen tillgänglig i 3 kap. 6 § fjärde stycket lagen om ekonomiska föreningar gäller inte för försäkringsföreningar. *Lag (2016:121)*

9 § har upphävts genom lag (2016:121).

Revisionsutskott

9 a § I fråga om revisionsutskott ska en försäkringsförening som inte har beviljats undantag enligt 1 kap. 19 eller 20 § anses som en sådan ekonomisk förening som avses i 6 kap. 7 § lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar. *Lag (2016:439)*

Föreningens ledning

Verkställande direktör

10 § Bestämmelserna om verkställande direktör i 6 kap. 3 § första stycket lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar gäller inte för försäkringsföreningar. I stället gäller att styrelsen i en försäkringsförening ska utse en verkställande direktör. Den verkställande direktören får inte vara ordförande i styrelsen. *Lag (2016:121)*

Jäv för styrelseledamot och den verkställande direktören

11 § I stället för bestämmelserna om jäv för en styrelseledamot eller den verkställande direktören i 6 kap. 10 § andra stycket lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar gäller följande för försäkringsföreningar. Bestämmelserna i 6 kap. 10 § första stycket 3 gäller inte om

1. försäkringsföreningen äger samtliga aktier i föreningens motpart, och
2. motparten är ett annat bolag än ett försäkringsaktiebolag som inte får dela ut vinst.

Lag (2016:121)

12 § Bestämmelserna om förbud för ställföreträdare att följa vissa föreskrifter av föreningsorgan i 6 kap. 13 § andra stycket lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar gäller för försäkringsföreningar om föreskrifterna står i strid med bestämmelser i denna lag eller lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag.

13 § har upphävts genom lag (2016:121).

Föreningsstämma

Rätt att besluta i föreningens angelägenheter

14 § Utöver bestämmelserna om föreningsmedlemmarnas rätt att besluta i föreningens angelägenheter i 7 kap. 1–3 §§ lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar får en försäkringsförening i stadgarna föreskriva om rösträtt för den som tillskjutit verksamhetskapital. *Lag (2016:121)*

Ort för föreningsstämman

14 a § Bestämmelserna om ort för föreningsstämman i 7 kap. 13 § lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar gäller inte för försäkringsföreningar. *Lag (2016:121)*

Finansinspektionens skyldighet att kalla till föreningsstämma

15 § Den skyldighet att kalla till föreningsstämma som Bolagsverket har enligt 7 kap. 15 § andra stycket lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar ska för försäkringsföreningar i stället gälla för Finansinspektionen. *Lag (2016:121)*

Fullmäktige

16 § Utöver bestämmelserna om fullmäktige i 7 kap. 1 § andra stycket och 40–42 §§ lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar gäller för försäkringsföreningar att minst hälften av fullmäktige ska utses av föreningens medlemmar eller av organisationer som kan anses företräda medlemmarna. *Lag (2016:121)*

Uppgifter inför styrelseval

17 § Föreningsstämmans ordförande ska innan styrelseval hålls i en försäkringsförening lämna uppgift till stämman om vilka uppdrag den som valet gäller har i andra företag.

Revision och särskild granskning

Kompetenskrav m.m.

18 § I stället för 8 kap. 1 § första stycket och 5 § lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar gäller för försäkringsföreningar att

1. föreningsstämman ska välja minst en revisor,
2. det i stadgarna får bestämmas att en eller flera revisorer ska utses på annat sätt,
3. bara den som är auktoriserad eller godkänd revisor får vara revisor i en försäkringsförening, och
4. minst en av de revisorer som utses av föreningsstämman ska vara auktoriserad revisor.

Bestämmelserna i 8 kap. 18 § lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar om registrering av revisor ska även gälla för revisor som har utsetts enligt denna paragraf.
Lag (2013:235)

Revisorns uppdragstid

18 a § I fråga om uppdragstid för revisorn ska en försäkringsförening som inte har beviljats undantag enligt 1 kap. 19 eller 20 § anses som en sådan ekonomisk förening som avses i 8 kap. 8 a § lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar. Möjligheten enligt den paragrafen att förlänga revisionsuppdraget till högst tjugo eller tjugofyra år gäller dock inte uppdrag i en försäkringsförening. *Lag (2016:439)*

Revisionsberättelsen

18 b § I fråga om revisionsberättelsens innehåll ska en försäkringsförening som inte har beviljats undantag enligt 1 kap. 19 eller 20 § anses som en sådan ekonomisk förening som avses i 8 kap. 13 b § lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar. *Lag (2016:439)*

Koncernrevision

18 c § I fråga om koncernrevision ska en försäkringsförening som inte har beviljats undantag enligt 1 kap. 19 eller 20 § anses som en sådan ekonomisk förening som avses i 8 kap. 13 c § lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar. *Lag (2016:439)*

Domstols entledigande av revisorn

18 d § I fråga om en domstols entledigande av revisorn ska en försäkringsförening som inte har beviljats undantag enligt 1 kap. 19 eller 20 § anses som en sådan ekonomisk förening som avses i 8 kap. 16 a § lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar.
Lag (2016:439)

EUs revisorsförordning

18 e § Bestämmelser om revision av försäkringsföreningar som inte har beviljats undantag enligt 1 kap. 19 eller 20 § eller vars överlåtbara värdepapper är upptagna till handel på en reglerad marknad finns även i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 537/2014 av den 16 april 2014 om särskilda krav avseende lagstadgad revision av företag av allmänt intresse och om upphävande av kommissionens beslut 2005/909/EG.
Lag (2016:439)

Återbäring och annan användning av föreningens egendom

Utdelning av föreningens medel till medlemmar

19 § I stället för bestämmelserna om värdeöverföringar från föreningen i 9 kap. 1 och 2 §§ lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar gäller för försäkringsföreningar att för-

eningens medel får delas ut till medlemmar bara i form av återbäring eller, i samband med föreningens likvidation, som skifteslikvid.

Bestämmelserna om värdeöverföringar, vinstutdelning, gottgörelse och insatsemission i 9 kap. 3 och 4 §§ samt 10 kap. 1–13 §§ och 21 § lagen om ekonomiska föreningar gäller inte för utbetalningar av föreningens medel till medlemmarna i en försäkringsförening. *Lag (2016:121)*

Vinstutdelning till dem som tillskjutit verksamhetskapital

20 § I en försäkringsförening får vinstutdelning ske till dem som tillskjutit verksamhetskapital, om det följer av stadgarna.

Användning av årsvinsten

21 § Årsvinsten i en livförsäkringsförening och belopp som förs över från bundet eget kapital till fritt eget kapital ska användas för återbäring, i den utsträckning

1. vinsten eller det överförda beloppet inte får tas i anspråk för vinstutdelning eller för att täcka förluster enligt bestämmelser i stadgarna, eller
2. annat inte följer av denna lag eller lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag.

Konsolideringsfond

22 § En livförsäkringsförening ska ha en konsolideringsfond. Konsolideringsfonden får sättas ned bara för att täcka förluster eller för ett annat ändamål som anges i stadgarna. En sådan nedsättning får bara beslutas av föreningsstämman.

Fördelning av återbäring

23 § En livförsäkringsförening ska gottskriva återbäring till försäkringstagarna och andra ersättningsberättigade på grund av försäkringar med en fördelning som utgår från försäkringens bidrag till överskottet, om inte annat följer av bestämmelser i försäkringsavtalet eller stadgarna.

Vid återköp eller överföring enligt 11 kap. 5 § försäkringsavtalslagen (2005:104) ska

1. rätten till återbäring bestämmas enligt samma fördelning och principer som skulle ha gällt för försäkringsfall, om inte en avvikelse är försvarlig med hänsyn till
   a) det kvarvarande försäkringstagarkollektivets rätt till återbäring, eller
   b) försäkringsföreningens ekonomiska situation, och
2. avgifter bestämmas på grundval av de kostnader som belöper på återköpet eller överföringen och med beaktande av den fordran som kvarstår mot försäkringstagaren för kostnader som uppkommit i samband med försäkringsavtalets ingående.

23 a § har upphävts genom lag (2015:68).

24 § har upphävts genom lag (2016:121).

Återbetalning av verksamhetskapital

25 § Återbetalning av verksamhetskapital får bara beslutas av föreningsstämman. Stämmans beslut ska anmälas till Bolagsverket för registrering. För registrering krävs att Finansinspektionen har gett sitt tillstånd till återbetalningen. Någon återbetalning får inte göras innan beslutet har registrerats.

Om en försäkringsförening har gått i likvidation eller försatts i konkurs, får den som betalat in verksamhetskapital inte ta emot betalning ur föreningens tillgångar för fordran avseende inbetalt verksamhetskapital förrän föreningens övriga skulder har blivit fullt betalda eller tillräckliga medel avsatts till detta.

26 § har upphävts genom lag (2016:121).

Likvidation

Tvångslikvidation

27 § Utöver bestämmelserna om tvångslikvidation i 11 kap. 4 och 4 a §§ lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar gäller för försäkringsföreningar att Bolagsverket ska besluta att föreningen ska gå i likvidation, om

1. föreningens hela försäkringsbestånd har överlåtits,
2. ett tillstånd att driva försäkringsrörelse för bestämd tid har gått ut utan att något nytt tillstånd har beviljats, eller
3. tillståndet att driva försäkringsrörelse har återkallats.

I de fall som avses i första stycket 3 ska Bolagsverket fatta beslutet om likvidation så snart det är praktiskt möjligt, dock senast dagen efter det att ansökan eller anmälan om likvidation kom in till Bolagsverket. Beslutet om likvidation gäller omedelbart.

En fråga om likvidation enligt första stycket prövas på ansökan av styrelsen, en styrelseledamot, den verkställande direktören, en föreningsmedlem, en innehavare av en förlagsandel eller på anmälan av Finansinspektionen.

I ärenden enligt första stycket 3 ska bestämmelserna i 11 kap. 5 och 6 §§ lagen om ekonomiska föreningar inte tillämpas. *Lag (2013:166)*

Finansinspektionens anmälan

28 § I 11 kap. 4 § tredje stycket och 4 a § tredje stycket lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar finns bestämmelser om att frågor om tvångslikvidation av en ekonomisk förening i vissa fall ska prövas efter anmälan av registreringsmyndigheten eller på ansökan av vissa befattningshavare i föreningen. Dessutom ska frågor om likvidation av en försäkringsförening enligt dessa paragrafer prövas efter anmälan av Finansinspektionen.

Redovisning under likvidationen

29 § I 11 kap. 12 § första stycket lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar anges att vissa bestämmelser inte ska tillämpas på likvidatorernas årsredovisning och dess behandling på stämman. Bestämmelserna i 5 kap. 1 § och 2 § 6 och 7 lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag om tillämpning av 5 kap. 20, 37–44 och 48 §§ årsredovisningslagen (1995:1554) ska inte heller tillämpas. *Lag (2015:826)*

Hinder mot beslut om upphörande av likvidation

30 § Utöver bestämmelsen i 11 kap. 17 § första stycket andra meningen lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar gäller för försäkringsföreningar att ett beslut om att en likvidation ska upphöra och föreningens verksamhet återupptas inte får fattas, om det finns anledning till likvidationen enligt denna lag. Ett beslut om att återuppta verksamheten får inte fattas om det inte finns full täckning för föreningens förpliktelser.

Fusion

Överlåtande förening

31 § En försäkringsförening får vara överlåtande förening vid en fusion bara om en annan försäkringsförening eller en motsvarande juridisk person med hemvist i ett annat land inom EES än Sverige är övertagande förening.

Tillämpliga bestämmelser

32 § Vid fusion med en försäkringsförening gäller inte 12 kap. 10–12, 14–16 och 35 §§ lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar. I stället gäller 33–35 §§ detta kapitel. I 36 § detta kapitel finns särskilda bestämmelser om tillämpning av 12 kap. 17 § lagen om ekonomiska föreningar. När fusionen avser en försäkringsförening och ett helägt dotterbolag, gäller 33–35 §§ i tillämpliga delar. Det som sägs där om överlåtande förening ska i stället avse dotterbolaget.

Ansökan om tillstånd att verkställa fusionsplanen

33 § När fusionsplanen gäller i samtliga föreningar, ska såväl överlåtande som övertagande försäkringsförening ansöka om tillstånd att verkställa planen. Vid en gränsöver-

skridande fusion ska ansökan göras av den eller de svenska föreningar som deltar i fusionen. Ansökan ska göras hos Finansinspektionen.

Vid fusion genom kombination ska försäkringsföreningarna dessutom ansöka om tillstånd enligt 2 kap. 4 § och godkännande av stadgarna enligt 2 kap. 8 § för den övertagande föreningen. Vid gränsöverskridande fusion gäller detta bara om den övertagande föreningen ska ha sin hemvist i Sverige.

Ansökan enligt första stycket ska ges in inom en månad efter det att fusionsplanen gäller i samtliga föreningar och, om fusionsplanen har registrerats enligt 12 kap. 6 § lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar, senast två år efter det att fusionsplanen har kungjorts enligt 15 kap. 2 § samma lag.

Finansinspektionen ska underrätta Bolagsverket och Skatteverket om ansökningar enligt första stycket. Finansinspektionen ska vidare underrätta Bolagsverket om lagakraftvunna beslut som har meddelats med anledning av sådana ansökningar.

Lag (2013:456)

34 § Vid behandlingen av en ansökan om tillstånd att verkställa en fusionsplan ska Finansinspektionen pröva om försäkringstagarna och andra borgenärer tillförsäkras en betryggande säkerhet, om ett sådant skydd behövs med hänsyn till de fusionerande försäkringsföreningarnas ekonomiska förhållanden och om borgenärerna inte redan har en sådan säkerhet. *Lag (2013:456)*

När en ansökan ska avslås

35 § En ansökan enligt 33 § ska avslås om

1. fusionsplanen inte har godkänts i behörig ordning eller till sitt innehåll strider mot lag eller annan författning eller mot stadgarna,
2. fusionen har förbjudits enligt konkurrenslagen (2008:579) eller rådets förordning (EG) nr 139/2004 av den 20 januari 2004 om kontroll av företagskoncentrationer eller om prövning av fusionen pågår enligt konkurrenslagen eller den nämnda förordningen,
3. försäkringstagarna och andra borgenärer inte har tillförsäkrats en sådan betryggande säkerhet som avses i 34 § eller de fusionerande föreningarnas ekonomiska förhållanden i övrigt är sådana att fusionen inte kan anses förenlig med försäkringstagarnas och andra borgenärers intressen, eller
4. det är motiverat av hänsyn till allmänintresset.

Om ansökan inte kan beviljas på grund av att prövning pågår enligt konkurrenslagen eller rådets förordning (EG) nr 139/2004 och prövningen kan antas bli avslutad inom kort tid, får Finansinspektionen förklara att ärendet ska vila under en viss tid som inte får överstiga sex månader.

Registrering av fusionen

36 § I stället för det som föreskrivs om anmälan till Bolagsverket i 12 kap. 17 § andra stycket lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar ska anmälan göras senast två månader från det att Finansinspektionens tillstånd till verkställande av fusionsplanen har vunnit laga kraft. *Lag (2013:456)*

Talan mot stämmobeslut om gränsöverskridande fusion

37 § I stället för bestämmelsen om väckande av talan i 7 kap. 44 § tredje stycket första meningen lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar gäller, utöver det som anges i 7 kap. 44 § första stycket samma lag, följande. Talan mot stämmobeslut om godkännande av fusionsplan rörande en gränsöverskridande fusion får inte väckas efter det att Finansinspektionen genom ett beslut som har fått laga kraft har lämnat tillstånd till verkställande av en fusionsplan. *Lag (2016:121)*

Skadestånd

38 § Bestämmelserna i 13 kap. 1–3 §§ lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar om ansvar vid överträdelse av bestämmelser som anges där gäller för försäkringsföreningar även vid överträdelse av denna lag.

Firma

39 § I stället för bestämmelsen i 14 kap. 1 § första stycket första meningen och tredje stycket lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar om förenings firma gäller för försäkringsföreningar att dess firma ska innehålla ordet försäkringsförening och att ordet försäkringsförening eller förkortning av det uttrycket inte får tas in i en bifirma.

Endast försäkringsföreningar får i sin firma använda uttrycket försäkringsförening.

Straff och vite

40 § I stället för 16 kap. 1 § andra stycket lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar gäller att till böter döms den som

1. uppsåtligen eller av oaktsamhet inte för medlemsförteckning enligt 3 kap. 6 och 7 §§ lagen om ekonomiska föreningar, eller
2. uppsåtligen eller av oaktsamhet bryter mot 13 kap. 39 § andra stycket denna lag.

Lag (2016:121)

14 kap. Överlåtelse av försäkringsbestånd

Avtal om överlåtelse

1 § Ett försäkringsföretag (det överlåtande företaget) får helt eller delvis överlåta sitt försäkringsbestånd till en annan försäkringsgivare (den övertagande försäkringsgivaren). Överlåtelse får ske till

1. ett svenskt försäkringsföretag, eller
2. en utländsk försäkringsgivare som har tillstånd att driva försäkringsrörelse i Sverige eller som är auktoriserad i ett land inom EES.

Försäkringsbestånd får överlåtas även om det överlåtande företaget har gått i likvidation. *Lag (2015:700)*

Stämmans godkännande

2 § Ett avtal mellan försäkringsföretag om överlåtelse av försäkringsbestånd ska för att bli giltigt godkännas av stämman i det överlåtande företaget. *Lag (2015:700)*

Handlingar som ska hållas tillgängliga för stämman

3 § Följande handlingar ska hållas tillgängliga för aktieägarna och de röstberättigade i det överlåtande företaget under minst en vecka före den stämma vid vilken frågan om godkännande av överlåtelseavtalet ska behandlas samt läggas fram på stämman:

1. ett förslag till stämmobeslut,
2. avtalet om överlåtelse,
3. en redogörelse av styrelsen för de omständigheter som kan vara av vikt vid bedömningen av förslagets lämplighet för företaget och för försäkringstagarna och andra ersättningsberättigade på grund av försäkringar,
4. ett yttrande av revisorerna över styrelsens redogörelse enligt 3, samt
5. om årsredovisningen inte ska behandlas på stämman,
   a) en kopia av den årsredovisning som innehåller de senast fastställda balans- och resultaträkningarna, försedd med en anteckning om stämmans beslut om företagets vinst eller förlust,
   b) en kopia av revisionsberättelsen för det år årsredovisningen avser,
   c) en av styrelsen undertecknad redogörelse för sådana händelser efter det att årsredovisningen lämnades som är av väsentlig betydelse för företagets ställning, och
   d) ett yttrande över den redogörelse som avses i c, undertecknat av företagets revisorer.

Handlingarna ska genast sändas till de aktieägare och de röstberättigade som begär det och uppger sin postadress. *Lag (2015:700)*

Registrering av stämmans godkännande

4 § När ett avtal om överlåtelse av försäkringsbestånd har godkänts av stämman, ska det överlåtande företaget anmäla stämmans beslut för registrering.

Om en anmälan enligt första stycket inte har gjorts inom fyra månader från beslutet eller om Bolagsverket genom ett beslut som har vunnit laga kraft har avskrivit en sådan anmälan eller vägrat registrering av beslutet, har frågan om överlåtelse av försäkringsbeståndet fallit. Om en talan mot stämmans beslut har ogillats, ska tiden dock räknas från den dag när domen vann laga kraft. *Lag (2015:700)*

Tillstånd till överlåtelse

5 § Ett försäkringsföretag får verkställa ett överlåtelseavtal med tillstånd av Finansinspektionen. *Lag (2015:700)*

Ansökan om tillstånd till verkställighet

6 § Ansökan om tillstånd att verkställa ett överlåtelseavtal ska göras av såväl det överlåtande företaget som den övertagande försäkringsgivaren. Ansökningarna ska ges in till Finansinspektionen inom fyra månader från det att stämmobeslutet i det överlåtande företaget om godkännande av överlåtelseavtalet registrerades.

Finansinspektionen ska underrätta Bolagsverket om ansökningarna och om lagakraftvunna beslut som har meddelats med anledning av dem.

Om ansökningarna inte har gjorts inom föreskriven tid eller om de har avslagits, ska Bolagsverket förklara att frågan om överlåtelse har fallit. *Lag (2015:700)*

Förutsättningar för tillstånd

7 § Tillstånd att verkställa ett överlåtelseavtal ska ges, om

1. den rätt som tillkommer försäkringstagarna och andra ersättningsberättigade på grund av försäkringar inte försämras,
2. den övertagande försäkringsgivaren har den kapitalbas som krävs sedan överlåtelsen har beaktats, varvid hänsyn har tagits till sådant undantag som kan ha medgetts i enlighet med 5 kap. 16 § lagen (1998:293) om utländska försäkringsgivares och tjänstepensionsinstituts verksamhet i Sverige, och
3. behörig myndighet i det land där risker är belägna eller där åtaganden ska fullgöras samtycker till överlåtelsen eller inte har yttrat sig.

Om den övertagande försäkringsgivaren saknar tillstånd att driva försäkringsverksamhet i Sverige, ska kapitalbasen intygas av tillsynsmyndighet. Med tillsynsmyndighet avses, för EES-försäkringsgivare, den behöriga myndigheten i dess hemland och, för försäkringsgivare hemmahörande i ett land utanför EES, den behöriga myndigheten i det EES-land som övervakar försäkringsgivarens soliditet. *Lag (2015:700)*

Föreläggande om kompletterande utredning

8 § Finansinspektionen får förelägga det överlåtande företaget eller den övertagande försäkringsgivaren att komma in med den ytterligare utredning som är nödvändig för att inspektionen ska kunna fastställa att den rätt som tillkommer försäkringstagarna och andra ersättningsberättigade på grund av försäkringar inte försämras. *Lag (2015:700)*

Kungörande av ansökan

9 § Om ansökan inte ska avslås genast, ska Finansinspektionen i Post- och Inrikes Tidningar och den eller de ortstidningar som inspektionen finner lämpliga kungöra ansökans innehåll med uppgift om att ett avtal om överlåtelse av försäkringsbestånd har träffats och var avtalet och annan utredning hålls tillgängliga.

Kungörelsen ska innehålla föreläggande för de försäkringstagare och andra ersättningsberättigade på grund av försäkringar som berörs av överlåtelsen att på bestämd tid, minst en månad efter kungörelsen, hos Finansinspektionen anmäla om de har något att invända mot ansökan. *Lag (2015:700)*

Yttrande från behörig myndighet

10 § Innan tillstånd lämnas, ska Finansinspektionen ge den behöriga myndigheten i det land där risker är belägna eller där åtaganden ska fullgöras tillfälle att yttra sig. Om överlåtelsen avser försäkringsavtal som har träffats genom en sekundäretablering i ett annat land, ska även den behöriga myndigheten i det landet ges tillfälle att yttra sig. *Lag (2015:700)*

När ansökan får prövas

11 § Finansinspektionen får pröva ansökan om tillstånd att verkställa överlåtelseavtalet när myndigheterna som avses i 10 § har yttrat sig eller, om de inte har yttrat sig, tre månader från det att den utländska myndigheten tog emot Finansinspektionens meddelande. *Lag (2015:700)*

Registrering av tillstånd till verkställighet

12 § När tillstånd att verkställa överlåtelseavtalet har lämnats, ska den övertagande försäkringsgivaren genast anmäla beslutet för registrering. Om den övertagande försäkringsgivaren är en utländsk försäkringsgivare, ska anmälan göras av det överlåtande företaget.

Bolagsverket ska genast registrera beslutet. När registrering har skett övergår ansvaret för det överlåtna försäkringsbeståndet på den övertagande försäkringsgivaren. *Lag (2015:700)*

Underrättelser från den övertagande försäkringsgivaren

13 § Om överlåtelsen sker till ett försäkringsföretag eller en utländsk försäkringsgivare med tillstånd att driva försäkringsrörelse i Sverige ska, sedan överlåtelsen har verkställts, den övertagande försäkringsgivaren lämna en underrättelse om överlåtelsen till varje försäkringstagare som berörs av den. Finansinspektionen får i ett enskilt fall besluta på vilket sätt underrättelsen ska lämnas. *Lag (2015:700)*

Kungörande av beståndsöverlåtelser i ett annat land inom EES

14 § Om det i ett bestånd av direkt försäkring som har överlåtits ingår risker som är belägna i eller åtaganden som ska fullgöras i ett annat land inom EES, ska Finansinspektionen offentliggöra den tillåtna överlåtelsen i det landet enligt bestämmelserna där. Om överlåtelsebeslutet offentliggörs på motsvarande sätt i det berörda landet, behöver inspektionen inte offentliggöra beslutet där. *Lag (2015:700)*

Talan i konkurs om återgång av överlåtelseavtal

15 § Om det överlåtande företaget försätts i konkurs sedan tillstånd till överlåtelsen har getts, ska, vid tillämpning av det som föreskrivs i konkurslagen (1987:672) om rätt till talan om återgång av avtal, sådana avtal som avses i 1 § detta kapitel anses ingångna den dag tillstånd att verkställa avtalen gavs. *Lag (2015:700)*

Särskilda bestämmelser om överlåtelse av livförsäkringsbestånd vid likvidation eller konkurs

16 § När ett livförsäkringsföretag har gått i likvidation eller försatts i konkurs, ska beståndet av livförsäkringar om möjligt överlåtas till en eller flera andra försäkringsgivare som anges i 1 § första stycket. *Lag (2015:700)*

17 § Tillstånd att verkställa ett överlåtelseavtal vid likvidation eller konkurs ska ges om de förutsättningar som anges i 7 § första stycket 2 och 3 och andra stycket är uppfyllda. I fråga om ett sådant avtal gäller i övrigt 8–15 §§. *Lag (2015:700)*

18 § har upphävts genom lag (2015:700).

15 kap. Lämplighetsprövning av ägare i försäkringsaktiebolag

Rörelse

Krav på förvärvstillstånd

1 § Ett direkt eller indirekt förvärv av aktier i ett försäkringsaktiebolag, som medför att förvärvarens sammanlagda innehav utgör ett kvalificerat innehav enligt 1 kap. 15 §, får bara ske efter tillstånd av Finansinspektionen. Detsamma gäller förvärv som innebär att ett kvalificerat innehav ökas

1. så att det uppgår till eller överstiger 20, 30 eller 50 procent av aktiekapitalet eller röstetalet för samtliga aktier, eller
2. så att försäkringsaktiebolaget blir dotterföretag.

Tillstånd enligt första stycket ska ha meddelats före förvärvet. En ansökan om tillstånd ska göras skriftligen.

2 § Om ett förvärv som anges i 1 § första stycket har gjorts genom bodelning, arv, testamente, bolagsskifte eller på annat liknande sätt, krävs i stället tillstånd för att förvärvaren ska få behålla aktierna. Förvärvaren ska ansöka om tillstånd till ett sådant förvärv inom sex månader efter det att aktierna erhållits.

Bekräftelse av att ansökan kommit in

3 § Finansinspektionen ska inom två arbetsdagar från det att en fullständig ansökan enligt 1 § kommit in till inspektionen skicka en bekräftelse till förvärvaren om detta.

Förutsättningar för tillstånd till förvärv

4 § Tillstånd ska ges till förvärv som avses i 1 och 2 §§, om förvärvaren bedöms lämplig att utöva ett väsentligt inflytande över ledningen av försäkringsaktiebolaget och det kan antas att förvärvet är ekonomiskt sunt. Hänsyn ska tas till förvärvarens sannolika påverkan på försäkringsaktiebolaget.

5 §[1] Vid bedömningen enligt 4 § ska följande beaktas:

1. förvärvarens anseende och kapitalstyrka,
2. om den som till följd av förvärvet kommer att ingå i styrelsen för försäkringsaktiebolaget eller vara verkställande direktör i det, eller vara ersättare för någon av dem, har tillräcklig insikt och erfarenhet för att delta i ledningen av ett försäkringsaktiebolag och även i övrigt är lämplig för en sådan uppgift,
3. om det finns skäl att anta att förvärvaren kommer att motverka att försäkringsaktiebolagets verksamhet drivs på ett sätt som är förenligt med denna lag och andra författningar som reglerar bolagets verksamhet, och
4. om det finns skäl att anta att förvärvet har samband med eller kan öka risken för
   a) penningtvätt enligt 1 kap. 6 § lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism, eller
   b) brott enligt 2 § 2, 3 § eller 4 § lagen (2002:444) om straff för finansiering av särskilt allvarlig brottslighet i vissa fall, såvitt avser brott enligt 2 § lagen (2003:148) om straff för terroristbrott. *Lag (2017:653)*

Förvärvstillstånd för försäkringsholdingföretag eller ett blandat finansiellt holdingföretag

6 § Om förvärvaren är ett försäkringsholdingföretag eller ett blandat finansiellt holdingföretag, ska det vid bedömningen av förvärvarens anseende särskilt beaktas om dess ledning uppfyller de krav som ställs på ledningen i ett sådant företag enligt 19 kap. 63 § första stycket denna lag respektive 5 kap. 16 § lagen (2006:531) om särskild tillsyn över finansiella konglomerat. *Lag (2017:233)*

Förvärvstillstånd vid nära förbindelser

7 § Om förvärvet skulle leda till nära förbindelser mellan försäkringsaktiebolaget och någon annan, ska tillstånd ges bara om förbindelserna inte hindrar en effektiv tillsyn av försäkringsaktiebolaget.

---

[1] Denna lydelse träder i kraft den 1 augusti 2017 enligt lag (2017:653) [red.anm.].

När beslut i fråga om förvärvstillstånd ska meddelas m.m.

8 § Finansinspektionens beslut i en fråga om tillstånd till förvärv som avses i 1 och 2 §§ ska meddelas inom 60 arbetsdagar efter det att den bekräftelse som avses i 3 § skickades (bedömningsperioden). Om inspektionen begär kompletterande uppgifter, får bedömningsperioden förlängas.

Finansinspektionen ska anses ha beviljat tillstånd till förvärv som avses i 1 och 2 §§, om inspektionen inte inom bedömningsperioden har meddelat slutligt beslut i ärendet.

Samråd med behörig myndighet

9 § Frågan om tillstånd enligt 1 § får avgöras först efter samråd med behörig myndighet i ett annat land inom EES om förvärvaren är

1. ett i det landet auktoriserat försäkringsföretag, kreditinstitut, företag för elektroniska pengar eller värdepappersföretag, eller ett i det landet hemmahörande förvaltningsbolag som där har tillstånd att driva verksamhet enligt bestämmelserna i Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/65/EG av den 13 juli 2009 om samordning av lagar och andra författningar som avser företag för kollektiva investeringar i överlåtbara värdepapper (fondföretag),
2. ett moderföretag till ett sådant företag som avses i 1, eller
3. en fysisk eller juridisk person som kontrollerar ett sådant företag som avses i 1.

Lag (2011:887)

Beslut om tid för genomförande av förvärv

10 § Om Finansinspektionen beviljar tillstånd till ett förvärv, får inspektionen besluta att förvärvet ska genomföras inom en viss tid. Inspektionen får besluta att förlänga denna tid.

Anmälningsskyldighet för den som avyttrar

11 § Den som har beslutat att avyttra ett kvalificerat innehav eller en så stor del av ett kvalificerat innehav av aktierna i ett försäkringsaktiebolag att det återstående innehavet kommer att understiga någon av de i 1 § första stycket angivna gränserna ska skriftligen underrätta Finansinspektionen om det.

Anmälningsskyldighet för försäkringsaktiebolag

12 § Ett försäkringsaktiebolag ska årligen till Finansinspektionen anmäla namnen på de ägare som har ett kvalificerat innehav av aktier i bolaget samt storleken på innehaven.

När ett försäkringsaktiebolag får kännedom om att bolagets aktier har blivit föremål för ett sådant förvärv som avses i 1 eller 2 § eller för en sådan avyttring som avses i 11 §, ska bolaget snarast anmäla förvärvet eller avyttringen till Finansinspektionen.

När ett försäkringsaktiebolag i annat fall får kännedom om att det har nära förbindelser med någon annan, ska bolaget snarast anmäla det till Finansinspektionen.

Anmälningsskyldighet för ägare som är juridisk person

13 § Om en juridisk person har ett kvalificerat innehav i ett försäkringsaktiebolag, ska den juridiska personen snarast anmäla ändringar av vilka som ingår i dess ledning till Finansinspektionen.

Röstförbud

14 §[2] Finansinspektionen får besluta att ägaren till ett kvalificerat innehav av aktier vid stämman inte får företräda fler aktier än som motsvarar ett innehav som inte är kvalificerat

1. om ägaren motverkar eller kan antas komma att motverka att försäkringsaktiebolagets verksamhet drivs på ett sätt som är förenligt med kraven i denna lag och andra författningar som reglerar bolagets verksamhet,

[2] Denna lydelse träder i kraft den 1 augusti 2017 enligt lag (2017:653) [red.anm.].

2. om ägaren i väsentlig mån har åsidosatt skyldigheter i näringsverksamhet eller i andra ekonomiska angelägenheter eller gjort sig skyldig till allvarlig brottslighet,
3. om ägaren är ett försäkringsholdingföretag eller ett blandat finansiellt holdingföretag och dess ledning inte uppfyller de krav som ställs på ledningen i ett sådant företag enligt 9 kap. 10 § denna lag respektive 5 kap. 16 § lagen (2006:531) om särskild tillsyn över finansiella konglomerat, eller
4. om det finns skäl att anta att innehavet har samband med eller kan öka risken för
   a) penningtvätt enligt 1 kap. 6 § lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism, eller
   b) brott enligt 2 § 2, 3 § eller 4 § lagen (2002:444) om straff för finansiering av särskilt allvarlig brottslighet i vissa fall, såvitt avser brott enligt 2 § lagen (2003:148) om straff för terroristbrott.

Om ägaren till ett kvalificerat innehav av aktier inte har ansökt om tillstånd till ett förvärv som avses i 1 eller 2 §, får Finansinspektionen besluta att ägaren vid stämman inte får företräda aktierna till den del de omfattas av ett krav på tillstånd.

Om någon i strid med ett beslut av Finansinspektionen har ett kvalificerat innehav av aktier, får innehavaren inte företräda aktierna vid stämman till den del innehavet står i strid med beslutet. *Lag (2017:653)*

Avyttringsplikt

15 § Finansinspektionen får förelägga en ägare som avses i 14 § första stycket att avyttra så stor del av aktierna att innehavet därefter inte är kvalificerat. En ägare som avses i 14 § andra eller tredje stycket får föreläggas att avyttra så stor del av aktierna att innehavet inte står i strid med inspektionens beslut.

16 § Om ett försäkringsaktiebolag har nära förbindelser med någon annan och det hindrar en effektiv tillsyn av bolaget, får Finansinspektionen förelägga innehavare av aktier, vilka medför att förbindelserna är nära, att avyttra så stor del av aktierna att detta inte längre är fallet.

Finansinspektionen får även besluta att den eller de som omfattas av ett beslut enligt första stycket inte får företräda aktierna vid stämman. I så fall ska 18 § tillämpas.

När aktier inte får medräknas

17 § Aktier som omfattas av ett förbud enligt 14 § eller föreläggande enligt 15 § ska inte medräknas när det fordras samtycke av ägare till en viss del av aktierna i försäkringsaktiebolaget för att ett beslut ska bli giltigt eller en befogenhet ska få utövas såvida inte förvaltare har förordnats enligt 18 §.

Förordnande av förvaltare

18 § Om det finns särskilda skäl, får Finansinspektionen begära att tingsrätten förordnar en lämplig person att som förvaltare företräda sådana aktier som enligt 14 § inte får företrädas av ägaren. Sådan ansökan prövas av tingsrätten i den ort där ägaren har sin hemvist, eller om ägaren inte har hemvist i Sverige, av Stockholms tingsrätt.

En förvaltare har rätt till skälig ersättning för arbete och utlägg. Ersättningen ska betalas av ägaren till aktierna och ska på begäran förskotteras av försäkringsaktiebolaget. Om den betalningsskyldige inte godtar förvaltarens anspråk, bestäms ersättningen av tingsrätten.

Bemyndiganden

19 § Regeringen får meddela föreskrifter om handläggningen av tillståndsärenden enligt 1–7 §§.

16 kap. Offentliggörande

Offentliggörande av solvens- och verksamhetsrapport

1 § Ett försäkringsföretag ska offentliggöra en solvens- och verksamhetsrapport en gång per år. Rapporten ska uppdateras i de fall som anges i 4 och 6 §§. *Lag (2015:700)*

Innehållet i solvens- och verksamhetsrapporten

2 § Solvens- och verksamhetsrapporten ska innehålla en beskrivning av försäkringsföretagets

1. verksamhet och resultat,
2. företagsstyrningssystem,
3. riskprofil,
4. värderingsmetoder för solvensändamål, och
5. solvenssituation.

Ett försäkringsföretag som använder matchningsjustering enligt 5 kap. 7 § ska i rapporten beskriva denna och den portfölj av åtaganden och motsvarande tillgångar på vilka justeringen används samt kvantifiera effekterna av en slopad matchningsjustering på företagets finansiella ställning. Ett försäkringsföretag som använder volatilitetsjustering enligt 5 kap. 9 § ska i rapporten kvantifiera effekterna av en slopad volatilitetsjustering på företagets finansiella ställning.

Ett försäkringsföretag får helt eller delvis lämna de uppgifter som ska offentliggöras genom rapporten genom hänvisning till uppgifter som företaget offentliggjort för att uppfylla andra rättsliga eller administrativa krav, om dessa uppgifter är likvärdiga till art och omfattning. *Lag (2015:700)*

Undantag från kravet på offentliggörande

3 § Finansinspektionen får i ett enskilt fall besluta att ett försäkringsföretag inte behöver offentliggöra uppgifter som anges i 2 § första stycket 1–4, om ett offentliggörande skulle innebära att

1. företagets konkurrenter otillbörligt gynnas, eller
2. företaget bryter mot tystnadsplikt avsedd att skydda försäkringstagare eller annan som företaget har en motpartsrelation till.

Ett försäkringsföretag som har beviljats undantag ska ange detta och skälen för undantaget i rapporten. *Lag (2015:700)*

Uppdateringar av solvens- och verksamhetsrapporten

Uppdateringar om solvenskapitalkravet inte är uppfyllt

4 § Ett försäkringsföretag som inte uppfyller solvenskapitalkravet ska omedelbart uppdatera tidigare offentliggjorda uppgifter i solvens- och verksamhetsrapporten, om

1. underskottet är betydande, och
2. Finansinspektionen inte har fått någon realistisk åtgärdsplan inom två månader räknat från det datum då företaget upptäckte att underskottet var betydande.

Om Finansinspektionen har ansett att åtgärdsplanen är realistisk, men underskottet inte har korrigerats inom sex månader från det att det upptäcktes, ska underskottet offentliggöras av företaget vid utgången av denna period. Samtidigt ska företaget offentliggöra en förklaring av orsakerna till det kvarvarande underskottet, följderna av detta, vilka korrigerande åtgärder som har vidtagits av företaget och vilka ytterligare korrigerande åtgärder som är planerade. *Lag (2015:700)*

5 § På begäran av Finansinspektionen ska ett försäkringsföretag som inte uppfyller solvenskapitalkravet, samtidigt som underskottet är betydande och någon realistisk åtgärdsplan inte har överlämnats till inspektionen inom den tid som anges i 4 § första stycket 2, offentliggöra

1. hur stort underskottet är,

2. en förklaring av orsakerna till underskottet,
3. följderna av underskottet, och
4. vilka korrigerande åtgärder som har vidtagits av företaget. *Lag (2015:700)*

Uppdateringar om minimikapitalkravet inte är uppfyllt

6 § Ett försäkringsföretag som inte uppfyller minimikapitalkravet ska omedelbart uppdatera tidigare offentliggjorda uppgifter i solvens- och verksamhetsrapporten, om Finansinspektionen

1. bedömer att företaget inte kommer att kunna överlämna en realistisk, kortsiktig finansiell saneringsplan, eller
2. inte har fått någon sådan plan inom en månad från den dag då företaget upptäckte att minimikapitalkravet inte var uppfyllt.

Om Finansinspektionen har ansett att en finansiell saneringsplan är realistisk, men underskottet inte har korrigerats inom tre månader från det att det upptäcktes, ska underskottet offentliggöras av företaget senast vid utgången av denna period. Samtidigt ska företaget offentliggöra en förklaring av orsakerna till det kvarvarande underskottet, följderna av detta, vilka korrigerande åtgärder som har vidtagits av företaget och vilka ytterligare korrigerande åtgärder som är planerade. *Lag (2015:700)*

7 § På begäran av Finansinspektionen ska ett försäkringsföretag som inte uppfyller minimikapitalkravet, samtidigt som någon av de omständigheter som anges i 6 § första stycket föreligger, offentliggöra

1. hur stort underskottet är,
2. en förklaring av orsakerna till underskottet,
3. följderna av underskottet, och
4. vilka korrigerande åtgärder som har vidtagits av företaget. *Lag (2015:700)*

System och styrdokument

8 § Ett försäkringsföretag ska ha upprättat lämpliga informations- och rapporteringssystem för att kunna uppfylla bestämmelserna i 1–7 §§ och ha styrdokument som säkerställer att alla uppgifter som offentliggörs fortlöpande är relevanta.

Solvens- och verksamhetsrapporter samt uppdateringar av dessa ska godkännas av försäkringsföretagets styrelse innan de offentliggörs. *Lag (2015:700)*

Bemyndiganden

9 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. innehållet i solvens- och verksamhetsrapporten enligt 2 §,
2. vilka uppgifter en ansökan om undantag från kravet på offentliggörande enligt 3 § ska innehålla, och
3. innehållet i informations- och rapporteringssystem och styrdokument enligt 8 §. *Lag (2015:700)*

10–26 §§ har upphävts genom lag (2015:700).

17 kap. Tillsyn

Registreringsmyndighet

1 § Bolagsverket är registreringsmyndighet för försäkringsföretag. Bolagsverket ska föra ett försäkringsregister. I detta skrivs de uppgifter in som enligt denna lag, aktiebolagslagen (2005:551), lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar eller andra författningar ska anmälas för registrering. *Lag (2015:700)*

Tillsynen och dess omfattning

2 § Finansinspektionen har tillsyn över försäkringsföretag.

Tillsynen omfattar att verksamheten drivs enligt

1. denna lag,
2. andra författningar som reglerar företagets verksamhet,

3. företagets bolagsordning eller stadgar,
4. företagets försäkringstekniska riktlinjer och beräkningsunderlag samt riktlinjer för hantering av intressekonflikter, och
5. styrdokument som företaget har upprättat och som har sin grund i författningar som reglerar företagets verksamhet.

Finansinspektionen har dessutom tillsyn över att försäkringsföretagets ägare och styrning uppfyller lämplighetskraven i denna lag.

Finansinspektionens tillsyn ska utgå från en proaktiv och riskbaserad metod.
Lag (2015:700)

Samarbete och utbyte av information

3 § Finansinspektionen ska i sin tillsynsverksamhet samarbeta och utbyta information med behöriga myndigheter, Europeiska kommissionen och Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten i den utsträckning som följer av Sveriges medlemskap i Europeiska unionen. *Lag (2015:700)*

3 a § Finansinspektionen får hänskjuta frågor som rör ett förfarande av en annan behörig myndighet inom EES till Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten för tvistlösning i de fall som framgår av artiklarna 33, 38, 155 och 158 i Solvens II-direktivet.
Lag (2015:700)

Underrättelse från ett försäkringsföretag om påbörjad verksamhet

4 § När ett försäkringsföretag har påbörjat sin verksamhet, ska styrelsen eller den verkställande direktören genast underrätta Finansinspektionen om det. *Lag (2015:700)*

Upplysningar från ett försäkringsföretag

5 § Ett försäkringsföretag ska lämna Finansinspektionen de upplysningar om sin verksamhet som inspektionen begär. Om företaget driver verksamhet i ett annat land inom EES, ska det, i den utsträckning som följer av Sveriges medlemskap i Europeiska unionen, lämna de upplysningar till behörig myndighet i det landet som den myndigheten behöver för att fullgöra sina uppgifter. *Lag (2015:700)*

6 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddelar föreskrifter om att vissa uppgifter som enligt 5 § ska lämnas till Finansinspektionen i stället ska lämnas till Statistiska centralbyrån. *Lag (2015:700)*

Platsundersökning

7 § Finansinspektionen får när inspektionen anser att det är nödvändigt genomföra en undersökning hos ett försäkringsföretag.

Styrelsen och den verkställande direktören ska vid den tidpunkt som Finansinspektionen bestämmer hålla försäkringsföretagets tillgångar, räkenskapsmaterial och andra handlingar tillgängliga för granskning av befattningshavare hos inspektionen eller av någon annan som inspektionen har förordnat.

Finansinspektionen får genomföra en undersökning hos ett företag som har fått i uppdrag av ett försäkringsföretag att utföra viss verksamhet eller vissa funktioner, om det behövs för tillsynen av försäkringsföretaget. *Lag (2015:700)*

Matchningsjustering

7 a § Om ett försäkringsföretag inte längre uppfyller villkoren för tillstånd att använda matchningsjustering enligt 5 kap. 7 §, ska Finansinspektionen förelägga företaget att åtgärda bristerna inom två månader från den dag då villkoren inte längre var uppfyllda.

Om bristerna inte har åtgärdats inom den tid som anges i första stycket, ska företaget föreläggas att omedelbart upphöra med användningen av matchningsjustering.
Lag (2015:700)

Upplysningar från och undersökningar hos andra än försäkringsföretag

8 § Skyldigheten enligt 5 och 7 §§ att lämna upplysningar och hålla tillgångar och handlingar tillgängliga för granskning gäller även för

1. styrelsen och den verkställande direktören eller motsvarande organ i ett företag vars verksamhet uteslutande ska vara att biträda ett försäkringsföretag eller som ett försäkringsföretag har ett bestämmande inflytande i,
2. ordföranden och den verkställande direktören eller motsvarande befattningshavare i en skaderegleringsnämnd, villkorsnämnd eller i annat liknande organ, som biträder ett försäkringsföretag, och
3. styrelsen och den verkställande direktören i ett aktiebolag, om Finansinspektionen med bolagets samtycke har fattat beslut om en sådan skyldighet. *Lag (2015:700)*

9 § Om det finns intressegemenskap mellan å ena sidan ett försäkringsföretag och å andra sidan ett aktiebolag som denna lag inte är tillämplig på eller en ekonomisk förening, får Finansinspektionen förelägga aktiebolaget eller föreningen att lämna en särskild redovisning över intressegemenskapen. Sådant föreläggande får dock bara meddelas om det behövs med hänsyn till tillsynen över försäkringsverksamheten. Redovisningen ska lämnas enligt anvisningar av Finansinspektionen. *Lag (2015:700)*

Förordnande av aktuarie

10 § Finansinspektionen får förordna en eller flera aktuarier att tillsammans med försäkringsföretagets aktuarie utföra de försäkringstekniska utredningarna och beräkningarna i företaget.

Aktuarien har rätt till skäligt arvode från försäkringsföretaget för sitt arbete. Storleken på arvodet beslutas av Finansinspektionen.

Finansinspektionen ska utfärda en instruktion för de aktuarier som har förordnats av inspektionen. En aktuarie som har förordnats av Finansinspektionen ska oavsett stämmans anvisningar följa den instruktion som inspektionen har utfärdat. *Lag (2015:700)*

Förordnande av revisor

11 § Finansinspektionen får förordna en eller flera revisorer att tillsammans med övriga revisorer delta i revisionen av ett försäkringsföretag.

Revisorn har rätt till skäligt arvode från försäkringsföretaget för sitt arbete. Storleken på arvodet beslutas av Finansinspektionen.

Finansinspektionen ska utfärda en instruktion för de revisorer som har förordnats av inspektionen. En revisor som har förordnats av Finansinspektionen ska oavsett stämmans anvisningar följa den instruktion som inspektionen har utfärdat. *Lag (2015:700)*

Revisors och särskild granskares rapporteringsskyldighet

12 § En revisor eller en särskild granskare ska genast rapportera till Finansinspektionen om han eller hon vid fullgörandet av sitt uppdrag i ett försäkringsföretag får kännedom om förhållanden som

1. kan utgöra en väsentlig överträdelse av de författningar som reglerar företagets verksamhet,
2. kan påverka företagets fortsatta drift negativt,
3. kan leda till att revisorn avstyrker att balansräkningen eller resultaträkningen fastställs eller till anmärkning enligt 9 kap. 33 eller 34 § aktiebolagslagen (2005:551) eller 8 kap. 13 § lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar, eller
4. kan innebära att företaget brister eller har brustit i uppfyllandet av solvens- eller minimikapitalkravet eller av ett kapitalkrav som ska uppfyllas av ett företag som har beviljats undantag enligt 1 kap. 19 eller 19 b §.

Revisorn och granskaren har en motsvarande rapporteringsskyldighet om han eller hon får kännedom om förhållanden som avses i första stycket vid fullgörande av uppdrag som revisorn eller den särskilda granskaren har i försäkringsföretagets moderföretag eller dotterföretag eller ett företag som har en likartad förbindelse med försäkringsföretaget. *Lag (2015:700)*

Sammankallande av styrelsen eller stämma

13 § Finansinspektionen får sammankalla styrelsen i ett försäkringsföretag. Inspektionen får även begära att styrelsen kallar till extra stämma. Om styrelsen inte rättar sig efter en sådan begäran, får inspektionen utfärda en sådan kallelse.

Företrädare för inspektionen får närvara vid stämman och vid ett sådant styrelsesammanträde som inspektionen har sammankallat samt delta i överläggningarna.
Lag (2015:700)

Allmänt ombud vid konkurs

14 § När ett försäkringsföretag har försatts i konkurs, ska Finansinspektionen förordna ett allmänt ombud. Det allmänna ombudet ska som konkursförvaltare delta i konkursboets förvaltning tillsammans med den eller de förvaltare som utses enligt konkurslagen (1987:672).

Det allmänna ombudet ska se till att försäkringstagarna omfattas av den förmånsrätt som följer av försäkringsavtalen.

Det allmänna ombudet kan göra en sådan framställning om entledigande av förvaltare som avses i 7 kap. 5 § konkurslagen.

Även om beslut om delning av konkursboets förvaltning har fattats, får det allmänna ombudet delta i förvaltningen i dess helhet.

Bestämmelserna i konkurslagen om arvode till konkursförvaltare gäller också det allmänna ombudet. *Lag (2015:700)*

Finansinspektionens befogenheter vid ett försäkringsföretags likvidation

15 § Under ett försäkringsföretags likvidation har Finansinspektionen samma befogenheter i fråga om likvidatorerna som inspektionen har i fråga om styrelsen. *Lag (2015:700)*

Redogörelse för företagets förmåga att hantera ändrade ekonomiska förhållanden

16 § På begäran av Finansinspektionen ska ett försäkringsföretag upprätta och till inspektionen lämna en redogörelse avseende företagets förmåga att hantera händelser eller förändringar av ekonomiska förhållanden som skulle kunna påverka företagets finansiella ställning negativt.

Skyldigheten enligt första stycket gäller även för verksamhet som omfattas av uppdragsavtal enligt 10 kap. 19 §. *Lag (2015:700)*

Rapport angående de försäkringstekniska avsättningarna

17 § På begäran av Finansinspektionen ska ett försäkringsföretag lämna in en rapport som utvisar att nivån på de försäkringstekniska avsättningarna är lämplig och att beräkningen av dem utförs med relevanta metoder och med adekvata statistiska underlag.
Lag (2015:700)

Tillsyn av intern modell

18 § På begäran av Finansinspektionen ska ett försäkringsföretag som använder en intern modell lämna in en beräkning av solvenskapitalkravet med användning av standardformeln. *Lag (2015:700)*

19 § På begäran av Finansinspektionen ska ett försäkringsföretag som använder en intern modell, men som inte längre uppfyller kraven för att få använda en sådan, lämna in en handlingsplan för hur företaget avser att inom skälig tid rätta till bristerna. En sådan plan behöver inte upprättas, om företaget kan visa att överträdelsen är ringa. *Lag (2015:700)*

20 § Ett företag som inte upprättar och genomför den plan som anges i 19 § ska efter beslut av Finansinspektionen beräkna solvenskapitalkravet med användning av standardformeln. *Lag (2015:700)*

21 § På begäran av Finansinspektionen ska ett försäkringsföretag som använder en intern modell verifiera kalibreringen av den interna modellen och kontrollera att dess specifikation stämmer överens med allmänt accepterad marknadspraxis. Detta ska ske genom användning av relevanta referensportföljer och antaganden som har sin grund i externa uppgifter. *Lag (2015:700)*

Företagsspecifika parametrar

22 § Om ett försäkringsföretags riskprofil avviker väsentligt från de antaganden som ligger till grund för beräkning av solvenskapitalkravet enligt standardformeln och det därför är olämpligt att beräkna solvenskapitalkravet enligt denna, får Finansinspektionen besluta att företaget, vid beräkningen av kapitalkravet för riskkategorier som avser försäkringsrisk, ska ersätta en undergrupp av parametrar enligt standardformeln med företagsspecifika parametrar. *Lag (2015:700)*

Beräkning enligt en intern modell i stället för med standardformeln

23 § Om ett försäkringsföretags riskprofil avviker väsentligt från de antaganden som ligger till grund för beräkning av solvenskapitalkravet enligt standardformeln och det därför är olämpligt för företaget att beräkna solvenskapitalkravet enligt denna, får Finansinspektionen besluta att företaget ska använda en fullständig eller partiell intern modell för beräkning av solvenskapitalkravet. *Lag (2015:700)*

Kapitaltillägg

24 § Finansinspektionen får efter granskning besluta om ett tillägg till solvenskapitalkravet (kapitaltillägg) för ett försäkringsföretag, om

1. företagets riskprofil avviker väsentligt från de antaganden som ligger till grund för beräkningen av solvenskapitalkravet enligt standardformeln, och
   a) ett beslut om användning av en intern modell enligt 23 § är olämpligt eller har visat sig sakna verkan, eller
   b) en fullständig eller partiell intern modell håller på att utarbetas,
2. företagets riskprofil avviker väsentligt från de antaganden som ligger till grund för beräkningen av solvenskapitalkravet enligt en fullständig eller partiell intern modell, till följd av att en eller flera kvantifierbara risker inte beaktats i tillräcklig utsträckning och företaget inte inom skälig tid har anpassat modellen till sin riskprofil,
3. företaget använder matchningsjustering enligt 5 kap. 7 §, volatilitetsjustering enligt 5 kap. 9 §, en tillfälligt justerad riskfri räntestruktur enligt 5 kap. 10 § eller ett tillfälligt avdrag vid beräkningen av de försäkringstekniska avsättningarna enligt 5 kap. 12 § och företagets riskprofil avviker väsentligt från de antaganden som ligger till grund för justeringarna, eller
4. företagets företagsstyrningssystem avviker väsentligt från kraven i 10 kap. 1 §, samtidigt som avvikelserna medför att företaget inte kan garantera en korrekt identifiering, mätning, övervakning, hantering och rapportering av de risker som företaget exponeras för eller kan komma att bli exponerat för och det är osannolikt att bristerna kan åtgärdas inom skälig tid. *Lag (2015:700)*

25 § Ett kapitaltillägg som avses i 24 § 1 och 2 ska beräknas så att det säkerställer att försäkringsföretaget uppfyller skyddsnivån enligt 8 kap. 1 §.

Ett kapitaltillägg som avses i 24 § 3 ska vara proportionellt till de väsentliga risker som uppstår till följd av de avvikelser som har föranlett kapitaltillägget.

Ett kapitaltillägg som avses i 24 § 4 ska vara proportionellt mot de risker som finns på grund av bristerna i företagsstyrningssystemet. *Lag (2015:700)*

26 § Efter ett beslut om kapitaltillägg ska försäkringsföretagets solvenskapitalkrav utgöras av summan av kapitaltillägget och solvenskapitalkravet beräknat enligt standardformeln eller, om företaget har fått tillstånd att använda en fullständig eller partiell intern modell, i enlighet med denna. Ett kapitaltillägg som beslutas med stöd av 24 § 4 ska inte

ingå i solvenskapitalkravet vid beräkning av riskmarginalen i ett företag som värderar bästa skattningen och riskmarginalen separat. *Lag (2015:700)*

27 § När kapitaltillägg beslutas enligt 24 § 2 eller 4, ska Finansinspektionen förelägga försäkringsföretaget att vidta de åtgärder som behövs för att avhjälpa de brister som har föranlett kapitaltillägget. *Lag (2015:700)*

28 § Ett beslut om kapitaltillägg ska omprövas minst en gång per år. Beslutet ska ändras när de förhållanden som låg till grund för beslutet har ändrats. *Lag (2015:700)*

Avgifter till Finansinspektionen

29 § Försäkringsföretag ska med avgifter bidra till att täcka kostnaderna för Finansinspektionens verksamhet samt Statistiska centralbyråns verksamhet enligt lagen (2014:484) om en databas för övervakning av och tillsyn över finansmarknaderna.
Lag (2015:700)

Bemyndiganden

30 § Regeringen får meddela föreskrifter om sådana avgifter som avses i 29 §.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om vilka upplysningar ett försäkringsföretag ska lämna till Finansinspektionen enligt 5 § samt när och hur de ska lämnas. *Lag (2015:700)*

18 kap. Ingripanden

Ingripande mot försäkringsföretag och vissa fysiska personer

När Finansinspektionen ska ingripa

1 § Finansinspektionen ska ingripa om

1. ett försäkringsföretag har åsidosatt sina skyldigheter enligt denna lag, andra författningar som reglerar företagets verksamhet, företagets bolagsordning eller stadgar eller företagets försäkringstekniska riktlinjer, beräkningsunderlag, riktlinjer för hantering av intressekonflikter eller sådana styrdokument som har sin grund i författningar som reglerar företagets verksamhet,
2. bolagsordningen, stadgarna, de försäkringstekniska riktlinjerna, beräkningsunderlaget, riktlinjerna för hantering av intressekonflikter eller styrdokumenten inte längre är tillfredsställande med hänsyn till omfattningen och arten av företagets verksamhet, eller
3. försäkringsbeståndet inte är tillräckligt för erforderlig riskutjämning. *Lag (2015:700)*

1 a §[3] Finansinspektionen ska ingripa mot någon som ingår i försäkringsföretagets styrelse eller är dess verkställande direktör, eller ersättare för någon av dem, om företaget har befunnits ansvarigt för en överträdelse av lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism eller föreskrifter som har meddelats med stöd av den lagen.

Ett ingripande enligt första stycket får ske endast om överträdelsen är allvarlig, upprepad eller systematisk och personen i fråga uppsåtligen eller av grov oaktsamhet orsakat överträdelsen. *Lag (2017:653)*

Hur Finansinspektionen ska ingripa

2 § Ingripande med stöd av 1 § sker genom utfärdande av föreläggande att vidta rättelse inom viss tid, genom förbud att verkställa beslut eller genom anmärkning. Finansinspektionen får också med stöd av 10 § begränsa ett försäkringsföretags förfoganderätt eller förbjuda företaget att förfoga över sina tillgångar i Sverige.

Om en överträdelse är allvarlig ska försäkringsföretagets tillstånd återkallas eller, om det är tillräckligt, varning meddelas. *Lag (2015:700)*

---

[3] Denna paragraf träder i kraft den 1 augusti 2017 enligt lag (2017:653) [red.anm.].

2 a §[4] Ingripande enligt 1 a § sker genom
1. beslut att personen i fråga under en viss tid, lägst tre och högst tio år, inte får upprätthålla en funktion som avses i 1 a § första stycket i ett försäkringsföretag, eller
2. beslut om sanktionsavgift. *Lag (2017:653)*

Omständigheter som ska beaktas och Finansinspektionens möjligheter att avstå från ingripande

3 §[5] Vid valet av ingripande ska Finansinspektionen ta hänsyn till hur allvarlig överträdelsen är och hur länge den har pågått. Särskild hänsyn ska tas till skador som har uppstått och graden av ansvar.

Finansinspektionen får avstå från ingripande om
1. en överträdelse är ringa eller ursäktlig,
2. försäkringsföretaget gör rättelse eller om den fysiska personen verkat för att företaget gör rättelse, eller
3. någon annan myndighet har vidtagit åtgärder mot företaget eller den fysiska personen och dessa åtgärder bedöms tillräckliga. *Lag (2017:653)*

3 a §[4] I försvårande riktning ska det beaktas om försäkringsföretaget tidigare har begått en överträdelse eller om den fysiska personen tidigare orsakat en sådan överträdelse.

I förmildrande riktning ska det beaktas om
1. företaget eller den fysiska personen i väsentlig utsträckning genom ett aktivt samarbete har underlättat Finansinspektionens utredning, och
2. företaget snabbt har upphört med överträdelsen, eller den fysiska personen snabbt verkat för att överträdelsen ska upphöra, sedan den anmälts till eller påtalats av Finansinspektionen. *Lag (2017:653)*

Åtgärdsplan vid bristande solvenskapitalkrav

4 § Om ett försäkringsföretag inte uppfyller solvenskapitalkravet, ska Finansinspektionen förelägga företaget att
1. inom två månader från dagen då bristerna konstaterades upprätta en åtgärdsplan och överlämna planen till inspektionen för godkännande, och
2. vidta nödvändiga åtgärder för att inom sex månader från dagen då bristen konstaterades åter uppfylla solvenskapitalkravet.

Om det är lämpligt, får Finansinspektionen förlänga tidsfristen enligt första stycket 2 med tre månader. *Lag (2015:700)*

Förlängd tidsfrist vid exceptionella förhållanden

5 § Om den Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten har meddelat att det föreligger exceptionella förhållanden och dessa förhållanden påverkar ett försäkringsföretag som är föremål för åtgärder enligt 4 §, får Finansinspektionen förlänga den tidsfrist som avses i 4 § 2 med högst sju år.

Ett försäkringsföretag ska under en sådan tidsfrist var tredje månad ge in en lägesrapport om vilka åtgärder som har vidtagits och i vilken mån solvenskapitalkravet åter uppfyllts.

Om ett försäkringsföretags lägesrapport visar att det inte har skett några väsentliga framsteg med att åter uppfylla solvenskapitalkravet från det att bristen konstaterades fram till dess rapporten gavs in, ska Finansinspektionen besluta att den förlängda tidsfristen ska upphöra att gälla. *Lag (2015:700)*

6 § Finansinspektionen ska förelägga ett försäkringsföretag att vidta nödvändiga åtgärder för att säkerställa att företaget kan uppfylla solvenskapitalkravet utan tillämpning av en tillfälligt justerad riskfri räntestruktur enligt 5 kap. 10 § eller ett tillfälligt avdrag enligt

---

[4] Denna paragraf träder i kraft den 1 augusti 2017 enligt lag (2017:653) [red.anm.].
[5] Denna lydelse träder i kraft den 1 augusti 2017 enligt lag (2017:653) [red.anm.].

5 kap. 12 § senast den 1 januari 2032 och att inom två månader från dagen då bristen konstaterades överlämna en plan för infasning till inspektionen.

Företaget ska lämna en lägesrapport till Finansinspektionen. *Lag (2015:700)*

7 § Finansinspektionen ska återkalla ett tillstånd att använda en tillfälligt justerad riskfri räntestruktur enligt 5 kap. 10 § eller ett tillfälligt avdrag enligt 5 kap. 12 §, om den lägesrapport som avses i 6 § andra stycket visar att företaget inte kommer att kunna uppfylla solvenskapitalkravet senast den 1 januari 2032. *Lag (2015:700)*

Finansiell saneringsplan vid bristande minimikapitalkrav m.m.

8 § Om ett försäkringsföretag inte uppfyller minimikapitalkravet eller ett kapitalkrav som gäller efter det att företaget har beviljats undantag enligt 1 kap. 19 eller 19 b §, ska Finansinspektionen förelägga företaget att inom en månad från dagen då bristen konstaterades upprätta en finansiell saneringsplan och överlämna planen till inspektionen för godkännande.

Den finansiella saneringsplanen ska innehålla åtgärder som företaget ska vidta för att inom tre månader från den dag då bristen konstaterades åter uppfylla minimikapitalkravet eller det kapitalkrav som gäller efter det att företaget har beviljats undantag enligt 1 kap. 19 eller 19 b §. *Lag (2015:700)*

Överträdelser av beslut om rättelse

9 § Om ett försäkringsföretag driver verksamhet i ett annat land inom EES och företaget inte rättar sig efter Finansinspektionens eller behörig utländsk myndighets begäran om rättelse, ska inspektionen vidta de åtgärder som behövs för att förhindra fortsatta överträdelser. Inspektionen ska underrätta den behöriga utländska myndigheten om vilka åtgärder som vidtas. *Lag (2015:700)*

Förbud eller begränsning i rätten att förfoga över tillgångar

10 § Finansinspektionen får begränsa ett försäkringsföretags förfoganderätt eller förbjuda företaget att förfoga över sina tillgångar i Sverige, om

1. företaget inte följer gällande bestämmelser om försäkringstekniska avsättningar,
2. företaget inte uppfyller solvenskapitalkravet och det föreligger särskilda omständigheter som ger anledning att befara att företagets finansiella ställning kommer att försämras ytterligare,
3. företaget inte uppfyller minimikapitalkravet eller ett kapitalkrav som ska uppfyllas av ett företag som har beviljats undantag enligt 1 kap. 19 eller 19 b §, eller
4. det vid beslut om återkallelse av företagets tillstånd bedöms vara nödvändigt för att skydda de intressen som försäkringstagarna och andra ersättningsberättigade på grund av försäkringar har.

Finansinspektionen får besluta hur försäkringsverksamheten ska drivas efter ett sådant beslut som avses i första stycket. *Lag (2015:700)*

Återkallelse av tillstånd

11 § Om någon som ingår i ett försäkringsföretags styrelse eller är dess verkställande direktör eller ansvarar för en central funktion inte uppfyller de krav som anges i 2 kap. 4 § 4, ska Finansinspektionen återkalla företagets tillstånd. Det får dock ske bara om inspektionen först har beslutat att anmärka på att personen ingår i styrelsen eller är verkställande direktör eller ansvarar för en central funktion och om han eller hon, sedan en av inspektionen bestämd tid om högst tre månader har gått, fortfarande finns kvar i styrelsen eller som verkställande direktör eller som ansvarig för en central funktion.

I stället för att återkalla tillståndet får Finansinspektionen besluta att en styrelseledamot eller verkställande direktör eller den som ansvarar för en central funktion inte längre får kvarstå i sin befattning. Finansinspektionen får då förordna en ersättare. Ersättarens uppdrag gäller till dess försäkringsföretaget har utsett en ny styrelseledamot eller verkställande direktör eller ansvarig för en central funktion. *Lag (2015:700)*

12 § Finansinspektionen ska återkalla ett försäkringsföretags tillstånd, om företaget

1. inte har anmälts för registrering inom föreskriven tid eller anmälan har avskrivits eller avslagits genom ett beslut som har vunnit laga kraft,
2. har förklarat sig avstå från tillståndet,
3. har försatts i konkurs eller om beslut har fattats om att företaget ska gå i tvångslikvidation,
4. inte uppfyller minimikapitalkravet eller ett kapitalkrav som ska uppfyllas av ett företag som har beviljats undantag enligt 1 kap. 19 eller 19 b §, och företagets finansiella saneringsplan är uppenbart otillräcklig, eller
5. inte inom tre månader från den tidpunkt då företaget inte längre uppfyllde minimikapitalkravet eller ett kapitalkrav som ska uppfyllas av ett företag som har beviljats undantag enligt 1 kap. 19 eller 19 b §, har vidtagit de åtgärder som finns angivna i en godkänd finansiell saneringsplan. *Lag (2015:700)*

13 § Finansinspektionen får återkalla ett försäkringsföretags tillstånd, om företaget

1. inte längre uppfyller kraven för tillstånd,
2. inte inom ett år från det tillstånd gavs har börjat driva sådan rörelse som tillståndet avser,
3. under en sammanhängande tid av sex månader inte har drivit försäkringsrörelse,
4. inte inom de tidsfrister som anges i 4 och 5 §§ har vidtagit de åtgärder för att åter uppfylla solvenskapitalkravet som finns angivna i en godkänd åtgärdsplan, eller
5. i annat fall allvarligt åsidosätter gällande bestämmelser för verksamheten.

I de fall som anges i första stycket får i stället varning meddelas, om det är tillräckligt. *Lag (2015:700)*

14 § Om ett försäkringsföretags tillstånd återkallas, får Finansinspektionen bestämma hur avvecklingen av rörelsen ska ske.

Ett beslut om återkallelse får förenas med förbud att fortsätta hela eller delar av rörelsen. *Lag (2015:700)*

Anmälan till behörig myndighet och till Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten

15 § Finansinspektionen ska anmäla ett beslut enligt 10 § till de behöriga myndigheterna i de EES-länder där företaget enligt underrättelse driver försäkringsverksamhet enligt 3 kap. 1 eller 8 §. Ett sådant beslut ska dessutom anmälas till behöriga myndigheter i de EES-länder där företaget har tillgångar samt till Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten.

Finansinspektionen ska anmäla ett beslut om återkallelse av tillstånd för ett försäkringsföretag att driva försäkringsrörelse till behöriga myndigheter i övriga länder inom EES samt till Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten.

Finansinspektionen får i samband med en anmälan enligt första eller andra stycket begära att den behöriga myndigheten i samarbete med inspektionen vidtar motsvarande åtgärder. Om företagets tillstånd har återkallats, får begäran avse att den behöriga myndigheten även i övrigt vidtar de åtgärder som behövs för att skydda de intressen som försäkringstagarna och andra ersättningsberättigade på grund av försäkringar har. *Lag (2015:700)*

Sanktionsavgift

16 §[6] Om Finansinspektionen har meddelat ett beslut om anmärkning eller varning mot ett försäkringsföretag, får inspektionen besluta att företaget ska betala en sanktionsavgift.

Avgiften tillfaller staten. *Lag (2017:653)*

---

[6] Denna lydelse träder i kraft den 1 augusti 2017 enligt lag (2017:653) [red.anm.].

17 §[7] Sanktionsavgiften ska fastställas till lägst 5.000 kronor och högst 50 miljoner kronor.

Avgiften får inte överstiga tio procent av försäkringsföretagets omsättning närmast föregående räkenskapsår. Om överträdelsen har skett under försäkringsföretagets första verksamhetsår eller om uppgifter om omsättningen annars saknas eller är bristfälliga, får omsättningen uppskattas.

Avgiften får inte vara så stor att försäkringsföretaget därefter inte uppfyller kraven enligt 4 kap. 1 §. *Lag (2017:653)*

17 a §[8] När det är fråga om en överträdelse av lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism eller föreskrifter som har meddelats med stöd av den lagen, ska den sanktionsavgift som kan beslutas enligt 16 § första stycket uppgå till lägst 5.000 kronor och som högst fastställas till det högsta av

1. tio procent av försäkringsföretagets omsättning närmast föregående räkenskapsår eller, i förekommande fall, motsvarande omsättning på koncernnivå,
2. två gånger den vinst som försäkringsföretaget gjort till följd av regelöverträdelsen, om beloppet går att fastställa, eller
3. ett belopp i kronor motsvarande fem miljoner euro.

Avgiften får inte vara så stor att försäkringsföretaget därefter inte uppfyller kraven enligt 4 kap. 1 §. *Lag (2017:653)*

17 b §[8] En sanktionsavgift för en fysisk person ska som högst fastställas till det högsta av

1. två gånger den vinst som den fysiska personen gjort till följd av regelöverträdelsen, om beloppet går att fastställa, eller
2. ett belopp som per den 25 juni 2015 i kronor motsvarade fem miljoner euro.

Avgiften tillfaller staten. *Lag (2017:653)*

18 §[7] När sanktionsavgiftens storlek fastställs, ska särskild hänsyn tas till sådana omständigheter som anges i 3 § första stycket och 3 a § samt till försäkringsföretagets eller den fysiska personens finansiella ställning och, om det går att fastställa, den vinst som gjorts till följd av regelöverträdelsen. *Lag (2017:653)*

Sanktionsföreläggande

18 a §[8] Frågor om ingripanden mot fysiska personer för överträdelser enligt 1 a § tas upp av Finansinspektionen genom sanktionsföreläggande.

Finansinspektionen ska då tillämpa bestämmelserna om sanktionsföreläggande i 15 kap. 9 a–9 d §§ lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse. *Lag (2017:653)*

Förseningsavgift

19 § Om ett försäkringsföretag inte i tid lämnar de upplysningar som har föreskrivits med stöd av 17 kap. 30 § andra stycket, får Finansinspektionen besluta att företaget ska betala en förseningsavgift med högst 100.000 kronor.

Avgiften tillfaller staten. *Lag (2017:233)*

Verkställighet av beslut om sanktionsavgift och förseningsavgift

20 §[7] Sanktionsavgiften eller förseningsavgiften ska betalas till Finansinspektionen inom trettio dagar efter det att beslutet om den har fått laga kraft eller sanktionsföreläggandet godkänts eller inom den längre tid som anges i beslutet. *Lag (2017:653)*

---

[7] Denna lydelse träder i kraft den 1 augusti 2017 enligt lag (2017:653) [red.anm.].
[8] Denna paragraf träder i kraft den 1 augusti 2017 enligt lag (2017:653) [red.anm.].

21 §[9] Finansinspektionens beslut att ta ut sanktionsavgift eller förseningsavgift får verkställas utan föregående dom eller utslag, om avgiften inte har betalats inom den tid som anges i 20 §. *Lag (2017:653)*

22 §[9] Om sanktionsavgiften eller förseningsavgiften inte betalas inom den tid som anges i 20 §, ska Finansinspektionen lämna den obetalda avgiften för indrivning. Bestämmelser om indrivning av statliga fordringar finns i lagen (1993:891) om indrivning av statliga fordringar m.m. *Lag (2017:653)*

23 §[9] En beslutad sanktionsavgift eller förseningsavgift faller bort i den utsträckning verkställighet inte har skett inom fem år från det att beslutet fick laga kraft eller sanktionsföreläggandet godkändes. *Lag (2017:653)*

Ingripande mot försäkringsholdingföretag

24 § Om någon i ledningen för ett försäkringsholdingföretag inte uppfyller de krav som anges i 19 kap. 63 § första stycket, får Finansinspektionen förelägga företaget att rätta till förhållandet. *Lag (2017:233)*

Ingripande mot den som saknar tillstånd

25 § Om någon driver sådan rörelse som omfattas av denna lag utan att vara berättigad till det, ska Finansinspektionen förelägga denne att upphöra med rörelsen. Inspektionen får besluta hur avvecklingen av rörelsen ska ske. I föreläggandet ska Finansinspektionen upplysa om att rätten efter ansökan av inspektionen kan komma att besluta att företaget ska gå i likvidation om föreläggandet inte följs.

Om det är osäkert om lagen är tillämplig på viss rörelse, får Finansinspektionen förelägga den som driver rörelsen att lämna de upplysningar om rörelsen som inspektionen behöver för att bedöma om så är fallet. Den som är revisor i ett företag är skyldig att på begäran av inspektionen lämna sådana upplysningar om företagets rörelse som revisorn har fått kännedom om vid fullgörandet av sitt uppdrag. *Lag (2015:700)*

26 § Om ett aktiebolag eller en ekonomisk förening inte följer ett föreläggande enligt 25 § första stycket att upphöra med rörelsen, ska rätten, efter ansökan av Finansinspektionen, besluta att företaget ska gå i likvidation.

I dessa fall tillämpas 25 kap. 10, 25, 28–44, 46 och 47 §§ aktiebolagslagen (2005:551) och 11 kap. 5 och 7–16 §§ samt 17 § fjärde och femte styckena lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar.

Beslut om likvidation ska inte meddelas om det under ärendets handläggning vid rätten visas att rörelsen har upphört.

Beslutet om likvidation gäller omedelbart. *Lag (2017:233)*

Vite

27 § Om Finansinspektionen meddelar föreläggande eller förbud enligt denna lag, får inspektionen förena föreläggandet med vite. *Lag (2015:700)*

Bemyndigande

28 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. innehållet i en åtgärdsplan enligt 4 §,
2. innehållet i en plan för infasning och en lägesrapport enligt 6 §, och
3. innehållet i en finansiell saneringsplan enligt 8 §. *Lag (2015:700)*

---

[9] Denna lydelse träder i kraft den 1 augusti 2017 enligt lag (2017:653) [red.anm.].

19 kap. Grupptillsyn

Företag som ingår i en grupp

1 § I en grupp ingår ett företag, dess dotterföretag och andra anknutna företag samt de företag som dotterföretaget har ett ägarintresse i.

I en grupp ingår även företag som förenas av starka och varaktiga finansiella förbindelser på grund av avtal eller på annat sätt, under förutsättning att ett av företagen genom att samordna beslutsfattandet i företagen utövar ett bestämmande inflytande över de övriga företagen. Det företag som utövar ett bestämmande inflytande ska betraktas som moderföretag och övriga företag som dotterföretag.

Andra stycket gäller endast om det för att upprätta och avsluta sådana finansiella förbindelser som avses där krävs tillstånd av grupptillsynsmyndigheten. *Lag (2015:700)*

Fall då grupptillsyn ska utövas

2 § Särskild tillsyn över försäkringsföretag som ingår i en grupp (grupptillsyn) ska utövas enligt detta kapitel.

Grupptillsyn enligt 4, 5, 7–40, 42–64 och 74–103 §§ ska utövas över

1. försäkringsföretag som är moderföretag till eller har ägarintresse i åtminstone ett försäkringsföretag, en EES-försäkringsgivare eller en försäkringsgivare från tredjeland,
2. försäkringsföretag som har en gemensam eller i huvudsak gemensam ledning med ett annat försäkringsföretag, en EES-försäkringsgivare eller en försäkringsgivare från tredjeland, och
3. försäkringsföretag vars moderföretag är ett försäkringsholdingföretag med huvudkontor inom EES eller ett blandat finansiellt holdingföretag med huvudkontor inom EES.

Grupptillsyn enligt 65–73 §§ ska utövas över försäkringsföretag vars moderföretag är en försäkringsgivare från tredjeland, ett försäkringsholdingföretag med huvudkontor utanför EES eller ett blandat finansiellt holdingföretag med huvudkontor utanför EES.

Grupptillsyn enligt 41 § ska utövas över försäkringsföretag vars moderföretag är ett försäkringsholdingföretag med blandad verksamhet. *Lag (2015:700)*

3 § I 4–10 §§ finns allmänna bestämmelser om grupptillsyn och i 11 och 12 §§ bestämmelser om beslut att, helt eller delvis, inte beakta ett företag som ingår i en grupp vid grupptillsynen. *Lag (2015:700)*

Nivån för grupptillsyn

4 § Om det i toppen av en grupp finns ett försäkringsföretag, en EES-försäkringsgivare, ett försäkringsholdingföretag med huvudkontor inom EES eller ett blandat finansiellt holdingföretag med huvudkontor inom EES som är moderföretag till ett sådant försäkringsföretag som avses i 2 § andra stycket 1 eller 2, ska bestämmelserna om grupptillsyn i 5, 7–40, 42–64 och 74–103 §§ tillämpas enbart på nivån för detta yttersta moderföretag inom EES.

Om det i toppen av en grupp finns ett försäkringsföretag, en EES-försäkringsgivare, ett försäkringsholdingföretag med huvudkontor inom EES eller ett blandat finansiellt holdingföretag med huvudkontor inom EES som är moderföretag till ett försäkringsholdingföretag eller blandat finansiellt holdingföretag som i sin tur är moderföretag till ett sådant försäkringsföretag som avses i 2 § andra stycket 3, ska bestämmelserna om grupptillsyn i 5, 7–40, 42–64 och 74–103 §§ tillämpas enbart på nivån för detta yttersta moderföretag inom EES. *Lag (2015:700)*

Fortsatt tillsyn över de enskilda försäkringsföretagen

5 § Ett försäkringsföretag som ingår i en grupp som omfattas av grupptillsyn står även under tillsyn som enskilt försäkringsföretag enligt denna lag. *Lag (2015:700)*

Grupptillsynsmyndigheten och dess ansvar

6 § För försäkringsföretag som avses i 2 § andra stycket 1–3 ska det finnas en grupptillsynsmyndighet med ansvar för grupptillsynen. Om det finns flera berörda myndigheter, ska grupptillsynsmyndigheten utses bland dem. *Lag (2015:700)*

När Finansinspektionen är grupptillsynsmyndighet

7 § Finansinspektionen ska vara grupptillsynsmyndighet, om det i gruppen finns ett eller flera försäkringsföretag, men ingen EES-försäkringsgivare. Finansinspektionen ska även vara grupptillsynsmyndighet

1. om det i toppen av en grupp finns ett försäkringsföretag,
2. om det i toppen av en grupp finns ett försäkringsholdingföretag eller ett blandat finansiellt holdingföretag som är moderföretag till ett försäkringsföretag,
3. om ett försäkringsholdingföretag med huvudkontor i Sverige eller ett blandat finansiellt holdingföretag med huvudkontor i Sverige är moderföretag till ett försäkringsföretag och en eller flera EES-försäkringsgivare,
4. om det i gruppen finns fler än ett sådant försäkringsholdingföretag eller ett sådant blandat finansiellt holdingföretag som avses i artikel 247.2 b iii i Solvens II-direktivet, med huvudkontor i olika stater inom EES, däribland Sverige, och det dessutom i samma stater finns dotterföretag som är försäkringsföretag eller EES-försäkringsgivare varav det dotterföretag som har den största balansomslutningen är ett försäkringsföretag,
5. om ett försäkringsholdingföretag eller ett blandat finansiellt holdingföretag är moderföretag till ett eller flera försäkringsföretag och en eller flera EES-försäkringsgivare men inte har huvudkontor i något av de länder där dotterföretagen finns, och det dotterföretag som har den största balansomslutningen är ett försäkringsföretag,
6. i andra fall än de som anges i 1–5, när ett eller flera försäkringsföretag och en eller flera EES-försäkringsgivare ingår i en grupp och det företag som har den största balansomslutningen är ett försäkringsföretag, eller
7. om inspektionen tillsammans med berörda behöriga myndigheter kommer överens om det i enlighet med bestämmelserna i 8 § andra stycket. *Lag (2015:700)*

Överenskommelse och beslut om utseende av grupptillsynsmyndighet

8 § När Finansinspektionen enligt 7 § ska vara grupptillsynsmyndighet, får inspektionen tillsammans med berörda behöriga myndigheter komma överens om att en annan myndighet inom EES än inspektionen ska utses till grupptillsynsmyndighet. Finansinspektionen får träffa en sådan överenskommelse, om det är olämpligt att inspektionen utses till grupptillsynsmyndighet med hänsyn till gruppens struktur och den relativa betydelsen av gruppens verksamhet i olika länder.

Om det i ett annat fall än det som avses i första stycket skulle vara olämpligt med hänsyn till en grupps struktur och den relativa betydelsen av dess verksamhet i olika länder att grupptillsynsmyndigheten utses enligt de grunder som anges i artikel 247.2 i Solvens II-direktivet, får Finansinspektionen träffa en överenskommelse om att inspektionen eller en behörig myndighet ska vara grupptillsynsmyndighet för gruppen.

Om en överenskommelse enligt andra stycket innebär att Finansinspektionen utses till grupptillsynsmyndighet, ska inspektionen fatta ett beslut om detta och överlämna beslutet till gruppen.

En överenskommelse enligt första eller andra stycket får träffas inom tre månader från den dag då frågan om en sådan överenskommelse väcktes av en berörd myndighet. Den berörda gruppen ska ges tillfälle att yttra sig. *Lag (2015:700)*

Hänskjutande av ett ärende om utseende av grupptillsynsmyndighet till Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten

9 § Om Finansinspektionen eller någon av de berörda behöriga myndigheterna inom den tremånadersfrist som anges i 8 § har hänskjutit ärendet till Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten och begärt myndighetens hjälp i enlighet med artikel

19 i förordning (EU) nr 1094/2010, i lydelse enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/51/EU, ska inspektionen och de berörda behöriga myndigheterna invänta det beslut som Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten kan komma att fatta enligt artikel 19.3 i samma förordning. Finansinspektionen ska följa ett sådant beslut i sak. Om Finansinspektionen utsetts till grupptillsynsmyndighet, ska inspektionen överlämna beslutet och skälen för det till försäkringsföretaget och tillsynskollegiet.

Finansinspektionen får inte hänskjuta ett ärende till Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten efter det att tremånadersperioden löpt ut eller ett beslut har fattats. *Lag (2015:700)*

10 § Om ett beslut enligt 8 och 9 §§ inte kan fattas, ska uppgiften som grupptillsynsmyndighet utföras av den myndighet som följer av artikel 247.2 i Solvens II-direktivet. *Lag (2015:700)*

Beslut om att inte beakta ett företag i en grupp vid grupptillsynen

11 § När Finansinspektionen är grupptillsynsmyndighet får inspektionen i ett enskilt fall besluta att, helt eller delvis, inte beakta ett företag som ingår i en grupp vid grupptillsynen om

1. företaget är beläget i ett land utanför EES och det finns rättsliga hinder mot överföring av nödvändig information,
2. företaget är av ringa betydelse med hänsyn till syftet med grupptillsynen, eller
3. det skulle vara olämpligt eller vilseledande med hänsyn till syftet med grupptillsynen att låta företaget omfattas av den.

När bestämmelsen i första stycket 2 är tillämplig på flera företag, får ett sådant beslut inte fattas, utom om företagen tillsammans är av ringa betydelse med hänsyn till syftet med grupptillsynen.

Innan Finansinspektionen fattar ett beslut med stöd av första stycket 2 eller 3 att inte beakta ett försäkringsföretag eller en EES-försäkringsgivare i en grupp ska inspektionen höra de behöriga myndigheter som berörs av beslutet. *Lag (2015:700)*

12 § Om Finansinspektionen med stöd av 11 § första stycket 2 eller 3 beslutar att inte beakta en EES-försäkringsgivare i en grupp ska det företag som finns i toppen av gruppen i Sverige, på begäran av Finansinspektionen, lämna de upplysningar som en behörig myndighet i EES-försäkringsgivarens hemland behöver för sin tillsyn av EES-försäkringsgivaren. *Lag (2015:700)*

Parallella regelverk

13 § Om ett blandat finansiellt holdingföretag omfattas av likvärdiga bestämmelser om tillsyn över försäkringsföretag som ingår i en grupp och tillsyn av konglomerat, särskilt avseende riskbaserad tillsyn, får Finansinspektionen, när inspektionen är grupptillsynsmyndighet, efter samråd med berörda behöriga myndigheter, bevilja undantag från detta kapitel så att det blandade finansiella holdingföretaget bara behöver tillämpa de relevanta bestämmelserna för konglomerat. *Lag (2015:700)*

14 § Om ett blandat finansiellt holdingföretag omfattas av likvärdiga bestämmelser om tillsyn över försäkringsföretag som ingår i en grupp och om gruppbaserad tillsyn enligt lagen (2014:968) om särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag, särskilt avseende riskbaserad tillsyn, får Finansinspektionen, när inspektionen är grupptillsynsmyndighet, efter samråd med den myndighet som ansvarar för den gruppbaserade tillsynen enligt den lagen, bevilja undantag från detta kapitel så att det blandade finansiella holdingföretaget bara behöver tillämpa de relevanta bestämmelserna för den största sektorn enligt 2 kap. 3 § lagen (2006:531) om särskild tillsyn över finansiella konglomerat. *Lag (2015:700)*

15 § Finansinspektionen ska underrätta Europeiska bankmyndigheten och Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten om sådana beslut som inspektionen fattar enligt 13 och 14 §§. *Lag (2015:700)*

Gruppsolvens

Kapitalbas och kapitalkrav på gruppnivå

16 § Ett sådant försäkringsföretag som avses i 2 § andra stycket 1, 2 eller 3 ska säkerställa att det inom gruppen sammantaget finns en gruppbaserad kapitalbas som alltid är minst lika med

1. ett gruppbaserat solvenskapitalkrav beräknat enligt 17–22 §§, eller
2. det högre belopp som Finansinspektionen har beslutat med stöd av 29 §.

Vid gruppsolvensberäkningen ska tillgångarna och skulderna värderas enligt 5 kap. 2 §. *Lag (2015:700)*

Metoder för beräkning av kapitalbas och kapitalkrav

17 § För företag som ingår i en grupp där det finns ett sådant försäkringsföretag som avses i 2 § andra stycket 1 eller 2 ska den gruppbaserade kapitalbasen och det gruppbaserade solvenskapitalkravet beräknas enligt konsolideringsmetoden (metod 1 enligt artiklarna 230–232 i Solvens II-direktivet).

Om det är lämpligt får Finansinspektionen, när inspektionen är grupptillsynsmyndighet, besluta att den gruppbaserade kapitalbasen och det gruppbaserade solvenskapitalkravet i stället ska beräknas enligt sammanläggnings- och avräkningsmetoden (metod 2 enligt artikel 233 i Solvens II-direktivet) eller enligt en kombination av de angivna metoderna.

Innan Finansinspektionen fattar ett sådant beslut som avses i andra stycket, ska inspektionen samråda med berörda behöriga myndigheter och med den grupp som beslutet rör. När konsolideringsmetoden används ska bestämmelserna i 7 kap. 2–11 §§ om kapitalbas gälla vid beräkningen av den gruppbaserade kapitalbasen. *Lag (2015:700)*

Proportionellt beaktande av innehav

18 § Vid beräkningen av den gruppbaserade kapitalbasen och det gruppbaserade solvenskapitalkravet ska ett anknutet företag beaktas proportionellt efter det innehav som ett sådant försäkringsföretag som avses i 2 § andra stycket 1 eller 2 eller ett sådant försäkringsholdingföretag eller blandat finansiellt holdingföretag som avses i 2 § andra stycket 3 har i det anknutna företaget. Om särskilda skäl talar för det, får innehav och ägarintressen beaktas till en annan andel. *Lag (2015:700)*

19 § När Finansinspektionen är grupptillsynsmyndighet, ska inspektionen besluta vilken proportionell andel enligt 18 § som ska beaktas i följande fall:

1. då det inte finns kapitalbindningar mellan vissa av företagen i en grupp,
2. då en berörd behörig myndighet har bedömt att ett direkt eller indirekt innehav av röster eller kapital i ett företag ska räknas som ägarintresse på grund av att ett betydande inflytande utövas över det företaget, eller
3. då en berörd behörig myndighet har bedömt att ett företag är ett moderföretag på grund av att det utövar ett dominerande inflytande över ett annat företag.

Innan Finansinspektionen fattar ett sådant beslut, ska inspektionen samråda med berörda behöriga myndigheter och den grupp som beslutet rör. *Lag (2015:700)*

Vissa avdrag vid beräkning av den gruppbaserade kapitalbasen

20 § Vid beräkningen av den gruppbaserade kapitalbasen ska avdrag göras så att inte dubbelräkning sker av poster som ingår i kapitalbasen i flera företag i gruppen. Vid beräkningen ska avdrag också göras för värden som skapats internt inom gruppen och som härrör från ömsesidig finansiering. *Lag (2015:700)*

Standardformeln och interna modeller på gruppnivå

21 § Om det gruppbaserade solvenskapitalkravet beräknas enligt konsolideringsmetoden, kan beräkningen ske antingen med användning av standardformeln eller med användning av en fullständig eller partiell intern modell.

Bestämmelserna i 8 kap. 1–3 och 5–11 §§ ska gälla vid beräkning av det gruppbaserade solvenskapitalkravet enligt standardformeln. Bestämmelserna i 9 kap. 1–18 §§ ska gälla för en intern modell som används för att beräkna det gruppbaserade solvenskapitalkravet. *Lag (2015:700)*

Minsta värde av det gruppbaserade solvenskapitalkravet om konsolideringsmetoden används

22 § Det gruppbaserade solvenskapitalkravet ska, om konsolideringsmetoden används, uppgå till minst summan av

1. minimikapitalkravet enligt 8 kap. 13–21 §§ för ett sådant försäkringsföretag som avses i 2 § andra stycket 1 eller 2, och
2. den proportionella andelen av minimikapitalkravet för anknutna försäkringsföretag och EES-försäkringsgivare.

Det minsta värdet av det gruppbaserade solvenskapitalkravet enligt första stycket ska täckas genom medräkningsbara poster i primärkapitalbasen enligt 7 kap. 12 §.
Lag (2015:700)

Tillstånd till användning av interna modeller inom en grupp

23 § En intern modell som används för beräkning av det gruppbaserade solvenskapitalkravet får även användas för beräkning av solvenskapitalkravet för ett enskilt försäkringsföretag eller en enskild EES-försäkringsgivare som ingår i gruppen.

En ansökan om tillstånd att använda en intern modell för beräkning av det gruppbaserade solvenskapitalkravet och solvenskapitalkravet för försäkringsföretag eller EES-försäkringsgivare som ingår i gruppen får lämnas in till Finansinspektionen, när inspektionen är grupptillsynsmyndighet. En sådan ansökan får göras av ett försäkringsföretag, en EES-försäkringsgivare och dess anknutna företag eller gemensamt av företag som är anknutna till ett försäkringsholdingföretag eller ett blandat finansiellt holdingföretag.

När Finansinspektionen är grupptillsynsmyndighet, ska inspektionen också ta emot ansökningar om tillstånd att använda en intern modell för beräkningen av solvenskapitalkravet för de försäkringsföretag och EES-försäkringsgivare som ingår i gruppen, om en sådan ansökan görs

1. gemensamt av ett sådant försäkringsföretag som avses i 2 § andra stycket 1 eller 2 och de övriga försäkringsföretag och EES-försäkringsgivare som ingår i gruppen, eller
2. gemensamt av sådana försäkringsföretag i en grupp som avses i 2 § andra stycket 3 och sådana EES-försäkringsgivare som ingår i gruppen.

Om Finansinspektionen, utan att vara grupptillsynsmyndighet, har tagit emot en sådan ansökan som avses i andra eller tredje stycket och som görs av försäkringsföretag och EES-försäkringsgivare som ingår i gruppen ska den lämnas över till grupptillsynsmyndigheten.

Finansinspektionen ska snarast möjligt överlämna ansökningar enligt andra och tredje styckena till de berörda behöriga myndigheterna. *Lag (2015:700)*

Tillämplig lag vid prövningen av en tillståndsansökan

24 § När Finansinspektionen prövar en ansökan enligt 23 § andra stycket tillämpas denna lag. Inspektionen får dock även tillämpa bestämmelser som enligt författningar i en annan stat inom EES gäller för en sådan intern modell som avses i ansökan. När ansökan har lämnats in till inspektionen, gäller detta dock bara om det är nödvändigt för en effektiv tillsyn över försäkringsföretag eller EES-försäkringsgivare. *Lag (2015:700)*

Handläggningen av tillståndsansökningar

25 § När Finansinspektionen är grupptillsynsmyndighet, ska inspektionen inom sex månader från det att en fullständig ansökan enligt 23 § har lämnats in, om möjligt, komma överens med de berörda behöriga myndigheterna om vilket beslut som bör fattas med

anledning av ansökan. Denna överenskommelse och skälen för den ska redovisas skriftligen. Finansinspektionen ska fatta ett beslut i enlighet med överenskommelsen och sända över det till sökandena.

Om en sådan överenskommelse som avses i första stycket inte kan träffas inom den angivna perioden, ska Finansinspektionen ensam fatta beslut med anledning av ansökan. Beslutet ska innehålla de skäl som bestämt utgången i ärendet och redovisa synpunkter och reservationer från behöriga myndigheter som kommit till uttryck under sexmånadersperioden. *Lag (2015:700)*

Tvistlösning

26 § Om Finansinspektionen eller någon av de berörda behöriga myndigheterna inom den sexmånadersperiod som avses i 25 § första stycket har hänskjutit ärendet till Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten i enlighet med artikel 19 i förordning (EU) nr 1094/2010, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/51/EU, ska inspektionen avvakta med ett beslut enligt 25 § andra stycket och invänta det beslut som Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten kan komma att fatta enligt artikel 19.3 i samma förordning. Finansinspektionen ska följa ett beslut i saken från Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten.

Om ett ärende hänskjutits till Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten och det beslut som föreslås av panelen i enlighet med artiklarna 41.2, 41.3 och 44.1.3 i förordning (EU) nr 1094/2010, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/51/EU, avvisas, ska Finansinspektionen fatta det slutliga beslutet.

Finansinspektionen får inte hänskjuta ett ärende till Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten efter det att den sexmånadersperiod som avses i första stycket har löpt ut eller ett beslut har fattats. *Lag (2015:700)*

Beslut av en utländsk grupptillsynsmyndighet

27 § Ett beslut av en utländsk grupptillsynsmyndighet gäller i Sverige om det har fattats

1. efter en överenskommelse med anledning av en ansökan enligt artiklarna 231 och 233.5 i Solvens II-direktivet, att använda en intern modell för att beräkna både det gruppbaserade solvenskapitalkravet och solvenskapitalkravet för ett försäkringsföretag eller en EES-försäkringsgivare som ingår i en grupp eller solvenskapitalkravet för ett försäkringsföretag och EES-försäkringsgivare som ingår i gruppen, eller
2. på grund av att myndigheterna inte har kommit överens inom sex månader.

Beslutet är bindande för de berörda företagen och Finansinspektionen och ska ligga till grund för inspektionens tillsyn. *Lag (2015:700)*

Åtgärder om ett försäkringsföretags riskprofil avviker från antaganden för den interna modellen på gruppnivå

28 § När ett försäkringsföretags riskprofil avviker väsentligt från de antaganden som ligger till grund för en intern modell som beslutats enligt 27 § som omfattar försäkringsföretaget och används för beräkning av ett gruppbaserat solvenskapitalkrav, får Finansinspektionen besluta om ett kapitaltillägg utöver det solvenskapitalkrav som gäller för försäkringsföretaget enligt den interna modellen, om företaget inte på ett korrekt sätt har vidtagit åtgärder med anledning av de synpunkter som myndigheten framfört. Bestämmelserna i 17 kap. 24–28 §§ ska gälla för ett sådant beslut om kapitaltillägg.

Om ett sådant kapitaltillägg som avses i första stycket på grund av särskilda omständigheter inte är en lämplig åtgärd, får Finansinspektionen i stället förelägga försäkringsföretaget att beräkna solvenskapitalkravet enligt standardformeln i 8 kap. 1–3 och 5–11 §§. Finansinspektionen får för ett sådant försäkringsföretag, i enlighet med 17 kap. 24 §, besluta om ett kapitaltillägg utöver det solvenskapitalkrav som framkommer med tillämpning av standardformeln. *Lag (2015:700)*

Kapitaltillägg på gruppnivå till det gruppbaserade solvenskapitalkravet

29 § Finansinspektionen får, när inspektionen är grupptillsynsmyndighet, besluta om ett kapitaltillägg utöver det gruppbaserade solvenskapitalkravet, om detta kapitalkrav inte stämmer överens med gruppens riskprofil eller om förutsättningarna enligt 17 kap. 24 § 4 är uppfyllda.

Vid bedömningen av om gruppens riskprofil stämmer överens med det gruppbaserade solvenskapitalkravet ska Finansinspektionen särskilt beakta om sådana omständigheter som avses i 17 kap. 24 § föreligger med avseende på gruppen.

Bestämmelserna i 17 kap. 25–28 §§ ska gälla för ett sådant beslut om kapitaltillägg som avses i första stycket. *Lag (2015:700)*

Kontroll av likvärdighet avseende anknutna försäkringsgivare från tredjeland

30 § I artikel 227.1 och 227.2 i Solvens II-direktivet finns bestämmelser om

1. beaktande av anknutna försäkringsgivare från tredjeland, när solvensen på gruppnivå beräknas, och
2. kontroll av likvärdighet.

Finansinspektionen ska, när inspektionen är grupptillsynsmyndighet och inga bestämmelser om likvärdighet har antagits av Europeiska kommissionen, på eget initiativ eller på begäran av ett sådant försäkringsföretag som avses i 2 § andra stycket 1 eller 2 eller ett sådant försäkringsholdingföretag eller blandat finansiellt holdingföretag som avses i 2 § andra stycket 3 kontrollera om krav på solvensordning, solvenskapitalkrav och kapitalbasposter i ett tredjeland där en anknuten försäkringsgivare är belägen, är likvärdiga med kraven i denna lag.

Innan inspektionen, efter kontroll enligt första stycket, fattar ett beslut om likvärdighet ska den samråda med eventuella berörda behöriga tillsynsmyndigheter och med Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten. Om en annan myndighet har fattat beslut om likvärdighet, får Finansinspektionen fatta ett beslut som avviker från det bara om det skett väsentliga förändringar i tillsynsordningen i det tredjelandet.
Lag (2015:700)

Hänskjutande till Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten vid oenighet om likvärdighet

31 § Finansinspektionen får hänskjuta ett ärende till Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten i enlighet med artikel 19 i förordning (EU) nr 1094/2010, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/51/EU, om inspektionen inte samtycker till ett beslut i fråga om likvärdighet som fattats av en grupptillsynsmyndighet enligt artikel 227.2 i Solvens II-direktivet. Ett ärende får hänskjutas till Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten inom tre månader från det att grupptillsynsmyndigheten meddelat sitt beslut. *Lag (2015:700)*

Återkommande beräkningar av kapitalbas och kapitalkrav på gruppnivå

32 § Den gruppbaserade kapitalbas och det gruppbaserade solvenskapitalkrav som gäller enligt detta kapitel ska beräknas minst en gång per år. Beräkningarna ska utföras av ett sådant försäkringsföretag som avses i 2 § andra stycket 1 eller 2 eller av ett sådant försäkringsholdingföretag eller blandat finansiellt holdingföretag som avses i 2 § andra stycket 3. *Lag (2015:700)*

33 § Om det i toppen av en grupp finns ett sådant försäkringsföretag som avses i 2 § andra stycket 1 eller 2 ska det företaget rapportera resultatet av beräkningarna enligt 32 § och väsentliga uppgifter som ligger till grund för dem till grupptillsynsmyndigheten. Om det i toppen av en grupp finns ett försäkringsholdingföretag med huvudkontor inom EES eller ett blandat finansiellt holdingföretag med huvudkontor inom EES, ska i stället det moderföretaget ansvara för rapporteringen.

Finansinspektionen får, när inspektionen är grupptillsynsmyndighet, efter att ha hört berörda behöriga myndigheter och gruppen, bestämma att ett annat företag i gruppen ska ansvara för rapporteringen enligt första stycket. *Lag (2015:700)*

34 § Det företag som ska ansvara för rapporteringen enligt 33 § ska fortlöpande övervaka solvenskapitalkravet för gruppen. Om det finns grundad anledning att anta att gruppens riskprofil förändrats väsentligt sedan dagen för den senaste rapporteringen av solvenskapitalkravet på gruppnivå, ska företaget göra en ny beräkning av detta krav och snarast möjligt rapportera denna till Finansinspektionen, när inspektionen är grupptillsynsmyndighet. Finansinspektionen får under samma förutsättningar begära en förnyad beräkning av solvenskapitalkravet. *Lag (2015:700)*

Åtgärder vid bristande efterlevnad av solvenskapitalkravet för gruppen

35 § Om en grupp inte uppfyller det gruppbaserade solvenskapitalkravet enligt 16 § eller om det finns risk för en sådan brist inom tre månader, ska ett sådant försäkringsföretag som avses i 2 § andra stycket 1 eller 2 eller ett sådant försäkringsholdingföretag eller blandat finansiellt holdingföretag som avses i 2 § andra stycket 3 underrätta grupptillsynsmyndigheten omgående. Grupptillsynsmyndigheten ska informera berörda myndigheter. Gruppens situation ska analyseras inom tillsynskollegiet.

Bestämmelserna i 18 kap. 4–8 §§ om åtgärdsplan, förlängd tidsfrist, underrättelse och finansiell saneringsplan ska gälla i tillämpliga delar vid en sådan brist som avses i första stycket. *Lag (2015:700)*

Gruppsolvens för försäkringsföretag som är dotterföretag till försäkringsholdingföretag och blandade finansiella holdingföretag

36 § När ett försäkringsföretag är dotterföretag till ett försäkringsholdingföretag med huvudkontor inom EES eller ett blandat finansiellt holdingföretag med huvudkontor inom EES, ska beräkningen av gruppsolvens göras med hänsyn även till försäkringsholdingföretaget eller det blandade finansiella holdingföretaget. Beräkningen ska ske enligt 16 § andra stycket samt 17–22 och 29 §§.

Vid beräkningen enligt första stycket ska moderföretaget hanteras som ett försäkringsföretag som omfattas av

1. bestämmelserna om solvenskapitalkrav i 8 kap. 1–11 §§, 9 kap. 1–18 §§, och
2. villkor enligt 7 kap. 2–11 §§, för att poster i kapitalbasen ska få medräknas för att täcka detta krav. *Lag (2015:700)*

Rapportering av väsentliga riskkoncentrationer och betydande transaktioner inom en grupp

37 § Väsentliga riskkoncentrationer och betydande transaktioner av vissa slag inom en grupp ska minst en gång per år rapporteras till Finansinspektionen, när inspektionen är grupptillsynsmyndighet. Vilka dessa slag av riskkoncentrationer och transaktioner är ska, tillsammans med lämpliga tröskelvärden, beslutas av Finansinspektionen för varje enskild grupp. Tröskelvärdena ska baseras på solvenskapitalkrav eller försäkringstekniska avsättningar eller båda dessa värden och hänsyn ska tas till gruppens struktur och riskhanteringssystem. Inspektionen ska, innan dessa beslut meddelas, ha hört berörda behöriga myndigheter och gruppen.

Vid bedömningen av riskkoncentrationer enligt första stycket ska Finansinspektionen beakta risker för spridning inom gruppen, intressekonflikter samt riskernas nivå och omfattning.

Även transaktioner som gjorts med fysiska personer som har nära förbindelser med något företag inom gruppen ska rapporteras.

Om en transaktion har en mycket betydande omfattning, ska den rapporteras snarast möjligt. *Lag (2015:700)*

38 § Rapporteringen enligt 37 § ska göras av det försäkringsföretag som finns i toppen av gruppen eller om det inte finns ett sådant företag, av det försäkringsföretag, försäk-

ringsholdingföretag eller blandade finansiella holdingföretag som Finansinspektionen, när inspektionen är grupptillsynsmyndighet, bestämmer efter att ha hört berörda behöriga myndigheter och gruppen.

Skyldigheten att rapportera enligt första stycket gäller dock inte om Finansinspektionen enligt 39 § beslutat att inte tillämpa bestämmelserna i denna paragraf. *Lag (2015:700)*

Undantag då tillsyn även ska utövas enligt lagen om särskild tillsyn över finansiella konglomerat

39 § Om det i en grupp finns ett sådant moderföretag som avses i 4 § och det företaget i sin tur är dotterföretag till ett sådant företag som avses i 3 kap. 1 § lagen (2006:531) om särskild tillsyn över finansiella konglomerat, får Finansinspektionen, när inspektionen är grupptillsynsmyndighet, besluta att på nivån för detta dotterföretag inte tillämpa bestämmelserna om tillsyn enligt 37 och 38 §§ avseende riskkoncentrationer och transaktioner inom en grupp.

Innan Finansinspektionen fattar ett sådant beslut ska inspektionen samråda med de behöriga myndigheter som berörs av beslutet. *Lag (2015:700)*

Undantag från kravet på tillsyn över riskkoncentrationer och transaktioner inom en grupp

40 § Finansinspektionen får, när inspektionen är grupptillsynsmyndighet, efter samråd med berörda behöriga myndigheter besluta att tillsyn över sådana riskkoncentrationer och transaktioner inom en grupp som avses i 37 och 38 §§ inte ska utövas på nivån för ett sådant försäkringsföretag som avses i 2 § andra stycket 1 eller 2, eller på nivån för det försäkringsholdingföretag eller blandade finansiella holdingföretag som avses i 2 § andra stycket 3 och som är ett anknutet företag till en reglerad enhet eller självt är en reglerad enhet eller ett blandat finansiellt holdingföretag som omfattas av lagen (2006:531) om särskild tillsyn över finansiella konglomerat. *Lag (2015:700)*

Tillsyn över transaktioner inom grupper där moderföretaget är ett försäkringsholdingföretag med blandad verksamhet

41 § När ett försäkringsföretag är dotterföretag till ett försäkringsholdingföretag med blandad verksamhet, ska försäkringsföretaget ha en god kontroll över transaktioner med försäkringsholdingföretaget med blandad verksamhet och dess andra anknutna företag.

Vid Finansinspektionens tillsyn över kraven i första stycket ska 37 § gälla i tillämpliga delar. *Lag (2015:700)*

Företagsstyrningssystem inom en grupp

42 § Bestämmelserna i 10 kap. om företagsstyrning ska gälla i tillämpliga delar på gruppnivå.

Ettdera av ett sådant försäkringsföretag som avses i 2 § andra stycket 1 eller 2 eller ett sådant försäkringsholdingföretag eller blandat finansiellt holdingföretag som avses i 2 § andra stycket 3 ska ansvara för att kraven i 10 kap. på företagsstyrning i tillämpliga delar följs på gruppnivå. Om det är lämpligt, får Finansinspektionen i ett enskilt fall besluta att ett annat företag i gruppen ska ansvara för att kraven följs.

I en grupp där det finns ett sådant försäkringsföretag som avses i 2 § andra stycket 1 eller 2 eller ett sådant försäkringsholdingföretag eller blandat finansiellt holdingföretag som avses i 2 § andra stycket 3 ska system för riskhantering, internkontroll och rapportering genomföras konsekvent i alla företag som omfattas av grupptillsyn så att dessa system och rapporter kan kontrolleras på gruppnivå.

Systemet för internkontroll inom en grupp ska omfatta

1. rutiner avseende gruppsolvens för att identifiera och mäta alla betydande risker gruppen är utsatt för och på lämpligt sätt anpassa kapitalbasen till riskerna, och
2. sunda rapporterings- och redovisningsmetoder för att övervaka och hantera transaktioner inom gruppen och riskkoncentrationer. *Lag (2015:700)*

43 § En egen risk- och solvensbedömning som omfattar hela gruppen ska genomföras i enlighet med 10 kap. 11–13 §§ av ett sådant

1. försäkringsföretag som avses i 2 § andra stycket 1 eller 2, eller
2. försäkringsholdingföretag eller blandat finansiellt holdingföretag som avses i 2 § andra stycket 3.

När Finansinspektionen är grupptillsynsmyndighet får inspektionen, efter att ha rådfrågat medlemmarna i tillsynskollegiet, besluta att företag som avses i första stycket får göra en egen risk- och solvensbedömning enligt 10 kap. 11–13 §§ på gruppnivå och på nivån för ett dotterföretag inom gruppen. En enda handling ska omfatta samtliga bedömningar. En sådan handling ska överlämnas samtidigt till Finansinspektionen och till berörda behöriga myndigheter.

Ett beslut enligt andra stycket påverkar inte dotterföretagets skyldigheter enligt 10 kap. 11–13 §§. *Lag (2015:700)*

Tillgång till information

44 § Ett försäkringsföretag som avses i 2 §, ett företag som ingår i samma grupp som ett sådant försäkringsföretag och sådana fysiska personer som avses i 37 § tredje stycket ska på begäran lämna information till varandra som behövs för att uppfylla kraven i detta kapitel. *Lag (2015:700)*

Tystnadsplikt

45 § En styrelseledamot eller annan befattningshavare hos ett företag som vid fullgörande av skyldigheter enligt detta kapitel får kunskap om affärsförhållanden i ett företag eller hos en person som enligt 44 § ska lämna uppgifter, får inte obehörigen röja vad han eller hon fått veta och inte heller utnyttja kunskapen i strid med uppgiftslämnarens intresse. *Lag (2015:700)*

Uppgiftsskyldighet

46 § Ett företag som vid fullgörandet av skyldigheter enligt detta kapitel får sådan kunskap som avses i 45 §, är skyldigt att lämna ut uppgifter om enskildas förhållanden till företaget, om det under en utredning enligt bestämmelserna om förundersökning i brottmål begärs av en undersökningsledare eller om det i ett ärende om rättslig hjälp i brottmål på framställning av en annan stat eller mellanfolklig domstol begärs av åklagare. *Lag (2015:700)*

Meddelandeförbud

47 § Den undersökningsledare eller åklagare som begär uppgifter enligt 46 § får besluta att företaget samt dess styrelseledamöter och anställda inte får röja för kunden eller för någon utomstående att uppgifter har lämnats enligt 46 § eller att det pågår en förundersökning eller ett ärende om rättslig hjälp i brottmål.

Ett sådant förbud får meddelas om det krävs för att en utredning om brott inte ska äventyras eller för att uppfylla en internationell överenskommelse som är bindande för Sverige.

Förbudet ska vara tidsbegränsat, med möjlighet till förlängning, och får inte avse längre tid än vad som är motiverat med hänsyn till syftet med förbudet. I ett ärende om rättslig hjälp i brottmål får dock förbudet tidsbegränsas bara om den stat eller mellanfolkliga domstol som har ansökt om rättslig hjälp samtycker till detta.

Om ett förbud inte längre är motiverat med hänsyn till dess syfte, ska undersökningsledaren eller åklagaren besluta att förordnandet ska upphöra. *Lag (2015:700)*

Ansvar

48 § Den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet bryter mot ett meddelandeförbud enligt 47 § döms till böter. *Lag (2015:700)*

Skyldighet att lämna upplysningar till Finansinspektionen

49 § Ett försäkringsföretag som avses i 2 § ska på begäran av Finansinspektionen lämna de upplysningar som behövs för grupptillsynen. *Lag (2015:700)*

50 § Om ett försäkringsföretag inte fullgör sin upplysningsskyldighet enligt 49 § inom skälig tid, får Finansinspektionen förelägga ett annat företag inom gruppen att lämna upplysningar som rör detta företag direkt till inspektionen, om upplysningarna behövs för grupptillsynen. *Lag (2015:700)*

Kontroll av information

51 § Finansinspektionen får på plats kontrollera all information som behövs för grupptillsynen hos

1. försäkringsföretag som omfattas av grupptillsynen,
2. företag som är anknutna till försäkringsföretaget,
3. moderföretag till försäkringsföretaget, och
4. företag som är anknutna till moderföretaget till försäkringsföretaget. *Lag (2015:700)*

52 § Finansinspektionen ska, på begäran från en behörig myndighet i ett annat land inom EES, på plats kontrollera information som behövs för den myndighetens tillsyn. Inspektionen får utföra kontrollen själv eller uppdra åt en revisor eller annan sakkunnig att göra detta. Om den behöriga myndigheten begär det, får den närvara vid kontrollen. Grupptillsynsmyndigheten ska underrättas om de vidtagna åtgärderna. *Lag (2015:700)*

Hänskjutande till Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten

53 § Finansinspektionen får hänskjuta frågor som rör ett förfarande av en behörig myndighet inom EES till Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten för tvistlösning i de fall som framgår av artiklarna 248, 249, 255 och 260 i Solvens II-direktivet. *Lag (2015:700)*

Offentliggörande

Offentliggörande av en solvens- och verksamhetsrapport på gruppnivå

54 § Ett sådant försäkringsföretag som avses i 2 § andra stycket 1 eller 2 eller ett sådant försäkringsholdingföretag eller blandat finansiellt holdingföretag som avses i 2 § andra stycket 3 ska offentliggöra en solvens- och verksamhetsrapport på gruppnivå. Rapporten ska offentliggöras minst en gång per år.

Bestämmelserna i 16 kap. 2–8 §§ om offentliggörande ska gälla i tillämpliga delar. *Lag (2015:700)*

Offentliggörande av en gemensam solvens- och verksamhetsrapport på gruppnivå och för enskilda företag i en grupp

55 § Ett sådant försäkringsföretag som avses i 2 § andra stycket 1 eller 2 eller ett sådant försäkringsholdingföretag eller blandat finansiellt holdingföretag som avses i 2 § andra stycket 3 får, efter tillstånd från Finansinspektionen, om inspektionen är grupptillsynsmyndighet, offentliggöra en gemensam solvens- och verksamhetsrapport såväl på gruppnivå som för de enskilda företagen i gruppen.

Innan Finansinspektionen ger sitt tillstånd till en gemensam rapport, ska den samråda med berörda behöriga myndigheter i tillsynskollegiet. *Lag (2015:700)*

Innehållet i den gemensamma solvens- och verksamhetsrapporten

56 § Den gemensamma rapporten enligt 55 § ska innehålla uppgifter om

1. gruppens samlade verksamhet och solvens enligt 54 §, och
2. varje enskilt dotterföretag inom gruppen som är ett försäkringsföretag eller en EES-försäkringsgivare och uppgifter om dess verksamhet och solvens enligt 16 kap. 2–8 §§.

Saknas sådana uppgifter som avses i första stycket 2 i rapporten, får Finansinspektionen förelägga dotterföretaget att offentliggöra dessa uppgifter, om
1. dotterföretaget är ett försäkringsföretag,
2. Finansinspektionen kräver att jämförbara försäkringsföretag ska offentliggöra dessa uppgifter, och
3. de utelämnade uppgifterna är av väsentlig betydelse.

Bestämmelserna i 16 kap. 2–8 §§ om offentliggörande ska gälla i tillämpliga delar.
Lag (2015:700)

Offentliggörande av strukturen på en grupp

57 § Försäkringsföretag, försäkringsholdingföretag och blandade finansiella holdingföretag ska årligen på gruppnivå offentliggöra
1. den juridiska strukturen på den grupp som företaget ingår i,
2. en beskrivning av alla dotterföretag, betydande filialer och väsentliga anknutna företag i gruppen, och
3. gruppens organisations- och beslutsstruktur. *Lag (2015:700)*

Förseningsavgift för försäkringsholdingföretag och blandade finansiella holdingföretag

58 § Om ett försäkringsholdingföretag med huvudkontor i Sverige eller ett blandat finansiellt holdingföretag med huvudkontor i Sverige inte i tid rapporterar eller offentliggör information i enlighet med bestämmelserna i detta kapitel, får Finansinspektionen besluta att företaget ska betala en förseningsavgift med högst 100.000 kronor.

Avgiften tillfaller staten. *Lag (2015:700)*

59 § Förseningsavgiften ska betalas till Finansinspektionen inom trettio dagar efter det att beslutet om den har fått laga kraft eller inom den längre tid som anges i beslutet.
Lag (2015:700)

60 § Finansinspektionens beslut att ta ut förseningsavgift får verkställas utan föregående dom eller utslag, om avgiften inte har betalats inom den tid som anges i 59 §.
Lag (2015:700)

61 § Om förseningsavgiften inte betalas inom den tid som anges i 59 §, ska Finansinspektionen lämna den obetalda avgiften för indrivning. Bestämmelser om indrivning av statliga fordringar finns i lagen (1993:891) om indrivning av statliga fordringar m.m.
Lag (2015:700)

62 § En beslutad förseningsavgift faller bort i den utsträckning verkställighet inte har skett inom fem år från det att beslutet fick laga kraft. *Lag (2015:700)*

Ledningen i försäkringsholdingföretag och blandade finansiella holdingföretag

63 § Ett försäkringsholdingföretag eller ett blandat finansiellt holdingföretag ska säkerställa att de som avses ingå i styrelsen för företaget eller vara verkställande direktör i det, eller vara ersättare för någon av dem uppfyller de krav som anges i 2 kap. 4 § 4.

Ett försäkringsholdingföretag eller ett blandat finansiellt holdingföretag ska snarast möjligt till Finansinspektionen anmäla ändringar av vilka som ingår i dess ledning enligt första stycket.

Ett försäkringsholdingföretag eller ett blandat finansiellt holdingföretag ska underrätta inspektionen om någon av de personer som avses i första stycket har ersatts på grund av att han eller hon inte längre uppfyller lämplighetskraven. *Lag (2015:700)*

Ingripande mot försäkringsholdingföretag och blandade finansiella holdingföretag och deras ledning

64 § Om någon i ledningen i ett försäkringsholdingföretag eller ett blandat finansiellt holdingföretag inte uppfyller de krav som anges i 2 kap. 4 § 4, får Finansinspektionen förelägga företaget att rätta till förhållandet.

Finansinspektionen får förelägga ett försäkringsholdingföretag eller ett blandat finansiellt holdingföretag att vidta åtgärder för att göra rättelse, om holdingföretaget inte uppfyller de krav som ställs på det enligt EU-förordningar som antagits med stöd av Solvens II-direktivet, detta kapitel eller föreskrifter som meddelats med stöd av detta kapitel. *Lag (2015:700)*

Moderföretag utanför EES

Kontroll av likvärdighet

65 § När ett moderföretag till ett försäkringsföretag är en försäkringsgivare från tredjeland, ett försäkringsholdingföretag med huvudkontor utanför EES eller ett blandat finansiellt holdingföretag med huvudkontor utanför EES enligt 2 § tredje stycket, gäller bestämmelserna i 66–73 §§, om Finansinspektionen skulle ha varit grupptillsynsmyndighet för det fall att kriterierna i artikel 247.2 i Solvens II-direktivet vore tillämpliga. Vid bedömningen av om inspektionen skulle ha varit grupptillsynsmyndighet ska det bortses från den del av toppen av gruppen som ligger utanför EES. *Lag (2015:700)*

66 § Finansinspektionen ska, om kommissionen inte antagit någon delegerad akt i frågan, kontrollera om den tillsyn som utövas av en tillsynsmyndighet i tredjeland är likvärdig med den grupptillsyn som föreskrivs i Solvens II-direktivet.

Finansinspektionen är skyldig att utföra en sådan kontroll på begäran av moderföretaget eller av en EES-försäkringsgivare inom gruppen. *Lag (2015:700)*

67 § Innan Finansinspektionen beslutar i frågan om likvärdighet, ska inspektionen samråda med berörda behöriga myndigheter. Inspektionen ska också före ställningstagandet ha rådfrågat Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten. Om en annan myndighet har fattat beslut om likvärdighet, får Finansinspektionen fatta ett beslut som avviker från det bara om det har skett väsentliga förändringar i tillsynsordningen i det tredjeland som avses.

Om Europeiska kommissionen har bedömt att tillsynen inte är likvärdig, ska 71 och 72 §§ tillämpas. *Lag (2015:700)*

68 § Om ett försäkringsholdingföretag med huvudkontor utanför EES, ett blandat finansiellt holdingföretag med huvudkontor utanför EES eller en försäkringsgivare från tredjeland är moderföretag till ett sådant moderföretag som avses i 2 § tredje stycket, ska den kontroll av likvärdighet som avses i 66 § utföras på nivån för detta företag i stället för på nivån för det företag som avses i 2 § tredje stycket.

Om likvärdig tillsyn inte utövas av tillsynsmyndigheten i det tredjeland som avses i första stycket, får Finansinspektionen besluta om en ny kontroll av likvärdighet på en lägre nivå, förutsatt att det där finns ett försäkringsholdingföretag med huvudkontor utanför EES, ett blandat finansiellt holdingföretag med huvudkontor utanför EES eller en försäkringsgivare från tredjeland som är moderföretag till ett försäkringsföretag.
Lag (2015:700)

Om tillsynen är likvärdig

69 § Finansinspektionen ska förlita sig på den tillsyn som tillsynsmyndigheten i tredjelandet utövar, om denna tillsyn bedöms vara likvärdig med den grupptillsyn som föreskrivs i Solvens II-direktivet.

Om tillsynen bedöms vara likvärdig, får Finansinspektionen, efter samråd med berörda tillsynsmyndigheter och i ett enskilt fall, besluta att helt eller delvis inte utöva grupptillsyn på nivån för det företaget som finns i toppen av en grupp inom EES. Ett sådant beslut får endast fattas om detta skulle leda till en effektivare tillsyn av gruppen. *Lag (2015:700)*

Om tillsynen är tillfälligt likvärdig

70 § Grupptillsynen ska utövas av Finansinspektionen i de fall Europeiska kommissionen har fattat ett beslut enligt artikel 260.5 i Solvens II-direktivet, om att den tillsyn som utövas av tillsynsmyndigheten i tredjeland är tillfälligt likvärdig, samtidigt som det finns

ett försäkringsföretag som är dotterföretag till ett moderföretag utanför EES och dotterföretaget har en balansomslutning som är större än balansomslutningen för moderföretaget. *Lag (2015:700)*

Om tillsynen inte är likvärdig

71 § Om tillsynen inte bedöms likvärdig, ska Finansinspektionen antingen besluta att bestämmelserna om grupptillsyn i 4, 5, 7–40, 42–64 och 74–83 §§ ska tillämpas på gruppen på samma sätt som om företaget i toppen av gruppen hade haft sitt huvudkontor inom EES, eller besluta att en sådan metod som avses i 72 § ska tillämpas på gruppen.

De allmänna principer och metoder som anges i 4, 5, 7–40, 42–64 och 74–103 §§ ska tillämpas på nivån för ett försäkringsholdingföretag från tredjeland, ett blandat finansiellt holdingföretag från tredjeland eller en försäkringsgivare från tredjeland.

Vid beräkningen av gruppsolvens ska ett moderföretag i tredjeland hanteras som ett försäkringsföretag som omfattas av samma villkor för att poster i kapitalbasen ska få medräknas för att täcka solvenskapitalkravet som gäller enligt 7 kap. 2–11 §§.
Lag (2015:700)

72 § Efter att ha hört berörda behöriga myndigheter får Finansinspektionen besluta att använda andra tillsynsmetoder än de som följer av 4, 5, 7–40, 42–64 och 74–103 §§, om dessa metoder säkerställer att tillsynen över företagen i gruppen är tillräcklig.

Finansinspektionen ska underrätta de berörda behöriga myndigheterna, Europeiska kommissionen och Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten när sådana andra tillsynsmetoder används. *Lag (2015:700)*

73 § Finansinspektionen får med stöd av 72 § begära att en ägare som har ett bestämmande inflytande över försäkringsföretaget inrättar ett försäkringsholdingföretag eller ett blandat finansiellt holdingföretag med huvudkontor inom EES. Inspektionen får då besluta att bestämmelserna i denna lag ska tillämpas på de företag i den grupp som leds av detta holdingföretag. *Lag (2015:700)*

Nationell undergrupptillsyn

Beslut om nationell undergrupptillsyn

74 § Om det moderföretag som finns i toppen av en grupp enligt 4 § har huvudkontor i ett annat land inom EES än Sverige, får Finansinspektionen besluta att bestämmelserna om grupptillsyn ska tillämpas även på nivån för ett sådant försäkringsföretag som avses i 2 § andra stycket 1 eller 2 eller på nivån för ett sådant försäkringsholdingföretag med huvudkontor i Sverige eller blandat finansiellt holdingföretag med huvudkontor i Sverige som avses i 2 § andra stycket 3. *Lag (2015:700)*

75 § Ett beslut enligt 74 § får begränsas så att det avser ett eller flera av följande områden för grupptillsyn:

1. gruppsolvens enligt 16–36 §§,
2. väsentliga riskkoncentrationer och interna transaktioner inom en grupp enligt 37 och 38 §§, och
3. riskhantering och internkontroll enligt 42 och 43 §§.

Innan Finansinspektionen fattar ett sådant beslut som avses i 74 § ska inspektionen samråda med grupptillsynsmyndigheten och det moderföretag inom EES som finns i toppen av en grupp enligt 4 §. *Lag (2015:700)*

Beslut om nationell undergrupptillsyn vid tillämpning av särskild tillsynsordning

76 § Finansinspektionen får inte besluta om nationell undergrupptillsyn enligt 74 §, om det företag som finns i toppen av gruppen inom EES har fått ett sådant tillstånd som avses i artikel 237.1 första stycket i Solvens II-direktivet att omfattas av en särskild tillsynsordning. *Lag (2015:700)*

77 § Om Finansinspektionen har beslutat om nationell undergrupptillsyn och det företag som finns i toppen av gruppen inom EES får tillstånd enligt artikel 237.1 första stycket i Solvens II-direktivet att omfattas av en särskild tillsynsordning, ska inspektionen upphäva beslutet om undergrupptillsyn. *Lag (2015:700)*

78 § Om Finansinspektionen har beslutat om nationell undergrupptillsyn avseende gruppsolvens, får det företag som finns i toppen av gruppen inom Sverige inte ges tillstånd att låta något dotterföretag omfattas av den särskilda tillsynsordning som avses i 85 §. *Lag (2015:700)*

Beräkning av gruppsolvens efter beslut om nationell undergrupptillsyn

79 § Den metod som grupptillsynsmyndigheten har fastställt för beräkning av gruppsolvens enligt artikel 220 i Solvens II-direktivet ska gälla även för företag som omfattas av ett beslut om nationell undergrupptillsyn avseende gruppsolvens. *Lag (2015:700)*

Interna modeller och nationell undergrupptillsyn

80 § Om det företag som enligt 4 § finns i toppen av en grupp inom EES har fått tillstånd enligt artikel 231.1 eller artikel 233.5 i Solvens II-direktivet att använda en intern modell för beräkningen av gruppens solvenskapitalkrav och solvenskapitalkravet för de försäkringsföretag och EES-försäkringsgivare som ingår i gruppen, ska den interna modellen gälla även för företag i gruppen som omfattas av ett beslut om nationell undergrupptillsyn avseende gruppsolvens. *Lag (2015:700)*

81 § Finansinspektionen får besluta om kapitaltillägg till gruppens solvenskapitalkrav för det företag som finns i toppen av gruppen inom Sverige i en sådan situation som avses i 80 §, om

1. riskprofilen hos det företag som finns i toppen i undergruppen avviker väsentligt från den riskprofil som den interna modellen är baserad på, och
2. företaget inte vidtar rättelse efter det att inspektionen har förelagt företaget att vidta åtgärder. *Lag (2015:700)*

82 § Om kapitaltillägg enligt 81 § på grund av särskilda omständigheter inte är en lämplig åtgärd, får Finansinspektionen under de förutsättningar som anges i 81 § 1 och 2 i stället besluta att företaget som finns i toppen av undergruppen ska beräkna undergruppens solvenskapitalkrav enligt standardformeln. *Lag (2015:700)*

Överenskommelser om samordnad grupptillsyn över en undergrupp

83 § Finansinspektionen får komma överens med behöriga myndigheter om samordning av grupptillsynen över en undergrupp som avses i 74 § och en motsvarande undergrupp i dessa behöriga myndigheters hemländer.

Om en överenskommelse enligt första stycket träffats, får nationell undergrupptillsyn enligt 74 § inte utövas.

Bestämmelserna i artikel 216.2–216.6 i Solvens II-direktivet om nationell undergrupptillsyn ska gälla i tillämpliga delar vid samordnad grupptillsyn över en undergrupp.

Om Finansinspektionen träffar en sådan överenskommelse som avses i första stycket, ska inspektionen informera såväl grupptillsynsmyndigheten som företaget som finns i toppen av gruppen inom EES om skälen för överenskommelsen. *Lag (2015:700)*

Tillsyn över vissa grupper med centraliserad riskhantering – särskild tillsynsordning

Ansökan om tillstånd för dotterföretag att omfattas av särskild tillsynsordning

84 § Ett försäkringsföretag, en EES-försäkringsgivare, ett försäkringsholdingföretag med huvudkontor inom EES eller ett blandat finansiellt holdingföretag med huvudkontor inom EES som är moderföretag till ett försäkringsföretag får ansöka om tillstånd för dotterföretag att omfattas av bestämmelserna om särskild tillsynsordning i 88–95 §§. Ansökan ska ges in till Finansinspektionen.

När Finansinspektionen tagit emot en ansökan enligt första stycket, ska inspektionen utan dröjsmål överlämna den till övriga medlemmar i tillsynskollegiet. *Lag (2015:700)*

Beslut om särskild tillsynsordning

85 § Finansinspektionen ska inom tre månader från den dag då alla medlemmar i tillsynskollegiet fått del av en ansökan enligt artikel 237.1 i Solvens II-direktivet, om möjligt, komma överens med övriga medlemmar i tillsynskollegiet om vilket beslut som bör fattas med anledning av ansökan. Inspektionen ska fatta beslut i enlighet med överenskommelsen. Beslutet ska innehålla de skäl som bestämt utgången i ärendet och överlämnas till sökandena. Beslutet är bindande för de berörda företagen och Finansinspektionen och ska ligga till grund för inspektionens tillsyn.

Om en sådan överenskommelse som avses i första stycket inte kan träffas inom den angivna perioden, ska Finansinspektionen, när inspektionen är grupptillsynsmyndighet, ensam fatta beslut med anledning av ansökan. Beslutet ska innehålla de skäl som bestämt utgången i ärendet och redovisa synpunkter och reservationer från behöriga myndigheter som kommit till uttryck under tremånadersperioden. Beslutet ska överlämnas till sökanden och till övriga berörda tillsynsmyndigheter. Även ett sådant beslut är bindande för de berörda företagen och Finansinspektionen och ska ligga till grund för inspektionens tillsyn. *Lag (2015:700)*

Hänskjutande till Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten vid oenighet om ansökningar

86 § Finansinspektionen får hänskjuta ett ärende till Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten i enlighet med artikel 19 i förordning (EU) nr 1094/2010, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/51/EU, om inspektionen inte inom tre månader kan komma överens med berörda behöriga myndigheter enligt 85 § första stycket. Ett ärende får inte hänskjutas till Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten efter det att tremånadersperioden löpt ut eller ett beslut har fattats.

Om ett ärende som avses i första stycket hänskjutits till Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten och det beslut som föreslås av panelen i enlighet med artiklarna 41.2, 41.3 samt 44.1.3 i förordning (EU) nr 1094/2010, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/51/EU, avvisas, ska grupptillsynsmyndigheten fatta det slutliga beslutet. *Lag (2015:700)*

87 § Tillstånd att omfattas av särskild tillsynsordning får meddelas endast om

1. Finansinspektionen utövar grupptillsyn över moderföretaget på gruppnivå och inte har beslutat att utelämna dotterföretaget med stöd av 11 §,
2. dotterföretaget omfattas av moderföretagets riskhanteringsprocesser och mekanismer för internkontroll samt de berörda myndigheterna har konstaterat att moderföretaget utövar en ansvarsfull ledning över dotterföretaget,
3. moderföretaget har fått ett godkännande enligt artikel 246.4 i Solvens II-direktivet att göra en egen risk- och solvensbedömning som omfattar hela gruppen och på nivån för dotterföretaget, och
4. moderföretaget har fått ett godkännande enligt artikel 256.2 i Solvens II-direktivet att offentligöra en gemensam solvens- och verksamhetsrapport på gruppnivå och på nivån för dotterföretaget. *Lag (2015:700)*

Innebörden av särskild tillsynsordning

88 § Ett moderföretag som fått tillstånd enligt 85 § ska beräkna solvenskapitalkravet för ett dotterföretag som omfattas av särskild tillsynsordning även enligt 89–95 §§. Beräkningarna ska inte påverka tillämpningen av bestämmelserna i 29 §. *Lag (2015:700)*

Åtgärder för det fall dotterföretagets riskprofil avviker från en intern modell inom en grupp

89 § När solvenskapitalkravet för ett försäkringsföretag som är ett dotterföretag beräknas med en intern modell som beslutats enligt 25 §, får Finansinspektionen, om inspektionen tagit emot en ansökan enligt 84 §, i de fall som avses i 17 kap. 24 §, lämna ett

förslag till övriga medlemmar i tillsynskollegiet om att det ska fastställas ett kapitaltillägg för dotterföretaget utöver det solvenskapitalkrav som följer av en tillämpning av den interna modellen. Finansinspektionen får föreslå ett sådant kapitaltillägg endast om

1. dotterföretagets riskprofil avviker väsentligt från den interna modellen, och
2. företaget inte inom skälig tid efter inspektionens underrättelse om avvikelsen har anpassat modellen till sin riskprofil.

Om ett sådant kapitaltillägg som avses i första stycket på grund av särskilda omständigheter inte är en lämplig åtgärd, får Finansinspektionen i stället föreslå tillsynskollegiet att dotterföretaget ska beräkna sitt solvenskapitalkrav enligt standardformeln i 8 kap. 1–3 och 5–11 §§. *Lag (2015:700)*

Åtgärder för det fall dotterföretagets riskprofil avviker väsentligt från de antaganden som gjorts för beräkningen enligt standardformeln

90 § När solvenskapitalkravet för dotterföretaget beräknas med standardformeln får Finansinspektionen, om inspektionen tagit emot en ansökan enligt 84 §, i undantagsfall föreslå att företaget ersätter en undergrupp av parametrar enligt standardformeln med företagsspecifika parametrar när det beräknar teckningsriskmoduler för livförsäkring, skadeförsäkring och sjukförsäkring, i enlighet med 17 kap. 22 §. Finansinspektionen får lämna ett sådant förslag endast om

1. dotterföretagets riskprofil avviker väsentligt från de antaganden som gjorts för beräkningen enligt standardformeln, och
2. företaget inte inom skälig tid efter inspektionens underrättelse om avvikelsen har anpassat antagandena till sin riskprofil.

Finansinspektionen får under de förutsättningar som anges i första stycket, i de fall som avses i 17 kap. 24 §, föreslå tillsynskollegiet ett kapitaltillägg för dotterföretaget utöver det solvenskapitalkrav som en tillämpning av standardformeln medför. *Lag (2015:700)*

Beslut efter överenskommelse inom tillsynskollegiet

91 § Finansinspektionen ska redovisa skälen för de förslag som avses i 89 och 90 §§ för dotterföretaget och tillsynskollegiet. Finansinspektionen ska, om möjligt, komma överens med övriga myndigheter inom tillsynskollegiet om vilket beslut som ska fattas med anledning av de föreslagna åtgärderna. Finansinspektionen ska även fatta ett beslut i enlighet med överenskommelsen. *Lag (2015:700)*

Åtgärder om solvenskapitalkravet inte är uppfyllt

92 § Om ett dotterföretag som omfattas av särskild tillsynsordning inte uppfyller solvenskapitalkravet, ska Finansinspektionen utan dröjsmål överlämna den åtgärdsplan till tillsynskollegiet som dotterföretaget efter föreläggande enligt 18 kap. 4 § lämnat in till inspektionen för att inom sex månader från det att bristen konstaterades återupprätta nivån för kapitalbasmedlen eller reducera sin riskprofil för att åter uppfylla solvenskapitalkravet. Finansinspektionen ska även lämna ett förslag till godkännande av planen till tillsynskollegiet. Finansinspektionens skyldigheter enligt denna bestämmelse ska inte påverka motsvarande bestämmelser som gäller för tillsynen av ett enskilt försäkringsföretag.

Finansinspektionen ska, om möjligt, inom fyra månader från dagen då bristen konstaterades träffa en överenskommelse inom tillsynskollegiet om inspektionens förslag till godkännande av åtgärdsplanen. Finansinspektionen ska fatta ett beslut i enlighet med överenskommelsen. *Lag (2015:700)*

Åtgärder vid försämring av de ekonomiska förhållandena i ett dotterföretag

93 § Om Finansinspektionen konstaterar försämringar av de ekonomiska förhållandena i ett dotterföretag som omfattas av särskild tillsynsordning, ska inspektionen utan

dröjsmål underrätta tillsynskollegiet om de åtgärder som inspektionen föreslår. De föreslagna åtgärderna ska diskuteras i tillsynskollegiet, om det inte är en krissituation.

Finansinspektionen ska inom en månad från underrättelsen, om det är möjligt, komma överens med övriga myndigheter inom tillsynskollegiet om vilket beslut som ska fattas med anledning av de föreslagna åtgärderna. *Lag (2015:700)*

När en överenskommelse inte kan träffas

94 § Om en sådan överenskommelse som avses i 92 § andra stycket eller 93 § andra stycket inte kan träffas inom den angivna tidsperioden, ska Finansinspektionen ensam fatta ett beslut. Beslutet ska innehålla de skäl som har bestämt utgången i ärendet och redovisa synpunkter och reservationer från berörda behöriga myndigheter som kommit till uttryck under perioden. *Lag (2015:700)*

Åtgärder om minimikapitalkravet inte är uppfyllt

95 § Om ett dotterföretag som omfattas av särskild tillsynsordning inte uppfyller minimikapitalkravet, ska Finansinspektionen utan dröjsmål överlämna den finansiella saneringsplan till tillsynskollegiet som dotterföretaget enligt 18 kap. 8 § överlämnat till inspektionen. Finansinspektionen ska även informera tillsynskollegiet om varje åtgärd som dotterföretaget ska vidta för att åter uppfylla minimikapitalkravet. Finansinspektionens skyldigheter enligt denna bestämmelse ska inte påverka motsvarande bestämmelser som gäller för tillsynen av ett enskilt försäkringsföretag. *Lag (2015:700)*

Hänskjutande till Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten vid oenighet om åtgärdsförslag

96 § Finansinspektionen får hänskjuta ett ärende till Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten i enlighet med artikel 19 i förordning (EU) nr 1094/2010, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/51/EU, om inspektionen inte inom angiven tid kan komma överens med grupptillsynsmyndigheten angående sådana förslag som avses i 89, 90, 92 och 93 §§.

Om Finansinspektionen är grupptillsynsmyndighet och inte kan komma överens med den behöriga myndighet som auktoriserat en EES-försäkringsgivare som är ett dotterföretag och som omfattas av särskild tillsynsordning, får inspektionen under de förutsättningar som anges i första stycket hänskjuta ärendet till Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten.

Gäller ett ärende ett förslag enligt 89 eller 90 § får det hänskjutas till Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten inom en månad från inspektionens förslag.

Finansinspektionen får inte hänskjuta ett ärende enligt 92 eller 93 § till Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten, om det är en krissituation och inte heller efter det att fyramånadersperioden i 92 § andra stycket eller enmånadsperioden i 93 § andra stycket har löpt ut. *Lag (2015:700)*

97 § Om ett ärende hänskjutits till Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten enligt 86 eller 96 §, ska Finansinspektionen skjuta upp sitt beslut och invänta det beslut som Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten kan komma att fatta enligt artikel 19.3 i förordning (EU) nr 1094/2010, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/51/ EU. Finansinspektionen ska följa ett beslut i saken från Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten. Inspektionen ska även fatta ett beslut i enlighet med Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndighetens beslut. Inspektionens beslut ska innehålla de skäl som har bestämt utgången i ärendet och överlämnas till dotterföretaget och tillsynskollegiet. Beslutet är bindande för de berörda företagen och Finansinspektionen och ska ligga till grund för inspektionens tillsyn. *Lag (2015:700)*

Upphörande av särskild tillsynsordning

98 § Finansinspektionen ska besluta att ett tillstånd att omfattas av en särskild tillsynsordning enligt 85 § ska upphöra att gälla om:

1. villkoren i 87 § 1, 3 eller 4 inte längre är uppfyllda, eller
2. villkoret i 87 § 2 inte längre är uppfyllt och bristen inte åtgärdas inom rimlig tid.

Lag (2015:700)

99 § När Finansinspektionen är grupptillsynsmyndighet, ska inspektionen i de fall då den särskilda tillsynsordningen har upphört på grund av att villkoret i 87 § 1 inte längre är uppfyllt omedelbart underrätta den berörda behöriga myndigheten och moderföretaget om detta. *Lag (2015:700)*

100 § Moderföretaget för ett dotterföretag som omfattas av särskild tillsynsordning ansvarar för att villkoren i 87 § 2–4 är uppfyllda. Om villkoren inte är uppfyllda, ska moderföretaget utan dröjsmål underrätta Finansinspektionen, om inspektionen är grupptillsynsmyndighet, och den berörda behöriga myndigheten för dotterföretaget. Moderföretaget ska även lägga fram en plan för att åtgärda bristerna inom rimlig tid. *Lag (2015:700)*

101 § När Finansinspektionen är grupptillsynsmyndighet, ska inspektionen minst en gång per år kontrollera att de villkor som avses i 87 § 2–4 är uppfyllda. Inspektionen ska även genomföra en sådan kontroll på begäran av en berörd behörig myndighet, om den myndigheten har skäl att befara att villkoret inte längre följs.

Om Finansinspektionen vid en kontroll enligt första stycket finner att villkoren inte är uppfyllda, ska inspektionen kräva att moderföretaget lägger fram en plan för att åtgärda bristerna inom rimlig tid. *Lag (2015:700)*

Bristande villkorsuppfyllelse

102 § Om Finansinspektionen efter att ha rådfrågat tillsynskollegiet bedömer att en plan som avses i 100 eller 101 § är otillräcklig eller om en sådan plan inte genomförs i rimlig tid, ska villkoren i 87 § 2–4 inte anses uppfyllda. Inspektionen ska omedelbart underrätta den berörda behöriga myndigheten om detta. *Lag (2015:700)*

Tillämplig lag vid prövningen av ansökningar

103 § När Finansinspektionen prövar en ansökan om särskild tillsynsordning, ska denna lag tillämpas. Inspektionen får dock även tillämpa bestämmelser som enligt författningar i en annan stat inom EES gäller för en sådan ansökan. När ansökan har lämnats in till inspektionen, gäller detta dock bara om det är nödvändigt för en effektiv tillsyn över försäkringsföretag eller EES-försäkringsgivare. *Lag (2015:700)*

Bemyndiganden

104 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. hur den gruppbaserade kapitalbasen och det gruppbaserade kapitalkravet ska beräknas enligt 16–22 §§,
2. hur den gruppbaserade kapitalbasen och det gruppbaserade kapitalkravet ska beräknas när kraven är likvärdiga enligt 30 §,
3. innehållet i samt omfattningen och fullgörandet av rapporteringen enligt 33 §,
4. innehållet i en åtgärdsplan och en finansiell saneringsplan enligt 35 § andra stycket,
5. vilka upplysningar som ett företag ska lämna till Finansinspektionen enligt 37 och 49 §§,
6. företagstyrningssystem inom en grupp enligt 42 §,
7. innehållet i en egen risk- och solvensbedömning inom en grupp enligt 43 §, och
8. hur den gruppbaserade kapitalbasen och det gruppbaserade kapitalkravet ska beräknas enligt 71 § tredje stycket. *Lag (2015:700)*

20 kap. Specialföretag

Tillstånd för specialföretag

Tillståndsplikt

1 § Tillstånd krävs för att få driva verksamhet som specialföretag. *Lag (2015:700)*

Förutsättningar för tillstånd

2 § Ett specialföretag ska ges tillstånd att driva verksamhet, om

1. bolagsordningen eller stadgarna stämmer överens med denna lag och andra författningar som reglerar ett specialföretags bolagsordning eller stadgar samt i övrigt innehåller de särskilda bestämmelser som behövs med hänsyn till omfattningen och arten av den planerade verksamheten, och
2. den planerade verksamheten kan antas komma att uppfylla kraven enligt bestämmelserna i denna lag och andra författningar som reglerar specialföretagets verksamhet. *Lag (2015:700)*

Prövning av bolagsordning och stadgar

3 § Frågan om godkännande av bolagsordning eller stadgar för ett specialföretag ska prövas i samband med att frågan om företaget ska få tillstånd att driva verksamhet som specialföretag prövas.

Ett specialföretags beslut om att anta bolagsordning eller stadgar får inte registreras innan bolagsordningen eller stadgarna har godkänts. *Lag (2015:700)*

4 § Ett specialföretag som har beslutat att ändra sin bolagsordning eller stadgar ska ansöka om godkännande av ändringen. Ändringen ska godkännas om bolagsordningen eller stadgarna stämmer överens med författningar som reglerar ett aktiebolags eller en ekonomisk förenings bolagsordning eller stadgar samt i övrigt innehåller de olika bestämmelser som behövs med hänsyn till omfattningen och arten av företagets verksamhet.

Ett specialföretags beslut om ändring av bolagsordning eller stadgar får inte registreras innan de har godkänts. *Lag (2015:700)*

Prövning av ansökan

5 § En ansökan om tillstånd att driva verksamhet som specialföretag, liksom frågor om godkännande av bolagsordning eller stadgar enligt 3 eller 4 §, prövas av Finansinspektionen. *Lag (2015:700)*

EU-förordningar

6 § Ytterligare bestämmelser om specialföretag finns i

1. kommissionens delegerade förordning (EU) 2015/35 av den 10 oktober 2014 om komplettering av Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/138/EG om upptagande och utövande av försäkringsverksamhet (Solvens II), och
2. kommissionens genomförandeförordning (EU) 2015/462 av den 19 mars 2015 om fastställande av tekniska standarder för genomförande avseende förfaranden för tillsynsmyndighetens godkännande av etablering av specialföretag, för samarbete och informationsutbyte mellan tillsynsmyndigheter när det gäller specialföretag samt för att fastställa format och mallar för de uppgifter som specialföretagen ska rapportera i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/138/EG.

Bestämmelserna gäller

1. villkor för tillstånd,
2. obligatoriska avtalsvillkor,
3. företagsstyrningssystem,
4. tillsynsrapportering,
5. solvenskrav,
6. återkallelse av tillstånd, och
7. samarbete och informationsutbyte mellan tillsynsmyndigheter. *Lag (2015:700)*

Tillsyn över specialföretag

Registreringsmyndighet

7 § Bolagsverket är registreringsmyndighet för specialföretag. Ett specialföretag ska vara registrerat i aktiebolags- eller föreningsregistret med en särskild beteckning. I dessa register skrivs de uppgifter in som enligt författningar ska anmälas för registrering.
Lag (2015:700)

Tillsynen och dess omfattning

8 § Finansinspektionen har tillsyn över specialföretag.

Tillsynen omfattar att verksamheten drivs enligt

1. författningar som reglerar specialföretagets verksamhet,
2. företagets bolagsordning eller stadgar, och
3. styrdokument som företaget har upprättat och som har sin grund i författningar som reglerar företagets verksamhet. *Lag (2015:700)*

Upplysningar från ett specialföretag

9 § Ett specialföretag ska lämna Finansinspektionen de upplysningar om sin verksamhet som inspektionen begär. *Lag (2015:700)*

Avgifter till Finansinspektionen

10 § Specialföretag ska med avgifter bidra till att täcka kostnaderna för Finansinspektionens verksamhet. *Lag (2015:700)*

Ingripanden mot specialföretag

När Finansinspektionen ska ingripa

11 § Finansinspektionen ska ingripa om

1. ett specialföretag har åsidosatt sina skyldigheter
   a) enligt författningar som reglerar företagets verksamhet,
   b) företagets bolagsordning eller stadgar, eller
   c) företagets styrdokument som har sin grund i författningar som reglerar företagets verksamhet, eller
2. bolagsordningen, stadgarna eller styrdokumenten enligt 1 inte längre är tillfredsställande med hänsyn till omfattningen och arten av företagets verksamhet.
   Lag (2015:700)

Hur inspektionen ska ingripa

12 § Ingripande med stöd av 11 § sker genom utfärdande av föreläggande att vidta rättelse inom en viss tid, genom förbud att verkställa beslut eller genom anmärkning.

Om en överträdelse är allvarlig ska specialföretagets tillstånd återkallas eller, om det är tillräckligt, varning meddelas. *Lag (2015:700)*

När Finansinspektionen får avstå från ingripande

13 § Finansinspektionen får avstå från ingripande om

1. en överträdelse är ringa eller ursäktlig,
2. specialföretaget gör rättelse, eller
3. någon annan myndighet har vidtagit åtgärder mot företaget och dessa åtgärder bedöms tillräckliga. *Lag (2015:700)*

Överträdelser av beslut om rättelser

14 § Om ett specialföretag driver verksamhet i ett annat land inom EES och företaget inte rättar sig efter Finansinspektionens eller en behörig utländsk myndighets begäran om rättelse, ska inspektionen vidta de åtgärder som behövs för att förhindra fortsatta överträdelser. Inspektionen ska underrätta den behöriga utländska myndigheten om vilka åtgärder som vidtas. *Lag (2015:700)*

Vid återkallelse av tillstånd

15 § Om ett specialföretags tillstånd återkallas, får Finansinspektionen bestämma hur avvecklingen av verksamheten ska ske.

Ett beslut om återkallelse får förenas med förbud att fortsätta hela eller delar av verksamheten. *Lag (2015:700)*

Straffavgift

16 § Om Finansinspektionen har meddelat ett beslut om anmärkning eller varning mot ett specialföretag, får inspektionen besluta att företaget ska betala en straffavgift.

Avgiften tillfaller staten. *Lag (2015:700)*

17 § Straffavgiften ska fastställas till lägst femtusen kronor och högst femtio miljoner kronor.

Avgiften får inte överstiga tio procent av specialföretagets omsättning närmast föregående räkenskapsår. Om överträdelsen har skett under specialföretagets första verksamhetsår eller om uppgifter om omsättningen annars saknas eller är bristfälliga, får omsättningen uppskattas.

Avgiften får inte vara så stor att specialföretaget efter det att avgiften har påförts inte uppfyller kravet på full finansiering. *Lag (2015:700)*

18 § När straffavgiftens storlek fastställs, ska särskild hänsyn tas till hur allvarlig den överträdelse är som har föranlett anmärkningen eller varningen och hur länge överträdelsen har pågått. *Lag (2015:700)*

Förseningsavgift

19 § Om ett specialföretag inte i tid lämnar de upplysningar som har föreskrivits med stöd av 26 § första stycket får Finansinspektionen besluta att företaget ska betala en förseningsavgift med högst 100.000 kronor.

Avgiften tillfaller staten. *Lag (2015:700)*

Verkställighet av beslut om straffavgift och förseningsavgift

20 § Straffavgiften eller förseningsavgiften ska betalas till Finansinspektionen inom trettio dagar efter det att beslutet om den har vunnit laga kraft eller inom den längre tid som anges i beslutet. *Lag (2015:700)*

21 § Finansinspektionens beslut att ta ut straffavgift eller förseningsavgift får verkställas utan föregående dom eller utslag, om avgiften inte har betalats inom den tid som anges i 20 §. *Lag (2015:700)*

22 § Om straffavgiften eller förseningsavgiften inte betalas inom den tid som anges i 20 §, ska Finansinspektionen lämna den obetalda avgiften för indrivning. Bestämmelser om indrivning av statliga fordringar finns i lagen (1993:891) om indrivning av statliga fordringar m.m. *Lag (2015:700)*

23 § En beslutad straffavgift eller förseningsavgift faller bort i den utsträckning verkställighet inte har skett inom fem år från det att beslutet fick laga kraft. *Lag (2015:700)*

Ingripande mot den som saknar tillstånd

24 § Om någon driver verksamhet som specialföretag utan att vara berättigad till det, ska Finansinspektionen förelägga denne att upphöra med verksamheten. Inspektionen får besluta hur avvecklingen av verksamheten ska ske. I föreläggandet ska Finansinspektionen upplysa om att rätten efter ansökan av inspektionen kan komma att besluta att företaget ska gå i likvidation om föreläggandet inte följs.

Om det är osäkert om lagen är tillämplig på viss verksamhet, får Finansinspektionen förelägga den som driver verksamheten att lämna de upplysningar om verksamheten som inspektionen behöver för att bedöma om så är fallet. Den som är revisor i ett företag är skyldig att på begäran av inspektionen lämna sådana upplysningar om företagets verksamhet som revisorn har fått kännedom om vid fullgörandet av sitt uppdrag.

Lag (2015:700)

25 § Om ett specialföretag inte följer ett föreläggande enligt 24 § första stycket att upphöra med verksamheten, ska rätten, efter ansökan av Finansinspektionen, besluta att företaget ska gå i likvidation.

I dessa fall tillämpas 25 kap. 10, 25, 28–44, 46 och 47 §§ aktiebolagslagen (2005:551) och 11 kap. 5 och 7–16 §§ samt 17 § fjärde och femte styckena lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar.

Beslut om likvidation ska inte meddelas om det under ärendets handläggning vid rätten visas att verksamheten har upphört.

Beslutet om likvidation gäller omedelbart. *Lag (2015:700)*

Bemyndiganden

26 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om vilka upplysningar ett specialföretag ska lämna till Finansinspektionen enligt 9 §.

Regeringen får meddela föreskrifter om sådana avgifter som avses i 10 §. *Lag (2015:700)*

21 kap. Överklagande m.m.

Överklagande av Finansinspektionens beslut

1 §[10] Finansinspektionens beslut i ärenden enligt 17 kap. 13 § första stycket och 18 kap. 26 § andra stycket samt beslut om sanktionsföreläggande får inte överklagas.
Lag (2017:653)

2 § Finansinspektionens beslut som avses i 11 kap. 1 § andra stycket 1 får överklagas hos regeringen. *Lag (2015:700)*

3 § Andra beslut av Finansinspektionen i enskilda fall enligt denna lag får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten. *Lag (2015:700)*

Förordnande om att ett beslut ska gälla omedelbart

4 § Finansinspektionen får bestämma att ett beslut om förbud, föreläggande eller återkallelse ska gälla omedelbart. *Lag (2015:700)*

Förklaring att ärendet onödigt uppehålls

5 § Om beslut i ett ärende om tillstånd enligt 2 kap. 4 § inte har meddelats inom sex månader från det att ansökan gavs in, eller i ett ärende enligt 3 kap. 2 § inom tre månader eller i ett ärende enligt 3 kap. 7 eller 17 § inom en månad, får sökanden begära förklaring av domstol att ärendet onödigt uppehålls.

En begäran om en förklaring som avses i första stycket ska göras hos allmän förvaltningsdomstol. Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Om rätten lämnar en förklaring ska ansökan anses ha avslagits av Finansinspektionen om beslut därefter inte har meddelats inom motsvarande tidsfrister som anges i första stycket för respektive ärende. *Lag (2015:700)*

Överklagande av Bolagsverkets beslut

6 § Bolagsverkets beslut i ärenden enligt 11 kap. 45 §, 12 kap. 74 § eller 13 kap. 27 § överklagas hos tingsrätten i den ort där försäkringsföretagets styrelse har sitt säte.

Skrivelsen med överklagandet ska ges in till Bolagsverket inom tre veckor från dagen för beslutet.

Vid ett överklagande enligt första stycket gäller lagen (1996:242) om domstolsärenden. *Lag (2015:700)*

---

[10] Denna lydelse träder i kraft den 1 augusti 2017 enligt lag (2017:653) [red.anm.].

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

2010:2043

Föreskrifter om ikraftträdande av denna lag meddelas i lagen (2010:2044) om införande av försäkringsrörelselagen (2010:2043).

2015:700

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2016.
2. För försäkringsföretag som vid lagens ikraftträdande bedriver verksamhet som avser tjänstepensionsförsäkringar gäller för den delen av verksamheten, till och med den 31 december 2019, tillämpliga bestämmelser i 1–7, 14, 16 och 17 kap. i den äldre lydelsen samt föreskrifter som har meddelats med stöd av dessa bestämmelser. För verksamheten som avser tjänstepensionsförsäkring gäller under angiven tid i övrigt tillämpliga bestämmelser i 10–15 och 19 kap. denna lag.

   Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om tillämpningen enligt första stycket av bestämmelserna i 10 och 19 kap. denna lag på ett försäkringsföretags tjänstepensionsverksamhet.

   För ett försäkringsföretag som avses i första stycket gäller bestämmelserna enligt det stycket även den del av försäkringsrörelsen som avser övrig livförsäkringsverksamhet, om denna är av endast ringa omfattning.

   Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om vad som avses med ringa omfattning enligt tredje stycket.

   Ett försäkringsföretag som avses i första stycket får, efter anmälan till Finansinspektionen, tillämpa denna lag även på verksamhet som avser tjänstepensionsförsäkring.
3. Finansinspektionen får i ett enskilt fall besluta att ett försäkringsföretag som senast den 1 januari 2016 upphört med att teckna nya försäkringsavtal och uteslutande förvaltar sitt befintliga bestånd i syfte att avsluta sin verksamhet inte behöver tillämpa delar av denna lag.

   För återförsäkringsbolag som senast den 10 december 2007 har upphört att teckna nya återförsäkringsavtal och uteslutande förvaltar sitt befintliga bestånd i syfte att avsluta verksamheten gäller äldre bestämmelser.

   Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om villkoren enligt första stycket för undantag och omfattningen av dem.
4. Ett försäkringsföretags kapitalbasposter i primärkapitalet som har emitterats före den 17 januari 2015 och som får ingå i kapitalbasen enligt beslut av Finansinspektionen med stöd av 7 kap. 3 § i den äldre lydelsen, men som den 31 december 2015 får utgöra högst 50 procent av kapitalbasen, ska till och med den 31 december 2025 klassificeras som nivå 1 enligt 7 kap. 7 § denna lag.

   Ett försäkringsföretags kapitalbasposter i primärkapitalet som har emitterats före den 17 januari 2015 och som får ingå i kapitalbasen enligt beslut av Finansinspektionen med stöd av 7 kap. 3 § i den äldre lydelsen, men som den 31 december 2015 får utgöra högst 25 procent av kapitalbasen, ska till och med den 31 december 2025 klassificeras som nivå 2 enligt 7 kap. 7 § denna lag.

   Regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om vilka typer av kapitalbasposter som ska omfattas av bestämmelserna i första och andra styckena.
5. För ett försäkringsföretag som ompaketerar lån till överlåtbara värdepapper eller andra finansiella instrument gäller, för lån som har emitterats före den 1 januari 2011, villkoren enligt artikel 135.2 i Solvens II-direktivet endast om den underliggande exponeringen har utökats eller blivit ersatt efter den 31 december 2014.
6. För försäkringsföretag som vid lagens ikraftträdande inte uppfyller kraven på tillräcklig kapitalbas enligt 7 kap. 1 § första stycket, men som uppfyller kraven på tillräcklig kapitalbas enligt 7 kap. 1 § i den äldre lydelsen, ska bestämmelserna i denna punkt tillämpas i stället för bestämmelserna i 18 kap. 4 § denna lag.

   Finansinspektionen ska förelägga företaget att vidta nödvändiga åtgärder för att uppfylla solvenskapitalkravet senast den 31 december 2017 och att var tredje månad överlämna en lägesrapport till Finansinspektionen som ska innehålla en beskrivning av vilka åtgärder som har vidtagits och hur arbetet fortlöper med att uppfylla solvenskapitalkravet.

   Om det är lämpligt, får Finansinspektionen förlänga tidsfristen med tre månader.

   Om lägesrapporten visar att det inte har skett några väsentliga framsteg när det gäller företagets möjlighet att uppfylla solvenskapitalkravet senast den 31 december 2017, ska bestämmelserna om ingripande i denna lag tillämpas. *Lag (2017:233)*

7. För försäkringsföretag som vid lagens ikraftträdande inte uppfyller kraven på tillräcklig kapitalbas enligt 7 kap. 1 § andra stycket, men som uppfyller kraven på tillräcklig kapitalbas enligt 7 kap. 1 § i den äldre lydelsen, ska bestämmelserna i 18 kap. 8 § och 12 § 4 och 5 denna lag inte tillämpas under det första året efter lagens ikraftträdande.
8. Finansinspektionen får i ett enskilt fall besluta att ett försäkringsföretag vid justering av beräkningen av minimikapitalkravet enligt 8 kap. 14 § denna lag till och med den 31 december 2017 ska använda ett solvenskapitalkrav beräknat enligt standardformeln.
9. De övergångsbestämmelser som enligt 2, 4 och 5, och som enligt 5 kap. 10 §, 8 kap. 12 § och 18 kap. 7 § gäller för enskilda försäkringsföretag gäller, utan hinder av bestämmelserna om kapitalbas och kapitalkrav på gruppnivå i 19 kap. 16 § denna lag, i tillämpliga delar även på gruppnivå.
10. De övergångsbestämmelser som enligt 6 gäller för enskilda försäkringsföretag gäller, utan hinder av bestämmelserna om kapitalbas och kapitalkrav på gruppnivå i 19 kap. 16 och 35 §§ denna lag, i tillämpliga delar även på gruppnivå om försäkringsföretagen i en grupp uppfyller de gruppbaserade kapitalkraven enligt 9 kap. 4 § i den äldre lydelsen, men inte uppfyller kapitalkravet på gruppnivå.
11. Finansinspektionen får ta ut avgifter även före lagens ikraftträdande för ansökningar och anmälningar enligt de nya bestämmelserna om solvens, specialföretag, undantag beroende på storlek, grupptillsyn och fastställande av tillämpning av övergångsbestämmelser, när dessa har kommit in till inspektionen före lagens ikraftträdande.
12. Ett försäkringsföretag som vid lagens ikraftträdande har en utjämningsreserv för kreditförsäkring enligt 5 kap. 10 och 11 §§ i den äldre lydelsen ska, utöver nedsättningar för att täcka tekniska underskott i kreditförsäkringsrörelsen, årligen göra de nedsättningar som krävs för att avveckla utjämningsreserven senast den 31 december 2019.

2015:826

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2016.
2. Lagen tillämpas första gången för det räkenskapsår som inleds närmast efter den 31 december 2015.

2016:121

1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2016.
2. Äldre bestämmelser gäller i fråga om värdeöverföring från ömsesidiga försäkringsbolag, om beräkningen ska grunda sig på en årsredovisning som har upprättats före ikraftträdandet.

2016:439

1. Denna lag träder i kraft den 17 juni 2016.
2. Om ett försäkringsaktiebolag vid ikraftträdandet inte har överlåtbara värdepapper upptagna till handel på en reglerad marknad, tillämpas bestämmelserna om redovisningskompetens eller revisionskompetens i 8 kap. 49 a § första stycket tredje meningen och andra stycket 2 aktiebolagslagen (2005:551) först efter den första årsstämma som hålls efter den 16 juni 2016.
3. Om ett ömsesidigt försäkringsbolag eller en försäkringsförening vid ikraftträdandet inte har överlåtbara värdepapper upptagna till handel på en reglerad marknad, tillämpas bestämmelserna om redovisningskompetens eller revisionskompetens i 6 kap. 7 § första stycket tredje meningen och andra stycket 2 lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar först efter den första ordinarie bolagsstämma respektive ordinarie föreningsstämma som hålls efter den 16 juni 2016.

2017:233

Denna lag träder i kraft den 1 maj 2017.

2017:653

1. Denna lag träder i kraft den 1 augusti 2017.
2. Äldre bestämmelser gäller för överträdelser som inträffat före ikraftträdanden.

Propositioner

SFS 2010:2043 Prop. 2009/10:246	*SFS 2011:461* Prop. 2010/11:71	*SFS 2011:887* Prop. 2010/11:135	*SFS 2012:198* Prop. 2011/12:70
SFS 2013:115 Prop. 2012/13:45	*SFS 2013:166* Prop. saknas	*SFS 2013:235* Prop. 2012/13:61	*SFS 2013:443* Prop. 2012/13:74
SFS 2013:456 Prop. 2012/13:95	*SFS 2013:583* Prop. 2012/13:155	*SFS 2013:672* Prop. 2012/13:160	*SFS 2013:745* Prop. 2012/13:166
SFS 2014:494 Prop. 2013/14:161	*SFS 2014:552* Prop. 2013/14:86	*SFS 2014:852* Prop. 2013/14:215	*SFS 2015:67* Prop. 2014/15:41
SFS 2015:68 Prop. 2014/15:41	*SFS 2015:700* Prop. 2015/16:9	*SFS 2015:826* Prop. 2015/16:3	*SFS 2016:121* Prop. 2015/16:4
SFS 2016:439 Prop. 2015/16:162	*SFS 2016:574* Prop. 2015/16:72	*SFS 2017:233* Prop. 2016/17:76	*SFS 2017:653* Prop. 2016/17:173

Lag (2010:2044) om införande av försäkringsrörelselagen (2010:2043)

(senast ändrad genom SFS 2014:219)

Tidpunkt för ikraftträdande 508
Lagar som upphävs 508
Hänvisning i annan författning 508
Försäkringsbolag som har bildats före lagens ikraftträdande 509
Fortsatt giltighet av gällande tillstånd och stadfästelser av bolagsordning 509
Fortsatt giltighet av medgivna avvikelser och undantag 509
Understödsförenings ansökan om tillstånd och verksamhet 509
Avtal med en jävskrets om tjänster 509
Särskilda associationsrättsliga bestämmelser 509
Registrering av redan bildade försäkringsbolag 509
Borttagande av föreskrifter om aktiers nominella belopp 509
Förbehåll om lösningsrätt 509
Angivande av aktieägares person- eller organisationsnummer, m.m. 510
Registrering och verkställande av äldre stämmobeslut 510
Registrering och verkställande av äldre styrelsebeslut 510
Uppdelning och sammanläggning av aktier 510
Revisor i försäkringsaktiebolag 510
Värdeöverföring 510
Inlösen av minoritetsaktier 511
Fusion 511
Likvidation och konkurs 511
Ingripande mot ett försäkringsföretag 511
Överklagande av äldre beslut 511
Styrelsens förslag till ändring av bolagsordning 511
Ändring av bolagsordning före lagens ikraftträdande 511
Särskilda bestämmelser för vissa äldre företag 511
Propositioner 511

Tidpunkt för ikraftträdande

1 § Försäkringsrörelselagen (2010:2043) träder i kraft den 1 april 2011. Detsamma gäller denna lag utom 27 §, som träder i kraft två veckor efter den dag då lagen enligt uppgift på den utkommit från trycket i Svensk författningssamling.[1]

Lagar som upphävs

2 § Genom denna lag upphävs, med de begränsningar som följer av denna lag,

1. lagen (1972:262) om understödsföreningar,
2. försäkringsrörelselagen (1982:713),
3. lagen (1982:728) om införande av försäkringsrörelselagen (1982:713), och
4. lagen (1987:464) om vissa riktade emissioner i aktiemarknadsbolag, m.m.

Hänvisning i annan författning

3 § Om det i lag eller någon annan författning förekommer hänvisning till en föreskrift som har ersatts genom en bestämmelse i försäkringsrörelselagen (2010:2043) eller denna lag, tillämpas i stället den nya bestämmelsen.

Bestämmelser i lag eller någon annan författning om försäkringsföreningar ska gälla för sådana understödsföreningar som efter utgången av mars 2011 fortsätter att driva sin verksamhet enligt lagen (1972:262) om understödsföreningar med stöd av 7 § den här lagen om inte annat särskilt anges.

[1] 27 § trädde i kraft den 1 februari 2011 [red.anm.].

Försäkringsbolag som har bildats före lagens ikraftträdande

4 § För försäkringsaktiebolag och ömsesidiga försäkringsbolag som har bildats före den 1 april 2011 gäller försäkringsrörelselagen (2010:2043) med nedan angivna undantag.

Fortsatt giltighet av gällande tillstånd och stadfästelser av bolagsordning

5 § Tillstånd för ett försäkringsaktiebolag eller ömsesidigt försäkringsbolag att driva försäkringsrörelse (koncession) och stadfästelse av bolagsordning som är gällande vid ikraftträdandet av försäkringsrörelselagen (2010:2043), ska därefter anses gälla som om de meddelats med stöd av den lagen.

Fortsatt giltighet av medgivna avvikelser och undantag

6 § De undantag och avvikelser från bestämmelser i försäkringsrörelselagen (1982:713) som har medgetts och som är gällande vid ikraftträdandet av försäkringsrörelselagen (2010:2043) ska därefter avse motsvarande bestämmelser i den lagen.

Understödsförenings ansökan om tillstånd och verksamhet

7 § En understödsförening som före den 1 april 2011 är registrerad enligt lagen (1972:262) om understödsföreningar får fortsätta att driva verksamheten och ska då omfattas av bestämmelserna i den lagen till utgången av år 2017 eller, om en ansökan om tillstånd enligt 2 kap. försäkringsrörelselagen (2010:2043) då har getts in, till dess att ett beslut med anledning av en sådan ansökan har vunnit laga kraft.

Om en ansökan om tillstånd enligt första stycket inte har getts in före utgången av år 2017 eller om den avslås, ska föreningen träda i likvidation.

Likvidationen ska handläggas enligt bestämmelserna i lagen om understödsföreningar.

Har sådant förhållande inträffat som påkallar likvidation enligt andra stycket och har inte inom sex veckor därefter i understödsföreningsregistret införts uppgift om att föreningen trätt i likvidation, ska rätten på anmälan av Finansinspektionen och efter föreningens hörande förklara att föreningen ska träda i likvidation.

Bestämmelserna i 44 § lagen om understödsföreningar ska tillämpas vid rättens handläggning av en anmälan enligt fjärde stycket. *Lag (2014:219)*

Avtal med en jävskrets om tjänster

8 § I fråga om avtal som avses i 4 kap. 9 § försäkringsrörelselagen (2010:2043) och som har ingåtts före den 1 april 2011 gäller äldre bestämmelser.

Särskilda associationsrättsliga bestämmelser

Registrering av redan bildade försäkringsbolag

9 § I fråga om registrering av försäkringsaktiebolag och ömsesidiga försäkringsbolag som har bildats innan försäkringsrörelselagen (2010:2043) har trätt i kraft gäller äldre bestämmelser.

Borttagande av föreskrifter om aktiers nominella belopp

10 § Föreskrifter i ett försäkringsaktiebolags bolagsordning om aktiers nominella belopp ska tas bort senast i samband med att bolaget första gången efter utgången av mars 2011 beslutar om annan ändring i bolagsordningen. När en sådan föreskrift tas bort, ska samtidigt uppgift om antalet aktier i bolaget tas in i bolagsordningen.

Förbehåll om lösningsrätt

11 § Innehåller ett försäkringsaktiebolags bolagsordning före den 1 april 2011 förbehåll som avses i 3 kap. 3 § försäkringsrörelselagen (1982:713), gäller förbehållet även om det avviker från 4 kap. 28 § aktiebolagslagen (2005:551).

Angivande av aktieägares person- eller organisationsnummer, m.m.

12 § Bestämmelserna i 5 kap. 5 § första stycket 2 aktiebolagslagen (2005:551) om angivande av aktieägares person- eller organisationsnummer gäller inte i fråga om aktieägare som har förts in i aktieboken före den 1 april 2011.

I fråga om försäkringsaktiebolag som har bildats före den 1 april 2011 behöver uppgift enligt 5 kap. 5 § första stycket 4 aktiebolagslagen om huruvida aktiebrev har utfärdats lämnas bara om aktiebrev har utfärdats efter ikraftträdandet av försäkringsrörelselagen (2010:2043).

13 § Bestämmelserna i 6 kap. 2 § aktiebolagslagen (2005:551) om angivande av bolagets organisationsnummer och bolagskategori och om aktieägarens personnummer, organisationsnummer eller annat identifieringsnummer gäller inte aktiebrev som har lämnats ut före den 1 april 2011.

14 § Den som innehar ett aktiebrev och enligt bolagets anteckning på brevet är införd som ägare i aktieboken ska, även om införingen har skett före utgången av år 1982, likställas med den som enligt 13 § andra stycket lagen (1936:81) om skuldebrev förmodas ha rätt att göra skuldebrevet gällande, om ett förvärv från honom eller henne sker efter den nämnda tidpunkten.

Registrering och verkställande av äldre stämmobeslut

15 § Vid registrering och verkställande av ett stämmobeslut som har fattats före ikraftträdandet av försäkringsrörelselagen (2010:2043) samt vid talan mot ett sådant beslut gäller äldre bestämmelser eller, såvitt gäller sådana beslut som avses i 16 kap. aktiebolagslagen (2005:551), bestämmelserna i den upphävda lagen (1987:464) om vissa riktade emissioner i aktiemarknadsbolag, m.m.

Registrering och verkställande av äldre styrelsebeslut

16 § Om styrelsen före den 1 april 2011 har fattat beslut om nyemission enligt 4 kap. 16 eller 17 §, emission av skuldebrev enligt 5 kap. 9 eller 10 § eller nedsättning av aktiekapitalet enligt 6 kap. 8 § försäkringsrörelselagen (1982:713), gäller äldre bestämmelser vid registrering och verkställande av beslutet.

Uppdelning och sammanläggning av aktier

17 § Bestämmelserna i 4 kap. 46–50 §§ aktiebolagslagen (2005:551) gäller inte i fråga om beslut om uppdelning eller sammanläggning av aktier som har fattats före den 1 april 2011.

Revisor i försäkringsaktiebolag

18 § Om ett försäkringsaktiebolag vid ikraftträdandet av försäkringsrörelselagen (2010:2043) har en revisor som inte uppfyller kraven i 11 kap. 12 § i den lagen och 9 kap. aktiebolagslagen (2005:551), får bolaget tillämpa äldre bestämmelser om en revisors kvalifikationer till dess den tid för vilken revisorn har utsetts har gått ut. Om revisorn har utsetts för en mandattid överstigande fyra år eller tills vidare, ska uppdraget som revisor anses gälla till slutet av den årsstämma som hålls under det fjärde räkenskapsåret efter revisorsvalet eller, om den tiden har löpt till ända den 1 april 2011, till utgången av den första årsstämman som hålls efter lagens ikraftträdande. Revisorsval ska i sist nämnda fall ske på den årsstämman.

Värdeöverföring

19 § Äldre bestämmelser gäller i fråga om värdeöverföring från ett försäkringsaktiebolag eller ett ömsesidigt försäkringsbolag, om beräkningen ska grunda sig på en årsredovisning som har upprättats före den 1 april 2011.

Inlösen av minoritetsaktier

20 § Om inlösen av aktier enligt 15 kap. 8 § försäkringsrörelselagen (1982:713) har påkallats före den 1 juli 2006, gäller försäkringsrörelselagen i dess lydelse vid utgången av juni 2006 i fråga om förutsättningarna för inlösen, bestämmandet av inlösenbeloppet och förfarandet.

21 § Om ett försäkringsaktiebolag före den 1 april 2011 har beslutat om emission av teckningsoptioner eller konvertibler och det i emissionsvillkoren finns bestämmelser om hur dessa instrument skall behandlas i samband med inlösen av aktier enligt 14 a kap. försäkringsrörelselagen (1982:713), gäller dessa bestämmelser även efter den tidpunkten.

Fusion

22 § Äldre bestämmelser gäller för fusion, om fusionsplanen har godkänts enligt 15 a kap. 11 § försäkringsrörelselagen (1982:713) före den 1 april 2011. Detsamma gäller vid absorption av helägt dotterbolag enligt 15 a kap. 18 § samma lag, om fusionsplanen har upprättats före nämnda datum.

Likvidation och konkurs

23 § Äldre bestämmelser gäller för likvidation och konkurs, om beslut om konkurs eller likvidation har meddelats före den 1 april 2011.

Ingripande mot ett försäkringsföretag

24 § En fråga om ingripande enligt försäkringsrörelselagen (2010:2043) bedöms enligt äldre bestämmelser, om de omständigheter som föranleder frågan om ingripande hänför sig till tiden före den 1 april 2011. De nya bestämmelserna ska dock tillämpas, om de skulle leda till ett mindre strängt ingripande.

Överklagande av äldre beslut

25 § Beslut som har meddelats före ikraftträdandet av försäkringsrörelselagen (2010:2043) överklagas enligt äldre bestämmelser.

Styrelsens förslag till ändring av bolagsordning

26 § Om ett försäkringsaktiebolags eller ett ömsesidigt försäkringsbolags bolagsordning efter utgången av mars 2011 strider mot försäkringsrörelselagen (2010:2043) ska styrelsen, om inte annat följer av den här lagen, till den första ordinarie stämman därefter lägga fram förslag till ändring av bolagsordningen till överensstämmelse med försäkringsrörelselagen.

Ändring av bolagsordning före lagens ikraftträdande

27 § Stämman får redan före den 1 april 2011 besluta om ändring i bolagsordningen till överensstämmelse med försäkringsrörelselagen (2010:2043). I beslutet ska anges att ändringen gäller från och med den 1 april 2011.

Särskilda bestämmelser för vissa äldre företag

28 § Ett ömsesidigt försäkringsbolags firma som har registrerats före ikraftträdandet av lagen (1948:433) om försäkringsrörelse behöver inte innehålla orden ömsesidig eller försäkring.

29 § För Stockholms stads brandförsäkringskontor gäller bestämmelserna i försäkringsrörelselagen (2010:2043) om ömsesidiga försäkringsbolag i tillämpliga delar. Kontorets delägare ska dock inte på grund härav få större ansvar för kontorets förpliktelser än de hade före den 1 januari 1904.

Propositioner

SFS 2010:2044	*SFS 2014:219*
Prop. 2009/10:246	Prop. 2013/14:84

Försäkringsrörelseförordning (2011:257)

(senast ändrad genom SFS 2016:591)

1 kap.	**Inledande bestämmelser**	513
	Innehåll	513
	Tillämpningsområde	513
	Allmänna bestämmelser	513
2 kap.	**Ansökan om tillstånd**	513
	Inledande bestämmelser	513
	Tillstånd att driva rörelse	513
	Ändring av bolagsordning eller stadgar	514
	Återbetalning av garantikapital	515
	Återbetalning av verksamhetskapital	515
	Överlåtelse av försäkringsbestånd	515
	Fusion	516
	Förvärv av aktier	516
3 kap.	**Anmälan för registrering och ansökan som ska handläggas av Bolagsverket**	517
	Tillämpningsområde	517
	Allmänna bestämmelser	518
	Tillstånd	518
	Ändring av bolagsordning eller stadgar	519
	Ledning	519
	Revisor	519
	Garantikapital	519
	Verksamhetskapital	520
	Överlåtelse av försäkringsbestånd	520
	Frivillig likvidation	520
	Avgifter	520
4 kap.	**Försäkringsregister**	521
	Tillämpningsområde	521
	Försäkringsregistrets ändamål m.m.	521
	Om personuppgifter och informationslämnande m.m.	522
	Anteckningar i försäkringsregistret	523
	Anteckningar på försäkringsföretagets registerupplägg	525
	Utlämnande av uppgifter på medium för automatiserad behandling	526
	Sökning efter uppgifter och handlingar	526
	Kungörelser och underrättelser	526
	Registreringsavgifter	526
5 kap.	**Särskilda bestämmelser för europabolag och europakooperativ**	527
	Tillämpningsområde	527
	Ansökan och anmälan för registrering	528
6 kap.	**Särskilda bestämmelser för utländska försäkringsgivare och tjänstepensionsinstitut**	528
7 kap.	**Bemyndiganden**	528
	Bolagsverket	528
	Finansinspektionen	528
Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser		532

1 kap. Inledande bestämmelser

Innehåll

1 § Denna förordning innehåller bestämmelser om
1. ansökan om tillstånd,
2. anmälan för registrering,
3. försäkringsregister, och
4. bemyndiganden för Bolagsverket och Finansinspektionen att meddela föreskrifter.

Tillämpningsområde

2 § Denna förordning gäller för försäkringsföretag enligt försäkringsrörelselagen (2010:2043).

Särskilda bestämmelser om
- europabolag enligt lagen (2004:575) om europabolag som driver försäkringsrörelse finns i 5 kap.,
- europakooperativ enligt lagen (2006:595) om europakooperativ som driver försäkringsrörelse finns i 5 kap., och
- försäkringsgivare och tjänstepensionsinstitut enligt lagen (1998:293) om utländska försäkringsgivares och tjänstepensionsinstituts verksamhet i Sverige finns i 6 kap.

I 7 kap. 6 § finns bestämmelser om bemyndiganden för Finansinspektionen att meddela föreskrifter enligt lagen (1967:531) om tryggande av pensionsutfästelse m.m.

Allmänna bestämmelser

3 § En handling som enligt denna förordning får ges in i kopia ska vara bestyrkt. En handling som får ges in i kopia får även ges in i original.

4 § En anmälan eller en ansökan enligt denna förordning ska, i förekommande fall, innehålla uppgifter om anmälarens eller sökandens organisationsnummer enligt lagen (1974:174) om identitetsbeteckning för juridiska personer m.fl.

2 kap. Ansökan om tillstånd

Inledande bestämmelser

1 § Sådana ansökningar enligt försäkringsrörelselagen (2010:2043) som ska prövas av Finansinspektionen ska ges in till inspektionen. *Förordning (2013:677)*

Tillstånd att driva rörelse

Tillstånd att driva försäkringsrörelse

2 § En ansökan enligt 2 kap. 1 § försäkringsrörelselagen (2010:2043) om tillstånd att driva försäkringsrörelse ska undertecknas av samtliga
1. stiftare i ett försäkringsaktiebolag eller ett ömsesidigt försäkringsbolag,
2. styrelseledamöter i en försäkringsförening.

Om en ansökan avser ett registrerat aktiebolag ska den undertecknas av styrelsen eller verkställande direktören.

3 § En ansökan om tillstånd att driva försäkringsrörelse ska innehålla uppgift om fullständigt namn, postadress, hemvist och personnummer eller, om sådant saknas, födelsedatum för stiftarna eller styrelseledamöterna och, om ett handelsbolag är stiftare, motsvarande uppgifter för varje obegränsat ansvarig bolagsman.

Om en ansökan avser ett registrerat aktiebolag ska den innehålla uppgift om fullständigt namn, postadress, hemvist och personnummer eller, om sådant saknas, födelsedatum för styrelseledamöterna och verkställande direktören.

En ansökan om tillstånd att driva försäkringsrörelse ska även innehålla uppgift om namn och postadress för ombud, om sådant ombud har utsetts.

4 § En ansökan om tillstånd att driva försäkringsrörelse ska även innehålla
1. en försäkran att stiftarna eller styrelseledamöterna inte är i konkurs eller har näringsförbud samt att de inte heller har förvaltare enligt 11 kap. 7 § föräldrabalken,
2. namn och adress på de skaderegleringsrepresentanter som ska utses enligt 27 § trafikskadelagen (1975:1410), och
3. för försäkringsaktiebolag, uppgift om vem som är kvalificerad innehavare av aktier i bolaget.

5 § Tillsammans med en ansökan om tillstånd att driva försäkringsrörelse ska följande handlingar ges in:
1. en kopia av planen för den tilltänkta verksamheten (verksamhetsplan), och
2. ett förslag till bolagsordning eller stadgar.

Om en ansökan enligt första stycket avser ett registrerat aktiebolag ska följande handlingar ges in:
1. en kopia av planen för den tilltänkta verksamheten (verksamhetsplan),
2. ett förslag till ändrad bolagsordning, och
3. en kopia av bolagsstämmans protokoll med beslutet om att söka tillstånd.

Utvidgning av tillstånd

6 § En ansökan om utvidgning av tillstånd att driva försäkringsrörelse ska undertecknas av styrelsen eller verkställande direktören. Tillsammans med ansökan ska följande handlingar ges in:
1. en kopia av planen för verksamheten efter ändringen (verksamhetsplan),
2. ett förslag till ändrad bolagsordning eller ändrade stadgar, och
3. en kopia av bolags- eller föreningsstämmans protokoll med beslutet om utvidgningen av tillståndet.

Förlängning av tillstånd

7 § En ansökan enligt 2 kap. 7 § försäkringsrörelselagen (2010:2043) om förlängning av ett tillstånd att driva försäkringsrörelse ska undertecknas av styrelsen eller verkställande direktören. Ansökan ska göras senast sex månader innan det löpande tillståndet går ut.

Tillsammans med en ansökan ska det lämnas en kopia av bolags- eller föreningsstämmans protokoll med beslutet om förlängningen av tillståndet.

Ändring av bolagsordning eller stadgar

Godkännande av ändring av bolagsordning eller stadgar

8 § En ansökan enligt 2 kap. 9 § försäkringsrörelselagen (2010:2043) om godkännande av ändring av bolagsordning eller stadgar ska undertecknas av styrelsen eller den verkställande direktören. Tillsammans med ansökan ska följande handlingar ges in:
1. en kopia av bolags- eller föreningsstämmans protokoll med ändringsbeslutet, och
2. ett förslag till ändrad bolagsordning eller ändrade stadgar.

Godkännande av villkor om förlusttäckning i bolagsordning

9 § Tillsammans med en ansökan enligt 11 kap. 20 § eller 12 kap. 40 § försäkringsrörelselagen (2010:2043) om godkännande av villkor om förlusttäckning i bolagsordningen för ett livförsäkringsbolag ska det lämnas en av styrelsen gjord ekonomisk utredning om konsekvenserna för försäkringstagarnas och andra ersättningsberättigades rätt på grund av försäkringar och ett yttrande från försäkringsbolagets revisor och aktuarie över utredningen.

Godkännande av villkor om vinstutdelning i bolagsordning

10 § Tillsammans med en ansökan enligt 11 kap. 20 § eller 12 kap. 40 § försäkringsrörelselagen (2010:2043) om godkännande av villkor om vinstutdelning i bolagsordningen för ett livförsäkringsbolag som inte får dela ut vinst ska följande handlingar ges in:
1. en kopia av bolagsstämmans protokoll med beslutet enligt 11 kap. 20 § första stycket 1 försäkringsrörelselagen,

2. en redogörelse för vilka försäkringstagare som har underrättats enligt 11 kap. 20 § första stycket 2 försäkringsrörelselagen och underrättelsens innehåll samt en försäkran att underrättelsen har skett på det sätt som anges i samma paragraf tredje stycket,
3. ett intyg från försäkringsbolagets revisor att förutsättningarna enligt 11 kap. 20 § första stycket 3 försäkringsrörelselagen i fråga om försäkringstagarnas inställning är uppfyllda,
4. en av styrelsen gjord ekonomisk utredning om konsekvenserna för försäkringstagarnas och andra ersättningsberättigades rätt på grund av försäkringar enligt 11 kap. 20 § första stycket 4 eller 12 kap. 40 § försäkringsrörelselagen och ett yttrande från försäkringsbolagets revisor och aktuarie över utredningen.

Om ett livförsäkringsaktiebolag driver verksamhet utan bestämmelser om vinstutdelning i bolagsordningen, ska utredningen enligt första stycket 4 kompletteras med en särskild redogörelse för hur medel ska gottskrivas försäkringstagare och andra ersättningsberättigade på grund av försäkring enligt 11 kap. 21 § försäkringsrörelselagen.

Återbetalning av garantikapital

11 § Tillsammans med en ansökan enligt 12 kap. 66 § försäkringsrörelselagen (2010:2043) om tillstånd att återbetala garantikapital ska följande handlingar ges in:
1. en kopia av bolagsstämmans protokoll med beslutet om återbetalning, och
2. en av styrelsen gjord ekonomisk utredning om verkan av att garantikapitalet återbetalas och ett yttrande från det ömsesidiga försäkringsbolagets revisor och aktuarie över utredningen.

Återbetalning av verksamhetskapital

12 § Tillsammans med en ansökan enligt 13 kap. 25 § försäkringsrörelselagen (2010:2043) om tillstånd att betala tillbaka verksamhetskapital ska följande handlingar ges in:
1. en kopia av föreningsstämmans protokoll med beslutet om återbetalning, och
2. en av styrelsen gjord ekonomisk utredning om verkan av att verksamhetskapitalet betalas tillbaka och ett yttrande från försäkringsföreningens revisor och aktuarie över utredningen.

Överlåtelse av försäkringsbestånd

13 § Tillsammans med en ansökan enligt 14 kap. 6 § försäkringsrörelselagen (2010:2043) om tillstånd att verkställa ett överlåtelseavtal ska följande handlingar ges in:
1. en kopia av bolags- eller föreningsstämmans protokoll med beslutet om överlåtelse och de handlingar som har lagts fram på stämman i det överlåtande försäkringsföretaget,
2. en kopia av Bolagsverkets registreringsbevis av stämmans beslut om överlåtelse, och
3. information om huruvida överlåtelsen omfattar risker eller åtaganden utomlands samt uppgift om vilka länder som avses.

Om överlåtelsen avser ett försäkringsföretag i likvidation eller i konkurs, ska en kopia av avtalet om överlåtelse och sådan information som anges i första stycket 3 lämnas tillsammans med ansökan enligt 14 kap. 17 § försäkringsrörelselagen. *Förordning (2015:707)*

Övergång till vinstutdelande verksamhet

14 § Om en ansökan enligt 14 kap. 6 eller 17 § försäkringsrörelselagen (2010:2043) innebär en övergång från en verksamhet där vinstutdelning inte är tillåten till en vinstutdelande verksamhet, ska de handlingar som anges i 10 § första stycket 2–4 lämnas tillsammans med ansökan. *Förordning (2015:707)*

Fusion

Tillämpningsområde

15 § Vid fusion med ett försäkringsaktiebolag gäller inte 1 kap. 32 §, 32 a § första stycket, 33 och 37 §§ aktiebolagsförordningen (2005:559). I stället gäller 16 och 17 §§.

Verkställande av fusionsplan

16 § En ansökan enligt 11 kap. 33 §, 12 kap. 82 § eller 13 kap. 33 § försäkringsrörelselagen (2010:2043) om tillstånd att verkställa en fusionsplan ska undertecknas av styrelserna eller de verkställande direktörerna i de fusionerande försäkringsföretagen. Tillsammans med ansökan ska följande handlingar ges in:

1. en försäkran på heder och samvete från försäkringsföretagens styrelser eller verkställande direktörer om
   a) att fusionen inte har förbjudits enligt konkurrenslagen (2008:579) eller enligt rådets förordning (EG) nr 139/2004 av den 20 januari 2004 om kontroll av företagskoncentrationer och
   b) att prövning av fusionen inte pågår enligt konkurrenslagen eller den nämnda förordningen,
2. när det är fråga om fusion genom kombination av försäkringsaktiebolag, ett intyg av en auktoriserad revisor som visar att aktiekapitalet i det övertagande bolaget inte överstiger de överlåtande bolagens sammanlagda verkliga värde för det övertagande bolaget,
3. när en livförsäkringsverksamhet ska övergå från en verksamhet där vinstutdelning inte är tillåten till en vinstutdelande verksamhet, sådana handlingar som anges i 10 § första stycket 2–4,
4. en kopia av fusionsplanen, och
5. en kopia av protokollen från bolags- eller föreningsstämmorna med beslut om den tilltänkta fusionen.

Underrättelse om hinder mot verkställande av fusionsplan

17 § Skatteverket ska underrätta Finansinspektionen när verket fattar beslut om hinder mot verkställande av en fusionsplan. *Förordning (2013:677)*

Förvärv av aktier

Tillämpliga bestämmelser

18 § Bestämmelserna i 19–23 §§ ska tillämpas vid Finansinspektionens handläggning av ansökningar enligt 15 kap. 1 och 2 §§ försäkringsrörelselagen (2010:2043) om tillstånd till direkt eller indirekt förvärv av aktier i försäkringsaktiebolag.

Ansökan

19 § En ansökan om tillstånd att förvärva aktier ska undertecknas av förvärvaren. Om förvärvaren är en juridisk person ska ansökan undertecknas av dess styrelse eller verkställande direktören.

Skriftlig bekräftelse

20 § Finansinspektionen ska i den skriftliga bekräftelsen som avses i 15 kap. 3 § försäkringsrörelselagen (2010:2043) ange vilken dag bedömningsperioden löper ut.

Kompletteringar

21 § Om Finansinspektionen behöver ytterligare uppgifter för att bedöma en ansökan om tillstånd till förvärv som avses i 15 kap. 1 och 2 §§ försäkringsrörelselagen (2010:2043), får inspektionen förelägga förvärvaren att komplettera ansökan. Föreläggandet ska vara skriftligt och det ska klart framgå vilka ytterligare uppgifter som krävs.

Ett föreläggande om komplettering får inte göras senare än den femtionde arbetsdagen i bedömningsperioden.

Förlängning av bedömningsperioden

22 § Om Finansinspektionen begär kompletterande uppgifter, ska bedömningsperioden förlängas med en tid som motsvarar antalet arbetsdagar mellan den dag då föreläggandet skickades och den dag då de kompletterande uppgifterna kom in till inspektionen. Förlängningen får inte överstiga tjugo arbetsdagar om inte något annat följer av andra stycket. Bedömningsperioden får förlängas vid högst ett tillfälle.

Finansinspektionen får förlänga bedömningsperioden med högst trettio arbetsdagar om

1. förvärvaren inte har sin hemvist inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES), eller
2. förvärvaren inte är
   a) ett kreditinstitut, ett institut för elektroniska pengar, ett försäkringsföretag, ett värdepappersinstitut, en börs, ett fondbolag eller ett fondföretag och står under tillsyn av Finansinspektionen, eller
   b) ett utländskt företag inom EES som i sitt hemland får bedriva motsvarande verksamhet som ett företag som avses i a och som står under tillsyn av en myndighet eller ett annat behörigt organ.

Finansinspektionen ska inom två arbetsdagar från det att de kompletterande uppgifterna kommit in till inspektionen skicka en bekräftelse till förvärvaren om att uppgifterna har tagits emot. I bekräftelsen ska det även anges vilken dag bedömningsperioden löper ut.

Skriftligt beslut

23 § Finansinspektionens beslut i en fråga om tillstånd till förvärv ska vara skriftligt. Beslutet ska meddelas inom två arbetsdagar från det att det fattades.

Om en utländsk myndighet som har behörighet att utöva tillsyn över en utländsk försäkringsgivare inom EES har lämnat synpunkter till Finansinspektionen, ska dessa synpunkter framgå av beslutet.

3 kap. Anmälan för registrering och ansökan som ska handläggas av Bolagsverket

Tillämpningsområde

Försäkringsaktiebolag

1 § För anmälan för registrering och sådan ansökan som ska handläggas av Bolagsverket avseende ett försäkringsaktiebolag gäller 1 kap. aktiebolagsförordningen (2005:559), om inte annat följer av 16 §. Därutöver gäller bestämmelserna om

– anmälan för registrering enligt försäkringsrörelselagen i 6–10 §§,
– tillstånd i 11 §,
– ändring av bolagsordning i 13 §,
– överlåtelse av försäkringsbestånd i 22 §, och
– avgifter i 24–26 §§. *Förordning (2015:707)*

Ömsesidiga försäkringsbolag

2 § För anmälan för registrering och sådan ansökan som ska handläggas av Bolagsverket avseende ett ömsesidigt försäkringsbolag gäller 2 och 3 §§, 4 § första stycket och andra stycket 2–6, 5–7 c, 8 a–12, 13 d, 13 e och 14 §§ förordningen (1987:978) om ekonomiska föreningar, om inte något annat följer av 16 §. Därutöver gäller bestämmelserna om

– anmälan för registrering enligt försäkringsrörelselagen (2010:2043) i 6–10 §§,
– tillstånd i 11 och 12 §§,
– ändring av bolagsordning i 13 §,
– ledning i 14 §,
– garantikapital i 17–19 §§,

– överlåtelse av försäkringsbestånd i 22 §,
– frivillig likvidation i 23 §, och
– avgifter i 24 och 27 §§. *Förordning (2016:328)*

3 § Vid tillämpningen av bestämmelserna i förordningen (1987:978) om ekonomiska föreningar på ömsesidiga försäkringsbolag ska det som där sägs om
1. ekonomisk förening avse ömsesidigt försäkringsbolag,
2. medlem avse delägare,
3. stadgar avse bolagsordning,
4. föreningsstämma avse bolagsstämma, och
5. föreningsregistret avse försäkringsregistret.

Försäkringsförening

4 § För anmälan för registrering och sådan ansökan som ska handläggas av Bolagsverket avseende en försäkringsförening gäller 2–7 c, 8 a–12, 13 d, 13 e och 14 §§ förordningen (1987:978) om ekonomiska föreningar, om inte något annat följer av 16 §. Därutöver gäller bestämmelserna om
– anmälan för registrering enligt försäkringsrörelselagen (2010:2043) i 6–10 §§,
– tillstånd i 11 §,
– ändring av stadgar i 13 §,
– ledning i 14 §,
– verksamhetskapital i 20 och 21 §§,
– överlåtelse av försäkringsbestånd i 22 §,
– frivillig likvidation i 23 §, och
– avgifter i 24 och 27 §§. *Förordning (2016:328)*

5 § Vid tillämpningen av bestämmelserna i förordningen (1987:978) om ekonomiska föreningar på försäkringsföreningar ska det som där sägs om
1. ekonomisk förening avse försäkringsförening, och
2. föreningsregistret avse försäkringsregistret.

Allmänna bestämmelser

Anmälan för registrering enligt försäkringsrörelselagen

6 § En anmälan för registrering enligt försäkringsrörelselagen (2010:2043) ska göras skriftligen hos Bolagsverket. En sådan anmälan får överföras elektroniskt till Bolagsverket.

7 § En anmälan för registrering ska undertecknas av en styrelseledamot eller av den verkställande direktören. En anmälan av ett försäkringsföretag i likvidation ska undertecknas av likvidatorn eller, när flera likvidatorer har utsetts, av en av likvidatorerna.

8 § En anmälan som överförs elektroniskt till Bolagsverket ska vara undertecknad med en elektronisk underskrift. *Förordning (2016:591)*

9 § Handlingar som ska fogas till en anmälan som har upprättats elektroniskt får överföras elektroniskt till Bolagsverket.

10 § En försäkran på heder och samvete i en anmälan till Bolagsverket får undertecknas med en elektronisk underskrift. *Förordning (2016:591)*

Tillstånd

11 § Tillsammans med en anmälan för registrering av försäkringsföretag ska Finansinspektionens beslut enligt 2 kap. 15 § försäkringsrörelselagen (2010:2043) om tillstånd och godkännande av bolagsordning eller stadgar lämnas. *Förordning (2013:677)*

12 § Om en anmälan för registrering avser ett ömsesidigt försäkringsbolag ska följande handlingar ges in:
– en kopia av de teckningslistor på vilka teckning av försäkring har skett, och
– en kopia av protokollet från den konstituerande stämman.

Ändring av bolagsordning eller stadgar

13 § Tillsammans med en anmälan för registrering av godkännande av ändring av bolagsordning eller stadgar ska Finansinspektionens beslut enligt 2 kap. 15 § försäkringsrörelselagen (2010:2043) lämnas. *Förordning (2013:677)*

Ledning

14 § Tillsammans med en anmälan för registrering enligt 6 kap. 15 § lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar, som inte endast avser ändring av hemvist eller postadress, ska det lämnas en kopia av protokoll eller annan handling som bestyrker val eller entledigande av styrelseledamot eller styrelsesuppleant.

15 § har upphävts genom förordning (2015:707).

Revisor

16 § I stället för 1 kap. 3 § tredje stycket aktiebolagsförordningen (2005:559) samt 4 § andra stycket 4 och 7 b § första stycket 2 förordningen (1987:978) om ekonomiska föreningar gäller att anmälan för registrering ska innehålla en försäkran på heder och samvete att revisorn uppfyller de kompetenskrav som anges i 11 kap. 12 §, 12 kap. 43 § eller 13 kap. 18 § försäkringsrörelselagen (2010:2043). *Förordning (2016:328)*

Garantikapital

Förutsättning för registrering

17 § Tillsammans med en anmälan för registrering av ett ömsesidigt försäkringsbolag ska det lämnas ett intyg från försäkringsbolagets revisor om att garantikapital enligt 12 kap. 9 § första stycket och 18 § andra stycket försäkringsrörelselagen (2010:2043) har betalats in.

Under rörelsens gång

18 § En anmälan för registrering enligt 12 kap. 9 § andra stycket försäkringsrörelselagen (2010:2043) av ett beslut att ta emot garantikapital under rörelsens gång ska innehålla uppgift om det belopp som garantikapitalet ska ökas med.

Tillsammans med anmälan ska följande handlingar ges in:
1. en kopia av bolagsstämmans protokoll med beslutet att ta emot garantikapital samt en av styrelsen gjord ekonomisk utredning om behovet av garantikapital och ett yttrande från försäkringsbolagets revisor och aktuarie över utredningen,
2. en kopia av det avtal som ligger till grund för tillskottet av garantikapital, och
3. ett intyg från försäkringsbolagets revisor om att minst hälften av det belopp som garantikapitalet ska ökas med har betalats in.

Om det i ett ömsesidigt försäkringsbolag efter anmälan om registrering enligt första stycket görs ytterligare inbetalning av garantikapital, ska detta anmälas för registrering. Tillsammans med anmälan ska det lämnas ett intyg av försäkringsbolagets revisor om att hela garantikapitalet har betalats in inom sex månader från registreringen av anmälan enligt första stycket.

Återbetalning av garantikapital

19 § Tillsammans med en anmälan för registrering enligt 12 kap. 66 § försäkringsrörelselagen (2010:2043) av ett beslut om återbetalning av garantikapital ska följande handlingar ges in:
– en kopia av bolagsstämmans protokoll med beslutet om återbetalning, och
– Finansinspektionens tillstånd till återbetalning.

Verksamhetskapital

Förutsättning för registrering

20 § Tillsammans med en anmälan för registrering av en försäkringsförening ska det lämnas ett intyg från föreningens revisor om att verksamhetskapital enligt 13 kap. 5 § andra stycket försäkringsrörelselagen (2010:2043) har betalats in.

Återbetalning av verksamhetskapital

21 § Tillsammans med en anmälan för registrering enligt 13 kap. 25 § första stycket försäkringsrörelselagen (2010:2043) av ett beslut om återbetalning av verksamhetskapital ska följande handlingar ges in:

– en kopia av föreningsstämmans protokoll med beslutet om återbetalning, och
– Finansinspektionens tillstånd till återbetalning.

Överlåtelse av försäkringsbestånd

22 § Tillsammans med en anmälan för registrering enligt 14 kap. 4 § försäkringsrörelselagen (2010:2043) av avtal om överlåtelse av försäkringsbestånd ska följande handlingar ges in:

1. en kopia av bolags- eller föreningsstämmans protokoll med beslutet om överlåtelse, och
2. en kopia av de handlingar som har lagts fram på stämman enligt 14 kap. 3 § försäkringsrörelselagen. *Förordning (2015:707)*

Frivillig likvidation

23 § I en anmälan för registrering enligt 11 kap. 1 § fjärde stycket lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar av beslut om frivillig likvidation av ett ömsesidigt försäkringsbolag eller en försäkringsförening ska det anges när likvidationen ska inträda, om beslutet inte har omedelbar verkan.

Vid anmälan ska en kopia av bolags- eller föreningsstämmans protokoll med beslutet om likvidationen ges in.

Avgifter

Handläggning av ansökan enligt försäkringsrörelselagen

24 § För handläggning och prövning av ansökan om likvidation enligt 11 kap. 45 §, 12 kap. 74 § och 13 kap. 27 § försäkringsrörelselagen (2010:2043) ska en avgift på 475 kronor betalas.

Handläggning av ansökan enligt aktiebolagslagen

25 § För handläggning och prövning av ansökan enligt aktiebolagslagen (2005:551) ska avgifter betalas med följande belopp:

1. tillstånd enligt 24 kap. 22 § till verkställande av delningsplan, 1.500 kronor,
2. likvidation enligt 25 kap. 11 §, 500 kronor, och
3. tillstånd enligt 28 kap. 5 § att inte lämna uppgift om försäkringsaktiebolagets firma på bolagets webbplatser, 1.500 kronor.

26 § En avgift som avses i 25 kap. 26 § aktiebolagslagen (2005:551) ska uppgå till 2.700 kronor.

Bestämmelser om begäran om indrivning m.m. av en sådan avgift finns i 4–9 §§ indrivningsförordningen (1993:1229). Att den betalningsskyldige ska uppmanas att betala fordran innan ansökan om indrivning görs framgår av 3 § indrivningsförordningen. Indrivning behöver inte begäras för en fordran som understiger 100 kronor om indrivning inte krävs från allmän synpunkt.

Handläggning av ansökan enligt lagen om ekonomiska föreningar

27 § För handläggning och prövning av ansökan enligt lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar ska avgift betalas till Bolagsverket med följande belopp:

1. undantag enligt 6 kap. 4 och 11 §§ från bosättningskravet för verkställande direktör eller styrelseledamot, 475 kronor,
2. tillstånd till minskning av reservfonden enligt 10 kap. 17 §, 900 kronor,
3. likvidation enligt 11 kap. 4 a § tredje stycket, 475 kronor. *Förordning (2016:328)*

4 kap. Försäkringsregister

Tillämpningsområde

1 § Hos Bolagsverket ska det föras ett försäkringsregister för

– försäkringsaktiebolag,
– ömsesidiga försäkringsbolag, och
– försäkringsföreningar.

För försäkringsaktiebolag gäller detta kapitel i stället för 2 och 3 kap. aktiebolagsförordningen (2005:559).

Försäkringsregistrets indelning

2 § Försäkringsregistret förs med hjälp av automatiserad behandling.

Registret ska vara indelat i sex avdelningar enligt följande:

1. livförsäkringsaktiebolag,
2. ömsesidiga livförsäkringsbolag,
3. livförsäkringsföreningar,
4. skadeförsäkringsaktiebolag,
5. ömsesidiga skadeförsäkringsbolag, och
6. skadeförsäkringsföreningar.

Alfabetisk förteckning

3 § En alfabetisk förteckning över försäkringsföretagen ska höra till registret. Förteckningen ska innehålla uppgift om organisationsnumret på varje försäkringsföretag.

Handlingar i försäkringsregistret

4 § Handlingar som avser en anmälan eller underrättelse enligt aktiebolagslagen (2005:551), lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar eller försäkringsrörelselagen (2010:2043) ska biläggas försäkringsregistret. Sådana handlingar ska för varje försäkringsföretag sammanföras i akter.

Försäkringsregistrets ändamål m.m.

Ändamål

5 § Försäkringsregistret ska ge offentlighet åt den information som ingår i registret.

I fråga om personuppgifter ska registret ha till ändamål att tillhandahålla uppgifter för

1. den tillsyn som Finansinspektionen har över försäkringsföretagen enligt försäkringsrörelselagen (2010:2043),
2. affärsverksamhet, kreditgivning eller annan allmän eller enskild verksamhet där företagsanknuten information utgör underlag för prövningar eller beslut,
3. förvärv, avyttring eller förvaltning av försäkringsföretag som registreras i försäkringsregistret,
4. aktualisering, komplettering eller kontroll av företagsanknuten information som finns i kund- eller medlemsregister eller liknande register,

5. uttag av urval av personuppgifter för direkt marknadsföring, dock med den begränsning som följer av 11 § personuppgiftslagen (1998:204), eller
6. verksamhet som staten eller en kommun ansvarar för enligt lag eller annan författning, och
   a) som avser försäkringsföretag som registreras i försäkringsregistret,
   b) som för att kunna utföras förutsätter tillgång till företagsanknuten information, eller
   c) som avser fullgörande av underrättelseskyldighet.

Underrättelser

6 § Bolagsverket ska snarast efter det att registrering har skett underrätta Finansinspektionen om de uppgifter som förts in i eller strukits ur försäkringsregistret så att inspektionen kan fullgöra sin tillsynsfunktion. Underrättelsen får lämnas på medium för automatiserad behandling.

Finansinspektionen ska snarast efter det att aktuarie, revisor eller allmänt ombud förordnats enligt 17 kap. 10, 11 eller 14 § försäkringsrörelselagen (2010:2043) underrätta Bolagsverket om det.

Finansinspektionen ska underrätta Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten om uppgifter enligt 16 § första stycket 17. *Förordning (2015:707)*

Om personuppgifter och informationslämnande m.m.

Personuppgiftsansvar

7 § Bolagsverket är personuppgiftsansvarigt enligt personuppgiftslagen (1998:204) för försäkringsregistret.

8 § Bolagsverket ska se till att det inte uppkommer något otillbörligt intrång i registrerades personliga integritet eller några risker från säkerhetssynpunkt. För dessa syften får myndigheten i enskilda fall ställa upp villkor för behandlingen av personuppgifter.

Direktåtkomst

9 § Bolagsverket får för de ändamål som anges i 5 § besluta om direktåtkomst till försäkringsregistret.

Skadestånd

10 § Bestämmelserna i 48 § personuppgiftslagen (1998:204) om skadestånd gäller vid behandling av personuppgifter enligt denna förordning.

Rättelse av personuppgift

11 § I fråga om rättelse av personuppgifter i försäkringsregistret tillämpas 26 § förvaltningslagen (1986:223) i stället för 28 § personuppgiftslagen (1998:204).

Lämnande av information

12 § Information som ska lämnas enligt 26 § personuppgiftslagen (1998:204) behöver inte omfatta uppgift i en handling som har kommit in till Bolagsverket, om den enskilde har tagit del av handlingens innehåll. Om den enskilde begär det, ska dock informationen även omfatta uppgift i en sådan handling.

Om informationen inte innehåller en sådan handling, ska det av informationen framgå att handlingen behandlas av myndigheten.

13 § Att beslut om avslag på ansökan om information enligt 26 § personuppgiftslagen (1998:204) får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol följer av 22 a § förvaltningslagen (1986:223).

Anteckningar i försäkringsregistret

Gemensamma bestämmelser

14 § Anteckningar i försäkringsregistret numreras i löpande följd för varje försäkringsföretag. Vid varje anteckning ska detta nummer anges liksom datum för anteckningen och för dess kungörande i Post- och Inrikes Tidningar.

15 § Beslut och andra förhållanden som anmäls för registrering i försäkringsregistret ska antecknas i registret så snart som möjligt efter det att anmälan har kommit in till Bolagsverket. Ändringar av den information som finns i registret och som gäller försäkringsaktiebolag ska normalt antecknas inom 21 dagar efter det att en fullständig anmälan har kommit in. Om det framgår att beslutet ska ha verkan först vid en viss senare tidpunkt, ska dock anteckningen göras i så nära anslutning som möjligt till denna tidpunkt. *Förordning (2014:157)*

16 § När ett försäkringsföretag registreras ska följande antecknas i försäkringsregistret:

1. företagets organisationsnummer,
2. dagen för tillstånd att driva försäkringsrörelse,
3. dagen för konstituerande stämma eller, när det gäller försäkringsaktiebolag och försäkringsföreningar, dagen för bildandet,
4. företagets firma samt dess lydelse på främmande språk, om en sådan lydelse är angiven i bolagsordning eller stadgar,
5. företagets bifirma, om styrelsen antagit en sådan,
6. den ort i Sverige där företagets styrelse ska ha sitt säte,
7. föremålet för företagets verksamhet, varvid det särskilt ska anges om verksamheten ska avse såväl direkt försäkring som mottagen återförsäkring,
8. begränsningar i bolagsordning eller stadgar i fråga om området för direkt försäkringsverksamhet inom Sverige,
9. om företaget ska driva försäkringsrörelse utanför EES,
10. sättet för sammankallande av bolags- eller föreningsstämman,
11. tiden för ordinarie bolags- eller föreningsstämma, om denna anges i bolagsordning eller stadgar,
12. antalet eller lägsta och högsta antalet av de styrelseledamöter och revisorer samt eventuella suppleanter, tiden för deras uppdrag samt, om någon av dem ska utses på annat sätt än av bolags- eller föreningsstämman, hur det i så fall ska ske,
13. fullständigt namn, personnummer eller, om sådant saknas, födelsedatum, postadress och, om postadressen avviker från hemvistet, hemvistet för utsedd aktuarie,
14. om försäkringsföretaget ska ha euro som redovisningsvaluta,
15. den tid som företagets räkenskapsår ska omfatta,
16. försäkringsföretagets postadress, och
17. de länder inom EES inom vilka företaget ska bedriva verksamhet avseende tjänstepensionsförsäkring.

I försäkringsregistret får för varje försäkringsföretag, på begäran av företaget, e-postadress och telefonnummer antecknas. *Förordning (2012:203)*

Försäkringsaktiebolag

17 § För försäkringsaktiebolag ska det, utöver vad som föreskrivs i 15 och 16 §§, antecknas

1. uppgifter enligt 8 kap. 43 § första stycket 2 och 3 samt andra stycket, 9 kap. 47 § och 10 kap. 19 § aktiebolagslagen (2005:551) samt uppgift om bolagskategori,
2. aktiekapitalet samt, i förekommande fall, minimikapitalet och maximikapitalet,
3. antalet aktier samt, i förekommande fall, det lägsta och högsta antalet aktier, och
4. syftet med försäkringsaktiebolagets verksamhet, om den har annat syfte än att bereda vinst åt aktieägarna.

För ett livförsäkringsaktiebolag gäller att det i försäkringsregistret ska antecknas hur bolagsstämman får förfoga över bolagets vinst eller på annat sätt täcka bolagets förlust.

I försäkringsregistret får för varje försäkringsaktiebolag antecknas om bolagets överlåtbara värdepapper är upptagna till handel på en reglerad marknad.

18 § Det ska antecknas i försäkringsregistret om ett försäkringsaktiebolags bolagsordning innehåller
1. förbehåll enligt 3 kap. 3 § försäkringsrörelselagen (1982:713),
2. förbehåll enligt 1 kap. 10 §, 4 kap. 6, 8, 18 eller 27 § eller 20 kap. 31 § aktiebolagslagen (2005:551),
3. bestämmelse enligt 4 kap. 2 §, 7 kap. 8 § eller 40 § andra stycket andra meningen eller 7 kap. 54 § aktiebolagslagen, eller
4. bestämmelse att bolagets verksamhet ska upphöra vid viss tid eller under vissa villkor.

När det gäller förbehåll enligt 1 kap. 10 § aktiebolagslagen antecknas även den värdepapperscentral som enligt lagen (1998:1479) om värdepapperscentraler och kontoföring av finansiella instrument har registrerat avstämningsbolagets aktier och, i förekommande fall, vilken värdepapperscentral som ansvarar för aktieboken.

När det gäller bestämmelse enligt 4 kap. 2 § aktiebolagslagen antecknas även det belopp till vilket aktier av olika slag har getts ut eller ska kunna ges ut. *Förordning (2016:80)*

19 § Försäkringsregistret ska för varje försäkringsaktiebolag innehålla
1. stiftelseurkunden,
2. bolagsordningen, uppgifter om ändring av bolagsordningen och bolagsordningen i dess senaste lydelse, och
3. års- och koncernredovisningar, revisions- och koncernrevisionsberättelser samt delårsrapporter enligt 8 kap. 5 och 8 §§ samt 9 kap. 2 § lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag.

20 § Om det krävs tillstånd från allmän domstol för att verkställa ett beslut om minskning av aktiekapitalet i ett försäkringsaktiebolag, ska det vid registreringen av minskningsbeslutet enligt 20 kap. 19 § aktiebolagslagen (2005:551) antecknas att minskningen inte är verkställd.

21 § Om en fråga om minskning av aktiekapitalet har fallit enligt 20 kap. 22 § aktiebolagslagen (2005:551), ska detta antecknas i försäkringsregistret av Bolagsverket. Detsamma gäller beslut att förklara att en fråga om fusion har fallit enligt 23 kap. 27 eller 35 § aktiebolagslagen eller att en fråga om delning har fallit enligt 24 kap. 29 § samma lag. Vidare ska beslut att förklara att en fråga om beståndsöverlåtelse har fallit enligt 14 kap. 6 § tredje stycket försäkringsrörelselagen (2010:2043) antecknas i försäkringsregistret när det har fått laga kraft. *Förordning (2015:707)*

Ömsesidiga försäkringsbolag

22 § För ömsesidiga försäkringsbolag ska det, utöver vad som föreskrivs i 15 och 16 §§, antecknas
1. uppgifter som avses i 12 kap. 11 § första stycket 6–11, 14, 16 och 17 försäkringsrörelselagen (2010:2043), samt 6 kap. 15 § och 8 kap. 18 § lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar, och
2. fullständigt namn, personnummer eller, om sådant saknas, födelsedatum och postadress samt, om postadressen avviker från hemvistet, även hemvistet för lekmannarevisor.

23 § Det ska antecknas i försäkringsregistret om ett ömsesidigt försäkringsbolags bolagsordning innehåller
1. villkor enligt 12 kap. 73 § andra stycket andra meningen försäkringsrörelselagen (2010:2043),
2. bestämmelse enligt 7 kap. 47 § första stycket lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar, eller
3. bestämmelse att bolagets verksamhet ska upphöra vid viss tid eller under vissa villkor. *Förordning (2016:328)*

24 § Vid registrering av fusion enligt 12 kap. 17 § lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar ska det antecknas att ett överlåtande ömsesidigt försäkringsbolag är upplöst.

Om Bolagsverket enligt 12 kap. 19 § lagen om ekonomiska föreningar har förklarat att frågan om fusion har fallit, ska det antecknas när beslutet har vunnit laga kraft.

25 § Försäkringsregistret ska för varje ömsesidigt försäkringsbolag innehålla
1. stiftelseurkunden,
2. bolagsordningen, uppgifter om ändring av bolagsordningen och bolagsordningen i dess senaste lydelse, och
3. års- och koncernredovisningar, revisions- och koncernrevisionsberättelser samt delårsrapporter enligt 8 kap. 5 och 8 §§ samt 9 kap. 2 § lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag.

Försäkringsföreningar

26 § För försäkringsföreningar ska det, utöver vad som föreskrivs i 15 och 16 §§, antecknas
1. uppgifter som avses i 6 kap. 15 § och 8 kap. 18 § lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar,
2. de villkor som ska gälla för inträde i föreningen,
3. storleken på verksamhetskapitalet,
4. den eventuella rätt till avkastning som tillfaller den som tillskjutit verksamhetskapital,
5. den eventuella rösträtt på föreningsstämman som tillfaller den som tillskjutit verksamhetskapital,
6. i vilken ordning verksamhetskapitalet ska betalas in och betalas tillbaka,
7. för vilka slag av försäkringar, i vilka situationer, intill vilket belopp och i vilken ordning uttaxering kan ske hos medlemmarna samt hur uttaxeringen ska genomföras, och
8. hur meddelanden ska komma till medlemmarnas eller fullmäktiges kännedom.

För en livförsäkringsförening gäller dessutom att det i försäkringsregistret ska anges hur föreningens förlust får täckas.

27 § Det ska antecknas i försäkringsregistret om en försäkringsförenings stadgar innehåller
1. bestämmelse enligt 7 kap. 47 § första stycket lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar, eller
2. bestämmelse att föreningens verksamhet ska upphöra vid viss tid eller under vissa villkor. *Förordning (2016:328)*

28 § Vid registrering av fusion enligt 12 kap. 17 § lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar ska det antecknas att överlåtande försäkringsförening är upplöst.

Om Bolagsverket enligt 12 kap. 19 § lagen om ekonomiska föreningar har förklarat att frågan om fusion har fallit, ska det antecknas när beslutet har vunnit laga kraft.

29 § Försäkringsregistret ska för varje försäkringsförening innehålla
1. stadgarna, uppgifter om ändring i stadgarna och stadgarna i dess senaste lydelse, och
2. års- och koncernredovisningar, revisions- och koncernrevisionsberättelser samt delårsrapporter enligt 8 kap. 5 och 8 §§ samt 9 kap. 2 § lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag.

Anteckningar på försäkringsföretagets registerupplägg

30 § Anteckning i försäkringsregistret på grund av anmälan eller underrättelse enligt försäkringsrörelselagen (2010:2043), aktiebolagslagen (2005:551) eller lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar görs på försäkringsföretagets registerupplägg.

Vid registrering på grund av anmälan eller underrättelse enligt 14 kap. 4 och 12 §§ försäkringsrörelselagen, 23 kap. 14 och 25 §§ samt 24 kap. 16 och 27 §§ aktiebolagslagen eller 12 kap. 6, 17 och 21 §§ lagen om ekonomiska föreningar görs anteckning på både det överlåtande och det övertagande försäkringsföretagets upplägg.

Anteckning om ändring av ett försäkringsföretags firma och om ett försäkringsföretags likvidation och upplösning ska göras även i den förteckning som anges i 3 §.
Förordning (2015:707)

Utlämnande av uppgifter på medium för automatiserad behandling

31 § Bolagsverket ska lämna ut uppgifter och handlingar i försäkringsregistret på medium för automatiserad behandling, om det begärs. Detsamma gäller sådana handlingar och uppgifter som inte har förts in i försäkringsregistret, om det har gått högst tio år sedan de kom in till verket.

Handlingar som inte har förts in i försäkringsregistret och som inte behöver lämnas ut enligt första stycket får lämnas ut på medium för automatiserad behandling till myndigheter och, om det är uppenbart att det kan ske utan risk för att enskildas personliga integritet kränks, till enskilda.

Sökning efter uppgifter och handlingar

32 § Vid sökning av uppgifter som avser ett försäkringsföretag som är upplöst får endast organisationsnummer och firma användas som sökbegrepp, om det har gått mer än fem år sedan försäkringsföretagets upplösning har registrerats.

Vid sökning efter handlingar och uppgifter som avses i 4, 19, 25 och 29 §§ får endast uppgifter som avses i 5 kap. 2 § första stycket 1 och 2 offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) samt organisationsnummer och firma användas som sökbegrepp.

Kungörelser och underrättelser

33 § I en kungörelse enligt 27 kap. 3 § aktiebolagslagen (2005:551) eller 15 kap. 2 § lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar ska försäkringsföretagets firma och organisationsnummer anges liksom styrelsens säte eller, om försäkringsföretaget är i likvidation, den tingsrätt som handlägger likvidationen.

34 § När någon registreras som styrelseledamot, styrelsesuppleant, verkställande direktör, vice verkställande direktör, firmatecknare, särskild delgivningsmottagare, revisor, revisorssuppleant, lekmannarevisor eller suppleant för lekmannarevisor, ska Bolagsverket underrätta den registrerade om åtgärden. När myndigheten tar bort en sådan registrering från registret, ska den som berörs av åtgärden underrättas.

Om registreringen avser ett revisionsbolag, ska den huvudansvariga revisorn underrättas.

Underrättelsen ska omedelbart efter registreringen eller borttagandet av registreringen sändas till den som berörs av åtgärden på hans eller hennes folkbokföringsadress eller, om en sådan adressuppgift saknas, till den adress som har uppgetts i ärendet.

Bolagsverket ska en gång varje år underrätta den som är registrerad som likvidator eller suppleant för likvidator om registreringen. Underrättelsen ska sändas till den adress som har uppgetts i ärendet.

Bolagsverket behöver inte sända ut någon underrättelse om det är uppenbart att en sådan inte fyller något syfte. *Förordning (2015:130)*

35 § Bolagsverket ska underrätta den domstol som handlägger ett ärende om tillstånd att verkställa beslut om minskning av aktiekapitalet eller reservfonden, beslut om vinstutdelning eller beslut om fusion eller delning, om

1. ett interimistiskt beslut som en annan domstol har meddelat i pågående mål om talan mot bolagsstämmobeslut, och
2. en lagakraftvunnen dom som innebär att bolagsstämmobeslutet har upphävts eller ändrats.

Registreringsavgifter

Avgifter för registrering

36 § I ärenden som rör registrering enligt denna förordning ska avgift betalas för registrering och, i förekommande fall, dess kungörande samt för ärendets handläggning och prövning.

37 § Avgift för registrering ska betalas med följande belopp:

1. vid anmälan för registrering av nybildat försäkringsföretag, 2.200 kronor eller, om sådan anmälan överförs elektroniskt och undertecknas med en elektronisk underskrift, 1.900 kronor,
2. vid anmälan av ändring av firma eller bifirma eller av firma i dess lydelse på främmande språk, 1.100 kronor eller, om sådan anmälan överförs elektroniskt och undertecknas med en elektronisk underskrift, 900 kronor,
3. vid anmälan om bolags- eller föreningsstämmas beslut om likvidation enligt 25 kap. 8 § aktiebolagslagen (2005:551) eller 11 kap. 1 § fjärde stycket lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar, 800 kronor,
4. vid anmälan om att likvidationen ska upphöra och val av styrelse enligt 25 kap. 45 § tredje stycket aktiebolagslagen eller 11 kap. 17 § tredje stycket lagen om ekonomiska föreningar, 480 kronor,
5. vid anmälan om fusion enligt 23 kap. 25 eller 48 § aktiebolagslagen eller 12 kap. 17 eller 38 § lagen om ekonomiska föreningar, 1.000 kronor,
6. vid anmälan om delning enligt 24 kap. 27 § aktiebolagslagen, 1.000 kronor, och
7. vid annan anmälan till försäkringsregistret eller då anteckning i registret annars ska göras, 900 kronor, eller, om sådan anmälan överförs elektroniskt och undertecknas med en elektronisk underskrift, 700 kronor. *Förordning (2016:591)*

38 § Om en anmälan enligt 37 § samtidigt omfattar registrering eller registrering av ändring av fler än en firma, bifirma eller firma i dess lydelse på främmande språk, ska en avgift enligt 37 § 2 betalas för varje sådan firma.

Om det begärs att en registrering ska göras på något annat språk än svenska, ska en avgift på 500 kronor för varje sådant språk betalas.

39 § Avgift ska inte betalas för registrering av

1. ändrad postadress,
2. eget utträde från uppdrag som revisor, revisorssuppleant, lekmannarevisor eller suppleant för lekmannarevisor,
3. beslut om vinstutdelning enligt 18 kap. 10 § aktiebolagslagen (2005:551),
4. förhållanden som en likvidator ska anmäla, om inte annat följer av 37 § 4,
5. en underrättelse från domstol, konkursförvaltaren eller Finansinspektionen, eller
6. en underrättelse från en behörig utländsk myndighet enligt 23 kap. 47 § aktiebolagslagen eller 12 kap. 37 § lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar.

Avgift för utlämnande av uppgifter och handlingar

40 § Bolagsverket fastställer avgifter

1. för sådant utlämnande av uppgifter och handlingar som sker på medium för automatiserad behandling, och
2. för att tillhandahålla ett fusionsintyg enligt 23 kap. 46 § aktiebolagslagen (2005:551) på annat språk än svenska.

När avgiften ska betalas

41 § Avgift ska betalas när en ansökan ges in. Avgiften betalas inte tillbaka om handläggningen av ett ärende har påbörjats.

5 kap. Särskilda bestämmelser för europabolag och europakooperativ

Tillämpningsområde

1 § Detta kapitel gäller för

1. europabolag enligt rådets förordning (EG) nr 2157/2001 av den 8 oktober 2001 om stadga för europabolag (SE-förordningen) som driver försäkringsrörelse, och
2. europakooperativ enligt rådets förordning (EG) nr 1435/2003 av den 22 juli 2003 om stadga för europeiska kooperativa föreningar (SCE-föreningar) (SCE-förordningen) som driver försäkringsrörelse.

2 § Bestämmelserna i 3 kap. om registrering i försäkringsregistret ska, i fråga om europabolag och europakooperativ som driver försäkringsrörelse tillämpas vid registrering i europabolagsregistret respektive europakooperativsregistret.

Bestämmelserna i denna förordning ska även i övrigt tillämpas på europabolag och europakooperativ som driver försäkringsrörelse om inte annat framgår av SE-förordningen, SCE-förordningen, försäkringsrörelselagen (2010:2043), aktiebolagslagen (2005:551) eller lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar.

Ansökan och anmälan för registrering

3 § En ansökan eller en anmälan enligt 2 kap. eller 3 kap. ska undertecknas av den verkställande direktören eller

1. när det gäller europabolag och europakooperativ som har ett sådant förvaltningssystem som avses i artiklarna 39–42 i SE–förordningen (dualistiskt organiserade europabolag) eller artiklarna 37–41 i SCE-förordningen (dualistiskt organiserade europakooperativ), en ledamot i ledningsorganet, eller
2. när det gäller europabolag eller europakooperativ som har ett sådant förvaltningssystem som avses i artiklarna 43–45 i SE–förordningen (monistiskt organiserade europabolag) eller artiklarna 42–44 i SCE-förordningen (monistiskt organiserade europakooperativ) en ledamot i förvaltningsorganet.

6 kap. Särskilda bestämmelser för utländska försäkringsgivare och tjänstepensionsinstitut

1 § Sådana ansökningar enligt lagen (1998:293) om utländska försäkringsgivares och tjänstepensionsinstituts verksamhet i Sverige som ska prövas av Finansinspektionen ska ges in till inspektionen. *Förordning (2013:677)*

2 § I en ansökan om tillstånd till överlåtelse av försäkringsbestånd enligt 9 kap. 5 § lagen (1998:293) om utländska försäkringsgivares och tjänstepensionsinstituts verksamhet i Sverige, där det ingår risker som är belägna eller åtaganden som ska fullgöras utomlands, ska det anges i vilka länder riskerna finns respektive åtagandena ska fullgöras.

3 § Särskilda bestämmelser om trafikförsäkring finns i trafikförsäkringsförordningen (1976:359).

7 kap. Bemyndiganden

Bolagsverket

1 § Bolagsverket får meddela föreskrifter om

1. elektronisk överföring till Bolagsverket av en anmälan för registrering eller en ansökan som ska handläggas av Bolagsverket,
2. vilka krav som ska ställas på den elektroniska underskriften enligt 3 kap. 8 §,
3. elektronisk överföring till Bolagsverket av handlingar som ska ges in tillsammans med en anmälan eller en ansökan som har upprättats elektroniskt,
4. bestyrkande av att en elektronisk kopia stämmer överens med originalet,
5. vilka elektroniska underskrifter som får användas för att en handling ska få ges in som ett elektroniskt original, och
6. hur en försäkran på heder och samvete enligt denna förordning får undertecknas med en elektronisk underskrift. *Förordning (2016:591)*

Finansinspektionen

Föreskrifter för försäkringsföretag

2 § Finansinspektionen får i fråga om försäkringsrörelselagen (2010:2043) meddela föreskrifter om

1. drivande av försäkringsrörelse för att uppfylla Sveriges åtaganden till följd av avtal mellan Europeiska unionen (EU) och Schweiz,
2. hur tillgångarna enligt 1 kap. 19 c § 1 ska definieras, placeras och värderas,

3. hur kapitalkravet enligt 1 kap. 19 c § 2 ska beräknas,
4. fastställande av garantibelopp enligt 1 kap. 19 c § 3,
5. kapitalbasens nivå, sammansättning och beräkningen av denna enligt 1 kap. 19 c § 4,
6. hur ett företagsstyrningssystem enligt 1 kap. 19 c § 5 ska utformas,
7. den genomsnittliga begravningskostnaden enligt 1 kap. 20 § 1,
8. de krav som ska gälla för deltagande i styrningen av ett försäkringsföretag enligt 2 kap. 4 § första stycket 4,
9. de risker som hänför sig till varje försäkringsklass enligt 2 kap. 11 och 12 §§ samt om beteckningar för grupper av försäkringsklasser enligt 2 kap. 11 §,
10. vad en verksamhetsplan enligt 2 kap. 18 § ska innehålla,
11. vad en verksamhetsplan enligt 3 kap. 1 § första stycket 1 i övrigt ska innehålla,
12. vilka åtgärder ett försäkringsföretag ska vidta för att uppfylla de krav på soliditet, likviditet och riskhantering som avses i 4 kap. 1 §,
13. vilken information enligt 4 kap. 2 § som ett försäkringsföretag ska lämna till försäkringstagarna, till andra ersättningsberättigade på grund av försäkringar och till dem som erbjuds att teckna en försäkring i företaget,
14. vilka åtgärder ett försäkringsföretag ska vidta för att uppfylla de krav på god försäkringsstandard som avses i 4 kap. 3 §,
15. villkor för upplåning enligt 4 kap. 6 §,
16. de försäkringstekniska avsättningarnas innehåll och beräkning enligt 5 kap. 4, 6, 11 och 13–16 §§,
17. vilka krav som ska vara uppfyllda för att ett försäkringsföretag ska få tillstånd att använda matchningsjustering enligt 5 kap. 7 §,
18. hur en volatilitetsjustering enligt 5 kap. 9 § ska beräknas,
19. villkoren för undantag enligt 5 kap. 10 § och beräkningen av en tillfälligt justerad riskfri räntestruktur,
20. villkoren för undantag enligt 5 kap. 12 § och beräkningen av det tillfälliga avdraget,
21. vad som avses med lämplig riskspridning enligt 6 kap. 3 § första stycket,
22. förvaring av tillgångar enligt 6 kap. 4 §,
23. användning av derivatinstrument enligt 6 kap. 5 §,
24. förande av register enligt 6 kap. 11 §,
25. de krav som ska gälla för godkännande av poster som tilläggskapital och grunder för värdering av poster i tilläggskapitalet enligt 7 kap. 5 §,
26. vilka egenskaper och kriterier som ska beaktas vid indelning i nivåer enligt 7 kap. 7 §,
27. vilka egenskaper och kriterier som ska beaktas vid klassificeringen av kapitalbasposter enligt 7 kap. 9 §,
28. vilka egenskaper och kriterier som ska beaktas vid klassificering av poster i tilläggskapitalet enligt 7 kap. 10 § andra stycket,
29. hur det primära solvenskapitalkravet ska beräknas enligt 8 kap. 6 §,
30. vilka krav som ska vara uppfyllda för att ett försäkringsföretag ska få tillstånd att använda företagsspecifika parametrar enligt 8 kap. 7 §,
31. vilka krav som ska vara uppfyllda för att ett försäkringsföretag ska få beräkna kapitalkravet för aktiekursrisk utifrån en särskild metod enligt 8 kap. 8 §,
32. hur kapitalkravet för operativ risk ska beräknas enligt 8 kap. 9 §,
33. hur justeringsbeloppet ska beräknas enligt 8 kap. 10 §,
34. förutsättningarna för tillstånd att använda en fullständig eller partiell intern modell enligt 9 kap. 1–5 §§,
35. förutsättningarna för ändring av en intern modell och styrdokument enligt 9 kap. 6 och 7 §§,
36. krav på användning av statistiska kvalitetsnormer för en intern modell enligt 9 kap. 9–14 §§,
37. kalibrering av en intern modell enligt 9 kap. 15 §,

38. validering av en intern modell enligt 9 kap. 17 §,
39. krav på dokumentation enligt 9 kap. 18 §,
40. vad ett system för riskhantering enligt 10 kap. 6 § ska innehålla när ett försäkringsföretag fått tillstånd att använda en partiell eller fullständig intern modell,
41. innehållet i de riktlinjer för volatilitetsjustering som avses i 10 kap. 7 § fjärde stycket,
42. innehållet i en sådan likviditetsplan som avses i 10 kap. 8 § 1,
43. kraven på regelbundna utvärderingar som ska göras av försäkringsföretag som använder matchnings- eller volatilitetsjustering enligt 10 kap. 8 § 2,
44. kraven på regelbundna utvärderingar som ska göras av försäkringsföretag när det gäller företagets känslighet för de antaganden som ligger till grund för fastställandet av den relevanta riskfria räntestrukturen enligt 10 kap. 9 §,
45. hur en sådan egen bedömning som avses i 10 kap. 10 § ska genomföras,
46. rapportering av resultat av den egna risk- och solvensbedömningen enligt 10 kap. 13 §,
47. vad funktionen för riskhantering enligt 10 kap. 15 § ska ansvara för när ett försäkringsföretag fått tillstånd att använda en partiell eller fullständig intern modell,
48. villkor för behörighet för den som ska ansvara för eller utföra uppgifter i aktuariefunktionen enligt 10 kap. 18 §,
49. innehållet i försäkringstekniska riktlinjer och beräkningsunderlag som avses i 10 kap. 23 §,
50. vilka uppgifter som ska omfattas av riktlinjer för hantering av intressekonflikter enligt 10 kap. 24 §,
51. innehållet i solvens- och verksamhetsrapporten enligt 16 kap. 2 §,
52. vilka uppgifter en ansökan om undantag från kravet på offentliggörande enligt 16 kap. 3 § ska innehålla,
53. innehållet i informations- och rapporteringssystem och styrdokument enligt 16 kap. 8 §,
54. vilka upplysningar ett försäkringsföretag ska lämna till Finansinspektionen enligt 17 kap. 5 § samt när och hur de ska lämnas,
55. att vissa uppgifter som enligt 17 kap. 6 § ska lämnas till Finansinspektionen i stället ska lämnas till Statistiska centralbyrån,
56. innehållet i en åtgärdsplan enligt 18 kap. 4 §,
57. innehållet i en plan för infasning och en lägesrapport enligt 18 kap. 6 §,
58. innehållet i en finansiell saneringsplan enligt 18 kap. 8 §,
59. hur den gruppbaserade kapitalbasen och det gruppbaserade kapitalkravet ska beräknas enligt 19 kap. 16–22 §§,
60. hur den gruppbaserade kapitalbasen och det gruppbaserade kapitalkravet ska beräknas när kraven är likvärdiga enligt 19 kap. 30 §,
61. innehållet i samt omfattningen och fullgörandet av rapporteringen enligt 19 kap. 33 §,
62. innehållet i en åtgärdsplan och en finansiell saneringsplan enligt 19 kap. 35 § andra stycket,
63. vilka upplysningar ett företag ska lämna till Finansinspektionen enligt 19 kap. 37 och 49 §§,
64. företagstyrningssystem inom en grupp enligt 19 kap. 42 §,
65. innehållet i en egen risk- och solvensbedömning inom en grupp enligt 19 kap. 43 §,
66. hur den gruppbaserade kapitalbasen och det gruppbaserade kapitalkravet ska beräknas enligt 19 kap. 71 § tredje stycket, och
67. vilka upplysningar ett specialföretag ska lämna till Finansinspektionen enligt 20 kap. 9 §.

Finansinspektionen får meddela föreskrifter om verkställigheten av försäkringsrörelselagen i den utsträckning som denna förordning inte innehåller sådana bestämmelser.
Förordning (2015:707)

2 a § Innan Finansinspektionen meddelar föreskrifter med stöd av 2 § 36, ska inspektionen ge Riksbanken och Statistiska centralbyrån tillfälle att yttra sig. *Förordning (2014:504)*

3 § Finansinspektionen får i fråga om ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna till lagen (2015:700) om ändring i försäkringsrörelselagen (2010:2043) meddela föreskrifter om

1. tillämpningen av 10 och 19 kap. försäkringsrörelselagen (2010:2043) avseende ett försäkringsföretags tjänstepensionsverksamhet (punkten 2 andra stycket),
2. vad som avses med ringa omfattning av övrig livförsäkringsverksamhet (punkten 2 fjärde stycket),
3. om villkoren för undantag enligt punkten 3 första stycket och omfattningen av undantagen (punkten 3 tredje stycket), och
4. vilka typer av kapitalbasposter som ska omfattas av bestämmelserna i punkten 4 första och andra styckena (punkten 4 tredje stycket). *Förordning (2015:707)*

Koncerner

4 § Finansinspektionen får meddela föreskrifter om att bestämmelserna om koncerner i försäkringsrörelselagen (2010:2043), i föreskrifter som har meddelats med stöd av samma lag och i lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar ska gälla helt eller delvis för en sådan grupp av företag som inte utgör en koncern enligt 1 kap. 4 § lagen om ekonomiska föreningar men som har en gemensam eller i huvudsak gemensam ledning.

Föreskrifter för utländska försäkringsgivare och tjänstepensionsinstitut

5 § Finansinspektionen får i fråga om lagen (1998:293) om utländska försäkringsgivares och tjänstepensionsinstituts verksamhet i Sverige meddela föreskrifter om

1. vilka upplysningar en försäkringsgivare eller ett tjänstepensionsinstitut ska lämna till inspektionen enligt 3 kap. 3 § och 6 kap. 4 §,
2. vad en verksamhetsplan ska innehålla och vilka ytterligare handlingar som ska lämnas tillsammans med en ansökan om koncession enligt 4 kap. 4 §,
3. indelning i försäkringsklasser när det gäller koncession för återförsäkring enligt 4 kap. 5 a §,
4. innehållet i ett register enligt 5 kap. 10 § första stycket,
5. kapitalbas, solvenskapitalkrav och minimikapitalkrav samt interna modeller som avser den försäkringsrörelse som en försäkringsgivare från tredjeland bedriver i Sverige, enligt 5 kap. 12 §,
6. uppgiftsskyldighet enligt 6 kap. 3 §,
7. information till försäkringstagarna, andra ersättningsberättigade på grund av försäkringar och dem som erbjuds att teckna en försäkring hos försäkringsgivaren enligt 8 kap. 1 a §, och
8. vilken information ett utländskt tjänstepensionsinstitut ska lämna enligt 8 kap. 1 b §.

Finansinspektionen får meddela föreskrifter om verkställigheten av lagen om utländska försäkringsgivares och tjänstepensionsinstituts verksamhet i Sverige. *Förordning (2015:707)*

Föreskrifter om tryggande av pensionsutfästelse m.m.

6 § Finansinspektionen får i fråga om lagen (1967:531) om tryggande av pensionsutfästelse m.m. meddela föreskrifter om

1. vad placeringsriktlinjerna och redogörelsen enligt 10 b § ska innehålla, och
2. vilken information som en pensionsstiftelse ska lämna enligt 10 d §.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

2011:257

1. Denna förordning träder i kraft den 1 april 2011, då försäkringsrörelseförordningen (1982:790) och kungörelsen (1972:291) om understödsföreningsregister ska upphöra att gälla.
2. Bestämmelserna i kungörelsen om understödsföreningar och försäkringsrörelseförordningen ska fortsätta att tillämpas för understödsföreningar som utövar verksamhet med stöd av 7 § lagen (2010:2044) om införande av försäkringsrörelselagen.
3. I fråga om registrering av försäkringsaktiebolag och ömsesidiga försäkringsbolag som har bildats innan försäkringsrörelselagen (2010:2043) har trätt i kraft gäller äldre bestämmelser.

2015:707

1. Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2016.
2. För försäkringsföretag som vid förordningens ikraftträdande fortsätter att bedriva verksamhet som avser tjänstepensionsförsäkringar enligt punkten 2 i övergångsbestämmelserna till lagen (2015:700) om ändring i försäkringsrörelselagen (2010:2043) gäller bestämmelserna i 2–4 kap. i dess äldre lydelse.

2016:591

Denna förordning träder i kraft den 1 juli 2016.

UTDRAG

Rörelse

Offentlighets- och sekretesslag (2009:400)

Avdelning V Sekretess till skydd för uppgift om enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden 533
30 kap. Sekretess till skydd för enskild i verksamhet som avser tillsyn m.m. i fråga om näringslivet (4–6, 7–8 b, 9 och 30 §§) 533
Finansiella marknader m.m. 533
Rätten att meddela och offentliggöra uppgifter 536
Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser 536

Avdelning V Sekretess till skydd för uppgift om enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden

30 kap. Sekretess till skydd för enskild i verksamhet som avser tillsyn m.m. i fråga om näringslivet (4–6, 7–8 b, 9 och 30 §§)

Finansiella marknader m.m.

Tillsyn och tillstånd

4 § Sekretess gäller i en statlig myndighets verksamhet som består i tillståndsgivning eller tillsyn med avseende på bank- och kreditväsendet, värdepappersmarknaden eller försäkringsväsendet

1. för uppgift om affärs- eller driftförhållanden hos den som myndighetens verksamhet avser, om det kan antas att denne lider skada om uppgiften röjs, och
2. för uppgift om ekonomiska eller personliga förhållanden för annan som har trätt i affärsförbindelse eller liknande förbindelse med den som myndighetens verksamhet avser.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst tjugo år.

4 a § Sekretess gäller hos Statistiska centralbyrån i dess verksamhet enligt lagen (2014:484) om en databas för övervakning av och tillsyn över finansmarknaderna

1. för uppgift om affärs- eller driftförhållanden hos den som är skyldig att lämna uppgifter för tillsyn med avseende på bank- och kreditväsendet, värdepappersmarknaden eller försäkringsväsendet, om det kan antas att denne lider skada om uppgiften röjs, och
2. för uppgift om affärs- eller driftförhållanden för annan som har trätt i affärsförbindelse eller liknande förbindelse med den uppgiftsskyldige.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst tjugo år. *Lag (2014:492)*

4 b § Sekretess gäller i en statlig myndighets verksamhet som består i tillståndsgivning eller tillsyn med avseende på bank- och kreditväsendet, värdepappersmarknaden eller försäkringsväsendet för uppgift i en anmälan eller utsaga om överträdelse av bestämmelse som gäller för den som myndighetens verksamhet avser, om uppgiften kan avslöja anmälarens identitet.

Sekretess gäller i en statlig myndighets verksamhet enligt lagen (1998:1479) om värdepapperscentraler och kontoföring av finansiella instrument för uppgift om en enskilds personliga och ekonomiska förhållanden i en anmälan eller utsaga om överträdelse av bestämmelse i lag eller annan författning som gäller för värdepapperscentralers och utsedda kreditinstituts verksamhet, om uppgiften kan avslöja den anmäldes identitet och det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att denne lider skada eller men.

Sekretessen enligt andra stycket gäller inte beslut om sanktioner eller sanktionsföreläggande.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst femtio år. *Lag (2016:62)*

4 b §[1] Sekretess gäller i en statlig myndighets verksamhet som består i tillståndsgivning eller tillsyn med avseende på bank- och kreditväsendet, värdepappersmarknaden eller försäkringsväsendet för uppgift i en anmälan eller utsaga om överträdelse av bestämmelse som gäller för den som myndighetens verksamhet avser, om uppgiften kan avslöja anmälarens identitet.

Sekretess gäller i en statlig myndighets verksamhet enligt lagen (1998:1479) om värdepapperscentraler och kontoföring av finansiella instrument för uppgift om en enskilds personliga och ekonomiska förhållanden i en anmälan eller utsaga om överträdelse av bestämmelse i lag eller annan författning som gäller för värdepapperscentralers och utsedda kreditinstituts verksamhet, om uppgiften kan avslöja den anmäldes identitet och det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att denne lider skada eller men.

Sekretess gäller i en statlig myndighets verksamhet enligt lagen (2017:317) med kompletterande bestämmelser till EUs förordning om faktablad för Priip-produkter för uppgift om en enskilds personliga och ekonomiska förhållanden i en anmälan eller utsaga om överträdelse av bestämmelse som gäller för den som myndigheten utövar tillsyn över enligt den lagen, om uppgiften kan avslöja den anmäldes identitet och det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att denne lider skada eller men.

Sekretessen enligt andra och tredje styckena gäller inte beslut om sanktioner eller sanktionsföreläggande.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst femtio år. *Lag (2017:318)*

4 b §[2] Sekretess gäller i en statlig myndighets verksamhet som består i tillståndsgivning eller tillsyn med avseende på bank- och kreditväsendet, värdepappersmarknaden eller försäkringsväsendet för uppgift i en anmälan eller utsaga om överträdelse av bestämmelse som gäller för den som myndighetens verksamhet avser, om uppgiften kan avslöja anmälarens identitet.

Sekretess gäller i en statlig myndighets verksamhet enligt lagen (1998:1479) om värdepapperscentraler och kontoföring av finansiella instrument eller lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden för uppgift om en enskilds personliga och ekonomiska förhållanden i en anmälan eller utsaga om överträdelse av bestämmelse i lag eller annan författning som gäller för värdepapperscentralers och utsedda kreditinstituts verksamhet respektive för verksamhet i värdepappersinstitut, börser och leverantörer av datarapporteringstjänster, om uppgiften kan avslöja den anmäldes identitet och det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att denne lider skada eller men.

Sekretess gäller i en statlig myndighets verksamhet enligt lagen (2017:317) med kompletterande bestämmelser till EUs förordning om faktablad för Priip-produkter för uppgift om en enskilds personliga och ekonomiska förhållanden i en anmälan eller utsaga om överträdelse av bestämmelse som gäller för den som myndigheten utövar tillsyn över enligt den lagen, om uppgiften kan avslöja den anmäldes identitet och det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att denne lider skada eller men.

Sekretessen enligt andra och tredje styckena gäller inte beslut om sanktioner eller sanktionsföreläggande.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst femtio år. *Lag (2017:697)*

4 c § Sekretess gäller i en statlig myndighets verksamhet som består i tillsyn med avseende på auktoriserade och godkända revisorer, registrerade revisionsbolag och revisorer från ett tredjeland för uppgift i en anmälan eller utsaga om överträdelse av en bestämmelse som gäller för den som myndighetens verksamhet avser, om uppgiften kan avslöja anmälarens identitet och det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att anmälaren eller någon närstående till honom eller henne lider skada eller men.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst femtio år. *Lag (2016:441)*

---

[1] Denna lydelse träder i kraft den 1 januari 2018 enligt lag (2017:318) [red.anm.].

[2] Denna lydelse träder i kraft den 3 januari 2018 enligt lag (2017:697) [red.anm.].

Rörelse

Ägarprövning

5 § Sekretess gäller för uppgift om en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden, om det kan antas att den enskilde lider skada eller men om uppgiften röjs och uppgiften förekommer i ett ärende hos en statlig myndighet om innehav av

1. aktier i bankaktiebolag, kreditmarknadsbolag, värdepappersbolag, fondbolag eller försäkringsaktiebolag,
2. andelar i medlemsbank eller kreditmarknadsförening, eller
3. aktier eller andelar i börs, clearingorganisation, svensk värdepapperscentral, betalningsinstitut, institut för elektroniska pengar eller företag som driver verksamhet enligt lagen (2014:275) om viss verksamhet med konsumentkrediter eller lagen (2016:1024) om verksamhet med bostadskrediter.

Sekretessen gäller inte beslut av myndigheten och inte heller för uppgift från en annan myndighet om uppgiften inte är sekretessreglerad där.

För uppgift i allmän handling gäller sekretessen i högst tjugo år. *Lag (2016:1030)*

Övervakning och kontroll enligt viss lagstiftning

6 § Sekretess gäller i en statlig myndighets verksamhet som består i övervakning eller kontroll för sådan uppgift om en enskilds ekonomiska eller personliga förhållanden som på begäran har lämnats av någon som är skyldig att lämna uppgifter till myndigheten, om övervakningen eller kontrollen sker enligt

1. lagen (1991:980) om handel med finansiella instrument,
2. lagen (1996:1006) om anmälningsplikt avseende viss finansiell verksamhet,
3. lagen (2000:1087) om anmälningsskyldighet för vissa innehav av finansiella instrument,
4. lagen (2004:299) om inlåningsverksamhet,
5. lagen (2006:451) om offentliga uppköpserbjudanden på aktiemarknaden,
6. lagen (2012:735) med kompletterande bestämmelser till EUs blankningsförordning, eller
7. lagen (2013:287) med kompletterande bestämmelser till EUs förordning om OTC-derivat, centrala motparter och transaktionsregister.

Om en uppgift som avses i första stycket rör den som övervakningen avser, gäller sekretessen endast om denne kan antas lida skada eller men om uppgiften röjs och sekretessen inte motverkar syftet med uppgiftsskyldigheten.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst tjugo år. *Lag (2016:1314)*

Internationella avtal

7 § Sekretess gäller hos en statlig myndighet i verksamhet som avses i 4–6 §§, i den utsträckning riksdagen har godkänt avtal om detta med en annan stat eller med en mellanfolklig organisation, för sådan uppgift om affärs- eller driftförhållanden och ekonomiska eller personliga förhållanden som myndigheten har fått enligt avtalet. Samma sekretess gäller hos Finansinspektionen för uppgifter som inspektionen har fått från en utländsk myndighet eller ett utländskt organ enligt något annat avtal, om regeringen meddelar föreskrifter om detta.

Om sekretess gäller enligt första stycket, får de sekretessbrytande bestämmelserna i 10 kap. 15–27 §§ och 28 § första stycket inte tillämpas i strid med det aktuella avtalet.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst tjugo år.

Sekretessbrytande bestämmelser

8 § Sekretess enligt 4 § första stycket hindrar inte att en uppgift lämnas till en börs eller ett utländskt företag som har tillstånd att driva en reglerad marknad från filial i Sverige om uppgiften behövs för att börsen eller det utländska företaget ska kunna fullgöra sina uppgifter enligt lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden eller annan författning.

8 a § Sekretess enligt 4 a § första stycket hindrar inte att en uppgift lämnas till
1. Riksbanken i dess verksamhet för att främja ett säkert och effektivt betalningsväsende,
2. Finansinspektionen i dess verksamhet för tillsyn över finansiella marknader och företag, eller
3. Riksbanken, Finansinspektionen eller Statistiska centralbyrån i deras verksamheter för framställning av statistik. *Lag (2014:492)*

8 b § Sekretess enligt 4 § första stycket hindrar inte att en uppgift lämnas till en enskild som deltar i ett resolutionsförfarande enligt lagen (2015:1016) om resolution, om uppgiften behövs för att planera eller utföra en resolutionsåtgärd. *Lag (2015:1033)*

Dispens av regeringen

9 § Regeringen får för ett särskilt fall besluta om undantag från sekretessen enligt 4 § första stycket 1, om den finner det vara av vikt att uppgiften lämnas. Regeringen får förena ett sådant beslut med villkor att förbehåll, som inskränker en enskild mottagares rätt att lämna uppgiften vidare eller utnyttja den, ska göras vid utlämnande av uppgiften.

Rätten att meddela och offentliggöra uppgifter

30 §[3] Den tystnadsplikt som följer av 2 § första stycket första meningen, 4 § första stycket 2, 4 a § första stycket 2, 4 b § första stycket, 6 b § första stycket, 12 § första stycket och andra stycket 2, 12 a § första stycket och andra stycket 2, 12 b § första stycket 2, 13 §, 15 § första stycket 2, 23 § första stycket 2, 23 a § och 27 § första stycket 2 och den tystnadsplikt som följer av ett förbehåll som gjorts med stöd av 9 § andra meningen, 14 § andra meningen, 26 § andra meningen eller 29 § andra meningen inskränker rätten enligt 1 kap. 1 § tryckfrihetsförordningen och 1 kap. 1 och 2 §§ yttrandefrihetsgrundlagen att meddela och offentliggöra uppgifter.

Den tystnadsplikt som följer av 24 § inskränker rätten att meddela och offentliggöra uppgifter, när det är fråga om uppgift om andra ekonomiska eller personliga förhållanden än affärs- och driftförhållanden för den som trätt i affärsförbindelse eller liknande förbindelse med den som är föremål för myndighetens verksamhet.

Den tystnadsplikt som följer av 18 § inskränker rätten att meddela och offentliggöra uppgifter, när det är fråga om uppgift om en enskilds personliga förhållanden vars röjande kan vålla allvarligt men. *Lag (2017:651)*

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

2015:1033

1. Denna lag träder i kraft den 1 februari 2016.
2. Äldre bestämmelser gäller fortfarande för ärenden enligt lagen (2008:814) om statligt stöd till kreditinstitut.

2016:62

1. Denna lag träder i kraft den 1 mars 2016.
2. Äldre bestämmelser gäller för uppgifter i ärenden hos statlig myndighet om innehav av aktier eller andelar i en central värdepappersförvarare som har inletts före ikraftträdandet.

2016:1030

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2017.

2016:1314

1. Denna lag träder i kraft den 1 februari 2017.
2. Äldre bestämmelser gäller för uppgifter som har lämnats före ikraftträdandet.

---

[3] Denna lydelse träder i kraft den 1 augusti 2017 enligt lag (2017:651) [red.anm.].

2017:318

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2018.

2017:651

Denna lag träder i kraft den 1 augusti 2017.

2017:697

Denna lag träder i kraft den 3 januari 2018.

FINANSINSPEKTIONENS FÖRESKRIFTER OCH ALLMÄNNA RÅD

FFFS 2015:8 Försäkringsrörelse

(senast ändrad genom FFFS 2017:15)

1 kap.	**Tillämpningsområde och definitioner**	539
2 kap.	**Tillstånd m.m.**	539
	Genomsnittlig begravningskostnad	540
	Verksamhetsplan	540
	Fördelning av risker på försäkringsklasser	541
3 kap.	**Verksamhet i ett annat land inom EES**	543
4 kap.	**Försäkringstekniska avsättningar**	544
	Allmänt om beräkning av försäkringstekniska avsättningar	544
	Beräkning av den bästa skattningen	544
	Riskfria räntesatser för relevanta durationer	545
	Beräkning av riskmarginal	548
5 kap.	**Investeringar**	548
	Riskspridning	548
	Förmånsrättsregister	548
6 kap.	**Kapitalbas**	549
	Klassificering av kapitalbasposter	549
	Krav för godkännande och grunder för värdering av tilläggskapitalposter	550
7 kap.	**Solvenskapitalkrav**	550
	Allmänt om beräkning av det primära solvenskapitalkravet	550
	Beräkning av det primära solvenskapitalkravet enligt standardformeln	550
	Kapitalkrav för operativ risk	554
	Beräkning av justeringsbelopp	554
8 kap.	**Interna modeller**	555
	Ansökan om intern modell	555
	Styrdokument för ändring av en intern modell	555
	Ändring av en intern modell	555
	Användning av en intern modell	555
	Statistisk kvalitet	555
	Kalibrering	555
	Validering	556
	Dokumentation	556
9 kap.	**Företagsstyrning**	556
	Riskhantering	556
	Villkor för behörighet att utföra uppgifter i eller ansvara för aktuariefunktionen	557
	Försäkringstekniska riktlinjer	559
	Försäkringstekniskt beräkningsunderlag	561
10 kap.	**Lämplighetsprövning**	561
	Lämplighetsprövning av ledning och ansvariga för centrala funktioner	561
	Lämplighetsprövning av kvalificerade ägare	561
	Undantag från informationskrav	562
11 kap.	**Offentliggörande**	562
	Solvens- och verksamhetsrapport	562
12 kap.	**Åtgärdsplan och finansiell saneringsplan**	563
	Innehåll i åtgärdsplan och finansiell saneringsplan	563

13 kap. Grupper 563
Proportionellt beaktande av andelar 564
Avdrag för dubbelräkning av poster i kapitalbasen m.m. 564
Eliminering av internt skapat kapital 565
Anknutna försäkringsföretag och EES-försäkringsgivare 566
Mellanliggande försäkringsholdingföretag och blandade finansiella holdingföretag 566
Anknutna försäkringsgivare från tredje land 566
Anknutna kreditinstitut, värdepappersföretag och finansiella institut 567
Moderföretag från tredje land när likvärdighet inte föreligger 567
Avdrag då tillgång till nödvändig information saknas 567
Beräkning av gruppbaserad kapitalbas och gruppbaserat solvenskapitalkrav enligt konsolideringsmetoden 568
Beräkning av gruppbaserad kapitalbas och gruppbaserat solvenskapitalkrav enligt sammanläggnings- och avräkningsmetoden 568
Egen risk- och solvensbedömning 568
Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser 569
Bilaga 1 a Ansökan ägarprövning – fysisk person 570
Bilaga 1 b Ansökan ägarprövning – juridisk person 570
Bilaga 1 c Ansökan/anmälan för ledningspersoner i ett ägarbolag till ett försäkringsföretag 570
Bilaga 2 a Ansökan/anmälan – lämplighetsprövning av ledningspersoner och ansvariga för centrala funktioner 571
Bilaga 2 b Ansökan/anmälan – styrelsens samlade kompetens 571
Bilaga 3 Fördelning på affärsgrenar 571

1 kap. Tillämpningsområde och definitioner

1 § Dessa föreskrifter innehåller bestämmelser om försäkringsrörelse som kompletterar försäkringsrörelselagen (2010:2043) samt kommissionens delegerade förordning (EU) 2015/35 av den 10 oktober 2014 om komplettering av Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/138/EG om upptagande och utövande av försäkrings- och återförsäkringsverksamhet (Solvens II).

2 § Föreskrifterna gäller för
1. försäkringsaktiebolag,
2. ömsesidiga försäkringsbolag,
3. försäkringsföreningar, och
4. pensionsstiftelser.

Föreskrifterna gäller i tillämpliga delar även på gruppnivå för en sådan grupp som avses i 19 kap. försäkringsrörelselagen (2010:2043).

3 § För en pensionsstiftelse gäller endast bestämmelserna om lämplighetsprövning i 10 kap. 2 och 9 §§.

4 § Termer och uttryck i dessa föreskrifter har samma betydelse som i försäkringsrörelselagen (2010:2043) och kommissionens delegerade förordning (EU) 2015/35, om inte något annat anges.

2 kap. Tillstånd m.m.

1 § Bestämmelser om tillstånd att driva försäkringsrörelse finns i 2 kap. försäkringsrörelselagen (2010:2043).

Genomsnittlig begravningskostnad

2 § Den genomsnittliga begravningskostnad som avses i 1 kap. 20 § 1 försäkringsrörelselagen (2010:2043), ska motsvara 60 procent av det prisbasbelopp som fastställs enligt 2 kap. 7 § socialförsäkringsbalken (2010:110).

Verksamhetsplan

3 § En sådan verksamhetsplan som avses i 2 kap. 18 § försäkringsrörelselagen (2010:2043), ska innehålla

1. uppgifter om
   a) den typ av risker eller åtaganden som försäkringsföretagets verksamhet ska omfatta, med fördelning på försäkringsklasser,
   b) uppskattat antal anställda och ett schema över företagets organisation,
   c) företagets företagsstyrningssystem enligt 10 kap. 1 § försäkringsrörelselagen,
   d) grundprinciper för avgiven och mottagen återförsäkring,
   e) vilka poster i primärkapitalet som motsvarar minimikapitalkravet enligt 8 kap. 13–21 §§ försäkringsrörelselagen,
   f) uppskattade kostnader för att bygga upp en administration och övriga nödvändiga företagsfunktioner samt för ändamålet avsatt kapital, och
   g) det huvudsakliga innehållet i de styrdokument och riktlinjer som företaget ska ha för verksamheten,
2. prognoser över
   a) solvensbalansräkning enligt 5 kap. 1 § försäkringsrörelselagen, och
   b) intäkter och kostnader för direkt försäkring samt för mottagen och avgiven återförsäkring,
3. skattningar av
   a) solvenskapitalkravet enligt 8 kap. 1–11 §§ försäkringsrörelselagen och uppgifter om företaget använt
      – den standardformel som avses i 8 kap. 5 § försäkringsrörelselagen,
      – förenklade beräkningar enligt 8 kap. 11 § försäkringsrörelselagen, eller
      – en intern modell enligt 9 kap. försäkringsrörelselagen,
   b) minimikapitalkravet enligt 8 kap. 13–15 §§ försäkringsrörelselagen och uppgifter om företaget har använt den justering som avses i
      – 8 kap. 15 § första meningen försäkringsrörelselagen, eller
      – 8 kap. 15 § andra meningen försäkringsrörelselagen, och
   c) de medel som är avsedda att täcka de försäkringstekniska avsättningarna, minimikapitalkravet och solvenskapitalkravet.

4 § Ett försäkringsföretags skattningar enligt 3 § 3 ska grundas på den prognos över solvensbalansräkningen som avses i 3 § 2 a.

5 § Ett försäkringsföretags prognoser enligt 3 § 2 ska avse det antal år som det beräknas ta till dess att företaget redovisar en bestående vinst.

Prognoserna ska dock alltid avse minst tre räkenskapsår.

6 §[1] En verksamhetsplan för ett försäkringsföretag som ska driva livförsäkringsrörelse ska, utöver vad som anges i 3 §, innehålla

1. en särskild redogörelse för innehållet i de rutiner och riktlinjer om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism som företaget ska ha enligt lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism, och
2. uppgifter om vem företaget avser att utse som centralt funktionsansvarig i frågor om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism. *FFFS (2017:15)*

7 § En verksamhetsplan för ett försäkringsföretag som ska driva sådan verksamhet med assistans som avses i 2 kap. 11 § första stycket 18 försäkringsrörelselagen (2010:2043) ska, utöver vad som anges i 3 §, innehålla uppgifter om de resurser som står till förfogande för en sådan assistans.

---

[1] Denna lydelse träder i kraft den 1 augusti 2017 enligt FFFS 2017:15 [red.anm.].

8 § En verksamhetsplan för ett försäkringsföretag som ingår i, eller kan antas komma att ingå i, en sådan grupp som avses i 19 kap. försäkringsrörelselagen (2010:2043), ska innehålla en schematisk översikt över gruppens struktur, uppgifter om de enskilda företag som ingår i gruppen samt deras eventuella ägande i försäkringsföretaget. Uppgifter ska lämnas om samtliga led som ingår i ägarkedjan.

I verksamhetsplanen ska det även anges om företaget ingår i, eller kan antas komma att ingå i, ett finansiellt konglomerat enligt lagen (2006:531) om särskild tillsyn över finansiella konglomerat.

Ansökan om ändring av tillstånd

9 § Bestämmelserna i 3–8 §§ gäller i tillämpliga delar när ett försäkringsföretag ansöker om ändring av ett tillstånd som Finansinspektionen meddelat.

Fördelning av risker på försäkringsklasser

Skadeförsäkringsklasser

10 § När det gäller tillstånd för direkt skadeförsäkringsrörelse ska försäkringsföretaget hänföra följande risker till de skadeförsäkringsklasser som anges i 2 kap. 11 § försäkringsrörelselagen (2010:2043).

1. Olycksfall (inklusive arbetsskador och yrkessjukdomar):
   a) avtalade försäkringsbelopp,
   b) skadeersättningar,
   c) kombinationer av båda ovanstående,
   d) passagerarskada.
2. Sjukdom:
   a) avtalade försäkringsbelopp,
   b) skadeersättningar,
   c) kombinationer av båda ovanstående.
3. Landfordon (andra än spårfordon):
   All skada på eller förlust av
   a) motordrivna landfordon,
   b) andra landfordon.
4. Spårfordon:
   All skada på eller förlust av spårfordon.
5. Luftfartyg:
   All skada på eller förlust av luftfartyg.
6. Fartyg:
   All skada på eller förlust av
   a) fritidsbåtar,
   b) fiskefartyg,
   c) flod- och kanalfartyg,
   d) insjöfartyg,
   e) kustfartyg,
   f) högsjöfartyg.
7. Godstransport (varor, bagage och allt annat gods):
   All skada på eller förlust av gods under transport oavsett transportmedel.
8. Brand och naturkrafter:
   All skada på eller förlust av egendom (annan än egendom som omfattas av klasserna 3–7), som orsakas av
   a) brand,
   b) explosion,
   c) storm,
   d) annan naturkraft än storm,
   e) atomenergi,
   f) jordskred.

9. Annan sakskada:
   All skada på eller förlust av egendom (annan än egendom som omfattas av klasserna 3–7), som orsakas av hagel, frost, eller av någon annan händelse, t.ex. stöld, med undantag för de händelser som anges under klass 8.
10. Motorfordonsansvar:
    All ansvarighet som uppkommer genom användning av motordrivna landfordon (inklusive fraktförares ansvar).
11. Luftfartygsansvar:
    All ansvarighet som uppkommer genom användning av luftfartyg (inklusive fraktförares ansvar).
12. Fartygsansvar:
    All ansvarighet som uppkommer genom användning av fartyg, såväl skepp som båtar, i högsjöfart, i kustfart, på insjöar, floder eller kanaler (inklusive fraktförares ansvar).
13. Allmän ansvarighet:
    All annan ansvarighet än sådan som avses i klasserna 10–12.
14. Kredit:
    a) allmän insolvens,
    b) exportkredit,
    c) avbetalningskredit,
    d) hypotekskredit,
    e) lantbrukskredit.
15. Borgen:
    a) direkt borgen,
    b) indirekt borgen.
16. Annan förmögenhetsskada:
    a) anställnings- och arbetslöshetsrisker,
    b) allmän inkomstförlust,
    c) dåligt väder,
    d) förlust av förmån,
    e) fortlöpande allmänna omkostnader,
    f) oförutsedda handelsomkostnader,
    g) förlust till följd av nedgång i marknadsvärde,
    h) hyres- eller intäktsförlust,
    i) indirekt handelsförlust annan än vad som anges ovan,
    j) ekonomisk förlust som inte är förenad med handel,
    k) annan ekonomisk förlust.
17. Rättsskydd:
    Rättegångskostnader och andra kostnader i rättsliga angelägenheter.
18. Assistans:
    Räddningstjänster som tillhandahålls personer som råkat i svårigheter under resa eller vid vistelse utanför hemorten eller den stadigvarande bostaden.

Gruppering av skadeförsäkringsklasser

11 § Om ett tillstånd omfattar två eller flera skadeförsäkringsklasser ska en sådan grupp av klasser betecknas på följande sätt:

a) klasserna 1 och 2: ”Olycksfall- och sjukförsäkring”,
b) passagerarskada under klass 1 samt klasserna 3, 7 och 10: ”Motorfordonsförsäkring”,
c) passagerarskada under klass 1 samt klasserna 4, 6, 7 och 12 ”Sjö- och transportförsäkring”,
d) passagerarskada under klass 1 samt klasserna 5, 7 och 11: ”Luftfartsförsäkring”,
e) klasserna 8 och 9: ”Försäkring mot brand och annan skada på egendom”,
f) klasserna 10–13: ”Ansvarsförsäkring”,
g) klasserna 14 och 15: ”Kredit- och borgensförsäkring”,
h) samtliga klasser: ”Försäkring i samtliga skadeförsäkringsklasser”.

Livförsäkringsklasser

12 § När det gäller tillstånd för direkt livförsäkringsrörelse ska följande risker hänföras till de livförsäkringsklasser som anges i 2 kap. 12 § försäkringsrörelselagen (2010:2043).

I Livförsäkring och tilläggsförsäkring:
- a) försäkring där utbetalning av försäkringsbelopp (engångsbelopp eller periodiska utbetalningar) är beroende av en persons eller flera personers liv
  - vid dödsfall,
  - vid avtalad slutålder,
  - vid dödsfall eller vid avtalad slutålder,
  - i form av återbetalning av erlagda premier,
  - i form av livräntor.
- b) försäkring som meddelas som tillägg till försäkring enligt a
  - vid personskada, inklusive arbetsoförmåga,
  - vid dödsfall till följd av olycksfall,
  - vid invaliditet till följd av olycksfall eller sjukdom,
  - i form av premiebefrielse.

II Giftermåls- och födelseförsäkring:
- a) försäkring som utfaller vid giftermål,
- b) försäkring som utfaller vid födelse.

III Försäkring i klasserna i I.a, II.a och II.b som är anknuten till fonder vilka förvaltas av fondförvaltare som har rätt att utöva fondverksamhet enligt lagen (2004:46) om värdepappersfonder eller AIF-förvaltare som förvaltar specialfonder enligt lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder.

IV Sjukförsäkring och olycksfallsförsäkring som gäller för längre tid än fem år, under obestämd tid eller till dess den försäkrade uppnått en viss ålder och som inte får sägas upp av försäkringsföretaget eller får sägas upp endast under särskilda förhållanden som anges i försäkringsavtalet.

13 § Bestämmelserna i 10–12 §§ gäller i tillämpliga delar även för mottagen återförsäkring.

3 kap. Verksamhet i ett annat land inom EES

1 § Bestämmelser om verksamhet i ett annat land inom EES finns i 3 kap. försäkringsrörelselagen (2010:2043).

2 § En sådan verksamhetsplan som avses i 3 kap. 1 § 1 försäkringsrörelselagen (2010:2043), ska även innehålla uppgifter om

1. den typ av risker eller åtaganden som försäkringsföretagets verksamhet ska omfatta, med fördelning på försäkringsklasser,
2. grundprinciper för avgiven och mottagen återförsäkring,
3. uppskattade kostnader för att bygga upp en administration och för ändamålet avsatt kapital,
4. uppskattade driftskostnader, däribland allmänna omkostnader och provisioner, utöver uppbyggnadskostnader, och
5. uppskattade premier eller bidrag samt försäkringsersättningar.

De uppgifter som avses i första stycket 4 och 5 ska avse de första tre räkenskapsåren för den verksamheten.

3 § En verksamhetsplan enligt 3 kap. 1 § 1 försäkringsrörelselagen (2010:2043) för ett försäkringsföretag som avser att driva sådan verksamhet med assistans som avses i 2 kap. 11 § 18 försäkringsrörelselagen ska, utöver vad som anges i 2 §, även innehålla uppgifter om de resurser för assistans som står till förfogande för en sådan assistans.

4 kap. Försäkringstekniska avsättningar

1 § Bestämmelser om försäkringstekniska avsättningar finns i 5 kap. försäkringsrörelselagen (2010:2043) och avdelning 1 kapitel 3 kommissionens delegerade förordning (EU) 2015/35.

Allmänna råd

Vid beräkning av de försäkringstekniska avsättningarna bör bilaga 3 användas för att dela upp försäkringsåtaganden enligt 5 kap. 15 § försäkringsrörelselagen och kommissionens delegerade förordning (EU) 2015/35.

Allmänt om beräkning av försäkringstekniska avsättningar

2 § Ett försäkringsföretag ska när det beräknar försäkringstekniska avsättningar använda information från de finansiella marknaderna och allmänt tillgängliga uppgifter om försäkringsrisker.

Beräkningen ska vara förenlig med informationen och uppgifterna.

3 § Ackumulerade vinster enligt 7 kap. 10 § försäkringsrörelselagen (2010:2043) som uppfyller förutsättningarna för att klassificeras som nivå 1 i enlighet med 7 kap. 7 och 8 §§ försäkringsrörelselagen, ska inte beaktas vid beräkningen av de försäkringstekniska avsättningarna.

Beräkning av den bästa skattningen

Allmänt om beräkning av den bästa skattningen

4 § Ett försäkringsföretag ska när det beräknar den bästa skattningen av framtida kassaflöden enligt 5 kap. 6 § försäkringsrörelselagen (2010:2043), beakta alla inkommande och utgående kassaflöden som krävs för att slutligt reglera försäkringsåtagandena. Alla ersättningar som företaget förväntar sig att betala ut, oavsett om de är garanterade genom avtal eller inte, ska beaktas vid beräkningen.

5 § Den bästa skattningen kan beräknas antingen individuellt för varje försäkringsavtal eller kollektivt med en vedertagen försäkringsmatematisk metod.

6 § Ett försäkringsföretag ska när det beräknar den bästa skattningen utgå från uppdaterad och trovärdig information och använda realistiska antaganden. Företaget ska utföra beräkningen med lämpliga försäkringsmatematiska och statistiska metoder. Företaget ska i beräkningen även ta hänsyn till nuvärden genom att använda riskfria räntesatser för relevanta durationer.

Företaget ska vid beräkningen enligt första stycket ta hänsyn till samtliga framtida kostnader som företaget kommer ha vid en reglering av ett försäkringsåtagande. Hänsyn ska också tas till framtida kostnadsökningar, inklusive inflation när det gäller driftskostnader och försäkringsersättningar.

7 § Ett försäkringsföretag får när det beräknar den bästa skattningen använda approximationer, om

1. företaget inte har tillräcklig data av tillfredsställande kvalitet för att kunna använda en tillförlitlig försäkringsmatematisk metod vid beräkningen, och
2. företaget kan visa att en sådan användning av approximationer är lämplig.

Finansiella garantier och optioner

8 § Ett försäkringsföretag ska när det beräknar den bästa skattningen bedöma värdet av en option utifrån

1. kostnaden för företaget om optionen utnyttjas, och
2. sannolikheten för att optionen kommer att utnyttjas.

9 § Ett försäkringsföretag ska när det beräknar den bästa skattningen beakta hur värdet av finansiella garantier och optioner påverkas av framtida förändringar i finansiella och andra förhållanden.

Jämförelse med gjorda erfarenheter

10 § Ett försäkringsföretag ska upprätta processer och metoder för att säkerställa att bästa skattningar och de antaganden som dessa bygger på regelbundet jämförs med gjorda erfarenheter.

Om en sådan jämförelse visar på en systematisk avvikelse mellan erfarenheter och företagets beräknade bästa skattningar, ska företaget göra lämpliga anpassningar av de försäkringsmatematiska metoder som används och de antaganden som görs.

Avgiven återförsäkring

11 § Ett försäkringsföretag ska, när det beräknar belopp som kan återfås enligt återförsäkringsavtal eller från specialföretag, beakta tidsdifferensen mellan återkraven och betalningarna. I beräkningen ska företaget även beakta sannolikheten för fallissemang hos motparten och den förlust som detta skulle orsaka.

Särskilt om beräkning av den bästa skattningen för skadeförsäkring

12 § Ett försäkringsföretag som driver direkt skadeförsäkringsrörelse ska när det beräknar den bästa skattningen av kostnad för inträffade och rapporterade försäkringsfall, utöver vad som anges i 2–11 §§, beakta skadetyp, förväntad försäkringsersättning och förväntad regleringstid.

Allmänna råd

Om försäkringsföretaget driver direkt skadeförsäkringsrörelse bör det för skador registrera skadetidpunkt, tidpunkt för när ärendet registreras, förväntad försäkringsersättning, tidpunkt för senaste värdering, vem som är handläggare, gjorda betalningar, reservändringar och aktuell reserv.

Uppgifterna kan då det är lämpligt avse aggregerad nivå.

Särskilt om beräkning av bästa skattningen för livförsäkring m.m.

13 § Ett försäkringsföretag som driver direkt livförsäkringsrörelse ska när det beräknar den bästa skattningen beakta vad som anges i 12 § i tillämpliga delar.

Riskfria räntesatser för relevanta durationer

Interpolering och extrapolering av riskfria räntesatser

14 § Ett försäkringsföretag ska då det fastställer riskfria räntesatser för relevanta durationer använda information som är härledd från relevanta finansiella instrument. För löptider där marknaderna för relevanta finansiella instrument eller för obligationer inte är djupa, likvida och transparenta, ska företaget interpolera och extrapolera riskfria räntesatser.

Företagets metoder för interpolering och extrapolering ska vara förenliga med de metoder som används av Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten.

Matchningsjustering av riskfria räntesatser för relevanta durationer

15 § Ett försäkringsföretag får efter medgivande från Finansinspektionen använda matchningsjusterade riskfria räntesatser för relevanta durationer när det beräknar den bästa skattningen av livförsäkringsåtaganden, inbegripet livräntor och sjukräntor som härrör från skadeförsäkringskontrakt, förutsatt att följande krav är uppfyllda:

1. En portfölj av tillgångar som svarar mot livförsäkringsåtagandena, består av obligationer och andra tillgångar som har liknande kassaflödesegenskaper.
2. Tillgångsportföljen enligt 1 förändras inte under livförsäkringsåtagandenas livslängd. Om det sker materiella förändringar i kassaflödena får förändringar i tillgångsportföljen dock göras för att bevara överensstämmelsen i kassaflödena mellan tillgångsportföljen och åtagandena.
3. Tillgångsportföljen enligt 1 förvaltas separat och kan inte användas för att täcka förluster som uppstår inom företagets övriga verksamheter.
4. Kassaflödena för tillgångsportföljen enligt 1 kan inte ändras av den som har emitterat tillgångarna eller annan tredje part, såvida inte försäkringsföretaget tillförsäkras tillräcklig kompensation för att kunna uppnå samma kassaflöden genom att återinvestera i tillgångar med likvärdig eller bättre kreditkvalitet.

5. Det förväntade kassaflödet från tillgångsportföljen enligt 1 återspeglar fullständigt vart och ett av de förväntade kassaflödena för åtagandena, i samma valuta. Risker till följd av bristande matchning mellan tillgångsportföljen och livförsäkringsåtagandena är inte väsentliga i förhållande till de inneboende riskerna i den verksamhet där matchningsjusteringen används.
6. De försäkringsavtal som svarar mot livförsäkringsåtagandena ger inte upphov till framtida inbetalningar av premier.
7. Livförsäkringsåtagandena innehåller endast försäkringsriskerna livsfallsrisk, kostnadsrisk, omprövningsrisk, annullationsrisk och dödsfallsrisk. Om livförsäkringsåtagandena innehåller dödsfallsrisk ökar inte värdet av den bästa skattningen med mer än 5 procent i det stresstest för dödsfallsrisk som avses i artikel 52 i kommissionens delegerade förordning (EU) 2015/35.
8. Försäkringsavtalen som svarar mot livförsäkringsåtagandena innehåller inte optioner för försäkringstagaren. Avtalen får dock innehålla en möjlighet att helt eller delvis avsluta försäkringen i förtid, om värdet på tillgångarna med säkerhet överstiger värdet av åtagandet vid den tidpunkt då valmöjligheten utnyttjas.
9. Livförsäkringsåtaganden som svarar mot ett försäkringskontrakt inte delas upp då livförsäkringsåtagandena fastställs.

16 § Ett försäkringsföretag får inte använda matchningsjustering av de riskfria räntesatserna för relevanta durationer i fråga om försäkringsåtaganden för vilka dessa räntesatser justerats med användning av volatilitetsjusteringen enligt 22 § eller justerats med användning av övergångsåtgärder för riskfria räntesatser enligt punkt 9 i övergångsbestämmelserna till försäkringsrörelselagen (2010:2043).

Beräkning av matchningsjusteringen

17 § Den matchningsjustering som avses i 15 § ska motsvara skillnaden mellan de båda årliga räntesatser, beräknade enligt punkterna 1 respektive 2 nedan som en enda diskonteringsräntesats, som när de tillämpas på kassaflöden för livförsäkringsåtagandena ger värden som är lika med
1. värdet på tillgångsportföljen enligt 5 kap. 2 § försäkringsrörelselagen (2010:2043), och
2. bästa skattningen av försäkringsåtagandena beräknad i enlighet med 5 kap. 6 § försäkringsrörelselagen.

Matchningsjusteringen ska beräknas separat för varje valuta.

Närmare bestämmelser om värderingen av tillgångsportföljen finns i artikel 53 i kommissionens delegerade förordning (EU) 2015/35.

18 § När ett försäkringsföretag beräknar matchningsjusteringen ska det inte inkludera den grundläggande räntedifferens som återspeglar de risker avseende tillgångsportföljen som företaget fortsatt har kvar.

19 § Ett försäkringsföretag ska beräkna den grundläggande räntedifferensen som avses i 18 § som summan av räntedifferenserna över de riskfria räntesatserna som motsvarar:
1. sannolikheten för fallissemang bland tillgångarna, och
2. den förväntade förlust som följer av en nedgradering av tillgångarna i kreditkvalitet.

Närmare bestämmelser om beräkningen av den grundläggande räntedifferensen finns i artikel 54 i kommissionens delegerade förordning (EU) 2015/35.

20 § Ett försäkringsföretag ska om det behövs öka den grundläggande räntedifferensen för att matchningsjusteringen för tillgångar som inte har fullgod kreditvärdighet (investment grade) inte ska överstiga matchningsjusteringen för tillgångar med fullgod kreditvärdighet i samma tillgångsklass och med samma löptid.

Den grundläggande räntedifferensen för exponeringar mot statsobligationer, som har emitterats av ett land inom EES, ska inte vara lägre än 30 procent av det långfristiga genomsnittet av räntedifferensen över de riskfria räntesatserna för tillgångar i samma till-

gångsklass med samma löptid och kreditkvalitet enligt den information som finns tillgänglig på de finansiella marknaderna. För andra tillgångar ska den grundläggande räntedifferensen inte vara lägre än 35 procent av motsvarande långfristiga genomsnitt av räntedifferensen för dessa tillgångar.

Närmare bestämmelser om beräkningen av det långfristiga genomsnittet av räntedifferensen finns i artikel 54 i kommissionens delegerade förordning (EU) 2015/35.

21 § Ett försäkringsföretag ska beräkna den sannolikhet för fallissemang som avses i 19 § första stycket 1 genom att använda statistik över fallissemang för en tillräckligt lång tidsperiod. Den statistik och tidsperiod som används vid beräkningen ska vara relevant för tillgångarna med avseende på deras löptid, kreditkvalitet och tillgångsklass.

Om företaget saknar sådan statistik som avses i första stycket ska den grundläggande räntedifferensen fastställas i enlighet med 20 § andra stycket.

Volatilitetsjustering av riskfria räntesatser för relevanta durationer

22 § När ett försäkringsföretag beräknar sådan volatilitetsjustering som avses i 5 kap. 9 § försäkringsrörelselagen (2010:2043) ska justeringen, för varje relevant valuta, baseras på räntedifferensen mellan den avkastning som kan uppnås på tillgångar som ingår i den referensportfölj som avses i artikel 49 i kommissionens delegerade förordning (EU) 2015/35, och de riskfria basräntesatserna för relevanta durationer.

Närmare bestämmelser om beräkningen av räntedifferensen finns i artikel 50 i kommissionens delegerade förordning (EU) 2015/35.

23 § Ett försäkringsföretag ska beräkna volatilitetsjusteringen enligt följande.

VS = den riskkorrigerade räntedifferensen som avser valuta,
LS = den riskkorrigerade räntedifferensen som avser land,
ÖVS = den eventuellt enligt nedan ökade riskkorrigerade räntedifferensen som avser valuta.

Här är ÖVS = VS + T, där

$$T = \begin{cases} LS - 2 \cdot VS \text{ om } LS - 2 \cdot VS > 0 \text{ och } LS > 100 \text{ räntepunkter} \\ 0 \text{ annars} \end{cases}$$

Därefter beräknas volatilitetsjusteringen VA genom
VA = 65 % · ÖVS.

24 § Ett försäkringsföretag ska beräkna volatilitetsjusteringen enligt 23 § utifrån
1. den räntedifferens som anges i 22 §,
2. en riskkorrigerad räntedifferens som avser valuta (currency spread), och
3. en riskkorrigerad räntedifferens som avser land (country spread).

Den riskkorrigerade räntedifferens som avser valuta enligt första stycket 2 ska beräknas som andelen av den räntedifferens enligt första stycket 1 som inte kan hänföras till realistiska förväntningar avseende fallissemang, nedgradering av kreditkvalitet eller andra risker som är hänförliga till tillgångar i den referensportfölj som avses i artikel 41 i kommissionens delegerade förordning (EU) 2015/35. Närmare bestämmelser om beräkning av den riskkorrigerade räntedifferensen som avser valuta enligt första stycket 2 finns i artikel 51 i kommissionens delegerade förordning (EU) 2015/35.

Den riskkorrigerade räntedifferensen som avser länder enligt första stycket 3 ska, för varje relevant land, beräknas på samma sätt som räntedifferensen enligt första stycket 2, med undantag för att referensportföljen ska vara representativ för de tillgångar i vilka försäkringsföretaget investerar för att täcka bästa skattningen för åtaganden som följer av produkter som sålts på detta lands försäkringsmarknad och som är uttryckta i det landets valuta.

25 § Ett försäkringsföretag ska tillämpa volatilitetsjusteringen på beräkningen av den bästa skattningen för försäkringsåtaganden i fråga om produkter som sålts på ett lands försäkringsmarknad.

26 § Ett försäkringsföretag får endast tillämpa volatilitetsjusteringen på de riskfria basräntesatserna för relevanta durationer som inte härletts genom interpolering eller extrapolering i enlighet med 14 §. Företagets interpolering och extrapolering av de riskfria räntesatserna för relevanta durationer ska baseras på de justerade riskfria basräntesatserna.

27 § Ett försäkringsföretag får inte tillämpa volatilitetsjustering i fråga om försäkringsåtaganden för vilka företaget samtidigt tillämpar matchningsjustering enligt 15 §.

28 § Ett försäkringsföretag ska när det beräknar solvenskapitalkravet enligt 8 kap. 1 § försäkringsrörelselagen (2010:2043) inte beakta risker för förlust av primärkapital till följd av ändringar i volatilitetsjusteringen.

Beräkning av riskmarginal

29 § Ett försäkringsföretag ska beräkna riskmarginalen enligt 5 kap. 13 § försäkringsrörelselagen (2010:2043) som kostnaden för att hålla en så stor kapitalbas som motsvarar solvenskapitalkraven för försäkringsåtagandena under deras återstående ansvars- och avvecklingstid, beräknade enligt artiklarna 37–39 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2015/35.

5 kap. Investeringar

1 § Bestämmelser om investeringar finns i 6 kap. försäkringsrörelselagen (2010:2043) och i avdelning 1 kapitel 8 kommissionens delegerade förordning (EU) 2015/35.

Riskspridning

2 § Ett försäkringsföretag ska göra sina investeringar i finansiella instrument och andra tillgångar på ett sådant sätt att det undviker överdrivet beroende av en viss tillgång, emittent eller grupp av företag eller av ett geografiskt område samt alltför stor riskackumulering i portföljen som helhet.

Företaget ska göra sina investeringar i finansiella instrument och andra tillgångar utgivna av en och samma emittent eller av en grupp emittenter eller låntagare med inbördes anknytning på ett sådant sätt att det inte blir en överdriven riskkoncentration för företaget.

Det som anges i första och andra styckena gäller inte för tillgångar som motsvarar avsättningar för vilka försäkringstagarna eller andra ersättningsberättigade bär placeringsrisken.

Förmånsrättsregister

Grundläggande krav på förande av förmånsrättsregister

3 § Ett försäkringsföretags förmånsrättsregister enligt 6 kap. 11 § försäkringsrörelselagen (2010:2043) ska föras vid företagets huvudkontor.

4 § Ett försäkringsföretags förmånsrättsregister ska föras och förvaras på ett sådant sätt att registret vid varje tidpunkt kan användas för att fastställa den särskilda förmånsrätt som gäller enligt 6 kap. 13 § försäkringsrörelselagen (2010:2043).

Allmänna råd

Försäkringsföretagets förmånsrättsregister bör föras i en läsbar och varaktig form. Förmånsrättsregistret bör förvaras på ett sätt som uppfyller höga krav på tillgänglighet och säkerhet mot skada till följd av brand eller andra orsaker.

5 § Ett försäkringsföretags förmånsrättsregister ska föras och förvaras på ett sådant sätt att företaget kan visa vad registret har innehållit vid varje tidpunkt under de senaste tolv månaderna.

Innehåll i förmånsrättsregister

6 § Det ska av ett försäkringsföretags förmånsrättsregister framgå vilka tillgångar som motsvarar följande slag av avsättningar:
1. garanterad återbäring och garanterade försäkringsåtaganden, och
2. villkorad återbäring och för försäkringsåtaganden där försäkringstagarna eller andra ersättningsberättigade bär placeringsrisken.

7 § Ett försäkringsföretags förmånsrättsregister ska innehålla uppgifter om
1. storleken på de försäkringstekniska avsättningarna,
2. var tillgångarna som används för att täcka de försäkringstekniska avsättningarna förvaras eller är lokaliserade, och
3. värdet på varje enskild tillgång.

Uppgifterna enligt första stycket 2 ska vara så detaljerade att tillgångarna entydigt kan identifieras och spåras av en utomstående part.

Instruktion för förande av förmånsrättsregister

8 § Ett försäkringsföretag ska ha en instruktion om hur företaget ska föra ett förmånsrättsregister.

Instruktionen ska innehålla uppgifter om hur företaget fördelar ansvar och befogenheter när det gäller att föra, kontrollera och övervaka ett förmånsrättsregister.

Brister i förmånsrättsregister

9 § Om ett försäkringsföretags förmånsrättsregister inte längre kan föras enligt de författningar som reglerar detta, eller om ett register inte upptar tillgångar som minst motsvarar de försäkringstekniska avsättningarna, ska företaget omedelbart anmäla detta till Finansinspektionen.

6 kap. Kapitalbas

1 § Bestämmelser om kapitalbas finns i 7 kap. försäkringsrörelselagen (2010:2043) och i avdelning 1 kapitel 4 kommissionens delegerade förordning (EU) 2015/35.

Klassificering av kapitalbasposter

2 § Ett försäkringsföretag ska klassificera en post som ingår i primärkapitalet, men som inte är upptagen i avdelning 1 kapitel 4 avsnitt 2 i kommissionens delegerade förordning (EU) 2015/35, enligt 7 kap. 7 och 8 §§ försäkringsrörelselagen (2010:2043). Denna klassificering måste vara godkänd av Finansinspektionen.

3 § Följande poster ska klassificeras som nivå 2 i kapitalbasen efter ett sådant godkännande som anges i 5 §:
1. kreditutrymme hos bank samt garantier som förvaras som säkerhet för försäkringsgivares borgenärer av en oberoende förvaltare och är utfärdade av kreditinstitut som är auktoriserade enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/48/EG av den 14 juni 2006 om rätten att starta och driva verksamhet i kreditinstitut, och
2. framtida fordringar grundade på uttaxeringsrätt under de kommande tolv månaderna som kan ställas på delägare i fartygsägares ömsesidiga försäkringsbolag vilka endast försäkrar risker inom försäkringsklasserna 6, 12 och 17 enligt 2 kap. 4 § försäkringsrörelselagen (2010:2043) och där verksamheten bygger på variabla bidrag.

I andra ömsesidiga försäkringsbolag än de som anges i första stycket 2 och i försäkringsföreningar får framtida fordringar grundade på uttaxeringsrätt under de kommande tolv månaderna som kan ställas på delägare eller medlemmar delas in i nivå 2, om de i väsentlig grad har de egenskaper som anges i 7 kap. 7 och 8 §§ försäkringsrörelselagen och 4 §.

4 § Ett försäkringsföretag ska när det bedömer en posts förlusttäckningsförmåga och efterställdhet enligt 7 kap. 7 § försäkringsrörelselagen (2010:2043) ta hänsyn till både nuvarande och framtida förhållanden.

Krav för godkännande och grunder för värdering av tilläggskapitalposter

5 § Ett försäkringsföretag får, efter medgivande från Finansinspektionen, ta med en post som tilläggskapital enligt 7 kap. 5 § försäkringsrörelselagen (2010:2043) endast om beloppet återspeglar

1. de berörda motparternas förmåga och vilja att betala,
2. de rättsliga möjligheterna att kräva och få betalning, och
3. erfarenheter från resultat av tidigare framställda krav på betalning av tilläggskapital.

6 § Finansinspektionen får godkänna framtida fordringar grundade på uttaxeringsrätt enligt 7 kap. 5 § 4 försäkringsrörelselagen (2010:2043) som tilläggskapital endast om försäkringsföretaget har fattat ett beslut om infordran av ytterligare betalningar från delägare eller medlemmar under den kommande tolvmånadersperioden.

7 § Varje post i ett försäkringsföretags tilläggskapital ska värderas till ett belopp som återspeglar postens förmåga att täcka förluster. Värderingen ska bygga på aktsamma och realistiska antaganden.

När en post i tilläggskapitalet har ett bestämt nominellt värde ska det nominella värdet användas, om detta motsvarar postens förlusttäckningsförmåga.

7 kap. Solvenskapitalkrav

1 § Bestämmelser om beräkning av solvenskapitalkrav finns i 8 och 19 kap. försäkringsrörelselagen (2010:2043), avdelning 1 kapitel 5 och 7 kommissionens delegerade förordning (EU) 2015/35 samt i avdelning 2 kapitel 2 och 3 kommissionens delegerade förordning (EU) 2015/35.

Allmänna råd

Vid beräkning av solvenskapitalkrav och minimikapitalkrav bör försäkringar och risker fördelas på affärsgrenar enligt bilaga 3.

Allmänt om beräkning av det primära solvenskapitalkravet

2 § Ett försäkringsföretag ska när det beräknar det primära solvenskapitalkravet enligt 8 kap. 6 § försäkringsrörelselagen (2010:2043) beakta såväl pågående verksamhet som sådana nya åtaganden som förväntas tecknas inom de följande tolv månaderna. När det gäller den pågående verksamheten ska enbart ej förväntade förluster beaktas.

Beräkning av det primära solvenskapitalkravet enligt standardformeln

3 § Ett försäkringsföretag ska beräkna det primära solvenskapitalkravet på följande sätt:

$$\text{Primärt solvenskapitalkrav} = \sqrt{\sum_{i,j} Corr_{i,j} \cdot SCR_i \cdot SCR_j} + SCR_{imm}$$

Här är $Corr_{i,j}$ den post som anges i rad *i* och kolumn *j* i följande korrelationsmatris:

i \ j	Marknad	Motpart	Liv	Sjuk- & olycksfall	Skade
Marknad	1	0,25	0,25	0,25	0,25
Motpart	0,25	1	0,25	0,25	0,5
Liv	0,25	0,25	1	0,25	0
Sjuk- & olycksfall	0,25	0,25	0,25	1	0
Skade	0,25	0,5	0	0	1

SCR_i betecknar kapitalkravet för riskkategori *i* och SCR_j motsvarande för riskkategori *j*. Summan ska innehålla alla möjliga kombinationer av *i* och *j*.

I beräkningen ska SCR_i och SCR_j ersättas med följande:

– $SCR_{marknad}$ är kapitalkravet för marknadsriskkategorin,
– $SCR_{motpart}$ är kapitalkravet för motpartsriskkategorin,
– SCR_{liv} är kapitalkravet för riskkategorin för livförsäkring,
– SCR_{sjuk} är kapitalkravet för riskkategorin för sjuk- och olycksfallsförsäkring,
– SCR_{skade} är kapitalkravet för riskkategorin för skadeförsäkring.

SCR_{imm} är kapitalkravet för risker i immateriella tillgångar.

4 § När ett försäkringsföretag tillämpar 3 § ska det fördela försäkringsverksamheten på de riskkategorier som bäst motsvarar de underliggande riskernas tekniska karaktär.

Kapitalkrav för immateriella tillgångar

5 § Bestämmelser om att ett försäkringsföretag ska beräkna ett kapitalkrav för immateriella tillgångar, SCR_{imm}, som ska ingå i sammanläggningen för beräkningen av det primära solvenskapitalkravet finns i artikel 87 i kommissionens delegerade förordning (EU) 2015/35.

6 § Bestämmelser om hur kapitalkravet för immateriella tillgångar ska beräknas finns i artikel 203 i kommissionens delegerade förordning (EU) 2015/35.

Justerad sammanläggning av kapitalkrav för undergrupper av risker

7 § Ett försäkringsföretag ska när det beräknar solvenskapitalkravet för marknadsriskkategorin, motpartsriskkategorin, riskkategorin för livförsäkring, riskkategorin för sjuk- och olycksfallsförsäkring och riskkategorin för skadeförsäkring använda följande formel för sammanläggning av kapitalkraven för de undergrupper av risker som ingår i respektive riskkategori.

$$Z = \sqrt{\sum_{i,j} C_{i,j} \cdot X_i \cdot X_j}$$

I formeln är *Z* solvenskapitalkravet för den aktuella riskkategorin. De undergrupper av risker som ingår i den aktuella riskkategorin är $R_1, R_2, ..., R_n$ och kapitalkraven för dessa undergrupper är $X_1, X_2, ..., X_n$. $C_{i,j}$ är korrelationskoefficienten för beroendet mellan riskerna i den *i*:te respektive *j*:te undergruppen. Summan ska innehålla alla möjliga kombinationer av *i* och *j*.

Kapitalkrav för marknadsrisk

8 § Kapitalkravet för marknadsrisk ska täcka följande undergrupper av risker:

1. känsligheten hos värdena av tillgångar, skulder och finansiella instrument för ändringar i de durationsberoende räntesatsernas nivåer eller volatilitet (ränterisk),
2. känsligheten hos värdena av tillgångar, skulder och finansiella instrument för ändringar av nivåerna eller volatiliteten för marknadspriserna för aktier (aktiekursrisk),
3. känsligheten hos värdena av tillgångar, skulder och finansiella instrument för ändringar av nivåerna eller volatiliteten för marknadspriserna för fastigheter (fastighetsprisrisk),
4. känsligheten hos värdena av tillgångar, skulder och finansiella instrument för kreditspreadarna över den riskfria räntan (spreadrisk),
5. känsligheten hos värdena av tillgångar, skulder och finansiella instrument för ändringar av nivåerna eller volatiliteten för valutakurserna (valutarisk), och
6. ytterligare risker som härrör från antingen bristande diversifiering av tillgångsportföljen eller stor exponering för fallissemang för en enda emittent eller en grupp av emittenter med inbördes beroenden (marknadskoncentrationsrisk).

9 § Bestämmelser om beräkning av kapitalkravet för marknadsrisk finns i artiklarna 164–188 i kommissionens delegerade förordning (EU) 2015/35.

Symmetrisk justering av kapitalkrav för aktiekursrisk

10 § Ett försäkringsföretag ska när det beräknar kapitalkravet för aktiekursrisk göra en symmetrisk justering. Justeringen ska baseras på användning av aktieindex.

11 § Bestämmelser om krav på aktieindex och om beräkning av den symmetriska justeringen finns i artikel 172 i kommissionens delegerade förordning (EU) 2015/35.

Särskild metod för att beräkna kapitalkrav för aktiekursrisk

12 § Ett försäkringsföretag får efter medgivande från Finansinspektionen använda den särskilda metod som avses i 8 kap. 8 § försäkringsrörelselagen (2010:2043) för att beräkna kapitalkravet för aktiekursrisk om

1. alla tillgångar och motsvarande skulder som hänför sig till den verksamhet som avses i 8 kap. 8 § försäkringsrörelselagen separeras samt förvaltas och organiseras skilt från försäkringsföretagens övriga verksamheter, utan möjlighet till överföring,
2. den verksamhet som avses i 8 kap. 8 § försäkringsrörelselagen endast bedrivs i Sverige,
3. den genomsnittliga durationen för skulderna som är kopplade till försäkringsföretagets verksamhet som avses i 8 kap. 8 § försäkringsrörelselagen överstiger 12 år, och
4. användningen av den särskilda metod som anges i 8 kap. 8 § försäkringsrörelselagen uppfyller kraven i 13 §.

13 § Ett försäkringsföretag ska dessutom uppfylla följande krav när det använder den särskilda metod som anges i 8 kap. 8 § försäkringsrörelselagen (2010:2043):

1. vid beräkningen av solvenskapitalkravet ska tillgångarna och skulderna som hänför sig till sådan verksamhet som avses i 8 kap. 8 § försäkringsrörelselagen beaktas fullt ut vid bedömningen av diversifieringseffekter, dock utan att detta försämrar skyddet för försäkringstagare och förmånstagare utanför Sverige, och
2. företaget ska för att upprätthålla skyddsnivån enligt 8 kap. 1 § första stycket försäkringsrörelselagen visa att det löpande kan inneha placeringar i aktier under en tidsperiod som överensstämmer med den typiska innehavsperioden för företagets placeringar i aktier, med hänsyn tagen till företagets solvens och likviditet samt dess hantering av matchningsrisker mellan tillgångar och åtaganden.

14 § Ett försäkringsföretag med tillstånd att använda den särskilda metod för beräkning av kapitalkrav för aktiekursrisk som avses i 8 kap. 8 § försäkringsrörelselagen (2010:2043), får inte använda en annan metod utan Finansinspektionens godkännande.

15 § Bestämmelser om den särskilda metod för att beräkna kapitalkrav för aktiekursrisk som avses i 8 kap. 8 § försäkringsrörelselagen (2010:2043) finns i artikel 170 i kommissionens delegerade förordning (EU) 2015/35.

Kapitalkrav för motpartsrisk

16 § Kapitalkravet för motpartsrisk ska täcka de risker som försäkringsföretaget är utsatt för till följd av oväntade brister i betalningsförmågan eller försämrad kreditvärdighet hos företagets motparter och gäldenärer under en följande tolvmånadersperiod.

17 § Kapitalkravet för motpartsrisk ska täcka riskreducerande avtal såsom återförsäkringsarrangemang, värdepapperiseringar och derivat samt fordringar på förmedlare och varje annan kreditexponering som inte omfattas av undergruppen för spreadrisk inom riskkategorin marknadsrisk.

18 § Ett försäkringsföretag ska när det beräknar kapitalkravet för motpartsrisk ta vederbörlig hänsyn till panter eller övriga säkerheter som innehas av företaget eller för dess räkning, och de risker som är förknippade därmed.

19 § Ett försäkringsföretag ska när det beräknar kapitalkravet för motpartsrisk för varje motpart ta hänsyn till företagets samlade riskexponering mot motparten i fråga, oberoende av den rättsliga formen av motpartens avtalsmässiga förpliktelser gentemot företaget.

20 § Bestämmelser om beräkning av kapitalkrav för motpartsrisk finns i artiklarna 189–202 i kommissionens delegerade förordning (EU) 2015/35.

Kapitalkrav för livförsäkringsrisk

21 § Kapitalkravet för livförsäkringsrisk ska täcka följande undergrupper av risker:

1. risken för förlust eller negativ förändring av försäkringsåtagandena till följd av ändrade nivåer och trender eller ändrad volatilitet i fråga om dödlighet, om ökad dödlighet leder till att värdet av försäkringsåtagandena ökar (dödsfallsrisk),
2. risken för förlust eller negativ förändring av försäkringsåtagandena till följd av ändrade nivåer och trender eller ändrad volatilitet i fråga om dödlighet, om minskad dödlighet leder till att värdet av försäkringsåtagandena ökar (livsfallsrisk),
3. risken för förlust eller negativ förändring av försäkringsåtagandena till följd av ändrade nivåer och trender eller ändrad volatilitet för invaliditet, insjuknande och tillfrisknande (invaliditets- och sjukrisk),
4. risken för förlust eller negativ förändring av försäkringsåtagandena till följd av ändrade nivåer och trender eller ändrad volatilitet för driftskostnaderna för försäkringsavtal (driftkostnadsrisk inom livförsäkring),
5. risken för förlust eller negativ förändring av försäkringsåtagandena till följd av ändrade nivåer och trender för omprövningar av periodiska utbetalningar på grund av ändrade författningar, ändrade rättsliga förhållanden eller ändrad hälsostatus hos de försäkrade (omprövningsrisk),
6. risken för förlust eller negativ förändring av försäkringsåtagandena till följd av ändrade nivåer eller ändrad volatilitet i fråga om uppehåll, upphörande, förnyelse och återköp (annullationsrisk inom livförsäkring), och
7. risken för förlust eller negativ förändring av värdet av försäkringsåtagandena till följd av väsentlig osäkerhet i prissättnings- och avsättningsantagandena i fråga om extrema eller onormala händelser (katastrofrisker inom livförsäkring).

22 § Bestämmelser om beräkning av kapitalkrav för livförsäkringsrisk finns i artiklarna 136–143 i kommissionens delegerade förordning (EU) 2015/35.

Kapitalkrav för sjuk- och olycksfallsförsäkringsrisk

23 § Kapitalkravet för sjuk- och olycksfallsrisk ska, oavsett om skadeförsäkringsteknik eller livförsäkringsteknik tillämpas, täcka följande undergrupper av risker:

1. risken för förlust eller för en negativ förändring av värdet av försäkringsåtaganden till följd av ändrade nivåer och trender eller ändrad volatilitetsgrad när det gäller driftskostnader (driftskostnadsrisk),
2. risken för förlust eller för en negativ förändring av värdet av försäkringsåtaganden till följd av variationer såväl i tidpunkter, frekvens och svårighetsgrad för de försäkrade händelserna som i tidpunkter och belopp vid fastställande av skador och försäkringstekniska reserver (skaderisk), och
3. risken för förlust eller negativ förändring av värdet av försäkringsåtagandena till följd av väsentlig osäkerhet i premiesättnings- och avsättningsantagandena i fråga om utbrott av större epidemier, såväl som onormal ackumulering av risker under sådana extrema förhållanden (katastrofrisk).

24 § Bestämmelser om beräkning av kapitalkravet för sjuk- och olycksfallsförsäkringsrisk finns i artiklarna 144–163 i kommissionens delegerade förordning (EU) 2015/35.

Kapitalkrav för skadeförsäkringsrisk

25 § Kapitalkravet för skadeförsäkringsrisk ska täcka följande undergrupper av risker:

1. risken för förlust eller för en negativ förändring av värdet av försäkringsåtaganden till följd av variationer såväl i tidpunkter, frekvens och svårighetsgrad för de försäkrade händelserna som i tidpunkter och belopp för skadeförsäkringsersättningar (premie- och reservrisker inom skadeförsäkring), och
2. risken för förlust eller negativ förändring av värdet av försäkringsåtaganden till följd av väsentlig osäkerhet i prissättnings- och avsättningsantaganden i fråga om extrema eller exceptionella händelser (katastrofrisker inom skadeförsäkring).

Bestämmelser om kapitalkrav för annullationsrisk finns i artikel 114 i kommissionens delegerade förordning (EU) 2015/35.

26 § Bestämmelser om beräkning av kapitalkravet för skadeförsäkringsrisk finns i artiklarna 114–135 i kommissionens delegerade förordning (EU) 2015/35.

Geografiska specifikationer

27 § Ett försäkringsföretag får när det beräknar kapitalkravet för katastrofrisker inom riskkategorierna skadeförsäkring, livförsäkring respektive sjuk- och olycksfallsförsäkring, använda geografiska specifikationer i tillämpliga fall.

28 § Bestämmelser om metoder för att beakta geografiska specifikationer finns i artiklarna 116 och 147 samt i bilagorna 3, 9 och 10 i kommissionens delegerade förordning (EU) 2015/35.

Företagsspecifika parametrar

29 § En ansökan enligt 8 kap. 7 § försäkringsrörelselagen (2010:2043) om tillstånd att använda lämpliga parametrar som är specifika för företaget vid beräkning av solvenskapitalkravet (företagsspecifika parametrar), får endast avse en eller flera undergrupper av risker inom skadeförsäkringsrisk, livförsäkringsrisk eller sjuk- och olycksfallsförsäkringsrisk.

30 § Bestämmelser om metoder för att beräkna företagsspecifika parametrar finns i bilaga 17 i kommissionens delegerade förordning (EU) 2015/35.

Bestämmelser om ansökningsprocessen för godkännande av företagsspecifika parametrar finns i kommissionens genomförandeförordning (EU) 2015/498 av den 24 mars 2015 om fastställande av tekniska standarder för genomförande avseende tillsynsmyndigheternas godkännandeförfarande för att använda företagsspecifika parametrar enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/138/EG.

Kapitalkrav för operativ risk

31 § Kapitalkravet för operativ risk ska täcka risken för förlust orsakad av

1. att försäkringsföretagets interna rutiner visat sig otillräckliga eller fallerat,
2. personal eller system, eller
3. externa händelser.

Kapitalkravet för operativ risk ska täcka rättsliga risker, men inte risker till följd av strategiska beslut eller ryktesrisker.

32 § Bestämmelser om beräkning av kapitalkrav för operativ risk finns i artikel 204 i kommissionens delegerade förordning (EU) 2015/35.

Beräkning av justeringsbelopp

33 § Ett försäkringsföretag ska i fråga om justeringsbeloppet enligt 8 kap.10 § försäkringsrörelselagen (2010:2043) särskilt beakta

1. för livförsäkring; den förlustabsorberande effekten hos villkorad återbäring, och
2. för skadeförsäkring; hur säkerhetsreserven kan nedsättas vid en framtida förlust.

8 kap. Interna modeller

1 § Bestämmelser om interna modeller finns i 9 kap. försäkringsrörelselagen (2010:2043) och i avdelning 1 kapitel 6 kommissionens delegerade förordning (EU) 2015/35.

Ansökan om intern modell

2 § Ett försäkringsföretags styrelse ska godkänna en ansökan till Finansinspektionen om att få tillstånd

1. att använda en intern modell, och
2. att göra en större ändring enligt 9 kap. 7 § andra stycket försäkringsrörelselagen (2010:2043) av en intern modell.

Styrdokument för ändring av en intern modell

3 § Ett försäkringsföretag ska i sina styrdokument för ändring av en intern modell ange de kvantitativa och kvalitativa grunder som företaget ska använda för att fastställa om en ändring ska anses utgöra en större eller mindre ändring.

4 § Ett försäkringsföretag ska när det tillämpar 3 §, beakta att alla mindre ändringar som har gjorts sedan den senast godkända interna modellen sammantaget kan anses utgöra en större ändring.

Ändring av en intern modell

5 § Ett försäkringsföretag ska ha rutiner för hur det ska tillämpa 9 kap. 9 § första stycket försäkringsrörelselagen (2010:2043) under den tid en ansökan om ändring av modellen prövas av Finansinspektionen enligt 9 kap. 7 § andra stycket försäkringsrörelselagen.

Användning av en intern modell

6 § Frekvensen av företagets beräkningar av solvenskapitalkravet med hjälp av en intern modell ska stå i proportion till frekvensen av företagets användning av den interna modellen för de syften som anges i 9 kap. 9 § första stycket försäkringsrörelselagen (2010:2043).

Statistisk kvalitet

7 § Ett försäkringsföretag ska se till att den interna modellen på ett tillräckligt sätt kan rangordna risker för att säkerställa att modellen används i stor utsträckning och har en viktig funktion i företagsstyrningssystem, riskhanteringssystem och beslutsprocesser.

8 § Ett försäkringsföretag ska se till att en intern modell omfattar alla betydande risker som företaget är exponerat för, inklusive de risker som anges i 8 kap. 2 § försäkringsrörelselagen (2010:2043).

En partiell intern modell ska omfatta alla betydande risker som ingår i tillämpningsområdet enligt 9 kap. 3 § försäkringsrörelselagen.

9 § Ett försäkringsföretag får i en intern modell beakta framtida förvaltningsåtgärder som företagsledningen kan förväntas vidta under specifika omständigheter.

Företaget ska när det beaktar sådana framtida åtgärder ta hänsyn till den tid som det krävs för att genomföra åtgärderna.

Kalibrering

10 § Ett försäkringsföretag får i en intern modell använda en annan tidsperiod eller ett annat riskmått än vad som anges i 8 kap. 1 § försäkringsrörelselagen (2010:2043), om det solvenskapitalkrav som härleds ur den interna modellen ger en skyddsnivå som är likvärdig med den nivå som anges i 8 kap. 1 § försäkringsrörelselagen.

11 § Ett försäkringsföretag ska, om inte annat följer av andra stycket, i en intern modell när det är möjligt härleda solvenskapitalkravet direkt från den prognostiserade sannolikhetsfördelning som den interna modellen genererar.

Efter medgivande från Finansinspektionen, får ett försäkringsföretag använda approximationer när det beräknar solvenskapitalkravet, om företaget kan styrka att det solvenskapitalkrav som härleds ur den interna modellen ger en skyddsnivå som är likvärdig med den nivå som anges i 8 kap. 1 § försäkringsrörelselagen (2010:2043).

Validering

12 § Ett försäkringsföretag ska ha en valideringsprocess som säkerställer att
1. det solvenskapitalkrav som härleds ur en intern modell ger en skyddsnivå som är likvärdig med den nivå som anges i 8 kap. 1 § försäkringsrörelselagen (2010:2043), och
2. den interna modellen kan användas för de syften som anges i 9 kap. 9 § första stycket försäkringsrörelselagen.

I valideringsprocessen ska statistiska metoder användas.

13 § I valideringsprocessen ska ett försäkringsföretag testa
1. att modellspecifikationen är lämplig,
2. hur känslig den interna modellens resultat är för förändringar av väsentliga antaganden, och
3. att de data som används för den interna modellen är korrekta, fullständiga och lämpliga.

14 § Genom de statistiska metoder som ett försäkringsföretag använder ska det även validera att sannolikhetsfördelningen är lämplig i förhållande till gjorda erfarenheter och alla väsentliga nya uppgifter och information.

15 § Ett försäkringsföretag ska efter varje fullständig validering av den interna modellen upprätta en rapport med resultaten av valideringen.

Dokumentation

16 § Ett försäkringsföretag ska när det dokumenterar den interna modellen enligt 9 kap. 18 § försäkringsrörelselagen (2010:2043) beskriva den bakomliggande teorin, de antaganden och den empiriska grund som lett fram till den interna modellens utformning.

9 kap. Företagsstyrning

1 § Bestämmelser om företagsstyrning finns i 10 kap. försäkringsrörelselagen (2010:2043) och i avdelning 1 kapitel 9 kommissionens delegerade förordning (EU) 2015/35.

Allmänna råd

Det styrdokument för riskhantering som ett försäkringsföretag ska ha enligt 10 kap. 2 § 1 försäkringsrörelselagen (2010:2043) bör beskriva hur
1. företaget säkerställer att det vid tecknande av försäkring genom försäkringsförmedlare gör en egen bedömning av försäkringsriskerna,
2. företaget vid tecknande av mottagen återförsäkring säkerställer att det gör en egen bedömning av de försäkringstekniska uppgifterna från det avgivande försäkringsföretaget, och
3. företaget säkerställer att det gör en särskild värdering av de försäkringstekniska riskerna till följd av upprepad retrocession.

Riskhantering

Riskhanteringsfunktionens ansvar när en intern modell används

2 § I ett försäkringsföretag som har fått tillstånd att använda en partiell eller fullständig intern modell, ska funktionen för riskhantering löpande svara för att
1. utforma och införa den interna modellen,
2. testa och validera den interna modellen och dess lämplighet samt ta fram och sammanställa resultaten,
3. upprätta dokumentation om den interna modellen, inklusive senare ändringar av den, och
4. rapportera till försäkringsföretagets styrelse om den interna modellens lämplighet, behov av förbättringar samt om insatserna för att avhjälpa tidigare påvisade brister.

Riktlinjer för volatilitetsjustering

3 § Ett försäkringsföretags riktlinjer för volatilitetsjustering enligt 10 kap. 7 § fjärde stycket försäkringsrörelselagen (2010:2043) ska innehålla de kriterier som företaget använder för att tillämpa volatilitetsjusteringen.

Likviditetsplan

4 § Ett försäkringsföretags likviditetsplan enligt 10 kap. 8 § 1 försäkringsrörelselagen (2010:2043) ska innehålla en prognos över ingående och utgående kassaflöden för de tillgångar och skulder som omfattas av matchningsjusteringen eller volatilitetsjusteringen.

Utvärdering vid användning av matchningsjustering

5 § Ett försäkringsföretag ska när det regelbundet utvärderar användningen av matchningsjustering enligt 10 kap. 8 § 2 försäkringsrörelselagen (2010:2043) bedöma

1. känsligheten hos de försäkringstekniska avsättningarna och kapitalbasen för de antaganden som ligger till grund för beräkningen av matchningsjusteringen, inkluderande beräkningen av den grundläggande räntedifferensen och de möjliga effekterna på kapitalbasen av en framtvingad försäljning av tillgångar,
2. känsligheten hos de försäkringstekniska avsättningarna och kapitalbasen för ändringar i sammansättningen av portföljen med avsatta tillgångar, och
3. effekterna för företaget om det inte skulle använda matchningsjusteringen.

Utvärdering vid användning av volatilitetsjustering

6 § Ett försäkringsföretags regelbundna utvärdering av användningen av volatilitetsjustering, enligt 10 kap. 8 § 2 försäkringsrörelselagen (2010:2043), ska avse

1. känsligheten hos de försäkringstekniska avsättningarna och kapitalbasen för de antaganden som ligger till grund för beräkningen av volatilitetsjusteringen och de möjliga effekterna på kapitalbasen av en framtvingad försäljning av tillgångar, och
2. effekterna för företaget om företaget inte skulle använda volatilitetsjusteringen.

Utvärdering av företagets känslighet för vissa antaganden

7 § Ett försäkringsföretags regelbundna utvärdering av företagets känslighet för de antaganden som ligger till grund för att fastställa de riskfria räntesatser som används för att beräkna den bästa skattningen enligt 10 kap. 9 § försäkringsrörelselagen (2010:2043), ska minst omfatta en utvärdering av känsligheten för förändringar i antagandena om

1. vilka finansiella instrument som använts som underlag för extrapoleringen,
2. nivåerna på den långsiktiga jämviktsräntan, och
3. hur snabbt räntesatserna vid långa löptider närmar sig den långsiktiga jämviktsräntan.

Villkor för behörighet att utföra uppgifter i eller ansvara för aktuariefunktionen

En person som utför uppgifter i aktuariefunktionen

8 § En person som utför uppgifter i aktuariefunktionen enligt 10 kap. 18 § andra stycket försäkringsrörelselagen (2010:2043), ska ha kunskaper i försäkrings- och finansmatematik på en nivå som är lämplig med hänsyn till personens uppgifter i funktionen.

En person som ansvarar för aktuariefunktionen

9 § En person som ansvarar för aktuariefunktionen enligt 10 kap. 18 § andra stycket försäkringsrörelselagen (2010:2043) ska uppfylla de villkor som anges i 10–15 §§.

En person som ansvarar för aktuariefunktionen i ett försäkringsföretag vilket har ingått ett uppdragsavtal avseende samtliga uppgifter som utförs i funktionen, behöver dock inte uppfylla de villkor som anges i 10–15 §§ under förutsättning att minst en person som utför uppgifter i funktionen enligt uppdragsavtalet istället uppfyller villkoren.

Språkkunskaper

10 § En person som ansvarar för aktuariefunktionen ska ha tillräckliga språkkunskaper med hänsyn till funktionens uppgifter.

Allmänna råd

Personen bör ha tillräckliga kunskaper i svenska språket för att förstå de delar av regelverket om försäkring som är av betydelse för funktionens uppgifter.

Utbildning

11 § En person som ansvarar för aktuariefunktionen ska vid ett svenskt universitet eller en svensk högskola ha fullgjort en grundutbildning som omfattar minst 120 högskolepoäng i matematik och matematisk statistik, varav minst 45 högskolepoäng i vardera ämnet.

12 § Grundutbildningen enligt 11 § ska omfatta eller vara kompletterad med

1. fullgjorda kurser i svensk försäkringsredovisning och svensk försäkringsjuridik, och
2. fullgjorda kurser i livförsäkringsmatematik, skadeförsäkringsmatematik och finansiell matematik av sådan omfattning som är lämplig med hänsyn till funktionens uppgifter.

Allmänna råd

Grundutbildningen bör ha kompletterats med en masterexamen i försäkringsmatematik.

Om företagets verksamhet omfattar livförsäkring med inslag av sparande bör de fullgjorda kurserna omfatta kurser i livförsäkringsmatematik och finansiell matematik. Om företagets verksamhet omfattar riskförsäkring inom livförsäkring, bör de fullgjorda kurserna omfatta skadeförsäkringsmatematik.

Om företagets verksamhet omfattar skadeförsäkring bör de fullgjorda kurserna omfatta kurser i skadeförsäkringsmatematik. Om företagets verksamhet omfattar skadelivräntor bör de fullgjorda kurserna omfatta livförsäkringsmatematik.

13 § En person som ansvarar för aktuariefunktionen kan i stället för att ha fullgjort en grundutbildning som avses i 11 och 12 §§ uppnå motsvarande kunskaper genom att ha fullgjort en annan likvärdig utbildning vid ett universitet eller en högskola i Sverige eller utomlands. En sådan utbildning kan också ha anordnats av en aktuarieförening eller en utbildningsorganisation.

Allmänna råd

En likvärdig utbildning kan exempelvis omfatta en äldre examen i matematisk statistik eller en civilingenjörsexamen.

Utbildning under uppdragstiden

14 § En person som ansvarar för aktuariefunktionen ska, om det behövs, vidareutbilda sig för att uppfylla de krav på tillräckliga kunskaper som anges i 10 kap. 18 § försäkringsrörelselagen (2010:2043). Personens kunskaper ska i relevanta delar hålla en god internationell standard.

Erfarenhet

15 § En person som ansvarar för aktuariefunktionen ska då han eller hon utses som ansvarig, under minst tre av de senaste sju åren ha arbetat praktiskt med sådana uppgifter som utförs i funktionen.

Undantag från krav på behörighet

16 § Finansinspektionen får, för ett försäkringsföretag som har fått undantag enligt 1 kap. 19 eller 19 b § försäkringsrörelselagen (2010:2043), efter ansökan besluta om undantag från 8–15 §§, om det finns särskilda skäl.

Försäkringstekniska riktlinjer

17 § Ett försäkringsföretags försäkringstekniska riktlinjer som avses i 10 kap. 23 § försäkringsrörelselagen (2010:2043) ska innehålla uppgifter om företagets viktigaste verksamheter och produkter. Om företaget driver verksamhet som tillämpar särskilda regler, ska detta särskilt beskrivas.

Allmänna råd

De försäkringstekniska riktlinjerna får innehålla hänvisningar till andra dokument som ska upprättas enligt försäkringsrörelselagen (2010:2043) eller kommissionens delegerade förordning (EU) 2015/35.

Försäkringstekniska riktlinjer för livförsäkring

18 § Försäkringstekniska riktlinjer för livförsäkring ska innehålla försäkringsföretagets principer för hur

1. premier och förmåner bestäms,
2. försäkringstekniska avsättningar beräknas för solvensändamål och för finansiell redovisning,
3. försäkringar återköps och belånas,
4. försäkringars värde kan överföras till en annan försäkring,
5. återbäring och överskott till försäkringstagarna och ersättningsberättigade fördelas,
6. belopp som ska utbetalas bestäms,
7. konsolideringsnivån styrs, och
8. underskott täcks.

Med konsolideringsnivå avses kvoten mellan tillgångarnas marknadsvärden och fördelade förmånsvärden. Fördelade förmånsvärden utgör summan av garanterade åtaganden och preliminärt fördelad (allokerad) återbäring.

19 § De principer som avses i 18 § 1–6 ska, i förekommande fall, inkludera hur företaget väljer antaganden om

1. avkastning,
2. dödlighet och livslängder,
3. sjuklighet, insjuknande och sjuktid, även för premiebefrielseskydd,
4. andra riskaspekter, t.ex. förhöjd risk och optioner inklusive att försäkringen avslutas i förtid, och
5. skatt och driftskostnader.

Av uppgifterna enligt första stycket 2 och 3 ska det framgå om antagandena enbart baseras på observationer från det egna försäkringsbeståndet, eller om de även baseras på allmänt tillgänglig information. Om antagandena, helt eller delvis, baseras på allmänt tillgänglig information ska skälet för detta anges. Av uppgifterna ska även framgå om justeringar har skett med hänsyn till egenskaperna i företagets egna försäkringsbestånd.

20 § De principer som avses i 18 § 3 och 4 ska, i förekommande fall, inkludera hur företaget

1. medger återköp, belåning och överföring av försäkrings värde,
2. medger ändring av försäkringsavtal,
3. bestämmer hur stor andel av värdet av en överförd försäkring (mottagen försäkring) som ska utgöra garanterad förmån, villkorad återbäring respektive allokeras som ej garanterad återbäring,
4. beräknar värden på en ändrad försäkring,
5. bestämmer återköpsvärde och lånevärde, och
6. bestämmer ränta vid belåning av försäkring.

Det ska även framgå vilken möjlighet företaget har att kräva återköp, ändra försäkringsavtal och överföra en försäkrings värde.

21 § De principer som avses i 18 § 5 ska, i förekommande fall, inkludera
1. vilka försäkringar eller grupper av försäkringar som har rätt till återbäring enligt försäkringsavtal eller annat avtal såsom avtal mellan arbetsmarknadens parter,
2. om det finns någon bestämmelse om fördelning av återbäring i försäkringsföretagets bolagsordning eller stadgar,
3. om överskott fördelas som återbäring enligt skälighetsprincipen, kontributionsprincipen eller annan princip,
4. vilken metod, exempelvis retrospektivreservmetoden, som används för att fördela överskott och skälen för vald metod,
5. hur företaget återtar preliminärt fördelad (allokerad) återbäring och nedsätter kollektiv villkorad återbäring,
6. hur skillnader mellan försäkringars bidrag till resultatet av kapitalavkastning, försäkringsrisker och driftskostnader påverkar fördelningen av återbäring,
7. hur ej garanterad återbäring allokeras,
8. hur garanterad återbäring gottskrivs,
9. hur villkorad återbäring gottskrivs, och
10. eventuella skillnader i fördelning av återbäring mellan försäkringar med rätt till överföring av försäkrings värde och försäkringar utan sådan rätt.

22 § De principer som avses i 18 § 7 ska om försäkringsföretaget har en konsolideringsfond eller liknande, t.ex. kollektivt men ännu inte individuellt fördelad villkorad återbäring, inkludera inom vilka gränser konsolideringsnivån normalt tillåts variera (konsolideringsintervall).

Försäkringsföretaget ska även ange den tidsram inom vilken återgång till intervallet bör ske i det fall avvikelse inträffar.

23 § De principer som avses i 18 § 8 ska inkludera hur underskott i en affärsgren eller i olika försäkringar kan täckas med överskott från andra affärsgrenar eller från andra försäkringar och hur sådan uppkommen skuld mellan grenar eller försäkringar regleras.

Skadeförsäkringsliknande verksamhet

24 § Ett försäkringsföretag ska för livförsäkring i form av ren riskförsäkring, såsom olycksfallsförsäkring, sjukförsäkring, grupplivförsäkring eller avgångsbidragsförsäkring, tillämpa det som anges i 25 och 26 §§.

Försäkringstekniska riktlinjer för skadeförsäkring

25 § Försäkringstekniska riktlinjer för skadeförsäkring ska innehålla försäkringsföretagets principer för hur
1. premiesättningen följs upp,
2. försäkringstekniska avsättningar beräknas för solvensändamål och för finansiell redovisning, och
3. återbäring till försäkringstagarna och ersättningsberättigade fördelas.

26 § De principer som avses i 25 § 2 ska inkludera hur försäkringsföretaget beräknar försäkringstekniska avsättningar för
1. ej intjänade premier,
2. kvardröjande risker,
3. oreglerade skador, och
4. skaderegleringskostnader.

Livförsäkringsliknande verksamhet

27 § Ett försäkringsföretag ska för skadeförsäkring där avtalstiden är minst fem år samt för livräntor och sjukräntor inom skadeförsäkring i tillämpliga delar beakta vad som anges i 18–23 §§.

Försäkringstekniskt beräkningsunderlag

28 § Ett försäkringsföretags försäkringstekniska beräkningsunderlag som avses i 10 kap. 23 § försäkringsrörelselagen (2010:2043), ska innehålla den dokumentation som, utöver den dokumentation som ska finnas enligt försäkringsrörelselagen, kommissionens delegerade förordning (EU) 2015/35 och 17–27 §§, behövs för att en person som varken är anställd av eller har ett uppdragsförhållande med företaget, men som har kunskaper och erfarenheter på minst den nivå som avses i 10 kap. 18 § andra stycket försäkringsrörelselagen och föreskrifter som meddelats med stöd av 10 kap. 26 § 9 försäkringsrörelselagen, ska kunna förstå och rekonstruera de försäkringstekniska beräkningarna.

29 § Det försäkringstekniska beräkningsunderlaget ska komplettera och närmare precisera de principer som anges i försäkringsföretagets försäkringstekniska riktlinjer enligt 17–27 §§.

Beräkningsunderlaget ska åtminstone innehålla beskrivningar av

1. de beräkningsformler och metoder som används,
2. de beräkningsparametrar som ingår i beräkningsformlerna,
3. de statistiska och ekonomiska modeller som företaget använder vid skattning av beräkningsparametrar, och
4. eventuellt tillämpade expertbedömningar.

Beräkningsunderlaget ska innehålla ändringshistorik.

Allmänna råd

Det försäkringstekniska beräkningsunderlaget får innehålla hänvisningar till andra dokument som krävs enligt försäkringsrörelselagen (2010:2043) eller kommissionens delegerade förordning (EU) 2015/35.

10 kap. Lämplighetsprövning

1 § Bestämmelser om lämplighetsprövning av ledning och ansvariga för centrala funktioner samt kvalificerade ägare finns i 2, 10 och 15 kap. försäkringsrörelselagen (2010:2043) och i avdelning 1 kapitel 9 kommissionens delegerade förordning (EU) 2015/35.

Lämplighetsprövning av ledning och ansvariga för centrala funktioner

2 § Ett försäkringsföretag ska i samband med en ansökan om tillstånd enligt 2 kap. försäkringsrörelselagen (2010:2043) skriftligen lämna de uppgifter som anges i bilagorna 2 a och 2 b.

Uppgifter enligt bilagorna 2 a och 2 b ska även lämnas i samband med en sådan anmälan som avses i 10 kap. 5 § andra stycket försäkringsrörelselagen.

En pensionsstiftelse ska underrätta Finansinspektionen i samband med att styrelseordförande, styrelseledamot eller suppleant utses eller avses att bli utsedd i stiftelsen samt skriftligen lämna de uppgifter som framgår av bilaga 2 a i tillämpliga delar.

Lämplighetsprövning av kvalificerade ägare

3 § Ett försäkringsföretag och dess ägare ska lämna skriftlig information till Finansinspektionen enligt 4–8 §§.

Ansökan om tillstånd att förvärva aktier

4 § En ansökan om tillstånd att förvärva aktier eller andelar i ett försäkringsföretag ska innehålla de uppgifter som framgår av bilaga 1 a för en fysisk person eller bilaga 1 b för en juridisk person.

När förvärvaren är en juridisk person ska bilaga 1 b användas för uppgifter om den juridiska personen och bilaga 1 c för uppgifter om styrelseledamot, styrelsesuppleant, verkställande direktör och dennes ställföreträdare i den förvärvande juridiska personen.

Ansökan om tillstånd att driva försäkringsrörelse

5 § Till en ansökan om tillstånd att driva verksamhet ska för en fysisk person som har ett kvalificerat innehav av aktier eller andelar i företaget bifogas de uppgifter som framgår av avsnitt 2 i bilaga 1 a. Är ägaren en juridisk person ska de uppgifter bifogas som anges i avsnitt 2 i bilaga 1 b.

För en styrelseledamot, styrelsesuppleant, verkställande direktör och dennes ställföreträdare i ett företag som har ett kvalificerat innehav, ska till en ansökan om tillstånd att få driva verksamhet bifogas de uppgifter som framgår av bilaga 1 c.

Förenklad ansökan för juridisk person under finansiell tillsyn

6 § En juridisk person som står under tillsyn av Finansinspektionen eller en behörig myndighet inom EES, behöver inte lämna de uppgifter som framgår av avsnitten 2.4.2 och 2.9 i bilaga 1 b, om inte Finansinspektionen i särskilda fall begär detta.

Förenklad ansökan för juridisk eller fysisk person som är kvalificerad ägare eller ingår i ett finansiellt företags ledning eller styrelse

7 § En juridisk eller fysisk person som är kvalificerad ägare eller som ingår i ledningen eller styrelsen för ett finansiellt företag och som tidigare har ägarprövats eller ledningsprövats av Finansinspektionen eller en behörig myndighet inom EES, behöver inte lämna de uppgifter som framgår av avsnitten 2.4.2 och 2.9 i bilaga 1 b respektive avsnitten 2.3, 2.11.1, 2.11.2 och 2.11.3 i bilaga 1 a, om inte Finansinspektionen i särskilda fall begär detta.

Om en prövning gjorts av en annan behörig myndighet inom EES ska den juridiska eller fysiska personen bifoga en handling som styrker detta.

Ändring i ledningen i ett företag som har ett kvalificerat innehav i ett försäkringsföretag

8 § En anmälan om ändring i ledningen i ett företag som har ett kvalificerat innehav i ett försäkringsföretag ska innehålla de uppgifter som framgår av bilaga 1 c.

Undantag från informationskrav

9 § Finansinspektionen kan besluta om undantag från kravet att lämna viss information enligt bilagorna 1 a–1 c samt 2 a och 2 b.

11 kap. Offentliggörande

1 § Bestämmelser om offentliggörande finns i 16 och 19 kap. försäkringsrörelselagen (2010:2043) samt i avdelning 1 kapitel 12 och avdelning 2 kapitel 5 i kommissionens delegerade förordning (EU) 2015/35.

Solvens- och verksamhetsrapport

Uppgifter i en solvens- och verksamhetsrapport

2 § Ett försäkringsföretag ska i sin, gruppens eller gruppens gemensamma solvens- och verksamhetsrapport lämna uppgifter som är relevanta, tillförlitliga, begripliga och tillgängliga samt jämförbara och konsekvent utformade över tid.

Allmänna råd

Vid offentliggörande av upplysningar bör bilaga 3 användas för att dela upp försäkringsåtaganden enligt 5 kap. 15 § försäkringsrörelselagen (2010:2043) och kommissionens delegerade förordning (EU) 2015/35.

3 § Om ett försäkringsföretag i sin, gruppens eller gruppens gemensamma solvens- och verksamhetsrapport hänvisar till andra offentliggjorda uppgifter, ska dessa finnas tillgängliga under hela den tid som solvens- och verksamhetsrapporten är allmänt tillgänglig. Hänvisningar ska leda direkt till de aktuella uppgifterna.

4 § Ett försäkringsföretag ska för direkt försäkring lämna information per skadeår när det offentliggör försäkringstekniska avsättningar enligt kommissionens genomförandeförordning (EU) 2015/2452 av den 2 december 2015 om fastställande av tekniska genomförandestandarder med avseende på förfaranden, format och mallar för rapporten om solvens och finansiell ställning i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/138/EG. *FFFS (2016:3)*

Uppgifternas aktualitet

5 § De uppgifter som ett försäkringsföretag ska offentliggöra, ska avse balansdagen den 31 december. *FFFS (2016:3)*

12 kap. Åtgärdsplan och finansiell saneringsplan

1 § Bestämmelser om åtgärdsplan och finansiell saneringsplan finns i 18 och 19 kap. försäkringsrörelselagen (2010:2043).

Innehåll i åtgärdsplan och finansiell saneringsplan

2 § Ett försäkringsföretags åtgärdsplan och finansiella saneringsplan ska innehålla uppgifter om företagets ekonomiska situation vid tidpunkten för planens upprättande och en beskrivning av de åtgärder som företaget avser att vidta i syfte att åter uppfylla kapitalkraven.

En åtgärdsplan och en finansiell saneringsplan ska även innehålla uppgifter och prognoser om

1. driftskostnader, särskilt löpande kostnader och provisioner,
2. intäkter och kostnader för direkt försäkring samt för mottagen och avgiven återförsäkring,
3. solvensbalansräkning, och
4. medel som innehas för att täcka försäkringstekniska avsättningar och för att uppfylla kapitalkraven.

3 § Till åtgärdsplanen och den finansiella saneringsplanen ska ett försäkringsföretag även bifoga sina styrdokument för riskhantering i de delar som avser avgiven återförsäkring.

13 kap. Grupper

1 § Bestämmelser om grupptillsyn finns i 19 kap. försäkringsrörelselagen (2010:2043) och i avdelning 2 i kommissionens delegerade förordning (EU) 2015/35.

Bestämmelser om tillämpning av 19 kap. försäkringsrörelselagen i fråga om försäkringsföretag som tillämpar äldre bestämmelser för verksamhet som avser tjänstepensionsförsäkring enligt punkten 2 i ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna till lagen (2015:700) om ändring av försäkringsrörelselagen (2010:2043), finns i 7 kap. Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2015:21) om övergångsreglering för försäkringsrörelse.

Med konsolideringsmetod samt sammanläggnings- och avräkningsmetod avses de metoder som ska användas för beräkning av gruppbaserad kapitalbas och gruppbaserat solvenskapitalkrav enligt 19 kap. 17 § försäkringsrörelselagen. *FFFS (2016:3)*

2 § När bestämmelserna i detta kapitel hänvisar till

1. ett sådant försäkringsföretag som avses i 19 kap. 2 § andra stycket 1 eller 2 försäkringsrörelselagen (2010:2043), och
2. ett sådant försäkringsholdingföretag eller blandat finansiellt holdingföretag som avses i 19 kap. 2 § andra stycket 3 försäkringsrörelselagen avses det företag som är i toppen av en grupp som ska ha grupptillsyn enligt 19 kap. försäkringsrörelselagen.

Proportionellt beaktande av andelar

3 § Vid beräkning av gruppbaserad kapitalbas och gruppbaserat solvenskapitalkrav enligt konsolideringsmetoden, ska den proportionella andelen i anknutna företag motsvara de procentandelar som används vid upprättande av en koncernredovisning.

Vid beräkning enligt sammanläggnings- och avräkningsmetoden, ska den proportionella andelen i anknutna företag motsvara direkta eller indirekta andelar av det tecknade bolagskapitalet som innehas i det anknutna företaget.

Om det finns solvensunderskott i ett dotterföretag ska dotterföretagets hela solvensunderskott beaktas, oavsett vilken beräkningsmetod som används. Om moderföretaget kan visa att dess ansvar är strikt begränsat till den ägda kapitalandelen, får moderföretaget efter medgivande från Finansinspektionen, när den är grupptillsynsmyndighet, beakta solvensunderskottet till vad som motsvarar denna andel.

Avdrag för dubbelräkning av poster i kapitalbasen m.m.

4 § Vid beräkning av gruppbaserad kapitalbas ska avdrag göras för dubbelräkning för följande poster om dessa inte redan har eliminerats på grund av andra tillämpliga bestämmelser om beräkningsmetoderna:

1. värdet av de tillgångar i ett sådant försäkringsföretag som avses i 19 kap. 2 § andra stycket 1 eller 2 försäkringsrörelselagen (2010:2043) som motsvarar kapitalbasposter som får täcka solvenskapitalkravet i dess anknutna företag,
2. värdet av de tillgångar i ett företag som är anknutet till ett sådant försäkringsföretag som avses i 19 kap. 2 § andra stycket 1 eller 2 försäkringsrörelselagen som motsvarar kapitalbasposter som får täcka solvenskapitalkravet i ett sådant försäkringsföretag, och
3. värdet av de tillgångar i ett företag som är anknutet till ett sådant försäkringsföretag som avses i 19 kap. 2 § andra stycket 1 eller 2 försäkringsrörelselagen som motsvarar kapitalbasposter som får täcka solvenskapitalkravet i något annat företag som är anknutet till samma försäkringsföretag.

Det som anges i första stycket 1–3 om ett sådant försäkringsföretag som avses i 19 kap. 2 § andra stycket 1 eller 2 försäkringsrörelselagen, ska också gälla för ett sådant försäkringsholdingföretag eller blandat finansiellt holdingföretag som avses i 19 kap. 2 § andra stycket 3 försäkringsrörelselagen.

5 § Följande poster får ingå vid beräkning av gruppbaserad kapitalbas om de får användas för att täcka solvenskapitalkravet för det berörda enskilda anknutna företaget:

1. sådana ackumulerade vinster som avses i 7 kap. 10 § försäkringsrörelselagen (2010:2043) eller motsvarande vinster enligt annan nationell lagstiftning i ett försäkringsföretag, en EES-försäkringsgivare eller en försäkringsgivare från tredje land som är anknutet till ett sådant försäkringsföretag som avses i 19 kap. 2 § andra stycket 1 eller 2 försäkringsrörelselagen, och
2. tecknat men inte inbetalt aktiekapital eller motsvarande poster enligt annan nationell lagstiftning i ett försäkringsföretag, en EES-försäkringsgivare eller en försäkringsgivare från tredje land som är anknutet till ett sådant försäkringsföretag som avses i 19 kap. 2 § andra stycket 1 eller 2 försäkringsrörelselagen.

Följande poster ska dock undantas helt vid beräkning av gruppbaserad kapitalbas:

a) tecknat men inte inbetalt aktiekapital som medför en möjlig förpliktelse för ett sådant försäkringsföretag som avses i 19 kap. 2 § andra stycket 1 eller 2 försäkringsrörelselagen,
b) tecknat men inte inbetalt aktiekapital i ett sådant försäkringsföretag som avses i 19 kap. 2 § andra stycket 1 eller 2 försäkringsrörelselagen som medför en möjlig förpliktelse för ett försäkringsföretag, en anknuten EES-försäkringsgivare eller en anknuten försäkringsgivare från tredje land som är anknuten till försäkringsföretaget som avses i 19 kap. 2 § andra stycket 1 eller 2 försäkringsrörelselagen, och

c) tecknat men inte inbetalt aktiekapital eller motsvarande poster enligt annan nationell lagstiftning i ett försäkringsföretag, en EES-försäkringsgivare eller en försäkringsgivare från tredje land och som medför en möjlig förpliktelse för ett annat försäkringsföretag, EES-försäkringsgivare eller försäkringsgivare från tredje land, om båda dessa är anknutna till samma försäkringsföretag som är ett sådant försäkringsföretag som avses i 19 kap. 2 § andra stycket 1 eller 2 försäkringsrörelselagen.

Första stycket 1 och 2 ska också gälla för motsvarande poster i ett anknutet företag till ett sådant försäkringsholdingföretag eller blandat finansiellt holdingföretag som avses i 19 kap. 2 § andra stycket 3 försäkringsrörelselagen.

6 § Kapitalbasposter i ett försäkringsföretag, en EES-försäkringsgivare eller en försäkringsgivare från tredje land som är anknutet till ett sådant försäkringsföretag som avses i 19 kap. 2 § andra stycket 1 eller 2 försäkringsrörelselagen (2010:2043), och som enligt Finansinspektionens eller en behörig myndighets bedömning inte faktiskt kan göras tillgängliga för övriga företag i gruppen, får ingå i beräkningen av gruppbaserad kapitalbas om de får användas för att täcka solvenskapitalkravet för det berörda enskilda anknutna företaget.

Första stycket ska också gälla för motsvarande poster i ett anknutet företag till ett sådant försäkringsholdingföretag eller blandat finansiellt holdingföretag som avses i 19 kap. 2 § andra stycket 3 försäkringsrörelselagen.

7 § Summan av poster enligt 5–6 §§ får vid beräkning av gruppbaserad kapitalbas inte överstiga det berörda enskilda anknutna företagets andel av det gruppbaserade solvenskapitalkravet.

Eliminering av internt skapat kapital

8 § Vid beräkning av gruppbaserad kapitalbas ska avdrag göras för poster som härrör från internt skapat kapital om dessa inte redan har eliminerats på grund av andra tillämpliga bestämmelser om beräkningsmetoderna. Sådant internt skapat kapital ska anses föreligga vid ömsesidig finansiering mellan ett sådant försäkringsföretag som avses i 19 kap. 2 § andra stycket 1 eller 2 försäkringsrörelselagen (2010:2043) och

1. ett företag som är anknutet till försäkringsföretaget,
2. ett moderföretag till försäkringsföretaget, ett företag som har ägarintresse i försäkringsföretaget eller ett företag som har gemensam ledning eller i huvudsak gemensam ledning med försäkringsföretaget, och
3. andra företag som är anknutna till företag som anges i andra punkten.

Avdrag ska också göras för poster som härrör från ömsesidig finansiering mellan ett försäkringsföretag, en EES-försäkringsgivare eller en försäkringsgivare från tredje land som är anknuten till ett sådant försäkringsföretag som avses i 19 kap. 2 § andra stycket 1 eller 2 försäkringsrörelselagen och ett annat anknutet företag till samma försäkringsföretag.

Bestämmelserna i första och andra styckena ska också tillämpas för ett sådant försäkringsholdingföretag eller blandat finansiellt holdingföretag som avses i 19 kap. 2 § andra stycket 3 försäkringsrörelselagen, på samma sätt som anges för ett sådant försäkringsföretag som avses i 19 kap. 2 § andra stycket 1 eller 2 försäkringsrörelselagen.

Ömsesidig finansiering ska åtminstone anses föreligga då ett försäkringsföretag, en EES-försäkringsgivare, en försäkringsgivare från tredje land eller något av dess anknutna företag har aktier i, eller ger lån till, ett annat företag som direkt eller indirekt har kapitalbasposter som kan täcka solvenskapitalkravet för det förstnämnda försäkringsföretaget, EES-försäkringsgivaren, försäkringsgivaren från tredje land eller något av dess anknutna företag.

Anknutna försäkringsföretag och EES-försäkringsgivare

9 § Om det finns fler än ett försäkringsföretag eller EES-försäkringsgivare i gruppen som är anknutna till ett sådant försäkringsföretag som avses i 19 kap. 2 § andra stycket 1 eller 2 försäkringsrörelselagen (2010:2043), ska varje anknutet försäkringsföretag och anknuten EES-försäkringsgivare beaktas vid beräkning av gruppbaserad kapitalbas och gruppbaserat solvenskapitalkrav.

Vid beräkning av gruppbaserad kapitalbas och gruppbaserat solvenskapitalkrav ska en anknuten EES-försäkringsgivare enligt första stycket beaktas med hänsyn till det solvenskapitalkrav och de kapitalbasposter som får täcka solvenskapitalkravet som fastställts enligt bestämmelserna i den andra EES-staten.

Det som anges i första och andra styckena gäller också för anknutna företag till ett sådant försäkringsholdingföretag eller blandat finansiellt holdingföretag som avses i 19 kap. 2 § andra stycket 3 försäkringsrörelselagen.

Mellanliggande försäkringsholdingföretag och blandade finansiella holdingföretag

10 § Vid beräkning av gruppbaserad kapitalbas och gruppbaserat solvenskapitalkrav där ett sådant försäkringsföretag som avses i 19 kap. 2 § andra stycket 1 eller 2 försäkringsrörelselagen (2010:2043) har ägarintresse i anknutna försäkringsföretag, EES-försäkringsgivare eller försäkringsgivare från tredje land genom ett försäkringsholdingföretag eller ett blandat finansiellt holdingföretag, ska det mellanliggande holdingföretaget hanteras som ett försäkringsföretag på samma sätt som anges för ett moderföretag enligt 19 kap. 36 § andra stycket försäkringsrörelselagen.

Om ett mellanliggande försäkringsholdingföretag eller blandat finansiellt holdingföretag har poster där klassificeringen kräver Finansinspektionens godkännande enligt 6 kap. 2 § om posterna finns i ett enskilt försäkringsföretag, kräver klassificeringen av dessa poster ett godkännande av Finansinspektionen när den är grupptillsynsmyndighet.

Om ett mellanliggande försäkringsholdingföretag eller blandat finansiellt holdingföretag har ett förlagslån eller andra poster i kapitalbasen som är begränsade enligt 7 kap. 11 § försäkringsrörelselagen, ska dessa begränsningar gälla även vid beräkning av gruppbaserad kapitalbas och gruppbaserat solvenskapitalkrav. Begränsningarna ska räknas på samma sätt som gäller för enskilda företag men utifrån det gruppbaserade solvenskapitalkravet.

Om ett mellanliggande försäkringsholdingföretag eller blandat finansiellt holdingföretag har poster som skulle ha krävt Finansinspektionens godkännande enligt 7 kap. 2 § försäkringsrörelselagen om posterna hade funnits i ett enskilt försäkringsföretag, får dessa poster ingå vid beräkning av gruppbaserad kapitalbas och gruppbaserat solvenskapitalkrav endast efter godkännande av Finansinspektionen, när den är grupptillsynsmyndighet.

Det som anges i första till fjärde styckena ska också tillämpas på ett sådant försäkringsholdingföretag eller blandat finansiellt holdingföretag som avses i 19 kap. 2 § andra stycket 3 försäkringsrörelselagen som har ett ägarintresse genom ett mellanliggande holdingföretag.

Anknutna försäkringsgivare från tredje land

11 § Om sammanläggnings- och avräkningsmetoden används vid beräkning av gruppbaserad kapitalbas och gruppbaserat solvenskapitalkrav avseende försäkringsgivare från tredje land som är anknutna till ett sådant försäkringsföretag som avses i 19 kap. 2 § andra stycket 1 eller 2 försäkringsrörelselagen (2010:2043), ska dessa beaktas som anknutna försäkringsföretag.

Om ett tredje land där försäkringsgivaren har sitt huvudkontor har krav på solvensordning, solvenskapitalkrav och kapitalbasposter, som enligt 19 kap. 30 § försäkringsrörelselagen bedöms vara likvärdiga med kraven i försäkringsrörelselagen, ska vid beräkning av gruppbaserad kapitalbas och gruppbaserat solvenskapitalkrav enligt sam-

manläggnings- och avräkningsmetoden, hänsyn tas till de kapitalbasposter och det solvenskapitalkrav som fastställts av det tredje landet.

Det som anges i första och andra styckena gäller också för försäkringsgivare från tredje land som är anknutna företag till ett sådant försäkringsholdingföretag eller blandat finansiellt holdingföretag som avses i 19 kap. 2 § andra stycket 3 försäkringsrörelselagen.

Anknutna kreditinstitut, värdepappersföretag och finansiella institut

12 § Vid beräkning av gruppbaserad kapitalbas och gruppbaserat solvenskapitalkrav som omfattar kreditinstitut, värdepappersföretag eller finansiella institut som är anknutna till ett sådant försäkringsföretag som avses i 19 kap. 2 § andra stycket 1 eller 2 försäkringsrörelselagen (2010:2043) får dessa anknutna företag beaktas genom användning av sammanläggnings- och avräkningsmetoden enligt lagen (2006:531) om särskild tillsyn över finansiella konglomerat, i stället för genom enbart användning av de metoder som anges i 19 kap. 17 § försäkringsrörelselagen.

Efter medgivande från Finansinspektionen, när den är grupptillsynsmyndighet, får konsolideringsmetoden enligt lagen om särskild tillsyn över finansiella konglomerat användas, om den samordnade ledningen och den interna kontrollen är tillräcklig i de företag som omfattas av beräkningen av gruppbaserad kapitalbas och gruppbaserat solvenskapitalkrav.

De metoder som avses i första och andra styckena ska tillämpas konsekvent över tiden.

Efter medgivande från Finansinspektionen, när den är grupptillsynsmyndighet, får avdrag i stället göras för innehav i kreditinstitut, värdepappersföretag eller finansiella institut vid beräkning av gruppbaserad kapitalbas.

Det som anges i första till fjärde styckena gäller också för kreditinstitut, värdepappersföretag och finansiella institut som är anknutna till ett sådant försäkringsholdingföretag eller blandat finansiellt holdingföretag som avses i 19 kap. 2 § andra stycket 3 försäkringsrörelselagen.

Moderföretag från tredje land när likvärdighet inte föreligger

13 § Vid beräkning av gruppbaserat solvenskapitalkrav, i de fall som avses i 19 kap. 2 § tredje stycket försäkringsrörelselagen (2010:2043) och där moderföretaget är beläget i ett tredje land som inte bedöms ha likvärdig tillsyn enligt 19 kap. 66 § försäkringsrörelselagen, ska moderföretaget hanteras som ett försäkringsföretag med ett solvenskapitalkrav som motsvarar

1. ett solvenskapitalkrav beräknat enligt de principer som anges för mellanliggande försäkringsholdingföretag och mellanliggande blandade finansiella holdingföretag i 10 §, då moderföretaget är ett försäkringsholdingföretag med huvudkontor utanför EES eller ett blandat finansiellt holdingföretag med huvudkontor utanför EES, eller
2. ett solvenskapitalkrav beräknat enligt de principer som anges för anknutna försäkringsgivare från tredje land i 11 § första stycket, då moderföretaget är en försäkringsgivare från tredje land.

Avdrag då tillgång till nödvändig information saknas

14 § Vid beräkning av gruppbaserad kapitalbas och gruppbaserat solvenskapitalkrav ska, efter beslut från Finansinspektionen när den är grupptillsynsmyndighet, det bokförda värdet avseende en anknuten EES-försäkringsgivare eller försäkringsgivare från tredje land dras av från de poster som får ingå i den gruppbaserade kapitalbasen i de fall Finansinspektionen saknar tillgång till nödvändig information.

I sådana fall får inte heller någon orealiserad vinst som har samband med den anknutna försäkringsgivaren beaktas vid beräkning av den gruppbaserade solvensen.

Beräkning av gruppbaserad kapitalbas och gruppbaserat solvenskapitalkrav enligt konsolideringsmetoden

15 § En beräkning enligt konsolideringsmetoden ska genomföras med utgångspunkt i en koncernredovisning eller motsvarande sammanställning upprättad enligt metodiken för hur en koncernredovisning upprättas. Beräkningen ska baseras på sammanställda data.

Bestämmelser om vad som avses med sammanställda data finns i artikel 335 i kommissionens delegerade förordning (EU) 2015/35.

Beräkning av gruppbaserad kapitalbas och gruppbaserat solvenskapitalkrav enligt sammanläggnings- och avräkningsmetoden

16 § En gruppbaserad kapitalbas enligt sammanläggnings- och avräkningsmetoden ska utgöra summan av

1. kapitalbasen i ett sådant försäkringsföretag som avses i 19 kap. 2 § andra stycket 1 eller 2 försäkringsrörelselagen (2010:2043) som får täcka solvenskapitalkravet i företaget, och
2. den proportionella andelen av kapitalbasen i anknutna försäkringsföretag, EES-försäkringsgivare och försäkringsgivare från tredje land, som får täcka solvenskapitalkravet i det enskilda företaget.

Det som anges i första stycket 1 ska också tillämpas på ett sådant försäkringsholdingföretag eller blandat finansiellt holdingföretag som avses i 19 kap. 2 § andra stycket 3 försäkringsrörelselagen på samma sätt som för ett sådant försäkringsföretag som avses i 19 kap. 2 § andra stycket 1 eller 2 försäkringsrörelselagen.

17 § Ett gruppbaserat solvenskapitalkrav enligt sammanläggnings- och avräkningsmetoden ska utgöra summan av

1. solvenskapitalkravet för ett sådant försäkringsföretag som avses i 19 kap. 2 § andra stycket 1 eller 2 försäkringsrörelselagen (2010:2043), och
2. den proportionella andelen av solvenskapitalkravet för anknutna försäkringsföretag, EES-försäkringsgivare och försäkringsgivare från tredje land.

Det som anges i första stycket 1 ska också tillämpas på ett sådant försäkringsholdingföretag eller blandat finansiellt holdingföretag som avses i 19 kap. 2 § andra stycket 3 försäkringsrörelselagen på samma sätt som för ett sådant försäkringsföretag som avses i 19 kap. 2 § andra stycket 1 eller 2 försäkringsrörelselagen.

Egen risk- och solvensbedömning

18 § Om gruppbaserad kapitalbas och gruppbaserat solvenskapitalkrav beräknas enligt konsolideringsmetoden ska ett sådant företag som avses i 19 kap. 43 § försäkringsrörelselagen (2010:2043) i rapporteringen av resultatet av en egen risk- och solvensbedömning som omfattar hela gruppen beskriva skillnaden mellan summan av solvenskapitalkraven för alla enskilda anknutna företag inom gruppen som är försäkringsföretag eller EES-försäkringsgivare och det gruppbaserade solvenskapitalkravet för gruppen.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

2015:8

1. Dessa föreskrifter och allmänna råd träder i kraft den 1 januari 2016.
2. Genom föreskrifterna upphävs
   - Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2010:9) om förhandsgranskning av interna modeller för att beräkna solvenskapitalkrav,
   - Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2011:5) om redogörelse för konsekvenserna av försäkringstekniska riktlinjer,
   - Finansinspektionens allmänna råd (FFFS 2011:6) om reservsättningsrisker i försäkringsföretag,
   - Finansinspektionens allmänna råd (FFFS 2011:7) om teckningsrisker och återförsäkringsrisker i försäkringsföretag,
   - Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2011:8) om försäkringsklasser,
   - Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd (FFFS 2011:10) om gruppbaserad kapitalbas och solvensmarginal för försäkringsföretag som ingår i en grupp,
   - Finansinspektionens allmänna råd (FFFS 2011:12) om försäkringstekniska riktlinjer och försäkringstekniskt beräkningsunderlag,
   - Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd (FFFS 2011:13) om finansiell saneringsplan,
   - Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2011:15) om verksamhetsplan vid etablering av filial eller agentur i ett annat EES-land,
   - Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd (FFFS 2011:20) om skuldtäckning i svenska försäkringsföretag,
   - Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2011:21) om verksamhetsplan för svenska försäkringsföretag,
   - Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd (FFFS 2013:23) om försäkringsföretags val av räntesats för att beräkna försäkringstekniska avsättningar, och
   - Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd (FFFS 2014:7) om villkor för behörighet att tjänstgöra som aktuarie på ett försäkringsföretag.
3. En aktuarie som vid tidpunkten då dessa föreskrifter och allmänna råd träder i kraft uppfyller kraven enligt Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd (FFFS 2014:7) om villkor för behörighet att tjänstgöra som aktuarie på ett försäkringsföretag, är behörig enligt 9 kap. 9–12 och 14 §§ på samma försäkringsföretag.

2016:28

Dessa föreskrifter och allmänna råd träder i kraft den 1 november 2016. [Ändringarna avser ansökningsformulären, vilka ej återges här; red.anm.]

2017:15

Dessa föreskrifter träder i kraft den 1 augusti 2017.

Bilaga 1 a Ansökan ägarprövning – fysisk person

Fyll i uppgifter i formuläret nedan genom att kryssa i aktuell svarsruta eller lämna svar på anvisad plats. Vissa mer omfattande uppgifter kan dock lämnas i separata bilagor. Se Checklista för bilagor på formulärets sista sida.

Med *förvärv* avses förvärv enligt 15 kap. 1 § försäkringsrörelselagen (2010:2043) eller ägande i det företag som ansöker om tillstånd enligt 2 kap. 1 § försäkringsrörelselagen att driva försäkringsrörelse.

Med *målbolag* avses det företag som ansöker om tillstånd att driva försäkringsrörelse enligt 2 kap. 1 § försäkringsrörelselagen eller det företag som förvärvet avser.

Med *förvärvare* avses den fysiska ägaren till det företag som ansöker om tillstånd att driva försäkringsrörelse enligt 2 kap. 1 § försäkringsrörelselagen eller som ansöker om tillstånd enligt 15 kap. 1 § försäkringsrörelselagen att förvärva ett målbolag.

Finansinspektionen tar i samband med ägarprövningen in uppgifter från t.ex. Polismyndigheten, Bolagsverket, Skatteverket, Kronofogdemyndigheten och företag som erbjuder kreditupplysningar.

[Ansökningsformuläret återges ej här; red.anm.]

Bilaga 1 b Ansökan ägarprövning – juridisk person

Fyll i uppgifter i formuläret nedan genom att kryssa i aktuell svarsruta eller lämna svar på anvisad plats. Vissa mer omfattande uppgifter kan dock lämnas i separata bilagor. Se Checklista för bilagor på formulärets sista sida.

Med *förvärv* avses förvärv enligt 15 kap. 1 § försäkringsrörelselagen (2010:2043) eller ägande i det företag som ansöker om tillstånd enligt 2 kap. 1 § försäkringsrörelselagen att driva försäkringsrörelse.

Med *målbolag* avses det företag som ansöker om tillstånd att driva försäkringsrörelse enligt 2 kap. 1 § försäkringsrörelselagen eller det företag som förvärvet avser.

Med *förvärvare* avses den fysiska ägaren till det företag som ansöker om tillstånd att driva försäkringsrörelse enligt 2 kap. 1 § försäkringsrörelselagen eller som ansöker om tillstånd enligt 15 kap. 1 § försäkringsrörelselagen att förvärva ett målbolag.

Finansinspektionen tar i samband med ägarprövningen in uppgifter från t.ex. Polismyndigheten, Bolagsverket, Skatteverket, Kronofogdemyndigheten och företag som erbjuder kreditupplysningar.

[Ansökningsformuläret återges ej här; red.anm.]

Bilaga 1 c Ansökan/anmälan för ledningspersoner i ett ägarbolag till ett försäkringsföretag

Fyll i uppgifter i formuläret nedan genom att kryssa i aktuell svarsruta eller lämna svar på anvisad plats. Vissa mer omfattande uppgifter kan dock lämnas i separata bilagor. Se Checklista för bilagor på formulärets sista sida.

Med *målbolag* avses det företag som ansöker om tillstånd att driva försäkringsrörelse enligt 2 kap. 1 § försäkringsrörelselagen (2010:2043) eller det företag som förvärvet avser.

Finansinspektionen tar i samband med prövningen in uppgifter från t.ex. Polismyndigheten, Bolagsverket, Skatteverket, Kronofogdemyndigheten och företag som erbjuder kreditupplysningar.

[Ansökningsformuläret återges ej här; red.anm.]

Bilaga 2 a Ansökan/anmälan – lämplighetsprövning av ledningspersoner och ansvariga för centrala funktioner

Fyll i uppgifter i formuläret nedan genom att kryssa i aktuell svarsruta eller lämna svar på anvisad plats. Vissa mer omfattande uppgifter kan dock lämnas i separata bilagor. Se Checklista för bilagor på formulärets sista sida.

Finansinspektionen tar i samband med lämplighetsprövningen in uppgifter från t.ex. Polismyndigheten, Bolagsverket, Skatteverket, Kronofogdemyndigheten och företag som erbjuder kreditupplysningar.

[Ansökningsformuläret återges ej här; red.anm.]

Bilaga 2 b Ansökan/anmälan – styrelsens samlade kompetens

Fyll i uppgifter i formuläret nedan genom att lämna svar på anvisad plats. Vissa mer omfattande uppgifter lämnas dock i separata bilagor. Se Checklista för bilagor på formulärets sista sida.

[Ansökningsformuläret återges ej här; red.anm.]

Bilaga 3 Fördelning på affärsgrenar

Vid beräkning av försäkringstekniska avsättningar, solvenskapitalkrav och minimikapitalkrav samt vid offentliggörande, bör följande preciseringar gälla vid uppdelning av försäkringsåtaganden enligt 5 kap. 12 § försäkringsrörelselagen (2010:2043) och kommissionens delegerade förordning (EU) 2015/35, Bilaga I.

Sjukvårdsförsäkring som är ett eget avtal bör föras till affärsgren 1 ”Sjukvårdsförsäkring”. Sjukvårdsmoment som finns i andra försäkringsavtal (t.ex. olycksfallsförsäkring) bör föras till affärsgren 1 ”Sjukvårdsförsäkring”.

Resesjukmoment som ingår i kombinationsavtal, t.ex. egendom, behöver inte föras till affärsgren 1 ”Sjukvårdsförsäkring”.

Kombinationsavtal som omfattar mindre moment av sjukvård eller inkomstbortfallsförsäkring bör föras till sin huvudsakliga affärsgren.

Om en försäkring innehåller ett underordnat moment av ansvarsförsäkring får detta moment föras till huvudriskens affärsgren. Ansvarsmoment i trafikförsäkring och i sjö- och transportförsäkring bör föras till affärsgrenarna 4 respektive 6.

Separat assistansförsäkring bör föras till affärsgren 11 ”Assistansförsäkring”.

Inkomstförsäkring och avgångsbidragsförsäkring, bör föras till affärsgren 12 ”Försäkring mot ekonomiska förluster av olika slag”.

Försäkring för avbrott och inkomstförlust till följd av sakskada, bör föras till underliggande riskslag.

Försäkringsersättning från sjukförsäkringsavtal vilken utgörs av livräntor, bör föras till affärsgren 33 ”Livräntor som härrör från skadeförsäkringsavtal och som avser sjukförsäkringsförpliktelser”.

Försäkringsersättning från övriga försäkringsavtal vilken utgörs av livräntor bör föras till affärsgren 34 ”Livräntor som härrör från skadeförsäkringsavtal och som avser andra försäkringsförpliktelser än sjukförsäkringsförpliktelser”.

FINANSINSPEKTIONENS FÖRESKRIFTER

FFFS 2015:21 Övergångsreglering för försäkringsrörelse

(senast ändrad genom FFFS 2016:5)

1 kap.	**Tillämpningsområde och definitioner**	572
	Tillämpningsområde	572
	Definitioner	573
2 kap.	**Försäkringsföretag som avvecklar sin verksamhet**	573
3 kap.	**Tidigare godkända kapitalbasposter**	573
4 kap.	**Beräkning av solvenskapitalkrav**	573
	Standardparametrar för exponering mot EES-valutor	573
	Aktiekursrisk för tidigare förvärvade aktier	574
5 kap.	**Beräkning av försäkringstekniska avsättningar**	574
	Tillfällig räntejustering för bästa skattningen	574
	Tillfälligt avdrag vid beräkning av försäkringstekniska avsättningar	575
	Lägesrapport	575
6 kap.	**EU-gemensam tillsynsrapportering och offentliggörande**	576
	Offentliggörande	577
7 kap.	**Verksamhet som avser tjänstepensionsförsäkring**	577
	Tillämpning och innehåll	577
	Begrepp	577
	Ringa övrig livförsäkringsverksamhet	578
	Styrdokument	578
	Funktionen för regelefterlevnad	578
	Egen risk- och solvensbedömning	578
	Aktuarie	578
	Grupptillsyn	579
Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser		579

1 kap. Tillämpningsområde och definitioner

Tillämpningsområde

1 § Dessa föreskrifter innehåller bestämmelser om försäkringsrörelse som kompletterar försäkringsrörelselagen (2010:2043), kommissionens delegerade förordning (EU) 2015/35 av den 10 oktober 2014 om komplettering av Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/138/EG om upptagande och utövande av försäkrings- och återförsäkringsverksamhet (Solvens II), kommissionens genomförandeförordning (EU) 2015/2450 av den 2 december 2015 om fastställande av tekniska genomförandestandarder med avseende på blanketter för inlämning av uppgifter till tillsynsmyndigheterna i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/138/EG och kommissionens genomförandeförordning (EU) 2015/2452 av den 2 december 2015 om fastställande av tekniska genomförandestandarder med avseende på förfaranden, format och mallar för rapporten om solvens och finansiell ställning i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/138/EG. *FFFS (2016:5)*

2 § Föreskrifterna gäller för
1. försäkringsaktiebolag,
2. ömsesidiga försäkringsbolag,
3. försäkringsföreningar, och
4. specialföretag.

För specialföretag gäller endast 6 kap. i tillämpliga delar.

Föreskrifterna gäller i tillämpliga delar även på gruppnivå för en sådan grupp som avses i 19 kap. försäkringsrörelselagen (2010:2043).

Definitioner

Rörelse

3 § Termer och uttryck i dessa föreskrifter har samma betydelse som i försäkringsrörelselagen (2010:2043) och Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd (FFFS 2015:8) om försäkringsrörelse om inte något annat anges.

2 kap. Försäkringsföretag som avvecklar sin verksamhet

1 § Bestämmelser om att ett försäkringsföretag som avvecklar sin verksamhet inte behöver tillämpa delar av försäkringsrörelselagen (2010:2043) finns i punkt 3 ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna till lagen (2015:700) om ändring i försäkringsrörelselagen.

2 § Ett försäkringsföretag kan, efter medgivande från Finansinspektionen, få ett undantag enligt 1 § om företaget

1. kan visa att det kommer att avsluta sin verksamhet före den 1 januari 2019, eller
2. är i likvidation och en likvidator har utsetts.

Om företaget ingår i en grupp, enligt 19 kap. försäkringsrörelselagen (2010:2043), ska alla försäkringsgivare i gruppen ha upphört att teckna nya försäkringsavtal i syfte att avsluta sin verksamhet för att undantag ska medges.

3 § Försäkringsföretaget ska därutöver

1. underrätta Finansinspektionen om att det använder undantaget, och
2. årligen lämna en rapport till Finansinspektionen om de framsteg som det har gjort för att avsluta verksamheten.

4 § Ett undantag enligt 1 § upphör att gälla

– den 1 januari 2019 för företag som avses i 2 § första stycket 1, eller
– den 1 januari 2021 för företag som avses i 2 § första stycket 2.

Ett undantag enligt 1 § kan även upphöra att gälla vid ett tidigare datum om kraven i 2 § inte längre är uppfyllda eller om företaget inte har gjort tillräckliga framsteg för att avsluta sin verksamhet, och Finansinspektionen underrättar företaget om detta.

3 kap. Tidigare godkända kapitalbasposter

1 § Bestämmelser om ett försäkringsföretags tidigare godkända kapitalbasposter i primärkapitalet finns i punkt 4 första och andra styckena ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna till lagen (2015:700) om ändring i försäkringsrörelselagen (2010:2043).

2 § Kapitalbasposterna enligt punkt 4 första stycket ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna till lagen (2015:700) om ändring i försäkringsrörelselagen (2010:2043) ska omfatta förlagslån utan fast löptid som får ingå i ett försäkringsföretags kapitalbas, enligt ett beslut av Finansinspektionen som har meddelats före den 1 januari 2016 enligt 7 kap. 3 § försäkringsrörelselagen i dess lydelse den 31 december 2015.

3 § Kapitalbasposterna enligt punkt 4 andra stycket ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna till lagen (2015:700) om ändring i försäkringsrörelselagen (2010:2043) ska omfatta tidsbundna förlagslån som får ingå i ett försäkringsföretags kapitalbas, enligt ett beslut av Finansinspektionen som har meddelats före den 1 januari 2016 enligt 7 kap. 3 § försäkringsrörelselagen i dess lydelse den 31 december 2015.

4 kap. Beräkning av solvenskapitalkrav

Standardparametrar för exponering mot EES-valutor

1 § Ett försäkringsföretag får när det beräknar solvenskapitalkrav för undergrupperna marknadskoncentrationsrisk och spreadrisk enligt standardformeln till och med den 31 december 2017 använda samma standardparametrar för exponeringar mot en EES-medlemsstats nationella regeringar eller centralbanker, vilka uttrycks och finansieras i en EES-medlemsstats nationella valuta, som de standardparametrar som tillämpas för exponeringar mot svenska staten i svenska kronor.

2 § Ett försäkringsföretag som har tillämpat 1 § ska efter den 31 december 2017 minska de standardparametrar som gäller vid beräkningen av solvenskapitalkravet enligt 1 §, med följande procentsatser:
– 80 procent år 2018,
– 50 procent år 2019, och
– 0 procent från och med den 1 januari 2020.

Aktiekursrisk för tidigare förvärvade aktier

3 § Ett försäkringsföretag får, när det beräknar kapitalkravet för aktiekursrisk för aktier som har förvärvats senast den 1 januari 2016, använda ett sammanvägt medelvärde av
1. den särskilda metoden för att beräkna durationsbaserad aktiekursrisk som anges i 7 kap. 12 § i Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd (FFFS 2015:8) om försäkringsrörelse, och
2. standardparametrarna för beräkning av aktiekursrisk.

Första stycket gäller inte för försäkringsföretag som använder en särskild metod för att beräkna durationsbaserad aktiekursrisk enligt 8 kap. 8 § försäkringsrörelselagen (2010:2043).

4 § Vikten för standardparametrarna som anges i 3 § 2 ska ökas åtminstone linjärt i slutet av varje år från 0 procent den 1 januari 2016 till 100 procent den 1 januari 2023.

5 kap. Beräkning av försäkringstekniska avsättningar

Tillfällig räntejustering för bästa skattningen

1 § Bestämmelser om att ett försäkringsföretag får använda en tillfälligt justerad riskfri räntestruktur vid beräkningen av den bästa skattningen finns i 5 kap. 10 § försäkringsrörelselagen (2010:2043).

2 § Ett försäkringsföretag kan få ett medgivande enligt 1 § från Finansinspektionen om
1. de försäkringsavtal som ger upphov till åtagandena har ingåtts senast den 31 december 2015 och inte har förnyats eller förlängts efter detta datum,
2. de försäkringstekniska avsättningarna för åtagandena enligt 1 till och med den 31 december 2015 fullt ut beräknades enligt då gällande regler, och
3. företaget inte har fått medgivande att använda matchningsjustering enligt 5 kap. 7 § försäkringsrörelselagen (2010:2043) för de åtaganden som avses i 1.

3 § Ett försäkringsföretag som har fått ett medgivande enligt 2 §, ska beräkna justeringen för varje valuta som en andel av skillnaden mellan
1. den räntesats som beräknas enligt de regler som gällde den 31 december 2015, och
2. den årliga räntesats som, för de försäkringsavtal som anges i 2 § 1, ger ett värde som är lika stort som bästa skattningen beräknad enligt 5 kap. 6 § försäkringsrörelselagen (2010:2043).

4 § Ett försäkringsföretag som har fått ett medgivande enligt 2 § och som använder en volatilitetsjusterad riskfri räntesats enligt 5 kap. 9 § försäkringsrörelselagen (2010:2043), ska använda den volatilitetsjusterade riskfria räntesatsen i beräkningen enligt 3 § 2.

5 § Den andel av skillnaden som anges i 3 § ska minska linjärt i slutet av varje år, från 100 procent den 1 januari 2016, till 0 procent den 1 januari 2032.

6 § Ett försäkringsföretag som använder en tillfälligt justerad riskfri räntestruktur enligt 2 §
1. får inte inkludera sådana åtaganden som avses i 2 § 1 vid beräkningen av volatilitetsjusteringen enligt 5 kap. 9 § försäkringsrörelselagen (2010:2043),
2. får inte använda det tillfälliga avdraget enligt 5 kap. 12 § försäkringsrörelselagen vid beräkningen av de försäkringstekniska avsättningarna, och

3. ska i den offentliga solvens- och verksamhetsrapporten, enligt 16 kap. 1 § försäkringsrörelselagen, uppge att företaget använder en tillfälligt justerad räntestruktur och redovisa hur företagets ekonomiska ställning skulle påverkas om justeringen inte användes.

Tillfälligt avdrag vid beräkning av försäkringstekniska avsättningar

7 § Bestämmelser om att ett försäkringsföretag kan få använda ett tillfälligt avdrag vid beräkningen av de försäkringstekniska avsättningarna finns i 5 kap. 12 § försäkringsrörelselagen (2010:2043).

8 § Ett försäkringsföretag kan få ett medgivande enligt 7 § från Finansinspektionen om företaget

1. inte använder den tillfälligt justerade riskfria räntestrukturen enligt 5 kap. 10 § i försäkringsrörelselagen (2010:2043) och 1–6 §§ i detta kapitel, och
2. i den offentliga solvens- och verksamhetsrapporten enligt 16 kap. 1 § försäkringsrörelselagen, uppger att företaget använder ett tillfälligt avdrag för försäkringstekniska avsättningar och redovisar hur dess ekonomiska ställning skulle påverkas om avdraget inte användes.

9 § Ett försäkringsföretag som har fått ett medgivande enligt 8 §, ska beräkna det tillfälliga avdraget som en andel av skillnaden mellan

1. företagets försäkringstekniska avsättningar beräknade per den 1 januari 2016, enligt de regler som gäller då, och
2. företagets försäkringstekniska avsättningar beräknade per den 31 december 2015, enligt de regler som gällde då.

Företaget får göra avdrag från de försäkringstekniska avsättningarna, beräknade enligt första stycket 1 och 2, med de belopp som kan återvinnas på grund av avtal om avgiven återförsäkring eller från specialföretag.

Om ett försäkringsföretag använder en volatilitetsjusterad riskfri räntestruktur, enligt 5 kap. 9 § försäkringsrörelselagen (2010:2043), ska det belopp som avses i första stycket 1 beräknas med volatilitetsjusteringen för den angivna dagen.

10 § Den högsta avdragbara andelen enligt 9 § ska minska linjärt i slutet av varje år från 100 procent den 1 januari 2016 till 0 procent den 1 januari 2032.

11 § Det tillfälliga avdraget enligt 8 § får delas upp för likartade försäkringsrisker eller affärsgrenar enligt 5 kap. 15 § försäkringsrörelselagen (2010:2043).

12 § Ett försäkringsföretag får inte utnyttja det tillfälliga avdraget så att kapitalkraven på företaget minskar jämfört med en beräkning enligt de regler som gällde den 31 december 2015.

13 § Ett försäkringsföretag får, efter Finansinspektionens medgivande, räkna om de belopp för försäkringstekniska avsättningar som anges i 9 § 1 och 2, inklusive beloppet för volatilitetsjustering i förekommande fall. En sådan omräkning får ske vartannat år eller oftare om företagets riskprofil har ändrats väsentligt.

Företaget ska även räkna om beloppen enligt första stycket om Finansinspektionen begär det.

Lägesrapport

14 § Den lägesrapport som ett försäkringsföretag enligt 18 kap. 6 § andra stycket försäkringsrörelselagen (2010:2043) i vissa fall ska lämna till Finansinspektionen, ska innehålla en redogörelse för företagets åtgärder och framsteg för att upprätta en tillräcklig kapitalbas eller reducera företagets riskprofil, för att senast den 1 januari 2032 uppfylla solvenskapitalkravet.

6 kap. EU-gemensam tillsynsrapportering och offentliggörande

Årlig tillsynsrapportering för försäkringsföretag

1 § De årsupplysningar som ett försäkringsföretag ska lämna enligt avdelning 1 kapitel 13 i kommissionens delegerade förordning (EU) 2015/35, kommissionens genomförandeförordning (EU) 2015/2450 och 3 kap. samt 5 kap. 23 § Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd (FFFS 2015:13) om tillsynsrapportering för försäkringsrörelse, ska ha kommit in till Finansinspektionen senast

– 20 veckor efter balansdagen den 31 december 2016,
– 18 veckor efter balansdagen den 31 december 2017,
– 16 veckor efter balansdagen den 31 december 2018, och
– 14 veckor efter balansdagen den 31 december 2019. *FFFS (2016:5)*

Årlig tillsynsrapportering för grupper

2 § De årsupplysningar som en grupp som avses i 19 kap. försäkringsrörelselagen (2010:2043) ska lämna, enligt avdelning 2 kapitel 6 i kommissionens delegerade förordning (EU) 2015/35, kommissionens genomförandeförordning (EU) 2015/2450 och 3 kap. Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd (FFFS 2015:13) om tillsynsrapportering för försäkringsrörelse, ska ha kommit in till Finansinspektionen senast

– 26 veckor efter balansdagen den 31 december 2016,
– 24 veckor efter balansdagen den 31 december 2017,
– 22 veckor efter balansdagen den 31 december 2018, och
– 20 veckor efter balansdagen den 31 december 2019. *FFFS (2016:5)*

Kvartalsrapportering för försäkringsföretag

3 § De kvartalsupplysningar som ett försäkringsföretag ska lämna, enligt avdelning 1 kapitel 13 i kommissionens delegerade förordning (EU) 2015/35, kommissionens genomförandeförordning (EU) 2015/2450 och 3 kap. Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd (FFFS 2015:13) om tillsynsrapportering för försäkringsrörelse avseende balansdagarna den 31 mars, den 30 juni, den 30 september och den 31 december, ska ha kommit in till Finansinspektionen senast

– 8 veckor efter balansdagarna för 2016,
– 7 veckor efter balansdagarna för 2017,
– 6 veckor efter balansdagarna för 2018, och
– 5 veckor efter balansdagarna för 2019. *FFFS (2016:5)*

4 § De kompletterande kvartalsupplysningar som ett försäkringsföretag ska lämna, enligt 5 kap. 10 § i Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd (FFFS 2015:13) om tillsynsrapportering för försäkringsrörelse per balansdagarna den 31 mars, den 30 juni, den 30 september och den 31 december, ska ha kommit in till Finansinspektionen senast

– 8 veckor efter balansdagarna för 2016,
– 7 veckor efter balansdagarna för 2017,
– 6 veckor efter balansdagarna för 2018, och
– 5 veckor efter balansdagarna för 2019.

Kvartalsrapportering för grupper

5 § De kvartalsupplysningar som en grupp som avses i 19 kap. försäkringsrörelselagen (2010:2043) ska lämna, enligt avdelning 2 kapitel 6 i kommissionens delegerade förordning (EU) 2015/35, kommissionens genomförandeförordning (EU) 2015/2450 och 3 kap. Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd (FFFS 2015:13) om tillsynsrapportering för försäkringsrörelse avseende balansdagarna den 31 mars, den 30 juni, den 30 september och den 31 december, ska ha kommit in till Finansinspektionen senast

– 14 veckor efter balansdagarna för 2016,
– 13 veckor efter balansdagarna för 2017,
– 12 veckor efter balansdagarna för 2018, och
– 11 veckor efter balansdagarna för 2019. *FFFS (2016:5)*

Offentliggörande

Årlig solvens- och verksamhetsrapport för försäkringsföretag

6 § Ett försäkringsföretag ska offentliggöra den årliga solvens- och verksamhetsrapport som anges i 16 kap. 1 § försäkringsrörelselagen (2010:2043), avdelning 1 kapitel 12 i kommissionens delegerade förordning (EU) 2015/35, kommissionens genomförandeförordning (EU) 2015/2452 och 11 kap. Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd (FFFS 2015:8) om försäkringsrörelse senast

– 20 veckor efter balansdagen den 31 december 2016,
– 18 veckor efter balansdagen den 31 december 2017,
– 16 veckor efter balansdagen den 31 december 2018, och
– 14 veckor efter balansdagen den 31 december 2019. *FFFS (2016:5)*

Årlig solvens- och verksamhetsrapport på gruppnivå

7 § Den årliga solvens- och verksamhetsrapport på gruppnivå som anges i 19 kap. 78 och 79 §§ försäkringsrörelselagen (2010:2043), avdelning 2 kapitel 6 i kommissionens delegerade förordning (EU) 2015/35, kommissionens genomförandeförordning (EU) 2015/2452 och 13 kap. Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd (FFFS 2015:8) om försäkringsrörelse ska offentliggöras senast

– 26 veckor efter balansdagen den 31 december 2016,
– 24 veckor efter balansdagen den 31 december 2017,
– 22 veckor efter balansdagen den 31 december 2018, och
– 20 veckor efter balansdagen den 31 december 2019. *FFFS (2016:5)*

7 kap. Verksamhet som avser tjänstepensionsförsäkring

Tillämpning och innehåll

1 § Detta kapitel gäller för försäkringsföretag som tillämpar äldre bestämmelser för verksamhet som avser tjänstepensionsförsäkring, enligt punkt 2 i ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna till lagen (2015:700) om ändring i försäkringsrörelselagen (2010:2043).

2 § Kapitlet innehåller bestämmelser om tillämpningen av 10 och 19 kap. försäkringsrörelselagen (2010:2043) för verksamhet som avser tjänstepensionsförsäkring i sådana försäkringsföretag som anges i 1 §.

Kapitlet innehåller även en bestämmelse om vad som utgör övrig livförsäkringsverksamhet av endast ringa omfattning. För denna verksamhet gäller äldre bestämmelser enligt punkt 2 tredje stycket i ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna till lagen (2015:700) om ändring i försäkringsrörelselagen (2010:2043).

3 § Om inget annat anges ska bestämmelserna i 10 och 19 kap. försäkringsrörelselagen (2010:2043), samt föreskrifter som har meddelats med stöd av bestämmelser i dessa kapitel i lagen, tillämpas enligt sin nya lydelse på verksamhet som avser tjänstepensionsförsäkring.

Begrepp

4 § Hänvisningar till försäkringsrörelselagen (2010:2043) gäller, i detta kapitel, den nya lydelsen av lagen om inget annat anges.

5 § När tillämpliga bestämmelser i 10 kap. försäkringsrörelselagen (2010:2043) innehåller de begrepp som anges nedan ska de, för verksamhet som avser tjänstepensionsförsäkringar, ersättas med följande begrepp:

– *solvenskapitalkrav* ska ersättas med *solvensmarginal*,
– *minimikapitalkrav* ska ersättas med *garantibelopp*, och
– *den bästa skattningen* ska ersättas med *de försäkringstekniska avsättningarna*.

Ringa övrig livförsäkringsverksamhet

6 § Den övriga livförsäkringsverksamheten i ett sådant försäkringsföretag som anges i 1 § är av endast ringa omfattning, enligt punkt 2 tredje stycket i övergångsbestämmelserna till lagen (2015:700) om ändring i försäkringsrörelselagen (2010:2043), om den delen av verksamheten per den 1 januari 2016 svarar för mindre än fem procent av försäkringsföretagets totala försäkringstekniska avsättningar och eget kapital enligt lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag.

Styrdokument

7 § Ett sådant försäkringsföretag som anges i 1 §, som använder en intern modell för övrig livförsäkringsverksamhet, ska i sitt styrdokument för ändring av företagets interna modell enligt 10 kap. 2 § första stycket 6 försäkringsrörelselagen (2010:2043), beakta den inverkan som verksamheten avseende tjänstepensionsförsäkringar kan ha på den övriga försäkringsrörelsen.

8 § Ett sådant försäkringsföretag som anges 1 §, som även driver övrig livförsäkringsverksamhet och tillämpar någon av bestämmelserna i 5 kap. 7, 9, 10 eller 12 §§ i försäkringsrörelselagen (2010:2043) – om matchningsjustering, volatilitetsjustering, tillfälligt justerad riskfri räntestruktur eller tillfälligt avdrag när det beräknar de försäkringstekniska avsättningarna – ska i sina styrdokument och i sin företagsstyrning i övrigt beakta den inverkan som verksamheten avseende tjänstepensionsförsäkringar kan ha på den övriga försäkringsrörelsen.

Funktionen för regelefterlevnad

9 § Funktionen för regelefterlevnad i ett sådant försäkringsföretag som anges i 1 § ska utföra de uppgifter som anges i 10 kap. 16 § försäkringsrörelselagen (2010:2043) även för de tillämpliga bestämmelserna i den äldre lydelsen av försäkringsrörelselagen (2010:2043) och föreskrifter som har meddelats avseende dessa bestämmelser.

Egen risk- och solvensbedömning

10 § Ett sådant försäkringsföretag som anges i 1 §, som enbart driver verksamhet som avser tjänstepensionsförsäkringar eller som endast i ringa omfattning driver övrig livförsäkringsverksamhet, behöver inte tillämpa bestämmelserna om egen risk- och solvensbedömning i 10 kap. 11–13 §§ försäkringsrörelselagen (2010:2043).

Ett sådant försäkringsföretag som anges i 1 §, som även driver övrig livförsäkringsrörelse som inte är av ringa omfattning, ska tillämpa bestämmelserna om egen risk- och solvensbedömning i 10 kap. 11–13 §§ försäkringsrörelselagen. Försäkringsföretaget ska beakta verksamheten som avser tjänstepensionsförsäkring i den egna risk- och solvensbedömningen, med de anpassningar som är nödvändiga för den verksamheten.

Aktuarie

11 § Bestämmelserna om aktuariefunktionen i 10 kap. 18 § försäkringsrörelselagen (2010:2043) gäller även för verksamhet som avser tjänstepensionsförsäkring.

En aktuarie som har överinseende över de försäkringstekniska utredningarna och beräkningarna, enligt den äldre lydelsen av 5 kap. 14 § försäkringsrörelselagen, ska ingå i försäkringsföretagets aktuariefunktion enligt 10 kap. 18 § försäkringsrörelselagen.

12 § En sådan aktuarie som anges i 11 § andra stycket ska uppfylla de villkor som gäller för den som ska ansvara för eller utföra uppgifter i aktuariefunktionen. Dessa villkor anges i 10 kap. 18 § andra stycket försäkringsrörelselagen (2010:2043) och i 9 kap. Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd (FFFS 2015:8) om försäkringsrörelse.

Grupptillsyn

13 § Ett sådant försäkringsföretag som anges i 1 § ska inte tillämpa 19 kap. försäkringsrörelselagen (2010:2043) om företaget enbart driver verksamhet som avser tjänstepensionsförsäkring eller har övrig livförsäkringsverksamhet av endast ringa omfattning enligt 6 § och företaget är ett sådant försäkringsföretag som enligt 19 kap. 2 § andra–fjärde styckena försäkringsrörelselagen gör att det blir ett fall då grupptillsyn ska utövas.

14 § Vid beräkning av gruppbaserad kapitalbas och gruppbaserat solvenskapitalkrav enligt 19 kap. försäkringsrörelselagen (2010:2043) ska ett sådant försäkringsföretag som anges i 1 §, som enbart driver verksamhet som avser tjänstepensionsförsäkring eller som har övrig livförsäkringsverksamhet av endast ringa omfattning enligt 6 §, beaktas i beräkningen om företaget är ett anknutet företag i en grupp då ett annat företag gör att det blir ett fall då grupptillsyn ska utövas. Det anknutna företaget ska beaktas genom användning av sammanläggnings- och avräkningsmetoden enligt 19 kap. 17 § andra stycket försäkringsrörelselagen.

Ett beslut från Finansinspektionen, enligt 19 kap. 17 § andra stycket försäkringsrörelselagen, krävs inte för att få använda sammanläggnings- och avräkningsmetoden för det anknutna företaget.

15 § Vid beräkning av gruppbaserad kapitalbas och gruppbaserat solvenskapitalkrav enligt 19 kap. försäkringsrörelselagen (2010:2043) ska ett sådant försäkringsföretag som anges i 1 §, som driver övrig livförsäkringsverksamhet som inte är av ringa omfattning, beaktas genom användning av konsolideringsmetoden enligt 19 kap. 17 § första stycket försäkringsrörelselagen, om inte Finansinspektionen har fattat beslut enligt 19 kap. 17 § andra stycket försäkringsrörelselagen. Detta gäller både om företaget ska beaktas som ett anknutet företag i beräkningen, eller är ett sådant försäkringsföretag som enligt 19 kap. 2 § andra–fjärde styckena försäkringsrörelselagen gör att det blir ett fall då grupptillsyn ska utövas.

Kapitalbas och solvensmarginal för verksamheten som avser tjänstepensionsförsäkring beräknas enligt bestämmelser i den äldre lydelsen av försäkringsrörelselagen samt föreskrifter som meddelats med stöd av dessa bestämmelser.

16 § I en egen risk- och solvensbedömning som omfattar hela gruppen enligt 19 kap. 43 § försäkringsrörelselagen (2010:2043) ska verksamhet som avser tjänstepensionsförsäkring i ett sådant försäkringsföretag som anges i 1 § beaktas med de anpassningar som är nödvändiga för den verksamheten.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

2016:5

Dessa föreskrifter träder i kraft den 1 februari 2016 och tillämpas första gången på uppgifter som avser räkenskapsår som inleds efter den 31 december 2015.

FINANSINSPEKTIONENS FÖRESKRIFTER OCH ALLMÄNNA RÅD

FFFS 2015:9 Försäkringsföretag som har beviljats undantag beroende på storlek

1 kap.	**Tillämpningsområde och definitioner**	580
	Tillämpningsområde	580
	Definitioner	580
2 kap.	**Investeringar**	581
	Hantering av valutakursrisk	581
	Tillåtna förmånsrättstillgångar	581
	Begränsningar av användning av tillgångar	583
	Begränsningar i sammansättningen av förmånsrättstillgångar	583
	Värdering av förmånsrättstillgångar	585
	Tillgångar som svarar mot avsättningar för villkorad återbäring och fondförsäkringsåtaganden	586
3 kap.	**Kapitalbas, kapitalkrav och garantibelopp**	586
	Kapitalbas	586
	Kapitalkrav	587
	Garantibelopp	588
4 kap.	**Företagsstyrning**	588
	Företagsstyrningssystem	588
	Styrdokument	589
	Beredskapsplan	589
	Riktlinjer för att förhindra intressekonflikter	589
	Lämplighetskrav	589
	Egen risk- och solvensbedömning	589
	System för internkontroll	589
	Centrala funktioner	590
	Uppdragsavtal	590

1 kap. Tillämpningsområde och definitioner

Tillämpningsområde

1 § För försäkringsaktiebolag, ömsesidiga försäkringsbolag och försäkringsföreningar som enligt 1 kap. 19 eller 19 b §§ försäkringsrörelselagen (2010:2043) har beviljats undantag från 5 kap., 6 kap. 1, 2 och 6–10 §§, 7–9 kap., 16 kap. och 19 kap. försäkringsrörelselagen gäller

1. reglerna i Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd (FFFS 2015:12) om årsredovisning i försäkringsföretag i stället för vad som anges i 5 kap. försäkringsrörelselagen,
2. reglerna i 2 kap. utöver vad som anges i 6 kap. 3–5 och 11–14 §§ försäkringsrörelselagen,
3. reglerna i 3 kap. i stället för vad som anges i 7 och 8 kap. försäkringsrörelselagen, och
4. reglerna i 4 kap. utöver vad som anges i 10 kap. försäkringsrörelselagen.

Definitioner

2 § I dessa föreskrifter och allmänna råd ska termer och uttryck ha samma betydelse som i försäkringsrörelselagen (2010:2043) om inte annat anges i föreskrifterna. Därutöver ska termer och uttryck ha följande betydelse:

1. *Grupp av emittenter eller låntagare med inbördes anknytning*: två eller flera fysiska eller juridiska personer som utgör en helhet ur risksynpunkt. Detta för att någon av

dem har direkt eller indirekt ägarinflytande över en eller flera av de övriga i gruppen, eller för att de har sådan inbördes anknytning att någon eller samtliga av de övriga kan råka i betalningssvårigheter om en av dem drabbas av finansiella problem.

2. *Internationell organisation*: organisation i vilken minst en utländsk stat är medlem.
3. *Utländsk centralbank*: centralbank inom en utländsk stat.
4. *Utländsk kommun*: kommun inom en utländsk stat.
5. *Utländsk samfällighet*: samfällighet inom en utländsk stat.
6. *Utländsk stat*: annan medlemsstat än Sverige inom EES, eller Australien, Brasilien, Chile, Filippinerna, Hongkong, Indien, Israel, Japan, Kanada, Kina, Kuwait, Malaysia, Mexiko, Nya Zeeland, Ryssland, Saudiarabien, Schweiz, Singapore, Sydafrika, Sydkorea, Thailand, Turkiet eller USA.
7. *Utländskt bolag*: bolag etablerat inom en utländsk stat.
8. *Utländskt företag*: företag etablerat inom en utländsk stat.
9. *Utländskt kreditinstitut*: kreditinstitut etablerat inom en utländsk stat.

2 kap. Investeringar

1 § Ett försäkringsföretag ska ha tillgångar som uppgår till minst ett belopp som svarar mot försäkringstekniska avsättningar för egen räkning. Dessa tillgångar benämns förmånsrättstillgångar.

Med försäkringstekniska avsättningar för egen räkning avses de försäkringstekniska avsättningarna, inklusive mottagen återförsäkring och med avdrag för avgiven återförsäkring.

Förmånsrättstillgångarna ska placeras och värderas enligt 2–28 §§.

Hantering av valutakursrisk

2 § Ett försäkringsföretag ska placera förmånsrättstillgångarna så att risken för valutakursförluster begränsas.

Tillåtna förmånsrättstillgångar

3 § Ett försäkringsföretag får, med de begränsningar som anges i 4, 5 och 7–20 §§, använda följande tillgångar som förmånsrättstillgångar:

1. Obligationer eller andra skuldförbindelser som svenska staten, en svensk kommun eller jämförbar samfällighet svarar för.
2. Obligationer eller andra skuldförbindelser som Europeiska unionen, utländska stater eller utländska centralbanker svarar för.
3. Obligationer eller andra skuldförbindelser som utländsk kommun eller jämförbar utländsk samfällighet med befogenhet att kräva in offentlig uppbörd svarar för.
4. Obligationer eller andra skuldförbindelser som internationella organisationer svarar för.

   Allmänna råd
   Försäkringsföretaget bör samråda med Finansinspektionen innan det använder skuldförbindelser som utfärdats av andra internationella organisationer än Världsbanken, Internationella valutafonden, Europeiska investeringsbanken eller Europeiska unionen.

5. Fordringar på premier eller andra fordringar på försäkringstagare som har samband med försäkringsavtal, om rättssubjekt som anges i 1–4 svarar för fordran. Ett försäkringsföretag som ingår i en koncern och vars verksamhet uteslutande består av att försäkra risker inom koncernen, får som förmånsrättstillgång även använda fordringar som företag inom koncernen svarar för. Om en fordran enligt denna punkt skulle ha betalats för mer än tre månader sedan, får den dock inte användas som förmånsrättstillgång.

6. Fordringar på premier för skadeförsäkring får, när flera premieperioder har avtalats och fordringarna avser premier som ännu inte ska betalas för andra perioder än den första, användas som förmånsrättstillgång upp till det belopp som svarar mot avsättningen för försäkringsåtagandet, om avsikten är att åtagandet ska sägas upp om betalningen är sen.
7. Skuldförbindelser med säkerhet i företagets livförsäkringsbrev, inom återköpsvärdet.
8. Medel på konto i bank, kreditmarknadsföretag eller utländskt kreditinstitut.
9. Obligationer och andra skuldförbindelser som en bank, ett kreditmarknadsföretag, Svenska skeppshypotekskassan eller ett värdepappersbolag med tillstånd enligt 2 kap. 2 § första stycket 2 och 8 lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden svarar för.
10. Obligationer och andra skuldförbindelser som ett utländskt kreditinstitut svarar för.
11. Obligationer och andra skuldförbindelser som ett publikt aktiebolag eller ett motsvarande utländskt bolag svarar för.
12. Aktier och andra värdepapper som kan jämställas med aktier, som har getts ut av ett publikt aktiebolag eller ett motsvarande utländskt bolag, med undantag för bolag som avses i 13.
13. Aktier och andra värdepapper som kan jämställas med aktier, som har getts ut av ett publikt aktiebolag eller ett motsvarande utländskt bolag, under förutsättning att bolaget har till uppgift att äga sådana tillgångar som anges i 15.
14. Obligationer eller andra skuldförbindelser samt aktier eller andra värdepapper utgivna av ett specialföretag.
15. Fastigheter, tomträtter och byggnader samt andelar i sådan egendom.
16. Skuldförbindelser som fysiska personer och andra subjekt än de som anges i 1–4 och 9–11 svarar för och för vilka panträtt i fastighet eller tomträtt har lämnats som säkerhet. Panträtten ska ligga inom en viss andel av fastighetens eller tomträttens värde.
17. Skuldförbindelser som fysiska personer och andra subjekt än de som anges i 1–4 och 9–11 svarar för och för vilka annan betryggande säkerhet än panträtt i fastighet eller tomträtt har lämnats som säkerhet.
18. Kassa.
19. Andelar i värdepappersfonder och i sådana fondföretag som avses i 1 kap. 7 § lagen (2004:46) om värdepappersfonder samt i specialfonder som avses i 1 kap. 11 § 23 lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder, om de förvaltade tillgångarna huvudsakligen består av tillgångar som får användas som förmånsrättstillgångar. Vid tillämpningen av denna punkt krävs inte en sådan anmälan från fondförvaltaren som avses i 1 kap. 7 § lagen om värdepappersfonder.
20. Beslutad överskjutande skatt.
21. Återförsäkringsgivares fordran hos det avgivande försäkringsföretaget (återförsäkringstagaren) som grundas på att återförsäkringstagaren har hållit kvar tillgångar som motsvarar en avgiven återförsäkring.

Användning av aktier och andelar i dotterföretag

4 § Ett försäkringsföretag får använda aktier och andelar i dotterföretag som förmånsrättstillgångar, om dotterföretaget

1. har till uppgift att direkt eller indirekt äga tillgångar som anges i 3 §,
2. är ett publikt försäkringsaktiebolag,
3. är ett publikt bankaktiebolag, kreditmarknadsbolag, värdepappersbolag eller fondbolag, eller
4. är ett utländskt företag av det slag som anges i 2 eller 3.

Företaget får, utöver vad som anges i första stycket, använda aktier och andelar i dotterföretag som har till uppgift att äga tillgångar som anges i 3 § 15 om byggnader som hör till fastigheter och tomträtter är brandförsäkrade. Detsamma gäller byggnader som hör till fastigheter, och tomträtter som utgör säkerhet för skuldförbindelser enligt 3 § 16.

5 § Ett försäkringsföretag får använda aktier och andra värdepapper, som kan jämställas med aktier som har getts ut av ett privat aktiebolag, som förmånsrättstillgångar, endast om företaget är ett dotterföretag som anges i 4 § första stycket 1.

Tillåtelse att använda andra tillgångar

6 § Ett försäkringsföretag får, efter medgivande från Finansinspektionen, tillfälligt använda andra tillgångar som förmånsrättstillgångar än sådana som anges i 3 §, om det finns särskilda skäl.

Begränsningar av användning av tillgångar

Begränsningar av användning av överlåtbara värdepapper

7 § Ett försäkringsföretag får använda överlåtbara värdepapper som förmånsrättstillgångar, endast om de är kortfristigt realiserbara eller upptagna till handel på en reglerad marknad eller en motsvarande marknad utanför EES.

Första stycket gäller inte sådana aktier och andelar som avses i 4 § första stycket 1.

Begränsningar av användning av tillgångar som belastas av säkerhetsrätt

8 § Ett försäkringsföretag får använda tillgångar som förmånsrättstillgångar endast till den del de inte belastas av panträtt eller annan säkerhetsrätt.

Begränsningar av användning av fastigheter, tomträtter och byggnader

9 § Ett försäkringsföretag får använda tillgångar enligt 3 § 15 som förmånsrättstillgångar endast om byggnader som hör till fastigheter och tomträtter är brandförsäkrade. Detsamma gäller byggnader som hör till fastigheter, och tomträtter som utgör säkerhet för skuldförbindelser enligt 3 § 16.

Begränsningar av användning av skuldförbindelser för vilka panträtt lämnats som säkerhet

10 § Ett försäkringsföretag får använda skuldförbindelser enligt 3 § 16 som förmånsrättstillgångar endast om panträtterna till säkerhet för skuldförbindelserna ligger inom de värden som anges i 28 §.

Begränsningar av användning av obligationer eller andra skuldförbindelser och aktier eller andra värdepapper utgivna av specialföretag

11 § Ett försäkringsföretag får använda obligationer eller andra skuldförbindelser och aktier eller andra värdepapper utgivna av ett specialföretag som förmånsrättstillgångar, endast om specialföretaget är auktoriserat i ett land inom EES.

12 § Ett försäkringsföretag får använda obligationer eller andra skuldförbindelser utgivna av specialföretag som förmånsrättstillgångar, endast om dessa värderats till minst A eller motsvarande av ett externt kreditvärderingsinstitut.

Värderingen ska ha utförts av ett institut som är godkänt av tillsynsmyndigheten i specialföretagets hemland.

13 § Ett försäkringsföretag får, efter medgivande från Finansinspektionen, använda andra aktier eller värdepapper som är utgivna av specialföretag, som förmånsrättstillgångar.

Begränsningar i sammansättningen av förmånsrättstillgångar

Generella begränsningar

14 § Ett försäkringsföretags förmånsrättstillgångar ska vara sammansatta på ett sådant sätt att en andel om högst

1. 75 procent utgörs av tillgångar som anges i 3 § 8–11, varav högst 50 procentenheter får utgöras av tillgångar som anges i 3 § 11,
2. 25 procent utgörs av tillgångar som anges i 3 § 12,

3. 25 procent utgörs av tillgångar som anges i 3 § 13, 15 och 16,
4. 10 procent utgörs av tillgångar som anges i 3 § 17, och
5. 3 procent utgörs av tillgångar som anges i 3 § 18.

Andra överlåtbara värdepapper än sådana som avses i 3 § 19 och 4 § första stycket 1, och som inte omsätts på någon reglerad marknad eller en motsvarande marknad utanför EES, får utgöra högst 10 procent av förmånsrättstillgångarna.

Företaget ska när det tillämpar första och andra styckena behandla de tillgångar som tillhör ett dotterföretag, som anges i 4 § första stycket 1, som om tillgångarna hade ägts direkt av försäkringsföretaget.

Företaget ska när det tillämpar första och andra styckena även beakta försäkringsföretagets indirekta ägande av tillgångar som avses i 3 § 19.

Företaget ska när det tillämpar första stycket jämställa förlagsbevis och förlagsandelsbevis med tillgångar som anges i 3 § 12 och 13.

Begränsningar för obligationer eller andra skuldförbindelser utgivna av specialföretag

15 § Ett försäkringsföretags förmånsrättstillgångar ska vara sammansatta på ett sådant sätt att en andel om högst 10 procent utgörs av obligationer eller andra skuldförbindelser utgivna av specialföretag.

Undantag

16 § Ett försäkringsföretag får, efter medgivande från Finansinspektionen, tillfälligt undantag från de begränsningar som anges i 14 § första och andra styckena, om det finns särskilda skäl.

17 § Ett försäkringsföretag får, efter medgivande från Finansinspektionen, undantag som inte är tillfälligt, från de begränsningar som anges i 14 § första stycket 1–4, om det finns synnerliga skäl.

18 § Sådana undantag som anges i 16 och 17 §§ får även medges av Finansinspektionen om

1. det på grund av ändrade antaganden om ränta krävs en väsentlig ökning av livförsäkringsavsättningarna,
2. en anpassning till begränsningarna i 14 § första och andra styckena skulle medföra väsentliga men för kapitalförvaltningen, och
3. försäkringsföretaget har särskilda förutsättningar för att tillgodose kraven i 6 kap. 3 § andra stycket försäkringsrörelselagen (2010:2043).

Generella begränsningar för enhandsengagemang

19 § Ett försäkringsföretags förmånsrättstillgångar ska vara sammansatta på ett sådant sätt att värdet av en enskild placering motsvarar högst följande andelar av de samlade förmånsrättstillgångarna:

1. 5 procent om placeringen utgörs av en fastighet, tomträtt eller byggnad eller av en grupp av sådan egendom som är belägen på ett sådant sätt att den ur risksynpunkt utgör en investering. Motsvarande ska gälla för andelar i sådan egendom.
2. 5 procent om placeringen utgörs av obligationer, skuldförbindelser, aktier eller andra värdepapper som kan jämställas med aktier från samma emittent eller låntagare, om inte något annat följer av 3 eller 4.
3. 10 procent om placeringen utgörs av obligationer, skuldförbindelser, aktier eller andra värdepapper som kan jämställas med aktier från samma emittent eller låntagare som är ett sådant rättssubjekt som anges i 3 § 9 eller 10. Det sammanlagda innehavet av sådana tillgångar får utgöra högst 40 procent av förmånsrättstillgångarna. Andelen aktier eller andra värdepapper som kan jämställas med aktier från samma emittent får dock inte överstiga 5 procent av förmånsrättstillgångarna.

4. 25 procent om placeringen utgörs av skuldförbindelser från samma emittent, utgivna enligt lagen (2003:1223) om utgivning av säkerställda obligationer eller motsvarande utländska skuldförbindelser.

Det sammanlagda innehavet av placeringar enligt första stycket 2–4 som kommer från samma emittent eller låntagare får utgöra högst 25 procent av förmånsrättstillgångarna.

Företaget ska när det tillämpar första och andra styckena behandla de tillgångar som tillhör ett dotterföretag, som anges i 4 § första stycket 1, som om tillgångarna hade ägts direkt av försäkringsföretaget.

Företaget ska när det tillämpar första och andra styckena jämställa förlagsbevis och förlagsandelsbevis med tillgångar som anges i 3 § 12 och 13.

Begränsningarna i 2 och 3 gäller inte sådana tillgångar som anges i 3 § 1–5.

Enhandsengagemang i obligationer eller andra skuldförbindelser utgivna av specialföretag

20 § Ett försäkringsföretags förmånsrättstillgångar ska vara sammansatta på ett sådant sätt att värdet av en enskild placering motsvarar högst 5 procent av förmånsrättstillgångarna om placeringen utgörs av obligationer eller andra skuldförbindelser utgivna av samma specialföretag.

Grupper av emittenter eller låntagare med inbördes anknytning

21 § Ett försäkringsföretag ska när det tillämpar 19 § första stycket 2–4 och 20 § tillämpa begränsningarna på motsvarande sätt för grupper av emittenter eller låntagare med inbördes anknytning.

Företaget ska när det tillämpar första stycket behandla de tillgångar som tillhör ett dotterföretag, som anges i 4 § första stycket 1, som om tillgångarna hade ägts direkt av försäkringsföretaget.

Företaget ska när det tillämpar första stycket jämställa förlagsbevis och förlagsandelsbevis med tillgångar som anges i 3 § 12 och 13.

Undantag

22 § Ett försäkringsföretag får, efter medgivande från Finansinspektionen, tillfälligt undantag från de begränsningar som anges i 19 §.

Värdering av förmånsrättstillgångar

23 § Ett försäkringsföretag ska, med undantag för vad som anges i Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd (FFFS 2015:12) om årsredovisning i försäkringsföretag, värdera förmånsrättstillgångar till verkligt värde. Verkligt värde ska fastställas utifrån tillgångens marknadsvärde. Från värdet ska avdrag göras för skulder som är hänförliga till förvärvet av tillgången.

Företaget får när det värderar förmånsrättstillgångar ta hänsyn till derivat som påverkar värdet av förmånsrättstillgången.

24 § Allmänna bestämmelser om verkligt värde finns i 4 kap. lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag och i Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd (FFFS 2015:12) om årsredovisning i försäkringsföretag.

Värdering av aktier i vissa dotterföretag

25 § Ett försäkringsföretag får när det värderar aktier i dotterföretag, som med stöd av 4 § första stycket 1 används som förmånsrättstillgångar – i det register som avses i 6 kap. 11 § försäkringsrörelselagen (2010:2043) – inte ta upp ett högre värde än det som skulle ha fastställts för tillgångarna sammanlagt efter avdrag för dotterföretagets skulder, om de ägts direkt av försäkringsföretaget. Om försäkringsföretaget inte äger samtliga aktier i dotterföretaget, tas bara en så stor del av tillgångarnas värde upp som svarar mot aktieinnehavet.

Värdering av fordringar på någon annan än försäkringstagare

26 § Ett försäkringsföretag får när det värderar fordringar på någon annan än försäkringstagare som förmånsrättstillgångar – i det register som avses i 6 kap. 11 § försäkringsrörelselagen (2010:2043) – endast ta upp värdet till den del fordringarna överstiger belopp som gäldenären har att fordra av försäkringsföretaget.

Värdering av fastigheter, tomträtter och byggnader

27 § Ett försäkringsföretag får när det värderar fastigheter, tomträtter och byggnader som förmånsrättstillgångar – i det register som avses i 6 kap. 11 § försäkringsrörelselagen (2010:2043) – ta upp högst den andel av verkligt värde som anges nedan:

1. Jordbruks-, bostads-, kontors- eller affärsfastighet och motsvarande tomträtt får tas upp till högst 70 procent av verkligt värde.
2. Fastighet som, helt eller delvis, är inrättad för industriell verksamhet och motsvarande tomträtt får tas upp till högst 60 procent av verkligt värde.
3. Andra fastigheter och tomträtter får tas upp till det värde som Finansinspektionen fastställt i det enskilda fallet.

28 § Ett försäkringsföretag ska när det värderar fastigheter dra av ett belopp som motsvarar 85 procent av summan av inteckningar som faktiskt utnyttjas som säkerhet.

Värdering av panträtt i fastighet eller tomträtt

29 § Ett försäkringsföretag får när det värderar en panträtt i fastighet eller tomträtt som avses i 10 § – i det register som avses i 6 kap. 11 § försäkringsrörelselagen (2010:2043) – ta upp taxeringsvärdet för fastigheter eller tomträtter endast om det är uppenbart att fastigheten vid en särskild värdering skulle få ett högre värde än taxeringsvärdet. För en industrifastighet krävs dock alltid en särskild värdering.

Värdering av obligationer eller andra skuldförbindelser utgivna av specialföretag

30 § Ett försäkringsföretag får när det värderar obligationer eller andra skuldförbindelser utgivna av specialföretag som förmånsrättstillgångar – i det register som avses i 6 kap. 11 § försäkringsrörelselagen (2010:2043) – ta upp högst 50 procent av det verkliga värdet.

Tillgångar som svarar mot avsättningar för villkorad återbäring och fondförsäkringsåtaganden

31 § Bestämmelserna i 6 kap. 3 § försäkringsrörelselagen (2010:2043) samt 2, 3, 5–19, 26 och 27 §§ gäller inte för tillgångar som svarar mot avsättningar för villkorad återbäring och för fondförsäkringsåtaganden där försäkringstagaren bär placeringsrisken. Sådana tillgångar ska placeras på ett sätt som är lämpligt med hänsyn till åtagandets karaktär.

3 kap. Kapitalbas, kapitalkrav och garantibelopp

Kapitalbas

Tillräcklig kapitalbas

1 § Ett försäkringsföretag ska vid varje tidpunkt, utöver förmånsrättstillgångar enligt 2 kap. 1 §, ha en tillräcklig kapitalbas.

När verksamheten utövas ska kapitalbasen uppgå till minst en nivå som beräknas med utgångspunkt i verksamhetens omfattning och art enligt 5 och 6 §§. Kapitalbasen ska dock aldrig vara mindre än de garantibelopp som anges i 8–12 §§.

Kapitalbasens sammansättning

2 § Ett försäkringsföretags kapitalbas får omfatta följande poster

1. inbetalt aktiekapital, garantikapital eller verksamhetskapital,
2. övrigt eget kapital med avdrag för utdelning och immateriella tillgångar, och
3. obeskattade reserver.

Företaget får, efter medgivande av Finansinspektionen, ta med eller dra av, andra poster än de som anges i första stycket från kapitalbasen.

Avräkning från kapitalbasen

3 § Ett försäkringsföretag ska från kapitalbasen enligt 2 §, i de fall som avses i andra stycket, räkna av det bokförda värdet av innehav av aktier eller av det som har skjutits till i annan form (tillskott) i

1. ett försäkringsföretag, ett kreditinstitut, ett institut för elektroniska pengar, ett värdepappersbolag eller motsvarande utländska företag,
2. ett utländskt återförsäkringsföretag,
3. ett försäkringsholdingföretag, eller
4. ett finansiellt institut.

Företaget ska göra en sådan avräkning som avses i första stycket om

1. försäkringsföretagets ägarandel överstiger 10 procent av företagets egna kapital, eller
2. försäkringsföretagets ägarandel understiger 10 procent av företagets egna kapital, men
   a) tillskottet eller summan av tillskotten överstiger 10 procent av det egna kapitalet eller de egna fonderna i företaget, eller det sammanlagda bokförda värdet av sådana tillskott överstiger 10 procent av försäkringsföretagets kapitalbas, eller
   b) företaget är ett intresseföretag eller försäkringsföretaget direkt eller indirekt äger minst 20 procent av kapitalet eller av samtliga röster i företaget.

Kapitalbas när liv- och skadeförsäkringsrörelse drivs i samma företag

4 § Ett försäkringsföretag som driver direkt livförsäkringsrörelse och skadeförsäkringsrörelse i samma försäkringsföretag ska kunna beräkna och redovisa kapitalbasen för livförsäkringsrörelsen respektive skadeförsäkringsrörelsen separat.

Kapitalkrav

Kapitalkrav för direkt och indirekt skadeförsäkringsrörelse

5 § Ett försäkringsföretag ska för sin skadeförsäkringsrörelse beräkna ett kapitalkrav som utgör summan av de minskningar av kapitalbasen som anges i andra stycket och 15 procent av företagets försäkringstekniska avsättningar för egen räkning.

För beräkningen av kapitalkravet ska företaget bestämma hur mycket kapitalbasen skulle minska om följande scenarier inträffar:

1. Värdet av företagets innehav i fastigheter, tomträtter och byggnader samt andelar eller aktier i företag som äger sådan egendom minskar med 20 procent.
2. Värdet av företagets innehav av aktier, som inte ingår i 1, minskar med 40 procent.
3. Värdet av företagets innehav av tillgångar, som avses i 2 kap. 3 § 19, minskar med 40 procent.
4. Värdet av företagets innehav i obligationer och andra skuldförbindelser, som ett publikt aktiebolag eller ett motsvarande utländskt bolag svarar för, minskar med 20 procent.

De försäkringstekniska avsättningar som anges i första stycket ska beräknas som summan av avsättningarna för ej intjänade premier och kvardröjande risker beräknade som 50 procent av årets premieinkomst (premiereserv) och genomsnittet av avsättningarna för oreglerade skador för de tre senaste åren (skadereserv).

Företaget får när det tillämpar andra stycket 3 i förekommande fall behandla innehavet som om fondens tillgångar hade ägts direkt av företaget.

Företaget ska inte ta med obligationer som uppfyller kraven i lagen (2003:1223) om utgivning av säkerställda obligationer när det beräknar det belopp som anges i andra stycket 4.

Kapitalkrav för direkt och indirekt livförsäkringsrörelse

6 § Ett försäkringsföretag ska för sin livförsäkringsrörelse beräkna ett kapitalkrav som utgör summan av de minskningar av kapitalbasen som anges i andra stycket samt 5 procent av företagets försäkringstekniska avsättningar för egen räkning och 0,3 procent av summan av alla positiva risksummor för egen räkning.

För beräkning av kapitalkravet ska företaget bestämma hur mycket kapitalbasen skulle minska om följande scenarier inträffar:

1. Värdet av företagets innehav i fastigheter, tomträtter och byggnader samt andelar eller aktier i företag som äger sådan egendom minskar med 20 procent.
2. Värdet av företagets innehav av aktier som inte ingår i 1 minskar med 40 procent.
3. Värdet av företagets innehav av tillgångar som avses i 2 kap. 3 § 19 minskar med 40 procent.
4. Värdet av företagets innehav i obligationer och andra skuldförbindelser, som ett publikt aktiebolag eller ett motsvarande utländskt bolag svarar för, minskar med 20 procent.

Företaget får när det tillämpar andra stycket 3 i förekommande fall behandla innehavet som om fondens tillgångar hade ägts direkt av företaget.

Företaget ska inte ta med obligationer som uppfyller kraven i lagen (2003:1223) om utgivning av säkerställda obligationer när det beräknar det belopp som anges i andra stycket 4.

7 § Ett försäkringsföretag som bedriver fond- eller depåförsäkringsverksamhet och som värderar sådana åtaganden så att de motsvarar det aktuella värdet av motsvarande tillgångar som företaget äger för försäkringstagarnas räkning, ska inte räkna med något kapitalkrav för dessa åtaganden och motsvarande tillgångar.

Garantibelopp

8 § Ett försäkringsföretag som driver skadeförsäkringsrörelse ska, med undantag för vad som anges i 10 och 11 §§, ha ett garantibelopp som uppgår till 20 miljoner kronor eller det högre belopp, grundat på förändringar i prisbasbeloppet enligt 2 kap. 6 och 7 §§ socialförsäkringsbalken (2010:110), som Finansinspektionen meddelar varje år.

9 § Ett försäkringsföretag som driver livförsäkringsrörelse ska, med undantag för vad som anges i 10 och 11 §§, ha ett garantibelopp som uppgår till 30 miljoner kronor eller det högre belopp, grundat på förändringar i prisbasbeloppet enligt 2 kap. 6 och 7 §§ socialförsäkringsbalken (2010:110), som Finansinspektionen meddelar varje år.

10 § Ett ömsesidigt försäkringsföretag eller en försäkringsförening, vars bolagsordning eller stadgar tillåter uttaxering från delägare eller medlemmar och där minst hälften av premieinkomsten kommer från delägarna eller medlemmarna, ska ha ett garantibelopp som uppgår till 3 miljoner kronor eller det högre belopp, grundat på förändringar i prisbasbeloppet enligt 2 kap. 6 och 7 §§ socialförsäkringsbalken (2010:110), som Finansinspektionen meddelar varje år.

11 § Ett försäkringsföretag som uppfyller kraven i 1 kap. 20 § försäkringsrörelselagen (2010:2043) ska ha ett garantibelopp som uppgår till det belopp som anges i 10 §.

12 § Ett ömsesidigt försäkringsbolag eller en försäkringsförening får, efter medgivande av Finansinspektionen, ha ett lägre garantibelopp än vad som anges i 8–11 §§ om det finns särskilda skäl.

4 kap. Företagsstyrning

Företagsstyrningssystem

1 § Bestämmelser om företagsstyrningssystem finns i 10 kap. försäkringsrörelselagen (2010:2043).

Allmänna krav

2 § Ett försäkringsföretag ska, när det utformar sitt företagsstyrningssystem, tillämpa artikel 258.1 i kommissionens delegerade förordning (EU) 2015/35 av den 17 januari 2015 om komplettering av Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/138/EG om upptagande och utövande av försäkringsverksamhet (Solvens II).

Styrdokument

Allmänna krav

3 § Ett försäkringsföretag ska, när det upprättar sådana styrdokument som avses i 10 kap. 2 § försäkringsrörelselagen (2010:2043), tillämpa artikel 258.2 i kommissionens delegerade förordning (EU) 2015/35.

Styrdokument för verksamhet som omfattas av uppdragsavtal

4 § Ett försäkringsföretag ska, när det upprättar ett sådant styrdokument som avses i 10 kap. 2 § första stycket 4 försäkringsrörelselagen (2010:2043), tillämpa artikel 274.1 i kommissionens delegerade förordning (EU) 2015/35.

Styrdokument för uppfyllande av lämplighetskrav

5 § Ett försäkringsföretag ska upprätta styrdokument och ändamålsenliga rutiner i enlighet med artikel 273.1 i kommissionens delegerade förordning (EU) 2015/35. Styrelsen ska besluta om styrdokumentet. Styrelsen ska även utvärdera styrdokumentet varje år och uppdatera det om det behövs.

Styrdokument för ersättningar till personal

6 § Ett försäkringsföretag ska upprätta styrdokument för ersättningar till personal. Företaget ska, när det upprättar ett sådant styrdokument, tillämpa artikel 275.3 i kommissionens delegerade förordning (EU) 2015/35.

Styrelsen ska besluta om styrdokumentet. Styrelsen ska även utvärdera styrdokumentet varje år och uppdatera det om det behövs.

7 § Ett försäkringsföretags styrdokument för ersättningar ska dels vara förenligt med och främja en sund och effektiv riskhantering, dels motverka ett överdrivet risktagande. Styrdokumentet ska innehålla åtgärder för att undvika och hantera intressekonflikter.

8 § Ett försäkringsföretag vars ersättningssystem innehåller rörliga ersättningsdelar ska, när det upprättar styrdokumentet för ersättningar, tillämpa artikel 275.2 i kommissionens delegerade förordning (EU) 2015/35.

Beredskapsplan

9 § Ett försäkringsföretag ska, när det upprättar en sådan beredskapsplan som avses i 10 kap. 3 § andra stycket försäkringsrörelselagen (2010:2043), tillämpa artikel 258.3 i kommissionens delegerade förordning (EU) 2015/35.

Riktlinjer för att förhindra intressekonflikter

10 § Ett försäkringsföretag ska, när det utformar sådana riktlinjer för hantering av intressekonflikter som avses i 10 kap. 24 § försäkringsrörelselagen (2010:2043), tillämpa artikel 258.5 i kommissionens delegerade förordning (EU) 2015/35.

Lämplighetskrav

11 § Ett försäkringsföretag ska, när det bedömer en person enligt 10 kap. 5 § första stycket försäkringsrörelselagen (2010:2043), tillämpa artikel 273.2–4 i kommissionens delegerade förordning (EU) 2015/35.

Egen risk- och solvensbedömning

12 § Ett försäkringsföretag ska, när det bedömer företagets totala solvensbehov enligt 10 kap. 11 § andra stycket 1 försäkringsrörelselagen (2010:2043), tillämpa artikel 262 i kommissionens delegerade förordning (EU) 2015/35.

System för internkontroll

13 § Ett försäkringsföretag ska, när det utformar ett sådant system för internkontroll som avses i 10 kap. 14 § försäkringsrörelselagen (2010:2043), tillämpa artikel 266 i kommissionens delegerade förordning (EU) 2015/35.

Centrala funktioner

14 § Bestämmelser om centrala funktioner finns i 10 kap. 4 och 15–18 §§ försäkringsrörelselagen (2010:2043).

Särskilda bestämmelser

15 § Ett försäkringsföretags funktion för riskhantering, funktion för regelefterlevnad och aktuariefunktion ska vara underställda styrelsen eller den verkställande direktören. Företagets funktion för internrevision ska vara underställd styrelsen.

16 § Ett försäkringsföretag ska, när det inrättar centrala funktioner, tillämpa artikel 268.2 och 3 i kommissionens delegerade förordning (EU) 2015/35.

Funktion för riskhantering

17 § Ett försäkringsföretags funktion för riskhantering ska utföra de uppgifter som anges i artikel 269.1 i kommissionens delegerade förordning (EU) 2015/35.

Funktion för regelefterlevnad

18 § Ett försäkringsföretags funktion för regelefterlevnad ska utföra de uppgifter som anges i artikel 270.2 i kommissionens delegerade förordning (EU) 2015/35.

Funktion för internrevision

19 § Ett försäkringsföretags funktion för internrevision ska, om företaget driver livförsäkringsrörelse eller om företagets balansomslutning under vart och ett av de två senaste räkenskapsåren överstigit 1.000 prisbasbelopp enligt 2 kap. 6 och 7 §§ socialförsäkringsbalken (2010:110), minst en gång per år lämna en skriftlig rapport till företagets styrelse om resultatet av funktionens utvärderingar och om funktionens rekommendationer.

Funktionen för internrevision ska kontrollera efterlevnaden av de beslut som företagets styrelse fattar till följd av funktionens rekommendationer.

20 § Ett försäkringsföretag ska, när det väljer den som ska ansvara för eller utföra uppgifter i funktionen för internrevision, tillämpa artikel 271.1 och 2 i kommissionens delegerade förordning (EU) 2015/35.

Aktuariefunktion

21 § Ett försäkringsföretags aktuariefunktion ska utföra de uppgifter som anges i artikel 272.2–3 och 8 i kommissionens delegerade förordning (EU) 2015/35.

Uppdragsavtal

22 § Bestämmelser om uppdragsavtal finns i 10 kap. 19–22 §§ försäkringsrörelselagen (2010:2043).

Val av uppdragstagare

23 § Ett försäkringsföretag ska, när det uppdrar åt någon annan att utföra operativ verksamhet eller funktioner som är av väsentlig betydelse, tillämpa artikel 274.3 i kommissionens delegerade förordning (EU) 2015/35.

Uppdragsavtalet och dess innehåll

24 § Ett försäkringsföretag, som ingår ett uppdragsavtal som avser operativ verksamhet eller funktioner som är av väsentlig betydelse, ska tillämpa artikel 274.4 i kommissionens delegerade förordning (EU) 2015/35.

FINANSINSPEKTIONENS ALLMÄNNA RÅD

FFFS 1993:6 Avgränsning av understödsförenings verksamhet gentemot affärsmässigt driven försäkringsrörelse

Enligt 1 § lagen (1972:262) om understödsföreningar får understödsförening inte bedriva affärsmässig försäkringsrörelse. I lagen ges inte någon definition på begreppet affärsmässig försäkringsrörelse utan det har överlämnats åt tillsynsmyndigheten att med ledning av de faktiska förhållandena i varje särskilt fall avgöra om en understödsförenings verksamhet kan betecknas som affärsmässigt driven försäkringsrörelse.

Anskaffningsprovision

Avser förening att utge ersättning för att förvärva nya medlemmar (anskaffningsprovision) bör, för att föreningen ej skall anses bedriva affärsmässig försäkringsrörelse, vid kapitalförsäkring gälla att ersättning för att förvärva nya medlemmar, beräknad i förhållande till kapitalförsäkringsbeloppet, inte överstiger 1,5 %.

Övrigt beträffande förvärvande av nya medlemmar (nya försäkringar)

För att förvärva nya medlemmar (nya försäkringar) får understödsförening *inte begagna sig av heltidsanställda agenter.* Med heltidsanställd skall därvid jämställas den, som har full sysselsättning för föreningens räkning endast under viss eller vissa perioder av året.

Anställd hos föreningen får i sin anställning i begränsad omfattning delta i eller själv bedriva anskaffningsarbete. Såsom anskaffningsarbete räknas inte den information om föreningen beträffande medlemskap m.m. som vid förfrågningar lämnas av anställd hos föreningen. Ersättning för sådan information ingår normalt i den lön eller i det arvode som den anställde uppbär av föreningen.

Uppdrag att arbeta för förvärvande av nya medlemmar (eller nya försäkringar) bör endast lämnas åt den, som har den kunskap och erfarenhet som krävs för att uppdraget skall kunna utföras på ett lämpligt sätt.

Uppstår tveksamhet i vad mån visst inslag i en förenings verksamhet kan anses innebära affärsmässig drift av försäkringsrörelse bör frågan underställas Finansinspektionen för beslut.

FINANSINSPEKTIONENS ALLMÄNNA RÅD

FFFS 2005:1 Styrning och kontroll av finansiella företag

(senast ändrad genom FFFS 2016:9)

1 kap.	**Tillämpningsområde**	592
	Följ eller förklara	592
	Definitioner	592
2 kap.	**Styrning**	593
	Styrelsens ansvar och uppgifter	593
	Verkställande direktörens ansvar och uppgifter	593
	Intern information	593
3 kap.	**Intern styrning och kontroll**	593
4 kap.	**Hantering och kontroll av risker**	594
	Risker i verksamheten	594
	Interna regler för hantering och kontroll av risker	594
	Hur ska riskkontrollen organiseras?	594
5 kap.	**Regelefterlevnad (Compliance)**	595
	Hur ska regelefterlevnaden säkerställas?	595
6 kap.	**Oberoende granskningsfunktion (Internrevision)**	595
7 kap.	**Uppdragsavtal**	596
Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser		597

1 kap. Tillämpningsområde

1 § Med dessa allmänna råd vill Finansinspektionen verka för en god styrnings- och kontrollkultur samt adekvata funktioner för styrning och kontroll i företag under myndighetens tillsyn.

2 § De allmänna råden gäller för
- börser,
- clearingorganisationer,
- juridiska personer med tillstånd enligt lagen (2005:405) om försäkringsförmedling,
- Svenska skeppshypotekskassan, och
- understödsföreningar.

Om det är lämpligt, bör de allmänna råden även tillämpas på koncerner och finansiella konglomerat.

De gäller dock inte för centrala motparter enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 648/2012 om OTC-derivat, centrala motparter och transaktionsregister. *FFFS (2016:9)*

Följ eller förklara

3 § De allmänna råden är generellt utformade och medger alternativa lösningar. Sådana lösningar bör kunna motiveras. *FFFS (2015:16)*

Definitioner

4 § Med *funktion* menas en eller flera personer, enheter eller avdelningar, eller särskilt tillsatta kommittéer, som fått i uppdrag att utföra en eller flera av de uppgifter som nämns i dessa allmänna råd.

Med *interna regler* avses policy- och styrdokument, riktlinjer, instruktioner eller andra skriftliga dokument genom vilka utfärdaren (styrelse, verkställande direktör eller någon annan befattningshavare) styr verksamheten.

Med *intern styrning och kontroll* menas en process genom vilken företagets styrelse, verkställande direktör, ledning och annan personal skaffar sig rimlig säkerhet för att företagets mål uppnås på följande områden:

- en ändamålsenlig och effektiv organisation och förvaltning av verksamheten,
- en tillförlitlig finansiell rapportering,
- efterlevnad av tillämpliga lagar, förordningar och andra regler. *FFFS (2015:16)*

5 § har upphävts genom FFFS 2015:16.

2 kap. Styrning

Styrelsens ansvar och uppgifter

1 § Ett företags styrelse har det yttersta ansvaret för företagets organisation och förvaltningen av dess angelägenheter. Innebörden av styrelsens ansvar följer bland annat av den associationsrättsliga och näringsrättsliga lagstiftning som företaget tillämpar.

Styrelsen bör fastställa en strategi och mål för den verksamhet som företaget driver. Styrelsen bör även följa upp att dessa mål nås.

Väsentliga förändringar som avser verksamhet och organisation bör beslutas av styrelsen.

2 § Om ett företag som avses i 1 kap. 2 § är moderföretag i en koncern, bör moderföretagets styrelse verka för att gemensamma interna regler fastställs för den tillståndspliktiga verksamheten som drivs av företag inom koncernen. Styrelsen i det företag i ett finansiellt konglomerat som har en överordnad ställning inom konglomeratet bör verka för att gemensamma interna regler fastställs för den tillståndspliktiga verksamheten som drivs av företag inom konglomeratet.

Om det är lämpligt kan de funktioner som anges i 4 kap. (Riskhantering och riskkontroll), 5 kap. (Regelefterlevnad) och 6 kap. (Oberoende granskningsfunktion), placeras centralt inom en koncern eller ett finansiellt konglomerat. Detta gäller under förutsättning att funktionerna har kompetens och resurser som avser samtliga tillståndspliktiga verksamheter. *FFFS (2015:16)*

3 § Även i företag som inte omfattas av aktiebolagslagen bör styrelsen i interna regler fastställa en arbetsordning för styrelsen samt uppgifterna för verkställande direktören eller motsvarande befattningshavare.

Verkställande direktörens ansvar och uppgifter

4 § Ett företags verkställande direktör sköter den löpande förvaltningen av företagets angelägenheter enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar. Verkställande direktören vidtar även de åtgärder som krävs för att

– företagets bokföring fullgörs i enlighet med lag, och att
– medelsförvaltningen sköts på ett betryggande sätt.

Innebörden av den verkställande direktörens ansvar följer bland annat av den associationsrättsliga och näringsrättsliga lagstiftningen.

Verkställande direktören bör se till att styrelsen dels får sådan saklig, utförlig och relevant information som behövs för att den ska kunna fatta väl underbyggda beslut, dels att styrelsen löpande informeras om utvecklingen av företagets verksamhet.

Intern information

5 § Ett företag bör ha effektiva informations- och kommunikationssystem för intern information. Här avses bland annat tekniska system samt organisation och rutiner för kommunikation och spridning av information internt.

3 kap. Intern styrning och kontroll

1 § Genom en god intern kontroll kan ett företag säkerställa

- en ändamålsenlig och effektiv organisation och förvaltning av verksamheten,
- en tillförlitlig finansiell rapportering,
- en effektiv drift och förvaltning av informationssystem,

- en god förmåga att identifiera, mäta, övervaka och hantera sina risker,
- en god förmåga att efterleva lagar och förordningar, interna regler, samt god sed eller god standard.

2 § Styrelsen och verkställande direktören bör verka för att en god intern kontroll präglar organisationen och driften av företagets verksamhet.

3 § För att upprätthålla en god intern kontroll bör organisationen anpassas till de förändringar i interna och externa risker som inträffar över tiden.

4 § Ett företag kan uppnå en god intern kontroll genom att exempelvis:
- följa upp verksamheten löpande och se till att det finns kontroller som säkerställer att rapporteringen på ett rimligt sätt återspeglar verksamheten,
- kontrollera löpande att resurser utnyttjas effektivt och i syfte att nå företagets mål,
- ta fram interna regler, samt dokumentera och uppdatera dessa löpande,
- fördela ansvar och arbete så att risken för intressekonflikter undviks,
- se till att en befattningshavare inte ensam handlägger en transaktion genom hela behandlingskedjan (dualitetsprincipen),
- säkerställa genom kontroller att information lämnas om utvecklingen inom ett verksamhetsområde avviker från riktlinjer och mål i företaget,
- säkerställa genom kontroller att redovisningen är fullständig och riktig, transaktioner rapporteras i tid samt att redovisade transaktioner verkligen är genomförda,
- säkerställa genom kontroller för informationssäkerhet och fysisk säkerhet, kontinuitet i verksamheten och skydda företagets och kundernas tillgångar,
- se till att informations- och rapporteringssystem säkerställer aktuell och relevant information om institutets verksamhet och riskexponering etc.

4 kap. Hantering och kontroll av risker

Risker i verksamheten

1 § Risker som bör hanteras och kontrolleras är exempelvis följande:
- kredit- och motpartsrisker,
- marknadsrisker (ränte-, valuta- och kursrisker),
- likviditetsrisker,
- operativa risker (risken för förluster till följd av att interna processer och rutiner är felaktiga eller inte ändamålsenliga, mänskliga fel, felaktiga system eller externa händelser inklusive legala risker).

För understödsföreningar finns därutöver specifika försäkringsrisker, såsom
- teckningsrisker,
- reservsättningsrisker,
- återförsäkringsrisker, och
- matchningsrisker. *FFFS (2015:16)*

Interna regler för hantering och kontroll av risker

2 § Styrelsen bör se till att företagets hantering av risker (riskhantering) och uppföljningen av företagets risker (riskkontroll) är tillfredsställande.

För detta ändamål bör det fastställas interna regler i fråga om riskhanteringen och riskkontrollen. Det bör löpande säkerställas att dessa regler följs.

Hur ska riskkontrollen organiseras?

3 § Det bör finnas en samlad funktion i företaget för självständig riskkontroll. Funktionen bör informera styrelse, ledning och i övrigt dem som har behov av informationen.

Informationen bör ge en allsidig och saklig bild av företagets risker samt innehålla analyser av utvecklingen av riskerna. Funktionen bör också föreslå de ändringar i styrdokument och processer som funktionens iakttagelser om riskhanteringen ger anledning till.

Funktionen bör vara underställd den verkställande direktören. Den kan även vara placerad under en annan ledande befattningshavare med goda kunskaper om företagets risker, som är direkt underställd den verkställande direktören. Denna person ska dock inte ha ansvar för den dagliga affärsverksamheten.

Funktionen bör ha tillräckliga resurser för sina uppgifter. Uppgifterna bör inte utföras av befattningshavare som arbetar med den dagliga affärsverksamheten.

4 § Funktionen kan utforma arbetet på olika sätt beroende på företagets verksamhet. Den kan t.ex. uppdra åt andra funktioner i företaget att sammanställa underlag för dess rapporter och analyser. Funktionen ansvarar dock alltid för den samlade rapporteringen och analysen av företagets risker liksom för att underliggande data är korrekta.

5 § har uppgävts genom FFFS 2015:16.

5 kap. Regelefterlevnad (Compliance)

1 § Med *regelefterlevnad* menas i dessa allmänna råd efterlevnad av lagar, förordningar och interna regler samt god sed eller god standard (nedan gemensamt benämnda regler) avseende den tillståndspliktiga verksamheten.

Bristande regelefterlevnad kan leda till ökade operativa risker, risker för juridiska sanktioner, tillsynssanktioner, ekonomiska förluster eller ryktesförluster.

Hur ska regelefterlevnaden säkerställas?

2 § Styrelsen bör se till att det finns en funktion (compliance) som utgör ett stöd för att verksamheten drivs enligt gällande regler. Funktionen bör också, om det är lämpligt, följa upp regelefterlevnaden.

Funktionen bör löpande informera om de risker som kan uppkomma i verksamheten till följd av bristande regelefterlevnad, hjälpa till med att identifiera och bedöma sådana risker samt biträda vid utformningen av interna regler. Funktionen bör också informera styrelsen, verkställande direktören och ledningen i frågor om regelefterlevnad.

3 § Funktionen bör löpande se till att den personal som berörs får information om nya eller ändrade regler och, om det behövs, utbildning i nya regelverk.

4 § Styrelsen eller verkställande direktören bör utfärda interna regler för funktionens ansvarsområde, omfattningen och genomförandet av funktionens arbete samt rutiner för information om iakttagelser.

5 § Funktionen bör vara underställd styrelsen, eller den verkställande direktören. Den kan även vara placerad under en annan ledande befattningshavare med goda kunskaper om företagets risker och verksamheten i övrigt, som är direkt underställd den verkställande direktören.

Funktionen bör ha tillräckliga resurser för sina uppgifter. Den bör även ha personal med goda kunskaper om företagets risker och de regler som företaget tillämpar.

6 § Funktionens arbete kan utformas på olika sätt beroende på företagets verksamhet. Det kan variera dels mellan olika företag, dels inom ett företag exempelvis på lokal och central nivå.

Strävan bör vara att funktionen så långt det är möjligt når en självständig ställning i förhållande till den direkt affärsdrivande verksamheten. Funktionens arbete kan om det är lämpligt utföras av konsulter.

7 § har upphävts genom FFFS 2013:12.

6 kap. Oberoende granskningsfunktion (Internrevision)

1 § Styrelsen bör se till att det finns en funktion som granskar och utvärderar den interna kontrollen (som innefattar riskkontrollen och compliancefunktionen). I de företag som har en funktion för internrevision bör det vara denna som utför uppgifterna.

Funktionen bör ha tillräckliga resurser för sina uppgifter. Den bör även ha personal med

- goda kunskaper om företagets risker och de regler som företaget tillämpar, samt
- särskild kompetens för att granska och utvärdera utveckling, drift och förvaltning av företagets informationssystem.

2 § Funktionen bör vara direkt underställd styrelsen. Organisatoriskt bör den vara helt separerad från verksamheten som ska granskas. Funktionens oberoende innebär alltså att den inte bör delta i den operativa verksamheten.

3 § Styrelsen bör i interna regler fastställa funktionens ansvar, arbetsuppgifter, och rutiner för rapportering.

4 § Funktionen bör följa upp att verksamhetens omfattning och inriktning överensstämmer med styrelsens interna regler. Funktionen bör också granska och utvärdera företagets organisation och rutiner. Chefen för funktionen bör närvara vid de styrelsesammanträden då funktionens rapporter behandlas.

5 § Granskningen kan, om det är lämpligt, utföras av konsulter.

6 § Funktionens arbete bör dokumenteras.

7 kap. Uppdragsavtal

1 § Ett företag kan lägga ut delar av verksamheten till en uppdragstagare utanför företaget, såväl inom som utanför den egna koncernen. Styrelsen och den verkställande direktören ansvarar dock alltid för den verksamhet som lagts ut. *FFFS (2015:16)*

2 § Styrelsen eller verkställande direktören bör upprätta interna regler om vilka tillståndspliktiga verksamheter, eller verksamheter som har ett naturligt samband med finansiell verksamhet eller dess stödfunktioner, som kan läggas ut och hur detta ska göras.

Av de interna reglerna bör åtminstone följande framgå:

- vilka krav som ska ställas på företagets beställarkompetens,
- hur risker med utläggningen ska hanteras,
- att företaget ska försäkra sig om att uppdragstagaren skyddar konfidentiell information både när det gäller företaget och dess kunder,
- hur företaget ska styra och följa upp hur uppdraget utförs samt revidera den utlagda verksamheten,
- vilka krav som dels ska ställas på kompetens hos uppdragstagaren, dels på intern kontroll och kvalitet, samt uppdragstagarens möjligheter att långsiktigt fullgöra sitt uppdrag,
- att företaget och uppdragstagaren ska upprätta och vidmakthålla beredskapsplaner för oförutsedda händelser, inklusive en kris- och katastrofplanering som löpande ska testas,
- att det ska säkerställas att Finansinspektionen fortsättningsvis kan driva en effektiv tillsyn över företaget, liksom att företagets skyldigheter mot Finansinspektionen eller företagets kunder inte åsidosätts,
- att det ska upprättas beredskapsplaner och strategier för hur uppdraget ska kunna avslutas och verksamheten återtas till företaget, utan betydande störningar av viktig verksamhet,
- att det ska upprättas ett skriftligt avtal, som reglerar servicenivå, parternas rättigheter och skyldigheter samt övriga frågor enligt dessa allmänna råd.

3 § Om ett företag lägger ut verksamhet inom en koncern, bör jävssituationer och intressekonflikter som kan uppstå särskilt uppmärksammas. Styrelsen bör se till att samtliga sådana jävssituationer och intressekonflikter som kan uppstå identifieras och att företaget har interna regler som hanterar dessa. *FFFS (2015:16)*

4 § Om ett företag avser att lägga ut en betydande del av den tillståndspliktiga verksamheten, eller verksamhet som har ett naturligt samband med finansiell verksamhet eller dess stödfunktioner, bör företaget anmäla detta i förväg till Finansinspektionen.

5 § har upphävts genom FFFS 2015:16.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

2016:9

1. Dessa allmänna råd träder i kraft den 1 mars 2016.
2. Äldre allmänna råd gäller dock för centrala värdepappersförvarare som under en övergångsperiod tillämpar lagen (1998:1479) om värdepapperscentraler och kontoföring av finansiella instrument i dess lydelse före den 1 mars 2016.

FINANSINSPEKTIONENS FÖRESKRIFTER OCH ALLMÄNNA RÅD

FFFS 2013:8 Normalplan för skadeförsäkringsföretags beräkning av säkerhetsreserv

(senast ändrad genom FFFS 2015:23)

1 kap.	**Tillämpningsområde**	598
2 kap.	**Avsättning till säkerhetsreserv**	598
3 kap.	**Upplösning av säkerhetsreserv**	600
4 kap.	**Särskilda bestämmelser om säkerhetsreserven**	600
Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser		601

1 kap. Tillämpningsområde

1 § Dessa föreskrifter och allmänna råd gäller för skadeförsäkringsföretag som driver skadeförsäkringsrörelse enligt försäkringsrörelselagen (2010:2043).

Föreskrifterna ska också tillämpas på skadeförsäkringsrörelse som utländska försäkringsgivare bedriver i en filial i Sverige och som omfattas av 39 kap. 6 och 8 §§ inkomstskattelagen (1999:1229). *FFFS (2015:19)*

2 kap. Avsättning till säkerhetsreserv

1 § Ett skadeförsäkringsföretags säkerhetsreserv får per balansdagen inte redovisas till ett högre belopp än vad som framgår av 2–5 §§.

Företaget får inte göra avsättning till säkerhetsreserven för kända oreglerade skador avseende sjukränta, livränta eller för försäkring där premien bestämts för längre tid än tio år. Däremot får företaget göra avsättning till säkerhetsreserv för sjuk- och livränta som avser okända skador.

2 § Den maximala säkerhetsreserven i ett skadeförsäkringsföretag utgörs av det högsta av

1. summan av de maximibelopp per försäkringsgren som följer av 4 och 5 §§, eller
2. 100 prisbasbelopp enligt 2 kap. 7 § socialförsäkringsbalken (2010:110).

Företaget får endast göra avsättning till säkerhetsreserv för sådan försäkring som ryms under de försäkringsgrenar som anges i 4 §. *FFFS (2015:23)*

De allmänna råden till 2 § har upphävts genom FFFS 2015:23.

3 § Ett skadeförsäkringsföretag ska beräkna maximalt avsättningsbelopp (maximibeloppet) för en försäkringsgren enligt 4 § som andelar av premieinkomst och avsättning för oreglerade skador, i båda fallen för egen räkning.

4 § För att bestämma maximibeloppet för en försäkringsgren gäller följande formler.

Premieinkomsten anges med *P* och avsättning för oreglerade skador med *E*.

Med *UK* avses utjämningsavsättning för direkt kreditförsäkring enligt 5 kap. 10 § försäkringsrörelselagen (2010:2043). Maximibeloppet för kreditförsäkring är reducerat med värdet av denna reserv, men ska vara lägst 0.

a. Direktförsäkring i Sverige, utom kreditförsäkring och borgensförsäkring

Försäkring som avser:

– sjuk- och olycksfallsförsäkring:	$0{,}10P+0{,}20E$
– trygghetsförsäkring vid arbetsskada:	$0{,}00P+0{,}45E$
– hem- och villaförsäkring:	$0{,}50P+0{,}25E$
– företags- och fastighetsförsäkring:	$0{,}50P+0{,}20E$
– motorfordonsförsäkring:	$0{,}75P+0{,}40E$

– trafikförsäkring:	0,25*P*+0,15*E*
– sjöfartsförsäkring:	2,00*P*+0,20*E*
– luftfartsförsäkring:	2,00*P*+0,15*E*
– transportförsäkring:	0,50*P*+0,40*E*
– avgångsbidragsförsäkring:	0,30*P*+0,15*E*
– hagelskadeförsäkring:	1,20*P*+0,15*E*
– husdjursförsäkring:	0,50*P*+1,00*E*
– arbetslöshetsförsäkring:	3,00*P*+0,00*E*

b. Direkt försäkring, utom kreditförsäkring och borgensförsäkring, i utlandet

Direkt försäkring som av ett svenskt skadeförsäkringsföretag meddelas genom gränsöverskridande verksamhet eller från ett fast driftsställe (filial eller agentur) i utlandet:

1,50*P*+0,45*E*

c. Direkt försäkring kredit och borgen i Sverige eller utlandet

6,00*P*+0,00*E*–*UK*

d. Mottagen återförsäkring

Om återförsäkringen är avgiven från ett svenskt försäkringsföretag som ingår i samma koncern som det mottagande skadeförsäkringsföretaget, tillämpas samma formel för maximibelopp som gäller om affären behålls i det avgivande företaget, dvs. enligt a, b eller c. Med koncern avses här en koncern enligt aktiebolagslagen (2005:551), lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar eller försäkringsrörelselagen (2010:2043).

I annat fall gäller följande:

– kreditåterförsäkring:	6,00*P*+0,00*E*
– övrig försäkring:	1,50*P*+0,45*E*

4 §[1] För att bestämma maximibeloppet för en försäkringsgren gäller följande formler. Premieinkomsten anges med *P* och avsättning för oreglerade skador med *E*.

a. Direkt försäkring i Sverige, utom kreditförsäkring och borgensförsäkring

Försäkring som avser:

– sjuk- och olycksfallsförsäkring:	0,10*P*+0,20*E*
– trygghetsförsäkring vid arbetsskada:	0,00*P*+0,45*E*
– hem- och villaförsäkring:	0,50*P*+0,25*E*
– företags- och fastighetsförsäkring:	0,50*P*+0,20*E*
– motorfordonsförsäkring:	0,75*P*+0,40*E*
– trafikförsäkring:	0,25*P*+0,15*E*
– sjöfartsförsäkring:	2,00*P*+0,20*E*
– luftfartsförsäkring:	2,00*P*+0,15*E*
– transportförsäkring:	0,50*P*+0,40*E*
– avgångsbidragsförsäkring:	0,30*P*+0,15*E*
– hagelskadeförsäkring:	1,20*P*+0,15*E*
– husdjursförsäkring:	0,50*P*+1,00*E*
– arbetslöshetsförsäkring:	3,00*P*+0,00*E*

b. Direkt försäkring i utlandet, utom kreditförsäkring och borgensförsäkring

Direkt försäkring som av ett svenskt skadeförsäkringsföretag meddelas genom gränsöverskridande verksamhet eller från ett fast driftsställe (filial eller agentur) i utlandet:

1,50*P*+0,45*E*

[1] Denna lydelse träder i kraft den 1 januari 2020 enligt FFFS (2015:19) [red.anm.].

c. Direkt försäkring kredit och borgen i Sverige eller utlandet

6,00*P*+0,00*E*

d. Mottagen återförsäkring

Om återförsäkringen är avgiven från ett svenskt försäkringsföretag som ingår i samma koncern som det mottagande skadeförsäkringsföretaget, tillämpas samma formel för maximibelopp som gäller om affären behålls i det avgivande företaget, dvs. enligt a, b eller c. Med koncern avses här en koncern enligt aktiebolagslagen (2005:551), lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar eller försäkringsrörelselagen (2010:2043).

I annat fall gäller följande:

– kreditåterförsäkring:	6,00*P*+0,00*E*
– övrig försäkring:	1,50*P*+0,45*E*

FFFS (2015:19)

5 § Trots det som anges i 4 § får maximibeloppet för *krigsrisker* beräknas som 2*P*+0,00*E*. Maximibeloppet för *atomförsäkring* beräknas som det högsta av beloppen 10*P*+0,00*E* och högsta individuella ansvarighetsbeloppet för egen räkning.

6–7 §§ har upphävts genom FFFS 2015:23.

3 kap. Upplösning av säkerhetsreserv

1 § För ett skadeförsäkringsföretag som tillämpar bestämmelserna i 2 kap. 4–5 §§ gäller följande.

Om säkerhetsreserven (S) vid redovisningsperiodens ingång är större än det maximala belopp (M) som beräknats vid periodens utgång, enligt reglerna i 2 kap. 1–5 §§, ska överskjutande belopp (Ö = S – M) upplösas.

Denna obligatoriska upplösning (Ö) av säkerhetsreserven (S) jämställs med ett bidrag för att täcka eventuell förlust (F), dvs. när resultaträkningens post I.10 ”Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat” efter återläggning av post I.6 ”Återbäring och rabatter” (efter avgiven återförsäkring) är ett negativt belopp (F).

Om den obligatoriska upplösningen (Ö) är 0, eller är mindre än förlusten (F), får en ytterligare frivillig upplösning (U) göras. Det sammanlagda upplösta beloppet (Ö + U) får dock inte vara större än förlusten (F).

2 § har upphävts genom FFFS 2015:23.

3 § Ett skadeförsäkringsföretag ska redovisa den upplösta säkerhetsreserven under post III.11 ”Bokslutsdispositioner”.

4 kap. Särskilda bestämmelser om säkerhetsreserven

1 § Det som anges i 2–3 kap. gäller för ett skadeförsäkringsföretag som verkar under normala förhållanden och har ett normalt bestånd.

Finansinspektionen kan dock besluta om undantag från dessa bestämmelser, om det finns särskilda skäl.

Allmänna råd

Exempel på när ett undantag kan ges från reglerna är om det i beståndet ingår

- flerårsbetalda försäkringar eller försäkringstyper med ett mycket oregelbundet skadeförlopp, t.ex. återförsäkring av typen ”Excess of Loss”, dvs. återförsäkring där försäkringsersättningen grundas på den del av en skada som överstiger en viss nivå som anges i återförsäkringsavtalet,
- försäkringar som grundas på kollektivavtal mellan arbetsmarknadens parter, eller
- försäkringar som är beroende av utländsk lagstiftning.

2 § Om det finns synnerliga skäl kan Finansinspektionen besluta om undantag från principen enligt 3 kap. om att upplösning av säkerhetsreserven endast får göras för att täcka förluster avseende posten I.10 ”Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat”.

Allmänna råd

Ett exempel är när årets förlust i ett skadeförsäkringsaktiebolag efter maximal upplösning av säkerhetsreserven enligt 3 kap. 1 § är så stor att det egna kapitalet är mindre än hälften av det registrerade aktiekapitalet.

Ett annat fall är när stora skadeutbetalningar leder till avsevärda förluster i finansrörelsen i det icke-tekniska resultatet, genom att t.ex. tillgångar måste avyttras vid en olämplig tidpunkt och till ett värde som väsentligt understiger det bokförda värdet.

3 § Om ett skadeförsäkringsföretag inte uppfyller solvenskapitalkravet enligt 8 kap. försäkringsrörelselagen (2010:2043), får företaget lösa upp hela eller delar av säkerhetsreserven för att täcka underskottet.

Ett skadeförsäkringsföretag ska underrätta Finansinspektionen innan en upplösning av säkerhetsreserven görs enligt första stycket. *FFFS (2015:19)*

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

2015:19

Dessa föreskrifter träder i kraft den 1 januari 2020 i fråga om 2 kap. 4 § och i övrigt den 1 januari 2016, och tillämpas på räkenskapsår som påbörjas respektive dag för ikraftträdande eller senare.

2015:23

1. Dessa föreskrifter träder i kraft den 1 januari 2016 och tillämpas på räkenskapsår som påbörjas den 1 januari 2016 eller senare.
2. Ett skadeförsäkringsföretag som vid ikraftträdandet av dessa föreskrifter tillämpar bestämmelsen i 2 kap. 2 § första stycket 3 i den äldre lydelsen får göra nedsättningar av säkerhetsreserven så att den senast per den 31 december 2019 uppgår till det belopp som följer av 2 kap. 2 § första stycket 1 och 2 enligt följande. Säkerhetsreserven får per den 31 december 2017 motsvara maximalt två gånger det högsta faktiska självbehållet för enskild risk och per den 31 december 2018 motsvara maximalt en gång det högsta faktiska självbehållet för enskild risk.
3. Ett skadeförsäkringsföretag som har gjort avsättningar till säkerhetsreserven enligt 2 kap. 6 § i den äldre lydelsen får minska säkerhetsreserven genom årliga nedsättningar så att den senast den 31 december 2019 uppgår till det belopp som följer av 2 kap. 2 § första stycket 1 och 2.

FINANSINSPEKTIONENS ALLMÄNNA RÅD

FFFS 2004:10 Revisorer förordnade av Finansinspektionen

Tillämpningsområde

1 § Dessa allmänna råd gäller för revisorer som har förordnats av Finansinspektionen enligt följande bestämmelser:

– 10 kap. 2 § försäkringsrörelselagen (1982:713),
– 13 kap. 9 § lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse,
– 8 § lagen (1989:508) om försäkringsmäklare,
– 5 § förordningen (1970:68) om tillsyn över hypoteksinstituten,
– 69 § lagen (1972:262) om understödsföreningar,
– 42 § den upphävda lagen (1990:1114) om värdepappersfonder,
– 6 kap. 5 § lagen (1991:981) om värdepappersrörelse,
– 11 kap. 4 § lagen (1992:543) om börs- och clearingverksamhet,
– 9 kap. 1 § lagen (1998:1479) om kontoföring av finansiella instrument och
– 10 kap. 16 § lagen (2004:46) om investeringsfonder.

2 § De allmänna råden är generellt utformade. Finansinspektionen kan utöver dessa lämna särskilda instruktioner som avser granskning av vissa områden.

Revisionens genomförande

3 § Revisorn arbetar på Finansinspektionens uppdrag och fullgör tillsammans med övriga revisorer i institutet uppdraget att granska institutet i den omfattning som följer av god revisionssed.

4 § Revisorn bör inte utan Finansinspektionens medgivande utföra konsulttjänster hos institutet eller ett till detta närstående företag. Detta gäller även personer som är underställda revisorn.

5 § Revisorn bör särskilt uppmärksamma institutets interna kontrollsystem i sin granskning. Revisorn bör även särskilt uppmärksamma hanteringen av de i verksamheten förekommande riskerna samt hur riktlinjer och instruktioner tillämpas.

6 § Revisorn i ett livförsäkringsbolag bör särskilt uppmärksamma transaktioner som äger rum mellan livförsäkringsbolaget och andra bolag inom samma koncern samt beslutsunderlaget till sådana transaktioner. Dessutom bör revisorn jämföra dessa med livförsäkringsbolagens egna riktlinjer.

7 § Revisorn bör kontrollera att institutet har upprättat rutiner som säkerställer att rapporteringen till Finansinspektionen är korrekt och sker i enlighet med lagar och andra föreskrifter.

Rapportering till Finansinspektionen

8 § Revisorn bör, utöver den rapporteringsskyldighet som gäller enligt vissa författningar, omgående informera Finansinspektionen om de erinringar som revisorerna framställer till styrelsen eller verkställande direktören enligt följande:

– 10 kap. 35 § aktiebolagslagen (1975:1385),
– 10 kap. 12 § försäkringsrörelselagen (1982:713) och
– 13 kap. 9 § lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse.

Revisorn bör lämna en årsrapport över revisionen till Finansinspektionen senast tre veckor efter det att revisionen har slutförts för räkenskapsåret. Om revisionen har omfattat flera institut inom samma koncern, bör en rapport lämnas för varje enskilt institut. Därutöver bör revisorn snarast lämna Finansinspektion information, och en kopia av aktuell revisionsberättelse samt uppgifter om vilka revisorer som har utsetts av stämman.

Om revisionsberättelsen inte har lämnats inom sex månader efter räkenskapsårets utgång, bör revisorn genast underrätta Finansinspektionen om detta och ange orsaken till dröjsmålet.

9 § Den årliga rapporten bör innehålla:
- en övergripande redogörelse för hur revisionsarbetet organiserats och genomförts,
- en redogörelse för väsentliga förändringar i institutets organisation, verksamhet eller andra förhållanden som kan inverka på institutets riskexponering,
- en redogörelse för väsentliga brister som rör institutens interna kontroll, redovisning och förvaltning i övrigt samt för tidigare påpekade brister som inte åtgärdats,
- en redogörelse för livförsäkringsbolagens interna transaktioner och beslutsunderlag till dessa,
- redogörelse för väsentliga avvikelser från Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd,
- uppgifter om övriga förhållanden, t.ex. tvister, som kan medföra risk för betydande ekonomiska konsekvenser för institutet,
- uppgifter om årets resultat, samt en redogörelse för de verksamheter som har varit av huvudsaklig betydelse för resultatets uppkomst,
- uppgift om antal timmar och fördelning på huvudsakliga arbetsmoment vid fullgörandet av uppdraget samt debiterat arvode, vilka kan lämnas i en separat redogörelse, samt
- övriga uppgifter som revisorn anser bör tas med.

10 § Revisorn bör även löpande informera Finansinspektionen om sådana iakttagelser som kan vara av betydelse för myndighetens tillsyn.

Byte av revisor

11 § Om byte av revisor sker under löpande verksamhetsår, bör Finansinspektionen omgående informeras om detta.

FINANSINSPEKTIONENS FÖRESKRIFTER

FFFS 2015:22 Eurokurs på försäkringsområdet

1 § Dessa föreskrifter gäller vid tillämpning av

a) försäkringsrörelselagen (2010:2043),
b) försäkringsrörelselagen (1982:713) som tillämpas av understödsföreningar enligt lagen (2010:2044) om införande av försäkringsrörelselagen (2010:2043),
c) lagen (1998:293) om utländska försäkringsgivares och tjänstepensionsinstituts verksamhet i Sverige, eller
d) Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd som har beslutats med stöd av försäkringsrörelseförordningen (2011:257).

2 § Vid omräkning till svenska kronor av ett belopp som i en författning enligt 1 § har angetts i euro, ska en euro från och med den 31 december varje år anses motsvara det värde i svenska kronor som har offentliggjorts i Europeiska unionens officiella tidning (EUT) och som avser närmast föregående sista dagen i oktober månad.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

2015:22

Dessa föreskrifter träder i kraft den 25 december 2015, då Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2011:48) om eurokurs ska upphöra att gälla.

Rörelse

Lag (1998:293) om utländska försäkringsgivares och tjänstepensionsinstituts verksamhet i Sverige

(senast ändrad genom SFS 2017:640)

Allmänna bestämmelser 606
1 kap. Tillämpningsområde och vissa grundläggande bestämmelser 606
Inledande bestämmelser 606
Definitioner m.m. 606
Separationsprincipen 608
Bestämmelser om EES-försäkringsgivare och utländska tjänstepensionsinstitut 609
2 kap. Rätt att driva verksamhet i Sverige 609
3 kap. Tillsyn över EES-försäkringsgivare och utländska tjänstepensionsinstitut 610
Ingripande och sanktioner 611
Bestämmelser om försäkringsgivare från tredje land 613
4 kap. Inledande av verksamheten m.m. 613
Rätt att driva verksamhet i Sverige 613
Koncession 613
Marknadsföring av försäkringar 614
5 kap. Solvenskrav och bedrivande av verksamheten 615
Deposition 615
Grundläggande krav för försäkringsrörelsen 615
Försäkringstekniska avsättningar m.m. 615
Solvenskrav 616
Tystnadsplikt 616
Verksamhet i flera EES-länder 616
6 kap. Tillsyn över försäkringsgivare från tredje land 617
Ingripande och sanktioner 618
7 kap. Avslutande av verksamheten 620
Särskild administration 620
Allmänna bestämmelser 621
Gemensamma bestämmelser för utländska försäkringsgivare och tjänstepensionsinstitut 622
8 kap. Marknadsföring m.m. 622
9 kap. Överlåtelse av försäkringsbestånd 622
Överlåtelse av försäkringsbestånd från EES-försäkringsgivare ... 622
Överlåtelse av försäkringsbestånd från försäkringsgivare från tredje land 623
10 kap. Särskilda bestämmelser 624
Kungörelse 624
Otillåten försäkrings- eller tjänstepensionsverksamhet 624
Överklagande av beslut 624
Vite och straff 625
Allmänna bestämmelser 625
Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser 625
Propositioner 625

Allmänna bestämmelser

1 kap. Tillämpningsområde och vissa grundläggande bestämmelser

Inledande bestämmelser

1 § Utländska försäkringsgivare och utländska tjänstepensionsinstitut har rätt att bedriva verksamhet i Sverige i enlighet med denna lag.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela särskilda föreskrifter om bedrivande av försäkringsrörelse för att uppfylla Sveriges åtaganden till följd av avtal mellan Europeiska gemenskaperna (EG) och Schweiz. *Lag (2005:1123)*

2 § Denna lag gäller inte för en EES-försäkringsgivare som deltar i koassuransverksamhet (samförsäkring) från ett utländskt driftställe i annan egenskap än ledande försäkringsgivare, om verksamheten avser sådana stora risker som anges i 3 kap. 16 § andra stycket försäkringsrörelselagen (2010:2043).

I fråga om trafikförsäkring tillämpas lagen inte om annat följer av trafikskadelagen (1975:1410). *Lag (2010:2060)*

3 § Bestämmelserna om livförsäkring i denna lag, med undantag för 5 kap. 12 §, får tillämpas för sjuk- och olycksfallsförsäkringar som avses i 2 kap. 11 § första stycket klasserna 1 och 2 försäkringsrörelselagen (2010:2043) samt för avgångsbidragsförsäkringar.

Bestämmelserna om livförsäkring i denna lag, med undantag för 5 kap. 5 och 12 §§, behöver inte tillämpas för livförsäkringar som avses i 2 kap. 12 § klasserna I b och IV försäkringsrörelselagen om premien är beräknad och bestämd för längst fem år.
Lag (2015:714)

4 § En utländsk försäkringsgivare och ett utländskt tjänstepensionsinstitut skall i sin verksamhet i Sverige följa svensk lag och svenska myndigheters beslut och föreskrifter samt svara inför svensk domstol. *Lag (2005:1123)*

Definitioner m.m.

5 § I denna lag avses med

1. *EES-försäkringsgivare:* utländsk försäkringsgivare vars hemland hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) och vars verksamhet inom EES står under finansiell tillsyn endast av den behöriga myndigheten i hemlandet,
2. *försäkringsgivare från tredje land:* annan utländsk försäkringsgivare än EES-försäkringsgivare som enligt sitt hemlands lag är en juridisk person,
3. *utländskt tjänstepensionsinstitut*: utländskt institut vars hemland hör till EES och som utan att vara försäkringsgivare enligt denna lag omfattas av Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/41/EG av den 3 juni 2003 om verksamhet i och tillsyn över tjänstepensionsinstitut,
4. *hemland*: det land där försäkringsgivaren eller det utländska tjänstepensionsinstitutet har sitt säte och, när det gäller försäkringsgivaren i en försäkringssammanslutning, det land där sammanslutningens ledning finns,
5. *behörig myndighet*: den nationella myndighet utomlands som enligt lag eller annan författning har behörighet att utöva tillsyn över EES-försäkringsgivare, utländskt tjänstepensionsinstitut eller försäkringsgivare från tredje land.

Bestämmelserna i 2 och 3 kap. i denna lag tillämpas på EES-försäkringsgivare och bestämmelserna i 4–7 kap. på försäkringsgivare från tredje land. Bestämmelserna i 8–10 kap. gäller både EES-försäkringsgivare och försäkringsgivare från tredje land.

För utländska tjänstepensionsinstitut gäller bestämmelserna i 2, 3, 8 och 10 kap. i tillämpliga delar. *Lag (2005:1123)*

6 § Med *skadeförsäkring* förstås i denna lag sådan försäkring som avses i 2 kap. 11 § försäkringsrörelselagen (2010:2043).

Med *livförsäkring* förstås i denna lag sådan försäkring som avses i 2 kap. 12 § försäkringsrörelselagen.

Med *tjänstepensionsförsäkring* förstås i denna lag sådan livförsäkring som har samband med yrkesutövning och där utbetalning av försäkringsbelopp (engångsbelopp eller

periodiska utbetalningar) är beroende av att en eller flera personer uppnår eller förväntas uppnå en viss ålder samt försäkring som meddelas som tillägg till sådana livförsäkringar.

Med *återförsäkring* förstås i denna lag sådan försäkring som avses i 1 kap. 9 § försäkringsrörelselagen.

Med *tjänstepension* förstås i denna lag sådana avtal som ett utländskt tjänstepensionsinstitut ingår med arbetsgivare här i landet och som syftar till att trygga förmåner som har samband med yrkesutövning och som

1. betalas ut i form av engångsbelopp eller periodiska utbetalningar och beror av att en eller flera personer uppnår eller förväntas uppnå en viss ålder, eller
2. kompletterar förmåner enligt 1 och tillhandahålls sekundärt i form av utbetalningar vid dödsfall, invaliditet eller upphörande av anställning eller i form av bidrag eller tjänster vid sjukdom, medellöshet eller dödsfall.

Femte stycket gäller inte sådana avtal om tjänstepension som tecknas för egen räkning av egenföretagare.

Ersättning som betalas i form av livränta eller sjukränta tillhör livförsäkring, om ersättningen betalas från en livförsäkring, och skadeförsäkring, om ersättningen betalas från en skadeförsäkring. Om en sådan ränta har köpts i ett livförsäkringsföretag, ska den dock i detta företag höra till livförsäkring.

För sådan livränta eller sjukränta som tillhör skadeförsäkring gäller de särskilda bestämmelserna om livförsäkring i 5 kap. 2, 5 och 11 §§ samt 7 kap. 4–12 §§. *Lag (2015:714)*

7 § Med *skadeförsäkringsrisk som är belägen i Sverige* avses

1. risk som är hänförlig till egendom som finns i Sverige, när försäkringen avser antingen en byggnad eller en byggnad och dess lösöre, till den del byggnaden och lösöret täcks av samma försäkring,
2. risk som är hänförlig till ett fordon som är registrerat i Sverige utom, när fordonet köps i syfte att införas och stadigvarande brukas i ett annat EES-land, under 30 dagar från det att fordonet kommit i köparens besittning,
3. risk som är hänförlig till ett fordon som är registrerat i ett annat EES-land än Sverige och som köps i syfte att införas och stadigvarande brukas i Sverige, under 30 dagar från det att fordonet kommit i köparens besittning,
4. risk i samband med resa eller semester, när försäkringen har ingåtts för högst fyra månader och försäkringstagaren har tecknat den i Sverige.

När försäkringen inte avser försäkringsobjekt som avses i första stycket eller motsvarande försäkringsobjekt i utlandet anses skadeförsäkringsrisken vara belägen i Sverige, om försäkringstagaren är en fysisk person som har sin vanliga vistelseort här eller, om försäkringstagaren är en juridisk person, det etableringsställe som försäkringen gäller finns i Sverige.

När det gäller *livförsäkring* anses *Sverige vara det land där åtagandet skall fullgöras* om, i det fall då försäkringstagaren är en fysisk person, denne har sin vistelseort här eller, om försäkringstagaren är en juridisk person, det etableringsställe som försäkringen gäller finns i Sverige.

När det gäller *tjänstepensionsförsäkring* anses *Sverige vara det land där åtagandet skall fullgöras*, om det uppdragsgivande företag som åtagandet avser och som i egenskap av arbetsgivare skall göra inbetalningar till EES-försäkringsgivaren, har sitt etableringsställe i Sverige.

När det gäller *tjänstepension* anses *Sverige vara det land där åtagandet skall fullgöras*, om det uppdragsgivande företag som åtagandet avser och som i egenskap av arbetsgivare skall göra inbetalningar till det utländska tjänstepensionsinstitutet, har sitt etableringsställe i Sverige. *Lag (2007:337)*

8 § Med *sekundäretablering* avses i denna lag en utländsk försäkringsgivares etablering i Sverige genom

1. generalagent,
2. filial, eller
3. generalrepresentation för försäkringsgivare i en försäkringssammanslutning.

Beträffande ett utländskt tjänstepensionsinstitut avses med sekundäretablering ett sådant instituts etablering i Sverige genom generalagent eller filial.

Med *företrädare* avses i denna lag generalagent, verkställande direktör för en filial samt ombud för generalagent eller för försäkringsgivare i en försäkringssammanslutning. *Lag (2005:1123)*

9 § Med *generalagent* avses i denna lag en fysisk eller juridisk person som har till uppgift att leda och sköta en utländsk försäkringsgivares försäkringsrörelse i Sverige. En utländsk försäkringsgivare får i Sverige inte representeras av mer än en generalagent.

Generalagenten ska vara bosatt eller ha sitt säte i Sverige. Den som är underårig, i konkurs eller har näringsförbud eller som har förvaltare enligt 11 kap. 7 § föräldrabalken kan inte vara generalagent.

Den utländska försäkringsgivaren ska utfärda fullmakt för generalagenten att ingå rättshandlingar med tredje man som är bindande för försäkringsgivaren samt att ta emot stämning för den utländska försäkringsgivaren och själv eller genom någon annan tala och svara för denna.

Om den utländska försäkringsgivaren använder en juridisk person som generalagent ska den juridiska personen utse en fysisk person som ombud. Denne ska uppfylla de krav som ställs i andra stycket. Den fullmakt som avses i tredje stycket ska då ställas till ombudet.

Första–fjärde styckena ska tillämpas även i fråga om utländska tjänstepensionsinstitut. *Lag (2017:438)*

10 § Med *filial* avses i denna lag ett avdelningskontor med självständig förvaltning som en utländsk försäkringsgivare eller ett utländskt tjänstepensionsinstitut etablerar i Sverige. *Lag (2017:438)*

11 § Med *försäkringssammanslutning* avses i denna lag en sammanslutning av fysiska eller juridiska personer som utan solidariskt ansvar meddelar försäkring. Vid tillämpning av denna lag skall samtliga medlemmar i sammanslutningen som grupp anses som försäkringsgivare.

12 § Med *generalrepresentation* avses en utländsk försäkringssammanslutnings representation i Sverige. Generalrepresentationen ska förestås av ett ombud som ansvarar för den verksamhet som försäkringsgivaren i sammanslutningen driver enligt denna lag.

Ett ombud för försäkringsgivare i en sammanslutning ska vara bosatt i Sverige. Den som är underårig, i konkurs eller har näringsförbud eller som har förvaltare enligt 11 kap. 7 § föräldrabalken kan inte vara ombud.

De försäkringsgivare som hör till sammanslutningen ska utfärda fullmakt för ombudet att vid tvister som rör ingångna försäkringsavtal ingå rättshandlingar som är bindande för försäkringsgivarna och att för deras räkning ta emot stämning samt själv eller genom någon annan tala och svara för dem. *Lag (2017:438)*

13 § Med *gränsöverskridande verksamhet* avses i denna lag att en EES-försäkringsgivare från ett utländskt driftsställe meddelar försäkring, utan förmedling av en sekundäretablering eller ett dotterbolag här i landet, avseende en risk som är belägen i Sverige eller ett åtagande som skall fullgöras här i enlighet med 1 kap. 7 §.

Med gränsöverskridande verksamhet avses också att ett utländskt tjänstepensionsinstitut, utan förmedling av en sekundäretablering eller ett dotterbolag här i landet, ingår avtal om tjänstepension som skall fullgöras här i enlighet med 1 kap. 7 §. *Lag (2005:1123)*

Separationsprincipen

14 § En EES-försäkringsgivare får i Sverige förena direkt livförsäkringsrörelse endast med sådan direkt skadeförsäkringsrörelse som avses i 2 kap. 11 § första stycket klasserna 1 och 2 försäkringsrörelselagen (2010:2043) samt med rörelse för återförsäkring av sådana skadeförsäkringar och av livförsäkring. EES-försäkringsgivare, som på basis av den koncession som försäkringsgivaren har fått i sitt hemland bedriver både liv- och

skadeförsäkringsrörelse, får dock bedriva sådan verksamhet även här i landet. EES-försäkringsgivaren ska hålla sin skadeförsäkringsrörelse åtskild från livförsäkringsrörelsen. Rörelse

Försäkringsgivare från tredje land får i Sverige inte förena direkt livförsäkringsrörelse med annan försäkringsrörelse än rörelse för återförsäkring av livförsäkring. *Lag (2010:2060)*

15 § har upphävts genom lag (1999:602).

Bestämmelser om EES-försäkringsgivare och utländska tjänstepensionsinstitut

2 kap. Rätt att driva verksamhet i Sverige

1 § En EES-försäkringsgivare som inte är ett återförsäkringsföretag och som i sitt hemland har tillstånd att driva försäkringsrörelse, får bedriva verksamhet i Sverige

1. från en sekundäretablering här i landet med början två månader efter det att Finansinspektionen från den behöriga myndigheten i försäkringsgivarens hemland tagit emot en underrättelse med sådant innehåll som anges i 2 § eller dessförinnan, om Finansinspektionen i ett enskilt fall beslutar att verksamheten får påbörjas,
2. genom gränsöverskridande verksamhet, så snart Finansinspektionen från den behöriga myndigheten i försäkringsgivarens hemland tagit emot en underrättelse med sådant innehåll som anges i 3 §.

Utöver det som anges i första stycket ska följande gälla för en EES-försäkringsgivare som meddelar tjänstepensionsförsäkring. Verksamhet avseende tjänstepensionsförsäkring får inledas så snart försäkringsgivaren tagit emot de uppgifter från Finansinspektionen som avses i 3 kap. 2 § tredje stycket, eller i varje fall två månader efter det att inspektionen från den behöriga myndigheten i försäkringsgivarens hemland tagit emot en underrättelse med sådant innehåll som anges i 2 § andra stycket eller 3 § tredje stycket. *Lag (2008:101)*

1 a § Ett utländskt tjänstepensionsinstitut som i sitt hemland har tillstånd eller är registrerat för att bedriva verksamhet avseende tjänstepension får bedriva sådan verksamhet i Sverige

1. från en sekundäretablering här i landet,
2. genom gränsöverskridande verksamhet.

Tjänstepensionsverksamheten får inledas så snart tjänstepensionsinstitutet tagit emot de uppgifter från Finansinspektionen som avses i 3 kap. 2 § tredje stycket, eller i varje fall två månader efter det att inspektionen från den behöriga myndigheten i försäkringsgivarens hemland tagit emot en underrättelse med sådant innehåll som anges i 2 § tredje stycket eller 3 § fjärde stycket. *Lag (2005:1123)*

2 § En underrättelse enligt 1 § 1 om sekundäretablering ska innehålla

1. uppgifter om sekundäretableringens adress och om vem som ska vara dess företrädare,
2. en plan över den tilltänkta verksamheten där det framgår hur etableringen är organiserad och vilket slags försäkringsrörelse som ska drivas där, och
3. ett intyg utfärdat av hemlandsmyndigheten om EES-försäkringsgivarens kapitalbas.

Varje gång en EES-försäkringsgivare åtar sig ett uppdrag att från en sekundäretablering här i landet meddela tjänstepensionsförsäkring ska en särskild underrättelse lämnas till den behöriga myndigheten i försäkringsgivarens hemland. Underrättelsen ska innehålla

1. uppgift om den som i egenskap av arbetsgivare ska betala försäkringspremierna, och
2. uppgift om det huvudsakliga innehållet i de överenskommelser som ska ligga till grund för försäkringarna.

Varje gång ett utländskt tjänstepensionsinstitut åtar sig ett uppdrag att från en sekundäretablering här i landet ingå avtal om tjänstepension ska en särskild underrättelse med de uppgifter som anges i andra stycket lämnas till den behöriga myndigheten i tjänstepensionsinstitutets hemland.

För verksamhet rörande försäkringar som avses i 2 kap. 11 § första stycket klass 10 försäkringsrörelselagen (2010:2043) (motorfordonsansvar) och som inte uteslutande gäller försäkring av fraktförares ansvar ska underrättelsen enligt första stycket dessutom innehålla en försäkran att EES-försäkringsgivaren är medlem i Trafikförsäkringsföreningen.

Om försäkringsgivaren avser att ändra sin verksamhet i fråga om förhållanden som anges i första stycket 1 och 2, får ändringen göras tidigast en månad efter det att försäkringsgivaren underrättat Finansinspektionen om ändringen. Om ändringen innebär att verksamhet avseende tjänstepensionsförsäkring ska inledas, ska dock bestämmelserna i 1 § andra stycket samt andra stycket i denna paragraf tillämpas.

Om ett utländskt tjänstepensionsinstitut avser att ändra sin verksamhet på ett sådant sätt som innebär att verksamhet avseende tjänstepension ska inledas, ska bestämmelserna i 1 a § andra stycket samt tredje stycket i denna paragraf tillämpas. *Lag (2010:2060)*

3 § En underrättelse enligt 1 § 2 om gränsöverskridande verksamhet ska innehålla

1. uppgifter om vilket eller vilka slag av risker eller åtaganden försäkringarna ska täcka, och
2. ett intyg utfärdat av hemlandsmyndigheten om
   a) försäkringsgivarens kapitalbas, och
   b) de försäkringsklasser försäkringsgivarens koncession omfattar.

För verksamhet rörande försäkringar som avses i 2 kap. 11 § första stycket klass 10 i försäkringsrörelselagen (2010:2043) (motorfordonsansvar) och som inte uteslutande gäller försäkring av fraktförares ansvar ska underrättelsen dessutom innehålla

1. uppgifter om vem som är försäkringsgivarens representant enligt 5 § trafikskadelagen (1975:1410), och
2. en försäkran att försäkringsgivaren är medlem i Trafikförsäkringsföreningen.

Varje gång en EES-försäkringsgivare åtar sig ett uppdrag att genom gränsöverskridande verksamhet meddela tjänstepensionsförsäkring ska en särskild underrättelse lämnas till den behöriga myndigheten i försäkringsgivarens hemland. Underrättelsen ska innehålla

1. uppgift om den som i egenskap av arbetsgivare ska betala försäkringspremierna, och
2. uppgift om det huvudsakliga innehållet i de överenskommelser som ska ligga till grund för försäkringarna.

Varje gång ett utländskt tjänstepensionsinstitut åtar sig ett uppdrag att genom gränsöverskridande verksamhet ingå avtal om tjänstepension ska en särskild underrättelse med de uppgifter som anges i tredje stycket lämnas till den behöriga myndigheten i tjänstepensionsinstitutets hemland.

Om försäkringsgivaren avser att ändra sin verksamhet i fråga om förhållanden som anges i första och andra styckena, får ändringen göras tidigast en månad efter det att Finansinspektionen underrättats om ändringen av den behöriga myndigheten i försäkringsgivarens hemland. Om ändringen innebär att verksamhet avseende tjänstepensionsförsäkring ska inledas, ska dock bestämmelserna i 1 § andra stycket samt tredje stycket i denna paragraf tillämpas. *Lag (2010:2060)*

4 § När försäkringsgivaren börjat sin verksamhet här i landet skall företrädaren genast underrätta Finansinspektionen om detta.

3 kap. Tillsyn över EES-försäkringsgivare och utländska tjänstepensionsinstitut

1 § Den behöriga myndigheten i hemlandet har ansvaret för den finansiella tillsynen över en EES-försäkringsgivares eller ett utländskt tjänstepensionsinstituts verksamhet i Sverige. Den finansiella tillsynen omfattar kontroll av, i tillämpliga delar, försäkringsgivarens eller tjänstepensionsinstitutets solvens, försäkringstekniska avsättningar och skuldtäckning.

Finansinspektionen skall ansvara för tillsynen i övrigt över EES-försäkringsgivarens eller det utländska tjänstepensionsinstitutets verksamhet i Sverige. *Lag (2005:1123)*

2 § Finansinspektionen ska, i samarbete med den behöriga myndigheten i hemlandet, utöva tillsyn över att en EES-försäkringsgivare eller ett utländskt tjänstepensionsinstitut bedriver sin verksamhet i Sverige i enlighet med denna lag och andra författningar som reglerar deras näringsverksamhet.

Finansinspektionen ska lämna uppgifter till de behöriga myndigheterna i hemländerna, om dessa myndigheter behöver uppgifterna för sin tillsyn över försäkringsgivares och utländska tjänstepensionsinstituts verksamheter, samt i övrigt ha ett nära samarbete med dessa myndigheter och Europeiska kommissionen.

När det gäller EES-försäkringsgivare som meddelar tjänstepensionsförsäkring och utländska tjänstepensionsinstitut ska Finansinspektionen, om det behövs, senast två månader efter det att inspektionen tagit emot en underrättelse enligt 2 kap. 2 § andra eller tredje stycket eller 3 § tredje eller fjärde stycket till den behöriga myndigheten i försäkringsgivarens eller tjänstepensionsinstitutets hemland lämna uppgifter om i Sverige tillämplig arbetsrätt på tjänstepensionsområdet samt om de bestämmelser om information som gäller här i landet gentemot dem som ingår eller avser att ingå ett avtal om tjänstepensionsförsäkring eller tjänstepension, liksom gentemot dem som annars är ersättningsberättigade på grund av ett sådant avtal.

Finansinspektionen ska, när försäkringsgivaren eller tjänstepensionsinstitutet påbörjat sin verksamhet här i landet, underrätta den behöriga myndigheten i hemlandet om väsentliga ändringar i de bestämmelser som anges i tredje stycket. *Lag (2011:832)*

3 § En EES-försäkringsgivare eller ett utländskt tjänstepensionsinstitut som driver verksamhet här i landet skall lämna Finansinspektionen de uppgifter om verksamheten som behövs för tillsynen.

Finansinspektionen har rätt att granska den verksamhet som en EES-försäkringsgivares sekundäretablering bedriver. Försäkringsgivaren skall även hålla tillgångar, räkenskaper och andra handlingar tillgängliga för granskning.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om vilka upplysningar som försäkringsgivaren eller tjänstepensionsinstitutet skall lämna till inspektionen enligt första stycket. *Lag (2005:1123)*

4 § Skyldighet enligt 3 § att lämna upplysningar och hålla tillgångar och handlingar tillgängliga för granskning gäller även för

1. styrelsen och den verkställande direktören eller motsvarande organ i företag vars verksamhet uteslutande skall vara att biträda EES-försäkringsgivare eller ett utländskt tjänstepensionsinstitut eller som en sådan försäkringsgivare eller ett sådant institut har ett bestämmande inflytande i,
2. ordföranden och den verkställande direktören eller motsvarande befattningshavare i en skaderegleringsnämnd, villkorsnämnd eller annat liknande organ, som här i landet biträder en EES-försäkringsgivare eller ett utländskt tjänstepensionsinstitut i dess rörelse. *Lag (2005:1123)*

5 § Efter anmälan till Finansinspektionen får den behöriga myndigheten i en EES-försäkringsgivares hemland göra undersökning hos en sekundäretablering här i landet. Finansinspektionen har rätt att delta i undersökningen.

Ingripande och sanktioner

6 § Om en EES-försäkringsgivare överträder denna lag eller en föreskrift som har meddelats med stöd av denna lag eller på annat sätt visar sig olämplig att driva verksamhet här, får Finansinspektionen förelägga försäkringsgivaren att vidta rättelse. Inspektionen ska underrätta den behöriga myndigheten i försäkringsgivarens hemland när den förelägger om sådan rättelse. Om försäkringsgivaren inte följer föreläggandet, ska hemlandsmyndigheten också underrättas.

Om rättelse ändå inte sker, får Finansinspektionen förbjuda försäkringsgivaren att fortsätta sin marknadsföring och att ingå nya försäkringsavtal om risker som är belägna här i landet eller, när det gäller livförsäkring, om försäkringsåtaganden som ska fullgöras här i landet.

Innan ett förbud meddelas, ska inspektionen underrätta den behöriga myndigheten i försäkringsgivarens hemland.

I brådskande fall får Finansinspektionen, utan att den behöriga myndigheten underrättats, vidta åtgärder som anges i andra stycket för att hindra ytterligare överträdelser.

Finansinspektionen får i brådskande fall, och utan att den utländska behöriga myndigheten underrättats, även förordna ett ombud att på försäkringsgivarens vägnar ta emot stämning och i övrigt företräda denne när det gäller redan meddelade försäkringar. Inspektionen ska genast införa kungörelse enligt 10 kap. 1 § 1 om förordnandet. Till dess att en sådan kungörelse har införts får en försäkringstagare, om försäkringsgivaren inte är en försäkringssammanslutning, sätta in förfallna försäkringspremier hos inspektionen med samma verkan som om de har betalats till försäkringsgivaren.

Om en EES-försäkringsgivare som meddelar tjänstepensionsförsäkring överträder sådana bestämmelser som anges i 2 § tredje stycket, ska Finansinspektionen genast underrätta den behöriga myndigheten i försäkringsgivarens hemland.

Om en EES-försäkringsgivare, trots de åtgärder som vidtagits av den behöriga myndigheten i hemlandet, fortsätter att överträda den i Sverige tillämpliga arbetsrätten på tjänstepensionsområdet, får Finansinspektionen förbjuda försäkringsgivaren att fortsätta sin marknadsföring och att ingå nya avtal om tjänstepensionsförsäkring som ska fullgöras här i landet. Innan ett förbud meddelas, ska inspektionen underrätta den behöriga myndigheten i försäkringsgivarens hemland.

Ett förbud enligt sjätte stycket får meddelas först sedan Finansinspektionen har förelagt EES-försäkringsgivaren att vidta rättelse, om inte motsvarande åtgärd har vidtagits av den behöriga myndigheten i försäkringsgivarens hemland.

Det som sägs i femte–sjunde styckena om EES-försäkringsgivare ska tillämpas på motsvarande sätt för utländska tjänstepensionsinstitut. *Lag (2008:101)*

7 § Om den behöriga myndigheten i en EES-försäkringsgivares hemland inskränker försäkringsgivarens rätt att förfoga över sina tillgångar, skall Finansinspektionen på begäran av myndigheten vidta motsvarande åtgärder i fråga om försäkringsgivarens tillgångar i Sverige.

Finansinspektionen skall biträda den behöriga myndigheten i EES-försäkringsgivarens hemland vid verkställighet av ett beslut om hur verksamheten skall drivas efter det att den myndigheten beslutat

1. att försäkringsgivaren inte får fortsätta sin marknadsföring eller ingå nya försäkringsavtal, eller
2. att inskränka försäkringsgivarens rätt att förfoga över sina tillgångar.

Det som sägs i första och andra styckena om EES-försäkringsgivare skall tillämpas på motsvarande sätt beträffande utländska tjänstepensionsinstitut. *Lag (2005:1123)*

8 § Om en företrädare för en EES-försäkringsgivare avsäger sig sitt uppdrag, om fullmakten återkallas eller om företrädaren av annan anledning inte kan utöva sitt uppdrag, skall de åtgärder som anges i 6 § första–tredje styckena vidtas. Om det med hänsyn till skyddet av försäkringstagarnas intressen är nödvändigt, får Finansinspektionen, för tiden till dess att hindret upphört eller en ny företrädare blivit befullmäktigad, förordna ett ombud i enlighet med 6 § fjärde stycket.

9 § Om en EES-försäkringsgivare till följd av ett beslut av den behöriga myndigheten i hemlandet inte längre får driva verksamhet här i landet, ska Finansinspektionen vidta de åtgärder som behövs för att hindra att försäkringsgivaren fortsätter verksamheten eller inleder ny verksamhet. Inspektionen ska, på begäran av och i samarbete med den behöriga myndigheten i försäkringsgivarens hemland,

1. förbjuda försäkringsgivaren att förfoga över sina tillgångar i Sverige eller begränsa försäkringsgivarens förfoganderätt, eller
2. förbjuda försäkringsgivaren att fortsätta sin marknadsföring eller att ingå nya försäkringsavtal.

Finansinspektionen ska i övrigt vidta de åtgärder som behövs till skydd för de försäkrades intressen. Inspektionen ska också biträda hemlandets myndighet i angelägenheter som rör avveckling av försäkringsgivarens verksamhet här i landet. Inspektionen får därvid vidta sådana åtgärder som inspektionen kan besluta i fråga om ett svenskt försäkringsföretag.

Det som sägs i första och andra styckena om EES-försäkringsgivare ska tillämpas på motsvarande sätt beträffande utländska tjänstepensionsinstitut. *Lag (2010:2060)*

Bestämmelser om försäkringsgivare från tredje land

4 kap. Inledande av verksamheten m.m.

Rätt att driva verksamhet i Sverige

1 § En försäkringsgivare från tredje land får efter koncession bedriva försäkringsrörelse i Sverige från en generalagentur eller en filial här i landet.

Utöver vad som följer av första stycket får en försäkringsgivare från tredje land, efter tillstånd av Finansinspektionen, i Sverige marknadsföra försäkringar som gäller risker som är belägna här, om det sker genom förmedling av en försäkringsgivare som har koncession i Sverige och de båda försäkringsgivarna tillhör samma koncern eller har samarbetsavtal med varandra. *Lag (1999:226)*

2 § En försäkringsgivare från tredje land som bedriver verksamhet enligt denna lag får inte utan medgivande driva annan rörelse än försäkringsrörelse här i landet. Frågor om sådant medgivande prövas av Finansinspektionen. Medgivande ska lämnas om det finns särskilda skäl för det.

Ett medgivande enligt första stycket får återkallas av Finansinspektionen, om det finns skäl för det.

Ansökan om medgivande enligt första stycket ska lämnas in till Finansinspektionen. Ansökningen ska även innehålla den utredning som inspektionen bestämmer.
Lag (2013:454)

2 a § En försäkringsgivare från tredje land, som fått koncession bara för rörelse som avser återförsäkring, får inte driva annan rörelse än återförsäkringsrörelse och därmed sammanhängande verksamhet. *Lag (2008:101)*

Koncession

3 § Finansinspektionen skall efter ansökan lämna förhandsbesked om huruvida koncession enligt 1 § första stycket krävs för en planerad verksamhet. *Lag (1999:226)*

4 § Ansökan om koncession enligt 1 § första stycket prövas av Finansinspektionen.

Tillsammans med ansökningen ska följande handlingar lämnas:

1. en plan för verksamheten i Sverige (verksamhetsplan), och
2. ett intyg om att försäkringsgivaren har deponerat värdehandlingar enligt 5 kap. 1 § andra stycket.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om vad verksamhetsplanen ska innehålla och vilka ytterligare handlingar som ska lämnas tillsammans med ansökan. *Lag (2013:454)*

5 §[1] En försäkringsgivare från tredje land ska beviljas koncession och dess företrädare ska godkännas, om ansökan uppfyller de krav som ställs i 4 § och

1. den planerade verksamheten kan antas komma att uppfylla kraven i denna lag och andra författningar som reglerar verksamheten,

[1] Denna lydelse träder i kraft den 1 augusti 2017 enligt lag (2017:640) [red.anm.].

2. den som kommer att ha ett sådant kvalificerat innehav i en försäkringsgivare som avses i 1 kap. 11 § aktiebolagslagen (2005:551) bedöms lämplig att utöva ett väsentligt inflytande över ledningen av en försäkringsgivare, och
3. den som avses vara företrädare för försäkringsgivaren eller, i de fall där företrädaren är en juridisk person, vara dess ombud har tillräckliga insikter och erfarenheter för att delta i ledningen hos en försäkringsgivare och även i övrigt är lämplig för en sådan uppgift.

Vid bedömningen enligt första stycket 2 av om en innehavare är lämplig ska dennes anseende och kapitalstyrka beaktas. Det ska också beaktas om det finns skäl att anta att
1. innehavaren kommer att motverka att försäkringsgivarens verksamhet drivs på ett sätt som är förenligt med kraven i denna lag och andra författningar som reglerar verksamheten, eller
2. innehavet har samband med eller kan öka risken för
   a) penningtvätt enligt 1 kap. 6 § lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism, eller
   b) brott enligt 2 § 2, 3 § eller 4 § lagen (2002:444) om straff för finansiering av särskilt allvarlig brottslighet i vissa fall, såvitt avser brott enligt 2 § lagen (2003:148) om straff för terroristbrott.

Koncession får inte vägras av det skälet att det inte behövs någon ytterligare försäkringsgivare.

Koncession beviljas tills vidare eller, om det finns särskilda omständigheter, för bestämd tid, högst tio år, och därutöver till det löpande räkenskapsårets slut.

Koncession ska meddelas i enlighet med den indelning som anges i 2 kap. 11 och 12 §§ försäkringsrörelselagen (2010:2043). *Lag (2017:640)*

5 a § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om indelning i försäkringsklasser när det gäller koncession för återförsäkring. *Lag (2008:101)*

6 § Vid ändring av en beviljad koncession och vid förlängning av en koncession, som har beviljats för bestämd tid, gäller bestämmelserna i 4 och 5 §§ i tillämpliga delar.

Ansökan om förlängning av en koncession skall lämnas in till Finansinspektionen senast sex månader före utgången av den löpande koncessionen. *Lag (1999:226)*

7 § har upphävts genom lag (1999:226).

8 § Utses en ny företrädare för en försäkringsgivare från tredje land skall denne efter ansökan av försäkringsgivaren godkännas av Finansinspektionen, om den nya företrädaren uppfyller de krav som ställs på företrädare i denna lag. Inspektionen får meddela närmare föreskrifter om den utredning som skall fogas till ansökningen.

9 § När en försäkringsgivare från tredje land som fått koncession enligt 5 § har börjat sin verksamhet i Sverige skall försäkringsgivarens företrädare genast underrätta Finansinspektionen om detta.

Marknadsföring av försäkringar

10 § Finansinspektionen skall efter ansökan av en försäkringsgivare från tredje land lämna tillstånd till verksamhet enligt 1 § andra stycket, om den planerade verksamheten kan antas komma att uppfylla kraven i denna lag och andra författningar som reglerar verksamheten. Inspektionen får meddela närmare föreskrifter om den utredning som skall fogas till ansökan om tillstånd.

Om det inte längre finns förutsättningar för tillstånd enligt första stycket får Finansinspektionen förklara tillståndet förverkat. *Lag (1999:602)*

5 kap. Solvenskrav och bedrivande av verksamheten

Rörelse

Deposition

1 § En försäkringsgivare från tredje land ska som säkerhet för försäkringsrörelse i Sverige deponera värdehandlingar i en bank eller ett kreditmarknadsföretag på det sätt och under de villkor som Finansinspektionen bestämmer. Depositionen ska bestå av sådana värdehandlingar som Finansinspektionen har godtagit som säkerhet.

Innan koncession söks i Sverige ska försäkringsgivaren deponera värdehandlingar till ett värde som motsvarar 300 gånger det prisbasbelopp enligt 2 kap. 6 och 7 §§ socialförsäkringsbalken som gällde då ansökningen om koncession lämnades in till Finansinspektionen. *Lag (2010:1270)*

2 § Medan verksamheten pågår ska depositionen

1. för skadeförsäkring inom åtta månader efter utgången av varje räkenskapsår uppgå till ett belopp som motsvarar bruttopremieinkomsten under räkenskapsåret, dock lägst till ett belopp som motsvarar 300 gånger det prisbasbelopp enligt 2 kap. 6 och 7 §§ socialförsäkringsbalken som gällde vid räkenskapsårets utgång,
2. för livförsäkring varje räkenskapsår uppgå till ett belopp som motsvarar 300 gånger det prisbasbelopp som gällde vid räkenskapsårets utgång. *Lag (2010:1270)*

3 § Finansinspektionen får bestämma att depositionen får efter vad som är skäligt med hänsyn till rörelsens omfattning och beskaffenhet göras med ett lägre belopp än det som anges i 1 § andra stycket och 2 §. Sådant beslut får inspektionen återkalla om det finns skäl till det.

Överskrider det sammanlagda belopp som en försäkringsgivare deponerat för skadeförsäkring väsentligt den premieinkomst som anges i 2 § 1, får Finansinspektionen medge försäkringsgivaren att få ut det överskjutande beloppet, om detta inte hänför sig till en deposition enligt 1 § andra stycket.

Bestämmelser om att Finansinspektionen i vissa fall får medge undantag från skyldigheten att deponera finns i 16 och 18 §§.

4 § Tillgångar som en försäkringsgivare från tredje land har deponerat enligt 1–3 §§ får användas endast för betalning av sådana på försäkringsavtal grundade skulder som hänför sig till försäkringsgivarens försäkringsrörelse i Sverige. *Lag (2008:101)*

Grundläggande krav för försäkringsrörelsen

4 a § Försäkringsgivare från tredje land skall bedriva sin försäkringsrörelse i Sverige med en för rörelsens omfattning och beskaffenhet tillfredsställande soliditet, likviditet och kontroll över försäkringsrisker, placeringsrisker och rörelserisker, så att åtagandena mot försäkringstagarna och andra ersättningsberättigade på grund av försäkringarna kan fullgöras. *Lag (1999:602)*

4 b § För försäkringsgivare från tredjeland som bedriver försäkringsrörelse i Sverige ska bestämmelserna om företagsstyrning i 10 kap. 1–25 §§ försäkringsrörelselagen (2010:2043) och föreskrifter som meddelats med stöd av dessa bestämmelser gälla.
Lag (2015:714)

Försäkringstekniska avsättningar m.m.

5 § En försäkringsgivare från tredjeland ska för sin försäkringsrörelse i Sverige värdera tillgångar och skulder, inklusive försäkringstekniska avsättningar, enligt 5 kap. 1–16 §§ försäkringsrörelselagen (2010:2043) och föreskrifter som meddelats med stöd av dessa bestämmelser. *Lag (2015:714)*

6 § har upphävts genom lag (2015:714).

7 § Premier för livförsäkringar skall grundas på antaganden om dödlighet och andra riskmått, räntesats samt driftskostnader som var för sig är betryggande. En avvikelse får ske om den är försvarlig med hänsyn till försäkringsgivarens ekonomiska situation.
Lag (1999:602)

8–9 §§ har upphävts genom lag (2015:714).

10 § Företrädaren för en försäkringsgivare från tredjeland ska föra ett register som vid varje tidpunkt visar de tillgångar som används för att täcka de försäkringstekniska avsättningarna.

Om en tillgång som antecknas i registret har upplåtits med sådan rätt att dess fulla värde inte kan utnyttjas för att täcka försäkringstekniska avsättningar, ska detta antecknas i registret.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om vad ett sådant register ska innehålla. *Lag (2015:714)*

11 § Förmånsrätt enligt 4 a § förmånsrättslagen (1970:979) följer med en fordran som

1. grundas på försäkringsavtal, eller
2. avser återbetalning av premier för att ett försäkringsavtal inte har kommit till stånd eller har upphört att gälla.

Förmånsrätten omfattar de tillgångar som finns upptagna i det register som anges i 10 §, när en försäkringsgivare från tredje land försätts i konkurs eller när utmätning äger rum eller särskild administration träder in.

Fordran grundad på avtal om återförsäkring har förmånsrätt efter annan fordran som avses i första stycket. *Lag (2005:1054)*

Solvenskrav

12 § En försäkringsgivare från tredjeland ska ha en kapitalbas som minst uppgår till solvenskapitalkravet beräknat enligt 8 kap. 1–11 §§ försäkringsrörelselagen (2010:2043). Kapitalbasen får dock inte vara mindre än minimikapitalkravet beräknat enligt 8 kap. 13–15 §§ samma lag.

Kapitalbasen ska beräknas enligt 7 kap. försäkringsrörelselagen.

Vid beräkningen av solvenskapitalkravet och minimikapitalkravet ska hänsyn tas endast till den försäkringsrörelse som försäkringsgivaren bedriver i Sverige.

De tillgångar som motsvarar solvenskapitalkravet ska till minst ett belopp motsvarande minimikapitalkravet finnas i Sverige och överskjutande tillgångar inom ett land som omfattas av avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

Bestämmelserna i 9 kap. 1–18 §§ försäkringsrörelselagen om interna modeller ska gälla för försäkringsgivare från tredjeland.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om kapitalbas, solvenskapitalkrav och minimikapitalkrav samt interna modeller som avser den försäkringsrörelse som en försäkringsgivare från tredjeland bedriver i Sverige. *Lag (2015:714)*

13–14 §§ har upphävts genom lag (2015:714).

Tystnadsplikt

15 § Uppgift om genetisk undersökning eller genetisk information som avser en enskild person får inte obehörigen röjas.

I det allmännas verksamhet tillämpas i stället bestämmelserna i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400). *Lag (2009:469)*

Verksamhet i flera EES-länder

16 § Om en försäkringsgivare från tredjeland har ansökt om tillstånd att driva verksamhet genom agentur eller filial i ett eller flera länder som hör till EES, får Finansinspektionen efter ansökan bevilja försäkringsgivaren följande undantag, som endast kan beviljas samtidigt:

1. Den del av depositionen enligt 1 § som ska beaktas enligt 12 § fjärde stycket behöver försäkringsgivaren inte deponera i mer än ett av dessa EES-länder.
2. Vid beräkning av solvenskapitalkravet ska hänsyn tas till försäkringsgivarens verksamhet genom agenturer eller filialer i de andra EES-länderna.
3. De tillgångar som motsvarar minimikapitalkravet får finnas i ett annat av dessa EES-länder. *Lag (2015:714)*

17 § I ansökan skall försäkringsgivaren ange vilket lands behöriga myndighet som skall ha tillsyn över den samlade soliditeten hos agenturerna eller filialerna och varför denna myndighet valts. Depositionen skall göras i det landet.

18 § Ett medgivande får lämnas endast om samtliga behöriga myndigheter hos vilka försäkringsgivaren ansökt om undantag tillstyrker ansökan. Om försäkringsgivaren har angett någon annan myndighet än Finansinspektionen, gäller medgivandet från det att den utländska myndigheten har underrättat Finansinspektionen om att myndigheten kommer att kontrollera försäkringsgivarens soliditet även beträffande försäkringsgivarens verksamhet i Sverige. Finansinspektionen skall till myndigheten lämna de uppgifter som denna behöver för kontrollen.

Om en behörig myndighet i något av de länder som avses i 16 § första stycket begär det, skall Finansinspektionen återkalla medgivandet.

19 § har upphävts genom lag (2015:714).

6 kap. Tillsyn över försäkringsgivare från tredje land

1 § Finansinspektionen ska ha tillsyn över den verksamhet som försäkringsgivare från tredje land bedriver i Sverige. Inspektionen ska utöva tillsyn över att verksamheten bedrivs i enlighet med denna lag och andra författningar som reglerar försäkringsgivarens näringsverksamhet. Inspektionen ska ha ett nära samarbete med andra länders behöriga myndigheter och Europeiska kommissionen. *Lag (2011:832)*

2 § Koncession som beviljats för en försäkringsgivare från tredje land ska förklaras förverkad om

1. försäkringsgivaren inte har börjat sin verksamhet inom ett år från det koncessionen beviljades eller inom samma tid förklarat sig avstå från koncessionen, eller
2. försäkringsgivaren under längre tid än sex månader inte drivit verksamhet.

Frågor om förverkande av koncession prövas av Finansinspektionen. *Lag (2013:454)*

2 a § Finansinspektionen får hänskjuta frågor som rör ett förfarande av en behörig myndighet inom EES till Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten för tvistlösning i de fall som framgår av artiklarna 155 och 158 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/138/EG av den 25 november 2009 om upptagande och utövande av försäkrings- och återförsäkringsverksamhet (Solvens II), i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/51/EU. *Lag (2015:714)*

3 § Företrädaren för en försäkringsgivare från tredje land skall utan anmaning lämna Finansinspektionen

1. en redogörelse för försäkringsgivarens verksamhet i Sverige för varje räkenskapsår, enligt formulär som fastställs av inspektionen,
2. ett intyg för varje räkenskapsår om att försäkringsgivarens deposition motsvarar kraven i 5 kap. 1–3 §§,
3. försäkringstekniska riktlinjer för livförsäkring eller en ändring i riktlinjerna senast när de börjar användas,
4. uppgifter om de tvångsmedel som den behöriga myndigheten i försäkringgivarens hemland har tillgripit mot försäkringsgivaren, samt
5. meddelande om ändring av försäkringsgivarens firma.

Till de försäkringstekniska riktlinjerna eller de ändrade försäkringstekniska riktlinjerna skall fogas en redogörelse för de konsekvenser som riktlinjerna får för försäkringsgivaren samt för försäkringstagarna och andra ersättningsberättigade på grund av försäkringarna.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela närmare föreskrifter om uppgiftsskyldigheten enligt första och andra styckena. *Lag (1999:602)*

4 § Företrädaren för en försäkringsgivare från tredje land skall lämna Finansinspektionen de upplysningar om försäkringsgivaren och dennes verksamhet här i landet som inspektionen begär.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om vilka upplysningar en försäkringsgivare från tredje land skall lämna till inspektionen enligt första stycket. *Lag (1999:602)*

5 § Finansinspektionen kan förelägga företrädaren för en försäkringsgivare från tredje land att lämna inspektionen de uppgifter som avses i 3 och 4 §§.

6 § Finansinspektionen har rätt att granska den verksamhet som en försäkringsgivare från tredje land bedriver i Sverige. Företrädaren skall hålla tillgångar, räkenskaper och andra handlingar tillgängliga för granskning.

Finansinspektionen kan förordna en särskild sakkunnig för granskningen. Dennes arvode fastställs av inspektionen. Arvodet skall betalas av försäkringsgivaren på det sätt som inspektionen bestämmer.

7 § Skyldighet enligt 4 och 6 §§ att lämna upplysningar och hålla tillgångar och handlingar tillgängliga för granskning gäller även för

1. styrelsen och den verkställande direktören eller motsvarande organ i företag vars verksamhet här i landet uteslutande skall vara att biträda försäkringsgivare från tredje land eller som en sådan försäkringsgivare har ett bestämmande inflytande i, samt
2. ordföranden och den verkställande direktören eller motsvarande befattningshavare i skaderegleringsnämnd, villkorsnämnd eller annat liknande organ, som här i landet biträder en försäkringsgivare från tredje land i dennes rörelse.

Ingripande och sanktioner

8 § Finansinspektionen får i fråga om den verksamhet som en försäkringsgivare från tredjeland bedriver här i landet meddela de erinringar som inspektionen anser är nödvändiga.

Finansinspektionen ska förelägga försäkringsgivaren eller dennes företrädare att vidta rättelse om inspektionen finner att

1. avvikelse skett från denna lag eller någon annan författning som reglerar försäkringsgivarens näringsverksamhet,
2. de försäkringstekniska riktlinjerna och beräkningsunderlaget inte längre är tillfredsställande med hänsyn till omfattningen och beskaffenheten av försäkringsgivarens rörelse,
3. ett belopp som deponerats i bank eller kreditmarknadsföretag enligt 5 kap. 1–3 §§ minskats genom att värdehandlingarna sjunkit avsevärt i värde eller av annan anledning, eller
4. försäkringsgivarens företrädare eller, om företrädaren är en juridisk person, försäkringsgivarens ombud inte uppfyller de krav som anges i 4 kap. 5 § första stycket 3.

Lag (2015:714)

9 § Finansinspektionen ska förelägga en försäkringsgivare från tredjeland att upprätta och för godkännande överlämna

1. en åtgärdsplan enligt 18 kap. 4 § försäkringsrörelselagen (2010:2043) och föreskrifter som meddelats med stöd av dessa bestämmelser för att återställa en tillfredsställande finansiell ställning, om försäkringsgivarens kapitalbas understiger solvenskapitalkravet enligt 8 kap. 1–11 §§ samma lag, eller
2. en finansiell saneringsplan enligt 18 kap. 8 § försäkringsrörelselagen och föreskrifter som meddelats med stöd av dessa bestämmelser för att skyndsamt återställa kapitalbasen, om den understiger minimikapitalkravet enligt 8 kap. 13–15 §§ samma lag.

Skyldigheten att upprätta åtgärdsplan eller finansiell saneringsplan enligt första stycket gäller inte om försäkringsgivaren beviljats undantag enligt 5 kap. 16 § och någon annan myndighet än Finansinspektionen har tillsyn över soliditeten. Om den utländska myn-

dighet som kontrollerar försäkringsgivarens soliditet förbjuder försäkringsgivaren att helt eller delvis förfoga över sina tillgångar, ska på begäran av myndigheten, Finansinspektionen vidta samma åtgärder beträffande försäkringsgivarens tillgångar i Sverige. Finansinspektionen får besluta hur verksamheten ska drivas efter ett sådant beslut av den utländska myndigheten. *Lag (2015:714)*

10 § har upphävts genom lag (2013:454).

11 § Finansinspektionen får förbjuda en försäkringsgivare från tredjeland att förfoga över sina tillgångar i Sverige eller begränsa dennes förfoganderätt över tillgångarna, om

1. försäkringsgivaren inte följer gällande bestämmelser om försäkringstekniska avsättningar,
2. företaget inte uppfyller solvenskapitalkravet och det föreligger särskilda omständigheter som ger anledning att befara att företagets finansiella ställning kommer att försämras ytterligare,
3. företaget inte uppfyller minimikapitalkravet, eller
4. det bedöms vara nödvändigt för att skydda de försäkrades intressen vid ett beslut om förverkande av försäkringsgivarens koncession.

Finansinspektionen får besluta hur verksamheten ska bedrivas efter ett sådant beslut som avses i första stycket.

Om försäkringsgivaren beviljats undantag enligt 5 kap. 16 § och någon annan myndighet än Finansinspektionen har tillsyn över soliditeten, ska inspektionen underrätta den behöriga myndighet som kontrollerar försäkringsgivarens soliditet innan inspektionen vidtar åtgärder.

Om försäkringsgivaren driver verksamhet i ett annat land som tillhör EES eller har tillgångar placerade där, ska Finansinspektionen underrätta den behöriga myndigheten i det landet om beslut som fattats i enlighet med första stycket och, om det behövs, begära att den behöriga myndigheten i samarbete med inspektionen vidtar motsvarande åtgärder. *Lag (2015:714)*

12 § Om en företrädare för en försäkringsgivare från tredje land avsäger sig sitt uppdrag, om fullmakten återkallas eller om företrädaren av annan anledning inte kan utöva sitt uppdrag, skall Finansinspektionen förordna ett tillfälligt ombud att sköta sysslan tills försäkringsgivaren har utsett en ny företrädare som inspektionen har godkänt eller tills den ordinarie företrädaren åter kan utöva sitt uppdrag. Intill dess att förordnandet har kungjorts får försäkringstagare sätta in förfallna försäkringspremier hos Finansinspektionen med samma verkan som om de blivit inbetalda till försäkringsgivaren.

13 § En koncession för en försäkringsgivare från tredje land kan förklaras förverkad om försäkringsgivaren

1. inte längre uppfyller kraven för koncession,
2. inte inom angiven tid har fullföljt en plan som har godkänts enligt 9 § första stycket 2 eller 3, eller
3. på annat sätt allvarligt åsidosätter gällande bestämmelser för verksamheten.

Om försäkringsgivaren medgetts undantag enligt 5 kap. 16 § och försäkringsgivarens auktorisation förklarats förverkad av en utländsk myndighet som kontrollerar dennes soliditet, ska Finansinspektionen vidta de åtgärder som behövs. Om skälet till att auktorisationen förklarats förverkad är att försäkringsgivarens soliditet är otillräcklig, ska försäkringsgivarens koncession i Sverige genast förklaras förverkad.

Om försäkringsgivaren försatts i konkurs eller om beslut fattats om att bolaget ska träda i tvångslikvidation, ska försäkringsgivarens auktorisation förklaras förverkad.

Frågor om förverkande av koncession prövas av Finansinspektionen. *Lag (2013:454)*

14 § Finansinspektionen skall anmäla beslut om förverkande av koncession för en försäkringsgivare från tredje land till de behöriga myndigheterna i de länder i Europeiska ekonomiska samarbetsområdet där försäkringsgivaren bedriver verksamhet. Inspektionen får i samband med detta begära att en sådan myndighet i samarbete med inspektionen vidtar de åtgärder som behövs för att skydda de försäkrades intressen.

7 kap. Avslutande av verksamheten

1 § Om en försäkringsgivare från tredje land avser att upphöra med sin försäkringsrörelse i Sverige, ska försäkringsgivaren ansöka om återkallelse av koncessionen. Sådan ansökan prövas av Finansinspektionen. *Lag (2013:454)*

2 § Om en försäkringsgivare från tredje land upphör att driva försäkringsrörelse i Sverige, skall försäkringsgivaren utfärda fullmakt för ett ombud att ta emot stämning för försäkringsgivaren och i övrigt företräda försäkringsgivaren i fråga om redan meddelade försäkringar.

Försäkringsgivaren skall anmäla ett ombud som avses i första stycket till Finansinspektionen för godkännande. Till ansökan skall fogas fullmakt för ombudet. Inspektionen får förordna ett tillfälligt ombud för tiden innan försäkringsgivaren lämnar in en sådan anmälan. Inspektionen skall genast införa kungörelse enligt 10 kap. 1 § 8 om godkännandet eller förordnandet. Till dess att en sådan kungörelse har införts får en försäkringstagare sätta in förfallna försäkringspremier hos inspektionen med samma verkan som om de har betalats till försäkringsgivaren.

3 § När en försäkringsgivare från tredje land visar att de skulder som avses i 5 kap. 4 § har betalats eller försäkringsgivaren på annat sätt lagligen befriats från betalningsskyldigheten har försäkringsgivaren rätt att med Finansinspektionens samtycke få tillbaka de tillgångar som enligt 5 kap. 1–3 §§ har ställts som säkerhet.

Särskild administration

4 § Om koncessionen för en försäkringsgivare från tredje land att meddela livförsäkring i Sverige förklaras förverkad, skall en särskild administration träda in för att ta till vara livförsäkringstagarnas rätt. Finansinspektionen skall förvalta administrationsboet.

Finansinspektionen skall genast för livförsäkringstagarnas räkning ta hand om samtliga tillgångar i vilka de har förmånsrätt enligt 4 a § förmånsrättslagen (1970:979). Härmed övergår alla försäkringsgivarens rättigheter och skyldigheter på grund av livförsäkringsavtalen på administrationsboet. Har livförsäkringarna återförsäkrats, gäller samma sak försäkringsgivarens rättigheter och skyldigheter på grund av återförsäkringarna.

Så snart administrationen har inträtt skall Finansinspektionen låta värdera de omhändertagna tillgångarna. Inspektionen skall vidare låta beräkna det belopp som de försäkringstekniska avsättningarna för livförsäkring uppgår till. Administrationsboet har fordringsrätt hos försäkringsgivaren för det belopp med vilket värdet av tillgångarna understiger de försäkringstekniska avsättningarna för livförsäkring, ökade med en tjugondel.

5 § De försäkringar som enligt 4 § tagits över av administrationsboet ska om möjligt överlåtas till en eller flera försäkringsgivare med koncession för livförsäkring som är

1. ett svenskt försäkringsföretag, eller
2. en utländsk försäkringsgivare som har koncession i Sverige eller är auktoriserad i ett land inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. *Lag (2010:2060)*

6 § Om Finansinspektionen anser att ett anbud om att ta över försäkringsbestånd bör antas, skall inspektionen kungöra anbudets innehåll enligt 10 kap. 1 § 9 och i övrigt på ett ändamålsenligt sätt. Kungörelsen skall innehålla föreläggande för försäkringstagarna att inom en bestämd tid, minst en månad efter kungörelsens utfärdande, hos inspektionen anmäla om de har något att invända mot anbudet. Även den som inte är försäkringstagare men som har förvärvat rätt på grund av en försäkring skall få möjlighet att framföra invändningar.

Om det i ett bestånd som skall överlåtas ingår åtaganden som skall fullgöras utomlands, skall Finansinspektionen innan anbudet antas ge de behöriga myndigheterna i det land där åtagandena skall fullgöras möjlighet att yttra sig. Finansinspektionen får pröva anbudet när de behöriga myndigheterna yttrat sig eller, om de inte yttrat sig, tre månader från det att myndigheten mottog meddelandet.

7 § Finansinspektionen ska anta ett anbud om övertagande av försäkringsbestånd om

1. den övertagande försäkringsgivaren har den kapitalbas som krävs sedan överlåtelsen beaktats och hänsyn tagits till sådant undantag som i ett enskilt fall kan ha beslutats i enlighet med 5 kap. 16 §, och
2. behörig myndighet i det land där åtagandet ska fullgöras, samtycker till överlåtelsen eller inte har yttrat sig.

Saknar den övertagande försäkringsgivaren koncession att driva verksamhet i Sverige, ska kapitalbasen intygas av behörig myndighet. Med behörig myndighet avses i detta fall den behöriga myndigheten i det EES-land som övervakar försäkringsgivarens soliditet.

Finansinspektionens beslut att anta ett anbud ska kungöras enligt 10 kap. 1 § 10. När ett sådant beslut kungörs, övergår ansvaret för det överlåtna försäkringsbeståndet på den övertagande försäkringsgivaren. Genom denna försäkringsgivares försorg ska samtliga försäkringstagare och de personer som förvärvat rätt på grund av en försäkring underrättas om överlåtelsen och de eventuella ändringar i villkoren som den medför. Finansinspektionen beslutar i enskilda fall på vilket sätt underrättelsen ska lämnas.

Om det i ett bestånd av försäkring som överlåtits ingår åtaganden som ska fullgöras i ett annat EES-land, ska Finansinspektionen offentliggöra den godkända överlåtelsen i det landet enligt bestämmelserna där. Om överlåtelsebeslutet offentliggörs på motsvarande sätt i det berörda landet, behöver inspektionen inte offentliggöra beslutet där.
Lag (2008:101)

8 § Om Finansinspektionen inte överlåtit försäkringsbeståndet enligt 5 § inom ett år från det att administrationen trädde in, får tillgångarna säljas och medlen fördelas mellan försäkringstagarna.

9 § Om det vid överlåtelse av försäkringarna enligt 5 § eller annars har uppstått ett överskott, skall detta i första hand användas till att betala kostnaden för administrationen samt till sådana avgifter som avses i 10 kap. 9 § och som inte betalats. Återstoden skall överlämnas till den försäkringsgivare vars försäkringar varit föremål för administrationen.

10 § Av de livförsäkrings- och återbäringsbelopp som förfallit till betalning innan koncessionen för en försäkringsgivare från tredje land har förklarats förverkad, skall så mycket betalas ut som skulle ha betalats om koncessionen inte förklarats förverkad.

Av de livförsäkrings- eller återbäringsbelopp som förfaller till betalning under administrationstiden får innan administrationen avslutats endast så mycket betalas ut som Finansinspektionen anser att det är möjligt att betala ut utan att övriga livförsäkringstagares rätt försämras. Detta skall även tillämpas i fråga om återköp av försäkringar eller belåning av försäkringsbrev hos försäkringsgivaren. Skulle det efteråt visa sig att ett för stort belopp har betalats ut, skall återbetalning inte ske.

Allmänna bestämmelser

11 § Om en försäkringsgivare från tredjeland i annat fall än enligt 4 § första stycket upphör att driva livförsäkringsrörelse i Sverige, är försäkringsgivaren ändå skyldig att på det sätt som anges i 5 kap. 10 § redovisa tillgångar som motsvarar de försäkringstekniska avsättningarna för redan meddelade livförsäkringar. Ett ombud som har utsetts av försäkringsgivaren enligt 2 § är skyldig att fullgöra de uppgifter enligt 5 kap. 10 § och 6 kap. 3–4 och 6 §§, som förut har varit företrädarens skyldighet. Om inte tillgångar som motsvarar de försäkringstekniska avsättningarna redovisas eller om det av annat skäl finns anledning att anta att livförsäkringstagarnas rätt på grund av försäkringsavtalen äventyras, ska Finansinspektionen besluta om administration enligt 4 §. Om de tillgångar som avsatts till redovisning anses otillräckliga får dock beslut om administration inte meddelas, förrän Finansinspektionen har förelagt försäkringsgivaren att fylla bristen och denna inte täckts inom fyra veckor efter ett sådant föreläggande. Om i ett sådant fall administration inträder, ska bestämmelserna i 4 § första stycket om upphörandet av försäkringsgivarens rätt att driva livförsäkringsrörelse här i landet i stället avse meddelandet av beslut om administration. *Lag (2015:714)*

12 § En försäkringsgivare från tredje land vars koncession återkallats eller förverkats får inte meddela nya försäkringar här i landet. Under administrationstiden får dock sådana nya livförsäkringar meddelas som har samband med tidigare ingångna försäkringsavtal.

Gemensamma bestämmelser för utländska försäkringsgivare och tjänstepensionsinstitut

8 kap. Marknadsföring m.m.

1 § Företrädaren för en utländsk försäkringsgivare skall övervaka att försäkringsgivaren i sin verksamhet i Sverige iakttar god försäkringsstandard. I fråga om en försäkringssammanslutning skall försäkringsgivaren övervaka att verksamhet för att anskaffa försäkringar bedrivs i enlighet med en sådan standard. *Lag (1999:602)*

1 a § Information till försäkringstagare och dem som erbjuds att teckna en försäkring skall vara anpassad efter försäkringens art och tydligt visa försäkringens villkor och värdeutveckling. Även andra ersättningsberättigade på grund av försäkringar skall ges den information de behöver. I fråga om tjänstepensionsförsäkring skall informationen innehålla uppgifter om försäkringsgivaren och dennes verksamhet samt om de överenskommelser som ligger till grund för försäkringarna.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela närmare föreskrifter om vilken information som en försäkringsgivare skall lämna till försäkringstagarna, andra ersättningsberättigade på grund av försäkringarna och till dem som erbjuds att teckna en försäkring hos försäkringsgivaren. *Lag (2005:1123)*

1 b § De personer, vilkas pensioner tryggas av ett utländskt tjänstepensionsinstitut, skall ges den information som behövs om institutet och dess verksamhet samt om tjänstepensionerna och de överenskommelser som ligger till grund för pensionerna. Även de som erbjuds att ingå avtal om tjänstepension skall ges sådan information.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela närmare föreskrifter om vilken information som ett utländskt tjänstepensionsinstitut skall lämna. *Lag (2005:1123)*

2 § En utländsk försäkringsgivare skall i alla meddelanden till allmänheten nämna sin organisationsform och sitt hemland. *Lag (1999:602)*

3 § Ett försäkringsbrev skall innehålla uppgifter både om de allmänna försäkringsvillkoren och om de särskilda villkor som gäller för den försäkring som avses i brevet.

4 § En utländsk försäkringsgivare får inte förespegla framtida återbäring som saknar grund i försäkringsavtalet. *Lag (1999:602)*

5 § På begäran av den som i egenskap av försäkringsombud eller på liknande sätt biträtt en utländsk försäkringsgivare skall Finansinspektionen utfärda ett intyg över verksamhetens omfattning och innehåll, om intyget behövs för att den som biträtt försäkringsgivaren skall få driva liknande verksamhet i ett annat land som omfattas av avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. Försäkringsgivaren och den som begär intyg skall lämna inspektionen de upplysningar som behövs för att inspektionen skall kunna fullgöra denna skyldighet. *Lag (1999:602)*

9 kap. Överlåtelse av försäkringsbestånd

1 § En utländsk försäkringsgivare (överlåtande försäkringsgivare) som driver verksamhet enligt denna lag kan helt eller delvis överlåta ett bestånd av försäkringar som hör till verksamheten till en svensk eller utländsk försäkringsgivare (övertagande försäkringsgivare) under de förutsättningar som anges i detta kapitel.

Överlåtelse av försäkringsbestånd från EES-försäkringsgivare

2 § När Finansinspektionen av en behörig myndighet i ett annat EES-land ges möjlighet att yttra sig över en fråga om tillstånd till en överlåtelse av ett bestånd av försäkringar, som

meddelats i en verksamhet som drivits med stöd av denna lag, skall inspektionen lämna sitt samtycke om

1. försäkringstagarnas rätt inte försämras, och
2. den övertagande försäkringsgivaren har den kapitalbas som krävs sedan överlåtelsen beaktats.

Yttrandet enligt första stycket skall lämnas inom tre månader.

3 § Finansinspektionen ska innan den yttrar sig ge de berörda försäkringstagarna och andra ersättningsberättigade på grund av försäkringar möjlighet att anmäla om de har något att invända mot överlåtelsen. Då ska vad som föreskrivs om offentliggörande i 14 kap. 9 § försäkringsrörelselagen (2010:2043) gälla i tillämpliga delar. Om överlåtelsen har offentliggjorts på motsvarande sätt i Sverige av en behörig myndighet i den överlåtande försäkringsgivarens hemland, behöver inspektionen inte offentliggöra ansökan. *Lag (2015:714)*

Överlåtelse av försäkringsbestånd från försäkringsgivare från tredje land

4 § En försäkringsgivare från tredje land får med Finansinspektionens tillstånd helt eller delvis överlåta sitt försäkringsbestånd som avses i 1 § till en annan försäkringsgivare. Överlåtelse får ske till

1. ett svenskt försäkringsföretag, eller
2. en utländsk försäkringsgivare som har koncession i Sverige eller som är auktoriserad i ett land inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. *Lag (2010:2060)*

5 § Ansökan om tillstånd till överlåtelse av försäkringsbestånd enligt 4 § ska göras av såväl den överlåtande försäkringsgivaren som den övertagande försäkringsgivaren. Det avtal som träffats om överlåtelsen ska lämnas in tillsammans med ansökningen. För ansökningen gäller 14 kap. 8 och 9 §§ försäkringsrörelselagen (2010:2043). *Lag (2015:714)*

6 § Finansinspektionen skall innan tillstånd lämnas enligt 4 § ge den behöriga myndigheten i det land där risker är belägna eller där åtaganden skall fullgöras möjlighet att yttra sig. Finansinspektionen får pröva ansökan om tillstånd att verkställa överlåtelseavtalet sedan myndigheten yttrat sig eller, om den inte yttrat sig, tre månader efter det att den utländska myndigheten mottog meddelandet.

7 § Tillstånd att verkställa överlåtelseavtal som avses i 4 § skall ges om

1. försäkringstagarnas rätt inte försämras,
2. den övertagande försäkringsgivaren har den kapitalbas som krävs sedan överlåtelsen beaktats, varvid hänsyn tagits till undantag som kan ha medgivits i enlighet med 5 kap. 16 §, och
3. behörig myndighet i det land, där risker är belägna eller där åtaganden skall fullgöras, samtycker till överlåtelsen eller inte har yttrat sig.

Saknar den övertagande försäkringsgivaren koncession att driva försäkringsrörelse i Sverige, skall kapitalbasen intygas av en behörig myndighet. Med behörig myndighet avses i detta fall den behöriga myndigheten i det EES-land som övervakar försäkringsgivarens soliditet.

8 § Sedan Finansinspektionen bifallit ansökan om tillstånd till överlåtelse av försäkringsbestånd enligt 5 §, ska inspektionen utan dröjsmål kungöra beslutet enligt 10 kap. 1 § 12. När beslutet kungörs övergår ansvaret för det överlåtna försäkringsbeståndet på den övertagande försäkringsgivaren. De försäkringstagare och andra ersättningsberättigade som berörs av överlåtelsen ska underrättas om den enligt 14 kap. 13 § försäkringsrörelselagen (2010:2043).

Om det i ett bestånd av försäkring som överlåtits ingår risker som är belägna i eller åtaganden som ska fullgöras i ett annat EES-land, ska Finansinspektionen offentliggöra den beslutade överlåtelsen i det landet enligt bestämmelserna där. Om överlåtelsebeslutet offentliggörs på motsvarande sätt i det berörda landet, behöver inspektionen inte offentliggöra beslutet där. *Lag (2015:714)*

10 kap. Särskilda bestämmelser

Kungörelse

1 § Finansinspektionen skall i Post- och Inrikes Tidningar kungöra

1. förordnande av ett ombud enligt 3 kap. 6 § fjärde stycket, 8 § eller 6 kap. 12 §,
2. beslut om att förbjuda eller begränsa en utländsk försäkringsgivares eller ett utländskt tjänstepensionsinstituts rätt att förfoga över sina tillgångar här i landet enligt 3 kap. 7 § första stycket, 9 § första stycket eller 6 kap. 11 § första stycket,
3. koncession som beviljas en försäkringsgivare från tredje land enligt 4 kap. 5 § första stycket,
4. förlängning av koncession som beviljas en försäkringsgivare från tredje land enligt 4 kap. 6 §,
5. godkännande av en företrädare för en försäkringsgivare från tredje land enligt 4 kap. 5 § första stycket eller 8 §,
6. ändring av firma för en försäkringsgivare från tredje land enligt 6 kap. 3 § första stycket 5,
7. förverkande av koncession enligt 6 kap. 2 eller 13 § eller återkallande av koncession enligt 7 kap. 1 § för en försäkringsgivare från tredje land,
8. godkännande eller förordnande av ett ombud enligt 7 kap. 2 § andra stycket,
9. anbud om övertagande av ett försäkringsbestånd i ett administrationsbo enligt 7 kap. 6 § första stycket,
10. beslut om antagande av anbud enligt 7 kap. 7 § första stycket,
11. ansökan om tillstånd till överlåtelse av försäkringsbestånd enligt 9 kap. 5 §, och
12. tillstånd till överlåtelse enligt 9 kap. 8 § första stycket.

I 7 kap. 7 § fjärde stycket och 9 kap. 8 § andra stycket finns bestämmelser om offentliggörande av vissa överlåtelsebeslut i andra EES-länder. *Lag (2005:1123)*

2 § Det som enligt denna lag har kungjorts i Post- och Inrikes Tidningar skall anses ha kommit till tredje mans kännedom, om det inte av omständigheterna framgår att denne varken kände till eller borde ha känt till det som kungjorts. Innan sådant kungörande skett kan ett förhållande som enligt lagen skall kungöras inte lagligen åberopas mot annan än den som visas ha känt till det.

Otillåten försäkrings- eller tjänstepensionsverksamhet

3 § Om det kan antas att någon driver en verksamhet som omfattas av denna lag, får Finansinspektionen förelägga denne att lämna de upplysningar om verksamheten som behövs till inspektionen för att den skall kunna bedöma om lagen är tillämplig.

Om Finansinspektionen finner att någon bedriver verksamhet enligt denna lag utan att förutsättningarna enligt 2 kap. 1 § eller 1 a § eller 4 kap. 1 § är uppfyllda, skall inspektionen förelägga denne att inom bestämd tid ändra sin verksamhet enligt inspektionens anvisningar eller upphöra med verksamheten.

Ett föreläggande enligt denna paragraf får riktas såväl mot den utländska försäkringsgivaren eller det utländska tjänstepensionsinstitutet som mot den som här i landet, i syfte att förmå någon att teckna försäkring hos försäkringsgivaren eller ingå avtal om tjänstepension med tjänstepensionsinstitutet, är verksam för försäkringsgivarens eller tjänstepensionsinstitutets räkning. Inspektionen skall genast underrätta den behöriga myndigheten i försäkringsgivarens eller tjänstepensionsinstitutets hemland om föreläggandet. *Lag (2005:1123)*

Överklagande av beslut

4 § Beslut av Finansinspektionen enligt denna lag får överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Beslut i ärenden som avses i 20 § första stycket 5 förvaltningslagen (1986:223) får dock inte överklagas.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten. *Lag (2013:454)*

4 a § Finansinspektionen får bestämma att följande beslut skall gälla omedelbart, nämligen beslut

1. att förbjuda en EES-försäkringsgivare eller ett utländskt tjänstepensionsinstitut att fortsätta med sin marknadsföring eller ingå nya försäkringsavtal eller avtal om tjänstepension,
2. att inskränka en EES-försäkringsgivares eller ett utländskt tjänstepensionsinstituts rätt att förfoga över sina tillgångar enligt 3 kap. 6, 7 eller 9 §,
3. att inte lämna sitt samtycke till en överlåtelse av ett försäkringsbestånd enligt 9 kap. 2 §,
4. att meddela föreläggande, eller
5. om hur verksamheten skall bedrivas enligt 6 kap. 11 § andra stycket. *Lag (2005:1123)*

Vite och straff

5 § Finansinspektionen kan förena ett föreläggande eller förbud enligt denna lag med vite. Har inspektionen förelagt vite skall den utländska försäkringsgivaren eller det utländska tjänstepensionsinstitutet genast skriftligen underrättas om detta.

Finansinspektionen kan vid vite föreläggа företrädaren för en försäkringsgivare från tredje land att fullgöra sina skyldigheter enligt denna lag eller andra författningar att sända in behöriga redovisningshandlingar och revisionsberättelser. Följs inte ett sådant vitesföreläggande kan inspektionen döma ut vitet. *Lag (2005:1123)*

6 § Till böter eller fängelse i högst ett år döms den som uppsåtligen eller av oaktsamhet till Finansinspektionen meddelar oriktiga eller vilseledande uppgifter om sådana omständigheter som han är skyldig att lämna uppgift om enligt denna lag.

Allmänna bestämmelser

7 § Om en handling eller utredning, som enligt denna lag skall lämnas till Finansinspektionen, är avfattad på ett främmande språk, skall på begäran en bestyrkt svensk översättning tillhandahållas.

8 § Ett ombud, som enligt 3 kap. 6 § fjärde stycket eller 8 §, 6 kap. 12 § eller 7 kap. 2 § andra stycket förordnats av Finansinspektionen, har rätt att få ersättning av den utländska försäkringsgivaren med det belopp som bestäms av inspektionen.

9 § Regeringen får föreskriva att en utländsk försäkringsgivare som enligt denna lag bedriver verksamhet från en sekundäretablering här i landet skall betala årliga avgifter till Finansinspektionen. Regeringen skall i så fall meddela närmare föreskrifter om hur avgiften skall beräknas.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

2017:438

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2017.

2017:640

Denna lag träder i kraft den 1 augusti 2017.

Propositioner

SFS 1998:293 Prop. 1997/98:141	*SFS 1999:226* Prop. 1997/98:186	*SFS 1999:602* Prop. 1998/99:87	*SFS 2001:1188* Prop. 2001/02:42
SFS 2003:511 Prop. 2002/03:94	*SFS 2004:436* Prop. 2003/04:99	*SFS 2005:1054* Prop. 2005/06:37	*SFS 2005:1123* Prop. 2004/05:165
SFS 2006:538 Prop. 2005/06:45	*SFS 2007:144* Prop. 2006/07:41	*SFS 2007:337* Prop. 2006/07:50	*SFS 2008:101* Prop. 2007/08:40
SFS 2009:355 Prop. 2008/09:155	*SFS 2009:469* Prop. 2008/09:150	*SFS 2009:828* Prop. 2008/09:165	*SFS 2010:1270* Prop. 2009/10:222
SFS 2010:2060 Prop. 2009/10:246	*SFS 2011:723* Prop. 2010/11:87	*SFS 2011:832* Prop. 2010/11:109	*SFS 2013:98* Prop. 2012/13:45
SFS 2013:454 Prop. 2012/13:95	*SFS 2015:714* Prop. 2015/16:9	*SFS 2017:438* Prop. 2016/17:149	*SFS 2017:640* Prop. 2016/17:173

FINANSINSPEKTIONENS FÖRESKRIFTER

FFFS 2015:10 Försäkringsgivare från tredje land som driver verksamhet i Sverige

Tillämpningsområde och definitioner 626
Verksamhetsplan och ytterligare handlingar vid ansökan om koncession 626
Verksamhetsplan 626
Ytterligare handlingar vid ansökan om koncession 627
Ändringar i koncessionen 627
Indelning i försäkringsklasser för återförsäkring 628
Ansökan om godkännande av företrädare 628
Förmånsrättsregister, solvenskapitalkrav och interna modeller 628
Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser 628

Tillämpningsområde och definitioner

1 § Dessa föreskrifter gäller för försäkringsgivare från tredje land som driver verksamhet i Sverige enligt lagen (1998:293) om utländska försäkringsgivares och tjänstepensionsinstituts verksamhet i Sverige.

2 § Termer och uttryck i dessa föreskrifter har samma betydelse som i lagen (1998:293) om utländska försäkringsgivares och tjänstepensionsinstituts verksamhet i Sverige och i försäkringsrörelselagen (2010:2043) om inte något annat anges.

Verksamhetsplan och ytterligare handlingar vid ansökan om koncession

Verksamhetsplan

3 § En sådan verksamhetsplan som avses i 4 kap. 4 § lagen (1998:293) om utländska försäkringsgivares och tjänstepensionsinstituts verksamhet i Sverige ska innehålla

1. uppgifter om
   a) den typ av risker eller åtaganden som försäkringsgivarens verksamhet ska omfatta, med fördelning på försäkringsklasser enligt 2 kap. 11 och 12 §§ försäkringsrörelselagen (2010:2043),
   b) uppskattat antal anställda och ett schema över generalagenturens eller filialens organisation,
   c) försäkringsgivarens företagsstyrningssystem enligt 10 kap. 1 § försäkringsrörelselagen,
   d) grundprinciper för avgiven och mottagen återförsäkring,
   e) vilka poster i primärkapitalet som motsvarar minimikapitalkravet enligt 8 kap. 12–19 §§ försäkringsrörelselagen,
   f) uppskattade kostnader för att bygga upp en administration och övriga nödvändiga företagsfunktioner samt det kapital som avsatts för ändamålet, och
   g) det huvudsakliga innehållet i de styrdokument och riktlinjer som försäkringsgivaren ska ha för verksamheten,
2. prognoser över solvensbalansräkningen enligt 5 kap. 1 § försäkringsrörelselagen,
3. skattningar av
   a) solvenskapitalkravet enligt 8 kap. 1–11 §§ försäkringsrörelselagen och uppgifter om företaget använt
      – den standardformel som avses i 8 kap. 5 § försäkringsrörelselagen,
      – förenklade beräkningar enligt 8 kap. 11 § försäkringsrörelselagen, eller
      – en intern modell enligt 9 kap. försäkringsrörelselagen,

b) minimikapitalkravet enligt 8 kap. 13–15 §§ försäkringsrörelselagen och uppgifter om företaget har använt den justering som avses i
   – 8 kap. 15 § första meningen försäkringsrörelselagen, eller
   – 8 kap. 15 § andra meningen försäkringsrörelselagen, och
c) de medel som är avsedda att täcka de försäkringstekniska avsättningarna, minimikapitalkravet och solvenskapitalkravet.

4 § En försäkringsgivares skattningar enligt 3 § 3 ska grundas på den prognos över solvensbalansräkningen som avses i 3 § 2.

5 § En försäkringsgivares prognoser enligt 3 § 2 ska avse det antal år som det beräknas ta tills företaget redovisar en bestående vinst.

Prognoserna ska alltid avse minst tre räkenskapsår.

6 § För det antal år som prognosen ska omfatta enligt 5 § ska verksamhetsplanen dessutom innehålla

1. skattningar av intäkter och kostnader om den planerade verksamheten avser skadeförsäkring, av
   a) uppskattade driftskostnader utöver uppbyggnadskostnader, särskilt löpande allmänna omkostnader och provisioner, och
   b) uppskattade premier eller bidrag samt kostnader för försäkringsersättningar, och
2. en detaljerad prognos över inkomster och utgifter om den planerade verksamheten avser livförsäkring, med uppdelning på
   a) direkt försäkring,
   b) mottagen återförsäkring, och
   c) avgiven återförsäkring.

Ytterligare handlingar vid ansökan om koncession

7 § En försäkringsgivare från tredje land som ansöker om koncession för försäkringsrörelse i Sverige ska, utöver vad som framgår av 4 kap. 4 § lagen (1998:293) om utländska försäkringsgivares och tjänstepensionsinstituts verksamhet i Sverige, till Finansinspektionen lämna

1. en bolagsordning, stiftelseurkund eller motsvarande dokument,
2. en förteckning över styrelsemedlemmar och personer som ingår i den verkställande ledningen,
3. ett intyg, utfärdat av behörig myndighet i det land där huvudkontoret ligger, som styrker vilka försäkringsklasser som får omfattas av försäkringsgivarens verksamhet och vilka risker eller åtaganden som försäkringsgivaren faktiskt försäkrar,
4. de uppgifter, i tillämpliga delar, som anges i 10 kap. 2 § Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd (FFFS 2015:8) om försäkringsrörelse avseende den företrädare eller det ombud som avses i 4 kap. 5 § 3 lagen om utländska försäkringsgivares och tjänstepensionsinstituts verksamhet i Sverige, och
5. de uppgifter, i tillämpliga delar, som anges i 10 kap. 5 § Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om försäkringsrörelse avseende den juridiska eller fysiska person som avses i 4 kap. 5 § 2 lagen om utländska försäkringsgivares och tjänstepensionsinstituts verksamhet i Sverige.

8 § Försäkringsgivaren ska därutöver lämna en balans- och resultaträkning. Balans- och resultaträkningen ska gälla försäkringsgivarens totala verksamhet för vart och ett av de senaste tre räkenskapsåren. Om försäkringsgivaren inte har drivit verksamhet under tre räkenskapsår ska balans- och resultaträkningar lämnas endast för de avslutade räkenskapsåren.

Ändringar i koncessionen

9 § Bestämmelserna i 3–8 §§ gäller i tillämpliga delar om en försäkringsgivare från tredje land ansöker om ändring av en beviljad koncession.

Indelning i försäkringsklasser för återförsäkring

10 § Ansökan om koncession för återförsäkring ska avse en eller flera av de skade- eller livförsäkringsklasser som anges i 2 kap. 11 och 12 §§ försäkringsrörelselagen (2010:2043).

Ansökan om godkännande av företrädare

11 § När en försäkringsgivare från tredje land ansöker om godkännande av en ny företrädare gäller bestämmelserna om lämplighetsprövning i 10 kap. 2 § Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd (FFFS 2015:8) om försäkringsrörelse i tillämpliga delar.

Förmånsrättsregister, solvenskapitalkrav och interna modeller

12 § För en försäkringsgivare från tredje land gäller i tillämpliga delar bestämmelserna i Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd (FFFS 2015:8) om försäkringsrörelse som avser

1. förmånsrättsregister i 5 kap.,
2. kapitalbas i 6 kap.,
3. solvenskapitalkrav i 7 kap., och
4. interna modeller i 8 kap.

Bestämmelser om försäkringstekniska avsättningar, företagsstyrning samt åtgärdsplan och finansiell saneringsplan finns i 4 kap., 9 kap. och 12 kap. Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om försäkringsrörelse.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

2015:10

1. Dessa föreskrifter träder i kraft den 1 januari 2016.
2. Genom föreskrifterna upphävs Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2011:4) om utländska försäkringsföretags skyldighet att lämna upplysning om solvens avseende verksamhet i Sverige och Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2008:9) om verksamhetsplan för försäkringsgivare från tredje land.

Lag (2006:531) om särskild tillsyn över finansiella konglomerat

(senast ändrad genom SFS 2015:825)

1 kap.	**Inledande bestämmelser**	630
	Lagens tillämpningsområde	630
	Särskilda bestämmelser för europabolag och europakooperativ	630
	Definitioner	630
	Koncern och ägarintresse	631
	Grupp	632
	Nära förbindelser	632
2 kap.	**Finansiella konglomerat**	633
	Huvudregel	633
	Verksamhet huvudsakligen inom den finansiella sektorn	633
	Betydande verksamhet	633
	Särskilda beräkningsgrunder	633
	När ett finansiellt konglomerat upphör att existera	634
3 kap.	**Räckvidden av vissa bestämmelser**	634
4 kap.	**Samordnare av den särskilda tillsynen över ett finansiellt konglomerat**	635
5 kap.	**Finansiell ställning**	636
	Kapitalbas och kapitalkrav	636
	Riskkoncentrationer	637
	Interna transaktioner	637
	Rapportering	637
	System för riskhantering och rutiner för intern kontroll	638
	Ledningen i ett blandat finansiellt holdingföretag	638
6 kap.	**Tillsyn**	638
	Tillämpliga tillsynsregler	638
	Vissa överenskommelser med utländska relevanta behöriga myndigheter	638
	Upplysningsskyldighet	638
	Undersökning hos ett blandat finansiellt holdingföretag	639
	Samarbete och utbyte av information	639
	Tystnadsplikt	639
	Uppgiftsskyldighet	639
	Meddelandeförbud	639
	Avgifter	640
7 kap.	**Ingripanden**	640
	Överträdelser av denna lag	640
	Förseningsavgift	640
	Vite	640
8 kap.	**Moderföretag utanför EES**	640
9 kap.	**Bemyndiganden**	641
10 kap.	**Överklagande och ansvarsbestämmelse**	641
	Överklagande	641
	Ansvarsbestämmelse	641
Propositioner		642

1 kap. Inledande bestämmelser

Lagens tillämpningsområde

1 § Denna lag innehåller bestämmelser om särskild tillsyn över finansiella konglomerat. Vad som avses med finansiella konglomerat framgår av 2 kap.

Bestämmelser i denna lag skall enligt 3 kap. 3 § i vissa fall också tillämpas på institut och försäkringsföretag.

För ett beslut om tillämpning av vissa bestämmelser i 2 och 3 kap. krävs att Finansinspektionen enligt 6 kap. 2 § första stycket har kommit överens med utländska relevanta behöriga myndigheter om beslutets innehåll.

Särskilda bestämmelser för europabolag och europakooperativ

2 § I fråga om europabolag och europakooperativ med ett sådant förvaltningssystem som avses i artiklarna 39–42 i rådets förordning (EG) nr 2157/2001 av den 8 oktober 2001 om stadga för europabolag eller artiklarna 37–41 i rådets förordning (EG) nr 1435/2003 av den 22 juli 2003 om stadga för europeiska kooperativa föreningar (SCE-föreningar) tillämpas bestämmelserna i 6 kap. 7 och 9 §§ om styrelseledamöter på ledamöter i tillsynsorganet.

Av 16 § andra stycket och 22 § lagen (2004:575) om europabolag samt 21 § andra stycket och 26 § lagen (2006:595) om europakooperativ framgår att bestämmelserna om styrelseledamöter i första stycket skall tillämpas också på ledamöter i ett europabolags eller ett europakooperativs lednings- eller förvaltningsorgan. *Lag (2006:613)*

Definitioner

3 § I denna lag betyder

1. *AIF-förvaltare*: en svensk förvaltare av alternativa investeringsfonder enligt 1 kap. 3 § lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder,
2. *anknutet företag*: ett svenskt eller utländskt företag vars huvudsakliga verksamhet är att äga eller förvalta fast egendom, tillhandahålla datatjänster eller driva annan liknande verksamhet som har samband med den huvudsakliga verksamheten i ett eller flera kreditinstitut, värdepappersbolag eller motsvarande utländska företag,
3. *behörig myndighet*: Finansinspektionen eller någon annan myndighet inom EES som utövar tillsyn, individuellt eller på gruppnivå, över ett reglerat företag med huvudkontor inom EES,
4. *blandat finansiellt holdingföretag*: ett moderföretag som inte är ett reglerat företag och som tillsammans med sina dotterföretag, varav minst ett är ett reglerat företag med huvudkontor inom EES, och andra företag utgör ett finansiellt konglomerat,
5. *EES*: Europeiska ekonomiska samarbetsområdet,
6. *finansiellt institut*: ett företag som inte är ett kreditinstitut, värdepappersbolag, fondbolag, eller AIF-förvaltare eller motsvarande utländskt företag och vars huvudsakliga verksamhet är att
   a) förvärva aktier eller andelar,
   b) driva en eller flera av de verksamheter som anges i 7 kap. 1 § andra stycket 2–10, 12 och 15 lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse utan att vara tillståndspliktigt enligt 2 kap. 1 § samma lag, eller
   c) driva värdepappersrörelse utan att vara tillståndspliktigt enligt 2 kap. 1 § lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden,
7. *finansiell sektor*: ett eller flera av följande företag
   a) kreditinstitut, värdepappersbolag, fondbolag, AIF-förvaltare eller motsvarande utländska företag samt finansiella institut och anknutna företag (bank- och värdepapperssektorn),
   b) försäkringsföretag eller motsvarande utländska företag, försäkringsholdingföretag och specialföretag (försäkringssektorn), och
   c) blandade finansiella holdingföretag,

8. *fondbolag*: ett svenskt aktiebolag som har fått tillstånd att driva fondverksamhet enligt lagen (2004:46) om värdepappersfonder,
9. *försäkringsföretag*: ett försäkringsaktiebolag, ömsesidigt försäkringsbolag eller en försäkringsförening enligt försäkringsrörelselagen (2010:2043),
10. *försäkringsholdingföretag*: ett moderföretag som inte är ett försäkringsföretag eller ett motsvarande utländskt företag eller ett blandat finansiellt holdingföretag och vars huvudsakliga verksamhet är att förvärva och förvalta andelar i dotterföretag som uteslutande eller huvudsakligen är försäkringsföretag eller motsvarande utländska företag eller specialföretag,
11. *institut*: kreditinstitut, värdepappersbolag, fondbolag och AIF-förvaltare,
12. *konglomeratdirektivet*: Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/87/EG av den 16 december 2002 om extra tillsyn över kreditinstitut, försäkringsföretag och värdepappersföretag i ett finansiellt konglomerat och om ändring av rådets direktiv 73/239/EEG, 79/267/EEG, 92/49/EEG, 92/96/EEG, 93/6/EEG och 93/22/EEG samt Europaparlamentets och rådets direktiv 98/78/EG och 2000/12/EG, senast ändrat genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/36/EU,
13. *kreditinstitut*: en bank eller ett kreditmarknadsföretag enligt lagen om bank- och finansieringsrörelse,
14. *reglerat företag*:
    a) ett institut eller ett motsvarande utländskt företag, eller
    b) ett försäkringsföretag eller ett motsvarande utländskt företag eller ett specialföretag,
15. *relevant behörig myndighet*:
    a) en behörig myndighet som ansvarar för tillsynen över en finansiell företagsgrupp, försäkringsgrupp eller en motsvarande utländsk grupp som ingår i ett finansiellt konglomerat, särskilt över det företag som är det överordnade moderföretaget i bank- och värdepapperssektorn respektive försäkringssektorn,
    b) någon annan behörig myndighet än som avses i a som utsetts till samordnare för ett finansiellt konglomerat, eller
    c) någon annan behörig myndighet som de myndigheter som avses i a och b kommer överens om är relevant,
16. *samordnare*: den behöriga myndighet som enligt 4 kap. ansvarar för tillsynen över ett finansiellt konglomerat,
17. *sektorsbestämmelser*: de bestämmelser i lag och andra författningar som gäller för den rörelse som drivs av institut och försäkringsföretag, och
18. *värdepappersbolag*: ett svenskt aktiebolag som har fått tillstånd att driva värdepappersrörelse enligt lagen om värdepappersmarknaden. *Lag (2015:720)*

Koncern och ägarintresse

4 § Ett företag är moderföretag och en annan juridisk person är dotterföretag, om moderföretaget

1. innehar mer än hälften av rösterna för samtliga aktier eller andelar i den juridiska personen,
2. äger aktier eller andelar i den juridiska personen och på grund av avtal med andra delägare i denna förfogar över mer än hälften av rösterna för samtliga aktier eller andelar,
3. äger aktier eller andelar i den juridiska personen och har rätt att utse eller avsätta mer än hälften av ledamöterna i dess styrelse eller motsvarande ledningsorgan, eller
4. äger aktier eller andelar i den juridiska personen och har rätt att ensamt utöva ett bestämmande inflytande över denna på grund av avtal med den juridiska personen eller på grund av bestämmelse i dess bolagsordning, bolagsavtal eller därmed jämförbara stadgar.

Vidare är en juridisk person dotterföretag till moderföretaget, om ett annat dotterföretag till moderföretaget eller moderföretaget tillsammans med ett eller flera andra dotterföretag eller flera andra dotterföretag tillsammans

1. innehar mer än hälften av rösterna för samtliga aktier eller andelar i den juridiska personen,
2. äger aktier eller andelar i den juridiska personen och på grund av avtal med andra delägare i denna förfogar över mer än hälften av rösterna för samtliga aktier eller andelar, eller
3. äger aktier eller andelar i den juridiska personen och har rätt att utse eller avsätta mer än hälften av ledamöterna i dess styrelse eller motsvarande ledningsorgan.

Om ett dotterföretag äger aktier eller andelar i en juridisk person och på grund av avtal med den juridiska personen eller på grund av bestämmelse i dess bolagsordning, bolagsavtal eller därmed jämförbara stadgar har rätt att ensamt utöva ett bestämmande inflytande över den juridiska personen, är även denna dotterföretag till moderföretaget.

5 § Det finns ett *ägarintresse* om
1. en juridisk person är ett intresseföretag eller ett gemensamt styrt företag enligt 1 kap. 5 respektive 5 a § årsredovisningslagen (1995:1554), eller
2. ett företag direkt eller indirekt äger minst 20 procent av kapitalet eller av samtliga röster i ett annat företag. *Lag (2015:825)*

6 § I de fall som avses i 4 § första stycket 1–3 och andra stycket samt 5 § skall sådana rättigheter som tillkommer någon som handlar i eget namn men för en annan fysisk eller juridisk persons räkning anses tillkomma den personen.

När antalet röster i ett dotterföretag eller ett företag enligt 5 § bestäms, skall inte de aktier eller andelar i respektive företag som innehas av företaget självt eller av dess dotterföretag beaktas. Detsamma gäller aktier eller andelar som innehas av den som handlar i eget namn men för något av företagens eller deras dotterföretags räkning.

Grupp

7 § I en *grupp* av företag ingår ett moderföretag, dess dotterföretag, företag som moderföretaget eller ett dotterföretag har ägarintresse i och företag som har en gemensam eller i huvudsak gemensam ledning.

Företag har gemensam eller i huvudsak gemensam ledning om de
1. står under samma ledning på grund av avtal mellan företagen eller bestämmelse i företagens bolagsordning, bolagsavtal eller därmed jämförbara stadgar, eller
2. har förvaltnings-, lednings- eller tillsynsorgan som till större delen består av samma personer och som har fullgjort sitt uppdrag under räkenskapsåret och fram till dess att den sammanställda redovisningen upprättats.

Nära förbindelser

8 § Två företag har *nära förbindelser*, om
1. det ena företaget direkt eller indirekt genom dotterföretag äger minst 20 procent av kapitalet eller disponerar över minst 20 procent av samtliga röster i det andra företaget,
2. det ena företaget direkt eller indirekt utgör moderföretag till det andra eller det finns någon annan likartad förbindelse mellan företagen, eller
3. båda företagen är dotterföretag till eller har någon likartad förbindelse med en och samma juridiska person eller står i ett motsvarande förhållande till en och samma fysiska person.

Nära förbindelser har även en fysisk person och ett företag, om
1. den fysiska personen
   a) äger minst 20 procent av kapitalet i företaget,
   b) disponerar över minst 20 procent av samtliga röster i företaget, eller
   c) på annat sätt har sådant inflytande över företaget att personens ställning motsvarar den som ett moderföretag har i förhållande till ett dotterföretag, eller
2. det finns någon annan likartad förbindelse mellan denna person och företaget.

2 kap. Finansiella konglomerat

Rörelse

Huvudregel

1 § Ett finansiellt konglomerat enligt denna lag består av en grupp som uppfyller samtliga följande villkor:

1. minst ett institut eller försäkringsföretag ingår i gruppen,
2. ett reglerat företag som är auktoriserat inom EES
   a) är moderföretag till ett företag inom den finansiella sektorn,
   b) har ägarintresse i ett företag inom den finansiella sektorn,
   c) har en gemensam eller i huvudsak gemensam ledning med ett företag inom den finansiella sektorn, eller
   d) är dotterföretag till ett annat företag och gruppens verksamhet drivs huvudsakligen inom den finansiella sektorn enligt 2 §,
3. minst ett av företagen i gruppen tillhör försäkringssektorn,
4. minst ett av företagen i gruppen tillhör bank- och värdepapperssektorn, och
5. gruppens verksamhet i såväl försäkringssektorn som bank- och värdepapperssektorn är betydande enligt 3 eller 4 §.

Verksamhet huvudsakligen inom den finansiella sektorn

2 § En grupp driver verksamhet huvudsakligen inom den finansiella sektorn om balansomslutningen för de företag som tillhör den finansiella sektorn överstiger 40 procent av den totala balansomslutningen för gruppen.

Betydande verksamhet

3 § En grupps verksamhet i försäkringssektorn eller bank- och värdepapperssektorn är betydande om resultatet av följande beräkning för sektorn i fråga överstiger 10 procent. Genomsnittet av

1. kvoten av balansomslutningen för sektorn och den totala balansomslutningen för samtliga företag i gruppen som tillhör den finansiella sektorn, plus
2. kvoten av kapitalkravet för sektorn och det totala kapitalkravet för samtliga företag i gruppen som tillhör den finansiella sektorn.

Den av försäkringssektorn och bank- och värdepapperssektorn som har det lägsta genomsnittet vid tillämpningen av beräkningsmetoden i första stycket är den minsta sektorn. Den största sektorn är den som har det högsta genomsnittet.

4 § En grupps verksamhet i försäkringssektorn eller bank- och värdepapperssektorn är även betydande om balansomslutningen för den minsta sektorn överstiger ett belopp motsvarande sex miljarder euro.

Särskilda beräkningsgrunder

5 § Vid beräkningar enligt 2–4 §§ ska företag som avses i 5 kap. 6 § första stycket undantas, om inte företaget har flyttat från ett land inom EES till ett tredjeland för att undvika reglering.

Vid beräkningarna ska också sådana ägarintressen undantas som ingår i den minsta av bank- och värdepapperssektorn eller försäkringssektorn och är av avgörande betydelse för om det är ett finansiellt konglomerat, men som tillsammans är av försumbar betydelse med hänsyn till syftet med den särskilda tillsynen över ett finansiellt konglomerat. *Lag (2013:670)*

6 § Vid tillämpning av 2 och 3 §§ ska intäktsstrukturen, posterna utanför balansräkningen eller förvaltade tillgångar användas som enda beräkningsgrund eller i kombination för att ersätta balansomslutningen eller användas tillsammans med den, om det finns särskilda skäl och de nämnda faktorerna bedöms vara av vikt för den särskilda tillsynen över ett finansiellt konglomerat. *Lag (2013:670)*

När ett finansiellt konglomerat upphör att existera

7 § Om ett finansiellt konglomerat inte längre uppfyller förutsättningarna i 1–6 §§, upphör det att vara ett finansiellt konglomerat. Detta gäller dock inte i de fall som avses i 8 och 9 §§.

8 § Om något av de gränsvärden som anges i 2–4 §§ underskrids för ett finansiellt konglomerat, skall i stället ett lägre gränsvärde tillämpas för de tre år som följer närmast efter det år då gränsvärdet underskreds. Följande lägre gränsvärden skall i så fall gälla:
1. 35 procent i stället för 40 procent vid tillämpning av 2 §,
2. 8 procent i stället för 10 procent vid tillämpning av 3 §, och
3. fem miljarder euro i stället för sex miljarder euro vid tillämpning av 4 §.

Om det finansiella konglomeratet innan de tre åren har gått når upp till gränsvärdena enligt 2–4 §§, skall något lägre gränsvärde enligt första stycket inte längre tillämpas. Om det finansiella konglomeratet efter de tre åren fortfarande inte uppfyller kraven i 2–4 §§, upphör det att vara ett finansiellt konglomerat.

Även om ett finansiellt konglomerat uppfyller gränsvärdena i första stycket, skall det upphöra att vara ett konglomerat innan tre år har gått om det inte längre är nödvändigt att det står under särskild tillsyn.

9 § I andra fall än som avses i 8 § skall bestämmelserna i denna lag tillämpas på ett finansiellt konglomerat under en period av tre år, trots att konglomeratet inte längre når upp till något av gränsvärdena i 2 och 3 §§, om det
1. har skett väsentliga förändringar i gruppens struktur, och
2. bedöms särskilt viktigt för den särskilda tillsynen över ett finansiellt konglomerat.

3 kap. Räckvidden av vissa bestämmelser

1 § Bestämmelserna i 4–7 kap. tillämpas för ett finansiellt konglomerat om ett reglerat företag som är auktoriserat inom EES
1. finns i toppen av det finansiella konglomeratet,
2. har ett moderföretag som är ett blandat finansiellt holdingföretag med huvudkontor inom EES, eller
3. står under gemensam eller i huvudsak gemensam ledning med ett annat företag inom den finansiella sektorn.

För ett finansiellt konglomerat som inte omfattas av första stycket och vars moderföretag är ett reglerat företag eller ett blandat finansiellt holdingföretag med huvudkontor utanför EES tillämpas bestämmelserna i 8 kap.

2 § Om ett finansiellt konglomerat organisatoriskt hör under ett annat finansiellt konglomerat, gäller bestämmelserna i 4–8 kap. bara för det sistnämnda konglomeratet.

3 § Bestämmelserna i denna lag, eller vissa av dem enligt vad som framgår av beslut enligt 4 kap. 4 § 2, skall tillämpas på ett institut eller ett försäkringsföretag om
1. en fysisk eller juridisk person har ägarintresse i, kapitalbindningar med eller annars utövar ett väsentligt inflytande över institutet eller försäkringsföretaget,
2. villkoren i 2 kap. 1 § 3–5 är uppfyllda för de företag som den fysiska eller juridiska personen har sådana förbindelser med som anges i 1, och
3. det bedöms särskilt viktigt att institutet eller försäkringsföretaget står under sådan särskild tillsyn som utövas över finansiella konglomerat.

När första stycket är tillämpligt skall hänvisningarna i denna lag till finansiella konglomerat i stället avse de förbindelser mellan en fysisk eller juridisk person och ett institut eller ett försäkringsföretag som avses i första stycket 1.

4 § Under de förutsättningar som anges i andra stycket får en grupp som har verksamhet i försäkringssektorn eller bank- och värdepapperssektorn undantas
1. helt från denna lags tillämpning, eller
2. från tillämpning av en eller flera av bestämmelserna i 5 kap. 7–9 och 11–14 §§.

En sådan grupp får undantas, om

1. gruppen når upp till de gränsvärden som anges i 2 kap. 3 § men har en verksamhet som inte är betydande enligt 2 kap. 4 §, eller har en verksamhet som är betydande enligt 2 kap. 4 § men gruppen inte når upp till de gränsvärden som anges i 2 kap. 3 §, och
2. det inte är nödvändigt eller lämpligt att gruppen omfattas av bestämmelser om särskild tillsyn över finansiella konglomerat. *Lag (2013:670)*

4 kap. Samordnare av den särskilda tillsynen över ett finansiellt konglomerat

1 § För varje finansiellt konglomerat som avses i 3 kap. 1 § första stycket skall det finnas en samordnare. Om det finns flera berörda behöriga myndigheter, skall samordnaren utses bland dem. Samordnaren ansvarar för den särskilda tillsynen över det finansiella konglomeratet.

2 § Finansinspektionen skall vara samordnare av den särskilda tillsynen över ett finansiellt konglomerat, om det i toppen av konglomeratet finns

1. ett institut eller ett försäkringsföretag,
2. ett blandat finansiellt holdingföretag med huvudkontor i Sverige som är moderföretag till ett institut eller ett försäkringsföretag,
3. två eller flera blandade finansiella holdingföretag med huvudkontor i olika stater inom EES, däribland Sverige, och det dessutom i konglomeratet finns reglerade företag i samma stater under förutsättning att
   a) det av de reglerade företagen som, om de tillhör samma sektor, har den största balansomslutningen är ett institut eller ett försäkringsföretag, eller
   b) det av de reglerade företagen som, om de tillhör olika sektorer, verkar inom den största sektorn är ett institut eller ett försäkringsföretag, eller
4. ett blandat finansiellt holdingföretag som är moderföretag till flera reglerade företag som inte är auktoriserade i den medlemsstat där holdingföretaget har sitt huvudkontor, och det dotterföretag som har den största balansomslutningen inom den största sektorn är ett institut eller ett försäkringsföretag.

Finansinspektionen skall även vara samordnare om

1. det inte följer av artikel 10.2 a och b i–iii i konglomeratdirektivet att någon behörig myndighet är samordnare och om ett institut eller ett försäkringsföretag har den största balansomslutningen inom den största sektorn, eller
2. inspektionen tillsammans med övriga relevanta behöriga myndigheter kommer överens om det i enlighet med bestämmelserna i 3 §.

När Finansinspektionen enligt första stycket eller andra stycket 1 skall vara samordnare, får inspektionen tillsammans med övriga relevanta behöriga myndigheter komma överens om att en annan behörig myndighet inom EES än inspektionen skall utses till samordnare. Finansinspektionen får ingå en sådan överenskommelse, om det är olämpligt att inspektionen utses till samordnare med hänsyn till det finansiella konglomeratets struktur och den relativa betydelsen av konglomeratets verksamhet i olika länder.

3 § Om det skulle vara olämpligt med hänsyn till det finansiella konglomeratets struktur och den relativa betydelsen av dess verksamhet i olika länder att samordnare för det finansiella konglomeratet utses enligt de grunder som anges i artikel 10.2 i konglomeratdirektivet, får Finansinspektionen komma överens med övriga relevanta behöriga myndigheter om att inspektionen eller någon annan behörig myndighet skall vara samordnare för det finansiella konglomeratet.

I ett sådant fall skall det finansiella konglomeratet ges tillfälle att yttra sig innan Finansinspektionen och de övriga relevanta behöriga myndigheterna ingår överenskommelsen.

4 § När Finansinspektionen är samordnare skall inspektionen fatta beslut i frågor som gäller om

1. det finns ett finansiellt konglomerat enligt 2 kap. 1–6 §§,
2. bestämmelserna i denna lag skall tillämpas på ett institut eller ett försäkringsföretag enligt 3 kap. 3 §,
3. ett finansiellt konglomerat skall upphöra att vara ett finansiellt konglomerat, och
4. bestämmelserna i 3 kap. 3 § inte längre skall tillämpas på ett institut eller ett försäkringsföretag.

5 § När Finansinspektionen har fattat ett beslut enligt 4 § 1 eller 2, ska inspektionen lämna en underrättelse om beslutet och om att inspektionen är samordnare. En sådan underrättelse ska lämnas till det moderföretag som finns i toppen av ett konglomerat eller, om det inte finns något moderföretag, det reglerade företag som har den största balansomslutningen inom den största sektorn.

Den information som anges i första stycket ska också lämnas till

1. behöriga myndigheter som auktoriserat reglerade företag i konglomeratet och behöriga myndigheter i det land inom EES där det blandade finansiella holdingföretaget har sitt huvudkontor, och
2. den gemensamma kommittén för de europeiska tillsynsmyndigheterna.

Lag (2012:195)

5 kap. Finansiell ställning

Kapitalbas och kapitalkrav

1 § Bestämmelserna i 3–6, 8 och 10–12 §§ samt 14 § första stycket gäller bara när Finansinspektionen är samordnare för ett finansiellt konglomerat.

2 § För ett finansiellt konglomerat skall det finnas en kapitalbas som uppfyller ett för finansiella konglomerat särskilt kapitalkrav.

Institut och försäkringsföretag som ingår i ett finansiellt konglomerat skall ha en kapitalbas som är tillräckligt stor med hänsyn till kapitalkravet för det finansiella konglomeratet.

3 § Kapitalbasen och kapitalkravet för ett finansiellt konglomerat skall beräknas på grundval av sektorsbestämmelserna om hur kapitalbasen och kapitalkravet bestäms.

4 § Om det i toppen av ett finansiellt konglomerat finns ett institut eller ett försäkringsföretag, skall kapitalbasen och kapitalkravet för det finansiella konglomeratet beräknas enligt sammanläggnings- och avräkningsmetoden (metod 2 enligt bilaga I till konglomeratdirektivet). Om det finns skäl, får kapitalbasen och kapitalkravet i stället beräknas enligt konsolideringsmetoden (metod 1 enligt bilaga I till konglomeratdirektivet) eller enligt en kombination av de angivna metoderna.

Första stycket skall tillämpas även i fråga om andra finansiella konglomerat än sådana som har ett institut eller ett försäkringsföretag i toppen om Finansinspektionen är den enda relevanta behöriga myndigheten.

5 § I andra fall än som avses i 4 § ska Finansinspektionen, efter att ha hört övriga relevanta behöriga myndigheter och det finansiella konglomeratet, besluta vilken av följande metoder som ska användas för beräkning av kapitalbasen och kapitalkravet för det finansiella konglomeratet:

1. sammanläggnings- och avräkningsmetoden,
2. konsolideringsmetoden, eller
3. en kombination av dessa metoder. *Lag (2013:670)*

6 § Finansinspektionen skall besluta om undantag för ett företag som ingår i ett finansiellt konglomerat från beräkningen av kapitalbasen och kapitalkravet för konglomeratet om

1. företaget är beläget i ett land utanför EES där det finns rättsliga hinder för att överföra nödvändig information om företaget,

2. företaget har försumbar betydelse med hänsyn till syftet med den särskilda tillsynen över finansiella konglomerat, eller
3. det skulle vara olämpligt eller missvisande att låta företaget omfattas av beräkningen med hänsyn till syftet med den särskilda tillsynen över finansiella konglomerat.

När bestämmelsen i första stycket 2 är tillämplig på flera företag, får undantag inte beslutas, om de tillsammans inte har försumbar betydelse med hänsyn till syftet med den särskilda tillsynen över finansiella konglomerat.

Innan Finansinspektionen beslutar att med stöd av första stycket 3 undanta ett företag från beräkningen, skall inspektionen höra de andra relevanta behöriga myndigheterna. Detta krävs inte i brådskande fall.

Om Finansinspektionen med stöd av första stycket 2 eller 3 undantar ett institut eller ett försäkringsföretag från beräkningen, skall det företag som finns i toppen av konglomeratet, på begäran av Finansinspektionen, lämna upplysningar som inspektionen behöver för sin tillsyn över institutet eller försäkringsföretaget.

Riskkoncentrationer

7 § Ett företag i ett finansiellt konglomerat får inte vara exponerat för så stora finansiella eller andra risker att solvensen eller den finansiella ställningen hos ett reglerat företag som ingår i det finansiella konglomeratet hotas (riskkoncentration).

8 § Om ett blandat finansiellt holdingföretag finns i toppen av ett finansiellt konglomerat, vars största sektor är bank- och värdepapperssektorn, gäller bestämmelserna om stora exponeringar i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 av den 26 juni 2013 om tillsynskrav för kreditinstitut och värdepappersföretag och om ändring av förordning (EU) nr 648/2012 för samtliga företag som tillhör den sektorn och för det blandade finansiella holdingföretaget. *Lag (2014:984)*

Interna transaktioner

9 § Interna transaktioner får inte hota solvensen eller den finansiella ställningen hos ett reglerat företag inom ett finansiellt konglomerat.

Med en intern transaktion avses en transaktion genom vilken ett reglerat företag inom ett finansiellt konglomerat direkt eller indirekt anlitar ett annat företag inom samma konglomerat eller en fysisk eller juridisk person som har nära förbindelser med företag i konglomeratet för att uppfylla en skyldighet, oavsett om den följer av avtal eller inte och oavsett om den förutsätter betalning eller inte.

Rapportering

10 § Den kapitalbas och det kapitalkrav som enligt denna lag gäller för ett finansiellt konglomerat skall beräknas fortlöpande. Resultatet av beräkningarna och väsentliga uppgifter som ligger till grund för dem skall regelbundet rapporteras till Finansinspektionen.

11 § Riskkoncentrationer och interna transaktioner som är betydande och av visst slag, skall regelbundet rapporteras till Finansinspektionen. Vilka dessa är skall beslutas av Finansinspektionen för varje enskilt konglomerat. Inspektionen skall dessförinnan, i fråga om vilka transaktioner och riskkoncentrationer som är betydande, ha hört övriga relevanta behöriga myndigheter och det finansiella konglomeratet, samt, i fråga om vilka slag av riskkoncentrationer och interna transaktioner som skall rapporteras, ha hört övriga relevanta behöriga myndigheter.

11 a § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddelar föreskrifter om att vissa uppgifter som enligt 10 och 11 §§ ska lämnas till Finansinspektionen i stället ska lämnas till Statistiska centralbyrån. *Lag (2014:489)*

12 § När ett reglerat företag hemmahörande inom EES finns i toppen av det finansiella konglomeratet, skall rapporteringen enligt 10 och 11 §§ göras av det företaget.

I andra fall skall rapporten lämnas av det blandade finansiella holdingföretaget i det finansiella konglomeratet eller det institut eller försäkringsföretag i konglomeratet som Finansinspektionen i ett enskilt fall beslutar efter att ha hört de övriga relevanta behöriga myndigheterna och konglomeratet.

System för riskhantering och rutiner för intern kontroll

13 § Institut och försäkringsföretag som ingår i ett finansiellt konglomerat skall ha system för riskhantering och rutiner för intern kontroll som är betryggande med hänsyn till konglomeratets samlade risksituation.

14 § Institut, försäkringsföretag och blandade finansiella holdingföretag med huvudkontor i Sverige som enligt 12 § ansvarar för rapporteringen till Finansinspektionen skall ha nödvändiga rutiner för intern kontroll för att kunna ta fram uppgifter som kan vara av betydelse för tillsynen över det finansiella konglomeratet.

Om ett institut, ett försäkringsföretag eller ett blandat finansiellt holdingföretag med huvudkontor i Sverige ansvarar för ett finansiellt konglomerats rapportering till en utländsk behörig myndighet som är samordnare av tillsynen över konglomeratet, skall företaget ha sådana rutiner för intern kontroll som anges i första stycket.

15 § Ett företag som ingår i ett finansiellt konglomerat skall till det företag som enligt 12 § ansvarar för rapporteringen till Finansinspektionen eller till det företag som enligt 14 § andra stycket ansvarar för rapporteringen till en utländsk behörig myndighet som är samordnare lämna de uppgifter som detta företag behöver för att fullgöra rapporteringsskyldigheten.

Första stycket gäller även ett svenskt företag i förhållande till ett sådant företag inom EES som skall upprätta och lämna en rapport enligt en offentlig reglering som bygger på konglomeratdirektivet.

Ledningen i ett blandat finansiellt holdingföretag

16 § Den som ingår i ledningen i ett blandat finansiellt holdingföretag skall ha tillräcklig insikt och erfarenhet för att delta i ledningen av företaget och även i övrigt vara lämplig för en sådan uppgift.

6 kap. Tillsyn

Tillämpliga tillsynsregler

1 § Finansinspektionen övervakar att denna lag följs.

I fråga om tillsynen över institut och försäkringsföretag gäller det som är föreskrivet i sektorsbestämmelserna, om inte annat följer av denna lag.

Vissa överenskommelser med utländska relevanta behöriga myndigheter

2 § Innan Finansinspektionen fattar ett beslut med stöd av någon av bestämmelserna i 2 kap. 5 och 6 §§, 8 § tredje stycket och 9 § samt 3 kap. 3 och 4 §§, skall inspektionen ha kommit överens med övriga relevanta behöriga myndigheter om innehållet i beslutet.

Finansinspektionen skall på begäran av ett företag som ingår i konglomeratet besluta om förutsättningarna i de nämnda bestämmelserna är uppfyllda.

Om ett beslut enligt första stycket inte framgår av en underrättelse enligt 4 kap. 5 §, skall Finansinspektionen underrätta övriga berörda behöriga myndigheter om beslutet.

Upplysningsskyldighet

3 § Ett företag som ingår i ett finansiellt konglomerat skall lämna Finansinspektionen de upplysningar om sin verksamhet och därmed sammanhängande omständigheter som inspektionen begär för tillsynen över konglomeratet.

Om företaget inte lämnar upplysningarna till Finansinspektionen, får inspektionen förelägga företaget att göra det. Ett sådant föreläggande får dock inte riktas mot ett reglerat företag som hör hemma i ett annat land inom EES. I fråga om ett sådant företag gäller i stället 7 kap. 3 §.

Undersökning hos ett blandat finansiellt holdingföretag

4 § Finansinspektionen får genomföra en undersökning hos ett svenskt blandat finansiellt holdingföretag som enligt 5 kap. 12 § skall rapportera till inspektionen, om det behövs för tillsynen av det finansiella konglomerat som holdingföretaget ingår i.

Samarbete och utbyte av information

5 § Finansinspektionen ska i sin tillsynsverksamhet samarbeta och utbyta information med utländska behöriga myndigheter, Europeiska bankmyndigheten, Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten, Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten samt Europeiska systemrisknämnden i den utsträckning som följer av konglomeratdirektivet. *Lag (2012:195)*

5 a § Finansinspektionen får hänskjuta frågor som rör ett förfarande av en annan behörig myndighet inom EES till Europeiska bankmyndigheten, Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten eller Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten för tvistlösning i de fall som framgår av artikel 18.1 a i konglomeratdirektivet. *Lag (2012:195)*

6 § Finansinspektionen skall, inom ramen för sin befogenhet, efter begäran från en behörig myndighet i ett annat land inom EES lämna eller kontrollera information som behövs för att den utländska myndigheten skall kunna utöva sin tillsyn enligt en offentlig reglering som bygger på konglomeratdirektivet. Den utländska myndigheten får närvara vid en kontroll som utförs av Finansinspektionen.

Tystnadsplikt

7 § En styrelseledamot eller annan befattningshavare hos ett försäkringsföretag eller ett blandat finansiellt holdingföretag, som vid fullgörandet av skyldigheter enligt denna lag får kunskap om affärsförhållanden hos ett annat företag inom samma finansiella konglomerat, får inte obehörigen röja vad han eller hon har fått veta och inte heller utnyttja kunskapen i strid med det företagets intresse.

Uppgiftsskyldighet

8 § Ett försäkringsföretag och ett blandat finansiellt holdingföretag är skyldigt att lämna ut uppgifter om enskildas förhållanden till företaget, om det under en utredning enligt bestämmelserna om förundersökning i brottmål begärs av undersökningsledare eller om det i ett ärende om rättslig hjälp i brottmål på framställning av en annan stat eller en mellanfolklig domstol begärs av åklagare.

Meddelandeförbud

9 § Den undersökningsledare eller åklagare som begär uppgifter enligt 8 § får förordna att företaget samt dess styrelseledamöter och anställda inte får röja för kunden eller för någon utomstående att uppgifter har lämnats enligt 8 § eller att det pågår en förundersökning eller ett ärende om rättslig hjälp i brottmål.

Ett sådant förbud får meddelas om det krävs för att en utredning om brott inte skall äventyras eller för att uppfylla en internationell överenskommelse som är bindande för Sverige.

Förbudet skall vara tidsbegränsat, med möjlighet till förlängning, och får inte avse längre tid än vad som är motiverat med hänsyn till syftet med förbudet. I ett ärende om rättslig hjälp i brottmål får dock förbudet tidsbegränsas endast om den stat eller mellanfolkliga domstol som ansökt om rättslig hjälp samtycker till detta.

Om ett förbud inte längre är motiverat med hänsyn till syftet med förbudet, skall undersökningsledaren eller åklagaren besluta att förordnandet skall upphöra.

Avgifter

10 § Ett institut eller ett försäkringsföretag som står under tillsyn enligt denna lag ska med årliga avgifter bekosta Finansinspektionens verksamhet samt Statistiska centralbyråns verksamhet enligt lagen (2014:484) om en databas för övervakning av och tillsyn över finansmarknaderna.

Om Finansinspektionen vid tillsynen enligt denna lag behöver anlita någon med särskild fackkunskap för bedömning av en viss fråga, ska kostnaden för detta betalas av det institut eller det försäkringsföretag som tillsynen avser. *Lag (2014:489)*

7 kap. Ingripanden

Överträdelser av denna lag

1 § Om ett institut eller ett försäkringsföretag inom ett finansiellt konglomerat inte uppfyller de krav som anges i 5 kap. eller om kraven är uppfyllda men solvensen eller den finansiella ställningen hos ett reglerat företag inom konglomeratet ändå är hotad, skall Finansinspektionen förelägga det företag som skall rapportera enligt 5 kap. 12 § att vidta åtgärder för att rätta till förhållandet.

Om ett institut eller ett försäkringsföretag bryter mot denna lag, gäller dessutom det som föreskrivs i sektorsbestämmelserna.

2 § Finansinspektionen skall, i egenskap av samordnare, förelägga ett blandat finansiellt holdingföretag att vidta åtgärder för att göra rättelse om holdingföretaget eller dess ledning inte uppfyller de krav som ställs på det enligt denna lag.

3 § Om Finansinspektionen, i egenskap av samordnare, bedömer att ett reglerat företag som hör hemma i ett annat land inom EES inte uppfyller de krav som ställs på det enligt denna lag eller om kraven är uppfyllda men det reglerade företagets solvens eller finansiella ställning ändå är hotad, skall inspektionen underrätta den behöriga myndigheten i det landet.

Förseningsavgift

4 § Om ett institut, ett försäkringsföretag eller ett blandat finansiellt holdingföretag med huvudkontor i Sverige inte i tid lämnar de upplysningar som föreskrivits med stöd av 9 kap. 1 § 6 och 7, får Finansinspektionen besluta att företaget skall betala en förseningsavgift med högst 100.000 kronor.

Avgiften tillfaller staten.

5 § Förseningsavgiften skall betalas till Finansinspektionen inom trettio dagar efter det att beslutet vunnit laga kraft eller den längre tid som anges i beslutet.

6 § Finansinspektionens beslut att ta ut förseningsavgift får verkställas utan föregående dom eller utslag, om avgiften inte har betalats inom den tid som anges i 5 §.

7 § Om förseningsavgiften inte betalas inom den tid som anges i 5 §, skall Finansinspektionen lämna den obetalda avgiften för indrivning. Bestämmelser om indrivning av statliga fordringar finns i lagen (1993:891) om indrivning av statliga fordringar m.m.

8 § En förseningsavgift faller bort i den utsträckning verkställighet inte har skett inom fem år från det att beslutet vann laga kraft.

Vite

9 § Om Finansinspektionen meddelar föreläggande enligt denna lag, får inspektionen förelägga vite.

8 kap. Moderföretag utanför EES

1 § När moderföretaget till ett institut eller ett försäkringsföretag är ett reglerat företag eller ett blandat finansiellt holdingföretag som har sitt huvudkontor utanför EES gäller 2–4 §§, om Finansinspektionen enligt bestämmelserna i 4 kap. 2 § första stycket eller andra stycket 1 skulle ha varit samordnare. Vid bedömningen av om inspektionen skulle ha varit samordnare skall det bortses från den del av toppen av gruppen som ligger utanför EES.

2 § Finansinspektionen ska kontrollera om den tillsyn som utövas av tillsynsmyndigheten i tredje land är likvärdig med den särskilda tillsyn över finansiella konglomerat som föreskrivs i konglomeratdirektivet.

Finansinspektionen är skyldig att utföra en sådan kontroll på begäran av moderföretaget eller av något av de reglerade företag i konglomeratet som auktoriserats inom EES.

Innan Finansinspektionen tar ställning till om tillsynen är likvärdig, ska inspektionen höra övriga relevanta behöriga myndigheter. *Lag (2012:195)*

3 § När en tillsynsmyndighet utanför EES utövar tillsyn över ett finansiellt konglomerat som bedömts likvärdig, gäller 5 kap. 2 § andra stycket samt 5 kap. 7 och 9 §§ för institut och försäkringsföretag som ingår i konglomeratet.

4 § Om tillsynen inte bedöms vara likvärdig, skall Finansinspektionen besluta att bestämmelserna i denna lag skall tillämpas på konglomeratet på samma sätt som om företaget i toppen av konglomeratet hade haft sitt huvudkontor inom EES.

Efter att ha hört övriga relevanta behöriga myndigheter får Finansinspektionen i stället besluta att använda sig av andra tillsynsmetoder som säkerställer att tillsynen över de reglerade företagen i det finansiella konglomeratet är tillräcklig. Inspektionen får därvid förelägga en ägare som har ett bestämmande inflytande över institutet eller försäkringsföretaget att inrätta ett blandat finansiellt holdingföretag med huvudkontor inom EES. Inspektionen får då besluta att bestämmelserna i denna lag skall tillämpas på de reglerade företagen i det finansiella konglomerat som leds av detta holdingföretag.

Finansinspektionen skall underrätta det finansiella konglomeratet, berörda behöriga myndigheter och Europeiska gemenskapernas kommission när sådana tillsynsmetoder som anges i andra stycket används.

9 kap. Bemyndiganden

1 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. hur balansomslutningen och kapitalkraven skall beräknas enligt 2 kap. 2–4 §§,
2. de närmare förutsättningarna för att tillämpa bestämmelsen i 3 kap. 4 §,
3. hur kapitalbasen och kapitalkraven skall beräknas enligt 5 kap. 3–5 §§,
4. hur riskkoncentrationer enligt 5 kap. 7 § skall värderas,
5. hur interna transaktioner enligt 5 kap. 9 § skall värderas,
6. innehållet, omfattningen och fullgörandet av rapporteringen enligt 5 kap. 10 §,
7. sådana riskkoncentrationer och interna transaktioner som skall rapporteras enligt 5 kap. 11 § och fullgörandet av denna rapportering, och
8. kraven på system för riskhantering och rutiner för intern kontroll enligt 5 kap. 13 och 14 §§.

2 § Regeringen får meddela föreskrifter om sådana avgifter för tillsyn som avses i 6 kap. 10 § första stycket.

10 kap. Överklagande och ansvarsbestämmelse

Överklagande

1 § Finansinspektionens beslut enligt denna lag får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Detta gäller dock inte beslut i ärenden som avses i 20 § första stycket 5 förvaltningslagen (1986:223).

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Finansinspektionen får bestämma att ett beslut enligt denna lag skall gälla omedelbart.

Ansvarsbestämmelse

2 § Till böter döms den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet bryter mot ett meddelandeförbud enligt 6 kap. 9 §.

Propositioner

SFS 2006:531 Prop. 2005/06:45	*SFS 2006:613* Prop. 2005/06:150	*SFS 2006:1388* Prop. 2006/07:5	*SFS 2007:569* Prop. 2006/07:115
SFS 2010:2073 Prop. 2009/10:246	*SFS 2011:769* Prop. 2010/11:124	*SFS 2012:195* Prop. 2011/12:70	*SFS 2013:577* Prop. 2012/13:155
SFS 2013:670 Prop. 2012/13:160	*SFS 2014:489* Prop. 2013/14:161	*SFS 2014:984* Prop. 2013/14:228	*SFS 2015:720* Prop. 2015/16:9
SFS 2015:825 Prop. 2015/16:3			

FFFS 2011:26 Särskild tillsyn över finansiella konglomerat

(senast ändrad genom FFFS 2014:24)

1 kap. Tillämpningsområde

1 § Dessa föreskrifter innehåller bestämmelser för finansiella konglomerat som Finansinspektionen är samordnare för enligt lagen (2006:531) om särskild tillsyn över finansiella konglomerat.

2 § Vilket företag som ska rapportera uppgifter till Finansinspektionen enligt 2 kap. 1 § och 3 kap. 11 §, framgår av 5 kap. 12 § lagen (2006:531) om särskild tillsyn över finansiella konglomerat.

2 kap. Riskkoncentrationer och interna transaktioner

1 § Sådana riskkoncentrationer och interna transaktioner som Finansinspektionen enligt 5 kap. 11 § lagen (2006:531) om särskild tillsyn över finansiella konglomerat har fattat beslut om, ska rapporteras årligen per den 31 december.

Uppgifterna ska lämnas dels på blankett Betydande riskkoncentrationer inom finansiella konglomerat enligt bilaga 1, dels på blankett Betydande interna transaktioner inom finansiella konglomerat, se bilaga 2.

2 § Uppgifterna ska ha kommit in till Finansinspektionen senast den 31 mars.

3 kap. Kapitalbas och kapitalkrav

1 § Bestämmelser om metoder för beräkning av kapitalbas och kapitalkrav för finansiella konglomerat finns i 5 kap. lagen (2006:531) om särskild tillsyn över finansiella konglomerat.

2 § En konsolideringsmetod samt en kombination av sammanläggnings- och avräkningsmetoden och konsolideringsmetoden enligt 5 kap. 4 § lagen (2006:531) om särskild tillsyn över finansiella konglomerat, får användas om metoderna ger en lika bra bild av det finansiella konglomeratets ekonomiska ställning som om sammanläggnings- och avräkningsmetoden använts.

3 § När konsolideringsmetoden enligt 2 § används och det finns reglerade företag inom en finansiell sektor som inte har konsoliderats i en koncernredovisning eller motsvarande sammanställda redovisning, ska sådana företag också beaktas.

Allmänna råd

Exempel på företag som inte konsolideras i en koncernredovisning är livförsäkringsföretag som inte får lämna vinstutdelning.

4 § Om ett finansiellt konglomerats kapitalbas och kapitalkrav beräknas enligt konsolideringsmetoden, och de kapitalkrav används som gäller för ett företag som ingår i en konsoliderad situation enligt artikel 18 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 om tillsynskrav för kreditinstitut och värdepappersföretag och om ändring av förordning (EU) nr 648/2012 eller för en försäkringsgrupp, ska kapitalkraven om det behövs justeras så att företagen i det finansiella konglomeratet ingår med samma andel i konglomeratets kapitalkrav som i dess kapitalbas. *FFFS (2014:24)*

5 § Om ett dotterföretag har ett kapitalunderskott på individuell nivå enligt sektorsbestämmelserna, ska hela underskottet beaktas vid beräkning av det finansiella konglomeratets kapitalbas och kapitalkrav. Detta gäller även teoretiska kapitalunderskott för icke reglerade företag inom en finansiell sektor.

Finansinspektionen kan medge att underskottet medräknas proportionellt, om det finns särskilda skäl.

6 § Saknas kapitalförbindelser med ett eller flera företag inom ett finansiellt konglomerat, beslutar Finansinspektionen vilken andel av företagets kapitalbas och kapitalkrav som ska användas vid beräkning av det finansiella konglomeratets kapitalbas och kapitalkrav.

7 § Vid beräkning av ett finansiellt konglomerats kapitalbas får poster inte utnyttjas dubbelt.

8 § Är en post i kapitalbasen i ett företag inom ett finansiellt konglomerat enbart tillåten enligt bestämmelserna i den finansiella sektor som företaget tillhör, får posten endast användas för att täcka den sektorns kapitalkrav, beräknat enligt den sektorns bestämmelser. Om sådana poster överstiger sektorns kapitalkrav ska det göras ett avdrag från det finansiella konglomeratets kapitalbas motsvarande det överstigande beloppet.

9 § När en bestämmelse i en finansiell sektor begränsar storleken på en post i kapitalbasen för ett företag eller en grupp inom ett finansiellt konglomerat, ska begränsningen beaktas även vid beräkning av det finansiella konglomeratets kapitalbas.

Om begränsningen är en procentsats av ett underlag, ska begränsningen beaktas med det belopp som beräknats enligt sektorsbestämmelserna. Om en post som är tillåten enligt båda finansiella sektorers bestämmelser är delvis utnyttjad för att täcka kapitalkravet i en sektor, på grund av en sektorsspecifik begränsning, kan dock den outnyttjade delen efter Finansinspektionens medgivande få användas för att täcka ett underskott på nivån finansiellt konglomerat.

10 § Ett teoretiskt kapitalkrav för icke reglerade företag inom en finansiell sektor ska motsvara det kapitalkrav som företaget skulle behöva uppfylla enligt gällande sektorsbestämmelser om det vore ett reglerat företag inom den finansiella sektorn.

För ett blandat finansiellt holdingföretag ska det teoretiska kapitalkravet beräknas enligt sektorsbestämmelserna för den största finansiella sektorn i det finansiella konglomeratet.

11 § Uppgifter om kapitalbas och kapitalkrav för finansiella konglomerat ska rapporteras årligen per den 31 december.

När sammanläggnings- och avräkningsmetoden eller konsolideringsmetoden används ska uppgifterna rapporteras enligt blankett Kapitalbas och kapitalkrav för finansiella konglomerat, se bilaga 3. Anvisningar till hur blanketten fylls i finns i bilaga 4.

Uppgifterna ska ha kommit in till Finansinspektionen senast den 31 mars.

[Bilagorna består av blanketter och återges ej här; red.anm.]

Förmedling och avtal

Försäkringsförmedling

Försäkringsförmedling, direktiv 2002/92/EG 647

Försäkringsdistribution, direktiv (EU) 2016/97 657

Försäkringsförmedling, lag (2005:405) 695

Försäkringsförmedling, förordning (2005:411) 710

FFFS 2005:11 Försäkringsförmedling 719

FFFS 2005:1 Styrning och kontroll av finansiella företag 592

Försäkringsavtal

Försäkringsavtalslag (2005:104) 743

Tillämplig lag för vissa försäkringsavtal, lag (1993:645) 792

Diskrimineringslag (2008:567) – utdrag 793

Lämnande av information

FFFS 2011:39 Information som gäller försäkring och tjänstepension 794

Konsumentskydd

Finansiell rådgivning till konsumenter, lag (2003:862) 811

FFFS 2004:4 Finansiell rådgivning till konsumenter 813

Distansförsäljning

Distansförsäljning av finansiella tjänster till konsumenter, direktiv 2002/65/EG 818

Distansavtal och avtal utanför affärslokaler, lag (2005:59) 829

Dödande av handling

Dödande av förkommen handling, lag (2011:900) 839

EU har antagit försäkringsdistributionsdirektivet, direktiv (EU) 2016/97, som ersätter försäkringsförmedlingsdirektivet, direktiv 2002/92/EG, från och med den 23 februari 2018.

I årets upplaga finns både den äldre och den nya regleringen.

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS DIREKTIV 2002/92/EG

Försäkringsförmedling

(senast ändrat genom direktiv (EU) 2016/97)

Kapitel I	**Tillämpningsområde och definitioner**	648
Kapitel II	**Krav för registrering**	651
Kapitel III	**Informationskrav för förmedlare**	655
Kapitel IV	**Slutbestämmelser**	656
Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser för ändringsrättsakter		656

Detta direktiv upphör att gälla den 23 februari 2018 enligt direktiv (EU) 2016/97.

Europaparlamentet och Europeiska unionens råd har antagit detta direktiv

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artikel 47.2 och artikel 55 i detta,

med beaktande av kommissionens förslag,

med beaktande av Ekonomiska och sociala kommitténs yttrande,

i enlighet med förfarandet i artikel 251 i fördraget, och

av följande skäl:

1. Försäkrings- och återförsäkringsförmedlare spelar en central roll vid distribution av försäkrings- och återförsäkringsprodukter i gemenskapen.
2. Ett första steg i arbetet för att underlätta utövandet av etableringsfriheten och friheten att tillhandahålla tjänster för försäkringsagenter eller försäkringsmäklare togs i och med rådets direktiv 77/92/EEG av den 13 december 1976 om åtgärder för att underlätta det effektiva utövandet av etableringsfriheten och friheten att tillhandahålla tjänster vid verksamhet som försäkringsagent eller försäkringsmäklare (ur grupp 630 ISIC) och särskilt om övergångsbestämmelser för sådan verksamhet.
3. Direktiv 77/92/EEG skulle gälla till dess att bestämmelser om samordning av nationella regler om att inleda och bedriva verksamhet som försäkringsagent och försäkringsmäklare trätt i kraft.
4. Kommissionens rekommendation 92/48/EEG av den 18 december 1991 om försäkringsförmedlare har till största delen följts av medlemsstaterna och har bidragit till att föra de nationella reglerna om yrkeskrav och registrering av försäkringsförmedlare närmare varandra.
5. Det finns dock fortfarande avsevärda skillnader mellan de nationella bestämmelserna, vilket hindrar försäkrings- och återförsäkringsförmedlare från att inleda och bedriva verksamhet på den inre marknaden. Direktiv 77/92/EEG bör därför ersättas av ett nytt direktiv.
6. Försäkrings- och återförsäkringsförmedlare bör kunna utnyttja etableringsfriheten och friheten att tillhandahålla tjänster, vilka har fastställts i fördraget.
7. Att försäkringsförmedlare inte fritt kan bedriva verksamhet i hela gemenskapen gör att den inre marknaden för försäkringar inte fungerar väl.
8. En samordning av de nationella reglerna om yrkeskrav och registrering av personer som inleder och bedriver verksamhet som försäkringsförmedlare kan därför bidra till att förverkliga den inre marknaden för finansiella tjänster och till att förbättra kundskyddet på området.
9. Olika slag av fysiska och juridiska personer samt institut, som agenter, mäklare och kreditinstitut (”bancassurance”-aktörer), kan distribuera försäkringsprodukter. För att aktörerna skall kunna behandlas lika och hänsyn skall kunna tas till kundskyddet bör alla dessa fysiska och juridiska personer omfattas av detta direktiv.
10. Detta direktiv innehåller en definition av ”anknuten försäkringsförmedlare”, i vilken det tas hänsyn till särdragen hos vissa marknader i medlemsstaterna och där syftet är att fastställa de registreringskrav som är tillämpliga på dessa förmedlare. Denna definition är inte avsedd att hindra medlemsstaterna från att ha liknande begrepp beträffande försäkringsförmedlare som utövar försäkringsförmedling för ett försäkringsföretags räkning och helt och hållet på detta försäkringsföretags ansvar, men som har behörighet att uppbära premier eller penningsummor för kundens räkning i enlighet med villkoren om ekonomisk garanti i detta direktiv.
11. Detta direktiv bör tillämpas på personer vars verksamhet består i att tillhandahålla försäkringsförmedlingstjänster till tredje man mot ersättning som kan vara pekuniär eller utgöra någon annan form av överenskommen ekonomisk förmån, som är kopplad till utförandet av dessa tjänster.

12. Detta direktiv bör inte tillämpas på personer med annan yrkesverksamhet, t.ex. skatteexperter eller revisorer, som då och då ger råd om försäkringsskydd inom ramen för denna andra yrkesverksamhet, eller på tillhandahållande som avser endast allmän information om försäkringsprodukter, förutsatt att denna verksamhet inte syftar till att bistå kunden med att ingå eller fullgöra ett försäkrings- eller återförsäkringsavtal eller omfattar yrkesmässig handläggning av ett försäkrings- eller återförsäkringsföretags skador eller värdering och reglering av skador.
13. Detta direktiv bör inte tillämpas på personer som bedriver försäkringsförmedling som sidoverksamhet i enlighet med vissa strikta villkor.
14. Försäkrings- och återförsäkringsförmedlare bör registreras vid den behöriga myndigheten i den medlemsstat där de har sin hemvist eller sitt huvudkontor, under förutsättning att de uppfyller höga yrkeskrav rörande kompetens, god vandel, skydd genom ansvarsförsäkring och ekonomiska resurser.
15. Försäkrings- och återförsäkringsförmedlare som är registrerade bör tillåtas att bedriva verksamhet i andra medlemsstater i enlighet med principerna om etableringsfrihet och frihet att tillhandahålla tjänster, under förutsättning att ett lämpligt anmälningsförfarande har följts de behöriga myndigheterna emellan.
16. Det är nödvändigt att fastställa lämpliga påföljder för personer som bedriver försäkrings- och återförsäkringsförmedling utan att vara registrerade, försäkrings- och återförsäkringsföretag som anlitar förmedlare som inte är registrerade eller förmedlare som inte uppfyller de nationella bestämmelser som antagits i enlighet med detta direktiv.
17. Samarbete och utbyte av information mellan behöriga myndigheter är nödvändigt för att skydda kunderna och säkerställa en sund försäkrings- och återförsäkringsverksamhet på den inre marknaden.
18. För kunden är det viktigt att veta om den förmedlare han anlitar ger råd om produkter från ett brett urval av försäkringsföretag eller från ett begränsat antal försäkringsföretag.
19. I detta direktiv bör det anges vilken information som försäkringsförmedlare bör vara skyldiga att lämna till sina kunder. En medlemsstat får i detta avseende bibehålla eller anta striktare bestämmelser, som kan tillämpas på de försäkringsförmedlare som bedriver sin förmedlingsverksamhet på medlemsstatens territorium oberoende av deras hemvist, om dessa striktare bestämmelser är förenliga med gemenskapsrätten, inbegripet Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/31/ EG av den 8 juni 2000 om vissa rättsliga aspekter på informationssamhällets tjänster, särskilt elektronisk handel, på den inre marknaden (”Direktivet om elektronisk handel”).
20. Om förmedlaren anger att han ger råd om produkter från ett brett urval av försäkringsföretag, bör han utföra en opartisk och tillräckligt bred analys av de försäkringsavtal som finns på marknaden. Alla förmedlare bör dessutom redovisa de skäl som ligger till grund för deras rådgivning.
21. Behovet av att kräva sådan information är mindre när kunden är ett företag som önskar återförsäkring eller försäkringsskydd för kommersiella och industriella risker.
22. Det behövs lämpliga och effektiva förfaranden för klagomål och tvistlösning i medlemsstaterna, så att tvister mellan försäkringsförmedlare och kunder kan lösas, varvid befintliga förfaranden kan användas om det är lämpligt.
23. Utan att kundernas rätt att väcka talan vid domstol åsidosätts, bör medlemsstaterna uppmuntra de offentliga eller privata organ som inrättats för reglering av tvister utanför domstol att samarbeta för att lösa gränsöverskridande tvister. Detta samarbete skulle till exempel kunna syfta till att göra det möjligt för kunderna att vända sig till organ som inte är domstolar och som finns i den medlemsstat där de har sin hemvist med klagomål mot försäkringsförmedlare som är etablerade i andra medlemsstater. Inrättandet av Nätverket för klagomål mot finansiella tjänster (FIN-NET) innebär ökad hjälp till konsumenterna när de anlitar gränsöverskridande tjänster. I bestämmelserna om förfarandena bör hänsyn tas till kommissionens rekommendation 98/257/EG av den 30 mars 1998 om principer som skall tillämpas på de instanser som är ansvariga för förfaranden för reglering av konsumenttvister utanför domstol.
24. Direktiv 77/92/EEG bör därför upphävas.

Kapitel I Tillämpningsområde och definitioner

Artikel 1 Tillämpningsområde

1. I detta direktiv fastställs bestämmelser om inledande och bedrivande av försäkrings- och återförsäkringsförmedling av fysiska och juridiska personer som är etablerade i en medlemsstat eller som önskar etablera sig där.

2. Detta direktiv skall inte tillämpas på personer som tillhandahåller förmedlingstjänster för försäkringsavtal, om samtliga följande villkor är uppfyllda:

a) Försäkringsavtalet kräver endast kunskaper om det försäkringsskydd som erbjuds.
b) Försäkringsavtalet avser inte livförsäkring.
c) Försäkringsavtalet omfattar inte ansvarsförsäkring.

d) Personen i fråga har inte försäkringsförmedling som huvudsaklig yrkesverksamhet.
e) Försäkringen kompletterar en levererad produkt eller tjänst, vem som än levererat den, när en sådan försäkring täcker
   i risken för förlust av eller funktionsfel eller skada på de varor som personen i fråga levererat, eller
   ii skada på eller förlust av bagage och övriga risker i samband med en resa som bokats hos denna person, även om försäkringen omfattar livförsäkring eller ansvarsförsäkring, förutsatt att detta försäkringsskydd är underordnat det huvudsakliga försäkringsskyddet för risker i samband med resan.
f) Det årliga premiebeloppet överstiger inte 500 euro och försäkringsavtalets totala giltighetstid, inbegripet eventuella förlängningar, överstiger inte fem år.

3. Detta direktiv skall inte tillämpas på försäkrings- och återförsäkringsförmedlingstjänster som tillhandahålls för risker och åtaganden utanför gemenskapen.

Detta direktiv påverkar inte en medlemsstats lagstiftning om försäkringsförmedling som utövas av försäkrings- och återförsäkringsförmedlare som är etablerade i tredje land och som är verksamma på medlemsstatens territorium med stöd av principen om frihet att tillhandahålla tjänster, under förutsättning att det kan garanteras att samtliga personer som utövar eller har rätt att utöva försäkringsförmedling på denna marknad behandlas lika.

Genom detta direktiv regleras inte försäkringsförmedling i tredje land eller verksamhet i försäkrings- eller återförsäkringsföretag inom gemenskapen såsom de definieras i rådets första direktiv 73/239/EEG av den 24 juli 1973 om samordning av lagar och andra författningar angående rätten att etablera och driva verksamhet med annan direkt försäkring än livförsäkring och rådets första direktiv 79/267/EEG av den 5 mars 1979 om samordning av lagar och andra författningar om rätten att starta och driva direkt livförsäkringsrörelse, som utförs genom försäkringsförmedlare i tredje land.

Artikel 2 Definitioner

I detta direktiv används följande beteckningar med de betydelser som här anges:

1. *Försäkringsföretag*: ett företag som har beviljats officiell auktorisation i enlighet med artikel 6 i direktiv 73/239/EEG eller artikel 6 i direktiv 79/267/EEG.
2. *Återförsäkringsföretag*: ett företag som varken är ett försäkringsföretag eller ett försäkringsföretag i ett icke-medlemsland, och vars huvudsakliga verksamhet är att acceptera sådana risker som överlåts av ett försäkringsföretag, ett försäkringsföretag i ett icke-medlemsland eller andra återförsäkringsföretag.
3. *Försäkringsförmedling*: verksamhet som består i att lägga fram, föreslå eller utföra annat förberedande arbete inför ingåendet av försäkringsavtal, eller att ingå sådana avtal, eller att bistå vid förvaltning och fullgörande av sådana avtal, särskilt vid skada.

   Med undantag för kapitel III A i detta direktiv, ska sådan verksamhet när den bedrivs av ett försäkringsföretag eller av en anställd vid ett försäkringsföretag som handlar på företagets ansvar inte anses vara försäkringsförmedling eller distribution av försäkringsprodukter.

   Tillhandahållande av information i enskilda fall inom ramen för annan yrkesverksamhet förutsatt att denna verksamhet inte syftar till att bistå kunden med ingåendet eller fullgörandet av ett försäkringsavtal, yrkesmässig handläggning av ett försäkringsföretags skador samt värdering och reglering av skador skall inte heller anses vara försäkringsförmedling.
4. *Återförsäkringsförmedling*: verksamhet som består i att lägga fram, föreslå eller utföra annat förberedande arbete inför ingåendet av återförsäkringsavtal, eller att ingå sådana avtal, eller att bistå vid förvaltning och fullgörande av sådana avtal, särskilt vid skada.

   När sådan verksamhet bedrivs av ett återförsäkringsföretag eller av en anställd vid ett återförsäkringsföretag som handlar på företagets ansvar skall verksamheten inte anses vara återförsäkringsförmedling.

Tillhandahållande av information i enskilda fall inom ramen för annan yrkesverksamhet förutsatt att denna verksamhet inte syftar till att bistå kunden med ingåendet eller fullgörandet av ett återförsäkringsavtal, yrkesmässig handläggning av ett återförsäkringsföretags skador samt värdering och reglering av skador skall inte heller anses vara återförsäkringsförmedling.

5. *Försäkringsförmedlare*: varje fysisk eller juridisk person som mot ersättning inleder eller bedriver försäkringsförmedling.
6. *Återförsäkringsförmedlare*: varje fysisk eller juridisk person som mot ersättning inleder eller bedriver återförsäkringsförmedling.
7. *Anknuten försäkringsförmedlare*: varje person som bedriver försäkringsförmedling för ett försäkringsföretags räkning eller för flera försäkringsföretags räkning, om försäkringsprodukterna inte konkurrerar med varandra, men som inte uppbär vare sig premier eller penningsummor för kundens räkning och som agerar helt och hållet på dessa försäkringsföretags ansvar för de produkter som berör respektive försäkringsföretag.

   Som anknuten försäkringsförmedlare skall även den anses som bedriver försäkringsförmedling vid sidan av sin huvudsakliga yrkesverksamhet och som agerar på ett eller flera försäkringsföretags ansvar för de produkter som berör respektive försäkringsföretag, om försäkringen utgör ett komplement till varor som levereras eller tjänster som tillhandahålls inom ramen för denna huvudsakliga yrkesverksamhet och om denne inte uppbär vare sig premier eller penningsummor för kundens räkning.
8. *Stora risker*: risker i den mening som avses i artikel 5 d i direktiv 73/239/EEG.
9. *Hemmedlemsstat*:
   a) om förmedlaren är en fysisk person, den medlemsstat där förmedlaren har sin hemvist och bedriver sin verksamhet,
   b) om förmedlaren är en juridisk person, den medlemsstat där förmedlarens säte är beläget, eller om förmedlaren enligt nationell lagstiftning inte har något säte, den medlemsstat där förmedlarens huvudkontor är beläget.
10. *Värdmedlemsstat*: den medlemsstat där en försäkrings- eller återförsäkringsförmedlare har en filial eller tillhandahåller tjänster.
11. *Behöriga myndigheter*: de myndigheter som varje medlemsstat skall utse enligt artikel 7.
12. *Varaktigt medium*: varje medel som gör det möjligt för kunden att bevara information som riktas till denne personligen, på ett sätt som är tillgängligt för användning i framtiden under en tid som är lämplig med hänsyn till vad som är avsikten med informationen och som tillåter oförändrad återgivning av den bevarade informationen.

    Som varaktigt medium räknas särskilt disketter, CD-rom, DVD och den hårddisk i persondatorer på vilken elektronisk post lagras, men inte webbplatser på Internet, utom de webbplatser som uppfyller kriterierna i första stycket.
13. I kapitel III A *Försäkringsbaserad investeringsprodukt*: en försäkringsprodukt som erbjuder ett förfallo- eller återköpsvärde, där detta värde helt eller delvis är direkt eller indirekt exponerat mot marknadsvolatilitet och ska inte omfatta följande:
    a) Skadeförsäkringsprodukter som förtecknas i direktiv 2009/138/EG bilaga I (skadeförsäkringsklasser).
    b) Livförsäkringskontrakt där ersättning enligt avtalet endast betalas ut vid dödsfall eller vid invaliditet till följd av skada, sjukdom eller funktionsnedsättning.
    c) Pensionsprodukter som enligt nationell rätt har som främsta syfte att ge investerarna en inkomst vid pensionering och som berättigar investeraren till vissa förmåner.
    d) Officiellt erkända tjänstepensionssystem som omfattas av tillämpningsområdet för direktiv 2003/41/EG eller direktiv 2009/138/EG.
    e) Individuella pensionsprodukter för vilka ett finansiellt bidrag från arbetsgivaren krävs enligt nationell rätt och där arbetsgivaren eller arbetstagaren inte kan välja pensionsprodukt eller vem som tillhandahåller pensionsprodukten.

    Direktiv (2014/65/EU)

Kapitel II Krav för registrering

Artikel 3 Registrering

1. Försäkrings- och återförsäkringsförmedlare skall registreras i sin hemmedlemsstat vid en sådan behörigmyndighet som avses i artikel 7.2.

Utan att det påverkar tillämpningen av första stycket, får medlemsstaterna föreskriva att försäkrings- och återförsäkringsföretag eller andra organ får samarbeta med de behöriga myndigheterna vid registrering av försäkrings- och återförsäkringsförmedlare samt när de krav som anges i artikel 4 skall tillämpas på dessa. I synnerhet får anknutna försäkringsförmedlare registreras av ett försäkringsföretag eller en sammanslutning av försäkringsföretag som kontrolleras av en behörig myndighet.

Medlemsstaterna behöver inte tillämpa det krav som avses i första och andra styckena på alla fysiska personer som arbetar på ett företag och utövar försäkrings- eller återförsäkringsförmedling.

Juridiska personer skall registreras av medlemsstaterna, som dessutom i registret skall ange namnen på de fysiska personer i ledningen som ansvarar för förmedlingsverksamheten.

2. Medlemsstaterna får upprätta mer än ett register för försäkrings- och återförsäkringsförmedlare, förutsatt att de fastställer kriterier för registrering av förmedlarna.

Medlemsstaterna skall se till att det inrättas ett enda informationsställe som gör det möjligt att enkelt och snabbt få tillgång till upplysningar från dessa olika register och som skall upprättas på elektronisk väg och uppdateras kontinuerligt. Detta enda informationsställe skall även innehålla upplysningar om de behöriga myndigheter i varje medlemsstat som avses i punkt 1 första stycket. I detta register skall det dessutom anges vilket land eller vilka länder som försäkringsförmedlaren är verksam i med stöd av etableringsfriheten eller friheten att tillhandahålla tjänster.

3. Medlemsstaterna skall se till att registrering av försäkringsförmedlare, inbegripet anknutna försäkringsförmedlare, och återförsäkringsförmedlare endast är möjlig om yrkeskraven i artikel 4 är uppfyllda.

Medlemsstaterna skall även se till att försäkringsförmedlare, inbegripet anknutna försäkringsförmedlare, och återförsäkringsförmedlare som inte längre uppfyller dessa krav stryks ur registret. Den behöriga myndigheten skall regelbundet göra en översyn av registreringens giltighet. Vid behov skall hemmedlemsstaten på lämpligt sätt underrätta värdmedlemsstaten om denna strykning ur registret.

4. De behöriga myndigheterna får till försäkrings- eller återförsäkringsförmedlaren utfärda ett dokument som gör det möjligt för alla som är intresserade att, genom att ta del av det eller de register som avses i punkt 2, kontrollera att denne är vederbörligen registrerad.

Detta dokument skall innehålla åtminstone de uppgifter som avses i artikel 12.1 a och b och, om det gäller en juridisk person, namn på den eller de fysiska personer som avses i punkt 1 fjärde stycket.

Medlemsstaten skall kräva att dokumentet återlämnas till den utfärdande behöriga myndigheten när försäkrings- eller återförsäkringsförmedlaren inte längre är registrerad.

5. Registrerade försäkrings- och återförsäkringsförmedlare skall kunna inleda och bedriva försäkrings- och återförsäkringsförmedling inom gemenskapen med stöd av såväl etableringsfriheten som friheten att tillhandahålla tjänster.

6. Medlemsstaterna skall se till att försäkringsföretag endast utnyttjar sådana försäkringsförmedlingstjänster och återförsäkringsförmedlingstjänster som tillhandahålls av registrerade försäkrings- och återförsäkringsförmedlare eller av sådana personer som avses i artikel 1.2.

Artikel 4 Yrkeskrav

1. Försäkrings- och återförsäkringsförmedlare skall ha lämplig kunskap och kompetens enligt reglerna i förmedlarens hemmedlemsstat.

Hemmedlemsstaterna får anpassa kraven på kunskaper och kompetens i förhållande till försäkrings- och återförsäkringsförmedlarens verksamhet och till de produkter som distribueras, särskilt om förmedlaren bedriver en annan huvudsaklig yrkesverksamhet än försäkringsförmedling. I sådant fall får den berörda förmedlaren endast utöva försäkringsförmedling, om en försäkringsförmedlare som uppfyller villkoren i denna artikel eller ett försäkringsföretag tar fullt ansvar för dennes handlande.

Medlemsstaterna får i fråga om de fall som avses i artikel 3.1 andra stycket föreskriva att försäkringsföretaget skall kontrollera att förmedlarnas kunskaper och kompetens stämmer överens med kraven i första stycket i denna punkt, samt att företaget i förekommande fall skall tillhandahålla sådana förmedlare en utbildning som motsvarar de krav som gäller för de produkter som erbjuds av dessa förmedlare.

Medlemsstaterna behöver inte tillämpa kravet i första stycket i denna punkt på alla fysiska personer som arbetar på ett företag och som bedriver försäkrings- eller återförsäkringsförmedling. Medlemsstaterna skall se till att ett skäligt antal av de personer i ledningen för sådana företag som ansvarar för förmedlingen av försäkringsprodukter samt alla andra personer som direkt deltar i förmedlingen av försäkringar eller återförsäkringar kan styrka att de har de kunskaper och den kompetens som krävs för att utföra arbetet.

2. Försäkrings- och återförsäkringsförmedlares vandel skall vara god. Ett minimikrav är att de inte finns i polisregistret eller i något annat motsvarande nationellt register för allvarliga brott med anknytning till egendomsbrott eller andra brott i samband med ekonomisk verksamhet, och de bör inte tidigare ha försatts i konkurs, såvida de inte har blivit rehabiliterade i enlighet med nationell lagstiftning.

Medlemsstaterna får i enlighet med bestämmelserna i artikel 3.1 andra stycket tillåta att försäkringsföretagen kontrollerar att försäkringsförmedlares vandel är god.

Medlemsstaterna behöver inte tillämpa kravet i första stycket i denna punkt på alla fysiska personer som arbetar på ett företag och som utövar försäkrings- eller återförsäkringsförmedling. De skall dock se till att ledningen för sådana företag och all personal som direkt arbetar med försäkrings- eller återförsäkringsförmedling uppfyller kravet.

3. Försäkrings- och återförsäkringsförmedlare skall ha en ansvarsförsäkring som skall omfatta hela gemenskapens territorium eller annan likvärdig garanti för ansvar till följd av fel eller försummelse i verksamheten, vilken minst skall täcka 1.000.000 euro per skada och totalt 1.500.000 euro för alla skador under ett år, såvida inte en sådan försäkring eller likvärdig garanti redan tillhandahålls av ett försäkrings- eller återförsäkringsföretag eller annat företag, för vars räkning eller med vars bemyndigande förmedlaren handlar, eller ett sådant företag har tagit fullt ansvar för förmedlarens handlande.

4. Medlemsstaterna skall vidta alla nödvändiga åtgärder för att skydda kunderna mot försäkringsförmedlarens oförmåga att överföra premien till försäkringsföretaget eller att överföra ersättningsbeloppet eller en återbetalning av premien till den försäkrade.

Detta skall göras på något eller flera av följande sätt:

a) Bestämmelser i lag eller avtal, varigenom medel som kunden betalat till förmedlaren skall betraktas som betalade till företaget, medan medel som företaget betalat till förmedlaren inte skall betraktas som betalade till kunden förrän kunden verkligen får dem.
b) Ett krav på att försäkringsförmedlare skall ha ekonomiska resurser som fortlöpande uppgår till 4 % av summan av mottagna årspremier, dock minst 15.000 euro.
c) Ett krav på att kundmedel skall överföras via strikt avskilda kundkonton och på att dessa konton inte får användas för att gottgöra andra fordringsägare i händelse av konkurs.
d) Ett krav på att en garantifond skall upprättas.

5. Ett krav för att bedriva försäkrings- eller återförsäkringsförmedling skall vara att de yrkeskrav som anges i denna artikel ständigt är uppfyllda.

6. Medlemsstaterna får fastställa strängare krav än de som anges i denna artikel eller lägga till ytterligare krav för de försäkrings- eller återförsäkringsförmedlare som är registrerade inom deras jurisdiktionsområde.

7. De belopp som anges i punkterna 3 och 4 skall regelbundet ses över med hänsyn till utvecklingen av det europeiska konsumentprisindex som offentliggörs av Eurostat. Den första översynen skall göras fem år efter den dag då detta direktiv träder i kraft, och därefter vart femte år efter den föregående översynen.

Beloppen skall anpassas automatiskt genom att beloppet i euro ökas med den procentuella ändringen av ovan angivet index från dagen för detta direktivs ikraftträdande till dagen för den första översynen eller från dagen för den senaste översynen till dagen för den nya översynen, och det skall avrundas uppåt till närmast hela euro.

Artikel 5 Skydd för existerande rättigheter

Medlemsstaterna får föreskriva att de personer som utövade verksamhet som försäkringsförmedlare före den 1 september 2000 och som var inskrivna i register samt har utbildning och erfarenhet som motsvarar kraven i detta direktiv, automatiskt skall registreras i det register som kommer att skapas, när kraven som fastställs i artikel 4.3 och 4.4 är uppfyllda.

Artikel 6 Anmälan av etablering eller tillhandahållande av tjänster i andra medlemsstater

1. Varje försäkrings- eller återförsäkringsförmedlare som avser att för första gången inleda verksamhet i en eller flera medlemsstater inom ramen för friheten att tillhandahålla tjänster eller etableringsfriheten, skall underrätta de behöriga myndigheterna i hemmedlemsstaten.

Inom en månad efter denna anmälan skall dessa behöriga myndigheter underrätta de behöriga myndigheterna i de värdmedlemsstater som så önskar om försäkrings- eller återförsäkringsförmedlarens avsikt och samtidigt underrätta den berörda förmedlaren.

Försäkrings- eller återförsäkringsförmedlaren får inleda sin verksamhet en månad efter den dag då han fått information av de behöriga myndigheterna i hemmedlemsstaten om den underrättelse som avses i andra stycket. Förmedlaren får dock inleda sin verksamhet omedelbart om värdmedlemsstaten inte önskar bli underrättad.

2. Medlemsstaterna skall meddela kommissionen om de önskar bli underrättade i enlighet med punkt 1. Kommissionen skall i sin tur underrätta medlemsstaterna om detta.

3. De behöriga myndigheterna i värdmedlemsstaten får vidta nödvändiga åtgärder för att på lämpligt sätt offentliggöra vilka villkor som, med hänsyn till allmänintresset, måste uppfyllas för att bedriva den berörda verksamheten inom deras territorier.

Artikel 7 Behöriga myndigheter

1. Medlemsstaterna skall utse de behöriga myndigheter som har befogenhet att se till att detta direktiv genomförs. Medlemsstaterna skall underrätta kommissionen om detta, med uppgift om eventuell ansvarsuppdelning.

2. De myndigheter som avses i punkt 1 skall vara antingen offentliga myndigheter eller organ som erkänts i nationell lagstiftning eller av en offentlig myndighet som genom nationell lagstiftning har fått uttrycklig behörighet till detta. De får inte vara försäkrings- eller återförsäkringsföretag.

3. De behöriga myndigheterna skall ha alla de befogenheter som är nödvändiga för att genomföra sina uppgifter. Om det finns flera behöriga myndigheter på en medlemsstats territorium, skall medlemsstaten sörja för ett nära samarbete dem emellan, så att de kan utföra sina respektive uppgifter på ett effektivt sätt.

Artikel 8 Påföljder

1. Medlemsstaterna skall besluta om lämpliga påföljder för personer som utövar verksamhet som försäkrings- eller återförsäkringsförmedlare utan att vara registrerade i en medlemsstat och som inte omfattas av artikel 1.2.

2. Medlemsstaterna skall besluta om lämpliga påföljder för försäkrings- eller återförsäkringsföretag som utnyttjar försäkringsförmedlingstjänster eller återförsäkringsförmedlingstjänster som tillhandahålls av personer som inte är registrerade i någon medlemsstat och inte omfattas av artikel 1.2.

3. Medlemsstaterna skall besluta om lämpliga påföljder för försäkrings- eller återförsäkringsförmedlare som inte följer de nationella bestämmelser som antagits i enlighet med detta direktiv.

4. Detta direktiv skall inte påverka möjligheterna för en värdmedlemsstat att vidta erforderliga åtgärder för att inom sitt territorium förhindra eller beivra handlingar som strider mot bestämmelser i lagar eller andra författningar som utfärdats med hänsyn till allmänintresset. Sådana åtgärder skall innefatta möjligheten att hindra de försäkrings- eller återförsäkringsförmedlare som överträder reglerna från att bedriva fortsatt verksamhet inom värdmedlemsstatens territorium.

5. Varje åtgärd som omfattar påföljder eller inskränkningar i en försäkrings- eller återförsäkringsförmedlares verksamhet skall vederbörligen motiveras och delges den berörda förmedlaren. Varje sådan åtgärd skall kunna prövas av domstol i den medlemsstat där åtgärden har beslutats.

Artikel 9 Utbyte av information mellan medlemsstaterna

1. De behöriga myndigheterna i de olika medlemsstaterna skall samarbeta för att säkerställa att bestämmelserna i detta direktiv tillämpas på rätt sätt.

2. De behöriga myndigheterna skall utbyta information om de försäkrings- och återförsäkringsförmedlare som blivit föremål för en sådan påföljd som avses i artikel 8.3 eller en sådan åtgärd som avses i artikel 8.4, och om sådan information kan få till följd att förmedlaren stryks från registret över sådana förmedlare. De behöriga myndigheterna får dessutom utbyta relevant information på begäran av någon av dem.

3. Alla personer som tar emot eller lämnar ut information i samband med detta direktiv skall vara bundna av tystnadsplikt på det sätt som föreskrivs i artikel 16 i rådets direktiv 92/49/EEG av den 18 juni 1992 om samordning av lagar och andra författningar som avser annan direkt försäkring än livförsäkring samt om ändring av direktiven 73/239/EEG och 88/357/EEG (tredje direktivet om annan direkt försäkring än livförsäkring) och artikel 15 i rådets direktiv 92/96/EEG av den 10 november 1992 om samordning av lagar och andra författningar som avser direkt livförsäkring och om ändring av direktiven 79/267/EEG och 90/619/EEG (tredje livförsäkringsdirektivet).

Artikel 10 Klagomål

Medlemsstaterna skall se till att det inrättas förfaranden som innebär att kunder och andra berörda parter, särskilt konsumentorganisationer, kan anmäla klagomål mot försäkrings- och återförsäkringsförmedlare. Klagomålen skall under alla omständigheter besvaras.

Artikel 11 Tvistlösning utanför domstol

1. Medlemsstaterna skall uppmuntra inrättandet av lämpliga och effektiva förfaranden för klagomål och tvistlösning utanför domstol avseende tvister mellan försäkringsförmedlare och kunder, i förekommande fall med hjälp av befintliga organ.

2. Medlemsstaterna skall uppmuntra dessa organ att samarbeta för att lösa gränsöverskridande tvister.

Kapitel III Informationskrav för förmedlare

Artikel 12 Information som skall lämnas av försäkringsförmedlaren

1. Innan ett första försäkringsavtal ingås och vid behov när det ändras eller förnyas, skall försäkringsförmedlaren lämna information till kunden åtminstone om följande:

a) Sin identitet och adress.

b) Det register där han är upptagen och hur man kan kontrollera att han är registrerad.

c) Om han, direkt eller indirekt, innehar mer än 10 % av rösterna eller av bolagskapitalet i ett visst försäkringsföretag.

d) Om ett visst försäkringsföretag eller ett moderbolag till ett visst försäkringsföretag, direkt eller indirekt, innehar mer än 10 % av rösterna eller av bolagskapitalet hos försäkringsförmedlaren.

e) De förfaranden som avses i artikel 10, genom vilka kunder och andra berörda parter kan anmäla klagomål mot försäkringsförmedlare, och, om det är lämpligt, om de förfaranden för klagomål och tvistlösning utanför domstol som avses i artikel 10.

Dessutom skall försäkringsförmedlaren i fråga om det avtal som erbjuds informera kunden om huruvida

i han ger råd på grundval av den skyldighet att erbjuda en opartisk analys som avses i punkt 2, eller

ii han är avtalsenligt förpliktad att bedriva försäkringsförmedlingsverksamhet uteslutande med ett eller flera försäkringsföretag, varvid han på kundens begäran skall lämna ut namnen på dessa försäkringsföretag, eller

iii han inte är avtalsenligt förpliktad att bedriva försäkringsförmedlingsverksamhet uteslutande med ett eller flera försäkringsföretag och inte ger råd på grundval av den skyldighet att erbjuda en opartisk analys som avses i punkt 2. I så fall skall han på kundens begäran lämna ut namnen på de företag med vilka han får bedriva och bedriver verksamhet.

I de fall där det föreskrivs att vissa uppgifter endast skall meddelas på kundens begäran, skall denne informeras om sin rätt att begära sådana uppgifter.

2. När försäkringsförmedlaren informerar kunden om att han ger råd på grundval av en opartisk analys, är han skyldig att ge detta råd på grundval av en analys av ett så stort antal av de försäkringsavtal som finns på marknaden som gör det möjligt för honom att ge en rekommendation i enlighet med yrkesmässiga kriterier om vilket försäkringsavtal som skulle passa kundens behov.

3. Innan ett försäkringsavtal ingås skall försäkringsförmedlaren, särskilt på grundval av de uppgifter kunden har lämnat, åtminstone specificera kundens krav och behov samt ange skälen till varje råd som ges kunden beträffande en viss försäkringsprodukt. Denna redovisning skall anpassas till det erbjudna försäkringsavtalets komplexitet.

4. Den information som avses i punkterna 1–3 behöver inte lämnas när försäkringsförmedlaren förmedlar försäkringar mot stora risker eller när det rör sig om förmedling av återförsäkringsförmedlare.

5. Medlemsstaterna får behålla eller anta strängare bestämmelser avseende de villkor om information som föreskrivs i punkt 1, förutsatt att dessa bestämmelser överensstämmer med gemenskapsrätten.

Medlemsstaterna skall informera kommissionen om de nationella bestämmelser som avses i första stycket.

För att på alla sätt åstadkomma en hög grad av insyn skall kommissionen se till att de nationella bestämmelser som den informeras om även meddelas konsumenterna och försäkringsförmedlarna.

Artikel 13 Former för informationen

1. All information som enligt artikel 12 skall lämnas till kunden skall meddelas

a) på papper eller annat varaktigt medium som kunden har tillgång till och kan utnyttja,
b) klart och korrekt på ett sätt som är förståeligt för kunden, och
c) på ett officiellt språk i den medlemsstat där åtagandet görs eller på ett annat språk som parterna har kommit överens om.

2. Trots vad som föreskrivs i punkt 1 a får sådan information som avses i artikel 12 meddelas muntligen när kunden begär det eller när omedelbart försäkringsskydd är nödvändigt. I sådant fall skall informationen lämnas till kunden i enlighet med punkt 1 omedelbart efter det att försäkringsavtalet har ingåtts.

3. Vid telefonförsäljning skall förhandsinformationen till kunden överensstämma med gemenskapsregler som är tillämpliga på distansförsäljning av finansiella tjänster till konsumenter. Dessutom skall information lämnas till kunden i enlighet med punkt 1 omedelbart efter det att försäkringsavtalet har ingåtts.

Artiklarna 13 a–13 e har upphävts genom direktiv (EU) 2016/97.

Kapitel IV Slutbestämmelser

Artikel 14 Domstolsprövning

Medlemsstaterna skall se till att de beslut som fattas när det gäller en försäkringsförmedlare, en återförsäkringsförmedlare eller ett försäkringsföretag enligt de bestämmelser i lagar och andra författningar som har antagits i enlighet med detta direktiv kan prövas i domstol.

Artikel 15 Upphävande

Direktiv 77/92/EEG skall upphöra att gälla med verkan från och med det datum som anges i artikel 16.1.

Artikel 16 Genomförande

1. Medlemsstaterna skall sätta i kraft de lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa detta direktiv före 15 januari 2005. De skall genast underrätta kommissionen om detta.

Dessa bestämmelser skall innehålla en hänvisning till detta direktiv eller åtföljas av en sådan hänvisning när de offentliggörs. Närmare föreskrifter om hur hänvisningen skall göras skall varje medlemsstat själv utfärda.

2. Medlemsstaterna skall till kommissionen överlämna texten till de lagar och andra författningar som de antar inom det område som omfattas av detta direktiv samt en jämförelsetabell över bestämmelserna i detta direktiv och de nationella bestämmelser som antagits.

Artikel 17 Ikraftträdande

Detta direktiv träder i kraft samma dag som det offentliggörs i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning*.

Artikel 18 Adressater

Detta direktiv riktar sig till medlemsstaterna.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser för ändringsrättsakter

Direktiv (EU) 2016/97

Detta direktiv träder i kraft den 22 februari 2016.

Det ska tillämpas från och med den 23 februari 2016.

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS DIREKTIV (EU) 2016/97

Försäkringsdistribution

Kapitel I	**Tillämpningsområde och definitioner**	665
Kapitel II	**Registreringskrav**	668
Kapitel III	**Frihet att tillhandahålla tjänster och etableringsfrihet**	669
Kapitel IV	**Krav på organisation av verksamheten**	673
Kapitel V	**Informationskrav och uppföranderegler**	677
Kapitel VI	**Ytterligare krav för försäkringsbaserade investeringsprodukter**	683
Kapitel VII	**Sanktioner och andra åtgärder**	688
Kapitel VIII	**Slutbestämmelser**	691
Bilaga I	**Minimikrav på yrkeskunskap och kompetens** (enligt artikel 10.2)	694

Lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa detta direktiv ska träda i kraft senast den 23 februari 2018.

Europaparlamentet och Europeiska unionens råd har antagit detta direktiv

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artiklarna 53.1 och 62,
med beaktande av Europeiska kommissionens förslag,
efter översändande av utkastet till lagstiftningsakt till de nationella parlamenten,
med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs yttrande,
i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet, och
av följande skäl:

1. Flera ändringar behöver göras av Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/92/EG. Det direktivet bör av tydlighetsskäl omarbetas.
2. Eftersom omarbetningens huvudsakliga mål och syfte är att harmonisera nationella bestämmelser avseende försäkrings- och återförsäkringsdistribution, och eftersom dessa verksamheter bedrivs inom hela unionen bör detta nya direktiv baseras på artiklarna 53.1 och 62 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget). Ett direktiv är en lämplig regleringsform för att genomförandebestämmelserna på de områden som omfattas av detta direktiv vid behov ska kunna anpassas till eventuella särdrag hos den enskilda marknaden och rättssystemet i varje medlemsstat. Detta direktiv bör också syfta till att samordna nationella bestämmelser om tillträde till verksamheter inom försäkrings- och återförsäkringsdistribution.
3. Detta direktiv har emellertid som mål att uppnå en minimigrad av harmonisering och bör därför inte hindra medlemsstaterna från att behålla eller införa strängare bestämmelser för att skydda kunderna, förutsatt att sådana bestämmelser står i överensstämmelse med unionsrätten, inbegripet detta direktiv.
4. Försäkrings- och återförsäkringsförmedlare spelar en central roll vid distribution av försäkrings- och återförsäkringsprodukter i unionen.
5. Olika slag av personer eller institut, som agenter, mäklare och utförare av *bankassurans*, försäkringsföretag, resebyråer och biluthyrningsföretag, kan distribuera försäkringsprodukter. För att aktörerna ska behandlas lika och hänsyn ska kunna tas till kundskyddet bör alla dessa personer eller institut omfattas av detta direktiv.
6. Konsumenterna bör åtnjuta samma skyddsnivå oberoende av skillnader mellan olika distributionskanaler. För att garantera att en och samma skyddsnivå tillämpas genomgående och att konsumenten kan dra nytta av jämförbara normer, särskilt vad avser lämnande av information, är lika villkor för alla distributörer mycket viktigt.
7. Tillämpningen av direktiv 2002/92/EG har visat att ett antal bestämmelser behöver preciseras ytterligare för att möjliggöra utövandet av försäkringsdistribution och att skyddet för konsumenter förutsätter att direktivets tillämpningsområde utvidgas till att omfatta all försäljning av försäkringsprodukter. Försäkringsföretag som direktförsäljer försäkringsprodukter bör ingå i det här direktivets tillämpningsområde på liknande grund som försäkringsagenter och försäkringsmäklare.
8. För att garantera samma nivå av skydd oberoende av den kanal genom vilken kunder köper en försäkringsprodukt, antingen direkt av ett försäkringsföretag eller indirekt av en förmedlare, bör detta direktivs tillämpningsområde inte bara omfatta försäkringsföretag eller försäkringsför-

medlare utan också andra marknadsaktörer som har försäljning av försäkringsprodukter som sidoverksamhet, såsom resebyråer och biluthyrningsföretag, såvida de inte uppfyller villkoren för att undantas.

9. Det finns fortfarande avsevärda skillnader mellan de nationella bestämmelserna, vilket utgör hinder för att inleda och bedriva försäkrings- och återförsäkringsdistribution på den inre marknaden. Det finns ett behov av att ytterligare stärka den inre marknaden och främja en verklig inre marknad för produkter och tjänster inom liv- och skadeförsäkring.
10. Den senaste tidens turbulens på finansmarknaderna visar betydelsen av att säkerställa ett effektivt konsumentskydd på alla finansiella områden. Det är därför lämpligt att stärka konsumenternas förtroende och göra lagstiftningen om distribution av försäkringsprodukter mer enhetlig i syfte att uppnå ett tillfredsställande konsumentskydd inom hela unionen. Nivån på konsumentskyddet bör höjas jämfört med direktiv 2002/92/EG för att minska behovet av olika nationella åtgärder. Det är viktigt att ta hänsyn till försäkringsavtalens särdrag jämfört med investeringsprodukter som regleras genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/65/EU. Distributionen av försäkringsavtal, även försäkringsbaserade investeringsprodukter, bör därför regleras enligt detta direktiv och anpassas till direktiv 2014/65/EU. Miniminormerna bör höjas när det gäller distributionsregler och lika villkor bör skapas avseende samtliga försäkringsbaserade investeringsprodukter.
11. Detta direktiv bör tillämpas på personer vars verksamhet består i att tillhandahålla försäkrings- eller återförsäkringsdistributionstjänster till tredje man.
12. Detta direktiv bör tillämpas på personer vars verksamhet består i tillhandahållande av information om ett eller flera försäkringsavtal som ett svar på kriterier som en kund valt ut på en webbplats eller via andra medier, eller av rangordning av försäkringsprodukter eller av en rabatt på en försäkringspremie, när kunden vid slutet av processen direkt eller indirekt kan ingå ett försäkringsavtal. Detta direktiv bör inte tillämpas på webbplatser som förvaltas av offentliga myndigheter eller konsumentorganisationer, som inte avser att ingå något avtal utan bara jämför försäkringsprodukter som finns att tillgå på marknaden.
13. Detta direktiv bör inte tillämpas på verksamhet som består i att enbart lägga fram data och information om presumtiva försäkringstagare för försäkrings- eller återförsäkringsförmedlare eller försäkrings- eller återförsäkringsföretag, eller information om försäkrings- eller återförsäkringsprodukter eller om försäkrings- eller återförsäkringsförmedlare eller försäkrings- eller återförsäkringsföretag för presumtiva försäkringstagare.
14. Detta direktiv bör inte tillämpas på personer med annan yrkesverksamhet, t.ex. skatteexperter, revisorer eller jurister, som då och då ger råd om försäkringsskydd inom ramen för denna andra yrkesverksamhet, eller på tillhandahållande som avser endast allmän information om försäkringsprodukter, förutsatt att denna verksamhet inte syftar till att bistå kunden med att ingå eller fullgöra ett försäkrings- eller återförsäkringsavtal. Detta direktiv bör inte tillämpas på yrkesmässig handläggning av skador för ett försäkrings- eller återförsäkringsföretags räkning, och inte heller på värdering och reglering av skador.
15. Detta direktiv bör inte tillämpas på personer som bedriver försäkringsdistribution som sidoverksamhet om premien inte överstiger ett visst belopp och de risker som omfattas är begränsade. En sådan försäkring kan komplettera en vara eller en tjänst, även med avseende på risken att tjänster som förväntas utnyttjas vid en viss tidpunkt inte utnyttjas, såsom tågresor, gymabonnemang eller säsongskort för teater, och andra risker med anknytning till resor, såsom avbeställningsskydd eller förlust av bagage. För att säkerställa att ett tillräckligt konsumentskydd alltid är kopplat till den verksamhet som försäkringsdistribution utgör, bör emellertid försäkringsföretag eller försäkringsförmedlare som bedriver sin distributionsverksamhet via en försäkringsförmedlare som bedriver förmedling som sidoverksamhet som är undantagen från kraven i detta direktiv, se till att vissa grundläggande villkor är uppfyllda – såsom angivande av identitet och det sätt på vilket klagomål kan lämnas in – och att kundens krav och behov beaktas.
16. Detta direktiv bör säkerställa att en och samma konsumentskyddsnivå tillämpas och att alla konsumenter omfattas av jämförbara normer. Detta direktiv bör främja lika villkor och likvärdiga konkurrensvillkor för alla förmedlare oavsett om dessa är knutna till ett försäkringsföretag eller inte. Det är till fördel för konsumenterna om försäkringsprodukter distribueras via flera olika kanaler och via förmedlare med olika former av samarbete med försäkringsföretag, förutsatt att de är skyldiga att tillämpa jämförbara bestämmelser om konsumentskydd. Medlemsstaterna bör ta sådana hänsyn vid genomförandet av detta direktiv.
17. I detta direktiv bör skillnaderna mellan de olika typerna av distributionskanaler beaktas. Det bör till exempel tas hänsyn till särdragen hos de försäkringsförmedlare som är avtalsenligt förpliktade att bedriva försäkringsdistributionsverksamhet uteslutande för ett eller flera försäkringsföretag (anknutna försäkringsförmedlare) som finns på vissa medlemsstaters marknader, och det bör i direktivet fastställas ändamålsenliga och proportionerliga villkor för de olika typerna av distribution. I synnerhet bör medlemsstaterna ha rätt att stipulera att den försäkrings- eller

återförsäkringsdistributör som är ansvarig för den verksamhet som en viss försäkrings- eller återförsäkringsförmedlare eller försäkringsförmedlare som bedriver förmedling som sidoverksamhet bedriver ska säkerställa att en sådan förmedlare uppfyller kraven för registrering samt ombesörja den registreringen.

18. Försäkrings- och återförsäkringsförmedlare samt försäkringsförmedlare som bedriver förmedling som sidoverksamhet som är fysiska personer bör registreras vid den behöriga myndigheten i den medlemsstat där de har sin hemvist. När det gäller sådana personer som dagligen pendlar mellan den medlemsstat där de har sin privata hemvist och den medlemsstat från vilken de bedriver sin distributionsverksamhet (dvs. deras yrkesmässiga hemvist) bör registreringen ske i den medlemsstat där de har sin yrkesmässiga hemvist. Försäkrings- och återförsäkringsförmedlare samt försäkringsförmedlare som bedriver förmedling som sidoverksamhet som är juridiska personer bör registreras vid den behöriga myndigheten i den medlemsstat där de har sitt säte eller, om de enligt nationell rätt inte har något säte, sitt huvudkontor. Medlemsstaterna bör ha rätt att låta andra organ samarbeta med de behöriga myndigheterna i samband med registreringen och regleringen av försäkringsförmedlare. Försäkrings- och återförsäkringsförmedlare samt försäkringsförmedlare som bedriver förmedling som sidoverksamhet bör registreras förutsatt att de uppfyller ställda yrkeskrav rörande kompetens, god vandel, skydd genom ansvarsförsäkring och ekonomiska resurser. Förmedlare som redan är registrerade i medlemsstaterna bör inte få krav på sig att registreras på nytt enligt detta direktiv.

19. Att försäkringsförmedlare inte fritt kan bedriva verksamhet i hela unionen gör att den inre marknaden för försäkringar inte fungerar väl. Detta direktiv är ett viktigt steg mot en högre nivå på konsumentskyddet och marknadsintegrationen.
20. Försäkrings- och återförsäkringsförmedlare samt försäkringsförmedlare som bedriver förmedling som sidoverksamhet bör kunna utnyttja etableringsfriheten och friheten att tillhandahålla tjänster, vilka har fastställts i EUF-fördraget. Försäkrings- och återförsäkringsförmedlare samt försäkringsförmedlare som bedriver förmedling som sidoverksamhet som är registrerade i sin hemmedlemsstat bör således tillåtas att bedriva verksamhet i andra medlemsstater i enlighet med principerna om etableringsfrihet och friheten att tillhandahålla tjänster, under förutsättning att lämpliga anmälningsförfaranden har följts de behöriga myndigheterna emellan.
21. För att säkerställa högkvalitativa tjänster och ett ändamålsenligt konsumentskydd bör hem- och värdmedlemsstaterna samarbeta nära för att upprätthålla de skyldigheter som fastställs i detta direktiv. I fall där försäkrings- och återförsäkringsförmedlare eller försäkringsförmedlare som bedriver förmedling som sidoverksamhet bedriver verksamhet i olika medlemsstater enligt friheten att tillhandahålla tjänster, bör den behöriga myndigheten i hemmedlemsstaten ansvara för fullgörandet på den inre marknaden av de skyldigheter som fastställs i detta direktiv med avseende på hela verksamheten. Om den behöriga myndigheten i en värdmedlemsstat inom sitt territorium upptäcker fall av bristande fullgörande av skyldigheterna bör den informera hemmedlemsstatens behöriga myndighet, som då i sin tur bör vara skyldig att vidta erforderliga åtgärder. Ett sådant fall gäller i synnerhet bristande efterlevnad av bestämmelserna om krav på god vandel, yrkeskunskap och kompetens eller uppförande. Vidare bör den behöriga myndigheten i värdmedlemsstaten ha rätt att vidta åtgärder om hemmedlemsstaten underlåter att vidta erforderliga åtgärder eller om de åtgärder som vidtas är otillräckliga.
22. I fall av etablering av filial eller permanent närvaro i en annan medlemsstat är det lämpligt att fördela ansvaret för upprätthållande mellan hem- och värdmedlemsstaterna. Medan den behöriga myndigheten i hemmedlemsstaten bör ansvara för fullgörandet av de skyldigheter som berör verksamheten som helhet – såsom bestämmelserna om yrkeskrav – enligt samma system som för tillhandahållande av tjänster, bör den behöriga myndigheten i värdmedlemsstaten ansvara för upprätthållandet av bestämmelserna om informationskrav och uppförande med avseende på de tjänster som tillhandahålls inom dess territorium. Om den behöriga myndigheten i en värdmedlemsstat emellertid inom sitt territorium upptäcker fall av bristande fullgörande av skyldigheter för vilkas upprätthållande detta direktiv inte tilldelar värdmedlemsstaten ansvaret, bör den informera hemmedlemsstatens behöriga myndighet, som då i sin tur bör vara skyldig att vidta erforderliga åtgärder. Ett sådant fall gäller i synnerhet bristande efterlevnad av bestämmelserna om krav på god vandel, yrkeskunskap och kompetens. Vidare bör den behöriga myndigheten i värdmedlemsstaten ha rätt att vidta åtgärder om hemmedlemsstaten underlåter att vidta erforderliga åtgärder eller om de åtgärder som vidtas är otillräckliga.
23. Medlemsstaternas behöriga myndigheter bör ha tillgång till de medel som krävs för att säkerställa att försäkrings- och återförsäkringsförmedlare samt försäkringsförmedlare som bedriver förmedling som sidoverksamhet bedriver sin verksamhet på ett korrekt sätt inom hela unionen, oavsett om denna verksamhet utövas i enlighet med etableringsfriheten eller i enlighet med friheten att tillhandahålla tjänster. För att tillsynen ska bli ändamålsenlig bör alla åtgärder som de behöriga myndigheterna vidtar stå i proportion till arten och omfattningen av samt komplexiteten

hos de inneboende riskerna i en särskild distributörs verksamhet, oberoende av den betydelse den berörda distributören har för den övergripande finansiella stabiliteten på marknaden.

24. Medlemsstaterna bör inrätta ett enda informationsställe som ger försäkrings- och återförsäkringsförmedlare samt försäkringsförmedlare som bedriver förmedling som sidoverksamhet tillgång till deras register. Det enda informationsstället bör även inbegripa en länk till varje relevant behörig myndighet i varje medlemsstat. För att öka öppenheten och underlätta gränsöverskridande handel bör Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten (Eiopa), inrättad genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1094/2010, upprätta och offentliggöra samt hålla uppdaterad en gemensam elektronisk databas med uppgifter om varje försäkrings- och återförsäkringsförmedlare samt försäkringsförmedlare som bedriver förmedling som sidoverksamhet som har anmält en avsikt att utöva sin etableringsfrihet eller sin frihet att tillhandahålla tjänster. Medlemsstaterna bör skyndsamt ge Eiopa relevant information så att myndigheten kan utföra denna uppgift. Databasen bör innehålla en länk till varje relevant behörig myndighet i varje medlemsstat. Varje behörig myndighet i medlemsstaterna bör på sin webbplats tillhandahålla en länk till denna databas.
25. Varje förmedlare som är permanent närvarande på en annan medlemsstats territorium och som är likvärdig med en filial bör behandlas på samma sätt som en filial, såvida inte förmedlaren lagligen etablerar närvaro i en annan juridisk form. Detta skulle, beroende på ytterligare omständigheter, också kunna vara fallet om närvaron inte formellt antar formen av en filial utan bara består av ett kontor förvaltat antingen av förmedlarens egen personal eller av en person som är oberoende men som har stående fullmakt att handla för förmedlarens räkning på samma sätt som en agentur.
26. I detta direktiv bör det klart fastställas respektive rättigheter och skyldigheter för hem- och värdmedlemsstater i fråga om tillsyn av försäkrings- och återförsäkringsförmedlare samt försäkringsförmedlare som bedriver förmedling som sidoverksamhet som är registrerade hos dem eller som bedriver försäkrings- eller återförsäkringsdistributionsverksamhet på deras territorium i enlighet med etableringsfriheten eller friheten att tillhandahålla tjänster.
27. För att kunna hantera situationer där en försäkringsförmedlare eller en försäkringsförmedlare som bedriver förmedling som sidoverksamhet är etablerad i en medlemsstat med enda syfte att kringgå bestämmelserna i en annan medlemsstat, i vilken förmedlaren bedriver all sin verksamhet eller sin huvudsakliga verksamhet, kan det vara lämpligt att låta det vara möjligt för värdmedlemsstaten att vidta säkerhetsåtgärder om dess verksamhet allvarligt äventyrar försäkrings- och återförsäkringsmarknadens funktionssätt i värdmedlemsstaten, och detta direktiv bör således inte förhindra sådana åtgärder. Sådana åtgärder bör emellertid inte utgöra hinder för friheten att tillhandahålla tjänster och etableringsfriheten och inte heller begränsa möjligheterna till gränsöverskridande verksamhet.
28. Det är viktigt att garantera en hög nivå av yrkeskunskap och kompetens hos försäkrings- och återförsäkringsförmedlare samt försäkringsförmedlare som bedriver förmedling som sidoverksamhet och sådana anställda hos försäkrings- och återförsäkringsföretag som är involverade i det förberedande arbetet inför och arbetet under och efter försäljningen av en försäkring och återförsäkring. Yrkeskunskapen hos förmedlare och försäkringsförmedlare som bedriver förmedling som sidoverksamhet och anställda hos försäkrings- och återförsäkringsföretag måste således motsvara graden av komplexitet i dessa verksamheter. Försäkringsförmedlare som bedriver förmedling som sidoverksamhet bör vara skyldiga att känna till villkoren i de försäkringar som de distribuerar samt, i tillämpliga fall, bestämmelserna om skadereglering och hantering av klagomål.
29. Fortlöpande utbildning och utveckling bör säkerställas. Sådan utbildning och utveckling skulle kunna inbegripa olika typer av möjligheter till underlättat lärande, inklusive kurser, e-lärande och mentorsverksamhet. Frågor som gäller form, innehåll och erforderliga intyg eller andra ändamålsenliga bevis, såsom införande i register eller godkänt fullgörande av ett prov, bör regleras av medlemsstaterna.
30. Kraven på god vandel bidrar till en sund och tillförlitlig försäkringssektor och till att målet om ett adekvat skydd för försäkringstagarna uppnås. Dessa krav omfattar avsaknad av anmärkningar i belastningsregister eller andra nationella motsvarigheter i förhållande till vissa brott, såsom brott enligt tillämplig lagstiftning om finansiella tjänster, oredlighet, bedrägeri eller ekonomisk brottslighet och andra brott enligt gällande bolagsrätt, konkursrätt eller insolvensrätt.
31. Det är lika viktigt att de relevanta personer i ledningsstrukturen hos försäkrings- och återförsäkringsförmedlare eller försäkringsförmedlare som bedriver förmedling som sidoverksamhet som är involverade i distributionen av försäkrings- eller återförsäkringsprodukter samt de relevanta anställda hos en försäkrings- eller återförsäkringsdistributör vilka är direkt involverade i försäkrings- eller återförsäkringsdistribution besitter lämplig kunskap och kompetens när det gäller distributionsverksamheten. Den lämpliga kunskaps- och kompetensnivån bör säkerställas genom tillämpning av särskilda kunskaps- och yrkeskrav på nämnda personer.

32. Medlemsstaterna bör inte betrakta de chefer eller anställda som inte är direkt involverade i distribution av försäkrings- eller återförsäkringsprodukter som relevanta personer. Vad gäller försäkrings- och återförsäkringsförmedlare och försäkrings- och återförsäkringsföretag bör alla anställda som är direkt involverade i distributionsverksamheten förväntas besitta lämplig kunskap och kompetens, med vissa undantag för t.ex. personer som bara utför administrativa uppgifter. När det gäller försäkringsförmedlare som bedriver förmedling som sidoverksamhet bör åtminstone de personer som ansvarar för den sidoordnade försäkringsdistributionen betraktas som relevanta anställda som förväntas ha lämplig kunskap och kompetens. I de fall försäkrings- och återförsäkringsdistributören är en juridisk person, bör även de personer inom ledningsstrukturen som ansvarar för verkställande av strategier och förfaranden med anknytning till distributionen av försäkrings- eller återförsäkringsprodukter uppfylla kraven på lämplig kunskap och kompetens. I detta avseende bör den person som ansvarar för försäkrings- eller återförsäkringsdistributionen inom försäkrings- och återförsäkringsförmedlare samt försäkringsförmedlare som bedriver förmedling som sidoverksamhet alltid uppfylla kraven på lämplig kunskap och kompetens.

Förmedling & avtal

33. När det gäller försäkringsförmedlare och försäkringsföretag som tillhandahåller rådgivning om eller säljer försäkringsbaserade investeringsprodukter till icke-professionella kunder bör medlemsstaterna se till att dessa har lämplig kunskap och kompetens i fråga om de produkter som erbjuds. Sådan kunskap och kompetens är särskilt viktig med tanke på den ökade komplexiteten och de fortlöpande innovationerna i utformningen av försäkringsbaserade investeringsprodukter. Att köpa en försäkringsbaserad investeringsprodukt innebär en risk, och investerare bör kunna lita på informationen i och kvaliteten på de bedömningar som tillhandahålls. Dessutom bör de anställda ges tillräckligt med tid och resurser för att kunna lämna all relevant information till kunderna om de produkter de tillhandahåller.
34. En samordning av de nationella bestämmelserna om yrkeskrav och registrering av personer som inleder och bedriver verksamhet som försäkrings- eller återförsäkringsdistributörer kan bidra till att förverkliga den inre marknaden för finansiella tjänster och till att förbättra konsumentskyddet på området.
35. För att öka den gränsöverskridande handeln bör principer som reglerar det ömsesidiga erkännandet av förmedlares kunskaper och kompetenser införas.
36. Trots de befintliga systemen för EU-pass för försäkringsföretag och försäkringsförmedlare är försäkringsmarknaden i unionen fortfarande mycket fragmenterad. För att underlätta gränsöverskridande verksamhet och öka öppenheten för kunder bör medlemsstaterna se till att offentliggöra de bestämmelser för att skydda allmänintresset som gäller på deras territorier, och ett gemensamt elektroniskt register med information om alla medlemsstaters bestämmelser för att skydda allmänintresset som gäller för försäkrings- och återförsäkringsdistribution bör bli tillgängligt för allmänheten.
37. Samarbete och utbyte av information mellan behöriga myndigheter är nödvändigt för att skydda kunderna och säkerställa en sund försäkrings- och återförsäkringsverksamhet på den inre marknaden. I synnerhet bör utbyte av information främjas, såväl i samband med registreringsprocessen som fortlöpande, när det gäller information om god vandel, yrkeskrav och kunskap med avseende på de personer som ansvarar för utförandet av försäkrings- eller återförsäkringsdistribution.
38. Det behövs ändamålsenliga och effektiva förfaranden för klagomål och tvistlösning utanför domstol i medlemsstaterna, så att tvister mellan försäkringsdistributörer och kunder kan lösas, varvid befintliga förfaranden kan användas om det är lämpligt. Dessa förfaranden bör vara tillgängliga för att hantera tvister avseende rättigheter och skyldigheter enligt detta direktiv. Sådana förfaranden för klagomål och tvistlösning utanför domstol bör syfta till att nå en snabbare och billigare lösning av tvister mellan försäkringsdistributörer och kunder.
39. Den ökande omfattning verksamheter som många försäkringsförmedlare och försäkringsföretag bedriver samtidigt innebär en ökad risk för intressekonflikter mellan dessa olika verksamheter och kundernas intressen. Det måste därför föreskrivas regler som säkerställer att sådana intressekonflikter inte inverkar negativt på kundernas intressen.
40. Kunder bör i förväg få tydlig information om förhållandena för de personer som säljer försäkringsprodukter och om vilken typ av ersättning de får. Kunderna bör få sådan information innan de ingår ett avtal. Denna information syftar till att visa förhållandet mellan försäkringsföretaget och förmedlaren, i tillämpliga fall, samt den typ av ersättning som förmedlaren får.
41. För att kunder ska få information om de försäkringsdistributionstjänster som tillhandahålls, oavsett om de köper tjänsten via en förmedlare eller direkt av ett försäkringsföretag, och för att undvika den snedvridning av konkurrensen som följer av att försäkringsföretag uppmuntras att sälja direkt till kunder snarare än via förmedlare i syfte att undvika dessa informationskrav, bör även försäkringsföretag bli skyldiga att ge kunderna information om den typ av ersättning som deras anställda mottar vid försäljning av försäkringsprodukter.

42. Försäkringsförmedlare och försäkringsföretag är föremål för enhetliga krav när de distribuerar försäkringsbaserade investeringsprodukter, i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1286/2014. Utöver den information som krävs i form av faktablad bör distributörer av försäkringsbaserade investeringsprodukter tillhandahålla ytterligare information med uppgifter om eventuella förmedlingskostnader som inte redan ingår i de angivna kostnaderna i faktabladen, så att det blir möjligt för kunden att förstå den ackumulerade verkan som dessa sammanlagda kostnader har på investeringens avkastning. I detta direktiv bör det därför fastställas bestämmelser om tillhandahållande av information om kostnaderna för distributionstjänsten med anknytning till de försäkringsbaserade investeringsprodukterna i fråga.
43. Eftersom detta direktiv har som mål att förbättra konsumentskyddet är vissa av dess bestämmelser enbart tillämpliga i konsumentförhållanden (näringsidkare till konsument), särskilt bestämmelserna om uppföranderegler för försäkringsförmedlare eller andra säljare av försäkringsprodukter.
44. För att undvika otillbörlig försäljning bör försäljning av försäkringsprodukter alltid åtföljas av ett test med avseende på krav och behov på grundval av upplysningar från kunden. Eventuella försäkringsprodukter som föreslås för kunden bör alltid vara förenliga med kundens krav och behov och presenteras på ett förståeligt sätt så att kunden kan fatta ett välgrundat beslut.
45. Om rådgivning ges före försäljningen av en försäkringsprodukt bör, utöver skyldigheten att ange kundens krav och behov, en personlig rekommendation tillhandahållas kunden, med en förklaring av varför en viss produkt bäst motsvarar kundens försäkringskrav och -behov.
46. Medlemsstaterna bör föreskriva att försäkringsdistributörers ersättningspolicyer till sina anställda eller representanter inte hindrar dessa att handla i enlighet med sina kunders bästa intresse, ge tillbörliga rekommendationer eller presentera information på ett opartiskt, klart och inte missvisande sätt. Ersättning baserad på försäljningsmål bör inte utgöra incitament att rekommendera kunden en viss produkt.
47. För kunder är det viktigt att veta om den förmedlare de anlitar ger råd på grundval av en opartisk och personlig analys. För att bedöma huruvida antalet avtal och leverantörer som förmedlaren beaktar är tillräckligt stort för att borga för en opartisk och personlig analys, bör det tas vederbörlig hänsyn till bland annat kundens behov, antalet leverantörer på marknaden, dessa leverantörers marknadsandelar, antalet relevanta och tillgängliga försäkringsprodukter hos varje leverantör och dessa produkters egenskaper. Detta direktiv bör inte hindra medlemsstaterna att ålägga en försäkringsförmedlare som vill tillhandahålla rådgivning på grundval av en opartisk och personlig analys i fråga om ett försäkringsavtal att tillhandahålla sådan rådgivning för alla försäkringsavtal som försäkringsförmedlaren distribuerar.
48. Kunder bör, innan ett avtal ingås och även vid försäljning utan rådgivning, ges relevant information om försäkringsprodukter så att de kan fatta välgrundade beslut. Ett faktablad för försäkringsprodukter bör ge standardiserad information om skadeförsäkringsprodukter. Detta bör upprättas av det relevanta försäkringsföretaget eller, i de medlemsstater som berörs, den försäkringsförmedlare som utvecklar försäkringsprodukten. Försäkringsförmedlaren bör redovisa för kunden de viktigaste egenskaperna hos de försäkringsprodukter den säljer, och bör därför ge förmedlarnas personal tillräckligt med resurser och tid för att göra detta.
49. När det gäller gruppförsäkring bör *kund* avse den företrädare för en grupps medlemmar som ingår ett försäkringsavtal för gruppmedlemmarnas räkning, varvid den individuella gruppmedlemmen inte kan fatta individuella beslut om att ansluta sig, t.ex. till obligatoriska tjänstepensionssystem. Gruppens företrädare bör i tillämpliga fall, utan dröjsmål efter införlivande av en medlem i gruppförsäkringen, tillhandahålla försäkringsproduktens faktablad samt informationen om distributörens affärsverksamhet.
50. Det bör fastställas enhetliga regler för att ge kunden möjlighet att välja det medium på vilket informationen ska lämnas, vilket medger användning av elektronisk kommunikation när det med hänsyn till omständigheterna vid transaktionen är lämpligt. Kunden bör dock ha rätt att få information på papper. För att ge kunder tillgång till information bör alla uppgifter som lämnas innan ett avtal undertecknas finnas att tillgå kostnadsfritt.
51. Behovet att kräva att sådan information lämnas är mindre när kunden är ett företag som önskar återförsäkring eller försäkringsskydd för kommersiella och industriella risker, eller när endast försäkringsbaserade investeringsprodukter distribueras, när kunden är en professionell kund enligt definitionen i direktiv 2014/65/EU.
52. I detta direktiv bör det anges minimiskyldigheter i fråga om den information som försäkringsdistributörer måste lämna till sina kunder. En medlemsstat bör kunna bibehålla eller anta striktare bestämmelser inom området för informationslämnande, vilka kan tillämpas på sådana försäkringsdistributörer som bedriver försäkringsdistributionsverksamhet på den medlemsstatens territorium oberoende av reglerna i deras hemmedlemsstat, om dessa striktare bestämmelser är förenliga med unionsrätten, inbegripet Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/31/EG. En medlemsstat som önskar tillämpa och redan tillämpar bestämmelser om försäkringsdistributö-

rer och försäljning av försäkringsprodukter som går utöver de bestämmelser som anges i detta direktiv bör säkerställa att den administrativa bördan av dessa bestämmelser förblir begränsad och står i proportion till behovet av konsumentskydd.

53. Korsförsäljning är en vanligt förekommande strategi som försäkringsdistributörer använder i hela unionen. Metoden kan innebära fördelar för kunder men kan också medföra att kundernas intressen inte beaktas i tillräcklig mån. Detta direktiv bör inte förhindra distribution av försäkringar som täcker flera olika risker.

54. Bestämmelserna i detta direktiv rörande korsförsäljning bör inte påverka tillämpningen av unionens lagstiftningsakter med regler om korsförsäljning av vissa kategorier av varor eller tjänster.

55. För att se till att försäkringsprodukter tillgodoser behoven på den marknad de är inriktade mot, bör försäkringsföretag – och, i medlemsstater där försäkringsförmedlare utvecklar försäkringsprodukter för försäljning till kunder, försäkringsförmedlare – upprätthålla, sköta och se över processen med att godkänna varje försäkringsprodukt. Om en försäkringsdistributör ger råd om eller föreslår försäkringsprodukter som den inte utvecklar bör den under alla omständigheter vara i stånd att förstå produktens egenskaper och fastställda målmarknad. Detta direktiv bör inte begränsa den variation och flexibilitet som företag tillämpar för att utveckla nya produkter.

56. Försäkringsbaserade investeringsprodukter erbjuds ofta till kunder som möjliga alternativ till eller substitut för investeringsprodukter som omfattas av direktiv 2014/65/EU. För att upprätta ett konsekvent investerarskydd och undvika risken för regelarbitrage är det viktigt att försäkringsbaserade investeringsprodukter, utöver de uppförandenormer som fastställts för alla försäkringsprodukter, omfattas av normer med särskild inriktning på investeringsinslaget i dessa produkter. Sådana normer med särskild inriktning, däribland tillhandahållande av ändamålsenlig information, bör innehålla krav på lämplig rådgivning och begränsningar avseende ersättningar.

57. För att se till att arvoden eller provisioner samt icke-monetära ersättningar i samband med distributionen av en försäkringsbaserad investeringsprodukt som betalats till eller av någon annan part än kunden eller av en person för kundens räkning inte får någon negativ inverkan på kvaliteten på den berörda tjänsten gentemot kunden, bör försäkringsdistributören införa ändamålsenliga och proportionerliga arrangemang för att förebygga en sådan negativ inverkan. I det avseendet bör försäkringsdistributören utveckla, införa och regelbundet se över strategier och förfaranden med anknytning till intressekonflikter i syfte att förebygga varje form av negativ inverkan på kvaliteten på den berörda tjänsten gentemot kunden samt se till att kunden erhåller adekvat information om arvoden, provisioner eller ersättningar.

58. För att se till att försäkringsföretag och personer som bedriver försäkringsdistribution iakttar bestämmelserna i detta direktiv och behandlas på liknande sätt i hela unionen bör medlemsstaterna vara skyldiga att föreskriva administrativa sanktioner och andra åtgärder som är effektiva, proportionella och avskräckande. I kommissionens meddelande av den 8 december 2010 om att förstärka sanktionssystemen i den finansiella tjänstesektorn har det gjorts en översyn av befintliga befogenheter och deras praktiska tillämpning, med målet att främja mer likformiga påföljder och andra åtgärder. De administrativa sanktioner och andra åtgärder som medlemsstaterna fastställer bör således uppfylla vissa väsentliga krav när det gäller adressater, vilka kriterier som ska beaktas vid tillämpning av en sanktion eller annan åtgärd samt offentliggörande.

59. Även om medlemsstaterna inte är förhindrade att fastställa regler om administrativa sanktioner och straffrättsliga påföljder för en och samma överträdelse bör medlemsstaterna inte vara skyldiga att fastställa regler om administrativa sanktioner för överträdelser av detta direktiv som omfattas av nationell straffrätt. Medlemsstaterna är i överensstämmelse med nationell rätt inte skyldiga att påföra både administrativa sanktioner och straffrättsliga påföljder för ett och samma brott, men bör kunna göra det om deras nationella rätt tillåter det. Bibehållandet av straffrättsliga påföljder i stället för administrativa sanktioner för överträdelser av detta direktiv bör dock inte minska eller på annat sätt påverka de behöriga myndigheternas förmåga att i god tid samarbeta och få tillträde till och utbyta information med de behöriga myndigheterna i andra medlemsstater vid tillämpning av detta direktiv, inbegripet efter det att de aktuella överträdelserna eventuellt har hänskjutits till de behöriga rättsliga myndigheterna för lagföring.

60. De behöriga myndigheterna bör i synnerhet få befogenheter att påföra sanktionsavgifter som är tillräckligt stora för att såväl uppväga de faktiska eller potentiella fördelarna som vara avskräckande även för större institut och deras ledning.

61. För att upprätta ett konsekvent investerarskydd och undvika risken för regelarbitrage är det vid överträdelser i samband med distribution av försäkringsbaserade investeringsprodukter viktigt att de administrativa sanktioner och andra åtgärder som fastställts av medlemsstaterna anpassas till dem som anges i förordning (EU) nr 1286/2014.

62. För att få en konsekvent tillämpning av sanktioner i hela unionen bör medlemsstaterna säkerställa att de behöriga myndigheterna beaktar samtliga relevanta omständigheter när de fastställer typen av administrativ sanktion eller annan åtgärd och nivån på en administrativ sanktionsavgift.

63. För att se till att de behöriga myndigheternas beslut om överträdelser har en avskräckande effekt på allmänheten och för att informera marknadsaktörerna om uppföranden som betraktas som skadligt för kunderna, bör nämnda beslut offentliggöras, förutsatt att tidsfristen för överklagande har löpt ut och inget överklagande har inkommit och såvida inte ett sådant offentliggörande äventyrar stabiliteten avseende finansmarknaderna eller en pågående undersökning. Om nationell rätt föreskriver offentliggörande av den sanktion eller annan åtgärd som är föremål för ett överklagande, bör sådan information, liksom resultatet av överklagandet, även offentliggöras utan oskäligt dröjsmål. Om ett offentliggörande av sanktionen eller annan åtgärd skulle vålla de berörda parterna oproportionellt stor skada bör den behöriga myndigheten under alla omständigheter kunna besluta att inte offentliggöra sanktionen eller annan åtgärd eller att offentliggöra den i anonymiserad form.
64. För att upptäcka potentiella överträdelser bör de behöriga myndigheterna ha nödvändiga undersökningsbefogenheter och upprätta effektiva system för att möjliggöra rapportering av potentiella eller faktiska överträdelser.
65. Detta direktiv bör hänvisa till både administrativa sanktioner och andra åtgärder, oavsett om de benämns som sanktioner eller andra åtgärder enligt nationell rätt.
66. Detta direktiv bör inte påverka tillämpningen av medlemsstaternas strafflagstiftning.
67. I syfte att uppnå de mål som anges i detta direktiv bör befogenheten att anta akter i enlighet med artikel 290 i EUF-fördraget delegeras till kommissionen med avseende på produkttillsyn och kraven på företagsstyrning för alla produkter samt när det gäller distribution av försäkringsbaserade investeringsprodukter, hantering av intressekonflikter, de villkor under vilka incitament får utbetalas eller mottas och bedömning av ändamålsenlighet och lämplighet. Det är av särskild betydelse att kommissionen genomför lämpliga samråd under sitt förberedande arbete, inklusive på expertnivå. När kommissionen förbereder och utarbetar delegerade akter bör den se till att relevanta handlingar översänds samtidigt till Europaparlamentet och rådet och att detta sker så snabbt som möjligt och på lämpligt sätt.
68. Tekniska standarder för finansiella tjänster bör säkerställa en konsekvent harmonisering och ett tillräckligt skydd för konsumenter i hela unionen. Eftersom Eiopa är ett organ med högt specialiserade expertkunskaper på området bör det anförtros endast uppgiften att utarbeta utkast till tekniska standarder för tillsyn och genomförande som inte förutsätter policyval, vilka sedan läggs fram för Europaparlamentet, rådet och kommissionen.
69. I enlighet med den gemensamma överenskommelsen om delegerade akter mellan Europaparlamentet, rådet och kommissionen, och utan att det påverkar kommande revideringar, bör kommissionen beakta såväl perioden för invändningar som Europaparlamentets och rådets förfaranden när det gäller datumet för överlämnandet av den delegerade akten. Vidare bör, i enlighet med den gemensamma överenskommelsen om delegerade akter och utan att det påverkar kommande revideringar och, i tillämpliga fall förordning (EU) nr 1094/2010, adekvat insyn och vederbörliga kontakter med Europaparlamentet och rådet säkerställas innan den delegerade akten antas.
70. Eiopas behandling av personuppgifter inom ramen för detta direktiv bör styras av Europaparlamentets och rådets direktiv 95/46/EG, och av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 45/2001, under tillsyn av Europeiska datatillsynsmannen.
71. Detta direktiv respekterar de grundläggande rättigheter och principer som erkänns i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna, såsom de fastställs i fördragen.
72. Detta direktiv bör inte vara alltför betungande för små och medelstora försäkrings- och återförsäkringsdistributörer. Ett av sätten att uppnå detta mål är en korrekt tillämpning av proportionalitetsprincipen. Den principen bör tillämpas såväl på kraven på försäkrings- och återförsäkringsdistributörer som på tillsynsutövningen.
73. Detta direktiv bör ses över fem år efter den dag då det träder i kraft, så att marknadsutvecklingen och utvecklingen på andra områden av unionsrätten eller medlemsstaternas erfarenheter av att genomföra unionsrätten kan beaktas, särskilt i fråga om de produkter som omfattas av Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/41/EG.
74. Direktiv 2002/92/EG bör upphävas 24 månader efter det att detta direktiv har trätt i kraft. Kapitel III A i direktiv 2002/92/EG bör emellertid utgå med verkan från och med den dag då detta direktiv träder i kraft.
75. Skyldigheten att införliva detta direktiv med nationell lagstiftning bör endast gälla de bestämmelser som utgör en innehållsmässig ändring i förhållande till direktiv 2002/92/EG. Skyldigheten att införliva de oförändrade bestämmelserna följer av det direktivet.
76. Detta direktiv bör inte påverka medlemsstaternas skyldigheter vad gäller tidsfristerna för införlivande med nationell lagstiftning av direktiv 2002/92/EG.
77. Europeiska datatillsynsmannen har hörts i enlighet med artikel 28.2 i förordning (EG) nr 45/2001 och avgav sitt yttrande den 23 november 2012.

78. Eftersom målen för detta direktiv inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna utan snarare, på grund av dess omfattning, kan uppnås bättre på unionsnivå, kan unionen vidta åtgärder i enlighet med subsidiaritetsprincipen i artikel 5 i fördraget om Europeiska unionen. I enlighet med proportionalitetsprincipen i samma artikel går detta direktiv inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå dessa mål.
79. Enligt medlemsstaternas och kommissionens gemensamma politiska förklaring av den 28 september 2011 om förklarande dokument har medlemsstaterna åtagit sig att i motiverade fall låta en anmälan av införlivandeåtgärder åtföljas av ett eller flera dokument som beskriver förhållandet mellan de olika delarna i ett direktiv och motsvarande delar i de nationella instrumenten för införlivande. När det gäller detta direktiv anser lagstiftaren det vara motiverat att sådana dokument översänds.

Kapitel I Tillämpningsområde och definitioner

Artikel 1 Tillämpningsområde

1. I detta direktiv fastställs bestämmelser om inledande och bedrivande av försäkrings- och återförsäkringsdistribution i unionen.

2. Detta direktiv gäller fysiska eller juridiska personer som är etablerade i en medlemsstat eller som önskar etablera sig där för att inleda och bedriva distribution av försäkrings- och återförsäkringsprodukter.

3. Detta direktiv ska inte tillämpas på försäkringsförmedlare som bedriver försäkringsdistributionsverksamhet som sidoverksamhet om samtliga följande villkor är uppfyllda:

a) Att försäkringen kompletterar en vara eller tjänst som tillhandahållits av en leverantör, när en sådan försäkring täcker
   i risken för fel, förlust av eller skada på de varor – eller icke-utnyttjande av den tjänst – som tillhandahållits av den leverantören, eller
   ii skada på eller förlust av bagage och andra risker med anknytning till resa som bokats hos den leverantören.
b) Att det premiebelopp som betalats för försäkringsprodukten inte överstiger 600 EUR, beräknat proportionellt på årsbasis.
c) Att det premiebelopp som betalats per person inte överstiger 200 EUR, med avvikelse från vad som anges i led b, i de fall försäkringen kompletterar en sådan tjänst som avses i led a och den tjänstens varaktighet är lika med eller kortare än tre månader.

4. Medlemsstaterna ska se till att försäkringsföretaget eller försäkringsförmedlaren, när distributionsverksamhet sker via en försäkringsförmedlare som bedriver förmedling som sidoverksamhet som undantagits från tillämpningen av detta direktiv enligt punkt 3, säkerställer att

a) information tillhandahålls kunden innan avtalet ingås, med uppgifter om dess identitet och adress och om de förfaranden som avses i artikel 14 och som gör det möjligt för kunder och andra berörda parter att anmäla klagomål,
b) det införts ändamålsenliga och proportionerliga system som är förenliga med artiklarna 17 och 24 och som beaktar kundens krav och behov innan avtalsförslaget läggs fram,
c) det försäkringsproduktfaktablad som avses i artikel 20.5 ges till kunden innan avtalet ingås.

5. Medlemsstaterna ska se till att de behöriga myndigheterna utövar tillsyn över marknaden, inbegripet marknaden för sidoordnade försäkringsprodukter som marknadsförs, distribueras eller säljs i eller från deras medlemsstat. Eiopa kan underlätta och samordna denna tillsyn.

6. Detta direktiv ska inte tillämpas på försäkrings- och återförsäkringsdistributionsverksamhet som utövas för risker och åtaganden utanför unionen.

Detta direktiv påverkar inte en medlemsstats lagstiftning om försäkrings- och återförsäkringsdistributionsverksamhet som utövas av försäkrings- och återförsäkringsföretag eller förmedlare som är etablerade i tredjeland och som är verksamma på med-

lemsstatens territorium med stöd av principen om friheten att tillhandahålla tjänster, under förutsättning att det kan garanteras att samtliga personer som utövar eller har rätt att utöva försäkrings- och återförsäkringsdistributionsverksamhet på den marknaden behandlas lika.

Genom detta direktiv regleras inte försäkrings- eller återförsäkringsdistributionsverksamhet i tredjeland.

Medlemsstaterna ska underrätta kommissionen om alla svårigheter av allmän natur som deras försäkrings- eller återförsäkringsdistributörer möter vid etablering eller bedrivande av försäkrings- eller återförsäkringsdistributionsverksamhet i tredjeländer.

Artikel 2 Definitioner

1. I detta direktiv gäller följande definitioner:

1. *försäkringsdistribution*: verksamhet som består i att ge råd om, föreslå eller utföra annat förberedande arbete inför ingåendet av försäkringsavtal, att ingå sådana avtal eller att bistå vid förvaltning och fullgörande av sådana avtal, särskilt vid skada, inbegripet tillhandahållande av information om ett eller flera försäkringsavtal i enlighet med kriterier som kunder väljer via en webbplats eller andra medier samt sammanställande av en rangordningslista med försäkringsprodukter, inklusive pris- och produktjämförelser, eller rabatter på försäkringsavtalspremier, när kunden direkt eller indirekt kan ingå ett försäkringsavtal med hjälp av en webbplats eller andra medier, ska betraktas som försäkringsdistribution.
2. *återförsäkringsdistribution*: verksamhet som består i att ge råd om, föreslå eller utföra annat förberedande arbete inför ingåendet av återförsäkringsavtal, att ingå sådana avtal eller att bistå vid förvaltning och fullgörande av sådana avtal, särskilt vid skada, inklusive när verksamheten bedrivs av ett återförsäkringsföretag utan medverkan av en återförsäkringsförmedlare.
3. *försäkringsförmedlare*: varje fysisk eller juridisk person – utom försäkrings- eller återförsäkringsföretag eller deras anställda och utom försäkringsförmedlare som bedriver förmedling som sidoverksamhet – som mot ersättning inleder eller bedriver försäkringsdistribution.
4. *försäkringsförmedlare som bedriver förmedling som sidoverksamhet*: varje fysisk eller juridisk person – utom kreditinstitut eller värdepappersföretag enligt definitionen i artikel 4.1.1 och 4.1.2 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 – som mot ersättning inleder eller bedriver försäkringsdistribution som sidoverksamhet, under förutsättning att samtliga följande villkor är uppfyllda:
   a) Den fysiska eller juridiska personen i fråga har inte försäkringsförmedling som huvudsaklig yrkesverksamhet.
   b) Den fysiska eller juridiska personen distribuerar bara vissa försäkringsprodukter som kompletterar en vara eller en tjänst.
   c) De berörda försäkringsprodukterna täcker inte livförsäkring eller ansvarsförsäkring, utom när sådant skydd kompletterar den vara eller tjänst som förmedlaren tillhandahåller som huvudsaklig yrkesverksamhet.
5. *återförsäkringsförmedlare*: varje fysisk eller juridisk person – utom återförsäkringsföretag eller deras anställda som mot ersättning inleder eller bedriver försäkringsdistribution.
6. *försäkringsföretag*: ett företag enligt definitionen i artikel 13.1 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/138/EG.
7. *återförsäkringsföretag*: ett återförsäkringsföretag enligt definitionen i artikel 13.4 i direktiv 2009/138/EG.
8. *försäkringsdistributör*: varje försäkringsförmedlare, försäkringsförmedlare som bedriver förmedling som sidoverksamhet eller försäkringsföretag.
9. *ersättning*: alla provisioner, ersättningar, kostnader eller andra betalningar, inbegripet ekonomiska ersättningar av alla slag eller eventuella andra finansiella eller icke-finansiella förmåner eller incitament, som erbjuds eller utbetalas med avseende på försäkringsdistributionsverksamhet.

10. *hemmedlemsstat*:
    a) om förmedlaren är en fysisk person, den medlemsstat där förmedlaren har sin hemvist,
    b) om förmedlaren är en juridisk person, den medlemsstat där förmedlarens säte är beläget, eller, om förmedlaren enligt nationell rätt inte har något säte, den medlemsstat där förmedlarens huvudkontor är beläget.
11. *värdmedlemsstat*: den medlemsstat där en försäkrings- eller återförsäkringsförmedlare har en permanent närvaro eller ett etableringsställe eller tillhandahåller tjänster, och som inte är förmedlarens hemmedlemsstat.
12. *filial*: en förmedlares agentur eller filial som är belägen i en annan medlemsstat än hemmedlemsstaten.
13. *nära förbindelser*: nära förbindelser enligt definitionen i artikel 13.17 i direktiv 2009/138/EG.
14. *huvudsakligt verksamhetsställe*: den plats där den huvudsakliga verksamheten bedrivs.
15. *rådgivning*: tillhandahållande av en personlig rekommendation till en kund, antingen på dennes begäran eller på initiativ av försäkringsdistributören, i fråga om ett eller flera försäkringsavtal.
16. *stora risker*: stora risker enligt definitionen i artikel 13.27 i direktiv 2009/138/EG.
17. *försäkringsbaserad investeringsprodukt*: en investeringsprodukt med ett förfallo- eller återköpsvärde och vars förfallo- eller återköpsvärde helt eller delvis är direkt eller indirekt exponerat mot marknadsvolatilitet, förutom
    a) skadeförsäkringsprodukter enligt förteckningen i bilaga I till direktiv 2009/138/EG (skadeförsäkringsklasser),
    b) livförsäkringsavtal där ersättning enligt avtalet endast betalas ut vid dödsfall eller vid invaliditet till följd av skada, sjukdom eller funktionsnedsättning,
    c) pensionsprodukter som enligt nationell rätt erkänts ha som främsta syfte att ge investeraren inkomst vid pensionering och berättigar investeraren till vissa ersättningar,
    d) officiellt erkända tjänstepensionssystem som omfattas av tillämpningsområdet för direktiv 2003/41/EG eller direktiv 2009/138/EG,
    e) individuella pensionsprodukter för vilka ett finansiellt bidrag från arbetsgivaren krävs enligt nationell rätt och där arbetsgivaren eller arbetstagaren inte kan välja pensionsprodukt eller vem som tillhandahåller pensionsprodukten.
18. *varaktigt medium*: varje instrument som
    a) gör det möjligt för kunden att bevara information som riktas till denne personligen, på ett sätt som är tillgängligt för användning i framtiden under en tid som är lämplig med hänsyn till vad som är avsikten med informationen, och
    b) tillåter oförändrad återgivning av den bevarade informationen.

2. Vid tillämpningen av leden 1 och 2 i punkt 1 ska följande verksamheter inte betraktas som försäkrings- eller återförsäkringsdistribution:

a) Tillhandahållande av information i enskilda fall inom ramen för annan yrkesverksamhet om
    i leverantören inte vidtar några ytterligare åtgärder för att bistå med ingåendet eller fullgörandet av ett försäkringsavtal,
    ii denna verksamhet inte syftar till att bistå kunden med ingåendet eller fullgörandet av ett återförsäkringsavtal.
b) Yrkesmässig handläggning av ett försäkrings- eller återförsäkringsföretags skador samt värdering och reglering av skador.
c) Verksamhet som består i att enbart lägga fram data och information om presumtiva försäkringstagare för försäkringsförmedlare, återförsäkringsförmedlare, försäkringsföretag eller återförsäkringsföretag, om leverantören inte vidtar några ytterligare åtgärder för att bistå med ingåendet av ett försäkrings- eller återförsäkringsavtal.

d) Verksamhet som består i att enbart lägga fram information om försäkrings- eller återförsäkringsprodukter, en försäkringsförmedlare, en återförsäkringsförmedlare, ett försäkringsföretag eller ett återförsäkringsföretag för presumtiva försäkringstagare, om leverantören inte vidtar några ytterligare åtgärder för att bistå med ingåendet av ett försäkrings- eller återförsäkringsavtal.

Kapitel II Registreringskrav

Artikel 3 Registrering

1. Försäkrings- och återförsäkringsförmedlare samt försäkringsförmedlare som bedriver förmedling som sidoverksamhet ska registreras i sin hemmedlemsstat vid en behörig myndighet.

Försäkrings- och återförsäkringsföretag samt deras anställda ska inte behöva registrera sig enligt detta direktiv.

Utan att det påverkar tillämpningen av första stycket, får medlemsstaterna föreskriva att försäkrings- och återförsäkringsföretag och förmedlare samt andra organ får samarbeta med de behöriga myndigheterna vid registrering av försäkrings- och återförsäkringsförmedlare samt försäkringsförmedlare som bedriver förmedling som sidoverksamhet samt vid tillämpning av de krav som fastställs i artikel 10.

I synnerhet får försäkrings- och återförsäkringsförmedlare samt försäkringsförmedlare som bedriver förmedling som sidoverksamhet registreras av ett försäkrings- eller återförsäkringsföretag, en försäkrings- eller återförsäkringsförmedlare, eller av en sammanslutning av försäkrings- eller återförsäkringsföretag eller försäkrings- eller återförsäkringsförmedlare som står under tillsyn av en behörig myndighet.

En försäkrings- eller återförsäkringsförmedlare eller en försäkringsförmedlare som bedriver förmedling som sidoverksamhet får agera på ett försäkrings- eller återförsäkringsföretags ansvar eller på en annan förmedlares ansvar. I ett sådant fall får medlemsstaterna föreskriva att försäkrings- eller återförsäkringsföretaget eller den andra förmedlaren ska ansvara för att försäkrings- eller återförsäkringsförmedlaren eller försäkringsförmedlaren som bedriver förmedling som sidoverksamhet uppfyller villkoren för registrering, däribland de villkor som anges i punkt 6 första stycket c.

Medlemsstaterna får också föreskriva att det försäkrings- eller återförsäkringsföretag eller den andra förmedlare som påtar sig ansvaret för försäkrings- eller återförsäkringsförmedlaren eller försäkringsförmedlaren som bedriver förmedling som sidoverksamhet registrerar den sistnämnda förmedlaren eller försäkringsförmedlaren som bedriver förmedling som sidoverksamhet.

Medlemsstaterna behöver inte tillämpa det krav som avses i första stycket på alla fysiska personer som arbetar hos en försäkrings- eller återförsäkringsförmedlare eller försäkringsförmedlare som bedriver förmedling som sidoverksamhet och som utövar försäkrings- eller återförsäkringsdistribution.

Medlemsstaterna ska se till att registren omfattar namnen på de fysiska personer i ledningen vid försäkrings- eller återförsäkringsdistributören som ansvarar för försäkrings- eller återförsäkringsdistributionen.

I registret ska dessutom de medlemsstater anges i vilka förmedlaren är verksam enligt bestämmelserna om etableringsfrihet eller friheten att tillhandahålla tjänster.

2. Medlemsstaterna får upprätta fler än ett register för försäkrings- och återförsäkringsförmedlare samt försäkringsförmedlare som bedriver förmedling som sidoverksamhet, förutsatt att de fastställer kriterier för registrering av förmedlarna.

Medlemsstaterna ska införa ett registreringssystem online. Det systemet ska vara lättillgängligt och medge att registreringsblanketten fylls i direkt online.

3. Om det finns fler än ett register i en medlemsstat ska den medlemsstaten inrätta ett enda informationsställe som gör det möjligt att snabbt och enkelt få tillgång till upplysningar från dessa register och vilka ska upprättas på elektronisk väg samt uppdateras. Det informationsstället ska även innehålla upplysningar om de behöriga myndigheterna i hemmedlemsstaten.

4. Eiopa ska upprätta, på sin webbplats offentliggöra och hålla uppdaterat ett gemensamt elektroniskt register med upplysningar om försäkrings- och återförsäkringsförmedlare samt försäkringsförmedlare som bedriver förmedling som sidoverksamhet som har anmält en avsikt att bedriva gränsöverskridande verksamhet i enlighet med kapitel III. Medlemsstaterna ska skyndsamt ge Eiopa relevant information så att myndigheten kan utföra denna uppgift. Registret ska innehålla länkar till och vara tillgängligt från respektive webbplats för varje medlemsstats behöriga myndigheter.

Eiopa ska ha rätt att få tillgång till uppgifter som lagras i registret som avses i första stycket. Eiopa och de behöriga myndigheterna ska ha rätt att ändra sådana uppgifter. Registrerade personer vars personuppgifter lagras i registret och utbyts ska ha rätt till åtkomst till sådana lagrade uppgifter och ha rätt att på lämpligt sätt informeras.

Eiopa ska upprätta en webbplats med länkar till varje enskilt informationsställe eller i förekommande fall det register som medlemsstaterna inrättat i enlighet med punkt 3.

Hemmedlemsstater ska se till att registrering av försäkrings- och återförsäkringsförmedlare samt försäkringsförmedlare som bedriver förmedling som sidoverksamhet endast är möjlig om de relevanta kraven som fastställs i artikel 10 är uppfyllda.

Den behöriga myndigheten ska regelbundet göra en översyn av registreringens giltighet.

Hemmedlemsstater ska se till att försäkrings- och återförsäkringsförmedlare samt försäkringsförmedlare som bedriver förmedling som sidoverksamhet som inte längre uppfyller kraven i artikel 10 tas bort ur registret. I förekommande fall ska hemmedlemsstaten underrätta värdmedlemsstaten om sådan borttagning.

5. Medlemsstaterna ska se till att ansökningar från förmedlare om att tas med i registret behandlas inom tre månader från det att en fullständig ansökan lämnats in, och att den sökande skyndsamt underrättas om beslutet.

6. Medlemsstaterna ska se till att samtliga följande uppgifter begärs in från försäkrings- och återförsäkringsförmedlare samt försäkringsförmedlare som bedriver förmedling som sidoverksamhet som ett villkor för registrering:

a) Uppgifter om identiteten avseende sådana aktieägare eller delägare, oavsett om de är fysiska eller juridiska personer, som har ett innehav i förmedlingsföretaget som överstiger 10 % och om hur stora dessa innehav är.
b) Uppgifter om identiteten avseende personer som har nära förbindelser med förmedlaren.
c) Uppgifter om att innehavet eller de nära förbindelserna inte hindrar de behöriga myndigheterna från att på ett ändamålsenligt sätt utöva sin tillsyn.

Medlemsstaterna ska se till att förmedlarna utan oskäligt dröjsmål underrättar de behöriga myndigheterna ifall några ändringar sker i de uppgifter som tillhandahållits enligt denna punkt.

7. Medlemsstaterna ska se till att de behöriga myndigheterna nekar registrering om lagar och andra författningar i ett tredjeland som reglerar en eller flera fysiska eller juridiska personer med vilken eller vilka förmedlaren har nära förbindelser, eller svårigheter att kontrollera efterlevnaden av dessa lagar och andra författningar, hindrar myndigheterna från att på ett ändamålsenligt sätt utöva sin tillsyn.

Kapitel III Frihet att tillhandahålla tjänster och etableringsfrihet

Artikel 4 Utövande av friheten att tillhandahålla tjänster

1. Varje försäkrings- eller återförsäkringsförmedlare eller försäkringsförmedlare som bedriver förmedling som sidoverksamhet som avser att för första gången inleda verksamhet på en annan medlemsstats territorium inom ramen för friheten att tillhandahålla tjänster ska lämna följande uppgifter till den behöriga myndigheten i sin hemmedlemsstat:

a) Förmedlarens namn, adress och, om tillämpligt, registreringsnummer.
b) Den eller de medlemsstater där förmedlaren avser att bedriva verksamhet.

c) Kategori av förmedlare och, om tillämpligt, namn på det eller de försäkrings- eller återförsäkringsföretag som representeras.
d) Relevanta försäkringsklasser, om tillämpligt.

2. Hemmedlemsstatens behöriga myndighet ska inom en månad efter att ha mottagit de uppgifter som avses i punkt 1 vidarebefordra dessa uppgifter till värdmedlemsstatens behöriga myndighet, som ska bekräfta mottagande av dessa utan dröjsmål. Den behöriga myndigheten i hemmedlemsstaten ska informera försäkrings- eller återförsäkringsförmedlaren eller försäkringsförmedlaren som bedriver förmedling som sidoverksamhet skriftligen om att uppgifterna har mottagits av den behöriga myndigheten i värdmedlemsstaten och att förmedlaren kan inleda verksamhet i värdmedlemsstaten. I tillämpliga fall ska den behöriga myndigheten i hemmedlemsstaten samtidigt underrätta förmedlaren om att information om de rättsliga bestämmelser som avses i artikel 11.1 och som är tillämpliga i värdmedlemsstaten finns att tillgå på de sätt som avses i artikel 11.3 och 11.4, och vidare om att förmedlaren måste följa de bestämmelserna för att få inleda verksamhet i värdmedlemsstaten.

3. Om någon av de uppgifter som lämnats i enlighet med punkt 1 ändras ska försäkrings- eller återförsäkringsförmedlare eller försäkringsförmedlare som bedriver förmedling som sidoverksamhet meddela ändringen till hemmedlemsstatens behöriga myndighet minst en månad innan ändringen genomförs. Hemmedlemsstatens behöriga myndighet ska också informera värdmedlemsstatens behöriga myndighet om ändringen så snart som det är praktiskt möjligt och senast en månad från den dag då den mottog meddelandet om ändring.

Artikel 5 Bristande fullgörande av skyldigheter vid utövande av friheten att tillhandahålla tjänster

1. Om den behöriga myndigheten i värdmedlemsstaten har skäl att anse att en försäkrings- eller återförsäkringsförmedlare eller försäkringsförmedlare som bedriver förmedling som sidoverksamhet som är verksam inom dess territorium inom ramen för friheten att tillhandahålla tjänster underlåter att fullgöra någon av de skyldigheter som fastställs i detta direktiv, ska den underrätta den behöriga myndigheten i hemmedlemsstaten om dessa skäl.

Efter att ha gjort en bedömning av den information som mottagits enligt första stycket ska den behöriga myndigheten i hemmedlemsstaten i förekommande fall och så snart det är möjligt vidta erforderliga åtgärder för att avhjälpa situationen. Den ska underrätta värdmedlemsstatens behöriga myndighet om eventuella sådana vidtagna åtgärder.

Om försäkrings- eller återförsäkringsförmedlare eller försäkringsförmedlare som bedriver förmedling som sidoverksamhet – trots de åtgärder som vidtagits av hemmedlemsstaten eller på grund av att åtgärderna visat sig vara otillräckliga eller inte vidtagits – fortsätter att agera på ett sätt som tydligt skadar intressena för värdmedlemsstatens konsumenter i stort eller hindrar försäkrings- och återförsäkringsmarknaderna att fungera väl, får den behöriga myndigheten i värdmedlemsstaten, efter att ha informerat den behöriga myndigheten i hemmedlemsstaten, vidta erforderliga åtgärder för att förhindra ytterligare avvikelser, inklusive att – i den mån som det är helt nödvändigt – hindra den berörda förmedlaren att fortsätta bedriva ny verksamhet inom dess territorium.

Vidare får den behöriga myndigheten i hemmedlemsstaten eller värdmedlemsstaten hänskjuta ärendet till Eiopa och begära dess biträde i enlighet med artikel 19 i förordning (EU) nr 1094/2010. I detta fall kan Eiopa agera i enlighet med de befogenheter myndigheten tilldelats genom den artikeln.

2. Punkt 1 ska inte påverka möjligheterna för en värdmedlemsstat att vidta erforderliga åtgärder för att inom sitt territorium förhindra eller bestraffa överträdelser, i situationer där omedelbar åtgärd krävs för att skydda konsumenternas rättigheter. Sådana åtgärder ska innefatta möjligheten att hindra försäkrings- och återförsäkringsförmedlare samt försäkringsförmedlare som bedriver förmedling som sidoverksamhet att bedriva ny verksamhet inom dess territorium.

3. Information om eventuella åtgärder som vidtagits av de behöriga myndigheterna i värdmedlemsstaten enligt denna artikel ska utan oskäligt dröjsmål meddelas den berörda försäkrings- eller återförsäkringsförmedlaren eller försäkringsförmedlaren som bedriver förmedling som sidoverksamhet – tillsammans med en vederbörlig motivering – samt den behöriga myndigheten i hemmedlemsstaten, Eiopa och kommissionen.

Artikel 6 Utövande av etableringsfriheten

1. Medlemsstaterna ska se till att försäkrings- eller återförsäkringsförmedlare eller försäkringsförmedlare som bedriver förmedling som sidoverksamhet som avser att utöva sin etableringsfrihet genom att etablera en filial eller en permanent närvaro på en annan medlemsstats territorium ska underrätta sin hemmedlemsstats behöriga myndighet och lämna följande uppgifter till den behöriga myndigheten:

a) Förmedlarens namn, adress och, om tillämpligt, registreringsnummer.
b) Den medlemsstat på vars territorium förmedlaren avser att etablera en filial eller en permanent närvaro.
c) Kategori av förmedlare och, om tillämpligt, namn på det eller de försäkrings- eller återförsäkringsföretag som representeras.
d) Relevanta försäkringsklasser, om tillämpligt.
e) Den adress i värdmedlemsstaten där dokument kan erhållas.
f) Namn på den person som ska ansvara för ledningen av filialen eller den permanenta närvaron.

Varje förmedlare som är permanent närvarande på en annan medlemsstats territorium och som är likvärdig med en filial ska behandlas på samma sätt som en filial, såvida inte förmedlaren lagligen etablerar sådan permanent närvaro i en annan juridisk form.

2. Såvida hemmedlemsstatens behöriga myndighet inte har skäl att betvivla att försäkrings- eller återförsäkringsförmedlares eller försäkringsförmedlare som bedriver förmedling som sidoverksamhets organisatoriska struktur eller ekonomiska situation är otillräcklig med beaktande av den planerade distributionsverksamheten, ska den inom en månad efter att ha mottagit de uppgifter som avses i punkt 1 vidarebefordra dessa uppgifter till värdmedlemsstatens behöriga myndighet, som ska bekräfta mottagandet av uppgifterna utan dröjsmål. Den behöriga myndigheten i hemmedlemsstaten ska informera försäkrings- eller återförsäkringsförmedlare eller försäkringsförmedlare som bedriver förmedling som sidoverksamhet skriftligen om att uppgifterna har mottagits av den behöriga myndigheten i värdmedlemsstaten.

Inom en månad efter mottagandet av de uppgifter som avses i första stycket i denna punkt ska värdmedlemsstatens behöriga myndighet på de sätt som avses i artikel 11.3 och 11.4 underrätta hemmedlemsstatens behöriga myndighet om de rättsliga bestämmelser som avses i artikel 11.1 och som är tillämpliga i värdmedlemsstaten. Den behöriga myndigheten i hemmedlemsstaten ska underrätta förmedlaren om detta och om att förmedlaren får inleda verksamhet i värdmedlemsstaten förutsatt att verksamheten är förenlig med nämnda rättsliga bestämmelser.

Om ingen underrättelse mottas inom den period som anges i andra stycket får försäkrings- eller återförsäkringsförmedlare eller försäkringsförmedlare som bedriver förmedling som sidoverksamhet etablera filialen och inleda verksamhet.

3. Om hemmedlemsstatens behöriga myndighet avslår begäran att vidarebefordra uppgifterna som avses i punkt 1 till värdmedlemsstatens behöriga myndighet, ska den meddela försäkrings- eller återförsäkringsförmedlare eller försäkringsförmedlare som bedriver förmedling som sidoverksamhet skälen till denna vägran inom en månad efter att ha mottagit samtliga de uppgifter som avses i punkt 1.

Ett avslag som avses i första stycket eller underlåtenhet av hemmedlemsstatens behöriga myndighet att vidarebefordra uppgifterna som avses i punkt 1 ska kunna bli föremål för domstolsprövning i hemmedlemsstaten.

4. Om någon av de uppgifter som lämnats i enlighet med punkt 1 ändras ska en försäkrings- eller återförsäkringsförmedlare eller en försäkringsförmedlare som bedriver förmedling som sidoverksamhet meddela ändringen till hemmedlemsstatens behöriga myndighet minst en månad innan ändringen genomförs. Hemmedlemsstatens behöriga myndighet ska också informera värdmedlemsstatens behöriga myndighet om ändringen så snart som det är praktiskt möjligt och senast en månad från den dag då den mottog meddelandet om ändring.

Artikel 7 Uppdelning av befogenheter mellan hemmedlemsstater och värdmedlemsstater

1. Om det huvudsakliga verksamhetsstället för en försäkrings- eller återförsäkringsförmedlare eller försäkringsförmedlare som bedriver förmedling som sidoverksamhet är beläget i en annan medlemsstat än hemmedlemsstaten kan den behöriga myndigheten i den andra medlemsstaten överenskomma med hemmedlemsstatens behöriga myndighet att den ska agera som behörig myndighet i hemmedlemsstaten i fråga om bestämmelserna i kapitlen IV, V, VI och VII. Om en sådan överenskommelse nås ska hemmedlemsstatens behöriga myndighet utan dröjsmål informera försäkrings- eller återförsäkringsförmedlaren eller den försäkringsförmedlare som bedriver förmedling som sidoverksamhet och Eiopa.

2. Värdmedlemsstatens behöriga myndighet ska ha ansvaret för att säkerställa att tillhandahållandet av tjänster från etableringsstället på dess territorium sker i enlighet med de skyldigheter som anges i kapitlen V och VI och de bestämmelser som antagits i enlighet med dessa kapitel.

Värdmedlemsstatens behöriga myndighet ska ha rätt att granska arrangemangen för etablering och begära de ändringar som är nödvändiga för att myndigheten ska kunna kontrollera fullgörandet av skyldigheterna enligt kapitlen V och VI och de bestämmelser som antagits i enlighet med dessa kapitel, när det gäller de tjänster som tillhandahålls eller den verksamhet som bedrivs av etableringsstället på dess territorium.

Artikel 8 Bristande fullgörande av skyldigheter vid utövande av etableringsfriheten

1. Om den behöriga myndigheten i en värdmedlemsstat fastställer att en försäkrings- eller återförsäkringsförmedlare eller försäkringsförmedlare som bedriver förmedling som sidoverksamhet överträder sådana lagar eller andra författningar som antagits i den medlemsstaten enligt bestämmelserna i kapitlen V och VI, får den myndigheten föreslå nödvändiga åtgärder.

2. Om värdmedlemsstatens behöriga myndighet har skäl att anse att en försäkrings- eller återförsäkringsförmedlare eller försäkringsförmedlare som bedriver förmedling som sidoverksamhet som verkar på dess territorium via ett etableringsställe överträder någon av de skyldigheter som anges i detta direktiv och om den behöriga myndigheten inte är ansvarig i enlighet med artikel 7.2, ska den meddela dessa slutsatser till hemmedlemsstatens behöriga myndighet. Efter att ha gjort en bedömning av den information som mottagits ska den behöriga myndigheten i hemmedlemsstaten i förekommande fall och så snart det är möjligt vidta erforderliga åtgärder för att avhjälpa bristerna. Den ska underrätta värdmedlemsstatens behöriga myndighet om eventuella sådana vidtagna åtgärder.

3. Om försäkrings- eller återförsäkringsförmedlaren eller den försäkringsförmedlare som bedriver förmedling som sidoverksamhet – trots de åtgärder som vidtagits av hemmedlemsstaten eller på grund av att åtgärderna visat sig vara otillräckliga eller inte vidtagits – fortsätter att agera på ett sätt som tydligt skadar intressena för värdmedlemsstatens konsumenter i stort eller hindrar försäkrings- och återförsäkringsmarknaderna att fungera väl, får den behöriga myndigheten i värdmedlemsstaten, efter att ha informerat den behöriga myndigheten i hemmedlemsstaten, vidta erforderliga åtgärder för att förhindra ytterligare avvikelser, inklusive att – i den mån som det är helt nödvändigt –

hindra den berörda förmedlaren att fortsätta bedriva ny verksamhet inom dess territorium.

Vidare får den behöriga myndigheten i hemmedlemsstaten eller värdmedlemsstaten hänskjuta ärendet till Eiopa och begära dess biträde i enlighet med artikel 19 i förordning (EU) nr 1094/2010. I detta fall kan Eiopa agera i enlighet med de befogenheter myndigheten tilldelats genom den artikeln.

4. Punkterna 2 och 3 får inte påverka möjligheterna för värdmedlemsstaten att vidta erforderliga och icke-diskriminerande åtgärder för att inom sitt territorium förhindra eller bestraffa överträdelser, i situationer där omedelbar åtgärd krävs för att skydda konsumenternas rättigheter i värdmedlemsstaten, när motsvarande åtgärder är otillräckliga eller saknas i hemmedlemsstaten. I sådana situationer ska värdmedlemsstaten ha möjligheten att hindra den berörda försäkrings- eller återförsäkringsförmedlaren eller den försäkringsförmedlare som bedriver förmedling som sidoverksamhet att bedriva ny verksamhet inom dess territorium.

5. Information om åtgärder som vidtagits av de behöriga myndigheterna i värdmedlemsstaten enligt denna artikel ska utan oskäligt dröjsmål meddelas den berörda försäkrings- eller återförsäkringsförmedlaren eller försäkringsförmedlaren som bedriver förmedling som sidoverksamhet – tillsammans med en vederbörlig motivering – samt den behöriga myndigheten i hemmedlemsstaten, Eiopa och kommissionen.

Artikel 9 Befogenheter när det gäller nationella bestämmelser som utfärdats med hänsyn till allmänintresset

1. Detta direktiv ska inte påverka möjligheterna för värdmedlemsstaterna att – i den mån som det är helt nödvändigt – vidta erforderliga och icke-diskriminerande åtgärder för att inom sitt territorium bestraffa överträdelser som inte är förenliga med deras rättsliga bestämmelser som avses i artikel 11.1. I sådana situationer ska värdmedlemsstaterna ha möjligheten att hindra den berörda försäkrings- eller återförsäkringsförmedlaren eller försäkringsförmedlaren som bedriver förmedling som sidoverksamhet att bedriva ny verksamhet inom deras territorier.

2. Vidare ska detta direktiv inte påverka möjligheterna för värdmedlemsstatens behöriga myndighet att vidta erforderliga åtgärder för att hindra en försäkringsdistributör som är etablerad i en annan medlemsstat att bedriva verksamhet inom dess territorium inom ramen för friheten att tillhandahålla tjänster eller, i tillämpliga fall, etableringsfriheten, om verksamheten i fråga helt eller huvudsakligen är inriktad på värdmedlemsstatens territorium med enda syfte att kringgå de rättsliga bestämmelser som skulle vara tillämpliga om den berörda försäkringsdistributören hade sin hemvist eller sitt säte i den värdmedlemsstaten, och om dess verksamhet dessutom allvarligt hotar försäkrings- och återförsäkringsmarknadernas sätt att fungera i värdmedlemsstaten med avseende på konsumentskyddet. I ett sådant fall får värdmedlemsstatens behöriga myndighet, efter att ha informerat hemmedlemsstatens behöriga myndighet, vidta alla erforderliga åtgärder gentemot den försäkringsdistributören i fråga för att skydda konsumenternas rättigheter i värdmedlemsstaten. De involverade behöriga myndigheterna får hänskjuta ärendet till Eiopa och begära dess biträde i enlighet med artikel 19 i förordning (EU) nr 1094/2010, och i ett sådant fall kan Eiopa agera i enlighet med de befogenheter myndigheten tilldelats genom den artikeln i fall där värdmedlemsstatens och hemmedlemsstatens behöriga myndigheter inte är överens.

Kapitel IV Krav på organisation av verksamheten

Artikel 10 Yrkeskrav och krav på organisation av verksamheten

1. Hemmedlemsstaterna ska se till att försäkrings- och återförsäkringsdistributörer och anställda hos försäkrings- och återförsäkringsföretag som utför försäkrings- eller återförsäkringsdistributionsverksamhet har lämplig kunskap och kompetens så att de kan fullgöra sina uppgifter och skyldigheter på ett tillfredsställande sätt.

2. Hemmedlemsstaterna ska se till att försäkrings- och återförsäkringsförmedlare, anställda hos försäkrings- och återförsäkringsföretag och anställda hos försäkrings- och återförsäkringsförmedlare uppfyller kraven på fortlöpande fortbildning och yrkesutveckling så att de kan utföra sina arbetsuppgifter på ett tillfredsställande sätt som motsvarar deras roll och den relevanta marknaden.

I det avseendet ska hemmedlemsstaterna införa och offentliggöra processer för att på ett ändamålsenligt sätt kontrollera och bedöma kunskapen och kompetensen hos försäkrings- och återförsäkringsförmedlare, anställda hos försäkrings- och återförsäkringsföretag och anställda hos försäkrings- och återförsäkringsförmedlare, baserat på minst 15 timmars fortbildning eller yrkesutveckling per år, med beaktande av de sålda produkternas karaktär, typen av distributör, personernas respektive roller och den verksamhet som bedrivs inom försäkrings- eller återförsäkringsdistributören.

Hemmedlemsstaten får föreskriva att ett framgångsrikt fullgörande av den erfordrade fortbildningen och yrkesutvecklingen styrks genom ett intyg.

Medlemsstaterna ska anpassa kraven på kunskaper och kompetens i förhållande till försäkrings- eller återförsäkringsdistributörernas särskilda verksamhet och till de produkter som distribueras, särskilt i fall av försäkringsförmedlare som bedriver förmedling som sidoverksamhet. Medlemsstaterna får i de fall som avses i artikel 3.1 tredje stycket och för anställda hos försäkrings- eller återförsäkringsföretag som utför försäkrings- eller återförsäkringsdistribution kräva att försäkrings- eller återförsäkringsföretaget eller försäkrings- eller återförsäkringsförmedlaren ska kontrollera att förmedlarnas kunskaper och kompetens stämmer överens med kraven i punkt 1, samt att företaget eller förmedlaren vid behov ska tillhandahålla sådana förmedlare fortbildnings- eller yrkesutvecklingsresurser som motsvarar de krav som gäller för de produkter som säljs av dessa förmedlare.

Medlemsstaterna behöver inte tillämpa kravet i punkt 1 och i första stycket i denna punkt på alla fysiska personer som arbetar på ett försäkrings- eller återförsäkringsföretag eller hos en försäkrings- eller återförsäkringsförmedlare och som bedriver försäkrings- eller återförsäkringsdistribution, men medlemsstaterna ska säkerställa att de relevanta personerna i ledningen för sådana företag som ansvarar för distributionen av försäkrings- och återförsäkringsprodukter samt alla andra personer som direkt deltar i distributionen av försäkringar eller återförsäkringar uppvisar de kunskaper och den kompetens som krävs för att utföra arbetet.

Försäkrings- och återförsäkringsförmedlare ska uppvisa överensstämmelse med de relevanta yrkeskunskaps- och kompetenskraven som föreskrivs i bilaga I.

3. Fysiska personer som arbetar på ett försäkrings- eller återförsäkringsföretag eller hos en försäkrings- eller återförsäkringsförmedlare och som utför försäkrings- eller återförsäkringsdistribution ska ha god vandel. Ett minimikrav är att de inte har några anmärkningar i belastningsregistret eller i något annat motsvarande nationellt register för allvarliga brott med anknytning till egendomsbrott eller andra brott i samband med ekonomisk verksamhet, och de ska inte tidigare ha försatts i konkurs, såvida de inte har blivit rehabiliterade i enlighet med nationell rätt.

Medlemsstaterna får i enlighet med artikel 3.1 tredje stycket tillåta att försäkrings- eller återförsäkringsdistributören kontrollerar att dess anställdas och, i de fall där det är lämpligt, försäkrings- eller återförsäkringsförmedlares vandel är god.

Medlemsstaterna behöver inte tillämpa kravet i första stycket i denna punkt på alla fysiska personer som arbetar på ett försäkrings- eller återförsäkringsföretag eller hos en försäkrings- eller återförsäkringsförmedlare, förutsatt att dessa fysiska personer inte är direkt involverade i försäkrings- eller återförsäkringsdistributionen. Medlemsstaterna ska dock säkerställa att de personer i ledningen som ansvarar för – och personal som är direkt involverad i – försäkrings- eller återförsäkringsdistributionen uppfyller kravet.

När det gäller försäkringsförmedlare som bedriver förmedling som sidoverksamhet ska medlemsstaterna se till att de personer som ansvarar för försäkringsdistributionen som sidoverksamhet uppfyller det krav som avses i första stycket.

4. Försäkrings- och återförsäkringsförmedlare ska ha en ansvarsförsäkring som ska omfatta hela unionens territorium eller annan likvärdig garanti för ansvar till följd av fel eller försummelse i verksamheten, vilken minst ska täcka 1.250.000 EUR per skada och totalt 1.850.000 EUR för alla skador under ett år, såvida inte en sådan försäkring eller likvärdig garanti redan tillhandahålls av ett försäkrings- eller återförsäkringsföretag eller annat företag, för vars räkning eller med vars bemyndigande förmedlaren handlar, eller ett sådant företag har tagit fullt ansvar för förmedlarens handlande.

5. Medlemsstaterna ska kräva att försäkringsförmedlare som bedriver förmedling som sidoverksamhet ska ha en ansvarsförsäkring eller likvärdiga garantier på en nivå som fastställs av medlemsstaterna med beaktande av den sålda produktens karaktär och den verksamhet som bedrivs.

6. Medlemsstaterna ska vidta alla nödvändiga åtgärder för att skydda kunderna mot försäkrings- eller återförsäkringsförmedlarens eller försäkringsförmedlaren som bedriver förmedling som sidoverksamhets oförmåga att överföra premien till försäkringsföretaget eller att överföra ersättningsbeloppet eller en återbetalning av premien till den försäkrade.

Detta ska göras på något eller flera av följande sätt:

a) Bestämmelser i lag eller avtal, varigenom medel som kunden betalat till förmedlaren ska betraktas som betalade till företaget, medan medel som företaget betalat till förmedlaren inte ska betraktas som betalade till kunden förrän kunden verkligen erhåller dem.
b) Ett krav på att förmedlare ska ha ekonomiska resurser som fortlöpande uppgår till 4 % av summan av mottagna årspremier, dock minst 18.750 EUR.
c) Ett krav på att kundmedel ska överföras via strikt avskilda kundkonton och på att dessa konton inte får användas för att gottgöra andra fordringsägare i händelse av konkurs.
d) Ett krav på att en garantifond ska upprättas.

7. Eiopa ska regelbundet se över de belopp som anges i punkterna 4 och 6 med hänsyn till utvecklingen av det europeiska konsumentprisindex som offentliggörs av Eurostat. Den första översynen ska göras senast den 31 december 2017, och därefter ska en översyn göras vart femte år.

Eiopa ska utarbeta utkast till tekniska standarder för tillsyn angående en anpassning av basbeloppen i euro enligt punkterna 4 och 6 som motsvarar den procentuella ändringen av det index som avses i första stycket i denna punkt från den 1 januari 2013 till den 31 december 2017 eller från dagen för den senaste översynen till dagen för den nya översynen, och beloppet ska avrundas uppåt till närmaste 10-tal euro.

Eiopa ska lägga fram dessa utkast till tekniska standarder för tillsyn för kommissionen senast den 30 juni 2018, och därefter ska de kommande utkasten till tekniska standarder för tillsyn läggas fram vart femte år.

Kommissionen ska ges befogenhet att anta de tekniska standarder för tillsyn som avses i andra och tredje stycket i denna punkt i enlighet med artiklarna 10–14 i förordning (EU) nr 1094/2010.

8. För att säkerställa överensstämmelse med kraven i punkterna 1, 2 och 3 ska försäkrings- och återförsäkringsföretagen godkänna, genomföra och regelbundet se över sina interna policyer och erforderliga interna förfaranden.

Försäkrings- och återförsäkringsföretagen ska ta fram en funktion för att säkerställa ett korrekt genomförande av de policyer och förfaranden som godkänts.

Försäkrings- och återförsäkringsföretagen ska inrätta, upprätthålla och uppdatera register för all relevant dokumentation med avseende på tillämpningen av punkterna 1, 2 och 3. Försäkrings- och återförsäkringsföretagen ska på begäran lämna ut namnet på den person som ansvarar för nämnda funktion till hemmedlemsstatens behöriga myndighet.

Artikel 11 Offentliggörande av bestämmelser för att skydda allmänintresset

1. Medlemsstaterna ska säkerställa att deras behöriga myndigheter på lämpligt sätt offentliggör de relevanta nationella bestämmelser för att skydda allmänintresset som är tillämpliga på bedrivande av försäkrings- och återförsäkringsdistribution på deras territorier, inklusive information om huruvida och hur medlemsstaten har valt att tillämpa de strängare bestämmelser som anges i artikel 29.3.

2. En medlemsstat som önskar tillämpa och redan tillämpar bestämmelser om försäkringsdistribution som går utöver de bestämmelser som anges i detta direktiv ska säkerställa att den administrativa bördan av dessa bestämmelser står i proportion till behovet av konsumentskydd. Medlemsstaten ska kontinuerligt övervaka dessa bestämmelser så att de fortlöpande är förenliga med denna punkt.

3. Eiopa ska på sin webbplats ange länkar till webbplatser för de behöriga myndigheterna där information om bestämmelser för att skydda allmänintresset offentliggörs. De nationella behöriga myndigheterna ska uppdatera sådan information regelbundet, och Eiopa ska göra den tillgänglig på sin webbplats, där samtliga nationella bestämmelser för att skydda allmänintresset ska kategoriseras i olika, relevanta rättsområden.

4. Medlemsstaterna ska inrätta en enda kontaktpunkt som ska ansvara för tillhandahållande av information om bestämmelser för att skydda allmänintresset i respektive medlemsstat. En lämplig behörig myndighet bör utgöra en sådan kontaktpunkt.

5. Eiopa ska före den 23 februari 2019 i en rapport granska och informera kommissionen om de bestämmelser för att skydda allmänintresset som offentliggjorts av medlemsstaterna i enlighet med denna artikel, mot bakgrund av behovet av att detta direktiv och den inre marknaden fungerar väl.

Artikel 12 Behöriga myndigheter

1. Medlemsstaterna ska utse de behöriga myndigheter som har befogenhet att se till att detta direktiv genomförs. Medlemsstaterna ska underrätta kommissionen om detta, med uppgift om eventuell ansvarsuppdelning.

2. De myndigheter som avses i punkt 1 i denna artikel ska vara antingen offentliga myndigheter eller organ som erkänts i nationell rätt eller av en offentlig myndighet som genom nationell rätt har fått uttrycklig behörighet till detta. De får inte vara försäkrings- eller återförsäkringsföretag eller sammanslutningar vars medlemmar direkt eller indirekt innefattar försäkrings- eller återförsäkringsföretag eller försäkrings- eller återförsäkringsförmedlare, utan att detta åsidosätter behöriga myndigheters och andra organs möjligheter att samarbeta där detta uttryckligen föreskrivs enligt artikel 3.1.

3. De behöriga myndigheterna ska ha alla de befogenheter som är nödvändiga för att genomföra sina uppgifter enligt detta direktiv. Om det finns flera behöriga myndigheter på en medlemsstats territorium, ska medlemsstaten sörja för ett nära samarbete dem emellan, så att de kan utföra sina respektive uppgifter på ett effektivt sätt.

Artikel 13 Samarbete och utbyte av information mellan medlemsstaternas behöriga myndigheter

1. De behöriga myndigheterna i de olika medlemsstaterna ska samarbeta sinsemellan och utbyta all relevant information om försäkrings- och återförsäkringsdistributörer för att säkerställa att detta direktiv tillämpas på rätt sätt.

2. De behöriga myndigheterna ska i synnerhet, såväl inom ramen för registreringsprocessen som fortlöpande, utbyta relevant information om god vandel, yrkeskunskap och kompetensen hos försäkrings- och återförsäkringsdistributörer.

3. De behöriga myndigheterna ska även utbyta information om de försäkrings- och återförsäkringsdistributörer som blivit föremål för en sådan påföljd eller annan åtgärd som avses i kapitel VII, och om sådan information kan få till följd att distributören tas bort ur registret över sådana distributörer.

4. Alla personer som tar emot eller lämnar ut information i samband med detta direktiv ska vara bundna av tystnadsplikt på det sätt som föreskrivs i artikel 64 i direktiv 2009/138/EG.

Artikel 14 Klagomål

Medlemsstaterna ska se till att det inrättas förfaranden som innebär att kunder och andra berörda parter, särskilt konsumentorganisationer, kan anmäla klagomål mot försäkrings- och återförsäkringsdistributörer. Den som klagar ska i samtliga fall erhålla svar.

Artikel 15 Tvistlösning utanför domstol

1. Medlemsstaterna ska se till att det i enlighet med relevanta unionslagstiftningsakter och nationell rätt inrättas adekvata, effektiva, opartiska och oberoende förfaranden för klagomål och tvistlösning utanför domstol för att avgöra tvister mellan kunder och försäkringsdistributörer om rättigheter och skyldigheter enligt detta direktiv, i förekommande fall med användande av befintliga organ. Medlemsstaterna ska se till att dessa förfaranden är tillämpliga på – och det relevanta organets behörighet de facto omfattar – försäkringsdistributörer mot vilka förfaranden inleds.

2. Medlemsstaterna ska säkerställa att de organ som avses i punkt 1 samarbetar för att lösa gränsöverskridande tvister om rättigheterna och skyldigheterna enligt detta direktiv.

Artikel 16 Begränsning av användningen av förmedlare

Medlemsstaterna ska se till att försäkrings- och återförsäkringsföretag och förmedlare, när de utnyttjar tjänster från försäkrings- eller återförsäkringsförmedlare eller försäkringsförmedlare som bedriver förmedling som sidoverksamhet, endast utnyttjar sådana försäkringsdistributionstjänster och återförsäkringsdistributionstjänster som tillhandahålls av registrerade försäkrings- och återförsäkringsförmedlare eller försäkringsförmedlare som bedriver förmedling som sidoverksamhet inbegripet dem som avses i artikel 1.3.

Kapitel V Informationskrav och uppföranderegler

Artikel 17 Allmän princip

1. Medlemsstaterna ska se till att försäkringsdistributörer, när de utför försäkringsdistribution, alltid agerar hederligt, rättvist och professionellt i enlighet med sina kunders bästa intresse.

2. Utan att det påverkar Europaparlamentets och rådet direktiv 2005/29/EG ska medlemsstaterna säkerställa att all information med anknytning till innehållet i detta direktiv, däribland marknadsföringsmaterial, som försäkringsdistributörer skickar till kunder eller presumtiva kunder ska vara opartisk, tydlig och inte vilseledande. Marknadsföringsmaterial ska alltid klart och tydligt kunna identifieras som sådant.

3. Medlemsstaterna ska säkerställa att försäkringsdistributörer inte erhåller ersättning, och inte ersätter eller bedömer sina anställdas prestationer, på ett sätt som står i strid med skyldigheten att agera i enlighet med kundernas bästa intresse. I synnerhet får en försäkringsdistributör inte införa system med ersättningar, försäljningsmål eller annat som skulle kunna ge vederbörande eller sina anställda incitament att rekommendera en kund en viss försäkringsprodukt när försäkringsdistributören skulle kunna erbjuda en annan försäkringsprodukt som bättre skulle motsvara kundens behov.

Artikel 18 Allmän information som ska lämnas av försäkringsförmedlaren eller försäkringsföretaget

Medlemsstaterna ska säkerställa följande:

a) Försäkringsförmedlare ska i god tid innan ett försäkringsavtal ingås lämna följande information till kunder:
   - i Sin identitet och adress och att den är en försäkringsförmedlare.
   - ii Uppgift om huruvida den tillhandahåller rådgivning om de försäkringsprodukter som säljs.
   - iii De förfaranden som avses i artikel 14, genom vilka kunder och andra berörda parter kan anmäla klagomål mot försäkringsförmedlare, och uppgift om de förfaranden för klagomål och tvistlösning utanför domstol som avses i artikel 15.
   - iv Det register där den finns med och hur det kan kontrolleras att den är registrerad.
   - v Uppgift om huruvida förmedlaren företräder kunden eller agerar för försäkringsföretagets räkning.

b) Försäkringsföretag ska i god tid innan ett försäkringsavtal ingås lämna följande information till kunder:
   - i Sin identitet och adress och att det är ett försäkringsföretag.
   - ii Uppgift om huruvida företaget tillhandahåller rådgivning om de försäkringsprodukter som säljs.
   - iii De förfaranden som avses i artikel 14, genom vilka kunder och andra berörda parter kan anmäla klagomål mot försäkringsföretag, och uppgift om de förfaranden för klagomål och tvistlösning utanför domstol som avses i artikel 15.

Artikel 19 Intressekonflikter och öppenhet

1. Medlemsstaterna ska se till att försäkringsförmedlare i god tid innan ett försäkringsavtal ingås lämnar information till kunden om åtminstone följande:

a) Om förmedlaren, direkt eller indirekt, innehar 10 % eller mer av rösterna eller av kapitalet i ett visst försäkringsföretag.

b) Om ett visst försäkringsföretag eller ett moderbolag till ett visst försäkringsföretag, direkt eller indirekt, innehar 10 % eller mer av rösterna eller av kapitalet i försäkringsförmedlaren.

c) I förhållande till det avtal som föreslås eller som det ges rådgivning om, uppgift om huruvida
   - i den lämnar rådgivning på grundval av en opartisk och personlig analys,
   - ii den är avtalsenligt förpliktad att bedriva försäkringsdistributionsverksamhet uteslutande med ett eller flera försäkringsföretag, i vilket fall den ska ange namnen på dessa försäkringsföretag, eller
   - iii den inte är avtalsenligt förpliktad att bedriva försäkringsdistributionsverksamhet uteslutande med ett eller flera försäkringsföretag och inte lämnar rådgivning på grundval av en opartisk och personlig analys, i vilket fall den ska ange namnen på de försäkringsföretag med vilka han eller hon får bedriva och bedriver verksamhet.

d) Arten av den ersättning som mottas för försäkringsavtalet.

e) Uppgift om huruvida den avseende försäkringsavtalet arbetar
   - i på grundval av ett arvode, dvs. att ersättningen betalas direkt av kunden,
   - ii på grundval av en provision av något slag, dvs. att ersättningen ingår i försäkringspremien,
   - iii på grundval av någon annan typ av ersättning, innefattandes ekonomiska ersättningar av alla slag, som erbjuds eller utbetalas i samband med försäkringsavtalet, eller
   - iv på grundval av en kombination av de ersättningstyper som anges i leden i, ii och iii.

2. Om arvodet ska betalas direkt av kunden ska försäkringsförmedlaren informera kunden om arvodets storlek, eller om det inte är möjligt, om metoden för att beräkna arvodet.

3. Även i de fall kunden gör andra betalningar inom ramen för försäkringsavtalet efter dess ingående än löpande premieinbetalningar och andra planmässiga betalningar, ska försäkringsförmedlaren lämna information i enlighet med denna artikel i samband med varje sådan betalning.

4. Medlemsstaterna ska säkerställa att varje försäkringsföretag i god tid innan ett försäkringsavtal ingås lämnar information till kunden om arten av den ersättning som mottas av dess anställda för försäkringsavtalet.

5. Även i de fall kunden gör andra betalningar inom ramen för försäkringsavtalet efter dess ingående än löpande premieinbetalningar och andra planmässiga betalningar, ska försäkringsföretaget lämna information i enlighet med denna artikel i samband med varje sådan betalning.

Artikel 20 Rådgivning och normer för försäljning utan rådgivning

1. Innan ett försäkringsavtal ingås ska försäkringsdistributören på grundval av de uppgifter som erhållits från kunden specificera kundens krav och behov och ge kunden objektiv information om försäkringsprodukten på ett förståeligt sätt så att kunden kan fatta ett välgrundat beslut.

Varje avtal som föreslås ska vara förenligt med kundens krav och behov i fråga om försäkringsskydd.

Om rådgivning ges innan ett visst avtal ingås ska försäkringsdistributören tillhandahålla kunden en personlig rekommendation, med en förklaring av varför en viss produkt bäst motsvarar kundens krav och behov.

2. De uppgifter som avses i punkt 1 ska anpassas till den föreslagna försäkringsproduktens komplexitet och typen av kund.

3. När en försäkringsförmedlare informerar kunden om att den ger råd på grundval av en opartisk och personlig analys, ska den ge detta råd på grundval av en analys av ett tillräckligt stort antal försäkringsavtal tillgängliga på marknaden för att möjliggöra för den att ge en personlig rekommendation i enlighet med yrkesmässiga kriterier om vilket försäkringsavtal som i tillräcklig utsträckning skulle motsvara kundens behov.

4. Utan att det påverkar tillämpningen av artiklarna 183 och 184 i direktiv 2009/138/EG ska försäkringsdistributören innan ett avtal ingås, oavsett om rådgivning lämnas och oberoende av huruvida försäkringsprodukten är en del av ett paket enligt artikel 24 i det här direktivet, ge kunden relevant information om försäkringsprodukten på ett förståeligt sätt så att denne kan fatta ett välgrundat beslut, samtidigt som försäkringsdistributören beaktar försäkringsproduktens komplexitet och typen av kund.

5. I förhållande till distribution av skadeförsäkringsprodukter enligt förteckningen i bilaga I till direktiv 2009/138/EG ska informationen som avses i punkt 4 i denna artikel ges i form av ett standardiserat produktfaktablad för försäkringsprodukter, på papper eller något annat varaktigt medium.

6. Det produktfaktablad för försäkringsprodukter som avses i punkt 5 ska upprättas av utvecklaren av skadeförsäkringsprodukten.

7. Produktfaktabladet för försäkringsprodukter ska

a) vara en kortfattad och separat handling,
b) vara presenterad och utformad så att den är tydlig och lättläst, med tillräckligt stora tecken,
c) inte vara svårare att läsa ifall originalet är utformat i färg men utskrivet eller kopierat i svartvitt,

d) vara avfattat på de officiella språken, eller på ett av de officiella språken, använt i den del av medlemsstaten där försäkringsprodukten distribueras, eller på ett annat språk som konsumenten och distributören har kommit överens om,
e) vara korrekt och inte vilseledande,
f) vara försedd med titeln *Produktfaktablad för försäkringsprodukten* överst på första sidan,
g) inbegripa en hänvisning till att komplett information om produkten före och efter ingående av avtalet finns att tillgå i andra dokument.

Medlemsstaterna får fastställa att produktfaktabladet för försäkringsprodukten ska tillhandahållas tillsammans med information som krävs enligt andra relevanta unionslagstiftningsakter eller nationell rätt, under förutsättning att alla krav enligt första stycket är uppfyllda.

8. Produktfaktabladet för försäkringsprodukter ska innehålla följande uppgifter:
a) Information om typen av försäkring.
b) En sammanfattning av försäkringsskyddet, inbegripet de huvudsakliga risker som försäkras, försäkringsbeloppet och, i tillämpliga fall, den geografiska räckvidden och en sammanfattning av undantagna risker.
c) Hur premier ska betalas och premieperioder.
d) Huvudsakliga undantag, för vilka inga krav på ersättning kan framställas.
e) Skyldigheter då avtalet börjar gälla.
f) Skyldigheter under avtalets löptid.
g) Skyldigheter i fall av krav på ersättning.
h) Avtalsvillkor, inklusive avtalets start- och slutdatum.
i) Hur avtalet kan sägas upp.

9. Efter att ha såväl samrått med nationella myndigheter som genomfört konsumenttester ska Eiopa utarbeta utkast till tekniska standarder för genomförande med avseende på ett standardiserat presentationsformat för produktfaktablad för försäkringsprodukter med närmare uppgifter om presentationen av de uppgifter som avses i punkt 8.

Eiopa ska lägga fram dessa utkast till tekniska standarder för genomförande för kommissionen senast den 23 februari 2017.

Kommissionen ska ges befogenhet att anta de tekniska standarder för genomförande som avses i första stycket i denna punkt i enlighet med artikel 15 i förordning (EU) nr 1094/2010.

Artikel 21 Information som ska lämnas av försäkringsförmedlare som bedriver förmedling som sidoverksamhet

Medlemsstaterna ska se till att försäkringsförmedlare som bedriver förmedling som sidoverksamhet agerar i enlighet med artiklarna 18 a i, 18 a iii, 18 a iv och 19.1 d.

Artikel 22 Undantag från informationsplikt och flexibilitetsregel

1. Den information som avses i artiklarna 18, 19 och 20 behöver inte lämnas när försäkringsdistributören bedriver distributionsverksamhet med anknytning till försäkringar mot stora risker.

Medlemsstaterna får föreskriva att den information som avses i artiklarna 29 och 30 i det här direktivet inte behöver lämnas till en professionell kund enligt definitionen i artikel 4.1.10 i direktiv 2014/65/EU.

2. Medlemsstaterna får behålla eller anta striktare bestämmelser avseende de informationskrav som avses i detta kapitel, förutsatt att dessa bestämmelser överensstämmer med unionsrätten. Medlemsstaterna ska informera Eiopa och kommissionen om dessa nationella bestämmelser.

Medlemsstaterna ska även vidta nödvändiga åtgärder för att säkerställa att deras behöriga myndigheter på lämpligt sätt offentliggör informationen om huruvida och hur respektive medlemsstat har valt att tillämpa striktare bestämmelser enligt denna punkt.

I synnerhet får medlemsstaterna göra den tillhandahållande av rådgivning som avses i artikel 20.1 tredje stycket obligatorisk för försäljning av försäkringsprodukter, eller för vissa typer av försäkringsprodukter. I ett sådant fall ska dessa striktare nationella bestämmelser följas av försäkringsdistributörerna, däribland distributörer som är verksamma inom ramen för friheten att tillhandahålla tjänster eller etableringsfriheten, om de ingår försäkringsavtal med kunder som har sin hemvist eller sitt etableringsställe i den medlemsstaten.

3. Medlemsstaterna får begränsa eller förbjuda godtagande eller mottagande av arvode, provisioner eller andra monetära ersättningar eller icke-monetära ersättningar som utbetalas till eller tillhandahålls försäkringsdistributörerna av någon tredjepart, eller av en person som agerar för tredjeparts räkning, i samband med distribution av försäkringsprodukter.

4. För att på alla sätt åstadkomma en hög grad av insyn ska Eiopa se till att de nationella bestämmelser som den informeras om även meddelas kunderna och försäkrings- och återförsäkringsdistributörerna.

5. Om försäkringsdistributören är ansvarig för tillhandahållandet av obligatoriska tjänstepensionssystem och en anställd ansluts till ett sådant system utan att ha fattat ett individuellt beslut om att ansluta sig, ska medlemsstaterna säkerställa att den information som avses i detta kapitel tillhandahålls den anställde utan dröjsmål efter anslutningen till det berörda systemet.

Artikel 23 Former för informationen

1. All information som ska lämnas i enlighet med artiklarna 18, 19, 20 och 29 ska meddelas kunderna

a) på papper,
b) klart och korrekt på ett sätt som är förståeligt för kunden,
c) på ett officiellt språk i den medlemsstat där risken är belägen eller den medlemsstat där åtagandet görs eller på ett annat språk som parterna har kommit överens om, och
d) kostnadsfritt.

2. Genom undantag från punkt 1 a i den här artikeln får den information som avses i artiklarna 18, 19, 20 och 29 lämnas till kunden på ett av följande medier:

a) På ett varaktigt medium annat än papper, när villkoren i punkt 4 i den här artikeln är uppfyllda.
b) På en webbplats, när villkoren i punkt 5 i den här artikeln är uppfyllda.

3. När den information som avses i artiklarna 18, 19, 20 och 29 lämnas på ett varaktigt medium annat än papper eller på en webbplats ska emellertid på begäran ett pappersexemplar lämnas till kunden gratis.

4. Den information som avses i artiklarna 18, 19, 20 och 29 får lämnas på ett varaktigt medium annat än papper när följande villkor är uppfyllda:

a) Användningen av det varaktiga mediet är lämplig med hänsyn till de affärsförbindelser som råder mellan försäkringsdistributören och kunden.
b) Kunden har fått välja mellan information på papper och på ett varaktigt medium, och har valt det sistnämnda.

5. Den information som avses i artiklarna 18, 19, 20 och 29 får lämnas på en webbplats om den tillställs kunden personligen eller om följande villkor är uppfyllda:

a) Lämnandet av den informationen på en webbplats är lämpligt med hänsyn till de affärsförbindelser som råder mellan försäkringsdistributören och kunden.
b) Kunden har gått med på att den informationen lämnas på en webbplats.

c) Kunden har på elektronisk väg underrättats om adressen till webbplatsen och den plats på webbplatsen där denne kan få tillträde till den informationen.
d) Det är säkerställt att den informationen är tillgänglig på webbplatsen under en så lång period som kunden rimligen kan förväntas behöva den.

6. För tillämpningen av punkterna 4 och 5 ska lämnandet av information på ett varaktigt medium annat än papper eller på en webbplats anses vara lämpligt med hänsyn till de affärsförbindelser som råder mellan försäkringsdistributören och kunden, om det finns bevisning för att kunden har regelbunden tillgång till internet. Om kunden tillhandahåller en e-postadress för affärsförbindelserna i fråga ska detta betraktas som sådan bevisning.

7. Vid telefonförsäljning ska den information som lämnats till kunden av försäkringsdistributören före avtalets ingående, inklusive produktfaktabladet för försäkringsprodukten, överensstämma med unionsregler som är tillämpliga på distansförsäljning av finansiella tjänster till konsumenter. Dessutom ska information lämnas av försäkringsdistributören till kunden i enlighet med punkt 1 eller 2 omedelbart efter det att försäkringsavtalet har ingåtts, även om kunden i enlighet med punkt 4 har valt att få förhandsinformation på ett annat varaktigt medium än papper.

Artikel 24 Korsförsäljning

1. När en försäkringsprodukt erbjuds tillsammans med en annan, underordnad produkt eller tjänst som inte är en försäkring – som en del av ett paket eller av ett och samma avtal – ska försäkringsdistributören informera kunden om huruvida det är möjligt att köpa de olika beståndsdelarna separat, och, om detta är möjligt, ge en adekvat beskrivning av de olika beståndsdelarna i avtalet eller paketet samt lämna separata uppgifter om kostnader och avgifter för respektive beståndsdel.

2. Under de omständigheter som avses i punkt 1, och om risken eller försäkringsskyddet i ett sådant avtal eller paket som erbjuds en kund skiljer sig från den risk eller det försäkringsskydd som beståndsdelarna medför var för sig, ska försäkringsdistributören ge en adekvat beskrivning av de olika beståndsdelarna i avtalet eller paketet och av det sätt på vilket deras inbördes samspel medför ändringar av risken eller försäkringsskyddet.

3. Om en försäkringsprodukt är underordnad en vara eller en tjänst som inte är en försäkring – som en del av ett paket eller av ett och samma avtal – ska försäkringsdistributören erbjuda kunden möjligheten att köpa varan eller tjänsten separat. Denna punkt ska inte tillämpas om en försäkringsprodukt är underordnad en investeringstjänst eller investeringsverksamhet enligt definitionen i artikel 4.1.2 i direktiv 2014/65/EU, ett kreditavtal enligt definitionen i artikel 4.3 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/17/EU eller ett betalkonto enligt definitionen i artikel 2.3 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/92/EU.

4. Eiopa får utforma riktlinjer för granskning och tillsyn av metoder för korsförsäljning, och ange de situationer där korsförsäljning inte är förenlig med skyldigheterna enligt artikel 17.

5. Denna artikel får inte förhindra distribution av försäkringsprodukter som täcker flera olika risker.

6. I de fall som avses i punkterna 1 och 3 ska medlemsstaterna se till att försäkringsdistributören specificerar kundens krav och behov med avseende på försäkringsprodukter som utgör en del av det övergripande paketet eller av ett och samma avtal.

7. Medlemsstaterna får behålla eller anta ytterligare, striktare bestämmelser eller ingripa från fall till fall för att förbjuda försäljning av försäkringar tillsammans med sidotjänster eller sidoprodukter som inte är försäkringar – som en del av ett paket eller av ett och samma avtal – om de kan visa att sådan verksamhet är negativ för konsumenterna.

Artikel 25 Produkttillsyn och krav på styrning

1. Försäkringsföretag samt förmedlare som utvecklar försäkringsprodukter för försäljning till kunder ska upprätthålla, sköta och se över processen med att godkänna varje försäkringsprodukt eller varje betydande anpassning av en befintlig försäkringsprodukt innan den marknadförs eller distribueras till kunder.

Produktgodkännandeprocessen ska vara proportionerlig och ändamålsenlig i förhållande till arten av försäkringsprodukt.

Produktgodkännandeprocessen ska inbegripa angivande av en fastställd målmarknad för varje produkt, säkerställa att det gjorts en bedömning av alla relevanta risker för den fastställda målmarknaden, och att den avsedda distributionsstrategin är förenlig med den fastställda målmarknaden och att rimliga åtgärder vidtagits för att se till att försäkringsprodukten distribueras till den fastställda målmarknaden.

Försäkringsföretaget ska förstå och regelbundet se över de försäkringsprodukter som det erbjuder eller marknadsför, med beaktande av alla händelser som väsentligt skulle kunna påverka den potentiella risken för den fastställda målmarknaden, för att åtminstone bedöma huruvida produkten fortfarande är förenlig med den fastställda målmarknadens behov och huruvida den avsedda distributionsstrategin fortfarande är lämplig.

Försäkringsföretag samt förmedlare som utvecklar försäkringsprodukter ska ge varje distributör all erforderlig information om försäkringsprodukten och produktgodkännandeprocessen, inbegripet den fastställda målmarknaden för försäkringsprodukten.

Om en försäkringsdistributör lämnar rådgivning om eller föreslår försäkringsprodukter som den inte själv utvecklar ska den införa adekvata system för att erhålla den information som avses i femte stycket och för att förstå egenskaperna och de fastställda målmarknaderna för varje försäkringsprodukt.

2. Kommissionen ska ges befogenhet att anta delegerade akter enligt artikel 38 för att närmare specificera de principer som anges i denna artikel, med proportionerligt beaktande av det sätt på vilket verksamheten bedrivs, arten av sålda försäkringsprodukter och arten av distributör.

3. De strategier, processer och system som avses i den här artikeln ska inte påverka några andra krav enligt detta direktiv, inbegripet kraven avseende information, lämplighet eller ändamålsenlighet, identifiering och hantering av intressekonflikter samt incitament.

4. Denna artikel ska inte tillämpas på försäkringsprodukter som utgör försäkringar mot stora risker.

Kapitel VI Ytterligare krav för försäkringsbaserade investeringsprodukter

Artikel 26 Tillämpningsområde för ytterligare krav

I detta kapitel fastställs krav på försäkringsdistribution, utöver de krav som är tillämpliga på försäkringsdistribution i enlighet med artiklarna 17, 18, 19 och 20, när försäkringsdistributionen bedrivs i samband med försäljning av försäkringsbaserade investeringsprodukter av

a) en försäkringsförmedlare,
b) ett försäkringsföretag.

Artikel 27 Förebyggande av intressekonflikter

Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 17 ska en försäkringsförmedlare eller ett försäkringsföretag som utför distribution av försäkringsbaserade investeringsprodukter fastställa och tillämpa effektiva organisatoriska och administrativa förfaranden så att alla rimliga mått och steg vidtas för att förhindra att deras kunders intressen påverkas negativt av intressekonflikter enligt definitionen i artikel 28. Dessa system ska vara proportionerliga i förhållande till den verksamhet som bedrivs, de försäkringsprodukter som säljs och arten av distributör.

Artikel 28 Intressekonflikter

1. Medlemsstaterna ska säkerställa att försäkringsförmedlare och försäkringsföretag vidtar alla lämpliga åtgärder för att identifiera intressekonflikter mellan å ena sidan dem själva, inbegripet deras ledning och personal eller varje annan person med direkt eller indirekt koppling till dem genom kontroll, och å andra sidan deras kunder, eller mellan två kunder, som uppstår vid bedrivande av försäkringsdistributionsverksamhet.

2. Om de organisatoriska eller administrativa system som försäkringsförmedlaren eller försäkringsföretaget infört i enlighet med artikel 27 för att hantera intressekonflikter inte räcker till för att rimligen kunna förhindra riskerna för att kundernas intressen skadas, ska försäkringsförmedlaren eller försäkringsföretaget klart och tydligt informera kunden om intressekonflikternas allmänna karaktär eller ursprung i god tid innan ett försäkringsavtal ingås.

3. Med avvikelse från vad som anges i artikel 23.1 ska den information som avses i punkt 2 i den här artikeln

a) lämnas på ett varaktigt medium, och
b) innehålla tillräckligt detaljerade uppgifter, med beaktande av kundens art, för att kunden ska kunna fatta ett välgrundat beslut om den försäkringsdistributionsverksamhet inom vars ram intressekonflikten uppstår.

4. Kommissionen ska ges befogenhet att anta delegerade akter enligt artikel 38 för att

a) ange de åtgärder som försäkringsförmedlare och försäkringsföretag rimligen kan förväntas genomföra för att identifiera, förebygga, hantera och informera om intressekonflikter när de bedriver försäkringsdistributionsverksamhet,
b) upprätta lämpliga kriterier för bestämning av vilka typer av intressekonflikter som kan vara till skada för försäkringsförmedlares eller försäkringsföretags kunders eller presumtiva kunders intressen.

Artikel 29 Information till kunder

1. Utan att det påverkar tillämpningen av artiklarna 18, 19.1 och 19.2 ska kunder eller presumtiva kunder i god tid innan ett avtal ingås tillhandahållas lämplig information avseende distributionen av försäkringsbaserade investeringsprodukter samt avseende alla kostnader och tillhörande avgifter. Den informationen ska omfatta åtminstone följande:

a) När rådgivning lämnas: huruvida försäkringsförmedlaren eller försäkringsföretaget kommer att ge kunden en regelbunden bedömning av lämpligheten hos den försäkringsbaserade investeringsprodukten som det rekommenderar den kunden, enligt artikel 30.
b) När det gäller information om försäkringsbaserade investeringsprodukter och föreslagna placeringsstrategier: lämplig vägledning om och varningar för de risker som är förknippade med investeringar i de försäkringsbaserade investeringsprodukterna eller särskilda föreslagna placeringsstrategier.
c) När det gäller informationen om samtliga kostnader och tillhörande avgifter som ska lämnas: information om distributionen av den försäkringsbaserade investeringsprodukten, inbegripet eventuell kostnad för rådgivning, kostnaden för den försäkringsbaserade investeringsprodukt som rekommenderas eller marknadsförs till kunden och information om hur kunden får betala för den, inbegripet eventuella tredjepartsbetalningar.

Informationen om alla kostnader och avgifter, inbegripet kostnader och avgifter som har samband med distributionen av den försäkringsbaserade investeringsprodukten, som inte orsakas av förekomsten av underliggande marknadsrisk, ska räknas samman så att kunden kan förstå den totala kostnaden liksom den kumulativa verkan på investeringens avkastning, och när kunden så begär, ska en uppdelning av kostnaderna och avgifterna per post ges. Sådan information ska i förekommande fall ges till kunden regelbundet, och åtminstone årligen, under investeringens hela livscykel.

Den information som avses i denna punkt ska tillhandahållas i begriplig form på ett sådant sätt att kunder eller presumtiva kunder har rimlig möjlighet att förstå arten av och den risk som är förknippad med den försäkringsbaserade investeringsprodukt som erbjuds och därigenom är väl informerade inför investeringsbeslutet. Medlemsstaterna får tillåta att den informationen lämnas i standardiserad form.

2. Utan att det påverkar tillämpningen av artiklarna 19.1 d och 19.1 e, 19.3 och 22.3 ska medlemsstaterna se till att försäkringsförmedlare eller försäkringsföretag anses fullgöra sina skyldigheter enligt artiklarna 17.1, 27 eller 28 när de betalar eller betalas något arvode eller någon provision, eller erbjuder eller erbjuds icke-monetära ersättningar i samband med distribution av en försäkringsbaserad investeringsprodukt eller en sidotjänst, till eller av någon annan part än kunden eller en person på kundens vägnar, endast då betalningen eller förmånen

a) inte har någon negativ inverkan på kvaliteten på den relevanta tjänsten till kunden, och
b) inte försämrar försäkringsförmedlarens eller försäkringsföretagets förutsättningar att fullgöra sina skyldigheter att agera hederligt, rättvist och professionellt i enlighet med sina kunders bästa intresse.

3. Medlemsstaterna får ålägga distributörerna strängare krav med avseende på de frågor som omfattas av denna artikel. Medlemsstaterna får särskilt ytterligare förbjuda eller begränsa erbjudande eller godtagande av arvoden, provisioner eller icke-monetära ersättningar från tredje part vid tillhandahållande av rådgivning om försäkringar.

Strängare krav kan inbegripa krav på att alla sådana arvoden, provisioner eller icke-monetära ersättningar återlämnas till kunden eller räknas av mot arvoden som kunden betalar.

Medlemsstaterna får göra den tillhandahållande av rådgivning som avses i artikel 30 obligatorisk för försäljning av försäkringsbaserade investeringsprodukter, eller för vissa typer av dem.

Medlemsstaterna får föreskriva att försäkringsförmedlare – om de informerar kunder om att rådgivning tillhandahålls på oberoende grund – ska bedöma ett tillräckligt stort antal av de försäkringsprodukter som är tillgängliga på marknaden, vilka ska vara tillräckligt diversifierade med avseende på typ och produktleverantörer för att säkerställa att kundens mål på lämpligt sätt kan tillgodoses, och ska inte vara begränsade till försäkringsprodukter som utfärdats eller tillhandahållits av enheter som har nära förbindelser med förmedlaren.

De strängare kraven i en medlemsstat som avses i denna punkt ska följas av alla försäkringsförmedlare eller försäkringsföretag, däribland sådana som är verksamma inom ramen för friheten att tillhandahålla tjänster eller etableringsfriheten, när försäkringsavtal ingås med kunder som har sin hemvist eller sitt etableringsställe i den medlemsstaten.

4. Utan att det påverkar tillämpningen av punkt 3 i den här artikeln ska kommissionen ges befogenhet att anta delegerade akter enligt artikel 38 för att specificera följande:
a) Kriterierna för bedömning av huruvida incitament som betalats eller mottagits av en försäkringsförmedlare eller ett försäkringsföretag har en negativ inverkan på kvaliteten på den relevanta tjänsten till kunden.
b) Kriterierna för bedömning av huruvida försäkringsförmedlare och försäkringsföretag som betalar eller mottar incitament fullgör sina skyldigheter att agera hederligt, rättvist och professionellt i enlighet med sina kunders bästa intresse.

5. De delegerade akter som avses i punkt 4 ska beakta följande:
a) Arten av de tjänster som kunden eller den presumtiva kunden erbjuds eller tillhandahålls, med beaktande av transaktionernas typ, föremål, storlek och frekvens.
b) Arten av de produkter som erbjuds eller tas under övervägande, inklusive olika typer av försäkringsbaserade investeringsprodukter.

Artikel 30 Bedömning av lämplighet och ändamålsenlighet och rapportering till kunder

1. Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 20.1 ska försäkringsförmedlaren eller försäkringsföretaget, när de tillhandahåller rådgivning om en försäkringsbaserad investeringsprodukt, även inhämta nödvändiga upplysningar om kundens eller den presumtiva kundens kunskaper och erfarenheter på det relevanta investeringsområdet för den specifika typen av produkt eller tjänst, den personens finansiella ställning, inbegripet vederbörandes förmåga att bära förluster, och den personens investeringsmål – inbegripet vederbörandes risktolerans – så att försäkringsförmedlaren eller försäkringsföretaget kan rekommendera kunden eller den presumtiva kunden de försäkringsbaserade investeringsprodukter som är lämpliga för den personen och i synnerhet är förenliga med den personens risktolerans och förmåga att bära förluster.

Medlemsstaterna ska säkerställa att, när en försäkringsförmedlare eller ett försäkringsföretag tillhandahåller investeringsrådgivning med rekommendation om ett paket av kombinerade tjänster eller produkter enligt artikel 24, hela det kombinerade paketet är lämpligt.

2. Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 20.1 ska medlemsstaterna se till att försäkringsförmedlare eller försäkringsföretag, när de utför annan försäkringsdistributionsverksamhet än den som avses i punkt 1 i den här artikeln, i samband med försäljning utan att rådgivning ges, begär att kunden eller den presumtiva kunden lämnar upplysningar om sin kunskap och erfarenhet på det för den erbjudna eller efterfrågade produkten eller tjänsten relevanta investeringsområdet, så att försäkringsförmedlaren eller försäkringsföretaget kan bedöma om den tänkta försäkringstjänsten eller försäkringsprodukten är passande för kunden. När det är fråga om en kombination av tjänster eller produkter enligt artikel 24 ska bedömningen gälla huruvida hela det kombinerade paketet är lämpligt.

Om försäkringsförmedlaren eller försäkringsföretaget mot bakgrund av de upplysningar som erhållits enligt första stycket anser att produkten inte är passande för kunden eller den presumtiva kunden, ska försäkringsförmedlaren eller försäkringsföretaget varna kunden eller den presumtiva kunden därom. Den varningen får lämnas i standardiserad form.

Om kunder eller presumtiva kunder inte lämnar de upplysningar som avses i första stycket, eller om de lämnar otillräckliga upplysningar om sin kunskap och erfarenhet, ska försäkringsförmedlaren eller försäkringsföretaget varna dem om att de inte kan avgöra om den tänkta produkten är passande för dem. Den varningen får lämnas i standardiserad form.

3. Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 20.1 får medlemsstaterna, när ingen rådgivning ges om försäkringsbaserade investeringsprodukter, göra undantag från de skyldigheter som avses i punkt 2 i den här artikeln och tillåta försäkringsförmedlare eller försäkringsföretag att utföra försäkringsdistributionsverksamhet inom sitt territorium utan att de behöver inhämta de upplysningar eller göra en sådan bedömning som avses i punkt 2 i den här artikeln, om samtliga följande villkor är uppfyllda:

a) Verksamheten avser någon av följande försäkringsbaserade investeringsprodukter:
   - i Avtal som endast ger investeringsexponering för finansiella instrument som bedöms som icke-komplexa enligt direktiv 2014/65/EU och som inte innehåller en struktur som gör det svårt för kunden att förstå den därmed förbundna risken, eller
   - ii andra icke-komplexa försäkringsbaserade investeringsprodukter i enlighet med denna punkt.

b) Försäkringsdistributionen utförs på initiativ av kunden eller den presumtiva kunden.

c) Kunden eller den presumtiva kunden har klart och tydligt informerats om att försäkringsförmedlaren eller försäkringsföretaget, när de tillhandahåller försäkringsdistributionen, inte behöver bedöma den tillhandahållna eller erbjudna försäkringsbaserade investeringsproduktens eller den tillhandahållna eller erbjudna försäk-

ringsdistributionens ändamålsenlighet och att kunden eller den presumtiva kunden därför inte åtnjuter samma skydd som avses i de relevanta uppföranderegelerna. En sådan varning får lämnas i standardiserad form.

d) Försäkringsförmedlaren eller försäkringsföretaget fullgör sina skyldigheter enligt artiklarna 27 och 28.

Alla försäkringsförmedlare eller försäkringsföretag, däribland sådana som utövar verksamhet inom ramen för friheten att tillhandahålla tjänster eller etableringsfriheten, ska – om de inte tillämpar det undantag som avses i denna punkt – när de ingår försäkringsavtal med kunder som har sin hemvist eller sitt etableringsställe i en medlemsstat agera i enlighet med de tillämpliga bestämmelserna i den berörda medlemsstaten.

4. Försäkringsförmedlaren eller försäkringsföretaget ska upprätta en dokumentation som innehåller de mellan försäkringsförmedlaren eller försäkringsföretaget och kunden överenskomna handlingarna i vilket eller vilka parternas rättigheter och skyldigheter anges, samt övriga villkor för försäkringsförmedlarens eller försäkringsföretagets tillhandahållande av tjänster till kunden. Rättigheter och skyldigheter för överenskommelsens parter får ingå i form av hänvisningar till andra handlingar eller rättsakter.

5. Försäkringsförmedlaren eller försäkringsföretaget ska på ett varaktigt medium lämna tillfredsställande rapporter till kunden om de tjänster som tillhandahållits. De rapporteringarna ska inkludera regelbundna meddelanden till kunder, med beaktande av typen av och komplexiteten hos de aktuella försäkringsbaserade investeringsprodukterna och arten av den tjänst som tillhandahållits kunden, och ska, i förekommande fall, innehålla uppgifter om kostnaderna för de transaktioner och tjänster som utförts för kundens räkning.

När försäkringsförmedlare eller försäkringsföretag tillhandahåller rådgivning om en försäkringsbaserad investeringsprodukt ska de, innan avtalet ingås, lämna ett lämplighetsutlåtande till kunden på ett varaktigt medium som specificerar vilken rådgivning som getts och hur denna rådgivning motsvarar kundens preferenser, mål och andra egenskaper. De villkor som anges i artikel 23.1–23.4 ska tillämpas.

Om avtalet ingås med hjälp av en teknik för distanskommunikation som hindrar att ett lämplighetsutlåtande tillhandahålls i förväg får försäkringsförmedlaren eller försäkringsföretaget lämna ett skriftligt lämplighetsutlåtande på ett varaktigt medium omedelbart efter det att kunden har bundits av ett avtal, under förutsättning att båda följande villkor är uppfyllda:

a) Kunden har gett sitt samtycke till att erhålla lämplighetsutlåtandet utan oskäligt dröjsmål efter det att avtalet ingåtts.

b) Försäkringsförmedlaren eller försäkringsföretaget har erbjudit kunden möjligheten att senarelägga ingåendet av avtalet så att lämplighetsutlåtandet först kan erhållas före sådant ingående.

Om en försäkringsförmedlare eller ett försäkringsföretag har informerat kunden om att de kommer att utföra en regelbunden lämplighetsbedömning ska den regelbundna rapporten innehålla en uppdaterad förklaring om hur den försäkringsbaserade investeringsprodukten motsvarar kundens preferenser, mål och andra egenskaper.

6. Kommissionen ska ges befogenhet att anta delegerade akter enligt artikel 38 för att närmare ange hur försäkringsförmedlare och försäkringsföretag ska följa de principer som anges i denna artikel när de utför försäkringsdistributionsverksamhet med sina kunder, inklusive i förhållande till den information som ska inhämtas vid bedömning av de försäkringsbaserade investeringsprodukternas lämplighet och ändamålsenlighet för kunderna, kriterierna för att bedöma icke-komplexa försäkringsbaserade investeringsprodukter i enlighet med punkt 3 a ii i den här artikeln, innehåll och format för registren och avtal om tillhandahållande av tjänster till kunder och regelbundna rapporter till kunderna om de tjänster som tillhandahålls. I dessa delegerade akter ska följande beaktas:

a) Arten av de tjänster som erbjuds eller tillhandahålls kunden eller den presumtiva kunden, med beaktande av transaktionernas typ, föremål, storlek och frekvens.

b) Arten av de produkter som erbjuds eller tas under övervägande, inklusive olika typer av försäkringsbaserade investeringsprodukter.
c) Kundens eller den presumtiva kundens ställning som icke-professionell eller professionell kund.

7. Senast den 23 augusti 2017 ska Eiopa utarbeta och därefter regelbundet uppdatera riktlinjer för bedömning av försäkringsbaserade investeringsprodukter som innehåller en struktur som gör det svårt för kunden att förstå den därmed förbundna risken enligt punkt 3 a i.

8. Eiopa får utarbeta och därefter regelbundet uppdatera riktlinjer för bedömning av försäkringsbaserade investeringsprodukter som klassificeras som icke-komplexa för tillämpningen av punkt 3 a ii, med beaktande av de delegerade akter som antagits enligt punkt 6.

Kapitel VII Sanktioner och andra åtgärder

Artikel 31 Administrativa sanktioner och andra åtgärder

1. Utan att det påverkar de behöriga myndigheternas tillsynsutövning och medlemsstaternas rätt att föreskriva och påföra straffrättsliga påföljder, ska medlemsstaterna se till att deras behöriga myndigheter får påföra administrativa sanktioner och andra åtgärder som är tillämpliga på alla överträdelser av de nationella bestämmelser som genomför detta direktiv, och de ska vidta alla nödvändiga åtgärder för att se till att nämnda regler genomförs. Medlemsstaterna ska se till att deras administrativa sanktioner och andra åtgärder är effektiva, proportionella och avskräckande.

2. Medlemsstaterna får besluta att inte fastställa några regler om administrativa sanktioner enligt detta direktiv för överträdelser som är föremål för straffrättsliga påföljder enligt deras nationella lagstiftning. I detta fall ska medlemsstaterna informera kommissionen om de relevanta straffrättsliga bestämmelserna.

3. De behöriga myndigheterna ska utöva sina tillsynsbefogenheter, inklusive undersökningsbefogenheterna och befogenheterna att påföra de sanktioner som föreskrivs i detta kapitel, i enlighet med sina nationella rättsliga ramar på något av följande sätt:
a) Direkt.
b) I samarbete med andra myndigheter.
c) Genom ansökan hos de behöriga rättsliga myndigheterna.

4. Medlemsstaterna ska se till att i de fall försäkrings- eller återförsäkringsdistributörer överträder någon sådan skyldighet som gäller för dem ska administrativa sanktioner och andra åtgärder kunna tillämpas i förhållande till personer i deras lednings- eller tillsynsorgan och på alla andra fysiska eller juridiska personer som enligt den nationella rätten är ansvariga för sådan överträdelse.

5. Medlemsstaterna ska se till att administrativa sanktioner och andra åtgärder som tillämpas i enlighet med denna artikel kan överklagas.

6. De behöriga myndigheterna ska ges alla de undersökningsbefogenheter som de behöver för att kunna utföra sina uppgifter. Vid utövandet av sina befogenheter att påföra administrativa sanktioner och andra åtgärder ska de behöriga myndigheterna samarbeta nära med varandra för att säkerställa att dessa sanktioner och åtgärder leder till önskade resultat och samordna sina insatser när de hanterar gränsöverskridande fall, med säkerställande av att villkoren för laglig databehandling uppfylls i enlighet med direktiv 95/46/EG och förordning (EG) nr 45/2001.

Om medlemsstaterna i enlighet med punkt 2 i den här artikeln valt att fastställa straffrättsliga påföljder för överträdelser av de bestämmelser som avses i artikel 33, ska de se till att erforderliga åtgärder vidtagits så att de behöriga myndigheterna har alla nödvändiga befogenheter att
a) hålla kontakter med rättsliga myndigheter inom sitt territorium för att få särskild information om brottsutredningar eller straffrättsliga förfaranden som inletts på grund av eventuella överträdelser enligt detta direktiv, och

b) lämna sådan information till andra behöriga myndigheter och Eiopa så att de kan fullgöra sin skyldighet att samarbeta med varandra och Eiopa i enlighet med detta direktiv.

Artikel 32 Offentliggörande av sanktioner och andra åtgärder

1. Medlemsstaterna ska se till att de behöriga myndigheterna utan oskäligt dröjsmål offentliggör alla administrativa sanktioner eller andra åtgärder som påförts – och inte överklagats i tid – vid överträdelser av de nationella bestämmelserna om genomförande av detta direktiv, däribland information om överträdelsens typ och art och ansvariga personers identitet. Om emellertid ett offentliggörande av de juridiska personernas identitet eller av de fysiska personernas identitet eller personuppgifter efter en bedömning från fall till fall av proportionaliteten i offentliggörandet av sådana uppgifter av den behöriga myndigheten anses som oproportionerligt eller om offentliggörandet äventyrar finansmarknadernas stabilitet eller en pågående utredning, får den behöriga myndigheten besluta att skjuta upp offentliggörandet, avstå från offentliggörande eller offentliggöra sanktionerna på anonym grund.

2. Om nationell rätt föreskriver ett offentliggörande av ett beslut om en sanktion eller annan åtgärd som är föremål för överklagande vid relevanta rättsliga eller andra myndigheter, ska de behöriga myndigheterna på sin officiella webbplats utan oskäligt dröjsmål offentliggöra information om detta och eventuell senare information om resultatet av ett sådant överklagande. Dessutom ska även alla beslut om ogiltigförklarande av ett tidigare, redan offentliggjort beslut om en sanktion eller annan åtgärd offentliggöras.

3. De behöriga myndigheterna ska informera Eiopa om alla administrativa sanktioner och andra åtgärder som påförts men inte offentliggjorts i enlighet med punkt 1, däribland eventuella överklaganden av dessa och resultatet av dem.

Artikel 33 Överträdelser och sanktioner och andra åtgärder

1. Denna artikel ska tillämpas på åtminstone följande:

a) Personer som underlåter att registrera sin distributionsverksamhet i enlighet med artikel 3.
b) Försäkrings- eller återförsäkringsföretag eller försäkrings- eller återförsäkringsförmedlare som använder sådana personers försäkrings- eller återförsäkringsdistributionstjänster som avses i led a.
c) Försäkrings-, återförsäkrings- eller försäkringsförmedlare som bedriver förmedling som sidoverksamhet som har erhållit registrering på grundval av oriktiga uppgifter eller på något annat otillbörligt sätt, i strid med artikel 3.
d) Försäkringsdistributörer som inte iakttar bestämmelserna i artikel 10.
e) Försäkringsföretag eller försäkringsförmedlare som inte iakttar uppföranderegelerna enligt kapitlen V och VI, när det gäller distribution av försäkringsbaserade investeringsprodukter.
f) Försäkringsdistributörer som inte iakttar uppföranderegelerna enligt kapitel V, när det gäller andra försäkringsprodukter än dem som avses i led e.

2. Medlemsstaterna ska se till att de behöriga myndigheterna har befogenhet att vid de överträdelser som avses i punkt 1 e, och i enlighet med nationell rätt, påföra åtminstone följande administrativa sanktioner och andra åtgärder:

a) Ett offentligt utlåtande med uppgift om den ansvariga fysiska eller juridiska personen och överträdelsens art.
b) Ett föreläggande enligt vilket det krävs att den ansvariga fysiska eller juridiska personen upphör med sitt agerande och inte upprepar det agerandet.
c) I fråga om försäkringsförmedlare, återkallelse av den registrering som avses i artikel 3.
d) Ett tillfälligt förbud att utöva ledningsfunktioner i försäkringsförmedlare eller försäkringsföretag, riktat mot de ledamöter i ledningsorganet för försäkringsförmedlaren eller försäkringsföretaget som hålls ansvariga för överträdelsen.

e) I fråga om juridiska personer, följande maximala administrativa sanktionsavgifter på upp till
   i minst 5.000.000 EUR eller högst 5 % av den totala årsomsättningen enligt den senaste tillgängliga redovisning som har godkänts av ledningsorganet, eller, i medlemsstater som inte har euron som valuta, motsvarande värde i nationell valuta den dag då detta direktiv träder i kraft. Om den juridiska personen är ett moderföretag eller dotterföretag till det moderföretag som ska upprätta koncernredovisning enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/34/ EU, ska den relevanta totala årsomsättningen vara den totala årsomsättningen enligt den senast tillgängliga koncernredovisning som godkänts av ledningsorganet för det yttersta moderföretaget, eller
   ii högst två gånger beloppet av de vinster som har gjorts eller förluster som undvikits på grund av överträdelsen, i de fall dessa belopp kan fastställas.

f) I fråga om fysiska personer, följande maximala administrativa sanktionsavgifter på upp till
   i minst 700.000 EUR, eller, i medlemsstater som inte har euron som valuta, motsvarande värde i nationell valuta den dag då detta direktiv träder i kraft, eller
   ii högst två gånger beloppet av de vinster som gjorts eller förluster som undvikits på grund av överträdelsen, i de fall dessa belopp kan fastställas.

3. Medlemsstaterna ska se till att de behöriga myndigheterna har befogenhet att vid de överträdelser som avses i punkt 1 a–d och 1 f, och i enlighet med nationell rätt, påföra åtminstone följande administrativa sanktioner och andra åtgärder:

a) Ett föreläggande enligt vilket det krävs att den ansvariga fysiska eller juridiska personen upphör med sitt agerande och inte upprepar detta agerande.
b) I fråga om försäkrings-, återförsäkringsförmedlare eller försäkringsförmedlare som bedriver förmedling som sidoverksamhet, återkallelse av den registrering som avses i artikel 3.

4. Medlemsstaterna får ge de behöriga myndigheterna befogenhet att föreskriva ytterligare sanktioner eller andra åtgärder samt administrativa sanktionsavgifter på en högre nivå än vad som föreskrivs i denna artikel.

Artikel 34 Effektiv tillämpning av sanktioner och andra åtgärder

Medlemsstaterna ska säkerställa att de behöriga myndigheterna, när de fastställer typen av administrativ sanktion eller annan åtgärd och nivån på en administrativ sanktionsavgift, beaktar alla relevanta omständigheter, däribland i förekommande fall följande:

a) Överträdelsens allvarlighetsgrad och varaktighet.
b) Den ansvariga fysiska eller juridiska personens grad av ansvar.
c) Den ansvariga fysiska eller juridiska personens ekonomiska bärkraft, som den indikeras genom antingen den fysiska personens årsinkomst eller den juridiska personens totala omsättning.
d) Omfattningen av de fördelar som erhållits eller de förluster som undvikits av den ansvariga fysiska eller juridiska personen, i den mån de kan fastställas.
e) Förluster för kunder och tredje parter orsakade av överträdelsen, i den mån de kan fastställas.
f) Den ansvariga fysiska eller juridiska personens vilja att samarbeta med den behöriga myndigheten.
g) Åtgärder som den ansvariga fysiska eller juridiska personen vidtagit för att förhindra att överträdelsen upprepas.
h) Eventuella tidigare överträdelser från den ansvariga fysiska eller juridiska personens sida.

Artikel 35 Rapportering av överträdelser

1. Medlemsstaterna ska se till att behöriga myndigheter etablerar effektiva system för att möjliggöra och uppmuntra rapportering till dem av potentiella eller faktiska överträdelser av de nationella bestämmelser som antagits för genomförande av detta direktiv.

2. De system som avses i punkt 1 ska åtminstone omfatta följande:

a) Särskilda förfaranden för mottagande av rapporter och uppföljning av dem.

b) Lämpligt skydd, åtminstone mot repressalier, diskriminering eller andra typer av orättvis behandling, för anställda hos försäkrings- eller återförsäkringsdistributörer och om möjligt för andra personer som rapporterar överträdelser som begåtts inom dessa enheter.

c) Identitetsskydd för både den person som rapporterar överträdelser och den fysiska person som påstås vara ansvarig för överträdelsen under alla skeden av förfarandet, såvida inte sådant offentliggörande krävs enligt nationell rätt i samband med ytterligare utredning eller efterföljande administrativa eller rättsliga förfaranden.

Artikel 36 Information till Eiopa om sanktioner och andra åtgärder

1. De behöriga myndigheterna ska informera Eiopa om alla administrativa sanktioner och andra åtgärder som påförts men inte offentliggjorts i enlighet med artikel 32.1.

2. De behöriga myndigheterna ska årligen ge Eiopa information i aggregerad form om alla administrativa sanktioner och andra åtgärder som påförts i enlighet med artikel 31.

Eiopa ska offentliggöra den informationen i en årlig rapport.

3. Om den behöriga myndigheten har offentliggjort en administrativ sanktion eller annan åtgärd ska den samtidigt informera Eiopa om denna.

Kapitel VIII Slutbestämmelser

Artikel 37 Skydd av personuppgifter

1. Medlemsstaterna ska tillämpa direktiv 95/46/EG på den behandling av personuppgifter som utförs i medlemsstaterna i enlighet med detta direktiv.

2. Förordning (EG) nr 45/2001 ska tillämpas på den behandling av personuppgifter som utförs av Eiopa i enlighet med detta direktiv.

Artikel 38 Delegerade akter

Kommissionen ska ges befogenhet att anta delegerade akter enligt artikel 39 med avseende på artiklarna 25, 28, 29 och 30.

Artikel 39 Utövande av delegeringen

1. Befogenheten att anta delegerade akter ges till kommissionen med förbehåll för de villkor som anges i denna artikel.

2. Den befogenhet att anta delegerade akter som avses i artiklarna 25, 28, 29 och 30 ska ges till kommissionen tills vidare från och med den 22 februari 2016.

3. Den delegering av befogenhet som avses i artiklarna 25, 28, 29 och 30 får när som helst återkallas av Europaparlamentet eller rådet. Ett beslut om återkallelse innebär att delegeringen av den befogenhet som anges i beslutet upphör att gälla. Beslutet får verkan dagen efter det att det offentliggörs i *Europeiska unionens officiella tidning*, eller vid ett senare i beslutet angivet datum. Det påverkar inte giltigheten av delegerade akter som redan har trätt i kraft.

4. Så snart kommissionen antar en delegerad akt ska den samtidigt delge Europaparlamentet och rådet denna.

5. En delegerad akt som antas enligt artiklarna 25, 28, 29 och 30 ska träda i kraft endast om varken Europaparlamentet eller rådet har gjort invändningar mot den delegerade akten inom en period av tre månader från den dag då akten delgavs Europaparlamentet och rådet, eller om både Europaparlamentet och rådet, före utgången av den perioden, har underrättat kommissionen om att de inte kommer att invända. Denna period ska förlängas med tre månader på Europaparlamentets eller rådets initiativ.

Artikel 40 Övergångsperiod

Medlemsstaterna ska se till att förmedlare som redan registrerats enligt direktiv 2002/92/EG följer de relevanta bestämmelser i nationell lagstiftning som genomför artikel 10.1 i detta direktiv senast den 23 februari 2019.

Artikel 41 Översyn och utvärdering

1. Kommissionen ska senast den 23 februari 2021 överlämna en rapport till Europaparlamentet och rådet om tillämpningen av artikel 1. En sådan rapport ska, på grundval av den information som mottagits från medlemsstaterna och Eiopa i enlighet med artikel 1.5, innefatta en bedömning av huruvida direktivets tillämpningsområde, inklusive undantaget i artikel 1.3, fortfarande är ändamålsenligt med avseende på konsumentskyddsnivån, proportionaliteten i behandlingen av olika försäkringsdistributörer och den administrativa bördan för de behöriga myndigheterna och försäkringsdistributionskanalerna.

2. Kommissionen ska senast den 23 februari 2021 göra en översyn av detta direktiv. Översynen ska innefatta en allmän översikt över den praktiska tillämpningen av bestämmelser enligt detta direktiv med vederbörlig hänsyn till utvecklingen på marknaderna för investeringsprodukter för icke-professionella investerare och erfarenheterna av den praktiska tillämpningen av det här direktivet, förordning (EU) nr 1286/2014 och direktiv 2014/65/EU. Översynen ska innefatta en utvärdering av huruvida de särskilda uppföranderegler för distribution av försäkringsbaserade investeringsprodukter som anges i kapitel VI i det här direktivet leder till ändamålsenliga och proportionerliga resultat, med beaktande av behovet att säkerställa en tillräckligt hög konsumentskyddsnivå som är förenlig med de normer för investerarskydd som är tillämpliga enligt direktiv 2014/65/EU samt de specifika egenskaperna hos försäkringsbaserade investeringsprodukter och särdragen hos deras distributionskanaler. Översynen ska även diskutera möjligheterna att tillämpa bestämmelserna i detta direktiv på de produkter som omfattas av direktiv 2003/41/EG. Därutöver ska en sådan översyn också innefatta en särskild analys av effekterna av artikel 19 i det här direktivet, med beaktande av konkurrenssituationen på marknaden för försäkringsdistribution för avtal som inte ingår i någon av de klasser som anges i bilaga II till direktiv 2009/138/EG, och av effekterna av de skyldigheter som avses i artikel 19 i det här direktivet på försäkringsförmedlare som är små och medelstora företag.

3. Efter samråd med gemensamma kommittén för de europeiska tillsynsmyndigheterna ska kommissionen lägga fram en första rapport till Europaparlamentet och rådet.

4. Senast den 23 februari 2020 och därefter minst en gång vartannat år ska Eiopa utarbeta ytterligare en rapport om tillämpningen av detta direktiv. Innan Eiopa offentliggör sin rapport ska samråd ske med Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten.

5. I en tredje rapport som ska utarbetas senast den 23 februari 2018 ska Eiopa göra en utvärdering av försäkringsförmedlingsmarknadernas struktur.

6. I rapporten som Eiopa ska utarbeta senast den 23 februari 2020, och som avses i punkt 4, ska Eiopa granska huruvida de behöriga myndigheter som avses i artikel 12.1 har tillräckliga befogenheter och resurser för att utföra sina arbetsuppgifter.

7. I den rapport som avses i punkt 4 ska åtminstone följande frågor behandlas:

a) Förändringar av försäkringsförmedlingsmarknadernas struktur.
b) Förändringar i mönstret för gränsöverskridande verksamhet.
c) Huruvida kvaliteten på rådgivning och försäljningsmetoder har förbättrats och effekterna av detta direktiv på de försäkringsförmedlare som är små och medelstora företag.

8. Rapporten som avses i punkt 4 ska även innehålla en utvärdering från Eiopas sida av effekterna av detta direktiv.

Artikel 42 Införlivande

1. Medlemsstaterna ska sätta i kraft de bestämmelser i lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa detta direktiv senast den 23 februari 2018. De ska till kommissionen utan dröjsmål överlämna texten till dessa bestämmelser.

När en medlemsstat antar dessa bestämmelser ska de innehålla en hänvisning till detta direktiv eller åtföljas av en sådan hänvisning när de offentliggörs. De ska även innehålla en uppgift om att hänvisningar i befintliga lagar och andra författningar till det direktiv som upphävts genom det här direktivet ska anses som hänvisningar till det här direktivet. Närmare föreskrifter om hur hänvisningen ska göras och om hur uppgiften ska formuleras ska varje medlemsstat själv utfärda.

2. Medlemsstaterna ska till kommissionen överlämna texten till de centrala bestämmelser i nationell lagstiftning som de antar inom det område som omfattas av detta direktiv.

Artikel 43 är en ändring av ett annat direktiv och återges ej här [red.anm.].

Artikel 44 Upphävande

Direktiv 2002/92/EG, i dess lydelse enligt de direktiv som anges i bilaga II, del A, ska upphöra att gälla med verkan från och med den 23 februari 2018, utan att det påverkar medlemsstaternas skyldigheter vad gäller tidsfristen för införlivande med nationell lagstiftning av de direktiv som anges i bilaga II, del B.

Hänvisningar till det upphävda direktivet ska anses som hänvisningar till det här direktivet och ska läsas i enlighet med jämförelsetabellen i bilaga III.

Artikel 45 Ikraftträdande

Detta direktiv träder i kraft den 22 februari 2016.

Artikel 46 Adressater

Detta direktiv riktar sig till medlemsstaterna.

Bilaga I Minimikrav på yrkeskunskap och kompetens (enligt artikel 10.2)

I Skadeförsäkringsrisker klassificerade i klasserna 1–18 i del A i bilaga I till direktiv 2009/138/EG

a) Nödvändig minimikunskap om villkoren i de försäkringar som erbjuds, inklusive tilläggsrisker om sådana täcks av försäkringarna i fråga
b) Nödvändig minimikunskap om tillämplig lagstiftning om distribution av försäkringsprodukter, såsom konsumenträtt, relevant skatterätt samt relevant socialrätt och arbetsrätt
c) Nödvändig minimikunskap om skadereglering
d) Nödvändig minimikunskap om hantering av klagomål
e) Nödvändig minimikunskap om bedömning av kundernas behov
f) Nödvändig minimikunskap om försäkringsmarknaden
g) Nödvändig minimikunskap om affärsetiska normer
h) Nödvändig miniminivå vad gäller finansiell kompetens

II Försäkringsbaserade investeringsprodukter

a) Nödvändig minimikunskap om försäkringsbaserade investeringsprodukter, inklusive villkor och nettopremier samt, i förekommande fall, garanterade och icke-garanterade ersättningar
b) Nödvändig minimikunskap om fördelar och nackdelar med olika placeringsalternativ för försäkringstagarna
c) Nödvändig minimikunskap om finansiella risker som bärs av försäkringstagarna
d) Nödvändig minimikunskap om livförsäkringar och andra sparprodukter
e) Nödvändig minimikunskap om hur pensionssystemet är organiserat och vilka garanterade ersättningar det ger
f) Nödvändig minimikunskap om tillämplig rätt om distribution av försäkringsprodukter, såsom konsumenträtt och relevant skatterätt
g) Nödvändig minimikunskap om försäkringsmarknaden och marknaden för sparprodukter
h) Nödvändig minimikunskap om hantering av klagomål
i) Nödvändig minimikunskap om bedömning av kundernas behov
j) Hantering av intressekonflikter
k) Nödvändig minimikunskap om affärsetiska normer
l) Nödvändig miniminivå vad gäller finansiell kompetens

III Livförsäkringsrisker klassificerade i bilaga II till direktiv 2009/138/EG

a) Nödvändig minimikunskap om försäkringar, inklusive villkor, garanterade ersättningar och, i förekommande fall, tilläggsrisker
b) Nödvändig minimikunskap om hur pensionssystemet är organiserat och vilka garanterade ersättningar det ger i medlemsstaten i fråga
c) Kunskap om tillämplig försäkringsavtalsrätt, konsumenträtt, dataskyddsrätt, lagstiftning mot penningtvätt och, i förekommande fall, relevant skatterätt samt relevant socialrätt och arbetsrätt
d) Nödvändig minimikunskap om försäkringsmarknaden och andra relevanta marknader för finansiella tjänster
e) Nödvändig minimikunskap om hantering av klagomål
f) Nödvändig minimikunskap om bedömning av konsumenternas behov
g) Hantering av intressekonflikter
h) Nödvändig minimikunskap om affärsetiska normer
i) Nödvändig miniminivå vad gäller finansiell kompetens

[Bilaga II är en förteckning över upphävda direktiv och återges ej här; red.anm.]

[Bilaga III är en jämförelsetabell och återges ej här; red.anm.]

Lag (2005:405) om försäkringsförmedling

(senast ändrad genom SFS 2017:693)

1 kap.	**Tillämpningsområde och definitioner**	696
	Lagens tillämpningsområde	696
	Undantag från lagens tillämpningsområde	696
	Avtalsvillkor som avviker från lagen	697
	Definitioner	697
2 kap.	**Tillstånd och registrering för svenska försäkringsförmedlare**	698
	Tillstånds- och registreringsplikt	698
	Förutsättningar för tillstånd för en fysisk person	698
	Förutsättningar för tillstånd för en juridisk person	698
3 kap.	**Utländska försäkringsförmedlares verksamhet i Sverige**	699
	Försäkringsförmedlare vars hemland hör till EES	699
	Övriga utländska försäkringsförmedlare	699
4 kap.	**Svenska försäkringsförmedlares verksamhet utomlands**	700
	Filialverksamhet inom EES	700
	Gränsöverskridande verksamhet inom EES	700
	Anmälan till Bolagsverket	700
5 kap.	**Regler för verksamheten**	700
	Sidoverksamhet	700
	God försäkringsförmedlingssed m.m.	701
	Behandling av tillgångar som tillhör kunden	701
	Klagomålshantering	701
	Skadeståndsskyldighet	702
	Arbetsordning och instruktioner om arbetsfördelningen mellan bolagsorganen	702
6 kap.	**Försäkringsförmedlares informationsskyldighet m.m.**	702
	Information innan ett försäkringsavtal ingås	702
	Informationens form	703
	Skyldighet att vidarebefordra information	703
	Dokumentationsskyldighet	703
	Undantag från försäkringsförmedlares informationsskyldighet	703
	Påföljd vid utebliven information	703
7 kap.	**Tillsyn**	703
	Registreringsmyndighet	703
	Tillsynen och dess omfattning	704
	Upplysningar och undersökningar	704
	Samarbete med behöriga myndigheter	704
	Revisor	704
	Avgifter till Finansinspektionen	704
8 kap.	**Ingripanden**	704
	Ingripande mot försäkringsförmedlare och vissa fysiska personer	704
	Ingripande mot försäkringsföretag	706
	Ingripande mot utländska försäkringsförmedlare	707
	Sanktionsavgift	707
	Sanktionsföreläggande	708
	Förseningsavgift	708
	Verkställighet och beslut om sanktionsavgift eller förseningsavgift	708
	Ingripande mot den som saknar tillstånd eller registrering	708
	Vite	708
9 kap.	**Bemyndiganden**	708
10 kap.	**Överklagande**	709
	Överklagande av Finansinspektionens beslut	709
	Överklagande av Bolagsverkets beslut	709
Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser		709
Propositioner		709

1 kap. Tillämpningsområde och definitioner

Lagens tillämpningsområde

1 § Denna lag innehåller bestämmelser om försäkringsförmedling.

Med försäkringsförmedling avses yrkesmässig verksamhet som består i att

1. lägga fram eller föreslå försäkringsavtal eller utföra annat förberedande arbete innan försäkringsavtal ingås,
2. för någon annans räkning ingå försäkringsavtal, eller
3. bistå vid förvaltning och fullgörande av försäkringsavtal.

2 § Som försäkringsförmedling skall inte anses verksamhet som bara består i att

1. hänvisa någon till ett försäkringsföretag eller en försäkringsförmedlare,
2. lämna allmän information om försäkring till någon,
3. inom ramen för en annan yrkesverksamhet i enstaka fall lämna information eller rådgivning om försäkring till någon, eller
4. yrkesmässigt handlägga, värdera eller reglera försäkringsfall.

3 § Bestämmelserna om försäkring gäller även återförsäkring, om inte något annat sägs.

4 § Bestämmelserna om försäkringsförmedlare gäller även anknuten försäkringsförmedlare, om inte något annat sägs.

5 § När en försäkringsförmedlare utövar sådan sidoverksamhet som avses i 2 kap. 5 § första stycket 15 lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden, är lagen tillämplig även på denna verksamhet, om inte något annat sägs. *Lag (2007:565)*

5 §[1] När en försäkringsförmedlare utövar sådan sidoverksamhet som avses i 2 kap. 5 § första stycket 14 lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden, är lagen tillämplig även på denna verksamhet, om inte något annat sägs. *Lag (2017:693)*

6 § För utländska försäkringsförmedlares verksamhet i Sverige gäller bestämmelserna i denna lag i tillämpliga delar. För sådana filialer till utländska försäkringsförmedlare som avses i 10 § 4 a gäller i övrigt lagen (1992:160) om utländska filialer m.m.

Undantag från lagens tillämpningsområde

7 § Lagen är inte tillämplig på försäkringsförmedling som utövas av ett försäkringsföretag eller av en anställd hos ett försäkringsföretag som handlar på företagets ansvar.

8 § Lagen är inte tillämplig om

1. försäkringsförmedlingen bara kräver kunskaper om den försäkring som förmedlas,
2. försäkringsförmedlingen utförs av någon som förmedlar försäkringar vid sidan av sin huvudsakliga yrkesverksamhet,
3. den förmedlade försäkringen kompletterar en vara eller en tjänst och försäkringen täcker
   a) risken för förlust av eller funktionsfel i eller skada på varan, eller
   b) risken för förlust av eller skada på bagage eller andra risker i samband med en resa,
4. den förmedlade försäkringen avser annat än livförsäkring eller ansvarsförsäkring,
5. den årliga premien för den förmedlade försäkringen inte överstiger ett värde motsvarande 500 euro, och
6. den förmedlade försäkringen gäller i högst fem år, inklusive eventuella förlängningar.

En försäkring som avses i första stycket 3 b får även innehålla livförsäkring eller ansvarsförsäkring, om detta försäkringsskydd är underordnat det huvudsakliga försäkringsskyddet för risker i samband med resan.

---

[1] Denna lydelse träder i kraft den 3 januari 2018 enligt lag (2017:693) [red.anm.].

Avtalsvillkor som avviker från lagen

9 § Avtalsvillkor som avviker från bestämmelserna i 5 kap. 4 och 7 §§ får inte åberopas mot kunden eller någon som härleder sin rätt från denne, i annat fall än när förmedlingen avser återförsäkring eller försäkring mot stora risker.

Definitioner

10 § I denna lag betyder

1. *anknuten försäkringsförmedlare*:
   a) en svensk fysisk eller juridisk person som har träffat avtal med ett eller flera försäkringsföretag om att förmedla försäkringsprodukter, om dessa produkter inte konkurrerar med varandra och avtalet innebär att försäkringsföretaget är ansvarigt för ren förmögenhetsskada som drabbar en kund, en försäkringsgivare eller någon som härleder sin rätt från kunden till följd av att förmedlaren uppsåtligen eller av oaktsamhet åsidosätter sina skyldigheter enligt 5 kap. 4 §, eller
   b) en svensk fysisk eller juridisk person som utövar försäkringsförmedling vid sidan av sin huvudsakliga yrkesverksamhet och som har träffat avtal med ett eller flera försäkringsföretag om att förmedla försäkringsprodukter, om dessa produkter utgör ett komplement till varor som levereras eller tjänster som tillhandahålls inom ramen för denna huvudsakliga yrkesverksamhet och avtalet innebär att försäkringsföretaget är ansvarigt för ren förmögenhetsskada som drabbar en kund, en försäkringsgivare eller någon som härleder sin rätt från kunden till följd av att förmedlaren uppsåtligen eller av oaktsamhet åsidosätter sina skyldigheter enligt 5 kap. 4 §,
2. *behörig myndighet*: en utländsk myndighet eller annat utländskt organ som har behörighet att besluta om tillstånd för eller registrering av utländska försäkringsförmedlare eller att utöva tillsyn över sådana förmedlare,
3. *EES*: Europeiska ekonomiska samarbetsområdet,
4. *filial*:
   a) ett avdelningskontor med självständig förvaltning,
   b) en svensk fysisk eller juridisk person som står under ledning och kontroll av en utländsk försäkringsförmedlare, som har fullmakt att vidta för förmedlaren bindande rättshandlingar med tredje man och som har ett varaktigt uppdrag från förmedlaren, eller
   c) en fysisk eller juridisk person som står under ledning och kontroll av en svensk försäkringsförmedlare, som har fullmakt att vidta för förmedlaren bindande rättshandlingar med tredje man och som har ett varaktigt uppdrag från förmedlaren,
5. *försäkringsförmedlare*: en svensk fysisk eller juridisk person som är registrerad enligt denna lag,
6. *hemland*: det land där en utländsk försäkringsförmedlare har sitt hemvist,
7. *kvalificerat innehav*: detsamma som i 1 kap. 15 och 16 §§ försäkringsrörelselagen (2010:2043),
8. *moderbolag*: detsamma som i 1 kap. 4 § första–tredje styckena årsredovisningslagen (1995:1554),
9. *stora risker*: detsamma som i 3 kap. 16 § andra och tredje styckena försäkringsrörelselagen,
10. *svensk fysisk person*: en fysisk person som har sitt hemvist i Sverige och som utövar sin verksamhet här,
11. *svensk juridisk person*: en juridisk person som har sitt hemvist i Sverige, och
12. *utländsk försäkringsförmedlare*: en utländsk fysisk eller juridisk person som i sitt hemland är registrerad för att utöva försäkringsförmedling. *Lag (2010:2070)*

2 kap. Tillstånd och registrering för svenska försäkringsförmedlare

Tillstånds- och registreringsplikt

1 § Försäkringsförmedling får med undantag för det fall som avses i 4 § utövas bara efter tillstånd av Finansinspektionen. Tillstånd får ges till en svensk fysisk eller juridisk person.

Bestämmelser om förutsättningar för utländska försäkringsförmedlare att utöva försäkringsförmedling i Sverige finns i 3 kap.

2 § Tillstånd till försäkringsförmedling kan avse
1. alla slag av försäkringar,
2. bara livförsäkringar, eller
3. bara skadeförsäkringar.

Tillståndet får begränsas till att avse en eller flera försäkringsklasser eller grupper av försäkringsklasser som avses i 2 kap. 11–13 §§ försäkringsrörelselagen (2010:2043) och i föreskrifter som har meddelats med stöd av 2 kap. 19 § 2 samma lag. *Lag (2010:2070)*

3 § Den som har fått tillstånd enligt 1 § att utöva försäkringsförmedling skall senast sex månader efter det att tillstånd beviljades anmäla sig för registrering hos Bolagsverket.

Om anmälan för registrering inte görs inom denna tid eller om Bolagsverket genom beslut som har vunnit laga kraft avskrivit en sådan anmälan eller vägrat registrering, upphör tillståndet att gälla.

Verksamheten får inte påbörjas förrän registrering har skett.

4 § För en anknuten försäkringsförmedlare gäller i stället för det som sägs i 1–3 §§ att det försäkringsföretag med vilket förmedlaren har ingått avtal om att förmedla dess försäkringsprodukter, ska anmäla förmedlaren för registrering hos Bolagsverket. Innan anmälan får ske ska försäkringsföretaget kontrollera att förmedlaren uppfyller kraven i 5 § 1–3 eller 6 § första stycket 1, 3, 4 och andra stycket samt i föreskrifter som har meddelats med stöd av 9 kap. 1 § och 2 § 2, 3 och 5. Försäkringsföretaget ska, genom att begära att ett utdrag ur det register som förs enligt lagen (1998:620) om belastningsregister visas upp, kontrollera att kraven i 5 § 2 och 6 § första stycket 3 i detta avseende är uppfyllda.

I en anmälan ska det anges om förmedlingen ska avse alla slag av försäkringar, bara livförsäkringar eller bara skadeförsäkringar eller om den ska begränsas till att avse en eller flera försäkringsklasser eller grupper av försäkringsklasser som avses i 2 kap. 11–13 §§ försäkringsrörelselagen (2010:2043) och i föreskrifter som har meddelats med stöd av 2 kap. 19 § 2 samma lag.

Verksamheten får inte påbörjas förrän registrering har skett. *Lag (2010:2070)*

Förutsättningar för tillstånd för en fysisk person

5 § Tillstånd för en svensk fysisk person att utöva försäkringsförmedling får ges bara om den fysiska personen
1. inte är underårig, i konkurs eller underkastad näringsförbud eller har förvaltare enligt 11 kap. 7 § föräldrabalken,
2. inte förekommer i det register som förs enligt lagen (1998:620) om belastningsregister avseende vissa allvarliga förmögenhetsbrott eller viss allvarlig ekonomisk brottslighet och har visat skötsamhet i ekonomiska angelägenheter,
3. har lämplig kunskap och kompetens för den verksamhet som skall utövas, och
4. omfattas av en försäkring för skadeståndsskyldighet som kan åläggas denne om han eller hon åsidosätter sina skyldigheter.

Förutsättningar för tillstånd för en juridisk person

6 § Tillstånd för en svensk juridisk person att utöva försäkringsförmedling får ges bara om
1. den juridiska personen inte är i konkurs eller likvidation,
2. den juridiska personen omfattas av en försäkring för skadeståndsskyldighet som kan åläggas denna om den åsidosätter sina skyldigheter,

3. den som skall ingå i den juridiska personens ledning eller vara ersättare för denne, uppfyller kraven i 5 § 2 samt har tillräcklig insikt och erfarenhet för att delta i ledningen av en juridisk person som utövar försäkringsförmedling, och
4. de anställda som skall förmedla försäkringar för den juridiska personens räkning uppfyller kraven i 5 § 1–3.

Den juridiska personen skall kontrollera att förutsättningarna enligt första stycket 4 är uppfyllda. I samband med detta skall den juridiska personen begära att ett utdrag ur det register som förs enligt lagen (1998:620) om belastningsregister visas upp.

3 kap. Utländska försäkringsförmedlares verksamhet i Sverige

Försäkringsförmedlare vars hemland hör till EES

1 § En utländsk försäkringsförmedlare vars hemland hör till EES får
1. utöva försäkringsförmedling från sådan filial i Sverige som avses i 1 kap. 10 § 4 a eller b med början en månad efter det att Finansinspektionen från en behörig myndighet i försäkringsförmedlarens hemland har tagit emot en underrättelse om förmedlarens avsikt att utöva försäkringsförmedling från filial i Sverige,
2. utöva försäkringsförmedling genom att erbjuda och tillhandahålla tjänster i Sverige utan att inrätta filial här med början en månad efter det att Finansinspektionen från en behörig myndighet i försäkringsförmedlarens hemland har tagit emot en underrättelse om förmedlarens avsikt att utöva försäkringsförmedling genom att erbjuda och tillhandahålla tjänster i Sverige utan att inrätta filial här.

Finansinspektionen skall upplysa försäkringsförmedlaren om de bestämmelser som gäller för verksamheten här. Om förmedlaren skall utöva verksamhet genom filial, skall sådana upplysningar lämnas innan verksamheten påbörjas.

Övriga utländska försäkringsförmedlare

2 § En utländsk försäkringsförmedlare vars hemland inte hör till EES får efter tillstånd av Finansinspektionen utöva försäkringsförmedling från sådan filial i Sverige som avses i 1 kap. 10 § 4 a eller b.

Tillstånd får ges bara om
1. försäkringsförmedlaren i sitt hemland står under betryggande tillsyn av en behörig myndighet och den myndigheten har medgett att förmedlaren etablerar sig i Sverige, och
2. det finns skäl att anta att försäkringsförmedlaren uppfyller kraven i 2 kap. 5 eller 6 §.

3 § Tillstånd enligt 2 § kan avse
1. alla slag av försäkringar,
2. bara livförsäkringar, eller
3. bara skadeförsäkringar.

Tillståndet får begränsas till att avse en eller flera försäkringsklasser eller grupper av försäkringsklasser som avses i 2 kap. 11–13 §§ försäkringsrörelselagen (2010:2043) och i föreskrifter som har meddelats med stöd av 2 kap. 19 § 2 samma lag. *Lag (2010:2070)*

4 § Den som har fått tillstånd enligt 2 § att utöva försäkringsförmedling skall senast sex månader efter det att tillstånd beviljades anmäla sig för registrering hos Bolagsverket.

Om anmälan för registrering inte görs inom denna tid eller om Bolagsverket genom beslut som har vunnit laga kraft avskrivit en sådan anmälan eller vägrat registrering, upphör tillståndet att gälla.

Verksamheten får inte påbörjas förrän registrering har skett.

4 kap. Svenska försäkringsförmedlares verksamhet utomlands

Filialverksamhet inom EES

1 § Vill en försäkringsförmedlare inrätta en sådan filial som avses i 1 kap. 10 § 4 a eller c i ett annat land inom EES för sådan verksamhet som avses i 1 kap. 1 §, ska förmedlaren underrätta Finansinspektionen om sin avsikt innan verksamheten påbörjas.

Finansinspektionen ska inom en månad från det att underrättelsen togs emot lämna över den till den behöriga myndigheten i det land där filialen ska inrättas. Inspektionen ska underrätta försäkringsförmedlaren när inspektionen lämnar över underrättelsen.

Det som sägs i andra stycket gäller inte om den medlemsstat där filialen ska inrättas har anmält till Europeiska kommissionen att staten inte vill ta emot sådana underrättelser som avses där. *Lag (2011:833)*

Gränsöverskridande verksamhet inom EES

2 § Vill en försäkringsförmedlare erbjuda och tillhandahålla sådana tjänster som avses i 1 kap. 1 § i ett annat land inom EES utan att inrätta filial där, ska förmedlaren underrätta Finansinspektionen om sin avsikt innan verksamheten påbörjas.

Finansinspektionen ska inom en månad från det att underrättelsen togs emot lämna över den till den behöriga myndigheten i det land där verksamheten ska utövas. Inspektionen ska underrätta försäkringsförmedlaren när inspektionen lämnar över underrättelsen.

Det som sägs i andra stycket gäller inte om den medlemsstat där verksamheten ska utövas har anmält till Europeiska kommissionen att staten inte vill ta emot sådana underrättelser som avses där. *Lag (2011:833)*

Anmälan till Bolagsverket

3 § Om en försäkringsförmedlare har underrättat Finansinspektionen enligt 1 § första stycket eller 2 § första stycket, skall inspektionen anmäla detta till Bolagsverket.

En anmälan skall göras när Finansinspektionen lämnar över underrättelsen till den behöriga myndigheten i det land där filialen skall inrättas eller verksamheten skall utövas.

I de fall som avses i 1 § tredje stycket och 2 § tredje stycket skall en anmälan göras när Finansinspektionen har tagit emot underrättelsen.

5 kap. Regler för verksamheten

Sidoverksamhet

1 § En försäkringsförmedlare får efter tillstånd av Finansinspektionen utöva sådan sidoverksamhet som avses i 2 kap. 5 § första stycket 15 lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden.

Vid prövning av en ansökan om tillstånd enligt första stycket gäller bestämmelserna i 2 kap. 5 eller 6 § i tillämpliga delar. *Lag (2007:565)*

1 §[2] En försäkringsförmedlare får efter tillstånd av Finansinspektionen utöva sådan sidoverksamhet som avses i 2 kap. 5 § första stycket 14 lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden.

Vid prövning av en ansökan om tillstånd enligt första stycket gäller bestämmelserna i 2 kap. 5 eller 6 § i tillämpliga delar. *Lag (2017:693)*

2 § Den som har fått tillstånd att utöva sådan sidoverksamhet som avses i 1 § första stycket skall senast sex månader efter det att tillstånd beviljades anmäla sig för registrering hos Bolagsverket.

Om anmälan för registrering inte görs inom denna tid eller om Bolagsverket genom beslut som har vunnit laga kraft avskrivit en sådan anmälan eller vägrat registrering, upphör tillståndet att gälla.

Sidoverksamheten får inte påbörjas förrän registrering har skett.

3 § Finansinspektionen får förbjuda en försäkringsförmedlare att utöva annan sidoverksamhet än sådan som avses i 1 § första stycket, om det finns särskilda skäl.

---

[2] Denna lydelse träder i kraft den 3 januari 2018 enligt lag (2017:693) [red.anm.].

God försäkringsförmedlingssed m.m.

4 § Försäkringsförmedlaren skall i sin verksamhet iaktta god försäkringsförmedlingssed och med tillbörlig omsorg ta till vara kundens intressen.

Försäkringsförmedlaren skall anpassa sin rådgivning efter kundens önskemål och behov samt rekommendera lösningar som är lämpliga för kunden. Om försäkringsförmedlaren har informerat kunden enligt 6 kap. 2 § första stycket 1 om att han eller hon lämnar rådgivning om försäkring på grundval av en opartisk analys, är förmedlaren skyldig att lämna rådgivningen efter en analys av ett tillräckligt stort antal försäkringsavtal på marknaden.

Förmedlaren skall avråda en kund som är en fysisk person som handlar huvudsakligen för ändamål som faller utanför näringsverksamhet från att vidta åtgärder som inte kan anses lämpliga med hänsyn till personens behov, ekonomiska förhållanden eller andra omständigheter.

Om försäkringsförmedlaren utövar sådan sidoverksamhet som avses i 1 § första stycket, gäller dessutom bestämmelserna i 8 kap. lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden för den verksamheten i tillämpliga delar. *Lag (2007:565)*

4 §[3] Försäkringsförmedlaren ska i sin verksamhet iaktta god försäkringsförmedlingssed och med tillbörlig omsorg ta till vara kundens intressen.

Försäkringsförmedlaren ska anpassa sin rådgivning efter kundens önskemål och behov samt rekommendera lösningar som är lämpliga för kunden. Om försäkringsförmedlaren har informerat kunden enligt 6 kap. 2 § första stycket 1 om att han eller hon lämnar rådgivning om försäkring på grundval av en opartisk analys, är förmedlaren skyldig att lämna rådgivningen efter en analys av ett tillräckligt stort antal försäkringsavtal på marknaden.

Förmedlaren ska avråda en kund som är en fysisk person som handlar huvudsakligen för ändamål som faller utanför näringsverksamhet från att vidta åtgärder som inte kan anses lämpliga med hänsyn till personens behov, ekonomiska förhållanden eller andra omständigheter.

Om försäkringsförmedlaren utövar sådan sidoverksamhet som avses i 1 § första stycket, gäller dessutom bestämmelserna i 8 kap. lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden i lydelsen före den 3 januari 2018 för den verksamheten i tillämpliga delar.
Lag (2017:693)

Behandling av tillgångar som tillhör kunden

5 § Pengar och andra tillgångar som försäkringsförmedlaren får hand om för kundens räkning skall hållas avskilda från egna tillgångar.

Om försäkringsförmedlaren utövar sådan sidoverksamhet som avses i 1 § första stycket, gäller i stället bestämmelserna i 2 kap. 5 § första stycket 15 c lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden för den verksamheten. *Lag (2007:565)*

5 §[3] Pengar och andra tillgångar som försäkringsförmedlaren får hand om för kundens räkning ska hållas avskilda från egna tillgångar.

Om försäkringsförmedlaren utövar sådan sidoverksamhet som avses i 1 § första stycket, gäller i stället bestämmelserna i 2 kap. 5 § första stycket 14 c lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden för den verksamheten. *Lag (2017:693)*

Klagomålshantering

6 § Försäkringsförmedlaren skall se till att kunder och andra som är berörda av försäkringsförmedlingen på ett lämpligt sätt kan anmäla klagomål mot förmedlaren. Förfarandet för hantering av anmälda klagomål skall vara effektivt. Förmedlaren skall besvara klagomålen snarast möjligt.

---

[3] Denna lydelse träder i kraft den 3 januari 2018 enligt lag (2017:693) [red.anm.].

Skadeståndsskyldighet

7 § Om försäkringsförmedlaren uppsåtligen eller av oaktsamhet åsidosätter sina skyldigheter enligt 4 §, ska förmedlaren ersätta ren förmögenhetsskada som på grund av detta drabbar en kund, en försäkringsgivare, ett fondbolag, ett förvaltningsbolag, ett fondföretag, en förvaltare av alternativa investeringsfonder eller någon som härleder sin rätt från kunden. *Lag (2013:575)*

8 § Den som vill göra anspråk på skadestånd enligt 7 § skall underrätta försäkringsförmedlaren om detta inom skälig tid efter det att han eller hon märkt eller borde ha märkt att skada har uppkommit.

Om underrättelse inte görs inom skälig tid, faller rätten till skadestånd enligt denna lag bort. Detsamma gäller om talan inte väcks inom tio år från förmedlingstillfället.

Arbetsordning och instruktioner om arbetsfördelningen mellan bolagsorganen

9 § Skyldigheten enligt 8 kap. 46 a § aktiebolagslagen (2005:551) för styrelsen i ett publikt aktiebolag att årligen fastställa en skriftlig arbetsordning för sitt arbete gäller även för styrelsen i ett privat aktiebolag som har tillstånd att utöva försäkringsförmedling. Detta gäller dock inte i fråga om bolag vars styrelse har endast en ledamot.

Skyldigheten enligt 8 kap. 46 b § aktiebolagslagen för styrelsen i ett publikt aktiebolag att i skriftliga instruktioner ange arbetsfördelningen mellan bolagsorganen gäller även för styrelsen i ett privat aktiebolag som har tillstånd att utöva försäkringsförmedling.

Styrelsens ordförande ska bevaka att styrelsen fullgör de uppgifter som anges i denna paragraf. *Lag (2014:555)*

6 kap. Försäkringsförmedlares informationsskyldighet m.m.

Information innan ett försäkringsavtal ingås

1 § Försäkringsförmedlaren skall i rimlig tid innan ett försäkringsavtal ingås lämna information till kunden om

1. försäkringsförmedlarens namn och adress,
2. det register som försäkringsförmedlaren är upptagen i och hur registreringen kan kontrolleras,
3. den myndighet som utövar tillsyn över försäkringsförmedlaren,
4. huruvida försäkringsförmedlaren har ett kvalificerat innehav i ett försäkringsföretag eller huruvida ett försäkringsföretag eller ett moderbolag till ett försäkringsföretag har ett kvalificerat innehav i försäkringsförmedlaren,
5. priset för försäkringsförmedlingen eller grunderna för hur priset bestäms och om provision eller annan ersättning kan påräknas bli betald av annan än kunden,
6. ansvarsförsäkringen,
7. de möjligheter som finns att framställa klagomål mot försäkringsförmedlaren, och
8. de möjligheter som finns att få en tvist med försäkringsförmedlaren prövad utanför domstol.

För en anknuten försäkringsförmedlare gäller i stället för det som sägs i första stycket 6 att förmedlaren skall informera kunden om att det försäkringsföretag med vilket han eller hon har ingått avtal om att förmedla dess försäkringsprodukter, är ansvarigt för ren förmögenhetsskada som drabbar en kund, en försäkringsgivare eller någon som härleder sin rätt från kunden till följd av att förmedlaren uppsåtligen eller av oaktsamhet åsidosätter sina skyldigheter enligt 5 kap. 4 §.

Information som avses i första och andra styckena skall lämnas även vid förnyelse eller ändring av försäkringsavtalet, om det behövs.

2 § Försäkringsförmedlaren skall i rimlig tid innan ett försäkringsavtal ingås lämna information till kunden om huruvida förmedlaren, när det gäller det aktuella försäkringsavtalet,

1. ger råd på grundval av en sådan opartisk analys som avses i 5 kap. 4 § andra stycket andra meningen,

2. genom avtal åtagit sig att förmedla försäkringar uteslutande för ett eller flera försäkringsföretags räkning, eller
3. förmedlar försäkringar från ett eller flera försäkringsföretag i annat fall än som avses i 1 och 2.

I de fall som avses i första stycket 2 och 3 skall försäkringsförmedlaren även uppge namn på dessa företag.

Information som avses i första och andra styckena skall lämnas även vid förnyelse eller ändring av försäkringsavtalet, om det behövs.

Informationens form

3 § Information som avses i 1 och 2 §§ skall lämnas till kunden i en handling eller i någon annan läsbar och varaktig form som är tillgänglig för kunden.

Informationen skall vara klar och begriplig. Den skall, med de undantag som följer av tredje och fjärde styckena, lämnas på svenska.

Om den förmedlade försäkringen avser ett åtagande i ett annat land inom EES, skall informationen lämnas på ett officiellt språk i det landet.

Informationen får lämnas på annat språk än de som följer av andra och tredje styckena, om kunden begär det.

4 § Information som avses i 1 och 2 §§ får lämnas muntligen om
1. kunden begär det,
2. omedelbart försäkringsskydd är nödvändigt, eller
3. försäkringen förmedlas per telefon.

Snarast efter det att försäkringsavtal har ingåtts, skall informationen lämnas på det sätt som anges i 3§.

Skyldighet att vidarebefordra information

5 § Försäkringsförmedlaren skall till kunden vidarebefordra sådan information om försäkringsavtalet som ett försäkringsföretag är skyldigt att lämna till en försäkringstagare.

Dokumentationsskyldighet

6 § Försäkringsförmedlaren skall dokumentera vad som har förekommit vid förmedlingstillfället och lämna dokumentationen till kunden.

Undantag från försäkringsförmedlares informationsskyldighet

7 § Bestämmelserna i 1–6 §§ tillämpas inte vid
1. förmedling av återförsäkring,
2. förmedling av försäkring mot stora risker, eller
3. sådan sidoverksamhet som avses i 5 kap. 1 § första stycket.

Påföljd vid utebliven information

8 § Om näringsidkaren inte ger information i enlighet med 1–4 §§ ska marknadsföringslagen (2008:486) tillämpas, med undantag av bestämmelserna i 29–36 §§ om marknadsstörningsavgift. Sådan information ska anses vara väsentlig enligt 10 § tredje stycket marknadsföringslagen. *Lag (2008:510)*

7 kap. Tillsyn

Registreringsmyndighet

1 § Bolagsverket är registreringsmyndighet för försäkringsförmedlare och för utländska försäkringsförmedlare som avses i 3 kap. 2 §. Hos verket förs register över försäkringsförmedlare, där de uppgifter som enligt lag eller andra författningar skall tas in i register skrivs in.

För registrering av sådana filialer till utländska försäkringsförmedlare som avses i 1 kap. 10 § 4 a gäller lagen (1992:160) om utländska filialer m.m.

2 § Om en sökande vid anmälan för registrering inte har följt vad som är föreskrivet om anmälan eller om det finns något annat hinder för registrering, skall Bolagsverket före-

lägga sökanden att inom viss tid yttra sig eller göra rättelse. Om föreläggandet inte följs, skall anmälan avskrivas. En upplysning om denna påföljd skall tas in i föreläggandet. Om det fortfarande finns hinder för registrering även efter det att yttrande har lämnats, skall sökanden ges tillfälle att yttra sig över hindret. Finns hindret ändå kvar, skall registrering vägras om det inte finns anledning att ge sökanden ett nytt föreläggande.

Tillsynen och dess omfattning

3 § Finansinspektionen har tillsyn över att den som utövar försäkringsförmedling följer denna lag, föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen och andra författningar som reglerar försäkringsförmedlarens verksamhet samt föreskrifter som har meddelats med stöd av sistnämnda författningar. *Lag (2009:75)*

Upplysningar och undersökningar

4 § Försäkringsförmedlare, utländska försäkringsförmedlare som utövar verksamhet i Sverige enligt 3 kap. 1 eller 2 § och försäkringsföretag är skyldiga att till Finansinspektionen lämna de upplysningar om sin verksamhet och därmed sammanhängande frågor som inspektionen begär.

Finansinspektionen får när den anser att det är nödvändigt genomföra en undersökning hos en försäkringsförmedlare, en filial till en sådan utländsk försäkringsförmedlare som avses i 3 kap. 1 § första stycket 1 eller 2 § och ett försäkringsföretag.

4 a § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddelar föreskrifter om att vissa uppgifter som enligt 4 § första stycket ska lämnas till Finansinspektionen i stället ska lämnas till Statistiska centralbyrån. *Lag (2014:488)*

Samarbete med behöriga myndigheter

5 § Finansinspektionen skall lämna de upplysningar som en behörig myndighet i ett annat land inom EES behöver för sin tillsyn över en försäkringsförmedlare som utövar verksamhet här enligt 3 kap. 1 §.

Revisor

6 § Om försäkringsförmedlaren enligt lag skall utse revisor, får Finansinspektionen förordna en revisor att med övriga revisorer delta i revisionen hos försäkringsförmedlaren. Inspektionen får när som helst återkalla ett sådant förordnande och utse en ny revisor.

Revisorn har rätt till skäligt arvode av försäkringsförmedlaren för sitt arbete. Arvodets storlek bestäms av Finansinspektionen.

Avgifter till Finansinspektionen

7 § Försäkringsförmedlare, sådana utländska försäkringsförmedlare som har inrättat filial här enligt 3 kap. 1 § första stycket 1 eller 2 § och försäkringsföretag ska med årliga avgifter bekosta Finansinspektionens verksamhet med anknytning till denna lag samt Statistiska centralbyråns verksamhet enligt lagen (2014:484) om en databas för övervakning av och tillsyn över finansmarknaderna. *Lag (2014:488)*

8 kap. Ingripanden

Ingripande mot försäkringsförmedlare och vissa fysiska personer

1 §[4] Om en försäkringsförmedlare har åsidosatt sina skyldigheter enligt denna lag, enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen, eller enligt andra författningar som reglerar försäkringsförmedlarens verksamhet, samt föreskrifter som har meddelats med stöd av sistnämnda författningar, ska Finansinspektionen ingripa.

Finansinspektionen ska då utfärda ett föreläggande att vidta åtgärd inom viss tid, ett förbud att verkställa beslut eller en anmärkning. Om överträdelsen är allvarlig ska försäkringsförmedlarens tillstånd återkallas eller, om det är tillräckligt, varning meddelas. *Lag (2017:648)*

[4] Denna lydelse träder i kraft den 1 augusti 2017 enligt lag (2017:648) [red.anm.].

1 a §[5] Finansinspektionen ska ingripa mot någon som ingår i försäkringsförmedlarens styrelse eller är dess verkställande direktör eller på motsvarande sätt företräder försäkringsförmedlaren, eller är ersättare för någon av dem, om förmedlaren har befunnits ansvarig för en överträdelse av lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism eller föreskrifter som har meddelats med stöd av den lagen.

Ett ingripande enligt första stycket får ske endast om överträdelsen är allvarlig, upprepad eller systematisk och personen i fråga uppsåtligen eller av grov oaktsamhet orsakat överträdelsen.

Ingripande sker genom

1. beslut att personen i fråga under en viss tid, lägst tre och högst tio år, inte får upprätthålla en funktion som avses i första stycket hos en försäkringsförmedlare, eller
2. beslut om sanktionsavgift. *Lag (2017:648)*

1 b §[5] Vid valet av ingripande ska Finansinspektionen ta hänsyn till hur allvarlig överträdelsen är och hur länge den har pågått. Särskild hänsyn ska tas till skador som har uppstått och graden av ansvar.

Finansinspektionen får avstå från ingripande om

1. en överträdelse är ringa eller ursäktlig,
2. försäkringsförmedlaren gör rättelse eller om den fysiska personen i försäkringsförmedlarens ledning verkat för att försäkringsförmedlaren gör rättelse, eller
3. någon annan myndighet har vidtagit åtgärder mot försäkringsförmedlaren eller den fysiska personen i försäkringsförmedlarens ledning och dessa åtgärder bedöms tillräckliga. *Lag (2017:648)*

1 c §[5] I försvårande riktning ska det beaktas om försäkringsförmedlaren tidigare har begått en överträdelse eller om den fysiska personen i försäkringsförmedlarens ledning tidigare orsakat en sådan överträdelse.

I förmildrande riktning ska det beaktas om

1. förmedlaren eller den fysiska personen i försäkringsförmedlarens ledning i väsentlig utsträckning genom ett aktivt samarbete har underlättat Finansinspektionens utredning, och
2. förmedlaren snabbt har upphört med överträdelsen, eller den fysiska personen i försäkringsförmedlarens ledning snabbt verkat för att överträdelsen ska upphöra, sedan den anmälts till eller påtalats av Finansinspektionen. *Lag (2017:648)*

2 § Finansinspektionen skall återkalla en försäkringsförmedlares tillstånd om försäkringsförmedlaren

1. inte inom ett år från det att tillstånd beviljades har börjat utöva sådan verksamhet som tillståndet avser,
2. har förklarat sig avstå från tillståndet,
3. under en sammanhängande tid av sex månader inte har utövat sådan verksamhet som tillståndet avser, eller
4. inte längre uppfyller förutsättningarna för tillstånd.

Om någon som ingår i ledningen för en juridisk person inte uppfyller de krav som anges i 2 kap. 6 § första stycket 3, får tillståndet återkallas enligt första stycket 4 bara om Finansinspektionen först beslutat att anmärka på att personen ingår i ledningen för den juridiska personen och om han eller hon, sedan en av inspektionen bestämd tid om högst tre månader har gått, fortfarande finns kvar i ledningen för den juridiska personen.

I fall som avses i första stycket 1 och 3 får i stället varning meddelas, om det är tillräckligt.

3 § Ett beslut om återkallelse av tillstånd får förenas med förbud att fortsätta verksamheten.

---

[5] Denna paragraf träder i kraft den 1 augusti 2017 enligt lag (2017:648) [red.anm.].

4 § När det gäller anknutna försäkringsförmedlare skall det som sägs i 1–3 §§ om återkallelse av tillstånd i stället avse återkallelse av registrering.

I fall som avses i 2 § första stycket 2 får registreringen i stället återkallas av Bolagsverket.

5 § Om Finansinspektionen har återkallat en försäkringsförmedlares tillstånd att utöva förmedling av livförsäkring eller alla slag av försäkring, skall inspektionen dessutom återkalla försäkringsförmedlarens tillstånd att utöva sådan sidoverksamhet som avses i 5 kap. 1 § första stycket. Detsamma gäller om Finansinspektionen eller Bolagsverket har återkallat en anknuten försäkringsförmedlares registrering avseende förmedling av livförsäkring eller alla slag av försäkringar.

6 § Om Finansinspektionen har återkallat tillståndet för en försäkringsförmedlare, skall inspektionen snarast underrätta Bolagsverket om detta.

Om Bolagsverket har återkallat registreringen avseende förmedling av livförsäkring eller alla slag av försäkring för en anknuten försäkringsförmedlare som har tillstånd att utöva sådan sidoverksamhet som avses i 2 kap. 5 § första stycket 15 lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden, skall Bolagsverket snarast underrätta Finansinspektionen om detta. *Lag (2007:565)*

6 §[6] Om Finansinspektionen har återkallat tillståndet för en försäkringsförmedlare, ska inspektionen snarast underrätta Bolagsverket om detta.

Om Bolagsverket har återkallat registreringen avseende förmedling av livförsäkring eller alla slag av försäkring för en anknuten försäkringsförmedlare som har tillstånd att utöva sådan sidoverksamhet som avses i 2 kap. 5 § första stycket 14 lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden, ska Bolagsverket snarast underrätta Finansinspektionen om detta. *Lag (2017:693)*

7 § Om Finansinspektionen har återkallat tillståndet för en försäkringsförmedlare som har underrättat inspektionen enligt 4 kap. 1 § första stycket eller 4 kap. 2 § första stycket och inspektionen har lämnat över underrättelsen till den behöriga myndigheten i det land där filialen skall inrättas eller verksamheten skall utövas, skall inspektionen underrätta den behöriga myndigheten om återkallelsen.

När det gäller anknutna försäkringsförmedlare skall det som sägs i första stycket om Finansinspektionens återkallelse av tillstånd i stället avse inspektionens eller Bolagsverkets återkallelse av registrering.

Det som sägs i första och andra styckena gäller också om Finansinspektionen, i stället för att återkalla tillståndet eller registreringen, har meddelat varning.

Ingripande mot försäkringsföretag

8 § Om ett försäkringsföretag har åsidosatt sina skyldigheter enligt denna lag eller föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen, skall Finansinspektionen ingripa.

Finansinspektionen skall då utfärda ett föreläggande att vidta åtgärd inom viss tid, ett förbud att verkställa beslut eller en anmärkning. Om överträdelsen är allvarlig skall försäkringsföretagets koncession förverkas eller, om det är tillräckligt, varning meddelas.

Finansinspektionen får avstå från ingripande om en överträdelse är ringa eller ursäktlig, om försäkringsföretaget gör rättelse eller om någon annan myndighet har vidtagit åtgärder mot försäkringsföretaget och dessa åtgärder bedöms tillräckliga.

9 § Om ett försäkringsföretag för förmedling av försäkringar utnyttjar någon som inte är berättigad att utöva försäkringsförmedling, skall Finansinspektionen förelägga försäkringsföretaget att upphöra med detta. Detsamma gäller om ett försäkringsföretag för förmedling av försäkringar utnyttjar någon som inte är berättigad att förmedla sådana försäkringar som förmedlingen avser.

---

[6] Denna lydelse träder i kraft den 3 januari 2018 enligt lag (2017:693) [red.anm.].

Ingripande mot utländska försäkringsförmedlare

10 § Finansinspektionen får förelägga en utländsk försäkringsförmedlare som utövar försäkringsförmedling i Sverige enligt 3 kap. 1 § att göra rättelse om försäkringsförmedlaren

1. har brutit mot denna lag eller föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen,
2. har brutit mot andra författningar som reglerar försäkringsförmedlarens verksamhet, samt föreskrifter som har meddelats med stöd av sistnämnda författningar, eller
3. på annat sätt visat sig olämplig att utöva försäkringsförmedling.

Om rättelse inte sker, får inspektionen förbjuda försäkringsförmedlaren att utöva försäkringsförmedling här i landet.

Finansinspektionen ska underrätta behörig myndighet i försäkringsförmedlarens hemland om åtgärder som har vidtagits med stöd av denna paragraf. *Lag (2009:75)*

11 § Om en utländsk försäkringsförmedlare utövar försäkringsförmedling i Sverige enligt 3 kap. 2 §, skall 1–3 §§ tillämpas på verksamheten här.

Finansinspektionen skall underrätta behörig myndighet i försäkringsförmedlarens hemland om åtgärder som har vidtagits med stöd av denna paragraf.

Sanktionsavgift

12 §[7] Om en försäkringsförmedlare, ett försäkringsföretag eller en utländsk försäkringsförmedlare som utövar försäkringsförmedling i Sverige enligt 3 kap. 2 § har meddelats beslut om anmärkning eller varning enligt 1, 8 eller 11 §, får Finansinspektionen besluta att försäkringsförmedlaren, försäkringsföretaget eller den utländska försäkringsförmedlaren ska betala en sanktionsavgift.

Avgiften tillfaller staten. *Lag (2017:648)*

13 §[7] Sanktionsavgiften ska uppgå till lägst 5.000 kronor och som högst fastställas till det högsta av

1. tio procent av omsättningen närmast föregående räkenskapsår för försäkringsförmedlaren, försäkringsföretaget eller filialen till en sådan utländsk försäkringsförmedlare som avses i 3 kap. 2 § eller, i förekommande fall när det är fråga om överträdelse av lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism eller föreskrifter som har meddelats med stöd av den lagen, motsvarande omsättning på koncernnivå,
2. två gånger den vinst som försäkringsförmedlaren, försäkringsföretaget eller filialen gjort till följd av regelöverträdelsen, om beloppet går att fastställa, eller
3. ett belopp i kronor motsvarande fem miljoner euro.

Om överträdelsen har skett under försäkringsförmedlarens, försäkringsföretagets eller filialens första verksamhetsår eller om uppgifter om omsättningen annars saknas eller är bristfälliga, får omsättningen uppskattas.

Avgiften får inte vara så stor att försäkringsförmedlaren eller försäkringsföretaget därefter inte uppfyller kraven i 8 kap. 3 § lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden, 6 kap. 1 § lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse eller 4 kap. 1 § försäkringsrörelselagen (2010:2043). *Lag (2017:648)*

13 a §[8] Vid ingripande enligt 1 a § ska sanktionsavgiften som högst fastställas till det högsta av

1. två gånger den vinst som den fysiska personen gjort till följd av regelöverträdelsen, om beloppet går att fastställa, eller
2. ett belopp som per den 25 juni 2015 i kronor motsvarade fem miljoner euro.

Avgiften tillfaller staten. *Lag (2017:648)*

---

[7] Denna lydelse träder i kraft den 1 augusti 2017 enligt lag (2017:648) [red.anm.].
[8] Denna paragraf träder i kraft den 1 augusti 2017 enligt lag (2017:648) [red.anm.].

13 b §[9] När sanktionsavgiftens storlek fastställs, ska särskild hänsyn tas till sådana omständigheter som anges i 1 b § första stycket och 1 c § samt till den fysiska eller juridiska personens finansiella ställning och, om det går att fastställa, den vinst som gjorts till följd av regelöverträdelsen. *Lag (2017:648)*

Sanktionsföreläggande

13 c §[9] Frågor om ingripanden mot fysiska personer vid överträdelser enligt 1 a § tas upp av Finansinspektionen genom sanktionsföreläggande.

Finansinspektionen ska då tillämpa bestämmelserna om sanktionsföreläggande i 15 kap. 9 a–9 d §§ lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse. *Lag (2017:648)*

Förseningsavgift

14 § Om en försäkringsförmedlare, ett försäkringsföretag eller en utländsk försäkringsförmedlare som utövar försäkringsförmedling i Sverige enligt 3 kap. 1 eller 2 § låter bli att i tid lämna de upplysningar som föreskrivits med stöd av 9 kap. 2 § 9, får Finansinspektionen besluta att försäkringsförmedlaren, försäkringsföretaget eller den utländska försäkringsförmedlaren skall betala en förseningsavgift med högst 100.000 kronor.

Avgiften tillfaller staten.

Verkställighet och beslut om sanktionsavgift eller förseningsavgift

15 §[10] Sanktionsavgiften eller förseningsavgiften ska betalas till Finansinspektionen inom trettio dagar efter det att beslutet om den har fått laga kraft eller sanktionsföreläggandet godkänts eller den längre tid som anges i beslutet. *Lag (2017:648)*

16 §[10] Finansinspektionens beslut om sanktionsavgift eller förseningsavgift får verkställas utan föregående dom eller utslag om avgiften inte har betalats inom den tid som anges i 15 §. *Lag (2017:648)*

17 §[10] Om sanktionsavgiften eller förseningsavgiften inte betalas inom den tid som anges i 15 §, ska Finansinspektionen lämna den obetalda avgiften för indrivning. Bestämmelser om indrivning finns i lagen (1993:891) om indrivning av statliga fordringar m.m. *Lag (2017:648)*

18 §[10] En sanktionsavgift eller förseningsavgift som har beslutats faller bort i den utsträckning verkställighet inte har skett inom fem år från det att beslutet fick laga kraft eller sanktionsföreläggandet godkändes. *Lag (2017:648)*

Ingripande mot den som saknar tillstånd eller registrering

19 § Om någon utövar försäkringsförmedling i Sverige utan att vara berättigad till det, skall Finansinspektionen förelägga denne att upphöra med verksamheten. Detsamma gäller om en försäkringsförmedlare förmedlar försäkringar av ett slag som denne inte är berättigad att förmedla eller utövar sådan sidoverksamhet som avses i 5 kap. 1 § första stycket utan att vara registrerad för det.

Är det osäkert om verksamheten omfattas av lagen, får Finansinspektionen förelägga den som utövar verksamheten att lämna de upplysningar om verksamheten som behövs för att bedöma om lagen är tillämplig.

Vite

20 § Finansinspektionen får förena föreläggande eller förbud enligt denna lag med vite.

9 kap. Bemyndiganden

1 § Regeringen får meddela föreskrifter om vilka allvarliga förmögenhetsbrott och vilken allvarlig ekonomisk brottslighet som avses i 2 kap. 5 § 2 och om hur registerkontrollen enligt 2 kap. 4–6 §§ skall gå till.

---

[9] Denna paragraf träder i kraft den 1 augusti 2017 enligt lag (2017:648) [red.anm.].
[10] Denna lydelse träder i kraft den 1 augusti 2017 enligt lag (2017:648) [red.anm.].

2 § Regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om
1. vad försäkringsföretaget i övrigt skall iaktta enligt 2 kap. 4 § i samband med anmälan och kontroll av anknutna försäkringsförmedlare,
2. vad som skall avses med skötsamhet i ekonomiska angelägenheter enligt 2 kap. 5 § 2,
3. vilken kunskap och kompetens som krävs enligt 2 kap. 5 § 3,
4. sådan försäkring för skadeståndsskyldighet som avses i 2 kap. 5 § 4 och 6 § första stycket 2,
5. vilken insikt och erfarenhet som krävs enligt 2 kap. 6 § första stycket 3,
6. vad den juridiska personen i övrigt skall iaktta enligt 2 kap. 6 § andra stycket i samband med kontroll av anställda,
7. vad försäkringsförmedlaren skall iaktta enligt 5 kap. 6 § vid hantering av klagomål,
8. vad försäkringsförmedlaren skall iaktta enligt 6 kap. 6 § när det gäller dokumentation av försäkringsförmedlingen och utlämnande av sådan dokumentation,
9. vilka upplysningar som en försäkringsförmedlare, ett försäkringsföretag eller en utländsk försäkringsförmedlare enligt 7 kap. 4 § skall lämna till Finansinspektionen för dess tillsynsverksamhet, och
10. sådana avgifter för tillsyn som avses i 7 kap. 7 §.

10 kap. Överklagande

Överklagande av Finansinspektionens beslut

1 §[11] Finansinspektionens beslut enligt 8 kap. 19 § andra stycket och beslut om sanktionsföreläggande får inte överklagas.

Andra beslut av Finansinspektionen enligt denna lag får överklagas till allmän förvaltningsdomstol.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Finansinspektionen får bestämma att ett beslut om förbud, föreläggande eller återkallelse ska gälla omedelbart. *Lag (2017:648)*

Överklagande av Bolagsverkets beslut

2 § Bolagsverkets beslut att avskriva en anmälan eller att vägra eller återkalla en registrering får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol inom två månader från den dag då klaganden fick del av beslutet.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

2017:648

1. Denna lag träder i kraft den 1 augusti 2017.
2. Äldre bestämmelser gäller för överträdelser som inträffat före ikraftträdandet.

2017:693

Denna lag träder i kraft den 3 januari 2018.

Propositioner

SFS 2005:405 Prop. 2004/05:133	*SFS 2007:565* Prop. 2006/07:115	*SFS 2008:510* Prop. 2007/08:115	*SFS 2009:75* Prop. 2008/09:70
SFS 2009:363 Prop. 2008/09:155	*SFS 2010:2070* Prop. 2009/10:246	*SFS 2011:833* Prop. 2010/11:109	*SFS 2013:575* Prop. 2012/13:155
SFS 2014:488 Prop. 2013/14:161	*SFS 2014:555* Prop. 2013/14:86	*SFS 2017:648* Prop. 2016/17:173	*SFS 2017:693* Prop. 2016/17:162

[11] Denna lydelse träder i kraft den 1 augusti 2017 enligt lag (2017:648) [red.anm.].

Förordning (2005:411) om försäkringsförmedling

(senast ändrad genom SFS 2017:711)

1 kap.	**Definitioner**	710
2 kap.	**Ansökan om tillstånd och anmälan för registrering**	710
	Ansökan om tillstånd hos Finansinspektionen för svenska försäkringsförmedlare	710
	Ansökan om tillstånd hos Finansinspektionen för utländska försäkringsförmedlare	711
	Ansökan om tillstånd hos Finansinspektionen för sidoverksamhet	711
	Anmälan för registrering hos Bolagsverket av svenska försäkringsförmedlare	712
	Anmälan för registrering hos Bolagsverket av anknutna försäkringsförmedlare	712
	Anmälan hos Bolagsverket av utländska försäkringsförmedlare	713
	Anmälan hos Bolagsverket om sidoverksamhet	713
	Undertecknande av anmälan m.m.	713
3 kap.	**Kontroll i belastningsregistret**	713
4 kap.	**Ansvarsförsäkring**	714
5 kap.	**Försäkringsförmedlarregister**	715
6 kap.	**Registreringsavgifter m.m.**	717
7 kap.	**Bemyndiganden**	717
8 kap.	**Upplysningar om anställda som har rätt att förmedla försäkringar**	718
Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser		718

1 kap. Definitioner

1 § I denna förordning avses med

1. *ansvarsförsäkring*: sådan försäkring för skadeståndsskyldighet som anges i 2 kap. 5 § 4 och 6 § första stycket 2 lagen (2005:405) om försäkringsförmedling, och
2. *belastningsregister*: det register som förs enligt lagen (1998:620) om belastningsregister.

2 kap. Ansökan om tillstånd och anmälan för registrering

Ansökan om tillstånd hos Finansinspektionen för svenska försäkringsförmedlare

1 § En ansökan av en fysisk person om tillstånd till försäkringsförmedling enligt 2 kap. 1 § lagen (2005:405) om försäkringsförmedling skall innehålla uppgift om

1. den fysiska personens för- och efternamn, postadress, telefonnummer och personnummer eller, om sådant saknas, födelsedatum, samt
2. för vilket eller vilka slag av försäkringar, vilken eller vilka försäkringsklasser eller grupper av försäkringsklasser som tillstånd söks.

Ansökan skall även innehålla utredning som visar att den fysiska personen

1. omfattas av en ansvarsförsäkring,
2. inte är underårig, i konkurs, underkastad näringsförbud eller har förvaltare enligt 11 kap. 7 § föräldrabalken,
3. inte förekommer i belastningsregistret för de brott som avses i 3 kap. 1 § eller medhjälp till sådana brott,
4. har visat den skötsamhet i ekonomiska angelägenheter som krävs enligt 2 kap. 5 § 2 lagen om försäkringsförmedling och de föreskrifter som meddelats med stöd av 7 kap. 1 § 2, samt
5. har den kunskap och kompetens som krävs enligt 2 kap. 5 § 3 lagen om försäkringsförmedling och de föreskrifter som meddelats med stöd av 7 kap. 1 § 3.

2 § En ansökan av en juridisk person om tillstånd till försäkringsförmedling enligt 2 kap. 1 § lagen (2005:405) om försäkringsförmedling skall innehålla uppgift om

1. den juridiska personens firma, organisationsnummer, postadress och telefonnummer,
2. för vilket eller vilka slag av försäkringar, vilken eller vilka försäkringsklasser eller grupper av försäkringsklasser som tillstånd söks, samt
3. för- och efternamn samt personnummer eller, om sådant saknas, födelsedatum på de anställda som skall förmedla försäkringar för den juridiska personens räkning, tillsammans med uppgift om vilket eller vilka slag av försäkringar, vilken eller vilka försäkringsklasser eller grupper av försäkringsklasser som den anställde skall ha rätt att förmedla.

Ansökan skall även innehålla utredning som visar att

1. den juridiska personen omfattas av en ansvarsförsäkring,
2. den juridiska personen inte är i konkurs eller i likvidation,
3. den som skall ingå i ledningen eller skall vara ersättare för denne uppfyller de krav som följer av 2 kap. 6 § första stycket 3 lagen om försäkringsförmedling, 3 kap. 2 och 4 §§ och de föreskrifter som meddelats med stöd av 7 kap. 1 § 2 och 4, och att
4. den juridiska personen har genomfört de kontroller av anställda som föreskrivs i 2 kap. 6 § andra stycket lagen om försäkringsförmedling, 3 kap. 5 § och de föreskrifter som meddelats med stöd av 7 kap. 1 § 5.

Ansökan om tillstånd hos Finansinspektionen för utländska försäkringsförmedlare

3 § En ansökan av en utländsk försäkringsförmedlare om tillstånd till försäkringsförmedling enligt 3 kap. 2 § lagen (2005:405) om försäkringsförmedling skall innehålla uppgift om

1. den utländska förmedlarens firma eller för- och efternamn, organisationsnummer, födelsedatum eller motsvarande identitetsuppgift, postadress och telefonnummer, och
2. filialens firma eller för- och efternamn, telefonnummer och postadress, samt
3. för vilket eller vilka slag av försäkringar, vilken eller vilka försäkringsklasser eller grupper av försäkringsklasser som tillstånd söks.

Ansökan skall även innehålla utredning som visar att

1. förmedlaren i sitt hemland står under betryggande tillsyn av en behörig myndighet, och att
2. behörig myndighet i hemlandet har medgett att förmedlaren etablerar sig i Sverige.

Ansökan skall även innehålla utredning som visar att det är antagligt att förmedlaren uppfyller kraven i 2 kap. 5 eller 6 § lagen om försäkringsförmedling.

Ansökan om tillstånd hos Finansinspektionen för sidoverksamhet

4 § En ansökan om tillstånd för en fysisk person att utöva sådan sidoverksamhet som avses i 2 kap. 5 § första stycket 15 lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden skall innehålla uppgift om den fysiska personens för- och efternamn, postadress, telefonnummer och personnummer eller, om sådant saknas, födelsedatum.

Ansökan skall även innehålla utredning som visar att den fysiska personen

1. uppfyller de krav som följer av 5 kap. 1 § lagen (2005:405) om försäkringsförmedling och de föreskrifter som meddelats med stöd av 7 kap. 1 § 3, och
2. omfattas av en sådan försäkring för skadeståndsskyldighet som skall finnas enligt 4 kap. 1 § och de föreskrifter som meddelats med stöd av 7 kap. 2 §.

Förordning (2007:587)

4 §[1] En ansökan om tillstånd för en fysisk person att utöva sådan sidoverksamhet som avses i 2 kap. 5 § första stycket 14 lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden ska innehålla uppgifter om den fysiska personens för- och efternamn, postadress, telefonnummer och personnummer eller, om sådant saknas, födelsedatum.

Ansökan ska även innehålla en utredning som visar att den fysiska personen

1. uppfyller de krav som följer av 5 kap. 1 § lagen (2005:405) om försäkringsförmedling och de föreskrifter som meddelats med stöd av 7 kap. 1 § 3, och
2. omfattas av en sådan försäkring för skadeståndsskyldighet som ska finnas enligt 4 kap. 1 § och de föreskrifter som meddelats med stöd av 7 kap. 2 §.

Förordning (2017:711)

5 § En ansökan om tillstånd för en juridisk person att utöva sådan sidoverksamhet som avses i 2 kap. 5 § första stycket 15 lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden skall innehålla uppgift om firma, organisationsnummer, postadress och telefonnummer.

Ansökan skall även innehålla utredning som visar att den juridiska personen

1. uppfyller de krav som följer av 5 kap. 1 § lagen (2005:405) om försäkringsförmedling och de föreskrifter som meddelats med stöd av 7 kap. 1 § 3 och 4, och
2. omfattas av en sådan försäkring för skadeståndsskyldighet som skall finnas enligt 4 kap. 1 § och de föreskrifter som meddelats med stöd av 7 kap. 2 §.

Förordning (2007:587)

5 §[1] En ansökan om tillstånd för en juridisk person att utöva sådan sidoverksamhet som avses i 2 kap. 5 § första stycket 14 lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden ska innehålla uppgifter om firma, organisationsnummer, postadress och telefonnummer.

Ansökan ska även innehålla en utredning som visar att den juridiska personen

1. uppfyller de krav som följer av 5 kap. 1 § lagen (2005:405) om försäkringsförmedling och de föreskrifter som meddelats med stöd av 7 kap. 1 § 3 och 4, och
2. omfattas av en sådan försäkring för skadeståndsskyldighet som ska finnas enligt 4 kap. 1 § och de föreskrifter som meddelats med stöd av 7 kap. 2 §.

Förordning (2017:711)

Anmälan för registrering hos Bolagsverket av svenska försäkringsförmedlare

6 § En anmälan för registrering enligt 2 kap. 3 § lagen (2005:405) om försäkringsförmedling av en försäkringsförmedlare som är en fysisk person skall innehålla uppgift om för- och efternamn, personnummer, postadress samt telefonnummer.

Tillsammans med anmälan skall försäkringsförmedlaren lämna en bestyrkt kopia av Finansinspektionens beslut om tillstånd till försäkringsförmedling.

7 § En anmälan för registrering enligt 2 kap. 3 § lagen (2005:405) om försäkringsförmedling av en försäkringsförmedlare som är en juridisk person skall innehålla uppgift om firma, organisationsnummer, postadress och telefonnummer.

Tillsammans med anmälan skall försäkringsförmedlaren lämna en bestyrkt kopia av Finansinspektionens beslut om tillstånd till försäkringsförmedling.

Anmälan för registrering hos Bolagsverket av anknutna försäkringsförmedlare

8 § En anmälan för registrering enligt 2 kap. 4 § lagen (2005:405) om försäkringsförmedling av en försäkringsförmedlare som är en fysisk person skall innehålla uppgift om

1. firma och organisationsnummer för det försäkringsföretag med vilket förmedlaren har ingått avtal,
2. den fysiska personens för- och efternamn, personnummer, postadress och telefonnummer, samt
3. för vilket eller vilka slag av försäkringar, vilken eller vilka försäkringsklasser eller grupper av försäkringsklasser som registrering söks.

Om försäkringsföretaget är ett utländskt försäkringsföretag, skall det samtidigt lämna en bestyrkt kopia av registreringsbevis eller motsvarande handling för försäkringsföretaget.

---

[1] Denna lydelse träder i kraft den 3 januari 2018 enligt förordning (2017:711) [red.anm.].

9 § En anmälan för registrering enligt 2 kap. 4 § lagen (2005:405) om försäkringsförmedling av en försäkringsförmedlare som är en juridisk person skall innehålla uppgift om
1. firma och organisationsnummer för det försäkringsföretag med vilket förmedlaren har ingått avtal,
2. den juridiska personens firma, organisationsnummer, postadress och telefonnummer, samt
3. för vilket eller vilka slag av försäkringar, vilken eller vilka försäkringsklasser eller grupper av försäkringsklasser som registrering söks.

Om försäkringsföretaget är ett utländskt försäkringsföretag, skall det samtidigt lämna en bestyrkt kopia av registreringsbevis eller motsvarande handling för försäkringsföretaget.

Anmälan hos Bolagsverket av utländska försäkringsförmedlare

10 § En anmälan för registrering enligt 3 kap. 4 § lagen (2005:405) om försäkringsförmedling skall innehålla uppgift om
1. den utländska försäkringsförmedlarens firma eller för- och efternamn samt organisationsnummer eller födelsedatum, samt
2. filialens firma eller för- och efternamn samt organisationsnummer eller personnummer, postadress och telefonnummer.

Tillsammans med anmälan skall försäkringsförmedlaren lämna en bestyrkt kopia av Finansinspektionens beslut om tillstånd till försäkringsförmedling.

Anmälan hos Bolagsverket om sidoverksamhet

11 § En anmälan för registrering enligt 5 kap. 2 § lagen (2005:405) om försäkringsförmedling skall för fysisk person innehålla uppgift om för- och efternamn samt personnummer och för juridisk person innehålla uppgift om firma och organisationsnummer.

Samtidigt skall en bestyrkt kopia av Finansinspektionens beslut om tillstånd till sidoverksamhet enligt 5 kap. 1 § lagen om försäkringsförmedling lämnas.

Undertecknande av anmälan m.m.

12 § Anmälan för registrering enligt 2 kap. 3 § och 5 kap. 2 § lagen (2005:405) om försäkringsförmedling skall för fysisk person undertecknas av den som anmälan gäller och för juridisk person av behörig firmatecknare.

Anmälan för registrering enligt 2 kap. 4 § lagen om försäkringsförmedling skall undertecknas av behörig firmatecknare för det försäkringsföretag med vilket förmedlaren har ingått avtal.

Anmälan för registrering enligt 3 kap. 4 § lagen om försäkringsförmedling skall undertecknas av den utländska försäkringsförmedlaren. Om den utländska försäkringsförmedlaren är en juridisk person, skall anmälan undertecknas av behörig firmatecknare. Tillsammans med anmälan skall försäkringsförmedlaren lämna registreringsbevis eller motsvarande handling.

Anmälan enligt 8 kap. 4 § andra stycket lagen om försäkringsförmedling skall undertecknas av behörig firmatecknare för det försäkringsföretag med vilket försäkringsförmedlaren har ingått avtal.

13 § Om de uppgifter som ett försäkringsföretag eller en försäkringsförmedlare har lämnat till Bolagsverket har ändrats, skall försäkringsföretaget respektive försäkringsförmedlaren snarast underrätta Bolagsverket om detta.

3 kap. Kontroll i belastningsregistret

1 § Med vissa allvarliga förmögenhetsbrott eller viss allvarlig ekonomisk brottslighet enligt 2 kap. 5 § 2 lagen (2005:405) om försäkringsförmedling avses brott eller medhjälp till brott mot
1. 8, 9, 10, 11, 12, 14 eller 15 kap. brottsbalken,
2. skattebrottslagen (1971:69),
3. lagen (1985:354) om förbud mot juridiskt eller ekonomiskt biträde, eller
4. lagen (2016:1307) om straff för marknadsmissbruk på värdepappersmarknaden.

Första stycket gäller
1. om det lägsta föreskrivna straffet är fängelse, och
2. om en dom eller ett beslut meddelats eller ett strafföreläggande godkänts avseende ett sådant brott inom fem år före den dag då kontrollen i registret görs.

Förordning (2016:1322)

2 § Föreskrifter om Finansinspektionens rätt att begära uppgifter ur belastningsregistret finns i 13 a § förordningen (1999:1134) om belastningsregister och den enskildes rätt att begära ett särskilt utdrag ur detta register finns i 22 a § samma förordning.

3 § Vid den kontroll av förekomst i belastningsregistret som enligt 2 kap. 4 § första stycket lagen (2005:405) om försäkringsförmedling skall utföras beträffande anknutna försäkringsförmedlare som är fysiska personer skall försäkringsföretaget begära att den fysiska personen visar upp ett sådant registerutdrag som avses i 22 a § förordningen (1999:1134) om belastningsregister. Det registerutdrag som visas upp får inte vara äldre än tre månader.

Försäkringsföretaget får inte dokumentera den utförda kontrollen på annat sätt än genom en anteckning om att registerutdraget har visats upp.

En fysisk person som förekommer i belastningsregistret för brott eller medhjälp till brott som avses i 1 §, får inte anmälas för registrering hos Bolagsverket.

4 § Vid den kontroll av förekomst i belastningsregistret som enligt 2 kap. 4 § första stycket lagen (2005:405) om försäkringsförmedling skall utföras beträffande anknutna försäkringsförmedlare som är juridiska personer skall försäkringsföretaget begära att den som skall ingå i den juridiska personens ledning eller vara ersättare för denne visar upp ett sådant registerutdrag som avses i 22 a § förordningen (1999:1134) om belastningsregister. Det registerutdrag som visas upp får inte vara äldre än tre månader.

Försäkringsföretaget får inte dokumentera den utförda kontrollen på annat sätt än genom en anteckning om att registerutdraget har visats upp.

Om en person som avses i första stycket förekommer i belastningsregistret för brott eller medhjälp till brott som avses i 1 §, får den juridiska personen inte anmälas för registrering hos Bolagsverket.

5 § Vid den kontroll av förekomst i belastningsregistret som skall utföras enligt 2 kap. 6 § andra stycket lagen (2005:405) om försäkringsförmedling skall den juridiska personen begära att en anställd som skall förmedla försäkringar för den juridiska personens räkning visar upp ett sådant registerutdrag som avses i 22 a § förordningen (1999:1134) om belastningsregister. Det registerutdrag som visas upp får inte vara äldre än tre månader.

Den juridiska personen får inte dokumentera den utförda kontrollen på annat sätt än genom en anteckning om att registerutdraget har visats upp.

Endast uppgifter om anställda som inte förekommer i belastningsregistret för brott eller medhjälp till brott som avses i 1 § får ligga till grund för ansökan om tillstånd enligt 2 kap. 1 § lagen om försäkringsförmedling eller anmälan om registrering enligt 2 kap. 4 § samma lag.

4 kap. Ansvarsförsäkring

1 § För tillstånd till försäkringsförmedling enligt lagen (2005:405) om försäkringsförmedling krävs att försäkringsvillkoren för ansvarsförsäkringen innebär att
1. försäkringen omfattar hela den europeiska gemenskapens territorium,
2. försäkringen gäller för skada som orsakats från och med den dag då förmedlaren registrerades hos Bolagsverket och som anmäls till försäkringsgivaren så länge försäkringen gäller,
3. försäkringen är förenad med ett efterskydd som innebär att försäkringen även täcker skador som anmäls till försäkringsgivaren inom tre år från det att försäkringen har upphört att gälla och som inte täcks av någon annan försäkring,

4. den skadelidande får rikta krav på ersättning enligt försäkringsavtalet direkt mot försäkringsgivaren i den utsträckning han eller hon inte har fått ersättning av den försäkrade,
5. ersättningen skall betalas ut till den skadelidande utan avdrag för självrisk, och
6. försäkringen kan upphöra tidigast en månad efter det att Finansinspektionen har underrättats om upphörandet.

5 kap. Försäkringsförmedlarregister

1 § Registrering av försäkringsförmedlare görs i försäkringsförmedlarregistret. Registret förs med hjälp av automatiserad behandling och skall hållas tillgängligt hos Bolagsverket. Verket är personuppgiftsansvarigt enligt personuppgiftslagen (1998:204) för registret.

I försäkringsförmedlarregistret registreras uppgifter för varje försäkringsförmedlare.

För en utländsk försäkringsförmedlare skall registreringen i försäkringsförmedlarregistret göras på den filial i vilken verksamheten skall utövas.

2 § Försäkringsförmedlarregistret skall ge offentlighet åt den information som ingår i registret.

I fråga om personuppgifter skall registret ha till ändamål att tillhandahålla uppgifter för

1. den tillsyn som Finansinspektionen har över försäkringsförmedlare och försäkringsföretag enligt lagen (2005:405) om försäkringsförmedling,
2. information till allmänheten om försäkringsförmedlare som har registrerats i registret,
3. information om svenska försäkringsförmedlares anmälningar om verksamhet i annat land inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet,
4. affärsverksamhet, kreditgivning eller någon annan allmän eller enskild verksamhet där företagsanknuten information utgör underlag för prövningar eller beslut,
5. aktualisering, komplettering eller kontroll av företagsanknuten information som finns i kund- eller medlemsregister eller liknande register,
6. uttag av urval av personuppgifter för direkt marknadsföring, dock med den begränsning som följer av 11 § personuppgiftslagen (1998:204), samt
7. verksamhet för vilken stat eller kommun ansvarar enligt lag eller annan författning och
   a) som avser försäkringsförmedlare som registreras i försäkringsförmedlarregistret,
   b) som för att kunna utföras förutsätter tillgång till företagsanknuten information, eller
   c) som avser fullgörande av underrättelseskyldighet.

3 § Bolagsverket skall se till att det inte uppkommer något otillbörligt intrång i de registrerades personliga integritet eller några risker från säkerhetssynpunkt. För dessa syften får myndigheten i enskilda fall ställa upp villkor för behandlingen av personuppgifter.

4 § Bolagsverket får för de ändamål som anges i 2 § i ett enskilt fall besluta om direktåtkomst till försäkringsförmedlarregistret.

5 § Bestämmelserna om skadestånd i 48 § personuppgiftslagen (1998:204) gäller vid behandling av personuppgifter enligt denna förordning.

6 § I fråga om rättelse av personuppgifter i försäkringsförmedlarregistret skall 26 § förvaltningslagen (1986:223) tillämpas i stället för 28 § personuppgiftslagen (1998:204).

7 § Att beslut om avslag på ansökan om information enligt 26 § personuppgiftslagen (1998:204) får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol följer av 22 a § förvaltningslagen (1986:223).

8 § I försäkringsförmedlarregistret skall följande uppgifter antecknas om försäkringsförmedlare:

1. organisations- eller personnummer,
2. firma eller för- och efternamn,

3. postadress och telefonnummer,
4. vilket eller vilka slag av försäkringar, vilken eller vilka försäkringsklasser eller grupper av försäkringsklasser som registreringen avser,
5. datum för tillstånd att utöva verksamhet enligt 2 kap. 5 § första stycket 15 lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden,
6. det eller de länder där förmedlaren skall utöva verksamhet med stöd av 4 kap. lagen (2005:405) om försäkringsförmedling och om den aktuella verksamheten skall utövas enligt 4 kap. 1 § eller 4 kap. 2 § nämnda lag,
7. datum för registrering hos Bolagsverket, samt
8. datum för beslut om att tillstånd eller registrering har återkallats.

För försäkringsförmedlare som registreras enligt 2 kap. 3 § lagen om försäkringsförmedling skall även antecknas datum för Finansinspektionens beslut om tillstånd till försäkringsförmedling.

För försäkringsförmedlare som registreras enligt 2 kap. 4 § lagen om försäkringsförmedling skall även firma och organisationsnummer eller motsvarande uppgifter för det eller de försäkringsföretag som försäkringsförmedlaren har ingått avtal med antecknas.

Bolagsverket får anteckna uppgift om försäkringsförmedlarens e-postadress.

Förordning (2007:587)

8 §[2] I försäkringsförmedlarregistret ska följande uppgifter antecknas om försäkringsförmedlare:
1. organisations- eller personnummer,
2. firma eller för- och efternamn,
3. postadress och telefonnummer,
4. vilket eller vilka slag av försäkringar, vilken eller vilka försäkringsklasser eller grupper av försäkringsklasser som registreringen avser,
5. datum för tillstånd att utöva verksamhet enligt 2 kap. 5 § första stycket 14 lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden,
6. det eller de länder där förmedlaren ska utöva verksamhet med stöd av 4 kap. lagen (2005:405) om försäkringsförmedling och om den aktuella verksamheten ska utövas enligt 4 kap. 1 § eller 4 kap. 2 § samma lag,
7. datum för registrering hos Bolagsverket, samt
8. datum för beslut om att tillstånd eller registrering har återkallats.

För försäkringsförmedlare som registreras enligt 2 kap. 3 § lagen om försäkringsförmedling ska även datum för Finansinspektionens beslut om tillstånd till försäkringsförmedling antecknas.

För försäkringsförmedlare som registreras enligt 2 kap. 4 § lagen om försäkringsförmedling ska även firma och organisationsnummer eller motsvarande uppgifter för det eller de försäkringsföretag som försäkringsförmedlaren har ingått avtal med antecknas.

Bolagsverket får anteckna uppgift om försäkringsförmedlarens e-postadress.

Förordning (2017:711)

9 § Om försäkringsförmedlare anmälts enligt 3 kap. 4 § lagen (2005:405) om försäkringsförmedling skall de uppgifter som anges i 8 § första stycket 1–5, 7–8 och andra stycket avse den filial i vilken verksamheten skall bedrivas.

Även den utländska försäkringsförmedlarens firma eller för- och efternamn, organisationsnummer eller födelsedatum samt hemland skall antecknas i registret.

10 § Bolagsverket skall snarast efter registreringen underrätta Finansinspektionen om de uppgifter som har förts in i eller strukits ur försäkringsförmedlarregistret så att inspektionen kan fullgöra sin tillsynsfunktion. Underrättelsen får lämnas på medium för automatiserad behandling.

11 § Vissa bestämmelser om Finansinspektionens skyldighet att underrätta Bolagsverket finns i lagen (2005:405) om försäkringsförmedling.

---

[2] Denna lydelse träder i kraft den 3 januari 2018 enligt förordning (2017:711) [red.anm.].

6 kap. Registreringsavgifter m.m.

1 § I ärenden som rör registrering enligt denna förordning skall avgift betalas för ärendets handläggning, prövning och registrering, med 850 kronor:

1. vid anmälan för registrering till försäkringsförmedlarregistret, och
2. vid anmälan om återkallelse av registrering av anknuten försäkringsförmedlare enligt 8 kap. 4 § andra stycket lagen (2005:405) om försäkringsförmedling.

Avgift skall inte betalas för registrering av ändring av uppgift om telefonnummer eller postadress. Avgift skall inte heller betalas för registrering som sker efter anmälan eller underrättelse från Finansinspektionen.

2 § Avgift skall betalas när anmälan för registrering lämnas in. Avgiften återbetalas inte om handläggningen av ett ärende har påbörjats.

7 kap. Bemyndiganden

1 § Finansinspektionen får meddela föreskrifter om

1. vad försäkringsföretaget i övrigt ska iaktta i samband med anmälan och kontroll av anknutna försäkringsförmedlare enligt 2 kap. 4 § lagen (2005:405) om försäkringsförmedling,
2. vad som ska avses med skötsamhet i ekonomiska angelägenheter enligt 2 kap. 5 § 2 lagen om försäkringsförmedling,
3. vilken kunskap och kompetens som krävs enligt 2 kap. 5 § 3 lagen om försäkringsförmedling,
4. vilken insikt och erfarenhet som krävs enligt 2 kap. 6 § första stycket 3 lagen om försäkringsförmedling,
5. vad den juridiska personen i övrigt ska iaktta enligt 2 kap. 6 § andra stycket lagen om försäkringsförmedling i samband med kontroll av anställda,
6. vad försäkringsförmedlaren ska iaktta vid hantering av klagomål enligt 5 kap. 6 § lagen om försäkringsförmedling,
7. vad försäkringsförmedlaren ska iaktta när det gäller dokumentation av försäkringsförmedlingen och utlämnande av sådan dokumentation enligt 6 kap. 6 § lagen om försäkringsförmedling,
8. vilka upplysningar en försäkringsförmedlare, ett försäkringsföretag eller en utländsk försäkringsförmedlare ska lämna till Finansinspektionen för dess tillsynsverksamhet enligt 7 kap. 4 § lagen om försäkringsförmedling,
9. att vissa uppgifter som enligt 7 kap. 4 § första stycket lagen om försäkringsförmedling ska lämnas till Finansinspektionen i stället ska lämnas till Statistiska centralbyrån,
10. försäkringsförmedlares informationsskyldighet enligt 6 kap. 1 § lagen om försäkringsförmedling,
11. vilka som ska anses ingå i ledningen för en juridisk person enligt 2 kap. 6 § första stycket 3 lagen om försäkringsförmedling,
12. det närmare innehållet i underrättelser som ska lämnas enligt 4 kap. 1 och 2 §§ lagen om försäkringsförmedling, och
13. vilka uppgifter utöver vad som framgår av denna förordning, en ansökan, anmälan eller underrättelse enligt lagen om försäkringsförmedling ska innehålla samt vilka uppgifter som samtidigt ska lämnas till Finansinspektionen eller till Bolagsverket.
    Förordning (2014:498)

1 a § Innan Finansinspektionen meddelar föreskrifter med stöd av 1 § 9, ska inspektionen ge Riksbanken och Statistiska centralbyrån tillfälle att yttra sig. *Förordning (2014:498)*

2 § Finansinspektionen får meddela föreskrifter om den ansvarsförsäkring som krävs för tillstånd enligt 5 kap. 1 § lagen (2005:405) om försäkringsförmedling att utöva sådan sidoverksamhet som avses i 2 kap. 5 § första stycket 15 lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden.

För den ansvarsförsäkring som krävs för tillstånd till försäkringsförmedling enligt lagen om försäkringsförmedling får Finansinspektionen meddela föreskrifter om
1. högsta ersättning som kan lämnas vid ett och samma skadefall,
2. högsta ersättning som sammanlagt kan lämnas under ett år, och
3. indexering av högsta ersättningsbelopp. *Förordning (2007:587)*

2 §[3] Finansinspektionen får meddela föreskrifter om den ansvarsförsäkring som krävs för tillstånd enligt 5 kap. 1 § lagen (2005:405) om försäkringsförmedling att utöva sådan sidoverksamhet som avses i 2 kap. 5 § första stycket 14 lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden.

För den ansvarsförsäkring som krävs för tillstånd till försäkringsförmedling enligt lagen om försäkringsförmedling får Finansinspektionen meddela föreskrifter om
1. högsta ersättning som kan lämnas vid ett och samma skadefall,
2. högsta ersättning som sammanlagt kan lämnas under ett år, och
3. indexering av högsta ersättningsbelopp. *Förordning (2017:711)*

8 kap. Upplysningar om anställda som har rätt att förmedla försäkringar

1 § Finansinspektionen skall när det gäller juridiska personer som fått tillstånd enligt 2 kap. 1 § lagen (2005:405) om försäkringsförmedling på begäran upplysa kunder och andra om en anställd hos den juridiska personen har rätt att förmedla försäkringar och om denna rätt är begränsad till visst slag av försäkring, någon eller några försäkringsklasser eller grupper av försäkringsklasser.

Det försäkringsföretag som anmält en juridisk person för registrering enligt 2 kap. 4 § lagen om försäkringsförmedling skall på begäran upplysa kunder och andra om en anställd hos den juridiska personen har rätt att förmedla försäkringar och om denna rätt är begränsad till visst slag av försäkring, någon eller några försäkringsklasser eller grupper av försäkringsklasser. Försäkringsföretaget skall underrätta Finansinspektionen om hur kunder och andra kan få del av de upplysningar som försäkringsföretaget är skyldigt att lämna.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

2016:1322

Denna förordning träder i kraft den 1 februari 2017.

2017:711

Denna förordning träder i kraft den 3 januari 2018.

[3] Denna lydelse träder i kraft den 3 januari 2018 enligt förordning (2017:711) [red.anm.].

FINANSINSPEKTIONENS FÖRESKRIFTER OCH ALLMÄNNA RÅD

FFFS 2005:11 Försäkringsförmedling

(senast ändrad genom FFFS 2017:4)

1 kap.	**Tillämpningsområde och definitioner**	720
	Tillämpningsområde	720
	Definitioner	720
2 kap.	**Kunskap och kompetens**	721
	Ansvar för kunskap och kompetens	721
	Anpassning av kunskap	721
	Krav på kunskap för den som ska förmedla försäkringar som kompletterar en vara eller en tjänst	722
	Krav på kunskap för den som ska förmedla försäkringar i andra fall	722
	Krav på kunskap för den som ska utöva fondandelsförmedling eller lämna investeringsrådgivning om fondandelar	724
	Uppdatering av kunskap	726
	Praktisk erfarenhet	726
	Kunskapstest	727
	Bevis	728
3 kap.	**Insikt och erfarenhet**	728
	Vem som ska anses ingå i ledningen	728
	Grundläggande krav på ledningen	728
	Kunskap om regler för försäkringsförmedling	728
	Kunskap om regler för fondandelsförmedling	728
	Kunskap om regler för investeringsrådgivning om fondandelar	729
	Kunskap om försäkringsmarknaden	729
	Kunskap om försäkringar	729
	Kunskap om eller praktisk erfarenhet av företagsledning	729
4 kap.	**Skötsamhet i ekonomiska angelägenheter**	730
	Grundläggande krav på ledningen	730
	Övriga krav på skötsamhet	730
5 kap.	**Ansvarsförsäkring**	730
	Ansvarsförsäkring vid försäkringsförmedling	730
	Ansvarsförsäkring vid fondandelsförmedling och investeringsrådgivning om fondandelar	730
6 kap.	**Information till en kund**	731
	Försäkringsförmedlarens identitet	731
	Försäkringsförmedlarens registrering	731
	Tillsynsmyndighet	732
	Kvalificerat innehav	732
	Priset för försäkringsförmedlingen	732
	Ansvarsförsäkring	733
	Klagomål mot försäkringsförmedlaren	734
	Tvistlösning	734
7 kap.	**Dokumentation av försäkringsförmedlingen**	734
	Uppgifter om försäkringsförmedlaren	734
	Uppgifter om kunden	734
	Uppgifter om försäkringsförmedlingen	735
	Dokumentationens utförande	735
	Utlämnande av dokumentation	735
	Arkivering av dokumentationen	735

8 kap. Klagomålshantering ... 735
Vad som är ett klagomål ... 735
Instruktion för klagomålshantering ... 735
Klagomålsansvarig ... 736
Motivering av beslut ... 736
Handläggningsrutiner ... 736
Handläggningstider ... 736
Tvistlösning ... 736
Registrering av klagomål ... 736
Dokumentation och arkivering av klagomål ... 736
9 kap. Underrättelse om filialetablering och gränsöverskridande verksamhet ... 737
Underrättelse om filialetablering ... 737
Underrättelse om gränsöverskridande verksamhet ... 737
10 kap. Vad försäkringsföretaget ska iaktta i samband med kontroll av anknutna försäkringsförmedlare ... 737
Kontroll av fysisk person ... 737
Kontroll av juridisk person ... 738
Dokumentation och arkivering av kontrollen ... 738
11 kap. Vad den juridiska personen ska iaktta i samband med kontroll av anställda ... 739
Kontroll av anställda ... 739
Dokumentation och arkivering av kontrollen ... 739
12 kap. Underrättelse om ändringar ... 739
Ändrade förhållanden vid filialetablering eller gränsöverskridande verksamhet ... 739
Ändring av anställda ... 739
Ändring i ledningen ... 740
Ändring av klagomålsansvarig ... 740
Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser ... 740
Bilaga 1 Exempel på kontroll av anställd som har lämnat försäkran ... 741
Bilaga 2 Exempel på kontroll av anställd som har visat intyg ... 742

1 kap. Tillämpningsområde och definitioner

Tillämpningsområde

1 § Dessa föreskrifter och allmänna råd omfattar fysiska och juridiska personer som utövar eller avser att utöva verksamhet enligt lagen (2005:405) om försäkringsförmedling.

För den som utövar eller avser att utöva sådan sidoverksamhet som avses i 5 kap. 1 § första stycket lagen om försäkringsförmedling gäller särskilda bestämmelser i

1. 2 kap. 1 och 9–15 §§ om kunskap och kompetens,
2. 3 kap. 4 och 5 §§ om insikt och erfarenhet,
3. 5 kap. 2 § om ansvarsförsäkring, och
4. 6 kap. 2, 3 och 12 §§ om information till en kund. *FFFS (2007:23)*

Definitioner

2 § I dessa föreskrifter och allmänna råd används samma definitioner som i 1 kap. 10 § lagen om försäkringsförmedling, om inte något annat anges.

I föreskrifterna och de allmänna råden betyder

1. *ansvarsförsäkring*: sådan försäkring för skadeståndsskyldighet som avses i 2 kap. 5 § 4 och 6 § första stycket 2 lagen (2005:405) om försäkringsförmedling,
2. *fondandelsförmedling*: sådan sidoverksamhet som avses i 2 kap. 1 § 1 och 5 § första stycket 15 lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden, och
3. *investeringsrådgivning om fondandelar*: sådan sidoverksamhet som avses i 2 kap. 1 § 5 och 5 § första stycket 15 lagen om värdepappersmarknaden. *FFFS (2007:23)*

2 §[1] I dessa föreskrifter och allmänna råd används samma definitioner som i 1 kap. 10 § lagen (2005:405) om försäkringsförmedling, om inte något annat anges.

I föreskrifterna och de allmänna råden betyder

1. *ansvarsförsäkring*: en sådan försäkring för skadeståndsskyldighet som avses i 2 kap. 5 § 4 och 6 § första stycket 2 lagen om försäkringsförmedling,
2. *fondandelsförmedling*: en sådan sidoverksamhet som avses i 2 kap. 1 § 1 och 5 § första stycket 14 lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden,
3. *den delegerade förordningen till Mifid 2*: kommissionens delegerade förordning (EU) 2017/565 av den 25 april 2016 om komplettering av Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/65/EU vad gäller organisatoriska krav och villkor för verksamheten i värdepappersföretag, och definitioner för tillämpning av det direktivet, och
4. *investeringsrådgivning om fondandelar*: en sådan sidoverksamhet som avses i 2 kap. 1 § 5 och 5 § första stycket 14 lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden.

FFFS (2017:4)

2 kap. Kunskap och kompetens

Ansvar för kunskap och kompetens

1 § En försäkringsförmedlare som är en juridisk person ska se till att de anställda som ska förmedla försäkringar, utöva fondandelsförmedling eller lämna investeringsrådgivning om fondandelar till andra än konsumenter har den kunskap och kompetens som krävs och att deras kunskaper uppdateras enligt 12 §.

För anställda som lämnar investeringsrådgivning om fondandelar till konsumenter gäller bestämmelserna i 16 kap. 2 och 7 §§ Finansinspektionens föreskrifter FFFS (2007:16) om värdepappersrörelse. *FFFS (2013:13)*

1 §[1] En försäkringsförmedlare som är en juridisk person ska se till att de anställda som ska förmedla försäkringar, utöva fondandelsförmedling eller lämna investeringsrådgivning om fondandelar till andra än konsumenter har den kunskap och kompetens som krävs och att deras kunskaper uppdateras enligt 12 §.

För anställda som lämnar investeringsrådgivning om fondandelar till konsumenter gäller bestämmelserna i 4 kap. 2 och 5 §§ Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2017:2) om värdepappersrörelse. *FFFS (2017:4)*

Allmänna råd

En försäkringsförmedlare som är en juridisk person bör upprätta riktlinjer för vilken kunskap och kompetens som de anställda som ska förmedla försäkringar, utöva fondandelsförmedling eller lämna investeringsrådgivning om fondandelar ska ha. Riktlinjerna bör inte avse enskilda anställda utan olika befattningar eller kategorier av anställda hos förmedlaren med inriktning på den verksamhet som de ska utöva och de produkter som de ska förmedla. Av riktlinjerna bör det också framgå hur försäkringsförmedlaren ska säkerställa att de anställdas kunskaper uppdateras.

En försäkringsförmedlare som avser att delegera en arbetsuppgift som har samband med försäkringsförmedling till någon hos förmedlaren som inte har rätt att förmedla försäkringar, bör upprätta riktlinjer för vilken eller vilka arbetsuppgifter som kan delegeras samt vilken kunskap och kompetens som den ska ha till vilken delegation kan ske. Försäkringsförmedlaren bör vid delegation följa de anvisningar som lämnas i detta avseende i regeringens proposition 2004/05:133 *Försäkringsförmedling*, s. 52 f.

Om försäkringsförmedlaren är en juridisk person, bör riktlinjerna fastställas av någon i ledningen för den juridiska personen. *FFFS (2013:13)*

Anpassning av kunskap

2 § Den som ska förmedla försäkringar ska ha en kunskap som till sitt innehåll och sin nivå är anpassad till den verksamhet som ska utövas och de försäkringar som ska förmedlas.

[1] Denna lydelse träder i kraft den 3 januari 2018 enligt FFFS 2017:4 [red.anm.].

Allmänna råd

Med kunskapens innehåll avses olika ämnesområden. I 6–8 §§ ges inom de olika huvudområdena, exempelvis juridik, exempel på olika ämnen som den som ska förmedla försäkringar kan behöva ha kunskap om. Det är alltså fråga om exempel på ämnen vilket innebär dels att en förmedlare inte måste ha kunskap om alla ämnen som anges där, dels att det kan finnas ämnen som en förmedlare behöver ha kunskap om som inte tas upp där. Vilka ämnen som en förmedlare behöver ha kunskap om kan variera beroende på den verksamhet som denne ska utöva och de försäkringar som denne ska förmedla.

Med kunskapens nivå avses olika kognitiva nivåer (känna till, förstå, kunna tillämpa etc.). Vilken nivå på kunskapen som den som ska förmedla försäkringar behöver ha kan variera för olika ämnen men också inom ett och samma ämne. En förmedlare bör exempelvis när det gäller lagen om försäkringsförmedling känna till bestämmelserna om ingripande i 8 kap. men kunna tillämpa bestämmelserna om god försäkringsförmedlingssed i 5 kap. 4 §.

Med att kunskapen ska vara anpassad till de försäkringar som ska förmedlas avses att hänsyn bör tas till om det gäller enkla, standardiserade produkter eller mer komplicerade produkter och om det gäller livförsäkringar eller skadeförsäkringar. Hänsyn bör också tas till om förmedlingen ska avse bara någon eller några försäkringsklasser eller grupper av försäkringsklasser.

Med att kunskapen ska vara anpassad till den verksamhet som ska utövas avses att hänsyn bör tas inte bara till de försäkringar som ska förmedlas utan också vilka kundkategorier som förmedlingen ska avse.

Krav på kunskap för den som ska förmedla försäkringar som kompletterar en vara eller en tjänst

Grundläggande krav

3 § Den som vid sidan av sin huvudsakliga yrkesverksamhet ska förmedla försäkringar som kompletterar en vara eller en tjänst, ska ha kunskap om följande.

1. Försäkringsförmedlarens roll och ansvar
   a) Lagen om försäkringsförmedling
   b) Förordningen (2005:411) om försäkringsförmedling
   c) Relevanta föreskrifter och allmänna råd från Finansinspektionen
   d) Finansinspektionens roll och tillsyn
   e) God försäkringsförmedlingssed
   f) Etik och moral. *FFFS (2007:23)*

Särskilda krav vid förmedling av livförsäkringar

4 § Den som vid sidan av sin huvudsakliga yrkesverksamhet ska förmedla livförsäkringar som kompletterar en vara eller en tjänst ska, utöver det som anges i 3 §, ha kunskap om följande.

1. Lagen (2003:862) om finansiell rådgivning till konsumenter samt relevanta föreskrifter och allmänna råd från Finansinspektionen.
2. Livförsäkring på en grundläggande nivå.
3. De försäkringar som ska förmedlas. *FFFS (2007:23)*

Särskilda krav vid förmedling av skadeförsäkringar

5 § Den som vid sidan av sin huvudsakliga yrkesverksamhet ska förmedla skadeförsäkringar som kompletterar en vara eller en tjänst ska, utöver det som anges i 3 §, ha kunskap om följande.

1. Skadeförsäkring på en grundläggande nivå.
2. De försäkringar som ska förmedlas. *FFFS (2007:23)*

Krav på kunskap för den som ska förmedla försäkringar i andra fall

Grundläggande krav

6 § Den som ska förmedla försäkringar i andra fall än de som anges i 3 § ska ha kunskap om:

1. Försäkringsförmedlarens roll och ansvar
   a) Lagen om försäkringsförmedling
   b) Förordningen om försäkringsförmedling

c) Relevanta föreskrifter och allmänna råd från Finansinspektionen
d) Finansinspektionens roll och tillsyn
e) God försäkringsförmedlingssed
f) Etik och moral

2. Juridik, exempelvis
   a) Försäkringsrörelselagstiftning
   b) Försäkringsavtalsrätt
   c) Allmän avtalsrätt
   d) Konsumenträtt
   e) Mellanmansrätt
   f) Skadeståndsrätt
   g) Bolagsrätt
   h) Insiderlagstiftning
   i) Skatterätt
3. Ekonomi, exempelvis
   a) Privatekonomi
   b) Företagsekonomi
   c) Försäkringsekonomi
4. Internationell försäkring, exempelvis
   a) EG-rätt
   b) Internationell försäkringsmarknad. *FFFS (2009:2)*

Särskilda krav vid förmedling av livförsäkringar

7 §[2] Den som ska förmedla livförsäkringar i andra fall än de som anges i 4 § ska utöver det som anges i 6 §, ha kunskap om följande:

1. Lagen (2003:862) om finansiell rådgivning till konsumenter samt relevanta föreskrifter och allmänna råd från Finansinspektionen.
2. Lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism samt relevanta föreskrifter från Finansinspektionen.
3. Juridik, exempelvis
   a) Äktenskapsbalken
   b) Sambolagstiftning
   c) Föräldrabalken
   d) Ärvdabalken
   e) Skatterätt
4. Finansiell ekonomi, exempelvis
   a) Kapitalmarknaden
   b) Finansiella instrument
   c) Placeringsstrategier
   d) Portföljlära
   e) Avkastning och risk
5. Lagstadgad försäkring
6. Försäkring enligt avtal, exempelvis
   a) Individuell personförsäkring
   b) Gruppersonförsäkring
   c) Kollektivavtalsgrundad personförsäkring
7. Försäkringsformer, exempelvis
   a) Traditionell försäkring
   b) Fondförsäkring
   c) Tjänstepensionsförsäkring

[2] Denna lydelse träder i kraft den 1 augusti 2017 enligt FFFS 2017:4 [red.anm.].

8. Livförsäkringsteknik, exempelvis
   a) Premieberäkning
   b) Återköp och flytträtt
   c) Återbäring
   d) Solvens och kollektiv konsolidering
9. Associationsformer
10. Riskbedömning, exempelvis
    a) Karenstider
    b) Oriktiga uppgifter
    c) Andra begränsningar av försäkringsbolagets ansvar
    d) Återförsäkring. *FFFS (2017:4)*

Särskilda krav vid förmedling av skadeförsäkringar

8 § Den som ska förmedla skadeförsäkringar i andra fall än de som anges i 5 § ska, utöver det som anges i 6 §, ha kunskap om följande.

1. Juridik, exempelvis
   a) Entreprenadrätt
2. Risk management
3. Försäkringsformer, exempelvis
   a) Egendomsförsäkring
   b) Avbrottsförsäkring
   c) Ansvarsförsäkring
   d) Kreditförsäkring
   e) Transportförsäkring
   f) Sjöförsäkring
   g) Motorfordonsförsäkring
   h) Entreprenadförsäkring
   i) Förmögenhetsförsäkring
   j) Sjuk- och olyckfallsförsäkring
   k) Rättsskyddsförsäkring
   l) Specialförsäkring
4. Återförsäkring. *FFFS (2007:23)*

Krav på kunskap för den som ska utöva fondandelsförmedling eller lämna investeringsrådgivning om fondandelar

Grundläggande krav

9 § Den som ska utöva fondandelsförmedling eller lämna investeringsrådgivning om fondandelar ska ha kunskap om

1. 8 kap. 1, 12, 15–19 och 22–27 §§ lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden,
2. 2, 7 och 12 kap., 13 kap. 1–5 §§, 14 kap. och 21 kap. Finansinspektionens föreskrifter FFFS (2007:16) om värdepappersrörelse i tillämpliga delar,
3. 1–5 a, 8 och 9 kap. lagen (2004:46) om värdepappersfonder i tillämpliga delar,
4. 29 kap. Finansinspektionens föreskrifter FFFS (2013:9) om värdepappersfonder och kommissionens förordning (EU) nr 583/2010 av den 1 juli 2010 om genomförande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/65/EG rörande basfakta för investerare och villkor som ska uppfyllas när faktablad med basfakta för investerare eller prospekt tillhandahålls på annat varaktigt medium än papper eller på en webbplats i tillämpliga delar,
5. 1, 3–10 och 12 kap. lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder i tillämpliga delar, och
6. 13 kap. 1–10 §§ och 14 kap. 1–4 §§ Finansinspektionens föreskrifter FFFS (2013:10) om förvaltare av alternativa investeringsfonder i tillämpliga delar. *FFFS (2013:13)*

9 §[3] Den som ska utöva fondandelsförmedling eller lämna investeringsrådgivning om fondandelar ska ha kunskap om

1. 8 kap. 16 §, 9 kap. 1, 3–7, 14 och 23–27 §§ lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden,
2. 2 och 7 kap. samt 8 kap. 1, 2 och 4 §§ Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2017:2) om värdepappersrörelse i tillämpliga delar,
3. artiklarna 2, 3, 26, 44, 45, 58, 72, 73 och 76 i den delegerade förordningen till Mifid 2 i tillämpliga delar,
4. 1–5 a, 8 och 9 kap. lagen (2004:46) om värdepappersfonder i tillämpliga delar,
5. 29 kap. Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2013:9) om värdepappersfonder och kommissionens förordning (EU) nr 583/2010 av den 1 juli 2010 om genomförande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/65/EG rörande basfakta för investerare och villkor som ska uppfyllas när faktablad med basfakta för investerare eller prospekt tillhandahålls på annat varaktigt medium än papper eller på en webbplats i tillämpliga delar,
6. 1, 3–10 och 12 kap. lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder i tillämpliga delar, och
7. 13 kap. 1–10 §§ och 14 kap. 1–4 §§ Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2013:10) om förvaltare av alternativa investeringsfonder i tillämpliga delar. *FFFS (2017:4)*

Särskilda krav vid fondandelsförmedling

10 § Den som ska utöva fondandelsförmedling ska, utöver det som anges i 9 §, ha kunskap om

1. 8 kap. 20 § lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden,
2. 15 kap. 1 och 7–11 §§ Finansinspektionens föreskrifter FFFS (2007:16) om värdepappersrörelse,
3. skillnaden mellan fondandelsförmedling och förmedling av fondförsäkringar,
4. skillnaden mellan fondandelsförmedling och marknadsföring av fondandelar och andra finansiella instrument, och
5. skillnaden mellan fondandelsförmedling och investeringsrådgivning om fondandelar och andra finansiella instrument. *FFFS (2013:13)*

10 §[3] Den som ska utöva fondandelsförmedling ska, utöver det som anges i 9 §, ha kunskap om

1. 9 kap. 8 § lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden,
2. artiklarna 55–57 i den delegerade förordningen till Mifid 2,
3. skillnaden mellan fondandelsförmedling och förmedling av fondförsäkringar,
4. skillnaden mellan fondandelsförmedling och marknadsföring av fondandelar och andra finansiella instrument, och
5. skillnaden mellan fondandelsförmedling och investeringsrådgivning om fondandelar och andra finansiella instrument. *FFFS (2017:4)*

Särskilda krav vid investeringsrådgivning om fondandelar

11 § Den som ska lämna investeringsrådgivning om fondandelar ska, utöver det som anges i 9 §, ha kunskap om

1. 15 kap. 1–6 §§ och 8–10 §§ Finansinspektionens föreskrifter om värdepapperrörelse,
2. skillnaden mellan investeringsrådgivning om fondandelar och investeringsrådgivning om andra finansiella instrument,
3. skillnaden mellan investeringsrådgivning om fondandelar och marknadsföring av fondandelar och andra finansiella instrument, och
4. skillnaden mellan investeringsrådgivning om fondandelar och förmedling av fondandelar.

---

[3] Denna lydelse träder i kraft den 3 januari 2018 enligt FFFS 2017:4 [red.anm.].

Den som ska lämna investeringsrådgivning om fondandelar till konsumenter ska dessutom ha den kunskap som anges i 16 kap. 3–5 §§ Finansinspektionens föreskrifter om värdepappersrörelse.

Av 2 kap. 5 och 6 §§ samt 5 kap. 1 § lagen om försäkringsförmedling följer att den som ska lämna investeringsrådgivning om fondandelar till andra än konsumenter ska ha lämplig kunskap för den verksamhet som ska utövas. *FFFS (2007:23)*

11 §[4] Den som ska lämna investeringsrådgivning om fondandelar ska, utöver det som anges i 9 §, ha kunskap om

1. artiklarna 54 och 55 i den delegerade förordningen till Mifid 2,
2. skillnaden mellan investeringsrådgivning om fondandelar och investeringsrådgivning om andra finansiella instrument,
3. skillnaden mellan investeringsrådgivning om fondandelar och marknadsföring av fondandelar och andra finansiella instrument, och
4. skillnaden mellan investeringsrådgivning om fondandelar och förmedling av fondandelar.

Den som ska lämna investeringsrådgivning om fondandelar till konsumenter ska dessutom ha den kunskap som anges i 4 kap. 3 § Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2017:2) om värdepappersrörelse.

Av 2 kap. 5 och 6 §§ samt 5 kap. 1 § lagen (2005:405) om försäkringsförmedling följer att den som ska lämna investeringsrådgivning om fondandelar till andra än konsumenter ska ha lämplig kunskap för den verksamhet som ska utövas. *FFFS (2017:4)*

Uppdatering av kunskap

12 § Den som förmedlar försäkringar, utövar fondandelsförmedling eller lämnar investeringsrådgivning om fondandelar till andra än konsumenter ska uppdatera sin kunskap på berörda områden i 3–11 §§ när det behövs.

För den som ska lämna investeringsrådgivning om fondandelar till konsumenter gäller bestämmelserna i 16 kap. 7 § Finansinspektionens föreskrifter FFFS (2007:16) om värdepappersrörelse. *FFFS (2013:13)*

12 §[4] Den som förmedlar försäkringar, utövar fondandelsförmedling eller lämnar investeringsrådgivning om fondandelar till andra än konsumenter ska uppdatera sin kunskap på berörda områden i 3–11 §§ när det behövs.

För den som ska lämna investeringsrådgivning om fondandelar till konsumenter gäller bestämmelserna i 4 kap. 5 § Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2017:2) om värdepappersrörelse. *FFFS (2017:4)*

Allmänna råd

Den som förmedlar försäkringar, utövar fondandelsförmedling eller lämnar investeringsrådgivning om fondandelar bör uppdatera sin kunskap exempelvis vid större förändringar i de regelverk som är relevanta för dennes verksamhet och med hänsyn till produktutvecklingen på dennes verksamhetsområde. *FFFS (2013:13)*

Praktisk erfarenhet

13 § Den som ska förmedla försäkringar ska ha en praktisk erfarenhet som är anpassad till den verksamhet som ska utövas och de försäkringar som ska förmedlas. Den som bara vid sidan av sin huvudsakliga yrkesverksamhet ska förmedla försäkringar som kompletterar en vara eller en tjänst behöver inte ha någon praktisk erfarenhet.

För den som ska lämna investeringsrådgivning om fondandelar till konsumenter gäller bestämmelserna i 16 kap. 8 § Finansinspektionens föreskrifter om värdepappersrörelse. *FFFS (2007:23)*

---

[4] Denna lydelse träder i kraft den 3 januari 2018 enligt FFFS 2017:4 [red.anm.].

13 §[5] Den som ska förmedla försäkringar ska ha en praktisk erfarenhet som är anpassad till den verksamhet som ska utövas och de försäkringar som ska förmedlas. Den som bara vid sidan av sin huvudsakliga yrkesverksamhet ska förmedla försäkringar som kompletterar en vara eller en tjänst behöver inte ha någon praktisk erfarenhet.

För den som ska lämna investeringsrådgivning om fondandelar till konsumenter gäller bestämmelserna i 4 kap. 6 § Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2017:2) om värdepappersrörelse. *FFFS (2017:4)*

Allmänna råd

Förmedling & avtal

Med att den praktiska erfarenheten ska vara anpassad till de försäkringar som ska förmedlas avses att hänsyn bör tas till om det gäller enkla, standardiserade produkter eller mer komplicerade produkter och om det gäller livförsäkringar eller skadeförsäkringar. Hänsyn bör också tas till om förmedlingen ska avse bara någon eller några försäkringsklasser eller grupper av försäkringsklasser.

Med att den praktiska erfarenheten ska vara anpassad till den verksamhet som ska utövas avses att hänsyn bör tas inte bara till de försäkringar som ska förmedlas utan också vilka kundkategorier som förmedlingen ska avse.

Den som ska förmedla försäkringar som sin huvudsakliga yrkesverksamhet bör som huvudregel under en sammanlagd tid av minst två år under de senaste fem åren ha arbetat med sådana arbetsuppgifter under kvalificerad handledning hos en försäkringsförmedlare eller med likvärdiga arbetsuppgifter för ett försäkringsföretag. *FFFS (2007:23)*

Kunskapstest

14 § Den som ska förmedla försäkringar, utöva fondandelsförmedling eller lämna investeringsrådgivning om fondandelar ska ha gjort ett test som visar att han eller hon har den kunskap som krävs enligt 2–12 §§. Testet ska ha tillhandahållits eller godkänts av någon med kunskap om de ämnesområden som testet avser och av någon med kunskap om hur test utformas enligt vedertagna metoder för testutveckling. Dessutom ska testet genomföras på ett säkert och tillförlitligt sätt som garanterar den testades kunskaper.

För den som ska lämna investeringsrådgivning om fondandelar till konsumenter gäller bestämmelserna i 16 kap. 6 § Finansinspektionens föreskrifter FFFS (2007:16) om värdepappersrörelse.

När det gäller försäkringsförmedling kan Finansinspektionen, efter ansökan av försäkringsförmedlaren, besluta om undantag från kravet på kunskapstest, om det finns särskilda skäl och kunskapen kan visas på annat sätt. *FFFS (2007:23)*

14 §[5] Den som ska förmedla försäkringar, utöva fondandelsförmedling eller lämna investeringsrådgivning om fondandelar ska ha gjort ett test som visar att han eller hon har den kunskap som krävs enligt 2–12 §§. Testet ska ha tillhandahållits eller godkänts av någon med kunskap om de ämnesområden som testet avser och av någon med kunskap om hur test utformas enligt vedertagna metoder för testutveckling. Dessutom ska testet genomföras på ett säkert och tillförlitligt sätt som garanterar den testades kunskaper.

För den som ska lämna investeringsrådgivning om fondandelar till konsumenter gäller bestämmelserna i 4 kap. 4 § Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2017:2) om värdepappersrörelse.

När det gäller försäkringsförmedling kan Finansinspektionen, efter ansökan av försäkringsförmedlaren, besluta om undantag från kravet på kunskapstest, om det finns särskilda skäl och kunskapen kan visas på annat sätt. *FFFS (2017:4)*

Allmänna råd

Testet bör vara utformat på ett sätt som säkerställer dess validitet, det vill säga att testet mäter det som det är avsett att mäta, och dess reliabilitet, det vill säga att testet är tillförlitligt och fritt från slumpens inverkan. *FFFS (2013:13)*

[5] Denna lydelse träder i kraft den 3 januari 2018 enligt FFFS 2017:4 [red.anm.].

Bevis

15 § Den som ska förmedla försäkringar, utöva fondandelsförmedling eller lämna investeringsrådgivning om fondandelar till konsumenter ska vid de kontroller som avses i 10 och 11 kap. samt vid Finansinspektionens tillsyn kunna lägga fram bevis om innehåll, omfattning och resultat av det test som anges i 14 § första stycket respektive 16 kap. 6 § Finansinspektionens föreskrifter FFFS (2007:16) om värdepappersrörelse. *FFFS (2013:13)*

15 §[6] Den som ska förmedla försäkringar, utöva fondandelsförmedling eller lämna investeringsrådgivning om fondandelar till konsumenter ska vid de kontroller som avses i 10 och 11 kap. samt vid Finansinspektionens tillsyn kunna lägga fram bevis om innehåll, omfattning och resultat av det test som anges i 14 § första stycket respektive 4 kap. 4 § Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2017:2) om värdepappersrörelse. *FFFS (2017:4)*

3 kap. Insikt och erfarenhet

Vem som ska anses ingå i ledningen

1 § I ledningen för en juridisk person som förmedlar försäkringar ska följande personer anses ingå för

- *aktiebolag*: styrelseledamot, styrelsesuppleant, verkställande direktör och vice verkställande direktör,
- *kommanditbolag*: komplementär,
- *annat handelsbolag*: bolagsman, och
- *ekonomisk förening*: styrelseledamot, styrelsesuppleant, verkställande direktör och vice verkställande direktör.

Om komplementären i ett kommanditbolag eller bolagsmannen i ett handelsbolag är en juridisk person, ska de fysiska personer som ingår i ledningen för denna juridiska person anses ingå i ledningen för den juridiska personen som förmedlar försäkringar.
FFFS (2007:23)

Grundläggande krav på ledningen

2 § Den som ska vara komplementär i ett kommanditbolag som förmedlar försäkringar eller bolagsman i ett annat handelsbolag som förmedlar försäkringar får inte vara underårig eller ha förvaltare enligt 11 kap. 7 § föräldrabalken. Att detsamma gäller den som ska vara styrelseledamot, styrelsesuppleant, verkställande direktör eller vice verkställande direktör i ett aktiebolag eller en ekonomisk förening som förmedlar försäkringar följer av 8 kap. 3, 11, 28 och 31 §§ aktiebolagslagen (2005:551) respektive 6 kap. 1, 3 och 4 §§ lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar. *FFFS (2007:23)*

Kunskap om regler för försäkringsförmedling

3 § I ledningen för en juridisk person som ska förmedla försäkringar ska det ingå någon som känner till innehållet i lagen om försäkringsförmedling, förordningen om försäkringsförmedling samt relevanta föreskrifter och allmänna råd från Finansinspektionen.
FFFS (2007:23)

Kunskap om regler för fondandelsförmedling

4 § I ledningen för en juridisk person som ska utöva fondandelsförmedling ska det ingå någon som känner till innehållet i

1. 8 kap. 1, 9–12 och 14–27 §§ lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden,
2. 2, 6–9 samt 11 och 12 kap., 13 kap. 1–5 §§, 14 och 21 kap. Finansinspektionens föreskrifter FFFS (2007:16) om värdepappersrörelse i tillämpliga delar,
3. 15 kap. 1 och 7–11 §§ samt 19 kap. Finansinspektionens föreskrifter om värdepappersrörelse,
4. 1–5 a, 8 och 9 kap. lagen (2004:46) om värdepappersfonder i tillämpliga delar,

[6] Denna lydelse träder i kraft den 3 januari 2018 enligt FFFS 2017:4 [red.anm.].

5. 29 kap. Finansinspektionens föreskrifter (2013:9) om värdepappersfonder och kommissionens förordning (EU) nr 583/2010 i tillämpliga delar,
6. 1, 3–10 och 12 kap. lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder i tillämpliga delar, och
7. 13 kap. 1–10 §§ och 14 kap. 1–4 §§ Finansinspektionens föreskrifter FFFS (2013:10) om förvaltare av alternativa investeringsfonder. *FFFS (2013:13)*

4 §[7] I ledningen för en juridisk person som ska utöva fondandelsförmedling ska det ingå någon som känner till innehållet i

1. 8 kap. 9–11, 16 och 22 §§ samt 9 kap. 1, 3, 4–9, 14 och 23–27 §§ lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden,
2. 2, 3 och 7 kap. samt 8 kap. 1, 2 och 4 §§ Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2017:2) om värdepappersrörelse i tillämpliga delar,
3. artiklarna 2, 3, 21–26, 28–37, 44, 45, 58, 72, 73 och 76 i den delegerade förordningen till Mifid 2 i tillämpliga delar,
4. artiklarna 55–57 och 65 i den delegerade förordningen till Mifid 2,
5. 1–5 a, 8 och 9 kap. lagen (2004:46) om värdepappersfonder i tillämpliga delar,
6. 29 kap. Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2013:9) om värdepappersfonder och kommissionens förordning (EU) nr 583/2010 i tillämpliga delar,
7. 1, 3–10 och 12 kap. lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder i tillämpliga delar, och
8. 13 kap. 1–10 §§ och 14 kap. 1–4 §§ Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2013:10) om förvaltare av alternativa investeringsfonder. *FFFS (2017:4)*

Kunskap om regler för investeringsrådgivning om fondandelar

5 § I ledningen för en juridisk person som ska lämna investeringsrådgivning om fondandelar ska det ingå någon som känner till innehållet i

1. de bestämmelser som anges 4 § 1, 2, 4 och 5 med undantag för 8 kap. 20 § lagen om värdepappersmarknaden, och
2. 15 kap. 1–6 och 8–10 §§ och 16 kap. Finansinspektionens föreskrifter om värdepappersrörelse. *FFFS (2007:23)*

5 §[7] I ledningen för en juridisk person som ska lämna investeringsrådgivning om fondandelar ska det ingå någon som känner till innehållet i

1. det som anges i 4 § 1–3, 5 och 6 med undantag för 9 kap. 8 § lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden,
2. 4 kap. Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2017:2) om värdepappersrörelse, och
3. artiklarna 54 och 55 i den delegerade förordningen till Mifid 2. *FFFS (2017:4)*

Kunskap om försäkringsmarknaden

6 § I ledningen för en juridisk person som ska förmedla försäkringar ska det ingå någon som förstår försäkringsmarknadens roll och funktion. *FFFS (2007:23)*

Kunskap om försäkringar

7 § I ledningen för en juridisk person som ska förmedla försäkringar ska det ingå någon som känner till de försäkringar som förmedlingen ska avse. *FFFS (2007:23)*

Kunskap om eller praktisk erfarenhet av företagsledning

8 § I ledningen för en juridisk person som ska förmedla försäkringar ska det ingå någon som kan tillämpa kunskap om företagsledning eller som har minst två års praktisk erfarenhet av företagsledning. *FFFS (2007:23)*

---

[7] Denna lydelse träder i kraft den 3 januari 2018 enligt FFFS 2017:4 [red.anm.].

4 kap. Skötsamhet i ekonomiska angelägenheter

Grundläggande krav på ledningen

1 § Den som ska vara komplementär i ett kommanditbolag som förmedlar försäkringar eller bolagsman i ett annat handelsbolag som förmedlar försäkringar får inte vara i konkurs. Att detsamma gäller den som ska vara styrelseledamot, styrelsesuppleant, verkställande direktör eller vice verkställande direktör i ett aktiebolag eller en ekonomisk förening som förmedlar försäkringar följer av 8 kap. 3, 11, 28 och 31 §§ aktiebolagslagen (2005:551) respektive 6 kap. 1, 3 och 4 §§ lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar. *FFFS (2007:23)*

Övriga krav på skötsamhet

2 § Den som ska förmedla försäkringar eller ingå i ledningen för en juridisk person som ska förmedla försäkringar får inte

1. ha skulder som överstiger 100.000 kronor och som verkställs hos Kronofogdemyndigheten,
2. under de senaste fem åren ha fått ett tillstånd eller en registrering återkallad enligt 8 kap. 1 § lagen om försäkringsförmedling, eller
3. ha ingått i ledningen för en juridisk person som under de senaste fem åren har fått ett tillstånd eller en registrering återkallad enligt 8 kap. 1 § lagen om försäkringsförmedling eller ha ingått i ledningen för en sådan juridisk person inom sex månader före återkallelsen.

Bestämmelserna i första stycket 2 och 3 gäller även om beslutet om återkallelse inte har vunnit laga kraft om

1. Finansinspektionen har beslutat att återkallelsen ska gälla omedelbart, och
2. allmän förvaltningsdomstol inte har bestämt att beslutet tills vidare inte ska gälla. *FFFS (2007:23)*

5 kap. Ansvarsförsäkring

Ansvarsförsäkring vid försäkringsförmedling

1 § För ansvarsförsäkring vid förmedling av försäkringar gäller utöver det som anges i 4 kap. 1 § förordningen om försäkringsförmedling följande.

Den högsta ersättning som kan betalas för en skada ska uppgå till ett belopp som motsvarar minst en miljon euro eller det högre belopp, grundat på förändringar i det europeiska konsumentprisindexet, som Europeiska gemenskapernas kommission tillkännager vart femte år med början den 15 januari 2003.

Den högsta ersättning som sammanlagt kan betalas under ett år ska uppgå till ett belopp som motsvarar något av följande, eller det högre belopp, grundat på förändringar i det europeiska konsumentprisindexet, som Europeiska gemenskapernas kommission tillkännager vart femte år med början den 15 januari 2003:

1. Minst två miljoner euro om antalet fysiska personer som omfattas av försäkringen vid försäkringstidens början uppgår till högst 10.
2. Minst tre miljoner euro om antalet fysiska personer som omfattas av försäkringen vid försäkringstidens början uppgår till mellan 11 och 20.
3. Minst fyra miljoner euro om antalet fysiska personer som omfattas av försäkringen vid försäkringstidens början överstiger 20. *FFFS (2009:2)*

Ansvarsförsäkring vid fondandelsförmedling och investeringsrådgivning om fondandelar

2 § För ansvarsförsäkring vid fondandelsförmedling och investeringsrådgivning om fondandelar gäller följande.

1. Försäkringen ska gälla för skada som orsakats från och med den dag då förmedlaren registrerades hos Bolagsverket och som anmäls till försäkringsgivaren så länge försäkringen gäller.

2. Försäkringen ska vara förenad med ett efterskydd som innebär att försäkringen även täcker skador som anmäls till försäkringsgivaren inom tre år från det att försäkringen har upphört att gälla och som inte täcks av någon annan försäkring.
3. Den skadelidande ska få rikta krav på ersättning enligt försäkringsavtalet direkt mot försäkringsgivaren i den utsträckning han eller hon inte har fått ersättning av den försäkrade.
4. Ersättningen ska betalas ut till den skadelidande utan avdrag för självrisk.
5. Försäkringen ska kunna upphöra tidigast en månad efter det att Finansinspektionen har underrättats om upphörandet.
6. Den högsta ersättning som kan betalas för en skada ska uppgå till ett belopp som motsvarar minst 500.000 euro. Den högsta ersättning som sammanlagt kan betalas under ett år ska uppgå till ett belopp som motsvarar minst 750.000 euro.
   FFFS (2013:13)

6 kap. Information till en kund

Försäkringsförmedlarens identitet

1 § En försäkringsförmedlare som är en fysisk person ska informera kunden om sitt för- och efternamn, sitt personnummer och i förekommande fall sin firma. En försäkringsförmedlare som är en juridisk person ska informera kunden om sin firma och sitt organisationsnummer samt för- och efternamnet på den fysiska person som förmedlar försäkringen.

Om försäkringsförmedlaren förmedlar försäkringen för en annan försäkringsförmedlare, ska förmedlaren också informera kunden om den förmedlarens för- och efternamn eller firma.

En anknuten försäkringsförmedlare ska dessutom informera kunden om firman för det eller de försäkringsföretag som förmedlaren är anknuten till.

Försäkringsförmedlaren ska också informera kunden om sin postadress och sitt telefonnummer samt i förekommande fall om sin besöksadress, sin e-postadress och sitt telefaxnummer.

Allmänna råd

Om informationen lämnas muntligen enligt 6 kap. 4 § första stycket lagen om försäkringsförmedling, behöver försäkringsförmedlaren bara informera kunden om de förhållanden som anges i 1 § första–tredje styckena ovan samt om sin postadress eller sitt telefonnummer. All information enligt 1 § ovan måste dock finnas med i den information som förmedlaren ska lämna till kunden snarast efter det att försäkringsavtal har ingåtts på det sätt som anges i 6 kap. 3 § lagen om försäkringsförmedling.

Försäkringsförmedlarens registrering

2 § Försäkringsförmedlaren ska informera kunden om att förmedlaren är registrerad hos Bolagsverket. Försäkringsförmedlaren ska också informera kunden om vilket eller vilka slag av försäkringar som registreringen avser och i förekommande fall om registreringen är begränsad till någon eller några försäkringsklasser eller grupper av försäkringsklasser.

Försäkringsförmedlaren ska informera kunden om att förmedlarens registrering kan kontrolleras hos Bolagsverket och då ange Bolagsverkets postadress, e-postadress, telefonnummer och webbplats.

En försäkringsförmedlare som är en juridisk person ska informera kunden om att Finansinspektionen på begäran ska upplysa kunder och andra om en anställd hos förmedlaren har rätt att förmedla försäkringar och om denna rätt är begränsad till visst slag av försäkring, någon eller några försäkringsklasser eller grupper av försäkringsklasser. Om den juridiska personen är en anknuten försäkringsförmedlare, ska förmedlaren i stället informera kunden om att det försäkringsföretag som förmedlaren är anknuten till på begäran ska upplysa kunder och andra om en anställd hos förmedlaren har rätt att förmedla försäkringar och om denna rätt är begränsad till visst slag av försäkring, någon eller några försäkringsklasser eller grupper av försäkringsklasser.

Allmänna råd

En anknuten försäkringsförmedlare bör informera kunden om var hos försäkringsföretaget som upplysningar om anställda kan fås, exempelvis på en webbplats eller av en kontaktperson.

Om informationen lämnas muntligen enligt 6 kap. 4 § första stycket lagen (2005:405) om försäkringsförmedling, behöver försäkringsförmedlaren bara informera kunden om att förmedlaren är registrerad hos Bolagsverket och att registreringen kan kontrolleras där. En försäkringsförmedlare som är en juridisk person behöver bara informera kunden om att Finansinspektionen eller, om den juridiska personen är en anknuten försäkringsförmedlare, det försäkringsföretag som förmedlaren är anknuten till på begäran ska upplysa kunder och andra om en anställd har rätt att förmedla försäkringar. Information enligt 2 § måste dock finnas med i den information som förmedlaren ska lämna till kunden snarast efter det att försäkringsavtal har ingåtts på det sätt som anges i 6 kap. 3 § lagen om försäkringsförmedling.

En försäkringsförmedlare som hos Bolagsverket är registrerad för fondandelsförmedling eller investeringsrådgivning om fondandelar bör när den utövar fondandelsförmedling respektive lämnar investeringsrådgivning om fondandelar informera kunden om detta. *FFFS (2013:13)*

Tillsynsmyndighet

3 § Försäkringsförmedlaren ska informera kunden om att förmedlaren står under Finansinspektionens tillsyn och då ange Finansinspektionens postadress, e-postadress, telefonnummer och webbplats. *FFFS (2007:23)*

Allmänna råd

Om försäkringsförmedlaren lämnar informationen muntligen enligt 6 kap. 4 § första stycket lagen (2005:405) om försäkringsförmedling, behöver försäkringsförmedlaren bara informera kunden om att förmedlaren står under Finansinspektionens tillsyn. All information enligt 3 § måste dock finnas med i den information som förmedlaren ska lämna till kunden snarast efter det att försäkringsavtal har ingåtts på det sätt som anges i 6 kap. 3 § lagen om försäkringsförmedling.

En försäkringsförmedlare som hos Bolagsverket är registrerad för fondandelsförmedling eller investeringsrådgivning om fondandelar, bör när den utövar fondandelsförmedling respektive lämnar investeringsrådgivning om fondandelar informera kunden om att Finansinspektionens tillsyn avser också denna verksamhet.

En försäkringsförmedlare som i samma rörelse som försäkringsförmedlingen utövar annan verksamhet än fondandelsförmedling eller investeringsrådgivning om fondandelar och som inte står under Finansinspektionens tillsyn, bör när den utövar den andra verksamheten informera kunden om att Finansinspektionens tillsyn inte avser denna verksamhet. *FFFS (2013:13)*

Kvalificerat innehav

4 § Försäkringsförmedlaren ska i förekommande fall informera kunden om i vilket eller vilka försäkringsföretag som förmedlaren har ett kvalificerat innehav och då ange försäkringsföretagets firma.

En försäkringsförmedlare som är en juridisk person ska i förekommande fall informera kunden om vilket eller vilka försäkringsföretag som har ett kvalificerat innehav i förmedlaren och då ange försäkringsföretagets firma.

Priset för försäkringsförmedlingen

5 § Försäkringsförmedlaren ska informera kunden om all ersättning som förmedlaren får för försäkringsförmedlingen, oavsett vid vilken tidpunkt och i vilken form ersättningen betalas till försäkringsförmedlaren och om ersättningen betalas av kunden eller av någon annan än kunden. Informationen ska avse storleken på ersättningen eller, om detta inte är möjligt, grunderna för hur ersättningen bestäms. Om ersättning för försäkringsförmedlingen betalas till anställda eller uppdragstagare hos förmedlaren, ska informationen avse även denna ersättning. Detsamma gäller om försäkringsförmedlaren förmedlar försäkringen för en annan försäkringsförmedlare och ersättning för försäkringsförmedlingen betalas till förmedlarens uppdragsgivare.

I 6–11 §§ ges beträffande vissa ersättningsformer föreskrifter om vilken information som ska lämnas. Om den aktuella ersättningen inte omfattas av någon av dessa ersättningsformer, gäller föreskrifterna i första stycket.

Ersättning från kunden

6 § Om försäkringsförmedlaren får ersättning för försäkringsförmedlingen från kunden, ska informationen avse storleken på ersättningen eller, om detta inte är möjligt, grunderna för hur ersättningen bestäms.

Ersättning från försäkringsgivaren

7 § Om försäkringsförmedlaren får ersättning för försäkringsförmedlingen från försäkringsgivaren innan försäkringsavtal ingås, ska informationen avse storleken på ersättningen eller, om detta inte är möjligt, grunderna för hur ersättningen bestäms.

8 § Får försäkringsförmedlaren ersättning för försäkringsförmedlingen från försäkringsgivaren när försäkringsavtal ingås, ska informationen avse storleken på ersättningen. Om försäkringsgivaren har rätt att få tillbaka hela eller del av ersättningen om försäkringstagaren inom viss tid från det att försäkringsavtalet ingicks helt eller delvis slutar att betala den avtalade premien till försäkringsgivaren, ska förmedlaren informera kunden om inom vilken tid som denna rätt gäller och hur stor del av ersättningen som försäkringsgivaren har rätt att få tillbaka.

9 § Om försäkringsförmedlaren får ersättning för försäkringsförmedlingen från försäkringsgivaren under försäkringstiden, ska informationen avse grunderna för hur ersättningen bestäms. Får förmedlaren särskild ersättning från försäkringsgivaren om försäkringstagaren betalar en högre premie än den avtalade till försäkringsgivaren, ska informationen avse storleken på ersättningen eller grunderna för hur ersättningen bestäms.

10 § Får försäkringsförmedlaren, på grund av att summan av avtalade premier för försäkringar som förmedlaren har förmedlat från försäkringsgivaren har uppnått en viss storlek eller på grund av något annat liknande förhållande, högre ersättning för försäkringsförmedlingen från försäkringsgivaren än förmedlaren annars skulle ha fått, ska informationen avse grunderna för hur ersättningen bestäms.

Ersättning från annan än kunden eller försäkringsgivaren

11 § Om försäkringsförmedlaren får ersättning för försäkringsförmedlingen från annan än kunden eller försäkringsgivaren, ska informationen avse storleken på ersättningen eller, om detta inte är möjligt, grunderna för hur ersättningen bestäms.

Ansvarsförsäkring

12 § En försäkringsförmedlare som inte är en anknuten försäkringsförmedlare ska informera kunden om

1. vilken försäkringsgivare som har meddelat ansvarsförsäkringen och då ange försäkringsgivarens firma, postadress, e-postadress och telefonnummer,
2. att den skadelidande får rikta krav på ersättning direkt mot försäkringsgivaren i den mån han eller hon inte har fått ersättning av den försäkrade och den tid inom vilken ett sådant krav måste framställas till försäkringsgivaren, och
3. den högsta ersättning som kan betalas ut för varje skada och för alla skador under ett år.

För en anknuten försäkringsförmedlare ska informationen i stället avse försäkringsföretagets ansvar enligt 6 kap. 1 § andra stycket lagen (2005:405) om försäkringsförmedling.
FFFS (2013:13)

Allmänna råd

Om informationen lämnas muntligen enligt 6 kap. 4 § första stycket lagen om försäkringsförmedling, behöver försäkringsförmedlaren bara informera kunden om vilken försäkringsgivare som har meddelat ansvarsförsäkringen och då ange försäkringsgivarens firma. All information enligt 12 § ovan måste dock finnas med i den information som förmedlaren ska lämna till kunden snarast efter det att försäkringsavtal har ingåtts på det sätt som anges i 6 kap. 3 § lagen om försäkringsförmedling.

En försäkringsförmedlare som utövar fondandelsförmedling eller lämnar investeringsrådgivning om fondandelar, bör när den utövar fondandelsförmedling eller lämnar investeringsrådgivning om fondandelar, när det gäller ansvarsförsäkringen för denna verksamhet, informera kunden om motsvarande förhållanden som anges i 12 § första stycket 1–3.

En försäkringsförmedlare som i samma rörelse som försäkringsförmedlingen utövar annan verksamhet än fondandelsförmedling eller investeringsrådgivning om fondandelar, bör när den utövar den andra verksamheten informera kunden om att ansvarsförsäkringen inte gäller för denna verksamhet. *FFFS (2013:13)*

Klagomål mot försäkringsförmedlaren

13 § Försäkringsförmedlaren ska informera kunden om förfarandet för förmedlarens klagomålshantering och vem som är klagomålsansvarig. Av informationen ska framgå hur kunden och andra som är berörda av försäkringsförmedlingen ska gå tillväga för att framställa klagomål mot förmedlaren och i förekommande fall föra ett klagomål vidare hos förmedlaren.

Försäkringsförmedlaren ska också informera kunden om den vägledning som kan fås av Konsumenternas Bank- och finansbyrå och Konsumenternas försäkringsbyrå samt av den kommunala konsumentvägledningen.

Allmänna råd

Om informationen lämnas muntligen enligt 6 kap. 4 § första stycket lagen om försäkringsförmedling, behöver försäkringsförmedlaren bara informera kunden om vem som är klagomålsansvarig och om den vägledning som kan fås av Konsumenternas Bank- och finansbyrå och Konsumenternas försäkringsbyrå samt av den kommunala konsumentvägledningen. All information enligt 13 § ovan måste dock finnas med i den information som förmedlaren ska lämna till kunden snarast efter det att försäkringsavtal har ingåtts på det sätt som anges i 6 kap. 3 § lagen om försäkringsförmedling.

Tvistlösning

14 § Försäkringsförmedlaren ska informera kunden om möjligheten att få en tvist med förmedlaren prövad av Allmänna reklamationsnämnden.

Allmänna råd

Försäkringsförmedlaren bör informera kunden om möjligheten att få en tvist med förmedlaren prövad av allmän domstol.

7 kap. Dokumentation av försäkringsförmedlingen

Uppgifter om försäkringsförmedlaren

1 § Dokumentationen ska innehålla den information som enligt 6 kap. i dessa föreskrifter och 6 kap. 2 § lagen om försäkringsförmedling ska lämnas till kunden med uppgift om när informationen har lämnats till denne.

Uppgifter om kunden

2 § Om kunden är en fysisk person, ska dokumentationen innehålla uppgift om kundens för- och efternamn. Är kunden en juridisk person, ska dokumentationen innehålla uppgift om kundens firma samt för- och efternamnet på den som företräder den juridiska personen vid försäkringsförmedlingen.

Dokumentationen ska innehålla uppgift om kundens önskemål eller behov samt i förekommande fall ekonomiska och andra förhållanden. Uppgifterna ska anpassas efter hur komplicerat det aktuella försäkringsavtalet är.

Om kunden är känd för försäkringsförmedlaren, behöver förmedlaren inte hämta in samtliga dessa uppgifter om kunden. I sådant fall ska försäkringsförmedlaren dokumentera skälen för att låta bli att hämta in uppgifterna.

Allmänna råd

Om det finns en varaktig kundrelation mellan försäkringsförmedlaren och kunden, bör uppgifterna om kunden uppdateras regelbundet.

Vill kunden inte lämna uppgifter om sig själv, bör detta anges i dokumentationen.

Uppgifter om försäkringsförmedlingen

3 § Dokumentationen ska innehålla uppgift om
1. tidpunkten för försäkringsförmedlingen,
2. varje råd som har lämnats till kunden och skälen för varje råd, och
3. om kunden har avrråtts från att vidta en åtgärd och skälen för det.

Uppgifterna om skälen för varje råd som har lämnats till kunden ska anpassas efter hur komplicerat det aktuella försäkringsavtalet är.

Allmänna råd

Om kunden trots avrådan väljer att vidta en åtgärd, bör detta anges i dokumentationen om förhållandet är känt för försäkringsförmedlaren.

Dokumentationens utförande

4 § Uppgifter enligt 3 § ska dokumenteras vid förmedlingstillfället och av den som förmedlar försäkringen. Uppgifter enligt 1 och 2 §§ får dokumenteras före förmedlingstillfället och av annan än den som förmedlar försäkringen.

5 § Dokumentation enligt 1–3 §§ får utföras på valfritt medium under förutsättning att dokumentationen för varje förmedlingstillfälle är lätt att söka och identifiera samt kan lämnas till kunden i en sådan form som anges i 7 §.

Utlämnande av dokumentation

6 § Dokumentation enligt 1–3 §§ ska lämnas till kunden vid förmedlingstillfället eller snarast möjligt därefter.

7 § Dokumentation enligt 1–3 §§ ska lämnas till kunden i en handling eller i någon annan läsbar och varaktig form som är tillgänglig för kunden.

Arkivering av dokumentationen

8 § Dokumentationen ska arkiveras på ett säkert sätt och ska vara lätt att söka och identifiera. Den ska sparas så länge som det behövs med hänsyn till försäkringstiden och den tid inom vilken anspråk på skadestånd kan göras.

8 kap. Klagomålshantering

Vad som är ett klagomål

1 § Med klagomål avses att en kund eller någon annan som är direkt berörd av försäkringsförmedlingen till en försäkringsförmedlare framför konkret missnöje mot dennes agerande i ett enskilt fall.

Instruktion för klagomålshantering

2 § En försäkringsförmedlare ska ha en policy och en instruktion för klagomålshantering. Om försäkringsförmedlaren är en juridisk person, ska policyn och instruktionen fastställas av någon i ledningen för den juridiska personen.

Allmänna råd

Syftet med policyn och instruktionen är att säkerställa att klagomål hanteras på ett väl fungerande och ändamålsenligt sätt och i enlighet med de regler som gäller.

Den praktiska klagomålshanteringen bör när det gäller en anknuten försäkringsförmedlare kunna skötas av det försäkringsföretag som förmedlaren är anknuten till. Detta gäller under förutsättning att klagomålshanteringen fungerar effektivt och i enlighet med de krav som ställs.

3 § Policyn ska beskriva hur klaganden ska bemötas i klagomålsärenden. Av instruktionen ska framgå förfarandet för hantering av klagomål och beslutsordningen i dessa ärenden. Den ska också innehålla rutiner för information och uppföljning av klagomålsärenden hos förmedlaren.

Policyn och instruktionen ska dokumenteras och spridas till dem som är berörda av den. De ska ses över fortlöpande och revideras om det behövs. Genom den interna kontrollen ska det säkerställas att klagomålshanteringen fungerar effektivt och i enlighet med policyn och instruktionen.

Klagomålsansvarig

4 § En försäkringsförmedlare ska ha en väl fungerande ordning för kontakter med klaganden. Förmedlaren ska ha en klagomålsansvarig som kunder och andra som är berörda av försäkringsförmedlingen kan vända sig till. Förmedlaren ska underrätta Finansinspektionen om vem som är klagomålsansvarig.

Motivering av beslut

5 § Om försäkringsförmedlarens beslut i ett klagomålsärende går klaganden emot, ska förmedlaren informera klaganden om skälen för beslutet. Om klaganden begär det, ska informationen lämnas i en handling eller i någon annan läsbar och varaktig form som är tillgänglig för klaganden.

Handläggningsrutiner

6 § Av 5 kap. 6 § andra meningen lagen om försäkringsförmedling följer att hantering av klagomål ska vara effektiv. Klagomål ska också hanteras med tillbörlig omsorg. De ska besvaras sakligt och korrekt och, om klaganden begär det, i en handling eller i någon annan läsbar och varaktig form som är tillgänglig för klaganden.

Handläggningstider

7 § Av 5 kap. 6 § tredje meningen lagen om försäkringsförmedling följer att klagomål ska besvaras snarast möjligt. Om försäkringsförmedlaren inte kan besvara klagomålet inom 14 dagar från den dag då klagomålet togs emot, ska förmedlaren inom denna tid informera klaganden om handläggningen av ärendet.

Allmänna råd

Försäkringsförmedlaren bör beakta det intresse som klaganden kan ha av att få ett snabbt besked för att kunna säkra bevisning eller företa ekonomiska dispositioner med anledning av klagomålet.

Tvistlösning

8 § Försäkringsförmedlaren ska informera klaganden om möjligheten att få en tvist med förmedlaren prövad av Allmänna reklamationsnämnden eller av allmän domstol. Informationen ska lämnas senast i samband med att klagomålet avvisas. Om klaganden inte redan har fått information om skälen för beslutet i en handling eller i någon annan läsbar och varaktig form som är tillgänglig för klaganden, ska förmedlaren samtidigt informera klaganden om rätten att på begäran få information om skälen för beslutet på detta sätt.

Registrering av klagomål

9 § Försäkringsförmedlaren ska på ett lämpligt sätt registrera alla klagomål som framställs mot denne.

Dokumentation och arkivering av klagomål

10 § Klagomålsärenden ska dokumenteras på ett sådant sätt att det i efterhand går att följa hanteringen av ett klagomål. Dokumentationen ska arkiveras på ett säkert sätt och ska vara lätt att söka och identifiera. Den ska sparas så länge som det behövs med hänsyn till ärendets karaktär samt försäkringsförmedlarens eller klagandens behov av dokumentationen.

9 kap. Underrättelse om filialetablering och gränsöverskridande verksamhet

Underrättelse om filialetablering

1 § En försäkringsförmedlares underrättelse enligt 4 kap. 1 § första stycket lagen om försäkringsförmedling om sin avsikt att inrätta en filial i ett annat land inom EES ska innehålla uppgifter om

1. försäkringsförmedlarens för- och efternamn eller firma,
2. försäkringsförmedlarens person- eller organisationsnummer,
3. försäkringsförmedlarens postadress i Sverige,
4. om försäkringsförmedlaren är en anknuten försäkringsförmedlare och i så fall vilket eller vilka försäkringsföretag som förmedlaren är anknuten till,
5. i vilket land som filialen ska inrättas,
6. filialens postadress, och
7. filialens företrädare. *FFFS (2007:23)*

Underrättelse om gränsöverskridande verksamhet

2 § En försäkringsförmedlares underrättelse enligt 4 kap. 2 § första stycket lagen om försäkringsförmedling om sin avsikt att erbjuda och tillhandahålla tjänster i ett annat land inom EES utan att inrätta filial där ska innehålla uppgifter om

1. försäkringsförmedlarens för- och efternamn eller firma,
2. försäkringsförmedlarens person- eller organisationsnummer,
3. försäkringsförmedlarens postadress i Sverige, och
4. i vilket land som verksamheten ska utövas. *FFFS (2007:23)*

10 kap. Vad försäkringsföretaget ska iaktta i samband med kontroll av anknutna försäkringsförmedlare

Kontroll av fysisk person

1 § Vid den kontroll av en fysisk person som ska göras enligt 2 kap. 4 § lagen om försäkringsförmedling ska försäkringsföretaget utöver det som anges i 3 kap. 3 § förordningen om försäkringsförmedling begära att den fysiska personen lämnar en skriftlig försäkran om att han eller hon

1. inte är underårig, i konkurs eller underkastad näringsförbud eller har förvaltare enligt 11 kap. 7 § föräldrabalken,
2. inte har skulder som överstiger 100.000 kronor och som verkställs hos Kronofogdemyndigheten,
3. inte de senaste fem åren har fått ett tillstånd eller en registrering återkallad enligt 8 kap. 1 § lagen om försäkringsförmedling,
4. inte har ingått i ledningen för en juridisk person som under de senaste fem åren har fått ett tillstånd eller en registrering återkallad enligt 8 kap. 1 § lagen om försäkringsförmedling eller har ingått i ledningen för en sådan juridisk person inom sex månader före återkallelsen,
5. har den kunskap som krävs enligt 2 kap., och
6. har en sådan praktisk erfarenhet som avses i 2 kap.

Försäkringsföretaget får i stället begära att den fysiska personen lägger fram bevis på de förhållanden som anges i första stycket. Bevis enligt första stycket 1–4 får inte vara äldre än tre månader.

Det som anges i första stycket 6 gäller inte om den fysiska personen bara vid sidan av sin huvudsakliga yrkesverksamhet ska förmedla försäkringar som kompletterar en vara eller en tjänst.

Den som inte lämnar en skriftlig försäkran, lägger fram bevis som är äldre än tre månader eller lägger fram bevis som visar att kraven i första stycket inte är uppfyllda, får inte anmälas för registrering hos Bolagsverket. *FFFS (2007:23)*

Kontroll av juridisk person

Kontroll av den juridiska personen

2 § Vid den kontroll av en juridisk person som ska göras enligt 2 kap. 4 § lagen om försäkringsförmedling ska försäkringsföretaget begära att en behörig företrädare för den juridiska personen lämnar en skriftlig försäkran om att

1. den juridiska personen inte är i konkurs eller likvidation, och
2. de anställda som ska förmedla försäkringar uppfyller de krav som ställs.

Försäkringsföretaget får i stället begära att den behöriga företrädaren lägger fram bevis om de förhållanden som anges i första stycket. Bevisen får inte vara äldre än tre månader.

Om den behöriga företrädaren inte lämnar en skriftlig försäkran, lägger fram bevis som är äldre än tre månader eller lägger fram bevis som visar att kraven i första stycket inte är uppfyllda, får den juridiska personen inte anmälas för registrering hos Bolagsverket. *FFFS (2007:23)*

Kontroll av ledningen för den juridiska personen

3 § Vid den kontroll av ledningen för en juridisk person som ska göras enligt 2 kap. 4 § lagen om försäkringsförmedling ska försäkringsföretaget utöver det som anges i 3 kap. 4 § förordningen om försäkringsförmedling begära att den som ska ingå i ledningen eller vara ersättare för denne lämnar en skriftlig försäkran om att han eller hon

1. inte är underårig, i konkurs eller underkastad näringsförbud eller har förvaltare enligt 11 kap. 7 § föräldrabalken,
2. inte har skulder som överstiger 100.000 kronor och som verkställs hos Kronofogdemyndigheten,
3. inte de senaste fem åren har fått ett tillstånd eller en registrering återkallad enligt 8 kap. 1 § lagen om försäkringsförmedling, och
4. inte har ingått i ledningen för en juridisk person som under de senaste fem åren har fått ett tillstånd eller en registrering återkallad enligt 8 kap. 1 § lagen om försäkringsförmedling eller har ingått i ledningen för en sådan juridisk person inom sex månader före återkallelsen.

Försäkringsföretaget får i stället begära att den som ska ingå i ledningen eller vara ersättare för denne lägger fram bevis om de förhållanden som anges i första stycket. Bevisen får inte vara äldre än tre månader.

Vid den kontroll som ska göras av att ledningen uppfyller kraven i 3 kap. 3–8 §§ ska försäkringsföretaget, genom att begära att den som ska ingå i ledningen eller vara ersättare för denne lämnar en skriftlig försäkran eller lägger fram bevis om de förhållanden som anges där, försäkra sig om att det i ledningen ingår personer som tillsammans uppfyller dessa krav.

Om någon som ska ingå i ledningen eller vara ersättare för någon i ledningen inte lämnar en skriftlig försäkran, lägger fram bevis som är äldre än tre månader eller lägger fram bevis som visar att kraven i första och tredje styckena inte är uppfyllda, får den juridiska personen inte anmälas för registrering hos Bolagsverket. *FFFS (2007:23)*

Dokumentation och arkivering av kontrollen

4 § Försäkringsföretaget ska dokumentera kontrollen av en fysisk eller juridisk person.

Dokumentationen ska utöver det som anges i 3 kap. 3 § andra stycket och 4 § andra stycket förordningen om försäkringsförmedling innehålla

1. uppgift om den som kontrollen avser,
2. uppgift om tidpunkten för kontrollen, och
3. den försäkran som har lämnats eller de bevis som har lagts fram.

Dokumentationen ska vara lätt att söka och identifiera. Den ska arkiveras på ett säkert och varaktigt sätt. *FFFS (2007:23)*

11 kap. Vad den juridiska personen ska iaktta i samband med kontroll av anställda

Kontroll av anställda

1 § Vid den kontroll av en anställd som ska göras enligt 2 kap. 6 § andra stycket lagen om försäkringsförmedling ska den juridiska personen utöver det som anges i 3 kap. 5 § förordningen om försäkringsförmedling begära att den anställde lämnar en skriftlig försäkran om att han eller hon

1. inte är underårig, i konkurs, underkastad näringsförbud eller har förvaltare enligt 11 kap. 7 § föräldrabalken,
2. inte har skulder som överstiger 100.000 kronor och som verkställs hos Kronofogdemyndigheten,
3. inte de senaste fem åren har fått ett tillstånd eller en registrering återkallad enligt 8 kap. 1 § lagen om försäkringsförmedling,
4. inte har ingått i ledningen för en juridisk person som under de senaste fem åren har fått ett tillstånd eller en registrering återkallad enligt 8 kap. 1 § lagen om försäkringsförmedling eller har ingått i ledningen för en sådan juridisk person inom sex månader före återkallelsen,
5. har den kunskap som krävs enligt 2 kap., och
6. har en sådan praktisk erfarenhet som avses i 2 kap.

Förmedling & avtal

Den juridiska personen får i stället begära att den anställde lägger fram bevis om de förhållanden som anges i första stycket. Bevis enligt första stycket 1–4 får inte vara äldre än tre månader.

Det som anges i första stycket 6 gäller inte om den anställde bara vid sidan av sin huvudsakliga yrkesverksamhet ska förmedla försäkringar som kompletterar en vara eller en tjänst.

En anställd som inte lämnar en skriftlig försäkran, lägger fram bevis som är äldre än tre månader eller lägger fram bevis som visar att kraven i första stycket inte är uppfyllda, får inte användas som grund för ansökan om tillstånd hos Finansinspektionen eller anmälan för registrering hos Bolagsverket. *FFFS (2007:23)*

Dokumentation och arkivering av kontrollen

2 § Den juridiska personen ska dokumentera kontrollen av en anställd.

Dokumentationen ska innehålla

1. uppgift om den som kontrollen avser,
2. uppgift om tidpunkten för kontrollen, och
3. den försäkran som har lämnats eller de bevis som har lagts fram.

Dokumentationen ska vara lätt att söka och identifiera. Den ska arkiveras på ett säkert och varaktigt sätt. *FFFS (2007:23)*

Allmänna råd

Exempel på hur en juridisk person kan dokumentera en kontroll av en anställd finns i bilagorna 1 och 2. *FFFS (2007:23)*

12 kap. Underrättelse om ändringar

Ändrade förhållanden vid filialetablering eller gränsöverskridande verksamhet

1 § En försäkringsförmedlare som har underrättat Finansinspektionen enligt 9 kap. 1 eller 2 § ska snarast underrätta Finansinspektionen när något av de förhållanden som har angetts i underrättelsen har ändrats.

Ändring av anställda

2 § En försäkringsförmedlare som inte är en anknuten försäkringsförmedlare och som är en juridisk person ska snarast underrätta Finansinspektionen om ändringar av vilka anställda som förmedlar försäkringar.

Ändring i ledningen

3 § En försäkringsförmedlare som är en juridisk person ska snarast underrätta Finansinspektionen om ändringar i den juridiska personens ledning.

Ändring av klagomålsansvarig

4 § En försäkringsförmedlare ska snarast underrätta Finansinspektionen om ändringar av klagomålsansvarig.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

2017:4

Dessa föreskrifter träder i kraft den 1 augusti 2017 i fråga om 2 kap. 7 § och i övrigt den 3 januari 2018.

Bilaga 1 Exempel på kontroll av anställd som har lämnat försäkran

Dokumentation av kontroll av en anställd

Företagets namn:
Företagets organisationsnummer:
Den anställdes namn:
Den anställdes personnummer:
Tidpunkt för kontrollen:

A. Försäkran

Förmedling & avtal

Jag försäkrar att jag

1. inte är underårig, i konkurs, underkastad näringsförbud eller har förvaltare enligt 11 kap. 7 § föräldrabalken,
2. inte har skulder som överstiger 100.000 kronor och som verkställs hos Kronofogdemyndigheten,
3. inte de senaste fem åren har fått ett tillstånd eller en registrering återkallad enligt 8 kap. 1 § lagen (2005:405) om försäkringsförmedling,
4. inte har ingått i ledningen för en juridisk person som under de senaste fem åren har fått ett tillstånd eller en registrering återkallad enligt 8 kap. 1 § lagen om försäkringsförmedling, eller har ingått i ledningen för en sådan juridisk person inom sex månader före återkallelsen,
5. har den kunskap som krävs enligt 2 kap. Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd (FFFS 2005:11) om försäkringsförmedling, och
6. har en sådan praktisk erfarenhet som avses i 2 kap. FFFS 2005:11.

Datum

Underskrift av den anställde

B. Utdrag ur belastningsregistret

Den anställde har visat upp ett sådant utdrag som avses i 22 a § förordningen (1999:1134) om belastningsregister. (Observera att företaget inte får behålla utdraget.)

Datum

Underskrift av behörig företrädare

Bilaga 2 Exempel på kontroll av anställd som har visat intyg

Dokumentation av kontroll av en anställd

Företagets namn:
Företagets organisationsnummer:
Den anställdes namn:
Den anställdes personnummer:
Tidpunkt för kontrollen:

A. Intyg

1. Personbevis från Skatteverket
2. Intyg från Bolagsverket om att den anställde inte är i konkurs
3. Intyg från Bolagsverket om att den anställde inte har näringsförbud
4. Intyg från Överförmyndaren om att den anställde inte har förvaltare enligt 11 kap. 7 § föräldrabalken
5. Intyg från Finansinspektionen om att den anställde under de senaste fem åren inte har fått ett tillstånd eller en registrering återkallad enligt 8 kap. 1 § lagen (2005:405) om försäkringsförmedling
6. Intyg från Finansinspektionen om att den anställde inte har ingått i ledningen för en juridisk person som under de senaste fem åren har fått ett tillstånd eller en registrering återkallad enligt 8 kap. 1 § lagen om försäkringsförmedling eller har ingått i ledningen för en sådan juridisk person inom sex månader före återkallelsen
7. Intyg från Kronofogdemyndigheten om att den anställde inte har skulder som överstiger 100.000 kronor och som verkställs där
8. Utbildningsbevis
9. Tjänstgöringsintyg

(Observera att intygen ska bifogas dokumentationen.)

B. Utdrag ur belastningsregistret

Den anställde har visat upp ett sådant utdrag som avses i 22 a § förordningen (1999:1134) om belastningsregister. (Observera att företaget inte får behålla utdraget.)

Datum

Underskrift av behörig företrädare

Försäkringsavtalslag (2005:104)

(senast ändrad genom SFS 2016:218)

FÖRSTA AVDELNINGEN Inledande bestämmelser 747
1 kap. Tillämpningsområdet och den tvingande regleringen 747
Lagens tillämpningsområde 747
Definitioner 748
Personförsäkring som tecknas av en arbetsgivare till förmån för en anställd 748
Tvingande bestämmelser 748
En personförsäkring som ingår i en skadeförsäkring 749
ANDRA AVDELNINGEN Individuell skadeförsäkring 749
Konsumentförsäkring 749
2 kap. Information 749
Försäkringsbolagets skyldighet att lämna information 749
Information innan en försäkring meddelas 749
Information när avtal har träffats 749
Information under försäkringstiden och i samband med förnyelse 749
Information om villkorsändring 749
Information om möjligheter till överprövning m.m. 750
Underlåtenhet att lämna information 750
3 kap. Försäkringsavtalet 750
Rätten till försäkring 750
Försäkringstid och ansvarstid 750
Uppsägning till försäkringstidens utgång 750
Förnyelse av försäkringen 750
Försäkringsbolagets rätt att ändra försäkringen i samband med förnyelse 751
Försäkringstagarens rätt att säga upp försäkringen i förtid 751
Försäkringsbolagets rätt att säga upp försäkringen i förtid 751
Försäkringsbolagets rätt att ändra försäkringen i förtid 751
Försäkringens upphörande på grund av försäkringsbolagets konkurs, m.m. 751
4 kap. Begränsningar av försäkringsbolagets ansvar 752
Upplysningsplikten 752
Riskökning 752
När ersättningen inte får sättas ned 752
Framkallande av försäkringsfall 753
Säkerhetsföreskrifter 753
Den försäkrades räddningsplikt 753
Identifikation med den försäkrade 753
Undantag från bestämmelserna om begränsning av försäkringsbolagets ansvar 753
Meddelande om att ansvarsbegränsning åberopas 754
Vissa fall av s.k. omfattningsvillkor 754
En personförsäkring som ingår i en konsumentförsäkring 754
5 kap. Premien 754
När premien behöver betalas 754
Uppsägning på grund av dröjsmål med premien 754
Premiebetalning som begäran om en ny försäkring 754
Tilläggspremie 755
Betalning genom betalningsförmedlare 755
Återbetalning av premie 755
Preskription av rätt till premie 755

6 kap. Försäkringsersättningen 755
Allmänt om ersättningen 755
Underförsäkring 755
Dubbelförsäkring 755
Ersättning för räddningskostnader 756
7 kap. Regleringen av försäkringsfall, m.m. 756
Tiden för utbetalning av försäkringsersättning 756
Samtycke till att inhämta hälsouppgifter 756
Försummelse att anmäla försäkringsfall, m.m. 756
Preskription av rätt till försäkringsskydd 756
Risken för vissa meddelanden 757
Tvist om rätten att teckna eller behålla en försäkring 757
Regressrätt 757
En personförsäkring som ingår i en konsumentförsäkring 757
Företagsförsäkring 757
8 kap. Företagsförsäkring 757
Information 757
Ansvarstid 758
Försäkringstagarens rätt att säga upp försäkringen i förtid 758
Försäkringsbolagets rätt att säga upp försäkringen i förtid 758
Försäkringens upphörande på grund av försäkringsbolagets konkurs, m.m. 758
Upplysningsplikten 759
Riskökning 759
Framkallande av försäkringsfall 759
Säkerhetsföreskrifter 760
Den försäkrades räddningsplikt 760
Identifikation med den försäkrade 760
Undantag från bestämmelserna om begränsning av försäkringsbolagets ansvar 760
Meddelande om att ansvarsbegränsning åberopas, m.m. 760
Premien 760
Försäkringsersättningen 760
Regleringen av försäkringsfall, m.m. 760
En personförsäkring som ingår i en företagsförsäkring 761
Tredje mans rätt 761
9 kap. Tredje mans rätt enligt försäkringsavtalet 761
Försäkring av tredje mans intresse 761
Direktkrav vid ansvarsförsäkring 762
Otillräckligt försäkringsbelopp vid ansvarsförsäkring 762
TREDJE AVDELNINGEN Individuell personförsäkring 763
10 kap. Information 763
Försäkringsbolagets skyldighet att lämna information 763
Information innan en försäkring meddelas 763
Information när avtal har träffats 763
Information under försäkringstiden och i samband med förnyelse 763
Information om villkorsändring 764
Information vid försäkringsfall 764
Information om möjligheter till överprövning m.m. 764
Underlåtenhet att lämna information 764
11 kap. Försäkringsavtalet 765
Rätten till försäkring 765
Samtycke till att inhämta hälsouppgifter 765
Försäkringstid och ansvarstid 765

Uppsägning av en tidsbegränsad försäkring till försäkringstidens utgång ... 765
Förnyelse av försäkringen ... 765
Försäkringstagarens rätt att säga upp eller ändra försäkringen i förtid ... 766
Försäkringstagarens rätt till fortsatt försäkring efter återköp ... 766
Försäkringsbolagets rätt att säga upp eller ändra försäkringen i förtid ... 766
Försäkringens upphörande på grund av försäkringsbolagets konkurs, m.m. ... 766
Rätten till försäkringens värde när försäkringen upphör att gälla, m.m. ... 767
12 kap. Begränsningar av försäkringsbolagets ansvar ... 767
Upplysningsplikten ... 767
Symtomklausuler ... 768
Riskökning ... 768
Framkallande av försäkringsfall ... 768
Undantag från bestämmelserna om begränsning av försäkringsbolagets ansvar ... 769
Meddelande om att ansvarsbegränsning åberopas ... 769
Vissa fall av s.k. omfattningsvillkor ... 769
13 kap. Premien ... 769
När premien behöver betalas ... 769
Uppsägning på grund av dröjsmål med premien ... 769
Återupplivning ... 770
Underrättelse till annan om dröjsmål med premien ... 770
Betalning genom betalningsförmedlare ... 770
Riskpremie vid ansvarsfrihet ... 770
Preskription av rätt till premie ... 770
14 kap. Förfogande över försäkringen ... 770
Rätten att göra, ändra och återkalla ett förmånstagarförordnande 770
Formkrav för ett förmånstagarförordnande ... 771
Tolkning av ett förmånstagarförordnande ... 771
Förmånstagarförordnandes verkan mot dödsbodelägare ... 771
Förmånstagarens förfoganderätt ... 772
Försäkringstagarens rätt att förfoga över försäkringen på annat sätt än genom förmånstagarförordnande ... 772
Verkan av förfogande till förmån för flera ... 772
När ett förmånstagarförordnande förfaller vid överlåtelse ... 772
Panthavarens rätt ... 772
Förfoganden som är utan verkan ... 773
Förlust av rätten till försäkring ... 773
15 kap. Förhållandet till borgenärerna ... 773
Inledande bestämmelse ... 773
Verkan av förmånstagarförordnande m.m. ... 773
Utmätning av livförsäkring för försäkringstagarens skulder ... 773
Återkrav vid försäkringstagarens konkurs, m.m. ... 774
Utmätning av en livförsäkring för den berättigades skulder ... 775
Utmätning av en sjuk- eller olycksfallsförsäkring ... 775
16 kap. Regleringen av försäkringsfall, m.m. ... 775
Tiden för utbetalning av försäkringsersättning ... 775
Samtycke till att inhämta hälsouppgifter ... 775
Utbetalning till annan än rätt förmånstagare ... 775
Försummelse att anmäla försäkringsfall, m.m. ... 776

Preskription av rätt till försäkringsskydd 776
Risken för vissa meddelanden 776
Tvist om rätten att teckna eller behålla en försäkring 776
Regressrätt 777
FJÄRDE AVDELNINGEN Kollektiv försäkring 777
Kollektiv skadeförsäkring 777
17 kap. Gruppskadeförsäkring 777
Definitioner och tillämpningsområde 777
Parterna i avtalet 777
Information 777
Tiden för försäkringsbolagets ansvar, m.m. 778
Förnyelse av försäkringen och uppsägning till försäkringstidens utgång 778
En gruppmedlems rätt att säga upp eller avstå från försäkringen .. 779
Verkan av att en medlem lämnar gruppen 779
Verkan av att gruppavtalet upphör på grund av uppsägning från gruppens sida 779
Försäkringsbolagets rätt att ändra försäkringen eller säga upp den i förtid 779
Försäkringens upphörande på grund av försäkringsbolagets konkurs, m.m. 779
Begränsningar av försäkringsbolagets ansvar 779
Premien 779
Försäkringsersättningen 780
Regleringen av försäkringsfall, m.m. 780
Tredje mans rätt enligt försäkringsavtalet 780
Meddelanden till de försäkrade 780
18 kap. Kollektivavtalsgrundad skadeförsäkring 780
Tillämpningsområde 780
Försäkringstagare och försäkrad 781
Information 781
Tiden för försäkringsbolagets ansvar 782
Uppsägning av försäkringen 782
Ändring av försäkringen 782
Efterskydd 782
Försäkringens upphörande på grund av försäkringsbolagets konkurs, m.m. 782
Begränsningar av försäkringsbolagets ansvar 782
Försäkringsersättningen 782
Regleringen av försäkringsfall, m.m. 782
Tredje mans rätt enligt försäkringsavtalet 783
Förhållandet till borgenärerna 783
Kollektiv personförsäkring 783
19 kap. Gruppersonförsäkring 783
Definitioner och tillämpningsområde 783
Parterna i avtalet 783
Information 783
Tiden för försäkringsbolagets ansvar m.m. 784
Samtycke till att inhämta hälsouppgifter 784
Förnyelse av försäkringen och uppsägning till försäkringstidens utgång 785
En gruppmedlems rätt att säga upp eller avstå från försäkringen .. 785
Verkan av att en medlem lämnar gruppen 785
Verkan av att gruppavtalet upphör på grund av uppsägning från gruppens sida 785

Rätten till fortsättningsförsäkring m.m. och till försäkringens värde 785
Undantag från rätten till efterskydd och fortsättningsförsäkring ... 786
Försäkringsbolagets rätt att ändra försäkringen eller säga upp den i förtid ... 786
Försäkringens upphörande på grund av försäkringsbolagets konkurs, m.m. ... 786
Begränsningar av försäkringsbolagets ansvar ... 786
Premien ... 786
Förfogande över försäkringen ... 787
Förhållandet till borgenärerna ... 787
Regleringen av försäkringsfall, m.m. ... 787
Meddelanden till de försäkrade ... 787
20 kap. Kollektivavtalsgrundad personförsäkring ... 787
Tillämpningsområde ... 787
Försäkringstagare ... 788
Information ... 788
Tiden för försäkringsbolagets ansvar ... 788
Samtycke till att inhämta hälsouppgifter ... 789
Uppsägning av försäkringen ... 789
Ändring av försäkringen ... 789
Efterskydd m.m. ... 789
Försäkringens upphörande på grund av försäkringsbolagets konkurs, m.m. ... 789
Begränsningar av försäkringsbolagets ansvar ... 789
Förfogande över försäkringen ... 790
Förhållandet till borgenärerna ... 790
Regleringen av försäkringsfall, m.m. ... 790
Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser ... 790
Propositioner ... 791

FÖRSTA AVDELNINGEN Inledande bestämmelser

1 kap. Tillämpningsområdet och den tvingande regleringen

Lagens tillämpningsområde

1 § Bestämmelserna i 2–9 kap. i denna lag tillämpas på individuell försäkring mot ekonomisk förlust genom sakskada, ersättningsskyldighet eller ren förmögenhetsskada i övrigt (skadeförsäkring) som tecknas hos ett försäkringsbolag. I 2–7 kap. regleras konsumentförsäkring, i 8 kap. företagsförsäkring och i 9 kap. vissa gemensamma frågor om skadeförsäkring.

Bestämmelser om gruppskadeförsäkring finns i 17 kap. och bestämmelser om kollektivavtalsgrundad skadeförsäkring i 18 kap.

2 § Bestämmelserna i 10–16 kap. tillämpas på individuell livförsäkring, sjukförsäkring och olycksfallsförsäkring (personförsäkring) som tecknas hos ett försäkringsbolag.

En personförsäkring kan tecknas på försäkringstagarens eller någon annans liv eller hälsa. Som personförsäkring räknas inte sådan avbrottsförsäkring för näringsidkare där försäkringsersättningen helt eller till övervägande delen skall beräknas efter verkliga utgifter eller förluster. Premiebefrielseförsäkring räknas som sjukförsäkring, även om den ingår i ett liv- eller olycksfallsförsäkringsavtal.

Bestämmelser om gruppersonförsäkring finns i 19 kap. och bestämmelser om kollektivavtalsgrundad personförsäkring i 20 kap.

3 § Denna lag tillämpas inte på trafikförsäkringar eller patientförsäkringar till den del sådana försäkringar regleras av trafikskadelagen (1975:1410) respektive patientskadelagen (1996:799).

Lagen gäller inte för återförsäkring.

Definitioner

4 § I denna lag betyder

– *försäkringstagare*: den som har ingått avtal om försäkring med ett försäkringsbolag,
– *försäkrad*: vid skadeförsäkring den vars intresse är försäkrat mot skadan och vid personförsäkring den på vars liv eller hälsa en försäkring gäller,
– *förmånstagare*: den som på grund av ett förmånstagarförordnande enligt 14 kap. har rätt att få försäkringen eller ersättning som utfaller från den,
– *konsumentförsäkring*: individuell skadeförsäkring som en fysisk person eller ett dödsbo tecknar huvudsakligen för ändamål som faller utanför näringsverksamhet,
– *företagsförsäkring*: individuell skadeförsäkring som avser näringsverksamhet eller offentlig verksamhet och annan individuell skadeförsäkring som inte är konsumentförsäkring,
– *gruppavtal*: avtal som sluts med ett försäkringsbolag för en bestämd grupp personer och som anger villkor för avtal om gruppförsäkring,
– *gruppskadeförsäkring*: skadeförsäkring som meddelas enligt ett gruppavtal och som gäller under förutsättning att den försäkrade eller någon annan med särskild anknytning till denne tillhör gruppen,
– *gruppersonförsäkring*: personförsäkring som meddelas enligt ett gruppavtal och som gäller under förutsättning att den försäkrade eller någon annan med särskild anknytning till denne tillhör gruppen.

Det som sägs om försäkringstagaren tillämpas också på den som vid personförsäkring har förvärvat försäkringstagarens rätt.

Det som sägs om försäkringsbolag gäller också i fråga om andra företag som meddelar försäkring. Det som sägs om näringsidkare gäller också andra som tecknar eller vill teckna en företagsförsäkring.

Personförsäkring som tecknas av en arbetsgivare till förmån för en anställd

5 § När en arbetsgivare tecknar en individuell personförsäkring till förmån för en anställd på dennes liv eller hälsa, anses den anställde som försäkringstagare vid tillämpning av bestämmelserna i 10 kap. om information till försäkringstagaren när ett försäkringsavtal har träffats, vid tillämpning av 14 och 15 kap. samt i fråga om rätten till försäkringsersättning i övrigt. En sådan anställd anses som konsument vid tillämpningen av 10 kap. 10 §.

Första stycket gäller inte om försäkringsavtalet föreskriver något annat.

Tvingande bestämmelser

6 § Försäkringsvillkor som i jämförelse med bestämmelserna i denna lag är till nackdel för försäkringstagaren eller dennes rättsinnehavare eller för den försäkrade är utan verkan mot någon av dem, om inte annat anges i lagen.

Försäkringsvillkor som avviker från 9 kap. till nackdel för en ersättningsberättigad tredje man i andra fall än där anges är utan verkan mot denne. Detsamma gäller försäkringsvillkor vid ansvarsförsäkring som till nackdel för den skadelidande avviker från 4 kap. 9 § andra stycket eller 7 kap. 1–4 §§.

7 § Det som sägs i 6 § första stycket om tvingande bestämmelser gäller inte

1. sådan sjöförsäkring, annan transportförsäkring eller försäkring av luftfartyg som inte är konsumentförsäkring,
2. kreditförsäkring,
3. gruppskadeförsäkring som meddelas för en grupp näringsidkare,
4. kollektivavtalsgrundad försäkring, om försäkringen följer en överenskommelse mellan en arbetsgivarorganisation och en central arbetstagarorganisation, och
5. sådan gruppskadeförsäkring för fysiska personer som har meddelats huvudsakligen för ändamål som faller utanför näringsverksamhet och gruppersonförsäkring för näringsidkare, studerande eller andra som i fråga om utformning och funktion kan jämställas med kollektivavtalsgrundad försäkring, om villkoren har godkänts av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer.

En personförsäkring som ingår i en skadeförsäkring

8 § Ingår en personförsäkring som en del i en skadeförsäkring, gäller bestämmelserna om skadeförsäkring även för personförsäkringen, om inte annat anges. Vidare tillämpas 14 och 15 kap. beträffande personförsäkringen.

ANDRA AVDELNINGEN Individuell skadeförsäkring

Konsumentförsäkring

2 kap. Information

Försäkringsbolagets skyldighet att lämna information

1 § Försäkringsbolaget är skyldigt att lämna information enligt detta kapitel. Informationen skall, i den mån det är möjligt, lämnas i en handling eller i någon annan läsbar och varaktig form som är tillgänglig för mottagaren. Informationen skall vara klar och tydlig och avfattad på svenska. Den får lämnas på ett annat språk om mottagaren begär det.

Detta kapitel är inte tillämpligt på sådana ömsesidiga lokala bolag som bedriver annan försäkring än brandförsäkring.

Information innan en försäkring meddelas

2 § Innan en konsumentförsäkring meddelas skall försäkringsbolaget lämna information som underlättar kundens bedömning av försäkringsbehovet och val av försäkring. Informationen skall på ett enkelt sätt återge det huvudsakliga innehållet i de försäkringsvillkor som kunden behöver ha kännedom om för att kunna bedöma kostnaden för och omfattningen av försäkringen. Viktiga begränsningar av försäkringsskyddet skall tydligt framgå. Detsamma gäller om försäkringsbolagets ansvar inträder först när premien betalas.

Försäkringsbolaget skall också lämna information om försäkringstagarens möjligheter att förnya försäkringen.

3 § Information enligt 2 § behöver inte lämnas i den mån kunden avstår från den eller det möter hinder med hänsyn till förhållandena då försäkringsavtalet ingås.

Information när avtal har träffats

4 § Snarast efter avtalsslutet skall försäkringsbolaget tillställa försäkringstagaren en skriftlig bekräftelse på avtalet. Försäkringsbolaget skall också, om det inte skett tidigare, upplysa om försäkringsvillkorens innehåll och särskilt framhålla

1. villkor som med hänsyn till försäkringens beteckning eller övriga omständigheter utgör en oväntad och väsentlig begränsning av försäkringsskyddet,
2. förbehåll enligt 3 kap. 2 § tredje stycket om att försäkringsbolagets ansvar inte inträder förrän premien betalas,
3. villkor enligt 4 kap. 3 § om skyldighet att anmäla ändring av risken och följderna av en försummad anmälan, samt
4. viktiga säkerhetsföreskrifter och följderna av att de inte efterlevs.

Information under försäkringstiden och i samband med förnyelse

5 § Under försäkringstiden och i samband med att försäkringen förnyas skall försäkringsbolaget i skälig omfattning informera försäkringstagaren om sådana förhållanden rörande försäkringen som det är av betydelse för denne att känna till.

Försäkringsbolaget skall på försäkringstagarens begäran också i övrigt lämna information om premien och andra villkor för försäkringen.

Information om villkorsändring

6 § Om försäkringsbolaget ändrar försäkringen enligt 3 kap., skall det samtidigt tillställa försäkringstagaren den information om ändringarna som denne kan behöva. Nya villkor som avses i 4 § skall särskilt framhållas.

Information om ändringar i försäkringen skall lämnas samtidigt med premiekravet för den period då de nya villkoren skall börja gälla.

Information om möjligheter till överprövning m.m.

7 § I samband med att ett anspråk på försäkringsersättning regleras skall försäkringsbolaget, om det inte med hänsyn till omständigheterna är obehövligt, upplysa den som har framställt anspråket om vilka möjligheter som finns att få en tvist om ersättningen prövad. Finns det en risk för att rätten till försäkringsersättning skall gå förlorad på grund av preskription, skall bolaget också erinra om detta.

Första stycket första meningen gäller även när en försäkring upphör i förtid eller ändras under försäkringstiden, om inte försäkringstagaren har begärt åtgärden.

Underlåtenhet att lämna information

8 § Om ett villkor av sådant slag som anges i 4 § inte har särskilt framhållits av försäkringsbolaget vare sig före eller efter avtalsslutet, får det inte åberopas av bolaget. Detsamma gäller villkor som inte har särskilt framhållits enligt 6 §. Det sagda gäller inte en sådan begränsning av försäkringsskyddet som framgår av lag.

9 § Om ett försäkringsbolag inte lämnar information enligt detta kapitel ska marknadsföringslagen (2008:486) tillämpas, med undantag av bestämmelserna i 29–36 §§ om marknadsstörningsavgift. Sådan information ska anses vara väsentlig enligt 10 § tredje stycket marknadsföringslagen. *Lag (2008:509)*

3 kap. Försäkringsavtalet

Rätten till försäkring

1 § Ett försäkringsbolag får inte vägra en konsument att teckna en sådan försäkring som bolaget normalt tillhandahåller allmänheten när det har fått de uppgifter som behövs, om det inte finns särskilda skäl för vägran med hänsyn till risken för framtida försäkringsfall, den befarade skadans omfattning, den avsedda försäkringens art eller någon annan omständighet. Ett avslag får inte grundas på att ett försäkringsfall har inträffat efter det att en ansökan har avsänts eller lämnats till försäkringsbolaget.

Försäkringstid och ansvarstid

2 § Försäkringstiden får inte överstiga ett år, om det inte finns särskilda skäl för en längre försäkringstid.

Om inte annat har avtalats eller framgår av omständigheterna, inträder försäkringsbolagets ansvar enligt försäkringsavtalet dagen efter den dag då försäkringstagaren ansökte om försäkringen eller antog ett anbud från bolaget. Ansvaret gäller till och med försäkringstidens sista dag.

Om försäkringen skall tecknas genom att försäkringstagaren betalar premien, inträder försäkringsbolagets ansvar dagen efter den dag då premien betalades. Det gäller också om försäkringen i annat fall är giltig bara om premien betalas innan försäkringstiden börjar.

Uppsägning till försäkringstidens utgång

3 § Försäkringstagaren får när som helst säga upp försäkringen att upphöra vid försäkringstidens utgång.

Försäkringsbolaget får säga upp försäkringen att upphöra vid försäkringstidens utgång. Uppsägningen skall göras skriftligen och sändas till försäkringstagaren senast en månad innan försäkringstiden går ut. Den skall för att få verkan innehålla en förfrågan om försäkringstagaren vill ha försäkringen förnyad. Begär försäkringstagaren att försäkringen förnyas, gäller uppsägningen bara om det finns särskilda skäl att vägra försäkring med hänsyn till sådana omständigheter som anges i 1 §.

Förnyelse av försäkringen

4 § Har inte en giltig uppsägning skett enligt 3 §, förnyas försäkringen för den vanligen tillämpade försäkringstid som närmast svarar mot den senast gällande försäkringstiden och på de villkor i övrigt som har gällt under denna tid, om inte försäkringstagaren då har tecknat en motsvarande försäkring hos ett annat försäkringsbolag. Detta gäller dock inte om annat har avtalats eller framgår av omständigheterna.

Försäkringsbolagets rätt att ändra försäkringen i samband med förnyelse

5 § Vill försäkringsbolaget ändra försäkringen i samband med en förnyelse enligt 4 §, skall bolaget skriftligen ange ändringen senast samtidigt med kravet på premie för den förnyade försäkringen. Den förnyade försäkringen gäller då för den tid och på de villkor som försäkringsbolaget har angett.

I 2 kap. 6 § finns bestämmelser om information i samband med en ändring enligt första stycket.

Försäkringstagarens rätt att säga upp försäkringen i förtid

6 § Försäkringstagaren får säga upp försäkringen att upphöra före försäkringstidens utgång, om

1. försäkringsbolaget väsentligt åsidosätter sina skyldigheter enligt denna lag eller enligt försäkringsavtalet,
2. försäkringsbehovet faller bort eller det inträffar någon annan liknande omständighet,
3. försäkringsbolaget har ändrat försäkringsvillkoren med stöd av 8 §,
4. försäkringen har förnyats enligt 4 § och försäkringstagaren ännu inte har betalat premie för den nya premieperioden, eller
5. det i annat fall föreligger en ny omständighet av väsentlig betydelse för försäkringsförhållandet.

Om inte annat anges, får uppsägningen verkan dagen efter den dag då den kom fram till försäkringsbolaget. Försäkringen kan också sägas upp med verkan från och med en viss dag i framtiden.

Om försäkringstagaren efter förnyelse enligt 4 § tecknar en motsvarande försäkring hos ett annat försäkringsbolag utan att betala premie för den förnyade försäkringen, anses denna uppsagd med omedelbar verkan.

Försäkringsbolagets rätt att säga upp försäkringen i förtid

7 § Försäkringsbolaget får säga upp försäkringen att upphöra före försäkringstidens utgång, bara om försäkringstagaren eller den försäkrade grovt har åsidosatt sina förpliktelser mot bolaget eller om det annars finns synnerliga skäl.

Uppsägningen skall göras skriftligen och med fjorton dagars uppsägningstid, räknat från det att försäkringsbolaget avsände den. Uppsägningen skall ske utan oskäligt dröjsmål från det att försäkringsbolaget fick kännedom om det förhållande som den grundas på. Annars förlorar försäkringsbolaget rätten att säga upp försäkringen på grund av förhållandet, om inte försäkringstagaren eller den försäkrade har förfarit svikligt eller i strid mot tro och heder.

I 5 kap. 2 § finns bestämmelser om uppsägning på grund av premiedröjsmål.

Försäkringsbolagets rätt att ändra försäkringen i förtid

8 § Om försäkringstagaren eller den försäkrade grovt har åsidosatt sina förpliktelser mot försäkringsbolaget eller det annars finns synnerliga skäl, får bolaget ändra försäkringsvillkoren under försäkringstiden. Om en sådan ändring gäller det som sägs om uppsägning i 7 § andra stycket.

I 2 kap. 6 § finns bestämmelser om information i samband med en ändring enligt första stycket.

Försäkringens upphörande på grund av försäkringsbolagets konkurs, m.m.

9 § Om försäkringsbolaget försätts i konkurs, har försäkringstagaren rätt att säga upp försäkringen att upphöra omedelbart. Konkursboet har rätt att säga upp försäkringen med fjorton dagars uppsägningstid.

Upphör försäkringen att gälla enligt första stycket, har försäkringstagaren och andra som lider skada på grund av detta rätt till skadestånd.

10 § Försäkringstagaren har också rätt att säga upp försäkringen att upphöra omedelbart, om

1. försäkringsbolaget vid en utmätning saknar tillgångar till full betalning av utmätningsfordringen, förklarar sig ställa in sina betalningar eller annars kommer på obestånd, eller
2. försäkringsbolagets rätt upphör att bedriva marknadsföring och att ingå nya försäkringsavtal om risker som är belägna i Sverige eller att alls driva försäkringsrörelse.

Första stycket gäller inte om försäkringsbolaget genast efter anmaning ställer betryggande säkerhet för avtalets fullgörande.

Upphör försäkringen att gälla enligt första stycket, har försäkringstagaren och andra som lider skada på grund av detta rätt till skadestånd.

11 § Om försäkringsbolaget har trätt i likvidation, tillämpas 9 §. Försäkringen upphör att gälla ett år efter likvidationens början, om inte försäkringstagaren har sagt upp den dessförinnan.

4 kap. Begränsningar av försäkringsbolagets ansvar

Upplysningsplikten

1 § Den som vill teckna en konsumentförsäkring är skyldig att på försäkringsbolagets begäran lämna upplysningar som kan ha betydelse för frågan om försäkringen skall meddelas. Detsamma gäller om försäkringstagaren begär att få försäkringen utvidgad eller förnyad. Försäkringstagaren skall ge riktiga och fullständiga svar på försäkringsbolagets frågor.

En försäkringstagare som inser att försäkringsbolaget tidigare har fått oriktiga eller ofullständiga uppgifter om förhållanden av uppenbar betydelse för riskbedömningen är skyldig att utan oskäligt dröjsmål rätta uppgifterna.

2 § Om försäkringstagaren vid fullgörande av sin upplysningsplikt enligt 1 § har förfarit svikligt eller i strid mot tro och heder, är avtalet ogiltigt enligt vad som sägs i lagen (1915:218) om avtal och andra rättshandlingar på förmögenhetsrättens område och försäkringsbolaget fritt från ansvar för försäkringsfall som inträffar därefter. I fråga om betald premie tillämpas 5 kap. 6 §.

Har försäkringstagaren annars uppsåtligen eller av oaktsamhet eftersatt sin upplysningsplikt enligt 1 §, kan ersättningen sättas ned i fråga om varje försäkrad efter vad som är skäligt med hänsyn till den betydelse förhållandet skulle ha haft för försäkringsbolagets bedömning av risken, det uppsåt eller den oaktsamhet som har förekommit och övriga omständigheter.

Riskökning

3 § Försäkringsbolaget får föreskriva i avtalsvillkoren att försäkringstagaren utan oskäligt dröjsmål skall anmäla till bolaget om ett förhållande som har angetts i avtalet och som är av väsentlig betydelse för risken ändras. Om försäkringstagaren försummar att göra en sådan anmälan, kan ersättningen från försäkringen sättas ned i fråga om varje försäkrad enligt vad som sägs i 2 § andra stycket.

Av 2 kap. 8 § framgår att ett villkor om anmälningsskyldighet enligt första stycket i vissa fall inte får åberopas av försäkringsbolaget om det inte särskilt har framhållits för försäkringstagaren.

När ersättningen inte får sättas ned

4 § Ersättningen får inte sättas ned enligt 2 § andra stycket eller enligt 3 § första stycket, om försäkringsbolaget när upplysningsplikten eftersattes insåg eller borde ha insett att lämnade uppgifter var oriktiga eller ofullständiga. Detsamma gäller om de oriktiga eller ofullständiga upplysningarna saknade eller senare har upphört att ha betydelse för avtalets innehåll.

Framkallande av försäkringsfall

5 § Om den försäkrade uppsåtligen har framkallat ett försäkringsfall, lämnas inte ersättning från försäkringen såvitt angår honom. Detsamma gäller i den mån den försäkrade uppsåtligen har förvärrat följderna av ett försäkringsfall.

Har den försäkrade genom grov vårdslöshet framkallat ett försäkringsfall eller förvärrat dess följder, kan ersättningen sättas ned såvitt angår honom efter vad som är skäligt med hänsyn till hans förhållanden och omständigheterna i övrigt. Detsamma gäller om den försäkrade annars måste antas ha handlat eller underlåtit att handla i vetskap om att detta innebar en betydande risk för att skadan skulle inträffa.

Om det finns särskilda skäl på grund av försäkringens art, får försäkringsbolaget göra förbehåll i villkoren om att ersättningen får sättas ned enligt andra stycket även vid sådan vårdslöshet som inte är grov.

Säkerhetsföreskrifter

6 § Om den försäkrade vid försäkringsfallet har försummat att följa en säkerhetsföreskrift som framgår av försäkringsvillkoren eller av en författning som villkoren hänvisar till, kan ersättningen från försäkringen sättas ned såvitt angår honom efter vad som är skäligt med hänsyn till förhållandets samband med den inträffade skadan, det uppsåt eller den vårdslöshet som har förekommit och omständigheterna i övrigt.

Med säkerhetsföreskrift avses en föreskrift om vissa bestämda handlingssätt eller anordningar som är ägnade att förebygga eller begränsa skada eller om vissa bestämda kvalifikationer hos den försäkrade eller dennes anställda eller andra medhjälpare.

Av 2 kap. 8 § framgår att viktiga säkerhetsföreskrifter inte kan åberopas om de inte särskilt framhållits för försäkringstagaren.

Den försäkrades räddningsplikt

7 § När ett försäkringsfall inträffar eller kan befaras vara omedelbart förestående, skall den försäkrade efter förmåga vidta åtgärder för att hindra eller minska skadan och, om någon annan är ersättningsskyldig, för att bevara den rätt försäkringsbolaget kan ha mot denne.

Har den försäkrade uppsåtligen åsidosatt sina skyldigheter enligt första stycket, kan ersättningen sättas ned såvitt angår honom efter vad som är skäligt med hänsyn till hans förhållanden och omständigheterna i övrigt. Detsamma gäller om den försäkrade har åsidosatt sina skyldigheter med vetskap om att det innebar en betydande risk för att skadan skulle inträffa eller annars genom grov vårdslöshet.

Identifikation med den försäkrade

8 § Om det anges i försäkringsvillkoren, skall i fall som avses i 5–7 §§ med den försäkrades handlande likställas handlande av

1. den som med den försäkrades samtycke har tillsyn över den försäkrade egendomen, och
2. den försäkrades make, sambo och annan familjemedlem, när den försäkrade egendomen utgör gemensam bostad eller bohag i en sådan bostad.

Första stycket tillämpas inte om det finns synnerliga skäl mot detta.

Undantag från bestämmelserna om begränsning av försäkringsbolagets ansvar

9 § Ersättning får inte sättas ned enligt detta kapitel på grund av

1. ringa oaktsamhet,
2. handlande av någon som var allvarligt psykiskt störd eller som var under tolv år, eller
3. handlande som avsåg att förebygga skada på person eller egendom i sådant nödläge att handlandet var försvarligt.

Vid försäkring mot skadeståndsansvar som kan uppkomma för den försäkrade (ansvarsförsäkring) tillämpas inte bestämmelserna om nedsättning av ersättning i 5 § andra stycket och 6 och 7 §§ i förhållande till den skadelidande. Om den försäkrade inte enligt

någon författning är skyldig att ha ansvarsförsäkring som omfattar skadan, är försäkringsbolaget skyldigt att lämna ersättning bara i den utsträckning denna inte kan utges av den försäkrade.

Meddelande om att ansvarsbegränsning åberopas

10 § När försäkringsbolaget får kännedom om ett förhållande som vid försäkringsfall kan föranleda ansvarsbegränsning enligt detta kapitel, skall bolaget, om det vill göra gällande att dess ansvar skall begränsas, utan oskäligt dröjsmål lämna ett skriftligt meddelande om detta till försäkringstagaren och till den som annars kan göra anspråk på ersättning. Annars förlorar bolaget rätten att åberopa förhållandet mot den som skulle ha fått meddelandet, om inte försäkringstagaren eller den försäkrade har förfarit svikligt eller i strid mot tro och heder.

Vissa fall av s.k. omfattningsvillkor

11 § Bestämmelserna i detta kapitel tillämpas också om en försäkring innehåller försäkringsvillkor som enligt sin lydelse begränsar försäkringens omfattning, när begränsningen beror av om någon på den försäkrades sida på förhand har känt till de förhållanden som har orsakat försäkringsfallet eller uppsåtligen eller genom vårdslöshet har medverkat till detta eller på annat sätt åsidosatt sina skyldigheter enligt kapitlet.

En personförsäkring som ingår i en konsumentförsäkring

12 § Om en personförsäkring ingår som del i en konsumentförsäkring, tillämpas 12 kap. i stället för detta kapitel i fråga om personförsäkringen.

5 kap. Premien

När premien behöver betalas

1 § Den första premien för en konsumentförsäkring behöver inte betalas tidigare än fjorton dagar från den dag då försäkringsbolaget avsände ett krav på premien till försäkringstagaren. Detta gäller dock inte om försäkringen skall tecknas genom att försäkringstagaren betalar premien eller om försäkringen annars är giltig bara under förutsättning att premien betalas innan försäkringstiden börjar.

Premien för en senare premieperiod behöver inte betalas tidigare än en månad från den dag då försäkringsbolaget avsände krav på premien till försäkringstagaren. Om premieperioden är högst en månad, skall premien dock betalas på periodens första dag.

Andra stycket gäller också betalning av premien när en tidsbegränsad försäkring förnyas på grund av utebliven uppsägning.

Uppsägning på grund av dröjsmål med premien

2 § Betalas inte premien i rätt tid, får försäkringsbolaget säga upp försäkringen, om inte dröjsmålet är av ringa betydelse. Uppsägningen skall sändas till försäkringstagaren.

Uppsägningen får verkan fjorton dagar efter den dag då den avsändes, om inte premien betalas inom denna frist. Uppsägningen skall innehålla en uppgift om detta. Saknas denna uppgift, får uppsägningen ingen verkan.

Om försäkringstagaren inte har kunnat betala premien inom den i andra stycket angivna fristen på grund av svår sjukdom, frihetsberövande, utebliven pension eller utebliven lön från sin huvudsakliga anställning eller liknande hinder, får uppsägningen verkan tidigast en vecka efter det att hindret fallit bort, dock senast tre månader efter fristens utgång.

Premiebetalning som begäran om en ny försäkring

3 § Om försäkringstagaren betalar en premie efter det att försäkringen har upphört enligt 2 §, skall detta anses som en begäran om en ny försäkring på samma villkor från och med dagen efter den då premien betalades. Vill försäkringsbolaget inte meddela försäkring enligt försäkringstagarens begäran, skall en underrättelse om detta avsändas till försäkringstagaren inom fjorton dagar från den dag då premien betalades. Annars anses en ny försäkring ha tecknats i enlighet med försäkringstagarens begäran.

Tilläggspremie

4 § Höjs den avtalade premien under försäkringstiden, behöver tilläggspremien inte betalas tidigare än fjorton dagar från den dag då försäkringsbolaget avsände ett krav på tilläggspremien till försäkringstagaren.

Om en tilläggspremie inte betalas i rätt tid, får försäkringsbolaget räkna om försäkringstiden för den ändrade försäkringen med hänsyn till den premie som har betalats. En sådan ändring får verkan tidigast fjorton dagar efter det att en underrättelse om omräkningen har avsänts till försäkringstagaren.

Betalning genom betalningsförmedlare

5 § Försäkringstagaren anses ha betalat premien när han lämnat ett betalningsuppdrag avseende premien till en bank eller någon annan liknande betalningsförmedlare.

Återbetalning av premie

6 § Upphör försäkringen i förtid, har försäkringsbolaget rätt bara till den premie som skulle ha betalats om avtal hade slutits för den tid under vilken bolaget har varit ansvarigt. Har högre premie betalats, skall försäkringsbolaget betala tillbaka det överskjutande beloppet.

Är försäkringsavtalet ogiltigt enligt 4 kap. 2 § första stycket, får försäkringsbolaget ändå behålla betald premie för förfluten tid.

Preskription av rätt till premie

7 § Försäkringsbolaget förlorar rätten till en obetald premie när sex månader har förflutit från det att premien skulle ha betalats, om försäkringen inte dessförinnan har sagts upp av bolaget eller av någon annan anledning har upphört att gälla.

6 kap. Försäkringsersättningen

Allmänt om ersättningen

1 § Ersättning kan betalas för varje lagligt intresse som omfattas av försäkringen.

Om inte annat framgår av försäkringsavtalet, betalas vid försäkring av viss egendom ersättning bara för att själva värdet av egendomen har minskats eller gått förlorat.

2 § Avser försäkringen värdet av egendom, skall värdet anses motsvara återanskaffningspriset omedelbart före försäkringsfallet med avdrag för ålder och bruk samt, när skadan inte avser en byggnad, för nedsatt användbarhet och annan omständighet. Om återanskaffning inte kan ske, skall värdet i stället anses motsvara vad det skulle ha kostat att omedelbart före försäkringsfallet anskaffa likvärdig egendom. Kan egendomen repareras på ett godtagbart sätt, gäller det som sägs i första meningen om återanskaffningspriset i stället om reparationskostnaden.

Första stycket gäller inte om annat framgår av försäkringsavtalet.

Underförsäkring

3 § Skall försäkringsbeloppet enligt försäkringsvillkoren motsvara värdet av försäkrad egendom eller annat försäkrat intresse och understiger försäkringsbeloppet i betydande mån detta värde, kan ersättning från försäkringen sättas ned i förhållande till underförsäkringen.

Dubbelförsäkring

4 § Om samma intresse har försäkrats mot samma risk hos flera försäkringsbolag, är varje försäkringsbolag ansvarigt mot den försäkrade som om det bolaget ensamt hade meddelat försäkring. Den försäkrade har dock inte rätt till högre ersättning sammanlagt från bolagen än som svarar mot skadan. Överstiger summan av ansvarsbeloppen skadan, fördelas ansvarigheten mellan försäkringsbolagen efter förhållandet mellan ansvarsbeloppen.

Ersättning för räddningskostnader

5 § Även om ett avtalat försäkringsbelopp överskrids, ansvarar försäkringsbolaget för en kostnad som den försäkrade har till följd av åtgärder som avses i 4 kap. 7 §, i den mån dessa kan anses försvarliga.

7 kap. Regleringen av försäkringsfall, m.m.

Tiden för utbetalning av försäkringsersättning

1 § Ett försäkringsbolag som har fått underrättelse om ett försäkringsfall skall utan uppskov vidta de åtgärder som behövs för att skadan skall kunna regleras. Skaderegleringen skall ske skyndsamt och med beaktande av den försäkrades och annan skadelidandes behöriga intressen.

Försäkringsersättning som inte avser periodiska utbetalningar skall betalas senast en månad efter det att den ersättningsberättigade har anmält försäkringsfallet och lagt fram den utredning som skäligen kan begäras för att fastställa betalningsskyldigheten. Detta gäller dock inte när 9 kap. 9 § är tillämplig och inte heller i den mån rätten till ersättning är beroende av att egendom repareras eller återanskaffas, att en myndighet meddelar ett visst beslut eller att någon annan liknande händelse inträffar. Försäkringsbolaget skall betala ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635), om inte betalning sker i tid.

Om den som gör anspråk på försäkringsersättning uppenbarligen har rätt till åtminstone ett visst belopp, skall detta genast betalas ut i avräkning på den slutliga ersättningen.

Samtycke till att inhämta hälsouppgifter

1 a § Om det behövs för regleringen av försäkringsfallet, får försäkringsbolaget begära samtycke till att inhämta uppgifter om en enskild persons hälsotillstånd.

Samtycket ska lämnas på en av försäkringsbolaget särskilt upprättad handling. Det ska framgå av handlingen att samtycket är begränsat till att gälla under regleringen av försäkringsfallet.

Försäkringsbolaget ska i samband med att samtycke begärs informera om innebörden av att samtycke ges. *Lag (2011:12)*

Försummelse att anmäla försäkringsfall, m.m.

2 § Om den ersättningsberättigade har försummat att följa försäkringsvillkor om skyldighet att anmäla försäkringsfall till försäkringsbolaget inom viss tid eller villkor eller anvisningar enligt dessa om skyldighet att medverka till utredningen av försäkringsfallet eller av bolagets ansvar, och försummelsen har medfört skada för bolaget, kan den ersättning som annars skulle ha betalats till honom sättas ned efter vad som är skäligt med hänsyn till omständigheterna. Om den försäkrade vid ansvarsförsäkring har gjort sig skyldig till sådan försummelse som sägs i första meningen, har försäkringsbolaget i stället rätt att från den försäkrade återkräva en skälig del av vad bolaget har utgett till den skadelidande.

Första stycket tillämpas inte om oaktsamheten har varit ringa.

3 § Om den försäkrade eller någon annan som begär ersättning av försäkringsbolaget efter ett försäkringsfall uppsåtligen eller av grov vårdslöshet oriktigt har uppgett eller förtigit eller dolt något av betydelse för bedömningen av rätten till ersättning från försäkringen, kan den ersättning som annars skulle ha betalats till honom sättas ned efter vad som är skäligt med hänsyn till omständigheterna.

Preskription av rätt till försäkringsskydd

4 § Den som vill ha försäkringsersättning eller annat försäkringsskydd måste väcka talan inom tio år från tidpunkten när det förhållande som enligt försäkringsavtalet berättigar till sådant skydd inträdde.

Om den som vill ha försäkringsskydd har framställt anspråket till försäkringsbolaget inom den tid som anges i första stycket, är fristen att väcka talan alltid minst sex månader från det att bolaget har förklarat att det har tagit slutlig ställning till anspråket.

Vid återkrav mellan försäkringsbolag är fristen att väcka talan alltid minst ett år från den betalning som grundar återkravet.

Om talan inte väcks enligt denna paragraf, går rätten till försäkringsskydd förlorad.

I förhållanden mellan försäkringsbolag får annat avtalas om preskription än vad som följer av denna paragraf. *Lag (2013:1092)*

Risken för vissa meddelanden

5 § Gör försäkringstagaren sannolikt att en uppsägning från försäkringsbolagets sida eller ett meddelande som avses i 3 kap. 8 § eller 7 kap. 6 § andra stycket har försenats eller inte kommit fram på grund av omständigheter som han inte har kunnat råda över, får uppsägningen eller meddelandet verkan tidigast en vecka efter den dag då uppsägningen eller meddelandet kom fram. En uppsägning på grund av dröjsmål med premien får dock verkan senast tre månader efter den dag då försäkringsbolaget avsände den.

Tvist om rätten att teckna eller behålla en försäkring

6 § Har ett försäkringsbolag i strid mot 3 kap. 1 eller 3 § vägrat någon att teckna eller förnya en försäkring, skall domstol på yrkande av denne förklara att han har rätt att teckna eller förnya försäkringen.

Talan om förklaring enligt första stycket skall väckas inom sex månader från det att försäkringsbolaget till sökanden har avsänt meddelande om sitt beslut, uppgift om skälen för detta och upplysning om vad sökanden skall göra för att få beslutet prövat. Väcks inte talan inom denna tid, är rätten att föra talan förlorad.

Domstolen får bestämma att försäkringstiden skall räknas från den tidpunkt som skulle ha gällt om försäkringsbolaget hade bifallit ansökan.

7 § Har ett försäkringsbolag sagt upp en försäkring i förtid i strid mot denna lag eller mot försäkringsavtalet, skall domstol på yrkande av försäkringstagaren förklara att uppsägningen är ogiltig.

Talan om förklaring enligt första stycket skall väckas inom sex månader från det att försäkringsbolaget till försäkringstagaren har avsänt uppsägningen, uppgift om skälen för denna och upplysning om vad försäkringstagaren skall göra för att få beslutet prövat. Talan behöver dock aldrig väckas före den tidpunkt när uppsägningen skulle få verkan. Väcks inte talan inom denna tid, är rätten att föra talan förlorad.

8 § Domstolen kan på yrkande meddela förklaring som avses i 6 eller 7 § att gälla för tiden intill dess att det föreligger ett avgörande som har vunnit laga kraft. En sådan förklaring får inte meddelas utan att försäkringsbolaget har beretts tillfälle att yttra sig över yrkandet.

Regressrätt

9 § Försäkringsbolaget inträder i den försäkrades rätt till skadestånd med anledning av skadan, i den mån denna omfattas av försäkringen och har ersatts av bolaget.

En personförsäkring som ingår i en konsumentförsäkring

10 § Om en personförsäkring ingår som del i en konsumentförsäkring, tillämpas 16 kap. i stället för detta kapitel i fråga om personförsäkringen.

Företagsförsäkring

8 kap. Företagsförsäkring

Information

1 § Det som sägs i 2 kap. 1–7 §§ om information tillämpas också vid företagsförsäkring, om det inte kan antas att kunden saknar behov av informationen.

2 § Om ett försäkringsbolag inte lämnar information enligt 1 §, får det åläggas att lämna informationen.

3 § En talan om åläggande enligt 2 § väcks vid Patent- och marknadsdomstolen.

En sådan talan får väckas

1. i fråga om information som avses i 2 kap. 2 §, av näringsidkare som berörs av marknadsföringen, och
2. i fråga om information som avses i 2 kap. 4–7 §§, av den näringsidkare som har ingått avtal om försäkring med försäkringsbolaget.

Talan får också väckas av en sammanslutning av näringsidkare.

I mål om åläggande enligt 2 § gäller i övrigt de bestämmelser i marknadsföringslagen (2008:486) som reglerar förfarandet i mål om åläggande att lämna information enligt 24 § den lagen. *Lag (2016:218)*

Ansvarstid

4 § Försäkringsbolagets ansvar enligt försäkringsavtalet inträder när avtalet ingås. Saknas utredning om vilken tid på dygnet som avtalet har ingåtts, skall det anses ha skett klockan tolv på dagen. Ansvaret gäller till och med försäkringstidens sista dag.

Om försäkringen skall tecknas genom att försäkringstagaren betalar premien, inträder försäkringsbolagets ansvar dagen efter den dag då premien betalades. Det gäller också om försäkringen i annat fall är giltig bara om premien betalas innan försäkringstiden börjar.

Första och andra styckena gäller inte om annat har avtalats eller framgår av omständigheterna.

Försäkringstagarens rätt att säga upp försäkringen i förtid

5 § Har inte annat avtalats, får försäkringstagaren säga upp försäkringen att upphöra före försäkringstidens utgång, om

1. försäkringsbolaget väsentligt åsidosätter sina skyldigheter enligt denna lag eller enligt försäkringsavtalet,
2. försäkringsbehovet faller bort eller det inträffar någon annan liknande omständighet av väsentlig betydelse för försäkringsförhållandet, eller
3. försäkringsbolaget har ändrat försäkringsvillkoren med stöd av 6 § tredje stycket.

Försäkringsbolagets rätt att säga upp försäkringen i förtid

6 § Försäkringsbolaget får säga upp försäkringen att upphöra före försäkringstidens utgång, bara om

1. försäkringstagaren eller den försäkrade har väsentligt åsidosatt sina förpliktelser mot bolaget, eller
2. ett i villkoren angivet förhållande av väsentlig betydelse för risken har ändrats på ett sätt som bolaget inte kan antas ha tagit i beräkning.

Uppsägningen skall göras skriftligen och med fjorton dagars uppsägningstid, räknat från det att försäkringsbolaget avsände den. Uppsägningen skall ske utan oskäligt dröjsmål från det att försäkringsbolaget fick kännedom om det förhållande som den grundas på. Annars förlorar försäkringsbolaget rätten att säga upp försäkringen på grund av förhållandet, om inte försäkringstagaren eller den försäkrade har förfarit svikligt eller i strid mot tro och heder.

I fall som avses i första stycket får försäkringsbolaget i stället ändra försäkringsvillkoren under försäkringstiden. Om en sådan ändring gäller det som sägs om uppsägning i andra stycket.

I 17 § finns bestämmelser om uppsägning på grund av premiedröjsmål.

Försäkringens upphörande på grund av försäkringsbolagets konkurs, m.m.

7 § Det som sägs i 3 kap. 9–11 §§ om konkurs m.m. tillämpas också vid företagsförsäkring.

Upplysningsplikten

8 § Den som vill teckna en företagsförsäkring är skyldig att på försäkringsbolagets begäran lämna upplysningar som kan ha betydelse för frågan om försäkringen skall meddelas. Detsamma gäller om försäkringstagaren begär att få försäkringen utvidgad eller förnyad. Försäkringstagaren skall ge riktiga och fullständiga svar på försäkringsbolagets frågor. Även utan förfrågan skall försäkringstagaren lämna uppgift om förhållanden av uppenbar betydelse för riskbedömningen.

Under försäkringstiden skall försäkringstagaren på begäran ge försäkringsbolaget upplysningar om förhållanden som anges i första stycket.

En försäkringstagare som inser att försäkringsbolaget tidigare har fått oriktiga eller ofullständiga uppgifter om förhållanden av uppenbar betydelse för riskbedömningen är skyldig att utan oskäligt dröjsmål rätta uppgifterna.

9 § Om försäkringstagaren vid fullgörande av sin upplysningsplikt enligt 8 § har förfarit svikligt eller i strid mot tro och heder, är avtalet ogiltigt enligt vad som sägs i lagen (1915:218) om avtal och andra rättshandlingar på förmögenhetsrättens område och försäkringsbolaget fritt från ansvar för försäkringsfall som inträffar därefter. I 17 § finns bestämmelser om betald premie.

Har försäkringstagaren annars uppsåtligen eller av oaktsamhet eftersatt sin upplysningsplikt enligt 8 § och kan försäkringsbolaget visa att det inte skulle ha meddelat försäkring om upplysningsplikten hade fullgjorts, är bolaget fritt från ansvar för inträffade försäkringsfall. Kan försäkringsbolaget visa att det skulle ha meddelat försäkring mot högre premie eller i övrigt på andra villkor än som avtalats, är dess ansvar begränsat till vad som svarar mot den premie och de villkor i övrigt som har avtalats. Har försäkringsbolaget inte tagit återförsäkring som annars skulle ha tecknats, skall ansvaret anpassas efter detta. I försäkringsvillkoren kan föreskrivas att försäkringsbolaget i stället för vad som sägs i andra och tredje meningarna ansvarar bara i den utsträckning som det visas att det oriktigt uppgivna förhållandet varit utan betydelse för försäkringsfallets inträffande eller för skadans omfattning.

Ansvaret kan inte falla bort eller begränsas enligt andra stycket, om försäkringsbolaget när upplysningsplikten eftersattes insåg eller borde ha insett att lämnade uppgifter var oriktiga eller ofullständiga. Detsamma gäller om de oriktiga eller ofullständiga upplysningarna saknade eller senare har upphört att ha betydelse för avtalets innehåll.

Riskökning

10 § Har risken för försäkringsfall ökat genom ändring av ett sådant förhållande som angetts i försäkringsavtalet eller som försäkringstagaren uppgett för försäkringsbolaget i samband med avtalsslutet och har den försäkrade vidtagit eller samtyckt till den åtgärd som medfört riskökningen, är bolaget helt eller delvis fritt från ansvar enligt vad som sägs i 9 § andra och tredje styckena. Detsamma gäller om annars en sådan riskökning har förekommit och försäkringstagaren har försummat att anmäla detta enligt vad som föreskrivs i avtalet.

Framkallande av försäkringsfall

11 § Försäkringsbolaget är fritt från ansvar mot en försäkrad som har framkallat ett försäkringsfall uppsåtligen eller genom grov vårdslöshet. Detsamma gäller om den försäkrade annars måste antas ha handlat eller underlåtit att handla i vetskap om att detta innebar en betydande risk för att skadan skulle inträffa.

Har en försäkrad förvärrat följderna av ett försäkringsfall på sätt som sägs i första stycket, är försäkringsbolaget fritt från ansvar mot den försäkrade i den utsträckning förhållandet har påverkat skadan.

I försäkringsavtalet får föreskrivas att första och andra styckena skall tillämpas också vid annan vårdslöshet än som anges där.

Säkerhetsföreskrifter

12 § Om den försäkrade vid försäkringsfallet har försummat att följa en säkerhetsföreskrift som framgår av försäkringsvillkoren eller av en författning som villkoren hänvisar till, betalas ersättning från försäkringen endast i den utsträckning skadan får antas ha inträffat även om föreskriften hade iakttagits. Med den försäkrade likställs annan som har haft att tillse att föreskriften följdes.

Vad som avses med säkerhetsföreskrift anges i 4 kap. 6 § andra stycket.

Den försäkrades räddningsplikt

13 § Det som sägs i 4 kap. 7 § om räddningsplikt tillämpas också vid företagsförsäkring.

Identifikation med den försäkrade

14 § Om inte annat har avtalats, skall i fall som avses i 11 och 13 §§ med den försäkrades handlande likställas handlande av den försäkrades anställda i ledande ställning inom företaget eller på platsen.

Undantag från bestämmelserna om begränsning av försäkringsbolagets ansvar

15 § Försäkringsbolagets ansvar begränsas inte enligt 11–14 §§ på grund av

1. handlande av någon som var allvarligt psykiskt störd eller som var under femton år, eller
2. handlande som avsåg att förebygga skada på person eller egendom i sådant nödläge att handlandet var försvarligt.

Första stycket gäller inte om annat har avtalats.

Meddelande om att ansvarsbegränsning åberopas, m.m.

16 § Om försäkringsbolaget får kännedom om ett förhållande som vid försäkringsfall kan föranleda ansvarsbegränsning enligt 9–12 §§, tillämpas 4 kap. 10 §.

Det som sägs i 4 kap. 11 § om omfattningsvillkor tillämpas också i fråga om ansvarsbegränsning enligt 9–13 §§. *Lag (2013:1092)*

Premien

17 § Betalas inte premien i rätt tid enligt avtalet, får försäkringsbolaget säga upp försäkringen, om inte dröjsmålet är av ringa betydelse. Uppsägningen skall sändas till försäkringstagaren och får verkan tre dagar efter den dag då den avsändes. Vid dröjsmål att betala premie för en senare premieperiod än den första upphör dock försäkringen att gälla först sju dagar efter det att försäkringsbolaget har avsänt en påminnelse om premiens förfallodag till försäkringstagaren.

Det som sägs i 5 kap. 5 § om betalning genom betalningsförmedlare tillämpas också vid företagsförsäkring. Om inte annat har avtalats, tillämpas det som sägs i 5 kap. 6 § om återbetalning av premie.

Försäkringsersättningen

18 § Det som sägs i 6 kap. 1 och 2 §§ om försäkringsersättningen tillämpas också vid företagsförsäkring.

Skall försäkringsbeloppet enligt försäkringsvillkoren motsvara värdet av försäkrad egendom eller annat försäkrat intresse och understiger beloppet detta värde, kan ersättning från försäkringen sättas ned i förhållande till underförsäkringen, om inte annat har avtalats.

Vid dubbelförsäkring tillämpas 6 kap. 4 §. I fråga om ersättning för räddningskostnader gäller 6 kap. 5 §, om inte annat har avtalats.

Regleringen av försäkringsfall, m.m.

19 § Det som sägs i 7 kap. 1 § om tiden för utbetalning av försäkringsersättning och i 7 kap. 9 § om regressrätt tillämpas också vid företagsförsäkring. Det som sägs i 7 kap. 5 § om risken för vissa meddelanden tillämpas vid företagsförsäkring när det gäller meddelanden enligt 8 kap. 6 och 17 §§.

Vid företagsförsäkring tillämpas också 7 kap. 1 a § om samtycke till att inhämta hälsouppgifter, 7 kap. 2 § första stycket och 3 § om försummelse att anmäla försäkringsfall m.m. samt 7 kap. 7 och 8 §§ om talan om ogiltigförklaring av uppsägning.

Första stycket gäller inte om annat har avtalats. *Lag (2013:1092)*

20 § Det som sägs i 7 kap. 4 § om preskription av rätt till försäkringsersättning och annat försäkringsskydd tillämpas också vid företagsförsäkring.

Försäkringsbolaget får skriftligen förelägga den försäkrade att väcka talan inom en kortare tid än vad som följer av hänvisningen i första stycket. Fristen får inte vara kortare än ett år från det att den försäkrade har fått del av föreläggandet.

I försäkringsavtalet får föreskrivas att den som gör gällande anspråk på försäkringsersättning eller annat försäkringsskydd måste anmäla detta inom viss tid. Fristen får inte vara kortare än ett år från tidpunkten när det förhållande som enligt försäkringsavtalet berättigar till försäkringsskyddet inträdde.

Andra och tredje styckena påverkar inte en skadelidandes rätt att rikta direktkrav mot försäkringsbolaget enligt 9 kap. 7 § första stycket 1. *Lag (2013:1092)*

En personförsäkring som ingår i en företagsförsäkring

21 § Om en personförsäkring ingår som del i en företagsförsäkring, tillämpas 12 kap. i stället för 8–16 §§ och 16 kap. i stället för 19 och 20 §§ i fråga om personförsäkringen.

Tredje mans rätt

9 kap. Tredje mans rätt enligt försäkringsavtalet

Försäkring av tredje mans intresse

1 § En försäkring som avser värdet av en fastighet eller värdet av en fast eller lös sak gäller till förmån för

1. försäkringstagaren,
2. någon annan som har en mot försäkringstagarens borgenärer skyddad äganderätt, tomträtt eller säkerhetsrätt till egendomen, dock inte sjöpanträtt eller luftpanträtt, och
3. den som annars bär risken för egendomen i samband med dess överlåtelse.

Första stycket gäller inte om annat har föreskrivits i försäkringsavtalet. Oavsett vad som avtalats gäller dock försäkringen till förmån för den som har förmånsrätt i fast egendom eller tomträtt.

2 § Om det föreskrivs i försäkringsavtalet att en försäkring som avses i 1 § skall upphöra i händelse äganderätten övergår till någon annan, gäller försäkringen ändå under sju dagar efter riskens övergång till förmån för en fysisk person som har förvärvat egendomen huvudsakligen för ändamål som faller utanför näringsverksamhet, i den mån dennes skada inte omfattas av någon annan försäkring på egendomen. Har försäkringen sagts upp av någon annan anledning än överlåtelsen, är dock uppsägningen giltig också mot den nye ägaren.

3 § Gäller försäkringen till förmån för en borgenär med förmånsrätt i fast egendom eller tomträtt, kan försäkringsbolaget inte åberopa mot borgenären att bolaget enligt 4 kap. 1–3 §§ eller 8 kap. 8–10 §§ är helt eller delvis fritt från ansvar på grund av att någon annan eftersatt sin upplysningsplikt eller anmälningsplikt. I den mån försäkringsbolaget är fritt från ansvar mot försäkringstagaren, kan det återkräva utgiven ersättning av denne med samma rätt som borgenären haft.

Om borgenärens namn och adress har anmälts hos försäkringsbolaget, skall första stycket gälla också bolagets rätt till ansvarsfrihet på grund av dröjsmål med premien, dock bara under fjorton dagar från det att bolaget avsände ett meddelande om dröjsmålet till borgenären. Detsamma gäller andra som anges i 1 § första stycket 2.

4 § Försäkringsbolaget kan med verkan mot en försäkrad avtala med försäkringstagaren om ändring eller uppsägning av försäkringsavtalet och tillställa denne en uppsägning eller något annat meddelande om försäkringen. Gäller försäkringen till förmån för bor-

genär med förmånsrätt i fast egendom eller tomträtt och har en sådan anmälan gjorts hos försäkringsbolaget som avses i 3 § andra stycket, får dock ett avtal eller en åtgärd som är av väsentlig betydelse för borgenärens säkerhet verkan mot borgenären först en månad efter det att bolaget har avsänt ett meddelande om detta till denne.

Första stycket första meningen gäller inte om annat följer av avtal eller särskilt rättsförhållande mellan försäkringstagaren och den försäkrade och försäkringsbolaget har insett eller bort inse detta.

5 § Gäller en försäkring till förmån för flera enligt 1 §, är en borgenär med förmånsrätt i fast egendom eller tomträtt framför andra berättigad att av försäkringsbolaget få ut försäkringsersättning motsvarande den fordran säkerhetsrätten avser, även om fordringen inte är förfallen till betalning. Om borgenärens säkerhet inte väsentligt minskar genom försäkringsfallet, har dock egendomens ägare rätt att framför borgenären få ersättningen, när inte annat har avtalats. Närmare bestämmelser om detta finns i lagen (2005:105) om säkerhetsrätt i försäkringsersättning.

Första stycket gäller också borgenär som avses i 1 § första stycket 2, om inte annat har föreskrivits i försäkringsavtalet.

Gör flera borgenärer med rätt enligt 1 § första stycket 2 anspråk på att få ut ersättning, gäller om deras inbördes företräde det som sägs i förmånsrättslagen (1970:979).

6 § Sedan ett försäkringsfall inträffat har varje försäkrad rätt att av försäkringsbolaget få försäkringsersättning enligt vad som sägs i 1–5 §§ eller enligt försäkringsavtalet. Försäkringsbolaget får dock till försäkringstagaren betala ett försäkringsbelopp som någon annan kan ha rätt till, om det inte framgår av försäkringsavtalet vem detta är och den berättigade inte heller hos bolaget har anmält att han själv vill bevaka sin rätt.

Direktkrav vid ansvarsförsäkring

7 § Vid ansvarsförsäkring får den skadelidande rikta krav direkt mot försäkringsbolaget på ersättning enligt försäkringsavtalet, om

1. den försäkrade enligt lag eller annan författning är skyldig att ha ansvarsförsäkring som omfattar skadan,
2. konkurs har beslutats eller offentligt ackord har fastställts beträffande den försäkrade, eller
3. den försäkrade är en juridisk person som numera är upplöst.

I fall som avses i 4 kap. 9 § andra stycket andra meningen får den skadelidande rikta krav mot försäkringsbolaget i den utsträckning ersättning inte kan utges av den försäkrade.

Framställs krav enligt första stycket, skall försäkringsbolaget om möjligt snarast meddela den försäkrade om kravet. Dom mot försäkringsbolaget eller överenskommelse med bolaget inverkar inte på skadeståndsskyldighet som inte omfattas av försäkringsavtalet.

Den försäkrade och försäkringsbolaget är skyldiga att på den skadelidandes begäran lämna honom upplysning om försäkringen.

8 § Har försäkringsbolaget vid en ansvarsförsäkring betalat ut försäkringsersättningen till den försäkrade och kan sedan den skadelidande inte av denne få ut det skadestånd som han har rätt till, är bolaget skyldigt att ersätta den skadelidande för vad som fattas, dock inte med högre belopp än bolaget betalat till den försäkrade.

Otillräckligt försäkringsbelopp vid ansvarsförsäkring

9 § Om flera skadelidande har rätt till skadestånd för en skada som omfattas av en ansvarsförsäkring men försäkringsbeloppet inte är tillräckligt för att tillgodose allas skadeståndsanspråk, skall försäkringsersättningen beräknas i förhållande till varje skadelidandes berättigade anspråk.

Finns särskild anledning att anta att flera skadeståndsanspråk som omfattas av samma försäkringsbelopp är att vänta, behöver försäkringsbolaget inte betala ut högre ersättning än vad som följer av första stycket. Detta gäller dock inte om det saknas anled-

ning att befara att någon skadelidande själv måste svara för sin skada eller om det har gått två år sedan det första anspråket anmäldes.

I den mån försäkringsbolaget har betalat mer än som ålåg bolaget, ansvarar det för senare anmälda skador upp till det belopp som följer av första stycket. Vad försäkringsbolaget utger utöver försäkringsbeloppet får det kräva tillbaka av den försäkrade.

TREDJE AVDELNINGEN Individuell personförsäkring

10 kap. Information

Försäkringsbolagets skyldighet att lämna information

1 § Försäkringsbolaget är skyldigt att lämna information enligt detta kapitel. Informationen ska, i den mån det är möjligt, lämnas i en handling eller i någon annan läsbar och varaktig form som är tillgänglig för mottagaren. Informationen ska vara klar och tydlig och avfattad på svenska. Den får lämnas på ett annat språk om mottagaren begär det.

Detta kapitel gäller inte i fråga om personförsäkring som tecknas av en näringsidkare till förmån för sitt företag, om det kan antas att näringsidkaren saknar behov av informationen. Kapitlet är inte heller tillämpligt på sådana försäkringsföreningar som har medgetts undantag enligt 1 kap. 19 och 19 b §§ eller 20 § 1 försäkringsrörelselagen (2010:2043). *Lag (2015:718)*

Information innan en försäkring meddelas

2 § Innan en personförsäkring meddelas skall försäkringsbolaget lämna information som underlättar kundens bedömning av försäkringsbehovet och val av försäkring. Informationen skall på ett enkelt sätt återge det huvudsakliga innehållet i de försäkringsvillkor som kunden behöver ha kännedom om för att kunna bedöma kostnaden för och omfattningen av försäkringen. Viktiga begränsningar av försäkringsskyddet skall tydligt framgå. Detsamma gäller om försäkringsbolagets ansvar inträder först när premien betalas.

Vid tidsbegränsad försäkring skall försäkringsbolaget också lämna information om försäkringstagarens möjligheter att förnya försäkringen.

3 § Information enligt 2 § behöver inte lämnas i den mån kunden avstår från den eller det möter hinder med hänsyn till förhållandena då försäkringsavtalet ingås.

Information när avtal har träffats

4 § Snarast efter avtalsslutet skall försäkringsbolaget tillställa försäkringstagaren en skriftlig bekräftelse på avtalet. Försäkringsbolaget skall också, om det inte skett tidigare, upplysa om försäkringsvillkorens innehåll och särskilt framhålla

1. villkor som med hänsyn till försäkringens beteckning eller övriga omständigheter utgör en oväntad och väsentlig begränsning av försäkringsskyddet,
2. förbehåll enligt 11 kap. 2 § andra stycket om att försäkringsbolagets ansvar inte inträder förrän premien betalas,
3. försäkringsbolagets rätt att säga upp försäkringen att upphöra i förtid eller att ändra den under försäkringstiden, om bolaget har förbehållit sig en sådan rätt,
4. villkor enligt 12 kap. 7 § om skyldighet att anmäla ändring av risken och följderna av en försummad anmälan, samt
5. utfallande försäkringsbelopp eller de huvudsakliga principerna för hur beloppet beräknas.

Information under försäkringstiden och i samband med förnyelse

5 § Årligen under försäkringstiden och i samband med att försäkringen förnyas skall försäkringsbolaget i skälig omfattning informera försäkringstagaren om sådana förhållanden rörande försäkringen som det är av betydelse för denne att känna till.

Försäkringsbolaget skall på försäkringstagarens begäran också i övrigt lämna information om premien och andra villkor för försäkringen.

Information om villkorsändring

6 § Om försäkringsbolaget ändrar försäkringen enligt 11 kap., skall det samtidigt tillställa försäkringstagaren den information om ändringarna som denne kan behöva. Nya begränsningar av försäkringsskyddet skall särskilt framhållas.

Information om ändringar i försäkringen skall lämnas samtidigt med premiekravet för den period då de nya villkoren skall börja gälla.

Information vid försäkringsfall

7 § När ett försäkringsfall har inträffat, ska försäkringsbolaget i skälig omfattning informera försäkringstagaren och andra som har anspråk mot bolaget om sådana förhållanden rörande försäkringen som det är av betydelse för dem att känna till.

Försäkringsbolaget ska på ett ändamålsenligt sätt kontrollera om det inträffar dödsfall som utgör försäkringsfall. Om bolaget får kännedom om ett sådant försäkringsfall, ska bolaget genast underrätta dödsboet och kända förmånstagare.

Om försäkringsbolaget försummar vad som föreskrivs i andra stycket och detta medför att dödsboet eller en förmånstagare inte inom den tid som anges i 16 kap. 5 § framställer anspråk till försäkringsbolaget på grund av försäkringen, får talan väckas upp till trettio år efter dödsfallet.

Om försäkringstagaren har förenat ett förmånstagarförordnande med villkor om att försäkringsbeloppet eller försäkringen ska vara mottagarens enskilda egendom, ska försäkringsbolaget underrätta förmånstagaren om det när ett försäkringsbelopp första gången betalas ut. *Lag (2013:1092)*

Information om möjligheter till överprövning m.m.

8 § I samband med att ett anspråk på försäkringsersättning regleras skall försäkringsbolaget, om det inte med hänsyn till omständigheterna är obehövligt, upplysa den som har framställt anspråket om vilka möjligheter som finns att få en tvist om ersättningen prövad. Finns det en risk för att rätten till försäkringsersättning skall gå förlorad på grund av preskription, skall bolaget också erinra om detta.

Första stycket första meningen gäller även när en försäkring upphör i förtid eller ändras under försäkringstiden, om inte försäkringstagaren har begärt åtgärden.

Underlåtenhet att lämna information

9 § Om ett villkor av sådant slag som anges i 4 § 1–4 inte har särskilt framhållits av försäkringsbolaget vare sig före eller efter avtalsslutet, får det inte åberopas av bolaget. Detsamma gäller villkor som inte har särskilt framhållits enligt 6 §. Det sagda gäller inte en sådan begränsning av försäkringsskyddet som framgår av lag.

10 § Om ett försäkringsbolag vid försäkring som tecknas av en konsument eller ett dödsbo inte lämnar information enligt detta kapitel ska marknadsföringslagen (2008:486) tillämpas, med undantag av bestämmelserna i 29–36 §§ om marknadsstörningsavgift. Sådan information ska anses vara väsentlig enligt 10 § tredje stycket marknadsföringslagen. *Lag (2008:509)*

11 § Om ett försäkringsbolag i fråga om annan försäkring än som avses i 10 § inte lämnar information enligt detta kapitel, får det åläggas att lämna informationen.

12 § En talan om åläggande enligt 11 § väcks vid Patent- och marknadsdomstolen.

En sådan talan får väckas

1. i fråga om information som avses i 2 §, av näringsidkare som berörs av marknadsföringen, och
2. i fråga om information som avses i 4–8 §§, av den näringsidkare som har ingått avtal om försäkring med försäkringsbolaget.

Talan får också väckas av en sammanslutning av näringsidkare.

I mål om åläggande enligt 11 § gäller i övrigt de bestämmelser i marknadsföringslagen (2008:486) som reglerar förfarandet i mål om åläggande att lämna information enligt 24 § den lagen. *Lag (2016:218)*

11 kap. Försäkringsavtalet

Rätten till försäkring

1 § Ett försäkringsbolag får inte vägra någon att teckna en sådan personförsäkring som bolaget normalt tillhandahåller allmänheten när det har fått de uppgifter som behövs, om det inte finns särskilda skäl för vägran med hänsyn till risken för framtida försäkringsfall, den avsedda försäkringens art eller någon annan omständighet. Ett avslag får inte grundas på att ett försäkringsfall har inträffat eller den försäkrades hälsotillstånd har försämrats efter det att en ansökan har avsänts eller lämnats till försäkringsbolaget. Sådana försäkringsvillkor som beror av den försäkrades hälsotillstånd skall bestämmas på grundval av hälsotillståndet vid ansökan.

Första stycket gäller inte i fråga om en försäkring som någon tecknar i egenskap av näringsidkare till förmån för sitt företag.

Samtycke till att inhämta hälsouppgifter

1 a § Ett försäkringsbolag får begära samtycke till att inhämta uppgifter om en enskild persons hälsotillstånd endast om det är nödvändigt för prövningen av försäkringsansökan.

Samtycket ska lämnas på en av försäkringsbolaget särskilt upprättad handling. Det ska framgå av handlingen att samtycket är begränsat till att gälla under prövningen av ansökan.

Försäkringsbolaget ska i samband med att samtycke begärs informera om innebörden och betydelsen för prövningen av att samtycke ges. *Lag (2011:12)*

Försäkringstid och ansvarstid

2 § En försäkring får avtalas på bestämd tid eller på den försäkrades livstid. Har ingen tid angetts, är försäkringstiden ett år.

Om en försäkring meddelas på normala villkor eller på sådana särskilda villkor som har angetts i ansökan om försäkringen, inträder försäkringsbolagets ansvar dagen efter den dag då försäkringstagaren ansökte om försäkringen eller antog ett anbud från bolaget. Detta gäller dock inte om försäkringstagaren har begärt att försäkringen skall träda i kraft först senare. Försäkringsbolaget får också förbehålla sig att ansvaret inte skall inträda förrän dagen efter den dag då försäkringstagaren betalar premie för försäkringen. Skall återförsäkring ske, får försäkringsbolaget förbehålla sig att ansvaret i den delen skall inträda först när återförsäkringen börjar gälla.

Ansvaret gäller till och med försäkringstidens sista dag.

Uppsägning av en tidsbegränsad försäkring till försäkringstidens utgång

3 § Försäkringstagaren får när som helst säga upp en tidsbegränsad försäkring att upphöra vid försäkringstidens utgång.

Försäkringsbolaget får säga upp en tidsbegränsad försäkring till försäkringstidens utgång. Uppsägningen ska göras skriftligen och sändas till försäkringstagaren tidigast sex månader och senast en månad innan försäkringstiden går ut. Den ska för att få verkan innehålla en förfrågan om försäkringstagaren vill ha försäkringen förnyad. Begär försäkringstagaren att försäkringen förnyas, gäller uppsägningen bara om det finns särskilda skäl att vägra försäkring med hänsyn till sådana omständigheter som anges i 1 § första stycket. Bestämmelserna i 1 a § gäller även vid förnyelse av försäkring. *Lag (2011:12)*

Förnyelse av försäkringen

4 § Har inte en giltig uppsägning skett enligt 3 §, förnyas en tidsbegränsad försäkring för en tid av ett år, om inte annat har avtalats. Försäkringsbolaget får ändra villkoren i den utsträckning som följer av 1 och 3 §§.

Försäkringstagarens rätt att säga upp eller ändra försäkringen i förtid

5 § Försäkringstagaren får när som helst säga upp försäkringen att upphöra omedelbart eller vid viss framtida tidpunkt. Om inte annat anges, får uppsägningen verkan dagen efter den dag då den kom fram till försäkringsbolaget.

Om inte annat följer av försäkringens art, har försäkringstagaren rätt att i samband med uppsägningen få försäkringen ändrad till premiefri försäkring (fribrev) eller på sätt som närmare anges i försäkringsvillkoren få den återköpt av försäkringsbolaget eller försäkringens hela värde överfört till en annan försäkring, i den mån inte rätt till återköp eller överföring saknas enligt inkomstskattelagen (1999:1229). För en försäkring som omfattas av 2 § lagen (1990:661) om avkastningsskatt på pensionsmedel gäller dock att återköp eller överföring tidigast får ske efter ett år.

I 13 kap. 3 § finns bestämmelser om återupplivning av en försäkring som blivit premiefri. *Lag (2007:123)*

Försäkringstagarens rätt till fortsatt försäkring efter återköp

6 § Om försäkringsbolaget har återköpt en livförsäkring med sparmoment, har försäkringstagaren rätt att utan ny hälsoprövning fortsätta försäkringen som ren riskförsäkring. Detta gäller dock inte om annat har avtalats.

Försäkringsbolaget skall senast när återköpsbeloppet betalats ut avsända en underrättelse till försäkringstagaren om rätten till fortsatt försäkring enligt första stycket. Försummar försäkringsbolaget detta, ansvarar bolaget under sex månader från utbetalningen som om en sådan försäkring hade begärts. Om försäkringsbolaget under denna tid avsänder en underrättelse, upphör dock ansvaret när underrättelsen avsänds.

Begäran om fortsatt försäkring skall framställas inom sex månader från det att försäkringsbolaget har avsänt en underrättelse enligt andra stycket, dock senast inom ett år från det att återköpsbeloppet betalades ut.

Försäkringsbolagets rätt att säga upp eller ändra försäkringen i förtid

7 § Försäkringsbolaget får göra förbehåll om rätt att säga upp eller ändra en sjuk- eller olycksfallsförsäkring vid slutet av en premieperiod, om förbehållet behövs på grund av försäkringens art eller någon annan särskild omständighet. Under samma förutsättning får bolaget göra förbehåll om rätt att ändra en livförsäkring vid slutet av en premieperiod.

Ett förbehåll enligt första stycket får inte innebära att försäkringen får sägas upp eller ändras därför att ett försäkringsfall har inträffat eller den försäkrades hälsa har försämrats. En uppsägning eller ett meddelande om ändring med stöd av förbehållet får verkan en månad efter det att försäkringsbolaget avsände uppsägningen eller meddelandet.

Första och andra styckena tillämpas också på förbehåll om att försäkringen utan uppsägning eller annan åtgärd från försäkringsbolagets sida skall upphöra eller ändras vid slutet av en premieperiod om en viss händelse inträffar. En förutsättning för att ett sådant förbehåll skall få verkan är att bolaget i samband med krav på premien har påmint försäkringstagaren om förbehållet.

Ytterligare bestämmelser om uppsägning av en försäkring i förtid finns i 12 kap. 3 § och 13 kap. 2 §.

Försäkringens upphörande på grund av försäkringsbolagets konkurs, m.m.

8 § Om försäkringsbolaget försätts i konkurs, har konkursboet rätt att säga upp en sjuk- eller olycksfallsförsäkring med fjorton dagars uppsägningstid. Av 5 § framgår att försäkringstagaren alltid har rätt att säga upp en personförsäkring att upphöra omedelbart.

Upphör en personförsäkring att gälla på grund av konkurs, har försäkringstagaren och andra som lider skada på grund av detta rätt till skadestånd.

9 § Försäkringstagaren och andra som lider skada har rätt till skadestånd om en personförsäkring upphör att gälla på grund av att

1. försäkringsbolaget vid en utmätning saknar tillgångar till full betalning av utmätningsfordringen, förklarar sig ställa in sina betalningar eller annars kommer på obestånd, eller
2. försäkringsbolagets rätt upphör att bedriva marknadsföring och att ingå nya försäkringsavtal om risker som är belägna i Sverige eller att alls driva försäkringsrörelse.

10 § Om försäkringsbolaget har trätt i likvidation, tillämpas 8 §. En sjuk- eller olycksfallsförsäkring upphör att gälla ett år efter likvidationens början, om inte försäkringstagaren har sagt upp den dessförinnan.

Rätten till försäkringens värde när försäkringen upphör att gälla, m.m.

11 § När en personförsäkring upphör att gälla, skall försäkringsbolaget ställa försäkringens värde till försäkringstagarens förfogande, även om bolaget i övrigt är fritt från ansvar. Om försäkringsbolaget i annat fall, på grund av dröjsmål med premiebetalningen, har varit helt eller delvis fritt från ansvar under någon del av försäkringstiden, skall premien eller återbäringen anpassas efter detta.

12 kap. Begränsningar av försäkringsbolagets ansvar

Upplysningsplikten

1 § Försäkringstagaren och den försäkrade är skyldiga att på försäkringsbolagets begäran lämna upplysningar som kan ha betydelse för frågan om en personförsäkring skall meddelas, utvidgas eller förnyas. Försäkringsbolaget får också under försäkringstiden begära sådana upplysningar om den försäkrades ekonomiska förhållanden som är av betydelse för försäkringens utformning. Försäkringstagaren och den försäkrade skall ge riktiga och fullständiga svar på försäkringsbolagets frågor.

Om begränsningar i försäkringsbolagets rätt att efterforska eller använda genetisk information finns bestämmelser i lagen (2006:351) om genetisk integritet m.m. *Lag (2006:357)*

2 § Om försäkringstagaren vid fullgörande av sin upplysningsplikt enligt 1 § har förfarit svikligt eller i strid mot tro och heder, är avtalet ogiltigt enligt vad som sägs i lagen (1915:218) om avtal och andra rättshandlingar på förmögenhetsrättens område och försäkringsbolaget fritt från ansvar för försäkringsfall som inträffar därefter. I fråga om betald riskpremie tillämpas 13 kap. 6 §.

Har försäkringstagaren eller den försäkrade annars uppsåtligen eller av oaktsamhet som inte är ringa lämnat oriktiga eller ofullständiga uppgifter av betydelse för riskbedömningen och kan försäkringsbolaget visa att det inte skulle ha meddelat försäkring om upplysningsplikten hade fullgjorts, är bolaget fritt från ansvar för inträffade försäkringsfall. Kan försäkringsbolaget visa att det skulle ha meddelat försäkring mot högre premie eller i övrigt på andra villkor än som avtalats, är dess ansvar begränsat till vad som svarar mot den premie och de villkor i övrigt som har avtalats. Har försäkringsbolaget inte tagit återförsäkring som annars skulle ha tecknats, skall ansvaret anpassas efter detta.

Andra stycket får inte tillämpas i den mån detta skulle leda till resultat som är oskäligt mot försäkringstagaren eller hans rättsinnehavare.

3 § Om försäkringsbolaget under försäkringstiden får kännedom om att upplysningsplikten har åsidosatts på det sätt som sägs i 2 § andra stycket, får bolaget säga upp försäkringen för upphörande eller ändring. Uppsägningen skall göras skriftligen och med tre månaders uppsägningstid, räknat från det att försäkringsbolaget avsände den.

Skulle försäkringsbolaget, om upplysningsplikten hade fullgjorts, ha meddelat försäkring mot högre premie eller i övrigt på andra villkor än som avtalats, har försäkringstagaren rätt till fortsatt försäkring med det försäkringsbelopp som svarar mot den premie och de villkor i övrigt som avtalats. Begäran om fortsatt försäkring skall framställas före uppsägningstidens utgång.

I uppsägningen skall anges under vilka förutsättningar en försäkringstagare enligt andra stycket har rätt till fortsatt försäkring. Saknas denna uppgift, får uppsägningen ingen verkan.

4 § Försäkringsbolaget får inte åberopa att upplysningsplikten har åsidosatts, om det då insåg eller borde ha insett att upplysningarna var oriktiga eller ofullständiga. Detsamma gäller om upplysningarna saknade eller senare har upphört att ha betydelse för avtalets innehåll.

Vid livförsäkring för dödsfall får försäkringsbolaget åberopa att upplysningsplikten har åsidosatts, bara om dödsfallet har inträffat inom fem år från det att upplysningarna lämnades eller om försäkringsbolaget har lämnat meddelande enligt 11 § inom samma tid.

Första stycket första meningen och andra stycket gäller inte om den försäkrade har förfarit svikligt eller i strid mot tro och heder.

Symtomklausuler

5 § Gäller försäkringen för följder av sjukdom eller kroppsfel, får försäkringsbolaget göra särskilt undantag för sådana sjukdomar och kroppsfel som den försäkrade hade när avtalet ingicks, bara om undantaget

1. grundar sig på upplysningar om den försäkrade som bolaget har inhämtat, eller
2. behövs på grund av försäkringens art eller någon annan särskild omständighet.

Om en tidsbegränsad försäkring förnyas, får ett undantag enligt första stycket 2 bara avse en sjukdom eller ett kroppsfel som den försäkrade hade när det första avtalet ingicks. Om försäkringsskyddet utvidgas, gäller dock första stycket i denna del.

Riskökning

6 § Om försäkringsbolaget har förbehållit sig ansvarsfrihet när den försäkrade deltar i särskilt angivna verksamheter eller är utsatt för särskilt angivna risker, ansvarar det ändå för försäkringsfall som inträffar under sådana omständigheter men som inte sammanhänger med den särskilda verksamheten eller risken.

7 § Försäkringsbolaget får göra försäkringens giltighet och utformning beroende av den försäkrades levnadsförhållanden, såsom hans yrkesverksamhet, bostadsort eller liknande, under de förutsättningar som anges i 11 kap. 7 § och ålägga försäkringstagaren att anmäla ändringar i sådana förhållanden till bolaget. Underlåter försäkringstagaren uppsåtligen eller av oaktsamhet som inte är ringa att göra en sådan anmälan senast vid första premiebetalningen efter ändringen, är bolagets ansvar vid försäkringsfall begränsat enligt vad som sägs i 2 § andra och tredje styckena. En förutsättning är dock att bolaget i samband med krav på premien har upplyst försäkringstagaren om hans anmälningsskyldighet och om följderna av att denna inte fullgörs.

Försäkringsbolaget får inte göra sitt ansvar beroende av att den försäkrades hälsotillstånd inte försämras.

Framkallande av försäkringsfall

8 § Om den försäkrade uppsåtligen har framkallat ett försäkringsfall, är försäkringsbolaget fritt från ansvar.

Har den försäkrade begått självmord, ansvarar försäkringsbolaget dock vid livförsäkring, om det har gått mer än ett år från det att försäkringsavtalet ingicks eller, vid kortare tid, om det måste antas att försäkringen tecknades utan tanke på självmordet. Om en tidsbegränsad försäkring som endast avser dödsfall har förnyats, räknas ettårstiden från dagen för det första avtalet.

Vid sjukförsäkring gäller inte första stycket om den försäkrade var under femton år eller allvarligt psykiskt störd.

9 § Har den försäkrade vid sjuk- eller olycksfallsförsäkring genom grov vårdslöshet framkallat ett försäkringsfall eller förvärrat dess följder, kan ersättningen sättas ned såvitt angår honom efter vad som är skäligt med hänsyn till hans förhållanden och omständig-

heterna i övrigt. Detsamma gäller om den försäkrade annars måste antas ha handlat eller underlåtit att handla i vetskap om att detta innebar en betydande risk för att skadan skulle inträffa.

Första stycket gäller inte om den försäkrade var under femton år eller allvarligt psykiskt störd.

Undantag från bestämmelserna om begränsning av försäkringsbolagets ansvar

10 § Försäkringsbolaget kan inte åberopa ett sådant förbehåll som avses i 6 § eller bestämmelserna i 8 eller 9 §, om den försäkrade handlade för att förebygga skada på person eller egendom under sådana omständigheter att handlingen kan anses försvarlig.

Meddelande om att ansvarsbegränsning åberopas

11 § När försäkringsbolaget får kännedom om ett förhållande som enligt detta kapitel kan medföra ansvarsfrihet vid försäkringsfall eller uppsägningsrätt, skall bolaget, om det vill göra gällande att dess ansvar skall begränsas eller att det har rätt till uppsägning, utan oskäligt dröjsmål lämna ett skriftligt meddelande om detta till försäkringstagaren.

Meddelande enligt första stycket skall lämnas också till den försäkrade och till den som har fått försäkringen i pant eller är förmånstagare enligt ett oåterkalleligt förmånstagarförordnande, om hans rätt är känd för försäkringsbolaget.

Försummar försäkringsbolaget att lämna ett meddelande enligt första eller andra stycket, får det inte åberopa förhållandet mot den som skulle ha fått meddelandet, om inte försäkringstagaren eller den försäkrade har förfarit svikligt eller i strid mot tro och heder.

Vissa fall av s.k. omfattningsvillkor

12 § Bestämmelserna i 1–4 §§ och 8–11 §§ tillämpas också om en försäkring innehåller försäkringsvillkor som enligt sin lydelse begränsar försäkringens omfattning, när begränsningen beror av om någon på den försäkrades sida på förhand har känt till de förhållanden som har orsakat försäkringsfallet eller uppsåtligen eller genom vårdslöshet har medverkat till detta eller på annat sätt åsidosatt sina skyldigheter enligt dessa bestämmelser.

13 kap. Premien

När premien behöver betalas

1 § Den första premien för en personförsäkring behöver inte betalas tidigare än fjorton dagar från den dag då försäkringsbolaget avsände ett krav på premien till försäkringstagaren. Detta gäller dock inte om försäkringen skall tecknas genom att försäkringstagaren betalar premien eller om försäkringen annars är giltig bara under förutsättning att premien betalas innan försäkringstiden börjar.

Premien för en senare premieperiod behöver inte betalas tidigare än en månad från den dag då försäkringsbolaget avsände krav på premien till försäkringstagaren. Om premieperioden är högst en månad, skall premien dock betalas på periodens första dag. Om särskilda premieperioder inte har avtalats, skall senare premie för försäkringen betalas inom en månad från den dag då försäkringsbolaget avsände krav på premien till försäkringstagaren.

Andra stycket gäller också betalning av premien när en tidsbegränsad försäkring förnyas på grund av utebliven uppsägning.

Uppsägning på grund av dröjsmål med premien

2 § Betalas inte premien i rätt tid och är dröjsmålet inte av ringa betydelse, får försäkringsbolaget säga upp försäkringen för upphörande eller begränsning av ansvaret enligt vad villkoren närmare föreskriver. Uppsägningen skall sändas till försäkringstagaren.

Uppsägningen får verkan fjorton dagar efter den dag då den avsändes, om inte premien betalas inom denna frist. Uppsägningen skall innehålla uppgift om detta och om möjligheten att få försäkringen återupplivad enligt 3 §. Saknas någon av dessa uppgifter, får uppsägningen ingen verkan.

Om försäkringstagaren inte har kunnat betala premien inom den i andra stycket angivna fristen på grund av svår sjukdom, frihetsberövande, utebliven pension eller utebliven lön från sin huvudsakliga anställning eller liknande hinder, får uppsägningen verkan tidigast en vecka efter det att hindret har fallit bort, dock senast tre månader efter fristens utgång.

Återupplivning

3 § Har en uppsägning enligt 2 § fått verkan och avser dröjsmålet inte första premien för försäkringen, återupplivas försäkringen till sin tidigare omfattning, om utestående premiebelopp betalas inom tre månader från utgången av den frist som anges i 2 § andra stycket.

En försäkring som har ändrats till premiefri försäkring (fribrev) eller till en försäkring mot lägre premie, utan att en uppsägning enligt 2 § dessförinnan fått verkan, återupplivas till sin tidigare omfattning, om försäkringstagaren inom tre månader från den dag då försäkringsbolaget avsände ett meddelande om ändringen till honom betalar det premiebelopp som skulle ha betalats om försäkringen inte hade ändrats. Meddelandet skall innehålla en uppgift om rätten att få försäkringen återupplivad.

Återupplivas försäkringen, ansvarar försäkringsbolaget från och med dagen efter den dag då premiebeloppet betalas.

Underrättelse till annan om dröjsmål med premien

4 § Om det har begärts skall försäkringsbolaget sända ett meddelande om uppsägning enligt 2 § också till den försäkrade och till den som har fått försäkringen i pant eller är förmånstagare enligt ett oåterkalleligt förmånstagarförordnande, när personen i fråga är känd. Så länge försäkringsbolaget inte har sänt meddelande till en sådan person, får bolaget inte mot honom åberopa att premien inte har betalats.

Betalning genom betalningsförmedlare

5 § Försäkringstagaren anses ha betalat premien när han lämnat ett betalningsuppdrag avseende premien till en bank eller någon annan liknande betalningsförmedlare.

Riskpremie vid ansvarsfrihet

6 § Är försäkringsavtalet ogiltigt enligt 12 kap. 2 § första stycket, får försäkringsbolaget ändå behålla betald riskpremie för förfluten tid.

Preskription av rätt till premie

7 § Försäkringsbolaget förlorar rätten till en obetald premie när ett år har förflutit från det att premien skulle ha betalats, om försäkringen inte dessförinnan har sagts upp av bolaget eller av någon annan anledning har upphört att gälla.

14 kap. Förfogande över försäkringen

Rätten att göra, ändra och återkalla ett förmånstagarförordnande

1 § Försäkringstagaren har rätt att själv förfoga över en personförsäkring genom förmånstagarförordnande.

Det som sägs i 9 kap. 1 § och 13 kap. 2 och 3 §§ ärvdabalken om rätt att göra testamente och om testamentes ogiltighet gäller också i fråga om förmånstagarförordnande.

För förmånstagarförordnande till den som inte är född eller avlad när förordnandet skall tillämpas första gången gäller lagen (1930:106) om vissa rättshandlingar till förmån för ofödda.

2 § Försäkringstagaren kan, innan försäkringsersättningen skall betalas, ändra eller återkalla ett förmånstagarförordnande. Detta gäller dock inte om han gentemot förmånstagaren har utlovat att förordnandet skall stå fast (oåterkalleligt förmånstagarförordnande).

Formkrav för ett förmånstagarförordnande

3 § Ett förmånstagarförordnande och en återkallelse eller ändring av ett sådant förordnande skall för att vara gällande göras genom ett egenhändigt undertecknat meddelande till försäkringsbolaget.

Ett förmånstagarförordnande kan också göras genom att det tas in i försäkringsvillkoren. Ett sådant förordnande förlorar sin verkan om ett nytt förordnande görs enligt första stycket.

Första och andra styckena gäller också ett villkor enligt 7 kap. 2 § 5 äktenskapsbalken om att ett försäkringsbelopp eller en försäkring skall vara förmånstagarens enskilda egendom och en återkallelse eller ändring av sådant villkor.

Tolkning av ett förmånstagarförordnande

4 § Vid tolkningen av ett förmånstagarförordnande gäller det som sägs i 5 och 6 §§, om inte annat med hänsyn till omständigheterna får anses framgå av förordnandet.

5 § Vid försäkring på försäkringstagarens liv eller hälsa gäller ett förmånstagarförordnande bara för försäkringstagarens död.

Om vid försäkring på annans liv försäkringstagaren avlider före försäkringsfallet, övergår försäkringstagarens rätt till försäkringen genast till förmånstagaren. Detsamma gäller när annars försäkringsbeloppets utbetalande enligt villkoren beror av annat än försäkringstagarens död.

Kan ett förmånstagarförordnande inte verkställas såvitt angår en viss förmånstagare, gäller förordnandet till förmån för hans avkomlingar, om de i fråga om arv efter försäkringstagaren eller den försäkrade hade haft rätt att träda i förmånstagarens ställe. Om sådana avkomlingar saknas men det finns andra förmånstagare, tillfaller hela försäkringen dem.

Tredje stycket gäller inte vid en sådan pensionsförsäkring som avses i 58 kap. 2 § första stycket inkomstskattelagen (1999:1229). Kan ett förmånstagarförordnande i ett sådant fall inte verkställas såvitt angår en förmånstagare men det finns andra förmånstagare, tillfaller hela försäkringen dem.

6 § Har försäkringstagaren till en försäkring som gäller på hans liv eller hälsa utan att namnge förmånstagaren använt någon av nedan angivna beteckningar, anses detta innebära följande:

- *make*: den som är gift med försäkringstagaren när förordnandet tillämpas; om det pågår mål om äktenskapsskillnad mellan makarna, gäller inte förordnandet,
- *registrerad partner*: den som är registrerad partner med försäkringstagaren när förordnandet tillämpas; om det pågår mål om upplösning av partnerskapet, gäller inte förordnandet,
- *sambo*: den som är sambo med försäkringstagaren när förordnandet tillämpas,
- *barn*: försäkringstagarens bröstarvingar, med fördelning av försäkringen efter vad som gäller i fråga om arvsrätt efter försäkringstagaren,
- *make och barn*: försäkringstagarens make är förmånstagare till halva försäkringen och hans bröstarvingar till återstoden; om försäkringstagaren efterlämnar bara make eller bara bröstarvingar, tillfaller hela försäkringen maken eller bröstarvingarna,
- *arvingar*: de som har arvsrätt efter försäkringstagaren, med fördelning av försäkringen efter vad som gäller för arvsrätten.

Förmånstagarförordnandes verkan mot dödsbodelägare

7 § Är förmånstagare insatt, skall försäkringsbelopp som utfaller efter försäkringstagarens död inte ingå i dennes kvarlåtenskap.

Om tillämpningen av ett förmånstagarförordnande som gäller för försäkringstagarens död skulle leda till ett resultat som är oskäligt mot en make eller bröstarvinge efter försäkringstagaren, kan förordnandet jämkas så att försäkringen helt eller delvis tillfaller

maken eller bröstarvingen. Vid prövningen skall särskilt beaktas skälen för förordnandet samt förmånstagarens och makens eller bröstarvingens ekonomiska förhållanden.

Har dödsfallet inträffat sedan det har dömts till äktenskapsskillnad mellan försäkringstagaren och hans make eller sedan talan om äktenskapsskillnad väckts men innan bodelning har förrättats, gäller i stället för det som sägs i andra stycket att, om maken inte vid bodelningen kan få ut sin andel därför att försäkringen tillfaller någon annan som förmånstagare, denne är skyldig att avstå vad som fattas.

Den som vill begära jämkning enligt andra eller tredje stycket skall väcka talan mot förmånstagaren inom ett år från det att bouppteckning efter försäkringstagaren avslutades eller dödsboanmälan gjordes. Väcks inte talan inom denna tid, är rätten till jämkning förlorad.

Angående förordnandets verkan mot försäkringstagarens borgenärer finns bestämmelser i 15 kap. *Lag (2006:464)*

Förmånstagarens förfoganderätt

8 § Innan förmånstagarens rätt har inträtt får han inte genom överlåtelse, pantsättning eller på annat sätt förfoga över den rätt som förordnandet medför.

Försäkringstagarens rätt att förfoga över försäkringen på annat sätt än genom förmånstagarförordnande

9 § Försäkringstagaren har rätt att förfoga över försäkringen genom överlåtelse, pantsättning eller annars på annat sätt än genom förmånstagarförordnande. Försäkringsbolaget får dock i försäkringsvillkoren föreskriva att ett förfogande som avser enbart försäkringens riskdel eller enbart försäkringens spardel är utan verkan mot bolaget.

Om ett oåterkalleligt förmånstagarförordnande gäller för försäkringen, skall försäkringstagaren anses ha utfäst sig att inte utan förmånstagarens samtycke förfoga över försäkringen på ett sätt som inskränker dennes rätt.

Verkan av förfogande till förmån för flera

10 § Förfogar försäkringstagaren genom överlåtelse, pantsättning eller oåterkalleligt förmånstagarförordnande över försäkringen till förmån för flera, gäller ett tidigare förfogande framför ett senare. Ett senare förfogande gäller dock framför ett tidigare, om meddelande om det senare förfogandet kommer in till försäkringsbolaget först och den till vars förmån förfogandet skett då är i god tro. Avser förfogandet ett försäkringsbrev som innehavaren måste förete för att få ut försäkringsersättning, gäller det senare förfogandet framför ett tidigare, om den till vars förmån förfogandet sker i god tro har fått försäkringsbrevet i sin besittning.

11 § I fråga om försäkringsbrev som måste företes för att innehavaren skall få försäkringsersättning gäller följande. Om någon begär utbetalning av ett försäkringsbelopp eller återköp av en försäkring eller vill träffa överenskommelse om ändring av försäkringsavtalet, skall försäkringsbolaget göra anteckning på försäkringsbrevet om den åtgärd som vidtas. Annars är åtgärden utan verkan mot innehavare av försäkringsbrevet som i god tro förvärvat rätt till försäkringen och fått försäkringsbrevet i sin besittning.

När ett förmånstagarförordnande förfaller vid överlåtelse

12 § Överlåts försäkringen, förfaller ett tidigare förmånstagarförordnande som inte är oåterkalleligt, om inte annat har avtalats eller får anses förutsatt vid överlåtelsen.

En pantsättning av försäkringen medför inte att ett förmånstagarförordnande förfaller.

Panthavarens rätt

13 § Pantsättning av försäkringen medför rätt för panthavaren att få så mycket av utfallande försäkringsersättning, inbegripet återbäring, som svarar mot pantfordringen. Detta gäller även om pantfordringen inte är förfallen till betalning.

Om försäkringen är förenad med återköpsrätt, får panthavaren också kräva återköp av försäkringen. Återköp får dock ske bara om panthavaren har underrättat försäkringstagaren och denne inte inom två månader har återlöst panten genom att betala det belopp som panthavaren kan få ut från försäkringsbolaget.

Ett förbehåll om rätt att göra panträtten gällande på annat sätt än som sägs i första och andra styckena är ogiltigt mot försäkringstagaren.

Förfoganden som är utan verkan

14 § Ett förfogande över försäkringen är utan verkan i den mån förfogandet är förbjudet enligt ett försäkringsvillkor som enligt inkomstskattelagen (1999:1229) skall tas in i försäkringsavtalet. Ett förbud mot överlåtelse hindrar dock inte utmätning eller överlåtelse vid ackord eller i konkurs i vidare utsträckning än detta följer av vad som annars föreskrivs i lag eller annan författning.

Förlust av rätten till försäkring

15 § Om någon genom brott som avses i 15 kap. ärvdabalken har dödat försäkringstagaren, den försäkrade eller en förmånstagare, eller medverkat till sådant brott, gäller det som där sägs om förlust av rätt att ta arv eller testamente beträffande rätten till försäkringen eller försäkringsersättningen.

15 kap. Förhållandet till borgenärerna

Inledande bestämmelse

1 § En försäkring och ersättning som utfaller från den får tas i anspråk för försäkringstagarens och någon annan berättigads skulder i enlighet med detta kapitel och lagstiftningen i övrigt.

Verkan av förmånstagarförordnande m.m.

2 § En försäkring eller ett försäkringsbelopp, som tillfaller en förmånstagare till följd av ett förordnande som har kunnat återkallas, får tas i anspråk för försäkringstagarens skulder, om fordringen har uppkommit före försäkringsfallet och inte kan betalas ur försäkringstagarens förmögenhet eller kvarlåtenskap.

En försäkring eller ett försäkringsbelopp, som tillfaller en förvärvare eller panthavare eller en förmånstagare till följd av ett oåterkalleligt förordnande, får inte tas i anspråk för försäkringstagarens skulder efter det att ett meddelande om förfogandet har kommit in till försäkringsbolaget. Om förfogandet avser ett försäkringsbrev som innehavaren måste förete för att få ut försäkringsersättning, blir förfogandet gällande mot försäkringstagarens borgenärer när den till vars förmån förfogandet äger rum får försäkringsbrevet i sin besittning.

En försäkring eller ett försäkringsbelopp som tillfaller en förmånstagare får aldrig utmätas för försäkringstagarens skulder, om ansökan görs mer än tre år från det att förmånstagarens rätt inträdde. *Lag (2013:1092)*

Utmätning av livförsäkring för försäkringstagarens skulder

3 § Innan något försäkringsfall har inträffat får en livförsäkring som gäller på försäkringstagarens eller försäkringstagarens makes liv utmätas för försäkringstagarens skulder bara i den mån det under något av de senaste tio åren har betalats premie för försäkringen med belopp som överstiger

1. för tidsbegränsad försäkring som endast avser dödsfall: fem gånger den premie som beräknas belöpa på det året,
2. för livförsäkring där försäkringsbolagets betalningsskyldighet efter försäkringsfall inte längre är beroende av att en viss person lever, om den inte omfattas av 1: dubbla genomsnittet av de premier som betalats under perioden eller den kortare tid under vilken försäkringen gällt,

3. för försäkring med periodisk utbetalning där försäkringsbolagets betalningsskyldighet är beroende av att en eller flera personer lever, om den inte omfattas av 1: femton procent av den premie som skulle ha betalats om försäkringen hade tecknats mot engångspremie vid början av det året.

I fråga om fondförsäkring ska alltid gälla det som sägs i första stycket 2.

Om prisbasbeloppet enligt 2 kap. 6 och 7 §§ socialförsäkringsbalken ändrats efter premiebetalningen, ändras det belopp som får utmätas i proportion till ändringen av prisbasbeloppet. *Lag (2010:1292)*

4 § Om värdet av en försäkring, som enligt 3 § inte får utmätas, förs över till en annan försäkring på sätt som anges i 58 kap. 18 § tredje stycket inkomstskattelagen (1999:1229), anses den nya försäkringen som samma försäkring vid tillämpningen av 3 §.

5 § Sedan ett försäkringsfall har inträffat får en livförsäkring och ersättning som utfaller från den inte utmätas för försäkringstagarens skulder i den mån ersättningen tillfaller någon som själv behöver den för sin försörjning eller för en underhållsskyldighet. Om ersättningen tillfaller någon annan än den försäkrade, gäller dock detta förbud bara om den försäkrade har försörjt eller varit skyldig att försörja den berättigade. När ersättningen betalas i form av livränta, gäller förbudet bara rätten till livräntan.

Från vad som efter den försäkrades död på grund av förmånstagarförordnande tillfaller den försäkrades make eller den försäkrades eller makens barn som vid dödsfallet inte fyllt 25 år ska för varje berättigad alltid undantas från utmätning ett sammanlagt försäkringsbelopp som motsvarar sex gånger det prisbasbelopp enligt 2 kap. 6 och 7 §§ socialförsäkringsbalken som gäller för dödsåret. *Lag (2010:1292)*

6 § Det som sägs i 3 § om make gäller också sambo samt tidigare make och tidigare sambo. Det som sägs i 5 § om make gäller också sambo.

7 § Om en försäkring som en arbetsgivare har tecknat på en anställds liv inte gäller till förmån för arbetsgivaren själv, får försäkringen och ersättning som utfaller från den inte tas i anspråk för arbetsgivarens skulder på något annat sätt än som sägs i 8 §. Detta gäller också om den försäkrade inte är anställd hos arbetsgivaren men har någon annan anknytning till dennes verksamhet eller är medförsäkrad som närstående till någon annan försäkrad.

Återkrav vid försäkringstagarens konkurs, m.m.

8 § Om vid livförsäkring försäkringstagaren eller dödsboet efter honom försätts i konkurs och försäkringstagaren senare än tre år före den fristdag som anges i 4 kap. 2 § konkurslagen (1987:672) har betalat premie för försäkringen med belopp som vid betalningstillfället inte stod i skäligt förhållande till hans villkor, får konkursboet av tillgodohavandet hos försäkringsbolaget kräva åter vad han har betalat för mycket. Om försäkringstagaren eller en panthavare inte har lämnat sitt samtycke till återbetalningen, skall konkursboet för prövning av dess rätt väcka talan mot honom. Vid en sådan talan tillämpas 4 kap. 19 och 20 §§ konkurslagen.

Har försäkringsbeloppet betalats ut, är den som har uppburit beloppet skyldig att till konkursboet betala tillbaka det belopp som konkursboet annars hade kunnat kräva åter av försäkringsbolaget. Har beloppet uppburits av en förmånstagare, gäller detta dock bara om utbetalningen har skett senare än sex månader före fristdagen. Återbetalningsskyldigheten kan jämkas om det finns synnerliga skäl. Också vid en talan mot den som har uppburit försäkringsbeloppet tillämpas 4 kap. 19 och 20 §§ konkurslagen.

Första och andra styckena tillämpas också i fråga om offentligt ackord vid företagsrekonstruktion. Vid en talan med anledning av ackordsförhandling tillämpas 3 kap. 6 och 7 §§ lagen (1996:764) om företagsrekonstruktion.

Vid sådan försäkring som avses i 7 § får krav enligt denna paragraf göras gällande bara om den försäkrade eller den till vars förmån försäkringen annars gäller är närstående till arbetsgivaren på det sätt som anges i 4 kap. 3 § konkurslagen.

Krav enligt denna paragraf får inte göras gällande till nackdel för förmånstagare med oåterkalleligt förordnande.

Utmätning av en livförsäkring för den berättigades skulder

9 § Sedan ett försäkringsfall har inträffat får en livförsäkring och ersättning som utfaller från den inte utmätas för den berättigades skulder utom i fall som framgår av 5 §.

Trots det som sägs i 5 § får ett ersättningsbelopp som inte hålls avskilt efter utbetalningen utmätas för den berättigades skulder. När två år har gått från det att beloppet skulle betalas, får också det som hålls avskilt utmätas till den del beloppet inte behövs för den berättigades försörjning eller för att fullgöra underhållsskyldighet som åvilar honom.

Utmätning av en sjuk- eller olycksfallsförsäkring

10 § Om ersättningen från en sjuk- eller olycksfallsförsäkring skall tillfalla den försäkrade, får försäkringen och ersättning som utfaller från den inte utmätas för försäkringstagarens eller den försäkrades skulder. När ersättning betalas i form av livränta, gäller förbudet mot utmätning för den berättigades skulder bara rätten till livräntan.

Trots det som sägs i första stycket får ett ersättningsbelopp som har tillfallit den försäkrade och som inte hålls avskilt efter utbetalningen utmätas för den försäkrades skulder. När två år har gått sedan beloppet skulle betalas, får också det som hålls avskilt utmätas till den del beloppet inte behövs för den försäkrades försörjning eller för att fullgöra underhållsskyldighet som åvilar honom.

Om ersättning skall tillfalla någon annan än den försäkrade, tillämpas vad som gäller enligt 3–7 och 9 §§ om utmätning av tidsbegränsad livförsäkring som bara avser dödsfall och av ersättning som utfaller från livförsäkring.

16 kap. Regleringen av försäkringsfall, m.m.

Tiden för utbetalning av försäkringsersättning

1 § Ett försäkringsbolag som har fått underrättelse om ett försäkringsfall skall utan uppskov vidta de åtgärder som behövs för att försäkringsfallet skall kunna regleras. Regleringen skall ske skyndsamt och med beaktande av den ersättningsberättigades behöriga intressen.

Försäkringsersättning som inte avser periodiska utbetalningar skall betalas senast en månad efter det att rätten till ersättningen inträtt och sådan utredning som skäligen kan begäras för att fastställa betalningsskyldigheten och mot vem denna skall fullgöras har lagts fram för försäkringsbolaget. Försäkringsbolaget skall betala ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635), om inte betalning sker i tid.

Om den som gör anspråk på försäkringsersättning uppenbarligen har rätt till åtminstone ett visst belopp, skall detta genast betalas ut i avräkning på den slutliga ersättningen.

Samtycke till att inhämta hälsouppgifter

1 a § Om det behövs för regleringen av försäkringsfallet, får försäkringsbolaget begära samtycke till att inhämta uppgifter om en enskild persons hälsotillstånd.

Ett samtycke som är begränsat till att gälla under en skadereglering i anledning av den försäkrades död får begäras redan innan försäkringsfallet har inträffat.

Samtycket ska lämnas på en av försäkringsbolaget särskilt upprättad handling. Det ska framgå av handlingen att samtycket är begränsat till att gälla under regleringen av försäkringsfallet.

Försäkringsbolaget ska i samband med att samtycke begärs informera om innebörden av att samtycke ges. *Lag (2011:12)*

Utbetalning till annan än rätt förmånstagare

2 § Har försäkringsbolaget betalat ut försäkringsersättning till någon annan än den som i egenskap av förmånstagare har rätt till ersättningen och därvid iakttagit skälig aktsamhet, är bolaget befriat från sin skuld. Detta gäller dock inte om utbetalningen grundats på en handling som är förfalskad eller som är ogiltig på grund av att den har tillkommit under tvång som avses i 28 § lagen (1915:218) om avtal och andra rättshandlingar på förmögenhetsrättens område eller som har utfärdats under sådana omständigheter som anges i 17 § andra stycket lagen (1936:81) om skuldebrev.

Försummelse att anmäla försäkringsfall, m.m.

3 § Om den ersättningsberättigade har försummat att följa försäkringsvillkor om skyldighet att anmäla försäkringsfall till försäkringsbolaget inom viss tid eller villkor eller anvisningar enligt dessa om skyldighet att medverka till utredningen av försäkringsfallet eller av bolagets ansvar, och försummelsen har medfört skada för bolaget, kan den ersättning som annars skulle ha betalats till honom sättas ned efter vad som är skäligt med hänsyn till omständigheterna.

Första stycket tillämpas inte om oaktsamheten har varit ringa.

4 § Om den försäkrade eller någon annan som begär ersättning av försäkringsbolaget efter ett försäkringsfall uppsåtligen eller av grov vårdslöshet oriktigt har uppgett eller förtigit eller dolt något av betydelse för bedömningen av rätten till ersättning från försäkringen, kan den ersättning som annars skulle ha betalats till honom sättas ned efter vad som är skäligt med hänsyn till omständigheterna.

Preskription av rätt till försäkringsskydd

5 § Den som vill ha försäkringsersättning eller annat försäkringsskydd måste väcka talan inom tio år från tidpunkten när det förhållande som enligt försäkringsavtalet berättigar till sådant skydd inträdde.

Om den som vill ha försäkringsskydd har framställt anspråket till försäkringsbolaget inom den tid som anges i första stycket, är fristen att väcka talan alltid minst sex månader från det att bolaget har förklarat att det har tagit slutlig ställning till anspråket.

Vid återkrav mellan försäkringsbolag är fristen att väcka talan alltid minst ett år från den betalning som grundar återkravet.

Om talan inte väcks enligt denna paragraf, går rätten till försäkringsskydd förlorad.

I förhållanden mellan försäkringsbolag får annat avtalas om preskription än vad som följer av denna paragraf. *Lag (2013:1092)*

Risken för vissa meddelanden

6 § Gör försäkringstagaren sannolikt att en uppsägning från försäkringsbolagets sida eller ett meddelande som avses i 11 kap. 7 § eller 16 kap. 7 § andra stycket har försenats eller inte kommit fram på grund av omständigheter som han inte har kunnat råda över, får uppsägningen eller meddelandet verkan tidigast en vecka efter den dag då uppsägningen eller meddelandet kom fram. En uppsägning på grund av dröjsmål med premien får dock verkan senast tre månader efter den dag då försäkringsbolaget avsände den.

Tvist om rätten att teckna eller behålla en försäkring

7 § Har ett försäkringsbolag i strid mot 11 kap. 1 eller 3 § vägrat någon att teckna eller förnya en försäkring, skall domstol på yrkande av denne förklara att han har rätt att teckna eller förnya försäkringen.

Talan om förklaring enligt första stycket skall väckas inom sex månader från det att försäkringsbolaget till sökanden har avsänt meddelande om sitt beslut, uppgift om skälen för detta och upplysning om vad sökanden skall göra för att få beslutet prövat. Väcks inte talan inom denna tid, är rätten att föra talan förlorad.

Domstolen får bestämma att försäkringstiden skall räknas från den tidpunkt som skulle ha gällt om försäkringsbolaget hade bifallit ansökan.

8 § Har ett försäkringsbolag sagt upp en försäkring i förtid i strid mot denna lag eller mot försäkringsavtalet, skall domstol på yrkande av försäkringstagaren förklara att uppsägningen är ogiltig.

Talan om förklaring enligt första stycket skall väckas inom sex månader från det att försäkringsbolaget till försäkringstagaren har avsänt uppsägningen, uppgift om skälen för denna och upplysning om vad försäkringstagaren skall göra för att få beslutet prövat. Talan behöver dock aldrig väckas före den tidpunkt när uppsägningen skulle få verkan. Väcks inte talan inom denna tid, är rätten att föra talan förlorad.

9 § Domstolen kan på yrkande meddela förklaring som avses i 7 eller 8 § att gälla för tiden intill dess att det föreligger ett avgörande som har vunnit laga kraft. En sådan förklaring får inte meddelas utan att försäkringsbolaget har beretts tillfälle att yttra sig över yrkandet.

Regressrätt

10 § Försäkringsbolaget inträder i den försäkrades rätt till skadestånd i fråga om ersättning för sjukvårdskostnader och andra utgifter och förluster som bolaget har ersatt enligt försäkringsavtalet. Försäkringsvillkor som ger bolaget större rätt till återkrav är utan verkan mot den skadeståndsskyldige.

FJÄRDE AVDELNINGEN Kollektiv försäkring

Kollektiv skadeförsäkring

17 kap. Gruppskadeförsäkring

Definitioner och tillämpningsområde

1 § I detta kapitel betyder

– *frivillig gruppskadeförsäkring*: gruppskadeförsäkring som gruppmedlemmarna ansluter sig till genom egen anmälan eller genom att inte avböja försäkringen,
– *obligatorisk gruppskadeförsäkring*: gruppskadeförsäkring som varje medlem i gruppen är direkt ansluten till på grund av gruppavtalet.

Bestämmelserna tillämpas också om flera försäkringsbolag meddelar gruppförsäkring för olika medlemmar i samma grupp. Varje försäkringsbolag har då de skyldigheter och rättigheter som bestämmelserna anger i förhållande till dem som bolaget meddelar försäkring för.

Om försäkringsbolaget avtalar med en gruppmedlem om en särskild utformning av medlemmens försäkringsskydd, anses avtalet som en del av gruppförsäkringen för medlemmen.

2 § Bestämmelserna i 6, 7, 11–14 §§, 19 § andra och tredje styckena samt 20 § tillämpas inte på en försäkring som gäller under högst en månad.

Parterna i avtalet

3 § Avtal om frivillig gruppskadeförsäkring anses ingånget mellan försäkringsbolaget och gruppmedlemmen på grundval av gruppavtalet. Ett sådant avtal kan ingås också genom att gruppmedlemmen låter bli att avböja försäkringen inom viss tid, om detta föreskrivs i gruppavtalet.

Avtal om obligatorisk gruppskadeförsäkring anses ingånget mellan försäkringsbolaget och företrädare för gruppen genom gruppavtalet. Genom ett sådant avtal uppkommer ingen betalningsskyldighet för gruppmedlemmen mot försäkringsbolaget.

Den som enligt första eller andra stycket anses ingå avtal om gruppskadeförsäkring med försäkringsbolaget är försäkringstagare. Om en personförsäkring ingår som en del i en skadeförsäkring, tillämpas dock i stället 19 kap. 3 § tredje stycket i fråga om personförsäkringen.

4 § Om försäkringsbolaget ger en företrädare för gruppen i uppdrag att fullgöra en skyldighet mot gruppmedlemmarna som föreskrivs i detta kapitel, ansvarar bolaget mot dem för företrädarens utförande av uppdraget, där inte annat särskilt anges i kapitlet.

Information

5 § Innan ett gruppavtal ingås skall försäkringsbolaget lämna gruppen information som är utformad så att den underlättar bedömningen av gruppmedlemmarnas försäkringsbehov och valet av försäkring. Informationen skall på ett enkelt sätt återge det huvudsakliga innehållet i de försäkringsvillkor som gruppen behöver ha kännedom om för att kunna bedöma kostnaden för och omfattningen av försäkringen. Viktiga begränsningar

av försäkringsskyddet skall tydligt framgå. Detsamma gäller om försäkringsbolagets ansvar inträder först när premien betalas.

Innan ett avtal om frivillig gruppskadeförsäkring ingås skall försäkringsbolaget också på ett ändamålsenligt sätt ge gruppmedlemmarna information för bedömning av frågan om de bör ansluta sig till försäkringen.

Innebär ett gruppavtal om frivillig gruppskadeförsäkring att gruppmedlemmarna kan bli anslutna genom att inte avböja försäkringen, skall försäkringsbolaget sända meddelande till dem om detta förhållande och om deras möjlighet att enligt 12 § säga upp försäkringen för omedelbart upphörande.

6 § När en försäkring har meddelats skall försäkringsbolaget snarast på ett ändamålsenligt sätt avsända försäkringsbesked för de försäkrades kännedom. Beskeden skall innehålla upplysningar om de väsentliga rättigheter och skyldigheter som följer av försäkringen samt om viktiga begränsningar av försäkringsskyddet. Detsamma gäller när försäkringen har ändrats eller förnyats, om de nya försäkringsvillkoren innebär en begränsning av försäkringsskyddet eller en väsentlig ändring av försäkringen.

Om en uppgift i ett försäkringsbesked avviker från försäkringsavtalet och avvikelsen inte är till nackdel för den som beskedet är riktat till, gäller uppgiften i försäkringsbeskedet. Uppgiften kan dock inte åberopas om den som försäkringsbeskedet är riktat till har insett eller bort inse att uppgiften är oriktig eller inte längre är giltig.

7 § Under försäkringstiden och i samband med att försäkringen förnyas skall försäkringsbolaget i skälig omfattning informera de försäkrade om sådana förhållanden rörande försäkringen som det är av betydelse för dem att känna till. Efter ett försäkringsfall gäller informationsskyldigheten också mot andra som har anspråk mot försäkringsbolaget. Det som sägs i 2 kap. 7 § om information om möjligheter till överprövning m.m. tillämpas också vid gruppskadeförsäkring.

8 § Om ett försäkringsbolag inte lämnar information enligt 5–7 §§, tillämpas 2 kap. 9 § vid gruppskadeförsäkring som tecknas av en konsument eller ett dödsbo och 8 kap. 2 och 3 §§ vid annan gruppskadeförsäkring.

Tiden för försäkringsbolagets ansvar, m.m.

9 § När ett gruppavtal om frivillig gruppskadeförsäkring har ingåtts, räknas tiden för försäkringsbolagets ansvar från den tidpunkt som anges i gruppavtalet. Ansvaret omfattar alla gruppmedlemmar som då uppfyller anslutningskraven enligt avtalet och som har anslutit sig till försäkringen samt dem som har anslutits tillsammans med en gruppmedlem. Ansluter sig en gruppmedlem senare, räknas ansvaret från och med dagen efter anslutningen, om inte annat anges i gruppavtalet.

Anslutning enligt första stycket anses ske när medlemmen gör anmälan till försäkringsbolaget eller till någon som tar emot anmälningar för dess räkning. Om medlemmen ansluter sig genom att inte avböja försäkringen, anses anslutning ske när tiden för avböjande går ut.

Om ingen annan tidpunkt har avtalats, räknas vid obligatorisk gruppskadeförsäkring tiden för försäkringsbolagets ansvar mot medlemmarna från och med dagen efter den då gruppavtalet ingicks eller, om någon inträder i gruppen senare, från och med dagen efter inträdet. *Lag (2013:1092)*

10 § Om ett försäkringsfall inträffar efter det att försäkringsbolagets ansvar inträtt men innan avtal träffats enligt 1 § tredje stycket om utformningen av en gruppmedlems försäkringsskydd, bestäms ansvaret efter vad som är skäligt med hänsyn till medlemmens förhållanden och de villkor som gäller för gruppen i övrigt.

Förnyelse av försäkringen och uppsägning till försäkringstidens utgång

11 § Ett avtal om gruppskadeförsäkring förnyas för en tid av ett år, om det inte har sagts upp för att upphöra vid försäkringstidens slut. I 6 och 7 §§ finns bestämmelser om information i samband med förnyelse.

Om försäkringsbolaget säger upp försäkringen till försäkringstidens utgång, skall det skriftligt meddela den som har ingått gruppavtalet och berörda gruppmedlemmar om uppsägningen. Uppsägningen får verkan en månad efter det att meddelandena avsändes.

Första stycket första meningen gäller inte om annat framgår av avtalet eller omständigheterna i övrigt.

En gruppmedlems rätt att säga upp eller avstå från försäkringen

12 § Vid frivillig försäkring har en försäkrad gruppmedlem rätt att när som helst säga upp försäkringen att genast upphöra.

Vid obligatorisk försäkring kan en medlem i gruppen när som helst genom anmälan förklara sig avstå från försäkringen. Sådan anmälan kan även ske hos gruppföreträdaren.

Verkan av att en medlem lämnar gruppen

13 § Om en försäkrad gruppmedlem utträder ur gruppen av någon annan anledning än att han uppnår en viss ålder, upphör försäkringsbolagets ansvar en månad efter utträdet (efterskydd).

Det som sägs i första stycket om efterskydd gäller inte om den försäkrade på något annat sätt har fått eller uppenbarligen kan få skydd av samma slag som tidigare. Behövs det på grund av försäkringens art, får försäkringsbolaget göra förbehåll om att första stycket inte heller annars skall tillämpas.

Verkan av att gruppavtalet upphör på grund av uppsägning från gruppens sida

14 § Om gruppavtalet upphör på grund av uppsägning från gruppens sida, upphör försäkringen för samtliga försäkrade vid den tidpunkt som anges i uppsägningen, dock tidigast en månad efter det att uppsägningen kom till försäkringsbolaget. När försäkringsbolaget har tagit emot en uppsägning, skall det genast sända ett meddelande om denna till de försäkrade gruppmedlemmarna.

Försäkringsbolagets rätt att ändra försäkringen eller säga upp den i förtid

15 § Utom i de fall som anges i lagen får försäkringsbolaget säga upp en försäkring att upphöra i förtid eller ändras under försäkringstiden bara i fråga om en gruppmedlem eller någon annan försäkrad som grovt åsidosatt sina förpliktelser mot försäkringsbolaget. Om uppsägningen gäller 3 kap. 7 § andra stycket.

Försäkringens upphörande på grund av försäkringsbolagets konkurs, m.m.

16 § Det som sägs i 3 kap. 9–11 §§ om konkurs m.m. tillämpas också vid gruppskadeförsäkring.

Begränsningar av försäkringsbolagets ansvar

17 § Det som sägs i 4 kap. om begränsningar av försäkringsbolagets ansvar tillämpas också vid gruppskadeförsäkring som tecknas av en konsument eller ett dödsbo. Vid annan gruppskadeförsäkring tillämpas 8 kap. 8–16 §§.

Försäkringsbolaget får inte mot en gruppmedlem åberopa att någon annan än denne själv eller någon som är försäkrad tillsammans med honom har eftersatt sina skyldigheter enligt 4 kap. 1–3 §§ eller 8 kap. 8–10 §§ eller haft vetskap om detta.

Premien

18 § Den första premien skall betalas inom fjorton dagar från den dag då försäkringsbolaget avsände ett krav på premien till den som enligt försäkringsavtalet skall betala denna till bolaget. Detta gäller dock inte om försäkringen skall tecknas genom att försäkringstagaren betalar premien eller om försäkringen annars är giltig bara under förutsättning att premien betalas innan försäkringstiden börjar. I fall som avses i 5 § tredje stycket får premiekravet verkan först fjorton dagar efter det att försäkringsbolaget avsänt föreskrivet meddelande till gruppmedlemmen.

Premien för en senare premieperiod och första premien för en försäkring som har förnyats enligt 11 § skall betalas senast på periodens första dag. En premie som avser längre tid än en månad behöver dock inte betalas tidigare än en månad från den dag då försäkringsbolaget avsände ett krav på premien till den som enligt försäkringsavtalet skall betala denna till bolaget.

Det som sägs i 5 kap. 5–7 §§ tillämpas också vid gruppskadeförsäkring.

19 § Betalas inte premien i rätt tid, får försäkringsbolaget säga upp försäkringen, om inte dröjsmålet är av ringa betydelse.

Ett meddelande om uppsägningen skall vid frivillig försäkring sändas till gruppmedlem som inte har betalat i tid samt till gruppföreträdaren, om denne skulle ha förmedlat premiebetalningen. Vid obligatorisk försäkring skall meddelande om uppsägningen sändas till den som skulle ha betalat premien och till alla försäkrade gruppmedlemmar.

Uppsägningen får verkan fjorton dagar efter det att meddelandena avsändes, om inte premien betalas inom denna tid. Meddelandena skall innehålla uppgift om detta. Saknas denna uppgift, får uppsägningen ingen verkan.

20 § Har premien för en frivillig gruppskadeförsäkring inte kunnat betalas inom den frist som anges i 19 § tredje stycket därför att den försäkrade gruppmedlemmen blivit svårt sjuk eller berövats friheten eller inte fått ut pension eller lön från sin huvudsakliga anställning, eller därför att något liknande oväntat hinder inträffat för honom, får en uppsägning enligt 19 § verkan först en vecka efter det att hindret har fallit bort, dock senast tre månader efter fristens utgång.

Om vid frivillig gruppskadeförsäkring ett dröjsmål med premien beror på försummelse av någon som på grund av gruppavtalet förmedlar premien, får uppsägningen verkan för den försäkrade gruppmedlemmen och försäkrade som har anslutits tillsammans med honom först en vecka efter det att medlemmen själv har fått kännedom om dröjsmålet.

Försäkringsersättningen

21 § Det som sägs i 6 kap. om försäkringsersättningen tillämpas också vid gruppskadeförsäkring.

Regleringen av försäkringsfall, m.m.

22 § Det som sägs i 7 kap. 1–4 och 7–9 §§ om regleringen av försäkringsfall m.m. tillämpas också vid gruppskadeförsäkring. I fråga om uppsägning av viss gruppmedlem tillämpas 7 kap. 5 § första meningen.

Tredje mans rätt enligt försäkringsavtalet

23 § Det som sägs i 9 kap. om tredje mans rätt enligt försäkringsavtalet tillämpas också vid gruppskadeförsäkring.

Meddelanden till de försäkrade

24 § Skall försäkringsbolaget enligt någon bestämmelse i detta kapitel eller i gruppavtalet tillställa en försäkrad eller den som är försäkrad tillsammans med honom ett meddelande, skall bolaget, om inte annat föreskrivs, på ändamålsenligt sätt sända detta för deras kännedom. Ett meddelande som avser bestämda gruppmedlemmar skall sändas till dessa personligen.

18 kap. Kollektivavtalsgrundad skadeförsäkring

Tillämpningsområde

1 § Bestämmelserna om kollektivavtalsgrundad skadeförsäkring tillämpas på skadeförsäkringar som

1. tecknas av arbetsgivare för att ge skydd åt anställda,
2. meddelas enligt ett i försäkringsvillkoren angivet kollektivavtal som har slutits mellan en arbetsgivarorganisation och en arbetstagarorganisation och
3. tecknas hos ett försäkringsbolag enligt kollektivavtalet.

En kollektivavtalsgrundad skadeförsäkring kan omfatta också arbetsgivaren själv och andra som har anknytning till arbetsgivarens verksamhet. Närstående till anställda eller andra försäkrade kan också omfattas av försäkringen. Det som sägs om anställda i 3–6 och 12 §§ gäller också andra som omfattas av försäkringen.

Om försäkringsskyddet enligt ett kollektivavtal som avses i första stycket skall gälla också för anställda hos sådana arbetsgivare som inte har tecknat försäkring trots att de har varit skyldiga att göra det, skall utbetalad ersättning anses som ersättning från en kollektivavtalsgrundad försäkring.

Bestämmelserna tillämpas också om flera försäkringsbolag meddelar kollektivavtalsgrundad försäkring för olika anställda hos samma arbetsgivare. Varje försäkringsbolag har då de skyldigheter och rättigheter som bestämmelserna anger i förhållande till dem som bolaget meddelar försäkring för.

Om en försäkrad enligt kollektivavtalet får överenskomma med försäkringsbolaget om en särskild utformning av försäkringsskyddet, anses en sådan överenskommelse som en del av den kollektivavtalsgrundade försäkringen.

Försäkringstagare och försäkrad

2 § En arbetsgivare som ingår avtal om kollektivavtalsgrundad skadeförsäkring med försäkringsbolaget är försäkringstagare. Ingår en personförsäkring som del i försäkringen, tillämpas dock i stället 20 kap. 2 § andra meningen i fråga om personförsäkringen.

En anställd eller annan som försäkringen avser att skydda anses som försäkrad, även när försäkringen gäller ersättningsskyldighet för arbetsgivaren.

Information

3 § När en överenskommelse som medför skyldighet för en arbetsgivare att teckna en kollektivavtalsgrundad skadeförsäkring har ingåtts, skall försäkringsbolaget och de arbetsmarknadsparter som har slutit det kollektivavtal som försäkringsvillkoren anger på lämpligt sätt informera de arbetsgivare och anställda som berörs av överenskommelsen. Informationen skall avse arbetsgivarens skyldighet att teckna försäkring, kostnaderna för försäkringen och omfattningen av den.

4 § När en försäkring har meddelats skall försäkringsbolaget snarast på ett ändamålsenligt sätt avsända försäkringsbesked för de anställdas kännedom. Beskeden skall innehålla upplysningar om de väsentliga rättigheter och skyldigheter som följer av försäkringen samt om viktiga begränsningar av försäkringsskyddet. Detsamma gäller när försäkringen har ändrats eller förnyats, om de nya försäkringsvillkoren innebär en begränsning av försäkringsskyddet eller en väsentlig ändring av försäkringen.

Om en uppgift i ett försäkringsbesked avviker från försäkringsavtalet och avvikelsen inte är till nackdel för den som beskedet är riktat till, gäller uppgiften i försäkringsbeskedet. Uppgiften kan dock inte åberopas om den som försäkringsbeskedet är riktat till har insett eller bort inse att uppgiften är oriktig eller inte längre är giltig.

5 § Under försäkringstiden skall försäkringsbolaget och arbetsmarknadsparterna i skälig omfattning informera arbetsgivare, anställda och andra som omfattas av försäkringen om sådana förhållanden rörande denna som det är av betydelse för dem att känna till. Försäkringsbolaget har informationsskyldigheten med anledning av försäkringsfall, och skyldigheten gäller också mot andra som har anspråk mot bolaget. Det som sägs i 2 kap. 7 § om information om möjligheter till överprövning m.m. tillämpas också vid kollektivavtalsgrundad skadeförsäkring.

6 § Om ett försäkringsbolag inte lämnar information enligt 3–5 §§, tillämpas 2 kap. 9 § vid kollektivavtalsgrundad skadeförsäkring med en anställd som försäkrad och 8 kap. 2 och 3 §§ vid annan kollektivavtalsgrundad skadeförsäkring. En anställd som omfattas av försäkringsskyddet skall då anses som en konsument som tecknat individuell försäkring.

Tiden för försäkringsbolagets ansvar

7 § När en arbetsgivare tecknar en skadeförsäkring som han enligt kollektivavtal är skyldig att teckna, räknas tiden för försäkringsbolagets ansvar från och med den dag då han blev bunden av kollektivavtalet eller den dag som anges i kollektivavtalet. I annat fall räknas tiden från och med dagen efter den då ansökan om försäkring avgavs till försäkringsbolaget, om inte annat har avtalats eller framgår av omständigheterna.

Om försäkringsfall inträffar innan avtal träffats om en särskild utformning av försäkringsskyddet, bestäms ansvaret efter vad som är skäligt med hänsyn till den försäkrades förhållanden och de villkor som gäller för övriga försäkrade.

Uppsägning av försäkringen

8 § Försäkringsvillkoren får innehålla att försäkringen inte kan upphöra på grund av uppsägning, så länge arbetsgivaren enligt kollektivavtal är skyldig att hålla försäkringen. Om ett sådant villkor inte gäller, tillämpas andra stycket.

En försäkring som gäller tills vidare kan sägas upp till utgången av månaden efter den då uppsägning sker. Om försäkringen gäller för viss tid, kan försäkringsbolaget säga upp den för upphörande i förtid bara om premien inte betalas i rätt tid och dröjsmålet inte är av ringa betydelse. Uppsägningstiden vid dröjsmål med premie för senare premieperiod än den första skall vara minst en månad, räknat från det att försäkringsbolaget avsände uppsägningen till arbetsgivaren.

Ändring av försäkringen

9 § Försäkringsbolaget får i försäkringsvillkoren förbehålla sig rätt att ändra försäkringen under försäkringstiden. En ändring till de försäkrades nackdel får dock göras bara med godkännande av de arbetsmarknadsparter som har slutit det kollektivavtal som försäkringen följer.

Försäkringsvillkor som har utformats genom en särskild överenskommelse mellan försäkringsbolaget och den anställde får inte ändras till den anställdes nackdel utan dennes samtycke.

Efterskydd

10 § En försäkrad som lämnar sin anställning har rätt till efterskydd enligt vad som föreskrivs i försäkringsvillkoren. Detsamma gäller när en anställd av någon annan anledning inte längre uppfyller kraven för att omfattas av försäkringen.

Försäkringens upphörande på grund av försäkringsbolagets konkurs, m.m.

11 § Det som sägs i 3 kap. 9–11 §§ om konkurs m.m. tillämpas också vid kollektivavtalsgrundad skadeförsäkring.

Begränsningar av försäkringsbolagets ansvar

12 § Det som sägs i 4 kap. om begränsningar av försäkringsbolagets ansvar tillämpas också vid kollektivavtalsgrundad skadeförsäkring. Också den försäkrade har upplysnings- och anmälningsplikt enligt 4 kap. 1–3 §§. Försäkringsbolaget får dock inte vid tillämpning av dessa bestämmelser mot den som kräver ersättning åberopa att någon annan än den anställde eller någon som är försäkrad tillsammans med honom har eftersatt sin upplysnings- eller anmälningsskyldighet eller haft vetskap om detta.

Försäkringsersättningen

13 § Det som sägs i 6 kap. om försäkringsersättningen tillämpas också vid kollektivavtalsgrundad skadeförsäkring.

Regleringen av försäkringsfall, m.m.

14 § Det som sägs i 7 kap. 1–4 och 9 §§ om regleringen av försäkringsfall m.m. tillämpas också vid kollektivavtalsgrundad skadeförsäkring.

Tredje mans rätt enligt försäkringsavtalet

15 § Det som sägs i 9 kap. 1–3 och 5–9 §§ om tredje mans rätt enligt försäkringsavtalet tillämpas också vid kollektivavtalsgrundad skadeförsäkring.

Förhållandet till borgenärerna

16 § Det som sägs i 15 kap. 10 § tillämpas också på ersättning för personskada som utgår till en anställd på grund av kollektivavtalsgrundad ansvarsförsäkring som arbetsgivaren har tecknat.

Kollektiv personförsäkring

19 kap. Gruppersonförsäkring

Definitioner och tillämpningsområde

1 § I detta kapitel betyder

– *frivillig gruppersonförsäkring*: gruppersonförsäkring som gruppmedlemmarna ansluter sig till genom egen anmälan eller genom att inte avböja försäkringen,
– *obligatorisk gruppersonförsäkring*: gruppersonförsäkring som varje medlem i gruppen är direkt ansluten till på grund av gruppavtalet.

Bestämmelserna tillämpas också om flera försäkringsbolag meddelar gruppförsäkring för olika medlemmar i samma grupp. Varje försäkringsbolag har då de skyldigheter och rättigheter som bestämmelserna anger i förhållande till dem som bolaget meddelar försäkring för.

Om försäkringsbolaget avtalar med en gruppmedlem om en särskild utformning av medlemmens försäkringsskydd, anses avtalet som en del av gruppförsäkringen för medlemmen.

2 § Bestämmelserna i 6, 7, 11–16 §§, 21 § andra och tredje styckena samt 22 och 23 §§ tillämpas inte på en försäkring som gäller under högst en månad.

Parterna i avtalet

3 § Avtal om frivillig gruppersonförsäkring anses ingånget mellan försäkringsbolaget och gruppmedlemmen på grundval av gruppavtalet. Ett sådant avtal kan ingås också genom att gruppmedlemmen låter bli att avböja försäkringen inom viss tid, om detta föreskrivs i gruppavtalet.

Avtal om obligatorisk gruppersonförsäkring anses ingånget mellan försäkringsbolaget och företrädare för gruppen genom gruppavtalet. Genom ett sådant avtal uppkommer ingen betalningsskyldighet för gruppmedlemmen mot försäkringsbolaget.

Den som enligt första eller andra stycket anses ingå avtal om gruppersonförsäkring med försäkringsbolaget är försäkringstagare. Vid tillämpning av 14 och 15 kap. och i fråga om rätten till försäkringsersättning i övrigt anses dock varje försäkrad som försäkringstagare, om försäkringen gäller på hans liv eller hälsa till förmån för honom själv eller hans rättsinnehavare. Om en gruppmedlem är försäkringstagare utan att själv vara försäkrad, gäller för honom det som sägs om försäkrad gruppmedlem.

4 § Om försäkringsbolaget ger en företrädare för gruppen i uppdrag att fullgöra en skyldighet mot gruppmedlemmarna som föreskrivs i detta kapitel, ansvarar bolaget mot dem för företrädarens utförande av uppdraget, där inte annat särskilt anges i kapitlet.

Information

5 § Innan ett gruppavtal ingås skall försäkringsbolaget lämna gruppen information som är utformad så att den underlättar bedömningen av gruppmedlemmarnas försäkringsbehov och valet av försäkring. Informationen skall på ett enkelt sätt återge det huvudsakliga innehållet i de försäkringsvillkor som gruppen behöver ha kännedom om för att kunna bedöma kostnaden för och omfattningen av försäkringen. Viktiga begränsningar

av försäkringsskyddet skall tydligt framgå. Detsamma gäller om försäkringsbolagets ansvar inträder först när premien betalas.

Innan ett avtal om frivillig gruppersonförsäkring ingås skall försäkringsbolaget också på ett ändamålsenligt sätt ge gruppmedlemmarna information för bedömning av frågan om de bör ansluta sig till försäkringen.

Innebär ett gruppavtal om frivillig gruppersonförsäkring att gruppmedlemmarna kan bli anslutna genom att inte avböja försäkringen, skall försäkringsbolaget sända ett meddelande till dem om detta förhållande och om deras möjlighet att enligt 12 § säga upp försäkringen för omedelbart upphörande.

6 § När en försäkring har meddelats skall försäkringsbolaget snarast på ett ändamålsenligt sätt avsända försäkringsbesked för de försäkrades kännedom. Beskeden skall innehålla upplysningar om de väsentliga rättigheter och skyldigheter som följer av försäkringen samt om viktiga begränsningar av försäkringsskyddet. Detsamma gäller när försäkringen har ändrats eller förnyats, om de nya försäkringsvillkoren innebär en begränsning av försäkringsskyddet eller en väsentlig ändring av försäkringen.

Om en uppgift i ett försäkringsbesked avviker från försäkringsavtalet och avvikelsen inte är till nackdel för den som beskedet är riktat till, gäller uppgiften i försäkringsbeskedet. Uppgiften kan dock inte åberopas om den som försäkringsbeskedet är riktat till har insett eller bort inse att uppgiften är oriktig eller inte längre är giltig.

7 § Under försäkringstiden och i samband med att försäkringen förnyas ska försäkringsbolaget i skälig omfattning informera de försäkrade om sådana förhållanden rörande försäkringen som det är av betydelse för dem att känna till. Efter ett försäkringsfall gäller informationsskyldigheten också mot andra som har anspråk mot försäkringsbolaget. Det som sägs i 10 kap. 7 § andra– fjärde styckena om information vid försäkringsfall och i 10 kap. 8 § om möjligheter till överprövning m.m. tillämpas också vid gruppersonförsäkring. *Lag (2013:1092)*

8 § Om ett försäkringsbolag inte lämnar information enligt 5–7 §§, tillämpas 10 kap. 10–12 §§.

Tiden för försäkringsbolagets ansvar m.m.

9 § När ett gruppavtal om frivillig gruppersonförsäkring har ingåtts, räknas tiden för försäkringsbolagets ansvar från den tidpunkt som anges i gruppavtalet. Ansvaret omfattar alla gruppmedlemmar som då uppfyller anslutningskraven enligt avtalet och som har anslutit sig till försäkringen samt dem som har anslutits som medförsäkrade till en gruppmedlem. Ansluter sig en gruppmedlem senare, räknas ansvaret från och med dagen efter anslutningen, om inte annat anges i gruppavtalet.

Anslutning enligt första stycket anses ske när medlemmen gör anmälan till försäkringsbolaget eller till någon som tar emot anmälningar för dess räkning. Om medlemmen ansluter sig genom att inte avböja försäkringen, anses anslutning ske när tiden för avböjande går ut.

Om ingen annan tidpunkt har avtalats, räknas vid obligatorisk gruppersonförsäkring tiden för försäkringsbolagets ansvar mot medlemmarna från och med dagen efter den då gruppavtalet ingicks eller, om någon inträder i gruppen senare, från och med dagen efter inträdet. *Lag (2013:1092)*

10 § Om ett försäkringsfall inträffar efter det att försäkringsbolagets ansvar har inträtt men innan avtal har träffats enligt 1 § tredje stycket om utformningen av en gruppmedlems försäkringsskydd, bestäms ansvaret efter vad som är skäligt med hänsyn till medlemmens förhållanden och de villkor som gäller för gruppen i övrigt.

Samtycke till att inhämta hälsouppgifter

10 a § Om det behövs för att pröva om uppställda hälsokrav är uppfyllda, får försäkringsbolaget begära samtycke till att inhämta uppgifter om en enskild persons hälsotillstånd.

Samtycket ska lämnas på en av försäkringsbolaget särskilt upprättad handling. Det ska framgå av handlingen att samtycket är begränsat till att gälla under prövningen av om hälsokraven är uppfyllda.

Försäkringsbolaget ska i samband med att samtycke begärs informera om innebörden av att samtycke ges. *Lag (2011:12)*

Förnyelse av försäkringen och uppsägning till försäkringstidens utgång

11 § Ett avtal om gruppersonförsäkring förnyas för en tid av ett år, om det inte har sagts upp för att upphöra vid försäkringstidens slut. I 6 och 7 §§ finns bestämmelser om information i samband med förnyelse.

Om försäkringsbolaget säger upp försäkringen till försäkringstidens utgång, skall det skriftligt meddela den som har ingått gruppavtalet och berörda gruppmedlemmar om uppsägningen. Uppsägningen får verkan en månad efter det att meddelandena avsändes. Om de försäkrade har rätt till fortsättningsförsäkring enligt 15 §, skall detta anges i meddelandet till gruppmedlemmen. Saknas denna uppgift, får uppsägningen ingen verkan.

Första stycket första meningen gäller inte om annat framgår av avtalet eller av omständigheterna i övrigt.

En gruppmedlems rätt att säga upp eller avstå från försäkringen

12 § Vid frivillig försäkring har en försäkrad gruppmedlem rätt att när som helst säga upp försäkringen att genast upphöra.

Vid obligatorisk försäkring kan en medlem i gruppen när som helst genom anmälan förklara sig avstå från försäkringen. Sådan anmälan kan även ske hos gruppföreträdaren.

Verkan av att en medlem lämnar gruppen

13 § Om en försäkrad gruppmedlem utträder ur gruppen av någon annan anledning än att han uppnår en viss ålder, upphör försäkringsbolagets ansvar mot honom och hans medförsäkrade tre månader efter utträdet (efterskydd). Om en make är medförsäkrad och äktenskapet upplöses, upphör ansvaret mot den medförsäkrade tre månader efter äktenskapets upplösning. Ansvaret mot en medförsäkrad sambo upphör tre månader efter det att samboförhållandet har upphört.

Verkan av att gruppavtalet upphör på grund av uppsägning från gruppens sida

14 § Om gruppavtalet upphör på grund av uppsägning från gruppens sida, upphör försäkringen för samtliga försäkrade vid den tidpunkt som anges i uppsägningen, dock tidigast en månad efter det att uppsägningen kom till försäkringsbolaget. När försäkringsbolaget har tagit emot en uppsägning, skall det genast sända ett meddelande om denna till de försäkrade gruppmedlemmarna. I meddelandet skall det anges om de försäkrade har rätt till fortsättningsförsäkring enligt 15 §.

Rätten till fortsättningsförsäkring m.m. och till försäkringens värde

15 § Upphör försäkringsbolagets ansvar enligt 11 § andra stycket eller 14 §, har varje försäkrad rätt att utan hälsoprövning få ett likvärdigt skydd genom fortsättningsförsäkring, som tecknas hos försäkringsbolaget eller ett annat försäkringsbolag som bolaget anvisar. Ansökan om fortsättningsförsäkring skall göras inom tre månader från det att försäkringen upphörde.

Om efter uppsägning enligt 11 § andra stycket eller 14 § ett nytt gruppavtal träffas om samma typ av försäkring för väsentligen samma grupp, har varje gruppmedlem som har skyddats av den uppsagda försäkringen rätt till försäkring på grund av det nya gruppavtalet enligt samma villkor som gäller för gruppen i övrigt.

När en försäkring upphör att gälla, skall försäkringsbolaget ställa försäkringens värde till försäkringstagarens förfogande enligt vad som anges i försäkringsvillkoren.

Undantag från rätten till efterskydd och fortsättningsförsäkring

16 § Bestämmelserna i 13 § om efterskydd i tre månader och 15 § om rätt till fortsättningsförsäkring gäller inte, i den utsträckning den försäkrade på annat sätt har fått eller uppenbarligen kan få skydd av samma slag som tidigare. Förbehåll kan göras om att bestämmelserna inte heller skall tillämpas när den försäkrade varit försäkrad under kortare tid än sex månader.

Om det behövs på grund av försäkringens art, får försäkringsbolaget göra förbehåll om att 13 eller 15 § inte heller annars skall tillämpas.

Försäkringsbolagets rätt att ändra försäkringen eller säga upp den i förtid

17 § Försäkringsbolaget får inte göra förbehåll om att en försäkring skall kunna upphöra i förtid eller ändras under försäkringstiden i andra fall än som anges i denna lag.

Försäkringens upphörande på grund av försäkringsbolagets konkurs, m.m.

18 § Det som sägs i 11 kap. 8–10 §§ om konkurs m.m. tillämpas också vid gruppersonförsäkring. I fall som avses där har försäkringstagaren alltid rätt att säga upp en gruppersonförsäkring att upphöra omedelbart.

Begränsningar av försäkringsbolagets ansvar

19 § Det som sägs i 12 kap. 1–4 och 6–12 §§ om begränsningar av försäkringsbolagets ansvar tillämpas också vid gruppersonförsäkring. Försäkringsbolaget får dock inte vid tillämpning av 12 kap. 1–3 §§ mot den försäkrade åberopa att någon annan än denne själv eller en medförsäkrad har eftersatt sin upplysningsplikt eller haft vetskap om detta.

Premien

20 § Den första premien skall betalas inom fjorton dagar från den dag då försäkringsbolaget avsände ett krav på premien till den som enligt försäkringsavtalet skall betala denna till bolaget. Detta gäller dock inte om försäkringen skall tecknas genom att försäkringstagaren betalar premien eller om försäkringen annars är giltig bara under förutsättning att premien betalas innan försäkringstiden börjar. I fall som avses i 5 § tredje stycket får premiekravet verkan först fjorton dagar efter det att försäkringsbolaget har avsänt föreskrivet meddelande till gruppmedlemmen.

Premien för en senare premieperiod och första premien för en försäkring som har förnyats enligt 11 § skall betalas senast på periodens första dag. En premie som avser längre tid än en månad behöver dock inte betalas tidigare än en månad från den dag då försäkringsbolaget avsände ett krav på premien till den som enligt försäkringsavtalet skall betala denna till bolaget.

Det som sägs i 13 kap. 5–7 §§ tillämpas också vid gruppersonförsäkring.

21 § Betalas inte premien i rätt tid och är inte dröjsmålet av ringa betydelse, får försäkringsbolaget säga upp försäkringen eller begränsa sitt ansvar enligt vad som sägs i villkoren.

Ett meddelande om uppsägningen skall vid frivillig försäkring sändas till gruppmedlem som inte har betalat i tid samt till gruppföreträdaren, om denne skulle ha förmedlat premiebetalningen. Vid obligatorisk försäkring skall meddelande om uppsägningen sändas till den som skulle ha betalat premien och till alla försäkrade gruppmedlemmar.

Uppsägningen får verkan fjorton dagar efter det att meddelandena avsändes, om inte premien betalas inom denna tid. Meddelandena skall innehålla uppgift om detta. Om försäkringen kan återupplivas enligt 23 §, skall också detta anges. Saknas någon av dessa uppgifter, får uppsägningen ingen verkan.

22 § Har premien för en frivillig gruppersonförsäkring inte kunnat betalas inom den frist som anges i 21 § tredje stycket därför att den försäkrade gruppmedlemmen blivit svårt sjuk eller berövats friheten eller inte fått ut pension eller lön från sin huvudsakliga anställning, eller därför att något liknande oväntat hinder inträffat för honom, får en uppsägning enligt 21 § verkan först en vecka efter det att hindret har fallit bort, dock senast tre månader efter fristens utgång.

Om vid frivillig gruppersonförsäkring ett dröjsmål med premien beror på försummelse av någon som på grund av gruppavtalet förmedlar premien, får uppsägningen verkan för den försäkrade gruppmedlemmen och hans medförsäkrade först en vecka efter det att medlemmen själv har fått kännedom om dröjsmålet.

Vid obligatorisk gruppersonförsäkring har varje försäkrad rätt till fortsättningsförsäkring enligt 15 och 16 §§, om ansvaret upphör enligt 21 §. Detsamma gäller medförsäkrad vid frivillig gruppförsäkring.

23 § Har en uppsägning enligt 21 § fått verkan och avser dröjsmålet inte första premien för försäkringen, återupplivas en frivillig försäkring till sin tidigare omfattning, om det utestående premiebelopp som belöper på den försäkrade betalas inom tre månader från utgången av den frist som anges i 21 § tredje stycket. Återupplivas försäkringen, ansvarar försäkringsbolaget från och med dagen efter den då premiebeloppet betalades. Återupplivning kan inte ske bara för medförsäkrade.

Första stycket gäller också för obligatorisk försäkring. En sådan försäkring kan dock återupplivas bara för hela gruppen.

Försäkringsbolaget får i försäkringsvillkoren göra förbehåll om att återupplivning inte kan ske, om förbehållet behövs på grund av försäkringens art eller någon annan särskild omständighet.

Förfogande över försäkringen

24 § Det som sägs i 14 kap. om förfogande över försäkringen tillämpas också vid gruppersonförsäkring, om inte annat sägs i andra stycket.

Försäkringsbolaget kan i försäkringsvillkoren bestämma att den försäkrade inte får överlåta eller pantsätta sin rätt enligt försäkringen. Ett förfogande i strid mot en sådan bestämmelse är utan verkan. Ett förbud mot överlåtelse hindrar dock inte utmätning eller överlåtelse vid ackord eller i konkurs i vidare mån än detta följer av vad som annars föreskrivs i lag eller annan författning.

Förhållandet till borgenärerna

25 § Det som sägs i 15 kap. om förhållandet till borgenärerna tillämpas också vid gruppersonförsäkring.

Regleringen av försäkringsfall, m.m.

26 § Det som sägs i 16 kap. 1–5 och 8–10 §§ om reglering av försäkringsfall m.m. tillämpas också vid gruppersonförsäkring. I fråga om uppsägning av viss gruppmedlem tillämpas 16 kap. 6 § första meningen. Bestämmelserna i 16 kap. 7 och 9 §§ tillämpas om försäkringsbolaget vägrar försäkring i fall som avses i 15 § andra stycket.

Meddelanden till de försäkrade

27 § Skall försäkringsbolaget enligt någon bestämmelse i detta kapitel eller i gruppavtalet tillställa en försäkrad eller en medförsäkrad ett meddelande, skall bolaget, om inte annat föreskrivs, på ändamålsenligt sätt sända detta för deras kännedom. Ett meddelande som avser bestämda gruppmedlemmar skall sändas till dessa personligen.

20 kap. Kollektivavtalsgrundad personförsäkring

Tillämpningsområde

1 § Bestämmelserna om kollektivavtalsgrundad personförsäkring tillämpas på personförsäkringar som

1. tecknas av arbetsgivare för att ge skydd åt anställda,
2. meddelas enligt ett i försäkringsvillkoren angivet kollektivavtal som har slutits mellan en arbetsgivarorganisation och en arbetstagarorganisation och
3. tecknas hos ett försäkringsbolag enligt kollektivavtalet.

En kollektivavtalsgrundad personförsäkring kan omfatta även arbetsgivaren själv och andra som har anknytning till arbetsgivarens verksamhet. Närstående till anställda eller till andra försäkrade kan också omfattas av försäkringen. Det som sägs om anställda i 3–6 §§ gäller också andra som omfattas av försäkringen.

Om försäkringsskyddet enligt ett kollektivavtal som avses i första stycket skall gälla också för anställda hos sådana arbetsgivare som inte har tecknat försäkring trots att de har varit skyldiga att göra det, skall utbetalad ersättning anses som ersättning från en kollektivavtalsgrundad försäkring.

Bestämmelserna tillämpas också om flera försäkringsbolag meddelar kollektivavtalsgrundad försäkring för olika anställda hos samma arbetsgivare. Varje försäkringsbolag har då de skyldigheter och rättigheter som bestämmelserna anger i förhållande till dem som bolaget meddelar försäkring för.

Om en försäkrad enligt kollektivavtalet får överenskomma med försäkringsbolaget om en särskild utformning av försäkringsskyddet, anses en sådan överenskommelse som en del av den kollektivavtalsgrundade försäkringen.

Försäkringstagare

2 § En arbetsgivare som ingår avtal om kollektivavtalsgrundad försäkring med försäkringsbolaget är försäkringstagare. Vid tillämpning av 14 och 15 kap. och i fråga om rätten till försäkringsersättning i övrigt anses dock varje försäkrad som försäkringstagare, om försäkringen gäller på hans liv eller hälsa.

Information

3 § När en överenskommelse som medför skyldighet för en arbetsgivare att teckna en kollektivavtalsgrundad personförsäkring har ingåtts, skall försäkringsbolaget och de arbetsmarknadsparter som har slutit det kollektivavtal som försäkringsvillkoren anger på lämpligt sätt informera de arbetsgivare och anställda som berörs av överenskommelsen. Informationen skall avse arbetsgivarens skyldighet att teckna försäkring, kostnaderna för försäkringen och omfattningen av den.

4 § När en försäkring har meddelats skall försäkringsbolaget snarast på ett ändamålsenligt sätt avsända försäkringsbesked för de anställdas kännedom. Beskeden skall innehålla upplysningar om de väsentliga rättigheter och skyldigheter som följer av försäkringen samt om viktiga begränsningar av försäkringsskyddet. Detsamma gäller när försäkringen har ändrats eller förnyats, om de nya försäkringsvillkoren innebär en begränsning av försäkringsskyddet eller en väsentlig ändring av försäkringen.

Om en uppgift i ett försäkringsbesked avviker från försäkringsavtalet och avvikelsen inte är till nackdel för den som beskedet är riktat till, gäller uppgiften i försäkringsbeskedet. Uppgiften kan dock inte åberopas om den som försäkringsbeskedet är riktat till har insett eller bort inse att uppgiften är oriktig eller inte längre är giltig.

5 § Under försäkringstiden ska försäkringsbolaget och arbetsmarknadsparterna i skälig omfattning informera arbetsgivare, anställda och andra som omfattas av försäkringen om sådana förhållanden rörande denna som det är av betydelse för dem att känna till. Försäkringsbolaget har informationsskyldigheten med anledning av försäkringsfall, och skyldigheten gäller också mot andra som har anspråk mot bolaget. Det som sägs i 10 kap. 7 § andra– fjärde styckena om information vid försäkringsfall och i 10 kap. 8 § om möjligheter till överprövning m.m. tillämpas också vid kollektivavtalsgrundad personförsäkring. *Lag (2013:1092)*

6 § Om ett försäkringsbolag inte lämnar information enligt 3–5 §§, tillämpas 10 kap. 10–12 §§. En anställd som omfattas av försäkringsskyddet skall då anses som en konsument som tecknat individuell försäkring.

Tiden för försäkringsbolagets ansvar

7 § När en arbetsgivare tecknar en personförsäkring som han enligt kollektivavtal är skyldig att teckna, räknas tiden för försäkringsbolagets ansvar från och med den dag då han blev bunden av kollektivavtalet eller den dag som anges i kollektivavtalet. I annat fall räknas tiden från och med dagen efter den då ansökan om försäkring avgavs till försäkringsbolaget, om inte annat har avtalats eller framgår av omständigheterna.

Om ett försäkringsfall inträffar innan avtal träffats om en särskild utformning av försäkringsskyddet, bestäms ansvaret efter vad som är skäligt med hänsyn till den försäkrades förhållanden och de villkor som gäller för övriga försäkrade.

Samtycke till att inhämta hälsouppgifter

7 a § Om det behövs för att pröva om uppställda hälsokrav är uppfyllda, får försäkringsbolaget begära samtycke till att inhämta uppgifter om en enskild persons hälsotillstånd.

Samtycket ska lämnas på en av försäkringsbolaget särskilt upprättad handling. Det ska framgå av handlingen att samtycket är begränsat till att gälla under prövningen av om hälsokraven är uppfyllda.

Försäkringsbolaget ska i samband med att samtycke begärs informera om innebörden av att samtycke ges. *Lag (2011:12)*

Uppsägning av försäkringen

8 § Försäkringsvillkoren får innehålla att försäkringen inte kan upphöra på grund av uppsägning, så länge arbetsgivaren enligt kollektivavtal är skyldig att hålla försäkringen. Om ett sådant villkor inte gäller, tillämpas andra stycket.

En försäkring som gäller tills vidare kan sägas upp till utgången av månaden efter den då uppsägning sker. Om försäkringen gäller för viss tid, kan försäkringsbolaget säga upp den för upphörande i förtid bara om premien inte betalas i rätt tid och dröjsmålet inte är av ringa betydelse. Uppsägningstiden vid dröjsmål med premie för senare premieperiod än den första skall vara minst en månad, räknat från det att försäkringsbolaget avsände uppsägningen till arbetsgivaren.

Ändring av försäkringen

9 § Försäkringsbolaget får i försäkringsvillkoren förbehålla sig rätt att ändra försäkringen under försäkringstiden. En ändring till de försäkrades nackdel får dock göras bara med godkännande av de arbetsmarknadsparter som har slutit det kollektivavtal som försäkringen följer.

Försäkringsvillkor som har utformats genom en särskild överenskommelse mellan försäkringsbolaget och den anställde får inte ändras till den anställdes nackdel utan dennes samtycke.

Efterskydd m.m.

10 § En försäkrad som lämnar sin anställning har rätt till efterskydd, premiefri försäkring (fribrev) eller fortsättningsförsäkring enligt vad som föreskrivs i försäkringsvillkoren. Detsamma gäller när någon av annan anledning inte längre uppfyller kraven för att omfattas av försäkringen.

Fortsättningsförsäkring anses som kollektivavtalsgrundad försäkring. I stället för 7–9 §§ tillämpas dock 11 kap. 2–7 §§ och 13 kap. vid fortsättningsförsäkring.

Försäkringens upphörande på grund av försäkringsbolagets konkurs, m.m.

11 § Det som sägs i 11 kap. 8–10 §§ om konkurs m.m. tillämpas också vid kollektivavtalsgrundad personförsäkring. I fall som avses där har försäkringstagaren alltid rätt att säga upp en kollektivavtalsgrundad personförsäkring att upphöra omedelbart.

Begränsningar av försäkringsbolagets ansvar

12 § Det som sägs i 12 kap. 1–4 och 6–12 §§ om begränsningar av försäkringsbolagets ansvar tillämpas också vid kollektivavtalsgrundad personförsäkring. Försäkringsbolaget får dock inte vid tillämpning av 12 kap. 1–3 §§ mot den försäkrade åberopa att någon annan än denne eller någon medförsäkrad har eftersatt sin upplysningsplikt eller haft vetskap om detta.

Förfogande över försäkringen

13 § Det som sägs i 14 kap. om förfogande över försäkringen tillämpas också vid kollektivavtalsgrundad personförsäkring, om inte annat sägs i andra stycket.

Försäkringsbolaget kan i försäkringsvillkoren bestämma att den försäkrade inte får överlåta eller pantsätta sin rätt enligt försäkringen. Ett förfogande i strid mot en sådan bestämmelse är utan verkan. Ett förbud mot överlåtelse hindrar dock inte utmätning eller överlåtelse vid ackord eller i konkurs i vidare mån än detta följer av vad som annars föreskrivs i lag eller annan författning.

Förhållandet till borgenärerna

14 § Det som sägs i 15 kap. om förhållandet till borgenärerna tillämpas också vid kollektivavtalsgrundad personförsäkring.

Regleringen av försäkringsfall, m.m.

15 § Det som sägs i 16 kap. 1–5 och 10 §§ om regleringen av försäkringsfall m.m. tillämpas också vid kollektivavtalsgrundad personförsäkring.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

2005:104

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2006. Genom lagen upphävs lagen (1927:77) om försäkringsavtal, lagen (1927:78) angående införande av lagen om försäkringsavtal och konsumentförsäkringslagen (1980:38).
2. För försäkringsavtal som har ingåtts före ikraftträdandet och inte förnyats därefter (äldre försäkringar) gäller äldre bestämmelser, om inte annat följer av 3–9. Har förnyelse skett efter ikraftträdandet, gäller den nya lagen.
3. Bestämmelserna i 10 kap. 5–8 och 10–12 §§ tillämpas på äldre personförsäkringar. Detsamma gäller 10 kap. 9 §, om villkoren har ändrats efter ikraftträdandet och information inte har lämnats enligt 6 §.
4. Bestämmelserna i 12 kap. tillämpas på äldre personförsäkringar, om tillämpning av äldre rätt skulle leda till ett resultat som är uppenbart oskäligt mot försäkringstagaren eller dennes rättsinnehavare.
5. Bestämmelserna i 13 kap. tillämpas på äldre personförsäkringar när en premie enligt försäkringsavtalet skall betalas efter ikraftträdandet. Bestämmelserna i 13 kap. 4 § tillämpas dock bara om meddelande har begärts efter ikraftträdandet.
6. Bestämmelserna i 14 kap. 1–14 §§ tillämpas på äldre personförsäkringar i fråga om förfoganden över försäkringarna som sker efter ikraftträdandet.

   Om en händelse som avses i 14 kap. 15 § inträffar efter ikraftträdandet, tillämpas även den bestämmelsen på äldre personförsäkringar.
7. Bestämmelserna i 15 kap. tillämpas på äldre personförsäkringar, om ett beslut om utmätning, konkurs eller offentligt ackord meddelas efter ikraftträdandet. En äldre livförsäkring får dock inte utmätas med stöd av 15 kap. 3 §, om den skulle ha undantagits från utmätning enligt 116 § första stycket lagen (1927:77) om försäkringsavtal.
8. Bestämmelserna i 16 kap. 1–4 och 10 §§ tillämpas på äldre personförsäkringar, om försäkringsfallet inträffar efter ikraftträdandet.

   Bestämmelserna i 16 kap. 6–9 §§ tillämpas på äldre personförsäkringar, om uppsägningen eller meddelandet om vägran att teckna eller förnya en försäkring har avsänts efter ikraftträdandet eller om 11 kap. 1 eller 3 § annars är tillämplig.
9. När bestämmelser i denna lag är tillämpliga på äldre försäkringar, gäller också 1 kap. 6 och 7 §§.

   Om en äldre personförsäkring ingår som del i en skadeförsäkring, tillämpas 3–9 bara i den utsträckning som följer av 1 kap. 8 §.

2010:2069

1. Denna lag träder i kraft den 1 april 2011.
2. En understödsförening som vid lagens ikraftträdande inte omfattas av skyldigheten att lämna information får tillämpa äldre bestämmelser till utgången av år 2014 eller, om en ansökan om tillstånd enligt 2 kap. försäkringsrörelselagen (2010:2043) då har getts in, till dess att ett beslut med anledning av en sådan ansökan har vunnit laga kraft.

2013:1092

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2015.
2. Äldre bestämmelser gäller för försäkringsavtal som har ingåtts före ikraftträdandet och inte förnyats därefter (äldre försäkringar), om inte annat följer av 3 eller 4.
3. De nya bestämmelserna i 10 kap. 7 § andra stycket tillämpas även på äldre försäkringar.
4. De nya bestämmelserna i 7 kap. 4 §, 10 kap. 7 § tredje stycket och 16 kap. 5 § tillämpas på äldre försäkringar, om det förhållande som enligt försäkringsavtalet berättigar till försäkringsersättning eller annat försäkringsskydd inträder efter ikraftträdandet.

2016:218

Denna lag träder i kraft den 1 september 2016.

Propositioner

SFS 2005:104 Prop. 2003/04:150	*SFS 2005:954* Prop. 2005/06:174	*SFS 2006:357* Prop. 2005/06:64	*SFS 2006:464* Prop. 2005/06:99
SFS 2007:123 Prop. 2006/07:26	*SFS 2008:509* Prop. 2007/08:115	*SFS 2010:1292* Prop. 2009/10:222	*SFS 2010:2069* Prop. 2009/10:246
SFS 2011:12 Prop. 2009/10:241	*SFS 2013:1092* Prop. 2012/13:168	*SFS 2015:718* Prop. 2015/16:9	*SFS 2016:218* Prop. 2015/16:57

Lag (1993:645) om tillämplig lag för vissa försäkringsavtal

(senast ändrad genom SFS 2014:1451)

1 § I denna lag finns bestämmelser som kompletterar Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 593/2008 av den 17 juni 2008 om tillämplig lag för avtalsförpliktelser (Rom I) när det gäller vissa försäkringsavtal. *Lag (2014:1451)*

2 § Vid tillämpning av artikel 7 i förordningen gäller följande i fråga om avtal om försäkring för ett registreringspliktigt fordon. När ett fordon som är registrerat i en EES-stat köps i syfte att införas och stadigvarande brukas i en annan EES-stat, ska risken under 30 dagar från det att fordonet kommit i köparens besittning anses finnas i den stat till vilken fordonet ska införas. *Lag (2014:1451)*

3 § På ett avtal om obligatorisk skadeförsäkring som avses i artikel 7.4 i förordningen tillämpas lagen i den EES-stat som har föreskrivit skyldigheten att teckna försäkring. *Lag (2014:1451)*

4–13 §§ har upphävts genom lag (2014:1451).

Propositioner

SFS 1993:645 Prop. 1992/93:222	*SFS 1993:1646* Prop. saknas	*SFS 1997:252* Prop. 1996/97:107	*SFS 1998:698* Prop. 1997/98:151
SFS 2007:335 Prop. 2006/07:50	*SFS 2007:1007* Prop. 2006/07:117	*SFS 2010:1256* Prop. 2009/10:222	*SFS 2010:2056* Prop. 2009/10:246
SFS 2014:1451 Prop. 2013/14:243			

UTDRAG

Diskrimineringslag (2008:567)

2 kap. Förbud mot diskriminering och repressalier (12–12 c §§)

Varor, tjänster och bostäder m.m.

12 § Diskriminering är förbjuden för den som

1. utanför privat- och familjelivet tillhandahåller varor, tjänster eller bostäder till allmänheten, eller
2. anordnar en allmän sammankomst eller en offentlig tillställning.

Förmedling & avtal

Den som i förhållande till allmänheten företräder den som avses i första stycket ska likställas med denne. *Lag (2012:483)*

12 a § Förbudet mot diskriminering i 12 § som har samband med kön hindrar inte att kvinnor och män behandlas olika i fråga om tjänster eller bostäder, om det har ett berättigat syfte och de medel som används är lämpliga och nödvändiga för att uppnå syftet.

För försäkringstjänster gäller dock att enskilda personers försäkringspremier eller försäkringsersättningar inte får skilja sig åt mellan kvinnor och män utifrån beräkningar baserade på kön. Trots detta får, om villkoren i första stycket är uppfyllda, en persons könstillhörighet påverka bedömningen av andra faktorer som beräkningar av försäkringspremier baseras på. *Lag (2012:673)*

12 b § Förbudet mot diskriminering i 12 § som har samband med ålder

1. hindrar inte tillämpning av bestämmelser i lag som föreskriver viss ålder,
2. gäller inte tillhandahållande av försäkringstjänster,
3. hindrar inte tillämpning av nedre åldersgränser för tillträde till serveringsställen för yrkesmässigt bedriven servering av spritdrycker, vin, starköl och andra jästa alkoholdrycker för vilka näringsidkaren har serveringstillstånd, och
4. hindrar inte heller annan särbehandling på grund av ålder om särbehandlingen har ett berättigat syfte och de medel som används är lämpliga och nödvändiga för att uppnå syftet. *Lag (2012:673)*

12 c § Förbudet mot diskriminering i form av bristande tillgänglighet i 12 § första stycket 1 gäller inte

1. i fråga om bostäder,
2. för privatpersoner,
3. för företag som vid det senaste kalenderårsskiftet sysselsatte färre än tio arbetstagare, och
4. om det i fråga om tillhandahållande av varor och tjänster krävs åtgärder i fråga om fastigheter och byggnadsverk som går utöver de krav på tillgänglighet och användbarhet som har ställts i bygglov eller startbesked för den aktuella fastigheten eller byggnadsverket enligt plan- och bygglagen (2010:900) eller äldre motsvarande bestämmelser och enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av dessa bestämmelser. *Lag (2014:958)*

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

2012:483

1. Denna lag träder i kraft den 21 december 2012.
2. För försäkringsavtal som har ingåtts före ikraftträdandet gäller äldre bestämmelser. Om ett försäkringsavtal som ingåtts före ikraftträdandet till följd av avtalet förlängs efter ikraftträdandet, gäller äldre bestämmelser.

FINANSINSPEKTIONENS FÖRESKRIFTER OCH ALLMÄNNA RÅD

FFFS 2011:39 Information som gäller försäkring och tjänstepension

(senast ändrad genom FFFS 2015:18)

1 kap.	**Tillämpningsområde**	794
	Undantag	795
	Definitioner	795
2 kap.	**Allmänt om information**	796
3 kap.	**Information innan en försäkring meddelas**	797
4 kap.	**Information under försäkrings- och utbetalningstiden**	797
	Information om ändringar	797
	Klagomålshantering	797
5 kap.	**Särskild information om livförsäkring och tjänstepension**	798
	Information om kollektiv konsolidering	798
	Information om tjänstepension	798
Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser		798
Bilaga 1	**Information om tjänstepension från en pensionsstiftelse eller ett utländskt tjänstepensionsinstitut**	799
Bilaga 2	**Information om livförsäkring och tjänstepensionsförsäkring**	800
Bilaga 3	**Faktabladets innehåll**	805
Bilaga 4	**Beräkning av geometriskt medelvärde**	809

1 kap. Tillämpningsområde

1 § Dessa föreskrifter och allmänna råd innehåller bestämmelser om
- information som ska lämnas till den som erbjuds att teckna försäkring,
- information som ska lämnas till försäkringstagare och ersättningsberättigade under försäkringsavtalets löptid,
- information som ska lämnas till ersättningsberättigade under utbetalningstiden,
- information om tjänstepension som ska lämnas till ersättnings- och informationsberättigade,
- faktablad för privat individuell livförsäkring, och
- beräkning av geometriskt medelvärde. *FFFS (2012:2)*

2 § Föreskrifterna gäller för
1. försäkringsföretag som meddelar direkt försäkring,
2. försäkringsgivare från tredje land som driver direkt försäkringsrörelse i Sverige från generalagentur eller filial här i landet,
3. pensionsstiftelser som avses i 9 a § första stycket lagen (1967:531) om tryggande av pensionsutfästelse m.m., och
4. utländska tjänstepensionsinstitut som avses i 1 kap. 5 § 3 lagen (1998:293) om utländska försäkringsgivares och tjänstepensionsinstituts verksamhet i Sverige.

För en pensionsstiftelse och ett utländskt tjänstepensionsinstitut gäller endast 2 kap. 2 § och bilaga 1.

För sjuk- och olycksfallsförsäkring som meddelas som tillägg till en livförsäkring gäller inte bilaga 2. *FFFS (2015:18)*

3 § Vid livförsäkring och tjänstepension ska information lämnas till den person som är ersättningsberättigad i de fall denna är en fysisk person som hade sin vanliga vistelseort i Sverige när avtalet ingicks, eller om försäkringstagaren är en juridisk person och det driftställe som avtalet gäller för fanns i Sverige när avtalet ingicks.

4 § När det gäller kollektivavtalsgrundade försäkringar som följer en överenskommelse mellan en arbetsgivarorganisation och en central arbetstagarorganisation, får avtalsparterna avtala om vilken information som ska lämnas, hur den ska lämnas och av vem den ska lämnas. När det gäller andra kollektivavtalsgrundade försäkringar eller gruppförsäkringar får försäkringsföretagen avtala med kollektivavtalsparterna eller andra som kan anses företräda försäkringstagarna om vilken information som ska lämnas och hur och av vem den ska lämnas.

Undantag

5 § Finansinspektionen beslutar om undantag från dessa föreskrifter, om det finns särskilda skäl.

Definitioner

6 § I dessa föreskrifter och allmänna råd betyder

- *allokerad återbäring*: återbäring som är preliminärt fördelad,
- *arvsvinst*: pensionsbehållning eller försäkringskapital från avliden med försäkring som saknar fullständigt återbetalningsskydd eller annat efterlevandeskydd och som tillfaller övriga liknande försäkringar,
- *depåförsäkring*: traditionell försäkring som normalt saknar garanterat försäkringsbelopp och för vilken försäkringstagaren eller den försäkrade själv bestämmer inriktningen på sparandet genom val av ett eller flera tillgångsslag som försäkringsföretaget erbjuder,
- *ersättningsberättigad*: den som har rätt till ersättning på grund av försäkring, t.ex. en försäkringstagare, en försäkrad eller en förmånstagare,
- *flytt av en försäkrings värde*: överföring under vissa förutsättningar av försäkringskapital till en annan försäkring, från ett försäkringsföretag till ett annat eller från en förvaltningsform till en annan,
- *fribrev*: tjänstepensionsförsäkring eller privat pensionsförsäkring där de avtalade premiebetalningarna har avbrutits i förtid och där den framtida pensionen baseras på de premier som redan har betalats in,
- *garanterad återbäring*: återbäring som garanteras i nominella eller reala belopp genom försäkringsavtalet eller en ensidig utfästelse från försäkringsföretaget,
- *geometriskt medelvärde*: *n*:te roten ur produkten av de *n* positiva tal vars medelvärde ska beräknas. I finansiella sammanhang är de tal vars medelvärde ska beräknas vanligen skrivna på formen

$$1 + \frac{r}{100}$$

  där *r* är en effektiv avkastning eller en ränta uttryckt i procent. Detta medelvärde är ett mer rättvisande värde på genomsnittlig avkastning eller ränta än ett vanligt aritmetiskt medelvärde,
- *informationsberättigad*: en arbetstagare eller en arbetstagares efterlevande vars pension tryggas av en pensionsstiftelse eller ett sådant utländskt tjänstepensionsinstitut som avses i 1 kap. 5 § 3 lagen (1998:293) om utländska försäkringsgivares och tjänstepensionsinstituts verksamhet i Sverige,
- *kollektivavtalsgrundad försäkring*: personförsäkring eller skadeförsäkring som
  1. tecknas av arbetsgivare för att ge skydd åt anställda,
  2. meddelas enligt ett kollektivavtal som har angetts i försäkringsvillkoren och som har slutits mellan en arbetsgivarorganisation eller en enskild arbetsgivare och en arbetstagarorganisation, och
  3. tecknas hos ett försäkringsföretag eller en utländsk försäkringsgivare enligt kollektivavtalet,
- *solvenskvot*: kvoten mellan kapitalbas och solvenskapitalkrav enligt 8 kap. försäkringsrörelselagen (2010:2043),

– *tjänstepension*: en pension till en arbetstagare eller arbetstagarens efterlevande som bekostas av arbetsgivaren och grundas på kollektivavtal eller individuella avtal mellan den anställde och arbetsgivaren,
– *tjänstepensionsförsäkring*: livförsäkring som har samband med yrkesutövning och där utbetalning av försäkringsbelopp (engångsbelopp eller periodisk utbetalning) är beroende av att en eller flera personer uppnår eller förväntas uppnå en viss ålder, och försäkring som meddelas som tillägg till sådana livförsäkringar,
– *villkorad återbäring*: avtalad eller ensidigt utfäst återbäring som är villkorad av värdeförändringar och avkastning på tillgångar eller av ett visst försäkringstekniskt resultat där försäkringstagarna eller andra ersättningsberättigade står för risken, och
– *återköp*: utbetalning till försäkringstagaren av belopp som motsvarar hela eller en del av försäkringens värde före den avtalade försäkringstidens slut. *FFFS (2015:18)*

2 kap. Allmänt om information

1 § Allmänna bestämmelser om sådan information som omfattas av dessa föreskrifter finns i 4 kap. 2 § försäkringsrörelselagen (2010:2043), 8 kap. 1 a § lagen (1998:293) om utländska försäkringsgivares och tjänstepensionsinstituts verksamhet i Sverige och 10 d § lagen (1967:531) om tryggande av pensionsutfästelse m.m. *FFFS (2013:5)*

Allmänna råd

Informationen bör utformas så att den underlättar de beslut som den som avser att teckna en försäkring eller en försäkringstagare kan behöva fatta. Det bör vara enkelt att överblicka försäkringens viktigaste egenskaper och begränsningar. Information som ska ligga till grund för ett beslut som den som avser att teckna en försäkring eller en försäkringstagare kan behöva fatta bör lämnas i samlad form.

Informationen bör lämnas i en handling eller i någon annan läsbar eller varaktig form som är tillgänglig för mottagaren. Detta gäller dock inte sådan information som avses i 5 kap. 2 §.

För pensionsförsäkring och kapitalförsäkring med sparande bör det tydligt framgå i vilken utsträckning nivån är garanterad på pensionsbelopp respektive försäkringsbelopp och eventuellt efterlevandeskydd.

För privata individuella livförsäkringsprodukter av sparandetyp bör den viktigaste förköpsinformationen anges i ett faktablad. Faktabladet bör följa den standarduppställning med de rubriker som finns i bilaga 3, och i övrigt utformas så att det blir lätt för en konsument att jämföra likartade produkter. Om en genomsnittlig avkastning beräknas som geometriskt medelvärde bör det som anges om metoden i bilaga 4 beaktas. *FFFS (2013:5)*

2 § Ett försäkringsföretag, en utländsk försäkringsgivare, en pensionsstiftelse eller ett utländskt tjänstepensionsinstitut ska, till försäkringstagaren och ersättningsberättigade, lämna information om

1. namn, associationsform och den fullständiga adressen till huvudkontoret, eller i tillämpliga fall till den agentur eller filial som meddelat försäkringen, och
2. namn och adress till den utländska försäkringsgivarens representant för trafikförsäkring i Sverige, om försäkringen är en trafikförsäkring och försäkringsgivaren saknar filial i landet.

För verksamhet som avser skadeförsäkring får den information om fullständig adress som avses i 1 i tillämpliga fall begränsas till att gälla den agentur eller filial som meddelar försäkringen.

För verksamhet som avser sådana stora risker i en skadeförsäkring som anges i 3 kap. 16 § försäkringsrörelselagen (2010:2043), behöver endast avtalet eller andra handlingar som ger försäkringsskydd, och försäkringsansökan i den mån den är bindande för sökanden, innehålla information som avses i 1. *FFFS (2015:18)*

De allmänna råden till 2 § har upphävts genom FFFS 2013:5.

3 kap. Information innan en försäkring meddelas

1 § Ett försäkringsföretag eller en utländsk försäkringsgivare ska lämna information om följande innan ett försäkringsavtal meddelas:

1. information enligt 2 kap. 2 §, och
2. vilken stats lag som gäller för avtalet om svensk lag inte gäller. Om parterna har frihet att välja lag, anges vilken stats lag som ska gälla enligt försäkringsföretagets eller den utländska försäkringsgivarens förslag.

Information om hanteringen av klagomål enligt 4 kap. 2 § andra stycket ska också lämnas innan ett försäkringsavtal meddelas.

Förmedling & avtal

Ett livförsäkringsföretag ska hänvisa till sin solvens- och verksamhetsrapport så att den är lätt att finna.

För ett skadeförsäkringsavtal gäller bestämmelserna i första stycket 2 och andra stycket endast om försäkringstagaren är en fysisk person. *FFFS (2015:18)*

4 kap. Information under försäkrings- och utbetalningstiden

Information om ändringar

1 § Ett försäkringsföretag eller en utländsk försäkringsgivare ska under försäkringstiden lämna information om följande ändras eller har ändrats:

– försäkringsföretagets eller den utländska försäkringsgivarens namn,
– dess associationsform,
– adress till huvudkontoret, samt
– i tillämpliga fall adressen till den agentur eller den filial som har ingått avtalet om försäkring.

Klagomålshantering

2 § Ett försäkringsföretag eller en utländsk försäkringsgivare ska lämna information om hur klagomål hanteras i de fall

1. ett beslut om ersättning fattas,
2. en tvist uppstår, eller
3. en försäkringstagare, försäkrad eller ersättningsberättigad är missnöjd av någon annan anledning.

Informationen ska omfatta

1. hur försäkringsföretaget eller den utländska försäkringsgivaren handlägger klagomål och tvister om försäkringsavtalet,
2. vilka rutiner för klagomålsärenden som försäkringsföretaget eller den utländska försäkringsgivaren har,
3. uppgift om beslut kan omprövas av försäkringsföretaget eller den utländska försäkringsgivaren eller av en branschgemensam nämnd,
4. uppgift om möjligheten att få en tvist prövad av Allmänna reklamationsnämnden och av allmän domstol, och
5. hänvisning till Konsumenternas försäkringsbyrå eller annan lämplig klagomålsrådigvare.

Bestämmelserna i denna paragraf gäller inte för skadeförsäkring om försäkringstagaren, den försäkrade eller den ersättningsberättigade är en juridisk person.

5 kap. Särskild information om livförsäkring och tjänstepension

1 § Ett livförsäkringsföretags information om liv- och tjänstepensionsförsäkring ska, utöver vad som följer av 2 och 3 §§ samt 2–4 kap., innehålla de uppgifter som framgår av bilaga 2. *FFFS (2013:5)*

Information om kollektiv konsolidering

2 § Ett livförsäkringsföretag som har avsatt en konsolideringsfond eller liknande, exempelvis villkorad återbäring som är kollektivt fördelad men ännu inte individuellt fördelad, ska publicera uppgift om den kollektiva konsolideringsnivån så att denna information är lättillgänglig för försäkringstagarna.

Uppgiften om kollektiv konsolidering ska avse den sista i månaden och ska publiceras lättillgängligt, t.ex. på livförsäkringsföretagets webbplats, inom två månader.

Allmänna råd

Som underlag för bestämningen av kollektiv konsolidering bör livförsäkringsföretaget följa tillämpliga anvisningar i Finansinspektionens vägledning om kollektiv konsolidering.

Information om tjänstepension

3 § Ett försäkringsföretag eller en utländsk försäkringsgivare ska avseende tjänstepension lämna information om aktuella pensionsförmåner, riskskydd och efterlevandeskydd årligen till ersättningsberättigade.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

2011:39

1. Dessa föreskrifter och allmänna råd träder i kraft den 1 april 2012, då Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2011:35) om information som gäller livförsäkring och tjänstepension och Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2011:36) om information som gäller skadeförsäkring ska upphöra att gälla.
2. Ifråga om understödsföreningar som med stöd av 7 § lagen (2010:2044) om införande av försäkringsrörelselagen (2010:2043) får fortsätta att utöva verksamheten eller är under likvidation, gäller Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2003:7) om information som gäller livförsäkring och tjänstepension.

2015:18

Dessa föreskrifter träder i kraft den 1 januari 2019 i fråga om bilaga 2 avdelning C punkten 4 och avdelning D punkten 4, och i övrigt den 1 januari 2016.

Bilaga 1 Information om tjänstepension från en pensionsstiftelse eller ett utländskt tjänstepensionsinstitut

Pensionsstiftelser och utländska tjänstepensionsinstitut ska till arbetstagare eller efterlevande, vilkas pension tryggas av stiftelsen eller institutet, lämna information enligt följande.

1 Information om stiftelsen eller institutet och dess verksamhet

En pensionsstiftelse eller ett utländskt tjänstepensionsinstitut ska iaktta följande:

1. Information om stiftelsen eller institutet

Efter begäran ska ersättningsberättigade få den senast upprättade årsredovisningen.

2. Information om pensionsplaner

Om pensionsstiftelsen eller ett utländskt tjänstepensionsinstitut tryggar mer än en pensionsplan ska ersättningsberättigade efter begäran få årsredovisningen för den pensionsplan som de tillhör, om sådan information finns tillgänglig.

2 Uppgifter om placeringsriktlinjerna

En pensionsstiftelse eller ett utländskt tjänstepensionsinstitut ska, efter begäran av en informationsberättigad eller någon som företräder denne, lämna information om placeringsriktlinjer. En pensionsstiftelses riktlinjer ska vara upprättade i enlighet med 2 kap. i Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2015:11) om placeringsriktlinjer och konsekvensanalys för pensionsstiftelser. Informationen ska innehålla

a) en övergripande beskrivning av de tillgångar som avser tjänstepension, och
b) uppgift om avkastningsmål.

3 Klagomål på information

För att ta hand om klagomål som den informationsberättigade kan ha på mottagen information, ska en pensionsstiftelse eller ett utländskt tjänstepensionsinstitut ha den beredskap som behövs för att ge svar, eller kunna hänvisa till någon som kan ge svar.

FFFS (2015:18)

Bilaga 2 Information om livförsäkring och tjänstepensionsförsäkring

Bilagan är indelad i följande huvudavsnitt:

A Information innan försäkring meddelas
B Information om försäkringens värde i samband med flytt
C Information under försäkringstiden, men före utbetalning
D Information under utbetalningstiden
E Kompletterande information om tjänstepensionsförsäkring

Det som sägs om försäkringsföretag i denna bilaga gäller även utländska försäkringsgivare när de driver livförsäkringsrörelse i Sverige från en generalagentur eller en filial här i landet.

A Information innan försäkring meddelas

Innan en försäkring meddelas ska ett försäkringsföretag lämna information enligt punkterna 1–21 till den som erbjuds teckna försäkring.

För livförsäkringar som endast gäller för dödsfall och som meddelas för en tid på längst fem år eller mot en premie som är beräknad och bestämd för högst fem år i taget, gäller dock inte punkterna 9–18.

För fondförsäkringar och depåförsäkringar gäller inte punkterna 11, 12 och 14–18.

Försäkringsavtal

Ett försäkringsföretag ska lämna information som innehåller:

1. Försäkringsavtalets löptid.

2. I förekommande fall hur försäkringen kan återköpas, ändras till fribrev eller dess värde flyttas.

3. Principerna för hur försäkringens värde bestäms om den återköps eller ändras till fribrev, respektive hur flyttbart belopp bestäms om försäkringens värde ska flyttas.

4. I vilka avseenden och under vilka förutsättningar försäkringsföretaget kan ändra villkoren i avtalet under försäkringstiden, särskilt när det gäller förmåner, avgifter och andra kostnadsuttag.

5. Försäkringstagarens rätt att säga upp försäkringsavtalet och hur det går till.

6. Huvuddragen av de skatteregler som gäller för försäkringen.

Premier

7. De villkor som gäller för premiebetalning.

8. Hur stor del av premien som avser huvudförmånen och i tillämpliga fall tilläggsförmåner.

Uttag av avgifter och disposition av överskott

9. Principerna för hur försäkringsföretagets drifts- och riskkostnader ska täckas, liksom hur vinst kan delas ut. Uppgift om aktuella avgifter för driftskostnader ska lämnas direkt till den som erbjuds teckna försäkring eller vara tillgängliga på försäkringsföretagets webbplats.

10. Principerna för hur överskott ska fördelas mellan såväl försäkringstagare som andra ersättningsberättigade, och vad som gäller när försäkringskapitalet inte kan betalas ut till följd av att ersättningsberättigade saknas.

11. Principerna för hur överskottet får användas till förlusttäckning.

12. Faktorerna eller villkoren som villkorad återbäring beror av.

13. Principerna för beräkning av utfallande periodiska belopp. Uppgift om aktuellt tillämpat livslängdsantagande ska lämnas direkt till den som erbjuds teckna försäkring eller vara tillgänglig på försäkringsföretagets webbplats.

14. Försäkringsföretagets policy för kollektiv konsolidering och för återtag av återbäring (reallokering), för det fall då ett försäkringsavtal kan få allokerad återbäring.

15. Information som tydligt anger vilken form av återbäring eller överskott som kan komma försäkringsavtalet tillgodo.

16. Om försäkringsföretaget lämnar en återbäringsillustration, dvs. sifferuppgifter som illustrerar hur de avtalade förmånerna skulle kunna överträffas, så ska företaget illustrera tre olika antaganden om avkastning. Det ska finnas en tydlig uppgift om att återbäringsillustrationen bygger på hypotetiska antaganden om framtiden och att den inte är grund för avtalade förmåner.

Ekonomiska uppgifter om försäkringsföretaget

17. Översiktliga uppgifter om vilka långsiktiga mål för placeringarna som försäkringsföretaget har fastställt och med ungefärlig fördelning på

a) aktier och andelar,
b) fastigheter och lån mot säkerhet i fastighet,
c) fastförräntade tillgångar, och
d) övriga placeringar.

18. De långsiktiga målen bör delas upp på

a) de samlade tillgångarna,
b) de tillgångar som används för skuldtäckning som avser villkorad återbäring, och
c) de tillgångar som används för skuldtäckning som avser garanterad återbäring och övriga försäkringsåtaganden.

För information om försäkringsföretagets historiska kapitalavkastning och kostnaderna för kapitalförvaltningen bör branschgemensamma nyckeltal och mätmetoder användas, om sådana finns. Vad som sägs om avkastningshistorik i bilaga 3 ska också beaktas.

Särskilda uppgifter för försäkring där försäkringstagaren anger fonder eller andra tillgångsslag för placering av premierna

19. Hur ett byte av fonder och andra tillgångsslag går till och hur stora avgifter som tas ut vid ett sådant byte.

20. De avgifter som försäkringsföretaget tar ut för att täcka driftskostnader och skatt, med fördelning på

a) avdrag från premien innan köp av fondandelar eller andra tillgångar sker,
b) eventuell skillnad i köp- och säljkurs för fondandelar eller andra tillgångar, och
c) avdrag från värdet på fondandelen eller tillgången.

21. En översiktlig beskrivning av utbudet av fonder och andra tillgångsslag. På begäran av den som erbjuds teckna försäkring ska information även lämnas om en enskild fonds huvudsakliga inriktning eller en enskild tillgångs riskprofil. Om utbudet av fonder och andra tillgångar är stort får försäkringsföretaget hänvisa till sin webbplats för en mer fullständig beskrivning. Vad som sägs om information om fonder och andra tillgångsslag i bilaga 3 ska också beaktas.

B Information om försäkringens värde i samband med flytt

När en försäkringstagare vill flytta försäkringens värde till ett annat försäkringsföretag, ska information lämnas enligt a eller b.

När ett försäkringsföretag erbjuder en försäkringstagare att flytta försäkringens värde inom samma försäkringsföretag eller inom en sådan grupp som avses i 19 kap. försäkringsrörelselagen (2010:2043), eller genomför väsentliga villkorsändringar, ska information dessutom lämnas enligt c. Informationen ska lämnas senast när försäkringsföre-

taget ger försäkringstagaren möjlighet att acceptera erbjudandet. Ett erbjudande om att flytta försäkringens värde jämställs med att ett försäkringsföretag erbjuder en försäkringstagare att återköpa och nyteckna en försäkring.

Med en försäkringstagare i första och andra stycket avses även en anställd som arbetsgivaren har tecknat en tjänstepensionsförsäkring för.

a) Ett försäkringsföretag från vilket flytt sker ska lämna följande information till försäkringstagaren.
   1. Uppgift om att det tidigare försäkringsavtalet upphör och att det värde som flyttas kommer att placeras i en ny försäkring enligt ett nytt avtal.
   2. I förekommande fall ska försäkringsföretaget lämna information om
      – att försäkringen hör till en särskild återbäringsgrupp därför att försäkringen gäller med flytträtt,
      – vilket värde som kommer att flyttas, de avgifter som kommer att tas ut och de justeringar som kommer att göras av befintligt försäkringsvärde,
      – att den nya försäkringen kan innebära ändrat utfäst försäkringsbelopp, premiebefrielseskydd och annat riskskydd, jämfört med gällande försäkring,
      – att möjligheten att välja placering vid fondförsäkring förändras,
      – tidpunkt när försäkringsföretagets ansvar upphör.

b) Ett försäkringsföretag till vilket flytt sker ska i förekommande fall lämna följande information till försäkringstagaren.
   1. Försäkringens värde med uppdelning på värdet av garanterade förmåner och övrigt värde. Om hela värdet anses som premie för en utfästelse, behövs ingen sådan uppdelning.
   2. All information som enligt dessa föreskrifter ska lämnas innan en försäkring meddelas. Sådan information behöver inte lämnas om flytten avtalades redan då försäkringen tecknades.

c) Försäkringsföretaget ska lämna försäkringstagaren sådan information som gör det tydligt för honom eller henne vad flytten av försäkringens värde eller den väsentliga villkorsändringen innebär.

   Informationen ska åtminstone beskriva skillnader som avser
   1. avtalat försäkringsbelopp,
   2. andra försäkringsförmåner,
   3. avgifter, och
   4. den finansiella risken för försäkringstagaren.

C Information under försäkringstiden men före utbetalning

Ett försäkringsföretag ska under försäkringsavtalets löptid fram till utbetalningen lämna information till försäkringstagare och ersättningsberättigade som innehåller följande:

Ändringar

1. Uppgifter som avses i A 1–21, som är av väsentlig betydelse för tillämpningen av avtalet och som berörs av en beslutad ändring i lagstiftningen, av försäkringsvillkoren, fondbestämmelserna, eller försäkringsföretagets policy avseende kollektiv konsolidering. Om försäkringsföretaget fattar beslut om reallokering av återbäring, ska information lämnas så snart som möjligt om detta och om vilka effekter reallokeringen väntas få.

Årlig information

Försäkringsföretaget ska årligen informera om inbetalda premier m.m. för den gångna perioden, i enlighet med följande:

2. I förekommande fall, uppgift om
– garanterad återbäring som har betalats ut eller ökat försäkringens värde under perioden,

– villkorad återbäring som har betalats ut eller ändrat försäkringens värde under perioden,
– försäkringens garanterade värde vid periodens början och periodens slut, eller om garantins utformning, och
– att ersättning kommer att börja betalas ut inom de närmaste tolv månaderna.

Uppgiften om garanterad eller villkorad återbäring får ersättas med uppgift om försäkringskapitalet vid periodens början och periodens slut.

3. Om information ges om allokerad återbäring, en uppgift om att den ingår i försäkringsföretagets riskkapital och innebörden av detta.

4.[1] Om försäkringsföretaget inför tecknandet har tillhandahållit en återbäringsillustration ska försäkringstagaren informeras om skillnader mellan illustrationens siffror och den faktiska utvecklingen av försäkringens värde. Denna bestämmelse gäller inte fond- eller depåförsäkringar.

5. Ändringar av de principer som tillämpas för uppräkning av utfallande belopp.

6. Hur stor ersättning, inklusive återbäring, som skulle ha betalats ut vid dödsfall på den gångna periodens slutdag i de fall då denna ersättning skulle avvika från försäkringens värde.

7. Avgifter som kommer att belasta värdet vid eventuellt återköp eller flytt av försäkringens värde.

8. De övriga avgifter som har tagits ut under perioden.

9. De övriga väsentliga orsakerna till förändringen av försäkringens värde under året, såsom:
– avkastning som har kommit försäkringen till del eller fördelats preliminärt,
– skatteavgifter som har tagits ut ur försäkringens värde,
– riskpremie som har tagits ut, och
– arvsvinst som har kommit försäkringen till del eller fördelats preliminärt.

10. I förekommande fall, uppgift om att företaget har utnyttjat en rättighet att ändra försäkringsvillkoren i samband med att en periodisk utbetalning börjar, exempelvis när det gäller avgifter och antagande om livslängd.

11. Påminnelse om att försäkringstagaren kan behöva se över försäkringen i vissa avseenden, till exempel när det gäller förmånstagare, behovet av efterlevandeskydd och val av fonder inför början av en fond- eller depåförsäkrings utbetalningstid.

D Information under utbetalningstiden

Ett försäkringsföretag ska under utbetalningstiden lämna följande information till försäkringstagare och ersättningsberättigade:

Ändringar

1. Uppgifter som avses i A 1–21, som är av väsentlig betydelse för avtalet och som berörs av en beslutad ändring i lagstiftningen, av försäkringsvillkoren, fondbestämmelserna eller försäkringsföretagets policy avseende kollektiv konsolidering. Om försäkringsföretaget fattar beslut om reallokering av återbäring, ska information lämnas så snart som möjligt om detta och om vilka effekter reallokeringen väntas få.

2. Ändring av principer eller väsentliga ändringar av antaganden som används för att räkna upp utfallande belopp under utbetalningstiden.

[1] Denna lydelse träder i kraft den 1 januari 2019 enligt FFFS 2015:18 [red.anm.].

Årlig information

Försäkringsföretaget ska årligen lämna information om följande:

3. Uppgifter för perioden om
- aktuellt försäkringsbelopp,
- den avkastning som har kommit försäkringen till del eller preliminärt fördelats,
- de skatteavgifter som har tagits ut,
- övriga avgifter som har tagits ut, och
- i förekommande fall, att ersättningen kommer att upphöra inom de närmaste tolv månaderna.

4.[2] Om försäkringsföretaget inför tecknandet har tillhandahållit en återbäringsillustration med uppgifter om framtida belopp ska försäkringstagaren informeras om skillnader mellan illustrationens siffror och periodens faktiska belopp.

E Kompletterande information om tjänstepensionsförsäkring

Ett försäkringsföretag som driver verksamhet avseende tjänstepensionsförsäkring ska iaktta följande när information lämnas till ersättningsberättigade.

1 Information om försäkringsföretaget

Efter begäran ska ersättningsberättigade få den senast upprättade årsredovisningen.

2 Information om pensionsplaner

Om försäkringsföretaget tryggar mer än en pensionsplan ska ersättningsberättigade efter begäran få årsredovisningen för den pensionsplan som de tillhör, om sådan information finns tillgänglig.

Vid ändring av reglerna för en pensionsplan ska de ersättningsberättigade, inom skälig tid räknat från beslutet om ändring, få relevant information om ändringen.

Ersättningsberättigade ska få tillräcklig information om dels de förmåner som de har rätt till, dels de utbetalningsalternativ som finns när pension eller andra förmåner ska börja betalas ut.

Efter begäran ska ersättningsberättigade få detaljerad och utförlig information om

a) hur pensionsförmånerna bestäms när full tjänstetid har intjänats vid förmånsbestämd pension,
b) pensionsförmånernas storlek om anställningen upphör, och
c) villkor för överföring av pensionsrättigheter om anställningen upphör.

3 Uppgifter om placeringsriktlinjerna

Ett försäkringsföretag ska, efter begäran av en ersättningsberättigad eller någon som företräder denne, lämna information om företagets principer för investering i tillgångar. Informationen ska innehålla

a) en övergripande beskrivning av de tillgångar som avser tjänstepension,
b) uppgift om avkastningsmål, och
c) uppgift om risknivå i tillgångar och åtaganden som helhet.

FFFS (2015:18)

[2] Denna punkt träder i kraft den 1 januari 2019 enligt FFFS 2015:18 [red.anm.].

Bilaga 3 Faktabladets innehåll

Bilagan är indelad i följande huvudavsnitt:

1. Inledning
2. Sparande och avkastning
3. Utbetalning
4. Avgifter
5. Försäkringsskydd
6. Villkor för flytt av sparande eller återköp
7. Flytt av sparande till försäkringsföretaget
8. Övrig information

Det som sägs om försäkringsföretag i denna bilaga gäller även utländska försäkringsgivare när de driver livförsäkringsrörelse i Sverige från en generalagentur eller en filial här i landet.

Ett försäkringsföretag bör lämna information i ett faktablad till den som erbjuds teckna privat individuell livförsäkring av sparandetyp.

I faktabladet bör de egenskaper hos produkten som kan vara av särskild betydelse för en konsument beskrivas. Det bör vara kortfattat, överskådligt och lättillgängligt. Faktabladet bör vara strukturerat på ett sätt som underlättar jämförelser med andra livförsäkringsprodukter av sparandetyp. De rubriker som anges i denna bilaga bör därför, i den angivna ordningsföljden, användas i faktabladet.

Den terminologi som finns i Pensionsorden bör användas i faktabladet.
Se www.minpension.se/Dokument/Pensionsorden.pdf. Med försäkringsföretag avses nedan även en utländsk försäkringsgivare.

Det bör framgå att faktabladet inte innehåller den fullständiga förköpsinformationen. Faktabladet bör uppdateras årligen eller när information som ingår i faktabladet har förändrats väsentligt.

Ett faktablad för livförsäkring av sparandetyp bör åtminstone innehålla följande information och de kursiverade rubrikerna i angiven ordning:

1 Inledning

Produktbeteckning och försäkringsgivare

a) Produktens beteckning och försäkringsföretagets namn.

Målgrupp

b) En beskrivning av målgruppen för produkten.

Försäkringsföretagets finansiella styrka

c) Uppgift om försäkringsföretagets solvenskvot och en förklaring om att ett värde på solvenskvoten som är minst 100 procent innebär att företaget uppfyller EUs krav på kapitalbuffert i förhållande till verksamhetens omfattning och sammansättning. Om försäkringsföretaget har en officiell policy för sin solvenskvot bör information om denna också lämnas.

2 Sparande och avkastning

Ansvar för kapitalplaceringarna

d) Uppgift om vilken av försäkringstagaren, den försäkrade eller försäkringsföretaget som bestämmer hur försäkringskapitalet ska placeras, och därmed bestämmer den finansiella risknivån.

A Om det är försäkringsföretaget som placerar försäkringskapitalet

Garanti

e) Uppgift om det finns en garanti i produkten eller inte.

Om det finns en garanti bör utformningen och omfattningen av den beskrivas tydligt. I förekommande fall bör den garanterade räntan anges såväl före som efter eventuella avgifter och skatter som kan komma att belasta den.

Överskottshantering

f) Uppgift om försäkringsföretaget är vinstutdelande eller ömsesidigt verkande. Det bör också beskrivas hur överskottsfördelningen fungerar. Ett ömsesidigt verkande företag bör beskriva principerna för återbäringen och ange aktuell uppgift om återbäringsränta och konsolideringsgrad.

Placeringsinriktning

g) Uppgift om placeringsinriktning och långsiktiga placeringsmål för den aktuella produkten.

Placeringsinriktningen bör specificera portföljens fördelning på aktier och andelar, fastigheter, räntebärande tillgångar och övriga tillgångar. Även den faktiska fördelningen vid det senaste halvårsskiftet bör anges.

Avkastningshistorik

h) Uppgift om produktens faktiska avkastning.

Med faktisk avkastning avses här den avkastning som försäkringskapitalet har förräntats med, inklusive eventuell andel av överskott och efter avdrag för alla avgifter inklusive avgift för skatt. Beräkningarna bör göras för en försäkring som har samma villkor som den erbjudna produkten eller som är jämförbar med denna. Beräkningarna bör utgå från ett standardantagande om att premiebetalningen ska göras som en engångspremie om 100.000 kronor. Om riskavgifter kan förekomma behöver dessa inte beaktas i beräkningarna men det bör kommenteras i faktabladet. Faktisk avkastning bör beräknas på liknande sätt för varje år sedan tecknandet, som om produkten tecknades för tio år sedan. Om försäkringsföretaget har tecknat produkten, eller en liknande produkt, under kortare tid än tio år bör detta anges. Beräkningstiden bör då vara så lång som företagets erfarenhet av produkten medger.

Den faktiska avkastningen bör anges både som årsavkastningar för vart och ett av åren och som genomsnittlig effektiv avkastning sedan tecknandet som om försäkringen hade tecknats för tre, fem respektive tio år sedan, och under antagande om att den försäkrade fortfarande lever. Om försäkringstiden är kortare än tio år bör tidsperioden anpassas på lämpligt sätt. Om avgifter förekommer vid återköp eller flytt bör det nämnas.

Även andra metoder för att bestämma den faktiska årliga avkastningen på ett rättvisande sätt bör kunna användas. Den genomsnittliga effektiva årliga avkastningen bör då beräknas som ett geometriskt medelvärde. Den metod för beräkning av det geometriska medelvärdet som finns i bilaga 4 bör användas.

B Om det är konsumenten som placerar kapitalet

Garanti

i) Uppgift om att det inte finns en garanti i produkten, eller i annat fall, hur garantin är utformad.

Tillgångar som kapitalet kan placeras i

j) Uppgift om vilka typer av tillgångar som kapitalet kan placeras i.

Om kapitalet kan placeras i fonder bör fondutbudet beskrivas översiktligt.

3 Utbetalning

k) Uppgift om vid vilken ålder utbetalning tidigast respektive senast kan påbörjas. Den kortaste respektive längsta utbetalningstiden, och uppgift om utbetalningstiden kan ändras, bör också anges.

Upplysning bör lämnas om att försäkringsföretagets livslängdsantaganden har betydelse för storleken på de utbetalda beloppen om kunden väljer livslång utbetalning.

Om försäkringen är livsvarig bör försäkringsföretaget ge exempel som visar de månatliga utbetalningarnas storlek för en 65-årig man, respektive kvinna med ett försäkringskapital om 100.000 kronor.

4 Avgifter

l) Uppgift om de avgifter och kostnader som totalt belastar försäkringen.

Uppgift om hur ofta avgifterna tas ut och i förekommande fall på vilket underlag de beräknas bör anges. Administrativa avgifter bör specificeras, exempelvis premieavgifter och andra insättningsavgifter, fasta avgifter samt avgifter i form av procentandelar av det förvaltade kapitalet.

För fond- eller depåförsäkringsprodukter – uppgift om högsta och lägsta årlig respektive prestationsbaserad avgift i nuvarande utbud av fonder eller tillgångar, samt genomsnittlig årlig respektive prestationsbaserad avgift vägd med faktiska volymer i respektive fond.

Om det förekommer insättnings- eller uttagsavgifter i fonder bör detta anges, liksom förekomsten av prestationsrelaterade avgifter. Kostnader för eventuella fondförvaltningstjänster bör också anges.

För traditionella livförsäkringsprodukter – uppgift om kostnaderna för kapitalförvaltningen täcks av de administrativa avgifterna eller belastar kundens försäkringskapital därutöver. En uppskattning av storleken på kapitalförvaltningskostnaderna bör anges.

Skatteregler för försäkringstagaren

m) Uppgift om produkten är en P- eller K-klassad försäkring och vad det innebär. Avdragsregler bör anges, och beskattning vid utbetalning beskrivas.

Typexempel

n) Det bör finnas ett typexempel som avser en försäkring med en engångspremie om 100.000 kronor och som anger det första årets totala avgifter i kronor, med uppdelning på administrativa avgifter, avgifter för att täcka fond- eller kapitalförvaltningskostnader och skatteavgift.

5 Försäkringsskydd

o) En beskrivning av det försäkringsskydd som ingår i produkten, liksom vad som kan väljas till. Det bör tydligt framgå hur kostnaden för ett eventuellt skydd tas ut, exempelvis genom särskilt betald premie idag eller genom lägre pension i framtiden. Det bör även anges om hälsoprövning behövs för något av försäkringsskydden.

6 Villkor för flytt av sparande eller återköp

p) Uppgift om förekommande begränsningar i möjligheten att flytta sparandet. Om marknadsvärdejustering tillämpas bör detta anges. Alla avgifter som är relaterade till flytten bör anges, exempelvis administrativa avgifter och löptidsberoende avgifter.

7 Flytt av sparande till försäkringsföretaget

q) Uppgift om eventuella avgifter som tas ut vid flytt av sparande till försäkringsföretaget. Om produkten är en traditionell livförsäkring bör, om det är tillämpligt, de principer som ligger till grund för hur stor del av det flyttade kapitalet som kommer att garanteras anges.

8 Övrig information

r) Uppgifter om
- att syftet med faktabladet är att ge övergripande information och underlätta jämförelser,
- att faktabladet inte innehåller den fullständiga förköpsinformationen,
- var konsumenten kan få villkor och ytterligare information om produkten och försäkringsföretaget,
- att konsumenten kan få ytterligare information från Konsumenternas försäkringsbyrå,
- vilken tillsynsmyndighet som utövar tillsyn över försäkringsföretaget,
- att Konsumentverket övervakar efterlevnaden av marknadsföringslagen (2008:486), och
- faktabladets publiceringsdag.

FFFS (2015:18)

Bilaga 4 Beräkning av geometriskt medelvärde

Beräkning av genomsnittlig totalavkastning eller återbäringsränta med geometrisk metod

Den geometriska metoden är den gängse metoden för att beräkna fonders genomsnittliga avkastning över en period. Avsikten är att sammanfatta en varierande avkastning eller förräntning under en period på ett rättvisande sätt som en konstant, genomsnittlig förräntning under samma period.

I tekniska termer kan metoden i ord beskrivas på följande sätt. Det tidsviktade medelvärdet av avkastningen eller räntan beräknas med utgångspunkt från ett tidsviktat vanligt aritmetiskt medelvärde av motsvarande avkastnings- eller ränteintensiteter. Det geometriska medelvärdet bestäms slutligen genom att räkna om den genomsnittliga intensiteten till vanlig effektiv avkastning eller ränta.

Om de avkastningar eller räntor som medelvärdet beräknas för gäller kalenderårsvis, är tidsviktningen enkel, med lika vikt för varje kalenderår. Men om exempelvis återbäringsräntorna har gällt i perioder med olika längd uttryckt i månader, ska de tidsviktas vid beräkningen av medelvärdet. En period om tre månader får då tidsvikten 25 procent av ett år, medan en period av längden tolv månader får vikten 100 procent, dvs. ett år, osv.

Om vi utgår från fem kalenderårsavkastningar T(1), T(2), ..., T(5), t.ex. 5, 6, 10, 4 och –1 procent, så är motsvarande intensiteter u(1), u(2), ..., u(5). Intensiteterna definieras av u(i) = log (1+T(i)), beräknat med 10-logaritmen. I vårt exempel är intensiteterna log 1,05, log 1,06, ..., log 1,2. Beräkna det aritmetiska medelvärdet u= [u(1)+u(2)+...+u(5)]/5. Det geometriska medelvärdet är då 10^u –1. I vårt exempel är det aritmetiska medelvärdet 4,81 procent medan det geometriska är 4,74 procent. Det går att bevisa att det geometriska medelvärdet aldrig är större än det aritmetiska och att de är lika om alla ingående tal är lika.

Det geometriska medelvärdet är rättvisande i den meningen att ett belopp som sätts in vid femårsperiodens början får samma slutvärde om det förräntas eller växer:

- år för år med de fem givna talen, eller
- år för år med ett och samma tal, nämligen det geometriska medelvärdet.

Det följer att förräntning alla fem åren med det aritmetiska medelvärdet ger ett för stort och missvisande värde.

Ett exempel med varierande delperiodlängd: Låt avkastningarna eller räntorna vara som i föregående exempel men låt delperioderna ha längderna t(1), t(2), ..., t(5), t.ex. 11, 7, 6, 17 och 19 månader, totalt fortfarande 60 månader eller fem år. De viktade intensiteterna får då det tidsviktade aritmetiska medelvärdet u = [11×u(1) + 7×u(2) + ... + 19×u(5)]/60. Det geometriska medelvärdet är som tidigare 10^u –1. Det viktade geometriska medelvärdet är 3,38 procent medan på motsvarande sätt viktat aritmetiskt medelvärde är 3,43 procent.

För att beräkna det geometriska medelvärdet *G* när avkastning eller ränta uttrycks i procent, kan vi använda följande formler:

$$G = 100(10^{UA} - 1)$$

$$UA = \frac{1}{L}\sum_{k=1}^{n} d_k \, {}^{10}\log(1 + \frac{r_k}{100})$$

$$L = \sum_{k=1}^{n} d_k$$

d_k = längden av delperiod *k*
r_k = avkastningen eller räntan för delperiod *k*, uttryckt som effektiv avkastning eller ränta, i procent.

Formeln kan också skrivas utan logaritmer:

$$G = 100\left(\left(\prod_{k=1}^{n}\left(1+\frac{r_k}{100}\right)^{d_k}\right)^{\frac{1}{L}} - 1\right) = 100\left(\left(\left(1+\frac{r_1}{100}\right)^{d_1}\cdots\left(1+\frac{r_n}{100}\right)^{d_n}\right)^{\frac{1}{L}} - 1\right)$$

FFFS (2015:18)

Lag (2003:862) om finansiell rådgivning till konsumenter

(senast ändrad genom SFS 2017:689)

Inledande bestämmelser

1 § Denna lag gäller finansiell rådgivning som en näringsidkare tillhandahåller en konsument och som omfattar placering av konsumentens tillgångar i finansiella instrument eller i livförsäkringar med sparmoment. Lagen är dock inte tillämplig när den som utför rådgivningen enbart förordar en annan placering än som nu sagts. *Lag (2004:571)*

2 § I denna lag avses med
- *konsument*: en fysisk person som handlar huvudsakligen för ändamål som faller utanför näringsverksamhet,
- *näringsidkare*: en fysisk eller juridisk person som handlar för ändamål som har samband med den egna näringsverksamheten,
- *finansiellt instrument*: det som anges i 1 kap. 4 § första stycket 1 lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden. *Lag (2007:560)*

2 §[1] I denna lag avses med
- *konsument*: en fysisk person som handlar huvudsakligen för ändamål som faller utanför näringsverksamhet,
- *näringsidkare*: en fysisk eller juridisk person som handlar för ändamål som har samband med den egna näringsverksamheten,
- *finansiella instrument*: det som anges i 1 kap. 4 § lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden. *Lag (2017:689)*

3 § Bestämmelserna i denna lag får inte frångås till nackdel för en konsument.

3 a § Bestämmelserna i 4 och 5 §§ gäller inte finansiell rådgivning som tillhandahålls av
1. fondbolag enligt 7 kap. 1 § första stycket 3 lagen (2004:46) om värdepappersfonder,
2. försäkringsförmedlare enligt 5 kap. 1 § första stycket lagen (2005:405) om försäkringsförmedling,
3. värdepappersinstitut och utländska värdepappersföretag enligt lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden, eller
4. AIF-förvaltare enligt 3 kap. 2 § andra stycket 4 lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder. *Lag (2013:573)*

3 a §[1] Bestämmelserna i 4 och 5 §§ gäller inte finansiell rådgivning som tillhandahålls av
1. fondbolag och förvaltningsbolag enligt lagen (2004:46) om värdepappersfonder,
2. försäkringsförmedlare enligt 5 kap. 1 § första stycket lagen (2005:405) om försäkringsförmedling,
3. värdepappersinstitut och utländska värdepappersföretag enligt lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden, eller
4. AIF-förvaltare enligt lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder. *Lag (2017:689)*

Näringsidkarens skyldigheter

4 § Näringsidkaren skall
1. se till att den som utför rådgivningen har tillräcklig kompetens,
2. dokumentera vad som förekommit vid rådgivningstillfället, och
3. lämna ut dokumentationen till konsumenten.

[1] Denna lydelse träder i kraft den 3 januari 2018 enligt lag (2017:689) [red.anm.]

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela närmare föreskrifter om vad näringsidkaren skall iaktta när det gäller rådgivares kompetens, dokumentation av rådgivning, utlämnande av sådan dokumentation och om undantag från skyldigheten att lämna ut dokumentationen.

5 § Näringsidkaren skall i sin rådgivningsverksamhet iaktta god rådgivningssed och med tillbörlig omsorg ta till vara konsumentens intressen. Näringsidkaren skall anpassa rådgivningen efter konsumentens önskemål och behov samt inte rekommendera andra lösningar än sådana som kan anses lämpliga för konsumenten.

Näringsidkaren skall avråda konsumenten från att vidta åtgärder som inte kan anses lämpliga med hänsyn till konsumentens behov, ekonomiska förhållanden eller andra omständigheter.

Skadestånd

6 § Näringsidkare som genom finansiell rådgivning uppsåtligen eller av oaktsamhet orsakar konsumenten ren förmögenhetsskada skall ersätta skadan.

7 § Om konsumenten vill åberopa att finansiell rådgivning har orsakat honom eller henne ren förmögenhetsskada, skall konsumenten underrätta näringsidkaren om detta inom skälig tid efter det att han eller hon märkt eller bort märka att skada har uppkommit.

Om konsumenten inte underrättar näringsidkaren inom den tid som följer av första stycket, faller rätten till skadestånd enligt denna lag bort. Detsamma gäller om konsumenten inte väcker talan inom tio år från rådgivningstillfället.

Tillsyn

8 § Konsumentverket utövar tillsyn över att denna lag och föreskrifter som meddelats med stöd av lagen följs. Verkets tillsyn omfattar dock inte verksamhet som står under Finansinspektionens tillsyn eller verksamhet som bedrivs av advokater.

För tillsynen har Konsumentverket rätt att göra inspektion hos näringsidkare som tillhandahåller finansiell rådgivning och att ta del av samtliga handlingar som behövs för tillsynen. Näringsidkaren skall lämna de upplysningar om verksamheten som begärs för tillsynen.

Om näringsidkaren inte tillhandahåller handlingarna eller lämnar upplysningarna, får Konsumentverket förelägga näringsidkaren vid vite att fullgöra sin skyldighet.

9 § Om en näringsidkare som står under Konsumentverkets tillsyn utför finansiell rådgivning i strid med de krav som ställs i lagen eller i föreskrifter som meddelats med stöd av lagen, får verket vid vite förelägga näringsidkaren att upphöra med finansiell rådgivning.

Om det är tillräckligt får Konsumentverket i stället meddela varning.

10 § Konsumentverkets beslut enligt 8 § tredje stycket och 9 § får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

2017:689

Denna lag träder i kraft den 3 januari 2018.

Propositioner

SFS 2003:862	*SFS 2004:571*	*SFS 2007:560*	*SFS 2013:573*
Prop. 2002/03:133	Prop. 2003/04:109	Prop. 2006/07:115	Prop. 2012/13:155
SFS 2017:689			
Prop. 2016/17:162			

FINANSINSPEKTIONENS FÖRESKRIFTER OCH ALLMÄNNA RÅD

FFFS 2004:4 Finansiell rådgivning till konsumenter

(senast ändrad genom FFFS 2007:20)

1 kap.	**Tillämpningsområde**	813
2 kap.	**Kompetenskrav**	813
	Allmänt	813
	Kunskaper	814
	Kunskapstest	814
	Uppdaterade kunskaper	814
	Praktisk erfarenhet	814
3 kap.	**Dokumentation av rådgivningsuppdraget**	814
	Uppgifter om den som lämnar rådgivning	814
	Uppgifter om konsumenten	814
	Uppgifter om rådgivningssituationen	815
	Dokumentationens utförande	815
	Utlämnande av dokumentation till konsumenten	815
	Arkivering	816
4 kap.	**Riktlinjer för rådgivningsverksamhet och information**	816
Bilaga 1	**Allmänna råd avseende kompetenskraven i 2 kap.**	817

1 kap. Tillämpningsområde

1 § Dessa föreskrifter och allmänna råd innehåller bl.a. bestämmelser om vilka kompetenskrav som ska ställas på den som lämnar råd, hur det som förekommit vid rådgivningstillfället ska dokumenteras, vilka undantag som får göras från att lämna ut dokumentationen till konsument samt vilken information som ska lämnas till konsumenter i samband med rådgivning och god rådgivningssed.

2 § Dessa föreskrifter och allmänna råd ska tillämpas av näringsidkare som står under Finansinspektionens tillsyn och som lämnar sådan finansiell rådgivning som avses i lagen (2003:862) om finansiell rådgivning till konsumenter.

Föreskrifterna och de allmänna råden gäller dock inte finansiell rådgivning som tillhandahålls av

1. fondbolag enligt 7 kap. 1 § första stycket 3 lagen (2004:46) om investeringsfonder,
2. försäkringsförmedlare enligt 5 kap. 1 § första stycket lagen (2005:405) om försäkringsförmedling, eller
3. värdepappersinstitut och utländska värdepappersföretag enligt lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden.

Näringsidkares rådgivningsverksamhet är av varierande storlek och karaktär och de tillhandahåller olika slag av finansiell rådgivning. Dessa föreskrifter och allmänna råd är avsedda att ge utrymme för anpassningar till den enskilde näringsidkarens storlek och inriktning samt till rådgivningsverksamhetens inriktning, omfattning och svårighetsgrad.
FFFS (2007:20)

2 kap. Kompetenskrav

Allmänt

1 § Näringsidkaren ska se till att den personal som lämnar råd har tillräckliga kunskaper i förhållande till den rådgivning som lämnas. Kunskaperna ska vara relevanta i förhållande till rådgivningens inriktning, omfattning och svårighetsgrad.

Närmare vägledning om kunskapernas innehåll lämnas i bilaga 1.

Kunskaper

2 § Näringsidkaren ska se till att den personal som lämnar råd känner till innehållet i relevanta lagar och regler med utgångspunkt från rådgivningens inriktning, omfattning och svårighetsgrad.

3 § Näringsidkaren ska se till att den personal som lämnar råd därutöver förstår och kan uppfylla de krav som rådgivningen ställer med utgångspunkt från rådgivningens inriktning, omfattning och svårighetsgrad. Kunskaperna ska omfatta vad rådgivaransvar, etik och god rådgivarsed innebär. Vidare ska kunskaperna omfatta hur omsorgs-, avrådande- och dokumentationsplikten ska fullgöras.

4 § Näringsidkaren ska se till att den personal som lämnar råd dessutom kan tillämpa kunskaper om sparande och placeringar i finansiella instrument och försäkringar med utgångspunkt från rådgivningens inriktning, omfattning och svårighetsgrad.

Kunskapstest

5 § Näringsidkaren ska säkerställa att den personal som lämnar råd uppfyller kunskapskraven i 1–4 §§ genom att se till att personalen har genomgått ett lämpligt kunskapstest och godkänts i detta. Om kunskapstestet inte tillhandahålls av en från näringsidkaren fristående person ska en oberoende granskare ha godkänt testet. Granskaren ska vara en från näringsidkaren oberoende person med lämpliga kvalifikationer.

Uppdaterade kunskaper

6 § Näringsidkaren ska med erforderlig regelbundenhet säkerställa att den personal som lämnar råd har tillräckliga kunskaper.

Praktisk erfarenhet

7 § Näringsidkaren ska säkerställa att den personal som lämnar råd har erhållit lämplig praktisk erfarenhet. Den praktiska erfarenheten ska bl.a. omfatta kommunikation mellan personal och konsument.

3 kap. Dokumentation av rådgivningsuppdraget

Uppgifter om den som lämnar rådgivning

1 § Dokumentationen ska innehålla uppgifter som gör det möjligt att identifiera
- näringsidkaren,
- den personal som lämnar råd och
- förutsättningarna för rådgivningen.

Allmänna råd

I dokumentationen bör uppgifter om den personal som lämnar råd såsom kompetens och befogenhet samt övriga uppgifter som har betydelse för rådgivningssituationen specificeras. Vidare bör dokumenteras vilka typer av finansiella produkter näringsidkaren lämnar råd om.

Uppgifter om konsumenten

2 § Dokumentationen ska innehålla uppgift om konsumentens
- namn,
- erfarenhet av finansiella placeringar,
- ekonomiska och andra förhållanden,
- syfte med placeringen,
- riskbenägenhet och
- huvudsakliga placeringsinriktning.

Om konsumenten redan är väl känd av näringsidkaren behöver näringsidkaren inte inhämta samtliga uppgifter om konsumenten. I sådant fall ska näringsidkaren dokumentera skälen för underlåtenheten att inhämta uppgifter.

Allmänna råd

Vid en pågående kundrelation mellan näringsidkare och konsument bör uppgifterna uppdateras regelbundet.

Konsumentens ekonomiska eller andra för rådgivningen väsentliga förhållanden bör dokumenteras genom att exempelvis konsumentens familjeförhållanden, inkomst, förmögenhet, utgifter, skulder och försäkringssituation anges.

Vid dokumentation av konsumentens syfte med placeringen bör även dennes placeringshorisont noteras.

Konsumentens inställning till olika grader av risk och totala riskbenägenhet bör dokumenteras. Även konsumentens kunskap om risken med den rekommenderade placeringen bör dokumenteras.

Om näringsidkaren och konsumenten överenskommit ramar för konsumentens placeringsinriktning eller om näringsidkaren föreslagit viss placeringsinriktning, t.ex. att endast placera i fonder med viss inriktning, att placera i aktier och räntebärande värdepapper med viss procentuell fördelning eller att placeringar i derivatinstrument får ske, bör dessa ramar för placeringarna noteras.

Om konsumenten inte vill lämna ut uppgifter om sig själv bör detta noteras.

Uppgifter om rådgivningssituationen

3 § Dokumentationen ska innehålla uppgift om

- tidpunkt för rådgivningen,
- vilket/vilka råd som lämnades och
- om konsumenten har avrådts från en viss placering.

Allmänna råd

De råd som lämnas bör specificeras även med avseende på vilken typ av produkt rådet avser, kvantitet samt andra för rådgivningen relevanta omständigheter. Grunderna för råden bör dokumenteras genom att eventuella bakgrundsfaktorer som relevanta analyser och rekommendationer noteras.

Vid dokumentation av avrådan bör grunderna för avrådandet noteras. Det bör även noteras om konsumenten trots allt väljer att genomföra den avrådda placeringen om den uppgiften är känd för den som lämnat rådet.

Dokumentationens utförande

4 § Uppgifter om rådgivningssituationen enligt 3 § ska dokumenteras i samband med rådgivningstillfället och av den som lämnar råd. Dokumentation av uppgifter enligt 1 och 2 §§ får utföras av annan än den som lämnat rådet och vid en tidigare tidpunkt.

5 § Dokumentation enligt 1–3 §§ får utföras på valfritt medium under förutsättning att dokumentationen för varje rådgivningstillfälle är lätt identifierbar och lätt sökbar.

Utlämnande av dokumentation till konsumenten

6 § Dokumentation av uppgifter enligt 1–3 §§ ska lämnas ut till konsumenten i samband med det första rådgivningstillfället eller i nära anslutning därtill. Utlämnandet ska ske utan onödigt dröjsmål.

7 § Om rådgivning till samma konsument lämnas även vid senare tillfällen behöver dokumentationen av uppgifterna enligt 1 och 2 §§ endast lämnas ut på begäran av konsumenten i samband med eller efter rådgivningen, under förutsättning att uppgifterna inte har betydelse för rådgivningen.

8 § Om rådgivning till samma konsument lämnas även vid senare tillfällen behöver dokumentationen av uppgifterna enligt 3 § endast lämnas ut på begäran av konsument i samband med eller efter rådgivningen, under förutsättning att konsumentens huvudsakliga placeringsinriktning är oförändrad och att dokumentationen sker genom ljudupptagning av telefonsamtal mellan konsumenten och näringsidkaren.

Undantag från utlämnande ska noteras i dokumentationen.

9 § Näringsidkaren ska informera konsumenten om dennes möjlighet att på begäran få ut sådan dokumentation som näringsidkaren endast behöver lämna ut på konsumentens begäran.

10 § Om det finns särskilda skäl kan Finansinspektionen, efter ansökan av en näringsidkare, medge ytterligare undantag från utlämnande av dokumentation.

Arkivering

11 § Handlingar och uppgifter som utgör dokumentation ska arkiveras på ett säkert och varaktigt sätt och ska vara lätt sökbara även efter rådgivningstillfället.

4 kap. Riktlinjer för rådgivningsverksamhet och information

Allmänna råd

Riktlinjer

1. Näringsidkaren bör ha riktlinjer för hur rådgivningsverksamhet ska hanteras. Riktlinjerna bör innehålla handlingsregler som säkerställer att rådgivningsverksamhet vid varje tidpunkt bedrivs inom ramen för gällande regelverk och enligt god rådgivningssed. Riktlinjerna bör också omfatta bestämmelser för hur näringsidkaren kontrollerar och följer upp att den personal som lämnar råd följer externa och interna regler för rådgivningsverksamheten.
2. Näringsidkaren bör i riktlinjerna identifiera var i organisationen och genom vilka media rådgivning lämnas och ange hur dokumentation ska ske i de förekommande fallen.
3. Näringsidkaren bör i riktlinjerna fastställa vilka kompetenskrav som ställs på den personal som lämnar råd utifrån rådgivningens inriktning, omfattning och svårighetsgrad och vilken personal som omfattas av dessa krav.

Information till konsument vid rådgivning

4. Näringsidkaren bör vid sina kontakter med konsumenter tydligt skilja på vad som är råd för placeringar respektive marknadsföring eller information om produkter.
5. Näringsidkaren bör informera konsumenten om dennes rättigheter enligt lagen (2003:862) om finansiell rådgivning till konsumenter.
6. Näringsidkaren bör informera konsumenten om vilka produkter och tjänster denne tillhandahåller samt om andra omständigheter av väsentlig betydelse för rådgivningen.
7. Om rådgivaren bedömer att konsumenten behöver ytterligare rådgivning eller information bör konsumenten upplysas om detta. Om den som lämnar råd vill överlåta åt någon annan att fullgöra uppdraget bör även detta klargöras för konsumenten.
8. Näringsidkaren bör informera konsumenten om att dennes val att inte lämna uppgifter om sig själv kan påverka rådgivningens omfattning och innehåll.

Bilaga 1 Allmänna råd avseende kompetenskraven i 2 kap.

Kunskapsområden och kunskapsnivå bör anpassas efter näringsidkarens verksamhet och komplexiteten av de lösningar och produkter som rekommenderas en enskild konsument. Nedanstående sammanställning av de kunskapsområden som den som lämnar råd bör behärska får därför inte ses som uttömmande.

Specifikation av kunskapskravet enligt 2 kap. 2 §

Regelverk

Förmedling & avtal

Sundhetsreglerna i tillämpliga näringsrättsliga lagar
Penningtvätt, investerarskydd och insiderregler
Avtals-, skadestånds- och mellanmansrätt
Konsumenträtt
Arvs-, gåvo- och familjerätt och socialförsäkringsrätt
Tillämpliga skatterättsliga regler
Finansinspektionens roll och regelverk
Tillämplig självreglering

Specifikation av kunskapskravet enligt 2 kap. 3 §

Etik

Rådgivarens roll och ansvar
Information om handeln till kunder
Rättvis behandling av kund
Sekretessregler

Specifikation av kunskapskravet enligt 2 kap. 4 §

Placeringar och sparformer

Aktier och aktierelaterade instrument
Ränteinstrument
Fondandelar
Derivatinstrument
Blandformer och strukturerade produkter
Pensionsförsäkring
Kapitalförsäkring

Finansiell ekonomi

Kunskap om kapitalmarknadens roll och funktion
Grundläggande placeringsstrategier
Avkastning och risk
Riskjusterad avkastning
Grundläggande portföljlära

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS DIREKTIV 2002/65/EG

Distansförsäljning av finansiella tjänster till konsumenter

(senast ändrat genom direktiv (EU) 2015/2366)

Artikel 1	Syfte och tillämpningsområde	821
Artikel 2	Definitioner	821
Artikel 3	Information till konsumenten innan distansavtal ingås	821
Artikel 4	Ytterligare krav på information	823
Artikel 5	Överlämnande av avtalsvillkoren och förhandsinformationen	824
Artikel 6	Ångerrätt	824
Artikel 7	Betalning för den tjänst som tillhandahållits innan ångerrätten utövas	825
Artikel 9		826
Artikel 10	Icke begärd kommunikation	826
Artikel 11	Påföljder	826
Artikel 12	Direktivbestämmelsernas tvingande karaktär	827
Artikel 13	Prövning i domstol eller i administrativ ordning	827
Artikel 14	Prövning utanför domstol	827
Artikel 15	Bevisbördan	827
Artikel 16	Övergångsbestämmelser	827
Artikel 20	Översyn	828
Artikel 21	Införlivande	828
Artikel 22	Ikraftträdande	828
Artikel 23	Adressater	828
Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser för ändringsrättsakter		828

Europaparlamentet och Europeiska unionens råd har antagit detta direktiv

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artikel 47.2 samt artiklarna 55 och 95 i detta,

med beaktande av kommissionens förslag,

med beaktande av Ekonomiska och sociala kommitténs yttrande,

i enlighet med förfarandet i artikel 251 i fördraget, och

av följande skäl:

1. Åtgärder bör vidtas för att inom ramen för förverkligandet av den inre marknadens mål gradvis befästa denna marknad. Dessa åtgärder bör även bidra till en hög konsumentskyddsnivå, i enlighet med artiklarna 95 och 153 i fördraget.
2. Såväl för konsumenter som för leverantörer av finansiella tjänster kommer distansförsäljning av finansiella tjänster att utgöra ett av de främsta konkreta resultaten av den inre marknadens fullbordan.
3. Inom ramen för den inre marknaden ligger det i konsumenternas intresse att utan åtskillnad kunna få tillgång till ett så stort utbud som möjligt av de finansiella tjänster som är tillgängliga i gemenskapen, så att de kan välja dem som bäst passar deras behov. För att säkerställa konsumenternas väsentliga rätt till valfrihet krävs en hög konsumentskyddsnivå, så att konsumenternas förtroende för distansförsäljning ökar.
4. För att den inre marknaden skall fungera väl, är det viktigt att konsumenterna kan förhandla fram och ingå avtal med en leverantör som är etablerad i andra medlemsstater, oavsett om leverantören även är etablerad i den medlemsstat där konsumenten är bosatt eller inte.
5. Finansiella tjänster är till följd av deras immateriella karaktär särskilt lämpade för distansförsäljning. Inrättandet av en rättslig ram för distansförsäljning av finansiella tjänster bör därför öka konsumenternas förtroende för användning av ny teknik för distansförsäljning av finansiella tjänster, till exempel elektronisk handel.
6. Detta direktiv bör tillämpas i enlighet med fördraget och sekundärrätten, inklusive direktiv 2000/31/EG om elektronisk handel, vilket endast är tillämpligt på de transaktioner som omfattas av det direktivet.

7. Syftet med detta direktiv är att uppnå ovannämnda mål utan att det påverkar tillämpningen av den gemenskapslagstiftning eller nationella lagstiftning som reglerar friheten att tillhandahålla tjänster eller i förekommande fall medlemsstatens kontroll och/eller medlemsstaternas system för auktorisation eller tillsyn om detta är förenligt med gemenskapslagstiftningen.
8. Detta direktiv, och i synnerhet de bestämmelser som rör information om klausuler i avtalet om vilken lag som skall tillämpas på avtalet och/eller vilken domstol som är behörig, påverkar inte tillämpningen på distansförsäljning av finansiella tjänster av rådets förordning (EG) nr 44/2001 av den 22 december 2000 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område eller 1980 års Romkonvention om tillämplig lag för avtalsförpliktelser.
9. För att uppnå målen i handlingsplanen för finansiella tjänster krävs det en ännu högre nivå av konsumentskyddet inom vissa områden. Detta innebär större konvergens, bland annat beträffande icke harmoniserade kollektiva investeringsfonder, uppföranderegler för investeringstjänster och konsumentkrediter. I avvaktan på att en sådan konvergens uppnås bör konsumentskyddet vidmakthållas på en hög nivå.

Förmedling & avtal

10. I Europaparlamentets och rådets direktiv 97/7/EG av den 20 maj 1997 om konsumentskydd vid distansavtal fastställs de viktigaste bestämmelserna för sådana distansavtal om varor eller tjänster som ingås mellan en leverantör och en konsument. Finansiella tjänster omfattas emellertid inte av ovannämnda direktiv.
11. Inom ramen för sin undersökning för att fastställa behovet av särskilda åtgärder på området för finansiella tjänster uppmanade kommissionen samtliga berörda parter att framföra sina synpunkter, särskilt i samband med utarbetandet av grönboken ”Finansiella tjänster: att tillgodose konsumenternas förväntningar”. De samråd som ägde rum i detta sammanhang visade att konsumentskyddet behöver stärkas på detta område. Kommissionen har därför beslutat att lägga fram ett särskilt förslag om distansförsäljning av finansiella tjänster.
12. Om medlemsstaterna antar motstridiga eller olika bestämmelser om konsumentskydd vid distansförsäljning av finansiella tjänster till konsumenter skulle detta inverka negativt på den inre marknadens funktion och på konkurrensen mellan företagen på denna marknad. Det är därför nödvändigt att på detta område införa gemensamma regler på gemenskapsnivå, som inte innebär någon minskning av det allmänna konsumentskyddet i medlemsstaterna.
13. En hög konsumentskyddsnivå bör säkerställas genom detta direktiv i syfte att säkerställa fri rörlighet för finansiella tjänster. Medlemsstaterna bör inte kunna besluta om andra bestämmelser än dem som fastställs i detta direktiv på de områden som harmoniseras i direktivet, om det inte särskilt anges i detta.
14. Detta direktiv omfattar alla finansiella tjänster som kan tillhandahållas på distans. Vissa finansiella tjänster regleras emellertid av särskilda bestämmelser i gemenskapslagstiftningen. Dessa särskilda bestämmelser fortsätter att vara tillämpliga på sådana finansiella tjänster. Det är dock lämpligt att fastställa principer för distansförsäljning av sådana tjänster.
15. De avtal som förhandlas fram på distans innebär att olika sorters teknik för distanskommunikation används inom ramen för ett system för försäljning eller tillhandahållande av tjänster där leverantören och konsumenten inte är närvarande samtidigt. Den ständiga utvecklingen av denna teknik gör det nödvändigt att fastställa vilka principer som skall gälla och då även för sådan teknik som ännu bara används i begränsad omfattning. Distansavtal är därför sådana avtal där anbud, förhandling och ingående sker på distans.
16. Ett och samma avtal som omfattar flera på varandra följande transaktioner eller separata transaktioner av samma slag fördelade över tiden kan ha olika rättslig innebörd i de olika medlemsstaterna. Det är emellertid viktigt att direktivet tillämpas på samma sätt i samtliga medlemsstater. Detta direktiv bör därför anses tillämpligt på den första i en rad på varandra följande transaktioner eller separata transaktioner av samma slag fördelade över tiden och kan anses utgöra en helhet, oberoende av om denna transaktion eller denna rad av transaktioner är föremål för ett enda avtal eller för flera på varandra följande avtal.
17. Med ett ”inledande avtal om tjänster” avses till exempel att öppna ett bankkonto, skaffa ett kreditkort, ingå ett avtal om förvaltning av värdepapper, medan en ”transaktion” avser till exempel insättning eller uttag från bankkontot, betalningar med kreditkort eller transaktioner inom ramen för avtalet om förvaltning av värdepapper. Tillägg av nya delar till ett inledande avtal om tjänster, till exempel en möjlighet att använda ett elektroniskt betalningsinstrument tillsammans med det egna befintliga bankkontot utgör inte en ”transaktion” utan ytterligare ett avtal på vilket detta direktiv är tillämpligt. Teckning av nya andelar i samma fond för kollektiva investeringar betraktas som en transaktion av ”på varandra följande transaktioner av samma slag”.
18. Genom att direktivet hänvisar till ett system för tillhandahållande av tjänster som organiseras av leverantörer av finansiella tjänster, undantas därför från dess tillämpningsområde sådana tjänster som endast tillhandahålls tillfälligt utanför affärsstrukturer som inrättats för att ingå distansavtal.

19. Leverantören är den person som tillhandahåller tjänster på distans. Detta direktiv bör emellertid också tillämpas då en mellanhand medverkar i något led i försäljningen. Det sätt på vilket denna medverkan sker och omfattningen av densamma talar för att relevanta bestämmelser i detta direktiv bör tillämpas på mellanhanden, oberoende av dennes juridiska ställning.
20. Som ”varaktiga medier” räknas bland annat disketter, CD-rom, DVD och den hårddisk i konsumentens dator på vilken elektronisk post lagras, men inte webbplatser på Internet, utom de som uppfyller de kriterier som ingår i definitionen av ett varaktigt medium.
21. Användningen av teknik för distanskommunikation bör inte leda till att kundens information begränsas på ett obefogat sätt. För att säkerställa öppenhet fastställs i detta direktiv krav för att uppnå en lämplig nivå för den information som skall ges till konsumenten, såväl före avtalets ingående som därefter. Innan ett avtal ingås bör konsumenten få nödvändig information för att på ett godtagbart sätt kunna bedöma den finansiella tjänsten och därmed kunna göra ett välgrundat val. Leverantören bör uttryckligen ange hur länge hans erbjudande gäller.
22. Den information som räknas upp i detta direktiv omfattar allmän information, som gäller för alla typer av finansiella tjänster. Kraven på annan information om en viss tjänst, till exempel en försäkrings omfattning, specificeras inte endast i detta direktiv. Denna typ av information bör i förekommande fall ges i enlighet med tillämplig gemenskapslagstiftning eller nationell lagstiftning som antagits i överensstämmelse med gemenskapsrätten.
23. För att säkerställa ett så gott konsumentskydd som möjligt är det viktigt att konsumenten är tillräckligt informerad om bestämmelserna i detta direktiv och om eventuella uppförandekoder på detta område. Konsumenten bör även ha en ångerrätt.
24. När ångerrätt inte gäller på grund av att konsumenten uttryckligen begärt att ett avtal skall fullgöras, bör leverantören informera konsumenten om detta.
25. Konsumenten bör skyddas mot icke beställda tjänster. Konsumenten bör vara befriad från alla skyldigheter i fråga om icke beställda tjänster och frånvaro av svar bör inte tolkas som samtycke från konsumentens sida. Denna regel bör dock inte utgöra något hinder för tyst förlängning av avtal som vederbörligen ingåtts mellan parterna, när detta medges enligt medlemsstaternas lagstiftning.
26. Medlemsstaterna bör vidta lämpliga åtgärder för att effektivt skydda de konsumenter som inte vill bli kontaktade med hjälp av viss kommunikationsteknik eller vid vissa tider. Detta direktiv bör inte påverka tillämpningen av de särskilda garantier som gemenskapslagstiftningen ger konsumenten i fråga om skydd för privatlivet och för personuppgifter.
27. För att skydda konsumenterna bör det i medlemsstaterna finnas lämpliga och effektiva förfaranden för klagomål och domstolsprövning för att lösa eventuella tvister mellan leverantörer och konsumenter, och i förekommande fall bör befintliga förfaranden användas.
28. Medlemsstaterna bör även uppmuntra de offentliga eller privata organ som har inrättats för att reglera tvister utanför domstol att samarbeta för att lösa gränsöverskridande tvister. Ett sådant samarbete skulle bland annat kunna innebära att konsumenten ges möjlighet att vända sig till organ som inte är domstolar i den medlemsstat där denne är bosatt för att framföra klagomål mot leverantörer som är etablerade i andra medlemsstater. Inrättandet av Nätverket för klagomål mot finansiella tjänster (FIN-NET) innebär ökad hjälp till konsumenterna när de använder gränsöverskridande tjänster.
29. Detta direktiv påverkar inte medlemsstaternas rätt att, i enlighet med gemenskapslagstiftningen, utvidga det skydd som direktivet ger till att även omfatta icke vinstdrivande organisationer och sådana personer som använder sig av finansiella tjänster i syfte att bli företagare.
30. Detta direktiv bör även omfatta fall där den nationella lagstiftningen beaktar möjligheten att en konsument gör ett bindande avtalsmässigt uttalande.
31. Bestämmelserna i detta direktiv om leverantörens val av språk bör inte påverka de bestämmelser i den nationella lagstiftningen om val av språk som fastställts i överensstämmelse med gemenskapslagstiftningen.
32. Gemenskapen och medlemsstaterna har gjort åtaganden inom ramen för Allmänna tjänstehandelsavtalet (GATS) om möjligheten för europeiska konsumenter att köpa bank- och investeringstjänster utomlands. Enligt GATS får medlemsstaterna besluta om åtgärder av försiktighetsskäl, vilket även inbegriper åtgärder till skydd för investerare, insättare, försäkringstagare och de personer som har rätt till en finansiell tjänst från en leverantör. Sådana åtgärder får dock inte innebära att restriktioner som går längre än vad som är motiverat för att skydda konsumenterna införs.
33. Inför antagandet av detta direktiv bör anpassning ske av tillämpningsområdet för direktiv 97/7/EG och Europaparlamentets och rådets direktiv 98/27/EG av den 19 maj 1998 om förbudsföreläggande för att skydda konsumenternas intressen samt tillämpningsområdet för perioden för upphävande enligt rådets direktiv 90/619/EEG av den 8 november 1990 om samordning av lagar och andra författningar om direkt livförsäkring, och med bestämmelser avsedda att göra det lättare att effektivt utnyttja friheten att tillhandahålla tjänster.

34. Eftersom målet för detta direktiv, nämligen fastställandet av gemensamma regler i fråga om distansförsäljning av finansiella tjänster till konsumenter, inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna och de därför bättre kan uppnås på gemenskapsnivå, kan gemenskapen vidta åtgärder i enlighet med subsidiaritetsprincipen i artikel 5 i fördraget. I enlighet med proportionalitetsprincipen i samma artikel går detta direktiv inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå detta mål.

Artikel 1 Syfte och tillämpningsområde

1. Syftet med detta direktiv är en tillnärmning av medlemsstaternas lagar och andra författningar om distansförsäljning av finansiella tjänster till konsumenter.

2. Vid sådana avtal om finansiella tjänster som omfattar ett inledande avtal om tjänster som följs av på varandra följande transaktioner eller en rad separata transaktioner av samma slag fördelade över tiden, skall bestämmelserna i detta direktiv endast tillämpas på det inledande avtalet.

Om det inte finns något inledande avtal om tjänster, men de på varandra följande transaktionerna eller separata transaktionerna av samma slag fördelade över tiden utförs mellan samma avtalsslutande parter, skall artiklarna 3 och 4 endast tillämpas när den första transaktionen utförs. Om det under mer än ett år inte utförs någon transaktion av samma slag skall emellertid nästa transaktion anses vara den första i en ny rad av transaktioner och följaktligen skall artiklarna 3 och 4 gälla.

Artikel 2 Definitioner

I detta direktiv avses med

a) *Distansavtal*: alla avtal om finansiella tjänster som ingås mellan en leverantör och en konsument inom ramen för ett system för distansförsäljning eller tillhandahållande av tjänster på distans organiserat av leverantören, som för detta avtal uteslutande använder en eller flera tekniker för distanskommunikation fram till och med den tidpunkt då avtalet ingås.
b) *Finansiell tjänst*: alla banktjänster samt tjänster som avser krediter, försäkringar, privata individuella pensioner, investeringar eller betalningar.
c) *Leverantör*: varje privat eller offentlig fysisk eller juridisk person som, inom ramen för sin närings- eller yrkesverksamhet, i egenskap av avtalspart tillhandahåller tjänster som är föremål för distansavtal.
d) *Konsument*: varje fysisk person som ingår distansavtal för ändamål som inte omfattas av hans närings- eller yrkesverksamhet.
e) *Teknik för distanskommunikation*: varje teknik som, utan att leverantören och konsumenten är fysiskt närvarande samtidigt, kan användas för distansförsäljning av en tjänst mellan dessa parter.
f) *Varaktigt medium*: varje medel som gör det möjligt för konsumenten att bevara information, som riktas till denne personligen, på ett sätt som är tillgängligt för användning i framtiden under en tid som är lämplig med hänsyn till vad som är avsikten med informationen och som tillåter oförändrad återgivning av den bevarade informationen.
g) *Operatör eller leverantör av teknik för distanskommunikation*: varje offentligrättslig eller privaträttslig fysisk eller juridisk person, vars närings- eller yrkesverksamhet inbegriper att tillhandahålla leverantörer en eller flera tekniker för distanskommunikation.

Artikel 3 Information till konsumenten innan distansavtal ingås

1. I rimlig tid innan konsumenten blir bunden av ett distansavtal eller ett anbud skall denne ges följande information om

1. *Leverantören*:
   a) Leverantörens identitet och huvudsakliga verksamhet, den geografiska adress där leverantören är etablerad och alla andra geografiska adresser som är relevanta för kundens kontakter med leverantören.

b) Identiteten på den som företräder leverantören i den medlemsstat där konsumenten är bosatt och den geografiska adress som är relevant för kundens kontakter med företrädaren, om det finns någon företrädare.
c) Om konsumenten har affärsmässiga kontakter med någon annan yrkesutövare än leverantören, dennes identitet, i vilken egenskap denna yrkesutövare handlar gentemot konsumenten och den geografiska adress som är relevant för kundens kontakter med denna person.
d) Om leverantören är registrerad i ett handelsregister eller liknande offentligt register, uppgift om vilket handelsregister denne är registrerad i samt registreringsnummer eller motsvarande identifieringsuppgifter i detta register.
e) Om leverantörens verksamhet kräver tillstånd, uppgifter om den berörda tillsynsmyndigheten.

2. *Den finansiella tjänsten*:
a) En beskrivning av den finansiella tjänstens huvudsakliga egenskaper.
b) Det totalpris som konsumenten skall betala till leverantören för den finansiella tjänsten, med uppgift om alla arvoden, avgifter och kostnader samt alla skatter och avgifter som betalas genom leverantören, eller, om ett exakt pris inte kan anges, grunden för beräkningen av priset vilket gör det möjligt för konsumenten att kontrollera detta.
c) I förekommande fall, upplysning om att den finansiella tjänsten gäller instrument som medför särskilda risker beroende på deras särdrag eller de transaktioner som skall utföras eller vilkas pris beror på sådana svängningar på finansmarknaden som leverantören inte kan påverka och om att tidigare fullgöranden inte är indikatorer för framtida fullgöranden.
d) Uppgifter om förekomsten av eventuella andra skatter och avgifter och/eller kostnader som varken betalas genom leverantören eller påförs av denne.
e) Eventuella begränsningar av den tid under vilken informationen är giltig.
f) Sättet för betalning och för fullgörande.
g) Alla särskilda extra kostnader som konsumenten kan bli tvungen att betala vid användning av tekniken för distanskommunikation, om sådana extra kostnader tas ut.

3. *Distansavtalet*:
a) Förekomsten eller frånvaron av ångerrätt i enlighet med artikel 6 och, för det fall ångerrätt föreligger, dess varaktighet och villkoren för dess utövande, inklusive uppgift om det belopp konsumenten kan bli skyldig att betala på grundval av artikel 7.1 samt vad som kan bli följderna av att inte utöva denna rättighet.
b) Distansavtalets kortaste löptid, vid avtal om fortlöpande eller periodiskt återkommande finansiella tjänster.
c) Information om den rätt parterna kan ha enligt avtalsvillkoren att säga upp distansavtalet i förväg eller ensidigt samt om eventuella påföljder enligt avtalet i dessa fall.
d) Praktiska anvisningar för utövande av ångerrätten med angivande av bland annat den adress till vilken meddelandet om att konsumenten avser att utöva sin ångerrätt skall sändas.
e) Den medlemsstat eller de medlemsstater vars lagstiftning ligger till grund för de kontakter som leverantören tar med konsumenten innan distansavtalet ingås.
f) Eventuella klausuler i avtalet om vilken lag som skall tillämpas på distansavtalet och/eller vilken domstol som är behörig.
g) På vilket eller vilka språk avtalsvillkoren och den förhandsinformation som anges i denna artikel tillhandahålls samt även på vilket eller vilka språk leverantören, med konsumentens medgivande, åtar sig att kommunicera under avtalets löptid.

4. *Prövning*:
   a) Huruvida det finns tillgång till en mekanism för klagomål och prövning utanför domstol för den konsument som är part i distansavtalet och hur konsumenten i så fall skall gå till väga.
   b) Uppgift om att det finns garantifonder eller andra ersättningssystem som inte omfattas av Europaparlamentets och rådets direktiv 94/19/EG av den 30 maj 1994 om system för garanti av insättningar och Europaparlamentets och rådets direktiv 97/9/EG av den 3 mars 1997 om system för ersättning till investerare.

2. Den information som avses i punkt 1, vars kommersiella syfte tydligt skall framgå, skall ges tydligt och begripligt på ett sätt som är anpassat till den teknik för distanskommunikation som används, med vederbörlig hänsyn till i synnerhet principerna om redlighet i affärstransaktioner och om skydd av dem som enligt medlemsstatens lagstiftning inte kan ge sitt medgivande, t.ex. underåriga.

3. För taltelefonikommunikationer gäller följande:

a) Leverantörens identitet och det kommersiella syftet med den telefonkontakt som leverantören har tagit initiativet till skall anges klart i början av alla samtal med konsumenten.
b) Om konsumenten uttryckligen medger det behöver endast följande uppgifter lämnas:
   – Identiteten på den person som är i kontakt med konsumenten och dennes anknytning till leverantören.
   – En beskrivning av den finansiella tjänstens viktigaste egenskaper.
   – Det totalpris som konsumenten skall betala till leverantören för den finansiella tjänsten, inklusive alla skatter och avgifter som betalas genom leverantören, eller, om ett exakt pris inte kan anges, grunden för beräkningen av priset vilket gör det möjligt för konsumenten att kontrollera detta.
   – Uppgifter om förekomsten av eventuella andra skatter och avgifter och/eller kostnader som varken betalas genom leverantören eller påförs av denne.
   – Förekomsten eller frånvaron av ångerrätt i enlighet med artikel 6 och, för det fall ångerrätt föreligger, dess varaktighet och villkoren för dess utövande, inklusive uppgift om det belopp konsumenten kan bli skyldig att betala på grundval av artikel 7.1.

Leverantören skall informera konsumenten om att annan information finns tillgänglig på begäran och om vad denna information avser. Leverantören skall under alla omständigheter lämna fullständig information när denne fullgör sina skyldigheter enligt artikel 5.

4. Den information om avtalsförpliktelser som skall överlämnas till konsumenten innan ett avtal undertecknas skall överensstämma med de avtalsförpliktelser som följer av den lag som antas vara tillämplig på distansavtalet om detta ingås.

Artikel 4 Ytterligare krav på information

1. Om det i gemenskapslagstiftningen finns bestämmelser om finansiella tjänster med ytterligare krav på förhandsinformation förutom dem som anges i artikel 3.1, skall dessa krav fortsätta att gälla.

2. I avvaktan på ytterligare harmonisering får medlemsstaterna behålla eller införa strängare bestämmelser om krav på förhandsinformation, om bestämmelserna är förenliga med gemenskapslagstiftningen.

3. Medlemsstaterna skall meddela kommissionen nationella bestämmelser om sådana krav på förhandsinformation som föreskrivs i punkterna 1 och 2 i denna artikel, om de går utöver de krav som anges i artikel 3.1. Kommissionen skall ta hänsyn till dessa nationella bestämmelser när den utarbetar den rapport som avses i artikel 20.2.

4. Kommissionen skall med alla lämpliga medel se till att information om de nationella bestämmelser som den underrättas om görs tillgänglig för konsumenter och leverantörer, så att det skapas en hög grad av öppenhet.

5. När Europaparlamentets och rådets direktiv 2007/64/EG av den 13 november 2007 om betaltjänster på den inre marknaden också är tillämpligt ska informationsbestämmelserna enligt artikel 3.1 i detta direktiv, med undantag av punkterna 2 c–2 g, 3 a, 3 d och 3 e samt 4 b, ersättas av artiklarna 36, 37, 41 och 42 i det direktivet. *Direktiv (2007/64/EG)*

5.[1] Om Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/2366 också är tillämpligt, ska emellertid informationskrav enligt artikel 3.1 i det här direktivet, utom leden 2 c–g, 3 a, d och e samt 4 b, ersättas med artiklarna 44, 45, 51 och 52 i direktiv (EU) 2015/2366. *Direktiv (EU) 2015/2366*

Artikel 5 Överlämnande av avtalsvillkoren och förhandsinformationen

1. I rimlig tid innan konsumenten är bunden av ett distansavtal eller ett anbud skall leverantören till konsumenten överlämna samtliga avtalsvillkor och den information som avses i artikel 3.1 och artikel 4 i pappersform eller på annat varaktigt medium som är tillgängligt för konsumenten.

2. Leverantören skall uppfylla sin skyldighet enligt punkt 1 omedelbart efter det att avtalet har ingåtts, om distansavtalet har ingåtts på konsumentens begäran med användning av en teknik för distanskommunikation som inte gör det möjligt att tillhandahålla avtalsvillkoren och informationen i enlighet med punkt 1.

3. Konsumenten har rätt att på begäran erhålla avtalsvillkoren i pappersform när som helst under den tid som avtalsförhållandet råder. Konsumenten har dessutom rätt att ändra den teknik för distanskommunikation som används, såvida inte detta är oförenligt med det distansavtal som ingåtts eller den tillhandahållna finansiella tjänstens beskaffenhet.

Artikel 6 Ångerrätt

1. Medlemsstaterna skall se till att konsumenten har en tidsfrist på 14 kalenderdagar under vilken denne kan utöva sin ångerrätt utan att det leder till någon påföljd och utan att konsumenten behöver ange några skäl. Tidsfristen skall emellertid förlängas till 30 kalenderdagar i distansavtal som rör livförsäkringar som omfattas av direktiv 90/619/EEG och transaktioner avseende privata individuella pensionsförsäkringar.

Tidsfristen för ångerrätten skall börja löpa

- den dag då distansavtalet ingås, med undantag av nämnda livförsäkringar, då tidsfristen börjar löpa vid den tidpunkt då konsumenten informeras om att distansavtalet har ingåtts, eller
- den dag då konsumenten erhåller avtalsvillkoren och informationen i enlighet med artikel 5.1 eller 5.2, om denna tidpunkt är senare än den tidpunkt som anges i första strecksatsen.

Medlemsstaterna får, utöver ångerrätten, föreskriva att distansavtal om investeringstjänster inte skall verkställas under den tidsfrist som föreskrivs i denna punkt.

2. Ångerrätten skall inte tillämpas på

a) finansiella tjänster, vilkas pris beror på sådana svängningar på finansmarknaden som leverantören inte kan påverka och som kan inträffa under tidsfristen för ångerrätten, såsom tjänster med anknytning till
   - utländsk valuta,
   - penningmarknadsinstrument,
   - överlåtbara värdepapper,
   - andelar i fondföretag,
   - terminskontrakt, inbegripet motsvarande instrument med kontantavräkning,
   - framtida räntesäkringsavtal,
   - ränte-, valuta- och aktieswappar,

[1] Denna lydelse tillämpas från och med den 13 januari 2018 enligt direktiv (EU) 2015/2366 [red.anm.].

– köp- och säljoptioner avseende alla de instrument som anges i detta led, inbegripet motsvarande instrument med kontantavräkning; denna kategori inbegriper särskilt valuta- och ränteoptioner,

b) rese- och bagageförsäkringar eller liknande kortfristiga försäkringar med kortare löptid än en månad,

c) avtal som båda parter har fullgjort på konsumentens uttryckliga begäran, innan konsumenten har utövat sin ångerrätt.

3. Medlemsstaterna får föreskriva att ångerrätten inte skall tillämpas på

a) krediter som huvudsakligen är avsedda för att förvärva eller behålla äganderätt till mark eller en befintlig eller planerad byggnad eller för att renovera eller förbättra en byggnad, eller

b) krediter som säkras antingen genom inteckning i fast egendom eller en rättighet med anknytning till fast egendom, eller

c) uttalanden som konsumenter gjort under medverkan av en offentlig tjänsteman, under förutsättning att den offentlige tjänstemannen bekräftar att konsumenten har garanterats de rättigheter som avses i artikel 5.1.

Denna punkt skall inte påverka den rätt till betänketid som de konsumenter har som är bosatta i de medlemsstater där denna rätt finns vid tidpunkten för antagandet av detta direktiv.

4. De medlemsstater som utnyttjar den möjlighet som anges i punkt 3 skall meddela kommissionen detta.

5. Kommissionen skall göra den information som medlemsstaterna meddelar tillgänglig för Europaparlamentet och rådet och se till att den också görs tillgänglig för de konsumenter och leverantörer som begär detta.

6. Om konsumenten utövar sin ångerrätt, skall denne, innan den gällande tidsfristen har löpt ut, meddela detta enligt de praktiska anvisningar som givits konsumenten i enlighet med artikel 3.1.3 d på ett sätt som gör att det kan styrkas i enlighet med den nationella lagstiftningen. Tidsfristen skall anses ha respekterats om meddelandet, på papper eller på annat för mottagaren tillgängligt varaktigt medium, avsänds innan tidsfristen löper ut.

7. Denna artikel är inte tillämplig på de kreditavtal som hävs i enlighet med artikel 6.4 i direktiv 97/7/EG eller artikel 7 i Europaparlamentets och rådets direktiv 94/47/EG av den 26 oktober 1994 om skydd för köparna vad avser vissa aspekter i avtal om nyttjanderätten till fast egendom på tidsdelningsbasis.

Om det till ett distansavtal om en viss finansiell tjänst har fogats ett annat distansavtal om tjänster som tillhandahålls av leverantören eller av en tredje man på grundval av en överenskommelse mellan tredje man och leverantören, skall detta tilläggsavtal hävas utan påföljd, om konsumenten utövar sin ångerrätt i enlighet med artikel 6.1.

8. Denna artikel skall inte påverka tillämpningen av medlemsstaternas lagar och andra författningar om hävning eller uppsägning eller icke-verkställbarhet av ett distansavtal eller konsumentens rätt att fullgöra sina avtalsförpliktelser före den tid som fastställs i distansavtalet. Detta skall gälla oberoende av villkoren för och de rättsliga följderna av att distansavtalet avslutas.

Artikel 7 Betalning för den tjänst som tillhandahållits innan ångerrätten utövas

1. Om konsumenten utövar sin ångerrätt i enlighet med artikel 6.1, kan konsumenten endast åläggas att så snart som möjligt betala för den tjänst som leverantören i enlighet med distansavtalet faktiskt har tillhandahållit. Fullgörandet av avtalet får inte påbörjas förrän konsumenten har gett sitt samtycke. Det belopp som skall betalas får inte

– överstiga ett belopp som står i proportion till omfattningen av den redan tillhandahållna tjänsten, jämförd med samtliga prestationer som föreskrivs i avtalet,

– i något fall vara så stort att det kan tolkas som en påföljd.

2. Medlemsstaterna får föreskriva att konsumenten inte är skyldig att utge någon ersättning när ett försäkringsavtal hävs.

3. Leverantören får inte kräva att konsumenten skall betala något belopp på grundval av punkt 1, om han inte kan styrka att konsumenten i vederbörlig ordning har underrättats om det belopp som skall betalas i enlighet med artikel 3.1.3 a. Leverantören får emellertid inte kräva denna betalning om leverantören utan föregående begäran från konsumentens sida har påbörjat fullgörandet av avtalet innan den tidsfrist för ångerrätten som anges i artikel 6.1 har löpt ut.

4. Leverantören skall så snart som möjligt och senast inom 30 kalenderdagar till konsumenten betala tillbaka alla belopp som leverantören erhållit från konsumenten i enlighet med distansavtalet, med undantag för det belopp som avses i punkt 1. Denna tidsfrist skall börja löpa den dag då leverantören erhåller meddelandet om att konsumenten utövar sin ångerrätt.

5. Konsumenten skall så snart som möjligt och senast inom 30 kalenderdagar till leverantören skicka tillbaka de belopp och/eller den egendom som konsumenten har erhållit från leverantören. Denna tidsfrist skall börja löpa den dag som konsumenten skickar meddelandet om att denne utövar sin ångerrätt.

Artikel 8 har upphävts genom direktiv 2007/64/EG.

Artikel 9

Med beaktande av förbudet mot affärsmetoder som innebär leverans utan föregående beställning enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/29/EG av den 11 maj 2005 om otillbörliga affärsmetoder som tillämpas av näringsidkare gentemot konsumenter på den inre marknaden och utan att det påverkar medlemsstaternas bestämmelser om automatisk förlängning av distansavtal skall medlemsstaterna, när automatisk förlängning är tillåten enligt dessa bestämmelser, vidta åtgärder för att frita konsumenten från varje skyldighet vid leverans utan föregående beställning eftersom ett uteblivet svar inte är liktydigt med samtycke. *Direktiv (2005/29/EG)*

Artikel 10 Icke begärd kommunikation

1. För att en leverantör skall få använda sig av följande tekniker för distanskommunikation måste konsumenten ge sitt samtycke på förhand:

a) Automatiska uppringningssystem utan mänsklig medverkan (uppringningsautomat).
b) Telefax.

2. Medlemsstaterna skall se till att annan teknik för distanskommunikation än den som avses i punkt 1, vilken möjliggör individuell kommunikation, endast får användas

a) om de berörda konsumenterna har lämnat sitt samtycke, eller
b) om konsumenten inte uttryckligen har motsatt sig detta.

3. De åtgärder som avses i punkterna 1 och 2 får inte medföra några kostnader för konsumenterna.

Artikel 11 Påföljder

Medlemsstaterna skall föreskriva lämpliga påföljder för leverantören då denne inte följer sådana nationella bestämmelser som har antagits i enlighet med detta direktiv.

Medlemsstaterna får i detta syfte särskilt föreskriva att konsumenterna kostnadsfritt och utan påföljd kan säga upp avtalet när som helst.

Dessa påföljder skall vara effektiva, proportionella och avskräckande.

Artikel 12 Direktivbestämmelsernas tvingande karaktär

1. Konsumenterna kan inte avstå från de rättigheter som de ges genom detta direktiv.

2. Medlemsstaterna skall vidta nödvändiga åtgärder för att se till att konsumenten inte berövas det skydd som han eller hon ges genom detta direktiv genom att lagen i ett tredje land väljs som tillämplig lag på avtalet, om avtalet har nära anknytning till en eller flera medlemsstaters territorium.

Artikel 13 Prövning i domstol eller i administrativ ordning

1. Medlemsstaterna skall se till att det finns lämpliga och effektiva medel för att säkerställa efterlevnaden av detta direktiv till konsumentens bästa.

2. De medel som avses i punkt 1 skall omfatta bestämmelser varigenom ett eller flera av följande organ, som bestäms i nationell lagstiftning, får väcka talan enligt nationell lagstiftning vid domstolar eller behöriga administrativa organ för att säkerställa att de nationella bestämmelserna för genomförandet av detta direktiv tillämpas:

a) Offentliga organ eller deras företrädare.
b) Konsumentorganisationer som har ett berättigat intresse att skydda konsumenterna.
c) Yrkessammanslutningar som har ett berättigat intresse att få saken prövad.

3. Medlemsstaterna skall vidta nödvändiga åtgärder för att säkerställa att operatörer och leverantörer av teknik för distanskommunikation upphör med sådana förfaranden som har förklarats strida mot detta direktiv, när så är möjligt för dessa operatörer eller leverantörer och på grundval av ett domstolsavgörande, administrativt beslut, eller beslut av en tillsynsmyndighet som har delgivits dem.

Artikel 14 Prövning utanför domstol

1. Medlemsstaterna skall verka för införandet och utvecklingen av lämpliga och effektiva klagomåls- och prövningsförfaranden utanför domstol varigenom tvister som rör konsumentfrågor avseende distansförsäljning av finansiella tjänster skall lösas.

2. Medlemsstaterna skall i synnerhet uppmuntra att de organ som är ansvariga för tvistlösning utanför domstol samarbetar för att lösa gränsöverskridande tvister som rör distansförsäljning av finansiella tjänster.

Artikel 15 Bevisbördan

Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 7.3, får medlemsstaterna föreskriva att bevisbördan kan läggas på leverantören när det gäller dennes skyldigheter att informera konsumenten samt konsumentens samtycke till avtalets ingående och, i förekommande fall, avtalets fullgörande.

Ett avtalsvillkor varigenom föreskrivs att konsumenten skall ha bevisbördan för att leverantören har iakttagit alla eller delar av de skyldigheter som leverantören har enligt detta direktiv skall betraktas som ett oskäligt avtalsvillkor i den mening som avses i rådets direktiv 93/13/EEG av den 5 april 1993 om oskäliga villkor i konsumentavtal.

Artikel 16 Övergångsbestämmelser

Medlemsstaterna får föreskriva nationella bestämmelser som överensstämmer med detta direktiv avseende leverantörer som är etablerade i en medlemsstat som ännu inte har införlivat detta direktiv och vars lagstiftning inte innehåller några förpliktelser som överensstämmer med dem som det föreskrivs om i detta direktiv.

Artiklarna 17–19 är ändringar av andra direktiv och återges ej här [red.anm.].

Artikel 20 Översyn

1. När detta direktiv har genomförts, skall kommissionen undersöka hur den inre marknaden för finansiella tjänster fungerar såvitt avser försäljning av dessa tjänster. Kommissionen skall sträva efter att analysera och beskriva de svårigheter som såväl konsumenter som leverantörer möter eller kan möta, särskilt sådana som beror på skillnader i nationella bestämmelser om information och ångerrätt.

2. Kommissionen skall senast den 9 april 2006 lägga fram en rapport för Europaparlamentet och rådet om de problem som såväl konsumenter som leverantörer möter vid köp eller försäljning av finansiella tjänster, tillsammans med eventuella förslag om ändring och/eller ytterligare harmonisering av bestämmelserna som rör information och ångerrätt i gemenskapslagstiftningen om finansiella tjänster och/eller bestämmelserna i artikel 3.

Artikel 21 Införlivande

1. Medlemsstaterna skall sätta i kraft de bestämmelser i lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa detta direktiv före den 9 oktober 2004. De skall genast underrätta kommissionen om detta.

När en medlemsstat antar dessa bestämmelser skall de innehålla en hänvisning till detta direktiv eller åtföljas av en sådan hänvisning när de offentliggörs. Närmare föreskrifter om hur hänvisningen skall göras skall varje medlemsstat själv utfärda.

2. Medlemsstaterna skall till kommissionen överlämna texterna till de centrala bestämmelser i nationell lagstiftning som de antar inom det område som omfattas av detta direktiv samt en jämförelsetabell över bestämmelserna i detta direktiv och de nationella bestämmelser som antagits.

Artikel 22 Ikraftträdande

Detta direktiv träder i kraft samma dag som det offentliggörs i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning*.

Artikel 23 Adressater

Detta direktiv riktar sig till medlemsstaterna.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser för ändringsrättsakter

Direktiv (EU) 2015/2366

Detta direktiv träder i kraft den 12 januari 2016.

Det ska tillämpas från och med den 13 januari 2018.

Lag (2005:59) om distansavtal och avtal utanför affärslokaler

(senast ändrad genom SFS 2016:1028)

1 kap.	**Inledande bestämmelser**	829
	Lagens innehåll	829
	Definitioner	829
	Behörighet för näringsidkarens ombud	830
	Avtalsvillkor som avviker från lagen	830
2 kap.	**Avtal om varor och icke finansiella tjänster**	830
	Tillämpningsområde	830
	Information innan ett avtal ingås	830
	Hur information ska ges vid distansavtal	831
	Hur information ska ges vid avtal utanför affärslokaler	832
	Påföljder vid utebliven information	832
	Informationen som avtalsinnehåll	832
	Beställning som görs på en webbplats	832
	Konsumentens ångerrätt	832
	Undantag från ångerrätten	833
	Ångerfristen	833
	Verkan av att konsumenten utövar sin ångerrätt	833
	Anknytande avtal	834
3 kap.	**Avtal om finansiella tjänster och finansiella instrument**	834
	Tillämpningsområde	834
	Information innan ett avtal ingås	835
	Särskilda regler vid telefonförsäljning	836
	Tillhandahållande av avtalsvillkoren under avtalstiden, m.m.	836
	Påföljd vid utebliven information	836
	Konsumentens ångerrätt	836
	Verkan av att konsumenten utövar sin ångerrätt	837
	Anknytande avtal	837
	Förhållandet till ångerrätten enligt konsumentkreditlagen	837
	Lagval	837
Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser		838
Propositioner		838

1 kap. Inledande bestämmelser

Lagens innehåll

1 § Denna lag innehåller bestämmelser om konsumentskydd vid distansavtal och avtal utanför affärslokaler. *Lag (2014:14)*

Definitioner

2 § I lagen avses med

- *distansavtal*: avtal som ingås inom ramen för ett av näringsidkaren organiserat system för att träffa avtal på distans, om kommunikationen uteslutande sker på distans,
- *avtal utanför affärslokaler*: avtal som ingås
  - då näringsidkaren och konsumenten samtidigt är närvarande på någon annan plats än i näringsidkarens fasta eller rörliga affärslokal eller efter det att konsumenten lämnat ett anbud på en sådan plats,
  - i näringsidkarens affärslokal eller med hjälp av ett medel för distanskommunikation i omedelbar anslutning till att konsumenten kontaktats av näringsidkaren på någon annan plats där de samtidigt varit närvarande, eller

  - under en utflykt som har organiserats av näringsidkaren i marknadsförings- eller försäljningssyfte,
- *konsument*: en fysisk person som handlar huvudsakligen för ändamål som faller utanför näringsverksamhet,
- *näringsidkare*: en fysisk eller juridisk person som handlar för ändamål som har samband med den egna näringsverksamheten. *Lag (2014:14)*

Behörighet för näringsidkarens ombud

3 § Om näringsidkaren anlitar ett ombud, ska denne alltid anses behörig att handla på näringsidkarens vägnar när det gäller att
- ingå distansavtal eller avtal utanför affärslokaler,
- utfästa förmåner som är avsedda att ingå i ett sådant avtal, och
- ta emot betalning för näringsidkarens räkning.

Näringsidkaren får inte till nackdel för konsumenten inskränka denna behörighet.
Lag (2014:14)

Avtalsvillkor som avviker från lagen

4 § Ett avtalsvillkor som i jämförelse med bestämmelserna i denna lag är till nackdel för konsumenten är utan verkan mot denne, om inte annat anges i lagen. *Lag (2014:14)*

2 kap. Avtal om varor och icke finansiella tjänster

Tillämpningsområde

1 § Detta kapitel gäller för avtal varigenom en näringsidkare överlåter eller upplåter lös egendom till eller utför en tjänst åt en konsument. Med tjänst avses i detta kapitel också uthyrning av fast egendom. För avtal om finansiella tjänster eller om överlåtelse eller emission av finansiella instrument gäller i stället 3 kap.

Detta kapitel gäller inte för avtal som
1. avser uthyrning för varaktigt boende,
2. avser uppförande av byggnad eller annan fast anläggning på mark eller i vatten,
3. ingås med hjälp av en varuautomat eller annan liknande automat eller i en automatiserad affärslokal,
4. ingås med en operatör genom användning av en offentlig telefonautomat,
5. avser en tjänst som fullgörs genom användning av en telefon-, internet eller fax-uppkoppling, om tjänsten utförs vid ett enda tillfälle,
6. avser vadhållning, kasinospel eller andra lotteritjänster,
7. avser försäljning av livsmedel eller andra dagligvaror för hushållet som levereras till en konsuments bostad eller arbetsplats i ett distributionssystem med regelbunden utkörning, eller
8. omfattas av lagen (1992:1672) om paketresor eller lagen (2011:914) om konsumentskydd vid avtal om tidsdelat boende eller långfristig semesterprodukt.

Kapitlet gäller inte för avtal utanför affärslokaler, om det pris som konsumenten sammanlagt ska betala understiger 400 kronor.

I fråga om avtal om transport av personer gäller endast 3 § tredje stycket och 9 §.
Lag (2014:14)

Information innan ett avtal ingås

2 § Innan ett avtal ingås ska näringsidkaren ge konsumenten information om
1. sitt namn, organisationsnummer, telefonnummer och telefaxnummer samt sin adress och e-postadress, och, om näringsidkaren agerar för någon annans räkning, dennes motsvarande uppgifter,
2. varans eller tjänstens huvudsakliga egenskaper i den omfattning som är lämplig med hänsyn till varan eller tjänsten och till hur informationen ges,

3. varans eller tjänstens pris, inbegripet skatter och avgifter, eller, om priset inte kan anges i förväg, hur priset beräknas; om avtalet löper på obegränsad tid eller avser en prenumeration, ska även kostnaderna per faktureringsperiod och per månad anges,
4. kostnader för leverans eller porto och andra tillkommande kostnader,
5. kostnaden för att ett medel för distanskommunikation används, om inte kostnaden är beräknad efter normaltaxa,
6. villkoren för betalning samt för leverans eller fullgörande på något annat sätt och tidpunkt för leverans eller fullgörande; om avtalet ska ingås på näringsidkarens webbplats, ska det i början av beställningsprocessen anges vilka betalningssätt som godtas och om det finns några begränsningar för leveransen,
7. handpenning eller andra ekonomiska garantier som konsumenten ska lämna och de villkor som gäller för detta,
8. den rätt som konsumenten har att reklamera enligt lag, hur reklamation kan göras och gatuadressen till det verksamhetsställe dit konsumenten kan vända sig för att framställa klagomål,
9. huruvida och under vilka förutsättningar det finns en ångerrätt, tidsfristen och övriga villkor för ångerrätten, hur ångerrätten utövas samt att det finns ett standardformulär för utövande av ångerrätten och hur konsumenten kan ta del av det,
10. den skyldighet konsumenten vid utövande av ångerrätten kan ha att på egen bekostnad återsända varan samt, vid distansavtal, kostnaden för att återsända varan om den är sådan att den inte kan återsändas med post,
11. huruvida konsumenten är skyldig att ersätta näringsidkaren enligt 15 § 3 eller 4,
12. garantier eller liknande utfästelser samt den assistans och service som gäller efter försäljningen,
13. uppförandekoder som gäller för näringsidkaren och hur konsumenten kan ta del av dem,
14. avtalets löptid,
15. kortaste giltighetstid för konsumentens skyldigheter enligt avtalet,
16. villkoren för att säga upp avtalet, om det gäller tills vidare eller förnyas automatiskt,
17. funktionen hos digitalt innehåll, inbegripet tekniska skyddsåtgärder, och vilken maskin- och programvara som krävs för att använda det digitala innehållet, och
18. vilka möjligheter som finns att få en tvist med näringsidkaren prövad utanför domstol.

Vid en auktion får informationen enligt första stycket 1 ersättas med motsvarande uppgifter om auktionsförrättaren, om det är möjligt att delta i auktionen även på ett annat sätt än genom att använda ett medel för distanskommunikation. Under samma förutsättning får information enligt första stycket 8 om gatuadressen till det verksamhetsställe dit konsumenten kan framställa klagomål avse auktionsförrättarens verksamhetsställe.

Vid telefonförsäljning ska försäljaren i början av samtalet informera konsumenten om sitt namn, samtalets syfte, näringsidkarens identitet och försäljarens relation till näringsidkaren. *Lag (2014:14)*

Hur information ska ges vid distansavtal

3 § I fråga om distansavtal ska informationen enligt 2 § första och andra styckena ges klart och begripligt och på ett sätt som är anpassat till det medel för distanskommunikation som används. Särskild hänsyn ska tas till behoven hos underåriga och andra särskilt utsatta personer.

Om avtalet ska ingås med hjälp av ett sådant medel för distanskommunikation som gör att information endast kan ges i begränsad omfattning eller under begränsad tid, ska åtminstone information enligt 2 § första stycket 1, i fråga om näringsidkarens namn och organisationsnummer, 2–4, 14 och 16 ges med hjälp av det kommunikationsmedlet. Om det finns en ångerrätt, ska information enligt 2 § första stycket 9 också ges med hjälp av kommunikationsmedlet. Övrig information enligt 2 § första stycket ska ges på något annat lämpligt sätt i enlighet med kraven i första stycket i denna paragraf.

Om avtalet ska ingås på näringsidkarens webbplats, ska konsumenten särskilt uppmärksammas på innehållet i den information som ges enligt 2 § första stycket 2–4 och 14–16. *Lag (2014:14)*

4 § När ett distansavtal har ingåtts ska näringsidkaren inom rimlig tid ge konsumenten en bekräftelse på avtalet. Bekräftelsen ska ges senast när varan levereras eller tjänsten börjar utföras.

Bekräftelsen ska ges i en läsbar och varaktig form som är tillgänglig för konsumenten och innehålla den information enligt 2 § första och andra styckena som inte redan getts i sådan form. Om konsumenten i enlighet med 11 § 11 har gått med på att det inte finns någon ångerrätt vid köp av digitalt innehåll, ska det framgå av bekräftelsen. *Lag (2014:14)*

Hur information ska ges vid avtal utanför affärslokaler

5 § I fråga om avtal utanför affärslokaler ska informationen enligt 2 § första och andra styckena ges klart och begripligt i en handling eller, om konsumenten samtycker till det, i en annan läsbar och varaktig form som är tillgänglig för konsumenten. Särskild hänsyn ska tas till behoven hos underåriga och andra särskilt utsatta personer.

När ett avtal har ingåtts ska näringsidkaren ge konsumenten en kopia av det undertecknade avtalet eller en bekräftelse på avtalet. Kopian eller bekräftelsen ska ges i en handling eller, om konsumenten samtycker till det, i en annan läsbar och varaktig form som är tillgänglig för konsumenten. Om konsumenten i enlighet med 11 § 11 har gått med på att det inte finns någon ångerrätt vid köp av digitalt innehåll, ska det framgå av kopian eller bekräftelsen. *Lag (2014:14)*

Påföljder vid utebliven information

6 § Om näringsidkaren inte ger information i enlighet med 2–5 §§, ska marknadsföringslagen (2008:486) tillämpas, med undantag av bestämmelserna i 29–36 §§ om marknadsstörningsavgift. Sådan information ska anses vara väsentlig enligt 10 § tredje stycket marknadsföringslagen. *Lag (2014:14)*

7 § Om näringsidkaren inte före avtalets ingående och på det sätt som anges i 3 § eller 5 § första stycket har gett sådan information om tillkommande kostnader som anges i 2 § första stycket 4, är konsumenten inte skyldig att betala dessa kostnader. *Lag (2014:14)*

Informationen som avtalsinnehåll

8 § Informationen enligt 2 § första och andra styckena är en del av avtalet, såvida parterna inte uttryckligen har kommit överens om något annat. *Lag (2014:14)*

Beställning som görs på en webbplats

9 § Vid distansavtal som ingås på en webbplats är konsumenten bunden av en beställning som medför en betalningsförpliktelse endast om förpliktelsen har tydliggjorts före beställningen och konsumenten uttryckligen har påtagit sig förpliktelsen. *Lag (2014:14)*

Konsumentens ångerrätt

10 § Konsumenten har rätt att frånträda avtalet (ångerrätt) genom att till näringsidkaren lämna eller sända ett meddelande om detta inom 14 dagar från den dag som anges i 12 § (ångerfrist). Om konsumenten lämnar meddelandet på näringsidkarens webbplats, ska näringsidkaren utan dröjsmål bekräfta mottagandet av meddelandet i en läsbar och varaktig form som är tillgänglig för konsumenten.

Om konsumenten i rätt tid och på ett ändamålsenligt sätt har lämnat eller sänt ett meddelande enligt första stycket, får meddelandet åberopas även om det försenas, förvanskas eller inte kommer fram. *Lag (2014:14)*

Undantag från ångerrätten

11 § Ångerrätt gäller inte för avtal som

1. avser en tjänst som har fullgjorts, om konsumenten uttryckligen har samtyckt till att tjänsten börjar utföras och gått med på att det inte finns någon ångerrätt när tjänsten har fullgjorts,
2. avser en vara eller tjänst vars pris beror på sådana svängningar på marknaden som näringsidkaren inte kan påverka och som kan inträffa under ångerfristen,
3. avser en vara som har tillverkats enligt konsumentens anvisningar eller som annars har fått en tydlig personlig prägel,
4. avser en vara som snabbt kan försämras eller bli för gammal,
5. avser en vara som med bruten försegling inte lämpligen kan återlämnas på grund av hälso- eller hygienskäl och förseglingen har brutits av konsumenten,
6. avser en vara som till sin natur är sådan att den efter leverans sammanblandas med en annan vara på så sätt att varorna inte kan skiljas från varandra,
7. avser alkoholhaltig dryck till ett bestämt pris, när leverans inte kan ske inom 30 dagar och värdet på drycken vid leveransen beror på sådana svängningar på marknaden som näringsidkaren inte kan påverka,
8. avser en förseglad ljud- eller bildupptagning eller ett förseglat datorprogram och förseglingen har brutits av konsumenten,
9. avser lösnummer av en tidning eller en tidskrift,
10. ingås vid en auktion, om det är möjligt att delta i auktionen även på ett annat sätt än genom att använda ett medel för distanskommunikation,
11. avser digitalt innehåll som levereras på något annat sätt än på ett fysiskt medium, om konsumenten uttryckligen har samtyckt till leverans på detta sätt och gått med på att det inte finns någon ångerrätt,
12. avser kulturevenemang, idrottsevenemang eller någon annan liknande fritidsaktivitet, servering, catering eller någon annan liknande tjänst, inkvartering, varutransport eller biluthyrning, om näringsidkaren ska tillhandahålla tjänsten på en bestämd dag eller under en bestämd tidsperiod, eller
13. avser en brådskande reparations- eller underhållsåtgärd vid ett besök i konsumentens bostad, om besöket äger rum på konsumentens initiativ och uttryckliga begäran och reparations- eller underhållsåtgärden omfattas av konsumentens begäran eller har ett direkt samband med denna. *Lag (2014:14)*

Ångerfristen

12 § Vid avtal om överlåtelse eller upplåtelse av en vara börjar ångerfristen löpa den dag då konsumenten får varan i sin besittning. Vid avtal om en tjänst börjar ångerfristen löpa den dag då avtalet ingås.

Om avtalet avser flera varor eller en vara som består av flera delar, börjar ångerfristen löpa den dag då konsumenten får den sista varan respektive den sista delen av varan i sin besittning. I fråga om regelbunden leverans av varor under en viss tid börjar ångerfristen dock löpa när konsumenten får varorna från den första leveransen i sin besittning.

I fråga om avtal om leverans av vatten, gas eller el, när försäljningen inte sker i en begränsad volym eller en fastställd kvantitet, och i fråga om avtal om leverans av fjärrvärme, börjar ångerfristen löpa den dag då avtalet ingås. Detsamma gäller i fråga om avtal om digitalt innehåll som levereras på något annat sätt än på ett fysiskt medium.

Ångerfristen enligt första–tredje styckena börjar aldrig löpa förrän konsumenten har fått information om ångerrätten enligt 2 § första stycket 9 på det sätt som anges i 3 § eller 5 § första stycket. Rätten att ångra sig upphör dock senast ett år efter det att ångerfristen skulle ha löpt ut om information hade getts på föreskrivet sätt. *Lag (2014:14)*

Verkan av att konsumenten utövar sin ångerrätt

13 § Om konsumenten utövar sin ångerrätt, ska konsumenten utan onödigt dröjsmål och senast inom 14 dagar på egen bekostnad lämna eller sända tillbaka varan till näringsidkaren. Om näringsidkaren har gått med på att stå för kostnaden för återsändande

av varan eller inte har gett konsumenten information enligt 2 § första stycket 10 på det sätt som anges i 3 § eller 5 § första stycket, ska kostnaden bäras av näringsidkaren.

Första stycket gäller inte, om näringsidkaren har erbjudit sig att hämta varan eller, vid avtal utanför affärslokaler, varan levererats till konsumentens bostad när avtalet ingicks och inte lämpligen kan återsändas med post. I sådana fall ska näringsidkaren på egen bekostnad hämta varan. *Lag (2014:14)*

14 § Om konsumenten utövar sin ångerrätt, ska näringsidkaren betala tillbaka vad konsumenten har betalat till näringsidkaren. Återbetalning ska göras utan onödigt dröjsmål och senast inom 14 dagar från den dag då näringsidkaren tog emot konsumentens meddelande om att avtalet frånträtts.

Vid avtal om överlåtelse eller upplåtelse av en vara behöver återbetalning dock inte göras förrän näringsidkaren tagit emot varan från konsumenten eller konsumenten visat att varan sänts tillbaka. Detta gäller inte om näringsidkaren enligt 13 § andra stycket på egen bekostnad ska hämta varan.

Näringsidkaren ska använda samma betalningssätt som konsumenten, om inte konsumenten uttryckligen går med på något annat. Konsumenten får inte drabbas av några kostnader på grund av att ett annat betalningssätt används. *Lag (2014:14)*

15 § Om konsumenten utövar sin ångerrätt, ska konsumenten ersätta näringsidkaren för

1. förhöjda leveranskostnader på grund av konsumentens val av leveransmetod,
2. en varas värdeminskning i den mån den beror på att konsumenten hanterat varan i större omfattning än som varit nödvändigt för att fastställa dess egenskaper eller funktion, under förutsättning att näringsidkaren har gett konsumenten information enligt 2 § första stycket 9 på det sätt som anges i 3 § eller 5 § första stycket,
3. en proportionell andel av det avtalade priset, i den mån priset är skäligt, för en tjänst som delvis utförts innan konsumenten utövade ångerrätten, under förutsättning att konsumenten uttryckligen har begärt att tjänsten skulle börja utföras under ångerfristen och näringsidkaren har gett konsumenten information enligt 2 § första stycket 9 och 11 på det sätt som anges i 3 § eller 5 § första stycket, och
4. en proportionell andel av det avtalade priset, i den mån priset är skäligt, för vatten, gas eller el, när försäljningen inte skett i en begränsad volym eller en fastställd kvantitet, eller fjärrvärme, där leveransen påbörjats innan konsumenten utövade ångerrätten, allt under förutsättning att konsumenten uttryckligen har begärt att leverans skulle påbörjas under ångerfristen och näringsidkaren har gett konsumenten information enligt 2 § första stycket 9 och 11 på det sätt som anges i 3 § eller 5 § första stycket. *Lag (2014:14)*

Anknytande avtal

16 § Om konsumenten utövar sin ångerrätt och med anledning av avtalet har ingått ett anknytande avtal med näringsidkaren eller med någon annan på grund av en överenskommelse mellan denne och näringsidkaren, ska det anknytande avtalet upphöra att gälla utan att konsumenten får åläggas någon påföljd för detta. Detsamma ska gälla om konsumenten utövar ångerrätten och det är fråga om ett sådant kreditköp som avses i konsumentkreditlagen (2010:1846). *Lag (2014:14)*

3 kap. Avtal om finansiella tjänster och finansiella instrument

Tillämpningsområde

1 § Detta kapitel gäller för distansavtal mellan en näringsidkare och en konsument om kredit, försäkring, betalning eller andra finansiella tjänster eller om överlåtelse eller emission av finansiella instrument.

Kapitlet gäller även för avtal utanför affärslokaler mellan en näringsidkare och en konsument om finansiella tjänster. Kapitlet gäller dock inte för ett sådant avtal, om det pris som konsumenten sammanlagt ska betala understiger 400 kronor eller om avtalet omfattas av konsumentkreditlagen (2010:1846).

Bestämmelserna gäller inte för de enskilda tjänster eller överlåtelser som utförs inom ramen för ett avtal om fortlöpande tjänster eller återkommande överlåtelser.

Om parterna inom ett år ingår ett nytt avtal om samma slag av finansiella tjänster eller finansiella instrument, behöver näringsidkaren inte på nytt lämna information enligt 3 och 4 §§ och 4 a § tredje stycket.

Med finansiella instrument avses detsamma som i lagen (1991:980) om handel med finansiella instrument. Det som sägs i detta kapitel om finansiella instrument gäller också andra finansiella produkter. *Lag (2014:221)*

2 § Bestämmelserna om ångerrätt i 7–12 §§ gäller inte avtal om

1. finansiell tjänst eller överlåtelse av finansiellt instrument, om priset beror på sådana svängningar på finansmarknaden som näringsidkaren inte kan påverka och som kan inträffa under ångerfristen,
2. deltagande i emission eller annan likartad aktivitet, om priset för den rättighet som aktiviteten avser efter teckningstidens utgång kommer att bero på sådana svängningar på finansmarknaden som sägs i 1,
3. en bostadskredit enlig 2 § konsumentkreditlagen (2010:1846), eller
4. försäkring med en avtalad giltighetstid om en månad eller mindre.

Bestämmelserna om ångerrätt gäller inte heller om båda parter på konsumentens begäran har fullgjort sina förpliktelser enligt avtalet. *Lag (2016:1028)*

Information innan ett avtal ingås

3 § I rimlig tid innan ett avtal ingås ska näringsidkaren ge information om

1. sitt namn och organisationsnummer, sin adress, sitt telefonnummer eller sin e-postadress och sin huvudsakliga verksamhet samt motsvarande uppgifter beträffande en mellanman som näringsidkaren anlitar, inklusive uppgift om dennes relation till näringsidkaren,
2. ansvarig tillsynsmyndighet, om verksamheten kräver tillstånd,
3. den finansiella tjänstens eller det finansiella instrumentets huvudsakliga egenskaper,
4. den finansiella tjänstens eller det finansiella instrumentets pris, inbegripet arvoden, skatter och avgifter,
5. att det med avtalet kan följa skatter, avgifter eller kostnader som varken betalas genom näringsidkaren eller påförs av denne,
6. de särskilda risker som följer med det finansiella instrument som avtalet avser, inklusive uppgift om att den tidigare värdeutvecklingen och avkastningen inte ger någon säker vägledning i fråga om den framtida utvecklingen och avkastningen,
7. sättet för betalning och för fullgörande,
8. vad som gäller om ångerrätt enligt denna lag, inklusive uppgift om vad konsumenten enligt 11 § kan komma att få betala vid utövande av ångerrätten,
9. kostnaden för att ett medel för distanskommunikation används, om inte kostnaden är beräknad efter normaltaxa,
10. den tid under vilken erbjudandet gäller,
11. avtalets kortaste löptid, om avtalet avser en fortlöpande eller periodiskt återkommande finansiell tjänst,
12. vad som gäller om uppsägning av avtalet i förtid eller ensidigt,
13. vilket lands lag om marknadsföring som har följts,
14. avtalsvillkor om vilket lands lag som ska tillämpas på avtalet och om vilken domstol som är behörig,
15. på vilket språk avtalsvillkoren och informationen tillhandahålls och på vilket språk näringsidkaren åtar sig att kommunicera under avtalstiden,
16. hur klagomål i fråga om avtalet behandlas och vilka möjligheter som finns att få en tvist med näringsidkaren prövad utanför domstol, och
17. vilka garantifonder eller liknande ersättningssystem som finns.

Informationen ska ges klart och begripligt och på ett sätt som är anpassat till det medel för distanskommunikation som används. Näringsidkaren ska ta särskild hänsyn till behovet av skydd för underåriga.

I rimlig tid innan ett avtal ingås ska näringsidkaren också tillhandahålla samtliga avtalsvillkor.

Informationen och avtalsvillkoren ska ges i en handling eller i någon annan läsbar och varaktig form som är tillgänglig för konsumenten. Om avtalet ska ingås genom ett medel för distanskommunikation som inte tillåter att informationen och avtalsvillkoren ges i sådan form före avtalsslutet, ska näringsidkaren ge konsumenten informationen i denna form snarast efter det att avtalet har ingåtts.

Om avtalet avser en betaltjänst enligt lagen (2010:751) om betaltjänster gäller inte första stycket 1–4, 11, 12 och 14–16. *Lag (2014:14)*

Särskilda regler vid telefonförsäljning

4 § Vid telefonförsäljning skall näringsidkaren i början av varje samtal ge konsumenten information om sin identitet och namnet på den person som är i kontakt med konsumenten och dennes relation till näringsidkaren. Näringsidkaren skall då också informera om samtalets syfte. Om konsumenten uttryckligen samtycker till det, behöver näringsidkaren inte ge all den information som anges i 3 § första stycket utan endast information enligt 3 § första stycket 3–6, 8 och 15. Näringsidkaren skall dock upplysa konsumenten om att ytterligare information finns tillgänglig på begäran samt ange vad denna information avser. Det som sägs i 3 § andra stycket gäller också vid telefonförsäljning.

Snarast efter det att avtalet har ingåtts skall näringsidkaren ge konsumenten all den information som avses i 3 § första stycket och samtliga avtalsvillkor i en handling eller i någon annan läsbar och varaktig form som är tillgänglig för konsumenten.

4 a § Vid telefonförsäljning av en förvaltningstjänst eller en rådgivningstjänst som avser premiepension ingås ett avtal genom att konsumenten skriftligen accepterar näringsidkarens anbud.

Ett avtal som inte har ingåtts enligt första stycket är ogiltigt. Konsumenten är då inte skyldig att betala för utförda tjänster.

I stället för 4 § andra stycket gäller att näringsidkaren i rimlig tid innan ett avtal som avses i första stycket ingås ska ge konsumenten all information enligt 3 § första stycket och samtliga avtalsvillkor i en handling eller i någon annan läsbar och varaktig form som är tillgänglig för konsumenten. Av informationen ska även innebörden av att konsumenten inte skriftligen accepterar näringsidkarens anbud framgå. *Lag (2014:221)*

Tillhandahållande av avtalsvillkoren under avtalstiden, m.m.

5 § Konsumenten har rätt att när som helst under avtalstiden på begäran få del av avtalsvillkoren i en handling.

Konsumenten har rätt att under avtalstiden ändra det medel för distanskommunikation som används, om inte detta är oförenligt med avtalet eller den finansiella tjänstens beskaffenhet.

Påföljd vid utebliven information

6 § Om näringsidkaren inte ger information i enlighet med 3–5 §§ ska marknadsföringslagen (2008:486) tillämpas, med undantag av bestämmelserna i 29–36 §§ om marknadsstörningsavgift. Sådan information ska anses vara väsentlig enligt 10 § tredje stycket marknadsföringslagen. *Lag (2008:508)*

Konsumentens ångerrätt

7 § Konsumenten har rätt att frånträda avtalet (ångerrätt) genom att till näringsidkaren lämna eller sända ett meddelande om detta inom 14 dagar från den dag som anges i 8 § (ångerfrist). Vid avtal om livförsäkring eller privat individuellt pensionssparande är ångerfristen dock 30 dagar.

Om konsumenten i rätt tid och på ett ändamålsenligt sätt har lämnat eller sänt ett meddelande enligt första stycket, får meddelandet åberopas även om det försenas, förvanskas eller inte kommer fram. *Lag (2014:14)*

8 § Ångerfristen börjar löpa den dag då avtalet ingås. Vid avtal om livförsäkring börjar ångerfristen dock löpa den dag då konsumenten får kännedom om att försäkringsavtalet kommit till stånd.

Ångerfristen börjar löpa tidigast den dag då information och avtalsvillkor enligt 3 § fjärde stycket, 4 § andra stycket eller 4 a § tredje stycket kommer konsumenten till handa. *Lag (2014:221)*

Verkan av att konsumenten utövar sin ångerrätt

9 § Om konsumenten utövar sin ångerrätt, skall konsumenten snarast och senast inom 30 dagar betala tillbaka de belopp och sända tillbaka det material som konsumenten har erhållit från näringsidkaren. Tiden skall räknas från den dag då konsumenten lämnade eller sände sitt meddelande om att avtalet frånträds.

10 § Om konsumenten utövar sin ångerrätt, skall näringsidkaren snarast och senast inom 30 dagar betala tillbaka vad konsumenten har betalat till näringsidkaren, med avräkning för vad näringsidkaren får kräva enligt 11 §. Tiden skall räknas från den dag då näringsidkaren tog emot konsumentens meddelande om att avtalet frånträds.

11 § Näringsidkaren har rätt till ersättning för den tjänst som har tillhandahållits enligt avtalet innan ångerrätten utövades. Ersättningen får inte överstiga ett belopp som står i proportion till omfattningen av den tillhandahållna tjänsten, jämförd med den fullständiga tjänsten enligt avtalet.

Näringsidkaren får inte kräva betalning enligt första stycket, om näringsidkaren

1. har underlåtit att lämna information enligt 3 § första stycket 8 om vad konsumenten kan komma att få betala vid utövande av ångerrätten, eller
2. utan begäran från konsumenten har påbörjat fullgörandet av avtalet innan ångerfristen har löpt ut. *Lag (2014:14)*

Anknytande avtal

12 § Om konsumenten utövar sin ångerrätt och det med anledning av avtalet har ingåtts ett anknytande avtal om tjänster som tillhandahålls av näringsidkaren eller av någon annan på grund av en överenskommelse mellan denne och näringsidkaren, ska det anknytande avtalet upphöra att gälla utan att konsumenten får åläggas någon påföljd för detta. *Lag (2014:14)*

Förhållandet till ångerrätten enligt konsumentkreditlagen

13 § I fråga om kreditavtal enligt konsumentkreditlagen (2010:1846) tillämpas 21–25 §§ den lagen i stället för 7–12 §§. *Lag (2010:1854)*

Lagval

14 § Ett avtalsvillkor som anger att lagen i ett land utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet ska tillämpas på avtalet gäller inte, om den lag som gäller med bortseende från villkoret är lagen i ett land inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och den lagen ger konsumenten ett bättre skydd. *Lag (2014:14)*

4–5 kap. har upphävts genom lag (2014:14).

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

2016:1028

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2017.

Propositioner

SFS 2005:59 Prop. 2004/05:13	*SFS 2008:508* Prop. 2007/08:115	*SFS 2009:1087* Prop. 2008/09:187	*SFS 2010:761* Prop. 2009/10:220
SFS 2010:1854 Prop. 2009/10:242	*SFS 2011:918* Prop. 2010/11:85	*SFS 2012:68* Prop. 2011/12:28	*SFS 2014:14* Prop. 2013/14:15
SFS 2014:221 Prop. 2013/14:71	*SFS 2016:1028* Prop. 2015/16:197		

Lag (2011:900) om dödande av förkommen handling

(senast ändrad genom SFS 2016:63)

Inledande bestämmelse	839
Dödande av förkommen handling	839
Efterlysning av förkommen bankbok och förkommet livförsäkringsbrev	841
Dödande av handling i samband med utmätning eller konkurs	841
Dödande av inteckning	842
Vilandebevis och vilandeförklarad inteckningsansökan	842
Överklagande	842
Bemyndigande	843
Propositioner	843

Inledande bestämmelse

1 § Denna lag gäller dödande av förkommen handling, efterlysning av förkommen bankbok och förkommet livförsäkringsbrev samt dödande av inteckning.

Dödande av förkommen handling

2 § Följande handlingar omfattas av bestämmelserna om dödande av förkommen handling:

1. löpande skuldebrev,
2. växlar,
3. konossement,
4. andra handlingar än de som anges i 1–3, vars uppvisande utgör villkor för rätt att kräva betalning eller att begära att någon annan förpliktelse fullgörs,
5. handlingar, vars uppvisande utgör villkor för att antecknas som innehavare av en rättighet på ett sådant konto som avses i lagen (1998:1479) om värdepapperscentraler och kontoföring av finansiella instrument,
6. aktiebrev, och
7. inteckningshandlingar.

Bestämmelserna tillämpas inte på banksedlar. De tillämpas inte heller på obligationer eller förlagsbevis utom i fråga om obligationer med en löptid på högst ett år som har ställts till innehavaren och som ges ut av en bank eller ett kreditmarknadsföretag.
Lag (2016:63)

3 § En sådan handling som avses i 2 § får dödas efter ansökan av den som har förlorat handlingen, om det kan antas att handlingen har förstörts eller kommit bort.

4 § En ansökan om dödande av förkommen handling ska göras hos Kronofogdemyndigheten, om inte annat följer av andra eller tredje stycket.

Avser ansökan en förkommen inteckningshandling ska den göras hos den inskrivningsmyndighet som handlägger ärenden om inskrivning av sådan handling som ansökan avser.

Avser ansökan ett förkommet aktiebrev eller annan handling vars uppvisande utgör villkor för att antecknas som innehavare av en rättighet på ett sådant konto som avses i lagen (1998:1479) om värdepapperscentraler och kontoföring av finansiella instrument, ska ansökan göras hos Bolagsverket. *Lag (2016:63)*

5 § Ansökan ska vara skriftlig och innehålla uppgifter om de omständigheter som åberopas till stöd för att handlingen har förstörts eller kommit bort. Till ansökan ska fogas en kopia av handlingen eller sådana uppgifter om handlingens innehåll, som är nödvändiga för att den med säkerhet ska kunna identifieras.

Avser ansökan dödande av en inteckningshandling ska inskrivningsmyndigheten göra en anteckning om ansökan i inskrivningsboken, inskrivningsregistret eller fastighetsregistrets inskrivningsdel.

6 § Om en ansökan inte innehåller de uppgifter som krävs enligt 5 § första stycket, ska myndigheten förelägga sökanden att avhjälpa bristen. Detsamma gäller om föreskriven avgift inte har betalats. Av föreläggandet ska det framgå att ansökan kan avvisas om föreläggandet inte följs. Föreläggandet behöver inte delges.

Följer sökanden inte ett föreläggande enligt första stycket, ska myndigheten avvisa ansökan, om den är så bristfällig att den inte kan läggas till grund för en prövning i sak eller om föreskriven avgift inte har betalats.

7 § Var och en som i egenskap av gäldenär, borgensman eller på annat sätt är förpliktad på grund av handlingen ska underrättas om ansökan, om det är möjligt. Detsamma gäller aktiebolag, om ansökan avser dödande av aktiebrev.

Avser ansökan en inteckningshandling ska, om det är möjligt, även den intecknade egendomens ägare och den person som senast, i den ordning som är särskilt föreskriven, blivit antecknad som innehavare av handlingen underrättas.

Den myndighet som handlägger ärendet ansvarar för underrättelserna.

8 § Har sökanden gjort sannolikt att handlingen har förstörts eller kommit bort, ska myndigheten utfärda ett föreläggande som snarast ska kungöras i Post- och Inrikes Tidningar.

Föreläggandet ska innehålla en beskrivning av handlingen samt uppgift om att sökanden har gjort sannolikt att handlingen har förstörts eller kommit bort. I föreläggandet ska det finnas en uppmaning till den som kan inneha handlingen eller vet att den finns i behåll eller som i övrigt kan lämna upplysningar i ärendet, att anmäla detta till myndigheten senast en viss angiven dag. Denna dag ska bestämmas så att minst ett och högst två år kommer att ha förflutit från dagen för kungörandet. Sökanden ska underrättas om innehållet i föreläggandet.

9 § Om tiden för anmälan enligt 8 § andra stycket har gått ut och det inte finns någon omständighet som visar eller ger skälig anledning att anta att handlingen finns i behåll, ska handlingen dödas genom beslut av myndigheten.

När det gäller inteckningshandlingar ska beslutet innehålla en upplysning om att beslutet inte innebär att inteckningen dödas.

Inskrivningsmyndigheten ska anteckna ett beslut om dödande av inteckningshandling i inskrivningsboken, inskrivningsregistret eller fastighetsregistrets inskrivningsdel.

10 § Om förutsättningarna för att döda en handling enligt denna lag inte är uppfyllda, ska myndigheten avslå ansökan.

Ett beslut om att avslå en ansökan om dödande av inteckningshandling ska, sedan beslutet vunnit laga kraft, antecknas i inskrivningsboken, inskrivningsregistret eller fastighetsregistrets inskrivningsdel.

11 § Om en handling har dödats, får sökanden göra gällande den rätt som handlingen grundas på utan att handlingen behöver visas upp.

12 § Den som är förpliktad att fullgöra vad som blivit utfäst i en dödad handling ska utfärda en ny handling som svarar mot den handling som har dödats. Är den dödade handlingen en intecknad fordringshandling eller ett aktiebrev ska i stället den intecknade egendomens ägare respektive aktiebolaget utfärda en ny handling. Någon ny handling ska dock inte utfärdas, om den dödade handlingen var en handling vars uppvisande endast utgjorde ett villkor för att någon ska antecknas som innehavare av en rättighet på ett sådant konto som avses i lagen (1998:1479) om värdepapperscentraler och kontoföring av finansiella instrument.

En ny handling, som enligt första stycket utfärdas i stället för en dödad inteckningshandling, gäller inte som inteckningshandling förrän anteckning gjorts enligt 13 § andra stycket.

I fråga om växel och konossement gäller även särskilda bestämmelser om ställande av säkerhet. *Lag (2016:63)*

13 § Sedan ett beslut om dödande av pantbrev eller företagsinteckningsbrev vunnit laga kraft, ska inskrivningsmyndigheten på ansökan utfärda nytt pantbrev eller inteckningsbrev som svarar mot det dödade samt göra anteckning om detta i inskrivningsboken, inskrivningsregistret eller fastighetsregistrets inskrivningsdel.

Har en intecknad fordringshandling dödats genom beslut som vunnit laga kraft, ska inskrivningsmyndigheten på ansökan anteckna i inskrivningsboken eller inskrivningsregistret att ny handling, som utfärdats enligt 12 §, medför den inteckningsrätt som tillkommit den dödade handlingen.

Efterlysning av förkommen bankbok och förkommet livförsäkringsbrev

14 § Har en bankbok förkommit, får insättaren eller dennes rättsinnehavare i stället för att ansöka om dödande av bankbok begära att bankstyrelsen efterlyser den.

Om någon begär en sådan efterlysning och lämnar trovärdiga uppgifter om när och under vilka omständigheter bankboken förkommit, får bankstyrelsen på sökandens bekostnad verkställa efterlysningen. Det sker genom kungörelse i Post- och Inrikes Tidningar. Har bankboken inte kommit till rätta inom sex månader från kungörandet och finns det inte skälig anledning att anta att den finns i behåll, har sökanden rätt att få tillgodohavandet utbetalt till sig. Efter det att innestående medel har betalts ut är bankboken utan verkan.

15 § Bestämmelserna i 14 § tillämpas även på livförsäkringsbrev. En begäran om efterlysning ställs då till styrelsen för det försäkringsbolag där försäkringen tagits eller, om den tagits hos en utländsk försäkringsanstalt som får driva försäkringsrörelse här i landet, till generalagenten, som också har att verkställa efterlysningen.

Om försäkringsfallet ännu inte har inträffat har sökanden, i stället för vad som gäller enligt 14 § andra stycket om utbetalning av tillgodohavande, rätt att få ett nytt försäkringsbrev. När det nya försäkringsbrevet har utställts är det förkomna försäkringsbrevet utan verkan.

Dödande av handling i samband med utmätning eller konkurs

16 § Bestämmelserna i 2 och 5–13 §§ gäller i tillämpliga delar även när en handling inte har kunnat påträffas vid utmätning av en fordran eller en rättighet eller vid konkurs, om det kan antas att handlingen undanhålls. Ansökan om dödande görs i sådant fall av Kronofogdemyndigheten eller konkursboet.

17 § En ansökan enligt 16 § ska göras hos den tingsrätt där gäldenären ska svara i tvistemål som angår betalningsskyldighet i allmänhet.

Avser ansökan en inteckningshandling ska rätten underrätta den inskrivningsmyndighet som handlägger ärenden om inskrivning av handlingen om ansökan. Rätten ska underrätta samma myndighet om sitt slutliga beslut i ärendet.

18 § Tingsrätten får som villkor för dödande bestämma att utmätningssökanden eller konkursboet ska ställa säkerhet enligt 2 kap. utsökningsbalken för den skada som rätt innehavare av handlingen kan lida. Finns det enligt 2 kap. 27 § utsökningsbalken inte någon skyldighet att ställa säkerhet, får tingsrätten i stället som villkor bestämma att utmätningssökanden ska utfästa sig att ersätta sådan skada. Säkerheten eller utfästelsen får inte åberopas om talan väcks senare än tre år från den dag då beslut om handlingens dödande vann laga kraft.

19 § Har en handling dödats av tingsrätten ska en ny handling utfärdas endast om den dödade handlingen är ett pantbrev eller en intecknad fordringshandling. Om beslutet om dödande avser en fordringshandling som är intecknad i luftfartyg eller reservdelar till luftfartyg, ska den nya handlingen efter ansökan utfärdas av inskrivningsmyndigheten.

Om ett överskott uppkommer vid utmätning, får det inte betalas ut till utmätningsgäldenären utan att den dödade handlingen visas upp eller att utmätningsgäldenären gör sannolikt att han eller hon inte har handlingen i behåll.

Dödande av inteckning

20 § Är det inte känt var ett pantbrev eller någon annan inteckningshandling finns och har tio år gått från det att handlingen visades upp för anteckning om innehav eller i övrigt visades upp i ett inteckningsärende, får den intecknade egendomens ägare ansöka om att inteckningen dödas trots att handlingen inte kan visas upp.

Kan det antas att ett pantbrev eller företagsinteckningsbrev har tillkommit på sådant sätt eller förlorats av ägaren under sådana omständigheter som utesluter giltig pantsättning, får ansökan om dödande av inteckningen göras även om den i första stycket angivna tiden inte har förflutit.

21 § En ansökan om dödande av inteckning ska göras hos den inskrivningsmyndighet som handlägger ärenden om inskrivning av inteckningen.

Den som senast har antecknats som innehavare av handlingen ska delges ansökan, om det kan ske. Inskrivningsmyndigheten ska därefter utfärda ett föreläggande, som ska kungöras på det sätt som anges i 8 §. Föreläggandet ska innehålla en beskrivning av handlingen. I föreläggandet ska det också finnas en uppmaning till den som kan inneha handlingen eller vet att den finns i behåll eller som i övrigt kan lämna upplysningar i ärendet, att anmäla detta till myndigheten senast en angiven dag. Denna dag ska bestämmas så att minst sex månader kommer att ha förflutit från dagen för kungörandet. Sökanden ska underrättas om innehållet i föreläggandet.

När en ansökan om dödande av inteckning har kommit in till inskrivningsmyndigheten, ska myndigheten anteckna detta i inskrivningsboken, inskrivningsregistret eller fastighetsregistrets inskrivningsdel.

Vid handläggningen i övrigt gäller 5 och 6 §§ och 10 § första stycket.

22 § Om tiden för anmälan enligt 21 § andra stycket har gått ut och det inte finns någon omständighet som utgör skälig anledning att låta inteckningen fortsätta gälla, ska myndigheten besluta att inteckningen, efter ansökan hos inskrivningsmyndigheten, får dödas utan att handlingen kan visas upp.

Inskrivningsmyndigheten ska anteckna ett beslut om dödande av inteckning i inskrivningsboken, inskrivningsregistret eller fastighetsregistrets inskrivningsdel. Har ansökan avslagits, ska detta dock inte antecknas förrän beslutet har vunnit laga kraft.

Vilandebevis och vilandeförklarad inteckningsansökan

23 § Vid tillämpning av bestämmelserna om dödande av förkommen handling i 1–13 §§ jämställs vilandebevis med pantbrev.

Vid tillämpning av bestämmelserna om dödande av inteckning i 20–22 §§ jämställs vilandeförklarad inteckningsansökan med inteckning.

Överklagande

24 § En förvaltningsmyndighets beslut om dödande av pantbrev i en fastighet eller en tomträtt får överklagas till tingsrätten i den ort där det inskrivningskontor som handlägger inskrivningsärenden avseende fastigheten ligger. Om beslutet avser pantbrev på grund av inteckning i skepp eller skeppsbygge, får det överklagas till tingsrätten i skeppets hemort eller i den ort där bygget utförs.

En förvaltningsmyndighets beslut om dödande av företagsinteckningsbrev eller företagsinteckning får överklagas till tingsrätten i den ort där inskrivningsmyndigheten ligger.

En förvaltningsmyndighets beslut om dödande av intecknad fordringshandling får överklagas till tingsrätten i den ort där inskrivningsmyndigheten ligger eller, i fråga om inteckning i järnväg, tingsrätten i den ort där det inskrivningskontor som handlägger inskrivningsärenden avseende järnvägen ligger.

En förvaltningsmyndighets beslut om dödande av konossement får överklagas till tingsrätten i godsets bestämmelseort.

I andra fall än som avses i första–fjärde styckena får en förvaltningsmyndighets beslut om dödande av förkommen handling överklagas till tingsrätten i den ort där förpliktelsen ska fullgöras. Om en sådan ort inte är nämnd i handlingen får beslutet överklagas till den tingsrätt där den förpliktade ska svara i tvistemål som avser betalningsskyldighet i allmänhet.

25 § Ett överklagande ska ges in till förvaltningsmyndigheten inom tre veckor från dagen för beslutet.

Vid ett överklagande gäller lagen (1996:242) om domstolsärenden.

Bemyndigande

26 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om avgifter för handläggning av ärenden enligt denna lag.

Propositioner

SFS 2011:900	*SFS 2016:63*
Prop. 2010/11:119	Prop. 2015/16:10

Specialförsäkring

Pension

Allmänna pensionsfonder, lag (2000:192) 847

Sjätte AP-fonden, lag (2000:193) 858

Socialförsäkringsbalk (2010:110) – utdrag 862

Tryggande av pensionsutfästelse m.m., lag (1967:531) 868

FFFS 2007:24 Försäkringstekniska grunder 878

FFFS 2015:11 Placeringsriktlinjer och konsekvensanalys för pensionsstiftelser 881

FFFS 2011:39 Information som gäller försäkring och tjänstepension 794

Konsumentförsäkring

Färdigställandeskydd, lag (2014:227) 883

Patientskadelag (1996:799) 885

Trafikskadelag (1975:1410) 889

Övriga specialförsäkringar

Trafikförsäkringsförordning (1976:359) 898

Vissa avtalsvillkor för rättsskyddsförsäkring, lag (1993:1303) 902

Lag (2000:192) om allmänna pensionsfonder (AP-fonder)

(senast ändrad genom SFS 2014:979)

FÖRSTA AVDELNINGEN 848
1 kap. Inledande bestämmelser 848
Allmänna pensionsfonder 848
Ansvar för AP-fondernas förbindelser 848
ANDRA AVDELNINGEN Bestämmelser om Första–Fjärde AP-fonderna 848
2 kap. Medelstilldelning och pensionsutbetalningar m.m. 848
Medelstilldelning 848
Pensionsutbetalningar 848
Kostnaderna för verksamheten 849
Lånerätt 849
3 kap. Fondernas ledning 849
Styrelsen 849
Hur ledamöter utses 849
Mandattid 849
Hur ledamöter entledigas 849
Sammanträden 849
Beslut 850
Jäv 850
Uppdrag att handla på styrelsens vägnar 850
Ersättning 850
4 kap. Medelsförvaltningen 850
Mål för placeringsverksamheten 850
Verksamhetsplan 850
Allmänna placeringsbestämmelser 851
Förvärv och innehav av aktier 851
Förvärv av obligationer och andra fordringsrätter 851
Begränsning av innehav av onoterade instrument 851
Röstandelsbegränsning 852
Valutakursrisk 852
Exponeringsbegränsning 852
Råvaruderivat 852
Skyddande av fordran 852
Avveckling av vissa innehav 853
Fast egendom m.m. 853
Krediter 853
Förvaltningsuppdrag 853
TREDJE AVDELNINGEN Bestämmelser om Sjunde AP-fonden 853
5 kap. Förvaltningen av premiepensionsmedel 853
Ändamål 853
Samarbetsavtal med Pensionsmyndigheten m.m. 854
Röstandelsbegränsning 854
Utövande av rösträtt 854
Fondandelar och inlösen av fondandelar 854
Tillämpliga bestämmelser 854
Finansinspektionens tillsyn 855

FJÄRDE AVDELNINGEN 855
6 kap. Redovisning och revision m.m. 855
Räkenskapsår 855
Löpande bokföring, verifikationer och arkivering 855
Årsredovisning 855
Revisorer 856
Revisionsberättelse 856
Fastställelse av resultaträkning och balansräkning 856
7 kap. Övriga bestämmelser 856
Regeringens sammanställning och utvärdering 856
Anmälningsskyldighet 856
Propositioner 857

FÖRSTA AVDELNINGEN

1 kap. Inledande bestämmelser

Allmänna pensionsfonder

1 § I denna lag finns bestämmelser om fem från varandra oberoende statliga myndigheter som förvaltar medel inom försäkringen för inkomstgrundad ålderspension. Dessa är Första AP-fonden, Andra AP-fonden, Tredje AP-fonden, Fjärde AP-fonden och Sjunde AP-fonden.

Dessutom finns Sjätte AP-fonden som förvaltar medel inom försäkringen för inkomstgrundad ålderspension. Den fondens verksamhet regleras i lagen (2000:193) om Sjätte AP-fonden.

2 § Första–Fjärde AP-fonderna förvaltar de medel som enligt 6 § lagen (2000:981) om fördelning av socialavgifter, 8 § lagen (1998:676) om statlig ålderspensionsavgift och 6 § lagen (1994:1744) om allmän pensionsavgift ska föras till Första–Fjärde AP-fonderna.

Sjunde AP-fonden förvaltar de medel som enligt 64 kap. 18 § första stycket 2 socialförsäkringsbalken ska föras till fonder som förvaltas av Sjunde AP-fonden. *Lag (2010:1281)*

Ansvar för AP-fondernas förbindelser

3 § Avtal och andra rättshandlingar som en AP-fond ingår är bindande för staten. Detta gäller dock inte om motparten insåg eller borde ha insett att avtalet eller rättshandlingen inte föll inom fondens verksamhetsområde eller att den som handlat för fonden överskred sin befogenhet.

ANDRA AVDELNINGEN Bestämmelser om Första–Fjärde AP-fonderna

2 kap. Medelstilldelning och pensionsutbetalningar m.m.

Medelstilldelning

1 § Försäkringskassan ska omgående till Pensionsmyndigheten överföra de medel som enligt 6 § lagen (2000:981) om fördelning av socialavgifter ska föras till Första–Fjärde AP-fonderna. Pensionsmyndigheten ska omgående till var och en av Första–Fjärde AP-fonderna överföra en fjärdedel av de medel som enligt 6 § lagen om fördelning av socialavgifter, 8 § lagen (1998:676) om statlig ålderspensionsavgift och 6 § lagen (1994:1744) om allmän pensionsavgift ska föras till dessa fonder. *Lag (2011:1074)*

Pensionsutbetalningar

2 § Pensionsmyndigheten ska, i den mån andra medel inte står till förfogande, från Första–Fjärde AP-fonderna rekvirera de medel som behövs för att finansiera försäkringen för inkomstpension och tilläggspension enligt socialförsäkringsbalken.

Pensionsmyndigheten ska också från fonderna rekvirera de medel som behövs för att föra över värdet av pensionsrätt för inkomstpension och värdet av rätt till tilläggspension enligt lagen (2002:125) om överföring av värdet av pensionsrättigheter till och från Europeiska gemenskaperna.

Vid tillämpningen av första och andra styckena ska var och en av fonderna tillskjuta en fjärdedel av medlen. *Lag (2010:1281)*

Kostnaderna för verksamheten

3 § Var och en av Första–Fjärde AP-fonderna skall med de medel fonden förvaltar svara för kostnaderna för sin verksamhet och för revision av fondförvaltningen.

Lånerätt

4 § Om de medel som någon av Första–Fjärde AP-fonderna förvaltar inte räcker till för att fonden skall kunna fullgöra sina skyldigheter enligt denna lag, får fonden låna medel i Riksgäldskontoret.

3 kap. Fondernas ledning

Styrelsen

Special-
försäkring

1 § För var och en av Första–Fjärde AP-fonderna skall det finnas en styrelse. Varje styrelse skall bestå av nio ledamöter.

Styrelsen ansvarar för fondens organisation och förvaltningen av fondens medel.

Styrelsen företräder fonden. Detta gäller också inför domstol.

Hur ledamöter utses

2 § Styrelsens ledamöter utses av regeringen.

Ledamöterna ska utses på grundval av sin kompetens att främja fondförvaltningen.

Ledamöterna ska vara svenska medborgare. Den som är underårig eller som har förvaltare enligt 11 kap. 7 § föräldrabalken får inte vara ledamot. Detsamma gäller den som är i konkurs eller har näringsförbud enligt lagen (2014:836) om näringsförbud.

Lag (2014:847)

3 § Av styrelseledamöterna föreslås två av organisationer som företräder arbetstagarintressen och två av organisationer som företräder arbetsgivarintressen. Om sådant förslag inte lämnas, får regeringen ändå utse ledamot. Dessförinnan skall organisationen ha getts tillfälle att lämna ett förslag. Motsvarande gäller om en organisation föreslår någon som inte uppfyller kraven i 2 § andra och tredje styckena.

Regeringen utser bland de ledamöter som inte har föreslagits av organisationer en till ordförande och en till vice ordförande.

Mandattid

4 § En styrelseledamot utses längst för tiden till dess resultaträkning och balansräkning fastställts under tredje kalenderåret efter det år då ledamoten utsågs.

Hur ledamöter entledigas

5 § Regeringen får entlediga en ledamot i förtid. En ledamot skall entledigas i förtid, om ledamoten eller den som enligt 3 § första stycket föreslagit ledamoten, begär det. Om en ledamot entledigas eller hans uppdrag annars upphör i förtid, skall en ny ledamot utses enligt 2 och 3 §§ för den återstående tiden.

Sammanträden

6 § Ordföranden skall se till att styrelsen sammanträder i den omfattning som behövs. Om en styrelseledamot begär det, skall ordföranden sammankalla styrelsen.

Kallelse till sammanträde utfärdas av ordföranden. I kallelsen skall de ärenden anges som skall förekomma vid sammanträdet.

Beslut

7 § En styrelse är beslutför om fler än hälften av antalet ledamöter är närvarande. Vid bedömningen av om styrelsen är beslutför skall styrelseledamöter som är jäviga enligt 8 § anses som inte närvarande. Beslut får inte fattas i ett ärende, om inte såvitt möjligt samtliga ledamöter dels har fått tillfälle att delta i ärendets behandling, dels har fått ett tillfredsställande underlag för att avgöra ärendet.

Som styrelsens beslut gäller den mening som fler än hälften av de närvarande röstar för vid sammanträdet eller, vid lika röstetal, den mening som ordföranden ansluter sig till. Är styrelsen inte fulltalig, skall de som röstar för beslutet dock utgöra fler än en tredjedel av hela antalet styrelseledamöter.

Vid styrelsens sammanträden skall protokoll föras. Protokollet undertecknas av ordföranden och den ledamot som styrelsen utser. Om någon ledamot i samband med beslut anmäler skiljaktig mening, skall denna antecknas i protokollet.

Jäv

8 § En styrelseledamot får inte handlägga en fråga om

1. avtal mellan styrelseledamoten och fonden,
2. avtal mellan fonden och tredje man, om styrelseledamoten i frågan har ett väsentligt intresse som kan strida mot fondens, eller
3. avtal mellan fonden och en juridisk person som styrelseledamoten ensam eller tillsammans med någon annan får företräda.

Bestämmelsen i första stycket 3 gäller inte om fondens motpart är ett företag i vilket fonden innehar fler än hälften av rösterna för samtliga aktier eller andelar i den juridiska personen.

Med avtal som avses i första och andra styckena jämställs rättegång eller annan talan.

Uppdrag att handla på styrelsens vägnar

9 § Styrelsen skall utse en person som skall ha hand om den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar. Denne skall utses på grundval av sin kompetens att främja fondförvaltningen.

10 § Styrelsen får uppdra åt en enskild ledamot, åt den som enligt 9 § skall ha hand om den löpande förvaltningen eller åt någon annan att avgöra ärenden. Styrelsen skall ange vilken behörighet som ett sådant uppdrag medför. Beträffande den som inte är styrelseledamot gäller vad som sägs i 2 § tredje stycket andra och tredje meningarna samt 8 §.

Ersättning

11 § Regeringen bestämmer arvoden och andra ersättningar till ledamöterna i styrelserna.

4 kap. Medelsförvaltningen

Mål för placeringsverksamheten

1 § Första–Fjärde AP-fonderna ska förvalta fondmedlen på sådant sätt att de blir till största möjliga nytta för försäkringen för inkomstgrundad ålderspension.

Den totala risknivån i fondernas placeringar ska vara låg. Fondmedlen ska, vid vald risknivå, placeras så att långsiktigt hög avkastning uppnås.

Fonderna ska i sin placeringsverksamhet ha nödvändig beredskap för att kunna överföra medel till Pensionsmyndigheten enligt 2 kap. 2 §. *Lag (2009:1002)*

Verksamhetsplan

2 § Var och en av Första–Fjärde AP-fonderna skall årligen fastställa en verksamhetsplan. Denna skall innehålla riktlinjer för placeringsverksamheten och för utövande av rösträtt i enskilda företag samt en riskhanteringsplan.

Riskhanteringsplanen skall beskriva de huvudsakliga risker som är förenade med placeringsverksamheten och hur dessa risker skall hanteras. Det skall vidare finnas interna instruktioner för hantering av dessa risker. Riskhanteringsplanen och instruktionerna skall följas upp löpande.

Allmänna placeringsbestämmelser

3 § Första–Fjärde AP-fonderna skall förvalta fondmedlen genom att göra placeringar och ingå andra avtal på kapitalmarknaden, om inte annat föreskrivs i detta kapitel. Första–Fjärde AP- fonderna får också ta på sig förpliktelser som är förenade med sådana avtal.

4 § Minst trettio procent av marknadsvärdet av de tillgångar som var och en av Första–Fjärde AP-fonderna innehar skall vara placerade i fordringsrätter med låg kredit- och likviditetsrisk.

Förvärv och innehav av aktier

5 § Första–Fjärde AP-fonderna får bara förvärva sådana aktier eller andra andelar i företag som är, eller inom ett år från emissionen av dem avses bli, upptagna till handel på en reglerad marknad eller en motsvarande marknad utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES). Denna begränsning gäller inte aktier och andra andelar i

Special-
försäkring

1. företag som har till huvudsakligt ändamål att äga eller förvalta fast egendom eller tomträtt (fastighetsbolag), eller
2. företag som har till huvudsakligt ändamål att äga och förvalta sådana aktier eller andra andelar i företag som inte är upptagna till handel på en reglerad marknad eller en motsvarande marknad utanför EES (riskkapitalföretag). *Lag (2007:555)*

6 § Var och en av Första–Fjärde AP-fonderna får inneha sådana aktier i svenska aktiebolag som är upptagna till handel på en reglerad marknad i Sverige till ett marknadsvärde som uppgår till högst två procent av det totala marknadsvärdet av sådana aktier i bolagen.

Vid tillämpning av första stycket skall inte beaktas

1. sådana aktier i bolagen som ingår i svenska eller utländska fonder i vilka AP-fonden innehar andelar som inte medför rätt att rösta för aktierna, och
2. aktier i fastighetsbolag i vilka fonden innehar så många aktier att röstetalet för dem överstiger tio procent av röstetalet för samtliga aktier i bolaget. *Lag (2007:555)*

Förvärv av obligationer och andra fordringsrätter

7 § Första–Fjärde AP-fonderna får endast förvärva obligationer och andra fordringsrätter som är utgivna för allmän omsättning.

Denna begränsning gäller inte

1. placeringar som syftar till att tillgodose en fonds behov av likviditet, och
2. krediter till ett fastighetsbolag, om fonden ensam eller tillsammans med någon eller några av de andra tre AP-fonderna innehar mer än hälften av röstetalet för samtliga aktier eller andelar i bolaget.

Begränsning av innehav av onoterade instrument

8 § Av var och en av Första–Fjärde AP-fondernas tillgångar, värderade till marknadsvärdet, får högst fem procent bestå av

1. sådana aktier eller andra andelar i riskkapitalföretag som inte är upptagna till handel på en reglerad marknad eller en motsvarande marknad utanför EES,
2. fordringsrätter som inte är upptagna till handel på en reglerad marknad eller en motsvarande marknad utanför EES, och
3. andelar i svenska och utländska fonder som huvudsakligen placerar i sådana aktier eller andra andelar i företag som inte är upptagna till handel på en reglerad marknad eller en motsvarande marknad utanför EES.

Ingen av Första–Fjärde AP-fonderna får vara komplementär i ett svenskt eller utländskt kommanditbolag. *Lag (2007:555)*

Röstandelsbegränsning

9 § Ingen av Första–Fjärde AP-fonderna får inneha så många aktier eller andra andelar i ett företag att röstetalet för dem överstiger tio procent eller, beträffande sådana riskkapitalföretag som avses i 8 § första stycket 1, trettio procent av röstetalet för samtliga aktier eller andelar i företaget.

Begränsningen i första stycket gäller inte

1. sådana aktier eller andra andelar i fastighetsbolag som inte är upptagna till handel på en reglerad marknad eller en motsvarande marknad utanför EES,
2. sådana aktier eller andra andelar i fastighetsbolag som är upptagna till handel på en reglerad marknad eller en motsvarande marknad utanför EES och i vilka bolag fonden ensam eller tillsammans med någon eller några av de andra tre AP-fonderna innehade minst hälften av röstetalet för samtliga aktier eller andra andelar i bolaget när aktierna eller de andra andelarna togs upp till handel, och
3. andelar i svenska och utländska fonder som inte medför rätt att utöva rösträtt för de aktier eller andra andelar i företag som ingår i dessa fonder. *Lag (2007:555)*

Valutakursrisk

10 § Av var och en av Första–Fjärde AP-fondernas tillgångar, värderade till marknadsvärdet, får högst fyrtio procent vara utsatt för valutakursrisk.

Exponeringsbegränsning

11 § Av var och en av Första–Fjärde AP-fondernas tillgångar, värderade till marknadsvärdet, får högst tio procent utgöras av fondpapper eller andra finansiella instrument utfärdade av en emittent eller av en grupp av emittenter med inbördes anknytning. Denna begränsning gäller inte

1. svenska staten, en svensk kommun eller därmed jämförlig samfällighet, och
2. utländska stater, centralbanker, utländska kommuner eller därmed jämförliga samfälligheter, och andra emittenter, som får noll procent riskvikt med stöd av schablonmetoden som enligt artikel 107 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 av den 26 juni 2013 om tillsynskrav för kreditinstitut och värdepappersföretag och om ändring av förordning (EU) nr 648/2012 ska tillämpas för att beräkna kapitalkravet för kreditrisker.

Med grupp av emittenter med inbördes anknytning avses två eller flera fysiska eller juridiska personer som utgör en helhet från risksynpunkt därför att

1. någon av dem har direkt eller indirekt ägarinflytande över en eller flera av de övriga i gruppen, eller
2. de utan att stå i sådant förhållande som avses i 1 har sådan inbördes anknytning att någon eller samtliga av de övriga kan befaras råka i betalningssvårigheter om en av dem drabbas av finansiella problem. *Lag (2014:979)*

Råvaruderivat

12 § Första–Fjärde AP-fonderna får inte placera fondmedlen i optioner, terminer eller andra likartade finansiella instrument med råvaror som underliggande tillgång.

Skyddande av fordran

13 § För att skydda en fordran får Första–Fjärde AP-fonderna

1. köpa egendom som är utmätt eller utgör säkerhet för fordran, och
2. som betalning för fordran överta egendom, som utgör säkerhet för fordran, eller annan egendom, om det finns anledning att anta att fonden annars skulle lida avsevärd förlust.

I utbyte mot egendom som har köpts eller övertagits enligt första stycket får en fond förvärva aktier i ett bolag, som bildats för att förvalta egendomen eller för att fortsätta en verksamhet som drivs med den.

Har aktier förvärvats enligt första eller andra stycket får fonden, om det finns uppenbar risk för att fonden annars lider förlust, förvärva ytterligare aktier i samma bolag.

14 § Har aktier i ett bolag förvärvats enligt 13 § får fonden, om bolaget överlåter sina tillgångar till ett annat bolag, byta ut dessa aktier mot aktier i det andra bolaget.

Avveckling av vissa innehav

15 § Om någon av de begränsningar som anges i 6 eller 8–11 §§ överskrids, skall fonden avveckla den överskjutande delen av innehavet så snart det med hänsyn till marknadsförhållandena är lämpligt. Den delen skall dock avvecklas senast när det kan göras utan förlust för fonden. Motsvarande gäller egendom som en fond förvärvat enligt 13 eller 14 §.

Fast egendom m.m.

16 § Var och en av Första–Fjärde AP-fonderna får förvärva fast egendom, tomträtt eller bostadsrätt för att skaffa lokaler som behövs för verksamheten eller tillgodose därmed sammanhängande behov.

Special-
försäkring

Krediter

17 § Första–Fjärde AP-fonderna får låna medel för att tillgodose ett tillfälligt penningbehov och åta sig förpliktelser som är förenade med ett sådant lån.

Förvaltningsuppdrag

18 § Första–Fjärde AP-fonderna får uppdra åt ett värdepappersinstitut eller någon annan kapitalförvaltare, som i sitt hemland står under betryggande tillsyn av en myndighet eller något annat behörigt organ, att förvalta fondens tillgångar.

Var och en av Första–Fjärde AP-fonderna skall överlämna en andel av tillgångarna om minst tio procent av marknadsvärdet till förvaltning enligt första stycket.

TREDJE AVDELNINGEN Bestämmelser om Sjunde AP-fonden

5 kap. Förvaltningen av premiepensionsmedel

Ändamål

1 § Sjunde AP-fonden förvaltar fonder för de ändamål som framgår av bestämmelserna om premiepension i socialförsäkringsbalken. Förvaltningen ska ske uteslutande i pensionsspararnas intresse.

När medel förs över med stöd av 64 kap. 23 § andra stycket socialförsäkringsbalken, ska pensionsspararen kunna bestämma att medlen ska

1. placeras i en eller flera angivna fonder,
2. fördelas mellan fonderna efter pensionsspararens ålder, eller
3. fördelas mellan fonderna efter den risknivå som pensionsspararen anger.

När medel förs över med stöd av 64 kap. 24 § andra stycket eller 26 § andra stycket socialförsäkringsbalken, ska medlen fördelas mellan fonderna efter pensionsspararens ålder.

Sjunde AP-fonden får ur var och en av fonderna ta ut medel för de förvaltningskostnader som uppkommit för respektive fond. Om kostnaderna avser flera av fonderna, ska de fördelas mellan fonderna på ett skäligt sätt.

Sjunde AP-fonden ska ta emot medel till och betala ut medel från fonderna enligt de anvisningar som Pensionsmyndigheten lämnar. *Lag (2010:1281)*

Samarbetsavtal med Pensionsmyndigheten m.m.

2 § Sjunde AP-fonden ska ingå samarbetsavtal enligt 64 kap. 19 § 2 socialförsäkringsbalken med Pensionsmyndigheten samt göra de åtaganden som anges i samma paragraf.

Fondbestämmelserna för de fonder som förvaltas av Sjunde AP-fonden får inte tillåta att medel delas ut till någon annan än Pensionsmyndigheten. Sjunde AP-fonden får inte heller genom fonderna utöva sådan fondverksamhet som avser förvaltning av specialfonder enligt 12 kap. lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder. *Lag (2013:571)*

Röstandelsbegränsning

3 § Sjunde AP-fonden får inte till fonderna förvärva så många aktier i ett svenskt eller utländskt aktiebolag att röstetalet för dem tillsammans med dessa fonders övriga aktier i samma bolag överstiger fem procent av röstetalet för samtliga aktier i bolaget. *Lag (2009:1460)*

Utövande av rösträtt

4 § Sjunde AP-fonden får rösta för sådana aktier i ett svenskt aktiebolag som den förvärvat till fonderna endast när kravet på långsiktigt hög avkastning eller behovet av att trygga placeringarnas säkerhet inte kan tillgodoses på annat sätt. *Lag (2009:1460)*

Fondandelar och inlösen av fondandelar

5 § De fonder som förvaltas av Sjunde AP-fonden ska vara indelade i fondandelar. Alla fondandelar i en fond ska vara lika stora.

Värdet av en fondandel i en fond är fondens värde delat med antalet fondandelar. Fondernas tillgångar ska värderas med ledning av gällande marknadsvärde. Sjunde AP-fonden ska dagligen beräkna fondandelsvärdet och underrätta Pensionsmyndigheten om värdet.

När medel tillförs någon av fonderna, ska Sjunde AP-fonden utfärda fondandelar till Pensionsmyndigheten. När medel betalas ur någon av fonderna, ska det ske genom inlösen av fondandelar. *Lag (2009:1460)*

Tillämpliga bestämmelser

6 § Följande bestämmelser i denna lag för Första–Fjärde AP-fonderna ska gälla också i fråga om Sjunde AP-fonden:

- 3 kap. om fondernas ledning utom 3 § första stycket,
- 4 kap. 1 § andra stycket om mål för placeringsverksamheten med den avvikelsen att det för förvaltningen av fonderna inte krävs att den totala risknivån ska vara låg,
- 4 kap. 2 § om verksamhetsplan utom vad gäller riktlinjer för utövande av rösträtt i enskilda företag, och
- 4 kap. 18 § första stycket om förvaltningsuppdrag. *Lag (2009:1460)*

7 § Följande bestämmelser i lagen (2004:46) om värdepappersfonder ska gälla för förvaltningen av fonderna:

- 2 kap. 18 § om förbud för vissa personer med insynsställning att handla med en värdepappersfond,
- 2 kap. 21 § första stycket om skadestånd,
- 4 kap. 2 § om företrädare för andelsägarna i en värdepappersfond m.m.,
- 4 kap. 8 och 9 §§ om upprättande och godkännande av fondbestämmelser,
- 4 kap. 13 § första stycket om inlösen av fondandelar,
- 4 kap. 15–23 §§ om information om en värdepappersfond,
- 5 kap. 1, 3–19 och 21–25 §§ om placering av medel i en värdepappersfond m.m., samt
- 10 kap. 8 § om skyldighet för revisor att anmäla vissa förhållanden till Finansinspektionen.

Vid tillämpningen av de bestämmelser som anges i första stycket ska fonderna anses som värdepappersfonder och Pensionsmyndigheten som fondandelsägare. Det som föreskrivs om fondbolag ska avse Sjunde AP-fonden.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får, utom såvitt avser 2 kap. 18 § om förbud för vissa personer med insynsställning att handla med en värdepappersfond och 2 kap. 21 § första stycket om skadestånd, meddela föreskrifter om avvikelser från de bestämmelser som anges i första stycket och i ett enskilt fall besluta om undantag från dessa bestämmelser. *Lag (2013:571)*

Finansinspektionens tillsyn

8 § Sjunde AP-fonden ska stå under tillsyn av Finansinspektionen. För tillsynen gäller bestämmelserna i 10 kap. 1 § första och andra styckena, 2, 4, 7, 10 och 11 §§ samt 14 kap. 1 § lagen (2004:46) om värdepappersfonder.

Vid tillämpningen av de bestämmelser som anges i första stycket ska det som sägs om fondbolag avse Sjunde AP-fonden. *Lag (2013:571)*

FJÄRDE AVDELNINGEN

Special-
försäkring

6 kap. Redovisning och revision m.m.

Räkenskapsår

1 § AP-fondernas räkenskapsår är kalenderår.

Löpande bokföring, verifikationer och arkivering

2 § En AP-fond skall, i överensstämmelse med god redovisningssed,

1. löpande bokföra alla affärshändelser,
2. se till att det finns verifikationer för alla bokföringsposter samt systemdokumentation och behandlingshistorik,
3. bevara all räkenskapsinformation och sådan utrustning och sådana system som behövs för att presentera räkenskapsinformationen, samt
4. för varje räkenskapsår avsluta den löpande bokföringen med en årsredovisning enligt bestämmelserna i 3 §.

Årsredovisning

3 § En årsredovisning skall bestå av

1. en balansräkning,
2. en resultaträkning,
3. noter, och
4. en förvaltningsberättelse.

Balansräkningen, resultaträkningen och noterna skall upprättas som en helhet och ge en rättvisande bild av AP-fondens ställning och resultat. Förvaltningsberättelsen skall innehålla en rättvisande översikt över utvecklingen av fondens verksamhet, ställning och resultat.

De tillgångar i vilka fondmedel placerats skall i årsredovisningen upptas till marknadsvärdet.

4 § Fondens samtliga styrelseledamöter skall skriva under årsredovisningen. Har en avvikande mening om årsredovisningen antecknats till styrelsens protokoll, skall yttrandet fogas till redovisningen.

Årsredovisningen skall senast den 15 februari året efter räkenskapsåret överlämnas till revisorerna.

Sedan revisionsberättelse enligt 8 § kommit fonden till handa, skall den och årsredovisningen genast överlämnas till regeringen.

Revisorer

5 § Regeringen utser för varje AP-fond två revisorer som granskar förvaltningen av fondmedlen. En revisor skall vara gemensam för fonderna. Revisorerna skall vara auktoriserade.

Den revisor som är gemensam för fonderna skall samordna revisionen av fondernas förvaltning.

Revisorerna får anlita biträde när de fullgör sitt uppdrag.

6 § En revisor skall utses längst för tiden till dess resultaträkning och balansräkning fastställts under tredje kalenderåret efter det år då revisorn fick förordnandet.

Regeringen får entlediga en revisor i förtid. En revisor skall entledigas i förtid om revisorn begär det.

Om en revisors uppdrag upphör i förtid, skall en ny revisor utses för den återstående tiden.

7 § Regeringen bestämmer arvoden och andra ersättningar till revisorerna.

Revisionsberättelse

8 § För varje räkenskapsår skall revisorerna lämna en revisionsberättelse.

Revisionsberättelsen skall innehålla en redogörelse för omfattningen och resultatet av revisorernas granskning och inventering av de tillgångar som AP-fonderna förvaltar samt uppgift om huruvida det finns någon anmärkning mot årsredovisningen, bokföringen eller i övrigt mot förvaltningen. Revisorerna får också framställa de erinringar som de anser nödvändiga.

En revisor som är av skiljaktig mening eller i övrigt anser det nödvändigt med ett särskilt uttalande får ange detta i revisionsberättelsen, om han inte lämnar en egen revisionsberättelse.

Revisorerna skall överlämna revisionsberättelsen till styrelsen senast fjorton dagar efter det att de fick årsredovisningen enligt 4 §.

Fastställelse av resultaträkning och balansräkning

9 § Regeringen skall senast den 1 juni året efter räkenskapsåret fastställa resultaträkning och balansräkning.

7 kap. Övriga bestämmelser

Regeringens sammanställning och utvärdering

1 § Regeringen skall årligen göra en sammanställning av AP-fondernas årsredovisningar och göra en utvärdering av förvaltningen av fondmedlen.

Regeringen skall senast den 1 juni året efter räkenskapsåret överlämna fondernas årsredovisningar samt regeringens sammanställning och utvärdering till riksdagen.

Om regeringen vid utvärderingen anlitat någon med särskild fackkunskap, skall kostnaden för detta betalas av den eller de fonder som är berörda. Kostnaden skall fördelas mellan fonderna efter vad regeringen bedömer skäligt.

Anmälningsskyldighet

2 § Styrelseledamöter och revisorer i AP-fonderna samt de arbetstagare och uppdragstagare hos en fond som styrelsen i fonden bestämmer skall skriftligen anmäla sitt innehav av finansiella instrument som anges i 1 kap. 1 § lagen (1991:980) om handel med finansiella instrument och förändringar i innehavet.

Styrelsen bestämmer hur anmälan enligt första stycket skall ske.

Propositioner

SFS 2000:192
Prop. 1999/2000:46

SFS 2000:194
Prop. saknas

SFS 2000:789
Prop. 1999/2000:138

SFS 2000:998
Prop. 2000/01:8

SFS 2002:129
Prop. 2001/02:21

SFS 2004:68
Prop. 2002/03:150

SFS 2004:847
Prop. 2003/04:152

SFS 2006:1382
Prop. 2006/07:5

SFS 2007:555
Prop. 2006/07:115

SFS 2008:280
Prop. 2007/08:57

SFS 2009:1002
Prop. 2008/09:202

SFS 2009:1460
Prop. 2009/10:44

SFS 2010:1281
Prop. 2009/10:222

SFS 2011:1074
Prop. 2010/11:142

SFS 2013:571
Prop. 2012/13:155

SFS 2014:847
Prop. 2013/14:215

SFS 2014:979
Prop. 2013/14:228

Lag (2000:193) om Sjätte AP-fonden

(senast ändrad genom SFS 2007:709)

1 kap.	**Inledande bestämmelser**	858
	Förvaltade medel	858
	Kostnader för verksamheten	858
2 kap.	**Fondens ledning**	858
	Styrelsen	858
	Mandattid	859
	Sammanträden och beslut	859
	Jäv	859
	Uppdrag att handla på styrelsens vägnar	859
	Ersättning m.m.	859
3 kap.	**Medelsförvaltningen**	859
	Mål för placeringsverksamheten	859
	Placering av fondmedel	859
	Fast egendom m.m.	860
	Krediter	860
	Förvaltningsuppdrag	860
4 kap.	**Redovisning och revision m.m.**	860
	Räkenskapsår	860
	Årsredovisning	860
	Resultatuppföljning	860
	Revisorer	861
	Revisionsberättelse	861
	Fastställelse av resultaträkning och balansräkning	861
5 kap.	**Övriga bestämmelser**	861
	Regeringens sammanställning och utvärdering	861
	Anmälningsskyldighet	861
Propositioner		861

1 kap. Inledande bestämmelser

Förvaltade medel

1 § I denna lag finns bestämmelser om den statliga myndigheten Sjätte AP-fonden.

Sjätte AP-fonden förvaltar de medel som den mottagit enligt punkterna 2 och 3 i övergångsbestämmelserna till lagen (1996:697) om ändring i lagen (1983:1092) med reglemente för Allmänna pensionsfonden.

Sjätte AP-fonden förvaltar också avkastningen av de medel som fonden förvaltar.

Kostnader för verksamheten

2 § Sjätte AP-fonden skall med de medel som den förvaltar betala kostnaderna för sin verksamhet och för revision av sin förvaltning.

2 kap. Fondens ledning

Styrelsen

1 § För Sjätte AP-fonden skall det finnas en styrelse. Styrelsen skall bestå av fem ledamöter, som förordnas av regeringen. Av ledamöterna utses en till ordförande och en till vice ordförande.

Ledamöterna skall vara bosatta i Sverige och får inte vara underåriga, i konkurs, ha näringsförbud eller ha förvaltare enligt 11 kap. 7 § föräldrabalken.

Mandattid

2 § En styrelseledamot utses för tiden till dess balansräkning har fastställts under tredje året efter det då ledamoten utsågs.

Regeringen får entlediga en ledamot i förtid.

Om en ledamot entledigas eller om hans uppdrag av annat skäl upphör i förtid, skall en ny ledamot utses enligt 1 § för den återstående tiden.

Sammanträden och beslut

3 § Fondens styrelse sammanträder på kallelse av ordföranden. Styrelsen skall också kallas samman om en ledamot begär det.

Styrelsen är beslutför om fler än hälften av antalet ledamöter är närvarande. Ett ärende får dock inte tas upp till behandling om inte såvitt möjligt samtliga ledamöter har fått tillfälle att delta i ärendets behandling.

Som styrelsens beslut gäller den mening som de flesta förenar sig om. Vid lika röstetal har ordföranden utslagsröst.

Vid styrelsesammanträden skall protokoll föras. Om någon ledamot i samband med beslutet anmäler skiljaktig mening, skall denna antecknas i protokollet.

Special-
försäkring

Jäv

4 § En styrelseledamot får inte handlägga en fråga om

1. avtal mellan styrelseledamoten och fonden, eller
2. avtal mellan fonden och tredje man, om styrelseledamoten i frågan har ett väsentligt intresse som kan strida mot fondens.

Med avtal jämställs rättegång och annan talan.

Uppdrag att handla på styrelsens vägnar

5 § Fondens styrelse får uppdra åt enskilda ledamöter eller tjänstemän hos fonden att var för sig eller två eller flera i förening avgöra ärenden som annars ankommer på styrelsens egen prövning. Styrelsen skall meddela föreskrifter om den befogenhet som ett sådant uppdrag medför. Om uppdraget avser beviljande av lån, skall grunderna för långivningen fastställas.

Uppdrag enligt första stycket får när som helst återkallas eller inskränkas. Utan hinder av sådant uppdrag får styrelsen själv avgöra ärenden av varje slag.

Ersättning m.m.

6 § Fonden får anställa den personal som behövs samt bestämma deras löner och övriga anställningsvillkor.

7 § Regeringen bestämmer arvoden och andra ersättningar till ledamöterna i fondens styrelse.

3 kap. Medelsförvaltningen

Mål för placeringsverksamheten

1 § Sjätte AP-fonden skall, inom ramen för vad som är till nytta för försäkringen för inkomstgrundad ålderspension, förvalta anförtrodda medel genom placeringar på riskkapitalmarknaden.

Fondmedlen skall placeras så att kraven på långsiktigt hög avkastning och tillfredsställande riskspridning tillgodoses.

Fonden skall fastställa närmare mål för sin placeringsverksamhet.

Placering av fondmedel

2 § Sjätte AP-fonden får placera de medel som styrelsen förvaltar

1. i aktier i svenska och utländska aktiebolag,
2. i sådana konvertibler eller teckningsoptioner som har utfärdats av svenska och utländska aktiebolag,

3. som riskkapital i svenska och utländska ekonomiska föreningar samt
4. i andelar i svenska och utländska kommanditbolag.

Fonden får inte förvärva så många aktier som är upptagna till handel på en reglerad marknad eller en motsvarande marknad utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet att dessa uppgår till 30 procent eller mer av samtliga aktier i ett aktiebolag eller, om aktierna har olika röstvärde, att röstetalet för aktierna uppgår till 30 procent eller mer av röstetalet för samtliga aktier i bolaget. Detta gäller inte förvärv av aktier i ett svenskt eller utländskt riskkapitalbolag.

Av fondens tillgångar, värderade till marknadsvärdet, får högst tio procent vara utsatt för valutakursrisk.

Fonden får inte vara komplementär i ett kommanditbolag. *Lag (2007:709)*

3 § har upphävts genom lag (2007:709).

4 § Fonden får handla med optioner och terminer eller andra likartade finansiella instrument för att effektivisera förvaltningen av fondens tillgångar eller för att skydda fondens tillgångar mot valutakursförluster eller andra risker.

5 § Om det behövs för en tillfredsställande betalningsberedskap eller för att tillgodose kravet på ändamålsenlig förvaltning, får fondmedel placeras hos Riksbanken, en bank eller ett kreditmarknadsföretag. I samma syfte får fondmedel placeras i statsskuldväxlar, skattkammarväxlar, bankcertifikat, företagscertifikat samt andra värdepapper med hög likviditet, avsedda för den allmänna marknaden. *Lag (2007:556)*

6 § Om det är uppenbart att Sjätte AP-fonden annars skulle lida en avsevärd förlust får fonden, i avsikt att skydda en fordran, på offentlig auktion eller på en reglerad marknad eller en motsvarande marknad utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet köpa in egendom som är utmätt eller pantsatt för fordran eller överta egendom som betalning för fordran. Egendom som förvärvats på detta sätt skall avyttras så snart det är lämpligt och senast då det kan ske utan förlust. *Lag (2007:556)*

Fast egendom m.m.

7 § Fonden får förvärva fast egendom, tomträtt eller bostadsrätt för att skaffa lokaler som behövs för verksamheten eller för att bereda bostad åt någon som är anställd hos fonden.

Krediter

8 § För att tillgodose ett tillfälligt penningbehov får Sjätte AP-fonden ta upp kredit hos en kreditinrättning eller hos Första-Fjärde AP-fonderna.

Förvaltningsuppdrag

9 § Sjätte AP-fonden får uppdra åt värdepappersinstitut eller annan kapitalförvaltare att förvalta vissa fondmedel.

4 kap. Redovisning och revision m.m.

Räkenskapsår

1 § Fondens räkenskapsår är kalenderår.

Årsredovisning

2 § Fonden skall före den 15 februari varje år lämna årsredovisning. Denna består av resultaträkning och balansräkning samt förvaltningsberättelse. Årsredovisningen skall upprättas i enlighet med god redovisningssed.

I årsredovisningen skall placeringstillgångarna marknadsvärderas.

Resultatuppföljning

3 § Fonden skall samtidigt med att årsredovisning och revisionsberättelse överlämnas till regeringen enligt 8 § också överlämna en egen utvärdering av styrelsens förvaltning av fondmedlen (resultatuppföljning) med utgångspunkt i de närmare mål för placeringsverksamheten som fastställts enligt 3 kap. 1 § tredje stycket.

Revisorer

4 § Regeringen skall utse två revisorer att granska Sjätte AP-fondens förvaltning. Minst en av revisorerna skall vara auktoriserad.

En av de auktoriserade revisorer som utses enligt första stycket eller en av de revisorer som regeringen enligt 6 kap. 5 § första stycket lagen (2000:192) om allmänna pensionsfonder (AP-fonder) skall utse för Första–Fjärde och Sjunde AP-fonderna skall vara gemensam för Första–Fjärde, Sjätte och Sjunde AP-fonderna.

Den revisor som är gemensam skall samordna revisionen av förvaltningen hos Första–Fjärde, Sjätte och Sjunde AP-fonderna.

Revisorerna får vid fullgörandet av sitt uppdrag anlita biträde.

5 § Revisorerna förordnas för tiden till dess balansräkning har fastställts nästa gång.

Regeringen får entlediga en revisor i förtid.

Om en revisor entledigas eller om hans uppdrag av annat skäl upphör i förtid, skall för den återstående tiden en ny revisor förordnas i hans ställe.

6 § Regeringen bestämmer arvoden och andra ersättningar till revisorerna.

Revisionsberättelse

Special-
försäkring

7 § För varje kalenderår skall revisorerna lämna en revisionsberättelse, som skall överlämnas till fonden inom fjorton dagar efter det att årsredovisningen har kommit revisorerna till handa.

Revisionsberättelsen skall innehålla en redogörelse för omfattningen och resultatet av revisorernas granskning och inventering av de under fondens förvaltning stående tillgångarna samt uppgift om huruvida det finns någon anmärkning mot årsredovisningen, fondens bokföring eller i övrigt mot fondens förvaltning. Om det finns anledning till anmärkning skall den anges i revisionsberättelsen. Revisorerna får också framställa de erinringar i berättelsen som de anser påkallade.

En revisor som är av skiljaktig mening eller i övrigt finner ett särskilt uttalande påkallat får ange detta i revisionsberättelsen, om han inte lämnar en särskild sådan berättelse.

Fastställelse av resultaträkning och balansräkning

8 § Sedan revisionsberättelsen har kommit fonden till handa, skall styrelsen genast överlämna årsredovisningen och revisionsberättelsen till regeringen, som senast den 1 juni samma år skall fastställa resultaträkningen och balansräkningen.

5 kap. Övriga bestämmelser

Regeringens sammanställning och utvärdering

1 § Bestämmelserna i 7 kap. 1 § lagen (2000:192) om allmänna pensionsfonder (AP-fonder) om sammanställning av årsredovisningar och utvärdering av förvaltningen av fondmedlen skall tillämpas även på Sjätte AP-fondens årsredovisning och förvaltning.

Anmälningsskyldighet

2 § Ledamöter i Sjätte AP-fondens styrelse, revisorerna för fonden samt de arbetstagare och uppdragstagare hos fonden som styrelsen i fonden bestämmer skall skriftligen anmäla sitt innehav och ändring i innehavet av finansiella instrument som anges i 1 kap. 1 § lagen (1991:980) om handel med finansiella instrument.

Styrelsen bestämmer hur anmälan enligt första stycket skall ske.

Propositioner

SFS 2000:193	*SFS 2000:194*	*SFS 2004:439*	*SFS 2007:556*
Prop. 1999/2000:46	Prop. saknas	Prop. 2003/04:99	Prop. 2006/07:115
SFS 2007:709			
Prop. 2006/07:100			

UTDRAG

Socialförsäkringsbalk (2010:110)

AVD. E FÖRMÅNER VID ÅLDERDOM	862
III Inkomstgrundad ålderspension	862
64 kap. Premiepension	862
Innehåll	862
Allmänna bestämmelser om premiepension	862
Uttag av premiepension	863
Kapitalförvaltning m.m.	863
Val och byte av fond	864
Ändrad pensionsrätt	865
Skadestånd	866
Kostnader för premiepensionsverksamheten	866
Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser	867

AVD. E FÖRMÅNER VID ÅLDERDOM

III Inkomstgrundad ålderspension

64 kap. Premiepension

Innehåll

1 § I detta kapitel finns allmänna bestämmelser om premiepension i 2– 6 §§.

Vidare finns bestämmelser om

- uttag av premiepension i 7–14 §§,
- kapitalförvaltning, m.m. i 15–22 §§,
- val och byte av fond i 23–27 §§,
- ändrad pensionsrätt i 28–31 §§,
- skadestånd i 32–36 §§, och
- kostnader för premiepensionsverksamheten i 37–45 §§.

Allmänna bestämmelser om premiepension

Premiepensionssystemet

2 § Premiepensionssystemet innebär att

- medel som motsvarar fastställd pensionsrätt för premiepension fonderas,
- pensionsspararen har möjlighet att själv bestämma om förvaltningen av de medel som fonderas för hans eller hennes räkning, och
- pensionernas storlek är beroende av värdeutvecklingen på de fonderade medlen.

Försäkringsgivare

3 § Pensionsmyndigheten är försäkringsgivare för premiepension. Myndighetens verksamhet i fråga om premiepension ska bedrivas enligt försäkringsmässiga principer.

Ytterligare bestämmelser om Pensionsmyndighetens verksamhet m.m. finns i lagen (2017:230) om Pensionsmyndighetens försäkringsverksamhet i premiepensionssystemet. *Lag (2017:232)*

Pensionssparare

4 § Med pensionssparare avses var och en för vilken det har

- fastställts pensionsrätt för premiepension enligt 61 kap., och
- förts över medel till förvaltning enligt 18 §.

Med fastställd pensionsrätt likställs pensionsrätt som förts över från pensionsspararens make enligt bestämmelserna i 61 kap. 11–15 §§.

Premiepensionskonto

5 § För varje pensionssparare ska Pensionsmyndigheten föra ett premiepensionskonto som visar utvecklingen av pensionsspararens tillgodohavande i premiepensionssystemet.

Efterlevandeskydd

6 § Premiepension lämnas i vissa fall till pensionsspararens efterlevande som ett efterlevandeskydd. Bestämmelser om efterlevandeskydd finns i 89, 91 och 92 kap.

Uttag av premiepension

Allmänna bestämmelser

7 § Pensionsspararen kan välja att få ut sin premiepension antingen i form av uttag från fondförsäkringen enligt 10 § eller i form av livränta med garanterat belopp enligt 11–14 §§.

8 § Premiepensionen är livsvarig och ska beräknas lika för kvinnor och män.

9 § Ytterligare bestämmelser om uttag av premiepension finns i 56 kap.

Premiepension från fondförsäkring

Special-
försäkring

10 § Premiepension från fondförsäkring ska beräknas med utgångspunkt i tillgodohavandet på pensionsspararens premiepensionskonto.

Premiepension i form av livränta

11 § Om pensionsspararen begär det ska premiepensionen lämnas i form av en livränta med garanterade belopp. Den finansiella risken för de tillgångar som motsvarar tillgodohavandet på pensionsspararens premiepensionskonto övergår då på Pensionsmyndigheten.

12 § En övergång till livränta får göras tidigast när pensionsspararen börjar ta ut premiepension.

Övergången måste avse hela tillgodohavandet på premiepensionskontot och gäller även för medel som senare tillförs kontot.

13 § En övergång som begärs senare än vad som avses i 12 § första stycket får verkan tidigast från och med månaden efter den då begäran kom in till Pensionsmyndigheten.

När Pensionsmyndigheten har påbörjat inlösen av pensionsspararens innehav, kan begäran om övergång till livränta inte återkallas.

14 § Vid övergång till premiepension i form av livränta ska pensionen bestämmas med utgångspunkt i tillgångarnas värde vid inlösen av innehavet.

Inlösen ska ske snarast efter det att begäran kom in till Pensionsmyndigheten, dock tidigast månaden före den då livräntan första gången ska betalas ut.

Kapitalförvaltning m.m.

Tillfällig förvaltning

15 § Pensionsmyndigheten ansvarar för förvaltningen av de avgiftsmedel som har förts till Riksgäldskontoret enligt

– 6 § lagen (2000:981) om fördelning av socialavgifter, och
– 8 § lagen (1998:676) om statlig ålderspensionsavgift.

Pensionsmyndigheten ansvarar för förvaltningen av avgiftsmedlen till dess att de förs över enligt 18 § till annan förvaltning.

16 § Pensionsmyndigheten ska under den tillfälliga förvaltningen sträva efter att med ett lågt risktagande och med hänsyn till kravet på betalningsberedskap uppnå så god avkastning på medlen som möjligt.

Regeringen meddelar föreskrifter om i vilka tillgångsslag medlen ska placeras.

17 § Avkastningen på avgiftsmedlen ska fördelas mellan pensionsspararna i förhållande till storleken av vars och ens fastställda pensionsrätt.

Placering hos fondförvaltare

18 § När pensionsrätt för premiepension har fastställts för en pensionssparare, ska Pensionsmyndigheten föra över medel som motsvarar pensionsrätten samt avkastningen på dessa medel till förvaltning i

1. värdepappersfonder eller fondföretag som avses i 19 §, eller
2. fonder som förvaltas av Sjunde AP-fonden enligt lagen (2000:192) om allmänna pensionsfonder (AP-fonder).

Om pensionsspararen har tagit ut premiepension i form av livränta enligt 11–14 §§ ska medlen i stället föras över till Pensionsmyndighetens livränteverksamhet.

19 § Överföring enligt 18 § första stycket 1 får göras till fonder som har anmälts för registrering hos Pensionsmyndigheten och som förvaltas av fondförvaltare som

1. har rätt att driva fondverksamhet enligt lagen (2004:46) om värdepappersfonder,
2. har slutit samarbetsavtal med myndigheten,
3. har åtagit sig att på begäran lämna sådana informationshandlingar som avses i 4 kap. 15, 16 a och 18 §§ lagen om värdepappersfonder till pensionssparare som har valt eller överväger att välja någon av förvaltarens fonder i premiepensionssystemet,
4. har åtagit sig att inte ta ut några avgifter för inlösen av fondandelar,
5. har åtagit sig att, med eller utan särskild prisnedsättning, inte ta ut avgifter i övrigt utöver vad som godtagits av myndigheten, och
6. har åtagit sig att för varje år till myndigheten rapportera dels alla kostnader som har tagits ut ur fonden, uppdelade på olika kostnadsslag, dels de kostnadsbelopp som dagligen belastat fonden redovisade per fondandel, med angivande av hur stor del som avser förvaltningskostnader, inklusive kostnader för förvaring av fondtillgångarna. *Lag (2013:581)*

20 § Medlen får inte placeras i

– fonder som, enligt de för fonden gällande bestämmelserna, kan dela ut medel till andra än andelsägarna, eller
– andra fondföretag än som avses i 1 kap. 7 § lagen (2004:46) om värdepappersfonder utom i de fall som avses i 21 §. *Lag (2013:581)*

21 § Pensionsmyndigheten får, efter att ha inhämtat yttrande från Finansinspektionen, medge att medlen placeras i icke EES-baserade alternativa investeringsfonder som får marknadsföras till icke-professionella investerare i Sverige enligt 4 kap. 3 § eller 5 kap. 6 § andra stycket eller 11 § första stycket 1 lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder om fonden uppfyller krav motsvarande dem som ställs i Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/65/EG av den 13 juli 2009 om samordning av lagar och andra författningar som avser företag för kollektiva investeringar i överlåtbara värdepapper (fondföretag). *Lag (2013:581)*

22 § Pensionsmyndigheten får bestämma ett högsta antal fonder som samtidigt får registreras för en fondförvaltare.

Val och byte av fond

Inledande bestämmelser

23 § Pensionsspararen har rätt att bestämma var de medel som för spararens räkning förs över enligt 18 § ska placeras. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddelar föreskrifter om ett högsta antal fonder som samtidigt får antecknas på ett premiepensionskonto.

Bestämmelser om fördelningen av medel när pensionsspararen bestämmer att hans eller hennes medel ska föras över till en eller flera fonder som förvaltas av Sjunde AP-fonden finns i 5 kap. 1 § andra stycket lagen (2000:192) om allmänna pensionsfonder (AP-fonder).

Val av fond när pensionsrätt fastställs första gången

24 § Pensionsspararen ska upplysas om rätten att välja placering av de medel som avses i 23 § när pensionsrätt för premiepension första gången har fastställts för honom eller henne.

Om pensionsspararen inte anmäler något val inom den tid som Pensionsmyndigheten beslutar, ska myndigheten föra över medlen till en eller flera fonder som förvaltas av Sjunde AP-fonden enligt lagen (2000:192) om allmänna pensionsfonder (AP-fonder). Bestämmelser om fördelningen av medlen finns i 5 kap. 1 § tredje stycket samma lag.

Byte av fond

25 § På begäran av pensionsspararen ska Pensionsmyndigheten placera om spararens fondmedel på det sätt som spararen anger.

Pensionsspararen ska upplysas om rätten att placera om fondmedlen.

Årlig överföring

26 § När pensionsrätt för premiepension för ett senare år än det första året har fastställts för pensionsspararen, ska Pensionsmyndigheten föra över medlen till en eller flera fonder. Fördelningen mellan fonderna ska svara mot vad spararen senast bestämt om placeringen i fond av medlen på premiepensionskontot.

Om pensionsspararen inte har bestämt en sådan placering, ska Pensionsmyndigheten föra över medlen till en eller flera fonder som förvaltas av Sjunde AP-fonden enligt lagen (2000:192) om allmänna pensionsfonder (AP-fonder). Bestämmelser om fördelningen av medlen finns i 5 kap. 1 § tredje stycket samma lag.

27 § Pensionsmyndigheten ska årligen upplysa pensionsspararen om de åtgärder som myndigheten enligt 26 § ska vidta när pensionsrätt för premiepension har fastställts.

Ändrad pensionsrätt

Allmänna bestämmelser

28 § När ett beslut om pensionsrätt för premiepension har ändrats, ska det belopp med vilket pensionsrätten har ändrats ökas med den avkastning som enligt 17 § har tillförts eller skulle ha tillförts pensionsspararen för detta belopp.

Det ökade beloppet ska därefter räknas upp med basränta enligt 65 kap. 3 § skatteförfarandelagen (2011:1244) för tiden från och med den 1 april året efter fastställelseåret till och med dagen för beslutet om ändring av pensionsrätten. *Lag (2011:1434)*

29 § Det enligt 28 § uppräknade beloppet ska vid höjning av pensionsrätt för premiepension läggas till och vid sänkning av sådan pensionsrätt dras av från pensionsspararens premiepensionskonto.

När tillägg eller avdrag enligt första stycket har gjorts, tillämpas bestämmelserna i 30 eller 31 §.

Åtgärder vid höjd pensionsrätt

30 § Om ett beslut innebär att fastställd pensionsrätt för premiepension har höjts, ska Pensionsmyndigheten föra över medel som motsvarar det uppräknade beloppet enligt 28 § från den tillfälliga förvaltningen enligt 15–17 §§ till fonder på det sätt som anges i 26 §.

Om pensionsspararen har börjat ta ut premiepension i form av livränta enligt 11 §, ska beloppet i stället föras över till Pensionsmyndighetens livränteverksamhet.

Åtgärder vid sänkt pensionsrätt

31 § Om ett beslut innebär att fastställd pensionsrätt för premiepension har sänkts, ska Pensionsmyndigheten ta ut medel som motsvarar det uppräknade beloppet enligt 28 § från de fonder där medel har placerats för pensionsspararens räkning. Fonderna ska tas i anspråk i förhållande till värdet av innehavet i varje fond. Har pensionsspararen tagit ut premiepension i form av livränta enligt 11 §, ska beloppet i stället betalas av Pensionsmyndigheten med omräkning av fastställda livräntebelopp.

Om beloppet inte täcks av tillgodohavandet på pensionsspararens premiepensionskonto, ska det resterande beloppet redovisas som ett underskott på kontot. Om det senare fastställs ny pensionsrätt för spararen, ska underskottet täckas innan medel förs över till förvaltning enligt 18 §.

Skadestånd

Allmänna bestämmelser

32 § Om någon är skadeståndsskyldig för att ha orsakat att fondandelar som Pensionsmyndigheten har förvärvat för en eller flera pensionssparares räkning gått ned i värde, ska skadeståndet betalas till myndigheten.

Skadeståndstalan

33 § Talan om skadestånd som avses i 32 § får föras av Pensionsmyndigheten.

En pensionssparare för vars räkning sådana fondandelar som avses i 32 § har förvärvats har också rätt att föra talan om skadestånd till myndigheten. Detta gäller dock endast om Pensionsmyndigheten har förklarat att den

– inte avser att föra talan om skadestånd, och
– inte heller har träffat någon uppgörelse om skadeståndsskyldighet.

34 § Om talan enligt 33 § andra stycket väcks, får någon uppgörelse om skadeståndsskyldigheten inte träffas utan pensionsspararens samtycke.

Rättegångskostnader

35 § En pensionssparare som för talan om skadestånd till Pensionsmyndigheten svarar själv för rättegångskostnaderna.

Pensionsspararen har dock rätt till ersättning för dessa kostnader av Pensionsmyndigheten, i den utsträckning de täcks av vad som har kommit myndigheten till godo genom rättegången. Sådan ersättning ska dras av från skadeståndsbeloppet innan fördelning enligt 36 § görs.

Fördelning av skadeståndsbelopp

36 § När ett skadeståndsbelopp har betalats till Pensionsmyndigheten, ska myndigheten, för varje pensionssparare för vars räkning andelar förvärvats i den berörda fonden, beräkna hur stor del av skadeståndsbeloppet som hänför sig till pensionsspararen.

Myndigheten ska öka tillgodohavandet på pensionsspararens premiepensionskonto med detta belopp och föra över beloppet till fonder på det sätt som anges i 26 §. Om pensionsspararen har börjat ta ut pension i form av livränta enligt 11 §, ska beloppet i stället föras över till myndighetens livränteverksamhet.

Kostnader för premiepensionsverksamheten

Avgifter för skötseln av premiepensionssystemet

37 § Pensionsmyndighetens kostnader för skötseln av premiepensionssystemet ska täckas genom avgifter som dras av från tillgodohavandena på pensionsspararnas premiepensionskonton, om de inte täcks på något annat sätt.

Pensionsmyndigheten bestämmer när avgifterna ska tas ut. Avgifterna disponeras av myndigheten.

38 § Avgifterna ska bestämmas så att de beräknas täcka det aktuella årets kostnader med skälig fördelning mellan pensionsspararna. Hänsyn ska då tas till under- eller överskott från det föregående året.

39 § Avgifterna ska helt eller delvis anges som en procentsats av tillgodohavandet på varje pensionssparares premiepensionskonto.

När procentsatsen fastställs får Pensionsmyndigheten utgå från en uppskattning av det sammanlagda värdet av tillgodohavandena på pensionsspararnas premiepensionskonton.

Avgifter för registrering av och information om fonder

40 § Pensionsmyndigheten får ta ut avgifter från fondförvaltare för att täcka myndighetens kostnader för

– registrering av fonder, och
– information om fonder.

41 § Uppgift om att avgifter får tas ut ska finnas i det avtal mellan Pensionsmyndigheten och förvaltaren som avses i 19 § 2.

Bestämmelserna i 37 § andra stycket gäller även för sådana avgifter.

Bemyndigande

42 § Regeringen får meddela föreskrifter om uttaget av avgifter för Pensionsmyndighetens kostnader.

Kostnader vid ändring av premiepensionsuttag

43 § Pensionsmyndigheten får bestämma att återkallelse av uttag av premiepension, nytt uttag av pension efter återkallelse samt ändring av den andel av pensionen som tas ut ska bekostas av pensionsspararen. Kostnaden för åtgärden ska då dras av från tillgodohavandet på pensionsspararens premiepensionskonto.

Kostnader vid överföring av pensionsrätt

44 § De pensionssparare som tagit emot pensionsrätt som överförts från make enligt bestämmelserna i 61 kap. 11–15 §§ ska svara för minskad arvsvinst och övriga kostnader på grund av överföringen. Detta sker genom att kostnaderna, efter skälig fördelning, dras av från tillgodohavandet på spararnas premiepensionskonton.

Ett sådant avdrag ska beräknas lika för män och kvinnor.

Kostnader vid fondbyte

45 § Pensionsmyndigheten får ta ut avgifter från pensionssparare som genomför fondbyte.

Avgifterna disponeras av myndigheten.

Regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om uttaget av avgifter.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

2017:232

Denna lag träder i kraft den 1 maj 2017.

Lag (1967:531) om tryggande av pensionsutfästelse m.m.

(senast ändrad genom SFS 2015:708)

Allmänna bestämmelser	868
Särskild redovisning av pensionsskuld	868
Pensionsstiftelse	869
Upphörande av näringsverksamhet m.m.	874
Personalstiftelse	875
Tillsyn	875
Propositioner	877

Allmänna bestämmelser

1 § Arbetsgivares utfästelse om pension till arbetstagare eller arbetstagares efterlevande kan tryggas enligt denna lag genom särskild redovisning av pensionsskuld eller avsättning av medel till pensionsstiftelse.

Förbehåll vid pensionsutfästelse att pension skall utgå endast i den mån stiftelses medel förslår därtill är utan verkan och arbetsgivaren svarar för utfästelsen utan avseende på förbehållet.

Lagen äger icke tillämpning på pensionsutfästelse som lämnats efter den 31 december 1966, om rätten till pension gjorts beroende av att arbetstagaren kvarstår i arbetsgivarens tjänst vid inträdet i pensionsåldern. Även i sådant fall äger dock lagen tillämpning på utfäst pension som börjat utgå.

2 § Har ej andra regler om intjänande knutits till pensionsutfästelse, anses arbetstagaren vid varje tillfälle ha intjänat så stor del av utfäst pension som motsvarar förhållandet mellan det antal år arbetstagaren varit i arbetsgivarens tjänst och antalet år från tjänstens början till pensionsåldern. Vid denna beräkning bortses dock från tid som ligger längre tillbaka än fyrtio år före pensionsåldern.

Med upplupen del av utfäst pension förstås kapitalvärdet av den pension som arbetstagaren intjänat vid beräkningstillfället.

3 § Beräkning av kapitalvärde sker med ledning av försäkringstekniska grunder som fastställes av regeringen eller av den myndighet regeringen bestämmer. *Lag (1975:1388)*

4 § Med allmän pensionsplan avses sådana allmänna grunder för pensionering av arbetstagare eller arbetstagares efterlevande som innehåller regler om tryggande av arbetsgivarens utfästelse genom kreditförsäkring, avsättning till pensionsstiftelse enligt denna lag eller annan likvärdig anordning och som på arbetstagarsidan är godkända av organisation vilken enligt lagen (1976:580) om medbestämmande i arbetslivet är att anse såsom central arbetstagarorganisation. *Lag (1976:584)*

Särskild redovisning av pensionsskuld

5 § Arbetsgivare äger i balansräkningen som skuld under rubriken Avsatt till pensioner upptaga vad han enligt allmän pensionsplan åtagit sig att redovisa under denna rubrik.

Aktiebolag, ömsesidigt försäkringsbolag, ekonomisk förening och sparbank äger under rubriken Avsatt till pensioner redovisa även upplupen del av pensionsutfästelse som ej omfattas av allmän pensionsplan. I fråga om arbetstagare, som har bestämmande inflytande över bolaget eller föreningen, eller sådan arbetstagares efterlevande får, under den tid inflytandet består, vid redovisningen avseende dock icke fästas vid annan pensionsutfästelse än sådan som ingår i allmän pensionsplan. Till grund för bedömandet huruvida en person har bestämmande inflytande lägges hans eget samt hans föräldrars, far- och morföräldrars, makes, avkomlings och avkomlings makes samlade innehav av aktier eller andelar.

Regeringen eller myndighet som regeringen bestämmer kan förordna att vad som sägs i andra stycket första punkten skall äga tillämpning även på annan arbetsgivare än som avses där. *Lag (1975:1388)*

6 § Med arbetsgivares pensionsreserv avses hans skuld för åtagande enligt allmän pensionsplan och för upplupen del av sådan utfäst pension som han i övrigt äger redovisa enligt 5 §.

7 § Posten Avsatt till pensioner får icke minskas under arbetsgivarens pensionsreserv i vidare mån än denna har täckning i pensionsstiftelses förmögenhet.

Till den del arbetsgivarens pensionsreserv avser pensionsutfästelse, som tryggas även av pensionsstiftelse, anses pensionsreserven täckt av stiftelsen, så långt dess förmögenhet förslår. Tryggar stiftelsen samtidigt utfästelse som icke får medräknas i pensionsreserven, anses stiftelsen i första hand täcka upplupen del av sådan utfästelse. Finns flera pensionsstiftelser som är knutna till samma arbetsgivare och tjänar stiftelserna helt eller delvis till tryggande av samma pensionsutfästelser, anses upplupen del av utfästelserna i första hand täckt av stiftelse, som omfattar en trängre krets av personer, eller, om stiftelserna omfattar samma krets av personer, av den äldre stiftelsen.

Att pensionsstiftelse endast i vissa fall anses trygga arbetsgivares utfästelse enligt allmän pensionsplan, framgår av 10 §.

Special-
försäkring

8 § Arbetsgivare, som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet minskar posten Avsatt till pensioner i strid med 7 §, dömes till böter.

8 a § Om en arbetsgivare som omfattas av årsredovisningslagen (1995:1554), lagen (1995:1559) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag eller lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag redovisar pensionsåtagande i balansräkningen, skall han i stället för att redovisa sådan skuld som avses i 5 § redovisa motsvarande belopp som delpost under rubriken Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser. Vad som sägs i 5 § andra stycket samt 7 och 8 §§ om posten Avsatt till pensioner gäller även beträffande en sådan delpost. *Lag (1995:1619)*

Pensionsstiftelse

9 § Med pensionsstiftelse avses en av arbetsgivare grundad stiftelse vars uteslutande ändamål är att trygga utfästelse om pension till arbetstagare eller arbetstagares efterlevande.

En pensionsstiftelse skall ha ett namn. Namnet skall innehålla ordet pensionsstiftelse. *Lag (1994:1223)*

9 a § Bestämmelserna i 10 a § andra–femte styckena, 10 b–10 d §§ och 11 § fjärde och femte styckena, 15 a–15 e och 16 a §§ gäller för en pensionsstiftelse som tryggar utfästelse om pension till minst 100 sådana personer som avses i 9 § första stycket, och för vilka avsättningar har gjorts till stiftelsen.

Bestämmelserna får tillämpas även av andra pensionsstiftelser i enlighet med 31 §, dock inte beträffande egenföretagares tryggande i stiftelse för egen räkning. *Lag (2005:1124)*

10 § Arbetsgivaren äger i stiftelseurkunden förordna, att pensionsstiftelse skall omfatta endast viss grupp av arbetstagare eller efterlevande.

Stiftelse anses icke trygga utfästelse enligt allmän pensionsplan utan att detta framgår av stiftelsens stadgar, avtal mellan arbetsgivaren och dem som omfattas av stiftelsens ändamål eller andra omständigheter.

Stiftelse äger icke trygga utfästelse åt arbetstagare eller efterlevande, som avses i 5 § andra stycket andra punkten, utöver vad som kan anses sedvanligt för arbetstagare med motsvarande uppgifter eller hans efterlevande.

För stiftelse, som är gemensam för flera arbetsgivare, skall särskilda grunder upprättas beträffande gemenskapen i tillgångar och skulder.

10 a § En pensionsstiftelses styrelse svarar för att förmögenheten är placerad på ett nöjaktigt sätt och för att stiftelsens medel inte används för annat än stiftelsens ändamål.

För en sådan pensionsstiftelse som avses i 9 a § ska i fråga om placering av förmögenheten i stället för första stycket bestämmelserna i tredje–femte styckena gälla.

Pensionsstiftelsen ska placera tillgångarna på ett sådant sätt att lämplig riskspridning uppnås. Tillgångarna ska placeras på det sätt som bäst gagnar dem som omfattas av stiftelsens ändamål och också i övrigt på ett aktsamt sätt. Av tillgångarna får högst

1. fem procent utgöras av aktier och andra värdepapper som kan jämställas med aktier samt obligationer och andra skuldförbindelser, om värdepapperen eller skuldförbindelserna getts ut av arbetsgivaren, och
2. tio procent utgöras av sådana tillgångar som avses i 1 och som getts ut av företag i en grupp av emittenter eller låntagare med inbördes anknytning, vari arbetsgivaren ingår. Med en sådan grupp avses två eller flera fysiska eller juridiska personer som utgör en helhet från risksynpunkt därför att någon av dem har direkt eller indirekt ägarinflytande över en eller flera av de övriga i gruppen eller därför att de utan att stå i sådant förhållande har sådan inbördes anknytning att någon eller samtliga av de övriga kan råka i betalningssvårigheter om en av dem drabbas av finansiella problem.

Begränsningarna i tredje stycket 1 och 2 gäller inte sådana tillgångar som svenska staten eller en utländsk stat svarar för.

Optioner och terminskontrakt eller andra liknande finansiella instrument får användas för att sänka den finansiella risken i en pensionsstiftelse eller för att i övrigt effektivisera förvaltningen av stiftelsens tillgångar. Pensionsstiftelsen ska tillämpa föreskrifter som har meddelats med stöd av bestämmelserna i 6 kap. 14 § 3 försäkringsrörelselagen (2010:2043) om användning av derivatinstrument, utom när föreskrifterna gäller effektivisering av förvaltningen av skulderna. *Lag (2015:708)*

10 b § En pensionsstiftelse som avses i 9 a § skall upprätta och följa placeringsriktlinjer. Sådana riktlinjer skall innehålla principerna för placering av samtliga tillgångar. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela närmare föreskrifter om vad riktlinjerna skall innehålla.

Senast när placeringsriktlinjer börjar användas, skall de ges in till Finansinspektionen. Pensionsstiftelsen skall samtidigt lämna in en redogörelse för de konsekvenser som riktlinjerna får för stiftelsen och dem som omfattas av stiftelsens ändamål. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela närmare föreskrifter om vad redogörelsen skall innehålla.

Bestämmelserna i andra stycket gäller också vid ändring av placeringsriktlinjer.
Lag (2005:1124)

10 c § Styrelsen skall fastställa placeringsriktlinjer enligt 10 b §. Styrelsen ansvarar för att riktlinjerna följs och skall fortlöpande pröva om de behöver ändras. *Lag (2005:1124)*

10 d § En pensionsstiftelse som avses i 9 a § skall till de personer som anges i den bestämmelsen ge den information som behövs om stiftelsen och dess verksamhet. En arbetsgivare skall till de personer som avses i 9 a § ge den information som behövs om pensionerna och de överenskommelser som ligger till grund för pensionerna.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela närmare föreskrifter om vilken information som en pensionsstiftelse skall lämna. *Lag (2005:1124)*

11 § En pensionsstiftelse får inte ta emot en fordran mot arbetsgivaren. Avtal som strider mot detta är ogiltigt. Stiftelsen får dock låna ut medel till arbetsgivaren, om det ställs betryggande säkerhet för lånet eller tillsynsmyndigheten medger det.

En stiftelse får inte ta emot egendom från arbetsgivaren på villkor, som väsentligt begränsar stiftelsens rätt att förfoga över egendomen. Inte heller får en stiftelse som har grundats av aktiebolag, utan att tillsynsmyndigheten godkänner det, äga aktier i bolaget eller i bolag vilket står i sådant förhållande till detta som avses i 1 kap. 11 § aktiebolagslagen (2005:551).

Om en pensionsstiftelse har till ändamål att trygga utfästelse om pension till arbetstagare eller arbetstagares efterlevande i aktiebolag som är fåmansföretag enligt 56 kap. 2 och 3 §§ inkomstskattelagen (1999:1229) skall, i fråga om stiftelsens rätt att lämna lån och ställa säkerhet, bestämmelserna i 21 kap. 1–9 och 11 §§ samt 30 kap. 1 § aktiebolagslagen tillämpas.

En pensionsstiftelse som avses i 9 a § får ta upp eller ta över penninglån endast för att tillgodose tillfälliga likviditetsbehov, dock under förutsättning att den samlade upplåningen är av ringa betydelse med hänsyn till stiftelsens omfattning.

En pensionsstiftelse som avses i 9 a § får inte ställa säkerhet för tredje man. *Lag (2005:1124)*

12 § Pensionsstiftelse äger ej utfästa pension. Sådan utfästelse är ogiltig.

13 § Pensionsstiftelse äger för arbetsgivarens räkning betala pensionspost eller annat som avses i 14 § endast om det kan antagas, att den berättigade annars ej erhåller betalning av arbetsgivaren utan avsevärt dröjsmål, eller om tillsynsmyndigheten för särskilt fall medger det.

14 § Arbetsgivaren äger ur pensionsstiftelse gottgöra sig för vad han utgivit såsom

a) pensionspost, avgift för pensionsförsäkring eller annan utgift i samband med pensionering,

b) engångsunderstöd till arbetstagare vid långvarig oförmåga till arbete på grund av sjukdom, lyte eller annat men eller vid avgång ur tjänsten på grund av uppnådd ålder samt engångsunderstöd till efterlevande vid arbetstagarens frånfälle eller utgift för försäkring av sådant understöd.

Special-
försäkring

Dessutom äger arbetsgivaren gottgöra sig för vad som särskilt redovisats under rubriken Avsatt till pensioner till fullgörande av bestämmelse i allmän pensionsplan.

Gottgörelse enligt denna paragraf får ej avse utgift eller redovisning för annan arbetstagare än sådan, som omfattas av stiftelsens ändamål, eller sådan arbetstagares efterlevande.

I fråga om ersättning för värdet av rätt till tjänstepension som överförts till Europeiska gemenskaperna gäller 7 § lagen (2002:125) om överföring av värdet av pensionsrättigheter till och från Europeiska gemenskaperna. *Lag (2002:126)*

15 § Gottgörelse sker ur överskott på kapitalet. Sådant överskott föreligger när pensionsstiftelses tillgångar, värderade med tillämpning av 3 kap. 3 § stiftelselagen (1994:1220), överstiger den skuld stiftelsen ådragit sig samt upplupen del av den utfästa pension, som tryggas av stiftelsen, eller, om stiftelsen tryggar utfästelser enligt allmän pensionsplan, pensionsreserven enligt denna.

För utgift, som avses i 14 § första stycket a och som omfattas av stiftelsens ändamål, äger arbetsgivaren gottgöra sig ur årets avkastning, även om stiftelsen saknar överskott på kapitalet.

Gottgörelse får avse löpande utgifter eller utgifter som arbetsgivaren haft under närmast föregående räkenskapsår.

Beräknar arbetsgivare vid inkomstbeskattningen sin inkomst enligt bokföringsmässiga grunder, ska gottgörelse avse kostnad i stället för utgift.

Gottgörelse för avgift till försäkring för allmän tilläggspension får avse den del av avgiften som kan anses hänföra sig till lön eller annan ersättning åt person vilken omfattas av stiftelsens ändamål. *Lag (2011:1301)*

15 a § En pensionsstiftelse som avses i 9 a § får åta sig uppdrag att från Sverige trygga utfästelse om pension som skall fullgöras i ett annat land inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (gränsöverskridande verksamhet). *Lag (2005:1124)*

15 b § Varje gång en pensionsstiftelse åtar sig ett uppdrag att bedriva gränsöverskridande verksamhet enligt 15 a § skall stiftelsen lämna en särskild underrättelse till Finansinspektionen. Underrättelsen skall innehålla uppgift om

1. den arbetsgivare som skall göra inbetalningar till pensionsstiftelsen, och
2. det huvudsakliga innehållet i de överenskommelser som skall ligga till grund för tryggandet. *Lag (2005:1124)*

15 c § Finansinspektionen skall, om de förutsättningar som anges i andra stycket är uppfyllda, inom tre månader från det att en underrättelse enligt 15 b § tagits emot lämna meddelande om underrättelsen till den behöriga myndigheten i det land där den gränsöverskridande verksamheten skall bedrivas.

Ett meddelande enligt första stycket skall lämnas, om det inte finns skäl att ifrågasätta att

1. pensionsstiftelsens organisation är ändamålsenlig,
2. pensionsstiftelsens finansiella situation är tillfredsställande med hänsyn till den planerade verksamhetens art och omfattning, och
3. företrädaren för pensionsstiftelsen har tillräcklig kompetens och i övrigt är lämpad att leda den gränsöverskridande verksamheten.

Finansinspektionen skall samtidigt som den lämnar meddelandet enligt första stycket underrätta pensionsstiftelsen om att meddelandet lämnas.

Om Finansinspektionen, med anledning av ett sådant meddelande som avses i första stycket, får veta vilka verksamhetsbestämmelser som är tillämpliga i det land där verksamheten skall bedrivas, skall inspektionen underrätta pensionsstiftelsen om det. Den gränsöverskridande verksamheten får inledas efter det att stiftelsen tagit emot underrättelsen från Finansinspektionen, eller i varje fall två månader efter att den behöriga myndigheten i det land där den gränsöverskridande verksamheten skall bedrivas tagit emot inspektionens meddelande enligt första stycket.

Om Finansinspektionen finner att förutsättningar för att bedriva gränsöverskridande verksamhet inte föreligger, skall inspektionen vägra att lämna meddelande enligt första stycket. Beslut om det skall fattas inom tre månader från det att en underrättelse enligt 15 b § togs emot. *Lag (2005:1124)*

15 d § Om något av de förhållanden som angetts i en underrättelse enligt 15 b § skall ändras sedan den gränsöverskridande verksamheten inletts, skall pensionsstiftelsen underrätta Finansinspektionen minst en månad innan ändringen genomförs.

Om Finansinspektionen finner att ändringen inte får göras, skall inspektionen meddela beslut om det inom en månad från det att underrättelsen kom in till inspektionen.
Lag (2005:1124)

15 e § Om ett annat land inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet har bestämmelser som innebär ytterligare begränsningar för en pensionsstiftelses placering av tillgångar utöver vad som framgår av 10 a § andra–femte styckena, skall en stiftelse som bedriver verksamhet där på begäran från det landet tillämpa även de bestämmelserna.
Lag (2005:1124)

16 § Ledamöter och suppleanter i stiftelses styrelse väljes till lika antal av arbetsgivaren och de arbetstagare som omfattas av stiftelsens ändamål. Val sker för en tid av tre år, om stadgarna icke föreskriver annat.

Tryggar pensionsstiftelse utfästelse om pension till sådan arbetstagare eller efterlevande som avses i 5 § andra stycket andra punkten, utser tillsynsmyndigheten ordförande i styrelsen. I annan stiftelse äger styrelseledamöterna utse ordförande. Valet får falla på ledamot eller utomstående. Kan ledamöterna ej enas om vem som skall vara ordförande, utses denne av tillsynsmyndigheten.

Styrelsen är beslutför, när de vid sammanträde närvarandes antal utgör minst hälften av hela antalet styrelseledamöter. Av ledamöterna skall lika många närvara från vardera sidan. Som styrelsens beslut gäller den mening om vilken de flesta röstande enar sig. Vid lika röstetal förordnar tillsynsmyndigheten på styrelsens begäran utomstående att deltaga i ärendets avgörande.

16 a § En ledamot eller suppleant i styrelsen för en sådan pensionsstiftelse som avses i 9 a § ska ha de insikter och den erfarenhet som måste krävas för att delta i ledningen av en sådan pensionsstiftelse och även i övrigt vara lämplig för uppgiften.

Av 11 § lagen (2014:836) om näringsförbud följer att den som har näringsförbud inte får vara ledamot eller suppleant i styrelsen i en pensionsstiftelse. *Lag (2014:837)*

17 § Företrädare för arbetstagarna i pensionsstiftelses styrelse väljs vid sammanträde med arbetstagarna. Tillhör mer än tre fjärdedelar av arbetstagarna samma fackförening eller liknande förening, får denna dock välja företrädarna. Tillhör samma flertal av arbetstagarna två eller flera sådana föreningar, får dessa välja företrädarna. Vid val skall det tillses att olika yrkesgrupper bland arbetstagarna blir företrädda inom styrelsen i lämplig utsträckning.

Styrelsen skall i god tid före utgången av valperioden upplysa arbetsgivaren och arbetstagarna om deras rätt att utse ledamöter samt i förekommande fall utlysa sammanträde. *Lag (1994:1223)*

17 a § Bestämmelser om bokföring och annan redovisning för en pensionsstiftelse finns i bokföringslagen (1999:1078) och årsredovisningslagen (1995:1554). *Lag (1999:1085)*

17 b § Om stadgarna inte säger något annat, skall arbetsgivaren utse revisor. Tillsynsmyndigheten skall utse särskild revisor, när det finns anledning till det. Revisorns berättelse skall åtföljа styrelsens årsredovisning, som skall sändas till tillsynsmyndigheten inom sex månader efter räkenskapsårets utgång. *Lag (1994:1223)*

18 § Ledamot av pensionsstiftelses styrelse och revisor i sådan stiftelse äger uppbära skäligt arvode av stiftelsen för sina uppdrag ävensom ersättning för kostnader och utlägg.

Special-
försäkring

18 a § Bestämmelserna i 5 kap. 1–3 §§, 4 § första–tredje styckena och 5 § samt 9 kap. 6 § första och andra styckena stiftelselagen (1994:1220) skall tillämpas även i fråga om pensionsstiftelser. Vad som anges i 5 kap. 1 § stiftelselagen om åsidosättande av föreskrifterna i stiftelseförordnandet eller i stiftelselagen skall därvid i stället avse åsidosättande av de för pensionsstiftelsen gällande föreskrifterna eller av bestämmelserna i denna lag. Vid tillämpning av 5 kap. 4 § stiftelselagen skall med stiftare avses arbetsgivaren. *Lag (1994:1223)*

19 § Pensionsstiftelse skall träda i likvidation, om

a) stiftelsens medel under avsevärd tid varit helt otillräckliga för sitt ändamål,
b) stiftelsens medel icke längre kan anses behövliga för sitt ändamål,
c) arbetsgivaren blivit försatt i konkurs,
d) arbetsgivaren upphör med sin näringsverksamhet utan att stiftelsen i samband därmed överföres till annan enligt bestämmelserna i 24 §.

Pensionsstiftelses fordran mot arbetsgivaren är vid likvidation omedelbart förfallen till betalning, om icke tillsynsmyndigheten medger att fordringen får betalas under loppet av viss tid, högst tre år.

20 § Likvidation ombesörjes av pensionsstiftelsens styrelse, som därvid framlägger förslag till fördelning av stiftelsens medel. Förslaget skall hållas tillgängligt på arbetsplatsen och omedelbart tillställas förening som avses i 17 § första stycket.

Den som har fordran på pension eller annan rätt till ersättning ur stiftelsen äger hos tillsynsmyndigheten anmäla klander mot förslaget till fördelning inom en månad från den dag då förslaget blev tillgängligt på arbetsplatsen. För skada, som tillfogas fordringsägare, ansvarar styrelsens ledamöter efter de grunder som anges i 29 kap. 1, 5 och 6 §§ aktiebolagslagen (2005:551). *Lag (2005:553)*

21 § Sedan medel vid likvidation avsatts för den skuld pensionsstiftelsen själv ådragit sig, betalar stiftelsen förfallna pensionsbelopp.

Återstående medel användes i första hand till inköp av försäkring för arbetstagares och efterlevandes pensionsfordringar eller, om tillsynsmyndigheten medger det, betalning av sådana fordringar. I andra hand användes medlen till understöd åt arbetstagare och efterlevande. Sådant understöd får ej överstiga skälig pension för arbetstagare med motsvarande anställningstid och anställningsförmåner. Skulle även därefter medel finnas kvar i stiftelsen, användes dessa till välgörande eller annat allmännyttigt ändamål som tillsynsmyndigheten bestämmer.

Förslår stiftelsens medel icke till att infria skuld på grund av pensionsutfästelse som tryggas av stiftelsen, tillämpas vid fördelningen de grunder som gäller om utdelning i konkurs.

22 § Finns inte längre någon, som omfattas av pensionsstiftelses ändamål, eller överstiger stiftelses kapital väsentligen vad som kan komma att fordras för att tillgodose ändamålet eller förekommer i övrigt särskilda skäl att ändra innehållet i stiftelsens stadgar, får tillsynsmyndigheten på ansökan av stiftelsen besluta om ändring. Beslutet får avse sammanslagning av två eller flera stiftelser. *Lag (2009:246)*

Upphörande av näringsverksamhet m.m.

23 § Om en näringsverksamhet går över från en arbetsgivare till en annan och det därvid avtalas att ansvaret för en pensionsutfästelse ska flyttas över på efterträdaren, ska samtycke till överflyttningen inhämtas från innehavaren av pensionsfordringen. Tillsynsmyndigheten får medge att samtycke inte behöver inhämtas, om efterträdaren kan anses god för pensionsutfästelsen. Något samtycke behövs inte vid ombildning enligt 8 kap. sparbankslagen (1987:619).

Om det i lag eller annan författning har meddelats särskilda bestämmelser om tillvaratagande av en borgenärs rätt vid fusion, gäller dessa i stället för reglerna i första stycket. En innehavare av en pensionsfordran behöver dock inte underrättas eller kallas enligt 23 kap. 19, 22 och 32 §§ samt 24 kap. 21 och 24 §§ aktiebolagslagen (2005:551) eller enligt 12 kap. 10 och 14 §§ lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar, om tillsynsmyndigheten medger det. Detsamma gäller i ärende om vinstutdelning enligt 20 kap. 30 §, minskning av aktiekapitalet enligt 20 kap. 23 § och minskning av reservfonden enligt 20 kap. 35 § 3 aktiebolagslagen.

Har ansvaret för pensionsutfästelse sålunda överflyttats, anses utfästelsen ha samma rättsverkningar som om arbetstagaren varit anställd hos efterträdaren från dagen för anställningen hos företrädaren. Efter överflyttningen är företrädaren fri från ansvar för utfästelsen. *Lag (2008:2)*

24 § Hör pensionsstiftelse till företrädarens näringsverksamhet, avgör tillsynsmyndigheten med beaktande av stiftelsens ändamålsbestämning, om och på vilka villkor stiftelsen skall överföras till efterträdaren.

Har stiftelse överskott på kapitalet, beslutar tillsynsmyndigheten för vilket ändamål detta får användas.

Om särskilda skäl föreligger, äger tillsynsmyndighet förordna att stiftelsen efter överförandet skall avse endast den som innehaft fordran på pension mot företrädaren.

25 § Upphör arbetsgivare med näringsverksamhet utan att ansvaret för pensionsutfästelse överflyttas på annan, skall han trygga upplupen del av pensionsutfästelsen genom att köpa pensionsförsäkring i den mån den berättigade icke tillgodoses enligt bestämmelsen i 21 § andra stycket. Detta gäller dock ej, om utfästelsen är kreditförsäkrad eller tillsynsmyndigheten medger undantag.

Pensionsförsäkring, som avses i första stycket, skall tecknas vid ett tillfälle eller, om tillsynsmyndigheten medger det, vid flera tillfällen under viss tidrymd, högst tre år.

Om innehavare av pensionsfordran icke själv för talan om fullgörelse enligt första stycket, får sådan talan föras av fackförening eller annan liknande sammanslutning som kan anses företräda den grupp arbetstagaren tillhör.

26 § Har innehavare av pensionsfordran, såsom anställd hos arbetsgivare med del i gemensam pensionsstiftelse, tagit tjänst hos annan arbetsgivare med del i samma stiftelse, och har den senare övertagit ansvaret för pensionsfordringen, äger stiftelsen efter medgivande av tillsynsmyndigheten minska företrädarens andel i stiftelsen med upplupen del av fordringen och öka efterträdarens andel med motsvarande belopp. Beträffande pensionsutfästelsens rättsverkningar äger bestämmelsen i 23 § motsvarande tillämpning.

Åtgärd enligt första stycket får medges endast om deras intressen ej eftersättas, vilkas pensionsfordringar den gemensamma stiftelsen har till uppgift att trygga.

Personalstiftelse

27 § Med personalstiftelse avses en av arbetsgivare grundad stiftelse med ändamål att främja sådan välfärd åt arbetstagare eller arbetstagares efterlevande som ej avser pension, avlöning eller annan förmån vilken arbetsgivaren är skyldig att utge till enskild arbetstagare.

Arbetsgivaren äger i stiftelseurkunden förordna, att stiftelse skall omfatta endast viss grupp av arbetstagare eller efterlevande.

En personalstiftelse skall ha ett namn. Namnet skall innehålla ordet personalstiftelse. *Lag (1994:1223)*

28 § Personalstiftelse får ej inneha fordran mot arbetsgivaren. Avtal i strid härmed är ogiltigt. I fråga om stiftelses rätt att inneha annan tillgång äger bestämmelserna i 11 § motsvarande tillämpning.

29 § Arbetsgivare äger för varje räkenskapsår ur personalstiftelse gottgöra sig för utgifter som han haft inom ramen för stiftelsens ändamål.

Finns ytterligare medel tillgängliga, förfogar stiftelsen över dessa i den mån stiftelsens styrelse efter samråd med arbetsgivaren prövar medlen icke vara erforderliga för utgivande av gottgörelse under de närmaste tre åren.

Specialförsäkring

Stiftelse äger vägra gottgörelse, om stiftelsen skulle nödgas avstå fast egendom som nyttjas till personalens välfärd. Stiftelsen är icke heller skyldig att för gottgörelse avstå från medel som fordras för underhåll och skötsel av sådan egendom.

30 § Beträffande personalstiftelse äger bestämmelserna i 10 a §, 15 § tredje och fjärde styckena, 16–20 samt 22 och 24 §§ motsvarande tillämpning.

Sedan medel vid stiftelses likvidation avsatts för den skuld stiftelsen själv kan ha ådragit sig, användes återstående medel till att främja välfärd för dem som omfattas av stiftelsens ändamål. *Lag (1994:1223)*

Tillsyn

31 § En pensions- eller personalstiftelse står under tillsyn av den länsstyrelse som är tillsynsmyndighet i det län där arbetsgivaren har sitt hemvist. Regeringen meddelar föreskrifter om vilken länsstyrelse som är tillsynsmyndighet i ett län.

Styrelsen för en pensions- eller personalstiftelse ska anmäla stiftelsen för tillsyn senast sex månader efter det att styrelsen har tagit emot sitt uppdrag. En pensionsstiftelse som avses i 9 a § första stycket ska dock anmälas för tillsyn genast efter det att uppdraget har tagits emot.

Anmälan enligt andra stycket ska innehålla uppgift om stiftelsens postadress och telefon samt om styrelseledamöternas namn, personnummer, bostadsadress, postadress och telefon. Till anmälan ska fogas en bestyrkt kopia av de handlingar som arbetsgivaren upprättat avseende stiftelsen samt, om möjligt, uppgift om storleken och arten av stiftelsens förmögenhet. När en ändring har inträtt i något förhållande som tidigare har anmälts, ska detta genast anmälas till tillsynsmyndigheten.

När en pensionsstiftelses verksamhet når den omfattning som anges i 9 a § första stycket, ska dess styrelse genast göra en anmälan till tillsynsmyndigheten. Detsamma gäller när en pensionsstiftelse har beslutat att tillämpa de bestämmelser som anges i nämnda stycke.

Finansinspektionen får, om det finns särskilda skäl, efter ansökan från en pensionsstiftelse vars verksamhet inte längre har den omfattning som anges i 9 a § första stycket eller som inte längre vill tillämpa dessa bestämmelser i enlighet med vad som anges i 9 a § andra stycket besluta att stiftelsen inte längre ska tillämpa de regler som anges i det förstnämnda stycket.

Tillsynsmyndigheten ska föra ett register över anmälda stiftelser.

Tillsynsmyndigheten ska underrätta Finansinspektionen om en anmälan enligt andra stycket andra meningen eller fjärde stycket. Finansinspektionen ska underrätta tillsynsmyndigheten om en ansökan enligt femte stycket och om det beslut som inspektionen fattar med anledning av en sådan ansökan.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om avgifter för tillsyn och registrering enligt denna lag.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddelar närmare föreskrifter om ingivning av anmälningar i registreringsärenden. *Lag (2009:246)*

32 § Tillsynsmyndigheten skall ingripa, om det kan antas att en pensions- eller personalstiftelse inte förvaltas i enlighet med de för stiftelsen gällande föreskrifterna eller denna lag.

Tillsynsmyndigheten skall ge stiftelserna råd och upplysningar.

Vid tillsynen över pensions- och personalstiftelser tillämpas i övrigt bestämmelserna i 9 kap. 4 och 5 §§, 6 § tredje stycket samt 7 § stiftelselagen (1994:1220).

För tillsynen över förvaltningen av vissa pensionsstiftelser gäller särskilda bestämmelser i 34 och 35 §§. *Lag (2005:1124)*

33 § I fråga om överklagande av beslut av tillsynsmyndigheten enligt denna lag tillämpas 9 kap. 11 § första–tredje och femte styckena stiftelselagen (1994:1220).

Skatteverkets beslut enligt 11 § tredje stycket får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten. *Lag (2009:246)*

34 § Finansinspektionen skall utöva tillsyn över att en pensionsstiftelse som avses i 9 a § första stycket förvaltas i enlighet med bestämmelserna i 10 a § andra–femte styckena, 10 b–10 d §§, 11 § fjärde och femte styckena, 15 a–15 e och 16 a §§ samt i enlighet med föreskrifter som meddelats med stöd av någon av dessa bestämmelser. Inspektionen skall utöva sådan tillsyn också över förvaltningen av en stiftelse som med stöd av 9 a § andra stycket beslutat att tillämpa de bestämmelserna.

Finansinspektionen skall i sin tillsynsverksamhet samarbeta med motsvarande utländska tillsynsmyndigheter i den utsträckning som följer av Sveriges medlemskap i Europeiska unionen. *Lag (2005:1124)*

34 a § Finansinspektionens tillsyn över en pensionsstiftelse som avses i 34 § första stycket ska även omfatta lämpligheten i

1. stiftelsens kreditvärderingsförfaranden, och
2. stiftelsens användning av hänvisningar i placeringsriktlinjerna till kreditbetyg som har utfärdats av ett kreditvärderingsinstitut. *Lag (2014:1016)*

35 § Finansinspektionen får meddela de anmärkningar i fråga om en pensionsstiftelses förvaltning som inspektionen anser behövs.

Finansinspektionen ska förelägga pensionsstiftelsen eller styrelsen att vidta rättelse, om inspektionen finner att

1. avvikelse skett från någon av de bestämmelser som anges i 34 § första stycket,
2. placeringsriktlinjerna inte längre är tillfredsställande med hänsyn till omfattningen och beskaffenheten av stiftelsens förvaltning, eller
3. stiftelsen använder olämpliga kreditvärderingsförfaranden eller hänvisningar i placeringsriktlinjerna till kreditbetyg som har utfärdats av ett kreditvärderingsinstitut.

Om Finansinspektionen bedömer att en stiftelse förvaltar medel som avsatts till stiftelsen för personer som anges i 9 a § första stycket på ett sådant sätt som innebär att dessa personers intressen hotas, får inspektionen besluta om att utse en särskild företrädare att sköta hela eller delar av driften av stiftelsen.

Finansinspektionen får även begränsa pensionsstiftelsens förfoganderätt eller förbjuda stiftelsen att förfoga över sina tillgångar i Sverige, om det bedöms vara nödvändigt för att skydda de personer som anges i tredje stycket. Finansinspektionen får besluta hur pensionsstiftelsen ska förvaltas efter ett sådant beslut.

I fråga om styrelsens skyldighet att lämna upplysningar och hålla tillgångar och handlingar tillgängliga för granskning och beträffande tillsynen i övrigt ska bestämmelserna i 17 kap. 5 §, 7 § andra stycket, 8 § 1, 13 § första stycket första meningen och andra stycket, 29 § samt 18 kap. 9, 15 och 27 §§ försäkringsrörelselagen (2010:2043) samt föreskrifter som meddelats med stöd av 17 kap. 30 § samma lag tillämpas på motsvarande sätt. *Lag (2015:708)*

36 § Beslut av Finansinspektionen enligt denna lag får överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Beslut i ärenden som avses i 20 § första stycket 5 förvaltningslagen (1986:223) får dock inte överklagas.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Inspektionen får bestämma att ett beslut om föreläggande eller om förvaltning enligt 35 § fjärde stycket ska gälla omedelbart. *Lag (2013:83)*

37 § har upphävts genom lag (2013:428).

Propositioner

SFS 1967:531 Prop. 1967:83	*SFS 1971:641* Prop. 1971:30	*SFS 1975:1388* Prop. 1975:103	*SFS 1976:87* Prop. 1975/76:79
SFS 1976:584 Prop. 1975/76:105	*SFS 1982:1085* Prop. 1982/83:24	*SFS 1986:1297* Prop. 1986/87:47	*SFS 1987:624* Prop. 1986/87:7 Prop. 1986/87:12
SFS 1990:356 Prop. 1989/90:74	*SFS 1991:374* Prop. 1990/91:136	*SFS 1992:1062* Prop. 1992/93:69	*SFS 1994:805* Prop. 1993/94:196
SFS 1994:1223 Prop. 1993/94:9	*SFS 1995:1580* Prop. 1995/96:74	*SFS 1995:1619* Prop. 1995/96:104	*SFS 1995:1689* Prop. 1995/96:22
SFS 1998:307 Prop. 1997/98:98	*SFS 1998:766* Prop. 1997/98:99	*SFS 1999:1085* Prop. 1998/99:130	*SFS 1999:1239* Prop. 1999/2000:2
SFS 2002:126 Prop. 2001/02:21	*SFS 2003:680* Prop. 2002/03:99	*SFS 2005:553* Prop. 2004/05:85	*SFS 2005:1124* Prop. 2004/05:165
SFS 2008:2 Prop. 2007/08:15	*SFS 2008:87* Prop. 2007/08:45	*SFS 2009:246* Prop. 2008/09:84	*SFS 2009:780* Prop. 2008/09:165
SFS 2010:2045 Prop. 2009/10:246	*SFS 2011:1301* Prop. 2010/11:166	*SFS 2013:83* Prop. 2012/13:45	*SFS 2013:428* Prop. 2012/13:74
SFS 2014:837 Prop. 2013/14:215	*SFS 2014:1016* Prop. 2013/14:108	*SFS 2015:708* Prop. 2015/16:9	

FINANSINSPEKTIONENS FÖRESKRIFTER

FFFS 2007:24 Försäkringstekniska grunder

(senast ändrad genom FFFS 2007:31)

Tillämpningsområde

1 § Dessa föreskrifter ska tillämpas vid beräkning av kapitalvärde enligt 3 § lagen (1967:531) om tryggande av pensionsutfästelse m.m.

2 § Föreskrifterna innehåller bestämmelser om vilka antaganden som ska användas vid beräkningen av kapitalvärdet när det gäller
1. ränta,
2. avkastningsskatt,
3. dödlighet,
4. sjuklighet, samt
5. säkerhet och driftskostnader.

Definitioner

3 § I dessa föreskrifter betyder *tjänstepensionsförsäkring* detsamma som i 58 kap. 7 § inkomstskattelagen (1999:1229).

Försäkringstekniska grunder

4 § Kapitalvärdet ska beräknas med ledning av de försäkringstekniska grunder som anges i bilagan.

Trots första stycket får kapitalvärdet beräknas med ledning av sådana antaganden som används vid beräkning av premie för likartad förmån inom en tjänstepensionsförsäkring, om en sådan beräkning inte leder till ett värde som är lägre än det lägsta värde som följer av antagandena i bilagan.

Bilaga Försäkringstekniska grunder

Antagande om ränta

Antagande om ränta uttrycks som en räntefot i procent före eventuellt avdrag för avkastningsskatt.

Finansinspektionen beräknar och fastställer räntefoten varje år. Uppgift om denna räntefot publiceras på Finansinspektionens webbplats, www.fi.se, efter utgången av september månad varje år.

Beräkning av räntefot som ska tillämpas för åtaganden som inte innebär utfästelse om framtida värdesäkring eller indexuppräkning, grundas på nominella statsobligationer.

Beräkning av räntefot som ska tillämpas för åtaganden som innebär utfästelse om framtida värdesäkring eller indexuppräkning, grundas på realränteobligationer och nominella marknadsräntor för statsskuldväxlar som reducerats med beaktande av utvecklingen av konsumentprisindex.

Räntefoten beräknas på följande sätt

Underlag för att beräkna räntefoten består av nollkupongsräntor, som beräknats vid varje månadsskifte. Med *nollkupongsränta* avses lång marknadsränta för statsobligationer med tillägg för värdet av framtida kupongräntor.

Räntefoten r utgör ett medeltal av nollkupongsräntorna under de senaste tolv månaderna. Följande formel används vid beräkningen:

$$r = \frac{\frac{1}{2}r_0 + r_1 + \ldots + r_{11} + \frac{1}{2}r_{12}}{12}$$

där värdet r_{12} avser den nollkupongsränta som gäller den 30 september och värdet r_j är motsvarande ränta vid månadsskiftet 12 – j månader tidigare, där $j = 0,1,2,\ldots,11$.

Räntefoten avrundas till närmaste tiondels procent.

Trots det som anges ovan får en arbetsgivare tillämpa det antagande om ränta som används vid beräkning av premie för likartad förmån inom tjänstepensionsförsäkring, om en sådan beräkning inte leder till ett lägre värde än det som följer av antagandet ovan.

Antagande om avdrag för avkastningsskatt

Är arbetsgivaren skyldig att betala avkastningsskatt enligt lagen (1990:661) om avkastningsskatt på pensionsmedel, ska räntefoten reduceras med ett avdrag för avkastningsskatt.

Finansinspektionen beräknar och fastställer avdraget varje år och meddelar det på www.fi.se, efter utgången av september månad varje år.

Avdraget beräknas på följande sätt

Beräknad räntefot för åtaganden som inte innebär utfästelse om framtida värdesäkring eller indexuppräkning, multipliceras med aktuell skattesats för tjänstepensionsförsäkring enligt inkomstskattelagen (1999:1229), och avrundas därefter till närmaste tiondels procent. Sådan beräknad belastning dras därefter av från räntefoten för såväl åtaganden som innebär utfästelse om framtida värdesäkring eller indexuppräkning som för åtaganden som inte gör det.

Special-
försäkring

Tillämpar arbetsgivaren det antagande om ränta som används vid beräkning av premie för likartad förmån inom tjänstepensionsförsäkring, ska avdrag för avkastningsskatt ske på ett likartat sätt som vid en sådan premieberäkning.

Antagande om dödlighet för ålderspension

Dödlighetsintensiteten μ_x per år vid åldern x år antas vara given av följande formler.[1]

$$\mu_x = \begin{cases} a + b \cdot e^{cx} \text{ för } x \le w \\ \mu_w + k \cdot (x - w) \text{ för } x > w \end{cases}$$

där w= 97 och k= 0,003.

Parametrarna a, b och c beror av kön och födelseår enligt följande tabeller:

Kvinna

Födelseår	–1919	192y	193y	194y	195y	196y	197y	1980–
$10^3\,a$	3,1	2,7	2,1	1,4	1,1	1,1	1,1	1,0
$10^6\,b$	2,058	1,374	0,977	1,129	0,879	0,411	0,129	0,092
c	0,124	0,128	0,130	0,127	0,129	0,137	0,150	0,154

Man

Födelseår	–1919	192y	193y	194y	195y	196y	197y	1980–
$10^3\,a$	3,4	3,4	2,5	1,7	1,5	1,3	1,1	1,0
$10^6\,b$	24,12	11,65	5,385	3,094	1,159	0,457	0,147	0,051
c	0,100	0,108	0,115	0,120	0,130	0,140	0,152	0,163

där y = 0,1,...,9.

[1] Så kallad Makehammodell med korrektion i höga åldrar. Överlevelsefunktionen l_x i denna modell ges av följande formel:

$$-\log(l_x) = \begin{cases} ax + (b/c) \cdot (e^{cx} - 1) \text{ för } x \le w \\ -\log(l_w) + \mu_w \cdot (x - w) + (k/2) \cdot (x - w)^2 \text{ för } x > w \end{cases}$$

Antagande för efterlevandepension

Kapitalvärde för efterlevandepension beräknas i de fall det kan finnas efterlevande med rätt till efterlevandepension vid dödsfall, samt från och med den tidpunkt då arbetstagaren har avlidit och det finns efterlevande med rätt till efterlevandepension.

När det gäller efterlevandepension tillämpas samma antaganden om dödlighet som vid ålderspension.

Är familjeförhållandena kända i det enskilda fallet, ska de beaktas vid beräkningen. Om familjeförhållandena inte är kända men det kan finnas en framtida rätt till efterlevandepension, antas åldersskillnaden mellan man och kvinna vara fyra år, där mannen antas vara äldst.

Sannolikheten $g(x)$ att ha vuxen efterlevande förmånstagare antas vara

$$g(x) = 0{,}94 \cdot e^{-0{,}0000009 \cdot (x-54)^4}$$

Förmånstagares civilstånd antas vara oförändrat efter den försäkrades dödsfall.

Det antas att efterlevande barn kommer att uppnå slutåldern, om denna är bestämd.

Antagande om sjuklighet för sjukpension

För en arbetsoförmögen arbetstagare som är x år vid början av ersättningstiden för sjukpension, antas sannolikheten för att kvarstå som ersättningsberättigad t år senare vara

$$[0{,}53 + 0{,}1 \cdot f(x)] \cdot 10^{-0{,}015t} + [0{,}11 - 0{,}056 \cdot f(x)] \cdot 10^{-0{,}4t} + [0{,}36 - 0{,}044 \cdot f(x)] \cdot 10^{-2{,}3t}$$

där

$$f(x) = 42{,}3 \cdot 10^{0{,}001x} + 0{,}000525 \cdot 10^{0{,}06x} - 48{,}8$$

Med durationen t år ovan, avses den tid då arbetstagaren kvarstår som sjuk efter en karenstid på 90 dagar.

Den faktiska graden av arbetsoförmåga i det enskilda fallet ska beaktas.

Om utgående sjukpension ska reduceras med samtidigt utgående motsvarande förmåner från den allmänna försäkringen, ska det antas att dessa börjar betalas ut 15 månader efter det att rätten till sjukpension har inträtt.

Kapitalvärde för sjukpension som inte är under utbetalning sätts till 0 (noll).

Säkerhets- och driftskostnadsbelastning

Vid beräkning av kapitalvärde belastas för säkerhet och driftskostnader dels genom att den ränteintensitet som svarar mot antagandet om räntefot efter avdrag för avkastningsskatt sänks, dels genom att beräknat kapitalvärde ökas, enligt följande tabell:

	Ålders- och efterlevandepension	*Sjukpension*
Sänkning av ränteintensitet	0,002	0,003
Ökning av kapitalvärde	5 %	10 %

FFFS (2007:31)

FINANSINSPEKTIONENS FÖRESKRIFTER

FFFS 2015:11 Placeringsriktlinjer och konsekvensanalys för pensionsstiftelser

1 kap.	**Tillämpningsområde och definitioner**	881
2 kap.	**Placeringsriktlinjernas innehåll**	881
	Placeringsstrategi	881
	Organisation för riskstyrning	882
	Mätning av placeringsrisker	882
	Riskkontroll och riskuppföljning	882
	Översyn av placeringsriktlinjerna	882
3 kap.	**Konsekvensanalysens innehåll**	882
Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser		882

1 kap. Tillämpningsområde och definitioner

Special-
försäkring

1 § Dessa föreskrifter gäller för sådana pensionsstiftelser som avses i 9 a § lagen (1967:531) om tryggande av pensionsutfästelse m.m.

2 § I dessa föreskrifter betyder

1. *konsekvensanalys*: den redogörelse för placeringsriktlinjernas konsekvenser som avses i 10 b § lagen (1967:531) om tryggande av pensionsutfästelse m.m.,
2. *likviditetsrisk*: risken för att en pensionsstiftelse inte kan infria sina betalningsförpliktelser vid förfallotidpunkten utan att kostnaden för att erhålla betalningsmedel ökar avsevärt,
3. *marknadsrisk*: risken för att marknadsvärdet av nettotillgångarna påverkas negativt av en ändring av marknadspriserna på tillgångar, skulder och finansiella kontrakt,
4. *motpartsrisk*: risken för att intjäningen minskar på grund av att motparten inte fullföljer sina åtaganden i låneavtal och andra finansiella kontrakt,
5. *placeringsriktlinjer*: det övergripande styrdokument som dels pensionsstiftelsen använder som grund för sina placeringar, dels har det innehåll som framgår av 2 kap. 1–11 §§,
6. *placeringsrisk*: marknadsrisk, motpartsrisk och likviditetsrisk, och
7. *placeringsstrategi*: pensionsstiftelsens strategi för placering av tillgångar i förhållande till arten och varaktigheten av de pensionsutfästelser som stiftelsen har till ändamål att trygga.

2 kap. Placeringsriktlinjernas innehåll

1 § Placeringsriktlinjerna ska minst ha det innehåll som anges i dessa föreskrifter.

2 § Placeringsriktlinjerna ska innehålla uppgift om syftet med dem.

Placeringsstrategi

3 § Placeringsriktlinjerna ska innehålla

1. en övergripande beskrivning av vilka tillgångar pensionsstiftelsen får placera i,
2. uppgift om pensionsstiftelsens avkastningsmål och hur den avser att uppnå detta mål, och
3. en övergripande beskrivning av arten och varaktigheten av de pensionsutfästelser som stiftelsen har till ändamål att trygga.

4 § Placeringsriktlinjerna ska även innehålla uppgifter om pensionsstiftelsens strategiska allokering och tillåtna avvikelser från denna, dvs. vilken fördelning av placeringarna på placeringsslag, som är tillåten i olika placeringsformer eller på olika marknader.

Om en pensionsstiftelse inte arbetar efter någon strategisk allokering, ska beskrivningen innehålla motsvarande uppgifter om den strategi som pensionsstiftelsen i stället arbetar efter.

Organisation för riskstyrning

5 § Placeringsriktlinjerna ska innehålla en övergripande beskrivning av pensionsstiftelsens organisation för styrning av placeringsrisker. Beskrivningen ska minst innehålla
1. uppgifter om vilka beslutsinstanser som finns,
2. en beskrivning av pensionsstiftelsens process för riskstyrning, och
3. en redogörelse för vilka styrdokument som finns.

Mätning av placeringsrisker

6 § Placeringsriktlinjerna ska innehålla en beskrivning av pensionsstiftelsens metoder för att mäta marknadsrisker. Beskrivningen ska minst innehålla
1. uppgifter om metoder för att mäta alla marknadsrisker som inte är försumbara, och
2. uppgifter om de stresstester och scenarioanalyser av extrema marknadsförändringar eller korrelationsmönster m.fl. som inte beaktas i pensionsstiftelsens grundläggande mätmetoder.

7 § Placeringsriktlinjerna ska även innehålla en beskrivning av hur pensionsstiftelsen mäter motpartsrisker och hanterar likviditetsrisker. Beskrivningen ska särskilt ange om stiftelsen får investera i värdepapper som ges ut av en arbetsgivare vars pensionsåtaganden stiftelsen tryggar.

Riskkontroll och riskuppföljning

8 § Placeringsriktlinjerna ska innehålla en övergripande beskrivning av pensionsstiftelsens processer för riskkontroll och riskuppföljning. De ska minst innehålla
1. en redogörelse för pensionsstiftelsens uppföljning av placeringsrisker, och
2. en beskrivning av hur pensionsstiftelsen säkerställer en fullgod och oberoende riskkontroll.

9 § Placeringsriktlinjerna ska även innehålla en beskrivning av de limiter och andra gränsvärden som pensionsstiftelsen har fastställt.

10 § Placeringsriktlinjerna ska i förekommande fall innehålla en beskrivning av hur pensionsstiftelsen arbetar med normal- eller referensportföljer.

11 § Placeringsriktlinjerna ska även innehålla en schematisk beskrivning av pensionsstiftelsens rapportering av placeringsrisker, limiter och andra gränsvärden. Beskrivningen ska ange vilka rapporter som tas fram regelbundet och vad de innehåller. Det ska också framgå vem eller vilka som tar fram rapporterna och vem eller vilka som tar emot dem.

Översyn av placeringsriktlinjerna

12 § Riktlinjerna ska ses över när placeringsstrategin ändras väsentligt.

3 kap. Konsekvensanalysens innehåll

1 § Konsekvensanalysen ska innehålla
1. en beskrivning av pensionsstiftelsens tillgångar,
2. en kvantifiering av den avkastning och risk som den valda placeringsstrategin förväntas innebära, och
3. de beräkningar som kvantifieringen grundar sig på.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

2015:11

Dessa föreskrifter träder i kraft den 1 januari 2016, då Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd (FFFS 2011:16) om placeringsriktlinjer och konsekvensanalys för institut som driver tjänstepensionsverksamhet ska upphöra att gälla.

Lag (2014:227) om färdigställandeskydd

(senast ändrad genom SFS 2015:669)

När färdigställandeskydd krävs

1 § Om en näringsidkare har åtagit sig att för en konsuments räkning utföra arbeten som avser en- eller tvåbostadshus (småhus), ska det i den omfattning som anges i 2 och 3 §§ finnas ett färdigställandeskydd, som består av en försäkring eller en bankgaranti.

2 § Ett färdigställandeskydd ska finnas vid en
1. nybyggnad, och
2. tillbyggnad eller åtgärd som är anmälningspliktig enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av 16 kap. 8 § plan- och bygglagen (2010:900), om det finns behov av ett sådant skydd.

Ett färdigställandeskydd behövs dock inte, om åtgärden enligt 9 kap. 4–4 c §§ plan- och bygglagen inte kräver bygglov. *Lag (2015:669)*

3 § Den eller de nämnder som fullgör kommunens uppgifter enligt plan- och bygglagen (2010:900) (byggnadsnämnden) prövar behovet av ett färdigställandeskydd enligt 2 § första stycket 2. Om ett småhus inte ska användas för permanent bruk, får nämnden trots 2 § första stycket 1 besluta att något färdigställandeskydd inte behövs.

Special-
försäkring

Vid behovsprövningen ska byggnadsnämnden särskilt beakta de beräknade kostnaderna för näringsidkarens åtaganden och kostnaderna för färdigställandeskyddet.

4 § Konsumenten ska se till att det finns ett färdigställandeskydd, om det krävs ett sådant enligt denna lag.

Vad ett färdigställandeskydd ska omfatta

5 § Ett färdigställandeskydd ska omfatta skälig ersättning för
1. extra kostnader för att slutföra arbetena,
2. kostnader för att avhjälpa fel som en besiktningsman har anmärkt på vid en slutbesiktning enligt 53 § konsumenttjänstlagen (1985:716), och
3. kostnader för att avhjälpa skador på byggnaden som har orsakats av fel som avses i 2.

Färdigställandeskyddet får, till den del det avser ersättning för kostnader enligt första stycket 1, tas i anspråk om näringsidkaren hamnar i sådant dröjsmål som ger konsumenten rätt att häva avtalet enligt 29 § konsumenttjänstlagen. Till den del färdigställandeskyddet avser ersättning enligt första stycket 2 eller 3 får det tas i anspråk om näringsidkaren har gått i konkurs eller av annan anledning inte kan fullgöra sitt åtagande.

Villkor om inskränkningar i konsumentens rätt till ersättning m.m.

6 § Ett avtal om färdigställandeskydd får inte innehålla villkor som, utöver vad som följer av 7 och 8 §§, inskränker konsumentens rätt att ta färdigställandeskyddet i anspråk. Avtalet får inte heller innehålla villkor om att konsumenten ska svara för en viss självrisk.

7 § Ett avtal om färdigställandeskydd ska innehålla villkor som säkerställer att belopp som tas i anspråk används för att täcka sådana kostnader som avses i 5 § första stycket.

8 § Ett färdigställandeskydd får begränsas till ett visst belopp. Det ska dock alltid motsvara minst tio procent av det avtalade priset för den åtgärd som omfattas av skyddet.

9 § Om ett avtal om färdigställandeskydd innehåller ett villkor som innebär att en begäran om att ta skyddet i anspråk måste framställas inom en viss tid, får villkoret inte begränsa konsumentens rätt att framställa en sådan begäran mer än vad som framgår av andra stycket.

När det gäller ersättning enligt 5 § första stycket 1, får ett villkor som avses i första stycket innebära att begäran ska göras utan oskäligt dröjsmål efter det att konsumentens rätt att häva avtalet med näringsidkaren har uppkommit. När det gäller ersättning enligt 5 § första stycket 2 och 3, får villkoret innebära att begäran ska göras inom ett år från den dag då entreprenaden godkändes vid en slutbesiktning enligt 53 § konsumenttjänstlagen (1985:716).

Villkor om övertagande av rätt till ersättning

10 § Ett färdigställandeskydd ska innehålla villkor om att

1. den som svarar för färdigställandeskyddet och som har betalat ut ersättning på grund av skyddet, övertar den rätt till ersättning som konsumenten kan ha mot den som på grund av avtal eller eget vållande eller på annan grund är ersättningsskyldig med anledning av felet eller skadan,
2. konsumenten inte till nackdel för den som svarar för färdigställandeskyddet genom avtal får avsäga sig den rätt till ersättning som tillkommer honom eller henne enligt avtal eller allmänna skadeståndsrättsliga bestämmelser.

Förbud mot ändring av villkor

11 § Den som svarar för färdigställandeskyddet och den som har anskaffat det får, efter det att ett avtal om färdigställandeskydd har ingåtts, inte träffa avtal som medför att villkoren inte längre uppfyller kraven på ett färdigställandeskydds innehåll enligt denna lag.

Villkor för byggstart

12 § Att byggnadsnämnden inte får besluta om startbesked för byggnadsarbetet innan ett bevis om färdigställandeskydd har visats upp för nämnden, framgår av 10 kap. 23 § plan- och bygglagen (2010:900).

Överklagande

13 § Byggnadsnämndens beslut enligt denna lag får överklagas hos länsstyrelsen.
Länsstyrelsens beslut får överklagas hos mark- och miljödomstol.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

2014:227

1. Denna lag träder i kraft den 1 juni 2014. Genom lagen upphävs lagen (1993:320) om byggfelsförsäkring m.m.
2. Den upphävda lagen (1993:320) om byggfelsförsäkring m.m. gäller dock fortfarande för mål och ärenden om färdigställandeskydd som har påbörjats före den 1 juni 2014 och mål och ärenden som avser överklagande av beslut i ett sådant mål eller ärende till dess målet eller ärendet är slutligt avgjort.
3. Bestämmelserna i 2–9 §§ den upphävda lagen (1993:320) om byggfelsförsäkring m.m. gäller dock fortfarande för byggfelsförsäkringar som har tecknats före den 1 juni 2014.
4. Bestämmelserna i 16–21 §§ den upphävda lagen (1993:320) om byggfelsförsäkring m.m. gäller dock fortfarande för avtal om färdigställandeskydd som har ingåtts före den 1 juni 2014.

2015:669

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2016.
2. Äldre föreskrifter gäller fortfarande för avtal om färdigställandeskydd som har ingåtts före ikraftträdandet.

Propositioner

SFS 2014:227	*SFS 2015:669*
Prop. 2013/14:125	Prop. 2014/15:122

Patientskadelag (1996:799)

(senast ändrad genom SFS 2017:43)

Inledande bestämmelser 885
Rätten till patientskadeersättning 885
Undantag från rätten till patientskadeersättning 886
Hur patientskadeersättningen bestäms 886
Försäkringsskyldighet m.m. 886
Patientförsäkringsförening 887
Patientförsäkringsavgift 887
Patientskadenämnd 887
Skadestånd 887
Återkrav 887
Preskription 888
Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser 888
Propositioner 888

Special-
försäkring

Inledande bestämmelser

1 § Denna lag innehåller bestämmelser om rätt till patientskadeersättning och om skyldighet för vårdgivare att ha en försäkring som täcker sådan ersättning (patientförsäkring).

2 § Med patient jämställs i denna lag den som frivilligt deltar som försöksperson i medicinsk forskning eller som donerar organ eller annat biologiskt material för transplantation eller annat medicinskt ändamål.

3 § Lagen gäller endast skador som har uppkommit i samband med hälso- och sjukvård i Sverige.

4 § Rätten till patientskadeersättning får inskränkas endast på grund av omständighet som har inträffat efter skadehändelsen och som enligt försäkringsavtalslagen (2005:104) kan medföra begränsning av försäkringsgivarens skyldighet att utge försäkringsbelopp.
Lag (2005:118)

5 § I denna lag avses med
- *hälso- och sjukvård*: sådan verksamhet som omfattas av hälso- och sjukvårdslagen (2017:30), tandvårdslagen (1985:125) eller lagen (2001:499) om omskärelse av pojkar, annan liknande medicinsk verksamhet samt verksamhet inom detaljhandeln med läkemedel, allt under förutsättning att det är fråga om verksamhet som utövas av personal som omfattas av 1 kap. patientsäkerhetslagen (2010:659),
- *vårdgivare*: statlig myndighet, landsting eller kommun i fråga om sådan hälso- och sjukvård som myndigheten, landstinget eller kommunen har ansvar för (offentlig verksamhet) samt enskild som bedriver hälso- och sjukvård (privat vårdgivare).
  Lag (2017:43)

Rätten till patientskadeersättning

6 § Patientskadeersättning lämnas för personskada på patient om det föreligger övervägande sannolikhet för att skadan är orsakad av
1. undersökning, vård, behandling eller liknande åtgärd under förutsättning att skadan kunnat undvikas antingen genom ett annat utförande av det valda förfarandet eller genom val av ett annat tillgängligt förfarande som enligt en bedömning i efterhand från medicinsk synpunkt skulle ha tillgodosett vårdbehovet på ett mindre riskfyllt sätt,
2. fel hos medicinteknisk produkt eller sjukvårdsutrustning använd vid undersökning, vård, behandling eller liknande åtgärd eller felaktig hantering därav,
3. felaktig diagnostisering,

4. överföring av smittämne som lett till infektion i samband med undersökning, vård, behandling eller liknande åtgärd,
5. olycksfall i samband med undersökning, vård, behandling eller liknande åtgärd eller under sjuktransport eller i samband med brand eller annan skada på vårdlokaler eller utrustning, eller
6. förordnande eller utlämnande av läkemedel i strid med föreskrifter eller anvisningar.

Vid prövning av rätt till ersättning enligt första stycket 1 och 3 skall den handlingsnorm tillämpas som gäller för en erfaren specialist eller annan erfaren yrkesutövare inom området.

Rätt till ersättning enligt första stycket 4 är utesluten i de fall omständigheterna är sådana att infektionen skäligen måste tålas. Hänsyn skall därvid tas till arten och svårhetsgraden av den sjukdom eller skada som åtgärden avsett, patientens hälsotillstånd i övrigt samt möjligheten att förutse infektionen.

Undantag från rätten till patientskadeersättning

7 § Patientskadeersättning lämnas inte om
1. skadan är en följd av ett nödvändigt förfarande för diagnostisering eller behandling av en sjukdom eller skada som utan behandling är direkt livshotande eller leder till svår invaliditet, eller
2. skadan orsakats av läkemedel i annat fall än som avses i 6 § första stycket 6.

Hur patientskadeersättningen bestäms

8 § Patientskadeersättning bestäms enligt 5 kap. 1–5 §§ och 6 kap. 1 och 3 §§ skadeståndslagen (1972:207) med de begränsningar som anges i 9– 11 §§ denna lag.
Lag (2010:668)

9 § När patientskadeersättning bestäms avräknas ett belopp om en tjugondedel av det prisbasbelopp enligt 2 kap. 6 och 7 §§ socialförsäkringsbalken som gäller när ersättningen bestäms. *Lag (2010:1265)*

10 § Patientskadeersättning är för varje skadehändelse begränsad till högst 1.000 gånger det prisbasbelopp enligt 2 kap. 6 och 7 §§ socialförsäkringsbalken som gäller när ersättningen bestäms. För varje skadad patient lämnas dock för varje skadehändelse patientskadeersättning med högst 200 gånger detta prisbasbelopp.

De belopp som anges i första stycket innefattar inte ränta eller ersättning för rättegångskostnader. *Lag (2010:1265)*

11 § Om det ansvarighetsbelopp som gäller enligt 10 § första stycket första meningen inte räcker till gottgörelse åt dem som är berättigade till ersättning, nedsätts deras ersättningar med samma kvotdel för var och en.

Kan det efter inträffat skadefall befaras att nedsättning enligt första stycket fordras, kan regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer förordna att ersättning tills vidare skall lämnas endast med viss kvotdel.

Försäkringsskyldighet m.m.

12 § Vårdgivare skall ha en patientförsäkring som täcker ersättning för skador som omfattas av denna lag. Bedrivs verksamheten av privat vårdgivare efter avtal med offentlig vårdgivare, är det den offentlige vårdgivaren som skall ha försäkringen.

13 § Patientskadeersättningen utges av försäkringsgivaren. Om flera patientförsäkringar täcker samma skada, svarar försäkringsgivarna solidariskt för ersättningen. Försäkringsgivarna skall i sådant fall sinsemellan ta lika del i ersättningsansvaret.

14 § Saknas patientförsäkring, svarar de försäkringsgivare som ingår i patientförsäkringsföreningen enligt 15 § solidariskt för den patientskadeersättning som skulle ha lämnats, om en patientförsäkring hade funnits. Föreningen företräder i sådant fall försäkringsgivarna.

Försäkringsgivarnas inbördes ersättningsansvar fördelas efter förhållandet mellan beloppen av de premier för patientförsäkring som för var och en av dem belöper på närmast föregående kalenderår.

Patientförsäkringsförening

15 § De försäkringsgivare som meddelar patientförsäkring skall ingå i en patientförsäkringsförening.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer fastställer stadgar för föreningen.

Patientförsäkringsavgift

16 § Patientförsäkringsföreningen har rätt till gottgörelse (patientförsäkringsavgift) av vårdgivare för den tid vårdgivaren saknat försäkring enligt denna lag.

Patientförsäkringsavgift får högst tas ut med ett belopp som för år räknat motsvarar femton procent av det prisbasbelopp enligt 2 kap. 6 och 7 §§ socialförsäkringsbalken som gäller när avgiften bestäms. Om det belopp som motsvarar två gånger den årliga försäkringspremie som gäller för vårdgivare i motsvarande kategori när avgiften bestäms är högre, får avgiften i stället beräknas på grundval av detta belopp. *Lag (2010:1265)*

Patientskadenämnd

17 § De försäkringsgivare som ingår i patientförsäkringsföreningen skall tillsammans upprätthålla och bekosta en patientskadenämnd. I nämnden skall det ingå företrädare för patienternas intressen. Ytterligare föreskrifter om nämndens sammansättning lämnas av regeringen som också skall godkänna nämndens arbetsordning.

Nämnden skall på begäran av patient eller annan skadelidande, vårdgivare, försäkringsgivare eller domstol yttra sig över ersättningsfall.

17 a § En patient eller annan skadelidande som vill inhämta ett yttrande från Patientskadenämnden ska begära det senast ett år från det att han eller hon fick del av försäkringsgivarens slutliga ställningstagande till ersättningsanspråket. *Lag (2013:1091)*

Skadestånd

18 § Trots att patientskadeersättning kan lämnas enligt denna lag får den skadelidande i stället kräva skadestånd enligt vad som gäller därom.

19 § Den som har utgett skadestånd med anledning av skada som avses i denna lag inträder intill det utgivna beloppet i den skadelidandes rätt till patientskadeersättning. Detta gäller dock inte om patientskadeersättningen skulle ha kunnat krävas tillbaka av den skadeståndsskyldige enligt 20 § första stycket.

Återkrav

20 § Har patientskadeersättning lämnats för en skada som vållats uppsåtligen eller genom grov vårdslöshet, inträder försäkringsgivaren intill det utgivna beloppet i den skadelidandes rätt till skadestånd.

Om patientskadeersättning har betalats för en skada som omfattas av produktansvarslagen (1992:18), inträder försäkringsgivaren intill det utgivna beloppet i den skadelidandes rätt till skadestånd enligt den lagen.

Omfattas en skada av trafikförsäkring enligt trafikskadelagen (1975:1410) och har patientskadeersättning lämnats för skadan, inträder försäkringsgivaren intill det utgivna beloppet i den skadelidandes rätt till trafikskadeersättning.

21 § Har patientskadeersättning lämnats enligt 14 § första stycket, får ersättningen krävas tillbaka från den vårdgivare som varit skyldig att teckna patientförsäkring. Patientförsäkringsföreningen företräder i sådant fall försäkringsgivarna.

22 § En vårdgivare som har krävts på belopp enligt 21 § inträder intill det utgivna beloppet i den rätt som enligt 20 § som tillkommer försäkringsgivaren.

Preskription

23 § Den som vill ha ersättning enligt denna lag måste väcka talan inom tio år från den tidpunkt då skadan orsakades. Om den skadelidande begär omprövning enligt 5 kap. 5 § skadeståndslagen (1972:207), får talan dock väckas inom tre år från tidpunkten när det förhållande som ligger till grund för omprövningsyrkandet inträdde.

Om den som vill ha ersättning har anmält skadan till vårdgivaren eller försäkringsgivaren inom den tid som anges i första stycket, är fristen att väcka talan alltid minst sex månader från det att han eller hon fick del av försäkringsgivarens slutliga ställningstagande till anspråket.

Vid återkrav mellan försäkringsgivare och vid återkrav mot en vårdgivare enligt 21 § är fristen att väcka talan alltid minst ett år från den betalning som grundar återkravet.

I fråga om premiekrav och krav på patientförsäkringsavgift tillämpas preskriptionslagen (1981:130). *Lag (2013:1091)*

24 § En talan får väckas efter den tid som anges i 23 § första stycket endast om det finns synnerliga skäl. Vid bedömningen ska det särskilt beaktas om den skadelidande har varit förhindrad att framställa anspråket i tid. *Lag (2013:1091)*

25 § Om talan inte väcks enligt 23 eller 24 §, går rätten till ersättning förlorad.

I förhållanden mellan försäkringsgivare får annat avtalas om preskription än vad som följer av denna lag. *Lag (2013:1091)*

26 § Det som sägs om försäkringsgivare i 23 § andra och tredje styckena samt i 25 § andra stycket ska i ett fall som avses i 14 § första stycket gälla Patientförsäkringsföreningen. *Lag (2013:1091)*

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

2013:1091

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2015.
2. Äldre bestämmelser gäller för en fordran som beror på en skada, om skadan har orsakats före ikraftträdandet. För en fordran som inte beror på en skada tillämpas inte de nya bestämmelserna, om avtalet om patientförsäkring har ingåtts före ikraftträdandet och inte förnyats därefter.
3. 17 a § tillämpas endast vid ersättningsanspråk till följd av en skada som har orsakats efter ikraftträdandet.

2017:43

Denna lag träder i kraft den 1 april 2017.

Propositioner

SFS 1996:799	*SFS 1998:535*	*SFS 2001:501*	*SFS 2005:118*
Prop. 1995/96:187	Prop. 1997/98:109	Prop. 2000/01:81	Prop. 2003/04:150
SFS 2010:668	*SFS 2010:1265*	*SFS 2013:1091*	*SFS 2017:43*
Prop. 2009/10:210	Prop. 2009/10:222	Prop. 2012/13:168	Prop. 2016/17:43

Trafikskadelag (1975:1410)

(senast ändrad genom SFS 2016:667)

Inledande bestämmelser 889
Trafikförsäkring 889
Trafikskadeersättning 891
Skadestånd m.m. 893
Trafikförsäkringsanstalts återkravsrätt m.m. 893
Skada under resa inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) m.m. 894
Övriga bestämmelser 895
Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser 897
Propositioner 897

Inledande bestämmelser

Special-
försäkring

1 § Denna lag gäller trafikförsäkring för motordrivet fordon och ersättning från trafikförsäkring för skada i följd av trafik med motordrivet fordon (trafikskadeersättning). Lagen tillämpas dock ej på

1. motordrivet fordon som är avsett att föras av gående,
2. motordrivet fordon när det användes för tävling, träning, övningskörning, uppvisning eller liknande ändamål inom inhägnat tävlingsområde,
3. motorredskap med en tjänstevikt av högst 2.000 kg som är inrättat huvudsakligen som arbetsredskap och som varken är eller bör vara registrerat i vägtrafikregistret.

Har till motordrivet fordon som omfattas av lagen kopplats fordon av annat slag, tillämpas lagens bestämmelser om skada i följd av trafik med motordrivet fordon på fordonskombinationen i dess helhet. *Lag (2001:562)*

Trafikförsäkring

2 § Trafikförsäkring skall finnas för motordrivet fordon som är registrerat i vägtrafikregistret och inte är avställt samt för annat motordrivet fordon som brukas i trafik här i landet.

Försäkringsplikten fullgörs av fordonets ägare. Innehas fordonet på grund av kreditköp med förbehåll om återtaganderätt eller innehas det med nyttjanderätt för bestämd tid om minst ett år, fullgörs dock försäkringsplikten av innehavaren. Om ett fordon är registrerat i vägtrafikregistret och den som äger fordonet eller innehar det under sådana omständigheter som anges i föregående mening inte har fyllt 18 år och saknar förarbehörighet för fordonet, fullgörs försäkringsplikten av den förmyndare som har registrerats i vägtrafikregistret.

Trafikförsäkring för ett motordrivet fordon som har registrerats i vägtrafikregistret kan genom uppsägning av försäkringstagaren upphöra att gälla endast om

1. fordonet inte längre är registrerat i vägtrafikregistret,
2. fordonet är avställt, eller
3. försäkringstagarens skyldighet att hålla fordonet försäkrat har upphört av någon annan anledning.

Tredje stycket skall inte tillämpas, om för fordonet gäller trafikförsäkring hos en annan försäkringsanstalt. *Lag (2006:560)*

3 § Staten är ej skyldig att hålla trafikförsäkring. Sådan skyldighet åvilar ej heller annan beträffande

1. motordrivet fordon under tid då fordonet är taget i anspråk med nyttjanderätt enligt förfogandelagen (1978:262) eller då fordonet brukas för att avlämnas enligt den lagen eller hemföras efter förfogande eller då det brukas i samband med besiktning för uttagning för totalförsvarets behov,

2. motordrivet fordon under tid då fordonet innehas av Försvarsmakten enligt skriftligt avtal som har träffats av myndigheten eller då fordonet brukas för att avlämnas eller hemföras enligt sådant avtal. *Lag (1994:1731)*

4 § Regeringen får meddela föreskrifter om undantag från trafikförsäkringsplikt beträffande
1. motordrivet fordon som tillhör viss främmande stat eller som tillhör ett Natohögkvarter som omfattas av avtal som är i kraft i förhållande till Sverige,
2. annat motordrivet fordon som är registrerat eller hemmahörande i viss främmande stat. *Lag (2016:667)*

5 § Trafikförsäkring får meddelas av
1. en försäkringsgivare som har fått tillstånd till det enligt 2 kap. 4 § försäkringsrörelselagen (2010:2043), utom i det fall som avses i andra stycket,
2. en försäkringsgivare som har fått tillstånd till det enligt 4 kap. 1 § lagen (1998:293) om utländska försäkringsgivares och tjänstepensionsinstituts verksamhet i Sverige, och
3. en EES-försäkringsgivare som är verksam i Sverige enligt 2 kap. 1 § lagen om utländska försäkringsgivares och tjänstepensionsinstituts verksamhet i Sverige, utom i det fall som avses i andra stycket.

Om ett fordon som är registrerat i vägtrafikregistret köps i syfte att införas och stadigvarande brukas i ett annat EES-land, får trafikförsäkring under 30 dagar från det att fordonet kommit i köparens besittning meddelas av en försäkringsgivare som enligt 3 kap. försäkringsrörelselagen är verksam i det land till vilket fordonet ska införas eller en EES-försäkringsgivare som är verksam i det landet.

En försäkringsgivare som får meddela trafikförsäkring är skyldig att på begäran meddela trafikförsäkring. I ett tillstånd enligt 2 kap. 4 § försäkringsrörelselagen eller 4 kap. 1 § lagen om utländska försäkringsgivares och tjänstepensionsinstituts verksamhet i Sverige kan dock skyldigheten begränsas till att gälla försäkring åt personer som tillhör en viss yrkesgrupp eller intressegrupp eller som är bosatta inom ett visst område. Finansinspektionen kan efter ansökan besluta om motsvarande begränsning för försäkringsgivare som driver verksamhet här enligt 2 kap. 1 § lagen om utländska försäkringsgivares och tjänstepensionsinstituts verksamhet i Sverige. Finansinspektionens beslut får överklagas hos regeringen.

En försäkringsgivare som avser att meddela trafikförsäkring genom gränsöverskridande verksamhet med stöd av 2 kap. 1 § lagen om utländska försäkringsgivares och tjänstepensionsinstituts verksamhet i Sverige men som inte har fast driftställe i Sverige ska ha en representant här i landet. Representanten ska vara bosatt i Sverige eller vara en svensk juridisk person. Försäkringsgivaren ska utfärda en fullmakt för representanten att gentemot skadelidande företräda försäkringsgivaren och att själv eller genom någon annan tala och svara för denne angående försäkringsfall. Representanten ska även ha behörighet att företräda försäkringsgivaren vid kontroll av om det finns giltig trafikförsäkring. Försäkringsgivaren ska informera försäkringstagarna om vem som är försäkringsgivarens representant och om dennes adress. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela ytterligare föreskrifter om villkor för sådana representanter. *Lag (2010:2050)*

6 § Återkallar regeringen tillståndet för en försäkringsanstalt att meddela trafikförsäkring, skall den som har tagit trafikförsäkring hos anstalten och som är skyldig att ha sådan försäkring taga ny trafikförsäkring för fordonet inom en månad efter det att beslutet om återkallelse har kungjorts i Post- och Inrikes Tidningar.

I fall som avses i första stycket upphör den tidigare trafikförsäkringen senast vid utgången av den angivna månadsfristen. *Lag (1980:40)*

7 § Regeringen eller myndighet som regeringen bestämmer meddelar närmare föreskrifter om försäkringsanstalts verksamhet enligt denna lag.

Trafikskadeersättning

8 § För person- eller sakskada som uppkommer i följd av trafik här i landet med motordrivet fordon utgår trafikskadeersättning i fall som anges i denna lag. Trafikskadeersättning utgår i motsvarande fall också för skada som i följd av trafik utomlands med här i landet registrerat eller svenska staten tillhörigt motordrivet fordon tillfogas svensk medborgare eller den som har hemvist i Sverige.

Trafikskadeersättning utgår ej för atomskada i fall då rätten att göra ersättningsanspråk gällande mot annan än innehavare av atomanläggning är inskränkt enligt 14 § atomansvarighetslagen (1968:45). *Lag (1993:1384)*

8 §[1] För person- eller sakskada som uppkommer i följd av trafik här i landet med motordrivet fordon utgår trafikskadeersättning i fall som anges i denna lag. Trafikskadeersättning utgår i motsvarande fall också för skada som i följd av trafik utomlands med här i landet registrerat eller svenska staten tillhörigt motordrivet fordon tillfogas svensk medborgare eller den som har hemvist i Sverige.

Trafikskadeersättning utgår inte för radiologisk skada i fall då rätten att göra ersättningsanspråk gällande mot annan än innehavare av en kärnteknisk anläggning är inskränkt enligt 26 § lagen (2010:950) om ansvar och ersättning vid radiologiska olyckor. *Lag (2010:972)*

Specialförsäkring

8 a § har upphävts genom lag (1993:1381).

9 § I fråga om trafikskadeersättning tillämpas 5 kap. och 6 kap. 3 § skadeståndslagen (1972:207) samt lagen (1973:213) om ändring av skadeståndslivräntor. *Lag (2001:734)*

10 § Skadas förare eller passagerare i motordrivet fordon som är i trafik, utgår trafikskadeersättning från trafikförsäkringen för fordonet.

Skadas motordrivet fordon som är i trafik eller egendom som befordras med sådant fordon, utgår trafikskadeersättning endast om skadan har uppkommit i följd av trafik med annat motordrivet fordon och därvid orsakats genom vållande i samband med förandet av det andra fordonet eller genom bristfällighet på det fordonet. I sådant fall utgår ersättningen från trafikförsäkringen för det andra fordonet.

11 § Uppkommer annan person- eller sakskada i följd av trafik med motordrivet fordon än som anges i 10 §, utgår trafikskadeersättning från trafikförsäkringen för fordonet.

För sakskada som tillfogas försäkringstagaren genom det egna fordonet utgår trafikskadeersättning enligt första stycket endast om fordonet brukades olovligen av annan. Ersättning enligt första stycket utgår ej för sakskada som genom det egna fordonet tillfogas fordonets brukare eller förare eller, om fordonet brukades olovligen, den som med vetskap därom följde med fordonet eller lät egendom befordras med detta.

Skadas ett spårfordon som omfattas av järnvägstrafiklagen (1985:192) och som är i trafik eller skadas person eller egendom i ett sådant fordon, utgår trafikskadeersättning enligt första stycket endast om skadan har orsakats genom vållande i samband med förandet av det motordrivna fordonet eller genom bristfällighet på det fordonet. Uppkommer därvid också skada på egendom som ingår i spåranläggningen, gäller vad nu har sagts även i fråga om denna skada. *Lag (1985:194)*

12 § Trafikskadeersättning med anledning av personskada kan jämkas, om den skadelidande själv uppsåtligen eller genom grov vårdslöshet har medverkat till skadan. Ersättning till förare som har gjort sig skyldig till rattfylleri eller grovt rattfylleri kan även jämkas, om föraren därvid genom vårdslöshet har medverkat till skadan. Har personskada lett till döden, kan ersättning som avses i 5 kap. 2 § skadeståndslagen (1972:207) också jämkas, om den avlidne uppsåtligen har medverkat till dödsfallet.

Trafikskadeersättning med anledning av sakskada kan jämkas, om vållande på den skadelidandes sida har medverkat till skadan. I fall som avses i 10 § andra stycket skall sådan medverkan till sakskada anses föreligga, om vållande i samband med förandet av

[1] Denna lydelse träder i kraft den dag regeringen bestämmer enligt lag (2010:972) [red.anm.].

det skadade fordonet eller det fordon varmed den skadade egendomen befordrades eller bristfällighet på fordonet har medverkat till skadan. Vidare skall i fall som avses i 11 § tredje stycket sådan medverkan till sakskada anses föreligga, om vållande i samband med spårdriften eller bristfällighet i någon anordning för denna har medverkat till skadan.

Jämkning enligt första eller andra stycket sker efter vad som är skäligt med hänsyn till den medverkan som har förekommit på ömse sidor och omständigheterna i övrigt.

Lag (2001:734)

13 § Skall trafikskadeersättning för en och samma skada utgå från trafikförsäkringarna för flera fordon, svarar försäkringarna solidariskt för ersättningen.

14 § Från ett fordons trafikförsäkring utgår trafikskadeersättning med anledning av en och samma händelse med högst 300 miljoner kronor, ränta och ersättning för rättegångskostnader oräknade. Förslår beloppet ej till gottgörelse åt var och en som har rätt till ersättning ur beloppet, utgår i första hand ersättning för personskada. Ersättningarna till dem som ej kan beredas full gottgörelse nedsättes med samma kvotdel för var och en. Kan efter inträffat skadefall befaras att sådan nedsättning blir nödvändig, kan regeringen eller myndighet som regeringen bestämmer förordna att ersättning tills vidare skall utgå endast med viss kvotdel.

Om skada uppkommer i följd av trafik här i landet med ett fordon som hör hemma i något av länderna inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, tillämpas på begäran av den skadelidande i stället för första stycket de föreskrifter om obligatorisk motorfordonsförsäkring som gäller i det land där fordonet hör hemma. *Lag (1993:1646)*

15 § Beträffande motordrivet fordon som enligt 3 § eller med stöd av 4 § 1 är undantaget från trafikförsäkringsplikt och som saknar trafikförsäkring svarar staten för den trafikskadeersättning som skulle ha utgått, om försäkring hade funnits.

I fall som avses i första stycket gäller vad som i denna lag föreskrives om försäkringsanstalt i tillämpliga delar staten.

16 § Beträffande motordrivet fordon som med stöd av 4 § 2 har undantagits från trafikförsäkringsplikt och som saknar trafikförsäkring svarar samtliga försäkringsanstalter, som vid skadetillfället hade tillstånd att meddela trafikförsäkring eller som hade gjort sådan anmälan som avses i 5 § tredje stycket, solidariskt för den trafikskadeersättning som skulle ha utgått, om försäkring hade funnits.

I fråga om fordon som är försäkringspliktigt men som saknar trafikförsäkring har de försäkringsanstalter som avses i första stycket samma ersättningsansvar som anges där. För sakskada som tillfogas den försäkringspliktige gäller dock detta ansvar endast i fall då fordonet brukades olovligen av annan och antingen ej var registrerat i vägtrafikregistret eller var avställt.

De försäkringsanstalter som avses i första stycket svarar även solidariskt för den trafikskadeersättning som skulle ha utgått från trafikförsäkringen för motordrivet fordon vars identitet ej kan fastställas. Från ersättning för sakskada ska därvid avräknas ett belopp som svarar mot en tjugondedel av det prisbasbelopp enligt 2 kap. 6 och 7 §§ socialförsäkringsbalken som gäller för det år då skadehändelsen inträffar. Vid skador på renar ska någon avräkning inte ske. *Lag (2010:1220)*

17 § Skadelidandes rätt till trafikskadeersättning får, utöver vad som anges i denna lag, inskränkas endast på grund av omständighet som har inträffat efter skadehändelsen och som enligt försäkringsavtalslagen (2005:104) kan medföra begränsning av försäkringsgivarens skyldighet att utge försäkringsbelopp. *Lag (2005:113)*

17 a § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om skyldighet

1. för försäkringsgivaren, dennes representant enligt 27 § och den trafikförsäkringsförening som avses i 33 § att till den skadelidande ge ett motiverat besked om ersättning, och
2. för försäkringsgivaren att till försäkringstagaren utfärda intyg om skadefall.

Lag (2007:333)

Skadestånd m.m.

18 § Den som drabbas av en skada i följd av trafik med ett motordrivet fordon får, trots att han kan få trafikskadeersättning, i stället kräva skadestånd enligt vad som gäller om detta. Har den skadelidandes rätt till trafikskadeersättning helt eller delvis fallit bort på grund av en omständighet som har inträffat efter skadehändelsen, är han berättigad till skadestånd i den delen endast om det finns särskilda skäl.

Skadestånd med anledning av en skada på ett motordrivet fordon i trafik eller på egendom som transporterats med det får jämkas efter vad som är skäligt med hänsyn till den medverkan som har förekommit på ömse sidor, de särskilda risker för skador som motorfordonstrafiken har inneburit och omständigheterna i övrigt. *Lag (1999:266)*

19 § Den som har utgett skadestånd med anledning av skada i följd av trafik med motordrivet fordon inträder intill det utgivna beloppet i den skadelidandes rätt till trafikskadeersättning. Detta gäller dock ej i den mån trafikskadeersättningen skulle ha kunnat krävas åter från den skadeståndsskyldige enligt 20 §.

Har försäkringsgivare enligt avtal om annan skadeförsäkring än trafikförsäkring utgett ersättning för skada i följd av trafik med motordrivet fordon, inträder försäkringsgivaren intill beloppet av den utgivna ersättningen i försäkringshavarens rätt till trafikskadeersättning. Detsamma gäller när enligt förbindelse i avtal om olycksfalls- eller sjukförsäkring ersättning har utgetts med verkliga beloppet av sjukvårdskostnader eller andra utgifter och förluster som olycksfallet eller sjukdomen har medfört.

Special-
försäkring

Trafikförsäkringsanstalts återkravsrätt m.m.

20 § Har skada för vilken trafikskadeersättning utgått vållats uppsåtligen eller genom grov vårdslöshet, inträder försäkringsanstalten intill det utgivna beloppet i den skadelidandes rätt till skadestånd av skadevållaren. Detsamma gäller, om skadan har vållats genom vårdslöshet av förare som har gjort sig skyldig till brott som avses i 4 § eller 4 a § lagen (1951:649) om straff för vissa trafikbrott.

Om trafikskadeersättning har betalats för en skada som omfattas av produktansvarslagen (1992:18), inträder försäkringsanstalten intill det utgivna beloppet i den skadelidandes rätt till skadestånd enligt den lagen.

Är järnväg eller spårväg enligt järnvägstrafiklagen (1985:192) eller annan författning ansvarig för skada till följd av spårdriften och har trafikskadeersättning utgått för skadan, får försäkringsanstalten kräva ersättningen åter från den ansvarige i den omfattning som är skälig med hänsyn till den medverkan som har förekommit på ömse sidor och omständigheterna i övrigt. *Lag (1992:1121)*

21 § I avtal om trafikförsäkring får göras förbehåll om rätt för försäkringsanstalten att kräva utgiven trafikskadeersättning åter från försäkringstagaren intill belopp för vilket denne har åtagit sig att stå självrisk.

Förbehåll om rätt till återkrav från fysisk person får för varje skadehändelse göras gällande med högst en tiondedel av det prisbasbelopp enligt 2 kap. 6 och 7 §§ socialförsäkringsbalken som gäller för det år skadehändelsen inträffar. *Lag (2010:1220)*

22 § Skadas förare eller passagerare i motordrivet fordon i följd av trafik med detta fordon och annat motordrivet fordon och har skadan orsakats genom vållande i samband med förandet av det andra fordonet eller genom bristfällighet på detta, får trafikskadeersättning som har utgått för skadan krävas åter från försäkringen för det andra fordonet. Har vållande eller bristfällighet förekommit även på det förstnämnda fordonets sida, fördelas ersättningsansvaret mellan fordonens försäkringar efter vad som är skäligt med hänsyn till den medverkan som har förekommit på ömse sidor och omständigheterna i övrigt.

Kan enligt första stycket ersättning krävas åter från försäkringarna för två eller flera fordon, svarar försäkringarna solidariskt.

23 § Svarar trafikförsäkringarna för flera fordon solidariskt, skall försäkringarna sinsemellan taga lika del i ersättningsansvaret. Har skadan orsakats genom vållande i samband med förandet av något av fordonen eller genom bristfällighet på något av dem, skall

dock försäkringen för det fordonet bära hela ersättningen i förhållande till försäkringen för fordon på vars sida varken vållande eller bristfällighet har förekommit. Föreligger vållande eller bristfällighet på flera sidor, fördelas ersättningsansvaret mellan fordonens försäkringar efter vad som är skäligt med hänsyn till den medverkan som har förekommit på olika sidor och omständigheterna i övrigt.

24 § I fall som avses i 16 § fördelas försäkringsanstalternas inbördes ersättningsansvar efter förhållandet mellan beloppen av de premier för direkt tecknade trafikförsäkringar som härrör från verksamheten här i landet och som för var och en av dem belöper på näst föregående kalenderår.

Trafikskadeersättning som har utgetts enligt 16 § andra stycket får intill en tiondedel av det prisbasbelopp som anges i 21 § krävas åter från den som var skyldig att ha trafikförsäkring. Ersättningen får dock ej krävas åter, om fordonet vid skadetillfället brukades olovligen av annan och antingen ej var registrerat i vägtrafikregistret eller var avställt.

Har trafikskadeersättning utgetts enligt 16 § tredje stycket och blir fordonet sedermera känt, får ersättningen krävas åter från den försäkringsanstalt som har meddelat trafikförsäkring för fordonet. *Lag (2010:1220)*

25 § Den som på grund av ansvarighet för skada enligt 20 § har utgett ersättning till försäkringsanstalt får efter vad som är skäligt kräva ersättningen åter från annan som också är ansvarig för skadan enligt 20 §.

Försäkringstagare som har krävts på självriskbelopp enligt 21 § och försäkringspliktig som har krävts på belopp som avses i 24 § andra stycket inträder intill det utgivna beloppet i den rätt till skadestånd enligt 20 § eller den rätt till återkrav enligt 22 eller 23 § som tillkommer försäkringsanstalten respektive försäkringsanstalterna. Är försäkringstagaren eller den försäkringspliktige ansvarig för skadan enligt 20 §, äger första stycket motsvarande tillämpning.

26 § Ersättning som har utgetts enligt denna lag får utöver vad som följer av 20–25 §§ krävas åter endast på grund av åtagande av annan än försäkringstagaren.

Skada under resa inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) m.m.

27 § Den som enligt 2 kap. 4 § försäkringsrörelselagen (2010:2043) eller 4 kap. 1 § lagen (1998:293) om utländska försäkringsgivares och tjänstepensionsinstituts verksamhet i Sverige meddelar trafikförsäkring ska ha en skaderegleringsrepresentant i varje annat EES-land. Representanten ska vara bosatt i det landet eller, om det är en juridisk person, vara etablerad där.

Försäkringsgivaren ska utfärda fullmakt för skaderegleringsrepresentanten att reglera skadelidandes anspråk på ersättning från trafikförsäkringen när

1. den skadelidande är bosatt i det EES-land där representanten är bosatt eller etablerad,
2. det fordon vars försäkring ska tas i anspråk är försäkrat och normalt hemmahörande i något annat EES-land än som avses i 1, och
3. skadan har inträffat i något annat EES-land än som avses i 1 eller i ett land som ingår i systemet med grönt kort.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela ytterligare föreskrifter om villkor beträffande skaderegleringsrepresentanter och föreskrifter om underrättelseskyldighet. *Lag (2010:2050)*

28 § Om en skadelidande som är bosatt här i landet har anmält ett sådant försäkringsfall som avses i 27 § andra stycket till en försäkringsgivare i ett annat EES-land eller till en skaderegleringsrepresentant som denne har i Sverige utan att få ett motiverat besked om ersättning, svarar de försäkringsgivare som avses i 16 § solidariskt för ersättningen när det har gått tre månader sedan anmälan gjordes. Samma ersättningsansvar gäller om den utländske försäkringsgivaren inte har någon skaderegleringsrepresentant här i landet. Vad som sägs i detta stycke gäller inte om den skadelidande har vidtagit rättsliga åtgärder mot den utländske försäkringsgivaren.

Om fordonet är försäkringspliktigt men saknar trafikförsäkring, har de försäkringsgivare som avses i 16 § samma ersättningsansvar för skadan som anges i första stycket. Om fordonets identitet inte kan fastställas, svarar dessa försäkringsgivare solidariskt för den ersättning som skulle ha utgått från försäkringen. Vad som sägs i detta stycke gäller även om fordonet inte är normalt hemmahörande i ett EES-land men försäkringsfallet har inträffat i ett EES-land.

Skaderegleringen skall påbörjas senast två månader efter det att ärendet anmäldes till de försäkringsgivare som avses i 16 §. Skaderegleringen skall avbrytas, om försäkringsgivaren eller skaderegleringsrepresentanten lämnar ett motiverat besked om ersättning. Vad som sägs om skadereglering i 7 kap. 1 § försäkringsavtalslagen (2005:104) skall tillämpas också på skadereglering enligt denna paragraf.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela ytterligare föreskrifter om skaderegleringen och föreskrifter om underrättelseskyldighet. *Lag (2005:113)*

29 § Den trafikförsäkringsförening som avses i 33 § skall på begäran lämna uppgifter om vem som har meddelat trafikförsäkring för ett fordon som är normalt hemmahörande i Sverige, vem som är försäkringsgivarens skaderegleringsrepresentant och vem som äger fordonet. För fordon som har undantagits från skyldighet att ha trafikförsäkring skall uppgift lämnas om vem som ansvarar i stället för en försäkringsgivare.

Specialförsäkring

Motsvarande uppgifter skall lämnas också om fordon som är normalt hemmahörande i ett annat EES-land, i den mån trafikförsäkringsföreningen har tillgång till uppgifterna. *Lag (2002:343)*

Övriga bestämmelser

30 § Så snart ägare, brukare eller förare av motordrivet fordon har fått kännedom om händelse som kan medföra försäkringsfall enligt denna lag, skall han underrätta den försäkringsanstalt som har meddelat trafikförsäkring för fordonet om händelsen. Han är vidare skyldig att på begäran lämna försäkringsanstalten behövliga upplysningar och handlingar.

Vad som sägs i första stycket om ägaren gäller en förmyndare som enligt 2 § skall fullgöra försäkringsplikten för ett fordon. *Lag (2006:560)*

31 § Den som vill ha ersättning enligt denna lag måste väcka talan inom tio år från skadehändelsen. Om den skadelidande begär omprövning enligt 5 kap. 5 § skadeståndslagen (1972:207), får talan dock väckas inom tre år från tidpunkten när det förhållande som ligger till grund för omprövningsyrkandet inträdde.

Om den som vill ha ersättning har anmält skadan till försäkringsgivaren inom den tid som anges i första stycket, är fristen att väcka talan alltid minst sex månader från det att försäkringsgivaren har förklarat sig ha tagit slutlig ställning till anspråket.

Vid återkrav mellan försäkringsgivare är fristen att väcka talan alltid minst ett år från den betalning som grundar återkravet.

En talan om ett krav på självriskbelopp enligt 21 § eller om ett krav på ersättning som avses i 24 § andra stycket måste väckas inom tre år från den betalning som grundar återkravet.

I fråga om premiekrav och krav på trafikförsäkringsavgift tillämpas preskriptionslagen (1981:130). *Lag (2013:1089)*

31 a § En talan får väckas efter den tid som anges i 31 § första stycket endast om det finns synnerliga skäl. Vid bedömningen ska det särskilt beaktas om den skadelidande har varit förhindrad att framställa anspråket i tid. *Lag (2013:1089)*

31 b § Om talan inte väcks enligt 31 eller 31 a §, går rätten till ersättning förlorad.

Ett avtalsvillkor om preskription som i jämförelse med denna lag är till nackdel för den som har anspråk på trafikskadeersättning är ogiltigt. I förhållanden mellan försäkringsgivare får dock annat avtalas. *Lag (2013:1089)*

31 c § Det som sägs om försäkringsgivare i 31 § andra och tredje styckena samt i 31 b § andra stycket ska i ett fall som avses i 15 § gälla staten och i ett fall som avses i 16 eller 28 § gälla Trafikförsäkringsföreningen. *Lag (2013:1089)*

32 § Fordran på trafikskadeersättning med anledning av personskada får ej tagas i mät för den skadelidandes skuld. Utmätning av livräntebelopp kan dock ske enligt vad som föreskrives i 7 kap. utsökningsbalken. I fråga om förbud mot utmätning sedan ersättning har betalats ut gäller 5 kap. 7 § andra stycket utsökningsbalken.

Försäkringsanstalt får kvitta fordran på självriskbelopp enligt 21 § mot försäkringstagarens fordran hos anstalten. Fordran på ersättning som avses i 24 § andra stycket får kvittas mot fordran som innehas av den försäkringspliktige.

Fordran på trafikskadeersättning med anledning av personskada får ej i vidare mån än som följer av 19 § överlåtas innan ersättningen är tillgänglig för lyftning. *Lag (2002:343)*

33 § I fall som avses i 16 § företräds försäkringsanstalterna i ärenden om trafikskadeersättning eller om återkrav av utgiven sådan ersättning av en trafikförsäkringsförening i vilken anstalterna är medlemmar. Detta gäller även ärenden enligt 28 §. För ett visst ärende eller en viss grupp av ärenden kan föreningen utse en av anstalterna att företräda de övriga.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer fastställer stadgar för trafikförsäkringsföreningen. *Lag (2002:343)*

34 § Om föreskriven trafikförsäkring saknas för ett motordrivet fordon som är registrerat i vägtrafikregistret och inte är avställt, har Trafikförsäkringsföreningen rätt till gottgörelse (trafikförsäkringsavgift) av den försäkringspliktige för den tid denne inte har fullgjort sin försäkringsplikt.

Trafikförsäkringsavgift bestäms på grundval av de årspremier för trafikförsäkring som har tillämpats här i landet under den tid trafikförsäkring har saknats. Avgiften får med tio procent överstiga högsta försäkringspremie inklusive skatt enligt lagen (2007:460) om skatt på trafikförsäkringspremie m.m. för fordon av samma fordonsslag och med samma användningssätt som det oförsäkrade fordonet. Med fordonsslag avses personbil, lastbil, buss, motorcykel, traktor, motorredskap, moped och terrängmotorfordon. Förhöjning av premien på grund av omständigheter som ger anledning att anta att fordonet med hänsyn till innehavarens person utgör en särskild risk i trafiken får dock beaktas endast om det finns sådana omständigheter i det särskilda fallet.

Trots andra stycket får trafikförsäkringsavgift tas ut med tvåhundra kronor för tiden till dess trafikförsäkring tecknas eller försäkringsplikten upphör.

En domstol får sätta ned trafikförsäkringsavgiften, om det finns särskilda skäl.

Lag (2013:1089)

35 § Saknas föreskriven trafikförsäkring för motordrivet fordon som är registrerat i vägtrafikregistret och ej är avställt, kan den försäkringspliktige föreläggas vid vite att fullgöra sin försäkringsplikt.

Föreläggande som avses i första stycket meddelas av länsstyrelsen i det län där den försäkringspliktige har sin adress enligt vägtrafikregistret. Mot sådant föreläggande får talan ej föras. *Lag (2002:343)*

36 § Saknas föreskriven trafikförsäkring när motordrivet fordon som inte är registrerat i vägtrafikregistret eller som är avställt brukas i trafik här i landet av den försäkringspliktige eller av annan med dennes tillstånd, döms den försäkringspliktige till penningböter.

Fortsätter den försäkringspliktige under tid då han står under åtal för förseelse som avses i första stycket att begå sådan förseelse, skall vad han har gjort sig skyldig till före varje åtal anses som särskilt brott. *Lag (2002:343)*

37 § Förare av moped och förare av motorredskap som, utan att vara registrerat i vägtrafikregistret, omfattas av denna lag ska under färd här i landet ha med sig bevis om att fordonet är trafikförsäkrat och på begäran visa upp beviset för en bilinspektör eller polisman.

Den som bryter mot första stycket döms till penningböter. Föraren ska dock vara fri från ansvar, om han eller hon senast tredje vardagen efter förseelsen styrker hos Polismyndigheten att han eller hon hade bevis om trafikförsäkring vid tiden för förseelsen och omständigheterna ger vid handen att förseelsen har berott på tillfälligt förbiseende.

Lag (2014:609)

38 § Trafikförsäkring som meddelas enligt denna lag skall i fråga om skada som uppkommer i följd av trafik med ett motordrivet fordon i något annat land i Europeiska ekonomiska samarbetsområdet än Sverige, utöver vad som gäller om trafikskadeersättning enligt denna lag, täcka ersättning som enligt lagstiftningen i det land där skadan uppkommit skall omfattas av en obligatorisk motorfordonsförsäkring. Detta gäller även i fråga om skada som uppkommer vid direkt färd mellan två länder som ingår i Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, om skadan tillfogas en medborgare i ett sådant land.

Tillhör fordon som avses i första stycket svenska staten skall svenska staten i stället bära ersättningsansvaret. *Lag (2002:343)*

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

2010:972

Denna lag träder i kraft den dag regeringen bestämmer.

2013:1089

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2015.
2. Äldre bestämmelser gäller för en fordran som beror på en skada, om skadehändelsen har inträffat före ikraftträdandet. För en fordran som inte beror på en skada gäller äldre bestämmelser, om avtalet om trafikförsäkring har ingåtts före ikraftträdandet och inte förnyats därefter.
3. Äldre bestämmelser om preskription gäller för trafikförsäkringsavgift som avser tiden före ikraftträdandet. Detsamma gäller trafikförsäkringsavgift som avser tiden efter ikraftträdandet, om ärendet hos Trafikförsäkringsföreningen har inletts före ikraftträdandet men avslutas först därefter.

Special-
försäkring

Propositioner

SFS 1975:1410
Prop. 1975/76:15

SFS 1976:340
Prop. 1975/76:181

SFS 1976:358
Prop. 1975/76:196

SFS 1977:949
Prop. 1977/78:16

SFS 1978:91
Prop. 1977/78:77

SFS 1978:452
Prop. 1977/78:137

SFS 1978:455
Prop. saknas

SFS 1980:40
Prop. 1979/80:9

SFS 1980:1140
Prop. 1980/81:38

SFS 1981:92
Prop. saknas

SFS 1981:820
Prop. 1980/81:84

SFS 1981:1197
Prop. 1981/82:50

SFS 1983:309
Prop. 1982/83:107

SFS 1985:194
Prop. 1983/84:117

SFS 1986:1251
Prop. 1986/87:34

SFS 1988:876
Prop. 1987/88:139

SFS 1988:1246
Prop. 1988/89:45

SFS 1989:701
Prop. 1988/89:48

SFS 1990:152
Prop. 1989/90:2

SFS 1990:1198
Prop. 1990/91:35

SFS 1991:304
Prop. 1990/91:68

SFS 1992:1121
Prop. 1992/93:8

SFS 1993:302
Prop. 1992/93:8

SFS 1993:303
Prop. saknas

SFS 1993:1307
Prop. 1992/93:257

SFS 1993:1381
Prop. 1993/94:71

SFS 1993:1382
Prop. 1993/94:71

SFS 1993:1383
Prop. 1992/93:257
Prop. 1993/94:71

SFS 1993:1384
Prop. 1993/94:71

SFS 1993:1606
Prop. 1993/94:33

SFS 1993:1646
Prop. saknas

SFS 1994:43
Prop. saknas

SFS 1994:1731
Prop. 1994/95:7

SFS 1995:785
Prop. 1994/95:184

SFS 1995:1185
Prop. saknas

SFS 1998:296
Prop. 1997/98:141

SFS 1998:382
Prop. 1997/98:101

SFS 1999:266
Prop. 1998/99:42

SFS 2001:562
Prop. 2000/01:95

SFS 2001:734
Prop. 2000/01:68

SFS 2002:343
Prop. 2001/02:133

SFS 2003:1
Prop. saknas

SFS 2005:113
Prop. 2003/04:150

SFS 2005:1126
Prop. 2004/05:165

SFS 2006:560
Prop. 2005/06:117

SFS 2007:333
Prop. 2006/07:50

SFS 2007:461
Prop. 2006/07:96

SFS 2010:972
Prop. 2009/10:173

SFS 2010:1220
Prop. 2009/10:222

SFS 2010:2050
Prop. 2009/10:246

SFS 2013:1089
Prop. 2012/13:168

SFS 2014:609
Prop. 2013/14:110

SFS 2016:667
Prop. 2015/16:152

Trafikförsäkringsförordning (1976:359)

(senast ändrad genom SFS 2016:673)

Försäkringsanstalts trafikförsäkringsverksamhet	898
Undantag från trafikförsäkringsplikten m.m.	898
Motiverat besked om ersättning	900
Intyg om trafikskadeersättning	900
Skada under resa inom EES m.m.	900
Övriga bestämmelser	900
Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser	901

Försäkringsanstalts trafikförsäkringsverksamhet

1 § har upphävts genom förordning (1995:791).

2 § Premie för trafikförsäkring får ej bestämmas till högre belopp än som med erforderlig säkerhet kan anses svara mot den risk försäkringen är avsedd att täcka med tillägg för nödvändiga omkostnader.

Anskaffningskostnader som föranleds av konkurrensskäl får ej belasta trafikförsäkringsrörelsen. *Förordning (1995:791)*

3 § Försäkringsgivaren ska varje år informera försäkringstagaren om hur stort belopp eller hur stor andel av trafikförsäkringspremien som hänför sig till den skatt som ska betalas enligt lagen (2007:460) om skatt på trafikförsäkringspremie m.m. *Förordning (2007:472)*

4 § har upphävts genom förordning (1991:368).

5 § Skall trafikskadeersättning utgå i form av livränta och har försäkringsanstalten ej rätt att ansvara för sådan ränta, skall anstalten köpa livräntan hos behörig svensk försäkringsanstalt. *Förordning (1983:595)*

6 § Samtliga försäkringsgivare som driver trafikförsäkringsverksamhet i Sverige skall tillsammans med Trafikförsäkringsföreningen upprätthålla och bekosta en skadereglerings nämnd, vars reglemente godkänns av regeringen.

Innan en försäkringsgivare, en representant som avses i 5 § fjärde stycket trafikskadelagen (1975:1410) eller Trafikförsäkringsföreningen erbjuder den skadelidande uppgörelse i en sådan viktigare ersättningsfråga som anges i reglementet för nämnden, skall frågan hänskjutas till nämnden för yttrande. *Förordning (2007:338)*

7 § Finansinspektionen får meddela föreskrifter om villkor enligt 5 § fjärde stycket trafikskadelagen (1975:1410) när det gäller representanter för försäkringsgivare som driver gränsöverskridande verksamhet i Sverige. *Förordning (2007:338)*

8 § Ytterligare föreskrifter om försäkringsanstalts verksamhet enligt trafikskadelagen (1975:1410) eller denna förordning meddelas av Finansinspektionen. *Förordning (1993:1437)*

Undantag från trafikförsäkringsplikten m.m.

9 § Ett motordrivet fordon som inte är registrerat i Sverige får föras in hit och brukas i trafik här utan svensk trafikförsäkring, om det tillhör en stat som har tillträtt den europeiska konventionen d. 20 april 1959 om obligatorisk försäkring mot skadeståndsansvar eller delstat i sådan stat. Intyg om att fordonet tillhör en sådan stat eller delstat ska medföras när fordonet förs in hit eller brukas i trafik här. Intyget ska vara utfärdat av statens regering eller, i fråga om en förbundsstat, av förbundsregeringen.

Ett motordrivet fordon som tillhör en främmande stat och som inte är registrerat i Sverige får föras in hit och brukas i trafik här utan svensk trafikförsäkring inom ramen för internationellt militärt samarbete eller internationell krishantering.

Andra stycket ska även gälla motordrivet fordon som tillhör ett Natohögkvarter som omfattas av följande avtal:

– det kompletterande tilläggsprotokollet den 19 december 1997 till avtalet mellan de stater som är parter i Nordatlantiska fördraget och de andra stater som deltar i Partnerskap för fred om status för deras styrkor,
– samförståndsavtalet den 4 september 2014 mellan Sverige och Nato om värdlandsstöd. *Förordning (2016:673)*

10 § Motordrivet fordon får införas till Sverige och tillfälligt brukas i trafik här utan svensk trafikförsäkring, om det är registrerat i Andorra, Belgien, Bulgarien, Cypern, Danmark, Estland, Finland, Frankrike, Grekland, Irland, Island, Italien, Kroatien, Lettland, Liechtenstein, Litauen, Luxemburg, Malta, Monaco, Nederländerna, Norge, Polen, Portugal, Rumänien, San Marino, Schweiz, Slovakien, Slovenien, Spanien, Storbritannien och Nordirland jämte öarna Isle of Man, Alderney, Guernsey och Jersey, Tjeckien, Förbundsrepubliken Tyskland, Ungern, Vatikanstaten eller Österrike.

Första stycket tillämpas även i fråga om icke registrerad moped som är hemmahörande i Belgien, Danmark, Finland, Frankrike, Irland, Italien, Luxemburg, Monaco, Nederländerna, Portugal, San Marino, Spanien, Förbundsrepubliken Tyskland, Ungern eller Vatikanstaten. *Förordning (2007:706)*

Special-
försäkring

11 § Ett motordrivet fordon som är registrerat i en annan främmande stat än som avses i 10 § får föras in till Sverige från ett annat land inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och tillfälligt brukas i trafik här utan svensk trafikförsäkring, om det är inrättat huvudsakligen för att självständigt användas till person- eller godsbefordran.
Förordning (1994:133)

12 § I andra fall än som avses i 9–11 §§ får ett motordrivet fordon som är registrerat eller hemmahörande i en främmande stat föras in till Sverige och tillfälligt brukas i trafik här utan svensk trafikförsäkring endast om det

1. vid införseln visas upp bevis om gällande försäkring som täcker ersättning för skada i följd av trafik med fordonet inom Europiska ekonomiska samarbetsområdet (EES), exempelvis s.k. grönt kort, eller
2. genom det svenska Tullverkets försorg tecknas särskild försäkring som täcker ersättning för skada i följd av trafik med fordonet i länderna i EES och i Schweiz (gränsförsäkring) för tiden till dess att fordonet förs ut till något annat land än ett som ingår i EES. *Förordning (2002:348)*

13 § När ett motordrivet fordon som avses i 11 eller 12 § förs ut igen till något annat land än ett som ingår i Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, skall Tullverket kontrollera att det för fordonet har funnits försäkring som täckt ersättning för skada i följd av trafik med fordonet inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. I de fall då gränsförsäkring har tagits, skall Tullverket också kontrollera att premie har betalats för tiden till och med utförseldagen. Kan bevis om detta inte visas upp, skall försäkring tecknas eller felande premie betalas till Tullverket.

För ett motordrivet fordon som avses i 12 § och som inte är inrättat huvudsakligen för att självständigt användas till person- eller godsbefordran gäller första stycket även när fordonet förs ut till Danmark, Finland eller Norge.

Första och andra styckena skall tillämpas även när fordon som avses där förtullas i Sverige i stället för att föras ut till annan stat. *Förordning (1999:488)*

14 § Särskild ersättning får ej uttagas för Tullverkets handläggning av ärende som avses i denna förordning. *Förordning (1999:488)*

15 § Närmare föreskrifter för tillämpningen av 9–14 § meddelas av Tullverket.
Förordning (1999:488)

Motiverat besked om ersättning

15 a § Försäkringsgivaren eller dennes skaderegleringsrepresentant enligt 27 § trafikskadelagen (1975:1410) skall lämna ett motiverat besked om ersättning till den skadelidande inom tre månader från det att ett försäkringsfall anmäldes. Med motiverat besked om ersättning avses

1. ett motiverat anbud om ersättning för sådana fall då försäkringsgivaren inte motsätter sig ersättningsansvar och skadeersättningen har beräknats och
2. ett motiverat svar på vad som har anförts i anmälan av försäkringsfallet för sådana fall då försäkringsgivaren antingen motsätter sig ersättningsansvar eller ansvaret inte har fastställts eller beräknats fullständigt.

Det som sägs i första stycket om försäkringsgivaren gäller även Trafikförsäkringsföreningen när en skada enligt 16 och 33 §§ trafikskadelagen skall ersättas av föreningen. *Förordning (2007:338)*

Intyg om trafikskadeersättning

15 b § Försäkringsgivaren skall på försäkringstagarens begäran lämna ett intyg om trafikskadeersättning som har betalats ut under de senaste fem åren av försäkringstiden och som har lett till en höjning av årspremien för trafikförsäkringen. Om någon sådan ersättning inte har betalats ut, skall intyget innehålla uppgift om det. Intyget skall lämnas senast 15 dagar från det att det begärdes. *Förordning (2007:338)*

Skada under resa inom EES m.m.

16 § En sådan skaderegleringsrepresentant som avses i 27 § trafikskadelagen (1975:1410) skall gentemot den skadelidande kunna sköta skaderegleringen på det eller de språk som är officiella i det EES-land där den skadelidande är bosatt. *Förordning (2002:348)*

17 § har upphävts genom förordning (2007:338).

18 § När ett ärende enligt 28 § trafikskadelagen (1975:1410) har anmälts till Trafikförsäkringsföreningen skall föreningen lämna en underrättelse om detta till försäkringsgivaren eller dennes skaderegleringsrepresentant här enligt 27 § trafikskadelagen och till den som vållat skadan, om denne är känd. En sådan underrättelse skall lämnas även till den som i det land där försäkringsgivaren är etablerad har utsetts till skadeersättningsorgan enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/26/EG av den 16 maj 2000 om tillnärmning av medlemsstaternas lagar om ansvarsförsäkring för motorfordon samt om ändring av rådets direktiv 73/239/EEG och 88/357/EEG. Av underrättelsen skall framgå att föreningen kommer att påbörja skaderegleringen inom den tid som anges i 28 § trafikskadelagen. *Förordning (2002:348)*

19 § Den som enligt 5 § första stycket 1 trafikskadelagen (1975:1410) meddelar trafikförsäkring skall underrätta Trafikförsäkringsföreningen om namn och adress på de skaderegleringsrepresentanter som har utsetts enligt 27 § trafikskadelagen. En sådan underrättelse skall lämnas även till dem som i övriga länder inom EES har utsetts till informationscentrum enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/26/EG av den 16 maj 2000 om tillnärmning av medlemsstaternas lagar om ansvarsförsäkring för motorfordon samt om ändring av rådets direktiv 73/239/EEG och 88/357/EEG.

När en gränsförsäkring har tecknats enligt 12 och 13 §§ skall Tullverket underrätta Trafikförsäkringsföreningen om detta. *Förordning (2002:348)*

Övriga bestämmelser

20 § När en trafikförsäkring har meddelats skall försäkringsanstalten utfärda ett bevis om trafikförsäkringen, om försäkringstagaren begär det. Gäller försäkringen en moped klass II, skall dock beviset utfärdas utan någon särskild begäran. Beviset skall utfärdas enligt formulär som Finansinspektionen fastställer.

När avtal om trafikförsäkring för ett motordrivet fordon som är registrerat i vägtrafikregistret har upphört att gälla, skall försäkringsanstalten eller, i fall som avses i 5 § tredje stycket trafikskadelagen (1975:1410), representanten för försäkringsgivaren anmäla detta hos Transportstyrelsen eller, om interimslicens har utfärdats för fordonet, hos Tullverket. *Förordning (2008:1206)*

21 § Väcks talan om skadestånd i följd av trafik med motordrivet fordon, skall domstolen i god tid före huvudförhandlingen i målet lämna underrättelse därom till den försäkringsanstalt som har meddelat trafikförsäkring för fordonet eller, i fall som avses i 5 § tredje stycket trafikskadelagen (1975:1410), till representanten för försäkringsgivaren eller, i fall som avses i 15 eller 16 § samma lag, till den myndighet som därvid företräder staten respektive till Trafikförsäkringsföreningen. *Förordning (2002:348)*

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

1998:1260

1. Denna förordning träder i kraft den 1 november 1998.
2. För en moped som tagits upp i typintyg enligt 63 § fordonskungörelsen (1972:595) i dess lydelse före den 1 november 1998 eller godkänts vid mopedbesiktning enligt 48–54 §§ fordonskungörelsen i dess lydelse före den 1 november 1998 och därefter inte ändrats på sådant sätt som anges i 50 § nämnda kungörelse, skall vad som sägs om moped klass II gälla.

Special-
försäkring

Lag (1993:1303) om vissa avtalsvillkor för rättsskyddsförsäkring

(senast ändrad genom SFS 2010:2057)

1 § Denna lag gäller avtal om försäkring enligt 2 kap. 11 § första stycket klass 17 försäkringsrörelselagen (2010:2043), rättsskyddsförsäkring. *Lag (2010:2057)*

2 § Om en försäkring omfattar även andra försäkringsklasser än rättsskyddsförsäkring, skall avtalet om rättsskyddet utgöra en särskild del av försäkringsbrevet eller motsvarande handling. Rättsskyddets omfattning skall alltid anges i brevet eller handlingen.

3 § Ett avtal om rättsskyddsförsäkring, som meddelas av en försäkringsgivare som har tillstånd att driva försäkringsrörelse i Sverige, ska ge den försäkrade rätt att vid försäkringsfall efter eget val utse en advokat eller annan lämplig person att biträda honom. Den försäkrade ska underrättas om denna rätt när han anmäler ett försäkringsfall till försäkringsgivaren.

Ett avtalsvillkor som i jämförelse med första stycket är till nackdel för den försäkrade är utan verkan mot denne. *Lag (2010:2057)*

4 § Bestämmelserna i 3 § gäller inte sådana åtgärder som försäkringsgivaren vidtar på grund av en ansvarsförsäkring för att företräda den försäkrade vid undersökningar eller förhandlingar, om åtgärderna vidtas för att tillvarata även försäkringsgivarens intressen. Bestämmelserna gäller inte heller vid tvister eller risker som hänför sig till eller har samband med fartyg som används i sjöfart.

5 § I försäkringsavtalet skall det anges vilka möjligheter som finns för den försäkrade att få en tvist med försäkringsgivaren prövad. *Lag (2007:336)*

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

2007:336

1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2007.
2. I fråga om försäkringsavtal som har ingåtts före ikraftträdandet och inte har förnyats därefter gäller äldre bestämmelser. Har förnyelse skett efter ikraftträdandet, gäller de nya bestämmelserna.

Propositioner

SFS 1993:1303	*SFS 1993:1646*	*SFS 2007:336*	*SFS 2010:2057*
Prop. 1992/93:257	Prop. saknas	Prop. 2006/07:55	Prop. 2009/10:246

Redovisning och rapportering

Bokföring

Bokföringslag (1999:1078) 905

Byte av redovisningsvaluta

Byte av redovisningsvaluta i finansiella företag, lag (2000:35) 919

Årsredovisning

Försäkringsredovisningsdirektiv 91/674/EEG 921

Årsredovisningslag (1995:1554) 945

Vissa årsredovisningsfrågor, förordning (1995:1633) 988

Årsredovisning i försäkringsföretag, lag (1995:1560) 990

Årsredovisning i kreditinstitut, värdepappersbolag och försäkringsföretag, förordning (1995:1600) 1009

FFFS 2015:12 Årsredovisning i försäkringsföretag 1012

FFFS 2011:27 Förenklad årsredovisning i försäkringsföretag som har dispens 1058

FFFS 2013:8 Normalplan för skadeförsäkringsföretags beräkning av säkerhetsreserv 598

Rapportering

FFFS 2015:13 Tillsynsrapportering för försäkringsrörelse 1084

FFFS 2011:14 Rapportering av ägares kvalificerade innehav och ägarintressen 1143

Bokföringslag (1999:1078)

(senast ändrad genom SFS 2017:437)

1 kap.	**Inledande bestämmelser**	906
	Lagens innehåll	906
	Definitioner	906
	Språk	907
2 kap.	**Kretsen av bokföringsskyldiga**	907
	När juridiska personer är bokföringsskyldiga	907
	När fysiska personer är bokföringsskyldiga	908
	När utländska juridiska personer och utomlands bosatta fysiska personer är bokföringsskyldiga	908
3 kap.	**Räkenskapsår**	909
	Normalt räkenskapsår	909
	Annat tolvmånaders räkenskapsår	909
	Förkortat eller förlängt räkenskapsår	909
	Gemensamt räkenskapsår för flera verksamheter	909
	Gemensamt räkenskapsår för koncernföretag	909
	Omläggning av räkenskapsår	909
	Föreläggande om rättelse	909
	Räkenskapsår i finansiella företag	909
4 kap.	**Bokföringsskyldighetens innebörd**	910
	Allmänt om vad bokföringsskyldigheten innebär	910
	God redovisningssed	910
	Upprättande av balansräkning när bokföringsskyldigheten inträder eller när grunden för denna ändras	910
	Bokföring för flera verksamheter	910
	Gemensam bokföring för flera bokföringsskyldiga	910
	Redovisningsvaluta	910
	Utländska företags verksamhet i Sverige	911
5 kap.	**Löpande bokföring och verifikationer**	911
	Grundbokföring och huvudbokföring	911
	Tidpunkten för bokföring	911
	Bokslutstransaktioner	911
	Sidoordnad bokföring	911
	Rättelse av bokföringspost	912
	Verifikationer	912
	Andra bokföringsposter än sådana som avser affärshändelser	912
	Systemdokumentation och behandlingshistorik	912
	Kassaregister	912
6 kap.	**Hur den löpande bokföringen avslutas**	913
	När den löpande bokföringen ska avslutas med en årsredovisning	913
	Årsredovisningens innehåll m.m.	913
	När den löpande bokföringen får avslutas med ett årsbokslut i stället för en årsredovisning	913
	Årsbokslut	914
	Förenklat årsbokslut	915
	Tidpunkten för färdigställande av årsbokslutet	915
	Specifikation till årsredovisning eller årsbokslut	915
7 kap.	**Arkivering av räkenskapsinformation m.m.**	915
	Former för bevarande	915
	Tid och plats för förvaring	915
	Tillfällig förvaring av verifikation utomlands	916
	Utomlands placerad utrustning m.m.	916
	Förvaring av dokument m.m. som hör till en verksamhet utomlands	916
	Överföring av räkenskapsinformation	916
	När räkenskapsinformation får förstöras	917

8 kap. Utvecklandet av god redovisningssed samt bemyndiganden .. 917
9 kap. Överklagande 917
Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser 917
Propositioner 918

1 kap. Inledande bestämmelser

Lagens innehåll

1 § I denna lag finns bestämmelser om bokföringsskyldighet för vissa fysiska och juridiska personer. Lagen innehåller bestämmelser om

– kretsen av bokföringsskyldiga (2 kap.),
– räkenskapsår (3 kap.),
– bokföringsskyldighetens innebörd (4 kap.),
– löpande bokföring och verifikationer (5 kap.),
– hur den löpande bokföringen avslutas (6 kap.),
– arkivering av räkenskapsinformation m.m. (7 kap.),
– utvecklandet av god redovisningssed (8 kap.), samt
– överklagande (9 kap.).

Definitioner

2 § I denna lag betyder

1. *företag*: en fysisk eller juridisk person som är bokföringsskyldig enligt denna lag,
2. *verksamhet*: näringsverksamhet eller annan verksamhet som omfattas av bokföringsskyldighet enligt denna lag,
3. *moderföretag*: företag som utgör moderföretag enligt definitionen i 1 kap. 4 § årsredovisningslagen (1995:1554),
4. *koncern*: vad som utgör koncern enligt definitionen i 1 kap. 4 § årsredovisningslagen,
5. *filial*: ett sådant avdelningskontor med självständig förvaltning som omfattas av lagen (1992:160) om utländska filialer m.m. eller ett kontor som tillhör en europeisk ekonomisk intressegruppering med säte utomlands,
6. *bokföringspost*: varje enskild notering i grundbokföringen eller huvudbokföringen,
7. *affärshändelser*: alla förändringar i storleken och sammansättningen av ett företags förmögenhet som beror på företagets ekonomiska relationer med omvärlden, såsom in- och utbetalningar, uppkomna fordringar och skulder samt egna tillskott till och uttag ur verksamheten av pengar, varor eller annat,
8. *verifikation*: de uppgifter som dokumenterar en affärshändelse eller en vidtagen justering i bokföringen,
9. *räkenskapsinformation*:
   a) sådana sammanställningar av uppgifter som avses i
      – 4 kap. 3 § (balansräkning),
      – 5 kap. 1 § (grundbokföring och huvudbokföring),
      – 5 kap. 4 § (sidoordnad bokföring),
      – 5 kap. 6 § (verifikation),
      – 5 kap. 7 § (handling m.m. som en verifikation hänvisar till),
      – 5 kap. 11 § (systemdokumentation och behandlingshistorik),
      – 6 kap. 2 § (årsredovisning),
      – 6 kap. 4 och 5 §§ (årsbokslut),
      – 6 kap. 6 § (förenklat årsbokslut), samt
      – 6 kap. 8 § (specifikation av balansräkningspost),
   b) avtal och andra handlingar av särskild betydelse för att belysa verksamhetens ekonomiska förhållanden, samt

c) sådana uppgifter i övrigt som är av betydelse för att det ska gå att följa och förstå de enskilda bokföringsposternas behandling i bokföringen,

10. *nettoomsättning*: intäkter från sålda varor och utförda tjänster som ingår i företagets normala verksamhet med avdrag för lämnade rabatter, mervärdesskatt och annan skatt som är direkt knuten till omsättningen.

Företag som avses i 2 kap. 2 § första stycket och 3 § ska vid tillämpningen av bestämmelser i denna lag som hänför sig till nettoomsättning, till nettoomsättningen lägga bidrag, gåvor, medlemsavgifter och andra liknande intäkter. *Lag (2017:437)*

3 § Vad som sägs i denna lag om juridiska personer tillämpas inte på dödsbon. I fråga om dödsbon gäller i stället vad som sägs om fysiska personer.

Språk

4 § Räkenskapsinformation som företaget självt upprättar enligt denna lag skall avfattas på svenska, danska, norska eller engelska.

Om det finns särskilda skäl, får Skatteverket tillåta att ett företag, trots bestämmelserna i första stycket, upprättar räkenskapsinformationen på annat språk. Ett företag som har fått ett sådant tillstånd skall dock, om en myndighet begär det, på egen bekostnad översätta räkenskapsinformationen till något av de språk som anges i första stycket.

Tillstånd enligt andra stycket ges av Finansinspektionen när det gäller företag som står under inspektionens tillsyn.

Av 2 kap. 5 §, 7 kap. 7 § och 9 kap. 1 § årsredovisningslagen (1995:1554) följer att en årsredovisning, en koncernredovisning och en delårsrapport alltid skall avfattas på svenska. *Lag (2006:874)*

Redovisning & rapportering

2 kap. Kretsen av bokföringsskyldiga

När juridiska personer är bokföringsskyldiga

1 § En juridisk person är bokföringsskyldig, om inte annat anges i 2– 5 §§.

2 § Följande juridiska personer är bokföringsskyldiga i den utsträckning som anges i andra–fjärde styckena:

1. ideella föreningar,
2. registrerade trossamfund och registrerade organisatoriska delar av sådana samfund enligt lagen (1998:1593) om trossamfund,
3. samfällighetsföreningar enligt 17 § lagen (1973:1150) om förvaltning av samfälligheter,
4. viltvårdsområdesföreningar enligt 1 § lagen (2000:592) om viltvårdsområden,
5. fiskevårdsområdesföreningar enligt 1 § lagen (1981:533) om fiskevårdsområden.

Juridiska personer som anges i första stycket är bokföringsskyldiga, om värdet av tillgångarna, beräknat enligt 4 §, överstiger en och en halv miljon kronor. Bokföringsskyldigheten inträder

1. från och med tidpunkten för den juridiska personens bildande, om tillgångarna då överstiger det angivna gränsbeloppet, eller
2. från och med det kalenderår vid vars ingång värdet av tillgångarna överstiger gränsbeloppet.

Bokföringsskyldigheten enligt andra stycket upphör, om tillgångarnas värde vid utgången av de tre senaste räkenskapsåren har varit lägre än det angivna gränsbeloppet.

Om den juridiska personen bedriver näringsverksamhet eller är moderföretag i en koncern, är den bokföringsskyldig även om förutsättningarna enligt andra stycket inte är uppfyllda. *Lag (2006:874)*

3 § Stiftelser är bokföringsskyldiga, om värdet av tillgångarna, beräknat enligt 4 §, överstiger en och en halv miljon kronor. Bokföringsskyldigheten inträder

1. från och med tidpunkten för stiftelsens bildande, om tillgångarna då överstiger det angivna gränsbeloppet, eller
2. från och med det kalenderår vid vars ingång värdet av tillgångarna överstiger gränsbeloppet.

Bokföringsskyldigheten enligt första stycket upphör, om tillgångarnas värde vid utgången av de tre senaste åren har varit lägre än det angivna gränsbeloppet.

Följande stiftelser är dock bokföringsskyldiga även om förutsättningarna enligt första stycket inte är uppfyllda:

1. stiftelser som bedriver näringsverksamhet,
2. stiftelser som är moderstiftelser,
3. insamlingsstiftelser enligt 11 kap. 1 § stiftelselagen (1994:1220),
4. kollektivavtalsstiftelser enligt 11 kap. 3 § samma lag,
5. stiftelser som har bildats av eller tillsammans med staten, en kommun eller ett landsting,
6. pensionsstiftelser enligt 9 § lagen (1967:531) om tryggande av pensionsutfästelse m.m.,
7. personalstiftelser enligt 27 § samma lag. *Lag (2009:249)*

4 § När värdet på tillgångarna enligt 2 § andra stycket och 3 § första stycket bestäms, skall varje tillgång tas upp till ett värde som motsvarar vad tillgången kan anses betinga vid en försäljning under normala förhållanden. Fastigheter och byggnader som är lös egendom tas dock upp till taxeringsvärdet, om ett sådant värde finns.

5 § Följande juridiska personer är inte bokföringsskyldiga enligt denna lag:

1. staten, kommunerna, landstingen, kommunalförbunden och regionförbunden,
2. konkursbon, samt
3. stiftelser vars tillgångar enligt stiftelseförordnandet får användas endast till förmån för bestämda fysiska personer.

När fysiska personer är bokföringsskyldiga

6 § En fysisk person som bedriver näringsverksamhet är bokföringsskyldig för denna.

Vid tillämpningen av första stycket skall uthyrning av en sådan privatbostadsfastighet som avses i 2 kap. 13 § inkomstskattelagen (1999:1229) inte anses som näringsverksamhet. Ägande eller brukande av en sådan näringsfastighet som avses i 2 kap. 14 § nämnda lag skall alltid anses som näringsverksamhet. *Lag (1999:1304)*

När utländska juridiska personer och utomlands bosatta fysiska personer är bokföringsskyldiga

7 § En utländsk juridisk person som ska bedriva sin näringsverksamhet i Sverige genom en filial är bokföringsskyldig för verksamheten.

En utomlands bosatt fysisk person som bedriver näringsverksamhet i Sverige är bokföringsskyldig för verksamheten. Det som sägs i 6 § andra stycket om förfogandet över vissa fastigheter gäller även i fråga om sådana personer. *Lag (2017:437)*

8 § Utländska försäkringsgivare och utländska tjänstepensionsinstitut som bedriver verksamhet som avser skadeförsäkring eller återförsäkring av skadeförsäkring genom en sådan generalagent eller generalrepresentation som avses i 1 kap. 9 eller 12 § lagen (1998:293) om utländska försäkringsgivares och tjänstepensionsinstituts verksamhet i Sverige, är bokföringsskyldiga för verksamheten under förutsättning att verksamheten bedrivs från ett sådant fast driftställe som avses i 2 kap. 29 § inkomstskattelagen (1999:1229). *Lag (2017:437)*

3 kap. Räkenskapsår

Normalt räkenskapsår

1 § Ett räkenskapsår ska omfatta tolv kalendermånader.

Fysiska personer, handelsbolag där en fysisk person ska beskattas för hela eller en del av bolagets inkomst och sådana samfällighetsförvaltande juridiska personer som avses i 6 kap. 6 § andra stycket inkomstskattelagen (1999:1229) ska ha kalenderåret som räkenskapsår.

Andra företag får tillämpa annat räkenskapsår än kalenderår (brutet räkenskapsår).

Lag (2010:1514)

Annat tolvmånaders räkenskapsår

2 § Om det med hänsyn till det allmännas ekonomiska intresse eller andra omständigheter finns synnerliga skäl, får Skatteverket i ett enskilt fall medge att en annan period av tolv kalendermånader än som följer av 1 § andra stycket får utgöra räkenskapsår.

Lag (2010:1514)

Förkortat eller förlängt räkenskapsår

3 § När bokföringsskyldigheten inträder eller räkenskapsåret läggs om, får räkenskapsåret omfatta kortare tid än tolv månader eller utsträckas att omfatta högst arton månader. Räkenskapsåret får också kortas av om bokföringsskyldigheten upphör.

Gemensamt räkenskapsår för flera verksamheter

4 § Om ett företag bedriver flera verksamheter, skall det tillämpa samma räkenskapsår för dessa.

Redovisning & rapportering

Gemensamt räkenskapsår för koncernföretag

5 § Företag som ingår i samma koncern skall ha gemensamt räkenskapsår.

Om det finns synnerliga skäl, kan Skatteverket medge att olika räkenskapsår får tillämpas.

Om en fysisk person som bedriver jordbruksverksamhet också äger ett aktiebolag, som också bedriver jordbruksverksamhet, utan att han är skyldig att upprätta koncernredovisning, får aktiebolaget, trots bestämmelsen i första stycket, ha brutet räkenskapsår. *Lag (2003:727)*

Omläggning av räkenskapsår

6 § Räkenskapsår får läggas om endast om Skatteverket ger tillstånd till det. Tillstånd behövs dock inte

1. för omläggning från brutet räkenskapsår till kalenderår,
2. för omläggning till gemensamt räkenskapsår i fall som avses i 4 § och 5 § första stycket. *Lag (2003:727)*

Föreläggande om rättelse

7 § Om ett företag tillämpar brutet räkenskapsår i strid med 1 § andra stycket, får Skatteverket förelägga företaget att lägga om räkenskapsåret till kalenderår. Ett sådant föreläggande får förenas med vite. *Lag (2003:727)*

Räkenskapsår i finansiella företag

8 § I 1 kap. 7 § lagen (1995:1559) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag och i 1 kap. 6 § lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag finns bestämmelser om räkenskapsår i vissa företag.

4 kap. Bokföringsskyldighetens innebörd

Allmänt om vad bokföringsskyldigheten innebär

1 § Ett företag skall

1. löpande bokföra alla affärshändelser enligt bestämmelserna i 5 kap. 1–5 §§,
2. se till att det finns verifikationer enligt 5 kap. 6–9 §§ för alla bokföringsposter samt systemdokumentation och behandlingshistorik enligt 5 kap. 11 §,
3. bevara all räkenskapsinformation och sådan utrustning och sådana system som behövs för att presentera räkenskapsinformationen i den form som anges i 7 kap. 1 § 1 eller 2,
4. upprätta en balansräkning enligt 3 §, och
5. avsluta den löpande bokföringen enligt bestämmelserna i 6 kap. *Lag (2006:874)*

God redovisningssed

2 § Bokföringsskyldigheten skall fullgöras på ett sätt som överensstämmer med god redovisningssed.

Upprättande av balansräkning när bokföringsskyldigheten inträder eller när grunden för denna ändras

3 § När bokföringsskyldighet inträder eller när grunden för sådan skyldighet ändras, ska företaget utan dröjsmål upprätta en öppningsbalansräkning.

Vid upprättandet av öppningsbalansräkningen gäller 6 kap. 4 § andra stycket eller, om företaget är ett sådant företag som avses i 6 kap. 3 § andra stycket andra meningen, 6 kap. 6 § i tillämpliga delar. *Lag (2010:1514)*

Bokföring för flera verksamheter

4 § Om ett företag bedriver flera verksamheter, skall det ha en bokföring som omfattar samtliga verksamheter.

Trots bestämmelsen i första stycket får ett företag som bedriver flera verksamheter ha en bokföring för varje enskild verksamhet, om det finns särskilda skäl och det är förenligt med god redovisningssed. Företag som avses i 6 kap. 1 § skall i så fall löpande arkivera uppgifter om ställning och resultat i de olika verksamheterna på en gemensam plats. Om företaget bedriver verksamhet på egen hand, skall arkiveringen ske i anslutning till bokföringen för en sådan verksamhet.

Gemensam bokföring för flera bokföringsskyldiga

5 § Ett företag får ha gemensam bokföring med någon annan bokföringsskyldig endast för gemensamt bedriven verksamhet och endast om det är förenligt med god redovisningssed.

Trots bestämmelsen i första stycket får församlingar i Svenska kyrkan som ingår i en kyrklig samfällighet enligt 3 § andra stycket lagen (1998:1591) om Svenska kyrkan ha en gemensam bokföring som omfattar församlingarnas och samfällighetens verksamheter. Vidare får prästlönetillgångar enligt 10 § lagen (1998:1592) om införande av lagen (1998:1591) om Svenska kyrkan ha gemensam bokföring, om de förvaltas tillsammans.

Redovisningsvaluta

6 § Affärshändelserna ska kunna presenteras i en och samma redovisningsvaluta. Redovisningsvalutan ska vara svenska kronor. I aktiebolag, ekonomiska föreningar, sparbanker, medlemsbanker och försäkringsföretag får dock redovisningsvalutan i stället vara euro.

Byte av redovisningsvaluta får ske endast vid ingången av ett nytt räkenskapsår. Bestämmelser om omräkning i samband med byte av redovisningsvaluta finns i årsredovisningslagen (1995:1554).

Om företaget har bytt redovisningsvaluta, får ett nytt byte göras endast om Skatteverket tillåter det. Tillstånd får vägras endast om det finns anledning att anta att bytet har ett otillbörligt syfte.

Trots första–tredje styckena får ett avdelningskontor som är beläget utomlands och som har självständig förvaltning ha sin redovisning i en valuta som i det andra landet godtas som redovisningsvaluta. *Lag (2017:437)*

Utländska företags verksamhet i Sverige

7 § Bokföringsskyldighetens innebörd är densamma för en filial som för ett svenskt företag av motsvarande slag.

Filialen ska ha en egen bokföring som är skild från det utländska företagets bokföring i övrigt. *Lag (2017:437)*

8 § Bestämmelserna i 7 § ska tillämpas även på försäkringsverksamhet som omfattas av 2 kap. 8 §.

Ett skadeförsäkringsföretag som bedriver sin verksamhet genom generalrepresentation ska anses utgöra en självständig filial i förhållande till ett annat skadeförsäkringsföretag som bedriver verksamhet genom samma generalrepresentation. *Lag (2017:437)*

9 § Näringsverksamhet som bedrivs i Sverige av en utomlands bosatt fysisk person ska ha en egen bokföring som är skild från den fysiska personens bokföring i övrigt.
Lag (2017:437)

5 kap. Löpande bokföring och verifikationer

Grundbokföring och huvudbokföring

1 § Affärshändelserna skall bokföras så att de kan presenteras i registreringsordning (grundbokföring) och i systematisk ordning (huvudbokföring). Detta skall ske på ett sådant sätt att det är möjligt att kontrollera fullständigheten i bokföringsposterna och överblicka verksamhetens förlopp, ställning och resultat.

Redovisning & rapportering

En affärshändelse som avser mottagandet av en gåva behöver inte bokföras, under förutsättning att

1. gåvans marknadsvärde är svårbestämbart men kan antas vara lågt, och
2. det är förenligt med god redovisningssed. *Lag (2006:874)*

Tidpunkten för bokföring

2 § Kontanta in- och utbetalningar ska bokföras senast påföljande arbetsdag. Andra affärshändelser ska bokföras så snart det kan ske.

Affärshändelserna får bokföras senare än som anges i första stycket, om det finns skäl för det och det är förenligt med god redovisningssed.

Ett företag vars årliga nettoomsättning normalt uppgår till högst tre miljoner kronor får dröja med att bokföra affärshändelserna tills betalning sker. Vid räkenskapsårets utgång ska dock samtliga då obetalda fordringar och skulder bokföras.

Tredje stycket gäller inte företag som omfattas av lagen (1995:1559) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag eller lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag. Inte heller gäller tredje stycket finansiella holdingföretag som ska upprätta koncernredovisning enligt någon av de nämnda lagarna. *Lag (2010:1514)*

Bokslutstransaktioner

3 § I samband med att den löpande bokföringen avslutas skall sådana poster som är nödvändiga för att bestämma räkenskapsårets intäkter och kostnader och den finansiella ställningen på balansdagen bokföras.

Sidoordnad bokföring

4 § Vid bokföringen skall konton över tillgångar, avsättningar, skulder och eget kapital specificeras i en sidoordnad bokföring i den utsträckning det behövs för att ge en tillfredsställande kontroll och överblick. *Lag (2006:874)*

Rättelse av bokföringspost

5 § Om en bokföringspost rättas, skall det anges när rättelsen har skett och vem som har gjort den. Sker rättelsen genom en särskild rättelsepost, skall det samtidigt säkerställas att det vid en granskning av den rättade bokföringsposten utan svårighet går att få kännedom om rättelsen.

Verifikationer

6 § För varje affärshändelse ska det finnas en verifikation. Om företaget har tagit emot en uppgift om affärshändelsen i den form som anges i 7 kap. 1 § första stycket, ska denna uppgift, i förekommande fall kompletterad med uppgifter enligt 7 och 8 §§, användas som verifikation.

Om det behövs med hänsyn till arten av den mottagna verifikationen, får bokföringen grundas på en särskilt upprättad hänvisningsverifikation.

Flera likartade affärshändelser får dokumenteras genom en gemensam verifikation. Vid försäljning av varor och tjänster mot kontant betalning får även inbetalningarna under en dags försäljning dokumenteras genom en gemensam verifikation. Den gemensamma verifikationen får då utgöras av uppgifter från en kassaapparat, kassarapport eller annan uppgift som anger summan av mottagna betalningar. *Lag (2010:1514)*

7 § Verifikationen skall innefatta uppgift om när den har sammanställts, när affärshändelsen har inträffat, vad denna avser, vilket belopp den gäller och vilken motpart den berör. I förekommande fall skall verifikationen även innefatta upplysning om handlingar eller andra uppgifter som har legat till grund för affärshändelsen samt var dessa finns tillgängliga.

I verifikationen skall det ingå ett verifikationsnummer eller annat identifieringstecken samt sådana övriga uppgifter som är nödvändiga för att sambandet mellan verifikationen och den bokförda affärshändelsen utan svårighet skall kunna fastställas.

8 § Uppgifter enligt 7 § första stycket får utelämnas, om det är förenat med svårigheter att låta uppgiften ingå i verifikationen och ett utelämnande är förenligt med god redovisningssed.

9 § Om en verifikation rättas, skall det anges när rättelsen har skett och vem som har gjort den.

Andra bokföringsposter än sådana som avser affärshändelser

10 § Vad som föreskrivs i 1–9 §§ gäller även andra bokföringsposter än sådana som avser affärshändelser.

Systemdokumentation och behandlingshistorik

11 § Företaget skall upprätta sådana beskrivningar över bokföringssystemets organisation och uppbyggnad som behövs för att ge överblick över systemet (systemdokumentation). Företaget skall också upprätta sådana beskrivningar över genomförda bearbetningar inom systemet som gör det möjligt att utan svårighet följa och förstå de enskilda bokföringsposternas behandling (behandlingshistorik).

Om företaget har flera separata bokföringar, skall det av systemdokumentationen för varje bokföring framgå var uppgifter ur övriga bokföringar kan erhållas.

Kassaregister

12 § I skatteförfarandelagen (2011:1244) finns bestämmelser om användning av kassaregister i vissa fall. *Lag (2011:1399)*

6 kap. Hur den löpande bokföringen avslutas

När den löpande bokföringen ska avslutas med en årsredovisning

1 § Företag som tillhör någon eller några av följande kategorier ska för varje räkenskapsår avsluta bokföringen med en årsredovisning och offentliggöra den enligt 2 §:

1. aktiebolag,
2. ekonomiska föreningar,
3. handelsbolag i vilka en eller flera juridiska personer är delägare,

3 a. grupperingar enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1082/2006 av den 5 juli 2006 om en europeisk gruppering för territoriellt samarbete (EGTS),

3 b. konsortier enligt rådets förordning (EG) nr 723/2009 av den 25 juni 2009 om gemenskapens rättsliga ram för ett konsortium för europeisk forskningsinfrastruktur (Eric-konsortium),

3 c. europeiska politiska partier och europeiska politiska stiftelser enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) nr 1141/2014 av den 22 oktober 2014 om stadgar för och finansiering av europeiska politiska partier och europeiska politiska stiftelser,

4. företag som omfattas av lagen (1995:1559) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag eller lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag,
5. stiftelser som är bokföringsskyldiga enligt denna lag, dock inte stiftelser som får använda sina tillgångar uteslutande till förmån för medlemmar av en viss eller vissa släkter och som är bokföringsskyldiga endast på grund av 2 kap. 3 § första stycket,
6. företag som uppfyller mer än ett av följande villkor:
   a) medelantalet anställda i företaget har under vart och ett av de två senaste räkenskapsåren uppgått till mer än 50,
   b) företagets redovisade balansomslutning har för vart och ett av de två senaste räkenskapsåren uppgått till mer än 40 miljoner kronor,
   c) företagets redovisade nettoomsättning har för vart och ett av de två senaste räkenskapsåren uppgått till mer än 80 miljoner kronor,
7. företag som är moderföretag i en koncern vilken uppfyller mer än ett av följande villkor:
   a) medelantalet anställda i koncernen har under vart och ett av de två senaste räkenskapsåren uppgått till mer än 50,
   b) koncernföretagens redovisade balansomslutning har för vart och ett av de två senaste räkenskapsåren uppgått till mer än 40 miljoner kronor,
   c) koncernföretagens redovisade nettoomsättning har för vart och ett av de två senaste räkenskapsåren uppgått till mer än 80 miljoner kronor.

Vid tillämpningen av första stycket 7 b och c ska fordringar och skulder mellan koncernföretag, liksom internvinster, elimineras. Detsamma gäller för intäkter och kostnader som hänför sig till transaktioner mellan koncernföretag, liksom förändring av internvinst.

Lag (2016:1058)

Redovisning & rapportering

Årsredovisningens innehåll m.m.

2 § En årsredovisning skall upprättas och offentliggöras enligt bestämmelserna i årsredovisningslagen (1995:1554) eller, i förekommande fall, lagen (1995:1559) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag eller lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag.

När den löpande bokföringen får avslutas med ett årsbokslut i stället för en årsredovisning

3 § Andra företag än sådana som avses i 1 § ska, om de inte upprättar årsredovisning, för varje räkenskapsår avsluta den löpande bokföringen med ett årsbokslut.

Årsbokslutet ska upprättas enligt 4 och 5 §§. Företag i vilket den årliga nettoomsättningen normalt uppgår till högst tre miljoner kronor och som inte är skyldigt att upprätta årsredovisning enligt 1 § får upprätta årsbokslutet i förenklad form enligt 6 §.

Lag (2010:1514)

3 a § Skyldigheten enligt 1 § att upprätta en årsredovisning gäller inte för en filial, om det utländska företaget lyder under lagstiftningen i en stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och

1. har en rättslig form som är jämförbar med aktiebolaget,
2. är ett kreditinstitut, betalningsinstitut eller värdepappersbolag av motsvarande slag som de företag som omfattas av lagen (1995:1559) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag,
3. är ett försäkringsföretag av motsvarande slag som de företag som omfattas av lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag, eller
4. är ett europakooperativ.

Om filialen till följd av första stycket inte upprättar någon årsredovisning, ska den i stället upprätta ett årsbokslut. För årsbokslutet tillämpas

1. i en filial till ett företag som avses i första stycket 1 eller 4 och som inte är ett sådant företag som avses i samma stycke 2 eller 3, bestämmelserna i 4, 5, 7 och 8 §§,
2. i en filial till ett företag som avses i första stycket 2, bestämmelserna i 2 kap. 2 § och 3–5 kap. lagen om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag, med undantag för hänvisningen till 3 kap. 5 § årsredovisningslagen (1995:1554), och
3. i en filial till ett företag som avses i första stycket 3, bestämmelserna i 2 kap. 2 § och 3–5 kap. lagen om årsredovisning i försäkringsföretag, med undantag för hänvisningen till 3 kap. 5 § årsredovisningslagen. *Lag (2017:437)*

3 b § Bestämmelserna i 3 a § ska tillämpas även på försäkringsverksamhet som omfattas av 2 kap. 8 §.

Ett skadeförsäkringsföretag som bedriver sin verksamhet genom generalrepresentation ska anses utgöra en självständig filial i förhållande till ett annat skadeförsäkringsföretag som bedriver verksamhet genom samma generalrepresentation.

När bestämmelserna om årsbokslut i 3 a § andra stycket 3 tillämpas, gäller inte de föreskrivna begränsningarna i första stycket i den paragrafen till företag som lyder under lagstiftningen i en stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och till vissa slag av försäkringsföretag. *Lag (2017:437)*

Årsbokslut

4 § Ett årsbokslut ska bestå av en resultaträkning och en balansräkning. Årsbokslutet ska upprättas i vanlig läsbar form eller i elektronisk form. Beloppen i årsbokslutet ska anges i svenska kronor.

När årsbokslutet upprättas, ska följande bestämmelser i årsredovisningslagen (1995:1554) tillämpas:

- 1 kap. 3 § om vad som avses med andelar och nettoomsättning samt om de tillägg som ska göras till nettoomsättningen,
- 1 kap. 4–6 §§ om koncern, intresseföretag m.m.,
- 2 kap. 2 § om överskådlighet och god redovisningssed,
- 2 kap. 3 a § om väsentlighet,
- 2 kap. 4 § om andra grundläggande redovisningsprinciper,
- 2 kap. 7 § om undertecknande,
- 3 kap. 1 och 2 §§ om balans- och resultaträkningarnas innehåll,
- 3 kap. 3 och 4 §§ om uppställningsformer,
- 3 kap. 9 § om redovisning av avsättningar,
- 3 kap. 11 § första stycket om resultaträkning i förkortad form,
- 4 kap. 1 och 2 §§ om vad som är anläggningstillgångar och omsättningstillgångar,
- 4 kap. 3 § första stycket om anskaffningsvärdet för anläggningstillgångar,
- 4 kap. 4 § om avskrivning av anläggningstillgångar,
- 4 kap. 5 § om nedskrivning av anläggningstillgångar,
- 4 kap. 9 § om värdering av omsättningstillgångar,
- 4 kap. 10 § om värdering av pågående arbeten,
- 4 kap. 11 § om varulagrets anskaffningsvärde,

– 4 kap. 12 § om redovisning till bestämd mängd och fast värde,
– 4 kap. 13 § om omräkning av fordringar och skulder i utländsk valuta, och
– 4 kap. 15 a § om värdering av avsättningar. *Lag (2015:821)*

5 § I årsbokslutet ska företaget lämna de ytterligare upplysningar som anges i andra och tredje styckena.

Upplysningar ska lämnas om:

1. vilka principer för värdering av tillgångar, avsättningar och skulder som har tillämpats,
2. hur värdet av varje post som tas upp som anläggningstillgång i balansräkningen har beräknats,
3. hur stor del av de totala skulderna som ska betalas senare än ett år efter balansdagen,
4. ställda säkerheter, med angivande av säkerheternas omfattning, art och form, och
5. summan av garantiåtaganden, ekonomiska åtaganden och eventuella förpliktelser som inte tas upp i balansräkningen (eventualförpliktelser).

Om företaget har ändrat redovisningsprinciper, ska en upplysning lämnas om detta. Skälen för ändringen ska anges. *Lag (2015:821)*

Förenklat årsbokslut

6 § Ett förenklat årsbokslut ska bestå av en resultaträkning och en balansräkning. Det ska upprättas enligt god redovisningssed och i vanlig läsbar form eller i elektronisk form.

I fråga om undertecknande av årsbokslutet gäller 2 kap. 7 § årsredovisningslagen (1995:1554) i tillämpliga delar. *Lag (2010:1514)*

Tidpunkten för färdigställande av årsbokslutet

7 § Årsbokslutet skall färdigställas så snart det kan ske, dock senast sex månader eller, i stiftelser, fyra månader efter räkenskapsårets utgång. *Lag (2010:1514)*

Specifikation till årsredovisning eller årsbokslut

8 § För varje sammandragen post i den balansräkning som skall ingå i årsredovisningen eller årsbokslutet skall, om inte postens sammansättning klart framgår av bokföringen i övrigt, de belopp som ingår i posten specificeras i en särskild förteckning, som inte behöver offentliggöras. *Lag (2010:1514)*

9–12 §§ har upphävts genom lag (2010:1514).

7 kap. Arkivering av räkenskapsinformation m.m.

Former för bevarande

1 § Räkenskapsinformation skall bevaras i

1. vanlig läsbar form (dokument),
2. mikroskrift som kan läsas med förstoringshjälpmedel, eller
3. annan form som kan läsas, avlyssnas eller på annat sätt uppfattas endast med tekniskt hjälpmedel (maskinläsbart medium) och som genom omedelbar utskrift kan tas fram i sådan form som avses i 1 eller 2.

Dokument, mikroskrift och maskinläsbart medium med räkenskapsinformation som företaget har tagit emot från någon annan skall bevaras i det skick materialet hade när det kom till företaget. Dokument, mikroskrift och maskinläsbart medium med räkenskapsinformation som företaget självt har upprättat skall bevaras i det skick materialet fick när räkenskapsinformationen sammanställdes.

Tid och plats för förvaring

2 § Dokument, mikroskrift och maskinläsbara medier som används för att bevara räkenskapsinformation ska vara varaktiga och lätt åtkomliga. De ska bevaras fram till och med det sjunde året efter utgången av det kalenderår då räkenskapsåret avslutades. De ska förvaras i Sverige, i ordnat skick och på betryggande och överskådligt sätt.

Maskinutrustning och system som behövs för att presentera räkenskapsinformationen i den form som anges i 1 § första stycket 1 eller 2 ska hållas tillgängliga i Sverige under hela den tid som anges i första stycket. *Lag (2010:1514)*

Tillfällig förvaring av verifikation utomlands

3 § Om det finns särskilda skäl och är förenligt med god redovisningssed, får ett dokument som innefattar en verifikation, trots bestämmelserna i 2 §, tillfälligt förvaras utomlands.

Utomlands placerad utrustning m.m.

3 a § Trots bestämmelserna i 2 § får ett företag förvara maskinläsbara medier och hålla maskinutrustning och system tillgängliga i ett annat land inom Europeiska unionen om

1. platsen för förvaring och varje ändring av denna plats anmäls till Skatteverket eller, när det gäller företag som står under Finansinspektionens tillsyn, till Finansinspektionen,
2. företaget på begäran av Skatteverket eller Tullverket medger omedelbar elektronisk åtkomst till räkenskapsinformationen för kontrolländamål under arkiveringstiden, och
3. företaget genom omedelbar utskrift kan ta fram räkenskapsinformationen i Sverige i sådan form som avses i 1 § 1 eller 2.

Första stycket gäller också förvaring i ett land utanför Europeiska unionen med vilket det finns rättsliga instrument om ömsesidigt bistånd med en räckvidd som är likartad med de som föreskrivs i

– rådets direktiv 2010/24/EU av den 16 mars 2010 om ömsesidigt bistånd för indrivning av fordringar som avser skatter, avgifter och andra åtgärder, i den ursprungliga lydelsen,
– rådets direktiv 2011/16/EU av den 15 februari 2011 om administrativt samarbete i fråga om beskattning och om upphävande av direktiv 77/799/EEG, i lydelsen enligt rådets direktiv 2014/107/EU, och
– rådets förordning (EU) nr 904/2010 av den 7 oktober 2010 om administrativt samarbete och kampen mot mervärdesskattebedrägeri, i lydelsen enligt rådets förordning (EU) nr 517/2013. *Lag (2015:821)*

4 § Om det finns särskilda skäl, får Skatteverket tillåta att ett företag förvarar maskinläsbara medier utomlands även om förutsättningarna enligt 3 a § inte föreligger. I sådana fall får maskinutrustning och system som avses i 2 § andra stycket hållas tillgängliga i samma land. Tillståndet får förenas med villkor och begränsas till viss tid.

Tillstånd enligt första stycket ges av Finansinspektionen när det gäller företag som står under inspektionens tillsyn. *Lag (2003:1135)*

Förvaring av dokument m.m. som hör till en verksamhet utomlands

5 § Bestämmelserna i 2 § om förvaring i Sverige gäller inte dokument, mikroskrift, maskinläsbara medier, utrustning och system som avser verksamhet som företaget bedriver genom ett avdelningskontor som är beläget utomlands och som har självständig förvaltning, om företaget är bokföringsskyldigt i det andra landet. *Lag (2017:437)*

Överföring av räkenskapsinformation

6 § Ett företag får förstöra sådant material för bevarande av räkenskapsinformation som avses i 1 §, om räkenskapsinformationen på ett betryggande sätt överförs till något annat sådant material. Om materialet är sådant som avses i 1 § andra stycket, får det dock förstöras först från och med det fjärde året efter utgången av det kalenderår då räkenskapsåret avslutades. *Lag (2010:1514)*

När räkenskapsinformation får förstöras

7 § Om det finns särskilda skäl, får Skatteverket för visst fall tillåta att dokument, mikroskrift och maskinläsbara medier som används för att bevara räkenskapsinformation förstörs före utgången av den tid som anges i 2 §.

Tillstånd enligt första stycket ges av Finansinspektionen när det gäller företag som står under inspektionens tillsyn.

Även om ett tillstånd enligt första stycket har meddelats, får dokument, mikroskrift och maskinläsbara medier som används för att bevara information som omfattas av lagen (2005:590) om insyn i vissa finansiella förbindelser m.m. inte förstöras förrän tidigast fem år efter utgången av det kalenderår då räkenskapsåret avslutades. Förstöring får dock ske om informationen bevaras på annat sätt. *Lag (2005:591)*

8 kap. Utvecklandet av god redovisningssed samt bemyndiganden

1 § Bokföringsnämnden ansvarar för utvecklandet av god redovisningssed. Finansinspektionen ansvarar för utvecklandet av god redovisningssed i sådana företag som omfattas av lagen (1995:1559) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag och lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag i den utsträckning det är påkallat av dessa företags särart.

Av 1 kap. 5 § lagen om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag, 1 kap. 4 § lagen om årsredovisning i försäkringsföretag och 23 kap. 15 § 3 lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden följer att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om redovisning för finansiella företag. *Lag (2007:551)*

2 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om bokföringsskyldighetens fullgörande enligt 4 kap. 7 § och om utformning av och innehåll i den redovisning som enligt 6 kap. 3 a § ska lämnas för verksamhet i en filial till

1. ett utländskt kreditinstitut, betalningsinstitut eller värdepappersbolag av motsvarande slag som de företag som omfattas av lagen (1995:1559) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag, och
2. ett utländskt försäkringsföretag av motsvarande slag som de företag som omfattas av lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag.

Rätten att meddela föreskrifter gäller även sådan verksamhet som avses i 4 kap. 8 § och 6 kap. 3 b §. *Lag (2017:437)*

9 kap. Överklagande

1 § En myndighets beslut enligt denna lag får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

2015:821

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2016.
2. Lagen tillämpas första gången för det räkenskapsår som inleds närmast efter den 31 december 2015.

2016:1058

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2017.

2017:437

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2017.

Propositioner

SFS 1999:1078
Prop. 1998/99:130

SFS 1999:1304
Prop. 1999/2000:2

SFS 2000:31
Prop. 1999/2000:23

SFS 2000:598
Prop. saknas

SFS 2003:727
Prop. 2002/03:99

SFS 2003:1135
Prop. 2003/04:26

SFS 2005:591
Prop. 2004/05:140

SFS 2006:874
Prop. 2005/06:116

SFS 2007:134
Prop. 2006/07:27

SFS 2007:551
Prop. 2006/07:115

SFS 2007:596
Prop. 2006/07:105

SFS 2008:90
Prop. 2007/08:45

SFS 2009:249
Prop. 2008/09:84

SFS 2009:701
Prop. 2008/09:174

SFS 2010:849
Prop. 2009/10:204

SFS 2010:1514
Prop. 2009/10:235

SFS 2010:2064
Prop. 2009/10:246

SFS 2011:1399
Prop. 2010/11:166

SFS 2014:1387
Prop. 2014/15:4

SFS 2015:821
Prop. 2015/16:3

SFS 2016:1058
Prop. 2016/17:6

SFS 2017:437
Prop. 2016/17:149

Lag (2000:35) om byte av redovisningsvaluta i finansiella företag

(senast ändrad genom SFS 2017:687)

Lagens tillämpningsområde

1 § Denna lag innehåller bestämmelser för finansiella företag om byte av redovisningsvaluta enligt 4 kap. 6 § bokföringslagen (1999:1078). Lagen gäller dock inte när en filial byter valuta i sin redovisning i fall som avses i fjärde stycket nämnda paragraf.

Definitioner

2 § I denna lag avses med

1. *försäkringsföretag*: försäkringsaktiebolag, ömsesidigt försäkringsbolag och försäkringsförening som omfattas av försäkringsrörelselagen (2010:2043),
2. *kreditinstitut*: bankaktiebolag, sparbank och medlemsbank samt kreditmarknadsföretag enligt 1 kap. 5 § 14 lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse,
3. *finansiellt företag*: de företag som anges i 1 och 2 samt
   a) värdepappersbolag enligt 1 kap. 5 § 26 lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden,
   b) fondbolag enligt 1 kap. 1 § första stycket 8 lagen (2004:46) om värdepappersfonder,
   c) börs enligt 1 kap. 5 § 3 lagen om värdepappersmarknaden,
   d) svensk clearingorganisation enligt 1 kap. 5 § 5 lagen om värdepappersmarknaden,
   e) värdepapperscentral enligt 1 kap. 3 § lagen (1998:1479) om värdepapperscentraler och kontoföring av finansiella instrument, och
   f) AIF-förvaltare som har tillstånd enligt 3 kap. 1 § lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder,
4. *koncern*: detsamma som i 1 kap. 11 och 12 §§ aktiebolagslagen (2005:551), varvid vad som sägs om moderbolag tillämpas även på andra juridiska personer än aktiebolag. *Lag (2016:55)*

2 §[1] I denna lag avses med

1. *försäkringsföretag*: försäkringsaktiebolag, ömsesidigt försäkringsbolag och försäkringsförening som omfattas av försäkringsrörelselagen (2010:2043),
2. *kreditinstitut*: bankaktiebolag, sparbank och medlemsbank samt kreditmarknadsföretag enligt 1 kap. 5 § 14 lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse,
3. *finansiellt företag*: de företag som anges i 1 och 2 samt
   a) värdepappersbolag enligt 1 kap. 4 b § lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden,
   b) fondbolag enligt 1 kap. 1 § första stycket 8 lagen (2004:46) om värdepappersfonder,
   c) börs enligt 1 kap. 4 b § lagen om värdepappersmarknaden,
   d) svensk clearingorganisation enligt 1 kap. 4 b § lagen om värdepappersmarknaden,
   e) värdepapperscentral enligt 1 kap. 3 § lagen (1998:1479) om värdepapperscentraler och kontoföring av finansiella instrument, och
   f) AIF-förvaltare som har tillstånd enligt 3 kap. 1 § lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder,
4. *koncern*: detsamma som i 1 kap. 11 och 12 §§ aktiebolagslagen (2005:551), varvid vad som sägs om moderbolag tillämpas även på andra juridiska personer än aktiebolag. *Lag (2017:687)*

[1] Denna lydelse träder i kraft den 3 januari 2018 enligt lag (2017:687) [red.anm.].

3 § Med stadgar avses

1. bolagsordning i ett aktiebolag, ett försäkringsaktiebolag eller ett ömsesidigt försäkringsbolag,
2. reglemente i en sparbank eller
3. stadgar i en medlemsbank, en försäkringsförening eller en ekonomisk förening.

Lag (2010:2065)

Särskild redogörelse

4 § Ett finansiellt företag som avser att byta redovisningsvaluta ska upprätta en särskild redogörelse över konsekvenserna av bytet för företaget samt för den koncern och grupp som företaget ingår i. Ett försäkringsföretag ska även redogöra för konsekvenserna av bytet för försäkringstagare och andra ersättningsberättigade på grund av en försäkring.

Av redogörelsen ska det framgå vilka risker som är förenade med en redovisning i den nya valutan och de åtgärder som har vidtagits för att hantera dessa. Det ska också framgå om bytet är förenligt med de bestämmelser som gäller för verksamheten.

Ett fondbolag ska ge in redogörelsen till Finansinspektionen senast sex månader före ingången av det första räkenskapsåret med redovisning i den nya valutan. *Lag (2014:978)*

5 § En ändring av stadgarna som innebär byte av redovisningsvaluta får stadfästas eller godkännas endast om en redogörelse som avses i 4 § första stycket har upprättats.

Särskilda bestämmelser för kreditinstitut och värdepappersbolag

6 § Om ett kreditinstitut eller ett värdepappersbolag har bytt redovisningsvaluta, skall kapitalbasen, omräknad till den nya redovisningsvalutan, minst motsvara det krav på lägsta kapitalbas som gällde före bytet. Omräkningen skall göras enligt den växelkurs som avses i 2 kap. 6 § andra stycket årsredovisningslagen (1995:1554).

Om ett kreditinstitut eller ett värdepappersbolag har bytt till en valuta som företaget tidigare haft sin redovisning i, skall dock kapitalbasen alltid minst motsvara det krav på lägsta kapitalbas som senast gällde vid redovisning i den valutan.

7 § Ett kreditinstitut eller ett värdepappersbolag, som har bytt till redovisning i euro, skall vid ingången av det första räkenskapsåret med redovisning i den nya valutan ha ett bundet eget kapital som motsvarar minst det kapital som krävs för att påbörja verksamheten.

8 § har upphävts genom lag (2015:716).

Bemyndiganden

9 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om vad en redogörelse enligt 4 § ska innehålla. *Lag (2015:716)*

Överklagande

10 § Finansinspektionens beslut enligt 8 § andra stycket får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätt.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

2017:687

Denna lag träder i kraft den 3 januari 2018.

Propositioner

SFS 2000:35 Prop. 1999/2000:23	*SFS 2002:154* Prop. 2001/02:85	*SFS 2004:67* Prop. 2002/03:150	*SFS 2004:326* Prop. 2002/03:139
SFS 2005:925 Prop. 2005/06:25	*SFS 2006:1381* Prop. 2006/07:5	*SFS 2007:554* Prop. 2006/07:115	*SFS 2008:279* Prop. 2007/08:57
SFS 2010:2065 Prop. 2009/10:246	*SFS 2011:765* Prop. 2010/11:124	*SFS 2013:570* Prop. 2012/13:155	*SFS 2014:978* Prop. 2013/14:228
SFS 2015:716 Prop. 2015/16:9	*SFS 2016:55* Prop. 2015/16:10	*SFS 2017:687* Prop. 2016/17:162	

RÅDETS DIRECTIV 91/674/EEG

Årsbokslut och sammanställd redovisning för försäkringsföretag

(senast ändrat genom direktiv 2006/46/EG)

Avsnitt 1	Inledande bestämmelser och räckvidd	923
Avsnitt 2	Allmänna bestämmelser om balans- och resultaträkningar	924
Avsnitt 3	Balansräkningens uppställningsform	924
Avsnitt 4	Särskilda bestämmelser för vissa poster i balansräkningen	926
Avsnitt 5	Resultaträkningens uppställningsform	931
Avsnitt 6	Särskilda bestämmelser för vissa poster i resultaträkningen	933
Avsnitt 7	Värderingsregler	936
Avsnitt 8	Noternas innehåll	941
Avsnitt 9	Bestämmelser om sammanställd redovisning	942
Avsnitt 10	Offentliggörande	943
Avsnitt 11	Slutbestämmelser	944

Europeiska gemenskapernas råd har antagit detta direktiv

Med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska ekonomiska gemenskapen, särskilt artikel 54 i detta,

med beaktande av kommissionens förslag,

i samarbete med Europaparlamentet,

med beaktande av Ekonomiska och sociala kommitténs yttrande, och

med beaktande av följande:

Redovisning & rapportering

I den utsträckning som krävs och i syfte att skapa likvärdiga regler inom gemenskapen föreskrivs i artikel 54.3 g i Romfördraget samordning av de åtgärder som till skydd för såväl delägares som tredjemans intressen krävs i medlemsstaterna av bolag såsom de definieras i artikel 58 andra stycket i fördraget.

Rådets direktiv 78/660/EEG av den 25 juli 1978 grundat på artikel 54.3 g i fördraget om årsbokslut i vissa typer av bolag, senast ändrat genom direktiv 90/605/EEG, behöver i avvaktan på fortsatt samordning inte tillämpas för försäkringsbolag, i fortsättningen kallade ”försäkringsföretag”. Med hänsyn till försäkringsföretags stora betydelse i gemenskapen kan en sådan samordning inte uppskjutas längre efter genomförandet av direktiv 78/660/EEG.

Vad som i rådets direktiv 83/349/EEG av den 13 juni 1983, grundat på artikel 54.3 g i fördraget, om sammanställd redovisning, senast ändrat genom direktiv 90/605/EEG, sägs om undantag för försäkringsföretag gäller endast till dess att föreliggande direktiv skall börja tillämpas. Detta direktiv måste därför även innehålla särskilda bestämmelser om sammanställd redovisning för försäkringsföretag.

En sådan samordning är också mycket angelägen eftersom försäkringsföretag bedriver verksamhet över gränserna. För borgenärer, gäldenärer, delägare, försäkringstagare och deras rådgivare samt för allmänheten är det av största betydelse att dessa företags årsbokslut och sammanställda redovisning blir lättare att jämföra.

I medlemsstaterna råder konkurrens mellan försäkringsföretag med olika juridisk form. Företag som driver direkt försäkringsrörelse driver vanligtvis även återförsäkringsrörelse och konkurrerar därigenom med företag som är specialiserade på återförsäkring. Det är därför lämpligt att inte begränsa en samordning till sådana företagsformer för vilka direktiv 78/660/EEG gäller utan utsträcka tillämpningsområdet till de företag som omfattas av rådets direktiv 73/239/EEG av den 24 juli 1973 om samordning av lagar och andra författningar angående rätten att etablera och driva verksamhet med annan direkt försäkring än livförsäkring, senast ändrat genom direktiv 90/618/EEG, och rådets direktiv 79/267/EEG av den 5 mars 1979 om samordning av lagar och andra författningar om rätten att starta och driva direkt livförsäkringsrörelse, senast ändrat genom direktiv 90/619/EEG, och därutöver till vissa företag som inte omfattas av dessa direktiv samt återförsäkringsföretag.

Även om det med hänsyn till vad som särskilt kännetecknar försäkringsföretag framstår som ändamålsenligt att utforma ett särdirektiv om årsbokslut och sammanställd redovisning för sådana företag, fordrar detta inte nödvändigtvis ett regelverk av annat slag än i direktiven 78/660/ EEG och 83/349/EEG. Ett särdirektiv av sådan innebörd skulle varken vara lämpligt eller förenligt med de principer som samordningen av bolagsrätten bygger på, då försäkringsföretagen med den viktiga plats de intar för gemenskapens ekonomi inte kan undantas från ett regelverk avsett för företag i allmänhet. Av detta

skäl har hänsyn här tagits endast till vad som är utmärkande för försäkringsföretagen, och således innehåller detta direktiv endast avvikelser från bestämmelserna i direktiven 78/660/EEG och 83/349/EEG.

De olika medlemsstaterna uppvisar stora skillnader i fråga om uppställningen av och innehållet i försäkringsföretagens balansräkningar. I detta direktiv måste därför föreskrivas att alla försäkringsföretag i gemenskapen skall tillämpa samma uppställningsform och samma benämning på posterna i balansräkningarna.

För att årsbokslut och sammanställda redovisningar skall kunna jämföras måste ett antal grundläggande frågor avgöras som rör upplysning i balansräkningen om vissa transaktioner.

För att jämförbarheten skall bli bättre måste också exakt anges vad de olika posterna i balanräkningen avser.

Det kan vara värdefullt att skilja på försäkringsgivares och återförsäkrares åtaganden genom att på tillgångssidan som tillgång redovisa återförsäkrarens andel av de tekniska avsättningarna.

Uppställningen av resultaträkningen måste också bestämmas och vissa poster i den definieras.

Med hänsyn till försäkringsnäringens särskilda beskaffenhet kan det vara till nytta att orealiserade vinster och förluster redovisas i resultaträkningen.

Jämförbarheten av uppgifter i balansräkningen och resultaträkningen beror också av till vilka värden tillgångar och skulder tas upp i balansräkningen. För att ge en riktig bild av ett försäkringsföretags ekonomiska ställning måste redovisningen innehålla uppgift såväl om dagsvärdet av placeringarna som om deras värde beräknat efter inköps- eller tillverkningskostnad. Kravet att åtminstone i not till räkenskaperna ange placeringars dagsvärde införs dock uteslutande för att åstadkomma jämförbarhet och klarhet och är inte avsett att föranleda ändringar i den skattemässiga behandlingen av försäkringsföretagen.

Livförsäkringsavsättningar får beräknas enligt försäkringsmatematiska metoder som normalt används på marknaden eller godtas av tillsynsmyndigheterna. Metoderna får tillämpas av aktuarie eller annan expert i enlighet med de villkor som kan ha fastställts i nationell lag och med beaktande av de försäkringsmatematiska principer som erkänts vid nuvarande och senare samordning av de grundläggande reglerna för en betryggande och ekonomisk kontroll av direkt livförsäkringsrörelse.

Vid beräkning av avsättningar för oreglerade skador bör för att ernå försiktig bedömning och god insyn å ena sidan alla icke öppet redovisade diskonteringar eller nedsättningar förbjudas och å andra sidan exakta villkor definieras för vilka öppet redovisade diskonteringar och nedsättningar är tillåtna.

Med hänsyn till försäkringsföretagens särskilda karaktär är vissa förändringar nödvändiga beträffande noterna till årsbokslut och sammanställd redovisning.

I överensstämmelse med syftet att reglerna skall avse alla försäkringsföretag som omfattas av direktiven 73/239/EEG och 79/267/EEG liksom vissa andra försäkringsföretag föreskrivs inte sådana undantag för små och medelstora försäkringsföretag som i direktiv 78/660/EEG; dock bör inte sådana små ömsesidiga institut som faller utanför räckvidden för direktiv 73/239/EEG och 79/267/EEG omfattas av det här direktivet.

I fråga om försäkringsföretag har av samma skäl till medlemsstaterna inte utsträckts möjligheten enligt direktiv 83/349/EEG att undanta moderföretag från skyldigheten att upprätta sammanställd redovisning då de i gruppen ingående företagen sammantagna inte överstiger en viss storlek.

Med hänsyn till försäkringssammanslutningen Lloyd's särskilda karaktär behövs särskilda regler för denna.

Direktivets bestämmelser gäller också sammanställda redovisningar som upprättats av moderföretag som är finansiella holdingbolag när dotterföretagen uteslutande eller huvudsakligen är försäkringsföretag.

De problem som uppkommer i samband med detta direktiv, särskilt vad avser dess tillämpning, kräver att företrädare för medlemsstaterna och kommissionen samverkar i en kontaktkommitté. För att sådana kommittéer inte skall bli onödigt många, bör denna samverkan ske i den kommitté som avses i artikel 52 i direktiv 78/660/EEG. Dock måste kommittén då den behandlar problem som rör försäkringsföretag ha en för ändamålet lämplig sammansättning.

Med hänsyn till sakens komplicerade beskaffenhet måste försäkringsföretag som omfattas av detta direktiv medges en lämplig tidsfrist för att följa dess regler. Denna frist måste förlängas för att möjliggöra de anpassningar som behöver göras beträffande å ena sidan sammanslutningen Lloyd's och å andra sidan de företag som när detta direktiv blir tillämpligt tar upp placeringar till anskaffningskostnaderna.

I syfte att åstadkomma större insyn och harmonisering, bör det skapas förutsättningar för att vissa bestämmelser i detta direktiv skall kunna ses över efter fem års tillämpning.

Avsnitt 1 Inledande bestämmelser och räckvidd

Artikel 1

1. Artiklarna 2 och 3, artikel 4.1 och 4.3–4.6, artiklarna 6, 7, 13 och 14, artikel 15.3 och 15.4, artiklarna 16–21, 29–35, 37–41, 42 och 42 a–42 f, artikel 43.1, punkterna 1–7 b och 9–14, artiklarna 45.1 och 46.1 och 46.2, artiklarna 46 a, 48–50, 50 a, 50 b och 50 c, artikel 51.1, artiklarna 51 a, 56–59, 60 a, 61 och 61 a i direktiv 78/660/EEG skall tillämpas på de företag som anges i artikel 2 i det här direktivet, om annat inte föreskrivs i det här direktivet. Artiklarna 46, 47, 48, 51 och 53 i det här direktivet skall inte tillämpas på tillgångar och skulder som värderas i enlighet med avsnitt 7 a i direktiv 78/660/EEG.

2. När det i direktiven 78/660/EEG och 83/349/EEG hänvisas till artiklarna 9, 10 och 10 a (balansräkning) eller i direktiv 78/660/EEG till artiklarna 22–26 (resultaträkning), skall hänvisningarna anses gälla artikel 6 (balansräkning) respektive 34 (resultaträkning) i det här direktivet.

3. Hänvisningar i direktiven 78/660/EEG och 83/349/EEG till artiklarna 31–42 i direktiv 78/660/EEG skall anses gälla med beaktande av artiklarna 45–62 i detta direktiv.

4. När de nyss nämnda bestämmelserna i direktiv 78/660/EEG hänvisar till poster i balansräkningen som inte har någon motsvarighet i detta direktiv, skall hänvisningarna anses gälla sådana i artikel 6 i detta direktiv angivna poster där motsvarande tillgångar och skulder finns upptagna. *Direktiv (2006/46/EG)*

Artikel 2

1. Föreskrifterna om samordning i detta direktiv skall gälla de bolag och andra företag som avses i fördragets artikel 58 andra stycket och som är

a) företag som avses i artikel 1 i direktiv 73/239/EEG, med undantag av de ömsesidiga institut för vilka det direktivet enligt dess artikel 3 inte gäller men med tillägg av de organisationer som avses i artikel 4 a, b, c och e utom dem vars verksamhet inte helt eller huvudsakligen utgörs av försäkringsrörelse,
b) företag som avses i artikel 1 i direktiv 79/267/EEG med undantag för sådana organisationer och ömsesidiga institut som avses i artiklarna 2.2 och 2.3 samt 3 i det direktivet, eller
c) företag som driver återförsäkringsrörelse.

Redovisning & rapportering

Sådana företag skall i detta direktiv betecknas som försäkringsföretag.

2. Medel i en sådan pensionsfond som avses i artikel 1.2 c och d i direktiv 79/267/EEG som ett försäkringsföretag förvaltar i eget namn men för någon annans räkning skall redovisas i balansräkningen, om företaget har rätt att förfoga över tillgångarna. Summan av sådana tillgångar och skulder skall redovisas särskilt eller i noter till respektive tillgångs- och skuldposter. Dock får medlemsstaterna medge att sådana medel tas upp som poster utanför balansräkningen om medlen enligt särskilda regler kan avskiljas från de tillgångar som står till förfogande för utskiftning i händelse av likvidation av försäkringsföretag (eller liknande förfaranden).

Tillgångar som förvärvats i någon annans namn och för dennes räkning får inte tas upp i balansräkningen.

Artikel 3

De bestämmelser i detta direktiv som avser livförsäkring skall i tillämpliga delar gälla också för försäkringsföretag som meddelar enbart sjukförsäkring och som gör detta uteslutande eller huvudsakligen enligt livförsäkringstekniska principer.

Medlemsstaterna får tillämpa första stycket på sjukförsäkring som meddelats av blandade företag enligt livförsäkringstekniska principer då denna verksamhet är betydande.

Artikel 4

1. Detta direktiv skall tillämpas på den sammanslutning av försäkringsgivare som benämns Lloyd's. I detta direktiv skall både Lloyd's och Lloyd's syndikat anses vara försäkringsföretag.

2. Med undantag från artikel 65.1 skall Lloyd's i stället för de sammanställda redovisningar som krävs i direktiv 83/349/EEG utföra samlade redovisningar. Samlade redovisningar skall utföras genom kumulation av alla syndikatredovisningar. *Direktiv (2003/51/EG)*

Avsnitt 2 Allmänna bestämmelser om balans- och resultaträkningar

Artikel 5

En sammanslagning av poster enligt de villkor som föreskrivs i artikel 4.3 a eller b i direktiv 78/660/EEG skall för försäkringsföretag begränsas

– såvitt avser balansräkningen, till poster vars beteckning börjar med arabiska siffror, med undantag för poster som avser tekniska avsättningar, och
– såvitt avser resultaträkningen, till poster vars beteckning börjar med en eller två gemena bokstäver, med undantag för poster under I.1 och I.4 och II.1, II.5 och II.6.

Sammanslagning skall tillåtas endast i enlighet med de bestämmelser som medlemsstaterna antagit.

Avsnitt 3 Balansräkningens uppställningsform

Artikel 6

Medlemsstaterna skall föreskriva följande form för uppställning av balansräkningar:

Tillgångar

A *Tecknat ej inbetalt kapital*
med särskilt angivande av infordrat kapital (såvida det inte i nationell lag föreskrivs att infordrat kapital skall redovisas på skuldsidan, i vilket fall kapital som har infordrats men ännu inte inbetalts skall tas upp som tillgång, antingen under A eller under E.IV).

B *Immateriella tillgångar*
angivna under posterna B och C.I, i artikel 9 i direktiv 78/660/EEG, med särskilt angivande av
  – kostnader för bolagsbildning, så som de definierats i nationell lag, i den utsträckning de enligt nationell lag får redovisas som tillgångar (såvida det inte i nationell lag föreskrivs att de skall uppges i noter),
  – goodwill, till den del den förvärvats mot vederlag (såvida det inte i nationell lag föreskrivs att den skall uppges i noter).

C *Placeringar*
  I Mark och byggnader
  med särskilt angivande av mark och byggnader som används av ett försäkringsföretag för den egna verksamheten (såvida det inte i nationell lag föreskrivs att uppgift om detta skall lämnas i noter).
  II Placeringar i anknutna företag och ägarintressen:
    1. Aktier och andelar i anknutna företag.
    2. Obligationer och andra skuldförbindelser emitterade av, och fordringar hos, anknutna företag.
    3. Ägarintressen.
    4. Obligationer och andra skuldförbindelser emitterade av, och fordringar hos, företag i vilka försäkringsföretaget har ett ägarintresse.
  III Andra finansiella placeringar
    1. Aktier och andra värdepapper med rörlig avkastning och andelar i värdepappersfonder.
    2. Obligationer och andra värdepapper med fast avkastning.
    3. Andelar i gemensamma investeringar.

4. Lån med säkerhet i fast egendom.
5. Annan utlåning.
6. Insättningar hos kreditinstitut.
7. Övriga.

IV Depositioner hos företag som avgivit affär.

D *Placeringar för de livförsäkringstagares räkning som själva bär placeringsrisken*

E *Fordringar*

(Fordringar hos
– anknutna företag, och
– företag i vilka försäkringsföretaget har ett ägarintresse
skall redovisas särskilt, som delposter till posterna I, II och III).

I Fordringar som uppstått i direktförsäkringsverksamhet hos
1. försäkringstagare,
2. försäkringsförmedlare.

II Fordringar som uppstått i återförsäkringsverksamhet.

III Andra fordringar.

IV Tecknat och infordrat ej inbetalt kapital
(såvida det inte i nationell lag föreskrivs att kapital som har infordrats men inte inbetalts skall redovisas som tillgång under A).

F *Andra tillgångar*

I Materiella tillgångar och varulager som angetts under C.II och D.I i artikel 9 i direktiv 78/660/EEG, utom mark och byggnader, byggnader under uppförande och erlagd handpenning avseende mark och byggnader.

II Kassa och bank.

III Egna aktier eller andelar (med uppgift om deras nominella värde eller, i avsaknad därav, deras bokförda parivärde), i den utsträckning det i nationell lag medges att de redovisas i balansräkningen.

IV Övriga

Redovisning & rapportering

G *Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter*

I Upplupen ränta och hyra.

II Förutbetalda anskaffningskostnader (med särredovisning av vad som hänför sig till skadeförsäkrings- respektive livförsäkringsrörelse).

III Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter.

H *Förlust under räkenskapsåret*

(såvida det inte i nationell lag föreskrivs att den skall redovisas under Skulder och eget kapital, post A.VI).

Skulder och eget kapital

A *Eget kapital*

I Tecknat kapital eller motsvarande medel
(såvida det inte i nationell lag föreskrivs att infordrat kapital skall redovisas under denna post. Tecknat kapital och inbetalt kapital skall i så fall redovisas var för sig).

II Överkurs vid emission.

III Uppskrivningsfond

IV Kapitalreserver.

V Balanserad vinst eller förlust.

VI Vinst eller förlust under räkenskapsåret
(såvida det inte i nationell lag föreskrivs att den skall redovisas under Tillgångar, post H, eller under Skulder och eget kapital, post I).

B *Efterställda skulder*

C *Tekniska avsättningar*

1. Avsättning för ej intjänade premier:
   a) bruttobelopp
   b) återförsäkringsbelopp (–)

2. Livförsäkringsavsättning:
   a) bruttobelopp (–)
   b) återförsäkringsbelopp (–)
3. Avsättning för oreglerade skador:
   a) bruttobelopp
   b) återförsäkringsbelopp (–)
4. Avsättning för återbäring och rabatter (om den inte tas upp under 2):
   a) bruttobelopp
   b) återförsäkringsbelopp (–)
5. Utjämningsavsättning
6. Övriga tekniska avsättningar
   a) bruttobelopp
   b) återförsäkringsbelopp (–)

D *Tekniska avsättningar för livförsäkringsavtal där försäkringstagaren bär placeringsrisken:*
   a) bruttobelopp
   b) återförsäkringsbelopp (–)

E *Andra avsättningar*
   1. Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser
   2. Avsättningar för skatter.
   3. Övriga avsättningar.

F *Depositioner mottagna från återförsäkrare.*

G *Skulder*
   (Skulder till:
   – anknutna företag, och
   – företag i vilka försäkringsföretaget har ett ägarintresse
   skall redovisas särskilt, som delposter.)
   I Skulder som uppstått i direktförsäkringsverksamhet
   II Skulder som uppstått i återförsäkringsverksamhet
   III Obligationslån med särskilt angivande av konvertibla lån
   IV Skulder till kreditinstitut
   V Övriga skulder, inbegripet skatt och sociala avgifter

H *Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter*

I *Vinst under räkenskapsåret*
   (såvida det inte i nationell lag föreskrivs att den skall redovisas under Skulder och eget kapital, post A.VI). *Direktiv (2003/51/EG)*

Artikel 7

Artikel 14 i direktiv 78/660/EEG skall inte tillämpas på åtaganden som sammanhänger med försäkringsverksamhet.

Avsnitt 4 Särskilda bestämmelser för vissa poster i balansräkningen

Artikel 8

Artikel 15.3 i direktiv 78/660/EEG skall tillämpas endast på tillgångsposterna B och C.I och C.II enligt definitionen i artikel 6 i detta direktiv. Alla förändringar avseende dessa poster skall redovisas på grundval av balansvärdet vid räkenskapsårets början.

Artikel 9

Tillgångar: ***Post C.III 2***
Obligationer och andra värdepapper med fast avkastning

1. Denna post skall omfatta omsättningsbara obligationer och andra värdepapper med fast avkastning som emitterats av kreditinstitut, av andra företag eller av offentliga organ, såvida de inte omfattas av post C.II 2 eller C.II 4.

2. Värdepapper som löper med en ränta som varierar i enlighet med vissa givna faktorer, såsom räntan på interbankmarknaden eller på euromarknaden, skall också anses som obligationer och andra värdepapper med fast avkastning.

Artikel 10

Tillgångar: ***Post C.III 3***
Andelar i gemensamma investeringar

Denna post skall omfatta andelar som ett företag har i investeringar som är gemensamma för flera företag eller pensionsfonder, och där ett av dessa företag eller en av dessa pensionsfonder har anförtrotts förvaltningen.

Artikel 11

Tillgångar: ***Post C.III 4 och C.III 5***
Lån med säkerhet i fast egendom och annan utlåning

Lån till försäkringstagare där försäkringsbrevet utgör den huvudsakliga säkerheten skall redovisas under ”Annan utlåning” och det sammanlagda beloppet skall anges i noter. Lån med säkerhet i fast egendom skall redovisas som sådana också när försäkringsavtalet utgör ytterligare säkerhet. Om sammanlagda beloppet av ”Annan utlåning” som inte har försäkringsavtal som säkerhet är betydande, skall fördelningen av lånen anges i en not.

Artikel 12

Tillgångar: ***Post C.III 6***
Insättningar hos kreditinstitut

Denna post skall omfatta insatta belopp som är beroende av uppsägning. Insättningar utan sådan begränsning skall tas upp under F.II även om de är räntebärande.

Artikel 13

Tillgångar: ***Post C.III 7***
Övriga

Denna post skall omfatta de placeringar som inte omfattas av posterna C.III 1–C.III 6. När sådana placeringar uppgår till betydande belopp, skall de tas upp i noter till bokslutet.

Artikel 14

Tillgångar: ***Post C.IV***
Depositioner hos företag som avgivit affär

I balansräkningen för ett företag som tar emot återförsäkring skall denna post omfatta fordringar på de företag som har avgivit affär och motsvara de garantibelopp som deponerats hos dessa avgivande företag eller hos tredjeman eller som innehållits av dessa företag.

Dessa fordringar får inte läggas samman med andra fordringar som återförsäkraren kan ha på den som avgivit affär och inte heller avräknas mot återförsäkrarens skulder till det företag som avger affär.

Då värdepapper har deponerats hos den som avgivit affär eller hos tredjeman men äganderätten behålls av det företag som tagit emot återförsäkring, skall värdepappren upptas som placering under lämplig rubrik i den senares bokslut.

Artikel 15

Tillgångar: ***Post D***
Placeringar för de livförsäkringstagares räkning som själva bär placeringsrisken

Vad gäller livförsäkring skall denna post omfatta å ena sidan placeringar vilkas värde används för att bestämma värdet av eller avkastningen på försäkringar kopplade till en

fond för gemensamma placeringar och å andra sidan placeringar som tjänar som täckning för indexreglerade förpliktelser. Posten skall också omfatta placeringar som innehas för medlemmarna av en tontins räkning och som är avsedda att fördelas mellan dem.

Artikel 16

Tillgångar: ***Post F.IV***
Övriga

Denna post skall omfatta de tillgångar som inte hänförs till posterna F.I–F.III. Om sådana tillgångar är betydande, skall de anges i noter.

Artikel 17

Tillgångar: ***Post G.I***
Upplupen ränta och hyra

Denna post skall omfatta sådan ränta och hyra som på balansdagen är intjänad men som ännu inte har erhållits.

Artikel 18

Tillgångar: ***Post G.II***
Förutbetalda anskaffningskostnader

1. Kostnaderna för förvärv av försäkringsavtal skall återföras i enlighet med artikel 18 i direktiv 78/660/EEG i den mån sådant återförande inte är förbjudet i medlemsstaterna.

2. Medlemsstaterna får emellertid tillåta att anskaffningskostnader i skadeförsäkringsrörelse dras av från ej intjänade premier och i livförsäkringsrörelse från livförsäkringsavsättningarna i enlighet med en försäkringsmatematisk metod. När en sådan metod används, måste de belopp som dras av från avsättningarna anges i noter.

Artikel 19

Skulder och eget kapital: ***Post A.I***
Tecknat kapital eller motsvarande medel

Denna post skall omfatta alla belopp som, oavsett hur de faktiskt betecknats, enligt den berörda medlemsstatens nationella lag skall anses som eget kapital, tecknat av aktieägare eller andra personer, allt efter det ifrågavarande försäkringsföretagets associationsform.

Artikel 20

Skulder och eget kapital: ***Post A.IV***
Kapitalreserver

Denna post skall omfatta alla slag av reserver som i artikel 9 i direktiv 78/660/EEG angivits och definierats under Skulder och eget kapital, post A.IV. För försäkringsföretag vars associationsform inte omfattas av direktiv 78/660/EEG får medlemsstaterna vid behov föreskriva även andra slag av reserver.

Kapitalreserverna skall i berörda försäkringsföretags balansräkningar redovisas särskilt, som delposter under Skulder och eget kapital, post A.IV, med undantag för uppskrivningsfond som skall tas upp under Skulder och eget kapital, post A.III.

Artikel 21

Skulder och eget kapital: ***Post B***
Efterställda skulder

Har det genom avtal bestämts att vissa skulder, vare sig de representeras av skriftliga skuldförbindelser eller ej, i händelse av likvidation eller konkurs skall återbetalas först efter det att alla övriga borgenärers krav har tillgodosetts, skall dessa skulder tas upp under denna post.

Artikel 22

När en medlemsstat tillåter att ett företag i balansräkningen tar upp medel vilkas fördelning mellan försäkringstagarna och aktieägarna inte har fastställts vid räkenskapsårets utgång, skall dessa medel tas upp på skuldsidan under en särskild post Ba (Medel för framtida tilldelning).

Förändringar i denna post skall komma från en post II.12 a i resultaträkningen (Överföringar till eller från Medel för framtida tilldelning).

Artikel 23

Skulder och eget kapital: ***Post C***
Tekniska avsättningar

Artikel 20 i direktiv 78/660/EEG skall tillämpas på tekniska avsättningar med de avvikelser som följer av artikel 24–30 i det här direktivet.

Artikel 24

Skulder och eget kapital: ***Poster C.1 b, C.2 b, C.3 b, C.4 b och C.6 b och D.b***
Återförsäkringsbelopp

1. Återförsäkringsbeloppen skall omfatta de verkliga eller uppskattade belopp som enligt återförsäkringsavtal dras av från de tekniska avsättningarnas bruttobelopp.

2. När det gäller avsättning för ej intjänade premier skall återförsäkringsbeloppen beräknas enligt de metoder som avses i artikel 57 eller i enlighet med villkoren i återförsäkringsavtalet.

3. Medlemstaterna får kräva eller tillåta att återförsäkringsbeloppen redovisas som tillgång. När denna möjlighet utnyttjas, skall dessa belopp redovisas som tillgångar under en post Da (Återförsäkrares andel av tekniska avsättningar), med uppdelning på följande delposter:

Redovisning & rapportering

1. Avsättning för ej intjänade premier
2. Livförsäkringsavsättning
3. Avsättning för oreglerade skador
4. Avsättning för återbäring och rabatter (om den inte tas upp under 2)
5. Övriga tekniska avsättningar
6. Tekniska avsättningar för livförsäkringsavtal där försäkringstagaren bär placeringsrisken.

Trots vad som sägs i artikel 5, skall dessa poster inte sammanslås.

Artikel 25

Skulder och eget kapital: ***Post C.1***
Avsättning för ej intjänade premier

Avsättning för ej intjänade premier skall omfatta den andel av tecknade bruttopremier som skall föras till påföljande eller senare räkenskapsår. I fråga om livförsäkringar får medlemsstaterna i avvaktan på ytterligare harmonisering kräva eller tillåta att avsättning för ej intjänade premier ingår i posten C.2.

I de fall posten C.1 i enlighet med artikel 26 skall omfatta också avsättning för kvardröjande risker skall den betecknas ”Avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker”. När avsättning för kvardröjande risker uppgår till betydande belopp, skall den redovisas separat antingen i balansräkningen eller i noter.

Artikel 26

Skulder och eget kapital: ***Post C.6***
Övriga tekniska avsättningar

Denna post skall bl.a. innehålla avsättning för kvardröjande risker, dvs. det belopp utöver avsättningen för ej intjänade premier som har reserverats med hänsyn till risker som för-

säkringsföretaget bär efter räkenskapsårets utgång för att täcka alla ersättningskrav och kostnader som har samband med gällande försäkringsavtal och som går utöver mot dessa avtal svarande ej intjänade och förväntade premier. Om den nationella lagstiftningen så föreskriver, får dock avsättningen för kvardröjande risker sammanläggas med avsättningen för ej intjänade premier som denna definieras i artikel 25 och ingå i det belopp som redovisas under C.1.

Där de kvardröjande riskerna uppgår till betydande belopp, skall summan av dem redovisas separat antingen i balansräkningen eller i noter.

När den möjlighet som anges i artikel 3 andra stycket inte utnyttjas, skall denna post omfatta också avsättningar för stigande ålder.

Artikel 27

Skulder och eget kapital: ***Post C.2***
Livförsäkringsavsättning

Livförsäkringsavsättningen skall omfatta det försäkringsmatematiskt uppskattade värdet av ett försäkringsföretags förpliktelser inklusive återbäring som redan har beviljats med avdrag för det försäkringsmatematiska värdet av framtida premier.

Artikel 28

Skulder och eget kapital: ***Post C.3***
Avsättning för oreglerade skador

Avsättning för oreglerade skador skall uppgå till försäkringsföretagets hela uppskattade slutliga kostnad för att tillgodose alla krav som beror på händelser som har inträffat före räkenskapsårets utgång, vare sig dessa krav har anmälts eller ej, minus belopp som bolaget redan betalat ut med anledning av ersättningskrav.

Artikel 29

Skulder och eget kapital: ***Post C.4***
Avsättning för återbäring och rabatter

Avsättningen för återbäring och rabatter skall omfatta belopp avsedda för försäkringstagare eller förmånstagare och gäller återbäring och rabatter såsom dessa definieras i artikel 39 i den mån beloppen inte redan gottskrivits försäkringstagare eller förmånstagare eller innefattats i post Ba Medel för framtida tilldelning på det sätt som föreskrivs i artikel 22 första stycket eller i post C.2.

Artikel 30

Skulder och eget kapital: ***Post C.5***
Utjämningsavsättning

1. Utjämningsavsättningen skall omfatta belopp som har avsatts i enlighet med rättsliga eller administrativa krav på utjämning av variationerna i skadefrekvens mellan åren eller för att täcka speciella risker.

2. Om det i avsaknad av några sådana rättsliga eller administrativa krav skapas reserver av den betydelse som avses i artikel 20 för samma ändamål, skall detta uppges i noter.

Artikel 31

Skulder och eget kapital: ***Post D***
Tekniska avsättningar för livförsäkringsavtal där försäkringstagaren bär placeringsrisken

Denna post skall omfatta de tekniska avsättningar som har gjorts för att täcka åtaganden som följer av placeringar som har samband med livförsäkringsavtal vilkas värde eller avkastning bestäms med ledning av placeringar för vilka försäkringstagaren bär risken eller med ledning av ett index.

Varje ytterligare teknisk avsättning som därutöver görs för att täcka dödsfallsrisker, driftskostnader eller övriga risker (såsom utbetalningar som skall ske viss inlösningsdag eller garantibelopp som skall erläggas vid inlösen) skall tas upp under post C.2.

Post D skall också omfatta tekniska avsättningar som representerar en tontinorganisatörs åtaganden gentemot tontinens medlemmar.

Artikel 32

Skulder och eget kapital: ***Post F***
Depositioner mottagna från återförsäkrare

I balansräkningen för ett försäkringsbolag som avger affär skall denna post omfatta belopp som deponerats av andra försäkringsföretag i enlighet med återförsäkringsavtal eller som innehålls av samma skäl. Dessa belopp får inte slås samman med andra belopp som försäkringsföretaget är skyldigt eller har att fordra av dessa andra försäkringsföretag.

När ett företag som har avgett affär har erhållit värdepapper som säkerhet och står som ägare till dessa, skall denna post omfatta det belopp företaget är skyldigt med anledning av depositionen.

Avsnitt 5 Resultaträkningens uppställningsform

Artikel 33

1. Medlemsstaterna skall föreskriva den i artikel 34 angivna formen för uppställning av resultaträkning.

2. Den tekniska resultaträkningen för skadeförsäkringsrörelse skall användas för de klasser av direktförsäkring som omfattas av direktiv 73/239/EEG och för motsvarande klasser av återförsäkringsrörelse.

3. Den tekniska resultaträkningen för livförsäkringsrörelse skall användas för de klasser av direktförsäkring som omfattas av direktiv 79/267/EEG och för motsvarande klasser av återförsäkringsrörelse.

4. Medlemsstaterna får kräva eller medge att företag som uteslutande driver återförsäkringsrörelse använder den tekniska resultaträkningen för skadeförsäkringsrörelse för hela sin rörelse. Detsamma skall också gälla företag som utöver återförsäkring endast meddelar direkt skadeförsäkring.

Artikel 34

Resultaträkningen

I Teknisk redovisning av skadeförsäkringsrörelse
1. Premieintäkter, netto efter avgiven återförsäkring
   a) tecknade bruttopremier
   b) premier för avgiven återförsäkring (–)
   c) förändring i bruttoavsättningen för ej intjänade premier, och i den mån den nationella lagstiftningen medger att denna avsättning tas upp under Skulder och eget kapital, posten C.I, förändring i avsättningen för kvardröjande risker (±)
   d) förändring i avsättningen för ej intjänade premier, återförsäkrares andel (±)
2. Fördelad avkastning på placeringar överförd från det icke-tekniska resultatet (post III 6)
3. Övriga tekniska intäkter, netto efter avgiven återförsäkring
4. Uppkommna krav på försäkringsersättning, netto efter avgiven återförsäkring
   a) utbetalda försäkringsersättningar
      aa) bruttobelopp
      bb) återförsäkrares andel (–)

b) förändring i avsättningen för oreglerade skador
aa) bruttobelopp
bb) återförsäkrares andel (–)

5. Förändringar i andra tekniska avsättningar, netto efter avgiven återförsäkring, vilka inte tas upp under andra rubriker (±)
6. Återbäring och rabatter, netto efter avgiven återförsäkring
7. Driftskostnadsnetto
a) anskaffningskostnader
b) förändring i posten Förutbetalda anskaffningskostnader (±)
c) administrationskostnader
d) återförsäkrares provisioner och vinstandelar (–)
8. Övriga tekniska kostnader, netto efter återförsäkring
9. Förändring i utjämningsavsättningen (±)
10. Delsaldo (teknisk redovisning av skadeförsäkringsrörelse (post III 1)).

II Teknisk redovisning av livförsäkringsrörelse

1. Premieintäkter, netto efter avgiven återförsäkring
a) tecknade bruttopremier
b) premier för avgiven återförsäkring (–)
c) förändring i avsättningen för ej intjänade premier, netto efter avgiven återförsäkring (±)
2. Intäkter och vinster av placeringar
a) intäkter från ägarintressen, med särskild uppgift om intäkter från anknutna företag
b) intäkter från övriga placeringar, med särskild uppgift om intäkter från anknutna företag
aa) intäkter från mark och byggnader
bb) intäkter från övriga placeringar
c) återföring av värdejusteringar av placeringar
d) vinster vid avyttring av placeringar
3. Orealiserade vinster på placeringar
4. Övriga tekniska intäkter, netto efter avgiven återförsäkring
5. Uppkommna krav på försäkringsersättning, netto efter avgiven återförsäkring
a) utbetalade försäkringsersättningar
aa) bruttobelopp
bb) återförsäkrares andel (–)
b) förändring i avsättningen för oreglerade skador
aa) bruttobelopp
bb) återförsäkrares andel (–)
6. Förändring i övriga tekniska avsättningar, netto efter avgiven återförsäkring, vilka inte tas upp under andra rubriker (±)
a) livförsäkringsavsättning efter avgiven återförsäkring
aa) bruttobelopp
bb) återförsäkrares andel (–)
b) övriga tekniska avsättningar, netto efter avgiven återförsäkring
7. Återbäring och rabatter, netto efter avgiven återförsäkring
8. Driftskostnadsnetto
a) anskaffningskostnader
b) förändring i posten Förutbetalda anskaffningskostnader (±)
c) administrationskostnader
d) återförsäkrares provisioner och vinstandelar (–)
9. Kostnader för och förluster på placeringar
a) kapitalförvaltningskostnader, inklusive räntor
b) värdejusteringar av placeringar
c) förluster vid avyttring av placeringar
10. Orealiserade förluster på placeringar

11. Övriga tekniska kostnader, netto efter återförsäkring
12. Fördelad avkastning på placeringar överförd till icke-tekniska redovisningen (post III.4)
13. Delsaldo (behållning av teknisk redovisning – livförsäkringsrörelse (post III.2)

III Icke-teknisk redovisning

1. Teknisk redovisning – skadeförsäkringsrörelse (post I.10)
2. Teknisk redovisning – livförsäkringsrörelse (post II.13)
3. Intäkter och vinster på placeringar
   a) intäkter från ägarintressen, med särskild uppgift om intäkter från anknutna företag
   b) intäkter av övriga placeringar, med särskild uppgift om intäkter från anknutna företag
      aa) intäkter från mark och byggnader
      bb) intäkter från övriga placeringar
   c) återföring av värdejusteringar av placeringar
   d) vinster vid avyttring av placeringar
4. Fördelad avkastning på placeringar överförd från den tekniska redovisningen av livförsäkring (post II.12)
5. Kostnader och förluster på placeringar
   a) kapitalförvaltningskostnader, inklusive räntor
   b) värdejusteringar av placeringar
   c) förluster vid avyttring av placeringar
6. Fördelad avkastning på placeringar överförd till den tekniska redovisningen av skadeförsäkring (post I.2)
7. Övriga intäkter
8. Övriga kostnader, inklusive värdejusteringar
9. Skatt på resultat av den normala verksamheten
10. Resultat av den normala verksamheten efter skatt
11. Extraordinära intäkter
12. Extraordinära kostnader
13. Extraordinärt resultat
14. Skatt på extraordinärt resultat
15. Övriga skatter som inte ingår i ovanstående poster
16. Vinst eller förlust under räkenskapsåret

Avsnitt 6 Särskilda bestämmelser för vissa poster i resultaträkningen

Artikel 35

Teknisk redovisning av skadeförsäkring: ***Post I.1 a.***
Teknisk redovisning av livförsäkring: ***Post II.1 a.***
Tecknad bruttopremie

I posten Tecknad bruttopremie skall innefattas alla belopp som förfaller till betalning under räkenskapsåret med anledning av försäkringsavtal, oavsett om dessa belopp helt eller delvis avser ett senare räkenskapsår, och skall omfatta bl.a.

i ännu inte debiterade premier i fall då beräkningen av premierna inte kan göras förrän vid årets slut,

ii – engångspremier, inklusive premier för livräntor,
   – vid livförsäkring, även engångspremier som härrör från avsättningar för återbäring och rabatter i den mån dessa enligt avtal skall betraktas som premier och den nationella lagstiftningen kräver eller medger att de redovisas som premier,

iii tilläggspremier vid halvårsvisa, kvartalsvisa eller månadsvisa premieinbetalningar samt tilläggsbetalningar gjorda av försäkringstagare för utgifter som försäkringsföretaget haft,

iv vid koassurans, företagets andel av totalt premiebelopp,
v återförsäkringspremier från försäkringsföretag som avgivit eller returnerat affär inkl. portföljpremie

efter avdrag för:

– belopp som gottskrivits företag som avgivit eller returnerat affär när portfölj återtas, och
– uppsagda avtal.

I ovannämnda belopp får inte inräknas skatter och offentliga avgifter som utgår på försäkringspremier.

Artikel 36

Teknisk redovisning av skadeförsäkring: ***Post I.1 b***
Teknisk redovisning av livförsäkring: ***Post II.1 b***
Premie för avgiven återförsäkring

Posten premie för avgiven återförsäkring skall omfatta alla premier som betalats eller förfallit till betalning med anledning av återförsäkringsavtal som försäkringsföretaget har ingått. Portföljposter som förfaller till betalning vid tecknandet eller förnyelsen av avgiven affär skall läggas till och gottgörelse på grund av pågående portföljåtertaganden skall dras av.

Artikel 37

Teknisk redovisning av skadeförsäkring: ***Posterna I.1 c och I.1 d***
Teknisk redovisning av livförsäkring: ***Post II.1 c***
Förändring i avsättning för ej intjänade premier, netto efter avgiven återförsäkring

I avvaktan på ytterligare samordning får medlemsstaterna i fråga om livförsäkring kräva eller medge att förändringen i avsättning för ej intjänade premier inräknas i förändringen i livförsäkringsavsättningen.

Artikel 38

Teknisk redovisning av skadeförsäkring: ***Post I.4***
Teknisk redovisning av livförsäkring: ***Post II.5***
Utgående försäkringsersättningar, netto efter avgiven återförsäkring

1. Posten skall omfatta alla utbetalningar av försäkringsersättningar som gjorts under räkenskapsåret med tillägg för avsättningen för oreglerade skador men med avdrag för avsättningen för oreglerade skador avseende det föregående räkenskapsåret.

Beloppet skall omfatta livräntor, återköp av försäkringar, överföring av avsättning för oreglerade skador mellan företag som avgivit affär och återförsäkrare och kostnader för egen och fristående skadereglering samt kostnader för skador som inträffat, men ej anmälts så som de som anges i artikel 60.1 b och 60.2 a.

Belopp som kan återvinnas genom regress eller räddningsåtgärder som avses i artikel 60.1 d skall dras av.

2. När det är väsentlig skillnad mellan

– avsättningen vid årets ingång för oreglerade skador från föregående år, och
– utbetalade försäkringsersättningar för skador från föregående år och avsättningen för oreglerade skador vid årets slut,

skall detta anges i en not, med fördelning på skadeart och belopp.

Artikel 39

Teknisk redovisning av skadeförsäkring: ***Post I.6***
Teknisk redovisning av livförsäkring: ***Post II.7***
Återbäring och rabatter, netto efter avgiven återförsäkring

Återbäring skall omfatta alla belopp som skall belasta räkenskapsåret och som har utbetalats eller skall utbetalas till försäkringstagare eller andra försäkrade eller avsättas för

deras räkning, inkl. belopp som använts för att öka de tekniska avsättningarna eller som använts för att minska framtida premier i den omfattning som beloppen utgör en tilldelning av överskott eller vinst från rörelsen i sin helhet eller från en rörelsegren, efter avdrag för sådana avsättningar från föregående år som inte längre behövs.

Rabatter skall omfatta sådana belopp i den utsträckning de utgör en partiell återbetalning av premier på grundval av erfarenheten av enskilda avtal.

När de belopp som debiterats för återbäring resp. rabatter är väsentliga skall de anges var för sig i noter.

Artikel 40

Teknisk redovisning av skadeförsäkring: ***Post I.7 a***
Teknisk redovisning av livförsäkring: ***Post II.8 a***
Anskaffningskostnader

Anskaffningskostnader skall omfatta kostnader som uppkommit för att ingå försäkringsavtal. De skall täcka såväl direkta kostnader såsom anskaffningsprovisioner, kostnaden för att upprätta försäkringsavtal och att föra in försäkringsavtalet i beståndet, som indirekta kostnader såsom annonskostnader och de administrationskostnader som sammanhänger med handläggning av offerter och utfärdande av försäkringsbrev.

Medlemsstaterna får föreskriva att förnyelseprovisioner anges under post I.7 c eller II.8 c.

Artikel 41

Teknisk redovisning av skadeförsäkring: ***Post I.7 c***
Teknisk redovisning av livförsäkring: ***Post II.8 c***
Administrationskostnader

Administrationskostnader skall omfatta kostnader för premieuppbörd, förvaltning av bestånd, hantering av återbäring och rabatter samt för mottagen och avgiven återförsäkring. De skall särskilt inkludera personalkostnader och avskrivning av kontorsinventarier och kontorsutrustning i den mån dessa kostnader inte behöver redovisas under anskaffningskostnader, uppkommna krav på försäkringsersättning eller kostnader för placeringar.

Artikel 42

Teknisk redovisning av livförsäkring: ***Posterna II.2 och II.9***
Icke-teknisk redovisning: ***Posterna III.3 och III.5***
Intäkter och vinster samt kostnader och förluster av placeringar

1. Alla intäkter och vinster samt kostnader och förluster av placeringar som sammanhänger med skadeförsäkringsverksamhet skall anges i den icke-tekniska redovisningen.

2. Om ett företag endast driver livförsäkringsrörelse skall intäkter och vinster samt kostnader och förluster av placeringar anges i den tekniska redovisningen av livförsäkring.

3. Om ett företag driver både liv- och skadeförsäkringsrörelse skall intäkter och vinster samt kostnader och förluster av placeringar anges i den tekniska redovisningen av livförsäkring, till den del de direkt sammanhänger med den bedrivna livförsäkringsrörelsen.

4. Medlemsstaterna får kräva eller tillåta att intäkter och vinster samt kostnader och förluster av placeringar anges utifrån det slag av placering beloppet är hänförligt till, om nödvändigt genom ytterligare poster i den tekniska redovisningen av skadeförsäkring, på samma sätt som för motsvarande poster i den tekniska redovisningen av livförsäkring.

Artikel 43

Teknisk redovisning av skadeförsäkring: ***Post I.2***
Teknisk redovisning av livförsäkring: ***Post II.12***
Icke-teknisk redovisning: ***Post III.4 och III.6***
Fördelad avkastning på placeringar

1. I de fall avkastningen på placeringar överförs till den tekniska redovisningen av skadeförsäkring skall överföringen från den icke-tekniska redovisningen dras av från post III.6 och läggas till post I.2.

2. I de fall den avkastning på placeringar som anges i den tekniska redovisningen av livförsäkring överförs till den icke-tekniska redovisningen, skall överföringen dras av från post II.12 och läggas till post III.4.

3. Medlemsstaterna får fastställa regler för hur och med vilka belopp som avkastning får överföras från en del av resultaträkningen till en annan. Skälen för sådana överföringar och grunderna för hur de genomförs skall anges i noter i varje särskilt fall. Där så är lämpligt räcker det med hänvisning till innehållet i berörd författning.

Artikel 44

Teknisk redovisning av livförsäkring: ***Post II.3 och II.10***
Orealiserade vinster och förluster vid avyttring av placeringar

1. För livförsäkringsrörelse får medlemsstaterna tillåta att posterna II.3 och II.10 i resultaträkningen helt eller delvis anger skillnaden mellan

– placeringar värderade till verkligt värde eller till värdet enligt de principer som anges i artikel 33.1 i direktiv 78/660/EEG, och
– deras värde till inköpspris.

Under alla omständigheter skall medlemsstaterna föreskriva att de belopp som anges i första stycket skall tas upp i ovannämnda poster i de fall de har samband med placeringar som tas upp som tillgångar under D.

2. Medlemsstater som kräver eller tillåter att placeringar som tas upp som tillgångar under C värderas till verkligt värde kan, med avseende på skadeförsäkring, medge att i resultaträkningen i en post III.3 a och i en post III.5 a helt eller delvis anges förändringen av skillnaden mellan värdering av dessa placeringar till verkligt värde och deras inköpspris.

Avsnitt 7 Värderingsregler

Artikel 45

Artikel 32 i direktiv 78/660/EEG, enligt vilken värderingen av de poster som redovisas i årsbokslutet skall grundas på inköps- eller tillverkningskostnad, skall i den mån inte annat stadgas i artikel 46–49 i det här direktivet, tillämpas på placeringar.

Artikel 46

1. Medlemsstaterna får kräva eller tillåta att placeringar som tas upp som tillgångar under C värderas till verkligt värde i enlighet med artiklarna 48 och 49.

2. De placeringar som tas upp som tillgångar under D skall tas upp till verkligt värde.

3. Om placeringar tas upp till inköpspris skall deras verkliga värde anges i noter.

Emellertid får medlemsstater i vilka placeringar vid tidpunkten för anmälan av detta direktiv tas upp till inköpspris ge företagen rätt att senast fem år efter den tidpunkt som avses i artikel 70.1 välja att i noter ange det verkliga värdet av de placeringar som tas upp som tillgångar under C.I och högst tre år efter samma dag välja att ange verkligt värde för övriga placeringar.

4. Om placeringar tas upp till sitt verkliga värde, skall inköpspriset anges i noter.

5. Samma värderingsmetod skall tillämpas på alla placeringar som tas upp under en och samma post angiven med en arabisk siffra eller som tas upp som tillgångar under C.I. Medlemsstaterna får bevilja undantag från detta krav.

6. Den eller de metoder som tillämpats på varje investeringspost tillsammans med de belopp de resulterat i skall anges i noterna till redovisningen. *Direktiv (2003/51/EG)*

Artikel 46 a

1. Om tillgångar och skulder värderas i enlighet med avsnitt 7 a i direktiv 78/660/EEG skall punkterna 2–6 i denna artikel tillämpas.

2. De investeringar som redovisas som tillgångar under D skall uppges till sitt verkliga värde.

3. Om investeringar redovisas till inköpspriset skall deras verkliga värde uppges i noterna till redovisningarna.

4. Om investeringar redovisas till sina verkliga värden skall deras inköpspris uppges i noterna till redovisningarna.

5. Samma värderingsmetod skall tillämpas för alla investeringar som ingår i någon post som tas upp under en arabisk siffra eller redovisas som tillgångar under C I. Medlemsstaterna får bevilja undantag från detta krav.

6. Den metod eller de metoder som tillämpas för varje investeringspost skall uppges i noterna till redovisningarna, tillsammans med de belopp de resulterat i. *Direktiv (2003/51/EG)*

Artikel 47

I de fall placeringar värderas till verkligt värde skall artikel 33.2 och 33.3 i direktiv 78/660/EEG tillämpas utom då annat föreskrivs i artikel 37 och 44 i det här direktivet.

Artikel 48

1. I fråga om andra placeringar än mark och byggnader skall med verkligt värde menas marknadsvärde; jämför dock punkt 5.

2. I de fall värdet av en placering noteras officiellt på en officiell börs, skall med marknadsvärde menas värdet på balansdagen eller när denna inte är börsdag, på senaste börsdag före balansdagen.

3. I de fall då det finns en marknad för andra placeringar än dem som avses i punkt 2 skall med marknadsvärde förstås det genomsnittliga pris till vilket sådana placeringar handlades på balansdagen eller när denna dag inte är bankdag på senaste bankdag före balansdagen.

4. I de fall då det på den dag då bokslutet upprättas har sålts eller till omedelbar försäljning utbjudits sådana placeringar som avses i punkt 2 eller 3 skall marknadsvärdet på dessa reduceras med den faktiska eller beräknade försäljningskostnaden.

5. Utom i de fall kapitalandelsmetoden tillämpas i enlighet med artikel 59 i direktiv 78/660/EEG, skall värderingen av alla andra placeringar ske på grund av ett försiktigt beräknat försäljningsvärde.

6. I samtliga fall skall värderingsmetoden beskrivas exakt och skälet för valet av denna lämnas i en not.

Artikel 49

1. I fråga om mark och byggnader skall med verkligt värde förstås marknadsvärdet på värderingsdagen, i tillämpliga fall nedsatt på det sätt som föreskrivs i punkterna 4 och 5.

2. Med marknadsvärde skall förstås det pris som mark och byggnader på värderingsdagen skulle betinga vid en privat försäljning mellan en villig säljare och en oberoende köpare, under antagandet av att egendomen offentligt utbjuds till salu, att marknadsförhållandena tillåter försäljning i normal ordning och att det med beaktande av egendomens art står en skälig tidsrymd till förfogande för förhandling av köpet.

3. Marknadsvärdet skall fastställas genom värdering av varje markenhet och byggnad för sig minst en gång vart femte år enligt metoder som är allmänt erkända eller godkända av de myndigheter som utövar tillsyn över försäkringsverksamhet. Artikel 35.1 b i direktiv 78/660/EEG skall inte gälla.

4. Om värdet av någon markenhet eller byggnad har minskat sedan senaste värdering enligt punkt 3, skall en lämplig värdejustering göras. Det lägre värde som då bestäms får inte höjas i senare balansräkningar om inte höjningen är föranledd av en ny bestämning av det marknadsvärde som erhålls i enlighet med punkterna 2 och 3.

5. Om mark eller byggnader den dag då bokslutet upprättas har sålts eller beräknas bli sålda inom kort, skall från det värde som erhålls i enlighet med punkt 2 och 4 avdras faktiska eller beräknade försäljningskostnader.

6. Om det är omöjligt att fastställa marknadsvärdet av en markenhet eller en byggnad, skall det värde som erhålls med ledning av inköpspris eller tillverkningskostnad betraktas som verkligt värde.

7. I en not skall anges vilken metod som har använts för att bestämma det verkliga värdet på mark och byggnader samt hur dessa fördelar sig på räkenskapsår vad avser senast gjorda värdering.

Artikel 50

När artikel 33 i direktiv 78/660/EEG tillämpas på försäkringsföretag skall det ske på följande sätt:

a) Punkt 1.a skall gälla tillgångar som tas upp under F.I såsom definierade i artikel 6 i detta direktiv.
b) Punkt 1.c skall gälla tillgångar som redovisas under C.I–C.IV och F.I (utom vad gäller varulager) samt F.III såsom definierade i artikel 6 i detta direktiv.

Artikel 51

Artikel 35 i direktiv 78/660/EEG skall gälla försäkringsföretag enligt följande.

a) Den skall gälla tillgångar som tas upp under B och C och anläggningstillgångar upptagna under F.I såsom definierade i artikel 6 i detta direktiv.
b) Punkt 1.c aa skall gälla tillgångar som redovisas under C.II–C.IV samt F.III såsom de är definierade i artikel 6 i detta direktiv.

Medlemsstaterna får kräva att värdejusteringar avseende överlåtbara värdepapper som tagits upp som placeringar, så att de tas upp till det lägre värde de skall åsättas på balansdagen.

Artikel 52

Artikel 38 i direktiv 78/660/EEG skall gälla tillgångar som redovisas under F.I såsom de är definierade i artikel 6 i detta direktiv.

Artikel 53

Artikel 39 i direktiv 78/660/EEG skall gälla tillgångar som redovisas under E.I–E.III samt F.II såsom de är definierade i artikel 6 i detta direktiv.

Artikel 54

Vid skadeförsäkringsverksamhet skall beloppet förutbetalda anskaffningskostnader fastställas på motsvarande sätt som för ej intjänade premier.

Vid livförsäkringsverksamhet får beräkningen av belopp som skall anses som förutbetalda anskaffningskostnader ske inom ramen för den försäkringsmatematiska beräkning som avses i artikel 59.

Artikel 55

1. a) Obligationer och andra värdepapper med fast avkastning som redovisas som tillgångar under C.II och C.III skall tas upp till inköpspris i balansräkningen om de inte har värderats till marknadsvärde. Medlemsstaterna får dock kräva eller medge att sådana värdepapper tas upp i balansräkningen till inlösenvärdet.

b) I de fall inköpspriset för värdepapper som avses i punkt a överstiger inlösenvärdet, skall skillnaden kostnadsföras i resultaträkningen. Medlemsstaterna får dock kräva eller medge att skillnaden skrivs av enligt en plan så att den är helt avskriven när värdepapperen löses in. Denna skillnad skall anges särskilt i balansräkningen eller i en not.

c) I de fall inköpspriset för värdepapper som avses i punkt a understiger inlösenvärdet, får medlemsstaterna kräva eller medge att skillnaden redovisas som inkomst fördelad enligt en plan över den tid som återstår till dess värdepapper löses in. Nämnda skillnad måste visas separat i balanräkningen eller i not till bokslutet.

2. I de fall obligationer eller andra värdepapper med fast avkastning inte är värderade till marknadsvärde och säljs före inlösentidpunkten och inkomsten används till köp av andra obligationer eller värdepapper med fast avkastning, får medlemsstaterna medge att skillnaden mellan försäljningsintäkten och det bokförda värdet fördelas jämnt över den tid som återstår till den ursprungliga placeringens inlösentidpunkt.

Artikel 56

Tekniska avsättningar

De tekniska avsättningarna måste vid varje tidpunkt vara så stora att företaget kan upfylla alla åtaganden som rimligen kan förutses uppkomma med anledning av ingångna försäkringsavtal.

Artikel 57

Avsättning för ej intjänade premier

1. Avsättningen för ej intjänade premier skall i princip beräknas särskilt för varje försäkringsavtal. Medlemsstaterna får dock tillåta att statistiska metoder används, i synnerhet bråkdelsmetod och metod med fasta procentsatser, när de kan förväntas ge ungefär samma resultat som beräkningar för varje avtal för sig.

2. Inom försäkringsklasser där det är olämpligt att anta en tidsmässig korrelation mellan risk och premie, skall en beräkningsmetod användas som tar hänsyn till hur risken varierar över tiden.

Artikel 58

Avsättning för kvarstående risker

Om de ersättningskrav och administrativa kostnader som förväntas uppkomma efter räkenskapsårets slut på grund av avtal som har slutits före räkenskapsårets utgång beräknas överstiga avsättningen för ej intjänade premier och avsättningen för ej erlagda premier för samma avtal skall en sådan avsättning för kvarstående risker som avses i artikel 26 beräknas på grundval av det överskjutande beloppet.

Artikel 59

Livförsäkringsavsättning

1. Livförsäkringsavsättningen skall i princip beräknas särskilt för varje livförsäkringsavtal. Medlemsstaterna får dock medge att statistiska eller försäkringsmatematiska metoder används om de kan förväntas ge ungefär samma resultat som beräkningar för varje avtal för sig. En sammanfattning av de viktigaste beräkningsantagandena skall lämnas i en not.

2. Beräkningen skall göras årligen av en försäkringsmatematiker eller annan specialist på detta område på grundval av erkända försäkringsmatematiska metoder.

Artikel 60

Avsättning för oreglerade skador

1. *Skadeförsäkring*
   a) Avsättningen skall i princip beräknas särskilt för varje ärende på grundval av de ytterligare kostnader som kan beräknas uppkomma. Statistiska metoder får användas om de leder till en tillräcklig avsättning med beaktande av riskernas art. Medlemsstaterna får dock kräva att sådana metoder skall godkännas i förväg innan de används.
   b) Denna avsättning skall även täcka skador som på balansdagen inträffat men ej anmälts. Beloppet för sådana skador skall bestämmas med hänsyn till tidigare erfarenhet av antal och storlek av skador som anmäls efter balansdagen.
   c) Skaderegleringskostnader skall omfattas av beräkningen av avsättningen oavsett hur de uppkommit.
   d) Belopp som kan återvinnas genom att överta försäkringstagarnas rätt mot tredjeman (regress) eller genom övertagande av äganderätten till försäkrad egendom (räddning) skall dras av från avsättningen för oreglerade skador. Avdragen skall beräknas försiktigt. Om avdragen uppgår till betydande belopp skall de specificeras i noter.
   e) Utan hinder av vad som sägs under d får medlemsstaterna kräva eller tillåta att belopp som kan återvinnas skall anges som tillgångar.
   f) Om skadeersättning skall betalas i form av livränta, skall det belopp som avsätts för detta ändamål beräknas med erkända försäkringsmatematiska metoder.
   g) Varje icke öppet redovisad diskontering eller nedsättning är förbjuden, vare sig den beror på åsättande av ett dagsvärde på en avsättning för oreglerad skada som beräknas bli slutreglerad till ett högre belopp eller åstadkoms på annat sätt.

      Medlemsstaterna får tillåta att diskontering eller nedsättning som görs öppet tar hänsyn till intäkter och vinster av placeringar. Sådan diskontering eller nedsättning får inte förekomma med mindre
      - i den beräknade genomsnittliga dagen för slutreglering av skadorna ligger minst fyra år efter balansdagen,
      - ii diskonteringen eller nedsättningen genomförs med erkända och försiktiga metoder, varvid den behöriga myndigheten måste underrättas i förväg innan metoden för diskontering ändras,
      - iii företaget när totalkostnaden för skadornas reglering beräknas tar hänsyn till alla faktorer som kan medföra ökning av kostnaden,
      - iv företaget har tillräckliga uppgifter till sitt förfogande för att bygga upp en tillförlitlig modell för den takt med vilken skadorna regleras,
      - v den räntesats som används vid nuvärdesberäkningar inte överstiger en försiktig bedömning av intäkter och vinster av de tillgångar som placerats som avsättning för oreglerade skador under den tidsrymd som erfordras för betalning av skadorna och inte heller överstiger vare sig
        - intäkter och vinster av sådana tillgångar under de föregående fem åren, eller
        - intäkter och vinster av sådana tillgångar under året före balansdagen.

      Om sådan diskontering eller nedsättning har använts, skall företaget i en not ange avsättningens totala belopp före diskontering eller nedsättning, de skadearter för vilka diskontering skett eller från vilka nedsättning skett och, för varje skadeart, de metoder som har använts, särskilt räntesatsen vid de beräkningar som avses i föregående punkt, punkt iii och v, och kriterierna för att beräkna den tidsrymd som kommer att förflyta innan skadorna är slutreglerade.

2. *Livförsäkring*
   a) Avsättningen för oreglerade skador skall vara lika stor som skulden till förmånstagarna med tillägg för kostnaden för reglering av ersättningskrav. Den skall omfatta avsättningen för inträffade men ej anmälda ersättningsfall.
   b) Medlemsstaterna får föreskriva att uppgifter enligt a skall intas i skuldposten C.2.

Artikel 61

1. I avvaktan på vidare samordning får medlemsstaterna kräva eller tillåta att följande metoder används när det, på grund av försäkringsklassens art eller den typ av försäkring det gäller, vid bokslutet för riskåren saknas tillräckliga uppgifter om premier som skall erhållas, ersättningskrav som skall betalas eller bådadera och säkra bedömningar därför inte kan göras.

Metod 1

Överskottet av tecknade premier över skador och förvaltningskostnader för avtal som börjar under teckningsåret skall bilda en teknisk avsättning som ingår i den tekniska avsättning för oreglerade skador som anges i balansräkningen under Skulder och eget kapital, post C.3. Avsättningen kan också beräknas på grundval av en angiven procentsats av den tecknade premien om en sådan metod är ändamålsenlig för den risk som försäkrats. Vid behov skall detta avsättningsbelopp ökas så att det är tillräckligt för att täcka nuvarande och framtida förpliktelser. De tekniska avsättningar som görs med denna metod skall ersättas av en avsättning för oreglerade skador som beräknas på vanligt sätt så snart tillräcklig information har samlats och senast vid utgången av det tredje året från teckningsåret.

Metod 2

De belopp som anges i den tekniska redovisningen eller i enskilda poster i denna skall avse ett år som helt eller delvis föregår räkenskapsåret, dock inte mer än tolv månader före räkenskapsåret. De tekniska avsättningarnas belopp i bokslutet skall vid behov ökas så att de täcker nuvarande och framtida förpliktelser.

2. I de fall då en av de metoder som beskrivs i första punkten används, skall detta ske systematiskt under en följd av år om inte omständigheterna motiverar en ändring. Användningen av endera metoden skall anges i noterna tillsammans med skälen därför; om ändring sker i den använda metoden, så skall även inverkan på tillgångar, skulder, ekonomisk ställning och resultat anges i noterna. Används metod 1, skall i noterna även anges den tid som förflyter till dess att en avsättning för oreglerade skador på vanligt sätt upprättas. I de fall metod 2 används, skall den tid med vilken det tidigare året föregår räkenskapsåret och storleken av de berörda transaktionerna anges i noter.

3. I denna artikel skall med ”teckningsår” förstås det räkenskapsår då försäkringsavtal inom ifrågavarande försäkringsklass eller försäkringsslag börjar gälla.

Artikel 62

I avvaktan på vidare samordning skall de medlemsstater som kräver bildande av utjämningsavsättningar föreskriva värderingsregler som skall gälla för sådana avsättningar.

Avsnitt 8 Noternas innehåll

Artikel 63

I stället för de upplysningar som krävs i artikel 43.1 8 i direktiv 78/660/ EEG skall försäkringsföretag lämna följande särskilda upplysningar.

I I fråga om skadeförsäkring skall i noterna anges
   1. tecknad bruttopremie
   2. intjänad bruttopremie
   3. skadeersättningar brutto

4. driftskostnader brutto
5. återförsäkringsresultat

Dessa belopp skall fördelas på direkt försäkring och mottagen återförsäkring, om mottagen återförsäkring utgör 10 % eller mer av tecknad bruttopremie, och inom direkt försäkring grupperas på följande försäkringsklasser:

– Olycksfall och sjukdom.
– Motorfordon, ansvar mot tredjeman.
– Motorfordon, övriga klasser.
– Sjöfart, luftfart och transport.
– Brand och annan skada på egendom.
– Allmän ansvarighet.
– Kredit och borgen.
– Rättsskydd.
– Assistans.
– Övriga försäkringsklasser.

Grupperingen av försäkringsklasser inom direkt försäkring är inte nödvändig om summan av tecknade bruttopremier för i frågavarande grupp inte överstiger 10 miljoner ecu. Varje företag skall dock ange beloppen för de tre största grupperna av försäkringsklasser i sin rörelse.

II I fråga om livförsäkring skall i noterna anges följande uppgifter:

1. Tecknad bruttopremie, fördelad mellan direkt försäkring och mottagen återförsäkring om mottagen återförsäkring utgör 10 % eller mer av tecknad bruttopremie och inom direkt försäkring utvisa
   a) i premier för individuell försäkring
      ii gruppförsäkringspremier
   b) i periodiska premier
      ii engångspremier
   c) i premier för ej återbäringsberättigade avtal
      ii premier för återbäringsberättigade avtal
      iii premier för avtal där försäkringstagaren bär placeringsrisken

   Uppgifter avseende a, b eller c krävs inte om beloppet inte överstiger 10 % av tecknad bruttopremie för direkt försäkring.
2. Återförsäkringsresultatet

III I de fall som avses i artikel 33.4, skall i noterna upplysas om bruttopremiernas fördelning på livförsäkring och skadeförsäkring.

IV I samtliga fall skall i noterna upplysas om den totala bruttopremie för direkt försäkring som avser avtal som har slutits av försäkringsföretaget i

– den medlemsstat där huvudkontoret är beläget,
– övriga medlemsstater, och
– övriga länder.

Uppgiften behöver dock inte lämnas om en post inte överstiger 5 % av den totala bruttopremien.

Artikel 64

Försäkringsföretag skall i noter ange det totala beloppet för provisioner för direkt försäkringsrörelse som ingår i räkenskaperna för räkenskapsåret. Detta krav omfattar alla slags provisioner, och särskilt provision för ackvisition, förnyelse, uppbörd och beståndsförvaltning.

Avsnitt 9 Bestämmelser om sammanställd redovisning

Artikel 65

1. Försäkringsföretag skall upprätta sammanställd redovisning och sammanställd förvaltningsberättelse i enlighet med direktiv 83/349/ EEG, såvida ej annat föreskrivs i detta avsnitt.

2. I den mån en medlemsstat inte tillämpar artikel 5 i direktiv 83/349/ EEG skall punkt 1 gälla också moderföretag vars hela eller väsentliga verksamhetsinriktning är att förvärva innehav i dotterföretag och att göra dem vinstbringande, såvitt dotterföretagen uteslutande eller huvudsakligen är försäkringsföretag.

Artikel 66

Direktiv 83/349/EEG skall tillämpas med följande avvikelser:

1. Artiklarna 4, 6 och 40 skall inte gälla.
2. Uppgifter som avses i den första och andra strecksatsen i artikel 9.2, alltså
   – summan av anläggningstillgångarna, och
   – nettoomsättningen,
   skall ersättas med särskilda uppgifter om de tecknade bruttopremierna såsom dessa är definierade i artikel 35 i det här direktivet.
3. En medlemsstat får tillämpa artikel 12 i direktiv 83/349/EEG också på två eller flera försäkringsföretag som inte har något sådant samband som sägs i artikel 1.1 eller 1.2 i det direktivet men som på annan grund än avtal eller bestämmelser i stiftelseurkund eller bolagsordning står under gemensam ledning. Gemensam ledning kan också bestå av betydelsefulla och varaktiga återförsäkringsförbindelser.
4. Medlemsstaterna får medge undantag från artikel 26.1 c i direktiv 83/349/EEG om en affär är avslutad enligt sedvanliga villkor i branschen och har skapat rättigheter för försäkringstagarna. Sådana avsteg skall anges, och om de har väsentlig betydelse för tillgångar, skulder, ekonomiskt läge och resultat för samtliga företag som ingår i den sammanställda redovisningen skall denna omständighet uppges i en not till redovisningen.
5. Artikel 27.3 i direktiv 83/349/EEG skall tillämpas under förutsättning att balansdagen för ett företag som omfattas av sammanställd redovisning inte ligger tidigare än sex månader före balansdagen för den sammanställda redovisningen.
6. Artikel 29 i direktiv 83/349/EEG skall inte tillämpas på sådana skuldposter som av företagsgruppen värderats med tillämpning av särskilda bestämmelser för försäkringsföretag eller på sådana förändringar av tillgångar som påverkar försäkringstagarnas rätt. Om denna avvikelse tillämpas, skall detta anges i noter.

Artikel 67

Medlemsstaterna får uteslutande för sammanställd redovisning kräva eller tillåta att hela beloppet av intäkter och vinster samt kostnader och förluster av placeringar anges i den icke-tekniska redovisningen även när dessa har samband med livförsäkringsrörelse.

Medlemsstaterna får i sådan fall dessutom kräva eller tillåta fördelning av del av intäkter och vinster av placeringar på livförsäkringsrörelsens redovisning.

Avsnitt 10 Offentliggörande

Artikel 68

1. Ett försäkringsföretags vederbörligen fastställda årsbokslut skall, jämte förvaltningsberättelse och berättelse avgiven av de personer som är ansvariga för revision av räkenskaperna, offentliggöras enligt nationell lag i varje medlemsstat i överensstämmelse med artikel 3 i direktiv 68/151/EEG.

Genom nationell lagstiftning får dock bestämmas att förvaltningsberättelsen inte behöver offentliggöras enligt punkt 1. I sådana fall skall den hållas tillgänglig för allmänheten på företagets huvudkontor i den ifrågavarande medlemsstaten. Det skall vara möjligt att på begäran få en kopia av hela berättelsen eller någon del av den. Priset på en sådan kopia får inte överstiga administrationskostnaden.

2. Punkt 1 skall också gälla i fråga om vederbörligen fastställd sammanställd redovisning, sammanställd förvaltningsberättelse och berättelse som avgivits av dem som är ansvariga för revision av sammanställd redovisning.

3. Om ett försäkringsföretag som har upprättat årsbokslut eller sammanställd redovisning inte är etablerat i någon sådan bolagsform som är angiven i artikel 1.1 i direktiv 78/660/EEG och inte har skyldighet enligt nationell lag att offentliggöra handlingar som avses i punkt 1 och 2 i denna artikel och som föreskrivs i artikel 3 i direktiv 68/151/ EEG, skall företaget i vart fall hålla handlingarna tillgängliga för allmänheten på sitt huvudkontor. Det skall vara möjligt att på begäran få kopior av handlingarna. Priset på sådana kopior får inte överstiga administrationskostnaden.

4. Medlemsstaterna skall föreskriva lämpliga påföljder för underlåtenhet att följa bestämmelserna om offentliggörande i denna artikel.

Avsnitt 11 Slutbestämmelser

Artikel 69

Den kontaktkommitté som har inrättats enligt artikel 52 i direktiv 78/660/EEG skall, när den vederbörligen har bildats, ha till uppgift

a) att, utan att det påverkar tillämpningen av artiklarna 169 och 170 i fördraget, underlätta enhetlig tillämpning av detta direktiv genom regelbundet samråd, särskilt om praktiska problem i samband med tillämpningen,
b) att vid behov rekommendera kommissionen tillägg eller ändringar i detta direktiv.

Artikel 70

1. Medlemsstaterna skall före den 1 januari 1994 anta de lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa detta direktiv. De skall genast underrätta kommissionen om detta.

När medlemsstaterna antar bestämmelser till följd av punkt 1 skall dessa innehålla en hänvisning till detta direktiv eller åtföljas av en sådan hänvisning när de offentliggörs. Närmare föreskrifter om hur hänvisningen skall göras skall varje medlemsstat själv utfärda.

2. Medlemsstaterna får föreskriva att bestämmelser som avses i punkt 1 skall tillämpas första gången på årsbokslut och sammanställd redovisning för det räkenskapsår som börjar den 1 januari 1995 eller under kalenderåret 1995.

3. Medlemsstaterna skall till kommissionen överlämna texterna till centrala bestämmelser i nationell lagstiftning som de antar inom det område som omfattas av detta direktiv.

Artikel 71

Fem år efter den dag som avses i artikel 70.2 skall rådet på förslag från kommissionen se över och vid behov ändra de bestämmelser i detta direktiv som ger medlemsstaterna valmöjlighet mot bakgrund av de erfarenheter som vunnits vid tillämpning av direktivet och särskilt med hänsyn tagen till syftet att åstadkomma större åskådlighet och samordning av de bestämmelser som omfattas av detta direktiv.

Artikel 72

Detta direktiv riktar sig till medlemsstaterna.

Årsredovisningslag (1995:1554)

(senast ändrad genom SFS 2017:682)

1 kap.	**Inledande bestämmelser**	946
	Lagens tillämpningsområde	946
	Allmänna definitioner	947
	Koncern, intresseföretag m.m.	947
	Närstående	949
2 kap.	**Allmänna bestämmelser om årsredovisning**	950
	Årsredovisningens delar	950
	Överskådlighet och god redovisningssed	950
	Rättvisande bild	950
	Väsentlighet	950
	Andra grundläggande redovisningsprinciper	950
	Form m.m.	951
	Valuta	951
	Årsredovisningens undertecknande	951
3 kap.	**Balansräkning och resultaträkning**	952
	Balansräkningens innehåll	952
	Resultaträkningens innehåll	952
	Uppställningsformer	952
	Kortfristiga och långfristiga balansposter	952
	Jämförelsetal	953
	Överkursfonden	953
	Särskilda poster i en ekonomisk förenings balansräkning och resultaträkning	953
	Större periodiseringsposter	953
	Avsättningar	953
	Ett aktiebolags eget kapital	953
	En ekonomisk förenings eget kapital	954
	Resultaträkning i förkortad form	954
4 kap.	**Värderingsregler**	954
	Vad som är anläggningstillgångar och omsättningstillgångar	954
	Anskaffningsvärde för anläggningstillgångar	954
	Avskrivning av anläggningstillgångar	955
	Nedskrivning av anläggningstillgångar	955
	Uppskrivning av anläggningstillgångar	955
	Ianspråktagande av uppskrivningsfonden och fonden för utvecklingsutgifter	955
	Värdering av omsättningstillgångar	956
	Värdering av pågående arbeten	956
	Varulagrets anskaffningsvärde	956
	Redovisning till bestämd mängd och fast värde	956
	Omräkning av fordringar och skulder	956
	Redovisning enligt kapitalandelsmetoden	956
	Egna aktier	956
	Värdering av finansiella instrument	957
	Värdering av säkrade poster	958
	Periodisering av vissa belopp vid upptagande av lån	958
	Avsättningar	958
	Omräkning av förlagsinsatser	958
5 kap.	**Noter**	958
	Allmänna bestämmelser	958
	Krav på noter för mindre och större företag	958
	Särskilda krav på noter för större företag	961
	Särskilt om europabolag och europakooperativ	965

6 kap. Förvaltningsberättelse m.m. 965
Förvaltningsberättelse 965
Kassaflödesanalys 967
Bolagsstyrningsrapport 967
Hållbarhetsrapport 969
7 kap. Koncernredovisning 970
Allmänna bestämmelser 970
Principer för upprättande av koncernredovisning 971
Noter 972
Hur dotterföretag ska räknas in i koncernredovisningen 973
Hur andelar i intresseföretag och gemensamt styrda företag ska räknas in i koncernredovisningen 974
Förvaltningsberättelse m.m. 975
Koncernredovisning i moderföretag som omfattas av IAS-förordningen 975
8 kap. Offentliggörande 976
Registreringsmyndigheten 976
Årsredovisningens avlämnande till revisorerna 976
Ingivande till registreringsmyndigheten 976
Registrering i aktiebolagsregistret 977
Kungörande 978
Förseningsavgifter för aktiebolag 978
Personligt betalningsansvar 979
Vite 979
Publicering av årsredovisningen 979
Koncernredovisning 980
9 kap. Delårsrapport 980
Skyldighet att lämna delårsrapport 980
Tillhandahållande av delårsrapport 980
Delårsrapportens innehåll 981
10 kap. Överklagande 981
Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser 982
Propositioner 983
Bilaga 1 Uppställningsform för balansräkningen (kontoform) 984
Bilaga 2 Uppställningsform I för resultaträkning (rapportform med kostnadsslagsindelning) 986
Bilaga 3 Uppställningsform II för resultaträkning (rapportform med funktionsindelning) 987

1 kap. Inledande bestämmelser

Lagens tillämpningsområde

1 § Denna lag innehåller bestämmelser om upprättande och offentliggörande av årsredovisning, koncernredovisning och delårsrapport.

Lagen är, om inte annat föreskrivs i 2 §, tillämplig på sådana företag som avses i 6 kap. 1 § bokföringslagen (1999:1078). *Lag (1999:1112)*

2 § Lagen är inte tillämplig på företag som avses i 1 kap. 1 § första stycket lagen (1995:1559) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag eller 1 kap. 1 § första stycket lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag, om inte annat är särskilt föreskrivet i dessa lagar.

Företag som enligt 1 kap. 1 § andra stycket lagen om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag eller 1 kap. 1 § andra stycket lagen om årsredovisning i försäkringsföretag är skyldiga att upprätta koncernredovisning enligt de lagarna är inte skyldiga att upprätta koncernredovisning enligt denna lag. *Lag (1999:1112)*

Allmänna definitioner

3 § I denna lag betyder

1. *företag*: en fysisk eller juridisk person som direkt eller indirekt omfattas av en årsredovisning, en koncernredovisning eller en delårsrapport,
2. *andelar*: aktier och andra andelar i juridiska personer,
3. *nettoomsättning*: intäkter från sålda varor och utförda tjänster som ingår i företagets normala verksamhet med avdrag för lämnade rabatter, mervärdesskatt och annan skatt som är direkt knuten till omsättningen,
4. *större företag*:
   - företag vars överlåtbara värdepapper är upptagna till handel på en reglerad marknad eller en motsvarande marknad utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, eller
   - företag som uppfyller mer än ett av följande villkor:
     a) medelantalet anställda i företaget har under vart och ett av de två senaste räkenskapsåren uppgått till mer än 50,
     b) företagets redovisade balansomslutning har för vart och ett av de två senaste räkenskapsåren uppgått till mer än 40 miljoner kronor,
     c) företagets redovisade nettoomsättning har för vart och ett av de två senaste räkenskapsåren uppgått till mer än 80 miljoner kronor,
5. *mindre företag*: företag som inte är större företag,
6. *större koncerner*:
   - koncerner där moderföretagets eller något av dotterföretagens överlåtbara värdepapper är upptagna till handel på en reglerad marknad eller en motsvarande marknad utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet,
   - koncerner där något av dotterföretagen är ett sådant företag som avses i 1 kap. 1 § lagen (1995:1559) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag eller 1 kap. 1 § lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag, eller
   - koncerner som uppfyller mer än ett av följande villkor:
     a) medelantalet anställda i koncernen har under vart och ett av de två senaste räkenskapsåren uppgått till mer än 50,
     b) koncernföretagens redovisade balansomslutning har för vart och ett av de två senaste räkenskapsåren uppgått till mer än 40 miljoner kronor,
     c) koncernföretagens redovisade nettoomsättning har för vart och ett av de två senaste räkenskapsåren uppgått till mer än 80 miljoner kronor,
7. *mindre koncerner*: koncerner som inte är större koncerner.

Vid tillämpningen av första stycket 6 b och c ska andelar i dotterföretag, fordringar och skulder mellan koncernföretag, liksom internvinster, elimineras. Detsamma gäller för intäkter och kostnader som hänför sig till transaktioner mellan koncernföretag, liksom förändring av internvinst. Eliminering behöver inte göras, om tillämpningen i stället utgår från följande gränsvärden:

- balansomslutning 48 miljoner kronor,
- nettoomsättning 96 miljoner kronor.

Företag som avses i 2 kap. 2 § första stycket och 3 § bokföringslagen (1999:1078) ska vid tillämpningen av första stycket 4–7 och 5 kap. 47 § till nettoomsättningen lägga bidrag, gåvor, medlemsavgifter och andra liknande intäkter. *Lag (2015:813)*

Koncern, intresseföretag m.m.

4 § Ett företag är moderföretag och en juridisk person är dotterföretag, om företaget

1. innehar mer än hälften av rösterna för samtliga andelar i den juridiska personen,
2. äger andelar i den juridiska personen och på grund av avtal med andra delägare i denna förfogar över mer än hälften av rösterna för samtliga andelar,

3. äger andelar i den juridiska personen och har rätt att utse eller avsätta mer än hälften av ledamöterna i dess styrelse eller motsvarande ledningsorgan, eller
4. äger andelar i den juridiska personen och har rätt att ensamt utöva ett bestämmande inflytande över denna på grund av avtal med den juridiska personen eller på grund av föreskrift i dess bolagsordning, bolagsavtal eller därmed jämförbara stadgar.

Vidare är en juridisk person dotterföretag till moderföretaget, om ett annat dotterföretag till moderföretaget eller moderföretaget tillsammans med ett eller flera andra dotterföretag eller flera andra dotterföretag tillsammans
1. innehar mer än hälften av rösterna för samtliga andelar i den juridiska personen,
2. äger andelar i den juridiska personen och på grund av avtal med andra delägare i denna förfogar över mer än hälften av rösterna för samtliga andelar, eller
3. äger andelar i den juridiska personen och har rätt att utse eller avsätta mer än hälften av ledamöterna i dess styrelse eller motsvarande ledningsorgan.

Om ett dotterföretag äger andelar i en juridisk person och på grund av avtal med den juridiska personen eller på grund av föreskrift i dess bolagsordning, bolagsavtal eller därmed jämförbara stadgar har rätt att ensamt utöva ett bestämmande inflytande över den juridiska personen, är även denna dotterföretag till moderföretaget.

Moderföretag och dotterföretag utgör tillsammans en koncern.

Med koncernföretag avses i denna lag företag i samma koncern. *Lag (1999:1112)*

4 a § Med ägarintresse avses i denna lag ett innehav av andelar i ett annat företag som är avsett att främja verksamheten i ägarföretaget genom att skapa en varaktig förbindelse med det andra företaget. Ett innehav av minst 20 procent av kapitalet i det andra företaget ska anses utgöra ett ägarintresse, om inte något annat framgår av omständigheterna.
Lag (2015:813)

5 § Om ett företag har ett ägarintresse i en juridisk person och utövar ett betydande inflytande över dess driftsmässiga och finansiella styrning, är den juridiska personen ett intresseföretag till företaget. Detta gäller dock inte om den juridiska personen är ett dotterföretag eller ett gemensamt styrt företag som företaget samäger.

Innehar företaget minst 20 procent av rösterna för samtliga andelar i den juridiska personen, ska det anses ha ett betydande inflytande över denna, om inte något annat framgår av omständigheterna. Detsamma gäller om företagets dotterföretag eller företaget tillsammans med ett eller flera dotterföretag eller flera dotterföretag tillsammans innehar minst 20 procent av rösterna. *Lag (2015:813)*

5 a § Med gemensamt styrt företag avses i denna lag en juridisk person som två eller flera parter enligt ett avtal utövar ett gemensamt bestämmande inflytande över.
Lag (2015:813)

6 § I de fall som avses i 4 § första stycket 1–3 och andra stycket samt 5 § skall sådana rättigheter som tillkommer någon som handlar i eget namn men för en annan fysisk eller juridisk persons räkning anses tillkomma den personen.

Vid bestämmandet av antalet röster i ett dotterföretag eller intresseföretag beaktas inte de andelar i dotterföretaget eller intresseföretaget som innehas av det företaget självt eller av dess dotterföretag. Detsamma gäller andelar som innehas av den som handlar i eget namn men för dotterföretagets eller intresseföretagets eller dess dotterföretags räkning. *Lag (1999:1112)*

7 § Om ett företag har blivit moderföretag, skall ledningen för företaget meddela detta till dotterföretagets ledning. Dotterföretagets ledning skall lämna ledningen för moderföretaget de upplysningar som behövs för att en koncernredovisning skall kunna upprättas.
Lag (1999:1112)

Närstående

8 § En juridisk person anses i denna lag som närstående till ett företag som upprättar års- eller koncernredovisning (rapporterande företag) om

1. den ingår i samma koncern som det rapporterande företaget,
2. den är ett intresseföretag till det rapporterande företaget eller till ett företag i en koncern som det rapporterande företaget ingår i,
3. det rapporterande företaget är ett intresseföretag till den juridiska personen, eller till ett företag i en koncern som den juridiska personen ingår i,
4. den är ett gemensamt styrt företag som samägs av det rapporterande företaget eller av ett företag i en koncern som det rapporterande företaget ingår i,
5. det rapporterande företaget är ett gemensamt styrt företag som samägs av den juridiska personen, eller av ett företag i en koncern som den juridiska personen ingår i,
6. den och det rapporterande företaget båda är gemensamt styrda företag som samägs av samma tredje företag,
7. den eller det rapporterande företaget är ett gemensamt styrt företag som samägs av ett tredje företag, och den andra av dem är ett intresseföretag till det tredje företaget,
8. den är ett dotterföretag till en juridisk person som avses i 2, 4, 6 eller 7,
9. den har som huvudsaklig verksamhet att förvalta tillgångar som det rapporterande företaget har avsatt för ersättningar till personer som har avslutat sin anställning antingen i det rapporterande företaget eller i en juridisk person som är närstående till det rapporterande företaget,
10. den har avsatt tillgångar till förvaltning av ett rapporterande företag som är en sådan juridisk person som avses i 9,
11. den står under bestämmande inflytande eller gemensamt bestämmande inflytande av en person som är närstående enligt 9 §,
12. den annars står under betydande inflytande av en person som avses i 9 § 1 eller 4–6,
13. den eller dess moderföretag har en styrelseledamot, verkställande direktör eller annan ledande befattningshavare som är en person som avses i 9 § 1, eller
14. den eller ett företag i en koncern som den ingår i tillhandahåller tjänster för företagsledning åt det rapporterande företaget eller åt dess moderföretag.

Vid tillämpningen av första stycket ska

– med koncern jämställas en företagsgrupp som kontrolleras av ett företag eller ett annat rättssubjekt som inte är ett moderföretag i denna lags mening, och
– med intresseföretag jämställas företag som endast uppfyller det krav på betydande inflytande som anges i 5 §. *Lag (2015:813)*

9 § En fysisk person anses i denna lag som närstående till ett rapporterande företag om han eller hon

1. själv eller gemensamt med någon annan utövar ett bestämmande inflytande över företaget,
2. annars har ett betydande inflytande över företaget,
3. är en styrelseledamot, den verkställande direktören eller någon annan ledande befattningshavare i företaget eller dess moderföretag,
4. är gift eller sambo med eller förälder, barn eller styvbarn till en person som avses i 1–3,
5. är ekonomiskt eller på annat sätt beroende av en person som avses i 1–3 eller av hans eller hennes make eller sambo, eller
6. annars ingår i samma familj som en person som avses i 1–3 och kan förväntas påverka den personen i hans eller hennes kontakter med företaget eller påverkas av honom eller henne i sina egna kontakter med företaget. *Lag (2015:813)*

2 kap. Allmänna bestämmelser om årsredovisning

Årsredovisningens delar

1 § En årsredovisning ska bestå av
1. en balansräkning,
2. en resultaträkning,
3. noter, och
4. en förvaltningsberättelse.

I årsredovisningen för ett större företag ska det även ingå en kassaflödesanalys.
Lag (2014:542)

Överskådlighet och god redovisningssed

2 § Årsredovisningen skall upprättas på ett överskådligt sätt och i enlighet med god redovisningssed.

Rättvisande bild

3 § Balansräkningen, resultaträkningen och noterna skall upprättas som en helhet och ge en rättvisande bild av företagets ställning och resultat. Om det behövs för att en rättvisande bild skall ges, skall det lämnas tilläggsupplysningar.

Om avvikelse görs från vad som följer av allmänna råd eller rekommendationer från normgivande organ, skall upplysning om detta och om skälen för avvikelsen lämnas i en not. *Lag (1999:1112)*

Väsentlighet

3 a § Ett företag får avvika från bestämmelserna om redovisning, uppställning, värdering, upplysningar och konsolidering i denna lag, om följden av avvikelsen inte är väsentlig.

Följden av en avvikelse ska anses vara väsentlig om utelämnad eller felaktig information, ensam eller tillsammans med annan information, rimligen kan förväntas påverka de beslut som användare fattar på grundval av informationen. *Lag (2015:813)*

Andra grundläggande redovisningsprinciper

4 § Vid upprättandet av balansräkningen, resultaträkningen och noterna ska följande iakttas:
1. Företaget ska förutsättas fortsätta sin verksamhet.
2. Samma principer för värdering, klassificering och indelning av de olika posterna och, i förekommande fall, delposterna ska konsekvent tillämpas från ett räkenskapsår till ett annat.
3. Värderingen av de olika posterna och, i förekommande fall, delposterna ska göras med iakttagande av rimlig försiktighet. Detta innebär särskilt att
   a) endast under räkenskapsåret konstaterade intäkter får tas med i resultaträkningen,
   b) hänsyn ska tas till alla ekonomiska förpliktelser som är hänförliga till räkenskapsåret eller tidigare räkenskapsår, även om dessa förpliktelser blir kända först efter räkenskapsårets utgång men före upprättandet av årsredovisningen, och att
   c) hänsyn ska tas till värdenedgångar oavsett om resultatet för räkenskapsåret är en vinst eller en förlust.
4. Intäkter och kostnader som är hänförliga till räkenskapsåret ska tas med oavsett tidpunkten för betalningen.
5. De olika beståndsdelar som balansräkningens poster och, i förekommande fall, delposter består av ska värderas var för sig.

6. Tillgångar och avsättningar eller skulder får inte kvittas mot varandra. Inte heller får intäkter och kostnader kvittas mot varandra.
7. Den ingående balansen för ett räkenskapsår ska stämma överens med den utgående balansen för det närmast föregående räkenskapsåret.

Om det finns särskilda skäl för det och det är förenligt med 2 och 3 §§, får avvikelse göras från första stycket. *Lag (2015:813)*

Form m.m.

5 § Årsredovisningen ska upprättas i vanlig läsbar form eller i elektronisk form. Den ska avfattas på svenska.

Årsredovisningen ska innehålla uppgifter om företagets namn, organisations- eller personnummer och säte.

Om företaget är i likvidation, ska detta anges. *Lag (2015:813)*

Valuta

6 § Beloppen i årsredovisningen ska anges i företagets redovisningsvaluta enligt 4 kap. 6 § bokföringslagen (1999:1078). Beloppen får dessutom anges i annan valuta enligt omräkningskursen på dagen för räkenskapsårets utgång (balansdagen).

Vid byte av redovisningsvaluta ska balansräkningen för det gamla räkenskapsåret räknas om till den nya redovisningsvalutan enligt den växelkurs som har fastställts av Europeiska centralbanken den sista svenska bankdagen under räkenskapsåret. Den omräknade balansräkningen ska utgöra ingående balans för det nya räkenskapsåret.
Lag (2015:813)

Årsredovisningens undertecknande

Redovisning & rapportering

7 § I aktiebolag, ekonomiska föreningar och andra företag, som företräds av en styrelse, ska årsredovisningen skrivas under av samtliga styrelseledamöter. Om en verkställande direktör är utsedd, ska även denne skriva under årsredovisningen.

I handelsbolag ska årsredovisningen skrivas under av samtliga obegränsat ansvariga delägare.

I en gruppering enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1082/2006 av den 5 juli 2006 om en europeisk gruppering för territoriellt samarbete (EGTS) ska årsredovisningen skrivas under av samtliga ledamöter i grupperingens församling och av direktören. I ett konsortium enligt rådets förordning (EG) nr 723/2009 av den 25 juni 2009 om gemenskapens rättsliga ram för ett konsortium för europeisk forskningsinfrastruktur (Eric-konsortium) ska årsredovisningen skrivas under av samtliga styrelseledamöter eller av direktören. Om både en styrelse och en direktör är utsedda i konsortiet, ska årsredovisningen skrivas under av samtliga styrelseledamöter och av direktören.

I stiftelser med anknuten förvaltning ska årsredovisningen skrivas under av förvaltaren eller, om ett handelsbolag är stiftelsens förvaltare, av samtliga bolagsmän som företräder bolaget.

I övriga företag ska årsredovisningen skrivas under av den redovisningsskyldige eller dennes ställföreträdare.

Om årsredovisningen upprättas i elektronisk form, ska den undertecknas med en sådan avancerad elektronisk underskrift som avses i artikel 3 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 910/2014 av den 23 juli 2014 om elektronisk identifiering och betrodda tjänster för elektroniska transaktioner på den inre marknaden och om upphävande av direktiv 1999/93/EG, i den ursprungliga lydelsen.

Om någon av dem som undertecknar årsredovisningen har anmält en avvikande mening, ska yttrandet fogas till redovisningen. I fall som avses i första stycket gäller detta dock endast om den avvikande meningen har antecknats till styrelsens protokoll.

Årsredovisningen ska innehålla uppgift om den dag då den undertecknades.
Lag (2016:644)

3 kap. Balansräkning och resultaträkning

Balansräkningens innehåll

1 § Balansräkningen ska i sammandrag redovisa företagets samtliga tillgångar, avsättningar och skulder samt eget kapital på balansdagen. *Lag (2015:813)*

Resultaträkningens innehåll

2 § Resultaträkningen skall i sammandrag redovisa företagets samtliga intäkter och kostnader under räkenskapsåret. *Lag (1999:1112)*

Uppställningsformer

3 § Balansräkningen ska upprättas enligt den uppställningsform som anges i bilaga 1 till denna lag. Resultaträkningen ska upprättas enligt någon av de uppställningsformer som anges i bilagorna 2 och 3.

Byte av uppställningsform för resultaträkningen får ske endast om det finns särskilda skäl för det och det är förenligt med 2 kap. 2 och 3 §§. *Lag (2015:813)*

4 § Posterna i balansräkningen och resultaträkningen ska tas upp var för sig i den ordningsföljd som anges för respektive uppställningsform. Om en tillgång, avsättning eller skuld tas upp i fler än en post i balansräkningen, ska det upplysas om förhållandet till andra poster antingen under den post där den tas upp eller i en not.

I fråga om poster som föregås av arabiska siffror ska de avvikelser göras som är betingade av verksamhetens särskilda inriktning.

Andra poster än de som finns upptagna i uppställningsformerna får tas upp, om de nya posternas innehåll inte täcks av uppställningsformernas poster. Posterna får delas in i delposter. Om delar av en post har tillkommit på ett sådant sätt eller är av sådan storlek att det är av betydelse med hänsyn till kravet i 2 kap. 3 § på en rättvisande bild att de redovisas särskilt, ska de tas upp i delposter. Kompletterande poster ska ges beteckningar som tydligt anger vad som ingår i posten.

Poster som föregås av arabiska siffror får slås samman,

1. om posternas belopp är obetydliga med hänsyn till kravet i 2 kap. 3 § på rättvisande bild, eller
2. om sammanslagningen främjar överskådligheten och posterna och, i förekommande fall, delposterna anges i not.

Mindre företag får slå samman poster i balansräkningen som avser tillgångar, eget kapital, avsättningar och skulder, om posterna föregås av arabiska siffror. *Lag (2015:813)*

4 a § Trots 3 och 4 §§ får företag som avses i andra stycket dela upp anläggningstillgångar och omsättningstillgångar samt skulder och avsättningar i kortfristiga och långfristiga poster, om det är förenligt med 2 kap. 2 och 3 §§.

Första stycket gäller

1. företag som omfattas av en koncernredovisning som upprättas med tillämpning av de internationella redovisningsstandarder som avses i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1606/2002 av den 19 juli 2002 om tillämpning av internationella redovisningsstandarder, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 297/2008, och
2. andra företag vars överlåtbara värdepapper är upptagna till handel på en reglerad marknad. *Lag (2015:813)*

Kortfristiga och långfristiga balansposter

4 b § För varje fordringspost i balansräkningen som är upptagen under Omsättningstillgångar ska den del som ska betalas senare än ett år efter balansdagen anges.

För varje skuldpost i balansräkningen ska följande anges: den del som ska betalas inom ett år från balansdagen, den del som ska betalas senare än ett år efter balansdagen och summan av dessa skulder.

Första och andra styckena gäller även fordringsposter och skuldposter som har tagits in i sådana noter som avses i 4 § fjärde stycket 2.

För mindre företag som slår samman poster enligt 4 § femte stycket ska det som föreskrivs i första och andra styckena om fordringsposter och skuldposter i balansräkningen i stället avse de sammanslagna posterna. *Lag (2015:813)*

Jämförelsetal

5 § För varje post eller delpost i balansräkningen, resultaträkningen och sådana noter som avses i 4 § fjärde stycket 2 ska beloppet av motsvarande post för det närmast föregående räkenskapsåret anges.

Om företaget har ändrat principerna för värdering, klassificering eller indelning i poster eller delposter, ska posterna för det närmast föregående räkenskapsåret räknas om eller ändras på det sätt som behövs för att de ska kunna jämföras med räkenskapsårets poster på ett meningsfullt sätt.

Om det finns särskilda skäl för det och det är förenligt med 2 kap. 2 och 3 §§, får avvikelse göras från andra stycket.

Andra stycket gäller inte mindre företag under förutsättning att upplysningar om den bristande jämförbarheten lämnas i noterna. *Lag (2015:813)*

Överkursfonden

5 a § I ett aktiebolag skall den del av betalningen för en aktie som överstiger aktiens kvotvärde tas upp under överkursfonden. *Lag (2005:556)*

Särskilda poster i en ekonomisk förenings balansräkning och resultaträkning

6 § Fordran på insats i en ekonomisk förening får inte tas upp som tillgång. Redovisningen av fullgjorda insatser får göras så att i balansräkningen anges hela insatskapitalet samt hur mycket därav som inte har fullgjorts, varefter skillnaden – de betalda insatserna – utförs som en särskild post under eget kapital.

Redovisning & rapportering

Första stycket gäller även vid redovisningen av fullgjorda upplåtelseavgifter i en bostadsrättsförening. *Lag (1999:1112)*

7 § I resultaträkningen för en ekonomisk förening ska sådan värdeöverföring som avses i 9 kap. 1 § första stycket 2 lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar tas upp som en särskild kostnadspost. *Lag (2016:113)*

Större periodiseringsposter

8 § Större företag skall i balansräkningen eller i en not specificera större belopp som ingår i posterna Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter och Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter. *Lag (2006:871)*

Avsättningar

9 § Som avsättningar skall sådana förpliktelser redovisas som är hänförliga till räkenskapsåret eller tidigare räkenskapsår och som på balansdagen är säkra eller sannolika till sin förekomst men ovissa till belopp eller till den tidpunkt då de skall infrias.

Avskrivningar och nedskrivningar får inte redovisas som avsättningar. *Lag (1999:1112)*

10 § Större företag skall i balansräkningen eller i en not specificera större avsättningar som har tagits upp under posten Övriga avsättningar i balansräkningen. *Lag (2006:871)*

Ett aktiebolags eget kapital

10 a § Ett aktiebolags eget kapital ska i balansräkningen, i en egen räkning eller i en not delas upp i bundet eget kapital och fritt eget kapital eller ansamlad förlust.

Under bundet eget kapital ska följande tas upp: aktiekapital, uppskrivningsfond, reservfond, kapitalandelsfond och fond för utvecklingsutgifter.

Under fritt eget kapital eller ansamlad förlust ska följande tas upp: fria fonder, var för sig, balanserad vinst eller förlust och vinst eller förlust för räkenskapsåret. Balanserad förlust och förlust för räkenskapsåret tas då upp som avdragsposter. *Lag (2015:813)*

En ekonomisk förenings eget kapital

10 b § En ekonomisk förenings eget kapital ska i balansräkningen, i en egen räkning eller i en not delas upp i bundet eget kapital och fritt eget kapital eller ansamlad förlust.

Under bundet eget kapital ska följande tas upp: inbetalda eller genom insatsemission tillgodoförda insatser, uppskrivningsfond, reservfond, kapitalandelsfond och fond för utvecklingsutgifter. Medlemsinsatser och förlagsinsatser ska redovisas var för sig.

Under fritt eget kapital eller ansamlad förlust ska följande tas upp: fria fonder, var för sig, balanserad vinst eller förlust och nettovinst eller förlust för räkenskapsåret. Balanserad förlust och förlust för räkenskapsåret tas då upp som avdragsposter.

Det som sägs i andra stycket om insatser gäller också upplåtelseavgifter i en bostadsrättsförening. *Lag (2015:813)*

Resultaträkning i förkortad form

11 § Mindre företag får slå samman posterna 1–6 i bilaga 2 respektive posterna 1–3 och 6 i bilaga 3 till en post benämnd bruttovinst eller bruttoförlust.

Ett företag som slår samman poster enligt första stycket ska i resultaträkningen, i anslutning till posten bruttovinst eller bruttoförlust, lämna uppgift om nettoomsättningen. Bolagsverket får i ett enskilt fall medge att uppgiften om nettoomsättningen utelämnas, om det är motiverat av konkurrensskäl. *Lag (2010:1515)*

12 § har upphävts genom lag (2007:132).

13 § har upphävts genom lag (2015:813).

4 kap. Värderingsregler

Vad som är anläggningstillgångar och omsättningstillgångar

1 § Med anläggningstillgång förstås tillgång som är avsedd att stadigvarande brukas eller innehas i verksamheten. Med omsättningstillgång förstås annan tillgång.

Om företaget drivs av en fysisk person eller ett dödsbo, får djur i jordbruk eller renskötsel anses som omsättningstillgång oavsett avsikten med innehavet. *Lag (1999:1112)*

2 § Utgifter för koncessioner, patent, licenser, varumärken, hyresrätter och liknande rättigheter och tillgångar som är av betydande värde för rörelsen under kommande år får tas upp som immateriella anläggningstillgångar. Detsamma gäller ersättning som vid förvärv av rörelse överstiger det behållna värdet av de tillgångar som förvärvats och de skulder som övertagits (goodwill).

Första stycket gäller även utgifter för företagets eget utvecklingsarbete. För aktiebolag och ekonomiska föreningar gäller detta dock endast under förutsättning att motsvarande belopp överförs från fritt eget kapital till en fond för utvecklingsutgifter.

Utgifter för företagsbildning, ökning av aktiekapitalet eller motsvarande eller för företagets förvaltning får inte tas upp som tillgångar. *Lag (2015:813)*

Anskaffningsvärde för anläggningstillgångar

3 § Anläggningstillgångar ska tas upp till belopp som motsvarar utgifterna för tillgångens förvärv eller tillverkning (anskaffningsvärdet), om inte annat följer av 4, 5, 6, 12, 13 a, 14 a eller 14 e §.

I anskaffningsvärdet för en förvärvad tillgång ska, utöver inköpspriset, utgifter som är direkt hänförliga till förvärvet räknas in.

I anskaffningsvärdet för en tillverkad tillgång får, utöver sådana kostnader som direkt kan hänföras till produktionen av tillgången, en skälig andel av indirekta tillverkningskostnader räknas in.

Ränta på kapital som har lånats för att finansiera tillverkningen av en tillgång får räknas in i anskaffningsvärdet till den del som räntan hänför sig till tillverkningsperioden.

Utgifter för värdehöjande förbättringar av en tillgång får räknas in i anskaffningsvärdet, om de har lagts ned under räkenskapsåret eller balanserats från tidigare år. *Lag (2015:813)*

Avskrivning av anläggningstillgångar

4 § Anläggningstillgångar med begränsad nyttjandeperiod ska skrivas av systematiskt över denna period.

Om nyttjandeperioden för immateriella anläggningstillgångar som utgörs av utgifter för företagets eget utvecklingsarbete inte kan fastställas med en rimlig grad av säkerhet, ska perioden anses uppgå till fem år. Detsamma gäller i fråga om goodwill.

Avskrivningar ska redovisas i resultaträkningen. Annan redovisning får dock tillämpas, om det finns särskilda skäl för det och det är förenligt med 2 kap. 2 och 3 §§. *Lag (2015:813)*

Nedskrivning av anläggningstillgångar

5 § Har en anläggningstillgång på balansdagen ett lägre värde än det värde som följer av 3 § och 4 § första stycket, ska tillgången skrivas ned till detta lägre värde, om det kan antas att värdenedgången är bestående.

En finansiell anläggningstillgång får skrivas ned till det lägre värde som tillgången har på balansdagen även om det inte kan antas att värdenedgången är bestående.

En nedskrivning enligt första eller andra stycket ska återföras, om det inte längre finns skäl för den. Nedskrivningar som avser goodwill får dock inte återföras.

Nedskrivningar och återföringar som avses i första–tredje styckena ska redovisas i resultaträkningen. *Lag (2015:813)*

Uppskrivning av anläggningstillgångar

6 § Ett aktiebolags eller en ekonomisk förenings anläggningstillgångar som har ett tillförlitligt och bestående värde som väsentligt överstiger bokfört värde enligt 3 §, 4 § första stycket, 5 § första–tredje styckena och 12 § får skrivas upp till högst detta värde. Uppskrivning får dock ske endast om uppskrivningsbeloppet används för avsättning till en uppskrivningsfond eller, i aktiebolag, för ökning av aktiekapitalet genom fondemission eller nyemission.

Avskrivningar och nedskrivningar av den tillgång som har skrivits upp ska efter uppskrivningen beräknas med utgångspunkt i det uppskrivna värdet. *Lag (2015:813)*

Ianspråktagande av uppskrivningsfonden och fonden för utvecklingsutgifter

7 § Ett aktiebolag får ta uppskrivningsfonden eller fonden för utvecklingsutgifter i anspråk för

1. ökning av aktiekapitalet genom fondemission eller nyemission,
2. täckning av förlust enligt fastställd balansräkning när förlusten inte kan täckas av fritt eget kapital.

Ett beslut att ta uppskrivningsfonden eller fonden för utvecklingsutgifter i anspråk för att täcka en förlust enligt första stycket 2 får fattas endast efter det att revisorerna har hörts. Innan tre år har förflutit från beslutet får vinstutdelning beslutas endast om Bolagsverket eller, i tvistiga fall, allmän domstol ger tillstånd till det eller om aktiekapitalet har ökats med minst ett belopp som motsvarar den förlust som har blivit täckt med belopp från fonden. I fråga om Bolagsverkets eller domstolens tillstånd gäller 20 kap. 25–29 §§ aktiebolagslagen (2005:551) i tillämpliga delar. *Lag (2015:813)*

8 § Vid avskrivning enligt 4 § eller nedskrivning enligt 5 § av en uppskriven tillgång eller vid avyttring eller utrangering av tillgången ska uppskrivningsfonden minskas i motsvarande utsträckning, dock högst med den del av fonden som svarar mot tillgången. På samma sätt ska fonden för utvecklingsutgifter minskas vid avskrivning, nedskrivning eller avyttring av en som tillgång upptagen utgift för företagets eget utvecklingsarbete.

Minskningen får göras enbart genom att

1. fonden tas i anspråk enligt 7 §,
2. den del av fonden som motsvarar avskrivning eller nedskrivning överförs till fritt eget kapital, eller
3. den del av fonden som motsvarar en avyttrad tillgång överförs till fritt eget kapital.

Lag (2015:813)

Värdering av omsättningstillgångar

9 § Omsättningstillgångar ska, om inte annat följer av 10, 12, 13 a, 14 a eller 14 e § tas upp till det lägsta av anskaffningsvärdet och nettoförsäljningsvärdet på balansdagen.

Med anskaffningsvärde förstås, om inte annat följer av 11 §, utgifterna för tillgångens förvärv eller tillverkning. Vid bestämmandet av anskaffningsvärdet tillämpas 3 § andra–fjärde styckena.

Med nettoförsäljningsvärde avses försäljningsvärdet efter avdrag för beräknad försäljningskostnad. Om det finns särskilda skäl, får återanskaffningsvärdet, i förekommande fall med avdrag för inkurans, eller något annat värde som är förenligt med 2 kap. 2 och 3 §§ användas i stället för nettoförsäljningsvärdet.

Med återanskaffningsvärde avses det belopp som motsvarar den utgift för anskaffandet som företaget skulle ha haft, om tillgången anskaffats på balansdagen.

Om företaget drivs av en fysisk person eller ett dödsbo, får djur i jordbruk eller renskötsel värderas till det värde som fastställs av Skatteverket. *Lag (2011:1554)*

Värdering av pågående arbeten

10 § Pågående arbeten för någon annans räkning får värderas till belopp som överstiger anskaffningsvärdet, om det finns särskilda skäl och det står i överensstämmelse med 2 kap. 2 och 3 §§.

Varulagrets anskaffningsvärde

11 § Anskaffningsvärdet för varulager av likartade tillgångar får beräknas enligt först-in-först-ut-principen, enligt vägda genomsnittspriser eller enligt någon annan liknande princip. Sist-in-först-ut-principen får inte tillämpas. *Lag (2015:813)*

Redovisning till bestämd mängd och fast värde

12 § Materiella anläggningstillgångar, råvaror och förnödenheter som omsätts och vilkas sammantagna värde är av underordnad betydelse för företaget, får tas upp till en bestämd mängd och ett fast värde, om deras kvantitet, värde och sammansättning inte varierar väsentligt. *Lag (1999:1112)*

Omräkning av fordringar och skulder

13 § Fordringar och skulder i annan valuta än redovisningsvalutan får omräknas till redovisningsvalutan enligt växelkursen på balansdagen, om detta står i överensstämmelse med 2 kap. 2 och 3 §§. *Lag (2000:34)*

Redovisning enligt kapitalandelsmetoden

13 a § Företag som avses i 3 kap. 4 a § andra stycket får redovisa andelar i intresseföretag i balansräkningen och resultaträkningen med tillämpning av bestämmelserna i 7 kap. 25–29 §§, om det är förenligt med 2 kap. 2 och 3 §§. *Lag (2004:1173)*

Egna aktier

14 § Egna aktier får inte tas upp som tillgång.

Vid värdering av ett moderföretags andelar i ett dotterföretag ska andelar som dotterföretaget äger i moderföretaget inte anses ha något värde.

Vid förvärv av egna aktier ska fritt eget kapital minskas med utgiften för förvärvet. Vid överlåtelse av egna aktier ska fritt eget kapital ökas med inkomsten från överlåtelsen.
Lag (2015:813)

Värdering av finansiella instrument

14 a § Derivatinstrument och andra finansiella instrument får tas upp till sitt verkliga värde, om inte annat följer av 14 b §.

Det verkliga värdet skall bestämmas på grundval av instrumentets marknadsvärde. Om något marknadsvärde inte kan bestämmas för ett instrument men däremot för dess beståndsdelar eller för ett likartat instrument, skall det verkliga värdet bestämmas på grundval av beståndsdelarnas eller det likartade instrumentets marknadsvärde. Om inte heller en sådan värdering är möjlig, skall det verkliga värdet bestämmas med hjälp av sådana allmänt accepterade värderingsmodeller och värderingsmetoder som ger en rimlig uppskattning av marknadsvärdet.

Värdering enligt första stycket får ske enbart om samtliga företagets finansiella instrument, utom sådana som enligt 14 b § inte får tas upp till verkligt värde, värderas på samma sätt. *Lag (2003:774)*

14 b § Följande finansiella instrument får inte värderas enligt 14 a §:

1. finansiella instrument som hålls till förfall och som inte utgör derivatinstrument,
2. lånefordringar och andra fordringar som härrör från företaget och som inte innehas för handelsändamål,
3. andelar i dotterföretag, intresseföretag eller gemensamt styrda företag,
4. egetkapitalinstrument som företaget självt har gett ut,
5. avtal om villkorad ersättning i samband med förvärv och samgåenden,
6. skulder, med undantag för skulder som ingår som en del i en handelsportfölj eller som utgör derivatinstrument, samt
7. andra finansiella instrument, som är av sådan särskild karaktär att de enligt vad som är allmänt accepterat bör redovisas på annat sätt.

Värdering enligt 14 a § får inte heller ske, om en sådan värdering inte skulle ge ett tillförlitligt värde på det finansiella instrumentet.

Redovisning & rapportering

Företag som avses i 3 kap. 4 a § andra stycket får trots första stycket värdera där angivna finansiella instrument enligt 14 a §, om

1. det är förenligt med sådana internationella redovisningsstandarder som avses i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1606/2002 av den 19 juli 2002 om tillämpning av internationella redovisningsstandarder, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 297/2008, och
2. upplysningar om värderingen lämnas i enlighet med dessa standarder. *Lag (2015:813)*

14 c § Vid tillämpningen av 14 a och 14 b §§ skall avtal som avser rå- och stapelvaror och ger endera parten rätt att reglera avtalet med kontanter eller med något annat finansiellt instrument anses som derivatinstrument. Detta gäller dock inte om avtalet

1. ingicks för att täcka företagets förväntade behov av inköp, försäljning eller egen förbrukning av rå- och stapelvaror,
2. även efter avtalets ingående har tillgodosett detta behov,
3. utformades för detta ändamål när det ingicks, och
4. förväntas regleras genom leverans av varan. *Lag (2003:774)*

14 d § Om värdering sker enligt 14 a §, skall värdeförändringen sedan föregående balansdag redovisas i resultaträkningen.

I följande fall gäller att värdeförändringen skall redovisas i en fond för verkligt värde i stället för i resultaträkningen:

1. värdeförändringen avser ett säkringsinstrument och de tillämpade principerna för säkringsredovisning tillåter att en del av eller hela värdeförändringen inte redovisas i resultaträkningen, eller
2. värdeförändringen är orsakad av en kursförändring på en monetär post som utgör en del av företagets nettoinvestering i en utländsk enhet.

En värdeförändring på en finansiell tillgång som inte innehas för handelsändamål och inte heller är ett derivatinstrument får redovisas i fonden för verkligt värde i stället för i resultaträkningen.

När det inte längre finns skäl att redovisa ett belopp i fonden för verkligt värde, skall fonden justeras. *Lag (2004:1173)*

Värdering av säkrade poster

14 e § Om en tillgång, avsättning eller skuld eller en del därav har säkrats mot ett finansiellt instrument som värderas enligt 14 a §, skall också den säkrade posten värderas enligt den paragrafen, om de tillämpade principerna för säkringsredovisning tillåter det. Därvid skall 14 d § tillämpas. *Lag (2003:774)*

14 f–14 g §§ har upphävts genom lag (2011:1554).

Periodisering av vissa belopp vid upptagande av lån

15 § Kapitalrabatt och direkta emissionsutgifter vid upptagande av lån skall periodiseras, dock längst över tiden till dess skulden förfaller till betalning. Sådan periodisering behöver dock inte göras om den är utan betydelse med hänsyn till kravet i 2 kap. 3 § på rättvisande bild.

Avsättningar

15 a § En avsättning ska motsvara den bästa uppskattningen av det belopp som kommer att krävas för att reglera förpliktelsen. *Lag (2015:813)*

Omräkning av förlagsinsatser

16 § Om en ekonomisk förening har förlagsinsatser i annan valuta än redovisningsvalutan, skall dessa räknas om enligt växelkursen på balansdagen. Skillnaden mellan det omräknade beloppet och motsvarande belopp vid räkenskapsårets ingång, skall föras mot Balanserad vinst eller förlust. *Lag (2000:34)*

5 kap. Noter

Allmänna bestämmelser

Krav på noter för olika kategorier av företag

1 § Mindre och större företag ska i noter lämna upplysningar enligt 4–24 §§.

Ytterligare bestämmelser för mindre och större företag om upplysningar i noter finns i 2 kap. 3 §, 3 kap. 4, 10 a och 10 b §§ och 7 kap. 2 §.

Bestämmelser för mindre företag om upplysningar i noter finns dessutom i 3 kap. 5 §. *Lag (2015:813)*

2 § Större företag ska i noter även lämna upplysningar enligt 25–48 §§.

Ytterligare bestämmelser för större företag om upplysningar i noter finns i 3 kap. 8 och 10 §§. *Lag (2015:813)*

Noternas ordningsföljd

3 § Om inte något annat följer av kravet i 2 kap. 2 § på överskådlighet, ska noter som avser enskilda poster i balansräkningen eller resultaträkningen läggas fram i samma ordning som posterna. Hänvisning ska göras vid de poster som noterna hänför sig till. *Lag (2015:813)*

Krav på noter för mindre och större företag

Värderingsprinciper

4 § Principerna för värdering av tillgångar, avsättningar och skulder ska anges. *Lag (2015:813)*

Avvikelser från grundläggande redovisningsprinciper

5 § Om ett företag med stöd av 2 kap. 4 § andra stycket avviker från någon av de grundläggande redovisningsprinciper som anges i paragrafen, ska det lämna en upplysning om skälen för avvikelsen och en bedömning av effekten på företagets ställning och resultat.

Består avvikelsen i att kvittning görs, ska företaget även lämna en upplysning om de bruttobelopp som kvittas mot varandra. *Lag (2015:813)*

Byte av uppställningsform

6 § Om ett företag med stöd av 3 kap. 3 § andra stycket har bytt uppställningsform för resultaträkningen, ska det lämna en upplysning om skälen för bytet. *Lag (2015:813)*

Jämförelsetal

7 § Om ett företag med stöd av 3 kap. 5 § tredje stycket avviker från det som sägs i den paragrafen om jämförelsetal, ska det lämna en upplysning om skälen för avvikelsen.
Lag (2015:813)

Anläggningstillgångar

8 § För varje post som tas upp som anläggningstillgång i balansräkningen eller i sådana noter som avses i 3 kap. 4 § fjärde stycket 2 ska upplysningar lämnas om

1. tillgångarnas anskaffningsvärde,
2. tillkommande och avgående tillgångar,
3. överföringar,
4. årets avskrivningar enligt 4 kap. 4 §,
5. årets nedskrivningar, med särskild uppgift om nedskrivningar som har gjorts med stöd av 4 kap. 5 § andra stycket, och
6. årets uppskrivningar, med särskild upplysning om uppskrivningsbeloppets användning och hur mycket av det som kvarstår oavskrivet.

Grunderna för avskrivning av anläggningstillgångarnas olika poster ska anges.
Lag (2015:813)

Goodwill

9 § Om ett företag redovisar goodwill som tillgång, ska det lämna upplysningar om tillämpad avskrivningsperiod och skälen för denna. *Lag (2015:813)*

Finansiella instrument

10 § Om ett företag har finansiella instrument som värderas enligt 4 kap. 14 a §, ska det för varje kategori lämna upplysningar om

1. bokfört värde, och
2. de värdeförändringar som har redovisats i resultaträkningen respektive fonden för verkligt värde.

För varje kategori av derivatinstrument som värderas enligt 4 kap. 14 a § ska upplysningar även lämnas om

1. omfattningen och typen av instrument, och
2. viktiga villkor som kan påverka storleken av, tidpunkten för eller säkerheten i framtida kassaflöden.

Om värderingen har gjorts enligt 4 kap. 14 a § andra stycket tredje meningen, ska väsentliga antaganden som har gjorts vid tillämpningen av de använda värderingsmodellerna och värderingsmetoderna anges.

Paragrafen tillämpas även på sådana avtal som enligt 4 kap. 14 c § ska anses som derivatinstrument. *Lag (2015:813)*

Uppskrivningsfond

11 § Om storleken eller sammansättningen av uppskrivningsfonden har ändrats under räkenskapsåret, ska företaget i en sammanställning lämna upplysningar om

1. fondens storlek vid räkenskapsårets början och slut,
2. belopp som har satts av till fonden under räkenskapsåret och hur dessa har behandlats skattemässigt,
3. belopp som har överförts från fonden eller på annat sätt har tagits i anspråk, med uppgift om hur beloppet har använts, och
4. det värde som skulle ha redovisats i balansräkningen om anläggningstillgångarna inte hade skrivits upp. *Lag (2015:813)*

Fond för verkligt värde

12 § Om storleken eller sammansättningen av fonden för verkligt värde har ändrats under räkenskapsåret, ska företaget i en sammanställning lämna upplysningar om

1. fondens storlek vid räkenskapsårets början och slut,
2. belopp som har satts av till fonden under räkenskapsåret, och
3. belopp som har överförts från fonden eller på annat sätt har tagits i anspråk, med uppgift om hur beloppet har använts. *Lag (2015:813)*

Långfristiga skulder

13 § Om ett företag har skulder som ska betalas senare än fem år efter balansdagen, ska det lämna en upplysning om summan av dessa. *Lag (2015:813)*

Ställda säkerheter

14 § Om ett företag har ställt säkerheter, ska det lämna upplysningar om säkerheternas omfattning, art och form. *Lag (2015:813)*

Eventualförpliktelser

15 § Om ett företag har garantiåtaganden, ekonomiska åtaganden eller eventuella förpliktelser som inte tas upp i balansräkningen (eventualförpliktelser), ska det lämna en upplysning om summan av dessa. *Lag (2015:813)*

Åtaganden till förmån för koncernföretag m.fl.

16 § Om ett företag har ställda säkerheter, garantiåtaganden eller ekonomiska åtaganden till förmån för ett koncernföretag, ett intresseföretag eller ett gemensamt styrt företag som företaget samäger, ska det lämna särskilda upplysningar om detta.
Lag (2015:813)

Ekonomiska arrangemang som inte redovisas i balansräkningen

17 § Om ett företag har ekonomiska arrangemang som inte redovisas i balansräkningen och som är förenade med betydande risker eller fördelar för företaget, och uppgifter om dessa risker eller fördelar är nödvändiga för att företagets ställning ska kunna bedömas, ska företaget lämna upplysningar om

1. inriktningen på och det kommersiella syftet med arrangemangen, och
2. den ekonomiska inverkan som arrangemangen har på företaget.

Första stycket 2 gäller inte mindre företag. *Lag (2015:813)*

Lån till ledande befattningshavare

18 § Om ett företag har lämnat lån till en styrelseledamot, en verkställande direktör eller en motsvarande befattningshavare i företaget, ska det lämna de upplysningar om lånet som anges i andra stycket. Detsamma gäller om företaget har ställt panter, andra säkerheter eller garantier eller har gjort andra ekonomiska åtaganden till förmån för en sådan befattningshavare. Med styrelseledamöter jämställs suppleanter för dessa och med verkställande direktör jämställs vice verkställande direktör.

Upplysningar ska lämnas om storleken av lämnade lån, huvudsakliga lånevillkor, räntesatser, under räkenskapsåret återbetalda belopp, arten av säkerheter, garantier och andra ekonomiska åtaganden samt beloppet av de lån som säkerhet har ställts för. Upplysning ska även lämnas om vilken anknytning till företaget befattningshavaren har. Om företaget under räkenskapsåret helt eller delvis har skrivit av ett lån eller avstått från att kräva in det, ska en upplysning lämnas om detta. *Lag (2015:813)*

Exceptionella intäkter och kostnader

19 § Om ett företag har haft intäkter eller kostnader som är exceptionella i fråga om storlek eller förekomst, ska det lämna upplysningar om arten och storleken av varje sådan intäkt eller kostnad. *Lag (2015:813)*

Medelantalet anställda under räkenskapsåret

20 § En upplysning ska lämnas om medelantalet av de personer som har varit anställda under räkenskapsåret. *Lag (2015:813)*

Moderföretag

21 § Ett företag som är dotterföretag ska lämna upplysningar om namn, organisations- eller personnummer och säte för det moderföretag som upprättar koncernredovisning för den minsta koncern som företaget ingår i. *Lag (2015:813)*

Väsentliga händelser efter räkenskapsårets slut

22 § Om det har inträffat händelser av väsentlig betydelse för företaget efter räkenskapsårets slut som inte kommer till uttryck i balansräkningen eller resultaträkningen, ska företaget lämna upplysningar om dessa. Upplysningarna ska omfatta arten och den ekonomiska effekten av händelserna. *Lag (2015:813)*

Transaktioner med närstående

23 § Om ett större företag har genomfört transaktioner på andra än marknadsmässiga villkor med närstående enligt 1 kap. 8 eller 9 §, ska det lämna upplysningar om transaktionerna. Upplysningar behöver dock inte lämnas om transaktioner

1. mellan ett moderföretag och dess helägda dotterföretag, eller
2. mellan två eller flera dotterföretag, om samtliga aktier eller andelar ägs av andra företag inom samma koncern.

Skyldigheten att lämna upplysningar gäller även ett mindre företag, om det är ett publikt aktiebolag och transaktionerna har genomförts med någon som har ett betydande aktieinnehav eller är styrelseledamot i bolaget. *Lag (2015:813)*

24 § Upplysningarna enligt 23 § ska omfatta

1. uppgift om transaktionernas art och det totala belopp som transaktionerna omfattar,
2. uppgift om vilket slag av närståendeförhållande som det är fråga om, och
3. andra uppgifter om transaktionerna som är nödvändiga för att bedöma företagets ställning.

Uppgifter om flera transaktioner får lämnas i samlad form, om de avser samma typ av transaktioner och uppgifter om de enskilda transaktionerna inte är nödvändiga för att bedöma vilken inverkan de har på företagets ställning. *Lag (2015:813)*

Särskilda krav på noter för större företag

Ytterligare upplysningar om anläggningstillgångar

25 § Om ett större företag har räknat in ränta i anskaffningsvärdet för en anläggningstillgång med stöd av 4 kap. 3 § fjärde stycket, ska företaget lämna en upplysning om det inräknade beloppet.

Större företag ska för varje post som tas upp som anläggningstillgång i balansräkningen eller i sådana noter som avses i 3 kap. 4 § fjärde stycket 2 lämna upplysningar om
1. ackumulerade avskrivningar enligt 4 kap. 4 §,
2. ackumulerade nedskrivningar, med särskild uppgift om nedskrivningar som har gjorts med stöd av 4 kap. 5 § andra stycket,
3. ackumulerade uppskrivningar, och
4. korrigeringar av tidigare års avskrivningar enligt 4 kap. 4 §, nedskrivningar och uppskrivningar.

Om ett större företag har skrivit av, skrivit ned eller skrivit upp en anläggningstillgång uteslutande av skatteskäl, ska företaget lämna en upplysning om detta med angivande av avskrivningens, nedskrivningens eller uppskrivningens storlek. *Lag (2015:813)*

Omsättningstillgångar

26 § Om ett större företag har räknat in ränta i anskaffningsvärdet för en omsättningstillgång med stöd av 4 kap. 9 § andra stycket, ska företaget lämna en upplysning om det inräknade beloppet.

Om en omsättningstillgång varit föremål för en värdejustering uteslutande av skatteskäl, ska ett större företag lämna en upplysning om detta med angivande av justeringens storlek.

Om det värde som framkommer när ett större företag beräknar varulagrets anskaffningsvärde enligt 4 kap. 11 § avviker väsentligt från varulagrets nettoförsäljningsvärde på balansdagen, ska företaget lämna en upplysning om skillnadsbeloppet. Nettoförsäljningsvärdet ska då beräknas enligt 4 kap. 9 § tredje stycket första meningen. Skillnadsbeloppet ska fördelas på de poster som är upptagna i balansräkningen. *Lag (2015:813)*

Ytterligare upplysningar om finansiella instrument

27 § Större företag ska för varje kategori av derivatinstrument som inte värderas enligt 4 kap. 14 a § lämna upplysningar om
1. det värde instrumenten skulle ha värderats till vid en tillämpning av 4 kap. 14 a §, och
2. omfattningen och typen av instrument.

I fråga om finansiella anläggningstillgångar som enligt 4 kap. 14 a–14 c §§ får värderas till verkligt värde, och vilkas bokförda värde är högre än det verkliga värdet, ska större företag lämna upplysningar om
1. bokfört värde och det verkliga värdet, och
2. skälen till att det bokförda värdet inte har skrivits ned och det stöd som finns för antagandet att det bokförda värdet kommer att återvinnas.

Första och andra styckena ska även tillämpas på sådana avtal som enligt 4 kap. 14 c § ska anses som derivatinstrument. *Lag (2015:813)*

Inköp och försäljningar mellan koncernföretag

28 § Om ett större företag ingår i en koncern, ska det lämna en upplysning om hur stor del av räkenskapsårets inköp och försäljningar som avser andra koncernföretag.

Moderföretag som är större företag och som med stöd av 7 kap. 3 § inte upprättar någon koncernredovisning ska lämna upplysningar om internvinster på transaktioner inom koncernen. *Lag (2015:813)*

Dotterföretag och vissa andra företag

29 § Om ett större företag har dotterföretag eller ägarintressen i andra företag, ska det lämna upplysningar om
1. det andra företagets namn, organisationsnummer, säte och eget kapital,
2. det andra företagets resultat för det senaste räkenskapsår som årsredovisning eller årsbokslut har upprättats för,
3. företagets ägarandel i det andra företaget, och
4. antalet andelar som företaget äger och deras värde enligt företagets balansräkning.

Ett större företag som är obegränsat ansvarig delägare i ett annat företag ska ange detta företags namn, organisationsnummer, säte och rättsliga form.

Om företagets rösträttsandel i det andra företaget avviker från ägarandelen, ska även rösträttsandelen anges. *Lag (2015:813)*

30 § En upplysning enligt 29 § får utelämnas, om
1. den skulle kunna vålla allvarlig skada för något av de i 29 § angivna företagen,
2. Bolagsverket medger att den utelämnas, och
3. noterna innehåller information om utelämnandet.

Upplysningarna om eget kapital och resultat får också utelämnas, om
1. det andra företaget inte offentliggör sin balansräkning och inte utgör ett dotterföretag till företaget, eller
2. det andra företaget omfattas av en koncernredovisning som företaget upprättat eller av en sådan koncernredovisning som avses i 7 kap. 2 § första stycket. *Lag (2015:813)*

Ytterligare upplysningar om långfristiga skulder

31 § Större företag ska för varje skuldpost i balansräkningen eller i sådana noter som avses i 3 kap. 4 § fjärde stycket 2 lämna en upplysning om den del av skulden som ska betalas senare än fem år efter balansdagen. *Lag (2015:813)*

Ytterligare upplysningar om lån till ledande befattningshavare

32 § Större företag ska lämna sådana upplysningar som anges i 18 § andra stycket om
1. lån som har lämnats till en styrelseledamot, en verkställande direktör eller en motsvarande befattningshavare i ett annat koncernföretag,
2. panter, andra säkerheter eller garantiåtaganden som har ställts eller andra ekonomiska åtaganden som har gjorts till förmån för en sådan befattningshavare, och
3. lån till eller säkerhet som har ställts till förmån för någon annan med stöd av tillstånd enligt 21 kap. 8 § aktiebolagslagen (2005:551). *Lag (2015:813)*

Konvertibla lån

33 § Om ett större företag har utelöpande lån som är konvertibla eller förenade med optionsrätt till nyteckning eller har gett ut liknande värdepapper, ska företaget för varje lån eller liknande rättighet lämna en upplysning om utestående lånebelopp samt tid och villkor för utbyte eller nyteckning. För varje lån mot vinstandelsbevis ska det utestående lånebeloppet och räntebestämmelserna anges. *Lag (2015:813)*

Aktiekapitalet

34 § Aktiebolag som är större företag ska lämna en upplysning om antalet aktier och aktiernas kvotvärde. Om aktiekapitalet består av aktier av olika slag, ska motsvarande upplysning lämnas för varje aktieslag. *Lag (2015:813)*

Disposition av vinst eller förlust

35 § Större företag ska lämna en upplysning om förslaget till disposition av företagets vinst eller förlust eller, i förekommande fall, beslut om dispositionen. *Lag (2015:813)*

Skatter

36 § Om ett större företag i balansräkningen har tagit upp en fordrings- eller skuldpost avseende uppskjuten skatt, ska det lämna en upplysning om beloppet av den uppskjutna skatten och om förändringar i detta belopp sedan föregående balansdag. *Lag (2015:813)*

Ytterligare upplysningar om anställda

37 § Större företag ska lämna upplysningar om
1. andelen kvinnor och andelen män av medelantalet anställda under räkenskapsåret, och
2. medelantalet anställda och fördelningen mellan kvinnor och män i varje land, om företaget har anställda i flera länder. *Lag (2015:813)*

Könsfördelningen bland ledande befattningshavare

38 § Större företag ska lämna upplysningar om fördelningen mellan kvinnor och män bland styrelseledamöter, verkställande direktör och andra personer i företagets ledning. Fördelningen bland styrelseledamöter och bland övriga befattningshavare ska redovisas var för sig. Upplysningarna ska avse förhållandena på balansdagen. *Lag (2015:813)*

Löner, andra ersättningar och sociala kostnader

39 § Större företag ska lämna upplysningar om storleken av följande personalkostnader för räkenskapsåret:

1. löner och andra ersättningar, och
2. sociala kostnader, med särskild uppgift om pensionskostnader. *Lag (2015:813)*

40 § Större företag ska lämna upplysningar om det sammanlagda beloppet av räkenskapsårets löner och andra ersättningar för var och en av följande grupper:

1. styrelseledamöter, verkställande direktör och motsvarande befattningshavare, och
2. anställda som inte omfattas av 1.

Tantiem och därmed jämställd ersättning till styrelseledamöter, den verkställande direktören och motsvarande befattningshavare ska anges särskilt.

I ett publikt aktiebolag ska vid tillämpningen av första och andra styckena samtliga personer i bolagets ledning ingå i den grupp som avses i första stycket 1. Antalet personer i gruppen ska anges. Vidare ska upplysningar om räkenskapsårets löner och andra ersättningar lämnas för var och en av styrelseledamöterna och för den verkställande direktören. Sådana upplysningar behöver dock inte lämnas för arbetstagarrepresentanter som har utsetts enligt lagen (1987:1245) om styrelserepresentation för de privatanställda. *Lag (2015:813)*

Pensioner och liknande förmåner

41 § Större företag ska lämna upplysningar om det sammanlagda beloppet av räkenskapsårets kostnader och förpliktelser som avser pensioner och liknande förmåner till styrelseledamöter, verkställande direktör och motsvarande befattningshavare.

I ett publikt aktiebolag ska upplysningar som avses i första stycket omfatta även pensioner och liknande förmåner till andra personer i bolagets ledning. Antalet personer som omfattas ska anges. Vidare ska upplysningar om räkenskapsårets löner och andra ersättningar lämnas för var och en av styrelseledamöterna och för den verkställande direktören. Sådana upplysningar behöver dock inte lämnas för arbetstagarrepresentanter som har utsetts enligt lagen (1987:1245) om styrelserepresentation för de privatanställda. *Lag (2015:813)*

Tidigare styrelse och verkställande direktör

42 § Bestämmelserna i 40 och 41 §§ om upplysningar om styrelseledamöter och verkställande direktör gäller även tidigare styrelseledamöter och tidigare verkställande direktör. *Lag (2015:813)*

Suppleanter och vice verkställande direktör

43 § Vid tillämpningen av 40–42 §§ ska styrelsesuppleanter jämställas med styrelseledamöter och vice verkställande direktör jämställas med verkställande direktör.
Lag (2015:813)

Avtal om avgångsvederlag

44 § Större företag som har träffat avtal om avgångsvederlag eller liknande förmåner till styrelseledamöter, den verkställande direktören eller andra personer i företagets ledning ska lämna upplysningar om avtalen och om de väsentligaste villkoren i avtalen.
Lag (2015:813)

Ytterligare upplysningar om moderföretag

45 § Större företag ska lämna sådana upplysningar som anges i 21 § även i fråga om det moderföretag som upprättar koncernredovisning för den största koncern som företaget ingår i som dotterföretag.

Om ett moderföretag som avses i första stycket eller 21 § är utländskt, ska en upplysning också lämnas om var det går att få tillgång till företagets koncernredovisning.
Lag (2015:813)

Ytterligare upplysningar om ställda säkerheter

46 § Större företag ska, när de enligt 14 § lämnar upplysning om ställda säkerheter, ange vilka poster i balansräkningen eller i noter enligt 3 kap. 4 § fjärde stycket 2 som säkerheterna avser.

I fråga om säkerheter som inte motsvarar en skuld- eller avsättningspost i balansräkningen ska det vidare anges om säkerheten har ställts till förmån för företaget självt eller till förmån för någon annan. *Lag (2015:813)*

Nettoomsättningens fördelning

47 § Om ett större företags verksamhetsgrenar eller geografiska marknader avviker betydligt från varandra, ska företaget lämna upplysningar om nettoomsättningens fördelning på verksamhetsgrenarna och marknaderna. Bedömningen av om företagets verksamhetsgrenar och marknader avviker betydligt från varandra ska göras med hänsyn till hur företaget normalt organiserar försäljningen av varor och tjänster. *Lag (2015:813)*

Ersättningar till revisorer och revisionsföretag

48 § Aktiebolag och handelsbolag som är större företag ska lämna upplysningar om räkenskapsårets sammanlagda ersättning till var och en av bolagets revisorer och de revisionsföretag där revisorerna verkar. Det ska vidare anges hur stor del av ersättningen som avser revisionsuppdraget, revisionsverksamhet utöver revisionsuppdraget, skatterådgivning respektive övriga tjänster. *Lag (2015:813)*

Särskilt om europabolag och europakooperativ

49 § I fråga om europabolag och europakooperativ med ett sådant förvaltningssystem som avses i artiklarna 39–42 i rådets förordning (EG) nr 2157/2001 av den 8 oktober 2001 om stadga för europabolag, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 517/2013, eller artiklarna 37–41 i rådets förordning (EG) nr 1435/2003 av den 22 juli 2003 om stadga för europeiska kooperativa föreningar (SCE-föreningar), i den ursprungliga lydelsen, ska bestämmelserna om styrelseledamöter i 18, 23, 32, 38 och 40–44 §§ tillämpas på ledamöter eller suppleanter i europabolagets eller europakooperativets tillsynsorgan.

Av 16 § andra stycket och 22 § lagen (2004:575) om europabolag samt 21 § andra stycket och 26 § lagen (2006:595) om europakooperativ följer att första stycket ska tillämpas också på ledamöter eller suppleanter i ett europabolags eller europakooperativs lednings- eller förvaltningsorgan. *Lag (2015:813)*

6 kap. Förvaltningsberättelse m.m.

Förvaltningsberättelse

1 § Förvaltningsberättelsen ska innehålla en rättvisande översikt över utvecklingen av företagets verksamhet, ställning och resultat. När det behövs för förståelsen av årsredovisningen ska översikten innehålla hänvisningar till och ytterligare upplysningar om de belopp som tas upp i andra delar av årsredovisningen.

Upplysningar ska även lämnas om

1. sådana förhållanden som inte ska redovisas i balansräkningen, resultaträkningen eller noterna, men som är viktiga för bedömningen av utvecklingen av företagets verksamhet, ställning och resultat,

2. sådana händelser av väsentlig betydelse för företaget som har inträffat under räkenskapsåret,
3. företagets förväntade framtida utveckling inklusive en beskrivning av väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer som företaget står inför,
4. företagets verksamhet inom forskning och utveckling,
5. företagets filialer i utlandet,
6. antal och kvotvärde för de egna aktier som innehas av företaget, den andel av aktiekapitalet som dessa aktier utgör samt storleken av den ersättning som har betalats för aktierna,
7. antal och kvotvärde för de egna aktier som har förvärvats under räkenskapsåret, den andel av aktiekapitalet som dessa aktier utgör samt storleken av den ersättning som har betalats,
8. antal och kvotvärde för de egna aktier som har överlåtits under räkenskapsåret, den andel av aktiekapitalet som dessa aktier utgör samt storleken av den ersättning som har erhållits, och
9. skälen för de förvärv eller överlåtelser av egna aktier som har skett under räkenskapsåret.

Om det är väsentligt för bedömningen av företagets ställning och resultat, ska det även lämnas följande upplysningar om användningen av finansiella instrument:
1. mål och tillämpade principer för finansiell riskstyrning och, för varje viktig typ av planerad affärshändelse där säkringsredovisning används, tillämpade principer för säkring, och
2. exponering för prisrisker, kreditrisker, likviditetsrisker och kassaflödesrisker.

Utöver sådan information som ska lämnas enligt första–tredje styckena ska förvaltningsberättelsen innehålla sådana hållbarhetsupplysningar som behövs för förståelsen av företagets utveckling, ställning eller resultat och som är relevanta för den aktuella verksamheten, däribland upplysningar om miljö- och personalfrågor. Företag som bedriver verksamhet som är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt miljöbalken ska alltid lämna upplysningar om verksamhetens påverkan på den yttre miljön. De upplysningar som lämnas i en hållbarhetsrapport som är skild från årsredovisningen enligt 11 § behöver inte lämnas i förvaltningsberättelsen.

Andra stycket 3–5, tredje stycket och fjärde stycket gäller inte mindre företag.

Lag (2016:947)

1 a § I ett aktiebolag vars aktier är upptagna till handel på en reglerad marknad i Sverige ska förvaltningsberättelsen även innehålla
1. de senast beslutade riktlinjerna av det slag som avses i 8 kap. 51 § aktiebolagslagen (2005:551), och
2. styrelsens förslag till riktlinjer att gälla för tiden från nästa årsstämma.

Information enligt första stycket 1 får lämnas i anslutning till uppgifter som lämnas enligt 5 kap. 40 eller 41 §. I sådant fall ska förvaltningsberättelsen innehålla en hänvisning till den plats där informationen har lämnats. *Lag (2015:813)*

2 § I aktiebolag och ekonomiska föreningar ska det i förvaltningsberättelsen även lämnas förslag till dispositioner beträffande bolagets eller föreningens vinst eller förlust.

Aktiebolag och ekonomiska föreningar ska i förvaltningsberättelsen eller i egen räkning specificera förändringar i eget kapital jämfört med föregående års balansräkning.

Lag (2016:113)

2 a § I ett aktiebolag vars aktier är upptagna till handel på en reglerad marknad eller en motsvarande marknad utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet skall det i förvaltningsberättelsen även lämnas upplysningar om
1. det totala antalet aktier i bolaget, antalet aktier av olika slag och, för varje aktieslag, vilka rättigheter aktierna ger i bolaget,
2. begränsningar i aktiernas överlåtbarhet på grund av bestämmelse i lag eller bolagsordning,

3. direkta eller indirekta aktieinnehav i bolaget, som representerar minst en tiondel av röstetalet för samtliga aktier i bolaget,
4. anställdas aktieinnehav i bolaget genom pensionsstiftelser eller liknande, om rösträtten för dessa aktier inte kan utövas direkt av de anställda,
5. begränsningar i fråga om hur många röster varje aktieägare kan avge vid en bolagsstämma,
6. av bolaget kända avtal mellan aktieägare som kan medföra begränsningar i rätten att överlåta aktierna,
7. bestämmelser i bolagsordningen om tillsättande och entledigande av styrelseledamöter samt om ändring av bolagsordningen,
8. av bolagsstämman lämnade bemyndiganden till styrelsen att besluta att bolaget skall ge ut nya aktier eller förvärva egna aktier,
9. väsentliga avtal som bolaget är part i och som får verkan eller ändras eller upphör att gälla om kontrollen över bolaget förändras som följd av ett offentligt uppköpserbjudande,
10. effekter av avtal som avses i punkt 9, dock inte när avtalen är av sådan art att ett offentliggörande sannolikt skulle skada bolaget allvarligt och bolaget inte uttryckligen är skyldigt att lämna ut sådana uppgifter på grund av andra rättsliga krav, och
11. sådana avtal mellan bolaget och styrelseledamöter eller anställda som föreskriver ersättningar om dessa säger upp sig, sägs upp utan skälig grund eller om deras anställning upphör som följd av ett offentligt uppköpserbjudande avseende aktier i bolaget. *Lag (2007:541)*

3 § Ekonomiska föreningar skall i förvaltningsberättelsen även lämna upplysningar om
1. väsentliga förändringar i medlemsantalet,
2. summorna av insatsbelopp som skall återbetalas under nästa räkenskapsår enligt bestämmelserna i 4 kap. 1 och 3 §§ lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar,
3. den rätt till utdelning som gjorda förlagsinsatser medför, och
4. summan av de förlagsinsatser som har sagts upp och skall inlösas under de nästföljande två räkenskapsåren.

Redovisning & rapportering

Vad som sägs i första stycket 2 gäller också lösenbelopp för medlems andel i en sambruksförening enligt lagen (1975:417) om sambruksföreningar. *Lag (1999:1112)*

4 § Stiftelser skall i förvaltningsberättelsen även lämna uppgift om hur stiftelsens ändamål har främjats under räkenskapsåret. *Lag (1999:1112)*

Kassaflödesanalys

5 § I kassaflödesanalysen ska företagets in- och utbetalningar under räkenskapsåret redovisas. *Lag (2014:542)*

Bolagsstyrningsrapport

6 § Förvaltningsberättelsen för ett aktiebolag vars överlåtbara värdepapper är upptagna till handel på en reglerad marknad ska innehålla en bolagsstyrningsrapport, om inte bolaget har valt att med stöd av 8 § i stället upprätta en bolagsstyrningsrapport som är skild från årsredovisningen.

Bolagsstyrningsrapporten ska innehålla upplysningar om
1. vilka principer för bolagsstyrning som tillämpas, utöver de principer som följer av lag eller annan författning, och var uppgifter om dessa finns tillgängliga,
2. de viktigaste inslagen i bolagets system för intern kontroll och riskhantering i samband med den finansiella rapporteringen,
3. direkta eller indirekta aktieinnehav i bolaget som representerar minst en tiondel av röstetalet för samtliga aktier i bolaget,
4. begränsningar i fråga om hur många röster varje aktieägare kan avge vid en bolagsstämma,
5. bestämmelser i bolagsordningen om tillsättande och entledigande av styrelseledamöter samt om ändring av bolagsordningen,

6. bolagsstämmans bemyndiganden till styrelsen att besluta att bolaget ska ge ut nya aktier eller förvärva egna aktier,
7. hur bolagsstämman fungerar, bolagsstämmans huvudsakliga beslutanderätt, aktieägarnas rättigheter och hur dessa rättigheter utövas, i den omfattning som dessa förhållanden inte framgår av lag eller annan författning,
8. hur styrelsen och, i förekommande fall, inom bolaget inrättade kommittéer är sammansatta och hur de fungerar, i den omfattning som dessa förhållanden inte framgår av lag eller annan författning, och
9. den mångfaldspolicy som, såvida bolaget uppfyller mer än ett av villkoren i 10 § första stycket 1–3, tillämpas i fråga om styrelsen samt målet med policyn, hur policyn har tillämpats under räkenskapsåret och resultatet av den.

Om bolaget inte tillämpar någon kod för bolagsstyrning, ska skälen för detta anges. Om bolaget tillämpar en kod för bolagsstyrning, ska det i förekommande fall anges vilka delar av koden som bolaget avviker från och skälen för detta. Om ett bolag som avses i andra stycket 9 inte tillämpar någon mångfaldspolicy, ska skälen för detta anges. *Lag (2016:947)*

7 § Ett aktiebolag som endast har andra överlåtbara värdepapper än aktier upptagna till handel på en reglerad marknad behöver inte i bolagsstyrningsrapporten lämna de upplysningar som anges i 6 § andra stycket 1 och 7–9 samt i tredje stycket i samma paragraf. Detta gäller dock inte om bolagets aktier handlas på en handelsplattform enligt 1 kap. 5 § 12 lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden. *Lag (2016:947)*

7 §[1] Ett aktiebolag som endast har andra överlåtbara värdepapper än aktier upptagna till handel på en reglerad marknad behöver inte i bolagsstyrningsrapporten lämna de upplysningar som anges i 6 § andra stycket 1 och 7–9 samt i tredje stycket i samma paragraf. Detta gäller dock inte om bolagets aktier handlas på en MTF-plattform enligt 1 kap. 4 b § lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden. *Lag (2017:682)*

8 § I stället för att upprätta bolagsstyrningsrapporten som en del av förvaltningsberättelsen enligt 6 § får bolaget välja att upprätta rapporten som en från årsredovisningen skild handling. Rapporten ska även i ett sådant fall ha det innehåll som framgår av 6 och 7 §§. Den ska överlämnas till bolagets revisor inom samma tid som årsredovisningen.

Om bolaget har valt att upprätta bolagsstyrningsrapporten som en från årsredovisningen skild handling och sådana upplysningar som avses i 6 § andra stycket 3–6 ingår i förvaltningsberättelsen, behöver dessa upplysningar inte lämnas i rapporten. Om upplysningarna inte tas med i bolagsstyrningsrapporten, ska denna i stället innehålla en uppgift om den plats i förvaltningsberättelsen där upplysningarna lämnas.

Om bolaget har valt att upprätta en bolagsstyrningsrapport enligt denna paragraf, ska detta anges i förvaltningsberättelsen. *Lag (2009:34)*

9 § Om förvaltningsberättelsen innehåller en sådan uppgift som avses i 8 § tredje stycket, ska bolagets revisor i ett skriftligt, undertecknat yttrande uttala sig om huruvida en sådan rapport som avses där har upprättats eller inte. När det gäller sådana upplysningar som avses i 6 § andra stycket 2–6 ska yttrandet vidare innehålla ett uttalande om huruvida upplysningarna är förenliga med årsredovisningen och i överensstämmelse med denna lag. Har det i rapporten tagits med sådana upplysningar som avses i 7 kap. 31 § andra stycket, ska yttrandet även innehålla ett uttalande om huruvida dessa upplysningar är förenliga med koncernredovisningen och i överensstämmelse med denna lag.

Om upplysningarna innehåller väsentliga fel, ska revisorn ange detta och peka på vilka slags fel det rör sig om.

Revisorns yttrande ska lämnas till bolagets styrelse inom samma tid som revisionsberättelsen och sedan fogas till bolagsstyrningsrapporten. *Lag (2015:813)*

[1] Denna lydelse träder i kraft den 3 januari 2018 enligt lag (2017:682) [red.anm.].

Hållbarhetsrapport

10 § Förvaltningsberättelsen för ett företag ska innehålla en hållbarhetsrapport om företaget uppfyller mer än ett av följande villkor:

1. medelantalet anställda i företaget har under vart och ett av de två senaste räkenskapsåren uppgått till mer än 250,
2. företagets redovisade balansomslutning har för vart och ett av de två senaste räkenskapsåren uppgått till mer än 175 miljoner kronor,
3. företagets redovisade nettoomsättning har för vart och ett av de två senaste räkenskapsåren uppgått till mer än 350 miljoner kronor.

Första stycket gäller inte ett företag som är dotterföretag om det och dess samtliga dotterföretag omfattas av en hållbarhetsrapport för koncernen.

Den som enligt andra stycket inte upprättar någon hållbarhetsrapport ska upplysa om detta i en not till årsredovisningen samt lämna uppgift om namn, organisations- eller personnummer och säte för det moderföretag som upprättar hållbarhetsrapporten för koncernen. *Lag (2016:947)*

11 § I stället för att upprätta hållbarhetsrapporten som en del av förvaltningsberättelsen enligt 10 § får företaget välja att upprätta rapporten som en handling som är skild från årsredovisningen. Den ska överlämnas till företagets revisor inom samma tid som årsredovisningen.

Om företaget har valt att upprätta en hållbarhetsrapport enligt denna paragraf, ska detta anges i förvaltningsberättelsen. *Lag (2016:947)*

12 § Hållbarhetsrapporten ska innehålla de hållbarhetsupplysningar som behövs för förståelsen av företagets utveckling, ställning och resultat och konsekvenserna av verksamheten, däribland upplysningar i frågor som rör miljö, sociala förhållanden, personal, respekt för mänskliga rättigheter och motverkande av korruption. Rapporten ska ange

1. företagets affärsmodell,
2. den policy som företaget tillämpar i frågorna, inklusive de granskningsförfaranden som har genomförts,
3. resultatet av policyn,
4. de väsentliga risker som rör frågorna och är kopplade till företagets verksamhet inklusive, när det är relevant, företagets affärsförbindelser, produkter eller tjänster som sannolikt får negativa konsekvenser,
5. hur företaget hanterar riskerna, och
6. centrala resultatindikatorer som är relevanta för verksamheten.

Redovisning & rapportering

Rapporten ska även, när det är lämpligt, innehålla hänvisningar till och ytterligare förklaringar av de belopp som tas upp i årsredovisningen. Om särskilda riktlinjer har tillämpats vid upprättandet av rapporten, ska det anges vilka dessa riktlinjer är.

Om företaget inte tillämpar någon policy i en eller flera av frågorna i första stycket, ska skälen för detta tydligt anges. *Lag (2016:947)*

13 § Upplysningar om förestående utveckling eller om frågor som är under förhandling behöver inte tas in i hållbarhetsrapporten om det bedöms att ett offentliggörande skulle skada företagets marknadsposition allvarligt och utelämnandet inte hindrar förståelsen av företagets utveckling, ställning eller resultat eller konsekvenserna av verksamheten. *Lag (2016:947)*

14 § Om förvaltningsberättelsen innehåller en sådan uppgift som avses i 11 § andra stycket, ska företagets revisor i ett skriftligt, undertecknat yttrande uttala sig om huruvida en sådan rapport som avses där har upprättats eller inte.

Revisorns yttrande ska lämnas till företagets ledning inom samma tid som revisionsberättelsen och sedan fogas till hållbarhetsrapporten. *Lag (2016:947)*

7 kap. Koncernredovisning

Allmänna bestämmelser

Skyldighet att upprätta koncernredovisning

1 § Ett moderföretag ska för varje räkenskapsår upprätta koncernredovisning enligt denna lag, om inte annat följer av 2, 3 eller 3 a §. *Lag (2010:686)*

2 § Ett moderföretag som är dotterföretag behöver inte upprätta koncernredovisning, om

1. företaget och dess samtliga dotterföretag omfattas av en koncernredovisning som upprättas av ett överordnat moderföretag, och
2. det överordnade moderföretagets koncernredovisning har upprättats och reviderats enligt
   a) lagstiftning som har tillkommit i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/34/EU av den 26 juni 2013 om årsbokslut, koncernredovisning och rapporter i vissa typer av företag, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/102/EU,
   b) internationella redovisningsstandarder som har antagits enligt förordning (EG) nr 1606/2002 av den 19 juli 2002 om tillämpning av internationella redovisningsstandarder, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 297/2008, eller
   c) redovisningsstandarder som Europeiska kommissionen har bedömt som likvärdiga med internationella redovisningsstandarder enligt b.

Första stycket gäller även om något dotterföretag av skäl som anges i 5 § andra stycket inte omfattas av den upprättade koncernredovisningen.

Ett moderföretag som med stöd av första stycket inte självt har upprättat någon koncernredovisning ska ge in det överordnade moderföretagets koncernredovisning och koncernrevisionsberättelse till registreringsmyndigheten enligt 8 kap. 3, 3 a och 3 c §§. Registreringsmyndigheten ska på det sätt som anges i 8 kap. 4 § kungöra att handlingarna har getts in. Om handlingarna inte är på svenska, får registreringsmyndigheten förelägga moderföretaget att ge in en bestyrkt översättning till svenska. Ett sådant föreläggande ska beslutas om någon begär det. Om moderföretaget, i fall det hade upprättat en koncernredovisning, enligt 8 kap. 3 och 16 §§ inte skulle ha varit skyldigt att ge in denna och koncernrevisionsberättelsen till registreringsmyndigheten, ska det som i nämnda paragrafer sägs om att handlingarna ska hållas tillgängliga i stället tillämpas på det överordnade moderföretagets koncernredovisning och koncernrevisionsberättelse.

Första stycket gäller inte,

1. om delägare som har en ägarandel i moderföretaget på minst tio procent senast sex månader före räkenskapsårets utgång hos moderföretagets styrelse eller motsvarande ledningsorgan har krävt att en koncernredovisning ska upprättas, eller
2. om andelarna i moderföretaget eller överlåtbara värdepapper som moderföretaget har utfärdat är upptagna till handel på en reglerad marknad.

Den som enligt första stycket inte upprättar någon koncernredovisning ska upplysa om detta i en not till årsredovisningen samt lämna uppgift om namn, organisations- eller personnummer och säte för det överordnade moderföretag som upprättar den i stycket nämnda koncernredovisningen. *Lag (2015:813)*

3 § Moderföretag i mindre koncerner behöver inte upprätta koncernredovisning.
Lag (2009:34)

3 a § Ett moderföretag behöver inte upprätta någon koncernredovisning om samtliga dotterföretag, såväl var för sig som tillsammans, är utan väsentlig betydelse.

Ett moderföretag behöver inte upprätta någon koncernredovisning om moderföretagets samtliga dotterföretag inte behöver omfattas av en koncernredovisning av skäl som anges i 5 § andra stycket. *Lag (2015:813)*

Koncernredovisningens delar

4 § Koncernredovisningen ska bestå av
1. en koncernbalansräkning,
2. en koncernresultaträkning,
3. noter,
4. en förvaltningsberättelse, och
5. en kassaflödesanalys. *Lag (2014:542)*

Dotterföretag som ska omfattas av koncernredovisningen

5 § Koncernredovisningen ska omfatta samtliga dotterföretag, om inte något annat följer av andra stycket.

Ett dotterföretag behöver inte omfattas av koncernredovisningen, om
1. betydande och varaktiga hinder i väsentlig grad begränsar moderföretagets möjligheter att utöva sitt inflytande över dotterföretaget,
2. nödvändig information för att upprätta koncernredovisningen inte kan fås utan oskälig kostnad eller inom rimlig tid, eller
3. andelarna i dotterföretaget innehas tillfälligt och uteslutande i avsikt att säljas vidare.

Ett företag som tillämpar andra stycket ska i en not upplysa om skälen för detta.
Lag (2015:813)

Principer för upprättande av koncernredovisning

Överskådlighet, god redovisningssed och rättvisande bild

6 § Koncernredovisningen skall upprättas på ett överskådligt sätt och i enlighet med god redovisningssed.

Koncernbalansräkningen, koncernresultaträkningen och noterna skall upprättas som en helhet och ge en rättvisande bild av ställningen och resultatet för de företag, betraktade som en enhet, som omfattas av koncernredovisningen. Bestämmelserna i 2 kap. 3 § första stycket andra meningen och andra stycket tillämpas också på koncernredovisningen. *Lag (1999:1112)*

Andra grundläggande redovisningsprinciper m.m.

7 § För koncernredovisningen tillämpas följande bestämmelser i 2 kap.:
- 3 a § om väsentlighet,
- 4 § om andra grundläggande redovisningsprinciper,
- 5 § om form m.m.,
- 6 § om valuta, och
- 7 § om undertecknande.

I koncernredovisningen ska beloppen anges i samma valuta som i moderföretagets årsredovisning. *Lag (2015:813)*

Koncernbalansräkningen och koncernresultaträkningen

8 § Koncernbalansräkningen och koncernresultaträkningen ska var för sig utgöra en sammanställning av balansräkningarna respektive resultaträkningarna för moderföretaget och de dotterföretag som omfattas av koncernredovisningen. Sammanställningen ska göras med tillämpning av 9–13 §§ och 18–23 §§. Vid redovisningen av andelar i andra företag än dotterföretag ska 25–30 §§ beaktas. I övrigt tillämpas 3 kap. med undantag för 10 a och 10 b §§. Det som sägs i 3 kap. om större och mindre företag ska i stället avse större respektive mindre koncerner. *Lag (2016:113)*

Innehav utan bestämmande inflytande

9 § Den del av eget kapital i ett dotterföretag som är att hänföra till andelar ägda av någon annan än de koncernföretag som omfattas av koncernredovisningen ska i koncernbalansräkningen redovisas som innehav utan bestämmande inflytande. Den del av årets resultat i ett dotterföretag som är att hänföra till sådana andelar ska i koncernresultaträkningen redovisas som vinst eller förlust hänförlig till innehav utan bestämmande inflytande. *Lag (2015:813)*

Balansdag

10 § Koncernredovisningen ska hänföra sig till moderföretagets balansdag.

Om ett dotterföretags balansdag ligger mer än tre månader före eller efter moderföretagets balansdag, ska dotterföretaget omfattas av koncernredovisningen på grundval av en balansräkning som hänför sig till moderföretagets balansdag och en resultaträkning som avser moderföretagets räkenskapsår.

Om ett dotterföretags balansdag ligger högst tre månader före moderföretagets balansdag, ska upplysning lämnas om sådana händelser som är viktiga för att bedöma dotterföretagets ställning och resultat och som har inträffat mellan dotterföretagets och moderföretagets balansdagar. *Lag (2015:813)*

Värderingsregler

11 § Bestämmelserna i 4 kap. tillämpas även på koncernredovisningen. *Lag (1999:1112)*

12 § Koncernredovisningen och årsredovisningen ska upprättas med tillämpning av gemensamma principer för värderingen av tillgångar, avsättningar och skulder. Olika värderingsprinciper får användas, om det finns särskilda skäl. I sådant fall ska upplysning om detta lämnas i not med angivande av skälen för avvikelsen.

Har något av de koncernföretag som omfattas av koncernredovisningen tillämpat andra principer för värderingen av tillgångar, avsättningar och skulder än de principer som tillämpas i koncernbalansräkningen, ska dessa tillgångar, avsättningar och skulder räknas om enligt sistnämnda principer.

Om det finns särskilda skäl och det är förenligt med 6 §, får avvikelse göras från andra stycket. En upplysning om skälen för avvikelsen ska anges i en not. *Lag (2015:813)*

Elimineringar mellan koncernföretag

13 § Fordringar och skulder mellan koncernföretag, liksom internvinster, ska elimineras i koncernbalansräkningen.

Intäkter och kostnader, som hänför sig till transaktioner mellan koncernföretag, liksom förändring av internvinst under räkenskapsåret, ska elimineras i koncernresultaträkningen.

Med internvinst avses en vinst vid överlåtelse av en tillgång inom koncernen i den utsträckning tillgången inte därefter har överlåtits till en köpare utanför koncernen eller har förbrukats eller dess värde har satts ned hos det företag inom koncernen som har förvärvat tillgången. *Lag (2015:813)*

Noter

Allmänna upplysningar

14 § En koncernredovisning ska, utöver det som följer av övriga bestämmelser i detta kapitel, innehålla noter med upplysningar som anges i 5 kap. 4–24 §§. Om koncernredovisningen avser en större koncern, ska den även innehålla noter med upplysningar som anges i 5 kap. 25–28 och 31–49 §§.

Det som sägs i 5 kap. 3 § om noternas ordningsföljd ska tillämpas.

Trots första stycket får uppgifter enligt 5 kap. 40 § tredje stycket tredje meningen och 5 kap. 41 § andra stycket tredje meningen utelämnas i fråga om dotterföretag. Vid tillämpningen av de nämnda bestämmelserna ska dock de lämnade uppgifterna avse även löner och andra förmåner från koncernföretag. *Lag (2015:813)*

Förändringar i koncernens sammansättning

15 § Om sammansättningen av de företag som omfattas av koncernredovisningen har ändrats väsentligt under räkenskapsåret, ska sådana upplysningar lämnas som gör det möjligt att jämföra de på varandra följande koncernredovisningarna. Detta ska ske i noter eller i en justerad jämförande balansräkning och en justerad jämförande resultaträkning. *Lag (2015:813)*

Dotterföretag och vissa andra företag

16 § I en not ska upplysningar lämnas om namn, organisationsnummer, säte och koncernföretagens ägarandel, beräknad med tillämpning av 1 kap. 6 §, i fråga om

1. dotterföretag,
2. intresseföretag som redovisas i koncernredovisningen med tillämpning av 25–29 §§,
3. gemensamt styrda företag som redovisas i koncernredovisningen med tillämpning av 25–29 §§ eller 30 § andra stycket, och
4. andra företag som ett koncernföretag självt eller på det sätt som anges i 1 kap. 6 § har ett ägarintresse i.

I fråga om företag som avses i första stycket 4 ska upplysningar även lämnas om eget kapital och resultatet för det senaste räkenskapsåret.

I upplysningarna ska grunden för att ett företag har klassificerats som dotterföretag anges. Denna uppgift får dock utelämnas, om moderföretaget innehar mer än hälften av rösterna för samtliga andelar och ägarandelen i dotterföretaget är lika stor som rösträttsandelen. Även grunden för att ett gemensamt styrt företag redovisas med tillämpning av 30 § ska anges. *Lag (2015:813)*

17 § Bolagsverket får medge att uppgifter inte behöver lämnas enligt 16 § första och andra styckena, om uppgifterna är av sådant slag att de kan vålla allvarlig skada för moderföretaget eller för något av de angivna företagen. *Lag (2004:244)*

Hur dotterföretag ska räknas in i koncernredovisningen

18 § En sammanställning avseende moderföretag och dotterföretag ska göras enligt 19–23 §§. *Lag (2015:813)*

Förvärvsmetoden

19 § I koncernbalansräkningen skall det bokförda värdet av moderföretagets andelar i ett dotterföretag elimineras genom att avräknas mot den andel av dotterföretagets eget kapital som belöpte på andelarna vid förvärvet. *Lag (1999:1112)*

20 § Vid förvärv av andelar i ett företag som är eller genom förvärvet blir dotterföretag skall moderföretaget upprätta en förvärvsanalys för att fastställa andelarnas anskaffningsvärde för koncernen samt anskaffningsvärdet för koncernen av dotterföretagets tillgångar, avsättningar och skulder. *Lag (1999:1112)*

21 § Om anskaffningsvärdet för koncernen av dotterföretagets tillgångar, avsättningar eller skulder enligt förvärvsanalysen avviker från deras bokförda värden i dotterföretagets balansräkning, skall värdena i koncernbalansräkningen justeras med hänsyn till detta. Summan av dessa justeringar skall avräknas från det skillnadsbelopp som uppkommit vid avräkningen enligt 19 §. *Lag (1999:1112)*

22 § Om det efter en avräkning enligt 21 § finns ett positivt skillnadsbelopp, ska detta redovisas som goodwill i koncernbalansräkningen. Bestämmelserna i 4 kap. 4 och 5 §§ gäller även för sådan goodwill.

Om det efter en avräkning enligt 21 § finns ett negativt skillnadsbelopp, ska detta skillnadsbelopp redovisas i koncernbalansräkningen som negativ goodwill. Negativ goodwill får upplösas och intäktsföras när en sådan behandling överensstämmer med 2 kap. 2–4 §§.

Om positiva och negativa skillnadsbelopp avräknas mot varandra, ska upplysning om skillnadsbeloppen lämnas i en not. *Lag (2015:813)*

22 a § har upphävts genom lag (2015:813).

23 § Om ett företag har förvärvat ett annat företag genom att betala med andelar som det självt har gett ut och kontrollen över det förvärvande företaget som en följd av det har övergått till nya ägare (omvänt förvärv), ska vid tillämpningen av 19–22 §§ det förvärvade företaget anses som moderföretag och det förvärvande företaget anses som dotterföretag. *Lag (2015:813)*

24 § har upphävts genom lag (2004:1173).

Hur andelar i intresseföretag och gemensamt styrda företag ska räknas in i koncernredovisningen

Kapitalandelsmetoden

25 § Andelar i intresseföretag ska redovisas i koncernbalansräkningen och koncernresultaträkningen med tillämpning av 26–29 §§, om inte något annat följer av tredje stycket.

Vid tillämpning av första stycket ska bestämmelserna i 12 § om värdering och 13 § om internvinsteliminering tillämpas, om det inte finns särskilda hinder mot detta. Med internvinst ska avses den andel i vinsten som är att hänföra till moderföretaget vid överlåtelse mellan intresseföretag och koncernföretag.

Ett intresseföretag behöver inte redovisas enligt första stycket, om

1. informationen om ägarintresset i företaget inte är väsentlig, eller
2. förhållandena motsvarar dem som anges i 5 § andra stycket.

Om tredje stycket tillämpas, ska skälen för det anges i en not. *Lag (2015:813)*

26 § Första gången andelarna i ett intresseföretag redovisas i koncernbalansräkningen skall moderföretaget först göra en beräkning av deras värde enligt 4 kap. 3 § första och andra styckena, 5 § första–tredje styckena och 6 § första stycket.

Skillnaden mellan det värde som följer av första stycket och den andel av intresseföretagets eget kapital som belöper på andelarna skall anges särskilt i balansräkningen eller i en not. Skillnadsbeloppet skall beräknas med utgångspunkt i förhållandena vid förvärvstidpunkten. Om det finns särskilda skäl, får skillnadsbeloppet beräknas med utgångspunkt i förhållandena vid den tidpunkt då kapitalandelsmetoden tillämpas första gången.

Om det vid en beräkning enligt andra stycket finns ett positivt skillnadsbelopp, skall det belopp som har räknats fram enligt första stycket minskas med avskrivningar eller nedskrivningar enligt 4 kap. 4 och 5 §§, beräknade på grundval av det angivna skillnadsbeloppet. Den del av skillnadsbeloppet som inte kan hänföras till något särskilt slag av tillgång, avsättning eller skuld skall därvid anses som goodwill.

Det belopp som har räknats fram enligt första stycket skall vidare justeras med tillägg eller avdrag för den andel av intresseföretagets vinst eller förlust för räkenskapsåret som belöper på andelarna. Vidare skall avdrag göras för mottagen utdelning från intresseföretaget. Hänsyn skall också tas till andra förändringar i intresseföretagets eget kapital. Andelarna skall i koncernbalansräkningen tas upp till det värde som motsvarar återstående belopp. *Lag (1999:1112)*

27 § När ett intresseföretag är moderföretag i en koncern, avses med företagets eget kapital i 26 § andra stycket vad som i en av intresseföretaget upprättad koncernredovisning redovisas som sådan post. *Lag (1999:1112)*

28 § I efterföljande koncernbalansräkningar skall de andelar som avses i 25 § tas upp till det värde som de är upptagna till i närmast föregående koncernbalansräkning. Detta värde skall justeras med tillämpning av 26 §.

Om andelarna vid en tillämpning av 26 § första, tredje och fjärde styckena tas upp till ett högre värde än i närmast föregående koncernbalansräkning, skall skillnadsbeloppet sättas av till en kapitalandelsfond. *Lag (1999:1112)*

29 § Vid redovisning enligt 26–28 §§ skall den andel av intresseföretagets vinst eller förlust som belöper på andelarna redovisas som intäkt eller kostnad i koncernresultaträkningen. Mottagen utdelning från intresseföretaget får inte redovisas som intäkt.
Lag (1999:1112)

Klyvningsmetoden

30 § Ett företag som omfattas av en koncernredovisning, och som tillsammans med ett eller flera företag som inte omfattas av koncernredovisningen leder ett gemensamt styrt företag, ska redovisa sin ägarandel i det sistnämnda företaget enligt andra stycket eller på det sätt som anges i 25–29 §§.

I koncernbalansräkningen får det tas upp en så stor andel av det gemensamt styrda företagets tillgångar, avsättningar och skulder som avser ägarandelen. I koncernresul-

taträkningen får det tas upp en så stor andel av det gemensamt styrda företagets intäkter och kostnader som avser ägarandelen. Vid redovisning enligt detta stycke ska 10–13, 15 och 19–22 §§ tillämpas. Uppgift enligt 5 kap. 20 och 37 §§ ska anges särskilt för varje företag för vilket ägarandelar redovisas med tillämpning av denna paragraf. *Lag (2015:813)*

Förvaltningsberättelse m.m.

31 § Förvaltningsberättelse och kassaflödesanalys för koncernen ska upprättas med tillämpning av 6 kap. 1 §, 2 § andra stycket och 2 a–5 §§. Det som sägs i 6 kap. 1 § om mindre företag ska i stället avse mindre koncerner.

Om moderföretaget är ett aktiebolag och bolagets eller något av dess dotterföretags andelar eller överlåtbara värdepapper är upptagna till handel på en reglerad marknad, ska det i förvaltningsberättelsen lämnas upplysning om de viktigaste inslagen i koncernens system för intern kontroll och riskhantering i samband med upprättandet av koncernredovisningen.

Om moderföretaget har upprättat en bolagsstyrningsrapport som inte utgör en del av förvaltningsberättelsen och det i rapporten har tagits med sådana upplysningar om koncernen som avses i andra stycket, behöver upplysningarna inte lämnas också i koncernredovisningen. I sådana fall ska dock förvaltningsberättelsen för koncernen innehålla en uppgift om den plats i rapporten där upplysningarna lämnas. *Lag (2015:813)*

31 a § Om moderföretaget i en koncern är ett företag som avses i 6 kap. 10 §, ska förvaltningsberättelsen för koncernen innehålla en hållbarhetsrapport för koncernen. Detsamma gäller om moderföretaget är ett företag vars överlåtbara värdepapper är upptagna till handel på en reglerad marknad eller en motsvarande marknad utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och koncernen uppfyller mer än ett av följande villkor:

1. medelantalet anställda i koncernen har under vart och ett av de två senaste räkenskapsåren uppgått till mer än 250,
2. koncernföretagens redovisade balansomslutning har för vart och ett av de två senaste räkenskapsåren uppgått till mer än 175 miljoner kronor,
3. koncernföretagens redovisade nettoomsättning har för vart och ett av de två senaste räkenskapsåren uppgått till mer än 350 miljoner kronor.

Första stycket gäller inte ett moderföretag som är dotterföretag om det och dess samtliga dotterföretag omfattas av en hållbarhetsrapport för koncernen som har upprättats av ett överordnat moderföretag.

Den som enligt andra stycket inte upprättar någon hållbarhetsrapport ska upplysa om detta i en not till årsredovisningen samt lämna uppgift om namn, organisations- eller personnummer och säte för det överordnade moderföretag som upprättar hållbarhetsrapporten för koncernen. *Lag (2016:947)*

31 b § I stället för att upprätta hållbarhetsrapporten som en del av förvaltningsberättelsen enligt 31 a § får moderföretaget välja att upprätta rapporten som en handling som är skild från koncernredovisningen. I sådant fall tillämpas 6 kap. 11 §. *Lag (2016:947)*

31 c § Hållbarhetsrapporten ska upprättas med tillämpning av 6 kap. 12 och 13 §§. Om förvaltningsberättelsen för koncernen innehåller en sådan uppgift som avses i 6 kap. 11 § andra stycket, tillämpas även 6 kap. 14 §.

Det som sägs i 6 kap. 11–14 §§ om årsredovisningen ska i stället avse koncernredovisningen och det som sägs om företaget ska i stället avse koncernen. *Lag (2016:947)*

Koncernredovisning i moderföretag som omfattas av IAS-förordningen

32 § Ett företag som omfattas av artikel 4 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1606/2002 av den 19 juli 2002 om tillämpning av internationella redovisningsstandarder, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 297/2008, ska tillämpa enbart följande bestämmelser i detta kapitel:

1. 1–3 a §§ om skyldighet att upprätta koncernredovisning,

2. 4 § 4 om förvaltningsberättelse,
3. 7 § när det gäller hänvisningarna till 2 kap. 5 § om form m.m. och 2 kap. 7 § om undertecknande,
4. 12 § första stycket om värderingsprinciper,
5. 14 § när det gäller hänvisningarna till följande bestämmelser i 5 kap.:
   – 18 § om lån till ledande befattningshavare,
   – 20 § om medelantalet anställda under räkenskapsåret,
   – 32 § om ytterligare upplysningar om lån till ledande befattningshavare,
   – 37 § om ytterligare upplysningar om anställda,
   – 38 § om könsfördelningen bland ledande befattningshavare,
   – 40 § första stycket 1 samt andra och tredje styckena om löner och andra ersättningar,
   – 41 § om pensioner och liknande förmåner,
   – 42 § om tidigare styrelse och verkställande direktör,
   – 43 § om suppleanter och vice verkställande direktör,
   – 44 § om avtal om avgångsvederlag, och
   – 48 § om ersättningar till revisorer och revisionsföretag,
6. 31 § första stycket, när det gäller hänvisningarna till 6 kap. 1 och 2 a–4 §§ om förvaltningsberättelsens innehåll,
7. 31 § andra och tredje styckena om koncernens system för intern kontroll och riskhantering, och
8. 31 a–31 c §§ om hållbarhetsrapport för koncernen.

Ett företag som avses i första stycket behöver inte lämna upplysningar enligt 6 kap. 1 §, om upplysningarna lämnas på någon annan plats i redovisningen. I sådant fall ska förvaltningsberättelsen för koncernen innehålla en hänvisning till den plats där uppgifterna har lämnats. *Lag (2016:947)*

33 § Andra företag än de som avses i 32 § får upprätta koncernredovisning med tillämpning av de internationella redovisningsstandarder som avses i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1606/2002 av den 19 juli 2002 om tillämpning av internationella redovisningsstandarder. I sådant fall tillämpas 32 §. *Lag (2004:1173)*

8 kap. Offentliggörande

Registreringsmyndigheten

1 § Med registreringsmyndigheten avses i denna lag Bolagsverket, om inte annat följer av andra stycket.

I fråga om stiftelser skall vid tillämpningen av denna lag tillsynsmyndigheten enligt 9 kap. 1 § stiftelselagen (1994:1220) anses som registreringsmyndighet. *Lag (2004:244)*

Årsredovisningens avlämnande till revisorerna

2 § I ett aktiebolag eller en ekonomisk förening ska årsredovisningen för det förflutna räkenskapsåret lämnas till revisorerna och, i förekommande fall, lekmannarevisorerna senast sex veckor före den ordinarie stämma där årsredovisningen ska behandlas. Övriga företag ska lämna årsredovisningen till revisorerna senast fyra månader efter räkenskapsårets utgång. *Lag (2016:113)*

Ingivande till registreringsmyndigheten

3 § Den skyldighet att offentliggöra årsredovisningen som följer av 6 kap. 2 § bokföringslagen (1999:1078) ska fullgöras på följande sätt. På samma sätt ska även revisionsberättelsen offentliggöras.

1. *Aktiebolag*
   Bestyrkta kopior av handlingarna ska ha kommit in till registreringsmyndigheten inom en månad efter det att bolagsstämman fastställde balansräkningen och resultaträkningen.

På kopian av årsredovisningen ska en styrelseledamot eller den verkställande direktören teckna bevis om att balansräkningen och resultaträkningen har fastställts. Uppgift ska också lämnas om fastställelsedagen. Beviset ska även innehålla uppgift om bolagsstämmans beslut beträffande bolagets vinst eller förlust.

2. *Ekonomiska föreningar*
Kopior av handlingarna ska hållas tillgängliga för alla som är intresserade senast från en månad efter det att föreningsstämman fastställde balansräkningen och resultaträkningen. Efter särskilt föreläggande av registreringsmyndigheten ska bestyrkta kopior av handlingarna ges in dit. Sådant föreläggande ska utfärdas när någon begär det. Föreningar som enligt 1 kap. 3 § utgör större företag och föreningar som är moderföretag i koncerner som enligt samma paragraf utgör större koncerner är skyldiga att ge in handlingarna till registreringsmyndigheten även om något föreläggande inte har utfärdats. Handlingarna ska i dessa fall ha kommit in till myndigheten inom en månad från fastställelsebeslutet.
På kopian av årsredovisningen ska en styrelseledamot eller den verkställande direktören teckna bevis om att balansräkningen och resultaträkningen har fastställts. Uppgift ska också lämnas om fastställelsedagen. Beviset ska även innehålla föreningsstämmans beslut beträffande föreningens vinst eller förlust.
3. *Handelsbolag i vilka en eller flera juridiska personer är delägare och grupperingar enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1082/2006*
Kopior av handlingarna ska ha kommit in till registreringsmyndigheten inom sex månader efter räkenskapsårets utgång.
4. *Stiftelser*
Kopior av handlingarna ska ha kommit in till registreringsmyndigheten inom sex månader efter räkenskapsårets utgång. Beträffande kollektivavtalsstiftelser samt stiftelser som avses i 9 kap. 10 § första stycket stiftelselagen (1994:1220) gäller i stället att bestyrkta kopior ska hållas tillgängliga för alla som är intresserade senast från sex månader efter räkenskapsårets utgång.
5. *Övriga företag*
Kopior av handlingarna ska hållas tillgängliga för alla som är intresserade senast från sex månader efter räkenskapsårets utgång. Efter särskilt föreläggande av registreringsmyndigheten ska bestyrkta kopior av handlingarna ges in dit. Sådant föreläggande ska utfärdas när någon begär det. Större företag och moderföretag i större koncerner är skyldiga att ge in handlingarna till registreringsmyndigheten även om något föreläggande inte har meddelats. Handlingarna ska i dessa fall ha kommit in till myndigheten inom sex månader från räkenskapsårets utgång.

Redovisning & rapportering

Med en bestyrkt kopia jämställs vid tillämpningen av denna lag ett elektroniskt original.
Lag (2009:702)

3 a § Handlingar som avses i 3 § får överföras elektroniskt till registreringsmyndigheten.

Ett bevis om fastställelse enligt 3 § 1 eller 2 får undertecknas med en elektronisk underskrift.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddelar närmare föreskrifter om

1. elektronisk överföring till registreringsmyndigheten av sådana handlingar som avses i 3 §,
2. bestyrkande av att en elektronisk kopia överensstämmer med originalet, och
3. den elektroniska underskriften enligt andra stycket. *Lag (2016:644)*

3 b § har upphävts genom lag (2013:436).

Registrering i aktiebolagsregistret

3 c § Registreringsmyndigheten skall registrera årsredovisning och revisionsberättelse för aktiebolag i aktiebolagsregistret.

Registreringen skall avfattas på svenska. Om det bolag som en registrering avser begär det, skall registreringen dessutom avfattas på annat officiellt språk inom den Europeiska unionen eller på norska eller isländska.

Den som begär att en registrering skall avfattas på annat språk än svenska skall, om Bolagsverket inte medger annat, ge in en översättning till det språket av de uppgifter eller handlingar som skall registreras. Översättningen skall vara gjord av en översättare som har auktorisation eller motsvarande behörighet. *Lag (2008:89)*

Kungörande

4 § När årsredovisning och revisionsberättelse för aktiebolag, handelsbolag eller grupperingar enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1082/2006 har getts in till registreringsmyndigheten, ska myndigheten kungöra detta. Kungörandet ska ske i en tidning som myndigheten ger ut.

I fråga om aktiebolag ska en kungörelse avfattas på samma språk som registreringen i aktiebolagsregistret.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela närmare föreskrifter om sådant kungörande. *Lag (2009:702)*

Förseningsavgifter för aktiebolag

5 § Om ett aktiebolag inte ger in bestyrkta kopior av årsredovisning och revisionsberättelse eller om årsredovisningen saknar sådant bevis som avses i 3 § första stycket, skall bolaget betala förseningsavgift till staten enligt 6 §.

Beslut om förseningsavgift fattas av registreringsmyndigheten.

6 § Ett aktiebolag skall betala en förseningsavgift om de handlingar som anges i 5 § inte har kommit in till registreringsmyndigheten inom sju månader från räkenskapsårets utgång. Om bolaget inom denna tid har kommit in med anmälan enligt 7 kap. 14 § tredje stycket aktiebolagslagen (2005:551), betalat den avgift som är föreskriven för registrering av sådan anmälan och ingett en skriftlig försäkran från bolagets revisor om att revisionsberättelsen lämnats till styrelsen, skall dock bolaget betala förseningsavgift först om handlingarna inte har kommit in inom nio månader från räkenskapsårets utgång. Avgiften skall uppgå till 10.000 kr för publika aktiebolag och 5.000 kr för privata aktiebolag.

Om de handlingar som anges i 5 § inte har kommit in inom två månader från det att underrättelse avsändes till bolaget om beslut om förseningsavgift enligt första stycket, skall bolaget betala en ny förseningsavgift. Den nya avgiften skall uppgå till 10.000 kr för publika aktiebolag och 5.000 kr för privata aktiebolag.

Om de handlingar som anges i 5 § inte har kommit in inom två månader från det att underrättelse avsändes till bolaget om beslut om förseningsavgift enligt andra stycket, skall bolaget betala en ny förseningsavgift. Den nya avgiften skall uppgå till 20.000 kr för publika aktiebolag och 10.000 kr för privata aktiebolag. *Lag (2005:918)*

7 § Om ett beslut om att bolaget har försatts i konkurs har registrerats, får beslut om förseningsavgift inte meddelas.

Om ett beslut om att bolaget har gått i likvidation har registrerats, får beslut om förseningsavgift inte meddelas när det gäller redovisning för tiden före likvidationsbeslutet.
Lag (2001:934)

8 § Har bolaget inom tid som avses i 6 § gett in kopior av de handlingar som anges i 5 § men är kopiorna inte bestyrkta eller har handlingarna på annat sätt någon brist som lätt kan avhjälpas, får registreringsmyndigheten meddela beslut om förseningsavgift endast om bolaget har underrättats om bristen och fått tillfälle att avhjälpa den men inte gjort det inom tid som angetts i underrättelsen. En sådan underrättelse får sändas med posten till den postadress som bolaget senast har anmält hos registreringsmyndigheten.

9 § En förseningsavgift skall efterges, om underlåtenheten att ge in handlingen framstår som ursäktlig med hänsyn till omständigheter som bolaget inte har kunnat råda över. Avgiften skall också efterges om det framstår som uppenbart oskäligt att ta ut den.

Bestämmelserna om eftergift skall beaktas även om något yrkande om detta inte har framställts, om det föranleds av vad som har förekommit i ärendet.

10 § Om en förseningsavgift inte har betalats efter betalningsuppmaning, skall avgiften lämnas för indrivning. Regeringen får föreskriva att indrivning inte behöver begäras för ringa belopp.

Bestämmelser om indrivning finns i lagen (1993:891) om indrivning av statliga fordringar m.m. Vid indrivning får verkställighet enligt utsökningsbalken ske.

11 § Ett beslut om förseningsavgift får verkställas även om det inte har vunnit laga kraft.

Om ett bolag har rätt att få tillbaka betalad förseningsavgift på grund av en domstols beslut, ska ränta betalas på den återbetalade förseningsavgiften från och med månaden efter den då förseningsavgiften betalades in till och med den månad då återbetalning görs. I fråga om räntans storlek tillämpas 65 kap. 4 § tredje stycket skatteförfarandelagen (2011:1244). *Lag (2011:1377)*

Personligt betalningsansvar

12 § Om kopia av årsredovisning och revisionsberättelse för aktiebolag inte har sänts in enligt 3 § första stycket inom femton månader efter räkenskapsårets utgång, svarar styrelseledamöterna och verkställande direktören solidariskt för de förpliktelser som uppkommer för bolaget.

En styrelseledamot eller verkställande direktör går dock fri från ansvar, om han eller hon visar att underlåtenheten att sända in årsredovisning och revisionsberättelse inte beror på försummelse av honom eller henne. Ansvar inträder inte för förpliktelser som uppkommer efter det att handlingarna har kommit in till registreringsmyndigheten.

Vite

13 § Var och en som enligt denna lag eller annan författning är skyldig att ensam eller gemensamt med någon annan till registreringsmyndigheten ge in redovisningshandling eller revisionsberättelse, kan av registreringsmyndigheten föreläggas vid vite att fullgöra denna skyldighet.

Fråga om utdömande av vite prövas av registreringsmyndigheten.

I fråga om stiftelser tillämpas 9 kap. 5 § stiftelselagen (1994:1220) i stället för första och andra styckena. *Lag (1999:1112)*

Publicering av årsredovisningen

14 § Om ett företag publicerar sin årsredovisning i dess helhet, skall publiceringen avse årsredovisningen i den form och med den ordalydelse som har legat till grund för revisionsberättelsen. Revisionsberättelsen skall därvid åtföljа årsredovisningen. Om någon revisionsberättelse inte har lämnats, skall årsredovisningen i stället innehålla uppgift om detta förhållande och om skälen för det. *Lag (1999:1112)*

15 § Om ett företag publicerar sin årsredovisning i ofullständigt skick, ska det av publikationen framgå att den inte är fullständig. Det ska också anges om den fullständiga årsredovisningen har getts in till registreringsmyndigheten.

När en årsredovisning publiceras i ofullständigt skick, får den inte åtföljas av revisionsberättelsen. Publikationen ska i stället innehålla revisorns uttalande om att den fullständiga årsredovisningen har upprättats enligt lag, liksom uppgift om anmärkningar enligt

1. 9 kap. 31, 33 och 34 §§ aktiebolagslagen (2005:551),
2. 8 kap. 13 § andra–fjärde styckena lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar,
3. 28–30 §§ revisionslagen (1999:1079), och
4. 4 kap. 11 § andra och tredje styckena stiftelselagen (1994:1220).

Om någon revisionsberättelse inte har lämnats, ska detta förhållande liksom skälen för det anges.

Trots andra stycket får en ofullständig årsredovisning publiceras tillsammans med revisionsberättelsen, om ofullständigheten består i att

1. upplysningar enligt 5 kap. 37 § har lämnats utan uppgift om fördelningen mellan kvinnor och män eller utan uppgift om fördelningen mellan olika länder, eller
2. uppgift enligt 5 kap. 38 § inte har lämnats. *Lag (2015:813)*

15 a § En bolagsstyrningsrapport eller en hållbarhetsrapport som enligt 6 kap. 8 eller 11 § har upprättats som en handling som är skild från årsredovisningen ska offentliggöras tillsammans med förvaltningsberättelsen. Bestämmelserna om offentliggörande av förvaltningsberättelsen gäller i tillämpliga delar beträffande offentliggörandet av bolagsstyrningsrapporten och hållbarhetsrapporten.

I stället för att offentliggöra bolagsstyrningsrapporten eller hållbarhetsrapporten enligt första stycket får företaget välja att offentliggöra rapporten genom att göra den tillgänglig på företagets webbplats. Förvaltningsberättelsen ska då innehålla en upplysning om detta och en uppgift om den webbplats där rapporten finns tillgänglig. I fråga om hållbarhetsrapporten ska offentliggörandet på företagets webbplats ske inom sex månader från balansdagen.

Andra stycket gäller inte om sådana uppgifter som avses i 7 kap. 31 § andra stycket med stöd av tredje stycket i samma paragraf har tagits in i moderbolagets bolagsstyrningsrapport i stället för i förvaltningsberättelsen för koncernen. *Lag (2016:947)*

Koncernredovisning

16 § Detta kapitel tillämpas också i fråga om koncernredovisningen, koncernrevisionsberättelsen och koncernens hållbarhetsrapport med följande avvikelser:

1. Trots 3 § 2 och 5 är moderföretag alltid skyldiga att ge in koncernredovisningen och koncernrevisionsberättelsen till registreringsmyndigheten.
2. Trots 15 § andra stycket får en ofullständig koncernredovisning, förutom i fall som avses i 15 § fjärde stycket, publiceras tillsammans med koncernrevisionsberättelsen, om ofullständigheten består i att uppgifter som anges i 7 kap. 16 § första stycket 4 och som inte är väsentliga har utelämnats. *Lag (2016:947)*

9 kap. Delårsrapport

Skyldighet att lämna delårsrapport

1 § Ett företag som enligt 1 kap. 1 § andra stycket lagen (1995:1559) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag eller 1 kap. 1 § andra stycket lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag är skyldigt att upprätta koncernredovisning, ska minst en gång under ett räkenskapsår som omfattar mer än tio månader lämna en särskild redovisning (delårsrapport).

Delårsrapporten ska upprättas för en period mellan räkenskapsårets början och delårsperiodens utgång. Minst en delårsrapport ska, om inte något annat följer av 16 kap. 5 § lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden, omfatta en period av minst hälften och högst två tredjedelar av räkenskapsåret. I 16 kap. lagen om värdepappersmarknaden finns ytterligare bestämmelser om vilka företag som ska lämna delårsrapport.

Delårsrapporten ska upprättas i vanlig läsbar form eller i elektronisk form. Den ska avfattas på svenska. *Lag (2008:277)*

Tillhandahållande av delårsrapport

2 § Delårsrapporten ska hållas tillgänglig hos företaget för var och en som vill ta del av den. En kopia ska genast sändas till en sådan aktieägare, bolagsman eller medlem som begär det och uppger sin postadress. En delårsrapport som avses i 1 § andra stycket andra meningen och en delårsrapport som avses i 16 kap. 5 § lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden ska senast två månader efter rapportperiodens utgång lämnas till registreringsmyndigheten i enlighet med bestämmelserna i 8 kap. 3, 3 a och 3 c §§.

Om delårsrapporten inte lämnas till registreringsmyndigheten i rätt tid, tillämpas 8 kap. 13 §.

Ytterligare bestämmelser om offentliggörande av delårsrapporter finns i 17 kap. lagen om värdepappersmarknaden, för sådana företag som är skyldiga att upprätta delårsrapport enligt den lagen. *Lag (2013:436)*

Delårsrapportens innehåll

3 § Delårsrapporten skall bestå av
1. en balansräkning i sammandrag,
2. en resultaträkning i sammandrag,
3. noter, och
4. delårsinformation.

Balansräkningen och resultaträkningen skall minst innehålla de rubriker och delsummeringar som redovisades i den senaste årsredovisningen. Samma principer skall följas för redovisning och värdering som när årsredovisningen upprättas.

Noterna skall innehålla information om väsentliga beloppsförändringar som inträffat under den aktuella perioden.

Delårsinformationen skall innehålla information om händelser som är av väsentlig betydelse för att förstå utvecklingen av företagets ställning och resultat och en beskrivning av väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer som företaget står inför. Delårsinformationen skall dessutom innehålla uppgifter om transaktioner med närstående som väsentligen påverkat företagets ställning och resultat.

Ett moderföretag skall i delårsrapporten, utöver uppgifter om moderföretaget, lämna uppgifter för koncernen motsvarande det som sägs i första–fjärde styckena. *Lag (2007:367)*

4 § Om det inte finns särskilda hinder, skall i anslutning till uppgifter enligt 3 § även lämnas motsvarande uppgifter för samma rapportperiod under det närmast föregående räkenskapsåret.

Begrepp och termer skall så långt det är möjligt stämma överens med dem som har använts i den senast framlagda årsredovisningen eller, i förekommande fall, koncernredovisningen.

Redovisning & rapportering

5 § Ett företag som omfattas av artikel 4 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1606/2002 av den 19 juli 2002 om tillämpning av internationella redovisningsstandarder skall i fråga om delårsrapporter tillämpa kommissionens förordning (EG) nr 1725/2003 av den 29 september 2003 om antagande av vissa redovisningsstandarder i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1606/2002.

Ett företag som avses i första stycket skall tillämpa enbart följande bestämmelser i detta kapitel:
1. 1 § tredje stycket om språk och form,
2. 2 § om tillhandahållande av delårsrapport m.m.,
3. 3 § första–fjärde styckena om delårsrapportens innehåll för uppgifter om moderföretaget, och
4. 6 § om granskning av revisor.

I delårsrapporten skall företaget dessutom lämna en beskrivning av väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer som de företag som ingår i koncernen står inför. *Lag (2007:367)*

6 § Om en delårsrapport har granskats av en revisor, skall även revisorns rapport bifogas delårsrapporten.

Om delårsrapporten inte är granskad av en revisor, skall det anges i rapporten.
Lag (2007:367)

10 kap. Överklagande

1 § Beslut av registreringsmyndigheten enligt denna lag får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. I fråga om beslut som avses i 8 kap. 6, 9 och 13 §§ gäller att överklagande skall ske inom två månader från dagen för beslutet.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten. *Lag (1999:1112)*

2 § har upphävts genom lag (1999:1112).

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

1995:1554

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 1996.
2. Bestämmelserna i 8 kap., 9 kap. 2 § andra stycket och 10 kap. 2 § skall tillämpas första gången i fråga om offentliggörande av årsredovisning, koncernredovisning, revisionsberättelse och delårsrapport avseende det räkenskapsår som inleds närmast efter den 31 december 1995.
3. I bolag som avses i 1 kap. 1 § andra stycket lagen (1995:1559) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag och 1 kap. 1 § andra stycket lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag skall bestämmelserna i 2–6 kap., 9 kap. 1 §, 2 § första stycket, 3 och 4 §§ samt 10 kap. 1 § tillämpas första gången i fråga om det räkenskapsår som inleds närmast efter den 31 december 1995.

   I övriga bolag skall de angivna bestämmelserna samt bestämmelserna i 7 kap. tillämpas första gången i fråga om det räkenskapsår som inleds närmast efter den 31 december 1996. Aktiebolag som vid utgången av år 1997 tillämpat äldre bestämmelser får dock göra det även fortsättningsvis intill utgången av det sista räkenskapsår som inletts före den 1 april 1998. I aktiebolag som har avförts från aktiebolagsregistret senast den 31 december 1997 och i aktiebolag som avförs från aktiebolagsregistret enligt punkten 5 i övergångsbestämmelserna till lagen (1994:802) om ändring i aktiebolagslagen (1975:1385) efter ansökan som har skett före utgången av oktober 1997 skall de angivna bestämmelserna över huvud taget inte tillämpas. *Lag (1997:978)*
4. Förekommer i lag eller annan författning hänvisning till en föreskrift i 11 kap. aktiebolagslagen som har ersatts genom en bestämmelse i denna lag, tillämpas i stället den nya bestämmelsen.
5. Bestämmelsen i 4 kap. 5 § tredje stycket skall inte tillämpas på nedskrivning som har gjorts före lagens ikraftträdande.
6. Belopp som har avsatts till uppskrivningsfond före lagens ikraftträdande får användas även för nödvändiga nedskrivningar på anläggningstillgångar. Om detta görs skall upplysning om detta lämnas i en not.

2016:113

1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2016.
2. De nya bestämmelserna i 3 kap. 7 §, 6 kap. 2 § och 7 kap. 8 och 32 §§ tillämpas första gången för det räkenskapsår som inleds närmast efter den 30 juni 2016.

2016:947

1. Denna lag träder i kraft den 1 december 2016.
2. Lagen tillämpas första gången för det räkenskapsår som inleds närmast efter den 31 december 2016.

2017:682

Denna lag träder i kraft den 3 januari 2018.

Propositioner

SFS 1995:1554 Prop. 1995/96:10	*SFS 1996:1140* Prop. 1996/97:32	*SFS 1997:545* Prop. 1996/97:100	*SFS 1997:978* Prop. 1997/98:39
SFS 1998:9 Prop. 1996/97:167	*SFS 1998:761* Prop. 1997/98:99	*SFS 1998:869* Prop. 1997/98:90	*SFS 1998:1548* Prop. 1997/98:118
SFS 1998:1549 Prop. 1997/98:118	*SFS 1999:1112* Prop. 1998/99:130	*SFS 2000:34* Prop. 1999/2000:23	*SFS 2000:73* Prop. 1999/2000:34
SFS 2001:934 Prop. 2000/01:150	*SFS 2002:1062* Prop. 2002/03:6	*SFS 2003:487* Prop. 2002/03:56	*SFS 2003:716* Prop. 2002/03:99
SFS 2003:774 Prop. 2002/03:121	*SFS 2003:1142* Prop. saknas	*SFS 2003:1143* Prop. saknas	*SFS 2004:244* Prop. 2003/04:34
SFS 2004:316 Prop. 2002/03:139	*SFS 2004:583* Prop. 2003/04:112	*SFS 2004:1173* Prop. 2004/05:24	*SFS 2005:192* Prop. 2004/05:68
SFS 2005:556 Prop. 2004/05:85	*SFS 2005:918* Prop. 2005/06:25	*SFS 2006:456* Prop. 2005/06:140	*SFS 2006:487* Prop. 2005/06:135
SFS 2006:565 Prop. 2005/06:186	*SFS 2006:597* Prop. 2005/06:150	*SFS 2006:871* Prop. 2005/06:116	*SFS 2007:132* Prop. 2006/07:27
SFS 2007:367 Prop. 2006/07:65	*SFS 2007:541* Prop. 2006/07:115	*SFS 2007:872* Prop. 2006/07:112	*SFS 2008:89* Prop. 2007/08:45
SFS 2008:277 Prop. 2007/08:57	*SFS 2008:1236* Prop. 2008/09:56	*SFS 2009:34* Prop. 2008/09:71	*SFS 2009:573* Prop. 2008/09:135
SFS 2009:702 Prop. 2008/09:174	*SFS 2010:686* Prop. 2009/10:208	*SFS 2010:690* Prop. 2009/10:208	*SFS 2010:848* Prop. 2009/10:204
SFS 2010:1515 Prop. 2009/10:235	*SFS 2011:1377* Prop. 2010/11:166	*SFS 2011:1554* Prop. 2011/12:26	*SFS 2013:436* Prop. 2012/13:74
SFS 2014:542 Prop. 2013/14:86	*SFS 2014:1386* Prop. 2014/15:4	*SFS 2015:813* Prop. 2015/16:3	*SFS 2016:113* Prop. 2015/16:4
SFS 2016:644 Prop. 2015/16:72	*SFS 2016:947* Prop. 2015/16:193	*SFS 2017:682* Prop. 2016/17:162	

Bilaga 1 Uppställningsform för balansräkningen (kontoform)

Tillgångar

A. Tecknat men ej inbetalt kapital

B. Anläggningstillgångar

I Immateriella anläggningstillgångar

1. Balanserade utgifter för utvecklingsarbeten och liknande arbeten
2. Koncessioner, patent, licenser, varumärken samt liknande rättigheter
3. Hyresrätter och liknande rättigheter
4. Goodwill
5. Förskott avseende immateriella anläggningstillgångar

II Materiella anläggningstillgångar

1. Byggnader och mark
2. Maskiner och andra tekniska anläggningar
3. Inventarier, verktyg och installationer
4. Pågående nyanläggningar och förskott avseende materiella anläggningstillgångar

III Finansiella anläggningstillgångar

1. Andelar i koncernföretag
2. Fordringar hos koncernföretag
3. Andelar i intresseföretag och gemensamt styrda företag
4. Fordringar hos intresseföretag och gemensamt styrda företag
5. Ägarintressen i övriga företag
6. Fordringar hos övriga företag som det finns ett ägarintresse i
7. Andra långfristiga värdepappersinnehav
8. Lån till delägare och andra, till vilka delägare står i sådant förhållande som sägs i 21 kap. 1 § 3, 4 eller 5 aktiebolagslagen (2005:551)
9. Andra långfristiga fordringar

C. Omsättningstillgångar

I Varulager m.m.

1. Råvaror och förnödenheter
2. Varor under tillverkning
3. Färdiga varor och handelsvaror
4. Pågående arbete för annans räkning
5. Förskott till leverantörer

II Fordringar

1. Kundfordringar
2. Fordringar hos koncernföretag
3. Fordringar hos intresseföretag och gemensamt styrda företag
4. Fordringar hos övriga företag som det finns ett ägarintresse i
5. Övriga fordringar
6. Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

III Kortfristiga placeringar

1. Andelar i koncernföretag
2. Övriga kortfristiga placeringar

IV Kassa och bank

Eget kapital, avsättningar och skulder

A. Eget kapital, *med uppgift om vad som utgör fritt eget kapital och bundet eget kapital*

Aktiebolag:

I Aktiekapital
II Överkursfond
III Uppskrivningsfond
IV Andra fonder
1. Reservfond
2. Kapitalandelsfond
3. Fond för verkligt värde
4. Fond för utvecklingsutgifter
5. Övrigt

V Balanserad vinst eller förlust
VI Årets resultat

Ekonomiska föreningar:

I Inbetalda insatser och emissionsinsatser
1. Medlemsinsatser
2. Förlagsinsatser

II Uppskrivningsfond
III Andra fonder
1. Reservfond
2. Kapitalandelsfond
3. Fond för verkligt värde
4. Fond för utvecklingsutgifter
5. Övrigt

IV Balanserad vinst eller förlust
V Årets resultat

Redovisning & rapportering

Övriga företag:

I Eget kapital vid räkenskapsårets början
II Insättningar eller uttag under året
III Förändringar i kapitalandelsfonden
IV Förändringar i fonden för verkligt värde
V Årets resultat
VI Eget kapital vid räkenskapsårets slut

B. Obeskattade reserver

C. Avsättningar
1. Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser
2. Avsättningar för skatter
3. Övriga avsättningar

D. Skulder
1. Obligationslån
2. Skulder till kreditinstitut
3. Förskott från kunder (får även redovisas som avdragspost under Varulager m.m.)
4. Leverantörsskulder
5. Växelskulder
6. Skulder till koncernföretag
7. Skulder till intresseföretag och gemensamt styrda företag
8. Skulder till övriga företag som det finns ett ägarintresse i
9. Skatteskulder
10. Övriga skulder
    a) Återbetalningspliktiga medel mottagna av allmänheten enligt lagen (2004:299) om inlåningsverksamhet
    b) Andra skulder
11. Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

Lag (2015:813)

Bilaga 2 Uppställningsform I för resultaträkning (rapportform med kostnadsslagsindelning)

1. Nettoomsättning
2. Förändring av varulager
3. Aktiverat arbete för egen räkning
4. Övriga rörelseintäkter
5. Råvaror och förnödenheter
6. Övriga externa kostnader
7. Personalkostnader
8. Avskrivningar och nedskrivningar av materiella och immateriella anläggningstillgångar
9. Nedskrivningar av omsättningstillgångar utöver normala nedskrivningar
10. Övriga rörelsekostnader
11. Intäkter från andelar i koncernföretag
12. Intäkter från andelar i intresseföretag och gemensamt styrda företag
13. Intäkter från övriga företag som det finns ett ägarintresse i
14. Intäkter från övriga värdepapper och fordringar som är anläggningstillgångar (med särskild uppgift om intäkter från koncernföretag)
15. Övriga ränteintäkter och liknande intäkter (med särskild uppgift om intäkter från koncernföretag)
16. Nedskrivningar av finansiella anläggningstillgångar och kortfristiga placeringar
17. Räntekostnader och liknande kostnader (med särskild uppgift om kostnader som avser koncernföretag)
18. Bokslutsdispositioner
19. Skatt på årets resultat
20. Övriga skatter
21. Årets resultat *Lag (2015:813)*

Bilaga 3 Uppställningsform II för resultaträkning (rapportform med funktionsindelning)

1. Nettoomsättning
2. Kostnad för sålda varor
3. Bruttoresultat
4. Försäljningskostnader
5. Administrationskostnader
6. Övriga rörelseintäkter
7. Övriga rörelsekostnader
8. Intäkter från andelar i koncernföretag
9. Intäkter från andelar i intresseföretag och gemensamt styrda företag
10. Intäkter från övriga företag som det finns ett ägarintresse i
11. Intäkter från övriga värdepapper och fordringar som är anläggningstillgångar (med särskild uppgift om intäkter från koncernföretag)
12. Övriga ränteintäkter och liknande intäkter (med särskild uppgift om intäkter från koncernföretag)
13. Nedskrivningar av finansiella anläggningstillgångar och kortfristiga placeringar
14. Räntekostnader och liknande kostnader (med särskild uppgift om kostnader som avser koncernföretag)
15. Bokslutsdispositioner
16. Skatt på årets resultat
17. Övriga skatter
18. Årets resultat *Lag (2015:813)*

Förordning (1995:1633) om vissa årsredovisningsfrågor

(senast ändrad genom SFS 2016:957)

Registreringsmyndigheten

1 § Med registreringsmyndigheten avses i denna förordning Bolagsverket.
Förordning (2004:357)

Elektronisk ingivning

1 a § Bolagsverket får meddela föreskrifter enligt 8 kap. 3 a § årsredovisningslagen (1995:1554). *Förordning (2015:830)*

Kungörande

2 § Kungörande enligt 8 kap. 4 § årsredovisningslagen (1995:1554) skall ske senast månaden efter den då redovisnings- och revisionshandlingarna har godtagits av registreringsmyndigheten.

Kungörelsen skall innehålla uppgift om

1. namn och organisationsnummer på det bolag som handlingarna avser eller, i fråga om koncernredovisning eller koncernrevisionsberättelse, namn och organisationsnummer på moderbolaget i den koncern som handlingarna avser,
2. sista dagen av det räkenskapsår som handlingarna avser, och
3. den tidpunkt då handlingen gavs in till registreringsmyndigheten samt uppgift om diarienummer eller motsvarande ärendebeteckning.

Förvaring av ingivna handlingar

3 § Årsredovisningar, revisionsberättelser, bolagsstyrningsrapporter, hållbarhetsrapporter, koncernredovisningar, koncernrevisionsberättelser och delårsrapporter som har getts in till registreringsmyndigheten enligt 8 kap. 3 §, 15 a § första stycket och 16 § samt 9 kap. 2 § årsredovisningslagen (1995:1554) får föras över till mikrofilm eller maskinläsbart medium. Handlingarna ska hållas tillgängliga hos registreringsmyndigheten.
Förordning (2016:957)

Påminnelser

4 § Om ett bolag som omfattas av 8 kap. 5 § årsredovisningslagen (1995:1554) inte har gett in årsredovisning, revisionsberättelse och, i förekommande fall, bolagsstyrningsrapport, hållbarhetsrapport, koncernredovisning och koncernrevisionsberättelse för föregående räkenskapsår, ska registreringsmyndigheten påminna bolaget om skyldigheten att ge in sådana handlingar. Påminnelsen ska skickas senast sex månader efter utgången av föregående räkenskapsår. *Förordning (2016:957)*

Underrättelser om förseningsavgifter

5 § Om registreringsmyndigheten har fattat ett sådant beslut som avses i 8 kap. 6 eller 9 § årsredovisningslagen (1995:1554), skall den genast skriftligen underrätta bolaget om beslutet.

Prövning av tillståndsfrågor

6 § Registreringsmyndigheten ska pröva frågor om tillstånd som avses i 3 kap. 11 § andra stycket, 5 kap. 30 § första stycket och 7 kap. 17 § årsredovisningslagen (1995:1554). *Förordning (2015:830)*

Avgifter

7 § För handläggning och prövning av ansökningar enligt årsredovisningslagen (1995:1554) ska avgifter betalas med följande belopp:

a) medgivande att utelämna uppgift om nettoomsättningen i resultaträkningen (3 kap. 11 § andra stycket), 1.500 kronor, och
b) medgivande att utelämna upplysningar om dotterföretag och vissa andra företag (5 kap. 30 § första stycket och 7 kap. 17 §), 1.500 kronor.

För registrering i aktiebolagsregistret och kungörande av årsredovisning eller delårsrapport på annat språk än svenska ska en avgift om 500 kronor för varje sådant språk betalas.

Avgift ska betalas när ansökan eller årsredovisningen ges in. Avgiften återbetalas inte om handläggningen har påbörjats. *Förordning (2015:830)*

Indrivning av förseningsavgifter

8 § I fråga om förseningsavgifter enligt 8 kap. 5 och 6 §§ årsredovisningslagen (1995:1554) finns det bestämmelser om begäran om indrivning m.m. i 4–9 §§ indrivningsförordningen (1993:1229). Att den betalningsskyldige skall uppmanas att betala fordringen innan ansökan om indrivning görs framgår av 3 § nämnda förordning.

Indrivning behöver inte begäras för en fordran som understiger 100 kronor om indrivning inte krävs från allmän synpunkt.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

2016:957

Denna förordning träder i kraft den 1 december 2016.

Lag (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag

(senast ändrad genom SFS 2016:949)

1 kap.	**Inledande bestämmelser**	991
	Lagens tillämpningsområde	991
	Hänvisningarna till årsredovisningslagen	991
	Definitioner	991
	Normgivningsbemyndigande	992
	Räkenskapsår för försäkringsföretag	992
2 kap.	**Allmänna bestämmelser om årsredovisningen**	992
	Årsredovisningens upprättande	992
	Årsredovisningslagens tillämpning	992
3 kap.	**Balansräkning och resultaträkning**	992
	Uppställningsformer för balans- och resultaträkningarna	992
	Årsredovisningslagens tillämpning	992
	Förpliktelse till följd av försäkringsavtal	993
	Särskilda regler om indelningen av eget kapital	993
4 kap.	**Värderingsregler**	993
	Årsredovisningslagens tillämpning	993
	Hur värderingsreglerna ska tillämpas på ett försäkringsföretags tillgångar och skulder	994
	Periodisering av överkurs och underkurs	995
	Värdering av vissa placeringstillgångar till verkligt värde	995
	Upplysningar om en alternativ värdering av placeringstillgångar	995
	Förutbetalda anskaffningskostnader	995
	Redovisning av försäkringstekniska avsättningar	995
5 kap.	**Noter m.m.**	995
	Årsredovisningslagens tillämpning	995
	Särskilda regler om upplysningar i noter	996
	Särskilda regler om övriga upplysningar	997
	Upplysningar om tillgångar	997
	Upplysningar om avsättningar och eget kapital	997
	Upplysningar om resultaträkningens poster	998
	Upplysningar om koncernföretag och vissa andra företag	999
6 kap.	**Förvaltningsberättelse m.m.**	999
	Årsredovisningslagens tillämpning	999
	Särskilda upplysningar i förvaltningsberättelsen	999
	Resultatanalys	999
7 kap.	**Koncernredovisning**	999
	Koncernredovisningens upprättande	999
	Årsredovisningslagens tillämpning	999
	Särskilda regler om när koncernredovisning inte behöver upprättas	1000
	Allmänna regler för koncernredovisningen	1000
	Koncernredovisning i moderföretag som omfattas av IAS-förordningen	1001
8 kap.	**Offentlighet**	1002
	Registreringsmyndighet	1002
	Årsredovisningslagens tillämpning	1002
	Årsredovisningens avlämnande till revisorerna	1002
	Ingivande till registreringsmyndighet	1002
	Registrering i försäkringsregistret	1002
	Kungörande	1002
	Vite	1003
	Koncernredovisning och koncernrevisionsberättelse	1003

9 kap. Delårsrapport 1003
Skyldighet att lämna delårsrapport 1003
Årsredovisningslagens tillämpning 1003
10 kap. Överklagande 1003
Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser 1003
Propositioner 1004
Bilaga 1 Uppställningsform för balansräkning 1005
Bilaga 2 Uppställningsform för resultaträkningen 1007

1 kap. Inledande bestämmelser

Lagens tillämpningsområde

1 § Denna lag är tillämplig på försäkringsföretag. Med försäkringsföretag avses försäkringsaktiebolag, ömsesidiga försäkringsbolag och försäkringsföreningar som omfattas av försäkringsrörelselagen (2010:2043).

Bestämmelserna om koncernredovisning i 7 kap. ska tillämpas på finansiella holdingföretag som uteslutande eller huvudsakligen förvaltar andelar i dotterföretag som är försäkringsföretag eller utländska företag av motsvarande slag. Med finansiellt holdingföretag avses ett aktiebolag, ett handelsbolag eller en ekonomisk förening vars verksamhet uteslutande eller så gott som uteslutande består i att i vinstsyfte förvärva och förvalta andelar i dotterföretag.

Från denna lag får medges undantag för sådana försäkringsföretag som får undantas från försäkringsrörelselagen enligt 1 kap. 20 § samma lag. Frågor om sådana undantag prövas av Finansinspektionen.

För sådana företag som medgivits undantag från denna lag ska i stället sådana föreskrifter som meddelats med stöd av 4 § andra stycket gälla. *Lag (2015:713)*

Redovisning & rapportering

Hänvisningarna till årsredovisningslagen

2 § När det i denna lag hänvisas till en bestämmelse i årsredovisningslagen (1995:1554) ska bestämmelsen tillämpas även om den anges gälla för aktiebolag, om inte annat särskilt föreskrivs.

Bestämmelser i årsredovisningslagen som ska tillämpas på större företag och större koncerner ska tillämpas på försäkringsföretag som omfattas av denna lag, om inte annat särskilt föreskrivs.

Bestämmelser i årsredovisningslagen som gäller ekonomiska föreningar ska tillämpas på ömsesidiga försäkringsbolag och försäkringsföreningar, om inte annat särskilt föreskrivs.

Om bestämmelsen i årsredovisningslagen hänvisar till en annan bestämmelse i årsredovisningslagen eller till årsredovisningslagen i dess helhet, ska även hänvisningen tillämpas, om inte annat följer av bestämmelserna i denna lag eller föreskrifter som meddelats med stöd av denna lag. *Lag (2010:2058)*

Definitioner

3 § Följande bestämmelser i 1 kap. årsredovisningslagen (1995:1554) ska tillämpas:

- 3 § första stycket 2 om definition av andelar,
- 4 § om vad som avses med koncern, moderföretag, dotterföretag och koncernföretag,
- 4 a § om vad som avses med ägarintresse,
- 5 § om vad som avses med intresseföretag,
- 5 a § om vad som avses med gemensamt styrt företag,
- 6 § om hänsynstagande till vissa rättigheter hos mellanman m.m.,
- 7 § om skyldighet för moderföretag och dotterföretag att lämna varandra upplysningar, och
- 8 och 9 §§ om vad som avses med närstående. *Lag (2015:818)*

Normgivningsbemyndigande

4 § Regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, Finansinspektionen får meddela närmare föreskrifter om

1. löpande bokföring, årsbokslut, årsredovisning och koncernredovisning i försäkringsföretag som omfattas av denna lag, och
2. den koncernredovisning som finansiella holdingföretag skall upprätta enligt denna lag.

Regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, Finansinspektionen får meddela föreskrifter om i vilken utsträckning denna lag och föreskrifter som meddelats med stöd av första stycket skall tillämpas i sådana företag som helt eller delvis undantagits från lagens tillämpning enligt 1 § tredje stycket.

5 § Regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, Finansinspektionen får föreskriva att denna lags bestämmelser, eller föreskrifter som meddelas med stöd av denna lag, om koncerner skall gälla för en grupp av företag, som inte utgör en koncern enligt 3 §, men som har en gemensam eller i huvudsak gemensam ledning.

Räkenskapsår för försäkringsföretag

6 § För försäkringsföretag är kalenderår räkenskapsår om inte annat följer av 3 kap. 3 § bokföringslagen (1999:1078). *Lag (1999:1114)*

2 kap. Allmänna bestämmelser om årsredovisningen

Årsredovisningens upprättande

1 § Om rörelsen i ett försäkringsföretag omfattar flera försäkringsgrenar, ska även en resultatanalys ingå i årsredovisningen. *Lag (2010:2058)*

Årsredovisningslagens tillämpning

2 § Följande bestämmelser om årsredovisningens innehåll i 2 kap. årsredovisningslagen (1995:1554) ska tillämpas:

– 1 § första stycket om årsredovisningens delar,
– 2 § om överskådlighet och god redovisningssed,
– 3 § om rättvisande bild,
– 3 a § om väsentlighet,
– 4 § om andra grundläggande redovisningsprinciper,
– 5 § om form m.m.,
– 6 § om valuta, och
– 7 § första och femte–sjunde styckena om årsredovisningens undertecknande.

Lag (2015:818)

3 kap. Balansräkning och resultaträkning

Uppställningsformer för balans- och resultaträkningarna

1 § Balansräkningen skall upprättas enligt den uppställningsform som anges i bilaga 1 till denna lag. Resultaträkningen skall upprättas enligt den uppställningsform som anges i bilaga 2. Hänvisningar i denna lag till bokstäver eller siffror gäller poster i dessa uppställningsformer, om inte annat framgår.

Årsredovisningslagens tillämpning

2 § Följande bestämmelser om balansräkningen och resultaträkningen i 3 kap. årsredovisningslagen (1995:1554) ska tillämpas:

– 1 § om balansräkningens innehåll,
– 2 § om resultaträkningens innehåll,
– 4 § första, tredje och fjärde styckena om uppställning och sammanslagning av poster m.m.,
– 5 § första–tredje styckena om jämförelsetal,

– 5 a § om överkursfonden,
– 6 § första stycket om fordran på insatser,
– 8 § om specificering av större periodiseringsposter,
– 9 § om avsättningar, och
– 10 § om specificering av vissa större avsättningar.

Vid tillämpningen av 3 kap. 4 § årsredovisningslagen ska det som sägs där om sammanslagning av poster som föregås av arabiska siffror inte gälla för posterna upptagna i schemat för resultaträkningen i bilaga 2 eller för sådana poster i balansräkningen som ska tas upp under Placeringstillgångar där livförsäkringstagaren bär placeringsrisk (D), Återförsäkrares andel av försäkringstekniska avsättningar (E) eller Försäkringstekniska avsättningar (DD och EE). *Lag (2015:818)*

Förpliktelse till följd av försäkringsavtal

3 § En förpliktelse som uppkommit till följd av försäkringsavtal behöver inte tas upp som en eventualförpliktelse. *Lag (2015:818)*

Särskilda regler om indelningen av eget kapital

4 § Eget kapital ska delas upp på följande sätt:

1. I livförsäkringsföretag som inte får dela ut vinst ska som bundet eget kapital tas upp Aktiekapital, Garantikapital, Verksamhetskapital, Överkursfond, Förlagsinsatser, Konsolideringsfond, Kapitalandelsfond, Fond för verkligt värde, Fond för utvecklingsutgifter och vinst eller förlust för räkenskapsåret. Förlust för räkenskapsåret tas då upp som avdragspost.
2. I livförsäkringsföretag som får dela ut vinst ska eget kapital delas upp i bundet eget kapital och fritt eget kapital eller ansamlad förlust. Under bundet eget kapital ska det tas upp Aktiekapital, Garantikapital, Verksamhetskapital, Förlagsinsatser, Uppskrivningsfond, Reservfond, Kapitalandelsfond, Fond för verkligt värde och Fond för utvecklingsutgifter. Under fritt eget kapital eller ansamlad förlust ska det tas upp fria fonder, var för sig, balanserad vinst eller förlust och vinst eller förlust för räkenskapsåret. Balanserad förlust och förlust för räkenskapsåret tas då upp som avdragsposter.
3. I skadeförsäkringsföretag ska eget kapital delas upp i bundet eget kapital och fritt eget kapital eller ansamlad förlust. Under bundet eget kapital ska det tas upp Aktiekapital, Garantikapital, Verksamhetskapital, Förlagsinsatser, Uppskrivningsfond, Reservfond, Kapitalandelsfond och Fond för utvecklingsutgifter. Under fritt eget kapital eller ansamlad förlust ska det tas upp fria fonder, var för sig, balanserad vinst eller förlust samt vinst eller förlust för räkenskapsåret. Balanserad förlust och förlust för räkenskapsåret tas då upp som avdragsposter. *Lag (2015:818)*

4 kap. Värderingsregler

Årsredovisningslagens tillämpning

1 § Följande bestämmelser om värderingen i 4 kap. årsredovisningslagen (1995:1554) ska tillämpas:

– 2 § om immateriella anläggningstillgångar,
– 3 § om anskaffningsvärde för anläggningstillgångar,
– 4 § om avskrivning av anläggningstillgångar,
– 5 § om nedskrivning av anläggningstillgångar,
– 6 § om uppskrivning av anläggningstillgångar,
– 7 och 8 §§ om ianspråktagande av uppskrivningsfonden och fonden för utvecklingsutgifter,
– 9 § första–fjärde styckena om värdering av omsättningstillgångar,
– 10 § om värdering av pågående arbeten,
– 11 § om varulagrets anskaffningsvärde,
– 12 § om redovisning till bestämd mängd och fast värde,

– 13 § om omräkning av fordringar och skulder i utländsk valuta,
– 13 a § om redovisning enligt kapitalandelsmetoden,
– 14 § om egna aktier,
– 14 a–14 d §§ om värdering av finansiella instrument,
– 14 e § om värdering av säkrade poster,
– 15 § om periodisering av vissa belopp vid upptagande av lån, och
– 15 a § om avsättningar. *Lag (2015:818)*

Hur värderingsreglerna ska tillämpas på ett försäkringsföretags tillgångar och skulder

2 § De i 1 § angivna bestämmelserna i 4 kap. årsredovisningslagen (1995:1554) ska tillämpas med följande avvikelser:

1. 2 § tillämpas på immateriella tillgångar (B).
2. 3 § ska tillämpas på samtliga tillgångar, om inte något annat följer av detta kapitel.
3. 4 § ska tillämpas på dels immateriella tillgångar (B), dels placeringstillgångar (C) samt dels sådana materiella tillgångar och varulager (G.I) och övriga tillgångar (G.III) som stadigvarande ska brukas eller innehas, utom när sådana tillgångar tas upp till sitt verkliga värde.
4. a) 5 § ska tillämpas på dels immateriella tillgångar (B), dels placeringstillgångar (C) samt dels sådana materiella tillgångar och varulager (G.I) och övriga tillgångar (G.III) som stadigvarande ska brukas eller innehas, utom när sådana tillgångar tas upp till sitt verkliga värde.
   b) 5 § andra stycket ska tillämpas endast på placeringar i koncernföretag, intresseföretag, gemensamt styrda företag och övriga företag som det finns ett ägarintresse i (C.II), andra finansiella placeringstillgångar (C.III.1–7) samt depåer hos företag som avgivit återförsäkring (C.IV), utom när sådana tillgångar tas upp till sitt verkliga värde.
5. a) 6 och 8 §§ gäller endast skadeförsäkringsbolag och ska tillämpas på placeringstillgångar (C) samt på sådana tillgångar hänförliga till materiella tillgångar och varulager (G.I) som stadigvarande ska innehas eller brukas, utom när sådana tillgångar tas upp till sitt verkliga värde.
   b) Aktier och andelar i koncernföretag, intresseföretag, gemensamt styrda företag och övriga företag som det finns ett ägarintresse i får inte skrivas upp till högre värde än vad som medges av Finansinspektionen.
6. Uppskrivningsbelopp enligt 6 § får endast användas för ökning av aktiekapitalet genom fondemission eller för avsättning till en uppskrivningsfond (AA.III).
7. 7 § första stycket 2 och andra stycket om användning av uppskrivningsfonden eller fonden för utvecklingsutgifter för att täcka förlust får inte tillämpas.
8. 9 § ska tillämpas på dels fordringar (F), dels kassa och bank (G.II), dels sådana materiella tillgångar och varulager (G.I) och övriga tillgångar (G.III) som inte stadigvarande ska brukas eller innehas, utom när sådana tillgångar tas upp till sitt verkliga värde.
9. 12 § ska tillämpas på materiella tillgångar och varulager (G.I).
10. 13 a § får om det finns särskilda skäl och efter Finansinspektionens medgivande tillämpas även av andra försäkringsföretag än sådana företag som det hänvisas till i den bestämmelsen.
11. Utgifter och inkomster enligt 14 § tredje stycket för egna aktier ska redovisas mot bundet eget kapital i livförsäkringsaktiebolag som inte får dela ut vinst.
12. Finansiella instrument ska tas upp till sitt verkliga värde om det är förenligt med 14 a §.
13. Försäkringsföretag som omfattas av denna lag får tillämpa 14 b § tredje stycket.
14. Placeringstillgångar för vilka livförsäkringstagaren bär placeringsrisken (D) ska alltid tas upp till sitt verkliga värde. *Lag (2015:818)*

3 § har upphävts genom lag (2004:1177).

Periodisering av överkurs och underkurs

4 § Om erlagt belopp för räntebärande värdepapper eller lånefordringar som inte tas upp till sitt verkliga värde enligt 4 kap. 14 a § årsredovisningslagen (1995:1554) överstiger eller underskrider det belopp som skall erhållas på förfallodagen (överkurs respektive underkurs), skall mellanskillnaden periodiseras.

Vid beräkning av anskaffningsvärdet för räntebärande värdepapper och lånefordringar skall sådan periodisering av över- eller underkurs som avses i första stycket beaktas.

En periodisering enligt första stycket får underlåtas under samma förutsättningar som de som anges i 4 kap. 15 § andra meningen årsredovisningslagen. Om en periodisering underlåts skall upplysning om förhållandet lämnas i en not. *Lag (2004:1177)*

Värdering av vissa placeringstillgångar till verkligt värde

5 § Andra placeringstillgångar (C) än finansiella instrument får tas upp till sitt verkliga värde.

Värdering enligt första stycket får ske bara om alla tillgångar som ingår i en och samma post som föregås av en arabisk siffra eller som tas upp under Byggnader och mark (C.I) värderas på samma sätt. *Lag (2011:1556)*

6 § Vinster eller förluster som uppkommer när tillgångar tas upp till sitt verkliga värde enligt 5 § denna lag eller 4 kap. 14 a eller 14 e § årsredovisningslagen (1995:1554) ska redovisas som särskilda poster i resultaträkningen, om inte värdeförändringen ska redovisas i en fond för verkligt värde enligt 4 kap. 14 d § andra stycket samma lag.
Lag (2011:1556)

Upplysningar om en alternativ värdering av placeringstillgångar

7 § Om placeringstillgångar (C) i balansräkningen värderas med utgångspunkt i anskaffningsvärdet, ska upplysningar om en värdering till verkligt värde lämnas i en not. Upplysningarna ska lämnas fördelade på de i balansräkningen enligt bilaga 1 upptagna tillgångsposterna. När placeringstillgångar (C eller D) i balansräkningen värderas till verkligt värde enligt 5 § eller 4 kap. 14 a eller 14 e § årsredovisningslagen (1995:1554), ska på samma sätt upplysningar om en värdering med utgångspunkt i anskaffningsvärdet lämnas i en not. *Lag (2011:1556)*

Förutbetalda anskaffningskostnader

8 § Direkta och indirekta anskaffningskostnader som har ett klart samband med tecknande av försäkringsavtal skall tas upp som tillgång, om de är av väsentligt värde för den bedrivna rörelsen under kommande år.

Redovisning av försäkringstekniska avsättningar

9 § De försäkringstekniska avsättningarna (DD och EE) skall motsvara belopp som krävs för att bolaget skall kunna uppfylla alla åtaganden som skäligen kan förväntas uppkomma med anledning av ingångna försäkringsavtal. *Lag (2004:1177)*

5 kap. Noter m.m.

Årsredovisningslagens tillämpning

1 § Följande bestämmelser om upplysningar i noter i 5 kap. årsredovisningslagen (1995:1554) ska tillämpas:

– 3 § om noternas ordningsföljd,
– 4 § om värderingsprinciper,
– 5 § om avvikelser från grundläggande redovisningsprinciper,
– 7 § om jämförelsetal,
– 8 § om anläggningstillgångar,
– 9 § om goodwill,
– 10 § om finansiella instrument,

- 11 § om uppskrivningsfond,
- 12 § om fond för verkligt värde,
- 13 § om långfristiga skulder,
- 14 § om ställda säkerheter,
- 15 § om eventualförpliktelser,
- 16 § om åtaganden till förmån för koncernföretag m.fl.,
- 17 § första stycket om ekonomiska arrangemang som inte redovisas i balansräkningen,
- 18 § om lån till ledande befattningshavare,
- 19 § om exceptionella intäkter och kostnader,
- 20 § om medelantalet anställda under räkenskapsåret,
- 21 § om moderföretag,
- 22 § om väsentliga händelser efter räkenskapsårets slut,
- 23 § första stycket och 24 § om transaktioner med närstående,
- 25 § om ytterligare upplysningar om anläggningstillgångar,
- 26 § om omsättningstillgångar,
- 27 § om ytterligare upplysningar om finansiella instrument,
- 28 § om inköp och försäljningar mellan koncernföretag,
- 29 och 30 §§ om dotterföretag och vissa andra företag,
- 31 § om ytterligare upplysningar om långfristiga skulder,
- 32 § om ytterligare upplysningar om lån till ledande befattningshavare,
- 33 § om konvertibla lån,
- 34 § om aktiekapitalet,
- 35 § om disposition av vinst eller förlust,
- 36 § om skatter,
- 37 § om ytterligare upplysningar om anställda,
- 38 § om könsfördelningen bland ledande befattningshavare,
- 39 och 40 §§ om löner, andra ersättningar och sociala kostnader,
- 41 § om pensioner och liknande förmåner,
- 42 § om tidigare styrelse och verkställande direktör,
- 43 § om suppleanter och vice verkställande direktör,
- 44 § om avtal om avgångsvederlag,
- 45 § om ytterligare upplysningar om moderföretag,
- 46 § om ytterligare upplysningar om ställda säkerheter,
- 48 § om ersättningar till revisorer och revisionsföretag, och
- 49 § om europabolag och europakooperativ.

Vid tillämpningen av 5 kap. 40 och 41 §§ årsredovisningslagen ska samtliga företag som omfattas av denna lag anses som publika aktiebolag.

Upplysningarna ska lämnas i noter. *Lag (2015:818)*

Särskilda regler om upplysningar i noter

2 § De i 1 § angivna bestämmelserna i 5 kap. årsredovisningslagen (1995:1554) ska tillämpas med följande avvikelser:

1. Utöver värderingsprinciper enligt 4 § ska det anges vilket belopp som respektive värderingsprincip resulterat i.
2. a) 8 § första stycket och 25 § andra stycket ska tillämpas på dels immateriella tillgångar (B), dels byggnader och mark (C.I), dels placeringar i koncernföretag, intresseföretag, gemensamt styrda företag och övriga företag som det finns ett ägarintresse i (C.II).

   b) 8 § andra stycket och 25 § tredje stycket ska tillämpas på dels immateriella tillgångar (B), dels placeringstillgångar (C), dels sådana materiella tillgångar och varulager (G.I) och övriga tillgångar (G.III) som stadigvarande ska brukas eller innehas.

3. Vid tillämpningen av 15 § ska upplysning lämnas särskilt om
   a) garantier,
   b) oåterkalleliga åtaganden som innebär risktagande, varvid åtaganden till följd av återköpstransaktioner ska anges särskilt, och
   c) övriga eventualförpliktelser.
4. 28 § ska i stället för inköp och försäljning gälla mottagen och avgiven återförsäkring.
5. Fråga om tillstånd enligt 30 § första stycket att utelämna uppgifter om dotterföretag och vissa andra företag prövas av Finansinspektionen.
6. Utöver upplysningar enligt 20 och 37 §§ ska även uppgift lämnas om medelantalet anställda uppdelat på kontorstjänstemän, fälttjänstemän och övriga anställda i Sverige. Dessutom ska medelantalet fritidsombud och specialombud i Sverige anges var för sig.
7. Uppgift enligt 40 § första stycket 2 om löner och ersättningar till anställda ska delas upp på kontorstjänstemän, fälttjänstemän och övriga anställda i Sverige. Dessutom ska ersättningsbeloppen för fritidsombud och specialombud i Sverige anges för varje grupp. *Lag (2015:818)*

Särskilda regler om övriga upplysningar

2 a § Utöver det som följer av övriga bestämmelser i denna lag ska årsredovisningen innehålla de upplysningar som anges i 3–6 §§. Upplysningarna ska lämnas i noter. Om det inte står i strid med kravet på överskådlighet, får upplysningarna i stället lämnas i balansräkningen eller resultaträkningen. *Lag (2015:818)*

Upplysningar om tillgångar

3 § Utöver vad som följer av 1 § skall följande uppgifter lämnas om tillgångar:
1. Byggnader och mark som används för den egna verksamheten skall anges.
2. Övriga lån (C.III.5) skall specificeras på belopp för vilka försäkringsbrev utgör huvudsaklig säkerhet och, om resterande belopp är väsentligt, även i övrigt specificeras till storlek och art.
3. Större belopp i posterna Övriga finansiella placeringstillgångar (C.III.7) och Övriga tillgångar (G.III), skall specificeras till storlek och art.
4. Tillgångar för villkorad återbäring (D.1) skall delas upp på tillgångar för vilka försäkringstagaren direkt respektive indirekt bär placeringsrisk.
5. Förutbetalda anskaffningskostnader (H.II) och Återförsäkrares andel av förutbetalda anskaffningskostnader (II.I) skall anges uppdelade på skadeförsäkringsrörelse och livförsäkringsrörelse.
6. Om det bokförda värdet för räntebärande värdepapper överstiger eller underskrider det belopp som skall infrias på förfallodagen, skall mellanskillnaden anges. Summan av överstigande belopp skall anges för sig och summan av underskridande belopp skall anges för sig. *Lag (2000:75)*

Upplysningar om avsättningar och eget kapital

4 § Utöver det som följer av 1 § ska följande upplysningar lämnas om avsättningar och eget kapital:
1. Om avsättningen för kvardröjande risker i posten Ej intjänade premier och kvardröjande risker (DD.1) uppgår till väsentligt belopp, ska beloppet anges.
2. Om garanterad återbäring i posten Livförsäkringsavsättning (DD.2) uppgår till väsentligt belopp, ska beloppet anges.
3. Om avvecklingsresultat uppgår till väsentligt belopp ska det anges i en not med fördelning på kategori av skada och belopp. Med avvecklingsresultat avses skillnaden mellan å ena sidan avsättningen för oreglerade skador från föregående år vid räkenskapsårets ingång, efter avdrag för under räkenskapsåret gjorda utbetalningar av ersättningar för skador från föregående år, och å andra sidan avsättningen för oreglerade skador från föregående år vid räkenskapsårets slut.
4. Villkorad återbäring (EE.1) ska delas upp på avsättningar som försäkringstagaren direkt respektive indirekt bär risk för.

5. Skadeförsäkringsföretag och livförsäkringsföretag som får dela ut vinst ska lämna närmare upplysningar om det belopp av fritt eget kapital som inte kan anses utdelningsbart med hänsyn till bestämmelserna i 4 kap. 1 § försäkringsrörelselagen (2010:2043) och 17 kap. 3 § tredje stycket aktiebolagslagen (2005:551) och om de förhållanden som motiverar bedömningen.
6. Livförsäkringsföretag ska lämna upplysning om belopp som inte får användas för vinstutdelning eller förlusttäckning enligt bolagsordning eller stadgar.
7. Garantikapital, verksamhetskapital och förlagsinsatser i annan valuta än redovisningsvalutan ska räknas om enligt växelkursen på balansdagen. Skillnaden mellan det omräknade beloppet och motsvarande belopp vid räkenskapsårets ingång ska
   – föras mot Balanserad vinst eller förlust i ömsesidiga skadeförsäkringsbolag, ömsesidiga livförsäkringsbolag som får dela ut vinst och försäkringsföreningar som får dela ut vinst, och
   – föras mot Andra fonder i ömsesidiga livförsäkringsbolag som inte får dela ut vinst och livförsäkringsföreningar som inte får dela ut vinst. *Lag (2015:818)*

Upplysningar om resultaträkningens poster

5 § Utöver vad som följer av 1 § skall följande uppgifter lämnas om resultaträkningens poster:

1. I fråga om skadeförsäkring skall anges
   a) premieinkomsten, brutto,
   b) premieintäkter, brutto,
   c) försäkringsersättningar, brutto,
   d) driftskostnader, brutto, samt
   e) resultat av avgiven återförsäkring.

   Posterna skall fördelas på direkt försäkring och mottagen återförsäkring, om mottagen återförsäkring utgör tio procent eller mer av premieinkomst, brutto.
2. Direkt skadeförsäkring skall fördelas enligt följande försäkringsklasser
   a) olycksfall och sjukdom,
   b) motorfordon, ansvar mot tredje man,
   c) motorfordon, övriga klasser,
   d) sjöfart, luftfart och transport,
   e) brand och annan skada på egendom,
   f) allmän ansvarighet,
   g) kredit och borgen,
   h) rättsskydd,
   i) assistans, samt
   j) övriga försäkringsklasser.
3. I fråga om livförsäkring skall premieinkomsten anges brutto. Om mottagen återförsäkring utgör tio procent eller mer av denna premieinkomst skall inkomsten fördelas mellan direkt försäkring och mottagen återförsäkring.
4. Premieinkomst för direkt livförsäkring skall fördelas enligt följande indelningsgrunder
   a) I premier för individuell försäkring,
      II gruppförsäkringspremier,
   b) I periodiska premier,
      II engångspremier,
   c) I premier för ej återbäringsberättigade avtal,
      II premier för återbäringsberättigade avtal, samt
      III premier för livförsäkringsavtal för vilka försäkringstagaren bär risk.
5. Uppgift skall lämnas om det sammanlagda beloppet av total premieinkomst, brutto, för direkt försäkring som avser försäkringsavtal som tecknats av företaget i
   a) Sverige,
   b) andra länder som ingår i Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, samt
   c) övriga länder.

6. Det totala beloppet för provisioner för direkt försäkring under räkenskapsåret skall anges i en not.
7. Om kapitalavkastning överförs mellan teknisk och icke-teknisk redovisning i resultaträkningen, skall upplysningar om grunderna för överföringen lämnas i en not.
Lag (1999:603)

Upplysningar om koncernföretag och vissa andra företag

6 § Utöver det som följer av 1 § ska för var och en av posterna under Fordringar (F) och Skulder (HH) upplysningar lämnas om de belopp som avser koncernföretag, intresseföretag, gemensamt styrda företag respektive övriga företag som det finns ett ägarintresse i.
Lag (2015:818)

6 kap. Förvaltningsberättelse m.m.

Årsredovisningslagens tillämpning

1 § Följande bestämmelser i 6 kap. årsredovisningslagen (1995:1554) ska tillämpas:
– 1 § första–fjärde styckena om förvaltningsberättelsens innehåll,
– 2 § om förslag till dispositioner av vinst eller förlust m.m.,
– 2 a § om vissa upplysningar i förvaltningsberättelsen i aktiebolag vars aktier är upptagna till handel på en reglerad marknad eller en motsvarande marknad utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, och
– 10–14 §§ om hållbarhetsrapport.

Det som sägs i 6 kap. 1 § andra stycket 6–8 årsredovisningslagen om upplysningar om kvotvärde ska dock i stället avse nominellt belopp.

Försäkringsaktiebolag vars aktier är upptagna till handel på en reglerad marknad i Sverige ska även tillämpa 6 kap. 1 a § årsredovisningslagen om förvaltningsberättelsens innehåll.

Försäkringsaktiebolag vars överlåtbara värdepapper är upptagna till handel på en reglerad marknad ska även tillämpa 6 kap. 6–9 §§ årsredovisningslagen om bolagsstyrningsrapport. *Lag (2016:949)*

Särskilda upplysningar i förvaltningsberättelsen

2 § Utöver vad som följer av 1 § skall i förvaltningsberättelsen upplysningar lämnas om
1. skade- respektive livförsäkringsrörelsens tekniska resultat för vart och ett av de fem senaste räkenskapsåren, och
2. företagets konsolidering med avseende på kapitalstyrka vid utgången av vart och ett av de fem senaste räkenskapsåren.

Resultatanalys

3 § Försäkringsföretag ska i resultatanalysen, fördelat på försäkringsgrenar, lämna upplysningar om försäkringstekniska avsättningar (DD och EE), återförsäkrares andel av försäkringstekniska avsättningar (E), intäkter, kostnader och rörelseresultat.
Lag (2010:2058)

7 kap. Koncernredovisning

Koncernredovisningens upprättande

1 § Försäkringsföretag som är moderföretag och sådana finansiella holdingföretag som avses i 1 kap. 1 § andra stycket ska för varje räkenskapsår upprätta koncernredovisning enligt denna lag, om inte annat följer av 2 §.

Årsredovisningslagens tillämpning

2 § Följande bestämmelser om koncernredovisning i 7 kap. årsredovisningslagen (1995:1554) ska tillämpas:
– 2 och 3 a §§ om när koncernredovisning inte behöver upprättas,
– 4 § 1–4 om koncernredovisningens delar,
– 5 § om dotterföretag som ska omfattas av koncernredovisningen,

– 6 § om överskådlighet, god redovisningssed och rättvisande bild,
– 7 § andra stycket om valuta,
– 8 § första meningen om allmänna krav på koncernbalansräkningen och koncernresultaträkningen,
– 9 § om innehav utan bestämmande inflytande,
– 10 § om balansdag,
– 12 § om enhetliga principer för koncernredovisningen och årsredovisningen,
– 13 § om elimineringar mellan koncernföretag,
– 15 § om förändringar i koncernens sammansättning,
– 16 och 17 §§ om dotterföretag och vissa andra företag,
– 18–23 §§ om hur dotterföretag ska räknas in i koncernredovisningen,
– 25–30 §§ om hur andelar i intresseföretag och gemensamt styrda företag ska räknas in i koncernredovisningen,
– 31 § andra och tredje styckena om koncernens system för intern kontroll och riskhantering, och
– 31 a–31 c §§ om hållbarhetsrapport för koncernen.

Vid tillämpningen av 7 kap. 31 a § årsredovisningslagen ska moderföretaget anses som ett företag vars överlåtbara värdepapper är upptagna till handel på en reglerad marknad eller en motsvarande marknad utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.
Lag (2016:949)

Särskilda regler om när koncernredovisning inte behöver upprättas

3 § De i 2 § angivna bestämmelserna i 7 kap. årsredovisningslagen (1995:1554) ska tillämpas med följande avvikelser:

1. I stället för det som sägs i 2 § första stycket 2 a ska gälla att moderföretagets koncernredovisning har upprättats och reviderats enligt den lagstiftning som i den staten har tillkommit i enlighet med rådets direktiv 91/674/EEG av den 19 december 1991 om årsbokslut och sammanställd redovisning för försäkringsföretag, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/46/EG.
2. I stället för den hänvisning som i 2 § tredje stycket görs till bestämmelser om ingivande och kungörande gäller en hänvisning till 8 kap. 5, 5 a och 6 §§ denna lag.
3. I stället för den i 10 § föreskrivna tiden gäller en tid om sex månader.
4. Det som anges i 12 § första och tredje styckena om att andra värderingsprinciper får användas än i moderföretagets årsredovisning och att koncernföretagens tillgångar, avsättningar och skulder inte behöver räknas om, gäller även tillgångar vars värdering påverkar eller bestämmer försäkringstagarnas rättigheter och avsättningar som värderas med regler specifika för försäkringsrörelse. I sådant fall ska upplysning om detta lämnas i en not.
5. Fråga om tillstånd enligt 17 § att utelämna uppgifter om dotterföretag och vissa andra företag prövas av Finansinspektionen. *Lag (2015:818)*

Allmänna regler för koncernredovisningen

4 § För koncernredovisningen gäller i tillämpliga delar

1. de allmänna bestämmelserna om årsredovisningen i 2 kap. 2 §, med undantag för hänvisningarna till 2 kap. 1–3 §§ årsredovisningslagen (1995:1554),
2. bestämmelserna om balansräkning och resultaträkning i 3 kap., med det tillägget att det som avsatts till kapitalandelsfonden ska tas upp i koncernbalansräkningen som bundet eget kapital under Andra fonder (AA.V),
3. bestämmelserna om värderingsregler i 4 kap.,
4. bestämmelserna om noter m.m. i 5 kap., med undantag för 2 § 5 och hänvisningarna till 5 kap. 21, 29, 30 och 45 §§ årsredovisningslagen, samt
5. bestämmelserna om upplysningarna i förvaltningsberättelsen i 6 kap. 1 § första stycket och 2 §, med undantag för hänvisningen till 6 kap. 2 § första stycket årsredovisningslagen.

Trots första stycket 4 får uppgifter enligt 5 kap. 40 § tredje stycket tredje meningen och 5 kap. 41 § andra stycket tredje meningen årsredovisningslagen utelämnas i fråga om dotterföretag. Vid tillämpningen av dessa bestämmelser ska dock de lämnade uppgifterna innefatta även löner och andra förmåner från koncernföretag. *Lag (2015:818)*

Koncernredovisning i moderföretag som omfattas av IAS-förordningen

5 § Företag som avses i 1 § och som omfattas av artikel 4 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1606/2002 av den 19 juli 2002 om tillämpning av internationella redovisningsstandarder, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 297/2008, ska tillämpa enbart följande bestämmelser i detta kapitel:

1. 1 § om skyldighet att upprätta koncernredovisning,
2. 2 § när det gäller hänvisningarna till
   a) 7 kap. 2 och 3 a §§ årsredovisningslagen (1995:1554) om när koncernredovisning inte behöver upprättas,
   b) 7 kap. 4 § 4 samma lag om förvaltningsberättelse,
   c) 7 kap. 12 § första stycket samma lag om enhetliga värderingsprinciper,
   d) 7 kap. 31 § andra och tredje styckena samma lag om koncernens system för intern kontroll och riskhantering,
   e) 7 kap. 31 a–31 c §§ samma lag om hållbarhetsrapport för koncernen,
3. 3 § 1, 2 och 4 när det gäller hänvisningen till 7 kap. 12 § första stycket årsredovisningslagen, med särskilda regler om när koncernredovisning inte behöver upprättas,
4. 4 § när det gäller hänvisningarna till
   a) 2 kap. 2 § denna lag, i den del som paragrafen hänvisar till årsredovisningslagens bestämmelser i 2 kap. 5 § om form m.m. och 2 kap. 7 § om undertecknande,
   b) 3 kap. 4 § denna lag om indelningen av eget kapital,
   c) 5 kap. 1 § denna lag, i den del som paragrafen hänvisar till följande bestämmelser i 5 kap. årsredovisningslagen:
      – 18 § om lån till ledande befattningshavare,
      – 20 § om medelantalet anställda under räkenskapsåret,
      – 32 § om ytterligare upplysningar om lån till ledande befattningshavare,
      – 37 § om ytterligare upplysningar om anställda,
      – 38 § om könsfördelningen bland ledande befattningshavare,
      – 40 § första stycket 1 och andra och tredje styckena om löner och andra ersättningar,
      – 41 § om pensioner och liknande förmåner,
      – 42 § om tidigare styrelse och verkställande direktör,
      – 43 § om suppleanter och vice verkställande direktör,
      – 44 § om avtal om avgångsvederlag, och
      – 48 § om ersättningar till revisorer och revisionsföretag,
   d) 5 kap. 2 § 3 denna lag med särskilda regler om upplysningar i noter,
   e) 5 kap. 3 § 4 denna lag om villkorad återbäring,
   f) 5 kap. 4 § 1 och 3–5 denna lag om avsättningar och eget kapital,
   g) 6 kap. 1 § denna lag, i den del som paragrafen hänvisar till 6 kap. 1 § första–tredje styckena årsredovisningslagen om förvaltningsberättelsens innehåll, och
   h) 6 kap. 2 § denna lag om särskilda upplysningar i förvaltningsberättelsen.

Redovisning & rapportering

Företaget behöver inte lämna upplysningar enligt 6 kap. 1 § om upplysningarna lämnas på någon annan plats i redovisningen. I sådant fall ska förvaltningsberättelsen innehålla en hänvisning till den plats där uppgifterna har lämnats. *Lag (2016:949)*

6 § Företag som avses i 1 § men som inte omfattas av artikel 4 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1606/2002 av den 19 juli 2002 om tillämpning av internationella redovisningsstandarder får upprätta koncernredovisning i enlighet med dessa internationella redovisningsstandarder. I sådant fall tillämpas 5 §. *Lag (2004:1177)*

8 kap. Offentlighet

Registreringsmyndighet

1 § Bolagsverket är registreringsmyndighet för försäkringsföretag. *Lag (2004:254)*

Årsredovisningslagens tillämpning

2 § Följande bestämmelser i 8 kap. årsredovisningslagen (1995:1554) ska tillämpas:
– 14 och 15 §§ om publicering av årsredovisningen,
– 15 a § om offentliggörande av bolagsstyrningsrapport och hållbarhetsrapport, och
– 16 § 2 om utelämnande av uppgift i koncernredovisningen. *Lag (2016:949)*

3 § har upphävts genom lag (2010:2058).

Årsredovisningens avlämnande till revisorerna

4 § Årsredovisningen för det förflutna räkenskapsåret skall lämnas till revisorerna och lekmannarevisorerna senast en månad före ordinarie stämma. *Lag (1999:1115)*

Ingivande till registreringsmyndighet

5 § Försäkringsföretag ska ge in bestyrkta kopior av årsredovisningen och revisionsberättelsen för det förflutna räkenskapsåret till registreringsmyndigheten inom en månad efter det att resultaträkningen och balansräkningen blivit fastställda.

På kopian av årsredovisningen ska en styrelseledamot eller den verkställande direktören teckna bevis om att balansräkningen och resultaträkningen har fastställts. Uppgift ska också lämnas om fastställelsedagen. Beviset ska även innehålla uppgift om stämmans beslut när det gäller försäkringsföretagets vinst eller förlust.

Med en bestyrkt kopia jämställs vid tillämpningen av denna lag ett elektroniskt original. *Lag (2009:36)*

5 a § Handlingar som avses i 5 § får överföras elektroniskt till registreringsmyndigheten.

Ett bevis om fastställelse enligt 5 § andra stycket får undertecknas med en elektronisk underskrift.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddelar närmare föreskrifter om
1. elektronisk överföring till registreringsmyndigheten av sådana handlingar som avses i 5 §,
2. bestyrkande av att en elektronisk kopia överensstämmer med originalet, och
3. den elektroniska underskriften enligt andra stycket. *Lag (2016:567)*

5 b § har upphävts genom lag (2013:438).

Registrering i försäkringsregistret

5 c § Registreringsmyndigheten ska registrera årsredovisning och revisionsberättelse för försäkringsaktiebolag i försäkringsregistret.

Registreringen ska göras på svenska. Om ett försäkringsaktiebolag som en registrering avser begär det, ska registreringen dessutom göras på något annat officiellt språk inom Europeiska unionen eller på norska eller isländska.

Den som begär att en registrering ska göras på något annat språk än svenska ska, om inte registreringsmyndigheten beslutar något annat, ge in en översättning till det språket av de uppgifter eller handlingar som ska registreras. Översättningen ska vara gjord av en översättare som är auktoriserad eller har motsvarande utländsk behörighet.
Lag (2007:1462)

Kungörande

6 § När årsredovisning och revisionsberättelse enligt 5 och 5 a §§ har getts in till registreringsmyndigheten, ska myndigheten kungöra detta i en tidning.

I fråga om försäkringsaktiebolag ska en kungörelse skrivas på samma språk som registreringen i försäkringsregistret. *Lag (2007:1462)*

Vite

7 § Verkställande direktör eller styrelseledamot i ett försäkringsföretag som enligt denna lag skall ge in redovisningshandling eller revisionsberättelse till registreringsmyndigheten, kan av myndigheten föreläggas vid vite att fullgöra denna skyldighet.

Fråga om utdömande av vitet prövas av registreringsmyndigheten. *Lag (2000:824)*

Koncernredovisning och koncernrevisionsberättelse

8 § Detta kapitel tillämpas också på koncernredovisning och koncernrevisionsberättelse.

9 kap. Delårsrapport

Skyldighet att lämna delårsrapport

1 § Bestämmelser om företag som skall lämna delårsrapport finns i 16 kap. lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden. *Lag (2007:543)*

Årsredovisningslagens tillämpning

2 § Bestämmelserna om delårsrapport i 9 kap. årsredovisningslagen (1995:1554) ska tillämpas med undantag för 1 § första stycket och andra stycket andra och tredje meningarna samt hänvisningen i 2 § första stycket till 8 kap. 3 b §. En delårsrapport i ett försäkringsaktiebolag som ges in till registreringsmyndigheten ska registreras enligt 8 kap. 5 c § denna lag. *Lag (2007:1462)*

10 kap. Överklagande

1 § Beslut som Finansinspektionen eller registreringsmyndigheten meddelar enligt denna lag får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Detta gäller dock inte beslut i ärenden som avses i 20 § första stycket 5 förvaltningslagen (1986:223).

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten. *Lag (2013:452)*

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

2010:2058

1. Denna lag träder i kraft den 1 april 2011 och tillämpas på räkenskapsår som inleds efter den 31 december 2010.
2. Äldre bestämmelser ska alltjämt tillämpas för understödsföreningar som med stöd av 7 § lagen (2010:2044) om införande av försäkringsrörelselagen (2010:2043) tillämpar lagen (1972:262) om understödsföreningar.
3. Medel som i ett försäkringsaktiebolag som får dela ut vinst har tillförts överkursfonden före den 1 april 2011 utgör även därefter bundet eget kapital. I årsredovisningar för räkenskapsår som inleds efter den 31 december 2010 ska de tas upp under reservfonden.

2016:949

1. Denna lag träder i kraft den 1 december 2016.
2. Lagen tillämpas första gången för det räkenskapsår som inleds närmast efter den 31 december 2016.

Propositioner

SFS 1995:1560 Prop. 1995/96:10	*SFS 1996:1146* Prop. 1996/97:32	*SFS 1998:11* Prop. 1996/97:167	*SFS 1998:1551* Prop. 1997/98:118
SFS 1999:228 Prop. 1997/98:186	*SFS 1999:603* Prop. 1998/99:87	*SFS 1999:1114* Prop. 1998/99:130	*SFS 1999:1115* Prop. 1998/99:130
SFS 2000:44 Prop. 1999/2000:23	*SFS 2000:75* Prop. 1999/2000:34	*SFS 2000:824* Prop. 1999/2000:131	*SFS 2002:1064* Prop. 2002/03:6
SFS 2003:488 Prop. 2002/03:56	*SFS 2003:773* Prop. 2002/03:121	*SFS 2004:254* Prop. 2003/04:34	*SFS 2004:585* Prop. 2003/04:112
SFS 2004:976 Prop. 2003/04:157	*SFS 2004:1177* Prop. 2004/05:24	*SFS 2004:1178* Prop. 2004/05:24	*SFS 2005:937* Prop. 2005/06:25
SFS 2006:567 Prop. 2005/06:140 Prop. 2005/06:186 Prop. 2005/06:196	*SFS 2006:572* Prop. 2005/06:150	*SFS 2006:873* Prop. 2005/06:116	*SFS 2007:369* Prop. 2006/07:65
SFS 2007:543 Prop. 2006/07:115	*SFS 2007:874* Prop. 2006/07:112	*SFS 2007:1462* Prop. 2007/08:35	*SFS 2008:95* Prop. 2007/08:45
SFS 2008:1234 Prop. 2008/09:56	*SFS 2009:36* Prop. 2008/09:71	*SFS 2010:688* Prop. 2009/10:208	*SFS 2010:692* Prop. 2009/10:208
SFS 2010:1264 Prop. 2009/10:222	*SFS 2010:1526* Prop. 2009/10:235	*SFS 2010:2058* Prop. 2009/10:246	*SFS 2011:1556* Prop. 2011/12:26
SFS 2013:438 Prop. 2012/13:74	*SFS 2013:452* Prop. 2012/13:95	*SFS 2015:713* Prop. 2015/16:9	*SFS 2015:818* Prop. 2015/16:3
SFS 2016:567 Prop. 2015/16:72	*SFS 2016:949* Prop. 2015/16:193		

Bilaga 1 Uppställningsform för balansräkning

Tillgångar

A Tecknat ej inbetalt kapital
B Immateriella tillgångar
  I Goodwill
  II Andra immateriella tillgångar
C Placeringstillgångar
  I Byggnader och mark
  II Placeringar i koncernföretag, intresseföretag, gemensamt styrda företag och övriga företag som det finns ett ägarintresse i
    1. Aktier och andelar i koncernföretag
    2. Räntebärande värdepapper emitterade av, och lån till, koncernföretag
    3. Aktier och andelar i intresseföretag och gemensamt styrda företag
    4. Räntebärande värdepapper emitterade av, och lån till, intresseföretag och gemensamt styrda företag
    5. Aktier och andelar i övriga företag som det finns ett ägarintresse i
    6. Räntebärande värdepapper emitterade av, och lån till, övriga företag som det finns ett ägarintresse i
  III Andra finansiella placeringstillgångar
    1. Aktier och andelar
    2. Obligationer och andra räntebärande värdepapper
    3. Andelar i investeringspooler
    4. Lån med säkerhet i fast egendom
    5. Övriga lån
    6. Utlåning till kreditinstitut
    7. Övriga finansiella placeringstillgångar
  IV Depåer hos företag som avgivit återförsäkring
D Placeringstillgångar för vilka livförsäkringstagaren bär placeringsrisk
  1. Tillgångar för villkorad återbäring
  2. Fondförsäkringstillgångar
E Återförsäkrares andel av Försäkringstekniska avsättningar
  1. Ej intjänade premier och kvardröjande risker
  2. Livförsäkringsavsättning
  3. Oreglerade skador
  4. Återbäring och rabatter
  5. Övriga försäkringstekniska avsättningar
  6. Avsättning för livförsäkringar för vilka försäkringstagaren bär risk
    a) Villkorad återbäring
    b) Fondförsäkringsåtaganden
F Fordringar
  I Fordringar avseende direkt försäkring
  II Fordringar avseende återförsäkring
  III Övriga fordringar
G Andra tillgångar
  I Materiella tillgångar och varulager
  II Kassa och bank
  III Övriga tillgångar
H Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter
  I Upplupna ränte- och hyresintäkter
  II Förutbetalda anskaffningskostnader
  III Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

Eget kapital, avsättningar och skulder

AA. Eget kapital
- I Aktiekapital eller Garantikapital
- II Överkursfond
- III Uppskrivningsfond
- IV Konsolideringsfond
- V Andra fonder
  1. Reservfond
  2. Kapitalandelsfond
  3. Fond för verkligt värde
  4. Fond för utvecklingsutgifter
  5. Övriga fonder
- VI Balanserad vinst eller förlust
- VII Årets resultat

BB. Obeskattade reserver

CC. Efterställda skulder

DD. Försäkringstekniska avsättningar (före avgiven återförsäkring)
1. Ej intjänade premier och kvardröjande risker
2. Livförsäkringsavsättning
3. Oreglerade skador
4. Återbäring och rabatter
5. Utjämningsavsättning
6. Övriga försäkringstekniska avsättningar

EE. Försäkringsteknisk avsättning för livförsäkringar för vilka försäkringstagaren bär risk (före avgiven återförsäkring)
1. Villkorad återbäring
2. Fondförsäkringsåtaganden

FF. Andra avsättningar
1. Pensioner och liknande förpliktelser
2. Skatter
3. Övriga avsättningar

GG. Depåer från återförsäkrare

HH. Skulder
- I Skulder avseende direkt försäkring
- II Skulder avseende återförsäkring
- III Obligationslån
- IV Skulder till kreditinstitut
- V Övriga skulder

II. Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter
- I Återförsäkrares andel av Förutbetalda anskaffningskostnader
- II Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter *Lag (2015:818)*

Bilaga 2 Uppställningsform för resultaträkningen

I. Teknisk redovisning av skadeförsäkringsrörelse

1. Premieintäkter (efter avgiven återförsäkring)
   a) Premieinkomst (före avgiven återförsäkring)
   b) Premier för avgiven återförsäkring (–)
   c) Förändring i Avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker, före avgiven återförsäkring (+/–)
   d) Återförsäkrares andel av Förändring i avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker (+/–)
2. Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen (III.6)
3. Övriga tekniska intäkter (efter avgiven återförsäkring)
4. Försäkringsersättningar (efter avgiven återförsäkring)
   a) Utbetalda försäkringsersättningar
      aa) Före avgiven återförsäkring
      bb) Återförsäkrares andel (–)
   b) Förändring i Avsättning för oreglerade skador
      aa) Före avgiven återförsäkring
      bb) Återförsäkrares andel (–)
5. Förändring i Övriga försäkringstekniska avsättningar (efter avgiven återförsäkring) (+/–)
6. Återbäring och rabatter (efter avgiven återförsäkring)
7. Driftskostnader
8. Övriga tekniska kostnader (efter avgiven återförsäkring)
9. Förändring i Utjämningsavsättning
10. Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat (införs som post III.1)

II. Teknisk redovisning av livförsäkringsrörelse

Redovisning & rapportering

1. Premieinkomst (efter avgiven återförsäkring)
   a) Premieinkomst (före avgiven återförsäkring)
   b) Premier för avgiven återförsäkring (–)
2. Kapitalavkastning, intäkter
3. Orealiserade vinster på placeringstillgångar
   a) Värdeökning på placeringstillgångar för vilka livförsäkringstagaren bär placeringsrisk
      aa) Värdeökning på tillgångar för villkorad återbäring
      bb) Värdeökning på fondförsäkringstillgångar
   b) Värdeökning på övriga placeringstillgångar
4. Övriga tekniska intäkter (efter avgiven återförsäkring)
5. Försäkringsersättningar (efter avgiven återförsäkring)
   a) Utbetalda försäkringsersättningar
      aa) Före avgiven återförsäkring
      bb) Återförsäkrares andel (–)
   b) Förändring i Avsättning för oreglerade skador
      aa) Före avgiven återförsäkring
      bb) Återförsäkrares andel (–)
6. Förändring i andra försäkringstekniska avsättningar (efter avgiven återförsäkring) (+/–)
   a) Livförsäkringsavsättning
      aa) Före avgiven återförsäkring
      bb) Återförsäkrares andel (–)
   b) Försäkringsteknisk avsättning för livförsäkringar för vilka försäkringstagaren bär risk
      aa) Villkorad återbäring
      bb) Fondförsäkringsåtaganden
   c) Övriga försäkringstekniska avsättningar (efter avgiven återförsäkring)

7. Återbäring och rabatter (efter avgiven återförsäkring)
8. Driftskostnader
9. Kapitalavkastning, kostnader
10. Orealiserade förluster på placeringstillgångar
    a) Värdeminskning på placeringstillgångar för vilka livförsäkringstagaren bär placeringsrisk
        aa) Värdeminskning på tillgångar för villkorad återbäring
        bb) Värdeminskning på fondförsäkringstillgångar
    b) Värdeminskning på övriga placeringstillgångar
11. Övriga tekniska kostnader (efter avgiven återförsäkring)
12. Kapitalavkastning överförd till finansrörelsen (införs som post III.4)
13. Livförsäkringsrörelsens tekniska resultat (införs som post III.2)

III. Icke-teknisk redovisning

1. Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat (post I.10)
2. Livförsäkringsrörelsens tekniska resultat (post II.13)

3a. Kapitalavkastning, intäkter i skadeförsäkringsrörelsen
3b. Orealiserade vinster på placeringstillgångar
4. Kapitalavkastning överförd från livförsäkringsrörelsen (post II.12)
5a. Kapitalavkastning, kostnader i skadeförsäkringsrörelsen
5b. Orealiserade förluster på placeringstillgångar
6. Kapitalavkastning överförd till skadeförsäkringsrörelsen (post I.2)
7. Övriga intäkter
8. Övriga kostnader
9. Bokslutsdispositioner
10. Skatt på årets resultat
11. Övriga skatter
12. Årets resultat *Lag (2015:818)*

Förordning (1995:1600) om årsredovisning i kreditinstitut, värdepappersbolag och försäkringsföretag

(senast ändrad genom SFS 2016:1252)

Definitioner

1 § Med kreditinstitut och värdepappersbolag avses i denna förordning företag som anges i 1 kap. 1 § första stycket lagen (1995:1559) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag.

Med försäkringsföretag avses företag som anges i 1 kap. 1 § första stycket lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag.

Med finansiellt holdingföretag avses företag som anges i 1 kap. 1 § andra stycket lagen om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag eller 1 kap. 1 § andra stycket lagen om årsredovisning i försäkringsföretag.

2 § I förordningen (1995:1633) om vissa årsredovisningsfrågor finns bestämmelser om kungörande m.m. som avser sådana kreditinstitut och värdepappersbolag som omfattas av 8 kap. årsredovisningslagen (1995:1554).

Medgivande av undantag

3 § Ansökan om medgivande enligt 1 kap. 1 § tredje stycket lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag ska ges in till Finansinspektionen. *Förordning (2013:675)*

Bemyndiganden

4 § Finansinspektionen får meddela närmare föreskrifter om

1. kreditinstituts, värdepappersbolags och försäkringsföretags löpande bokföring, årsbokslut, årsredovisning och koncernredovisning,
2. kreditinstituts och värdepappersbolags delårsrapporter,
3. den koncernredovisning som finansiella holdingföretag ska upprätta enligt lagen (1995:1559) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag eller lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag, och
4. i vilken utsträckning som lagen om årsredovisning i försäkringsföretag och föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen ska tillämpas i sådana företag som har beviljats undantag enligt 1 kap. 1 § tredje stycket samma lag. *Förordning (2011:777)*

5 § Finansinspektionen får föreskriva att bestämmelser om koncerner i lagen (1995:1559) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag, i lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag eller i föreskrifter som meddelas med stöd av dessa lagar, skall gälla för en grupp av företag som avses i 1 kap. 6 § lagen om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag eller i 1 kap. 5 § lagen om årsredovisning i försäkringsföretag.

6 § Finansinspektionen får för värdepappersbolag meddela föreskrifter om uppställningsformer för balansräkningen och resultaträkningen som avviker från lagen (1995:1559) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag, om avvikelserna är nödvändiga med hänsyn till sådana bolags särskilda verksamhetsinriktning.

7 § Finansinspektionen får för den första års- eller koncernredovisning som ett företag upprättar enligt lagen (1995:1559) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag eller lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag föreskriva att 3 kap. 5 § andra stycket årsredovisningslagen (1995:1554) och 6 kap. 2 § lagen om årsredovisning i försäkringsföretag inte skall tillämpas samt meddela närmare föreskrifter om vilka jämförande upplysningar som i stället skall lämnas. *Förordning (1999:1161)*

8 § Finansinspektionen får meddela föreskrifter om verkställigheten av lagen (1995:1559) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag eller lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag i den utsträckning som denna förordning inte innehåller sådana bestämmelser. *Förordning (1999:1161)*

8 a § Bolagsverket (registreringsmyndigheten) får meddela föreskrifter om
1. elektronisk överföring till registreringsmyndigheten av sådana handlingar som avses i 8 kap. 5 § lagen (1995:1559) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag och 8 kap. 5 § lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag,
2. bestyrkande av att en elektronisk kopia överensstämmer med originalet, och
3. den elektroniska underskriften enligt 8 kap. 5 a § andra stycket lagen om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag och 8 kap. 5 a § andra stycket lagen om årsredovisning i försäkringsföretag. *Förordning (2016:583)*

Kungörande

9 § Kungörande enligt 8 kap. 6 § lagen (1995:1559) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag eller 8 kap. 6 § lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag, ska ske senast månaden efter den då redovisnings- och revisionshandlingarna har godtagits av registreringsmyndigheten.

Kungörelsen ska innehålla uppgift om
1. namn, organisationsnummer och företagskategori för det företag som handlingarna avser eller, i fråga om koncernredovisning och koncernrevisionsberättelse, namn, organisationsnummer och företagskategori för moderföretaget i den koncern som handlingarna avser,
2. sista dagen av det räkenskapsår som handlingarna avser, och
3. den tidpunkt då handlingarna gavs in till registreringsmyndigheten samt uppgift om diarienummer eller motsvarande ärendebeteckning.

Registreringsmyndigheten får meddela föreskrifter om
1. i vilken tidning kungörande ska ske, och
2. övriga frågor som sammanhänger med sådan kungörelse. *Förordning (2007:1467)*

Förvaring av ingivna handlingar

10 § Årsredovisningar, revisionsberättelser, bolagsstyrningsrapporter, hållbarhetsrapporter, koncernredovisningar, koncernrevisionsberättelser och delårsrapporter som har getts in till registreringsmyndigheten enligt 8 kap. lagen (1995:1559) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag eller 8 kap. lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag får föras över till mikrofilm eller maskinläsbart medium. Handlingarna ska hållas tillgängliga hos registreringsmyndigheten. *Förordning (2016:1252)*

Underrättelse om vite

11 § Om registreringsmyndigheten fattat beslut om vite enligt 8 kap. 7 § eller 9 kap. 4 § lagen (1995:1559) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag eller 8 kap. 7 § lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag, skall den genast skriftligen underrätta företaget om beslutet. *Förordning (2000:827)*

Prövning av tillståndsfrågor

12 § Finansinspektionen prövar frågor som avses i
1. 4 kap. 2 § 1, 5 kap. 2 § 3 och 7 kap. 3 § 2 lagen (1995:1559) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag, och
2. 1 kap. 1 § tredje stycket, 4 kap. 2 § 5 b och 10, 5 kap. 2 § 5 och 7 kap. 3 § 5 lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag. *Förordning (2015:829)*

Avgifter

13 § Om en registrering i bankregistret eller försäkringsregistret eller ett kungörande av årsredovisning ska göras på något annat språk än svenska, ska en avgift på 500 kronor för varje sådant språk betalas.

Avgift ska betalas när årsredovisningen ges in. Avgiften återbetalas inte om handläggningen har påbörjats. *Förordning (2007:1467)*

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

2016:1252

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2017.

FINANSINSPEKTIONENS FÖRESKRIFTER OCH ALLMÄNNA RÅD

FFFS 2015:12 Årsredovisning i försäkringsföretag

(senast ändrad genom FFFS 2016:13)

1 kap. Tillämpningsområde och definitioner ... 1013
Definitioner ... 1013
Dispens ... 1014
2 kap. Allmänna bestämmelser om årsredovisningen ... 1014
Tillämpning av internationella redovisningsstandarder ... 1014
Repor och andra återköpstransaktioner ... 1016
Övertagna försäkringsbestånd ... 1017
3 kap. Balansräkning och resultaträkning ... 1017
Balansräkningen ... 1017
Resultaträkningen ... 1017
Redovisning av kapitalavkastning ... 1018
Försäkringstekniska avsättningar i utländsk valuta ... 1018
Funktionsindelning av driftskostnader ... 1018
Pensionsförpliktelser till anställda ... 1019
4 kap. Värderingsregler ... 1019
Nettoförsäljningsvärde och verkligt värde på byggnader och mark ... 1019
Periodisering av premier enligt återförsäkringsavtal ... 1020
Återförsäkrares andel av försäkringstekniska avsättningar ... 1020
Anskaffningskostnader ... 1020
Försäkringstekniska avsättningar ... 1021
Livförsäkring ... 1022
Skadeförsäkring ... 1023
Beräkning av försäkringstekniska avsättningar för mottagen återförsäkring ... 1025
Beräkning av avsättning för oreglerade skador vid koassurans ... 1025
Säkerhetsreserv ... 1025
5 kap. Noter m.m. ... 1025
Balansräkningen ... 1025
Resultaträkningen ... 1026
Ersättningar och förmåner till ledningen ... 1026
Närståendeupplysningar i vissa livförsäkringsföretag ... 1027
Föreskriftsenlighet ... 1027
6 kap. Förvaltningsberättelse och resultatanalys ... 1027
Förvaltningsberättelse ... 1027
Särskilda upplysningar i förvaltningsberättelsen ... 1028
Resultatanalys ... 1029
7 kap. Koncernredovisning ... 1029
Dotterföretag som inte konsolideras ... 1029
Koncernredovisning ... 1029
8 kap. Delårsrapport ... 1030
Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser ... 1031
Bilaga 1 Uppställningsform för balansräkningen ... 1032
Bilaga 2 Uppställningsform för resultaträkningen ... 1034
Bilaga 3 Balansräkningens poster ... 1036
Bilaga 4 Resultaträkningens poster ... 1044
Bilaga 5 Upplysningar i förvaltningsberättelsen ... 1052
Bilaga 6 Resultatanalysens uppställningsform och innehåll ... 1054

Siffrorna inom parentes refererar till motsvarande artiklar i försäkringsredovisningsdirektivet 91/674/EEG.

1 kap. Tillämpningsområde och definitioner

1 § Dessa föreskrifter och allmänna råd gäller för försäkringsaktiebolag, ömsesidiga försäkringsbolag och försäkringsföreningar som omfattas av försäkringsrörelselagen (2010:2043), om inget annat följer av femte stycket.

Reglerna i 2 och 3 §§ samt 7 och 8 kap. gäller för sådana finansiella holdingföretag som enligt 1 kap. 1 § andra stycket lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag ska tillämpa 7 kap. samma lag, när de upprättar koncernredovisning.

Reglerna i 2 och 3 §§ samt 2–4 kap. och 6 kap. gäller för sådana filialer till utländska försäkringsföretag som ska tillämpa lagen om årsredovisning i försäkringsföretag när de upprättar årsredovisning enligt 14 § lagen (1992:160) om utländska filialer m.m. Reglerna i 2–4 kap. gäller för filialer till utländska försäkringsföretag som ska tillämpa lagen om årsredovisning i försäkringsföretag när de upprättar årsbokslut enligt 14 § lagen om utländska filialer m.m.

Reglerna i 2 och 3 §§ samt 2–4 kap. tillämpas även på årsbokslut som upprättas för sådan verksamhet som avser skadeförsäkring eller återförsäkring av skadeförsäkring och som bedrivs från fast driftsställe av generalagenter eller generalrepresentationer enligt 14 b § lagen om utländska filialer m.m. och tillämpas på motsvarande sätt som anges i den paragrafen.

Dessa föreskrifter och allmänna råd ska inte tillämpas av sådana ömsesidiga försäkringsbolag och försäkringsföreningar som har dispens enligt 1 kap. 1 § tredje stycket lagen om årsredovisning i försäkringsföretag för att tillämpa förenklade årsredovisningsregler. Detta gäller om inte annat följer av Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om förenklad årsredovisning i försäkringsföretag som har dispens.

Dessa föreskrifter och allmänna råd ska inte tillämpas av sådana specialföretag som avses i 1 kap. 12 § 11 försäkringsrörelselagen.

Allmänna råd

Tillägget i fjärde stycket innebär att dessa föreskrifter och allmänna råd tillämpas på motsvarande sätt som för en filial och att varje skadeförsäkringsföretag som bedriver verksamhet genom en generalrepresentation anses utgöra en självständig filial i förhållande till ett annat skadeförsäkringsföretag som bedriver verksamhet genom samma generalrepresentation, se 14 b § första och andra styckena lagen om utländska filialer m.m.

Definitioner

2 § I dessa föreskrifter och allmänna råd avses med

1. *direktförsäkringsföretag*: sådana försäkringsföretag som uteslutande eller huvudsakligen bedriver direkt försäkringsrörelse,
2. *försäkringsavtal*: försäkringsavtal enligt definitionen i godkända internationella redovisningsstandarder, traditionella livförsäkringsavtal och andra avtal om försäkring som får redovisas som försäkringsavtal enligt internationella redovisningsstandarder, jämför IFRS 4 *Försäkringsavtal*,
3. *försäkringsföretag*: försäkringsaktiebolag, ömsesidiga försäkringsbolag, försäkringsföreningar, finansiella holdingföretag när dessa tillämpar reglerna om koncernredovisning, samt filialer och verksamheter som drivs från ett fast driftsställe av generalagenter eller generalrepresentationer när dessa tillämpar reglerna om årsredovisning eller årsbokslut, om inte något annat anges,
4. *godkända internationella redovisningsstandarder*: internationella redovisningsstandarder som antagits av Europeiska kommissionen i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1606/2002 av den 19 juli 2002 om tillämpning av internationella redovisningsstandarder (IAS-förordningen),

5. *internationella redovisningsstandarder*: International Accounting Standards (IAS), International Financial Reporting Standards (IFRS), tolkningar från Standing Interpretations Committee (SIC) och tolkningar från IFRS Interpretations Committee (IFRIC Interpretations),
6. *investeringsavtal*: sådana avtal om försäkring som redovisas som finansiella instrument i enlighet med IAS 39 *Finansiella instrument: Redovisning och värdering*,
7. *noterade försäkringsföretag*: försäkringsföretag som omfattas av artikel 4 i IAS-förordningen,
8. *onoterade försäkringsföretag*: försäkringsföretag som inte är noterade försäkringsföretag, och
9. *tjänstepensionsförsäkring*: livförsäkring som har samband med yrkesutövning och där utbetalning av försäkringsbelopp (engångsbelopp eller periodisk utbetalning) är beroende av att en eller flera personer uppnår eller förväntas uppnå en viss ålder samt försäkring som meddelas som tillägg till sådana livförsäkringar.

Allmänna råd

Definitionen av försäkringsavtal har endast betydelse för redovisningen enligt dessa föreskrifter och allmänna råd. Definitionen kan alltså inte direkt läggas till grund för tillsynsrapportering eller tillämpning av rörelseregler enligt andra föreskrifter och allmänna råd.

De försäkringsföretag som omfattas av artikel 4 i IAS-förordningen är företag vars värdepapper är upptagna till handel på en reglerad marknad inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES).

Dispens

3 § Finansinspektionen beslutar om undantag från dessa föreskrifter, om det finns särskilda skäl.

2 kap. Allmänna bestämmelser om årsredovisningen

Tillämpning av internationella redovisningsstandarder

Allmänna råd

1. Alla försäkringsföretag bör tillämpa godkända internationella redovisningsstandarder om inte något annat krävs enligt lag eller annan författning, eller följer av dessa föreskrifter och allmänna råd.

   För följande standard lämnas detta förtydligande:

   IAS 33 *Resultat per aktie*. Standarden behöver endast tillämpas av försäkringsföretag som omfattas av standardens tillämpningsområde.

   Internationella redovisningsstandarder som inte är godkända får tillämpas i den utsträckning de inte strider mot godkända standarder, lag eller annan författning, eller dessa föreskrifter och allmänna råd.
2. Alla försäkringsföretag bör tillämpa Rådet för finansiell rapporterings rekommendation RFR 2 *Redovisning för juridiska personer*, om inte annat följer av lag eller annan författning eller dessa föreskrifter och allmänna råd.

   Uttalanden från Rådet för finansiell rapportering (UFR) bör tillämpas på samma sätt som RFR 2, om inte annat följer av lag eller annan författning eller dessa föreskrifter och allmänna råd.
3. Utöver vad som följer av 2 tillämpas internationella redovisningsstandarder med följande begränsningar på grund av lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag:
   a) Företag redovisas inte som moderföretag och dotterföretag om en ägarandel saknas, se 1 kap. 3 § lagen om årsredovisning i försäkringsföretag och 1 kap. 4 § årsredovisningslagen (1995:1554). Om ett företag saknar ägarandel, men ändå har ett bestämmande inflytande över ett annat företag, bör det förstnämnda företaget lämna tilläggsupplysningar för att ge en rättvisande bild, se 2 kap. 2 § lagen om årsredovisning i försäkringsföretag och 2 kap. 3 § årsredovisningslagen. I så fall bör det andra företaget ange vilket företag som har bestämmande inflytande utan ägarandel och hur inflytandet kan utövas.
   b) Redovisningen av ett instrument eller dess delar som en skuld eller eget kapital i enlighet med den ekonomiska innebörden av villkoren tillämpas inte hos utgivaren till den del instrumentet avser vad som ska klassificeras som ett eget kapital enligt lag eller annan författning, se 3 kap. 4 § lagen om årsredovisning i försäkringsföretag och 3 kap. 10 a och 10 b §§ årsredovisningslagen. Utgivaren bör i en not lämna upplysningar om klassificeringen i enlighet med den ekonomiska innebörden.

c) Placeringstillgångar för vilka försäkringstagarna bär risk ska enligt lagen om årsredovisning i försäkringsföretag alltid värderas till verkligt värde, se 4 kap. 2 § samma lag.
d) Förutbetalda anskaffningskostnader för avtal om försäkring ska enligt lagen om årsredovisning i försäkringsföretag under vissa förutsättningar tas upp som en tillgång, se 4 kap. 8 § samma lag.
e) Nedskrivningar som gjorts innan lagen om årsredovisning i försäkringsföretag trädde i kraft får inte återföras. Se punkt 5 i övergångsbestämmelserna vid införande av årsredovisningslagen. Upplysningar om att en nedskrivning inte har återförts av detta skäl och bedömningen av effekten på företagets ställning och resultat bör lämnas i en not.
f) IFRS 8 *Rörelsesegment*, behöver inte tillämpas i årsredovisningen oavsett om företaget upprättar en koncernredovisning eller inte. För försäkringsföretag vars rörelse omfattar flera försäkringsgrenar finns i stället regler om resultatanalys i 2 kap. 1 § och 6 kap. 3 § lagen om årsredovisning i försäkringsföretag samt 6 kap. 3 § dessa föreskrifter och allmänna råd.
g) Upplysningar om väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer som företaget står för ska lämnas i förvaltningsberättelsen enligt 6 kap. 1 § lagen om årsredovisning i försäkringsföretag. Dessa upplysningar omfattar även de upplysningar som bör lämnas enligt IFRS 4 *Försäkringsavtal* om karaktären och omfattningen av de risker som härrör från försäkringsavtal. Enligt IFRS 4 ska dessa upplysningar lämnas i en not. Upplysningarna får lämnas i förvaltningsberättelsen om en notupplysning lämnas med en hänvisning till den plats där dessa uppgifter lämnas.
h) Upplysningar om eget kapital enligt 3 kap. 4 § lagen om årsredovisning i försäkringsföretag behöver inte lämnas i en not till den del informationen ingår i en rapport över förändring i eget kapital eller i en rapport som specificerar övrigt totalresultat, om en notupplysning lämnas med hänvisning till rapporten.

4. Utöver vad som följer av 2 och 3 tillämpas internationella redovisningsstandarder, Rådet för finansiell rapporterings rekommendation RFR 2 *Redovisning för juridiska personer* och uttalanden från Rådet för finansiell rapportering (UFR) med följande anpassningar.
a) Avistaköp och avistaförsäljningar bör redovisas per affärsdagen även om det inte krävs enligt lag. När det gäller transaktioner på den svenska marknaden innebär avistaköp och avistaförsäljning avtal med leverans inom två bankdagar på penning- och obligationsmarknaden, aktiemarknaden, råvarumarknaden samt valutamarknaden.

Redovisning & rapportering

b) Sådana Placeringstillgångar (C) som inte är finansiella instrument får ett försäkringsföretag omvärdera till verkligt värde med stöd av särskilda bestämmelser i lagen om årsredovisning i försäkringsföretag. Byggnader och Mark (C.1) kan därför värderas till verkligt värde, om samtliga tillgångar i posten värderas på samma sätt, se 4 kap. 5 § samma lag. Rörelsefastigheter får till skillnad från det som anges i internationella redovisningsstandarder redovisas och värderas på samma sätt som förvaltningsfastigheter. Om undantaget utnyttjas bör upplysningarna om en alternativ värdering med utgångspunkt i anskaffningsvärdet enligt 4 kap. 7 § samma lag lämnas uppdelade på rörelsefastigheter och förvaltningsfastigheter.
c) Vad som anges om balanserade vinstmedel i internationella redovisningsstandarder eller i rekommendationerna från Rådet för finansiell rapportering bör i stället avse Konsolideringsfond i livförsäkringsföretag som inte får dela ut vinst, se 3 kap. 4 § lagen om årsredovisning i försäkringsföretag.
d) Innehav för handel enligt IAS 39 *Finansiella instrument: Redovisning och värdering*, bör redovisas som Innehav för handelsändamål enligt årsredovisningslagen.
e) Ett försäkringsföretag bör inte tillämpa punkt 3 avseende IAS 39 i RFR 2 *Redovisning för juridiska personer*.
f) Försäkringsföretag får tillämpa lättnadsreglerna i IFRS 1 *Första gången International Financial Reporting Standards tillämpas* i den utsträckning det är förenligt med punkt 1 avseende IFRS 1 i RFR 2 *Redovisning för juridiska personer*.
g) Även försäkringsföretag som tillämpar undantaget från IAS 19 *Ersättning till anställda* i RFR 2 *Redovisning för juridiska* personer och som redovisar förmånsbestämda pensionsplaner enligt där angivna principer, får redovisa räntedelen av årets pensionskostnad som driftskostnad enligt 3 kap. 5 §.

Oavsett vad som följer av godkända internationella redovisningsstandarder eller RFR 2, behöver inte IAS 19 eller punkt 1 avseende IAS 19 i RFR 2 tillämpas på försäkringsföretags avtal om försäkring som avser ersättningar efter avslutad anställning till egna anställda, jämför IFRS 4 punkt 4 b, IFRS 7 *Finansiella instrument: Upplysningar* punkt 3 b, IAS 32 *Finansiella instrument: Klassificering* punkt 4 b och IAS 39 punkt 2 c. Om undantaget utnyttjas redovisas avtalen i stället enligt reglerna om försäkringsavtal eller, i förekommande fall, investerings- eller servicekontrakt.

h) Ett försäkringsföretag bör inte tillämpa punkt 1 avseende IAS 32 i RFR 2 *Redovisning för juridiska personer* om klassificering av ett finansiellt instrument såsom skuld respektive eget kapital. I stället bör 3 b tillämpas.

5. För ett onoterat försäkringsföretag vars balansomslutning för de två senaste räkenskapsåren inte överstiger 1.000 prisbasbelopp enligt 2 kap. 7 § socialförsäkringsbalken (2010:110) gäller följande:

a) Företaget behöver inte upprätta en kassaflödesanalys, jämför IAS 1 *Utformning av finansiella rapporter*.

b) Företaget behöver enbart lämna upplysningar enligt följande godkända internationella redovisningsstandarder:
   - IFRS 4 *Försäkringsavtal*.
   - IFRS 7 *Finansiella instrument: Upplysningar*.
   - IFRS 13 *Värdering till verkligt värde*.
   - IAS 1 *Utformning av finansiella rapporter*, i den del som avser upplysningar om kapital.
   - IAS 40 *Förvaltningsfastigheter*, med det tillägg som framgår av punkt 3 avseende IAS 40 i RFR 2 *Redovisning för juridiska personer*.

Reglerna i första stycket bör inte tillämpas om försäkringsföretaget
- upprättar en koncernredovisning eller omfattas av en sådan,
- har en internationell anknytning, eller
- är ett livförsäkringsföretag som driver verksamhet avseende tjänstepensionsförsäkring.

Företaget bör i redogörelsen för tillämpade redovisningsprinciper ange om det har tillämpat dessa regler.

I andra stycket betyder *en internationell anknytning* att företaget
- driver gränsöverskridande verksamhet eller har filial utomlands,
- ingår i samma koncern som minst ett utländskt finansiellt företag (ett försäkringsföretag, kreditinstitut eller värdepappersbolag), eller
- har en sådan verksamhet som avser skadeförsäkring eller återförsäkring av skadeförsäkring och som drivs från ett fast driftställe av generalagenter eller generalrepresentationer enligt 14 b § lagen (1992:160) om utländska filialer m.m.

Oavsett första stycket behöver inte filialer till ett utländskt företag lämna några upplysningar enligt godkända internationella redovisningsstandarder eller RFR 2 *Redovisning för juridiska personer*.

Undantaget i femte stycket får även tillämpas för sådan verksamhet som avser skadeförsäkring eller återförsäkring av skadeförsäkring och som drivs från ett fast driftställe av generalagenter eller generalrepresentationer enligt 14 b § lagen om utländska filialer m.m.

FFFS (2016:13)

Repor och andra återköpstransaktioner

1 § Med en *återköpstransaktion* avses ett avtal genom vilket parter kommit överens om dels försäljning av tillgångar (exempelvis växlar, fordringar eller överlåtbara värdepapper), dels ett efterföljande återköp av motsvarande tillgångar till ett bestämt pris. Med *överförande part* avses den part som säljer i avistaledet av en återköpstransaktion. Med *mottagande part* avses den part som köper i avistaledet av en återköpstransaktion.

Om den mottagande parten förbinder sig att sälja tillbaka tillgångarna på en dag som har bestämts eller ska bestämmas av den överförande parten, är transaktionen en *äkta återköpstransaktion*. Tillgångarna ska i så fall också fortsättningsvis redovisas i den överförande partens balansräkning och den mottagna köpeskillingen ska redovisas som skuld. Den mottagande parten ska inte ta upp tillgångarna i sin balansräkning utan redovisa den erlagda köpeskillingen som en fordran på den överförande parten.

Om den mottagande parten har rätt, men inte skyldighet, att återlämna tillgångarna till ett i förväg fastställt pris, är transaktionen en försäljning med option att sälja tillbaka tillgångarna (*oäkta återköpstransaktion*). I så fall ska inte den överförande parten utan den mottagande parten redovisa tillgångarna i sin balansräkning.

En oäkta återköpstransaktion ska ändå redovisas som en äkta återköpstransaktion, om det är uppenbart att optionen att återlämna tillgångarna kommer att utnyttjas.

Följande transaktioner ska inte anses som återköpstransaktioner:
1. Valutaterminstransaktioner.
2. Optionsinstrument.

3. Transaktioner som omfattar emission av skuldebrev med förbindelse att före förfallodagen återköpa hela emissionen eller delar av denna.
4. Andra liknande transaktioner.

Vid en äkta återköpstransaktion ska den överförande parten lämna upplysningar om överförda tillgångar i en not. Vid en oäkta återköpstransaktion ska den överförande parten lämna upplysningar om det lösenpris som överenskommits för ett eventuellt återköp. Upplysningarna ska lämnas i samband med övriga upplysningar som ska anges enligt 5 kap. 2 § 3 lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag om återköpstransaktioner. *FFFS (2016:13)*

Allmänna råd

En avgränsning görs i femte stycket för att skilja återköpstransaktioner från vissa andra slag av finansiella avtal. Om däremot de angivna tillgångarna själva omfattas av återköpsavtal, gäller reglerna också för ett sådant återköpsavtal.

Övertagna försäkringsbestånd

2 § Om ett försäkringsföretag under räkenskapsåret har tagit över försäkringstekniska avsättningar från ett annat försäkringsföretag, enligt bestämmelserna i 14 kap. 1–17 §§ försäkringsrörelselagen (2010:2043), ska beståndsöverlåtelsen redovisas över balansräkningen.

3 kap. Balansräkning och resultaträkning

Balansräkningen

1 § Balansräkningen ska upprättas enligt balansräkningsschemat i bilaga 1. Utöver vad som följer av bilaga 1 till lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag, ska försäkringsföretag infoga posterna C.III.6a Derivat (positivt värde) och HH.IV.a Derivat (negativt värde), om det inte är lämpligt att redovisa derivaten under någon annan post.

Redovisning & rapportering

En försäkringsförening som har tillskjutet verksamhetskapital enligt 13 kap. 5 § försäkringsrörelselagen (2010:2043) ska infoga posten AA.I.a Verksamhetskapital, se 3 kap. 2 § lagen om årsredovisning i försäkringsföretag och 3 kap. 4 § årsredovisningslagen (1995:1554).

Ett ömsesidigt försäkringsbolag och en försäkringsförening som har tillskjutna förlagsinsatser enligt 5 kap. 1 § första stycket lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar ska infoga posten AA.I.b Förlagsinsatser, jämför 12 kap. 23 § samt 13 kap. 9 § försäkringsrörelselagen.

Ett försäkringsföretag som ger ut kapitalandelslån och vinstandelslån som klassificeras som eget kapital ska infoga posten AA.V.a Kapitalandelslån och vinstandelslån. Ett försäkringsföretag som ger ut kapitalandelslån och vinstandelslån som klassificeras som skulder ska infoga posten HH.IV.b Kapitalandelslån och vinstandelslån.

Balansräkningens poster ska ha det innehåll som anges i bilaga 3.

Resultaträkningen

2 § Resultaträkningen ska upprättas enligt resultaträkningsschemat i bilaga 2 och innehålla, utöver vad som följer av bilaga 2 till lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag, även följande poster i teknisk redovisning av livförsäkringsrörelse:

– 6.b. aa.i. / 6.b. bb.i. Före avgiven återförsäkring, och
– 6.b. aa.ii. / 6.b. bb.ii. Återförsäkrares andel (–).

Resultaträkningens poster ska ha det innehåll som anges i bilaga 4.

Allmänna råd

Parenteser med orden ”efter avgiven återförsäkring” får i årsredovisningen ersättas med förkortningen f.e.r. (för egen räkning).

Resultaträkningen delas in i en teknisk redovisning, uppdelad mellan skadeförsäkringsrörelse och livförsäkringsrörelse, samt en icke-teknisk redovisning. De poster som endast avser någon av rörelserna eller vars innehåll skiljer sig åt mellan de olika verksamheterna kommenteras särskilt i bilaga 4.

Redovisning av kapitalavkastning

3 § Intäkter och kostnader på placeringstillgångar som hänger samman med skadeförsäkringsrörelse redovisas i den icke-tekniska redovisningen. En rimlig avkastning på den aktuella försäkringsrörelsens kassaflöden förs därefter över till den tekniska redovisningen (försäkringsrörelsen). Det överförda beloppet särredovisas under posterna III.6 och I.2.

I traditionell livförsäkringsrörelse redovisas kapitalavkastningen i den tekniska redovisningen av livförsäkringsrörelsen.

Ett livförsäkringsföretag som får dela ut vinst ska redovisa kapitalavkastning som är hänförlig till placeringstillgångar relaterade till ägarna i den icke-tekniska redovisningen. Det överförda beloppet särredovisas under posterna II.12 och III.4.

För fondförsäkringsrörelse redovisas kapitalavkastning på sådana placeringstillgångar för vilka livförsäkringstagaren bär placeringsrisken i den tekniska redovisningen av livförsäkringsrörelsen, medan kapitalavkastning på placeringstillgångar för egen räkning redovisas i den icke-tekniska redovisningen.

Försäkringsföretag som bedriver såväl traditionell livförsäkringsrörelse som skadeförsäkringsrörelse redovisar kapitalavkastningen i den rörelse där den är intjänad.

Allmänna råd

Enligt första stycket förs avkastning på den aktuella försäkringsrörelsens kassaflöden över till den tekniska redovisningen. Normalt kan ett genomsnitt av de försäkringstekniska avsättningarna f.e.r. vara en tillräcklig approximation av dessa flöden, efter avdrag för den kapitalbindning som försäkringsrörelsen medför i form av exempelvis premiefordringar.

Försäkringstekniska avsättningar i utländsk valuta

4 § Om det vid beräkning av utgående försäkringstekniska avsättningar och återförsäkrares andel därav, kvarstår förpliktelser i utländsk valuta som också ingick i den ingående balansen, ska denna del av den ingående balansen räknas om till balansdagens kurs. Valutakursvinsten eller valutakursförlusten vid sådan omräkning ska redovisas som kapitalavkastning.

Funktionsindelning av driftskostnader

5 § Försäkringsföretagets samtliga driftskostnader ska funktionsindelas enligt tredje stycket.

Med *driftskostnader* avses i denna paragraf såväl direkta som indirekta kostnader för anställd eller inhyrd personal (löner, sociala avgifter, pensioner och arvoden m.m.), hyror (lokaler, leasinginventarier m.m.), planenliga avskrivningar på andra tillgångar än placeringstillgångar (C) samt andra verksamhetsrelaterade kostnader.

Driftskostnaderna delas in i följande funktioner:

a) *anskaffning*
Driftskostnader för anskaffning eller förnyelse av försäkringsavtal och investeringsavtal tas upp under posten Anskaffningskostnader, som ingår som en delpost i resultatposten I.7/II.8 Driftskostnader.

b) *skadereglering*
Driftskostnader för skadereglering tas upp under resultatposten I.4.a/II.5.a Utbetalda försäkringsersättningar.

c) *administration*
Driftskostnader för gemensam administration tas upp under posten Administrationskostnader, som ingår som en delpost i resultatposten I.7/II.8 Driftskostnader.

d) *finansförvaltning*
Driftskostnader för finansförvaltningen tas upp under posten Kapitalförvaltningskostnader, som ingår som en delpost i resultatposten II.9/III.5.a Kapitalavkastning, kostnader.

e) *fastighetsförvaltning*
Driftskostnader för fastighetsförvaltningen tas upp under resultatposten Kapitalavkastning, kostnader II.9/III.5.a.

Pensionsförpliktelser till anställda

6 § Ett försäkringsföretag ska göra avsättning i balansräkningen för sådana pensionsförpliktelser till anställda som inte har täckning i en pensionsförsäkring eller i särskilt avskilda tillgångar (pensionsstiftelse eller motsvarande).

Försäkringsföretag vars redovisade pensionsskuld i balansräkningen eller kapital i särskilt avskilda tillgångar överstiger kapitalvärdet av pensionsförpliktelserna till anställda, ska inte redovisa överskottet i balansräkningen.

Första och andra styckena gäller inte för förmånsbestämda planer som redovisas enligt IAS 19 *Ersättningar till anställda*.

4 kap. Värderingsregler

Nettoförsäljningsvärde och verkligt värde på byggnader och mark

1 § (49) När nettoförsäljningsvärde och verkligt värde ska bestämmas för fastigheter, ska försäljningsvärdet vara det pris som skulle uppnås på balansdagen vid en frivillig, offentligt utbjuden försäljning på en marknad som tillåter försäljning i normal ordning och där det ges skälig tid för förhandlingar.

Försäljningsvärdet ska åtminstone fastställas årligen genom en individuell värdering. Om det finns särskilda skäl, får värderingen av småhus med begränsat värde grundas på generella uppgifter om prisnivåer för sådana objekt.

Värderingen ska utföras av en kompetent värderingsman och med erkända och accepterade värderingsmetoder. För varje enskild fastighet ska den metod eller den kombination av metoder väljas som bäst återspeglar försäljningsvärdet på balansdagen. Värderingen ska dokumenteras skriftligen för varje fastighet med uppgifter om när och hur samt på vilka grunder värderingen utförts och av vem.

Redovisning & rapportering

Allmänna råd

Värdering får utföras av såväl internt anställd personal som externt anlitade värderingskonsulter, om de uppfyller det allmänna kvalifikationskravet. Detta innebär att värderingsmannen måste ha tillräcklig teoretisk och praktisk kunskap om hur värderingen utförs samt i övrigt vara väl förtrogen med fastighetsmarknaden i allmänhet och den enskilda fastighetens lokala marknadsförhållanden i synnerhet.

Värderingsmannen kan tillämpa följande metoder eller kombinationer av metoder för att fastställa försäljningsvärdet:

1 Ortsprismetoden

Metoden har sin utgångspunkt i marknadsanalyser. Detta innebär att fastighetens värde bedöms med ledning av priser som betalats för likartade fastigheter, jämförelseobjekt, på en fri och öppen marknad. Tillgången på relevanta marknadsdata är därför avgörande för värderingsresultatets kvalitet. För att möjliggöra analysen, måste priserna relateras till värdepåverkande faktorer.

2 Kassaflödesmetoden

Metoden bygger också den på marknadsanalyser, men den har formen av en investeringskalkyl. Metoden utgår från en bestämd kalkylperiod, där betalningsströmmarna och det framtida restvärdet diskonteras till ett nuvärde, dvs. ett bedömt försäljningsvärde.

De framtida betalningsströmmarna bedöms och fastställs utifrån de rådande förhållandena för respektive fastighet. I dessa fall bedöms bland annat hyror, hyresutveckling, vakanser och vakansutveckling, utvecklingen av drifts- och underhållskostnader, inklusive eftersatt underhåll. Räntekostnader och andra finansieringskostnader beaktas inte i flödena. Bedömningarna av framtida hyresnivåer, vakanser och kostnadsutveckling bör återspegla marknadens förväntningar och synsätt.

Risker som är förknippade med respektive fastighet beaktas i flödena. Risk därutöver beaktas när kalkylränta respektive avkastningskrav fastställs. Avkastningskravet motsvarar marknadens förräntningskrav för liknande objekt.

Nuvärdet av eventuella räntebidrag bör beräknas separat i flödet.

Periodisering av premier enligt återförsäkringsavtal

2 § Direktförsäkringsföretag ska periodisera premier som hänför sig till försäkringsavtal avseende återförsäkring av skadeförsäkring, så att premierna intäkts- eller kostnadsförs över avtalstiden i förhållande till det försäkringsskydd som hänför sig till perioden.

Allmänna råd

Definitionerna av direktförsäkringsföretag och försäkringsavtal framgår av 1 kap. 2 §.

Återförsäkrares andel av försäkringstekniska avsättningar

3 § Återförsäkrares andel av försäkringstekniska avsättningar ska tas upp till belopp som motsvarar återförsäkrares ansvar för försäkringstekniska avsättningar enligt ingångna återförsäkringsavtal.

Återförsäkrares andel av försäkringstekniska avsättningar ska skrivas ned till återvinningsvärdet, om ett direktförsäkringsföretags redovisade värden enligt ett avtal om avgiven återförsäkring av skadeförsäkring väsentligt överstiger summan av förväntade framtida inbetalningar (+), utbetalningar (–) och marknadsmässig återförsäkringspremie (+) för framtida återförsäkringsskydd (återvinningsvärdet [+/–]). Om återvinningsvärdet är negativt och inte kan beaktas genom en nedskrivning, ska beloppet redovisas som en ökning av posten Skulder avseende återförsäkring (HH.II). Nedskrivningen eller skuldökningen ska belasta periodens resultat.

Återvinningsvärdet ska beräknas enligt en vedertagen försäkringsmatematisk metod. Betalningar ska diskonteras endast om återförsäkrarens ansvar avser försäkringstekniska avsättningar som diskonterats.

Nedskrivningen eller skuldökningen ska återföras när det skett en väsentlig förändring i de antaganden som ledde fram till beslutet om nedskrivning eller skuldföring. En återföring får inte medföra att det redovisade värdet överstiger vad som skulle ha redovisats i balansräkningen om försäkringsföretaget inte gjort någon nedskrivning eller skuldföring. Återföringen ska redovisas som en intäkt i resultaträkningen.

Vid tillämpningen av andra–fjärde styckena ska återförsäkringsavtal som har ett direkt samband med varandra värderas tillsammans.

Allmänna råd

Definitionen av återförsäkringsavtal finns i internationella redovisningsstandarder, jämför bilaga A i IFRS 4 *Försäkringsavtal*.

Andra stycket är också tillämpligt när värdet av ett återförsäkringsavtal har redovisats som en skuld i balansräkningen. När ett negativt återvinningsvärde väsentligt överstiger den redovisade skulden, redovisas således en skuldökning.

Med marknadsmässig återförsäkringspremie menas den premie som med hänsyn till förhållandena när återförsäkringsavtalet ingicks skulle ha bestämts mellan kunniga parter som är oberoende av varandra och som har ett intresse av att transaktionen genomförs. Premien avser överföring av försäkringsrisk samt täckande av återförsäkrarens omkostnader och vinstmarginal.

När försäkringsföretaget bedömer om beräkningarna görs enligt en vedertagen försäkringsmatematisk metod bör det beakta tillämpningen vid beräkningen av försäkringstekniska avsättningar enligt 6–15 §§. Vid en diskontering av framtida betalningar bör försäkringsföretaget använda de ränteantaganden som anges i 13 § om diskonteringsränta.

Av paragrafen följer att återförsäkringsavtal som huvudregel värderas var för sig. Sådana återförsäkringsavtal som har ett direkt samband med varandra värderas dock kollektivt enligt femte stycket. Det bör anses att ett sådant samband finns, om avtalen på ett naturligt sätt kan betraktas som en enhet därför att de avser återförsäkring av en och samma försäkringsrisk.

Anskaffningskostnader

4 § När ett försäkringsföretag aktiverar anskaffningskostnader för tecknande av försäkringsavtal gäller följande.

Med anskaffningskostnader menas sådana driftskostnader enligt 10 § i bilaga 4, (a Anskaffningskostnader), som varierar med och som direkt eller indirekt är relaterade till anskaffning eller förnyelse av försäkringsavtal. Driftskostnader av allmän karaktär, såsom kostnader för allmän marknadsföring, ska inte medräknas.

Försäkringsföretaget ska bara aktivera sådana anskaffningskostnader för försäkringsavtal, eller homogena och uppföljningsbara grupper av avtal, som bedöms generera en marginal som minst täcker anskaffningskostnaderna.

Försäkringsföretag som bedriver livförsäkringsrörelse ska upprätta en plan som anger hur aktiverade anskaffningskostnader för enskilda avtal, eller homogena och uppföljningsbara grupper av avtal, ska täckas. Planens förutsättningar ska prövas årligen. Om inte något annat följer av andra och tredje styckena ska aktiveringen av anskaffningskostnader grundas på den gällande planen.

Allmänna råd

Definitionen av försäkringsavtal framgår av 1 kap. 2 §.

För redovisning av anskaffningskostnader avseende avtal om försäkring, som klassificeras som investeringsavtal, finns närmare regler i godkända internationella redovisningsstandarder, jämför IAS 18 *Intäkter*.

Exempel på driftskostnader som kan aktiveras är

- provisioner till säljare och försäkringsförmedlare,
- kostnader för marknadsföring av försäkringsprodukter,
- löner och andra kostnader för säljare,
- kostnader för handläggning av nya försäkringsavtal, och
- kostnader för så kallad underwriting.

Utgifter för IT-system för nya försäkringsprodukter bör inte aktiveras som förutbetald anskaffningskostnad. Under vilka förutsättningar sådana utgifter får tas upp som en immateriell tillgång behandlas i internationella redovisningsstandarder, jämför IAS 38 *Immateriella tillgångar*.

5 § (54) När ett försäkringsföretag bestämmer avskrivningsplanen för förutbetalda anskaffningskostnader som aktiverats gäller följande.

Avskrivningsplanen ska ta hänsyn till förväntade annulleringar.

I försäkringsföretag som bedriver skadeförsäkringsrörelse ska ett aktiverat belopp periodiseras på ett sätt som svarar mot periodiseringen av den ej intjänade premien för försäkringen i fråga.

I försäkringsföretag som bedriver livförsäkringsrörelse ska ett aktiverat belopp periodiseras enligt en plan som upprättas i enlighet med 4 §.

Försäkringsföretaget ska iaktta rimlig försiktighet när det bedömer hur stor del av anskaffningskostnaderna som ska aktiveras och hur lång avskrivningstiden ska vara.

Om förutsättningarna för att få redovisa anskaffningskostnader som tillgång inte längre är uppfyllda, ska beloppet skrivas ned.

Anskaffningskostnader kan fördelas på grupper av försäkringsavtal under förutsättning att dessa är homogena såväl till sitt försäkringstekniska innehåll som till teckningstidpunkt.

Allmänna råd

I skadeförsäkringsrörelse bör den planenliga avskrivningen på anskaffningskostnaden endast undantagsvis överstiga tolv månader.

Försäkringstekniska avsättningar

Allmänt

6 § (59) För försäkringsavtal ska försäkringstekniska avsättningar redovisas enligt 4 kap. 9 § lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag, och bestämmelserna i 7–15 §§.

Avvikelser från första stycket får göras för att beräkna livförsäkringsavsättningar enligt 7 § och vid diskontering av framtida betalningar avseende avsättning för oreglerade skador enligt 13 § om

a) det är förenligt med 4 kap. 9 § lagen om årsredovisning i försäkringsföretag,
b) avvikelsen ger en redovisning som är mer relevant men inte mindre tillförlitlig eller som är mer tillförlitlig men inte mindre relevant, samt
c) upplysningar lämnas i not om vilken avvikelse som görs, skälen för avvikelsen och effekten på berörda poster i balansräkningen, resultaträkningen och resultatanalysen samt relevanta nyckeltal.

Beräkning av försäkringstekniska avsättningar ska utföras av en aktuarie eller annan specialist med tillräckliga aktuariella kunskaper på grundval av erkända försäkringsmatematiska metoder.

Allmänna råd

Av 1 kap. 2 § framgår vad som redovisas som försäkringsavtal.

I fråga om vad som är en mer relevant och tillförlitlig redovisning än den som tidigare tillämpats finns vägledning i internationella redovisningsstandarder, jämför IFRS 4 *Försäkringsavtal*.

Andra stycket tillämpas bland annat på ränta för att beräkna försäkringstekniska avsättningar.

Företag som avser att tillämpa undantaget i andra stycket bör så snart det kan ske lämna in en skriftlig redogörelse till Finansinspektionen med sådana upplysningar som anges i andra stycket c.

Andra belopp än de som anges i 17 och 18 §§ i bilaga 4, som kan komma att gottskrivas som återbäring och som inte följer av avtal om försäkring, bör redovisas som eget kapital till dess bolagsstämman fastställt storleken. Beloppet bör då omföras från eget kapital till villkorad eller garanterad återbäring.

Livförsäkring

Beräkning av livförsäkringsavsättning

7 § (27) Livförsäkringsavsättningen (post DD.2) för direkt försäkring ska beräknas så att den alltid motsvarar summan av avsättningarna för varje livförsäkringsavtal beräknad enligt tredje stycket. Det tillägg som behövs för att täcka alla förluster på grund av att försäkringarna upphör i förtid, ska ingå i avsättningen.

En annan försäkringsmatematisk vedertagen beräkningsmetod för kollektiv beräkning av avsättningarna får användas, om den ger i stort sett samma resultat som om avsättningen hade beräknats för varje försäkring.

Livförsäkringsavsättningen för ett livförsäkringsavtal om direkt försäkring, utgörs av skillnaden mellan det förväntade kapitalvärdet av företagets framtida utgifter för försäkringsavtalet och det förväntade kapitalvärdet av de premier som företaget ytterligare kan ha att ta ut för försäkringsavtalet (prospektiv beräkningsmetod).

En annan försäkringsmatematiskt vedertagen beräkningsmetod får användas, om avsättningen beräknad enligt en sådan metod inte blir lägre än om en prospektiv beräkningsmetod hade använts, eller om den metoden inte är möjlig att tillämpa för försäkringsavtalet.

Allmänna råd

Livförsäkringsavsättningarna bör motsvara företagets ansvar för försäkringsfall, förvaltningskostnader och andra kostnader, inklusive sådan återbäring som är garanterad i nominella eller reala belopp (garanterad återbäring) under resten av avtalsperioden för löpande försäkringar i livförsäkringsrörelse.

Beräkningen av livförsäkringsavsättningarna bör grundas på antaganden om dödlighet och andra riskmått, räntesats samt driftkostnader som var för sig är betryggande. I verksamhet avseende tjänstepensionsförsäkring bör dessa antaganden göras på ett aktsamt sätt.

8 § (59) Till den del livförsäkringsavsättningen (post DD.2) avser försäkringsföretagets ansvarighet för löpande försäkringar ska den beräknas enligt så kallad ozillmerad metod. En zillmerad metod får dock användas som en approximation under förutsättning att negativa värden sätts till 0. Särskilda bestämmelser om förutbetalda anskaffningskostnader finns i 4 och 5 §§.

Oreglerade skador i livförsäkringsföretag

9 § Livförsäkringsföretag som har försäkringstekniska avsättningar avseende oreglerade skador på grund av sin verksamhet ska beräkna dessa enligt 13 §.

Livförsäkringar för vilka försäkringstagaren bär risk

10 § Försäkringstekniska avsättningar för livförsäkringar för vilka försäkringstagaren bär risk (EE) ska värderas till verkligt värde till den del som villkoren är kopplade till finansiella tillgångar och skulder. Till de delar som villkoren är kopplade till aktuariella och öv-

riga risker ska värderingen göras konsistent med bolagets värderingsprinciper vid redovisning av sådana riskers inverkan på resultat och ställning.

Skulder enligt avtal om försäkring för vilka försäkringstagaren bär risk ska värderas till verkligt värde till den del som villkoren är kopplade till finansiella tillgångar och skulder, även om avtalet redovisas som ett finansiellt instrument.

Skadeförsäkring

Allmänt

11 § Bestämmelserna om posten ”Ej intjänade premier och kvardröjande risker” (DD.1) ska inte gälla för sådana försäkringsklasser eller delar av försäkringsklasser för vilka försäkringstekniska avsättningar har beräknats enligt försäkringsteknisk metod med betryggande antaganden, exempelvis brandförsäkring för all framtid eller skadelivräntor. Föreskrifternas bestämmelser om posten ”Oreglerade skador” (DD.3) gäller allmänt för all skadeförsäkringsrörelse.

Beräkning av försäkringstekniska avsättningar för ej intjänade premier och kvardröjande risker

12 § (56, 57 och 58) För försäkringar med terminsbetald premie ska vid beräkning av avsättning för ej intjänade premier också medräknas ansvarighet för sådana terminer av den återstående löptiden som ligger efter balansdagen.

Förutbetalda anskaffningskostnader får inte dras av från avsättningen för ej intjänade premier.

För försäkringar med flerårsbetald premie ska avsättningen för ej intjänade premier beräknas på grundval av en noggrann uppskattning av dels försäkringsföretagets ansvarighet för löpande avtal, dels det förväntade utbetalningsmönstret. Avsättningen för ej intjänade premier får uppskattas med hjälp av den ej intjänade andelen av premien för löpande försäkringar, dvs. *pro rata temporis*.

Redovisning & rapportering

Till statistiska metoder som får användas räknas *en bråkdelsmetod*, normalt 24-delsmetoden samt *en bloc- eller pauschalmetod*. Den sistnämnda metoden, som innebär att den ej intjänade premien uppskattas som en fast andel av premieinkomsten under redovisningsperioden, får tillämpas om den fasta andelen värderas på nytt vart tredje år eller vid en tidigare tidpunkt om det är nödvändigt.

Om försäkringsföretaget bedömer att premienivån för löpande försäkringar är otillräcklig, ska en avsättning göras för kvardröjande risker.

Med kvardröjande risker menas risken för att försäkringsavtalets ersättningskrav och kostnader inte kommer att täckas av ej intjänade och förväntade premier efter räkenskapsårets utgång.

Avsättningen för ej intjänade premier får redovisas sammantaget för försäkringsföretagets totala verksamhet.

Med löpande försäkringar menas försäkringar enligt ingångna avtal oavsett om dessa helt eller delvis avser senare försäkringsperioder.

Allmänna råd

Avsättningen för ej intjänade premier motsvarar värdet av försäkringsföretagets ansvarighet för löpande försäkringar. Försäkringsföretaget behöver uppskatta de förväntade kostnaderna för skador som kan komma att inträffa under dessa försäkringars återstående löptid samt förvaltningskostnaderna under denna tid.

Dessa kostnadsuppskattningar bör bygga på försäkringsföretagets erfarenhet men också ta hänsyn till såväl den observerade som den prognostiserade utvecklingen av relevanta kostnader.

Särskild uppmärksamhet bör ägnas åt sådana försäkringsavtal där premien avtalats för längre tid än ett år med hjälp av diskontering av förväntade framtida utbetalningar.

Beräkning av försäkringstekniska avsättningar för oreglerade skador

13 § (60) De försäkringstekniska avsättningarna för oreglerade skador ska uppgå till försäkringsföretagets uppskattade slutliga kostnad för att tillgodose alla krav som beror på händelser som inträffat före räkenskapsårets utgång, oavsett om dessa krav har an-

mälts eller inte, med avdrag för de belopp som företaget redan har betalat ut med anledning av ersättningskrav.

I beloppet för oreglerade skador ska försäkringsföretaget räkna in beräknade framtida driftskostnader för att reglera inträffade, men vid balansdagen ännu inte slutreglerade, skador och återbäring som förfallit till betalning.

Avsättning för inträffade men ännu inte inrapporterade skador (IBNR), ska baseras på försäkringsföretagets erfarenhet och skadeutfall och omfatta kostnader för inträffade men för försäkringsföretaget okända skador.

Om ett försäkringsföretag tillämpar statistiska metoder för att beräkna avsättningen för oreglerade skador, ska det fortlöpande pröva tillförlitligheten i de tillämpade metoderna.

I sådan verksamhet där en skada kan komma att slutregleras först avsevärd tid efter det att den inträffade, exempelvis olika slag av ansvarsförsäkring, ska försäkringsföretaget ta den hänsyn som krävs till förväntad utveckling som kan påverka skadekostnaderna.

Endast under följande förutsättningar får värdet av framtida betalningar diskonteras när avsättningen för oreglerade skador beräknas för en grupp av skador:

a) Diskonteringen ska göras öppet, med redovisning av gjorda antaganden om framtida direktavkastning och inflation.
b) Den förväntade genomsnittliga återstående tiden till skadeutbetalning ska vara minst fyra år för den berörda gruppen av skador.
c) Diskonteringen ska följa erkänd aktuariell praxis och planerade förändringar av den tillämpade modellen ska förhandsanmälas till Finansinspektionen.
d) Hänsyn ska tas till alla faktorer som kan förväntas medföra att kostnaderna för gruppen av skador ökar i framtiden.
e) Försäkringsföretaget ska ha tillräckliga uppgifter för att kunna konstruera en rimlig modell för skadeavvecklingens tidsförlopp.
f) Antagandet om diskonteringsränta ska vara en försiktig uppskattning av direktavkastningen på de placeringar som motsvarar avsättningarna för oreglerade skador under perioden för skadeavvecklingen.
g) Antagandet om diskonteringsränta får högst uppgå till det lägsta värdet på direktavkastningen för den typ av placeringar som avses i f, beräknad som ett genomsnitt för de senaste fem åren respektive för det senaste året före balansdagen.
h) Försäkringsföretaget ska i not till årsredovisningen ange det odiskonterade beloppet av avsättningen för oreglerade skador. Beloppet ska delas upp på de grupper för vilka olika diskonteringsmetoder har använts. Vidare ska dessa metoder specificeras när det gäller antaganden om framtida skadekostnader och kapitalavkastning samt kriterier för att bestämma skadeavvecklingstidens längd.

Begränsningarna i sjätte stycket f och g gäller inte för oreglerade skador hänförliga till tjänstepensionsförsäkring eller försäkring som värderas enligt reglerna om livförsäkringsavsättning; till exempel skadelivräntor och sjukräntor.

Allmänna råd

För att undvika implicit diskontering bör antagandet om inflation och direktavkastning inte göras i form av enbart ett realränteantagande. Om det ändå är naturligt att referera till ett realränteantagande, bör också ett antagande om framtida inflation för den relevanta perioden anges. Om försäkringsföretaget utnyttjar ett realränteantagande, bör också förhållandet mellan skadeinflation och allmän inflation beskrivas.

Genomsnittlig tid för skadeavveckling bör avspegla tyngdpunkten i motsvarande betalningsflöde, dvs. bör beräknas som ett vägt medeltal.

Vid beräkning av försäkringstekniska avsättningar för oreglerade skador bör försäkringsföretag som bedriver kreditförsäkringsrörelse värdera pant i fastighet och bostad eller annan säkerhet till nettoförsäljningsvärdet. Nettoförsäljningsvärde för fastighet framgår av 4 kap. 1 §.

Beräkning av försäkringstekniska avsättningar för mottagen återförsäkring

14 § Avsättningarna för mottagen återförsäkring får bedömas med ledning av tidigare års redovisning och övriga kända förhållanden som angår återförsäkringen.

Allmänna råd

Ett försäkringsföretag bör bedöma om uppgifter per balansdagen från cedenten är tillräckliga, i den mån sådana uppgifter är tillgängliga. Det gäller uppgifter om avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker, livförsäkringsavsättningar och avsättning för oreglerade skador för mottagen återförsäkring. En högre avsättning kan vara motiverad om försäkringsföretaget inte känner till eller vill godta de grunder eller metoder som cedenten tillämpat vid beräkningen av sina avsättningar.

Beräkning av avsättning för oreglerade skador vid koassurans

15 § Vid koassurans (samförsäkring) mellan EES-försäkringsgivare som uppfyller kraven i artikel 190 i Europaparlamentets och Rådets direktiv 2009/138/EG av den 25 november 2009 om upptagande och utövande av försäkrings- och återförsäkringsverksamhet (Solvens II), ska avsättningen för oreglerade skador för ett svenskt försäkringsföretags andel uppgå till minst den nivå som skulle uppnås om man tillämpade de regler som gäller för den ledande samförsäkraren.

Säkerhetsreserv

16 § Regler om förutsättningar för att göra avsättning till och upplösningar av säkerhetsreserven för skadeförsäkringsföretag är intagna i särskilda föreskrifter.

5 kap. Noter m.m.

Balansräkningen

Byggnader och mark

Redovisning & rapportering

1 § För posten ”Byggnader och mark” (C.I) ska upplysningar lämnas om redovisat värde för rörelsefastigheter och deras andel av redovisat värde för samtliga fastigheter.

Allmänna råd

I paragrafen preciseras kravet på upplysningar enligt 5 kap. 3 § 1 lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag om hur stor andel av fastigheter som används i den egna verksamheten.

Rörelsefastigheter definieras i IAS 40 *Förvaltningsfastigheter*.

Placeringstillgångar för villkorad återbäring

2 § I samband med att ett försäkringsföretag lämnar upplysning om uppdelningen i direkt och indirekt placeringsrisk för ”Tillgångar för villkorad återbäring” (D.1), ska det också upplysa om enligt vilka principer denna uppdelning gjorts.

3 § Om ”Tillgångar för villkorad återbäring” (D.1) avviker beloppsmässigt från ”Avsättning för villkorad återbäring” (EE.1), ska försäkringsföretaget redogöra för orsakerna till avvikelserna i en not till balansräkningen.

Fordringar avseende direkt försäkring

4 § (6) Posten ”Fordringar avseende direkt försäkring” (F.I) ska i balansräkningen eller i not delas upp på fordringar hos försäkringstagare, försäkringsförmedlare och försäkringsföretag.

Eget kapital och villkorad återbäring

5 § Livförsäkringsföretag ska i känslighetsanalysen beakta hur marknadsförändringar påverkar villkorad återbäring.

6 § I samband med att ett försäkringsföretag lämnar upplysning om uppdelningen i direkt och indirekt risk för ”Villkorad återbäring” (EE.1), ska det också lämna upplysning om principerna för denna uppdelning.

Livförsäkringsavsättning

7 § (59.1) I not till balansräkningen ska en sammanfattning av de viktigaste beräkningsantagandena för livförsäkringar lämnas.

Försäkringstekniska avsättningar som härrör från investeringsavtal

8 § I not till respektive balansräkningspost ska förändringar i de försäkringstekniska avsättningar som härrör från investeringsavtal specificeras.

Val av räntesats vid beräkning av försäkringstekniska avsättningar

9 § I not till balansräkningen ska upplysningar om vald räntesats som används i beräkningarna av försäkringstekniska avsättningar lämnas. Vidare ska uppgifter lämnas om hur den valda räntesatsen har fastställts.

10 § har upphävts genom FFFS 2016:13.

Resultaträkningen

Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen

11 § I not till resultaträkningen ska ett försäkringsföretag som bedriver skadeförsäkringsrörelse lämna uppgifter som beskriver hur kapitalavkastningen överförts från finansförvaltningen till försäkringsrörelsen. En sådan beskrivning ska innehålla uppgifter om hur kapitalunderlaget och kalkylräntan fastställts. Uppgifter ska vidare lämnas om vilket eller vilka finansiella instrument som försäkringsföretaget lagt till grund för att bestämma kalkylräntan samt löptiderna för dessa instrument.

Motsvarande uppgifter ska lämnas för beräkningar i väsentliga utländska valutor.

Driftskostnader

12 § (34) Posten Driftskostnader (I.7/II.8) ska i resultaträkningen eller i not specificeras på följande sätt:

a) Anskaffningskostnader.
b) Förändring av Förutbetalda anskaffningskostnader (+/–).
c) Administrationskostnader.
d) Provisioner och vinstandelar i avgiven återförsäkring (–).

Ersättningar och förmåner till ledningen

13 § För upplysningar om ersättningar och förmåner till personer i ledningen finns bestämmelser i 5 kap. 1 § lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag, jämför 5 kap. 40–44 §§ årsredovisningslagen (1995:1554). *FFFS (2016:13)*

Allmänna råd

Upplysningar om ersättningar och förmåner till nyckelpersoner i ledande ställning bör också lämnas enligt IAS 24 *Upplysningar om närstående* som gäller enligt de allmänna råden till första rubriken i 2 kap.

Upplysningar om väsentliga villkor i avtal med nyckelpersoner i ledande ställning om framtida pensioner och liknande förmåner efter avslutad anställning bör även omfatta följande upplysningar:

– huruvida pensioner är avgiftsbestämda eller förmånsbestämda,
– räkenskapsårets kostnad i förhållande till pensionsgrundande ersättning för avgiftsbestämda pensioner,
– räkenskapsårets kostnad i förhållande till pensionsgrundande ersättning för förmånsbestämda pensioner, samt
– för förmånsbestämda pensioner, pensionsnivån uttryckt i förhållande till pensionsgrundande ersättning eller, i förekommande fall, i kronor och om pensionen är villkorad av framtida anställning.

Upplysningar om andra ersättningar enligt 5 kap. 40 § årsredovisningslagen omfattar även annat arbete än som styrelseledamot eller annan ledande befattningshavare. Dessa ersättningar avser även arvoden för uppdrag som tillhör styrelseledamotens normala yrkesverksamhet, exempelvis

som advokat eller konsult. Det saknar betydelse om ersättningen för arbetet betalas direkt till personen, till ett bolag eller till annan tredje man.

Begreppet *nyckelpersoner i ledande ställning* bör definieras enligt godkända internationella redovisningsstandarder, jämför IAS 24. Dessa personer bör även anses ingå i ledningen vid tillämpning av 5 kap. 40 § tredje stycket, 41 § andra stycket och 44 § årsredovisningslagen.

FFFS (2016:13)

Närståendeupplysningar i vissa livförsäkringsföretag

14 § Bestämmelser om upplysningar om transaktioner med närstående finns i 5 kap. 1 § lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag och 5 kap. 23 § första stycket samt 5 kap. 24 § årsredovisningslagen (1995:1554). Livförsäkringsföretag som inte får dela ut vinst och som har närstående ska lämna följande tilläggsupplysningar:

För väsentliga avtal med närstående och, i förekommande fall, andra företag i en företagsgrupp av motsvarande slag som en koncern (ett så kallat närståendeavtal), ska upplysningar alltid lämnas om avtalets

1. karaktär och ekonomiska innebörd,
2. värde i relation till balansräkningen och resultaträkningen,
3. motpart eller, i förekommande fall, motparter,
4. väsentliga villkor, särskilt sådana som är ovanliga med hänsyn till liknande avtal på marknaden,
5. vederlag, metod för att bestämma vederlaget, tillämpningen av metoden samt närmare upplysningar om
   a) hur jämförelsen gjorts när vederlaget bestämts genom en hänvisning till jämförbara varor eller tjänster på marknaden, eller
   b) skälen för vald metod när vederlaget inte bestämts med hänsyn till vederlaget för jämförbara varor eller tjänster på marknaden.

Redovisning & rapportering

När upplysningar lämnas om närståendeavtal får likartade avtal redovisas tillsammans.

Upplysningar ska också lämnas om de instruktioner och rutiner som tillämpas för att ingå och följa upp närståendeavtal. *FFFS (2016:13)*

Allmänna råd

Kretsen ”företag av motsvarande slag som en koncern” sammanfaller med sådana koncernliknande strukturer som ett företag har att beakta enligt 11 kap. 7 § och 12 kap. 25 § försäkringsrörelselagen (2010:2043).

Upplysningarna om närståendeavtal bör lämnas genom en översiktlig uppställning som grupperar avtalen i väsentlighetsordning. Avtalsförhållandena bör också anges schematiskt i en koncernöversikt eller, i förekommande fall, i en motsvarande gruppöversikt. *FFFS (2016:13)*

Föreskriftsenlighet

15 § Ett företag ska i sin årsredovisning ange författningsrubrik samt författningsnummer till de av Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd som det tillämpat. Företaget ska även ange huruvida det upprättat sin årsredovisning och sin koncernredovisning enligt dessa föreskrifter.

Allmänna råd

Företaget bör närmare ange vilken normgivning på redovisningsområdet som det har tillämpat utöver lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag och dessa föreskrifter och allmänna råd.

6 kap. Förvaltningsberättelse och resultatanalys

Förvaltningsberättelse

1 § Reglerna i bilaga 5 ska tillämpas när det gäller förvaltningsberättelsens innehåll.

Upplysningar som ska lämnas i förvaltningsberättelsen enligt dessa föreskrifter och allmänna råd får lämnas på annan plats i årsredovisningen. I sådana fall ska förvaltningsberättelsen innehålla en hänvisning till den plats där uppgifterna lämnas.

Särskilda upplysningar i förvaltningsberättelsen

2 § Femårsöversikten ska upprättas enligt de redovisningsprinciper som tillämpats i den senaste årsredovisningen för de upplysningar som är relaterade till uppgifter om resultat, ekonomisk ställning, avkastning och konsolideringskapital, om det inte är förenat med särskilda svårigheter att göra en sådan omräkning. Om försäkringsföretaget inte har gjort någon omräkning, ska företaget upplysa om detta och ange skälen.

Allmänna råd

Enligt 6 kap. 2 § lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag ska en femårsöversikt lämnas. Femårsöversikten bör ställas upp i schematisk form och, med hänsyn till om försäkringsföretaget bedriver livförsäkrings- eller skadeförsäkringsrörelse, bör den innehålla minst följande uppgifter om försäkring för egen räkning.

Resultatrelaterade uppgifter:

a) Premieintäkt (skadeförsäkringsföretag), premieinkomst (skade- och livförsäkringsföretag).
b) Kapitalavkastning netto i försäkringsrörelsen.
c) Försäkringsersättningar.
d) Återbäring och rabatter.
e) Försäkringsrörelsens tekniska resultat.
f) Årets resultat.

Uppgifter om ekonomisk ställning:

a) Placeringstillgångar (värderade till verkligt värde).
b) Försäkringstekniska avsättningar.
c) Konsolideringskapital.

Konsolideringskapital utgörs av i balansräkningen redovisat eget kapital, obeskattade reserver, förlagslån samt övervärden och undervärden i placeringstillgångar som inte redovisats i balansräkningen. När övervärden och undervärden som inte redovisas i balansräkningen medtas i konsolideringskapitalet görs detta utan beaktande av uppskjuten skatt. Uppskjutna skattefordringar och skulder som i redovisningen påverkat eget kapital återläggs vid beräkningen av konsolideringskapitalet.

Vid angivande av konsolideringskapitalet bör anges hur stor del av konsolideringskapitalet som utgörs av uppskjuten skatt. Övervärdet i placeringstillgångar bör anges uppdelat på byggnader och mark, placeringar i koncernföretag och intresseföretag samt andra finansiella placeringstillgångar.

Nyckeltal

Försäkringsföretaget bör lämna uppgifter om resultat av försäkringsrörelsen och resultat av kapitalförvaltningen.

Skadeförsäkringsrörelsen

a) Skadeprocent (försäkringsersättningar i procent av premieintäkter).
b) Driftskostnadsprocent (driftskostnader, enligt bilaga 4, 10 §, i procent av premieintäkter).
c) Totalkostnadsprocent (summan av försäkringsersättningar enligt a och driftskostnader enligt b i procent av premieintäkter).

Livförsäkringsrörelsen

a) Förvaltningskostnadsprocent (Driftskostnader, enligt bilaga 4, 10 § jämte skaderegleringskostnader, i förhållande till det genomsnittliga verkliga värdet på posterna C Placeringstillgångar, D Placeringstillgångar för vilka försäkringstagaren bär placeringsrisk och G.II Kassa och bank).

Resultat av kapitalförvaltningen

a) Direktavkastning, i procent (Kapitalavkastning, intäkter, enligt bilaga 4, 12 § a–c, minskat med driftskostnader för byggnader och mark, enligt bilaga 4, 20 §, i förhållande till det genomsnittliga verkliga värdet på posterna C Placeringstillgångar, D Placeringstillgångar för vilka försäkringstagaren bär placeringsrisk och G.II Kassa och bank).
b) Totalavkastning, i procent (Kapitalavkastning, intäkter enligt a jämte värdeförändringar och realisationsresultat vid försäljning av placeringstillgångar i förhållande till det genomsnittliga verkliga värdet på posterna C Placeringstillgångar, D Placeringstillgångar för vilka försäkringstagaren bär placeringsrisk och G.II Kassa och bank).

Försäkringsföretag bör i anslutning till publicerade nyckeltal, lämna information om hur direktavkastning och totalavkastning är beräknad, om inte detta klart framgår av resultat- och balansräkningen samt noter.

Om direktavkastning och totalavkastning beräknas på annat sätt än enligt a och b bör upplysning lämnas om detta samt om skälen till avvikelsen, se 2 kap. 3 § årsredovisningslagen (1995:1554). Försäkringsföretag bör då i anslutning till dessa publicerade nyckeltal ange vilka poster i balans- och resultaträkningen som ingår vid beräkningarna.

Försäkringsföretaget bör lämna uppgifter om ekonomisk ställning.

Skadeförsäkringsrörelsen

a) Konsolideringsgrad (konsolideringskapitalet i procent av premieinkomsten för egen räkning).

3 § Enligt 6 kap. 2 § lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag ska upplysningar lämnas om företagets kapitalstyrka i femårsöversikten.

De solvensrelaterade uppgifterna i femårsöversikten ska överensstämma med de uppgifter som försäkringsföretaget årligen ska offentliggöra i sin solvens- och verksamhetsrapport, enligt 16 kap. 1 § samt 19 kap. 54 och 55 §§ försäkringsrörelselagen (2010:2043).

Allmänna råd

Ett försäkringsföretag bör lämna följande solvensrelaterade beloppsuppgifter i femårsöversikten:

a) Kapitalbas för företaget med särskilda uppgifter om primärkapital, respektive tilläggskapital.
b) Minimikapitalkrav för företaget.
c) Solvenskapitalkrav för företaget.
d) Kapitalbas för gruppen.
e) Solvenskapitalkrav för gruppen.
f) Kapitalbas för finansiella konglomerat (med uppgift om den metod som använts för beräkningen).
g) Erforderligt kapitalkrav för det finansiella konglomeratet (med uppgift om den metod som använts för beräkningen).

Redovisning & rapportering

Kapitalbas för företaget beräknas enligt 7 kap. försäkringsrörelselagen (2010:2043). Minimikapitalkrav respektive solvenskapitalkrav för företaget beräknas enligt 8 kap. försäkringsrörelselagen. Gruppbaserad kapitalbas och solvenskapitalkrav för gruppen beräknas enligt 19 kap. försäkringsrörelselagen.

Kapitalbas och kapitalkrav för ett finansiellt konglomerat beräknas enligt Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd (FFFS 2011:26) om särskild tillsyn över finansiella konglomerat samt 5 kap. lagen (2006:531) om särskild tillsyn över finansiella konglomerat. Upplysningarna behöver endast lämnas av företag som är skyldiga att rapportera konglomeratets kapitalbas och kapitalkrav till en tillsynsmyndighet.

Resultatanalys

4 § Resultatanalys enligt 6 kap. 3 § lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag ska upprättas enligt bilaga 6.

7 kap. Koncernredovisning

Dotterföretag som inte konsolideras

1 § Moderföretag ska ange vilka dotterföretag som inte omfattas av koncernredovisningen. För sådana dotterföretag ska väsentliga nyckeltal anges.

Koncernredovisning

2 § Internationella redovisningsstandarder som antagits av Europeiska kommissionen i enlighet med artikel 3 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1606/2002 av den 19 juli 2002 om tillämpning av internationella redovisningsstandarder (IAS-förordningen), ska tillämpas när en koncernredovisning upprättas, oavsett om ett försäkringsföretag är noterat eller onoterat, jämför 7 kap. 6 § lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag.

Ett försäkringsföretag ska i koncernredovisningen tillämpa reglerna i

a) 5 kap. 2 och 3 §§ om placeringstillgångar för villkorad återbäring,
b) 5 kap. 5 och 6 §§ om eget kapital och villkorad återbäring,

c) 5 kap. 13 § om ersättningar och förmåner till ledningen,
d) 6 kap. 1 § om förvaltningsberättelse, varvid första stycket ska tillämpas i den del stycket hänvisar till följande föreskrifter och allmänna råd i bilaga 5:
   – 1 § om upplysningar om verksamheten,
   – 3 § om nya redovisningsstandarders konsekvenser för tillämpning av rörelseregler, och
   – de allmänna råden under 4 § om upplysningar om övervärden i fondförsäkringsverksamhet, samt
e) 6 kap. 2 § om särskilda upplysningar i förvaltningsberättelsen. *FFFS (2016:13)*

Allmänna råd

Rådet för finansiell rapporterings rekommendation RFR 1 *Kompletterande redovisningsregler för koncerner*, och specificering av bundet och fritt eget kapital enligt 3 kap. 4 § lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag, bör tillämpas av alla försäkringsföretag som upprättar en koncernredovisning enligt IAS-förordningen. Rådets rekommendation RFR 1 tillämpas med de avvikelser och tillägg som följer av paragrafen och bestämmelserna i lagen om årsredovisning i försäkringsföretag, se 7 kap. 5 § samma lag.

De uttalanden från Rådet för finansiell rapportering som anges i de allmänna råden till första rubriken i 2 kap., punkt 2 bör tillämpas på samma sätt som RFR 1.

För följande standarder lämnas dessa förtydliganden:

a) IFRS 8 *Rörelsesegment*. Standarden behöver endast tillämpas i koncernredovisningen av försäkringsföretag som omfattas av standardens tillämpningsområde.
b) IAS 33 *Resultat per aktie*. Standarden behöver endast tillämpas i koncernredovisningen av försäkringsföretag som omfattas av standardens tillämpningsområde. *FFFS (2016:13)*

3 § Reglerna i 2 § ska tillämpas med följande anpassningar:

1. Sådana upplysningar som avser särskilt angivna poster i balansräkningen eller resultaträkningen lämnas för motsvarande tillgångar eller skulder respektive intäkter och kostnader i andra poster.
2. I femårsöversikten tillämpas, trots 6 kap. 2 §, redovisningsprinciperna i den senaste koncernredovisningen, om det inte är förenat med särskilda svårigheter.

Allmänna råd

I en koncernredovisning enligt 2 § kan avvikelser göras från de uppgifter som enligt 6 kap. 2 § allmänna råd bör lämnas i femårsöversikten, om

1. avvikelserna är nödvändiga med hänsyn till rubriceringen och klassificeringen av posterna i balansräkningen eller resultaträkningen,
2. avvikelserna anges, och
3. informationen är likvärdig med de uppgifter som bör lämnas enligt de allmänna råden.

8 kap. Delårsrapport

Allmänna råd

Onoterade försäkringsföretag

1. Onoterade försäkringsföretag vars balansomslutning enligt fastställd balansräkning för det närmast föregående räkenskapsåret överstiger 1 miljard kronor, bör minst en gång under ett räkenskapsår som omfattar mer än tio månader lämna en delårsrapport. Delårsrapporten bör omfatta en period av minst hälften och högst två tredjedelar av räkenskapsåret.
2. Ett försäkringsföretag enligt 1 bör tillämpa 9 kap. årsredovisningslagen (1995:1554) med undantag för 1 § första och andra stycket och 2 §.
3. Reglerna i 2–4 kap. bör tillämpas även i fråga om delårsrapporter för juridisk person. Ett onoterat försäkringsföretag behöver inte lämna uppgifter enligt IAS 34 *Delårsrapportering* för den juridiska personen.
4. Moderföretag som är dotterföretag till ett annat företag behöver inte lämna upplysningar om koncernen under förutsättning
   – att företaget, i enlighet med 7 kap. 3 § lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag, inte har upprättat någon koncernredovisning för närmast föregående räkenskapsår,
   – att det moderföretag vars koncernredovisning har getts in till registreringsmyndigheten enligt 7 kap. 2 § årsredovisningslagen, har upprättat en delårsrapport som omfattar samma rapportperiod som företagets delårsrapport,

- att moderföretagets delårsrapport innehåller likvärdiga uppgifter som omfattar även koncernen, och
- att företaget i sin egen delårsrapport lämnar uppgift om moderföretagets namn, organisationsnummer eller, i förekommande fall, personnummer samt säte.

5. Upplysningar om ersättningar och förmåner till ledningen bör lämnas om sådana ersättningar och förmåner som förändrats i en inte oväsentlig omfattning under delårsperioden.
6. Översiktliga upplysningar enligt 3 § i bilaga 5 om nya redovisningsstandarders konsekvenser för tillämpning av rörelseregler, bör lämnas i delårsrapporten.
7. Onoterade försäkringsföretag bör lämna uppgift om konsolideringskapital och väsentliga nyckeltal enligt de allmänna råden i 6 kap. 2 §. Solvensrelaterade uppgifter bör beräknas enligt de allmänna råden i 6 kap. 3 §. Företaget bör vidare specificera väsentliga förändringar under året av övervärden på placeringstillgångar.
8. Onoterade försäkringsföretag bör tillämpa Rådet för finansiell rapporterings rekommendation RFR 1 *Kompletterande redovisningsregler för koncerner*, samt uttalanden från Rådet för finansiell rapportring (UFR), vid upprättande av delårsrapport för koncernen.
9. Onoterade försäkringsföretag bör tillämpa IAS 34 *Delårsrapportering* i koncernredovisningen vid upprättande av delårsrapport för koncernen.
10. Utöver punkt 8 och 9 bör ett onoterat försäkringsföretag i delårsrapporten för koncernen enbart tillämpa följande regler i detta kapitel.
    - Punkt 5 om upplysningar om ersättningar och förmåner till ledningen som förändrats i en inte oväsentlig omfattning under delårsperioden.
    - Punkt 6 om översiktliga upplysningar om nya redovisningsstandarders konsekvenser för tillämpning av rörelseregler.
    - Punkt 7 om konsolideringskapital, väsentliga nyckeltal och solvensrelaterade uppgifter, varvid 7 kap. 3 § 2 och de allmänna råden till nämnda paragraf får beaktas.
    - Punkt 11 om insändande av delårsrapport.
11. Försäkringsföretag som inte enligt lag ska lämna delårsrapport till registreringsmyndigheten, bör lämna den delårsrapport som avses i 1 till Finansinspektionen snarast efter att den är färdigställd. Den bör ha kommit in till myndigheten senast inom två månader från delårsperiodens utgång.

Noterade försäkringsföretag

12. Noterade försäkringsföretag bör i delårsrapporten tillämpa följande allmänna råd som avser onoterade försäkringsföretag.
    - Punkt 5 om upplysningar om ersättningar och förmåner till ledningen som förändrats i en inte oväsentlig omfattning under delårsperioden.
    - Punkt 6 om översiktliga upplysningar om nya redovisningsstandarders konsekvenser för tillämpning av rörelseregler.
    - Punkt 7 om konsolideringskapital, väsentliga nyckeltal och solvensrelaterade uppgifter, varvid 7 kap. 3 § 2 och de allmänna råden till nämnda paragraf får beaktas.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

2015:12

1. Dessa föreskrifter och allmänna råd träder i kraft den 1 januari 2016 och tillämpas första gången på årsbokslut, årsredovisningar och koncernredovisningar som upprättas för räkenskapsår som inleds efter den 31 december 2015 samt i delårsrapporter som upprättas för del av sådant räkenskapsår.
2. Genom föreskrifterna upphävs Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd (FFFS 2008:26) om årsredovisning i försäkringsföretag.
3. Följande upplysningar behöver inte lämnas i årsredovisningar som upprättas för räkenskapsår 1 januari–31 december 2016:
   a) d och e i de allmänna råden till 6 kap. 3 §.
   b) f och g i de allmänna råden till 6 kap. 3 §.
4. Omräkning av upplysningarna som ska lämnas enligt 6 kap. 2 § ska inte tillämpas på solvensrelaterade uppgifter i femårsöversikten som har angetts i årsredovisningar, koncernredovisningar och delårsrapporter för räkenskapsår eller del av räkenskapsår till och med den 31 december 2015.

2016:13

Dessa föreskrifter träder i kraft den 31 mars 2016 och tillämpas första gången för det räkenskapsår som inleds närmast efter den 31 december 2015 samt i delårsrapporter som upprättas för del av sådant räkenskapsår.

Bilaga 1 Uppställningsform för balansräkningen

Tillgångar

A. Tecknat ej inbetalt kapital

B. Immateriella tillgångar
   - I. Goodwill
   - II. Andra immateriella tillgångar

C. Placeringstillgångar
   - I. Byggnader och mark
   - II. Placeringar i koncernföretag, intresseföretag, gemensamt styrda företag och övriga företag som det finns ett ägarintresse i
     1. Aktier och andelar i koncernföretag
     2. Räntebärande värdepapper emitterade av, och lån till, koncernföretag
     3. Aktier och andelar i intresseföretag och gemensamt styrda företag
     4. Räntebärande värdepapper emitterade av, och lån till, intresseföretag och gemensamt styrda företag
     5. Aktier och andelar i övriga företag som det finns ett ägarintresse i
     6. Räntebärande värdepapper emitterade av, och lån till, övriga företag som det finns ett ägarintresse i
   - III. Andra finansiella placeringstillgångar
     1. Aktier och andelar
     2. Obligationer och andra räntebärande värdepapper
     3. Andelar i investeringspooler
     4. Lån med säkerhet i fast egendom
     5. Övriga lån
     6. Utlåning till kreditinstitut
     7. Övriga finansiella placeringstillgångar
   - IV. Depåer hos företag som avgivit återförsäkring

D. Placeringstillgångar för vilka livförsäkringstagaren bär placeringsrisk
   1. Tillgångar för villkorad återbäring
   2. Fondförsäkringstillgångar

E. Återförsäkrares andel av Försäkringstekniska avsättningar
   1. Ej intjänade premier och kvardröjande risker
   2. Livförsäkringsavsättning
   3. Oreglerade skador
   4. Återbäring och rabatter
   5. Övriga försäkringstekniska avsättningar
   6. Avsättning för livförsäkringar för vilka försäkringstagaren bär risk
      - a) Villkorad återbäring
      - b) Fondförsäkringsåtaganden

F. Fordringar
   - I. Fordringar avseende direkt försäkring
   - II. Fordringar avseende återförsäkring
   - III. Övriga fordringar

G. Andra tillgångar
   - I. Materiella tillgångar och varulager
   - II. Kassa och bank
   - III. Övriga tillgångar

H. Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter
   - I. Upplupna ränte- och hyresintäkter
   - II. Förutbetalda anskaffningskostnader
   - III. Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

SUMMA TILLGÅNGAR

Eget kapital, avsättningar och skulder

AA. Eget kapital
- I. Aktiekapital eller Garantikapital
- I.a. Verksamhetskapital
- I.b. Förlagsinsatser
- II. Överkursfond
- III. Uppskrivningsfond
- IV. Konsolideringsfond
- V. Andra fonder
  1. Reservfond
  2. Kapitalandelsfond
  3. Fond för verkligt värde
  4. Fond för utvecklingsutgifter
  5. Övriga fonder
- V.a. Kapitalandelslån och vinstandelslån
- VI. Balanserad vinst eller förlust
- VII. Årets resultat

BB. Obeskattade reserver

CC. Efterställda skulder

DD. Försäkringstekniska avsättningar (före avgiven återförsäkring)
1. Ej intjänade premier och kvardröjande risker
2. Livförsäkringsavsättning
3. Oreglerade skador
4. Återbäring och rabatter
5. Utjämningsavsättning
6. Övriga försäkringstekniska avsättningar

Redovisning & rapportering

EE. Försäkringsteknisk avsättning för livförsäkringar för vilka försäkringstagaren bär risk (före avgiven återförsäkring)
1. Villkorad återbäring
2. Fondförsäkringsåtaganden

FF. Andra avsättningar
1. Pensioner och liknande förpliktelser
2. Skatter
3. Övriga avsättningar

GG. Depåer från återförsäkrare

HH. Skulder
- I. Skulder avseende direkt försäkring
- II. Skulder avseende återförsäkring
- III. Obligationslån
- IV. Skulder till kreditinstitut
- IV.b. Kapitalandelslån och vinstandelslån
- V. Övriga skulder

II. Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter
- I. Återförsäkrares andel av Förutbetalda anskaffningskostnader
- II. Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER

FFFS (2016:13)

Bilaga 2 Uppställningsform för resultaträkningen

I. TEKNISK REDOVISNING AV SKADEFÖRSÄKRINGSRÖRELSE
- 1. Premieintäkter (efter avgiven återförsäkring)
  - a) Premieinkomst
  - b) Premier för avgiven återförsäkring (–)
  - c) Förändring i Avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker, (+/–)
  - d) Återförsäkrares andel av Förändring i avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker (+/–)
- 2. Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen (III.6)
- 3. Övriga tekniska intäkter (efter avgiven återförsäkring)
- 4. Försäkringsersättningar (efter avgiven återförsäkring)
  - a) Utbetalda försäkringsersättningar
    - aa) Före avgiven återförsäkring
    - bb) Återförsäkrares andel (–)
  - b) Förändring i Avsättning för oreglerade skador
    - aa) Före avgiven återförsäkring
    - bb) Återförsäkrares andel (–)
- 5. Förändring i Övriga försäkringstekniska avsättningar (efter avgiven återförsäkring) (+/–)
    - aa) Före avgiven återförsäkring
    - bb) Återförsäkrares andel (–)
- 6. Återbäring och rabatter (efter avgiven återförsäkring)
- 7. Driftskostnader
- 8. Övriga tekniska kostnader (efter avgiven återförsäkring)
- 9. Förändring i Utjämningsavsättning
- 10. Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat (införs som post III.1)

II. TEKNISK REDOVISNING AV LIVFÖRSÄKRINGSRÖRELSE
- 1. Premieinkomst (efter avgiven återförsäkring)
  - a) Premieinkomst
  - b) Premier för avgiven återförsäkring (–)
- 2. Kapitalavkastning, intäkter
- 3. Orealiserade vinster på placeringstillgångar
- 3a. Värdeökning på placeringstillgångar för vilka livförsäkringstagaren bär placeringsrisk
    - aa) Värdeökning på tillgångar för villkorad återbäring
    - bb) Värdeökning på fondförsäkringstillgångar
- 3b. Värdeökningar på övriga placeringstillgångar
- 4. Övriga tekniska intäkter (efter avgiven återförsäkring)
- 5. Försäkringsersättningar (efter avgiven återförsäkring)
  - a) Utbetalda försäkringsersättningar
    - aa) Före avgiven återförsäkring
    - bb) Återförsäkrares andel (–)
  - b) Förändring i Avsättning för oreglerade skador
    - aa) Före avgiven återförsäkring
    - bb) Återförsäkrares andel (–)
- 6. Förändring i andra försäkringstekniska avsättningar (efter avgiven återförsäkring) (+/–)
  - a) Livförsäkringsavsättning
    - aa) Före avgiven återförsäkring
    - bb) Återförsäkrares andel (–)

b) Försäkringsteknisk avsättning för livförsäkring för vilka försäkringstagaren bär risk
   aa) Villkorad återbäring
      i) Före avgiven återförsäkring
      ii) Återförsäkrares andel (–)
   bb) Fondförsäkringsåtagande
      i) Före avgiven återförsäkring
      ii) Återförsäkrares andel (–)
c) Övriga försäkringstekniska avsättningar
   aa) Före avgiven återförsäkring
   bb) Återförsäkrares andel (–)

7. Återbäring och rabatter (efter avgiven återförsäkring)
8. Driftskostnader
9. Kapitalavkastning, kostnader
10. Orealiserade förluster på placeringstillgångar
10a. Värdeminskning på placeringstillgångar för vilka livförsäkringstagaren bär placeringsrisk
   aa) Värdeminskning på tillgångar för villkorad återbäring
   bb) Värdeminskning på fondförsäkringstillgångar
10b. Värdeminskning på övriga placeringstillgångar
11. Övriga tekniska kostnader (efter avgiven återförsäkring)
12. Kapitalavkastning överförd till finansrörelsen (införs som post III.4)
13. Livförsäkringsrörelsens tekniska resultat (införs som post III.2)

III. ICKE-TEKNISK REDOVISNING

1. Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat (post I.10)
2. Livförsäkringsrörelsens tekniska resultat (post II.13)
3a. Kapitalavkastning, intäkter
3b. Orealiserade vinster på placeringstillgångar
4. Kapitalavkastning överförd från livförsäkringsrörelsen (post II.12)
5a. Kapitalavkastning, kostnader
5b. Orealiserade förluster på placeringstillgångar
6. Kapitalavkastning överförd till skadeförsäkringsrörelsen (post I.2)
7. Övriga intäkter
8. Övriga kostnader

Redovisning & rapportering

Resultat före bokslutsdispositioner och skatt

9. Bokslutsdispositioner

Resultat före skatt

10. Skatt på årets resultat
11. Övriga skatter
12. Årets resultat

FFFS (2016:13)

Bilaga 3 Balansräkningens poster

1 § Posterna i 2–59 §§ avser uppställningsformen för balansräkningen, enligt bilaga 1 till lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag, med de tillägg som följer av 3 kap. 1 §. *FFFS (2016:13)*

Tillgångar

2 § (6) **Post A – Tecknat ej inbetalt kapital.** Posten omfattar fordringar som avser ännu inte fullgjorda betalningar för tecknat aktie- eller garantikapital.

Allmänna råd

I försäkringsaktiebolag är posten endast tillämplig vid nyemission.

Innan ett nyemissionsbeslut har registrerats, redovisas motsvarande belopp på skuldsidan under posten Övriga skulder (post HH.V). Efter registrering omföres beloppet till Aktiekapital eller Garantikapital (post AA.I).

Under denna post får redovisas tecknat ej inbetalt kapital även om inte alla förutsättningar är uppfyllda för att i balansräkningen få redovisa det som en tillgång enligt godkända internationella redovisningsstandarder.

Ej inbetalda insatser i ömsesidiga försäkringsbolag och försäkringsföreningar får inte tas upp som tillgång, se 3 kap. 2 § lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag.

3 § (6) **Post B.I – Goodwill.** Posten omfattar goodwill och koncerngoodwill som förvärvats mot vederlag.

4 § (6) **Post B.II – Andra immateriella tillgångar.** Posten omfattar

1. balanserade utgifter för utvecklingsarbeten och liknande,
2. koncessioner, patent, licenser, varumärken samt liknande rättigheter och tillgångar,
3. hyresrätter och liknande rättigheter, samt
4. förskott avseende immateriella tillgångar. *FFFS (2016:13)*

Allmänna råd

Vad som får redovisas som immateriell anläggningstillgång och vad som är goodwill anges i 4 kap. 1 § lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag, jämför 4 kap. 2 § årsredovisningslagen (1995:1554). Kompletterande regler finns i godkända internationella redovisningsstandarder, jämför IAS 38 *Immateriella tillgångar* och Rådet för finansiell rapporterings rekommendation RFR 2 *Redovisning för juridiska personer*.

En avtalsenlig rätt att förvalta finansiella tillgångar för annans räkning är ett exempel på en sådan liknande rättighet som avses i 2. Dessa kan även redovisas när företag delar upp försäkringskontrakt i en försäkringsdel och en depositionsandel, jämför IFRS 4 *Försäkringsavtal*.

Immateriella tillgångar som uppstår när försäkringsavtal förvärvats via ett företagsförvärv eller i en portföljöverlåtelse kan även redovisas här, jämför IFRS 4. *FFFS (2016:13)*

5 § (6) **Post C.I – Byggnader och mark.** Posten omfattar

- byggnader och mark,
- byggnad under uppförande, och
- erlagd handpenning avseende byggnader och mark.

Allmänna råd

Posten omfattar också fastigheter där den egna verksamheten bedrivs.

6 § Posterna C.II.1, C.II.3 och C.II.5 – Aktier och andelar i koncernföretag och **Aktier och andelar i intresseföretag och gemensamt styrda företag** samt **Aktier och andelar i övriga företag som det finns ett ägarintresse i.** Här redovisas innehav av aktier och andelar samt teckningsrätter och delrätter på aktier i koncernföretag, intresseföretag och gemensamt styrda företag samt övriga företag som det finns ett ägarintresse i, jämför 1 kap. 4–5 a §§ årsredovisningslagen (1995:1554). *FFFS (2016:13)*

Allmänna råd

Under posten C.II.1 bör även derivatinstrument på aktier och andelar i koncernföretag redovisas.

Under posten C.II.3 bör även derivatinstrument på aktier i intresseföretag och gemensamt styrda företag redovisas.

Under posten C.II.5 bör även derivatinstrument på aktier och andelar i övriga företag som det finns ett ägarintresse i redovisas. Ägarintressen definieras i 4 kap. 4 a § årsredovisningslagen (1995:1554). *FFFS (2016:13)*

7 § (6 och 9) **Posterna C.II.2, C.II.4 och C.II.6 – Räntebärande värdepapper emitterade av, och lån till, koncernföretag** och **Räntebärande värdepapper emitterade av, och lån till, intresseföretag och gemensamt styrda företag** samt **Räntebärande värdepapper emitterade av, och lån till, övriga företag som det finns ett ägarintresse i.** Dessa poster omfattar obligationer och andra räntebärande värdepapper (inklusive nollkupongs- och diskonteringsinstrument) emitterade av koncernföretag, intresseföretag, gemensamt styrda företag och övriga företag som det finns ett ägarintresse i samt lån till sådana företag. *FFFS (2016:13)*

8 § Post C.III.1 – Aktier och andelar. Här redovisas innehav av aktier och andelar samt teckningsrätter och delrätter på aktier.

Allmänna råd

Andra aktieoptioner än teckningsrätter och delrätter kan redovisas antingen i denna post eller i en egen post Derivat, (post C.III.6a).

Derivat som har ett negativt värde, bör redovisas på skuldsidan genom att posten Derivat (post HH.IV.a), infogas i uppställningsformen för balansräkningen.

Andelar i så kallade blandade värdepappersfonder får ingå i denna post, om det redovisade värdet på de förvaltade tillgångarna till minst hälften utgörs av aktier eller aktierelaterade instrument.

9 § (9) **Post C.III.2 – Obligationer och andra räntebärande värdepapper.** Denna post omfattar sådana omsättningsbara obligationer och andra räntebärande värdepapper (inklusive nollkupongs- och diskonteringsinstrument) som emitterats av kreditinstitut, andra företag eller offentliga organ.

Allmänna råd

Vid gränsdragningen mellan posten Obligationer och andra räntebärande värdepapper (C.III.2) och posterna Lån med säkerhet i fast egendom, Övriga lån och Utlåning till kreditinstitut (C.III.4–6) bör det primära kriteriet vara om företagets fordran är omsättningsbar eller överlåtbar. Placeringar som motsvaras av löpande skuldebrev bör därför normalt redovisas under posten Obligationer och andra räntebärande värdepapper (C.III.2), medan enkla skuldebrev normalt redovisas som lån under posterna Lån med säkerhet i fast egendom (C.III.4), Övriga lån (C.III.5) eller Utlåning till kreditinstitut (C.III.6).

Andelar i så kallade blandade värdepappersfonder får ingå i denna post om det redovisade värdet på de förvaltade tillgångarna till mer än hälften utgörs av räntebärande värdepapper eller liknande instrument.

10 § (10) **Post C.III.3 – Andelar i investeringspooler.** Posten omfattar ett försäkringsföretags andel i en investering som är gemensam med andra företag eller pensionsfonder och som förvaltas av en eller flera av dessa företag eller pensionsfonder.

11 § (11) **Post C.III.4 – Lån med säkerhet i fast egendom.** Här redovisas lån vars säkerheter helt eller delvis utgörs av inteckningar i fast egendom. Om försäkringsföretaget har tagit emot flera säkerheter för ett lån, ska lånet redovisas i denna post om minst hälften av säkerheternas värde utgörs av fast egendom.

12 § (11) **Post C.III.5 – Övriga lån.** Här redovisas lån med andra erhållna säkerheter än fast egendom, t.ex. livförsäkringslån.

13 § (13) **Post C.III.6 – Utlåning till kreditinstitut.** Posten omfattar sådan utlåning till kreditinstitut (banker, kreditmarknadsbolag, finansbolag och hypoteksinstitut) där insatta medel är disponibla först efter en viss uppsägningstid.

Tillgodohavanden utan någon sådan begränsning ska, oavsett om de är räntebärande eller ej, tas upp under posten Kassa och bank (G.II).

Allmänna råd

Marknadsbevis är ett exempel på utlåning som redovisas i denna post. Här redovisas också sådana medel som försäkringsföretaget kan säga upp direkt, men där detta i så fall medför ett kompensationskrav till den externa kreditgivaren i form av räntekompensation eller en likvärdig ersättning.

14 § Post C.III.6a – Derivat.

Allmänna råd

Posten omfattar derivat som har ett positivt värde, jämför IAS 39 *Finansiella instrument: Redovisning och värdering*.

Derivat med positivt värde och negativt värde får nettoredovisas om det finns en legal rätt att kvitta beloppen samt att posterna kommer att regleras med ett nettobelopp, jämför IAS 32 *Finansiella instrument: Klassificering*.

Bestämmelserna i 3 kap. 1 § innebär att aktie- och ränterelaterade derivat får redovisas separat från underliggande instrument. Detta gäller dock inte för Teckningsrätter (teckningsoptioner) och delrätter som redovisas enligt 6 och 8 §§.

15 § (13) **Post C.III.7 – Övriga finansiella placeringstillgångar.** I denna post redovisas sådana finansiella placeringstillgångar som inte omfattas av 6–14 §§.

Allmänna råd

Fordringar på överförande part vid så kallad äkta återköpstransaktion enligt 2 kap. 1 §, kan redovisas i denna post.

16 § (14) **Post C.IV – Depåer hos företag som avgivit återförsäkring.** Försäkringsföretag som mottagit återförsäkring ska under denna post redovisa antingen fordringar hos cedenten eller tredje man eller belopp som hållits inne av ett sådant företag, motsvarande värdet på de deponerade medlen hos företaget. Fordran får inte läggas samman med andra fordringar hos eller avräknas mot andra skulder till cedenten.

Värdepapper som deponerats hos cedenten ska redovisas under respektive delpost under placeringstillgångar.

Allmänna råd

Värdepapper som deponerats anges också som ställd pant.

Förbudet mot att nettoredovisa fordran mot andra skulder till cedenten tillämpas även om det innebär en avvikelse från godkända internationella redovisningsstandarder, jämför IAS 32 *Finansiella instrument: Klassificering*.

Försäkringsföretag som mottagit återförsäkring bör pröva om överförda finansiella tillgångar bör bokas bort från balansräkningen, jämför IAS 39 *Finansiella instrument: Redovisning och värdering*. Om de överförda finansiella tillgångarna inte bör bokas bort, anses de vara deponerade hos cedenten och redovisas under respektive delpost under placeringstillgångar. Om motparten har rätt enligt avtal eller sedvänja att sälja eller pantsätta säkerheten bör cedenten omklassificera tillgången och redovisa den skilt från andra tillgångar i sin balansräkning, jämför IAS 39.

17 § (15) **Post D.1 – Tillgångar för villkorad återbäring.** Här redovisar försäkringsföretag som bedriver livförsäkringsrörelse placeringstillgångar motsvarande ansvarigheten för villkorad återbäring och för vilka försäkringstagaren eller någon annan ersättningsberättigad bär en väsentlig del av placeringsrisken.

Allmänna råd

Placeringstillgångar redovisas under denna post endast om försäkringstagaren eller andra ersättningsberättigade bär en placeringsrisk för klart definierade tillgångar, eller sammansättningar av tillgångar som separerats från den övriga kapitalförvaltningen. I övriga fall bör placeringstillgångarna redovisas enligt 5–16 §§.

18 § (15) **Post D.2 – Fondförsäkringstillgångar.** Posten avser fondförsäkringsrörelse och omfattar sådana placeringstillgångar som är avsedda för skuldtäckning av posten EE.2 Fondförsäkringsåtaganden.

Allmänna råd

Fondtillgångar som innehas för egen räkning redovisas inte under denna post.

19 § (24) **Post E – Återförsäkrares andel av Försäkringstekniska avsättningar.** Posterna E.1–E.6 omfattar återförsäkrares andel av de försäkringstekniska avsättningar som tas upp under posten DD Försäkringstekniska avsättningar (före avgiven återförsäkring) och EE Försäkringsteknisk avsättning för livförsäkringar för vilka försäkringstagaren bär risk (före avgiven återförsäkring).

20 § (6) **Post F.I – Fordringar avseende direkt försäkring.** Här redovisas sådana fordringar hos försäkringstagare, försäkringsförmedlare och andra försäkringsföretag som avser direkt försäkring.

21 § (6) **Post G.I – Materiella tillgångar och varulager.** Posten omfattar materiella tillgångar, såsom maskiner och inventarier, förskott som avser materiella tillgångar samt varulager.

22 § (12) **Post G.II – Kassa och bank.** Posten omfattar betalningsmedel, inklusive utländska sedlar och mynt, som kan disponeras fritt.

23 § (16) **Post G.III – Övriga tillgångar.** Här redovisas andra tillgångar som inte kan placeras under posterna G.I–G.II.

24 § (17) **Post H.I – Upplupna ränte- och hyresintäkter.** Denna post omfattar ränta och hyra som på balansdagen är intjänad men ännu inte inbetald.

25 § (18) **Post H.II – Förutbetalda anskaffningskostnader.** Posten omfattar sådana anskaffningskostnader som har ett samband med tecknande av försäkringsavtal som enligt 4 kap. 8 § lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag ska tas upp som tillgång.

Allmänna råd

Redovisning & rapportering

En avtalsenlig rätt att förvalta finansiella tillgångar som tillhör någon annan bör redovisas under Andra immateriella tillgångar (post B.II).

Förutbetalda anskaffningskostnader hänförliga till investeringsavtal, kan redovisas under denna post. Detsamma gäller depositionsandelen när företag delar upp ett avtal i en försäkringsdel och en depositionsandel, jämför IFRS 4 *Försäkringsavtal*.

Definitionen av försäkringsavtal och investeringsavtal framgår av 1 kap. 2 §.

26 § Post H.III – Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter. Posten omfattar sådana utgifter som bokförts under räkenskapsåret men som utgör kostnader för perioder efter balansdagen samt sådana intäkter som bokförts under räkenskapsåret men som utgör inkomster efter balansdagen.

Eget kapital, avsättningar och skulder

27 § (19) **Post AA.I – Aktiekapital eller Garantikapital.** Posten omfattar sådant kapital som enligt lag räknas som eget kapital tecknat av aktieägare eller, i ömsesidiga försäkringsbolag, kapital tecknat av garanter.

28 § Post AA.I.a – Verksamhetskapital. Posten omfattar sådant kapital som enligt lag räknas som eget kapital vid bildande av en försäkringsförening enligt 13 kap. 5 § försäkringsrörelselagen (2010:2043).

29 § Post AA.I.b – Förlagsinsatser. Posten omfattar sådana förlagsinsatser som får tillskjutas i ömsesidiga försäkringsbolag och försäkringsföreningar enligt 5 kap. 1 § första stycket lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar. Endast betalda förlagsinsatser får redovisas under denna post, jämför 3 kap. 2 § lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag och 3 kap. 6 § första stycket årsredovisningslagen (1995:1554).

30 § Post AA.II – Överkursfond. Under denna post redovisas överkurs vid emission av aktier, jämför 3 kap. 2 § lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag och 3 kap. 5 a § årsredovisningslagen (1995:1554).

Försäkringsaktiebolag som får dela ut vinst redovisar medel som har tillförts överkursfonden före den 1 april 2011 under reservfonden.

31 § (20) **Post AA.III – Uppskrivningsfond.** Posten omfattar belopp som satts av till en uppskrivningsfond enligt bestämmelserna i 4 kap. 1 och 2 §§ lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag, jämför 4 kap. 6 § årsredovisningslagen (1995:1554).

32 § Post AA.IV – Konsolideringsfond. Här redovisar livförsäkringsaktiebolag, ömsesidiga livförsäkringsbolag samt livförsäkringsföreningar som inte får dela ut vinst sådana belopp som får användas för förlusttäckning och andra ändamål som följer av bestämmelser i bolagsordningen enligt 11 kap. 19 §, 12 kap. 70 § och 13 kap. 22 § försäkringsrörelselagen (2010:2043).

Livförsäkringsaktiebolag som inte får dela ut vinst ska redovisa utgifter och inkomster för egna aktier mot konsolideringsfonden under bundet eget kapital.

Allmänna råd

Livförsäkringsaktiebolag, ömsesidiga livförsäkringsbolag samt livförsäkringsföreningar, som får göra avsättning av årets vinst till konsolideringsfond, behöver inte redovisa en uppdelning av diskretionära delar avseende årets vinst och eget kapital, jämför IFRS 4 *Försäkringsavtal*.

33 § (20) **Post AA.V.1 – Reservfond.** Här redovisar försäkringsaktiebolag som får dela ut vinst avsättningar till reservfonden. Här redovisar även ömsesidiga försäkringsbolag samt försäkringsföreningar avsättningar till reservfond enligt 10 kap. 6 § andra och tredje stycket lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar, jämför 12 kap. 71 § och 13 kap. 24 § försäkringsrörelselagen (2010:2043).

Försäkringsaktiebolag som får dela ut vinst redovisar medel som har tillförts överkursfonden före den 1 april 2011 under denna post.

34 § (20) **Post AA.V.2 – Kapitalandelsfond.** Vid redovisningen av kapitalandelsfonden ska försäkringsföretaget göra avsättningar till och nedsättningar av kapitalandelsfonden genom att flytta belopp inom eget kapital som en justering av posten Balanserad vinst eller förlust (post AA.VI). Sådana av- och nedsättningar ska således inte redovisas över resultaträkningen.

Avsättningar till en kapitalandelsfond ska redovisas efter skatt.

35 § Post AA.V.3 – Fond för verkligt värde. I denna post redovisas värdeförändringar på vissa finansiella instrument enligt 4 kap. 1 § lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag, jämför 4 kap. 14 d § årsredovisningslagen (1995:1554). *FFFS (2016:13)*

De allmänna råden till 35 § har upphävts genom FFFS 2016:13.

35 a § Post AA.V.4 – Fond för utvecklingsutgifter. Posten omfattar belopp som satts av till en fond för utvecklingsutgifter enligt bestämmelserna i 4 kap. 1 och 2 §§ lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag, jämför 4 kap. 2, 7 och 8 §§ årsredovisningslagen (1995:1554). *FFFS (2016:13)*

36 § (20) **Post AA.V.5 – Övriga fonder.** Här redovisar försäkringsföretag som får dela ut vinst sådana fonder som inte omfattas av 30–35 a §§. *FFFS (2016:13)*

37 § Post AA.V.a – Kapitalandelslån och vinstandelslån. Här redovisar försäkringsaktiebolag som får dela ut vinst samt ömsesidiga försäkringsbolag utgivna kapitalandelslån och vinstandelslån som ska redovisas som eget kapital.

Allmänna råd

Ett kapitalandelslån är ett finansiellt instrument där återbetalning bestäms på annat sätt än genom ett nominellt eller indexerat penningbelopp. Det belopp som företaget ska betala tillbaka är helt eller delvis beroende på utdelningen till aktieägarna, kursutvecklingen på bolagets aktier, företagets resultat eller finansiella ställning.

Ett vinstandelslån är ett lån där rätt till ränta är beroende av företagets utdelning eller vinst (vinstandelsbevis).

Trots benämningen kapitalandelslån respektive vinstandelslån kan de klassificeras både som eget kapital och skulder beroende på det finansiella instrumentets egenskaper. Kapitalandelslån respektive vinstandelslån som inte uppfyller egenskaperna för eget kapital redovisas som skuld under post HH.IV.b – Kapitalandelslån och vinstandelslån.

38 § Post AA.VI – Balanserad vinst eller förlust. Här redovisar försäkringsföretag som får dela ut vinst balanserade vinstmedel eller förluster från tidigare räkenskapsår.

Allmänna råd

Om ett försäkringsaktiebolag, som får dela ut vinst, förvärvar egna aktier ska fritt eget kapital minskas med utgiften för förvärvet. Vid överlåtelse av egna aktier ska fritt eget kapital ökas med inkomsten av överlåtelsen, se 4 kap. 1 § lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag och 4 kap. 14 § andra stycket årsredovisningslagen (1995:1554). *FFFS (2016:13)*

39 § Post AA.VII – Årets resultat. Här redovisas nettovinst eller nettoförlust för räkenskapsåret.

40 § Post BB – Obeskattade reserver.

Allmänna råd

Posten omfattar ackumulerade överavskrivningar, ersättningsfonder, periodiseringsfonder, uppskovsbelopp, säkerhetsreserv och andra obeskattade reserver.

Varje obeskattad reserv bör redovisas separat i balansräkningen eller i not.

I koncernbalansräkningen delas obeskattade reserver upp i en uppskjuten skatteskuld, som redovisas under Avsättningar för skatter (post FF.2) och i en bunden kapitaldel. Den bundna kapitaldelen bör redovisas under Övriga fonder (post AA.V.5) i försäkringsföretag som får dela ut vinst och under Konsolideringsfond (post AA.IV) i försäkringsföretag som inte får dela ut vinst.

FFFS (2016:13)

41 § (21) **Post CC – Efterställda skulder.** Under denna post ska sådana skulder redovisas som, vare sig de representeras av värdepapper eller inte, i händelse av likvidation eller konkurs enligt avtal ska återbetalas först efter det att övriga borgenärer tillgodosetts.

Redovisning & rapportering

42 § (25 och 26) **Post DD.1 – Ej intjänade premier och kvardröjande risker.** Här redovisar försäkringsföretag som bedriver skadeförsäkringsrörelse avsättningar som motsvarar bolagets ansvarighet för försäkringsfall, förvaltningskostnader och andra kostnader under resten av avtalsperioden för löpande försäkringsavtal.

Försäkringstekniska avsättningar för skadelivräntor och sjukräntor ska redovisas under posten Oreglerade skador (DD.3).

43 § (27) **Post DD.2 – Livförsäkringsavsättning.** Här redovisar försäkringsföretag som bedriver livförsäkringsrörelse avsättningar för försäkringsfall, förvaltningskostnader och andra kostnader för löpande försäkringsavtal och skulder avseende investeringsavtal under den resterande avtalsperioden. Beloppet ska redovisas inklusive garanterad återbäring. Försäkringsföretaget ska beakta värdet av de ytterligare premier som försäkringstagarna ska betala. Med garanterad återbäring menas sådan återbäring som utgör visst eller vissa i framtiden utfallande nominellt eller realt bestämda belopp som försäkringstagaren eller någon annan ersättningsberättigad har en ovillkorlig rätt till.

Försäkringstekniska avsättningar för skadelivräntor och sjukräntor ska redovisas under posten Oreglerade skador (DD.3).

44 § (28) **Post DD.3 – Oreglerade skador.** Här redovisas försäkringsföretagets uppskattade slutliga kostnad för att tillgodose alla krav som beror på händelser som har inträffat före räkenskapsårets utgång med avdrag för belopp som bolaget redan betalat med anledning av ersättningskrav.

Posten ska också innefatta avsättningar för skadelivräntor och sjukräntor samt avsättningar för framtida särskild löneskatt på ersättning från sjukpensionsförsäkring under förtidspensionstiden.

45 § (29) **Post DD.4 – Återbäring och rabatter.** Här redovisas avsättningar för ej förfallen återbäring samt rabatter till försäkringstagare eller andra förmånstagare i skadeförsäkringsrörelse.

Allmänna råd

Ett försäkringsavtal kan innehålla både en diskretionär del och en garantidel, jämför IFRS 4 *Försäkringsavtal*. När den diskretionära delen redovisas separat från garantidelen bör den tas upp här som en särskild delpost, om den inte får redovisas under posten Konsolideringsfond (post AA.IV) eller Övriga fonder (post AA.V.5). *FFFS (2016:13)*

46 § (30) **Post DD.5 – Utjämningsavsättning.** Här redovisar försäkringsföretag som bedriver kreditförsäkringsrörelse avsättningar enligt avtal om försäkring för att utjämna variationer i skadefrekvenser mellan åren eller för att täcka speciella risker. Endast sådana avsättningar till utjämningsreserv som skett enligt försäkringsrörelselagen (2010:2043) och som avsatts före den 1 januari 2016 redovisas i denna post.

47 § (26) **Post DD.6 – Övriga försäkringstekniska avsättningar.** Under denna post redovisas sådana försäkringstekniska avsättningar som inte redovisas i posterna DD.1–DD.5.

48 § (31) **Post EE.1 – Villkorad återbäring.** Här redovisas sådan återbäring där försäkringstagaren, en grupp av försäkringstagare eller försäkringstagarkollektivet bär en finansiell, aktuariell eller någon annan försäkringsteknisk risk som påverkar storleken på återbäringen eller rätten till återbäring överhuvudtaget.

49 § (31) **Post EE.2 – Fondförsäkringsåtagande.** Här redovisas sådana försäkringstekniska avsättningar avseende försäkringsavtal och skulder avseende investeringsavtal i fondförsäkringsrörelse som gjorts för att täcka åtaganden inom livförsäkring, vars värde eller avkastning bestäms med ledning av placeringstillgångar för vilka försäkringstagarna bär risken.

Allmänna råd

Andra avsättningar med syfte att täcka dödsfallsrisker, driftskostnader eller andra risker enligt försäkringsavtal, bör redovisas under posten Livförsäkringsavsättning (DD.2). Villkorad återbäring redovisas under posten Villkorad återbäring (EE.1).

Om fördelning av försäkringsavtal sker i en försäkringsdel och en depositionsandel, bör skulder avseende depositionsandelen redovisas här, jämför IFRS 4 *Försäkringsavtal*.

50 § Post FF.1 – Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser. Posten omfattar avsättningar enligt lagen (1967:531) om tryggande av pensionsutfästelse m.m. och andra avsättningar för ersättningar till anställda efter avslutad anställning. I 3 kap. 6 § finns regler om när avsättning för pensionsförpliktelser till anställda ska tas upp i balansräkningen.

Allmänna råd

Avsättningar för sådana finansiella garantier som inte är derivat kan tas upp under delpost FF.3 Övriga avsättningar.

51 § Post FF.2 – Avsättningar för skatter. Posten omfattar avsättningar för inkomstskatt, avkastningsskatt, uppskjuten skatt och därmed jämförliga skatter.

En avsättning för framtida särskild löneskatt på ersättning från sjukpensionsförsäkring under förtidspensionstiden (tjänstepension) redovisas under posten DD.3.

Allmänna råd

Skulder avseende källskatt, mervärdesskatt, fastighetsskatt m.fl. redovisas som post HH.V Övriga skulder.

52 § (32) **Post GG – Depåer från återförsäkrare.** Försäkringsföretag som avgivit återförsäkring ska under denna post redovisa ett belopp som motsvarar värdet på kontanter eller andra värdehandlingar som deponerats av försäkringsföretag som mottagit återförsäkring enligt återförsäkringsavtal eller som försäkringsföretaget hållit inne av samma skäl.

Försäkringsföretaget som mottagit värdehandlingen får inte, oavsett om de står som ägare eller ej, redovisa något annat belopp än vad företaget är skyldigt enligt depositionen.

Allmänna råd

Försäkringsföretag som avgett återförsäkring bör pröva om överförda finansiella skulder bör tas upp i balansräkningen enligt IAS 39 *Finansiella instrument: Redovisning och värdering*, jämför post C.IV – Depåer hos företag som avgivit återförsäkring.

53 § Post HH.I – Skulder avseende direkt försäkring. Här redovisas skulder till försäkringstagare, försäkringsförmedlare och försäkringsföretag avseende direkt försäkring.

54 § (6) **Post HH.III – Obligationslån.** Posten omfattar obligationslån och konvertibla lån som försäkringsföretaget har utelöpande.

Allmänna råd

Om en emittent av ett skuldinstrument återköper detta instrument utsläcks skulden även om emittenten har för avsikt att återsälja det inom en nära framtid, jämför IAS 39 *Finansiella instrument: Redovisning och värdering*.

55 § Post HH.IV.a – Derivat.

Allmänna råd

Posten omfattar derivat som har ett negativt värde, jämför IAS 39 *Finansiella instrument: Redovisning och värdering*.

Bestämmelserna i 3 kap. 1 § innebär att aktie- och ränterelaterade derivat får redovisas separat från underliggande instrument.

56 § Post HH.IV.b – Kapitalandelslån och vinstandelslån. Här redovisar försäkringsaktiebolag som får dela ut vinst, samt ömsesidiga försäkringsbolag, utgivna kapitalandelslån och vinstandelslån som inte ska redovisas som eget kapital.

Allmänna råd

Redovisning & rapportering

Ett kapitalandelslån är ett finansiellt instrument där återbetalning bestäms på annat sätt än genom ett nominellt eller indexerat penningbelopp. Det belopp som företaget ska betala tillbaka är helt eller delvis beroende på utdelningen till aktieägarna, kursutvecklingen på företagets aktier, företagets resultat eller finansiella ställning.

Ett vinstandelslån är ett lån där rätt till ränta är beroende av företagets utdelning eller vinst (vinstandelsbevis).

Trots benämningen kapitalandelslån respektive vinstandelslån kan de klassificeras både som eget kapital och skulder beroende på det finansiella instrumentets egenskaper. Kapitalandelslån respektive vinstandelslån som uppfyller egenskaperna för eget kapital redovisas under post AA.V.a – Kapitalandelslån och vinstandelslån.

57 § Post HH.V – Övriga skulder. Under denna post redovisas skulder som inte kan placeras under någon annan post.

Allmänna råd

Här kan även redovisas skulder till mottagande part vid så kallad äkta återköpstransaktion enligt 2 kap. 1 §.

58 § Post II.I – Återförsäkrares andel av Förutbetalda anskaffningskostnader. Om ett försäkringsföretag har återförsäkrat en sådan förpliktelse för vilken anskaffningskostnader tagits upp under Förutbetalda anskaffningskostnader (H.II), ska den återförsäkrade andelen redovisas under denna post.

59 § Post II.II – Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter. Posten omfattar kostnader som avser räkenskapsåret men som innebär utgifter först efter balansdagen, samt inkomster som bokförts under räkenskapsperioden men som utgör intäkter för perioder efter balansdagen.

60 § har upphävts genom FFFS 2016:13.

Bilaga 4 Resultaträkningens poster

1 § Posterna i 2–28 §§ avser uppställningsformen för resultaträkningen enligt bilaga 2 till lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag med de tillägg som följer av 3 kap. 2 §.

2 § (35) **Post I.1.a – Premieinkomst (före avgiven återförsäkring).** Försäkringsföretag som bedriver skadeförsäkringsrörelse ska som premieinkomst redovisa den totala bruttopremien för direkt försäkring och mottagen återförsäkring som inbetalts eller kan tillgodoföras företaget för försäkringsavtal där försäkringsperioden påbörjats före räkenskapsårets utgång.

Som premieinkomst räknas också premier för försäkringsperioder som påbörjas först efter räkenskapsårets utgång, om de enligt avtal förfaller till betalning under räkenskapsåret.

Med *bruttopremie* menas den avtalsbestämda premien för hela försäkringsperioden efter avdrag för sedvanliga kundrabatter. Bruttopremien omfattar bland annat

a) ej aviserade premier som kan beräknas först vid räkenskapsårets utgång,
b) terminspremier som betalas in halvårsvis, kvartalsvis eller månadsvis samt ersättningar från försäkringstagare för utgifter som försäkringsföretaget haft i samband med att försäkringsavtalet tecknades,
c) företagets andel av det totala premiebeloppet vid koassurans,
d) ersättningar från andra försäkringsföretag som avser övertagna försäkringstekniska avsättningar enligt 2 kap. 2 § som inte redovisas över balansräkningen, och
e) återförsäkringspremier från cedenten och retrocedenten, inklusive portföljpremier, med avdrag för
   – återförsäkringspremier som återbetalts till eller gottskrivits cedenten och retrocedenten vid portföljåterdragning eller förändring av andelen i återförsäkringsavtalen, och
   – annullationer.

Förnyelsepremier som inte är bekräftade av försäkringstagaren samt premier för nytecknade försäkringsavtal ska räknas in med de belopp som de beräknas inflyta med.

Annullationer ska reducera premieinkomsten så snart beloppet är känt. Tilläggspremier ska räknas in med de belopp som de beräknas inflyta med.

Posten ska redovisas exklusive skatter och andra offentliga avgifter som belastar försäkringspremien.

Intäkter från avtal om försäkring som avser investeringsavtal redovisas inte här.

Allmänna råd

Vilka belopp som kan tillgodoföras räkenskapsåret bestäms av innehållet i respektive avtal, oavsett om premierna har aviserats eller ej vid bokslutstillfället. Som premieinkomst tar försäkringsföretaget upp samtliga premier där ansvarighet inträtt. Enligt första stycket bär försäkringsföretaget ansvar när försäkringsperioden börjat löpa eller premien förfallit till betalning. Ett exempel på det senare är vissa konsumentförsäkringar (teve/radio och vitvaror) som tecknas och betalas vid inköpstillfället trots att försäkringsskyddet inträder först efter att den sedvanliga garantin löpt ut.

Tidsperioden för vilken försäkringsföretaget bär ansvar framgår normalt av försäkringsavtalet. För en terminspremie som aviseras och/eller förfaller till betalning först efter räkenskapsårets utgång avgörs frågan om ansvarighet av om motsvarande termin är att betrakta som ett nytt försäkringsavtal eller som en delbetalning av en årspremie. Om försäkringsföretaget enligt avtalet har en möjlighet att ändra villkoren vid varje termin, bör avtalet normalt betraktas som ett nytt avtal.

Paragrafens första stycke innebär att vissa premier inte kommer att räknas in i premieinkomsten. Det gäller premier som betalats in under räkenskapsåret men vars förfallodag inträffar och vars försäkringsperiod inleds efter räkenskapsårets utgång. En sådan premie betraktas som ett förskott och redovisas som skuld till försäkringstagaren.

Med *portföljpremie* menas en avräkningspost mellan cedenten och återförsäkraren som har till syfte att täcka återförsäkrarens ansvar för ännu inte inträffade skador enligt ett proportionellt återförsäkringsavtal – såväl vid byte av återförsäkrare som vid ändring av återförsäkrarens andel av avtalet.

Belopp som uttaxerats på försäkringstagare i ömsesidiga försäkringsbolag och på medlemmar i försäkringsföreningar enligt 12 kap. 11 § 9 respektive 13 kap. 6 § 8 försäkringsrörelselagen (2010:2043) ska tas upp som premieinkomst det år förlusten uppstått och uttaxeringen avser att täcka.

Paragrafens sjunde stycke innebär att intäkter från investeringsavtal lämpligen redovisas som en egen post. Posten bör namnges så att det tydligt framgår att den avser intäkter från investeringsavtal, jämför 3 kap. 4 § tredje stycket årsredovisningslagen (1995:1554) samt IAS 1 *Utformning av finansiella rapporter*, IAS 18 *Intäkter* och IFRS 4 *Försäkringsavtal*.

3 § (35) **Post II.1.a – Premieinkomst (före avgiven återförsäkring).** Försäkringsföretag som bedriver livförsäkringsrörelse ska som premieinkomst redovisa under räkenskapsåret inbetalda belopp enligt försäkringsavtal för direkt försäkring samt inbetalda och tillgodoförda belopp för försäkringsavtal om mottagen återförsäkring, oavsett om dessa helt eller delvis avser ett senare räkenskapsår.

Denna post omfattar bland annat

a) återbäring som gottskrivits i form av premiereduktion och som enligt försäkringsföretagets redovisningsprinciper ska tas upp här,
b) tilläggspremier vid terminsbetalningar samt ersättningar från försäkringstagare för utgifter som försäkringsföretaget haft,
c) försäkringsföretagets andel av det totala premiebeloppet vid koassurans,
d) ersättningar från andra försäkringsföretag som avser övertagna försäkringstekniska avsättningar och konsolideringsfonder enligt 2 kap. 2 § som inte redovisas över balansräkningen, och
e) återförsäkringspremier från cedenten och retrocedenten, inklusive portföljpremier, efter avdrag för återförsäkringspremier som återbetalats till cedenten och retrocedenten vid portföljåterdragning eller förändring av andelen i återförsäkringsavtalen.

Posten ska redovisas exklusive skatter och andra offentliga avgifter som belastar försäkringspremien.

Intäkter från avtal om försäkring som avser investeringsavtal redovisas inte här.

Allmänna råd

Med *portföljpremie* menas en avräkningspost mellan cedenten och återförsäkraren som har till syfte att täcka återförsäkrarens ansvar för ännu inte inträffade skador enligt ett proportionellt återförsäkringsavtal såväl vid byte av återförsäkrare som vid ändring av återförsäkrarens andel av avtalet.

Paragrafens fjärde stycke innebär att intäkter från investeringsavtal lämpligen redovisas som en egen post. Posten bör namnges så att det tydligt framgår att den avser intäkter från investeringsavtal, jämför 3 kap. 4 § tredje stycket årsredovisningslagen (1995:1554) samt IAS 1 *Utformning av finansiella rapporter*, IAS 18 *Intäkter* och IFRS 4 *Försäkringsavtal*.

4 § (36) **Post I.1.b respektive II.1.b – Premier för avgiven återförsäkring.** Försäkringsföretag som avgivit återförsäkring ska under denna post redovisa belopp som betalats ut under räkenskapsåret eller belopp som tagits upp som en skuld till försäkringsföretag som mottagit återförsäkring enligt ingångna återförsäkringsavtal, inklusive portföljpremier.

Försäkringsföretaget ska göra avdrag för belopp som gottskrivits på grund av portföljåterdragning eller en förändring av återförsäkrares andel av proportionella återförsäkringsavtal.

5 § (37) **Post I.1.c och d – Förändring i Avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker och återförsäkrares andel av denna förändring.** Under posten I.1.c redovisas årets förändring av posten Avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker (DD.1) och under posten I.1.d årets förändring av posten Återförsäkrares andel av Avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker (E.1).

Förändringar som förklaras av att avsättningsposterna omräknats till balansdagens valutakurs redovisas som valutakursvinst eller valutakursförlust under posten Kapitalavkastning.

6 § (38) **Post I.4.a respektive II.5.a – Utbetalda försäkringsersättningar (efter avgiven återförsäkring).** Posten aa: Före avgiven återförsäkring omfattar alla försäkringsersättningar som betalts ut till försäkringstagare eller andra förmånstagare under räkenskapsåret på grund av försäkringsavtal eller inträffade försäkringsskador, oberoende av när skadan inträffat. Som utbetald försäkringsersättning redovisas också återköp.

I posten ingår driftskostnader för skadereglering enligt 3 kap. 5 §.

De utbetalda ersättningarna ska minskas med värdet av sådan egendom som försäkringsföretaget övertagit vid skadereglering och likaså med de belopp som försäkringsföretaget räknar med att återvinna genom regress eller någon annan åtgärd.

Posten bb: Återförsäkrares andel omfattar belopp som försäkringsföretaget tagit emot från återförsäkrare eller tagit upp som fordran på återförsäkrare enligt ingångna återförsäkringsavtal.

Allmänna råd

Exempel på driftskostnader för utbetalda försäkringsersättningar är bland annat interna och externa kostnader för besiktning och värdering av inträffade skador, utgifter för att ersätta skadad egendom eller för sjukvård, rehabilitering etc. vid personskada, arvoden till personal och andra konsulter samt övriga kostnader för reglering av skador eller ersättningar.

7 § Post I.4.b respektive II.5.b – Förändring i Avsättning för oreglerade skador (efter avgiven återförsäkring). Under posten aa, Före avgiven återförsäkring, redovisas årets förändring av posten Avsättning för oreglerade skador (DD.3) och under bb, Återförsäkrares andel, årets förändring av posten Återförsäkrares andel av denna avsättning (E.3).

Förändringar som förklaras av att avsättningsposterna omräknats till respektive balansdags valutakurs redovisas som valutakursvinst eller valutakursförlust under posten Kapitalavkastning.

8 § Post I.5 respektive II.6.c – Förändring i Övriga försäkringstekniska avsättningar (efter avgiven återförsäkring). Försäkringsföretag ska infoga följande delposter under posten I.5 (skadeförsäkring) respektive II.6.b (livförsäkring) i uppställningsschemat för resultaträkningen:

– Post I.5.aa respektive II.6.c.aa Före avgiven återförsäkring.
– Post I.5.bb respektive II.6.c.bb Återförsäkrares andel (–).

Under posten I.5.aa respektive II.6.c.aa, Före avgiven återförsäkring, redovisas årets förändring av posten Övriga försäkringstekniska avsättningar (DD.6) och under I.5.bb respektive II.6.c.bb årets förändring av posten Återförsäkrares andel av övriga försäkringstekniska avsättningar (E.5).

Förändringar som förklaras av att avsättningsposterna omräknats till respektive balansdags valutakurs redovisas som valutakursvinst eller valutakursförlust under posten Kapitalavkastning.

9 § (39) **Post I.6 respektive II.7 – Återbäring och rabatter (efter avgiven återförsäkring).** Posten omfattar återbäring och rabatter i skadeförsäkringsrörelse som betalats ut under räkenskapsåret eller ska betalas ut till försäkringstagare eller andra förmånstagare. Posten omfattar också återbäring under året i form av premiereduktion i skadeförsäkringsrörelse.

Posten inkluderar årets förändring av posterna Avsättning för återbäring och rabatter (DD.4) och Återförsäkrares andel av avsättning för återbäring och rabatter (E.4).

Förändringar som förklaras av att avsättningsposterna omräknats till respektive balansdags valutakurs redovisas som valutakursvinst eller valutakursförlust under posten Kapitalavkastning.

Allmänna råd

Här kan försäkringsföretag som bedriver livförsäkringsrörelse redovisa återbäring som gottskrivits i form av premiereduktion.

10 § (34, 40 och 41) **Post I.7 respektive II.8 – Driftskostnader.** Posten indelas i följande delposter:

a) Anskaffningskostnader.
b) Förändring i posten Förutbetalda anskaffningskostnader (+/–).
c) Administrationskostnader.
d) Provisioner och vinstandelar i avgiven återförsäkring (–).

Med *anskaffningskostnader* menas driftskostnader som ett försäkringsföretag haft för att teckna försäkringsavtal. Posten omfattar såväl direkta kostnader som anskaffningsprovisioner, kostnader för att upprätta försäkringsavtal och att föra in försäkringsavtalet i beståndet, som indirekta kostnader som annonskostnader och administrativa kostnader för att handlägga offerter och utfärda försäkringsbrev.

Med *förändring i posten Förutbetalda anskaffningskostnader* (+/–) menas avsättningar till samt av- och nedskrivning av posterna Förutbetalda anskaffningskostnader (H.II) och Återförsäkrares andel av förutbetalda anskaffningskostnader (II.I) enligt 4 kap. 8 § lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag.

Med *administrationskostnader* menas sådana driftskostnader för premieuppbörd, förvaltning av bestånd, hantering av återbäring och rabatter samt mottagen och avgiven återförsäkring som inte kan relateras till skadereglerings-, anskaffnings- eller kapitalförvaltningskostnader.

Allmänna råd

I posten redovisas gemensamma driftskostnader, som definierats i 3 kap. 5 § andra stycket, för personaladministration, ADB/IT, ekonomi/finans/juridik, generell marknadsföring, revision, företagsledning och styrelse, avgifter till Finansinspektionen m.m.

Förändring i posten Förutbetalda anskaffningskostnader bör även omfatta investeringsavtal samt depositionsandelar när företag delar upp ett avtal i en försäkringsdel och depositionsandel.

Förändringar i posten Andra immateriella tillgångar som avser tillgångsförda kostnader som ett försäkringsföretag haft för att säkerställa en avtalsenlig rätt att förvalta finansiella tillgångar för annans räkning, bör redovisas här.

Redovisning & rapportering

10 a § **Post I.8 – Övriga tekniska kostnader.** Här redovisas bland annat obligatoriska finansieringsbidrag till Trafikförsäkringsföreningen (TFF). *FFFS (2016:13)*

11 § **Post I.9 – Förändring i Utjämningsavsättning.** Här redovisar försäkringsföretag som bedriver kreditförsäkringsrörelse årets förändring av posten Utjämningsavsättning (DD.5).

12 § (34 och 42) **Post II.2 respektive III.3a – Kapitalavkastning, intäkter.** Posten avser avkastning på placeringstillgångar och omfattar

a) hyresintäkter från byggnader och mark,
b) utdelning på aktier och andelar,
c) ränteintäkter m.m.,
d) valutakursvinster, netto,
e) återförda nedskrivningar, och
f) realisationsvinster, netto.

Med *hyresintäkter från byggnader och mark* menas intäkter av fastigheter upptagna under posten C.I Byggnader och mark.

Räntebidrag ska inte räknas in i hyresintäkterna utan ses som en räntesubvention.

Med *utdelning på aktier och andelar* menas utdelning på aktier och andelar som redovisas under posterna C.II.1, C.II.3 och C.II.5 (koncernföretag, intresseföretag, gemensamt styrda företag och övriga företag som det finns ett ägarintresse i) samt C.III.1.

Med *ränteintäkter m.m.* menas ränteintäkter på räntebärande placeringstillgångar som tjänats in under räkenskapsåret, inklusive ränteintäkter för belopp upptagna under Kassa och bank (G.II).

Den mottagande parten i en äkta återköpstransaktion ska ta upp den periodiserade mellanskillnaden mellan köpeskilling i avistaledet och terminsledet.

Med *valutakursvinster, netto*, menas såväl realiserade som orealiserade värdeförändringar som förklaras av förändringar i valutakurser. *FFFS (2016:13)*

Allmänna råd

Värdeförändringar på tillgångar och skulder i utländsk valuta delas upp i en del som kan hänföras till värdeförändringen och en annan del som kan hänföras till den värdeförändring som förklaras av valutakursförändringar.

Posten omfattar också valutakursförändringar som förklaras av att balansposters ingående balanser räknats om till balansdagens valutakurs.

Återförda nedskrivningar omfattar belopp som återförts efter tidigare nedskrivningar, om nedskrivningen tidigare kostnadsförts under någon av posterna II.9 och III.5a Kapitalavkastning, kostnader.

Realisationsvinster, netto, avser vinster vid avyttring av placeringstillgångar.

Vid värdering till anskaffningsvärde bör realisationsvinsten vara den positiva skillnaden mellan försäljningspris och bokfört värde.

För räntebärande värdepapper bör anskaffningsvärdet vara det upplupna anskaffningsvärdet och för övriga tillgångar det historiska anskaffningsvärdet.

Vid värdering till verkligt värde bör realisationsvinsten inkludera tidigare redovisad orealiserad värdeförändring. Dessa värdeförändringar kan ha redovisats i resultaträkningen eller i fond för verkligt värde (se 35 § i bilaga 3). De orealiserade värdeförändringar som tidigare har redovisats i resultaträkningen förs som justeringspost under posterna Orealiserade vinster på placeringstillgångar (II.3 och III.3b), respektive Orealiserade förluster på placeringstillgångar (II.10 och III.5b). Orealiserade värdeförändringar som har redovisats i fond för verkligt värde återförs.

Realisationsvinster på andra tillgångar än placeringstillgångar redovisas under posten III.7 Övriga intäkter.

Valutakursvinster som uppkommer på grund av att garantikapital, verksamhetskapital och förlagsinsatser är i annan valuta än redovisningsvalutan redovisas inte här. Ömsesidiga livförsäkringsbolag och försäkringsföreningar som inte får dela ut vinst redovisar valutakursvinsten under post AA.V.5 Övriga fonder. Ömsesidiga liv- och skadeförsäkringsbolag samt försäkringsföreningar som får dela ut vinst redovisar valutakursvinsten under post AA.VI Balanserad vinst eller förlust. Jämför 5 kap. 4 § 7 lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag.

FFFS (2016:13)

13 § (44) **Post III.3b – Orealiserade vinster på placeringstillgångar.** Vid värdering av placeringstillgångar till verkligt värde, då värdeförändringen ska redovisas i resultaträkningen, ska försäkringsföretag som bedriver skadeförsäkringsrörelse under denna post redovisa positiva värdeförändringar under året. Vid avyttring av sådana placeringstillgångar redovisas här återläggning av tidigare redovisade men orealiserade värdeförändringar, jämför 12 §.

Orealiserade vinster redovisas netto per tillgångsslag. Förändringar som förklaras av valutakursförändringar redovisas som valutakursvinst eller valutakursförlust under posten Kapitalavkastning. *FFFS (2016:13)*

14 § (44) **Post II.3a.aa – Värdeökning på tillgångar för villkorad återbäring.** Under posten II.3a.aa förs såväl realiserade som orealiserade värdeökningar på tillgångar för villkorad återbäring (D.1). Värdeökningen redovisas netto per tillgångsslag. I not ska den delas upp på direkt och indirekt risk.

15 § (44) **Post II.3a.bb – Värdeökning på fondförsäkringstillgångar.** Under posten II.3a.bb förs såväl realiserade som orealiserade värdeökningar på fondförsäkringstillgångar (D.2).

16 § Post II.3b – Värdeökningar på övriga placeringstillgångar. Vid värdering till verkligt värde ska försäkringsföretag som bedriver livförsäkringsrörelse i denna post redovisa positiva värdeförändringar på placeringstillgångar som inte redovisas i post II.3a.aa eller II.3a.bb.

Vid avyttring redovisas här återläggning av tidigare redovisade men orealiserade värdeförändringar. Orealiserade vinster redovisas netto per tillgångsslag. Förändringar som förklaras av valutakursförändringar redovisas som valutakursvinst eller valutakursförlust under posten Kapitalavkastning.

17 § Post II.6.a – Livförsäkringsavsättning. Under posten aa, Före avgiven återförsäkring, redovisas årets förändring av posten Livförsäkringsavsättning (DD.2) och under posten bb, Återförsäkrares andel, årets förändring av posten Återförsäkrares andel av livförsäkringsavsättningen (E.2). I årets förändring ingår garanterad återbäring som gottskrivits under året till följd av bestämmelser i avtal om försäkring. Här redovisas också sådan återbäring vars storlek är beroende av ett visst ekonomiskt utfall och som enligt en bestämmelse i bolagsordningen ska gottskrivas försäkringstagare eller andra ersättningsberättigade med ett visst belopp. Vidare ingår värdeförändringar på garanterad återbäring som avsatts under tidigare år.

Förändringar som förklaras av att avsättningsposterna räknats om till respektive balansdags valutakurs redovisas som valutakursvinst eller valutakursförlust under posten Kapitalavkastning.

18 § Post II.6.b.aa – Villkorad återbäring. Under posten i Före avgiven återförsäkring, redovisas årets förändring av Avsättning för villkorad återbäring (EE.1) och under posten ii, Återförsäkrares andel, årets förändring av Återförsäkrares andel av avsättning för villkorad återbäring (E.6.a). I årets förändring ingår villkorad återbäring som under året gottskrivits enligt villkor i avtal om försäkring.

Här redovisas också sådan återbäring vars storlek är beroende av ett visst ekonomiskt utfall och som enligt en bestämmelse i bolagsordningen ska gottskrivas försäkringstagare eller andra ersättningsberättigade med ett visst belopp. Vidare ingår värdeförändringar på villkorad återbäring som avsatts under tidigare år.

19 § Post II.6.b.bb – Fondförsäkringsåtaganden. Under posten i Före avgiven återförsäkring, redovisas årets förändring av posten Avsättning för fondförsäkringsåtaganden (EE.2) och under posten ii, Återförsäkrares andel, årets förändring av posten Återförsäkrares andel av denna avsättning (E.6.b).

Redovisning & rapportering

20 § (34 och 42) **Post II.9/III.5a – Kapitalavkastning, kostnader.** Posten avser kostnader för placeringstillgångar och omfattar

- driftskostnader för byggnader och mark,
- kapitalförvaltningskostnader,
- räntekostnader m.m.,
- valutakursförluster, netto,
- av- och nedskrivningar, och
- realisationsförluster, netto.

Med *driftskostnader för byggnader och mark* menas kostnader för fastigheter upptagna under Byggnader och mark (C.1) avseende fastighetsförvaltningen, inklusive underhåll, hyresgästanpassningar, tomträttsavgäld och fastighetsskatt. Däremot ingår inte räntekostnader och andra finansiella kostnader, avskrivningar eller central administration.

Med *kapitalförvaltningskostnader* menas driftskostnader som kan hänföras till finansförvaltningen.

Med *räntekostnader m.m*. menas bland annat räntekostnader för fastighetslån, reducerade med eventuella räntebidrag.

Den överförande parten i en äkta återköpstransaktion ska ta upp den periodiserade mellanskillnaden mellan köpeskillingen i avistaledet och terminsledet.

Med *valutakursförluster, netto*, menas såväl realiserade som orealiserade värdeförändringar som förklaras av förändringar i valutakurser.

Allmänna råd

Värdeförändringar på tillgångar och skulder i utländsk valuta delas upp i en del som kan hänföras till värdeförändringen och en annan del som kan hänföras till den värdeförändring som förklaras av valutakursförändringar.

Posten omfattar också sådana valutakursförändringar som förklaras av att balansposters ingående balanser räknats om till balansdagens valutakurs.

Med *av- och nedskrivningar* menas värdejusteringar enligt 4 kap. 1 § lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag.

Realisationsförluster, netto, avser förluster vid avyttring av placeringstillgångar.

Vid värdering till anskaffningsvärde bör realisationsförlusten vara den negativa skillnaden mellan försäljningspriset och det bokförda värdet.

För räntebärande värdepapper bör anskaffningsvärdet vara det upplupna anskaffningsvärdet och för övriga tillgångar det historiska anskaffningsvärdet.

Vid värdering till verkligt värde bör realisationsförlusten inkludera tidigare redovisad orealiserad värdeförändring. Dessa värdeförändringar kan ha redovisats i resultaträkningen eller i fond för verkligt värde (se 35 § i bilaga 3). De orealiserade värdeförändringar som tidigare har redovisats i resultaträkningen förs som justeringspost under posterna Orealiserade vinster på placeringstillgångar, respektive Orealiserade förluster på placeringstillgångar. Orealiserade värdeförändringar som har redovisats i fond för verkligt värde återförs.

Placeringstillgångar som värderats till verkligt värde där värdeförändringarna redovisats i fond för verkligt värde, kan ha skrivits ned. Dessa nedskrivningar bör inte återföras vid beräkning av realisationsförlusten.

Realisationsförluster på andra tillgångar än placeringstillgångar redovisas under post III.8 Övriga kostnader.

Valutakursförluster som uppkommer på grund av att garantikapital, verksamhetskapital och förlagsinsatser är i annan valuta än redovisningsvalutan redovisas inte här. Ömsesidiga livförsäkringsbolag och försäkringsföreningar som inte får dela ut vinst redovisar valutakursförlusten under post AA.V.5 Övriga fonder. Ömsesidiga liv- och skadeförsäkringsbolag samt försäkringsföreningar som får dela ut vinst redovisar valutakursförlusten under post AA.VI Balanserad vinst eller förlust. Jämför 5 kap. 4 § 7 lagen om årsredovisning i försäkringsföretag. *FFFS (2016:13)*

21 § (44) **Post III.5b – Orealiserade förluster på placeringstillgångar.** Vid värdering av placeringstillgångar till verkligt värde, då värdeförändringen ska redovisas i resultaträkningen, ska försäkringsföretag som bedriver skadeförsäkringsrörelse under denna post redovisa negativa värdeförändringar under året. Vid avyttring av sådana placeringstillgångar redovisas här återläggning av tidigare redovisade men orealiserade värdeförändringar, jämför 20 §.

Orealiserade förluster redovisas netto per tillgångsslag. Sådana förändringar som förklaras av valutakursförändringar redovisas som valutakursvinst eller valutakursförlust under posten Kapitalavkastning. *FFFS (2016:13)*

22 § (44) **Post II.10a.aa – Värdeminskning på tillgångar för villkorad återbäring.** Under posten II.10a.aa redovisas såväl realiserade som orealiserade värdeminskningar på placeringstillgångar för vilka livförsäkringstagaren bär placeringsrisken (D.1). Värdeminskningen redovisas netto per tillgångsslag och delas upp på direkt och indirekt risk.

23 § (44) **Post II.10a.bb – Värdeminskning på fondförsäkringstillgångar.** Under posten II.10a.bb redovisas såväl realiserade som orealiserade värdeminskningar på placeringstillgångar för vilka livförsäkringstagaren bär placeringsrisken (D.2). Värdeminskningen redovisas netto per tillgångsslag.

24 § Post II.10b – Värdeminskning på övriga placeringstillgångar. Vid värdering till verkligt värde ska försäkringsföretag som bedriver livförsäkringsrörelse under denna post redovisa negativa värdeförändringar på placeringstillgångar som inte redovisas i post II.10a.aa eller II.10a.bb. Vid avyttring redovisas här återläggning av tidigare redovisade men orealiserade värdeförändringar.

Orealiserade förluster redovisas netto per tillgångsslag. Sådana förändringar som förklaras av valutakursförändringar redovisas som valutakursvinst eller valutakursförlust under posten Kapitalavkastning.

25 § (43) **Post II.12 respektive III.4 – Kapitalavkastningen överförd till finansrörelsen respektive Kapitalavkastning överförd från livförsäkringsrörelse (post II.12).** Om ett försäkringsföretag som bedriver livförsäkringsrörelse är vinstutdelande, överförs den del av kapitalavkastningen som är hänförlig till placeringstillgångar relaterade till ägarna till den icke-tekniska redovisningen under denna post. Det överförda beloppet redovisas under post III.4 Kapitalavkastning överförd från livförsäkringsrörelse (post II.12).

26 § Post III.7 respektive III.8 – Övriga intäkter respektive Övriga kostnader. Här redovisas sådana rörelseintäkter respektive rörelsekostnader som inte ska redovisas under någon annan post.

27 § Post III.9 – Bokslutsdispositioner. Här ska avsättning till och upplösning av säkerhetsreserv redovisas. När en koncern tillämpar alternativregeln i 1 kap. 6 § Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd (FFFS 2013:8) om normalplan för skadeförsäkringsföretags beräkning av säkerhetsreserv, ska varje företag redovisa sin del av den upplösta säkerhetsreserven. *FFFS (2016:13)*

28 § Post III.10 – Skatt på årets resultat. Här redovisas skatt på årets resultat och uppskjuten skatt.

Med skatt på årets resultat menas i försäkringsföretag som bedriver skadeförsäkringsrörelse inkomstskatt. Med skatt på årets resultat menas i försäkringsföretag som bedriver livförsäkringsrörelse inkomstskatt och avkastningsskatt i den mån de inte redovisar avkastningsskatt som driftskostnad. *FFFS (2016:13)*

Allmänna råd

Livförsäkringsföretag bör i denna post redovisa sådan avkastningsskatt som beräknats på kapitalunderlaget vid räkenskapsårets ingång enligt lagen (1990:661) om avkastningsskatt på pensionsmedel.

Avkastningsskatt på pensionsavsättningar för anställda som tagits upp under posten FF.1 samt särskild löneskatt enligt lagen (1990:659) om särskild löneskatt på vissa förvärvsinkomster, bör i den tekniska redovisningen redovisas fördelade på samma sätt som personalkostnaderna fördelas på försäkringsersättningar, driftskostnader och kapitalförvaltningskostnader.

Bilaga 5 Upplysningar i förvaltningsberättelsen

Upplysningar om verksamheten

1 § Ett försäkringsföretag ska i förvaltningsberättelsen lämna upplysningar om verksamhetens inriktning samt om försäkringsföretagets respektive koncernens struktur. Upplysningar ska även lämnas om väsentliga förändringar i verksamheten, exempelvis köp och försäljning av dotterföretag, ingångna viktiga avtal och större investeringar. För såväl försäkringsföretaget som koncernen ska också belysas väsentliga aspekter på bland annat likviditeten och kapitalbehovet samt personalsituationen.

Principer och processer för ersättningar och förmåner till ledningen

2 § Ett försäkringsföretag ska lämna upplysningar om principerna för att bestämma ersättningar och förmåner till nyckelpersoner i ledande ställning. Företaget ska också lämna upplysningar om de berednings- och beslutsprocesser som tillämpas, om det inte redan framgår av de upplysningar om riktlinjer för ersättningar som ska offentliggöras enligt solvens- och verksamhetsrapporten enligt 16 kap. försäkringsrörelselagen (2010:2043). Med ersättning jämställs överlåtelse av värdepapper och upplåtelse av rätt att i framtiden förvärva värdepapper från företaget.

Om upplysningarna enligt första stycket med stöd av 6 kap. 1 § andra stycket inte anges i förvaltningsberättelsen, får de redovisas i anslutning till de uppgifter om ersättningar och förmåner som ska lämnas enligt 5 kap. 13 § i en bilaga till årsredovisningen eller på företagets webbplats. Om upplysningarna lämnas på företagets webbplats, ska årsredovisningen innehålla en hänvisning till denna.

Allmänna råd

Med nyckelpersoner i ledande ställning avses detsamma som i de allmänna råden till 5 kap. 13 §.

Följande upplysningar bör lämnas om företagets ersättningar:

1. det senaste räkenskapsårets kostnadsförda totalbelopp för ersättningar, fördelat på kategorierna anställda i ledande positioner respektive övriga anställda som påverkar företagets risknivå och alla anställda, uppdelat på fast respektive rörlig ersättning och med angivande av antal personer som har fått fast respektive rörlig ersättning samt i förekommande fall uppdelat i affärsområden eller motsvarande resultatenheter.
2. procentuell fördelning av rörlig ersättning på
   a) kontanter,
   b) aktier, aktierelaterade instrument och andra finansiella instrument, samt
   c) övrigt.
3. ersättningar intjänade under det senaste räkenskapsåret, utbetalda ersättningar specificerade på ersättningar som intjänats under det senaste räkenskapsåret och utbetalda ersättningar som intjänats under tidigare räkenskapsår samt justerad intjänad ersättning som inte har betalats ut.
4. det senaste räkenskapsårets ackumulerade utestående uppskjutna ersättningar, i förekommande fall uppdelade på utnyttjade och outnyttjade rättigheter,
5. det senaste räkenskapsårets kostnadsförda totalbelopp för avgångsvederlag och garanterade rörliga ersättningar, antal personer som omfattats av sådana ersättningar och en motivering till varför,
6. det senaste räkenskapsårets ackumulerade totalbelopp för avgångsvederlag och garanterade rörliga ersättningar som utfästs, antal personer som omfattas av sådana utfästelser och det högsta utfästa enskilda beloppet av det slaget,
7. det senaste räkenskapsårets utbetalda avgångsvederlag och garanterade rörliga ersättningar.

Uppgifterna i 1–7 bör lämnas i en form som inte riskerar att avslöja enskilda personers ekonomiska förhållanden.

Följande definitioner gäller upplysningarna i 1–7:

1. *Anställd i ledande position*: En verkställande direktör, vice verkställande direktör och en person i företagets ledning som är ansvarig direkt inför styrelsen, verkställande direktören eller vice verkställande direktören.

2. *Anställd som kan påverka företagets risknivå*: En anställd som tillhör en personalkategori som i tjänsten utövar eller kan utöva ett inte oväsentligt inflytande på företagets risknivå. Dessa personalkategorier definieras i företagets ersättningspolicy och bör normalt omfatta bland annat anställda i ledande positioner, centrala funktioner och ledande strategiska befattningar (t.ex. affärsområdeschef), handlare och mäklare inom kapitalmarknad och anställda med ansvar för kreditgivning (t.ex. ledamot i en kreditkommitté).
3. *Ersättning*: Det som ett företag betalar ut direkt eller indirekt till en person inom ramen för en anställning (kontant lön, andra kontanta ersättningar, ersättningar i form av aktier eller aktierelaterade instrument, pensionsavsättningar, avgångsvederlag, bilförmåner, m.m.).

Nya redovisningsstandarders konsekvenser för tillämpning av rörelseregler

3 § Upplysningar ska lämnas om vilka konsekvenser en övergång till nya eller ändrade internationella redovisningsstandarder får för värderingen av skuldtäckningstillgångar och andra förhållanden enligt tillämpliga rörelseregler. Beloppsuppgifter ska lämnas om det inte finns särskilda hinder.

Avtal om försäkring som inte redovisas som försäkringsavtal

4 § Om en redovisad skuld för ett investeringsavtal avviker från 4 kap. 6–15 §§, ska försäkringsföretaget lämna en upplysning om det i en not. I upplysningen ska det framgå vilken avvikelse som görs, skälen för avvikelsen och effekten på berörda poster i balansräkningen, resultaträkningen och resultatanalysen samt relevanta nyckeltal.

Upplysningar om övervärden i fondförsäkringsverksamhet

Allmänna råd

De försäkringsföretag som i årsredovisningen använder resultatmått som innefattar periodens förändring i övervärden i fondförsäkringsverksamhet bör i förvaltningsberättelsen eller i not till denna lämna upplysningar enligt dessa allmänna råd.

Upplysningar bör lämnas om viktiga ekonomiska antaganden som legat till grund för beräkningen av övervärdena, såsom: val av diskonteringsränta, förväntad värdeutveckling i fonder, inflation, dödlighet, driftskostnader samt valutakurser vid omräkning av övervärden i utlandet. Försäkringsföretaget bör i en känslighetsanalys redogöra för effekten av förändringar i de viktigaste antagandena, jämfört med de antaganden som legat till grund för beräkningen. Vidare bör det upplysas om annullationsfrekvensen under räkenskapsåret.

Redovisning & rapportering

Försäkringsföretagen bör specificera periodens förändring i övervärden i fondförsäkringsrörelse genom att ange:

1. nuvärdet av årets nytecknade affärer,
2. förändring i nuvärdet av avtal som ingåtts under tidigare år,
3. faktiskt utfall jämfört med gjorda beräkningsantaganden,
4. förändring i antaganden om diskonteringsränta,
5. förändring i antaganden om förväntad värdeutveckling i fonder, och
6. andra faktorer som väsentligt påverkat periodens förändring.

Bilaga 6 Resultatanalysens uppställningsform och innehåll

1 § Resultatanalysen ska upprättas enligt följande:

Skadeförsäkringsrörelse

Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat

Premieintäkter (efter avgiven återförsäkring)
Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen
Övriga tekniska intäkter (efter avgiven återförsäkring)
Försäkringsersättningar (efter avgiven återförsäkring)
Förändring i Övriga försäkringstekniska avsättningar (efter avgiven återförsäkring)
Återbäring och rabatter (efter avgiven återförsäkring)
Driftskostnader
Övriga tekniska kostnader (efter avgiven återförsäkring)
Förändring av Utjämningsavsättning
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat

Avvecklingsresultat (före avgiven återförsäkring) enligt 5 kap. 4 § 6 lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag.

Försäkringstekniska avsättningar, före avgiven återförsäkring

Ej intjänade premier och kvardröjande risker
Oreglerade skador
Återbäring och rabatter
Utjämningsavsättning
Övriga försäkringstekniska avsättningar
Summa försäkringstekniska avsättningar, före avgiven återförsäkring

Återförsäkrares andel av försäkringstekniska avsättningar

Ej intjänade premier och kvardröjande risker
Oreglerade skador
Återbäring och rabatter
Utjämningsavsättning
Övriga försäkringstekniska avsättningar
Summa återförsäkrares andel av försäkringstekniska avsättningar

Noter till Resultatanalys för skadeförsäkringsrörelse

Premieintäkter (efter avgiven återförsäkring)

Premieinkomst (före avgiven återförsäkring)
Premier för avgiven återförsäkring (–)
Förändring i Ej intjänade premier och kvardröjande risker
Återförsäkrares andel av Förändring i Ej intjänade premier och kvardröjande risker (–)

Försäkringsersättningar (efter avgiven återförsäkring)

Utbetalda försäkringsersättningar
  Före avgiven återförsäkring
  Återförsäkrares andel (–)
Förändring i oreglerade skador
  Före avgiven återförsäkring
  Återförsäkrares andel (–)

Livförsäkringsrörelse

Livförsäkringsrörelsens tekniska resultat

Premieinkomst (efter avgiven återförsäkring)
Kapitalavkastning, intäkter
Orealiserade vinster på placeringstillgångar

Övriga tekniska intäkter (efter avgiven återförsäkring)
Försäkringsersättningar (efter avgiven återförsäkring)
Förändring i andra försäkringstekniska avsättningar (efter avgiven återförsäkring)
Återbäring och rabatter (efter avgiven återförsäkring)
Driftskostnader
Kapitalavkastning, kostnader
Orealiserade förluster på placeringstillgångar
Övriga tekniska kostnader (efter avgiven återförsäkring)
Kapitalavkastning överförd till finansrörelsen
Livförsäkringsrörelsens tekniska resultat

Avvecklingsresultat (före avgiven återförsäkring) enligt 5 kap. 4 § 6 lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag.

Försäkringstekniska avsättningar, före avgiven återförsäkring

Livförsäkringsavsättningar
Oreglerade skador
Återbäring och rabatter
Övriga försäkringstekniska avsättningar
Summa försäkringstekniska avsättningar, före avgiven återförsäkring

Försäkringsteknisk avsättning för livförsäkringar för vilka försäkringstagaren bär risk (före avgiven återförsäkring)

Villkorad återbäring
Fondförsäkringsåtaganden
Summa försäkringsteknisk avsättning för livförsäkringar för vilka försäkringstagaren bär risk

Återförsäkrares andel av försäkringstekniska avsättningar

Livförsäkringsavsättningar
Oreglerade skador
Återbäring och rabatter
Övriga försäkringstekniska avsättningar
Summa återförsäkrares andel av försäkringstekniska avsättningar

Återförsäkrares andel av försäkringsteknisk avsättning för livförsäkringar för vilka försäkringstagaren bär risk

Villkorad återbäring
Fondförsäkringsåtaganden
Summa försäkringsteknisk avsättning för livförsäkringar för vilka försäkringstagaren bär risk

Konsolideringsfond

Noter till resultatanalys för livförsäkringsrörelse

Premieinkomst (efter avgiven återförsäkring)

Premieinkomst (före avgiven återförsäkring)
Premier för avgiven återförsäkring (–)

Försäkringsersättningar efter avgiven återförsäkring

Utbetalda försäkringsersättningar
  Före avgiven återförsäkring
  Återförsäkrares andel (–)
Förändring i oreglerade skador
  Före avgiven återförsäkring
  Återförsäkrares andel (–)

2 § Resultatanalysens samtliga poster ska fördelas på följande försäkringsgrenar.

Skadeförsäkringsrörelse

Direkt försäkring av svenska risker

Sjukvård
Sjuk- och olycksfall
TFA
Motorfordon
Trafik
Sjöfart, luftfart och transport
Egendom, specificerad på
– företag och fastighet
– hem och villa
– övrig egendom
Ansvar
Kredit och borgen
Rättsskydd
Assistans
Inkomst och avgångsbidrag

Direkt försäkring av utländska risker

Mottagen återförsäkring

Livförsäkringsrörelse

Direkt försäkring av svenska risker

Tjänstepensionsförsäkring, specificerad på
– förmånsbestämd traditionell försäkring
– avgiftsbestämd traditionell försäkring
– fondförsäkring
– depåförsäkring
– sjukförsäkring och premiebefrielseförsäkring.

Övrig livförsäkring, specificerad på
– individuell traditionell livförsäkring
– fondförsäkring
– depåförsäkring.

Gruppliv- och tjänstegrupplivförsäkring
Sjukförsäkring och premiebefrielseförsäkring

Direkt försäkring av utländska risker

Mottagen återförsäkring

3 § När uppgifterna fördelas på försäkringsgrenar ska följande gälla.

Vid fördelning på direkt försäkring av svenska respektive utländska risker ska landet bestämmas på följande sätt:

a) Risken för en försäkring som avser byggnad eller byggnad och dess innehåll hänförs till det land i vilket byggnaden är belägen.
b) Risken för en försäkring som avser registreringspliktigt fordon hänförs till det land där registreringen har skett.
c) Risken för en försäkring som är giltig högst fyra månader och som oberoende av försäkringsklass täcker rese- eller semesterrisker hänförs till det land där försäkringstagaren har tecknat försäkringen.

d) Risken eller åtagandet i andra fall än dem som uttryckligen omfattas av a–c, inklusive livförsäkring, hänförs till det land där försäkringstagaren har sin vanliga vistelseort eller, om försäkringstagaren är en juridisk person, det land där det driftställe som avtalet gäller för är beläget.

Allmänna råd

För en försäkring som tecknas av en juridisk person bör risker som inte kan hänföras till ett visst land enligt a–d hänföras till det land där den juridiska personen har sitt säte.

För en livförsäkring som tecknas av en fysisk person bör risken eller åtagandet hänföras till det land där personen har sin vanliga vistelseort när försäkringen tecknas.

Skadeförsäkringsrörelse

När försäkringsgrenarna i resultatanalysen för skadeförsäkringsrörelsen bestäms, gäller följande.

- Sjukvårdsförsäkring samt sjuk- och olycksfallsförsäkring avser fristående försäkring som inte är knuten till någon annan försäkringsgren.
- Till hem- och villaförsäkring hänförs också fritidshus-, fritidsbåts-, rese-, smycke-, päls- och urförsäkringar.
- Trafikförsäkring avser obligatorisk ansvarsförsäkring för motorfordon enligt trafikskadelagen.
- Motorfordonsförsäkring avser övrig ansvarsförsäkring för motorfordon samt delkaskoförsäkring och vagnskadeförsäkring. Till grenen förs också olycksfallsförsäkring för fordonets förare.
- Sjöfartsförsäkring avser sjökaskoförsäkring och ansvarsförsäkring samt därtill knuten olycksfallsförsäkring.
- Transportförsäkring avser försäkring av gods under transport oavsett transportmedel.
- Luftfartsförsäkring avser kaskoförsäkring och ansvarsförsäkring samt därtill knuten olycksfallsförsäkring.
- För hem- och villaförsäkring samt andra försäkringar än ovan nämnda gäller följande: Om en försäkring innehåller ett underordnat moment av ansvarsförsäkring får detta moment inkluderas i uppgifterna för huvudriskens försäkringsgren.

Livförsäkringsrörelse

När försäkringsgrenarna i resultatanalysen för livförsäkringsrörelse bestäms, gäller följande.

- Med *tjänstepensionsförsäkring* avses en försäkring enligt definitionen i 1 kap. 2 § i dessa föreskrifter och allmänna råd.
- Med *övrig livförsäkring* avses annan livförsäkring än tjänstepensionsförsäkring.
- Med *förmånsbestämd traditionell försäkring* avses försäkring för vilken förmånen bestäms t.ex. som ett fast periodiskt belopp eller en viss procent av lönen.
- Med *avgiftsbestämd traditionell försäkring* avses försäkring för vilken avgiften (premien) t.ex. bestäms som ett fast periodiskt belopp eller en viss procent av lönen.
- Med *depåförsäkring* avses en livförsäkring, vars premier placeras i värdepapper eller fondandelar. Försäkringstagaren kan själv välja vilka värdepapper eller fondandelar som premierna ska placeras i. Dessa placeras i en depå. Om premier enbart får placeras i fondandelar anses försäkringen vara en fondförsäkring.
- Med *ouppsägbar sjuk- och olycksfallsförsäkring* avses försäkringsklass IV för livförsäkring enligt 2 kap. 12 § försäkringsrörelselagen (2010:2043).
- Sjuk- och olycksfallsförsäkring som kan hänföras till försäkringsklass 1 och 2 för skadeförsäkring enligt 2 kap. 11 § försäkringsrörelselagen ska redovisas i resultatanalysen för skadeförsäkringsrörelsen.

4 § Ett försäkringsföretag ska upplysa om förändringar i försäkringsgrenar i resultatanalysen jämfört med tidigare år. Upplysningarna ska gälla vilka grenar som har utgått respektive tillkommit.

FINANSINSPEKTIONENS FÖRESKRIFTER OCH ALLMÄNNA RÅD

FFFS 2011:27 Förenklad årsredovisning i försäkringsföretag som har dispens

(senast ändrad genom FFFS 2016:12)

1 kap. Tillämpningsområde och definitioner 1059
Definitioner 1059
2 kap. Allmänna bestämmelser om årsredovisningen 1059
Resultatanalysen 1059
Repor och andra återköpstransaktioner 1059
Övertagna försäkringsbestånd 1059
3 kap. Balansräkning och resultaträkning 1059
Balansräkningen 1059
Resultaträkningen 1060
Sammanslagning av poster 1060
Upplysningar om väsentliga delposter i en not 1060
Försäkringstekniska avsättningar i utländsk valuta 1060
Pensionsförpliktelser till anställda 1060
4 kap. Värderingsregler 1060
Värdering av placeringstillgångar 1060
Utgifter för eget utvecklingsarbete 1061
Värdering av alla finansiella instrument enligt anskaffningsvärdemetoden 1061
Värdering av byggnader och mark till verkligt värde 1061
Förutbetalda anskaffningskostnader 1061
Värdering av försäkringstekniska avsättningar 1061
Säkerhetsreserv 1062
5 kap. Noter m.m. 1062
Undantag från krav på upplysningar 1062
Pensionsförpliktelser till anställda 1062
Föreskriftsenlighet 1062
6 kap. Förvaltningsberättelse och resultatanalys 1062
Särskilda upplysningar i förvaltningsberättelsen 1062
Resultatanalys 1063
7 kap. Delårsrapport 1063
8 kap. Redovisning av avgiven återförsäkring 1063
Tillägg av poster i balansräkningen och resultaträkningen 1063
Kompletterande värderingsregler 1063
Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser 1063
Bilaga 1 Uppställningsform för balansräkningen 1064
Bilaga 2 Uppställningsform för resultaträkningen 1066
Bilaga 3 Innehållet i balansräkningens poster 1067
Bilaga 4 Innehållet i resultaträkningens poster 1073
Bilaga 5 Resultatanalysens uppställningsform och innehåll 1078
Bilaga 6 Komplettering av balansräkningen om återförsäkring avgivits 1079
Bilaga 7 Komplettering av resultaträkningen om återförsäkring avgivits 1080
Bilaga 8 Innehållet i balansräkningens poster om avgiven återförsäkring 1081
Bilaga 9 Innehållet i resultaträkningens poster om avgiven återförsäkring 1082

Siffrorna inom parentes refererar till motsvarande artiklar i försäkringsredovisningsdirektivet 91/674/EEG.

1 kap. Tillämpningsområde och definitioner

1 § Dessa föreskrifter och allmänna råd ska tillämpas av ömsesidiga försäkringsbolag och försäkringsföreningar som omfattas av försäkringsrörelselagen (2010:2043), om de har dispens från lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag.

Finansinspektionen anger i föreskrifterna och de allmänna råden vilka undantag som medges från lagen om årsredovisning i försäkringsföretag.

I föreskrifterna anges vilka regler som ett företag, trots att det har fått dispens, ska tillämpa i Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om årsredovisning i försäkringsföretag.

Allmänna råd

Villkoren för att få dispens framgår av 1 kap. 1 § lagen om årsredovisning i försäkringsföretag.

Definitioner

2 § I dessa föreskrifter och allmänna råd betyder

1. *företag*: ömsesidiga försäkringsbolag och försäkringsföreningar,
2. *försäkringsavtal*: avtal om försäkring enligt försäkringsrörelselagen (2010:2043), och
3. *godkända internationella redovisningsstandarder*: internationella redovisningsstandarder som antagits av Europeiska kommissionen i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1606/2002 av den 19 juli 2002 om tillämpning av internationella redovisningsstandarder (IAS-förordningen).

2 kap. Allmänna bestämmelser om årsredovisningen

Redovisning & rapportering

Resultatanalysen

1 § Med undantag från 2 kap. 1 § lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag får den information som ska framgå av resultatanalysen, lämnas direkt i resultaträkningen eller i en not till resultaträkningen.

Allmänna råd

En resultatanalys måste, enligt 2 kap. 1 § lagen om årsredovisning i försäkringsföretag, upprättas och ingå i årsredovisningen, när rörelsen i ett ömsesidigt försäkringsbolag eller i en försäkringsförening omfattar flera försäkringsgrenar. I 6 kap. 2 § finns bestämmelser om resultatanalysens innehåll. Det framgår av bilaga 5 vad som är att betrakta som olika försäkringsgrenar i ett företag.

Repor och andra återköpstransaktioner

2 § Om det har förekommit repor eller andra återköpstransaktioner ska ett företag tillämpa 2 kap. 1 § Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om årsredovisning i försäkringsföretag.

Övertagna försäkringsbestånd

3 § Om ett företag övertar försäkringstekniska avsättningar ska det tillämpa 2 kap. 2 § Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om årsredovisning i försäkringsföretag.

3 kap. Balansräkning och resultaträkning

Balansräkningen

1 § Med undantag från det som anges i 3 kap. 1 § lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag, får balansräkningen upprättas enligt bilaga 1. Balansräkningens poster ska ha det innehåll som anges i bilaga 3.

Ett företag ska infoga posterna C.III.6a Derivat (positivt värde) och HH.IV.a Derivat (negativt värde) i uppställningsformen för balansräkningen, om det inte är lämpligare att redovisa derivaten under någon annan post.

Resultaträkningen

2 § Med undantag från 3 kap. 1 § lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag får resultaträkningen upprättas enligt bilaga 2. Resultaträkningens poster ska ha det innehåll som anges i bilaga 4.

Sammanslagning av poster

3 § Bestämmelsen i 3 kap. 2 § andra stycket lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag behöver inte tillämpas. Poster i balansräkningen eller resultaträkningen vars belopp är obetydliga, med hänsyn till kravet på rättvisande bild, får slås samman med någon annan lämplig post. *FFFS (2016:12)*

Allmänna råd

Enligt 3 kap. 2 § andra stycket lagen om årsredovisning i försäkringsföretag, måste vissa uppräknade poster tas upp i balansräkningen och resultaträkningen, även om postens belopp är obetydligt. Paragrafen medger undantag från detta s.k. sammanslagningsförbud. Företaget får i stället redovisa sådana posters belopp som är obetydliga i en annan näraliggande lämplig post i balansräkningen respektive resultaträkningen, se även bilaga 3 allmänna råd och bilaga 4 allmänna råd. *FFFS (2016:12)*

Upplysningar om väsentliga delposter i en not

4 § Bestämmelsen i 3 kap. 2 § lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag om tillämpning av 3 kap. 4 § årsredovisningslagen (1995:1554) behöver inte tillämpas. I stället får betydelsefulla delposter anges i en not till berörd post i balansräkningen eller resultaträkningen, se 3 kap. 4 § tredje stycket tredje meningen årsredovisningslagen.

Allmänna råd

Enligt 3 kap. 4 § tredje stycket tredje meningen årsredovisningslagen, ska de poster som redovisas i balansräkningen eller resultaträkningen, ytterligare delas upp i vissa fall. Detta är bland annat fallet om delar av posten tillkommit på ett sådant sätt eller har en sådan storlek att en redovisning av delposten behövs för att ge en rättvisande bild. Paragrafen medger att sådana delposter i stället anges i en not till balansräkningsposten eller resultaträkningsposten.

Försäkringstekniska avsättningar i utländsk valuta

5 § Om förpliktelser enligt försäkringsavtal är i utländsk valuta ska ett företag tillämpa 3 kap. 4 § Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om årsredovisning i försäkringsföretag.

Pensionsförpliktelser till anställda

6 § Om det finns särskilda pensionsförpliktelser till egna anställda, ska ett företag tillämpa 3 kap. 6 § första och andra styckena Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om årsredovisning i försäkringsföretag.

4 kap. Värderingsregler

Värdering av placeringstillgångar

1 § Placeringstillgångar ska värderas till anskaffningsvärde eller, i förekommande fall, verkligt värde i enlighet med 4 kap. lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag, om inte annat följer av detta kapitel.

Allmänna råd

Om ett företag värderar finansiella instrument i enlighet med 4 kap. lagen om årsredovisning i försäkringsföretag, och således avstår från att konsekvent tillämpa anskaffningsvärdemetoden enligt 2 §, bör det tillämpa följande godkända internationella redovisningsstandarder:

1. IAS 32 *Finansiella instrument: Klassificering*.
2. IAS 39 *Finansiella instrument: Redovisning och värdering*.
3. IFRS 7 *Finansiella instrument: Upplysningar*.
4. IFRS 13 *Värdering till verkligt värde*.

Av definitionen i 1 kap. 2 § följer att avtal om försäkring enligt försäkringsrörelselagen (2010:2043) ska redovisas som försäkringsavtal även om avtalet inte överför betydande försäkringsrisk.
FFFS (2013:7)

Utgifter för eget utvecklingsarbete

1 a § Ett försäkringsföretag som tar upp utgifter för företagets eget utvecklingsarbete som en immateriell anläggningstillgång, enligt 4 kap. 1 § lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag, ska överföra motsvarande belopp från fritt eget kapital till en fond för utvecklingsutgifter, jämför 4 kap. 2 § årsredovisningslagen (1995:1554).
FFFS (2016:12)

Allmänna råd

I ömsesidiga livförsäkringsbolag och livförsäkringsföreningar som inte får dela ut vinst bör överföringen till en fond för utvecklingsutgifter ske från konsolideringsfonden eller från en annan bunden fond. *FFFS (2016:12)*

Värdering av alla finansiella instrument enligt anskaffningsvärdemetoden

2 § Finansiella instrument får värderas med utgångspunkt i anskaffningsvärdet (anskaffningsvärdemetoden) om alla finansiella instrument värderas enligt denna metod. Detta gäller i stället för det som anges i 4 kap. 2 § 12 lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag. *FFFS (2016:12)*

Värdering av byggnader och mark till verkligt värde

3 § Om byggnader och mark värderas till verkligt värde, ska detta värde bestämmas enligt 4 kap. 1 § Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om årsredovisning i försäkringsföretag.

Allmänna råd

Byggnader och mark får värderas enligt anskaffningsvärdemetoden eller till verkligt värde enligt 4 kap. 5 § lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag.

Ett företag som värderar byggnader och mark till verkligt värde bör även tillämpa de godkända internationella redovisningsstandarderna IAS 40 *Förvaltningsfastigheter* och IFRS 13 *Värdering till verkligt värde*. Hänvisningarna till andra internationella redovisningsstandarder bör dock inte tillämpas. *FFFS (2013:7)*

Förutbetalda anskaffningskostnader

4 § Med undantag från det som anges i 4 kap. 8 § lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag, behöver inte kostnader som har samband med tecknande av försäkringsavtal tas upp som en tillgång.

Om kostnader för tecknande av försäkringsavtal tas upp som en tillgång enligt 4 kap. 8 § lagen om årsredovisning i försäkringsföretag, ska företaget tillämpa 4 kap. 4 och 5 §§ Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om årsredovisning i försäkringsföretag.

Värdering av försäkringstekniska avsättningar

5 § Försäkringstekniska avsättningar ska redovisas enligt 4 kap. 9 § lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag.

Vid redovisningen av försäkringstekniska avsättningar, ska 4 kap. 6–13 och 15 §§ Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd (FFFS 2015:12) om årsredovisning i försäkringsföretag tillämpas.

Vid tillämpningen av andra stycket får avsättningarna redovisas med de förenklingar som är godtagbara på grund av förhållanden i det enskilda fallet. *FFFS (2016:12)*

Allmänna råd

Företaget bör även tillämpa den godkända internationella redovisningsstandarden IFRS 4 *Försäkringsavtal*.

Av 1 kap. 2 § följer att avtal om försäkring enligt försäkringsrörelselagen (2010:2043) ska redovisas som försäkringsavtal, även om avtalet inte överför betydande försäkringsrisk. *FFFS (2016:12)*

6 § har upphävts genom FFFS 2016:12.

Säkerhetsreserv

7 § Regler om avsättning till och uttag ur säkerhetsreserven finns i Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om normalplan för skadeförsäkringsföretags beräkning av säkerhetsreserv.

5 kap. Noter m.m.

Undantag från krav på upplysningar

1 § Ett företag får utelämna upplysningar enligt 5 kap. 40 § tredje stycket och 41 § andra stycket årsredovisningslagen (1995:1554) om personer i företagets ledning, med undantag från 5 kap. 1 § lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag.

Med undantag från 5 kap. 3 och 5 §§ lagen om årsredovisning i försäkringsföretag, får upplysningar om tillgångar och resultaträkningens poster utelämnas. *FFFS (2016:12)*

Allmänna råd

Paragrafen innehåller undantag från vissa bestämmelser om tilläggsupplysningen enligt lagen om årsredovisning i försäkringsföretag. Företaget lämnar alltså, i tillämpliga delar, övriga upplysningar som följer av årsredovisningslagen med vissa anpassningar, se 5 kap. 1, 2 och 4 §§ lagen om årsredovisning i försäkringsföretag.

Pensionsförpliktelser till anställda

2 § Om det finns särskilda pensionsförpliktelser till egna anställda, ska företaget lämna upplysningar om hur dessa förpliktelser har täckts.

Ett företag vars redovisade pensionsskuld i balansräkningen eller kapital i särskilt avskiljda tillgångar (i pensionsstiftelse eller motsvarande) överstiger kapitalvärdet av pensionsförpliktelserna till anställda, ska lämna upplysningar om överskottet i en not.

Föreskriftsenlighet

3 § Ett företag ska i sin årsredovisning ange författningsrubrik samt författningsnummer till de av Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd, som det tillämpat. Företaget ska även ange hur det har upprättat sin årsredovisning och koncernredovisning enligt dessa föreskrifter.

Allmänna råd

Företaget bör närmare ange vilken normgivning på redovisningsområdet som det har tillämpat utöver lagen om årsredovisning i försäkringsföretag och dessa föreskrifter och allmänna råd.

6 kap. Förvaltningsberättelse och resultatanalys

Särskilda upplysningar i förvaltningsberättelsen

1 § Flerårsöversikten enligt 6 kap. 2 § lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag behöver enbart avse räkenskapsåret och de tre föregående räkenskapsåren.

Sådana upplysningar som ska lämnas i flerårsöversikten för tiden innan företaget började tillämpa dessa föreskrifter och allmänna råd, behöver inte lämnas, om det finns särskilda skäl. Företaget ska då ange att upplysningarna har utelämnats och skälen för detta. Det följer av 3 kap. 2 § lagen om årsredovisning i försäkringsföretag att jämförelseuppgifter får utelämnas i andra fall, om det finns särskilda skäl, jämför 3 kap. 5 § och 5 kap. 7 § årsredovisningslagen (1995:1554). *FFFS (2016:12)*

Allmänna råd

Flerårsöversikten bör ställas upp i schematisk form och minst innehålla följande uppgifter:

1. Premieintäkt, om företaget är ett ömsesidigt skadeförsäkringsbolag eller en skadeförsäkringsförening.
2. Premieinkomst, om företaget är en livförsäkringsförening.
3. Årets resultat.
4. Konsolideringskapital.

Konsolideringskapital utgörs av i balansräkningen redovisat eget kapital, obeskattade reserver, förlagslån samt övervärden och undervärden i placeringstillgångar som inte redovisats till verkligt värde i balansräkningen. När övervärden och undervärden som inte redovisas i balansräkningen medtas i konsolideringskapitalet görs detta utan beaktande av uppskjuten skatt. Uppskjutna skattefordringar och skulder som i redovisningen påverkat eget kapital återläggs vid beräkningen av konsolideringskapitalet. *FFFS (2016:12)*

Resultatanalys

2 § Med vissa undantag från 6 kap. 3 § lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag behöver resultatanalysen enbart innehålla de upplysningar som framgår av bilaga 5.

Allmänna råd

Den information som resultatanalysen ska innehålla får lämnas direkt i resultaträkningen eller i en not, se 2 kap. 1 §.

7 kap. Delårsrapport

Allmänna råd

Om en delårsrapport upprättas, bör företaget tillämpa dels 2–4 kap., dels följande regler i 8 kap. allmänna råd Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om årsredovisning i försäkringsföretag:

a) Punkt 2 om årsredovisningslagens tillämpning.
b) Punkt 6 om ändrade redovisningsprinciper.

Bokföringsnämndens allmänna råd (BFNAR 2007:1) om delårsrapportering, bör också tillämpas.

8 kap. Redovisning av avgiven återförsäkring

Tillägg av poster i balansräkningen och resultaträkningen

Redovisning & rapportering

1 § Om avgiven återförsäkring finns ska balansräkningen kompletteras med de poster som anges i bilaga 6. Resultaträkningen ska kompletteras med de poster som anges i bilaga 7.

De kompletterande posterna i balansräkningen och resultaträkningen ska ha det innehåll som anges i bilaga 8 och bilaga 9.

Allmänna råd

Parenteser med orden ”efter avgiven återförsäkring” får i årsredovisningen ersättas med förkortningen f.e.r. (för egen räkning).

Kompletterande värderingsregler

2 § Om avgiven återförsäkring finns ska företaget tillämpa 4 kap. 2 och 3 §§ Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om årsredovisning i försäkringsföretag.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

2011:27

1. Dessa föreskrifter och allmänna råd träder i kraft den 1 maj 2011 och ska tillämpas av försäkringsföretag som erhållit beslut om dispens enligt lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag första gången i årsredovisningar för räkenskapsår som inleds efter den 31 december 2010.
2. Genom föreskrifterna upphävs Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd (FFFS 2006:18) om förenklad årsredovisning i företag som har dispens.
3. I fråga om understödsföreningar som med stöd av 7 § lagen (2010:2044) om införande av försäkringsrörelselagen (2010:2043) får fortsätta att utöva verksamheten eller är under likvidation, gäller den gamla författningen.

2016:12

Dessa föreskrifter träder i kraft den 31 mars 2016 och tillämpas första gången för det räkenskapsår som inleds närmast efter den 31 december 2015 samt i delårsrapporter som upprättas för del av sådant räkenskapsår.

Bilaga 1 Uppställningsform för balansräkningen

Tillgångar

A. Tecknat ej inbetalt garantikapital
B. Immateriella tillgångar
C. Placeringstillgångar
  I Byggnader och mark
  II Placeringar i koncernföretag, intresseföretag, gemensamt styrda företag och övriga företag som det finns ett ägarintresse i
  III Andra finansiella placeringstillgångar
    1. Aktier och andelar
    2. Obligationer och andra räntebärande värdepapper
    3. Andelar i investeringspooler
    4. Lån med säkerhet i fast egendom
    5. Övriga lån
    6. Utlåning till kreditinstitut
    7. Övriga finansiella placeringstillgångar
F. Fordringar
  I–II Fordringar avseende försäkring
  III Övriga fordringar
G. Andra tillgångar
  I Materiella tillgångar och varulager
  II Kassa och bank
  III Övriga tillgångar
H. Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter
  I Upplupna ränte- och hyresintäkter
  II Förutbetalda anskaffningskostnader
  III Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter
SUMMA TILLGÅNGAR

Eget kapital, avsättningar och skulder

AA. Eget kapital
  I Garantikapital
  I.a Verksamhetskapital
  I.b Förlagsinsatser
  III Uppskrivningsfond
  IV Konsolideringsfond
  V Andra fonder
    1. Reservfond
    3. Fond för verkligt värde
    4. Fond för utvecklingsutgifter
    5. Övriga fonder
  VI Balanserad förlust
  VII Årets resultat
BB. Obeskattade reserver
CC. Efterställda skulder
DD. Försäkringstekniska avsättningar
  1. Ej intjänade premier och kvardröjande risker
  2. Livförsäkringsavsättning
  3. Oreglerade skador
  4. Återbäring och rabatter
  6. Övriga försäkringstekniska avsättningar

FF. Andra avsättningar
1. Pensioner och liknande förpliktelser
2. Skatter
3. Övriga avsättningar

HH. Skulder
I–II Skulder avseende försäkring
V Övriga skulder

II. Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER

FFFS (2016:12)

Bilaga 2 Uppställningsform för resultaträkningen

I. *Resultaträkning för skadeförsäkringsrörelse*

1. Premieintäkt (+/–)
   a) varav Premieinkomst (+)
   b) varav Förändring i Avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker (+/–)
2. Kapitalavkastning, netto (+/–)
   a) varav Kapitalavkastning, intäkter (+)
   b) varav Orealiserade vinster på placeringstillgångar (+)
   c) varav Kapitalavkastning, kostnader (–)
   d) varav Orealiserade förluster på placeringstillgångar (–)
3. Övriga tekniska intäkter (+)
4. Försäkringsersättningar (+/–)
   a) varav Utbetalda försäkringsersättningar (–)
   b) varav Förändring i Avsättning för oreglerade skador (+/–)
5. Förändring i Övriga försäkringstekniska avsättningar (+/–)
6. Återbäring och rabatter (–)
7. Driftskostnader (–)
8. Övriga tekniska kostnader (–)

Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat

9. Övriga intäkter (+)
10. Övriga kostnader (–)

Resultat före bokslutsdispositioner och skatt

11. Bokslutsdispositioner (+/–)

Resultat före skatt

12. Skatt på årets resultat (+/–)
13. Övriga skatter (–)
14. Årets resultat

II. *Resultaträkning för livförsäkringsrörelse*

1. Premieinkomst (avgifter och bidrag) (+)
2. Kapitalavkastning, intäkter (+)
3. Orealiserade vinster på placeringstillgångar (+)
4. Övriga tekniska intäkter (+)
5. Försäkringsersättningar (+/–)
   a) varav Utbetalda försäkringsersättningar (+)
   b) varav Förändring i Avsättning för oreglerade skador (+/–)
6. Förändring i andra försäkringstekniska avsättningar (+/–)
   a) Livförsäkringsavsättning (+/–)
   b) Övriga försäkringstekniska avsättningar (+/–)
7. Återbäring och rabatter (–)
8. Driftskostnader (–)
9. Kapitalavkastning, kostnader (–)
10. Orealiserade förluster på placeringstillgångar (–)
11. Övriga tekniska kostnader (–)

Livförsäkringsrörelsens tekniska resultat

12. Övriga intäkter (+)
13. Övriga kostnader (–)

Resultat före bokslutsdispositioner och skatt

14. Bokslutsdispositioner (+/–)

Resultat före skatt

15. Skatt på årets resultat (+/–)
16. Övriga skatter (–)
17. Årets resultat

Bilaga 3 Innehållet i balansräkningens poster

Allmänna råd

Posterna som framgår av bilaga 1 ska finnas i balansräkningen om företaget har aktuella slag av tillgångar, skulder eller eget kapital.

En post vars belopp är obetydligt med hänsyn till kravet på rättvisande bild får slås samman med och ingå i en annan lämplig post, se 3 kap. 3 §. Poster vars belopp är obetydliga bör ändå redovisas, om samma post redovisades i balansräkningen för närmast föregående räkenskapsår. Detta behöver dock inte alltid tillämpas första gången dessa föreskrifter och allmänna råd tillämpas.

Betydelsefulla delar av de poster som ska finnas i balansräkningen enligt bilaga 1 redovisas för sig direkt i balansräkningen eller i en not, se 3 kap. 4 §.

I balansräkningen får poster som enligt beteckningen i bilaga 1 närmast föregås av arabiska siffror slås samman, trots att de inte avser obetydliga belopp. Exempelvis får Aktier och andelar (C.III.1) slås samman med en eller flera andra poster avseende Andra finansiella placeringstillgångar. Detta förutsätter dock att dessa sammanslagna poster särredovisas i en not.

FFFS (2016:12)

Tillgångar

Post A – Tecknat ej inbetalt garantikapital

1 § Posten omfattar ömsesidiga försäkringsbolags fordringar som avser ännu inte fullgjorda betalningar för tecknat garantikapital.

Post B – Immateriella tillgångar

2 § (6) Posten omfattar

- goodwill som förvärvats mot vederlag,
- balanserade utgifter för utvecklingsarbeten och liknande,
- koncessioner, patent, licenser, varumärken samt liknande rättigheter och tillgångar,
- hyresrätter och liknande rättigheter, och
- förskott avseende immateriella tillgångar. *FFFS (2016:12)*

Redovisning & rapportering

Allmänna råd

Vad som får redovisas som immateriell anläggningstillgång och vad som är goodwill anges i 4 kap. 1 § lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag, jämför 4 kap. 2 § årsredovisningslagen (1995:1554). *FFFS (2016:12)*

Post C.I – Byggnader och mark

3 § Posten omfattar

- byggnader och mark,
- byggnad under uppförande, och
- erlagd handpenning avseende byggnader och mark.

Allmänna råd

Posten omfattar också fastigheter där den egna verksamheten bedrivs.

Post C.II – Placeringar i koncernföretag, intresseföretag, gemensamt styrda företag och övriga företag som det finns ett ägarintresse i

4 § Här redovisas

1. innehav av aktier och andelar samt teckningsrätter och delrätter på aktier i koncernföretag, intresseföretag, gemensamt styrda företag och övriga företag som det finns ett ägarintresse i, och
2. obligationer och andra räntebärande värdepapper (inklusive nollkupongs- och diskonteringsinstrument) emitterade av koncernföretag, intresseföretag, gemensamt styrda företag eller övriga företag som det finns ett ägarintresse i samt lån till sådana företag. *FFFS (2016:12)*

Allmänna råd

Posten blir endast aktuell om företaget har dotterföretag eller intresseföretag eller har andelar i gemensamt styrda företag eller övriga företag som det finns ett ägarintresse i.

Intresseföretag, gemensamt styrda företag och ägarintresse är definierade i 1 kap. 4 a–5 a §§ årsredovisningslagen (1995:1554). *FFFS (2016:12)*

Post C.III.1 – Aktier och andelar

5 § Här redovisas innehav av aktier och andelar samt teckningsrätter och delrätter på aktier.

Allmänna råd

Andra aktieoptioner än teckningsrätter och delrätter redovisas, om de har ett positivt värde, antingen i denna post, eller i posten Derivat (post C.III.6a), se 3 kap. 1 § andra stycket.

Andelar i s.k. blandade värdepappersfonder får ingå i denna post, om det bokförda värdet på de förvaltade tillgångarna till minst hälften utgörs av aktier eller aktierelaterade instrument.

Post C.III.2 – Obligationer och andra räntebärande värdepapper

6 § (9) Här redovisas sådana omsättningsbara obligationer och andra räntebärande värdepapper (inklusive nollkupongs- och diskonteringsinstrument) som emitterats av kreditinstitut, andra företag eller offentliga organ.

Allmänna råd

Vid gränsdragningen mellan posten C.III.2 och posterna C.III.4–6 bör det primära kriteriet vara om företagets fordran är omsättningsbar eller överlåtbar. Placeringar som motsvaras av löpande skuldebrev bör därför normalt redovisas i posten Obligationer och andra räntebärande värdepapper (C.III.2), medan enkla skuldebrev normalt redovisas som lån i posterna Lån med säkerhet i fast egendom (C.III.4), Övriga lån (C.III.5) eller Utlåning till kreditinstitut (C.III.6).

Andelar i så kallade blandade värdepappersfonder får ingå i denna post om det bokförda värdet på de förvaltade tillgångarna till mer än hälften utgörs av räntebärande värdepapper eller liknande instrument.

Post C.III.3 – Andelar i investeringspooler

7 § (10) Posten omfattar företagets andel i en investering som är gemensam med andra företag eller pensionsfonder och som förvaltas av en eller flera av dessa företag eller pensionsfonder.

Post C.III.4 – Lån med säkerhet i fast egendom

8 § (11) Här redovisas lån vars säkerheter helt eller delvis utgörs av inteckningar i fast egendom. Om företaget har tagit emot flera säkerheter för ett lån, ska lånet redovisas i denna post om minst hälften av säkerheternas värde utgörs av fast egendom.

Post C.III.5 – Övriga lån

9 § (12) Här redovisas lån med andra erhållna säkerheter än fast egendom, exempelvis livförsäkringslån.

Post C.III.6 – Utlåning till kreditinstitut

10 § (13) Här redovisas sådan utlåning till kreditinstitut (banker, kreditmarknadsbolag, finansbolag och hypoteksinstitut) där insatta medel är disponibla först efter en viss uppsägningstid.

Tillgodohavanden utan någon sådan begränsning ska, oavsett om de är räntebärande eller ej, tas upp under posten Kassa och bank (G.II).

Allmänna råd

Marknadsbevis är exempel på utlåning till kreditinstitut. Hit hör också sådana medel som försäkringsföretaget kan säga upp direkt men där detta i så fall medför ett kompensationskrav till den externa kreditgivaren i form av räntekompensation eller en likvärdig ersättning.

Post C.III.6a – Derivat

11 § Företaget ska infoga posten i uppställningsformen för balansräkningen, om det inte är lämpligare att redovisa derivat under någon annan post, se 3 kap. 1 § andra stycket.

Allmänna råd

Posten omfattar derivat som har ett positivt bokfört värde.

Derivat som har ett negativt värde, ska som huvudregel redovisas under Skulder som post HH.IV.a Derivat, se 35 §.

Bestämmelserna innebär att aktie– och räntereleterade finansiella instrument inte behöver redovisas tillsammans med motsvarande underliggande instrument. Teckningsrätter (teckningsoptioner) och delrätter redovisas under posten Aktier och andelar (C.III.1).

Post C.III.7 – Övriga finansiella placeringstillgångar

12 § (13) Under denna post redovisas sådana finansiella placeringstillgångar som inte omfattas av 5–11 §§.

Post F.I–II – Fordringar avseende försäkring

13 § (6) Här redovisas fordringar hos försäkringstagare, försäkringsförmedlare och andra försäkringsföretag.

Post G.I – Materiella tillgångar och varulager

14 § (6) Posten omfattar materiella tillgångar, såsom maskiner och inventarier, förskott som avser materiella tillgångar samt varulager.

Post G.II – Kassa och bank

15 § (12) Posten omfattar betalningsmedel, inklusive utländska sedlar och mynt, som kan disponeras fritt.

Post G.III – Övriga tillgångar

16 § (16) Här redovisas andra tillgångar som inte kan placeras i posterna G.I eller G.II.

Post H.I – Upplupna ränte- och hyresintäkter

17 § (17) Denna post omfattar ränta och hyra som på balansdagen är intjänad men ännu inte inbetald.

Post H.II – Förutbetalda anskaffningskostnader

18 § (18) Posten omfattar sådana anskaffningskostnader för försäkringsavtal som tagits upp som tillgång enligt 4 kap. 8 § lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag.

Allmänna råd

Posten blir endast aktuell om företaget väljer redovisningsprincipen att ta upp anskaffningskostnader som tillgång enligt nämnda paragraf.

Post H.III – Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

19 § Posten omfattar sådana utgifter som bokförts under räkenskapsåret men som utgör kostnader för perioder efter balansdagen, samt sådana intäkter som bokförts under räkenskapsåret men som utgör inkomster efter balansdagen.

Eget kapital, avsättningar och skulder

Post AA.I – Garantikapital

20 § (19) Posten omfattar sådant kapital som i ömsesidiga försäkringsbolag tecknats av garanter.

Post AA.I.a – Verksamhetskapital

20 a § Posten omfattar sådant kapital som enligt lag räknas som eget kapital vid bildande av en försäkringsförening enligt 13 kap. 5 § försäkringsrörelselagen (2010:2043).

Post AA.I.b – Förlagsinsatser

20 b § Posten omfattar sådana förlagsinsatser som får tillskjutas i ömsesidiga försäkringsbolag och försäkringsföreningar enligt 5 kap. 1 § första stycket lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar. Endast betalda förlagsinsatser får redovisas under denna post, jfr 3 kap. 2 § lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag och 3 kap. 6 § första stycket årsredovisningslagen (1995:1554).

Allmänna råd

Ej inbetalda insatser i ömsesidiga försäkringsbolag och försäkringsföreningar får inte tas upp som tillgång.

Post AA.III – Uppskrivningsfond

21 § (20) Posten omfattar belopp som satts av till en uppskrivningsfond enligt bestämmelserna i 4 kap. 1–2 §§ lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag, jfr 4 kap. 6 § årsredovisningslagen (1995:1554).

Post AA.IV – Konsolideringsfond

21 a § Posten omfattar konsolideringsfond i ömsesidiga livförsäkringsbolag och livförsäkringsföreningar enligt 12 kap. 70 § och 13 kap. 22 § försäkringsrörelselagen (2010:2043).

Post AA.V.1 – Reservfond

21 b § Posten omfattar reservfond i ömsesidiga försäkringsbolag och försäkringsföreningar enligt 12 kap. 71 § och 13 kap. 24 § försäkringsrörelselagen (2010:2043), jfr 10 kap. 6 § andra och tredje styckena lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar.

Post AA.V.3 – Fond för verkligt värde

22 § I denna post redovisas värdeförändringar på vissa finansiella instrument enligt 4 kap. 1 § lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag, jämför 4 kap. 14 d § årsredovisningslagen (1995:1554).

Här redovisas även värdeförändringar på andra placeringstillgångar (Tillgångar, post C) än finansiella instrument och fastigheter som dels värderas till verkligt värde enligt 4 kap. 5 § lagen om årsredovisning i försäkringsföretag, dels inte redovisas direkt i resultaträkningen. *FFFS (2016:12)*

Allmänna råd

Posten blir endast aktuell om företaget väljer den redovisningsprincip som innebär att värdera finansiella instrument till verkligt värde. *FFFS (2016:12)*

Post AA.V.4 – Fond för Utvecklingsutgifter

22 a § I denna post redovisas överföring från fritt eget kapital eller från konsolideringsfonden. Överföringen motsvarar utgifter för företagets eget utvecklingsarbete som har tagits upp som immateriell anläggningstillgång, se 4 kap. 1 a §. *FFFS (2016:12)*

Post AA.VI – Balanserad förlust

23 § Här redovisar företaget förluster från tidigare räkenskapsår.

Post AA.VII – Årets resultat

24 § Här redovisas nettovinst eller nettoförlust för räkenskapsåret.

Post BB – Obeskattade reserver

25 § Här redovisas obeskattade reserver såsom säkerhetsreserv och ackumulerade överavskrivningar.

Post CC – Efterställda skulder

26 § (21) I denna post ska sådana skulder redovisas som, vare sig de representeras av värdepapper eller inte, i händelse av likvidation eller konkurs, enligt avtal ska återbetalas först efter det att övriga borgenärer tillgodosetts.

Post DD.1 – Ej intjänade premier och kvardröjande risker

27 § (25, 26) Här redovisar ömsesidiga skadeförsäkringsbolag och skadeförsäkringsföreningar avsättningar som motsvarar företagets ansvarighet för försäkringsfall, förvaltningskostnader och andra kostnader under resten av avtalsperioden för löpande försäkringsavtal.

Med kvardröjande risker menas risken för att försäkringsavtalens ersättningskrav och kostnader inte kommer att kunna täckas av ej intjänade och förväntade premier efter räkenskapsårets utgång.

Försäkringstekniska avsättningar för skadelivräntor och sjukräntor ska redovisas under posten Oreglerade skador (DD.3).

Post DD.2 – Livförsäkringsavsättning

28 § (27) Ömsesidiga livförsäkringsbolag och livförsäkringsföreningar som värderar försäkringstekniska avsättningar enligt 4 kap. 9 § lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag, ska här redovisa avsättningar för försäkringsfall, förvaltningskostnader och andra kostnader för löpande försäkringsavtal under den resterande avtalsperioden. Beloppet ska redovisas inklusive eventuell garanterad återbäring. Företaget ska beakta värdet av de ytterligare premier som försäkringstagarna ska betala. Med garanterad återbäring menas sådan återbäring som utgör visst eller vissa i framtiden utfallande nominellt eller realt bestämda belopp som försäkringstagaren eller någon annan ersättningsberättigad har en ovillkorlig rätt till. *FFFS (2016:12)*

Post DD.3 – Oreglerade skador

29 § (28) Här redovisas försäkringsföretagets uppskattade slutliga kostnad för att tillgodose alla krav som beror på händelser som har inträffat före räkenskapsårets utgång med avdrag för belopp som företaget redan betalat med anledning av ersättningskrav. I beloppet ska företaget räkna in beräknade framtida driftskostnader för att reglera inträffade men vid balansdagen ännu inte slutreglerade skador samt eventuell återbäring som förfallit till betalning.

Avsättningar för inträffade men ännu inte inrapporterade skador (IBNR) ska baseras på företagets erfarenhet och skadeutfall och omfatta kostnader för inträffade men för företaget okända skador.

Posten ska också innefatta avsättningar för skadelivräntor och sjukräntor samt avsättningar för framtida särskild löneskatt på ersättning från sjukpensionsförsäkring under förtidspensionstiden.

Post DD.4 – Återbäring och rabatter

30 § (29) Här redovisar ömsesidiga skadeförsäkringsbolag och skadeförsäkringsföreningar avsättningar för ej förfallen återbäring samt rabatter till försäkringstagare eller andra förmånstagare.

Post DD.6 – Övriga försäkringstekniska avsättningar

31 § (26) Under denna post redovisas försäkringstekniska avsättningar som inte redovisas i posterna DD.1–DD.4.

Post FF.1 – Pensioner och liknande förpliktelser

32 § Posten omfattar avsättningar enligt lagen (1967:531) om tryggande av pensionsutfästelse m.m. och andra avsättningar för ersättningar till anställda efter avslutad anställning.

Allmänna råd

Avsättningar för sådana finansiella garantier som inte redovisas som derivat kan tas upp under post FF.3 Övriga avsättningar.

Post FF.2 – Skatter

33 § Posten omfattar avsättningar för inkomstskatt, avkastningsskatt, uppskjuten skatt och därmed jämförliga skatter.

Allmänna råd

Skulder avseende källskatt, mervärdesskatt, fastighetsskatt m.fl. redovisas som post HH.V Övriga skulder.

Post HH.I–II – Skulder avseende försäkring

34 § Här redovisas skulder till försäkringstagare, försäkringsförmedlare och försäkringsföretag avseende försäkring.

Post HH.IV.a – Derivat

35 § (6) Försäkringsföretag ska infoga denna post i uppställningsformen för balansräkningen, om det inte är lämpligare att redovisa derivat under någon annan post, se 3 kap. 1 § andra stycket.

Allmänna råd

Posten omfattar derivat som har ett negativt bokfört värde.

Derivat med positivt värde redovisas som huvudregel under Placeringstillgångar som post C.III.6a Derivat, se 11 §.

Bestämmelserna innebär att aktie- och ränterelaterade finansiella instrument inte behöver redovisas tillsammans med motsvarande underliggande instrument.

Post HH.V – Övriga skulder

36 § Under denna post redovisas skulder som inte kan placeras under någon annan post, exempelvis skulder till mottagande part vid s.k. äkta återköpstransaktion.

Post II – Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

37 § Posten omfattar kostnader som avser räkenskapsåret men som innebär utgifter först efter balansdagen samt inkomster som bokförts under räkenskapsperioden men som utgör intäkter för perioder efter balansdagen.

38 § har upphävts genom FFFS 2016:12.

Bilaga 4 Innehållet i resultaträkningens poster

Allmänna råd

Posterna som framgår av bilaga 2 ska finnas i resultaträkningen om företaget har aktuella slag av intäkter och kostnader.

Poster, vars belopp är obetydliga med hänsyn till kravet på rättvisande bild, får slås samman med och ingå i en annan näraliggande lämplig post, se 3 kap. 3 §. En post vars belopp är obetydligt bör dock ändå redovisas om samma post redovisades i balansräkningen för närmast föregående räkenskapsår.

Betydelsefulla delar av de poster som ska finnas i resultaträkningen, enligt bilaga 2, ska redovisas för sig direkt i balansräkningen eller i en not, se 3 kap. 4 §. *FFFS (2016:12)*

Post I.1.a – Premieinkomst

1 § (35) Ömsesidiga försäkringsbolag, och försäkringsföreningar som bedriver skadeförsäkringsrörelse, ska som premieinkomst redovisa den totala bruttopremien för direkt försäkring som inbetalats eller kan tillgodoföras företaget för försäkringsavtal där försäkringsperioden påbörjats före räkenskapsårets utgång.

Som premieinkomst räknas också premier för försäkringsperioder som påbörjas först efter räkenskapsårets utgång, om de enligt avtal förfaller till betalning under räkenskapsåret.

Med bruttopremie menas den avtalsbestämda premien för hela försäkringsperioden efter avdrag för sedvanliga kundrabatter och omfattar bland annat

a) ej aviserade premier som kan beräknas först vid räkenskapsårets utgång,
b) terminspremier som betalas in halvårsvis, kvartalsvis eller månadsvis samt ersättningar från försäkringstagare för utgifter som företaget haft i samband med att försäkringsavtalet tecknades,
c) företagets andel av det totala premiebeloppet vid koassurans, och
d) ersättningar från andra försäkringsföretag som avser övertagna försäkringstekniska avsättningar enligt 2 kap. 3 § och som inte redovisas över balansräkningen.

Redovisning & rapportering

I posten ska också inräknas de belopp som beräknas inbetalas när det gäller dels förnyelsepremier som försäkringstagaren inte har bekräftat, dels premier för nytecknade försäkringsavtal.

Annullationer ska reducera premieinkomsten så snart beloppet är känt. Tilläggspremier ska räknas in med de belopp som de beräknas inflyta med.

Posten ska redovisas exklusive skatter och andra offentliga avgifter som belastar försäkringspremien.

Allmänna råd

Vilka belopp som kan tillgodoföras räkenskapsåret bestäms av innehållet i respektive avtal, oavsett om premierna har aviserats eller inte vid bokslutstillfället. Som premieinkomst ska företaget ta upp samtliga premier där ansvarighet inträtt. Enligt första stycket bär försäkringsföretaget ansvar när försäkringsperioden börjat löpa eller premien förfallit till betalning. Ett exempel på det senare är vissa konsumentförsäkringar (teve/radio och vitvaror) som tecknas och betalas vid inköpstillfället trots att försäkringsskyddet inträder först efter det att den sedvanliga garantin löpt ut.

Tidsperioden för vilken försäkringsföretaget bär ansvar framgår normalt av försäkringsavtalet. För en terminspremie som aviseras och/eller förfaller till betalning först efter räkenskapsårets utgång avgörs frågan om ansvarighet av om motsvarande termin är att betrakta som ett nytt försäkringsavtal eller som en delbetalning av en årspremie. Om försäkringsföretaget enligt avtalet har en möjlighet att ändra villkoren vid varje termin, bör avtalet normalt betraktas som ett nytt avtal.

Paragrafens första stycke innebär att vissa premier inte kommer att räknas in i premieinkomsten. Det gäller premier som betalats in under räkenskapsåret men vars förfallodag inträffar och vars försäkringsperiod inleds efter räkenskapsårets utgång. En sådan premie betraktas som ett förskott och redovisas som skuld till försäkringstagaren.

Belopp som uttaxerats på försäkringstagare i ömsesidiga försäkringsföretag enligt 12 kap. 2 § samt i försäkringsföreningar enligt 13 kap. 4 § försäkringsrörelselagen (2010:2043), ska tas upp som premieinkomst det år förlusten uppstått och uttaxeringen avser att täcka.

Post II.1 – Premieinkomst (avgifter och bidrag)

2 § (35) Ömsesidiga livförsäkringsbolag och livförsäkringsföreningar ska som premieinkomst redovisa under räkenskapsåret inbetalda belopp enligt försäkringsavtal, oavsett om dessa helt eller delvis avser ett senare räkenskapsår.

Denna post omfattar

1. tilläggspremier vid terminsbetalningar samt ersättningar från försäkringstagare för utgifter som försäkringsföretaget har haft,
2. företagets andel av det totala premiebeloppet vid koassurans, och
3. ersättningar från andra försäkringsföretag som avser övertagna försäkringstekniska avsättningar och fonder enligt 2 kap. 3 § och som inte redovisas över balansräkningen.

Posten får omfatta återbäring som gottskrivits i form av premiereduktion.

Posten ska redovisas exklusive skatter och andra offentliga avgifter som belastar försäkringspremien.

Post I.1.b – Förändring i Avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker

3 § (37) Ömsesidiga försäkringsbolag och försäkringsföreningar som bedriver skadeförsäkringsverksamhet ska i denna post redovisa årets förändring av posten Ej intjänade premier och kvardröjande risker (DD.1).

Allmänna råd

Förändringar som förklaras av att avsättningsposternas ingående balanser omräknats till balansdagens valutakurs kan redovisas som valutakursvinst eller valutakursförlust under posten Kapitalavkastning, intäkter (I.2.a respektive II.2) eller Kapitalavkastning, kostnader (I.2.c respektive II.9).

Post I.4.a respektive II.5.a – Utbetalda försäkringsersättningar

4 § (38) Posten omfattar alla försäkringsersättningar som har betalats till försäkringstagare eller andra förmånstagare under räkenskapsåret på grund av försäkringsavtal eller inträffade försäkringsskador, oberoende av när skadan inträffat. Som utbetald försäkringsersättning redovisas också återköp.

I posten ingår även driftskostnader för skadereglering.

De utbetalda ersättningarna ska minskas med värdet av sådan egendom som försäkringsföretaget övertagit vid skadereglering och likaså med de belopp som försäkringsföretaget räknar med att återvinna genom regress eller någon annan åtgärd.

Allmänna råd

Exempel på driftskostnader för utbetalda försäkringsersättningar är interna och externa kostnader för besiktning och värdering av inträffade skador, utgifter för att ersätta skadad egendom eller för sjukvård, rehabilitering et cetera vid personskada, arvoden till personal och andra konsulter samt övriga kostnader för reglering av skador eller ersättningar.

Post I.4.b respektive II.5.b – Förändring i Avsättning för oreglerade skador

5 § Årets förändring av posten Oreglerade skador (DD.3) redovisas i denna post.

Allmänna råd

Förändringar som förklaras av att avsättningsposternas ingående balanser omräknats till balansdagens valutakurs kan redovisas som valutakursvinst eller valutakursförlust i posten Kapitalavkastning, intäkter (I.2.a respektive II.2) eller Kapitalavkastning, kostnader (I.2.c respektive II.9).

Post I.5 respektive II.6.c – Förändring i Övriga försäkringstekniska avsättningar

6 § Årets förändring av posten Övriga försäkringstekniska avsättningar (DD.6) redovisas i denna post.

Allmänna råd

Förändringar som förklaras av att avsättningsposternas ingående balanser omräknats till balansdagens valutakurs kan redovisas som valutakursvinst eller valutakursförlust i posten Kapitalavkastning, intäkter (I.2.a respektive II.2) eller Kapitalavkastning, kostnader (I.2.c respektive II.9).

Post I.6 respektive II.7 – Återbäring och rabatter

7 § (39) Posten omfattar ömsesidiga skadeförsäkringsbolags samt skadeförsäkringsföreningars återbäring och rabatter som betalats ut under räkenskapsåret eller ska betalas ut till försäkringstagare eller andra förmånstagare. Posten omfattar också återbäring under året i form av premiereduktion.

Posten inkluderar årets förändring av posten Återbäring och rabatter (DD.4).

Allmänna råd

Här kan också försäkringsföreningar redovisa återbäring som gottskrivits i form av premiereduktion.

Förändringar som förklaras av att avsättningsposternas ingående balanser omräknats till balansdagens valutakurs kan redovisas som valutakursvinst eller valutakursförlust i posten Kapitalavkastning, intäkter (I.2.a respektive II.2) eller Kapitalavkastning, kostnader (I.2.c respektive II.9).

Post I.7 respektive II.8 – Driftskostnader

8 § (34, 40, 41) Posten omfattar följande kostnader:

1. Anskaffningskostnader.
2. Förändring i posten Förutbetalda anskaffningskostnader (+/–).
3. Administrationskostnader.

Med *anskaffningskostnader* menas driftskostnader som ett försäkringsföretag har haft för att teckna försäkringsavtal. Posten omfattar såväl direkta kostnader som anskaffningsprovisioner, kostnader för att upprätta försäkringsavtal och att föra in försäkringsavtalet i beståndet, som indirekta kostnader som annonskostnader och administrativa kostnader för att handlägga offerter och utfärda försäkringsbrev.

Med *förändring i posten Förutbetalda anskaffningskostnader* (+/–) menas avsättningar till samt av- och nedskrivning av posten Förutbetalda anskaffningskostnader (H.II) som tagits upp som tillgång enligt 4 kap. 8 § lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag.

Med *administrationskostnader* menas sådana driftskostnader för premieuppbörd, förvaltning av bestånd, hantering av återbäring och rabatter som inte kan relateras till skadereglerings-, anskaffnings- eller kapitalförvaltningskostnader.

Allmänna råd

I posten redovisas gemensamma driftskostnader för personaladministration, it, ekonomi/finans/juridik, generell marknadsföring, revision, företagsledning och styrelse, avgifter till Finansinspektionen m.m.

Post I.2.a respektive II.2 – Kapitalavkastning, intäkter

9 § (34, 42) Posten avser avkastning på placeringstillgångar, exempelvis

- hyresintäkter från byggnader och mark,
- utdelning på aktier och andelar,
- ränteintäkter m.m.,
- valutakursvinster, netto,
- återförda nedskrivningar, och
- realisationsvinster, netto.

Med *hyresintäkter från byggnader och mark* menas intäkter av fastigheter upptagna i posten C.I (Byggnader och mark).

Räntebidrag ska inte räknas in i hyresintäkterna utan ses som en räntesubvention.

Med *utdelning på aktier och andelar* menas utdelning på aktier och andelar som redovisas i posterna C.II (Placeringar i koncernföretag och intresseföretag) samt C.III.1 (Aktier och andelar).

Med *ränteintäkter m.m.* menas ränteintäkter på räntebärande placeringstillgångar som tjänats in under räkenskapsåret, inklusive ränteintäkter för belopp upptagna i posten G.II (Kassa och bank).

Den mottagande parten i en äkta återköpstransaktion ska ta upp den periodiserade mellanskillnaden mellan köpeskilling i avistaledet och terminsledet.

Med *valutakursvinster, netto* menas såväl realiserade som orealiserade värdeförändringar som förklaras av förändringar i valutakurser.

Allmänna råd

Värdeförändringar på tillgångar och skulder i utländsk valuta bör delas upp i en del som kan hänföras till värdeförändringen och en annan del som kan hänföras till den värdeförändring som förklaras av valutakursförändringar.

Posten omfattar också valutakursförändringar som förklaras av att balansposters ingående balanser räknats om till balansdagens valutakurs.

Återförda nedskrivningar omfattar belopp som återförts efter tidigare nedskrivningar, om nedskrivningen tidigare kostnadsförts i någon av posterna I.2.c och II.9 Kapitalavkastning, kostnader.

Realisationsvinster, netto avser vinster vid avyttring av placeringstillgångar.

Vid värdering till anskaffningsvärde bör realisationsvinsten vara den positiva skillnaden mellan försäljningspris och bokfört värde.

Vid värdering till verkligt värde bör realisationsvinsten vara den positiva skillnaden mellan försäljningspris och anskaffningsvärde. För räntebärande värdepapper är anskaffningsvärdet det upplupna anskaffningsvärdet och för övriga tillgångar det historiska anskaffningsvärdet. Tidigare orealiserade värdeförändringar förs som justeringspost i posterna Orealiserade vinster på placeringstillgångar (I.2.b och II.3) respektive Orealiserade förluster på placeringstillgångar (I.2.d och II.10).

Realisationsvinster på andra tillgångar än placeringstillgångar redovisas i posten I.9 och II.12 Övriga intäkter.

Post I.2.b och II.3 – Orealiserade vinster på placeringstillgångar

10 § (44) Vid värdering till verkligt värde ska företaget i denna post redovisa positiva värdeförändringar under året. Vid avyttring redovisas här återläggning av tidigare redovisade men orealiserade värdeförändringar.

Orealiserade vinster redovisas netto per tillgångsslag.

Allmänna råd

Förändringar som förklaras av valutakursförändringar redovisas som valutakursvinst eller valutakursförlust i posten Kapitalavkastning, intäkter (I.2.a respektive II.2) eller Kapitalavkastning, kostnader (I.2.c respektive II.9).

Post II.6.a – Livförsäkringsavsättning

11 § Försäkringsföreningar och ömsesidiga försäkringsbolag som bedriver livförsäkringsrörelse och som värderar försäkringstekniska avsättningar enligt 4 kap. 9 § lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag, ska i denna post redovisa årets förändring av posten Livförsäkringsavsättning (DD.2). I årets förändring ingår garanterad återbäring som gottskrivits under året till följd av bestämmelser i försäkringsavtal. Vidare ingår värdeförändringar på garanterad återbäring som avsatts under tidigare år.

Förändringar som förklaras av att avsättningsposternas ingående balanser räknats om till balansdagens valutakurs redovisas som valutakursvinst eller valutakursförlust i posten Kapitalavkastning, intäkter (I.2.a respektive II.2) eller Kapitalavkastning, kostnader (I.2.c respektive II.9).

Post I.2.c respektive II.9 – Kapitalavkastning, kostnader

12 § (34, 42) Posten avser kostnader för placeringstillgångar i form av

1. driftskostnader för byggnader och mark,
2. kapitalförvaltningskostnader,

3. räntekostnader m.m.,
4. valutakursförluster, netto,
5. av- och nedskrivningar, och
6. realisationsförluster, netto.

Allmänna råd

Med *driftskostnader för byggnader och mark* menas kostnader för fastigheter upptagna under Byggnader och mark (C.I) avseende fastighetsförvaltningen, inklusive underhåll, hyresgästanpassningar, tomträttsavgäld och fastighetsskatt. Däremot ingår inte räntekostnader och andra finansiella kostnader, avskrivningar eller central administration.

Med *kapitalförvaltningskostnader* menas driftskostnader som kan hänföras till finansförvaltningen.

Med *räntekostnader m.m.* menas bland annat räntekostnader för fastighetslån, reducerade med eventuella räntebidrag.

Den överförande parten i en äkta återköpstransaktion ska ta upp den periodiserade mellanskillnaden mellan köpeskillingen i avistaledet och terminsledet.

Med *valutakursförluster, netto* menas såväl realiserade som orealiserade värdeförändringar som förklaras av förändringar i valutakurser.

Värdeförändringar på tillgångar och skulder i utländsk valuta delas upp i en del som kan hänföras till värdeförändringen och en annan del som kan hänföras till den värdeförändring som förklaras av valutakursförändringar.

Posten omfattar också sådana valutakursförändringar som förklaras av att balansposters ingående balanser räknats om till balansdagens valutakurs.

Med *av- och nedskrivningar* menas värdejusteringar enligt 4 kap. 1 § lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag.

Realisationsförluster, netto avser förluster vid avyttring av placeringstillgångar.

Vid värdering till anskaffningsvärde bör realisationsförlusten vara den negativa skillnaden mellan försäljningspriset och det bokförda värdet.

Vid värdering till verkligt värde bör realisationsförlusten vara den negativa skillnaden mellan försäljningspriset och anskaffningsvärdet. För räntebärande värdepapper är anskaffningsvärdet det upplupna anskaffningsvärdet och för övriga tillgångar det historiska anskaffningsvärdet. Tidigare orealiserade värdeförändringar förs som justeringspost i posterna Orealiserade vinster på placeringstillgångar (I.2.b och II.3) respektive Orealiserade förluster på placeringstillgångar (I.2.d och II.10).

Redovisning & rapportering

Realisationsförluster på andra tillgångar än placeringstillgångar redovisas i posten Övriga kostnader (I.10 respektive II.13).

Post I.2.d respektive II.10 – Orealiserade förluster på placeringstillgångar

13 § (44) Vid värdering till verkligt värde ska företaget i denna post redovisa negativa värdeförändringar under året. Vid avyttring redovisas här återläggning av tidigare redovisade men orealiserade värdeförändringar.

Orealiserade förluster redovisas netto per tillgångsslag.

Allmänna råd

Förändringar som förklaras av valutakursförändringar redovisas som valutakursvinst eller valutakursförlust i posten Kapitalavkastning, intäkter (I.2.a respektive II.2) eller Kapitalavkastning, kostnader (I.2.c respektive II.9).

Posterna I.9 och I.10 respektive II.12 och II.13 – Övriga intäkter respektive Övriga kostnader

14 § Här redovisas sådana rörelseintäkter respektive rörelsekostnader som inte ska redovisas i någon annan post.

Post I.12 respektive II.15 – Skatt på årets resultat

15 § Här redovisas skatt på årets resultat samt uppskjuten skatt.

Med skatt på årets resultat menas i ömsesidiga skadeförsäkringsbolag och skadeförsäkringsföreningar inkomstskatt samt i ömsesidiga livförsäkringsbolag och livförsäkringsföreningar inkomstskatt och, i förekommande fall, avkastningsskatt, i den mån avkastningsskatt inte redovisas som driftskostnad.

Bilaga 5 Resultatanalysens uppställningsform och innehåll

1 § Resultatanalysen ska upprättas enligt följande.

Skadeförsäkringsrörelse

	Hem- och villaförsäkring	Företags- och fastighetsförsäkring	Sjöfartsförsäkring	Husdjursförsäkring	Summa försäkring av svenska risker	Summa direkt försäkring av ev. utländska risker
Premieintäkt						
Premieinkomst						
Kapitalavkastning, intäkter						
Kapitalavkastning, kostnader						
Försäkringsersättningar						
Driftskostnader						
Tekniskt resultat						

Livförsäkringsrörelse

	Pensionsförsäkring	Sjukförsäkring	Dödsfallsförsäkring	Summa försäkringar
Premieinkomster				
Kapitalavkastning, intäkter				
Kapitalavkastning, kostnader				
Försäkringsersättningar				
Driftskostnader				
Tekniskt resultat				

Bilaga 6 Komplettering av balansräkningen om återförsäkring avgivits

Tillgångar

– – –

E. Återförsäkrares andel av Försäkringstekniska avsättningar
   1. Ej intjänade premier och kvardröjande risker
   2. Livförsäkringsavsättning
   3. Oreglerade skador
   4. Återbäring och rabatter
   5. Övriga försäkringstekniska avsättningar

– – –

F. Fordringar
   I Fordringar avseende direkt försäkring
   II Fordringar avseende återförsäkring

– – –

Eget kapital, avsättningar och skulder

– – –

DD. Försäkringstekniska avsättningar (före avgiven återförsäkring)

– – –

GG. Depåer från återförsäkrare

– – –

HH. Skulder
   I Skulder avseende direkt försäkring
   II Skulder avseende återförsäkring

– – –

II. Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter
   I Återförsäkrares andel av Förutbetalda anskaffningskostnader
   II Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

Redovisning & rapportering

Bilaga 7 Komplettering av resultaträkningen om återförsäkring avgivits

I. *Resultaträkning för skadeförsäkringsrörelse*

1. Premieintäkt (efter avgiven återförsäkring)
   a) varav Premieinkomst (före avgiven återförsäkring)
   b) varav Premier för avgiven återförsäkring (–)
   c) varav Förändring i Avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker (+/–)
   d) varav Återförsäkrares andel av Förändring i avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker (+/–)

– – –

3. Övriga tekniska intäkter (efter avgiven återförsäkring)
4. Försäkringsersättningar (efter avgiven återförsäkring)
   a) varav Utbetalda försäkringsersättningar (–)
      aa) Före avgiven återförsäkring
      bb) Återförsäkrares andel (–)
   b) varav Förändring i Avsättning för oreglerade skador (+/–)
      aa) Före avgiven återförsäkring
      bb) Återförsäkrares andel (–)
5. Förändring i Övriga försäkringstekniska avsättningar (efter avgiven återförsäkring)
      aa) Före avgiven återförsäkring
      bb) Återförsäkrares andel (–)
6. Återbäring och rabatter (efter avgiven återförsäkring)

– – –

II. *Resultaträkning för livförsäkringsrörelse*

1. Premieinkomst (efter avgiven återförsäkring)
   a) varav Premieinkomst (före avgiven återförsäkring)
   b) varav Premier för avgiven återförsäkring (–)

– – –

4. Övriga tekniska intäkter (efter avgiven återförsäkring)
5. Försäkringsersättningar (+/–)
   a) varav Utbetalda försäkringsersättningar (–)
      aa) Före avgiven återförsäkring
      bb) Återförsäkrares andel (–)
   b) varav Förändring i Avsättning för oreglerade skador (efter avgiven återförsäkring)
      aa) Före avgiven återförsäkring
      bb) Återförsäkrares andel (–)
6. Förändring i Övriga försäkringstekniska avsättningar (efter avgiven återförsäkring)
   a) Livförsäkringsavsättning (+/–)
      aa) Före avgiven återförsäkring
      bb) Återförsäkrares andel (–)
   b) Övriga försäkringstekniska avsättningar (efter avgiven återförsäkring)
      aa) Före avgiven återförsäkring
      bb) Återförsäkrares andel (–)
7. Återbäring och rabatter (efter avgiven återförsäkring)

Bilaga 8 Innehållet i balansräkningens poster om avgiven återförsäkring

Allmänna råd

Posterna enligt bilaga 6 ska finnas i balansräkningen om företaget tecknat återförsäkring och har aktuella slag av intäkter och kostnader.

De allmänna råden i inledningen till bilaga 3 gäller även för poster avseende återförsäkring.

Tillgångar

Post E – Återförsäkrares andel av Försäkringstekniska avsättningar

1 § (24) Posterna E.1–E.5 omfattar återförsäkrares andel av de försäkringstekniska avsättningar som tas upp under posten DD Försäkringstekniska avsättningar (före avgiven återförsäkring).

Post F.I – Fordringar avseende direkt försäkring

2 § (6) Här redovisas fordringar hos försäkringstagare, försäkringsförmedlare och andra försäkringsföretag avseende direkt försäkring.

Post F.II – Fordringar avseende återförsäkring

3 § (6) Här redovisas fordringar hos försäkringsförmedlare och andra försäkringsföretag avseende återförsäkring.

Eget kapital, avsättningar och skulder

Post GG – Depåer från återförsäkrare

4 § (32) Ett företag som avgivit återförsäkring ska under denna post redovisa ett belopp som motsvarar värdet på kontanter eller andra värdehandlingar som deponerats av försäkringsföretag som mottagit återförsäkring enligt återförsäkringsavtal eller som försäkringsföretaget hållit inne av samma skäl.

Försäkringsföretaget som mottagit värdehandlingen får inte, oavsett om det står som ägare eller ej, redovisa något annat belopp än vad företaget är skyldigt enligt depositionen.

Post HH.I – Skulder avseende direkt försäkring

5 § Här redovisas skulder till försäkringstagare, försäkringsförmedlare och försäkringsföretag avseende direkt försäkring.

Post HH.II – Skulder avseende återförsäkring

6 § Här redovisas skulder till försäkringsförmedlare och försäkringsföretag avseende återförsäkring.

Post II.I – Återförsäkrares andel av Förutbetalda anskaffningskostnader

7 § Om ett försäkringsföretag har återförsäkrat en sådan förpliktelse för vilken anskaffningskostnader tagits upp i posten Förutbetalda anskaffningskostnader (H.II), ska den återförsäkrade andelen redovisas i denna post.

Bilaga 9 Innehållet i resultaträkningens poster om avgiven återförsäkring

Allmänna råd

De poster som framgår av bilaga 7 ska finnas i resultaträkningen om företaget tecknat återförsäkring och har aktuella slag av intäkter och kostnader. Av bilagan framgår också vilka poster som enligt bilaga 2 ska redovisas före och efter avgiven återförsäkring.

De allmänna råden till bilaga 4 gäller även för poster avseende återförsäkring.

Post I.1.b respektive II.1.b – Premier för avgiven återförsäkring

1 § (36) Ett försäkringsföretag som avgivit återförsäkring ska i denna post redovisa belopp som betalats ut under räkenskapsåret eller belopp som tagits upp som en skuld till försäkringsföretag som mottagit återförsäkring enligt ingångna återförsäkringsavtal, inklusive portföljpremier.

Försäkringsföretaget ska göra avdrag för belopp som gottskrivits på grund av portföljåterdragning eller en förändring av återförsäkrares andel av proportionella återförsäkringsavtal.

Post I.1.d – Återförsäkrares andel av Förändring i avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker

2 § (37) Årets förändring av posten Återförsäkrares andel av Försäkringstekniska avsättningar för ej intjänade premier och kvardröjande risker (E.1) ska redovisas i denna post.

Allmänna råd

Förändringar som förklaras av att avsättningsposternas ingående balanser omräknats till balansdagens valutakurs redovisas som valutakursvinst eller valutakursförlust i posten Kapitalavkastning, intäkter (I.2.a respektive II.2) eller Kapitalavkastning, kostnader (I.2.c respektive II.9).

Post I.4.a.bb respektive II.5.a.bb – Återförsäkrares andel av Utbetalda försäkringsersättningar

3 § (38) Posten omfattar återförsäkrares andel av det belopp som försäkringsföretaget tagit emot från återförsäkrare eller tagit upp som fordran på återförsäkrare enligt ingångna återförsäkringsavtal.

Post I.4.b.bb respektive II.5.b.bb – Återförsäkrares andel av Förändring i Avsättning för oreglerade skador

4 § Årets förändring av posten Återförsäkrares andel av Försäkringstekniska avsättningar för oreglerade skador (E.3) redovisas i denna post.

Allmänna råd

Förändringar som förklaras av att avsättningsposternas ingående balanser omräknats till balansdagens valutakurs redovisas som valutakursvinst eller valutakursförlust i posten Kapitalavkastning, intäkter (I.2.a respektive II.2) eller Kapitalavkastning, kostnader (I.2.c respektive II.9).

Post I.5.bb respektive II.6.b.bb – Återförsäkrares andel av Förändring i Övriga försäkringstekniska avsättningar

5 § Årets förändring av posten Återförsäkrares andel av Övriga försäkringstekniska avsättningar (E.5) redovisas i denna post.

Allmänna råd

Förändringar som förklaras av att avsättningsposternas ingående balanser omräknats till balansdagens valutakurs redovisas som valutakursvinst eller valutakursförlust i posten Kapitalavkastning, intäkter (I.2.a respektive II.2) eller Kapitalavkastning, kostnader (I.2.c respektive II.9).

Post I.6 respektive II.7 – Återbäring och rabatter (efter avgiven återförsäkring)

6 § (39) Posten inkluderar, utöver årets förändring av posterna Avsättning för återbäring och rabatter (DD.4) även Återförsäkrares andel av Försäkringstekniska avsättningar för återbäring och rabatter (E.4).

Allmänna råd

Förändringar som förklaras av att avsättningsposternas ingående balanser omräknats till balansdagens valutakurs redovisas som valutakursvinst eller valutakursförlust i posten Kapitalavkastning, intäkter (I.2.a respektive II.2) eller Kapitalavkastning, kostnader (I.2.c respektive II.9).

Post I.7 respektive II.8 – Driftskostnader

7 § (34, 40, 41) Om återförsäkring förekommit ska posten även omfatta följande kostnader:

1. Provisioner och vinstandelar i avgiven återförsäkring (–).
2. Förändring i posten Förutbetalda anskaffningskostnader (+/–). Här ingår Avsättningar till samt av- och nedskrivning av posten Återförsäkrares andel av förutbetalda anskaffningskostnader (II.I), om sådana anskaffningskostnader tagits upp som tillgång enligt 4 kap. 8 § lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag.
3. Administrationskostnader (–). Här ingår även driftskostnader för avgiven återförsäkring som inte kan relateras till skadereglerings-, anskaffnings- eller kapitalförvaltningskostnader.

Post II.6.a.bb – Återförsäkrares andel av Livförsäkringsavsättning

8 § Ömsesidiga livförsäkringsbolag och livförsäkringsföreningar som värderar försäkringstekniska avsättningar enligt 4 kap. 9 § lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag redovisar här årets förändring av posten Återförsäkrares andel av Övriga försäkringstekniska avsättningar för Livförsäkringsavsättning.

Förändringar som förklaras av att avsättningsposternas ingående balanser räknats om till balansdagens valutakurs redovisas som valutakursvinst eller valutakursförlust i posten Kapitalavkastning, intäkter (I.2.a respektive II.2) eller Kapitalavkastning, kostnader (I.2.c respektive II.9).

FINANSINSPEKTIONENS FÖRESKRIFTER OCH ALLMÄNNA RÅD

FFFS 2015:13 Tillsynsrapportering för försäkringsrörelse

(senast ändrad genom FFFS 2016:4)

1 kap.	**Tillämpningsområde och definitioner**	1084
2 kap.	**Allmänt**	1085
3 kap.	**Närmare bestämmelser om EU-gemensam tillsynsrapportering**	1085
	Tillsynsrapporter vid fastställda tidpunkter	1085
	Rapportering för specialföretag	1086
4 kap.	**Rapportering av väsentliga händelser**	1086
5 kap.	**Kompletterande tillsynsrapportering**	1086
	Allmänt	1086
	Kvartalsupplysningar	1087
	Årsupplysningar	1087
Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser		1089
Bilaga 1	**Fördelning på affärsgrenar**	1090
Bilaga 3	**Anvisningar till blankett Kompletterande tillsynsrapportering – livförsäkringsföretag**	1091
Bilaga 5	**Anvisningar till blankett Kompletterande tillsynsrapportering – skadeförsäkringsföretag**	1121
Bilaga 7	**Anvisningar till blankett Kompletterande tillsynsrapportering – tilläggsuppgifter ECB**	1136
Bilaga 9	**Anvisningar till blankett Kompletterande tillsynsrapportering – filialer**	1142

1 kap. Tillämpningsområde och definitioner

1 § Dessa föreskrifter innehåller bestämmelser om försäkringsrörelse som kompletterar försäkringsrörelselagen (2010:2043), kommissionens delegerade förordning (EU) 2015/35 av den 10 oktober 2014 om komplettering av Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/138/EG om upptagande och utövande av försäkrings- och återförsäkringsverksamhet (Solvens II), kommissionens genomförandeförordning (EU) 2015/2450 av den 2 december 2015 om fastställande av tekniska genomförandestandarder med avseende på blanketter för inlämning av uppgifter till tillsynsmyndigheterna i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/138/EG och kommissionens genomförandeförordning (EU) 2015/462 av den 19 mars 2015 om fastställande av tekniska standarder för genomförande avseende förfarandena för tillsynsmyndighetens godkännande av etablering av specialföretag, för samarbete och informationsutbyte mellan tillsynsmyndigheter när det gäller specialföretag samt för att fastställa format och mallar för de uppgifter som specialföretagen ska rapportera i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/138/EG. *FFFS (2016:4)*

2 § Föreskrifterna gäller för
1. försäkringsaktiebolag,
2. ömsesidiga försäkringsbolag,
3. försäkringsföreningar, och
4. specialföretag.

För specialföretag gäller endast 3 kap. 9 §.

Föreskrifterna gäller i tillämpliga delar även på gruppnivå för en sådan grupp som avses i 19 kap. försäkringsrörelselagen (2010:2043). *FFFS (2016:4)*

3 § Termer och uttryck i dessa föreskrifter har samma betydelse som i försäkringsrörelselagen (2010:2043), kommissionens delegerade förordning (EU) 2015/35, kommissionens genomförandeförordning (EU) 2015/2450 och kommissionens genomförandeförordning (EU) 2015/462, om inte något annat anges. *FFFS (2016:4)*

2 kap. Allmänt

1 § De upplysningar som ett försäkringsföretag lämnar i sin tillsynsrapportering ska vara relevanta, tillförlitliga, begripliga och tillgängliga samt jämförbara och konsekvent utformade över tid.

2 § Ett försäkringsföretag ska så snart som möjligt lämna korrigerade upplysningar till Finansinspektionen om de upplysningar som företaget har lämnat i sin tillsynsrapportering innehåller väsentliga fel, eller om det vid en bolags- eller föreningsstämma fattas beslut som innebär att de upplysningar som har lämnats i tillsynsrapporteringen är missvisande.

3 kap. Närmare bestämmelser om EU-gemensam tillsynsrapportering

1 § Bestämmelser om lämnande av upplysningar finns i 17 och 19 kap. försäkringsrörelselagen (2010:2043), avdelning 1 kapitel 13 och avdelning 2 kapitel 6 i kommissionens delegerade förordning (EU) 2015/35 och kommissionens genomförandeförordning (EU) 2015/2450. *FFFS (2016:4)*

Allmänna råd

När ett försäkringsföretag lämnar upplysningar bör bilaga 1 användas för att dela upp försäkringsåtaganden enligt kommissionens delegerade förordning (EU) 2015/35.

2 § Bestämmelserna i detta kapitel gäller inte för försäkringsföretag som av Finansinspektionen fått undantag enligt 1 kap. 19 eller 19 b §§ försäkringsrörelselagen (2010:2043).

Redovisning & rapportering

Tillsynsrapporter vid fastställda tidpunkter

3 § De upplysningar som ett försäkringsföretag varje kvartal ska lämna till Finansinspektionen enligt kommissionens delegerade förordning (EU) 2015/35 och kommissionens genomförandeförordning (EU) 2015/2450, ska avse förhållanden per balansdagarna den 31 mars, den 30 juni, den 30 september och den 31 december. *FFFS (2016:4)*

4 § De upplysningar som ett försäkringsföretag årligen ska lämna till Finansinspektionen enligt kommissionens delegerade förordning (EU) 2015/35 och kommissionens genomförandeförordning (EU) 2015/2450, ska avse förhållanden per balansdagen den 31 december. *FFFS (2016:4)*

5 § Ett försäkringsföretag ska för direkt försäkring ange skadeår när det rapporterar försäkringstekniska avsättningar enligt kommissionens genomförandeförordning (EU) 2015/2450. *FFFS (2016:4)*

6 § När ett försäkringsföretag rapporterar affärsgrenar på blankett S.21.03.01 enligt kommissionens genomförandeförordning (EU) 2015/2450, behöver det inte lämna upplysningar om affärsgrenarna 1–4, 8 eller 10–12 enligt bilaga I i kommissionens delegerade förordning (EU) 2015/35. *FFFS (2016:4)*

7 § När ett försäkringsföretag lämnar upplysningar enligt kommissionens genomförandeförordning (EU) 2015/2450 ska det använda en identifieringskod, en så kallad LEI-kod (Legal Entity Identifier), för att identifiera sig. *FFFS (2016:4)*

8 § Finansinspektionen får besluta om undantag för ett försäkringsföretag från att lämna
1. upplysningar varje kvartal enligt 1 §, och
2. upplysningar om tillgångar som lämnas post för post enligt kommissionens genomförandeförordning (EU) 2015/2450. *FFFS (2016:4)*

Rapportering för specialföretag

9 § De upplysningar som ett specialföretag årligen ska lämna till Finansinspektionen enligt kommissionens delegerade förordning (EU) 2015/35 och kommissionens genomförandeförordning (EU) 2015/462 ska avse förhållanden per balansdagen den 31 december. *FFFS (2016:4)*

4 kap. Rapportering av väsentliga händelser

1 § Ett försäkringsföretag ska så snart som möjligt lämna upplysningar till Finansinspektionen när sådana händelser inträffar som medför, eller kan komma att medföra, att
1. företagets stabilitet äventyras,
2. företagets förmåga att uppfylla sina åtaganden mot försäkringstagare och andra ersättningsberättigade äventyras,
3. ett större antal försäkringstagare eller andra ersättningsberättigade orsakas betydande ekonomisk skada,
4. ett större antal försäkringstagare eller andra ersättningsberättigade får felaktig information av betydelse från företaget,
5. företaget utsätts för en väsentlig ryktesrisk, eller
6. företaget drabbas av allvarlig brottslighet.

2 § Ett försäkringsföretag ska så snart som möjligt lämna upplysningar till Finansinspektionen om en revisor vidtar åtgärder enligt 9 kap. 43 och 44 §§ aktiebolagslagen (2005:551).

3 § Ett försäkringsföretag ska så snart som möjligt lämna upplysningar till Finansinspektionen när sådana händelser inträffar som medför, eller kan komma att medföra väsentliga förändringar i företagets
1. verksamhet och resultat,
2. riskprofil, eller
3. företagsstyrningssystem.

Allmänna råd

Företaget bör utvärdera om det finns behov att rapportera när sådana händelser inträffar i samband med exempelvis
1. förändringar i företagets affärsstrategi,
2. förändringar i företagets organisation,
3. krav som riktas mot företaget till följd av rättsliga processer,
4. förändringar i företagets solvensbalansräkning,
5. fel eller brister i företagets styrning och kontroll av verksamheten,
6. fel eller brister i processer, rutiner eller tekniska system, och
7. förändringar i företagets riskprofil, finansiering eller framtida förvaltningsåtgärder eller om företaget genomfört en egen risk- och solvensbedömning utöver den bedömning som ska göras enligt 10 kap. 11 och 12 §§ försäkringsrörelselagen (2010:2043).

5 kap. Kompletterande tillsynsrapportering

Allmänt

1 § Ett försäkringsföretag ska lämna upplysningar enligt 6–13 och 15–25 §§.

2 § För ett försäkringsföretag som av Finansinspektionen fått undantag enligt 1 kap. 19 eller 19 b §§ försäkringsrörelselagen (2010:2043), gäller endast följande i detta kapitel
– det som anges om värdering i 3 §, och
– 4, 17, 21, 25 och 26 §§.

3 § De upplysningar som ett försäkringsföretag ska lämna enligt 6–13 och 15–25 §§, ska vara värderade enligt lagen om årsredovisning i försäkringsföretag (1995:1560) och Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd (FFFS 2015:12) om årsredovisning i försäkringsföretag, om inte annat anges i bilagorna 2–9.

4 § De upplysningar som ett försäkringsföretag lämnar enligt detta kapitel ska anges i den redovisningsvaluta som företagets årsredovisning är upprättad i enligt 4 kap. 6 § bokföringslagen (1999:1078).

5 § Finansinspektionen beslutar om undantag från bestämmelserna i 6–13 och 15–25 §§, om det finns särskilda skäl.

Kvartalsupplysningar

6 § Ett livförsäkringsföretag med en balansomslutning som enligt balansräkningen för det närmast föregående räkenskapsåret överstiger en miljard kronor, ska varje kvartal lämna upplysningar på blankett Kompletterande tillsynsrapportering – livförsäkringsföretag, avsnitten A, C, F och G i bilaga 2.

Anvisningar om hur blanketten fylls i finns i bilaga 3.

7 § Ett livförsäkringsföretag med en balansomslutning som enligt balansräkningen för det närmast föregående räkenskapsåret understiger en miljard kronor, ska varje kvartal lämna upplysningar på blankett Kompletterande tillsynsrapportering – livförsäkringsföretag, avsnitt F i bilaga 2.

Anvisningar om hur blanketten fylls i finns i bilaga 3.

8 § Ett skadeförsäkringsföretag med en balansomslutning som enligt balansräkningen för det närmast föregående räkenskapsåret överstiger en miljard kronor, ska varje kvartal lämna upplysningar enligt blankett Kompletterande tillsynsrapportering – skadeförsäkringsföretag avsnitten A, C, F och G i bilaga 4.

Anvisningar om hur blanketten fylls i finns i bilaga 5.

9 § Ett skadeförsäkringsföretag med en balansomslutning som enligt balansräkningen för det närmast föregående räkenskapsåret understiger en miljard kronor, ska varje kvartal lämna upplysningar enligt blankett Kompletterande tillsynsrapportering – skadeförsäkringsföretag avsnitt F i bilaga 4.

Anvisningar om hur blanketten fylls i finns i bilaga 5.

10 § Ett försäkringsföretag med en balansomslutning som det närmast föregående räkenskapsåret överstiger fyra miljarder kronor, ska varje kvartal även lämna upplysningar enligt blankett Kompletterande tillsynsrapportering – tilläggsuppgifter ECB avsnitten A, C, E i bilaga 6 och enligt blankett Kompletterande tillsynsrapportering – filialer avsnitt A i bilaga 8.

Anvisningar om hur blanketterna fylls i finns i bilagorna 7 och 9.

11 § De upplysningar som ett försäkringsföretag ska lämna varje kvartal enligt 6–10 §§, ska avse förhållandena per balansdagarna den 31 mars, den 30 juni, den 30 september och den 31 december.

12 § De upplysningar som ett försäkringsföretag ska lämna varje kvartal enligt 6–9 §§, ska ha kommit in till Finansinspektionen senast den 30 april, den 10 augusti, den 31 oktober och den 31 januari.

13 § De upplysningar som ett försäkringsföretag ska lämna varje kvartal enligt 10 §, ska ha kommit in till Finansinspektionen senast fyra veckor efter de balansdagar som anges i 11 §.

14 § Övergångsbestämmelser med särskilda tidsfrister för rapportering enligt 13 § finns i 6 kap. 4 § Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2015:21) om övergångsreglering för försäkringsrörelse. *FFFS (2016:4)*

Årsupplysningar

15 § Ett livförsäkringsföretag med en balansomslutning som enligt balansräkningen för det närmast föregående räkenskapsåret överstiger en miljard kronor ska årligen lämna upplysningar enligt blankett Kompletterande tillsynsrapportering – livförsäkringsföretag, avsnitten D, E, H, I, J, K och L i bilaga 2.

Anvisningar om hur blanketten fylls i finns i bilaga 3. *FFFS (2016:4)*

16 § Ett livförsäkringsföretag med en balansomslutning som enligt balansräkningen för det närmast föregående räkenskapsåret understiger en miljard kronor, ska årligen lämna upplysningar enligt blankett Kompletterande tillsynsrapportering – livförsäkringsföretag, avsnitten B, D, H, I, J, K och L i bilaga 2.

Anvisningar om hur blanketten fylls i finns i bilaga 3. *FFFS (2016:4)*

17 § Ett livförsäkringsföretag som fått undantag från Finansinspektionen enligt 1 kap. 19 eller 19 b §§ försäkringsrörelselagen (2010:2043), ska årligen lämna upplysningar enligt blankett Kompletterande tillsynsrapportering – livförsäkringsföretag, avsnitten B, D, och M i bilaga 2.

Om företagets rapporterade uppgifter förändrats väsentligt från balansdagen fram till dagen då rapportering av avsnitt M lämnats, ska en skriftlig kommentar om detta framgå i rapporteringen. Om det därefter inträffar förändringar som företaget bedömer kan leda till att kapitalbasen under löpande räkenskapsår inte kommer att överstiga kapitalkravet, ska företaget så snart som möjligt underrätta Finansinspektionen.

Anvisningar om hur blanketten fylls i finns i bilaga 3. *FFFS (2016:4)*

18 § Ett livförsäkringsföretag med en balansomslutning som enligt balansräkningen för det närmast föregående räkenskapsåret överstiger fyra miljarder kronor, ska årligen lämna upplysningar enligt blankett Kompletterande tillsynsrapportering – tilläggsuppgifter ECB , avsnitt G i bilaga 6.

Anvisningar om hur blanketten fylls i finns i bilaga 7. *FFFS (2016:4)*

19 § Ett skadeförsäkringsföretag med en balansomslutning som enligt balansräkningen för det närmast föregående räkenskapsåret överstiger en miljard kronor, ska årligen lämna upplysningar enligt blankett Kompletterande tillsynsrapportering – skadeförsäkringsföretag avsnitten D, E, H och I i bilaga 4.

Anvisningar om hur blanketten fylls i finns i bilaga 5. *FFFS (2016:4)*

20 § Ett skadeförsäkringsföretag med en balansomslutning som enligt balansräkningen för det närmast föregående räkenskapsåret understiger en miljard kronor, ska årligen lämna upplysningar enligt blankett Kompletterande tillsynsrapportering – skadeförsäkringsföretag avsnitten B, D, H och I i bilaga 4.

Anvisningar om hur blanketten fylls i finns i bilaga 5. *FFFS (2016:4)*

21 § Ett skadeförsäkringsföretag som fått undantag från Finansinspektionen enligt 1 kap. 19 eller 19 b §§ försäkringsrörelselagen (2010:2043), ska årligen lämna upplysningar enligt blankett Kompletterande tillsynsrapportering – skadeförsäkringsföretag avsnitten B, D och J i bilaga 4.

Om företagets rapporterade uppgifter förändrats väsentligt från balansdagen fram till dagen då rapportering av avsnitt J lämnats, ska en skriftlig kommentar om detta framgå i rapporteringen. Om det därefter inträffar förändringar som företaget bedömer kan leda till att kapitalbasen under löpande räkenskapsår inte kommer att överstiga kapitalkravet, ska företaget så snart som möjligt underrätta Finansinspektionen.

Anvisningar om hur blanketten fylls i finns i bilaga 5. *FFFS (2016:4)*

22 § Ett skadeförsäkringsföretag med en balansomslutning som enligt balansräkningen för det närmast föregående räkenskapsåret överstiger fyra miljarder kronor ska årligen lämna upplysningar enligt blankett Kompletterande tillsynsrapportering – tilläggsuppgifter ECB, avsnitt H i bilaga 6.

Anvisningar om hur blanketten fylls i finns i bilaga 7. *FFFS (2016:4)*

23 § Ett försäkringsföretag med en balansomslutning som det närmast föregående räkenskapsåret överstiger fyra miljarder kronor ska årligen lämna upplysningar enligt blankett Kompletterande tillsynsrapportering – tilläggsuppgifter ECB avsnitten B, D och F i bilaga 6.

Anvisningar om hur blanketten fylls i finns i bilaga 7. *FFFS (2016:4)*

24 § Ett försäkringsföretag med en balansomslutning som det närmast föregående räkenskapsåret överstiger fyra miljarder kronor och som fått undantag enligt 3 kap. 8 § 1 att lämna upplysningar varje kvartal ska i stället årligen lämna upplysningar enligt blankett Kompletterande tillsynsrapportering – tilläggsuppgifter ECB avsnitt D i bilaga 6.

Anvisningar om hur blanketten fylls i finns i bilaga 7. *FFFS (2016:4)*

25 § De upplysningar som ett försäkringsföretag årligen ska lämna enligt 15–24 §§, ska avse förhållanden per balansdagen den 31 december, och ska ha kommit in till Finansinspektionen senast 14 veckor året efter den 31 december det räkenskapsår som avses. *FFFS (2016:4)*

26 § Övergångsbestämmelser med särskilda tidsfrister för rapportering enligt 25 § finns i 6 kap. 1 § Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2015:21) om övergångsreglering för försäkringsrörelse. *FFFS (2016:4)*

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

2015:13

1. Dessa föreskrifter och allmänna råd träder i kraft den 1 januari 2016 och tillämpas första gången på uppgifter som avser räkenskapsår som inleds efter den 31 december 2015. Äldre föreskrifter gäller för uppgifter avseende tidigare räkenskapsår.
2. Genom föreskrifterna upphävs
   - Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2008:15) om svenska skadeförsäkringsföretags skyldighet att rapportera kvartalsuppgifter,
   - Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2008:17) om svenska försäkringsföretags skyldighet att rapportera kapitalplaceringar, skulder och kapitalavkastning,
   - Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2008:18) om utländska försäkringsgivares skyldighet att lämna uppgifter om verksamheten i Sverige,
   - Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2008:19) om mindre lokala svenska skadeförsäkringsföretags skyldighet att rapportera årsbokslutsuppgifter,
   - Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2008:21) om svenska skadeförsäkringsföretags skyldighet att rapportera årsbokslutsuppgifter,
   - Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2008:22) om svenska livförsäkringsföretags skyldighet att rapportera årsbokslutsuppgifter,
   - Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd (FFFS 2011:10) om gruppbaserad kapitalbas och solvensmarginal för försäkringsföretag som ingår i en grupp,
   - Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2011:11) om rapportering av väsentliga affärshändelser och avtal inom en försäkringsgrupp,
   - Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2011:30) om svenska livförsäkringsföretags skyldighet att rapportera kvartalsuppgifter.
3. Äldre föreskrifter gäller för återförsäkringsföretag som senast den 10 december 2007 har upphört att teckna nya återförsäkringsavtal och uteslutande förvaltar sitt befintliga bestånd i syfte att avsluta verksamheten.

2016:4

Dessa föreskrifter träder i kraft den 1 februari 2016 och tillämpas första gången på uppgifter som avser räkenskapsår som inleds efter den 31 december 2015. Äldre föreskrifter gäller för uppgifter avseende tidigare räkenskapsår.

Bilaga 1 Fördelning på affärsgrenar

I den EU-gemensamma tillsynsrapporteringen bör följande preciseringar gälla vid uppdelning av försäkringsåtaganden enligt 5 kap. 12 § försäkringsrörelselagen (2010:2043) och kommissionens delegerade förordning (EU) 2015/35, Bilaga I.

Sjukvårdsförsäkring som är ett eget avtal bör föras till affärsgren 1 ”Sjukvårdsförsäkring”. Sjukvårdsmomentet som finns i andra försäkringsavtal (t.ex. olycksfallsförsäkring) bör föras till affärsgrenen 1 ”Sjukvårdsförsäkring”.

Resesjukmoment som ingår i kombinationsavtal, t.ex. egendom, behöver inte föras till affärsgren 1 ”Sjukvårdsförsäkring”.

Kombinationsavtal som omfattar mindre moment av sjukvård eller inkomstbortfallsförsäkring bör föras till sin huvudsakliga affärsgren.

Om en försäkring innehåller ett underordnat moment av ansvarsförsäkring får detta moment föras till huvudriskens affärsgren. Ansvarsmoment i trafikförsäkring och i sjö- och transportförsäkring bör föras till affärsgrenarna 4 respektive 6.

Separat assistansförsäkring bör föras till affärsgren 11 ”Assistansförsäkring”.

Inkomstförsäkring och avgångsbidragsförsäkring bör föras till affärsgren 12 ”Försäkring mot ekonomiska förluster av olika slag”.

Försäkring för avbrott och inkomstförlust till följd av sakskada bör föras till underliggande riskslag.

Försäkringsersättning från sjukförsäkringsavtal vilken utgörs av livräntor, bör föras till affärsgren 33 ”Livräntor som härrör från skadeförsäkringsavtal och som avser sjukförsäkringsförpliktelser”.

Försäkringsavsättning från övriga försäkringsavtal vilken utgörs av livräntor, bör föras till affärsgren 34 ”Livräntor som härrör från skadeförsäkringsavtal och som avser andra försäkringsförpliktelser än sjukförsäkringsförpliktelser”.

[Bilaga 2 är en blankettbilaga och återges ej här; red.anm.]

Bilaga 3 Anvisningar till blankett Kompletterande tillsynsrapportering – livförsäkringsföretag

Begrepp och uttryck i blanketten och i dessa anvisningar har samma betydelse som i lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag (ÅRFL) och Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd (FFFS 2015:12) om årsredovisning i försäkringsföretag, om inte annat anges.

Rapportering av års- och kvartalsupplysningar

Upplysningar lämnas enligt avsnitt A–M i blanketten:

A.	Resultaträkning	kvartal
B.	Resultaträkning	år
C.	Balansuppgifter	kvartal
D.	Balansräkning	år
E.	Specifikation av resultatuppgifter	år
F.	Nyteckning och premier	kvartal
G.	Kapitalplaceringar och skulder	kvartal
H.	Försäkringsbestånd	år
I.	Gränsöverskridande verksamhet	år
J.	Aktuariell resultatanalys	år
K.	Försäkringstekniska avsättningar	år
L.	Resultatanalys återbäringsberäkningar	år
M.	Uppgifter för livförsäkringsföretag med undantag	år

De avsnitt som rapporteras för aktuell period markeras med kryss i rutan i blankettens innehållsförteckning.

Det går att förtydliga lämnade upplysningar under kommentarsfältet i varje avsnitt.

Inrapportering och rapporteringsformat

De kompletterande upplysningarna i blanketten ingår inte i den datapunktsmodell och taxonomi som Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten (Eiopa) utarbetat för kompletterande upplysningar till den EU-gemensamma tillsynsrapporteringen, utan lämnas till Finansinspektionen i anvisat format.

Belopp

Samtliga belopp anges i heltal utan decimaler. Beloppen får avrundas till närmaste tusental.

I blanketten anges kostnader som negativa värden med minustecken (även vid specifikation av rena kostnadsposter), om inget annat anges.

Valuta

Den valuta som upplysningarna rapporteras i anges i rutan valuta. Valutan anges enligt den internationella standarden ISO 4217.

Försäkringsgrenar

Fördelningen på försäkringsgrenar följer den indelning som beskrivs i 2 § i bilaga 6 Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om årsredovisning i försäkringsföretag, om inget annat anges.

A. Resultaträkning, kvartal

Resultaträkning lämnas för kvartal 1–4. Redovisningen görs utan uppdelning på försäkringsgrenar. Värden i resultaträkningen anges ackumulerade från årets början.

Intäkter från investeringsavtal särredovisas, oavsett under vilken post de redovisats i årsredovisningen.

I fondförsäkringsrörelse redovisas kapitalavkastning som går att hänföra till tillgångar för egen räkning i den icke-tekniska redovisningen. I traditionell livförsäkringsrörelse redovisas däremot kapitalavkastningen i den tekniska redovisningen.

Om företaget driver såväl traditionell livförsäkringsrörelse som skadeförsäkringsrörelse redovisas kapitalavkastning i skadeförsäkringsrörelsen under den icke-tekniska redovisningen.

Specifikationer kapitalavkastning

Specifikationer av kapitalavkastningen avser den totala kapitalavkastningen, dvs. summan av kapitalavkastningen i försäkringsrörelsen och i finansrörelsen.

A28 Hyresintäkter och andra intäkter från byggnader och mark

Med hyresintäkter från byggnader och mark avses intäkter från fastigheter upptagna på G53 Direktägda byggnader och mark. Räntebidrag räknas inte in i hyresintäkter, utan ses som en räntesubvention.

A29 Driftskostnader för byggnader och mark

Med driftskostnader för byggnader och mark avses kostnader från fastigheter upptagna på G53 S:a direktägda byggnader och mark avseende fastighetsförvaltning, inklusive underhåll, hyresgästanpassningar, tomträttsavgäld och fastighetsskatt. Däremot ingår inte räntekostnader och andra finansiella kostnader, avskrivningar eller central administration.

A30 Ränteintäkter m.m.

Med ränteintäkter m.m. avses ränteintäkter på räntebärande placeringstillgångar som tjänats in under räkenskapsåret, inklusive ränteintäkter för belopp upptagna under G59 Kassa, banktillgodohavanden. Ränteintäkter från derivat specificeras under A31.

A32 Räntekostnader m.m.

Med räntekostnader m.m. avses bland annat räntekostnader för fastighetslån, reducerade med eventuella räntebidrag. Räntekostnader från derivat specificeras under A33.

A34 Utdelning på aktier och andelar

Med utdelning på aktier och andelar avses utdelning på aktier och andelar inklusive aktier i koncern- och intresseföretag. Utdelning på aktier och andelar för vilka livförsäkringstagaren bär placeringsrisken ingår dock inte.

B. Resultaträkning, år

Resultaträkning lämnas årsvis. Redovisningen görs utan uppdelning på försäkringsgrenar. Specifikation till resultatuppgifter lämnas under avsnitt E. Specifikation av resultatuppgifter.

Intäkter från investeringsavtal särredovisas, oavsett under vilken post de redovisats i årsredovisningen.

I fondförsäkringsrörelse redovisas kapitalavkastning som går att hänföra till tillgångar för egen räkning i den icke-tekniska redovisningen. I traditionell livförsäkringsrörelse redovisas däremot kapitalavkastning i den tekniska redovisningen.

Specifikationer av kapitalavkastningen avser den totala kapitalavkastningen, dvs. summan av kapitalavkastningen i försäkringsrörelsen och i finansrörelsen.

Om företaget driver såväl traditionell livförsäkringsrörelse som skadeförsäkringsrörelse redovisas kapitalavkastning i skadeförsäkringsrörelsen under den icke-tekniska redovisningen.

C. Balansuppgifter, kvartal

I detta avsnitt specificeras vissa uppgifter i balansräkningen. Summa tillgångar och summa eget kapital, avsättningar och skulder redovisas. Dessutom redovisas perio-

diserade intäkter och kostnader, placeringstillgångar för vilka livförsäkringstagaren bär placeringsrisk samt försäkringstekniska avsättningar (före avgiven återförsäkring) här.

Vissa poster specificeras även för tjänstepension (delas upp i förmånsbestämd traditionell försäkring respektive avgiftsbestämd traditionell fond- och depåförsäkring).

D. Balansräkning, år

I detta avsnitt redovisas balansräkningens poster. Bland annat redovisas tillgångar, eget kapital, obeskattade reserver, efterställda skulder och försäkringstekniska avsättningar. En uppdelning av D35 varav oreglerade skador görs under Specifikation av oreglerade skador (D45–D50).

Vissa poster specificeras för tjänstepension (delas upp i förmånsbestämd traditionell försäkring respektive avgiftsbestämd traditionell fond- och depåförsäkring).

E. Specifikation av resultatuppgifter, år

I detta avsnitt specificeras vissa uppgifter i resultaträkningen. Specifikationerna är i vissa fall mer detaljerade än årsredovisningens specifikationer.

Specifikation av driftskostnader

Vid uppdelning av anskaffningskostnaderna i provisionskostnader och övriga anskaffningskostnader inkluderas i provisionskostnader, provisioner till egen personal. Med personalkostnader avses löner, sociala avgifter, pensioner och arvoden m.m.

Förändringsposter i eget kapital

E65 Överförd vinst/förlust till försäkringstagare

Denna post avser garantier exempelvis vid uppnådd pensionsålder eller dödsfall. Garantierna kan avse både avkastningsgarantier för traditionella försäkringar samt premiegarantier för fond- och depåförsäkring. Här ingår också kostnader/vinster för dödlighetsantaganden, sjukantaganden och driftskostnadsantaganden för vinstutdelande företag.

E66 Överfört till aktieägare

Denna post avser eventuell utdelning till aktieägare. Förklaring till posten ges i kommentarsfältet.

E67 Tillskott från aktieägare

Denna post avser eventuellt aktieägartillskott och kapitaltillskott vid försäljningar m.m. Förklaring till posten ges i kommentarsfältet.

Uppgift om antal anställda

Antal anställda motsvarar den uppgift som lämnas i årsredovisningen.

F. Nyteckning och premier, kvartal

Direkt försäkring av svenska risker, nyteckning och premier

Uppgifterna i F1–F25 avser verksamhet som klassats som livförsäkring och omfattar inte skadeförsäkring. Skadeförsäkring redovisas under F26–F28 samt under Specifikation av inbetalda premier och vissa utbetalningar.

Uppgifterna som redovisas avser endast det kvartal som redovisas och inte ackumulerade värden. Samtliga värden redovisas som positiva värden även om dessa klassas som kostnader i resultaträkningen.

Redovisningen avser:

- nyteckning, engångspremie
- nyteckning, årlig premie
- inbetalda premier för totala beståndet
  - varav inflyttat kapital
  - varav uppräknade fribrev.

Redovisning av premier och utbetalningar görs för samtliga avtal om försäkring, dvs. även för avtal som klassificeras som investeringsavtal.

Uppgifter om premier och utbetalningar anges brutto, dvs. effekter av återförsäkring beaktas inte.

Även beståndsöverlåtelser och mottaget försäkringskapital pga. utnyttjad flytträtt redovisas som nyteckning av det mottagande företaget. I dessa fall är det dock endast framtida avtalad premie som betraktas som nyteckning. Överföring av kapital vid beståndsöverlåtelse och vid flyttning betraktas inte som nyteckning. Motsvarande gäller även flyttning inom företaget mellan olika försäkringsgrenar (t.ex. mellan traditionell livförsäkring och fondförsäkring).

Utökning av befintlig försäkring redovisas inte som nyteckningspremie.

Definitioner av verksamhet

F1–F15 Tjänstepensionsförsäkring

Med tjänstepensionsförsäkring avses en försäkring enligt definitionen i 1 kap. 2 § Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om årsredovisning i försäkringsföretag. En konkurrensutsatt försäkring är en sådan försäkring där det finns möjlighet att välja mellan flera försäkringsgivare. Med tjänstepensionsförsäkring via valcentral avses en tjänstepensionsförsäkring där den anställde själv har valt försäkringsgivare och där en valcentral förmedlar premien från arbetsgivaren till försäkringsgivaren.

F3, F7, F10 och F13 Kapitalförsäkring för tjänstepension

Kapitalförsäkringar som har sitt upphov i tjänstepensionsutfästelser (exempelvis direktpension) redovisas under dessa poster. Kapitalförsäkringar i form av tjänstegruppliv (TGL) anges endast under F22.

F1–F3 och F4–F7 Förmånsbestämd respektive avgiftsbestämd

Med förmånsbestämd och avgiftsbestämd traditionell försäkring avses en försäkring enligt definitionen i 3 § bilaga 6 Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om årsredovisning i försäkringsföretag.

F11–F13 och F20–F21 Depåförsäkring

Med depåförsäkring avses en livförsäkring, vars premier placeras i värdepapper eller i fondandelar. Försäkringstagaren kan själv välja vilka värdepapper eller fondandelar som premierna placeras i. Dessa placeras i en depå. Om premier enbart får placeras i fondandelar, anses en sådan försäkring vara en fondförsäkring.

F16, F18 och F20 Pensionsförsäkring, privat

Här redovisas privat pensionsförsäkring av sparandetyp som är annan pensionsförsäkring än tjänstepensionsförsäkring. För denna sparandetyp är försäkringstagaren också den försäkrade. Försäkringen tillhör skattekategori P.

F17, F19 och F21 Kapitalförsäkring, privat

Här redovisas privata kapitalförsäkringar enligt skattekategori K, som är av sparandetyp. Privat grupplivförsäkring redovisas endast under F23. Om inbetalda premier kan hänföras till s.k. privat kapitalpension (för definition, se under avsnitt H. Försäkringsbestånd), får sådana premier inkluderas under motsvarande poster för kapitalförsäkring.

F14 och F24 Premiebefrielseförsäkring

Premiebefrielseförsäkring särskiljs med avseende på om den tecknats av arbetsgivare i anslutning till anställning som ”tjänste” eller om den har tecknats av försäkringstagaren som ”privat”. Särredovisning av försäkringens innehåll görs oavsett om den utgör tilläggsförsäkring till en försäkring inom företaget eller om den tecknats separat (med huvudförsäkring i annat företag).

F15 och F25 Sjukförsäkring

Här redovisas sjukförsäkring som inte kan sägas upp av försäkringsföretaget och därför har klassats inom livförsäkringsrörelse. Sjukförsäkring särskiljs med avseende på om den tecknats av en arbetsgivare i anslutning till anställning som ”tjänste” eller om den tecknats av en försäkringstagare som ”privat”. Sjukförsäkring som erbjuds inom ramen för tjänstepension redovisas under F15, oavsett om försäkringen anses vara konkurrensutsatt eller inte.

F22 och F23 Gruppliv- och tjänstegrupplivförsäkring

Grupplivförsäkring särskiljs med avseende på om den tecknats av arbetsgivare i anslutning till anställning som ”tjänste” eller om den tecknats av en försäkringstagare som ”privat”.

Med privat grupplivförsäkring (F23) avses en sådan försäkring där gruppavtal har tecknats och där gruppföreträdare vanligtvis finns. Här redovisas också redan etablerade grupper som saknar en naturlig gruppföreträdare, men som använder gruppbildningen som en möjlighet att utjämna eller reducera premien.

Nyteckning Engångspremie

En engångspremie räknas som nytecknad om försäkringen är såväl beviljad som betald.

Nyteckning Årlig premie

Nytecknad årlig premie redovisas som summan av de avtalade premierna under de tolv första månaderna. Detta gäller även om varje premie försäkringstekniskt behandlas som en engångspremie. Den årliga premie som redovisas måste vara en framtida stabilt löpande premie.

En årlig premie räknas som nytecknad om försäkringen är såväl beviljad som betald.

Inbetalda premier för totala beståndet

Premierna avser summan av premier för nytecknat och gammalt bestånd. I premier inkluderas även omföringar från överskottsmedel.

varav inflyttat försäkringskapital

Med inflyttat försäkringskapital avses hela det försäkringskapital (inkl. återbäringskapital) som överförs genom inflyttning från annat företag för enskilda försäkringstagare. Även flyttning inom företaget mellan olika försäkringsgrenar (t.ex. mellan traditionell livförsäkring och fondförsäkring) beaktas. I uppgiften ingår också inkomna premier (kapital) som avser beståndsöverlåtelser till företaget, även i fall sådana belopp redovisas över balansräkningen.

varav uppräknade fribrev

Med uppräknade fribrev avses värdet av de tekniska premier som avser beslutade höjningar av fribrevsförmåner inom förmånsbestämd – och i vissa fall – avgiftsbestämd tjänstepensionsförsäkring.

I posten inkluderas även omföringar från överskottsmedel. Fribrevsuppräknings-belopp får dock inte räknas som nytecknad premie.

F26–F28 Skadeförsäkring

Här redovisas skadeförsäkringsrörelse som bedrivs inom ett livförsäkringsföretag.

Med olycksfallsförsäkring avses sådan försäkring som tillhör försäkringsklass 1 inom skadeförsäkring enligt 2 kap. 11 § försäkringsrörelselagen (2010:2043).

Med sjukförsäkring avses sådan försäkring som tillhör försäkringsklass 2 inom skadeförsäkring enligt 2 kap. 11 § försäkringsrörelselagen.

Med annan förmögenhetsskada avses sådan försäkring som tillhör försäkringsklass 16 inom skadeförsäkring enligt 2 kap. 11 § försäkringsrörelselagen.

Specifikation av inbetalda premier och vissa utbetalningar

Uppgifterna i F29–F36 avser all svensk direktförsäkringsverksamhet.

F29 Inbetalda premier för totala beståndet

Här redovisas summerade premieuppgifter enligt samma anvisningar som anges under Inbetalda premier för totala beståndet.

Tjänstepensionsförsäkring, totalt

Uppgiften i F29 motsvarar summan av F1–F15.

varav förmånsbestämd försäkring

Uppgiften i F29 motsvarar summan av F1–F3.

varav avgiftsbestämd traditionell försäkring

Uppgiften i F29 motsvarar summan av F4–F7.

varav fondförsäkring

Uppgiften i F29 motsvarar summan av F8–F10.

varav depåförsäkring

Uppgiften i F29 motsvarar summan av F11–F13.

Övrig livförsäkring

Uppgiften i F29 motsvarar summan av F16–F25.

Skadeförsäkring, totalt

Uppgiften i F29 motsvarar summan av F26–F28.

F31 Inflyttat försäkringskapital

Här redovisas summerade uppgifter enligt samma anvisningar som anges under varav inflyttat försäkringskapital.

F32 Avflyttat försäkringskapital

Med avflyttat försäkringsavtal avses hela det försäkringskapital (tekniskt återköpsvärde samt återbäringskapital) som överförs genom avflyttning till annat företag för enskilda försäkringstagare. I uppgiften ingår även det belopp som avser beståndsöverlåtelser till mottagande företag, även om sådana belopp redovisas över balansräkningen.

G. Kapitalplaceringar och skulder, kvartal

Klassificering

Klassificeringen av emittenter baseras på Statistiska centralbyråns (SCB) register för klassificering av institutionella enheter i Sverige.

Affärsdagsredovisning

I avsnittet tillämpas genomgående affärsdagsredovisning enligt 2 kap. Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om årsredovisning i försäkringsföretag.

Marknadsvärde (verkligt värde)

Med marknadsvärde avses i detta avsnitt den värdering som tillämpas enligt Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om årsredovisning i försäkringsföretag, om inte annat följer av dessa anvisningar.

Redovisning av obligationer, certifikat, lån, derivat och andra instrument görs till marknadsvärde exklusive upplupna räntor. Upplupna räntor redovisas under G60 Upplupna ränteintäkter i vissa tillgångsposter.

Nettotransaktioner under perioden

Med nettotransaktioner avses förändringar i tillgångar och skulder som inte beror på värdeförändringar eller omklassificeringar. Transaktioner uppkommer när tillgångar eller skulder upprättas, avvecklas, bytes eller överlåts. Transaktionsvärdet omfattar inte avgifter, arvoden, provisioner, courtage och liknande tjänster. Upplupna räntor redovisas under G60 Upplupna ränteintäkter och G61 Upplupna hyresintäkter. Ränteintäkter och räntekostnader redovisas inte här då de räknas som avkastning.

Med period avses det senaste kvartalet.

Transaktioner redovisas netto där en ökning av en tillgång/skuld anges med ett positivt värde. En minskning av en tillgång/skuld anges med ett negativt värde. Observera att affärsdagsredovisning gäller vid bestämning av transaktioner.

Exempel på vad som är en transaktion:

- Köp eller försäljning av aktier, certifikat och obligationer.
- Uttag/insättning i bank.
- Upptagning och amortering av lån.
- Värdepapper som förfallit under kvartalet.
- Utdelningar på aktier och andelar: Om utdelningen görs i form av aktier eller återinvesterade fondandelar är det en positiv transaktion på aktier och andelar. En kontantutdelning redovisas däremot inte som en transaktion på aktier och andelar.
- Transaktioner i derivat: Premiebetalningar räknas som en transaktion. När kontraktet avslutas eller utnyttjas ger den realiserade vinsten eller förlusten upphov till en transaktion. En realiserad vinst för derivat med positiva marknadsvärden ger upphov till motsvarande negativa transaktion på tillgångssidan. En realiserad förlust för derivat med negativa marknadsvärden ger en motsvarande negativ transaktion på skuldsidan. Vid handel på andrahandsmarknaden redovisas ett köp som en positiv transaktion och en försäljning som en negativ transaktion för derivat på både tillgångs- och skuldsidan.

Där posterna är överstrukna redovisas inte nettotransaktioner.

Utländsk valuta

Placeringar i utländsk valuta räknas om till företagets redovisningsvaluta enligt årsredovisningen. Vid värdering av en placering används de noterade stängningskurserna på rapportdagen som balansvärde.

Transaktioner i annan valuta än företagets redovisningsvaluta räknas om till företagets redovisningsvaluta enligt årsredovisningen. Vid omräkningen används affärsdagens stängningskurs.

Utländska motparter

Med utländsk motpart avses en motpart som har utländsk hemvist. Det innebär att ett svenskt dotterföretag eller en svensk filial i utlandet räknas som en utländsk motpart. En utländsk filial i Sverige klassificeras på motsvarande sätt som en svensk motpart. Se även avsnittet under rubriken Sektorklassificering.

Kapitalplaceringar med vissa skuldposter

G1–G6 Penningmarknadsinstrument

Med penningmarknadsinstrument avses överlåtbara värdepapper som certifikat och statsskuldväxlar med en ursprunglig löptid (ej räntebindningstid) upp till ett år.

Specifikationen är uppdelad i två delar. Den ena delen visar penningmarknadsinstrument utgivna i svenska kronor och utländsk valuta av svenska respektive utländska låntagare. Den andra delen är en sektorindelning av penningmarknadsinstrument utgivna av svenska låntagare.

G6 och G13 varav tillgångar i depåförsäkring

I denna post särredovisas hur stor del som tillhör depåförsäkring.

Med depåförsäkring avses en livförsäkring vars premier placeras i värdepapper eller fondandelar. Försäkringstagaren kan själv välja vilka värdepapper eller fondandelar som premierna placeras i. Dessa placeras i en depå. Om premier enbart får placeras i fondandelar, anses försäkringen vara en fondförsäkring.

G7–G13 Obligationer

Med obligation avses överlåtbara värdepapper med en ursprunglig löptid (ej räntebindningstid) över ett år. Även nollkupongsinstrument med ursprunglig löptid över ett år klassificeras här som obligation.

Specifikationen är uppdelad i två delar. Den ena delen visar obligationer utgivna i svenska kronor och utländsk valuta av svenska respektive utländska låntagare. Den andra delen är en sektorindelning av obligationer utgivna av svenska låntagare.

G12 varav aktieindexobligationer

Med aktieindexobligation avses en finansiell produkt som består av en obligation (en skuldförbindelse) och en option. Optionen är ofta kopplad till utvecklingen av ett index eller ett urval av aktier.

Aktieindexobligationer redovisas med hela marknadsvärdet, dvs. utan uppdelning på obligations- eller optionsdel. Aktieindexobligationer omfattar även produkter med en likartad konstruktion där värdet är kopplat till annan tillgång än aktier.

G14–G18 Förlagsbevis och konverteringslån

Under denna rubrik redovisas långa upplåningsinstrument som är åtskilda från obligationer t.ex. partial- och lånebevis, förlagsbevis inklusive förlagsbevis med optionsrätt samt garantifondbevis. Här redovisas även alla konvertibla värdepapper, inklusive konvertibla vinstadelsbevis.

Förlagsbeviset skiljer sig från obligationer på så sätt att långivaren tar en större risk och därför kan få en högre ränta. Risken består i att långivaren har lägre prioritet än övriga borgenärer vid en eventuell konkurs.

Med konverteringslån avses ett obligations- eller förlagslån, löpande på en viss tid, utan amortering och med en fast kupong.

G19–G44 Aktier och andelar

G19 Svenska aktier noterade

Här redovisas aktier i svenska företag upptagna till handel på reglerad marknad eller annan marknad som är föremål för regelbunden handel och öppen för allmänheten enligt lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden. Till denna kategori räknas även OMX Nordiska Börs Stockholm och NGM Equity.

Även aktier i svenska företag med kontinuerlig notering vid marknadsmässig, allmänt tillgänglig handelsplats redovisas här. Till denna kategori räknas även First North Stockholm och Nordic MTF.

Ett företag anses som ett svenskt eller utländskt företag beroende på dess hemvist. Även svenska företags aktier som handlas på motsvarande utländsk handelsplats ingår här.

G22 Svenska aktier ej noterade

Här redovisas svenska företags aktier som inte är upptagna till handel på en reglerad marknad eller på marknadsmässig och allmänt tillgänglig handelsplats.

G26 Utländska noterade aktier

Här redovisas innehav av aktier i utländska företag upptagna till handel på utländsk handelsplats som står under tillsyn av myndighet eller annat behörigt organ och som även i övrigt vad gäller reglering och funktion väsentligen motsvarar vad som gäller anvisningen till G19 Svenska aktier noterade ovan.

Utländska företag noterade på svensk marknad, exempelvis via depåbevis eller parallellnotering, ingår i utländska noterade aktier.

G27 Utländska ej noterade aktier

Här redovisas utländska företags aktier som inte är upptagna till handel på reglerad marknad eller på marknadsmässig, allmänt tillgänglig handelsplats.

G29 Andelar i penningmarknadsfonder

Som andelar i penningmarknadsfonder tas andelar i Sverigeregistrerade värdepappersfonder och specialfonder upp. Som andelar i utländska värdepappersfonder och specialfonder tas andelar i utlandsregistrerade fonder upp. Dessa specificeras enligt SCBs sektorkod.

Med Sverigeregistrerade värdepappersfonder avses värdepappersfonder enligt 1 kap. 1 § lagen (2004:46) om värdepappersfonder. Med Sverigeregistrerade specialfonder avses specialfonder enligt 1 kap. 11 § lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder.

Fondplaceringar där livförsäkringstagaren bär placeringsrisken ingår i värdepappersfonder och specialfonder, och särredovisas även på G41 varav fondtillgångar där livförsäkringstagaren bär placeringsrisken (fondförsäkring).

G32 Andelar i värdepappersfonder och specialfonder utom penningmarknadsfonder

Som andelar i svenska värdepappersfonder och specialfonder tas andelar i svenskregistrerade värdepappersfonder och specialfonder, som inte är penningmarknadsfonder, upp. Som andelar i utländska värdepappersfonder och specialfonder tas andelar i utlandsregistrerade motsvarigheter till dessa upp.

Med Sverigeregistrerade värdepappersfonder avses värdepappersfonder enligt 1 kap. 1 § lagen (2004:46) om värdepappersfonder. Med Sverigeregistrerade specialfonder avses specialfonder enligt 1 kap. 11 § lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder.

Fondplaceringar där livförsäkringstagaren bär placeringsrisken ingår i värdepappersfonder och specialfonder och särredovisas även på G41 varav fondtillgångar där livförsäkringstagaren bär placeringsrisken (fondförsäkring).

G35 Teckningsoptioner och andra ägarandelar

Här redovisas även teckningsrättsbevis och andelar i riskkapitalfonder, andelar i handelsbolag och ekonomiska föreningar. Uppdelningen på Sverige och utlandet baseras på var företaget som gett ut andelarna har sin hemvist.

Observera att förlagsbevis med optionsrätt redovisas under Förlagsbevis och konverteringslån.

G41 varav fondtillgångar där livförsäkringstagaren bär placeringsrisken (fondförsäkring)

Med fondförsäkring avses en livförsäkring, vars premier enbart får placeras i fondandelar. Försäkringstagaren anvisar själv hur premier och avkastning placeras i en eller flera fonder. Fondandelarna ägs av försäkringsföretaget för försäkringstagarens räkning. Fondtillgångar som innehas för egen räkning redovisas inte under denna post.

G42 varav placeringar i korta och långa räntefonder

Här redovisas räntefonder vars placeringar till 100 procent utgörs av räntebärande värdepapper. Denna post avser både räntefonder registrerade i Sverige och i utlandet.

G43 varav placeringar i riskkapitalfonder/private equity

Här redovisas placeringar i riskkapitalfonder/private equity som investerar i företag för att utöka eller utveckla verksamheten i dessa företag. Posten avser både riskkapitalfonder registrerade i Sverige och i utlandet.

G44 varav aktie- och fondtillgångar där livförsäkringstagaren bär placeringsrisken (depåförsäkring)

I denna post särredovisas hur mycket av totala aktier och andelar som tillhör depåförsäkring.

G45–G50 Lån

Med lån avses i huvudsak reverser. Här redovisas bl.a. lån med bankgaranti, statlig garanti, byggnadskreditiv, självrisklån, kapitalmarknadsreverser och skuldförbindelser med säkerhet i fast egendom och tomträtt samt företags- och fartygsinteckningar. Även livförsäkringslån och utlåning i form av dagslån ingår i lån.

Vidare redovisas även utlåning till kreditinstitut, där insatta medel är disponibla först efter viss uppsägningstid eller andra uttagsrestriktioner här.

Specifikationen är uppdelad i två delar. Den ena delen visar utlåning i svenska kronor och utländsk valuta till svenska respektive utländska låntagare. Den andra delen är en sektorindelning av lån till svenska låntagare.

G51–G54 Direktägda byggnader och mark

Här avses endast direktägda byggnader och mark.

Observera att ägande av fastigheter via dotterföretag redovisas med en varav-post, G40 varav aktier i helägda fastighetsbolag.

Marknadsvärdet avser den senast gjorda värderingen. Med svenska respektive utländska byggnader och mark avses byggnader och mark belägna i Sverige respektive i utlandet.

G54 varav för egna verksamheten

För ägande av byggnader och mark som används för den egna verksamheten redovisas inga transaktioner.

G55 och G56 Repotransaktioner

G55 Omvända repor

Under posten omvända repor redovisas den erlagda köpeskillingen vid äkta återköpsavtal. Transaktionen är en äkta återköpstransaktion om den mottagande parten förbinder sig att sälja tillbaka tillgångarna vid en tidpunkt som har bestämts eller kommer att bestämmas av den överförande parten.

Omvända repor och repor redovisas separat på G55 och G56, dvs. ingen nettoredovisning.

Med omvända repor avses marknadstransaktioner där en aktör köper ett värdepapper avista och samtidigt ingår avtal om återförsäljning av samma slags värdepapper på termin.

Vid en äkta återköpstransaktion redovisar säljaren tillgångarna i sin balansräkning (omvänd repa) och den mottagna köpeskillingen redovisas som skuld (repa). Mottagaren redovisar i stället den erlagda köpeskillingen som en fordran på säljaren.

En oäkta återköpstransaktion (den mottagande parten har rätt, men inte skyldighet att återlämna tillgångarna till ett i förväg fastställt pris) redovisas ändå som en äkta återköpstransaktion om det är uppenbart att optionen, dvs. att återlämna tillgångarna, kommer att utnyttjas.

Följande transaktioner anses inte vara återköpstransaktioner:

1. Valutaterminstransaktioner.
2. Optionsinstrument.
3. Transaktioner som omfattar emission av skuldebrev med förbindelse att före förfallodagen återköpa hela emissionen eller delar av denna.
4. Andra liknande transaktioner.

En oäkta återköpstransaktion (rätt men inte skyldighet att återlämna tillgångarna) ska ändå redovisas som en äkta återköpstransaktion om det är uppenbart att optionen att återlämna tillgångarna kommer att utnyttjas.

G56 Repor

Under posten repor redovisas den erhållna köpeskillingen vid äkta återköpsavtal. Repor och omvända repor redovisas separat, dvs. ingen nettoredovisning.

En äkta återköpstransaktion, s.k. repa, är ett avtal där parter kommit överens om att först sälja av tillgångar (exempelvis växlar, fordringar eller överlåtbara värdepapper) och sedan återköpa motsvarande tillgångar till ett bestämt pris. I övrigt gäller samma anvisningar som för G55 Omvända repor.

G57–G59 Kassa, banktillgodohavanden

Posten omfattar betalningsmedel, inklusive utländska sedlar och mynt, som kan disponeras fritt.

Som svenska banker räknas även utländska bankers filialer i Sverige.

Transaktioner avseende kassa och banktillgodohavanden redovisas inte.

G60–G63 Vissa tillgångsposter

G60 Upplupna ränteintäkter

Här redovisas ränta som på rapportdagen är intjänad men ännu inte inbetald. Inga nettotransaktioner redovisas i denna post.

G61 Upplupna hyresintäkter

Här redovisas hyresintäkter som på rapportdagen är intjänade men ännu inte inbetalda. Inga nettotransaktioner redovisas i denna post.

G62 Övriga finansiella placeringar

Här redovisas sådana finansiella placeringar som inte omfattas av G1–G61. Här ingår t.ex. fordringar avseende ej likviderade affärer. Andelar i riskkapitalfonder redovisas under aktier och andelar, G35 Teckningsoptioner och andra ägarandelar.

G64–G66 Summa kapitalplaceringar

G65 varav kapitalplaceringar som ägs via utländsk filial

Utländska filialers sammanlagda ställning av G64 Summa Kapitalplaceringar. Mellanhavanden mellan olika filialer exkluderas.

G66 varav depåförsäkring

I denna post särredovisas hur stor del av de totala kapitalplaceringarna som tillhör depåförsäkring.

Med depåförsäkring avses en livförsäkring, vars premier placeras i värdepapper eller fondandelar. Försäkringstagaren kan själv välja vilka värdepapper eller fondandelar som premierna placeras i. Om premier enbart får placeras i fondandelar, anses försäkringen vara en fondförsäkring.

G67–G72 Vissa skuldposter

G67 Efterställda skulder

Med efterställda skulder avses skulder som i händelse av likvidation eller konkurs enligt avtal återbetalas först efter det att övriga borgenärer har tillgodosetts.

G68 Obligationslån

Här redovisas obligationslån och konvertibla lån som försäkringsföretaget har utelöpande.

G69 Skulder till svenska MFI

Här redovisas in- och upplåning från svenska MFI. Se avsnitt under rubriken Sektorklassificering. Här ingår även dagslån.

G70 Skulder till svenska finansiella företag, ej MFI

Här redovisas in- och upplåning från svenska finansiella företag som inte klassas som MFI. Se avsnitt under rubriken Sektorklassificering.

G71 Skulder till övriga svenska långivare

Här redovisas in- och upplåning från svenska långivare som inte är finansiella företag. Se avsnitt under rubriken Sektorklassificering.

G72 Skulder till utländska långivare

Här redovisas in- och upplåning från utländska långivare. Med utländska långivare menas motparter med säte utomlands. Se avsnitt under rubriken Sektorklassificering.

Information om derivat

G102–G107 Derivat med positiva marknadsvärden

Här redovisas finansiella derivat som redovisas på balansräkningen med positiva marknadsvärden. Uppgifterna avser värdet på själva derivatkontraktet och inte värdet på den underliggande tillgången. Observera att teckningsoptioner redovisas under aktier och andelar, G35 Teckningsoptioner och andra ägarandelar, samt att hela värdet på aktieindexobligationer redovisas under obligationer.

Marknadsvärdet för derivat delas upp på de underliggande tillgångarna aktier och andelar, räntebärande papper, valuta samt övriga underliggande tillgångar. Övriga underliggande tillgångar kan vara råvaruderivat där derivatets värde baseras på priset på exempelvis olja eller guld. Övriga underliggande tillgångar kan också vara fall där den underliggande tillgången inte kan klassificeras enligt någon av de andra kategorierna, exempelvis sammansatta index. För transaktioner redovisas ingen uppdelning på underliggande tillgång.

När kontraktet avslutas eller utnyttjas ger den realiserade vinsten eller förlusten upphov till en transaktion. En realiserad vinst för derivat med positiva marknadsvärden ger upphov till motsvarande negativ transaktion på tillgångssidan medan en realiserad förlust för derivat med negativa marknadsvärden ger en motsvarande negativ transaktion på skuldsidan. Att transaktionerna i båda fallen är negativa beror på att derivat med negativa marknadsvärden redovisas med positivt värde på skuldsidan.

Vid handel på andrahandsmarknad är köp en positiv transaktion och försäljning en negativ transaktion oavsett om derivaten har positiva eller negativa marknadsvärden. Även premiebetalningar räknas som transaktion.

Transaktioner under perioden, avseende derivat som inte längre finns i balansräkningen på rapporteringsdagen, förs till den sida de befann sig den senaste transaktionsdagen.

G107 varav kontrakt med svenska motparter

Avser motparter belägna i Sverige. Derivatets motpart avser derivatavtalets motpart, inte handelsmotpart (köpare/säljare) eller utgivare av underliggande instrument. För standardiserade kontrakt är det vanligtvis ett clearinginstitut som är motpart.

G108–G113 Derivat med negativa marknadsvärden

Här redovisas finansiella derivat som i balansräkningen redovisas med negativa marknadsvärden. Uppgifterna avser värdet på själva derivatkontraktet och inte värdet på underliggande tillgång.

Marknadsvärdet för derivat med negativa marknadsvärden redovisas som ett positivt värde. Transaktioner redovisas positivt eller negativt beroende på typ av transaktion.

För derivat med negativa marknadsvärden gäller i övrigt samma anvisningar som för derivat med positiva marknadsvärden.

Sektorklassificering

Sektorklassificeringen följer standard för institutionell sektorindelning, INSEKT 2014. Standarden finns publicerad på SCBs hemsida och uppgiftslämnare kan även få tillgång till information från SCBs företagsregister som stöd vid klassificering av svenska motparter. Nedan följer en sammanställning över vilka grupperingar av sektorer som efterfrågas i detta avsnitt.

Penningmarknadsinstrument, Obligationer och Lån

1. Staten

Hit hänförs enheter som kontrolleras av staten och som inte är marknadsproducenter samt enheter som främst ägnar sig åt omfördelning av inkomst och förmögenhet. Även Riksgäldskontoret och de allmänna försäkringskassorna ingår här.

[SCB sektorkod 131110, 131120, 131130]

2. Kommuner och landsting

Hit hänförs enheter som kontrolleras av kommun, kommunalförbund eller landsting och som inte är marknadsproducenter samt enheter som främst ägnar sig åt omfördelning av inkomst och förmögenhet.

[SCB sektorkod 131311, 131312, 131313, 131321, 131322, 131323]

3. Icke-finansiella företag

Hit hänförs företag och företagsliknande enheter som är marknadsproducenter och vars huvudsakliga aktivitet är produktion av varor eller icke-finansiella tjänster.

Här ingår bl.a. bostadsrättsföreningar, ekonomiska föreningar, bostadsstiftelser, holdingbolag som kontrollerar icke-finansiella företag, s.k. internbanker som kontrolleras av icke-finansiella företag, marknadsproducerande företag som kontrolleras av den offentliga sektorn samt statliga affärsverk.

Redovisning & rapportering

Till denna sektor räknas juridiska personer vars styrelse har sitt säte i Sverige eller vars huvudkontor finns i Sverige samt utländska icke-finansiella företags filialer med fast verksamhetsställe i Sverige. Här ingår även icke-finansiella företags icke-vinstdrivande organisationer (t.ex. bransch- och arbetsgivarorganisationer).

[SCB sektorkod 111000, 112000, 113000, 114000]

4. Banker (MFI)

Hit hänförs finansiella företag vars verksamhet kännetecknas av att ta emot inlåning på räkning från allmänheten. Här ingår bl.a. bankaktiebolag, sparbanker, medlemsbanker samt utländska bankers filialer i Sverige.

[SCB sektorkod 122100, 122200]

5. Bostadsinstitut (MFI)

Hit hänförs kreditinstitut som enligt bolagsordningen har till huvuduppgift att ge krediter för bostadsändamål.

[SCB sektorkod 122300]

6. Övriga MFI

Hit hänförs övriga svenska företag som räknas som monetära finansinstitut enligt av Sveriges Riksbank tillhandahållen förteckning. Det innefattar monetära kreditmarknadsföretag, monetära värdepappersfonder och monetära värdepappersbolag och fondkommissionärer. Även Sveriges Riksbank ingår under denna post.

[SCB sektorkod 121000, 122400, 122500, 122900, 123000]

7. Finansiella företag, ej MFI

Hit hänförs institut som ägnar sig åt finansförmedling genom att anskaffa medel på annat sätt än genom inlåning. Det innefattar kreditmarknadsföretag, värdepappersfonder,

värdepappersbolag och fondkommissionärer som inte klassas som monetära finansinstitut enligt Sveriges Riksbanks förteckning.

Även riskkapitalbolag, private equity-fonder, investmentbolag, försäkringsföretag, pensionsinstitut, finansiella serviceföretag och finansiella företags icke-vinstdrivande organisationer ingår i denna kategori. Det som avser premiepensionen ingår här i sektorn Försäkringsföretag och pensionsinstitut.

[SCB sektorkod 124000, 125100, 125200, 125300, 125400, 125900, 126100, 126200, 127000, 128100, 128200, 128300, 129100, 129200, 129300, 129400]

8. Övriga svenska låntagare

Hit hänförs socialförsäkringsfonder, hushåll och hushållens icke-vinstdrivande organisationer (exempelvis ideella föreningar, fackföreningar och trossamfund).

[SCB sektorkod 131400, 141000, 142000, 143000, 144100, 144200, 144300, 151000, 152100, 152200]

Förlagsbevis och konverteringslån samt Vissa skulder

1. Svenska MFI

Se punkterna 4–6 under Penningmarknadsinstrument, obligationer och lån.

[SCB sektorkod 121000, 122100, 122200, 122300, 122400, 122500, 122900, 123000]

2. Svenska finansiella företag, ej MFI

Se punkt 7 under Penningmarknadsinstrument, obligationer och lån.

[SCB sektorkod 124000, 125100, 125200, 125300, 125400, 125900, 126100, 126200, 127000, 128100, 128200, 128300, 129100, 129200, 129300, 129400]

3. Övriga svenska låntagare/långivare

Se punkt 8 under Penningmarknadsinstrument, obligationer och lån.

[SCB sektorkod 131400, 141000, 142000, 143000, 144100, 144200, 144300, 151000, 152100, 152200]

4. Utländska låntagare/långivare

Hit hänförs privatpersoner med hemvist i utlandet och företag belägna i utlandet som har ekonomiska relationer med Sverige. Även utländska ambassader och konsulat i Sverige räknas hit.

[SCB sektorkod 211100, 212100, 212100, 212200, 220000]

Aktier och andelar

1. Finansiella företag

Se punkterna 4–7 ovan under Penningmarknadsinstrument, obligationer och lån.

[SCB sektorkod 122100, 122200, 122300, 121000, 122400, 122500, 122900, 123000, 124000, 125100, 125200, 125300, 125400, 125900, 126100, 126200, 127000, 128100, 128200, 128300, 129100, 129200, 129300, 129400]

2. Icke-finansiella företag

Se punkt 3 ovan under Penningmarknadsinstrument, obligationer och lån.

[SCB sektorkod 111000, 112000, 113000, 114000]

H. Försäkringsbestånd, år

Redovisning av utgående bestånd

Avsnittet avser både livförsäkrings- och skadeförsäkringsrörelse som drivs i livförsäkringsföretag.

Avsnittet avser utgående bestånd under räkenskapsåret för direkt försäkring av svenska risker.

Fördelning på verksamhet

Antal försäkringar, fördelade tillgångsvärden och belopp fördelas per verksamhet totalt, därutöver specificeras försäkringar under periodisk utbetalning.

Definitioner av verksamhet

För definitioner av vilken verksamhet som avses, hänvisas till motsvarande och relevanta delar under avsnitt F. Nyteckning och premier, med nedanstående kompletteringar.

H19, H23 och H27 Kapitalpension

Kapitalpension är en privat försäkring som i skattehänseende innehåller regler som kan hänföras både till kapitalförsäkring och till pensionsförsäkring. Denna verksamhet särredovisas endast i detta avsnitt, då nyteckning av denna försäkringsprodukt inte längre förekommer.

H30 Förtids- och sjukkapitalförsäkring inom privat grupplivförsäkring

Förtids- och sjukkapitalförsäkring inom privat grupplivförsäkring redovisas separat från huvudförsäkringen.

H35 Annan förmögenhetsskada

Beroende på försäkringsförmånens karaktär redovisas antingen årligt belopp eller försäkringsbelopp.

Kolumnredovisning

I redovisningen anges följande:

Antal försäkringar

Om det förekommer att ett försäkringsavtal avser fler än en försäkrad, redovisas antal försäkrade och medförsäkrade i stället för antal försäkringar.

Om ett försäkringsavtal omfattar flera verksamheter, redovisas antal försäkringar för respektive verksamhet.

Fördelade tillgångsvärden

Fördelade tillgångsvärden är tillgångsvärden som har fördelats på försäkringstagare eller försäkringsavtal. Fördelade tillgångsvärden anges för samtliga relevanta poster.

Årligt belopp

Årligt belopp redovisas endast för de verksamheter som saknar fördelade tillgångsvärden och där begreppet är relevant.

Försäkringsbelopp

Försäkringsbelopp avseende posterna H18, H22 samt H26 redovisas endast för de kapitalförsäkringar för vilka företaget inte beräknat fördelade tillgångsvärden. Ett exempel är en ren individuell riskförsäkring utan återköpsvärde.

För olycksfallsförsäkring under H33 redovisas försäkringsbeloppet vid 100 procent invaliditet. Om olycksfallsförsäkringen saknar invaliditetsskydd, redovisas i stället den högsta möjliga ersättningen.

Redovisning av bestånd under periodisk utbetalning

För varje relevant verksamhet görs dessutom en särredovisning av den andel av samtliga gällande försäkringar som är under periodisk utbetalning vid kalenderårets slut. Antal försäkringar och aktuella fördelade tillgångsvärden redovisas. En försäkring vars första utbetalning görs efter årsskiftet medräknas normalt inte.

I. Gränsöverskridande verksamhet, år

Avsnittet syftar till att möjliggöra uppföljning av svenska livförsäkringsföretags gränsöverskridande verksamhet, dvs. en svensk försäkringsgivare som meddelar försäkring inom EES utan fast driftställe i det landet, fördelat på EES-land och affärsgren. Redovisningen kompletterar blankett S.04.01.01 i kommissionens genomförandeförordning (EU) 2015/2450 av den 2 december 2015 om fastställande av tekniska genomförandestandarder med avseende på blanketter för inlämning av uppgifter till tillsynsmyndigheterna i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/138/EG.

Uppgifter för sekundäretablering (filial, agentur eller liknande driftställe i annat EES-land) liksom premier för en svensk försäkringsgivare som meddelar försäkring inom EES utan fast driftställe i det landet redovisas för respektive etablering i den EU-gemensamma tillsynsrapporteringen.

J. Aktuariell resultatanalys, år

Den aktuariella resultatanalysen redovisas för livförsäkringsrörelsen för direkt försäkring av svenska risker. Resultatanalysen omfattar även de försäkringar där inbetalning av premier och utbetalning av ersättningar görs över balansräkningen. Observera att försäkringsgrenen gruppliv- och tjänstegrupplivförsäkring endast redovisas under J25 i avsnitt K. Försäkringstekniska avsättningar lämnas en mer utförlig analys av försäkringsgrenen gruppliv- och tjänstegrupplivförsäkring.

J1–J6 och J28–J33 Försäkringsrisker och driftskostnader

Resultat avseende dödsfallsdödlighet, livsfallsdödlighet, sjuklighet, driftskostnader, flytt, återköp, annullationer, garantier och optioner specificeras i avsnittet för respektive delområde och redovisas under relevanta poster.

J7 och J34 Förändring i avsättning för okända skador

Posten redovisas före avgiven återförsäkring. Okända skador inom sjuk- och premiebefrielseförsäkring redovisas inte här, utan under Analys av sjuklighetsantaganden.

J8 och J35 Omvärdering från premieantaganden till avsättningsantaganden

Posten avser vinst eller förlust vid omvärdering av framtida betalningar, exempelvis försäkringsersättningar och driftskostnader från premieantaganden till avsättningsantaganden.

J9 och J36 Återbäring och rabatter

Posten redovisas före avgiven återförsäkring.

J10 och J37 Avgiven återförsäkring

Här redovisas resultatet av avgiven återförsäkring inklusive depåräntor och återförsäkrares andel i försäkringstekniska avsättningar. I posten ingår också provisioner och vinstandelar.

J11 och J38 Förändring i avsättningar pga. ändrade specifika antaganden

Här redovisas effekter av konvertering till nya beräkningsantaganden som är av den karaktären att de inte kan hänföras till dödsfallsdödlighet, livsfallsdödlighet, sjuklighet, driftskostnader, annullationer, återköp, flytt, optioner, garantier eller kapitalavkastning. Om företaget har förbättrat sin beräkningsmodell och gör bedömningen att den del av resultatet som beror på modellbytet skulle ge en snedvriden bild om den togs med under respektive antaganden, kan denna resultatdel i stället redovisas här. Frigjorda belastningar för säkerhetsantaganden redovisas här. Om posten används ges förklaring i kommentarsfältet.

J12 och J39 Övriga ej specificerade försäkringsrisker

Här redovisas poster som i övrigt påverkar resultat för försäkringsrisker. Om posten används ges förklaring i kommentarsfältet.

J13 och J40 Övriga ej specificerade driftskostnader

Här redovisas poster som i övrigt påverkar resultat för driftskostnader. Om posten används ges förklaring i kommentarsfältet.

Kapitalavkastning

J15 och J42 Kapitalavkastning, netto

Här redovisas orealiserade vinster och förluster på placeringstillgångar samt värdeökningar och värdeminskningar på placeringstillgångar för vilka livförsäkringstagaren bär placeringsrisk. Posten redovisas efter avdrag för driftskostnader för kapitalförvaltning och fastighetsförvaltning.

Avkastning på kapital som tillhör ägarna och förräntningsrörelseränta redovisas på motsvarande plats som i företagets årsredovisning.

Depåräntor för avgiven återförsäkring redovisas under posten J10 och J37 Avgiven återförsäkring.

J16 och J43 Kapitalavkastning tillförd FTA

Här redovisas den kapitalavkastning som enligt beräkningsunderlaget, före antagna belastningar, påförs företagets olika former av försäkringstekniska avsättningar (FTA). I de fall avsättningarna beräknats med realränteantagande, grundas kapitalavkastningen på realräntan med tillägg av tillämpad uppräkning för värdesäkring under året.

Tillämpningen av realistiska (marknadsmässiga) ränteantaganden inom såväl tjänstepensionsförsäkring som övrig livförsäkring försvårar beräkningen av denna post. Ett lämpligt tillvägagångssätt kan vara att skatta posten under förutsättning att tillämpade marknadsräntor vid ingången av året förblir oförändrade. Den förändring i avsättningarna som uppstår på grund av räntornas nivåer vid årets slut, redovisas under J17 och J44.

J17 och J44 Förändring i avsättningar pga. ändrat ränteantagande

Det nettoresultat som uppstår som effekt av skillnader i ränteantagande vid premieberäkningar samt vid omedelbar livförsäkringsavsättning redovisas under J8 och J35. Se även anvisningar till J16 och J43.

Avkastningsskatt

J19 och J46 Skattekostnadsuttag, FTA

Här redovisas det uttag eller den uttryckliga belastning på den kapitalavkastning enligt J16 och J43 och eventuellt J17 och J44 som gjorts för att täcka den avkastningsskatt som företaget måste betala. Notera att både avkastningsskatt på kapital och eventuell avkastningsskatt på premie redovisas här.

J20 och J47 Avkastningsskatt

Här redovisas den faktiska avkastningsskatt som hör till direkt försäkring av svenska risker. Notera att både avkastningsskatt på kapital och eventuell avkastningsskatt på premie redovisas här.

J22 och J49 Övrigt per försäkringsgren

Om posten används ges förklaring i kommentarsfältet.

J23 och J50 Oanalyserat belopp

Ett oanalyserat belopp beräknas för varje försäkringsgren på så sätt att summan av delresultaten motsvarar posten J24 och J51. Posten redovisas för försäkringsgrenar med verksamhet.

J24 och J51 Delresultat per försäkringsgren

Delresultat per försäkringsgren beräknas som summan av:

- tekniskt resultat enligt årsredovisningens resultatanalys, och
- avkastningsskatt som hör till årsredovisningens post direkt försäkring av svenska risker, minskat med,
- den del av årsredovisningens post kapitalavkastning överförd till finansrörelsen som hör till direkt försäkring av svenska risker.

J25 Delresultat för gruppliv- och tjänstegrupplivförsäkring

Här redovisas resultatet för försäkringsgrenen utan närmare specifikation och analys.

J26 Övrigt resultat, netto

Övrigt resultat är en summering av följande resultatposter:

- tekniskt resultat för skadeförsäkringsrörelsen samt övriga försäkringsgrenar inom livförsäkringsrörelsen,
- kapitalavkastning – skadeförsäkringsrörelsen,
- kapitalavkastning överförd från/till övriga försäkringsgrenar (t.ex. mottagen återförsäkring) inom livförsäkringsrörelsen,
- övriga och extraordinära intäkter/kostnader,
- bokslutsdispositioner,
- företagsskatt, samt
- avkastningsskatt för övriga grenar inom livförsäkringsrörelsen.

J27 Årets resultat enligt årsredovisningen

Uppgiften motsvarar årets resultat i resultaträkningen.

Analys av dödlighetsantaganden

Här redovisas en jämförelse mellan de försäkringstekniska avsättningarnas dödlighetsantaganden och verkligt utfall.

Redovisningen avser summerade uppgifter för respektive försäkringsgren med undantag för gruppliv- och tjänstegrupplivförsäkring.

J53, J58, J64 och J69 Årsrisksumma

Med årsrisksumma avses de försäkrades genomsnittliga risksumma under räkenskapsåret. Årsrisksumma redovisas med minustecken vid negativt värde.

J54 och J59 Riskpremie

Med riskpremie avses de försäkrades riskpremier under räkenskapsåret.

J65 och J70 Riskkompensation/Arvsvinst

Med riskkompensation/arvsvinst avses de försäkrades riskkompensation/arvsvinst under räkenskapsåret. Posten redovisas med minustecken vid negativt värde.

J55, J60, J66 och J71 Risksumma inträffade dödsfall

Här redovisas frigjorda/avsatta risksummor i de fall den försäkrade avlidit. Risksummorna redovisas med minustecken vid negativt värde.

J56, J61, J67 och J72 Justeringspost pga. ändrade antaganden

Om en reservförändring har skett pga. förändrade beräkningsantaganden, avspeglas denna förändring i resultatet. De företag som har svårigheter att beräkna riskpremier och risksummor, baserat på nya antaganden, får använda posten för att korrigera resultatet. Posten redovisas med minustecken vid negativt värde. Om posten används redovisas förklaring i kommentarsfältet.

J63 Resultat dödsfallsdödlighet

Varje försäkringsgrens resultat motsvarar relevant post J1 respektive J28 under Resultatanalys.

J74 Resultat livsfallsdödlighet

Varje försäkringsgrens resultat motsvarar relevant post J2 respektive J29 under Resultatanalys.

Analys av sjuklighetsantaganden

Här redovisas en jämförelse mellan de försäkringstekniska avsättningarnas sjuklighetsantaganden och verkligt utfall.

Denna del i avsnittet fylls i för den sjukförsäkring som tillhör livförsäkringsverksamheten exklusive den som tillhör gruppliv- och tjänstegrupplivförsäkring. Posterna redovisas med minustecken vid negativt värde.

Insjuknande

J75 Riskpremie för insjuknande

Riskpremien beräknas utan några explicita driftskostnadsbelastningar.

J76 Risksumma för nya skador under året

Med nya skador avses sådana sjukförsäkringar där utbetalning har påbörjats under året. Här inkluderas även beräknad avsättning för sjukfall som ligger inom karensperioden och som företaget har fått vetskap om. Sådana beräkningar baseras på regler i det försäkringstekniska beräkningsunderlaget.

J77 Förändring i avsättning för okända skador

I de fall företaget inte känner till eller inte har registrerat sjukfall som ligger inom karensperioden kan dessa inkluderas i avsättningen för okända skador. Beräkningarna baseras på regler i det försäkringstekniska beräkningsunderlaget och görs utan att beakta explicita driftskostnadsbelastningar.

Sjukavveckling

J79 Beräknad frigjord avsättning pga. avveckling

Beräkningen kvantifierar den avveckling av avsättningar för sjukförsäkringar som skulle inträffat om beståndet följde företagets avvecklingsantaganden. Beräkning görs utan beaktande av explicita driftskostnadsbelastningar.

För varje sjukfall görs beräkningen bäst genom numerisk kalkylering av integralen:

$$\int_{t_1}^{t_2} a(x, t) \cdot V(t)\, dt$$

där x = insjuknandeålder,
(t1,t2) = redovisningens början respektive sluttidpunkt (kalenderår) uttryckt som sjukperiodens duration i år,
a(x,t) = avvecklingsintensiteten beaktat insjuknandeålder och duration,
V(t) = sjukförsäkringsavsättningen vid tidpunkt t.

Andra approximativa metoder som ger ett likartat resultat kan accepteras.

J80 Verklig frigjord avsättning pga. avveckling

Här redovisas den avsättning som gällde vid tidpunkten för avveckling.

J81 Justeringspost pga. ändrade antaganden

Om en reservförändring har skett pga. förändrade beräkningsantaganden avspeglas denna förändring i resultatet. De företag som har svårigheter att utföra beräkningar baserade på det nya antagandet, får använda posten för att korrigera resultatet. Posten redovisas med minustecken vid negativt värde. Om posten används ges förklaring i kommentarsfältet.

J83 Resultat sjuklighet

Resultatet motsvarar relevant post J3 respektive J30 under Resultatanalys.

Analys av driftskostnadsantaganden

Här redovisas en jämförelse mellan de försäkringstekniska avsättningarnas driftskostnadsantaganden och verkligt utfall.

Driftskostnader

J84 och J92 Beräknade driftskostnader

Här redovisas förväntade frigjorda driftskostnadsbelastningar.

Observera att provisioner och vinstandelar i avgiven återförsäkring inte tas upp här, utan under J10 eller J37. Flytt, återköp och annullation redovisas separat.

J85, J86, J93 och J94 Verkliga anskaffningskostnader respektive Verkliga administrations- och skaderegleringskostnader

Här redovisas verkliga driftskostnader exklusive kostnader för flytt, återköp och annullationer som redovisas separat.

J87 och J95 Avsättningar till förutbetalda anskaffningskostnader

Här redovisas endast årets avsättningar till förutbetalda anskaffningskostnader.

J89 och J97 Återförd fondförvaltningsavgift

Här redovisas ersättning i form av så kallad kick-back eftersom den får anses som en intäkt i driftskostnadssammanhang.

J90 och J98 Justeringspost pga. ändrade antaganden

Om en reservförändring har gjorts pga. förändrade beräkningsantaganden avspeglas denna förändring i resultatet. De företag som har svårigheter att utföra beräkningar baserade på det nya antagandet, får använda posten för att korrigera resultatet. Posten redovisas med minustecken vid negativt värde. Om posten används ges förklaring i kommentarsfältet.

J91 och J99 Resultat driftskostnader

Varje försäkringsgrens resultat motsvarar relevant post J4 respektive J31 under Resultatanalys.

Analys av antaganden om flytt, återköp och annullation

J100 Beräknad avgift vid flytt, återköp och annullation

Här redovisas förväntade avgifter vid flytt, återköp och annullation.

J101 Verklig kostnad vid flytt, återköp och annullation

Här redovisas verkliga kostnader vid flytt, återköp och annullation.

J102 Beräknad minskad avsättning

Här redovisas frigjorda avsättningar vid flytt, återköp och annullation.

J103 Verkligt minskad avsättning

Här redovisas företagets realiserade frigjorda avsättningar vid flytt, återköp och annullation.

J104 Justeringspost pga. ändrade antaganden

Om en reservförändring har gjorts pga. förändrade beräkningsantaganden avspeglas denna förändring i resultatet. De företag som har svårigheter att utföra beräkningar baserade på det nya antagandet, får använda posten för att korrigera resultatet. Posten redovisas med minustecken vid negativt värde. Om posten används ges förklaring i kommentarsfältet.

J105 Resultat flytt, återköp och annullationer

Varje försäkringsgrens resultat motsvarar relevant post J5 respektive J32 under Resultatanalys.

Analys av antaganden om garantier och optioner

Exempel på garantier är fall när kostnader realiseras vid årets slut eller vid pensionsåldern för traditionella försäkringar samt när kostnader realiseras vid pensionsåldern pga. premiegarantier för exempelvis fondförsäkringar.

Exempel på optioner är tillägg av återbetalningsskydd vid familjehändelse samt optioner att teckna försäkring för nyanställda utan hälsoprövning.

J106 och J110 Beräknad förändring i avsättning

Här redovisas den förväntade förändringen i avsättningen pga. garantier och optioner.

J107 och J111 Verklig förändring i avsättning

Här redovisas den verkliga förändringen i avsättningen pga. garantier och optioner.

J108 och J112 Justeringspost pga. ändrade antaganden

Om en reservförändring har skett pga. förändrade beräkningsantaganden avspeglas denna förändring i resultatet. De företag som har svårigheter att utföra beräkningar baserade på det nya antagandet får använda posten för att korrigera resultatet. Posten avser nuvärdet av garantier och optioner och redovisas med minustecken vid negativt värde. Om posten används ges en förklaring i kommentarsfältet.

J109 och J113 Resultat garantier, optioner

Varje försäkringsgrens resultat motsvarar relevant post J6 respektive J33 under Resultatanalys.

K. Försäkringstekniska avsättningar, år

I detta avsnitt analyseras förändringar i försäkringstekniska avsättningar (FTA) under året uppdelat i olika poster. Posterna redovisas före återförsäkring. Utgående FTA motsvarar summan av posterna D33 och D39 enligt avsnitt D. Balansräkning i blanketten, exklusive skadeförsäkring. Flertalet av posterna i detta avsnitt motsvarar värdena i avsnitt J. Aktuariell resultatanalys, men med omvänt tecken. För försäkringsgrenen Grupplivförsäkring och tjänstegrupplivförsäkring saknas analys i avsnitt J. Aktuariell resultatanalys, varför relevanta uppgifter redovisas här. Redovisningen avser livförsäkringsrörelsen.

K1 och K18 Ingående försäkringsteknisk avsättning

Posten motsvarar föregående års utgående FTA.

K2 och K19 Inbetalning

Här redovisas alla inbetalningar och insättningar, exempelvis premier till fond- och depåförsäkringar, traditionella försäkringar och riskförsäkringar, inflyttat kapital, utdelningar och allokerad återbäring som överförs till FTA.

K3 och K20 Utbetalning

Här redovisas alla utbetalningar, exempelvis utbetalningar från fond- och depåförsäkringar, traditionella försäkringar och riskförsäkringar, utflyttat kapital och villkorad eller allokerad återbäring som minskar FTA.

K4 och K21 Kostnadsuttag

Här redovisas avgifter uttagna från försäkringen. Även premieavgift, och administrativ avgift för riskförsäkringar redovisas här. Flytt, återköp och annullation redovisas separat.

K5 och K22 Kapitalavkastning tillförd FTA

Här redovisas kapitalavkastning under året. Posten redovisas med minustecken vid negativt värde. Posten omfattar bl.a. värdeförändring på fond- och depåförsäkringar och framräkning av diskonterade värden.

K6 och K23 Förändring i avsättning pga. ändrade antaganden

Här redovisas förändringen i avsättningen pga. förändrad diskonteringsränta, förändring i livslängdsantaganden (exempelvis beroende på observerade skillnader i livslängd för företagets försäkringsbestånd), förändring i antaganden om sjukavveckling samt förändring i driftskostnadsantaganden (exempelvis förändrad provisionsmodell eller observerade skillnader hos försäkringsbeståndet).

K7 och K24 Förändring i avsättning okända skador

Okända skador förekommer för exempelvis grupplivförsäkring, tjänstegrupplivförsäkring, livförsäkring och sjukförsäkring. För försäkringsgrenen Grupplivförsäkring och tjänstegrupplivförsäkring redovisas vilka antaganden som förändrats i kommentarsfältet.

K8 och K25 Omvärdering från premieantaganden till avsättningsantaganden

Här redovisas vinst eller förlust vid omvärdering av framtida betalningar, exempelvis försäkringsersättningar, driftskostnader och premier, från premieantaganden till avsättningsantaganden.

K9 och K26 Riskresultat

Här redovisas livsfallsresultat, dödsfallsresultat, resultat sjuklighet, dock inte poster som avser justering för förändrade antaganden. I riskresultatet ingår även förändrad avsättning som beror på frigjord reserv.

K10 och K27 Resultat flytt, återköp och annullationer

Här redovisas resultat av flytt, återköp och annullationer. Med annullation avses även premieannullation.

K11 och K28 Resultat garantier, optioner

Här redovisas förändringen i avsättningen pga. garantier och optioner. Exempel på garanti är garanti för traditionella försäkringar, när kostnaden realiseras vid årets slut eller vid pensionsålder samt premiegarantier för fondförsäkringar när kostnaden realiseras vid pensionsålder. Exempel på option är option att komplettera med återbetalningsskydd vid familjehändelse samt option att teckna försäkring för nyanställda utan hälsoprövning.

K12 och K29 Skattekostnadsuttag

Här redovisas de kostnadsuttag för avkastningsskatt som belastat försäkringarna.

K13 och K30 Förändring i ej intjänade premier för riskprodukter

Här redovisas förändringen i avsättningen för ej intjänad premie för riskprodukter, ännu ej kostnadsförd.

K14 och K31 Förändring av villkorad återbäring

Här redovisas förändring av avsättning avseende villkorad återbäring för traditionella försäkringar.

K15 och K32 Övriga förändringar per försäkringsgren

Om posten är av väsentlig storlek ges en förklaring i kommentarsfältet.

K16 och K33 Oanalyserat belopp

Om posten är av väsentlig storlek ges en förklaring i kommentarsfältet.

K17 och K34 Utgående försäkringsteknisk avsättning

Utgående FTA motsvarar balansräkningens poster D33 och D39 enligt avsnitt D. Balansräkning i blanketten.

L. Resultatanalys återbäringsberäkningar, år

Inledning

Avsnittet avser att ge en analys av tillämpade parametrar på återbäringsplanet (andra ordningens plan) under räkenskapsåret för berörd verksamhet. Hanteringen av framskrivning av retrospektivreserverna är centralt. Resultatet kan variera mellan olika år, det är nödvändigt att titta på flera år för att avgöra om antagandena är rimliga.

Det är enbart försäkringsgrenarna ”avgiftsbestämd traditionell tjänstepensionsförsäkring” samt ”individuell traditionell livförsäkring” som redovisas och där eventuella överskott (även underskott) beräknas och fördelas för enskilda försäkringar i form av framskrivning av retrospektivreserver V’. Avsnittet fylls i för såväl ömsesidigt bedriven som vinstutdelande verksamhet.

Redovisning & rapportering

L1 Uppdelning i delbestånd

I de fall företagen tillämpar olika regler och förutsättningar för att hantera t.ex. sammansättning av investeringar (mot bakgrund av t.ex. olika garantiräntor) eller andra delar av verksamheten (t.ex. olika dödlighetsantaganden) som påverkar resultat och överskott, delas redovisningen upp på delbestånd A, B, C och D.

Ömsesidigt bedriven verksamhet där vissa bestånd har rätt till villkorad återbäring (VÅB), redovisas specifikt i kolumnen som markerats med delbestånd D. För vinstutdelande företag finns därmed möjlighet till uppdelning i fyra delbestånd medan i ömsesidigt bedriven verksamhet endast tre delbestånd med allokerad återbäring kan redovisas samt eventuellt delbestånd med rätt till VÅB. I den mån det finns fler än fyra delbestånd i dessa avseenden, får lämplig sammanläggning göras. Om förutsättningar för att göra uppdelning i delbestånd inom en försäkringsgren saknas, redovisas endast delbestånd A. Delbestånden redovisas i fallande ordning efter storlek på retrospektivreserv V’.

Företaget får avgöra hur delbestånden utifrån verksamhetens inriktning lämpligen avgränsas, men måste förklara kortfattat hur avgränsningen gjorts och vad som utmärker de olika bestånden på rad L1. Vald avgränsning behålls i redovisningen under flera år framåt.

Övrigt om rapporteringen

För såväl vinstutdelande som ömsesidigt bedriven verksamhet med villkorad återbäring görs analysen för tekniska återköpsvärden och villkorad återbäring sammantaget.

Notera att avsnittet inte har någon direkt koppling till formell och offentlig redovisning, till skillnad från annan redovisning i denna blankett inklusive redogörelsen enligt avsnitt J. Aktuariell resultatanalys, även om vissa verkliga värden kan hämtas från detta avsnitt (se mer nedan).

I avsnittet ställs tillämpade antaganden vid framskrivning av retrospektivreserverna för långsiktig försäkringsverksamhet mot företagets verkliga utfall för kapitalavkastning,

avkastningsskatt, dödsfalls- och livsfallsdödlighet samt driftskostnader. Därefter beräknas differenser. En positiv differens innebär att företaget (av olika skäl) kompenserat, alternativt täckt upp, för utfallet mer än erforderligt, medan en negativ differens innebär att V' inte korrigerats tillräckligt mycket. Eftersom avsnittet fokuserar på förändringarna av retrospektivreserven V', medför det att tecknen på värdena blir omvända jämfört med avsnitt J. Aktuariella resultatanalys. Utgångspunkten i redovisningen är försäkringstagarnas perspektiv, inte det rapporterande företagets.

Dessa jämförelser avser enbart direkt försäkring av svenska risker inom de angivna försäkringsgrenarna.

Varje negativt värde som företaget redovisar i avsnittet, anges med minustecken. Vid redovisning av positiva värden anges inget tecken.

Alla avvikelser från anvisningarna till avsnittet förklaras i kommentarsfältet.

I den mån det är svårt att ta fram exakta aggregerade uppgifter kan det vara tillräckligt med medelvärdesberäkningar under året på lämpligt sätt. Även andra former av skattningar kan ibland bli nödvändiga.

Differenser: Jämförelser mellan påverkan på V' (andra ordningens plan) och verkliga värden

Under posterna L2–L34 redovisas uppgifter som påverkat V' och beräknade differenser avser all påverkan under året, även för de försäkringar som tillkommit eller upphört under året.

Kapitalavkastning

I denna redovisning utgör faktisk kapitalavkastning ett negativt värde, medan förändringen av V' utgör ett positivt värde. Även vid negativ faktisk kapitalavkastning och vid negativ förändring av V' beaktas detta när värdet redovisas.

L2 Kapitalavkastning, netto

Posten inkluderar orealiserade vinster och förluster på placeringstillgångar samt värdeökningar och värdeminskningar på placeringstillgångar för vilka livförsäkringstagaren bär placeringsrisk. Posten redovisas efter avdrag för driftskostnader avseende kapitalförvaltning och fastighetsförvaltning.

Avkastning på kapital som tillhör ägarna exkluderas om företaget är vinstutdelande. Förräntningsrörelseränta exkluderas också.

L3 Kapitalavkastning tillförd V'

Posten avser bruttoavkastning, dvs. kapitalavkastning före avdrag för avkastningsskatt och driftskostnadsavgifter och redovisas som ett positivt värde under förutsättning att avkastningen är positiv. Om ett vinstutdelande företag utifrån försäkringsvillkorens regler tvingats tillskjuta egna medel till V' på grund av låg faktisk kapitalavkastning inkluderas sådana värden i det redovisade beloppet som ett positivt värde.

L4 Differens kapitalavkastning

För ett vinstutdelande företag utgörs denna post normalt av det belopp (redovisas med minustecken) som företaget enligt försäkringsvillkorens regler om avkastningsdelning har rätt till, under förutsättning att sådan delning kunnat göras, dock med beaktande av vad som sagts under posten L3.

Avkastningsskatt

Här redovisas det faktiska avkastningsskattebeloppet som ett positivt värde medan påförd belastning på V' för avkastningsskatt redovisas som ett negativt värde.

L5 Avdrag för avkastningsskatt på V'

Beloppet redovisas som negativt värde.

L6 Avkastningsskatt, inbetald

Här redovisas endast den avkastningsskatt som hör till direkt försäkring av svenska risker. Avkastningsskatt avseende tillgångar som tillhör ägarna i ett vinstutdelande företag exkluderas. Beloppet redovisas som ett positivt värde.

L7 Differens avkastningsskatt

För ett vinstutdelande företag utgörs normalt denna differens av den skatt som hänförs till de tillgångar som motsvarar den avkastningsdelning som företaget enligt försäkringsvillkoren har rätt till.

Dödsfallsdödlighet

Här redovisas de faktiska uttagen ur V' för riskpremie som ett negativt värde medan tillförd risksumma på V'-värdet redovisas som ett positivt värde.

L8 och L12 Riskpremie på V'

Beloppet redovisas som ett negativt värde. Ren riskförsäkring utan återköpsvärde exkluderas ur denna redovisning.

L9 och L13 Risksumma inträffade dödsfall (andra ordningens plan)

Beloppet redovisas som ett positivt värde. Ren riskförsäkring utan återköpsvärde exkluderas ur denna redovisning.

L10 och L14 Vinst på avsaknad av förmånstagare (fmt) vid dödsfall

Här redovisas en kvantifiering av den vinst som uppstår på försäkringar (eller försäkringsdelar) som ett positivt värde eller som noll i teknisk risksumma, där det vid dödsfall under året visat sig att förmånstagare som kan uppbära förmån saknas och att utbetalning därför inte kan ske. Risksumman redovisas som ett negativt värde.

Livsfallsdödlighet

Här redovisas de faktiskt tillförda arvsvinsterna på V' som ett ett positivt värde medan de risksummor som frigörs ur V'-värdena redovisas som ett negativt värde.

L17 och L20 Riskkompensation/arvsvinst på V'

Beloppet redovisas som ett positivt värde.

L18 och L21 Risksumma inträffade dödsfall (andra ordningens plan)

Beloppet redovisas som ett negativt värde.

Driftskostnader

Här redovisas de faktiska avgiftsuttagen ur V' som ett negativt värde, medan de verkliga driftskostnaderna i respektive verksamhet normalt redovisas som ett positivt värde. Avsättningar till förutbetalda anskaffningskostnader redovisas som ett negativt värde. Uppgifterna hämtas från avsnittet J. Aktuariell resultatanalys, men redovisas här med omvänt tecken.

L26–L27 Verkliga anskaffningskostnader respektive verkliga administrations- och skaderegleringskostnader

Här redovisas de verkliga driftskostnaderna enligt årsredovisningen. Posten redovisas som ett positivt värde.

L28 Avsättningar till förutbetalda anskaffningskostnader

Här redovisas endast årets avsättningar till förutbetalda anskaffningskostnader. Posten redovisas som ett negativt värde.

L30 Återförd fondförvaltningsavgift

Här redovisas ersättning i form av så kallad kick-back eftersom den får anses som en intäkt för företaget i driftskostnadssammanhang och posten redovisas som ett negativt värde.

L31 Differens driftskostnader

Här jämförs de uttagna avgifterna med de verkliga nettodriftskostnader som företaget haft. En positiv differens betyder att uttagna avgifter inte täcker de faktiska driftskostnaderna.

Vissa övriga uppgifter

L32 Engångsallokering/-reallokering

Här redovisas det belopp som momentant förändrat V' positivt eller negativt under året beroende på ekonomiskt utfall i verksamheten och som baserats på ett specifikt företagsbeslut utifrån styrdokument avseende företagets kollektiva konsolidering.

L33 och L34 Förändringar av underskott under året med avseende på TÅKV respektive VP

Med TÅKV avses tekniska återköpsvärden och med VP utbetalningsreserver för gällande periodiska belopp inklusive tilläggsbelopp pga. återbäring.

En ökning av underskottet redovisas som ett positivt värde, medan en reduktion redovisas som ett negativt värde. Om underskott saknas redovisas värdet som noll.

Sammanställning av underskott, tekniska återköpsvärden, utbetalningsreserver och retrospektivreserver

Med TÅKV avses tekniska återköpsvärden och med VP utbetalningsreserver för gällande periodiska belopp inkl. tilläggsbelopp pga. återbäring.

Uppdelning av försäkringsbestånden görs för bestånd som är under uppskovstid och bestånd som är under periodisk utbetalning. En försäkring, vars periodiska utbetalningar påbörjas vid årsskiftet ingår normalt i gruppen "under uppskovstid".

L35, L38 och L39 Utgående underskott i V' med avseende på TÅKV samt VP

Här specificeras belopp under uppskovstid respektive utbetalningstid. Det högsta av två angivna variabler (max-funktioner) indikerar ett positivt värde för underskott, annars anges värdet som noll.

L36 och L37 Utgående TÅKV och utgående V'

Här redovisas en summering av beståndets tekniska återköpsvärden respektive retrospektivreserver under uppskovstid vid årets slut.

L40–L42 Utgående TÅKV, utgående VP och utgående V'

Här redovisas en summering av beståndets tekniska återköpsvärden dvs. utbetalningsreserver baserat på gällande utbetalt belopp inkl. tilläggsbelopp pga. återbäring samt retrospektivreserver under utbetalningstiden vid årets slut.

L43 och L44 Utgående TÅKV och V'

Här redovisas den slutliga summeringen av TÅKV och V' under såväl uppskovstid som utbetalningstid.

Kollektiv konsolidering – ömsesidigt bedriven verksamhet

Här redovisas kollektiv konsolidering för all ömsesidigt bedriven verksamhet, inklusive sådan som innehåller belopp kallade "kollektivt men ännu inte individuellt fördelad återbäring" för angivna försäkringsgrenar. Observera att även ömsesidigt bedriven verksamhet med villkorad återbäring särredovisas (som Delbestånd D).

Vid denna redovisning bör vägledning om kollektiv konsolidering publicerad på Finansinspektionens webbplats (fi.se) tillämpas. Vägledningen anger metoder för hur kollektiv konsolidering bör beräknas. Avvikelser från angivna metoder förklaras i kommentarsfältet.

M. Uppgifter för livförsäkringsföretag med undantag, år

Redovisningen omfattar uppgifter om kapitalbas, kapitalkrav och garantibelopp enligt 3 kap. 1–11 §§ Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd (FFFS 2015:9) om försäkringsföretag som har beviljats undantag beroende på storlek.

Kapitalbas

Uppgifter hämtas från balansräkningen i den senaste årsredovisningen samt när det gäller ömsesidiga försäkringbolag från bolagsordningen.

M1 Inbetalat aktiekapital eller garantikapital

Här redovisas enbart inbetalat startkapital och eventuella kapitaltillskott. Finansinspektionen kan efter ansökan medge att hälften av ännu ej inbetalat aktie- eller garantikapital får medräknas i kapitalbasen.

M2 Övrigt eget kapital och obeskattade reserver

Här redovisas överkursfond, uppskrivningsfond och reservfond, dvs. summan av posterna AA.II, AA.III, AA IV och AA.V(1) på balansräkningens skuldsida.

Livförsäkringsföretag som inte får dela ut vinst.

I posten ingår:

- överkursfond (AA.II),
- konsolideringsfond (AA.IV),
- eventuell kapitalandelsfond (AA.V2a), och
- obeskattade reserver (BB).

Livförsäkringsföretag som får dela ut vinst.

I posten ingår:

- överkursfond (AA.II),
- reservfond (AA.V1),
- kapitalandelsfond (AA.V2),
- övriga fonder (AA.V4), och
- obeskattade reserver (BB).

Fond för verkligt värde jämställs i detta sammanhang med övervärden och redovisas under M6.

M3 Balanserat resultat

Här redovisas summan av posterna övriga fonder och balanserad vinst eller förlust. Här inkluderas den justering som gjorts av årsredovisningens post balanserad vinst eller förlust till följd av att verkligt värde tillämpas som värderingsprincip.

M4 Årets resultat

Här redovisas årets resultat, inklusive orealiserad vinst eller förlust, (AA.VII på balansräkningens skuldsida).

M5 Förlagslån upp till maximalt 25 procent (fast löptid) eller 50 procent av kapitalkravet

Här redovisas endast förlagslån som Finansinspektionen medgivit efter ansökan. Lånen är förenade med vissa villkor. Förlagslån får utgöra högst 50 procent av det lägsta av kapitalbas och kapitalkrav, dock högst 25 procent om det är förlagslån med fast löptid. I normala fall är kapitalkravet lägre än kapitalbasen. Kapitalkravet beräknas först, för att fylla i det belopp som får räknas in i kapitalbasen. Kapitalkravet utgörs av det högsta av kapitalkrav och garantibelopp enligt M24.

M6 Öppet redovisade övervärden (netto) i tillgångar

Här redovisas övervärden i redovisade tillgångar. Finansinspektionen får enligt 3 kap. 2 § andra stycket Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om försäkringsföretag som har beviljats undantag beroende på storlek, medge att poster utöver de som anges i den ovan angivna bestämmelsens första stycke får ingå i ett försäkringsföretags kapitalbas.

Företag får medräkna tillgångar i sin kapitalbas genom att redovisa dessa i avsnittet. Övervärden (netto) i tillgångar får medräknas under förutsättning att dessa övervärden finns upptagna i företagets årsredovisning. Med övervärden jämställs i detta sammanhang sådana övervärden i fond för verkligt värde hänförliga till finansiella tillgångar som kan säljas samt materiella tillgångar. Andra övervärden än de som redovisas i fond för verkligt värde måste framgå av tilläggsupplysningarna eller förvaltningsberättelsen för att få medräknas i kapitalbasen.

Nettot av övervärden och undervärden i tillgångar får i förekommande fall tas upp som öppet redovisade övervärden. Övervärden eller undervärden i posten fond för verkligt värde beaktas före eventuell uppskjuten skatt. Även uppskjuten skatt på orealiserade vinster som tidigare bokförts mot fond för orealiserade vinster får tas upp under M6. Om ett sådant beräknat värde netto utvisar ett undervärde görs ett avdrag från kapitalbasen under avdragspost M13.

M8 Immateriella poster i balansräkningen

Här redovisas, oavsett vilka redovisningsregler som tillämpas, avdrag för sådana immateriella tillgångar som hänförs till posten B. Immateriella tillgångar i balansräkningen enligt bilaga 1 lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag.

M9 Avdrag för stämmodispositioner

Här redovisas avdrag för stämmodispositioner, så som utdelning till aktieägare.

M10 Kassaflödessäkringsjustering

Kapitalbasen justeras för redovisade värdeförändringar i det egna kapitalet om dessa hänför sig till derivatinstrument som ingår i kassaflödessäkringar för tillgångar och skulder.

M11 Poster som har omklassificerats

Enligt äldre redovisningsregler får det i kapitalbasen ingå vad som skulle ha klassificerats som eget kapital, men som enligt redovisningsregler anpassade till IFRS klassificeras som skuld.

Enligt äldre redovisningsregler får det i kapitalbasen ingå vad som skulle ha klassificerats som skuld, men som enligt redovisningsregler anpassade till IFRS klassificeras som eget kapital.

Med redovisningsregler anpassade till IFRS avses:

1. Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om årsredovisning i försäkringsföretag eller redovisningsföreskrifter som ersätter dessa föreskrifter, och
2. Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1606/2002 av den 19 juli 2002 om tillämpning av internationella redovisningsstandarder.

Med äldre redovisningsregler avses Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd (FFFS 2003:13) om årsredovisning i försäkringsföretag med begränsningar och tillägg enligt föreskrifter och allmänna råd i punkterna 4 och 5 i övergångsreglerna till Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd (FFFS 2005:34) om årsredovisning i försäkringsföretag.

Exempel på post som kan omklassificeras är inbäddade derivat som enligt äldre redovisningsregler redovisats som en del av ett instrument vilket klassificerats som skuld, men som enligt redovisningsregler anpassade till IFRS kan klassificeras som eget kapital.

M12 Förvaltningstillgångar och oredovisade pensionsförpliktelser

Om förvaltningstillgångar, eller motsvarande rättigheter till ersättning, värderas i balansräkningen till ett belopp som överstiger därtill relaterade förpliktelser för pensioner eller andra ersättningar till anställda, dras mellanskillnaden av från kapitalbasen, efter att uppskjuten skatt har beaktats. Detta gäller dock inte sådant överskott i pensionsstiftelse som kan tas i anspråk genom gottgörelse enligt lagen (1967:531) om tryggande av pensionsutfästelse m.m.

Kapitalbasen reduceras även med ett enligt tillämpade redovisningsprinciper beräknat negativt netto av aktuariella vinster och förluster samt andra beräknade ökningar av förpliktelser för ersättningar till anställda, som inte redovisas direkt i balansräkningen och inte heller täcks av därtill relaterade förvaltningstillgångar eller motsvarande ersättningar enligt försäkringsbrev. Detta gäller dock inte om förpliktelser för pensioner eller andra ersättningar till anställda redovisas i balansräkningen med minst ett belopp motsvarande det som skulle ha redovisats om företaget tillämpat beräkningsmetoder enligt lagen om tryggande av pensionsutfästelse m.m. eller motsvarande utländska regler om tryggande av pensionsutfästelser. Undantaget gäller under förutsättning att företagets externa revisorer verifierat beloppen.

M13 Övriga avdrag

Här redovisas t.ex. avdrag för bokförda värdet av aktier och tillskott i vissa företag enligt 3 kap. 3 § Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om försäkringsföretag som har beviljats undantag beroende på storlek.

Kapitalkrav

I kolumn 1 redovisas de totala värdena för respektive post och i kolumn 2 beräknad kapitalkravsdel för respektive post.

M15 Försäkringstekniska avsättningar (efter avgiven återförsäkring)

Här redovisas försäkringstekniska avsättningar med avdrag för återförsäkrares andel av försäkringstekniska avsättningar enligt definitionerna i lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag. Villkorad återbäring läggs till vid beräkning av kapitalkravet. Avsättning för fondförsärkingsåtagande samt återförsäkrares andel av fondförsäkringsåtaganden beaktas inte vid kapitalkravsberäkningen. Uppgiften motsvarar posterna D5, D33 och D36 enligt avsnitt D. Balansräkning i blanketten och beräknas D33 plus D36 minus D5.

M16 Summan av alla positiva risksummor (efter avgiven återförsäkring)

Här redovisas företagets summa av alla positiva risksummor (efter avgiven återförsäkring) i verkligt värde.

M17 Fastigheter, tomträtter och byggnader

Här redovisas företagets innehav av fastigheter, tomträtter och byggnader i verkligt värde.

M18 Andelar eller aktier i företag som äger byggnader och mark

Här redovisas företagets innehav av andelar eller aktier i anknutna företag som äger byggnader och mark i verkligt värde.

M20 Övriga innehav i aktier och andelar

Här redovisas företagets övriga innehav av aktier och andelar som inte ingår i M17 i verkligt värde.

M21 Andelar i värdepappersfonder m.m.

Här redovisas företagets innehav av andelar i värdepappersfonder och i sådana fondföretag som avses i 1 kap. 7 § lagen (2004:46) om värdepappersfonder samt i sådana

specialfonder som avses i 1 kap. 11 § 23 lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder, om de förvaltade tillgångarna huvudsakligen består av tillgångar som får användas som förmånsrättstillgångar i verkligt värde. Vid tillämpningen av denna punkt krävs inte en sådan anmälan från fondförvaltaren som avses i 1 kap. 7 § lagen om värdepappersfonder.

M22 Obligationer och andra räntebärande värdepapper

Här redovisas företagets övriga innehav i obligationer och andra skuldförbindelser som ett publikt aktiebolag eller motsvarande utländskt företag svarar för i verkligt värde.

Värden av riskreducerande instrument

Om försäkringsföretaget använt sig av riskreducerande instrument ska försäkringsföretaget även fylla i värdena av dessa samt hur kapitalkravet påverkas samt i kommentarsfältet M37 fylla i vilken typ av riskreducerande instrument som använts.

M23 Byggnader och mark

Om försäkringsföretaget använder sig av riskreducerande instrument beräknas kapitalkravet som den beräknade minskningen av kapitalbasen då värdet av företagets innehav i fastigheter, tomträtter och byggnader samt andelar eller aktier i företag som äger sådan egendom minskar med 20 procent.

M24 Övriga innehav i aktier och andelar

Om försäkringsföretaget använder sig av riskreducerande instrument beräknas kapitalkravet som den beräknade minskningen av kapitalbasen då värdet av företagets innehav av aktier som inte ingår i M23 minskar med 40 procent.

M25 Andelar i värdepappersfonder m.m.

Om försäkringsföretaget använder sig av riskreducerande instrument beräknas kapitalkravet som den beräknade minskningen av kapitalbasen då värdet av företagets innehav av tillgångar som avses i 2 kap. 3 § 19 minskar med 40 procent.

M26 Obligationer och andra räntebärande värdepapper

Om försäkringsföretaget använder sig av riskreducerande instrument beräknas kapitalkravet som den beräknade minskningen av kapitalbasen då värdet av företagets innehav i obligationer och andra skuldförbindelser som ett publikt aktiebolag eller ett motsvarande utländskt bolag svarar för minskar med 20 procent.

M27 Kapitalkrav om riskreducerade instrument ej använts

Här redovisas kapitalkravet beräknat som summan av de andelar som anges i kolumn 2.

M28 Kapitalkrav om riskreducerade instrument använts

Här redovisas kapitalkravet beräknat som summan av de andelar som anges när kapitalkravet beräknas med riskreducerande instrument samt M15 Försäkringstekniska avsättningar (efter avgiven återförsäkring) och M22 Summan av alla positiva risksummor (efter avgiven återförsäkring).

FFFS (2016:4)

[Bilaga 4 är en blankettbilaga och återges ej här; red.anm.]

Bilaga 5 Anvisningar till blankett Kompletterande tillsynsrapportering – skadeförsäkringsföretag

Begrepp och uttryck i blanketten samt i dessa anvisningar har samma betydelse som i lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag (ÅRFL) och Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd (FFFS 2015:12) om årsredovisning i försäkringsföretag, om inte annat anges.

Rapportering av års- och kvartalsupplysningar

Upplysningar lämnas enligt avsnitt AJ i blanketten:

A.	Resultaträkning	kvartal
B.	Resultaträkning	år
C.	Balansuppgifter	kvartal
D.	Balansräkning	år
E.	Specifikation av resultatuppgifter	år
F.	Uppgift om premier och försäkringsersättningar	kvartal
G.	Kapitalplaceringar och skulder	kvartal
H.	Trafik	år
I.	Gränsöverskridande verksamhet	år
J.	Uppgifter för skadeförsäkringsföretag med undantag	år

De avsnitt som rapporteras för aktuell period markeras med kryss i rutan i blankettens innehållsförteckning.

Det går att förtydliga lämnade upplysningar under kommentarsfältet i varje avsnitt.

Inrapportering och rapporteringsformat

De kompletterande upplysningarna i blanketten ingår inte i datapunktsmodell och taxonomi som Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten (Eiopa) utarbetat för kompletterande upplysningar till den EU-gemensamma tillsynsrapporteringen, utan lämnas till Finansinspektionen i anvisat format.

Belopp

Samtliga belopp anges i heltal utan decimaler. Beloppen får avrundas till närmaste tusental.

I blanketten anges kostnader som negativta värden med minustecken (även vid specifikation av rena kostnadsposter), om inget annat anges.

Valuta

Den valuta som upplysningarna rapporteras i anges i rutan valuta. Valutan anges enligt den internationella standarden ISO 4217.

Försäkringsgrenar

Fördelningen på försäkringsgrenar följer den indelning som beskrivs i 2 § bilaga 6 Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om årsredovisning i försäkringsföretag, om inget annat anges.

Sjukaffär (affärsgren 29 ”Sjukförsäkring”) där den underliggande verksamheten bedrivs som livförsäkring, redovisas som skadeförsäkring av skadeförsäkringsföretag.

Husdjursförsäkring redovisas under ”Egendomsförsäkring, övrig egendom”.

A. Resultaträkning, kvartal

Resultaträkning lämnas för kvartal 1–4. Redovisningen görs utan uppdelning på försäkringsgrenar. Värden i resultaträkningen anges ackumulerade från årets början.

Specifikationer kapitalavkastning

Specifikationer av kapitalavkastningen avser den totala kapitalavkastningen, dvs. summan av kapitalavkastningen i försäkringsrörelsen och finansrörelsen.

A24 Hyresintäkter och andra intäkter från byggnader och mark

Med hyresintäkter från byggnader och mark avses intäkter från fastigheter upptagna på G53 S:a direktägda byggnader och mark. Räntebidrag räknas inte in i hyresintäkter, utan ses som en räntesubvention.

A25 Driftskostnader för byggnader och mark

Med driftskostnader för byggnader och mark avses kostnader för fastigheter upptagna på G53 S:a direktägda byggnader och mark avseende fastighetsförvaltning, inklusive underhåll, hyresgästanpassningar, tomträttsavgäld och fastighetsskatt. Däremot ingår inte räntekostnader och andra finansiella kostnader, avskrivningar eller central administration.

A26 Ränteintäkter m.m.

Med ränteintäkter m.m. avses ränteintäkter på räntebärande placeringstillgångar som tjänats in under räkenskapsåret, inklusive ränteintäkter för belopp upptagna under G59 S:a kassa, banktillgodohavanden. Ränteintäkter från derivat specificeras under A27.

A28 Räntekostnader m.m.

Med räntekostnader m.m. avses bland annat räntekostnader för fastighetslån, reducerade med eventuella räntebidrag. Räntekostnader för derivat specificeras under A29.

A30 Utdelning på aktier och andelar

Med utdelning på aktier och andelar avses utdelning på aktier och andelar inklusive aktier i koncern- och intresseföretag.

B. Resultaträkning, år

Resultaträkning lämnas årsvis. Redovisningen görs utan uppdelning på försäkringsgrenar. Specifikation till resultatuppgifter lämnas under avsnitt E. Specifikation av resultatuppgifter.

Specifikationer av kapitalavkastningen avser den totala kapitalavkastningen, dvs. summan av kapitalavkastningen i försäkringsrörelsen och finansrörelsen.

C. Balansuppgifter, kvartal

I detta avsnitt specificeras vissa uppgifter från balansräkningen. Summa tillgångar och summa eget kapital, avsättningar och skulder redovisas. Dessutom redovisas periodiserade intäkter och kostnader samt försäkringstekniska avsättningar (före avgiven återförsäkring) här.

D. Balansräkning, år

I detta avsnitt redovisas balansräkningens poster. Bland annat redovisas tillgångar, eget kapital, obeskattade reserver, efterställda skulder och försäkringstekniska avsättningar.

E. Specifikation av resultatuppgifter, år

I detta avsnitt redovisas vissa uppgifter i resultaträkningen. Specifikationerna är i vissa fall mer detaljerade än i årsredovisningens specifikationer.

Premieintäkter (efter avgiven återförsäkring), försäkringsersättningar (efter avgiven återförsäkring) och driftskostnader redovisas för direkt försäkring respektive mottagen återförsäkring. Uppdelning av direkt försäkring i svenska och utländska risker görs här. Mottagen återförsäkring från utländska företag särredovisas. Vidare specificeras kapitalavkastningen.

Med återförsäkrares andel i ingående/utgående avsättningar för ej intjänade premier och kvardröjande risker åsyftas ej förbrukad andel i ingående/utgående avsättning för återförsäkringspremie.

För utgående avsättning för inträffade och rapporterade försäkringsfall liksom för utgående avsättning för inträffade men ej rapporterade försäkringsfall, exklusive avsättning för skaderegleringskostnader, anges belopp före eventuell diskontering (posterna E19 och E20). Under E23 anges det totala diskonteringsavdraget om sådant gjorts. Utgående avsättning för skaderegleringskostnader särredovisas.

Fastställda skadelivräntor överförs till särredovisningen av skadelivräntor (E17) och ska exkluderas ur E12 Utbetalda försäkringsersättningar.

Vid uppdelning av anskaffningskostnaderna i provisionskostnader och övriga anskaffningskostnader inkluderas i provisionskostnader, provisioner till egen personal. Med personalkostnader avses löner, sociala avgifter, pensioner och arvoden m.m.

Antal anställda motsvarar den uppgift som lämnas i årsredovisningen.

F. Uppgift om premier och försäkringsersättningar, kvartal

Direktförsäkring av svenska risker, specificeras på försäkringsgrenar och rapporteras brutto och netto (dvs. före och efter avgiven återförsäkring) för varje kvartal. Uppgift om premieinkomst, utbetalda försäkringsersättningar för årets skador respektive tidigare års skador anges ackumulerade.

Fördelningen mellan ”årets” och ”tidigare års” skador görs utifrån när skadan inträffat (skadeår) och inte utifrån försäkringens teckningsår eller liknande. Utbetalda försäkringsersättningar och avsättningar anges som positiva värden utan minustecken.

G. Kapitalplaceringar och skulder, kvartal

Klassificering

Klassificeringen av emittenter baseras på Statistiska centralbyråns (SCB) register för klassificering av institutionella enheter i Sverige.

Affärsdagsredovisning

I avsnittet tillämpas genomgående affärsdagsredovisning enligt 2 kap. Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om årsredovisning i försäkringsföretag.

Marknadsvärde (verkligt värde)

Med marknadsvärde avses i detta avsnitt den värdering som tillämpas enligt Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om årsredovisning i försäkringsföretag, om inte annat följer av dessa anvisningar.

Redovisning av obligationer, certifikat, lån, derivat och andra instrument görs till marknadsvärde, exklusive upplupna räntor. Upplupna räntor redovisas under G60 Upplupna ränteintäkter i vissa tillgångsposter.

Nettotransaktioner under perioden

Med nettotransaktioner avses förändringar i tillgångar och skulder som inte beror på värdeförändringar eller omklassificeringar. Transaktioner uppkommer när tillgångar eller skulder upprättas, avvecklas, bytes eller överlåts. Transaktionsvärdet omfattar inte avgifter, arvoden, provisioner, courtage och liknande tjänster. Upplupna räntor redovisas under G60 Upplupna ränteintäkter och G61 Upplupna hyresintäkter. Ränteintäkter och räntekostnader redovisas inte här då de räknas som avkastning.

Med period avses det senaste kvartalet.

Transaktioner redovisas netto där en ökning av en tillgång/skuld anges med ett positivt värde. En minskning av en tillgång/skuld anges med ett negativt värde. Observera att affärsdagsredovisning gäller vid bestämning av transaktioner.

Exempel på vad som är en transaktion:

- Köp eller försäljning av aktier, certifikat och obligationer.
- Uttag/insättning i bank.

- Upptagning och amortering av lån.
- Värdepapper som förfallit under kvartalet.
- Utdelningar på aktier och andelar: Om utdelningen görs i form av aktier eller återinvesterade fondandelar är det en positiv transaktion på aktier och andelar. En kontantutdelning redovisas däremot inte som en transaktion på aktier och andelar.
- Transaktioner i derivat: Premiebetalningar räknas som en transaktion. När kontraktet avslutas eller utnyttjas ger den realiserade vinsten eller förlusten upphov till en transaktion. En realiserad vinst för derivat med positiva marknadsvärden ger upphov till motsvarande negativa transaktion på tillgångssidan. En realiserad förlust för derivat med negativa marknadsvärden ger en motsvarande negativ transaktion på skuldsidan. Vid handel på andrahandsmarknaden redovisas ett köp som en positiv transaktion och en försäljning som en negativ transaktion för derivat på både tillgångs- och skuldsidan.

Där poster är överstrukna redovisas inte nettotransaktioner.

Utländsk valuta

Placeringar i utländsk valuta räknas om till företagets redovisningsvaluta enligt årsredovisningen. Vid värdering av en placering används de noterade stängningskurserna på rapportdagen som balansvärde.

Transaktioner i annan valuta än företagets redovisningsvaluta räknas om till företagets redovisningsvaluta enligt årsredovisningen. Vid omräkningen används affärsdagens stängningskurs.

Utländska motparter

Med utländsk motpart avses en motpart som har utländsk hemvist. Det innebär att ett svenskt dotterföretag eller en svensk filial i utlandet räknas som en utländsk motpart. En utländsk filial i Sverige klassificeras på motsvarande sätt som en svensk motpart. Se även avsnittet under rubriken Sektorklassificering.

Kapitalplaceringar samt vissa skuldposter

G1–G6 Penningmarknadsinstrument

Med penningmarknadsinstrument avses överlåtbara värdepapper som certifikat och statsskuldväxlar med en ursprunglig löptid (ej räntebindningstid) upp till ett år.

Specifikationen är uppdelad i två delar. Den ena delen visar penningmarknadsinstrument utgivna i svenska kronor och utländsk valuta av svenska respektive utländska låntagare. Den andra delen är en sektorindelning av penningmarknadsinstrument utgivna av svenska låntagare.

G6 och G13 varav tillgångar i depåförsäkring

I denna post särredovisas hur stor del som tillhör depåförsäkring.

Med depåförsäkring avses en livförsäkring vars premier placeras i värdepapper eller fondandelar. Försäkringstagaren kan själv välja vilka värdepapper eller fondandelar som premierna placeras i. Dessa placeras i en depå. Om premier enbart får placeras i fondandelar, anses försäkringen vara en fondförsäkring.

G7–G13 Obligationer

Med obligation avses överlåtbara värdepapper med en ursprunglig löptid (ej räntebindningstid) över ett år. Även nollkupongsinstrument med ursprunglig löptid över ett år klassificeras här som obligation.

Specifikationen är uppdelad i två delar. Den ena delen visar obligationer utgivna i svenska kronor och utländsk valuta av svenska respektive utländska låntagare. Den andra delen är en sektorindelning av obligationer utgivna av svenska låntagare.

G12 varav aktieindexobligationer

Med aktieindexobligation avses en finansiell produkt som består av en obligation (en skuldförbindelse) och en option. Optionen är ofta kopplad till utvecklingen av ett index eller ett urval av aktier.

Aktieindexobligationer redovisas med hela marknadsvärdet, dvs. utan uppdelning på obligations- eller optionsdel. Aktieindexobligationer omfattar även produkter med en likartad konstruktion där värdet är kopplat till annan tillgång än aktier.

G14–G18 Förlagsbevis och konverteringslån

Under denna rubrik redovisas långa upplåningsinstrument som är åtskilda från obligationer t.ex. partial- och lånebevis, förlagsbevis inklusive förlagsbevis med optionsrätt samt garantifondbevis. Här redovisas även alla konvertibla värdepapper, inklusive konvertibla vinstadelsbevis.

Förlagsbeviset skiljer sig från obligationer på så sätt att långivaren tar en större risk och därför kan få en högre ränta. Risken består i att långivaren har lägre prioritet än övriga borgenärer vid en eventuell konkurs.

Med konverteringslån avses ett obligations- eller förlagslån, löpande på en viss tid, utan amortering och med en fast kupong.

G19–G44 Aktier och andelar

G19 Svenska aktier noterade

Här redovisas aktier i svenska företag upptagna till handel på reglerad marknad eller annan marknad som är föremål för regelbunden handel och öppen för allmänheten enligt lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden. Till denna kategori räknas även OMX Nordiska Börs Stockholm och NGM Equity.

Redovisning & rapportering

Även aktier i svenska företag med kontinuerlig notering vid marknadsmässig, allmänt tillgänglig handelsplats redovisas här. Till denna kategori räknas i Sverige exempelvis First North Stockholm och Nordic MTF.

Ett företag anses som ett svenskt eller utländskt företag beroende på dess hemvist. Även svenska företags aktier som handlas på motsvarande utländsk handelsplats ingår här.

G22 Svenska aktier ej noterade

Här redovisas svenska företags aktier som inte är upptagna till handel på reglerad marknad eller på marknadsmässig och allmänt tillgänglig handelsplats.

G26 Utländska noterade aktier

Här redovisas innehav av aktier i utländska företag upptagna till handel på utländsk handelsplats som står under tillsyn av myndighet eller annat behörigt organ och som även i övrigt vad gäller reglering och funktion väsentligen motsvarar vad som gäller anvisningen till G19 Svenska aktier noterade ovan.

Utländska företag noterade på svensk marknad, exempelvis via depåbevis eller parallellnotering, ingår i utländska noterade aktier.

G27 Utländska ej noterade aktier

Här redovisas utländska företags aktier som inte är upptagna till handel på reglerad marknad eller på marknadsmässig, allmänt tillgänglig handelsplats.

G29 Andelar i penningmarknadsfonder

Som andelar i penningmarknadsfonder tas andelar i Sverigeregistrerade värdepappersfonder och specialfonder upp. Som andelar i utländska värdepappersfonder och specialfonder tas andelar i utlandsregistrerade fonder upp. Dessa specificeras enligt SCBs sektorkod.

Med Sverigeregistrerade värdepappersfonder avses värdepappersfonder enligt 1 kap. 1 § lagen (2004:46) om värdepappersfonder. Med Sverigeregistrerade specialfonder avses specialfonder enligt 1 kap. 11 § lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder.

Fondplaceringar där livförsäkringstagaren bär placeringsrisken ingår i värdepappersfonder och specialfonder, och särredovisas även på G41 varav fondtillgångar där livförsäkringstagaren bär placeringsrisken (fondförsäkring).

G32 Andelar i värdepappersfonder och specialfonder utom penningmarknadsfonder

Som andelar i svenska värdepappersfonder och specialfonder tas andelar i svenskregistrerade värdepappersfonder och specialfonder, som inte är penningmarknadsfonder, upp. Som andelar i utländska värdepappersfonder och specialfonder tas andelar i utlandsregistrerade motsvarigheter till dessa upp.

Med Sverigeregistrerade värdepappersfonder avses värdepappersfonder enligt 1 kap. 1 § lagen (2004:46) om värdepappersfonder. Med Sverigeregistrerade specialfonder avses specialfonder enligt 1 kap. 11 § lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder.

Fondplaceringar där livförsäkringstagaren bär placeringsrisken ingår i värdepappersfonder och specialfonder och särredovisas även på G41 varav fondtillgångar där livförsäkringstagaren bär placeringsrisken (fondförsäkring).

G35 Teckningsoptioner och andra ägarandelar

Här redovisas även teckningsrättsbevis och andelar i riskkapitalfonder, andelar i handelsbolag och ekonomiska föreningar. Uppdelningen på Sverige och utlandet baseras på var företaget som gett ut andelarna har sin hemvist.

Observera att förlagsbevis med optionsrätt redovisas på förlagsbevis och konverteringslån.

G41 varav fondtillgångar där livförsäkringstagaren bär placeringsrisken (fondförsäkring)

Med fondförsäkring avses en livförsäkring, vars premier enbart får placeras i fondandelar. Försäkringstagaren anvisar själv hur premier och avkastning placeras i en eller flera fonder. Fondandelarna ägs av försäkringsföretaget för försäkringstagarens räkning. Fondtillgångar som innehas för egen räkning redovisas inte under denna post.

G42 varav placeringar i korta och långa räntefonder

I denna post redovisas räntefonder vars placeringar till 100 procent utgörs av räntebärande värdepapper. Denna post avser både räntefonder registrerade i Sverige och i utlandet.

G43 varav placeringar i riskkapitalfonder/private equity

I denna post redovisas placeringar i riskkapitalfonder/private equity som investerar i företag för att utöka eller utveckla verksamheten i dessa företag. Posten avser både riskkapitalfonder registrerade i Sverige och i utlandet.

G44 varav aktie- och fondtillgångar där livförsäkringstagaren bär placeringsrisken (depåförsäkring)

Under denna post särredovisas hur mycket av totala aktier och andelar som tillhör depåförsäkring.

G45–G50 Lån

Med lån avses i huvudsak reverser. Här redovisas bl.a. lån med bankgaranti, statlig garanti, byggnadskreditiv, självrisklån, kapitalmarknadsreverser och skuldförbindelser med säkerhet i fast egendom och tomträtt samt företags- och fartygsinteckningar. Även livförsäkringslån och utlåning i form av dagslån ingår i lån.

Vidare redovisas även utlåning till kreditinstitut, där insatta medel är disponibla först efter viss uppsägningstid eller andra uttagsrestriktioner här.

Specifikationen är uppdelad i två delar. Den ena delen visar utlåning i svenska kronor och utländsk valuta till svenska respektive utländska låntagare. Den andra delen är en sektorindelning av lån till svenska låntagare.

G51–G54 Direktägda byggnader och mark

Här avses endast direktägda byggnader och mark.

Observera att ägande av fastigheter via dotterföretag redovisas med en varav-post, G40 varav aktier i helägda fastighetsbolag.

Marknadsvärdet avser den senast gjorda värderingen. Med svenska respektive utländska byggnader och mark avses byggnader och mark belägna i Sverige respektive i utlandet.

G54 varav för egna verksamheten

För ägande av byggnader och mark som används för den egna verksamheten redovisas inga transaktioner.

G55 och G56 Repotransaktioner

G55 Omvända repor

Under posten omvända repor redovisas den erlagda köpeskillingen vid äkta återköpsavtal. Transaktionen är en äkta återköpstransaktion om den mottagande parten förbinder sig att sälja tillbaka tillgångarna vid en tidpunkt som har bestämts eller kommer att bestämmas av den överförande parten.

Omvända repor och repor redovisas separat på G55 och G56, dvs. ingen nettoredovisning.

Redovisning & rapportering

Med omvända repor avses marknadstransaktioner där en aktör köper ett värdepapper avista och samtidigt ingår avtal om återförsäljning av samma slags värdepapper på termin.

Vid en äkta återköpstransaktion redovisar säljaren tillgångarna i sin balansräkning (omvänd repa) och den mottagna köpeskillingen redovisas som skuld (repa). Mottagaren redovisar i stället den erlagda köpeskillingen som en fordran på säljaren.

En oäkta återköpstransaktion (den mottagande parten har rätt, men inte skyldighet att återlämna tillgångarna till ett i förväg fastställt pris) redovisas ändå som en äkta återköpstransaktion om det är uppenbart att optionen att återlämna tillgångarna kommer att utnyttjas.

Följande transaktioner anses inte vara återköpstransaktioner:

1. Valutaterminstransaktioner.
2. Optionsinstrument.
3. Transaktioner som omfattar emission av skuldebrev med förbindelse att före förfallodagen återköpa hela emissionen eller delar av denna.
4. Andra liknande transaktioner.

En oäkta återköpstransaktion (rätt men inte skyldighet att återlämna tillgångarna) ska ändå redovisas som en äkta återköpstransaktion om det är uppenbart att optionen att återlämna tillgångarna kommer att utnyttjas.

G56 Repor

Under posten repor redovisas den erhållna köpeskillingen vid äkta återköpsavtal. Repor och omvända repor redovisas separat, dvs. ingen nettoredovisning.

En äkta återköpstransaktion, s.k. repa, är ett avtal där parter kommit överens om att först sälja av tillgångar (exempelvis växlar, fordringar eller överlåtbara värdepapper) och sedan återköpa motsvarande tillgångar till ett bestämt pris. I övrigt gäller samma anvisningar som för G55 Omvända repor.

G57–G59 Kassa, banktillgodohavanden

Posten omfattar betalningsmedel, inklusive utländska sedlar och mynt, som kan disponeras fritt.

Som svenska banker räknas även utländska bankers filialer i Sverige.

Transaktioner avseende kassa och banktillgodohavanden redovisas inte.

G60–G63 Vissa tillgångsposter

G60 Upplupna ränteintäkter

Här redovisas ränta som på rapportdagen är intjänad men ännu inte inbetald. Inga nettotransaktioner redovisas i denna post.

G61 Upplupna hyresintäkter

Här redovisas hyresintäkter som på rapportdagen är intjänade men ännu inte inbetalda. Inga nettotransaktioner redovisas i denna post.

G62 Övriga finansiella placeringar

Här redovisas sådana finansiella placeringar som inte omfattas av G1–G61. Här ingår t.ex. fordringar avseende ej likviderade affärer. Andelar i riskkapitalfonder redovisas under Aktier och andelar, G35 Teckningsoptioner och andra ägarandelar.

G64–G66 Summa kapitalplaceringar

G65 varav kapitalplaceringar som ägs via utländsk filial

Utländska filialers sammanlagda ställning av G64 S:a kapitalplaceringar. Mellanhavanden mellan olika filialer exkluderas.

G66 varav depåförsäkring

I denna post särredovisas hur stor del av de totala kapitalplaceringarna som tillhör depåförsäkring.

Med depåförsäkring avses en livförsäkring, vars premier placeras i värdepapper eller fondandelar. Försäkringstagaren kan själv välja vilka värdepapper eller fondandelar som premierna placeras i. Om premier enbart får placeras i fondandelar, anses försäkringen vara en fondförsäkring.

G67–G72 Vissa skuldposter

G67 Efterställda skulder

Med efterställda skulder avses skulder som i händelse av likvidation eller konkurs, enligt avtal återbetalas först efter det att övriga borgenärer har tillgodosetts.

G68 Obligationslån

Här redovisas obligationslån och konvertibla lån som försäkringsföretaget har utelöpande.

G69 Skulder till svenska MFI

Här redovisas in- och upplåning från svenska MFI. Se avsnitt under rubriken Sektorklassificering. Här ingår även dagslån.

G70 Skulder till svenska finansiella företag, ej MFI

Här redovisas in- och upplåning från svenska finansiella företag som inte klassas som MFI. Se avsnitt under rubriken Sektorklassificering.

G71 Skulder till övriga svenska långivare

Här redovisas in- och upplåning från svenska långivare som inte är finansiella företag. Se avsnitt under rubriken Sektorklassificering.

G72 Skulder till utländska långivare

Här redovisas in- och upplåning från utländska långivare. Med utländska långivare menas motparter med säte utomlands. Se avsnitt under rubriken Sektorklassificering.

Information om derivat

G102–G107 Derivat med positiva marknadsvärden

Här redovisas finansiella derivat som redovisas på balansräkningen med positiva marknadsvärden. Uppgifterna avser värdet på själva derivatkontraktet och inte värdet på den underliggande tillgången. Observera att teckningsoptioner redovisas under Aktier och andelar, G35 Teckningsoptioner och andra ägarandelar samt att hela värdet på aktieindexobligationer redovisas under obligationer.

Marknadsvärdet för derivat delas upp på de underliggande tillgångarna aktier och andelar, räntebärande papper, valuta samt övriga underliggande tillgångar. Övriga underliggande tillgångar kan vara råvaruderivat där derivatets värde baseras på priset på exempelvis olja eller guld. Övriga underliggande tillgångar kan också vara fall där den underliggande tillgången inte kan klassificeras enligt någon av de andra kategorierna, exempelvis sammansatta index. För transaktioner redovisas ingen uppdelning på underliggande tillgång.

När kontraktet avslutas eller utnyttjas ger den realiserade vinsten eller förlusten upphov till en transaktion. En realiserad vinst för derivat med positiva marknadsvärden ger upphov till motsvarande negativ transaktion på tillgångssidan medan en realiserad förlust för derivat med negativa marknadsvärden ger en motsvarande negativ transaktion på skuldsidan. Att transaktionerna i båda fallen är negativa beror på att derivat med negativa marknadsvärden redovisas med positivt värde på skuldsidan.

Vid handel på andrahandsmarknad är köp en positiv transaktion och försäljning en negativ transaktion oavsett om derivaten har positiva eller negativa marknadsvärden. Även premiebetalningar räknas som transaktion.

Redovisning & rapportering

Transaktioner under perioden, avseende derivat som inte längre finns i balansräkningen på rapporteringsdagen, förs till den sida de befann sig den senaste transaktionsdagen.

G107 varav kontrakt med svenska motparter

Avser motparter belägna i Sverige. Derivatets motpart avser derivatavtalets motpart, inte handelsmotpart (köpare/säljare) eller utgivare av underliggande instrument. För standardiserade kontrakt är det vanligtvis ett clearingsinstitut som är motpart.

G108–G113 Derivat med negativa marknadsvärden

Här redovisas finansiella derivat som i balansräkningen redovisas med negativa marknadsvärden. Uppgifterna avser värdet på själva derivatkontraktet och inte värdet på underliggande tillgång.

Marknadsvärdet för derivat med negativa marknadsvärden redovisas som ett positivt värde. Transaktioner redovisas positivt eller negativt beroende på typ av transaktion.

För derivat med negativa marknadsvärden gäller i övrigt samma anvisningar som för derivat med positiva marknadsvärden.

Sektorklassificering

Sektorklassificeringen följer Standard för institutionell sektorindelning INSEKT 2014. Standarden finns publicerad på SCBs hemsida och uppgiftlämnare kan även få tillgång till information från SCBs företagsregister som stöd vid klassificering av svenska motparter. Nedan följer en sammanställning över vilka grupperingar av sektorer som efterfrågas i detta avsnitt.

Penningmarknadsinstrument, Obligationer och Lån

1. Staten

Hit hänförs enheter som kontrolleras av staten och som inte är marknadsproducenter samt enheter som främst ägnar sig åt omfördelning av inkomst och förmögenhet. Även Riksgäldskontoret och de allmänna försäkringskassorna ingår här.

[SCBs sektorkod 131110, 131120, 131130]

2. Kommuner och landsting

Hit hänförs enheter som kontrolleras av kommun, kommunalförbund eller landsting och som inte är marknadsproducenter samt enheter som främst ägnar sig åt omfördelning av inkomst och förmögenhet.

[SCBs sektorkod 131311, 131312, 131313, 131321, 131322, 131323]

3. Icke-finansiella företag

Hit hänförs företag och företagsliknande enheter som är marknadsproducenter och vars huvudsakliga aktivitet är produktion av varor eller icke-finansiella tjänster.

Här ingår bl.a. bostadsrättsföreningar, ekonomiska föreningar, bostadsstiftelser, holdingbolag som kontrollerar icke-finansiella företag, s.k. internbanker som kontrolleras av icke-finansiella företag, marknadsproducerande företag som kontrolleras av den offentliga sektorn samt statliga affärsverk.

Till denna sektor räknas juridiska personer vars styrelse har sitt säte i Sverige eller vars huvudkontor finns i Sverige samt utländska icke-finansiella företags filialer med fast verksamhetsställe i Sverige. Här ingår även icke-finansiella företags ickevinstdrivande organisationer (t.ex. bransch- och arbetsgivarorganisationer).

[SCBs sektorkod 111000, 112000, 113000, 114000]

4. Banker (MFI)

Hit hänförs finansiella företag vars verksamhet kännetecknas av att ta emot inlåning på räkning från allmänheten. Här ingår bl.a. bankaktiebolag, sparbanker, medlemsbanker samt utländska bankers filialer i Sverige.

[SCBs sektorkod 122100, 122200]

5. Bostadsinstitut (MFI)

Hit hänförs kreditinstitut som enligt bolagsordningen har till huvuduppgift att ge krediter för bostadsändamål.

[SCBs sektorkod 122300]

6. Övriga MFI

Hit hänförs övriga svenska företag som räknas som monetära finansinstitut enligt av Sveriges Riksbank tillhandahållen förteckning. Det innefattar monetära kreditmarknadsföretag, monetära värdepappersfonder och monetära värdepappersbolag och fondkommissionärer. Även Sveriges Riksbank ingår under denna post.

[SCBs sektorkod 121000, 122400, 122500, 122900, 123000]

7. Finansiella företag, ej MFI

Hit hänförs institut som ägnar sig åt finansförmedling genom att anskaffa medel på annat sätt än genom inlåning. Det innefattar kreditmarknadsföretag, värdepappersfonder, värdepappersbolag och fondkommissionärer som inte klassas som monetära finansinstitut enligt Sveriges Riksbanks förteckning.

Även riskkapitalbolag, private equity-fonder, investmentbolag, försäkringsföretag, pensionsinstitut, finansiella serviceföretag och finansiella företags icke-vinstdrivande organisationer ingår i denna kategori. Det som avser premiepensionen ingår här i sektorn Försäkringsföretag och pensionsinstitut.

[SCBs sektorkod 124000, 125100, 125200, 125300, 125400, 125900, 126100, 126200, 127000, 128100, 128200, 128300, 129100, 129200, 129300, 129400]

8. Övriga svenska låntagare

Hit hänförs socialförsäkringsfonder, hushåll och hushållens icke-vinstdrivande organisationer (exempelvis ideella föreningar, fackföreningar och trossamfund).

[SCBs sektorkod 131400, 141000, 142000, 143000, 144100, 144200, 144300, 151000, 152100, 152200]

Förlagsbevis och konverteringslån samt vissa skulder

1. Svenska MFI

Se punkterna 4–6 under Penningmarknadsinstrument, obligationer och lån.

[SCBs sektorkod 121000, 122100, 122200, 122300, 122400, 122500, 122900, 123000]

2. Svenska finansiella företag, ej MFI

Se punkt 7 under Penningmarknadsinstrument, obligationer och lån.

[SCBs sektorkod 124000, 125100, 125200, 125300, 125400, 125900, 126100, 126200, 127000, 128100, 128200, 128300, 129100, 129200, 129300, 129400]

3. Övriga svenska låntagare/långivare

Se punkt 8 under Penningmarknadsinstrument, obligationer och lån.

[SCBs sektorkod 131400, 141000, 142000, 143000, 144100, 144200, 144300, 151000, 152100, 152200]

4. Utländska låntagare/långivare

Hit hänförs privatpersoner med hemvist i utlandet och företag belägna i utlandet som har ekonomiska relationer med Sverige. Även utländska ambassader och konsulat i Sverige räknas hit.

[SCBs sektorkod 211100, 212100, 212100, 212200 och 220000]

Aktier och andelar

1. Finansiella företag

Se punkterna 4–7 ovan under Penningmarknadsinstrument, obligationer och lån.

[SCBs sektorkod 122100, 122200, 122300, 121000, 122400, 122500, 122900, 123000, 124000, 125100, 125200, 125300, 125400, 125900, 126100, 126200, 127000, 128100, 128200, 128300, 129100, 129200, 129300, 129400]

2. Icke-finansiella företag

Se punkt 3 ovan under Penningmarknadsinstrument, obligationer och lån.

[SCBs sektorkod 111000, 112000, 113000, 114000]

H. Trafik, år

Detta är en särskild redovisning för försäkringsgrenen Trafik beroende på grenens stora betydelse och speciella karaktär.

I avsnittet redovisas utbetalda försäkringsersättningar och avsättningar för skador inträffade före utgången av år R, inklusive fastställda kapitalvärden för skadelivräntor.

Utbetalda försäkringsersättningar och avsättningar anges normalt som ett positivt värde. Negativa värden anges t.ex. om inbetalningar (återkrav) från andra företag varit större än företagets egna utbetalningar.

Skadeuppgifter, utbetalningar och avsättningar anges brutto (dvs. före avgiven återförsäkring) och fördelas på person- och egendomsskador (P-skador respektive E-skador) och på skadeår (riskår). I E-skador ingår även annan ersättning som uppkommit vid personskada. För en skadehändelse som medför både person- och egendomsskadeersättning delas beloppen upp mellan de båda rubrikerna.

I H1–H17, företagets egna skador, redovisas som följer:

- Utbetalda försäkringsersättningar för, t.o.m. R-1:

till och med året före det senaste räkenskapsåret ackumulerat utbetalda försäkringsersättningar (H1 som avser alla skadeår äldre än skadeår H2–H15 fylls inte i)

- Utbetalda försäkringsersättningar för, år R:

under senaste räkenskapsår utbetalda försäkringsersättningar

- Avsättning för oreglerade skador, ultimo år R:

vid utgången av det senaste räkenskapsåret kvarstående avsättning för oreglerade skador (exklusive skaderegleringskostnader).

I. Gränsöverskridande verksamhet, år

Avsnittets syfte är att möjliggöra uppföljning av svenska skadeförsäkringsföretags gränsöverskridande verksamhet, dvs. en svensk försäkringsgivare som meddelar försäkring inom EES utan fast driftställe i det landet, fördelat på EES-land och affärsgren. Den här redovisningen kompletterar blankett S.04.01.01 i kommissionens genomförandeförordning (EU) 2015/2450 av den 2 december 2015 om fastställande av tekniska genomförandestandarder med avseende på blanketter för inlämning av uppgifter till tillsynsmyndigheterna i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/138/EG.

Uppgifter för sekundäretablering (filial, agentur eller liknande driftställe i annat EES-land) liksom premier för en svensk försäkringsgivare som meddelar försäkring inom EES utan fast driftställe i det landet redovisas för respektive etablering i den EU-gemensamma tillsynsrapporteringen.

J. Uppgifter för skadeförsäkringsföretag med undantag, år

Redovisningen omfattar uppgifter om kapitalbas, kapitalkrav och garantibelopp enligt 3 kap. 1–11 §§ Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd (FFFS 2015:9) om försäkringsföretag som har beviljats undantag beroende på storlek.

Kapitalbas

Uppgifter hämtas från balansräkningen i den senaste årsredovisningen samt när det gäller ömsesidiga försäkringbolag från bolagsordningen.

J1 Inbetalat aktiekapital eller garantikapital

Här redovisas enbart inbetalat startkapital och eventuella kapitaltillskott. Finansinspektionen kan efter ansökan medge att hälften av ännu ej inbetalat aktie- eller garantikapital får medräknas i kapitalbasen.

J2 Övrigt eget kapital och obeskattade reserver

Här redovisas överkursfond, uppskrivningsfond och reservfond, dvs. summan av posterna AA.II, AA.III, AA IV och AA.V(1) på balansräkningens skuldsida. Fond för verkligt värde jämställs i detta sammanhang med övervärden och redovisas under J6. Här redovisas även säkerhetsreserv och andra obeskattade reserver.

J3 Balanserat resultat

Här redovisas summan av posterna övriga fonder och balanserad vinst eller förlust. Här inkluderas den justering som gjorts av årsredovisningens post balanserad vinst eller förlust till följd av att verkligt värde tillämpas som värderingsprincip.

J4 Årets resultat

Här redovisas årets resultat, inklusive orealiserad vinst eller förlust, (AA.VII på balansräkningens skuldsida).

J5 Förlagslån upp till maximalt 25 procent (fast löptid) eller 50 procent av kapitalkravet

Här redovisas endast förlagslån som Finansinspektionen medgivit efter ansökan. Lånen är förenade med vissa villkor. Förlagslån får utgöra högst 50 procent av det lägsta av kapitalbas och kapitalkrav, dock högst 25 procent om det är förlagslån med fast löptid. I normala fall är kapitalkravet lägre än kapitalbasen. Kapitalkravet beräknas först, för att fylla i det belopp som får räknas in i kapitalbasen. Kapitalkravet utgörs av det högsta av kapitalkrav och garantibelopp enligt J24.

J6 Öppet redovisade övervärden (netto) i tillgångar

Här redovisas övervärden i redovisade tillgångar. Finansinspektionen får enligt 3 kap. 2 § andra stycket Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om försäkringsföretag som har beviljats undantag beroende på storlek, medge att poster utöver de som anges i den ovan angivna bestämmelsens första stycke får ingå i ett försäkringsföretags kapitalbas.

Företag får medräkna tillgångar i sin kapitalbas genom att redovisa dessa i avsnittet. Övervärden (netto) i tillgångar får medräknas under förutsättning att dessa övervärden finns upptagna i företagets årsredovisning. Med övervärden jämställs i detta sammanhang sådana övervärden i fond för verkligt värde hänförliga till finansiella tillgångar som kan säljas samt materiella tillgångar. Andra övervärden än de som redovisas i fond för verkligt värde måste framgå av tilläggsupplysningarna eller förvaltningsberättelsen för att få medräknas i kapitalbasen.

Nettot av övervärden och undervärden i tillgångar får i förekommande fall tas upp som öppet redovisade övervärden. Övervärden eller undervärden i posten fond för verkligt värde beaktas före eventuell uppskjuten skatt. Även uppskjuten skatt på orealiserade vinster som tidigare bokförts mot fond för orealiserade vinster får tas upp under J6. Om ett sådant beräknat värde netto utvisar ett undervärde görs ett avdrag från kapitalbasen under avdragspost J13.

J8 Immateriella poster i balansräkningen

Här redovisas, oavsett vilka redovisningsregler som tillämpas, avdrag för sådana immateriella tillgångar som hänförs till posten B. Immateriella tillgångar i balansräkningen enligt bilaga 1 till lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag.

J9 Avdrag för stämmodispositioner

Här redovisas avdrag för stämmodispositioner, så som utdelning till aktieägare.

J10 Kassaflödessäkringsjustering

Kapitalbasen justeras för redovisade värdeförändringar i det egna kapitalet, om dessa hänför sig till derivatinstrument som ingår i kassaflödessäkringar för tillgångar och skulder.

J11 Poster som har omklassificerats

Enligt äldre redovisningsregler får det i kapitalbasen ingå vad som skulle ha klassificerats som eget kapital, men som enligt redovisningsregler anpassade till IFRS klassificeras som skuld.

Enligt äldre redovisningsregler får det i kapitalbasen ingå poster som skulle ha klassificerats som skuld, men som enligt redovisningsregler anpassade till IFRS klassificeras som eget kapital.

Med redovisningsregler anpassade till IFRS avses:

1. Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om årsredovisning i försäkringsföretag eller redovisningsföreskrifter som ersätter dessa föreskrifter, och
2. Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1606/2002 av den 19 juli 2002 om tillämpning av internationella redovisningsstandarder.

Med äldre redovisningsregler avses Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd (FFFS 2003:13) om årsredovisning i försäkringsföretag med begränsningar och tillägg enligt föreskrifter och allmänna råd i punkterna 4 och 5 i övergångsreglerna till Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd (FFFS 2005:34) om årsredovisning i försäkringsföretag.

Exempel på post som kan omklassificeras är inbäddade derivat som enligt äldre redovisningsregler redovisats som en del av ett instrument vilket klassificerats som skuld, men som enligt redovisningsregler anpassade till IFRS kan klassificeras som eget kapital.

J12 Förvaltningstillgångar och oredovisade pensionsförpliktelser

Om förvaltningstillgångar, eller motsvarande rättigheter till ersättning, värderas i balansräkningen till ett belopp som överstiger därtill relaterade förpliktelser för pensioner eller andra ersättningar till anställda, dras mellanskillnaden av från kapitalbasen, efter att uppskjuten skatt har beaktats. Detta gäller dock inte sådant överskott i pensionsstiftelse som kan tas i anspråk genom gottgörelse enligt lagen (1967:531) om tryggande av pensionsutfästelse m.m.

Kapitalbasen reduceras även med ett enligt tillämpade redovisningsprinciper beräknat negativt netto av aktuariella vinster och förluster samt andra beräknade ökningar av förpliktelser för ersättningar till anställda, som inte redovisas direkt i balansräkningen och inte heller täcks av därtill relaterade förvaltningstillgångar eller motsvarande ersättningar enligt försäkringsbrev. Detta gäller dock inte om förpliktelser för pensioner eller andra ersättningar till anställda redovisas i balansräkningen med minst ett belopp motsvarande det som skulle ha redovisats om företaget tillämpat beräkningsmetoder enligt lagen om tryggande av pensionsutfästelse m.m. eller motsvarande utländska regler om tryggande av pensionsutfästelser. Undantaget gäller under förutsättning att företagets externa revisorer verifierat beloppen.

J13 Övriga avdrag

Här redovisas t.ex. avdrag för bokförda värdet av aktier och tillskott i vissa företag enligt 3 kap. 3 § Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om försäkringsföretag som har beviljats undantag beroende på storlek.

Kapitalkrav

I kolumn 1 redovisas de totala värdena för respektive post och i kolumn 2 beräknad kapitalkravsdel för respektive post. En ökning av de riskreducerande instrumenten vid stresstestet ska anges negativt tecken (-) och en minskning med positivt tecken (+).

J15 Försäkringstekniska avsättningar (efter avgiven återförsäkring)

Här redovisas försäkringstekniska avsättningar med avdrag för återförsäkrares andel av försäkringstekniska avsättningar enligt definitionerna i lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag. Uppgiften motsvarar posterna D4 och D30 enligt avsnitt D. Balansräkning i blanketten och beräknas som D30 minus D4.

J16 Fastigheter, tomträtter och byggnader

Här redovisas företagets innehav av fastigheter, tomträtter och byggnader i verkligt värde.

J17 Andelar eller aktier i företag som äger byggnader och mark

Här redovisas företagets innehav av andelar eller aktier i anknutna företag som äger byggnader och mark i verkligt värde.

J19 Övriga innehav i aktier och andelar

Här redovisas företagets övriga innehav av aktier och andelar som inte ingår i J17 i verkligt värde.

J20 Andelar i värdepappersfonder m.m.

Här redovisas företagets innehav av andelar i värdepappersfonder och i sådana fondföretag som avses i 1 kap. 7 § lagen (2004:46) om värdepappersfonder samt i specialfonder som avses i 1 kap. 11 § 23 lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder, om de förvaltade tillgångarna huvudsakligen består av tillgångar som får användas som förmånsrättstillgångar i verkligt värde. Vid tillämpningen av denna punkt krävs inte en sådan anmälan från fondförvaltaren som avses i 1 kap. 7 § lagen om värdepappersfonder.

J21 Obligationer och andra räntebärande värdepapper

Här redovisas företagets övriga innehav i obligationer och andra skuldförbindelser som ett publikt aktiebolag eller motsvarande utländskt företag svarar för i verkligt värde.

Värden av riskreducerande instrument

Om försäkringsföretaget använt sig av riskreducerande instrument ska försäkringsföretaget även fylla i värdena av dessa samt hur kapitalkravet påverkas samt i kommentarsfältet J36 fylla i vilken typ av riskreducerande instrument som använts.

J22 Byggnader och mark

Om försäkringsföretaget använder sig av riskreducerande instrument beräknas kapitalkravet som den beräknade minskningen av kapitalbasen då värdet av företagets innehav i fastigheter, tomträtter och byggnader samt andelar eller aktier i företag som äger sådan egendom minskar med 20 procent.

J23 Övriga innehav i aktier och andelar

Om försäkringsföretaget använder sig av riskreducerande instrument beräknas kapitalkravet som den beräknade minskningen av kapitalbasen då värdet av företagets innehav av aktier som inte ingår i J22 minskar med 40 procent.

J24 Andelar i värdepappersfonder m.m.

Om försäkringsföretaget använder sig av riskreducerande instrument beräknas kapitalkravet som den beräknade minskningen av kapitalbasen då värdet av företagets innehav av tillgångar som avses i 2 kap. 3 § 19 minskar med 40 procent.

J25 Obligationer och andra räntebärande värdepapper

Om försäkringsföretaget använder sig av riskreducerande instrument beräknas kapitalkravet som den beräknade minskningen av kapitalbasen då värdet av företagets innehav i obligationer och andra skuldförbindelser som ett publikt aktiebolag eller ett motsvarande utländskt bolag svarar för minskar med 20 procent.

J26 Kapitalkrav

Här redovisas kapitalkravet beräknat som summan av de andelar som anges i kolumn 2.

J27 Kapitalkrav om riskreducerade instrument använts

Här redovisas kapitalkravet beräknat som summan av de andelar som anges när kapitalkravet beräknas med riskreducerande instrument samt J15 Försäkringstekniska avsättningar (efter avgiven återförsäkring).

FFFS (2016:4)

[Bilaga 6 är en blankettbilaga och återges ej här; red.anm.]

Bilaga 7 Anvisningar till blankett Kompletterande tillsynsrapportering – tilläggsuppgifter ECB

Begrepp och uttryck i blanketten och i dessa anvisningar har samma betydelse som i lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag (ÅRFL) och Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd (FFFS 2015:12) om årsredovisning i försäkringsföretag, om inte annat anges.

Rapportering av kvartals- och årsupplysningar

Upplysningar lämnas enligt avsnitt A–H i blanketten:

A. Balansräkning – kvartal (SE.02.01.17)
B. Balansräkning – år (SE.02.01.16)
C. Uppgifter om tillgångar – kvartal (SE.06.02.16)
D. Uppgifter om tillgångar – år (SE.06.02.16)
E. Depåer hos försäkringsföretag som avgivit återförsäkring – kvartal (E.01.01.16)
F. Depåer hos försäkringsföretag som avgivit återförsäkring – år (E.01.01.16)
G. Analys av livförsäkringsåtaganden – pensionsförsäkring – år (E.02.01.16)
H. Försäkringstekniska avsättningar för skadeförsäkring för mottagen återförsäkring samt fördelade på land – år (E.03.01.16)

Benämningarna SE och E ovan avser tilläggsupplysningar enligt blanketterna i den EU-gemensamma tillsynsrapporteringen.

Kompletterande upplysningar

Här anges endast en kort information om de olika avsnitt ovan som lämnats i blanketten. Upplysningarna lämnas enligt blanketterna. Överblick över lämnade uppgifter SE.01.01.16 eller SE.01.01.17 och endast följande alternativ kan väljas att anges i blanketten:

1 – Rapporterat
2 – Ej rapporterat när liv- och sjukförsäkringsverksamhet/skadeförsäkringsverksamhet saknas
3 – Ej tillämplig enligt instruktioner i avsnitten
6 – Undantag enligt artikel 35 punkterna 6 till och med 8 Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/138/EG
7 – Ej tillämplig då inga materiella förändringar inträffat sedan kvartalsrapportering (endast tillämplig vid årsrapportering)
0 – Ej rapporterat (kräver särskild förklaring)

Inrapportering och rapporteringsformat

Dessa kompletterande upplysningar, s.k. ECB add-ons (tilläggsupplysningar till den EU-gemensamma tillsynsrapporteringen), ingår i den datapunktsmodell och taxonomi som Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten (Eiopa) tagit fram och den utgår från kommissionens genomförandeförordning (EU) 2015/2450 av den 2 december 2015 om fastställande av tekniska genomförandestandarder med avseende på blanketter för inlämning av uppgifter till tillsynsmyndigheterna i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/138/EG.

Datapunkter och valutakoder lämnas i enlighet med kraven i kommissionens genomförandeförordning (EU) 2015/2450.

Värdering

Upplysningar som lämnas enligt blanketten värderas enligt 5 kap. försäkringsrörelselagen (2010:2043).

A. och B. Balansräkning – kvartal/år (SE.02.01.16/17)

Uppgifterna som redovisas i detta avsnitt är ett tillägg till blankett S.02.01 i kommissionens genomförandeförordning (EU) 2015/2450 av den 2 december 2015 om fastställande av tekniska genomförandestandarder med avseende på blanketter för inlämning av uppgifter till tillsynsmyndigheterna i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/138/EG.

Omklassificering

Uppgifter om omklassificering redovisas när klassificeringen av finansiella instrument ändrats jämfört med föregående rapporteringsperiod. Omklassificeringen avser värdeförändringen som uppstår när instrumentklassificeringen korrigeras. Om inga felaktiga klassificeringar förekommit redovisas inga uppgifter om detta.

Skulder till kreditinstitut och andra finansiella skulder än skulder till kreditinstitut

Uppgifterna som redovisas är en specifikation till de upplysningar som lämnas i den EU-gemensamma tillsynsrapporteringen för skulder till kreditinstitut och andra finansiella skulder än skulder till kreditinstitut.

Skulder till kreditinstitut delas upp på kreditinstitut i Sverige (inklusive utländska kreditinstituts svenska filialer), kreditinstitut inom euroområdet och övriga utlandet. Dessa uppgifter exkluderar obligationer och andra räntebärande värdepapper.

Skulder till andra motparter än kreditinstitut delas upp på motparter i Sverige, euroområdet och övriga utlandet. Dessa uppgifter exkluderar obligationer och andra räntebärande värdepapper.

Utgivna obligationer och andra räntebärande värdepapper redovisas under andra finansiella skulder.

C. och D. Uppgifter om tillgångar – kvartal/år (SE.06.02.16)

Uppgifterna som redovisas i detta avsnitt är ett tillägg till blankett S.06.02 i kommissionens genomförandeförordning (EU) 2015/2450 av den 2 december 2015 om fastställande av tekniska genomförandestandarder med avseende på blanketter för inlämning av uppgifter till tillsynsmyndigheterna i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/138/EG och redovisas post för post.

Med CIC-kategorier avses kompletterande identifikationskoder som återfinns i den EU-gemensamma tillsynsrapporteringen, bilaga III Kompletterande identifikationskoder – tabell CIC, i kommissionens genomförandeförordning (EU) 2015/2450.

Uppgift om position – Av- och nedskrivningar på lån

Uppgifterna redovisas om en minskning av nominella värdet på lån till följd av av- och nedskrivningar gjorts sedan föregående års- eller kvartalsrapportering. En nedskrivning redovisas som ett positivt värde. En uppskrivning av tidigare av- eller nedskrivningar redovisas som ett negativt värde. Av- eller nedskrivningar redovisas netto. Uppgiften om position tillämpas endast för hypotekslån och andra lån (CIC 8).

Uppgift om tillgångar

Följande uppgifter kompletterar tillgångsposterna i den EU-gemensamma tillsynsrapporteringen:

- Emittentens sektor enligt ENS 2010
- Registreringsland för värdepappersfonder och alternativa investeringsfonder
- Instrumentklassificering enligt ENS 2010
- Utgivningsdatum.

Uppgifterna kompletterar följande tillgångposter:

- Statsobligationer – (CIC 1)
- Företagsobligationer – (CIC 2)

- Aktier – (CIC 3)
- Investeringsfonder/företag för kollektiva investeringar – (CIC 4)
- Strukturerade produkter – (CIC 5)
- Värdepapperiserade lån och lån med ställda säkerheter – (CIC 6)
- Hypotekslån och andra lån – (CIC 8).

Emittentens sektor enligt ENS 2010

Med Emittentens sektor enligt ENS 2010 avses institutionell sektorindelning enligt det europeiska systemet för nationella och regionala räkenskaper (ENS 2010). Med sektor avses utgivaren av värdepappret eller lånet. Sektor enligt ENS motsvarar inte den branschfördelning som används i kommissionens genomförandeförordning (EU) 2015/2450 och som betecknas ”Emittentens sektor/Issuer Sector”.

Det svenska genomförandet av ENS 2010 kallas för SCBs Standard för institutionell sektorindelning, INSEKT 2014.

En förteckning över vilka institut i Sverige som är monetära finansinstitut publiceras av Riksbanken. Europeiska centralbanken publicerar förteckningar över monetära finansinstitut, investeringsfonder/företag för kollektiva investeringar och värdepapperiseringsinstitut baserade inom euroområdet eller EU.

Sektorklassificeringen följer standard för institutionell sektorindelning, INSEKT 2014. Standarden finns publicerad på SCBs hemsida och uppgiftslämnare kan få tillgång till informationen från SCBs företagsregister som stöd vid klassificering av svenska motparter.

De sektorer som kan förekomma i avsnittet är (för svenska motparter anges sektorkod enligt INSEKT 2014 inom hakparentes):

1. Centralbank [121000]
2. Monetära finansinstitut (MFI) utom centralbank och penningmarknadsfonder [122100 + 122200 + 122300 + 122400 + 122500 + 122900]
3. Penningmarknadsfonder [123000]
4. Investeringsfonder utom penningmarknadsfonder [124000]
5. Andra finansförmedlare [125200 + 125300+ 125400 + 125900 + 126100 + 126200 + 127000]
6. Värdepapperiseringsinstitut [125100]
7. Försäkringsföretag [128100 + 128200 + 128300]
8. Pensionsinstitut [129100 + 129200 + 129300 + 129400]
9. Icke-finansiella bolag [111000 + 112000 + 113000 + 114000]
10. Offentlig förvaltning [131110 + 131120 + 131130 + 131200 + 131311 + 131312 + 131313 + 131321 + 131322 + 131323 + 131400]
11. Hushåll inklusive icke-vinstdrivande organisationer [141000 + 142000 + 143000 + 144100 + 144200 + 144300 + 151000 + 152100 + 152200]

Depåbevis fördelas efter motpart utifrån det företag som gett ut de underliggande aktierna.

Emittentens sektor enligt ENS 2010 redovisas för de tillgångar som redovisas utan ISIN-kod (International Securities Identification Number) för CIC-kategorierna 1–3 och 5–6 samt för hypotekslån och andra lån (CIC 8). Tillgångar som redovisas med annan internationell identifierare, såsom CUSIP eller SEDOL, betraktas som utan ISIN-kod.

Registreringsland för värdepappersfonder och alternativa investeringsfonder

Fondens registreringsland redovisas endast för investeringsfonder/företag för kollektiva investeringar (CIC 4). Här anges var fonden, inte förvaltaren, är registrerad. Till exempel om ett svenskt fondbolag förvaltar en fond registrerad i Luxemburg, är det Luxemburg som redovisas som fondens registreringsland.

Registreringsland för värdepappersfonder och alternativa investeringsfonder redovisas endast för fonder utan ISIN-kod.

Instrumentklassificering enligt ENS 2010

För vissa typer av instrument kan klassificeringen mellan värdepapper, aktier och lån skilja sig åt mellan den EU-gemensamma tillsynsrapportering och statistikrapporteringen till ECB. Instrumentklassificeringen lämnas därför enligt CIC-kategorierna:

Kategori 1 – Instrumentet är ett enkelt skuldebrev, ej överlåtbart räntebärande värdepapper eller ej överlåtbart penningmarknadsinstrument t.ex. ett omvänt återköpsavtal/omvänd repa

Kategori 2 – Instrumentet är en registrerad obligation (utgivaren för uppgift om innehavaren)

Kategori 3 – Instrumentet är ett registrerat andelsbevis (participation certificates) eller teckningsrättsbevis (subscription rights)

Kategori 9 – Annat instrument

Instrumentklassificering enligt ENS 2010 redovisas för alla tillgångar, med eller utan ISIN-kod för CIC-kategorierna 1–3 och 5–6.

Utgivningsdatum

Utgivningsdatum motsvarar det ursprungliga datum då instrumentet emitterades och inte när tillgången köptes.

För omvända återköpsavtal/omvänd repa används transaktionens affärsdag, inte utgivningsdatum för den mottagna tillgången.

Utgivningsdatum redovisas för tillgångar utan ISIN-kod för CIC-kategorierna 1–2 och 5–6. Utgivningsdatum redovisas också för alla hypotekslån och andra lån (CIC 8). I förekommande fall redovisas utgivningsdatum för lån till hushåll som ett viktat medelvärde utifrån lånevolym då hypotekslån och andra lån till fysiska personer aggregeras i den EU-gemensamma tillsynsrapporteringen.

Redovisning & rapportering

E. och F. Depåer hos försäkringsföretag som avgivit återförsäkring kvartal/år (E.01.01.16)

I kommissionens genomförandeförordning (EU) 2015/2450 av den 2 december 2015 om fastställande av tekniska genomförandestandarder med avseende på blanketter för inlämning av uppgifter till tillsynsmyndigheterna i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/138/EG redovisas depåer hos försäkringsföretag som avgivit återförsäkring med CIC-koden 75, men där landfördelningen saknas. I detta avsnitt delas depåer hos försäkringsföretag som avgivit återförsäkring upp per land.

Uppgifterna i avsnittet är ett tillägg till blankett S.06.02 i kommissionens genomförandeförordning (EU) 2015/2450.

Uppgiftens kod

Här redovisas kod för att identifiera uppgiften.

Emittentens land

Här redovisas det land i vilket försäkringsföretagets återförsäkrare har sin hemvist.

Valuta

Valutan för depån anges enligt ISO 4217.

Totalt Solvens 2-belopp

Här redovisas värdet för depån.

Upplupen ränta

Här redovisas upplupen ränta på depån. Upplupen ränta ingår även i totalt Solvens 2-belopp.

Nominellt belopp

Här redovisas kapitalvärdet på fordran i nominellt belopp.

G. Pensionsförsäkringsåtaganden år (E.02.01.16)

Detta avsnitt innehåller uppgifter efterfrågade för statistiksyften om pensionsförsäkringsåtaganden (som är identifierade i S.14.01, C0100 klassificerade som ”4” i kommissionens genomförandeförordning (EU) 2015/2450 av den 2 december 2015 om fastställande av tekniska genomförandestandarder med avseende på blanketter för inlämning av uppgifter till tillsynsmyndigheterna i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/138/EG).

Pensionsförsäkring

Uppgifterna om pensionsförsäkring som redovisas motsvaras av försäkringstekniska avsättningar beräknade som helhet brutto och bästa skattning brutto. Pensionsförsäkring omfattar både privat pensionsförsäkring och tjänstepensionsförsäkring.

varav: Tjänstepensionsförsäkring

Här redovisas en varav-post till pensionsförsäkring som avser uppgift om tjänstepension.

Förmånsbestämd tjänstepension

Med förmånsbestämd tjänstepension avses försäkringsavtal för vilken förmånen bestäms t.ex. som ett fast periodiskt belopp eller en viss procent av lönen.

Försäkringstekniska avsättningar beräknade som helhet brutto och bästa skattning brutto av åtaganden inom förmånsbestämd tjänstepension motsvaras av nuvärdet av aktuell utlovad förmån.

Avgiftsbestämd/premiebestämd tjänstepension

Med avgiftsbestämd/premiebestämd tjänstepension avses försäkringsavtal för vilken avgiften (premien) t.ex. bestäms som ett fast periodiskt belopp eller en viss procent av lönen.

I en fondförsäkring blir storleken på åtagandet genom detta beroende av värdeutvecklingen på tillgångarna som är kopplade till försäkringen.

Försäkringstekniska avsättningar beräknade som helhet brutto och bästa skattning brutto av åtagandet inom en traditionell avgiftsbestämd/premiebestämd tjänstepensionsförsäkring motsvaras av nuvärdet av aktuell utlovad förmån och baseras på de premier som hitintills inbetalats.

Kombination förmåns- och avgiftsbestämd (hybrid) tjänstepension

Med kombination förmåns- och avgiftsbestämd (hybrid) tjänstepension avses försäkringstekniska avsättningar beräknade som helhet brutto och bästa skattning brutto av åtaganden enligt avtal som kombinerar förmåns- och avgiftsbestämd tjänstepensionsförsäkring. Pensionsplaner som innehåller både förmåns- och avgiftsbestämda delar (t.ex. ITPK inom ITP2 inom ITP) anses som separata förmåns- respektive avgiftsbestämda försäkringsavtal.

H. Försäkringstekniska avsättningar för skadeförsäkring – mottagen återförsäkring – fördelning på land per år (E.03.01.16)

Uppgifterna som redovisas avser de totala försäkringstekniska avsättningarna (FTA) för mottagen återförsäkring, brutto fördelat på geografiskt område samt per land. Både proportionell och icke-proportionell återförsäkring inkluderas.

Vid fördelning på respektive land får fördelningsnyckel användas.

Geografiskt område

Sverige (hemland) avser FTA för mottagen återförsäkring, mottagen från svenska försäkringsföretag. Oavsett storlek redovisas alltid FTA för Sverige.

EES-länder utanför tröskelvärdet avser FTA för mottagen återförsäkring, mottagen från återförsäkrare i länder inom EES (exklusive Sverige) som inte redovisats separat per land.

Icke-EES-länder utanför tröskelvärdet avser FTA för mottagen återförsäkring, mottagen från återförsäkrare utanför EES-länder och som inte redovisats separat per land.

Per land

Här görs en separat redovisning per land upp till 90 procent av den totala andelen av FTA för mottagen återförsäkring inklusive Sverige (hemland). Fördelning på land görs utifrån återförsäkrarens hemvist. Sverige (hemland) redovisas endast under geografiskt område.

FFFS (2016:4)

[Bilaga 8 är en blankettbilaga och återges ej här; red.anm.]

Bilaga 9 Anvisningar till blankett Kompletterande tillsynsrapportering – filialer

Begrepp och uttryck i blanketten och i dessa anvisningar har samma betydelse som i lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag (ÅRFL) och Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd (FFFS 2015:12) om årsredovisning i försäkringsföretag, om inte annat anges.

Rapportering av kvartalsupplysningar

Upplysningar lämnas enligt avsnitt A i blanketten:

A. Specifikation av filialers balansräkningar – kvartal

Inrapportering och rapporteringsformat

De kompletterande upplysningarna i blanketten ingår inte i den datapunktsmodell och taxonomi som Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten (Eiopa) utarbetat för kompletterande upplysningar till den EU-gemensamma tillsynsrapporteringen, utan rapporteras till Finansinspektionen i anvisat format.

Värdering

Upplysningar som lämnas enligt blanketten värderas enligt 5 kap. försäkringsrörelselagen (2010:2043).

Belopp

Samtliga belopp anges i heltal utan decimaler. Beloppen får avrundas till närmaste tusental.

Valuta

Den valuta som upplysningarna rapporteras i anges i rutan valuta. Valutan anges enligt den internationella standarden ISO 4217.

Filialer

Med filial avses sekundäretablering i form av filial eller agentur.

A. Specifikation av filialers balansräkningar, kvartal

I avsnittet redovisas utländska filialers del av ett svenskt försäkringsföretags balansräkning enligt den EU-gemensamma tillsynsrapporteringen. Ett svenskt försäkringsföretag som har utländska filialer redovisar en översiktlig balansräkning för sina filialer, uppdelad per land där filialerna är etablerade. Skulle flera filialer finnas i ett land summeras dessa. Mellanhavanden mellan filialer och den svenska verksamheten inkluderas, liksom eventuella mellanhavanden mellan filialer.

Med värdepappersinnehav avses innehav av obligationer och andra räntebärande värdepapper, aktier och andra ägarandelar samt andelar i värdepappersfonder och alternativa investeringsfonder.

Med fordringar respektive skulder på svenska moderbolaget avses mellanhavanden som filialen har mot den svenska delen av verksamheten. Även fordringar och skulder på det svenska moderbolaget som inte bokförts i filialen redovisas här. Uppdelning görs utifrån ursprunglig löptid.

Med ursprunglig löptid avses tiden från det att lånet togs till dess att lånet löper ut.

FINANSINSPEKTIONENS FÖRESKRIFTER OCH ALLMÄNNA RÅD

FFFS 2011:14 Rapportering av ägares kvalificerade innehav och ägarintressen

(senast ändrad genom FFFS 2014:23)

Tillämpningsområde

1 § Dessa föreskrifter gäller för
1. bankaktiebolag,
2. medlemsbanker,
3. sparbanker,
4. kreditmarknadsbolag,
5. kreditmarknadsföreningar,
6. värdepappersbolag,
7. fondbolag,
8. försäkringsaktiebolag,
9. försäkringsföreningar,
10. ömsesidiga riksförsäkringsbolag,
11. börser,
12. auktoriserade marknadsplatser,
13. clearingorganisationer,
14. institut för elektroniska pengar,
15. inlåningsföretag,
16. finansiella institut,[1] och
17. AIF-förvaltare. *FFFS (2013:22)*

Redovisning & rapportering

Uppgifter som ska lämnas till Finansinspektionen

2 § Bankaktiebolag, medlemsbanker, sparbanker, kreditmarknadsbolag, kreditmarknadsföreningar, värdepappersbolag, fondbolag, försäkringsaktiebolag, försäkringsföreningar, ömsesidiga riksförsäkringsbolag, börser, auktoriserade marknadsplatser, clearingorganisationer, institut för elektroniska pengar och AIF-förvaltare, ska i förekommande fall lämna Finansinspektionen allmän registerinformation och uppgifter om kvalificerade innehav, dotterföretag, dotterdotterföretag och andra ägarintressen enligt bilagan.

Uppgifter om regelansvarig och klagomålsansvarig behöver endast lämnas av juridiska personer som är skyldiga att ha sådana enligt lag, förordning eller föreskrifter.
FFFS (2013:22)

3 § Uppgifterna ska lämnas årligen, senast den 30 juni, samt så snart registrerade förhållanden har ändrats.

4 § Svenska finansiella institut som är juridiska personer och inlåningsföretag, ska i förekommande fall lämna Finansinspektionen uppgifter om ägares kvalificerade innehav enligt bilagan.

Uppgifterna ska lämnas årligen, senast den 30 juni.

Undantag

5 § Finansinspektionen beslutar om undantag från dessa föreskrifter, om det finns särskilda skäl.

Allmänna råd

De uppgifter som enligt 2–4 §§ ska lämnas till Finansinspektionen, bör rapporteras via den tjänst som finns på myndighetens webbplats.

---

[1] Finansiella institut enligt 1 § lagen (1996:1006) om anmälningsplikt avseende viss finansiell verksamhet.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

2011:14

1. Dessa föreskrifter och allmänna råd träder i kraft den 1 maj 2011, då Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd (FFFS 2004:17) om rapportering av kvalificerat innehav och ägarintressen ska upphöra att gälla.
2. I fråga om understödsföreningar som med stöd av 7 § lagen (2010:2044) om införande av försäkringsrörelselagen (2010:43) får fortsätta att utöva verksamheten eller är under likvidation, gäller den gamla författningen.

Bilaga Rapportering av ägares kvalificerade innehav och ägarintressen

Allmän registerinformation

Kontaktuppgifter

Ange besöksadress, om annan än postadressen, och webbadress om sådan finns, samt e-postadress.

Regelansvarig

Ange namn, befattning, e-postadress, telefonnummer till de personer som utsetts till regelansvariga.

Klagomålsansvarig

Ange namn, befattning, e-postadress, telefonnummer till de personer som utsetts till klagomålsansvariga.

Övriga kontakter

Ange namn, e-postadress, telefonnummer till de personer eller funktioner, som har ett särskilt ansvar att hantera kontakter mellan Finansinspektionen och institutet.

Ägares kvalificerade innehav

För varje ägare med ett kvalificerat innehav i institutet ska följande uppgifter lämnas:
- person- eller organisationsnummer alternativt utländskt identifikationsnummer,
- ägarens innehav uttryckt i procentuella andelar av kapital respektive röstetal, både direkt och indirekt ägande ska inkluderas, och
- datum då ägaren får ett kvalificerat innehav i institutet.

Om ägaren inte är ett svenskt institut enligt 1 § ska även följande uppgifter lämnas:
- namn eller firma,
- säte där företaget är registrerat; ort och landskod,
- verksamhetskod enligt tabellen nedan, och
- verksamhetsbeskrivning; huvudsaklig inriktning i kortfattad form.

Om institutet lämnar dessa uppgifter genast efter att ha fått kännedom om dem, har det uppfyllt plikten att anmäla ägare med ett kvalificerat innehav i institutet.

Om institutet årligen bekräftar uppgifterna har det fullgjort skyldigheten att årligen anmäla ägare med ett kvalificerat innehav i företaget.

Dotterföretag och andra ägarintressen

Varje företag i vilket institutet har ett direkt eller indirekt innehav på 20 procent eller mer av rösterna eller kapitalet, ska placeras på korrekt nivå i organisationsstrukturen. Institutet ska även lämna följande uppgifter för ett sådant företag:
- svenskt organisationsnummer alternativt utländskt identifikationsnummer,
- ägarandel uttryckt i procentuella andelar av kapital respektive röstetal,
- datum då institutet börjar att direkt eller indirekt inneha 20 procent eller mer av kapital eller röstetal i företaget,

- datum då institutet upphör att direkt eller indirekt inneha 20 procent eller mer av kapital eller röstetal i företaget,
- konsolidering i en konsoliderad situation enligt artikel 18 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 av den 26 juni 2013 om tillsynskrav för kreditinstitut och värdepappersföretag och om ändring av förordning (EU) nr 648/2012 eller försäkringsgrupp, dvs. om företaget beaktas vid beräkning av gruppbaserat kapital,
- datum när företaget börjat beaktas vid beräkning av gruppbaserat kapital,
- datum när företaget slutat beaktas vid beräkning av gruppbaserat kapital,
- konsolideringsmetod; vilken metod som används när företaget beaktas vid beräkning av gruppbaserat kapital,
- konsolidering i koncern, dvs. om företaget ingår i koncernredovisningen,
- datum när företaget börjat beaktas vid beräkning av koncernredovisningen, och
- datum när företaget slutat beaktas vid beräkning av koncernredovisningen.

Om företaget inte är ett svenskt institut enligt 1 § ska även följande uppgifter lämnas:
- firma,
- säte där företaget är registrerat; ort och landskod,
- verksamhetskod enligt tabellen nedan, och
- verksamhetsbeskrivning; huvudsaklig inriktning i kortfattad form.

Tabell

Verksamhetskod och verksamhetsbeskrivning	
Kod	**Verksamhetsbeskrivning**
Finansföretag	Ett företag som inte är kreditinstitut, värdepappersbolag, institut för elektroniska pengar eller motsvarande utländskt företag och vars huvudsakliga verksamhet är att a) förvärva aktier eller andelar, och b) driva värdepappersrörelse utan att vara tillståndspliktigt enligt 2 kap. 15 § lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden.
Holdingföretag med finansiell verksamhet	Ett företag som omfattas av definitionen i artikel 4.1 (20) i förordning (EU) nr 575/2013 om tillsynskrav för kreditinstitut och värdepappersföretag och som inte är ett blandat finansiellt holdingföretag.
Holdingföretag med blandad verksamhet	Ett företag som omfattas av definitionen i artikel 4.1 (22) i förordning (EU) nr 575/2013 om tillsynskrav för kreditinstitut och värdepappersföretag.
Försäkringsholdingföretag	Ett företag som omfattas av definitionen i 1 kap. 12 § 3 försäkringsrörelselagen (2010:2043).

Verksamhetskod och verksamhetsbeskrivning	
Kod	**Verksamhetsbeskrivning**
Anknutet företag	Ett svenskt eller utländskt företag vars huvudsakliga verksamhet består i att tillhandahålla datatjänster eller driva annan liknande verksamhet som har samband med den huvudsakliga verksamheten i ett eller flera kreditinstitut, värdepappersbolag, institut för elektroniska pengar eller motsvarande utländska företag.
Fastighet	Ett svenskt eller utländskt anknutet företag som äger eller förvaltar fast egendom.
Utländskt institut	Ett utländskt institut motsvarande ett svenskt institut enligt 1 §.
Övrigt	

FFFS (2014:23)

Allmän associationsrätt

Aktiebolag

Aktiebolagslag (2005:551) 1149

Införande av aktiebolagslagen, lag (2005:552) 1298

Aktiebolagsförordning (2005:559) 1300

Styrelserepresentation för de privatanställda, lag (1987:1245) 1317

Europabolag

Europabolag, lag (2004:575) 1321

Europabolag, förordning (2004:703) 1329

Arbetstagarinflytande i europabolag, lag (2004:559) 1332

Ekonomiska föreningar

Ekonomiska föreningar, lag (1987:667) 1343

Ekonomiska föreningar, förordning (1987:978) 1396

Styrelserepresentation för de privatanställda, lag (1987:1245) 1317

Europakooperativ

Europakooperativ, lag (2006:595) 1406

Europakooperativ, förordning (2006:922) 1415

Arbetstagarinflytande i europakooperativ, lag (2006:477) 1418

Filialer

Utländska filialer m.m., lag (1992:160) 1430

Utländska filialer m.m., förordning (1992:308) 1437

Aktiebolagslag (2005:551)

(senast ändrad genom SFS 2017:649)

1 kap.	**Inledande bestämmelser**	1155
	Lagens innehåll	1155
	Privata och publika aktiebolag	1156
	Aktieägarnas betalningsansvar	1156
	Aktiekapital	1156
	Förbud mot spridning av aktier m.m. i privata aktiebolag	1156
	Var det finns definitioner och förklaringar	1156
	Avstämningsbolag	1157
	Begreppen moderbolag, dotterföretag och koncern	1158
	Begreppet tillämplig lag om årsredovisning	1158
	Vissa bestämmelsers tillämpning när bolaget saknar revisor	1159
	Undertecknande med elektronisk underskrift	1159
	Särskilda bestämmelser för publika aktiebolag	1159
2 kap.	**Bildande av aktiebolag**	1159
	Stiftare	1159
	Åtgärder som skall vidtas vid bolagsbildningen	1159
	När bolaget anses bildat	1159
	Stiftelseurkunden	1160
	Aktieteckning	1161
	Betalning av aktierna	1161
	Registrering av bolaget	1162
	Särskilda bestämmelser för publika aktiebolag	1163
3 kap.	**Bolagsordning**	1163
	Bolagsordningens innehåll	1163
	Ändring av bolagsordningen	1164
	Särskilda bestämmelser för publika aktiebolag	1165
4 kap.	**Aktierna**	1165
	Aktieslag	1165
	Aktiers överlåtbarhet	1166
	Samtyckesförbehåll	1166
	Förköpsförbehåll	1167
	Hembudsförbehåll	1169
	Utövande av rättigheter som är knutna till aktierna	1170
	Aktie som innehas av aktiebolaget självt	1171
	Uppdelning och sammanläggning av aktier	1171
5 kap.	**Aktiebok**	1172
	Gemensamma bestämmelser	1172
	Bolag som inte är avstämningsbolag	1173
	Avstämningsbolag	1174
6 kap.	**Aktiebrev**	1176
	Bolag som inte är avstämningsbolag	1176
	Avstämningsbolag	1178
7 kap.	**Bolagsstämma**	1178
	Utövande av aktieägares beslutanderätt i bolaget	1178
	Rätt att delta i bolagsstämman som aktieägare	1178
	Ombud vid bolagsstämman	1178
	Insamling av fullmakter	1178
	Poströstning	1179
	Biträde vid bolagsstämman	1179
	Utomståendes närvaro vid bolagsstämman	1179
	Egna aktiers ställning vid bolagsstämman	1179
	Aktieägares rösträtt	1179
	Ordinarie bolagsstämma	1179

Allmän associationsrätt

Extra bolagsstämma ... 1180
Fortsatt bolagsstämma ... 1180
Ort för bolagsstämma ... 1180
Aktieägares initiativrätt ... 1180
Sammankallande av bolagsstämma ... 1180
Tid för kallelse ... 1180
Kallelsesätt ... 1181
Kallelsens innehåll ... 1181
Tillhandahållande av handlingar inför årsstämman ... 1182
Fel i kallelse m.m. ... 1182
Bolagsstämmans öppnande ... 1182
Tillhandahållande av aktiebok ... 1182
Röstlängd ... 1183
Hur bolagsstämmans ordförande utses ... 1183
Dagordning ... 1183
Styrelsens och den verkställande direktörens upplysningsplikt ... 1183
Aktieägares rätt till insyn i aktiebolag med högst tio aktieägare ... 1184
Omröstning ... 1184
Majoritetskrav vid andra beslut än val ... 1184
Majoritetskrav vid val ... 1184
Majoritetskrav vid beslut om ändring av bolagsordningen ... 1184
Jäv ... 1185
Generell inskränkning i bolagsstämmans beslutanderätt ... 1185
Stämmoprotokoll ... 1185
Talan mot bolagsstämmobeslut ... 1186
Styrelsens talan mot bolaget ... 1186
Skiljeförfarande ... 1186
Särskilda bestämmelser för publika aktiebolag ... 1186
8 kap. Bolagets ledning ... 1189
Styrelsen ... 1189
Styrelsesuppleanter ... 1189
Styrelsens uppgifter ... 1190
Hur styrelsen utses ... 1190
Bosättningskrav ... 1190
Hinder mot att vara styrelseledamot ... 1190
Styrelseledamots mandattid ... 1190
Styrelseledamots förtida avgång ... 1190
Bolagsverkets beslut om ersättare för en styrelseledamot ... 1191
Styrelsens ordförande ... 1191
Styrelsens sammanträden ... 1191
Styrelsens beslutförhet ... 1191
Majoritetskrav vid styrelsebeslut ... 1191
Jäv för styrelseledamot ... 1192
Arvoden och annan ersättning till styrelseledamot ... 1192
Styrelseprotokoll ... 1192
Verkställande direktör ... 1192
Vice verkställande direktör ... 1192
Den verkställande direktörens uppgifter ... 1192
Bosättningskrav för den verkställande direktören ... 1193
Hinder att vara verkställande direktör ... 1193
Verkställande direktörs mandattid ... 1193
Jäv för den verkställande direktören ... 1193
Styrelsen som bolagets ställföreträdare ... 1193
Den verkställande direktören som bolagets ställföreträdare ... 1193
Särskild firmatecknare ... 1193
Inskränkningar i firmateckningsrätt ... 1194
Särskild delgivningsmottagare ... 1194

Generella inskränkningar i ställföreträdares kompetens 1194
Kompetensöverskridande 1194
Registrering 1194
Anmälan av aktieinnehav 1195
Särskilda bestämmelser för publika aktiebolag 1195
9 kap. Revision 1197
Skyldighet att ha revisor 1197
Bestämmelser om revision i EUs revisorsförordning 1197
Revisorssuppleanter 1197
Revisorns uppgifter 1197
Tillhandahållande av upplysningar m.m. 1198
Hur en revisor utses 1198
Minoritetsrevisor 1198
Obehörighetsgrunder 1198
Kompetenskrav 1199
Avtalsvillkor om revisorsval 1199
Jäv 1199
Registrerat revisionsbolag 1200
Revisor i dotterföretag 1200
Revisorns mandattid 1200
Avgång och entledigande i förtid 1201
Bolagsverkets förordnande av revisor 1201
Revisionsberättelsen 1201
Koncernrevisionsberättelsen 1203
Erinringar 1204
Revisorns närvaro vid bolagsstämman 1204
Revisorns tystnadsplikt 1204
Åtgärder vid misstanke om brott 1204
Revisorns upplysningsplikt gentemot bolagsstämman 1205
Revisorns upplysningsplikt gentemot medrevisor m.fl. 1205
Registrering 1205
10 kap. Allmän och särskild granskning 1205
Allmän granskning 1205
Särskild granskning 1208
11 kap. Ökning av aktiekapitalet, utgivande av nya aktier, upptagande av vissa penninglån, m.m. 1208
Ökning av aktiekapitalet och utgivande av nya aktier 1208
Vissa lån 1210
12 kap. Fondemission 1210
Innebörden av fondemission 1210
Rätt till fondaktier 1210
Hur en fondemission beslutas 1210
Registrering av emissionsbeslutet 1212
Försäljning av fondaktie 1212
Särskilda bestämmelser om tillhandahållande av förslag till beslut m.m. i vissa publika aktiebolag 1212
13 kap. Nyemission av aktier 1212
Företrädesrätt 1212
Hur en nyemission beslutas 1213
Aktieteckning 1215
Tilldelning av aktier 1216
Betalning av aktierna 1216
Registrering av emissionsbeslutet 1217
Styrelsebeslut om emission under förutsättning av bolagsstämmans godkännande 1217
Styrelsebeslut om emission enligt bolagsstämmans bemyndigande 1218
Särskilda bestämmelser för publika aktiebolag 1218

14 kap. Emission av teckningsoptioner med åtföljande teckning av nya aktier ... 1219
Företrädesrätt ... 1219
Hur en emission av teckningsoptioner beslutas ... 1220
Teckning av teckningsoptioner ... 1222
Tilldelning av teckningsoptioner ... 1223
Registrering av emissionsbeslutet ... 1223
Styrelsebeslut om emission under förutsättning av bolagsstämmans godkännande ... 1223
Styrelsebeslut om emission enligt bolagsstämmans bemyndigande ... 1224
Aktieteckning med utnyttjande av optionsrätt ... 1224
Tilldelning av aktier ... 1225
Betalning av aktier ... 1225
Registrering av aktieteckningen ... 1226
Särskilda bestämmelser för publika aktiebolag ... 1226
15 kap. Emission av konvertibler med åtföljande konvertering till nya aktier ... 1227
Företrädesrätt ... 1227
Hur en emission av konvertibler beslutas ... 1227
Teckning av konvertibler ... 1230
Tilldelning av konvertibler ... 1230
Betalning av konvertibler ... 1230
Registrering av emissionsbeslutet ... 1231
Styrelsebeslut om emission under förutsättning av bolagsstämmans godkännande ... 1231
Styrelsebeslut om emission enligt bolagsstämmans bemyndigande ... 1232
Konvertering till aktier ... 1232
Särskilda bestämmelser för publika aktiebolag ... 1233
16 kap. Vissa riktade emissioner m.m. ... 1234
Tillämpningsområde ... 1234
Nyemission av aktier m.m. ... 1234
Överlåtelse av aktier, teckningsoptioner eller konvertibler ... 1234
Vissa lån ... 1235
Majoritetskrav ... 1235
Information i förvaltningsberättelsen ... 1235
17 kap. Värdeöverföringar från bolaget ... 1235
Begreppet värdeöverföring ... 1235
Tillåtna former för värdeöverföring ... 1235
Skyddet för bolagets bundna egna kapital och försiktighetsregeln 1236
Värdeöverföringar under löpande räkenskapsår ... 1236
Gåva till allmännyttigt ändamål ... 1236
Återbäringsskyldighet vid olaglig värdeöverföring ... 1236
Bristtäckningsansvar vid olaglig värdeöverföring ... 1236
18 kap. Vinstutdelning ... 1237
Beslutsordning ... 1237
Förslag till beslut om vinstutdelning ... 1237
Registrering ... 1238
Vinstutdelning på begäran av en aktieägarminoritet ... 1238
Betalningsdag för beslutad utdelning ... 1238
Särskilda bestämmelser om tillhandahållande av förslag till beslut m.m. i vissa publika aktiebolag ... 1239
19 kap. Förvärv av egna aktier m.m. ... 1239
Teckning av egna aktier ... 1239
Dotterföretags teckning av aktier i moderbolag ... 1239

Egna aktier som pant 1239
Förvärv av egna aktier 1239
Dotterföretags förvärv och innehav av aktier i moderbolag 1240
Förvärv och överlåtelse av egna teckningsoptioner och konvertibler 1240
Särskilda bestämmelser om vissa publika aktiebolags förvärv av egna aktier 1240
Särskilda bestämmelser om publika aktiebolags överlåtelse av egna aktier 1242
20 kap. Minskning av aktiekapitalet och reservfonden 1244
Minskningsändamål 1244
Metoder för minskning av aktiekapitalet 1245
Beslutsordning 1245
Minskning av aktiekapitalet genom beslut av bolagsstämman 1245
Tillstånd från Bolagsverket eller allmän domstol 1249
Minskning av aktiekapitalet enligt förbehåll i bolagsordningen 1250
Minskning av reservfonden 1251
Särskilda bestämmelser om tillhandahållande av förslag till beslut m.m. i vissa publika aktiebolag 1251
21 kap. Lån från bolaget till aktieägare m.fl. 1251
Lån m.m. till närstående 1251
Lån till förvärv av aktier 1252
Dispens 1252
Förteckning över lån m.m. 1253
Rättsföljderna vid olagligt lämnande av lån eller ställande av säkerhet 1253
Särskilda bestämmelser om publika aktiebolag 1253
22 kap. Inlösen av minoritetsaktier 1253
Förutsättningar för inlösen 1253
Lösenbeloppet 1253
Rätten till lösenbeloppet 1254
Talan i inlösentvist 1254
Särskilda bestämmelser när majoritetsaktieägaren har begärt prövning av skiljemän 1254
Förhandstillträde 1255
Särskild dom i inlösentvist 1256
Återkallelse av talan m.m. 1256
Verkningar av en skiljedom avseende lösenbeloppet 1256
Nedsättning av fastställt lösenbelopp 1256
Utfärdande av nytt aktiebrev 1257
Kostnaderna för skiljeförfarandet 1257
Talan mot skiljedom 1257
Rättegångskostnader i allmän domstol 1257
Inlösen av teckningsoptioner och konvertibler 1257
Särskilda bestämmelser för publika aktiebolag 1258
23 kap. Fusion av aktiebolag 1258
Gemensamma bestämmelser 1258
Fusion enligt 1 § andra stycket 1258
Absorption av helägt dotterbolag 1264
Gränsöverskridande fusion 1265
Ogiltighet 1269
Särskilda bestämmelser om tillhandahållande av förslag till beslut m.m. i vissa publika aktiebolag 1270
24 kap. Delning av aktiebolag 1270
Vad en delning innebär 1270
Särskilda bestämmelser om tillhandahållande av förslag till beslut m.m. i vissa publika aktiebolag 1276

25 kap. Likvidation och konkurs 1277
Frivillig likvidation 1277
Allmänt om tvångslikvidation 1278
Tvångslikvidation på grund av Bolagsverkets beslut 1278
Tvångslikvidation på grund av bestämmelse i bolagsordningen 1279
Tvångslikvidation på grund av kapitalbrist, m.m. 1279
Tvångslikvidation och inlösen på grund av majoritetsmissbruk 1281
Handläggningen av frågor om likvidation 1281
Beslut om att utse eller entlediga en likvidator 1282
Genomförandet av likvidationen 1282
Konkurs 1285
Särskilda bestämmelser om tillhandahållande av förslag till beslut m.m. i vissa publika aktiebolag 1286
26 kap. Byte av bolagskategori 1286
Byte från privat till publikt aktiebolag 1286
Byte från publikt till privat aktiebolag 1287
27 kap. Registrering 1287
Aktiebolagsregistret 1287
Handläggning av registreringsärenden 1287
Kungörande i Post- och Inrikes Tidningar 1288
Verkan av registrering och kungörande 1288
Avregistrering av obehöriga företrädare 1288
Avregistrering av firma 1289
Ändring av aktiekapitalet m.m. 1289
Bemyndiganden m.m. 1289
28 kap. Aktiebolags firma 1289
Firma 1289
Bifirma 1289
Övriga bestämmelser om firma 1289
Uppgifter om firma m.m. i brev, fakturor och orderblanketter samt på webbplatser 1289
Underskrifter 1289
Särskilda bestämmelser för publika aktiebolag 1290
29 kap. Skadestånd 1290
Stiftares, styrelseledamots och verkställande direktörs skadeståndsansvar 1290
Revisors, lekmannarevisors och särskild granskares skadeståndsansvar 1290
Aktieägares skadeståndsansvar 1290
Aktieägares inlösenskyldighet vid missbruk 1290
Jämkning av skadestånd 1290
Gemensamt skadeståndsansvar 1291
Talan om skadestånd till bolaget 1291
Tiden för att väcka talan 1291
Konkursbos rätt att föra talan 1292
30 kap. Straff och vite 1292
Straff 1292
Vite 1292
31 kap. Överklagande 1292
Överklagande av Bolagsverkets beslut 1292
Överklagande av Skatteverkets beslut 1293
Överklagande av Finansinspektionens beslut 1293
Prövningstillstånd 1293

32 kap. Aktiebolag med särskild vinstutdelningsbegränsning 1293
Tillämpningsområde 1293
Bolagsordningens innehåll 1293
Revision 1293
Värdeöverföringar från bolaget 1294
Vissa lån 1294
Koncernförhållanden 1294
Fusion 1294
Delning 1295
Likvidation 1295
Byte av bolagskategori m.m. 1295
Bolagets firma 1295
Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser 1296
Propositioner 1297

1 kap. Inledande bestämmelser

Lagens innehåll

1 § Denna lag innehåller bestämmelser om aktiebolag. Bestämmelserna avser
- bildande av aktiebolag (2 kap.),
- bolagsordning (3 kap.),
- aktierna (4 kap.),
- aktiebok (5 kap.),
- aktiebrev (6 kap.),
- bolagsstämma (7 kap.),
- bolagets ledning (8 kap.),
- revision (9 kap.),
- allmän och särskild granskning (10 kap.),
- ökning av aktiekapitalet, utgivande av nya aktier, upptagande av vissa penninglån, m.m. (11 kap.),
- fondemission (12 kap.),
- nyemission av aktier (13 kap.),
- emission av teckningsoptioner med åtföljande teckning av nya aktier (14 kap.),
- emission av konvertibler med åtföljande konvertering till nya aktier (15 kap.),
- vissa riktade emissioner m.m. (16 kap.),
- värdeöverföringar från bolaget (17 kap.),
- vinstutdelning (18 kap.),
- förvärv av egna aktier m.m. (19 kap.),
- minskning av aktiekapitalet och reservfonden (20 kap.),
- lån från bolaget till aktieägare m.fl. (21 kap.),
- inlösen av minoritetsaktier (22 kap.),
- fusion av aktiebolag (23 kap.),
- delning av aktiebolag (24 kap.),
- likvidation och konkurs (25 kap.),
- byte av bolagskategori (26 kap.),
- registrering (27 kap.),
- aktiebolags firma (28 kap.),
- skadestånd (29 kap.),
- straff och vite (30 kap.),
- överklagande (31 kap.), samt
- aktiebolag med särskild vinstutdelningsbegränsning (32 kap.). *Lag (2005:812)*

Privata och publika aktiebolag

2 § Ett aktiebolag är ett privat aktiebolag eller ett publikt aktiebolag.

Ett privat aktiebolag kan vara ett aktiebolag med särskild vinstutdelningsbegränsning enligt bestämmelserna i 32 kap.

Lagen gäller alla aktiebolag, om inte annat föreskrivs. *Lag (2005:812)*

Aktieägarnas betalningsansvar

3 § I ett aktiebolag har aktieägarna inte något personligt betalningsansvar för bolagets förpliktelser.

I 25 kap. 19 § finns bestämmelser om personligt betalningsansvar för aktieägare i samband med likvidationsskyldighet på grund av kapitalbrist. *Lag (2007:317)*

Aktiekapital

4 § Ett aktiebolag skall ha ett aktiekapital. Aktiekapitalet skall vara bestämt i bolagets redovisningsvaluta. Av 4 kap. 6 § bokföringslagen (1999:1078) framgår att redovisningsvalutan får vara antingen svenska kronor eller euro.

5 § Om aktiekapitalet är bestämt i kronor, ska det uppgå till minst 50.000 kr.

Om aktiekapitalet är bestämt i euro och har varit bestämt i euro sedan bolaget bildades, ska det uppgå till minst det belopp i euro som enligt den av Europeiska centralbanken då fastställda växelkursen motsvarade 50.000 kr. Har aktiekapitalet tidigare varit bestämt i kronor, ska det uppgå till minst det belopp i euro som vid bytet av redovisningsvaluta motsvarade 50.000 kr.

I fråga om publika aktiebolag gäller 14 § i stället för första och andra styckena.
Lag (2010:89)

6 § Om aktiekapitalet är fördelat på flera aktier, representerar varje aktie en lika stor andel av aktiekapitalet. Aktiens andel i aktiekapitalet utgör aktiens kvotvärde.

Förbud mot spridning av aktier m.m. i privata aktiebolag

7 § Ett privat aktiebolag eller en aktieägare i ett sådant bolag får inte genom annonsering försöka sprida aktier eller teckningsrätter i bolaget eller skuldebrev eller teckningsoptioner som bolaget har gett ut.

Ett privat aktiebolag eller en aktieägare i ett sådant bolag får inte heller på annat sätt försöka sprida i första stycket angivna värdepapper genom att erbjuda fler än 200 personer att teckna eller förvärva värdepapperen. Detta gäller dock inte om erbjudandet riktar sig enbart till en krets som i förväg har anmält intresse av sådana erbjudanden och antalet utbjudna poster inte överstiger 200.

Förbuden i första och andra styckena gäller inte erbjudanden som avser överlåtelse till högst tio förvärvare. Förbuden gäller inte heller i fråga om aktiebolag med särskild vinstutdelningsbegränsning. *Lag (2005:812)*

8 § Sådana värdepapper som anges i 7 § får, så länge bolaget är privat, inte bli föremål för handel på en reglerad marknad, en motsvarande marknad utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller någon annan organiserad marknadsplats. *Lag (2007:566)*

Var det finns definitioner och förklaringar

9 § Bestämmelser om betydelsen av följande begrepp, termer och uttryck finns i nedan angivna paragrafer:

– absorption, 23 kap. 1 §
– apportegendom, 2 kap. 6 §
– avstämningsbolag, 1 kap. 10 §
– avstämningsförbehåll, 1 kap. 10 §
– byte av redovisningsvaluta, 3 kap. 8 §
– delning, 24 kap. 1 §
– delningsvederlag, 24 kap. 2 §

– dotterföretag, 1 kap. 11 §
– emissionsbeslut, 11 kap. 2 §
– emissionsbevis, 11 kap. 4 §
– fondaktie, 11 kap. 4 §
– fondaktierätt, 11 kap. 4 §
– fondaktierättsbevis, 11 kap. 4 §
– fondemission, 12 kap. 1 §
– fusion, 23 kap. 1 §
– fusionsvederlag, 23 kap. 2 §
– företrädesrätt, 4 kap. 3 §
– förköpsförbehåll, 4 kap. 18 §
– gränsöverskridande fusion, 23 kap. 36 §
– hembudsförbehåll, 4 kap. 27 §
– inlösenförbehåll, 20 kap. 31 §
– interimsbevis, 6 kap. 9 §
– kombination, 23 kap. 1 §
– koncern, 1 kap. 11 §
– konvertering, 11 kap. 4 §
– konvertibel, 11 kap. 4 §
– kvotvärde, 1 kap. 6 §
– lekmannarevisor, 10 kap. 1 §
– lösenbevis, 22 kap. 13 §
– maximikapital, 3 kap. 1 §
– minimikapital, 3 kap. 1 §
– moderbolag, 1 kap. 11 §
– omvandlingsförbehåll, 4 kap. 6 §
– sammanläggning av aktier, 4 kap. 46 §
– samtyckesförbehåll, 4 kap. 8 §
– stiftare, 2 kap. 1 §
– stiftelseurkund, 2 kap. 5 §
– särskild delgivningsmottagare, 8 kap. 40 §
– särskild firmatecknare, 8 kap. 37 §
– särskild granskare, 10 kap. 21 §
– teckningsoption, 11 kap. 4 §
– teckningsoptionsbevis, 11 kap. 4 §
– teckningsrätt, 11 kap. 4 §
– teckningsrättsbevis, 11 kap. 4 §
– tillämplig lag om årsredovisning, 1 kap. 12 a §
– uppdelning av aktier, 4 kap. 46 §
– värdepapperscentral, 10 b §
– årsstämma, 7 kap. 10 §
– överskjutande aktier, 4 kap. 47 §. *Lag (2016:60)*

Allmän associationsrätt

Avstämningsbolag

10 § Ett avstämningsbolag är ett aktiebolag vars bolagsordning innehåller förbehåll om att bolagets aktier ska vara registrerade i ett avstämningsregister enligt lagen (1998:1479) om värdepapperscentraler och kontoföring av finansiella instrument (*avstämningsförbehåll*).

I ett avstämningsbolag ska aktierna registreras i ett avstämningsregister för bolaget.
Lag (2016:60)

10 a § Vid tillämpningen av denna lag ska med ett avstämningsregister enligt lagen (1998:1479) om värdepapperscentraler och kontoföring av finansiella instrument jämställas ett motsvarande register som förs av en sådan värdepapperscentral som avses i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 909/2014 av den 23 juli 2014 om förbättrad värdepappersavveckling i Europeiska unionen och om värdepapperscentraler

samt ändring av direktiv 98/26/EG och 2014/65/EU och förordning (EU) nr 236/2012, i den ursprungliga lydelsen, som är etablerad i ett annat land inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet än Sverige.

Ett konto i ett sådant register ska jämställas med ett avstämningskonto enligt lagen om värdepapperscentraler och kontoföring av finansiella instrument. *Lag (2016:60)*

10 b § Med värdepapperscentral och värdepapperscentral från tredjeland avses detsamma som i 1 kap. 3 § lagen (1998:1479) om värdepapperscentraler och kontoföring av finansiella instrument. Vid tillämpningen av 5 kap. 12, 12 a, 16, 18 och 19 §§ denna lag ska med värdepapperscentral jämställas en värdepapperscentral från tredjeland som är erkänd enligt artikel 25 i förordning (EU) nr 909/2014, i den ursprungliga lydelsen.
Lag (2016:60)

Begreppen moderbolag, dotterföretag och koncern

11 § Ett aktiebolag är moderbolag och en annan juridisk person är dotterföretag, om aktiebolaget

1. innehar mer än hälften av rösterna för samtliga aktier eller andelar i den juridiska personen,
2. äger aktier eller andelar i den juridiska personen och på grund av avtal med andra delägare i denna förfogar över mer än hälften av rösterna för samtliga aktier eller andelar,
3. äger aktier eller andelar i den juridiska personen och har rätt att utse eller avsätta mer än hälften av ledamöterna i dess styrelse eller motsvarande ledningsorgan, eller
4. äger aktier eller andelar i den juridiska personen och har rätt att ensamt utöva ett bestämmande inflytande över denna på grund av avtal med den juridiska personen eller på grund av föreskrift i dess bolagsordning, bolagsavtal eller därmed jämförbara stadgar.

Vidare är en juridisk person dotterföretag till moderbolaget, om ett annat dotterföretag till moderbolaget eller moderbolaget tillsammans med ett eller flera andra dotterföretag eller flera andra dotterföretag tillsammans

1. innehar mer än hälften av rösterna för samtliga aktier eller andelar i den juridiska personen,
2. äger aktier eller andelar i den juridiska personen och på grund av avtal med andra delägare i denna förfogar över mer än hälften av rösterna för samtliga aktier eller andelar, eller
3. äger aktier eller andelar i den juridiska personen och har rätt att utse eller avsätta mer än hälften av ledamöterna i dess styrelse eller motsvarande ledningsorgan.

Om ett dotterföretag äger aktier eller andelar i en juridisk person och på grund av avtal med den juridiska personen eller på grund av föreskrift i dess bolagsordning, bolagsavtal eller därmed jämförbara stadgar har rätt att ensamt utöva ett bestämmande inflytande över den juridiska personen, är även denna dotterföretag till moderbolaget.

Moderbolag och dotterföretag utgör tillsammans en koncern.

Med koncernföretag avses i denna lag företag i samma koncern.

12 § I de fall som avses i 11 § första stycket 1–3 och andra stycket skall sådana rättigheter som tillkommer någon som handlar i eget namn men för en annan fysisk eller juridisk persons räkning anses tillkomma den personen.

Vid bestämmandet av antalet röster i ett dotterföretag beaktas inte de aktier och andelar i dotterföretaget som innehas av dotterföretaget självt eller av dess dotterföretag. Detsamma gäller aktier och andelar som innehas av den som handlar i eget namn men för dotterföretagets eller dess dotterföretags räkning.

Begreppet tillämplig lag om årsredovisning

12 a § Med *tillämplig lag om årsredovisning* avses i denna lag årsredovisningslagen (1995:1554) eller, i fråga om aktiebolag som helt eller delvis omfattas av lagen

(1995:1559) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag eller lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag, dessa respektive lagar och de föreskrifter som har meddelats med stöd av dem. I fråga om bolag som upprättar eller ska upprätta koncernredovisning enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1606/2002 av den 19 juli 2002 om tillämpning av internationella redovisningsstandarder avses även, såvitt gäller koncernredovisningen, de redovisningsstandarder som har antagits med stöd av förordningen. *Lag (2010:2071)*

Vissa bestämmelsers tillämpning när bolaget saknar revisor

12 b § Bestämmelserna i denna lag om bolagets revisor och om den revisionsberättelse som bolagets revisor lämnar gäller endast om bolaget enligt lag ska ha revisor eller ändå har en revisor. *Lag (2010:834)*

Undertecknande med elektronisk underskrift

13 § En handling enligt denna lag som ska vara undertecknad får, om något annat inte anges, undertecknas med en sådan avancerad elektronisk underskrift som avses i artikel 3 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 910/2014 av den 23 juli 2014 om elektronisk identifiering och betrodda tjänster för elektroniska transaktioner på den inre marknaden och om upphävande av direktiv 1999/93/EG, i den ursprungliga lydelsen.
Lag (2016:643)

Särskilda bestämmelser för publika aktiebolag

14 § Om aktiekapitalet i ett publikt aktiebolag är bestämt i kronor, skall det uppgå till minst 500.000 kr.

Om aktiekapitalet i ett publikt aktiebolag är bestämt i euro och har varit bestämt i euro sedan bolaget bildades, skall det uppgå till minst det belopp i euro som enligt den av Europeiska centralbanken då fastställda växelkursen motsvarade 500.000 kr. Har aktiekapitalet tidigare varit bestämt i kronor, skall det uppgå till minst det belopp i euro som vid bytet av redovisningsvaluta motsvarade 500.000 kr.

2 kap. Bildande av aktiebolag

Stiftare

1 § Ett aktiebolag bildas av en eller flera fysiska eller juridiska personer (*stiftare*).
Lag (2014:539)

Allmän associationsrätt

2 § Den som är underårig eller i konkurs eller som har förvaltare enligt 11 kap. 7 § föräldrabalken kan inte vara stiftare. Att detsamma gäller den som har näringsförbud följer av 11 § lagen (2014:836) om näringsförbud. *Lag (2014:848)*

Åtgärder som skall vidtas vid bolagsbildningen

3 § Vid bolagsbildningen skall följande åtgärder vidtas:

1. Stiftarna skall upprätta ett utkast till en stiftelseurkund enligt bestämmelserna i 5–10 §§.
2. En eller flera bland stiftarna skall teckna sig för samtliga aktier i bolaget enligt bestämmelserna i 12 §.
3. Aktierna skall betalas enligt bestämmelserna i 15–19 §§.
4. Stiftarna skall färdigställa, datera och underteckna stiftelseurkunden.
5. Styrelsen skall anmäla bolaget för registrering enligt bestämmelserna i 22 och 23 §§.

När bolaget anses bildat

4 § Bolaget anses bildat när stiftelseurkunden har undertecknats av samtliga stiftare.

Av 24 och 25 §§ framgår att frågan om bolagsbildning faller om registrering inte sker inom viss tid och att bolaget får rättshandlingsförmåga först i och med registreringen av bolaget.

Stiftelseurkunden

Stiftelseurkundens innehåll

5 § I stiftelseurkunden ska stiftarna ange
1. hur mycket som ska betalas för varje aktie (teckningskursen), och
2. fullständigt namn, personnummer eller, om sådant saknas, födelsedatum och postadress för styrelseledamot och, i förekommande fall, revisor, styrelsesuppleant, revisorssuppleant och lekmannarevisor. Om revisorn är ett registrerat revisionsbolag, ska bolagets organisationsnummer eller något annat identifieringsnummer anges.

I förekommande fall ska det även anges om
1. en aktie ska kunna tecknas med rätt eller skyldighet att betala aktien med annan egendom än pengar,
2. en aktie ska kunna tecknas med rätt eller skyldighet för bolaget att överta egendom mot någon annan ersättning än aktier,
3. en aktie ska kunna tecknas med andra villkor,
4. bolaget ska ersätta kostnader för bolagets bildande, och
5. någon på något annat sätt ska få särskilda rättigheter eller förmåner av bolaget.

En sådan bestämmelse som avses i andra stycket ska återges i sin helhet i stiftelseurkunden.

Teckningskursen enligt första stycket 1 får inte understiga aktiens kvotvärde. Kvotvärdet ska då beräknas på grundval av bolagsordningens uppgifter om aktiekapital och antal aktier. Om det i bolagsordningen föreskrivs ett minimikapital och ett maximikapital och ett lägsta och högsta antal aktier, ska beräkningen ske genom att det högsta angivna aktiekapitalet divideras med det högsta antalet aktier eller det lägsta angivna aktiekapitalet med det lägsta antalet aktier. *Lag (2016:431)*

6 § Endast egendom som är eller kan antas bli till nytta för bolagets verksamhet kan utgöra sådan egendom som avses i 5 § andra stycket 1 och 2 (*apportegendom*). Med apportegendom får inte jämställas åtagande att utföra arbete eller tillhandahålla tjänst. Värdet på apportegendom får inte sättas högre än det verkliga värdet för bolaget.

7 § Stiftelseurkunden skall innehålla en redogörelse för de omständigheter som kan vara av betydelse för bedömningen av de bestämmelser som avses i 5 § andra stycket och för bedömningen av värdet på apportegendom. Av redogörelsen skall framgå hur värdet på apportegendomen har bestämts och vilka rättsliga och ekonomiska synpunkter som har beaktats vid värderingen. Följande uppgifter skall anges särskilt:
1. namn, person- eller organisationsnummer och hemvist beträffande den som avses med en bestämmelse,
2. det värde som apportegendomen beräknas komma att tas upp till i balansräkningen, och
3. antalet aktier i bolaget eller annan ersättning som skall lämnas för apportegendomen.

8 § Stiftelseurkunden skall innehålla uppgift om det högsta beräknade beloppet av de kostnader för bolagets bildande som enligt stiftelseurkunden skall betalas av bolaget. Om det inte uppkommer andra kostnader för bolagets bildande än allmänna avgifter och sedvanliga kostnader för upprättandet av stiftelseurkunden och liknande arbete, behöver dock uppgift om kostnaderna inte lämnas.

I fråga om publika aktiebolag gäller 28 §.

9 § Om ett skriftligt avtal har upprättats rörande en sådan bestämmelse som avses i 5 § andra stycket, skall avtalet eller en kopia av avtalet fogas till stiftelseurkunden eller i stiftelseurkunden göras en hänvisning till avtalet med uppgift om var det finns tillgängligt för aktietecknarna. Innehållet i ett muntligt avtal skall i sin helhet tas upp i stiftelseurkunden.

När en rörelse tillskjuts eller övertas, skall vad som sägs i första stycket om skriftliga avtal gälla även balans- och resultaträkningar för rörelsen under rörelsens senaste två räkenskapsår. I stiftelseurkunden skall det lämnas en upplysning om rörelsens resultat

under tiden därefter. Om balans- och resultaträkningar inte har upprättats för rörelsen, skall det i stiftelseurkunden lämnas en upplysning om rörelsens resultat under de nämnda räkenskapsåren.

10 § Stiftelseurkunden skall innehålla en bolagsordning. Bestämmelser om bolagsordningens innehåll finns i 3 kap.

Verkan av att apportbestämmelser m.m. har redovisats på felaktigt sätt

11 § Om 5 § tredje stycket eller 7 eller 9 § inte har iakttagits beträffande en viss bestämmelse i stiftelseurkunden, är bestämmelsen utan verkan mot bolaget.

Aktieteckning

Hur aktier skall tecknas

12 § Aktieteckning skall ske i stiftelseurkunden. En aktieteckning som har gjorts på annat sätt kan göras gällande endast om bolaget registreras utan att aktietecknaren dessförinnan har anmält felet hos Bolagsverket.

Aktieteckningen blir bindande för aktietecknaren när stiftelseurkunden har undertecknats av samtliga stiftare.

Verkan av att aktier har tecknats med avvikande villkor

13 § Om en aktie har tecknats med villkor som inte stämmer överens med stiftelseurkunden, kan aktietecknaren inte åberopa villkoret.

Verkan av att villkor för aktieteckning inte har uppfyllts

14 § Efter bolagets registrering kan en aktietecknare inte som grund för att aktieteckningen är ogiltig åberopa att ett villkor i stiftelseurkunden inte har uppfyllts.

Betalning av aktierna

Vad som lägst skall betalas för en aktie

15 § Betalningen för en aktie får inte understiga aktiens kvotvärde. Kvotvärdet skall därvid beräknas på det sätt som anges i 5 § fjärde stycket.

Om en aktie har tecknats med villkor som strider mot första stycket, skall ett belopp som motsvarar aktiens kvotvärde ändå betalas. *Lag (2007:317)*

Hur aktierna skall betalas

16 § Aktierna skall betalas i pengar eller, om en bestämmelse om detta finns i stiftelseurkunden, med apportegendom.

Betalning i pengar

17 § Betalning i pengar skall ske genom insättning på ett särskilt konto som stiftarna har öppnat för ändamålet hos en bank, ett kreditmarknadsföretag eller ett motsvarande utländskt kreditinstitut i en stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. Belopp som har satts in på kontot får lyftas först när hela det belopp som skall betalas i pengar har satts in på kontot och stiftelseurkunden har undertecknats av samtliga stiftare.

Betalning med apportegendom

18 § Betalning med apportegendom skall ske genom att apportegendomen avskiljs för att ingå i bolagets egendom.

19 § Om aktierna betalas med apportegendom eller om bolaget enligt villkor i stiftelseurkunden ska fullgöra förpliktelser efter bildandet, ska en revisor lämna ett skriftligt, undertecknat yttrande över betalningen. Av yttrandet ska det framgå att

1. all apportegendom har tillförts bolaget,
2. apportegendomen är eller kan antas bli till nytta för bolagets verksamhet, och
3. apportegendomen inte i stiftelseurkunden har tagits upp till högre värde än det verkliga värdet för bolaget.

I yttrandet ska revisorn beskriva apportegendomen och ange vilken metod som har använts vid värderingen. Särskilda svårigheter att uppskatta värdet av egendomen ska anmärkas. Av yttrandet ska det också framgå att förpliktelser som bolaget enligt villkor i stiftelseurkunden ska fullgöra efter bildandet har redovisats och värderats enligt god redovisningssed.

En revisor som avses i första stycket ska vara en auktoriserad eller godkänd revisor eller ett registrerat revisionsbolag.

Denna paragraf gäller inte om bolaget bildas genom fusion eller delning. *Lag (2011:1046)*

Betalningens verkan mot aktietecknarens borgenärer

20 § Betalning som har erlagts på det sätt som anges i 17 eller 18 § blir förbehållen bolaget mot aktietecknarens borgenärer när stiftelseurkunden har undertecknats av samtliga stiftare.

Kvittning m.m.

21 § En skuld på grund av aktieteckning får inte kvittas mot en fordran hos bolaget.

Överlåts en aktie som ännu inte är fullt betald, är förvärvaren, så snart han eller hon har anmält sig för införing i aktieboken, ansvarig för betalningen tillsammans med överlåtaren.

Registrering av bolaget

Registreringsanmälan

22 § Styrelsen skall inom sex månader från stiftelseurkundens undertecknande anmäla bolaget för registrering i aktiebolagsregistret.

Förutsättningar för registrering

23 § Bolaget får registreras endast om

1. summan av de belopp som enligt 5 § fjärde stycket lägst skall betalas för de tecknade aktierna (bolagets aktiekapital) motsvarar det aktiekapital som anges i bolagsordningen eller uppgår till minst minimikapitalet,
2. full och godtagbar betalning har lämnats för samtliga tecknade aktier,
3. ett intyg visas upp från ett sådant kreditinstitut som avses i 17 § angående betalning i pengar,
4. ett revisorsyttrande enligt 19 § visas upp angående sådan apportegendom och sådana förpliktelser för bolaget som anges i stiftelseurkunden, och
5. bolagsbildningen även i övrigt har skett i enlighet med denna lag och annan författning.

Verkan av att registrering inte sker

24 § Frågan om bolagsbildningen faller, om

1. någon anmälan för registrering av bolaget inte har gjorts inom föreskriven tid, eller
2. Bolagsverket genom ett beslut som har vunnit laga kraft har avskrivit ett ärende om sådan registrering eller har vägrat registrering.

Om frågan om bolagets bildande har fallit eller om aktieteckningen av annat skäl inte är bindande, skall de belopp som har betalats för tecknade aktier samt uppkommen avkastning, med avdrag för kostnader på grund av åtgärd enligt 25 § tredje meningen, genast betalas tillbaka. Detsamma gäller i fråga om apportegendom. Stiftarna och, från den tidpunkt då samtliga stiftare har undertecknat stiftelseurkunden, styrelseledamöterna svarar solidariskt för återbetalningen.

Rättshandlingar som har företagits före bolagets registrering

25 § Innan bolaget har registrerats, kan det inte förvärva rättigheter eller åta sig skyldigheter. Det kan inte heller föra talan vid domstol eller någon annan myndighet. Styrelsen kan för bolagets räkning föra talan i mål som rör bolagsbildningen och vidta andra åtgärder för att kräva in tecknade aktiebelopp eller andra utfästa tillskott.

26 § Uppkommer en förpliktelse genom någon åtgärd som vidtas i bolagets namn före registreringen, svarar de som har deltagit i åtgärden eller i beslutet om den solidariskt för förpliktelsen. När bolaget har registrerats, övergår ansvaret på bolaget, om förpliktelsen följer av stiftelseurkunden eller har kommit till efter det att bolaget bildades.

27 § Om det har slutits avtal för bolaget före registreringen gäller följande. En avtalspart som inte kände till att bolaget inte var registrerat, kan frånträda avtalet till dess att bolaget har registrerats. En avtalspart som kände till att bolaget inte var registrerat kan, om annat inte har avtalats, frånträda avtalet endast om frågan om bolagets bildande har fallit enligt 24 §.

Särskilda bestämmelser för publika aktiebolag

Uppgift i stiftelseurkunden om kostnader för bolagets bildande

28 § När ett publikt aktiebolag bildas, skall stiftelseurkunden innehålla uppgift om samtliga kostnader för bolagets bildande.

Uppskjuten apport

29 § Om ett publikt aktiebolag inom två år från registreringen i aktiebolagsregistret träffar avtal med en stiftare eller en aktieägare, som innebär att bolaget förvärvar egendom mot en ersättning som motsvarar minst en tiondel av aktiekapitalet, skall styrelsen inom sex månader underställa bolagsstämman avtalet för godkännande. Det gäller dock inte om förvärvet sker på en reglerad marknad eller en motsvarande marknad utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller som ett led i bolagets löpande affärsverksamhet. *Lag (2007:566)*

30 § Följande handlingar skall fogas till styrelsens förslag om godkännande av ett sådant avtal som avses i 29 §:

1. en redogörelse, undertecknad av styrelsen, för de omständigheter som kan vara av betydelse för en bedömning av värdet på egendomen och av avtalet i övrigt, upprättad med tillämpning av 7 och 9 §§,
2. ett yttrande, undertecknat av en auktoriserad eller godkänd revisor eller ett registrerat revisionsbolag, över redogörelsen enligt 1, med sådana uppgifter som avses i 19 §.

Avtalet skall tillsammans med styrelsens redogörelse och revisorns yttrande hållas tillgängligt hos bolaget för aktieägarna under minst en vecka före den bolagsstämma där beslutet skall fattas.

Allmän associationsrätt

31 § Bolagsstämmans beslut att godkänna ett sådant avtal som avses i 29 § skall genast anmälas för registrering i aktiebolagsregistret.

3 kap. Bolagsordning

Bolagsordningens innehåll

Obligatoriska uppgifter

1 § Bolagsordningen ska ange

1. bolagets firma,
2. den ort i Sverige där bolagets styrelse ska ha sitt säte,
3. föremålet för bolagets verksamhet, angivet till sin art,
4. aktiekapitalet eller, om detta utan ändring av bolagsordningen ska kunna bestämmas till ett lägre eller högre belopp, minimikapitalet och maximikapitalet, varvid minimikapitalet inte får vara mindre än en fjärdedel av maximikapitalet,
5. antalet aktier eller, om det i bolagsordningen har angetts ett minimikapital och ett maximikapital, ett lägsta och högsta antal aktier, varvid relationen mellan minimikapitalet och det lägsta antalet aktier ska vara densamma som relationen mellan maximikapitalet och det högsta antalet aktier,
6. antalet eller lägsta och högsta antalet styrelseledamöter,

7. antalet eller lägsta och högsta antalet styrelsesuppleanter, om sådana ska finnas,
8. antalet eller lägsta och högsta antalet revisorer, om revisor ska finnas enligt 9 kap. 1 §,
9. hur bolagsstämma ska sammankallas, och
10. den tid som bolagets räkenskapsår ska omfatta.

När antalet styrelseledamöter och styrelsesuppleanter anges enligt första stycket 6 och 7, ska arbetstagarrepresentanter som utses enligt lagen (1987:1245) om styrelserepresentation för de privatanställda inte räknas med.

I fråga om publika aktiebolag gäller även 11 §. *Lag (2010:834)*

Uppgift om redovisningsvaluta

2 § Om bolaget skall ha euro som redovisningsvaluta, skall detta anges i bolagsordningen. I så fall skall det i bolagsordningen också anges att aktiekapitalet skall vara bestämt i euro.

Uppgift om verksamhetens syfte

3 § Om bolagets verksamhet helt eller delvis skall ha ett annat syfte än att ge vinst till fördelning mellan aktieägarna, skall detta anges i bolagsordningen. I så fall skall det också anges hur bolagets vinst och behållna tillgångar vid bolagets likvidation skall användas.

Ändring av bolagsordningen

Vem som kan besluta om ändring av bolagsordningen

4 § Ändringar i bolagsordningen beslutas av bolagsstämman. Bestämmelser om bolagsstämmans beslut finns i 7 kap.

Anmälan och verkställighet av beslut om ändring av bolagsordningen

5 § Ett beslut om ändring av bolagsordningen skall genast anmälas för registrering i aktiebolagsregistret och får, utom i de fall som avses i 27 kap. 8 §, inte verkställas förrän det har registrerats.

Regeringens tillstånd till ändringar av bolagsordningen

6 § Om det i bolagsordningen på grund av lag eller annan författning eller efter regeringens medgivande har tagits in en bestämmelse enligt vilken en annan bestämmelse i bolagsordningen inte får ändras utan att regeringen har lämnat tillstånd till det, får inte heller den förstnämnda bestämmelsen ändras utan regeringens tillstånd.

Panthavares samtycke till att avstämningsförbehåll tas bort ur bolagsordningen

7 § Ett beslut om ändring av bolagsordningen som innebär att avstämningsförbehåll tas bort blir giltigt endast om de som har panträtt i bolagets aktier skriftligen har samtyckt till beslutet.

Särskilda bestämmelser vid byte av redovisningsvaluta

8 § Ett beslut om att införa eller ändra en sådan bestämmelse i bolagsordningen som avses i 2 § (beslut om *byte av redovisningsvaluta*) får verkan från och med det räkenskapsår som börjar efter det att beslutet om ändring av bolagsordningen har registrerats.

9 § Om bolaget har fattat ett beslut om byte av redovisningsvaluta, får ändring av bolagsordningens uppgifter om aktiekapitalet eller minimikapitalet och maximikapitalet anstå till den första ordinarie bolagsstämman efter det att beslutet om byte av redovisningsvaluta fick verkan.

10 § Om Bolagsverket har registrerat ett beslut om byte av redovisningsvaluta, skall verket vid ingången av närmast följande räkenskapsår räkna om det registrerade aktie-

kapitalet till den nya valutan. Omräkningen skall göras enligt den växelkurs som har fastställts av Europeiska centralbanken den sista svenska bankdagen under föregående räkenskapsår.

Styrelsen skall senast till den första ordinarie bolagsstämman efter det att beslutet fick verkan lägga fram förslag om nödvändiga följdändringar av bolagsordningens föreskrifter om aktiekapitalets storlek.

Särskilda bestämmelser för publika aktiebolag

Uppgift om bolagskategori

11 § I fråga om publika aktiebolag, vars firma inte innehåller ordet publikt, skall i bolagsordningen anges beteckningen (publ) efter firman.

4 kap. Aktierna

Aktieslag

Likhetsprincipen

1 § Alla aktier har lika rätt i bolaget, om inte annat följer av 2–5 §§.

Föreskrifter om olika aktieslag

2 § I bolagsordningen får det föreskrivas att aktier av olika slag skall finnas eller kunna ges ut. En sådan föreskrift skall innehålla uppgift om

1. olikheterna mellan aktieslagen, och
2. antalet eller andelen aktier av varje slag.

I en uppgift enligt första stycket 2 får anges det högsta och det lägsta antalet eller den högsta och den lägsta andelen aktier av ett visst slag.

Föreskrifter om företrädesrätt vid nyemission av aktier eller emission av teckningsoptioner eller konvertibler

3 § Om en föreskrift enligt 2 § innebär att aktierna skall ge olika rätt till bolagets tillgångar eller vinst eller att aktierna skall ha olika röstvärde, skall det i föreskriften anges vilken företrädesrätt aktieägarna skall ha vid sådan nyemission av aktier eller sådan emission av teckningsoptioner eller konvertibler som inte sker mot betalning med apportegendom.

En föreskrift om företrädesrätt enligt första stycket skall innebära

Allmän associationsrätt

1. att aktieägarna skall ha företrädesrätt i förhållande till deras andel i bolagets kapital, eller
2. att en gammal aktie skall ge företrädesrätt till ny aktie av samma slag, att aktier som inte tecknas av de i första hand berättigade aktieägarna skall erbjudas samtliga aktieägare och att, om inte hela antalet aktier som tecknas på grund av sistnämnda erbjudande kan ges ut, aktierna skall fördelas mellan tecknarna i förhållande till det antal aktier de äger och, i den mån detta inte kan ske, genom lottning.

En föreskrift enligt andra stycket 2 får tas in i bolagsordningen endast om skillnaderna mellan aktierna är av det slag som anges i första stycket.

Föreskrifter om rätt till fondaktie

4 § Om en föreskrift enligt 2 § innebär att aktierna i bolaget inte skall ge lika rätt till andel i bolagets tillgångar eller vinst, skall det i bolagsordningen också anges vilken rätt aktieägarna skall ha till nya aktier vid en ökning av aktiekapitalet genom fondemission.

Röstvärdesskillnader

5 § Ingen aktie får ha ett röstvärde som överstiger tio gånger röstvärdet för någon annan aktie.

Omvandlingsförbehåll

6 § I bolagsordningen får det tas in ett förbehåll om att en aktie av ett visst slag under vissa angivna förutsättningar och på närmare angivet sätt skall kunna omvandlas till en aktie av annat angivet slag (omvandlingsförbehåll).

Om en aktie omvandlas, skall detta genast anmälas för registrering i aktiebolagsregistret.

En omvandling är verkställd när den har registrerats i aktiebolagsregistret samt antecknats i aktieboken eller, om bolaget är avstämningsbolag, i avstämningsregistret.

Aktiers överlåtbarhet

7 § Aktier kan överlåtas och förvärvas fritt, om inte annat följer av ett sådant förbehåll i bolagsordningen som anges i 8, 18 eller 27 § eller annars av lag.

Finns det flera förbehåll i bolagsordningen som inskränker aktiers överlåtbarhet, skall de anges var för sig.

Samtyckesförbehåll

Innebörden av ett samtyckesförbehåll

8 § I bolagsordningen för ett bolag som inte är avstämningsbolag får det tas in ett förbehåll om att en eller flera aktier får överlåtas till en ny ägare endast med bolagets samtycke (*samtyckesförbehåll*).

Innehållet i ett samtyckesförbehåll

9 § Av ett samtyckesförbehåll skall det framgå

1. om bolagsstämman eller styrelsen skall pröva en fråga om samtycke,
2. vilka slag av överlåtelser som kräver bolagets samtycke,
3. om bolaget skall kunna ge eller vägra samtycke för ett mindre antal aktier än ansökan om samtycke omfattar,
4. villkoren för en annan förvärvares övertagande enligt 12 §,
5. den tid, minst en och högst tre månader från behörig ansökan enligt 11 §, inom vilken bolaget skall meddela beslut i frågan om samtycke,
6. den tid, minst en och högst två månader från det att bolaget avsände meddelande enligt 13 §, inom vilken talan enligt 14 § skall väckas, och
7. den tid, högst en månad från den tidpunkt då priset för aktierna blev bestämt, inom vilken aktier som har övertagits av en annan förvärvare enligt 12 § skall betalas.

En föreskrift enligt första stycket 4 behöver inte innehålla någon uppgift om priset för aktierna vid övertagande enligt 12 §. Om en sådan uppgift saknas, skall priset bestämmas så att det motsvarar det pris som kan påräknas vid en försäljning under normala förhållanden.

Samtyckesförbehålls tillämplighet på utmätta aktier

10 § Ett samtyckesförbehåll hindrar inte att utmätta aktier eller aktier som ingår i ett konkursbo överlåts.

Ansökan om samtycke

11 § Den som avser att överlåta en aktie som omfattas av ett samtyckesförbehåll skall före överlåtelsen ansöka om samtycke hos bolagets styrelse.

Av ansökan skall framgå vem den tilltänkte förvärvaren är. Vill överlåtaren att bolaget skall anvisa någon annan förvärvare om samtycke till överlåtelsen vägras, skall detta anges i ansökan. I så fall skall överlåtaren samtidigt ange samtliga villkor för överlåtelsen.

Bolagets beslut i en fråga om samtycke

12 § Vägrar bolaget samtycke till överlåtelsen, skall bolaget ange skälen för det. Om överlåtaren har begärt det, skall bolaget i beslutet att vägra samtycke också anvisa en annan förvärvare som är beredd att överta aktierna.

Om bolaget inte anvisar någon annan förvärvare trots att överlåtaren har begärt det, får samtycke inte vägras.

Om bolaget inte har fattat något beslut i frågan om samtycke inom den tid som har angetts i samtyckesförbehållet enligt 9 § första stycket 5, skall bolaget anses ha gett sitt samtycke till överlåtelsen.

13 § Bolagets beslut i frågan om samtycke skall skickas till överlåtaren på den adress som denne har uppgett i ärendet eller, om någon adressuppgift inte har lämnats, den adress som har antecknats i aktieboken.

Om bolagets beslut har fattats av styrelsen och innebär att samtycke lämnas, skall en kopia av beslutet också sändas till samtliga aktieägare med känd postadress.

Talan angående samtycke

14 § En aktieägare som är missnöjd med bolagets beslut att ge eller vägra samtycke eller med villkoren för övertagande enligt 12 § får väcka talan inom den tid som har angetts i samtyckesförbehållet. Detsamma gäller i fall som avses i 12 § tredje stycket.

I bolagsordningen får föreskrivas att en tvist enligt första stycket skall avgöras av en eller flera skiljemän. En sådan föreskrift har samma verkan som ett skiljeavtal.

Jämkning

15 § Om tillämpningen av en föreskrift enligt 9 § första stycket 4 om villkoren för ett övertagande av aktier skulle ge någon en otillbörlig fördel eller nackdel, kan villkoren jämkas.

Verkan av ett beslut om samtycke

16 § Bolagets samtycke till en överlåtelse gäller i sex månader från det att bolaget skickade meddelande om sitt beslut till överlåtaren eller, i fall som avses i 12 § tredje stycket, från utgången av den tid som har angetts i samtyckesförbehållet enligt 9 § första stycket 5. Om villkoren för överlåtelse har angetts i ansökan om samtycke, gäller samtycket endast om överlåtelsen sker på villkor som inte är förmånligare för förvärvaren än de villkor som har angetts i ansökan.

Överlåtelse i strid med ett samtyckesförbehåll

17 § En överlåtelse av aktier i strid med ett samtyckesförbehåll är ogiltig. Detsamma gäller en överlåtelse som strider mot 16 §.

Förköpsförbehåll

Innebörden av ett förköpsförbehåll

18 § I bolagsordningen för ett bolag som inte är avstämningsbolag får det tas in ett förbehåll om att en aktieägare eller någon annan skall erbjudas att köpa en aktie innan den överlåts till en ny ägare (*förköpsförbehåll*).

Innehållet i ett förköpsförbehåll

19 § Av ett förköpsförbehåll skall det framgå

1. vilka slag av överlåtelser som omfattas av förbehållet,
2. om ett erbjudande om förköp skall kunna utnyttjas för ett mindre antal aktier än erbjudandet omfattar,
3. vilka som skall ha förköpsrätt med uppgift om den ordning i vilken de inbördes skall erbjudas förköp eller hur förköpsrätten är fördelad mellan dem,
4. villkoren för förköp,
5. den tid, minst en och högst två månader från behörig anmälan enligt 20 §, inom vilken förköpsanspråk skall framställas hos bolaget,

6. den tid, minst en och högst två månader från behörig anmälan enligt 21 §, inom vilken talan enligt 22 § skall väckas, och
7. den tid, högst en månad från den tidpunkt då priset blev bestämt, inom vilken förköpta aktier skall betalas.

En föreskrift enligt första stycket 4 behöver inte innehålla uppgift om priset för aktierna. Om en sådan uppgift saknas, skall priset bestämmas så att det motsvarar det pris som kan påräknas vid en försäljning under normala förhållanden.

Anmälan om överlåtelse av aktier som omfattas av förköpsförbehåll

20 § Den som avser att överlåta en aktie som enligt bolagsordningen skall erbjudas till förköp skall före överlåtelsen anmäla detta hos bolagets styrelse. I anmälan skall aktieägaren ange de villkor som han eller hon ställer för förköp.

När en anmälan enligt första stycket har gjorts, skall detta genast antecknas i aktieboken med uppgift om dagen för anmälan.

Bolaget skall lämna en underrättelse om erbjudandet till varje förköpsberättigad med känd postadress.

Utövande av förköpsrätt m.m.

21 § Den som vill utöva förköpsrätt skall anmäla detta till bolagets styrelse. En sådan anmälan skall genast antecknas i aktieboken med uppgift om dagen för anmälan.

Talan angående förköp

22 § Kommer aktieägaren och den som har begärt förköp inte överens i frågan om förköp, får den som har begärt förköp väcka talan inom den tid som anges i förköpsförbehållet.

I bolagsordningen får det föreskrivas att en tvist enligt första stycket skall avgöras av en eller flera skiljemän. En sådan föreskrift har samma verkan som ett skiljeavtal.

Den som väcker talan enligt första stycket skall genast anmäla detta hos bolagets styrelse. En sådan anmälan skall genast antecknas i aktieboken med uppgift om dagen för anmälan.

Intyg om anteckningar i aktieboken

23 § Bolaget skall på begäran av en aktieägare utfärda intyg om sådana anteckningar enligt 20 § andra stycket, 21 § och 22 § tredje stycket som avser aktieägarens aktier.

Jämkning

24 § Om tillämpningen av en föreskrift enligt 19 § första stycket 4 om villkoren för förköp skulle ge någon en otillbörlig fördel eller nackdel, kan villkoren jämkas.

Verkan av att förköp inte har kommit till stånd

25 § Om aktier har erbjudits enligt 20 § utan att förköp har kommit till stånd, har aktieägaren rätt att utan nytt erbjudande överlåta aktierna. Denna rätt gäller dock endast under sex månader från utgången av den tid som har angetts i förköpsförbehållet enligt 19 § första stycket 5 respektive 7 eller, vid tvist om förköp, från den dag tiden för talan enligt 22 § löpte ut eller det blev slutligt fastställt att den som begärt förköp inte hade förköpsrätt. En sådan överlåtelse får inte ske på villkor som är förmånligare för förvärvaren än de villkor som aktieägaren uppgav i sin anmälan enligt 20 §.

Överlåtelse i strid med ett förköpsförbehåll

26 § En överlåtelse av aktier i strid med ett förköpsförbehåll är ogiltig. Detsamma gäller en överlåtelse som strider mot 25 §.

Hembudsförbehåll

Innebörden av ett hembudsförbehåll

27 § I bolagsordningen får det tas in ett förbehåll om att en aktieägare eller någon annan skall ha rätt att lösa en aktie som har övergått till en ny ägare (*hembudsförbehåll*).

I 6 kap. lagen (2006:451) om offentliga uppköpserbjudanden på aktiemarknaden finns bestämmelser om att det i bolagsordningen för vissa aktiebolag får tas in en bestämmelse som innebär att ett förbehåll enligt denna paragraf i vissa situationer skall sakna verkan. *Lag (2006:457)*

Innehållet i ett hembudsförbehåll

28 § Av ett hembudsförbehåll skall det framgå

1. vilka slag av förvärv som omfattas av förbehållet,
2. om ett erbjudande om hembud skall kunna utnyttjas för ett mindre antal aktier än erbjudandet omfattar,
3. vilka som skall ha lösningsrätt med uppgift om den inbördes ordning i vilken de skall erbjudas att lösa aktierna eller hur lösningsrätten är fördelad mellan dem,
4. villkoren för inlösen,
5. den tid, minst en och högst två månader från behörig anmälan enligt 30 § första stycket, inom vilken lösningsanspråk skall framställas hos bolaget,
6. den tid, minst en och högst två månader från den dag lösningsanspråket framställdes hos bolaget, inom vilken en talan enligt 33 § skall väckas, och
7. den tid, högst en månad från den tidpunkt då lösenbeloppet blev bestämt, inom vilken inlösta aktier skall betalas.

En föreskrift enligt första stycket 4 behöver inte innehålla uppgift om priset för aktierna. Om en sådan uppgift saknas, skall priset bestämmas så att det motsvarar det pris som kan påräknas vid en försäljning under normala förhållanden.

Tillämplighet av hembudsförbehåll vid dödsfall

29 § Avlider en aktieägare, vars aktier omfattas av ett hembudsförbehåll som är tillämpligt på äganderättsövergång genom arv, testamente eller bodelning, och övergår aktierna inte inom ett år från dödsfallet till en ny ägare, gäller förbehållet gentemot dödsboet.

Anmälan om förvärv av hembudspliktiga aktier

Allmän associationsrätt

30 § Den som förvärvar aktier som enligt bolagsordningen ska hembjudas ska snarast efter förvärvet anmäla aktieövergången till bolagets styrelse. Anmälan ska innehålla uppgift om den ersättning som har lämnats för aktierna och de villkor förvärvaren ställer för inlösen.

Övergår en hembudspliktig aktie i ett avstämningsbolag till en ny ägare, ska värdepapperscentralen, om den ansvarar för att föra aktieboken, underrätta styrelsen om övergången i samband med att frågan om införande av den nya ägaren i aktieboken prövas. Bolaget ska underrätta den nya ägaren om anmälningsskyldigheten enligt första stycket.

Anmälan enligt första stycket ska också göras när hembudsplikt inträder enligt 29 §. *Lag (2016:60)*

31 § När en anmälan enligt 30 § har gjorts, skall detta genast antecknas hos bolaget med uppgift om dagen för anmälan. I bolag som inte är avstämningsbolag skall anteckningen göras i aktieboken. I avstämningsbolag skall anteckningen i stället göras i en särskild bok. Beträffande denna bok gäller vad som föreskrivs om aktiebok i 5 kap. 2 och 3 §§.

Bolaget skall lämna en underrättelse om hembudet till varje lösningsberättigad med känd postadress.

Utövande av lösningsrätt m.m.

32 § Den som vill utöva lösningsrätt skall anmäla detta till bolagets styrelse. En sådan anmälan skall genast antecknas med uppgift om dagen för anmälan. Anteckningen skall göras på det sätt som anges i 31 § första stycket.

Talan i en fråga om hembud

33 § Kommer förvärvaren och den som har begärt att få lösa in aktierna inte överens i frågan om inlösen, får den som har begärt inlösen väcka talan inom den tid som anges i hembudsförbehållet.

I bolagsordningen får det föreskrivas att en tvist enligt första stycket skall avgöras av en eller flera skiljemän. En sådan föreskrift har samma verkan som ett skiljeavtal.

Jämkning

34 § Om tillämpningen av en föreskrift enligt 28 § första stycket 4 om villkoren för inlösen skulle ge någon en otillbörlig fördel eller nackdel, kan villkoren jämkas.

Utövande av rättigheter under hembudstiden m.m.

35 § Den som har förvärvat en hembudspliktig aktie får inte föras in i aktieboken förrän det står klart att lösningsrätten inte utnyttjas. Under tiden från förvärvet till dess att den definitive ägaren är införd i aktieboken (hembudstiden) får förvärvaren ändå, i den utsträckning som följer av andra stycket, utöva en aktieägares rättigheter gentemot bolaget.

Under hembudstiden har förvärvaren rätt till vinstutdelning och företrädesrätt till teckning av nya aktier, teckningsoptioner eller konvertibler. I bolagsordningen får det föreskrivas att överlåtaren eller förvärvaren skall kunna utöva rösträtten och därmed sammanhängande rättigheter för aktier under denna tid.

Om lösningsrätten utnyttjas, övergår rättigheter och skyldigheter som har uppkommit genom teckning av nya aktier, teckningsoptioner eller konvertibler under hembudstiden till den som utnyttjar lösningsrätten.

36 § En överlåtare som med stöd av en föreskrift i bolagsordningen enligt 35 § andra stycket andra meningen utövar rösträtt för aktier ansvarar på samma sätt som en aktieägare för de beslut som han eller hon deltar i.

Utövande av rättigheter som är knutna till aktierna

Aktierättigheternas anknytning till aktieboken m.m.

37 § En aktieägare får inte utöva de rättigheter gentemot bolaget som aktierna ger förrän han eller hon är införd i aktieboken. I bolag som har utfärdat aktiebrev får dock de rättigheter som avses i 38 § utövas trots att aktieägaren inte är införd i aktieboken.

Om en aktie omfattas av en lösningsrätt enligt 27 §, gäller i fråga om rättigheternas utövande vad som föreskrivs i 35 §.

Utövande av vissa ekonomiska rättigheter i bolag som inte är avstämningsbolag

38 § I bolag som inte är avstämningsbolag skall en aktieägare eller någon annan som visar upp eller avlämnar ett aktiebrev, en kupong eller något annat särskilt bevis som har getts ut av bolaget, med den begränsning som följer av 41 § tredje meningen, antas vara behörig att

1. ta emot fondaktierättsbevis eller nya aktier vid fondemission,
2. ta emot teckningsrättsbevis eller utöva företrädesrätt vid nyemission av aktier eller emission av teckningsoptioner eller konvertibler,
3. ta emot vinstutdelning,
4. ta emot betalning i samband med minskning av aktiekapitalet för återbetalning till aktieägarna, och
5. ta emot betalning i samband med utskiftning vid bolagets likvidation.

Utövande av vissa ekonomiska rättigheter i avstämningsbolag

39 § I avstämningsbolag ska en aktieägare eller förvaltare som på avstämningsdagen är införd i aktieboken och antecknad i ett avstämningsregister enligt 4 kap. lagen (1998:1479) om värdepapperscentraler och kontoföring av finansiella instrument, med den begränsning som följer av 41 § tredje meningen, antas vara behörig att

1. ta emot nya aktier vid fondemission,
2. ta emot teckningsrätt vid nyemission av aktier eller emission av teckningsoptioner eller konvertibler,
3. ta emot vinstutdelning,
4. ta emot betalning i samband med minskning av aktiekapitalet för återbetalning till aktieägarna, och
5. ta emot betalning i samband med utskiftning vid bolagets likvidation. *Lag (2016:60)*

40 § Den som är antecknad i ett avstämningsregister enligt 4 kap. 18 § första stycket 6–8 lagen (1998:1479) om värdepapperscentraler och kontoföring av finansiella instrument ska i stället för aktieägaren antas vara behörig att utöva de rättigheter som avses i 39 §. *Lag (2016:60)*

Utlämnande eller utbetalning till fel mottagare

41 § Om den som har tagit emot värdepapper eller betalning enligt 38, 39 eller 40 § inte var rätt mottagare, ska bolaget ändå anses ha fullgjort sin skyldighet. Detta gäller dock inte om bolaget eller, i fråga om avstämningsbolag, värdepapperscentralen insett eller borde ha insett att det var fel mottagare. Det gäller inte heller om mottagaren var omyndig eller hade en förvaltare enligt föräldrabalken med uppdrag att förvalta hans eller hennes aktier. *Lag (2016:60)*

Om en aktie har flera ägare

42 § Om en aktie har flera ägare, kan dessa endast genom en gemensam företrädare utöva aktieägares rätt gentemot bolaget.

Testamentarisk nyttjanderätt m.m.

43 § Vad som sägs i denna lag om aktieägares rätt att företräda aktier skall gälla, förutom den som har förvärvat äganderätten till en aktie,

1. den som genom testamente har fått nyttjanderätten till en aktie tillsammans med rätten att företräda aktien, och
2. den som genom testamente har fått rätten till avkastning av en aktie som skall stå under särskild förvaltning tillsammans med rätten att företräda aktien.

Aktie som innehas av aktiebolaget självt

44 § En aktie som innehas av bolaget självt medför inte rätt till vinstutdelning eller återbetalning i samband med minskning av aktiekapitalet eller reservfonden.

45 § En aktie som innehas av aktiebolaget självt eller av dess dotterföretag skall inte räknas med när det i denna lag eller bolagsordningen för giltigt beslut eller för utövande av befogenhet föreskrivs samtycke av ägare till en viss andel av aktierna. En sådan aktie skall inte heller räknas med vid tillämpning av bestämmelser i denna lag eller bolagsordningen som förutsätter att någon eller några innehar en viss andel av aktierna eller rösterna i bolaget.

Uppdelning och sammanläggning av aktier

46 § I syfte att uppnå ett för bolaget ändamålsenligt antal aktier får bolagsstämman besluta att antalet aktier ökas genom att en eller flera aktier delas upp på ett större antal aktier (*uppdelning av aktier*) eller minskas genom att två eller flera aktier läggs samman till ett mindre antal aktier (*sammanläggning av aktier*).

I avstämningsbolag ska ett beslut enligt första stycket innehålla uppgift om avstämningsdag eller bemyndigande för styrelsen att fastställa en sådan dag. Avstämningsdagen får inte bestämmas så att den infaller innan beslutet om uppdelning eller sammanläggning har registrerats. *Lag (2009:37)*

47 § Ett beslut om uppdelning eller sammanläggning av aktier är giltigt endast om samtycke har lämnats av

1. samtliga aktieägare som på dagen för bolagsstämman eller, i avstämningsbolag, på den dag som avses i 7 kap. 28 § tredje stycket är införda i aktieboken som ägare till aktier av visst slag som inte motsvarar ett helt antal nya aktier (*överskjutande aktier*), och
2. i fråga om överskjutande aktier som är förvaltarregistrerade och vars ägare på den dag som avses i 1 inte är införda i aktieboken, förvaltaren.

Samtycke enligt första stycket krävs inte av aktieägare vars samtliga överskjutande aktier är föremål för handel på en reglerad marknad eller en motsvarande marknad utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. Samtycke krävs inte heller av förvaltare, om samtliga överskjutande aktier som omfattas av förvaltningen är föremål för sådan handel. *Lag (2007:566)*

48 § I bolag som inte är avstämningsbolag skall ett beslut om uppdelning eller sammanläggning av aktier genast sändas till aktieägare, vars postadress är känd för bolaget. Detta gäller dock inte, om samtliga aktieägare har varit företrädda vid den bolagsstämma som har beslutat om uppdelningen eller sammanläggningen. *Lag (2007:317)*

49 § Ett beslut om uppdelning eller sammanläggning av aktier ska genast anmälas för registrering i aktiebolagsregistret. Antalet aktier ändras när beslutet registreras.

Efter registreringen ska nödvändiga ändringar genast göras i aktieboken.

I avstämningsbolag ska anmälan genast göras till den värdepapperscentral som för avstämningsregister för bolaget om att beslutet har registrerats. *Lag (2016:60)*

50 § Om en aktieägares innehav av aktier av visst slag inte motsvarar ett fullt antal nya aktier, övergår överskjutande aktier i bolagets ägo vid den tidpunkt då beslutet om uppdelning eller sammanläggning registreras eller, i avstämningsbolag, på avstämningsdagen.

Aktier som har tillförts bolaget på det sätt som anges i första stycket och som vid den tidpunkt som anges i 47 § första stycket var föremål för sådan handel som avses i andra stycket i samma paragraf ska säljas på bolagets bekostnad. Försäljningen ska ske utan onödigt dröjsmål och verkställas genom ett värdepappersinstitut. Den betalning som flyter in vid försäljningen ska fördelas mellan dem som ägde aktierna vid tidpunkten då dessa övergick i bolagets ägo efter deras andel i de aktier som har sålts.

I fråga om aktier som vid den tidpunkt som anges i 47 § första stycket inte var föremål för sådan handel som avses i andra stycket i samma paragraf tillämpas 19 kap. 6 §. *Lag (2009:37)*

5 kap. Aktiebok

Gemensamma bestämmelser

Skyldighet att föra aktiebok

1 § I ett aktiebolag skall det finnas en aktiebok. Aktieboken skall innehålla de uppgifter om aktier och aktieägare som föreskrivs i denna lag. Den skall ha till ändamål att

1. ligga till grund för utövandet av aktieägares rättigheter mot bolaget, och
2. ge bolaget, aktieägare och andra underlag för att bedöma ägarförhållandena i bolaget.

Aktiebokens form

2 § Aktieboken skall föras med automatiserad behandling. I bolag som inte är avstämningsbolag får aktieboken även föras i bunden bok eller i ett betryggande lösblads- eller kortsystem.

Arkivering

3 § Aktieboken skall bevaras så länge bolaget består och under minst tio år efter bolagets upplösning.

Om aktieboken förs i vanlig läsbar form, skall den bevaras i sin ursprungliga form. Övergår bolaget till att föra aktieboken med hjälp av automatiserad behandling, skall den gamla aktieboken bevaras under minst tio år efter det att uppgifter om bolagets samtliga aktier fördes in i den nya aktieboken.

Om aktieboken förs med automatiserad behandling, skall uppgifter som har tagits bort ur aktieboken bevaras i minst tio år. Uppgifterna får bevaras i vanlig läsbar form eller i annan form som kan läsas, avlyssnas eller på annat sätt uppfattas enbart med tekniskt hjälpmedel.

4 § I fråga om behandling av personuppgifter i aktiebok som förs med automatiserad behandling finns bestämmelser i personuppgiftslagen (1998:204). Bolaget är personuppgiftsansvarig för den behandling av personuppgifter som förandet av aktieboken innebär. I avstämningsbolag är det, sedan ett avstämningsregister har upprättats, i stället värdepapperscentralen som är personuppgiftsansvarig, om det är en svensk värdepapperscentral som ansvarar för att föra aktieboken.

Bestämmelserna i personuppgiftslagen om rättelse och skadestånd gäller vid behandling av personuppgifter i aktiebok och vid annan behandling av personuppgifter enligt denna lag. *Lag (2016:60)*

Bolag som inte är avstämningsbolag

Aktiebokens innehåll

5 § I ett bolag som inte är avstämningsbolag skall aktieboken innehålla uppgift om

1. varje akties nummer,
2. aktieägarnas namn och personnummer, organisationsnummer eller annat identifieringsnummer samt postadress,
3. vilket slag varje aktie tillhör, om det finns aktier av olika slag i bolaget,
4. huruvida aktiebrev har utfärdats, och
5. i förekommande fall, att aktien omfattas av förbehåll enligt 4 kap. 6, 8, 18 eller 27 § eller 20 kap. 31 §.

Aktierna skall tas upp i nummerföljd.

6 § I de fall som avses i 4 kap. 43 § ska såväl aktieägaren som rättighetsinnehavaren föras in i aktieboken med uppgift om namn och personnummer, organisationsnummer eller annat identifieringsnummer samt postadress. Dessutom ska i aktieboken antecknas vad som gäller om rättigheten. När det styrks att rättigheten har förändrats eller upphört, ska detta antecknas.

Allmän associationsrätt

Om en god man på grund av ett förordnande enligt 11 kap. 3 § första stycket 5 föräldrabalken förvaltar aktier för en blivande aktieägares räkning, ska den blivande ägaren på anmälan av den gode mannen föras in i aktieboken som aktieägare med anteckning om förordnandet och grunden för detta.

Ingår aktier i en värdepappersfond enligt lagen (2004:46) om värdepappersfonder eller i en specialfond enligt lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder, ska fondens förvaltare föras in i aktieboken som aktieägare i stället för fondandelsägarna. Därvid ska även fondens beteckning antecknas. *Lag (2013:576)*

Ansvaret för aktieboken

7 § I bolag som inte är avstämningsbolag är styrelsen ansvarig för att aktieboken förs, bevaras och hålls tillgänglig enligt denna lag.

Upprättandet av aktieboken

8 § Aktieboken skall upprättas så snart samtliga stiftare har undertecknat stiftelseurkunden. Uppgift om tecknade aktier skall genast föras in i aktieboken.

Om ändringar i aktieboken i samband med ökning och minskning av aktiekapitalet finns bestämmelser i 12 kap. 10 §, 13 kap. 18 §, 14 kap. 36 §, 15 kap. 37 § och 20 kap. 21 §.

Ändringar i aktieboken

9 § När någon visar upp ett aktiebrev och enligt 6 kap. 8 § eller på annat sätt styrker sitt förvärv, skall styrelsen eller den som styrelsen har bemyndigat genast föra in denne som aktieägare i aktieboken. Om den sista överlåtelsen på aktiebrevet är tecknad in blanco, skall namnet på förvärvaren sättas ut på aktiebrevet innan han eller hon förs in i aktieboken. På aktiebrevet skall det antecknas att aktieägaren har förts in i aktieboken en viss angiven dag.

Om en aktieägare eller någon annan behörig person anmäler att ett förhållande som har angetts i aktieboken har ändrats på annat sätt än som avses i första stycket, skall ändringen genast antecknas.

Införingar och anteckningar i aktieboken skall dateras, om inte tidpunkten för införingen eller anteckningen framgår av annat tillgängligt material.

Bestämmelser om anteckning i aktieboken av anmälan om förköp och hembud finns i 4 kap. 20–22, 31 och 32 §§.

Aktiebokens offentlighet

10 § I bolag som inte är avstämningsbolag skall aktieboken hållas tillgänglig hos bolaget för alla som vill ta del av den. Om aktieboken förs med automatiserad behandling, skall bolaget ge var och en som begär det tillfälle att hos bolaget ta del av en aktuell utskrift eller annan aktuell framställning av aktieboken.

Avstämningsbolag

Innehållet i aktieboken

11 § I avstämningsbolag skall aktieboken innehålla uppgift om

1. aktieägarnas namn och personnummer, organisationsnummer eller annat identifieringsnummer samt postadress,
2. det antal aktier varje aktieägare innehar,
3. det antal aktier varje aktieägare innehar av olika aktieslag, om det finns aktier av olika slag i bolaget, och
4. i förekommande fall, att aktierna omfattas av förbehåll enligt 4 kap. 6 eller 27 § eller 20 kap. 31 §.

Bestämmelserna i 6 § gäller även i fråga om avstämningsbolag.

Ansvaret för aktieboken m.m.

12 § Om ett avstämningsförbehåll tas in i bolagsordningen i samband med att bolaget bildas, ska 7–9 §§ tillämpas till dess att bolaget har registrerats i aktiebolagsregistret och ett avstämningsregister har upprättats. Införs ett sådant förbehåll genom ändring av bolagsordningen, ska 7–9 §§ tillämpas till dess att förbehållet har registrerats i aktiebolagsregistret och avstämningsregister har upprättats.

Bolaget får träffa ett skriftligt avtal med en värdepapperscentral om att värdepapperscentralen ska ansvara för aktieboken enligt bestämmelserna i denna lag. I ett sådant fall ska värdepapperscentralen, när avstämningsregistret har upprättats,

1. föra och bevara aktieboken,
2. pröva frågor om införande av aktieägare i aktieboken,
3. svara för utskrift av aktieboken, och
4. avstämma aktieboken.

Styrelsen ansvarar för att det träffas ett skriftligt avtal med en värdepapperscentral om registrering i avstämningsregister och, i förekommande fall, om ansvaret för aktieboken. Om något sådant avtal om ansvaret för aktieboken inte gäller, ansvarar styrelsen för de uppgifter som anges i andra stycket. *Lag (2016:60)*

12 a § När ett sådant avtal som avses i 12 § tredje stycket har ingåtts, ska bolaget anmäla för registrering i aktiebolagsregistret vilken eller vilka värdepapperscentraler avstämningsbolaget har anlitat och, i förekommande fall, vilken värdepapperscentral som ansvarar för aktieboken. *Lag (2016:60)*

Införing av aktieägare i aktieboken

13 § Den som har antecknats som aktieägare på ett avstämningskonto ska genast föras in i aktieboken, om inte annat följer av denna lag. *Lag (2016:60)*

Införing av förvaltare i aktieboken

14 § Har en aktieägare i ett avstämningsbolag lämnat sina aktier till någon annan för förvaltning enligt 3 kap. 7–12 §§ lagen (1998:1479) om värdepapperscentraler och kontoföring av finansiella instrument eller motsvarande förfarande enligt regler i det land där värdepapperscentralen är auktoriserad, kan denne (förvaltaren) på aktieägarens uppdrag föras in i aktieboken i stället för aktieägaren. Detta förutsätter dock att förvaltaren

1. har fått medgivande av värdepapperscentralen till registrering som förvaltare, och
2. uppfyller de villkor som gäller för införing av ägare i aktieboken.

I det fall som avses i första stycket ska det i aktieboken anmärkas att aktien innehas för någon annans räkning. Beträffande förvaltaren antecknas i aktieboken samma uppgifter som enligt 11 § ska föras in om aktieägare.

I lagen om värdepapperscentraler och kontoföring av finansiella instrument finns i fråga om svenska värdepapperscentraler bestämmelser om

1. medgivande enligt första stycket,
2. förvaltares skyldigheter, och
3. skyldighet för bolaget och värdepapperscentralen att tillhandahålla en sammanställning av uppgifter från förvaltare om aktieägare med mer än 500 förvaltarregistrerade aktier. *Lag (2016:60)*

Rösträttsregistrering

15 § Om den som äger förvaltarregistrerade aktier vill delta i en bolagsstämma, skall han eller hon på begäran av förvaltaren tillfälligt föras in i aktieboken. Efter den tidpunkt som avses i 7 kap. 28 § tredje stycket skall aktieägaren strykas från aktieboken.

Överföring av uppgifter från äldre aktiebok

Allmän associationsrätt

16 § Har det införts ett avstämningsförbehåll genom en ändring av bolagsordningen och har ett dessförinnan utfärdat aktiebrev inte visats upp enligt 4 kap. 6 § lagen (1998:1479) om värdepapperscentraler och kontoföring av finansiella instrument, får uppgifter om aktien i den äldre aktieboken föras över till den aktiebok som förs av bolaget. Om aktieboken förs av en värdepapperscentral enligt ett sådant avtal som avses i 12 § andra stycket, svarar i stället värdepapperscentralen för denna uppgift. I samband med överföringen ska det anges att aktiebrevet inte har visats upp. Om uppgifterna inte förs över, utgör den äldre aktieboken fortfarande aktiebok i fråga om aktien. *Lag (2016:60)*

17 § En ägare till en aktie för vilken det har utfärdats aktiebrev innan bolaget blev avstämningsbolag kan inte, i fråga om därefter beslutad utdelning eller emission, få utdelning, utöva aktieägares företrädesrätt att teckna nya aktier, teckningsoptioner eller konvertibler eller, vid fondemission, få ny aktie, förrän

1. anteckning på ett avstämningskonto har skett enligt 4 kap. 6 § lagen (1998:1479) om värdepapperscentraler och kontoföring av finansiella instrument eller motsvarande förfarande, och
2. aktieägaren har förts in i aktieboken. *Lag (2016:60)*

18 § Om det har förflutit fem år sedan avstämningsförbehållet registrerades och ingen har förts in som ägare eller som förvaltare till en aktie som är införd i aktieboken, får bolaget uppmana aktiens ägare att anmäla sig till bolaget. Om aktieboken förs av en värdepapperscentral enligt ett sådant avtal som avses i 12 § andra stycket, ska anmälan i

stället göras till värdepapperscentralen. Uppmaningen ska innehålla en upplysning om att rätten till aktien går förlorad om någon anmälan inte görs. Uppmaningen ska ske genom kungörelse i Post- och Inrikes Tidningar och i den eller de ortstidningar som styrelsen bestämmer.

Om det inte har kommit in någon anmälan inom ett år från uppmaningen, får bolaget sälja aktien genom ett värdepappersinstitut. Betalningen för aktien tillfaller bolaget men aktiens tidigare ägare har, om aktiebrevet lämnas in, rätt att av bolaget få ut samma belopp med avdrag för kostnaderna för uppmaningen och försäljningen. Det inlämnade aktiebrevet ska förstöras. *Lag (2016:60)*

Aktiebokens offentlighet

19 § I ett avstämningsbolag ska en utskrift eller annan framställning av aktieboken hållas tillgänglig hos bolaget för alla som vill ta del av den. I en sådan utskrift eller framställning ska aktieägarna och förvaltarna tas upp i alfabetisk ordning. Utskriften eller framställningen får inte vara äldre än tre månader. Om aktieboken förs av en värdepapperscentral enligt ett sådant avtal som avses i 12 § andra stycket, ska utskriften eller framställningen även hållas tillgänglig hos värdepapperscentralen.

Var och en som begär det har rätt att mot ersättning för kostnaderna få en aktuell utskrift av aktieboken eller del av den.

En aktieägare ska inte tas upp i en utskrift eller framställning enligt denna paragraf, om hans eller hennes aktieinnehav uppgår till högst 500 aktier. Om en aktieägare äger samtliga aktier i bolaget, ska dock hans eller hennes aktieinnehav alltid redovisas.
Lag (2016:60)

6 kap. Aktiebrev

Bolag som inte är avstämningsbolag

Bolagets skyldighet att utfärda aktiebrev

1 § Om en aktieägare i ett aktiebolag som inte är avstämningsbolag begär det, skall bolaget utfärda aktiebrev för hans eller hennes aktier.

Uppgifter i aktiebrev

2 § Ett aktiebrev ska ange
1. bolagets firma, organisationsnummer och bolagskategori,
2. aktieägarens namn och personnummer, organisationsnummer eller annat identifieringsnummer,
3. nummer på de aktier som avses med brevet,
4. aktiernas slag, om det enligt bolagsordningen kan finnas aktier av olika slag,
5. förbehåll enligt 4 kap. 6, 8, 18 eller 27 § eller 20 kap. 31 §, om aktierna omfattas av ett sådant förbehåll, och
6. vilken dag aktiebrevet lämnades ut.

I det fall som avses i 5 kap. 6 § tredje stycket ska aktiebrevet i stället för fondandelsägarna ange fondens förvaltare liksom fondens beteckning.

En uppgift som avses i första stycket 5 kan anges i förkortad form. Förkortningsformer fastställs av regeringen. *Lag (2013:576)*

Undertecknande av aktiebrev

3 § Ett aktiebrev skall undertecknas av styrelsen eller, enligt styrelsens bemyndigande, av ett värdepappersinstitut. Namnteckningen får återges genom tryckning eller på annat liknande sätt. Bestämmelsen i 1 kap. 13 § skall inte tillämpas.

Utlämnande av aktiebrev

4 § Ett aktiebrev får lämnas ut endast till den aktieägare som enligt 2 § första stycket 2 har antecknats på aktiebrevet. För att aktiebrevet skall få lämnas ut krävs dessutom att
1. aktieägaren är införd i aktieboken som ägare till de aktier som avses med brevet,
2. aktierna har betalats,

3. bolaget har registrerats, om aktierna har tecknats vid bolagets bildande,
4. registrering har skett enligt 12 kap. 10 § eller 13 kap. 27 §, om aktierna har kommit till genom fondemission eller nyemission av aktier, samt
5. registrering har skett enligt 14 kap. 43 § eller 15 kap. 38 §, om aktierna har kommit till genom teckning med utnyttjande av optionsrätt eller genom konvertering.

Anteckning på aktiebrevet

5 § På ett aktiebrev skall i förekommande fall antecknas att aktieägaren har
1. utnyttjat sin rätt till nya aktier vid en fondemission,
2. utnyttjat sin företrädesrätt att delta i en nyemission av aktier eller en emission av teckningsoptioner eller konvertibler,
3. tagit emot betalning i samband med minskning av aktiekapitalet eller inlösen av aktier som har skett i annan ordning, och
4. tagit emot betalning i samband med utskiftning vid bolagets likvidation.

Om en aktie har dragits in utan återbetalning, skall detta antecknas på aktiebrevet så snart som möjligt.

Bestämmelserna i första stycket 1–3 skall inte tillämpas om kuponger som hör till aktiebreven skall användas som emissionsbevis eller ges in vid en anmälan för inlösen.

Att ett aktiebrev skall förses med en anteckning om att aktieägaren har förts in i aktieboken framgår av 5 kap. 9 §.

Utbyte av aktiebrev

6 § Ett aktiebrev får bytas ut mot ett eller flera andra aktiebrev. I så fall ska det äldre aktiebrevet och de kuponger som hör till aktiebrevet förstöras.

Ett aktiebrev som ges ut i stället för ett annat i samband med utbyte enligt första stycket eller i samband med dödning enligt lagen (2011:900) om dödande av förkommen handling, ska innehålla uppgift om att det ersätter ett tidigare aktiebrev. *Lag (2014:539)*

Innehållande av utdelning eller emissionsbevis

7 § Bolaget får hålla inne utdelning och emissionsbevis som avser en aktie till dess att aktiebrevet lämnas in för anteckning eller för utbyte, om
1. det enligt denna lag skall göras en anteckning på aktiebrevet, eller
2. aktiebrevet skall bytas ut därför att de aktier som aktiebrevet avser skall omvandlas till aktier av ett annat slag, delas upp eller läggas samman. *Lag (2007:317)*

Överlåtelse och pantsättning av aktiebrev m.m.

8 § Överlåts eller pantsätts ett aktiebrev, skall bestämmelserna om skuldebrev till viss man eller order i 13, 14 och 22 §§ lagen (1936:81) om skuldebrev tillämpas. Den som innehar ett aktiebrev och enligt bolagets anteckning på brevet är införd som ägare i aktieboken skall då likställas med den som enligt 13 § andra stycket nämnda lag förmodas ha rätt att göra skuldebrevet gällande.

Bestämmelser om utdelningskuponger finns i 24 och 25 §§ lagen om skuldebrev.

Interimsbevis

9 § Innan ett aktiebrev utfärdas, får bolaget utfärda ett bevis om rätt till en eller flera aktier (*interimsbevis*). Beviset skall vara ställt till en viss person. Han eller hon skall vara införd i aktieboken som ägare till de aktier som avses med beviset. Beviset skall innehålla ett förbehåll om att aktiebrev lämnas ut endast om beviset lämnas tillbaka.

Om aktieägaren begär det, skall betalningar för de aktier som avses med interimsbeviset antecknas på beviset. Även återbetalningar skall antecknas på beviset. I övrigt gäller bestämmelserna i denna lag om aktiebrev i tillämpliga delar för interimsbevis.

Avstämningsbolag

10 § Av 4 kap. 5 § lagen (1998:1479) om värdepapperscentraler och kontoföring av finansiella instrument framgår att aktiebrev eller interimsbevis inte får utfärdas för aktier i avstämningsbolag. *Lag (2016:60)*

7 kap. Bolagsstämma

Utövande av aktieägares beslutanderätt i bolaget

1 § Aktieägarnas rätt att besluta i bolagets angelägenheter utövas vid bolagsstämma.

Rätt att delta i bolagsstämman som aktieägare

2 § Rätt att delta i bolagsstämma har den aktieägare som på dagen för bolagsstämman är införd i aktieboken. I avstämningsbolag gäller i stället att rätten att delta i bolagsstämma tillkommer den som har tagits upp som aktieägare i en sådan utskrift eller annan framställning av aktieboken som avses i 28 § tredje stycket.

I bolagsordningen får föreskrivas att en aktieägare får delta i bolagsstämma endast om han eller hon anmäler detta till bolaget senast den dag som anges i kallelsen till bolagsstämman. Denna dag får inte vara söndag, annan allmän helgdag, lördag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton och inte infalla tidigare än femte vardagen före bolagsstämman.

I 4 kap. 35 § finns särskilda bestämmelser om rätt att rösta för aktier som omfattas av hembudsförbehåll.

Ombud vid bolagsstämman

3 § En aktieägare som inte är personligen närvarande vid bolagsstämman får utöva sin rätt vid stämman genom ett ombud med skriftlig, av aktieägaren undertecknad och daterad fullmakt. Om bolaget är ett avstämningsbolag, får aktieägaren utse två eller flera ombud, varvid varje ombud får utöva den rätt som hänför sig till en viss i fullmakten angiven andel av aktierna.

En fullmakt gäller högst ett år från utfärdandet. Om bolaget är ett avstämningsbolag, får det i fullmakten anges en längre giltighetstid, dock längst fem år från utfärdandet.

I fråga om publika aktiebolag, vars aktier är upptagna till handel på en reglerad marknad eller en motsvarande marknad utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, gäller även 54 a §. *Lag (2010:1516)*

Insamling av fullmakter

4 § Fullmakter får inte samlas in av bolaget. I bolagsordningen får det dock anges att styrelsen får samla in fullmakter enligt det förfarande som anges i andra stycket.

Innehåller bolagsordningen en sådan bestämmelse som anges i första stycket, får styrelsen i samband med kallelse till bolagsstämma tillhandahålla ett fullmaktsformulär åt aktieägarna. Formuläret ska kunna användas för att ge en person som anges i formuläret i uppdrag att företräda aktieägare vid bolagsstämman i de frågor som anges i formuläret. Det ska, med hänvisning till de framlagda förslag till beslut som anges i förslaget till dagordning för bolagsstämman, innehålla två likvärdigt presenterade svarsalternativ med rubrikerna Ja och Nej. Av formuläret ska det framgå att aktieägaren inte kan instruera ombudet på annat sätt än genom att markera ett av de angivna svarsalternativen och att det inte är tillåtet att villkora svaren. Det ska också framgå av formuläret vilken dag fullmakten ska vara ombudet tillhanda samt hur aktieägaren ska gå till väga för att återkalla fullmakten. Ombudet får inte vara styrelseledamot eller verkställande direktör i bolaget.

Om en aktieägare som lämnar fullmakt med hjälp av ett sådant formulär som anges i andra stycket har försett formuläret med särskilda instruktioner eller villkor, är fullmakten ogiltig. *Lag (2010:1516)*

Poströstning

4 a § I bolagsordningen får det anges att aktieägarna före bolagsstämman ska kunna utöva sin rösträtt per post eller att styrelsen inför en bolagsstämma får besluta att aktieägarna ska kunna göra detta.

Vid poströstning ska användas ett formulär som bolaget tillhandahåller. Formuläret ska, med hänvisning till de framlagda förslag till beslut som anges i förslaget till dagordning för bolagsstämman, innehålla två likvärdigt presenterade svarsalternativ med rubrikerna Ja och Nej. *Lag (2010:1516)*

Biträde vid bolagsstämman

5 § En aktieägare eller ett ombud får ha med sig högst två biträden vid bolagsstämman. Biträden får yttra sig vid bolagsstämman.

I bolagsordningen får det föreskrivas att en aktieägare får ha med sig biträden vid bolagsstämman endast om han eller hon anmäler antalet biträden till bolaget på det sätt som anges i 2 § andra stycket.

Utomståendes närvaro vid bolagsstämman

6 § Bolagsstämman får besluta att den som inte är aktieägare skall ha rätt att närvara eller på annat sätt följa förhandlingarna vid bolagsstämman. Ett sådant beslut är giltigt endast om det biträds av samtliga aktieägare som är närvarande vid bolagsstämman.

I bolagsordningen får det föreskrivas att den som inte är aktieägare skall ha rätt att närvara eller på annat sätt följa förhandlingarna vid bolagsstämman även om något sådant beslut som anges i första stycket inte fattas.

I fråga om publika aktiebolag gäller 55 § i stället för första stycket andra meningen.

Egna aktiers ställning vid bolagsstämman

7 § En aktie som innehas av bolaget självt eller av dess dotterföretag kan inte företrädas vid bolagsstämman.

Aktieägares rösträtt

8 § En aktieägare får rösta för samtliga aktier som han eller hon äger eller företräder, om inte annat föreskrivs i bolagsordningen.

9 § Om två eller flera allmänna pensionsfonder enligt lagen (2000:192) om allmänna pensionsfonder (AP-fonder) och lagen (2000:193) om Sjätte AP-fonden förvaltar aktier i bolaget, får varje fond för sig utöva rösträtt för de aktier fonden förvaltar.

Allmän associationsrätt

Ordinarie bolagsstämma

10 § Inom sex månader från utgången av varje räkenskapsår skall aktieägarna hålla en ordinarie bolagsstämma där styrelsen skall lägga fram årsredovisningen och revisionsberättelsen samt, i moderbolag som är skyldigt att upprätta koncernredovisning, koncernredovisningen och koncernrevisionsberättelsen (*årsstämma*).

11 § Vid årsstämman skall beslut fattas

1. om fastställelse av resultaträkningen och balansräkningen samt, i ett moderbolag som är skyldigt att upprätta koncernredovisning, koncernresultaträkningen och koncernbalansräkningen,
2. om dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust enligt den fastställda balansräkningen,
3. om ansvarsfrihet gentemot bolaget för styrelseledamöterna och den verkställande direktören, och
4. i annat ärende som bolagsstämman enligt denna lag eller bolagsordningen skall behandla.

I fråga om vissa publika aktiebolag gäller även 61 §. *Lag (2006:562)*

12 § I bolagsordningen får det föreskrivas att aktieägarna varje år skall hålla ytterligare en eller flera ordinarie bolagsstämmor.

Extra bolagsstämma

13 § Om styrelsen anser att det finns skäl att hålla bolagsstämma före nästa ordinarie bolagsstämma, skall den kalla till extra bolagsstämma.

Styrelsen skall även kalla till extra bolagsstämma, om en revisor i bolaget eller ägare till minst en tiondel av samtliga aktier i bolaget skriftligen begär att en sådan bolagsstämma sammankallas för att behandla ett angivet ärende. Kallelsen skall i så fall utfärdas inom två veckor från det att begäran kom in till bolaget.

Fortsatt bolagsstämma

14 § Vid en bolagsstämma får det beslutas att fortsatt bolagsstämma skall hållas en senare dag.

Ett beslut i en fråga som avses i 11 § 1–3 skall anstå till fortsatt bolagsstämma, om bolagsstämman beslutar om det eller ägare till minst en tiondel av samtliga aktier i bolaget begär det. En sådan bolagsstämma skall hållas minst fyra veckor och högst åtta veckor därefter. Ytterligare uppskov är inte tillåtet.

Om ett beslut som avses i 11 § 1 eller 2 skall anstå till fortsatt bolagsstämma, skall styrelsen anmäla detta för registrering i aktiebolagsregistret. Anmälan skall göras inom fyra veckor efter det att beslut om fortsatt bolagsstämma fattades.

Ort för bolagsstämma

15 § Bolagsstämman skall hållas på den ort där styrelsen har sitt säte. I bolagsordningen får det dock föreskrivas att stämman skall eller kan hållas på annan angiven ort i Sverige.

Om extraordinära omständigheter kräver det, får bolagsstämman hållas på annan ort än som anges i första stycket.

Aktieägares initiativrätt

16 § En aktieägare som vill få ett ärende behandlat vid en bolagsstämma skall begära detta skriftligen hos styrelsen.

Ärendet skall tas upp vid bolagsstämman, om begäran har kommit in till styrelsen

1. senast en vecka före den tidpunkt då enligt 18–20 §§ kallelse tidigast får utfärdas, eller
2. efter den tidpunkt som anges i 1 men i sådan tid att ärendet kan tas upp i kallelsen till bolagsstämman.

Sammankallande av bolagsstämma

17 § Styrelsen kallar till bolagsstämma.

Om en bolagsstämma som ska hållas enligt denna lag, bolagsordningen eller ett stämmobeslut inte sammankallas på föreskrivet sätt, ska Bolagsverket efter ansökan genast kalla till bolagsstämma i enlighet med 18–24 §§. Om kallelse inte kan ske på det sätt som anges i 23 §, får Bolagsverket kalla till bolagsstämma på något annat lämpligt sätt. En ansökan får göras av en styrelseledamot, den verkställande direktören, en revisor eller en aktieägare. Bolaget ska ersätta kostnaderna för kallelsen. *Lag (2013:737)*

Tid för kallelse

Ordinarie bolagsstämma

18 § Kallelse till ordinarie bolagsstämma skall utfärdas tidigast sex veckor och senast fyra veckor före bolagsstämman.

I bolagsordningen får det föreskrivas att kallelse till en ordinarie bolagsstämma får utfärdas senare än vad som anges i första stycket, dock senast två veckor före bolagsstämman.

Andra stycket gäller inte i fråga om publika aktiebolag.

Extra bolagsstämma där ändring av bolagsordningen kommer att behandlas

19 § Kallelse till extra bolagsstämma där en fråga om ändring av bolagsordningen kommer att behandlas skall utfärdas tidigast sex veckor och senast fyra veckor före bolagsstämman.

I bolagsordningen får det föreskrivas att kallelse till en sådan bolagsstämma som avses i första stycket får utfärdas senare än vad som anges där, dock senast två veckor före bolagsstämman.

Andra stycket gäller inte i fråga om publika aktiebolag.

Annan extra bolagsstämma

20 § Kallelse till annan extra bolagsstämma än en sådan som avses i 19 § ska utfärdas tidigast sex veckor och senast två veckor före bolagsstämman.

I fråga om publika aktiebolag, vars aktier är upptagna till handel på en reglerad marknad eller en motsvarande marknad utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, gäller 55 a § i stället för denna paragraf.

När Finansinspektionen anser att det finns skäl att anta att aktiebolaget kan komma att omfattas av resolution enligt lagen (2015:1016) om resolution, får kallelse till extra bolagsstämma för att pröva en fråga om en ökning av aktiekapitalet utfärdas senare än som anges i första stycket, dock inte senare än tio dagar före stämman. Bestämmelserna i 16 § andra stycket om aktieägares initiativrätt och 28 § tredje stycket om tillhandahållande av aktiebok gäller inte när kallelse sker enligt det här stycket. *Lag (2015:1030)*

Fortsatt bolagsstämma

21 § Om fortsatt bolagsstämma skall hållas fyra veckor eller senare räknat från och med bolagsstämmans första dag, skall det utfärdas en särskild kallelse till den fortsatta bolagsstämman. I så fall skall bestämmelserna i 19 och 20 §§ om tid för kallelse till extra bolagsstämma tillämpas.

Kallelse när beslut skall fattas vid två bolagsstämmor

22 § Om det enligt bolagsordningen krävs att ett bolagsstämmobeslut fattas vid två bolagsstämmor för att bli giltigt, får kallelse till den andra bolagsstämman inte utfärdas innan den första bolagsstämman har hållits. I kallelsen till den andra bolagsstämman skall styrelsen ange det beslut som den första bolagsstämman har fattat.

Kallelsesätt

Allmän associationsrätt

23 § Aktieägarna ska kallas till bolagsstämma på det sätt som anges i bolagsordningen. Kallelse ska även skickas med post till varje aktieägare vars postadress är känd för bolaget, om

1. ordinarie bolagsstämma ska hållas på annan tid än som anges i bolagsordningen, eller
2. bolagsstämman ska
   a) behandla en fråga om sådan ändring av bolagsordningen som avses i 43–45 §§,
   b) ta ställning till om bolaget ska gå i likvidation,
   c) granska likvidators slutredovisning, eller
   d) behandla en fråga om att bolagets likvidation ska upphöra.

I fråga om publika aktiebolag gäller även 56 §. I fråga om publika aktiebolag, vars aktier är upptagna till handel på en reglerad marknad eller en motsvarande marknad utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, gäller 56 a § och 64–67 §§ i stället för denna paragraf. *Lag (2010:1516)*

Kallelsens innehåll

24 § Kallelsen ska innehålla uppgift om tid och plats för bolagsstämman samt uppgift om förutsättningarna enligt 2 § för aktieägares rätt att delta i stämman. Kallelsen ska också innehålla ett förslag till dagordning för bolagsstämman. I förslaget till dagordning

ska styrelsen tydligt ange de ärenden som ska behandlas vid bolagsstämman. Ärendena ska vara numrerade.

Det huvudsakliga innehållet i varje framlagt förslag ska anges, om förslaget inte rör en fråga av mindre betydelse för bolaget. Avser ett ärende en ändring av bolagsordningen, ska det huvudsakliga innehållet i förslaget till ändring alltid anges.

Om aktieägarna ska kunna utöva rösträtt vid bolagsstämman med användning av en sådan fullmakt som avses i 4 § andra stycket, genom poströstning eller med användning av elektroniska hjälpmedel, ska det framgå av kallelsen hur de ska gå till väga.

Särskilda bestämmelser om innehållet i en kallelse finns i

– 2 § detta kapitel (deltagande i stämma),
– 13 kap. 10, 33 och 36 §§ (nyemission av aktier),
– 14 kap. 12, 26 och 29 §§ (emission av teckningsoptioner),
– 15 kap. 12, 31 och 34 §§ (emission av konvertibler),
– 16 kap. 3–5 och 7 §§ (vissa riktade emissioner m.m.),
– 18 kap. 8 § (vinstutdelning),
– 19 kap. 26 och 35 §§ (förvärv eller överlåtelse av egna aktier),
– 20 kap. 16 § (minskning av aktiekapitalet), och
– 25 kap. 5 § (likvidation).

I fråga om publika aktiebolag, vars aktier är upptagna till handel på en reglerad marknad eller en motsvarande marknad utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, gäller även 63 §. *Lag (2010:1516)*

Tillhandahållande av handlingar inför årsstämman

25 § Styrelsen ska hålla redovisningshandlingar och revisionsberättelse eller kopior av dessa handlingar tillgängliga hos bolaget för aktieägarna under minst två veckor närmast före årsstämman. Kopior av handlingarna ska genast och utan kostnad för mottagaren sändas till de aktieägare som begär det och uppger sin postadress.

Handlingarna ska läggas fram på stämman.

I fråga om publika aktiebolag, vars aktier är upptagna till handel på en reglerad marknad eller en motsvarande marknad utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, gäller 56 b § i stället för denna paragraf. *Lag (2010:1516)*

Fel i kallelse m.m.

26 § Om en bestämmelse i denna lag eller bolagsordningen som rör kallelse till bolagsstämman eller tillhandahållande av handlingar har åsidosatts i något ärende, får bolagsstämman inte besluta i ärendet utan samtycke av de aktieägare som berörs av felet. Även utan sådant samtycke får dock bolagsstämman avgöra ett ärende som inte har tagits upp i kallelsen, om ärendet enligt lag eller bolagsordningen skall tas upp vid bolagsstämman eller omedelbart föranleds av ett annat ärende som skall avgöras. Den får också besluta att en extra bolagsstämma skall sammankallas för att behandla ärendet.
Lag (2007:317)

Bolagsstämmans öppnande

27 § Bolagsstämman öppnas av styrelsens ordförande eller av den som styrelsen har utsett. Om det i bolagsordningen har föreskrivits vem som skall vara ordförande vid bolagsstämman, öppnas dock bolagsstämman alltid av denne.

Tillhandahållande av aktiebok

28 § Vid bolagsstämman ska innehållet i aktieboken hållas tillgängligt för aktieägarna enligt andra eller tredje stycket.

I bolag som inte är avstämningsbolag ska hela aktieboken hållas tillgänglig. Om aktieboken förs med automatiserad behandling, ska en utskrift eller annan framställning av hela aktieboken hållas tillgänglig. Framställningen ska avse förhållandena på dagen för stämman.

I avstämningsbolag ska en utskrift eller annan framställning av hela aktieboken hållas tillgänglig. Denna framställning ska avse förhållandena fem vardagar före bolagsstämman. *Lag (2010:1516)*

Röstlängd

29 § Vid bolagsstämman ska det upprättas en förteckning över närvarande aktieägare, ombud och biträden (röstlängd). En aktieägare som har poströstat ska anses som närvarande. I röstlängden ska anges hur många aktier och röster varje aktieägare och ombud företräder vid bolagsstämman. Röstlängden ska upprättas av bolagsstämmans ordförande, om denne har valts av bolagsstämman utan omröstning. I annat fall ska röstlängden upprättas av den som har öppnat bolagsstämman.

Röstlängden ska godkännas av bolagsstämman. Den gäller till dess att bolagsstämman har beslutat att ändra den.

Om bolagsstämman skjuts upp till en senare dag än närmast följande vardag, ska en ny röstlängd upprättas. *Lag (2010:1516)*

Hur bolagsstämmans ordförande utses

30 § Ordföranden vid bolagsstämman skall utses av bolagsstämman, om inte annat föreskrivs i bolagsordningen.

Dagordning

31 § Det förslag till dagordning som har bifogats kallelsen skall läggas fram för bolagsstämmans godkännande. Ärendenas numrering får inte ändras.

Styrelsens och den verkställande direktörens upplysningsplikt

Vilka upplysningar som skall lämnas

32 § Styrelsen och den verkställande direktören skall, om någon aktieägare begär det och styrelsen anser att det kan ske utan väsentlig skada för bolaget, vid bolagsstämman lämna upplysningar om

1. förhållanden som kan inverka på bedömningen av ett ärende på dagordningen, och
2. förhållanden som kan inverka på bedömningen av bolagets ekonomiska situation.

I bolag som ingår i en koncern avser upplysningsplikten även bolagets förhållande till annat koncernföretag. Om bolaget är moderbolag, avser upplysningsplikten också koncernredovisningen samt sådana förhållanden beträffande dotterföretag som avses i första stycket.

Allmän associationsrätt

I fråga om publika aktiebolag gäller även 57 §.

33 § Om en upplysning som har begärts enligt 32 § kan lämnas endast med stöd av uppgifter som inte är tillgängliga vid bolagsstämman, skall upplysningen inom två veckor därefter hållas tillgänglig i skriftlig form hos bolaget för aktieägarna samt sändas till den aktieägare som har begärt upplysningen.

Upplysningar som kan medföra väsentlig skada för bolaget

34 § Om styrelsen finner att en upplysning som har begärts enligt 32 § inte kan lämnas till aktieägarna utan väsentlig skada för bolaget, ska den aktieägare som har begärt upplysningen omedelbart underrättas om det.

Styrelsen ska lämna upplysningen till bolagets revisor, om aktieägaren begär det inom två veckor från underrättelsen enligt första stycket. Upplysningen ska lämnas till revisorn inom två veckor efter aktieägarens begäran om det.

Om bolaget i fall som avses i 9 kap. 1 § andra stycket inte har någon revisor, ska styrelsen i stället informera aktieägaren om möjligheten att föreslå att en revisor utses enligt 9 kap. 9 a §. Om en revisor utses enligt 9 kap. 9 a §, ska styrelsen omedelbart lämna upplysningen till honom eller henne. *Lag (2010:834)*

35 § I det fall som avses i 34 § skall revisorn inom två veckor efter det att den begärda upplysningen lämnades till honom eller henne avge ett skriftligt yttrande till styrelsen. Av yttrandet skall det framgå om upplysningen enligt revisorns mening borde ha föranlett någon ändring i revisionsberättelsen eller, i förekommande fall, koncernrevisionsberättelsen eller på annat sätt ger anledning till erinran. Om så är fallet, skall ändringen eller erinran anges i yttrandet.

Styrelsen skall hålla revisorns yttrande tillgängligt för aktieägarna hos bolaget och sända en kopia av det till den aktieägare som har begärt upplysningen.

Aktieägares rätt till insyn i aktiebolag med högst tio aktieägare

36 § I ett aktiebolag med högst tio aktieägare gäller, utöver vad som följer av 32–35 §§, att varje aktieägare och ombud eller biträde som denne anlitar skall ges tillfälle att ta del av räkenskaper och andra handlingar som rör bolagets verksamhet, i den omfattning det behövs för att aktieägaren skall kunna bedöma bolagets ställning och resultat eller ett visst ärende som skall behandlas vid bolagsstämman.

Om det kan ske utan oskäliga kostnader eller besvär, skall styrelsen och den verkställande direktören dessutom på begäran hjälpa aktieägaren med den utredning som behövs för ändamålet och tillhandahålla behövliga kopior.

Första och andra styckena gäller inte, om det skulle medföra en påtaglig risk för allvarlig skada för bolaget att aktieägaren får del av uppgifter om bolagets verksamhet.

Omröstning

37 § Omröstning skall ske om någon av aktieägarna begär det.

38 § Omröstning som avser andra beslut än val skall ske öppet, om bolagsstämman inte beslutar om sluten omröstning.

Om det uppkommer lika röstetal och ordföranden enligt 40 § har utslagsröst, är han eller hon skyldig att tillkännage vilken mening han eller hon biträder.

39 § Vid val skall omröstning ske öppet. Omröstningen skall dock vara sluten, om någon röstberättigad begär det.

I fråga om publika aktiebolag gäller 58 § i stället för första stycket andra meningen.

Majoritetskrav vid andra beslut än val

40 § I ärenden som inte avser val utgörs bolagsstämmans beslut av den mening som har fått mer än hälften av de avgivna rösterna. Vid lika röstetal har ordföranden utslagsröst.

Första stycket gäller inte, om annat följer av denna lag eller föreskrivs i bolagsordningen. I fall som avses i 42–45 §§ detta kapitel, 13 kap. 2 §, 14 kap. 2 §, 15 kap. 2 §, 16 kap. 8 §, 19 kap. 18 och 33 §§, 20 kap. 5 §, 23 kap. 17 §, 24 kap. 19 § samt 26 kap. 1 och 6 §§ får det dock i bolagsordningen endast föreskrivas längre gående villkor än som anges i nämnda bestämmelser.

I fråga om publika aktiebolag gäller även 59 §.

Majoritetskrav vid val

41 § Vid val anses den vald som har fått de flesta rösterna. Vid lika röstetal avgörs valet genom lottdragning, om bolagsstämman inte före valet beslutar att en ny omröstning skall genomföras i händelse av lika röstetal.

Första stycket gäller inte om annat föreskrivs i bolagsordningen. I bolagsordningen får dock inte föreskrivas att det för giltigt val fordras fler röster än som anges i första stycket.

Majoritetskrav vid beslut om ändring av bolagsordningen

42 § Ett beslut om ändring av bolagsordningen är giltigt om det har biträtts av aktieägare med minst två tredjedelar av såväl de avgivna rösterna som de aktier som är företrädda vid bolagsstämman, om inte annat följer av 43–45 §§.

43 § I följande fall är ett beslut om ändring av bolagsordningen giltigt endast om det har biträtts av samtliga aktieägare som är närvarande vid bolagsstämman och dessa till-

sammans företräder minst nio tiondelar av samtliga aktier i bolaget, nämligen om beslutet när det gäller redan utgivna aktier innebär att
1. aktieägarnas rätt till bolagets vinst eller övriga tillgångar minskas genom en föreskrift enligt 3 kap. 3 §,
2. rätten att överlåta eller förvärva aktier i bolaget inskränks genom förbehåll enligt 4 kap. 8, 18 eller 27 §, eller
3. rättsförhållandet mellan aktier rubbas.

44 § I följande fall är ett beslut om ändring av bolagsordningen giltigt endast om det har biträtts av aktieägare med minst två tredjedelar av de avgivna rösterna och nio tiondelar av de aktier som är företrädda vid bolagsstämman, nämligen om beslutet innebär att
1. det antal aktier för vilka aktieägarna får rösta vid bolagsstämman begränsas,
2. av nettovinsten för räkenskapsåret, efter avdrag för vad som går åt för att täcka balanserad förlust, viss del skall avsättas till en bunden fond, eller
3. användningen av bolagets vinst eller dess behållna tillgångar vid dess upplösning begränsas på annat sätt än som avses i 43 § 1 eller punkten 2 i denna paragraf.

45 § I följande fall är ett beslut om en sådan ändring av bolagsordningen som avses i 43 och 44 §§, trots vad som sägs där, giltigt, om det har biträtts av aktieägare med minst två tredjedelar av såväl de avgivna rösterna som de aktier som är företrädda vid bolagsstämman, nämligen om
1. ändringen försämrar endast viss eller vissa aktiers rätt och samtycke till ändringen lämnas av samtliga vid bolagsstämman närvarande ägare av sådana aktier och dessa ägare tillsammans företräder minst nio tiondelar av alla aktier vars rätt försämras, eller
2. ändringen försämrar endast ett helt aktieslags rätt och ägare till hälften av alla aktier av detta slag och nio tiondelar av de vid bolagsstämman företrädda aktierna av detta slag samtycker till ändringen.

Jäv

46 § En aktieägare får inte själv eller genom ombud rösta i fråga om
1. talan mot honom eller henne,
2. hans eller hennes befrielse från skadeståndsansvar eller någon annan förpliktelse mot bolaget, eller
3. talan eller befrielse som avses i 1 och 2 och som gäller någon annan, om aktieägaren i frågan har ett väsentligt intresse som kan strida mot bolagets.

Allmän associationsrätt

Bestämmelserna i första stycket om aktieägare tillämpas också på ombud för aktieägare.

Generell inskränkning i bolagsstämmans beslutanderätt

47 § Bolagsstämman får inte fatta ett beslut som är ägnat att ge en otillbörlig fördel åt en aktieägare eller någon annan till nackdel för bolaget eller någon annan aktieägare.

Stämmoprotokoll

48 § Ordföranden ska se till att det förs protokoll vid bolagsstämman.

I protokollet ska det antecknas dag och ort för bolagsstämman samt vilka beslut som bolagsstämman har fattat. Om ett beslut har fattats genom omröstning, ska det i protokollet antecknas vad som har yrkats och utfallet av omröstningen. Röstlängden ska tas in i eller läggas som en bilaga till protokollet.

Protokollet ska undertecknas av protokollföraren. Det ska justeras av ordföranden, om han eller hon inte har fört protokollet, och av minst en justeringsman som bolagsstämman har utsett. Om ordföranden eller protokollföraren ensam eller de två tillsammans företräder samtliga aktier i bolaget, behövs inte någon justeringsman.

I fråga om publika aktiebolag vars aktier är upptagna till handel på en reglerad marknad eller en motsvarande marknad utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet gäller även 68 § andra stycket. *Lag (2014:539)*

49 § Senast två veckor efter bolagsstämman ska protokollet hållas tillgängligt hos bolaget för aktieägarna. En kopia av protokollet ska sändas till de aktieägare som begär det och uppger sin postadress.

Protokollen ska förvaras på ett betryggande sätt.

I fråga om publika aktiebolag, vars aktier är upptagna till handel på en reglerad marknad eller en motsvarande marknad utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, gäller även 68 § tredje stycket. *Lag (2010:1516)*

Talan mot bolagsstämmobeslut

50 § Om ett bolagsstämmobeslut inte har kommit till i behörig ordning eller på annat sätt strider mot denna lag, tillämplig lag om årsredovisning eller bolagsordningen, får en aktieägare, styrelsen, en styrelseledamot eller den verkställande direktören föra talan mot bolaget vid allmän domstol om att beslutet skall upphävas eller ändras. Även den som styrelsen obehörigen har vägrat att föra in som aktieägare i aktieboken har rätt att föra en sådan talan.

51 § Talan enligt 50 § ska väckas inom tre månader från dagen för beslutet. Om talan inte väcks inom denna tid, är rätten att föra talan förlorad.

Talan får väckas senare än vad som anges i första stycket när

1. beslutet är sådant att det inte kan fattas ens med samtliga aktieägares samtycke,
2. samtycke till beslutet krävs av samtliga eller vissa aktieägare och något sådant samtycke inte har getts, eller
3. kallelse till bolagsstämman inte har skett eller de bestämmelser om kallelse som gäller för bolaget i väsentliga delar inte har följts.

Bestämmelserna i andra stycket om tiden för att väcka talan gäller inte i de fall som avses i 23 kap. 52 § första och tredje styckena och 24 kap. 30 § första stycket. *Lag (2008:12)*

52 § Om bolagsstämmans beslut upphävs eller ändras genom dom, gäller domen även för de aktieägare som inte har fört talan.

Domstolen får ändra bolagsstämmans beslut endast om det kan fastställas vilket innehåll beslutet rätteligen borde ha haft.

Styrelsens talan mot bolaget

53 § Om styrelsen vill väcka talan mot bolaget, skall en bolagsstämma sammankallas för val av ställföreträdare som skall föra bolagets talan i tvisten. Stämningen skall delges den valde ställföreträdaren.

Skiljeförfarande

54 § En föreskrift i bolagsordningen att en tvist mellan bolaget och styrelsen, en styrelseledamot, den verkställande direktören, en likvidator eller en aktieägare skall avgöras av en eller flera skiljemän har samma verkan som ett skiljeavtal.

Om styrelsen begär skiljeförfarande mot bolaget, tillämpas 53 §. Är det fråga om talan enligt 50 § av styrelsen mot bolagsstämmans beslut, är rätten till talan inte förlorad enligt 51 § första stycket, om styrelsen inom där angiven tid har kallat till bolagsstämma enligt 53 §.

I fråga om publika aktiebolag gäller även 60 §.

Särskilda bestämmelser för publika aktiebolag

Fullmaktsformulär

54 a § Ett publikt aktiebolag, vars aktier är upptagna till handel på en reglerad marknad eller en motsvarande marknad utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, skall inför en bolagsstämma tillhandahålla aktieägarna ett fullmaktsformulär.

Formuläret skall tillhandahållas tillsammans med kallelsen till bolagsstämman, om kallelsen sänds till aktieägarna. Om kallelse sker på något annat sätt, skall fullmaktsfor-

muläret tillhandahållas aktieägarna på begäran efter det att bolagsstämman har tillkännagetts.

Formuläret får inte innehålla namn på ombud eller ange hur ombudet skall rösta.

Bestämmelserna i denna paragraf hindrar inte bolaget att tillhandahålla sådana fullmaktsformulär som avses i 4 §. *Lag (2007:566)*

Utomståendes närvaro vid bolagsstämma

55 § I ett publikt aktiebolag skall ett beslut enligt 6 § första stycket fattas med tillämpning av 40 § första stycket.

Tid för kallelse i vissa publika aktiebolag

55 a § I ett publikt aktiebolag, vars aktier är upptagna till handel på en reglerad marknad eller en motsvarande marknad utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, ska kallelse till annan extra bolagsstämma än en sådan som avses i 19 § utfärdas tidigast sex veckor och senast tre veckor före bolagsstämman.

När Finansinspektionen anser att det finns skäl att anta att aktiebolaget kan komma att omfattas av resolution enligt lagen (2015:1016) om resolution, får kallelse till extra bolagsstämma för att pröva en fråga om en ökning av aktiekapitalet utfärdas senare än som anges i första stycket, dock inte senare än tio dagar före stämman. Bestämmelserna i 16 § andra stycket om aktieägares initiativrätt och 28 § tredje stycket om tillhandahållande av aktiebok gäller inte när kallelse sker enligt det här stycket. *Lag (2015:1030)*

Kallelsesätt

56 § I ett annat publikt aktiebolag än som avses i 56 a § ska kallelse till bolagsstämma, utöver vad som följer av 23 §, ske genom annonsering i Post- och Inrikes Tidningar och minst en i bolagsordningen angiven rikstäckande dagstidning.

I bolagsordningen får det anges att kallelse i stället ska ske på det sätt som avses i 56 a §. I så fall ska 56 b § tillämpas i stället för 25 §. Vidare ska 56 c § och 63 § andra stycket tillämpas. *Lag (2010:1516)*

Kallelsesätt i vissa publika aktiebolag

56 a § I ett publikt aktiebolag, vars aktier är upptagna till handel på en reglerad marknad eller en motsvarande marknad utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, ska kallelse till bolagsstämma ske genom annonsering i Post- och Inrikes Tidningar och genom att kallelsen hålls tillgänglig på bolagets webbplats. Kallelse ska, i förekommande fall, också ske på annat i bolagsordningen angivet sätt.

Allmän associationsrätt

Kallelsen ska genast och utan kostnad för mottagaren skickas med post till de aktieägare som begär det och uppger sin postadress. Om ordinarie bolagsstämma ska hållas på annan tid än den som anges i bolagsordningen, ska kallelsen utan kostnad för mottagaren skickas med post till varje aktieägare vars postadress är känd för bolaget.

Samtidigt som kallelse sker ska bolaget genom annonsering i minst en i bolagsordningen angiven rikstäckande dagstidning upplysa om att kallelse har skett och då ange bolagets namn och organisationsnummer, vilket slag av bolagsstämma som ska hållas, tid och plats för stämman samt förutsättningarna enligt 2 § för aktieägarnas rätt att delta i stämman. I annonsen ska det anges hur en aktieägare kan ta del av kallelsen på bolagets webbplats eller få den skickad till sig.

Av annonsen ska det även framgå om bolagsstämman ska

1. behandla en fråga om sådan ändring av bolagsordningen som avses i 43–45 §§,
2. ta ställning till om bolaget ska gå i likvidation,
3. granska likvidators slutredovisning, eller
4. behandla en fråga om att bolagets likvidation ska upphöra. *Lag (2010:1516)*

Tillhandahållande av handlingar inför årsstämman i vissa publika aktiebolag

56 b § I ett publikt aktiebolag, vars aktier är upptagna till handel på en reglerad marknad eller en motsvarande marknad utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, ska

styrelsen hålla redovisningshandlingar och revisionsberättelse, eller kopior av dessa handlingar, tillgängliga hos bolaget för aktieägarna under minst tre veckor närmast före årsstämman. Detsamma gäller, i förekommande fall, revisorns yttrande enligt 8 kap. 54 §. Kopior av handlingarna ska genast och utan kostnad för mottagaren sändas till de aktieägare som begär det och uppger sin postadress.

Handlingarna ska hållas tillgängliga på bolagets webbplats under minst tre veckor närmast före årsstämman och dagen för stämman. De ska vidare läggas fram på stämman. *Lag (2010:1516)*

Tillhandahållande av formulär inför bolagsstämman i vissa publika aktiebolag

56 c § I ett publikt aktiebolag, vars aktier är upptagna till handel på en reglerad marknad eller en motsvarande marknad utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, ska fullmaktsformulär och formulär för poströstning hållas tillgängliga på bolagets webbplats under minst tre veckor närmast före bolagsstämman och dagen för stämman. *Lag (2010:1516)*

Styrelsens och den verkställande direktörens upplysningsplikt

57 § I ett publikt aktiebolag är styrelsen och den verkställande direktören skyldiga att lämna upplysningar enligt 32 § första stycket 2 endast vid en bolagsstämma där årsredovisningen eller, i förekommande fall, koncernredovisningen behandlas.

Omröstning

58 § I ett publikt aktiebolag skall omröstning som avser val vara sluten enbart om bolagsstämman beslutar om detta.

Majoritetskrav

59 § I bolagsordningen för ett publikt aktiebolag får, beträffande beslut om att entlediga en styrelseledamot som har utsetts av bolagsstämman, inte förekomma längre gående villkor än som anges i 40 § första stycket.

Ansvaret för ersättningen till skiljemän

60 § Om bolaget är ett publikt aktiebolag, skall detta vid ett skiljeförfarande enligt 54 § svara för ersättningen till skiljemännen. Skiljemännen får dock på yrkande av bolaget besluta att bolagets motpart helt eller delvis skall ersätta bolaget för dessa kostnader, om det finns särskilda skäl för det.

Beslut vid årsstämman i aktiemarknadsbolag

61 § I ett aktiebolag, vars aktier är upptagna till handel på en reglerad marknad i Sverige, skall det vid årsstämman fattas beslut om riktlinjer för ersättning till ledande befattningshavare. Riktlinjerna skall ha det innehåll som anges i 8 kap. 51 § första stycket och 52 § första stycket. *Lag (2007:566)*

62 § har upphävts genom lag (2010:1516).

Kallelsens innehåll i vissa publika aktiebolag

63 § I ett publikt aktiebolag, vars aktier är upptagna till handel på en reglerad marknad eller en motsvarande marknad utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, ska en kallelse till en bolagsstämma, utöver det som anges i 24 §, även innehålla uppgift om det totala antalet aktier och röster i bolaget samt, i förekommande fall, uppgift om bolagets innehav av egna aktier. Uppgifterna ska avse förhållandena vid den tidpunkt då kallelsen utfärdas och vara fördelade på aktieslag.

Kallelsen ska innehålla uppgift om på vilken webbplats som bolaget tillhandahåller de fullmaktsformulär och formulär för poströstning som ska hållas tillgängliga inför stämman och de handlingar som ska läggas fram på stämman. I kallelsen ska det också informeras om aktieägarnas rätt att begära upplysningar enligt 32 §. *Lag (2010:1516)*

Information till aktieägare i vissa publika aktiebolag

64 § Under de förutsättningar som anges i 65-67 §§ får ett publikt aktiebolag vars aktier är upptagna till handel på en reglerad marknad eller en motsvarande marknad utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, lämna information till aktieägare med elektroniska hjälpmedel även när det i lagen anges att informationen skall lämnas på något annat sätt. *Lag (2007:566)*

65 § Ett beslut om att använda elektroniska hjälpmedel för information till aktieägare fattas av bolagsstämman.

Elektroniska hjälpmedel får användas endast om bolaget har tillförlitliga rutiner för att identifiera aktieägarna. *Lag (2007:373)*

66 § Bolaget får informera en aktieägare med elektroniska hjälpmedel endast om aktieägaren efter en förfrågan som skickats med post har godtagit ett sådant förfarande. En aktieägare som inte inom två veckor från det att förfrågan sändes har motsatt sig användningen av elektroniska hjälpmedel skall anses ha godtagit förfarandet. Av förfrågan skall det framgå att framtida information kan komma att lämnas med elektroniska hjälpmedel, om inte aktieägaren uttryckligen motsätter sig detta.

En aktieägare som har godtagit att information lämnas med elektroniska hjälpmedel kan när som helst återta sitt godtagande. *Lag (2007:373)*

67 § Det som föreskrivs i fråga om aktieägare i 64–66 §§ skall också tillämpas på den som har rätt att utöva en aktieägares rättigheter i dennes ställe. *Lag (2007:373)*

Stämmoprotokoll i vissa publika aktiebolag

68 § Utöver det som anges i 48 och 49 §§, gäller i fråga om ett publikt aktiebolag, vars aktier är upptagna till handel på en reglerad marknad eller en motsvarande marknad utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, följande.

Om en aktieägare begär det inför en omröstning, ska aktiebolaget i stämmoprotokollet eller i en bilaga till protokollet redovisa

1. antalet röster för och mot förslaget till beslut,
2. antalet röster som närvarande aktieägare har avstått från att avge,
3. det antal aktier för vilka röster har avgetts, och
4. den andel av aktiekapitalet som dessa röster representerar.

Protokollet, utom röstlängden, ska hållas tillgängligt på bolagets webbplats senast två veckor efter bolagsstämman och under minst tre år. *Lag (2010:1516)*

Allmän associationsrätt

8 kap. Bolagets ledning

Styrelsen

1 § Ett aktiebolag skall ha en styrelse med en eller flera ledamöter. Av 3 kap. 1 § första stycket framgår att antalet styrelseledamöter eller lägsta och högsta antalet styrelseledamöter skall anges i bolagsordningen.

I fråga om publika aktiebolag gäller även 46 §.

2 § Bestämmelser om arbetstagarrepresentanter i styrelsen finns i lagen (1987:1245) om styrelserepresentation för de privatanställda och i lagen (2008:9) om arbetstagares medverkan vid gränsöverskridande fusioner. Om inte annat följer av dessa lagar eller föreskrivs i denna lag, ska arbetstagarrepresentanter vid tillämpningen av denna lag jämställas med styrelseledamöter. *Lag (2008:14)*

Styrelsesuppleanter

3 § För styrelseledamöter får utses suppleanter. Om styrelsen har färre än tre ledamöter, skall det finnas minst en suppleant. Av 3 kap. 1 § första stycket framgår att antalet suppleanter eller lägsta och högsta antalet suppleanter skall anges i bolagsordningen.

Bestämmelserna i denna lag om styrelseledamot gäller i tillämpliga delar även suppleant.

Styrelsens uppgifter

Huvuduppgifter

4 § Styrelsen svarar för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter.

Styrelsen skall fortlöpande bedöma bolagets och, om bolaget är moderbolag i en koncern, koncernens ekonomiska situation.

Styrelsen skall se till att bolagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska förhållanden i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt.

Om vissa uppgifter delegeras till en eller flera av styrelsens ledamöter eller till andra, skall styrelsen handla med omsorg och fortlöpande kontrollera om delegationen kan upprätthållas.

Instruktioner om rapportering till styrelsen

5 § Styrelsen skall meddela skriftliga instruktioner för när och hur sådana uppgifter som behövs för styrelsens bedömning enligt 4 § andra stycket skall samlas in och rapporteras till styrelsen. Instruktioner behöver dock inte meddelas om dessa med hänsyn till bolagets begränsade storlek och verksamhet skulle sakna betydelse för rapporteringen till styrelsen.

6–7 §§ har upphävts genom lag (2014:539).

Hur styrelsen utses

8 § Styrelsen skall utses av bolagsstämman. I bolagsordningen får det föreskrivas att en eller flera styrelseledamöter skall utses på annat sätt. Styrelsen eller en styrelseledamot får inte ges rätt att utse styrelseledamöter.

I fråga om publika aktiebolag gäller även 47 och 48 §§.

Bosättningskrav

9 § Minst hälften av styrelseledamöterna ska vara bosatta inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. Om det finns särskilda skäl, får Bolagsverket i ett enskilt fall besluta om undantag från bosättningskravet. *Lag (2014:539)*

Hinder mot att vara styrelseledamot

10 § En juridisk person kan inte vara styrelseledamot.

11 § Den som är underårig eller i konkurs eller som har en förvaltare enligt 11 kap. 7 § föräldrabalken kan inte vara styrelseledamot. Att detsamma gäller den som har näringsförbud följer av 11 § lagen (2014:836) om näringsförbud. *Lag (2014:848)*

12 § Till styrelseledamot får inte utan godtagbara skäl utses någon som inte avser att ta del i sådan verksamhet som enligt denna lag ankommer på styrelsen.

Styrelseledamots mandattid

13 § Ett uppdrag som styrelseledamot gäller till slutet av den första årsstämma som hålls efter det år då styrelseledamoten utsågs. Ändringar i styrelsens sammansättning har dock verkan först från den tidpunkt då anmälan om ändringen kom in till Bolagsverket eller från den senare tidpunkt som anges i det beslut som anmälan grundar sig på.

I bolagsordningen får föreskrivas att uppdraget som styrelseledamot skall gälla för en längre tid än som anges i första stycket första meningen. Uppdragstiden skall dock upphöra senast vid slutet av den årsstämma som hålls under det fjärde räkenskapsåret efter det då styrelseledamoten utsågs.

Styrelseledamots förtida avgång

14 § Ett uppdrag som styrelseledamot upphör i förtid, om styrelseledamoten eller den som har utsett honom eller henne anmäler att uppdraget skall upphöra. Anmälan skall

göras hos styrelsen. Om en styrelseledamot som inte är vald av bolagsstämman vill avgå, skall anmälan också göras hos den som har utsett honom eller henne.

I fråga om verkan av styrelseledamotens avgång gäller 13 § första stycket andra meningen.

15 § Om en styrelseledamots uppdrag upphör i förtid eller om bestämmelserna i 11 § hindrar honom eller henne att vara styrelseledamot och det inte finns någon suppleant som kan träda in i hans eller hennes ställe, skall övriga styrelseledamöter vidta åtgärder för att en ny styrelseledamot utses för den återstående mandattiden. Sådana åtgärder behöver dock inte vidtas, om den förutvarande styrelseledamoten var en arbetstagarrepresentant. Skall styrelseledamoten väljas av bolagsstämman, får valet anstå till nästa årsstämma, om styrelsen är beslutför med kvarstående ledamöter och suppleanter.

Bolagsverkets beslut om ersättare för en styrelseledamot

16 § Om en styrelseledamot som enligt bolagsordningen ska utses på ett annat sätt än genom val av bolagsstämman inte har utsetts, ska Bolagsverket på ansökan utse en ersättare. Ansökan får göras av en styrelseledamot, en aktieägare, en borgenär eller någon annan vars rätt kan vara beroende av att det finns någon som kan företräda bolaget.
Lag (2011:899)

Styrelsens ordförande

17 § I en styrelse som har mer än en ledamot ska en av ledamöterna vara ordförande. Ordföranden ska leda styrelsens arbete och bevaka att styrelsen fullgör de uppgifter som anges i 4 och 5 §§.

Om annat inte föreskrivs i bolagsordningen eller har beslutats av bolagsstämman, väljer styrelsen ordförande. Vid lika röstetal avgörs valet genom lottning.

I fråga om publika aktiebolag gäller även 49 §. *Lag (2014:539)*

Styrelsens sammanträden

18 § Styrelsens ordförande skall se till att sammanträden hålls när det behövs. Styrelsen skall alltid sammankallas om en styrelseledamot eller den verkställande direktören begär det.

19 § Den verkställande direktören har rätt att närvara och yttra sig vid styrelsens sammanträden, om styrelsen inte i ett särskilt fall bestämmer något annat.

20 § Om en styrelseledamot inte kan närvara vid ett sammanträde och det finns en suppleant som skall träda in i hans eller hennes ställe, skall denne ges tillfälle till det.

Allmän associationsrätt

En sådan suppleant för arbetstagarledamot som har utsetts enligt lagen (1987:1245) om styrelserepresentation för de privatanställda skall alltid få underlag och ges tillfälle att delta i behandlingen av styrelsens ärenden på samma sätt som en styrelseledamot.

Styrelsens beslutförhet

21 § Styrelsen är beslutför, om mer än hälften av hela antalet styrelseledamöter eller det högre antal som föreskrivs i bolagsordningen är närvarande. Vid bedömningen av om styrelsen är beslutför skall styrelseledamöter som är jäviga enligt 23 § anses som inte närvarande.

Beslut får inte fattas i ett ärende, om inte såvitt möjligt samtliga styrelseledamöter har

1. fått tillfälle att delta i ärendets behandling, och
2. fått ett tillfredsställande underlag för att avgöra ärendet.

Majoritetskrav vid styrelsebeslut

22 § Som styrelsens beslut gäller, om bolagsordningen inte föreskriver särskild röstmajoritet, den mening som mer än hälften av de närvarande röstar för vid sammanträdet. Vid lika röstetal har ordföranden utslagsröst. Är styrelsen inte fulltalig, skall de som röstar för beslutet dock utgöra mer än en tredjedel av hela antalet styrelseledamöter, om inte annat föreskrivs i bolagsordningen.

Jäv för styrelseledamot

23 § En styrelseledamot får inte handlägga en fråga om

1. avtal mellan styrelseledamoten och bolaget,
2. avtal mellan bolaget och en tredje man, om styrelseledamoten i frågan har ett väsentligt intresse som kan strida mot bolagets, eller
3. avtal mellan bolaget och en juridisk person som styrelseledamoten ensam eller tillsammans med någon annan får företräda.

Bestämmelserna i första stycket gäller inte om styrelseledamoten, direkt eller indirekt genom en juridisk person, äger samtliga aktier i bolaget. Bestämmelsen i första stycket 3 gäller inte heller om bolagets motpart är ett företag i samma koncern eller i en företagsgrupp av motsvarande slag.

Med avtal som avses i första stycket jämställs rättegång eller annan talan.

Arvoden och annan ersättning till styrelseledamot

23 a § Bolagsstämman skall besluta om arvode och annan ersättning för styrelseuppdrag till var och en av styrelseledamöterna.

Första stycket gäller inte sådana emissioner och överlåtelser som omfattas av 16 kap.

Lag (2006:562)

Styrelseprotokoll

24 § Vid styrelsens sammanträden skall det föras protokoll. I protokollet skall de beslut som styrelsen har fattat antecknas.

Protokollet skall undertecknas av den som har varit protokollförare. Det skall justeras av ordföranden, om denne inte har fört protokollet. Om styrelsen har flera ledamöter, skall det justeras även av en ledamot som utses av styrelsen.

Styrelseledamöterna och den verkställande direktören har rätt att få en avvikande mening antecknad till protokollet.

25 § Om ett bolag har endast en aktieägare, skall alla avtal mellan aktieägaren och bolaget, som inte avser löpande affärstransaktioner på sedvanliga villkor, antecknas i eller läggas till styrelsens protokoll.

26 § Styrelsens protokoll skall föras i nummerföljd och förvaras på ett betryggande sätt.

Verkställande direktör

27 § Styrelsen får utse en verkställande direktör att fullgöra de uppgifter som anges i 29 §.

För publika aktiebolag gäller även 50 §.

Vice verkställande direktör

28 § Om bolaget har en verkställande direktör, får styrelsen utse en eller flera vice verkställande direktörer. Bestämmelserna i denna lag om den verkställande direktören skall i tillämpliga delar gälla även en vice verkställande direktör.

Om styrelsen har utsett flera vice verkställande direktörer, skall den meddela skriftliga instruktioner om i vilken inbördes ordning dessa skall träda in i den verkställande direktörens ställe.

Den verkställande direktörens uppgifter

29 § Den verkställande direktören skall sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar.

Den verkställande direktören får dessutom utan styrelsens bemyndigande vidta åtgärder som med hänsyn till omfattningen och arten av bolagets verksamhet är av ovanligt slag eller av stor betydelse, om styrelsens beslut inte kan avvaktas utan väsentlig olägenhet för bolagets verksamhet. I sådana fall skall styrelsen så snart som möjligt underrättas om åtgärden.

Den verkställande direktören skall vidta de åtgärder som är nödvändiga för att bolagets bokföring skall fullgöras i överensstämmelse med lag och för att medelsförvaltningen skall skötas på ett betryggande sätt.

Bosättningskrav för den verkställande direktören

30 § Den verkställande direktören ska vara bosatt inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. Om det finns särskilda skäl, får Bolagsverket i ett enskilt fall besluta om undantag från bosättningskravet. *Lag (2014:539)*

Hinder att vara verkställande direktör

31 § Den som är underårig eller i konkurs eller som har en förvaltare enligt 11 kap. 7 § föräldrabalken kan inte vara verkställande direktör. Att detsamma gäller den som har näringsförbud följer av 11 § lagen (2014:836) om näringsförbud. *Lag (2014:848)*

32 § Till verkställande direktör får inte utses någon som inte avser att ta del i sådan verksamhet som enligt denna lag ankommer på den verkställande direktören.

Verkställande direktörs mandattid

33 § Ett beslut att utse en verkställande direktör i bolaget samt beslut om den verkställande direktörens avgång eller entledigande har verkan från den tidpunkt då anmälan om registrering kom in till Bolagsverket eller från den senare tidpunkt som har angetts i beslutet.

Jäv för den verkställande direktören

34 § Den verkställande direktören får inte handlägga en fråga om

1. avtal mellan den verkställande direktören och bolaget,
2. avtal mellan bolaget och tredje man, om den verkställande direktören i frågan har ett väsentligt intresse som kan strida mot bolagets, eller
3. avtal mellan bolaget och en juridisk person som den verkställande direktören ensam eller tillsammans med någon annan får företräda.

Bestämmelserna i första stycket gäller inte om den verkställande direktören, direkt eller indirekt genom en juridisk person, äger samtliga aktier i bolaget. Bestämmelsen i första stycket 3 gäller inte heller om bolagets motpart är ett företag i samma koncern eller i en företagsgrupp av motsvarande slag.

Med sådana avtal som avses i första stycket jämställs rättegång eller annan talan.

Styrelsen som bolagets ställföreträdare

35 § Styrelsen företräder bolaget och tecknar dess firma.

Handlingar som enligt denna lag skall undertecknas av styrelsen skall skrivas under av minst hälften av hela antalet styrelseledamöter.

Den verkställande direktören som bolagets ställföreträdare

36 § Den verkställande direktören får alltid företräda bolaget och teckna dess firma beträffande uppgifter som han eller hon skall sköta enligt 29 §.

Särskild firmatecknare

37 § Styrelsen får bemyndiga en styrelseledamot, den verkställande direktören eller någon annan att företräda bolaget och teckna dess firma (*särskild firmatecknare*).

Minst en av de särskilda firmatecknarna ska vara bosatt inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. Om det finns särskilda skäl, får Bolagsverket i ett enskilt fall besluta om undantag från bosättningskravet. I övrigt ska bestämmelserna i 31, 32 och 34 §§ tillämpas på en firmatecknare som inte är styrelseledamot eller verkställande direktör.

Styrelsen får när som helst återkalla ett bemyndigande som avses i första stycket.

I bolagsordningen får det föreskrivas att styrelsen inte får lämna ett sådant bemyndigande som avses i första stycket eller att ett sådant bemyndigande får lämnas endast på vissa villkor. *Lag (2014:539)*

38 § Ett bemyndigande som avses i 37 § eller en återkallelse av ett sådant bemyndigande har verkan från den tidpunkt då anmälan om bemyndigandet eller återkallelsen kom in till Bolagsverket eller från den senare tidpunkt som har angetts i bemyndigandet eller beslutet om återkallelse.

Inskränkningar i firmateckningsrätt

39 § Styrelsen får föreskriva att rätten att företräda bolaget och teckna dess firma får utövas endast av två eller flera personer i förening. Någon annan inskränkning i en firmatecknares rätt att teckna bolagets firma får inte registreras.

Särskild delgivningsmottagare

40 § Om bolaget inte har någon behörig ställföreträdare som är bosatt i Sverige, skall styrelsen bemyndiga en person som är bosatt här att på bolagets vägnar ta emot delgivning (*särskild delgivningsmottagare*). Ett sådant bemyndigande får inte lämnas till någon som är underårig eller som har förvaltare enligt 11 kap. 7 § föräldrabalken.

Generella inskränkningar i ställföreträdares kompetens

41 § Styrelsen eller någon annan ställföreträdare för bolaget får inte företa en rättshandling eller någon annan åtgärd som är ägnad att ge en otillbörlig fördel åt en aktieägare eller någon annan till nackdel för bolaget eller någon annan aktieägare.

En ställföreträdare för bolaget får inte heller följa en anvisning av bolagsstämman eller något annat bolagsorgan, om anvisningen inte gäller därför att den strider mot denna lag, tillämplig lag om årsredovisning eller bolagsordningen.

Kompetensöverskridande

42 § Om styrelsen eller en särskild firmatecknare har företagit en rättshandling för bolaget och då har handlat i strid med bestämmelserna i denna lag om bolagsorganens behörighet, gäller rättshandlingen inte mot bolaget. Detsamma är fallet om en verkställande direktör när en rättshandling företogs överskred sin behörighet enligt 29 § och bolaget visar att motparten insåg eller bort inse behörighetsöverskridandet.

En rättshandling gäller inte heller mot bolaget om styrelsen, den verkställande direktören eller en särskild firmatecknare har överskridit sin befogenhet och bolaget visar att motparten insåg eller bort inse befogenhetsöverskridandet. Detta gäller dock inte när styrelsen eller den verkställande direktören har överträtt en föreskrift om föremålet för bolagets verksamhet eller andra föreskrifter som har meddelats i bolagsordningen eller av ett annat bolagsorgan.

Registrering

43 § Bolaget ska för registrering i aktiebolagsregistret anmäla

1. bolagets postadress,
2. vem som har utsetts till styrelseledamot, styrelsesuppleant, styrelsens ordförande, verkställande direktör, vice verkställande direktör och särskild delgivningsmottagare,
3. av vilka och hur bolagets firma tecknas.

Anmälan ska innehålla uppgift om postadress för de personer som anges i första stycket 2 och 3. Om postadressen avviker från personernas hemvist, ska även hemvistet anges. Anmälan ska vidare innehålla uppgift om de angivna personernas personnummer eller, om sådant saknas, födelsedatum. Om en styrelseledamot eller en styrelsesuppleant har utsetts enligt lagen (1987:1245) om styrelserepresentation för de privatanställda eller lagen (2008:9) om arbetstagares medverkan vid gränsöverskridande fusioner, ska detta anges.

Även den som anmälan gäller har rätt att göra anmälan enligt första stycket. Den som har utsetts till en sådan befattning som avses i första stycket 2 har även rätt att anmäla företrädarens avgång. *Lag (2008:14)*

44 § Anmälan enligt 43 § skall göras första gången när bolaget enligt 2 kap. 22 § anmäls för registrering och därefter genast när ett förhållande som har anmälts eller skall anmälas för registrering har ändrats.

Anmälan av aktieinnehav

45 § En styrelseledamot och en verkställande direktör ska när de tillträder sitt uppdrag till bolaget anmäla sitt innehav av aktier i bolaget och i andra bolag inom samma koncern, om det inte har skett dessförinnan. Förändringar i aktieinnehavet ska anmälas inom en månad. De anmälda uppgifterna ska antecknas i aktieboken.

Första stycket gäller inte i den utsträckning styrelseledamoten eller den verkställande direktören är anmälningsskyldig enligt artikel 19 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 596/2014 av den 16 april 2014 om marknadsmissbruk (marknadsmissbruksförordning) och om upphävande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/6/EG och kommissionens direktiv 2003/124/EG, 2003/125/EG och 2004/72/EG.
Lag (2016:719)

Särskilda bestämmelser för publika aktiebolag

Antalet styrelseledamöter

46 § I ett publikt aktiebolag skall styrelsen ha minst tre ledamöter.

Arbetsordning

46 a § Styrelsen i ett publikt aktiebolag ska årligen fastställa en skriftlig arbetsordning för sitt arbete. I arbetsordningen ska det anges hur arbetet i förekommande fall ska fördelas mellan styrelsens ledamöter, hur ofta styrelsen ska sammanträda och i vilken utsträckning suppleanterna ska delta i styrelsens arbete och kallas till dess sammanträden.
Lag (2014:539)

Instruktioner om arbetsfördelningen mellan bolagsorganen

46 b § Styrelsen i ett publikt aktiebolag ska i skriftliga instruktioner ange arbetsfördelningen mellan å ena sidan styrelsen och å andra sidan den verkställande direktören och de andra organ som styrelsen inrättar. *Lag (2014:539)*

Vem som utser styrelseledamöter

47 § I ett publikt aktiebolag skall mer än hälften av styrelseledamöterna utses av bolagsstämman.

Information inför styrelseval

48 § I ett publikt aktiebolag skall bolagsstämmans ordförande, innan styrelseval förrättas, lämna uppgift till bolagsstämman om vilka uppdrag den som valet gäller innehar i andra företag.

Särskilt om styrelseordföranden

49 § I ett publikt aktiebolag får styrelsens ordförande inte vara verkställande direktör i bolaget.

Styrelsens ordförande ska, utöver det som anges i 17 §, bevaka att styrelsen fullgör de uppgifter som anges i 46 a och 46 b §§. *Lag (2014:539)*

Revisionsutskott

49 a § I ett aktiebolag vars överlåtbara värdepapper är upptagna till handel på en reglerad marknad ska styrelsen ha ett revisionsutskott. Utskottets ledamöter får inte vara anställda av bolaget. Minst en ledamot ska ha redovisnings- eller revisionskompetens. Utskottet ska utse en av ledamöterna att vara dess ordförande.

Bolaget får besluta att styrelsen inte ska ha något revisionsutskott, förutsatt att styrelsen

1. fullgör de uppgifter som anges i 49 b § och de uppgifter som revisionsutskottet har enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 537/2014 av den 16 april 2014 om särskilda krav avseende lagstadgad revision av företag av allmänt intresse och om upphävande av kommissionens beslut 2005/909/EG, i den ursprungliga lydelsen, och
2. uppfyller det krav som anges i första stycket tredje meningen. *Lag (2016:431)*

49 b § Revisionsutskottet ska, utan att det påverkar styrelsens ansvar och uppgifter i övrigt,

1. övervaka bolagets finansiella rapportering samt lämna rekommendationer och förslag för att säkerställa rapporteringens tillförlitlighet,
2. med avseende på den finansiella rapporteringen övervaka effektiviteten i bolagets interna kontroll, internrevision och riskhantering,
3. hålla sig informerat om revisionen av årsredovisningen och koncernredovisningen samt om slutsatserna av Revisorsinspektionens kvalitetskontroll,
4. informera styrelsen om resultatet av revisionen och om på vilket sätt revisionen bidrog till den finansiella rapporteringens tillförlitlighet samt om vilken funktion utskottet har haft,
5. granska och övervaka revisorns opartiskhet och självständighet och då särskilt uppmärksamma om revisorn tillhandahåller bolaget andra tjänster än revision, och
6. biträda vid upprättandet av förslag till bolagsstämmans beslut om revisorsval.

Om bolaget har en valberedning som aktieägarna har ett betydande inflytande i, får bolaget ge valberedningen i uppgift att i stället för revisionsutskottet lämna ett förslag till bolagsstämman om val av revisor. *Lag (2016:1340)*

Verkställande direktör

50 § I ett publikt aktiebolag skall det alltid finnas en verkställande direktör som fullgör de uppgifter som anges i 29 §.

50 a § har upphävts genom lag (2016:431).

Riktlinjer för ersättning till ledande befattningshavare i aktiemarknadsbolag

51 § I ett aktiebolag, vars aktier är upptagna till handel på en reglerad marknad i Sverige, skall styrelsen varje år upprätta förslag till riktlinjer för bestämmande av lön och annan ersättning till den verkställande direktören och andra personer i bolagets ledning. Med ersättning jämställs överlåtelse av värdepapper och upplåtelse av rätt att i framtiden förvärva värdepapper från bolaget. Riktlinjerna skall avse tiden från nästa årsstämma.

Information om tidigare beslutade ersättningar som inte har förfallit till betalning skall fogas till förslaget.

Om, i fall som avses i 53 §, de riktlinjer som bolagsstämman har beslutat om inte har följts, skall även information om detta och om skälet till avvikelsen fogas till förslaget.

Första stycket gäller inte sådana emissioner och överlåtelser som omfattas av 16 kap. Det gäller inte heller ersättning som omfattas av 23 a § första stycket. *Lag (2007:566)*

52 § Om förslaget enligt 51 § ger utrymme för ersättning som inte på förhand är bestämd till ett visst belopp, skall det innehålla uppgift om ersättningens art och under vilka förutsättningar den skall lämnas eller kunna göras gällande.

I fall som avses i första stycket skall till förslaget fogas uppgift om vad bolagets åtaganden gentemot de personer som omfattas sammanlagt kan beräknas kosta bolaget vid olika tänkbara utfall. *Lag (2006:562)*

53 § I de riktlinjer som avses i 51 § får det bestämmas att styrelsen får frångå riktlinjerna, om det i ett enskilt fall finns särskilda skäl för det. *Lag (2006:562)*

54 § Bolagets revisor skall senast tre veckor före årsstämman lämna ett skriftligt, undertecknat yttrande till styrelsen om huruvida de riktlinjer som avses i 51 § och som har gällt sedan föregående årsstämma har följts. Om riktlinjerna enligt revisorns mening inte har följts, skall skälen för denna bedömning framgå. *Lag (2006:562)*

9 kap. Revision

Skyldighet att ha revisor

1 § Ett aktiebolag ska ha minst en revisor, om inte annat följer av denna paragraf.

I bolagsordningen för ett privat aktiebolag får det anges att bolaget inte ska ha någon revisor.

Andra stycket gäller inte om bolaget uppfyller mer än ett av följande villkor:

1. medelantalet anställda i bolaget har under vart och ett av de två senaste räkenskapsåren uppgått till mer än 3,
2. bolagets redovisade balansomslutning har för vart och ett av de två senaste räkenskapsåren uppgått till mer än 1,5 miljoner kronor,
3. bolagets redovisade nettoomsättning har för vart och ett av de två senaste räkenskapsåren uppgått till mer än 3 miljoner kronor.

Tredje stycket gäller även för moderbolag i en koncern, om koncernen uppfyller mer än ett av de villkor som anges där. Vid tillämpningen ska fordringar och skulder mellan koncernföretag, liksom internvinster, elimineras. Detsamma gäller för intäkter och kostnader som hänför sig till transaktioner mellan koncernföretag, liksom förändring av internvinst.

Om ett privat aktiebolag vid utgången av ett räkenskapsår har en revisor registrerad i aktiebolagsregistret, ska bolaget alltid ha en revisor som lämnar en revisionsberättelse för det räkenskapsåret. *Lag (2010:834)*

1 a § Även om bolaget i bolagsordningen har angett att bolaget inte ska ha någon revisor, får bolagsstämman besluta att utse en revisor. *Lag (2010:834)*

Bestämmelser om revision i EUs revisorsförordning

Allmän associationsrätt

1 b § Bestämmelser om revision av aktiebolag vars överlåtbara värdepapper är upptagna till handel på en reglerad marknad finns även i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 537/2014 av den 16 april 2014 om särskilda krav avseende lagstadgad revision av företag av allmänt intresse och om upphävande av kommissionens beslut 2005/909/EG (EUs revisorsförordning). *Lag (2016:431)*

Revisorssuppleanter

2 § För en revisor får utses en eller flera suppleanter.

Bestämmelserna i denna lag om revisor gäller i tillämpliga delar även suppleant.

Revisorns uppgifter

3 § Revisorn ska granska bolagets årsredovisning och bokföring samt styrelsens och den verkställande direktörens förvaltning. Granskningen ska utföras med professionell skepticism och vara så ingående och omfattande som god revisionssed kräver.

Om bolaget är moderbolag, ska revisorn även granska koncernredovisningen, om en sådan har upprättats, samt koncernföretagens inbördes förhållanden. *Lag (2016:431)*

4 § Revisorn skall följa bolagsstämmans anvisningar, om de inte strider mot lag, bolagsordningen eller god revisionssed.

5 § Revisorn skall efter varje räkenskapsår lämna en revisionsberättelse till bolagsstämman. Bestämmelser om berättelsens innehåll och den tidpunkt då den skall lämnas till bolagets styrelse finns i 28–36 §§.

Om bolaget är ett moderbolag som är skyldigt att upprätta koncernredovisning, skall revisorn även lämna en koncernrevisionsberättelse enligt bestämmelserna i 38 §.

6 § I samband med revisionen skall revisorn till styrelsen och den verkställande direktören framställa de erinringar och göra de påpekanden som följer av god revisionssed. Bestämmelser om erinringar finns i 39 §.

6 a § I samband med en koncernrevision ska revisorn bedöma och utvärdera det revisionsarbete som har utförts av revisorer i de övriga koncernföretagen. Revisorn ska se till att han eller hon kan få tillgång till dokumentation av det revisionsarbete som är relevant för koncernrevisionen.

Om revisorn är förhindrad att göra den bedömning och utvärdering som avses i första stycket, ska han eller hon utföra kompletterande revisionsarbete avseende dotterföretagen eller vidta andra lämpliga åtgärder. Revisorn ska också underrätta Revisorsinspektionen om hindret. *Lag (2016:1340)*

6 b § har upphävts genom lag (2016:431).

Tillhandahållande av upplysningar m.m.

7 § Styrelsen och den verkställande direktören skall ge revisorn tillfälle att genomföra granskningen i den omfattning revisorn anser är nödvändig. De skall lämna de upplysningar och den hjälp som revisorn begär.

Samma skyldigheter har styrelsen, den verkställande direktören och revisorn i ett dotterbolag gentemot en revisor i moderbolaget.

Hur en revisor utses

8 § En revisor väljs av bolagsstämman.

Om bolaget ska ha flera revisorer, får det i bolagsordningen föreskrivas att en eller flera av dem, dock inte alla, ska utses på annat sätt än genom val på bolagsstämma.

I ett bolag som avses i 2 § 4 lagen (2002:1022) om revision av statlig verksamhet m.m. får Riksrevisionen utse en eller flera revisorer att delta i revisionen tillsammans med övriga revisorer.

I 9, 9 a, 25 och 26 §§ finns bestämmelser om att Bolagsverket i vissa fall ska utse en revisor. *Lag (2013:737)*

Minoritetsrevisor

9 § En aktieägare får föreslå att en revisor som utses av Bolagsverket ska delta i revisionen tillsammans med övriga revisorer.

Förslaget ska framställas på en bolagsstämma där revisorsval ska ske eller förslaget enligt kallelsen till bolagsstämman ska behandlas. Om förslaget biträds av ägare till minst en tiondel av samtliga aktier i bolaget eller till minst en tredjedel av de aktier som är företrädda vid stämman och om någon aktieägare ansöker om det hos Bolagsverket, ska Bolagsverket utse en revisor.

Bolagsverket ska ge bolagets styrelse tillfälle att yttra sig innan verket utser en revisor. Beslutet ska avse tiden till och med årsstämman under nästa räkenskapsår. *Lag (2016:431)*

9 a § Om ett bolag i ett fall som avses i 1 § andra stycket inte har någon revisor, får en aktieägare föreslå att Bolagsverket ska utse en revisor. I så fall gäller 9 § andra och tredje styckena. *Lag (2013:737)*

Obehörighetsgrunder

10 § Den som är i konkurs eller har fått näringsförbud eller har förvaltare enligt 11 kap. 7 § föräldrabalken kan inte vara revisor.

Kompetenskrav

11 § En revisor skall ha den insikt i och erfarenhet av redovisning och ekonomiska förhållanden som med hänsyn till arten och omfattningen av bolagets verksamhet fordras för att fullgöra uppdraget.

12 § Endast den som är auktoriserad eller godkänd revisor kan vara revisor.

Bestämmelser om auktoriserade och godkända revisorer finns i revisorslagen (2001:883).

13 § Minst en revisor som bolagsstämman utsett ska vara auktoriserad revisor, om

1. bolaget uppfyller mer än ett av följande villkor:
   a) medelantalet anställda i bolaget har under vart och ett av de två senaste räkenskapsåren uppgått till mer än 50,
   b) bolagets redovisade balansomslutning har för vart och ett av de två senaste räkenskapsåren uppgått till mer än 40 miljoner kronor,
   c) bolagets redovisade nettoomsättning har för vart och ett av de två senaste räkenskapsåren uppgått till mer än 80 miljoner kronor, eller
2. bolagets aktier, teckningsoptioner eller skuldebrev är upptagna till handel på en reglerad marknad eller en motsvarande marknad utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. *Lag (2013:218)*

14 § Bestämmelserna i 13 § gäller även för moderbolag i en koncern, om koncernen uppfyller mer än ett av följande villkor:

1. medelantalet anställda i koncernen har under vart och ett av de två senaste räkenskapsåren uppgått till mer än 50,
2. koncernföretagens redovisade balansomslutning har för vart och ett av de två senaste räkenskapsåren uppgått till mer än 40 miljoner kronor,
3. koncernföretagens redovisade nettoomsättning har för vart och ett av de två senaste räkenskapsåren uppgått till mer än 80 miljoner kronor.

Vid tillämpningen av första stycket 2 och 3 ska fordringar och skulder mellan koncernföretag, liksom internvinster, elimineras. Detsamma gäller för intäkter och kostnader som hänför sig till transaktioner mellan koncernföretag, liksom förändring av internvinst.
Lag (2010:834)

15 § För ett bolag som omfattas av bestämmelserna i 13 eller 14 § får Bolagsverket besluta att bolaget i stället för en auktoriserad revisor får utse en viss godkänd revisor.

Ett beslut som avses i första stycket får meddelas om den godkända revisorn är revisor i bolaget och det finns särskilda skäl. Vid bedömningen av om det finns särskilda skäl ska revisorns kompetens och erfarenhet av bolaget beaktas särskilt. Beslutet gäller i högst fem år. *Lag (2014:539)*

16 § I andra bolag än de som avses i 13 och 14 §§ ska en auktoriserad revisor utses till revisor, om ägare till minst en tiondel av samtliga aktier i bolaget begär det vid den bolagsstämma där revisorsval ska ske. *Lag (2013:218)*

Avtalsvillkor om revisorsval

16 a § Ett avtalsvillkor som har till syfte att bolagsstämman ska välja en viss revisor eller en revisor som finns med i en viss förteckning eller liknande är ogiltigt. Detsamma gäller sådana begränsningar i bolagsordningen. *Lag (2016:431)*

Jäv

17 § Den får inte vara revisor som

1. äger aktie i bolaget eller annat bolag i samma koncern,
2. är ledamot av styrelsen eller verkställande direktör i bolaget eller dess dotterföretag eller biträder vid bolagets bokföring eller medelsförvaltning eller bolagets kontroll däröver,

3. är anställd hos eller på annat sätt har en underordnad eller beroende ställning till bolaget eller någon som avses i 2,
4. är verksam i samma företag som den som yrkesmässigt biträder bolaget vid grundbokföringen eller medelsförvaltningen eller bolagets kontroll däröver,
5. är gift eller sambo med eller är syskon eller släkting i rätt upp- eller nedstigande led till en person som avses i 2,
6. är besvågrad med en person som avses i 2 i rätt upp- eller nedstigande led eller så att den ene är gift med den andres syskon, eller
7. står i låneskuld till bolaget eller ett annat bolag i samma koncern eller har en förpliktelse som ett sådant bolag har ställt säkerhet för.

I fråga om aktiebolag som avses i 13 eller 14 § gäller, i stället för bestämmelsen i första stycket 4, att den inte får vara revisor som är verksam i samma företag som den som yrkesmässigt biträder bolaget vid bokföringen eller medelsförvaltningen eller bolagets kontroll däröver.

Den som enligt första eller andra stycket inte är behörig att vara revisor i ett moderbolag får inte heller vara revisor i dess dotterbolag. *Lag (2006:399)*

18 § En revisor får vid revisionen inte anlita någon som enligt 17 § inte är behörig att vara revisor. Om bolaget eller dess moderbolag har anställda med uppgift att uteslutande eller huvudsakligen sköta den interna revisionen, får revisorn dock vid revisionen anlita sådana anställda i den utsträckning det är förenligt med god revisionssed.

Registrerat revisionsbolag

19 § Till revisor får även ett registrerat revisionsbolag utses.

Bestämmelser om vem som får vara huvudansvarig för revisionen när ett revisionsbolag utses att vara revisor och om underrättelseskyldighet finns i 17 § revisorslagen (2001:883). Följande bestämmelser i detta kapitel ska tillämpas på den huvudansvarige:

– 17 och 18 §§ om jäv,
– 40 § om närvaro vid bolagsstämma, och
– 47 och 48 §§ om registrering. *Lag (2016:431)*

Revisor i dotterföretag

20 § Bland revisorerna i ett dotterföretag bör minst en också vara revisor i moderbolaget.

Revisorns mandattid

21 § Uppdraget som revisor gäller till slutet av den första årsstämma som hålls efter det år då revisorn utsågs.

I bolagsordningen får det anges att uppdraget som revisor ska gälla för en längre tid än som anges i första stycket. Det får också anges att den som utser revisorn får välja mellan de alternativa mandattider som anges i bolagsordningen. Uppdraget ska dock upphöra senast vid slutet av den årsstämma som hålls under det fjärde räkenskapsåret efter det då revisorn utsågs.

Om revisorn i ett bolag vars bolagsordning innehåller alternativa mandattider inte utses för viss tid, ska uppdraget gälla för den kortaste av mandattiderna.

I de fall som avses i 24 § får en ny revisor utses för den tid som återstår av den tidigare revisorns mandattid. *Lag (2016:431)*

21 a § Uppdraget som revisor för ett bolag vars överlåtbara värdepapper är upptagna till handel på en reglerad marknad får gälla högst sju år i följd.

Första stycket gäller inte om revisorn är ett registrerat revisionsbolag. För ett sådant uppdrag finns det bestämmelser i artikel 17.1 andra stycket i EUs revisorsförordning om att uppdraget får gälla högst tio år i följd. Uppdraget får dock gälla högst

1. tjugo år i följd, under de förutsättningar som anges i artikel 17.4 a och 17.5 i EUs revisorsförordning, i den ursprungliga lydelsen, eller
2. tjugofyra år i följd, under de förutsättningar som anges i artikel 17.4 b och 17.5 i EUs revisorsförordning, i den ursprungliga lydelsen. *Lag (2016:431)*

Avgång och entledigande i förtid

22 § Ett uppdrag som revisor upphör i förtid, om
1. revisorn anmäler att uppdraget ska upphöra, eller
2. den som har utsett revisorn entledigar honom eller henne på saklig grund och anmäler att uppdraget ska upphöra.

Anmälan enligt första stycket ska göras hos styrelsen. Om en revisor som inte är vald på bolagsstämma vill avgå, ska revisorn anmäla det också hos den som har utsett honom eller henne. *Lag (2009:565)*

22 a § En revisor som har utsetts av bolagsstämman i ett bolag vars överlåtbara värdepapper är upptagna till handel på en reglerad marknad får entledigas av tingsrätten i den ort där styrelsen har sitt säte om han eller hon är olämplig för uppdraget.

En ansökan om att tingsrätten ska besluta om entledigande får göras av
1. aktieägare vars aktieinnehav i bolaget uppgår till minst fem procent av aktiekapitalet eller aktieägare som innehar minst fem procent av rösterna för samtliga aktier,
2. styrelsen, och
3. Finansinspektionen. *Lag (2016:431)*

23 § En revisor vars uppdrag upphör i förtid skall genast anmäla detta för registrering i aktiebolagsregistret. Han eller hon skall lämna en kopia av anmälan till bolagets styrelse.

Revisorn skall i anmälan lämna en redogörelse för vad han eller hon har funnit vid den granskning som han eller hon har utfört under den del av löpande räkenskapsår som uppdraget har omfattat. För anmälan gäller vad som föreskrivs i 33 § andra stycket, 34 och 35 §§ om revisionsberättelse.

23 a § Om en revisors uppdrag upphör i förtid, ska revisorn och den som har utsett revisorn underrätta Bolagsverket om skälet till detta. *Lag (2009:565)*

24 § Om en revisors uppdrag upphör i förtid eller om bestämmelserna i 10–17 §§ eller bestämmelser i bolagsordningen hindrar honom eller henne att vara revisor och det inte finns någon suppleant, skall styrelsen vidta åtgärder för att en ny revisor utses.

Bolagsverkets förordnande av revisor

25 § Efter ansökan ska Bolagsverket utse en revisor när
1. auktoriserad revisor eller godkänd revisor inte är utsedd enligt 12, 13, 14 eller 15 §, trots att detta ska ske,
2. revisorn är obehörig enligt 10 eller 17 § och det inte finns någon behörig revisorssuppleant, eller
3. en bestämmelse i bolagsordningen om antalet revisorer eller om revisorns behörighet inte har följts.

En ansökan enligt första stycket får göras av var och en. Styrelsen är skyldig att göra en ansökan, om det inte snarast möjligt utses en ny revisor genom den som enligt 8 § har rätt att utse revisor. *Lag (2013:737)*

26 § Om bolagsstämman, trots en begäran enligt 16 §, inte har utsett någon auktoriserad revisor och om en aktieägare inom en månad från bolagsstämman ansöker om det hos Bolagsverket, ska Bolagsverket utse en sådan revisor. *Lag (2013:737)*

27 § Bolagsverket ska ge bolagets styrelse tillfälle att yttra sig innan verket beslutar i ett ärende enligt 25 eller 26 §. Förordnandet ska avse tiden till dess en annan revisor har blivit utsedd på föreskrivet sätt.

Vid förordnande enligt 25 § första stycket 2 ska Bolagsverket entlediga den obehöriga revisorn. *Lag (2013:737)*

Revisionsberättelsen

28 § Revisionsberättelsen skall lämnas till bolagets styrelse senast tre veckor före årsstämman.

Revisorn skall på årsredovisningen göra en hänvisning till revisionsberättelsen.

28 a § Om bolaget har fler än en revisor, ska de lämna en gemensam revisionsberättelse. Det som sägs i 28 § andra stycket om hänvisning till revisionsberättelsen gäller då samtliga revisorer.

Vid oenighet om huruvida årsredovisningen har upprättats i överensstämmelse med tillämplig lag om årsredovisning ska varje revisor göra ett sådant uttalande som avses i 31 § första stycket och ange skälen för oenigheten. *Lag (2016:431)*

29 § Revisionsberättelsens inledning ska innehålla uppgift om
1. bolagets firma och organisationsnummer,
2. vilken räkenskapsperiod som revisionsberättelsen avser,
3. vilket eller vilka normsystem för redovisning som bolaget har tillämpat, och
4. revisorns etableringsort.

Revisionsberättelsen ska vara undertecknad av revisorn och innehålla uppgift om vilken dag revisionen avslutades. *Lag (2016:431)*

30 § I revisionsberättelsen skall det anges vilket eller vilka normsystem för revision som revisorn har tillämpat.

I förekommande fall skall det i revisionsberättelsen även anges
1. om revisorn i en fråga som behandlas i revisionsberättelsen har en mening som avviker från styrelsens eller annan revisors,
2. om revisionens inriktning eller omfattning är begränsad, eller
3. om revisorn anser sig sakna tillräckligt underlag för att göra något uttalande enligt 31–33 §§.

31 § Revisionsberättelsen ska innehålla ett uttalande om huruvida årsredovisningen har upprättats i överensstämmelse med tillämplig lag om årsredovisning. I uttalandet ska det särskilt anges
1. om årsredovisningen ger en rättvisande bild av bolagets resultat och ställning, och
2. om förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Om det i årsredovisningen inte har lämnats sådana upplysningar som ska lämnas enligt tillämplig lag om årsredovisning, ska revisorn ange detta och, om det är möjligt, lämna behövliga upplysningar i sin berättelse.

Första och andra styckena gäller inte i fråga om en sådan bolagsstyrningsrapport som avses i 6 kap. 6 § årsredovisningslagen (1995:1554) eller en sådan hållbarhetsrapport som avses i 6 kap. 10 § samma lag. I den delen ska revisionsberättelsen i stället innehålla ett uttalande om huruvida en rapport har upprättats eller inte. När det gäller sådana upplysningar i bolagsstyrningsrapporten som avses i 6 kap. 6 § andra stycket 2–6 årsredovisningslagen, ska berättelsen vidare innehålla ett uttalande om huruvida upplysningarna är förenliga med årsredovisningens övriga delar och i överensstämmelse med tillämplig lag om årsredovisning. Om upplysningarna innehåller väsentliga fel, ska revisorn ange detta och peka på vilka slags fel det rör sig om. *Lag (2016:955)*

31 a § Om det finns väsentliga osäkerhetsfaktorer när det gäller händelser eller förhållanden som kan medföra betydande tvivel om bolagets förmåga att fortsätta sin verksamhet, ska revisionsberättelsen innehålla ett uttalande i frågan. *Lag (2016:431)*

32 § Revisionsberättelsen skall innehålla uttalanden om huruvida
1. bolagsstämman bör fastställa balansräkningen och resultaträkningen,
2. bolagsstämman bör besluta om dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust enligt förslaget i förvaltningsberättelsen, och
3. styrelsen och den verkställande direktören i förekommande fall har upprättat en förteckning enligt 21 kap. 10 § över vissa lån och säkerheter.

Om revisorn anser att balansräkningen eller resultaträkningen inte bör fastställas, skall han eller hon anteckna det på årsredovisningen.

33 § Revisionsberättelsen skall innehålla ett uttalande om huruvida styrelseledamöterna och den verkställande direktören bör beviljas ansvarsfrihet gentemot bolaget.

Om revisorn vid sin granskning har funnit att en styrelseledamot eller den verkställande direktören har företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet, skall det anmärkas i berättelsen. Detsamma gäller om revisorn vid granskningen har funnit att en styrelseledamot eller den verkställande direktören på något annat sätt har handlat i strid med denna lag, tillämplig lag om årsredovisning eller bolagsordningen.

34 § I revisionsberättelsen ska revisorn anmärka om han eller hon har funnit att bolaget inte har fullgjort sin skyldighet att

1. göra skatteavdrag enligt skatteförfarandelagen (2011:1244),
2. anmäla sig för registrering enligt 7 kap. 2 § skatteförfarandelagen,
3. lämna skattedeklaration enligt 26 kap. 2 § eller 37 kap. 4 § skatteförfarandelagen, eller
4. i rätt tid betala skatter och avgifter som omfattas av skatteförfarandelagen.

Lag (2011:1417)

35 § Utöver vad som följer av 29–34 §§ får en revisor i revisionsberättelsen lämna sådana upplysningar som han eller hon anser att aktieägarna bör få kännedom om. Om årsredovisningen innehåller uppgifter som har betydelse för upplysningarna, skall revisorn hänvisa till uppgifterna.

35 a § Utöver vad som följer av 31 a och 33 §§ får revisionsberättelsen inte innehålla någon försäkran om bolagets framtida lönsamhet eller om hur effektivt och ändamålsenligt styrelsen eller den verkställande direktören har drivit eller kommer att driva verksamheten. *Lag (2016:431)*

36 § Om en tidigare revisor har gjort en anmälan enligt 23 §, ska en kopia av den fogas till revisionsberättelsen. Även kopior av de underrättelser som revisorn och den som har utsett revisorn har lämnat enligt 23 a § ska fogas till revisionsberättelsen. *Lag (2009:565)*

37 § Revisorn skall genast sända en kopia av revisionsberättelsen till Skatteverket, om revisionsberättelsen innehåller

1. anmärkningar enligt 33 § andra stycket, eller
2. uttalanden om att
   - årsredovisningen inte har upprättats i överensstämmelse med tillämplig lag om årsredovisning,
   - sådana upplysningar som skall lämnas enligt tillämplig lag om årsredovisning inte har lämnats,
   - styrelseledamöterna eller den verkställande direktören inte bör beviljas ansvarsfrihet gentemot bolaget, eller
   - bolaget inte har fullgjort en skyldighet som avses i 34 § 1–3.

Koncernrevisionsberättelsen

38 § I fråga om koncernrevisionsberättelsen gäller 28 § första stycket om tidpunkten för lämnande av revisionsberättelsen, 28 a § första stycket första meningen och andra stycket om gemensam revisionsberättelse samt 29 § första stycket 2 och 4 och andra stycket, 30 §, 31 § första och andra styckena, 31 a §, 32 § första stycket 1 och 35–36 §§ om revisionsberättelsens innehåll. Bestämmelserna i 31 § första och andra styckena gäller dock inte i fråga om en hållbarhetsrapport för koncernen. I den delen ska revisionsberättelsen i stället innehålla ett uttalande om huruvida en rapport har upprättats eller inte.

Koncernrevisionsberättelsens inledning ska innehålla uppgift om moderbolagets firma och organisationsnummer samt om vilket eller vilka normsystem för koncernredovisning som moderbolaget har tillämpat.

På koncernredovisningen ska revisorn göra en hänvisning till koncernrevisionsberättelsen. Om revisorn anser att koncernbalansräkningen eller koncernresultaträkningen inte bör fastställas, ska också detta antecknas på koncernredovisningen. Om moderbolaget har fler än en revisor, gäller detta samtliga revisorer. *Lag (2016:955)*

Erinringar

39 § Om revisorn har framställt en erinran till styrelsen eller den verkställande direktören, skall den antecknas i ett protokoll eller i en annan handling. Handlingen skall lämnas till styrelsen och bolaget skall förvara den på ett betryggande sätt.

Styrelsen skall ta upp erinran till behandling vid ett sammanträde. Sammanträdet skall hållas inom fyra veckor från det att erinran har överlämnats. Om erinran framställs senast i samband med att revisionsberättelsen avlämnas till bolaget, skall ett sammanträde alltid hållas före den bolagsstämma där revisionsberättelsen läggs fram.

Revisorns närvaro vid bolagsstämman

40 § Revisorn har rätt att närvara vid bolagsstämman. Han eller hon är skyldig att närvara, om det med hänsyn till ärendena kan anses nödvändigt.

Revisorns tystnadsplikt

41 § Revisorn får inte till en enskild aktieägare eller till någon utomstående obehörigen lämna upplysningar om sådana bolagets angelägenheter som revisorn får kännedom om när han eller hon fullgör sitt uppdrag, om det kan vara till skada för bolaget.

Åtgärder vid misstanke om brott

42 §[1] En revisor ska vidta de åtgärder som anges i 43 och 44 §§, om han eller hon finner att det kan misstänkas att en styrelseledamot eller den verkställande direktören inom ramen för bolagets verksamhet har gjort sig skyldig till brott enligt någon av följande bestämmelser:

1. 9 kap. 1, 3 och 9 §§, 10 kap. 1, 3, 4 och 5 §§ samt 11 kap. 1, 2, 4 och 5 §§ brottsbalken,
2. 2, 4, 5 och 10 §§ skattebrottslagen (1971:69), och
3. 3–5 §§ och, om brottet inte är ringa, 7 § lagen (2014:307) om straff för penningtvättsbrott.

En revisor ska även vidta de åtgärder som anges i 43 och 44 §§, om han eller hon finner att det kan misstänkas att någon inom ramen för bolagets verksamhet har gjort sig skyldig till brott enligt 10 kap. 5 a–5 e §§ brottsbalken.

Om revisorn finner att en misstanke av det slag som avses i första eller andra stycket bör föranleda honom eller henne att lämna uppgifter enligt 4 kap. 3 och 6 §§ lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism, ska dock åtgärder enligt 43 och 44 §§ inte vidtas. *Lag (2017:649)*

43 § En revisor som finner att det föreligger sådan brottsmisstanke som avses i 42 § ska utan oskäligt dröjsmål underrätta styrelsen om sina iakttagelser.

Någon underrättelse behöver dock inte lämnas, om det kan antas att styrelsen inte skulle vidta några skadeförebyggande åtgärder med anledning av underrättelsen eller en underrättelse av annat skäl framstår som meningslös eller stridande mot syftet med underrättelseskyldigheten. *Lag (2009:76)*

44 § Senast fyra veckor efter det att styrelsen har underrättats enligt 43 § första stycket ska revisorn i en särskild handling till åklagare redogöra för misstanken samt ange de omständigheter som misstanken grundar sig på.

Första stycket gäller inte om

1. den ekonomiska skadan av det misstänkta brottet har ersatts och övriga menliga verkningar av gärningen har avhjälpts,
2. det misstänkta brottet redan har anmälts till Polismyndigheten eller åklagare, eller
3. det misstänkta brottet är obetydligt.

---

[1] Denna lydelse träder i kraft den 1 augusti 2017 enligt lag (2017:649) [red.anm.].

I de fall som avses i 43 § andra stycket ska revisorn, om anmälan om det misstänkta brottet inte redan har lämnats till Polismyndigheten eller åklagare, utan oskäligt dröjsmål lämna en sådan handling som anges i första stycket.

När den handling som anges i första stycket har lämnats, ska revisorn genast pröva om han eller hon ska avgå från sitt uppdrag. *Lag (2014:602)*

Revisorns upplysningsplikt gentemot bolagsstämman

45 § Revisorn är skyldig att lämna bolagsstämman de upplysningar som stämman begär, i den mån det inte skulle vara till väsentlig skada för bolaget.

Revisorns upplysningsplikt gentemot medrevisor m.fl.

46 § Revisorn är skyldig att lämna en medrevisor, en ny revisor, en lekmannarevisor, en särskild granskare och, om bolaget är försatt i konkurs, konkursförvaltaren de upplysningar som behövs om bolagets angelägenheter.

Revisorn är dessutom skyldig att på begäran lämna upplysningar om bolagets angelägenheter till undersökningsledaren under förundersökning i brottmål.

Revisorn i ett aktiebolag som omfattas av 2 kap. 3 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) är även skyldig att på begäran lämna upplysningar om bolagets angelägenheter till de förtroendevalda revisorerna i kommunen, landstinget eller i sådana kommunalförbund som kommunen eller landstinget ingår i.

Revisorn i ett aktiebolag i vilket staten äger samtliga aktier är skyldig att på begäran lämna upplysningar om bolagets angelägenheter till Riksrevisionen. *Lag (2009:511)*

Registrering

47 § Bolaget ska för registrering i aktiebolagsregistret anmäla vem som har utsetts till revisor. Anmälan behöver inte göras om revisorn har utsetts av Bolagsverket.

Anmälan ska innehålla uppgift om revisorns postadress. Om postadressen avviker från revisorns hemvist, ska även hemvisten anges. Anmälan ska vidare innehålla uppgift om revisorns personnummer eller, om sådant saknas, födelsedatum. Om revisorn är ett registrerat revisionsbolag, ska anmälan även innehålla uppgift om bolagets organisationsnummer eller något annat identifieringsnummer och om vem som är huvudansvarig för revisionen.

Rätt att göra anmälan har även den som anmälan gäller. *Lag (2016:431)*

48 § Anmälan enligt 47 § skall göras första gången när bolaget enligt 2 kap. 22 § anmäls för registrering och därefter genast efter det att någon ändring har inträffat i ett förhållande som har anmälts eller skall anmälas för registrering.

Allmän associationsrätt

10 kap. Allmän och särskild granskning

Allmän granskning

När en lekmannarevisor får utses

1 § Om inte annat föreskrivs i bolagsordningen, får det i ett aktiebolag utses en eller flera personer (*lekmannarevisorer*) att utföra sådan granskning som anges i 3 §.

Bestämmelserna i denna lag om revisorer är inte tillämpliga på lekmannarevisorer.

Suppleant för lekmannarevisor

2 § För en lekmannarevisor får utses en eller flera suppleanter. Bestämmelserna i denna lag om lekmannarevisor gäller i tillämpliga delar även suppleant.

Lekmannarevisorns uppgifter

3 § Lekmannarevisorn skall granska om bolagets verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt och om bolagets interna kontroll är tillräcklig. Granskningen skall vara så ingående och omfattande som god sed vid detta slag av granskning kräver.

4 § Lekmannarevisorn skall följa bolagsstämmans anvisningar, om de inte strider mot lag, bolagsordningen eller god sed.

5 § Lekmannarevisorn skall efter varje räkenskapsår lämna en granskningsrapport till bolagsstämman. Bestämmelser om rapportens innehåll och den tidpunkt då den skall lämnas till bolagets styrelse finns i 13 §.

6 § Lekmannarevisorn får inte underteckna en sådan revisionsberättelse som avses i 9 kap. 5 §.

Tillhandahållande av upplysningar m.m.

7 § Styrelsen och den verkställande direktören skall ge lekmannarevisorn tillfälle att genomföra granskningen i den omfattning lekmannarevisorn anser vara nödvändig. De skall lämna de upplysningar och den hjälp som lekmannarevisorn begär.

Samma skyldigheter har styrelsen, den verkställande direktören, revisorn och lekmannarevisorn i ett dotterbolag gentemot en lekmannarevisor i moderbolaget.

Hur en lekmannarevisor utses

8 § En lekmannarevisor väljs av bolagsstämman, om inte bolagsordningen innehåller bestämmelser om att lekmannarevisorn skall utses på något annat sätt.

Obehörighetsgrunder

9 § Den som är underårig eller i konkurs eller har fått näringsförbud eller har förvaltare enligt 11 kap. 7 § föräldrabalken kan inte vara lekmannarevisor.

Jäv

10 § Den får inte vara lekmannarevisor som

1. äger aktie i bolaget eller annat bolag i samma koncern,
2. är ledamot av styrelsen eller verkställande direktör i bolaget eller dess dotterföretag eller biträder vid bolagets bokföring eller medelsförvaltning eller bolagets kontroll däröver,
3. är anställd hos eller på annat sätt har en underordnad eller beroende ställning till bolaget eller någon som avses i 2,
4. är verksam i samma företag som den som yrkesmässigt biträder bolaget vid grundbokföringen eller medelsförvaltningen eller bolagets kontroll däröver,
5. är gift eller sambo med eller är syskon eller släkting i rätt upp- eller nedstigande led till en person som avses i 2,
6. är besvågrad med en person som avses i 2 i rätt upp- eller nedstigande led eller så att den ene är gift med den andres syskon, eller
7. står i låneskuld till bolaget eller ett annat bolag i samma koncern eller har en förpliktelse som ett sådant bolag har ställt säkerhet för.

I fråga om aktiebolag som avses i 9 kap. 13 eller 14 § gäller, i stället för bestämmelsen i första stycket 4, att den inte får vara lekmannarevisor som är verksam i samma företag som den som yrkesmässigt biträder bolaget vid bokföringen eller medelsförvaltningen eller bolagets kontroll däröver.

Den som enligt första eller andra stycket inte är behörig att vara lekmannarevisor i ett moderbolag får inte heller vara lekmannarevisor i dess dotterbolag. *Lag (2006:399)*

11 § En lekmannarevisor får vid granskningen av bolaget inte anlita någon som enligt 10 § inte är behörig att vara lekmannarevisor. Om bolaget eller dess moderbolag har anställda med uppgift att uteslutande eller huvudsakligen sköta den interna revisionen, får lekmannarevisorn dock vid granskningen anlita sådana anställda i den utsträckning det är förenligt med god sed.

Avgång

12 § Ett uppdrag som lekmannarevisor upphör, om lekmannarevisorn eller den som har utsett lekmannarevisorn anmäler att uppdraget skall upphöra. Anmälan skall göras hos styrelsen. Om en lekmannarevisor som inte är vald på bolagsstämma vill avgå, skall lekmannarevisorn anmäla det också hos den som har utsett honom eller henne.

Granskningsrapporten

13 § Granskningsrapporten skall lämnas till bolagets styrelse senast tre veckor före årsstämman.

I rapporten skall lekmannarevisorn uttala sig om sådana förhållanden som avses i 3 § och om sådana förhållanden som han eller hon har varit skyldig att granska enligt 4 §. Om lekmannarevisorn finner anledning till anmärkning mot någon styrelseledamot eller mot den verkställande direktören, skall han eller hon upplysa om detta i rapporten och lämna uppgift om anledningen till anmärkningen.

Lekmannarevisorn får i granskningsrapporten även lämna andra upplysningar som han eller hon anser att aktieägarna bör få kännedom om.

14 § Granskningsrapporten skall hållas tillgänglig för och sändas till aktieägarna på det sätt som anges i 7 kap. 25 § samt läggas fram på årsstämman.

Om bolagets verksamhet är reglerad i lag eller annan författning eller om staten som ägare eller genom tillskott av anslagsmedel eller genom avtal eller på något annat sätt har ett bestämmande inflytande över verksamheten, skall granskningsrapporten hållas tillgänglig hos bolaget för samtliga som vill ta del av den.

Lekmannarevisorns närvaro vid bolagsstämma

15 § Lekmannarevisorn har rätt att närvara vid bolagsstämma. Han eller hon är skyldig att närvara, om det med hänsyn till ärendena kan anses nödvändigt.

Lekmannarevisorns tystnadsplikt

16 § Lekmannarevisorn får inte till en enskild aktieägare eller till någon utomstående obehörigen lämna upplysningar om sådana bolagets angelägenheter som lekmannarevisorn får kännedom om när han eller hon fullgör sitt uppdrag, om det kan vara till skada för bolaget.

Lekmannarevisorns upplysningsplikt gentemot bolagsstämman

17 § Lekmannarevisorn är skyldig att lämna bolagsstämman de upplysningar som bolagsstämman begär, i den mån det inte skulle vara till väsentlig skada för bolaget.

Lekmannarevisorns upplysningsplikt gentemot revisor m.fl.

18 § Lekmannarevisorn är skyldig att lämna bolagets revisor, en annan lekmannarevisor, en särskild granskare och, om bolaget är försatt i konkurs, konkursförvaltaren de upplysningar som behövs om bolagets angelägenheter.

Allmän associationsrätt

Lekmannarevisorn är dessutom skyldig att på begäran lämna upplysningar om bolagets angelägenheter till undersökningsledaren under förundersökning i brottmål.

Lekmannarevisorn i ett aktiebolag som omfattas av 2 kap. 3 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) är även skyldig att på begäran lämna upplysningar om bolagets angelägenheter till de förtroendevalda revisorerna i kommunen, landstinget eller i sådana kommunalförbund som kommunen eller landstinget ingår i. *Lag (2009:511)*

Registrering

19 § Bolaget skall för registrering i aktiebolagsregistret anmäla vem som har utsetts till lekmannarevisor.

Anmälan skall innehålla uppgift om lekmannarevisorns postadress. Om postadressen avviker från lekmannarevisorns hemvist, skall även hemvistet anges. Anmälan skall vidare innehålla uppgift om lekmannarevisorns personnummer eller, om sådant saknas, födelsedatum.

Rätt att göra anmälan har även den som anmälan gäller.

20 § Anmälan enligt 19 § skall göras så snart lekmannarevisorn har utsetts och därefter genast efter det att någon ändring har inträffat i ett förhållande som har anmälts eller skall anmälas för registrering.

Särskild granskning

21 § En aktieägare kan väcka förslag om granskning genom en särskild granskare. En sådan granskning kan avse

1. bolagets förvaltning och räkenskaper under en viss förfluten tid, eller
2. vissa åtgärder eller förhållanden i bolaget.

22 § Ett förslag enligt 21 § ska framställas på en ordinarie bolagsstämma eller på den bolagsstämma där ärendet enligt kallelsen till bolagsstämman ska behandlas. Om förslaget biträds av ägare till minst en tiondel av samtliga aktier i bolaget eller till minst en tredjedel av de aktier som är företrädda vid bolagsstämman, ska Bolagsverket efter ansökan av en aktieägare utse en eller flera särskilda granskare. Bolagsverket ska ge bolagets styrelse tillfälle att yttra sig innan någon särskild granskare utses.

Följande bestämmelser ska tillämpas på en särskild granskare:

– 7 § om tillhandahållande av upplysningar m.m.,
– 9 § om obehörighetsgrunder,
– 10 och 11 §§ om jäv,
– 15 § om närvaro vid bolagsstämma,
– 16 § om tystnadsplikt,
– 17 och 18 §§ om upplysningsplikt, samt
– 9 kap. 19 § om revisionsbolag. *Lag (2013:737)*

23 § Den särskilda granskaren skall avge ett yttrande över sin granskning. Yttrandet skall hållas tillgängligt för och sändas till aktieägarna på det sätt som anges i 7 kap. 25 § samt läggas fram på en bolagsstämma.

Samma rätt som en aktieägare har att ta del av yttrandet har den som inte längre är aktieägare men var upptagen i röstlängden för den bolagsstämma där frågan om utseende av särskild granskare behandlades.

11 kap. Ökning av aktiekapitalet, utgivande av nya aktier, upptagande av vissa penninglån, m.m.

Ökning av aktiekapitalet och utgivande av nya aktier

De olika formerna för ökning av aktiekapitalet

1 § Bolagets aktiekapital kan ökas på något av följande sätt.

1. Aktiekapitalet tillförs belopp genom fondemission. Bestämmelser om detta finns i 12 kap.
2. Nya aktier tecknas mot betalning enligt beslut om nyemission av aktier. Bestämmelser om detta finns i 13 kap.
3. Nya aktier tecknas mot betalning med utnyttjande av teckningsoptioner som bolaget har gett ut. Bestämmelser om detta finns i 14 kap.
4. Nya aktier lämnas i utbyte mot konvertibler som bolaget har gett ut. Bestämmelser om detta finns i 15 kap.

Beslutsordning

2 § Beslut om fondemission, nyemission av aktier eller emission av teckningsoptioner eller konvertibler (*emissionsbeslut*) fattas av bolagsstämman. Beslut om nyemission av aktier eller emission av teckningsoptioner eller konvertibler kan dessutom fattas av styrelsen enligt 13 kap. 31–38 §§, 14 kap. 24–31 §§ och 15 kap. 29–36 §§.

Om ett förslag till emissionsbeslut inte skulle vara förenligt med bolagsordningen, skall beslut om nödvändiga ändringar av denna fattas innan stämman beslutar i frågan om emission.

3 § Ett emissionsbeslut får inte fattas förrän bolaget har registrerats.

Definitioner

4 § I denna lag betyder

- *emissionsbevis*: fondaktierättsbevis och teckningsrättsbevis,
- *fondaktie*: en ny aktie som ges ut i samband med en fondemission,
- *fondaktierätt*: aktieägares rätt enligt 12 kap. 2 § till fondaktie,
- *fondaktierättsbevis*: ett bevis om fondaktierätt,
- *teckningsrätt*: aktieägares företrädesrätt enligt 13 kap. 1 §, 14 kap. 1 § och 15 kap. 1 § till teckning av nya aktier, teckningsoptioner eller konvertibler,
- *teckningsrättsbevis*: ett bevis om teckningsrätt,
- *konvertibel*: en skuldförbindelse som har getts ut av ett aktiebolag mot vederlag och som ger innehavaren, viss man eller viss man eller order rätt eller skyldighet att helt eller delvis byta sin fordran mot aktier i bolaget,
- *konvertering*: utbyte av konvertibel mot nya aktier,
- *teckningsoption*: en utfästelse som har gjorts av ett aktiebolag om rätt att teckna nya aktier i bolaget mot betalning i pengar,
- *teckningsoptionsbevis*: ett bevis som ger innehavaren, viss man eller viss man eller order rätt att teckna nya aktier i bolaget mot betalning i pengar.

Utfärdande av emissionsbevis

5 § I ett aktiebolag som inte är avstämningsbolag ska bolaget på begäran av en aktieägare med fondaktierätt eller teckningsrätt utfärda emissionsbevis för de gamla aktierna. I ett sådant bevis ska det anges hur många bevis som ska lämnas för varje ny aktie, konvertibel eller teckningsoption. Beviset ska lämnas ut till aktieägaren mot uppvisande av det aktiebrev på vilket fondaktierätten eller teckningsrätten grundas. Det ska antecknas på aktiebrevet att emissionsbevis har utfärdats.

Emissionsbevis behöver inte utfärdas om

1. emissionen innebär att varje gammal aktie berättigar till en ny aktie, konvertibel eller teckningsoption, eller
2. en kupong som hör till ett aktiebrev får användas som emissionsbevis.

Första stycket tillämpas också när en innehavare av teckningsoptioner eller konvertibler har rätt till teckning av nya aktier, teckningsoptioner eller konvertibler.

Av 4 kap. 5 § lagen (1998:1479) om värdepapperscentraler och kontoföring av finansiella instrument framgår att emissionsbevis eller teckningsoptionsbevis inte får utfärdas för aktier eller andra finansiella instrument som har registrerats enligt den lagen.

Lag (2016:60)

Undertecknande av emissionsbevis m.m.

6 § Emissionsbevis, konvertibler som har getts ut i form av skuldebrev samt teckningsoptionsbevis skall undertecknas av styrelsen eller, enligt styrelsens bemyndigande, av ett värdepappersinstitut. Namnteckningen får återges genom tryckning eller på annat liknande sätt. Bestämmelsen i 1 kap. 13 § skall inte tillämpas.

Överlåtelse och pantsättning av emissionsbevis m.m.

7 § Överlåts eller pantsätts emissionsbevis eller teckningsoptionsbevis, skall bestämmelserna om skuldebrev i 13, 14 och 22 §§ lagen (1936:81) om skuldebrev tillämpas. Härvid skall beviset anses vara ett skuldebrev ställt till innehavaren, om det har ställts till innehavaren, och i övrigt anses vara ett skuldebrev ställt till viss man eller order.

Registrering av fondaktierätter och teckningsrätter i avstämningsbolag

8 § I ett avstämningsbolag ska fondaktierätter och teckningsrätter registreras i avstämningsregister.

Om bolaget har tillförsäkrat innehavare av teckningsoptioner eller konvertibler rätt till teckning av nya aktier, teckningsoptioner eller konvertibler och teckningsoptionerna eller konvertiblerna har registrerats i avstämningsregister, ska också rätten till teckning registreras på samma sätt. *Lag (2016:60)*

Försäljning av överskjutande fondaktierätter och teckningsrätter

9 § I ett emissionsbeslut får det bestämmas att överskjutande fondaktierätter och teckningsrätter skall säljas genom bolagets försorg. Vid fondemission skall försäljningen avse varje aktieägares fondaktierätt som inte motsvarar en hel fondaktie. Vid nyemission av aktier, emission av teckningsoptioner och emission av konvertibler skall försäljningen avse varje aktieägares teckningsrätt som inte motsvarar en hel ny aktie, teckningsoption eller konvertibel.

Försäljningen skall verkställas av ett värdepappersinstitut. Betalningen för sålda fondaktierätter och teckningsrätter skall, efter avdrag för försäljningskostnaderna, fördelas mellan dem som enligt 12 kap. 2 §, 13 kap. 1 §, 14 kap. 1 § eller 15 kap. 1 § skulle ha varit berättigade att få respektive teckna de nya aktierna, teckningsoptionerna eller konvertiblerna.

Rätt till utdelning på nya aktier

10 § Nya aktier medför rätt till utdelning enligt vad som har bestämts i emissionsbeslutet. Beslutet får dock inte innebära att rätten till utdelning inträder senare än för räkenskapsåret efter det år då ökningen av aktiekapitalet har registrerats.

Utdelning på nya aktier får inte betalas ut förrän ökningen av aktiekapitalet har registrerats.

Vissa lån

11 § Ett beslut om att bolaget skall ta upp ett lån skall fattas av bolagsstämman eller, efter bolagsstämmans bemyndigande, av styrelsen, om storleken av den ränta som skall löpa på lånet eller det belopp som skall återbetalas skall öka om bolagets vinst eller utdelningen till aktieägarna ökar.

Ett bemyndigande enligt första stycket får inte sträcka sig längre än till nästa årsstämma. *Lag (2007:317)*

12–20 §§ har upphävts genom lag (2005:836).

12 kap. Fondemission

Innebörden av fondemission

1 § Vid fondemission ökas aktiekapitalet genom att

1. belopp överförs från uppskrivningsfonden, reservfonden, fonden för utvecklingsutgifter eller fritt eget kapital enligt den senast fastställda balansräkningen, eller
2. värdet av en anläggningstillgång skrivs upp.

Vid beräkning av utrymmet för fondemission enligt första stycket 1 ska ändringar i det bundna egna kapitalet och värdeöverföringar som har skett efter balansdagen beaktas.

En fondemission kan ske med eller utan utgivande av nya aktier. *Lag (2015:824)*

Rätt till fondaktier

2 § Vid fondemission där nya aktier ges ut har aktieägarna rätt till dessa i förhållande till det antal aktier de förut äger, om inte annat följer av andra eller tredje stycket.

Om bolaget har aktier av olika slag som skiljer sig åt i fråga om rätt till andel i bolagets tillgångar eller vinst, har aktieägarna rätt till nya aktier i enlighet med vad som anges i bolagsordningen enligt 4 kap. 4 §.

Om bolaget har aktier av olika slag utan sådan åtskillnad mellan aktieslagen som anges i andra stycket och de nya aktierna skall vara av samma slag som de befintliga aktierna, skall nya aktier ges ut i förhållande till det antal aktier av samma slag som finns sedan tidigare. Därvid skall de gamla aktierna ge rätt till nya aktier av samma slag i förhållande till sin andel i aktiekapitalet.

Hur en fondemission beslutas

Förslaget till beslut

3 § Om bolagsstämman skall pröva en fråga om fondemission, skall styrelsen eller, om förslaget väcks av någon annan, förslagsställaren upprätta ett förslag till beslut enligt bestämmelserna i 4–7 §§.

4 § I förslaget till beslut om fondemission ska följande anges:
1. det belopp som aktiekapitalet ska ökas med,
2. om nya aktier ska ges ut i samband med ökningen av aktiekapitalet, och
3. i vilken utsträckning det belopp som aktiekapitalet ska ökas med ska tillföras aktiekapitalet
   a) från fritt eget kapital,
   b) från reservfonden,
   c) från uppskrivningsfonden,
   d) från fonden för utvecklingsutgifter, eller
   e) genom uppskrivning av värdet på en anläggningstillgång. *Lag (2015:824)*

5 § Om nya aktier skall ges ut i samband med fondemissionen, skall förslaget till beslut om fondemission också innehålla uppgifter om
1. hur många nya aktier som varje gammal aktie skall ge rätt till,
2. från vilken tidpunkt de nya aktierna skall ge rätt till utdelning, och
3. de nya aktiernas aktieslag, om det i bolaget finns eller kan ges ut aktier av olika slag.

6 § I förekommande fall skall förslaget till beslut om fondemission också innehålla uppgift om
1. huruvida förbehåll enligt 4 kap. 6, 8, 18 eller 27 § eller 20 kap. 31 § som gäller för gamla aktier i bolaget skall gälla även beträffande de nya aktierna,
2. att kuponger som hör till aktiebreven skall användas som fondaktierättsbevis,
3. att överskjutande fondaktierätter skall säljas enligt 11 kap. 9 §, och
4. avstämningsdagen, om bolaget är avstämningsbolag.

Avstämningsdagen får inte bestämmas så att den infaller innan beslutet om fondemission har registrerats.

Om emissionsbeslutet förutsätter ändring av bolagsordningen, skall också detta anges i förslaget.

Kompletterande information

7 § Om årsredovisningen inte skall behandlas på bolagsstämman, skall följande handlingar fogas till förslaget enligt 3 §:
1. en kopia av den årsredovisning som innehåller de senast fastställda balans- och resultaträkningarna, försedd med en anteckning om bolagsstämmans beslut om bolagets vinst eller förlust,
2. en kopia av revisionsberättelsen för det år årsredovisningen avser,
3. en redogörelse, undertecknad av styrelsen, för händelser av väsentlig betydelse för bolagets ställning vilka har inträffat efter det att årsredovisningen lämnades, samt
4. ett yttrande över den redogörelse som avses i 3, undertecknat av bolagets revisor.

Tillhandahållande av förslag till beslut m.m.

8 § Styrelsen ska hålla förslaget enligt 3 §, i förekommande fall tillsammans med de handlingar som anges i 7 §, tillgängligt för aktieägarna under minst två veckor närmast före den bolagsstämma där frågan om fondemission ska prövas. Kopior av handlingarna ska genast och utan kostnad för mottagaren sändas till de aktieägare som begär det och uppger sin postadress.

Handlingarna ska läggas fram på stämman.

I fråga om publika aktiebolag, vars aktier är upptagna till handel på en reglerad marknad eller en motsvarande marknad utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, gäller 14 § i stället för denna paragraf. *Lag (2010:1516)*

Bolagsstämmans beslut

9 § Ett beslut om fondemission skall innehålla de uppgifter som framgår av 4 §, 5 § och 6 § första stycket.

Registrering av emissionsbeslutet

10 § Beslutet om fondemission ska genast anmälas för registrering i aktiebolagsregistret. Aktiekapitalet är ökat när beslutet har registrerats.

Efter registreringen ska nya aktier genast föras in i aktieboken.

I avstämningsbolag ska anmälan genast göras till den värdepapperscentral som för avstämningsregister för bolaget om att emissionen har registrerats. *Lag (2016:60)*

Försäljning av fondaktie

11 § Om något behörigt anspråk på en fondaktie inte har framställts inom fem år från registreringen av emissionsbeslutet, får styrelsen sälja aktien enligt bestämmelserna i 12 och 13 §§.

12 § Styrelsen skall uppmana den som har rätt till en fondaktie att ta ut den inom ett år. Den berättigade skall underrättas om att han eller hon annars förlorar aktien. Uppmaningen får inte göras förrän den tid som anges i 11 § har löpt ut.

Styrelsen skall anses ha uppfyllt sin skyldighet enligt första stycket om uppmaningen har skickats till den berättigades postadress med rekommenderat brev. Om den berättigades postadress inte är känd för bolaget, skall bolaget anses ha uppfyllt sin skyldighet, om uppmaningen har kungjorts i

1. Post- och Inrikes Tidningar, och
2. den eller de ortstidningar – eller, i publika aktiebolag, den rikstäckande dagstidning – som styrelsen bestämmer.

13 § Om det inte har kommit in någon anmälan inom ett år från uppmaningen enligt 12 §, får aktien säljas genom ett värdepappersinstitut. Den som visar upp ett aktiebrev eller lämnar ett fondaktierättsbevis eller på något annat sätt styrker sin rätt, skall få ut sin andel av försäljningssumman efter avdrag för kostnaderna för uppmaningen och försäljningen. Belopp som inte har lyfts inom fyra år från försäljningen tillfaller bolaget.

Särskilda bestämmelser om tillhandahållande av förslag till beslut m.m. i vissa publika aktiebolag

14 § I ett publikt aktiebolag, vars aktier är upptagna till handel på en reglerad marknad eller en motsvarande marknad utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, ska styrelsen hålla förslaget enligt 3 §, i förekommande fall tillsammans med de handlingar som anges i 7 §, tillgängligt för aktieägarna under minst tre veckor närmast före den bolagsstämma där frågan om fondemission ska prövas. Kopior av handlingarna ska genast och utan kostnad för mottagaren sändas till de aktieägare som begär det och uppger sin postadress.

Handlingarna ska hållas tillgängliga på bolagets webbplats under minst tre veckor närmast före stämman och dagen för stämman. De ska vidare läggas fram på stämman. *Lag (2010:1516)*

13 kap. Nyemission av aktier

Företrädesrätt

1 § Vid emission enligt detta kapitel har aktieägarna företrädesrätt till de nya aktierna i förhållande till det antal aktier de äger.

Första stycket gäller inte, om

1. aktierna skall betalas med apportegendom, eller
2. företrädesrätten skall regleras på annat sätt till följd av
   a) sådana föreskrifter i bolagsordningen som avses i 4 kap. 3 §,
   b) villkor som har meddelats vid en tidigare emission av teckningsoptioner eller vid en tidigare emission av konvertibler, eller
   c) bestämmelser i emissionsbeslutet.

Aktier som bolaget självt eller dess dotterföretag innehar ger inte någon företrädesrätt.

2 § Ett beslut av bolagsstämman enligt 1 § andra stycket 2 c om att avvika från aktieägarnas företrädesrätt är giltigt endast om det har biträtts av aktieägare med minst två tredjedelar av såväl de avgivna rösterna som de aktier som är företrädda vid stämman.

Hur en nyemission beslutas

Upprättande av förslag

3 § Om bolagsstämman skall pröva en fråga om nyemission av aktier, skall styrelsen eller, om förslaget väcks av någon annan, förslagsställaren upprätta ett förslag till beslut enligt bestämmelserna i 4–8 §§.

Förslagets innehåll

4 § I förslaget enligt 3 § skall följande anges:

1. det belopp eller högsta belopp, som bolagets aktiekapital skall ökas med, eller det lägsta och högsta beloppet för ökningen,
2. det antal aktier, högsta antal aktier eller lägsta och högsta antal aktier som skall ges ut,
3. det belopp som skall betalas för varje ny aktie (teckningskursen),
4. den rätt att teckna aktier som aktieägarna eller någon annan skall ha,
5. den tid inom vilken aktieteckning skall ske,
6. den fördelningsgrund som styrelsen skall tillämpa för aktier som inte tecknas med företrädesrätt,
7. den tid inom vilken aktierna skall betalas eller, i förekommande fall, att teckning skall ske genom betalning enligt 13 § tredje stycket, samt
8. från vilken tidpunkt de nya aktierna skall ge rätt till utdelning.

Uppgifter som avses i första stycket 1–3 behöver inte anges i förslaget, om det föreslås att stämman skall besluta om ett sådant bemyndigande som avses i 5 § första stycket 8.

Teckningskursen enligt första stycket 3 får inte sättas lägre än de tidigare aktiernas kvotvärde. I bolag vars aktier är upptagna till handel på en reglerad marknad eller en motsvarande marknad utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet får dock teckningskursen vara lägre, om ett belopp som motsvarar skillnaden mellan teckningskursen och aktiernas kvotvärde tillförs aktiekapitalet genom överföring från bolagets eget kapital i övrigt eller genom uppskrivning av värdet av anläggningstillgångar. En sådan överföring eller uppskrivning skall ske innan beslutet om nyemission registreras.

Innebär förslaget enligt första stycket 4 en avvikelse från aktieägarnas företrädesrätt, skall skälen till avvikelsen samt grunderna för teckningskursen anges i förslaget eller i en bifogad handling.

Teckningstiden enligt första stycket 5 får inte understiga två veckor, om aktieägarna skall ha företrädesrätt till de nya aktierna. I bolag som inte är avstämningsbolag räknas denna tid från det att underrättelse enligt 12 § har skett eller, om samtliga aktieägare har varit företrädda på den stämma som har beslutat om emissionen, från beslutet. I avstämningsbolag räknas tiden från avstämningsdagen. *Lag (2007:566)*

5 § I förekommande fall skall förslaget enligt 3 § innehålla uppgift om

1. de nya aktiernas aktieslag, om det i bolaget finns eller kan ges ut aktier av olika slag,
2. huruvida förbehåll enligt 4 kap. 6, 8, 18 eller 27 § eller 20 kap. 31 § som gäller för gamla aktier i bolaget skall gälla för de nya aktierna,
3. att kuponger som hör till aktiebreven skall användas som emissionsbevis,
4. att överskjutande teckningsrätter skall säljas enligt 11 kap. 9 §,
5. avstämningsdagen, om bolaget är avstämningsbolag och aktieägare skall ha företrädesrätt att delta i emissionen,
6. att nya aktier skall betalas med apportegendom eller i annat fall på villkor som avses i 2 kap. 5 § andra stycket 1–3 och 5 eller att en aktie skall tecknas med kvittningsrätt,
7. övriga särskilda villkor för aktieteckning, och
8. bemyndigande för styrelsen eller den som styrelsen utser inom sig att innan teckningstiden börjar löpa besluta om vilket belopp som bolagets aktiekapital skall ökas med, det antal aktier som skall ges ut och vilket belopp som skall betalas för varje ny aktie.

Om emissionsbeslutet förutsätter ändring av bolagsordningen, skall också detta anges.

Avstämningsdagen får inte sättas tidigare än en vecka från dagen för beslutet.

I fråga om apportegendom gäller bestämmelserna i 2 kap. 6 §.

Ett bemyndigande som avses i första stycket 8 får lämnas endast om aktierna skall tas upp till handel på en reglerad marknad eller en motsvarande marknad utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. Om bolaget är avstämningsbolag och aktieägare skall ha företrädesrätt att delta i emissionen, skall bemyndigandet utformas så att villkoren beslutas senast den dag som infaller fem vardagar före avstämningsdagen.

I fråga om publika aktiebolag gäller även 39 §. *Lag (2007:566)*

Kompletterande information

6 § Om årsredovisningen inte skall behandlas på bolagsstämman, skall följande handlingar fogas till förslaget enligt 3 §:

1. en kopia av den årsredovisning som innehåller de senast fastställda balans- och resultaträkningarna, försedd med en anteckning om bolagsstämmans beslut om bolagets vinst eller förlust,
2. en kopia av revisionsberättelsen för det år årsredovisningen avser,
3. en redogörelse, undertecknad av styrelsen, för händelser av väsentlig betydelse för bolagets ställning, vilka har inträffat efter det att årsredovisningen lämnades, och
4. ett yttrande över den redogörelse som avses i 3, undertecknat av bolagets revisor.

Uppgifter om apportegendom och kvittning

7 § Förslaget enligt 3 § skall kompletteras med en redogörelse för de omständigheter som kan vara av betydelse för bedömningen av

1. värdet på apportegendom,
2. emissionsvillkor som avses i 2 kap. 5 § andra stycket 1–3 och 5, eller
3. emissionsvillkor om kvittningsrätt.

Redogörelsen skall ha det innehåll som anges i 2 kap. 7 och 9 §§.

Innebär förslaget att en aktie skall kunna tecknas av någon som har en fordran på bolaget med rätt för denne att betala för vad han eller hon tecknar genom kvittning mot fordringen, skall det av redogörelsen framgå vem som är fordringsägare, fordringens belopp samt hur stort belopp av fordringen som får kvittas.

Revisorsgranskning

8 § Redogörelsen enligt 7 § ska granskas av en eller flera revisorer. Ett yttrande över granskningen, undertecknat av revisorn eller revisorerna, ska fogas till förslaget enligt 3 §. Yttrandet ska, såvitt gäller värdet på egendom och emissionsvillkor som avses i 2 kap. 5 § andra stycket 1–3 och 5, ha det innehåll som anges i 2 kap. 19 § första stycket 2 och 3 samt andra stycket. I förekommande fall ska revisorn lämna motsvarande upplysningar om emissionsvillkor om kvittning.

En revisor som avses i första stycket ska vara en auktoriserad eller godkänd revisor eller ett registrerat revisionsbolag. Om inte annat framgår av bolagsordningen, ska revisorn utses av bolagsstämman. Om någon särskild revisor inte är utsedd, ska granskningen i stället utföras av bolagets revisor.

För en revisor som har utsetts att utföra granskning enligt första stycket gäller 9 kap. 7, 40, 45 och 46 §§.

Denna paragraf gäller inte om aktiekapitalet ökas för att de nyemitterade aktierna ska användas som vederlag till aktieägarna i ett överlåtande bolag vid fusion eller delning.

Lag (2011:1046)

Tillhandahållande av förslag till beslut m.m.

9 § Styrelsen ska hålla förslaget enligt 3 §, i förekommande fall tillsammans med de handlingar som anges i 6–8 §§, tillgängligt för aktieägarna under minst två veckor närmast före den bolagsstämma där frågan om nyemission ska prövas. Kopior av hand-

lingarna ska genast och utan kostnad för mottagaren sändas till de aktieägare som begär det och uppger sin postadress.

Handlingarna ska läggas fram på stämman.

I fråga om publika aktiebolag, vars aktier är upptagna till handel på en reglerad marknad eller en motsvarande marknad utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, gäller 39 a § i stället för denna paragraf. *Lag (2010:1516)*

Kallelsens innehåll

10 § Kallelsen till den bolagsstämma som skall pröva förslaget enligt 3 § skall innehålla uppgift om den rätt att teckna aktier som aktieägarna eller annan skall ha. Om aktieägarna inte skall ha företrädesrätt i förhållande till det antal aktier de äger eller enligt vad som föreskrivs i bolagsordningen, skall förslagets huvudsakliga innehåll anges.
Lag (2007:317)

Bolagsstämmans beslut

11 § Bolagsstämmans beslut om nyemission av aktier skall innehålla de uppgifter som framgår av 4 § första och andra styckena samt 5 § första stycket.

I fråga om publika aktiebolag gäller även 39 §.

Underrättelse

12 § I bolag som inte är avstämningsbolag skall ett beslut enligt 11 § genast sändas till aktieägare, vars postadress är känd för bolaget, om aktieägaren skall ha företrädesrätt att delta i emissionen. Detsamma gäller beslut som med stöd av stämmans bemyndigande har fattats av styrelsen eller den som styrelsen inom sig har utsett.

Underrättelse enligt första stycket behövs inte, om samtliga aktieägare har varit företrädda vid den bolagsstämma som har beslutat om emissionen.

Aktieteckning

Hur nya aktier ska tecknas

13 § Teckning av nya aktier med anledning av ett beslut om nyemission av aktier ska ske på en teckningslista som innehåller emissionsbeslutet. En kopia av bolagsordningen och, i förekommande fall, kopior av de handlingar som anges i 6–8 §§ ska vara fogade till teckningslistan eller hållas tillgängliga för aktietecknare på en plats som anges i listan.

Teckning får i stället ske i stämmans protokoll, om alla aktierna tecknas av dem som är berättigade till det vid den stämma där emissionsbeslutet fattas.

I emissionsbeslutet får det bestämmas att teckning i fråga om hela eller en viss del av emissionen i stället ska ske genom betalning. I så fall ska beslutet samt en kopia av bolagsordningen och, i förekommande fall, kopior av de handlingar som anges i 6–8 §§ hållas tillgängliga för tecknarna hos bolaget. *Lag (2014:539)*

Verkan av att teckning inte sker på rätt sätt

14 § En aktieteckning som har gjorts på annat sätt än som anges i 13 § kan göras gällande endast om emissionsbeslutet registreras utan att aktietecknaren dessförinnan har anmält felet hos Bolagsverket.

Verkan av att aktier har tecknats med avvikande villkor

15 § Om en aktie har tecknats med villkor som inte stämmer överens med emissionsbeslutet, är teckningen ogiltig. Har ogiltigheten inte anmälts hos Bolagsverket innan emissionsbeslutet har registrerats, är dock aktietecknaren bunden av teckningen men kan inte åberopa villkoret.

Verkan av att villkor för aktieteckning inte har uppfyllts

16 § Efter registreringen av emissionsbeslutet kan en aktietecknare inte som grund för att aktieteckningen är ogiltig åberopa att ett villkor i beslutet inte har uppfyllts.

Otillräcklig teckning m.m.

17 § Om det i emissionsbeslutet har bestämts ett visst belopp eller ett visst lägsta belopp som bolagets aktiekapital skall ökas med, upphör beslutet att gälla, om beloppet inte tecknas inom teckningstiden.

Om ett emissionsbeslut upphör att gälla enligt första stycket, gäller detta också beslut om en sådan ändring av bolagsordningen som förutsätter att aktiekapitalet ökas.

Upphör emissionsbeslutet att gälla, skall belopp som har betalats för tecknade aktier genast betalas tillbaka jämte ränta enligt 2 § andra stycket och 5 § räntelagen (1975:635). Detsamma gäller om en aktieteckning av annat skäl inte är bindande.

Tilldelning av aktier

18 § När teckningen enligt 13 § har avslutats, ska styrelsen besluta om tilldelning till aktietecknarna. Anser styrelsen att någon teckning är ogiltig, ska tecknaren genast underrättas om detta.

Tilldelade aktier ska genast föras in i aktieboken.

I avstämningsbolag ska anmälan genast göras till den värdepapperscentral som för avstämningsregister för bolaget om att styrelsen har fattat beslut om tilldelning.

Lag (2016:60)

Betalning av aktierna

Vad som lägst skall betalas för tecknade aktier

19 § Betalningen för en aktie får inte understiga de tidigare aktiernas kvotvärde, om inte annat följer av 4 § tredje stycket.

Om en aktie har tecknats med villkor som strider mot första stycket, skall ett belopp som motsvarar aktiens kvotvärde ändå betalas.

Hur aktierna skall betalas

20 § Tecknade aktier skall betalas i pengar eller, om det finns en bestämmelse om detta i emissionsbeslutet, med apportegendom. I sådana fall som avses i 24 § får de även betalas genom kvittning.

I fråga om publika aktiebolag gäller även 41 §.

Betalning i pengar

21 § Betalning i pengar skall ske genom insättning på ett särskilt konto som bolaget har öppnat för ändamålet hos en bank, ett kreditmarknadsföretag eller ett motsvarande utländskt kreditinstitut i en stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

I fråga om publika aktiebolag gäller även 40 §.

Betalning med apportegendom

22 § Betalning med apportegendom skall ske genom att egendomen avskiljs för att ingå i bolagets egendom.

23 § Om aktierna skall betalas med apportegendom, skall en revisor avge ett skriftligt, undertecknat yttrande över betalningen. I fråga om yttrandets innehåll och revisorns kvalifikationer gäller 2 kap. 19 §.

Kvittning m.m.

24 § En skuld på grund av en aktieteckning enligt 13 § får kvittas mot en fordran hos bolaget endast om det finns en bestämmelse om detta i emissionsbeslutet.

I fråga om publika aktiebolag gäller även 41 §.

25 § Överlåts en aktie som ännu inte är till fullo betald, är förvärvaren, så snart han eller hon har anmält sig för införing i aktieboken, ansvarig för betalningen tillsammans med överlåtaren.

Förverkande av rätt till aktie

26 § Om en aktie inte betalas i rätt tid, får styrelsen förklara rätten till aktien förverkad för den betalningsskyldige.

Innan rätten till aktien förklaras förverkad, skall styrelsen uppmana den betalningsskyldige att betala och underrätta denne om att rätten till aktien annars kan förklaras förverkad. Styrelsen skall anses ha uppfyllt denna skyldighet om en skriftlig uppmaning har lämnats på det sätt som anges i 12 kap. 12 § andra stycket.

Så länge en aktie som avses i första stycket inte har blivit ogiltig enligt 29 § andra stycket kan styrelsen låta någon annan överta aktien och betalningsansvaret för det tecknade beloppet.

Registrering av emissionsbeslutet

Registreringsanmälan

27 § Styrelsen skall inom sex månader från beslutet om nyemission av aktier anmäla beslutet för registrering i aktiebolagsregistret, såvida beslutet inte har upphört att gälla enligt 17 §.

Förutsättningar för registrering

28 § Ett beslut om nyemission av aktier får registreras endast om

1. summan av de belopp som enligt 4 § tredje stycket första meningen lägst skall betalas för tecknade och tilldelade aktier uppgår till det belopp eller lägsta belopp som bolagets aktiekapital skall ökas med genom emissionen,
2. full och godtagbar betalning har erlagts för samtliga tecknade och tilldelade aktier,
3. ett intyg visas upp från ett sådant kreditinstitut som avses i 21 § första stycket angående betalning i pengar, och
4. ett yttrande enligt 23 § visas upp angående apportegendom som anges i emissionsbeslutet.

En del av en emission får registreras, om bestämmelserna i första stycket 1 och 2 inte hindrar det.

I fråga om publika aktiebolag gäller 42 § i stället för första stycket 3 och 4.

Verkan av registrering

29 § Genom registreringen av emissionsbeslutet fastställs ökningen av aktiekapitalet till summan av de belopp som enligt 4 § tredje stycket första meningen lägst skall betalas för tecknade och tilldelade aktier med avdrag för aktier till vilka rätten har förklarats förverkad och som inte har övertagits av någon annan.

Om rätten till en aktie har förverkats för den betalningsskyldige och aktien inte har övertagits av någon annan blir aktien ogiltig när emissionsbeslutet har registrerats.

Verkan av utebliven registrering

30 § Om någon anmälan för registrering enligt 27 § inte har gjorts inom föreskriven tid eller om Bolagsverket genom ett beslut som har vunnit laga kraft har avskrivit ett ärende om sådan registrering eller vägrat registrering, skall 17 § tillämpas.

Styrelsebeslut om emission under förutsättning av bolagsstämmans godkännande

31 § Styrelsen får besluta om nyemission av aktier under förutsättning av bolagsstämmans efterföljande godkännande och samtidigt med stöd av 1 § andra stycket 2 c bestämma att emissionen skall ske med avvikelse från aktieägarnas företrädesrätt.

Innan styrelsen fattar ett beslut enligt första stycket, skall den ta fram eller upprätta sådana handlingar som avses i 3–7 §§ samt se till att revisorsgranskning enligt 8 § sker. I fråga om innehållet i styrelsens beslut skall 11 § tillämpas.

32 § I bolag som inte är avstämningsbolag skall aktieägare med företrädesrätt underrättas om styrelsens beslut enligt 31 § med tillämpning av 12 § första stycket.

När styrelsen har fattat ett beslut enligt 31 § och, i förekommande fall, aktieägarna har underrättats enligt första stycket, får teckning, tilldelning och betalning av aktier äga rum enligt vad som i övrigt gäller enligt detta kapitel. Nya aktier får dock inte föras in i aktieboken förrän bolagsstämman har godkänt emissionsbeslutet.

33 § När bolagsstämman skall pröva en fråga om godkännande av ett beslut enligt 31 §, skall beslutet och handlingar som avses i 6–8 §§ tillhandahållas aktieägarna enligt 9 §. Kallelsen till bolagsstämman skall innehålla de uppgifter om beslutet som anges i 10 §.

Om styrelsens beslut innebär att emissionen skall ske med avvikelse från aktieägarnas företrädesrätt, skall 2 § tillämpas i fråga om bolagsstämmans godkännande av beslutet. *Lag (2007:317)*

34 § Styrelsens beslut enligt 31 § skall anmälas för registrering i aktiebolagsregistret inom ett år från beslutet, om det inte har upphört att gälla enligt 17 §. Beslutet får inte registreras om det inte har godkänts av bolagsstämman. I övrigt skall 28–30 §§ tillämpas i fråga om registrering och verkan av registrering eller utebliven registrering.

Styrelsebeslut om emission enligt bolagsstämmans bemyndigande

35 § Bolagsstämman får bemyndiga styrelsen att besluta om nyemission av aktier i den mån emissionen kan ske utan ändring av bolagsordningen. I ett sådant bemyndigande kan styrelsen ges rätt att med stöd av 1 § andra stycket 2 c bestämma att emissionen skall ske med avvikelse från aktieägarnas företrädesrätt. Om bemyndigandet skall ha denna innebörd, skall 2 § tillämpas. *Lag (2007:317)*

36 § Om bolagsstämman skall pröva en fråga om bemyndigande enligt 35 §, skall styrelsen eller, om förslaget väcks av någon annan, förslagsställaren upprätta ett förslag till beslut. I förslaget skall det särskilt anges om styrelsen skall kunna besluta om emission med en sådan bestämmelse som avses i 5 § första stycket 6 eller med avvikelse från aktieägarnas företrädesrätt. I förslaget skall vidare anges den tid, före nästa årsstämma, inom vilken bemyndigandet får utnyttjas.

Förslaget skall före den bolagsstämma som skall pröva frågan om bemyndigande tillhandahållas aktieägarna på det sätt som anges i 9 §. Om det föreslås att styrelsen skall bemyndigas att besluta om avvikelse från aktieägarnas företrädesrätt, skall förslagets huvudsakliga innehåll framgå av kallelsen till bolagsstämman. *Lag (2007:317)*

37 § Bolagsstämmans beslut om bemyndigande enligt 35 § skall genast anmälas för registrering i aktiebolagsregistret. Innan beslutet har registrerats, får styrelsen inte besluta om emission.

38 § Innan styrelsen beslutar om emission med stöd av ett bemyndigande enligt 35 §, skall den ta fram eller upprätta sådana handlingar som avses i 3–7 §§ samt se till att revisorsgranskning enligt 8 § sker. För styrelsens beslut gäller 11 § om beslutets innehåll samt 12 § första stycket om underrättelse.

När beslutet har fattats och, i förekommande fall, aktieägarna har underrättats, får teckning, tilldelning och betalning av nya aktier äga rum enligt vad som i övrigt gäller enligt detta kapitel. I fråga om registrering och verkan av registrering eller utebliven registrering tillämpas 27–30 §§.

Särskilda bestämmelser för publika aktiebolag

Uppgifter om kvittning i emissionsbeslut m.m.

39 § I ett publikt aktiebolag skall ett förslag enligt 3 § och ett beslut enligt 11 § i förekommande fall innehålla uppgift om de begränsningar som skall gälla i styrelsens rätt enligt 41 § att tillåta kvittning.

Tillhandahållande av förslag till beslut m.m. i vissa publika aktiebolag

39 a § I ett publikt aktiebolag, vars aktier är upptagna till handel på en reglerad marknad eller en motsvarande marknad utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, ska styrelsen hålla förslaget enligt 3 §, i förekommande fall tillsammans med de handlingar som anges i 6–8 §§, tillgängligt för aktieägarna under minst tre veckor närmast före den bolagsstämma där frågan om nyemission ska prövas. Kopior av handlingarna ska genast och utan kostnad för mottagaren sändas till de aktieägare som begär det och uppger sin postadress.

Handlingarna ska hållas tillgängliga på bolagets webbplats under minst tre veckor närmast före stämman och dagen för stämman. De ska vidare läggas fram på stämman. *Lag (2010:1516)*

Betalning i pengar

40 § I ett publikt aktiebolag får, förutom på sätt som anges i 21 §, sådan betalning för tecknade aktier som skall lämnas i pengar ske direkt till bolaget.

Kvittning

41 § I ett publikt aktiebolag får, trots vad som sägs i 24 §, aktierna betalas genom kvittning, om

1. det inte strider mot emissionsbeslutet,
2. styrelsen finner det lämpligt, och
3. kvittning kan ske utan skada för bolaget eller dess borgenärer.

Revisorsyttrande

42 § I fråga om publika aktiebolag gäller, i stället för bestämmelserna i 28 § första stycket 3 och 4, att ett beslut om nyemission av aktier får registreras endast om det visas upp ett yttrande, undertecknat av en auktoriserad eller godkänd revisor eller ett registrerat revisionsbolag. Av yttrandet ska framgå att full och godtagbar betalning har lämnats för samtliga tecknade och tilldelade aktier. Såvitt gäller apportegendom ska intyget ha det innehåll som anges i 2 kap. 19 §. *Lag (2009:37)*

14 kap. Emission av teckningsoptioner med åtföljande teckning av nya aktier

Allmän associationsrätt

Företrädesrätt

1 § Vid emission enligt detta kapitel har aktieägarna företrädesrätt till teckningsoptionerna i förhållande till det antal aktier de äger.

Första stycket gäller inte, om

1. teckningsoptionerna skall betalas med apportegendom, eller
2. företrädesrätten skall regleras på annat sätt till följd av
   a) sådana föreskrifter i bolagsordningen som avses i 4 kap. 3 §,
   b) villkor som har meddelats vid en tidigare emission av teckningsoptioner eller vid en tidigare emission av konvertibler, eller
   c) bestämmelser i emissionsbeslutet.

I de fall som avses i andra stycket 2 a har aktieägarna företrädesrätt till teckningsoptioner som om emissionen gällde de aktier som kan komma att nytecknas på grund av optionsrätten.

Aktier som bolaget självt eller dess dotterföretag innehar ger inte någon företrädesrätt.

2 § Ett beslut av bolagsstämman enligt 1 § andra stycket 2 c om att avvika från aktieägarnas företrädesrätt är giltigt endast om det har biträtts av aktieägare med minst två tredjedelar av såväl de avgivna rösterna som de aktier som är företrädda vid stämman.

Hur en emission av teckningsoptioner beslutas

Upprättande av förslag

3 § Om bolagsstämman skall pröva en fråga om emission av teckningsoptioner, skall styrelsen eller, om förslaget väcks av någon annan, förslagsställaren upprätta ett förslag till beslut enligt bestämmelserna i 4–10 §§.

Förslagets innehåll

4 § I förslaget enligt 3 § skall följande anges om emissionsvillkoren:
1. det antal teckningsoptioner eller högsta antal teckningsoptioner eller lägsta och högsta antal teckningsoptioner som skall ges ut,
2. den rätt att teckna teckningsoptioner som aktieägarna eller någon annan skall ha,
3. den tid inom vilken teckning av teckningsoptioner skall ske,
4. den fördelningsgrund som styrelsen skall tillämpa för teckningsoptioner som inte tecknas med företrädesrätt, samt
5. uppgift om huruvida teckningsoptionerna skall ges ut mot betalning.

Uppgifter som avses i första stycket 1 behöver inte anges i förslaget, om det föreslås att stämman skall besluta om ett sådant bemyndigande som avses i 5 § första stycket 8.

Innebär förslaget enligt första stycket 2 en avvikelse från aktieägarnas företrädesrätt, skall skälen till avvikelsen samt, om teckningsoptionerna ges ut mot betalning, grunderna för teckningskursen anges i förslaget eller i en bifogad handling.

Teckningstiden enligt första stycket 3 får inte understiga två veckor, om aktieägarna skall ha företrädesrätt till teckningsoptionerna. I bolag som inte är avstämningsbolag räknas denna tid från det att en underrättelse enligt 14 § har skett eller, om samtliga aktieägare har varit företrädda på den stämma som har beslutat om emissionen, från beslutet. I avstämningsbolag räknas tiden från avstämningsdagen. *Lag (2007:317)*

5 § I förekommande fall skall förslaget enligt 3 § innehålla uppgift om
1. att kuponger som hör till aktiebreven skall användas som emissionsbevis,
2. att överskjutande teckningsrätter skall säljas enligt 11 kap. 9 §,
3. avstämningsdagen, om bolaget är avstämningsbolag och aktieägare skall ha företrädesrätt att delta i emissionen,
4. det belopp som skall betalas för varje teckningsoption,
5. den tid inom vilken teckningsoptionerna skall betalas eller att teckning skall ske genom betalning enligt 15 § tredje stycket,
6. att teckningsoptionerna skall betalas med apportegendom eller i annat fall på villkor som avses i 2 kap. 5 § andra stycket 1–3 och 5 eller att teckningsoptioner skall tecknas med kvittningsrätt,
7. övriga särskilda villkor för tecknande av teckningsoptioner, och
8. bemyndigande för styrelsen eller den styrelsen utser inom sig att innan teckningstiden börjar löpa besluta om det antal teckningsoptioner som skall ges ut, vilket belopp som skall betalas för varje teckningsoption, teckningskursen samt sådana villkor som avses i 7.

Avstämningsdagen får inte sättas tidigare än en vecka från dagen för beslutet.

Ett bemyndigande som avses i första stycket 8 får lämnas endast om teckningsoptionerna skall tas upp till handel på en reglerad marknad eller en motsvarande marknad utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. Om bolaget är avstämningsbolag och aktieägare skall ha företrädesrätt att delta i emissionen, skall bemyndigandet utformas så att villkoren beslutas senast den dag som infaller fem vardagar före avstämningsdagen. *Lag (2007:566)*

6 § I förslaget enligt 3 § skall följande anges i fråga om utnyttjande av optionsrätten:
1. det belopp som bolagets aktiekapital skall kunna ökas med,
2. det belopp som skall betalas för varje ny aktie (teckningskursen),
3. den tid inom vilken optionsrätten får utnyttjas, och
4. från vilken tidpunkt de nya aktierna skall ge rätt till utdelning.

Uppgift om teckningskursen behöver inte anges i förslaget, om det föreslås att stämman skall besluta om ett sådant bemyndigande som avses i 5 § första stycket 8.

Teckningskursen enligt första stycket 2 får inte vara lägre än de tidigare aktiernas kvotvärde.

7 § I förekommande fall skall förslaget enligt 3 § i fråga om utnyttjande av optionsrätten även innehålla uppgift om

1. de nya aktiernas aktieslag, om det i bolaget finns eller kan ges ut aktier av olika slag,
2. huruvida förbehåll enligt 4 kap. 6, 8, 18 eller 27 § eller 20 kap. 31 § som gäller för gamla aktier i bolaget skall gälla även för de nya aktierna, och
3. övriga särskilda villkor för utnyttjande av optionsrätten.

Om emissionsbeslutet förutsätter ändring av bolagsordningen, skall också detta anges.

I fråga om publika aktiebolag gäller även 46 §.

Kompletterande information

8 § Om årsredovisningen inte skall behandlas på bolagsstämman, skall följande handlingar fogas till förslaget enligt 3 §:

1. en kopia av den årsredovisning som innehåller de senast fastställda balans- och resultaträkningarna, försedd med en anteckning om bolagsstämmans beslut om bolagets vinst eller förlust,
2. en kopia av revisionsberättelsen för det år årsredovisningen avser,
3. en redogörelse, undertecknad av styrelsen, för händelser av väsentlig betydelse för bolagets ställning vilka har inträffat efter det att årsredovisningen lämnades, och
4. ett yttrande över den redogörelse som avses i 3, undertecknat av bolagets revisor.

Uppgifter om apportegendom och kvittning

9 § Förslaget enligt 3 § skall kompletteras med en redogörelse för de omständigheter som kan vara av betydelse för bedömningen av

1. värdet på apportegendom,
2. emissionsvillkor som avses i 2 kap. 5 § andra stycket 1–3 och 5, eller
3. emissionsvillkor om kvittningsrätt.

Redogörelsen skall ha det innehåll som anges i 2 kap. 7 och 9 §§.

Innebär förslaget att teckningsoptionen skall kunna tecknas av någon som har en fordran på bolaget med rätt för denne att betala för vad han eller hon tecknar genom kvittning mot fordringen, skall det av redogörelsen framgå vem som är fordringsägare, fordringens belopp samt hur stort belopp av fordringen som får kvittas.

Revisorsgranskning

10 § Redogörelsen enligt 9 § skall granskas av en eller flera revisorer. Ett yttrande över granskningen, undertecknat av revisorn eller revisorerna, skall fogas till förslaget enligt 3 §. Yttrandet skall, såvitt gäller värdet på apportegendom och emissionsvillkor som avses i 2 kap. 5 § andra stycket 1–3 och 5, ha det innehåll som framgår av bestämmelserna i 2 kap. 19 § första stycket 2 och 3 samt andra stycket. I förekommande fall skall revisorn lämna motsvarande upplysningar om emissionsvillkor om kvittning.

En revisor som avses i första stycket skall vara en auktoriserad eller godkänd revisor eller ett registrerat revisionsbolag. Om inte annat framgår av bolagsordningen, skall revisorn utses av bolagsstämman. Om någon särskild revisor inte är utsedd, skall granskningen i stället utföras av bolagets revisor.

För en revisor som har utsetts att utföra granskning enligt första stycket gäller bestämmelserna i 9 kap. 7, 40, 45 och 46 §§.

Tillhandahållande av förslag till beslut m.m.

11 § Styrelsen ska hålla förslaget enligt 3 §, i förekommande fall tillsammans med de handlingar som anges i 8–10 §§, tillgängligt för aktieägarna under minst två veckor närmast före den bolagsstämma där frågan om emission av teckningsoptioner ska prövas.

Kopior av handlingarna ska genast och utan kostnad för mottagaren sändas till de aktieägare som begär det och uppger sin postadress.

Handlingarna ska läggas fram på stämman.

I fråga om publika aktiebolag, vars aktier är upptagna till handel på en reglerad marknad eller en motsvarande marknad utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, gäller 46 a § i stället för denna paragraf. *Lag (2010:1516)*

Kallelsens innehåll

12 § Kallelsen till den bolagsstämma som skall pröva förslaget enligt 3 § skall innehålla uppgift om den rätt att teckna teckningsoptioner som aktieägarna eller annan skall ha. Om aktieägarna inte skall ha företrädesrätt i förhållande till det antal aktier de äger eller enligt vad som föreskrivs i bolagsordningen, skall förslagets huvudsakliga innehåll anges. *Lag (2007:317)*

Bolagsstämmans beslut

13 § Bolagsstämmans beslut om emission av teckningsoptioner skall innehålla de uppgifter som framgår av 4 § första och andra styckena, 5 § första stycket, 6 § första och andra styckena samt 7 § första stycket.

I fråga om publika aktiebolag gäller även 46 §.

Underrättelse

14 § I bolag som inte är avstämningsbolag skall ett beslut enligt 13 § genast sändas till aktieägare, vars postadress är känd för bolaget, om aktieägaren skall ha företrädesrätt att delta i emissionen. Detsamma gäller beslut som med stöd av stämmans bemyndigande har fattats av styrelsen eller den som styrelsen inom sig har utsett.

Underrättelse enligt första stycket behövs inte, om samtliga aktieägare har varit företrädda vid den bolagsstämma som har beslutat om emissionen.

Teckning av teckningsoptioner

Hur teckningsoptioner ska tecknas

15 § Teckning av teckningsoptioner ska ske på en teckningslista som innehåller emissionsbeslutet. En kopia av bolagsordningen och, i förekommande fall, kopior av de handlingar som anges i 8–10 §§ ska vara fogade till teckningslistan eller hållas tillgängliga för tecknarna på en plats som anges i listan.

Teckning får i stället ske i stämmans protokoll, om alla teckningsoptionerna tecknas av dem som är berättigade till det vid den stämma där emissionsbeslutet fattas.

I emissionsbeslutet får det bestämmas att teckning i fråga om hela eller en viss del av emissionen i stället ska ske genom betalning. I så fall ska beslutet samt en kopia av bolagsordningen och, i förekommande fall, kopior av de handlingar som anges i 8–10 §§ hållas tillgängliga för tecknarna hos bolaget. *Lag (2014:539)*

Verkan av att teckning inte sker på rätt sätt

16 § En teckning av teckningsoptioner som har gjorts på annat sätt än som anges i 15 § kan göras gällande endast om emissionsbeslutet registreras utan att tecknaren dessförinnan har anmält felet hos Bolagsverket.

Verkan av att teckningsoptioner har tecknats med avvikande villkor

17 § Om en teckningsoption har tecknats med villkor som inte stämmer överens med emissionsbeslutet, är teckningen ogiltig. Har ogiltigheten inte anmälts hos Bolagsverket innan emissionsbeslutet har registrerats, är dock tecknaren bunden av teckningen men kan inte åberopa villkoret.

Verkan av att villkor för teckning av teckningsoptioner inte har uppfyllts

18 § Efter registreringen av emissionsbeslutet kan den som har tecknat en teckningsoption inte som grund för att teckningen är ogiltig åberopa att ett villkor i beslutet om emission inte har uppfyllts.

Otillräcklig teckning m.m.

19 § Om det i emissionsbeslutet har bestämts att ett visst antal teckningsoptioner skall ges ut, upphör beslutet att gälla, om det antalet inte tecknas inom teckningstiden.

Om ett emissionsbeslut upphör att gälla enligt första stycket, gäller detta också beslut om en sådan ändring av bolagsordningen som förutsätter att aktiekapitalet ökas.

Upphör emissionsbeslutet att gälla, skall belopp som har betalats för tecknade teckningsoptioner genast betalas tillbaka jämte ränta enligt 2 § andra stycket och 5 § räntelagen (1975:635). Detsamma gäller om en teckning av teckningsoptioner av annat skäl inte är bindande.

Tilldelning av teckningsoptioner

20 § När teckningen enligt 15 § har avslutats, skall styrelsen besluta om tilldelning till tecknarna. Anser styrelsen att någon teckning är ogiltig, skall tecknaren genast underrättas om detta.

Registrering av emissionsbeslutet

Registreringsanmälan

21 § Styrelsen skall inom sex månader från beslutet om emission av teckningsoptioner anmäla beslutet för registrering i aktiebolagsregistret, såvida beslutet inte har upphört att gälla enligt 19 §.

Förutsättningar för registrering

22 § Om det i emissionsbeslutet har bestämts att ett visst antal teckningsoptioner skall ges ut, får beslutet registreras endast om det sammanlagda antalet teckningsoptioner som har tecknats och tilldelats uppgår till det antal som har angetts i beslutet.

En del av en emission får registreras, om bestämmelsen i första stycket inte hindrar det.

Verkan av utebliven registrering

23 § Om någon anmälan för registrering enligt 21 § inte har gjorts inom föreskriven tid eller om Bolagsverket genom ett beslut som har vunnit laga kraft har avskrivit ett ärende om sådan registrering eller vägrat registrering, skall 19 § tillämpas.

Styrelsebeslut om emission under förutsättning av bolagsstämmans godkännande

24 § Styrelsen får besluta om emission av teckningsoptioner under förutsättning av bolagsstämmans efterföljande godkännande och samtidigt med stöd av 1 § andra stycket 2 c bestämma att emissionen skall ske med avvikelse från aktieägarnas företrädesrätt.

Innan styrelsen fattar ett beslut enligt första stycket, skall den ta fram eller upprätta sådana handlingar som avses i 3–9 §§ samt se till att revisorsgranskning enligt 10 § sker. I fråga om innehållet i styrelsens beslut skall 13 § tillämpas.

25 § I bolag som inte är avstämningsbolag skall aktieägare med företrädesrätt underrättas om styrelsens beslut enligt 24 § med tillämpning av 14 § första stycket.

När styrelsen har fattat ett beslut enligt 24 § och, i förekommande fall, aktieägarna har underrättats enligt första stycket, får teckning och tilldelning av teckningsoptioner äga rum enligt vad som i övrigt gäller enligt detta kapitel.

26 § När bolagsstämman skall pröva en fråga om godkännande av ett beslut enligt 24 §, skall beslutet och handlingar som avses i 8–10 §§ tillhandahållas aktieägarna enligt 11 §. Kallelsen till bolagsstämman skall innehålla de uppgifter om beslutet som anges i 12 §.

Om styrelsens beslut innebär att emissionen skall ske med avvikelse från aktieägarnas företrädesrätt, skall 2 § tillämpas i fråga om bolagsstämmans godkännande av beslutet. *Lag (2007:317)*

27 § Styrelsens beslut enligt 24 § skall anmälas för registrering i aktiebolagsregistret inom ett år från beslutet, om det inte har upphört att gälla enligt 19 §. Beslutet får inte registreras om det inte har godkänts av bolagsstämman. I övrigt skall 22 och 23 §§ tillämpas i fråga om registrering och verkan av utebliven registrering.

Styrelsebeslut om emission enligt bolagsstämmans bemyndigande

28 § Bolagsstämman får bemyndiga styrelsen att besluta om emission av teckningsoptioner i den mån emissionen kan ske utan ändring av bolagsordningen. I ett sådant bemyndigande kan styrelsen ges rätt att med stöd av 1 § andra stycket 2 c bestämma att emissionen skall ske med avvikelse från aktieägarnas företrädesrätt. Om bemyndigandet skall ha denna innebörd, skall 2 § tillämpas. *Lag (2007:317)*

29 § Om bolagsstämman skall pröva en fråga om bemyndigande enligt 28 §, skall styrelsen eller, om förslaget väcks av någon annan, förslagsställaren upprätta ett förslag till beslut. I förslaget skall det särskilt anges om styrelsen skall kunna besluta om emission med en sådan bestämmelse som avses i 5 § första stycket 6 eller med avvikelse från aktieägarnas företrädesrätt. I förslaget skall vidare anges den tid, före nästa årsstämma, inom vilken bemyndigandet får utnyttjas.

Förslaget skall före den bolagsstämma som skall pröva frågan om bemyndigande tillhandahållas aktieägarna på det sätt som anges i 11 §. Om det föreslås att styrelsen skall bemyndigas att besluta om avvikelse från aktieägarnas företrädesrätt, skall förslagets huvudsakliga innehåll framgå av kallelsen till bolagsstämman. *Lag (2007:317)*

30 § Bolagsstämmans beslut om bemyndigande enligt 28 § skall genast anmälas för registrering i aktiebolagsregistret. Innan beslutet har registrerats, får styrelsen inte besluta om emission.

31 § Innan styrelsen beslutar om emission med stöd av ett bemyndigande enligt 28 §, skall den ta fram eller upprätta sådana handlingar som avses i 3–9 §§ samt se till att revisorsgranskning enligt 10 § sker. För styrelsens beslut gäller 13 § om beslutets innehåll samt 14 § första stycket om underrättelse.

När beslutet har fattats och, i förekommande fall, aktieägarna har underrättats enligt första stycket, får teckning och tilldelning av teckningsoptioner äga rum enligt vad som i övrigt gäller enligt detta kapitel. I fråga om registrering och verkan av utebliven registrering tillämpas 21–23 §§.

Aktieteckning med utnyttjande av optionsrätt

Hur aktier skall tecknas

32 § Teckning av nya aktier med utnyttjande av optionsrätt skall ske på en teckningslista som innehåller emissionsbeslutet. Följande handlingar skall vara fogade till teckningslistan eller hållas tillgängliga för aktietecknare på en plats som anges i listan:

1. en kopia av bolagsordningen,
2. en kopia av den årsredovisning som innehåller de senast fastställda balans- och resultaträkningarna, försedd med anteckning om bolagsstämmans beslut om bolagets vinst eller förlust,
3. en kopia av revisionsberättelsen för det år årsredovisningen avser,
4. en redogörelse, undertecknad av styrelsen, för händelser av väsentlig betydelse för bolagets ställning, vilka har inträffat efter det att årsredovisningen lämnades, och
5. ett yttrande över den redogörelse som avses i 4, undertecknat av bolagets revisor.

I avstämningsbolag får det bestämmas i emissionsbeslutet att teckning i fråga om hela eller en viss del av emissionen i stället skall ske genom betalning. I så fall skall de handlingar som anges i första stycket hållas tillgängliga för tecknarna hos bolaget.

Verkan av att teckning inte sker på rätt sätt

33 § En aktieteckning som har gjorts på annat sätt än som anges i 32 § kan göras gällande endast om aktieteckningen registreras enligt 43 § utan att aktietecknaren dessförinnan har anmält felet hos Bolagsverket.

Verkan av att aktier har tecknats med avvikande villkor

34 § Om en aktie har tecknats med villkor som inte stämmer överens med emissionsbeslutet, är teckningen ogiltig. Har ogiltigheten inte anmälts hos Bolagsverket före registreringen enligt 43 §, är dock aktietecknaren bunden av teckningen men kan inte åberopa villkoret.

Verkan av att villkor för aktieteckningen inte har uppfyllts

35 § Efter registreringen enligt 43 § kan en aktietecknare inte som grund för att aktieteckningen är ogiltig åberopa att ett villkor i emissionsbeslutet inte har uppfyllts.

Tilldelning av aktier

36 § När aktieteckningen enligt 32 § har avslutats, ska styrelsen besluta om tilldelning av aktier till aktietecknarna. Anser styrelsen att någon teckning är ogiltig, ska aktietecknaren genast underrättas om detta.

Tilldelade aktier ska genast föras in i aktieboken.

I avstämningsbolag ska anmälan genast göras till den värdepapperscentral som för avstämningsregister för bolaget om att styrelsen har fattat beslut om tilldelning.

Om teckningsoptionsbevis har utfärdats, ska de förses med en anteckning om att optionsrätten har utnyttjats. *Lag (2016:60)*

Betalning av aktier

Vad som lägst skall betalas för tecknade aktier

37 § Betalning för en aktie som har tecknats enligt 32 § får inte understiga de tidigare aktiernas kvotvärde.

Om en aktie har tecknats med villkor som strider mot första stycket, skall ett belopp som motsvarar aktiens kvotvärde ändå betalas.

Hur aktierna skall betalas

38 § Aktier som har tecknats enligt 32 § skall betalas i pengar.

I fråga om publika aktiebolag gäller även 48 §.

39 § Betalning för aktier som har tecknats enligt 32 § skall ske genom insättning på ett särskilt konto som bolaget har öppnat för ändamålet hos en bank, ett kreditmarknadsföretag eller ett motsvarande utländskt kreditinstitut i en stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

I fråga om publika aktiebolag gäller även 47 §.

Kvittning m.m.

40 § En skuld på grund av en aktieteckning enligt 32 § får inte kvittas mot en fordran hos bolaget.

I fråga om publika aktiebolag gäller även 48 §.

41 § Överlåts en aktie som ännu inte är till fullo betald, är förvärvaren, så snart han eller hon har anmält sig för införing i aktieboken, ansvarig för betalningen tillsammans med överlåtaren.

Förverkande av rätt till aktie

42 § Om en aktie som har tecknats enligt 32 § inte betalas i rätt tid, skall 13 kap. 26 § om förverkande av rätt till aktie tillämpas.

Registrering av aktieteckningen

Registreringsanmälan

43 § Senast tre månader efter det att tiden för att utnyttja teckningsoptionen har gått ut skall styrelsen för registrering i aktiebolagsregistret anmäla hur många aktier som har tecknats och betalats till fullo. Om teckningstiden är längre än ett år, skall anmälan göras senast tre månader efter utgången av varje räkenskapsår under vilket teckning har skett.

Förutsättningar för registrering

44 § En aktieteckning som har skett med utnyttjande av optionsrätt får registreras endast om

1. full och godtagbar betalning har erlagts för de nya aktierna, och
2. ett intyg visas upp från ett sådant kreditinstitut som avses i 39 § första stycket.

I fråga om publika aktiebolag gäller 49 § i stället för första stycket 2.

Verkan av registrering

45 § Genom registreringen fastställs ökningen av aktiekapitalet till summan av de belopp som enligt 37 § lägst skall betalas för tecknade och tilldelade aktier med avdrag för aktier som har förklarats förverkade och inte har övertagits av någon annan.

Om rätten till en aktie har förverkats för den betalningsskyldige och aktien inte har övertagits av någon annan blir aktien ogiltig när aktieteckningen har registrerats.

Särskilda bestämmelser för publika aktiebolag

Uppgifter om kvittning i emissionsbeslut m.m.

46 § I ett publikt aktiebolag skall ett förslag enligt 3 § och ett beslut enligt 13 § i förekommande fall innehålla uppgift om de begränsningar som skall gälla i styrelsens rätt enligt 48 § att tillåta kvittning.

Tillhandahållande av förslag till beslut m.m. i vissa publika aktiebolag

46 a § I ett publikt aktiebolag, vars aktier är upptagna till handel på en reglerad marknad eller en motsvarande marknad utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, ska styrelsen hålla förslaget enligt 3 §, i förekommande fall tillsammans med de handlingar som anges i 8–10 §§, tillgängligt för aktieägarna under minst tre veckor närmast före den bolagsstämma där frågan om emission av teckningsoptioner ska prövas. Kopior av handlingarna ska genast och utan kostnad för mottagaren sändas till de aktieägare som begär det och uppger sin postadress.

Handlingarna ska hållas tillgängliga på bolagets webbplats under minst tre veckor närmast före stämman och dagen för stämman. De ska vidare läggas fram på stämman.
Lag (2010:1516)

Betalning i pengar

47 § I ett publikt aktiebolag får, förutom på sätt som anges i 39 §, sådan betalning för tecknade aktier som skall lämnas i pengar ske direkt till bolaget.

Kvittning

48 § I ett publikt aktiebolag får, trots vad som sägs i 40 §, aktierna betalas genom kvittning, om

1. det inte strider mot emissionsbeslutet,
2. styrelsen finner det lämpligt, och
3. kvittning kan ske utan skada för bolaget eller dess borgenärer.

Revisorsyttrande

49 § I fråga om publika aktiebolag gäller, i stället för bestämmelsen i 44 § första stycket 2, att aktieteckningen får registreras endast om det visas upp ett yttrande, undertecknat av en auktoriserad eller godkänd revisor eller ett registrerat revisionsbolag. Av yttrandet skall framgå att full och godtagbar betalning har lämnats för samtliga tecknade och tilldelade aktier.

15 kap. Emission av konvertibler med åtföljande konvertering till nya aktier

Företrädesrätt

1 § Vid emission enligt detta kapitel har aktieägarna företrädesrätt till konvertiblerna i förhållande till det antal aktier de äger.

Första stycket gäller inte, om

1. konvertiblerna skall betalas med apportegendom, eller
2. företrädesrätten skall regleras på annat sätt till följd av
   a) sådana föreskrifter i bolagsordningen som avses i 4 kap. 3 §,
   b) villkor som har meddelats vid en tidigare emission av teckningsoptioner eller vid en tidigare emission av konvertibler, eller
   c) bestämmelser i emissionsbeslutet.

I de fall som avses i andra stycket 2 a har aktieägarna företrädesrätt till konvertibler som om emissionen gällde de aktier som konvertiblerna kan komma att bytas ut mot.

Aktier som bolaget självt eller dess dotterföretag innehar ger inte någon företrädesrätt.

2 § Ett beslut av bolagsstämman enligt 1 § andra stycket 2 c om att avvika från aktieägarnas företrädesrätt är giltigt endast om det har biträtts av aktieägare med minst två tredjedelar av såväl de avgivna rösterna som de aktier som är företrädda vid stämman.

Hur en emission av konvertibler beslutas

Upprättande av förslag

3 § Om bolagsstämman skall pröva en fråga om emission av konvertibler, skall styrelsen eller, om förslaget väcks av någon annan, förslagsställaren upprätta ett förslag till beslut enligt bestämmelserna i 4–10 §§.

Förslagets innehåll

Allmän associationsrätt

4 § I förslaget enligt 3 § skall följande anges om det lån som bolaget tar genom emissionen:

1. det belopp eller högsta belopp som bolaget skall låna eller det lägsta och högsta lånebeloppet,
2. konvertiblernas nominella belopp,
3. det belopp som skall betalas för varje konvertibel (teckningskursen) och räntefot,
4. den rätt att teckna konvertibler som aktieägarna eller någon annan skall ha,
5. den tid inom vilken teckning av konvertibler skall ske,
6. den fördelningsgrund som styrelsen skall tillämpa för konvertibler som inte tecknas med företrädesrätt, och
7. den tid inom vilken konvertiblerna skall betalas eller, i förekommande fall, att teckning skall ske genom betalning enligt 15 § tredje stycket.

Uppgift som avses i första stycket 1 och 3 behöver inte anges i förslaget, om det föreslås att stämman skall besluta om ett sådant bemyndigande som avses i 5 § första stycket 6.

Innebär förslaget enligt första stycket 4 en avvikelse från aktieägarnas företrädesrätt, skall skälen till avvikelsen samt grunderna för teckningskursen anges i förslaget eller i en bifogad handling.

Teckningstiden enligt första stycket 5 får inte understiga två veckor, om aktieägarna skall ha företrädesrätt till konvertiblerna. I bolag som inte är avstämningsbolag räknas

denna tid från det att underrättelse enligt 14 § har skett eller, om samtliga aktieägare har varit företrädda på den stämma som har beslutat om emissionen, från beslutet. I avstämningsbolag räknas tiden från avstämningsdagen. *Lag (2007:317)*

5 § I förekommande fall skall förslaget enligt 3 § innehålla uppgift om
1. att kuponger som hör till aktiebreven skall användas som emissionsbevis,
2. att överskjutande teckningsrätter skall säljas enligt 11 kap. 9 §,
3. avstämningsdagen, om bolaget är avstämningsbolag och aktieägare skall ha företrädesrätt att delta i emissionen,
4. att konvertiblerna skall betalas med apportegendom eller i annat fall på villkor som avses i 2 kap. 5 § andra stycket 1–3 och 5 eller att en konvertibel skall tecknas med kvittningsrätt,
5. övriga särskilda villkor för det lån som bolaget tar genom emissionen, och
6. bemyndigande för styrelsen eller den som styrelsen utser inom sig att innan teckningstiden börjar löpa besluta om lånebelopp, det belopp som skall betalas för varje konvertibel, räntefot, konverteringskursen samt sådana villkor som avses i 5.

Avstämningsdagen får inte sättas tidigare än en vecka från tidpunkten för beslutet.

I fråga om apportegendom gäller bestämmelserna i 2 kap. 6 §.

Ett bemyndigande som avses i första stycket 6 får lämnas endast om konvertiblerna skall tas upp till handel på en reglerad marknad eller en motsvarande marknad utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. Om bolaget är avstämningsbolag och aktieägare skall ha företrädesrätt att delta i emissionen, skall bemyndigandet utformas så att villkoren beslutas senast den dag som infaller fem vardagar före avstämningsdagen.

I fråga om publika aktiebolag gäller även 41 §. *Lag (2007:566)*

6 § I förslaget enligt 3 § skall följande anges i fråga om konvertering:
1. det belopp som bolagets aktiekapital skall kunna ökas med,
2. utbytesförhållandet mellan konvertiblerna och de nya aktierna (konverteringskursen),
3. den tid inom vilken konvertering får begäras, och
4. från vilken tidpunkt de nya aktierna skall ge rätt till utdelning.

Uppgift om konverteringskursen behöver inte anges i förslaget, om det föreslås att stämman skall besluta om sådant bemyndigande som avses i 5 § första stycket 6.

Konverteringskursen enligt första stycket 2 får inte vara lägre än att bolaget efter konvertering har tillförts ett vederlag som för varje aktie som lämnas i utbyte minst motsvarar tidigare aktiers kvotvärde. En lägre konverteringskurs får tillämpas om mellanskillnaden skall täckas genom betalning med pengar vid konverteringen.

7 § I förekommande fall skall förslaget enligt 3 § även innehålla följande uppgifter om konverteringen:
1. de nya aktiernas aktieslag, om det i bolaget finns eller kan ges ut aktier av olika slag,
2. huruvida förbehåll enligt 4 kap. 6, 8, 18 eller 27 § eller 20 kap. 31 § som gäller för gamla aktier i bolaget skall gälla även för de nya aktierna, och
3. övriga särskilda villkor för konvertering.

Om emissionsbeslutet förutsätter ändring av bolagsordningen, skall också detta anges.

Kompletterande information

8 § Om årsredovisningen inte skall behandlas på bolagsstämman, skall följande handlingar fogas till förslaget enligt 3 §:
1. en kopia av den årsredovisning som innehåller de senast fastställda balans- och resultaträkningarna, försedd med en anteckning om bolagsstämmans beslut om bolagets vinst eller förlust,
2. en kopia av revisionsberättelsen för det år årsredovisningen avser,
3. en redogörelse, undertecknad av styrelsen, för händelser av väsentlig betydelse för bolagets ställning, vilka har inträffat efter det att årsredovisningen lämnades, och
4. ett yttrande över den redogörelse som avses i 3, undertecknat av bolagets revisor.

Uppgifter om apportegendom och kvittning

9 § Förslaget enligt 3 § skall kompletteras med en redogörelse för de omständigheter som kan vara av betydelse för bedömningen av

1. värdet på apportegendom,
2. emissionsvillkor som avses i 2 kap. 5 § andra stycket 1–3 och 5, eller
3. emissionsvillkor om kvittningsrätt.

Redogörelsen skall ha det innehåll som anges i 2 kap. 7 och 9 §§.

Innebär förslaget att en konvertibel skall kunna tecknas av någon som har en fordran på bolaget med rätt för denne att betala för vad han eller hon tecknar genom kvittning mot fordringen, skall det av redogörelsen framgå vem som är fordringsägare, fordringens belopp samt hur stort belopp av fordringen som får kvittas.

Revisorsgranskning

10 § Redogörelsen enligt 9 § skall granskas av en eller flera revisorer. Ett yttrande över granskningen, undertecknat av revisorn eller revisorerna, skall fogas till förslaget enligt 3 §. Yttrandet skall, såvitt gäller värdet på apportegendom och emissionsvillkor som avses i 2 kap. 5 § andra stycket 1–3 och 5, ha det innehåll som framgår av bestämmelserna i 2 kap. 19 § första stycket 2 och 3 samt andra stycket. I förekommande fall skall revisorn lämna motsvarande upplysningar om emissionsvillkor om kvittningsrätt.

En revisor som avses i första stycket skall vara en auktoriserad eller godkänd revisor eller ett registrerat revisionsbolag. Om inte annat framgår av bolagsordningen, skall revisorn utses av bolagsstämman. Om någon särskild revisor inte är utsedd, skall granskningen i stället utföras av bolagets revisor.

För en revisor som har utsetts att utföra granskning enligt första stycket gäller bestämmelserna i 9 kap. 7, 40, 45 och 46 §§.

Tillhandahållande av förslag till beslut m.m.

11 § Styrelsen ska hålla förslaget enligt 3 §, i förekommande fall tillsammans med de handlingar som anges i 8–10 §§, tillgängligt för aktieägarna under minst två veckor närmast före den bolagsstämma där frågan om emission av konvertibler ska prövas. Kopior av handlingarna ska genast och utan kostnad för mottagaren sändas till de aktieägare som begär det och uppger sin postadress.

Handlingarna ska läggas fram på stämman.

I fråga om publika aktiebolag, vars aktier är upptagna till handel på en reglerad marknad eller en motsvarande marknad utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, gäller 41 a § i stället för denna paragraf. *Lag (2010:1516)*

Kallelsens innehåll

12 § Kallelsen till den bolagsstämma som skall pröva förslaget enligt 3 § skall innehålla uppgift om den rätt att teckna konvertibler som aktieägarna eller annan skall ha. Om aktieägarna inte skall ha företrädesrätt i förhållande till det antal aktier de äger eller enligt vad som föreskrivs i bolagsordningen, skall det huvudsakliga innehållet i förslaget anges. *Lag (2007:317)*

Bolagsstämmans beslut

13 § Bolagsstämmans beslut om emission av konvertibler skall innehålla de uppgifter som framgår av 4 § första och andra styckena, 5 § första stycket, 6 § första och andra styckena samt 7 § första stycket.

I fråga om publika aktiebolag gäller även 41 §.

Underrättelse

14 § I bolag som inte är avstämningsbolag skall ett beslut enligt 13 § genast sändas till aktieägare, vars postadress är känd för bolaget, om aktieägaren skall ha företrädesrätt

att delta i emissionen. Detsamma gäller beslut som med stöd av stämmans bemyndigande har fattats av styrelsen eller den som styrelsen inom sig har utsett.

Underrättelse enligt första stycket behövs inte, om samtliga aktieägare har varit företrädda vid den bolagsstämma som har beslutat om emissionen.

Teckning av konvertibler

Hur konvertibler ska tecknas

15 § Teckning av konvertibler ska ske på en teckningslista som innehåller emissionsbeslutet. En kopia av bolagsordningen och, i förekommande fall, kopior av de handlingar som anges i 8–10 §§ ska vara fogade till teckningslistan eller hållas tillgängliga för tecknarna på en plats som anges i listan.

Teckning får i stället ske i stämmans protokoll, om alla konvertiblerna tecknas av dem som är berättigade till det vid den stämma där emissionsbeslutet fattas.

I emissionsbeslutet får det bestämmas att teckning i fråga om hela eller en viss del av emissionen i stället ska ske genom betalning. I så fall ska beslutet samt en kopia av bolagsordningen och, i förekommande fall, kopior av de handlingar som anges i 8–10 §§ hållas tillgängliga för tecknarna hos bolaget. *Lag (2014:539)*

Verkan av att teckning inte sker på rätt sätt

16 § En teckning av konvertibler som har gjorts på annat sätt än som anges i 15 § kan göras gällande endast om emissionsbeslutet registreras utan att tecknaren dessförinnan har anmält felet hos Bolagsverket.

Verkan av att konvertibler har tecknats med avvikande villkor

17 § Om en konvertibel har tecknats med villkor som inte stämmer överens med emissionsbeslutet, är teckningen ogiltig. Har ogiltigheten inte anmälts hos Bolagsverket innan emissionsbeslutet har registrerats, är dock tecknaren bunden av teckningen men kan inte åberopa villkoret.

Verkan av att villkor för teckning av konvertibler inte har uppfyllts

18 § Efter registreringen av emissionsbeslutet kan en tecknare inte som grund för att teckningen är ogiltig åberopa att ett villkor i beslutet inte har uppfyllts.

Otillräcklig teckning m.m.

19 § Om det i emissionsbeslutet har bestämts ett visst belopp eller ett visst lägsta belopp som bolaget skall låna, upphör beslutet att gälla, om det beloppet inte tecknas inom teckningstiden.

Om ett beslut upphör att gälla enligt första stycket, gäller detta också beslut om en sådan ändring av bolagsordningen som förutsätter att aktiekapitalet ökas.

Upphör emissionsbeslutet att gälla, skall belopp som har betalats för tecknade konvertibler genast betalas tillbaka jämte ränta enligt 2 § andra stycket och 5 § räntelagen (1975:635). Detsamma gäller om en teckning av konvertibler av annat skäl inte är bindande.

Tilldelning av konvertibler

20 § När teckningen enligt 15 § har avslutats, skall styrelsen besluta om tilldelning till tecknarna. Anser styrelsen att någon teckning är ogiltig, skall tecknaren genast underrättas om detta.

Betalning av konvertibler

Hur konvertiblerna skall betalas

21 § De tecknade konvertiblerna skall betalas i pengar eller, om det finns en bestämmelse om detta i emissionsbeslutet, med apportegendom. I sådana fall som avses i 25 § får de även betalas genom kvittning.

Betalning i pengar

22 § Betalning i pengar skall ske genom insättning på ett särskilt konto som bolaget har öppnat för ändamålet hos en bank, ett kreditmarknadsföretag eller ett motsvarande utländskt kreditinstitut i en stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

I fråga om publika aktiebolag gäller även 42 §.

Betalning med apportegendom

23 § Betalning med apportegendom skall ske genom att egendomen avskiljs för att ingå i bolagets egendom.

24 § Om konvertiblerna skall betalas med apportegendom, skall en revisor avge ett skriftligt yttrande över betalningen. I fråga om yttrandets innehåll och revisorns kvalifikationer gäller 2 kap. 19 §.

Kvittning

25 § En skuld på grund av en teckning av en konvertibel får kvittas mot en fordran hos bolaget endast om det finns en bestämmelse om detta i emissionsbeslutet.

I fråga om publika aktiebolag gäller även 43 §.

Registrering av emissionsbeslutet

Registreringsanmälan

26 § Styrelsen skall inom sex månader från beslutet om emission av konvertibler anmäla beslutet för registrering i aktiebolagsregistret, såvida beslutet inte har upphört att gälla enligt 19 §.

Förutsättningar för registrering

27 § Ett beslut om emission av konvertibler får registreras endast om

1. det sammanlagda beloppet som skall betalas för tecknade och tilldelade konvertibler uppgår till minst det belopp som har bestämts för emissionen,
2. full och godtagbar betalning har lämnats för samtliga tecknade och tilldelade konvertibler,
3. ett intyg visas upp från ett sådant kreditinstitut som avses i 22 § första stycket angående betalning i pengar, och
4. ett yttrande enligt 24 § visas upp angående apportegendom som anges i beslutet.

En del av en emission får registreras, om bestämmelserna i första stycket 1 och 2 inte hindrar det.

I fråga om publika aktiebolag gäller 44 § i stället för första stycket 3 och 4.

Verkan av utebliven registrering

28 § Om någon anmälan för registrering enligt 26 § inte har gjorts inom föreskriven tid eller om Bolagsverket genom ett beslut som har vunnit laga kraft har avskrivit ett ärende om sådan registrering eller vägrat registrering, skall 19 § tillämpas.

Styrelsebeslut om emission under förutsättning av bolagsstämmans godkännande

29 § Styrelsen får besluta om emission av konvertibler under förutsättning av bolagsstämmans efterföljande godkännande och samtidigt med stöd av 1 § andra stycket 2 c bestämma att emissionen skall ske med avvikelse från aktieägarnas företrädesrätt.

Innan styrelsen fattar ett beslut enligt första stycket, skall den ta fram eller upprätta sådana handlingar som avses i 3–9 §§ samt se till att revisorsgranskning enligt 10 § sker. I fråga om innehållet i styrelsens beslut skall 13 § tillämpas.

30 § I bolag som inte är avstämningsbolag skall aktieägare med företrädesrätt underrättas om styrelsens beslut enligt 29 § med tillämpning av 14 § första stycket.

När styrelsen har fattat ett beslut enligt 29 § och, i förekommande fall, aktieägarna har underrättats enligt första stycket, får teckning, tilldelning och betalning av konvertibler äga rum enligt vad som i övrigt gäller enligt detta kapitel.

31 § När bolagsstämman skall pröva en fråga om godkännande av ett beslut enligt 29 §, skall beslutet och handlingar som avses i 8–10 §§ tillhandahållas aktieägarna enligt 11 §. Kallelsen till bolagsstämman skall innehålla de uppgifter om beslutet som anges i 12 §.

Om styrelsens beslut innebär att emissionen skall ske med avvikelse från aktieägarnas företrädesrätt, skall 2 § tillämpas i fråga om bolagsstämmans godkännande av beslutet. *Lag (2007:317)*

32 § Styrelsens beslut enligt 29 § skall anmälas för registrering i aktiebolagsregistret inom ett år från beslutet, om det inte har upphört att gälla enligt 19 §. Beslutet får inte registreras, om det inte har godkänts av bolagsstämman. I övrigt skall 27 och 28 §§ tillämpas i fråga om registrering och verkan av utebliven registrering.

Styrelsebeslut om emission enligt bolagsstämmans bemyndigande

33 § Bolagsstämman får bemyndiga styrelsen att besluta om emission av konvertibler i den mån emissionen kan ske utan ändring av bolagsordningen. I ett sådant bemyndigande kan styrelsen ges rätt att med stöd av 1 § andra stycket 2 c bestämma att emissionen skall ske med avvikelse från aktieägarnas företrädesrätt. Om bemyndigandet skall ha denna innebörd, skall 2 § tillämpas. *Lag (2007:317)*

34 § Om bolagsstämman skall pröva en fråga om bemyndigande enligt 33 §, skall styrelsen eller, om förslaget väcks av någon annan, förslagsställaren upprätta ett förslag till beslut. I förslaget skall det särskilt anges om styrelsen skall kunna besluta om emission med en sådan bestämmelse som avses i 5 § första stycket 4 eller med avvikelse från aktieägarnas företrädesrätt. I förslaget skall vidare anges den tid, före nästa årsstämma, inom vilken bemyndigandet får utnyttjas.

Förslaget skall före den bolagsstämma som skall pröva frågan om bemyndigande tillhandahållas aktieägarna på det sätt som anges i 11 §. Om det föreslås att styrelsen skall bemyndigas att besluta om avvikelse från aktieägarnas företrädesrätt, skall förslagets huvudsakliga innehåll framgå av kallelsen till bolagsstämman. *Lag (2007:317)*

35 § Bolagsstämmans beslut om bemyndigande enligt 33 § skall genast anmälas för registrering i aktiebolagsregistret. Innan beslutet har registrerats, får styrelsen inte besluta om emission.

36 § Innan styrelsen beslutar om emission med stöd av ett bemyndigande enligt 33 §, skall den ta fram eller upprätta sådana handlingar som avses i 3–9 §§ samt se till att revisorsgranskning enligt 10 § sker. För styrelsens beslut gäller 13 § om beslutets innehåll samt 14 § första stycket om underrättelse.

När beslutet har fattats och, i förekommande fall, aktieägarna har underrättats enligt första stycket, får teckning, tilldelning och betalning av konvertibler äga rum enligt vad som i övrigt gäller enligt detta kapitel. I fråga om registrering och verkan av utebliven registrering tillämpas 26–28 §§.

Konvertering till aktier

Anteckning i aktiebok m.m.

37 § Vid konvertering ska de nya aktierna genast föras in i aktieboken.

I avstämningsbolag ska anmälan genast göras till den värdepapperscentral som för avstämningsregister för bolaget om att konvertering har skett.

Om konvertiblerna har getts ut i pappersform, ska de förses med en anteckning om konverteringen. *Lag (2016:60)*

Registreringsanmälan

38 § Senast tre månader efter det att tiden för att utnyttja konverteringsrätt har gått ut skall styrelsen för registrering i aktiebolagsregistret anmäla hur många aktier som har tillkommit genom konvertering. Om konverteringstiden är längre än ett år, skall anmälan göras senast tre månader efter utgången av varje räkenskapsår under vilket konvertering har skett.

Förutsättningar för registrering

39 § Konverteringen får registreras endast om det visas upp ett yttrande, undertecknat av en auktoriserad eller godkänd revisor eller ett registrerat revisionsbolag. Av yttrandet skall det framgå att bolaget för varje aktie som har lämnats i utbyte har tillförts ett vederlag som minst motsvarar kvotvärdet av tidigare aktier.

Verkan av registrering

40 § Genom registreringen fastställs ökningen av aktiekapitalet till summan av de vederlag som bolaget enligt 39 § minst skall ha tillförts efter konverteringen för de aktier som lämnas i utbyte.

Särskilda bestämmelser för publika aktiebolag

Uppgift om kvittning i emissionsbeslut m.m.

41 § I ett publikt aktiebolag skall ett förslag enligt 3 § och ett beslut enligt 13 § i förekommande fall innehålla uppgift om de begränsningar som skall gälla i styrelsens rätt enligt 43 § att tillåta kvittning.

Tillhandahållande av förslag till beslut m.m. i vissa publika aktiebolag

41 a § I ett publikt aktiebolag, vars aktier är upptagna till handel på en reglerad marknad eller en motsvarande marknad utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, ska styrelsen hålla förslaget enligt 3 §, i förekommande fall tillsammans med de handlingar som anges i 8–10 §§, tillgängligt för aktieägarna under minst tre veckor närmast före den bolagsstämma där frågan om emission av konvertibler ska prövas. Kopior av handlingarna ska genast och utan kostnad för mottagaren sändas till de aktieägare som begär det och uppger sin postadress.

Handlingarna ska hållas tillgängliga på bolagets webbplats under minst tre veckor närmast före stämman och dagen för stämman. De ska vidare läggas fram på stämman.
Lag (2010:1516)

Betalning i pengar

42 § I ett publikt aktiebolag får, förutom på sätt som anges i 22 §, sådan betalning för konvertibler som skall lämnas i pengar ske direkt till bolaget.

Kvittning

43 § I ett publikt aktiebolag får, trots vad som sägs i 25 §, konvertibler betalas genom kvittning, om

1. det inte strider mot emissionsbeslutet,
2. styrelsen finner det lämpligt, och
3. kvittning kan ske utan skada för bolaget eller dess borgenärer.

Revisorsyttrande

44 § I fråga om publika aktiebolag gäller, i stället för bestämmelserna i 27 § första stycket 3 och 4, att registrering får ske endast om det visas upp ett yttrande, undertecknat av en auktoriserad eller godkänd revisor eller ett registrerat revisionsbolag. Av yttrandet skall framgå att full och godtagbar betalning har lämnats för samtliga tecknade och tilldelade konvertibler. Såvitt gäller apportegendom skall intyget ha det innehåll som anges i 2 kap. 19 §.

16 kap. Vissa riktade emissioner m.m.

Tillämpningsområde

1 § Bestämmelserna i detta kapitel tillämpas när publika aktiebolag och dotterbolag till sådana bolag beslutar om

1. nyemission av aktier eller emission av teckningsoptioner eller konvertibler,
2. överlåtelse av aktier, teckningsoptioner eller konvertibler som har getts ut av ett bolag inom samma koncern, eller
3. lån som avses i 11 kap. 11 §. *Lag (2007:317)*

Nyemission av aktier m.m.

2 § Ett beslut om nyemission av aktier eller emission av teckningsoptioner eller konvertibler skall alltid fattas eller godkännas av bolagsstämman i det emitterande bolaget om

1. aktieägarna i bolaget inte skall ha företrädesrätt till teckning i förhållande till det antal aktier de äger eller enligt vad som föreskrivs i bolagsordningen, och
2. de som i stället skall ha rätt att teckna aktier, teckningsoptioner eller konvertibler tillhör någon eller några av följande kategorier:
   a) styrelseledamöter i det emitterande bolaget eller ett annat företag inom samma koncern,
   b) den verkställande direktören i det emitterande bolaget eller ett annat företag inom samma koncern,
   c) andra anställda hos det emitterande bolaget eller ett annat företag inom samma koncern,
   d) en make eller en sambo till någon som avses i a–c,
   e) den som står under vårdnad av någon som avses i a–c, eller
   f) en juridisk person över vilken någon som avses i a–e, ensam eller tillsammans med någon annan som avses där, har ett bestämmande inflytande.

Vid beslut om emission enligt första stycket får bemyndigande enligt 13 kap. 5 § första stycket 8, 14 kap. 5 § första stycket 8 eller 15 kap. 5 § första stycket 6 inte lämnas.

3 § Om ett bolag som är dotterbolag till ett publikt aktiebolag beslutar om en sådan emission som avses i 2 §, skall beslutet godkännas även på bolagsstämman i moderbolaget.

I fråga om moderbolagets godkännande gäller bestämmelserna i 13 kap. 9 och 10 §§, 14 kap. 11 och 12 §§ eller 15 kap. 11 och 12 §§ om tillhandahållande av förslag till beslut m.m. samt om innehållet i kallelsen till bolagsstämma.

Överlåtelse av aktier, teckningsoptioner eller konvertibler

4 § Om ett publikt aktiebolag eller ett dotterbolag till ett sådant bolag har gett ut aktier, teckningsoptioner eller konvertibler med rätt till teckning för ett annat aktiebolag inom samma koncern, får det senare bolaget inte överlåta aktierna, teckningsoptionerna eller konvertiblerna till någon som avses i 2 § första stycket 2 utan att beslut om detta har fattats av bolagsstämman i det bolaget.

Ett beslut om överlåtelse från ett dotterbolag enligt första stycket skall dessutom godkännas av bolagsstämman i det publika aktiebolag som är moderbolag i koncernen.

I kallelsen till den bolagsstämma som skall pröva ett förslag till beslut som avses i denna paragraf skall förslagets huvudsakliga innehåll anges. *Lag (2007:317)*

5 § Ett publikt aktiebolag eller ett dotterbolag till ett sådant bolag får inte heller i andra fall än som avses i 4 § överlåta aktier i ett dotterbolag till det publika aktiebolaget eller teckningsoptioner eller konvertibler som har utfärdats av ett sådant bolag till någon som avses i 2 § första stycket 2 utan att överlåtelsen har godkänts av bolagsstämman i det publika bolaget.

Om det publika bolaget är dotterbolag till ett publikt aktiebolag, fordras för att överlåtelsen skall bli giltig dessutom att överlåtelsen godkänns av bolagsstämman i moderbolaget.

I kallelsen till den bolagsstämma som skall pröva ett förslag till beslut som avses i denna paragraf skall förslagets huvudsakliga innehåll anges.

6 § Överlåtelser som sker i strid med 4 och 5 §§ är ogiltiga.

Vissa lån

7 § Beslut om att ta upp ett sådant lån som avses i 11 kap. 11 § skall alltid fattas av bolagsstämman om någon som avses i 2 § första stycket 2 skall ha rätt att teckna sig för lånet med förtur eller med särskilda villkor. Om lånet har tagits upp av ett bolag som är dotterbolag till ett publikt aktiebolag, skall beslutet dessutom godkännas av bolagsstämman i moderbolaget.

I kallelsen till den bolagsstämma som skall pröva ett förslag till beslut som avses i denna paragraf skall förslagets huvudsakliga innehåll anges.

Majoritetskrav

8 § Ett beslut som enligt 2–5 eller 7 § skall fattas eller godkännas av bolagsstämma är giltigt endast om det har biträtts av aktieägare med minst nio tiondelar av såväl de avgivna rösterna som de aktier som är företrädda vid bolagsstämman.

9 § Om ett beslut enligt 2–5 eller 7 § skall godkännas av bolagsstämman i ett moderbolag och det finns flera moderbolag som är publika aktiebolag, skall godkännandet lämnas av bolagsstämman i det bolag bland dessa som är moderbolag i den största koncernen.

Information i förvaltningsberättelsen

10 § Ett aktiebolag som har genomfört en emission som avses i 2 §, skall i förvaltningsberättelsen lämna uppgift om emissionsbeslutets innehåll och om den tilldelning av nya aktier, teckningsoptioner eller konvertibler som har skett på grundval av beslutet. Har ett aktiebolag genomfört en sådan överlåtelse som avses i 4 eller 5 § eller tagit upp ett sådant lån som avses i 7 §, skall uppgift om överlåtelsen eller lånet lämnas i förvaltningsberättelsen.

Ingår ett aktiebolag som har beslutat om en emission, en överlåtelse eller ett lån av nu angivet slag i en koncern, skall uppgift om detta lämnas även i förvaltningsberättelsen för det publika aktiebolag som är moderbolag i koncernen. Finns det flera moderbolag som är publika aktiebolag, skall uppgiften lämnas i förvaltningsberättelsen för det bolag bland dessa som är moderbolag i den största koncernen.

17 kap. Värdeöverföringar från bolaget

Begreppet värdeöverföring

1 § Med värdeöverföring avses i denna lag

1. vinstutdelning,
2. förvärv av egna aktier, dock inte förvärv enligt 19 kap. 5 §,
3. minskning av aktiekapitalet eller reservfonden för återbetalning till aktieägarna, och
4. annan affärshändelse som medför att bolagets förmögenhet minskar och inte har rent affärsmässig karaktär för bolaget.

Om överföring av tillgångar i samband med fusion eller delning av aktiebolag och om utskiftning vid likvidation finns särskilda bestämmelser i 23–25 kap.

Tillåtna former för värdeöverföring

2 § Värdeöverföringar från bolaget får endast ske enligt bestämmelserna

1. om vinstutdelning i denna lag,
2. om förvärv av egna aktier i denna lag,

3. om minskning av aktiekapitalet eller reservfonden för återbetalning till aktieägarna i denna lag,
4. om gåva till allmännyttigt ändamål i 5 §, och
5. i ett avtal om koncerninternt finansiellt stöd som godkänts enligt 6 b kap. 6 § lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse eller 8 b kap. 6 § lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden. *Lag (2015:1030)*

Skyddet för bolagets bundna egna kapital och försiktighetsregeln

3 § En värdeöverföring får inte äga rum om det inte efter överföringen finns full täckning för bolagets bundna egna kapital. Beräkningen skall grunda sig på den senast fastställda balansräkningen med beaktande av ändringar i det bundna egna kapitalet som har skett efter balansdagen.

Även om det inte finns något hinder enligt första stycket får bolaget genomföra en värdeöverföring till aktieägare eller annan endast om den framstår som försvarlig med hänsyn till

1. de krav som verksamhetens art, omfattning och risker ställer på storleken av det egna kapitalet, och
2. bolagets konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Om bolaget är ett moderbolag, skall hänsyn tas även till de krav som koncernverksamhetens art, omfattning och risker ställer på koncernens egna kapital samt till koncernens konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Värdeöverföringar under löpande räkenskapsår

4 § Under tiden från och med den årsstämma där resultaträkningen och balansräkningen för ett räkenskapsår har fastställts fram till nästa årsstämma får värdeöverföringar ske med ett sammanlagt belopp som uppgår till högst det belopp som vid den första årsstämman var tillgängligt för värdeöverföring enligt 3 § första stycket. Vid beräkningen av utrymmet för värdeöverföring skall ändringar i det bundna egna kapitalet som har skett efter den senaste årsstämman beaktas.

Gåva till allmännyttigt ändamål

5 § Bolagsstämman eller, om saken med hänsyn till bolagets ställning är av ringa betydelse, styrelsen, får besluta om gåva till allmännyttigt eller därmed jämförligt ändamål, om det med hänsyn till ändamålets art, bolagets ställning och omständigheterna i övrigt får anses skäligt och gåvan inte strider mot 3 §.

Återbäringsskyldighet vid olaglig värdeöverföring

6 § Om en värdeöverföring som avses i 1 § 1 eller 3 eller 5 § har skett i strid med bestämmelserna i detta kapitel eller i 18 eller 20 kap., skall mottagaren återbära vad han eller hon har uppburit, om bolaget visar att han eller hon insåg eller bort inse att värdeöverföringen stod i strid med denna lag. Har en värdeöverföring enligt 1 § 4, som inte avser gåva enligt 5 §, skett i strid med detta kapitel, är mottagaren återbäringsskyldig om bolaget visar att han eller hon insåg eller bort inse att transaktionen innefattade en värdeöverföring från bolaget.

På värdet av den egendom som skall återbäras skall mottagaren betala ränta enligt 5 § räntelagen (1975:635) från det att värdeöverföringen ägde rum till dess att ränta skall betalas enligt 6 § räntelagen till följd av 3 eller 4 § samma lag.

Bestämmelser om rättsföljderna vid olagliga förvärv av egna aktier finns i 19 kap.

Bristtäckningsansvar vid olaglig värdeöverföring

7 § Om det uppkommer någon brist vid återbäring enligt 6 §, är de personer som har medverkat till beslutet om värdeöverföringen ansvariga för denna. Detsamma gäller de som har medverkat till verkställandet av beslutet eller till upprättandet eller fastställandet av en oriktig balansräkning som har legat till grund för beslutet om värdeöverföring.

För ansvar enligt första stycket förutsätts i fråga om styrelseledamot, verkställande direktör, revisor, lekmannarevisor och särskild granskare, uppsåt eller oaktsamhet, och, i fråga om aktieägare och annan, uppsåt eller grov oaktsamhet.

För brist som uppkommer vid återbäringen ansvarar även den som har tagit emot egendom från en person som avses i 6 § första stycket med vetskap om att den härrör från en olaglig värdeöverföring.

Vid tillämpningen av bestämmelserna i första–tredje styckena gäller 29 kap. 5 och 6 §§.

18 kap. Vinstutdelning

Beslutsordning

1 § Beslut om vinstutdelning fattas av bolagsstämman.

Stämman får besluta om utdelning av större belopp än vad styrelsen har föreslagit eller godkänt endast om

1. det finns en sådan skyldighet enligt bolagsordningen, eller
2. utdelningen beslutas på yrkande av en minoritet enligt 11 §.

Förslag till beslut om vinstutdelning

Upprättande av förslag

2 § Om bolagsstämman skall pröva en fråga om vinstutdelning, skall styrelsen, eller om förslaget väcks av någon annan, förslagsställaren upprätta ett förslag till beslut enligt bestämmelserna i 3–6 §§. En fråga om vinstutdelning enligt 11 § får prövas även om något sådant förslag inte har upprättats.

Förslagets innehåll

3 § I förslaget om vinstutdelning skall följande anges:

1. beloppet av den utdelning som skall belöpa på varje aktie,
2. avstämningsdagen, om bolaget är ett avstämningsbolag, eller, i förekommande fall, bemyndigande för styrelsen att fastställa avstämningsdagen,
3. den tidpunkt då utdelningen skall betalas, om bolaget inte är ett avstämningsbolag, eller, i förekommande fall, bemyndigande för styrelsen att fastställa betalningsdag, och
4. om utdelningen skall avse annat än pengar, uppgift om arten av den egendom som skall delas ut.

Avstämningsdagen enligt första stycket 2 eller betalningsdagen enligt första stycket 3 får inte infalla senare än dagen före nästa årsstämma.

Yttrande från styrelsen

4 § Till förslaget om vinstutdelning skall fogas ett motiverat yttrande från styrelsen om huruvida den föreslagna vinstutdelningen är försvarlig med hänsyn till vad som anges i 17 kap. 3 § andra och tredje styckena. Om tillgångar eller skulder har värderats till verkligt värde enligt 4 kap. 14 a § årsredovisningslagen (1995:1554), skall det i yttrandet också anges hur stor del av det egna kapitalet som beror på att en sådan värdering har tillämpats.

Kompletterande information

5 § Om årsredovisningen inte skall behandlas på den bolagsstämma som skall pröva förslaget om vinstutdelning, skall det i förslaget anges hur stor del av det enligt 17 kap. 3 § första stycket disponibla beloppet som finns kvar efter det senast fattade beslutet om värdeöverföring.

6 § I det fall som avses i 5 § skall följande handlingar fogas till förslaget:

1. en kopia av den årsredovisning som innehåller de senast fastställda balans- och resultaträkningarna,
2. en kopia av revisionsberättelsen för det år årsredovisningen avser,

3. en redogörelse, undertecknad av styrelsen, för händelser av väsentlig betydelse för bolagets ställning, vilka har inträffat efter det att årsredovisningen lämnades med uppgift om värdeöverföringar som har beslutats under samma tid och om förändringar i bolagets bundna egna kapital som har skett efter balansdagen, och
4. ett yttrande över den redogörelse som avses i 3, undertecknat av bolagets revisor, med uttalande om huruvida bolagsstämman bör besluta i enlighet med förslaget.

Tillhandahållande av förslag till beslut m.m.

7 § Styrelsen ska hålla förslaget enligt 2 § tillsammans med de handlingar som anges i 4 § och, i förekommande fall, 6 § tillgängligt för aktieägarna under minst två veckor närmast före den bolagsstämma där frågan om vinstutdelning ska prövas. Kopior av handlingarna ska genast och utan kostnad för mottagaren sändas till de aktieägare som begär det och uppger sin postadress.

Handlingarna ska läggas fram på bolagsstämman.

I fråga om publika aktiebolag, vars aktier är upptagna till handel på en reglerad marknad eller en motsvarande marknad utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, gäller 14 § i stället för denna paragraf. *Lag (2010:1516)*

Kallelsens innehåll

8 § Kallelsen till den bolagsstämma som skall pröva förslaget enligt 2 § skall ange förslagets huvudsakliga innehåll.

Bolagsstämmans beslut

9 § Beslutet om vinstutdelning skall innehålla de uppgifter som framgår av 3 § första stycket.

Registrering

10 § Om ett beslut om vinstutdelning har fattats av en annan bolagsstämma än årsstämman, skall beslutet genast anmälas för registrering i aktiebolagsregistret.

Vinstutdelning på begäran av en aktieägarminoritet

11 § På begäran av ägare till minst en tiondel av samtliga aktier skall årsstämman besluta om utdelning av hälften av vad som återstår av årets vinst enligt den fastställda balansräkningen sedan avdrag har gjorts för

1. balanserad förlust som överstiger fria fonder,
2. belopp som enligt lag eller bolagsordning skall avsättas till bundet eget kapital, och
3. belopp som enligt bolagsordningen skall användas för något annat ändamål än utdelning till aktieägarna.

I bolagsordningen får det föreskrivas att vinstutdelning får begäras av aktieägare med en mindre andel av bolagets aktier än vad som sägs i första stycket. Där får även föreskrivas att rätten till vinstutdelning skall avse ett högre belopp än vad som sägs i första stycket.

En begäran enligt första stycket skall framställas, innan bolagsstämman fattar beslut om disposition av vinsten.

Bolagsstämman är inte skyldig att besluta om högre utdelning än fem procent av bolagets egna kapital. Utdelningen får inte strida mot bestämmelserna i 17 kap. 3 §.

12 § I avstämningsbolag skall, vid en sådan vinstutdelning som avses i 11 §, avstämningsdagen infalla inom en månad från beslutet.

Betalningsdag för beslutad utdelning

13 § I bolag som inte är avstämningsbolag skall den beslutade utdelningen betalas vid den tidpunkt som bolagsstämman eller, efter stämmans bemyndigande, styrelsen beslutar. I sådana fall som avses i 11 § skall utdelningen dock betalas genast.

I avstämningsbolag skall utdelningen utbetalas genast efter avstämningsdagen.

Särskilda bestämmelser om tillhandahållande av förslag till beslut m.m. i vissa publika aktiebolag

14 § I ett publikt aktiebolag, vars aktier är upptagna till handel på en reglerad marknad eller en motsvarande marknad utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, ska styrelsen hålla förslaget enligt 2 § tillsammans med de handlingar som anges i 4 § och, i förekommande fall, 6 § tillgängligt för aktieägarna under minst tre veckor närmast före den bolagsstämma där frågan om vinstutdelning ska prövas. Kopior av handlingarna ska genast och utan kostnad för mottagaren sändas till de aktieägare som begär det och uppger sin postadress.

Handlingarna ska hållas tillgängliga på bolagets webbplats under minst tre veckor närmast före stämman och dagen för stämman. De ska vidare läggas fram på stämman. *Lag (2010:1516)*

19 kap. Förvärv av egna aktier m.m.

Teckning av egna aktier

1 § Ett aktiebolag får inte teckna egna aktier.

Om ett aktiebolag trots bestämmelsen i första stycket har tecknat egna aktier, skall styrelsen och den verkställande direktören anses ha tecknat aktierna för egen räkning med solidariskt ansvar för betalningen. Det gäller dock inte en styrelseledamot eller en verkställande direktör som visar att han eller hon inte kände till eller bort känna till aktieteckningen.

Om aktier i ett bolag har tecknats av någon i eget namn men för bolagets räkning, skall aktietecknaren anses ha tecknat aktierna för egen räkning.

Dotterföretags teckning av aktier i moderbolag

2 § Bestämmelserna i 1 § gäller även i fråga om dotterföretags teckning av aktier i moderbolag.

Egna aktier som pant

3 § Ett aktiebolag får inte ta emot egna aktier som pant. Dotterföretag får inte heller ta emot aktier i moderbolag som pant.

Ett avtal i strid med första stycket är ogiltigt.

Förvärv av egna aktier

Allmän associationsrätt

I vilka fall ett aktiebolag får förvärva egna aktier

4 § Ett aktiebolag får inte förvärva egna aktier utom i de fall som anges i 5 §. Ett avtal som strider mot detta är ogiltigt.

Bestämmelserna i första stycket samt i 5 och 6 §§ om förvärv av egna aktier gäller även förvärv som görs av någon annan som handlar i eget namn men för bolagets räkning.

I fråga om vissa publika aktiebolag gäller även 13–30 §§.

5 § Ett aktiebolag får

1. förvärva egna aktier för vilka ersättning inte ska betalas,
2. förvärva egna aktier som ingår i en affärsrörelse som bolaget övertar, om aktierna representerar en mindre andel av bolagets aktiekapital,
3. lösa in egna aktier enligt 25 kap. 22 §,
4. på auktion ropa in egna aktier som har utmätts för bolagets fordran, och
5. överta egna aktier enligt 4 kap. 50 § första stycket. *Lag (2009:565)*

Avyttringsskyldighet efter förvärv enligt 5 §

6 § Aktier som har förvärvats enligt 5 § och som inte har dragits in genom minskning av aktiekapitalet skall avyttras så snart det kan ske utan förlust, dock senast tre år efter förvärvet. Aktier som inte har avyttrats inom denna tid skall av bolaget förklaras ogiltiga. Bolaget skall i så fall minska aktiekapitalet med aktiernas andel av aktiekapitalet. Ett för-

slag till beslut om minskning skall läggas fram på den första bolagsstämma som hålls sedan aktierna blev ogiltiga. Minskningsbeloppet skall föras över till reservfonden.

I fråga om vissa publika aktiebolag gäller även 30 §.

Dotterföretags förvärv och innehav av aktier i moderbolag

7 § Ett dotterföretag får inte förvärva aktier i moderbolag. Ett avtal som strider mot detta förbud är ogiltigt.

Trots bestämmelserna i första stycket får ett dotterföretag förvärva aktier i moderbolag i de fall som avses i 5 § 1, 2 och 4.

8 § Om ett dotterföretag har förvärvat aktier i moderbolaget med stöd av 7 § andra stycket, gäller bestämmelserna i 6 §.

9 § Om ett aktiebolag har blivit moderbolag och dess dotterföretag innehar aktier i moderbolaget, skall aktierna avyttras så snart det kan ske utan förlust, dock senast tre år efter det att koncernförhållandet uppstod. I övrigt gäller bestämmelserna i 6 §.

Förvärv och överlåtelse av egna teckningsoptioner och konvertibler

10 § Vid ett aktiebolags förvärv av egna teckningsoptioner eller konvertibler får det belopp som avser options- eller konverteringsrätten inte överstiga vad som är disponibelt enligt 17 kap. 3 och 4 §§.

11 § Om ett aktiebolag har förvärvat en egen konvertibel, upphör konvertibeln att gälla.

12 § Senast tre månader efter det att bolaget har förvärvat egna konvertibler skall styrelsen för registrering i aktiebolagsregistret anmäla hur många konvertibler som har upphört att gälla enligt 11 §. Om förvärv har skett på grund av ett erbjudande som gäller för längre tid än ett år, skall anmälan göras senast tre månader efter utgången av det räkenskapsår under vilket förvärvet har skett.

Särskilda bestämmelser om vissa publika aktiebolags förvärv av egna aktier

13 § Ett publikt aktiebolag vars aktier är upptagna till handel på en reglerad marknad eller en motsvarande marknad utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet får, utöver det som följer av 5 §, förvärva egna aktier enligt bestämmelserna i 14 och 15 §§. Beslut om förvärv skall i så fall fattas med tillämpning av 18–29 §§. Om bolaget har förvärvat aktier i strid med 14 eller 15 § eller i strid med 17 kap. 3 eller 4 §, gäller bestämmelserna i 16 §. *Lag (2007:566)*

Tillåtna förvärvsmetoder

14 § Förvärv som avses i 13 § får ske endast

1. på en reglerad marknad,
2. på en marknad motsvarande en reglerad marknad utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet efter tillstånd av Finansinspektionen, eller
3. i enlighet med ett förvärvserbjudande som har riktats till samtliga aktieägare eller samtliga ägare till aktier av ett visst slag.

Ett tillstånd enligt första stycket 2 skall ange på vilken marknad egna aktier får förvärvas samt under vilken tid tillståndet får utnyttjas. Tillstånd skall lämnas, om

1. det för verksamheten vid marknaden finns regler som motsvarar det som enligt lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden gäller för verksamhet vid en reglerad marknad i Sverige, och
2. företaget som driver marknaden står under tillsyn av en myndighet eller något annat behörigt organ. *Lag (2007:566)*

Hur stor andel egna aktier som får förvärvas

15 § Ett publikt aktiebolag som avses i 13 § får inte förvärva egna aktier i den mån bolagets innehav av egna aktier efter förvärvet kommer att uppgå till mer än en tiondel av samtliga aktier i bolaget. Aktier i bolaget som innehas av dess dotterföretag skall vid beräkningen anses som bolagets.

Otillåtna förvärv

16 § Om ett förvärv som avses i 13 § har skett i strid med 17 kap. 3 eller 4 § eller någon av bestämmelserna i 14 och 15 §§, skall de förvärvade aktierna avyttras inom sex månader från förvärvet. Aktier som inte har avyttrats inom denna tid skall av bolaget förklaras ogiltiga. Bolaget skall i så fall minska aktiekapitalet med aktiernas andel av aktiekapitalet. Ett förslag till beslut om minskning skall läggas fram på den första bolagsstämma som hålls sedan ogiltighet har inträtt. Minskningsbeloppet skall föras över till reservfonden.

Beslutsordning

17 § Ett beslut om förvärv av egna aktier i sådana fall som avses i 13 § skall fattas av bolagsstämman. Bolagsstämman kan bemyndiga styrelsen att fatta ett sådant beslut.

Majoritetskrav

18 § Ett beslut av bolagsstämman om förvärv av egna aktier enligt 13 § eller om bemyndigande för styrelsen att fatta ett sådant beslut är giltigt endast om det har biträtts av aktieägare med minst två tredjedelar av såväl de avgivna rösterna som de aktier som är företrädda vid stämman.

Upprättande av förslag till beslut

19 § Om bolagsstämman skall pröva en fråga om förvärv av egna aktier enligt 13 §, skall styrelsen eller, om förslaget väcks av någon annan, förslagsställaren upprätta ett förslag till beslut enligt bestämmelserna i 20–24 §§.

Förslagets innehåll

20 § I förslaget enligt 19 § skall det anges på vilket sätt aktierna skall förvärvas.

Om aktierna skall förvärvas i enlighet med ett erbjudande som riktas till samtliga aktieägare eller till samtliga ägare till aktier av ett visst slag, skall det i förslaget vidare anges

1. den tid, före nästa årsstämma, inom vilken bolagsstämmans beslut skall verkställas,
2. det antal aktier, i förekommande fall fördelat på aktieslag, som erbjudandet skall avse,
3. den ersättning som skall lämnas för aktierna,
4. egendomens art och mängd, om ersättningen skall bestå av annan egendom än pengar, samt
5. övriga villkor för förvärvet.

Allmän associationsrätt

21 § Om aktierna skall förvärvas på annat sätt än som avses 20 §, skall det i förslaget enligt 19 § anges

1. den tid, före nästa årsstämma, inom vilken bolagsstämmans beslut skall verkställas,
2. det högsta antal aktier, i förekommande fall fördelat på aktieslag, som får förvärvas,
3. det lägsta och högsta pris som får betalas för aktierna, samt
4. övriga villkor för förvärvet.

Yttrande från styrelsen

22 § Till förslaget enligt 19 § skall fogas ett motiverat yttrande från styrelsen om huruvida det föreslagna förvärvet är försvarligt med hänsyn till vad som anges i 17 kap. 3 § andra och tredje styckena. Om tillgångar eller skulder har värderats till verkligt värde enligt 4 kap. 14 a § årsredovisningslagen (1995:1554), skall det i yttrandet också anges hur stor del av det egna kapitalet som beror på att en sådan värdering har tillämpats.

Kompletterande information

23 § Om årsredovisningen inte skall behandlas på den bolagsstämma som skall pröva förslaget enligt 19 §, skall det i förslaget även anges hur stor del av det enligt 17 kap. 3 § första stycket disponibla beloppet som finns kvar efter det senast fattade beslutet om värdeöverföring.

24 § I sådana fall som avses i 23 § skall följande handlingar fogas till förslaget enligt 19 §:
1. en kopia av den årsredovisning som innehåller de senast fastställda balans- och resultaträkningarna,
2. en kopia av revisionsberättelsen för det år årsredovisningen avser,
3. en redogörelse, undertecknad av styrelsen, för händelser av väsentlig betydelse för bolagets ställning, vilka har inträffat efter det att årsredovisningen lämnades, med uppgift om värdeöverföringar som har beslutats under samma tid och om förändringar i bolagets bundna egna kapital som har skett efter balansdagen, och
4. ett yttrande över den redogörelse som avses i 3, undertecknat av bolagets revisor, med uttalande om huruvida bolagsstämman bör besluta i enlighet med förslaget.

Tillhandahållande av förslag till beslut, m.m.

25 § Styrelsen ska hålla förslaget enligt 19 §, i förekommande fall tillsammans med de handlingar som anges i 24 §, tillgängligt för aktieägarna under minst tre veckor närmast före den bolagsstämma där frågan om förvärv av egna aktier ska prövas. Kopior av handlingarna ska genast och utan kostnad för mottagaren sändas till de aktieägare som begär det och uppger sin postadress.

Handlingarna ska hållas tillgängliga på bolagets webbplats under minst tre veckor närmast före stämman och dagen för stämman. De ska vidare läggas fram på stämman.
Lag (2010:1516)

Kallelsens innehåll

26 § Kallelsen till den bolagsstämma som skall pröva förslaget enligt 19 § skall ange förslagets huvudsakliga innehåll samt syftet med förvärvet.

Bolagsstämmans beslut

27 § Bolagsstämmans beslut om förvärv av egna aktier skall innehålla de uppgifter som anges i 20 och 21 §§.

Bemyndigande för styrelsen

28 § Om bolagsstämman skall pröva en fråga om bemyndigande för styrelsen att fatta beslut om förvärv av egna aktier med stöd av 13 §, skall styrelsen eller, om förslaget väcks av någon annan, förslagsställaren upprätta ett förslag till beslut.

I förslaget skall det anges
1. det sätt som aktier får förvärvas på,
2. den tid, före nästa årsstämma, inom vilken bemyndigandet får utnyttjas,
3. det högsta antal aktier, i förekommande fall fördelat på aktieslag, som får förvärvas,
4. det lägsta och högsta pris som får betalas för aktierna,
5. egendomens art och mängd, om ersättningen skall bestå av annan egendom än pengar, och
6. övriga villkor för förvärvet.

Bestämmelserna i 22–26 §§ skall tillämpas på förslaget.

Bolagsstämmans beslut skall innehålla de uppgifter som anges i andra stycket.
Lag (2007:317)

29 § Innan styrelsen beslutar att utnyttja ett sådant bemyndigande som avses i 28 §, skall den ta fram handlingar av det slag som anges i 22–24 §§.

Avyttringsskyldighet efter förvärv av egna aktier enligt 5 §

30 § Ett publikt aktiebolag som avses i 13 § behöver inte avyttra aktier enligt 6 §, om det skulle ha varit tillåtet att inneha dem vid en tillämpning av 15 §.

Särskilda bestämmelser om publika aktiebolags överlåtelse av egna aktier

31 § När ett publikt aktiebolag överlåter egna aktier, skall det ske med tillämpning av 32–34 §§ eller 35–37 §§.

Första stycket gäller inte vid avyttring som avses i 6 och 16 §§.

Överlåtelse av egna aktier på en reglerad marknad eller en motsvarande marknad utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet

32 § Ett publikt aktiebolag får överlåta egna aktier
1. på en reglerad marknad, eller
2. på en marknad motsvarande en reglerad marknad utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet efter tillstånd av Finansinspektionen.

Ett tillstånd enligt första stycket 2 skall ange på vilken marknad egna aktier får överlåtas samt under vilken tid tillståndet får utnyttjas. Tillstånd skall lämnas, om
1. det för verksamheten vid marknaden finns regler som motsvarar det som enligt lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden gäller för verksamhet vid en reglerad marknad i Sverige, och
2. företaget som driver marknaden står under tillsyn av en myndighet eller något annat behörigt organ. *Lag (2007:566)*

33 § Ett beslut om överlåtelse av egna aktier enligt 32 § skall fattas av bolagsstämman. Bolagsstämman kan även bemyndiga styrelsen att fatta ett sådant beslut.

Ett beslut av bolagsstämman enligt första stycket är giltigt endast om det har biträtts av aktieägare med minst två tredjedelar av såväl de avgivna rösterna som de aktier som är företrädda vid stämman.

34 § Om bolagsstämman skall pröva en fråga om överlåtelse av egna aktier enligt 32 § eller om bemyndigande för styrelsen att fatta ett sådant beslut, skall styrelsen eller, om förslaget väcks av någon annan, förslagsställaren upprätta ett förslag till beslut.

Förslaget skall innehålla uppgifter om
1. den tid, före nästa årsstämma, inom vilken bolagsstämmans beslut om överlåtelse skall verkställas eller styrelsens bemyndigande får utnyttjas,
2. det högsta antal aktier, i förekommande fall fördelat på aktieslag, som får överlåtas,
3. det lägsta pris som aktierna får överlåtas för, och
4. övriga villkor för överlåtelsen.

Bestämmelserna i 13 kap. 9 § skall tillämpas i fråga om förslaget till beslut enligt första stycket. I kallelsen till den bolagsstämma som skall pröva förslaget skall förslagets huvudsakliga innehåll anges.

Bolagsstämmans beslut skall innehålla de uppgifter som anges i andra stycket.
Lag (2007:317)

Allmän associationsrätt

Överlåtelse av egna aktier som inte sker på en reglerad marknad eller en motsvarande marknad utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet

35 § Vid ett publikt aktiebolags överlåtelse av egna aktier på annat sätt än som anges i 32 § tillämpas
1. vad som gäller vid nyemission av aktier enligt:
   - 11 kap. 2 § första stycket om beslutanderätt,
   - 11 kap. 5 § om emissionsbevis m.m.,
   - 11 kap. 8 § om registrering av teckningsrätter m.m. i avstämningsbolag,
   - 11 kap. 9 § om försäljning av överskjutande teckningsrätter,
   - 13 kap. 1 § första och andra styckena om företrädesrätt,
   - 13 kap. 2 § om beslut att avvika från aktieägarnas företrädesrätt,
   - 13 kap. 3 § om upprättande av förslag till beslut,
   - 13 kap. 6 § om kompletterande information,
   - 13 kap. 7 § om apportegendom och kvittning,
   - 13 kap. 8 § om revisorsgranskning,
   - 13 kap. 9 § om tillhandahållande av förslag till beslut m.m.,
   - 13 kap. 10 § om kallelsens innehåll,
   - 13 kap. 12 § om underrättelse,
   - 13 kap. 13 § om hur teckning skall ske,
   - 13 kap. 18 § om tilldelning av aktier,

– 13 kap. 31 § första stycket om styrelsebeslut under förutsättning av bolagsstämmans godkännande,
– 13 kap. 35 § om styrelsebeslut enligt bolagsstämmans bemyndigande,
2. vad som gäller vid nyemission eller överlåtelse av aktier enligt 16 kap., och
3. vad som enligt lagen (1991:980) om handel med finansiella instrument gäller om prospekt vid erbjudanden av finansiella instrument till allmänheten.

I fråga om styrelsebeslut under förutsättning av bolagsstämmans godkännande gäller 13 kap. 31 § andra stycket, 32 och 33 §§ i tillämpliga delar. I fråga om styrelsebeslut enligt bemyndigande av bolagsstämman gäller 13 kap. 36 och 38 §§ i tillämpliga delar.
Lag (2007:317)

36 § I sådana fall som anges i 35 § skall i förslaget till beslut följande anges:
1. det högsta antal aktier, i förekommande fall fördelat på aktieslag, som skall överlåtas,
2. den rätt att förvärva aktier som aktieägarna eller någon annan skall ha,
3. den tid inom vilken aktieägare eller annan kan utnyttja sin rätt att förvärva aktier,
4. den tid inom vilken aktierna skall betalas eller, i förekommande fall, att teckning skall ske genom betalning,
5. den fördelningsgrund som styrelsen skall tillämpa beträffande aktier som inte tecknas med företrädesrätt,
6. avstämningsdagen, om bolaget är avstämningsbolag och aktieägare skall ha företrädesrätt vid överlåtelsen,
7. det belopp som skall betalas för varje aktie,
8. villkor om apport eller att aktie skall tecknas med kvittningsrätt, och
9. övriga särskilda villkor för överlåtelsen.

Tiden som anges i första stycket 3 får inte understiga två veckor. I bolag som inte är avstämningsbolag räknas denna tid från det att underrättelse enligt 13 kap. 12 § har skett, eller, om samtliga aktieägare har varit företrädda på den stämma som har beslutat om överlåtelsen, från beslutet. I avstämningsbolag räknas tiden från avstämningsdagen.

Avstämningsdagen får inte sättas tidigare än en vecka från dagen för beslutet.

I stället för en sådan uppgift som anges i första stycket 7 får det anges att styrelsen eller den som styrelsen utser inom sig skall bemyndigas att innan den tid som avses i första stycket 3 börjar löpa besluta vilket belopp som skall betalas för varje aktie. Ett sådant bemyndigande får lämnas endast om aktierna skall tas upp till handel på en reglerad marknad eller en motsvarande marknad utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. Om bolaget är avstämningsbolag och aktieägare skall ha företrädesrätt att förvärva aktier, skall bemyndigandet utformas så att beloppet bestäms senast den dag som infaller fem vardagar före avstämningsdagen. *Lag (2007:566)*

37 § Beslut om överlåtelse enligt 35 § skall innehålla de uppgifter som anges i 36 §.

I förekommande fall skall beslutet innehålla
1. ett förordnande som avses i 11 kap. 9 §,
2. ett förordnande om att kuponger som hör till aktiebreven skall användas som teckningsrättsbevis,
3. upplysningar om att redogörelse och yttrande som avses i 13 kap. 7 och 8 §§ har lämnats.

20 kap. Minskning av aktiekapitalet och reservfonden

Minskningsändamål

1 § Aktiekapitalet får minskas för
1. täckning av förlust, om det inte finns fritt eget kapital som motsvarar förlusten,
2. avsättning till fritt eget kapital, och
3. återbetalning till aktieägarna.

Aktiekapitalet får även minskas enligt förbehåll i bolagsordningen. I så fall gäller 31–34 §§ i stället för 5–30 §§.

Av bestämmelserna i detta kapitel tillämpas endast 19–22 §§ vid sådan minskning av aktiekapitalet som avses i 19 kap. 6 § första stycket tredje meningen och 16 §.
Lag (2014:539)

Metoder för minskning av aktiekapitalet

2 § Minskning av aktiekapitalet kan genomföras med eller utan indragning av aktier.

Beslutsordning

3 § Beslut om minskning av aktiekapitalet fattas av bolagsstämman, om inte, i sådana fall som avses i 31 §, annat föreskrivs i bolagsordningen.

Vid minskning för sådant ändamål som avses i 1 § första stycket 2 eller 3 får stämman inte besluta om minskning av aktiekapitalet med större belopp än vad styrelsen har föreslagit eller godkänt. Stämman får dock alltid besluta om sådan minskning som är föreskriven i bolagsordningen.

4 § Om ett förslag till beslut om minskning av aktiekapitalet inte skulle vara förenligt med bolagsordningen, skall beslut om nödvändiga ändringar av denna fattas innan bolagsstämman beslutar om minskningen.

Ett beslut om minskning av aktiekapitalet får inte fattas förrän bolaget har registrerats.

Minskning av aktiekapitalet genom beslut av bolagsstämman

Majoritetskrav

5 § Ett beslut av bolagsstämman om minskning av aktiekapitalet är giltigt endast om det har biträtts av aktieägare med minst två tredjedelar av såväl de avgivna rösterna som de aktier som är företrädda vid stämman.

Om det finns flera aktieslag i bolaget, skall vad som föreskrivs i första stycket även tillämpas inom varje aktieslag som är företrätt vid stämman och för vilket aktiernas rätt försämras genom beslutet.

Upprättande av förslag

6 § Om bolagsstämman skall pröva en fråga om minskning av aktiekapitalet, skall styrelsen eller, om förslaget väcks av någon annan, förslagsställaren upprätta ett förslag enligt bestämmelserna i 7–14 §§.

Förslagets innehåll

7 § I förslaget om minskning av aktiekapitalet ska följande uppgifter anges:

1. minskningsändamålet,
2. det belopp eller högsta belopp som aktiekapitalet ska minskas med, eller det lägsta och högsta beloppet för minskningen,
3. om minskningen ska genomföras med eller utan indragning av aktier, och
4. i förekommande fall, vilka aktier som ska dras in.

Om minskningsbeslutet förutsätter ändring av bolagsordningen, ska också detta anges.

Uppgifter som avses i första stycket 2 behöver inte anges i förslaget, om det föreslås att stämman ska besluta om ett bemyndigande som avses i 10 § första stycket 5 eller 10 b § första stycket 3. *Lag (2014:539)*

8 § Innebär förslaget att aktiekapitalet skall minskas för återbetalning till aktieägarna, skall det till förslaget fogas ett motiverat yttrande från styrelsen om huruvida den föreslagna återbetalningen är försvarlig med hänsyn till vad som anges i 17 kap. 3 § andra och tredje styckena. Om tillgångar eller skulder har värderats till verkligt värde enligt 4 kap. 14 a § årsredovisningslagen (1995:1554), skall det i yttrandet också anges hur stor del av det egna kapitalet som beror på att en sådan värdering har tillämpats.

I fall som avses i första stycket skall det till förslaget också fogas ett yttrande, undertecknat av bolagets revisor, med uttalande om huruvida bolagsstämman bör besluta i enlighet med förslaget. *Lag (2007:317)*

9 § Innebär förslaget att aktiekapitalet skall minskas för återbetalning till aktieägarna genom att aktier dras in (inlösen) skall, utöver vad som följer av 7 och 8 §§, följande uppgifter anges i förslaget:

1. den rätt att få aktier inlösta som aktieägarna har,
2. den tid inom vilken anmälan för inlösen skall göras,
3. det belopp som skall betalas för varje aktie som löses in, i förekommande fall med uppgift om hur stor del av beloppet som överstiger aktiens kvotvärde,
4. den tid inom vilken de inlösta aktierna skall betalas eller, i förekommande fall, att betalning skall ske vid anmälan för inlösen mot ingivande av aktiebrevet.

Om det föreslås att stämman skall besluta om ett sådant bemyndigande som avses i 10 § första stycket 5, får, i stället för uppgifter som avses i första stycket 3, anges det högsta belopp som får betalas för de aktier som löses in.

Anmälningstiden enligt första stycket 2 får inte understiga två veckor, om inte alla aktieägare som så önskar kan få sina aktier inlösta. I bolag som inte är avstämningsbolag skall anmälningstiden räknas från det att underrättelse enligt 18 § skett, eller om samtliga aktieägare är företrädda på den bolagsstämma som beslutat om minskningen, från beslutet. I avstämningsbolag skall tiden räknas från avstämningsdagen.

10 § I förekommande fall skall, i fråga om sådan inlösen som avses i 9 §, förslaget om minskning av aktiekapitalet också innehålla uppgift om

1. att anmälan för inlösen skall ske genom att kuponger som hör till aktiebreven ges in,
2. att inlösta aktier skall betalas med annan egendom än pengar eller i övrigt på villkor som avses i 2 kap. 5 § andra stycket 1–3 och 5 eller att inlösen skall ske genom kvittning av en fordran som bolaget har mot aktieägaren,
3. avstämningsdagen eller bemyndigande för styrelsen att fastställa avstämningsdagen, om bolaget är avstämningsbolag,
4. övriga särskilda villkor för inlösen, och
5. bemyndigande för styrelsen eller den som styrelsen utser inom sig att innan inlösen påbörjas bestämma det belopp som aktiekapitalet skall minskas med och det belopp som skall betalas för varje aktie som löses in.

Ett bemyndigande som avses i första stycket 3 eller 5 får lämnas bara om aktierna är upptagna till handel på en reglerad marknad eller en motsvarande marknad utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. I avstämningsbolag skall ett bemyndigande enligt första stycket 5 utformas så att minskningsbeloppet och det belopp som skall betalas för varje aktie som löses in bestäms senast den dag som infaller fem vardagar före avstämningsdagen.

Avstämningsdagen enligt första stycket 3 får inte infalla senare än dagen före nästa årsstämma. *Lag (2007:566)*

10 a § Om förslaget innebär att aktiekapitalet ska minskas för återbetalning till aktieägarna utan att aktier dras in, ska, utöver det som följer av 7 och 8 §§, följande uppgifter anges i förslaget:

1. det belopp som ska återbetalas per aktie, och
2. den tid inom vilken återbetalning ska göras.

Om det föreslås att stämman ska besluta om ett bemyndigande som avses i 10 b § första stycket 3, får det, i stället för uppgifter som avses i första stycket 1, anges det högsta belopp som får återbetalas per aktie. *Lag (2014:539)*

10 b § I fråga om en sådan minskning av aktiekapitalet som avses i 10 a § ska förslaget om minskning av aktiekapitalet i förekommande fall också innehålla uppgift om

1. att återbetalning ska ske med annan egendom än pengar eller i övrigt på villkor som avses i 2 kap. 5 § andra stycket 1–3 och 5 eller att återbetalning ska ske genom kvittning av en fordran som bolaget har mot aktieägaren,
2. avstämningsdagen eller bemyndigande för styrelsen att fastställa avstämningsdagen, om bolaget är ett avstämningsbolag, och
3. bemyndigande för styrelsen eller den som styrelsen utser inom sig att innan återbetalning görs bestämma det belopp som aktiekapitalet ska minskas med och det belopp som ska återbetalas per aktie.

Ett bemyndigande som avses i första stycket 2 eller 3 får lämnas bara om aktierna är upptagna till handel på en reglerad marknad eller en motsvarande marknad utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. I avstämningsbolag ska ett bemyndigande enligt första stycket 3 utformas så, att minskningsbeloppet och det belopp som ska återbetalas per aktie bestäms senast den dag som infaller fem vardagar före avstämningsdagen.

Avstämningsdagen enligt första stycket 2 får inte infalla senare än dagen före nästa årsstämma. *Lag (2014:539)*

Kompletterande information

11 § Om årsredovisningen inte skall behandlas på den bolagsstämma där förslaget om minskning av aktiekapitalet skall prövas och minskningsbeloppet helt eller delvis skall användas för ändamål som avses i 1 § första stycket 3, skall det i förslaget anges hur stor del av det enligt 17 kap. 3 § första stycket disponibla beloppet som finns kvar efter det senast fattade beslutet om värdeöverföring. *Lag (2007:317)*

12 § I de fall som avses i 11 § skall följande handlingar fogas till förslaget:

1. en kopia av den årsredovisning som innehåller de senast fastställda balans- och resultaträkningarna,
2. en kopia av revisionsberättelsen för det år årsredovisningen avser,
3. en redogörelse, undertecknad av styrelsen, för händelser av väsentlig betydelse för bolagets ställning, vilka har inträffat efter det att årsredovisningen lämnades med uppgift om värdeöverföringar som har beslutats under samma tid och om förändringar i bolagets bundna egna kapital som har skett efter balansdagen, och
4. ett yttrande över den redogörelse som avses i 3, undertecknat av bolagets revisor. *Lag (2007:317)*

Uppgifter om särskilda inlösenvillkor m.m.

13 § Förslaget om minskning av aktiekapitalet ska i förekommande fall innehålla en redogörelse för de omständigheter som kan vara av betydelse vid bedömningen av

1. värdet på egendom som avses i 10 § första stycket 2 och 10 b § första stycket 1,
2. inlösenvillkor av det slag som avses i 2 kap. 5 § andra stycket 1–3 och 5, eller
3. inlösenvillkor om kvittning.

Redogörelsen ska ha det innehåll som anges i 2 kap. 7 och 9 §§.

I de fall som avses i 9 § ska, om förslaget innebär att inte alla aktieägare kan få aktier inlösta, skälen för detta anges.

I de fall som avses i 23 § andra meningen ska redogörelsen innehålla uppgift om de övriga åtgärder som föreslås för att bolagets bundna egna kapital och dess aktiekapital inte ska minska. I redogörelsen ska det anges vilka effekter den föreslagna minskningen respektive övriga åtgärder var för sig har på bolagets bundna egna kapital och aktiekapital. *Lag (2014:539)*

Revisorsgranskning

14 § Redogörelsen enligt 13 § skall granskas av en eller flera revisorer. Ett yttrande över granskningen, undertecknat av revisorn eller revisorerna, skall fogas till förslaget enligt 6 §. Yttrandet skall, såvitt gäller sådana förhållanden som avses i 13 § första stycket, ha det innehåll som anges i 2 kap. 19 § första stycket 2 och 3 och andra stycket. Därutöver skall revisorn eller revisorerna i förekommande fall yttra sig över ändamålsenligheten i de åtgärder som har föreslagits enligt 13 § fjärde stycket och riktigheten i de bedömningar som har gjorts om effekterna av dessa åtgärder.

En revisor som avses i första stycket skall vara en auktoriserad eller godkänd revisor eller ett registrerat revisionsbolag. Om inte annat framgår av bolagsordningen, skall revisorn utses av bolagsstämman. Om någon särskild revisor inte är utsedd, skall granskningen i stället utföras av bolagets revisor.

För en revisor som har utsetts att utföra granskning enligt första stycket gäller bestämmelserna i 9 kap. 7, 40, 45 och 46 §§.

Tillhandahållande av förslag till beslut m.m.

15 § Styrelsen ska hålla förslaget enligt 6 §, i förekommande fall tillsammans med de handlingar som anges i 12 och 14 §§, tillgängligt för aktieägarna under minst två veckor närmast före den bolagsstämma där frågan om minskning av aktiekapitalet ska prövas. Kopior av handlingarna ska genast och utan kostnad för mottagaren sändas till de aktieägare som begär det och uppger sin postadress.

Handlingarna ska läggas fram på stämman.

I fråga om publika aktiebolag, vars aktier är upptagna till handel på en reglerad marknad eller en motsvarande marknad utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, gäller 37 § i stället för denna paragraf. *Lag (2010:1516)*

Kallelsens innehåll

16 § Kallelsen till den bolagsstämma som skall pröva förslaget om minskning av aktiekapitalet skall ange förslagets huvudsakliga innehåll.

Bolagsstämmans beslut

17 § Bolagsstämmans beslut om minskning av aktiekapitalet ska innehålla de uppgifter som framgår av 7 § samt, i förekommande fall, 9 § första och andra styckena, 10 § första stycket, 10 a § och 10 b § första stycket. *Lag (2014:539)*

Underrättelse

18 § I bolag som inte är avstämningsbolag skall ett beslut om minskning av aktiekapitalet genast sändas till aktieägare vars postadress är känd för bolaget, om aktieägarens aktier kan eller skall dras in.

Underrättelse enligt första stycket behövs inte, om samtliga aktieägare har varit företrädda vid den bolagsstämma som har beslutat om minskningen av aktiekapitalet.

Registrering m.m.

19 § Styrelsen skall inom fyra månader från beslutet om minskning av aktiekapitalet anmäla beslutet för registrering i aktiebolagsregistret.

20 § Genom registreringen av minskningsbeslutet fastställs minskningen av aktiekapitalet till det belopp som har angetts i beslutet eller, om ett visst belopp inte har angetts, till summan av de indragna aktiernas kvotvärden.

Aktiekapitalet är minskat när minskningsbeslutet har registrerats eller, i sådana fall som avses i 23 §, när ett beslut enligt 27 eller 28 § har registrerats.

21 § Om minskningen av aktiekapitalet har genomförts med indragning av aktier, ska de indragna aktierna genast strykas ur aktieboken. I avstämningsbolag ska styrelsen genast anmäla till den värdepapperscentral som för avstämningsregister för bolaget att minskningen har registrerats. *Lag (2016:60)*

Minskningsbeslutet faller

22 § Frågan om minskning av aktiekapitalet faller, om

1. någon anmälan enligt 19 § om registrering inte har gjorts inom föreskriven tid,
2. Bolagsverket genom ett beslut som har vunnit laga kraft har avskrivit ett ärende om registrering enligt 19 § eller har vägrat registrering, eller
3. någon ansökan enligt 25 § om tillstånd att verkställa minskningsbeslutet inte har gjorts inom föreskriven tid eller har avslagits genom beslut som har vunnit laga kraft.

Om ett minskningsbeslut upphör att gälla enligt första stycket, gäller detta också beslut om sådan ändring av bolagsordningen som förutsätter att aktiekapitalet minskas.

Tillstånd från Bolagsverket eller allmän domstol

Tillstånd att verkställa beslut om minskning av aktiekapitalet för återbetalning till aktieägarna m.m.

23 § Skall minskningsbeloppet helt eller delvis användas för ändamål som avses i 1 § första stycket 2 eller 3, får bolaget inte verkställa minskningsbeslutet utan tillstånd av Bolagsverket eller, i tvistiga fall, allmän domstol. Tillstånd behövs dock inte om bolaget samtidigt vidtar åtgärder som medför att varken bolagets bundna egna kapital eller dess aktiekapital minskar.

Underrättelse till bolagets kända borgenärer

24 § Om tillstånd krävs enligt 23 §, skall bolaget skriftligen underrätta sina kända borgenärer om minskningsbeslutet. Underrättelserna skall innehålla uppgift om att bolaget avser att ansöka om tillstånd att verkställa minskningsbeslutet samt uppgift om borgenärernas rätt enligt 27 § att motsätta sig att beslutet verkställs.

Borgenärerna behöver inte underrättas om en revisor i ett skriftligt, undertecknat yttrande uttalar att han eller hon inte har funnit att minskningen medför någon fara för borgenärerna. Inte heller behöver underrättelse sändas till borgenärer, vilkas anspråk avser en fordran på lön, pension eller annan ersättning som omfattas av lönegaranti enligt lönegarantilagen (1992:497).

För en revisor som avses i andra stycket gäller bestämmelserna i 14 § andra och tredje styckena. *Lag (2007:317)*

Ansökan om tillstånd

Allmän associationsrätt

25 § Bolaget ska, i sådana fall som avses i 23 §, ansöka om tillstånd att verkställa minskningsbeslutet. Ansökan ska göras hos Bolagsverket. Den ska ges in samtidigt med anmälan enligt 19 § eller senast två månader efter det att minskningsbeslutet registrerades.

Till ansökan ska det bifogas ett intyg från bolagets styrelse eller verkställande direktör om att bolagets kända borgenärer har underrättats enligt 24 § första stycket. Om det finns ett yttrande som avses i 24 § andra stycket, ska i stället yttrandet bifogas ansökan. Om bolaget inte har bifogat vare sig ett sådant intyg eller ett sådant yttrande, ska Bolagsverket förelägga bolaget att avhjälpa bristen. Om bolaget inte gör detta, ska ansökan avvisas. Detsamma gäller om frågan om minskning av aktiekapitalet har fallit enligt 22 § första stycket 1 eller 2. *Lag (2014:539)*

Kallelse på bolagets borgenärer

26 § Om Bolagsverket finner att det inte finns något hinder mot ansökan enligt 25 §, ska verket kalla bolagets borgenärer. Verket ska dock inte kalla borgenärer, vilkas anspråk avser en fordran på lön eller annan ersättning som omfattas av lönegaranti enligt lönegarantilagen (1992:497).

Kallelsen ska innehålla föreläggande för den som vill motsätta sig ansökan att senast viss dag skriftligen anmäla detta. Föreläggandet ska innehålla en upplysning om att han eller hon annars anses ha medgett ansökan.

Bolagsverket ska skyndsamt kungöra kallelsen i Post- och Inrikes Tidningar. Verket ska vidare skicka en särskild underrättelse om kallelsen till Skatteverket. *Lag (2008:12)*

När Bolagsverket skall lämna tillstånd till minskning av aktiekapitalet

27 § Om inte någon av de borgenärer som har blivit kallade enligt 26 § motsätter sig ansökan inom förelagd tid, skall Bolagsverket ge bolaget tillstånd att verkställa minskningsbeslutet. Motsätter sig någon borgenär ansökan, skall verket överlämna ärendet till tingsrätten i den ort där bolagets styrelse har sitt säte.

När allmän domstol skall lämna tillstånd till minskning av aktiekapitalet

28 § Om ett ärende om tillstånd att få verkställa minskningsbeslut har överlämnats till domstol, skall tillstånd lämnas om det visas att de borgenärer som har motsatt sig ansökan har fått full betalning eller har betryggande säkerhet för sina fordringar. I annat fall skall ansökan avslås.

Registrering

29 § Ett beslut att lämna tillstånd enligt 27 eller 28 § skall registreras i aktiebolagsregistret när det har vunnit laga kraft.

Tillstånd till vinstutdelning efter beslut om minskning av aktiekapitalet

30 § Under tre år efter registreringen av ett beslut om minskning av aktiekapitalet för förlusttäckning får vinstutdelning inte beslutas utan tillstånd från Bolagsverket eller, i tvistiga fall, allmän domstol. Tillstånd behövs dock inte om aktiekapitalet efter eller i samband med minskningsbeslutet har ökats med minst minskningsbeloppet. I fråga om Bolagsverkets eller domstolens tillstånd gäller 25–29 §§ i tillämpliga delar.

Minskning av aktiekapitalet enligt förbehåll i bolagsordningen

Inlösenförbehåll

31 § I aktiebolag där aktiekapitalet kan bestämmas till ett lägre eller högre belopp utan ändring av bolagsordningen, kan det tas in förbehåll i bolagsordningen om att aktiekapitalet kan minskas genom inlösen av aktier (*inlösenförbehåll*). Förbehållet får inte utformas så att aktiekapitalet kan minskas under minimikapitalet.

Ett inlösenförbehåll skall ange dels ordningen för inlösen, dels inlösenbeloppet eller grunderna för dess beräkning.

Om förbehållet införs genom ändring av bolagsordningen, får det endast avse aktier som tecknas eller ges ut efter det att ändringen har registrerats.

Majoritetskrav

32 § Vid bolagsstämmans beslut om minskning av aktiekapitalet enligt inlösenförbehåll gäller 7 kap. 40 §.

Tillstånd till minskning av aktiekapitalet

33 § Bestämmelserna i 23–29 §§ skall tillämpas också vid sådan minskning av aktiekapitalet som sker med stöd av inlösenförbehåll.

Tillstånd till minskning behövs dock inte, om

1. minskningen genomförs genom inlösen med ett sammanlagt belopp som inte överstiger vad som är disponibelt enligt 17 kap. 3 § första stycket, och
2. ett belopp som motsvarar minskningsbeloppet avsätts till reservfonden.

Registrering m.m.

34 § Vid beslut om minskning enligt förbehåll i bolagsordningen skall 19–22 §§ tillämpas. I de fall som avses i 33 § andra stycket skall styrelsen dock, när beslut har fattats om inlösen av aktier och avsättning till reservfonden, genast anmäla detta för registrering i aktiebolagsregistret.

Minskning av reservfonden

Minskningsändamål

35 § Minskning av reservfonden får ske för
1. täckning av förlust, om det inte finns fritt eget kapital som motsvarar förlusten,
2. ökning av aktiekapitalet genom fondemission eller nyemission av aktier, och
3. återbetalning till aktieägarna eller annat ändamål, om Bolagsverket eller, i tvistiga fall, allmän domstol med tillämpning av 23–29 §§ ger tillstånd till minskningen.

Beslutsordning

36 § Beslut om minskning av reservfonden fattas av bolagsstämman.

Vid bolagsstämmans beslut gäller 7 kap. 40 §.

Särskilda bestämmelser om tillhandahållande av förslag till beslut m.m. i vissa publika aktiebolag

37 § I ett publikt aktiebolag, vars aktier är upptagna till handel på en reglerad marknad eller en motsvarande marknad utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, ska styrelsen hålla förslaget enligt 6 §, i förekommande fall tillsammans med de handlingar som anges i 12 och 14 §§, tillgängligt för aktieägarna under minst tre veckor närmast före den bolagsstämma där frågan om minskning av aktiekapitalet ska prövas. Kopior av handlingarna ska genast och utan kostnad för mottagaren sändas till de aktieägare som begär det och uppger sin postadress.

Handlingarna ska hållas tillgängliga på bolagets webbplats under minst tre veckor närmast före stämman och dagen för stämman. De ska vidare läggas fram på stämman.

Lag (2010:1516)

21 kap. Lån från bolaget till aktieägare m.fl.

Lån m.m. till närstående

Lån till aktieägare m.fl.

1 § Om inte annat följer av 2 §, får ett aktiebolag inte lämna penninglån till
1. den som äger aktier i bolaget eller i annat bolag i samma koncern,
2. den som är styrelseledamot eller verkställande direktör i bolaget eller i annat bolag i samma koncern,
3. den som är gift eller sambo med eller är syskon eller släkting i rätt upp- eller nedstigande led till den som avses i 1 eller 2,
4. den som är besvågrad med den som avses i 1 eller 2 i rätt upp- eller nedstigande led eller så att den ene är gift med den andres syskon, eller
5. en juridisk person över vilken en person som avses i 1–4, ensam eller tillsammans med någon annan som avses där, har ett bestämmande inflytande.

Allmän associationsrätt

2 § Bestämmelserna i 1 § gäller inte om
1. gäldenären är en kommun, ett landsting eller ett kommunalförbund,
2. gäldenären är ett företag i en koncern i vilken det långivande bolaget ingår,
3. lånet är avsett uteslutande för gäldenärens rörelse och bolaget lämnar lånet av rent affärsmässiga skäl, eller
4. lånet har tagits upp av Riksgäldskontoret enligt 5 kap. budgetlagen (2011:203).

Med koncern som avses i första stycket 2 likställs annan företagsgrupp av motsvarande slag i vilken moderorganisationen är
1. en svensk juridisk person som är bokföringsskyldig enligt bokföringslagen (1999:1078),
2. en motsvarande utländsk juridisk person med hemvist inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, eller
3. kommun, landsting eller kommunalförbund.

Bestämmelserna i 1 § gäller inte heller lån till en aktieägare eller dennes närstående, om låntagarens och dennes närståendes sammanlagda aktieinnehav i bolaget inte uppgår till en procent av aktiekapitalet. *Lag (2011:204)*

Ställande av säkerhet

3 § Bestämmelserna i 1 och 2 §§ om penninglån tillämpas även i fråga om att ställa säkerhet för penninglån.

Innehav i värdepappersfond eller specialfond

4 § Den som innehar en andel i en värdepappersfond eller specialfond anses vid tillämpningen av 1 och 2 §§ inte som aktieägare. *Lag (2013:576)*

Lån till förvärv av aktier

Lån till förvärv av aktier i bolaget eller överordnat bolag i samma koncern

5 § Ett aktiebolag får inte ge förskott, lämna lån eller ställa säkerhet för lån i syfte att gäldenären eller honom närstående fysisk eller juridisk person som avses i 1 § skall förvärva aktier i bolaget eller överordnat bolag i samma koncern.

6 § Är gäldenären anställd i bolaget eller i ett annat bolag i samma koncern gäller inte förbudet mot förskott, lån eller säkerhet enligt 5 §, om

1. värdet av det erbjudna förskottet, lånebeloppet eller säkerheten, tillsammans med tidigare förskott, lån och säkerheter enligt denna paragraf från bolaget eller annat bolag i samma koncern inte överstiger två prisbasbelopp enligt 2 kap. 6 och 7 §§ socialförsäkringsbalken, och
2. erbjudandet riktar sig till minst hälften av de anställda i bolaget samt, i fråga om förskott eller lån, innebär att det erbjudna beloppet ska återbetalas inom fem år genom regelbundna amorteringar.

Förskott, lån eller säkerhet enligt första stycket får inte lämnas, om det inte därefter finns full täckning för det bundna egna kapitalet. Vid beräkningen av om det finns full täckning för det bundna egna kapitalet ska förskott och lån enligt första stycket behandlas som fordringar utan värde samt säkerheter enligt första stycket behandlas som bolagets skuld.

Även om det inte finns något hinder enligt andra stycket får förskott, lån eller säkerhet lämnas endast i den mån det framstår som försvarligt med hänsyn till

1. de krav som verksamhetens art, omfattning och risker ställer på storleken av det egna kapitalet, och
2. bolagets konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt. *Lag (2010:1295)*

Innehav i värdepappersfond eller specialfond

7 § Den som förvärvar eller innehar en andel i en värdepappersfond eller specialfond anses vid tillämpningen av 5 § inte som förvärvare av aktier. *Lag (2013:576)*

Dispens

8 § Skatteverket får medge undantag från förbuden i 1, 3 och 5 §§. Undantag från 1 eller 3 § får medges endast om det finns synnerliga skäl. Undantag från 5 § får medges endast om det behövs på grund av särskilda omständigheter.

För aktiebolag som står under Finansinspektionens tillsyn prövas frågor om undantag enligt första stycket av inspektionen.

I fråga om publika aktiebolag gäller även 12 §.

9 § Bolagets kända borgenärer skall höras över en ansökan om undantag enligt 8 §. Om en borgenär begär det, skall hans eller hennes fordran betalas eller betryggande säkerhet ställas för den innan ansökan får bifallas.

Första stycket gäller inte, om borgenärernas ställning uppenbarligen inte påverkas av att undantag medges.

Förteckning över lån m.m.

10 § Styrelsen och den verkställande direktören skall varje räkenskapsår upprätta en särskild förteckning över

1. förskott, lån och säkerheter som har lämnats med stöd av undantag som har medgetts enligt 8 §, samt
2. lån och säkerheter som har lämnats med stöd av bestämmelsen i 2 § första stycket 3.

Förteckningen skall avse förskott, lån och säkerheter som har lämnats under räkenskapsåret eller som finns kvar från tidigare räkenskapsår. I förteckningen skall anges namnen på de personer till vilka förskott eller lån har lämnats eller för vilka säkerhet har ställts.

Den myndighet som avses i 8 § får besluta att förskott, lån eller säkerhet som avses i första stycket inte behöver tas upp i förteckningen.

Förteckningen skall bevaras under minst tio år efter utgången av det räkenskapsår som förteckningen avser.

Rättsföljderna vid olagligt lämnande av lån eller ställande av säkerhet

11 § Om ett aktiebolag har gett förskott eller lämnat lån i strid med bestämmelserna i detta kapitel, skall mottagaren återbära vad han eller hon har uppburit. Har säkerhet ställts i strid med bestämmelserna i detta kapitel, gäller rättshandlingen inte mot bolaget, om bolaget visar att mottagaren av säkerheten insåg eller bort inse att den var olaglig.

Särskilda bestämmelser om publika aktiebolag

12 § I fråga om publika aktiebolag får undantag enligt 8 § inte medges för förvärv av aktier i det bolag som lämnar förskott eller lån eller ställer säkerhet.

22 kap. Inlösen av minoritetsaktier

Förutsättningar för inlösen

1 § En aktieägare som innehar mer än nio tiondelar av aktierna i ett aktiebolag (majoritetsaktieägaren) har rätt att av de övriga aktieägarna i bolaget lösa in återstående aktier. Den vars aktier kan lösas in har rätt att få sina aktier inlösta av majoritetsaktieägaren.

Bestämmelserna i första stycket och i övrigt i detta kapitel om majoritetsaktieägare i ett aktiebolag gäller även den som tillsammans med ett eller flera dotterföretag innehar mer än nio tiondelar av aktierna i bolaget och den vars dotterföretag innehar mer än nio tiondelar av aktierna i bolaget. Finns det flera som uppfyller dessa förutsättningar, skall bestämmelserna i detta kapitel tillämpas enbart på den som är närmast överordnad bolaget.

Allmän associationsrätt

Med dotterföretag som avses i andra stycket likställs juridisk person över vilken en majoritetsaktieägare som inte är ett svenskt aktiebolag utövar inflytande på det sätt som anges i 1 kap. 11 §.

Lösenbeloppet

Lösenbeloppets storlek

2 § Om frågan om lösenbeloppet för en aktie som skall lösas in enligt detta kapitel är tvistig, skall lösenbeloppet bestämmas med tillämpning av andra–fjärde styckena.

Lösenbeloppet för en aktie skall bestämmas så att det motsvarar det pris för aktien som kan påräknas vid en försäljning under normala förhållanden. För en aktie som är föremål för handel på en reglerad marknad eller en motsvarande marknad utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet skall lösenbeloppet motsvara det noterade värdet, om inte särskilda skäl motiverar något annat.

Lösenbeloppet skall bestämmas med hänsyn till förhållandena vid den tidpunkt då begäran om prövning av skiljemän enligt 5 § gjordes. Om det finns skäl för det, får beloppet i stället bestämmas med hänsyn till förhållandena vid en tidpunkt som infaller tidigare.

Har ett yrkande om inlösen av aktie enligt detta kapitel föregåtts av ett offentligt erbjudande att förvärva samtliga aktier som budgivaren inte redan innehar och har detta erbjudande antagits av ägare till mer än nio tiondelar av de aktier som erbjudandet avser, skall lösenbeloppet motsvara det erbjudna vederlaget, om inte särskilda skäl motiverar något annat. *Lag (2007:566)*

Ränta på lösenbeloppet

3 § En aktieägare har rätt till ränta enligt 5 § räntelagen (1975:635) på lösenbeloppet från den dag någon av parterna begärde att tvisten skulle prövas av skiljemän till dess att den dom, där lösenbeloppet har fastställts, har vunnit laga kraft. För tiden därefter fram till dess att lösenbeloppet betalas har aktieägaren rätt till ränta enligt 6 § samma lag. I fråga om bolag som inte är avstämningsbolag skall dock sådan ränta inte betalas för tiden innan aktiebrev med anteckning om överlåtelse eller lösenbevis har överlämnats till majoritetsaktieägaren.

Rätten till lösenbeloppet

4 § Rätten till lösenbeloppet ska antas tillkomma den som till majoritetsaktieägaren överlämnar ett aktiebrev med anteckning om överlåtelse eller ett lösenbevis enligt 13 § andra stycket. I avstämningsbolag ska rätten antas tillkomma den som i avstämningsregister är

1. registrerad som ägare till aktierna, eller
2. antecknad på konto i avstämningsregister som berättigad till lösenbeloppet.

Lag (2016:60)

Talan i inlösentvist

5 § En tvist om huruvida det finns en rätt eller skyldighet till inlösen eller om lösenbeloppets storlek skall prövas av tre skiljemän. Om inte något annat följer av bestämmelserna i detta kapitel, gäller i fråga om skiljemännen och förfarandet inför dem i tillämpliga delar vad som föreskrivs i lagen (1999:116) om skiljeförfarande.

Talan i en inlösentvist får tas upp till prövning om den avser

1. fastställelse av rätt eller skyldighet till inlösen,
2. fastställelse av lösenbeloppets storlek, eller
3. förpliktelse för majoritetsaktieägaren att betala fastställt lösenbelopp till aktieägare vars aktier löses in.

Bestämmelser om talan mot skiljedomen finns i 24 §.

Bestämmelserna i denna paragraf hindrar inte att talan mot en utländsk majoritetsaktieägare väcks vid en utländsk domstol.

Särskilda bestämmelser när majoritetsaktieägaren har begärt prövning av skiljemän

Begäran om prövning av skiljemän

6 § Om en majoritetsaktieägare vill lösa in aktier i ett bolag enligt 1 § och det inte kan träffas en överenskommelse om detta, skall han eller hon hos bolagets styrelse skriftligen begära att tvisten avgörs av skiljemän och uppge sin skiljeman.

Bolagets underrättelse till minoritetsaktieägarna

7 § Styrelsen skall genast efter det att den har mottagit en begäran enligt 6 § genom kungörelse underrätta de aktieägare, som lösningsanspråket riktas mot, om att inlösen har begärts. I underrättelsen skall aktieägarna ges tillfälle att senast två veckor från kungörelsen skriftligen uppge sin skiljeman till bolaget.

Underrättelsen skall kungöras i Post- och Inrikes Tidningar samt den eller de ortstidningar som styrelsen bestämmer. Underrättelsen skall även sändas med brev till varje aktieägare som lösningsanspråket riktas mot och vars postadress är känd för bolaget.

I fråga om publika aktiebolag gäller 28 § i stället för andra stycket första meningen.

Ansökan om god man

8 § Om inte samtliga i aktieboken införda aktieägare, som lösningsanspråket riktas mot, inom den tid som anges i underrättelsen enligt 7 § har uppgett en gemensam skiljeman, ska styrelsen hos Bolagsverket ansöka om att en god man utses.

En sådan ansökan ska prövas skyndsamt. *Lag (2011:899)*

Vem som kan utses till god man

9 § Den som utses till god man skall vara lämplig för uppdraget.

Den gode mannens uppgifter

10 § Den gode mannen skall

1. utse en gemensam skiljeman för minoritetsaktieägarna, och
2. i tvisten bevaka frånvarande aktieägares rätt.

Den gode mannen skall snarast underrätta bolagets styrelse om valet av skiljeman.

Utöver vad som anges i denna lag, gäller om den gode mannens behörighet vad som föreskrivs i 12 kap. 14 § första stycket 2–6 rättegångsbalken. Den gode mannen är vidare behörig att framställa yrkande om fullgörelse enligt 5 § andra stycket 3.

11 § Sedan skiljemännen har utsetts, skall de uppmana de aktieägare som själva önskar föra sin talan att inom två veckor anmäla detta till skiljenämndens ordförande. I fråga om denna uppmaning skall 7 § andra stycket tillämpas.

I fråga om publika aktiebolag gäller 28 § i stället för 7 § andra stycket första meningen.

Förhandstillträde

12 § Innan frågan om lösenbeloppet slutligt har prövats, får skiljemännen eller, sedan talan har väckts vid domstol enligt 24 §, domstolen på yrkande av majoritetsaktieägaren i en särskild dom besluta om förhandstillträde för majoritetsaktieägaren.

Ett avgörande enligt första stycket får meddelas endast om

1. parterna är ense om att det finns lösningsrätt eller lösningsskyldighet eller det annars står klart att en sådan rätt eller skyldighet finns, och
2. majoritetsaktieägaren har ställt säkerhet för kommande lösenbelopp och ränta och säkerheten har godkänts av skiljemännen eller domstolen.

Om beslut om förhandstillträde har meddelats, får majoritetsaktieägaren utöva de rättigheter som aktierna ger från den tidpunkt då domen om förhandstillträde vinner laga kraft eller, om skiljemännen har beslutat enligt 24 § tredje stycket, från tidpunkten för det beslutet. Vid denna tidpunkt inträder också de rättsverkningar som anges i 13 och 14 §§. *Lag (2007:317)*

13 § Om det har beslutats om förhandstillträde till aktier i ett bolag som inte är avstämningsbolag, är ägarna till de aktier som skall lösas in skyldiga att till majoritetsaktieägaren överlämna sina aktiebrev med anteckning om överlåtelse. Aktiebrev, som ännu inte har överlämnats till majoritetsaktieägaren ger inte annan rätt för innehavaren än att mot överlämnandet av aktiebrevet få ut lösenbeloppet och ränta.

När en aktieägare överlämnar aktiebrev till majoritetsaktieägaren enligt första stycket är denne skyldig att till aktieägaren lämna ett skriftligt bevis om aktieägarens rätt till kommande lösenbelopp och ränta (*lösenbevis*). Av lösenbeviset skall framgå

1. att det har utställts av majoritetsaktieägaren, och
2. det antal aktier, i förekommande fall med uppgift om aktieslag, för vilka aktieägaren är berättigad till lösenbelopp.

I fråga om överlåtelse och pantsättning av lösenbevis skall bestämmelserna om emissionsbevis och teckningsoptionsbevis i 11 kap. 7 § tillämpas.

14 § Om det har beslutats om förhandstillträde till aktier i ett avstämningsbolag, ska aktierna, på begäran av majoritetsaktieägaren, registreras med denne som ägare i avstämningsregister. Samtidigt ska aktieägares rätt till kommande lösenbelopp och ränta registreras på samma sätt. *Lag (2016:60)*

Särskild dom i inlösentvist

15 § Är frågan om majoritetsaktieägarens rätt eller skyldighet till inlösen tvistig, får skiljemännen på yrkande av part eller den gode mannen avgöra frågan genom en särskild skiljedom.

Om ett avgörande om förhandstillträde enligt 12 § har vunnit laga kraft, får skiljemännen på yrkande av part eller den gode mannen meddela en särskild skiljedom över belopp som har medgetts av majoritetsaktieägaren.

Återkallelse av talan m.m.

Majoritetsaktieägarens skyldighet att fullfölja talan

16 § Om majoritetsaktieägaren återkallar sin talan om inlösen, är majoritetsaktieägaren ändå, om det finns förutsättningar för inlösen enligt 1 §, skyldig att på yrkande av minoritetsaktieägare eller den gode mannen lösa in minoritetsaktieägares aktier.

17 § Om majoritetsaktieägarens lösningsrätt enligt 1 § har bortfallit på grund av majoritetsaktieägarens eller dennes dotterföretags överlåtelser av aktier, är majoritetsaktieägaren ändå på yrkande skyldig att lösa in motpartens aktier. Yrkande om inlösen får dock i så fall framställas endast beträffande aktie som ägdes av någon annan än majoritetsaktieägaren eller dotterföretag till denne den dag majoritetsaktieägaren begärde att tvisten skulle avgöras av skiljemän. Med dotterföretag likställs en sådan juridisk person som avses i 1 § tredje stycket.

18 § Om det har beslutats om förhandstillträde enligt 12 §, får majoritetsaktieägaren inte därefter återkalla sin talan.

Skyldighet för annan än majoritetsaktieägaren att fullfölja talan

19 § Har någon annan än majoritetsaktieägaren lämnat tvisten för avgörande av skiljemän och återkallar han eller hon sin talan, skall tvisten ändå prövas om majoritetsaktieägaren yrkar det.

Verkningar av en skiljedom avseende lösenbeloppet

20 § När en dom avseende lösenbeloppet har fått laga kraft gäller följande. I ett bolag som inte är avstämningsbolag ska ägarna till de aktier som ska lösas in till majoritetsaktieägaren överlämna sina aktiebrev med anteckning om överlåtelse. I ett avstämningsbolag ska, utom i fall som avses i 21 §, aktierna på begäran av majoritetsaktieägaren registreras med denne som ägare i avstämningsregister. *Lag (2016:60)*

Nedsättning av fastställt lösenbelopp

21 § Har aktiebrev eller lösenbevis inte överlämnats till majoritetsaktieägaren inom en månad från den dag en dom avseende lösenbeloppet fick laga kraft eller är, i fråga om avstämningsbolag, aktieägare i ett sådant bolag okänd, ska majoritetsaktieägaren utan dröjsmål låta nedsätta lösenbeloppet för en sådan aktie eller för aktie som avses med sådant lösenbevis enligt lagen (1927:56) om nedsättning av pengar hos myndighet. Något förbehåll om rätt att återta det nedsatta beloppet får inte göras.

Om nedsättning har skett enligt denna paragraf, får majoritetsaktieägaren utöva de rättigheter som aktierna ger från och med den tidpunkt då beloppet sätts ned hos länsstyrelsen.

Ett aktiebrev, som ännu inte har överlämnats till länsstyrelsen, ger inte annan rätt för innehavaren än att mot överlämnandet av aktiebrevet få ut lösenbeloppet och ränta. I avstämningsbolag ska, om nedsättning har skett, aktierna på begäran av majoritetsaktieägaren registreras med denne som ägare i avstämningsregister. *Lag (2016:60)*

Utfärdande av nytt aktiebrev

22 § Har ett aktiebrev inte överlämnats inom en månad från det att majoritetsaktieägaren blev ägare till aktien, skall bolagets styrelse på majoritetsaktieägarens begäran utfärda ett nytt aktiebrev. Det nya aktiebrevet skall innehålla uppgift om att det ersätter ett tidigare aktiebrev. Om det tidigare aktiebrevet därefter överlämnas till majoritetsaktieägaren, skall denne överlämna det till bolaget för makulering.

Kostnaderna för skiljeförfarandet

23 § Majoritetsaktieägaren skall svara för ersättningen till skiljemännen och gode mannen samt för andra aktieägares kostnader i skiljeförfarandet. Om det finns särskilda skäl, får skiljemännen ålägga annan aktieägare att helt eller delvis svara för dessa kostnader. Beträffande aktieägares och den gode mannens kostnader gäller 18 kap. 8 § rättegångsbalken.

Om den gode mannen begär det, får skiljemännen ålägga majoritetsaktieägaren att ställa säkerhet för den gode mannens arvode och kostnader. *Lag (2007:317)*

Talan mot skiljedom

24 § Part eller god man som är missnöjd med en skiljedom i en inlösentvist har rätt att väcka talan vid Stockholms tingsrätt inom sextio dagar från det att han eller hon fick del av skiljedomen i original eller bestyrkt kopia.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till hovrätten.

Skiljemännen får besluta att en skiljedom om förhandstillträde enligt 12 § gäller även om den inte har vunnit laga kraft. Ett sådant beslut får endast avse aktier vars ägare har medgett att förhandstillträde sker. Beslutet får meddelas även efter det att skiljedomen om förhandstillträde har meddelats. *Lag (2007:317)*

Rättegångskostnader i allmän domstol

25 § I allmän domstol svarar majoritetsaktieägaren för sina egna kostnader och för kostnader som har uppkommit för motpart eller god man genom att majoritetsaktieägaren har väckt talan, om inte annat följer av 18 kap. 6 eller 8 § rättegångsbalken. I övrigt gäller vad som sägs i 18 kap. rättegångsbalken om skyldigheten att svara för kostnader i högre rätt.

Om minoritetsaktieägarna helt eller delvis skall svara för rättegångskostnader, skall dessa fördelas efter det antal aktier som var och en innehar. Om det finns särskilda skäl, får domstolen besluta om en annan fördelning. Bestämmelserna i 18 kap. 9 § rättegångsbalken skall inte tillämpas. *Lag (2007:317)*

Inlösen av teckningsoptioner och konvertibler

26 § En majoritetsaktieägare som utnyttjar sin rätt enligt 1 § att lösa in återstående aktier i bolaget har rätt att också lösa in teckningsoptioner och konvertibler som bolaget har gett ut. En innehavare av en sådan teckningsoption eller konvertibel har rätt att få denna inlöst av majoritetsaktieägaren, även om denne inte utnyttjar sin rätt till inlösen av aktier.

Har majoritetsaktieägaren enligt 6 § begärt att en tvist om inlösen skall avgöras av skiljemän, får teckningsoptionerna eller konvertiblerna inte utnyttjas för teckning eller konvertering förrän inlösentvisten har avgjorts genom en dom eller ett beslut som har vunnit laga kraft. Om den tid inom vilken optionsrätten får utnyttjas eller konvertering får ske löper ut dessförinnan eller inom tre månader därefter, har innehavaren av teckningsoptionen eller konvertibeln ändå rätt att utnyttja optionen eller konvertibeln under tre månader efter det att avgörandet vann laga kraft. *Lag (2007:317)*

27 § Om majoritetsaktieägaren har begärt att såväl en tvist om inlösen av aktier som en tvist om inlösen av teckningsoptioner eller konvertibler ska avgöras av skiljemän, ska tvisterna handläggas i samma skiljeförfarande.

I en tvist om inlösen av teckningsoptioner eller konvertibler ska 1–11 §§ och 15–25 §§ tillämpas.

Om en tvist om inlösen avser såväl aktier som teckningsoptioner eller konvertibler och en god man enligt 8 § har utsetts, är han eller hon också behörig att företräda frånvarande innehavare av teckningsoptioner eller konvertibler. *Lag (2015:824)*

Särskilda bestämmelser för publika aktiebolag

28 § I fråga om publika aktiebolag ska en underrättelse enligt 7 § och en uppmaning enligt 11 § kungöras i Post- och Inrikes Tidningar och i den rikstäckande dagstidning som har angetts i bolagsordningen i enlighet med 7 kap. 56 eller 56 a §. *Lag (2010:1516)*

23 kap. Fusion av aktiebolag

Gemensamma bestämmelser

Vad en fusion innebär

1 § Två eller flera aktiebolag kan gå samman genom att samtliga tillgångar och skulder i ett eller flera av bolagen övertas av ett annat aktiebolag mot vederlag till aktieägarna i det eller de överlåtande bolagen (*fusion*). Vid fusionen upplöses det eller de överlåtande bolagen utan likvidation.

Fusion kan ske

1. mellan det övertagande bolaget på ena sidan och ett eller flera överlåtande bolag på den andra (*absorption*), eller
2. mellan två eller flera överlåtande bolag genom att de bildar ett nytt, övertagande bolag (*kombination*).

Vid fusion genom absorption av helägt dotterbolag gäller 28–35 §§ i stället för 6–27 §§.

Fusionsvederlag

2 § Vederlaget till aktieägarna i det eller de överlåtande bolagen (*fusionsvederlaget*) ska bestå av aktier i det övertagande bolaget eller av pengar. Mer än hälften av vederlagets sammanlagda värde ska utgöras av aktier. *Lag (2008:805)*

De deltagande bolagens redovisningsvaluta

3 § Fusion får ske endast om överlåtande och övertagande bolag har samma redovisningsvaluta.

Fusion när överlåtande bolag har gått i likvidation

4 § Fusion får ske även om överlåtande bolag har gått i likvidation, under förutsättning att skifte av bolagets tillgångar inte har påbörjats.

Om överlåtande bolag har gått i likvidation, skall likvidatorerna, när en fusionsplan har upprättats enligt 6 eller 28 §, lämna slutredovisning över sin förvaltning. När fusionsplanen har blivit gällande i bolaget, skall slutredovisningen läggas fram på en bolagsstämma. För slutredovisningen och dess granskning gäller i övrigt vad som föreskrivs i 25 kap. 40 §.

Likvidationen skall anses avslutad när anmälan om fusionen enligt 25 § har registrerats eller tillstånd att verkställa en fusionsplan har registrerats enligt 34 §.

Särskilda rättighetshavares ställning

5 § Innehavare av teckningsoptioner, konvertibler eller andra värdepapper med särskilda rättigheter i överlåtande bolag skall i det övertagande bolaget ha minst motsvarande rättigheter som i det överlåtande bolaget. Detta gäller dock inte om innehavarna enligt fusionsplanen har rätt att få sina värdepapper inlösta av det övertagande bolaget.

Fusion enligt 1 § andra stycket

Upprättande av fusionsplan

6 § Styrelserna för överlåtande och, vid absorption, övertagande bolag skall upprätta en gemensam, daterad fusionsplan enligt bestämmelserna i 7–13 §§. Planen skall undertecknas av styrelsen i vart och ett av bolagen.

Vid kombination utgör fusionsplanen stiftelseurkund för det övertagande bolaget.

Fusionsplanens innehåll

7 § I fusionsplanen skall det för varje bolag anges

1. firma, bolagskategori, organisationsnummer och den ort där styrelsen skall ha sitt säte,
2. hur många aktier i det övertagande bolaget som skall lämnas för ett angivet antal aktier i överlåtande bolag och vilken kontant ersättning som skall lämnas som fusionsvederlag,
3. den tidpunkt och de övriga villkor som skall gälla för utlämnandet av fusionsvederlaget,
4. från vilken tidpunkt och på vilka villkor de aktier som lämnas som fusionsvederlag medför rätt till utdelning i det övertagande bolaget,
5. den planerade tidpunkten för överlåtande bolags upplösning,
6. vilka rättigheter i det övertagande bolaget som skall tillkomma innehavare av aktier, teckningsoptioner, konvertibler och andra värdepapper med särskilda rättigheter i överlåtande bolag eller vilka åtgärder som i övrigt skall vidtas till förmån för de nämnda innehavarna, och
7. arvode och annan särskild förmån som med anledning av fusionen skall lämnas till en styrelseledamot eller en verkställande direktör i överlåtande eller övertagande bolag eller till en revisor som utför granskning enligt 11 §.

8 § Vid kombination ska fusionsplanen även innehålla

1. en bolagsordning för det övertagande bolaget, och
2. fullständigt namn, personnummer eller, om sådant saknas, födelsedatum och postadress för styrelseledamot samt, i förekommande fall, revisor, styrelsesuppleant, revisorssuppleant och lekmannarevisor. *Lag (2010:834)*

9 § I fusionsplanen ska det lämnas en redogörelse för de omständigheter som kan vara av vikt vid bedömningen av fusionens lämplighet för bolagen. Av redogörelsen ska det framgå hur fusionsvederlaget har bestämts och vilka rättsliga och ekonomiska synpunkter som har beaktats. Särskilda svårigheter att uppskatta värdet av egendomen ska anmärkas.

Styrelsen ska underrätta styrelserna i övriga deltagande bolag, som inte har hållit bolagsstämma enligt 15 §, om väsentliga förändringar i bolagets tillgångar och skulder som har inträffat efter det att fusionsplanen upprättades. *Lag (2011:1046)*

Kompletterande information

Allmän associationsrätt

10 § Till fusionsplanen ska det fogas en kopia av bolagens årsredovisningar för de senaste tre räkenskapsåren.

Om fusionsplanen har upprättats senare än sex månader efter utgången av det senaste räkenskapsår för vilket årsredovisning och revisionsberättelse har lämnats, ska det vidare till planen fogas en översiktlig redogörelse för verksamheten och resultatutvecklingen samt för investeringar och förändringar i likviditet och finansiering sedan föregående räkenskapsårs utgång. I redogörelsen ska det också lämnas beloppsuppgifter om nettoomsättningen och resultatet före bokslutsdispositioner och skatt under rapportperioden. Om det finns särskilda skäl, får en ungefärlig beloppsuppgift om resultatet lämnas. I fråga om bolag som omfattas av lagen (1995:1559) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag ska redogörelsen också innehålla uppgift om utvecklingen av bolagets inlåning och utlåning. Uppgifterna ska avse tiden från utgången av nämnda räkenskapsår till en dag som infaller tidigast tre månader innan fusionsplanen upprättas.

Om det inte finns något särskilt som hindrar det, ska det i redogörelsen enligt andra stycket även lämnas motsvarande uppgifter för samma rapportperiod under det närmast föregående räkenskapsåret. Begrepp och termer ska så långt det är möjligt stämma överens med dem som har använts i den senast framlagda årsredovisningen eller, i förekommande fall, koncernredovisningen.

Andra och tredje styckena gäller inte om bolaget har lämnat en delårsrapport enligt 9 kap. årsredovisningslagen (1995:1554) och fogar en kopia av den till fusionsplanen. Delårsrapporten ska i så fall omfatta en period om sex månader närmast efter utgången av det senaste räkenskapsår för vilket årsredovisning och revisionsberättelse har lämnats. *Lag (2011:1046)*

Revisorsgranskning av fusionsplanen

11 § För vart och ett av de överlåtande bolagen och, vid absorption, det övertagande bolaget ska fusionsplanen granskas av en eller flera revisorer. Granskningen ska vara så omfattande och ingående som god revisionssed kräver. För varje bolag ska revisorn eller revisorerna upprätta ett yttrande över granskningen. Av yttrandena ska det framgå huruvida fusionsvederlaget och grunderna för dess fördelning har bestämts på ett sakligt och korrekt sätt. Det ska också anges vilken eller vilka metoder som har använts vid värderingen av bolagens tillgångar och skulder, resultatet av de tillämpade värderingsmetoderna samt deras lämplighet och vilken vikt som har tillmätts dem vid den samlade bedömningen av värdet på vart och ett av bolagen. Särskilda svårigheter att uppskatta värdet av egendomen ska anmärkas.

I yttrandena ska det särskilt anges,

1. vid absorption, om revisorerna vid sin granskning har funnit att fusionen medför fara för att borgenärerna i det övertagande bolaget inte ska få sina fordringar betalda, och
2. vid kombination, om de överlåtande bolagens sammanlagda verkliga värde för det övertagande bolaget uppgår till minst aktiekapitalet i detta.

Om samtliga aktieägare i de bolag som deltar i fusionen har samtyckt till det, får granskningen och yttrandena begränsas till de omständigheter som anges i andra stycket.

Revisorernas yttranden ska fogas till fusionsplanen. *Lag (2008:1238)*

12 § En revisor som avses i 11 § skall vara en auktoriserad eller godkänd revisor eller ett registrerat revisionsbolag. Om inte annat framgår av bolagsordningen, skall revisorn utses av bolagsstämman i respektive bolag. Om någon särskild revisor inte är utsedd, skall granskningen i stället utföras av bolagens revisorer.

För en revisor som har utsetts att utföra granskning enligt 11 § gäller bestämmelserna i 9 kap. 40, 45 och 46 §§.

13 § Styrelsen, den verkställande direktören och revisorn i ett bolag som skall delta i fusionen skall ge varje revisor som utför granskning enligt 11 § tillfälle att verkställa granskningen i den omfattning som denne anser vara nödvändig. De skall också lämna de upplysningar och den hjälp som begärs. Samma skyldighet har en revisor som utför granskning enligt 11 § mot övriga sådana revisorer.

Registrering av fusionsplanen

14 § Inom en månad från upprättandet av fusionsplanen skall det övertagande bolaget eller, vid kombination, det äldsta av de överlåtande bolagen ge in planen med bifogade handlingar till Bolagsverket för registrering i aktiebolagsregistret. Uppgift om registreringen skall enligt 27 kap. 3 § kungöras. Om planen inte kungörs i sin helhet, skall det i kungörelsen lämnas uppgift om var den hålls tillgänglig.

Första stycket gäller inte vid fusion, där samtliga deltagande bolag är privata aktiebolag och alla aktieägare i bolagen har undertecknat fusionsplanen.

När fusionsplanen skall underställas bolagsstämman

15 § Fusionsplanen ska underställas bolagsstämman i samtliga överlåtande bolag.

Om ägare till minst fem procent av samtliga aktier i det övertagande bolaget begär det, ska fusionsplanen även underställas bolagsstämman i det bolaget. En sådan begäran ska göras inom två veckor från det att uppgift om att fusionsplanen har registrerats har kungjorts enligt 27 kap. 3 §.

Stämman får hållas tidigast en månad efter det att uppgift om fusionsplanens registrering har kungjorts. Om samtliga bolag som deltar i fusionen är privata aktiebolag, får stämman hållas tidigare, dock tidigast två veckor efter kungörelsen.

Första–tredje styckena gäller inte vid fusion där samtliga deltagande bolag är privata aktiebolag och alla aktieägare i bolagen har undertecknat fusionsplanen. *Lag (2008:12)*

Tillhandahållande av fusionsplanen m.m.

16 § Om en fråga om godkännande av fusionsplan enligt 15 § ska underställas bolagsstämman, gäller följande.

Styrelsen ska hålla planen med bifogade handlingar tillgänglig för aktieägarna under minst en månad eller, om samtliga bolag som deltar i fusionen är privata aktiebolag, minst två veckor före den bolagsstämma där frågan ska behandlas. Handlingarna ska hållas tillgängliga hos bolaget på den ort där styrelsen har sitt säte. Kopior av handlingarna ska genast och utan kostnad för mottagaren sändas till de aktieägare som begär det och uppger sin postadress.

Under förutsättning att handlingarna hålls tillgängliga på bolagets webbplats får styrelsen, trots andra stycket, välja mellan att hålla dem tillgängliga hos bolaget och att sända kopior av dem till aktieägarna.

Om det har inträffat väsentliga förändringar i något bolags tillgångar och skulder efter det att fusionsplanen upprättades, ska styrelsen lämna upplysningar om detta på bolagsstämman innan frågan om godkännande av fusionsplanen avgörs.

I fråga om publika aktiebolag, vars aktier är upptagna till handel på en reglerad marknad eller en motsvarande marknad utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, gäller även 53 §. *Lag (2011:1046)*

Majoritetskrav m.m.

17 § Ett bolagsstämmobeslut om godkännande av fusionsplanen är giltigt endast om det har biträtts av aktieägare med minst två tredjedelar av såväl de avgivna rösterna som de aktier som är företrädda vid stämman.

Om det finns flera aktieslag i bolaget, ska vad som föreskrivs i första stycket även tillämpas inom varje aktieslag som är företrätt vid stämman.

Om något av de överlåtande bolagen är ett publikt aktiebolag och det övertagande bolaget är ett privat aktiebolag, är det publika aktiebolagets beslut om godkännande av fusionsplanen giltigt endast om det har biträtts av samtliga aktieägare som är närvarande vid bolagsstämman och dessa tillsammans företräder minst nio tiondelar av samtliga aktier i bolaget. Detsamma gäller om något av de överlåtande bolagen är ett publikt aktiebolag vars aktier är upptagna till handel på en reglerad marknad eller en motsvarande marknad utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och det som fusionsvederlag ska lämnas aktier som vid den tidpunkt då vederlaget ska lämnas ut inte är upptagna till handel på en sådan marknad.

Vid beslut om godkännande av fusionsplanen i överlåtande bolag ska aktier som innehas av det övertagande bolaget eller av ett annat företag i samma koncern som det övertagande bolaget inte beaktas. Med koncern likställs i detta sammanhang annan företagsgrupp av motsvarande slag. *Lag (2008:805)*

18 § Om någon av de bolagsstämmor som skall godkänna fusionsplanen inte godkänner planen i dess helhet, faller frågan om fusion.

Underrättelse till bolagets kända borgenärer

19 § När fusionsplanen har blivit gällande i samtliga bolag som deltar i fusionen, skall vart och ett av dem skriftligen underrätta sina kända borgenärer om beslutet. Underrättelserna skall innehålla uppgift om att bolaget avser att ansöka om tillstånd att verkställa fusionsplanen samt uppgift om borgenärernas rätt att motsätta sig att fusionsplanen verkställs.

Borgenärerna i det övertagande bolaget behöver inte underrättas, om revisorerna i yttrande över fusionsplanen har uttalat att de inte har funnit att fusionen medför någon fara för dessa borgenärer. Inte heller behöver underrättelse sändas till borgenärer, vilkas anspråk avser en fordran på lön, pension eller annan ersättning som omfattas av lönegaranti enligt lönegarantilagen (1992:497).

Ansökan om tillstånd att verkställa fusionsplanen

20 § Det övertagande bolaget eller, vid kombination, det äldsta av de överlåtande bolagen skall ansöka om tillstånd att verkställa fusionsplanen. Ansökan skall göras hos Bolagsverket. Den skall ges in inom en månad efter det att fusionsplanen har blivit gällande i samtliga bolag och, om fusionsplanen har registrerats enligt 14 § första stycket, senast två år efter det att uppgift om att planen har registrerats har kungjorts.

Följande handlingar skall fogas till ansökan:

1. en kopia av fusionsplanen,
2. intyg från bolagens styrelser eller verkställande direktörer om att bolagens kända borgenärer har underrättats enligt 19 § och, i sådana fall som avses i 14 § andra stycket, att samtliga aktieägare har undertecknat fusionsplanen, och
3. i förekommande fall, en kopia av protokollet från en bolagsstämma som avses i 15 §.

Om sökanden inte har bifogat de handlingar som anges i andra stycket, skall Bolagsverket förelägga denne att avhjälpa bristen. Om sökanden inte gör detta, skall ansökan avvisas.

21 § Bolagsverket skall avslå en ansökan enligt 20 § om

1. fusionsplanen inte har godkänts i behörig ordning eller till sitt innehåll strider mot lag eller annan författning eller mot bolagsordningen,
2. fusionen har förbjudits enligt konkurrenslagen (2008:579) eller enligt rådets förordning (EG) nr 139/2004 av den 20 januari 2004 om kontroll av företagskoncentrationer eller om prövning av fusionen pågår enligt konkurrenslagen eller den nämnda förordningen, eller
3. vid kombination, revisorsyttrandena enligt 11 § inte utvisar att de överlåtande bolagens sammanlagda verkliga värde för det övertagande bolaget uppgår till minst aktiekapitalet i detta.

Om ansökan inte kan beviljas på grund av att prövning pågår enligt konkurrenslagen eller enligt rådets förordning (EG) nr 139/2004 och prövningen kan antas bli avslutad inom kort tid, får Bolagsverket förklara tillståndsfrågan vilande under högst sex månader.
Lag (2008:603)

21 a § Under den tid som Bolagsverkets handläggning av en ansökan enligt 20 § pågår får Skatteverket besluta om att det under en viss tid om högst tolv månader föreligger hinder mot verkställande av fusionsplanen. Tiden får förlängas, om det finns särskilda skäl. Förlängning får endast ske med tre månader i taget. Så länge Skatteverkets beslut gäller, ska Bolagsverkets handläggning av ansökan enligt 20 § vila.

Skatteverket får besluta enligt första stycket endast om

1. det är motiverat av hänsyn till allmänintresset,
2. verket har beslutat om revision hos bolaget, och
3. det finns skäl att anta att revisionen skulle försvåras avsevärt av fusionen. *Lag (2008:12)*

Kallelse på bolagens borgenärer

22 § Om Bolagsverket finner att det inte finns något hinder mot en ansökan enligt 20 §, ska verket kalla bolagens borgenärer. Verket ska dock inte kalla

1. borgenärerna i det övertagande bolaget, om revisorerna i yttrande över fusionsplanen enligt 11 § har uttalat att de inte har funnit att fusionen medför någon fara för dessa borgenärer,
2. borgenärer, vilkas anspråk avser en fordran på lön, pension eller annan ersättning som omfattas av lönegaranti enligt lönegarantilagen (1992:497).

Kallelsen ska innehålla ett föreläggande för den som vill motsätta sig ansökan att senast viss dag skriftligen anmäla detta. Föreläggandet ska innehålla en upplysning om att han eller hon annars anses ha medgett ansökan.

Bolagsverket ska skyndsamt kungöra kallelsen i Post- och Inrikes Tidningar. Verket ska vidare skicka en särskild underrättelse om kallelsen till Skatteverket. *Lag (2008:12)*

När Bolagsverket skall lämna tillstånd till verkställande av fusionsplanen

23 § Om inte någon av de borgenärer som har blivit kallade enligt 22 § motsätter sig ansökan inom förelagd tid, skall Bolagsverket ge bolagen tillstånd att verkställa fusionsplanen. Motsätter sig någon borgenär ansökan, skall verket överlämna ärendet till tingsrätten i den ort där styrelsen i det övertagande bolaget skall ha sitt säte.

När allmän domstol skall lämna tillstånd till verkställande av fusionsplanen

24 § Om ett ärende om tillstånd till verkställande av fusionsplan har överlämnats till domstol enligt 23 §, skall tillstånd lämnas om det visas att de borgenärer som har motsatt sig ansökan har fått full betalning eller har betryggande säkerhet för sina fordringar. I annat fall skall ansökan avslås.

Registrering av fusionen

25 § Styrelsen för det övertagande bolaget ska anmäla fusionen för registrering i aktiebolagsregistret. Styrelsen ska även för registrering anmäla, vid absorption, aktiekapitalets ökning och, vid kombination, vilka som har utsetts till styrelseledamöter samt, i förekommande fall, revisorer och lekmannarevisorer i bolaget.

Anmälan ersätter teckningen av aktierna och ska göras senast två månader från Bolagsverkets tillstånd till verkställighet av fusionsplanen eller, när tillstånd lämnas av allmän domstol, från det att domstolens beslut har vunnit laga kraft. Till anmälan ska fogas ett intyg från en auktoriserad eller godkänd revisor om att överlåtande bolags tillgångar har överlämnats till det övertagande bolaget.

Bestämmelserna i 48 § tredje stycket ska tillämpas, om

1. något av de bolag som deltar i fusionen eller något annat företag som genom fusion har gått upp i något av dessa bolag tidigare har deltagit i en gränsöverskridande fusion,
2. den gränsöverskridande fusionen har registrerats inom tre år före anmälan för registrering enligt första stycket, och
3. något av bolagen fortfarande omfattas av ett system för arbetstagares medverkan enligt lagen (2008:9) om arbetstagares medverkan vid gränsöverskridande fusioner. *Lag (2010:834)*

Allmän associationsrätt

Fusionens rättsverkningar

26 § När en anmälan om fusion enligt 25 § registreras, inträder följande rättsverkningar.

1. Överlåtande bolags tillgångar och skulder med undantag för skadeståndsanspråk enligt 29 kap. 1–3 §§ som har samband med fusionen övergår till det övertagande bolaget.
2. Aktieägare i överlåtande bolag blir aktieägare i det övertagande bolaget.
3. Överlåtande bolag upplöses.
4. Vid kombination: det övertagande bolaget anses bildat.

Trots bestämmelserna i första stycket kan ägare till minst en tiondel av samtliga aktier i ett överlåtande bolag hos styrelsen begära att det hålls bolagsstämma för behandling av fråga om talan enligt 29 kap. 7 §. I så fall ska 7 kap. 17 § andra stycket tillämpas. Om en sådan talan väcks, gäller 25 kap. 44 § i tillämpliga delar. *Lag (2008:805)*

Frågan om fusion faller

27 § Bolagsverket skall förklara att frågan om fusion har fallit, om

1. ansökan enligt 20 § om tillstånd att verkställa fusionsplanen inte har gjorts inom föreskriven tid eller sådan ansökan har avslagits genom beslut som har vunnit laga kraft,

2. anmälan enligt 25 § inte har gjorts inom föreskriven tid, eller
3. Bolagsverket genom beslut som har vunnit laga kraft har avskrivit ett ärende om registrering enligt 25 § eller har vägrat registrering.

Absorption av helägt dotterbolag

Fusionsplan

28 § Om ett moderbolag äger samtliga aktier i ett dotterbolag, kan bolagens styrelser fatta beslut om att dotterbolaget skall gå upp i moderbolaget. De skall därvid upprätta en fusionsplan. Planen skall för vart och ett av bolagen ange

1. firma, bolagskategori, organisationsnummer och den ort där styrelsen skall ha sitt säte,
2. den planerade tidpunkten för dotterbolagets upplösning,
3. vilka rättigheter i moderbolaget som skall tillkomma innehavare av teckningsoptioner, konvertibler och andra värdepapper med särskilda rättigheter i dotterbolaget eller vilka åtgärder som i övrigt skall vidtas till förmån för de nämnda innehavarna,
4. arvode och annan särskild förmån som med anledning av fusionen skall lämnas till en styrelseledamot eller en verkställande direktör eller till en revisor som utför granskning enligt 29 §.

I fusionsplanen skall det lämnas en redogörelse för de omständigheter som kan vara av vikt vid bedömningen av fusionens lämplighet för bolagen.

Revisorsgranskning av fusionsplanen

29 § Fusionsplanen skall granskas av en eller flera revisorer. Granskningen skall vara så omfattande och ingående som god revisionssed kräver. Vid granskningen gäller bestämmelserna i 13 §.

För varje bolag skall revisorn eller revisorerna upprätta ett yttrande över granskningen. I yttrandena skall revisorerna särskilt ange om de vid sin granskning har funnit att fusionen medför någon fara för att borgenärerna i moderbolaget inte skall få sina fordringar betalda.

Revisorernas yttranden skall fogas till fusionsplanen.

För en revisor som utför granskning enligt första stycket gäller bestämmelserna i 12 §.

Registrering av fusionsplanen

30 § Inom en månad från upprättandet av fusionsplanen skall moderbolaget ge in planen med bifogade yttranden för registrering i aktiebolagsregistret. Uppgift om registreringen skall enligt 27 kap. 3 § kungöras. Om planen inte kungörs i sin helhet, skall det i kungörelsen lämnas uppgift om var den hålls tillgänglig.

Första stycket gäller inte vid fusion, där samtliga deltagande bolag är privata aktiebolag och alla aktieägare i moderbolaget har undertecknat fusionsplanen.

Bolagsstämmans godkännande av fusionsplanen

31 § Om ägare till minst fem procent av samtliga aktier i moderbolaget begär det, skall fusionsplanen underställas bolagsstämman i detta bolag. En sådan begäran skall framställas inom två veckor från det att uppgift om fusionsplanens registrering har kungjorts enligt 27 kap. 3 §.

Stämman får hållas tidigast en månad eller, om samtliga bolag som deltar i fusionen är privata aktiebolag, tidigast två veckor efter det att uppgift om fusionsplanens registrering har kungjorts.

Första och andra styckena gäller inte vid fusion, där samtliga deltagande bolag är privata aktiebolag och alla aktieägare i moderbolaget har undertecknat fusionsplanen.

Om en fråga om godkännande av fusionsplan enligt första stycket skall underställas bolagsstämman, skall bestämmelserna i 16 §, 17 § första stycket och 18 § tillämpas.

Underrättelse till bolagets kända borgenärer

32 § Om fusionsplanen inte skall underställas bolagsstämman i moderbolaget enligt 31 § eller om planen godkänts av bolagsstämman, skall vart och ett av bolagen skriftligen underrätta sina kända borgenärer om att planen har blivit gällande. I så fall skall bestämmelserna i 19 § tillämpas.

Ansökan om tillstånd att verkställa fusionsplanen

33 § Moderbolaget skall ansöka om tillstånd att verkställa fusionsplanen. Ansökan skall göras hos Bolagsverket. Den skall ges in inom en månad efter det att fusionsplanen har blivit gällande hos moderbolaget och, om fusionsplanen har registrerats enligt 30 § första stycket, senast två år efter det att uppgift om att planen har registrerats har kungjorts.

Följande handlingar skall fogas till ansökan:

1. en kopia av fusionsplanen,
2. intyg från bolagens styrelser eller verkställande direktörer om att bolagens kända borgenärer har underrättats enligt 32 § och, i sådana fall som avses i 30 § andra stycket, att samtliga aktieägare i moderbolaget har undertecknat fusionsplanen, och
3. i förekommande fall, en kopia av protokollet från bolagsstämma som avses i 31 §.

Vid handläggningen av tillståndsärendet gäller bestämmelserna i 20 § tredje stycket samt 21 § första stycket 1 och 22–24 §§. Därvid skall vad som sägs om överlåtande bolag avse dotterbolag och vad som sägs om övertagande bolag avse moderbolag.

Lag (2007:317)

Fusionens rättsverkningar

34 § Tillstånd att verkställa en fusionsplan skall registreras i aktiebolagsregistret.

När Bolagsverket registrerar beslutet om tillstånd att verkställa fusionsplanen, inträder följande rättsverkningar.

1. Dotterbolagets tillgångar och skulder övergår till moderbolaget.
2. Dotterbolaget upplöses.

Frågan om fusion faller

35 § Bolagsverket skall förklara att frågan om fusion har fallit, om

1. ansökan enligt 33 § om tillstånd att verkställa fusionsplanen inte har gjorts inom föreskriven tid, eller
2. en sådan ansökan har avslagits genom beslut som har vunnit laga kraft.

Gränsöverskridande fusion

Tillämpliga bestämmelser

36 § Ett svenskt aktiebolag får delta i en fusion med en motsvarande juridisk person med hemvist i en annan stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet än Sverige (*gränsöverskridande fusion*). En juridisk person ska anses ha sådant hemvist, om den har bildats enligt lagstiftningen i en stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och har sitt säte, sitt huvudkontor eller sin huvudsakliga verksamhet inom detta område.

För en gränsöverskridande fusion gäller följande bestämmelser i detta kapitel:

- 1 § om vad en fusion innebär,
- 2 § om fusionsvederlag,
- 4 § om fusion när överlåtande bolag har gått i likvidation,
- 5 § om särskilda rättighetshavares ställning,
- 37 och 38 §§ om fusionsplanen,
- 39 § om styrelseredogörelse,
- 10 § om kompletterande information,
- 11–13, 40 och 41 §§ om revisorsgranskning av fusionsplanen,
- 14 § första stycket och 42 § om registrering av fusionsplanen,

- 15 § första och andra styckena samt tredje stycket första meningen om när fusionsplanen ska underställas bolagsstämman,
- 43 och 53 §§ om tillhandahållande av fusionsplanen,
- 17 § om majoritetskrav m.m.,
- 18 § om när frågan om fusion faller,
- 44 § om villkorat beslut om godkännande av fusionsplanen,
- 19 § om underrättelse till bolagets kända borgenärer,
- 20–21 a och 45 §§ om ansökan om tillstånd att verkställa fusionsplanen,
- 22 § om kallelse på bolagens borgenärer,
- 23 § om när Bolagsverket ska lämna tillstånd till verkställande av fusionsplanen,
- 24 § om när allmän domstol ska lämna tillstånd till verkställande av fusionsplanen,
- 46 § om utfärdande av fusionsintyg,
- 47 och 48 §§ om registrering av fusionen,
- 26 och 49 §§ om fusionens rättsverkningar,
- 27 § om när frågan om fusion faller, varvid vad som i den paragrafen sägs om 25 § ska avse 48 §,
- 50 § om särskilt bokslut, och
- 51 § om absorption av helägt dotterbolag. *Lag (2010:1516)*

Fusionsplan m.m.

37 § Vid en gränsöverskridande fusion ska styrelsen i ett svenskt bolag som deltar i fusionen, tillsammans med motsvarande organ i de utländska bolag som deltar i fusionen, upprätta en fusionsplan. Styrelsen ska underteckna fusionsplanen.

Vid kombination utgör fusionsplanen stiftelseurkund, om det övertagande bolaget ska ha sitt säte i Sverige. *Lag (2008:12)*

38 § Fusionsplanen ska innehålla uppgift om

1. de fusionerande bolagens form, firma och säte,
2. utbytesförhållanden mellan aktier och förekommande värdepapper i överlåtande respektive övertagande bolag och eventuell kontant betalning,
3. de villkor som ska gälla för tilldelning av aktier och förekommande värdepapper i det övertagande bolaget,
4. den gränsöverskridande fusionens sannolika följder för sysselsättningen,
5. från vilken tidpunkt och på vilka villkor aktier och förekommande värdepapper medför rätt till utdelning i det övertagande bolaget,
6. från vilken tidpunkt de fusionerande bolagens transaktioner bokföringsmässigt ska anses ingå i det övertagande bolaget,
7. vilka rättigheter i det övertagande bolaget som ska tillkomma innehavare av särskilda rättigheter i överlåtande bolag eller vilka åtgärder som i övrigt ska vidtas till förmån för de nämnda innehavarna,
8. arvode och annan särskild förmån som med anledning av fusionen ska lämnas till en styrelseledamot, verkställande direktör eller motsvarande befattningshavare eller till den som utför granskning enligt 11, 40 eller 41 §,
9. bolagsordning för det övertagande bolaget,
10. värdet av de tillgångar och skulder som ska överföras till det övertagande bolaget och de överväganden som har gjorts vid värderingen, och
11. datum för de räkenskaper som har legat till grund för fastställandet av villkoren för fusionen.

I förekommande fall ska fusionsplanen också innehålla uppgift om hur arbetstagarna deltar i den process genom vilken formerna för arbetstagarnas medverkan i det övertagande bolaget beslutas.

Vid kombination ska fusionsplanen också innehålla uppgift om det övertagande bolagets form, firma och säte. *Lag (2008:12)*

39 § Styrelsen i vart och ett av de bolag som deltar i fusionen ska upprätta en redogörelse för de omständigheter som kan vara av vikt vid bedömningen av fusionens lämp-

lighet för bolagen. Av redogörelsen ska framgå hur fusionsvederlaget har bestämts och vilka rättsliga och ekonomiska synpunkter som har beaktats. Redogörelsen ska även innehålla uppgift om fusionens sannolika konsekvenser för aktieägare, borgenärer och anställda. Om styrelsen i skälig tid får ett yttrande från arbetstagarnas företrädare, ska detta yttrande fogas till redogörelsen. *Lag (2008:12)*

Revisorsgranskning

40 § Vid en gränsöverskridande fusion ska revisorsgranskningen enligt 11 § omfatta även styrelsens redogörelse enligt 39 §.

Bestämmelserna i första stycket och 11–13 §§ ska inte tillämpas om Bolagsverket eller en utländsk behörig myndighet i en stat där något av de deltagande bolagen har sitt hemvist, efter gemensam begäran från de fusionerande bolagen, har utsett eller godkänt en eller flera oberoende sakkunniga att för samtliga bolags räkning granska fusionsplanen och upprätta en gemensam skriftlig rapport för alla bolag.

Vad som sägs i 13 § om revisors rätt till upplysningar och biträde gäller även för den som utses att utföra granskning enligt andra stycket.

I fall som avses i andra stycket ska det till fusionsplanen fogas ett yttrande från en eller flera sådana revisorer som anges i 12 § med sådant innehåll som avses i 11 § andra stycket. Ett sådant yttrande ska vid tillämpningen av 19 §, 21 § första stycket 3 och 22 § anses som ett revisorsyttrande enligt 11 §. *Lag (2008:1238)*

41 § Den som Bolagsverket utser att utföra granskning enligt 40 § andra stycket ska vara en auktoriserad eller godkänd revisor eller ett registrerat revisionsbolag. I fråga om granskningen och innehållet i den rapport som upprättas gäller i tillämpliga delar bestämmelserna i 11–13 §§ och 40 § första stycket. *Lag (2009:713)*

Registrering av fusionsplanen

42 § Vid en gränsöverskridande fusion ska skyldigheten enligt 14 § att ge in fusionsplanen med bifogade handlingar för registrering fullgöras av det svenska bolag som deltar i fusionen. Om flera svenska bolag deltar ska skyldigheten fullgöras av det svenska bolag som är övertagande bolag eller, om det övertagande bolaget inte är ett svenskt bolag, av det äldsta av de överlåtande svenska bolagen.

Om fusionsplanen eller de handlingar som är fogade till planen är avfattade på annat språk än svenska, ska sökanden ge in en översättning till svenska. Översättningen ska vara gjord av en översättare som är auktoriserad eller har motsvarande utländsk behörighet. Bolagsverket får medge att någon översättning inte ges in.

I anmälan för registrering ska lämnas uppgift om

1. form, firma och säte för vart och ett av de fusionerande bolagen,
2. de register där bolagen är registrerade och de nummer som används för identifiering i registren,
3. hur borgenärer och, i förekommande fall, minoritetsaktieägare ska förfara för att utöva sina rättigheter samt de adresser där fullständig information om detta förfarande kostnadsfritt kan erhållas, och
4. bolagens adresser.

När registreringen kungörs enligt 27 kap. 3 §, ska kungörelsen innehålla de uppgifter som avses i tredje stycket 1–3. *Lag (2008:12)*

Tillhandahållande av fusionsplanen

43 § Vid en gränsöverskridande fusion ska styrelsen i ett bolag som deltar i fusionen hålla fusionsplanen med bifogade handlingar och styrelsens redogörelse enligt 39 § tillgängliga för aktieägarna, för arbetstagarorganisationer som företräder arbetstagare hos bolaget och för arbetstagare som inte företräds av någon arbetstagarorganisation. Handlingarna ska, under minst en månad före den bolagsstämma där frågan om godkännande av fusionsplanen ska behandlas, hållas tillgängliga hos bolaget på den ort där

styrelsen ska ha sitt säte. Kopior av handlingarna ska genast och utan kostnad för mottagaren sändas till de aktieägare som begär det och uppger sin postadress.

I fråga om publika aktiebolag, vars aktier är upptagna till handel på en reglerad marknad eller en motsvarande marknad utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, gäller även 53 §. *Lag (2010:1516)*

Villkorat beslut om godkännande av fusionsplanen

44 § Bolagsstämman i ett bolag som deltar i en gränsöverskridande fusion får villkora beslutet om att godkänna fusionsplanen av att en senare stämma godkänner de former som beslutas för arbetstagarnas medverkan i det övertagande bolaget. *Lag (2008:12)*

Ansökan om tillstånd att verkställa fusionsplanen

45 § Vid en gränsöverskridande fusion ska ansökan enligt 20 § göras av det svenska bolag som deltar i fusionen. Om flera svenska bolag deltar, ska ansökan i förekommande fall göras av det svenska bolag som är övertagande bolag eller, om det övertagande bolaget inte är ett svenskt bolag, av det äldsta av de överlåtande svenska bolagen.
Lag (2008:12)

Utfärdande av fusionsintyg

46 § Vid en gränsöverskridande fusion ska Bolagsverket, när det finns ett lagakraftvunnet beslut om tillstånd till verkställande av fusionsplanen enligt 23 eller 24 § och det eller de svenska bolag som deltar i fusionen i övrigt har fullgjort vad som krävs enligt denna lag, för varje sådant bolag utfärda ett intyg om att den del av förfarandet som regleras av svensk lag har skett på föreskrivet sätt. Ett sådant intyg får inte utfärdas om det har väckts talan mot bolagsstämmans beslut att godkänna fusionsplanen och målet inte har slutligt avgjorts. *Lag (2008:12)*

Registrering av fusionen när det övertagande bolaget ska ha sitt hemvist i annan stat än Sverige

47 § Om det övertagande bolaget har eller, vid kombination, ska ha sitt hemvist i en annan stat än Sverige, ska ett svenskt bolag som deltar i fusionen inför registreringen av fusionen ge in det intyg som avses i 46 §, tillsammans med en kopia av fusionsplanen, till den behöriga myndigheten i den staten. Intyget ska ges in inom sex månader från den tidpunkt då det utfärdades.

Efter underrättelse från den behöriga utländska myndigheten om att fusionen har ägt rum, ska Bolagsverket i aktiebolagsregistret föra in uppgift om att det eller de överlåtande svenska bolagen som deltagit i fusionen har upplösts. *Lag (2008:12)*

Registrering av fusionen när det övertagande bolaget ska ha sitt hemvist i Sverige

48 § Om det övertagande bolaget har eller, vid kombination, ska ha sitt hemvist i Sverige, ska Bolagsverket registrera den gränsöverskridande fusionen i aktiebolagsregistret. Anmälan för registrering ska göras av styrelsen i det övertagande bolaget inom sex månader från den tidpunkt då intyg enligt 46 § utfärdades. Vid kombination ska styrelsen även för registrering anmäla vilka som har utsetts till styrelseledamöter samt, i förekommande fall, revisorer och styrelsesuppleanter i det övertagande bolaget.

Bolagsverket får registrera fusionen endast om

1. verket har utfärdat ett intyg enligt 46 § för varje svenskt bolag som deltar i fusionen,
2. de utländska bolag som deltar i fusionen har gett in motsvarande intyg från behöriga myndigheter i de stater där de är registrerade, tillsammans med en kopia av fusionsplanen, och
3. det inte heller i övrigt finns något hinder mot registrering av fusionen.

Om lagen (2008:9) om arbetstagares medverkan vid gränsöverskridande fusioner är tillämplig, får fusionen registreras endast om

1. avtal har träffats eller beslut har fattats om medverkan enligt den lagen eller förhandlingsperioden har löpt ut utan att sådant avtal har träffats eller beslut har fattats, och
2. det övertagande bolagets bolagsordning inte strider mot den ordning för medverkan som ska gälla till följd av lagen.

Bolagsverket ska utan dröjsmål underrätta behöriga myndigheter i den eller de stater där överlåtande bolag har sitt hemvist om registreringen. *Lag (2010:834)*

Fusionens rättsverkningar

49 § Vid en gränsöverskridande fusion inträder de rättsverkningar som avses i 26 § vid den tidpunkt som har fastställts i den stat där det övertagande bolaget har sitt hemvist. Om det övertagande bolaget har sitt hemvist i Sverige, inträder rättsverkningarna vid den tidpunkt då fusionen registreras i aktiebolagsregistret enligt 48 §.

Utöver vad som anges i 26 § gäller att de fusionerande bolagens rättigheter och skyldigheter som härrör ur anställningsavtal eller anställningsförhållanden och som föreligger vid den tidpunkt då den gränsöverskridande fusionen får verkan överförs till det övertagande bolaget. *Lag (2008:12)*

Särskilt bokslut

50 § Om ett svenskt bolag deltar i en gränsöverskridande fusion och det övertagande bolaget får sitt hemvist i en annan stat än Sverige, ska styrelsen i det svenska bolaget upprätta ett särskilt bokslut. Det särskilda bokslutet ska omfatta den tid för vilken årsredovisning inte tidigare har upprättats fram till den dag då rättsverkningarna av fusionen inträdde enligt 49 §.

För det särskilda bokslutet gäller bestämmelserna om årsbokslut i 6 kap. 4, 5 och 8 §§ bokföringslagen (1999:1078). Bokslutet ska ges in till Bolagsverket inom en månad från utgången av den period som bokslutet omfattar. *Lag (2010:1509)*

Absorption av helägt dotterbolag

51 § Vid en gränsöverskridande fusion mellan ett moderbolag och ett helägt dotterbolag tillämpas bestämmelserna i 36–50 §§, dock med följande avvikelser.

1. Fusionsplanen behöver inte innehålla sådana uppgifter som avses i 38 § första stycket 2, 3 och 5.
2. Bestämmelserna om revisorsgranskning i 11–13, 40 och 41 §§ samt om bolagsstämmans godkännande av fusionsplanen i 15 § första stycket ska inte tillämpas.
3. I fråga om arten av fusionens rättsverkningar gäller vad som sägs i 34 § andra stycket 1 och 2 i stället för vad som sägs i 26 § första stycket 1–4.

Vid en fusion enligt denna paragraf ska det till fusionsplanen fogas ett yttrande från en eller flera sådana revisorer som anges i 12 § med sådant innehåll som avses i 11 § andra stycket 1. *Lag (2008:12)*

Ogiltighet

52 § Talan om upphävande av ett bolagsstämmobeslut om godkännande av fusionsplan ska i de fall som avses i 7 kap. 51 § andra stycket väckas inom sex månader från beslutet. Väcks inte talan inom denna tid, är rätten att föra talan förlorad.

Om en allmän domstol genom dom eller beslut som har vunnit laga kraft har bifallit en talan om upphävande av ett stämmobeslut om att godkänna en fusionsplan, ska fusionen gå åter även om överlåtande bolag har upplösts. För förpliktelser som har uppkommit genom någon åtgärd på det övertagande bolagets vägnar efter det att överlåtande bolag har upplösts men innan domstolens avgörande har kungjorts i Post- och Inrikes Tidningar, svarar de överlåtande bolagen, eller vid absorption, det eller de överlåtande bolagen och det övertagande bolaget solidariskt.

I fråga om ett beslut att godkänna en fusionsplan som avser en gränsöverskridande fusion gäller, utöver vad som sägs i 7 kap. 51 § första stycket och i första stycket i denna paragraf, att talan inte får väckas efter det att Bolagsverket eller domstol genom ett beslut som har vunnit laga kraft har lämnat tillstånd till verkställande av fusionsplanen enligt 23 eller 24 §. *Lag (2008:12)*

Särskilda bestämmelser om tillhandahållande av förslag till beslut m.m. i vissa publika aktiebolag

53 § Utöver det som anges i 16 respektive 43 §, ska i ett publikt aktiebolag, vars aktier är upptagna till handel på en reglerad marknad eller en motsvarande marknad utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, fusionsplanen med bifogade handlingar hållas tillgänglig för aktieägarna på bolagets webbplats under minst en månad före den bolagsstämma där frågan om godkännande av planen ska behandlas och dagen för stämman. *Lag (2010:1516)*

24 kap. Delning av aktiebolag

Vad en delning innebär

1 § Ett aktiebolag kan delas genom att bolagets tillgångar och skulder övertas av ett eller flera andra aktiebolag mot vederlag till aktieägarna i det överlåtande bolaget (*delning*).

Delning kan ske genom att

1. det överlåtande bolagets samtliga tillgångar och skulder övertas av två eller flera andra bolag, varvid det överlåtande bolaget upplöses utan likvidation,
2. en del av det överlåtande bolagets tillgångar och skulder övertas av ett eller flera andra bolag utan att det överlåtande bolaget upplöses.

Övertagande bolag kan vara redan bildade aktiebolag eller aktiebolag som bildas genom delningen.

Delningsvederlag

2 § Vederlaget till aktieägarna i det överlåtande bolaget (*delningsvederlaget*) ska bestå av aktier i det eller de övertagande bolagen eller av pengar. Mer än hälften av vederlagets sammanlagda värde ska utgöras av aktier. *Lag (2008:805)*

De deltagande bolagens redovisningsvaluta

3 § Delning får ske endast om överlåtande och övertagande bolag har samma redovisningsvaluta.

Delning när det överlåtande bolaget har gått i likvidation

4 § Delning får ske även om det överlåtande bolaget har gått i likvidation, under förutsättning att skifte av bolagets tillgångar inte har påbörjats.

Vid delning enligt 1 § andra stycket 1 skall likvidatorerna, när en delningsplan har upprättats enligt 7 §, lämna slutredovisning över sin förvaltning. När delningsplanen har blivit gällande i bolaget skall slutredovisningen läggas fram på en bolagsstämma. För slutredovisningen och dess granskning gäller i övrigt vad som föreskrivs i 25 kap. 40 §.

Likvidationen skall, i sådana fall som avses i andra stycket, anses avslutad när anmälan om delningen enligt 27 § har registrerats.

Övertagande bolags betalningsansvar

5 § Om enligt delningsplanen en skuld som åvilar det överlåtande bolaget genom delningen skall överföras till ett övertagande bolag, svarar det senare bolaget efter delningen för skulden utan någon begränsning. Förmår det övertagande bolaget inte betala skulden, svarar de övriga övertagande bolagen solidariskt för skulden, dock högst med ett belopp som för varje bolag motsvarar det verkliga värdet av den nettobehållning som har tilldelats bolaget vid delningen. Vid delning enligt 1 § andra stycket 2 svarar dessutom

det överlåtande bolaget, dock högst med ett belopp som motsvarar det verkliga värdet av vad som har behållits av bolaget vid delningen.

Om en skuld som åvilar det överlåtande bolaget inte behandlas i delningsplanen, svarar de övertagande bolagen eller, vid delning enligt 1 § andra stycket 2, det eller de övertagande bolagen och det överlåtande bolaget för skulden solidariskt och utan begränsning.

Särskilda rättighetshavares ställning

6 § Innehavare av teckningsoptioner, konvertibler eller andra värdepapper med särskilda rättigheter i det överlåtande bolaget skall i övertagande bolag ha minst motsvarande rättigheter som i det överlåtande bolaget. Detta gäller dock inte om de enligt delningsplanen har rätt att få sina värdepapper inlösta av övertagande bolag.

Upprättande av delningsplan

7 § Styrelserna för det överlåtande och det eller de övertagande bolagen skall upprätta en gemensam, daterad delningsplan enligt bestämmelserna i 8–15 §§. Planen skall undertecknas av styrelsen i vart och ett av bolagen.

Om de övertagande bolagen eller något av dem skall bildas i samband med delningen, utgör delningsplanen stiftelseurkund.

Delningsplanens innehåll

8 § I delningsplanen skall det för varje bolag anges

1. firma, bolagskategori, organisationsnummer och den ort där styrelsen skall ha sitt säte,
2. en noggrann beskrivning av de tillgångar och skulder som skall överföras till vart och ett av de övertagande bolagen eller, vid delning enligt 1 § andra stycket 2, behållas av det överlåtande bolaget med uppgift om tillgångarnas och skuldernas verkliga värde,
3. hur många aktier i övertagande bolag som skall lämnas för ett angivet antal aktier i det överlåtande bolaget och vilken kontant ersättning som skall lämnas som delningsvederlag,
4. den tidpunkt och de övriga villkor som skall gälla för utlämnandet av delningsvederlaget,
5. från vilken tidpunkt och på vilka villkor de aktier som lämnas som delningsvederlag medför rätt till utdelning i övertagande bolag,
6. den planerade tidpunkten för upplösningen av det överlåtande bolaget, om detta skall upplösas,
7. vilka rättigheter i övertagande bolag som skall tillkomma innehavare av aktier, teckningsoptioner, konvertibler och andra värdepapper med särskilda rättigheter i det överlåtande bolaget eller vilka åtgärder som i övrigt skall vidtas till förmån för de nämnda innehavarna,
8. arvode och annan särskild förmån som med anledning av delningen skall lämnas till en styrelseledamot eller en verkställande direktör i överlåtande eller övertagande bolag eller till en revisor som utför granskning enligt 13 §,
9. om någon på något annat sätt skall få särskilda rättigheter eller förmåner av övertagande bolag som bildas i samband med delningen, och
10. kostnaderna för delningen och hur dessa skall fördelas på deltagande bolag.

9 § Om ett skriftligt avtal har upprättats rörande en sådan bestämmelse som avses i 8 § 9 eller 10, skall avtalet eller en kopia av avtalet fogas till delningsplanen eller i delningsplanen göras en hänvisning till avtalet med uppgift om den plats där det hålls tillgängligt för aktieägarna. Innehållet i ett muntligt avtal skall i sin helhet tas upp i delningsplanen.

10 § Om ett övertagande bolag ska bildas i samband med delningen, ska delningsplanen innehålla

1. en bolagsordning för det övertagande bolaget, och
2. fullständigt namn, personnummer eller, om sådant saknas, födelsedatum och postadress för styrelseledamot samt, i förekommande fall, revisor, styrelsesuppleant, revisorssuppleant och lekmannarevisor. *Lag (2010:834)*

11 § I delningsplanen skall det lämnas en redogörelse för de omständigheter som kan vara av vikt vid bedömningen av delningens lämplighet för bolagen. Av redogörelsen skall det framgå hur delningsvederlaget har bestämts och vilka rättsliga och ekonomiska synpunkter som har beaktats. Särskilda svårigheter att uppskatta värdet av egendomen skall anmärkas.

Styrelsen i det överlåtande bolaget skall underrätta styrelsen i övertagande bolag, som inte har hållit bolagsstämma enligt 17 §, om väsentliga förändringar i det överlåtande bolagets tillgångar och skulder som har inträffat efter det att delningsplanen upprättades.

Kompletterande information

12 § Till delningsplanen ska det fogas en kopia av bolagens årsredovisningar för de senaste tre räkenskapsåren.

Om delningsplanen har upprättats senare än sex månader efter utgången av det senaste räkenskapsår för vilket årsredovisning och revisionsberättelse har lämnats, ska det vidare till planen fogas en redogörelse med sådant innehåll som anges i 23 kap. 10 § andra och tredje styckena. Uppgifterna i redogörelsen ska avse tiden från utgången av nämnda räkenskapsår till en dag som infaller tidigast tre månader innan delningsplanen upprättas.

Andra stycket gäller inte om bolaget har lämnat en delårsrapport enligt 9 kap. årsredovisningslagen (1995:1554) och fogar en kopia av den till delningsplanen. Delårsrapporten ska i så fall omfatta en period om sex månader närmast efter utgången av det senaste räkenskapsår för vilket årsredovisning och revisionsberättelse har lämnats.
Lag (2011:1046)

Revisorsgranskning av delningsplanen

13 § För vart och ett av de deltagande bolagen ska delningsplanen granskas av en eller flera revisorer. Granskningen ska vara så omfattande och ingående som god revisionssed kräver. För varje bolag ska revisorn eller revisorerna upprätta ett yttrande över granskningen. Av yttrandena ska det framgå huruvida delningsvederlaget och grunderna för dess fördelning har bestämts på ett sakligt och korrekt sätt. Det ska också anges vilken eller vilka metoder som har använts vid värderingen av bolagens tillgångar och skulder, resultatet av de tillämpade värderingsmetoderna samt deras lämplighet och vilken vikt som har tillmätts dem vid den samlade bedömningen av värdet på vart och ett av bolagen. Särskilda svårigheter att uppskatta värdet av egendomen ska anmärkas.

I yttrandena ska det särskilt anges,

1. *vid samtliga slag av delning*: om revisorerna vid sin granskning har funnit att delningen medför fara för att borgenärerna i ett övertagande bolag inte ska få sina fordringar betalda,
2. *vid delning som innebär att ett övertagande bolag nybildas*: om den del av det överlåtande bolaget som ska övertas av det nybildade bolaget har ett verkligt värde för detta bolag som motsvarar minst dess aktiekapital, och
3. *vid delning enligt 1 § andra stycket 2*: om det efter delningen fortfarande finns full täckning för det bundna egna kapitalet i det överlåtande bolaget.

Om samtliga aktieägare i de bolag som deltar i delningen har samtyckt till det, får granskningen och yttrandena begränsas till de omständigheter som anges i andra stycket.

Revisorernas yttranden ska fogas till delningsplanen. *Lag (2008:1238)*

14 § För en revisor som utför granskning enligt 13 § gäller bestämmelserna i 23 kap. 12 §.

15 § Styrelsen, den verkställande direktören och revisorn i ett bolag som skall delta i delningen skall ge varje revisor som utför granskning enligt 13 § tillfälle att verkställa granskningen i den omfattning som denne anser vara nödvändig. De skall också lämna de upplysningar och den hjälp som begärs. Samma skyldighet har en revisor som utför granskning enligt 13 § mot övriga sådana revisorer.

Registrering av delningsplanen

16 § Inom en månad från upprättandet av delningsplanen skall det överlåtande bolaget ge in planen med bifogade handlingar till Bolagsverket för registrering i aktiebolagsregistret. Uppgift om registreringen skall enligt 27 kap. 3 § kungöras. Om planen inte kungörs i sin helhet, skall det i kungörelsen lämnas uppgift om var den hålls tillgänglig.

Första stycket gäller inte vid delning, där samtliga deltagande bolag är privata aktiebolag och alla aktieägare i bolagen har undertecknat delningsplanen.

När delningsplanen skall underställas bolagsstämman

17 § Delningsplanen ska underställas bolagsstämman i det överlåtande bolaget.

Om ägare till minst fem procent av samtliga aktier i ett övertagande bolag begär det, ska delningsplanen underställas även bolagsstämman i det övertagande bolaget. En sådan begäran ska göras inom två veckor från det att uppgift att delningsplanen har registrerats har kungjorts enligt 27 kap. 3 §.

Stämman får hållas tidigast en månad eller, om samtliga bolag som deltar i delningen är privata aktiebolag, tidigast två veckor efter det att uppgift om planens registrering har kungjorts.

Första stycket gäller inte om övertagande bolag äger samtliga aktier i det överlåtande bolaget.

Första–tredje styckena gäller inte vid delning, där samtliga deltagande bolag är privata aktiebolag och alla aktieägare i bolagen har undertecknat delningsplanen. *Lag (2011:1046)*

Tillhandahållande av delningsplanen m.m.

18 § Om en fråga om godkännande av en delningsplan enligt 17 § ska underställas bolagsstämman, gäller följande.

Styrelsen ska hålla planen med bifogade handlingar tillgänglig för aktieägarna under minst en månad eller, om samtliga bolag som deltar i delningen är privata aktiebolag, minst två veckor före den bolagsstämma där frågan ska behandlas. Handlingarna ska hållas tillgängliga hos bolaget på den ort där styrelsen har sitt säte. Kopior av handlingarna ska genast och utan kostnad för mottagaren sändas till de aktieägare som begär det och uppger sin postadress.

Under förutsättning att handlingarna hålls tillgängliga på bolagets webbplats får styrelsen, trots andra stycket, välja mellan att hålla dem tillgängliga hos bolaget och att sända kopior av dem till aktieägarna.

Om det har inträffat väsentliga förändringar i det överlåtande bolagets tillgångar och skulder efter det att delningsplanen upprättades, ska styrelsen lämna upplysningar om detta på bolagsstämman innan frågan om godkännande av delningsplanen avgörs.

I fråga om publika aktiebolag, vars aktier är upptagna till handel på en reglerad marknad eller en motsvarande marknad utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, gäller även 31 §. *Lag (2011:1046)*

18 a § Om en fråga om godkännande av en delningsplan inte underställs bolagsstämman med stöd av 17 § fjärde stycket, ska styrelsen i övertagande bolag hålla delningsplanen med bifogade handlingar tillgänglig för aktieägarna under minst en månad eller, om samtliga bolag som deltar i delningen är privata aktiebolag, minst två veckor från det att uppgift om att planen har registrerats har kungjorts. I fråga om hur handlingarna ska hållas tillgängliga gäller 18 § andra och tredje styckena. *Lag (2011:1046)*

Förenklad delning

18 b § Om det överlåtande bolagets samtliga tillgångar och skulder övertas av två eller flera bolag som bildas genom delningen och aktierna i de övertagande bolagen tilldelas aktieägarna i det överlåtande bolaget i förhållande till deras andel av aktiekapitalet, gäller inte följande bestämmelser:

– 11 § om styrelseredogörelse,
– 12 § andra stycket om kompletterande information, och
– 18 § fjärde stycket om styrelsens upplysningsplikt.

Vidare får revisorernas granskning och yttranden avseende delningsplanen begränsas till de omständigheter som anges i 13 § andra stycket. *Lag (2011:1046)*

Majoritetskrav m.m.

19 § Ett bolagsstämmobeslut om godkännande av delningsplanen är giltigt endast om det har biträtts av aktieägare med minst två tredjedelar av såväl de avgivna rösterna som de aktier som är företrädda vid stämman.

Om det finns flera aktieslag i bolaget, ska vad som föreskrivs i första stycket även tillämpas inom varje aktieslag som är företrätt vid stämman.

Om det överlåtande bolaget är ett publikt aktiebolag och något av de övertagande bolagen är ett privat aktiebolag, är det publika aktiebolagets beslut om godkännande av delningsplanen giltigt endast om det har biträtts av samtliga aktieägare som är närvarande vid bolagsstämman och dessa tillsammans företräder minst nio tiondelar av samtliga aktier i bolaget. Detsamma gäller om det överlåtande bolaget är ett publikt aktiebolag vars aktier är upptagna till handel på en reglerad marknad eller en motsvarande marknad utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och det som delningsvederlag ska lämnas aktier som vid den tidpunkt då vederlaget ska lämnas ut inte är upptagna till handel på en sådan marknad.

Vid beslut om godkännande av delningsplanen i det överlåtande bolaget ska aktier som innehas av något av de övertagande bolagen eller av ett annat företag i samma koncern som något av de övertagande bolagen inte beaktas. Med koncern likställs i detta sammanhang annan företagsgrupp av motsvarande slag. *Lag (2008:805)*

20 § Om någon av de bolagsstämmor som skall godkänna delningsplanen inte godkänner planen i dess helhet, faller frågan om delning.

Underrättelse till bolagets kända borgenärer

21 § När delningsplanen har blivit gällande i samtliga bolag som deltar i delningen, skall vart och ett av dem skriftligen underrätta sina kända borgenärer om beslutet. Underrättelserna skall innehålla uppgift om att bolaget avser att ansöka om tillstånd att verkställa delningsplanen samt uppgift om borgenärernas rätt att motsätta sig att planen verkställs.

Borgenärerna i det övertagande bolaget behöver inte underrättas, om revisorerna i yttrande över delningsplanen har uttalat att de inte har funnit att delningen medför någon fara för dessa borgenärer. Inte heller behöver underrättelse sändas till borgenärer, vilkas anspråk avser en fordran på lön, pension eller annan ersättning som omfattas av lönegaranti enligt lönegarantilagen (1992:497).

Ansökan om tillstånd att verkställa delningsplanen

22 § Det överlåtande bolaget skall ansöka om tillstånd att verkställa delningsplanen. Ansökan skall göras hos Bolagsverket. Den skall ges in inom en månad efter det att delningsplanen har blivit gällande i samtliga bolag och, om delningsplanen har registrerats enligt 16 §, senast två år efter det att uppgift om att planen har registrerats har kungjorts.

Följande handlingar skall fogas till ansökan:

1. en kopia av delningsplanen,

2. intyg från bolagens styrelser eller verkställande direktörer om att bolagens kända borgenärer har underrättats enligt 21 § och, i sådana fall som avses i 16 § andra stycket, att samtliga aktieägare har undertecknat delningsplanen, och
3. i förekommande fall, en kopia av protokollet från bolagsstämma som avses i 17 §.

Om sökanden inte har bifogat de handlingar som anges i andra stycket, skall Bolagsverket förelägga denne att avhjälpa bristen. Om sökanden inte gör detta, skall ansökan avvisas.

23 § Bolagsverket skall avslå en ansökan enligt 22 §,
1. *vid samtliga slag av delning*: om delningsplanen inte har godkänts i behörig ordning eller till sitt innehåll strider mot lag eller annan författning eller mot bolagsordningen,
2. *vid samtliga slag av delning*: om delningen har förbjudits enligt konkurrenslagen (2008:579) eller enligt rådets förordning (EG) nr 139/2004 av den 20 januari 2004 om kontroll av företagskoncentrationer eller om prövning av delningen pågår enligt konkurrenslagen eller den nämnda förordningen,
3. *vid delning som innebär att ett övertagande bolag nybildas*: om revisorsyttrandena enligt 13 § inte utvisar att den del av det överlåtande bolaget som skall övertas av det nybildade bolaget har ett verkligt värde för detta bolag som uppgår till minst dess aktiekapital,
4. *vid delning enligt 1 § andra stycket 2*: om revisorsyttrandena enligt 13 § inte utvisar att det överlåtande bolaget har full täckning för det bundna egna kapitalet.

Om ansökan inte kan bifallas på grund av att prövning pågår enligt konkurrenslagen eller enligt rådets förordning (EG) nr 139/2004 och prövningen kan antas bli avslutad inom kort tid, får Bolagsverket förklara tillståndsfrågan vilande under högst sex månader.
Lag (2008:603)

Kallelse på bolagens borgenärer

24 § Om Bolagsverket finner att det inte finns något hinder mot en ansökan enligt 22 §, ska verket kalla bolagens borgenärer. Verket ska dock inte kalla
1. borgenärerna i övertagande bolag, om revisorerna i yttrande över delningsplanen enligt 13 § har uttalat att de inte har funnit att delningen medför någon fara för dessa borgenärer,
2. borgenärer, vilkas anspråk avser en fordran på lön, pension eller annan ersättning som omfattas av lönegaranti enligt lönegarantilagen (1992:497).

Allmän associationsrätt

Kallelsen ska innehålla föreläggande för den som vill motsätta sig ansökan att senast viss dag skriftligen anmäla detta. Föreläggandet ska innehålla en upplysning om att han eller hon annars anses ha medgett ansökan.

Bolagsverket ska skyndsamt kungöra kallelsen i Post- och Inrikes Tidningar. Verket ska vidare skicka en särskild underrättelse om kallelsen till Skatteverket. *Lag (2008:12)*

När Bolagsverket skall lämna tillstånd till verkställande av delningsplanen

25 § Om inte någon av de borgenärer som har blivit kallade enligt 24 § motsätter sig ansökan inom förelagd tid, skall Bolagsverket ge bolagen tillstånd att verkställa delningsplanen. Motsätter sig någon borgenär ansökan, skall verket överlämna ärendet till tingsrätten i den ort där styrelsen i det överlåtande bolaget skall ha sitt säte.

När allmän domstol skall lämna tillstånd till verkställande av delningsplanen

26 § Om ett ärende om tillstånd till verkställande av delningsplan har överlämnats till allmän domstol enligt 25 §, skall tillstånd lämnas, om det visas att de borgenärer som har motsatt sig ansökan har fått full betalning eller har betryggande säkerhet för sina fordringar. I annat fall skall ansökan avslås.

Registrering av delningen

27 § Styrelserna för de övertagande bolagen ska gemensamt anmäla delningen för registrering i aktiebolagsregistret. För bolag som tidigare är införda i aktiebolagsregistret, ska anmälan även innehålla uppgift om aktiekapitalets ökning. Om bolaget ska nybildas i samband med delningen, ska i anmälan även anges vilka som har utsetts till styrelseledamöter samt, i förekommande fall, revisorer och lekmannarevisorer i bolaget.

Anmälan ersätter teckningen av aktierna och ska göras senast två månader från Bolagsverkets tillstånd till verkställighet av delningsplanen eller, när tillstånd har lämnats av allmän domstol, från det att domstolens beslut har vunnit laga kraft. Till anmälan ska fogas ett intyg från en auktoriserad eller godkänd revisor om att det överlåtande bolagets tillgångar har överlämnats till övertagande bolag i enlighet med vad som har angetts i delningsplanen. *Lag (2010:834)*

Delningens rättsverkningar

28 § När en anmälan om delning enligt 27 § registreras, inträder följande rättsverkningar.

1. Det överlåtande bolagets tillgångar och skulder med undantag för skadeståndsanspråk enligt 29 kap. 1–3 §§ som har samband med delningen övergår till det eller de övertagande bolagen i enlighet med vad som har angetts i delningsplanen.
2. Aktieägare i det överlåtande bolaget blir aktieägare i övertagande bolag.
3. Överlåtande bolag, som ska upplösas genom delningen, är upplöst.
4. Övertagande bolag, som ska bildas genom delningen, anses bildade.

Trots bestämmelserna i första stycket kan ägare till minst en tiondel av samtliga aktier i överlåtande bolag som har upplösts genom delningen begära hos styrelsen att det hålls bolagsstämma för behandling av fråga om talan enligt 29 kap. 7 §. I så fall ska 7 kap. 17 § andra stycket tillämpas. Om en sådan talan väcks, gäller 25 kap. 44 § i tillämpliga delar.
Lag (2008:805)

Frågan om delning faller

29 § Bolagsverket skall förklara att frågan om delning har fallit, om

1. ansökan enligt 22 § om tillstånd att verkställa delningsplanen inte har gjorts inom föreskriven tid eller en sådan ansökan har avslagits genom beslut som har vunnit laga kraft,
2. anmälan enligt 27 § inte har gjorts inom föreskriven tid, eller
3. Bolagsverket genom beslut som har vunnit laga kraft har avskrivit ett ärende om registrering enligt 27 § eller har vägrat registrering.

Ogiltighet

30 § Talan om upphävande av ett bolagsstämmobeslut om godkännande av delningsplan skall i de fall som avses i 7 kap. 51 § andra stycket väckas inom sex månader från beslutet. Väcks inte talan inom denna tid, är rätten att föra talan förlorad.

Om allmän domstol genom dom eller beslut som har vunnit laga kraft har bifallit en talan om upphävande av ett stämmobeslut om att godkänna en delningsplan, skall delningen gå åter även om det överlåtande bolaget har upplösts. För förpliktelser som har uppkommit genom någon åtgärd på övertagande bolags vägnar efter det att det överlåtande bolaget har upplösts men innan domstolens avgörande har kungjorts i Post- och Inrikes Tidningar, svarar det överlåtande bolaget och de övertagande bolagen solidariskt.

Särskilda bestämmelser om tillhandahållande av förslag till beslut m.m. i vissa publika aktiebolag

31 § Utöver det som anges i 18 §, ska i ett publikt aktiebolag, vars aktier är upptagna till handel på en reglerad marknad eller en motsvarande marknad utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, delningsplanen med bifogade handlingar hållas tillgänglig för aktieägarna på bolagets webbplats under minst en månad före den bolagsstämma där frågan om godkännande av planen ska behandlas och dagen för stämman.
Lag (2010:1516)

25 kap. Likvidation och konkurs

Frivillig likvidation

Bolagsstämmans beslut om likvidation

1 § Bolagsstämman kan besluta att bolaget skall gå i likvidation.

Majoritetskrav

2 § Ett beslut av bolagsstämman om likvidation är giltigt, om det har biträtts av aktieägare med mer än hälften av de avgivna rösterna. Vid lika röstetal har ordföranden utslagsröst.

Första stycket gäller inte, om annat föreskrivs i bolagsordningen. Även om det i bolagsordningen föreskrivs kvalificerad majoritet för beslut om likvidation, fattas dock ett sådant beslut med sådan majoritet som anges i första stycket, när det finns grund för tvångslikvidation enligt 11, 12 eller 17 §.

Förslag till beslut

3 § Om bolagsstämman skall pröva en fråga om likvidation, skall styrelsen eller, om förslaget väcks av någon annan, förslagsställaren upprätta ett förslag till beslut.

I förslaget till beslut skall följande uppgifter anges:

1. skälen för att bolaget skall gå i likvidation och vilka alternativ till likvidation som finns,
2. från vilken dag beslutet om likvidation föreslås gälla,
3. den beräknade tidpunkten för skifte,
4. skifteslikvidens beräknade storlek, samt
5. i förekommande fall, vem som föreslås till likvidator.

4 § Om frågan om likvidation inte skall behandlas på årsstämman, skall följande handlingar fogas till förslaget enligt 3 §:

1. en kopia av den årsredovisning som innehåller de senast fastställda balans- och resultaträkningarna, försedd med en anteckning om bolagsstämmans beslut om bolagets vinst eller förlust,
2. en kopia av revisionsberättelsen för det år årsredovisningen avser,
3. en redogörelse, undertecknad av styrelsen, för händelser av väsentlig betydelse för bolagets ställning som har inträffat efter det att årsredovisningen lämnades, samt
4. ett yttrande över den redogörelse som avses i 3, undertecknat av bolagets revisor.

4 a § Om styrelsen i ett bolag som omfattas av lagen (2015:1016) om resolution tar emot eller upprättar ett förslag till stämmobeslut om likvidation enligt 3 eller 4 §, ska styrelsen underrätta Riksgäldskontoret och Finansinspektionen om förslaget.

Om bolaget är försatt i resolution eller om Riksgäldskontoret underrättar styrelsen om att bolaget ska försättas i resolution, får kallelse till en bolagsstämma där frågan om likvidation av bolaget ska prövas inte utfärdas. *Lag (2015:1030)*

Kallelsens innehåll

5 § Kallelsen till bolagsstämman skall ange det huvudsakliga innehållet i förslaget till beslut om likvidation.

Tillhandahållande av förslaget till beslut

6 § Styrelsen ska hålla förslaget enligt 3 §, i förekommande fall tillsammans med de handlingar som anges i 4 §, tillgängligt för aktieägarna under minst två veckor närmast före den bolagsstämma där frågan om likvidation ska prövas. Kopior av handlingarna ska genast och utan kostnad för mottagaren sändas till de aktieägare som begär det och uppger sin postadress.

Handlingarna ska läggas fram på stämman.

I fråga om publika aktiebolag, vars aktier är upptagna till handel på en reglerad marknad eller en motsvarande marknad utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, gäller 52 § i stället för denna paragraf. *Lag (2010:1516)*

Innehållet i bolagsstämmans beslut

7 § Bolagsstämmans beslut om likvidation skall innehålla de uppgifter som framgår av 3 § andra stycket 2 och, i förekommande fall, 5.

Registrering

8 § Bolagsstämman skall vidta åtgärder för att beslutet om likvidation genast anmäls för registrering i aktiebolagsregistret.

Tidpunkt då beslutet om likvidation börjar gälla

9 § Bolagsstämmans beslut om likvidation gäller omedelbart eller från och med den senare dag bolagsstämman bestämmer. Om inte bolagsordningen föreskriver en senare dag, får dagen inte sättas senare än det närmast följande räkenskapsårets första dag. När det finns grund för tvångslikvidation enligt 11, 12 eller 17 §, gäller beslutet alltid omedelbart.

Allmänt om tvångslikvidation

10 § I 11 § finns bestämmelser om att Bolagsverket i vissa fall skall besluta om likvidation. I 12, 17, 21, 50 och 51 §§ finns bestämmelser om att allmän domstol i vissa fall skall besluta om likvidation.

Bolagsverkets och domstolens beslut skall registreras i aktiebolagsregistret.

10 a § Om bolaget omfattas av lagen (2015:1016) om resolution, ska Bolagsverket eller domstolen underrätta Riksgäldskontoret och Finansinspektionen om ansökan eller anmälan om likvidation.

Bolagsverket eller domstolen får inte besluta om likvidation, om Riksgäldskontoret har meddelat att bolaget är försatt eller ska försättas i resolution. *Lag (2015:1030)*

Tvångslikvidation på grund av Bolagsverkets beslut

11 § Bolagsverket skall besluta att bolaget skall gå i likvidation, om

1. bolaget inte på föreskrivet sätt har kommit in med anmälan till Bolagsverket om sådan behörig styrelse, verkställande direktör, särskild delgivningsmottagare eller revisor som skall finnas enligt denna lag,
2. bolaget inte till Bolagsverket har kommit in med årsredovisning och revisionsberättelse enligt 8 kap. 3 § första stycket årsredovisningslagen (1995:1554) eller, i förekommande fall, koncernredovisning och koncernrevisionsberättelse enligt 8 kap. 16 § samma lag inom elva månader från räkenskapsårets utgång,
3. bolaget efter beslut om att aktiekapitalet skall vara bestämt i kronor i stället för i euro har ett registrerat aktiekapital eller minimikapital som inte står i överensstämmelse med 1 kap. 5 § eller, i fråga om publika aktiebolag, 14 § och bolaget inte inom sex månader från det att beslutet fick verkan har anmält nödvändiga beslut om ändring i bolagsordningen och om ökning av aktiekapitalet för registrering, eller
4. bolaget på grund av bestämmelserna i 19 kap. 6 eller 16 § är skyldigt att minska aktiekapitalet till ett belopp som understiger lägsta tillåtna aktiekapital enligt 1 kap. 5 § eller, ifråga om publika aktiebolag, 14 §.

Beslut om likvidation skall dock inte meddelas, om likvidationsgrunden har upphört under ärendets handläggning hos Bolagsverket och avgift som har påförts enligt 26 § har betalats.

En fråga om likvidation enligt första stycket prövas av Bolagsverket självmant eller på ansökan av styrelsen, en styrelseledamot, den verkställande direktören, en aktieägare, en borgenär eller, i sådana fall som avses i första stycket 1, någon annan vars rätt är beroende av att det finns någon som kan företräda bolaget.

Beslutet om likvidation gäller omedelbart.

Tvångslikvidation på grund av bestämmelse i bolagsordningen

12 § Allmän domstol skall besluta att bolaget skall gå i likvidation, om bolaget enligt bolagsordningen är skyldigt att gå i likvidation.

En fråga om likvidation enligt första stycket tas upp av tingsrätten på anmälan av Bolagsverket eller på ansökan av styrelsen, en styrelseledamot, den verkställande direktören eller en aktieägare.

Beslutet om likvidation gäller omedelbart.

Tvångslikvidation på grund av kapitalbrist, m.m.

Skyldighet att upprätta kontrollbalansräkning

13 § Styrelsen skall genast upprätta och låta bolagets revisor granska en kontrollbalansräkning

1. när det finns skäl att anta att bolagets eget kapital, beräknat enligt 14 §, understiger hälften av det registrerade aktiekapitalet, eller
2. när det vid verkställighet enligt 4 kap. utsökningsbalken har visat sig att bolaget saknar tillgångar till full betalning av utmätningsfordringen. *Lag (2007:317)*

Kontrollbalansräkningens innehåll

14 § En kontrollbalansräkning skall upprättas enligt tillämplig lag om årsredovisning. Vid beräkningen av det egna kapitalets storlek får följande justeringar göras.

1. Tillgångar får tas upp till ett högre värde och avsättningar och skulder tas upp till ett lägre värde än i den ordinarie redovisningen, om de värderingsprinciper som används vid upprättande av kontrollbalansräkningen är förenliga med god redovisningssed. Pensionsåtaganden som enligt 8 a § lagen (1967:531) om tryggande av pensionsutfästelse m.m. har redovisats under en delpost under rubriken Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser får dock inte tas upp till lägre belopp än vad som är tillåtet enligt 7 § samma lag.
2. Tillgångar får redovisas till nettoförsäljningsvärdet.
3. Skulder på grund av statligt stöd för vilket återbetalningsskyldigheten är beroende av bolagets ekonomiska ställning behöver inte redovisas, om stödet, i händelse av konkurs eller likvidation, skall betalas tillbaka först sedan övriga skulder har betalats.

Obeskattade reserver skall delas upp på eget kapital och uppskjuten skatteskuld.

Justeringar enligt första och andra styckena skall redovisas särskilt.

Kontrollbalansräkningen skall undertecknas av styrelsen.

Första kontrollstämman

15 § Om kontrollbalansräkningen utvisar att bolagets eget kapital understiger hälften av det registrerade aktiekapitalet, skall styrelsen snarast möjligt utfärda kallelse till en bolagsstämma som skall pröva om bolaget skall gå i likvidation (första kontrollstämman). I fråga om beslutsunderlag och kallelse skall bestämmelserna i 3–6 §§ tillämpas.

Kontrollbalansräkningen och ett yttrande av revisorn över denna skall läggas fram på stämman.

Andra kontrollstämman

16 § Om den kontrollbalansräkning som har lagts fram vid den första kontrollstämman inte utvisar att det egna kapitalet, beräknat enligt 14 §, vid tiden för stämman uppgick till minst det registrerade aktiekapitalet och stämman inte har beslutat att bolaget skall gå i likvidation, skall bolagsstämman inom åtta månader från den första kontrollstämman på nytt pröva frågan om bolaget skall gå i likvidation (andra kontrollstämman). I fråga om beslutsunderlag och kallelse skall bestämmelserna i 3–6 §§ tillämpas.

Styrelsen skall inför den andra kontrollstämman upprätta en ny kontrollbalansräkning enligt 14 § och låta bolagets revisor granska den. Den nya kontrollbalansräkningen och ett yttrande av bolagets revisor över denna skall läggas fram på stämman.

Beslut om tvångslikvidation

17 § Allmän domstol skall besluta att bolaget skall gå i likvidation, om

1. någon andra kontrollstämma inte hålls inom den tid som anges i 16 § första stycket, eller
2. den kontrollbalansräkning som har lagts fram vid den andra kontrollstämman inte har granskats av bolagets revisor eller inte utvisar att det egna kapitalet, beräknat enligt 14 §, vid tiden för stämman uppgick till minst det registrerade aktiekapitalet och stämman inte har beslutat att bolaget skall gå i likvidation.

I sådana fall som avses i första stycket skall styrelsen ansöka hos tingsrätten om beslut om likvidation. Ansökan skall göras inom två veckor från den andra kontrollstämman eller, om en sådan inte har hållits, från den tidpunkt då den senast skulle ha hållits. Frågan om likvidation kan även prövas på ansökan av en styrelseledamot, den verkställande direktören, en revisor i bolaget eller en aktieägare.

Beslut om likvidation skall inte meddelas, om det under ärendets handläggning vid tingsrätten visas att en kontrollbalansräkning som utvisar att bolagets eget kapital, beräknat enligt 14 §, uppgår till minst det registrerade aktiekapitalet har granskats av bolagets revisor och lagts fram på en bolagsstämma.

Beslutet om likvidation gäller omedelbart.

Personligt betalningsansvar för bolagets företrädare

18 § Om styrelsen har underlåtit att

1. i enlighet med 13 § upprätta och låta bolagets revisor granska en kontrollbalansräkning enligt 14 §,
2. i enlighet med 15 § sammankalla en första kontrollstämma, eller
3. i enlighet med 17 § ansöka hos tingsrätten om att bolaget skall gå i likvidation,

svarar styrelsens ledamöter solidariskt för de förpliktelser som uppkommer för bolaget under den tid som underlåtenheten består.

Den som med vetskap om styrelsens underlåtenhet handlar på bolagets vägnar svarar solidariskt med styrelsens ledamöter för de förpliktelser som därigenom uppkommer för bolaget.

Ansvaret enligt första och andra styckena gäller inte för den som visar att han eller hon inte har varit försumlig.

I sådana fall som avses i 13 § 1 gäller ansvaret enligt första stycket 1 endast om bolagets eget kapital, beräknat enligt 14 §, understeg hälften av bolagets registrerade aktiekapital vid den tidpunkt då styrelsens skyldighet att upprätta kontrollbalansräkning uppkom. Ansvaret gäller inte om bolagets eget kapital hade stigit över denna gräns efter den angivna tidpunkten men innan kontrollbalansräkningen senast skulle vara upprättad.

Personligt betalningsansvar för aktieägare

19 § En aktieägare som med vetskap om att bolaget är skyldigt att gå i likvidation enligt 17 § första stycket deltar i ett beslut att fortsätta bolagets verksamhet ansvarar solidariskt med dem som svarar enligt 18 § för de förpliktelser som uppkommer för bolaget efter den tidpunkt som anges i 17 § andra stycket.

Ansvarsperiodens slut

20 § Ansvaret enligt 18 och 19 §§ omfattar inte förpliktelser som uppkommer sedan

1. en ansökan enligt 17 § andra stycket har gjorts,
2. en kontrollbalansräkning som utvisar att bolagets eget kapital, beräknat enligt 14 §, uppgår till det registrerade aktiekapitalet har granskats av bolagets revisor och lagts fram på bolagsstämma, eller
3. bolagsstämman, Bolagsverket eller domstol har beslutat om likvidation.

Upphörande av det personliga betalningsansvaret

20 a § Ansvaret enligt 18 och 19 §§ upphör, om inte en talan om sådant ansvar väcks inom tre år från uppkomsten av den förpliktelse som ansvaret avser eller inom ett år från det att förpliktelsen senast skulle ha fullgjorts.

Första stycket gäller inte det regressansvar som kan uppkomma genom att någon som är betalningsansvarig fullgör mer än sin andel av en förpliktelse som flera är betalningsansvariga för.

Preskriptionslagen (1981:130) gäller inte för ansvaret enligt 18 och 19 §§, utom i det fall som avses i andra stycket. *Lag (2013:143)*

Tvångslikvidation och inlösen på grund av majoritetsmissbruk

Likvidation

21 § Om en aktieägare genom att missbruka sitt inflytande i bolaget uppsåtligen har medverkat till en överträdelse av denna lag, tillämplig lag om årsredovisning eller bolagsordningen, kan allmän domstol på talan av ägare till en tiondel av samtliga aktier besluta att bolaget skall gå i likvidation, om det finns särskilda skäl till det på grund av missbrukets långvarighet eller någon annan anledning.

Om en aktieägare, sedan en talan enligt första stycket har väckts, för sin del återkallar talan, kan övriga aktieägare som har väckt talan fullfölja denna.

Inlösen av aktier

22 § I det fall som avses i 21 § kan domstolen på yrkande av bolaget i stället för att besluta om likvidation ålägga bolaget att inom viss tid lösa in kärandens aktier. Om bolaget inte löser in aktierna inom den tid som domstolen har fastställt, skall domstolen på talan av den vars aktier skulle ha lösts in besluta att bolaget skall gå i likvidation.

När domstolen prövar bolagets yrkande skall den ta särskild hänsyn till de anställdas och borgenärernas intressen. Inlösen får inte ske om bolagets eget kapital, beräknat enligt 14 §, efter inlösen skulle understiga hälften av det registrerade aktiekapitalet.

Syssloman

23 § Om talan har väckts enligt 21 § och det finns en påtaglig risk att fortsatt missbruk väsentligt skadar kärandens rätt, får domstolen utse en eller flera sysslomän att i styrelsens och den verkställande direktörens ställe förvalta bolaget till dess att domstolens beslut i frågan om likvidation har vunnit laga kraft. Beslutet att utse en syssloman gäller omedelbart. Beslutet skall registreras i aktiebolagsregistret.

Ett beslut i en fråga om utseende av syssloman får överklagas särskilt. En domstol som skall pröva ett överklagande får besluta att det överklagade beslutet tills vidare inte skall gälla. *Lag (2007:317)*

Handläggningen av frågor om likvidation

Handläggning hos Bolagsverket

24 § I ett ärende enligt 11 § ska Bolagsverket förelägga bolaget samt aktieägare och borgenärer som vill yttra sig i ärendet att komma in med ett skriftligt yttrande eller efterfrågade handlingar till verket inom en viss tid. Föreläggandet ska delges bolaget, om det kan ske på annat sätt än enligt 38 och 47–51 §§ delgivningslagen (2010:1932). Bolagsverket ska kungöra föreläggandet i Post- och Inrikes Tidningar minst en månad före utgången av den utsatta tiden. *Lag (2010:1977)*

Handläggning hos allmän domstol

25 § I ett ärende enligt 12 eller 17 § ska domstolen förelägga bolaget samt aktieägare och borgenärer som vill yttra sig i ärendet att komma in med ett skriftligt yttrande till domstolen inom en viss tid. Föreläggandet ska delges bolaget, om det kan ske på annat sätt än enligt 38 och 47–51 §§ delgivningslagen (2010:1932). Domstolen ska kungöra föreläggandet i Post- och Inrikes Tidningar minst en månad före utgången av den utsatta tiden. *Lag (2010:1977)*

Avgift

26 § Om Bolagsverket självmant meddelar bolaget ett likvidationsföreläggande som grundar sig på 11 § första stycket 1, skall bolaget förpliktas att betala en särskild avgift för kostnaderna i likvidationsärendet.

Bolaget får förpliktas att betala en avgift enligt första stycket endast om Bolagsverket senast sex veckor innan föreläggandet meddelades har skickat en påminnelse till bolaget på dess senast anmälda postadress om den brist som föreläggandet avser. Påminnelsen skall innehålla en upplysning om att bolaget kan bli skyldigt att betala en avgift om bristen inte avhjälps.

Om det kommer fram i likvidationsärendet att det inte fanns grund för tvångslikvidation när föreläggandet meddelades, skall avgiftsbeslutet upphävas.

Regeringen får meddela föreskrifter om avgiftens storlek.

27 § Bolaget skall befrias från avgiften enligt 26 § om den underlåtenhet som har föranlett avgiften framstår som ursäktlig med hänsyn till omständigheter som bolaget inte har kunnat råda över. Bolaget skall också befrias från avgiften om det framstår som uppenbart oskäligt att ta ut den.

Bestämmelserna om befrielse från avgift skall beaktas även om något yrkande om detta inte har framställts, om det föranleds av vad som har förekommit i ärendet.

Om en avgift inte har betalats efter betalningsuppmaning, skall avgiften lämnas för indrivning. Regeringen får föreskriva att indrivning inte behöver begäras för ringa belopp.

Bestämmelser om indrivning finns i lagen (1993:891) om indrivning av statliga fordringar m.m. Vid indrivning får verkställighet enligt utsökningsbalken ske.

Beslut om att utse eller entlediga en likvidator

Beslut att utse en likvidator

28 § En domstol skall utse en eller flera likvidatorer när den beslutar om likvidation.

Bolagsverket skall utse en eller flera likvidatorer när

1. verket beslutar om likvidation,
2. verket har registrerat ett beslut om likvidation enligt 8 §, och
3. ett bolag i likvidation i annat fall saknar en till registret anmäld behörig likvidator.

Ett beslut att utse en likvidator skall registreras.

Den som utses till likvidator skall vara lämplig för uppdraget. Den som har ingått i bolagets ledning eller som genom aktieinnehav har utövat ett bestämmande inflytande över bolaget får utses till likvidator endast om det finns särskilda skäl.

Beslut att entlediga en likvidator

29 § Om en likvidator begär att få avgå och visar skäl till det, skall likvidatorn entledigas. En likvidator skall också entledigas om han eller hon inte är lämplig eller av någon annan orsak bör skiljas från uppdraget.

En likvidator entledigas av domstol eller, om likvidatorn har utsetts av Bolagsverket och själv begär att bli entledigad, av Bolagsverket.

En ansökan om att domstol skall besluta om entledigande kan göras av Bolagsverket, likvidatorn, en aktieägare eller någon annan vars rätt är beroende av likvidationen.

Den som entledigar en likvidator skall genast utse en ny. Detta gäller dock inte om det finns någon annan likvidator och det inte kan anses nödvändigt att utse en ny likvidator i den entledigades ställe.

Genomförandet av likvidationen

Likvidatorns ställning

30 § En likvidator träder i styrelsens och den verkställande direktörens ställe och har i uppdrag att genomföra likvidationen. Bestämmelserna om styrelse och styrelseledamöter i denna lag, med undantag för 8 kap. 9 §, och i tillämplig lag om årsredovisning gäller även i fråga om likvidatorn, om inte annat följer av detta kapitel.

Om bolagsstämman har beslutat att bolaget ska gå i likvidation, företräds bolaget av styrelsen och, i förekommande fall, den verkställande direktören till dess att en likvidator har utsetts. *Lag (2014:539)*

Revision och annan granskning under likvidationen

31 § Uppdrag att vara revisor, lekmannarevisor eller särskild granskare upphör inte genom att bolaget går i likvidation. Bestämmelserna i 9 och 10 kap. skall tillämpas under likvidationen.

Revisorn skall i revisionsberättelsen uttala sig om huruvida likvidationen fördröjs i onödan.

Bolagsstämmans ställning under likvidationen

32 § Bestämmelserna i denna lag om bolagsstämma gäller även under likvidationen, om inte annat följer av bestämmelserna i detta kapitel eller av ändamålet med likvidationen.

Redovisning för tiden innan likvidator utsågs

33 § När bolaget har gått i likvidation och en likvidator har utsetts, ska styrelsen och den verkställande direktören genast redovisa sin förvaltning av bolagets angelägenheter under den tid för vilken redovisningshandlingar inte förut har lagts fram på bolagsstämma. Redovisningen ska upprättas enligt tillämplig lag om årsredovisning och granskas av bolagets revisor enligt bestämmelserna om revision i 9 kap. denna lag. Redovisningen och revisionsberättelsen ska läggas fram på bolagsstämma så snart det kan ske. Bestämmelserna i 7 kap. 11 § 3 och 25 § om stämmans behandling av frågan om ansvarsfrihet och om tillhandahållande av handlingar inför stämman ska tillämpas.

Om den tid som redovisningen ska avse omfattar även föregående räkenskapsår, ska det upprättas en särskild redovisning för det året och, om bolaget är ett moderbolag som är skyldigt att upprätta koncernredovisning, en särskild koncernredovisning.
Lag (2010:834)

Kallelse på okända borgenärer

34 § Likvidatorn skall snarast efter det att han eller hon har tillträtt ansöka om kallelse på bolagets okända borgenärer enligt lagen (1981:131) om kallelse på okända borgenärer.

Avvecklingen av rörelsen

35 § Så snart det kan ske skall likvidatorn genom försäljning på offentlig auktion eller på annat lämpligt sätt förvandla bolagets egendom till pengar, i den utsträckning det behövs för likvidationen, samt betala bolagets skulder. Bolagets rörelse får fortsättas, om det behövs för en ändamålsenlig avveckling eller för att de anställda skall få skälig tid att skaffa sig ny anställning.

Obestånd

36 § Om bolaget är på obestånd, skall likvidatorn ansöka om att bolaget försätts i konkurs.

Redovisning under likvidationen

37 § Likvidatorn ska för varje räkenskapsår upprätta en årsredovisning, som ska läggas fram på årsstämman. I fråga om stämman och redovisningen ska följande bestämmelser inte tillämpas:

- 7 kap. 11 § 2 denna lag,
- 2 kap. 1 § andra stycket, 5 kap. 20, 37–44 och 48 §§, 6 kap. 2 § första stycket och 5 § årsredovisningslagen (1995:1554),
- 5 kap. 2 § 4 och 6 kap. 3 § lagen (1995:1559) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag, samt
- 5 kap. 2 § 6 och 7 och 6 kap. 2 och 3 §§ lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag.

I balansräkningen får det egna kapitalet tas upp i en post. Balansräkningen ska innehålla uppgift om aktiekapitalet, i förekommande fall fördelat på olika aktieslag.

En tillgång får inte tas upp till högre värde än den beräknas inbringa efter avdrag för försäljningskostnaderna. Om en tillgång kan beräknas inbringa ett väsentligt högre belopp än det värde som tas upp i balansräkningen, ska det beräknade beloppet anges särskilt vid tillgångsposten. Om en skuld eller likvidationskostnad kan beräknas kräva ett belopp som väsentligt avviker från vad som har redovisats som skuld, ska det beräknade beloppet anges vid skuldposten.

Bestämmelserna om koncernredovisning och om delårsrapport i tillämplig lag om årsredovisning ska inte tillämpas på bolag i likvidation. *Lag (2015:824)*

Skifte

38 § När den anmälningstid som har satts ut i kallelsen på okända borgenärer har löpt ut och alla kända skulder har betalats, skall likvidatorn skifta bolagets återstående tillgångar. Om det råder tvist om en skuld eller om en skuld inte har förfallit till betalning eller av annan orsak inte kan betalas, skall pengar sättas av till betalning av skulden och återstoden skiftas.

Talan mot skifte

39 § En aktieägare som är missnöjd med skiftet får väcka talan mot bolaget senast tre månader efter det att slutredovisning enligt 40 § lades fram på bolagsstämma.

Om skiftet ändras till följd av en talan enligt första stycket, skall den som har uppburit för mycket återbära överskjutande del. På värdet av den egendom som skall återbäras skall mottagaren betala ränta enligt 5 § räntelagen (1975:635) från det att egendomen lämnades ut till dess att ränta skall betalas enligt 6 § räntelagen till följd av 3 eller 4 § samma lag. Om det uppkommer brist vid återbäringen, är de personer som har medverkat till skiftet ansvariga för denna enligt bestämmelserna i 17 kap. 7 §.

Slutredovisning

40 § När uppdraget som likvidator har fullgjorts, skall likvidatorn så snart som möjligt lämna slutredovisning för förvaltningen genom en förvaltningsberättelse som avser likvidationen i dess helhet. Berättelsen skall även innehålla en redogörelse för skiftet. Tillsammans med berättelsen skall lämnas redovisningshandlingar för hela likvidationstiden.

Berättelsen och redovisningshandlingarna skall lämnas till bolagets revisor. Revisorn skall inom en månad därefter lämna en revisionsberättelse över slutredovisningen och förvaltningen under likvidationen.

När revisionsberättelsen har lämnats till likvidatorn, skall han eller hon genast kalla aktieägarna till en bolagsstämma för granskning av slutredovisningen. Förvaltningsberättelsen med bifogade redovisningshandlingar och revisionsberättelsen skall under minst två veckor före bolagsstämman hållas tillgängliga hos bolaget för aktieägarna. Kopior av handlingarna skall genast och utan kostnad för mottagaren sändas till de aktieägare som begär det och uppger sin postadress. Handlingarna skall läggas fram på stämman.

Bolagsstämman skall fatta beslut angående ansvarsfrihet för likvidatorn. I fråga om beslutet gäller bestämmelserna i 7 kap. 14 § andra stycket. *Lag (2007:317)*

Bolagets upplösning

41 § När likvidatorn har lagt fram slutredovisningen, är bolaget upplöst. Likvidatorn skall genast anmäla detta för registrering i aktiebolagsregistret. Kopior av de handlingar som anges i 40 § tredje stycket skall bifogas anmälan.

Preskription av rätt till andel i tillgångarna

42 § En aktieägare som inte inom fem år efter det att slutredovisningen lades fram på bolagsstämma anmäler sig för att lyfta vad han eller hon har fått vid skiftet förlorar sin rätt till andel i de skiftade tillgångarna. Med tillämpning av 44 § ska kvarvarande tillgångar då skiftas mellan bolagets övriga aktieägare. Om tillgångarna är av obetydligt värde, kan Bolagsverket på anmälan av likvidatorn besluta att tillgångarna istället ska tillfalla Allmänna arvsfonden. *Lag (2011:899)*

Skadeståndstalan

43 § Trots bestämmelserna i 41 § kan ägare till en tiondel av samtliga aktier hos likvidatorn begära bolagsstämma för behandling av en fråga om talan om skadestånd till bolaget enligt 29 kap. 1–3 §§. I så fall skall bestämmelsen i 7 kap. 17 § andra stycket tillämpas.

Fortsatt likvidation

44 § Om en tillgång framkommer för bolaget efter dess upplösning enligt 41 § eller om talan väcks mot bolaget eller det av annat skäl uppkommer behov av en likvidationsåtgärd, ska likvidationen fortsätta.

Likvidatorn ska genast anmäla den fortsatta likvidationen för registrering i aktiebolagsregistret. Kallelse till den första bolagsstämman efter återupptagandet ska ske enligt bolagsordningen. Dessutom ska skriftlig kallelse sändas till varje aktieägare vars postadress är införd i aktieboken eller på annat sätt känd för bolaget.

Om den tillgång som avses i första stycket är av obetydligt värde, kan Bolagsverket på anmälan av likvidatorn besluta att tillgången i stället ska tillfalla Allmänna arvsfonden.

Lag (2011:899)

Upphörande av likvidation

45 § Om bolaget har gått i likvidation på grund av bolagsstämmans beslut eller, i de fall som avses i 17 § och 51 § första stycket, på grund av domstols beslut, kan stämman sedan bolagets revisor har yttrat sig besluta att likvidationen skall upphöra och bolagets verksamhet återupptas. Ett sådant beslut får dock inte fattas, om

1. det finns grund för tvångslikvidation enligt 11 eller 12 §,
2. bolagets eget kapital, beräknat enligt 14 §, enligt revisorns yttrande inte uppgår till det registrerade aktiekapitalet, eller
3. utskiftning har ägt rum.

När bolagsstämman beslutar att likvidationen skall upphöra, skall den samtidigt välja styrelse.

Likvidatorn skall se till att beslutet om att likvidationen skall upphöra och valet av styrelse genast anmäls för registrering i aktiebolagsregistret. Beslutet får inte verkställas förrän det har registrerats.

46 § Om ett likvidationsbeslut som har gått i verkställighet har blivit upphävt genom en domstols dom eller beslut som har vunnit laga kraft, skall likvidatorn genast anmäla detta för registrering i aktiebolagsregistret samt, om det upphävda likvidationsbeslutet är sådant som avses i 11, 12, 17 eller 21 §, kalla till bolagsstämma för val av styrelse.

Lag (2005:812)

47 § När en likvidation har upphört enligt 45 eller 46 §, skall 40 § tillämpas. Kopior av de handlingar som anges i 40 § tredje stycket skall ges in till Bolagsverket.

Konkurs

Registrering

48 § Beslut om konkurs och beslut om företagsrekonstruktion skall registreras i aktiebolagsregistret.

Företrädare för bolaget i dess egenskap av konkursgäldenär

49 § Under konkursen företräds bolaget som konkursgäldenär av den styrelse och verkställande direktör eller de likvidatorer som fanns vid konkursens början. Bestämmelserna i denna lag om rätt att avgå, om entledigande och om nytillsättning gäller dock även under konkursen.

Bolagets upplösning efter konkurs

50 § Om bolaget är försatt i konkurs och denna avslutas utan överskott, är bolaget upplöst när konkursen avslutas. Finns det efter konkursens avslutande tillgångar som

inte omfattas av konkursen eller väcks talan mot bolaget eller uppkommer det av annat skäl behov av en likvidationsåtgärd, ska allmän domstol på ansökan av den som berörs besluta om likvidation. Ett sådant beslut gäller omedelbart. Kallelse till den första bolagsstämman efter beslutet ska ske enligt 44 § andra stycket.

I artikel 48.2 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2015/848 av den 20 maj 2015 om insolvensförfaranden finns en särskild bestämmelse om när en juridisk person eller ett företag ska anses upplöst. *Lag (2017:484)*

Likvidation efter överskottskonkurs m.m.

51 § Om en konkurs avslutas med överskott eller läggs ned efter frivillig uppgörelse eller om egendomen i konkursboet återställs till bolaget till följd av att ackord har fastställts, skall allmän domstol i samband med att konkursen avslutas besluta att bolaget skall gå i likvidation. Ett sådant beslut gäller omedelbart.

Var bolaget i likvidation när det försattes i konkurs, skall likvidationen fortsätta enligt 44 §, om konkursen avslutas på det sätt som anges i första stycket.

Särskilda bestämmelser om tillhandahållande av förslag till beslut m.m. i vissa publika aktiebolag

52 § I ett publikt aktiebolag, vars aktier är upptagna till handel på en reglerad marknad eller en motsvarande marknad utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, ska styrelsen hålla förslaget enligt 3 §, i förekommande fall tillsammans med de handlingar som anges i 4 §, tillgängligt för aktieägarna under minst tre veckor närmast före den bolagsstämma där frågan om likvidation ska prövas. Kopior av handlingarna ska genast och utan kostnad för mottagaren sändas till de aktieägare som begär det och uppger sin postadress.

Handlingarna ska hållas tillgängliga på bolagets webbplats under minst tre veckor närmast före stämman och dagen för stämman. De ska vidare läggas fram på stämman. *Lag (2010:1516)*

26 kap. Byte av bolagskategori

Byte från privat till publikt aktiebolag

1 § Ett beslut om att ett privat aktiebolag skall bli publikt fattas av bolagsstämman enligt bestämmelserna i 7 kap. om ändring av bolagsordningen.

2 § Om den bolagsstämma som skall besluta om byte enligt 1 § hålls senare än sex månader efter utgången av det senaste räkenskapsår för vilket årsredovisning och revisionsberättelse har lämnats, skall det på bolagsstämman läggas fram en redogörelse med sådant innehåll som anges i 23 kap. 10 § andra och tredje styckena. Uppgifterna i redogörelsen skall avse tiden från utgången av nämnda räkenskapsår till en dag som infaller tidigast tre månader före dagen för bolagsstämman. *Lag (2007:373)*

3 § Ett beslut enligt 1 § skall anmälas för registrering i aktiebolagsregistret.

Beslutet får registreras endast om

1. bolagets registrerade aktiekapital uppgår till minst det belopp som anges i 1 kap. 14 §,
2. ett yttrande visas upp, undertecknat av en auktoriserad eller godkänd revisor eller ett registrerat revisionsbolag, av vilket det framgår att det finns täckning för det registrerade aktiekapitalet, och
3. bolagets firma inte strider mot föreskrifterna i 28 kap. 1 och 7 §§ om ett publikt aktiebolags firma.

4 § Ett privat aktiebolag skall anses ha blivit publikt när beslutet om att bolaget skall vara publikt har registrerats.

5 § Bestämmelserna i 2 kap. 29–31 §§ tillämpas också när ett aktiebolag som har blivit publikt enligt 4 § inom två år från registreringen av beslutet träffar avtal som avses i 2 kap. 29 §.

Byte från publikt till privat aktiebolag

6 § Ett beslut om att ett publikt aktiebolag skall bli privat fattas av bolagsstämman enligt bestämmelserna i 7 kap. om ändring av bolagsordningen. Beslutet är dock giltigt endast om det har biträtts av samtliga aktieägare som är närvarande vid bolagsstämman och dessa tillsammans företräder minst nio tiondelar av samtliga aktier i bolaget.

7 § Ett beslut enligt 6 § skall anmälas för registrering i aktiebolagsregistret.

Beslutet får registreras endast om bolagets firma inte strider mot föreskrifterna i 28 kap. 1 och 2 §§ om ett privat aktiebolags firma.

8 § Ett publikt aktiebolag skall anses ha blivit privat när beslutet om byte till privat aktiebolag har registrerats.

27 kap. Registrering

Aktiebolagsregistret

1 § Bolagsverket ska föra ett aktiebolagsregister för registrering enligt denna lag eller annan författning.

Av 13 kap. 1 § första stycket lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse framgår att bankaktiebolag ska registreras i bankregistret. Av 17 kap. 1 § försäkringsrörelselagen (2010:2043) framgår att försäkringsaktiebolag ska registreras i försäkringsregistret. När det i denna lag hänvisas till aktiebolagsregistret, ska hänvisningen beträffande bankaktiebolag och försäkringsaktiebolag avse bankregistret respektive försäkringsregistret.

I fråga om registrering i aktiebolagsregistret av redovisnings- och revisionshandlingar gäller bestämmelserna i tillämplig lag om årsredovisning i stället för bestämmelserna i detta kapitel. *Lag (2015:719)*

1 a § En registrering i aktiebolagsregistret ska göras på svenska. Om det bolag som en registrering avser begär det, ska registreringen dessutom göras på något annat officiellt språk inom Europeiska unionen eller på norska eller isländska.

Den som begär att en registrering ska göras på något annat språk än svenska ska, om inte Bolagsverket beslutar något annat, ge in en översättning till det språket av de uppgifter eller handlingar som ska registreras. Översättningen ska vara gjord av en översättare som är auktoriserad eller har motsvarande utländsk behörighet. *Lag (2007:1466)*

Allmän associationsrätt

Handläggning av registreringsärenden

2 § Om den som har gjort en registreringsanmälan inte har följt vad som gäller om anmälan, skall Bolagsverket förelägga honom eller henne att yttra sig i frågan eller vidta rättelse inom viss tid. Detsamma gäller, om verket finner att det beslut som anmäls för registrering eller en handling som bifogas anmälan

1. inte har tillkommit i behörig ordning,
2. till sitt innehåll strider mot lag eller annan författning eller mot bolagsordningen, eller
3. i något viktigare hänseende är otydligt eller vilseledande formulerat.

Om den som har gjort anmälan inte följer ett föreläggande enligt första stycket, skall anmälan skrivas av. En upplysning om detta skall tas in i föreläggandet.

Om det även sedan anmälaren har yttrat sig finns hinder för registrering som anmälaren har haft tillfälle att yttra sig över, skall Bolagsverket vägra registrering. Om det finns skäl för det, får dock verket ge den som har gjort anmälan tillfälle att yttra sig på nytt innan beslut fattas i ärendet.

Trots bestämmelserna i första–tredje styckena får ett bolagsstämmobeslut registreras, om det enligt 7 kap. 51 § första stycket inte längre är möjligt att föra talan mot beslutet.

Kungörande i Post- och Inrikes Tidningar

3 § Bolagsverket skall genast kungöra i Post- och Inrikes Tidningar vad som har registrerats i aktiebolagsregistret. Beslut om konkurs eller företagsrekonstruktion skall dock inte kungöras enligt denna lag.

En kungörelse som avser en ändring i ett förhållande som tidigare har förts in i registret skall endast ange ändringens art.

En kungörelse skall avfattas på samma språk som registreringen i aktiebolagsregistret. *Lag (2006:486)*

Verkan av registrering och kungörande

4 § Det som enligt denna lag eller särskilda bestämmelser har förts in i aktiebolagsregistret skall anses ha kommit till tredje mans kännedom, om det enligt 3 § har kungjorts i Post- och Inrikes Tidningar. Detta gäller dock inte beträffande rättshandlingar eller andra åtgärder som har vidtagits före den sextonde dagen efter kungörandet, om tredje man visar att det var omöjligt för honom eller henne att känna till det som har kungjorts.

I fråga om rättshandlingar och andra åtgärder som har vidtagits innan sådant kungörande som avses i första stycket har skett, kan bolaget inte åberopa det förhållande som blivit eller bort bli infört i registret mot någon annan än den som bolaget visar har känt till förhållandet. *Lag (2006:486)*

4 a § Om det som har kungjorts i Post- och Inrikes Tidningar inte stämmer överens med det som har införts i aktiebolagsregistret, kan bolaget inte åberopa kungörelsens innehåll mot tredje man. Tredje man kan dock åberopa kungörelsens innehåll mot bolaget, om bolaget inte visar att han eller hon kände till vad som har förts in i aktiebolagsregistret.

Om en uppgift har förts in i aktiebolagsregistret och kungjorts i Post- och Inrikes Tidningar såväl på svenska som i översättning till ett främmande språk och översättningen avviker från den svenska språkversionen, kan bolaget inte åberopa översättningen mot tredje man. Tredje man kan dock åberopa översättningen mot bolaget, om bolaget inte visar att han eller hon kände till den svenska språkversionen. *Lag (2006:486)*

5 § Om en anmälan om vem som har utsetts till styrelseledamot eller verkställande direktör har förts in i aktiebolagsregistret och kungjorts i Post- och Inrikes Tidningar enligt 3 §, kan bolaget inte mot tredje man åberopa fel eller brister vid beslutet att utse den registrerade personen. Detta gäller dock inte, om bolaget visar att tredje man kände till felet eller bristen.

Avregistrering av obehöriga företrädare

6 § Om en styrelseledamot, verkställande direktör, särskild firmatecknare, annan ställföreträdare för bolaget, revisor eller lekmannarevisor har försatts i konkurs, fått förvaltare enligt 11 kap. 7 § föräldrabalken eller fått näringsförbud, ska Bolagsverket stryka ställföreträdaren, revisorn eller lekmannarevisorn ur aktiebolagsregistret. Detsamma gäller om godkännandet eller auktorisationen för en revisor upphör att gälla eller om revisorn har fått ett tidsbegränsat förbud att utöva revisionsverksamhet eller att underteckna revisionsberättelser.

Avregistreringen ska ske omedelbart

1. vid beslut om konkurs,
2. vid beslut om tillfälligt näringsförbud, eller
3. om det i samband med ett beslut att avslå ansökan om fortsatt godkännande eller auktorisation av revisor, ett beslut att upphäva godkännande eller auktorisation av revisor eller ett beslut om tidsbegränsat förbud för en revisor att utöva revisionsverksamhet eller att underteckna revisionsberättelser har bestämts att beslutet ska gälla omedelbart.

I övrigt ska avregistrering ske när beslutet har fått laga kraft. *Lag (2016:431)*

Avregistrering av firma

7 § I firmalagen (1974:156) finns bestämmelser om avregistrering av firma ur aktiebolagsregistret sedan en dom om hävande av firmaregistrering har vunnit laga kraft.

Ändring av aktiekapitalet m.m.

8 § Ett beslut om ändring av bolagsordningens bestämmelser om aktiekapitalet, maximikapitalet, minimikapitalet eller antalet aktier skall registreras samtidigt med ett beslut om ökning eller minskning av aktiekapitalet eller ett beslut om sammanläggning eller uppdelning av aktier, om något av besluten är nödvändigt för att aktiekapitalet eller antalet aktier skall bli förenligt med bolagsordningen. *Lag (2007:317)*

Bemyndiganden m.m.

9 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om avgifter i ärenden om registrering enligt denna lag.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddelar föreskrifter om ingivning av anmälningar i registreringsärenden. *Lag (2006:486)*

28 kap. Aktiebolags firma

Firma

1 § Ett aktiebolags firma skall innehålla ordet aktiebolag eller förkortningen AB.

Firman skall tydligt skilja sig från annan firma som tidigare har registrerats i aktiebolagsregistret eller filialregistret och ännu är bestående.

Om bolagets firma skall registreras på två eller flera språk, skall varje lydelse anges i bolagsordningen.

2 § Ett privat aktiebolags firma får inte innehålla ordet publikt.

I fråga om publika aktiebolags firma finns bestämmelser i 7 §.

Bifirma

3 § Bolagets styrelse kan anta bifirma. Bestämmelserna i 1 § om firma gäller även bifirma. Orden aktiebolag, privat eller publikt eller förkortningen AB får dock inte tas in i en bifirma.

Övriga bestämmelser om firma

4 § För registrering av aktiebolags firma gäller, utöver vad som framgår av 1–3 §§, vad som föreskrivs i firmalagen (1974:156). I den lagen finns också bestämmelser om förbud mot användning av firma och om hävande av firmaregistrering.

Allmän associationsrätt

Uppgifter om firma m.m. i brev, fakturor och orderblanketter samt på webbplatser

5 § Ett aktiebolags brev, fakturor, orderblanketter och webbplatser skall ange bolagets firma, den ort där styrelsen har sitt säte samt bolagets organisationsnummer enligt lagen (1974:174) om identitetsbeteckning för juridiska personer m.fl. Om bolaget har gått i likvidation, skall också detta anges.

Om det finns särskilda skäl, får Bolagsverket tillåta att ett aktiebolag inte lämnar uppgift om bolagets firma på sina webbplatser. I så fall skall uppgift i stället lämnas om att bolaget är ett aktiebolag och om bolagskategori. Ett sådant tillstånd skall begränsas till viss tid och får förenas med villkor. *Lag (2006:486)*

Underskrifter

6 § Skriftliga handlingar som utfärdas för ett aktiebolag skall undertecknas med bolagets firma, om firman inte framgår på något annat sätt.

Om styrelsen eller någon annan ställföreträdare för bolaget har utfärdat en handling utan firmateckning, är de som har undertecknat handlingen solidariskt ansvariga för förpliktelser enligt handlingen som för egen skuld. Detta gäller dock inte, om det av

handlingens innehåll framgår att den har utfärdats på bolagets vägnar. Det gäller inte heller, om

1. det av omständigheterna vid handlingens tillkomst framgick att den utfärdades för bolaget, och
2. mottagaren av handlingen får ett behörigen undertecknat godkännande av handlingen så snart som möjligt efter det att han eller hon har begärt det eller gjort personlig ansvarighet gällande mot undertecknarna av handlingen.

Särskilda bestämmelser för publika aktiebolag

7 § Ett publikt aktiebolags firma skall följas av beteckningen (publ), om det inte av bolagets firma framgår att bolaget är publikt. Firman får inte innehålla ordet privat.

29 kap. Skadestånd

Stiftares, styrelseledamots och verkställande direktörs skadeståndsansvar

1 § En stiftare, styrelseledamot eller verkställande direktör som när han eller hon fullgör sitt uppdrag uppsåtligen eller av oaktsamhet skadar bolaget ska ersätta skadan. Detsamma gäller när skadan tillfogas en aktieägare eller någon annan genom överträdelse av denna lag, tillämplig lag om årsredovisning eller bolagsordningen.

Om bolaget har upprättat ett prospekt, en erbjudandehandling som avses i 2 a kap. lagen (1991:980) om handel med finansiella instrument eller ett sådant dokument som avses i 2 b kap. 2 § eller 2 c kap. 2 § samma lag, gäller vad som sägs i första stycket andra meningen även skada som tillfogas genom överträdelse av 2, 2 a, 2 b eller 2 c kap. nämnda lag eller kommissionens förordning (EG) nr 809/2004 av den 29 april 2004 om genomförande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/71/EG i fråga om informationen i prospekt, utformningen av dessa, införlivande genom hänvisning samt offentliggörande av prospekt och spridning av annonser. *Lag (2012:380)*

Revisors, lekmannarevisors och särskild granskares skadeståndsansvar

2 § En revisor, lekmannarevisor eller särskild granskare är ersättningsskyldig enligt de grunder som anges i 1 §. Han eller hon ska även ersätta skada som uppsåtligen eller av oaktsamhet vållas av hans eller hennes medhjälpare. I de fall som avses i 9 kap. 44 § och 46 § andra stycket samt 10 kap. 18 § andra stycket denna lag samt 3 kap. 1 § lagen (2009:62) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism svarar dock revisorn, lekmannarevisorn eller den särskilda granskaren endast för skada på grund av oriktiga uppgifter som han eller hon eller en medhjälpare har haft skälig anledning att anta var oriktiga.

Om ett registrerat revisionsbolag är revisor eller särskild granskare, är det detta bolag och den som är huvudansvarig för revisionen eller granskningen som är ersättningsskyldiga. *Lag (2010:834)*

Aktieägares skadeståndsansvar

3 § En aktieägare skall ersätta skada som han eller hon uppsåtligen eller av grov oaktsamhet tillfogar bolaget, en aktieägare eller någon annan genom att medverka till överträdelse av denna lag, tillämplig lag om årsredovisning eller bolagsordningen.

Aktieägares inlösenskyldighet vid missbruk

4 § Om det är motiverat med hänsyn till faran för fortsatt missbruk och förhållandena i övrigt, är en aktieägare som avses i 3 § också skyldig att lösa in skadelidande aktieägares aktier. Lösenbeloppet skall bestämmas till ett belopp som är skäligt med hänsyn till bolagets ställning och övriga omständigheter.

Jämkning av skadestånd

5 § Om någon är ersättningsskyldig enligt 1–3 §§, kan skadeståndet jämkas efter vad som är skäligt med hänsyn till handlingens art, skadans storlek och omständigheterna i övrigt.

Gemensamt skadeståndsansvar

6 § Om flera skall ersätta samma skada, svarar de solidariskt för skadeståndet i den mån inte skadeståndsskyldigheten har jämkats för någon av dem enligt 5 §. Vad någon av dem har betalat i skadestånd får återkrävas av de andra efter vad som är skäligt med hänsyn till omständigheterna.

Talan om skadestånd till bolaget

7 § Talan om skadestånd till bolaget enligt 1–3 §§ får väckas, om majoriteten eller en minoritet bestående av ägare till minst en tiondel av samtliga aktier i bolaget, vid bolagsstämma har biträtt ett förslag om att väcka en skadeståndstalan eller, när det gäller en styrelseledamot eller den verkställande direktören, har röstat mot ett förslag om ansvarsfrihet.

8 § En uppgörelse i fråga om skadeståndsskyldighet till bolaget enligt 1–3 §§ får träffas endast av bolagsstämman och endast under förutsättning att inte ägare till minst en tiondel av samtliga aktier i bolaget röstar mot förslaget om uppgörelse.

Om en aktieägare för skadeståndstalan för bolagets räkning, får en uppgörelse inte träffas utan hans eller hennes samtycke.

9 § Ägare till minst en tiondel av samtliga aktier i bolaget får i eget namn föra talan om skadestånd till bolaget enligt 1–3 §§. Om en aktieägare sedan talan har väckts avstår från talan, kan de övriga ändå fullfölja denna.

Den som har väckt talan svarar för rättegångskostnaderna men har rätt till ersättning av bolaget för kostnader som täcks av vad som har kommit bolaget till godo genom rättegången.

Tiden för att väcka talan

10 § Talan för bolagets räkning mot en styrelseledamot eller den verkställande direktören om skadestånd på grund av beslut eller åtgärd under ett räkenskapsår skall väckas senast ett år från det att årsredovisningen och revisionsberättelsen för räkenskapsåret lades fram på bolagsstämman.

11 § Har bolagsstämman beslutat att bevilja ansvarsfrihet eller att inte föra en skadeståndstalan utan att aktieägare till sådant antal som anges i 7 § har röstat emot det eller har tiden för att väcka talan gått ut enligt 10 §, får talan enligt 7 eller 9 § ändå väckas, om det i årsredovisningen eller i revisionsberättelsen eller på annat sätt inte har lämnats i väsentliga hänseenden riktiga och fullständiga uppgifter till bolagsstämman om det beslut eller den åtgärd som talan grundas på.

Att tiden för att väcka talan kan vara begränsad även i sådana fall som avses i första stycket framgår av 13 §.

12 § Trots bestämmelserna i 7–11 §§ får styrelsen föra en skadeståndstalan som grundas på brott.

13 § Talan för bolagets räkning enligt 1–3 §§ som inte grundas på brott får inte väckas mot

1. en stiftare sedan fem år har förflutit från bolagets bildande,
2. en styrelseledamot eller den verkställande direktören sedan fem år har förflutit från utgången av det räkenskapsår då beslut eller åtgärder som talan grundas på fattades eller vidtogs,
3. en revisor sedan fem år har förflutit från utgången av det räkenskapsår som revisionsberättelsen avser,
4. en lekmannarevisor sedan fem år har förflutit från utgången av det räkenskapsår som granskningsrapporten avser,
5. en särskild granskare sedan fem år har förflutit från den dag när yttrandet över den särskilda granskningen lades fram på bolagsstämman,
6. en aktieägare sedan två år har förflutit från beslut eller åtgärder som talan grundas på.

Konkursbos rätt att föra talan

14 § Om bolaget har försatts i konkurs efter en ansökan som har gjorts innan den tid som anges i 13 § har gått ut, får konkursboet föra talan enligt 1–3 §§ trots att frihet från skadeståndsansvar har inträtt enligt 7, 8 eller 10 §. Efter utgången av den tid som anges i 13 § får en sådan talan dock inte väckas senare än sex månader från edgångssammanträde.

30 kap. Straff och vite

Straff

1 § Till böter eller fängelse i högst ett år döms den som
1. uppsåtligen bryter mot 1 kap. 7 eller 8 §,
2. uppsåtligen eller av oaktsamhet underlåter att enligt denna lag föra aktiebok eller hålla aktiebok tillgänglig,
3. uppsåtligen eller av oaktsamhet bryter mot 8 kap. 18 § andra meningen, 20 § första stycket eller 21 § andra stycket, eller
4. uppsåtligen eller av grov oaktsamhet bryter mot 21 kap. 1, 3, 5 eller 10 §.

En värdepapperscentrals underlåtenhet att fullgöra de uppgifter som anges i 5 kap. 12 § andra stycket ska inte medföra ansvar enligt första stycket 2.

Till straff som anges i första stycket döms också den som uppsåtligen medverkar till ett beslut att utse en styrelseledamot, styrelsesuppleant, verkställande direktör eller vice verkställande direktör i strid med 8 kap. 12 eller 32 §, om åtgärden är ägnad att dölja vem eller vilka som utövar eller har utövat den faktiska ledningen av bolaget. Detsamma gäller den som uppsåtligen åtar sig ett sådant uppdrag i strid med 8 kap. 12 eller 32 §.

Trots vad som sägs i 35 kap. 1 § brottsbalken får påföljd för brott enligt första stycket 4 mot 21 kap. 1, 3 eller 5 § eller för brott enligt tredje stycket dömas ut, om den misstänkte har häktats eller fått del av åtal för brottet inom fem år från brottet.

I de fall som avses i 9 kap. 41 § och 10 kap. 16 § ska det inte följa ansvar enligt 20 kap. 3 § brottsbalken. *Lag (2016:60)*

2 § har upphävts genom lag (2013:442).

Vite

3 § Bolagsverket kan vid vite förelägga den verkställande direktören eller en styrelseledamot att fullgöra skyldighet enligt denna lag eller annan författning att
1. hos verket göra en behörig anmälan för registrering i aktiebolagsregistret,
2. på bolagets brev, fakturor, orderblanketter och webbplatser lämna sådana uppgifter som anges i 28 kap. 5 §.

Föreläggande enligt första stycket 1 får inte meddelas, om underlåtenheten att göra anmälan medför att den fråga som bolagsstämman eller styrelsen har beslutat om faller eller att bolaget blir skyldigt att gå i likvidation.

Frågor om utdömande av vite prövas av Bolagsverket. *Lag (2006:486)*

31 kap. Överklagande

Överklagande av Bolagsverkets beslut

1 § har upphävts genom lag (2014:539).

2 § Följande beslut av Bolagsverket får överklagas till allmän förvaltningsdomstol:
1. beslut i ärenden enligt 7 kap. 17 §, 9 kap. 9, 9 a, 25, 26 eller 27 § eller 10 kap. 22 §,
2. beslut i tillståndsärenden enligt 8 kap. 9 §, 30 § eller 37 § andra stycket, 9 kap. 15 §, 20 kap. 23 §, 23 kap. 20 eller 33 § eller 24 kap. 22 §,
3. beslut enligt 23 kap. 27 eller 35 § eller 24 kap. 29 § att förklara att frågan om fusion eller delning har fallit,
4. beslut att vägra utfärda ett intyg enligt 23 kap. 46 §,

5. beslut enligt 27 kap. 2 § att skriva av en anmälan om registrering eller vägra registrering i andra fall än det som anges i andra stycket,
6. beslut att avregistrera företrädare enligt 27 kap. 6 §,
7. beslut i ärenden enligt 28 kap. 5 § andra stycket,
8. beslut att förelägga eller döma ut vite enligt 30 kap. 3 §.

Ett beslut av Bolagsverket att vägra registrering av en firma enligt 27 kap. 2 § överklagas till Patent- och marknadsdomstolen.

Ett överklagande ska ges in till Bolagsverket inom två månader från dagen för beslutet. *Lag (2016:219)*

3 § Bolagsverkets beslut i ärenden enligt 8 kap. 16 §, 25 kap. 11, 28, 29, 42 eller 44 § får överklagas till tingsrätten i den ort där bolagets styrelse har sitt säte.

Bolagsverkets beslut enligt 22 kap. 8 § får överklagas till Stockholms tingsrätt.

Överklagandet ska ges in till Bolagsverket inom tre veckor från dagen för beslutet.

Vid ett överklagande gäller lagen (1996:242) om domstolsärenden. *Lag (2011:899)*

4 § har upphävts genom lag (2013:737).

Överklagande av Skatteverkets beslut

5 § Skatteverkets beslut i ärenden enligt 21 kap. 8 § eller 10 § tredje stycket överklagas hos regeringen.

5 a § Skatteverkets beslut enligt 23 kap. 21 a § om hinder mot verkställande av fusionsplan får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. *Lag (2008:12)*

Överklagande av Finansinspektionens beslut

6 § Finansinspektionens beslut i ärenden enligt 19 kap. 14 § första stycket 2 och 32 § första stycket 2 överklagas hos allmän förvaltningsdomstol.

7 § Finansinspektionens beslut i ärenden enligt 21 kap. 8 § eller 10 § tredje stycket överklagas hos regeringen.

Prövningstillstånd

8 § Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten i mål som avses i 2, 5 a eller 6 §. *Lag (2013:737)*

Allmän associationsrätt

32 kap. Aktiebolag med särskild vinstutdelningsbegränsning

Tillämpningsområde

1 § Vid bildandet av ett privat aktiebolag eller genom senare beslut enligt 16 § får bestämmas att bolaget skall vara ett aktiebolag med särskild vinstutdelningsbegränsning. För ett sådant bolag gäller bestämmelserna i detta kapitel samt, om inte annat följer av detta kapitel, övriga bestämmelser i denna lag avseende privata aktiebolag. *Lag (2005:812)*

Bolagsordningens innehåll

2 § I bolagsordningen för ett aktiebolag med särskild vinstutdelningsbegränsning skall det anges att bolaget skall vara ett sådant aktiebolag. *Lag (2005:812)*

Revision

3 § Ett aktiebolag med särskild vinstutdelningsbegränsning ska ha minst en revisor.

Revisorn ska särskilt granska att bolaget inte har överträtt 5 eller 8 §. Om revisorn finner att bolaget har överträtt någon av dessa bestämmelser, ska det anmärkas i revisionsberättelsen.

Revisorn ska genast sända en kopia av revisionsberättelsen till Bolagsverket, om revisionsberättelsen innehåller anmärkning enligt andra stycket. *Lag (2010:834)*

4 § Revisionsberättelsen skall innehålla ett uttalande om huruvida styrelsen och den verkställande direktören i förekommande fall har upprättat en förteckning enligt 10 § över vissa lån och säkerheter. *Lag (2005:812)*

Värdeöverföringar från bolaget

5 § I ett aktiebolag med särskild vinstutdelningsbegränsning gäller, utöver vad som sägs i 17 kap. 3 och 4 §§, följande. Bolagets värdeöverföringar får, under den tid som avses i 17 kap. 4 §, inte överstiga summan av

1. ett belopp motsvarande räntan – beräknad som den statslåneränta som gällde vid föregående räkenskapsårs utgång med ett tillägg om en procentenhet – på det kapital som aktieägare vid föregående räkenskapsårs utgång har tillskjutit till bolaget som betalning för aktier, och
2. ett belopp, motsvarande vad som enligt 1 har varit tillgängligt för värdeöverföring vid årsstämma under vart och ett av de föregående fem räkenskapsåren med avdrag för den värdeöverföring som har skett.

När det i denna lag hänvisas till 17 kap. 3 §, skall för aktiebolag med särskild vinstutdelningsbegränsning hänvisningen anses gälla även bestämmelserna i denna paragraf. *Lag (2005:812)*

6 § Bestämmelserna i 17 kap. 6 § om återbäringsskyldighet och i 17 kap. 7 § om bristtäckningsansvar vid olaglig värdeöverföring gäller även när värdeöverföring har gjorts i strid med 5 §. *Lag (2005:812)*

Vissa lån

7 § Ett aktiebolag med särskild vinstutdelningsbegränsning får inte ta upp ett sådant lån som avses i 11 kap. 11 §. *Lag (2007:317)*

Koncernförhållanden

8 § Ett aktiebolag med särskild vinstutdelningsbegränsning som ingår i en koncern får inte heller i annat fall än som anges i 5 § föra över medel till ett annat företag i koncernen med belopp som – tillsammans med bolagets värdeöverföringar under den tid som avses i 17 kap. 4 § – överstiger högsta belopp för värdeöverföring enligt 5 §. Överföring får dock ske, om den har rent affärsmässig karaktär för bolaget. *Lag (2005:812)*

9 § Om en överföring till ett annat företag i koncernen har skett i strid med bestämmelserna i 8 §, skall mottagaren återbära vad som uppburits, om bolaget visar att mottagaren insåg eller bort inse att överföringen stod i strid med bestämmelserna i 8 §.

På värdet av den egendom som skall återbäras skall mottagaren betala ränta enligt 5 § räntelagen (1975:635) från det att överföringen ägde rum till dess att ränta skall betalas enligt 6 § räntelagen till följd av 3 eller 4 § samma lag.

Om det uppkommer någon brist vid återbäring enligt första eller andra stycket, skall bestämmelserna om bristtäckningsansvar i 17 kap. 7 § tillämpas. *Lag (2005:812)*

10 § Styrelsen och den verkställande direktören skall varje räkenskapsår upprätta en särskild förteckning över lån och säkerheter som har lämnats med stöd av bestämmelsen i 21 kap. 2 § första stycket 2. Beträffande förteckningen gäller i tillämpliga delar 21 kap. 10 § andra–fjärde styckena.

Den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet bryter mot första stycket döms till böter eller fängelse i högst ett år. *Lag (2005:812)*

Fusion

11 § Ett aktiebolag med särskild vinstutdelningsbegränsning får delta i en fusion enligt 23 kap. som överlåtande bolag endast om det övertagande bolaget är ett aktiebolag med särskild vinstutdelningsbegränsning. *Lag (2005:812)*

Delning

12 § Ett aktiebolag med särskild vinstutdelningsbegränsning får delta i en delning enligt 24 kap. som överlåtande bolag endast om det eller de övertagande bolagen är aktiebolag med särskild vinstutdelningsbegränsning. *Lag (2005:812)*

Likvidation

13 § Allmän domstol skall besluta att ett aktiebolag med särskild vinstutdelningsbegränsning skall gå i likvidation, om bolaget har överträtt bestämmelserna i 5 eller 8 §.

En fråga om likvidation enligt första stycket prövas på anmälan av Bolagsverket eller på ansökan av styrelsen, en styrelseledamot, den verkställande direktören, en revisor i bolaget eller en aktieägare.

Beslut om likvidation skall inte meddelas, om det under ärendets handläggning vid tingsrätten visas att värdet av det som har överförts i strid med bestämmelserna i 5 eller 8 § har återburits till bolaget.

Vid handläggningen hos allmän domstol skall 25 kap. 25 § tillämpas.

Beslutet om likvidation gäller omedelbart. *Lag (2005:812)*

14 § Vid skifte i samband med likvidation av ett aktiebolag med särskild vinstutdelningsbegränsning skall aktieägarna tilldelas högst ett belopp som motsvarar

1. det kapital som har tillskjutits till bolaget som betalning för aktier, och
2. del av återstående tillgångar med den begränsning som framgår av 5 §.

Vad som därefter återstår skall tillfalla det eller de andra aktiebolag med särskild vinstutdelningsbegränsning som anges i bolagsordningen. Saknar bolagsordningen uppgift om ett sådant aktiebolag eller finns inte det eller de aktiebolag som anges i bolagsordningen, skall tillgångarna tillfalla Allmänna arvsfonden. *Lag (2005:812)*

Byte av bolagskategori m.m.

15 § I ett aktiebolag med särskild vinstutdelningsbegränsning får inte beslutas att bolaget inte längre skall vara ett aktiebolag med särskild vinstutdelningsbegränsning.
Lag (2005:812)

16 § Ett beslut om att ett sådant privat aktiebolag som inte omfattas av bestämmelserna i detta kapitel skall bli ett aktiebolag med särskild vinstutdelningsbegränsning fattas av bolagsstämman enligt bestämmelserna i 7 kap. om ändring av bolagsordningen. Beslutet är dock giltigt endast om det har biträtts av samtliga aktieägare som är närvarande vid bolagsstämman och dessa tillsammans företräder minst nio tiondelar – eller den högre andel som föreskrivs i bolagsordningen – av samtliga aktier i bolaget.

Ett beslut enligt första stycket skall anmälas för registrering i aktiebolagsregistret.

Aktiebolaget skall anses ha blivit ett aktiebolag med särskild vinstutdelningsbegränsning när beslutet om att bolaget skall vara ett sådant aktiebolag har blivit registrerat. *Lag (2005:812)*

Bolagets firma

17 § Firman för ett aktiebolag med särskild vinstutdelningsbegränsning skall följas av beteckningen (svb), om det inte av bolagets firma framgår att det är ett sådant aktiebolag.
Lag (2005:812)

18 § Andra aktiebolag än aktiebolag med särskild vinstutdelningsbegränsning får inte använda beteckningen (svb). *Lag (2005:812)*

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

2016:60

1. Denna lag träder i kraft den 1 mars 2016.
2. Det krav på ett skriftligt avtal som anges i 5 kap. 12 § tredje stycket tillämpas inte i fråga om avtal om registrering av aktier i avstämningsregister som ingåtts före lagens ikraftträdande.
3. Det som sägs om styrelsens ansvar i 5 kap. 12 § tredje stycket ska tillämpas från och med den 1 mars 2017, om inte avstämningsbolaget före dess ingår ett sådant avtal som avses i 5 kap. 12 § andra stycket med en värdepapperscentral och anmäler detta enligt 5 kap. 12 a §. För tiden fram till dess att en sådan anmälan görs, dock längst till och med den 28 februari 2017, tillämpas det som sägs om centrala värdepappersförvarares ansvar för aktieboken i 5 kap. 12 § andra stycket i dess äldre lydelse. Med central värdepappersförvarare avses den som vid tidpunkten för ikraftträdandet var auktoriserad som central värdepappersförvarare.

2016:219

1. Denna lag träder i kraft den 1 september 2016.
2. Äldre bestämmelser gäller fortfarande för mål som har inletts i allmän förvaltningsdomstol före ikraftträdandet.

2016:431

1. Denna lag träder i kraft den 17 juni 2016.
2. Bestämmelserna om revisionsberättelse och koncernrevision i de nya 9 kap. 6 a, 28 a, 31 a och 35 a §§ och i 9 kap. 29 och 38 §§ i den nya lydelsen tillämpas första gången för det räkenskapsår som inleds närmast efter den 16 juni 2016.
3. Bestämmelserna i 9 kap. 16 a § tillämpas även på villkor och begränsningar som har avtalats respektive beslutats före ikraftträdandet.

2016:719

Denna lag träder i kraft den 3 juli 2016.

2016:955

1. Denna lag träder i kraft den 1 december 2016.
2. Lagen tillämpas första gången för det räkenskapsår som inleds närmast efter den 31 december 2016.

2016:1340

Denna lag träder i kraft den 1 april 2017.

2017:484

Denna lag träder i kraft den 26 juni 2017.

2017:649

Denna lag träder i kraft den 1 augusti 2017.

Propositioner

SFS 2005:551 Prop. 2004/05:85	*SFS 2005:812* Prop. 2004/05:178	*SFS 2005:836* Prop. 2004/05:158	*SFS 2006:373* Prop. 2005/06:55
SFS 2006:399 Prop. 2005/06:97	*SFS 2006:457* Prop. 2005/06:140	*SFS 2006:486* Prop. 2005/06:135	*SFS 2006:562* Prop. 2005/06:186
SFS 2006:742 Prop. 2005/06:200	*SFS 2006:877* Prop. 2005/06:116	*SFS 2007:317* Prop. 2006/07:70	*SFS 2007:373* Prop. 2006/07:65
SFS 2007:566 Prop. 2006/07:115	*SFS 2007:1466* Prop. 2007/08:35	*SFS 2008:12* Prop. 2007/08:15	*SFS 2008:14* Prop. 2007/08:20
SFS 2008:88 Prop. 2007/08:45	*SFS 2008:603* Prop. 2007/08:135	*SFS 2008:805* Prop. 2007/08:155	*SFS 2008:1238* Prop. 2008/09:56
SFS 2009:37 Prop. 2008/09:71	*SFS 2009:76* Prop. 2008/09:70	*SFS 2009:511* Prop. 2008/09:150	*SFS 2009:565* Prop. 2008/09:135
SFS 2009:713 Prop. 2008/09:180	*SFS 2010:89* Prop. 2009/10:61	*SFS 2010:834* Prop. 2009/10:204	*SFS 2010:1295* Prop. 2009/10:222
SFS 2010:1509 Prop. 2009/10:235	*SFS 2010:1516* Prop. 2009/10:247	*SFS 2010:1977* Prop. 2009/10:237	*SFS 2010:2071* Prop. 2009/10:246
SFS 2011:204 Prop. 2010/11:40	*SFS 2011:899* Prop. 2010/11:119	*SFS 2011:1046* Prop. 2010/11:147	*SFS 2011:1417* Prop. 2010/11:166
SFS 2012:303 Prop. 2011/12:79	*SFS 2012:380* Prop. 2011/12:129	*SFS 2013:143* Prop. 2012/13:65	*SFS 2013:218* Prop. 2012/13:61
SFS 2013:442 Prop. 2012/13:74	*SFS 2013:576* Prop. 2012/13:155	*SFS 2013:737* Prop. 2012/13:166	*SFS 2014:313* Prop. 2013/14:121
SFS 2014:539 Prop. 2013/14:86	*SFS 2014:602* Prop. 2013/14:110	*SFS 2014:848* Prop. 2013/14:215	*SFS 2015:719* Prop. 2015/16:9
SFS 2015:824 Prop. 2015/16:3	*SFS 2015:1030* Prop. 2015/16:5	*SFS 2016:60* Prop. 2015/16:10	*SFS 2016:219* Prop. 2015/16:57
SFS 2016:431 Prop. 2015/16:162	*SFS 2016:643* Prop. 2015/16:72	*SFS 2016:719* Prop. 2015/16:120	*SFS 2016:955* Prop. 2015/16:193
SFS 2016:1340 Prop. 2016/17:1	*SFS 2017:484* Prop. 2016/17:125	*SFS 2017:649* Prop. 2016/17:173	

Lag (2005:552) om införande av aktiebolagslagen (2005:551)

(senast ändrad genom SFS 2005:560)

1 § Aktiebolagslagen (2005:551) träder i kraft den 1 januari 2006. Detsamma gäller denna lag utom 17 §, som träder i kraft den dag som regeringen bestämmer.[1]

2 § Genom denna lag upphävs
1. aktiebolagslagen (1975:1385), och
2. lagen (1975:1386) om införande av aktiebolagslagen (1975:1385).

3 § Om det i lag eller någon annan författning förekommer hänvisning till en föreskrift som har ersatts genom en bestämmelse i aktiebolagslagen (2005:551) eller denna lag, tillämpas i stället den nya bestämmelsen.

4 § För bolag som har bildats före den 1 januari 2006 gäller aktiebolagslagen (2005:551) med nedan angivna undantag.

5 § I fråga om registrering av aktiebolag som har bildats innan aktiebolagslagen (2005:551) har trätt i kraft gäller äldre bestämmelser.

6 § Föreskrifter i bolagsordningen om aktiers nominella belopp skall tas bort senast i samband med att bolaget första gången efter den 1 januari 2006 beslutar om annan ändring i bolagsordningen. När en sådan föreskrift tas bort, skall samtidigt uppgift om antalet aktier i bolaget tas in i bolagsordningen.

7 § Innehåller bolagsordningen vid utgången av år 2005 förbehåll som avses i 3 kap. 3 § aktiebolagslagen (1975:1385), gäller förbehållet även om det avviker från 4 kap. 28 § aktiebolagslagen (2005:551).

8 § Om det i bolaget finns aktier, vilkas röstvärde överstiger tio gånger röstvärdet för aktier av annat slag, får bolaget ge ut nya aktier med de röstvärden som redan utgivna aktier har.

9 § Vad som sägs i 5 kap. 5 § första stycket 2 aktiebolagslagen (2005:551) om angivande av aktieägares person- eller organisationsnummer gäller inte om aktieägaren har förts in i aktieboken före utgången av år 2005.

I fråga om aktiebolag som har bildats före utgången av år 2005 behöver uppgift enligt 5 kap. 5 § första stycket 4 aktiebolagslagen om huruvida aktiebrev har utfärdats lämnas endast om aktiebrev har utfärdats efter lagens ikraftträdande.

10 § Bestämmelserna i 6 kap. 2 § aktiebolagslagen (2005:551) om angivande av bolagets organisationsnummer och bolagskategori och om aktieägarens personnummer, organisationsnummer eller annat identifieringsnummer gäller inte aktiebrev som har lämnats ut före utgången av år 2005.

11 § Bestämmelserna i lagen (1944:705) om aktiebolag om verkan av att aktiebrev ställts till innehavaren gäller fortfarande i fråga om aktiebrev utfärdade för aktier som har getts ut före utgången av år 1976.

Den som innehar ett aktiebrev och enligt bolagets anteckning på brevet är införd som ägare i aktieboken skall, även om införingen har skett före utgången av år 1976, likställas med den som enligt 13 § andra stycket lagen (1936:81) om skuldebrev förmodas ha rätt att göra skuldebrevet gällande, om ett förvärv från honom eller henne sker efter den nämnda tidpunkten.

---

[1] 17 § trädde i kraft den 1 september 2005 genom förordning (2005:560) [red.anm.].

12 § Vid registrering och verkställande av ett bolagsstämmobeslut som har fattats före ikraftträdandet av aktiebolagslagen (2005:551) samt vid talan mot ett sådant beslut gäller äldre bestämmelser eller, såvitt gäller sådana beslut som avses i 16 kap. aktiebolagslagen, bestämmelserna i lagen (1987:464) om vissa riktade emissioner i aktiemarknadsbolag, m.m.

13 § Om styrelsen före utgången av år 2005 har fattat beslut om nyemission enligt 4 kap. 14 eller 15 §, emission av skuldebrev enligt 5 kap. 8 eller 9 § eller nedsättning av aktiekapitalet enligt 6 kap. 8 § aktiebolagslagen (1975:1385), gäller äldre bestämmelser vid registrering och verkställande av beslutet.

14 § Äldre bestämmelser gäller i fråga om värdeöverföring från bolaget, om beräkningen skall grunda sig på en årsredovisning som har upprättats före utgången av år 2005.

15 § Har inlösen av aktier enligt 14 kap. 31 § aktiebolagslagen (1975:1385) påkallats före utgången av år 2005, gäller äldre bestämmelser om förutsättningarna för inlösen, om bestämmande av lösenbelopp och om förfarandet.

16 § Om en bolagsordning efter utgången av år 2005 strider mot en bestämmelse i aktiebolagslagen (2005:551), skall styrelsen, om inte annat följer av 6 eller 7 §, till den första ordinarie bolagsstämman därefter lägga fram förslag till ändring av bolagsordningen i överensstämmelse med bestämmelsen.

17 § Bolagsstämman får redan före utgången av år 2005 besluta om ändring i bolagsordningen till överensstämmelse med aktiebolagslagen (2005:551). I beslutet skall anges att ändringen gäller från och med den 1 januari 2006.

Propositioner

SFS 2005:552	*SFS 2005:560*
Prop. 2004/05:85	Prop. saknas

Aktiebolagsförordning (2005:559)

(senast ändrad genom SFS 2016:1347)

1 kap.	**Anmälan för registrering m.m.**	1301
	Formen för anmälan m.m.	1301
	Undertecknande	1301
	Registrering av aktiebolag	1301
	Anmälan av vissa förvärv	1302
	Bolagsordning	1302
	Omvandling av aktie	1302
	Uppdelning och sammanläggning av aktier	1303
	Fortsatt bolagsstämma	1303
	Talan mot bolagsstämmobeslut	1303
	Bolagets ledning	1303
	Revisorer	1303
	Lekmannarevisorer	1304
	Fondemission	1304
	Nyemission av aktier	1304
	Emission av teckningsoptioner med åtföljande teckning av nya aktier	1305
	Emission av konvertibler med åtföljande konvertering till nya aktier	1305
	Vinstutdelning	1306
	Minskning av aktiekapitalet och reservfonden	1306
	Fusion av aktiebolag	1307
	Delning av aktiebolag	1308
	Likvidation och konkurs	1309
	Aktiebolags firma	1310
2 kap.	**Aktiebolagsregistret**	1310
	Aktiebolagsregistrets ändamål m.m.	1310
	Hur aktiebolagsregistret förs	1310
	Införingar i aktiebolagsregistret	1311
	Utlämnande av uppgifter på medium för automatiserad behandling	1312
	Sökning efter uppgifter och handlingar	1313
	Kungörelse	1313
3 kap.	**Avgifter**	1313
	Registreringsärenden	1313
	Ansökningsärenden	1314
	När avgiften skall betalas	1314
	Ärenden enligt 25 kap. 26 § aktiebolagslagen	1314
	Utlämnande av uppgifter och handlingar	1315
4 kap.	**Övriga bestämmelser**	1315
	Särskilda bestämmelser för kreditmarknadsbolag, bankaktiebolag och försäkringsaktiebolag	1315
	Uppgift om bolagets organisationsnummer m.m.	1315
	Upprättande av försäkran och intyg elektroniskt	1315
	Ingivning av handlingar som har upprättats elektroniskt	1315
	Bestyrkande av kopior m.m.	1315
	Underrättelser	1315
	Förhandsgranskning	1316
	Förkortningsformer	1316
Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser		1316

1 kap. Anmälan för registrering m.m.

Formen för anmälan m.m.

1 § En anmälan för registrering enligt aktiebolagslagen (2005:551) ska göras skriftligen hos Bolagsverket. Detsamma gäller en anmälan enligt lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar eller lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse som avser ett aktiebolag som deltar i en fusion med en ekonomisk förening eller en motsvarande utländsk juridisk person.

En anmälan enligt första stycket eller en ansökan enligt aktiebolagslagen som ska handläggas av Bolagsverket får överföras elektroniskt till Bolagsverket enligt föreskrifter som Bolagsverket får meddela. *Förordning (2008:24)*

Undertecknande

2 § En anmälan för registrering skall undertecknas av en styrelseledamot eller av den verkställande direktören. En anmälan av bolag i likvidation skall undertecknas av likvidatorn eller, när flera likvidatorer har utsetts, av en av likvidatorerna. *Förordning (2006:503)*

2 a § En anmälan eller ansökan som överförs elektroniskt till Bolagsverket ska vara undertecknad med en elektronisk underskrift.

Bolagsverket får meddela föreskrifter om elektronisk underskrift. *Förordning (2016:634)*

Registrering av aktiebolag

3 § En anmälan för registrering enligt 2 kap. 22 § aktiebolagslagen (2005:551) av bolag ska innehålla uppgift om

1. bolagets postadress,
2. fullständigt namn, personnummer (eller, om sådant saknas, födelsedatum) och postadress beträffande stiftarna samt, om ett handelsbolag är stiftare, varje obegränsat ansvarig bolagsman,
3. fullständigt namn, personnummer (eller, om sådant saknas, födelsedatum), postadress och, om postadressen avviker från hemvisten, hemvist för styrelseledamot och revisor samt, i förekommande fall, för
   a) styrelseordförande,
   b) styrelsesuppleant,
   c) verkställande direktör,
   d) vice verkställande direktör,
   e) särskild firmatecknare,
   f) särskild delgivningsmottagare,
   g) revisorssuppleant,
   h) lekmannarevisor, och
   i) suppleant för lekmannarevisor,
4. hur bolagets firma tecknas,
5. antalet tecknade aktier och summan av de belopp som enligt 2 kap. 5 § fjärde stycket aktiebolagslagen lägst ska betalas för de tecknade aktierna (bolagets aktiekapital), och
6. de belopp som har betalats med pengar respektive apportegendom.

Om revisorn är ett registrerat revisionsbolag ska dess organisationsnummer eller, om organisationsnummer saknas, något annat identifieringsnummer anges.

Anmälan ska innehålla en försäkran på heder och samvete att stiftarna och de personer som anges i första stycket 3 inte är i konkurs eller har förvaltare enligt 11 kap. 7 § föräldrabalken och att revisorerna uppfyller behörighetskraven i 9 kap. 10–13 §§ aktiebolagslagen och lekmannarevisorerna behörighetskraven i 10 kap. 9 § samma lag. I fråga om särskilda delgivningsmottagare krävs dock endast en försäkran att den bemyndigade inte har förvaltare enligt 11 kap. 7 § föräldrabalken. *Förordning (2016:446)*

4 § Vid en anmälan som avses i 3 § ska följande handlingar ges in:
1. en kopia av stiftelseurkunden, inklusive bolagsordningen, och avtal enligt 2 kap. 9 § aktiebolagslagen (2005:551), som inte har tagits in i stiftelseurkunden, samt en kopia av balans- eller resultaträkningar som anges i samma paragraf,
2. en försäkran på heder och samvete att uppgifterna i anmälan om val av styrelseordförande, verkställande direktör, vice verkställande direktör och firmatecknare, om särskild delgivningsmottagare och om hur bolagets firma tecknas stämmer överens med de beslut som bolaget har fattat,
3. en försäkran på heder och samvete att de personer som har utsetts till styrelseledamöter, styrelsesuppleanter, styrelseordförande, verkställande direktör, vice verkställande direktör, firmatecknare, särskild delgivningsmottagare, revisorer, revisorssuppleanter, lekmannarevisorer och suppleanter för lekmannarevisorer har åtagit sig uppdragen,
4. ett intyg från ett sådant kreditinstitut som avses i 2 kap. 17 § aktiebolagslagen om det belopp som har satts in på särskilt konto hos institutet som betalning för bolagets aktier med uppgift om när uttag från kontot först har skett, och
5. ett sådant revisorsyttrande som anges i 2 kap. 19 § aktiebolagslagen.

Om den som anmäls som styrelseledamot, styrelsesuppleant, verkställande direktör, vice verkställande direktör eller firmatecknare inte är folkbokförd i Sverige, ska det vid anmälan ges in en kopia av passhandling eller annan identitetshandling som avser den anmälde. Bolagsverket får kräva in ytterligare handlingar om det behövs för att säkerställa den anmäldes identitet.

Om bolagsordningen innehåller ett förbehåll enligt 1 kap. 10 § aktiebolagslagen, ska det i anmälan lämnas uppgift om hos vilken värdepapperscentral bolagets aktier ska registreras och, i förekommande fall, vilken värdepapperscentral som ansvarar för aktieboken. *Förordning (2016:76)*

Anmälan av vissa förvärv

5 § Vid en anmälan för registrering enligt 2 kap. 31 § aktiebolagslagen (2005:551) skall följande handlingar ges in:
1. en kopia av bolagsstämmans protokoll,
2. en kopia av det avtal som bolagsstämman har godkänt,
3. en kopia av styrelsens redogörelse enligt 2 kap. 30 § första stycket 1 aktiebolagslagen, och
4. en kopia av ett sådant revisorsyttrande som anges i 2 kap. 30 § första stycket 2 aktiebolagslagen.

Bolagsordning

6 § Vid en anmälan för registrering enligt 3 kap. 5 § aktiebolagslagen (2005:551) ska följande handlingar ges in:
1. en kopia av bolagsstämmans protokoll, och
2. en kopia av bolagsordningen i dess nya lydelse.

Om ändringen avser införande av ett förbehåll som avses i 1 kap. 10 § aktiebolagslagen, ska anmälan innehålla uppgift om den dag från vilken förbehållet ska tillämpas. Vidare ska det i ett sådant fall lämnas uppgift om hos vilken värdepapperscentral bolagets aktier ska registreras och, i förekommande fall, vilken värdepapperscentral som ska ansvara för aktieboken. *Förordning (2016:76)*

Omvandling av aktie

7 § I en anmälan för registrering enligt 4 kap. 6 § andra stycket aktiebolagslagen (2005:551) skall det anges
1. de aktieslag som berörs av omvandlingen, och
2. hur många aktier av varje slag som omvandlas.

Uppdelning och sammanläggning av aktier

7 a § Vid en anmälan enligt 4 kap. 49 § första stycket aktiebolagslagen (2005:551) ska följande handlingar ges in:

1. en kopia av bolagsstämmans protokoll med beslutet om uppdelning eller sammanläggning,
2. i förekommande fall, en försäkran på heder och samvete att samtycke till uppdelningen eller sammanläggningen har lämnats.

I anmälan enligt första stycket ska anges antalet aktier av varje slag som finns i bolaget efter uppdelningen eller sammanläggningen. *Förordning (2009:38)*

Fortsatt bolagsstämma

7 b § Om bolaget i fall som avses i 9 kap. 1 § andra stycket aktiebolagslagen (2005:551) inte har någon revisor, ska det vid en anmälan för registrering enligt 7 kap. 14 § tredje stycket den lagen ges in en kopia av bolagsstämmans protokoll med beslutet om att fortsatt bolagsstämma ska hållas. *Förordning (2010:1116)*

Talan mot bolagsstämmobeslut

8 § Om talan enligt 7 kap. 49 § första stycket aktiebolagslagen (2005:551) om att upphäva eller ändra ett sådant bolagsstämmobeslut som ska anmälas för registrering väcks vid allmän domstol, skall domstolen underrätta Bolagsverket, när

1. talan har väckts,
2. det föreligger en dom eller ett slutligt beslut som har vunnit laga kraft, eller
3. det genom beslut under rättegången har bestämts att bolagsstämmobeslutet inte får verkställas.

Bolagets ledning

9 § Vid en anmälan för registrering enligt 8 kap. 43 § aktiebolagslagen (2005:551) tillämpas 3 § första stycket 1, 3 och 4 samt tredje stycket samma paragraf.

Om anmälan inte endast avser ändring av hemvist eller postadress, skall det till anmälan fogas

1. en kopia av protokoll eller annan handling som bestyrker val eller entledigande av styrelseledamot eller styrelsesuppleant,
2. en försäkran på heder och samvete att uppgifterna i anmälan om val av eller entledigande av styrelseordförande, verkställande direktör, vice verkställande direktör och firmatecknare, om särskild delgivningsmottagare och om hur bolagets firma tecknas stämmer överens med de beslut som anmälan grundar sig på,
3. en försäkran på heder och samvete att de personer som har utsetts till styrelseledamöter, styrelsesuppleanter, styrelseordförande, verkställande direktör, vice verkställande direktör, firmatecknare och särskild delgivningsmottagare har åtagit sig uppdragen.

Vid en anmälan enligt andra stycket tillämpas 4 § andra stycket. *Förordning (2006:503)*

Revisorer

10 § Vid en anmälan för registrering enligt 9 kap. 47 § aktiebolagslagen (2005:551) tillämpas 3 § första stycket 3, andra och tredje styckena samma paragraf samt 4 § första stycket 3.

Om anmälan inte avser endast ändring av hemvist eller postadress, skall det till anmälan fogas en kopia av protokoll eller annan handling som bestyrker val av revisor eller revisorssuppleant. *Förordning (2006:503)*

11 § Om en revisor enligt 9 kap. 23 § aktiebolagslagen (2005:551) har anmält att hans eller hennes uppdrag har upphört i förtid, ska Bolagsverket sända en kopia av anmälan till Finansinspektionen, Revisorsinspektionen och Skatteverket. *Förordning (2016:1347)*

Lekmannarevisorer

12 § Vid en anmälan för registrering enligt 10 kap. 19 § aktiebolagslagen (2005:551) tillämpas 3 § första stycket 3, tredje stycket samma paragraf samt 4 § första stycket 3.

Om anmälan inte avser endast ändring av hemvist eller postadress, skall det till anmälan fogas en kopia av protokoll eller annan handling som bestyrker val av lekmannarevisor eller suppleant för lekmannarevisor. *Förordning (2006:503)*

Fondemission

13 § Vid en anmälan för registrering enligt 12 kap. 10 § första stycket aktiebolagslagen (2005:551) skall följande handlingar ges in:

1. en kopia av bolagsstämmans protokoll med beslutet om fondemission,
2. en kopia av den för närmast föregående räkenskapsår fastställda balansräkningen, och
3. i förekommande fall uppgift om ändringar i det bundna egna kapitalet och om värdeöverföring som har skett efter balansdagen för den balansräkning som avses i 2.

Nyemission av aktier

14 § I en anmälan för registrering enligt 13 kap. 27 eller 34 § aktiebolagslagen (2005:551) ska följande uppgifter anges:

1. antalet tecknade och tilldelade aktier och summan av de belopp som enligt 13 kap. 4 § tredje stycket första meningen aktiebolagslagen lägst ska betalas för dessa aktier, och
2. de belopp som ska betalas med pengar, med apportegendom respektive genom kvittning.

Anmälan ska innehålla en försäkran på heder och samvete att de anmälda aktierna har tecknats i enlighet med bestämmelserna i emissionsbeslutet.

Om anmälan avser en emission som 16 kap. aktiebolagslagen är tillämpligt på, ska anmälan också innehålla en försäkran på heder och samvete att 2 och 8 §§ samt, i förekommande fall, 3 § första stycket i det kapitlet har iakttagits. *Förordning (2014:545)*

15 § Vid en anmälan som avses i 14 § ska följande handlingar ges in:

1. en kopia av protokoll med emissionsbeslutet,
2. en kopia av en redogörelse som avses i 13 kap. 7 § aktiebolagslagen (2005:551) och av ett revisorsyttrande som avses i 13 kap. 8 § samma lag,
3. kopior av avtal som ligger till grund för en bestämmelse som avses i 13 kap. 7 § aktiebolagslagen,
4. ett intyg från ett kreditinstitut som avses i 13 kap. 21 § första stycket aktiebolagslagen om betalning i pengar, och
5. ett revisorsyttrande om apportegendom som avses i 13 kap. 23 § aktiebolagslagen.

I fråga om publika aktiebolag ska, i stället för sådana handlingar som avses i första stycket 4 och 5, ett revisorsyttrande som avses i 13 kap. 42 § aktiebolagslagen ges in.

Om emissionsbeslutet har fattats av styrelsen under förutsättning av bolagsstämmans godkännande, ska en kopia av bolagsstämmans protokoll fogas till anmälningshandlingen.

Om ett beslut om nyemission innebär att aktier ska tecknas mot betalning av lägre belopp än de tidigare aktiernas kvotvärde, ska det till anmälan fogas ett intyg från en auktoriserad eller godkänd revisor om att sådan överföring eller uppskrivning har skett som anges i 13 kap. 4 § tredje stycket aktiebolagslagen. *Förordning (2014:545)*

16 § Bestämmelserna i 14 och 15 §§ ska inte tillämpas vid en anmälan för registrering enligt 13 kap. 28 § andra stycket aktiebolagslagen (2005:551), om anmälan av en del av emissionen har gjorts tidigare. I sådana fall ska anmälan i stället innehålla uppgift endast om det emissionsbeslut som anmälan grundar sig på och antalet tecknade och tilldelade aktier som omfattas av anmälan. Till anmälan ska det fogas sådana handlingar som avses i 15 § första stycket 4 och 5.

Anmälan ska innehålla en försäkran på heder och samvete att de anmälda aktierna har tecknats i enlighet med bestämmelserna i emissionsbeslutet.

I fråga om publika aktiebolag ska, i stället för sådana handlingar som avses i 15 § första stycket 4 och 5, ett revisorsyttrande som avses i 13 kap. 42 § aktiebolagslagen ges in. *Förordning (2014:545)*

17 § Vid en anmälan för registrering enligt 13 kap. 37 § aktiebolagslagen (2005:551) skall det ges in en kopia av bolagsstämmans protokoll.

Emission av teckningsoptioner med åtföljande teckning av nya aktier

18 § I en anmälan för registrering enligt 14 kap. 21 eller 27 § aktiebolagslagen (2005:551) ska följande uppgifter anges:

1. antalet utgivna teckningsoptioner och det belopp som aktiekapitalet ska kunna ökas med genom teckning av nya aktier, och
2. den tid inom vilken optionsrätten får utnyttjas.

Anmälan ska innehålla en försäkran på heder och samvete att de anmälda teckningsoptionerna har tecknats i enlighet med bestämmelserna i emissionsbeslutet.

Om anmälan avser en emission som 16 kap. aktiebolagslagen är tillämpligt på, ska anmälan också innehålla en försäkran på heder och samvete att 2 och 8 §§ samt, i förekommande fall, 3 § första stycket i det kapitlet har iakttagits. *Förordning (2014:545)*

19 § Vid en anmälan som avses i 18 § ska en kopia av protokoll med emissionsbeslutet ges in.

Om emissionsbeslutet har fattats av styrelsen under förutsättning av bolagsstämmans godkännande, ska en kopia av bolagsstämmans protokoll fogas till anmälningshandlingen. *Förordning (2014:545)*

20 § Bestämmelserna i 18 och 19 §§ ska inte tillämpas vid en anmälan för registrering enligt 14 kap. 22 § andra stycket aktiebolagslagen (2005:551), om anmälan av en del av emissionen har gjorts tidigare. I sådana fall ska anmälan i stället innehålla uppgift endast om det emissionsbeslut som anmälan grundar sig på och antalet tecknade och tilldelade teckningsoptioner som omfattas av anmälan.

Anmälan ska innehålla en försäkran på heder och samvete att de anmälda teckningsoptionerna har tecknats i enlighet med bestämmelserna i emissionsbeslutet. *Förordning (2014:545)*

21 § Vid en anmälan för registrering enligt 14 kap. 30 § aktiebolagslagen (2005:551) skall en kopia av bolagsstämmans protokoll ges in.

22 § Vid en anmälan för registrering enligt 14 kap. 43 § aktiebolagslagen (2005:551) ska ett intyg från ett kreditinstitut som avses i 14 kap. 39 § första stycket om betalning eller, när det gäller publika aktiebolag, ett revisorsyttrande som avses i 14 kap. 49 § ges in.

I anmälan ska det lämnas uppgift om vilket beslut om emission av teckningsoptioner som aktieteckningen grundar sig på.

Anmälan ska också innehålla en försäkran på heder och samvete att de anmälda aktierna har tecknats i enlighet med bestämmelserna i emissionsbeslutet. *Förordning (2014:545)*

Emission av konvertibler med åtföljande konvertering till nya aktier

23 § I en anmälan för registrering enligt 15 kap. 26 § aktiebolagslagen (2005:551) ska följande uppgifter anges:

1. det belopp som aktiekapitalet ska kunna ökas med genom konvertering, och
2. den tid inom vilken konvertering kan ske.

Anmälan ska innehålla en försäkran på heder och samvete att de anmälda konvertiblerna har tecknats i enlighet med bestämmelserna i emissionsbeslutet.

Om anmälan avser en emission som 16 kap. aktiebolagslagen är tillämpligt på, ska anmälan också innehålla en försäkran på heder och samvete att 2 och 8 §§ samt, i förekommande fall, 3 § första stycket i det kapitlet har iakttagits. *Förordning (2014:545)*

24 § Vid en anmälan som avses i 23 § ska följande handlingar ges in:

1. en kopia av protokoll med emissionsbeslutet,
2. en kopia av en redogörelse som avses i 15 kap. 9 § aktiebolagslagen (2005:551) och av ett revisorsyttrande som avses i 15 kap. 10 § samma lag,
3. kopior av avtal som ligger till grund för en bestämmelse som avses i 15 kap. 9 § aktiebolagslagen,
4. ett intyg från ett kreditinstitut som avses i 15 kap. 22 § första stycket aktiebolagslagen om betalning i pengar,
5. ett revisorsyttrande om apportegendom som avses i 15 kap. 24 § aktiebolagslagen, och
6. en försäkran på heder och samvete att konverteringskursen har bestämts så att bolaget efter konvertering har tillförts ett vederlag som, i förekommande fall tillsammans med ett kontant belopp som betalas vid konverteringen, minst motsvarar tidigare aktiers kvotvärde.

I fråga om publika aktiebolag ska, i stället för sådana handlingar som avses i första stycket 4 och 5, ett revisorsyttrande som avses i 15 kap. 44 § aktiebolagslagen ges in.

Om emissionsbeslutet har fattats av styrelsen under förutsättning av bolagsstämmans godkännande, ska en kopia av bolagsstämmans protokoll fogas till anmälningshandlingen. *Förordning (2014:545)*

25 § Bestämmelserna i 23 och 24 §§ ska inte tillämpas vid en anmälan för registrering enligt 15 kap. 27 § andra stycket aktiebolagslagen (2005:551), om anmälan av en del av emissionen har gjorts tidigare. I sådana fall ska anmälan i stället innehålla uppgift endast om det emissionsbeslut som anmälan grundar sig på och antalet tecknade och tilldelade konvertibler som omfattas av anmälan. Till anmälan ska det fogas sådana handlingar som avses i 24 § första stycket 4 och 5 eller, i fråga om publika aktiebolag, andra stycket i samma paragraf.

Anmälan ska innehålla en försäkran på heder och samvete att de anmälda konvertiblerna har tecknats i enlighet med bestämmelserna i emissionsbeslutet.
Förordning (2014:545)

26 § Vid en anmälan för registrering enligt 15 kap. 35 § aktiebolagslagen (2005:551) skall en kopia av bolagsstämmans protokoll ges in.

27 § Vid en anmälan för registrering enligt 15 kap. 38 § aktiebolagslagen (2005:551) skall ett sådant revisorsyttrande som avses i 15 kap. 39 § samma lag ges in.

I anmälan skall det vidare lämnas uppgift om vilket beslut om emission av konvertibler som konverteringen grundar sig på.

Vinstutdelning

28 § Till en anmälan för registrering enligt 18 kap. 10 § aktiebolagslagen (2005:551) ska bifogas en försäkran på heder och samvete att uppgifterna i anmälan stämmer överens med det beslut som bolaget har fattat, och att medel motsvarande det belopp som anmäls i enlighet med aktiebolagslagen finns tillgängligt för vinstutdelning i det som återstår av det fria egna kapitalet som redovisades i bolagets senast fastställda balansräkning. *Förordning (2016:908)*

Minskning av aktiekapitalet och reservfonden

29 § En anmälan för registrering enligt 20 kap. 19 § aktiebolagslagen (2005:551) skall, när minskningen av aktiekapitalet helt eller delvis sker för återbetalning till aktieägarna, innehålla en försäkran på heder och samvete att det efter minskningen finns full täckning för det bundna egna kapitalet.

Till anmälan skall fogas en kopia av bolagsstämmans protokoll med minskningsbeslutet.

I förekommande fall skall även följande handlingar ges in:
1. kopior av sådana handlingar som avses i 20 kap. 12 § aktiebolagslagen,
2. en kopia av en sådan redogörelse som avses i 20 kap. 13 § aktiebolagslagen, och
3. en kopia av ett sådant revisorsyttrande som avses i 20 kap. 14 § aktiebolagslagen.

Förordning (2006:503)

30 § Vid en anmälan för registrering enligt 20 kap. 34 § aktiebolagslagen (2005:551) skall följande handlingar ges in:
1. en kopia av protokoll eller annan handling som utvisar vilka aktier som skall lösas in, och
2. en kopia av den för närmast föregående räkenskapsår fastställda balansräkningen.

31 § Om allmän domstol har beslutat att lämna tillstånd till minskning av aktiekapitalet eller reservfonden enligt 20 kap. 28 § eller 35 § 3 aktiebolagslagen (2005:551) eller till vinstutdelning enligt 20 kap. 30 § samma lag, skall domstolen underrätta Bolagsverket om detta. Till underrättelsen skall en kopia av domstolens beslut fogas.

Fusion av aktiebolag

32 § Till en ansökan enligt 23 kap. 20 § aktiebolagslagen (2005:551) ska det fogas en försäkran på heder och samvete från bolagens styrelser eller verkställande direktörer om att fusionen inte har förbjudits enligt konkurrenslagen (2008:579) eller enligt rådets förordning (EG) nr 139/2004 av den 20 januari 2004 om kontroll av företagskoncentrationer och att prövning av fusionen inte pågår enligt konkurrenslagen eller den nämnda förordningen.

I 23 kap. 20 § aktiebolagslagen finns bestämmelser om andra handlingar som ska fogas till ansökan. *Förordning (2008:610)*

32 a § Bolagsverket ska underrätta Skatteverket när en ansökan enligt 23 kap. 20 § aktiebolagslagen (2005:551) har gjorts.

Skatteverket ska underrätta Bolagsverket när Skatteverket fattar beslut om hinder mot verkställande av en fusionsplan. *Förordning (2008:24)*

33 § Om allmän domstol har beslutat om att lämna tillstånd till verkställande av fusionsplan enligt 23 kap. 24 § aktiebolagslagen (2005:551), skall domstolen underrätta Bolagsverket om detta. Till underrättelsen skall en kopia av domstolens beslut fogas.

34 § Om det övertagande bolaget i samband med fusion genom absorption har beslutat att ge ut nya aktier, skall en anmälan för registrering enligt 23 kap. 25 § aktiebolagslagen (2005:551) innehålla uppgift om antalet utgivna aktier och summan av deras kvotvärden.

Bestämmelser om intyg från revisor finns i 23 kap. 25 § andra stycket aktiebolagslagen.

Allmän associationsrätt

35 § Vid en anmälan för registrering enligt 23 kap. 25 § aktiebolagslagen (2005:551) av bolag som har bildats i samband med fusion genom kombination tillämpas 3 § första stycket 1 och 3–6 samt andra och tredje styckena samma paragraf.

Till anmälan skall det vidare fogas
1. en försäkran på heder och samvete att uppgifterna i anmälan om val av styrelseordförande, verkställande direktör, vice verkställande direktör och firmatecknare, om särskild delgivningsmottagare och om hur bolagets firma tecknas stämmer överens med de beslut som bolaget har fattat,
2. en försäkran på heder och samvete att de personer som har utsetts till styrelseledamöter, styrelsesuppleanter, styrelseordförande, verkställande direktör, vice verkställande direktör, firmatecknare, särskild delgivningsmottagare, revisorer, revisorssuppleanter, lekmannarevisorer och suppleanter för lekmannarevisorer har åtagit sig uppdragen.

Bestämmelser om intyg från revisor finns i 23 kap. 25 § andra stycket aktiebolagslagen.
Förordning (2006:503)

35 a § Vid en anmälan för registrering enligt 23 kap. 48 § aktiebolagslagen (2005:551) ska följande handlingar ges in:

1. fusionsintyg för de utländska bolag som deltar i fusionen från de behöriga myndigheterna i de stater där bolagen är registrerade,
2. kopior av de fusionsplaner som har godkänts av de utländska bolagens stämmor.

I fråga om det bolag som bildas genom fusionen ska anmälan innehålla de uppgifter som anges i 35 § första och andra styckena.

Till anmälan enligt första stycket ska vidare fogas

1. en kopia av ett avtal om medverkan enligt 29 § lagen (2008:9) om arbetstagares medverkan vid gränsöverskridande fusioner,
2. en kopia av ett beslut enligt 22 § andra stycket lagen om arbetstagares medverkan vid gränsöverskridande fusioner,
3. handlingar som visar att förhandlingsperioden enligt 20 § lagen om arbetstagares medverkan vid gränsöverskridande fusioner har löpt ut och att 32–40 §§ den lagen ska tillämpas, eller
4. handlingar som visar att lagen om arbetstagares medverkan vid gränsöverskridande fusioner inte är tillämplig på bolaget. *Förordning (2008:24)*

36 § Om det efter ett överlåtande bolags upplösning görs en anmälan enligt 23 kap. 26 § andra stycket aktiebolagslagen (2005:551) om att talan om skadestånd till bolaget har väckts enligt 29 kap. 7 § samma lag, skall 3 § första stycket 1, 3 och 4 och tredje stycket samma paragraf tillämpas. Till anmälan skall det vidare fogas sådana handlingar som avses i 9 § andra stycket och 10 § andra stycket.

37 § Vid en ansökan om tillstånd att verkställa en fusionsplan enligt 12 kap. 11 § lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar ska, om fusionsplanen innebär att ett helägt dotterbolag ska gå upp i en moderförening, kopior av styrelsernas protokoll med besluten ges in. *Förordning (2008:24)*

Delning av aktiebolag

38 § Till en ansökan enligt 24 kap. 22 § aktiebolagslagen (2005:551) ska fogas en försäkran på heder och samvete från bolagens styrelser eller verkställande direktörer om att delningen inte har förbjudits enligt konkurrenslagen (2008:579) eller enligt rådets förordning (EG) nr 139/2004 av den 20 januari 2004 om kontroll av företagskoncentrationer och att prövning av delningen inte pågår enligt konkurrenslagen eller den nämnda förordningen.

I 24 kap. 22 § aktiebolagslagen finns bestämmelser om andra handlingar som ska fogas till ansökan. *Förordning (2008:610)*

39 § Om allmän domstol har fattat ett beslut om att lämna tillstånd till verkställande av delningsplan enligt 24 kap. 26 § aktiebolagslagen (2005:551), skall domstolen underrätta Bolagsverket om detta. Till underrättelsen skall en kopia av domstolens beslut fogas.

40 § Om övertagande bolag i samband med delningen har beslutat att ge ut nya aktier, skall en anmälan för registrering enligt 24 kap. 27 § aktiebolagslagen (2005:551) innehålla uppgift om antalet utgivna aktier och summan av deras kvotvärden.

Bestämmelser om intyg från revisor finns i 24 kap. 27 § andra stycket aktiebolagslagen.

41 § Vid en anmälan för registrering enligt 24 kap. 27 § aktiebolagslagen (2005:551) av bolag som har bildats i samband med delning tillämpas 3 § första stycket 1 och 3–6 samt andra och tredje styckena samma paragraf. Till anmälan skall det vidare fogas sådana handlingar som avses i 35 § andra stycket.

Bestämmelser om intyg från revisor finns i 24 kap. 27 § andra stycket aktiebolagslagen.

42 § Om det efter ett överlåtande bolags upplösning görs en anmälan enligt 24 kap. 28 § andra stycket aktiebolagslagen (2005:551) om att talan om skadestånd till bolaget har

väckts enligt 29 kap. 7 § samma lag, skall 3 § första stycket 1, 3 och 4 och tredje stycket samma paragraf tillämpas. Till anmälan skall det vidare fogas sådana handlingar som avses i 9 § andra stycket och 10 § andra stycket.

Likvidation och konkurs

43 § Till bolagets anmälan enligt 25 kap. 8 § aktiebolagslagen (2005:551) skall det fogas en kopia av bolagsstämmans protokoll med likvidationsbeslutet.

44 § När en ansökan om likvidation har kommit in till allmän domstol, skall domstolen genast underrätta Bolagsverket om detta.

Domstolen skall också underrätta Bolagsverket om beslut om likvidation, beslut om förordnande eller entledigande av likvidator samt förordnande av syssloman enligt 25 kap. 23 § aktiebolagslagen (2005:551). Till underrättelsen skall det fogas en kopia av domstolens beslut. Underrättelsen skall innehålla uppgift om fullständigt namn, personnummer och postadress för likvidatorn eller sysslomannen. Om en likvidators eller sysslomans postadress avviker från hemvistet, skall även hemvistet anges. Om det har utsetts en suppleant för likvidatorn, skall motsvarande uppgifter lämnas om denne.

45 § Om högre rätt upphäver ett likvidationsbeslut som inte har gått i verkställighet, skall rätten genast underrätta Bolagsverket.

46 § Om bolagets firma under likvidationen skall tecknas av någon annan än likvidatorn eller, när flera likvidatorer har utsetts, firman inte skall tecknas av likvidatorerna gemensamt, skall likvidatorn eller likvidatorerna anmäla detta till Bolagsverket. Detsamma gäller om andra uppgifter i registret skall ändras. Om någon annan än likvidator har utsetts till firmatecknare, tillämpas 3 § första stycket 3 och 4 och tredje stycket samma paragraf samt 4 § första stycket 2 och 3.

47 § Vid en anmälan för registrering enligt 25 kap. 41 § aktiebolagslagen (2005:551) att bolaget är upplöst skall följande handlingar ges in:

1. en kopia av bolagsstämmans protokoll, och
2. ett bevis om dagen för utfärdande av kallelsen på okända borgenärer i de fall då annan än Bolagsverket har utfärdat kallelsen.

I 25 kap. 41 § aktiebolagslagen finns bestämmelser om andra handlingar som skall fogas till anmälan. *Förordning (2006:503)*

48 § Vid en anmälan för registrering enligt 25 kap. 44 § andra stycket aktiebolagslagen (2005:551) att likvidationen skall fortsätta tillämpas 3 § första stycket 1, 3 och 4 och tredje stycket samma paragraf. Till anmälan skall det vidare fogas sådana handlingar som avses i 9 § andra stycket och 10 § andra stycket.

Allmän associationsrätt

49 § En anmälan för registrering enligt 25 kap. 45 § tredje stycket aktiebolagslagen (2005:551) av beslut att likvidation skall upphöra skall innehålla en försäkran på heder och samvete om att det inte finns likvidationsanledning enligt 25 kap. 11 eller 12 § nämnda lag, att bolagets eget kapital beräknat enligt 25 kap. 14 § samma lag uppgår till minst det registrerade aktiekapitalet samt att utskiftning inte har ägt rum.

Vid anmälan tillämpas 3 § första stycket 1, 3 och 4 och tredje stycket samma paragraf. Till anmälan skall det vidare fogas

1. en kopia av bolagsstämmans protokoll,
2. en kopia av revisorns yttrande enligt 25 kap. 45 § första stycket aktiebolagslagen,
3. en försäkran på heder och samvete att uppgifterna i anmälan om val av styrelseordförande, verkställande direktör, vice verkställande direktör och firmatecknare, om särskild delgivningsmottagare och om hur bolagets firma tecknas stämmer överens med de beslut som bolaget har fattat, och
4. en försäkran på heder och samvete att de personer som har utsetts till styrelseledamöter, styrelsesuppleanter, styrelseordförande, verkställande direktör, vice verkställande direktör, firmatecknare och särskild delgivningsmottagare har åtagit sig uppdragen. *Förordning (2006:503)*

50 § Vid en anmälan för registrering enligt 25 kap. 46 § aktiebolagslagen (2005:551) av att likvidationsbeslut har upphävts skall en kopia av domstolens dom eller beslut med lagakraftbevis ges in.

51 § Om en allmän domstol har fattat beslut om konkurs eller företagsrekonstruktion eller om att utse konkursförvaltare eller att avsluta en konkurs, skall den underrätta Bolagsverket om beslutet. Till underrättelsen skall en kopia av domstolens beslut fogas.

Aktiebolags firma

52 § En bifirma kan anmälas för registrering i anmälan om bolagets registrering eller vid ett senare tillfälle. Anmälan ska innehålla en försäkran på heder och samvete att uppgifterna stämmer överens med de beslut som anmälan grundar sig på. *Förordning (2014:545)*

2 kap. Aktiebolagsregistret

Aktiebolagsregistrets ändamål m.m.

1 § Aktiebolagsregistret skall ge offentlighet åt den information som ingår i registret.

I fråga om personuppgifter skall registret ha till ändamål att tillhandahålla uppgifter för

1. affärsverksamhet, kreditgivning eller annan allmän eller enskild verksamhet där företagsanknuten information utgör underlag för prövningar eller beslut,
2. förvärv, avyttring eller förvaltning av företag som registreras i aktiebolagsregistret,
3. aktualisering, komplettering eller kontroll av företagsanknuten information som finns i kund- eller medlemsregister eller liknande register,
4. uttag av urval av personuppgifter för direkt marknadsföring, dock med den begränsning som följer av 11 § personuppgiftslagen (1998:204), eller
5. verksamhet för vilken staten eller en kommun ansvarar enligt lag eller annan författning och
   a) som avser bolag som registreras i aktiebolagsregistret,
   b) som för att kunna utföras förutsätter tillgång till företagsanknuten information, eller
   c) som avser fullgörande av underrättelseskyldighet.

2 § Bolagsverket är personuppgiftsansvarigt enligt personuppgiftslagen (1998:204) för aktiebolagsregistret.

3 § Bolagsverket skall se till att det inte uppkommer något otillbörligt intrång i registrerades personliga integritet eller några risker från säkerhetssynpunkt. För dessa syften får verket i enskilda fall ställa upp villkor för behandlingen av personuppgifter.

4 § Bolagsverket får för de ändamål som anges i 1 § medge direktåtkomst till aktiebolagsregistret.

4 a § Information som skall lämnas enligt 26 § personuppgiftslagen (1998:204) behöver inte omfatta uppgift i en handling som har kommit in till Bolagsverket, om den enskilde har tagit del av handlingens innehåll. Om den enskilde begär det, skall dock informationen även omfatta uppgift i en sådan handling.

Om informationen inte innehåller handling som avses i första stycket, skall det av informationen framgå att handlingen behandlas av myndigheten. *Förordning (2006:503)*

5 § Bestämmelserna i 48 § personuppgiftslagen (1998:204) om skadestånd gäller vid behandling av personuppgifter enligt denna förordning.

6 § I fråga om rättelse av personuppgifter i aktiebolagsregistret tillämpas 26 § förvaltningslagen (1986:223) i stället för 28 § personuppgiftslagen (1998:204).

Hur aktiebolagsregistret förs

7 § Aktiebolagsregistret förs med hjälp av automatiserad behandling. Registret skall hållas tillgängligt hos Bolagsverket.

8 § I aktiebolagsregistret registreras uppgifter för varje bolag. Registret skall innehålla uppgift om bolagets organisationsnummer.

9 § Till aktiebolagsregistret hör en alfabetisk förteckning över bolagen med uppgift om organisationsnumret för varje bolag.

10 § Handlingar som avser en anmälan eller underrättelse enligt aktiebolagslagen (2005:551) skall biläggas aktiebolagsregistret. Sådana handlingar skall för varje bolag sammanföras i akter.

Av 15 a § framgår att vissa handlingar även skall föras in i aktiebolagsregistret.

Förordning (2006:503)

11 § Bolagsverket skall, såvitt avser företag som står under Finansinspektionens tillsyn, snarast efter det att registrering har skett underrätta inspektionen om de uppgifter som har förts in i eller förts ut ur aktiebolagsregistret så att inspektionen kan fullgöra sin tillsynsfunktion. Underrättelsen får lämnas på medium för automatiserad behandling.

Införingar i aktiebolagsregistret

12 § Införingar i aktiebolagsregistret sker i löpande följd för varje bolag. Vid varje införing skall det anges diarienummer samt datum för införingen och dess kungörande i Post- och Inrikes Tidningar.

13 § Beslut och andra förhållanden som anmäls för registrering i aktiebolagsregistret ska antecknas i registret så snart som möjligt efter det att anmälan har kommit in till Bolagsverket. Ändringar av den information som finns i registret ska normalt antecknas inom 21 dagar efter det att en fullständig anmälan har kommit in. Om det framgår att ett beslut ska ha verkan först vid en viss senare tidpunkt, ska dock anteckningen göras i så nära anslutning som möjligt till denna tidpunkt.

I ett ärende om registrering av ett aktiebolag ska beslut meddelas inom två månader efter det att en fullständig anmälan kom in till Bolagsverket. Om det är nödvändigt på grund av utredningen av ärendet, får handläggningstiden vid högst ett tillfälle förlängas med högst två månader. Sökanden ska informeras om skälen för att handläggningstiden förlängs innan den ursprungliga tidsfristen har gått ut.

I 8 § lagen (2009:1079) om tjänster på den inre marknaden finns bestämmelser om att ett mottagningsbevis ska skickas till sökanden när en fullständig anmälan enligt andra stycket har kommit in och om innehållet i ett sådant bevis.

Ett beslut om att förlänga handläggningstiden får inte överklagas. *Förordning (2014:155)*

14 § När ett aktiebolag registreras antecknas

1. bolagets organisationsnummer,
2. dagen för bolagets bildande,
3. uppgifter som avses i 3 kap. 1 § första stycket samt 8 kap. 43 §, 9 kap. 47 § och 10 kap. 19 § aktiebolagslagen (2005:551),
4. uppgift om bolagskategori och, i förekommande fall, uppgift om att bolaget är ett aktiebolag med särskild vinstutdelningsbegränsning,
5. tiden för ordinarie bolagsstämma, om den anges i bolagsordningen,
6. bolagets bifirma, om styrelsen har antagit sådan, och
7. bolagets postadress.

Om bolaget ska ha euro som redovisningsvaluta, ska också detta antecknas.

Om bolaget har tillstånd att driva finansieringsrörelse enligt lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse, ska även dagen för tillståndet antecknas.

Om bolaget har auktorisation som värdepapperscentral enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 909/2014 av den 23 juli 2014 om förbättrad värdepappersavveckling i Europeiska unionen och om värdepapperscentraler samt ändring av direktiv 98/26/EG och 2014/65/EU och förordning (EU) nr 236/2012, ska även dagen för auktorisationen antecknas. Om Finansinspektionen har återkallat auktorisationen, ska också dagen för beslutet om återkallelse antecknas.

Anges lydelsen av bolagets firma i bolagsordningen på främmande språk, ska lydelsen antecknas.

Har bolagets verksamhet helt eller delvis annat syfte än att bereda vinst åt aktieägarna, ska syftet antecknas. *Förordning (2016:76)*

15 § I registret ska det antecknas om bolagsordningen innehåller
1. förbehåll enligt 1 kap. 10 §, 4 kap. 6, 8, 18 eller 27 § eller 20 kap. 31 § aktiebolagslagen (2005:551),
2. föreskrift enligt 4 kap. 2 §, 7 kap. 8 § eller 7 kap. 40 § andra stycket andra meningen eller 7 kap. 54 § aktiebolagslagen, eller
3. bestämmelse att bolagets verksamhet ska upphöra efter en viss tid eller under vissa villkor.

I fråga om förbehåll enligt 1 kap. 10 § aktiebolagslagen antecknas även den värdepapperscentral som har registrerat avstämningsbolagets aktier och, i förekommande fall, vilken värdepapperscentral som ansvarar för aktieboken.

I fråga om föreskrift enligt 4 kap. 2 § aktiebolagslagen antecknas även det antal aktier av olika slag som har getts ut eller ska kunna ges ut. *Förordning (2016:76)*

15 a § Aktiebolagsregistret skall för varje bolag innehålla
1. stiftelseurkunden,
2. bolagsordningen, uppgifter om ändring av bolagsordningen och bolagsordningen i dess senaste lydelse, och
3. årsredovisningar, revisionsberättelser, koncernredovisningar, koncernrevisionsberättelser och delårsrapporter enligt 8 kap. 3 och 16 §§ samt 9 kap. 2 § årsredovisningslagen (1995:1554).

Aktiebolagsregistret behöver inte innehålla sådana handlingar, om de har kommit in till Bolagsverket före den 1 juli 2006. Det gäller dock inte om det har begärts att handlingarna skall lämnas ut på medium för automatiserad behandling och verket enligt 17 a § första stycket har varit skyldigt att lämna ut dem på sådant medium. *Förordning (2006:503)*

15 b § På begäran av ett bolag ska bolagets e-postadress och telefonnummer antecknas i aktiebolagsregistret.

I registret får det för varje bolag antecknas om bolagets överlåtbara värdepapper är upptagna till handel på en reglerad marknad. *Förordning (2012:57)*

15 c § När Bolagsverket utser en revisor enligt 9 kap. 9, 9 a, 25 eller 26 § aktiebolagslagen (2005:551) ska uppgifter enligt 9 kap. 47 § samma lag antecknas i aktiebolagsregistret. *Förordning (2013:738)*

16 § Om det krävs tillstånd från Bolagsverket eller allmän domstol för att verkställa ett beslut om minskning av aktiekapitalet, skall det vid registreringen av minskningsbeslutet enligt 20 kap. 19 § aktiebolagslagen (2005:551) antecknas att minskningen inte är verkställd.

17 § Om en fråga om minskning av aktiekapitalet har fallit enligt 20 kap. 22 § aktiebolagslagen (2005:551), skall detta antecknas. Vidare skall följande beslut antecknas när de har vunnit laga kraft:
1. beslut att förklara att en fråga om fusion har fallit enligt 23 kap. 27 eller 35 § aktiebolagslagen, och
2. beslut att förklara att en fråga om delning har fallit enligt 24 kap. 29 § aktiebolagslagen.

Utlämnande av uppgifter på medium för automatiserad behandling

17 a § Bolagsverket skall lämna ut uppgifter och handlingar i aktiebolagsregistret på medium för automatiserad behandling, om det begärs. Detsamma gäller sådana handlingar och uppgifter enligt 15 a § som inte har förts in i aktiebolagsregistret, om det har gått högst tio år sedan de kom in till verket.

Handlingar enligt 10 § som inte har förts in i aktiebolagsregistret och som inte behöver lämnas ut enligt första stycket får lämnas ut på medium för automatiserad behandling till myndigheter och, om det är uppenbart att det kan ske utan risk för att enskildas personliga integritet kränks, till enskilda. *Förordning (2006:503)*

Sökning efter uppgifter och handlingar

17 b § Vid sökning efter uppgifter som avser ett bolag som är upplöst får endast organisationsnummer och firma användas som sökbegrepp, om det har förflutit mer än fem år sedan det har registrerats att bolaget är upplöst.

Vid sökning efter handlingar och uppgifter som avses i 10 och 15 a §§ får endast uppgifter som avses i 5 kap. 2 § första stycket 1 och 2 offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) samt organisationsnummer och firma användas som sökbegrepp.

Förordning (2014:545)

Kungörelse

18 § I en kungörelse enligt 27 kap. 3 § aktiebolagslagen (2005:551) skall det anges bolagets firma och organisationsnummer samt styrelsens säte eller, om bolaget är i likvidation, den tingsrätt under vilken bolaget hör.

3 kap. Avgifter

Registreringsärenden

1 § I ärenden som rör registrering enligt denna förordning ska avgifter för registrering och, i förekommande fall, dess kungörande samt för handläggning och prövning betalas med följande belopp:

1. vid en anmälan för registrering av ett nybildat aktiebolag, 2.200 kronor, eller, om en sådan anmälan överförs elektroniskt och undertecknas med en elektronisk underskrift, 1.900 kronor,
2. vid en anmälan av en ändring av en firma eller av en bifirma eller av en firma i dess lydelse på främmande språk, 1.200 kronor, eller, om en sådan anmälan överförs elektroniskt och undertecknas med en elektronisk underskrift, 1.000 kronor,
3. vid en anmälan för registrering av en fusionsplan enligt 23 kap. 14, 30 eller 42 § aktiebolagslagen (2005:551) eller en delningsplan enligt 24 kap. 16 § samma lag, 900 kronor,
4. vid en anmälan om fusion enligt 23 kap. 25 eller 48 § aktiebolagslagen eller om delning enligt 24 kap. 27 § samma lag, 1.000 kronor,
5. vid en anmälan enligt 25 kap. 8 § aktiebolagslagen om att bolagsstämman har beslutat om likvidation, 1.000 kronor,
6. vid en anmälan enligt 25 kap. 45 § tredje stycket aktiebolagslagen om att bolagsstämman har beslutat att likvidationen ska upphöra, 500 kronor,
7. vid en anmälan om ändring av styrelseledamot, styrelsesuppleant, styrelseordförande, verkställande direktör, vice verkställande direktör, hur firman tecknas, firmatecknare, särskild delgivningsmottagare, revisor, revisorssuppleant, lekmannarevisor eller suppleant för lekmannarevisor, 900 kronor, eller, om en sådan anmälan överförs elektroniskt och undertecknas med en elektronisk underskrift, 600 kronor,
8. vid en annan registreringsanmälan, 900 kronor, eller, om en sådan anmälan överförs elektroniskt och undertecknas med en elektronisk underskrift, 700 kronor.

Förordning (2016:907)

Allmän associationsrätt

2 § Om en anmälan enligt 1 § samtidigt omfattar registrering eller registrering av ändring av fler än en firma, bifirma eller firma i dess lydelse på främmande språk, ska en avgift enligt 1 § 2 betalas för varje sådan firma.

Om en anmälan enligt 1 § 3 avser registrering av en fusionsplan med fler än ett överlåtande bolag eller en delningsplan med fler än ett övertagande bolag, ska även en avgift om 500 kronor betalas för varje tillkommande bolag.

Om det begärs att en registrering avfattas på något annat språk än svenska, ska en avgift om 500 kronor betalas för varje sådant språk.

Bolagsverket får meddela föreskrifter om avgifter för att tillhandahålla ett fusionsintyg enligt 23 kap. 46 § aktiebolagslagen (2005:551) på ett annat språk än svenska.

Förordning (2015:679)

3 § Avgift ska inte betalas för registrering av
1. ändrad postadress,
2. eget utträde från uppdrag som revisor, revisorssuppleant, lekmannarevisor eller suppleant för lekmannarevisor,
3. beslut om vinstutdelning enligt 18 kap. 10 § aktiebolagslagen (2005:551),
4. förhållanden som en likvidator ska anmäla, såvida inte något annat följer av 1 § 6,
5. en underrättelse från domstol, eller
6. en underrättelse från en behörig utländsk myndighet enligt 23 kap. 47 § aktiebolagslagen. *Förordning (2015:679)*

Ansökningsärenden

4 § För handläggning och prövning av ansökan enligt aktiebolagslagen (2005:551) ska, i de fall som anges i 1–9, avgifter betalas med följande belopp:
1. undantag från bosättningskravet (8 kap. 9, 30 och 37 §§), 475 kronor,
2. undantag från kravet att anlita auktoriserad revisor (9 kap. 15 §), 685 kronor,
3. tillstånd till minskning av aktiekapitalet (20 kap. 23 eller 33 §) eller reservfonden (20 kap. 35 §) eller till vinstutdelning efter beslut om minskning av aktiekapitalet (20 kap. 30 §), 1.500 kronor,
4. tillstånd till verkställande av en fusionsplan (23 kap. 20, 33 eller 45 §) eller delningsplan (24 kap. 22 §), 900 kronor,
5. likvidation enligt 25 kap. 11 §, 500 kronor,
6. tillstånd att inte lämna uppgift om bolagets firma på webbplatser (28 kap. 5 §), 1.500 kronor,
7. ärende om att en tillgång av obetydligt värde ska tillfalla Allmänna arvsfonden (25 kap. 42 eller 44 §), 740 kronor,
8. ersättare för styrelseledamot (8 kap. 16 §), 1.400 kronor, och
9. förordnande av god man vid inlösen av minoritetsaktier (22 kap. 8 §), 740 kronor.

Om en ansökan enligt första stycket 4 avser en fusion med fler än ett överlåtande bolag eller en delning med fler än ett övertagande bolag, ska även en avgift om 500 kronor betalas för varje tillkommande bolag. *Förordning (2015:679)*

5 § Avgift skall, utöver vad som anges i 4 §, betalas för handläggning och prövning av ansökan enligt aktiebolagslagen (2005:551) i de fall som framgår av andra stycket.

För ansökningsavgiftens storlek m.m. gäller bestämmelserna i 9–14 §§ avgiftsförordningen (1992:191). Följande avgiftsklasser skall tillämpas:

Ärendeslag	*Avgiftsklass*
Undantag enligt 21 kap. 8 § från förbudet i 21 kap. 5 § mot lån till förvärv av aktier i bolaget eller annat överordnat bolag i samma koncern	5
Undantag enligt 21 kap. 8 § i övriga fall	2

När avgiften skall betalas

6 § En avgift enligt 1–5 §§ skall betalas när anmälan eller ansökan ges in. Avgiften återbetalas inte om handläggningen av ett ärende som anmälan eller ansökan avser har påbörjats. I fall som avses i 7 § skall avgiften betalas inom den tid som Bolagsverket bestämmer.

Ärenden enligt 25 kap. 26 § aktiebolagslagen

7 § En avgift som avses i 25 kap. 26 § aktiebolagslagen (2005:551) skall uppgå till 2.700 kronor.

I fråga om sådan avgift som avses i första stycket finns det bestämmelser om begäran om indrivning m.m. i 4–9 §§ indrivningsförordningen (1993:1229). Att den betalningsskyldige skall uppmanas att betala fordringen innan ansökan om indrivning görs framgår av 3 § nämnda förordning. Indrivning behöver inte begäras för en fordran som understiger 100 kronor om indrivning inte krävs från allmän synpunkt.

Utlämnande av uppgifter och handlingar

7 a § Bolagsverket fastställer avgifter för sådant utlämnande av uppgifter och handlingar som sker på medium för automatiserad behandling. *Förordning (2006:503)*

4 kap. Övriga bestämmelser

Särskilda bestämmelser för kreditmarknadsbolag, bankaktiebolag och försäkringsaktiebolag

1 § Av förordningen (2004:329) om bank- och finansieringsrörelse framgår att 1 kap. 32 §, 32 a § första stycket, 33 och 37 §§ inte gäller för kreditmarknadsbolag samt att 1 kap. 32 §, 32 a § första stycket, 33 och 37 §§, 2 kap. och 3 kap. 1–6 och 7 a §§ inte gäller för bankaktiebolag. I samma förordning finns ytterligare bestämmelser om registrering m.m. av bankaktiebolag.

Av försäkringsrörelseförordningen (2011:257) framgår att 1 kap. 3 § tredje stycket, 2 kap. och 3 kap. inte gäller för försäkringsaktiebolag samt att 1 kap. 32 §, 32 a § första stycket, 33 och 37 §§ inte gäller vid fusion med ett försäkringsaktiebolag. I samma förordning finns ytterligare bestämmelser om registrering m.m. av försäkringsaktiebolag. *Förordning (2014:155)*

Uppgift om bolagets organisationsnummer m.m.

2 § Anmälan som ges in för ett registrerat bolag enligt denna förordning skall innehålla uppgift om bolagets organisationsnummer enligt lagen (1974:174) om identitetsbeteckning för juridiska personer m.fl.

Upprättande av försäkran och intyg elektroniskt

2 a § En försäkran på heder och samvete enligt denna förordning får undertecknas med en elektronisk underskrift.

Bolagsverket får meddela föreskrifter om elektronisk underskrift.

Om ett intyg enligt 1 kap. 15 § fjärde stycket upprättas i elektronisk form, ska det undertecknas med en sådan avancerad elektronisk underskrift som avses i artikel 3 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 910/2014 av den 23 juli 2014 om elektronisk identifiering och betrodda tjänster på den inre marknaden och om upphävande av direktiv 1999/93/EG, i den ursprungliga lydelsen. *Förordning (2016:634)*

Ingivning av handlingar som har upprättats elektroniskt

2 b § Handlingar som ska fogas till anmälningar och ansökningar och som har upprättats elektroniskt får överföras elektroniskt till Bolagsverket.

Bolagsverket får meddela föreskrifter om elektronisk överföring. Bolagsverket får även meddela föreskrifter om vilka elektroniska underskrifter som får användas för att en handling ska få ges in som elektroniskt original. *Förordning (2016:634)*

Bestyrkande av kopior m.m.

3 § Kopior som skall ges in enligt denna förordning skall vara bestyrkta. En elektronisk kopias överensstämmelse med originalet skall vara bestyrkt enligt föreskrifter som Bolagsverket får meddela.

En handling som enligt denna förordning skall ges in i kopia får även ges in i original. Om handlingen har upprättats elektroniskt, skall bestämmelserna i 2 b § tillämpas. *Förordning (2006:503)*

Underrättelser

4 § När någon registreras som styrelseledamot, styrelsesuppleant, verkställande direktör, vice verkställande direktör, firmatecknare, särskild delgivningsmottagare, revisor, revisorssuppleant, lekmannarevisor eller suppleant för lekmannarevisor, ska Bolagsverket underrätta den registrerade om åtgärden. När verket tar bort en sådan registrering från registret, ska den som berörs av åtgärden underrättas.

Om registreringen avser ett revisionsbolag, ska den huvudansvariga revisorn underrättas.

Underrättelsen ska omedelbart efter registreringen eller borttagandet av registreringen sändas till den som berörs av åtgärden på hans eller hennes folkbokföringsadress eller, om en sådan adressuppgift saknas, till den adress som har uppgetts i ärendet.

Bolagsverket ska en gång varje år underrätta den som är registrerad som likvidator eller suppleant för likvidator om registreringen. Underrättelsen ska sändas till den adress som har uppgetts i ärendet.

Bolagsverket behöver inte sända ut någon underrättelse om det är uppenbart att en sådan inte fyller något syfte. *Förordning (2015:126)*

5 § Bolagsverket ska genast underrätta bolaget när verket fattar något av följande beslut:

1. beslut i tillståndsärenden enligt 20 kap. 23 §, 23 kap. 20 eller 33 § samt 24 kap. 22 § aktiebolagslagen (2005:551),
2. beslut enligt 23 kap. 27 eller 35 § eller 24 kap. 29 § samma lag att förklara att frågan om fusion eller delning har fallit,
3. beslut enligt 27 kap. 2 § samma lag att skriva av en anmälan om registrering eller vägra registrering,
4. beslut att avregistrera företrädare enligt 27 kap. 6 § samma lag, och
5. beslut att förelägga eller döma ut vite enligt 30 kap. 3 § samma lag.

Förordning (2014:545)

6 § Bolagsverket skall underrätta den domstol som handlägger ett ärende om tillstånd att verkställa beslut om minskning av aktiekapitalet eller reservfonden, beslut om vinstutdelning eller beslut om fusion eller delning om

1. ett interimistiskt beslut som en annan domstol har meddelat i pågående mål om talan mot bolagsstämmobeslut, och
2. en lagakraftvunnen dom som innebär att bolagsstämmobeslut har upphävts eller ändrats.

Förhandsgranskning

7 § Bolagsverket skall på begäran förhandsgranska handlingar i samband med bolagsbildning, ändring av bolagsordningen eller emissionsbeslut enligt 11 kap. 2 § aktiebolagslagen (2005:551). Ersättning för granskningen skall betalas enligt grunder som myndigheten fastställer efter samråd med Ekonomistyrningsverket.

Förkortningsformer

8 § Uppgift som avses i 6 kap. 2 § aktiebolagslagen (2005:551) får i aktiebrev anges enligt följande:

1. ”konvertibel” (”konvertibla”) i fråga om förbehåll enligt 4 kap. 6 § aktiebolagslagen,
2. ”samtycke” i fråga om förbehåll enligt 4 kap. 8 § samma lag,
3. ”förköp” i fråga om förbehåll enligt 4 kap. 18 § samma lag,
4. ”hembud” i fråga om förbehåll enligt 4 kap. 27 § samma lag, och
5. ”inlösen” i fråga om förbehåll enligt 20 kap. 31 § samma lag.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

2016:446

Denna förordning träder i kraft den 2 juli 2016.

2016:907

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2017.

2016:908

1. Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2017.
2. För ärenden som har kommit in till Bolagsverket före ikraftträdandet gäller 1 kap. 28 § i den äldre lydelsen.

2016:1347

Denna förordning träder i kraft den 1 april 2017.

Lag (1987:1245) om styrelserepresentation för de privatanställda

(senast ändrad genom SFS 2011:428)

Inledande bestämmelser 1317
Rätten till styrelserepresentation 1318
Inrättande av styrelserepresentation 1318
Arbetstagarrepresentanternas arbete m.m. 1319
Skadestånd m.m. 1319
Övriga bestämmelser 1320
Propositioner 1320

Inledande bestämmelser

1 § Denna lag syftar till att genom styrelserepresentation ge de anställda insyn i och inflytande på företagets verksamhet.

1 a § Denna lag skall inte tillämpas på bolag som bildats enligt rådets förordning (EG) nr 2157/2001 av den 8 oktober 2001 om stadga för europabolag. *Lag (2004:560)*

1 b § Denna lag skall tillämpas på europakooperativ som bildats enligt rådets förordning (EG) nr 1435/2003 av den 22 juli 2003 om stadga för europeiska kooperativa föreningar (SCE-föreningar) under förutsättning att

a) europakooperativet bildats av enbart fysiska personer eller av en juridisk person och fysiska personer, och
b) europakooperativet, dess dotterföretag och filialer vid tidpunkten då europakooperativet registrerades, hade färre än sammanlagt 50 arbetstagare, eller arbetstagare enbart i en EES-stat.

Lagen skall dock inte tillämpas på europakooperativ enligt första stycket i de fall

a) minst en tredjedel av arbetstagarna i europakooperativet, dess dotterföretag och filialer i minst två EES-stater har begärt att arbetstagarinflytande enligt lagen (2006:477) om arbetstagarinflytande i europakooperativ skall gälla, eller
b) arbetsstyrkan i europakooperativet, dess dotterföretag och filialer uppgår eller uppgått till sammanlagt minst 50 arbetstagare i minst två EES-stater. *Lag (2006:479)*

Allmän associationsrätt

1 c § Denna lag ska inte tillämpas på företag som blivit resultatet av en fusion, om lagen (2008:9) om arbetstagares medverkan vid gränsöverskridande fusioner gäller i företaget. *Lag (2008:13)*

2 § Med företag avses i denna lag aktiebolag, bank, hypoteksinstitut, försäkringsföretag och ekonomisk förening samt europakooperativ för vilket lagen gäller enligt 1 b §.

Med koncern avses i denna lag svenska juridiska personer som enligt 1 kap. 11 och 12 §§ aktiebolagslagen (2005:551), 1 kap. 2 § sparbankslagen (1987:619), 1 kap. 5 § lagen (1995:1570) om medlemsbanker eller 1 kap. 4 § lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar är moderföretag och dotterföretag i förhållande till varandra eller företag som enligt 13–16 §§ lagen (2011:427) om europeiska företagsråd utövar ett bestämmande inflytande över ett annat företag och de företag över vilka detta inflytande utövas. *Lag (2011:428)*

3 § En arbetstagare hos ett kommittent- eller moderföretag, som stadigvarande är verksam i ett kommissionärs- eller dotterföretag utan att vara anställd där, skall vid tillämpningen av denna lag betraktas som anställd även i kommissionärs- eller dotterföretaget.

Vid tillämpningen av denna lag skall ett kollektivavtal som gäller mellan en lokal arbetstagarorganisation och kommittent- eller moderföretaget betraktas som ett kollektivavtal även i förhållande till kommissionärs- eller dotterföretaget.

Rätten till styrelserepresentation

4 § I ett företag som under det senast förflutna räkenskapsåret här i landet har sysselsatt i genomsnitt minst 25 arbetstagare har de anställda rätt till två ledamöter i styrelsen (arbetstagarledamöter) och en suppleant för varje sådan ledamot. Bedriver företaget verksamhet inom skilda branscher och har det under det senast förflutna räkenskapsåret här i landet sysselsatt i genomsnitt minst 1.000 arbetstagare, har de anställda rätt till tre ledamöter i styrelsen och en suppleant för varje sådan ledamot.

De anställdas rätt till styrelserepresentation enligt första stycket får dock inte leda till att antalet arbetstagarledamöter överstiger antalet övriga styrelseledamöter.

Om företaget är ett moderföretag, skall vad som sägs i första och andra styckena om företag avse koncernen i dess helhet och rätten till styrelserepresentation tillkomma samtliga anställda inom koncernen.

4 a § Om ett europakooperativ flyttar sitt säte till Sverige och arbetstagarnas rätt till inflytande inte omfattas av lagen (2006:477) om arbetstagarinflytande i europakooperativ, skall minst samma rätt till arbetstagarinflytande gälla som innan europakooperativet flyttade sitt säte. *Lag (2006:479)*

5 § När arbetstagarledamöterna har utsetts förändras inte de anställdas rätt till styrelserepresentation under mandatperioden, om antalet anställda eller antalet övriga styrelseledamöter minskar.

Inrättande av styrelserepresentation

6 § Beslut att inrätta styrelserepresentation för de anställda fattas av en lokal arbetstagarorganisation som är bunden av kollektivavtal i förhållande till företaget.

Om beslutet rör moderföretag, fattas det av en lokal arbetstagarorganisation som är bunden av kollektivavtal i förhållande till ett företag inom koncernen.

Företagets styrelse skall skriftligen underrättas om beslut att inrätta styrelserepresentation för de anställda. I 10 § andra stycket finns bestämmelser om när arbetstagarledamöter eller suppleanter (arbetstagarrepresentanter) får tillträda sina uppdrag.

7 § Arbetstagarrepresentanterna utses av de lokala arbetstagarorganisationer som är bundna av kollektivavtal i förhållande till företaget eller, i moderföretag, av de lokala arbetstagarorganisationer som är bundna av kollektivavtal i förhållande till ett företag inom koncernen.

8 § Om organisationerna inte enas om annat, gäller följande ordning för att utse arbetstagarrepresentanterna.

Om mer än fyra femtedelar av de kollektivavtalsbundna arbetstagarna vid företaget eller koncernen tillhör samma lokala arbetstagarorganisation, får denna utse samtliga arbetstagarrepresentanter. Om en annan sådan organisation företräder minst en tjugondel av de kollektivavtalsbundna arbetstagarna, får dock denna organisation utse en av suppleanterna.

Om ingen organisation företräder mer än fyra femtedelar av de kollektivavtalsbundna arbetstagarna vid företaget eller koncernen, får de två lokala arbetstagarorganisationer som företräder det största antalet sådana arbetstagare utse vardera en ledamot och en suppleant. Om de anställda har rätt till tre ledamöter och tre suppleanter, får den större av organisationerna utse två ledamöter och två suppleanter.

Om man, på grund av bestämmelsen i 4 § andra stycket, skall utse endast en arbetstagarrepresentant och en suppleant, görs det av den lokala arbetstagarorganisation som företräder det största antalet kollektivavtalsbundna arbetstagare vid företaget eller koncernen.

Vid tillämpningen av bestämmelserna i denna paragraf skall lokala arbetstagarorganisationer som tillhör samma huvudorganisation anses som en organisation.

9 § Arbetstagarrepresentanterna bör utses bland de anställda vid företaget eller, i fråga om moderföretag, inom koncernen.

Till arbetstagarrepresentant får inte utan särskilt tillstånd av nämnden för styrelserepresentationsfrågor utses den som är arbetstagarrepresentant i ett annat företags styrelse. Detta gäller inte, om företagen går med på något annat eller om de ingår i samma koncern.

10 § Tiden för en arbetstagarrepresentants uppdrag bestäms av den som utser honom. Mandatperioden får dock inte vara längre än fyra räkenskapsår. Den skall bestämmas så att uppdraget upphör vid slutet av en ordinarie stämma på vilken styrelseval förrättas.

Den som utser arbetstagarrepresentanterna bestämmer när de skall tillträda uppdraget. Om inte företagets styrelse medger annat, får de dock inte tillträda förrän tre månader efter det att styrelsen har fått underrättelse enligt 6 § tredje stycket.

Av 18 § andra stycket framgår att en annan tidpunkt för tillträdet kan gälla.

10 a § Om denna lag inte längre ska tillämpas på ett företag enligt 1 c §, upphör mandatperioden för uppdrag som bestämts med stöd av 10 § senast när fusionen registrerats. *Lag (2008:13)*

Arbetstagarrepresentanternas arbete m.m.

11 § Om inte annat följer av denna lag, skall vad som är föreskrivet i annan lag eller författning om styrelseledamot och styrelsesuppleant i ett företags styrelse tillämpas på arbetstagarledamöter och suppleanter för sådana ledamöter.

12 § Den som är suppleant för en arbetstagarledamot har rätt att närvara och yttra sig vid styrelsens sammanträden och vid företagets stämma, även om ledamoten är närvarande.

13 § En av arbetstagarrepresentanterna får närvara och delta i överläggningarna när ett ärende, som senare skall avgöras av styrelsen, förbereds av därtill särskilt utsedda styrelseledamöter eller befattningshavare i företaget.

Om ett beslut enligt 3 kap. 6 § andra stycket sparbankslagen (1987:619) eller 6 kap. 6 § andra stycket lagen (1995:1570) om medlemsbanker innebär att ett uppdrag ges åt en regionstyrelse eller ett motsvarande organ i en region, har de anställda inom regionen rätt att bestämma att en representant för dem och en suppleant skall omfattas av uppdraget. En sådan representant har motsvarande rätt som avses i första stycket.

Om ett bankaktiebolag har inrättat en regionstyrelse eller motsvarande organ i en region, har de anställda inom regionen rätt att bestämma att en representant för dem och en suppleant skall ha motsvarande rätt som avses i första stycket.

Allmän associationsrätt

Om arbetstagarorganisationerna inte enas om annat, utses den representant som avses i första–tredje styckena av den organisation som företräder det största antalet kollektivavtalsbundna arbetstagare vid företaget eller i fråga om moderföretag, inom koncernen. *Lag (1998:1502)*

14 § Arbetstagarrepresentanterna får inte delta i behandlingen av frågor som rör kollektivavtal eller stridsåtgärder eller av andra frågor där en facklig organisation på arbetsplatsen har ett väsentligt intresse som kan strida mot företagets.

Om ett företags verksamhet är av sådan natur eller har ett sådant ändamål som avses i 2 § lagen (1976:580) om medbestämmande i arbetslivet, har arbetstagarrepresentanterna inte heller rätt att delta i ett beslut som gäller verksamhetens mål eller inriktning.

Skadestånd m.m.

15 § En arbetsgivare eller en arbetstagarorganisation som bryter mot denna lag skall betala ersättning för den skada som uppkommer. Skadeståndet kan avse både ersättning för den förlust som uppkommer och ersättning för den kränkning som lagbrottet innebär. Om det är skäligt, kan skadeståndet sättas ned eller helt falla bort.

En arbetstagarorganisation kan dock inte med stöd av denna lag kräva skadestånd av en annan arbetstagarorganisation.

16 § Den som vill kräva skadestånd enligt denna lag skall underrätta motparten om sitt anspråk inom fyra månader från det skadan inträffade. Om det inom den tiden har begärts förhandling om anspråket enligt lagen (1976:580) om medbestämmande i arbetslivet eller med stöd av kollektivavtal, skall talan väckas inom fyra månader efter det att förhandlingen avslutades. I annat fall skall talan väckas inom åtta månader från det skadan inträffade.

Om underrättelse inte lämnas eller talan inte väcks inom den tid som anges i första stycket, har parten förlorat sin rätt till talan.

Övriga bestämmelser

17 § Undantag kan medges från denna lag, om styrelserepresentation för de anställda skulle medföra väsentlig olägenhet för ett företag på grund av att

1. styrelsens sammansättning beror på politiska styrkeförhållanden eller på förhållande mellan olika intressenter eller intressentgrupper, som framgår av bolagsordningen, stadgarna, avtal eller annan omständighet, eller
2. bolagsordningen eller motsvarande föreskriver särskild röstmajoritet för styrelsens beslut.

Ett undantag enligt första stycket får endast medges, om olägenheten inte kan undanröjas på annat sätt. Undantag skall förenas med villkor om åtgärder som på annat sätt tillgodoser arbetstagarnas intresse av insyn i och inflytande på företagets verksamhet.

18 § I frågor om tillstånd enligt 9 § andra stycket eller undantag enligt 17 § beslutar nämnden för styrelserepresentationsfrågor.

Nämnden kan för tiden fram till det slutliga avgörandet besluta att en arbetstagarrepresentant inte får tillträda ett uppdrag som styrelseledamot eller suppleant.

Nämndens beslut får inte överklagas.

19 § I övrigt gäller i mål om tillämpning av denna lag, i den mån tvisten avser förhållandet mellan företaget och de anställda, lagen (1974:371) om rättegången i arbetstvister.

Propositioner

SFS 1987:1245 Prop. 1987/88:10	*SFS 1994:807* Prop. 1993/94:196	*SFS 1994:1944* Prop. 1994/95:70	*SFS 1995:1585* Prop. 1995/96:74
SFS 1998:1502 Prop. 1997/98:166	*SFS 2004:560* Prop. 2003/04:122	*SFS 2005:910* Prop. 2005/06:25	*SFS 2006:479* Prop. 2005/06:170
SFS 2008:13 Prop. 2007/08:20	*SFS 2010:2053* Prop. 2009/10:246	*SFS 2011:428* Prop. 2010/11:60	

Lag (2004:575) om europabolag

(senast ändrad genom SFS 2016:217)

Inledande bestämmelser 1321
Tillämpningsområde 1321
Arbetstagarinflytandet i europabolag 1321
Firma 1321
Bildandet av ett europabolag 1322
Deltagande i bildandet av ett europabolag 1322
Redovisningsvaluta vid bildande av ett europabolag genom fusion 1322
Utfärdande av intyg vid bildande av ett europabolag genom fusion 1322
Register över europabolag, m.m. 1322
Registreringsmyndighet 1322
Offentliggörande av förslag till beslut i vissa fall 1322
Flyttning av ett europabolags säte 1323
Tillämpliga bestämmelser 1323
Särskilt om europabolag som driver försäkringsrörelse 1323
Finansinspektionens rätt att motsätta sig flyttning av säte 1323
Underrättelse till bolagets borgenärer 1323
Ansökan om tillstånd 1323
Tillfälligt hinder mot flyttning av säte 1324
Handläggning hos Bolagsverket 1324
Handläggning hos allmän domstol 1324
Utfärdande av intyg 1324
Europabolagets organisation 1325
Dualistiskt organiserade europabolag 1325
Monistiskt organiserade europabolag 1326
Antalet ledamöter i europabolagets organ 1326
Den verkställande direktören 1326
Särskilt bokslut 1326
Övriga bestämmelser 1327
Aktieägares initiativrätt 1327
Sammankallande av bolagsstämma genom Bolagsverkets försorg 1327
Sanktioner mot europabolag med säte och huvudkontor i olika stater 1327
Straff och vite 1327
Överklagande 1328
Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser 1328
Propositioner 1328

Inledande bestämmelser

Tillämpningsområde

1 § I denna lag finns bestämmelser som kompletterar rådets förordning (EG) nr 2157/2001 av den 8 oktober 2001 om stadga för europabolag (SE-förordningen).

Det som sägs i denna lag om europabolag gäller bara europabolag med säte i Sverige, om inte något annat anges. *Lag (2010:2068)*

Arbetstagarinflytandet i europabolag

2 § Regler om arbetstagarinflytande i europabolag finns i lagen (2004:559) om arbetstagarinflytande i europabolag.

Firma

3 § Ett europabolags firma skall innehålla beteckningen SE. Firman skall tydligt skilja sig från andra ännu bestående firmor som är införda i det register som avses i 7 §.

Bildandet av ett europabolag

Deltagande i bildandet av ett europabolag

4 § Ett aktiebolag eller motsvarande utländskt bolag som har sitt huvudkontor i en stat utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet får delta i bildandet av ett europabolag, om bolaget

1. är bildat i överensstämmelse med lagstiftningen i en stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet,
2. har sitt säte i den stat som avses i 1, samt
3. har faktisk och fortlöpande anknytning till ekonomin i en stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

I fall som avses i artikel 2.3 i SE-förordningen ska vad som sägs i första stycket om ett aktiebolag gälla även annan sådan juridisk person som avses i artikel 54 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt. *Lag (2010:694)*

Redovisningsvaluta vid bildande av ett europabolag genom fusion

5 § Om ett aktiebolag deltar i bildandet av ett europabolag enligt artikel 2.1 i SE-förordningen, skall vad som sägs om redovisningsvaluta i 23 kap. 3 § aktiebolagslagen (2005:551) inte tillämpas på aktiebolaget.

Första stycket gäller också när europabolaget skall ha sitt säte i en annan stat.

Lag (2005:935)

5 a § har upphävts genom lag (2009:712).

Utfärdande av intyg vid bildande av ett europabolag genom fusion

6 § Bolagsverket ska utfärda ett sådant intyg som avses i artikel 25.2 i SE-förordningen, när beslut om tillstånd har meddelats enligt 23 kap. 23 eller 24 § aktiebolagslagen (2005:551) och beslutet har vunnit laga kraft. När det gäller bolag som driver bank- eller finansieringsrörelse tillämpas i stället 10 kap. 38 § respektive 11 kap. 1 § lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse.

När det gäller europabolag som driver försäkringsrörelse ska Bolagsverket utfärda intyget när beslut om tillstånd att verkställa en fusionsplan har meddelats enligt 11 kap. 33 eller 35 § försäkringsrörelselagen (2010:2043) och beslutet har vunnit laga kraft.

Lag (2010:2068)

Register över europabolag, m.m.

Registreringsmyndighet

7 § Bolagsverket ska föra ett register över europabolag (europabolagsregistret). I fråga om registrering i europabolagsregistret tillämpas bestämmelserna i aktiebolagslagen (2005:551) och andra författningar om registrering i aktiebolagsregistret eller, om europabolaget driver bankrörelse eller försäkringsrörelse, bankregistret respektive försäkringsregistret. Om en arbetstagarrepresentant har utsetts enligt lagen (2004:559) om arbetstagarinflytande i europabolag, ska även detta registreras.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. avgifter i ärenden om registrering enligt denna lag, och
2. handläggningen av registreringsärenden. *Lag (2010:2068)*

Offentliggörande av förslag till beslut i vissa fall

8 § Bolagets styrelse eller lednings- eller förvaltningsorgan skall ge in sådana förslag till beslut eller sådana uppgifter som avses i artiklarna 8.2, 32.2, 33.3, 37.4 och 66.3 i SE-förordningen till Bolagsverket för registrering. Verket skall genast kungöra uppgift om registreringen i Post- och Inrikes Tidningar. Om förslaget inte kungörs i sin helhet, skall det i kungörelsen lämnas uppgift om var det hålls tillgängligt. *Lag (2006:598)*

Flyttning av ett europabolags säte

Tillämpliga bestämmelser

9 § Vid flyttning av ett europabolags säte från Sverige till en annan stat, tillämpas bestämmelserna i 9 a–15 §§. När det gäller europabolag som driver bank- eller finansieringsrörelse tillämpas i stället 10 kap. 40–42 §§ respektive 11 kap. 1 § lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse. *Lag (2010:2068)*

Särskilt om europabolag som driver försäkringsrörelse

9 a § När ett europabolag som driver försäkringsrörelse avser att flytta sitt säte från Sverige till en annan stat gäller inte 10 §, 11 § första stycket första meningen och andra stycket 4 samt 12–14 §§. Sådana bolag ska, om bolagsstämman med stöd av artikel 8 i SE-förordningen har beslutat att bolagets säte ska flyttas till en annan stat, ansöka om tillstånd till flyttningen hos Finansinspektionen. Ärenden som är av principiell betydelse eller av särskild vikt prövas dock av regeringen efter anmälan av Finansinspektionen.

Tillstånd till flyttningen av säte ska meddelas om

1. försäkringstagarna och andra borgenärer tillförsäkras en betryggande säkerhet, om ett sådant skydd behövs med hänsyn till bolagets ekonomiska förhållanden och borgenärerna inte redan har en sådan säkerhet,
2. bolagets ekonomiska förhållanden i övrigt är sådana att flyttningen kan anses förenlig med försäkringstagares och andra borgenärers intressen, och
3. det inte finns hinder mot flyttningen enligt artikel 8.15 i SE-förordningen.

Finansinspektionen ska underrätta Bolagsverket och Skatteverket om ansökningar enligt första stycket. Finansinspektionen ska också underrätta Bolagsverket om lagakraftvunna beslut som har meddelats med anledning av sådana ansökningar.

Det som anges om Bolagsverket i 11 § tredje stycket och 11 a § första stycket ska i stället gälla Finansinspektionen eller regeringen. *Lag (2010:2068)*

Finansinspektionens rätt att motsätta sig flyttning av säte

9 b § Finansinspektionen får, i fråga om ett europabolag som står under inspektionens tillsyn, motsätta sig att europabolaget flyttar sitt säte till en annan stat, om motsättandet är motiverat av hänsyn till allmänintresset.

Finansinspektionen ska meddela ett sådant beslut som avses i första stycket inom två månader från den dag då förslaget om flyttningen offentliggjordes enligt artikel 8.2 i SE-förordningen. Inspektionen får inte meddela ett beslut om att motsätta sig flyttning utan att europabolaget först har fått tillfälle att yttra sig. *Lag (2010:2068)*

Underrättelse till bolagets borgenärer

10 § Om bolagsstämman med stöd av artikel 8 i SE-förordningen har beslutat att bolagets säte skall flyttas till en annan stat, skall bolaget skriftligen underrätta sina kända borgenärer om beslutet.

Underrättelsen skall innehålla uppgift om borgenärernas rätt att enligt artikel 8.4 i SE-förordningen ta del av förslaget om flyttning och av en sådan redogörelse som avses i artikel 8.3. Vidare skall underrättelsen innehålla uppgift om borgenärernas rätt att enligt 12 § motsätta sig flyttningen.

En underrättelse behöver inte sändas till borgenärer, vilkas anspråk avser en fordran på lön eller annan ersättning som omfattas av lönegaranti enligt lönegarantilagen (1992:497). *Lag (2005:680)*

Ansökan om tillstånd

11 § Bolaget skall hos Bolagsverket ansöka om tillstånd till flyttning av säte enligt artikel 8 i SE-förordningen. Ansökan skall ges in inom en månad från bolagsstämmans beslut om flyttning.

Till ansökan skall fogas

1. en kopia av protokollet från den bolagsstämma där beslut om flyttning fattades,
2. en kopia av förslaget om flyttning,

3. en kopia av den redogörelse som avses i artikel 8.3 i SE-förordningen, och
4. intyg från bolagets lednings- eller förvaltningsorgan eller verkställande direktör om att bolagets kända borgenärer har underrättats enligt 10 §.

Om bolaget inte har fogat de handlingar som anges i andra stycket till ansökan eller om det finns något annat hinder mot att ta upp ansökan till prövning, skall Bolagsverket förelägga bolaget att inom viss tid yttra sig eller avhjälpa bristen. Om bolaget inte gör detta, skall ansökan avvisas.

Tillfälligt hinder mot flyttning av säte

11 a § Under den tid som Bolagsverkets handläggning av en ansökan enligt 11 § pågår får Skatteverket besluta om att det under en viss tid om högst tolv månader föreligger hinder mot flyttning av säte till en annan stat. Tiden får förlängas, om det finns särskilda skäl. Förlängning får endast ske med tre månader i taget. Så länge Skatteverkets beslut gäller, ska Bolagsverkets handläggning av ansökan enligt 11 § vila.

Skatteverket får besluta enligt första stycket endast om

1. det är motiverat av hänsyn till allmänintresset,
2. verket har beslutat om revision hos europabolaget, och
3. det finns skäl att anta att revisionen skulle försvåras avsevärt av en flyttning av sätet. *Lag (2008:8)*

Handläggning hos Bolagsverket

12 § Om Bolagsverket finner att det inte finns något hinder mot en ansökan enligt 11 §, skall verket kalla bolagets borgenärer. Kallelsen skall innehålla ett föreläggande för den som motsätter sig flyttningen av säte att senast viss dag skriftligen anmäla detta till verket. Bolagsverket skall dock inte kalla de borgenärer, vilkas anspråk avser en fordran på lön eller annan ersättning som omfattas av lönegaranti enligt lönegarantilagen (1992:497).

Kallelsen skall ske genom kungörelse i Post- och Inrikes Tidningar. Bolagsverket skall skicka en särskild underrättelse om kallelsen till Skatteverket och till Kronofogdemyndigheten. *Lag (2006:740)*

13 § Om en borgenär som har blivit kallad enligt 12 § motsätter sig flyttningen av säte inom föreskriven tid, skall Bolagsverket överlämna ärendet till allmän domstol i den ort där bolagets lednings- eller förvaltningsorgan har sitt säte. Om ingen borgenär motsätter sig flyttningen, skall verket meddela bolaget det begärda tillståndet.

Handläggning hos allmän domstol

14 § Om ett ärende om flyttning av bolagets säte till en annan stat har överlämnats till allmän domstol, skall tillstånd till flyttningen meddelas, om bolaget visar att de borgenärer som har motsatt sig denna har fått full betalning eller betryggande säkerhet för fordringar som har uppkommit före den dag som har angetts i föreläggandet enligt 12 § första stycket. I annat fall skall domstolen avslå bolagets ansökan.

Utfärdande av intyg

15 § Bolagsverket ska utfärda ett sådant intyg som avses i artikel 8.8 i SE-förordningen när ett beslut om tillstånd enligt 13 eller 14 § har meddelats och beslutet har vunnit laga kraft. Intyg får dock inte utfärdas om Finansinspektionen har meddelat ett sådant beslut som avses i 9 b § eller om det föreligger ett sådant förhållande som avses i artikel 8.15 i SE-förordningen.

När det gäller europabolag som driver försäkringsrörelse ska Bolagsverket dock utfärda intyget när beslut om tillstånd har meddelats enligt 9 a § andra stycket och beslutet har vunnit laga kraft. *Lag (2010:2068)*

Europabolagets organisation

Dualistiskt organiserade europabolag

16 § I fråga om europabolag som har ett sådant förvaltningssystem som avses i artiklarna 39–42 i SE-förordningen (dualistiskt organiserade europabolag) gäller följande.

Om inte annat följer av SE-förordningen, ska bestämmelserna i aktiebolagslagen (2005:551) och andra författningar om styrelsen eller dess ledamöter tillämpas på ledningsorganet eller dess ledamöter. Detta gäller dock inte bestämmelserna i lagen (1987:1245) om styrelserepresentation för de privatanställda.

Det som sägs i följande bestämmelser i aktiebolagslagen om styrelsen eller dess ledamöter ska tillämpas på tillsynsorganet eller dess ledamöter:

- 7 kap. 32, 34 och 35 §§ om upplysningsplikt mot bolagsstämman,
- 7 kap. 50 § om styrelsens eller en styrelseledamots talan mot bolagsstämmobeslut,
- 7 kap. 53 § om styrelsens talan mot bolaget,
- 7 kap. 54 § om skiljeförfarande,
- 8 kap. 3 § om styrelsesuppleanter,
- 8 kap. 4 § fjärde stycket om delegation av uppgifter,
- 8 kap. 9 § om bosättningskrav,
- 8 kap. 10–12 §§ om hinder mot att vara styrelseledamot,
- 8 kap. 13 § första stycket andra meningen om ändringar i styrelsens sammansättning,
- 8 kap. 14 § om förtida avgång,
- 8 kap. 20 § första stycket om inträde av suppleant,
- 8 kap. 21 § andra stycket om beslutsunderlag,
- 8 kap. 23 § om jäv för styrelseledamot,
- 8 kap. 23 a § om arvoden och annan ersättning till styrelseledamot,
- 8 kap. 24 och 26 §§ om styrelseprotokoll,
- 8 kap. 43 § om registrering,
- 8 kap. 45 § om anmälan av aktieinnehav,
- 8 kap. 46 a § om arbetsordning,
- 8 kap. 48 § om information inför styrelseval,
- 9 kap. 7 § om tillhandahållande av upplysningar m.m.,
- 9 kap. 17 § om jäv,
- 9 kap. 28 § första stycket om revisionsberättelsen,
- 9 kap. 43 § om revisorns underrättelse om brottsmisstanke,
- 10 kap. 10 § om jäv,
- 10 kap. 13 § om granskningsrapport,
- 16 kap. om vissa riktade emissioner m.m.,
- 21 kap. om lån från bolaget till aktieägare m.m.,
- 25 kap. 11 § om tvångslikvidation på grund av Bolagsverkets beslut,
- 25 kap. 45 § andra och tredje styckena om upphörande av likvidation,
- 25 kap. 46 § om styrelseval efter upphävande av likvidationsbeslut,
- 27 kap. 6 § om avregistrering av obehöriga företrädare, och
- 29 kap. 1 och 5–14 §§ om skadestånd.

För dualistiskt organiserade europabolag som driver försäkringsrörelse gäller även 2 kap. 2 § försäkringsrörelselagen (2010:2043). *Lag (2014:544)*

17 § Tillsynsorganet får besluta att dess medgivande krävs för vissa kategorier av beslut som ledningsorganet eller den verkställande direktören fattar. Tillsynsorganet skall ge in ett sådant beslut till Bolagsverket för registrering. Beslutet blir gällande från tidpunkten för registreringen.

Tillsynsorganet skall till varje bolagsstämma som skall pröva frågan om fastställelse av europabolagets resultat- och balansräkningar avge ett yttrande över årsredovisningen samt ledningsorganets och den verkställande direktörens förvaltning. Beträffande tillhandahållande av detta yttrande skall 7 kap. 25 § aktiebolagslagen (2005:551) tillämpas. *Lag (2005:935)*

18 § Ordföranden i tillsynsorganet skall se till att sammanträden hålls när det behövs. Tillsynsorganet skall alltid sammankallas om en ledamot i tillsynsorganet begär det.

19 § Om en ledamot i tillsynsorganet med stöd av artikel 39.3 i SE-förordningen utses till ledamot i ledningsorganet, får tiden för det senare uppdraget inte överstiga två månader.

20 § Varje ledamot i tillsynsorganet har rätt att från ledningsorganet få all den information som krävs för att tillsynsorganet skall kunna utöva sin kontroll enligt artikel 40.1 i SE-förordningen.

21 § Revisorn skall underrätta tillsynsorganet om erinringar och påpekanden som revisorn framställer till ledningsorganet och den verkställande direktören enligt 9 kap. 6 § aktiebolagslagen (2005:551). *Lag (2005:935)*

Monistiskt organiserade europabolag

22 § I fråga om europabolag som har ett sådant förvaltningssystem som avses i artiklarna 43–45 i SE-förordningen (monistiskt organiserade europabolag) skall, om inte annat följer av SE-förordningen, bestämmelserna i aktiebolagslagen (2005:551) och andra författningar om styrelsen eller dess ledamöter tillämpas på förvaltningsorganet eller dess ledamöter. Detta gäller dock inte bestämmelserna i lagen (1987:1245) om styrelserepresentation för de privatanställda. *Lag (2005:935)*

Antalet ledamöter i europabolagets organ

23 § Ledningsorganet i ett dualistiskt organiserat europabolag ska ha minst tre ledamöter och tillsynsorganet minst fem ledamöter.

Förvaltningsorganet i ett monistiskt organiserat europabolag ska ha minst tre ledamöter. *Lag (2011:770)*

Den verkställande direktören

24 § I ett europabolag skall det finnas en verkställande direktör.

I ett dualistiskt organiserat europabolag skall den verkställande direktören utses av ledningsorganet. Den verkställande direktören får i ett sådant fall inte vara ledamot i tillsynsorganet.

I ett monistiskt organiserat europabolag skall den verkställande direktören utses av förvaltningsorganet.

25 § I ett dualistiskt organiserat europabolag skall såväl tillsynsorganet som ledningsorganet utöva kontroll över den verkställande direktörens förvaltning. Vad som sägs i artikel 41 i SE-förordningen och i 20 § om tillsynsorganets kontroll över ledningsorganet och om rätt till information skall tillämpas även vid tillsynsorganets och ledningsorganets kontroll över den verkställande direktörens förvaltning.

26 § I ett monistiskt organiserat europabolag skall förvaltningsorganet utöva kontroll över den verkställande direktörens förvaltning. Vad som sägs i artikel 41 i SE-förordningen och i 20 § om tillsynsorganets kontroll över ledningsorganet och om rätt till information skall tillämpas även vid förvaltningsorganets kontroll över den verkställande direktörens förvaltning.

Särskilt bokslut

26 a § Om ett europabolag flyttar sitt säte, ska lednings- eller förvaltningsorganet upprätta ett särskilt bokslut. Det särskilda bokslutet ska omfatta den tid för vilken årsredovisning inte tidigare har upprättats fram till den dag då flyttningen av säte har blivit gällande enligt artikel 8.10 i SE-förordningen.

Om ett aktiebolag deltar i bildandet av ett europabolag genom fusion enligt artikel 17 i SE-förordningen och europabolaget får säte i en annan stat än Sverige, ska styrelsen för aktiebolaget upprätta ett särskilt bokslut. Det särskilda bokslutet ska omfatta den tid för vilken årsredovisning inte tidigare har upprättats fram till den dag då europabolaget registreras enligt artikel 12 i SE-förordningen.

För det särskilda bokslutet enligt första och andra styckena gäller bestämmelserna om årsbokslut i 6 kap. 4, 5 och 8 §§ bokföringslagen (1999:1078). När det gäller europabolag som driver försäkringsrörelse ska det som sägs i 6 kap. 4 § andra stycket bokföringslagen om bestämmelser i årsredovisningslagen (1995:1554) i stället avse motsvarande bestämmelser i lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag. Bokslutet ska ges in till Bolagsverket inom en månad från utgången av den period som bokslutet omfattar. *Lag (2010:2068)*

Övriga bestämmelser

Aktieägares initiativrätt

27 § En aktieägare har, oberoende av det antal aktier som han eller hon innehar, rätt att begära att ett eller flera nya ärenden skall tas upp på dagordningen för en bolagsstämma. Begäran skall framställas skriftligen hos förvaltnings- eller ledningsorganet.

Ärendet skall tas upp vid bolagsstämman, om begäran har kommit in till förvaltnings- eller ledningsorganet

1. senast en vecka före den tidpunkt då kallelse enligt 7 kap. 18–20 §§ aktiebolagslagen (2005:551) tidigast får utfärdas, eller
2. efter den tidpunkt som anges i 1 men i sådan tid att ärendet kan tas upp i kallelsen till bolagsstämman. *Lag (2005:935)*

Sammankallande av bolagsstämma genom Bolagsverkets försorg

28 § Om en bolagsstämma som ska hållas enligt SE-förordningen, aktiebolagslagen (2005:551), bolagsordningen eller ett stämmobeslut inte sammankallas på föreskrivet sätt, ska Bolagsverket efter ansökan genast kalla till bolagsstämma. Om kallelse inte kan ske på det sätt som anges i 7 kap. 23 § aktiebolagslagen, får Bolagsverket kalla till bolagsstämma på något annat lämpligt sätt. En ansökan får göras av en ledamot i förvaltningsorganet, ledningsorganet eller tillsynsorganet, den verkställande direktören, en revisor eller en aktieägare. Europabolaget ska ersätta kostnaderna för kallelsen.
Lag (2013:734)

Sanktioner mot europabolag med säte och huvudkontor i olika stater

29 § Om ett europabolag inte uppfyller skyldigheten i artikel 7 i SE-förordningen att ha sitt säte och sitt huvudkontor i samma stat, skall Bolagsverket genom ett särskilt beslut fastställa att bolaget inte uppfyller den skyldigheten. När beslutet har vunnit laga kraft, skall verket förelägga bolaget att inom viss tid göra rättelse. Därvid skall 25 kap. 24 § aktiebolagslagen (2005:551) tillämpas. Föreläggandet skall innehålla en erinran om att bolaget kommer att förpliktas att gå i likvidation om bolaget inte gör rättelse.

Om bolaget inte följer föreläggandet, skall Bolagsverket besluta att bolaget skall gå i likvidation. Beslut om likvidation skall dock inte meddelas, om likvidationsgrunden har upphört under ärendets handläggning hos verket.

Ett beslut om likvidation enligt andra stycket får inte verkställas förrän det har vunnit laga kraft. *Lag (2005:935)*

Straff och vite

30 § Bestämmelserna om straff i 30 kap. 1 § aktiebolagslagen (2005:551) skall tillämpas på europabolag. Vad som sägs där om styrelsen eller dess ledamöter skall tillämpas på europabolagets lednings- eller förvaltningsorgan eller ledamöterna i dessa organ samt, i den utsträckning som följer av 16 § tredje stycket, på tillsynsorganet eller dess ledamöter. *Lag (2005:935)*

31 § Bestämmelserna om vite i 30 kap. 2 § aktiebolagslagen (2005:551) skall tillämpas på europabolag. Vad som sägs där om styrelsen eller dess ledamöter skall tillämpas på europabolagets lednings- eller förvaltningsorgan eller ledamöterna i dessa organ.
Lag (2005:935)

Överklagande

32 § Bolagsverkets beslut att skriva av en anmälan om registrering eller att vägra registrering får överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Detsamma gäller verkets beslut i ett tillståndsärende enligt 11 §, verkets beslut om att vägra att utfärda ett intyg enligt 6 eller 15 § samt verkets beslut enligt 28 eller 31 §. Ett beslut av Bolagsverket att vägra registrering av en firma överklagas dock till Patent- och marknadsdomstolen. Ett överklagande ska ha kommit in inom två månader från dagen för beslutet.

Finansinspektionens beslut enligt 9 b § och Skatteverkets beslut om hinder mot flyttning av säte enligt 11 a § får överklagas till allmän förvaltningsdomstol.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten. *Lag (2016:217)*

33 § Bolagsverkets beslut i ett ärende enligt 29 § får överklagas till allmän domstol i den ort där lednings- eller förvaltningsorganet har sitt säte. Ett beslut enligt 29 § första stycket får överklagas inom tre veckor från den dag då bolaget fick del av beslutet. Ett beslut enligt 29 § andra stycket får överklagas inom tre veckor från dagen för beslutet.

Vid överklagande gäller lagen (1996:242) om domstolsärenden. *Lag (2016:217)*

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

2016:217

1. Denna lag träder i kraft den 1 september 2016.
2. Äldre bestämmelser gäller fortfarande för mål som har inletts i allmän förvaltningsdomstol före ikraftträdandet.

Propositioner

SFS 2004:575 Prop. 2003/04:112	*SFS 2005:680* Prop. 2004/05:128	*SFS 2005:935* Prop. 2005/06:25	*SFS 2006:570* Prop. 2005/06:186
SFS 2006:598 Prop. 2005/06:150	*SFS 2006:740* Prop. 2005/06:200	*SFS 2008:8* Prop. 2007/08:15	*SFS 2009:712* Prop. 2008/09:180
SFS 2010:694 Prop. 2009/10:208	*SFS 2010:1508* Prop. 2009/10:235	*SFS 2010:2068* Prop. 2009/10:246	*SFS 2011:770* Prop. 2010/11:124
SFS 2013:734 Prop. 2012/13:166	*SFS 2014:544* Prop. 2013/14:86	*SFS 2016:217* Prop. 2015/16:57	

Förordning (2004:703) om europabolag

(senast ändrad genom SFS 2011:258)

Inledande bestämmelser

1 § Denna förordning gäller för europabolag enligt rådets förordning (EG) nr 2157/2001 av den 8 oktober 2001 om stadga för europabolag (SE-förordningen). Den innehåller regler som kompletterar lagen (2004:575) om europabolag. *Förordning (2011:258)*

2 § Av 7 § lagen (2004:575) om europabolag framgår att bestämmelserna i aktiebolagsförordningen (2005:559), förordningen om bank- och finansieringsrörelse (2004:329) och försäkringsrörelseförordningen (2011:257) om registrering i aktiebolagsregistret eller, om europabolaget driver bankrörelse eller försäkringsrörelse, bankregistret respektive försäkringsregistret ska tillämpas i fråga om registrering i europabolagsregistret.

Bestämmelserna i aktiebolagsförordningen eller, om europabolaget driver bankrörelse eller försäkringsrörelse, förordningen om bank- och finansieringsrörelse eller försäkringsrörelseförordningen ska även i övrigt tillämpas på europabolag, om inte annat framgår av SE-förordningen, lagen om europabolag eller denna förordning.
Förordning (2011:258)

Registrering av europabolag m.m.

3 § Anmälan för registrering skall undertecknas av den verkställande direktören eller

1. när det gäller europabolag som har ett sådant förvaltningssystem som avses i artiklarna 39–42 i SE-förordningen (dualistiskt organiserade europabolag), en ledamot i ledningsorganet, eller
2. när det gäller europabolag som har ett sådant förvaltningssystem som avses i artiklarna 43–45 i SE-förordningen (monistiskt organiserade europabolag), en ledamot i förvaltningsorganet. *Förordning (2006:504)*

4 § En anmälan för registrering enligt artikel 12 i SE-förordningen skall innehålla de uppgifter som anges i 1 kap. 3 § aktiebolagsförordningen (2005:559). Bestämmelserna i 1 kap. 4 § aktiebolagsförordningen skall gälla i tillämpliga delar.

Vad som sägs i 1 kap. 3 § första stycket 3 a–c och tredje stycket, 1 kap. 4 § första stycket 3 och andra stycket samt 4 kap. 4 § aktiebolagsförordningen om styrelseordförande, styrelseledamot och styrelsesuppleant skall

1. i dualistiskt organiserade europabolag gälla för ordförande, ledamot och suppleant i tillsynsorganet och ledningsorganet, och
2. i monistiskt organiserade europabolag gälla för ordförande, ledamot och suppleant i förvaltningsorganet.

Allmän associationsrätt

Vid en anmälan enligt första stycket skall det ges in

1. en kopia av ett avtal om arbetstagarinflytande enligt 28–31 §§ lagen (2004:559) om arbetstagarinflytande i europabolag,
2. en kopia av ett beslut enligt 21 § första stycket lagen om arbetstagarinflytande i europabolag, eller
3. handlingar som visar att förhandlingsperioden enligt 20 § lagen om arbetstagarinflytande i europabolag har löpt ut och att ett sådant avtal som avses i 1 inte har ingåtts. *Förordning (2006:915)*

5 § Om ett europabolag har bildats genom fusion enligt artikel 2.1 i SE-förordningen, skall det vid en anmälan enligt artikel 12 i SE-förordningen ges in en kopia av ett sådant förslag som avses i artikel 20 i SE-förordningen.

Dessutom skall följande handlingar ges in för vart och ett av de fusionerande bolagen:

1. en kopia av protokollet från den bolagsstämma där det förslag som avses i första stycket godkändes, och
2. en kopia av ett sådant intyg som avses i artikel 25.2 i SE-förordningen.

En handling som avses i andra stycket 2 behöver inte ges in, om intyget har utfärdats av Bolagsverket.

6 § Om ett europabolag har bildats genom bildande av ett SE-holdingbolag enligt artikel 2.2 i SE-förordningen, skall vid en anmälan enligt artikel 12 i SE-förordningen följande handlingar ges in:
1. en kopia av ett sådant förslag som avses i artikel 32.2 i SE-förordningen, och
2. en kopia av intyg som avses i artikel 33.5 i SE-förordningen.

Dessutom skall det för vart och ett av de bolag som har tagit initiativet till bildandet ges in en kopia av protokollet från den bolagsstämma där det förslag som avses i första stycket 1 godkändes.

7 § Om ett europabolag har bildats genom ombildning av ett publikt aktiebolag till ett europabolag enligt artikel 2.4 i SE-förordningen, skall vid en anmälan enligt artikel 12 i SE-förordningen följande handlingar ges in:
1. en kopia av ett sådant förslag som avses i artikel 37.4 i SE-förordningen,
2. en kopia av ett sådant intyg från en revisor som avses i artikel 37.6 i SE-förordningen, och
3. en kopia av protokollet från den bolagsstämma där det förslag som avses i 1 godkändes.

8 § Vid en anmälan för registrering av ett beslut enligt 17 § första stycket lagen (2004:575) om europabolag skall tillsynsorganet ge in en kopia av protokollet från det sammanträde där beslutet fattades.

Registrering av vissa beslut

9 § Följande beslut skall registreras i europabolagsregistret när de har vunnit laga kraft:
1. Bolagsverkets beslut enligt 29 § första stycket lagen (2004:575) om europabolag om att ett europabolag inte uppfyller skyldigheten i artikel 7 i SE-förordningen att ha sitt säte och sitt huvudkontor i samma stat, och
2. Bolagsverkets beslut enligt 29 § andra stycket lagen om europabolag om att ett europabolag skall gå i likvidation.

Underrättelser

9 a § Bolagsverket skall, utöver vad som följer av 4 kap. 5 § aktiebolagsförordningen (2005:559), underrätta europabolaget när verket fattar beslut i ett ärende om tillstånd till flyttning av säte enligt 13 § lagen (2004:575) om europabolag. *Förordning (2006:915)*

9 b § Om allmän domstol har fattat ett beslut i ett ärende om flyttning av ett europabolags säte enligt 14 § lagen (2004:575) om europabolag, skall domstolen underrätta Bolagsverket om detta. Till underrättelsen skall en kopia av domstolens beslut fogas.
Förordning (2006:915)

9 c § Bolagsverket ska genast underrätta Skatteverket och Finansinspektionen när ett förslag om flyttning av ett europabolags säte har offentliggjorts enligt artikel 8.2 i SE-förordningen. *Förordning (2009:719)*

9 d § Finansinspektionen ska underrätta Bolagsverket när inspektionen fattar beslut om att motsätta sig att ett europabolag flyttar sitt säte från Sverige.

Skatteverket ska underrätta Bolagsverket när det fattar beslut om hinder mot att ett europabolag flyttar sitt säte från Sverige. Om ansökan om tillstånd till flyttning av säte prövas av Finansinspektionen, ska Skatteverket i stället underrätta inspektionen.

Om ett ärende om flyttning av ett europabolags säte har överlämnats till regeringen för prövning, ska Finansinspektionen underrätta regeringen om Skatteverkets beslut.
Förordning (2009:719)

10 § Om Bolagsverket får kännedom om att ett europabolag som har sitt säte i en annan stat samtidigt har sitt huvudkontor i Sverige, skall verket underrätta den behöriga myndigheten i den stat där europabolaget har sitt säte om detta.

Registreringsavgifter

11 § I ärenden som rör registrering ska, utöver vad som följer av 3 kap. 1 och 2 §§ aktiebolagsförordningen (2005:559), 4 kap. 29 och 30 §§ förordningen (2004:329) om bank- och finansieringsrörelse samt 4 kap. 36–39 §§ försäkringsrörelseförordningen (2011:257), avgifter betalas med följande belopp:

a) vid anmälan för registrering av ett europabolag enligt artikel 12 i SE-förordningen, 2.500 kr,
b) vid anmälan för registrering av beslut eller uppgifter enligt 8 § lagen (2004:575) om europabolag, 1.000 kr, och
c) vid anmälan för registrering av beslut enligt 17 § första stycket lagen om europabolag, 800 kr. *Förordning (2011:258)*

Avgifter för vissa ärenden

12 § För handläggning och prövning av ansökan om tillstånd till flyttning av säte enligt 11 § lagen (2004:575) om europabolag skall avgift betalas med 1.500 kr.

Lag (2004:559) om arbetstagarinflytande i europabolag

(senast ändrad genom SFS 2011:429)

Lagens innehåll och tillämpningsområde 1332
Definitioner 1333
Förhandlingsdelegation för arbetstagarna 1333
Inrättande av en förhandlingsdelegation 1333
Fördelning av platser mellan arbetstagare i de olika EES-staterna 1333
Fördelning av platser mellan arbetstagare i olika bolag och filialer i Sverige 1334
Hur ledamöter från Sverige utses 1334
Vilka arbetstagare företräder ledamöterna från Sverige? 1335
Förhandlingar 1335
Förhandlingsperiod 1335
Avstående från eller avbrytande av förhandlingar 1335
Information 1336
Experter 1336
Omröstningsregler 1336
Kostnader 1336
Avtal om arbetstagarinflytande 1336
Vad som gäller om avtal inte träffas 1337
När reglerna skall tillämpas 1337
Arbetstagarrådets sammansättning m.m. 1338
Information och samråd 1338
Regler för arbetstagarrådet och arbetsutskottet 1339
Kostnader 1340
Medverkan 1340
Övriga bestämmelser 1341
Skydd för arbetstagarrepresentanter 1341
Tystnadsplikt 1341
Missbruk av förfarandet 1341
Skadestånd 1341
Rättegång 1342
Propositioner 1342

Lagens innehåll och tillämpningsområde

1 § Denna lag innehåller bestämmelser om arbetstagarinflytande i europabolag.

2 § Arbetstagarinflytandet kommer till stånd på följande sätt. Det bildas en förhandlingsdelegation för arbetstagarna, som har till uppgift att med de företag som direkt deltar i bildandet av ett europabolag träffa ett avtal om arbetstagarinflytande i europabolaget. I vissa fall skall ett arbetstagarråd inrättas och regler om medverkan tillämpas enligt 32–63 §§.

3 § Verksamhet som är av religiös, vetenskaplig, konstnärlig eller annan ideell natur eller som har kooperativt, fackligt, politiskt eller annat opinionsbildande ändamål undantas från lagens tillämpningsområde i fråga om verksamhetens mål och inriktning.

4 § Bestämmelserna i 6–10 §§ om förhandlingsdelegationen och i 20–31 §§ om förhandlingsförfarandet samt i 32–36, 42–58 och 60–63 §§ om vad som gäller om avtal inte träffas gäller när ett europabolag skall ha eller har sitt säte i Sverige.

Bestämmelserna i 11–19, 37–41 §§ och 59 § om fördelning av platser och om hur ledamöter för arbetstagare i Sverige utses gäller oavsett var europabolaget skall ha eller har sitt säte.

Definitioner

5 § I denna lag avses med

- *EES-stater*: staterna i Europeiska unionen samt de övriga stater som omfattas av EES-avtalet,
- *europabolag*: ett bolag som bildas i enlighet med rådets förordning (EG) nr 2157/2001 av den 8 oktober 2001 om stadga för europabolag,
- *deltagande bolag*: de företag som direkt deltar i bildandet av ett europabolag,
- *dotterbolag*: ett företag som ett annat företag utövar ett bestämmande inflytande över i enlighet med 13–16 §§ lagen (2011:427) om europeiska företagsråd,
- *berörda dotterbolag eller berörda filialer*: dotterbolag eller filialer till ett deltagande bolag och som föreslås bli dotterbolag eller filialer till ett europabolag när detta bildas,
- *medverkan*: det arbetstagarinflytande som utövas genom rätten att
  a) välja eller på annat sätt utse några av ledamöterna i ett företags tillsyns- eller förvaltningsorgan, eller
  b) föreslå eller avvisa några eller alla ledamöter i ett företags tillsyns- eller förvaltningsorgan, och
- *arbetstagarråd*: organ som företräder arbetstagarna i ett europabolag och dess dotterbolag och filialer vid information och samråd samt, i förekommande fall, utövar rätten till medverkan i europabolaget. *Lag (2011:429)*

Förhandlingsdelegation för arbetstagarna

Inrättande av en förhandlingsdelegation

6 § De deltagande bolagen skall så snart som möjligt vidta nödvändiga åtgärder för att en förhandlingsdelegation för arbetstagarna skall kunna inrättas. I de fall ett europabolag skall bildas genom fusion eller skapande av ett holdingbolag uppkommer skyldigheten att vidta nödvändiga åtgärder när ett förslag att bilda ett europabolag offentliggjorts. I de fall ett europabolag skall bildas genom ombildning eller genom skapande av ett dotterbolag inträder denna skyldighet när beslut om förslaget fattats.

Bolagen skall lämna information om namnen på och antalet arbetstagare i de deltagande bolagen, berörda dotterbolagen och berörda filialerna samt namnen på övriga dotterbolag och filialer i EES-staterna. Informationen skall lämnas till arbetstagarnas representanter i de deltagande bolagen, berörda dotterbolagen och berörda filialerna.

Allmän associationsrätt

7 § En förhandlingsdelegation för arbetstagarna skall inrättas i enlighet med bestämmelserna i 8–19 §§. Ledamöter till förhandlingsdelegationen skall väljas eller utses inom tio veckor från det att de deltagande bolagen fullgjort sina skyldigheter enligt 6 §. Förhandlingsdelegationen företräder arbetstagarna i de deltagande bolagen, berörda dotterbolagen och berörda filialerna i förhandlingar med de deltagande bolagen om ett avtal om arbetstagarinflytande i europabolaget. *Lag (2006:480)*

Fördelning av platser mellan arbetstagare i de olika EES-staterna

8 § Arbetstagarna i de deltagande bolagen, berörda dotterbolagen och berörda filialerna i varje EES-stat skall tilldelas en ordinarie plats i förhandlingsdelegationen för varje hel eller påbörjad tiondel som de tillsammans utgör av samtliga arbetstagare i de deltagande bolagen, berörda dotterbolagen och berörda filialerna i samtliga EES-stater.

9 § När ett europabolag skall bildas genom fusion skall arbetstagarna i de olika EES-staterna tilldelas extraplatser i förhandlingsdelegationen om det behövs för att minst en representant skall kunna utses för arbetstagarna i varje deltagande bolag som föreslås upphöra i och med fusionen.

De extraplatser som tilldelas arbetstagarna enligt första stycket får dock inte överstiga tjugo procent av de platser som sammanlagt tilldelats arbetstagarna enligt 8 §. Om hela behovet av extraplatser med hänsyn till detta inte kan täckas, skall de tillgängliga plat-

serna tilldelas arbetstagarna i deltagandebolag i olika EES-stater i fallande ordning efter antalet arbetstagare i de bolag som föreslås upphöra i och med fusionen.

Tilldelningen av extraplatser får inte medföra att arbetstagare blir representerade av mer än en ledamot.

10 § Om antalet arbetstagare i de deltagande bolagen, berörda dotterbolagen eller berörda filialerna förändras under den tid förhandlingsdelegationen verkar och förändringen är av sådan omfattning att den påverkar fördelningen av antalet platser mellan arbetstagarna i olika EES-stater, skall fördelningen enligt 8 och 9 §§ göras om.

Fördelning av platser mellan arbetstagare i olika bolag och filialer i Sverige

11 § De ordinarie platser i förhandlingsdelegationen som tilldelas arbetstagare i Sverige, skall fördelas mellan arbetstagarna i de deltagande bolagen i Sverige i fallande ordning efter antalet arbetstagare i bolagen. Arbetstagarna i varje bolag tilldelas högst en plats per bolag.

Om det efter fördelningen återstår ordinarie platser att fördela, fördelas dessa mellan arbetstagarna i berörda dotterbolag och berörda filialer i fallande ordning efter antalet arbetstagare i respektive dotterbolag eller filial. Arbetstagarna i varje dotterbolag eller filial tilldelas högst en plats per bolag respektive filial.

Om det därefter återstår ordinarie platser att fördela, fördelas dessa mellan arbetstagarna i de deltagande bolagen, berörda dotterbolagen och berörda filialerna med en plats vardera i fallande ordning efter antalet arbetstagare i de deltagande bolagen, berörda dotterbolagen eller berörda filialerna. Fördelningen upprepas till dess inga ordinarie platser återstår att fördela.

12 § De lokala arbetstagarorganisationer som enligt 16 eller 17 § skall utse ledamöter från Sverige får komma överens om att en annan fördelning av de ordinarie platserna skall gälla än den som följer av 11 §. En sådan överenskommelse skall dock så långt det är möjligt säkerställa att arbetstagarna i varje deltagande bolag tilldelas en plats.

13 § De extraplatser i förhandlingsdelegationen som enligt 9 § kan komma att tilldelas arbetstagare i Sverige fördelas mellan arbetstagare i svenska bolag som föreslås upphöra i och med fusionen i fallande ordning efter antalet arbetstagare i bolagen. Fördelningen sker enbart mellan arbetstagare i bolag som inte fått någon plats enligt 11 §.

14 § Om fördelningen av antalet platser i förhandlingsdelegationen görs om enligt 10 §, skall även fördelningen enligt 11 och 13 §§ göras om.

15 § Om arbetstagarna i ett deltagande bolag, berört dotterbolag eller berörd filial i Sverige tilldelats en plats i förhandlingsdelegationen och bolaget eller filialen upphör att vara deltagande eller berört, skall platsen omfördelas även om förhandlingsdelegationens sammansättning inte skall göras om enligt 10 §.

Om det är en ordinarie plats som skall omfördelas enligt första stycket, skall platsen tilldelas arbetstagarna i det bolag eller den filial som vid närmast föregående fördelning enligt 11 § stod i tur att få nästa ordinarie plats. Om platsen därigenom skulle tilldelas arbetstagarna i ett bolag som redan fått en extraplats enligt bestämmelserna i 13 §, skall platsen dock gå vidare till arbetstagarna i det bolag eller den filial som därefter står näst i tur.

Om det är en extraplats som skall omfördelas enligt första stycket, skall platsen tilldelas arbetstagarna i det bolag som enligt 13 § stod i tur att få nästa extraplats vid det tidigare förfarandet. Om det inte finns något sådant bolag skall ingen tilldelas platsen.

Hur ledamöter från Sverige utses

16 § Ledamöter från Sverige i förhandlingsdelegationen utses av den eller de lokala arbetstagarorganisationer i Sverige som är bundna av kollektivavtal i förhållande till de deltagande bolagen, berörda dotterbolagen eller berörda filialerna i Sverige.

Om det finns flera kollektivavtalsbundna lokala arbetstagarorganisationer och dessa inte kommer överens om annat gäller följande ordning för att utse en eller flera ledamöter. Om det är fråga om att utse en ledamot skall denna utses av den lokala arbetstagaror-

ganisation som företräder det största antalet av de kollektivavtalsbundna arbetstagarna i Sverige vid de deltagande bolagen, berörda dotterbolagen och berörda filialerna. Om det är fråga om att utse flera ledamöter skall den ordning gälla för hur arbetstagarrepresentanter utses som finns angiven i 8 § andra och tredje styckena lagen (1987:1245) om styrelserepresentation för de privatanställda.

Lokala arbetstagarorganisationer som tillhör samma huvudorganisation skall anses som en organisation.

17 § Om inget av de deltagande bolagen, berörda dotterbolagen eller berörda filialerna i Sverige är bundet av kollektivavtal i förhållande till någon arbetstagarorganisation, skall ledamöterna från Sverige i förhandlingsdelegationen utses av den lokala arbetstagarorganisation som företräder flest arbetstagare i de deltagande bolagen, berörda dotterbolagen och berörda filialerna i Sverige. Detta gäller dock endast om de lokala arbetstagarorganisationerna inte kommer överens om annat.

Lokala arbetstagarorganisationer som tillhör samma huvudorganisation skall anses som en organisation.

18 § Finns inte sådan organisation som avses i 17 §, utses ledamöterna i förhandlingsdelegationen av arbetstagarna i de deltagande bolagen, berörda dotterbolagen och berörda filialerna i Sverige.

Vilka arbetstagare företräder ledamöterna från Sverige?

19 § En ledamot som utses sedan platsen tilldelats med stöd av bestämmelserna i 11 § företräder arbetstagarna i det bolag eller den filial vars arbetstagare tilldelats platsen.

Om flera ledamöter utses för arbetstagarna i ett bolag eller en filial med stöd av bestämmelserna i 11 § företräder de, om möjligt, lika många arbetstagare var.

En ledamot som utses sedan platsen tilldelats med stöd av 11 § företräder även arbetstagare i bolag och filialer vars arbetstagare inte tilldelats någon plats i förhandlingsdelegationen. Antalet arbetstagare i de bolag och filialer vars arbetstagare inte tilldelats någon plats fördelas så jämnt som möjligt mellan de ledamöter som företräder andra arbetstagare.

En ledamot som utses sedan platsen tilldelats med stöd av bestämmelserna i 13 § företräder enbart arbetstagarna vid det bolag som föreslås upphöra i och med fusionen. *Lag (2008:16)*

Förhandlingar

Förhandlingsperiod

Allmän associationsrätt

20 § Förhandlingarna mellan de deltagande bolagen och arbetstagarnas förhandlingsdelegation om ett avtal om arbetstagarinflytande i europabolaget skall inledas så snart förhandlingsdelegationen har inrättats och får pågå i högst sex månader efter inrättandet.

Parterna får gemensamt besluta att förlänga förhandlingsperioden till sammanlagt högst ett år.

20 a § Om tidsfristen i 7 § överskrids på grund av omständigheter som arbetstagarna ansvarar för skall den förhandlingsperiod som avses i 20 § anses börja löpa när tidsfristen enligt 7 § överskrids. *Lag (2006:480)*

Avstående från eller avbrytande av förhandlingar

21 § Förhandlingsdelegationen får besluta att avstå från att inleda förhandlingar om ett avtal om arbetstagarinflytande i europabolaget eller att avbryta pågående sådana förhandlingar. Ett sådant beslut får dock inte fattas om europabolaget skall bildas genom ombildning och det finns en rätt till medverkan i det bolag som skall ombildas.

Tidigast två år efter ett beslut enligt första stycket, skall en förhandlingsdelegation sammankallas på nytt om det finns en skriftlig begäran från minst tio procent av arbetstagarna i europabolaget, dess dotterbolag och filialer. Parterna får dock gemensamt besluta att inleda eller återuppta förhandlingarna tidigare.

Information

22 § De deltagande bolagen skall informera förhandlingsdelegationen om förekomsten och omfattningen av arbetstagarinflytande i form av medverkan i de deltagande bolagen samt om planerna för bildandet av europabolaget och om hur processen med att bilda europabolaget fortskrider fram till dess att bolaget registrerats.

Experter

23 § Förhandlingsdelegationen får biträdas av experter som den själv utser. Experterna får på förhandlingsdelegationens begäran närvara vid förhandlingarna med de deltagande bolagen när detta är lämpligt för att främja enhetlighet och konsekvens på europeisk nivå.

Omröstningsregler

24 § Som förhandlingsdelegationens beslut gäller, om inte annat följer av 25 eller 26 §, den mening som stöds av mer än hälften av förhandlingsdelegationens ledamöter om dessa representerar mer än hälften av samtliga arbetstagare i de deltagande bolagen, berörda bolagen och berörda filialerna.

25 § Om ett avtalsförslag skulle leda till att andelen ledamöter som omfattas av rätt till medverkan i europabolaget blir mindre än vad som tidigare gällt för arbetstagarna i det av de deltagande bolagen med högst andel medverkan, krävs för att avtalet skall godkännas att minst två tredjedelar av de ledamöter som företräder minst två tredjedelar av arbetstagarna i minst två EES-stater röstar för detta. Denna majoritetsregel gäller

– när europabolag bildas genom fusion om arbetstagarinflytande i form av medverkan omfattar minst tjugofem procent av det totala antalet arbetstagare i de deltagande bolagen, och
– när europabolag bildas genom att ett holdingbolag eller ett dotterbolag skapas om medverkan omfattar minst femtio procent av det totala antalet arbetstagare i de deltagande bolagen.

När europabolag bildas genom ombildning gäller 31 §.

26 § För ett beslut att avstå från att inleda förhandlingar eller att avbryta pågående förhandlingar enligt 21 § krävs samma majoritet som anges i 25 § första stycket.

Kostnader

27 § Alla kostnader för förhandlingsdelegationens förhandlingsverksamhet och verksamhet i övrigt skall bäras av de deltagande bolagen i den utsträckning som krävs för att förhandlingsdelegationen skall kunna utföra sina uppgifter på lämpligt sätt.

Avtal om arbetstagarinflytande

28 § Ett avtal om arbetstagarinflytande skall vara skriftligt.

Avtalet skall behandla

a) avtalets omfattning,
b) om ett arbetstagarråd skall inrättas eller om en annan ordning för informations- och samrådsförfarande skall gälla,
c) om rätt till medverkan skall finnas eller inte,
d) avtalets löptid, i vilka fall det bör omförhandlas, hur en omförhandling skall genomföras och vad som skall gälla för det fall omförhandlingar inte leder till något nytt avtal.

29 § Om ett arbetstagarråd skall inrättas skall avtalet behandla

a) arbetstagarrådets sammansättning,
b) arbetstagarrådets uppgifter samt hur information och samråd med arbetstagarrådet skall gå till,

c) hur ofta arbetstagarrådet skall sammanträda, och
d) vilka ekonomiska och materiella resurser som skall ställas till arbetstagarrådets förfogande.

Om en annan ordning för informations- och samrådsförfarande skall gälla skall det i avtalet regleras hur en sådan ordning skall utformas.

30 § Om rätt till medverkan skall finnas skall avtalet behandla
a) det huvudsakliga innehållet i en ordning för medverkan, inklusive uppgifter om antalet ledamöter som arbetstagarna har rätt att välja, utse, föreslå eller avvisa,
b) vilka förfaranden som skall användas när ledamöterna väljs, utses, föreslås eller avvisas, och
c) ledamöternas rättigheter.

31 § Om ett europabolag bildas genom ombildning, skall det i ett avtal om arbetstagarinflytande föreskrivas åtminstone samma nivå för arbetstagarinflytandet som den som finns i det bolag som skall ombildas.

Vad som gäller om avtal inte träffas

När reglerna skall tillämpas

32 § Ett arbetstagarråd för information och samråd skall inrättas enligt 36–54 §§ om
a) parterna är ense om detta, eller
b) ett avtal som uppfyller kraven i denna lag inte har träffats när tidsfristen under vilken förhandlingar kan pågå enligt 20 § har löpt ut.

33 § Bestämmelserna om medverkan i 55–63 §§ skall tillämpas om parterna är överens om det.

Även i fall som avses i 32 § b skall bestämmelserna om medverkan i 55–63 §§ tillämpas när ett europabolag bildas genom
a) ombildning,
   – om arbetstagarna hade rätt till medverkan i bolaget före ombildningen till europabolag,
b) fusion,
   – om minst tjugofem procent av arbetstagarna i de deltagande bolagen hade rätt till medverkan, eller
   – om arbetstagarna i något av de deltagande bolagen, även om de utgjorde en mindre andel än tjugofem procent av arbetstagarna i dessa bolag, hade rätt till medverkan och förhandlingsdelegationen beslutar att arbetstagarna skall ha rätt till medverkan i europabolaget,
c) att ett holdingbolag eller ett dotterbolag bildas,
   – om minst femtio procent av arbetstagarna i de deltagande bolagen hade rätt till medverkan, eller
   – om arbetstagarna i något av de deltagande bolagen, även om de utgjorde en mindre andel än femtio procent av arbetstagarna i dessa bolag, hade rätt till medverkan och förhandlingsdelegationen beslutar att arbetstagarna skall ha rätt till medverkan i europabolaget.

34 § Bestämmelserna i 36–63 §§ skall dock inte tillämpas om förhandlingsdelegationen fattat beslut enligt 21 § första stycket att avstå från att inleda eller att avbryta pågående förhandlingar om ett avtal om arbetstagarinflytande. Bestämmelserna skall inte heller tillämpas om avtal inte träffats efter att parterna enligt 21 § andra stycket inlett nya förhandlingar eller återupptagit förhandlingar om ett avtal.

35 § Om bestämmelserna om medverkan i 55–63 §§ skall tillämpas och det i de deltagande bolagen finns mer än en form för medverkan, får förhandlingsdelegationen besluta vilken form som skall införas i europabolaget.

Om förhandlingsdelegationen inte fattar ett beslut enligt första stycket, får de deltagande bolagen besluta vilken form för medverkan som skall införas i europabolaget.

Arbetstagarrådets sammansättning m.m.

36 § Arbetstagarna i europabolaget, dess dotterbolag och filialer i varje EES-stat skall tilldelas en plats i arbetstagarrådet för varje hel eller påbörjad tiondel som de tillsammans utgör av samtliga arbetstagare i europabolaget, dess dotterbolag och filialer i samtliga EES-stater.

37 § De platser i arbetstagarrådet som tilldelats arbetstagare i Sverige skall fördelas mellan arbetstagarna i europabolaget, dess dotterbolag och filialer i Sverige med en plats vardera i fallande ordning efter antalet arbetstagare i var och en av dessa, om inte de organisationer som enligt 39 eller 40 § skall utse ledamöterna enas om något annat. Fördelningen upprepas till dess inga platser återstår att fördela.

38 § Ledamöter från Sverige i arbetstagarrådet skall utses bland arbetstagarna i Sverige i europabolaget, dess dotterbolag och filialer.

39 § Ledamöter från Sverige i arbetstagarrådet utses av den eller de lokala arbetstagarorganisationer i Sverige som är bundna av kollektivavtal i förhållande till europabolaget, dess dotterbolag eller filialer.

Om det finns flera kollektivavtalsbundna lokala arbetstagarorganisationer och dessa inte kommer överens om annat gäller följande ordning för att utse en eller flera ledamöter. Om det är fråga om att utse en ledamot skall denna utses av den lokala arbetstagarorganisation som företräder det största antalet av de kollektivavtalsbundna arbetstagarna i Sverige vid bolagen och filialerna. Om det är fråga om att utse flera ledamöter skall den ordning gälla för hur arbetstagarrepresentanter utses som finns angiven i 8 § andra och tredje styckena lagen (1987:1245) om styrelserepresentation för de privatanställda.

Lokala arbetstagarorganisationer som tillhör samma huvudorganisation skall anses som en organisation.

40 § Om varken europabolaget, dess dotterbolag eller filialer i Sverige är bundna av kollektivavtal i förhållande till någon arbetstagarorganisation, skall ledamöterna från Sverige utses av den lokala arbetstagarorganisation i Sverige som företräder flest arbetstagare vid bolagen och filialerna. Detta gäller dock endast om de lokala arbetstagarorganisationerna inte kommer överens om annat.

Lokala arbetstagarorganisationer som tillhör samma huvudorganisation skall anses som en organisation.

41 § En ledamot från Sverige företräder arbetstagarna i det bolag eller den filial vars arbetstagare tilldelats platsen enligt 37 §.

Om flera ledamöter utses för arbetstagarna i ett bolag eller en filial företräder de, om möjligt, lika många arbetstagare var.

En ledamot från Sverige företräder även arbetstagare i bolag och filialer vars arbetstagare inte tilldelats någon plats vid fördelning enligt 37 §. Antalet arbetstagare i de bolag och filialer vars arbetstagare inte tilldelats någon plats fördelas så jämnt som möjligt mellan de ledamöter som företräder andra arbetstagare. *Lag (2008:16)*

42 § Om inte annat avtalats skall arbetstagarrådet en gång om året pröva om förändringar inom europabolaget, dess dotterbolag och filialer leder till att arbetstagarrådet skall ges en ny sammansättning varvid 36–41 §§ skall tillämpas.

43 § Arbetstagarrådet skall underrätta europabolaget om rådets sammansättning.

44 § När det är lämpligt med hänsyn till arbetstagarrådets storlek, skall det bland ledamöterna utses ett arbetsutskott bestående av högst tre ledamöter.

Utskottet fastställer sin egen arbetsordning.

Information och samråd

45 § Arbetstagarrådet har rätt till information från och samråd med europabolaget i frågor som

– rör europabolaget,

– rör dotterbolag eller filialer belägna i en annan EES-stat än den där europabolaget har sitt säte, eller
– faller utanför beslutsbefogenheterna för de beslutsfattande organen i en enskild EES-stat.

46 § Information skall ges vid en tidpunkt, på ett sätt och med ett innehåll så att den ger arbetstagarrådet möjlighet att göra en noggrann bedömning av eventuella konsekvenser samt, när det är lämpligt, förbereda samråd med europabolaget.

Samråd innebär upprättande av en dialog mellan europabolaget och arbetstagarrådet och skall ske vid en tidpunkt, på ett sätt och med ett innehåll som ger arbetstagarrådet möjlighet att, på grundval av tillhandahållen information, lämna synpunkter på planerade åtgärder så att de kan beaktas i europabolagets beslutsprocess.

47 § Europabolaget skall minst en gång om året sammanträffa med arbetstagarrådet och informera och samråda om bolagets verksamhetsutveckling och framtidsplaner.

Inför ett sådant möte skall europabolaget förse arbetstagarrådet med dagordningar för mötena i förvaltnings-, eller i förekommande fall, lednings- och tillsynsorganen, samt kopior av alla handlingar som förelagts bolagsstämman.

Ett sådant möte skall särskilt handla om

a) bolagsstrukturen,
b) den ekonomiska och finansiella situationen,
c) den förväntade utvecklingen av affärsverksamheten och av produktionen och försäljningen,
d) sysselsättningsläget och den förväntade utvecklingen,
e) investeringar,
f) betydande organisationsförändringar,
g) införande av nya arbetsmetoder eller produktionsprocesser,
h) produktionsöverföringar,
i) fusioner,
j) nedläggningar av verksamheter eller betydande nedskärningar av verksamheter, och
k) kollektiva uppsägningar.

48 § Europabolaget skall, så snart det kan ske och i god tid före beslut, lämna information till arbetstagarrådet om särskilda omständigheter som påverkar arbetstagarnas intressen i betydande utsträckning, särskilt såvitt avser omlokaliseringar, produktionsöverföringar, nedläggning av hela eller delar av verksamheter eller kollektiva uppsägningar.

Allmän associationsrätt

Om arbetstagarrådet eller arbetsutskottet så begär, skall europabolaget sammanträffa med rådet eller utskottet för att informera och samråda om sådana särskilda omständigheter som avses i första stycket. I de fall ett möte sker med arbetsutskottet skall de ledamöter som företräder arbetstagare som direkt berörs av åtgärderna också ha rätt att delta.

Om europabolaget överväger att inte handla i enlighet med den uppfattning som framförts av arbetstagarrådet, skall detta ges tillfälle till ytterligare ett möte med bolaget för att försöka nå enighet.

Regler för arbetstagarrådet och arbetsutskottet

49 § Arbetstagarrådet och arbetsutskottet får biträdas av experter som de själva utser.

50 § Arbetstagarrådet och arbetsutskottet har rätt att på europabolagets bekostnad sammanträda enskilt inför möten med bolaget. Därutöver har arbetstagarrådet rätt att på europabolagets bekostnad sammanträda enskilt ytterligare en gång per år.

51 § Ledamöterna i arbetstagarrådet skall, i den utsträckning det är nödvändigt för att de skall kunna fullgöra sina uppgifter, ha rätt till ledighet för utbildning med bibehållna anställningsförmåner.

52 § Ledamöterna i arbetstagarrådet skall, med beaktande av eventuell tystnadsplikt, underrätta representanter för arbetstagarna i europabolaget och dess dotterbolag och filialer om innehållet i och resultatet av informations- och samrådsförfarandet.

53 § Fyra år efter det att arbetstagarrådet har inrättats, skall det pröva om förhandlingar skall inledas för att sluta ett avtal som avses i 28–30 §§.

Om förhandlingar inleds skall 20, 21 och 23–30 §§ samt vad som enligt 4 § föreskrivs om lagval för dessa bestämmelser tillämpas. Vad som sägs om de deltagande bolagen skall gälla för europabolaget. Arbetstagarrådet skall utgöra förhandlingsdelegation. Tidsfristen enligt 20 § skall räknas från det att rådet påkallat förhandling.

Om inget avtal har träffats när tidsfristen enligt 20 § löpt ut, skall reglerna om vad som gäller om avtal inte träffas fortsätta att tillämpas.

Kostnader

54 § Arbetstagarrådets och arbetsutskottets kostnader skall bäras av europabolaget i den utsträckning som krävs för att rådet och utskottet skall kunna utföra sina uppgifter på lämpligt sätt.

Medverkan

55 § När ett europabolag bildas genom ombildning, skall arbetstagarna ha rätt till medverkan i samma omfattning som före ombildningen.

56 § När ett europabolag bildas på annat sätt än genom ombildning, skall arbetstagarnas rätt att välja, utse, föreslå eller avvisa ett antal ledamöter i europabolagets förvaltnings- eller tillsynsorgan motsvara den högsta andel som gällde i något av de deltagande bolagen före registreringen.

57 § Arbetstagarrådet skall besluta hur platser i europabolagets förvaltnings- eller tillsynsorgan skall fördelas mellan ledamöter som företräder arbetstagare från olika EES-stater. Fördelningen skall ske proportionellt i förhållande till andelen arbetstagare i europabolaget, dess dotterbolag och filialer i varje EES-stat.

Om inte arbetstagarna i samtliga EES-stater blir representerade vid fördelningen enligt första stycket, skall en plats undantas från den proportionella fördelningen. Den undantagna platsen skall tilldelas arbetstagarna i den EES-stat där europabolaget skall ha sitt säte. Om dessa arbetstagare redan är representerade skall platsen i stället tilldelas arbetstagarna i den EES-stat som har flest arbetstagare av dem som blivit utan representation.

58 § Arbetstagarrådet skall utse ledamöter till de platser i förvaltnings- eller tillsynsorganet som fördelats mellan arbetstagarna i olika EES-stater enligt 57 §. Om en EES-stat har en nationell ordning för val av arbetstagarledamöter till förvaltnings- eller tillsynsorgan, skall i stället den ordningen tillämpas för val av ledamöter till platser som tilldelats arbetstagare från den staten.

59 § Ledamöter till de platser i förvaltnings- eller tillsynsorganet som tilldelats arbetstagare i Sverige utses av lokala arbetstagarorganisationer enligt 39 eller 40 §. Organisationerna får enas om att överlåta sin rätt att utse ledamöter till arbetstagarrådet.

60 § Den som utser arbetstagarledamöter till förvaltnings- eller tillsynsorganet enligt 58 och 59 §§ skall bestämma mandatperiodens längd.

61 § När arbetstagarnas medverkan består i en rätt att föreslå eller avvisa ledamöter till förvaltnings- eller tillsynsorganet, bestämmer arbetstagarrådet vilka kandidater som skall föreslås eller avvisas.

62 § Arbetstagarrepresentanter i förvaltnings- eller tillsynsorganet skall ha samma rättigheter och skyldigheter som de ledamöter som företräder aktieägarna.

Arbetstagarrepresentanterna får dock inte delta i behandlingen av frågor som rör kollektivavtal eller stridsåtgärder eller av andra frågor där arbetstagarrådet eller en arbetstagarorganisation har ett väsentligt intresse som kan strida mot europabolagets.

63 § En av arbetstagarrepresentanterna får närvara och delta i överläggningarna när ett ärende, som senare skall avgöras i europabolagets förvaltnings- eller tillsynsorgan, förbereds av därtill särskilt utsedda ledamöter i förvaltnings- eller tillsynsorganet eller befattningshavare i bolaget.

Övriga bestämmelser

64 § Arbetstagarnas förhandlingsdelegation och ett arbetstagarråd kan förvärva rättigheter och ikläda sig skyldigheter samt föra talan inför domstolar och andra myndigheter.

När ett arbetstagarråd inrättats övertar det alla rättigheter och skyldigheter från förhandlingsdelegationen och inträder som part i ett avtal om arbetstagarinflytande i europabolaget.

Skydd för arbetstagarrepresentanter

65 § Bestämmelserna i 3 § första stycket, 4 § och 6–8 §§ lagen (1974:358) om facklig förtroendemans ställning på arbetsplatsen skall gälla på motsvarande sätt för arbetstagarrepresentanter som vanligtvis utför sitt arbete i Sverige och utför uppgifter enligt denna lag.

Tystnadsplikt

66 § De deltagande bolagen eller europabolaget får besluta om tystnadsplikt för ledamöter i förhandlingsdelegationen eller arbetstagarrådet samt för de experter som biträder dessa organ, om det är nödvändigt med hänsyn till bolagets bästa. Europabolaget får av samma skäl besluta om tystnadsplikt även för övriga arbetstagarrepresentanter som fullgör uppgifter inom ett informations- och samrådsförfarande enligt denna lag.

Den som har fått information under tystnadsplikt får trots tystnadsplikten föra informationen vidare till andra ledamöter i samma förhandlingsdelegation eller arbetstagarråd och deras experter. Rätten att föra informationen vidare gäller endast om uppgiftslämnaren underrättar mottagaren om tystnadsplikten. I sådant fall gäller tystnadsplikten även för mottagaren.

Tystnadsplikten skall fortsätta att gälla även efter det att uppdraget som ledamot, annan arbetstagarrepresentant eller expert upphört.

Missbruk av förfarandet

Allmän associationsrätt

67 § Reglerna om europabolag får inte tillämpas i syfte att frånta eller förvägra arbetstagarna deras rätt till arbetstagarinflytande.

Om väsentliga förändringar i europabolaget, dess dotterbolag eller filialer inträffar inom ett år från det att europabolaget har registrerats och är sådana att arbetstagarna skulle ha fått ett mer omfattande inflytande om förändringarna gjorts före registreringen av europabolaget, skall förändringarna anses gjorda i syfte att frånta eller förvägra arbetstagarna deras rätt till arbetstagarinflytande, om inte bolaget visar andra skäl för förändringarna.

Skadestånd

68 § Den som bryter mot denna lag, mot ett avtal enligt lagen eller mot tystnadsplikt som avses i denna lag skall ersätta uppkommen skada i enlighet med bestämmelserna i 55 och 56 §§, 57 § andra stycket, 60 § första stycket samt 61 och 62 §§ lagen (1976:580) om medbestämmande i arbetslivet.

Vid tillämpningen av dessa bestämmelser skall vad som där sägs om arbetsgivare gälla även för europabolag och deltagande bolag samt vad som sägs om arbetstagarorganisation gälla även för arbetstagarråd, arbetstagarnas förhandlingsdelegation och andra organ för information och samråd.

En arbetstagare eller en arbetstagarorganisation kan dock inte med stöd av denna lag kräva skadestånd av en annan arbetstagare eller arbetstagarorganisation.

Rättegång

69 § Mål om tillämpningen av denna lag ska, i den mån tvisten avser förhållandet mellan arbetsgivare och arbetstagare, handläggas enligt lagen (1974:371) om rättegången i arbetstvister. I ett sådant fall ska Arbetsdomstolen vara första domstol.

Vid tillämpningen av lagen om rättegången i arbetstvister ska det som sägs där om arbetsgivare gälla även för europabolag och deltagande bolag samt det som sägs om arbetstagarorganisation gälla även för arbetstagarnas förhandlingsdelegation, arbetstagarråd och andra organ för information och samråd. Det som sägs där om kollektivavtal ska gälla även för sådana avtal som avses i denna lag.

Mål om tillåtligheten av tystnadsplikt ska handläggas skyndsamt. *Lag (2011:429)*

70 § När någon vill yrka skadestånd enligt denna lag, gäller i tillämpliga delar vad som sägs i 64, 65 och 68 §§ lagen (1976:580) om medbestämmande i arbetslivet. Vid tillämpningen av 64 § skall europabolag, deltagande bolag, arbetstagarnas förhandlingsdelegation samt arbetstagarrådet och andra organ för information och samråd anses ha förhandlingsrätt enligt 10 § lagen om medbestämmande i arbetslivet. Den tid enligt 65 § inom vilken talan senast skall väckas, skall dock vara åtta månader.

Propositioner

SFS 2004:559	*SFS 2006:480*	*SFS 2008:16*	*SFS 2011:429*
Prop. 2003/04:122	Prop. 2005/06:170	Prop. 2007/08:20	Prop. 2010/11:60

Lag (1987:667) om ekonomiska föreningar

(senast ändrad genom SFS 2017:633)

1 kap.	**Inledande bestämmelser**	1344
2 kap.	**Bildandet av en ekonomisk förening**	1346
3 kap.	**Föreningens medlemmar m.m.**	1347
4 kap.	**Återbetalning av medlemsinsatser**	1349
5 kap.	**Förlagsinsatser**	1350
6 kap.	**Föreningens ledning**	1352
7 kap.	**Föreningsstämma**	1356
	Utövande av medlemmarnas beslutanderätt i föreningen	1356
	Rätt att delta vid föreningsstämman	1356
	Medlems rösträtt	1356
	Ombud vid föreningsstämman	1356
	Poströstning	1356
	Biträde vid föreningsstämman	1356
	Utomståendes närvaro vid föreningsstämman	1357
	Ordinarie föreningsstämma	1357
	Extra föreningsstämma	1357
	Fortsatt föreningsstämma	1357
	Ort för föreningsstämman	1357
	Rätt att få ärenden behandlade vid föreningsstämman	1357
	Sammankallande av föreningsstämma	1358
	Tid för kallelse	1358
	Kallelsesätt	1358
	Kallelsens innehåll	1359
	Tillhandahållande av handlingar inför föreningsstämman	1359
	Fel i kallelse m.m.	1359
	Föreningsstämmans öppnande	1359
	Röstlängd	1360
	Hur föreningsstämmans ordförande utses	1360
	Styrelsens och den verkställande direktörens upplysningsplikt	1360
	Majoritetskrav	1360
	Jäv	1361
	Generell inskränkning i föreningsstämmans beslutanderätt	1361
	Stämmoprotokoll	1361
	Fullmäktige	1362
	Talan mot föreningsstämmobeslut	1362
	Styrelsens talan mot föreningen	1362
	Skiljeförfarande	1362
	Verkan av beslut om stadgeändring mot en medlem som inte har samtyckt till ändringen	1363
	Regeringens tillstånd till ändring av stadgarna	1363
	Anmälan och verkställighet av beslut om ändring av stadgarna	1363
	Verkställighet av beslut om stadgeändring som innebär lindrad insatsskyldighet	1363
	Byte av redovisningsvaluta	1363
8 kap.	**Revision och särskild granskning**	1363
9 kap.	**Värdeöverföringar från föreningen**	1370
	Begreppet värdeöverföring	1370
	Tillåtna former för värdeöverföring	1370
	Skyddet för föreningens bundna egna kapital och försiktighetsregeln	1370
	Värdeöverföringar under löpande räkenskapsår	1371

Allmän associationsrätt

Gåva till allmännyttigt ändamål 1371
Återbäringsskyldighet vid olaglig värdeöverföring 1371
Bristtäckningsansvar vid olaglig värdeöverföring 1371
10 kap. Vinstutdelning och viss annan användning av föreningens egendom 1372
Vinstutdelning 1372
Gottgörelse 1373
Minskning av reservfonden 1373
Insatsemission 1374
11 kap. Likvidation och upplösning 1374
Frivillig likvidation 1374
Kallelsens innehåll 1375
Tillhandahållande av förslaget till beslut 1375
Tvångslikvidation 1375
Handläggningen av frågor om likvidation 1376
Förordnande och entledigande av likvidator 1376
Genomförandet av likvidationen 1377
Upplösning utan likvidation 1379
Konkurs och ackord 1379
Särskilda bestämmelser om föreningar som kan bli föremål för resolution 1379
12 kap. Fusion 1380
Fusion mellan ekonomiska föreningar 1380
Fusion mellan en ekonomisk förening och ett helägt dotteraktiebolag 1385
Fusion mellan en ekonomisk förening och en motsvarande utländsk juridisk person 1385
Gränsöverskridande fusion mellan en förening och ett helägt dotterbolag 1389
13 kap. Skadestånd m.m. 1390
14 kap. Föreningens firma 1391
15 kap. Registrering m.m. 1392
16 kap. Straff och vite 1393
Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser 1393
Propositioner 1394

1 kap. Inledande bestämmelser

1 § En ekonomisk förening har till ändamål att främja medlemmarnas ekonomiska intressen genom ekonomisk verksamhet som medlemmarna deltar i

1. som konsumenter eller andra förbrukare,
2. som leverantörer,
3. med egen arbetsinsats,
4. genom att använda föreningens tjänster, eller
5. på annat liknande sätt.

Vid bedömningen av om förutsättningarna enligt första stycket är uppfyllda ska, utöver föreningens egna medlemmar, även medlemmarna i en annan ekonomisk förening som är medlem i den förstnämnda föreningen beaktas.

Vidare ska en förening anses som en ekonomisk förening, om

1. föreningen har till ändamål att främja medlemmarnas ekonomiska intressen genom att verka för att de deltar på det sätt som anges i första stycket i ekonomisk verksamhet som en eller flera andra föreningar bedriver,
2. föreningens tillgångar till övervägande del består av andelar i den eller de andra föreningarna, och
3. den eller de andra föreningarna enligt första stycket utgör ekonomiska föreningar.

En ekonomisk förenings verksamhet får bedrivas
1. i ett dotterföretag till föreningen,
2. i ett av föreningen delägt företag, om även övriga delägare är ekonomiska föreningar eller motsvarande utländska juridiska personer med hemvist inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, eller
3. i ett helägt dotterföretag till ett sådant företag som avses i 2. *Lag (2016:108)*

1 a § I stadgarna för en ekonomisk förening får det bestämmas att det i föreningen också får finnas medlemmar som inte ska delta i verksamheten på det sätt som anges i 1 § utan endast bidra till den verksamheten med en medlemsinsats (investerande medlemmar). *Lag (2016:108)*

2 § En ekonomisk förening skall registreras.

Sedan föreningen har registrerats kan den förvärva rättigheter och ikläda sig skyldigheter samt föra talan inför domstolar och andra myndigheter.

En förening som har till ändamål att främja medlemmarnas ekonomiska intressen genom annan ekonomisk verksamhet än som avses i 1 § första stycket kan inte förvärva rättigheter eller ikläda sig skyldigheter eller föra talan inför domstolar eller andra myndigheter, om inte annan lag medger det.

3 § För en ekonomisk förenings förpliktelser svarar endast föreningens tillgångar. I tillgångarna inräknas insatser och avgifter som har förfallit till betalning, även om de ännu inte har betalts.

4 § En ekonomisk förening är moderförening och en annan juridisk person är dotterföretag, om föreningen
1. innehar mer än hälften av rösterna för samtliga andelar i den juridiska personen,
2. äger andelar i den juridiska personen och på grund av avtal med andra delägare i denna förfogar över mer än hälften av rösterna för samtliga andelar,
3. äger andelar i den juridiska personen och har rätt att utse eller avsätta mer än hälften av ledamöterna i dess styrelse eller motsvarande ledningsorgan, eller
4. äger andelar i den juridiska personen och har rätt att ensam utöva ett bestämmande inflytande över denna på grund av avtal med den juridiska personen eller på grund av föreskrift i dess bolagsordning, bolagsavtal eller därmed jämförbara stadgar.

Vidare är en juridisk person dotterföretag till moderföreningen, om ett annat dotterföretag till moderföreningen eller moderföreningen tillsammans med ett eller flera andra dotterföretag eller flera andra dotterföretag tillsammans
1. innehar mer än hälften av rösterna för samtliga andelar i den juridiska personen,
2. äger andelar i den juridiska personen och på grund av avtal med andra delägare i denna förfogar över mer än hälften av rösterna för samtliga andelar, eller
3. äger andelar i den juridiska personen och har rätt att utse eller avsätta mer än hälften av ledamöterna i dess styrelse eller motsvarande ledningsorgan.

Om ett dotterföretag äger andelar i en juridisk person och på grund av avtal med den juridiska personen eller på grund av föreskrift i dess bolagsordning, bolagsavtal eller därmed jämförbara stadgar har rätt att ensamt utöva ett bestämmande inflytande över den juridiska personen, är även denna dotterföretag till moderföreningen.

Moderförening och dotterföretag utgör tillsammans en koncern.

Med koncernföretag avses i denna lag företag i samma koncern. *Lag (1996:1142)*

5 § I de fall som avses i 4 § första stycket 1–3 och andra stycket skall sådana rättigheter som tillkommer någon som handlar i eget namn men för en annan fysisk eller juridisk persons räkning anses tillkomma den personen.

Vid bestämmandet av antalet röster i ett dotterföretag beaktas inte de andelar i dotterföretaget som innehas av företaget självt eller av dess dotterföretag. Detsamma gäller andelar som innehas av den som handlar i eget namn men för dotterföretagets eller dess dotterföretags räkning. *Lag (1996:1142)*

6 § Vid tillämpningen av 4 och 5 §§ avses med andelar aktier och andra andelar i juridiska personer. *Lag (1996:1142)*

7 § En handling enligt denna lag som ska vara undertecknad får, om något annat inte anges, undertecknas med en sådan avancerad elektronisk underskrift som avses i artikel 3 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 910/2014 av den 23 juli 2014 om elektronisk identifiering och betrodda tjänster för elektroniska transaktioner på den inre marknaden och om upphävande av direktiv 1999/93/EG, i den ursprungliga lydelsen. *Lag (2016:639)*

8 § En ekonomisk förening får använda elektroniska hjälpmedel för att skicka kallelser och annan information till en medlem eller någon annan även när det i lagen anges att skriftlig information ska lämnas på något annat sätt, om

1. föreningsstämman har beslutat om det,
2. föreningen har tillförlitliga rutiner för att identifiera mottagaren och tillförlitlig information om hur han eller hon kan nås, och
3. mottagaren efter en förfrågan som har skickats med post har samtyckt till ett sådant förfarande.

En mottagare ska anses ha samtyckt till förfarandet om han eller hon inte har motsatt sig användningen av elektroniska hjälpmedel inom den tid som har angetts i förfrågan enligt första stycket 3. Denna tid ska vara minst två veckor från det att förfrågan skickades. Av förfrågan ska det framgå att framtida information kan komma att lämnas med det eller de angivna slagen av elektroniska hjälpmedel, om inte mottagaren uttryckligen motsätter sig detta.

Den som har samtyckt till att information lämnas med elektroniska hjälpmedel kan när som helst återta sitt samtycke. *Lag (2016:108)*

2 kap. Bildandet av en ekonomisk förening

1 § En ekonomisk förening ska ha minst tre medlemmar som inte är investerande medlemmar.

Medlemmarna ska anta stadgar samt välja styrelse och revisorer. *Lag (2016:108)*

2 § Föreningens stadgar ska ange

1. föreningens firma,
2. den ort i Sverige där föreningens styrelse ska ha sitt säte,
3. ändamålet med föreningens verksamhet och verksamhetens art,
4. den insats som varje medlem ska delta med i föreningen, hur insatserna ska fullgöras samt i vilken utsträckning en medlem får delta i föreningen med en insats utöver vad han eller hon är skyldig att delta med,
5. för det fall att regelbundna avgifter till föreningen eller avgifter till föreningen som är beroende av särskilda beslut om uttaxering ska förekomma, avgifternas belopp eller de högsta belopp som de får bestämmas till,
6. antalet eller lägsta och högsta antalet styrelseledamöter och revisorer samt eventuella suppleanter, tiden för deras uppdrag samt, om någon av dem ska utses på annat sätt än som anges i denna lag, hur det i så fall ska ske,
7. för det fall att fullmäktige enligt 7 kap. 1 § andra stycket ska finnas, deras befogenhet, hur de ska utses och tiden för deras uppdrag,
8. inom vilken tid och hur en föreningsstämma ska sammankallas samt hur andra meddelanden ska förmedlas till medlemmarna eller fullmäktige,
9. vilka ärenden som ska förekomma på en ordinarie föreningsstämma,
10. vilken tid föreningens räkenskapsår ska omfatta,
11. grunderna för fördelning av föreningens vinst och hur man ska göra med föreningens behållna tillgångar när föreningen upplöses, och
12. för det fall att förlagsinsatser som avses i 5 kap. eller insatsemission som avses i 10 kap. 21 § ska förekomma, vad som ska gälla för dessa.

Första stycket 6 gäller inte arbetstagarrepresentanter som har utsetts enligt lagen (1987:1245) om styrelserepresentation för de privatanställda.

Om föreningen ska ha euro som redovisningsvaluta enligt 4 kap. 6 § bokföringslagen (1999:1078), ska detta anges i stadgarna. I så fall ska det i stadgarna också anges att den insats som varje medlem ska delta med i föreningen ska vara bestämd i euro.

Vid byte av redovisningsvaluta får ändring av uppgift som avses i första stycket 4 om insatsbelopp anstå till den första ordinarie föreningsstämman efter det att beslutet om byte av redovisningsvaluta fick verkan. *Lag (2016:108)*

3 § Föreningen skall anmälas för registrering senast sex månader efter det att beslut fattades om att bilda den.

Om föreningen enligt stadgarna eller enligt beslut som har fattats vid sammanträde med medlemmarna inte skall börja sin verksamhet förrän visst villkor har uppfyllts, räknas tiden för anmälan för registrering i stället från den tidpunkt då villkoret är uppfyllt. Registrering får inte ske före denna tidpunkt.

Frågan om föreningens bildande har fallit, om anmälan för registrering inte skett inom den tid som anges i första eller andra stycket eller om registreringsmyndigheten genom beslut som vunnit laga kraft har avskrivit sådan anmälan eller vägrat registrering. Styrelseledamöterna svarar solidariskt för återbetalningen av insatser eller avgifter jämte uppkommen avkastning, med avdrag för kostnader på grund av åtgärder som avses i 4 § första stycket.

4 § Utan hinder av 1 kap. 2 § andra stycket får styrelsen före registreringen föra talan i mål rörande föreningens bildande och även i övrigt vidta åtgärder för att erhålla utfästa insatser eller avgifter.

Om en förpliktelse uppkommer genom en åtgärd på föreningens vägnar före registreringen, svarar de som har beslutat eller deltagit i åtgärden solidariskt för förpliktelsen. Vid registreringen övergår ansvaret på föreningen, om förpliktelsen har tillkommit efter det att föreningen bildats.

Har före registreringen ett avtal för föreningen slutits med en medkontrahent som visste att föreningen var oregistrerad kan denne, såvida inte annat följer av avtalet, frånträda detta endast om frågan om föreningens bildande har fallit enligt 3 § tredje stycket. Om medkontrahenten inte visste att föreningen var oregistrerad, kan han frånträda avtalet innan föreningen har registrerats.

3 kap. Föreningens medlemmar m.m.

Allmän associationsrätt

1 § En ekonomisk förening får inte vägra någon inträde som medlem, om det inte finns särskilda skäl för vägran med hänsyn till arten eller omfattningen av föreningens verksamhet eller föreningens syfte eller annan orsak.

Styrelsen skall pröva en ansökan om inträde, om inte annat följer av stadgarna. I stadgarna får föreskrivas att inträdesansökan skall göras skriftligen och att ansökningshandlingen skall vara försedd med sökandens bevittnade namnunderskrift.

1 a § I ett beslut om att anta någon som investerande medlem ska det anges att medlemmen är en investerande medlem.

En investerande medlem kan efter en ny ansökan antas som en sådan medlem som avses i 1 kap. 1 § första stycket. *Lag (2016:108)*

2 § Den som genom bodelning, arv eller testamente har förvärvat en medlems andel har rätt att efter anmälan inträda som medlem i föreningen, om inte annat föreskrivs i stadgarna.

Anmälan om inträde skall, vid förvärv av en avliden medlems andel, göras senast sex månader efter dödsfallet eller vid den senare tidpunkt då dödsboets avgång ur föreningen inträffar enligt 5 §.

I annat fall än som sägs i andra stycket skall anmälan göras senast sex månader efter det att andelen vid bodelning har lagts ut på andra makens lott. Ansöker förvärvaren inte om inträde inom denna tid, skall medlemmen därmed anses ha sagt upp sig till utträde. Förvärvaren har i sådant fall den rätt som tillkommer en avgången medlem enligt 4 kap. 1 §, med den skyldighet som följer av 4 kap. 2 §.

3 § Den som genom överlåtelse har förvärvat en medlems andel skall ansöka om inträde i föreningen inom sex månader därefter. Om han antas, inträder han som medlem i överlåtarens ställe. Ansöker han inte om inträde inom föreskriven tid eller avslås hans ansökan, skall överlåtaren därmed anses ha sagt upp sig till utträde. Förvärvaren har i sådant fall den rätt som tillkommer en avgången medlem enligt 4 kap. 1 §, med den skyldighet som följer av 4 kap. 2 §.

3 a § Den del av en medlems andelsrätt som avser insatser som har tillgodoförts medlemmen genom en insatsemission eller insatser utöver vad medlemmen är skyldig att delta med får överlåtas utan samband med överlåtelse av medlemmens hela andel i föreningen. Rätten till insatser som har tillgodoförts medlemmen genom en insatsemission får överlåtas endast till en annan medlem.

Rätten till överlåtelse får begränsas i stadgarna. I stadgarna får det också bestämmas att sådana överlåtelser endast får ske på visst angivet sätt.

Om inte annat har bestämts i stadgarna, får överlåtelsen rättsverkan mot föreningen när styrelsen har underrättats om överlåtelsen. *Lag (2016:108)*

4 § En medlem har rätt att säga upp sig för utträde ur föreningen. I stadgarna får det bestämmas att en uppsägning ska göras skriftligen och att uppsägningshandlingen ska vara försedd med medlemmens bevittnade namnunderskrift.

I stadgarna får det även bestämmas att uppsägning inte får göras förrän efter viss tid, högst två år, från inträdet. Tiden får utsträckas till högst fem år om Bolagsverket medger det. Bestämmelser i stadgarna om att uppsägning får göras först efter en viss tid gäller inte i fall som avses i 7 kap. 48 § och 12 kap. 20 §.

En medlem får uteslutas ur föreningen på sådan grund som anges i stadgarna. Föreningsstämman ska besluta om uteslutningen, om inte något annat har bestämts i stadgarna. *Lag (2016:108)*

5 § Avgång ur föreningen sker, utom i fall som avses i 7 kap. 48 § och 12 kap. 20 §, vid utgången av det räkenskapsår som slutar näst efter en månad eller den längre tid, högst sex månader, som har bestämts i stadgarna, sedan medlemmen har sagt upp sig för utträde eller uteslutits eller någon annan omständighet som orsakat avgången har inträffat.

En medlem som har uteslutits ur föreningen förlorar genast sin rätt att delta i överläggningar och beslut om föreningens angelägenheter. *Lag (2016:108)*

6 § Styrelsen ska föra en medlemsförteckning. Förteckningen ska ha till ändamål att ge föreningen, medlemmarna och andra underlag för att bedöma medlemsförhållandena i föreningen.

Medlemsförteckningen ska innehålla uppgift om

1. varje medlems namn och postadress samt, i förekommande fall, att medlemmen är en investerande medlem,
2. tidpunkten för medlemmens inträde i föreningen,
3. det antal medlemsinsatser som medlemmen deltar med i föreningen,
4. det sammanlagda beloppet inbetalda eller genom insatsemission tillgodoförda medlemsinsatser enligt den senast fastställda balansräkningen, och
5. summorna av medlemsinsatsbelopp som efter utgången av det räkenskapsår balansräkningen avser har återbetalats eller högst ska återbetalas enligt 4 kap. 1 och 3 §§ och om tiden för återbetalningarna.

Medlemsförteckningen kan bestå av betryggande lösblads- eller kortsystem. Den kan också föras med automatiserad behandling eller på annat liknande sätt.

Medlemsförteckningen ska hållas tillgänglig hos föreningen för var och en som vill ta del av den. Om förteckningen förs med automatiserad behandling, ska föreningen ge var och en som begär det tillfälle att hos föreningen ta del av en aktuell utskrift eller annan aktuell framställning av förteckningen. *Lag (2016:108)*

7 § Medlemsförteckningen ska upprättas så snart föreningen har bildats.

När en ny medlem har gått in i föreningen, ska uppgifter enligt 6 § andra stycket 1–3 utan dröjsmål antecknas i medlemsförteckningen.

Om en medlem eller någon annan behörig person anmäler att ett förhållande som har angetts i medlemsförteckningen har ändrats, ska ändringen utan dröjsmål antecknas i förteckningen. Vid en medlems avgång ska också tidpunkten för avgången antecknas. *Lag (2016:108)*

8 § Medlemsförteckningen ska bevaras så länge föreningen består och under minst sju år efter föreningens upplösning.

Om medlemsförteckningen förs i vanlig läsbar form, ska den bevaras i ursprunglig form. Övergår föreningen till att föra förteckningen med hjälp av automatiserad behandling, ska den gamla förteckningen bevaras under minst sju år därefter.

Om medlemsförteckningen förs med automatiserad behandling, ska uppgifter som har tagits bort ur förteckningen bevaras i minst sju år. Uppgifterna får bevaras i vanlig läsbar form eller i annan form som kan läsas, avlyssnas eller på annat sätt uppfattas enbart med ett tekniskt hjälpmedel. *Lag (2016:108)*

9 § I fråga om behandling av personuppgifter i en medlemsförteckning finns bestämmelser i personuppgiftslagen (1998:204). Föreningen är personuppgiftsansvarig för den behandling av personuppgifter som förandet av medlemsförteckningen innebär.

Bestämmelserna i personuppgiftslagen om rättelse och skadestånd ska tillämpas på motsvarande sätt vid behandling av personuppgifter i en medlemsförteckning och vid annan behandling av personuppgifter enligt denna lag. *Lag (2016:108)*

10 § Varje medlem har rätt att på begäran och utan kostnad få en skriftlig uppgift av föreningen om sitt medlemskap och om de medlemsinsatser som han eller hon har betalat in eller tillgodoförts genom insatsemission. *Lag (2016:108)*

4 kap. Återbetalning av medlemsinsatser

1 § En medlem som har avgått har rätt att sex månader efter avgången få ut sina inbetalda eller genom insatsemission tillgodoförda medlemsinsatser. Beloppet får dock inte överstiga vad som avser honom eller henne i förhållande till övriga medlemmar av föreningens eget kapital enligt den balansräkning som hänför sig till tiden för avgången. Vid beräkningen av föreningens eget kapital ska det bortses från uppskrivningsfonden, reservfonden, kapitalandelsfonden, fonden för utvecklingsutgifter och förlagsinsatserna. I en kreditmarknadsförening får utbetalningar av insatsbelopp dock göras tidigast sex månader efter medlemmens avgång och verkställas bara en gång per kvartal och efter Finansinspektionens tillstånd. Ett insatsbelopp i ett institut för elektroniska pengar får betalas ut bara när det kan ske med hänsyn till bestämmelserna i lagen (2011:755) om elektroniska pengar.

Allmän associationsrätt

Den som har avgått har vidare rätt att i samma ordning som övriga medlemmar få ut vad som avser honom eller henne av beslutad vinstutdelning.

Går föreningen i likvidation inom sex månader från avgången eller meddelas inom samma tid beslut om att försätta föreningen i konkurs, ska rätten för den som har avgått att få ut medlemsinsatser bedömas enligt grunderna för reglerna om skifte av föreningens tillgångar.

En medlems rätt enligt första–tredje styckena får begränsas i stadgarna. Detta gäller dock inte i sådana fall som avses i 7 kap. 48 § eller 12 kap. 20 §.

I fall som avses i första stycket fjärde meningen ska Finansinspektionen ge tillstånd till utbetalning, om inte kreditmarknadsföreningens förmåga att fullgöra sina förpliktelser äventyras. *Lag (2016:108)*

2 § Om föreningen försätts i konkurs på en ansökan som har gjorts inom ett år från en medlems avgång, är denne skyldig att betala tillbaka vad han har fått ut av sina medlemsinsatser i den mån det behövs för att föreningens skulder skall kunna betalas.

3 § En medlem, som deltar i föreningen med högre insatsbelopp än han är skyldig att delta med, har rätt att efter uppsägning få ut överskjutande belopp med undantag av genom insatsemission tillgodoförda insatser utan att avgå ur föreningen. Beträffande uppsägningen samt medlemmens rätt att få ut det uppsagda beloppet och hans skyldighet att betala tillbaka vad han har fått ut tillämpas 1 och 2 §§ samt 3 kap. 4 § första stycket. Sexmånadersfristen enligt 1 § skall därvid räknas från utgången av det räkenskapsår som sedan uppsägningen har gjorts slutar näst efter en månad eller den längre tid, högst sex månader, som har bestämts i stadgarna. För kreditmarknadsföreningar skall sexmånadersfristen dock räknas från uppsägningen. *Lag (2004:305)*

4 § Om föreningsstämman har beslutat om minskning av medlemsinsatsernas belopp, ska 3 § tillämpas också vid återbetalning av den del av tidigare inbetald medlemsinsats som medlemmen inte längre är skyldig att delta med. Vid återbetalning av detta slag krävs dock inte någon uppsägning.

I 7 kap. 51 § anges när ett beslut om minskning av medlemsinsatsernas belopp tidigast får verkställas. *Lag (2016:108)*

5 § Belopp som en medlem vid avgång ur föreningen inte får tillbaka av sina medlemsinsatser enligt 1 § ska avsättas till reservfonden. *Lag (2016:108)*

6 § Om en återbetalning som avses i 1, 3 eller 4 § har gjorts i strid med bestämmelserna om sådan betalning i detta kapitel eller 7 kap. 51 §, ska mottagaren återbära vad han eller hon har tagit emot.

På värdet av den egendom som ska återbäras ska mottagaren betala ränta enligt 5 § räntelagen (1975:635) från det att återbetalningen gjordes till dess att ränta ska betalas enligt 6 § räntelagen till följd av 3 eller 4 § den lagen. *Lag (2016:108)*

7 § Om det uppkommer någon brist vid återbäring enligt 6 §, är de personer som har medverkat till föreningens beslut om återbetalning ansvariga för denna. Detsamma gäller de som har medverkat till verkställandet av beslutet eller till upprättandet eller fastställandet av en oriktig balansräkning som har legat till grund för beslutet om återbetalning.

För ansvar enligt första stycket förutsätts, i fråga om styrelseledamöter, verkställande direktör, revisor och särskild granskare, uppsåt eller oaktsamhet och, i fråga om medlemmar och andra, uppsåt eller grov oaktsamhet.

Vid tillämpningen av första och andra styckena gäller 13 kap. 4 §. *Lag (2016:108)*

5 kap. Förlagsinsatser

1 § En ekonomisk förening kan i stadgarna föreskriva att, utöver det som följer av 2 kap. 2 § första stycket 4, kapital får tillskjutas genom särskilda insatser (förlagsinsatser) och att sådana insatser får tillskjutas även av andra än medlemmar. *Lag (2016:108)*

2 § I stadgarna kan tas in föreskrifter om begränsningar i fråga om vem som har rätt att tillskjuta förlagsinsatser och genom överlåtelse förvärva de rättigheter som är förenade med förlagsinsatserna (förlagsandelar). För redan gjorda insatser får inte införas strängare begränsningar än vad som gällde när insatsen gjordes.

Förvärv av förlagsandelar i strid mot föreskrifter som avses i första stycket är ogiltiga.

3 § Om föreningen upplöses och det vid upplösningen finns överskott, har innehavarna av förlagsandelar rätt att så långt överskottet räcker få förlagsinsatserna inlösta med belopp motsvarande insatsernas storlek, innan utbetalning sker för andra ändamål. Finns flera förlagsinsatser och förslår inte överskottet till full betalning av samtliga, skall överskottet fördelas på insatserna i förhållande till deras storlek.

4 § För varje förlagsinsats ska föreningen utfärda ett förlagsandelsbevis. Beviset ska ställas till viss man, till innehavaren eller till viss man eller order och innehålla uppgift om

1. föreningens firma,
2. nummer eller annan beteckning för beviset,
3. insatsens storlek,

4. den rätt till utdelning som insatsen medför,
5. det sätt på vilket utdelning ska utbetalas och inlösen ske,
6. föreskrifter som avses i 2 § första stycket, samt
7. erinran enligt 2 § andra stycket.

Förlagsandelsbeviset ska undertecknas av föreningen. Styrelseledamöters eller firmatecknares namnteckning får återges genom tryckning eller på liknande sätt. Bestämmelsen i 1 kap. 7 § ska inte tillämpas.

I stadgarna kan det bestämmas att föreningen får registrera förlagsandelar hos en svensk värdepapperscentral enligt lagen (1998:1479) om värdepapperscentraler och kontoföring av finansiella instrument i stället för att utfärda förlagsandelsbevis. Detta gäller dock inte förlagsandelar för vilka det gäller förvärvsbegränsningar enligt 2 § första stycket första meningen.

Av 4 kap. 5 § lagen om värdepapperscentraler och kontoföring av finansiella instrument följer att förlagsandelsbevis inte får utfärdas för förlagsandelar som har registrerats enligt den lagen.

Ett beslut som innebär att en förlagsandel inte längre ska vara registrerad hos en värdepapperscentral blir giltigt endast om den som har panträtt i förlagsandelen skriftligen har samtyckt till beslutet. *Lag (2016:47)*

5 § I fråga om förlagsandelsbevis gäller, om ej annat följer av denna lag, i tillämpliga delar vad som föreskrivs i lagen (1936:81) om skuldebrev. Härvid jämställs bevis som har ställts till viss man med enkelt skuldebrev och bevis till innehavaren eller till viss man eller order med löpande skuldebrev. Den som innehar ett förlagsandelsbevis ställt till viss man eller order och som enligt föreningens påskrift på beviset är ägare till förlagsandelen är likställd med den som enligt 13 § andra stycket samma lag förmodas äga rätt att göra skuldebrevet gällande. Påskrift på beviset skall göras endast om innehavaren styrker sitt förvärv av den förlagsandel som beviset avser.

6 § Styrelsen ska föra en förteckning över samtliga förlagsinsatser. Förteckningen ska ha till ändamål att ge föreningen, medlemmarna och andra upplysningar om vilka förlagsinsatser som finns i föreningen.

Förteckningen över förlagsinsatser ska innehålla uppgift om
1. storleken på varje insats,
2. tidpunkten för varje insats, och
3. den rätt till utdelning som insatsen medför.

Allmän associationsrätt

I fråga om förteckningen över förlagsinsatser gäller i övrigt följande bestämmelser i 3 kap.:
– 6 § tredje stycket om förteckningens form,
– 6 § fjärde stycket om förteckningens offentlighet,
– 8 § om arkivering av förteckningen, och
– 9 § om personuppgiftsansvar m.m. *Lag (2016:108)*

7 § Den som innehar en förlagsandel har rätt att få förlagsinsatsen inlöst tidigast efter fem år från tillskottet, om han skriftligen säger upp beloppet minst två år i förväg.

Föreningen får lösa in en förlagsinsats tidigast efter fem år från tillskottet, om föreningen skriftligen säger upp beloppet minst sex månader i förväg.

I stadgarna kan bestämmas att det får förekomma förlagsinsatser som skall lösas in vid en viss tidpunkt utan föregående uppsägning, dock tidigast efter fem år från tillskottet. En sådan bestämmelse får inte avse redan tillskjutna förlagsinsatser.
Lag (2007:870)

8 § Inlösen enligt 7 § sker till det belopp som utgör insatsens storlek enligt förlagsandelsbeviset eller, för förlagsandelar som har registrerats hos en svensk värdepapperscentral enligt lagen (1998:1479) om värdepapperscentraler och kontoföring av finansiella instrument, insatsens storlek enligt registreringen. Beloppet får dock inte överstiga det som av föreningens eget kapital enligt den senast fastställda balansräkningen, utan an-

litande av uppskrivningsfonden, reservfonden, kapitalandelsfonden eller fonden för utvecklingsutgifter, avser andelen i förhållande till övriga förlagsinsatser.

Om föreningen försätts i konkurs på en ansökan som görs inom ett år efter inlösen, ska det som föreskrivs i 4 kap. 2 § om återbetalning tillämpas i fråga om förlagsinsatsen. Detta gäller dock inte förlagsinsatser som har kunnat lösas in utan föregående uppsägning. *Lag (2016:47)*

9 § Belopp som en innehavare av förlagsandelar inte får ut vid inlösen av en förlagsinsats ska avsättas till reservfonden. *Lag (2016:108)*

10 § Bestämmelserna om återbäringsskyldighet och bristtäckningsansvar i 4 kap. 6 och 7 §§ tillämpas också vid inlösen av förlagsinsatser, om inlösen har skett i strid med bestämmelserna i detta kapitel. *Lag (2016:108)*

6 kap. Föreningens ledning

1 § En ekonomisk förening ska ha en styrelse med minst tre ledamöter.

Styrelsen väljs av föreningsstämman, om det inte har bestämts i stadgarna att en eller flera styrelseledamöter ska utses på annat sätt. Styrelsen eller en styrelseledamot får inte ges rätt att utse styrelseledamöter.

En styrelseledamots uppdrag gäller för den tid som anges i stadgarna. Uppdragstiden får inte omfatta mer än fyra räkenskapsår och ska bestämmas så att uppdraget upphör vid slutet av den ordinarie föreningsstämma där styrelseval förrättas.

Det som sägs i denna lag om styrelseledamöter ska i tillämpliga delar gälla även suppleanter.

Bestämmelser om arbetstagarrepresentanter finns i lagen (1987:1245) om styrelserepresentation för de privatanställda och i lagen (2008:9) om arbetstagares medverkan vid gränsöverskridande fusioner. *Lag (2016:108)*

2 § Ett uppdrag som styrelseledamot upphör i förtid, om ledamoten eller den som har utsett honom begär det. Anmälan om avgång ska göras hos styrelsen och, om en ledamot som inte är vald på föreningsstämma vill avgå, även hos den som har tillsatt honom.

Om en styrelseledamots uppdrag upphör i förtid eller hinder enligt 4 § uppkommer för honom att vara styrelseledamot och det inte finns någon suppleant som kan inträda i hans ställe, ska övriga styrelseledamöter vidta åtgärder för att en ny styrelseledamot tillsätts för den återstående mandattiden. Sådana åtgärder behöver dock inte vidtas, om den förutvarande ledamoten var arbetstagarrepresentant som avses i lagen (1987:1245) om styrelserepresentation för de privatanställda eller i lagen (2008:9) om arbetstagares medverkan vid gränsöverskridande fusioner. Ska ledamoten väljas på föreningsstämma, kan utan hinder av 1 § första stycket valet anstå till nästa ordinarie stämma på vilken styrelseval förrättas, om styrelsen är beslutför med kvarstående ledamöter och suppleanter.

Om en styrelseledamot som enligt stadgarna ska tillsättas i annan ordning än genom val av föreningsstämman inte har utsetts, ska rätten förordna en ersättare på ansökan av en styrelseledamot, medlem, borgenär eller någon annan vars rätt kan vara beroende av att det finns någon som kan företräda föreningen. *Lag (2008:15)*

3 § Styrelsen får utse en verkställande direktör att fullgöra de uppgifter som anges i 6 a §.

Det som sägs i denna lag om verkställande direktör ska i tillämpliga delar gälla även en suppleant för honom eller henne (vice verkställande direktör). *Lag (2016:108)*

4 § Den verkställande direktören och minst hälften av styrelseledamöterna ska vara bosatta inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. Om det finns särskilda skäl, får Bolagsverket i ett enskilt fall besluta om undantag från bosättningskravet. Den som är underårig eller i konkurs eller har förvaltare enligt 11 kap. 7 § föräldrabalken får inte vara styrelseledamot eller verkställande direktör. Att detsamma gäller den som har näringsförbud följer av 11 § lagen (2014:836) om näringsförbud.

Styrelseledamöterna ska vara medlemmar i föreningen, om inte stadgarna tillåter något annat. Den som enligt lag är ställföreträdare för en medlem eller, om en juridisk per-

son är medlem, den som är ledamot av styrelsen för den juridiska personen eller delägare i denna får dock vara styrelseledamot utan att vara medlem i föreningen, även om stadgarna saknar en bestämmelse om det.

Andra stycket gäller inte arbetstagarrepresentanter som har utsetts enligt lagen (1987:1245) om styrelserepresentation för de privatanställda eller lagen (2008:9) om arbetstagares medverkan vid gränsöverskridande fusioner.

En juridisk person får inte vara styrelseledamot. *Lag (2016:108)*

4 a § har upphävts genom lag (2016:432).

5 § Styrelseledamöterna och verkställande direktören ska när de tillträder sina uppdrag för införing i aktiebok anmäla sitt innehav av aktier i aktiebolag inom samma koncern som föreningen, om det inte har skett dessförinnan. Förändringar i aktieinnehavet ska anmälas inom en månad.

Första stycket gäller inte, om de är anmälningsskyldiga enligt artikel 19 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 596/2014 av den 16 april 2014 om marknadsmissbruk (marknadsmissbruksförordning) och om upphävande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/6/EG och kommissionens direktiv 2003/124/EG, 2003/125/EG och 2004/72/EG. *Lag (2016:713)*

6 § Styrelsen svarar för föreningens organisation och förvaltningen av föreningens angelägenheter.

Styrelsen ska fortlöpande bedöma föreningens och, om föreningen är moderförening i en koncern, koncernens ekonomiska situation.

Styrelsen ska se till att föreningens organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och föreningens ekonomiska förhållanden i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt.

Om vissa uppgifter delegeras till en eller flera av styrelsens ledamöter eller till andra, ska styrelsen handla med omsorg och fortlöpande kontrollera om delegationen kan upprätthållas. *Lag (2016:108)*

6 a § Den verkställande direktören ska sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar.

Den verkställande direktören får dessutom utan styrelsens bemyndigande vidta åtgärder som med hänsyn till omfattningen och arten av föreningens verksamhet är av ovanligt slag eller av stor betydelse, om styrelsens beslut inte kan avvaktas utan väsentlig olägenhet för föreningens verksamhet. I sådana fall ska styrelsen så snart som möjligt underrättas om åtgärden.

Allmän associationsrätt

Den verkställande direktören ska vidta de åtgärder som är nödvändiga för att föreningens bokföring ska fullgöras i överensstämmelse med lag och för att medelsförvaltningen ska skötas på ett betryggande sätt. *Lag (2016:108)*

7 § I en ekonomisk förening vars överlåtbara värdepapper är upptagna till handel på en reglerad marknad ska styrelsen ha ett revisionsutskott. Utskottets ledamöter får inte vara anställda av föreningen. Minst en ledamot ska ha redovisnings- eller revisionskompetens. Utskottet ska utse en av ledamöterna att vara dess ordförande.

Föreningen får besluta att styrelsen inte ska ha något revisionsutskott, förutsatt att styrelsen

1. fullgör de uppgifter som anges i 7 a § och de uppgifter som revisionsutskottet har enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 537/2014 av den 16 april 2014 om särskilda krav avseende lagstadgad revision av företag av allmänt intresse och om upphävande av kommissionens beslut 2005/909/EG, i den ursprungliga lydelsen, och
2. uppfyller det krav som anges i första stycket tredje meningen. *Lag (2016:432)*

7 a § Revisionsutskottet ska, utan att det påverkar styrelsens ansvar och uppgifter i övrigt,

1. övervaka föreningens finansiella rapportering samt lämna rekommendationer och förslag för att säkerställa rapporteringens tillförlitlighet,
2. med avseende på den finansiella rapporteringen övervaka effektiviteten i föreningens interna kontroll, internrevision och riskhantering,
3. hålla sig informerat om revisionen av årsredovisningen och koncernredovisningen samt om slutsatserna av Revisorsinspektionens kvalitetskontroll,
4. informera styrelsen om resultatet av revisionen och om på vilket sätt revisionen bidrog till den finansiella rapporteringens tillförlitlighet samt om vilken funktion utskottet har haft,
5. granska och övervaka revisorns opartiskhet och självständighet och då särskilt uppmärksamma om revisorn tillhandahåller föreningen andra tjänster än revision, och
6. biträda vid upprättandet av förslag till föreningsstämmans beslut om revisorsval.

Om föreningen har en valberedning som medlemmarna har ett betydande inflytande i, får föreningen ge valberedningen i uppgift att i stället för revisionsutskottet lämna ett förslag till föreningsstämman om val av revisor. *Lag (2016:1336)*

8 § Inom styrelsen skall en av ledamöterna vara ordförande. Styrelsen skall välja ordförande, om inte annat föreskrivs i stadgarna eller har beslutats av föreningsstämman. Vid lika röstetal avgörs valet genom lottning. Verkställande direktören får inte vara ordförande.

Ordföranden skall se till att sammanträden hålls när det behövs. På begäran av en styrelseledamot eller verkställande direktören skall styrelsen sammankallas. Verkställande direktören har, även om han inte är styrelseledamot, rätt att närvara och yttra sig vid styrelsens sammanträden, om inte styrelsen bestämmer annat i ett särskilt fall.

Vid styrelsens sammanträden skall det föras protokoll som undertecknas eller justeras av ordföranden och den ledamot som styrelsen utser till det. Styrelseledamöterna och verkställande direktören har rätt att få avvikande mening antecknad till protokollet. Protokollen skall föras i nummerföljd och förvaras på betryggande sätt.

9 § Styrelsen är beslutför, om mer än hälften av hela antalet styrelseledamöter eller det högre antal som föreskrivs i stadgarna är närvarande. Beslut i ett ärende får dock inte fattas, om inte såvitt möjligt samtliga styrelseledamöter har fått tillfälle att delta i ärendets behandling och erhållit tillfredsställande underlag för att avgöra ärendet. Om en styrelseledamot inte kan komma och det finns en suppleant som skall träda in i hans ställe, skall suppleanten ges tillfälle till det. Suppleant för arbetstagarledamot, som har utsetts enligt lagen (1987:1245) om styrelserepresentation för de privatanställda, skall dock alltid få underlag och ges tillfälle att delta i ärendets behandling på samma sätt som en styrelseledamot.

Om inte stadgarna föreskriver en särskild röstmajoritet, gäller som styrelsens beslut den mening för vilken mer än hälften av de närvarande röstar eller, vid lika röstetal, den mening som ordföranden biträder. Är styrelsen inte fulltalig, skall de som röstar för beslutet dock utgöra mer än en tredjedel av hela antalet styrelseledamöter, om inte annat föreskrivs i stadgarna.

Handlingar som enligt denna lag skall undertecknas av styrelsen skall skrivas under av minst hälften av hela antalet styrelseledamöter. *Lag (1987:1247)*

10 § En styrelseledamot får inte handlägga en fråga om

1. avtal mellan honom eller henne och föreningen,
2. avtal mellan föreningen och tredje man, om styrelseledamoten har ett väsentligt intresse i frågan som kan strida mot föreningens, eller
3. avtal mellan föreningen och en juridisk person som styrelseledamoten ensam eller tillsammans med någon annan får företräda.

Första stycket 3 gäller inte om föreningens motpart är ett företag i samma koncern eller företagsgrupp av motsvarande slag.

Med avtal som avses i första stycket jämställs rättegång eller annan talan.

Det som sägs i första stycket om en styrelseledamot gäller också den verkställande direktören. *Lag (2016:108)*

11 § Styrelsen företräder föreningen och tecknar dess firma.

Styrelsen kan bemyndiga en styrelseledamot, verkställande direktören eller någon annan att företräda föreningen och teckna dess firma, om inte ett förbud mot sådant bemyndigande har tagits in i stadgarna. Minst en av dem som bemyndigas att företräda föreningen och teckna dess firma ska vara bosatt inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. Om det finns särskilda skäl, får Bolagsverket i ett enskilt fall besluta om undantag från bosättningskravet. I övrigt gäller i fråga om den som inte är styrelseledamot eller verkställande direktör det som sägs i 4 och 10 §§ om verkställande direktör. Styrelsen kan föreskriva att rätten att företräda föreningen och teckna dess firma får utövas endast av två eller flera personer i förening. Ingen annan inskränkning får registreras.

Styrelsen kan när som helst återkalla ett bemyndigande som avses i andra stycket.

Om föreningen inte har någon behörig ställföreträdare som är bosatt i Sverige, ska styrelsen bemyndiga en i Sverige bosatt person att på föreningens vägnar ta emot delgivning. Ett sådant bemyndigande får inte lämnas till någon som är underårig eller som har förvaltare enligt 11 kap. 7 § föräldrabalken. *Lag (2014:541)*

12 § Den verkställande direktören får alltid företräda föreningen och teckna dess firma när det gäller uppgifter som han eller hon ska sköta enligt 6 a §. *Lag (2016:108)*

13 § Styrelsen eller någon annan ställföreträdare för föreningen får inte företa en rättshandling eller någon annan åtgärd som är ägnad att ge en otillbörlig fördel åt en medlem eller någon annan till nackdel för föreningen eller någon annan medlem.

En ställföreträdare för föreningen får inte heller följa en anvisning av föreningsstämman eller något annat föreningsorgan, om anvisningen inte gäller därför att den strider mot denna lag, tillämplig lag om årsredovisning eller stadgarna. *Lag (2016:108)*

14 § Om styrelsen eller en särskild firmatecknare har företagit en rättshandling för föreningen och då har handlat i strid med bestämmelserna i denna lag om föreningsorganens behörighet, gäller rättshandlingen inte mot föreningen. Detsamma är fallet om en verkställande direktör när en rättshandling företogs överskred sin behörighet enligt 6 a § och föreningen visar att motparten insåg eller borde ha insett behörighetsöverskridandet.

En rättshandling gäller inte heller mot föreningen om styrelsen, den verkställande direktören eller en särskild firmatecknare har överskridit sin befogenhet och föreningen visar att motparten insåg eller borde ha insett befogenhetsöverskridandet. Detta gäller dock inte när styrelsen eller den verkställande direktören har överträtt en bestämmelse om föremålet för föreningens verksamhet eller andra bestämmelser som har meddelats i stadgarna eller av ett annat föreningsorgan. *Lag (2016:108)*

15 § För registrering ska föreningen anmäla vem som har utsetts till styrelseledamot, verkställande direktör, suppleant och firmatecknare och vem som enligt 11 § har bemyndigats att på föreningens vägnar ta emot delgivning samt deras postadress och personnummer eller, om sådant saknas, födelsedatum. Om en ledamot eller suppleant har utsetts enligt lagen (1987:1245) om styrelserepresentation för de privatanställda eller lagen (2008:9) om arbetstagares medverkan vid gränsöverskridande fusioner, ska detta anges. För registrering ska föreningen även anmäla av vilka och hur föreningens firma tecknas.

Anmälan görs första gången när föreningen enligt 2 kap. 3 § anmäls för registrering och därefter genast efter det att ändring har inträffat i ett förhållande som har anmälts eller ska anmälas för registrering enligt första stycket. Rätt att göra anmälan tillkommer även den som anmälningen gäller.

Om föreningens postadress ändras, ska föreningen genast anmäla det för registrering. *Lag (2008:15)*

7 kap. Föreningsstämma

Utövande av medlemmarnas beslutanderätt i föreningen

1 § Föreningsmedlemmarna utövar sin rätt att besluta i föreningens angelägenheter vid föreningsstämman.

I föreningens stadgar får det bestämmas att medlemmarnas beslutanderätt i alla eller vissa angelägenheter ska utövas av särskilt utsedda representanter (fullmäktige). Bestämmelser om fullmäktige finns i 40–42 §§. *Lag (2016:108)*

Rätt att delta vid föreningsstämman

2 § En medlem har rätt att närvara, yttra sig och rösta vid föreningsstämman, om inte något annat anges i denna lag.

I stadgarna får det bestämmas att en medlem som har sagt upp sig för utträde ur föreningen inte har rätt att delta i föreningsstämman.

Av 3 kap. 5 § framgår att en medlem som har uteslutits ur föreningen genast förlorar sin rätt enligt första stycket. *Lag (2016:108)*

Medlems rösträtt

3 § Varje medlem har en röst, om inte något annat har bestämts i stadgarna.

I stadgarna får det bestämmas att en medlem får utöva sin rösträtt bara om vissa angivna villkor är uppfyllda.

Om investerande medlemmar deltar i en omröstning och de förfogar över mer än en tredjedel av det sammanlagda antalet röster som avges vid omröstningen, ska värdet av deras röster sättas ner så att det sammanlagt uppgår till hälften av det sammanlagda antalet övriga avgivna röster. Om omröstningen gäller ett beslut som kräver stöd av en viss andel av de röstande, ska resultatet av omröstningen räknas om på motsvarande sätt. *Lag (2016:108)*

Ombud vid föreningsstämman

4 § En medlem som inte är personligen närvarande vid föreningsstämman får utöva sin rätt vid stämman genom ombud. En medlem får inte företrädas av fler än ett ombud. Rätten att anlita ombud får begränsas i stadgarna. En medlem har dock alltid rätt att anlita sin make, sin sambo, en annan medlem eller en ställföreträdare för en annan medlem som ombud.

Ombudet ska ha en skriftlig, daterad och av medlemmen undertecknad fullmakt. En fullmakt gäller högst ett år från utfärdandet. *Lag (2016:108)*

5 § Ett ombud får företräda högst tre medlemmar, om inte något annat har bestämts i stadgarna. *Lag (2016:108)*

Poströstning

6 § I stadgarna får det bestämmas att medlemmarna före föreningsstämman ska kunna utöva sin rösträtt per post eller att styrelsen inför en föreningsstämma får besluta att medlemmarna ska kunna göra det.

Om medlemmarna ska kunna utöva rösträtt vid föreningsstämman genom poströstning, ska det av kallelsen framgå hur de ska gå till väga. Det huvudsakliga innehållet i varje framlagt förslag ska anges i kallelsen, om förslaget inte rör en fråga av mindre betydelse för föreningen. Till kallelsen ska det bifogas ett formulär för poströstning som, med hänvisning till de framlagda förslagen, ska innehålla två likvärdigt presenterade svarsalternativ med rubrikerna Ja och Nej. *Lag (2016:108)*

Biträde vid föreningsstämman

7 § En medlem eller ett ombud får ha med sig högst ett biträde vid föreningsstämman. Biträdet får yttra sig vid föreningsstämman. *Lag (2016:108)*

Utomståendes närvaro vid föreningsstämman

8 § Föreningsstämman får besluta att den som inte är medlem ska ha rätt att närvara eller på annat sätt följa förhandlingarna vid föreningsstämman. Ett sådant beslut är giltigt endast om det biträds av samtliga röstberättigade som är närvarande vid föreningsstämman.

I stadgarna får det bestämmas att den som inte är medlem ska ha rätt att närvara eller på annat sätt följa förhandlingarna vid föreningsstämman även om något beslut som anges i första stycket inte fattas. *Lag (2016:108)*

Ordinarie föreningsstämma

9 § Inom sex månader från utgången av varje räkenskapsår ska medlemmarna hålla en ordinarie föreningsstämma där styrelsen ska lägga fram årsredovisningen och revisionsberättelsen samt, i en moderförening som är skyldig att upprätta koncernredovisning, koncernredovisningen och koncernrevisionsberättelsen (årsstämma). *Lag (2016:108)*

10 § Vid årsstämman ska beslut fattas

1. om fastställelse av resultaträkningen och balansräkningen samt, i en moderförening som är skyldig att upprätta koncernredovisning, koncernresultaträkningen och koncernbalansräkningen,
2. om dispositioner av föreningens vinst eller förlust enligt den fastställda balansräkningen,
3. om ansvarsfrihet gentemot föreningen för styrelseledamöterna och den verkställande direktören, och
4. i andra ärenden som föreningsstämman ska behandla enligt denna lag eller stadgarna. *Lag (2016:108)*

Extra föreningsstämma

11 § Om styrelsen anser att det finns skäl att hålla föreningsstämma före nästa ordinarie föreningsstämma, ska den kalla till extra föreningsstämma.

Styrelsen ska även kalla till extra föreningsstämma om en revisor i föreningen eller minst en tiondel av samtliga röstberättigade, eller det mindre antal som kan vara bestämt i stadgarna, skriftligen begär att en sådan stämma sammankallas för att behandla ett angivet ärende. Kallelsen ska utfärdas inom två veckor från den dag då en sådan begäran kom in till föreningen. *Lag (2016:108)*

Fortsatt föreningsstämma

12 § Vid en föreningsstämma får det beslutas att en fortsatt föreningsstämma ska hållas en senare dag.

Ett beslut i en fråga som avses i 10 § 1–3 ska skjutas upp till en fortsatt föreningsstämma om föreningsstämman beslutar om det eller om minst en tiondel av samtliga röstberättigade begär det. En sådan föreningsstämma ska hållas minst fyra veckor och högst åtta veckor därefter. Beslutet får inte skjutas upp ytterligare. *Lag (2016:108)*

Ort för föreningsstämman

13 § Föreningsstämman ska hållas på den ort där styrelsen har sitt säte. I stadgarna får det dock bestämmas att stämman ska eller kan hållas

1. på en annan angiven ort i Sverige, eller
2. på en annan av styrelsen anvisad ort inom föreningens geografiska verksamhetsområde i Sverige.

Om extraordinära omständigheter kräver det, får föreningsstämman hållas på någon annan ort än som anges i första stycket. *Lag (2016:108)*

Rätt att få ärenden behandlade vid föreningsstämman

14 § En medlem har rätt att få ett ärende behandlat vid en föreningsstämma om han eller hon skriftligen begär det hos styrelsen i sådan tid att ärendet kan tas upp i kallelsen till

stämman eller, om stadgarna innehåller bestämmelser om saken, om han eller hon begär det på det sätt och inom den tid som har bestämts i stadgarna.

En medlem som har uteslutits ur föreningen har inte rätt att få ett ärende behandlat vid stämman även om han eller hon ännu inte har avgått ur föreningen. *Lag (2016:108)*

Sammankallande av föreningsstämma

15 § Styrelsen kallar till föreningsstämma.

Om en föreningsstämma som ska hållas enligt denna lag, stadgarna eller ett stämmobeslut inte sammankallas på föreskrivet sätt, ska Bolagsverket efter ansökan genast kalla till föreningsstämma i enlighet med 16–21 §§. Om kallelse inte kan ske på det sätt som anges i 20 §, får Bolagsverket kalla till föreningsstämma på något annat lämpligt sätt. En ansökan får göras av en styrelseledamot, den verkställande direktören, en revisor eller en röstberättigad. Föreningen ska ersätta kostnaderna för kallelsen.
Lag (2016:108)

Tid för kallelse

Ordinarie föreningsstämma

16 § Kallelse till en ordinarie föreningsstämma ska utfärdas tidigast sex veckor och senast fyra veckor före föreningsstämman.

I stadgarna får det bestämmas att kallelse till en ordinarie föreningsstämma får utfärdas senare än vad som anges i första stycket, dock senast två veckor före föreningsstämman. *Lag (2016:108)*

Extra föreningsstämma

17 § Kallelse till en extra föreningsstämma ska utfärdas tidigast sex veckor och senast två veckor före föreningsstämman.

Kallelse till en extra föreningsstämma ska dock utfärdas senast fyra veckor före föreningsstämman om stämman ska behandla

1. en fråga om ändring av stadgarna,
2. en fråga om likvidation, eller
3. en fråga om att föreningen ska gå upp i en annan juridisk person genom fusion.

I stadgarna får det bestämmas att kallelse till en sådan föreningsstämma som avses i andra stycket får utfärdas senare än vad som anges där, dock senast två veckor före föreningsstämman. *Lag (2016:108)*

Fortsatt föreningsstämma

18 § Om en fortsatt föreningsstämma ska hållas fyra veckor eller senare räknat från och med föreningsstämmans första dag, ska det utfärdas en särskild kallelse till den fortsatta föreningsstämman. I så fall ska 17 § om tid för kallelse till en extra föreningsstämma tillämpas. *Lag (2016:108)*

Kallelse när beslut ska fattas vid två föreningsstämmor

19 § Om det enligt lag eller föreningens stadgar krävs att ett beslut fattas vid två föreningsstämmor för att bli giltigt, får kallelse till den andra stämman inte utfärdas innan den första stämman har hållits. I kallelsen till den andra stämman ska styrelsen ange det beslut som den första stämman har fattat. *Lag (2016:108)*

Kallelsesätt

20 § Medlemmarna ska kallas till föreningsstämman på det sätt som har bestämts i stadgarna. Kallelse ska även skickas med post till varje medlem vars postadress är känd för föreningen, om

1. ordinarie föreningsstämma ska hållas på en annan tid än som har bestämts i stadgarna,

2. stämman ska behandla en fråga om en ändring av stadgarna som innebär
   a) att en medlems förpliktelse att betala insatser eller avgifter till föreningen ökas,
   b) att en medlems rätt till föreningens vinst inskränks,
   c) att en medlems rätt till föreningens behållna tillgångar vid dess upplösning inskränks,
   d) att en medlems rätt att få ut belopp enligt 4 kap. 1, 3 eller 4 § inskränks och denna ändring ska gälla även för dem som var medlemmar i föreningen när frågan avgjordes, eller
   e) att en medlems rätt att gå ur föreningen försämras och denna ändring ska gälla även för dem som var medlemmar i föreningen när frågan avgjordes, eller
3. stämman ska ta ställning till om föreningen ska gå i likvidation eller gå upp i en annan juridisk person genom fusion.

I 1 kap. 8 § anges när kallelse får ske med elektroniska hjälpmedel. *Lag (2016:108)*

Kallelsens innehåll

21 § Kallelsen ska innehålla uppgift om tid och plats för föreningsstämman. I kallelsen ska de ärenden som ska behandlas på föreningsstämman tydligt anges.

Om ett ärende avser ändring av stadgarna, ska det huvudsakliga innehållet i förslaget till ändringen anges i kallelsen.

I 6 § finns bestämmelser om kallelsens innehåll när medlemmarna ska kunna utöva rösträtt vid föreningsstämman genom poströstning. *Lag (2016:108)*

Tillhandahållande av handlingar inför föreningsstämman

22 § Styrelsen ska hålla redovisningshandlingar och revisionsberättelse eller kopior av dessa handlingar tillgängliga för medlemmar och innehavare av förlagsandelar under minst två veckor närmast före årsstämman. Handlingarna ska hållas tillgängliga hos föreningen på den ort där styrelsen har sitt säte.

Kopior av handlingarna ska genast och utan kostnad för mottagaren skickas med post till de medlemmar och innehavare av förlagsandelar som begär det och uppger sin adress. I 1 kap. 8 § anges när handlingar får skickas med elektroniska hjälpmedel.

Handlingarna ska läggas fram på stämman. *Lag (2016:108)*

23 § Om föreningsstämman ska ta ställning till ett förslag om ändring av stadgarna, ska det fullständiga förslaget hållas tillgängligt hos föreningen för medlemmarna från tidpunkten för kallelsen fram till föreningsstämman.

En kopia av förslaget ska genast och utan kostnad för mottagaren skickas med post till de medlemmar som begär det och uppger sin adress. I 1 kap. 8 § anges när handlingar får skickas med elektroniska hjälpmedel. *Lag (2016:108)*

Fel i kallelse m.m.

24 § Om en bestämmelse i denna lag eller stadgarna som rör kallelse till föreningsstämma eller tillhandahållande av handlingar inte har följts i något ärende, får föreningsstämman inte besluta i ärendet utan samtycke av alla medlemmar som berörs av felet. Föreningsstämman får dock även utan sådant samtycke avgöra ett ärende som inte har tagits upp i kallelsen, om ärendet enligt lag eller stadgarna ska tas upp vid föreningsstämman eller omedelbart föranleds av ett annat ärende som ska avgöras. Den får också besluta att en extra föreningsstämma ska sammankallas för att behandla ärendet.
Lag (2016:108)

Föreningsstämmans öppnande

25 § Föreningsstämman öppnas av styrelsens ordförande eller av den som styrelsen har utsett. Om det i stadgarna har bestämts vem som ska öppna föreningsstämman eller vara dess ordförande, öppnas dock föreningsstämman av honom eller henne.
Lag (2016:108)

Röstlängd

26 § Om det behövs, ska det vid föreningsstämman upprättas en förteckning över närvarande medlemmar, ombud och biträden (röstlängd). En medlem som har postroestat ska anses som närvarande. Om medlemmarna har olika antal röster, ska uppgift om antalet röster lämnas i röstlängden.

Röstlängden ska upprättas av föreningsstämmans ordförande, om han eller hon har valts av föreningsstämman utan omröstning. I annat fall ska röstlängden upprättas av den som har öppnat föreningsstämman. Röstlängden ska godkännas av föreningsstämman. Den gäller till dess att föreningsstämman har beslutat att ändra den.

Om föreningsstämman skjuts upp till en senare dag än närmast följande vardag, ska en ny röstlängd upprättas om det behövs. *Lag (2016:108)*

Hur föreningsstämmans ordförande utses

27 § Ordförande vid föreningsstämman ska utses av föreningsstämman, om inte något annat har bestämts i stadgarna. *Lag (2016:108)*

Styrelsens och den verkställande direktörens upplysningsplikt

Vilka upplysningar som ska lämnas

28 § Om någon medlem begär det och styrelsen anser att det kan ske utan väsentlig skada för föreningen, ska styrelsen och den verkställande direktören vid föreningsstämman lämna upplysningar om

1. förhållanden som kan inverka på bedömningen av ett ärende på stämman, och
2. förhållanden som kan inverka på bedömningen av föreningens ekonomiska situation.

I en förening som ingår i en koncern avser upplysningsplikten även föreningens förhållande till andra koncernföretag. Om föreningen är moderförening, avser upplysningsplikten också koncernredovisningen och sådana förhållanden i fråga om dotterföretag som avses i första stycket. *Lag (2016:108)*

29 § Om en upplysning som har begärts enligt 28 § kan lämnas endast med stöd av uppgifter som inte är tillgängliga vid föreningsstämman, ska upplysningen inom två veckor efter stämman hållas tillgänglig i skriftlig form hos föreningen för medlemmarna och skickas till varje medlem som har begärt upplysningen. *Lag (2016:108)*

Upplysningar som kan medföra väsentlig skada för föreningen

30 § Om styrelsen bedömer att en upplysning som har begärts enligt 28 § inte kan lämnas till medlemmarna utan väsentlig skada för föreningen, ska den medlem som har begärt upplysningen omedelbart underrättas om det.

Styrelsen ska lämna upplysningen till föreningens revisor, om medlemmen begär det inom två veckor från underrättelsen enligt första stycket. Upplysningen ska lämnas till revisorn inom två veckor efter medlemmens begäran om det. *Lag (2016:108)*

31 § Om den begärda upplysningen har lämnats till föreningens revisor, ska han eller hon inom två veckor därefter avge ett skriftligt yttrande till styrelsen. Av yttrandet ska det framgå om den begärda upplysningen enligt revisorns mening borde ha lett till någon ändring i revisionsberättelsen eller, i förekommande fall, koncernrevisionsberättelsen eller på annat sätt ger anledning till erinran. Om så är fallet, ska ändringen eller erinran anges i yttrandet.

Styrelsen ska hålla revisorns yttrande tillgängligt hos föreningen för medlemmarna och skicka en kopia av det till varje medlem som har begärt upplysningen. *Lag (2016:108)*

Majoritetskrav

32 § Föreningsstämmans beslut utgörs av den mening som har fått mer än hälften av de avgivna rösterna eller, vid lika röstetal, den mening som ordföranden biträder.

Första stycket gäller inte om något annat följer av denna lag eller har bestämts i stadgarna. I fall som avses i 34 och 35 §§ i detta kapitel, 11 kap. 1 § och 12 kap. 9 § får det dock i stadgarna endast tas in längre gående villkor än som anges i nämnda bestämmelser. *Lag (2016:108)*

33 § Vid val anses den vald som har fått de flesta rösterna. Vid lika röstetal avgörs valet genom lottning, om inte föreningsstämman före valet har beslutat något annat.

Första stycket gäller inte om något annat har bestämts i stadgarna. *Lag (2016:108)*

34 § Ett beslut om ändring av stadgarna fattas av föreningsstämman. Det är giltigt om det har biträtts av minst två tredjedelar av de röstande, om inte något annat följer av 35 §. Av 32 § framgår att det i stadgarna får tas in längre gående villkor för att beslutet ska vara giltigt. *Lag (2016:108)*

35 § Ett beslut om en ändring av stadgarna som innebär att en medlems förpliktelse att delta med insatser eller betala avgifter till föreningen ökas eller att medlemmens rätt till årsvinst inskränks är giltigt om beslutet på föreningsstämman har biträtts av minst tre fjärdedelar av de röstande.

Ett beslut om ändring av stadgarna är giltigt endast om det har biträtts av samtliga röstande på föreningsstämman, om beslutet innebär att

1. en medlems rätt till föreningens behållna tillgångar vid dess upplösning inskränks,
2. en medlems rätt att få ut insats enligt 4 kap. 1, 3 eller 4 § inskränks och denna ändring ska gälla även för dem som var medlemmar i föreningen när frågan avgjordes, eller
3. en medlems rätt att gå ur föreningen försämras och denna ändring ska gälla även för dem som var medlemmar i föreningen när frågan avgjordes.

Av 32 § framgår att det i stadgarna får tas in längre gående villkor för att beslutet ska vara giltigt. *Lag (2016:108)*

Jäv

36 § En medlem får inte själv eller genom ombud rösta i fråga om

1. talan mot medlemmen,
2. medlemmens befrielse från skadeståndsansvar eller någon annan förpliktelse gentemot föreningen, eller
3. talan eller befrielse som avses i 1 eller 2 och som gäller någon annan, om medlemmen i frågan har ett väsentligt intresse som kan strida mot föreningens.

Bestämmelserna i första stycket om medlem tillämpas också på ombud för medlem. *Lag (2016:108)*

Generell inskränkning i föreningsstämmans beslutanderätt

37 § Föreningsstämman får inte fatta ett beslut som är ägnat att ge en otillbörlig fördel åt en medlem eller någon annan till nackdel för föreningen eller någon annan medlem. *Lag (2016:108)*

Stämmoprotokoll

38 § Ordföranden ska se till att det förs protokoll vid föreningsstämman.

I protokollet ska det antecknas vilka beslut som föreningsstämman har fattat. Om ett beslut har fattats genom omröstning, ska det antecknas i protokollet hur omröstningen har utfallit. Har en röstlängd upprättats, ska denna tas in i eller läggas som en bilaga till protokollet.

Protokollet ska undertecknas av ordföranden och minst en justeringsman som utses av föreningsstämman. *Lag (2016:108)*

39 § Senast tre veckor efter stämman ska protokollet hållas tillgängligt hos föreningen för medlemmarna och innehavarna av förlagsandelar.

Protokollet ska förvaras på ett betryggande sätt. *Lag (2016:108)*

Fullmäktige

40 § Det som sägs i denna lag om föreningsstämma gäller, om inte något annat anges, även ett möte där medlemmarnas beslutanderätt utövas av fullmäktige (fullmäktigemöte).

Om medlemmarnas rätt utövas av fullmäktige, gäller det som tidigare i detta kapitel sägs om föreningsmedlemmar i fråga om fullmäktige. En fullmäktig får dock inte delta i ett fullmäktigemöte genom ombud. Han eller hon får inte heller anlita biträde vid ett sådant möte, om inte något annat har bestämts i stadgarna eller beslutas vid mötet.

Vid ett fullmäktigemöte ska ett beslut enligt 8 § om rätt för den som inte är fullmäktig att närvara eller på annat sätt följa förhandlingarna fattas med tillämpning av 32 § första stycket. *Lag (2016:108)*

41 § En fullmäktig får inte väljas för längre tid än tre år. Till fullmäktig får utses endast den som är medlem i föreningen eller den som utan att vara medlem enligt 6 kap. 4 § andra stycket ändå kan väljas till styrelseledamot. *Lag (2016:108)*

42 § Även om fullmäktige har utsetts, har föreningsmedlemmarna sådan rätt som avses i 14 §, 22 § första och andra styckena och 39 § första stycket.

I fråga om beslut av fullmäktige i ämnen som avses i 35 § eller i 12 kap. 20 § ska medlemmarna underrättas på det sätt som har bestämts i stadgarna. *Lag (2016:108)*

Talan mot föreningsstämmobeslut

43 § Om ett beslut av föreningsstämman inte har kommit till i behörig ordning eller på annat sätt strider mot denna lag, tillämplig lag om årsredovisning eller stadgarna, får en föreningsmedlem, en innehavare av förlagsandelar, styrelsen, en styrelseledamot eller den verkställande direktören föra talan mot föreningen vid allmän domstol om att beslutet ska upphävas eller ändras. *Lag (2016:108)*

44 § En talan enligt 43 § ska väckas inom tre månader från dagen för beslutet. Om talan inte väcks inom denna tid, är rätten att föra talan förlorad.

Talan får väckas senare än vad som sägs i första stycket, när

1. beslutet är sådant att det inte kan fattas ens med alla medlemmarnas samtycke,
2. samtycke till beslutet krävs av alla eller vissa medlemmar och något sådant samtycke inte har getts, eller
3. kallelse till föreningsstämman inte har skett eller de bestämmelser om kallelse som gäller för föreningen i väsentliga delar inte har följts.

I fråga om ett beslut att godkänna en fusionsplan som avser en gränsöverskridande fusion gäller, utöver det som sägs i första stycket, att talan inte får väckas efter det att Bolagsverket eller allmän domstol genom ett beslut som har fått laga kraft har lämnat tillstånd till verkställande av fusionsplanen enligt 12 kap. 15 eller 16 §. Andra stycket ska inte tillämpas i fråga om en sådan fusion. *Lag (2016:108)*

45 § Om föreningsstämmans beslut upphävs eller ändras genom dom, gäller domen även för de medlemmar och innehavare av förlagsandelar som inte har fört talan.

Domstolen får ändra föreningsstämmans beslut endast om det kan fastställas vilket innehåll beslutet rätteligen borde ha haft. *Lag (2016:108)*

Styrelsens talan mot föreningen

46 § Om styrelsen vill väcka talan mot föreningen, ska styrelsen sammankalla en föreningsstämma för val av ställföreträdare som ska föra föreningens talan i tvisten. Stämningen ska delges den valda ställföreträdaren. *Lag (2016:108)*

Skiljeförfarande

47 § En bestämmelse i stadgarna om att en tvist mellan föreningen och styrelsen, en styrelseledamot, den verkställande direktören, en likvidator, en medlem, en innehavare av förlagsandelar eller en röstberättigad som inte är medlem ska avgöras av en eller flera skiljemän har samma verkan som ett skiljeavtal.

Om styrelsen begär skiljeförfarande mot föreningen, ska 46 § tillämpas. Är det fråga om en talan av styrelsen mot föreningsstämmans beslut är rätten till talan inte förlorad enligt 44 §, om styrelsen inom den tid som anges där har kallat till föreningsstämma enligt 46 §. *Lag (2016:108)*

Verkan av beslut om stadgeändring mot en medlem som inte har samtyckt till ändringen

48 § Ett beslut om ändring av stadgarna får inte tillämpas mot en medlem som inte har samtyckt till ändringen, om

1. beslutet innebär
   a) att medlemmens rätt till föreningens behållna tillgångar vid dess upplösning inskränks,
   b) att medlemmens rätt att få ut insats enligt 4 kap. 1, 3 eller 4 § inskränks,
   c) att medlemmens rätt att gå ur föreningen försämras,
   d) att medlemmens förpliktelse att delta med insatser eller betala avgifter till föreningen ökas, eller
   e) att medlemmens rätt till årsvinst inskränks, och
2. medlemmen säger upp sig för utträde inom en månad från det att beslutet fattades eller, om beslutet fattades av fullmäktige, från det att medlemmen underrättades om beslutet.

I ett sådant fall som avses i första stycket får medlemmen, oavsett vad som är bestämt i stadgarna, gå ur föreningen vid det räkenskapsårsskifte som infaller närmast efter en månad efter uppsägningen. Vid utträdet har medlemmen de rättigheter som avgående medlemmar har enligt 4 kap. 1 § första och andra styckena. *Lag (2016:108)*

Regeringens tillstånd till ändring av stadgarna

49 § Om det i stadgarna på grund av lag eller annan författning eller efter regeringens medgivande har tagits in en bestämmelse enligt vilken en annan bestämmelse i stadgarna inte får ändras utan att regeringen har lämnat tillstånd till det, får inte heller den förstnämnda bestämmelsen ändras utan regeringens tillstånd. *Lag (2016:108)*

Anmälan och verkställighet av beslut om ändring av stadgarna

50 § Ett beslut om ändring av stadgarna ska genast anmälas för registrering i föreningsregistret och får inte verkställas förrän det har registrerats. *Lag (2016:108)*

Verkställighet av beslut om stadgeändring som innebär lindrad insatsskyldighet

Allmän associationsrätt

51 § Ett beslut som innebär att medlemsinsatsernas belopp minskas eller att medlemmarnas insatsskyldighet enligt stadgarna lindras på något annat sätt får inte verkställas förrän ett år efter registreringen. *Lag (2016:108)*

Byte av redovisningsvaluta

52 § Ett beslut om att införa eller ändra en sådan bestämmelse i stadgarna som avses i 2 kap. 2 § tredje stycket får verkan från och med det räkenskapsår som börjar efter det att beslutet om ändring av stadgarna har registrerats.

Styrelsen ska senast till den första ordinarie föreningsstämman efter det att beslutet fick verkan lägga fram förslag om nödvändiga följdändringar av stadgarna när det gäller den insats som varje medlem ska delta med i föreningen. *Lag (2016:108)*

8 kap. Revision och särskild granskning

1 § En ekonomisk förening skall ha minst en revisor. Revisorerna väljs av föreningsstämman, om det inte föreskrivs i stadgarna att en eller flera revisorer skall utses på annat sätt.

En revisors uppdrag gäller för den tid som anges i stadgarna. Om uppdraget inte skall gälla tills vidare, skall uppdragstiden bestämmas så att uppdraget upphör vid slutet av den ordinarie föreningsstämma på vilken revisorsval förrättas.

Den som har utsetts till revisor skall omedelbart underrättas om det. Har revisorn valts på föreningsstämma är styrelsen skyldig att sörja för underrättelsen. I annat fall ligger skyldigheten på den som har tillsatt revisorn.

Föreningsstämman kan utse en eller flera revisorssuppleanter. Bestämmelserna i denna lag om revisorer gäller i tillämpliga delar om revisorssuppleanter.

1 a § Bestämmelser om revision av ekonomiska föreningar vars överlåtbara värdepapper är upptagna till handel på en reglerad marknad finns även i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 537/2014 av den 16 april 2014 om särskilda krav avseende lagstadgad revision av företag av allmänt intresse och om upphävande av kommissionens beslut 2005/909/EG (EUs revisorsförordning). *Lag (2016:432)*

1 b § Ett avtalsvillkor som har till syfte att föreningsstämman ska välja en viss revisor eller en revisor som finns med i en viss förteckning eller liknande är ogiltigt. Detsamma gäller sådana begränsningar i stadgarna. *Lag (2016:432)*

2 § Varje röstberättigad har rätt att föreslå att det hos Bolagsverket begärs att en revisor (medrevisor) utses att delta i revisionen tillsammans med de övriga revisorerna. Förslaget ska framställas på en föreningsstämma där revisorsval ska ske eller där förslaget enligt kallelsen till stämman ska behandlas. Om förslaget har biträtts av minst en tiondel av samtliga röstberättigade eller en tredjedel av de på stämman närvarande röstberättigade, ska styrelsen inom en vecka ansöka hos Bolagsverket om att en medrevisor utses. Om styrelsen försummar detta, får varje röstberättigad göra en sådan ansökan. Medrevisorn ska tjänstgöra för tiden till och med ordinarie föreningsstämma under nästa räkenskapsår.

Innehavare av förlagsandelar kan begära hos styrelsen att en medrevisor utses. Om detta begärs av innehavare som företräder förlagsinsatser till ett sammanlagt belopp motsvarande minst en tiondel av det totalt inbetalda insatskapitalet, ska styrelsen inom två månader ansöka hos Bolagsverket om att en medrevisor utses. Om styrelsen försummar detta, får varje innehavare av en förlagsandel göra en sådan ansökan.
Lag (2013:736)

3 § En revisor som inte är auktoriserad eller godkänd ska vara bosatt inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, om inte även en auktoriserad eller godkänd revisor deltar i revisionen. Om det finns särskilda skäl, får Bolagsverket i ett enskilt fall besluta om undantag från bosättningskravet. Den som är underårig eller i konkurs eller har näringsförbud eller som har förvaltare enligt 11 kap. 7 § föräldrabalken får inte vara revisor.

Revisorn ska ha den insikt i och erfarenhet av redovisning och ekonomiska förhållanden som med hänsyn till arten och omfånget av föreningens verksamhet krävs för uppdragets fullgörande.

Till revisor kan utses även ett registrerat revisionsbolag. Bestämmelser om vem som kan vara huvudansvarig för revisionen och om underrättelseskyldighet finns i 17 § revisorslagen (2001:883). Bestämmelserna i 7 och 15 §§ i detta kapitel tillämpas på den huvudansvarige.

Till revisor i dotterföretag bör utses minst en av moderföreningens revisorer, om det kan ske. *Lag (2016:432)*

4 § Om det hos en sammanslutning med ändamål att ha hand om gemensamma uppgifter för föreningar finns ett särskilt revisionsorgan, får sammanslutningen eller, om revisionsorganet är en juridisk person, revisionsorganet utses till revisor. Den som har tillsatts som revisor ska utse en för uppdraget lämpad person att utföra revisionen. I fråga om den personen gäller i tillämpliga delar det som sägs i denna lag om revisor.

I fall som avses i 5 § första eller tredje stycket får Bolagsverket, om det finns särskilda skäl, medge att en sammanslutning eller ett revisionsorgan utses till revisor trots att revisionen därmed inte kommer att utföras av någon auktoriserad revisor. *Lag (2014:541)*

5 § Minst en revisor ska vara auktoriserad revisor, om föreningen uppfyller mer än ett av följande villkor:

1. medelantalet anställda i föreningen har under vart och ett av de två senaste räkenskapsåren uppgått till mer än 50,
2. föreningens redovisade balansomslutning har för vart och ett av de två senaste räkenskapsåren uppgått till mer än 40 miljoner kronor,
3. föreningens redovisade nettoomsättning har för vart och ett av de två senaste räkenskapsåren uppgått till mer än 80 miljoner kronor.

För en förening som omfattas av första stycket får Bolagsverket besluta att det i stället för en auktoriserad revisor får utses en viss godkänd revisor. Ett sådant beslut får meddelas om den godkända revisorn är revisor i föreningen och det finns särskilda skäl. Vid bedömningen av om det finns särskilda skäl ska revisorns kompetens och erfarenhet av föreningen beaktas särskilt. Beslutet gäller i högst fem år.

Första och andra styckena gäller även för en moderförening i en koncern, om koncernen uppfyller mer än ett av följande villkor:

1. medelantalet anställda i koncernen har under vart och ett av de två senaste räkenskapsåren uppgått till mer än 50,
2. koncernföretagens redovisade balansomslutning har för vart och ett av de två senaste räkenskapsåren uppgått till mer än 40 miljoner kronor,
3. koncernföretagens redovisade nettoomsättning har för vart och ett av de två senaste räkenskapsåren uppgått till mer än 80 miljoner kronor.

Vid tillämpningen av tredje stycket 2 och 3 ska fordringar och skulder mellan koncernföretag, liksom internvinster, elimineras. Detsamma gäller för intäkter och kostnader som hänför sig till transaktioner mellan koncernföretag, liksom förändring av internvinst.

I en förening vars överlåtbara värdepapper är upptagna till handel på en reglerad marknad ska minst en revisor vara auktoriserad revisor.

I andra föreningar än som avses i första, tredje och femte styckena ska en auktoriserad eller en godkänd revisor utses, om minst en tiondel av samtliga röstberättigade begär det vid en föreningsstämma där revisorsval ska ske. *Lag (2016:432)*

6 § I fråga om andra föreningar än dem som avses i 5 § får Bolagsverket, om det är påkallat av särskilda omständigheter, besluta att minst en revisor ska vara auktoriserad revisor eller godkänd revisor.

Om det finns skäl till det, får Bolagsverket samtidigt utse en auktoriserad revisor eller en godkänd revisor att delta i revisionen tillsammans med övriga revisorer. Uppdragstiden för revisorn ska bestämmas så att uppdraget upphör när en annan behörig revisor har blivit utsedd i föreskriven ordning.

Innan Bolagsverket meddelar ett beslut som avses i denna paragraf, ska föreningen ges tillfälle att yttra sig. *Lag (2013:736)*

7 § Den får inte vara revisor som

1. är ledamot av styrelsen eller verkställande direktör i föreningen eller dess dotterföretag eller biträder vid föreningens bokföring eller medelsförvaltning eller föreningens kontroll däröver,
2. är anställd hos eller på annat sätt har en underordnad eller beroende ställning till föreningen eller någon som avses i 1,
3. är verksam i samma företag som den som yrkesmässigt biträder föreningen vid grundbokföringen eller medelsförvaltningen eller föreningens kontroll däröver,
4. är gift eller sambo med eller är syskon eller släkting i rätt upp- eller nedstigande led till en person som avses i 1,
5. är besvågrad med en person som avses i 1 i rätt upp- eller nedstigande led eller så att den ene är gift med den andres syskon, eller
6. utöver vad som normalt sammanhänger med medlemskap i föreningen, står i låneskuld till denna eller ett annat företag i samma koncern eller har en förpliktelse som föreningen eller ett sådant företag har ställt säkerhet för.

I fråga om föreningar som avses i 5 § första eller tredje stycket gäller, i stället för bestämmelsen i första stycket 3, att den inte får vara revisor som är verksam i samma företag som den som yrkesmässigt biträder föreningen vid bokföringen eller medelsförvaltningen eller föreningens kontroll däröver.

Den som enligt första eller andra stycket inte är behörig att vara revisor i en moderförening får inte heller vara revisor i dess dotterföretag.

En revisor får vid revisionen inte anlita någon som enligt första, andra eller tredje stycket inte är behörig att vara revisor. Om föreningen eller dess moderförening har anställda med uppgift att uteslutande eller huvudsakligen sköta den interna revisionen, får revisorn dock vid revisionen anlita sådana anställda i den utsträckning det är förenligt med god revisionssed. *Lag (2006:400)*

8 § Ett uppdrag att tills vidare vara revisor upphör när ny revisor har utsetts.

Ett uppdrag som revisor upphör i förtid, om

1. revisorn anmäler att uppdraget ska upphöra, eller
2. den som har utsett revisorn entledigar honom eller henne på saklig grund och anmäler att uppdraget ska upphöra.

Anmälan enligt andra stycket ska göras hos styrelsen. Om en revisor som inte är vald på föreningsstämman vill avgå, ska revisorn anmäla det också hos den som har utsett honom eller henne.

En revisor vars uppdrag upphör i förtid ska genast anmäla detta till registreringsmyndigheten för registrering och överlämna en avskrift av anmälningen till föreningens styrelse. Revisorn ska i anmälningen lämna en redogörelse för iakttagelserna vid den granskning som han eller hon har utfört under den del av löpande räkenskapsår som hans eller hennes uppdrag har omfattat. För anmälningen gäller i tillämpliga delar vad som föreskrivs i 13 § tredje och fjärde styckena om revisionsberättelse. Registreringsmyndigheten ska översända en avskrift av anmälningen till Skatteverket.

Upphör en revisors uppdrag i förtid eller uppkommer hinder för honom eller henne enligt 3, 5 eller 7 § eller enligt stadgarna att vara revisor och finns det inte någon suppleant för honom eller henne, ska styrelsen vidta åtgärder för att en ny revisor tillsätts för den återstående mandattiden.

Upphör en revisors uppdrag, som gäller tills vidare, vid annan tidpunkt än vid slutet av ordinarie föreningsstämma, gäller vad som föreskrivs i fjärde stycket.

Upphör en revisors uppdrag i förtid, ska revisorn och den som har utsett revisorn underrätta registreringsmyndigheten om skälet till detta. *Lag (2009:566)*

8 a § Uppdraget som revisor för en förening vars överlåtbara värdepapper är upptagna till handel på en reglerad marknad får gälla högst sju år i följd.

Första stycket gäller inte om revisorn är ett registrerat revisionsbolag. För ett sådant uppdrag finns det bestämmelser i artikel 17.1 andra stycket i EUs revisorsförordning om att uppdraget får gälla högst tio år i följd. Uppdraget får dock gälla högst

1. tjugo år i följd, under de förutsättningar som anges i artikel 17.4 a och 17.5 i EUs revisorsförordning, i den ursprungliga lydelsen, eller
2. tjugofyra år i följd, under de förutsättningar som anges i artikel 17.4 b och 17.5 i EUs revisorsförordning, i den ursprungliga lydelsen. *Lag (2016:432)*

9 § Efter ansökan ska Bolagsverket utse en behörig revisor, om

1. någon auktoriserad revisor eller godkänd revisor inte är utsedd enligt 5 § första–tredje eller femte stycket,
2. en revisor är obehörig enligt 3 § första stycket eller 7 § första eller andra stycket, eller
3. en bestämmelse i stadgarna om antalet revisorer eller om revisors behörighet har åsidosatts.

Var och en kan göra en ansökan enligt första stycket. Styrelsen är skyldig att göra en ansökan, om inte rättelse utan dröjsmål sker genom den som utser revisor.

Om föreningsstämman, trots en begäran enligt 5 § sjätte stycket, inte har utsett någon auktoriserad eller godkänd revisor och om en röstberättigad inom en månad från föreningsstämman ansöker om det hos Bolagsverket, ska Bolagsverket utse en sådan revisor.

Ett förordnande enligt denna paragraf ska meddelas efter det att föreningen har hörts och avse tiden till dess att en annan revisor har blivit utsedd i föreskriven ordning. Vid förordnande på grund av att en revisor är obehörig enligt 3 § första stycket eller 7 § första eller andra stycket ska Bolagsverket entlediga den obehöriga revisorn. *Lag (2016:432)*

10 § Revisorn ska granska föreningens årsredovisning jämte räkenskaperna samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning. Granskningen ska vara så ingående och omfattande som god revisionssed kräver. Om revisorn är en auktoriserad eller godkänd revisor eller ett registrerat revisionsbolag, ska granskningen utföras med professionell skepticism.

Om föreningen är en moderförening, ska revisorn även granska koncernredovisningen och koncernföretagens inbördes förhållanden i övrigt.

Revisorn ska följa de särskilda föreskrifter som meddelas av föreningsstämman, om de inte strider mot lag, stadgarna eller god revisionssed. *Lag (2016:432)*

10 a–10 b §§ har upphävts genom lag (2016:432).

11 § Styrelsen och verkställande direktören skall ge revisorerna tillfälle att verkställa granskningen i den omfattning som dessa finner behövligt samt lämna de upplysningar och det biträde som de begär. Samma skyldighet föreligger för företagsledningen och revisorerna i ett dotterföretag gentemot revisorerna i en moderförening.

12 § Sedan revisorerna har slutfört granskningen, skall de skriva en hänvisning till revisionsberättelsen på årsredovisningen och, i en moderförening, på koncernredovisningen. Finner revisorerna att balansräkningen eller resultaträkningen inte bör fastställas, skall de anteckna även detta. I en moderförening gäller detsamma i fråga om koncernbalansräkningen och koncernresultaträkningen.

13 § Revisorn ska för varje räkenskapsår lämna en revisionsberättelse till föreningsstämman. Berättelsen ska överlämnas till föreningens styrelse senast tre veckor före årsstämman. Revisorn ska inom samma tid till styrelsen återlämna de redovisningshandlingar som har överlämnats till honom eller henne.

Revisionsberättelsen ska innehålla ett uttalande om huruvida årsredovisningen har upprättats i överensstämmelse med tillämplig lag om årsredovisning. I uttalandet ska det särskilt anges om årsredovisningen ger en rättvisande bild av föreningens resultat och ställning och om förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar. Om årsredovisningen inte innehåller sådana upplysningar som ska lämnas enligt tillämplig lag om årsredovisning, ska revisorn ange detta och, om det kan ske, lämna behövliga upplysningar i sin berättelse. I fråga om en sådan hållbarhetsrapport som avses i 6 kap. 10 § årsredovisningslagen (1995:1554) ska revisionsberättelsen i stället innehålla ett uttalande om huruvida en rapport har upprättats eller inte.

Allmän associationsrätt

Har revisorn vid sin granskning funnit att någon åtgärd eller försummelse som kan leda till ersättningsskyldighet ligger en styrelseledamot eller den verkställande direktören till last eller att en styrelseledamot eller den verkställande direktören på något annat sätt har handlat i strid med denna lag, tillämplig lag om årsredovisning eller stadgarna, ska det anmärkas i berättelsen. Revisionsberättelsen ska även innehålla ett uttalande i frågan om ansvarsfrihet för styrelseledamöterna och den verkställande direktören. I revisionsberättelsen ska det också anmärkas om revisorn har funnit att föreningen inte har fullgjort sin skyldighet att föra medlemsförteckning enligt 3 kap. och förteckning över innehavare av förlagsandelar enligt 5 kap. Revisorn kan även i övrigt i berättelsen anteckna de upplysningar som han eller hon önskar meddela medlemmarna.

I revisionsberättelsen ska det också anmärkas om revisorn funnit att föreningen inte har fullgjort sin skyldighet

1. att göra skatteavdrag enligt skatteförfarandelagen (2011:1244),
2. att anmäla sig för registrering enligt 7 kap. 2 § skatteförfarandelagen,
3. att lämna skattedeklaration enligt 26 kap. 2 § eller 37 kap. 4 § skatteförfarandelagen, eller
4. att i rätt tid betala skatter och avgifter som omfattas av skatteförfarandelagen.

Revisionsberättelsen ska innehålla särskilda uttalanden om fastställande av balansräkningen och resultaträkningen samt om det förslag till dispositioner beträffande föreningens vinst eller förlust som har lagts fram i förvaltningsberättelsen.

I en moderförening ska revisorn lämna en särskild revisionsberättelse för koncernen. Då ska första–tredje och femte styckena och 13 a § tillämpas.

Om anmälan har gjorts enligt 8 § fjärde eller sjätte stycket, ska revisorn till revisionsberättelsen bifoga en avskrift av anmälningen. Även kopior av de underrättelser som revisorn och den som har utsett revisorn har lämnat enligt 8 § sjätte stycket ska bifogas revisionsberättelsen. *Lag (2016:951)*

13 a § Revisionsberättelsens inledning ska innehålla uppgift om

1. föreningens firma och organisationsnummer,
2. vilken räkenskapsperiod som revisionsberättelsen avser, och
3. revisorns etableringsort eller hemort.

Revisionsberättelsen ska vara undertecknad av revisorn och innehålla uppgift om vilken dag revisionen avslutades. *Lag (2016:432)*

13 b § I fråga om revisionsberättelsen för en ekonomisk förening vars överlåtbara värdepapper är upptagna till handel på en reglerad marknad gäller, utöver vad som följer av 13 och 13 a §§, följande.

Revisionsberättelsens inledning ska innehålla uppgift om vilket eller vilka normsystem för redovisning som föreningen har tillämpat.

I revisionsberättelsen ska det även anges vilket eller vilka normsystem för revision som revisorn har tillämpat. I förekommande fall ska det även anges

1. om revisorn i en fråga som behandlas i revisionsberättelsen har en mening som avviker från styrelsens eller någon annan revisors,
2. om revisionens inriktning eller omfattning är begränsad, eller
3. om revisorn anser sig sakna tillräckligt underlag för att göra något uttalande enligt 13 §.

Om det finns väsentliga osäkerhetsfaktorer när det gäller händelser eller förhållanden som kan medföra betydande tvivel om föreningens förmåga att fortsätta sin verksamhet, ska revisionsberättelsen innehålla ett uttalande i frågan.

Utöver vad som följer av fjärde stycket och 13 § tredje stycket får revisionsberättelsen inte innehålla någon försäkran om föreningens framtida lönsamhet eller om hur effektivt och ändamålsenligt styrelsen eller den verkställande direktören har drivit eller kommer att driva verksamheten.

Om föreningen har fler än en revisor, ska de lämna en gemensam revisionsberättelse. Det som sägs i 12 § om hänvisning till revisionsberättelsen gäller då samtliga revisorer. Vid oenighet om huruvida årsredovisningen har upprättats i överensstämmelse med tillämplig lag om årsredovisning ska varje revisor göra ett sådant uttalande som avses i 13 § andra stycket och ange skälen för oenigheten.

Andra–sjätte styckena gäller även koncernrevisionsberättelsen för en sådan förening som avses i första stycket. *Lag (2016:432)*

13 c § I samband med en koncernrevision avseende en ekonomisk förening vars överlåtbara värdepapper är upptagna till handel på en reglerad marknad ska revisorn bedöma och utvärdera det revisionsarbete som har utförts av revisorer i de övriga koncernföretagen. Revisorn ska se till att han eller hon kan få tillgång till dokumentation av det revisionsarbete som är relevant för koncernrevisionen.

Om revisorn är förhindrad att göra den bedömning och utvärdering som avses i första stycket, ska han eller hon utföra kompletterande revisionsarbete avseende dotterföretagen eller vidta andra lämpliga åtgärder. Revisorn ska också underrätta Revisorsinspektionen om hindret. *Lag (2016:1336)*

13 d § Revisorn ska genast sända en kopia av revisionsberättelsen till Skatteverket, om revisionsberättelsen innehåller

1. anmärkningar enligt 13 § tredje stycket första meningen,
2. uttalanden om att
   - årsredovisningen inte har upprättats i överensstämmelse med tillämplig lag om årsredovisning,
   - sådana upplysningar som ska lämnas enligt tillämplig lag om årsredovisning inte har lämnats,
   - styrelseledamöterna eller den verkställande direktören inte bör beviljas ansvarsfrihet gentemot föreningen,
   - föreningen inte har fullgjort en skyldighet som avses i 13 § fjärde stycket 1–3.

   Lag (2016:432)

14 § Erinringar som revisorerna framställer till styrelsen eller verkställande direktören och som inte har tagits in i revisionsberättelsen skall de anteckna i protokoll eller någon annan handling. Handlingen skall överlämnas till styrelsen och bevaras av denna på betryggande sätt.

15 § Revisorerna har rätt att närvara vid föreningsstämmorna. De är skyldiga att närvara vid en stämma, om det med hänsyn till ärendena kan anses påkallat.

16 § Revisorerna får inte obehörigen lämna upplysningar till enskilda medlemmar eller utomstående om sådana föreningens angelägenheter som de har fått kännedom om vid fullgörandet av sitt uppdrag, om det kan vara till nackdel för föreningen.

Revisorerna är skyldiga att

1. till föreningsstämman lämna alla upplysningar som stämman begär, om det inte skulle vara till väsentlig nackdel för föreningen,
2. till medrevisor, granskare som avses i 17 §, ny revisor och, om föreningen har försatts i konkurs, konkursförvaltare lämna erforderliga upplysningar om föreningens angelägenheter, samt
3. på begäran lämna upplysningar om föreningens angelägenheter till undersökningsledaren under förundersökning i brottmål.

Revisorerna i en förening som omfattas av 2 kap. 3 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) är även skyldiga att på begäran lämna upplysningar om föreningens angelägenheter till de förtroendevalda revisorerna i kommunen eller landstinget. *Lag (2009:435)*

Allmän associationsrätt

16 a § En revisor som har utsetts av föreningsstämman i en ekonomisk förening vars överlåtbara värdepapper är upptagna till handel på en reglerad marknad får entledigas av tingsrätten i den ort där styrelsen har sitt säte om han eller hon är olämplig för uppdraget.

En ansökan om att tingsrätten ska besluta om entledigande får göras av

1. röstberättigade som representerar minst fem procent av rösterna i föreningen,
2. styrelsen, och
3. Finansinspektionen. *Lag (2016:432)*

17 § Varje röstberättigad kan föreslå att Bolagsverket ska utse granskare för särskild granskning av föreningens förvaltning och räkenskaper under viss förfluten tid eller av vissa åtgärder eller förhållanden i föreningen.

Förslaget ska framställas på en ordinarie föreningsstämma eller på en stämma där ärendet enligt kallelsen ska behandlas. Om förslaget har biträtts av minst en tiondel av samtliga röstberättigade eller en tredjedel av de närvarande röstberättigade, ska styrelsen inom en vecka ansöka hos Bolagsverket om att granskare ska utses. Om styrelsen försummar detta, får varje röstberättigad göra en sådan ansökan. Bolagsverket får utse en eller flera granskare.

Innehavare av förlagsandelar kan begära hos styrelsen att granskare utses. Om detta begärs av innehavare som företräder förlagsinsatser till ett sammanlagt belopp motsvarande minst en tiondel av det totalt inbetalda insatskapitalet, ska styrelsen inom två månader ansöka hos Bolagsverket om att granskare utses. Om styrelsen försummar detta,

får varje innehavare av en förlagsandel göra en sådan ansökan. Bolagsverket får utse en eller flera granskare.

Det som sägs i 3 § första och tredje styckena, 4, 7, 11, 15 och 16 §§ samt 13 kap. 2 och 4–6 §§ om revisor ska tillämpas även i fråga om granskare.

Ett yttrande över granskningen ska avges till föreningsstämman. Yttrandet ska tillhandahållas medlemmar och andra röstberättigade på det sätt som anges i 7 kap. 22 §. På samma sätt ska yttrandet dessutom tillhandahållas innehavare av förlagsandelar, om granskaren har utsetts på begäran av en sådan innehavare. *Lag (2016:108)*

18 § En förening som enligt 5 § första, tredje eller femte stycket eller enligt Bolagsverkets beslut ska ha en auktoriserad eller en godkänd revisor, ska för registrering anmäla vem som har utsetts till revisor. Anmälan behöver inte göras om revisorn har utsetts av Bolagsverket.

Anmälan ska innehålla uppgift om revisorns postadress. Om postadressen avviker från revisorns hemvist, ska även hemvisten anges. Anmälan ska vidare innehålla uppgift om revisorns personnummer eller, om sådant saknas, födelsedatum. Om revisorn är ett registrerat revisionsbolag, ska anmälan även innehålla uppgift om bolagets organisationsnummer eller något annat identifieringsnummer och om vem som är huvudansvarig för revisionen.

Anmälan ska göras första gången genast efter det att skyldighet för föreningen att ha en auktoriserad eller en godkänd revisor har uppkommit och därefter genast efter det att någon ändring har inträffat i ett förhållande som har anmälts eller ska anmälas för registrering. Om skyldigheten att ha en auktoriserad eller en godkänd revisor enligt 5 § första, tredje eller femte stycket eller 6 § första stycket upphör, ska detta anmälas senast när föreningen har valt en ny revisor.

Rätt att göra anmälan har även den som anmälan gäller. *Lag (2016:432)*

9 kap. Värdeöverföringar från föreningen

Begreppet värdeöverföring

1 § Med värdeöverföring avses i denna lag

1. vinstutdelning,
2. gottgörelse,
3. minskning av reservfonden för återbetalning till medlemmarna, och
4. annan affärshändelse som medför att föreningens förmögenhet minskar och som inte har rent affärsmässig karaktär för föreningen eller är en naturlig del i föreningens ekonomiska relation med medlemmarna.

Om återbetalning av medlemsinsatser, inlösen av förlagsinsatser, utskiftning vid likvidation och överföring av tillgångar i samband med fusion finns särskilda bestämmelser i 4, 5, 11 respektive 12 kap. *Lag (2016:108)*

Tillåtna former för värdeöverföring

2 § Värdeöverföringar från föreningen får göras endast enligt bestämmelserna i denna lag om

1. vinstutdelning,
2. gottgörelse,
3. minskning av reservfonden för återbetalning till medlemmarna, och
4. gåva som avses i 5 §. *Lag (2016:108)*

Skyddet för föreningens bundna egna kapital och försiktighetsregeln

3 § En värdeöverföring får inte äga rum om det inte efter överföringen finns full täckning för föreningens bundna egna kapital. Beräkningen ska grunda sig på den senast fastställda balansräkningen med beaktande av ändringar i det bundna egna kapitalet som har skett efter balansdagen.

Även om det inte finns något hinder enligt första stycket, får föreningen genomföra en värdeöverföring till medlemmar eller andra endast om den framstår som försvarlig med hänsyn till

1. de krav som verksamhetens art, omfattning och risker ställer på storleken av det egna kapitalet, och
2. föreningens konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Om föreningen är en moderförening, ska vid tillämpningen av andra stycket hänsyn tas även till de krav som koncernverksamhetens art, omfattning och risker ställer på koncernens eget kapital samt till koncernens konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Första stycket gäller inte värdeöverföringar i form av gottgörelse. *Lag (2016:108)*

Värdeöverföringar under löpande räkenskapsår

4 § Under tiden från och med den årsstämma där resultaträkningen och balansräkningen för ett räkenskapsår har fastställts fram till nästa årsstämma får värdeöverföringar göras med ett sammanlagt belopp som uppgår till högst det belopp som vid den första årsstämman var tillgängligt för värdeöverföring enligt 3 § första stycket. Vid beräkningen av utrymmet för värdeöverföring ska ändringar i det bundna egna kapitalet som har skett efter den senaste årsstämman beaktas.

Första stycket gäller inte värdeöverföringar i form av gottgörelse. *Lag (2016:108)*

Gåva till allmännyttigt ändamål

5 § Föreningsstämman eller, om saken är av ringa betydelse med hänsyn till föreningens ställning, styrelsen får besluta om en gåva till ett allmännyttigt eller därmed jämförligt ändamål, om det med hänsyn till ändamålets art, föreningens ställning och omständigheterna i övrigt får anses skäligt och gåvan inte strider mot 3 §. *Lag (2016:108)*

Återbäringsskyldighet vid olaglig värdeöverföring

6 § Om en värdeöverföring som avses i 1 § första stycket 1–3 eller 5 § har gjorts i strid med detta kapitel eller 10 kap., ska mottagaren återbära vad han eller hon har tagit emot, om föreningen visar att han eller hon insåg eller borde ha insett att värdeöverföringen stod i strid med denna lag. Har en värdeöverföring enligt 1 § första stycket 4, som inte avser gåva enligt 5 §, gjorts i strid med detta kapitel, är mottagaren återbäringsskyldig om föreningen visar att han eller hon insåg eller borde ha insett att transaktionen innefattade en värdeöverföring från föreningen.

På värdet av den egendom som ska återbäras ska mottagaren betala ränta enligt 5 § räntelagen (1975:635) från det att värdeöverföringen ägde rum till dess att ränta ska betalas enligt 6 § räntelagen till följd av 3 eller 4 § samma lag. *Lag (2016:108)*

Bristtäckningsansvar vid olaglig värdeöverföring

7 § Om det uppkommer någon brist vid återbäring enligt 6 §, är de personer som har medverkat till beslutet om värdeöverföringen ansvariga för bristen. Detsamma gäller de som har medverkat till verkställandet av beslutet eller till upprättandet eller fastställandet av en oriktig balansräkning som har legat till grund för beslutet om värdeöverföring.

För ansvar enligt första stycket förutsätts i fråga om styrelseledamöter, verkställande direktör, revisor och särskild granskare, uppsåt eller oaktsamhet, och, i fråga om medlemmar och andra, uppsåt eller grov oaktsamhet.

För brist som uppkommer vid återbäringen ansvarar även den som har tagit emot egendom från en person som avses i 6 § första stycket med vetskap om att den härrör från en olaglig värdeöverföring.

Vid tillämpning av första–tredje styckena gäller 13 kap. 4 §. *Lag (2016:108)*

10 kap. Vinstutdelning och viss annan användning av föreningens egendom

Vinstutdelning

1 § Beslut om vinstutdelning fattas av föreningsstämman.

Stämman får besluta om vinstutdelning med större belopp än vad styrelsen har föreslagit eller godkänt endast om det finns en sådan skyldighet enligt stadgarna.

Att stadgarna ska innehålla bestämmelser om användningen av föreningens vinst framgår av 2 kap. 2 §. *Lag (2016:108)*

2 § Vinstutdelning får lämnas till

1. föreningsmedlemmar,
2. innehavare av förlagsandelar, och
3. avgångna medlemmar i förhållande till deras innestående medlemsinsatser.

Vinstutdelning får lämnas till andra än de som nämns i första stycket, om utdelningen beräknas i förhållande till den omfattning i vilken de har deltagit i föreningens verksamhet. *Lag (2016:108)*

3 § Om föreningsstämman ska pröva en fråga om vinstutdelning, ska styrelsen upprätta ett förslag till beslut.

I förslaget ska följande anges:

1. vilka som ska ha rätt till utdelning,
2. hur rätten till utdelning ska beräknas,
3. den tidpunkt då utdelningen ska betalas eller, i förekommande fall, bemyndigande för styrelsen att fastställa betalningsdag, och
4. om utdelningen ska avse annat än pengar, uppgift om arten av den egendom som ska delas ut. *Lag (2016:108)*

4 § Till förslaget om vinstutdelning ska bifogas ett motiverat yttrande från styrelsen om huruvida den föreslagna vinstutdelningen är försvarlig med hänsyn till 9 kap. 3 § andra och tredje styckena. Om tillgångar eller skulder har värderats till verkligt värde enligt 4 kap. 14 a § årsredovisningslagen (1995:1554), ska det i yttrandet också anges hur stor del av det egna kapitalet som beror på att en sådan värdering har tillämpats. *Lag (2016:108)*

5 § Om årsredovisningen inte ska behandlas på den föreningsstämma som ska pröva förslaget om vinstutdelning, ska det i förslaget anges hur stor del av det disponibla beloppet enligt 9 kap. 3 § första stycket som finns kvar efter det senast fattade beslutet om värdeöverföring. *Lag (2016:108)*

6 § I de fall som avses i 5 § ska följande handlingar bifogas förslaget:

1. en kopia av den årsredovisning som innehåller de senast fastställda balans- och resultaträkningarna,
2. en kopia av revisionsberättelsen för det år årsredovisningen avser,
3. en redogörelse, undertecknad av styrelsen, för händelser av väsentlig betydelse för föreningens ställning som har inträffat efter det att årsredovisningen lämnades med uppgift om värdeöverföringar som har beslutats under samma tid och om förändringar i föreningens bundna egna kapital som har skett efter balansdagen, och
4. ett yttrande över den redogörelse som avses i 3, undertecknat av föreningens revisor, med uttalande om huruvida föreningsstämman bör besluta i enlighet med förslaget. *Lag (2016:108)*

7 § Styrelsen ska hålla förslaget om vinstutdelning, tillsammans med ett sådant yttrande som avses i 4 §, tillgängligt hos föreningen för röstberättigade, medlemmar och innehavare av förlagsandelar under minst två veckor närmast före den föreningsstämma där frågan om vinstutdelning ska prövas. I förekommande fall ska även de handlingar som avses i 6 § hållas tillgängliga tillsammans med förslaget.

Kopior av handlingarna ska genast och utan kostnad för mottagaren skickas med post till de röstberättigade, medlemmar och innehavare av förlagsandelar som begär det och uppger sin adress. I 1 kap. 8 § anges när handlingar får skickas med elektroniska hjälpmedel.

Handlingarna ska läggas fram på föreningsstämman. *Lag (2016:108)*

8 § Kallelsen till den föreningsstämma som ska pröva förslaget om vinstutdelning ska ange förslagets huvudsakliga innehåll. *Lag (2016:108)*

9 § Beslutet om vinstutdelning ska innehålla de uppgifter som framgår av 3 §. *Lag (2016:108)*

Gottgörelse

10 § Med gottgörelse avses i denna lag efterlikvider, återbäringar eller liknande som lämnas till föreningens medlemmar eller till någon annan och som grundas på verksamhetens resultat utan att ha räknats in i det redovisade årsresultatet. *Lag (2016:108)*

11 § Beslut om gottgörelse fattas av föreningsstämman eller, efter stämmans bemyndigande, av styrelsen. I stadgarna får det bestämmas att styrelsen får besluta om gottgörelse även utan stämmans bemyndigande.

Stämman får besluta om gottgörelse med större belopp än vad styrelsen har föreslagit eller godkänt endast om det finns en sådan skyldighet enligt stadgarna. *Lag (2016:108)*

12 § Om föreningsstämman ska pröva en fråga om gottgörelse, ska styrelsen upprätta ett förslag till beslut. Vid upprättandet av förslaget ska 3, 4 och 6 §§ tillämpas. Förslaget ska tillhandahållas de röstberättigade och medlemmarna på de sätt som anges i 7 §. I fråga om kallelse till den stämma som ska pröva förslaget gäller 8 §. Stämmans beslut ska ha det innehåll som anges i 9 §. *Lag (2016:108)*

13 § Om styrelsen beslutar om gottgörelse, ska den upprätta ett sådant motiverat yttrande som anges i 4 §. *Lag (2016:108)*

Minskning av reservfonden

Minskningsändamål

14 § Reservfonden får minskas för

1. täckning av förlust, om det inte finns fritt eget kapital som motsvarar förlusten,
2. återbetalning till medlemmarna eller annat ändamål, om Bolagsverket eller, i tvistiga fall, allmän domstol med tillämpning av 16–20 §§ ger tillstånd till minskningen.

Lag (2016:108)

Allmän associationsrätt

Beslutsordning

15 § Beslut om minskning av reservfonden fattas av föreningsstämman.

Vid föreningsstämmans beslut gäller 7 kap. 32 §. *Lag (2016:108)*

Underrättelse till föreningens kända borgenärer

16 § Om tillstånd krävs enligt 14 § 2, ska föreningen skriftligen underrätta sina kända borgenärer om minskningsbeslutet. Underrättelserna ska innehålla uppgift om att föreningen avser att ansöka om tillstånd att verkställa minskningsbeslutet samt uppgift om borgenärernas rätt enligt 19 § att motsätta sig att beslutet verkställs.

Borgenärerna behöver inte underrättas om en revisor i ett skriftligt, undertecknat yttrande uttalar att han eller hon inte har funnit att minskningen medför någon fara för borgenärerna. Inte heller behöver underrättelse skickas till borgenärer vilkas anspråk avser en fordran på lön, pension eller annan ersättning som omfattas av lönegaranti enligt lönegarantilagen (1992:497).

En revisor som avses i andra stycket ska vara en auktoriserad eller godkänd revisor eller ett registrerat revisionsbolag. Om inte något annat framgår av stadgarna, ska revisorn utses av föreningsstämman. Om föreningen redan har en auktoriserad eller godkänd revisor, ska han eller hon utföra granskningen.

För en revisor som har utsetts att utföra granskning enligt andra stycket gäller 8 kap. 11 och 15 §§ samt 16 § andra och tredje styckena. *Lag (2016:108)*

Ansökan om tillstånd

17 § Föreningen ska, i sådana fall som avses i 14 § 2, ansöka om tillstånd att verkställa minskningsbeslutet. Ansökan ska göras hos Bolagsverket. Den ska ges in inom två månader från minskningsbeslutet.

Till ansökan ska det bifogas ett intyg från föreningens styrelse eller verkställande direktör om att föreningens kända borgenärer har underrättats enligt 16 § första stycket. Om det finns ett sådant yttrande som avses i 16 § andra stycket, ska i stället yttrandet bifogas ansökan. Om föreningen inte har bifogat vare sig ett sådant intyg eller ett sådant yttrande, ska Bolagsverket förelägga föreningen att avhjälpa bristen. Om föreningen inte gör detta, ska ansökan avvisas. *Lag (2016:108)*

Kallelse på föreningens borgenärer

18 § Om Bolagsverket finner att det inte finns något hinder mot en ansökan enligt 17 §, ska verket kalla föreningens borgenärer. Verket ska dock inte kalla borgenärer vilkas anspråk avser en fordran på lön, pension eller annan ersättning som omfattas av lönegaranti enligt lönegarantilagen (1992:497).

Kallelsen ska innehålla ett föreläggande för den som vill motsätta sig ansökan att senast en viss dag anmäla detta skriftligen. Föreläggandet ska innehålla en upplysning om att han eller hon annars anses ha medgett ansökan.

Bolagsverket ska skyndsamt kungöra kallelsen i Post- och Inrikes Tidningar. Verket ska vidare skicka en särskild underrättelse om kallelsen till Skatteverket. *Lag (2016:108)*

När Bolagsverket ska lämna tillstånd till minskning av reservfonden

19 § Om inte någon av de borgenärer som har blivit kallade enligt 18 § motsätter sig ansökan inom förelagd tid, ska Bolagsverket ge föreningen tillstånd att verkställa minskningsbeslutet. Motsätter sig någon borgenär ansökan, ska verket överlämna ärendet till tingsrätten i den ort där föreningens styrelse har sitt säte. *Lag (2016:108)*

När allmän domstol ska lämna tillstånd till minskning av reservfonden

20 § Om ett ärende om tillstånd att få verkställa minskningsbeslutet har överlämnats till domstol, ska tillstånd lämnas om det visas att de borgenärer som har motsatt sig ansökan har fått full betalning eller har betryggande säkerhet för sina fordringar. I annat fall ska ansökan avslås. *Lag (2016:108)*

Insatsemission

21 § Ett belopp som enligt 9 kap. 3 och 4 §§ kan bli föremål för värdeöverföring får överföras till medlemsinsatserna genom insatsemission.

Beslut om insatsemission fattas av föreningsstämman. *Lag (2016:108)*

11 kap. Likvidation och upplösning

Frivillig likvidation

1 § Föreningsstämman kan besluta att föreningen ska gå i likvidation.

Ett beslut om likvidation är giltigt endast om det har biträtts av minst två tredjedelar av de röstande. Av 7 kap. 32 § framgår att det i stadgarna får tas in längre gående villkor för att beslutet ska vara giltigt. Beslutet om likvidation gäller omedelbart eller från och med den senare dag som föreningsstämman bestämmer.

Ett beslut om likvidation kan dock alltid fattas med sådan majoritet som anges i 7 kap. 32 § första stycket, om det finns grund för tvångslikvidation enligt 3, 4 eller 4 a §. I ett sådant fall gäller beslutet om likvidation alltid omedelbart.

Beslutet om likvidation ska genom stämmans försorg genast anmälas för registrering. *Lag (2016:108)*

2 § Styrelsen skall genast till föreningsstämman hänskjuta frågan huruvida föreningen skall träda i likvidation, om det på grund av inträffade förluster eller av annan orsak finns anledning att anta att föreningens ställning fortgående kommer att försämras så att föreningens skulder inte täcks av tillgångarna.

Kallelsens innehåll

2 a § Kallelsen till den föreningsstämma som ska ta ställning till ett förslag om likvidation ska ange förslagets huvudsakliga innehåll. *Lag (2016:108)*

Tillhandahållande av förslaget till beslut

2 b § Styrelsen ska hålla förslaget till beslut om likvidation tillgängligt för röstberättigade, medlemmar och innehavare av förlagsandelar från tidpunkten för kallelsen fram till föreningsstämman.

En kopia av förslaget ska genast och utan kostnad för mottagaren skickas med post till de röstberättigade, medlemmar och innehavare av förlagsandelar som begär det och uppger sin adress. I 1 kap. 8 § anges när handlingar får skickas med elektroniska hjälpmedel.

Handlingarna ska läggas fram på föreningsstämman. *Lag (2016:108)*

Tvångslikvidation

3 § Om antalet föreningsmedlemmar går ned under det lägsta antal som föreskrivs i 2 kap. 1 §, skall styrelsen snarast möjligt till föreningsstämman hänskjuta frågan huruvida föreningen skall gå i likvidation. Inträder inte ett tillräckligt antal medlemmar i föreningen inom tre månader efter det att antalet har gått ned under det föreskrivna lägsta antalet, skall styrelsen, om inte stämman beslutar att föreningen skall gå i likvidation, hos rätten ansöka att föreningen försätts i likvidation. En sådan ansökan kan även göras av en styrelseledamot, den verkställande direktören, en revisor, en föreningsmedlem eller en innehavare av en förlagsandel.

Allmän associationsrätt

Görs ansökan enligt första stycket, skall rätten besluta att föreningen skall gå i likvidation, om det inte under ärendets handläggning vid tingsrätten visas att det föreskrivna lägsta medlemsantalet har uppnåtts.

Rättens beslut om likvidation gäller omedelbart.

Om styrelseledamöterna underlåter att fullgöra vad som åligger dem enligt första stycket, svarar de och andra som med vetskap om denna underlåtenhet handlar på föreningens vägnar solidariskt för de förpliktelser som uppkommer för föreningen. En styrelseledamot undgår dock ansvar, om han visar att underlåtenheten inte beror på försummelse av honom. Solidariskt ansvar för de förpliktelser som uppkommer för föreningen inträder även för sådana medlemmar som, när likvidationsplikt föreligger enligt första stycket, med vetskap om likvidationsplikten deltar i beslut att fortsätta föreningens verksamhet. Ansvarighet enligt denna paragraf gäller dock inte för förpliktelser som uppkommer sedan likvidationsfrågan har hänskjutits till rättens prövning eller sedan ett tillräckligt antal medlemmar har inträtt efter den tid som anges i första stycket. *Lag (2003:865)*

4 § Rätten skall besluta att föreningen skall gå i likvidation, om

1. föreningen enligt stadgarna är skyldig att gå i likvidation,
2. föreningens verksamhet drivs på ett sätt som uppenbarligen inte motsvarar de förutsättningar under vilka registrering har skett, eller

3. föreningen har sådant ändamål som avses i 1 kap. 1 § tredje stycket och föreningens tillgångar enligt balansräkningen för närmast föregående räkenskapsår till övervägande del består av annat än andelar i den eller de andra ekonomiska föreningarna.

Beslut om likvidation skall dock inte meddelas, om det under ärendets handläggning vid tingsrätten visas att likvidationsgrunden har upphört.

En fråga om likvidation enligt första stycket prövas på anmälan av registreringsmyndigheten eller, i fall som avses i 1, på ansökan av styrelsen, en styrelseledamot, den verkställande direktören, en föreningsmedlem eller en innehavare av en förlagsandel.

Beslutet om likvidation gäller omedelbart. *Lag (2003:865)*

4 a § Registreringsmyndigheten skall besluta att föreningen skall gå i likvidation, om föreningen inte på föreskrivet sätt har kommit in med anmälan till registreringsmyndigheten om sådan behörig styrelse, verkställande direktör eller särskild delgivningsmottagare som skall finnas enligt denna lag.

Beslut om likvidation skall dock inte meddelas, om likvidationsgrunden har upphört under ärendets handläggning hos registreringsmyndigheten.

En fråga om likvidation enligt första stycket prövas av registreringsmyndigheten självmant eller på ansökan av styrelsen, en styrelseledamot, den verkställande direktören, en föreningsmedlem, en innehavare av en förlagsandel, en borgenär eller någon annan vars rätt är beroende av att det finns någon som kan företräda föreningen.

Beslutet om likvidation gäller omedelbart. *Lag (2003:865)*

Handläggningen av frågor om likvidation

5 § I ett ärende enligt 3 eller 4 § ska rätten förelägga föreningen samt föreningsmedlemmar och borgenärer som vill yttra sig i ärendet att komma in med ett skriftligt yttrande till rätten inom en viss tid. Föreläggandet ska delges föreningen, om det kan ske på annat sätt än enligt 38 och 47–51 §§ delgivningslagen (2010:1932). Rätten ska låta kungöra föreläggandet i Post- och Inrikes Tidningar minst två månader och högst fyra månader före utgången av den utsatta tiden. *Lag (2010:1950)*

6 § I ett ärende enligt 4 a § ska registreringsmyndigheten förelägga föreningen samt föreningsmedlemmar och borgenärer som vill yttra sig i ärendet att komma in med ett skriftligt yttrande eller efterfrågade handlingar till myndigheten inom en viss tid. Föreläggandet ska delges föreningen, om det kan ske på annat sätt än enligt 38 och 47–51 §§ delgivningslagen (2010:1932). Registreringsmyndigheten ska låta kungöra föreläggandet i Post- och Inrikes Tidningar minst två och högst fyra månader före utgången av den utsatta tiden. *Lag (2010:1950)*

6 a § Ett beslut om likvidation som har fattats av rätten eller registreringsmyndigheten skall registreras. *Lag (2003:865)*

Förordnande och entledigande av likvidator

6 b § En domstol skall förordna en eller flera likvidatorer när den beslutar om likvidation.

Registreringsmyndigheten skall förordna en eller flera likvidatorer

1. när den beslutar om likvidation,
2. när den har registrerat en anmälan enligt 1 § fjärde stycket, och
3. när en förening i likvidation i annat fall saknar en till registret anmäld behörig likvidator.

Ett förordnande av en likvidator skall registreras.

Den som förordnas till likvidator skall vara lämplig för uppdraget. Den som har ingått i föreningens ledning får förordnas till likvidator endast om det finns särskilda skäl.
Lag (2003:865)

6 c § Om en likvidator begär att få avgå och visar skäl till det, skall likvidatorn entledigas. En likvidator skall också entledigas om han eller hon inte är lämplig eller av någon annan orsak bör skiljas från uppdraget.

En likvidator entledigas av domstol eller, om likvidatorn har förordnats av registreringsmyndigheten och själv begär att bli entledigad, av registreringsmyndigheten.

En ansökan om att domstol skall besluta om entledigande kan göras av registreringsmyndigheten, likvidatorn, en föreningsmedlem eller någon annan vars rätt är beroende av likvidationen.

Den som entledigar en likvidator skall genast förordna en ny. Detta gäller dock inte om det finns någon annan likvidator och det inte kan anses nödvändigt att förordna en ny likvidator i den entledigades ställe. *Lag (2003:865)*

Genomförandet av likvidationen

7 § En likvidator träder i styrelsens och den verkställande direktörens ställe och har i uppdrag att genomföra likvidationen. Bestämmelserna om styrelse och styrelseledamöter i denna lag, med undantag för 6 kap. 4 § första stycket första meningen och andra stycket, och i tillämplig lag om årsredovisning gäller även i fråga om likvidatorn, om inte annat följer av detta kapitel.

Ett uppdrag att vara revisor upphör inte genom att föreningen går i likvidation. Bestämmelserna i 8 kap. ska tillämpas under likvidationen.

Revisorerna ska i revisionsberättelsen uttala sig om huruvida likvidationen fördröjs i onödan. *Lag (2014:541)*

8 § I fråga om föreningsstämma under likvidationen skall bestämmelserna i denna lag om föreningsstämma tillämpas, i den mån inte annat följer av detta kapitel.

9 § När föreningen har trätt i likvidation skall styrelsen och verkställande direktören genast avge en redovisning för sin förvaltning av föreningens angelägenheter under den tid för vilken redovisningshandlingar inte förut har lagts fram på föreningsstämma. Redovisningen skall läggas fram på föreningsstämma så snart det kan ske. Bestämmelserna om årsredovisning och revisionsberättelse skall tillämpas.

Om tiden även omfattar det föregående räkenskapsåret, skall en särskild redovisning avges för detta år. I en moderförening skall denna särskilda redovisning även omfatta koncernredovisning.

10 § Likvidatorerna skall genast söka kallelse på föreningens okända borgenärer.

11 § Likvidatorerna skall så snart det kan ske genom försäljning på offentlig auktion eller på annat lämpligt sätt förvandla föreningens egendom till pengar, i den mån det behövs för likvidationen, samt betala föreningens skulder. Föreningens rörelse får fortsättas, om det behövs för en ändamålsenlig avveckling eller för att de anställda skall få skäligt rådrum för att skaffa sig nya anställningar.

Om rätten har beslutat om likvidation enligt 4 § första stycket 2, får likvidatorerna inte utan särskilt tillstånd av föreningsstämman avyttra föreningens egendom på annat sätt än genom försäljning på offentlig auktion. Till dess att beslutet har vunnit laga kraft får likvidatorerna inte utan stämmans samtycke vidta några likvidationsåtgärder utan endast vårda föreningens egendom och bevaka dess angelägenheter. *Lag (2003:865)*

12 § Likvidatorerna ska för varje räkenskapsår avge en årsredovisning, som ska läggas fram på den ordinarie föreningsstämman för godkännande. I fråga om likvidatorernas redovisning och dess behandling på föreningsstämman tillämpas inte 7 kap. 10 § 1 och 2 denna lag, 2 kap. 1 § andra stycket, 5 kap. 20, 37–44 och 48 §§ och 6 kap. 5 § årsredovisningslagen (1995:1554) eller 2 kap. 1 §, 5 kap. 2 § 4 och 6 kap. 3 § lagen (1995:1559) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag.

I balansräkningen tas det egna kapitalet upp i en post. Balansräkningen ska dock innehålla uppgift om insatskapitalet, i förekommande fall fördelat på medlemsinsatskapital och förlagsinsatskapital.

En tillgång får inte tas upp till ett högre värde än den beräknas inbringa efter avdrag för försäljningskostnaderna. Om en tillgång kan beräknas inbringa ett väsentligt högre belopp än det värde som har tagits upp i balansräkningen eller om det för en skuld eller en likvidationskostnad kan beräknas gå åt ett belopp som väsentligt avviker från den redovisade skulden eller avsättningen, ska det beräknade beloppet anges vid tillgångs- eller skuld- eller avsättningsposten. *Lag (2016:108)*

13 § När den i kallelsen på okända borgenärer bestämda anmälningstiden har gått ut och alla kända skulder blivit betalda, ska likvidatorerna skifta föreningens behållna tillgångar. Om något skuldbelopp är tvistigt eller inte förfallet till betalning eller av annan orsak inte kan betalas, ska så mycket av föreningens medel som kan behövas för denna betalning behållas och återstoden skiftas.

De föreningsmedlemmar eller innehavare av förlagsandelar som vill klandra skiftet ska väcka talan mot föreningen senast tre månader efter det att slutredovisning lades fram på föreningsstämman.

Om en medlem eller innehavare av en förlagsandel inte inom fem år efter det att slutredovisning lades fram på föreningsstämman har anmält sig för att lyfta vad han eller hon erhållit vid skiftet, har han eller hon förlorat sin rätt till detta. Om medlen är ringa i förhållande till de skiftade tillgångarna, kan Bolagsverket på anmälan av likvidatorerna förordna att medlen ska tillfalla Allmänna arvsfonden. I annat fall ska 16 § tillämpas.
Lag (2011:895)

14 § När likvidatorerna har fullgjort sitt uppdrag, ska de så snart det kan ske avge en slutredovisning för sin förvaltning genom en förvaltningsberättelse som avser likvidationen i dess helhet. Berättelsen ska även innehålla en redogörelse för skiftet. Till berättelsen ska redovisningshandlingar för hela likvidationstiden bifogas. Berättelsen och redovisningshandlingarna ska lämnas till revisorerna. Dessa ska inom en månad därefter avge en revisionsberättelse över slutredovisningen och förvaltningen under likvidationen.

Efter det att revisionsberättelsen har lämnats till likvidatorerna ska dessa genast kalla föreningsmedlemmarna till en föreningsstämma för granskning av slutredovisningen. Slutredovisningen med bifogade redovisningshandlingar och revisionsberättelsen ska tillhandahållas medlemmar och innehavare av förlagsandelar på det sätt som anges i 7 kap. 22 §. Det som sägs i 7 kap. 10 § 3 och 12 § andra stycket om beslut på föreningsstämma om ansvarsfrihet för styrelseledamöterna och den verkställande direktören ska tillämpas på likvidatorerna. *Lag (2016:108)*

15 § När likvidatorerna har lagt fram slutredovisningen, är föreningen upplöst. Detta förhållande ska genast anmälas för registrering.

En tiondel av samtliga röstberättigade kan dock begära hos likvidatorerna att en föreningsstämma sammankallas för att behandla frågan om huruvida talan ska väckas enligt 13 kap. 5 §. I så fall ska 7 kap. 15 § andra stycket tillämpas.

Om likvidatorerna finner att föreningen är på obestånd och inte kan betala likvidationskostnaderna, ska de ansöka om att föreningen försätts i konkurs. *Lag (2016:108)*

16 § Om det efter föreningens upplösning enligt 15 § visar sig att föreningen har tillgångar eller om talan väcks mot föreningen eller det av någon annan orsak uppkommer behov av en likvidationsåtgärd, skall likvidationen fortsättas. Detta skall genast anmälas av likvidatorerna för registrering. Kallelse till första föreningsstämman efter återupptagandet skall utfärdas enligt stadgarna. Därutöver skall skriftliga kallelser sändas till varje föreningsmedlem vars postadress är känd för föreningen.

17 § Om en förening har trätt i likvidation på grund av föreningsstämmans beslut, kan stämman sedan revisorerna har avgett yttrande besluta att likvidationen skall upphöra och föreningens verksamhet återupptas. Ett sådant beslut får dock inte fattas, om det finns anledning till likvidation på grund av denna lag eller stadgarna eller om utskiftning har ägt rum.

När beslut enligt första stycket fattas, skall en styrelse samtidigt väljas.

Föreningsstämmans beslut om likvidationens upphörande och val av styrelse skall likvidatorerna genast anmäla för registrering. Beslutet får inte verkställas förrän registrering har skett.

Om ett likvidationsbeslut har blivit upphävt genom en dom eller ett beslut av domstol som har vunnit laga kraft, skall likvidatorerna genast anmäla detta för registrering samt, om det upphävda likvidationsbeslutet är sådant som avses i 1, 3, 4 eller 4 a §, kalla till föreningsstämma för val av styrelse.

När likvidationen har upphört enligt denna paragraf, skall 14 § tillämpas. *Lag (2003:865)*

Upplösning utan likvidation

18 § Om någon anmälan rörande föreningen inte har kommit in till registreringsmyndigheten under de tio senaste åren, skall registreringsmyndigheten undersöka om föreningen har upphört med sin verksamhet. Detta skall ske genom brev till den i föreningsregistret registrerade adressen samt genom kungörelse i Post- och Inrikes Tidningar.

Om det ännu två månader efter kungörandet enligt första stycket inte framgår att föreningen fortfarande består, skall registreringsmyndigheten genast avföra föreningen ur registret. Föreningen är därmed upplöst. Uppkommer därefter behov av likvidationsåtgärd, skall rätten på ansökan av den som berörs besluta om likvidation. Ett sådant beslut gäller omedelbart. Kallelse till den första föreningsstämman efter beslutet skall ske enligt 16 §. *Lag (2003:865)*

Konkurs och ackord

19 § Om en förening är försatt i konkurs och denna avslutas utan överskott, är föreningen upplöst när konkursen avslutas. Finns det efter konkursens avslutande tillgångar som inte omfattas av konkursen, ska rätten på ansökan av den som berörs besluta om likvidation. Ett sådant beslut gäller omedelbart. Kallelse till den första föreningsstämman efter beslutet ska ske enligt 16 §.

Om en konkurs avslutas med överskott eller läggs ned efter frivillig uppgörelse eller om egendomen i konkursboet återställs till föreningen till följd av att ackord har fastställts, ska rätten i samband med att konkursen avslutas besluta att föreningen ska gå i likvidation. Ett sådant beslut gäller omedelbart.

Var föreningen i likvidation när den försattes i konkurs, ska likvidationen fortsätta enligt 16 §, om konkursen avslutas på det sätt som anges i andra stycket.

I artikel 48.2 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2015/848 av den 20 maj 2015 om insolvensförfaranden finns en särskild bestämmelse om när en juridisk person eller ett företag ska anses upplöst. *Lag (2017:478)*

20 § Om en förening försätts i konkurs eller beslut om företagsrekonstruktion enligt lagen (1996:764) om företagsrekonstruktion meddelas för föreningen, skall tingsrätten för registrering underrätta registreringsmyndigheten om beslutet och vem som har utsetts till konkursförvaltare.

Under konkursen företräds föreningen som konkursgäldenär av den styrelse och verkställande direktör eller de likvidatorer som finns vid konkursens början. Även under konkursen gäller dock bestämmelserna i denna lag om rätt att avgå, om entledigande och om nytillsättning.

När en konkurs har avslutats eller en företagsrekonstruktion enligt lagen om företagsrekonstruktion har upphört, skall tingsrätten genast för registrering underrätta registreringsmyndigheten och i det förra fallet ange om något överskott finns eller inte. Tingsrätten skall även för registrering underrätta registreringsmyndigheten när högre rätt har upphävt ett beslut att försätta föreningen i konkurs eller ett beslut om företagsrekonstruktion. *Lag (2006:705)*

Särskilda bestämmelser om föreningar som kan bli föremål för resolution

21 § Om styrelsen i en förening som omfattas av lagen (2015:1016) om resolution bedömer att frågan om likvidation bör hänskjutas till föreningsstämman, ska den underrätta Riksgäldskontoret och Finansinspektionen om detta.

Om föreningen är försatt i resolution eller om Riksgäldskontoret underrättar styrelsen om att föreningen ska försättas i resolution, får inte kallelse till stämman utfärdas.

Lag (2015:1022)

22 § Om ett ärende enligt 3, 4 eller 4 a § avser en förening som omfattas av lagen (2015:1016) om resolution, ska rätten eller registreringsmyndigheten underrätta Riksgäldskontoret och Finansinspektionen om att ärendet har inletts.

Rätten eller registreringsmyndigheten får inte besluta om likvidation, om Riksgäldskontoret har meddelat att föreningen är försatt eller ska försättas i resolution.

Lag (2015:1022)

12 kap. Fusion

Fusion mellan ekonomiska föreningar

Vad en fusion innebär

1 § Två eller flera ekonomiska föreningar kan gå samman genom att samtliga tillgångar och skulder i en eller flera av föreningarna övertas av en annan förening (*fusion*). Vid fusionen upplöses den eller de överlåtande föreningarna utan likvidation och medlemmarna i denna eller dessa föreningar blir medlemmar i den övertagande föreningen.

Fusion kan ske

1. mellan den övertagande föreningen på ena sidan och en eller flera överlåtande föreningar på den andra (*absorption*), eller
2. mellan två eller flera överlåtande föreningar genom att de bildar en ny, övertagande förening (*kombination*). *Lag (2008:3)*

De deltagande föreningarnas redovisningsvaluta

2 § Fusion får ske endast om överlåtande och övertagande föreningar har samma redovisningsvaluta. *Lag (2008:3)*

Fusion när överlåtande förening har gått i likvidation

3 § Fusion får ske även om överlåtande förening har gått i likvidation, under förutsättning att skifte av föreningens tillgångar inte har påbörjats.

Om överlåtande förening har gått i likvidation, ska likvidatorerna, när en fusionsplan har upprättats enligt 4 §, lämna slutredovisning över sin förvaltning. När fusionsplanen har blivit gällande i föreningen, ska slutredovisningen läggas fram på en föreningsstämma. För slutredovisningen och dess granskning gäller i övrigt vad som föreskrivs i 11 kap. 14 §.

Likvidationen ska anses avslutad när anmälan om fusionen har registrerats enligt 17 § eller tillstånd att verkställa en fusionsplan har registrerats enligt 21 § fjärde stycket.

Lag (2008:3)

Särskilda rättighetshavares ställning

3 a § Innehavare av värdepapper med särskilda rättigheter i en överlåtande förening ska i den övertagande föreningen ha minst motsvarande rättigheter som i den överlåtande föreningen. Detta gäller dock inte om innehavarna enligt fusionsplanen har rätt att få sina värdepapper inlösta av den övertagande föreningen. *Lag (2016:108)*

Upprättande av fusionsplan

4 § Styrelserna för överlåtande och, vid absorption, övertagande föreningar ska upprätta en gemensam, daterad fusionsplan. Planen ska undertecknas av styrelsen i var och en av föreningarna.

I fusionsplanen ska det för varje förening anges

1. firma, organisationsnummer och den ort där styrelsen ska ha sitt säte,
2. den planerade tidpunkten för överlåtande förenings upplösning,
3. de särskilda förmåner som, i förekommande fall, medlemmar i någon av föreningarna ska ha, och
4. vilka rättigheter i den övertagande föreningen som innehavare av värdepapper med särskilda rättigheter i en överlåtande förening ska ha eller vilka åtgärder som i övrigt ska vidtas till förmån för de nämnda innehavarna.

I fusionsplanen ska det även lämnas en redogörelse för de omständigheter som kan vara av vikt vid bedömningen av fusionens lämplighet för föreningarna. Om medlemmar i någon av föreningarna ska ha särskilda förmåner i samband med fusionen, ska det framgå av redogörelsen hur förmånerna har bestämts.

Vid kombination ska fusionsplanen även innehålla

1. stadgar för den övertagande föreningen, och
2. fullständigt namn, personnummer eller, om sådant saknas, födelsedatum samt postadress för styrelseledamot och revisor och, i förekommande fall, styrelsesuppleant och revisorssuppleant. *Lag (2016:108)*

Kompletterande information

5 § Till fusionsplanen ska det bifogas en kopia av föreningarnas årsredovisningar för de senaste tre räkenskapsåren.

Om fusionsplanen har upprättats senare än sex månader efter utgången av det senaste räkenskapsår som årsredovisning och revisionsberättelse har lämnats för, ska det vidare till planen bifogas en översiktlig redogörelse för verksamheten och resultatutvecklingen samt för investeringar och förändringar i likviditet och finansiering sedan föregående räkenskapsårs utgång. I redogörelsen ska det också lämnas beloppsuppgifter om nettoomsättningen och resultatet före bokslutsdispositioner och skatt under rapportperioden. Om det finns särskilda skäl, får en ungefärlig beloppsuppgift om resultatet lämnas. Uppgifterna ska avse tiden från utgången av nämnda räkenskapsår till en dag som infaller tidigast tre månader innan fusionsplanen upprättas.

Om det inte finns något särskilt som hindrar det, ska det i redogörelsen enligt andra stycket även lämnas motsvarande uppgifter för samma rapportperiod under det närmast föregående räkenskapsåret. Begrepp och termer ska så långt som möjligt stämma överens med dem som har använts i den senast framlagda årsredovisningen eller, i förekommande fall, koncernredovisningen. *Lag (2016:108)*

Revisorsgranskning av fusionsplanen

5 a § Revisorerna i var och en av föreningarna ska yttra sig över

1. den redogörelse som avses i 4 § tredje stycket, och
2. de uppgifter som avses i 5 § andra stycket.

Vid absorption ska det i yttrandena även anges om revisorerna har funnit att fusionen medför fara för att borgenärerna i den övertagande föreningen inte ska få sina fordringar betalda.

Om samtliga medlemmar i de föreningar som deltar i fusionen har samtyckt till det, får yttrandena begränsas till de omständigheter som anges i andra stycket.

Revisorernas yttranden ska bifogas fusionsplanen. *Lag (2016:108)*

5 b § En revisor som avses i 5 a § ska vara en auktoriserad eller godkänd revisor eller ett registrerat revisionsbolag. Om inte något annat framgår av stadgarna, ska revisorn utses av föreningsstämman. Om föreningen redan har en auktoriserad eller godkänd revisor, ska han eller hon utföra granskningen.

För en revisor som har utsetts att utföra granskning enligt 5 a § gäller 8 kap. 15 § och 16 § andra och tredje styckena. *Lag (2016:108)*

5 c § Styrelsen, den verkställande direktören och revisorn i en förening som ska delta i fusionen ska ge varje revisor som utför granskning enligt 5 a § tillfälle att verkställa granskningen i den omfattning som denne anser vara nödvändig. De ska också lämna de upplysningar och den hjälp som begärs. Samma skyldigheter har en revisor som utför granskning enligt 5 a § mot övriga sådana revisorer. *Lag (2016:108)*

Registrering av fusionsplanen

6 § Inom en månad från upprättandet av fusionsplanen ska den övertagande föreningen eller, vid kombination, den äldsta av de överlåtande föreningarna ge in planen med bifogade handlingar till Bolagsverket för registrering i föreningsregistret. Uppgift om regist-

reringen ska enligt 15 kap. 2 § kungöras. Om planen inte kungörs i sin helhet, ska det i kungörelsen lämnas uppgift om var den hålls tillgänglig.

Första stycket gäller inte vid fusion där alla medlemmar i samtliga deltagande föreningar har undertecknat fusionsplanen. *Lag (2016:108)*

När fusionsplanen ska underställas föreningsstämman

7 § Fusionsplanen ska underställas föreningsstämman i samtliga överlåtande föreningar.

Om minst fem procent av de röstberättigade i den övertagande föreningen begär det, ska fusionsplanen även underställas föreningsstämman i den föreningen. En sådan begäran ska göras inom två veckor från det att uppgiften om att fusionsplanen har registrerats har kungjorts enligt 15 kap. 2 §.

Stämman får hållas tidigast en månad efter det att uppgift om fusionsplanens registrering har kungjorts.

Första–tredje styckena gäller inte vid fusion där alla medlemmar i samtliga deltagande föreningar har undertecknat fusionsplanen. *Lag (2016:108)*

Tillhandahållande av fusionsplanen m.m.

8 § Om en fråga om godkännande av fusionsplan enligt 7 § ska underställas föreningsstämman, gäller följande.

Kallelsen till stämman ska innehålla information om det huvudsakliga innehållet i fusionsplanen.

Styrelsen ska hålla fusionsplanen med bifogade handlingar tillgänglig för röstberättigade, medlemmar och innehavare av förlagsandelar under minst en månad före den föreningsstämma där frågan om godkännande av fusionsplanen ska behandlas. Handlingarna ska hållas tillgängliga hos föreningen på den ort där styrelsen har sitt säte.

Kopior av handlingarna ska genast och utan kostnad för mottagaren skickas med post till de röstberättigade, medlemmar och innehavare av förlagsandelar som begär det och uppger sin adress. I 1 kap. 8 § anges när handlingar får skickas med elektroniska hjälpmedel. *Lag (2016:108)*

Majoritetskrav m.m.

9 § Ett föreningsstämmobeslut om godkännande av fusionsplanen är giltigt endast om det har biträtts av minst två tredjedelar av de röstande. Av 7 kap. 32 § framgår att det i stadgarna får tas in längre gående villkor för att beslutet ska vara giltigt.

Om någon av de stämmor som ska godkänna fusionsplanen inte godkänner planen i dess helhet, faller frågan om fusion. *Lag (2016:108)*

Underrättelse till föreningens kända borgenärer

10 § När fusionsplanen har blivit gällande i samtliga föreningar som deltar i fusionen, ska var och en av dem skriftligen underrätta sina kända borgenärer om beslutet. Underrättelserna ska innehålla uppgift om att föreningen avser att ansöka om tillstånd att verkställa fusionsplanen samt uppgift om borgenärernas rätt att motsätta sig att fusionsplanen verkställs.

Borgenärerna i den övertagande föreningen behöver inte underrättas, om revisorerna i yttrande över fusionsplanen enligt 5 a § har uttalat att de inte har funnit att fusionen medför någon fara för dessa borgenärer. Inte heller behöver underrättelse sändas till borgenärer vilkas anspråk avser en fordran på lön, pension eller annan ersättning som omfattas av lönegaranti enligt lönegarantilagen (1992:497). *Lag (2016:108)*

Ansökan om tillstånd att verkställa fusionsplanen

11 § Den övertagande föreningen eller, vid kombination, den äldsta av de överlåtande föreningarna ska ansöka om tillstånd att verkställa fusionsplanen. Ansökan ska göras hos Bolagsverket. Den ska ges in inom en månad efter det att fusionsplanen har blivit

gällande i samtliga föreningar och, om fusionsplanen har registrerats enligt 6 §, senast två år efter det att uppgift om att planen har registrerats har kungjorts.

Följande handlingar ska bifogas till ansökan:

1. en kopia av fusionsplanen,
2. intyg från föreningarnas styrelser eller verkställande direktörer om att föreningarnas kända borgenärer har underrättats enligt 10 § och, i sådana fall som avses i 6 § andra stycket, att samtliga medlemmar har undertecknat fusionsplanen, och
3. i förekommande fall, en kopia av protokollet från en föreningsstämma som avses i 7 §.

Om sökanden inte har bifogat de handlingar som anges i andra stycket, ska Bolagsverket förelägga sökanden att avhjälpa bristen. Om sökanden inte gör detta, ska ansökan avvisas. *Lag (2016:108)*

12 § Bolagsverket ska avslå en ansökan enligt 11 § om

1. fusionsplanen inte har godkänts i behörig ordning eller till sitt innehåll strider mot lag eller annan författning eller mot stadgarna, eller
2. fusionen har förbjudits enligt konkurrenslagen (2008:579) eller enligt rådets förordning (EG) nr 139/2004 av den 20 januari 2004 om kontroll av företagskoncentrationer eller om prövning av fusionen pågår enligt konkurrenslagen eller den nämnda förordningen.

Om ansökan inte kan beviljas på grund av att prövning pågår enligt konkurrenslagen eller enligt rådets förordning (EG) nr 139/2004 och prövningen kan antas bli avslutad inom kort tid, får Bolagsverket förklara tillståndsfrågan vilande under högst sex månader.
Lag (2008:596)

13 § Under den tid som Bolagsverkets handläggning av en ansökan enligt 11 § pågår får Skatteverket besluta om att det under en viss tid om högst tolv månader föreligger hinder mot verkställande av fusionsplanen. Tiden får förlängas, om det finns särskilda skäl. Förlängning får endast ske med tre månader i taget. Så länge Skatteverkets beslut gäller, ska Bolagsverkets handläggning av ansökan enligt 11 § vila.

Skatteverket får besluta enligt första stycket endast om

1. det är motiverat av hänsyn till allmänintresset,
2. verket har beslutat om revision hos föreningen, och
3. det finns skäl att anta att revisionen skulle försvåras avsevärt av fusionen. *Lag (2008:3)*

Kallelse på föreningarnas borgenärer

14 § Om Bolagsverket finner att det inte finns något hinder mot en ansökan enligt 11 §, ska verket kalla föreningarnas borgenärer. Verket ska dock inte kalla

1. borgenärerna i den övertagande föreningen, om revisorerna i yttrande över fusionsplanen enligt 5 a § har uttalat att de inte har funnit att fusionen medför någon fara för dessa borgenärer, eller
2. borgenärer vilkas anspråk avser en fordran på lön, pension eller annan ersättning som omfattas av lönegaranti enligt lönegarantilagen (1992:497).

Kallelsen ska innehålla ett föreläggande för den som vill motsätta sig ansökan att senast en viss dag anmäla detta skriftligen. Föreläggandet ska innehålla en upplysning om att han eller hon annars anses ha medgett ansökan.

Bolagsverket ska skyndsamt kungöra kallelsen i Post- och Inrikes Tidningar. Verket ska vidare skicka en särskild underrättelse om kallelsen till Skatteverket. *Lag (2016:108)*

När Bolagsverket ska lämna tillstånd till verkställande av fusionsplanen

15 § Om inte någon av de borgenärer som har blivit kallade enligt 14 § motsätter sig ansökan inom förelagd tid, ska Bolagsverket ge föreningarna tillstånd att verkställa fusionsplanen. Motsätter sig någon borgenär ansökan, ska verket överlämna ärendet till tingsrätten i den ort där styrelsen i den övertagande föreningen ska ha sitt säte.
Lag (2008:3)

När allmän domstol ska lämna tillstånd till verkställande av fusionsplanen

16 § Om ett ärende om tillstånd till verkställande av fusionsplanen har överlämnats till domstol enligt 15 §, ska tillstånd lämnas om det visas att de borgenärer som har motsatt sig ansökan har fått full betalning eller har betryggande säkerhet för sina fordringar. I annat fall ska ansökan avslås. *Lag (2008:3)*

Registrering av fusionen

17 § Styrelsen för den övertagande föreningen ska anmäla fusionen för registrering i föreningsregistret. Vid kombination ska styrelsen även för registrering anmäla vilka som har utsetts till styrelseledamöter och, i förekommande fall, styrelsesuppleanter i den övertagande föreningen.

Anmälan ska göras senast två månader från Bolagsverkets tillstånd till verkställande av fusionsplanen eller, när tillstånd lämnas av allmän domstol, från det att domstolens beslut har vunnit laga kraft.

Bestämmelserna i 38 § tredje stycket ska tillämpas om

1. någon av de föreningar som deltar i fusionen eller något annat företag som genom fusion har gått upp i någon av dessa föreningar tidigare har deltagit i en gränsöverskridande fusion,
2. den gränsöverskridande fusionen har registrerats inom tre år före anmälan för registrering enligt första stycket, och
3. någon av föreningarna fortfarande omfattas av ett system för arbetstagares medverkan enligt lagen (2008:9) om arbetstagares medverkan vid gränsöverskridande fusioner. *Lag (2008:3)*

Fusionens rättsverkningar

18 § När en anmälan om fusion enligt 17 § registreras, inträder följande rättsverkningar.

1. Överlåtande förenings tillgångar och skulder med undantag för skadeståndsanspråk enligt 13 kap. 1–3 §§ som har samband med fusionen övergår till den övertagande föreningen.
2. Överlåtande förening upplöses.
3. Vid kombination: den övertagande föreningen anses bildad.
4. Medlemmarna i överlåtande förening blir medlemmar i den övertagande föreningen.

Trots första stycket kan en tiondel av samtliga röstberättigade i en överlåtande förening hos styrelsen begära att en föreningsstämma sammankallas för att behandla frågan om huruvida talan ska väckas enligt 13 kap. 5 §. I så fall ska 7 kap. 15 § andra stycket tillämpas.

Om stämman beslutar att väcka talan enligt andra stycket, ska den samtidigt besluta att föreningen ska träda i likvidation. Vid genomförandet av likvidationen ska 11 kap. tillämpas. Likvidatorerna behöver dock inte ansöka om kallelse på okända borgenärer. *Lag (2016:108)*

Frågan om fusion faller

19 § Bolagsverket ska förklara att frågan om fusion har fallit, om

1. ansökan enligt 11 § om tillstånd att verkställa fusionsplanen inte har gjorts inom föreskriven tid eller sådan ansökan har avslagits genom beslut som har vunnit laga kraft,
2. anmälan enligt 17 § inte har gjorts inom föreskriven tid, eller
3. Bolagsverket genom beslut som har vunnit laga kraft har avskrivit ett ärende om registrering enligt 17 § eller har vägrat registrering. *Lag (2008:3)*

Medlems rätt till utträde

20 § En medlem i en överlåtande förening som inte har samtyckt till fusionen får säga upp sig för utträde inom den tid och på de villkor som anges i 7 kap. 48 §. *Lag (2016:108)*

Fusion mellan en ekonomisk förening och ett helägt dotteraktiebolag

21 § Om en ekonomisk förening äger samtliga aktier i ett dotteraktiebolag, kan föreningens och bolagets styrelser besluta att bolaget ska gå upp i föreningen genom fusion. En sådan fusion får dock inte ske, om dotteraktiebolaget är ett aktiebolag med särskild vinstutdelningsbegränsning.

I fråga om fusionen gäller

- 2 § om redovisningsvaluta,
- 3 § om fusion när överlåtande förening har gått i likvidation,
- 3 a § om särskilda rättighetshavares ställning,
- 4 § om upprättande av fusionsplan,
- 5 a–5 c §§ om revisorsgranskning,
- 6 § om registrering av fusionsplanen,
- 7 § andra–fjärde styckena om när fusionsplanen ska underställas föreningsstämman,
- 8 § om tillhandahållande av fusionsplanen m.m.,
- 9 § om majoritetskrav m.m.,
- 10 § om underrättelse till kända borgenärer,
- 11–13 §§ om ansökan om tillstånd att verkställa fusionsplanen,
- 14 § om kallelse på borgenärer,
- 15 § om när Bolagsverket ska lämna tillstånd till verkställande av fusionsplanen,
- 16 § om när allmän domstol ska lämna tillstånd till verkställande av fusionsplanen, och
- 19 § 1 om när frågan om fusion faller.

Vid tillämpningen av andra stycket ska det som sägs i de angivna paragraferna om överlåtande förening i stället avse dotteraktiebolaget. Det som sägs i 3 § om 11 kap. 14 § ska i stället avse 25 kap. 40 § aktiebolagslagen (2005:551).

Ett tillstånd att verkställa fusionsplanen ska registreras i föreningsregistret. Vid registreringen inträder följande rättsverkningar.

1. Dotteraktiebolagets tillgångar och skulder övergår till föreningen.
2. Dotteraktiebolaget upplöses. *Lag (2016:108)*

Fusion mellan en ekonomisk förening och en motsvarande utländsk juridisk person

Tillämpliga bestämmelser

Allmän associationsrätt

22 § En svensk ekonomisk förening får delta i en fusion med en motsvarande juridisk person med hemvist i en annan stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet än Sverige (gränsöverskridande fusion). En juridisk person ska anses ha sådan hemvist, om den har bildats enligt lagstiftningen i en stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och har sitt säte, sitt huvudkontor eller sin huvudsakliga verksamhet inom detta område.

För en gränsöverskridande fusion gäller följande bestämmelser i detta kapitel:

- 1 § om vad en fusion innebär,
- 3 § om fusion när överlåtande förening har gått i likvidation,
- 3 a § om särskilda rättighetshavares ställning,
- 23 och 24 §§ om fusionsplan,
- 25 § om styrelseredogörelse,
- 5 § om kompletterande information,
- 5 b, 5 c, 26, 29 och 30 §§ om revisorsgranskning, varvid det som sägs i 5 b och 5 c §§ om 5 a § ska avse 26 §,
- 6 § första stycket och 31 § om registrering av fusionsplanen,
- 7 § första–tredje styckena om när fusionsplanen ska underställas föreningsstämman,
- 33 § om tillhandahållande av fusionsplanen m.m.,
- 9 § om majoritetskrav m.m.,

- 34 § om villkorat beslut om godkännande av fusionsplan,
- 10 § om underrättelse till kända borgenärer,
- 11–13 och 35 §§ om ansökan om tillstånd att verkställa fusionsplanen,
- 14 § om kallelse på borgenärer,
- 15 § om när Bolagsverket ska lämna tillstånd till verkställande av fusionsplanen,
- 16 § om när allmän domstol ska lämna tillstånd till verkställande av fusionsplanen,
- 36 § om fusionsintyg,
- 37 och 38 §§ om registrering,
- 18 och 39 §§ om fusionens rättsverkningar,
- 19 § om när frågan om fusion faller, varvid det som sägs i den paragrafen om 17 § ska avse 38 §,
- 20 § om medlems rätt till utträde, och
- 40 § om särskilt bokslut. *Lag (2016:108)*

Fusionsplan m.m.

23 § Vid en gränsöverskridande fusion ska styrelsen i en svensk förening som deltar i fusionen, tillsammans med motsvarande organ i de utländska föreningar som deltar i fusionen, upprätta en fusionsplan. Styrelsen ska underteckna fusionsplanen. *Lag (2008:3)*

24 § Fusionsplanen enligt 23 § ska innehålla uppgift om

1. de fusionerande föreningarnas form, firma och säte,
2. utbytesförhållanden mellan andelar och förekommande värdepapper i överlåtande respektive övertagande förening och eventuell kontant betalning,
3. de villkor som ska gälla för tilldelning av andelar och förekommande värdepapper i den övertagande föreningen,
4. den gränsöverskridande fusionens sannolika följder för sysselsättningen,
5. från vilken tidpunkt och på vilka villkor andelar och förekommande värdepapper medför rätt till utdelning i den övertagande föreningen,
6. från vilken tidpunkt de fusionerande föreningarnas transaktioner bokföringsmässigt ska anses ingå i den övertagande föreningen,
7. vilka rättigheter i den övertagande föreningen som ska tillkomma innehavare av särskilda rättigheter i överlåtande förening eller vilka åtgärder som i övrigt ska vidtas till förmån för de nämnda innehavarna,
8. arvode och annan särskild förmån som med anledning av fusionen ska lämnas till en styrelseledamot, verkställande direktör eller motsvarande befattningshavare eller till den som utför granskning enligt 26 § eller 29 § 2,
9. stadgar för den övertagande föreningen,
10. värdet av de tillgångar och skulder som ska överföras till den övertagande föreningen och de överväganden som har gjorts vid värderingen, och
11. datum för de räkenskaper som har legat till grund för fastställandet av villkoren för fusionen.

I förekommande fall ska fusionsplanen också innehålla uppgift om hur arbetstagarna deltar i den process genom vilken formerna för arbetstagarnas medverkan i den övertagande föreningen beslutas.

Vid kombination ska fusionsplanen också innehålla uppgift om den övertagande föreningens form, firma och säte. *Lag (2008:3)*

25 § Styrelsen i var och en av de föreningar som deltar i fusionen ska upprätta en redogörelse för de omständigheter som kan vara av vikt vid bedömningen av fusionens lämplighet för föreningarna. I redogörelsen ska också anges vilka rättsliga och ekonomiska aspekter som har beaktats vid bestämmandet av villkoren för fusionen. Redogörelsen ska även innehålla uppgift om fusionens sannolika konsekvenser för medlemmar, borgenärer och anställda. Om styrelsen i skälig tid får ett yttrande från arbetstagarnas företrädare, ska detta yttrande fogas till redogörelsen. *Lag (2008:3)*

Revisorsgranskning

26 § För var och en av de föreningar som deltar i en gränsöverskridande fusion ska fusionsplanen och styrelsens redogörelse granskas av en eller flera revisorer. Granskningen ska vara så omfattande och ingående som god revisionssed kräver. För varje förening ska revisorn eller revisorerna upprätta ett yttrande över granskningen. Av yttrandena ska framgå huruvida sådana villkor som avses i 24 § första stycket 2 och 3 har bestämts på ett sakligt och korrekt sätt. Därvid ska anges vilken eller vilka metoder som har använts vid värderingen av föreningarnas tillgångar och skulder, resultatet av de tillämpade värderingsmetoderna samt deras lämplighet och vilken vikt som har tillmätts dem vid den samlade bedömningen av värdet på var och en av föreningarna. Särskilda svårigheter att uppskatta värdet av egendomen ska anmärkas.

Revisorernas yttranden ska fogas till fusionsplanen. *Lag (2008:3)*

27–28 §§ har upphävts genom lag (2016:108).

29 § Bestämmelserna om revisorsgranskning i 5 b, 5 c och 26 §§ ska inte tillämpas, om

1. samtliga medlemmar i de föreningar som deltar i den gränsöverskridande fusionen har samtyckt till det, eller
2. Bolagsverket eller en utländsk behörig myndighet i en stat där någon av de deltagande föreningarna har sin hemvist, efter en gemensam begäran från de fusionerande föreningarna, har utsett eller godkänt en eller flera oberoende sakkunniga att för samtliga föreningars räkning granska fusionsplanen och upprätta en gemensam skriftlig rapport för alla föreningar.

Det som sägs i 5 c § om revisors rätt till upplysningar och biträde gäller även för den som utses att utföra granskning enligt denna paragraf.

Vid fusion genom absorption ska det till fusionsplanen bifogas ett yttrande från en eller flera sådana revisorer som anges i 5 b § med ett sådant innehåll som avses i 5 a § andra stycket. Ett sådant yttrande ska vid tillämpningen av 10 och 14 §§ anses som ett revisorsyttrande enligt 26 §. *Lag (2016:108)*

30 § Den som Bolagsverket utser att utföra granskning enligt 29 § första stycket 2 ska vara en auktoriserad eller godkänd revisor eller ett registrerat revisionsbolag. I fråga om granskningen och innehållet i den rapport som upprättas gäller i tillämpliga delar 5 b § andra stycket och 26 §. *Lag (2016:108)*

Registrering av fusionsplanen

31 § Vid en gränsöverskridande fusion ska skyldigheten enligt 6 § att ge in fusionsplanen med bifogade handlingar för registrering fullgöras av den svenska förening som deltar i fusionen. Om flera svenska föreningar deltar, ska skyldigheten fullgöras av den svenska förening som är övertagande förening eller, om den övertagande föreningen inte är en svensk förening, av den äldsta av de överlåtande svenska föreningarna.

Om fusionsplanen eller de handlingar som är fogade till planen är avfattade på annat språk än svenska, ska sökanden ge in en översättning till svenska. Översättningen ska vara gjord av en översättare som är auktoriserad eller har motsvarande utländsk behörighet. Bolagsverket får medge att någon översättning inte ges in.

I anmälan om registrering ska lämnas uppgift om

1. form, firma och säte för var och en av de fusionerande föreningarna,
2. de register där föreningarna är registrerade och de nummer som används för identifiering i registren,
3. hur borgenärer och, i förekommande fall, medlemmar ska förfara för att utöva sina rättigheter samt de adresser där fullständig information om detta förfarande kostnadsfritt kan erhållas, och
4. föreningarnas adresser.

När registreringen kungörs enligt 15 kap. 2 §, ska kungörelsen innehålla de uppgifter som avses i tredje stycket 1–3. *Lag (2008:3)*

32 § har upphävts genom lag (2016:108).

Tillhandahållande av fusionsplanen

33 § Vid en gränsöverskridande fusion ska styrelsen i en förening som deltar i fusionen hålla fusionsplanen med bifogade handlingar och styrelsens redogörelse enligt 25 § tillgängliga för de röstberättigade, för föreningens medlemmar, för innehavare av förlagsandelar, för arbetstagarorganisationer som företräder arbetstagare hos föreningen och för arbetstagare som inte företräds av någon arbetstagarorganisation. Handlingarna ska, under minst en månad före den föreningsstämma där frågan om godkännande av fusionsplanen ska behandlas, hållas tillgängliga hos föreningen på den ort där styrelsen ska ha sitt säte.

Kopior av handlingarna ska genast och utan kostnad för mottagaren skickas med post till de röstberättigade, medlemmar och innehavare av förlagsandelar som begär det och uppger sin adress. I 1 kap. 8 § anges när handlingar får skickas med elektroniska hjälpmedel. *Lag (2016:108)*

Villkorat beslut om godkännande av fusionsplanen

34 § Föreningsstämman i en förening som deltar i en gränsöverskridande fusion får villkora beslutet om att godkänna fusionsplanen av att en senare stämma godkänner de former som beslutas för arbetstagarnas medverkan i den övertagande föreningen.
Lag (2008:3)

Ansökan om tillstånd att verkställa fusionsplanen

35 § Vid en gränsöverskridande fusion ska ansökan enligt 11 § göras av den svenska förening som deltar i fusionen. Om flera svenska föreningar deltar, ska ansökan i förekommande fall göras av den svenska förening som är övertagande förening eller, om den övertagande föreningen inte är en svensk förening, av den äldsta av de överlåtande svenska föreningarna. *Lag (2008:3)*

Utfärdande av fusionsintyg

36 § Vid en gränsöverskridande fusion ska Bolagsverket, när det finns ett lagakraftvunnet beslut om tillstånd till verkställande av fusionsplanen enligt 15 eller 16 § och den eller de svenska föreningar som deltar i fusionen i övrigt har fullgjort vad som krävs enligt denna lag, för varje sådan förening utfärda ett intyg om att den del av förfarandet som regleras av svensk lag har skett på föreskrivet sätt. Ett sådant intyg får inte utfärdas om det har väckts talan mot föreningsstämmans beslut att godkänna fusionsplanen och målet inte slutligt har avgjorts. *Lag (2008:3)*

Registrering av fusionen när den övertagande föreningen ska ha sitt hemvist i en annan stat än Sverige

37 § Om den övertagande föreningen har eller, vid kombination, ska ha sitt hemvist i en annan stat än Sverige, ska en svensk förening som deltar i fusionen inför registreringen av fusionen ge in det fusionsintyg som avses i 36 §, tillsammans med en kopia av fusionsplanen, till den behöriga myndigheten i den staten. Intyget ska ges in inom sex månader från den tidpunkt då det utfärdades.

Efter underrättelse från den behöriga utländska myndigheten om att fusionen har ägt rum, ska Bolagsverket i föreningsregistret föra in uppgift om att den eller de svenska överlåtande föreningar som deltagit i fusionen har upplösts. *Lag (2008:3)*

Registrering av fusionen när den övertagande föreningen ska ha sitt hemvist i Sverige

38 § Om den övertagande föreningen har eller, vid kombination, ska ha sitt hemvist i Sverige, ska Bolagsverket registrera den gränsöverskridande fusionen i föreningsregistret. Anmälan för registrering ska göras av styrelsen i den övertagande föreningen inom sex månader från den tidpunkt då intyg enligt 36 § utfärdades. Vid kombination ska styrelsen även för registrering anmäla vilka som har utsetts till styrelseledamöter och, i förekommande fall, styrelsesuppleanter i den övertagande föreningen.

Bolagsverket får registrera fusionen endast om
1. verket har utfärdat ett intyg enligt 36 § för varje svensk förening som deltar i fusionen,
2. de utländska föreningar som deltar i fusionen har gett in motsvarande intyg från behöriga myndigheter i de stater där de är registrerade, tillsammans med en kopia av fusionsplanen, och
3. det inte heller i övrigt finns något hinder mot registrering av fusionen.

Om lagen (2008:9) om arbetstagares medverkan vid gränsöverskridande fusioner är tillämplig, får fusionen registreras endast om
1. avtal har träffats eller beslut har fattats om medverkan enligt den lagen eller förhandlingsperioden har löpt ut utan att sådant avtal har träffats eller beslut har fattats, och
2. den övertagande föreningens stadgar inte strider mot den ordning för medverkan som ska gälla till följd av lagen.

Bolagsverket ska utan dröjsmål underrätta behöriga myndigheter i den eller de stater där överlåtande förening har sitt hemvist om registreringen. *Lag (2008:3)*

Fusionens rättsverkningar

39 § Vid en gränsöverskridande fusion inträder de rättsverkningar som avses i 18 § vid den tidpunkt som har fastställts i den stat där den övertagande föreningen har sitt hemvist. Om den övertagande föreningen har sitt hemvist i Sverige, inträder rättsverkningarna vid den tidpunkt då fusionen registreras i föreningsregistret enligt 38 §.

Utöver vad som anges i 18 § första stycket gäller att de fusionerande föreningarnas rättigheter och skyldigheter som härrör ur anställningsavtal eller anställningsförhållanden och som föreligger vid den tidpunkt då den gränsöverskridande fusionen får verkan överförs till den övertagande föreningen. *Lag (2008:3)*

Särskilt bokslut

40 § Om en svensk förening deltar i en gränsöverskridande fusion och den övertagande föreningen har sitt hemvist i en annan stat än Sverige, ska styrelsen i den svenska föreningen upprätta ett särskilt bokslut. Det särskilda bokslutet ska omfatta den tid för vilken årsredovisning inte tidigare har upprättats fram till den dag då rättsverkningarna av fusionen inträdde enligt 39 §.

För det särskilda bokslutet gäller bestämmelserna om årsbokslut i 6 kap. 4, 5 och 8 §§ bokföringslagen (1999:1078). Bokslutet ska ges in till Bolagsverket inom en månad från utgången av den period som bokslutet omfattar. *Lag (2010:1513)*

Gränsöverskridande fusion mellan en förening och ett helägt dotterbolag

41 § Om en svensk ekonomisk förening äger samtliga aktier i en utländsk juridisk person, som motsvarar ett svenskt aktiebolag och har sitt hemvist inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, får den utländska juridiska personen gå upp i föreningen genom fusion. *Lag (2008:3)*

42 § Om en utländsk juridisk person, som motsvarar en svensk ekonomisk förening och har sitt hemvist inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, äger samtliga aktier i ett svenskt aktiebolag, får bolaget gå upp i den utländska juridiska personen genom fusion. En sådan fusion får dock inte ske, om bolaget är ett aktiebolag med särskild vinstutdelningsbegränsning. *Lag (2008:3)*

43 § Vid en fusion enligt 41 eller 42 § ska de bestämmelser som anges i 22 § tillämpas, dock med följande avvikelser.
1. Fusionsplanen behöver inte innehålla sådana uppgifter som avses i 24 § första stycket 2, 3 och 5.

2. Bestämmelserna om revisorsgranskning i 5 b, 5 c, 26, 29 och 30 §§ och om föreningsstämmans prövning av fusionsplanen i 7 § första stycket ska inte tillämpas.
3. I fråga om arten av fusionens rättsverkningar gäller 21 § fjärde stycket 1 och 2 i stället för 18 § första stycket 1–4.

Det som sägs om överlåtande förening i detta kapitel ska vid tillämpningen på en fusion enligt 41 eller 42 § gälla bolaget. *Lag (2016:108)*

13 kap. Skadestånd m.m.

1 § Om en styrelseledamot eller verkställande direktören uppsåtligen eller av oaktsamhet skadar föreningen då han fullgör sitt uppdrag, skall han ersätta skadan. Detsamma gäller när skadan tillfogas en föreningsmedlem eller någon annan genom överträdelse av denna lag eller tillämplig årsredovisningslag eller genom överträdelse av stadgarna.
Lag (1999:1094)

2 §[1] En revisor är ersättningsskyldig enligt de grunder som anges i 1 §. Revisorn ansvarar även för skada som uppsåtligen eller av oaktsamhet orsakas av revisorns medhjälpare. I fall som avses i 8 kap. 16 § andra stycket 3 denna lag och 4 kap. 3 och 6 §§ lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism svarar dock revisorn endast för skada på grund av oriktiga uppgifter som revisorn eller revisorns medhjälpare har haft skälig anledning att anta var oriktiga.

Om ett revisionsbolag är revisor, åligger ersättningsskyldigheten detta bolag och den som är huvudansvarig för revisionen. Om en sammanslutning eller ett revisionsorgan som avses i 8 kap. 4 § är revisor, åligger ersättningsskyldigheten den som har förrättat revisionen och den som har utsett honom eller henne. *Lag (2017:633)*

3 § En föreningsmedlem eller en röstberättigad som inte är föreningsmedlem ska ersätta den skada som han eller hon uppsåtligen eller av grov oaktsamhet tillfogar föreningen, en medlem eller någon annan genom att medverka till överträdelse av denna lag, tillämplig lag om årsredovisning eller stadgarna. *Lag (2016:108)*

4 § Om någon är ersättningsskyldig enligt 1–3 §§, kan skadeståndet jämkas efter vad som är skäligt med hänsyn till handlingens beskaffenhet, skadans storlek och omständigheterna i övrigt.

Skall flera ersätta samma skada, svarar de solidariskt för skadeståndet i den mån inte skadeståndsskyldigheten har jämkats för någon av dem enligt första stycket. Vad någon har utgett i skadestånd får krävas tillbaka från de andra efter vad som är skäligt med hänsyn till omständigheterna.

5 § Talan om skadestånd till föreningen enligt 1–3 §§ kan väckas, om vid en föreningsstämma majoriteten eller en minoritet bestående av minst en tiondel av samtliga röstberättigade har biträtt ett förslag om att väcka skadeståndstalan eller, såvitt gäller en styrelseledamot eller verkställande direktören, har röstat mot ett förslag om att bevilja ansvarsfrihet. En uppgörelse om skadeståndsskyldigheten kan träffas endast av föreningsstämman och bara under förutsättning att inte en tiondel av samtliga röstberättigade röstar mot förslaget till uppgörelse. Om en föreningsmedlem för skadeståndstalan för föreningens räkning, kan någon uppgörelse inte träffas utan hans samtycke.

Talan om skadestånd till föreningen får föras av röstberättigade som utgör minst en tiondel av samtliga röstberättigade. Om en röstberättigad sedan talan har väckts avstår från talan, kan likväl de övriga fullfölja denna. Den som har väckt talan svarar för rättegångskostnaderna men har rätt till ersättning av föreningen för den kostnad som täcks av vad som har kommit föreningen till godo genom rättegången.

Talan för föreningens räkning mot en styrelseledamot eller verkställande direktören om skadestånd på grund av ett beslut eller en åtgärd under ett räkenskapsår skall väckas senast ett år från det att årsredovisningen och revisionsberättelsen för räkenskapsåret lades fram på föreningsstämma.

---

[1] Denna lydelse träder i kraft den 1 augusti 2017 enligt lag (2017:633) [red.anm.].

Har ett beslut fattats om att bevilja ansvarsfrihet eller att inte föra skadeståndstalan utan att det minsta antalet röstberättigade som avses i första stycket röstat mot beslutet eller har tiden för talan försuttits enligt tredje stycket, kan trots detta talan enligt första eller andra stycket väckas, om det i årsredovisningen eller i revisionsberättelsen eller på något annat sätt till föreningsstämman inte har lämnats i väsentliga hänseenden riktiga och fullständiga uppgifter om det beslut eller den åtgärd som ligger till grund för talan.

Skadeståndstalan som grundas på brott kan alltid föras av styrelsen.

6 § Sådan talan för föreningens räkning enligt 1–3 §§ som inte grundas på brott kan inte väckas mot

1. en styrelseledamot eller den verkställande direktören sedan fem år har förflutit från utgången av det räkenskapsår då det beslut eller den åtgärd som ligger till grund för talan fattades eller vidtogs,
2. en revisor sedan fem år har förflutit från utgången av det räkenskapsår som revisionsberättelsen avser,
3. en granskare sedan fem år har förflutit från det att yttrandet över den särskilda granskningen lades fram på föreningsstämman,
4. en föreningsmedlem eller en röstberättigad som inte är föreningsmedlem sedan två år har förflutit från det beslut eller den åtgärd som ligger till grund för talan.

Försätts föreningen i konkurs på en ansökan som gjorts innan den tid som anges i första stycket har gått ut, kan konkursboet föra talan enligt 1–3 §§ trots att frihet från skadeståndsansvar har inträtt enligt 5 §. Efter utgången av den nämnda tiden kan en sådan talan dock inte väckas senare än sex månader från edgångssammanträdet. *Lag (2016:108)*

14 kap. Föreningens firma

1 § En ekonomisk förenings firma skall innehålla orden ”ekonomisk” och ”förening” eller förkortningen ”ek. för.” I firman får inte ordet ”bolag” eller något annat som betecknar ett bolagsförhållande tas in på ett sådant sätt som kan leda till missförståndet att ett bolag innehar firman. Firman skall tydligt skilja sig från andra ännu bestående firmor som är införda i det föreningsregister som avses i 15 kap. 1 §. Registreringen av en förenings firma gäller för hela landet. I övrigt finns bestämmelser om registreringen i firmalagen (1974:156).

Om föreningens firma skall registreras på två eller flera språk, skall varje lydelse anges i stadgarna.

Föreningens styrelse kan anta bifirma. Bestämmelserna i första stycket gäller även bifirma. Uttrycket ekonomisk förening eller förkortning därav får dock inte tas in i en bifirma. *Lag (1992:1449)*

Allmän associationsrätt

2 § Skriftliga handlingar som utfärdas för en förening bör undertecknas med föreningens firma. Har styrelsen eller någon annan ställföreträdare för föreningen utfärdat en handling utan firmateckning och framgår det inte av handlingens innehåll att den har utfärdats på föreningens vägnar, svarar de som har undertecknat handlingen solidariskt för förpliktelsen enligt handlingen. Detta gäller dock inte, om

1. det framgick av omständigheterna vid handlingens tillkomst att handlingen utfärdades för föreningen, samt
2. medkontrahenten har fått ett av föreningen behörigen undertecknat godkännande av handlingen utan oskäligt dröjsmål efter det att antingen en begäran om sådant godkännande har framställts eller personlig ansvarighet har gjorts gällande mot undertecknarna.

3 § Endast ekonomisk förening får i sin firma använda uttrycket ekonomisk förening eller förkortning därav.

I firmalagen (1974:156) finns bestämmelser om förbud mot användning av firma och om hävande av firmaregistrering.

15 kap. Registrering m.m.

1 § Bolagsverket är registreringsmyndighet för en ekonomisk förening.

Registreringsmyndigheten ska föra ett föreningsregister för varje län för registreringar enligt denna lag eller andra författningar. En ekonomisk förening ska registreras för det län där styrelsen enligt stadgarna har sitt säte.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om avgifter i registreringsärenden enligt denna lag.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddelar närmare föreskrifter om ingivning av anmälningar i registreringsärenden. *Lag (2008:83)*

2 § Registreringsmyndigheten skall utan dröjsmål kungöra i Post- och Inrikes Tidningar vad som införs i föreningsregistret med undantag för registrering av underrättelse enligt 11 kap. 20 §. En kungörelse som avser ändring i ett förhållande som tidigare har införts i registret skall endast ange ändringens art.

3 § Det som enligt denna lag eller särskilda bestämmelser har blivit infört i föreningsregistret skall anses ha kommit till tredje mans kännedom, om det enligt 2 § har kungjorts i Post- och Inrikes Tidningar och det inte av omständigheterna framgår att han varken kände till eller borde ha känt till det som kungjorts.

4 § Om en sökande vid anmälan för registrering inte har iakttagit det som är föreskrivet om anmälan, ska han eller hon föreläggas att inom en viss tid avge yttrande eller vidta rättelse. Detsamma gäller om Bolagsverket finner att ett beslut som anmäls för registrering eller en handling som bifogas anmälningen

1. inte har tillkommit i behörig ordning,
2. till sitt innehåll strider mot denna lag eller annan författning eller stadgarna, eller
3. i något viktigare hänseende har en otydlig eller vilseledande utformning.

Om sökanden inte rättar sig efter föreläggandet, ska anmälan skrivas av. En underrättelse om denna påföljd ska tas in i föreläggandet. Finns det även efter det att yttrandet har avgetts något hinder mot registrering och har sökanden haft tillfälle att yttra sig över hindret, ska registrering vägras, om det inte finns anledning att ge sökanden ett nytt föreläggande.

Trots första stycket kan ett beslut av föreningsstämman registreras, om rätten till talan mot beslutet har gått förlorad enligt 7 kap. 44 § första eller tredje stycket.

Bolagsverket ska genast skriftligen underrätta föreningen när Bolagsverket fattar beslut enligt 11 kap. 18 §, 12 kap. 19 § eller 16 kap. 2 §. *Lag (2016:108)*

4 a § Om styrelseledamot, verkställande direktör eller annan ställföreträdare för föreningen har försatts i konkurs, fått förvaltare enligt 11 kap. 7 § föräldrabalken eller fått näringsförbud, skall registreringsmyndigheten avföra ställföreträdaren ur föreningsregistret. Avregistreringen skall vid beslut om konkurs eller tillfälligt näringsförbud ske omedelbart. I övrigt skall avregistrering ske sedan beslutet har vunnit laga kraft.
Lag (1994:1827)

5 § I firmalagen (1974:156) finns bestämmelser om avförande av en firma ur registret sedan en dom om hävande av firmaregistreringen har vunnit laga kraft.

6 § Ett beslut av Bolagsverket att skriva av en anmälan om registrering eller att vägra registrering enligt 4 § andra stycket får överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Detsamma gäller ett beslut av Bolagsverket som avses i 4 a §, 7 kap. 15 §, 8 kap. 2, 6, 9 eller 17 §, 11 kap. 18 §, 12 kap. 19 § eller 16 kap. 2 § samt beslut i ett tillståndsärende enligt 6 kap. 3, 4 eller 11 §, 8 kap. 3–5 §§, 10 kap. 14 § 2 eller 12 kap. 11 § eller beslut att vägra utfärda ett intyg enligt 12 kap. 36 §. Ett beslut av Bolagsverket att vägra registrering av en firma överklagas dock till Patent- och marknadsdomstolen. Ett överklagande ska ha kommit in inom två månader från dagen för beslutet.

Skatteverkets beslut enligt 12 kap. 13 § om hinder mot verkställande av fusionsplan får överklagas till allmän förvaltningsdomstol.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten. *Lag (2016:206)*

7 § Beslut av Bolagsverket i ärende enligt 11 kap. 4 a, 6 b, 6 c eller 13 § överklagas till tingsrätten i den ort där föreningens styrelse har sitt säte. Överklagandet ska ges in till Bolagsverket inom tre veckor från dagen för beslutet.

Vid ett överklagande av beslut enligt första stycket gäller lagen (1996:242) om domstolsärenden. *Lag (2011:895)*

16 kap. Straff och vite

1 § Till böter eller fängelse i högst ett år döms den som uppsåtligen eller av oaktsamhet bryter mot 6 kap. 8 § andra stycket andra meningen eller 9 § första stycket andra eller tredje meningen.

Till böter döms den som

1. uppsåtligen eller av oaktsamhet inte för medlemsförteckning eller håller en sådan förteckning tillgänglig enligt 3 kap. 6 och 7 §§, eller
2. uppsåtligen eller av oaktsamhet bryter mot 14 kap. 3 § första stycket.

I fall som avses i 8 kap. 16 § första stycket ska det inte dömas till ansvar enligt 20 kap. 3 § brottsbalken. *Lag (2016:108)*

1 a § har upphävts genom lag (2013:432).

2 § Registreringsmyndigheten kan vid vite förelägga verkställande direktören eller styrelseledamot att fullgöra skyldighet enligt denna lag eller andra författningar att hos myndigheten göra behörig anmälan för registrering.

Ett föreläggande enligt första stycket får inte meddelas, om underlåtenheten att göra anmälan medför att föreningsstämmans eller styrelsens beslut förfaller eller föreningen blir skyldig att träda i likvidation.

Registreringsmyndigheten skall pröva frågan om utdömande av ett vite som har förelagts enligt första stycket. *Lag (1999:1094)*

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

2014:541

1. Denna lag träder i kraft den 1 augusti 2014.
2. För överklagande av beslut enligt 6 kap. 3 eller 4 § eller 8 kap. 3–5 §§ som har meddelats före ikraftträdandet gäller 15 kap. 6 § i sin äldre lydelse.

2016:108

1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2016.
2. Om en förenings stadgar vid ikraftträdandet strider mot en bestämmelse i denna lag, ska styrelsen till en föreningsstämma som hålls senast den 30 juni 2018 lägga fram förslag till ändring av stadgarna i överensstämmelse med bestämmelsen.
3. Bestämmelsen i 3 kap. 6 § andra stycket 2 om att medlemsförteckningen ska innehålla uppgift om tidpunkten för medlemmens inträde i föreningen tillämpas inte om medlemmen har förts in i medlemsförteckningen före ikraftträdandet.
4. Om inte annat har bestämts i stadgarna får en föreningsstämma fram till utgången av juni 2017 hållas på en av styrelsen anvisad plats inom föreningens geografiska verksamhetsområde, trots 7 kap. 13 §.
5. Om föreningsstämman före ikraftträdandet har fattat beslut om att skjuta upp en föreningsstämma, gäller äldre bestämmelser om tidpunkten för den fortsatta stämman.
6. En förening som har bildats före ikraftträdandet får, fram till utgången av juni 2017, tillämpa äldre bestämmelser i stället för följande bestämmelser i denna lag:
   - 7 kap. 4 § första stycket och 5 § om ombud,
   - 7 kap. 16 och 17 §§ om tid för kallelse till föreningsstämma,
   - 7 kap. 34 och 35 §§ om majoritetskrav vid ändring av stadgarna,
   - 11 kap. 1 § andra stycket om majoritetskrav vid beslut om likvidation, och
   - 12 kap. 9 § första stycket om majoritetskrav vid beslut om godkännande av fusionsplan.
7. Vid registrering och verkställande av ett föreningsstämmobeslut som har fattats före ikraftträdandet samt vid talan mot ett sådant beslut gäller äldre bestämmelser.
8. I fråga om revision som avser räkenskapsår som har inletts före ikraftträdandet gäller 8 kap. 13 § i den äldre lydelsen. Revisionsberättelsen ska dock alltid lämnas till styrelsen senast tre veckor före årsstämman.

9. Äldre bestämmelser gäller i fråga om värdeöverföring från föreningen och avsättning till reservfond, om beräkningen ska grunda sig på en årsredovisning som har upprättats före ikraftträdandet.
10. Äldre bestämmelser om dispens gäller om en förening före ikraftträdandet har ansökt om tillstånd att få sätta ner reservfonden för annat ändamål än täckning av förlust.
11. Om en fusionsplan har godkänts före ikraftträdandet, gäller äldre bestämmelser för fusionen.

2016:206

1. Denna lag träder i kraft den 1 september 2016.
2. Äldre bestämmelser gäller fortfarande för mål som har inletts i allmän förvaltningsdomstol före ikraftträdandet.

2016:432

1. Denna lag träder i kraft den 17 juni 2016.
2. Bestämmelserna i 8 kap. 1 b § tillämpas även på villkor och begränsningar som har avtalats respektive beslutats före ikraftträdandet.
3. Bestämmelserna om revisionsberättelse och koncernrevision i de nya 8 kap. 13 a–13 c §§ och i 8 kap. 13 § i den nya lydelsen tillämpas första gången för det räkenskapsår som inleds närmast efter den 16 juni 2016.

2016:442

[Denna lag har inga egna ikraftträdandebestämmelser, se ikraftträdandebestämmelserna till SFS 2016:108; red.anm.]

2016:713

Denna lag träder i kraft den 3 juli 2016.

2016:951

1. Denna lag träder i kraft den 1 december 2016.
2. Lagen tillämpas första gången för det räkenskapsår som inleds närmast efter den 31 december 2016.

2016:1336

Denna lag träder i kraft den 1 april 2017.

2017:478

Denna lag träder i kraft den 26 juni 2017.

2017:633

Denna lag träder i kraft den 1 augusti 2017.

Propositioner

SFS 1987:667 Prop. 1986/87:7	*SFS 1987:687* Prop. 1986/87:90	*SFS 1987:1247* Prop. 1987/88:10	*SFS 1988:398* Prop. 1987/88:152
SFS 1988:1305 Prop. 1987/88:124	*SFS 1989:843* Prop. 1988/89:152	*SFS 1989:844* Prop. saknas	*SFS 1990:1304* Prop. 1989/90:160
SFS 1990:1323 Prop. 1990/91:46	*SFS 1990:1354* Prop. 1990/91:42	*SFS 1992:1242* Prop. 1992/93:68	*SFS 1992:1449* Prop. 1992/93:27
SFS 1993:29 Prop. 1992/93:56	*SFS 1993:313* Prop. 1992/93:144	*SFS 1993:1646* Prop. saknas	*SFS 1994:217* Prop. 1993/94:99
SFS 1994:1827 Prop. 1994/95:67	*SFS 1995:67* Prop. 1994/95:27	*SFS 1995:537* Prop. 1994/95:152	*SFS 1995:795* Prop. 1994/95:189
SFS 1996:774 Prop. saknas	*SFS 1996:1142* Prop. 1996/97:32	*SFS 1997:367* Prop. 1996/97:116	*SFS 1997:457* Prop. 1996/97:114
SFS 1997:533 Prop. 1996/97:100	*SFS 1997:914* Prop. 1996/97:163	*SFS 1998:768* Prop. 1997/98:99	*SFS 1998:1489* Prop. 1997/98:160

SFS 1999:124
Prop. saknas

SFS 1999:624
Prop. 1998/99:66

SFS 1999:1094
Prop. 1998/99:130

SFS 2000:33
Prop. 1999/2000:23

SFS 2000:493
Prop. 1999/2000:88

SFS 2000:1092
Prop. 1999/2000:109

SFS 2001:886
Prop. 2000/01:146

SFS 2001:1226
Prop. 2001/02:25

SFS 2002:155
Prop. 2001/02:85

SFS 2002:389
Prop. 2001/02:127

SFS 2003:693
Prop. 2002/03:99

SFS 2003:865
Prop. 2002/03:147

SFS 2004:249
Prop. 2003/04:34

SFS 2004:305
Prop. 2002/03:139

SFS 2004:1184
Prop. 2003/04:156

SFS 2005:555
Prop. 2004/05:85

SFS 2005:813
Prop. 2004/05:178

SFS 2006:293
Prop. 2005/06:84

SFS 2006:400
Prop. 2005/06:97

SFS 2006:596
Prop. 2005/06:150

SFS 2006:705
Prop. 2005/06:200

SFS 2006:868
Prop. 2005/06:116

SFS 2007:870
Prop. 2006/07:112

SFS 2008:3
Prop. 2007/08:15

SFS 2008:15
Prop. 2007/08:20

SFS 2008:83
Prop. 2007/08:45

SFS 2008:596
Prop. 2007/08:135

SFS 2009:64
Prop. 2008/09:70

SFS 2009:435
Prop. 2008/09:150

SFS 2009:566
Prop. 2008/09:135

SFS 2010:835
Prop. 2009/10:204

SFS 2010:1513
Prop. 2009/10:235

SFS 2010:1950
Prop. 2009/10:237

SFS 2011:761
Prop. 2010/11:124

SFS 2011:895
Prop. 2010/11:119

SFS 2011:1327
Prop. 2010/11:166

SFS 2013:219
Prop. 2012/13:61

SFS 2013:432
Prop. 2012/13:74

SFS 2013:736
Prop. 2012/13:166

SFS 2014:541
Prop. 2013/14:86

SFS 2014:840
Prop. 2013/14:215

SFS 2015:815
Prop. 2015/16:3

SFS 2015:1022
Prop. 2015/16:5

SFS 2016:47
Prop. 2015/16:10

SFS 2016:108
Prop. 2015/16:4

SFS 2016:206
Prop. 2015/16:57

SFS 2016:432
Prop. 2015/16:162

SFS 2016:442
Prop. 2015/16:162

SFS 2016:639
Prop. 2015/16:72

SFS 2016:713
Prop. 2015/16:120

SFS 2016:951
Prop. 2015/16:193

SFS 2016:1336
Prop. 2016/17:1

SFS 2017:478
Prop. 2016/17:125

SFS 2017:633
Prop. 2016/17:173

Förordning (1987:978) om ekonomiska föreningar

(senast ändrad genom SFS 2016:1343)

Inledande bestämmelser 1396
Registrering av en förening 1397
Föreningens ledning 1397
Föreningsstämma 1398
Revisorer 1398
Minskning av reservfonden 1398
Likvidation och upplösning 1398
Fusion 1399
Föreningens firma 1400
Föreningsregistret 1401
Anteckningar i föreningsregistret m.m. 1402
Registreringsavgifter 1403
Avgifter för vissa ärenden 1404
Upprättande av försäkran elektroniskt 1404
Ingivning av handlingar som har upprättats elektroniskt 1404
Bestyrkande av kopior m.m. 1405
Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser 1405

Inledande bestämmelser

1 § Denna förordning tillämpas på ekonomiska föreningar enligt lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar, bostadsrättsföreningar enligt bostadsrättslagen (1991:614), kooperativa hyresrättsföreningar enligt lagen (2002:93) om kooperativ hyresrätt och sambruksföreningar enligt lagen (1975:417) om sambruksföreningar.

Bestämmelserna om verkställande direktör och vice verkställande direktör tillämpas dock inte på bostadsrättsföreningar eller sambruksföreningar. Beträffande dessa föreningar gäller även de inskränkningar i förordningens tillämplighet som framgår av 4, 7, 13 f och 14 §§. Beträffande kooperativa hyresrättsföreningar gäller de inskränkningar som framgår av 4, 13 f och 14 §§. *Förordning (2008:22)*

2 § En anmälan för registrering enligt lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar, bostadsrättslagen (1991:614), lagen (2002:93) om kooperativ hyresrätt och lagen (1975:417) om sambruksföreningar ska göras skriftligen hos Bolagsverket (registreringsmyndigheten).

En anmälan enligt första stycket eller en sådan ansökan enligt de angivna lagarna som ska handläggas av registreringsmyndigheten får överföras elektroniskt till registreringsmyndigheten enligt föreskrifter som registreringsmyndigheten får meddela.

En anmälan för registrering ska undertecknas av en styrelseledamot eller av den verkställande direktören. En anmälan av en förening i likvidation ska undertecknas av likvidatorn eller, när flera likvidatorer har utsetts, av en av likvidatorerna.
Förordning (2008:104)

2 a § En anmälan eller ansökan som överförs elektroniskt till Bolagsverket ska vara undertecknad med en elektronisk underskrift.

Bolagsverket får meddela föreskrifter om elektronisk underskrift. *Förordning (2016:636)*

3 § Anmälan som görs för en registrerad förening enligt denna förordning skall innehålla uppgift om föreningens organisationsnummer enligt lagen (1974:174) om identitetsbeteckning för juridiska personer m.fl.

Registrering av en förening

4 § En anmälan för registrering av en förening enligt 2 kap. 3 § lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar, 9 kap. 2 och 3 §§ bostadsrättslagen (1991:614), 2 kap. 1 § lagen (2002:93) om kooperativ hyresrätt eller 5 § lagen (1975:417) om sambruksföreningar ska ange

1. föreningens postadress,
2. fullständigt namn, personnummer eller, om sådant saknas, födelsedatum och postadress samt, om postadressen avviker från hemvistet, även hemvist för styrelseledamöterna, styrelsesuppleanterna, verkställande direktören, vice verkställande direktörerna, firmatecknarna och person som har fått bemyndigande enligt 6 kap. 11 § fjärde stycket lagen om ekonomiska föreningar,
3. hur föreningens firma tecknas.

Anmälan ska innehålla en försäkran på heder och samvete

1. att föreningen har minst så många medlemmar som anges i 2 kap. 1 § lagen om ekonomiska föreningar, 1 kap. 2 § bostadsrättslagen, 2 kap. 1 § lagen om kooperativ hyresrätt respektive 3 § lagen om sambruksföreningar,
2. att, om enligt stadgarna eller enligt beslut som har fattats vid sammanträde med medlemmarna föreningen inte får börja sin verksamhet förrän visst eller vissa villkor har uppfyllts, villkoret i fråga är uppfyllt,
3. att de i första stycket 2 angivna personerna inte har förvaltare enligt 11 kap. 7 § föräldrabalken eller är i konkurs; i fråga om personer som har fått bemyndigande enligt 6 kap. 11 § fjärde stycket lagen om ekonomiska föreningar fordras dock endast en försäkran att den bemyndigade inte har förvaltare enligt 11 kap. 7 § föräldrabalken,
4. att föreningens revisorer uppfyller de i 8 kap. 3 och 4 §§ lagen om ekonomiska föreningar angivna behörighetskraven och, när det är fråga om en förening enligt sistnämnda lag, de i 8 kap. 5 § samma lag angivna behörighetskraven,
5. att uppgifterna i anmälan om val av styrelseledamot, styrelsesuppleant, verkställande direktör, vice verkställande direktör och firmatecknare, om vem som har fått bemyndigande enligt 6 kap. 11 § fjärde stycket lagen om ekonomiska föreningar och om hur föreningens firma tecknas stämmer överens med de beslut som föreningen har fattat, och
6. att de personer som har utsetts till styrelseledamöter, styrelsesuppleanter, verkställande direktör, vice verkställande direktör, revisorer, firmatecknare och enligt 6 kap. 11 § fjärde stycket lagen om ekonomiska föreningar bemyndigad person har åtagit sig uppdragen. *Förordning (2008:104)*

Allmän associationsrätt

5 § Tillsammans med en anmälan som avses i 4 § ska föreningen ge in

1. en kopia av föreningens stadgar, och
2. en kopia av protokoll från sammanträde med föreningens medlemmar som visar att dessa har antagit stadgarna. *Förordning (2016:325)*

5 a § Om den som anmäls som styrelseledamot, styrelsesuppleant, verkställande direktör, vice verkställande direktör eller firmatecknare inte är folkbokförd i Sverige, ska det vid anmälan enligt 4 § ges in en kopia av passhandling eller annan identitetshandling som avser den anmälde.

Registreringsmyndigheten får kräva in ytterligare handlingar, om det behövs för att säkerställa den anmäldes identitet. *Förordning (2008:104)*

Föreningens ledning

6 § Vid en anmälan för registrering enligt 6 kap. 15 § lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar ska 4 § första stycket och andra stycket 3 tillämpas.

Om anmälan inte endast avser en ändring av hemvist eller postadress, ska 4 § andra stycket 3, 5 och 6 tillämpas. *Förordning (2008:104)*

Föreningsstämma

7 § Tillsammans med en anmälan för registrering enligt 7 kap. 50 § lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar av ett beslut om ändring av stadgarna för en ekonomisk förening som avses i den lagen, för en kooperativ hyresrättsförening eller för en sambruksförening eller för registrering enligt 9 kap. 25 § bostadsrättslagen (1991:614) av ett beslut om ändring av stadgarna för en bostadsrättsförening ska föreningen ge in

1. en kopia av föreningsstämmans protokoll,
2. en kopia av stadgarna i deras nya lydelse.

I sådana fall som avses i 7 kap. 42 § andra stycket lagen om ekonomiska föreningar ska en anmälan för en ekonomisk förening som avses i den lagen eller en kooperativ hyresrättsförening innehålla en försäkran på heder och samvete av styrelsen att underrättelse enligt det sistnämnda lagrummet har ägt rum.

Vid anmälan för registrering enligt 9 kap. 18 a § bostadsrättslagen av ett beslut om nedsättning av samtliga insatser ska föreningen lämna in en kopia av föreningsstämmans protokoll. *Förordning (2016:325)*

7 a § Om talan enligt 7 kap. 43 § lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar om att upphäva eller ändra ett sådant föreningsstämmobeslut som ska anmälas för registrering väcks vid allmän domstol, ska domstolen underrätta Bolagsverket när

1. talan har väckts,
2. det finns en dom eller ett slutligt beslut som har fått laga kraft, eller
3. det genom beslut under rättegången har bestämts att föreningsstämmobeslutet inte får verkställas. *Förordning (2016:325)*

Revisorer

7 b § En anmälan enligt 8 kap. 18 § lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar ska innehålla en försäkran på heder och samvete

1. att uppgifterna i anmälan om val av revisor eller revisorssuppleant stämmer överens med de beslut som föreningen har fattat, och
2. att de personer som har utsetts till revisor eller revisorssuppleant uppfyller de behörighetskrav som anges i 8 kap. 3 och 4 §§ lagen om ekonomiska föreningar och, om 8 kap. 5 § samma lag är tillämplig, de krav som anges i den paragrafen samt att de angivna personerna har åtagit sig uppdragen.

Första stycket gäller inte

1. en anmälan som endast avser en ändring av hemvist, postadress eller huvudansvarig för revisionsbolag, och
2. en anmälan om att skyldigheten att ha auktoriserad eller godkänd revisor har upphört. *Förordning (2016:325)*

7 c § Om en revisor enligt 8 kap. 8 § fjärde stycket lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar har anmält att hans eller hennes uppdrag har upphört i förtid, ska Bolagsverket sända en kopia av anmälan till Finansinspektionen och Revisorsinspektionen.
Förordning (2016:1343)

Minskning av reservfonden

7 d § Tillsammans med en ansökan enligt 10 kap. 17 § lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar ska det ges in en kopia av föreningsstämmans protokoll. *Förordning (2016:444)*

Likvidation och upplösning

8 § Till föreningens anmälan enligt 11 kap. 1 § fjärde stycket lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar skall fogas en kopia av föreningsstämmans protokoll.
Förordning (2003:1048)

8 a § När en ansökan om likvidation har kommit in till rätten, skall rätten genast anmäla detta till registreringsmyndigheten. Rätten skall också anmäla beslut om likvidation och beslut om förordnande eller entledigande av likvidator till registreringsmyndigheten.
Förordning (2003:1048)

8 b § Till rättens anmälan enligt 8 a § andra meningen skall fogas en kopia av rättens beslut. Anmälan skall innehålla uppgift om fullständigt namn, personnummer och postadress för likvidatorn. Om likvidatorns postadress avviker från hemvistet, skall även hemvistet anges. Om det har utsetts en suppleant för likvidatorn, skall motsvarande uppgifter lämnas om denne. *Förordning (2003:1048)*

8 c § Om högre rätt upphäver ett likvidationsbeslut som inte har verkställts, skall rätten genast anmäla detta till registreringsmyndigheten. *Förordning (2003:1048)*

8 d § Om föreningens firma under likvidationen ska tecknas av någon annan än likvidatorn eller, när flera likvidatorer utsetts, firman inte ska tecknas av likvidatorerna gemensamt, ska likvidatorn eller likvidatorerna anmäla detta särskilt. Detsamma gäller om andra uppgifter i registret ska ändras. Om någon annan än likvidator har utsetts till firmatecknare, ska 4 § första stycket 2 och 3 och andra stycket 3 och 6 tillämpas.
Förordning (2008:104)

9 § Till anmälan för registrering enligt 11 kap. 15 § första stycket lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar att likvidatorerna har lagt fram slutredovisning skall fogas
1. en kopia av föreningsstämmans protokoll, samt
2. ett bevis om dagen för utfärdande av kallelsen på okända borgenärer.

10 § Vid en anmälan för registrering enligt 11 kap. 16 § lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar att likvidationen ska fortsätta ska 4 § första stycket och andra stycket 3–6 tillämpas. *Förordning (2008:104)*

11 § En anmälan för registrering enligt 11 kap. 17 § tredje stycket lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar av beslut att likvidationen ska upphöra och föreningens verksamhet återupptas ska innehålla en försäkran på heder och samvete
1. att likvidationsanledning enligt lagen om ekonomiska föreningar eller enligt stadgarna inte föreligger, samt
2. att utskiftning inte har ägt rum.

Till anmälan ska fogas
1. en kopia av föreningsstämmans protokoll, och
2. en kopia av revisorernas yttrande.

Vid anmälan ska 4 § första stycket och andra stycket 3–6 tillämpas. *Förordning (2008:104)*

12 § Till anmälan för registrering enligt 11 kap. 17 § fjärde stycket lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar av att ett likvidationsbeslut har upphävts skall fogas en kopia av rättens dom eller beslut med lagakraftbevis.

Fusion

13 § Tillsammans med en ansökan enligt 12 kap. 11 § lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar ska det ges in en försäkran på heder och samvete från föreningarnas styrelser eller verkställande direktörer om att fusionen inte har förbjudits enligt konkurrenslagen (2008:579) eller enligt rådets förordning (EG) nr 139/2004 av den 20 januari 2004 om kontroll av företagskoncentrationer och att prövning av fusionen inte pågår enligt konkurrenslagen eller den nämnda förordningen.

Om fusionsplanen har godkänts av fullmäktige, ska det tillsammans med ansökan också ges in en försäkran på heder och samvete att en underrättelse som avses i 7 kap. 42 § andra stycket lagen om ekonomiska föreningar har ägt rum.

I 12 kap. 11 § lagen om ekonomiska föreningar finns bestämmelser om andra handlingar som ska ges in tillsammans med ansökan. *Förordning (2016:325)*

13 a § Om talan har väckts vid allmän domstol mot föreningsstämmans beslut att godkänna en fusionsplan, ska domstolen underrätta Bolagsverket om detta. Underrättelse ska också lämnas när det föreligger en dom eller ett beslut som har vunnit laga kraft. *Förordning (2008:22)*

13 b § Bolagsverket ska underrätta Skatteverket när en ansökan enligt 12 kap. 11 § lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar har gjorts.

Skatteverket ska underrätta Bolagsverket när Skatteverket fattar beslut om hinder mot verkställande av en fusionsplan. *Förordning (2008:22)*

13 c § Om allmän domstol har beslutat om att lämna tillstånd till verkställande av fusionsplan enligt 12 kap. 16 § lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar, ska domstolen underrätta Bolagsverket om detta. Till underrättelsen ska en kopia av domstolens beslut fogas. *Förordning (2008:22)*

13 d § Vid en anmälan för registrering enligt 12 kap. 17 § lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar av förening som har bildats i samband med fusion genom kombination tillämpas 4 §.

Till anmälan ska det vidare fogas

1. en försäkran på heder och samvete att uppgifterna i anmälan om val av verkställande direktör, vice verkställande direktör och firmatecknare, om särskild delgivningsmottagare och om hur föreningens firma tecknas stämmer överens med de beslut som föreningen har fattat, och
2. en försäkran på heder och samvete att de personer som har utsetts till styrelseledamöter, styrelsesuppleanter, verkställande direktör, vice verkställande direktör, firmatecknare och särskild delgivningsmottagare har åtagit sig uppdragen.

Förordning (2008:104)

13 e § Vid en anmälan för registrering enligt 12 kap. 38 § lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar ska följande handlingar ges in:

1. fusionsintyg för de utländska bolag som deltar i fusionen från de behöriga myndigheterna i de stater där bolagen är registrerade,
2. kopior av de fusionsplaner som har godkänts av de utländska bolagens stämmor.

I fråga om den förening som bildas genom fusionen ska anmälan innehålla de uppgifter som anges i 13 d §.

Till anmälan enligt första stycket ska vidare fogas

1. en kopia av ett avtal om medverkan enligt 29 § lagen (2008:9) om arbetstagares medverkan vid gränsöverskridande fusioner,
2. en kopia av ett beslut enligt 22 § andra stycket lagen om arbetstagares medverkan vid gränsöverskridande fusioner,
3. handlingar som visar att förhandlingsperioden enligt 20 § lagen om arbetstagares medverkan vid gränsöverskridande fusioner har löpt ut och att 32–40 §§ den lagen ska tillämpas, eller
4. handlingar som visar att lagen om arbetstagares medverkan vid gränsöverskridande fusioner inte är tillämplig på föreningen. *Förordning (2008:22)*

13 f § Bestämmelserna i 13–13 e §§ gäller inte i fråga om sambruksföreningar. Bestämmelserna i 13 e § gäller inte heller i fråga om bostadsrättsföreningar och kooperativa hyresrättsföreningar. *Förordning (2008:22)*

Föreningens firma

14 § Anmälan för registrering enligt 14 kap. 1 § lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar av bifirma kan tas upp i anmälan om föreningens registrering. Anmälan ska innehålla en försäkran på heder och samvete att uppgifterna stämmer överens med de beslut som föreningen har fattat.

Denna paragraf gäller inte för bostadsrättsföreningar, kooperativa hyresrättsföreningar och sambruksföreningar. *Förordning (2014:546)*

Föreningsregistret

15 § Föreningsregistret förs med hjälp av automatiserad behandling. Registret skall hållas tillgängligt hos registreringsmyndigheten. *Förordning (2001:897)*

15 a § Föreningsregistret skall ge offentlighet åt den information som ingår i registret.

I fråga om personuppgifter skall registret ha till ändamål att tillhandahålla uppgifter för

1. affärsverksamhet, kreditgivning eller annan allmän eller enskild verksamhet där företagsanknuten information utgör underlag för prövningar eller beslut,
2. förvärv, avyttring eller förvaltning av företag som registreras i föreningsregistret,
3. aktualisering, komplettering eller kontroll av företagsanknuten information som finns i kund- eller medlemsregister eller liknande register,
4. uttag av urval av personuppgifter för direkt marknadsföring, dock med den begränsning som följer av 11 § personuppgiftslagen (1998:204), eller
5. verksamhet för vilken staten eller en kommun ansvarar enligt lag eller annan författning och
   a) som avser föreningar som registreras i föreningsregistret,
   b) som för att kunna utföras förutsätter tillgång till företagsanknuten information, eller
   c) som avser fullgörande av underrättelseskyldighet. *Förordning (2001:894)*

15 b § Registreringsmyndigheten är personuppgiftsansvarig enligt personuppgiftslagen (1998:204) för föreningsregistret. *Förordning (2001:894)*

15 c § Registreringsmyndigheten skall se till att det inte uppkommer något otillbörligt intrång i registrerades personliga integritet eller några risker från säkerhetssynpunkt. För dessa syften får myndigheten i enskilda fall ställa upp villkor för behandlingen av personuppgifter. *Förordning (2001:894)*

15 d § Registreringsmyndigheten får för de ändamål som anges i 15 a § medge direktåtkomst till föreningsregistret. *Förordning (2001:894)*

15 e § Bestämmelserna i 48 § personuppgiftslagen (1998:204) om skadestånd gäller vid behandling av personuppgifter enligt denna förordning. *Förordning (2001:894)*

15 f § I fråga om rättelse av personuppgifter i föreningsregistret tillämpas 26 § förvaltningslagen (1986:223) i stället för 28 § personuppgiftslagen (1998:204).
Förordning (2001:894)

Allmän associationsrätt

15 g § Information som ska lämnas enligt 26 § personuppgiftslagen (1998:204) behöver inte omfatta uppgift i en handling som har kommit in till registreringsmyndigheten, om den enskilde har tagit del av handlingens innehåll. Om den enskilde begär det, ska dock informationen även omfatta uppgift i en sådan handling.

Om informationen inte innehåller uppgift i en sådan handling som avses i första stycket, ska det framgå av informationen att handlingen behandlas av myndigheten.
Förordning (2008:104)

15 h § Att beslut om avslag på ansökan om information enligt 26 § personuppgiftslagen (1998:204) får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol följer av 22 a § förvaltningslagen (1986:223). *Förordning (2008:104)*

16 § Handlingar som avser en anmälan eller underrättelse enligt lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar, bostadsrättslagen (1991:614), lagen (2002:93) om kooperativ hyresrätt eller lagen (1975:417) om sambruksföreningar ska biläggas föreningsregistret. Sådana handlingar ska för varje förening sammanföras i akter. *Förordning (2008:104)*

16 a § Registreringsmyndigheten skall såvitt avser företag som står under Finansinspektionens tillsyn snarast efter det att registrering har skett underrätta inspektionen om de uppgifter som förts in i eller förts ut ur föreningsregistret så att inspektionen kan fullgöra sin tillsynsfunktion. Underrättelsen får lämnas på medium för automatiserad behandling. *Förordning (2000:846)*

Anteckningar i föreningsregistret m.m.

17 § Anteckningar i föreningsregistret numreras i löpande följd för varje förening. Vid varje anteckning skall registreringsmyndigheten ange datum för anteckningen och dess kungörande i Post- och Inrikes Tidningar.

18 § När en förening registreras skall registreringsmyndigheten anteckna
1. föreningens organisationsnummer,
2. uppgifter som avses i 2 kap. 2 § 1–3, 8 och 10 samt 6 kap. 15 § första stycket lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar avseende ekonomiska föreningar och kooperativa hyresrättsföreningar, 9 kap. 5 § 1–3, 9 och 11 bostadsrättslagen (1991:614) samt 4 § 1–3, 7 och 9 lagen (1975:417) om sambruksföreningar,
3. föreningens postadress,
4. föreningens bifirma, om styrelsen har antagit en sådan, samt
5. lydelsen på främmande språk av föreningens firma, om lydelsen anges i stadgarna.

Om föreningen har tillstånd att driva finansieringsrörelse enligt lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse, skall även dagen för tillståndet antecknas.
Förordning (2004:335)

18 a § I ett ärende om registrering av en ekonomisk förening ska beslut meddelas inom två månader efter det att en fullständig anmälan kom in till registreringsmyndigheten. Om det är nödvändigt på grund av utredningen av ärendet, får handläggningstiden vid högst ett tillfälle förlängas med högst två månader. Sökanden ska informeras om skälen för att handläggningstiden förlängs innan den ursprungliga tidsfristen har gått ut.

I 8 § lagen (2009:1079) om tjänster på den inre marknaden finns bestämmelser om att ett mottagningsbevis ska skickas till sökanden när en fullständig anmälan har kommit in och om innehållet i ett sådant bevis.

Ett beslut om att förlänga handläggningstiden får inte överklagas. *Förordning (2009:1144)*

18 b § När Bolagsverket utser en revisor enligt 8 kap. 2, 6 eller 9 § lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar ska uppgifter enligt 8 kap. 18 § samma lag antecknas i föreningsregistret. *Förordning (2013:740)*

19 § Beslut om tillstånd till verkställande av en fusionsplan enligt 12 kap. 15 och 16 §§ lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar ska antecknas i föreningsregistret.
Förordning (2008:22)

20 § Anteckning i föreningsregistret ska göras enligt följande:
1. Vid registrering enligt 12 kap. 17 § lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar ska det antecknas att överlåtande förening är upplöst.
2. Om ändring av stadgarna innefattar ett beslut om nedsättning av insatsernas belopp eller lindring av skyldigheten att betala in insatser till föreningen, ska det antecknas att ett sådant beslut har fattats.
3. Om registreringsmyndigheten enligt 12 kap. 19 § lagen om ekonomiska föreningar har förklarat att frågan om fusion har fallit, ska det antecknas när beslutet har vunnit laga kraft.
4. Vid registrering på grund av anmälan enligt 9 kap. 18 a § bostadsrättslagen (1991:614) av ett beslut om nedsättning av samtliga insatser, ska det antecknas att ett sådant beslut har fattats. *Förordning (2008:22)*

20 a § På begäran av en förening ska föreningens e-postadress och telefonnummer antecknas i föreningsregistret. *Förordning (2012:55)*

20 b § Vid sökning efter uppgifter som avser en förening som är upplöst får endast organisationsnummer och firma användas som sökbegrepp, om det har förflutit mer än fem år sedan det har registrerats att föreningen är upplöst.

Vid sökning efter uppgifter och handlingar som avses i 16 § får endast uppgifter som avses i 5 kap. 2 § första stycket 1 och 2 offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) samt organisationsnummer och firma användas som sökbegrepp. *Förordning (2016:325)*

21 § I en kungörelse enligt 15 kap. 2 § lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar skall anges föreningens firma och organisationsnummer samt styrelsens säte eller, om föreningen är i likvidation, den tingsrätt under vilken föreningen hör.

22 § Bolagsverket ska underrätta den domstol som handlägger ett ärende om tillstånd enligt 10 kap. 17 § eller 12 kap. 11 § lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar om:

1. ett interimistiskt beslut som en annan domstol har meddelat i ett pågående mål om talan mot det föreningsstämmobeslut som ärendet gäller, och
2. en dom som har fått laga kraft och som innebär att det föreningsstämmobeslut som ärendet gäller har upphävts eller ändrats. *Förordning (2016:325)*

23 § När en förening registreras, ska en kopia av stadgarna förses med ett bevis om registreringen. Kopian ska skickas till föreningen.

När en ändring av en förenings stadgar registreras, ska en kopia av stadgarna i deras nya lydelse förses med ett bevis om registreringen. Kopian ska skickas till föreningen.

När en ekonomisk plan för en bostadsrättsförening registreras, ska en kopia av planen förses med bevis om registreringen. Kopian ska skickas till föreningen.

Förordning (2016:325)

24 § När någon registreras som styrelseledamot, styrelsesuppleant, verkställande direktör, vice verkställande direktör, firmatecknare, person som har fått bemyndigande att ta emot delgivning enligt 6 kap. 11 § fjärde stycket lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar, revisor eller revisorssuppleant, ska Bolagsverket underrätta den registrerade om åtgärden. När myndigheten tar bort en sådan registrering från registret, ska den som berörs av åtgärden underrättas.

Om registreringen avser ett revisionsbolag, ska den huvudansvariga revisorn underrättas.

Underrättelsen ska omedelbart efter registreringen eller borttagandet av registreringen sändas till den som berörs av åtgärden på hans eller hennes folkbokföringsadress eller, om en sådan adressuppgift saknas, till den adress som har uppgetts i ärendet.

Bolagsverket ska en gång varje år underrätta den som är registrerad som likvidator eller suppleant för likvidator om registreringen. Underrättelsen ska sändas till den adress som har uppgetts i ärendet.

Bolagsverket behöver inte sända ut någon underrättelse om det är uppenbart att en sådan inte fyller något syfte. *Förordning (2015:128)*

Registreringsavgifter

25 § I ärenden om registrering enligt denna förordning ska avgifter för registrering och kungörande samt för handläggning och prövning betalas med följande belopp:

1. vid en anmälan för registrering av en förening, 1.400 kronor, eller, om en sådan anmälan överförs elektroniskt och undertecknas med en elektronisk underskrift, 1.100 kronor,
2. vid en anmälan enligt 11 kap. 1 § fjärde stycket lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar om att föreningsstämman beslutat om likvidation, 800 kronor,
3. vid en anmälan för registrering av en fusionsplan enligt 12 kap. 6 eller 31 § lagen om ekonomiska föreningar, 900 kronor,
4. vid en anmälan om fusion enligt 12 kap. 17 eller 38 § lagen om ekonomiska föreningar, 1.000 kronor,
5. vid en anmälan om ändring av styrelseledamot, styrelsesuppleant, verkställande direktör, vice verkställande direktör, hur firman tecknas, firmatecknare, person som har fått bemyndigande enligt 6 kap. 11 § fjärde stycket lagen om ekonomiska föreningar, revisor eller revisorssuppleant, 900 kronor, eller, om en sådan anmälan överförs elektroniskt och undertecknas med en elektronisk underskrift, 600 kronor,
6. vid någon annan anmälan eller då en anteckning i registret annars ska ske, 900 kronor, eller, om en sådan anmälan överförs elektroniskt och undertecknas med en elektronisk underskrift, 700 kronor.

Om en anmälan samtidigt omfattar registrering eller registrering av ändring av fler än en firma, bifirma eller firma i dess lydelse på främmande språk, ska en avgift enligt första stycket 6 betalas för varje sådan firma.

Om en anmälan enligt första stycket 3 avser registrering av en fusionsplan med fler än en överlåtande förening eller fler än ett dotteraktiebolag, ska även en avgift om 500 kronor betalas för varje tillkommande förening eller aktiebolag.

Någon avgift ska inte betalas för registrering av

1. en ändrad postadress,
2. förhållanden som en likvidator ska anmäla,
3. en anmälan från rätten eller konkursförvaltaren,
4. en underrättelse från en behörig utländsk myndighet enligt 12 kap. 37 § lagen om ekonomiska föreningar.

Någon avgift ska inte heller betalas för registrering av beslut enligt 11 kap. 18 § andra stycket första meningen eller 12 kap. 19 § lagen om ekonomiska föreningar, eller för registrering av beslut om att avregistrera en firma efter en dom om upphävande av firmaregistrering.

Avgiften ska betalas när anmälan om registrering ges in. Avgiften återbetalas inte om handläggningen av en anmälan om registrering har påbörjats. *Förordning (2016:909)*

26 § har upphävts genom förordning (2016:325).

Avgifter för vissa ärenden

26 a § För handläggning och prövning av en ansökan enligt lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar ska, i de fall som anges i a–h, avgifter betalas med följande belopp:

a) undantag från bosättningskraven (6 kap. 4 och 11 §§), 475 kronor,
b) undantag från bosättningskravet för revisor i visst fall (8 kap. 3 §), 1.200 kronor,
c) medgivande att sammanslutning eller revisionsorgan får vara revisor (8 kap. 4 §), 1.200 kronor,
d) undantag från kravet att anlita auktoriserad revisor (8 kap. 5 §), 685 kronor,
e) tillstånd till minskning av reservfonden (10 kap. 17 §), 900 kronor,
f) likvidation enligt 11 kap. 4 a §, 475 kronor,
g) tillstånd till verkställande av en fusionsplan (12 kap. 11 §), 900 kronor,
h) ärenden om att en tillgång av ringa värde ska tillfalla Allmänna arvsfonden (11 kap. 13 §), 740 kronor.

Om en ansökan enligt första stycket g avser en fusion med fler än en överlåtande förening eller fler än ett överlåtande dotteraktiebolag, ska även en avgift om 500 kronor betalas för varje tillkommande förening eller aktiebolag.

Avgiften ska betalas när ansökan ges in. Den betalas inte tillbaka om handläggningen av ansökan har påbörjats. *Förordning (2016:325)*

26 b § Bolagsverket får meddela föreskrifter om avgifter för att tillhandahålla ett fusionsintyg enligt 12 kap. 36 § lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar på annat språk än svenska. *Förordning (2008:22)*

Upprättande av försäkran elektroniskt

27 § En försäkran på heder och samvete enligt denna förordning får undertecknas med en elektronisk underskrift.

Bolagsverket får meddela föreskrifter om elektronisk underskrift. *Förordning (2016:636)*

Ingivning av handlingar som har upprättats elektroniskt

27 a § Handlingar som ska fogas till anmälningar och ansökningar och som har upprättats elektroniskt får överföras elektroniskt till Bolagsverket.

Bolagsverket får meddela föreskrifter om elektronisk överföring. Bolagsverket får även meddela föreskrifter om vilka elektroniska underskrifter som får användas för att en handling ska få ges in som elektroniskt original. *Förordning (2016:636)*

Bestyrkande av kopior m.m.

28 § Kopior som ges in enligt denna förordning ska vara bestyrkta. En elektronisk kopias överensstämmelse med originalet ska vara bestyrkt enligt föreskrifter som Bolagsverket får meddela.

En handling som enligt denna förordning ska ges in i kopia får även ges in i original. Om handlingen har upprättats elektroniskt, ska bestämmelserna i 27 a § tillämpas.

Om en handling som har upprättats i pappersform har getts in i både original och kopia, ska originalhandlingen återställas. *Förordning (2008:104)*

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

2016:325

1. Denna förordning träder i kraft den 1 juli 2016.
2. Äldre bestämmelser gäller fortfarande för ärenden som har kommit in till Bolagsverket före ikraftträdandet och som gäller reservfonden.

2016:444

Denna förordning träder i kraft den 2 juli 2016.

2016:909

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2017.

2016:1343

Denna förordning träder i kraft den 1 april 2017.

Lag (2006:595) om europakooperativ

(senast ändrad genom SFS 2016:222)

Inledande bestämmelser ... 1406
Tillämpningsområde ... 1406
Investerande medlemmar ... 1407
Arbetstagarinflytandet i europakooperativ ... 1407
Firma ... 1407
Bildandet av ett europakooperativ ... 1407
Deltagande i bildandet av ett europakooperativ ... 1407
Redovisningsvaluta vid bildandet av ett europakooperativ genom fusion ... 1407
Skyddet för borgenärer i samband med bildandet av ett europakooperativ genom fusion ... 1407
Utfärdande av intyg vid bildandet av ett europakooperativ genom fusion ... 1408
Rätt till utträde ur en övertagande förening vid bildandet av ett europakooperativ genom fusion ... 1408
Register över europakooperativ m.m. ... 1408
Registreringsmyndighet ... 1408
Offentliggörande av förslag till beslut i vissa fall ... 1408
Flyttning av ett europakooperativs säte ... 1408
Tillämpliga bestämmelser ... 1408
Särskilt om europakooperativ som driver försäkringsrörelse ... 1408
Finansinspektionens rätt att motsätta sig flyttning av säte ... 1409
Underrättelse till europakooperativets borgenärer ... 1409
Skyddet för borgenärer i samband med flyttning av ett europakooperativs säte ... 1409
Tillfälligt hinder mot flyttning av säte ... 1409
Handläggning hos Bolagsverket ... 1410
Handläggning hos allmän domstol ... 1410
Utfärdande av intyg ... 1410
Europakooperativets organisation ... 1410
Dualistiskt organiserade europakooperativ ... 1410
Monistiskt organiserade europakooperativ ... 1411
Antalet ledamöter i europakooperativets organ ... 1411
Verkställande direktör ... 1412
Europakooperativets årsredovisning m.m. ... 1412
Upprättande av årsredovisning ... 1412
Särskilt bokslut ... 1412
Valutan för ett europakooperativs kapital ... 1413
Övriga bestämmelser ... 1413
Behörighet att företräda ett europakooperativ ... 1413
Lednings- eller förvaltningsorganets rätt att i visst fall ändra stadgarna ... 1413
Sammankallande av föreningsstämma genom Bolagsverkets försorg ... 1413
Sanktioner mot europakooperativ med säte och huvudkontor i olika stater 1413
Straff och vite ... 1413
Överklagande ... 1414
Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser ... 1414
Propositioner ... 1414

Inledande bestämmelser

Tillämpningsområde

1 § I denna lag finns bestämmelser som kompletterar rådets förordning (EG) nr 1435/2003 av den 22 juli 2003 om stadga för europeiska kooperativa föreningar (SCE-föreningar) (SCE-förordningen). En europeisk kooperativ förening benämns i denna lag ett europakooperativ.

Det som sägs i denna lag om europakooperativ gäller bara europakooperativ med säte i Sverige, om inte annat anges.

För europakooperativ som driver bankrörelse gäller i stället särskilda bestämmelser i lagen (1995:1570) om medlemsbanker.

Försäkringsförening anses som ekonomisk förening i denna lag. *Lag (2010:2074)*

Investerande medlemmar

1 a § I stadgarna för ett europakooperativ får det bestämmas att det i europakooperativet får finnas en eller flera medlemmar av det slag som avses i 1 kap. 1 a § lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar (investerande medlemmar).

Sådana stadgebestämmelser som avses i artikel 61.3 i SCE-förordningen, i den ursprungliga lydelsen, ska innehålla minst sådana begränsningar i de investerande medlemmarnas inflytande vid föreningsstämman som anges i 7 kap. 3 § tredje stycket lagen om ekonomiska föreningar. *Lag (2016:119)*

Arbetstagarinflytandet i europakooperativ

2 § Regler om arbetstagarinflytande i europakooperativ finns i lagen (2006:477) om arbetstagarinflytande i europakooperativ.

Firma

3 § Ett europakooperativs firma skall innehålla beteckningen SCE. Firman skall tydligt skilja sig från andra ännu bestående firmor som är införda i det register som avses i 10 §.

Bildandet av ett europakooperativ

Deltagande i bildandet av ett europakooperativ

4 § En ekonomisk förening eller motsvarande utländsk förening som har sitt huvudkontor i en stat utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet får delta i bildandet av ett europakooperativ, om föreningen

1. är bildad i överensstämmelse med lagstiftningen i en stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet,
2. har sitt säte i den stat som avses i 1, samt
3. har faktisk och fortlöpande anknytning till ekonomin i en stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

Vid bildandet av ett europakooperativ på annat sätt än genom fusion eller ombildning ska vad som sägs om en ekonomisk förening eller motsvarande utländsk föreningsform i första stycket gälla även annan sådan juridisk person som avses i artikel 54 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt. *Lag (2010:695)*

Redovisningsvaluta vid bildandet av ett europakooperativ genom fusion

5 § Om en ekonomisk förening deltar i bildandet av ett europakooperativ genom fusion, ska bestämmelserna om redovisningsvaluta i 12 kap. 2 § och 21 § andra stycket lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar inte tillämpas på den ekonomiska föreningen.

Första stycket gäller också när europakooperativet ska ha sitt säte i en annan stat än Sverige. *Lag (2008:10)*

6 § har upphävts genom lag (2009:714).

Skyddet för borgenärer i samband med bildandet av ett europakooperativ genom fusion

7 § I fråga om skyddet för en fusionerande förenings borgenärer ska bestämmelserna i 23 kap. 20 och 22–24 §§ aktiebolagslagen (2005:551) om tillstånd att verkställa en fusionsplan tillämpas. När det gäller föreningar som driver finansieringsrörelse tillämpas i stället 12 kap. 21 § lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse. När det gäller föreningar som driver försäkringsrörelse tillämpas i stället 13 kap. 33–35 §§ försäkringsrörelselagen (2010:2043). *Lag (2010:2074)*

Utfärdande av intyg vid bildandet av ett europakooperativ genom fusion

8 § Bolagsverket ska utfärda ett sådant intyg som avses i artikel 29.2 i SCE-förordningen, när beslut om tillstånd har meddelats enligt 23 kap. 23 eller 24 § aktiebolagslagen (2005:551) och beslutet har vunnit laga kraft. När det gäller föreningar som driver finansieringsrörelse tillämpas i stället 12 kap. 22 § lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse.

När det gäller europakooperativ som driver försäkringsrörelse ska Bolagsverket utfärda intyget när beslut om tillstånd har meddelats enligt 13 kap. 33–35 §§ försäkringsrörelselagen (2010:2043) och beslutet har vunnit laga kraft. *Lag (2010:2074)*

Rätt till utträde ur en övertagande förening vid bildandet av ett europakooperativ genom fusion

9 § En medlem i en övertagande förening, som har motsatt sig bildandet av ett europakooperativ genom fusion, får säga upp sig till utträde ur föreningen om fusionen innebär att europakooperativet kommer att ha sitt säte i en annan stat än Sverige. En sådan uppsägning skall ske inom den tid och på de villkor som anges i artikel 7.5 i SCE-förordningen.

Register över europakooperativ m.m.

Registreringsmyndighet

10 § Bolagsverket ska föra ett register över europakooperativ (europakooperativsregistret). I fråga om registrering i europakooperativsregistret tillämpas bestämmelserna i aktiebolagslagen (2005:551) och andra författningar om registrering i aktiebolagsregistret eller, om europakooperativet driver försäkringsrörelse, försäkringsregistret. Om en arbetstagarrepresentant har utsetts enligt lagen (2006:477) om arbetstagarinflytande i europakooperativ, ska även detta registreras.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. avgifter i ärenden om registrering enligt denna lag, och
2. handläggningen av registreringsärenden. *Lag (2010:2074)*

Offentliggörande av förslag till beslut i vissa fall

11 § Föreningens styrelse eller europakooperativets lednings- eller förvaltningsorgan skall ge in sådana förslag till beslut eller sådana uppgifter som avses i artiklarna 7.2, 35.3 och 76.3 i SCE-förordningen till Bolagsverket för registrering. Verket skall genast kungöra uppgift om registreringen i Post- och Inrikes Tidningar. Om förslaget inte kungörs i sin helhet, skall det i kungörelsen lämnas uppgift om var det hålls tillgängligt.

Flyttning av ett europakooperativs säte

Tillämpliga bestämmelser

12 § Vid flyttning av ett europakooperativs säte från Sverige till en annan stat, tillämpas 12 a–20 §§. När det gäller europakooperativ som driver finansieringsrörelse tillämpas 12 kap. 24–26 §§ lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse i stället för 14–20 §§. *Lag (2010:2074)*

Särskilt om europakooperativ som driver försäkringsrörelse

12 a § När ett europakooperativ som driver försäkringsrörelse avser att flytta sitt säte från Sverige till en annan stat gäller inte 14 och 15 §§, 16 § första stycket första meningen och andra stycket 4 samt 17–19 §§. Sådana kooperativ ska, om föreningsstämman med stöd av artikel 7 i SCE-förordningen har beslutat att europakooperativets säte ska flyttas till en annan stat, ansöka om tillstånd till flyttningen hos Finansinspektionen. Ärenden av principiell betydelse eller av särskild vikt prövas dock av regeringen efter anmälan av Finansinspektionen.

Tillstånd till flyttningen av säte ska meddelas om

1. försäkringstagarna och andra borgenärer tillförsäkras en betryggande säkerhet, om ett sådant skydd behövs med hänsyn till kooperativets ekonomiska förhållanden och borgenärerna inte redan har en sådan säkerhet,
2. kooperativets ekonomiska förhållanden i övrigt är sådana att flyttningen kan anses förenlig med försäkringstagares och andra borgenärers intressen, och
3. det inte finns hinder mot flyttningen enligt artikel 8.15 i SE-förordningen.

Finansinspektionen ska underrätta Bolagsverket och Skatteverket om ansökningar enligt första stycket. Finansinspektionen ska också underrätta Bolagsverket om lagakraftvunna beslut som har meddelats med anledning av sådana ansökningar.

Det som anges om Bolagsverket i 16 § tredje stycket och 16 a § första stycket ska i stället gälla Finansinspektionen eller regeringen. *Lag (2011:919)*

Finansinspektionens rätt att motsätta sig flyttning av säte

13 § Finansinspektionen får, i fråga om ett europakooperativ som står under inspektionens tillsyn, motsätta sig att europakooperativet flyttar sitt säte till en annan stat, om motsättandet är motiverat av hänsyn till allmänintresset.

Finansinspektionen ska meddela ett sådant beslut som avses i första stycket inom två månader från den dag då förslaget om flyttningen offentliggjordes enligt artikel 7.2 i SCE-förordningen. Inspektionen får inte meddela ett beslut om att motsätta sig flyttning utan att europakooperativet först har fått tillfälle att yttra sig. *Lag (2008:10)*

Underrättelse till europakooperativets borgenärer

14 § Om föreningsstämman med stöd av artikel 7 i SCE-förordningen har beslutat att europakooperativets säte skall flyttas till en annan stat, skall europakooperativet skriftligen underrätta sina kända borgenärer om beslutet.

Underrättelsen skall innehålla uppgift om borgenärernas rätt att enligt artikel 7.4 i SCE-förordningen ta del av förslaget om flyttning och av en sådan redogörelse som avses i artikel 7.3. Vidare skall underrättelsen innehålla uppgift om borgenärernas rätt att enligt 17 § motsätta sig flyttningen.

En underrättelse behöver inte sändas till de borgenärer, vilkas anspråk avser en fordran på lön eller annan ersättning som omfattas av lönegaranti enligt lönegarantilagen (1992:497).

Skyddet för borgenärer i samband med flyttning av ett europakooperativs säte

Allmän associationsrätt

15 § I fråga om skyddet för europakooperativets borgenärer i samband med en flyttning av europakooperativets säte, skall bestämmelserna i 16–19 §§ tillämpas.

16 § Europakooperativet skall hos Bolagsverket ansöka om tillstånd till flyttning av säte enligt artikel 7 i SCE-förordningen. Ansökan skall ges in inom en månad från föreningsstämmans beslut om flyttning.

Till ansökan skall fogas

1. en kopia av protokollet från den föreningsstämma där beslut om flyttning fattades,
2. en kopia av förslaget om flyttning,
3. en kopia av den redogörelse som avses i artikel 7.3 i SCE-förordningen, och
4. intyg från europakooperativets lednings- eller förvaltningsorgan eller verkställande direktör om att europakooperativets kända borgenärer har underrättats enligt 14 §.

Om europakooperativet inte har fogat de handlingar som anges i andra stycket till ansökan eller om det finns något annat hinder mot att ta upp ansökan till prövning, skall Bolagsverket förelägga europakooperativet att inom viss tid yttra sig eller avhjälpa bristen. Om europakooperativet inte gör detta, skall ansökan avvisas.

Tillfälligt hinder mot flyttning av säte

16 a § Under den tid som Bolagsverkets handläggning av en ansökan enligt 16 § pågår får Skatteverket besluta om att det under en viss tid om högst tolv månader föreligger hinder mot flyttning av säte till en annan stat. Tiden får förlängas, om det finns särskilda

skäl. Förlängning får endast ske med tre månader i taget. Så länge Skatteverkets beslut gäller, ska Bolagsverkets handläggning av ansökan enligt 16 § vila.

Skatteverket får besluta enligt första stycket endast om

1. det är motiverat av hänsyn till allmänintresset,
2. verket har beslutat om revision hos europakooperativet, och
3. det finns skäl att anta att revisionen skulle försvåras avsevärt av en flyttning av sätet. *Lag (2008:10)*

Handläggning hos Bolagsverket

17 § Om Bolagsverket finner att det inte finns något hinder mot en ansökan enligt 16 §, skall verket kalla europakooperativets borgenärer. Kallelsen skall innehålla ett föreläggande för den som motsätter sig flyttningen av säte att senast viss dag skriftligen anmäla detta till verket. Bolagsverket skall dock inte kalla de borgenärer, vilkas anspråk avser en fordran på lön eller annan ersättning som omfattas av lönegarantilagen (1992:497).

Kallelsen skall ske genom kungörelse i Post- och Inrikes Tidningar. Bolagsverket skall skicka en särskild underrättelse om kallelsen till Skatteverket och till Kronofogdemyndigheten. *Lag (2007:135)*

18 § Om en borgenär som har blivit kallad enligt 17 § motsätter sig flyttningen av säte inom föreskriven tid, skall Bolagsverket överlämna ärendet till allmän domstol i den ort där europakooperativets lednings- eller förvaltningsorgan har sitt säte. Om ingen borgenär motsätter sig flyttningen, skall verket meddela europakooperativet det begärda tillståndet.

Handläggning hos allmän domstol

19 § Om ett ärende om flyttning av europakooperativets säte till en annan stat har överlämnats till allmän domstol, skall tillstånd till flyttningen lämnas, om det visas att de borgenärer som har motsatt sig ansökan har fått full betalning eller har betryggande säkerhet för fordringar som har uppkommit före den dag som har angetts i föreläggandet enligt 17 § första stycket. I annat fall skall ansökan avslås.

Utfärdande av intyg

20 § Bolagsverket ska utfärda ett sådant intyg som avses i artikel 7.8 i SCE-förordningen när ett beslut om tillstånd enligt 18 eller 19 § har meddelats och beslutet har vunnit laga kraft. Intyg får dock inte utfärdas om Finansinspektionen har meddelat ett sådant beslut som avses i 13 § eller om det föreligger ett sådant förhållande som avses i artikel 7.15 i SCE-förordningen.

När det gäller europakooperativ som driver försäkringsrörelse ska Bolagsverket dock utfärda intyget när beslut om tillstånd har meddelats enligt 12 a § andra stycket och beslutet har vunnit laga kraft. *Lag (2010:2074)*

Europakooperativets organisation

Dualistiskt organiserade europakooperativ

21 § I fråga om europakooperativ som har ett sådant förvaltningssystem som avses i artiklarna 37–41 i SCE-förordningen, i den ursprungliga lydelsen, (dualistiskt organiserade europakooperativ) gäller följande.

Om inte annat följer av annan författning eller av SCE-förordningen, i den ursprungliga lydelsen, ska lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar och andra författningar om styrelsen eller dess ledamöter tillämpas på ledningsorganet eller dess ledamöter.

Det som sägs om styrelsen eller dess ledamöter i följande bestämmelser i lagen om ekonomiska föreningar ska tillämpas på tillsynsorganet eller dess ledamöter:

– 6 kap. 1 § fjärde stycket om suppleanter,
– 6 kap. 2 § om förtida avgång,
– 6 kap. 4 § första och fjärde styckena om bosättningskrav och obehörighetsgrunder,
– 6 kap. 4 § andra stycket om krav på medlemskap,

- 6 kap. 5 § om anmälan av aktieinnehav,
- 6 kap. 8 § tredje stycket om protokoll,
- 6 kap. 9 § första stycket om beslutsunderlag och inträde av suppleant,
- 6 kap. 10 § om jäv,
- 6 kap. 15 § om registrering,
- 7 kap. 28–31 §§ om upplysningsplikt mot föreningsstämman,
- 7 kap. 43 § om talan mot föreningsstämmans beslut,
- 7 kap. 46 § om talan mot föreningen,
- 7 kap. 47 § om skiljeförfarande,
- 8 kap. 7 § om revisorsjäv,
- 8 kap. 11 § om tillhandahållande av upplysningar till revisorn,
- 8 kap. 13 § första stycket om revisionsberättelsen,
- 11 kap. 4 a § om tvångslikvidation,
- 11 kap. 17 § andra och tredje styckena om styrelseval i samband med upphörande av likvidation,
- 11 kap. 17 § fjärde stycket om styrelseval efter upphävande av likvidationsbeslut,
- 13 kap. 1 och 4–6 §§ om skadestånd, och
- 15 kap. 4 a § om avregistrering av ledamot.

När 6 kap. 4 § lagen om ekonomiska föreningar tillämpas på europakooperativ, ska den paragrafens andra stycke inte gälla arbetstagarrepresentanter som har utsetts enligt lagen (2006:477) om arbetstagarinflytande i europakooperativ.

För dualistiskt organiserade europakooperativ som driver försäkringsrörelse gäller även 2 kap. 2 § försäkringsrörelselagen (2010:2043). *Lag (2016:119)*

22 § Tillsynsorganet får besluta att dess medgivande krävs för vissa kategorier av beslut som ledningsorganet eller den verkställande direktören fattar. Tillsynsorganet ska ge in ett sådant beslut till Bolagsverket för registrering. Beslutet gäller från tidpunkten för registreringen.

Tillsynsorganet ska till varje föreningsstämma som ska pröva frågan om fastställelse av europakooperativets resultat- och balansräkningar avge ett yttrande över årsredovisningen samt ledningsorganets och den verkställande direktörens förvaltning. I fråga om tillhandahållande av detta yttrande ska 7 kap. 22 § första och andra styckena lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar tillämpas. *Lag (2016:119)*

23 § Om en ledamot i tillsynsorganet med stöd av artikel 37.3 i SCE-förordningen utses till ledamot i ledningsorganet, får tiden för det senare uppdraget inte överstiga två månader.

Allmän associationsrätt

24 § Varje ledamot i tillsynsorganet har rätt att från ledningsorganet få all den information som krävs för att tillsynsorganet skall kunna utöva sin kontroll enligt artikel 39.1 i SCE-förordningen.

25 § Revisorn skall underrätta tillsynsorganet om erinringar som revisorn framställer till ledningsorganet och den verkställande direktören enligt 8 kap. 14 § lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar.

Monistiskt organiserade europakooperativ

26 § I fråga om europakooperativ som har ett sådant förvaltningssystem som avses i artiklarna 42–44 i SCE-förordningen (monistiskt organiserade europakooperativ) skall, om inte annat följer av annan författning eller av SCE-förordningen, bestämmelserna i lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar och andra författningar om styrelsen eller dess ledamöter tillämpas på förvaltningsorganet eller dess ledamöter.

Antalet ledamöter i europakooperativets organ

27 § Ledningsorganet i ett dualistiskt organiserat europakooperativ ska ha minst tre ledamöter och tillsynsorganet minst fem ledamöter.

Förvaltningsorganet i ett monistiskt organiserat europakooperativ ska ha minst tre ledamöter. *Lag (2011:771)*

Verkställande direktör

28 § I ett europakooperativ får det utses en verkställande direktör. I ett europakooperativ som står under tillsyn av Finansinspektionen ska det alltid finnas en verkställande direktör.

I ett dualistiskt organiserat europakooperativ ska den verkställande direktören utses av ledningsorganet. Den verkställande direktören får i ett sådant fall inte vara ledamot i tillsynsorganet.

I ett monistiskt organiserat europakooperativ ska den verkställande direktören utses av förvaltningsorganet. *Lag (2016:119)*

29 § I ett dualistiskt organiserat europakooperativ skall såväl tillsynsorganet som ledningsorganet utöva kontroll över den verkställande direktörens förvaltning. Vad som sägs i artikel 40 i SCE-förordningen och i 24 § om tillsynsorganets kontroll över ledningsorganet och om rätt till information skall tillämpas även vid tillsynsorganets och ledningsorganets kontroll över den verkställande direktörens förvaltning.

30 § I ett monistiskt organiserat europakooperativ skall förvaltningsorganet utöva kontroll över den verkställande direktörens förvaltning. Vad som sägs i artikel 40 i SCE-förordningen och i 24 § om tillsynsorganets kontroll över ledningsorganet och om rätt till information skall tillämpas även vid förvaltningsorganets kontroll över den verkställande direktörens förvaltning.

Europakooperativets årsredovisning m.m.

Upprättande av årsredovisning

31 § Ett europakooperativ ska upprätta årsredovisning och, i förekommande fall, koncernredovisning i enlighet med de bestämmelser i årsredovisningslagen (1995:1554) som är tillämpliga på ekonomiska föreningar. När det gäller europakooperativ som driver försäkringsrörelse tillämpas i stället de bestämmelser i lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag som är tillämpliga på försäkringsföreningar.

När det gäller europakooperativ som ger ut elektroniska pengar, driver finansieringsrörelse eller tillhandahåller betaltjänster tillämpas 12 kap. 28 § lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse, 3 kap. 9 § andra stycket lagen (2010:751) om betaltjänster respektive 3 kap. 10 § lagen (2011:755) om elektroniska pengar i stället för första stycket. *Lag (2011:771)*

Särskilt bokslut

32 § Om ett europakooperativ flyttar sitt säte, ska lednings- eller förvaltningsorganet upprätta ett särskilt bokslut. Det särskilda bokslutet ska omfatta den tid för vilken årsredovisning inte tidigare har upprättats fram till den dag då flyttningen av säte har fått verkan enligt artikel 7.10 i SCE-förordningen.

Om en ekonomisk förening deltar i bildandet av ett europakooperativ genom fusion enligt artikel 19 i SCE-förordningen och europakooperativet får säte i en annan stat än Sverige, ska styrelsen för den ekonomiska föreningen upprätta ett särskilt bokslut. Det särskilda bokslutet ska omfatta den tid för vilken årsredovisning inte tidigare har upprättats fram till den dag då europakooperativet registreras enligt artikel 11.1 i SCE-förordningen.

För det särskilda bokslutet enligt första och andra styckena gäller bestämmelserna om årsbokslut i 6 kap. 4, 5 och 8 §§ bokföringslagen (1999:1078). Bokslutet ska ges in till Bolagsverket inom en månad från utgången av den period som bokslutet omfattar. När det gäller europakooperativ som driver försäkringsrörelse ska det som sägs i 6 kap. 4 § andra stycket bokföringslagen om bestämmelser i årsredovisningslagen i stället avse motsvarande bestämmelser i lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag. *Lag (2010:2074)*

Valutan för ett europakooperativs kapital

33 § Ett europakooperativ skall uttrycka sitt kapital i antingen svenska kronor eller euro. Kapitalet skall dock alltid vara uttryckt i samma valuta som europakooperativets redovisningsvaluta.

Övriga bestämmelser

Behörighet att företräda ett europakooperativ

34 § Ett europakooperativ får i stadgarna ange att lednings- eller förvaltningsorganet kan bemyndiga en person ensam eller flera personer i förening att företräda europakooperativet.

När det gäller europakooperativ som driver finansieringsrörelse tillämpas 12 kap. 29 § lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse i stället för första stycket.

Lednings- eller förvaltningsorganets rätt att i visst fall ändra stadgarna

35 § Om stadgarna för ett europakooperativ strider mot de ordningar för arbetstagarinflytande som har fastställts i enlighet med lagen (2006:477) om arbetstagarinflytande i europakooperativ, skall lednings- eller förvaltningsorganet ha rätt att ändra stadgarna.

Sammankallande av föreningsstämma genom Bolagsverkets försorg

36 § Om en föreningsstämma som ska hållas enligt SCE-förordningen, lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar, stadgarna eller ett stämmobeslut inte sammankallas på föreskrivet sätt, ska Bolagsverket efter ansökan genast kalla till föreningsstämma. Om kallelse inte kan ske på det sätt som anges i 7 kap. 8 § lagen om ekonomiska föreningar, får Bolagsverket kalla till föreningsstämma på något annat lämpligt sätt. En ansökan får göras av en ledamot i förvaltningsorganet, ledningsorganet eller tillsynsorganet, den verkställande direktören, en revisor eller en föreningsmedlem. Europakooperativet ska ersätta kostnaderna för kallelsen. *Lag (2013:733)*

Sanktioner mot europakooperativ med säte och huvudkontor i olika stater

37 § Om ett europakooperativ inte uppfyller skyldigheten i artikel 6 i SCE-förordningen att ha sitt säte och sitt huvudkontor i samma stat, skall Bolagsverket genom ett särskilt beslut fastställa att europakooperativet inte uppfyller den skyldigheten. När beslutet har vunnit laga kraft, skall verket förelägga europakooperativet att inom viss tid göra rättelse. Därvid skall 11 kap. 6 § lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar tillämpas. Föreläggandet skall innehålla en erinran om att europakooperativet kommer att förpliktas att gå i likvidation om europakooperativet inte gör rättelse.

Om europakooperativet inte följer föreläggandet, skall Bolagsverket besluta att europakooperativet skall gå i likvidation. Beslut om likvidation skall dock inte meddelas, om likvidationsgrunden har upphört under ärendets handläggning hos verket.

Ett beslut om likvidation enligt andra stycket får inte verkställas förrän det har vunnit laga kraft.

Straff och vite

38 § Bestämmelserna om straff i 16 kap. 1 § första stycket och andra stycket 1 lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar skall tillämpas på europakooperativ.

39 § Bestämmelserna om vite i 30 kap. 3 § aktiebolagslagen (2005:551) skall tillämpas på europakooperativ. Vad som sägs där om styrelsen eller dess ledamöter skall tillämpas på europakooperativets lednings- eller förvaltningsorgan eller ledamöterna i dessa organ.

Överklagande

40 § Bolagsverkets beslut att skriva av en anmälan om registrering eller att vägra registrering får överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Detsamma gäller verkets beslut i ett tillståndsärende enligt 16 §, verkets beslut om att vägra utfärda ett intyg enligt 8 eller 20 § samt verkets beslut enligt 36 eller 39 §. Ett beslut av Bolagsverket att vägra registrering av en firma överklagas dock till Patent- och marknadsdomstolen. Ett överklagande ska ha kommit in inom två månader från dagen för beslutet.

Finansinspektionens beslut i ett ärende enligt 6 eller 13 § och Skatteverkets beslut om hinder mot flyttning av säte enligt 16 a § får överklagas till allmän förvaltningsdomstol.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten. *Lag (2016:222)*

41 § Bolagsverkets beslut i ett ärende enligt 37 § får överklagas till allmän domstol i den ort där lednings- eller förvaltningsorganet har sitt säte. Ett beslut enligt 37 § första stycket får överklagas inom tre veckor från den dag då europakooperativet fick del av beslutet. Ett beslut enligt 37 § andra stycket får överklagas inom tre veckor från dagen för beslutet.

Vid överklagande gäller lagen (1996:242) om domstolsärenden. *Lag (2016:222)*

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

2016:119

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2016.

2016:222

1. Denna lag träder i kraft den 1 september 2016.
2. Äldre bestämmelser gäller fortfarande för mål som har inletts i allmän förvaltningsdomstol före ikraftträdandet.

Propositioner

SFS 2006:595 Prop. 2005/06:150	*SFS 2007:135* Prop. 2006/07:27	*SFS 2008:10* Prop. 2007/08:15	*SFS 2009:714* Prop. 2008/09:180
SFS 2010:695 Prop. 2009/10:208	*SFS 2010:762* Prop. 2009/10:220	*SFS 2010:1510* Prop. 2009/10:235	*SFS 2010:2074* Prop. 2009/10:246
SFS 2011:771 Prop. 2010/11:124	*SFS 2011:919* Prop. 2010/11:85	*SFS 2013:733* Prop. 2012/13:166	*SFS 2016:119* Prop. 2015/16:4
SFS 2016:222 Prop. 2015/16:57			

Förordning (2006:922) om europakooperativ

(senast ändrad genom SFS 2011:265)

Inledande bestämmelser

1 § Denna förordning gäller för europeiska kooperativa föreningar enligt rådets förordning (EG) nr 1435/2003 av den 22 juli 2003 om stadga för europeiska kooperativa föreningar (SCE-föreningar) (SCE-förordningen). Den innehåller regler som kompletterar lagen (2006:595) om europakooperativ.

För europakooperativ som driver bankrörelse gäller i stället särskilda bestämmelser i förordningen (2004:329) om bank- och finansieringsrörelse. *Förordning (2011:265)*

2 § I fråga om registrering i europakooperativsregistret gäller i tillämpliga delar, med de avvikelser som framgår av denna förordning, bestämmelserna i aktiebolagsförordningen (2005:559) och, i fråga om europakooperativ som driver finansieringsrörelse, förordningen om bank- och finansieringsrörelse (2004:329) om registrering i aktiebolagsregistret.

I andra frågor tillämpas bestämmelserna i förordningen (1987:978) om ekonomiska föreningar på europakooperativ, om inte annat framgår av SCE-förordningen, lagen (2006:595) om europakooperativ eller denna förordning.

Registrering av europakooperativ m.m.

3 § En anmälan för registrering skall undertecknas av den verkställande direktören, i förekommande fall, eller

1. när det gäller europakooperativ som har ett sådant förvaltningssystem som avses i artiklarna 37–41 i SCE-förordningen (dualistiskt organiserade europakooperativ), en ledamot i ledningsorganet, eller
2. när det gäller europakooperativ som har ett sådant förvaltningssystem som avses i artiklarna 42–44 i SCE-förordningen (monistiskt organiserade europakooperativ), en ledamot i förvaltningsorganet.

4 § En anmälan för registrering enligt artikel 11 i SCE-förordningen skall innehålla de uppgifter som anges i 1 kap. 3 § aktiebolagsförordningen (2005:559). Vid tillämpningen av den paragrafens första stycke skall vad som sägs i 2 om stiftare avse de som bildar europakooperativet. I stället för vad som sägs i första stycket 5 gäller att det skall lämnas uppgift om storleken på det kapital som avses i artikel 3 i SCE-förordningen.

Allmän associationsrätt

Bestämmelserna i 1 kap. 4 § aktiebolagsförordningen skall gälla i tillämpliga delar. Vid tillämpningen av den paragrafens första stycke 1 skall vad som sägs där om stiftelseurkund avse europakooperativets stadgar. I stället för vad som sägs i första stycket 4 och 5 gäller att europakooperativet skall ge in en försäkran på heder och samvete att det tecknade kapitalet uppgår till minst det lägsta beloppet för tecknat kapital som är fastställt i stadgarna.

Vad som sägs i 1 kap. 3 § första stycket 3 och tredje stycket, 1 kap. 4 § första stycket 2 och 3 och andra stycket samt 4 kap. 4 § aktiebolagsförordningen om styrelseordförande, styrelseledamot och styrelsesuppleant skall

1. i dualistiskt organiserade europakooperativ gälla för ordförande, ledamot och suppleant i tillsynsorganet och ledningsorganet, och
2. i monistiskt organiserade europakooperativ gälla för ordförande, ledamot och suppleant i förvaltningsorganet.

5 § Vid en anmälan enligt artikel 11 i SCE-förordningen skall det, utöver vad som följer av 4 §, ges in

1. en kopia av ett avtal om arbetstagarinflytande enligt 31–34 §§ lagen (2006:477) om arbetstagarinflytande i europakooperativ,
2. en kopia av ett beslut enligt 24 § första stycket lagen om arbetstagarinflytande i europakooperativ,

3. handlingar som visar att förhandlingsperioden enligt 22 § lagen om arbetstagarinflytande i europakooperativ har löpt ut och att ett sådant avtal som avses i 1 inte har ingåtts, eller
4. handlingar som visar att lagen om arbetstagarinflytande i europakooperativ inte är tillämplig på europakooperativet.

6 § Om ett europakooperativ har bildats genom fusion enligt artikel 2.1 fjärde strecksatsen i SCE-förordningen, ska det vid en anmälan enligt artikel 11 i SCE-förordningen ges in en kopia av ett sådant förslag som avses i artikel 22 i SCE-förordningen.

Dessutom ska följande handlingar ges in för var och en av de fusionerande föreningarna:

1. en kopia av protokollet från den föreningsstämma där det förslag som avses i första stycket godkändes, och
2. en kopia av ett sådant intyg som avses i artikel 29.2 i SCE-förordningen.

En handling som avses i andra stycket 2 behöver inte ges in, om intyget har utfärdats av Bolagsverket.

I övrigt tillämpas bestämmelserna i 1 kap. 32–33, 35 och 35 a §§ aktiebolagsförordningen (2005:559). Vad som där sägs om styrelseordförande, styrelseledamot och styrelsesuppleant ska

1. i dualistiskt organiserade europakooperativ gälla för ordförande, ledamot och suppleant i tillsynsorganet och ledningsorganet, och
2. i monistiskt organiserade europakooperativ gälla för ordförande, ledamot och suppleant i förvaltningsorganet.

När det gäller förening som driver försäkringsrörelse gäller dessutom bestämmelserna i 2 kap. 16 § 3 försäkringsrörelseförordningen (2011:257) i fråga om skyddet för en fusionerande förenings borgenärer. *Förordning (2011:265)*

7 § Om ett europakooperativ har bildats genom ombildning av en ekonomisk förening till ett europakooperativ enligt artikel 2.1 femte strecksatsen i SCE-förordningen, skall det vid en anmälan enligt artikel 11 i SCE-förordningen ges in följande handlingar:

1. en kopia av ett sådant förslag som avses i artikel 35.3 i SCE-förordningen,
2. en kopia av ett sådant intyg från en revisor som avses i artikel 35.5 i SCE-förordningen, och
3. en kopia av protokollet från den föreningsstämma där det förslag som avses i 1 godkändes.

8 § Vid en anmälan för registrering av ett beslut enligt 22 § första stycket lagen (2006:595) om europakooperativ skall tillsynsorganet ge in en kopia av protokollet från det sammanträde där beslutet fattades.

9 § Vid en anmälan för registrering av ändring av ett europakooperativs stadgar tillämpas 1 kap. 6 § första stycket aktiebolagsförordningen (2005:559). Vad som där sägs om bolagsstämman skall avse europakooperativets stämma. Vad som sägs om bolagsordningen skall avse stadgarna.

10 § Om talan har väckts om att ändra eller upphäva ett sådant stämmobeslut som skall anmälas för registrering, tillämpas 1 kap. 8 § aktiebolagsförordningen (2005:559). Vad som där sägs om bolagsstämman skall avse europakooperativets stämma.

11 § I fråga om anmälan av beslut om likvidation m.m. tillämpas 8–12 §§ förordningen (1987:978) om ekonomiska föreningar.

Registrering av vissa beslut

12 § Följande beslut skall registreras i europakooperativsregistret när de har vunnit laga kraft:

1. Bolagsverkets beslut enligt 37 § första stycket lagen (2006:595) om europakooperativ om att ett europakooperativ inte uppfyller skyldigheten i artikel 6 i SCE-förordningen att ha sitt säte och sitt huvudkontor i samma stat, och
2. Bolagsverkets beslut enligt 37 § andra stycket lagen om europakooperativ om att ett europakooperativ skall gå i likvidation.

Underrättelser

13 § Bolagsverket skall, utöver vad som följer av 4 kap. 5 § aktiebolagsförordningen (2005:559), underrätta europakooperativet när verket fattar beslut i ett ärende om tillstånd till flyttning av säte enligt 18 § lagen (2006:595) om europakooperativ.

14 § Om allmän domstol har fattat ett beslut i ett ärende om flyttning av ett europakooperativs säte enligt 19 § lagen (2006:595) om europakooperativ, skall domstolen underrätta Bolagsverket om detta. Till underrättelsen skall en kopia av domstolens beslut fogas.

15 § Bolagsverket ska genast underrätta Skatteverket och Finansinspektionen när ett förslag om flyttning av ett europakooperativs säte har offentliggjorts enligt artikel 7.2 i SCE-förordningen. *Förordning (2009:720)*

16 § Finansinspektionen ska underrätta Bolagsverket när inspektionen fattar beslut om att motsätta sig att ett europakooperativ flyttar sitt säte från Sverige.

Skatteverket ska underrätta Bolagsverket när det fattar beslut om hinder mot att ett europakooperativ flyttar sitt säte från Sverige. Om ansökan om tillstånd till flyttning av säte prövas av Finansinspektionen, ska Skatteverket i stället underrätta inspektionen. *Förordning (2009:720)*

17 § Om Bolagsverket får kännedom om att ett europakooperativ som har sitt säte i en annan stat samtidigt har sitt huvudkontor i Sverige, skall verket underrätta den behöriga myndigheten i den stat där europakooperativet har sitt säte om detta.

Registreringsavgifter

18 § I ärenden som rör registrering skall, utöver vad som följer av 3 kap. 1 och 2 §§ aktiebolagsförordningen (2005:559), avgifter betalas med följande belopp:

a) vid en anmälan för registrering av ett europakooperativ enligt artikel 11 i SCE-förordningen, 2.500 kronor,
b) vid en anmälan för registrering av beslut eller uppgifter enligt 11 § lagen (2006:595) om europakooperativ, 1.000 kronor,
c) vid en anmälan för registrering av beslut enligt 22 § första stycket lagen om europakooperativ, 800 kronor, och
d) vid en anmälan enligt 11 kap. 1 § fjärde stycket lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar att europakooperativets föreningsstämma har beslutat om likvidation, 1.000 kronor.

Avgifter för vissa ärenden

19 § För handläggning och prövning av ansökan om tillstånd till flyttning av säte enligt 16 § lagen (2006:595) om europakooperativ skall avgift betalas med 1.500 kronor.

Lag (2006:477) om arbetstagarinflytande i europakooperativ

(senast ändrad genom SFS 2011:430)

Lagens innehåll och tillämpningsområde 1418
Definitioner 1419
Förhandlingsdelegation för arbetstagarna 1420
Inrättande av en förhandlingsdelegation 1420
Fördelning av platser mellan arbetstagare i de olika EES-staterna 1420
Fördelning av platser mellan arbetstagare i olika företag och filialer i Sverige 1420
Hur ledamöter från Sverige utses 1421
Vilka arbetstagare företräder ledamöterna från Sverige? 1422
Förhandlingar 1422
Förhandlingsperiod 1422
Avstående från eller avbrytande av förhandlingar 1422
Information 1422
Experter 1423
Omröstningsregler 1423
Kostnader 1423
Avtal om arbetstagarinflytande 1423
Vad som gäller om avtal inte träffas 1424
När reglerna skall tillämpas 1424
Arbetstagarrådets sammansättning m.m. 1425
Information och samråd 1426
Regler för arbetstagarrådet och arbetsutskottet 1427
Kostnader 1427
Medverkan 1427
Stämmomedverkan 1428
Övriga bestämmelser 1428
Skydd för arbetstagarrepresentanter 1428
Tystnadsplikt 1428
Missbruk av förfarandet 1429
Skadestånd 1429
Rättegång 1429
Propositioner 1429

Lagens innehåll och tillämpningsområde

1 § Denna lag innehåller bestämmelser om arbetstagarinflytande i europakooperativ som bildas eller har bildats

a) av minst två juridiska personer,
b) genom ombildning, eller
c) av enbart fysiska personer eller av en juridisk person och fysiska personer, om dessa tillsammans har eller hade minst 50 arbetstagare i minst två EES-stater vid bildandet av europakooperativet.

För europakooperativ som inte omfattas av första stycket gäller bestämmelserna efter det att europakooperativet har registrerats

a) om sammanlagt minst en tredjedel av arbetstagarna i europakooperativet, dess dotterföretag och filialer i minst två EES-stater begär detta, eller
b) om arbetsstyrkan i europakooperativet, dess dotterföretag och filialer uppgår eller uppgått till sammanlagt minst 50 arbetstagare i minst två EES-stater.

2 § Arbetstagarinflytandet kommer till stånd på följande sätt. Det bildas en förhandlingsdelegation för arbetstagarna, som har till uppgift att med dem som direkt deltar i bildandet av ett europakooperativ träffa ett avtal om arbetstagarinflytande i europakooperativet. I vissa fall skall ett arbetstagarråd inrättas och regler om medverkan tillämpas enligt 35–66 §§. Regler om hur arbetstagarledamöter i vissa fall utses till stämmor finns i 67 och 68 §§.

3 § Verksamhet som är av religiös, vetenskaplig, konstnärlig eller annan ideell natur eller som har kooperativt, fackligt, politiskt eller annat opinionsbildande ändamål undantas från lagens tillämpningsområde i fråga om verksamhetens mål och inriktning.

4 § Bestämmelserna i 8–12 §§ om förhandlingsdelegationen och i 22–34 §§ om förhandlingsförfarandet samt i 35–39, 45–61 och 63–66 §§ om vad som gäller om avtal inte träffas, gäller när ett europakooperativ skall ha eller har sitt säte i Sverige.

Bestämmelserna i 13–21, 40–44 och 62 §§ om fördelning av platser och om hur ledamöter för arbetstagare i Sverige utses gäller oavsett var europakooperativet skall ha eller har sitt säte.

Bestämmelserna i 67 och 68 §§ om arbetstagarledamöter för medverkan vid stämmor gäller när ett europakooperativ inte kommer att ha eller inte har sitt säte i Sverige.

5 § När en ordning för arbetstagarinflytande skall fastställas i fall som avses i 1 § första stycket c skall vad som sägs i denna lag om deltagande juridiska personer gälla för fysiska personer som deltar i bildandet av europakooperativet.

6 § När en ordning för arbetstagarinflytande skall fastställas i fall som avses i 1 § andra stycket skall vad som sägs om deltagande juridiska personer, berörda dotterföretag och berörda filialer gälla för europakooperativet respektive dess dotterföretag och filialer.

Definitioner

7 § I denna lag avses med

- *EES-stater*: staterna i Europeiska unionen samt de övriga stater som omfattas av EES-avtalet,
- *europakooperativ*: en kooperativ förening som bildas i enlighet med rådets förordning (EG) nr 1435/2003 av den 22 juli 2003 om stadga för europeiska kooperativa föreningar (SCE-föreningar),
- *deltagande juridisk person*: bolag enligt civil- eller handelslagstiftning med undantag av sådana som inte drivs i vinstsyfte, inbegripet kooperativa sammanslutningar samt andra offentligrättsliga eller privaträttsliga juridiska personer som bildas och regleras enligt lagstiftningen i en EES-stat, som direkt deltar i bildandet av ett europakooperativ,
- *dotterföretag*: ett företag som ett annat företag utövar ett bestämmande inflytande över i enlighet med vad som anges i 13–16 §§ lagen (2011:427) om europeiska företagsråd,
- *berörda dotterföretag eller berörda filialer*: dotterföretag eller filialer till en deltagande juridisk person och som föreslås bli dotterföretag eller filialer till ett europakooperativ när detta bildas,
- *medverkan*: det arbetstagarinflytande som utövas genom rätten att
  a) välja eller på annat sätt utse några av ledamöterna i ett företags tillsyns- eller förvaltningsorgan, eller
  b) föreslå eller avvisa några eller alla ledamöter i ett företags tillsyns- eller förvaltningsorgan, och
- *arbetstagarråd*: organ som företräder arbetstagarna i ett europakooperativ och dess dotterföretag och filialer vid information och samråd samt, i förekommande fall, utövar rätten till medverkan i europakooperativet. *Lag (2011:430)*

Förhandlingsdelegation för arbetstagarna

Inrättande av en förhandlingsdelegation

8 § De deltagande juridiska personerna skall så snart som möjligt vidta nödvändiga åtgärder för att en förhandlingsdelegation för arbetstagarna skall kunna inrättas.

De deltagande juridiska personerna skall lämna information om namnen på och antalet arbetstagare i de deltagande juridiska personerna, berörda dotterföretagen och berörda filialerna samt namnen på övriga dotterföretag och filialer i EES-staterna. Informationen skall lämnas till arbetstagarnas representanter i de deltagande juridiska personerna, berörda dotterföretagen och berörda filialerna.

9 § En förhandlingsdelegation för arbetstagarna skall inrättas i enlighet med bestämmelserna i 10–21 §§. Ledamöter till förhandlingsdelegationen skall väljas eller utses inom tio veckor från det att de deltagande juridiska personerna fullgjort sina skyldigheter enligt 8 §. Förhandlingsdelegationen företräder arbetstagarna i de deltagande juridiska personerna, berörda dotterföretagen och berörda filialerna i förhandlingar med de deltagande juridiska personerna om ett avtal om arbetstagarinflytande i europakooperativet.

Fördelning av platser mellan arbetstagare i de olika EES-staterna

10 § Arbetstagarna i de deltagande juridiska personerna, berörda dotterföretagen och berörda filialerna i varje EES-stat skall tilldelas en ordinarie plats i förhandlingsdelegationen för varje hel eller påbörjad tiondel som de tillsammans utgör av samtliga arbetstagare i de deltagande juridiska personerna, berörda dotterföretagen och berörda filialerna i samtliga EES-stater.

11 § När ett europakooperativ skall bildas genom fusion skall arbetstagarna i de olika EES-staterna tilldelas extraplatser i förhandlingsdelegationen om det behövs för att minst en representant skall kunna utses för arbetstagarna i varje deltagande juridisk person som föreslås upphöra i och med fusionen.

De extraplatser som tilldelas arbetstagarna enligt första stycket får dock inte överstiga tjugo procent av de platser som sammanlagt tilldelats arbetstagarna enligt 10 §. Om hela behovet av extraplatser med hänsyn till detta inte kan täckas, skall de tillgängliga platserna tilldelas arbetstagarna i de deltagande juridiska personerna i olika EES-stater i fallande ordning efter antalet arbetstagare i de deltagande juridiska personer som föreslås upphöra i och med fusionen.

Tilldelningen av extraplatser får inte medföra att arbetstagare blir representerade av mer än en ledamot.

12 § Om antalet arbetstagare i de deltagande juridiska personerna, berörda dotterföretagen eller berörda filialerna förändras under den tid förhandlingsdelegationen verkar och förändringen är av sådan omfattning att den påverkar fördelningen av antalet platser mellan arbetstagarna i olika EES-stater, skall fördelningen enligt 10 och 11 §§ göras om.

Fördelning av platser mellan arbetstagare i olika företag och filialer i Sverige

13 § De ordinarie platser i förhandlingsdelegationen som tilldelas arbetstagare i Sverige, skall fördelas mellan arbetstagarna i de deltagande juridiska personerna i Sverige i fallande ordning efter antalet arbetstagare i de juridiska personerna. Arbetstagarna i varje deltagande juridisk person tilldelas högst en plats per juridisk person.

Om det efter fördelningen återstår ordinarie platser att fördela, fördelas dessa mellan arbetstagarna i berörda dotterföretag och berörda filialer i fallande ordning efter antalet arbetstagare i respektive dotterföretag eller filial. Arbetstagarna i varje dotterföretag eller filial tilldelas högst en plats per företag respektive filial.

Om det därefter återstår ordinarie platser att fördela, fördelas dessa mellan arbetstagarna i de deltagande juridiska personerna, berörda dotterföretagen och berörda filialerna med en plats vardera i fallande ordning efter antalet arbetstagare i de deltagande juridiska personerna, berörda dotterföretagen eller berörda filialerna. Fördelningen upprepas till dess inga ordinarie platser återstår att fördela.

14 § De lokala arbetstagarorganisationer som enligt 18 eller 19 § skall utse ledamöter från Sverige får komma överens om att en annan fördelning av de ordinarie platserna skall gälla än den som följer av 13 §. En sådan överenskommelse skall dock så långt det är möjligt säkerställa att arbetstagarna i varje deltagande juridisk person tilldelas en plats.

15 § De extraplatser i förhandlingsdelegationen som enligt 11 § kan komma att tilldelas arbetstagare i Sverige fördelas mellan arbetstagare i svenska deltagande juridiska personer som föreslås upphöra i och med fusionen i fallande ordning efter antalet arbetstagare i de juridiska personerna. Fördelningen sker enbart mellan arbetstagare i deltagande juridiska personer som inte fått någon plats enligt 13 §.

16 § Om fördelningen av antalet platser i förhandlingsdelegationen görs om enligt 12 §, skall även fördelningen enligt 13 och 15 §§ göras om.

17 § Om arbetstagarna i en deltagande juridisk person, berört dotterföretag eller berörd filial i Sverige tilldelats en plats i förhandlingsdelegationen och den deltagande juridiska personen, berörda dotterföretaget eller filialen upphör att vara deltagande eller berört, skall platsen omfördelas även om förhandlingsdelegationens sammansättning inte skall göras om enligt 12 §.

Om det är en ordinarie plats som skall omfördelas enligt första stycket, skall platsen tilldelas arbetstagarna i den deltagande juridiska person, det berörda dotterföretag eller den filial som vid närmast föregående fördelning enligt 13 § stod i tur att få nästa ordinarie plats. Om platsen därigenom skulle tilldelas arbetstagarna i en juridisk person som redan fått en extraplats enligt bestämmelserna i 15 §, skall platsen dock gå vidare till arbetstagarna i den deltagande juridiska person, det dotterföretag eller den filial som därefter står näst i tur.

Om det är en extraplats som skall omfördelas enligt första stycket, skall platsen tilldelas arbetstagarna i den deltagande juridiska person som enligt 15 § stod i tur att få nästa extraplats vid det tidigare förfarandet. Om det inte finns någon sådan deltagande juridisk person skall ingen tilldelas platsen.

Hur ledamöter från Sverige utses

18 § Ledamöter från Sverige i förhandlingsdelegationen utses av den eller de lokala arbetstagarorganisationer i Sverige som är bundna av kollektivavtal i förhållande till de deltagande juridiska personerna, berörda dotterföretagen eller berörda filialerna i Sverige.

Om det finns flera kollektivavtalsbundna lokala arbetstagarorganisationer och dessa inte kommer överens om annat gäller följande ordning för att utse en eller flera ledamöter. Om det är fråga om att utse en ledamot skall denna utses av den lokala arbetstagarorganisation som företräder det största antalet av de kollektivavtalsbundna arbetstagarna i Sverige vid de deltagande juridiska personerna, berörda dotterföretagen och berörda filialerna. Om det är fråga om att utse flera ledamöter skall den ordning gälla för hur arbetstagarrepresentanter utses som finns angiven i 8 § andra och tredje styckena lagen (1987:1245) om styrelserepresentation för de privatanställda.

Lokala arbetstagarorganisationer som tillhör samma huvudorganisation skall anses som en organisation.

Allmän associationsrätt

19 § Om ingen av de deltagande juridiska personerna, berörda dotterföretagen eller berörda filialerna i Sverige är bunden av kollektivavtal i förhållande till någon arbetstagarorganisation, skall ledamöterna från Sverige i förhandlingsdelegationen utses av den lokala arbetstagarorganisation som företräder flest arbetstagare i de deltagande juridiska personerna, berörda dotterföretagen och berörda filialerna i Sverige. Detta gäller dock endast om de lokala arbetstagarorganisationerna inte kommer överens om annat.

Lokala arbetstagarorganisationer som tillhör samma huvudorganisation skall anses som en organisation.

20 § Finns inte sådan organisation som avses i 19 §, utses ledamöterna i förhandlingsdelegationen av arbetstagarna i de deltagande juridiska personerna, berörda dotterföretagen och berörda filialerna i Sverige.

Vilka arbetstagare företräder ledamöterna från Sverige?

21 § En ledamot som utses sedan platsen tilldelats med stöd av bestämmelserna i 13 § företräder arbetstagarna i den deltagande juridiska person, det dotterföretag eller den filial vars arbetstagare tilldelats platsen.

Om flera ledamöter utses för arbetstagarna i en deltagande juridisk person, ett dotterföretag eller en filial med stöd av bestämmelserna i 13 § företräder de, om möjligt, lika många arbetstagare var.

En ledamot som utses sedan platsen tilldelats med stöd av 13 § företräder även arbetstagare i deltagande juridiska personer, dotterföretag och filialer vars arbetstagare inte tilldelats någon plats i förhandlingsdelegationen. Antalet arbetstagare i de deltagande juridiska personer, dotterföretag och filialer vars arbetstagare inte tilldelats någon plats fördelas så jämnt som möjligt mellan de ledamöter som företräder andra arbetstagare.

En ledamot som utses sedan platsen tilldelats med stöd av bestämmelserna i 15 § företräder enbart arbetstagarna i den deltagande juridiska person som föreslås upphöra i och med fusionen.

Förhandlingar

Förhandlingsperiod

22 § Förhandlingarna mellan de deltagande juridiska personerna och arbetstagarnas förhandlingsdelegation om ett avtal om arbetstagarinflytande i europakooperativet skall inledas så snart förhandlingsdelegationen har inrättats och får pågå i högst sex månader efter inrättandet.

Parterna får gemensamt besluta att förlänga förhandlingsperioden till sammanlagt högst ett år.

23 § Om tidsfristen i 9 § överskrids på grund av omständigheter som arbetstagarna ansvarar för skall den förhandlingsperiod som avses i 22 § anses börja löpa när tidsfristen enligt 9 § överskrids.

Avstående från eller avbrytande av förhandlingar

24 § Förhandlingsdelegationen får besluta att avstå från att inleda förhandlingar om ett avtal om arbetstagarinflytande i europakooperativet eller att avbryta pågående sådana förhandlingar. Ett sådant beslut får dock inte fattas om europakooperativet skall bildas genom ombildning och det finns en rätt till medverkan i den deltagande juridiska person som skall ombildas.

Tidigast två år efter ett beslut enligt första stycket, skall en förhandlingsdelegation sammankallas på nytt om det finns en skriftlig begäran från minst tio procent av arbetstagarna i europakooperativet, dess dotterföretag och filialer. Parterna får dock gemensamt besluta att inleda eller återuppta förhandlingarna tidigare.

Information

25 § De deltagande juridiska personerna skall informera förhandlingsdelegationen om förekomsten och omfattningen av arbetstagarinflytande i form av medverkan i de deltagande juridiska personerna samt om planerna för bildandet av europakooperativet och om hur processen med att bilda europakooperativet fortskrider fram till dess att kooperativet registrerats.

Experter

26 § Förhandlingsdelegationen får biträdas av experter som den själv utser. Experterna får på förhandlingsdelegationens begäran närvara vid förhandlingarna med de deltagande juridiska personerna när detta är lämpligt för att främja enhetlighet och konsekvens på europeisk nivå.

Omröstningsregler

27 § Som förhandlingsdelegationens beslut gäller, om inte annat följer av 28 eller 29 §, den mening som stöds av mer än hälften av förhandlingsdelegationens ledamöter om dessa representerar mer än hälften av samtliga arbetstagare i de deltagande juridiska personerna, berörda dotterföretagen och berörda filialerna.

28 § Om ett avtalsförslag skulle leda till att andelen ledamöter som omfattas av rätt till medverkan i europakooperativet blir mindre än vad som tidigare gällt för arbetstagarna i den av de deltagande juridiska personerna med högst andel medverkan, krävs för att avtalet skall godkännas att minst två tredjedelar av de ledamöter som företräder minst två tredjedelar av arbetstagarna i minst två EES-stater röstar för detta. Denna majoritetsregel gäller

– när europakooperativ bildas genom fusion, om arbetstagarinflytande i form av medverkan omfattar minst tjugofem procent av det totala antalet arbetstagare i de deltagande juridiska personerna,
– när europakooperativ bildas på annat sätt än genom fusion eller ombildning, om medverkan omfattar minst femtio procent av det totala antalet arbetstagare i de deltagande juridiska personerna, och
– när arbetstagarinflytande skall fastställas enligt denna lag i fall som avses i 1 § andra stycket.

När europakooperativ bildas genom ombildning gäller 34 §.

29 § För ett beslut att avstå från att inleda förhandlingar eller att avbryta pågående förhandlingar enligt 24 § krävs samma majoritet som anges i 28 § första stycket.

Kostnader

30 § Alla kostnader för förhandlingsdelegationens förhandlingsverksamhet och verksamhet i övrigt skall bäras av de deltagande juridiska personerna i den utsträckning som krävs för att förhandlingsdelegationen skall kunna utföra sina uppgifter på lämpligt sätt.

Avtal om arbetstagarinflytande

Allmän associationsrätt

31 § Ett avtal om arbetstagarinflytande skall vara skriftligt.

Avtalet skall behandla

a) avtalets omfattning,
b) om ett arbetstagarråd skall inrättas eller om en annan ordning för informations- och samrådsförfarande skall gälla,
c) om rätt till medverkan skall finnas eller inte, och
d) avtalets löptid, i vilka fall det bör omförhandlas, hur en omförhandling skall genomföras och vad som skall gälla för det fall omförhandlingar inte leder till något nytt avtal.

32 § Om ett arbetstagarråd skall inrättas skall avtalet behandla

a) arbetstagarrådets sammansättning,
b) arbetstagarrådets uppgifter samt hur information och samråd med arbetstagarrådet skall gå till,
c) hur ofta arbetstagarrådet skall sammanträda, och
d) vilka ekonomiska och materiella resurser som skall ställas till arbetstagarrådets förfogande.

Om en annan ordning för informations- och samrådsförfarande skall gälla, skall det i avtalet regleras hur en sådan ordning skall utformas.

33 § Om rätt till medverkan skall finnas skall avtalet behandla

a) det huvudsakliga innehållet i en ordning för medverkan, inklusive uppgifter om antalet ledamöter som arbetstagarna har rätt att välja, utse, föreslå eller avvisa,
b) vilka förfaranden som skall användas när ledamöterna väljs, utses, föreslås eller avvisas, och
c) ledamöternas rättigheter.

34 § Om ett europakooperativ bildas genom ombildning, skall det i ett avtal om arbetstagarinflytande föreskrivas åtminstone samma nivå för arbetstagarinflytandet som den som finns i den juridiska person som skall ombildas.

Vad som gäller om avtal inte träffas

När reglerna skall tillämpas

35 § Bestämmelserna om arbetstagarråd för information och samråd enligt 39–57 §§ skall tillämpas om

a) parterna är ense om detta, eller
b) ett avtal som uppfyller kraven i denna lag inte har träffats när tidsfristen under vilken förhandlingar kan pågå enligt 22 § har löpt ut.

36 § Bestämmelserna om medverkan i 58–66 §§ skall tillämpas om parterna är överens om det.

Även i fall som avses i 35 § b skall bestämmelserna om medverkan i 58–66 §§ tillämpas när

a) ett europakooperativ bildas genom ombildning,
   – om arbetstagarna hade rätt till medverkan i kooperativet före ombildningen till europakooperativ,
b) ett europakooperativ bildas genom fusion,
   – om minst tjugofem procent av arbetstagarna i de deltagande juridiska personerna hade rätt till medverkan, eller
   – om arbetstagarna i någon av de deltagande juridiska personerna, även om de utgjorde en mindre andel än tjugofem procent av arbetstagarna i dessa juridiska personer, hade rätt till medverkan och förhandlingsdelegationen beslutar att arbetstagarna skall ha rätt till medverkan i europakooperativet,
c) ett europakooperativ bildas på annat sätt än genom fusion eller ombildning
   – om minst femtio procent av arbetstagarna i de deltagande juridiska personerna hade rätt till medverkan, eller
   – om arbetstagarna i någon av de deltagande juridiska personerna, även om de utgjorde en mindre andel än femtio procent av arbetstagarna i dessa juridiska personer, hade rätt till medverkan och förhandlingsdelegationen beslutar att arbetstagarna skall ha rätt till medverkan i europakooperativet, eller
d) arbetstagarinflytande fastställs i fall som avses i 1 § andra stycket
   – om arbetstagarna hade rätt till medverkan i europakooperativet innan lagen blev tillämplig.

37 § Bestämmelserna i 39–66 §§ skall dock inte tillämpas om förhandlingsdelegationen fattat beslut enligt 24 § första stycket att avstå från att inleda eller att avbryta pågående förhandlingar om ett avtal om arbetstagarinflytande. Bestämmelserna skall inte heller tillämpas om avtal inte träffats efter att parterna enligt 24 § andra stycket inlett nya förhandlingar eller återupptagit förhandlingar om ett avtal.

38 § Om bestämmelserna om medverkan i 58–66 §§ skall tillämpas och det i de deltagande juridiska personerna finns mer än en form för medverkan, får förhandlingsdelegationen besluta vilken form som skall införas i europakooperativet.

Om förhandlingsdelegationen inte fattar ett beslut enligt första stycket, får de deltagande juridiska personerna besluta vilken form för medverkan som skall införas i europakooperativet.

Arbetstagarrådets sammansättning m.m.

39 § Arbetstagarna i europakooperativet, dess dotterföretag och filialer i varje EES-stat skall tilldelas en plats i arbetstagarrådet för varje hel eller påbörjad tiondel som de tillsammans utgör av samtliga arbetstagare i europakooperativet, dess dotterföretag och filialer i samtliga EES-stater.

40 § De platser i arbetstagarrådet som tilldelats arbetstagare i Sverige skall fördelas mellan arbetstagarna i europakooperativet, dess dotterföretag och filialer i Sverige med en plats vardera i fallande ordning efter antalet arbetstagare i var och en av dessa, om inte de organisationer som enligt 42 eller 43 § skall utse ledamöterna enas om något annat. Fördelningen upprepas till dess inga platser återstår att fördela.

41 § Ledamöter från Sverige i arbetstagarrådet skall utses bland arbetstagarna i Sverige i europakooperativet, dess dotterföretag och filialer.

42 § Ledamöter från Sverige i arbetstagarrådet utses av den eller de lokala arbetstagarorganisationer i Sverige som är bundna av kollektivavtal i förhållande till europakooperativet, dess dotterföretag eller filialer.

Om det finns flera kollektivavtalsbundna lokala arbetstagarorganisationer och dessa inte kommer överens om annat gäller följande ordning för att utse en eller flera ledamöter. Om det är fråga om att utse en ledamot skall denna utses av den lokala arbetstagarorganisation som företräder det största antalet av de kollektivavtalsbundna arbetstagarna i Sverige vid företagen och filialerna. Om det är fråga om att utse flera ledamöter skall den ordning gälla för hur arbetstagarrepresentanter utses som finns angiven i 8 § andra och tredje styckena lagen (1987:1245) om styrelserepresentation för de privatanställda.

Lokala arbetstagarorganisationer som tillhör samma huvudorganisation skall anses som en organisation.

43 § Om varken europakooperativet, dess dotterföretag eller filialer i Sverige är bundna av kollektivavtal i förhållande till någon arbetstagarorganisation, skall ledamöterna från Sverige utses av den lokala arbetstagarorganisation i Sverige som företräder flest arbetstagare vid företagen och filialerna. Detta gäller dock endast om de lokala arbetstagarorganisationerna inte kommer överens om annat.

Lokala arbetstagarorganisationer som tillhör samma huvudorganisation skall anses som en organisation.

44 § En ledamot från Sverige företräder arbetstagarna i det företag eller den filial vars arbetstagare tilldelats platsen enligt 40 §.

Om flera ledamöter utses för arbetstagarna i ett företag eller en filial företräder de, om möjligt, lika många arbetstagare var.

En ledamot från Sverige företräder även arbetstagare i företag och filialer vars arbetstagare inte tilldelats någon plats vid fördelning enligt 40 §. Antalet arbetstagare i de företag och filialer vars arbetstagare inte tilldelats någon plats fördelas så jämnt som möjligt mellan de ledamöter som företräder andra arbetstagare.

45 § Om inte annat avtalats skall arbetstagarrådet en gång om året pröva om förändringar inom europakooperativet, dess dotterföretag och filialer leder till att arbetstagarrådet skall ges en ny sammansättning varvid 39–44 §§ skall tillämpas.

46 § Arbetstagarrådet skall underrätta europakooperativet om rådets sammansättning.

Arbetstagarrådet fastställer sin egen arbetsordning.

47 § När det är lämpligt med hänsyn till arbetstagarrådets storlek, skall det bland ledamöterna utses ett arbetsutskott bestående av högst tre ledamöter.

Information och samråd

48 § Arbetstagarrådet har rätt till information från och samråd med europakooperativet i frågor som

– rör europakooperativet,
– rör dotterföretag eller filialer belägna i en annan EES-stat än den där europakooperativet har sitt säte, eller
– faller utanför beslutsbefogenheterna för de beslutsfattande organen i en enskild EES-stat.

49 § Information skall ges vid en tidpunkt, på ett sätt och med ett innehåll så att den ger arbetstagarrådet möjlighet att göra en noggrann bedömning av eventuella konsekvenser samt, när det är lämpligt, förbereda samråd med europakooperativet.

Samråd innebär upprättande av en dialog mellan europakooperativet och arbetstagarrådet och skall ske vid en tidpunkt, på ett sätt och med ett innehåll som ger arbetstagarrådet möjlighet att, på grundval av tillhandahållen information, lämna synpunkter på planerade åtgärder så att de kan beaktas i europakooperativets beslutsprocess.

50 § Europakooperativet skall minst en gång om året sammanträffa med arbetstagarrådet och informera och samråda om företagets verksamhetsutveckling och framtidsplaner.

Inför ett sådant möte skall europakooperativet förse arbetstagarrådet med dagordningar för mötena i förvaltnings-, eller i förekommande fall, lednings- och tillsynsorganen, samt kopior av alla handlingar som förelagts föreningsstämman.

Ett sådant möte skall särskilt handla om

a) föreningsstrukturen,
b) den ekonomiska och finansiella situationen,
c) den förväntade utvecklingen av affärsverksamheten och av produktionen och försäljningen,
d) sysselsättningsläget och den förväntade utvecklingen,
e) investeringar,
f) betydande organisationsförändringar,
g) införande av nya arbetsmetoder eller produktionsprocesser,
h) produktionsöverföringar,
i) fusioner,
j) nedläggningar av verksamheter eller betydande nedskärningar av verksamheter,
k) kollektiva uppsägningar, och
l) initiativ som rör företagens sociala ansvar.

51 § Europakooperativet skall, så snart det kan ske och i god tid före beslut, lämna information till arbetstagarrådet om särskilda omständigheter som påverkar arbetstagarnas intressen i betydande utsträckning, särskilt såvitt avser omlokaliseringar, produktionsöverföringar, nedläggning av hela eller delar av verksamheter eller kollektiva uppsägningar.

Om arbetstagarrådet eller arbetsutskottet så begär, skall europakooperativet sammanträffa med rådet eller utskottet för att informera och samråda om sådana särskilda omständigheter som avses i första stycket. I de fall ett möte sker med arbetsutskottet skall de ledamöter som företräder arbetstagare som direkt berörs av åtgärderna också ha rätt att delta.

Om europakooperativet överväger att inte handla i enlighet med den uppfattning som framförts av arbetstagarrådet, skall detta ges tillfälle till ytterligare ett möte med företaget för att försöka nå enighet.

Regler för arbetstagarrådet och arbetsutskottet

52 § Arbetstagarrådet och arbetsutskottet får biträdas av experter som de själva utser.

53 § Arbetstagarrådet och arbetsutskottet har rätt att på europakooperativets bekostnad sammanträda enskilt inför möten med företaget. Därutöver har arbetstagarrådet rätt att på europakooperativets bekostnad sammanträda enskilt ytterligare en gång per år.

54 § Ledamöterna i arbetstagarrådet skall, i den utsträckning det är nödvändigt för att de skall kunna fullgöra sina uppgifter, ha rätt till ledighet för utbildning med bibehållna anställningsförmåner.

55 § Ledamöterna i arbetstagarrådet skall, med beaktande av eventuell tystnadsplikt, underrätta representanter för arbetstagarna i europakooperativet och dess dotterföretag och filialer om innehållet i och resultatet av informations- och samrådsförfarandet.

56 § Fyra år efter det att arbetstagarrådet har inrättats, skall det pröva om förhandlingar skall inledas för att sluta ett avtal som avses i 31–34 §§.

Om förhandlingar inleds skall 22, 24 och 26–33 §§ samt vad som enligt 4 § föreskrivs om lagval för dessa bestämmelser tillämpas. Vad som sägs om de deltagande juridiska personerna skall gälla för europakooperativet. Arbetstagarrådet skall utgöra förhandlingsdelegation. Tidsfristen enligt 22 § skall räknas från det att rådet påkallat förhandling.

Om inget avtal har träffats när tidsfristen enligt 22 § löpt ut, skall reglerna om vad som gäller om avtal inte träffas fortsätta att tillämpas.

Kostnader

57 § Arbetstagarrådets och arbetsutskottets kostnader skall bäras av europakooperativet i den utsträckning som krävs för att rådet och utskottet skall kunna utföra sina uppgifter på lämpligt sätt.

Medverkan

58 § När ett europakooperativ bildas genom ombildning, skall arbetstagarna ha rätt till medverkan i samma omfattning som före ombildningen.

59 § När ett europakooperativ bildas på annat sätt än genom ombildning, skall arbetstagarnas rätt att välja, utse, föreslå eller avvisa ett antal ledamöter i europakooperativets förvaltnings- eller tillsynsorgan motsvara den högsta andel som gällde i någon av de deltagande juridiska personerna före registreringen.

Allmän associationsrätt

När arbetstagarinflytande skall gälla enligt denna lag i fall som avses i 1 § andra stycket, skall arbetstagarnas rätt att välja, utse, föreslå eller avvisa ett antal ledamöter i europakooperativets förvaltnings- eller tillsynsorgan motsvara den andel som gällde i europakooperativet innan lagen blev tillämplig.

60 § Arbetstagarrådet skall besluta hur platser i europakooperativets förvaltnings- eller tillsynsorgan skall fördelas mellan ledamöter som företräder arbetstagare från olika EES-stater. Fördelningen skall ske proportionellt i förhållande till andelen arbetstagare i europakooperativet, dess dotterföretag och filialer i varje EES-stat.

Om inte arbetstagarna i samtliga EES-stater blir representerade vid fördelningen enligt första stycket, skall en plats undantas från den proportionella fördelningen. Den undantagna platsen skall tilldelas arbetstagarna i den EES-stat där europakooperativet skall ha sitt säte. Om dessa arbetstagare redan är representerade skall platsen i stället tilldelas arbetstagarna i den EES-stat som har flest arbetstagare av dem som blivit utan representation.

61 § Arbetstagarrådet skall utse ledamöter till de platser i förvaltnings- eller tillsynsorganet som fördelats mellan arbetstagarna i olika EES-stater enligt 60 §. Om en EES-stat har en nationell ordning för val av arbetstagarledamöter till förvaltnings- eller tillsynsorgan, skall i stället den ordningen tillämpas för val av ledamöter till platser som tilldelats arbetstagare från den staten.

62 § Ledamöter till de platser i förvaltnings- eller tillsynsorganet som tilldelats arbetstagare i Sverige utses av lokala arbetstagarorganisationer enligt 42 eller 43 §. Organisationerna får enas om att överlåta sin rätt att utse ledamöter till arbetstagarrådet.

63 § Den som utser arbetstagarledamöter till förvaltnings- eller tillsynsorganet enligt 61 och 62 §§ skall bestämma mandatperiodens längd.

64 § När arbetstagarnas medverkan består i en rätt att föreslå eller avvisa ledamöter till förvaltnings- eller tillsynsorganet, bestämmer arbetstagarrådet vilka kandidater som skall föreslås eller avvisas.

65 § Arbetstagarrepresentanter i förvaltnings- eller tillsynsorganet skall ha samma rättigheter och skyldigheter som de ledamöter som företräder kooperativets medlemmar.

Arbetstagarrepresentanterna får dock inte delta i behandlingen av frågor som rör kollektivavtal eller stridsåtgärder eller av andra frågor där arbetstagarrådet eller en arbetstagarorganisation har ett väsentligt intresse som kan strida mot europakooperativets.

66 § En av arbetstagarrepresentanterna får närvara och delta i överläggningarna när ett ärende, som senare skall avgöras i europakooperativets förvaltnings- eller tillsynsorgan, förbereds av därtill särskilt utsedda ledamöter i förvaltnings- eller tillsynsorganet eller befattningshavare i företaget.

Stämmomedverkan

67 § Ledamöter till de platser i föreningsstämma eller annan stämma som tilldelats arbetstagare i Sverige utses av lokala arbetstagarorganisationer enligt 42 eller 43 §. Organisationerna får enas om att överlåta sin rätt att utse ledamöter till arbetstagarrådet.

68 § Den som utser ledamöter till föreningsstämma eller annan stämma enligt 67 § skall bestämma mandattidens längd, om inte något annat följer av europakooperativets stadgar.

Övriga bestämmelser

69 § Arbetstagarnas förhandlingsdelegation och ett arbetstagarråd kan förvärva rättigheter och ikläda sig skyldigheter samt föra talan inför domstolar och andra myndigheter.

När ett arbetstagarråd inrättats övertar det alla rättigheter och skyldigheter från förhandlingsdelegationen och inträder som part i ett avtal om arbetstagarinflytande i europakooperativet.

Skydd för arbetstagarrepresentanter

70 § Bestämmelserna i 3 § första stycket, 4 § och 6–8 §§ lagen (1974:358) om facklig förtroendemans ställning på arbetsplatsen skall gälla på motsvarande sätt för arbetstagarrepresentanter som vanligtvis utför sitt arbete i Sverige och utför uppgifter eller utses enligt denna lag.

Tystnadsplikt

71 § De deltagande juridiska personerna eller europakooperativet får besluta om tystnadsplikt för ledamöter i förhandlingsdelegationen eller arbetstagarrådet samt för de experter som biträder dessa organ, om det är nödvändigt med hänsyn till företagets bästa. Europakooperativet får av samma skäl besluta om tystnadsplikt även för övriga arbetstagarrepresentanter som fullgör uppgifter inom ett informations- och samrådsförfarande enligt denna lag.

Den som har fått information under tystnadsplikt får trots tystnadsplikten föra informationen vidare till andra ledamöter i samma förhandlingsdelegation eller arbetstagarråd och deras experter. Rätten att föra informationen vidare gäller endast om uppgiftslämnaren underrättar mottagaren om tystnadsplikten. I sådant fall gäller tystnadsplikten även för mottagaren.

Tystnadsplikten skall fortsätta att gälla även efter det att uppdraget som ledamot, annan arbetstagarrepresentant eller expert upphört.

Missbruk av förfarandet

72 § Reglerna om europakooperativ får inte tillämpas i syfte att frånta eller förvägra arbetstagarna deras rätt till arbetstagarinflytande.

Om väsentliga förändringar i europakooperativet, dess dotterföretag eller filialer inträffar inom ett år från det att europakooperativet har registrerats och är sådana att arbetstagarna skulle ha fått ett mer omfattande inflytande om förändringarna gjorts före registreringen av europakooperativet, skall förändringarna anses gjorda i syfte att frånta eller förvägra arbetstagarna deras rätt till arbetstagarinflytande, om inte företaget visar andra skäl för förändringarna.

Skadestånd

73 § Den som bryter mot denna lag, mot ett avtal enligt lagen eller mot tystnadsplikt som avses i denna lag skall ersätta uppkommen skada i enlighet med bestämmelserna i 55 och 56 §§, 57 § andra stycket, 60 § första stycket samt 61 och 62 §§ lagen (1976:580) om medbestämmande i arbetslivet.

Vid tillämpningen av dessa bestämmelser skall vad som där sägs om arbetsgivare gälla även för europakooperativ och deltagande juridisk person samt vad som sägs om arbetstagarorganisation gälla även för arbetstagarråd, arbetstagarnas förhandlingsdelegation och andra organ för information och samråd.

En arbetstagare eller en arbetstagarorganisation kan dock inte med stöd av denna lag kräva skadestånd av en annan arbetstagare eller arbetstagarorganisation.

Rättegång

74 § Mål om tillämpningen av denna lag ska, i den mån tvisten avser förhållandet mellan arbetsgivare och arbetstagare, handläggas enligt lagen (1974:371) om rättegången i arbetstvister. I ett sådant fall ska Arbetsdomstolen vara första domstol.

Vid tillämpningen av lagen om rättegången i arbetstvister ska det som sägs där om arbetsgivare gälla även för europakooperativ och deltagande juridisk person samt det som sägs om arbetstagarorganisation gälla även för arbetstagarnas förhandlingsdelegation, arbetstagarråd och andra organ för information och samråd. Det som sägs där om kollektivavtal ska gälla även för sådana avtal som avses i denna lag.

Mål om tillåtligheten av tystnadsplikt ska handläggas skyndsamt. *Lag (2011:430)*

75 § När någon vill yrka skadestånd enligt denna lag, gäller i tillämpliga delar vad som sägs i 64, 65 och 68 §§ lagen (1976:580) om medbestämmande i arbetslivet. Vid tillämpningen av 64 § skall europakooperativ, deltagande juridisk person, arbetstagarnas förhandlingsdelegation samt arbetstagarrådet och andra organ för information och samråd anses ha förhandlingsrätt enligt 10 § lagen om medbestämmande i arbetslivet. Den tid enligt 65 § inom vilken talan senast skall väckas, skall dock vara åtta månader.

Allmän associationsrätt

Propositioner

SFS 2006:477	*SFS 2008:17*	*SFS 2011:430*
Prop. 2005/06:170	Prop. 2007/08:20	Prop. 2010/11:60

Lag (1992:160) om utländska filialer m.m.

(senast ändrad genom SFS 2017:439)

Allmänna bestämmelser 1430
Verksamhet genom filial 1431
Firma 1431
Verkställande direktör 1432
Bokföring och revision 1432
Registrering av filial 1433
Avregistrering 1434
Kungörande av uppgifter i registret 1435
Verksamhet genom föreståndare 1435
Bokföring för vissa fall 1435
Överklagande 1435
Avgifter 1436
Straff och vite 1436
Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser 1436
Propositioner 1436

Allmänna bestämmelser

1 § Denna lag gäller formerna för näringsverksamhet som bedrivs i Sverige av utländska företag och utomlands bosatta svenska eller utländska medborgare.

För verksamhet som omfattas av lagen gäller även andra föreskrifter om näringsverksamhet i Sverige.

Lagen gäller inte europeiska ekonomiska intressegrupperingar. *Lag (1994:1929)*

2 § Ett utländskt företag ska bedriva sin näringsverksamhet i Sverige genom
1. ett avdelningskontor med självständig förvaltning (filial),
2. ett svenskt dotterföretag, eller
3. en agentur med verksamhet i Sverige.

Första stycket gäller inte om näringsverksamheten omfattas av bestämmelserna om fri rörlighet för varor och tjänster i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt eller motsvarande bestämmelser i avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES).

För näringsverksamhet som bedrivs i Sverige av svenska eller utländska medborgare som är bosatta utanför EES ska det finnas en i Sverige bosatt föreståndare med ansvar för den här bedrivna verksamheten. *Lag (2011:722)*

2 a § Regeringen får för en viss typ av näringsverksamhet meddela föreskrifter om undantag från kraven i 2 § första stycket 1 och tredje stycket på filial eller föreståndare, om en filial eller en föreståndare inte bedöms nödvändig för att tillgodose syftet med denna lag.

Om det finns särskilda skäl, får regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer, i ett enskilt fall besluta om undantag från krav på filial eller föreståndare.
Lag (2011:722)

3 § Om rätt för vissa utländska företag att driva verksamhet i Sverige finns särskilda bestämmelser, nämligen
1. för kreditinstitut 4 kap. 1, 2 och 4–6 §§ lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse,
2. för värdepappersföretag 4 kap. 1 och 4 §§ lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden,
3. för finansiella institut 4 kap. 3 § lagen om bank- och finansieringsrörelse,

4. för utländska försäkringsgivare lagen (1998:293) om utländska försäkringsgivares och tjänstepensionsinstituts verksamhet i Sverige,
5. för börser och clearingorganisationer 12 kap. 9 § och 19 kap. 12 § lagen om värdepappersmarknaden,
6. för förvaltningsbolag och fondföretag 1 kap. 6–7, 10 och 11 §§ lagen (2004:46) om värdepappersfonder,
7. för utgivare av elektroniska pengar 3 kap. 26–28 §§ lagen (2011:755) om elektroniska pengar,
8. för företag som driver inlåningsverksamhet 2 § lagen (2004:299) om inlåningsverksamhet,
9. för utländska försäkringsförmedlare 3 kap. lagen (2005:405) om försäkringsförmedling,
10. för företag som tillhandahåller betaltjänster 3 kap. 26 och 27 §§ lagen (2010:751) om betaltjänster,
11. för utländska AIF-förvaltare 5 kap. lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder,
12. för företag som driver verksamhet med konsumentkrediter 2 och 8 §§ lagen (2014:275) om viss verksamhet med konsumentkrediter, och
13. för företag som driver verksamhet med bostadskrediter 2 kap. 7 § och 3 kap. 6 och 7 §§ lagen (2016:1024) om verksamhet med bostadskrediter. *Lag (2016:1026)*

4 § Utländska företag och utomlands bosatta utländska medborgare skall anses som svenska rättssubjekt vid bedömning av om de i ett rättsförhållande, som gäller av dem i Sverige bedriven näringsverksamhet, lyder under svensk lag och av om de i ett sådant rättsförhållande är skyldiga att svara inför svensk domstol eller underkasta sig svensk myndighets avgörande.

Vid tillämpning av växellagen (1932:130) och checklagen (1932:131) anses dock utländska företag och utländska medborgare som anges i första stycket som utländska rättssubjekt.

Verksamhet genom filial

Firma

5 § Det utländska företagets verksamhet genom filial i Sverige ska drivas under firma, som innehåller ordet filial.

Firman ska tydligt skilja sig från andra bestående firmor som tidigare införts i aktiebolagsregistret eller filialregistret. Firman för ett utländskt bankföretags filial ska dessutom innehålla ordet bank. För registrering av en filials firma gäller i övrigt vad som föreskrivs i firmalagen (1974:156). *Lag (2011:722)*

Allmän associationsrätt

5 a § Filialens brev, fakturor, orderblanketter och webbplatser ska innehålla uppgift om det utländska företagets rättsliga form och säte, det utländska register där företaget är registrerat, företagets nummer i detta register samt filialens firma och organisationsnummer enligt lagen (1974:174) om identitetsbeteckning för juridiska personer m.fl. och det svenska register där filialen är registrerad.

Om det finns särskilda skäl, får registreringsmyndigheten tillåta att en filial inte lämnar uppgift om sin firma på sina webbplatser. Ett sådant tillstånd ska begränsas till viss tid och får förenas med villkor. *Lag (2011:722)*

6 § Firman tecknas av verkställande direktören. För ett utländskt bankföretags filial skall firman i stället tecknas av två eller flera personer i förening.

7 § Om förbud mot användning av firma och om hävande av firmaregistrering finns bestämmelser i firmalagen (1974:156).

Anser någon i annat fall än som avses i första stycket att han lider skada av registrering som gjorts i filialregistret, får han hos domstol föra talan om registreringens hävande och om skadestånd.

Verkställande direktör

8 § Filialen ska stå under ledning av en verkställande direktör. Dessutom får en eller flera vice verkställande direktörer utses.

Vad som sägs i denna lag om verkställande direktör gäller också vice verkställande direktör. *Lag (2011:722)*

9 § Verkställande direktören ska vara bosatt inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, om inte regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer i ett enskilt fall beslutar annat.

Den som är underårig eller i konkurs eller som har förvaltare enligt 11 kap. 7 § föräldrabalken får inte vara verkställande direktör och får inte heller teckna firman för ett utländskt bankföretags filial. Att detsamma gäller den som har näringsförbud följer av 11 § lagen (2014:836) om näringsförbud. *Lag (2014:842)*

10 § Verkställande direktören är ansvarig för filialens verksamhet. Det utländska företaget ska utfärda fullmakt för verkställande direktören att i alla frågor, som rör verksamheten i Sverige, handla på det utländska företagets vägnar samt mottaga stämning för det utländska företaget och själv eller genom annan tala och svara för detta.

Om verkställande direktören inte är bosatt inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, ska det utländska företaget bemyndiga och till registreringsmyndigheten anmäla en person som är bosatt i Sverige att på det utländska företagets vägnar ta emot delgivning. Ett sådant bemyndigande får inte lämnas till någon som är underårig eller som har förvaltare enligt 11 kap. 7 § föräldrabalken.

Om det finns särskilda skäl, får regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer, i ett enskilt fall besluta om undantag i fråga om fullmaktens innehåll för filial till utländskt bankföretag. *Lag (2011:722)*

Bokföring och revision

11 § I bokföringslagen (1999:1078) finns bestämmelser om bokföringsskyldighet för utländska juridiska personer som ska bedriva sin näringsverksamhet i Sverige genom filial. *Lag (2017:439)*

12 § Den verkställande direktörens förvaltning och filialens räkenskaper ska granskas av minst en auktoriserad revisor eller godkänd revisor, om verksamheten i Sverige uppfyller mer än ett av de villkor som anges i 2 § andra stycket revisionslagen (1999:1079).

Förvaltningen och räkenskaperna ska, även om villkoren i första stycket inte är uppfyllda, granskas av minst en revisor, om verksamheten omfattas av

- lagen (1998:293) om utländska försäkringsgivares och tjänstepensionsinstituts verksamhet i Sverige,
- lagen (2004:46) om värdepappersfonder,
- lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse,
- lagen (2004:299) om inlåningsverksamhet,
- lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden,
- lagen (2010:751) om betaltjänster,
- lagen (2011:755) om elektroniska pengar, eller
- lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder.

I fall som avses i andra stycket ska revisorn ha den kompetens som enligt lag gäller för revisorn i ett svenskt företag av motsvarande slag som driver angiven verksamhet.

Till revisor får även utses ett registrerat revisionsbolag. Dessutom får en eller flera revisorssuppleanter utses.

Verkställande direktören ska se till att en revisor utses och att denne inom tre månader efter räkenskapsårets slut för granskning får redovisningshandlingarna i original eller bestyrkt kopia. *Lag (2013:565)*

13 § Verkställande direktören ska varje år till registreringsmyndigheten ge in en bestyrkt kopia av
1. filialens redovisningshandlingar och revisionsberättelse för det senaste räkenskapsåret,
2. motsvarande handlingar för företaget i dess helhet, om de gjorts offentliga i företagets hemland.

Första stycket 1 gäller inte, om företaget lyder under lagstiftningen i en stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och
1. har en rättslig form som är jämförbar med aktiebolaget,
2. är ett kreditinstitut, betalningsinstitut eller värdepappersbolag av motsvarande slag som de företag som omfattas av lagen (1995:1559) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag,
3. är ett försäkringsföretag av motsvarande slag som de företag som omfattas av lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag, eller
4. är ett europakooperativ.

Handlingar som avses i första stycket ska ges in inom tre månader efter det att det utländska företagets redovisningshandlingar och revisionsberättelse lades fram för företagets delägare, dock senast sju månader från det att filialens räkenskapsår gick ut. Handlingarna ska vara upprättade på eller översatta till svenska.

Med en bestyrkt kopia jämställs vid tillämpningen av denna lag ett elektroniskt original. *Lag (2010:755)*

13 a § Handlingar som avses i 13 § får överföras elektroniskt till registreringsmyndigheten.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddelar närmare föreskrifter om
1. elektronisk överföring till registreringsmyndigheten av sådana handlingar som avses i 13 §, och
2. bestyrkande av att en elektronisk kopia överensstämmer med originalet. *Lag (2008:96)*

14 § För filialens revision gäller, utöver 12 och 13 §§, i tillämpliga delar detsamma som för ett svenskt företag av motsvarande slag. *Lag (2017:439)*

14 a § har upphävts genom lag (2017:439).

14 b § Bestämmelserna i 12 och 14 §§ ska tillämpas även på verksamhet som avser skadeförsäkring eller återförsäkring av skadeförsäkring och som bedrivs genom en sådan generalagent eller generalrepresentation som avses i 1 kap. 9 eller 12 § lagen (1998:293) om utländska försäkringsgivares och tjänstepensionsinstituts verksamhet i Sverige, under förutsättning att verksamheten bedrivs från ett sådant fast driftställe som avses i 2 kap. 29 § inkomstskattelagen (1999:1229).

Allmän associationsrätt

I fall som avses i första stycket ska
1. ett skadeförsäkringsföretag som bedriver sin verksamhet genom generalrepresentation anses utgöra en självständig filial i förhållande till ett annat skadeförsäkringsföretag som bedriver verksamhet genom samma generalrepresentation, och
2. den som är företrädare för verksamheten enligt 1 kap. 8 § andra stycket lagen om utländska försäkringsgivares och tjänstepensionsinstituts verksamhet i Sverige, eller den som på motsvarande sätt företräder en återförsäkringsrörelse, anses som verkställande direktör. *Lag (2017:439)*

Registrering av filial

15 § Den som utsetts till verkställande direktör enligt 8 § ska göra anmälan om filialen till registreringsmyndigheten som för ett filialregister för registreringar enligt denna lag och, i fråga om filialer till utländska bankföretag, ett bankregister enligt 13 kap. 1 § lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse. När det i denna lag hänvisas till filialre-

gistret ska hänvisningen beträffande filialer till utländska bankföretag i stället avse bankregistret.

Verkställande direktören ska också till registreringsmyndigheten snarast anmäla ändringar i de uppgifter som anmälts för registrering. Anmälan ska även göras, om det utländska företaget är föremål för ackord eller liknande förfarande.

Anmälan om ändring av huvudansvarig revisor i revisionsbolag samt om ändring av postadress för revisor och särskild delgivningsmottagare får göras även av den som anmälan gäller.

Näringsverksamheten får påbörjas när anmälan enligt första stycket har skett.
Lag (2011:722)

16 § Om den som gjort anmälan för registrering inte har följt vad som föreskrivits om anmälan eller om det finns något annat hinder mot registrering på grund av denna lag eller någon annan författning, skall den som gjort anmälan föreläggas att inom viss tid avge yttrande eller vidta rättelse.

Följs inte föreläggandet, skall anmälan avskrivas. Underrättelse om att detta kan ske skall tas in i föreläggandet.

Föreligger även efter det att yttrande har avgetts hinder mot registrering och har den som gjort anmälan haft tillfälle att yttra sig över hindret, skall registrering vägras, om det inte finns anledning att utfärda ett nytt föreläggande.

17 § Om anmälningsskyldigheten fullgjorts och något hinder inte finns på grund av denna lag eller någon annan författning, skall den anmälda filialen registreras i filialregistret.

Avregistrering

18 § Filialen skall på anmälan avföras ur registret (avregistreras), om

1. det utländska företaget träder i likvidation eller försätts i konkurs eller om av annat skäl företagets eller filialens verksamhet skall upphöra enligt lagen i företagets hemland,
2. av annat skäl det utländska företagets eller filialens verksamhet skall upphöra enligt beslut av företaget,
3. filialen saknar behörig verkställande direktör eller i fall som anges i 10 § andra stycket till registret anmäld person med behörighet att ta emot delgivning och denna brist inte avhjälps utan dröjsmål, eller
4. vid försök till utmätning av företagets tillgångar i Sverige för fordran, som grundar sig på filialens verksamhet, borgenären inte fått full betalning och fordringen inte heller därefter har betalats. *Lag (1992:1243)*

19 § Om ett sådant förhållande som avses i 18 § 1 eller 2 inträder, ska verkställande direktören snarast anmäla detta till registreringsmyndigheten. Anmälan kan också göras av annan behörig ställföreträdare för det utländska företaget eller, när det utländska företaget har försatts i konkurs, av konkursförvaltaren. Anmälan om likvidation ska innehålla uppgift om namn, personnummer och postadress för likvidator och om omfattningen av dennes behörighet.

I fall som avses i 18 § 3 kan anmälan göras av den vars rätt är beroende av att det finns någon med behörighet att företräda filialen och, i fall som avses i 18 § 4, av borgenären.
Lag (2011:722)

20 § Registreringsmyndigheten kan även utan anmälan avregistrera filialen, om det klarläggs att företaget eller filialen har upphört med sin verksamhet eller att sådant fall som avses i 18 § 3 föreligger, eller om handlingar enligt 13 § inte sänts in till registreringsmyndigheten för något av de två senaste räkenskapsåren.

21 § Sker avregistrering, får det utländska företaget inte driva verksamhet i Sverige genom filialen.

För avveckling av filialens verksamhet får anstånd medges med avregistreringen. Under avvecklingstiden skall firman tecknas med tillägg av orden ”under avveckling”.

21 a § Registreringsmyndigheten ska stryka en person som är verkställande direktör eller, i fråga om ett utländskt bankföretags filial, firmatecknare från filial- eller bankregistret om denne har
1. försatts i konkurs,
2. fått förvaltare enligt 11 kap. 7 § föräldrabalken, eller
3. fått näringsförbud.

Registreringsmyndigheten ska även stryka en person från filial- eller bankregistret
1. om denne är behörig att ta emot delgivning enligt 10 § andra stycket och har fått förvaltare enligt 11 kap. 7 § föräldrabalken, eller
2. om godkännandet eller auktorisationen för en revisor har upphört att gälla.
Lag (2011:722)

21 b § Avregistrering enligt 21 a § ska ske omedelbart
1. vid beslut om konkurs,
2. vid beslut om tillfälligt näringsförbud, eller
3. om det i samband med ett beslut att avslå ansökan om fortsatt godkännande eller auktorisation av revisor eller ett beslut att upphäva godkännande eller auktorisation av revisor har bestämts att beslutet ska gälla omedelbart.

I övrigt ska avregistrering ske när beslutet har vunnit laga kraft. *Lag (2011:722)*

Kungörande av uppgifter i registret

22 § Registreringsmyndigheten skall utan dröjsmål i Post- och Inrikes Tidningar kungöra vad som förs in i filialregistret. En kungörelse som avser ändring i ett förhållande som tidigare har förts in i registret skall endast ange ändringens art.

När redovisningshandlingar som avses i 13 § första stycket 2 har kommit in till registreringsmyndigheten, skall myndigheten kungöra detta i en tidning som myndigheten ger ut.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela närmare föreskrifter om sådan kungörelse. *Lag (1995:1558)*

23 § Det som enligt denna lag har förts in i filialregistret och kungjorts i Post- och Inrikes Tidningar skall anses ha kommit till tredje mans kännedom, om det inte av omständigheterna framgår att han varken kände till eller hade bort känna till det som kungjorts.

Verksamhet genom föreståndare

Allmän associationsrätt

24 § Den som är underårig eller i konkurs eller som har förvaltare enligt 11 kap. 7 § föräldrabalken får inte vara föreståndare enligt 2 § andra stycket. Att detsamma gäller den som har näringsförbud följer av 11 § lagen (2014:836) om näringsförbud.

Näringsidkaren ska utfärda fullmakt för föreståndare att i alla frågor, som rör verksamheten i Sverige, handla på näringsidkarens vägnar samt ta emot stämning för näringsidkaren och själv eller genom annan tala och svara för denne. *Lag (2014:842)*

25 § Skriftlig anmälan om vem som är föreståndare och fullmakt för denne skall ges in till registreringsmyndigheten. *Lag (2003:869)*

Bokföring för vissa fall

26 § I bokföringslagen (1999:1078) finns bestämmelser om bokföringsskyldighet för utomlands bosatta fysiska personer som bedriver näringsverksamhet i Sverige.
Lag (2017:439)

Överklagande

27 § En förvaltningsmyndighets beslut enligt denna lag får överklagas till allmän förvaltningsdomstol. En förvaltningsmyndighets beslut att vägra registrering av en firma överklagas dock till Patent- och marknadsdomstolen.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten. *Lag (2016:208)*

Avgifter

28 § Föreskrifter om avgifter i registreringsärenden enligt denna lag meddelas av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer.

Straff och vite

29 § Till böter döms
1. den som för ett utländskt företags räkning driver eller förestår näringsverksamhet i Sverige utan att verkställande direktör utsetts enligt 8 § första stycket och 9 §,
2. den som, när föreståndare krävs enligt 2 § andra stycket, driver eller förestår näringsverksamhet i Sverige utan att anmälan har skett eller fullmakt ingetts enligt 25 §.

29 a § har upphävts genom lag (2013:434).

30 § Registreringsmyndigheten får vid vite förelägga verkställande direktören för filial att fullgöra skyldighet att
1. göra anmälan enligt 15 § eller 19 § första stycket,
2. sända in handlingar enligt 13 § inom där föreskriven tid,
3. lämna uppgift enligt 5 a §.

Fråga om utdömande av viten prövas av registreringsmyndigheten. *Lag (1995:1558)*

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

2016:208

1. Denna lag träder i kraft den 1 september 2016.
2. Äldre bestämmelser gäller fortfarande för mål som har inletts i allmän förvaltningsdomstol före ikraftträdandet.

2016:1026

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2017.

2017:439

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2017.

Propositioner

SFS 1992:160 Prop. 1991/92:88	*SFS 1992:560* Prop. 1991/92:113	*SFS 1992:1243* Prop. 1992/93:68	*SFS 1992:1324* Prop.1992/93:90
SFS 1993:1311 Prop. 1992/93:257	*SFS 1993:1646* Prop. saknas	*SFS 1994:1929* Prop. 1994/95:68	*SFS 1994:2016* Prop. 1994/95:50
SFS 1995:88 Prop. 1994/95:27	*SFS 1995:538* Prop. 1994/95:152	*SFS 1995:1558* Prop. 1995/96:10	*SFS 1997:461* Prop. 1996/97:114
SFS 1998:295 Prop. 1997/98:141	*SFS 1998:1493* Prop. 1997/98:160	*SFS 1999:397* Prop. 1998/99:87	*SFS 1999:1100* Prop. 1998/99:130
SFS 2001:1187 Prop. 2001/02:42	*SFS 2002:156* Prop. 2001/02:85	*SFS 2003:869* Prop. 2002/03:147	*SFS 2004:57* Prop. 2002/03:150
SFS 2004:310 Prop. 2002/03:139 Prop. 2003/04:34	*SFS 2005:408* Prop. 2004/05:133	*SFS 2005:1128* Prop. 2004/05:165	*SFS 2006:604* Prop. 2005/06:150
SFS 2007:536 Prop. 2006/07:115	*SFS 2008:96* Prop. 2007/08:45	*SFS 2009:1083* Prop. 2008/09:187	*SFS 2010:755* Prop. 2009/10:220
SFS 2010:845 Prop. 2009/10:204	*SFS 2010:846* Prop. 2009/10:220	*SFS 2010:1522* Prop. 2009/10:235	*SFS 2010:1864* Prop. 2010/11:23
SFS 2011:722 Prop. 2010/11:87	*SFS 2011:763* Prop. 2010/11:124	*SFS 2013:434* Prop. 2012/13:74	*SFS 2013:565* Prop. 2012/13:155
SFS 2014:280 Prop. 2013/14:107	*SFS 2014:842* Prop. 2013/14:215	*SFS 2016:48* Prop. 2015/16:10	*SFS 2016:208* Prop. 2015/16:57
SFS 2016:1026 Prop. 2015/16:197	*SFS 2017:439* Prop. 2016/17:149		

Förordning (1992:308) om utländska filialer m.m.

(senast ändrad genom SFS 2017:440)

Inledande bestämmelser 1437
Registreringsförfarandet 1437
Filialregistret 1439
Kungörande av uppgifter i registret 1440
Handläggning av ärende om registrering av filial eller anmälan av föreståndare 1440
Prövning av vissa frågor 1441
Elektronisk ingivning 1441
Bemyndigande 1441
Avgifter 1441
Underrättelser 1442
Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser 1442

Inledande bestämmelser

1 § En anmälan för registrering av en filial enligt lagen (1992:160) om utländska filialer m.m. ska göras skriftligen hos Bolagsverket (registreringsmyndigheten). Anmälan ska vara undertecknad av verkställande direktören.

En anmälan får överföras elektroniskt till registreringsmyndigheten och ska i så fall vara undertecknad med en elektronisk underskrift. Registreringsmyndigheten får meddela föreskrifter om sådan överföring och underskrift. *Förordning (2016:582)*

2 § En anmälan om föreståndare enligt lagen (1992:160) om utländska filialer m.m. ska göras skriftligen hos registreringsmyndigheten. Anmälan ska vara undertecknad av näringsidkaren.

Anmälan får överföras elektroniskt till registreringsmyndigheten och ska i så fall vara undertecknad med en elektronisk underskrift. Registreringsmyndigheten får meddela föreskrifter om sådan underskrift. *Förordning (2016:582)*

3 § Byggentreprenad som drivs under högst ett år av ett utländskt företag som är etablerat utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) eller av en svensk eller utländsk medborgare som är bosatt utanför EES omfattas inte av kravet på filial eller föreståndare. *Förordning (2011:724)*

Allmän associationsrätt

Registreringsförfarandet

4 § En anmälan för registrering av en filial ska ange

1. det utländska företagets firma, rättsliga form, nationalitet, säte och adress samt filialens firma,
2. företagets och filialens verksamhet angiven till sin art,
3. filialens postadress,
4. namn, personnummer eller, om sådant saknas, födelsedatum, samt postadress för personer som fått bemyndigande enligt 10 § andra stycket lagen (1992:160) om utländska filialer m.m., för filialens verkställande direktör och revisor, för vice verkställande direktör och revisorssuppleant, om sådan blivit utsedd, samt för firmatecknare, om det utländska företaget är ett bankföretag,
5. hemvist för verkställande direktören om postadressen avviker från hemvistet,
6. den som är huvudansvarig för revisionen om revisionsbolag blivit utsett,
7. företagets och filialens räkenskapsår,
8. uppgift om det utländska register där företaget är registrerat, och
9. uppgift om företagets organisationsnummer i det utländska registret.

Anmälan ska även innehålla
1. en försäkran på heder och samvete om att filialens verkställande direktör inte är i konkurs, eller har förvaltare enligt 11 kap. 7 § föräldrabalken,
2. en försäkran på heder och samvete om att firmatecknare inte är i konkurs, eller har förvaltare enligt 11 kap. 7 § föräldrabalken, om anmälan avser en bankfilial,
3. en försäkran på heder och samvete om att personer som har fått bemyndigande enligt 10 § andra stycket lagen om utländska filialer m.m. inte har förvaltare enligt 11 kap. 7 § föräldrabalken,
4. en försäkran på heder och samvete om att revisorerna uppfyller de krav som enligt revisorslagen (2001:883) uppställs för auktoriserad respektive godkänd revisor, och
5. en försäkran på heder och samvete att de personer som avses i första stycket 4 har åtagit sig uppdragen.

När anmälan ges in ska avgift enligt 20 § betalas. *Förordning (2011:724)*

5 § Tillsammans med anmälan för registrering ska inges
1. bevis att företaget är behörigen bildat och registrerat,
2. kopia av bolagsordning, stadgar eller motsvarande handling som gäller för företaget,
3. kopia av företagets och i förekommande fall moderföretagets årsredovisningshandlingar för de två senaste räkenskapsåren,
4. bevis att företaget inte är i konkurs,
5. bestyrkt kopia av sådan fullmakt för verkställande direktören som avses i 10 § första stycket lagen (1992:160) om utländska filialer m.m., och
6. kopia av tillstånd från Finansinspektionen om att få driva bankrörelse från filial i Sverige, om filialen är en bankfilial till ett utländskt kreditinstitut med säte utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES).

Om den som anmäls som verkställande direktör, vice verkställande direktör eller, om det utländska bolaget är ett bankföretag, firmatecknare inte är folkbokförd i Sverige, ska det vid anmälan ges in en kopia av passhandling eller annan identitetshandling som avser den anmälde. Bolagsverket får kräva in ytterligare handlingar om det behövs för att säkerställa den anmäldes identitet. *Förordning (2011:105)*

6 § Bestämmelserna i 4 § gäller i tillämpliga delar även sådan anmälan enligt lagen (1992:160) om utländska filialer m.m. som görs efter det att en filial har registrerats. Om anmälan avser mer än en ändring av adress eller hemvist, ska det förhållande som anmäls styrkas med kopia av protokoll, skriftlig förklaring av det utländska företaget eller annan handling. Vid anmälan om att en ny verkställande direktör, vice verkställande direktör eller sådan bemyndigad person som avses i 10 § andra stycket lagen om utländska filialer m.m. blivit utsedd ska iakttas vad som sägs i 4 § första stycket 4 och 5 och andra stycket samt 5 § 5. *Förordning (2011:105)*

7 § När ansökan görs av annat utländskt företag än ett aktiebolag eller en ekonomisk förening, gäller bestämmelserna i 4 § i tillämpliga delar.

8 § En anmälan om föreståndare ska ange
1. näringsverksamhetens art och den kommun där verksamheten ska bedrivas, och
2. föreståndarens namn, personnummer och postadress. Föreståndarens hemvist ska anges om postadressen avviker från hemvistet.

Anmälan ska även innehålla en försäkran på heder och samvete om att föreståndaren har åtagit sig uppdraget och att han eller hon inte är i konkurs eller har förvaltare enligt 11 kap. 7 § föräldrabalken. *Förordning (2008:109)*

9 § Tillsammans med anmälan om föreståndare ska det ges in en bestyrkt kopia av sådan fullmakt som avses i 24 § andra stycket lagen (1992:160) om utländska filialer m.m.
Förordning (2008:109)

10 § Vid anmälan om att en ny föreståndare blivit utsedd skall iakttas vad som sägs i 8 § första stycket 2 och andra stycket samt 9 §.

11 § har upphävts genom förordning (2008:109).

12 § Om dokument som avses i 5 § 1, 2 eller 3 är avfattade på ett främmande språk, får registreringsmyndigheten begära att sökanden ger in en översättning till svenska av innehållet i dokumenten. Myndigheten får inte begära att en sådan översättning ska vara auktoriserad. *Förordning (2011:724)*

12 a § En försäkran på heder och samvete enligt denna förordning får undertecknas med elektronisk underskrift. Registreringsmyndigheten får meddela föreskrifter om sådan underskrift. *Förordning (2016:582)*

12 b § Handlingar som ska fogas till anmälningar och som har upprättats elektroniskt får överföras elektroniskt till registreringsmyndigheten. Registreringsmyndigheten får meddela föreskrifter om sådan överföring och om vilka elektroniska underskrifter som får användas för att en handling ska få ges in som elektroniskt original. *Förordning (2016:582)*

12 c § En elektronisk kopias överensstämmelse med originalet ska vara bestyrkt enligt föreskrifter som registreringsmyndigheten får meddela.

En handling som enligt denna förordning ska ges in i kopia får även ges in i original. Om handlingen har upprättats elektroniskt, ska bestämmelserna i 12 b § tillämpas.
Förordning (2008:109)

Filialregistret

13 § Filialregistret förs med hjälp av automatiserad behandling. Registret skall hållas tillgängligt hos registreringsmyndigheten. *Förordning (2001:931)*

13 a § Filialregistret skall ge offentlighet åt den information som ingår i registret.

I fråga om personuppgifter skall registret ha till ändamål att tillhandahålla uppgifter för

1. affärsverksamhet, kreditgivning eller annan allmän eller enskild verksamhet där företagsanknuten information utgör underlag för prövningar eller beslut,
2. förvärv, avyttring eller förvaltning av företag som registreras i filialregistret,
3. aktualisering, komplettering eller kontroll av företagsanknuten information som finns i kund- eller medlemsregister eller liknande register,
4. uttag av urval av personuppgifter för direkt marknadsföring, dock med den begränsning som följer av 11 § personuppgiftslagen (1998:204), eller
5. verksamhet för vilken staten eller en kommun ansvarar enligt lag eller annan författning och
   a) som avser filialer som registreras i filialregistret,
   b) som för att kunna utföras förutsätter tillgång till företagsanknuten information, eller
   c) som avser fullgörande av underrättelseskyldighet. *Förordning (2001:931)*

Allmän associationsrätt

13 b § Registreringsmyndigheten är personuppgiftsansvarig enligt personuppgiftslagen (1998:204) för filialregistret. *Förordning (2001:931)*

13 c § Registreringsmyndigheten skall se till att det inte uppkommer något otillbörligt intrång i registrerades personliga integritet eller några risker från säkerhetssynpunkt. För dessa syften får myndigheten i enskilda fall ställa upp villkor för behandlingen av personuppgifter. *Förordning (2001:931)*

13 d § Registreringsmyndigheten får för de ändamål som anges i 13 a medge direktåtkomst till filialregistret. *Förordning (2001:931)*

13 e § Bestämmelserna i personuppgiftslagen (1998:204) om rättelse och skadestånd gäller vid behandling av personuppgifter enligt denna förordning. *Förordning (2001:931)*

13 f § Information som ska lämnas enligt 26 § personuppgiftslagen (1998:204) behöver inte omfatta uppgift i en handling som har kommit in till registreringsmyndigheten, om den enskilde har tagit del av handlingens innehåll. Om den enskilde begär det, ska dock informationen även omfatta uppgift i en sådan handling.

Om informationen inte innehåller uppgift i en sådan handling som avses i första stycket, ska det framgå av informationen att handlingen behandlas av myndigheten. *Förordning (2008:109)*

13 g § Att beslut om rättelse eller om avslag på ansökan om information enligt 26 § personuppgiftslagen (1998:204) får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol följer av 22 a § förvaltningslagen (1986:223). *Förordning (2008:109)*

14 § Om registrering beviljas skall de uppgifter som anges i 4 § första stycket föras in i filialregistret.

Bestämmelser om förutsättningar för vice verkställande direktörs tjänstgöring eller om inskränkningar i övrigt i rätten att teckna filialens firma får inte registreras.

15 § Om det genom dom som äger laga kraft har förklarats att en registrering, som avser annat än personuppgift, inte skulle gjorts eller att andra förhållanden som antecknats inte längre gäller, skall det på anmälan av en part antecknas i registret att den tidigare anteckningen avförs ur registret. Vid anmälan skall bestyrkt kopia av domen med lagakraftbevis ges in till registreringsmyndigheten. *Förordning (2001:931)*

16 § Om registrering beviljas, ska de handlingar som ges in i samband med anmälan biläggas filialregistret. Sådana handlingar ska för varje filial sammanföras i akter. *Förordning (2008:109)*

16 a § På begäran av en filial ska filialens e-postadress och telefonnummer antecknas i filialregistret. *Förordning (2012:59)*

17 § Handlingar som anges i 13 § lagen (1992:160) om utländska filialer m.m. ska hållas tillgängliga hos registreringsmyndigheten. *Förordning (2008:109)*

17 a § Vid sökning efter uppgifter som avser en filial som inte längre är registrerad får endast det utländska företagets organisationsnummer och firma och filialens organisationsnummer och firma användas som sökbegrepp, om det har förflutit mer än fem år sedan filialen avregistrerades.

Vid sökning efter uppgifter och handlingar som avses i 16 § får endast uppgifter som avses i 15 kap. 2 § första stycket 1 och 2 sekretesslagen (1980:100) samt det utländska företagets organisationsnummer och firma och filialens organisationsnummer och firma användas som sökbegrepp. *Förordning (2008:109)*

17 b § Registreringsmyndigheten får meddela föreskrifter enligt 13 a § lagen (1992:160) om utländska filialer m.m. *Förordning (2008:109)*

Kungörande av uppgifter i registret

18 § I en kungörelse enligt 22 § lagen (1992:160) om utländska filialer m.m. skall anges dagen för registreringen, den filial som åsyftas, den kommun där filialkontoret är beläget och den anteckning som gjorts i registret.

Handläggning av ärende om registrering av filial eller anmälan av föreståndare

18 a § I ett ärende om registrering av filial eller anmälan av föreståndare enligt 2 § lagen (1992:160) om utländska filialer m.m. ska registreringsmyndigheten meddela beslut inom två veckor efter det att en fullständig anmälan kom in till myndigheten. Om det är nödvändigt på grund av utredningen av ärendet, får handläggningstiden vid högst ett tillfälle förlängas med högst två veckor. Sökanden ska informeras om skälen för att handläggningstiden förlängs innan den ursprungliga tidsfristen har gått ut.

I 8 § lagen (2009:1079) om tjänster på den inre marknaden finns bestämmelser om att ett mottagningsbevis ska skickas till sökanden när en fullständig anmälan har kommit in och om innehållet i ett sådant bevis.

Ett beslut att förlänga handläggningstiden får inte överklagas. *Förordning (2011:724)*

Prövning av vissa frågor

19 § Bolagsverket prövar frågor om undantag enligt 2 a § andra stycket och 9 § lagen (1992:160) om utländska filialer m.m.

Finansinspektionen prövar frågor om undantag enligt 10 § tredje stycket samma lag. *Förordning (2011:724)*

Elektronisk ingivning

19 a § Ansökningar enligt 2 a § andra stycket och 9 § lagen (1992:160) om utländska filialer m.m. får överföras elektroniskt till registreringsmyndigheten.

Registreringsmyndigheten får meddela föreskrifter om elektronisk överföring enligt första stycket. *Förordning (2011:724)*

Bemyndigande

19 b § Finansinspektionen får meddela närmare föreskrifter enligt 8 kap. 2 § bokföringslagen (1999:1078) om bokföringsskyldighetens fullgörande enligt 4 kap. 7 § samma lag, och om utformning av och innehåll i den redovisning som enligt 6 kap. 3 a § samma lag ska lämnas för verksamhet i en filial till

1. ett utländskt kreditinstitut, betalningsinstitut eller värdepappersbolag av motsvarande slag som de företag som omfattas av lagen (1995:1559) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag, och
2. ett utländskt försäkringsföretag av motsvarande slag som de företag som omfattas av lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag.

Rätten att meddela föreskrifter gäller även sådan verksamhet som avses i 4 kap. 8 § och 6 kap. 3 b § bokföringslagen. *Förordning (2017:440)*

Avgifter

20 § I ärenden som rör registrering enligt denna förordning ska för registreringen och dess kungörande samt för ärendets handläggning och prövning, avgifter betalas med följande belopp:

1. vid anmälan för registrering av en filial, 2.000 kronor, och
2. vid anmälan eller anteckning i registret i övrigt, 800 kronor.

Allmän associationsrätt

Avgiften för en anmälan om registrering återbetalas inte om handläggningen av ärendet har påbörjats. *Förordning (2011:105)*

20 a § Avgift ska inte betalas i ärenden som gäller

1. avregistrering av filial,
2. registrering av ändrad postadress,
3. anmälan enligt 15 §,
4. anmälan enligt 19 § andra stycket lagen (1992:160) om utländska filialer m.m. som görs av en borgenär eller av den vars rätt är beroende av att det finns någon som får företräda filialen, eller
5. eget utträde från uppdrag som revisor eller revisorssuppleant. *Förordning (2011:105)*

21 § För handläggning och prövning av vissa frågor enligt lagen (1992:160) om utländska filialer m.m. ska avgifter betalas med följande belopp:

1. undantag från kravet på filial eller föreståndare (2 a § andra stycket), 1.200 kronor,
2. undantag från bosättningskravet (9 §), 685 kronor, och
3. anmälan om föreståndare (25 §), 800 kronor.

Avgift ska betalas när ansökan ges in. Avgiften återbetalas inte om handläggningen av en ansökan har påbörjats.

När Finansinspektionen prövar en fråga om undantag enligt 10 § tredje stycket lagen om utländska filialer m.m. gäller 9–14 §§ avgiftsförordningen (1992:191) i fråga om avgiftens storlek m.m., varvid avgiftsklass 2 tillämpas. *Förordning (2011:724)*

Underrättelser

22 § När någon registreras som verkställande direktör, vice verkställande direktör, person som bemyndigats att ta emot delgivning enligt 10 § andra stycket lagen (1992:160) om utländska filialer m.m., revisor, revisorssuppleant eller firmatecknare för utländskt bankföretags filial, ska Bolagsverket underrätta den registrerade om åtgärden. När verket tar bort en sådan registrering från registret, ska den som berörs av åtgärden underrättas.

Om registreringen avser ett revisionsbolag, ska den huvudansvariga revisorn underrättas.

Underrättelsen ska omedelbart efter registreringen eller borttagandet av registreringen sändas till den som berörs av åtgärden på hans eller hennes särskilda postadress eller folkbokföringsadress eller, om en sådan adressuppgift saknas, den adress som har uppgetts i ärendet.

Bolagsverket behöver inte sända ut någon underrättelse om det är uppenbart att en sådan inte fyller något syfte. *Förordning (2015:129)*

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

2017:440

Denna förordning träder i kraft den 1 juli 2017.

Etik och brott

Penningtvätt och finansiering av terrorism

Åtgärder för att förhindra att det finansiella systemet används för penningtvätt eller finansiering av terrorism, direktiv (EU) 2015/849 1445

Åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism, lag (2017:630) 1485

Åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism, förordning (2009:92) 1506

FFFS 2017:11 Åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism 1512

Registrering av verkliga huvudmän, lag (2017:631) 1520

Registrering av verkliga huvudmän, förordning (2017:667) 1525

Straff för finansiering av särskilt allvarlig brottslighet i vissa fall, lag (2002:444) 1529

Etiska frågor

FFFS 1998:22 Riktlinjer för hantering av etiska frågor hos institut som står under inspektionens tillsyn 1531

FFFS 2016:21 Ersättningspolicy i understödsföreningar, börser och clearingorganisationer 1533

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS DIREKTIV (EU) 2015/849

Åtgärder för att förhindra att det finansiella systemet används för penningtvätt eller finansiering av terrorism

Kapitel I	**Allmänna bestämmelser**	1453
Avsnitt 1	Syfte, tillämpningsområde och definitioner	1453
Avsnitt 2	Riskbedömning	1459
Avsnitt 3	Policy gentemot tredjeland	1461
Kapitel II	**Åtgärder för kundkännedom**	1461
Avsnitt 1	Allmänna bestämmelser	1461
Avsnitt 2	Förenklade åtgärder för kundkännedom	1464
Avsnitt 3	Skärpta åtgärder för kundkännedom	1464
Avsnitt 4	Utförande av tredje part	1466
Kapitel III	**Uppgifter om verkligt huvudmannaskap**	1467
Kapitel IV	**Rapporteringsskyldigheter**	1469
Avsnitt 1	Allmänna bestämmelser	1469
Avsnitt 2	Förbud mot röjande av uppgifter	1471
Kapitel V	**Uppgiftsskydd, lagring av handlingar och statistik**	1472
Kapitel VI	**Riktlinjer, rutiner och tillsyn**	1473
Avsnitt 1	Interna rutiner, utbildning och återkoppling	1473
Avsnitt 2	Tillsyn	1475
Avsnitt 3	Samarbete	1476
Avsnitt 4	Sanktioner	1478
Kapitel VII	**Slutbestämmelser**	1482
Bilaga I		1483
Bilaga II		1483
Bilaga III		1484

Till direktiv (EU) 2015/849 hör

Kommissionens delegerade förordning:

- (EU) 2016/1675 identifiering av högrisktredjeländer med strategiska brister

Europaparlamentet och Europeiska unionens råd har antagit detta direktiv

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 114,
med beaktande av Europeiska kommissionens förslag,
efter översändande av utkastet till lagstiftningsakt till de nationella parlamenten,
med beaktande av Europeiska centralbankens yttrande,
med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs yttrande,
i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet, och
av följande skäl:

1. Flöden av pengar från olaglig verksamhet kan skada den finansiella sektorns integritet, stabilitet och anseende och utgöra ett hot mot såväl unionens inre marknad som internationell utveckling. Penningtvätt, finansiering av terrorism och organiserad brottslighet är fortfarande betydande problem som bör angripas på unionsnivå. Som ett komplement till att vidareutveckla den straffrättsliga ansatsen på unionsnivå är inriktade och proportionella förebyggande åtgärder för att motverka att det finansiella systemet utnyttjas för penningtvätt och finansiering av terrorism oumbärliga och kan ge kompletterande resultat.
2. Kreditinstitutens och de finansiella institutens sundhet, integritet och stabilitet samt tilltron till hela det finansiella systemet kan allvarligt äventyras av att brottslingar och deras medhjälpare försöker dölja ursprunget till vinning av brott eller slussa lagliga eller pengar från olaglig verksamhet till finansiering av terrorism. Personer som ägnar sig åt penningtvätt och som finansierar terrorism kan för sina brottsliga handlingar försöka utnyttja den frihet för kapitalrörelser och den frihet att tillhandahålla finansiella tjänster som hör till unionens integrerade finansiella område.

Etik & brott

Därför är vissa samordningsåtgärder nödvändiga på unionsnivå. Samtidigt bör målsättningarna att skydda samhället från brott och att skydda stabiliteten och integriteten i unionens finansiella system vägas mot behovet av att skapa ett regelverk som låter bolag utöka sin affärsverksamhet utan att ådra sig oproportionerliga kostnader för efterlevnad.

3. Detta direktiv är det fjärde direktivet som behandlar bekämpning av penningtvätt. I rådets direktiv 91/308/EEG definieras penningtvätt ur narkotikabrottssynpunkt, och skyldigheter införs endast för den finansiella sektorn. Genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/97/EG utvidgas tillämpningsområdet för direktiv 91/308/EEG i fråga om vilka brott, yrken och verksamheter som omfattas. Arbetsgruppen för finansiella åtgärder (*Financial Action Task Force*, nedan kallad *FATF*) reviderade i juni 2003 sina rekommendationer så att även finansiering av terrorism omfattas och fastställde mer detaljerade krav på identifiering och kontroll av kunder, situationer där högre risk för penningtvätt eller finansiering av terrorism kan motivera skärpta åtgärder liksom situationer där lägre risk kan motivera mildare kontroller. Dessa ändringar återspeglas i Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/60/EG samt kommissionens direktiv 2006/70/EG.
4. Penningtvätt och finansiering av terrorism bedrivs ofta internationellt. Att anta åtgärder enbart på nationell nivå eller unionsnivå, utan att beakta internationell samordning och internationellt samarbete, skulle få mycket begränsad verkan. De åtgärder som antagits av unionen på området bör därför vara förenliga med och minst lika stränga som andra åtgärder som internationella forum vidtar. Unionens insatser bör även i fortsättningen särskilt beakta rekommendationerna från FATF och instrumenten hos andra internationella organ som är verksamma i kampen mot penningtvätt och finansiering av terrorism. För att bekämpningen av penningtvätt och finansiering av terrorism ska kunna effektiviseras bör de relevanta unionsrättsakterna, där så är lämpligt, anpassas till de internationella standarderna för bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism och spridning som FATF antog februari 2012 (nedan kallade *de reviderade FATF-rekommendationerna*).
5. Vidare innebär missbruk av det finansiella systemet för att slussa olagliga eller till och med lagliga pengar till terrorism en uppenbar risk för det finansiella systemets integritet, funktion, anseende och stabilitet. De förebyggande åtgärderna som föreskrivs i detta direktiv bör därför rikta in sig mot hantering av pengar som härrör från grova brott och insamling av pengar eller egendom för terrorismändamål.
6. Större kontantbetalningar kan mycket lätt användas för penningtvätt och finansiering av terrorism. För att öka vaksamheten och minska riskerna med sådana kontantbetalningar bör personer som handlar med varor omfattas av detta direktiv om de effektuerar eller mottar kontantbetalningar på minst 10.000 EUR. Medlemsstaterna bör ha rätt att anta lägre tröskelvärden, ytterligare allmänna begränsningar av användningen av kontanter och ytterligare strängare bestämmelser.
7. Användningen av instrument för elektroniska pengar betraktas i allt högre grad som en ersättning för bankkonton vilket berättigar, utöver de åtgärder som föreskrivs i Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/110/EG, att låta dessa instrument omfattas av skyldigheterna avseende bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism. Under vissa omständigheter där risken bevisligen är låg bör medlemsstaterna dock tillåtas att enligt strikta riskreducerande villkor undanta instrument för elektroniska pengar från vissa åtgärder för kundkännedom, t.ex. identifiering och kontroll av kunden och den verkliga huvudmannen, men inte från övervakning av transaktioner eller affärsförbindelser. De riskreducerande villkoren bör inbegripa ett krav på att instrument för elektroniska pengar som är föremål för undantag uteslutande ska användas för att köpa varor eller tjänster samt att det belopp som lagrats elektroniskt ska vara tillräckligt lågt för att hindra att reglerna om bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism kringgås. Ett sådant undantag bör inte påverka medlemsstaternas utrymme att efter eget skön tillåta ansvariga enheter att i enlighet med artikel 15 vidta förenklade åtgärder för kundkännedom med avseende på andra instrument för elektroniska pengar som medför lägre risker.
8. Vad gäller de ansvariga enheter som omfattas av detta direktiv, skulle fastighetsmäklare i tillämpliga fall kunna anses inbegripa hyresförmedlare.
9. Jurister enligt medlemsstaternas definitioner bör omfattas av detta direktiv om de deltar i finansiella transaktioner eller företagstransaktioner, inbegripet skatterådgivning, där risken är som störst att dessa juristers tjänster missbrukas för att tvätta pengar som härrör från vinning av brottslig handling eller för att finansiera terrorism. Emellertid bör undantag göras från skyldigheten om rapportering av information som erhållits före, under eller efter rättsliga förfaranden, eller vid utredningen av en klients rättsliga ställning. Juridisk rådgivning bör därför fortfarande omfattas av skyldigheten om tystnadsplikt, förutom då juristen medverkar till penningtvätt eller finansiering av terrorism, den juridiska rådgivningen ges i penningtvättssyfte eller i syfte att finansiera terrorism eller juristen känner till att klienten begär juridisk rådgivning i penningtvättssyfte eller i syfte att finansiera terrorism.

10. Direkt jämförbara tjänster bör behandlas på samma sätt om de tillhandahålls av någon av de yrkeskategorier som omfattas av detta direktiv. För att säkerställa förenligheten för de rättigheter som garanteras i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna (nedan kallad *stadgan*) bör revisorer, externa revisorer och skatterådgivare som i vissa medlemsstater får försvara eller företräda en klient inom ramen för ett rättsligt förfarande eller bedöma en klients rättsliga situation, när det gäller den information som dessa erhåller vid utförandet av sådana uppgifter inte omfattas av de rapporteringsskyldigheter som fastställs i detta direktiv.
11. Det är viktigt att uttryckligen framhålla att *skattebrott* som rör direkta och indirekta skatter ingår i detta direktivs breda definition av *brottslig handling* i enlighet med de reviderade FATF-rekommendationerna. Eftersom det i olika medlemsstater kan vara olika skattebrott som betecknas som *brottslig handling* som är straffbar genom de påföljder som avses i artikel 3.4 f i detta direktiv kan definitionerna av skattebrott i nationell rätt skilja sig åt. Trots att ingen harmonisering av definitioner av skattebrott i medlemsstaternas nationella rätt eftersträvas, bör medlemsstaterna, i så stor utsträckning som är möjlig enligt deras nationella rätt, tillåta informationsutbyte och tillhandahållande av bistånd mellan finansunderrättelseenheter i EU (nedan kallade *FIU*).
12. Det finns ett behov av att identifiera de fysiska personer som äger eller kontrollerar en juridisk enhet. För att säkerställa faktisk öppenhet bör medlemsstaterna se till att så många olika juridiska enheter som möjligt som registerats eller bildats genom andra mekanismer på deras territorium omfattas. Samtidigt som en viss aktieandel eller ägarandel inte automatiskt leder till den verkliga huvudmannen bör den utgöra en faktor bland andra som bör beaktas. Medlemsstaterna bör dock kunna besluta att en lägre andel kan utgöra en indikation på ägande eller kontroll.
13. Identifiering och kontroll av verkliga huvudmän bör när så är relevant utsträckas till juridiska enheter som äger andra juridiska enheter, och ansvariga enheter bör försöka ta reda på vilken eller vilka fysiska personer som genom ägande eller genom andra medel utövar kontroll över den juridiska enhet som är kund. Kontroll genom andra medel kan bland annat inbegripa de kriterier för kontroll som används för utarbetande av konsoliderade räkenskaper, t.ex. genom aktieägaravtal, utövande av bestämmande inflytande eller behörighet att utnämna företagsledningen. Det kan finnas fall då ingen fysisk person kan identifieras som i sista hand äger eller utövar kontroll över en juridisk enhet. I sådana undantagsfall kan ansvariga enheter, efter att ha uttömt alla andra möjligheter till identifiering och under förutsättning att skäl till misstanke inte föreligger, betrakta den eller de ledande befattningshavarna som den eller de verkliga huvudmännen.
14. Behovet av korrekta och aktuella uppgifter om den verkliga huvudmannen är centralt vid spårandet av brottslingar som annars kan dölja sin identitet bakom en företagsstruktur. Medlemsstaterna bör därför se till att enheter som registrerats i deras territorium i enlighet med nationell rätt, utöver grundläggande information som bolagets namn och adress och bevis på bolagets registrering och juridiska ägarskap, inhämtar och bevarar tillräckliga, korrekta och aktuella uppgifter om verkligt huvudmannaskap. I syfte att öka öppenheten för att motverka missbruk av juridiska enheter bör medlemsstaterna se till att uppgifter om verkligt huvudmannaskap lagras i ett centralt register utanför bolaget, i full överensstämmelse med unionsrätten. Medlemsstaterna kan för det ändamålet använda en central databas där information om verkligt huvudmannaskap samlas in, eller bolagsregistret, eller ett annat centralt register. Medlemsstaterna kan besluta att ansvariga enheter ska ansvara för att föra in uppgifterna i registret. Medlemsstaterna bör se till att de uppgifterna görs tillgängliga för de behöriga myndigheterna och FIU och tillhandahålls de ansvariga enheterna när de sistnämnda vidtar åtgärder för kundkännedom. Medlemsstaterna bör också se till att andra personer som kan styrka ett berättigat intresse med avseende på penningtvätt, finansiering av terrorism och associerade förbrott – såsom korruption, skattebrott och bedrägeri – beviljas tillgång till uppgifter om verkligt huvudmannaskap, i enlighet med uppgiftsskyddsbestämmelserna. De personer som kan styrka ett berättigat intresse bör ha tillgång till information om arten och omfattningen av det förmånsintresse som innehas, bestående av dess ungefärliga vikt.
15. I det syftet bör medlemsstaterna kunna, inom ramen för nationell rätt, tillåta en mer omfattande tillgång än den som föreskrivs enligt detta direktiv.
16. Snabb tillgång till uppgifter om verkligt huvudmannaskap bör säkerställas på ett sådant sätt att all risk undviks för att upplysningar avslöjas till det berörda bolaget.
17. För att säkerställa lika villkor mellan de olika typerna av juridiska former bör förvaltare också vara skyldiga att inhämta, bevara och tillhandahålla uppgifter om verkligt huvudmannaskap till ansvariga enheter som vidtar åtgärder för kundkännedom och att förmedla de uppgifterna till ett centralt register eller en central databas, och de bör meddela ansvariga enheter sin status. Juridiska enheter såsom stiftelser och juridiska konstruktioner av samma typ som truster bör vara underkastade likvärdiga krav.
18. Detta direktiv bör även tillämpas på internetverksamhet som bedrivs av ansvariga enheter.

Etik & brott

19. Ny teknik erbjuder företag och kunder tids- och kostnadseffektiva lösningar och bör därför tas med i beräkningen när risker bedöms. Behöriga myndigheter och ansvariga enheter bör vara proaktiva i kampen mot nya och innovativa sätt att tvätta pengar.
20. Unionens representanter i ledningsorganen för Europeiska banken för återuppbyggnad och utveckling uppmuntras att tillämpa detta direktiv och att på bankens webbplats offentliggöra sin policy för bekämpning av penningtvätt som innehåller detaljerade förfaranden som skulle ge verkan åt detta direktiv.
21. Det är oroande att spelsektorns tjänster används för att tvätta vinning av brottslig handling. För att minska riskerna med anknytning till speltjänster bör detta direktiv föreskriva en skyldighet för tillhandahållare av speltjänster där riskerna är högre att vidta åtgärder för kundkännedom vid enskilda transaktioner som uppgår till 2.000 EUR eller mer. Medlemsstaterna bör se till att ansvariga enheter tillämpar samma tröskelvärde på utbetalning av vinster, betalning av insatser, inbegripet köp eller inbyte av spelmarker, eller båda. Tillhandahållare av speltjänster med fysiska lokaler såsom kasinon och spelhus bör säkerställa att åtgärder för kundkännedom, om de vidtas vid inträdet i lokalerna, kan kopplas till kundens transaktioner i dessa lokaler. När det gäller förhållanden där risken bevisligen är låg bör medlemsstaterna dock tillåtas att undanta vissa speltjänster från några eller alla krav som föreskrivs i detta direktiv. En medlemsstats användning av undantag bör övervägas endast under strängt begränsade och motiverade förhållanden och när riskerna för penningtvätt och finansiering av terrorism är låga. Sådana undantag bör vara föremål för en särskild riskbedömning som även tar hänsyn till de tillämpliga transaktionernas sårbarhet. De bör meddelas kommissionen. Medlemsstaterna bör i riskbedömningen ange på vilket sätt de har beaktat eventuella relevanta resultat i de rapporter som kommissionen har utfärdat inom ramen för den överstatliga riskbedömningen.
22. Riskerna för penningtvätt och finansiering av terrorism är olika från fall till fall. Följaktligen bör en holistisk riskbaserad metod användas. Den riskbaserade metoden är inte ett alternativ som ger medlemsstaterna och de ansvariga enheterna alltför stor valfrihet. Den inbegriper användning av ett evidensbaserat beslutsfattande för att mer effektivt kunna hantera de risker för penningtvätt och finansiering av terrorism som unionen och dess aktörer står inför.
23. Som grund för den riskbaserade metoden behöver medlemsstaterna och unionen identifiera, förstå och minska de risker för penningtvätt och finansiering av terrorism som de möter. Vikten av en överstatlig metod för riskidentifiering har erkänts på internationell nivå, och Europeiska tillsynsmyndigheten (Europeiska bankmyndigheten, EBA), inrättad genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1093/2010, Europeiska tillsynsmyndigheten (Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten, Eiopa), inrättad genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1094/2010, och Europeiska tillsynsmyndigheten (Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten, Esma), inrättad genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1095/2010, bör få i uppdrag att lämna ett yttrande, genom sin gemensamma kommitté, om riskerna för unionens finansiella sektor.
24. Kommissionen har goda möjligheter att ha överblick över särskilda gränsöverskridande hot som kan påverka den inre marknaden och som inte kan identifieras och effektivt bekämpas av de enskilda medlemsstaterna. Den bör därför anförtros ansvaret att samordna bedömningen av de risker som har samband med gränsöverskridande verksamhet. Medverkan av relevanta experter, t.ex. expertgruppen för frågor som rör penningtvätt och finansiering av terrorism och företrädare för FIU, samt i förekommande fall andra organ på unionsnivå, är avgörande för den processens effektivitet. Nationella riskbedömningar och erfarenheter är också en viktig informationskälla för processen. En sådan bedömning av de gränsöverskridande riskerna genom kommissionens försorg bör inte inbegripa behandling av personuppgifter. Under alla omständigheter bör uppgifterna vara helt anonymiserade. Nationella och unionens tillsynsmyndigheter för uppgiftsskydd bör involveras endast om bedömningen av risken för penningvätt och finansiering av terrorism påverkar enskilda personers integritet och uppgiftsskydd.
25. Resultaten av riskbedömningar bör vid behov göras tillgängliga för ansvariga enheter med nödvändig skyndsamhet, så de kan identifiera, förstå, hantera och minska sina egna risker.
26. För att i högre utsträckning identifiera, förstå, hantera och minska riskerna på unionsnivå bör medlemsstaterna dessutom dela med sig av resultaten av sina riskbedömningar åt varandra, kommissionen och EBA, Eiopa och Esma (nedan kallade *de europeiska tillsynsmyndigheterna*).
27. När detta direktiv tillämpas bör särdragen och behoven beaktas hos ansvariga mindre enheter som omfattas av dess tillämpningsområde och se till att de behandlas på ett sätt som motsvarar deras särskilda behov och verksamhetens natur.
28. För att skydda unionens finansiella systems och den inre marknadens funktion mot penningtvätt och finansiering av terrorism bör befogenheten att anta akter i enlighet med artikel 290 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget) delegeras till kommissionen för att identifiera de tredjeländers jurisdiktioner som har strategiska brister i sina nationella system för bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism (nedan kallade *högrisktredjeländer*).

Eftersom penningtvätt och finansiering av terrorism utgör hot av föränderlig art och underlättas genom en ständig utveckling av tekniken och de medel som står till brottslingars förfogande krävs det snabb och kontinuerlig anpassning av den rättsliga ramen vad beträffar högrisktredjeländer för att effektivt kunna ta itu med befintliga risker och förhindra att nya uppstår. Kommissionen bör ta hänsyn till information från internationella organisationer och normgivare på området för bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism, som offentliga uttalanden från FATF, ömsesidiga utvärderingar eller detaljerade bedömningsrapporter eller publicerade uppföljningsrapporter, och i förekommande fall anpassa sina bedömningar till ändringarna i dessa.

29. Medlemsstaterna bör åtminstone föreskriva skärpta åtgärder för kundkännedom som ska vidtas av de ansvariga enheterna när de har att göra med fysiska personer eller juridiska enheter som är etablerade i högrisktredjeländer som identifierats av kommissionen. Det bör även vara förbjudet att förlita sig på tredje parter som är etablerade i sådana högrisktredjeländer. Länder som inte finns upptagna på förteckningen bör inte automatiskt anses ha effektiva system för bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism och riskkänsligheten hos fysiska personer eller juridiska enheter som är etablerade i sådana länder bör bedömas.
30. Risker är i sig varierande, och variabler kan själva eller i förening öka eller minska de potentiella riskerna, vilket påverkar den lämpliga nivån på förebyggande åtgärder, exempelvis åtgärder för kundkännedom. Under vissa omständigheter bör därför skärpta åtgärder för kundkännedom vidtas, medan det i andra fall kan vara lämpligt med förenklade åtgärder.
31. Det bör noteras att vissa situationer innebär en större risk för penningtvätt eller finansiering av terrorism. Även om alla kunders identitet och affärsprofil bör fastställas finns det fall där det krävs särskilt noggranna kundidentifierings- och kundkontrollförfaranden.
32. Detta gäller särskilt vid förbindelser med enskilda som innehar eller har innehaft en viktig offentlig funktion, inom unionen eller internationellt, särskilt personer från länder med utbredd korruption. Sådana förbindelser kan göra att särskilt den finansiella sektorn avsevärt riskerar sitt anseende och utsätts för rättsliga risker. De internationella insatserna mot korruption motiverar också att sådana personer uppmärksammas särskilt och att skärpta åtgärder för kundkännedom vidtas gentemot personer som innehar eller har innehaft viktiga offentliga funktioner nationellt eller utomlands och vad gäller ledande personer i internationella organisationer.
33. Kraven som rör personer i politiskt utsatt ställning är av förebyggande och inte straffrättslig art och bör inte tolkas som en stigmatisering av personer i politiskt utsatt ställning genom ett påstående om att de skulle vara inblandade i brottsliga handlingar. Att vägra ingå en affärsförbindelse med en person enbart på grund av att fastställandet att denna är en person i politiskt utsatt ställning strider mot detta direktivs och de reviderade FATF-rekommendationernas bokstav och anda.
34. Att företagsledningens godkännande inhämtas innan affärsförbindelser ingås behöver inte alltid innebära att styrelsens godkännande inhämtas. Ett sådant godkännande bör kunna ges av någon med tillräckliga kunskaper om institutets riskexponering mot penningtvätt och finansiering av terrorism och med tillräckligt ledande ställning för att fatta beslut som påverkar dess riskexponering.
35. För att undvika att upprepade kundidentifieringsförfaranden drabbar affärsverksamheten i form av förseningar och ineffektivitet, är det med förbehåll för lämpliga skyddsåtgärder lämpligt att kunder som redan har identifierats på annat håll får introduceras för ansvariga enheter. När en ansvarig enhet förlitar sig på tredje man bör det slutgiltiga ansvaret för åtgärder för kundkännedom ligga på den ansvariga enhet till vilken kunden introduceras. Den tredje man eller person som introducerat kunden bör också ha ett fortsatt eget ansvar för att följa detta direktiv, inbegripet kravet att inrapportera misstänkta transaktioner och spara uppgifter, om denna har en förbindelse med kunden som omfattas av detta direktiv.
36. När det gäller agenturförhållanden eller utkontraktering genom avtal mellan ansvariga enheter och externa personer som inte omfattas av detta direktiv kan skyldigheter att förhindra penningtvätt och finansiering av terrorism bara härröra från avtalet mellan parterna och inte från detta direktiv, när det gäller dessa agenter eller utkontrakterande tjänsteleverantörer som del av de ansvariga enheterna. Skyldigheten att efterleva detta direktiv bör därför fortfarande primärt åligga den ansvariga enheten.

Etik & brott

37. För att bekämpa penningtvätt och finansiering av terrorism har alla medlemsstater inrättat eller bör alla medlemsstater inrätta operativt oberoende och självständiga FIU för att samla in och analysera mottagen information, för beläggande av samband mellan misstänkta transaktioner och bakomliggande brottslig handling. En operativt oberoende och självständig FIU bör innebära att FIU har behörighet och kapacitet att utföra sina uppgifter fritt, inbegripet självständig beslutanderätt att analysera, begära och sprida specifik information. Misstänkta transaktioner och annan information som är relevant för penningtvätt eller därmed associerade förbrott och finansiering av terrorism bör rapporteras till FIU som bör fungera som en central nationell enhet

för mottagande, analys och förmedlande till behöriga myndigheter av analysresultaten. Alla misstänkta transaktioner, även försök till transaktioner, bör rapporteras oberoende av det belopp transaktionen gäller. Rapporterad information skulle också kunna inbegripa tröskelbaserad information.

38. Genom undantag från det allmänna förbudet mot att utföra misstänkta transaktioner bör ansvariga enheter kunna utföra misstänkta transaktioner innan de underrättar de behöriga myndigheterna, när sådant utförande inte går att undvika eller ett undvikande sannolikt skulle motverka försök att efterforska dem som gynnas av ett fall av misstänkt penningtvätt eller finansiering av terrorism. Detta bör dock inte påverka tillämpningen av de internationella åtaganden som medlemsstaterna godkänt om att i enlighet med relevanta resolutioner från Förenta nationernas säkerhetsråd utan dröjsmål frysa penningmedel och andra tillgångar tillhörande terrorister, terroristorganisationer eller andra personer som finansierar terrorism.
39. För vissa ansvariga enheter bör medlemsstaterna ha möjlighet att utse ett lämpligt självreglerande organ till det organ som primärt ska informeras i stället för FIU. I enlighet med rättspraxis från Europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna är ett system med primär rapportering till ett självreglerande organ en viktig skyddsåtgärd för att upprätthålla de grundläggande rättigheterna när det gäller rapporteringsskyldigheter för advokater. Medlemsstaterna bör föreskriva hur tystnadsplikten, sekretessen och den personliga integriteten ska skyddas.
40. Om en medlemsstat beslutar att utse ett sådant självreglerande organ får den tillåta eller begära att det organet inte vidarebefordrar några uppgifter till FIU som erhållits från personer som företräder det organet när sådan information har mottagits från, eller erhållits om en av deras klienter i samband med att de utreder kundens rättsliga ställning, eller när de utför sin uppgift att försvara eller företräda den klienten i eller rörande rättsliga förfaranden, inbegripet att tillhandahålla rådgivning om att inleda eller undvika sådana förfaranden, om sådana uppgifter mottas eller inhämtas före, under, eller efter sådana förfaranden.
41. Det finns ett antal fall där anställda som har rapporterat sina misstankar om penningtvätt och finansiering av terrorism har utsatts för hot eller fientliga handlingar. Även om detta direktiv inte kan påverka medlemsstaternas rättsliga förfaranden är det av största vikt att denna fråga hanteras för att säkerställa ett effektivt system för bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism. Medlemsstaterna bör vara medvetna om problemet och göra vad de kan för att skydda enskilda personer, inbegripet anställda och företrädare vid den ansvariga enheten, från sådana hot eller fientliga handlingar och i enlighet med nationell rätt skydda sådana personer på lämpligt sätt, särskilt med avseende på deras rätt till skydd av personuppgifter och deras rätt till effektivt rättsligt skydd samt rätt att anlita ombud.
42. Europaparlamentets och rådets direktiv 95/46/EG, i den form som det har införlivats i nationell rätt, är tillämpligt på behandlingen av personuppgifter vid tillämpningen av detta direktiv. Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 45/2001 är tillämplig när unionens institutioner och organ behandlar personuppgifter vid tillämpning av detta direktiv. Samtliga medlemsstater erkänner att bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism är ett viktigt allmänintresse. Detta direktiv påverkar inte skyddet av personuppgifter som behandlas inom ramen för polissamarbete och straffrättsligt samarbete, inklusive rådets rambeslut 2008/977/RIF, i den form som genomförts i nationell rätt.
43. Det är nödvändigt att anpassningen av detta direktiv till de reviderade FATF-rekommendationerna görs med fullt iakttagande av unionsrätten, särskilt när det gäller unionens uppgiftsskyddsrätt och skyddet av de grundläggande rättigheterna i enlighet med stadgan. Vissa aspekter av detta direktivs genomförande inbegriper insamling, analys, lagring och utbyte av uppgifter. Sådan behandling av personuppgifter bör tillåtas samtidigt som de grundläggande rättigheterna respekteras till fullo, endast för de syften som anges i detta direktiv och för den verksamhet som krävs enligt detta direktiv såsom vidtagande av åtgärder för kundkännedom, fortlöpande övervakning, undersökning och rapportering av ovanliga och misstänkta transaktioner, identifiering av den verkliga huvudmannen bakom en juridisk person eller juridisk konstruktion, identifiering av en person i politiskt utsatt ställning, informationsutbyte från behöriga myndigheters och från kreditinstituts och finansiella instituts och andra ansvariga enheters sida. Ansvariga enheters insamling och efterföljande behandling av personuppgifter bör begränsas till vad som är nödvändigt för iakttagande av kraven i detta direktiv, och personuppgifter bör inte behandlas ytterligare på ett sätt som är oförenligt med det ändamålet. I synnerhet bör ytterligare behandling av personuppgifter för kommersiella ändamål vara strängt förbjuden.
44. De reviderade FATF-rekommendationerna visar att ansvariga enheter, för att till fullo kunna samarbeta och snabbt kunna efterkomma begäranden om information från behöriga myndigheter för att förebygga, upptäcka eller utreda penningtvätt och finansiering av terrorism, under minst fem år bör spara de nödvändiga uppgifter som erhållits genom åtgärder för kundkännedom samt uppgifterna om transaktioner. För att undvika att skiljaktiga metoder används och för att kraven avseende skydd av personuppgifter och rättslig säkerhet ska uppfyllas bör den lag-

ringstiden fastställas till fem år efter det att en affärsförbindelse har upphört eller efter det att en enstaka transaktion har utförts. Om det emellertid efter en bedömning av nödvändighet och proportionalitet visar sig nödvändigt för att förebygga, upptäcka eller utreda penningtvätt och finansiering av terrorism, bör medlemsstaterna ha rätt att tillåta eller kräva att uppgifter lagras ytterligare för en period som inte överstiger fem år och utan att det påverkar den nationella straffrätten om bevisning som är tillämpliga på pågående brottsutredningar och rättsliga förfaranden. Medlemsstaterna bör kräva att särskilda skyddsåtgärder vidtas för att säkerställa skyddet för uppgifter och bör fastställa vilka personer, personkategorier eller myndigheter som bör ha exklusiv tillgång till de lagrade uppgifterna.

45. För att säkerställa en lämplig och effektiv rättskipning under den tid då detta direktiv införlivas i medlemsstaternas nationella rättsordningar, och för att möjliggöra en smidig samverkan mellan detta direktiv och de nationella rättegångsreglerna, bör upplysningar och handlingar som är relevanta för sådana rättsliga förfaranden för att förebygga, upptäcka eller utreda eventuell penningtvätt eller finansiering av terrorism som pågår i medlemsstaterna den dag då detta direktiv träder i kraft lagras under fem år efter den dagen, och det bör vara möjligt att förlänga den perioden med ytterligare fem år.

46. Den registrerade har rätt att få tillgång till personuppgifter som behandlas inom ramen för detta direktiv. Emellertid skulle effektiv bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism allvarligt undergrävas om den registrerade fick tillgång till uppgifter med anknytning till en rapport om en misstänkt transaktion. Det kan därför vara motiverat att den rätten undantas och begränsas i enlighet med artikel 13 i direktiv 95/46/EG och, i relevanta fall, artikel 20 i förordning (EG) 45/2001. Den registrerade har rätt att begära att en sådan tillsynsmyndighet som avses i artikel 28 i direktiv 95/46/EG eller, i tillämpliga fall, Europeiska datatillsynsmannen kontrollerar om behandlingen är lagenlig och har rätt att söka rättslig prövning som avses i artikel 22 i det direktivet. Den tillsynsmyndighet som avses i artikel 28 i direktiv 95/46/EG får också agera på eget initiativ. Utan att det påverkar begränsningarna av rätten till tillgång bör tillsynsmyndigheten ha möjlighet att underrätta den registrerade om att tillsynsmyndighetens alla nödvändiga kontroller har ägt rum, och om resultatet när det gäller huruvida den berörda behandlingen är tillåten.

47. Detta direktiv omfattar inte personer som enbart omvandlar pappersdokument till elektronisk form på grundval av ett kontrakt med ett kredit- eller finansiellt institut, och inte heller personer som enbart tillhandahåller kredit- eller finansiella institut meddelandesystem eller andra stödsystem för vidarebefordring av medel eller clearing- och avvecklingssystem.

48. Penningtvätt och finansiering av terrorism är internationella problem och kampen mot dem bör vara global. I de fall där unionens kreditinstitut och finansiella institut har filialer och dotterföretag i tredjeländer där kraven på det området är mindre stränga än medlemsstaternas krav bör dessa, för att undvika att mycket olika normer tillämpas inom institutet eller institutets koncern, på dessa filialer och dotterbolag tillämpa unionens normer eller, om tillämpningen av sådana normer visar sig inte vara möjlig, underrätta de behöriga myndigheterna i sin hemmedlemsstat.

49. Där så är praktiskt genomförbart bör ansvariga enheter få återkoppling om hur användbara de rapporter om misstänkta transaktioner som dessa lagt fram har varit och om hur de följts upp. För att möjliggöra detta, och för att kunna granska effektiviteten hos deras system för bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism, bör medlemsstaterna upprätthålla relevant statistik på området och förbättra dess kvalitet. För att ytterligare förbättra kvaliteten på och samstämmigheten hos statistiska uppgifter insamlade på unionsnivå bör kommissionen fortlöpande övervaka situationen i hela unionen beträffande bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism och bör offentliggöra regelbundna översikter.

50. När medlemsstaterna kräver att utgivare av elektroniska pengar och betaltjänstleverantörer som är etablerade i deras territorium i annan form än filialer, och vars huvudkontor är beläget i en annan medlemsstat, utser en central kontaktpunkt på deras territorium bör de kunna kräva att en sådan central kontaktpunkt, som agerar på det utseende institutets vägnar, ser till att företagen följer reglerna för bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism. De bör även säkerställa att det kravet är proportionellt och inte går utöver vad som är nödvändigt för att uppnå målet att reglerna för bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism efterföljs, inklusive genom att underlätta övervakningen.

Etik & brott

51. När det gäller valutaväxlingskontor, checkinlösningskontor, tjänsteleverantörer till truster eller bolag eller tillhandahållare av speltjänster bör behöriga myndigheter se till att de personer som faktiskt direkt leder sådana enheters verksamhet samt de verkliga huvudmännen för sådana enheter är lämpliga. Kriterierna för att avgöra om en person är lämplig bör åtminstone avspegla behovet av att skydda dessa enheter från att missbrukas av sina förvaltare eller verkliga huvudmän i kriminella syften.

52. När en ansvarig enhet driver företag i en annan medlemsstat, inbegripet genom ett nätverk av agenter, bör den behöriga myndigheten i hemmedlemsstaten vara ansvarig för övervakningen av att den ansvariga enheten tillämpar riktlinjer och förfaranden på gruppnivå rörande bekämpning

av penningtvätt och finansiering av terrorism. Detta skulle kunna inbegripa besök på plats hos företag som är baserade i en annan medlemsstat. Den behöriga myndigheten i hemmedlemsstaten bör samarbeta nära med den behöriga myndigheten i värdmedlemsstaten och bör informera den senare om frågor som kan påverka deras bedömning av huruvida företag uppfyller de regler rörande bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism som gäller i värdmedlemsstaten.

53. När en ansvarig enhet driver företag i en annan medlemsstat, inbegripet genom ett nätverk av agenter eller personer som distribuerar elektroniska pengar i enlighet med artikel 3.4 i direktiv 2009/110/EG, förblir den behöriga myndigheten i värdmedlemsstaten ansvarig för att se till att företaget uppfyller kraven i reglerna för bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism, inbegripet, i förekommande fall, genom inspektioner på plats och extern övervakning och genom lämpliga och proportionella åtgärder för att ta itu med allvarliga överträdelser av dessa krav. Den behöriga myndigheten i värdmedlemsstaten bör samarbeta nära med den behöriga myndigheten i hemmedlemsstaten och informera den senare om frågor som kan påverka dess bedömning av huruvida den ansvariga enheten uppfyller riktlinjer och processer på gruppnivå rörande bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism. För att sätta stopp för sådana allvarliga överträdelser av reglerna för bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism som kräver omedelbara åtgärder bör den behöriga myndigheten i värdmedlemsstaten kunna vidta lämpliga och proportionella tillfälliga korrigerande åtgärder som i liknande fall är tillämpliga på ansvariga enheter som omfattas av dess behörighet, för att ta itu med sådana allvarliga brister, när så är lämpligt med bistånd av eller i samarbete med den behöriga myndigheten i hemmedlemsstaten.

54. Samordning och samarbete mellan FIU är av största vikt, eftersom penningtvätt och finansiering av terrorism har gränsöverskridande natur. För att förbättra sådan samordning och sådant samarbete, och särskilt för att se till att rapporter om misstänkta transaktioner kommer FIU i den medlemsstat där de skulle vara till störst nytta till handa, fastställs detaljerade regler i detta direktiv.

55. Plattformen för EUs finansunderrättelseenheter (nedan kallad *EU FIU-plattformen*), en informell grupp bestående av företrädare för FIU och verksam sedan 2006, används för att underlätta samarbetet mellan FIU och diskutera samarbetsrelaterade frågor såsom effektivt samarbete mellan FIU samt mellan FIU och tredjeländers finansunderrättelseenheter, gemensam analys av gränsöverskridande fall samt trender och faktorer som är relevanta för bedömning av riskerna för penningtvätt och finansiering av terrorism på nationell och överstatlig nivå.

56. För att hantera det faktum att penningtvätt och finansiering av terrorism har gränsöverskridande karaktär är det särskilt viktigt att förbättra informationsutbytet mellan FIU i unionen. Medlemsstaterna bör uppmuntra användning av säker utrustning för informationsutbyte, särskilt det decentraliserade datanätverket FIU.net eller dess efterföljare (nedan kallat *FIU.net*) och den teknik FIU.net erbjuder. Det inledande informationsutbytet mellan FIU som rör penningtvätt eller finansiering av terrorism för analysändamål och som inte vidarebehandlas eller sprids bör tillåtas, om inte ett sådant informationsutbyte skulle strida mot de grundläggande principerna i nationell rätt. De informationsutbyten om fall som FIU har identifierat som fall som eventuellt inbegriper skattebrott bör inte påverka informationsutbytet på skatteområdet i enlighet med rådets direktiv 2011/16/EU eller i enlighet med internationella normer för informationsutbyte och administrativt samarbete i skattefrågor.

57. För att fullständigt och snabbt kunna besvara förfrågningar från FIU behöver ansvariga enheter ha inrättat effektiva system som gör det möjligt för dem att genom säkra och konfidentiella kanaler få fullständig och snabb tillgång till information om de affärsförbindelser som de har eller har haft med bestämda personer. I enlighet med unionsrätten och nationell rätt skulle medlemsstaterna till exempel kunna överväga att inrätta system för bankregister eller elektroniska dataåtervinningssystem som skulle ge FIU tillgång till information om bankkonton, utan att detta påverkar kravet på domstols godkännande i tillämpliga fall. Medlemsstaterna skulle också kunna överväga att inrätta mekanismer för att säkerställa att behöriga myndigheter har infört förfaranden för att identifiera tillgångar utan att meddela ägaren på förhand.

58. Medlemsstaterna bör uppmuntra sina behöriga myndigheter att snabbt, konstruktivt och effektivt sörja för ett så omfattande gränsöverskridande samarbete som möjligt vid tillämpningen av detta direktiv, utan att detta påverkar tillämpningen av de regler eller förfaranden som är tillämpliga på straffrättsligt samarbete. Medlemsstaterna bör särskilt se till att deras FIU fritt, spontant eller på begäran utbyter information med tredjeländers finansunderrättelseenheter, med hänsyn till unionsrätten och de principer som rör informationsutbyte som har utarbetats av Egmontgruppen av finansunderrättelseenheterna.

59. Bekämpningen av penningtvätt och finansiering av terrorism är så viktig att medlemsstaterna i sin nationella rätt bör fastställa effektiva, proportionella och avskräckande administrativa sanktioner och åtgärder som ska tillämpas om de nationella bestämmelser som införlivar detta di-

rektiv inte efterlevs. Medlemsstaterna har för närvarande en rad olika administrativa sanktioner och åtgärder som tillämpas när de viktigaste förebyggande bestämmelserna överträds. Den mångfalden kan vara till förfång för bekämpningen av penningtvätt och finansiering av terrorism, och unionens motåtgärder riskerar att fragmenteras. Detta direktiv bör därför föreskriva en rad administrativa sanktioner och åtgärder tillgängliga för medlemsstaterna åtminstone vid allvarliga, upprepade eller systematiska överträdelser av kraven om åtgärder för kundkännedom, registerhållning, rapportering av misstänkta transaktioner och interna kontroller av ansvariga enheter. Spännvidden av sanktionerna och åtgärderna bör vara så stor att medlemsstaterna och behöriga myndigheter kan beakta skillnaderna mellan ansvariga enheter, särskilt skillnaderna mellan kreditinstitut och finansiella institut och andra ansvariga enheter, när det gäller storlek, egenskaper och verksamhetens natur. Vid införlivandet av detta direktiv bör medlemsstaterna se till att påförande av administrativa sanktioner och åtgärder i enlighet med detta direktiv och av straffrättsliga påföljder i enlighet med nationell rätt inte strider mot principen *ne bis in idem*.

60. För att bedöma om personer som innehar en ledande befattning i eller på annat sätt kontrollerar ansvariga enheter är lämpliga bör allt informationsutbyte om fällande domar i brottmål ske i enlighet med rådets rambeslut 2009/315/RIF och rådets beslut 2009/316/RIF, i den form som de har införlivats i nationell rätt, och med andra relevanta bestämmelser i nationell rätt.
61. Tekniska standarder för tillsyn för finansiella tjänster bör säkerställa en konsekvent harmonisering och ett adekvat skydd för insättare, investerare och konsumenter i hela unionen. Det skulle vara ändamålsenligt och lämpligt att de europeiska tillsynsmyndigheterna med sin mycket specialiserade sakkunskap anförtros att utarbeta och för kommissionen förelägga förslag till tekniska standarder för tillsyn som inte inbegriper politiska val.
62. De förslag till tekniska standarder för tillsyn som de europeiska tillsynsmyndigheterna utarbetar enligt detta direktiv bör kommissionen anta genom delegerade akter i enlighet med artikel 290 i EUF-fördraget och i enlighet med artiklarna 10–14 i förordningarna (EU) nr 1093/2010, (EU) nr 1094/2010 och (EU) nr 1095/2010.
63. Givet de mycket omfattande ändringar som skulle behöva göras av direktiven 2005/60/EG och 2006/70/EG mot bakgrund av det här direktivet, bör dessa slås samman och ersättas för klarhetens och enhetlighetens skull.
64. Eftersom målet för detta direktiv, nämligen att skydda det finansiella systemet genom att förebygga, upptäcka och utreda penningtvätt och finansiering av terrorism, inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna, eftersom enskilda åtgärder som vidtas av medlemsstaterna för att skydda sina finansiella system kan vara oförenliga med en fungerande inre marknad och med vad som föreskrivs enligt rättsstatsprincipen och unionens allmänna ordning, utan snarare, på grund av åtgärdernas omfattning och verkningar, kan uppnås bättre på unionsnivå, kan unionen vidta åtgärder i enlighet med subsidiaritetsprincipen i artikel 5 i fördraget om Europeiska unionen. I enlighet med proportionalitetsprincipen i samma artikel går detta direktiv inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå detta mål.
65. Detta direktiv är förenligt med de grundläggande rättigheter och de principer som erkänns i stadgan, framför allt rätt till respekt för privatliv och familjeliv, rätt till skydd av personuppgifter, näringsfrihet, förbudet mot diskriminering, rätten till ett effektivt rättsmedel och till en opartisk domstol samt presumtionen för oskuld och rätten till försvar.
66. I enlighet med artikel 21 i stadgan som förbjuder diskriminering ska medlemsstaterna säkerställa att detta direktiv genomförs utan diskriminering vid riskbedömningar inom ramen för åtgärder för kundkännedom.
67. I enlighet med den gemensamma politiska förklaringen från medlemsstaterna och kommissionen om förklarande dokument av den 28 september 2011 har medlemsstaterna åtagit sig att, i de fall detta är berättigat, låta anmälan av införlivandeåtgärder åtföljas av ett eller flera dokument som förklarar förhållandet mellan de olika delarna i direktivet och motsvarande delar i nationella instrument för införlivande. Med avseende på detta direktiv anser lagstiftaren att översändandet av sådana dokument är berättigat.
68. Europeiska datatillsynsmannen har hörts i enlighet med artikel 28.2 i förordning (EG) nr 45/2001 och avgav ett yttrande den 4 juli 2013.

Etik & brott

Kapitel I Allmänna bestämmelser

Avsnitt 1 Syfte, tillämpningsområde och definitioner

Artikel 1

1. Detta direktiv syftar till att förhindra att unionens finansiella system används för penningtvätt och finansiering av terrorism.

2. Medlemsstaterna ska säkerställa att penningvätt och finansiering av terrorism förbjuds.

3. Följande handlingar ska vid tillämpningen av detta direktiv anses som penningtvätt när de begås uppsåtligen:

a) Omvandling eller överföring av egendom, i vetskap om att egendomen härrör från brottslig handling eller från medverkan till brottslig handling, i syfte att hemlighålla eller dölja egendomens olagliga ursprung eller för att hjälpa någon som är delaktig i en sådan verksamhet att undandra sig de rättsliga följderna av sitt handlande.

b) Hemlighållande eller döljande av en viss egendoms rätta beskaffenhet eller ursprung, av dess belägenhet, av förfogandet över den, av dess förflyttning, av de rättigheter som är knutna till den, eller av äganderätten till den, i vetskap om att egendomen härrör från brottslig handling eller från medverkan till en sådan handling.

c) Förvärv, innehav eller brukande av egendom, i vetskap om, vid tiden för mottagandet, att egendomen härrörde från brottslig handling eller från medverkan till en sådan handling.

d) Deltagande, sammanslutning för att utföra, försöka att utföra och medhjälp, underlättande och rådgivning vid utförandet av någon av de handlingar som avses i leden a, b och c.

4. Penningtvätt ska anses som sådan även om de handlingar som frambringat den egendom som ska tvättas begåtts inom en annan medlemsstats territorium eller i ett tredjeland.

5. I detta direktiv avses med *finansiering av terrorism* allt tillhandahållande eller insamling av medel, oavsett tillvägagångssätt, direkt eller indirekt, i uppsåt att de ska användas eller med vetskap om att de helt eller delvis kommer att användas för att genomföra något av de brott som avses i artiklarna 1–4 i rådets rambeslut 2002/475/RIF.

6. Vetskap, uppsåt eller ändamål som utgör rekvisit för de handlingar som avses i punkterna 3 och 5 får härledas ur objektiva, faktiska omständigheter.

Artikel 2

1. Detta direktiv ska tillämpas på följande ansvariga enheter:

1. Kreditinstitut.
2. Finansiella institut.
3. Följande fysiska eller juridiska personer vid utövandet av deras yrkesmässiga verksamhet:
   a) Revisorer, externa revisorer och skatterådgivare.
   b) Notarier och andra oberoende jurister, där de på en klients vägnar och för dennes räkning deltar i finansiella transaktioner eller transaktioner avseende fast egendom eller bistår vid planering eller utförande av transaktioner för dennes räkning i samband med
      i köp och försäljning av fast egendom eller företag,
      ii förvaltning av en klients pengar, värdepapper eller andra tillgångar,
      iii öppnande eller förvaltning av bank-, spar- eller värdepapperskonton,
      iv säkerställande av nödvändigt kapital för att bilda, driva eller leda bolag,
      v bildande, drift eller ledning av truster, bolag, stiftelser eller liknande strukturer.
   c) Tjänsteleverantörer till truster eller bolag som inte redan omfattas av led a eller b.
   d) Fastighetsmäklare.
   e) Andra personer som handlar med varor, i den utsträckning som betalt eller mottaget belopp är minst 10.000 EUR i kontanter, oavsett om transaktionen utfördes vid ett tillfälle eller flera tillfällen som förefaller ha samband.
   f) Tillhandahållare av speltjänster.

2. Med undantag för kasinon får medlemsstaterna efter en lämplig riskbedömning besluta att helt eller delvis undanta vissa tillhandahållare av speltjänster från de nationella bestämmelser genom vilka detta direktiv införlivas, på grundval av belägg för att sådana tjänster på grund av sin art och, i förekommande fall, driftsomfattning utgör en låg risk.

Medlemsstaterna ska, bland andra faktorer som de beaktar i sin riskbedömning, bedöma de tillämpliga transaktionernas sårbarhet, även med hänsyn till det betalningssätt som används.

Medlemsstaterna ska i sin riskbedömning ange på vilket sätt de har beaktat eventuella relevanta resultat i de rapporter som kommissionen har utfärdat enligt artikel 6.

Varje beslut som fattas av en medlemsstat enligt denna punkt ska meddelas kommissionen, tillsammans med en motivering grundad på en specifik riskbedömning. Kommissionen ska underrätta de övriga medlemsstaterna om beslutet.

3. Medlemsstaterna får besluta att fysiska eller juridiska personer som endast tillfälligt eller i mycket begränsad omfattning bedriver finansiell verksamhet, där risken för att penningtvätt eller finansiering av terrorism är mycket liten, inte ska omfattas av detta direktiv, om samtliga följande kriterier är uppfyllda:

a) Den finansiella verksamheten är begränsad i absoluta termer.
b) Den finansiella verksamheten är begränsad när det gäller transaktioner.
c) Den finansiella verksamheten är inte sådana personers huvudverksamhet.
d) Den finansiella verksamheten är en biverksamhet och direkt knuten till sådana personers huvudverksamhet.
e) Sådana personers huvudverksamhet är inte en sådan verksamhet som avses i punkt 1.3 a–d eller f.
f) Den finansiella verksamheten avser endast sådana personers huvudverksamhets kunder och är inte allmänt tillgänglig för allmänheten.

Första stycket ska inte tillämpas på personer som bedriver penningöverföring enligt definitionen i artikel 4.13 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2007/64/EG.

4. Vid tillämpningen av punkt 3 a ska medlemsstaterna kräva att den finansiella verksamhetens totala omsättning inte överstiger ett tillräckligt lågt tröskelvärde. Det tröskelvärdet ska fastställas på nationell nivå och bero på typen av finansiell verksamhet.

5. Vid tillämpningen av punkt 3 b ska medlemsstaterna tillämpa ett högsta tröskelvärde per kund och transaktion, oavsett om transaktionen utförs vid ett tillfälle eller flera tillfällen som förefaller ha samband. Detta tröskelvärde ska fastställas på nationell nivå och bero på typen av finansiell verksamhet. Det ska vara tillräckligt lågt för att säkerställa att de berörda transaktionstyperna är en opraktisk och ineffektiv metod för penningtvätt eller finansiering av terrorism och det får inte överstiga 1.000 EUR.

6. Vid tillämpningen av punkt 3 c ska medlemsstaterna kräva att den finansiella verksamhetens omsättning inte överstiger 5 % av den berörda fysiska eller juridiska personens totala omsättning.

7. När vid tillämpningen av denna artikel risken för penningtvätt eller finansiering av terrorism bedöms ska medlemsstaterna särskilt beakta finansiell verksamhet vars natur gör att sannolikheten för att den ska användas eller missbrukas för penningtvätt eller för finansiering av terrorism blir särskilt stor.

8. I beslut som fattas av medlemsstaterna enligt punkt 3 ska motiven på vilka de grundar sig anges. Medlemsstaterna får besluta att återkalla sådana beslut när omständigheterna förändras. De ska anmäla sådana beslut till kommissionen. Kommissionen ska underrätta de övriga medlemsstaterna om sådana beslut.

9. Medlemsstaterna ska inrätta en riskbaserad övervakningsverksamhet eller vidta andra lämpliga åtgärder för att se till att undantag som beviljas genom beslut enligt denna artikel inte missbrukas.

Artikel 3

I detta direktiv gäller följande definitioner:

1. *kreditinstitut*: ett kreditinstitut enligt definitionen i artikel 4.1.1 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013, inbegripet filialer till detta enligt definitionen i artikel 4.1.17 i den förordningen, som är belägna inom unionen, oavsett om dess huvudkontor är beläget inom unionen eller i ett tredjeland.
2. *finansiella institut*:
   a) ett företag som inte är kreditinstitut och som bedriver en eller flera av de verksamheter som anges i punkterna 2–12, 14 och 15 i bilaga I till Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/36/EU, inbegripet sådan verksamhet som bedrivs vid valutaväxlingskontor,
   b) ett försäkringsföretag enligt definitionen i artikel 13.1 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/138/EG, i den mån som det utför sådan livförsäkringsverksamhet som omfattas av det direktivet,
   c) ett värdepappersföretag enligt definitionen i artikel 4.1.1 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/39/EG,
   d) ett företag för kollektiva investeringar som saluför sina andelar eller aktier,
   e) en försäkringsförmedlare enligt definitionen i artikel 2.5 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/92/EG där den förmedlar livsförsäkringar och andra investeringsrelaterade tjänster, med undantag för en anknuten försäkringsförmedlare enligt definitionen i punkt 7 i den artikeln, och
   f) filialer inom unionen till finansiella institut som avses i leden a–e, oavsett om deras huvudkontor är beläget i en medlemsstat eller i ett tredje land.
3. *egendom*: alla slags tillgångar, fysiska eller icke fysiska, fasta eller lösa, materiella eller immateriella, samt juridiska dokument eller instrument, även i elektronisk eller digital form, som styrker äganderätten till eller rättigheter knutna till sådana tillgångar.
4. *brottslig handling*: alla former av kriminell inblandning i följande grova brott:
   a) handlingar enligt artiklarna 1–4 i rambeslut 2002/475/RIF,
   b) samtliga brott som avses i artikel 3.1 a i 1988 års FN-konvention mot olaglig hantering av narkotika och psykotropa ämnen,
   c) handlingar som utförs av kriminella organisationer enligt definitionen i artikel 1 i rådets gemensamma åtgärd 98/733/RIF,
   d) bedrägerier som riktar sig mot unionens ekonomiska intressen, åtminstone allvarliga fall, enligt definitionen i artiklarna 1.1 och 2.1 i konventionen om skydd av Europeiska gemenskapernas finansiella intressen,
   e) korruption, och
   f) alla överträdelser, inbegripet skattebrott som rör direkta och indirekta skatter och enligt definitionen i medlemsstaternas nationella rätt, som är belagda med frihetsstraff eller frihetsberövande åtgärd med en högsta straffsats på mer än ett år eller, i medlemsstater som har en minimitröskel för brott i sitt rättssystem, alla brott som är belagda med frihetsstraff eller frihetsberövande åtgärd med en lägsta straffsats på mer än sex månader.
5. *självreglerande organ*: ett organ som representerar medlemmar i en yrkesgrupp och har i uppgift att reglera dem, utföra vissa funktioner av tillsyns- eller övervakningskaraktär och säkerställa att reglerna som rör dem följs.
6. *verklig huvudman*: fysiska personer som ytterst äger eller kontrollerar kunden och/eller den eller de fysiska personer för vars räkning en transaktion eller en verksamhet utförs och som innefattar åtminstone följande:
   a) När det gäller företagsenheter:
      i Fysiska personer som ytterst äger eller kontrollerar en juridisk enhet genom direkt eller indirekt ägande av en tillräcklig andel av aktierna eller rösträtterna eller ägandeandelarna i den enheten, t.ex. genom innehav av innehavaraktier, eller genom kontroll genom andra medel, dock ej bolag noterade på en reglerad marknad som omfattas av informationsskyldighet

enligt unionsrätten eller omfattas av motsvarande internationella normer som säkerställer tillräcklig öppenhet beträffande information om ägande.

Ett aktieinnehav på 25 % + 1 aktie eller en ägandeandel på mer än 25 % i kunden som innehas av en fysisk person ska vara en indikation på direkt ägande. Ett aktieinnehav på 25 % + 1 aktie eller en ägandeandel på mer än 25 % i kunden som innehas av en företagsenhet, som står under en eller flera fysiska personers kontroll, eller av flera företagsenheter, som står under samma fysiska persons eller personers kontroll, ska vara en indikation på indirekt ägande. Detta ska inte påverka medlemsstaternas rätt att besluta att en lägre andel kan utgöra en indikation på ägande eller kontroll. Kontroll genom andra medel får fastställas bland annat i enlighet med kriterierna i artikel 22.1–22.5 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/34/EU.

ii Om, när alla tänkbara medel har utnyttjats och under förutsättning att det inte föreligger grund för misstankar, ingen person enligt led i har identifierats eller om det finns tvivel på att den eller de personer som har identifierats är verkliga huvudmän, den eller de fysiska personer som innehar ledande befattningar; ska de ansvariga enheterna dokumentera de åtgärder som vidtas för att identifiera det verkliga huvudmannaskapet enligt led i och detta led.

b) När det gäller truster:

i Instiftaren.

ii Förvaltaren eller förvaltarna.

iii Beskyddaren, om sådan finns.

iv Förmånstagarna eller, om det ännu inte har fastställts vilka enskilda personer som är förmånstagare med avseende på den juridiska konstruktionen eller enheten, de personer för vilka den juridiska konstruktionen eller enheten främst har inrättats eller verkar.

v Eventuella andra fysiska personer som ytterst utövar kontroll över trusten genom direkt eller indirekt ägande eller genom andra medel.

c) När det gäller juridiska enheter såsom stiftelser och juridiska konstruktioner av samma typ som truster, den eller de fysiska personer som innehar ställningar som är likvärda med eller liknar dem i led b.

7. *tjänsteleverantör till truster eller bolag*: alla personer som affärsmässigt tillhandahåller tredje man någon av följande tjänster:

a) Bildande av bolag eller andra typer av juridiska personer.

b) I egenskap av, eller vidtagande av åtgärder för att någon annan ska agera som styrelseledamot eller bolagsrättsligt ansvarig på ett bolag, partner i ett handelsbolag eller liknande ställning i andra juridiska personer, eller åtgärder för att någon annan ska utöva en sådan funktion.

c) Tillhandahållande av säte, kontorsadress, postadress eller administrativ adress och andra anknutna tjänster till aktiebolag, handelsbolag eller annan form av juridisk person eller konstruktion.

d) Förvaltning av en klassisk trust eller liknande juridisk konstruktion, eller åtgärder för att någon annan ska kunna utöva en sådan funktion.

e) Funktion som nominell aktieägare för en annan person, som inte är ett bolag noterat på en reglerad marknad som omfattas av informationsskyldighet i enlighet med unionsrätten eller omfattas av motsvarande internationella normer, eller åtgärder för att någon annan ska kunna utöva en sådan funktion.

8. *korrespondentförbindelse*:

a) tillhandahållande av banktjänster från en bank som korrespondent till en annan bank som motpart, inbegripet tillhandahållande av ett löpande konto eller annat passivkonto och härtill knutna tjänster, t.ex. likviditetsförvaltning, internationella överföringar av medel, checkavräkning, *payable-through*-konton och valutatjänster,

b) förbindelserna mellan kreditinstitut och finansiella institut där liknande tjänster tillhandahålls av ett korrespondentinstitut till ett motpartsinstitut, och inbegripet förbindelser som etablerats för värdepapperstransaktioner eller överföring av medel.

9. *person i politiskt utsatt ställning*: en fysisk person som innehar eller har innehaft viktiga offentliga poster, bland annat
   a) stats- och regeringschefer, ministrar samt ställföreträdande eller biträdande ministrar,
   b) parlamentsledamöter eller ledamöter av liknande lagstiftande organ,
   c) ledamöter av politiska partiers styrelser,
   d) domare i högsta domstolen, författningsdomstolar eller andra rättsliga organ på hög nivå vars beslut inte kan överklagas, utom under exceptionella omständigheter,
   e) ledamöter i revisionsrätter eller i centralbankers styrelser,
   f) ambassadörer, chargés d'affaires samt höga officerare inom försvarsmakten,
   g) ledamöter i statsägda företags förvaltnings-, lednings- och tillsynsorgan,
   h) direktörer, biträdande direktörer, styrelseledamöter och innehavare av liknande poster i en internationell organisation.

   Inga offentliga tjänster som avses i leden a–h ska anses omfatta tjänstemän på mellannivå eller lägre tjänstemän.
10. *familjemedlemmar*, bland annat:
    a) make/maka, eller en person som likställs med make/maka, till en person i politiskt utsatt ställning,
    b) barn och deras makar/makor, eller personer som likställs med make/maka till en person i politiskt utsatt ställning,
    c) föräldrar till en person i politiskt utsatt ställning.
11. *kända medarbetare*:
    a) fysiska personer om vilka det är känt att de gemensamt är verkliga huvudmän till juridiska enheter eller juridiska konstruktioner, eller har andra nära affärsförbindelser med en person i politiskt utsatt ställning,
    b) fysiska personer som är den enda verkliga huvudmannen bakom juridiska enheter eller juridiska konstruktioner om vilka det är känt att de i praktiken har inrättats till förmån en person i politiskt utsatt ställning.
12. *företagsledning*: en tjänsteman eller anställd som har tillräckliga kunskaper om institutets riskexponering mot penningtvätt och finansiering av terrorism och som har tillräckliga befogenheter att fatta beslut som påverkar dess riskexponering, och behöver inte i alla fall vara styrelseledamot.
13. *affärsförbindelse*: en affärsmässig, yrkesmässig eller handelsmässig förbindelse, som är förbunden med en ansvarig enhets yrkesmässiga verksamhet och som när förbindelsen ingås förväntas ha en viss varaktighet.
14. *speltjänster*: en tjänst som innebär att penningvärden satsas på slumpspel, inbegripet spel med inslag av skicklighet, exempelvis lotterier, kasinospel, pokerspel och vadhållning som tillhandahålls på en fysisk plats eller annars på distans, på elektronisk eller annan teknisk väg för att underlätta kommunikation, och på enskild begäran av en tjänstemottagare.
15. *grupp* (koncern): en grupp av företag som består av ett moderföretag, dess dotterföretag och enheter i vilka moderföretaget eller dess dotterföretag har ägarintressen samt företag som står till varandra i ett sådant förhållande som avses i artikel 22 i direktiv 2013/34/EU.
16. *elektroniska pengar*: elektroniska pengar enligt definitionen i artikel 2.2. i direktiv 2009/110/EG.
17. *brevlådebank*: ett kredit- eller finansiellt institut, eller ett institut som utför verksamhet som likställs med den som utförs av kreditinstitut eller finansiella institut, som är registrerat i en jurisdiktion där det saknar en meningsfull fysisk närvaro och ledning och inte är anknutet till en reglerad finansgrupp (koncern).

Artikel 4

1. Medlemsstaterna ska, i enlighet med den riskbaserade metoden, se till att tillämpningsområdet för detta direktiv helt eller delvis utvidgas till att omfatta andra yrken och företagskategorier än de ansvariga enheter som avses i artikel 2.1 och som bedriver verksamhet som med särskilt stor sannolikhet används för penningtvätt eller för finansiering av terrorism.

2. Om en medlemsstat utvidgar tillämpningsområdet för detta direktiv till att omfatta andra yrken eller företagskategorier än dem som avses i artikel 2.1 ska den meddela kommissionen detta.

Artikel 5

För förebyggande av penningtvätt och finansiering av terrorism får medlemsstaterna, inom gränserna för unionsrätten, införa eller behålla strängare regler på det område som omfattas av detta direktiv.

Avsnitt 2 Riskbedömning

Artikel 6

1. Kommissionen ska göra en bedömning av de risker för penningtvätt och finansiering av terrorism som påverkar den inre marknaden och berör gränsöverskridande verksamhet.

I detta syfte ska kommissionen senast den 26 juni 2017 utarbeta en rapport i vilken de riskerna identifieras, analyseras och bedöms på unionsnivå. Därefter ska kommission uppdatera sin rapport vartannat år, eller vid behov oftare.

2. Den rapport som avses i punkt 1 ska omfatta åtminstone följande:

a) De delar av den inre marknaden som är utsatta för störst risk.
b) De risker som är förknippade med varje relevant sektor.
c) De metoder som brottslingar oftast använder för att tvätta vinster från olaglig verksamhet.

3. Kommissionen ska göra den rapport som avses i punkt 1 tillgänglig för medlemsstaterna och ansvariga enheter för att hjälpa dem med att identifiera, förstå, hantera och minska riskerna för penningtvätt och finansiering av terrorism och så att andra berörda aktörer, inklusive nationella lagstiftare, Europaparlamentet, de europeiska tillsynsmyndigheterna och företrädare för FIU, bättre kan förstå riskerna.

4. Kommissionen ska utfärda rekommendationer till medlemsstaterna om lämpliga åtgärder för att ta itu med de identifierade riskerna. Om medlemsstaterna beslutar att inte tillämpa rekommendationerna inom sina nationella system för bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism ska de anmäla detta till kommissionen och tillhandahålla skälen för ett sådant beslut.

5. Senast den 26 december 2016 ska de europeiska tillsynsmyndigheterna genom sin gemensamma kommitté lämna ett yttrande om de risker för penningtvätt och finansiering av terrorism som påverkar unionens finansiella sektor (nedan kallat *gemensamt yttrande*). Därefter ska de europeiska tillsynsmyndigheterna genom den gemensamma kommittén lämna ett yttrande vartannat år.

6. När den utför den bedömning som avses i punkt 1 ska kommissionen organisera arbetet på unionsnivå, beakta de gemensamma yttranden som avses i punkt 5, samt engagera medlemsstaternas experter på området bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism, företrädare för FIU och, när så är lämpligt, andra organ på unionsnivå. Kommissionen ska göra de gemensamma yttrandena tillgängliga för medlemsstaterna och ansvariga enheter för att bistå dem att identifiera, hantera och minska riskerna för penningtvätt och finansiering av terrorism.

7. Kommissionen ska vartannat år, eller vid behov oftare, till Europaparlamentet och rådet lämna en rapport om resultaten av de regelbundna riskbedömningarna och om de åtgärder som vidtagits på grundval av dessa resultat.

Artikel 7

1. Varje medlemsstat ska vidta lämpliga åtgärder för att identifiera, bedöma, förstå och minska de risker för penningtvätt och finansiering av terrorism som de påverkas av, liksom eventuella farhågor kopplade till skyddet av personuppgifter i detta sammanhang. Den ska uppdatera den riskbedömningen.

2. Varje medlemsstat ska utse en myndighet eller inrätta en mekanism genom vilken de nationella åtgärderna mot de risker som avses i punkt 1 samordnas. Myndighetens namn eller en beskrivning av mekanismen ska meddelas kommissionen, de europeiska tillsynsmyndigheterna och övriga medlemsstater.

3. När de gör de riskbedömningar som avses i punkt 1 i denna artikel ska medlemsstaterna använda resultaten i den rapport som avses i artikel 6.1.

4. Vad gäller de riskbedömningar som avses i punkt 1 ska varje medlemsstat

a) använda den till att förbättra sina åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism, särskilt genom att identifiera områden där ansvariga enheter ska vidta strängare åtgärder, i tillämpliga fall med angivande av vilka åtgärder som ska vidtas,
b) där så är lämpligt identifiera sektorer eller områden med mindre eller större risk för penningtvätt och finansiering av terrorism,
c) använda den som hjälp vid fördelning och prioritering av resurser för att bekämpa penningtvätt och finansiering av terrorism,
d) använda den för att se till att lämpliga regler utarbetas för varje sektor eller område alltefter risken för penningtvätt och finansiering av terrorism, och
e) skyndsamt göra lämplig information tillgänglig för ansvariga enheter för att underlätta deras egna bedömningar av risken för penningtvätt och finansiering av terrorism.

5. Medlemsstaterna ska göra resultaten av sina riskbedömningar tillgängliga för kommissionen, de europeiska tillsynsmyndigheterna och de övriga medlemsstaterna.

Artikel 8

1. Medlemsstaterna ska se till att ansvariga enheter vidtar lämpliga åtgärder för att identifiera och bedöma riskerna för penningtvätt och finansiering av terrorism, med beaktande av riskfaktorer inbegripet de som rör deras kunder, länder eller geografiska områden, produkter, tjänster, transaktioner eller distributionskanaler. Dessa åtgärder ska stå i proportion till de ansvariga enheternas typ och storlek.

2. De riskbedömningar som avses i punkt 1 ska dokumenteras, uppdateras och göras tillgängliga för relevanta behöriga myndigheter och berörda självreglerande organ. Behöriga myndigheter får besluta att enskilda dokumenterade riskbedömningar inte krävs, när de specifika risker som är förenade med sektorn är uppenbara och väl kända.

3. Medlemsstaterna ska se till att ansvariga enheter har riktlinjer, kontroller och förfaranden på plats för att minska och effektivt hantera de risker för penningtvätt och finansiering av terrorism som identifierats på unionsnivå, på medlemsstatsnivå och vid ansvariga enheter. Dessa riktlinjer, kontroller och förfaranden ska stå i proportion till de ansvariga enheternas typ och storlek.

4. De riktlinjer, kontroller och förfaranden som avses i punkt 3 ska omfatta följande:

a) Utveckling av interna riktlinjer, kontroller och förfaranden, inbegripet rutiner för modellriskhantering, åtgärder för kundkännedom, rapportering, registerhållning, intern kontroll, efterlevnadskontroll inbegripet utnämning av en efterlevnadsansvarig på ledningsnivå om det motiveras av verksamhetens storlek och natur samt bakgrundskontroll av personal.
b) En oberoende granskningsfunktion för att granska de interna riktlinjer, kontroller och förfaranden som avses i led a, om det motiveras av verksamhetens storlek och natur.

5. Medlemsstaterna ska kräva att ansvariga enheter inhämtar sin lednings godkännande av de riktlinjer, kontroller och förfaranden som de inför och övervakar och skärper vidtagna åtgärder, när så är lämpligt.

Avsnitt 3 Policy gentemot tredjeland

Artikel 9

1. Tredjeländers jurisdiktioner med sådana strategiska brister i sina nationella system för bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism som utgör ett betydande hot mot unionens finansiella system (nedan kallade *högrisktredjeländer*) ska identifieras för att skydda en väl fungerande inre marknad.

2. Kommissionen ska ges befogenhet att anta delegerade akter i enlighet med artikel 64 för att identifiera högrisktredjeländer, med beaktande av strategiska brister, särskilt med avseende på

a) tredjelandets rättsliga och institutionella ram för bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism, framför allt
   i kriminalisering av penningtvätt och finansiering av terrorism,
   ii åtgärder som rör kundkännedom,
   iii krav som rör registerhållning,
   iv krav som rör rapportering av misstänkta transaktioner,
b) tredjelandets behöriga myndigheters befogenheter och förfaranden för bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism,
c) effektiviteten hos systemet för bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism vid tredjelandets insatser för att ta itu med riskerna för penningtvätt eller finansiering av terrorism.

3. De delegerade akter som avses i punkt 2 ska antas inom en månad efter identifieringen av de strategiska brister som avses i den punkten.

4. Kommissionen ska, där så är lämpligt vid upprättandet av delegerade akter som avses i punkt 2, ta hänsyn till relevanta utvärderingar, bedömningar eller rapporter från internationella organisationer och normgivare med befogenheter på området förebyggande av penningtvätt och bekämpning av finansiering av terrorism när det gäller de risker som enskilda tredjeländer utgör.

Kapitel II Åtgärder för kundkännedom

Avsnitt 1 Allmänna bestämmelser

Artikel 10

1. Medlemsstaterna ska förbjuda sina kreditinstitut och finansiella institut att föra anonyma konton eller utfärda anonyma motböcker. Medlemsstaterna ska i alla händelser kräva att ägarna och förmånstagarna till befintliga anonyma konton eller anonyma motböcker så snart som möjligt, och under alla förhållanden innan kontona eller motböckerna nyttjas, omfattas av åtgärder för kundkännedom.

2. Medlemsstaterna ska vidta åtgärder för att förebygga missbruk av innehavaraktier och teckningsoptioner för innehavaraktier.

Artikel 11

Medlemsstaterna ska se till att ansvariga enheter vidtar åtgärder för kundkännedom under följande omständigheter:

a) När en affärsförbindelse ingås.
b) Vid utförandet av enstaka transaktioner som
   i uppgår till minst 15.000 EUR, oavsett om den transaktionen utförs vid ett enda tillfälle eller flera tillfällen som förefaller ha samband, eller
   ii utgör en överföring av medel enligt definitionen i artikel 3.9 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2015/847 som överstiger 1.000 EUR.

c) När det gäller personer som handlar med varor, vid enstaka transaktioner om minst 10.000 EUR i kontanter, oavsett om transaktionen utförs vid ett enda tillfälle eller flera tillfällen som förefaller ha samband.
d) För tillhandahållare av speltjänster: vid utbetalning av vinster, betalning av insatser, eller båda, vid transaktioner om minst 2.000 EUR, oavsett om transaktionen utförs vid ett enda tillfälle eller flera tillfällen som förefaller ha samband.
e) När det finns misstankar om penningtvätt eller finansiering av terrorism, oavsett eventuella undantag eller tröskelbelopp.
f) När det råder osäkerhet om hur tillförlitliga eller tillräckliga tidigare erhållna kundidentifieringsuppgifter är.

Artikel 12

1. Genom undantag från artikel 13.1 första stycket a, b och c och artikel 14 och på grundval av en lämplig riskbedömning som visar på en låg risk får medlemsstaterna tillåta ansvariga enheter att inte vidta vissa åtgärder för kundkännedom i fråga om elektroniska pengar, där samtliga följande riskreducerande villkor är uppfyllda:
a) Betalningsinstrumentet kan inte återuppladdas eller har en månatlig gräns för betalningstransaktioner på 250 EUR som endast kan användas i den medlemsstaten.
b) Det högsta belopp som lagras elektroniskt överstiger inte 250 EUR.
c) Betalningsinstrumentet används uteslutande för inköp av varor eller tjänster.
d) Betalningsinstrumentet kan inte finansieras med anonyma elektroniska pengar.
e) Utgivaren övervakar transaktionen eller affärsförbindelsen så noga att denne kan upptäcka ovanliga eller misstänkta transaktioner.

Vid tillämpningen av första stycket b får en medlemsstat höja det högsta beloppet på 500 EUR för betalningsinstrument som endast kan användas i den medlemsstaten.

2. Medlemsstaterna ska se till att undantaget i punkt 1 inte är tillämpligt vid kontantinlösen eller kontantuttag av de elektroniska pengarnas penningvärde om detta överstiger 100 EUR.

Artikel 13

1. Åtgärder för kundkännedom ska omfatta följande:
a) Identifiering av kunden och kontroll av dennes identitet utifrån handlingar, uppgifter eller information som erhållits från en tillförlitlig och oberoende källa.
b) Identifiering av den verkliga huvudmannen och rimliga åtgärder för styrkande av den personens identitet, så att den ansvariga enheten anser sig ha full vetskap om vem den verkliga huvudmannen är, inbegripet rimliga åtgärder för att förstå kundens ägar- och kontrollstruktur i fallet juridiska personer, truster, bolag, stiftelser och liknande juridiska konstruktioner.
c) Bedömning och i förekommande fall inhämtande av information om affärsförbindelsens syfte och avsedda natur.
d) Fortlöpande övervakning av affärsförbindelsen, inbegripet granskning av transaktioner under förbindelsens hela existens för att säkerställa att de transaktioner som utförs motsvarar den ansvariga enhetens kundkännedom, verksamheten och riskprofilen, vid behov även medlens ursprung och säkerställande av att handlingarna, uppgifterna eller informationen uppdateras.

Ansvariga enheter ska också, när de utför de åtgärder som avses i första stycket a och b, kontrollera att en person som påstår sig handla på kundens vägnar verkligen är bemyndigad att göra det och identifiera den personen och kontrollera dennes identitet.

2. Medlemsstaterna ska se till att ansvariga enheter vidtar varje åtgärd för kundkännedom som föreskrivs i punkt 1. Ansvariga enheter får dock själva reglera sådana åtgärders omfattning utifrån en riskkänslighetsanalys.

3. Medlemsstaterna ska kräva att ansvariga enheter vid bedömningen av riskerna för penningtvätt och finansiering av terrorism åtminstone beaktar de variabler som anges i bilaga I.

4. Medlemsstaterna ska se till att ansvariga enheter för de behöriga myndigheterna eller självreglerande organen kan visa att åtgärderna är lämpliga med hänsyn till de identifierade riskerna för penningtvätt och finansiering av terrorism.

5. För livförsäkringsverksamhet eller annan investeringsrelaterad försäkringsverksamhet ska medlemsstaterna se till att, utöver de åtgärder för kundkännedom som krävs med avseende på kunden och den verkliga huvudmannen, ska kreditinstitut och finansiella institut vidta följande åtgärder för kundkännedom i fråga om livförsäkringars och andra investeringsrelaterade försäkringars förmånstagare, så snart som dessa har identifierats eller utpekats:

a) När det gäller förmånstagare som identifieras som specifikt namngivna personer eller juridiska konstruktioner: fastställande av personens namn.

b) När det gäller förmånstagare som utpekas genom egenskaper eller klass eller på annat sätt: inhämtande av tillräcklig information om dessa förmånstagare, så att kreditinstitutet eller det finansiella institutet anser sig kunna avgöra förmånstagarens identitet vid utbetalningstillfället.

Vad gäller leden a och b i första stycket ska kontrollen av förmånstagarnas identitet ske vid utbetalningstillfället. Vid överlåtelse, helt eller delvis, av livförsäkring eller annan investeringsrelaterad försäkring till tredje part ska kreditinstitut och finansiella institut med kännedom om överlåtelsen fastställa den verkliga huvudmannens identitet när försäkringens värde övergår till den personen eller den juridiska konstruktionen.

6. När det gäller trusters eller liknande juridiska konstruktioners förmånstagare som utpekas genom särskilda egenskaper eller klass ska en ansvarig enhet inhämta tillräcklig information om förmånstagaren så att den ansvariga enheten anser sig kunna fastställa dennes identitet vid utbetalningstillfället eller när förmånstagaren hävdar sina förvärvade rättigheter.

Artikel 14

1. Medlemsstaterna ska kräva att kontroll av kundens och den verkliga huvudmannens identitet sker innan en affärsförbindelse ingås eller en transaktion utförs.

2. Genom undantag från punkt 1 får medlemsstaterna tillåta att kontroll av kundens och den verkliga huvudmannens identitet slutförs när affärsförbindelsen ingås, om detta är nödvändigt för att inte störa den normala affärsverksamheten och om risken för penningtvätt eller finansiering av terrorism är liten. I sådana situationer ska dessa förfaranden slutföras snarast möjligt efter inledande kontakt.

3. Genom avvikelse från punkt 1 får medlemsstaterna tillåta att ett konto öppnas hos ett kreditinstitut eller finansiellt institut, inbegripet konton som möjliggör transaktioner i överlåtbara värdepapper, om det finns tillräckliga skyddsåtgärder för att transaktioner inte kan utföras av kunden eller för kundens räkning innan de krav på kundkännedom som fastställs i artikel 13.1 första stycket a och b har uppfyllts.

4. Om en ansvarig enhet inte kan uppfylla de krav på kundkännedom som fastställs i artikel 13.1 första stycket a, b eller c ska medlemsstaterna kräva att vederbörande inte utför en transaktion via bankkonto, ingår en affärsförbindelse eller utför transaktionen, och att denne ska avbryta affärsförbindelsen och överväga att rapportera en misstänkt transaktion när det gäller denna kund till FIU i enlighet med artikel 33.

Medlemsstaterna ska undantagsvis inte tillämpa första stycket på notarier, andra oberoende jurister, revisorer, externa revisorer och skatterådgivare endast i den strikta utsträckning dessa personer utreder sin klients rättsliga ställning, försvarar eller företräder denne i eller rörande rättsliga förfaranden, inbegripet att tillhandahålla rådgivning om att inleda eller undvika förfaranden.

5. Medlemsstaterna ska kräva att ansvariga enheter inte bara vidtar åtgärder för kundkännedom gentemot alla nya kunder utan även vid lämpliga tidpunkter gentemot befintliga kunder, efter en riskkänslighetsanalys, bland annat när en kunds relevanta omständigheter förändras.

Avsnitt 2 Förenklade åtgärder för kundkännedom

Artikel 15

1. Om en medlemsstat eller en ansvarig enhet konstaterar att riskerna är lägre på vissa områden får medlemsstaten tillåta att ansvariga enheter vidtar förenklade åtgärder för kundkännedom.

2. Innan de vidtar förenklade åtgärder för kundkännedom ska ansvariga enheter förvissa sig om att affärsförbindelsen eller transaktionen har lägre risk.

3. Medlemsstaterna ska se till att ansvariga enheter övervakar transaktionerna och affärsförbindelserna så noga att de kan upptäcka ovanliga eller misstänkta transaktioner.

Artikel 16

Vid bedömningen av riskerna för penningtvätt och finansiering av terrorism för olika typer av kunder, geografiska områden och särskilda produkter, tjänster, transaktioner eller distributionskanaler ska medlemsstater och ansvariga enheter åtminstone beakta de faktorer för potentiella situationer med lägre risk som anges i bilaga II.

Artikel 17

Senast den 26 juni 2017 ska de europeiska tillsynsmyndigheterna för behöriga myndigheter och kreditinstitut och finansiella institut utfärda riktlinjer i enlighet med artikel 16 i förordningarna (EU) nr 1093/2010, (EU) nr 1094/2010 och (EU) nr 1095/2010 om de riskfaktorer som ska beaktas och åtgärder som ska vidtas i situationer där förenklade åtgärder för kundkännedom är lämpliga. Särskild hänsyn ska tas till företagets typ och storlek, och där så är lämpligt och proportionerligt ska särskilda åtgärder fastställas.

Avsnitt 3 Skärpta åtgärder för kundkännedom

Artikel 18

1. I de fall som avses i artiklarna 19–24 ska medlemsstaterna när de har att göra med fysiska personer eller juridiska enheter som är etablerade i tredjeländer som av kommissionen identifierats som högrisktredjeländer, samt även i andra fall av större risker som medlemsstaterna eller ansvariga enheter konstaterat, kräva att de ansvariga enheterna vidtar skärpta åtgärder för kundkännedom för att hantera och minska sådana risker på lämpligt sätt.

Skärpta åtgärder för kundkännedom behöver inte med automatik åberopas för filialer eller majoritetsägda dotterföretag till ansvariga enheter som är etablerade i unionen, belägna i högrisktredjeländer, när dessa filialer eller majoritetsägda dotterföretag helt och hållet följer koncernens riktlinjer och rutiner i enlighet med artikel 45. Medlemsstaterna ska se till att dessa fall hanteras av de ansvariga enheterna med användning av en riskbaserad metod.

2. Medlemsstaterna ska kräva att ansvariga enheter i möjligaste mån granskar bakgrunden till och syftet med alla komplexa och ovanligt stora transaktioner, och alla ovanliga transaktionsmönster som inte förefaller ha något ekonomiskt eller lagligt syfte. Ansvariga enheter ska särskilt skärpa övervakningen av affärsförbindelsen för att avgöra om dessa transaktioner eller aktiviteter framstår som misstänkta.

3. Vid bedömningen av riskerna för penningtvätt och finansiering av terrorism ska medlemsstater och ansvariga enheter åtminstone beakta situationer med potentiellt högre risk enligt bilaga III.

4. Senast den 26 juni 2017 ska de europeiska tillsynsmyndigheterna för behöriga myndigheter och kreditinstitut och finansiella institut utfärda riktlinjer i enlighet med artikel 16 i förordningarna (EU) nr 1093/2010, (EU) nr 1094/2010 och (EU) nr 1095/2010 om de riskfaktorer som ska beaktas och åtgärder som ska vidtas i situationer där skärpta åtgärder för kundkännedom är lämpliga. Särskild hänsyn ska tas till företagets typ och storlek, och där så är lämpligt och proportionerligt ska särskilda åtgärder fastställas.

Artikel 19

När det gäller gränsöverskridande korrespondentförbindelser med ett motpartsinstitut i ett tredjeland ska medlemsstaterna, utöver de åtgärder för kundkännedom som fastställs i artikel 13, kräva att deras kreditinstitut och finansiella institut

a) samlar in så mycket information om motpartsinstitutet att de har full insikt i dess affärsverksamhet och utifrån offentligt tillgänglig information kan bedöma dess anseende och övervakningens kvalitet,
b) gör en bedömning av motpartsinstitutets kontroller för bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism,
c) inhämtar godkännande från sin ledning innan de ingår nya korrespondentförbindelser,
d) dokumenterar varje instituts respektive ansvar,
e) för *payable-through*-konton försäkrar sig om att motpartsinstitutet har kontrollerat kundens identitet och löpande vidtagit åtgärder för kundkännedom med avseende på de kunder som har direkt tillgång till korrespondentinstitutets konton och att det på begäran kan tillhandahålla korrespondentinstitutet relevanta kundkännedomsuppgifter.

Artikel 20

När det gäller transaktioner eller affärsförbindelser med personer i politiskt utsatt ställning, ska medlemsstaterna utöver de åtgärder för kundkännedom som fastställs i artikel 13 kräva att ansvariga enheter

a) har lämpliga riskhanteringssystem på plats, inklusive riskbaserade förfaranden, för att kunna avgöra om kunden eller kundens verkliga huvudman är en person i politiskt utsatt ställning,
b) tillämpar följande åtgärder vid affärsförbindelser med personer i politiskt utsatt ställning:
    i Inhämtar sin lednings godkännande av att affärsförbindelser med sådana personer ingås eller fortlöper.
    ii Vidtar lämpliga åtgärder för att fastställa varifrån förmögenheten och medlen härstammar som förknippas med affärsförbindelser eller transaktioner med sådana personer.
    iii Bedriver löpande skärpt övervakning av de affärsförbindelserna.

Artikel 21

Medlemsstaterna ska kräva att ansvariga enheter vidtar rimliga åtgärder för att avgöra om livförsäkringars eller andra investeringsrelaterade försäkringars förmånstagare och/eller vid behov förmånstagarens verkliga huvudman är personer i politiskt utsatt ställning. Dessa åtgärder ska vidtas senast då försäkringen helt eller delvis utbetalas eller överlåts. Om högre risker konstaterats, ska medlemsstaterna utöver att tillämpa de åtgärder för kundkännedom som fastställs i artikel 13 kräva att ansvariga enheter

a) informerar sin ledning innan försäkringsbeloppet utbetalas,
b) skärper kontrollen av hela affärsförbindelsen med försäkringstagaren.

Artikel 22

Om en person i politiskt utsatt ställning inte längre har en viktig offentlig funktion i en medlemsstat eller ett tredjeland eller i en internationell organisation ska ansvariga enheter, åtminstone under 12 månader, vara skyldiga att beakta om personen fortfarande

utgör en risk och tillämpa motsvarande lämpliga riskkänslighetsåtgärder tills personen inte längre anses utgöra någon specifik risk för personer i politiskt utsatt ställning.

Artikel 23

Åtgärderna enligt artiklarna 20 och 21 ska också tillämpas på familjemedlemmar och kända nära medarbetare till personer i politiskt utsatt ställning.

Artikel 24

Medlemsstaterna ska förbjuda kreditinstitut och finansiella institut att ingå eller upprätthålla korrespondentförbindelser med brevlådebanker. De ska kräva att dessa institut vidtar lämpliga åtgärder för att se till att de inte ingår eller fortsätter att upprätthålla korrespondentförbindelser med ett kreditinstitut eller finansiellt institut som är känt för att tillåta att dess konton används av brevlådebanker.

Avsnitt 4 Utförande av tredje part

Artikel 25

Medlemsstaterna får tillåta ansvariga enheter att anlita tredje part för att uppfylla de krav på kundkännedom som föreskrivs i artikel 13.1 första stycket a, b och c. Det slutliga ansvaret för att uppfylla dessa krav ska dock ligga hos den ansvariga enhet som anlitar denna tredje part.

Artikel 26

1. Vid tillämpning av detta avsnitt avses med *tredje part* en ansvarig enhet som är förtecknad i artikel 2, en sådan ansvarig enhets medlemsorganisationer eller branschorganisationer eller något annat institut eller någon annan person i en medlemsstat eller ett tredjeland

a) som tillämpar sådana krav på åtgärder för kundkännedom och på registerhållning som överensstämmer med kraven i detta direktiv, och
b) vars iakttagande av kraven i direktivet övervakas i överensstämmelse med kapitel VI avsnitt 2.

2. Medlemsstaterna ska förbjuda ansvariga enheter att anlita tredje parter som är etablerade i högrisktredjeländer. Medlemsstaterna får från det förbudet undanta filialer och majoritetsägda dotterföretag till ansvariga enheter som är etablerade i unionen om dessa filialer och majoritetsägda dotterföretag helt och hållet följer koncernens riktlinjer och rutiner i enlighet med artikel 45.

Artikel 27

1. Medlemsstaterna ska se till att ansvariga enheter från anlitad tredje part erhåller nödvändiga uppgifter om kraven på kundkännedom som fastställs i artikel 13.1 första stycket a, b och c.

2. Medlemsstaterna ska se till att de ansvariga enheter som kunden hänvisas till vidtar lämpliga åtgärder för att se till att tredje part omedelbart på begäran överlämnar relevanta kopior av identifierings- och kontrolluppgifter och andra relevanta handlingar om kundens eller den verkliga huvudmannens identitet.

Artikel 28

Medlemsstaterna ska se till att den behöriga myndigheten i hemmedlemsstaten (för koncernens riktlinjer och förfaranden) samt den behöriga myndigheten i värdmedlemsstaten (för filialer och dotterföretag) kan anse att en ansvarig enhet följer de bestämmelser som antas i enlighet med artiklarna 26 och 27 genom sitt koncernprogram, om alla följande villkor är uppfyllda:

a) Den ansvariga enheten förlitar sig på de uppgifter som lämnats av en tredje part som ingår i samma koncern.

b) Koncernen vidtar åtgärder för kundkännedom, följer bestämmelser om registerhållning och har program mot penningtvätt och finansiering av terrorism i enlighet med detta direktiv eller likvärdiga bestämmelser.
c) Det effektiva genomförandet av de krav som avses i led b övervakas på koncernnivå av en behörig myndighet i hemmedlemsstaten eller av tredjelandet.

Artikel 29

Detta avsnitt ska inte tillämpas på utkontraktering eller agenturförhållanden, där den utkontrakterande tjänsteleverantören eller agenten enligt avtalet ska anses ingå i den ansvariga enheten.

Kapitel III Uppgifter om verkligt huvudmannaskap

Artikel 30

1. Medlemsstaterna ska se till att de bolag och andra juridiska enheter som är registrerade på deras territorium är skyldiga att inhämta och förfoga över adekvata, korrekta och aktuella uppgifter om sitt verkliga huvudmannaskap, inbegripet uppgifter om sina förmånsintressen.

Medlemsstaterna ska se till att dessa enheter är skyldiga att, utöver uppgifter om sin lagliga ägare, tillhandahålla ansvariga enheter uppgifter om verkliga huvudmän, när de ansvariga enheterna vidtar åtgärder för kundkännedom i enlighet med kapitel II.

2. Medlemsstaterna ska kräva att behöriga myndigheter och FIU med nödvändig skyndsamhet i tid kan få tillgång till de uppgifter som avses i punkt 1.

3. Medlemsstaterna ska se till att uppgifterna som avses i punkt 1 återfinns i ett centralt register i varje medlemsstat, exempelvis ett handelsregister, ett sådant bolagsregister som avses i artikel 3 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/101/EG, eller ett offentligt register. Medlemsstaterna ska informera kommissionen om egenskaperna hos dessa nationella mekanismer. De uppgifter om verkligt huvudmannaskap som återfinns i den databasen får samlas in i enlighet med nationella system.

4. Medlemsstaterna ska kräva att de uppgifter som återfinns i det centrala register som avses i punkt 3 är adekvata, korrekta och aktuella.

5. Medlemsstaterna ska se till att uppgifterna om verkligt huvudmannaskap är tillgängliga i samtliga fall för
a) behöriga myndigheter och FIU utan inskränkning,
b) ansvariga enheter, inom ramen för åtgärder för kundkännedom i enlighet med kapitel II,
c) varje person eller organisation som kan styrka ett berättigat intresse.

De personer eller organisationer som avses i c ska ha tillgång till åtminstone den verkliga huvudmannens namn, födelsemånad och födelseår, medborgarskap och bosättningsland, samt arten och omfattning av det förmånsintresse som innehas av den verkliga huvudmannen.

Vid tillämpningen av denna punkt ska tillgången till uppgifterna om verkligt huvudmannaskap vara förenlig med uppgiftsskyddsbestämmelserna och kan tillgången kopplas till ett krav på registrering online och erläggande av en avgift. De avgifter som tas ut för att lämna ut uppgifterna ska inte överstiga de administrativa kostnaderna för utlämnandet.

6. Det centrala registret som avses i punkt 3 ska se till att behöriga myndigheter och FIU kan få snabb och obegränsad tillgång utan att den berörda enheten varnas. Det ska också ge ansvariga enheter snabb tillgång när de utför åtgärder för kundkännedom.

7. Medlemsstaterna ska se till att behöriga myndigheter och FIU med nödvändig skyndsamhet kan tillhandahålla behöriga myndigheter och FIU i andra medlemsstater de uppgifter som avses i punkterna 1 och 3.

8. Medlemsstaterna ska kräva att ansvariga enheter inte uteslutande förlitar sig på det centrala register som avses i punkt 3 för att uppfylla kraven avseende åtgärder för kundkännedom i enlighet med kapitel II. Vid fullgörandet av dessa krav ska en riskbaserad metod användas.

9. Medlemsstaterna får i enskilda fall under exceptionella omständigheter föreskriva ett undantag från den tillgång till alla uppgifter eller vissa av uppgifterna om verkligt huvudmannaskap som avses i punkt 5 b och c när tillgången skulle utsätta den verkliga huvudmannen för en risk för bedrägeri, kidnappning, utpressning, våld eller hotelser eller om den verkliga huvudmannen är minderårig eller på annat sätt saknar rättslig handlingsförmåga. Undantag som beviljas enligt denna punkt ska inte tillämpas på kreditinstitut och finansiella institut och de ansvariga enheter som avses i artikel 2.1.3 b som är offentliga tjänstemän.

10. Senast den 26 juni 2019 ska kommissionen till Europaparlamentet och rådet lämna en rapport med en bedömning av villkoren och de tekniska specifikationerna och förfarandena för att säkerställa en säker och effektiv sammankoppling av de centrala registren som avses i punkt 3 via den centrala europeiska plattform som inrättats genom artikel 4a.1 i direktiv 2009/101/EG. Rapporten ska vid behov åtföljas av ett lagstiftningsförslag.

Artikel 31

1. Medlemsstaterna ska kräva att förvaltare av truster (*express*) som regleras av deras rätt ska inhämta och förfoga över adekvata, korrekta och aktuella uppgifter om trustens verkliga huvudmannaskap. I dessa uppgifter ska ingå identiteten hos

a) trustens instiftare,
b) förvaltare,
c) beskyddare (om tillämpligt),
d) förmånstagarna eller förmånstagarkategorierna, och
e) alla andra fysiska personer som utövar faktisk kontroll över trusten.

2. Medlemsstaterna ska se till att förvaltare lämnar uppgift om sin status och tillhandahåller de uppgifter som avses i punkt 1 till ansvariga enheter med nödvändig skyndsamhet, om de som förvaltare har en affärsförbindelse eller utför enstaka transaktioner som överstiger den tröskel som anges i artikel 11 b, c och d.

3. Medlemsstaterna ska kräva att behöriga myndigheter och FIU med nödvändig skyndsamhet kan få tillgång till de uppgifter som avses i punkt 1.

4. Medlemsstaterna ska kräva att uppgifterna som avses i punkt 1 återfinns i ett centralt register när trusten får skattemässiga konsekvenser. Det centrala registret ska se till att behöriga myndigheter och FIU kan få snabb och obegränsad tillgång utan att parterna i den berörda trusten varnas. Det får också ge ansvariga enheter snabb tillgång inom ramen för åtgärder för kundkännedom i enlighet med kapitel II. Medlemsstaterna ska informera kommissionen om egenskaperna hos dessa nationella mekanismer.

5. Medlemsstaterna ska kräva att de uppgifter som återfinns i det centrala register som avses i punkt 4 är adekvata, korrekta och aktuella.

6. Medlemsstaterna ska se till att ansvariga enheter inte uteslutande förlitar sig på det centrala register som avses i punkt 4 för att uppfylla kraven avseende åtgärder för kundkännedom som föreskrivs i kapitel II. Vid uppfyllandet av dessa krav ska en riskbaserad metod användas.

7. Medlemsstaterna ska se till att behöriga myndigheter och FIU med nödvändig skyndsamhet kan tillhandahålla behöriga myndigheter och FIU i andra medlemsstater de uppgifter som avses i punkterna 1 och 4.

8. Medlemsstaterna ska se till att de åtgärder som föreskrivs i denna artikel tillämpas på andra typer av juridiska konstruktioner med trustliknande struktur eller funktioner.

9. Senast den 26 juni 2019 ska kommissionen till Europaparlamentet och rådet lämna en rapport med en bedömning av villkoren och de tekniska specifikationerna och förfarandena för att säkerställa säker och effektiv sammankoppling av de centrala registren. Den rapporten ska vid behov åtföljas av ett lagstiftningsförslag.

Kapitel IV Rapporteringsskyldigheter

Avsnitt 1 Allmänna bestämmelser

Artikel 32

1. Alla medlemsstater ska inrätta en FIU för att förebygga, upptäcka och effektivt bekämpa penningtvätt och finansiering av terrorism.

2. Medlemsstaterna ska skriftligen underrätta kommissionen om namn på och adress till de myndigheter som utsetts till FIU.

3. Varje FIU ska vara operativt oberoende och självständig, vilket innebär att FIU ska ha behörighet och kapacitet att utföra sina uppgifter fritt, inklusive att kunna fatta självständiga beslut om att analysera, begära och sprida specifik information. FIU ska som central nationell enhet ansvara för att ta emot och analysera rapporter om misstänkta transaktioner och annan information som är relevant för penningtvätt, därmed associerade förbrott eller finansiering av terrorism. FIU ska ansvara för att till behöriga myndigheter sprida resultaten av sina analyser och andra relevanta uppgifter, när det finns skäl att misstänka penningtvätt, därmed associerade förbrott eller finansiering av terrorism. FIU ska kunna erhålla ytterligare uppgifter från ansvariga enheter.

Medlemsstaterna ska tillhandahålla sina FIU tillräckliga finansiella, personella och tekniska resurser för att kunna fullgöra sina uppdrag.

4. Medlemsstaterna ska se till att deras FIU med nödvändig skyndsamhet har direkt eller indirekt tillgång till de finansiella och administrativa uppgifter samt brottsbekämpningsuppgifter som de behöver för att kunna fullgöra sina uppdrag. Om behöriga myndigheter i respektive medlemsstat begär uppgifter, ska FIU kunna lämna svar, om en sådan begäran om uppgifter motiveras av farhågor om penningtvätt, därmed associerade förbrott eller finansiering av terrorism. Det är FIU som ska besluta om genomförande av en analys eller spridande av uppgifter.

5. FIU har ingen skyldighet att tillmötesgå en begäran om uppgifter om det finns objektiva grunder att anta att utlämnande av sådana uppgifter skulle inverka negativt på pågående undersökningar eller analyser, eller om uppgiftslämnandet i undantagsfall skulle vara klart oproportionerligt mot en fysisk eller juridisk persons legitima intressen eller också irrelevant för det ändamål för vilket det har begärts.

6. Medlemsstaterna ska kräva att behöriga myndigheter lämnar återkoppling till FIU om användningen av de uppgifter som lämnats i enlighet med denna artikel och om resultatet av de undersökningar eller inspektioner som genomförts på grundval av de uppgifterna.

7. Medlemsstaterna ska se till att FIU har befogenheter att direkt eller indirekt vidta brådskande åtgärder om det finns en misstanke om att en transaktion är kopplad till penningtvätt eller finansiering av terrorism, och uppskjuta eller vägra samtycka till en transaktion som är under utförande för att kunna analysera den, styrka misstankarna och sprida resultaten av analysen till behöriga myndigheter. FIU ska ha befogenheter att direkt eller indirekt vidta sådana åtgärder på begäran av en FIU från en annan medlemsstat för de perioder och på de villkor som anges i den nationella rätt som omfattar den FIU som mottar begäran.

8. FIUs analys ska bestå av följande:

a) En operativ analys som är inriktad på enskilda fall och särskilda mål eller på lämpliga utvalda uppgifter, beroende på de mottagna uppgifternas typ och volym och den förväntade användningen av uppgifterna efter spridningen.

b) En strategisk analys av trender och mönster i penningtvätt och finansiering av terrorism.

Artikel 33

1. Medlemsstaterna ska kräva att ansvariga enheter, och i tillämpliga fall deras styrelseledamöter och anställda, utan dröjsmål samarbetar fullt ut genom att

a) självmant underrätta FIU, inbegripet genom att lämna in en rapport, i de fall den ansvariga enheten vet, misstänker eller har rimliga skäl att misstänka att medel, oberoende av vilket belopp det gäller, utgör vinning av brottslig handling eller har koppling till finansiering av terrorism, och genom att skyndsamt besvara FIUs begäran om ytterligare uppgifter i sådana fall,

b) på FIUs begäran direkt eller indirekt ge den all nödvändig information i enlighet med de förfaranden som inrättats genom tillämplig rätt.

Alla misstänkta transaktioner, även försök till transaktioner, ska rapporteras.

2. Den person som utsetts i enlighet med artikel 8.4 a ska vidarebefordra de uppgifter som avses i punkt 1 i denna artikel till FIU i den medlemsstat där den ansvariga enhet som vidarebefordrar informationen är etablerad.

Artikel 34

1. När det gäller de ansvariga enheter som avses i artikel 2.1.3 a, b och d, får medlemsstaterna genom undantag från artikel 33.1 utse ett lämpligt självreglerande branschorgan till den myndighet som ska ta emot informationen enligt artikel 33.1.

Utan att det påverkar tillämpningen av punkt 2 ska det utsedda självreglerande organet enligt första stycket i denna punkt skyndsamt och i obearbetat skick överlämna uppgifterna till FIU.

2. Medlemsstaterna ska inte tillämpa de skyldigheter som föreskrivs i artikel 33.1 på notarier, andra oberoende jurister, revisorer, externa revisorer och skatterådgivare, endast i den strikta utsträckning som ett sådant undantag gäller information som dessa får eller erhåller från en klient i samband med att de utreder dennes rättsliga ställning, försvarar eller företräder denne i eller rörande rättsliga förfaranden, inbegripet att tillhandahålla rådgivning om att inleda eller undvika förfaranden, om sådana uppgifter fås eller inhämtas före, under eller efter sådana förfaranden.

Artikel 35

1. Medlemsstaterna ska kräva att ansvariga enheter avstår från att utföra sådana transaktioner som de vet eller misstänker har samband med vinning av brottslig handling eller med finansiering av terrorism, tills de har avslutat de nödvändiga åtgärderna i enlighet med artikel 33.1 första stycket a och följt alla ytterligare specifika instruktioner från FIU eller de behöriga myndigheterna i enlighet med rätten i den relevanta medlemsstaten.

2. I de fall där det är omöjligt att avstå från att utföra sådana transaktioner som avses i punkt 1, eller där att utföra dem sannolikt motverkar försök att efterforska de som gynnas av en misstänkt transaktion, ska de berörda ansvariga enheterna omedelbart efteråt informera FIU.

Artikel 36

1. Medlemsstaterna ska se till att de behöriga myndigheterna utan dröjsmål informerar FIU, om de vid sina kontroller av de ansvariga enheterna som avses i artikel 48 eller på annat sätt upptäcker omständigheter som kan ha samband med penningtvätt eller finansiering av terrorism.

2. Medlemsstaterna ska se till att tillsynsorgan som enligt bestämmelse i lag eller annan författning ska övervaka aktiehandeln, valutahandeln och den finansiella derivatmarknaden underrättar FIU om de upptäcker omständigheter som kan ha samband med penningtvätt eller finansiering av terrorism.

Artikel 37

Om en ansvarig enhet, eller en anställd eller en styrelseledamot vid en sådan ansvarig enhet i god tro röjer uppgifter i enlighet med artiklarna 33 och 34 ska detta inte innebära en överträdelse av någon regel om tystnadsplikt som följer av avtal, lag eller annan författning och ska detta inte medföra ansvar för den ansvariga enheten eller dess styrelseledamöter eller anställda, även under omständigheter där de inte var medvetna om de exakta bakomliggande brottsliga handlingarna och oavsett om någon olaglig verksamhet faktiskt förekom.

Artikel 38

Medlemsstaterna ska se till att enskilda personer, inbegripet anställda och företrädare vid den ansvariga enheten, som rapporterar misstänkt penningtvätt eller finansiering av terrorism internt eller till FIU skyddas från att utsättas för hot eller fientliga handlingar och i synnerhet från ogynnsamma eller diskriminerande anställningsåtgärder.

Avsnitt 2 Förbud mot röjande av uppgifter

Artikel 39

1. Ansvariga enheter samt deras styrelseledamöter och anställda får inte för berörd kund eller annan tredje person röja att uppgifter vidarebefordras, kommer att vidarebefordras eller har vidarebefordrats i enlighet med artiklarna 33 eller 34, eller att en analys avseende penningtvätt eller finansiering av terrorism pågår eller kan komma att utföras.

2. Det förbud som fastställs i punkt 1 får inte omfatta röjande av uppgifter till de behöriga myndigheterna, inbegripet de självreglerande organen, eller att uppgifter röjs i brottsbekämpande syfte.

3. Det förbud som fastställs i punkt 1 får inte hindra att uppgifter röjs mellan kreditinstitut och finansiella institut eller mellan dessa institut och deras filialer och majoritetsägda dotterföretag belägna i tredjeländer, förutsatt att dessa filialer och majoritetsägda dotterföretag helt och hållet följer koncernens riktlinjer och rutiner, inbegripet rutiner för informationsutbyte inom koncernen, i enlighet med artikel 45 och att koncernens riktlinjer och rutiner uppfyller de krav som fastställs i detta direktiv.

4. Det förbud som fastställs i punkt 1 får inte hindra att uppgifter lämnas mellan sådana ansvariga enheter som avses i artikel 2.1.3 a och b, eller enheter från tredjeländer som tillämpar krav som är likvärdiga med dem som fastställs i detta direktiv, och som bedriver sin yrkesverksamhet som anställda eller annat inom samma juridiska person eller en större struktur som personen tillhör och som har gemensamt ägande, gemensam ledning eller efterlevnadskontroll.

5. För sådana ansvariga enheter som avses i artikel 2.1.1, 2.1.2 och 2.1.3 a och b får det förbud som anges i punkt 1 i den här artikeln, i fall som avser samma kund och samma transaktion som omfattar två eller fler ansvariga enheter, inte hindra att uppgifter lämnas mellan berörda ansvariga enheter, förutsatt att de kommer från en medlemsstat, eller är enheter i ett tredjeland som tillämpar krav som är likvärdiga med dem som fastställs i detta direktiv, tillhör samma yrkeskategori och omfattas av skyldigheter i fråga om tystnadsplikt och skydd av personuppgifter.

6. Om de ansvariga enheter som avses i artikel 2.1.3 a och b försöker avråda en klient från att begå olagligheter, får detta inte betraktas som röjande av uppgifter i den mening som avses i punkt 1 i den här artikeln.

Kapitel V Uppgiftsskydd, lagring av handlingar och statistik

Artikel 40

1. Medlemsstaterna ska kräva att ansvariga enheter lagrar följande handlingar och uppgifter i enlighet med nationell rätt för att FIU eller andra behöriga myndigheter ska kunna förebygga, upptäcka och utreda möjlig penningtvätt eller finansiering av terrorism:

a) När det gäller åtgärder för kundkännedom: en kopia av de dokument och uppgifter som är nödvändiga för att uppfylla kraven som fastställs i fråga om åtgärder för kundkännedom i kapitel II, för en period på fem år efter det att affärsförbindelsen med kunden har upphört eller efter den dag då en enstaka transaktion utfördes.

b) Styrkande handlingar och registreringar av transaktioner i form av originalhandlingar eller i rättsliga förfaranden godkända kopior enligt tillämplig nationell rätt, vilka behövs för att identifiera transaktioner, för en period på fem år efter det att affärsförbindelsen med kunden har upphört eller efter den dag då en enstaka transaktion utfördes.

Efter utgången av de lagringstider som avses i första stycket, ska medlemsstaterna se till att ansvariga enheter förstör personuppgifter, såvida inte annat föreskrivs i nationell rätt, vilket ska avgöra under vilka omständigheter ansvariga enheter därefter får eller ska lagra uppgifter. Medlemsstaterna får tillåta eller kräva att uppgifterna lagras längre, efter att ha gjort en grundlig bedömning av huruvida en sådan ytterligare lagring är nödvändig och proportionell och bedömer att den är nödvändig för att förebygga, upptäcka eller utreda penningtvätt eller finansiering av terrorism. Den ytterligare lagringstiden ska inte överstiga en period på ytterligare fem år.

2. I de fall där det den 25 juni 2015 i en medlemsstat pågår rättsliga förfaranden som rör förebyggande, upptäckt, utredning eller lagföring av misstänkt penningtvätt eller finansiering av terrorism, och en ansvarig enhet innehar information eller handlingar som rör dessa pågående förfaranden, får den ansvariga enheten lagra den informationen eller dessa handlingar i enlighet med nationell rätt för en period på fem år från och med den 25 juni 2015. Medlemsstaterna får, utan att det påverkar nationell straffrätt, tillåta eller kräva att sådana uppgifter eller handlingar lagras i ytterligare fem år, om det har fastställts att en sådan ytterligare lagringstid är nödvändig och proportionerlig för att förebygga, upptäcka, utreda eller lagföra misstänkt penningtvätt eller finansiering av terrorism.

Artikel 41

1. Behandling av personuppgifter enligt detta direktiv omfattas av direktiv 95/46/EG, införlivat med nationell rätt. Personuppgifter som behandlas enligt detta direktiv av kommissionen eller av de europeiska tillsynsmyndigheterna omfattas också av förordning (EG) nr 45/2001.

2. Personuppgifter ska behandlas av ansvariga enheter på grundval av detta direktiv endast i syfte att förebygga sådan penningtvätt och finansiering av terrorism som avses i artikel 1 och får inte senare behandlas på ett sätt som är oförenligt med dessa syften. Behandling av personuppgifter på grundval av detta direktiv för något annat ändamål, exempelvis kommersiella ändamål, ska vara förbjuden.

3. Ansvariga enheter ska ge nya klienter den information som krävs enligt artikel 10 i direktiv 95/46/EG innan en affärsförbindelse ingås eller en enstaka transaktion utförs. Den informationen ska särskilt innehålla ett allmänt meddelande om de ansvariga enheternas rättsliga skyldigheter enligt det här direktivet för att behandla personuppgifter för att förebygga sådan penningtvätt och finansiering av terrorism som avses i artikel 1 i det här direktivet.

4. Vid tillämpningen av det förbud om röjande av uppgifter som anges i artikel 39.1 ska medlemsstaterna anta lagstiftningsåtgärder genom vilka den registrerades rätt att få tillgång till personuppgifter som rör honom eller henne begränsas helt eller delvis, i den mån som en sådan partiell eller fullständig begränsning utgör en nödvändig och pro-

portionerlig åtgärd i ett demokratiskt samhälle med vederbörlig hänsyn till den berörda personens legitima intressen för att

a) göra det möjligt för den ansvariga enheten eller behöriga nationella myndigheten att på ett korrekt sätt fullgöra sitt uppdrag vid tillämpning av detta direktiv, eller
b) inte hindra officiella eller rättsliga utredningar, analyser, förundersökningar eller förfaranden vid tillämpning av detta direktiv och för att se till att förebyggandet, utredningen och upptäckten av penningtvätt och finansiering av terrorism inte äventyras.

Artikel 42

Medlemsstaterna ska kräva att deras ansvariga enheter inför system för att till fullo och snabbt kunna besvara förfrågningar från FIU eller andra myndigheter, i enlighet med sin nationella rätt, om huruvida de har eller under en femårsperiod som föregår den förfrågan har haft en affärsförbindelse med specificerade personer och om denna förbindelses natur, genom säkra kanaler och på ett sätt som säkerställer att förfrågningarna behandlas konfidentiellt.

Artikel 43

Behandling av personuppgifter på grundval av detta direktiv för att förebygga sådan penningtvätt och finansiering av terrorism som avses i artikel 1 ska betraktas som något som är i det allmännas intresse enligt direktiv 95/46/EG.

Artikel 44

1. Medlemsstaterna ska för att bidra till utarbetandet av riskbedömningar enligt artikel 7 se till att de kan se över effektiviteten hos sina system för bekämpning av penningtvätt eller finansiering av terrorism, genom att föra omfattande statistik över frågor av betydelse för dessa systems effektivitet.

2. Statistiken som avses i punkt 1 ska omfatta följande:

a) Uppgifter om storlek och betydelse när det gäller de olika sektorer som omfattas av detta direktiv, inklusive antalet enheter och personer samt varje sektors ekonomiska betydelse.
b) Uppgifter om rapportering, utredningar och rättsliga faser i det nationella systemet för bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism, inklusive antalet rapporter om misstänkta transaktioner som lämnats till FIU, uppföljningen av dessa rapporter och på årsbasis antalet fall som utretts, antalet personer som åtalats, antalet personer som dömts för penningtvätt eller finansiering av terrorism, typ av förbrott, där sådana uppgifter finns tillgängliga, samt värdet i euro på egendom som har frysts, beslagtagits eller förverkats.
c) Om tillgängligt, uppgifter om antalet och procentandelen rapporter som leder till vidare utredning, tillsammans med årsrapporten till ansvariga enheter om hur användbara deras rapporter har varit och om hur de följts upp.
d) Uppgifter om antalet gränsöverskridande begäranden om uppgifter som har gjorts, tagits emot, avslagits och helt eller delvis besvarats av FIU.

3. Medlemsstaterna ska se till att en konsoliderad översyn av deras statistik offentliggörs.

4. Medlemsstaterna ska vidarebefordra statistiken som avses i punkt 2 till kommissionen.

Kapitel VI Riktlinjer, rutiner och tillsyn

Avsnitt 1 Interna rutiner, utbildning och återkoppling

Artikel 45

1. Medlemsstaterna ska kräva att ansvariga enheter inom en koncern genomför koncernens riktlinjer och rutiner, inbegripet dataskyddsriktlinjer samt riktlinjer och rutiner för informationsutbyte inom koncernen för att bekämpa penningtvätt och finansiering av terrorism. Dessa riktlinjer och rutiner ska genomföras effektivt inom filialer och majoritetsägda dotterföretag i medlemsstater och tredjeländer.

2. Medlemsstaterna ska kräva att ansvariga enheter som driver företag i en annan medlemsstat ser till att dessa företag iakttar denna medlemsstats nationella bestämmelser med avseende på införlivandet av detta direktiv.

3. Om ansvariga enheter har filialer eller majoritetsägda dotterföretag i tredjeländer där minimikraven för bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism är mindre stränga än i medlemsstaten ska medlemsstaten se till att dessa enheters filialer och majoritetsägda dotterföretag i tredjeländer uppfyller medlemsstatens krav, inbegripet avseende uppgiftsskydd, om tredjelandets rätt så tillåter.

4. Medlemsstaterna och de europeiska tillsynsmyndigheterna ska underrätta varandra om fall där tredjelandets rätt inte tillåter att den politik och de förfaranden som krävs enligt punkt 1 genomförs. I dessa fall får samordnade åtgärder vidtas för att finna en lösning.

5. Om ett tredjelands rätt inte tillåter genomförandet av den politik och de förfaranden som krävs enligt punkt 1 ska medlemsstaterna kräva att ansvariga enheter säkerställer att filialer och majoritetsägda dotterföretag i det tredjelandet vidtar ytterligare åtgärder för att effektivt hantera risken för penningtvätt eller finansiering av terrorism, och att de informerar hemmedlemsstatens behöriga myndigheter. Om de ytterligare åtgärderna inte är tillräckliga ska hemmedlemsstatens behöriga myndigheter vidta ytterligare tillsynsåtgärder, bland annat kräva av koncernen att den inte ingår eller att den avbryter affärsförbindelser och att den inte utför transaktioner och, om så är nödvändigt, begära att koncernen avvecklar sin verksamhet i tredjelandet.

6. De europeiska tillsynsmyndigheterna ska utarbeta förslag till tekniska standarder för tillsyn och ange typen av sådana ytterligare åtgärder som avses i punkt 5 och de minimiåtgärder som ska vidtas av kreditinstitut och finansiella institut, om rätten i ett tredjeland inte tillåter genomförandet av de åtgärder som krävs enligt punkterna 1 och 3.

De europeiska tillsynsmyndigheterna ska till kommissionen lämna de förslag till tekniska standarder för tillsyn som avses i första stycket senast den 26 december 2016.

7. Till kommissionen delegeras befogenhet att anta de tekniska standarderna för tillsyn enligt punkt 6 i denna artikel i enlighet med artiklarna 10–14 i förordningarna (EU) nr 1093/2010, (EU) nr 1094/2010 och (EU) nr 1095/2010.

8. Medlemsstaterna ska se till att informationsutbytet inom koncernen tillåts. Information om misstankar om att medel utgör vinning av brottslig handling eller har koppling till finansiering av terrorism som rapporteras till FIU ska utbytas inom koncernen, såvida inte FIU anger något annat.

9. Medlemsstaterna får kräva att utgivare av elektroniska pengar enligt definitionen i artikel 2.3 i direktiv 2009/110/EG och betaltjänstleverantörer enligt definitionen i artikel 4.9 i direktiv 2007/64/EG som är etablerade på deras territorier i annan form än filialer och vars huvudkontor är beläget i en annan medlemsstat utser en central kontaktpunkt på deras territorium för att på den utnämnande institutionens vägnar säkerställa att reglerna om bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism efterlevs samt för att underlätta de behöriga myndigheternas tillsyn, bland annat genom att på begäran förse de behöriga myndigheterna med handlingar och information.

10. De europeiska tillsynsmyndigheterna ska utarbeta förslag till tekniska standarder för tillsyn om kriterierna för avgörande av när det är lämpligt att inrätta en central kontaktpunkt enligt punkt 9 och vilka funktioner denna bör ha.

De europeiska tillsynsmyndigheterna ska till kommissionen lämna det förslag till tekniska standarder för tillsyn som avses i första stycket senast den 26 juni 2017.

11. Till kommissionen delegeras befogenhet att anta de tekniska standarder för tillsyn som avses i punkt 10 i den här artikeln i enlighet med artiklarna 10–14 i förordningarna (EU) nr 1093/2010, (EU) nr 1094/2010 och (EU) nr 1095/2010.

Artikel 46

1. Medlemsstaterna ska kräva att ansvariga enheter vidtar åtgärder som står i proportion till deras risker, typ och storlek, så att deras anställda är medvetna om gällande bestämmelser som antagits i enlighet med detta direktiv, inbegripet relevanta krav på skydd av personuppgifter.

Åtgärderna ska inbegripa att de anställda deltar i särskilda fortlöpande utbildningsprogram för att hjälpa dem att känna igen transaktioner som kan vara kopplade till penningtvätt eller finansiering av terrorism samt ge dem vägledning om hur de ska handla i sådana fall.

Om en fysisk person som tillhör någon av de kategorier som avses i artikel 2.1.3 bedriver yrkesverksamhet som anställd hos en juridisk person ska skyldigheterna enligt detta avsnitt gälla den juridiska och inte den fysiska personen.

2. Medlemsstaterna ska se till att ansvariga enheter har tillgång till aktuell information om tillvägagångssätt för personer som ägnar sig åt penningtvätt och finansierar terrorism samt om uppgifter som gör det möjligt att upptäcka misstänkta transaktioner.

3. Medlemsstaterna ska se till att det i de fall det är möjligt lämnas lämplig feedback till de ansvariga enheterna avseende effektiviteten och uppföljningen av rapporter om misstänkt penningtvätt eller finansiering av terrorism.

4. Medlemsstaterna ska kräva att de ansvariga enheterna i tillämpliga fall identifierar den styrelseledamot som ska ansvara för det genomförande av lagar och andra författningar som krävs för att följa detta direktiv.

Avsnitt 2 Tillsyn

Artikel 47

1. Medlemsstaterna ska föreskriva att valutaväxlings- och checkinlösningskontor samt tjänsteleverantörer till truster eller bolag ska ha tillstånd eller vara registrerade och att tillhandahållare av speltjänster ska regleras.

2. Medlemsstaterna ska kräva att de behöriga myndigheterna ser till att de personer som har en ledande befattning inom de enheter som avses i punkt 1, eller är deras verkliga huvudmän, är lämpade.

3. När det gäller sådana ansvariga enheter som avses i artikel 2.1.3 a, b och d ska medlemsstaterna se till att de behöriga myndigheterna vidtar nödvändiga åtgärder för att hindra att brottslingar som dömts inom relevanta områden eller deras medhjälpare har en ledande befattning inom eller är verkliga huvudmän bakom dessa ansvariga enheter.

Artikel 48

1. Medlemsstaterna ska kräva att de behöriga myndigheterna effektivt övervakar och vidtar de åtgärder som är nödvändiga för att säkerställa att detta direktiv efterlevs.

2. Medlemsstaterna ska se till att de behöriga myndigheterna har tillräckliga befogenheter, exempelvis att kräva att det lämnas uppgifter som är relevanta för övervakning av efterlevnaden och för utförande av kontroller, samt har tillräckliga ekonomiska, personella och tekniska resurser för att fullgöra sitt uppdrag. Medlemsstaterna ska se till att dessa myndigheters personal håller hög yrkesmässig standard, bland annat när det gäller konfidentialitet och uppgiftsskydd, samt har stor integritet och rätt kompetens.

Etik & brott

3. För kreditinstitut, finansiella institut och tillhandahållare av speltjänster ska de behöriga myndigheterna ha förstärkta tillsynsbefogenheter.

4. Medlemsstaterna ska se till att de behöriga myndigheterna i den medlemsstat där den ansvariga enheten driver företag kontrollerar att dessa företag iakttar denna medlemsstats nationella bestämmelser vid införlivandet av detta direktiv. När det gäller de företag som avses i artikel 45.9 kan sådan kontroll inbegripa vidtagande av lämpliga och proportionella åtgärder för att rätta till allvarliga brister som kräver omedelbart avhjälpande.

Dessa åtgärder ska vara tillfälliga och avbrytas när de identifierade bristerna rättas till, inbegripet med stöd från eller i samarbete med de behöriga myndigheterna i den ansvariga enhetens hemmedlemsstat, i enlighet med artikel 45.2.

5. Medlemsstaterna ska se till att de behöriga myndigheterna i den medlemsstat där den ansvariga enheten driver företag ska samarbeta med de behöriga myndigheterna i den medlemsstat där den ansvariga enheten har sitt säte, för att säkerställa effektiv övervakning av kraven i detta direktiv.

6. Medlemsstaterna ska se till att de behöriga myndigheterna då de tillämpar en riskbaserad tillsynsmetod

a) har en klar uppfattning om riskerna för penningtvätt och finansiering av terrorism i sin medlemsstat,
b) har intern och extern tillgång till all relevant information om de specifika nationella och internationella risker som är kopplade till de ansvariga enheternas kunder, produkter och tjänster, och
c) baserar den interna och externa tillsynens frekvens och intensitet på de ansvariga enheternas riskprofil och på risker för penningtvätt och finansiering av terrorism i den medlemsstaten.

7. Bedömningen av ansvariga enheters riskprofil för penningtvätt och finansiering av terrorism, inklusive riskerna för bristande efterlevnad, ska ses över regelbundet och vid viktiga händelser inom eller förändringar av deras ledning och verksamhet.

8. Medlemsstaterna ska se till att de behöriga myndigheterna beaktar den ansvariga enhetens manöverutrymme och på ett lämpligt sätt granskar de riskbedömningar som ligger till grund för detta, samt huruvida denna enhets interna riktlinjer, kontroller och förfaranden är tillräckliga och genomförs.

9. För de ansvariga enheter som avses i artikel 2.1.3 a, b och d får medlemsstaterna tillåta att uppgifterna i punkt 1 i den här artikeln utförs av självreglerande organ, under förutsättning att dessa självreglerande organ överensstämmer med punkt 2 i den här artikeln.

10. Senast den 26 juni 2017 ska de europeiska tillsynsmyndigheterna i enlighet med artikel 16 i förordningarna (EU) nr 1093/2010, (EU) nr 1094/2010 och (EU) nr 1095/2010 utfärda riktlinjer åt de behöriga myndigheterna om de utmärkande dragen för en riskbaserad tillsynsmetod och vilka åtgärder som ska vidtas vid tillsyn som grundar sig på en riskbaserad metod. Särskild hänsyn ska tas till företagets typ och storlek, och där så är lämpligt och proportionerligt ska särskilda åtgärder föreskrivas.

Avsnitt 3 Samarbete

Underavsnitt I Nationellt samarbete

Artikel 49

Medlemsstaterna ska se till att beslutsfattare, FIU, tillsynsmyndigheter och andra behöriga myndigheter som arbetar med bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism har effektiva samarbets- och samordningsmekanismer för att på nationell nivå utveckla och genomföra politik och åtgärder för bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism, bland annat så att de kan fullgöra sin skyldighet enligt artikel 7.

Underavsnitt II Samarbete med de europeiska tillsynsmyndigheterna

Artikel 50

De behöriga myndigheterna ska förse de europeiska tillsynsmyndigheterna med alla uppgifter de behöver för att tillåta dem att utföra sina uppgifter enligt detta direktiv.

Underavsnitt III Samarbete mellan FIU och kommissionen

Artikel 51

Kommissionen kan lämna den hjälp som behövs för att underlätta samordningen, bland annat informationsutbytet mellan FIU i unionen. Den får regelbundet sammankalla möten inom EUs FIU-plattform bestående av företrädare för medlemsstaternas FIU, så att samarbete mellan FIU kan underlättas, åsikter kan utbytas och råd kan ges om genomförandefrågor som är relevanta för FIU och rapporterande enheter samt om samarbetsrelaterade frågor såsom effektivt FIU-samarbete, identifiering av misstänkta transaktioner med en gränsöverskridande dimension, standardisering av rapporteringsformat genom nätverket FIU.net eller dess efterföljare, gemensam analys av gränsöverskridande ärenden och identifiering av trender och faktorer av relevans för bedömning av riskerna för penningtvätt och terrorismfinansiering på både nationell och överstatlig nivå.

Artikel 52

Medlemsstaterna ska se till att FIU i största möjliga utsträckning samarbetar med varandra, oavsett organisatorisk ställning.

Artikel 53

1. Medlemsstaterna ska se till att FIU spontant eller på begäran utbyter alla uppgifter som kan vara relevanta för deras bearbetning eller analys av information med koppling till penningtvätt eller finansiering av terrorism och berörda fysiska eller juridiska personer, även om typen av förbrott som det kan röra sig om inte är känd vid tidpunkten för utbytet.

En begäran om upplysningar ska innehålla relevanta fakta, bakgrundsinformation, motiven till begäran och information om hur de begärda uppgifterna ska användas. Olika utbytesmekanismer får tillämpas om FIU så har beslutat sinsemellan, särskilt vad gäller utbyten via FIU.net eller dess efterföljare.

När en FIU får in en rapport enligt artikel 33.1 första stycket a ska den, om rapporten berör en annan medlemsstat, omgående vidarebefordra denna till FIU i den medlemsstaten.

2. Medlemsstaterna ska se till att den FIU som begäran ställs till är skyldig att använda samtliga tillgängliga befogenheter som den normalt skulle ha använt på nationellt plan för inhämtande och analys av information, när den besvarar en begäran om uppgifter enligt punkt 1 från en annan FIU. Den FIU som begäran ställs till ska svara med nödvändig skyndsamhet.

När en FIU önskar erhålla ytterligare information från en ansvarig enhet som är etablerad i en annan medlemsstat som verkar på dess territorium ska begäran riktas till FIU i den medlemsstat på vars territorium den ansvariga enheten är etablerad. Denna FIU ska skyndsamt förmedla begäranden och svar.

3. En FIU får endast i undantagsfall vägra att utbyta information, om utbytet skulle kunna strida mot de grundläggande principerna i dess nationella rätt. Dessa undantagsfall ska specificeras på ett sådant sätt att missbruk och onödiga begränsningar av det fria utbytet av information för analysändamål förhindras.

Artikel 54

Upplysningar och handlingar som mottas enligt artiklarna 52 och 53 ska användas för att utföra FIUs uppgifter som föreskrivs i detta direktiv. Vid utbytet av upplysningar och handlingar enligt artiklarna 52 och 53 får vidarebefordrande FIU uppställa restriktioner och villkor för användningen av de upplysningarna. Mottagande FIU ska iaktta dessa restriktioner och villkor.

Artikel 55

1. Medlemsstaterna ska se till att de upplysningar som utbyts enligt artiklarna 52 och 53 endast används för det ändamål för vilket de begärdes eller lämnades ut och att all

spridning av de upplysningarna av mottagande FIU till annan myndighet, annat organ eller annan avdelning, samt all användning av dessa upplysningar för andra ändamål än de som ursprungligen godkänts måste godkännas på förhand av den FIU som lämnar upplysningarna.

2. Medlemsstaterna ska se till att anmodade FIU omgående och så långt det är möjligt lämnar förhandsgodkännande till spridning av upplysningarna till behöriga myndigheter. Anmodade FIU får inte vägra att lämna sitt godkännande till sådan spridning såvida inte detta skulle falla utanför tillämpningsområdet för dess bestämmelser om bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism, skulle kunna försvåra en brottsutredning, uppenbart skulle vara oproportionerligt i förhållande till en fysisk eller juridisk persons eller den anmodade FIUs medlemsstats legitima intressen, eller av annan anledning skulle strida mot de grundläggande principerna i den nationella rätten i den medlemsstaten. Varje vägran att lämna godkännande ska vederbörligen förklaras.

Artikel 56

1. Medlemsstaterna ska kräva att deras FIU använder skyddade kommunikationskanaler sinsemellan och uppmuntra användningen av FIU.net eller dess efterföljare.

2. Medlemsstaterna ska se till att deras FIU samarbetar vid tillämpningen av den senaste tekniken i enlighet med nationell rätt för att utföra uppgifterna enligt detta direktiv. Denna teknik ska, genom att säkra fullgott skydd av personuppgifter, ge FIU möjlighet att anonymt jämföra sina uppgifter med andra FIU, för att spåra personer av intresse för FIU i andra medlemsstater och fastställa deras inkomster och medel.

Artikel 57

Skillnader i definitioner av skattebrott i nationell rätt får inte begränsa FIUs förmåga att i största möjliga utsträckning enligt nationell rätt utbyta information eller ge stöd åt en annan FIU.

Avsnitt 4 Sanktioner

Artikel 58

1. Medlemsstaterna ska se till att ansvariga enheter kan hållas ansvariga för överträdelser av de nationella bestämmelser som införlivar detta direktiv i enlighet med den här artikeln och artiklarna 59–61. Alla eventuella sanktioner eller åtgärder ska vara effektiva, proportionella och avskräckande.

2. Utan att det påverkar medlemsstaternas rätt att föreskriva och påföra överträdare straffrättsliga påföljder ska medlemsstaterna fastställa regler om administrativa sanktioner och åtgärder och se till att deras behöriga myndigheter får påföra överträdare sådana sanktioner och föreskriva sådana åtgärder vid överträdelser av de nationella bestämmelser varigenom detta direktiv införlivas samt se till att dessa tillämpas.

Medlemsstater kan besluta att inte fastställa regler för administrativa sanktioner eller åtgärder för överträdelser som omfattas av straffrättsliga påföljder i deras nationella rätt. I det fallet ska medlemsstaterna meddela kommissionen de relevanta straffrättsliga bestämmelserna.

3. Om skyldigheter gäller juridiska personer i händelse av överträdelse av de nationella bestämmelser varigenom detta direktiv införlivas ska medlemsstaterna se till att sanktioner och åtgärder kan tillämpas på ledningen och andra fysiska personer som enligt nationell rätt bär ansvar för överträdelsen.

4. Medlemsstaterna ska se till att de behöriga myndigheterna har alla de tillsyns- och undersökningsbefogenheter som de behöver för att kunna fullgöra sitt uppdrag.

5. De behöriga myndigheterna ska på något av följande sätt utöva sina befogenheter att påföra administrativa sanktioner och föreskriva åtgärder i enlighet med detta direktiv och nationell rätt:
a) Direkt.
b) I samarbete med andra myndigheter.
c) På eget ansvar genom delegering till sådana andra myndigheter.
d) Genom hänvändelse till de behöriga rättsliga myndigheterna.

När de behöriga myndigheterna utövar sina befogenheter att påföra överträdare administrativa sanktioner och föreskriva åtgärder ska de föra ett nära samarbete för att se till att dessa administrativa sanktioner eller åtgärder ger önskat resultat, och de ska samordna sina åtgärder när de hanterar gränsöverskridande fall.

Artikel 59

1. Medlemsstaterna ska se till att denna artikel åtminstone tillämpas på sådana överträdelser hos ansvariga enheter som är allvarliga, upprepade, systematiska, eller en kombination härav, av de krav som anges i
a) artiklarna 10–24 (åtgärder för kundkännedom),
b) artiklarna 33, 34 och 35 (rapportering av misstänkta transaktioner),
c) artikel 40 (registerhållning), och
d) artiklarna 45 och 46 (interna kontroller).

2. I de fall som avses i punkt 1 ska medlemsstaterna se till att de administrativa sanktioner och åtgärder som kan tillämpas åtminstone inbegriper följande:
a) Ett offentligt meddelande vari den fysiska eller juridiska personen liksom överträdelsens karaktär anges.
b) En anmodan om att den fysiska eller juridiska personen ska upphöra med sitt agerande och inte upprepa detta.
c) Återkallande eller tillfällig indragning av auktorisering, om en ansvarig enhet är föremål för en auktorisation.
d) Ett tillfälligt förbud för personer med ledningsansvar inom en ansvarig enhet eller andra fysiska personer som hålls ansvariga för överträdelsen att utöva ledningsfunktioner inom ansvariga enheter.
e) Maximala administrativa sanktionsavgifter på minst två gånger den vinst som har erhållits genom överträdelsen, om det går att fastställa denna vinst, eller minst 1.000.000 EUR.

3. Medlemsstaterna ska genom undantag från punkt 2 e se till att också följande sanktioner kan tillämpas, om den berörda ansvariga enheten är ett kreditinstitut eller finansiellt institut:
a) Om det rör sig om en juridisk person, maximala sanktionsavgifter på minst 5.000.000 EUR eller 10 % av den totala årsomsättningen enligt den senaste tillgängliga redovisning som godkänts av ledningen; om den ansvariga enheten är ett moderföretag eller ett dotterföretag till ett moderföretag som är skyldigt att upprätta en koncernredovisning i enlighet med artikel 22 i direktiv 2013/34/EU ska den relevanta totala årsomsättningen vara den totala årsomsättningen eller motsvarande typ av inkomst i enlighet med de relevanta redovisningsdirektiven enligt den senaste tillgängliga koncernredovisning som godkänts av ledningen för det yttersta moderföretaget.
b) Om det rör sig om en fysisk person, maximala sanktionsavgifter på minst 5.000.000 EUR eller, i medlemsstater som inte har euron som valuta, motsvarande värde i nationell valuta den 25 juni 2015.

4. Medlemsstaterna får ge behöriga myndigheter befogenhet att påföra ytterligare typer av administrativa sanktioner utöver dem som anges i punkt 2 a–d eller påföra administrativa sanktionsavgifter som överstiger de belopp som avses i punkterna 2 e och 3.

Artikel 60

1. Medlemsstaterna ska se till att de behöriga myndigheterna på sin officiella webbplats offentliggör beslut som inte kan överklagas om administrativa sanktioner eller åtgärder till följd av överträdelser av de nationella bestämmelser som införlivar detta direktiv omedelbart efter det att den person som påförts en sanktion har informerats om beslutet. Offentliggörandet ska åtminstone innehålla information om vilken typ och art av överträdelse det rör sig om och vilka personer som är ansvariga. Medlemsstaterna ska inte vara skyldiga att tillämpa detta stycke på beslut om föreskrivande av åtgärder av utredningskaraktär.

Om den behöriga myndigheten anser att ett offentliggörande av identiteten hos de ansvariga personer som avses i första stycket eller personuppgifterna för sådana personer är oproportionellt, mot bakgrund av en bedömning av proportionaliteten i offentliggörandet av sådana uppgifter i det enskilda fallet, eller om offentliggörandet äventyrar finansmarknadernas stabilitet eller en pågående utredning, ska de behöriga myndigheterna

a) skjuta upp offentliggörandet av beslutet om påförande av en administrativ sanktion eller föreskrivande av åtgärden tills det inte längre finns någon anledning att inte offentliggöra det,
b) offentliggöra beslutet om påförande av en administrativ sanktion eller föreskrivande av åtgärden på anonym grund i enlighet med nationell rätt, om ett sådant offentliggörande på anonym grund säkerställer ett effektivt skydd av personuppgifterna i fråga; vid ett beslut om att offentliggöra en administrativ sanktion eller åtgärd på anonym grund får offentliggörandet av de relevanta uppgifterna skjutas upp under en rimlig tidsperiod, om det antas att anledningen till att offentliggörandet ska ske på anonym grund kommer att upphöra att vara giltig under denna tidsperiod,
c) över huvud taget inte offentliggöra beslutet om påförande av en administrativ sanktion eller föreskrivande av en åtgärd om de alternativ som anges i leden a och b inte anses tillräckliga för att säkerställa att
   i finansmarknadernas stabilitet inte äventyras, eller att
   ii offentliggörandet av beslutet är proportionellt vad gäller åtgärder som bedöms vara mindre betydelsefulla.

2. Om medlemsstaterna tillåter offentliggörandet av beslut som kan överklagas ska de behöriga myndigheterna omedelbart på sin officiella webbplats också offentliggöra sådan information och eventuell senare information om resultatet av överklagandet. Dessutom ska alla beslut om ogiltigförklarande av ett tidigare beslut om påförande av en administrativ sanktion eller föreskrivande av en åtgärd offentliggöras.

3. De behöriga myndigheterna ska se till att alla offentliggöranden som görs i enlighet med denna artikel ligger kvar på deras officiella webbplats i fem år efter offentliggörandet. Personuppgifter i offentliggörandet ska dock endast finnas på den behöriga myndighetens officiella webbplats under den tidsperiod som är nödvändig i enlighet med tillämpliga regler om uppgiftsskydd.

4. När de behöriga myndigheterna fastställer typen av och nivån på administrativa sanktioner eller åtgärder, ska medlemsstaterna se till att de beaktar alla relevanta omständigheter, däribland följande, i tillämpliga fall:

a) Överträdelsens allvarlighetsgrad och varaktighet.
b) Den ansvariga fysiska eller juridiska personens ansvar.
c) Den finansiella ställningen för den fysiska eller juridiska person som hålls ansvarig, med till exempel den totala omsättningen för den juridiska person som hålls ansvarig eller årsinkomsten för den fysiska person som hålls ansvarig som indikation.
d) Den vinst som den fysiska eller juridiska person som hålls ansvarig har erhållit genom överträdelsen, i den mån den kan fastställas.
e) Förluster för tredje man som överträdelsen vållat, i den mån dessa kan fastställas.

f) Den vilja att samarbeta med den behöriga myndigheten som den fysiska eller juridiska person som hålls ansvarig visar.
g) Tidigare överträdelser som begåtts av den fysiska eller juridiska person som hålls ansvarig.

5. Medlemsstaterna ska se till att juridiska personer kan ställas till svars för de överträdelser som avses i artikel 59.1 och som begås till deras förmån av någon som agerar antingen enskilt eller som en del av den juridiska personens organisation och som har en ledande ställning i denna, grundad på
a) befogenhet att företräda den juridiska personen,
b) befogenhet att besluta för den juridiska personens räkning, eller
c) befogenhet att utöva kontroll inom den juridiska personen.

6. Medlemsstaterna ska också se till att juridiska personer kan ställas till ansvar när brister i den tillsyn eller kontroll som ska utföras av en sådan person som avses i punkt 5 i denna artikel har gjort det möjligt för en person som är underställd den juridiska personen att till dennes förmån begå överträdelser enligt artikel 59.1.

Artikel 61

1. Medlemsstaterna ska se till att de behöriga myndigheterna etablerar effektiva och tillförlitliga mekanismer för att uppmuntra rapportering till de behöriga myndigheterna om potentiella eller faktiska överträdelser av de nationella bestämmelser varigenom detta direktiv införlivas.

2. De mekanismer som avses i punkt 1 ska åtminstone omfatta följande:
a) Särskilda förfaranden för mottagande av rapporter om överträdelser och uppföljning av dem.
b) Tillbörligt skydd för anställda eller personer i jämförbar ställning inom ansvariga enheter som anmäler överträdelser begångna inom den ansvariga enheten.
c) Tillbörligt skydd för den tilltalade personen.
d) Skydd av personuppgifter avseende både den person som rapporterar en överträdelse och den fysiska person som påstås bära ansvaret för den, i enlighet med principerna i direktiv 95/46/EG.
e) Tydliga regler som under alla omständigheter ser till att konfidentialiteten för den person som anmäler överträdelser begångna inom den ansvariga enheten garanteras, såvida inte offentliggörande krävs i enlighet med nationell rätt i samband med ytterligare utredningar eller efterföljande rättsliga förfaranden.

3. Medlemsstaterna ska kräva att ansvariga enheter inrättar lämpliga rutiner, så att deras anställda eller personer i jämförbar ställning kan rapportera överträdelser internt genom en särskild, självständig och anonym kanal som står i proportion till den berörda ansvariga enhetens typ och storlek.

Artikel 62

1. Medlemsstaterna ska se till att deras behöriga myndigheter informerar de europeiska tillsynsmyndigheterna om alla administrativa sanktioner och åtgärder som i enlighet med artiklarna 58 och 59 påförts kreditinstitut och finansiella institut, inbegripet eventuella överklaganden med anledning av dessa samt resultatet därav.

2. Medlemsstaterna ska se till att deras behöriga myndigheter i enlighet med sin nationella rätt kontrollerar huruvida det i kriminalregistret finns uppgift om att den berörda personen har en relevant fällande dom mot sig. Allt utbyte av information för dessa ändamål ska ske i enlighet med beslut 2009/316/RIF och rambeslut 2009/315/RIF i den form som de har genomförts i nationell rätt.

3. De europeiska tillsynsmyndigheterna ska ha en webbplats med länkar till varje behörig myndighets offentliggörande av administrativa sanktioner och åtgärder som i enlighet med artikel 60 påförts kreditinstitut och finansiella institut samt visa under vilken tidsperiod varje medlemsstat offentliggör administrativa sanktioner och åtgärder.

Kapitel VII Slutbestämmelser

Artikel 63 är ändring av en annan förordning och återges ej här [red.anm.].

Artikel 64

1. Befogenheten att anta delegerade akter ges till kommissionen med förbehåll för de villkor som anges i denna artikel.

2. Den befogenhet att anta delegerade akter som avses i artikel 9 ska ges till kommissionen tills vidare från och med den 25 juni 2015.

3. Den befogenhet att anta delegerade akter som avses i artikel 9 får när som helst återkallas av Europaparlamentet eller rådet. Ett beslut om återkallelse innebär att delegeringen av den befogenhet som anges i beslutet upphör att gälla. Beslutet får verkan dagen efter det att det offentliggörs i *Europeiska unionens officiella tidning*, eller vid ett senare i beslutet angivet datum. Det påverkar inte giltigheten av delegerade akter som redan har trätt i kraft.

4. Så snart kommissionen antar en delegerad akt ska den samtidigt delge Europaparlamentet och rådet denna.

5. En delegerad akt som antas enligt artikel 9 ska träda i kraft endast om varken Europaparlamentet eller rådet har gjort invändningar mot den delegerade akten inom en period av en månad från den dag då akten delgavs Europaparlamentet och rådet, eller om både Europaparlamentet och rådet, före utgången av den perioden, har underrättat kommissionen om att de inte kommer att invända. Denna period ska förlängas med en månad på Europaparlamentets eller rådets initiativ.

Artikel 65

Senast den 26 juni 2019 ska kommissionen ta fram en rapport om direktivets genomförande och lämna den till Europaparlamentet och rådet.

Artikel 66

Direktiven 2005/60/EG och 2006/70/EG ska upphöra att gälla från och med den 26 juni 2017.

Hänvisningar till de upphävda direktiven ska anses som hänvisningar till det här direktivet och ska läsas i enlighet med den jämförelsetabell som anges i bilaga IV.

Artikel 67

1. Medlemsstaterna ska sätta i kraft de bestämmelser i lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa detta direktiv senast den 26 juni 2017. De ska genast överlämna texten till dessa bestämmelser till kommissionen.

När en medlemsstat antar dessa bestämmelser ska de innehålla en hänvisning till detta direktiv eller åtföljas av en sådan hänvisning när de offentliggörs. Närmare föreskrifter om hur hänvisningen ska göras ska varje medlemsstat själv utfärda.

2. Medlemsstaterna ska till kommissionen överlämna texten till de centrala bestämmelser i nationell lagstiftning som de antar inom det område som omfattas av detta direktiv.

Artikel 68

Detta direktiv träder i kraft den 25 juni 2015.

Artikel 69

Detta direktiv riktar sig till medlemsstaterna.

Bilaga I

Följande är en icke uttömmande förteckning över riskvariabler som ansvariga enheter ska beakta när de fastställer i vilken omfattning de ska vidta åtgärder för kundkännedom i enlighet med artikel 13.3:

i Syftet med ett konto eller en förbindelse.

ii Hur stora tillgångar som en kund deponerar eller transaktionernas storlek.

iii Affärsförbindelsens regelbundenhet eller varaktighet.

Bilaga II

Följande är en icke uttömmande förteckning över faktorer och typer av indikatorer på potentiellt lägre risk enligt artikel 16:

1. Kundriskfaktorer:
   a) Offentliga bolag noterade på en fondbörs och med krav på uppgiftslämning (enligt fondbörsbestämmelser, lagstiftning eller annat tvingande sätt), som innebär krav på adekvat öppen redovisning av verkligt huvudmannaskap.
   b) Offentliga förvaltningar eller företag.
   c) Kunder som är etablerade i geografiska områden med lägre risk enligt punkt 3.
2. Riskfaktorer för produkter, tjänster, transaktioner eller distributionskanaler:
   a) Livförsäkringar med låg premie.
   b) Pensionsförsäkringar, om förtida återköp inte är möjligt och försäkringen inte får användas som säkerhet.
   c) Pensionsordningar, pensionskassor eller liknande system som innebär pensionsförmåner för anställda, där inbetalning sker i form av löneavdrag och systemet inte tillåter överlåtelse av rättigheter.
   d) Finansiella produkter eller tjänster som innebär väl definierade och begränsade tjänster för vissa typer av kunder, för förbättrad ekonomisk integration.
   e) Produkter där riskerna för penningtvätt och finansiering av terrorism styrs av andra faktorer, som ekonomiska begränsningar eller insyn i ägandet (exempelvis vissa typer av elektroniska pengar).
3. Geografiska riskfaktorer:
   a) Medlemsstater.
   b) Tredjeländer med effektiva system för bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism.
   c) Tredjeländer som enligt trovärdiga källor har låg korruption eller annan brottslig handling.
   d) Tredjeländer som på grundval av trovärdiga källor såsom ömsesidiga utvärderingar, detaljerade bedömningsö rapporter eller offentliggjorda uppföljningsrapporter har krav för bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism som överensstämmer med de reviderade FATF-rekommendationerna och som effektivt genomför dessa krav.

Bilaga III

Följande är en icke uttömmande förteckning över faktorer och typer av indikatorer på potentiellt högre risk enligt artikel 18.3:

1. Kundriskfaktorer:
   a) Affärsförbindelsen försiggår under ovanliga omständigheter.
   b) Kunder etablerade i geografiska områden med högre risk enligt punkt 3.
   c) Juridiska personer eller konstruktioner som är personliga lösningar på tillgångsförvaltning.
   d) Bolag som har nominella aktieägare eller andelar utställda på innehavaren.
   e) Kontantintensiva företag.
   f) Bolagets ägarstruktur framstår som ovanlig eller alltför komplicerad för dess verksamhet.
2. Riskfaktorer för produkter, tjänster, transaktioner eller distributionskanaler:
   a) Bankverksamhet inriktad på privatpersoner.
   b) Produkter eller transaktioner som kan gynna anonymitet.
   c) Indirekta affärsförbindelser eller transaktioner utan vissa skyddsåtgärder såsom elektroniska underskrifter.
   d) Betalningar från en tredje man som är okänd eller oberoende.
   e) Nya produkter och nya affärsmetoder, inklusive nya leveranssystem och användning av ny teknik eller teknik under utveckling för både nya och befintliga produkter.
3. Geografiska riskfaktorer:
   a) Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 9, länder som enligt trovärdiga källor, exempelvis ömsesidiga utvärderingar, detaljerade bedömningsrapporter eller offentliggjorda uppföljningsrapporter, har fastställts sakna effektiva system för bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism.
   b) Länder som enligt trovärdiga källor har betydande korruption eller annan brottslig handling.
   c) Länder som är föremål för sanktioner, embargon eller liknande åtgärder från exempelvis unionens eller Förenta nationernas sida.
   d) Länder som finansierar eller stödjer terroristverksamhet eller med utpekade terroristorganisationer verksamma i landet.

[Bilaga IV är en jämförelsetabell och återges ej här; red.anm.]

Lag (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism[1]

1 kap.	**Tillämpningsområde och definitioner**	1486
	Lagens syfte	1486
	Lagens tillämpningsområde	1486
	Definitioner	1487
2 kap.	**Riskbedömning och rutiner**	1488
	Allmän riskbedömning	1488
	Riskbedömning av kunder	1489
	Förbud mot anonyma konton och korrespondentförbindelser med brevlådebanker	1490
	Rutiner och riktlinjer	1490
	Verksamhetsutövarens anställda och uppdragstagare	1490
3 kap.	**Kundkännedom**	1491
	Förbud mot affärsförbindelser och transaktioner	1491
	Situationer som kräver kundkännedom	1492
	Åtgärder som ska vidtas för kundkännedom	1492
	Åtgärder som krävs för kundkännedom i det enskilda fallet	1493
	Åtgärder för kundkännedom som har utförts av utomstående	1494
	Kundkontroll i särskilda fall	1495
4 kap.	**Övervakning och rapportering**	1496
	Övervaknings- och rapporteringsskyldighet	1496
	Uppgiftsskyldighet	1497
	Undantag från rapporterings- och uppgiftsskyldighet	1498
	Tystnadsplikt	1498
	Dispositionsförbud	1499
5 kap.	**Behandling av personuppgifter**	1499
	Tillämpningsområde	1499
	Tillåtna ändamål för behandling av personuppgifter	1499
	Bevarande av handlingar och uppgifter	1499
	Behandling av känsliga personuppgifter	1500
	Behandling av personuppgifter om lagöverträdelser	1500
	Information till den registrerade	1500
	Samkörning av register	1500
	Rättelse och skadestånd	1500
	Tystnadsplikt	1501
6 kap.	**Intern kontroll och anmälningar om misstänkta överträdelser**	1501
7 kap.	**Tillsyn och ingripanden**	1502
	Tillämpningsområde	1502
	Tillsyn	1502
	Ingripanden	1502
	Sanktionsavgift	1503
	Sanktionsföreläggande	1504
	Verkställighet av beslut om sanktionsavgift	1504
	Vite	1504
	Överklagande	1504
8 kap.	**Bemyndiganden**	1505
Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser		1505
Propositioner		1505

[1] Denna lag träder i kraft den 1 augusti 2017 enligt lag (2017:630) [red.anm.].

1 kap. Tillämpningsområde och definitioner

Lagens syfte

1 § Denna lag syftar till att förhindra att finansiell verksamhet och annan näringsverksamhet utnyttjas för penningtvätt eller finansiering av terrorism.

Lagens tillämpningsområde

2 § Denna lag gäller för fysiska och juridiska personer som driver

1. bank- eller finansieringsrörelse enligt lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse,
2. livförsäkringsrörelse,
3. värdepappersrörelse enligt 2 kap. 1 § lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden,
4. verksamhet som kräver ansökan hos Finansinspektionen enligt lagen (1996:1006) om valutaväxling och annan finansiell verksamhet eller lagen (2004:299) om inlåningsverksamhet,
5. försäkringsförmedling enligt lagen (2005:405) om försäkringsförmedling, i fråga om sådan verksamhet rörande livförsäkring, bedriven av andra än anknutna försäkringsförmedlare,
6. verksamhet för utgivning av elektroniska pengar enligt lagen (2011:755) om elektroniska pengar,
7. fondverksamhet enligt lagen (2004:46) om värdepappersfonder,
8. verksamhet med att som betalningsinstitut tillhandahålla betaltjänster enligt lagen (2010:751) om betaltjänster,
9. verksamhet med att tillhandahålla betaltjänster enligt lagen om betaltjänster utan att vara betalningsinstitut,
10. verksamhet som förvaltare av alternativa investeringsfonder enligt lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder,
11. verksamhet med konsumentkrediter enligt lagen (2014:275) om viss verksamhet med konsumentkrediter,
12. verksamhet med bostadskrediter enligt lagen (2016:1024) om verksamhet med bostadskrediter,
13. verksamhet som fastighetsmäklare med fullständig registrering enligt fastighetsmäklarlagen (2011:666),
14. verksamhet som anordnare av kasinospel enligt kasinolagen (1999:355),
15. verksamhet som anordnare av speltjänster som bedrivs med tillstånd eller registrering enligt lotterilagen (1994:1000), dock inte till den del verksamheten avser anordnande av spel på varuspelsautomater enligt 25 § samma lag,
16. yrkesmässig handel med varor, om det kan antas att det i verksamheten eller en del av verksamheten genomförs eller kommer att genomföras transaktioner, enstaka eller sådana som kan antas ha samband, som innebär att utbetalt eller mottaget belopp i kontanter uppgår till motsvarande 5.000 euro eller mer,
17. verksamhet enligt pantbankslagen (1995:1000),
18. verksamhet som auktoriserad eller godkänd revisor eller registrerat revisionsbolag,
19. yrkesmässig verksamhet som avser bokföringstjänster eller revisionstjänster som inte omfattas av 18,
20. yrkesmässig rådgivning avseende skatter och avgifter (skatterådgivare),
21. yrkesmässig verksamhet som advokat eller biträdande jurist på advokatbyrå, till den del verksamheten avser tjänster som anges i 4 § första stycket,
22. yrkesmässig verksamhet som annan oberoende jurist än som avses i 21, till den del verksamheten avser tjänster som anges i 4 § första stycket, eller
23. yrkesmässig verksamhet till den del verksamheten avser tjänster som anges i 4 § andra stycket och verksamhetsutövaren inte är en sådan person som avses i 18–22.

Vissa speltjänster får undantas från tillämpning av lagen eller bestämmelser i den enligt föreskrifter som meddelas med stöd av 8 kap. 1 § 1.

3 § I fråga om verksamheter som avses i 2 § första stycket 1–8 och 10–12 gäller lagen även filialer i Sverige till utländska juridiska personer med huvudkontor i utlandet.

4 § Tjänster som avses i 2 § första stycket 21 och 22 omfattar
1. handlande i en klients namn för dennes räkning vid finansiella transaktioner eller transaktioner med fastigheter, och
2. hjälp vid planering eller genomförande av transaktioner för en klients räkning vid
   a) köp och försäljning av fastigheter eller företag,
   b) förvaltning av klientens pengar, värdepapper eller andra tillgångar,
   c) öppnande eller förvaltning av bank-, spar- eller värdepapperskonton,
   d) anskaffande av nödvändigt kapital för bildande, drift eller ledning av företag, och
   e) bildande, drift eller ledning av bolag, föreningar, stiftelser eller truster och liknande juridiska konstruktioner.

Tjänster som avses i 2 § första stycket 23 omfattar
1. bildande av juridiska personer, försäljning av nybildade aktiebolag och förmedling av svenska eller utländska juridiska personer,
2. fullgörande av funktion som styrelseledamot eller bolagsrättsligt ansvarig, som bolagsman i handels- eller kommanditbolag eller i någon liknande ställning i förhållande till andra juridiska personer,
3. tillhandahållande av ett registrerat kontor eller en postadress och därmed sammanhängande tjänster till en fysisk person, en juridisk person eller en trust eller en liknande juridisk konstruktion,
4. förvaltning av en trust eller en liknande juridisk konstruktion, och
5. funktion som nominell aktieägare för någon annans räkning eller åtgärder som syftar till att någon annan ska ha en sådan funktion, med undantag för uppdrag åt en juridisk person som är noterad på en reglerad marknad.

5 § Bestämmelserna i 2 kap. 1, 2, 8 och 14 §§ och 15 § första stycket samt 4 kap. 5, 7, 9 och 10 §§ ska tillämpas på drift av en auktionsplattform för handel med utsläppsrätter som en reglerad marknad i enlighet med artikel 26.1 i kommissionens förordning (EU) nr 1031/2010 av den 12 november 2010 om tidsschema, administration och andra aspekter av auktionering av utsläppsrätter för växthusgaser i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/87/EG om ett system för handel med utsläppsrätter för växthusgaser inom gemenskapen.

Definitioner

6 § Med penningtvätt avses i denna lag åtgärder med avseende på pengar eller annan egendom som härrör från brott eller brottslig verksamhet som
1. kan dölja egendomens samband med brott eller brottslig verksamhet,
2. kan främja möjligheterna för någon att tillgodogöra sig egendomen eller dess värde,
3. kan främja möjligheterna för någon att undandra sig rättsliga påföljder, eller
4. innebär att någon förvärvar, innehar, hävdar rätt till eller brukar egendomen.

Vid tillämpning av denna lag ska med penningtvätt jämställas åtgärder med egendom som typiskt sett är ägnade att dölja att någon avser att berika sig eller någon annan genom en framtida brottslig handling.

7 § Med finansiering av terrorism avses i denna lag insamling, tillhandahållande eller mottagande av pengar eller annan egendom i syfte att egendomen ska användas eller med vetskap om att den är avsedd att användas

Etik & brott

1. för att begå sådan brottslighet som avses i 2 § lagen (2002:444) om straff för finansiering av särskilt allvarlig brottslighet i vissa fall,
2. av en person eller en sammanslutning av personer som begår sådan brottslighet som avses i 2 § lagen om straff för finansiering av särskilt allvarlig brottslighet i vissa fall, eller gör sig skyldig till försök, förberedelse, stämpling eller medverkan till sådan brottslighet, eller
3. för en sådan resa som avses i 5 b § lagen (2010:299) om straff för offentlig uppmaning, rekrytering och utbildning avseende terroristbrott och annan särskilt allvarlig brottslighet.

8 § I denna lag avses med

1. *affärsförbindelse*: en affärsmässig förbindelse som när den etableras förväntas ha en viss varaktighet,
2. *brevlådebank*: ett utländskt institut som är registrerat inom en jurisdiktion inom vilken institutet saknar verklig etablering och ledning och där institutet inte heller ingår i en finansiell grupp som omfattas av tillsyn,
3. *EES*: Europeiska ekonomiska samarbetsområdet,
4. *kund*: den som har trätt eller står i begrepp att träda i avtalsförbindelse med sådan verksamhetsutövare som avses i denna lag,
5. *person i politiskt utsatt ställning*:
   a) fysisk person som har eller har haft en viktig offentlig funktion i en stat, och
   b) fysisk person som har eller har haft en funktion i ledningen i en internationell organisation,
6. *verklig huvudman*: detsamma som i 1 kap. 3–7 §§ lagen (2017:631) om registrering av verkliga huvudmän,
7. *koncern*, *moderföretag* och *dotterföretag*: detsamma som i 1 kap. 4 § årsredovisningslagen (1995:1554), och
8. *verksamhetsutövare*: en fysisk eller juridisk person som utför verksamhet som omfattas av denna lag.

9 § Med viktig offentlig funktion i 8 § 5 a avses funktioner som

1. stats- eller regeringschefer, ministrar samt vice och biträdande ministrar,
2. parlamentsledamöter,
3. ledamöter i styrelsen för politiska partier,
4. domare i högsta domstol, konstitutionell domstol eller andra rättsliga organ på hög nivå vilkas beslut endast undantagsvis kan överklagas,
5. högre tjänstemän vid revisionsmyndigheter och ledamöter i centralbankers styrande organ,
6. ambassadörer, beskickningschefer samt höga officerare i försvarsmakten, och
7. personer som ingår i statsägda företags förvaltnings-, lednings- eller kontrollorgan.

10 § Med familjemedlem till en person i politiskt utsatt ställning avses make, registrerad partner, sambo, barn och deras makar, registrerade partner eller sambor samt föräldrar.

Med känd medarbetare till en person i politiskt utsatt ställning avses

1. fysisk person som, enligt vad som är känt eller finns anledning att förmoda, gemensamt med en person i politiskt utsatt ställning är verklig huvudman till en juridisk person eller juridisk konstruktion eller som på annat sätt har eller har haft nära förbindelser med en person i politiskt utsatt ställning, och
2. fysisk person som ensam är verklig huvudman till en juridisk person eller juridisk konstruktion som, enligt vad som är känt eller finns anledning att förmoda, egentligen har upprättats till förmån för en person i politiskt utsatt ställning.

Med nära förbindelser i andra stycket 1 avses nära affärsförbindelser och andra förbindelser som kan medföra att den kända medarbetaren kan förknippas med förhöjd risk för penningtvätt eller finansiering av terrorism.

2 kap. Riskbedömning och rutiner

Allmän riskbedömning

1 § En verksamhetsutövare ska göra en bedömning av hur de produkter och tjänster som tillhandahålls i verksamheten kan utnyttjas för penningtvätt eller finansiering av terrorism och hur stor risken är för att detta sker (allmän riskbedömning).

Vid den allmänna riskbedömningen ska det särskilt beaktas vilka slags produkter och tjänster som tillhandahålls, vilka kunder och distributionskanaler som finns och vilka geografiska riskfaktorer som föreligger. Hänsyn ska också tas till uppgifter som kommer fram vid verksamhetsutövarens rapportering av misstänkta aktiviteter och transaktioner samt till information om tillvägagångssätt för penningtvätt och finansiering av terrorism och andra relevanta uppgifter som myndigheter lämnar.

2 § Omfattningen av den allmänna riskbedömningen ska bestämmas med hänsyn till verksamhetsutövarens storlek och art och de risker för penningtvätt eller finansiering av terrorism som kan antas föreligga. Riskbedömningen ska utformas så att den kan ligga till grund för verksamhetsutövarens rutiner, riktlinjer och övriga åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.

Den allmänna riskbedömningen ska dokumenteras och hållas uppdaterad.

Riskbedömning av kunder

3 § En verksamhetsutövare ska bedöma den risk för penningtvätt eller finansiering av terrorism som kan förknippas med kundrelationen (kundens riskprofil). Kundens riskprofil ska bestämmas med utgångspunkt i den allmänna riskbedömningen och verksamhetsutövarens kännedom om kunden.

När det behövs för att bestämma kundens riskprofil ska verksamhetsutövaren beakta omständigheter som avses i 4 och 5 §§ och föreskrifter som meddelats med stöd av denna lag samt andra omständigheter som i det enskilda fallet påverkar risken som kan förknippas med kundrelationen.

Kundens riskprofil ska följas upp under pågående affärsförbindelser och ändras när det finns anledning till det.

4 § Som omständigheter som kan tyda på att risken för penningtvätt och finansiering av terrorism är låg kan verksamhetsutövaren beakta bland annat att kunden

1. är en stat, ett landsting, en kommun eller motsvarande eller en juridisk person över vilken en stat, ett landsting, en kommun eller motsvarande, var för sig eller tillsammans, har ett direkt eller indirekt rättsligt bestämmande inflytande,
2. har hemvist inom EES,
3. har hemvist i en stat som har bestämmelser om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism som motsvarar dem i denna lag och som tillämpar dessa bestämmelser på ett effektivt sätt,
4. har hemvist i en stat som har en låg nivå av korruption och annan relevant brottslighet, och
5. är ett företag vars överlåtbara värdepapper är upptagna till handel på en reglerad marknad inom EES eller på en motsvarande marknad utanför EES.

5 § Som omständigheter som kan tyda på att risken för penningtvätt eller finansiering av terrorism är hög kan verksamhetsutövaren beakta bland annat att

1. kundens ägarstruktur framstår som ovanlig eller alltför komplicerad för dess verksamhet,
2. kunden bedriver kontantintensiv verksamhet,
3. kunden är en juridisk person som har nominella aktieägare eller andelar utställda på innehavaren,
4. kunden är en juridisk person, en trust eller en liknande juridisk konstruktion som har till syfte att förvalta en viss fysisk persons tillgångar,
5. kunden har hemvist i en stat som saknar effektiva system för bekämpning av penningtvätt eller finansiering av terrorism,
6. kunden har hemvist i en stat med betydande korruption och annan relevant brottslighet,
7. kunden har hemvist i en stat som är föremål för sanktioner, embargon eller liknande åtgärder,
8. kunden har hemvist i en stat som finansierar eller stöder terroristverksamhet eller där terroristorganisationer är verksamma,
9. affärsrelationer eller transaktioner sker på distans, utan användning av metoder som på ett tillförlitligt sätt kan säkerställa kundens identitet, och
10. betalning av varor eller tjänster görs av någon som är okänd eller saknar koppling till kunden.

Förbud mot anonyma konton och korrespondentförbindelser med brevlådebanker

6 § En verksamhetsutövare som avses i 1 kap. 2 § första stycket 1–12 får inte föra anonyma konton eller utfärda anonyma motböcker.

7 § En verksamhetsutövare som avses i 1 kap. 2 § första stycket 1–12 får inte etablera eller upprätthålla korrespondentförbindelser med brevlådebanker och ska se till att sådana förbindelser inte heller etableras eller upprätthålls med institut som tillåter att deras konton används av sådana banker.

Rutiner och riktlinjer

Interna rutiner och riktlinjer

8 § En verksamhetsutövare ska ha dokumenterade rutiner och riktlinjer avseende sina åtgärder för kundkännedom, övervakning och rapportering samt för behandling av personuppgifter.

Rutinerna och riktlinjerna ska fortlöpande anpassas efter nya och förändrade risker för penningtvätt och finansiering av terrorism.

Rutinernas och riktlinjernas omfattning och innehåll ska bestämmas med hänsyn till verksamhetsutövarens storlek, art och riskerna för penningtvätt och finansiering av terrorism som identifierats i den allmänna riskbedömningen.

Rutiner och riktlinjer för koncerner

9 § En verksamhetsutövare som är det yttersta moderföretaget i en koncern ska fastställa gemensamma rutiner och riktlinjer för koncernen.

De gemensamma rutinerna och riktlinjerna ska åtminstone omfatta rutiner och riktlinjer för behandling av personuppgifter och informationsutbyte inom koncernen för att säkerställa att information om misstänkt penningtvätt och finansiering av terrorism och andra relevanta uppgifter vid behov sprids till berörda inom koncernen.

10 § En verksamhetsutövare som avses i 9 § första stycket ska se till att gemensamma rutiner och riktlinjer tillämpas inom koncernen.

Särskilda krav i fråga om dotterföretag och filialer utanför EES

11 § En verksamhetsutövare som avses i 9 § första stycket ska se till att dotterföretag med hemvist i ett land utanför EES (hemviststaten) tillämpar bestämmelserna i denna lag och föreskrifter som meddelats med stöd av lagen, om bestämmelserna för att förhindra penningtvätt och finansiering av terrorism är mindre ingripande i det landet.

Första stycket gäller även verksamhetsutövare som har filialer i ett land utanför EES.

12 § Om kraven i 10 eller 11 § inte kan uppfyllas i fråga om ett dotterföretag utanför EES på grund av bestämmelser i hemviststaten, ska en verksamhetsutövare som avses i 9 § första stycket vidta åtgärder för att effektivt hantera den ökade risken för penningtvätt och finansiering av terrorism som därigenom uppkommer.

Första stycket gäller även verksamhetsutövare som har filialer i ett land utanför EES.

Verksamhetsutövaren ska underrätta tillsynsmyndigheten om kraven inte kan uppfyllas.

Verksamhetsutövarens anställda och uppdragstagare

Rutiner för lämplighetsprövning

13 § En verksamhetsutövare ska ha rutiner för att säkerställa lämpligheten hos anställda, uppdragstagare och andra som på liknande grund deltar i verksamheten, om de utför arbetsuppgifter av betydelse för att förhindra att verksamheten utnyttjas för penningtvätt eller finansiering av terrorism.

Utbildning

14 § En verksamhetsutövare ska se till att anställda, uppdragstagare och andra som på liknande grund deltar i verksamheten och som utför arbetsuppgifter av betydelse för att förhindra att verksamheten utnyttjas för penningtvätt eller finansiering av terrorism fortlöpande får relevant utbildning och information för att kunna fullgöra verksamhetsutövarens skyldigheter enligt denna lag.

Utbildningen ska åtminstone avse relevanta delar av innehållet i gällande regelverk, verksamhetsutövarens allmänna riskbedömning, rutiner och riktlinjer samt information som ska underlätta för personer som avses i första stycket att upptäcka misstänkt penningtvätt och finansiering av terrorism.

Fysiskt skydd och förbud mot repressalier

15 § En verksamhetsutövare ska ha rutiner och vidta de åtgärder i övrigt som behövs för att skydda anställda, uppdragstagare och andra som på liknande grund deltar i verksamheten från hot eller fientliga åtgärder till följd av att de fullgör verksamhetsutövarens skyldigheter enligt denna lag.

En verksamhetsutövare får inte utsätta en anställd, uppdragstagare eller annan som på liknande grund deltar i verksamheten för repressalier på grund av att denne har informerat om misstänkt penningtvätt eller finansiering av terrorism, internt eller till Polismyndigheten.

Verksamhetsutövare som är anställda hos juridiska personer

16 § Om en verksamhetsutövare som är en fysisk person driver sin verksamhet som anställd hos en juridisk person, ska de krav som avses i 1, 2, 8–12, 14 och 15 §§ samt 6 kap. 1 och 2 §§ gälla den juridiska personen.

När det gäller verksamhet som avses i 1 kap. 2 § första stycket 13 ska skyldigheterna i 1, 2 och 8 §§ även gälla den fysiska personen.

3 kap. Kundkännedom

Förbud mot affärsförbindelser och transaktioner

Otillräcklig kundkännedom

1 § En verksamhetsutövare får inte etablera eller upprätthålla en affärsförbindelse eller utföra en enstaka transaktion, om verksamhetsutövaren inte har tillräcklig kännedom om kunden för att kunna

1. hantera risken för penningtvätt eller finansiering av terrorism som kan förknippas med kundrelationen, och
2. övervaka och bedöma kundens aktiviteter och transaktioner enligt 4 kap. 1 och 2 §§.

Första stycket gäller inte advokater och biträdande jurister på advokatbyrå, andra oberoende jurister, auktoriserade och godkända revisorer samt skatterådgivare, om affärsförbindelsen syftar till att försvara eller företräda en klient i fråga om ett rättsligt förfarande, inklusive rådgivning för att inleda eller undvika ett rättsligt förfarande, eller till att bedöma klientens rättsliga situation.

Misstanke om penningtvätt eller finansiering av terrorism

2 § En affärsförbindelse får inte etableras om det finns misstanke om att verksamhetsutövarens produkter eller tjänster kommer att användas för penningtvätt eller finansiering av terrorism.

3 § En verksamhetsutövare får inte utföra en transaktion om det på skälig grund kan misstänkas att den utgör ett led i penningtvätt eller finansiering av terrorism. Om en rapport har lämnats till Polismyndigheten enligt 4 kap. 3 § ska verksamhetsutövaren även beakta den information som Polismyndigheten kan lämna om hanteringen av ärendet.

Om det inte är möjligt att låta bli att utföra en misstänkt transaktion, eller om ett avstående från att genomföra transaktionen sannolikt skulle försvåra den vidare utredningen, får transaktionen genomföras.

Situationer som kräver kundkännedom

4 § En verksamhetsutövare ska vidta åtgärder för kundkännedom vid etableringen av en affärsförbindelse.

Om verksamhetsutövaren inte har en affärsförbindelse med kunden, ska åtgärder för kundkännedom vidtas

1. vid enstaka transaktioner som uppgår till ett belopp motsvarande 15.000 euro eller mer,
2. vid transaktioner som understiger ett belopp motsvarande 15.000 euro och som verksamhetsutövaren inser eller borde inse har samband med en eller flera andra transaktioner och som tillsammans uppgår till minst detta belopp, och
3. vid utförandet av sådana överföringar av medel som avses i artikel 3.9 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2015/847 av den 20 maj 2015 om uppgifter som ska åtföljа överföringar av medel och om upphävande av förordning (EG) nr 1781/2006, om överföringen överstiger ett belopp motsvarande 1.000 euro.

5 § En verksamhetsutövare som avses i 1 kap. 2 § första stycket 14 och 15 ska, utöver vad som följer av 4 § första stycket, vidta åtgärder för kundkännedom

1. vid enstaka transaktioner som avser utbetalning av vinster eller betalning av insatser som uppgår till ett belopp motsvarande 2.000 euro eller mer, och
2. vid transaktioner som understiger ett belopp motsvarande 2.000 euro och som verksamhetsutövaren inser eller borde inse har samband med en eller flera andra transaktioner som tillsammans uppgår till minst detta belopp.

6 § En verksamhetsutövare som avses i 1 kap. 2 § första stycket 16 ska, i stället för vad som följer av 4 §, vidta åtgärder för kundkännedom

1. vid etableringen av en affärsförbindelse, om det när förbindelsen ingås är sannolikt eller under förbindelsens gång står klart att utbetalt eller mottaget belopp i kontanter inom ramen för affärsförbindelsen uppgår till motsvarande 5.000 euro eller mer,
2. vid enstaka transaktioner där utbetalt eller mottaget belopp i kontanter uppgår till ett belopp motsvarande 5.000 euro eller mer, och
3. vid transaktioner där utbetalt eller mottaget belopp i kontanter understiger ett belopp motsvarande 5.000 euro och som verksamhetsutövaren inser eller borde inse har samband med en eller flera andra transaktioner i kontanter som tillsammans uppgår till minst detta belopp.

Åtgärder som ska vidtas för kundkännedom

Identifiering och kontroll av kunden

7 § En verksamhetsutövare ska identifiera kunden och kontrollera kundens identitet genom identitetshandlingar eller registerutdrag eller genom andra uppgifter och handlingar från en oberoende och tillförlitlig källa.

Om kunden företräds av en person som uppger sig handla på kundens vägnar, ska verksamhetsutövaren kontrollera den personens identitet och behörighet att företräda kunden.

8 § En verksamhetsutövare ska utreda om kunden har en verklig huvudman. Om kunden är en juridisk person, en trust eller en liknande juridisk konstruktion, ska utredningen omfatta åtgärder för att förstå kundens ägarförhållanden och kontrollstruktur. Om kunden har en verklig huvudman, ska verksamhetsutövaren vidta åtgärder för att kontrollera den verkliga huvudmannens identitet.

Första stycket gäller inte om kunden är ett aktiebolag vars aktier är upptagna till handel på en reglerad marknad i Sverige eller inom EES eller på en motsvarande marknad utanför EES.

Om kunden är en juridisk person och det efter åtgärder enligt första stycket står klart att den juridiska personen inte har en verklig huvudman, ska den person som är styrelseordförande, verkställande direktör eller motsvarande befattningshavare anses vara verklig huvudman. Detsamma gäller om verksamhetsutövaren har anledning att anta att den person som identifierats enligt första stycket inte är den verkliga huvudmannen.

9 § Kontroll av kundens och den verkliga huvudmannens identitet ska slutföras innan en affärsförbindelse etableras eller en enstaka transaktion utförs.

Om det är nödvändigt för att inte avbryta verksamhetens normala gång, får identitetskontroll med anledning av en ny affärsförbindelse göras senare än enligt första stycket, dock senast när affärsförbindelsen etableras.

Andra stycket får endast tillämpas om risken för penningtvätt eller finansiering av terrorism är låg.

10 § En verksamhetsutövare ska bedöma om kunden eller kundens verkliga huvudman är en person i politiskt utsatt ställning eller en familjemedlem eller känd medarbetare till en sådan person.

11 § En verksamhetsutövare ska kontrollera om kunden är etablerad i ett land utanför EES som av Europeiska kommissionen har identifierats som ett högrisktredjeland.

Information om och uppföljning av affärsförbindelser

12 § En verksamhetsutövare ska inhämta information om affärsförbindelsens syfte och art.

Informationen ska ligga till grund för en bedömning av

1. vilka aktiviteter och transaktioner som kunden kan förväntas vidta och genomföra inom ramen för affärsförbindelsen, och
2. kundens riskprofil enligt 2 kap. 3 §.

13 § En verksamhetsutövare ska löpande och vid behov följa upp pågående affärsförbindelser i syfte att säkerställa att kännedomen om kunden enligt 7, 8 och 10–12 §§ är aktuell och tillräcklig för att hantera den bedömda risken för penningtvätt eller finansiering av terrorism.

Åtgärder som krävs för kundkännedom i det enskilda fallet

Utgångspunkter

14 § Åtgärder för kontroll, bedömning och utredning enligt 7, 8 och 10–13 §§ ska utföras i den omfattning det behövs med hänsyn till kundens riskprofil och övriga omständigheter.

Förenklade åtgärder vid låg risk

15 § Om risken för penningtvätt eller finansiering av terrorism som kan förknippas med kundrelationen bedöms som låg, får verksamhetsutövaren tillämpa förenklade åtgärder för kundkännedom.

Förenklade åtgärder för kundkännedom innebär att kontroller, bedömningar och utredningar som följer av 7, 8 och 10–13 §§ kan vara av mer begränsad omfattning och vidtas på annat sätt.

Skärpta åtgärder vid hög risk

16 § Om risken för penningtvätt eller finansiering av terrorism som kan förknippas med kundrelationen bedöms som hög, ska särskilt omfattande kontroller, bedömningar och utredningar enligt 7, 8 och 10–13 §§ göras.

Åtgärderna ska i sådant fall kompletteras med de ytterligare åtgärder som krävs för att motverka den höga risken för penningtvätt eller finansiering av terrorism. Sådana åtgärder kan avse inhämtande av ytterligare information om kundens affärsverksamhet eller ekonomiska situation och uppgifter om varifrån kundens ekonomiska medel kommer.

17 § Skärpta åtgärder enligt 16 § ska vidtas vid affärsförbindelser eller enstaka transaktioner när kunden är etablerad i ett land utanför EES som av Europeiska kommissionen har identifierats som ett högrisktredjeland.

Sådana åtgärder behöver inte vidtas i förhållande till filialer eller dotterföretag till juridiska personer som är etablerade inom EES, om

1. den juridiska personen omfattas av denna lag eller motsvarande krav enligt utländsk rätt,
2. risken för penningtvätt och finansiering av terrorism som kan förknippas med kunden inte bedöms som hög vid riskbedömning enligt 2 kap. 3 §, och
3. kunden tillämpar rutiner som fastställts enligt 2 kap. 8 eller 9 § eller motsvarande krav enligt lagstiftningen i det land där kunden finns eller har hemvist.

18 § Vid korrespondentförbindelser mellan en verksamhetsutövare som avses i 1 kap. 2 § första stycket 1–12 och ett kreditinstitut eller finansiellt institut med hemvist utanför EES ska verksamhetsutövare utöver åtgärder enligt 7, 8 och 10–13 §§ alltid

1. inhämta tillräckligt med information om motparten för att kunna förstå verksamheten och utifrån offentligt tillgänglig information bedöma motpartens anseende och tillsynens kvalitet,
2. bedöma motpartens kontroller för att förhindra penningtvätt och finansiering av terrorism,
3. dokumentera respektive instituts ansvar att vidta kontrollåtgärder och de åtgärder som det vidtar,
4. inhämta godkännande från behörig beslutsfattare innan en ny korrespondentförbindelse ingås, och
5. förvissa sig om att motparten har kontrollerat identiteten på kunder som har direkt tillgång till konton hos kreditinstitutet eller det finansiella institutet och fortlöpande följer upp dessa kunder samt på begäran kan lämna relevanta kunduppgifter.

Personer i politiskt utsatt ställning

19 § Om kunden eller kundens verkliga huvudman är en person i politiskt utsatt ställning, ska en verksamhetsutövare utöver åtgärder enligt 7, 8 och 10–12 §§ alltid

1. vidta lämpliga åtgärder för att ta reda på varifrån de tillgångar som hanteras inom ramen för affärsförbindelsen eller den enstaka transaktionen kommer,
2. tillämpa skärpt fortlöpande uppföljning av affärsförbindelsen enligt 13 § och övervaka aktiviteter och transaktioner enligt 4 kap. 1 § i förhöjd omfattning, och
3. inhämta godkännande från behörig beslutsfattare inför beslut om att ingå eller avbryta en affärsförbindelse.

Första stycket tillämpas också om kunden är en familjemedlem eller känd medarbetare till en person i politiskt utsatt ställning.

20 § När en person i politiskt utsatt ställning upphör att utöva en offentlig funktion enligt 1 kap. 8 § 5, ska 19 § tillämpas i 18 månader. Därefter ska åtgärder enligt 19 § tillämpas om risken för penningtvätt eller finansiering av terrorism som kan förknippas med kundrelationen bedöms som hög.

Om åtgärder enligt 19 § inte längre ska tillämpas på en person som avses i första stycket, ska sådana åtgärder inte heller tillämpas på familjemedlemmar eller kända medarbetare till en person i politiskt utsatt ställning.

Åtgärder för kundkännedom som har utförts av utomstående

21 § Vid tillämpningen av 7, 8 och 12 §§ får en verksamhetsutövare förlita sig på åtgärder som har utförts av en utomstående som anges i 22 §, om verksamhetsutövaren utan dröjsmål

1. får del av de uppgifter som den utomstående har inhämtat, och
2. på begäran kan få del av den dokumentation som ligger till grund för uppgifterna.

Verksamhetsutövaren svarar för att de åtgärder för kundkännedom som vidtagits av utomstående är tillräckliga.

22 § Med utomstående enligt 21 § avses

1. fysiska eller juridiska personer med verksamhet som anges i 1 kap. 2 § första stycket 1–3, 5–8 och 10–15 eller motsvarande verksamhet, auktoriserade eller godkända revisorer och advokater som är etablerade inom EES, och
2. fysiska eller juridiska personer med verksamhet som anges i 1 kap. 2 § första stycket 1–3, 5–8 och 10–15 eller motsvarande verksamhet, auktoriserade eller godkända revisorer och advokater som är etablerade utanför EES, om de
   a) tillämpar bestämmelser om kundkännedom och bevarande av handlingar som motsvarar kraven i denna lag, och
   b) står under tillsyn över att dessa bestämmelser följs.

23 § En verksamhetsutövare får inte förlita sig på åtgärder för kundkännedom som vidtagits av en utomstående med hemvist i ett sådant land utanför EES som av Europeiska kommissionen identifierats som ett högrisktredjeland.

Första stycket gäller inte om den utomstående är filial eller dotterföretag till en juridisk person som anges i 22 § 1, om filialen eller dotterföretaget tillämpar gemensamma rutiner som fastställts enligt 2 kap. 8 eller 9 § eller motsvarande krav enligt lagstiftningen i det land där kunden finns eller har hemvist.

24 § Kraven i 21–23 §§ ska inte tillämpas vid utkontraktering, agenturförhållanden eller liknande förhållanden där den utomstående tjänsteleverantören, agenten eller motsvarande enligt avtal ska anses ingå i verksamhetsutövaren.

Kundkontroll i särskilda fall

Konton med medel som tillhör någon annan

25 § En verksamhetsutövare som tillhandahåller konto som kunden innehar i syfte att förvalta medel som tillhör andra än kunden behöver inte identifiera och kontrollera identiteten på den för vars räkning kunden förvaltar medlen, om kunden

1. är en fysisk eller juridisk person med verksamhet som anges i 1 kap. 2 § första stycket 1–3, 5–8 och 10–15 eller motsvarande verksamhet, auktoriserad eller godkänd revisor och advokat eller biträdande jurist på advokatbyrå med hemvist inom EES,
2. är en fysisk eller juridisk person med verksamhet som anges i 1 kap. 2 § första stycket 1–3, 5–8 och 10–15 eller motsvarande verksamhet, auktoriserad eller godkänd revisor och advokat eller biträdande jurist på advokatbyrå med hemvist utanför EES, och
   a) tillämpar bestämmelser om kundkännedom och bevarande av handlingar som motsvarar kraven i denna lag, och
   b) står under tillsyn över att dessa bestämmelser följs, eller
3. till följd av föreskrift i lag eller annan författning är skyldig att hålla medel som förvaltas för någon annans räkning avskilda från egna tillgångar och medel.

Första stycket får tillämpas endast om den risk som kan förknippas med kunden enligt 2 kap. 3 § bedöms som låg och om verksamhetsutövaren utan dröjsmål på begäran kan få del av uppgift om identiteten hos den för vars räkning kunden förvaltar medlen och den dokumentation som ligger till grund för uppgifterna.

Livförsäkringar och andra investeringsrelaterade försäkringar

26 § En verksamhetsutövare som tillhandahåller livförsäkringar eller andra investeringsrelaterade försäkringar ska identifiera förmånstagaren. Om förmånstagaren utpekas på annat sätt än med namn, ska verksamhetsutövaren säkerställa att förmånstagaren kan identifieras senast vid utbetalningstillfället.

Verksamhetsutövaren ska bedöma om förmånstagaren eller dennes verkliga huvudman är en person i politiskt utsatt ställning eller en familjemedlem eller känd medarbetare till en sådan person.

Senast när försäkringsersättning första gången betalas ut ska verksamhetsutövaren kontrollera förmånstagarens identitet och vidta åtgärder enligt andra stycket.

27 § Om en person i politiskt utsatt ställning eller en familjemedlem eller känd medarbetare till en sådan person har identifierats enligt 26 § och detta medför att risken för penningtvätt eller finansiering av terrorism som kan förknippas med kundrelationen bedöms som hög, ska verksamhetsutövaren

1. inhämta godkännande från behörig beslutsfattare innan försäkringsersättning betalas ut, och
2. tillämpa skärpt fortlöpande uppföljning av affärsförbindelsen enligt 13 § och övervaka aktiviteter och transaktioner enligt 4 kap. 1 § i förhöjd omfattning.

28 § Kontroller och åtgärder enligt 26 och 27 §§ ska vidtas i den omfattning det behövs med hänsyn till den risk som kan förknippas med kundrelationen enligt 2 kap. 3 §. Om det behövs för att bedöma risken, ska omständigheter hänförliga till förmånstagaren också beaktas.

Truster och liknande juridiska konstruktioner utan utpekade förmånstagare

29 § Om kunden är eller företräder en trust eller liknande juridisk konstruktion och trustens eller den juridiska konstruktionens förmånstagare identifieras på annat sätt än med namn, ska en verksamhetsutövare säkerställa att förmånstagaren kan identifieras senast vid utbetalningstillfället.

Förmånstagarens identitet ska kontrolleras senast vid utbetalningen av förmånerna eller när förmånstagaren gör gällande någon annan förvärvad rättighet.

30 § Kontroller och åtgärder enligt 29 § ska vidtas i den omfattning det behövs med hänsyn till den risk som kan förknippas med kundrelationen enligt 2 kap. 3 §. När det behövs för att bedöma risken ska omständigheter hänförliga till förmånstagaren också beaktas.

Elektroniska pengar

31 § En verksamhetsutövare får besluta att inte vidta de åtgärder för kundkännedom som avses i 7, 8 och 10–13 §§ i fråga om elektroniska pengar enligt lagen (2011:755) om elektroniska pengar, om

1. betalningsinstrumentet inte kan återuppladdas eller har en månatlig gräns för penningtransaktioner på ett belopp motsvarande högst 250 euro och endast kan användas för betalning i Sverige,
2. det högsta belopp som lagras elektroniskt inte överstiger ett belopp motsvarande 250 euro,
3. betalningsinstrumentet kan användas uteslutande för inköp av varor eller tjänster,
4. betalningsinstrumentet inte kan finansieras med anonyma elektroniska pengar, och
5. kontantinlösen eller kontantuttag av de elektroniska pengarnas penningvärde inte får ske med belopp som överstiger motsvarande 100 euro.

Förenklade åtgärder för kundkännedom enligt första stycket får tillämpas endast om utgivaren av instrument för elektroniska pengar övervakar affärsförbindelserna och transaktionerna så noga att ovanliga eller misstänkta transaktioner kan upptäckas enligt 4 kap. 1 §.

4 kap. Övervakning och rapportering

Övervaknings- och rapporteringsskyldighet

1 § En verksamhetsutövare ska övervaka pågående affärsförbindelser och bedöma enstaka transaktioner i syfte att upptäcka aktiviteter och transaktioner som

1. avviker från vad verksamhetsutövaren har anledning att räkna med utifrån den kännedom om kunden som verksamhetsutövaren har,
2. avviker från vad verksamhetsutövaren har anledning att räkna med utifrån den kännedom som verksamhetsutövaren har om sina kunder, de produkter och tjänster som tillhandahålls, de uppgifter som kunden lämnar och övriga omständigheter, eller
3. utan att vara avvikande enligt 1 eller 2 kan antas ingå som ett led i penningtvätt eller finansiering av terrorism.

Inriktningen och omfattningen av övervakningen ska bestämmas med beaktande av de risker som identifierats i den allmänna riskbedömningen, den risk för penningtvätt och finansiering av terrorism som kan förknippas med kundrelationen och annan information om tillvägagångssätt för penningtvätt eller finansiering av terrorism.

2 § Om avvikelser eller misstänkta aktiviteter eller transaktioner uppmärksammas enligt 1 § eller på annat sätt, ska en verksamhetsutövare genom skärpta åtgärder för kundkännedom enligt 3 kap. 16 § och andra nödvändiga åtgärder bedöma om det finns skälig grund att misstänka att det är fråga om penningtvätt eller finansiering av terrorism eller att egendom annars härrör från brottslig handling.

När en verksamhetsutövare anser att det finns skälig grund att misstänka att det är fråga om penningtvätt eller finansiering av terrorism eller att egendom annars härrör från brottslig handling, behöver ytterligare åtgärder enligt första stycket inte vidtas.

3 § Om en verksamhetsutövare efter en bedömning enligt 2 § har skälig grund att misstänka penningtvätt eller finansiering av terrorism eller att egendom annars härrör från brottslig handling, ska uppgifter om alla omständigheter som kan tyda på detta utan dröjsmål rapporteras till Polismyndigheten.

En sådan rapport ska göras även om transaktioner inte genomförs liksom om det före ingåendet av en affärsförbindelse eller utförandet av en transaktion uppkommer misstanke om att kunden avser att använda verksamhetsutövarens produkter eller tjänster för penningtvätt eller finansiering av terrorism.

Om den egendom som avses i rapporten till Polismyndigheten finns hos verksamhetsutövaren ska detta anges särskilt, liksom i förekommande fall uppgifter om

1. vilka tillgodohavanden kunden har hos verksamhetsutövaren,
2. huruvida verksamhetsutövaren avstått från att genomföra en misstänkt transaktion, och
3. mottagare av en misstänkt transaktion.

4 § Om en tillsynsmyndighet vid inspektion eller på annat sätt har upptäckt en omständighet som kan antas ha samband med eller utgöra penningtvätt eller finansiering av terrorism, ska myndigheten utan dröjsmål underrätta Polismyndigheten om detta.

En sådan underrättelse ska även göras av andra myndigheter som i sin verksamhet upptäcker sådana omständigheter som avses i första stycket i samband med att de hanterar kontanter, om det inte hindras av sekretess enligt offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

5 § Vid tillämpning av artikel 32.1 i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/849 av den 20 maj 2015 om åtgärder för att förhindra att det finansiella systemet används för penningtvätt eller finansiering av terrorism, om ändring av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 648/2012 och om upphävande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/60/EG och kommissionens direktiv 2006/70/EG, i den ursprungliga lydelsen, och av artikel 55.2 i förordning (EU) nr 1031/2010 är Polismyndigheten finansunderrättelseenhet.

Uppgiftsskyldighet

Etik & brott

6 § På begäran av Polismyndigheten ska en verksamhetsutövare och den som bedriver eller under de senaste fem åren har bedrivit penninginsamling för humanitärt, välgörande, kulturellt eller annat allmännyttigt ändamål utan dröjsmål lämna alla uppgifter som behövs för en utredning om penningtvätt eller finansiering av terrorism.

När uppgifter har lämnats enligt 3 §, ska även andra fysiska eller juridiska personer som avses i 1 kap. 2–5 §§ lämna de uppgifter för utredningen som Polismyndigheten begär.

7 § En verksamhetsutövare ska ha ett system för att snabbt och fullständigt kunna lämna uppgifter om huruvida verksamhetsutövaren under de senaste fem åren har haft en affärsförbindelse med en viss person och, om så skulle vara fallet, om förbindelsens art.

Undantag från rapporterings- och uppgiftsskyldighet

8 § Advokater, biträdande jurister på advokatbyrå och andra oberoende jurister, auktoriserade och godkända revisorer samt skatterådgivare är inte skyldiga att lämna uppgifter enligt 3 eller 6 § om vad som anförtrotts dem när de försvarar eller företräder en klient i fråga om ett rättsligt förfarande, inklusive rådgivning för att inleda eller undvika ett rättsligt förfarande. Detsamma gäller information som avser en klient och som de har fått del av i samband med att de bedömer klientens rättsliga situation.

Tystnadsplikt

9 § Den fysiska personen, den juridiska personen, dess styrelseledamöter eller anställda får inte för kunden eller för någon utomstående obehörigen röja att en bedömning enligt 2 § utförs, har utförts eller kommer att utföras eller att uppgifter har lämnats enligt 3 eller 6 §.

Som obehörigt röjande avses inte att

1. uppgifter lämnas till en tillsynsmyndighet eller en brottsbekämpande myndighet,
2. uppgifter lämnas mellan verksamhetsutövare som avses i 1 kap. 2 § första stycket 1–12 med hemvist i EES och som ingår i samma koncern eller mellan sådana verksamhetsutövare och deras filialer och dotterföretag belägna i ett land utanför EES, förutsatt att filialerna och dotterföretagen utanför EES tillämpar gemensamma rutiner som fastställts enligt 2 kap. 8 eller 9 § eller motsvarande krav enligt lagstiftningen i det land där filialen finns eller dotterföretaget har hemvist,
3. uppgifter lämnas mellan advokater och biträdande jurister på advokatbyrå, andra oberoende jurister, revisorer, tillhandahållare av bokföringstjänster, skatterådgivare och fastighetsmäklare som omfattas av direktiv (EU) 2015/849, i den ursprungliga lydelsen, eller likvärdiga bestämmelser i ett land utanför EES och som är anställda eller på annat sätt verksamma inom samma juridiska person eller olika juridiska personer med gemensamt ägande, gemensam ledning eller gemensam efterlevnadskontroll,
4. uppgifter som rör samma kund och samma transaktion och som omfattar fler än en verksamhetsutövare lämnas mellan sådana juridiska och fysiska personer som anges i 1 kap. 2 § första stycket 1–12 och 18–22, förutsatt att de tillhör samma verksamhets- eller yrkeskategori och omfattas av skyldigheter i fråga om tystnadsplikt och skydd för personuppgifter som följer av denna lag, och
5. en kund får kännedom om att åtgärder enligt första stycket vidtas eller kan komma att vidtas, när ett röjande inte kan undvikas till följd av verksamhetsutövarens skyldighet att avstå från en transaktion, att avstå från att inleda en affärsförbindelse eller att avsluta en affärsförbindelse enligt 3 kap. 1–3 §§.

Bestämmelser om ansvar för den som bryter mot tystnadsplikten enligt första stycket finns i 20 kap. 3 § brottsbalken.

10 § En fysisk eller juridisk person som lämnar uppgifter med stöd av 3 eller 6 § får inte göras ansvarig för att ha åsidosatt tystnadsplikt, om personen hade anledning att räkna med att uppgiften borde lämnas. Detsamma gäller en styrelseledamot eller en anställd som lämnar uppgifter för den fysiska eller juridiska personens räkning.

I fråga om europabolag och europakooperativ som har ett sådant förvaltningssystem som avses i artiklarna 39–42 i rådets förordning (EG) nr 2157/2001 av den 8 oktober 2001 om stadga för europabolag eller artiklarna 37–41 i rådets förordning (EG) nr 1435/2003 av den 22 juli 2003 om stadga för europeiska kooperativa föreningar (SCE-föreningar) tillämpas bestämmelsen om styrelseledamot i första stycket på ledamot i tillsynsorganet. Detsamma gäller bestämmelsen om styrelseledamöter i 9 §.

Av 16 § andra stycket och 22 § lagen (2004:575) om europabolag samt 21 § andra stycket och 26 § lagen (2006:595) om europakooperativ framgår att bestämmelserna i andra stycket ska tillämpas också på ledamöter i ett europabolags eller ett europakooperativs lednings- eller förvaltningsorgan.

Särskilda bestämmelser om ansvar för revisorer i aktiebolag, ekonomiska föreningar, stiftelser och vissa andra företag finns i 29 kap. 2 § aktiebolagslagen (2005:551), 13 kap. 2 § lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar, 5 kap. 2 § stiftelselagen (1994:1220) och 37 § revisionslagen (1999:1079).

Dispositionsförbud

11 § Om det finns skäl att misstänka att egendom i form av pengar, fordran eller någon annan rättighet är föremål för penningtvätt eller avsedd för finansiering av terrorism och egendomen finns hos en verksamhetsutövare, får Polismyndigheten eller Säkerhetspolisen besluta att egendomen eller ett motsvarande värde tills vidare inte får flyttas eller disponeras på annat sätt (dispositionsförbud).

Beslut om dispositionsförbud får meddelas endast om det är fara i dröjsmål och det skäligen kan befaras att egendomen annars kommer att undanskaffas och skälen för åtgärden uppväger det intrång eller men i övrigt som den innebär.

Om förutsättningarna enligt första och andra styckena är uppfyllda, får Polismyndigheten fatta beslut om dispositionsförbud även på begäran av en utländsk finansunderrättelseenhet.

12 § Ett beslut om dispositionsförbud ska så snart som möjligt anmälas till åklagare, som skyndsamt ska pröva om åtgärden ska bestå. Åklagarens beslut får inte överklagas.

Finns det inte längre skäl för åtgärden ska den hävas. Åtgärden upphör att gälla när två arbetsdagar har gått från Polismyndighetens eller Säkerhetspolisens beslut, om den inte hävts före det.

En verksamhetsutövare ska omedelbart underrättas om att en åtgärd har beslutats eller hävts.

Den som har drabbats av ett beslut om dispositionsförbud ska underrättas om beslutet när det kan antas att syftet med en beslutad eller förutsedd åtgärd inte motverkas och den framtida utredningen inte skadas om uppgiften röjs. Beslut om underrättelse meddelas av åklagare. En underrättelse behöver inte lämnas, om den med hänsyn till omständigheterna uppenbart är utan betydelse.

13 § Beslut om dispositionsförbud med anledning av misstänkt penningtvätt får endast avse sådan egendom som härrör från brott eller brottslig verksamhet som avses i 1 kap. 6 § första stycket.

5 kap. Behandling av personuppgifter

Tillämpningsområde

1 § Detta kapitel gäller vid en verksamhetsutövares behandling av personuppgifter enligt denna lag. Kapitlet gäller om behandlingen helt eller delvis är automatiserad eller om personuppgifterna ingår i eller är avsedda att ingå i en strukturerad samling av personuppgifter som är tillgängliga för sökning eller sammanställning enligt särskilda kriterier.

Personuppgiftslagen (1998:204) gäller vid verksamhetsutövarens behandling av personuppgifter, om inte annat följer av detta kapitel.

Tillåtna ändamål för behandling av personuppgifter

Etik & brott

2 § En verksamhetsutövare får behandla personuppgifter i syfte att kunna fullgöra sina skyldigheter enligt denna lag.

Bevarande av handlingar och uppgifter

3 § En verksamhetsutövare ska i fem år bevara handlingar och uppgifter, om handlingarna och uppgifterna avser

1. åtgärder som har vidtagits för kundkännedom enligt 3 kap. och 4 kap. 2 §, eller
2. transaktioner som genomförts med kunder inom ramen för affärsförbindelser eller vid enstaka transaktioner som omfattas av krav på åtgärder för kundkännedom enligt 3 kap. 4–6 §§.

Tiden ska räknas från det att åtgärderna eller transaktionerna utfördes eller, i de fall då en affärsförbindelse har etablerats, affärsförbindelsen upphörde. Om en enstaka transaktion inte har genomförts till följd av misstanke om penningtvätt eller finansiering av terrorism, ska tiden räknas från det att avståendet skedde.

4 § Om det är nödvändigt för att förebygga, upptäcka eller utreda penningtvätt eller finansiering av terrorism får verksamhetsutövare bevara handlingar och uppgifter enligt 3 § under en längre tid än fem år. Den sammanlagda tiden får dock inte överstiga tio år.

Första stycket gäller också i fråga om handlingar och uppgifter som ska bevaras enligt artikel 16 i förordning (EU) 2015/847.

Behandling av känsliga personuppgifter

5 § Känsliga personuppgifter som avses i 13 § personuppgiftslagen (1998:204) får behandlas endast om det är nödvändigt för att

1. bedöma om kunden är en person i politiskt utsatt ställning eller familjemedlem eller känd medarbetare till en sådan person enligt 1 kap. 8–10 §§,
2. bedöma den risk som kan förknippas med kundrelationen enligt 2 kap. 3 §,
3. uppfylla övervakningsskyldigheten enligt 4 kap. 1 §,
4. bedöma misstänkta transaktioner och aktiviteter enligt 4 kap. 2 §, och
5. lämna uppgifter enligt 4 kap. 3 och 6 §§.

Känsliga personuppgifter får också behandlas vid bevarande av handlingar och uppgifter enligt 3 och 4 §§, om det är tillåtet att behandla uppgifterna enligt första stycket.

Behandling av personuppgifter om lagöverträdelser

6 § Personuppgifter om lagöverträdelser som avses i 21 § personuppgiftslagen (1998:204) får behandlas endast om det är nödvändigt för att

1. bedöma den risk som kan förknippas med kundrelationen enligt 2 kap. 3 §,
2. uppfylla övervakningsskyldigheten enligt 4 kap. 1 §,
3. bedöma misstänkta transaktioner och aktiviteter enligt 4 kap. 2 §, och
4. lämna uppgifter enligt 4 kap. 3 och 6 §§.

Uppgifter om lagöverträdelser får också behandlas vid bevarande av handlingar och uppgifter enligt 3 och 4 §§, om det är tillåtet att behandla uppgifterna enligt första stycket.

Information till den registrerade

7 § Besked om att personuppgifter behandlas enligt 4 kap. 2, 3 eller 6 § och om att sådana uppgifter lagras enligt 3 eller 4 § får inte lämnas ut till den registrerade.

Samkörning av register

8 § En verksamhetsutövares register med uppgifter om misstänkt penningtvätt eller finansiering av terrorism får inte samköras med motsvarande register hos någon annan.

9 § Förbudet i 8 § gäller inte samkörning av register med en filial till en verksamhetsutövare som avses i 1 kap. 2 § första stycket 1–12 som är etablerad i ett land utanför EES, om kraven enligt 2 kap. 10 och 11 §§ är uppfyllda i fråga om filialen.

Förbudet i 8 § gäller inte heller samkörning av register som sker mellan verksamhetsutövare som avses i 1 kap. 2 § första stycket 1–12 och som ingår i samma koncern, om verksamhetsutövarna har hemvist i Sverige eller inom EES.

Om en verksamhetsutövare som avses i andra stycket har hemvist i ett land utanför EES gäller andra stycket om kraven enligt 2 kap. 10 och 11 §§ är uppfyllda i fråga om den verksamhetsutövaren.

Rättelse och skadestånd

10 § När personuppgifter behandlas enligt detta kapitel ska bestämmelserna i 28 och 48 §§ personuppgiftslagen (1998:204) tillämpas.

Tystnadsplikt

11 § Den som är verksam hos en verksamhetsutövare får inte obehörigen röja att personuppgifter behandlas enligt 5 och 6 §§ eller 4 kap. 2, 3 och 6 §§ och att sådana uppgifter bevaras enligt 3 och 4 §§.

Ansvar enligt 20 kap. 3 § brottsbalken ska inte följa för den som bryter mot förbudet i första stycket.

6 kap. Intern kontroll och anmälningar om misstänkta överträdelser

1 § En verksamhetsutövare ska ha rutiner och riktlinjer för intern kontroll.

Om en verksamhetsutövare använder modeller för riskbedömning, riskklassificering, övervakning eller andra förfaranden, ska verksamhetsutövaren ha rutiner för modellriskhantering. Rutinerna för modellriskhantering ska syfta till att utvärdera och kvalitetssäkra de modeller som verksamhetsutövaren använder.

Omfattningen av och innehållet i rutinerna och riktlinjerna ska bestämmas med hänsyn till verksamhetsutövarens storlek och art samt den risk för penningtvätt och finansiering av terrorism som identifierats i den allmänna riskbedömningen.

2 § När det är motiverat med hänsyn till verksamhetens storlek och art, ska en verksamhetsutövare

1. utse en medlem av ledningsgruppen, verkställande direktören eller motsvarande befattningshavare som ska ansvara för att verksamhetsutövaren genomför de åtgärder som krävs för att följa denna lag och de föreskrifter som meddelats med stöd av lagen,
2. utse en person att löpande kontrollera att verksamhetsutövaren fullgör sina skyldigheter enligt denna lag eller föreskrifter som meddelats med stöd av lagen (centralt funktionsansvarig), och
3. inrätta en oberoende granskningsfunktion med ansvar för att granska de interna riktlinjer, kontroller och förfaranden som syftar till att verksamhetsutövaren ska fullgöra sina skyldigheter enligt denna lag eller föreskrifter som meddelats med stöd av lagen.

Den som är centralt funktionsansvarig ska ansvara för rapporter till Polismyndigheten enligt 4 kap. 3 §.

3 § Om en verksamhetsutövare med huvudkontor i en annan stat inom EES tillhandahåller tjänster som avses i 1 kap. 2 § första stycket 6 eller 8 i Sverige, får Finansinspektionen besluta att verksamhetsutövaren ska utse en central kontaktpunkt i Sverige med ansvar för att säkerställa att bestämmelserna i denna lag följs.

Första stycket gäller inte om tjänsterna tillhandahålls genom en filial eller ett dotterföretag här i landet.

4 § En verksamhetsutövare ska tillhandahålla ändamålsenliga rapporteringssystem för anställda och uppdragstagare som vill göra anmälningar om misstänkta överträdelser av bestämmelserna i denna lag eller föreskrifter som meddelats med stöd av lagen.

För verksamhetsutövare som omfattas av förordning (EU) 2015/847 ska rapporteringssystemen även möjliggöra anmälningar av misstänkta överträdelser av bestämmelserna i den förordningen.

Personuppgiftslagen (1998:204) gäller vid behandling av personuppgifter inom ramen för sådana rapporteringssystem som avses i första och andra styckena.

5 § Uppgift i en anmälan om en misstänkt överträdelse enligt 4 § får inte obehörigen röjas, om uppgiften kan avslöja anmälarens identitet.

Ansvar enligt 20 kap. 3 § brottsbalken ska inte följa för den som bryter mot förbudet i första stycket.

I det allmännas verksamhet tillämpas i stället bestämmelserna i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

Om det i lag finns bestämmelser som avviker från första eller andra stycket, gäller de bestämmelserna.

7 kap. Tillsyn och ingripanden

Tillämpningsområde

1 § Detta kapitel tillämpas i fråga om tillsyn över och ingripanden mot verksamhet som avses i 1 kap. 2 § första stycket 16, 19, 20, 22 och 23.

Regeringen kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela föreskrifter om vilka myndigheter som utövar tillsyn enligt detta kapitel.

Bestämmelser om tillsyn över och ingripanden mot annan verksamhet som avses i 1 kap. 2 § första stycket finns i de lagar som reglerar dessa verksamhetsutövare.

Tillsyn

2 § Genom tillsynen kontrolleras att verksamheten drivs enligt denna lag och föreskrifter som meddelats med stöd av lagen.

3 § Den som avser att driva verksamhet som anges i 1 § första stycket ska anmäla detta till Bolagsverket. Sådan verksamhet får inte drivas om anmälan inte har gjorts.

Om en fysisk eller juridisk person som är antecknad i Bolagsverkets register anmäler att verksamheten har upphört eller om det på annat sätt framgår att så är fallet, ska verket ta bort personen ur registret.

4 § Tillsynsmyndigheten får förelägga den som driver verksamhet som anges i 1 § första stycket utan att ha anmält detta att göra anmälan. Är det osäkert om en verksamhet är anmälningspliktig enligt 3 §, får tillsynsmyndigheten förelägga personen att lämna de upplysningar om verksamheten som behövs för att bedöma om så är fallet.

5 § Tillsynsmyndigheten får förelägga den som driver verksamhet som omfattas av detta kapitel att lämna de upplysningar och ge tillgång till de handlingar som behövs för tillsynen.

Tillsynsmyndigheten får, när den anser det nödvändigt, genomföra en undersökning på plats hos en verksamhetsutövare som är föremål för tillsyn enligt detta kapitel.

6 § Den som i väsentlig utsträckning har åsidosatt skyldigheter i näringsverksamhet eller som har gjort sig skyldig till allvarlig brottslighet får inte ägna sig åt verksamhet som är anmälningspliktig enligt 3 §.

Om verksamhetsutövaren är en juridisk person, gäller första stycket den som har ett kvalificerat innehav av andelar i den juridiska personen eller ingår i dess ledning.

Med ett kvalificerat innehav avses i detta kapitel detsamma som i 1 kap. 5 § 15 lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse.

7 § Om en verksamhetsutövare får kännedom om att förändringar har skett i den krets som har ett kvalificerat innehav i företaget eller ingår i dess ledning, ska förändringen anmälas till tillsynsmyndigheten.

Ingripanden

8 § Om ett föreläggande enligt 4 § eller 5 § första stycket inte följs, får tillsynsmyndigheten förelägga den fysiska eller juridiska personen att upphöra med verksamheten.

9 § Tillsynsmyndigheten ska förelägga en verksamhetsutövare som omfattas av ett förbud enligt 6 § första stycket att

1. upphöra med verksamheten, om verksamhetsutövaren är en fysisk person, eller
2. vidta rättelse och, om rättelse inte vidtas, upphöra med verksamheten, om verksamhetsutövaren är en juridisk person.

Tillsynsmyndigheten får förelägga den som omfattas av ett förbud enligt 6 § andra stycket att avyttra så stor del av andelarna att innehavet därefter inte är kvalificerat eller, om innehavaren av andelarna är en juridisk person, att byta ut den diskvalificerade personen i dess ledning.

10 § Tillsynsmyndigheten får ingripa mot en verksamhetsutövare som överträder en bestämmelse i 2–6 kap. eller föreskrifter som meddelats med stöd av lagen.

11 § Vid en överträdelse som avses i 10 § får tillsynsmyndigheten ingripa mot en verksamhetsutövare genom att utfärda ett föreläggande att göra rättelse eller, vid överträdelser som inte är ringa, genom beslut om sanktionsavgift.

Om verksamhetsutövaren är en fysisk person får sanktionsavgift enligt första stycket beslutas endast om överträdelsen är allvarlig, upprepad eller systematisk och personen i fråga uppsåtligen eller av grov oaktsamhet orsakat överträdelsen.

Om överträdelsen är allvarlig, upprepad eller systematisk får tillsynsmyndigheten förelägga verksamhetsutövaren att upphöra med verksamheten.

12 § Om verksamhetsutövaren är en juridisk person får tillsynsmyndigheten även ingripa mot någon som ingår i verksamhetsutövarens styrelse, är dess verkställande direktör eller på motsvarande sätt företräder verksamhetsutövaren, eller är ersättare för någon av dem, om verksamhetsutövaren har befunnits ansvarig för en överträdelse som avses i 10 §.

Ett ingripande får ske endast om verksamhetsutövarens överträdelse är allvarlig, upprepad eller systematisk och personen i fråga uppsåtligen eller av grov oaktsamhet orsakat överträdelsen.

Ingripande sker genom

1. beslut att personen i fråga under en viss tid, lägst tre år och högst tio år, inte får upprätthålla en funktion som avses i första stycket hos verksamhetsutövare som anges i 1 § första stycket, eller
2. beslut om sanktionsavgift.

13 § Vid valet av ingripande ska tillsynsmyndigheten ta hänsyn till hur allvarlig överträdelsen är och hur länge den har pågått. Särskild hänsyn ska tas till skador som har uppstått och graden av ansvar.

I försvårande riktning ska det beaktas om verksamhetsutövaren tidigare har begått en överträdelse eller om den fysiska personen i verksamhetsutövarens ledning tidigare orsakat en sådan överträdelse.

I förmildrande riktning ska det beaktas om

1. verksamhetsutövaren eller den fysiska personen i verksamhetsutövarens ledning i väsentlig utsträckning genom ett aktivt samarbete har underlättat tillsynsmyndighetens utredning, och
2. om verksamhetsutövaren snabbt upphört med överträdelsen eller den fysiska personen i verksamhetsutövarens ledning snabbt verkat för att överträdelsen ska upphöra, sedan den anmälts till eller påtalats av tillsynsmyndigheten.

Sanktionsavgift

14 § Sanktionsavgiften för en verksamhetsutövare som är en juridisk person ska som högst fastställas till det högsta av

1. två gånger den vinst som verksamhetsutövaren gjort till följd av överträdelsen, om beloppet går att fastställa, eller
2. ett belopp i kronor motsvarande en miljon euro.

Sanktionsavgiften får inte bestämmas till ett lägre belopp än 5.000 kronor.

Avgiften tillfaller staten.

15 § Sanktionsavgiften för en fysisk person ska som högst fastställas till det högsta av

1. två gånger den vinst som den fysiska personen gjort till följd av överträdelsen, om beloppet går att fastställa, eller
2. ett belopp i kronor motsvarande en miljon euro.

Avgiften tillfaller staten.

16 § När sanktionsavgiftens storlek fastställs, ska särskild hänsyn tas till sådana omständigheter som anges i 13 § samt till den juridiska eller fysiska personens finansiella ställning och, om det går att fastställa, den vinst som gjorts till följd av överträdelsen.

Sanktionsföreläggande

17 § Beslut om ingripande enligt 11 § andra stycket och 12 § tas upp av tillsynsmyndigheten genom sanktionsföreläggande.

Ett sanktionsföreläggande innebär att den fysiska personen föreläggs att inom en viss tid godkänna en sanktion som är bestämd till tid eller belopp.

När föreläggandet har godkänts, gäller det som ett domstolsavgörande som fått laga kraft. Ett godkännande som görs efter den tid som angetts i föreläggandet är utan verkan.

18 § Ett sanktionsföreläggande ska innehålla uppgift om

1. den fysiska person som föreläggandet avser,
2. överträdelsen och de omständigheter som behövs för att kännetecknа den,
3. de bestämmelser som är tillämpliga på överträdelsen, och
4. den sanktion som föreläggs personen.

Föreläggandet ska också innehålla en upplysning om att ansökan om sanktion kan komma att ges in till domstol, om föreläggandet inte godkänns inom den tid som tillsynsmyndigheten anger.

19 § Om ett sanktionsföreläggande inte har godkänts inom angiven tid, får tillsynsmyndigheten ansöka hos domstol om att sanktion ska beslutas. En sådan ansökan ska göras hos den förvaltningsrätt som är behörig att pröva ett överklagande av tillsynsmyndighetens beslut om ingripande mot verksamhetsutövaren.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

20 § En sanktion enligt 11 § andra stycket och 12 § får beslutas bara om sanktionsföreläggande har delgetts den som sanktionen riktas mot inom två år från den tidpunkt då överträdelsen ägde rum.

Verkställighet av beslut om sanktionsavgift

21 § Sanktionsavgiften ska betalas till tillsynsmyndigheten inom trettio dagar efter det att beslutet om den fått laga kraft eller sanktionsföreläggandet godkänts eller den längre tid som anges i beslutet eller föreläggandet.

22 § Om sanktionsavgiften inte betalas inom den tid som anges i 21 §, ska tillsynsmyndigheten lämna den obetalda avgiften för indrivning. Bestämmelser om indrivning av statliga fordringar finns i lagen (1993:891) om indrivning av statliga fordringar m.m. Vid indrivning får verkställighet enligt utsökningsbalken ske.

23 § En sanktionsavgift som har beslutats faller bort i den utsträckning verkställighet inte har skett inom fem år från det att beslutet fick laga kraft eller sanktionsföreläggandet godkändes.

Vite

24 § Föreläggande enligt denna lag får förenas med vite.

Överklagande

25 § Beslut om föreläggande att lämna uppgifter enligt 4 § andra meningen och 5 § första stycket samt beslut om att meddela ett sanktionsföreläggande enligt 17 § får inte överklagas.

Övriga beslut som meddelas enligt detta kapitel får överklagas till allmän förvaltningsdomstol. I sådana ärenden får tillsynsmyndigheten bestämma att beslutet ska gälla omedelbart, dock inte i fråga om beslut om sanktionsavgift.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

8 kap. Bemyndiganden

1 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. undantag för vissa speltjänster från tillämpning av lagen eller bestämmelser i den,
2. innehållet i och omfattningen av den allmänna riskbedömningen enligt 2 kap. 1 § och om faktorer som kan tyda på låg eller hög risk för penningtvätt eller finansiering av terrorism,
3. undantag från kravet på dokumenterade riskbedömningar enligt 2 kap. 2 §,
4. riskklassificering av kunder enligt 2 kap. 3 §, inbegripet faktorer som kan tyda på låg eller hög risk för penningtvätt eller finansiering av terrorism,
5. innehållet i och omfattningen av interna och gemensamma rutiner enligt 2 kap. 8 och 9 §§,
6. innehållet i rutiner för lämplighetsprövning enligt 2 kap. 13 §,
7. dokumentation av genomförda utbildningar och vilken information och utbildning som ska tillhandahållas anställda enligt 2 kap. 14 §,
8. nödvändiga åtgärder och rutiner för att skydda anställda och andra företrädare enligt 2 kap. 15 §,
9. åtgärder för identitetskontroll enligt 3 kap. 7 och 8 §§,
10. vad som avses med förenklade åtgärder för kundkännedom och i vilka situationer som förenklade åtgärder är tillåtna enligt 3 kap. 15 §,
11. vad som avses med skärpta åtgärder för kundkännedom och i vilka situationer som skärpta åtgärder ska vidtas enligt 3 kap. 16 och 17 §§,
12. hur rapportering till Polismyndigheten ska göras enligt 4 kap. 3 §,
13. hur uppgifter ska lämnas till Polismyndigheten enligt 4 kap. 6 §,
14. system för uppgiftslämning enligt 4 kap. 7 §,
15. bevarande av handlingar och uppgifter enligt 5 kap. 3 §,
16. förutsättningarna för förlängt bevarande av handlingar och uppgifter enligt 5 kap. 4 §,
17. innehållet i och omfattningen av rutiner för intern kontroll och modellriskhantering enligt 6 kap. 1 §,
18. kriterierna för när funktioner som avses i 6 kap. 2 § första stycket ska inrättas samt de krav som ska gälla i fråga om funktionernas organisation, befogenheter och oberoende,
19. organisation, kompetens, befogenheter, funktion och oberoende för den centrala kontaktpunkten enligt 6 kap. 3 §,
20. det särskilda rapporteringssystemet enligt 6 kap. 4 §, och
21. skyldighet för verksamhetsutövare som avses i 1 kap. 2 § första stycket 1–12 att periodiskt eller på begäran lämna uppgifter om sin verksamhet, sina kunder och andra förhållanden som är nödvändiga för att tillsynsmyndigheter ska kunna bedöma den risk som kan förknippas med de verksamhetsutövare som står under tillsyn.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

2017:630

Etik & brott

1. Denna lag träder i kraft den 1 augusti 2017.
2. Genom lagen upphävs lagen (2009:62) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.
3. Den upphävda lagen gäller dock fortfarande för överträdelser som inträffat före ikraftträdandet.

Propositioner

SFS 2017:630
Prop. 2016/17:173

Förordning (2009:92) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism

(senast ändrad genom SFS 2017:675)

Inledande bestämmelse 1506
Anmälan till Bolagsverket 1506
Register över verksamhetsutövare som anmält verksamhet enligt lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism .. 1507
Samordningsorgan för tillsyn över åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism 1507
Samordningsfunktion för åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism 1508
Tillsyn 1509
Offentliggörande av ingripanden 1509
Informationsskyldighet för Finansinspektionen 1510
Bemyndiganden 1510
Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser 1511

Inledande bestämmelse

1 §[1] Denna förordning innehåller närmare bestämmelser för tillämpningen av lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism. Termer och uttryck som används i förordningen har samma betydelse som i lagen. *Förordning (2017:675)*

Anmälan till Bolagsverket

2 §[1] En anmälan om registrering enligt 7 kap. 3 § lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism ska göras skriftligen hos Bolagsverket.

Om en utländsk verksamhetsutövare bedriver anmälningspliktig verksamhet i Sverige genom filial, ska anmälan om registrering göras av filialen.

En anmälan om registrering får överföras elektroniskt till Bolagsverket. En sådan anmälan ska vara undertecknad med en elektronisk underskrift. *Förordning (2017:675)*

3 § En anmälan enligt 2 § ska för fysiska personer innehålla uppgift om för- och efternamn, personnummer eller samordningsnummer, folkbokföringsadress och anmälningspliktig verksamhet. Om folkbokföringsadress i Sverige saknas, ska anmälan innehålla adress i Sverige där den anmälningspliktiga verksamheten huvudsakligen ska bedrivas. För juridiska personer och filialer ska en sådan anmälan innehålla uppgift om firma, organisationsnummer och anmälningspliktig verksamhet.

Anmälan ska för fysiska personer undertecknas av den som ska bedriva den anmälda verksamheten och för juridiska personer av en styrelseledamot, verkställande direktör eller bolagsman. För filialer ska en anmälan undertecknas av verkställande direktör i filialen.

4 § Om den som har gjort en registreringsanmälan inte har följt det som gäller om anmälan eller om det finns något annat som hindrar registrering, ska Bolagsverket förelägga denne att yttra sig i frågan eller göra rättelse inom viss tid.

Om den som har gjort anmälan inte följer ett föreläggande enligt första stycket, ska anmälan skrivas av. En upplysning om detta ska tas in i föreläggandet.

Om det även sedan anmälaren har yttrat sig finns hinder för registrering som anmälaren har haft tillfälle att yttra sig över, ska Bolagsverket vägra registrering. Om det finns skäl för det, får dock verket ge den som har gjort anmälan tillfälle att yttra sig på nytt innan beslut fattas i ärendet.

---

[1] Denna lydelse träder i kraft den 1 augusti 2017 enligt förordning (2017:675) [red.anm.].

Register över verksamhetsutövare som anmält verksamhet enligt lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism

5 §[2] Bolagsverket ska med hjälp av automatiserad databehandling föra ett register över de verksamhetsutövare som har gjort anmälan enligt 7 kap. 3 § lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.

Bolagsverket är personuppgiftsansvarigt för registret enligt personuppgiftslagen (1998:204). *Förordning (2017:675)*

6 § I registret ska följande uppgifter antecknas om de verksamhetsutövare som har gjort anmälan:

1. för- och efternamn eller firma,
2. personnummer, samordningsnummer eller organisationsnummer,
3. anmälningspliktig verksamhet, och
4. tillsynsmyndighet.

7 §[2] Registret ska ge offentlighet åt den information som ingår i registret. I fråga om personuppgifter ska registret ha till ändamål att tillhandahålla uppgifter för

1. den tillsyn som länsstyrelserna i Stockholms, Västra Götalands och Skåne län ska utöva enligt lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism, och
2. information till allmänheten om verksamhetsutövare som har införts i registret.

Förordning (2017:675)

8 § Bolagsverket ska se till att det inte uppkommer något otillbörligt intrång i de registrerades personliga integritet eller några risker från säkerhetssynpunkt. För dessa syften får myndigheten i enskilda fall ställa upp villkor för behandlingen av personuppgifter.

9 § Bolagsverket får för de ändamål som anges i 7 § andra stycket i enskilda fall besluta om direktåtkomst till registret.

10 § Bestämmelserna i 48 § personuppgiftslagen (1998:204) om skadestånd gäller vid behandling av personuppgifter enligt denna förordning.

11 § I fråga om rättelse av personuppgifter i registret ska 26 § förvaltningslagen (1986:223) tillämpas i stället för 28 § personuppgiftslagen (1998:204).

12 § Bolagsverket ska snarast efter registreringen av uppgifter om en verksamhetsutövare, eller vid ändring av tidigare registrerade uppgifter, underrätta den berörda tillsynsmyndigheten om de uppgifter som har förts in eller strukits ur registret. Underrättelser får lämnas på medium för automatiserad behandling.

12 a § I ärenden som rör anmälan för registrering enligt denna förordning ska avgift betalas för ärendets handläggning, prövning och registrering, med 850 kr.

Avgift ska inte betalas för anmälan om att verksamheten upphört.

Avgift ska betalas när anmälan för registrering lämnas in. Avgiften återbetalas inte om handläggningen av ett ärende har påbörjats. *Förordning (2009:1417)*

Samordningsorgan för tillsyn över åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism

Etik & brott

13 § Inom Finansinspektionen ska det finnas ett särskilt samordningsorgan för tillsyn när det gäller lagen (2009:62) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.

[2] Denna lydelse träder i kraft den 1 augusti 2017 enligt förordning (2017:675) [red.anm.].

Samordningsfunktion för åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism

13 §[3] Inom Polismyndigheten ska det finnas en samordningsfunktion för åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.

Samordningsfunktionen ska bestå av representanter för Bolagsverket, Brottsförebyggande rådet, Ekobrottsmyndigheten, Fastighetsmäklarinspektionen, Finansinspektionen, Kronofogdemyndigheten, Lotteriinspektionen, Polismyndigheten, Revisorsinspektionen, Skatteverket, Säkerhetspolisen, Tullverket, Åklagarmyndigheten samt länsstyrelserna i Stockholms, Västra Götalands och Skåne län. Sveriges advokatsamfund ska ges möjlighet att delta.

Verksamhetsutövare och övriga berörda fysiska och juridiska personer kan i lämplig utsträckning ges möjlighet att delta i och bidra till samordningsfunktionens arbete.
Förordning (2017:675)

14 § Samordningsorganet ska
1. ha det övergripande samordningsansvaret för tillsynsmyndigheternas verksamhet när det gäller metoder och regelgivning samt utvärdering och uppföljning av den utförda tillsynen,
2. ge stöd till tillsynsmyndigheterna i frågor om utbildning,
3. verka för en effektiv samverkan mellan tillsynsmyndigheter och Polismyndigheten när det gäller verksamhetsutövarnas uppgiftsskyldighet och tillsynsmyndigheternas underrättelseskyldighet,
4. samverka med och ge stöd till Regeringskansliet, och
5. initiera förslag till förändringar i lagstiftning, arbetssätt och prioriteringar i syfte att skapa en effektivare tillsyn på området. *Förordning (2014:1211)*

14 §[3] Samordningsfunktionen ska
1. löpande identifiera, kartlägga och analysera riskerna och metoderna för penningtvätt och finansiering av terrorism i Sverige samt sammanställa, årligen eller efter nya eller förändrade risker, uppdatera och i lämplig utsträckning offentliggöra nationella riskbedömningar för penningtvätt respektive finansiering av terrorism,
2. ge information till verksamhetsutövare, som är utformad så att den kan bidra till verksamhetsutövarnas allmänna riskbedömning, riskklassificering av kunder samt övervakning och rapportering av misstänkta aktiviteter och transaktioner, och
3. fungera som ett forum för informationsutbyte och kunskapsöverföring för de myndigheter som utövar tillsyn över verksamhetsutövare, bland annat när det gäller metoder för tillsyn och regelgivning.

Vid genomförandet av de nationella riskbedömningarna ska samordningsfunktionen beakta den bedömning av risker för penningtvätt och finansiering av terrorism som påverkar den inre marknaden och berör gränsöverskridande verksamhet som Europeiska kommissionen ska göra enligt artikel 6 i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/849 av den 20 maj 2015 om åtgärder för att förhindra att det finansiella systemet används för penningtvätt eller finansiering av terrorism, om ändring av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 648/2012 och om upphävande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/60/EG och kommissionens direktiv 2006/70/EG, i den ursprungliga lydelsen. *Förordning (2017:675)*

15 § Samordningsorganet ska bestå av representanter för Fastighetsmäklarinspektionen, Finansinspektionen, Lotteriinspektionen, Revisorsinspektionen samt länsstyrelserna i Stockholms, Västra Götalands och Skåne län. Sveriges advokatsamfund ska ges möjlighet att delta. *Förordning (2016:1350)*

15 §[3] Samordningsfunktionen bestämmer sina arbetsformer.

Nationella riskbedömningar som avses i 14 § första stycket 1 ska utformas i samförstånd av de deltagande myndigheterna. *Förordning (2017:675)*

---

[3] Denna lydelse träder i kraft den 1 januari 2018 enligt förordning (2017:675) [red.anm.].

Tillsyn

16 §[4] Tillsynen över att lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism följs i fråga om verksamhet enligt 1 kap. 2 § första stycket 16, 17, 19, 20, 22 och 23 samma lag ska utövas av länsstyrelserna i Stockholms, Västra Götalands och Skåne län.

Länsstyrelsen i Stockholms län ska utöva tillsyn över följande verksamhetsutövare:

1. juridiska personer med säte i Stockholms län, Södermanlands län, Gotlands län, Västmanlands län, Uppsala län, Jämtlands län, Västernorrlands län, Västerbottens län och Norrbottens län,
2. fysiska personer som är folkbokförda i Stockholms län, Södermanlands län, Gotlands län, Västmanlands län, Uppsala län, Jämtlands län, Västernorrlands län, Västerbottens län och Norrbottens län eller, om folkbokföringsadress saknas, har uppgett en adress där den anmälningspliktiga verksamheten huvudsakligen ska bedrivas som är belägen i något av dessa län, och
3. filialer till utländska verksamhetsutövare som bedriver anmälningspliktig verksamhet i Sverige.

Länsstyrelsen i Västra Götalands län ska utöva tillsyn över följande verksamhetsutövare:

1. juridiska personer med säte i Västra Götalands län, Hallands län, Värmlands län, Örebro län, Dalarnas län och Gävleborgs län, och
2. fysiska personer som är folkbokförda i Västra Götalands län, Hallands län, Värmlands län, Örebro län, Dalarnas län och Gävleborgs län eller, om folkbokföringsadress saknas, har uppgett en adress där den anmälningspliktiga verksamheten huvudsakligen ska bedrivas som är belägen i något av dessa län.

Länsstyrelsen i Skåne län ska utöva tillsyn över följande verksamhetsutövare:

1. juridiska personer med säte i Skåne län, Blekinge län, Kronobergs län, Jönköpings län, Kalmar län och Östergötlands län, och
2. fysiska personer som är folkbokförda i Skåne län, Blekinge län, Kronobergs län, Jönköpings län, Kalmar län och Östergötlands län eller, om folkbokföringsadress saknas, har uppgett en adress där den anmälningspliktiga verksamheten huvudsakligen ska bedrivas som är belägen i något av dessa län. *Förordning (2017:675)*

17 §[4] När en tillsynsmyndighet har underrättats av Bolagsverket om att en anmälan enligt 2 § har registrerats, ska myndigheten kontrollera att verksamhetsutövaren uppfyller villkoren i 7 kap. 6 § lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism. En sådan kontroll ska även göras när tillsynsmyndigheten underrättas om att en anmälan om ändrade förhållanden enligt 7 kap. 7 § samma lag har registrerats. Tillsynsmyndigheten får även utföra kontroller vid andra tidpunkter om det behövs.
Förordning (2017:675)

17 a §[5] Fastighetsmäklarinspektionen, Lotteriinspektionen samt länsstyrelserna i Stockholms, Västra Götalands och Skåne län ska ha effektiva och tillförlitliga rutiner för att uppmuntra rapportering av överträdelser av lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism samt för att ta emot rapporter om sådana överträdelser.
Förordning (2017:675)

Offentliggörande av ingripanden

17 b §[5] Finansinspektionen, Revisorsinspektionen, Fastighetsmäklarinspektionen, Lotteriinspektionen samt länsstyrelserna i Stockholms, Västra Götalands och Skåne län ska på sina webbplatser offentliggöra beslut om ingripanden mot överträdelser av lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism eller föreskrifter som meddelats med stöd av den lagen.

---

[4] Denna lydelse träder i kraft den 1 augusti 2017 enligt förordning (2017:675) [red.anm.].
[5] Denna paragraf träder i kraft den 1 augusti 2017 enligt förordning (2017:675) [red.anm.].

Offentliggörandet av ett beslut får helt eller delvis ändras, underlåtas, begränsas eller skjutas upp i den utsträckning det följer av artikel 60.1–60.3 i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/849, i den ursprungliga lydelsen.

Ett offentliggjort beslut ska finnas tillgängligt på webbplatsen under minst fem år från offentliggörandet. Om beslutet har överklagats, ska det anges på webbplatsen i anslutning till beslutet. *Förordning (2017:675)*

Informationsskyldighet för Finansinspektionen

17 c §[6] Finansinspektionen ska informera Europeiska bankmyndigheten, Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten och Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten om alla sanktioner för överträdelser av lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism som meddelas för verksamhetsutövare som står under Finansinspektionens tillsyn. *Förordning (2017:675)*

Bemyndiganden

18 §[7] När det gäller lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism får Finansinspektionen, Lotteriinspektionen, Fastighetsmäklarinspektionen samt länsstyrelserna i Stockholms, Västra Götalands och Skåne län, för de verksamhetsutövare som står under respektive myndighets tillsyn, meddela föreskrifter om

1. innehållet i och omfattningen av den allmänna riskbedömningen enligt 2 kap. 1 § och om faktorer som kan tyda på låg eller hög risk för penningtvätt eller finansiering av terrorism,
2. undantag från kravet på dokumenterade riskbedömningar enligt 2 kap. 2 §,
3. riskklassificering av kunder enligt 2 kap. 3 §, inbegripet faktorer som kan tyda på låg eller hög risk för penningtvätt eller finansiering av terrorism,
4. innehållet i och omfattningen av interna och gemensamma rutiner enligt 2 kap. 8 och 9 §§,
5. innehållet i rutiner för lämplighetsprövning enligt 2 kap. 13 §,
6. dokumentation av genomförda utbildningar och vilken information och utbildning som ska tillhandahållas anställda enligt 2 kap. 14 §,
7. nödvändiga åtgärder och rutiner för att skydda anställda och andra företrädare enligt 2 kap. 15 §,
8. åtgärder för identitetskontroll enligt 3 kap. 7 och 8 §§,
9. vad som avses med förenklade åtgärder för kundkännedom och i vilka situationer förenklade åtgärder är tillåtna enligt 3 kap. 15 §,
10. vad som avses med skärpta åtgärder för kundkännedom och i vilka situationer skärpta åtgärder ska vidtas enligt 3 kap. 16 och 17 §§,
11. system för uppgiftslämning enligt 4 kap. 7 §,
12. bevarande av handlingar och uppgifter enligt 5 kap. 3 §,
13. förutsättningarna för förlängt bevarande av handlingar och uppgifter enligt 5 kap. 4 §,
14. innehållet i och omfattningen av rutiner för intern kontroll och modellriskhantering enligt 6 kap. 1 §,
15. kriterierna för när funktioner som avses i 6 kap. 2 § första stycket ska inrättas samt de krav som ska gälla i fråga om funktionernas organisation, befogenheter och oberoende, och
16. det särskilda rapporteringssystemet enligt 6 kap. 4 §.

Tillsynsmyndigheterna ska samråda med varandra innan de meddelar föreskrifter enligt första stycket. *Förordning (2017:675)*

---

[6] Denna paragraf träder i kraft den 1 augusti 2017 enligt förordning (2017:675) [red.anm.].
[7] Denna lydelse träder i kraft den 1 augusti 2017 enligt förordning (2017:675) [red.anm.].

19 §[8] Finansinspektionen får, för de verksamhetsutövare som står under inspektionens tillsyn, när det gäller lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism, meddela föreskrifter om

1. organisation, kompetens, befogenheter, funktion och oberoende för den centrala kontaktpunkten enligt 6 kap. 3 §, och
2. skyldighet för verksamhetsutövare att periodiskt eller på begäran lämna uppgifter om sin verksamhet, sina kunder och andra förhållanden som är nödvändiga för att inspektionen ska kunna bedöma den risk som kan förknippas med de verksamhetsutövare som står under dess tillsyn.

Polismyndigheten får, när det gäller lagen om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism, meddela föreskrifter om

1. hur rapportering till Polismyndigheten ska göras enligt 4 kap. 3 §, och
2. hur uppgifter ska lämnas till Polismyndigheten enligt 4 kap. 6 §.

Bolagsverket får meddela föreskrifter om hur information ska lämnas till verket och om elektroniska underskrifter enligt 2 §. *Förordning (2017:675)*

20 §[8] Lotteriinspektionen får, för de verksamhetsutövare som står under inspektionens tillsyn, meddela föreskrifter om undantag för vissa speltjänster från tillämpning av lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism eller bestämmelser i den.

Första stycket gäller speltjänster som med hänsyn till art, omsättning och andra relevanta omständigheter löper en låg risk för att utnyttjas för penningtvätt och finansiering av terrorism. Vid riskbedömningen ska Lotteriinspektionen beakta den bedömning av risker för penningtvätt och finansiering av terrorism som påverkar den inre marknaden och berör gränsöverskridande verksamhet som Europeiska kommissionen ska göra enligt artikel 6 i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/849, i den ursprungliga lydelsen.

Lotteriinspektionen ska underrätta Europeiska kommissionen om de beslut om undantag som fattas enligt denna bestämmelse i den utsträckning det följer av artikel 2.2 i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/849, i den ursprungliga lydelsen.
Förordning (2017:675)

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

2016:1350

Denna förordning träder i kraft den 1 april 2017.

2017:675

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2018 i fråga om 13–15 §§ och i övrigt den 1 augusti 2017.

[8] Denna paragraf träder i kraft den 1 augusti 2017 enligt förordning (2017:675) [red.anm.].

FINANSINSPEKTIONENS FÖRESKRIFTER

FFFS 2017:11 Åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism[1]

1 kap.	**Tillämpningsområde och definitioner**	1512
2 kap.	**Riskbedömning och rutiner**	1513
3 kap.	**Åtgärder för att kontrollera identitet**	1514
	Fysisk person	1514
	Företrädare för fysisk person	1514
	Fysisk person på distans	1514
	Juridisk person	1515
	Juridisk person på distans	1515
	Kontroll av verklig huvudmans identitet	1515
	Förenklade åtgärder för fysisk person	1515
	Förenklade åtgärder för juridisk person	1515
4 kap.	**Övervakning och rapportering**	1516
	System för uppgiftslämning	1516
5 kap.	**Bevarande av handlingar och uppgifter**	1516
	Förutsättningar för förlängt bevarande av handlingar och uppgifter	1516
6 kap.	**Intern kontroll och anmälningar om misstänkta överträdelser**	1516
	Särskilt utsedd befattningshavare	1516
	Centralt funktionsansvarig	1517
	Oberoende granskningsfunktion	1518
	Rutiner för modellriskhantering	1518
	Visselblåsningssystemets egenskaper	1518
7 kap.	**Rapportering av uppgifter till Finansinspektionen**	1519
	Periodisk rapportering av uppgifter	1519
	Begäran om uppgifter	1519
Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser		1519

1 kap. Tillämpningsområde och definitioner

1 § Dessa föreskrifter innehåller bestämmelser om de åtgärder som ett företag ska vidta för att förhindra att verksamheten utnyttjas för penningtvätt eller finansiering av terrorism. Föreskrifterna omfattar bland annat hantering av frågor om riskbedömning och rutiner, åtgärder för identitetskontroll, övervakning och rapportering samt regelefterlevnad.

2 § Föreskrifterna gäller för

1. fysiska och juridiska personer som driver sådan verksamhet som anges i 1 kap. 2 § 1–12 lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism, samt
2. filialer i Sverige till utländska juridiska personer med huvudkontor i utlandet som driver sådan verksamhet som avses i 1.

Bestämmelser som gäller för juridiska personers styrelse eller verkställande direktör, ska tillämpas på motsvarande sätt i fråga om behöriga företrädare i de associationsformer där styrelse eller verkställande direktör inte förekommer.

3 § I dessa föreskrifter används samma definitioner som i 1 kap. 6–10 §§ lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.

Därutöver används följande definitioner:

1. *företag*: en fysisk eller juridisk person som utför verksamhet som omfattas av dessa föreskrifter, samt

[1] Denna föreskrift träder i kraft den 1 augusti 2017 enligt FFFS 2017:11 [red.anm.].

2. *en särskilt utsedd befattningshavare*: en medlem av ledningsgrupp, en verkställande direktör eller en motsvarande befattningshavare enligt 6 kap. 2 § första stycket 1 lagen om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.

2 kap. Riskbedömning och rutiner

1 § Bestämmelser om ett företags allmänna riskbedömning finns i 2 kap. 1 § lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.

Företaget ska regelbundet, minst årligen, utvärdera sin allmänna riskbedömning och när det behövs uppdatera den.

Företaget ska dessutom uppdatera sin allmänna riskbedömning innan det erbjuder nya eller väsentligt förändrade produkter, tjänster, riktar sig till nya marknader eller gör andra förändringar som är relevanta för verksamheten.

2 § Ett företags gemensamma rutiner enligt 2 kap. 9 § lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism, ska omfatta koncernens övergripande rutiner och riktlinjer för att förhindra penningtvätt och finansiering av terrorism i dess filialer och dotterföretag.

3 § Bestämmelser om ett företags rutiner för informationsutbyte finns i 2 kap. 9 § andra stycket lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.

Rutinerna ska omfatta hur information får delas inom koncernen om kundkännedom, konto- och transaktionsinformation och annan relevant information för att förhindra penningtvätt och finansiering av terrorism. Företaget ska regelbundet, minst årligen, utvärdera rutinerna och när det behövs uppdatera dem.

4 § Bestämmelser om ett företags rutiner för lämplighetsprövning finns i 2 kap. 13 § lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.

Rutinerna ska säkerställa att anställda, uppdragstagare och andra personer som på liknande grund deltar i verksamheten har kunskap om området penningtvätt och finansiering av terrorism på en nivå som är lämplig med hänsyn till personens uppgifter och funktion. Rutinerna ska dessutom innehålla en beskrivning av hur företaget i övrigt säkerställer att en person är lämplig för de uppgifter den förväntas utföra.

5 § Bestämmelser om ett företags utbildning av anställda, uppdragstagare och andra som på liknande grund deltar i verksamheten finns i 2 kap. 14 § lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.

Utbildningen ska utformas utifrån de risker som företaget identifierar i sin verksamhet enligt 2 kap. 1 och 2 §§ samma lag.

Företaget ska anpassa utbildningens innehåll och frekvens till den anställdes uppgifter och funktion i frågor som rör åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism. Om företagets allmänna riskbedömning uppdateras eller på annat sätt ändras ska utbildningen justeras på lämpligt sätt.

Företaget ska utöver det som anges i 2 kap. 14 § andra stycket lagen om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism löpande informera anställda, uppdragstagare och andra personer som på liknande grund deltar i verksamheten om nya trender, mönster och metoder samt annan information som är relevant för att förhindra penningtvätt och finansiering av terrorism.

6 § Ett företag ska dokumentera den utbildning som det genomför enligt 2 kap. 14 § lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism, elektroniskt eller i pappersform.

Av dokumentationen ska följande framgå:

– utbildningens innehåll,
– namn på deltagare, samt
– datum för utbildningen.

7 § Ett företag ska identifiera och analysera vilka hot eller fientliga åtgärder som kan uppkomma mot anställda, uppdragstagare och andra personer som på liknande grund deltar i verksamheten.

Företaget ska utreda incidenter och använda denna kunskap för att uppdatera de rutiner det ska ha enligt 2 kap. 15 § lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism. Omfattningen av rutinerna ska utgå från företagets allmänna riskbedömning, hotbild, verksamhetens art och liknande omständigheter.

3 kap. Åtgärder för att kontrollera identitet

1 § Ett företag ska utöver att identifiera en kund enligt 3 kap. 7 § lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism också kontrollera identiteten genom att vidta de åtgärder som anges i 2–7 §§.

Fysisk person

2 § Ett företag ska kontrollera identiteten hos en fysisk person genom svenskt körkort, svenskt pass eller identitetskort utfärdat av en svensk myndighet eller ett svenskt certifierat identitetskort.

Om en fysisk person saknar svensk identitetshandling, ska företaget kontrollera identiteten mot pass eller en annan identitetshandling. Passet eller identitetshandlingen ska innehålla ett fotografi av personen, uppgift om medborgarskap och vara utfärdat av en myndighet eller en annan behörig utfärdare. En kopia av ett utländskt pass eller en annan utländsk identitetshandling ska bevaras enligt de krav som ställs i 5 kap. 3 § lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.

Om en fysisk person helt saknar identitetshandling ska företaget kontrollera identiteten genom andra tillförlitliga dokument och andra kontroller enligt de riskbaserade rutiner företaget ska ha enligt 2 kap. 8 § lagen om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.

Företrädare för fysisk person

3 § Om en fysisk person företräds av en person som inte är förvaltare eller god man, ska företaget

1. kontrollera företrädarens identitet i enlighet med 2 eller 5 §, och
2. kontrollera företrädarens behörighet att företräda den fysiska personen, och vilka förhållanden behörigheten grundar sig på, genom att åtminstone kontrollera en skriftlig fullmakt, personbevis eller motsvarande.

4 § Om en fysisk person har en förvaltare eller en god man ska företaget åtminstone

1. kontrollera förvaltarens eller den gode mannens identitet enligt 2 eller 5 §, och
2. vid behov kontrollera förordnandet eller motsvarande handling, som ligger till grund för uppdraget som förvaltare eller god man.

Fysisk person på distans

5 § Ett företag ska kontrollera identiteten hos en fysisk person på distans genom

1. att använda elektronisk legitimation för att skapa en avancerad elektronisk signatur enligt lagen (2016:561) med kompletterande bestämmelser till EUs förordning om elektronisk identifiering eller användning av någon annan teknik för elektronisk identifiering som innebär motsvarande säkerhet, eller
2. att kontrollera den fysiska personens identitet genom att på lämpligt sätt
   a) hämta in uppgifter om personens namn, adress, personnummer eller motsvarande,
   b) kontrollera uppgifter enligt a mot externa register, intyg, eller annan motsvarande dokumentation, och
   c) kontakta den fysiska personen genom att skicka en bekräftelse till personens folkbokföringsadress eller motsvarande tillförlitlig adressuppgift, eller se till att personen skickar in en vidimerad kopia av en identitetshandling, eller en annan motsvarande åtgärd.

Juridisk person

6 § Ett företag ska kontrollera identiteten hos en juridisk person genom registreringsbevis eller motsvarande behörighetshandlingar, eller göra motsvarande kontroll mot externa register.

Företaget ska även kontrollera identiteten hos en företrädare för en juridisk person genom att

1. kontrollera den juridiska personens företrädares identitet enligt 2 §, och
2. säkerställa behörigheten att företräda den juridiska personen och vilka förhållanden behörigheten grundar sig på, genom att kontrollera uppgifterna i 1 mot den juridiska personens registreringsbevis, externa register eller motsvarande.

Juridisk person på distans

7 § Ett företag ska kontrollera identiteten hos en juridisk person på distans genom registreringsbevis eller motsvarande behörighetshandlingar, eller göra motsvarande kontroll mot externa register.

Företaget ska även kontakta den juridiska personen genom att skicka en bekräftelse till den juridiska personens registrerade adress eller vidta en motsvarande åtgärd.

Företaget ska dessutom kontrollera identiteten hos en företrädare för en juridisk person på distans genom att

1. identifiera och kontrollera den juridiska personens företrädare enligt 5 §, och
2. kontrollera behörigheten att företräda den juridiska personen och vilka förhållanden behörigheten grundar sig på genom kontroll av uppgifterna i punkten 1 mot den juridiska personens registreringsbevis, externa register eller motsvarande.

Kontroll av verklig huvudmans identitet

8 § Ett företag ska vid kontroll av identiteten av en kunds verkliga huvudman enligt 3 kap. 8 § lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism, skaffa sig tillförlitliga och tillräckliga uppgifter om kundens verkliga huvudman genom att kontrollera uppgifterna mot externa register, relevanta uppgifter från kunden eller andra tillförlitliga uppgifter som företaget tagit del av.

Om kunden är en juridisk person och den verkliga huvudmannen inte går att fastställa enligt 3 kap. 8 § tredje stycket lagen om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism ska, företaget kontrollera identiteten hos en styrelseordförande, en verkställande direktör eller motsvarande befattningshavare för den verkliga huvudmannen enligt 2 eller 5 §.

Förenklade åtgärder för fysisk person

9 § När förenklade åtgärder för kundkännedom enligt 3 kap. 15 § lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism tillämpas för en fysisk person, ska företaget

1. identifiera och kontrollera den fysiska personens identitet genom att
   a) inhämta uppgifter om kundens namn, adress och personnummer eller motsvarande, och
   b) kontrollera dessa uppgifter mot externa register, intyg, annan dokumentation, eller motsvarande, samt
2. i begränsad omfattning genomföra övriga åtgärder enligt 3 kap. 8 och 10–13 §§ lagen om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.

Förenklade åtgärder för juridisk person

10 § När förenklade åtgärder för kundkännedom enligt 3 kap. 15 § lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism tillämpas för en juridisk person, ska företaget

1. identifiera och kontrollera identiteten hos den juridiska personens företrädare genom att
   a) inhämta information om företrädarens namn, adress och personnummer eller motsvarande, och

b) säkerställa företrädarens behörighet och vilka förhållanden behörigheten grundar sig på genom att kontrollera uppgifterna i a mot den juridiska personens registreringsbevis, externa register, eller annan motsvarande handling, identitetshandling för företrädaren enligt 2 §, samt

2. i begränsad omfattning genomföra övriga åtgärder enligt 3 kap. 8 och 10–13 §§ lagen om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.

4 kap. Övervakning och rapportering

System för uppgiftslämning

1 § Ett företags system enligt 4 kap. 7 § lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism ska vara elektroniskt eller manuellt.

Företaget ska se till att systemet är utformat så att uppgifterna kan lämnas i ett digitalt, strukturerat och bearbetningsbart format. Företaget ska säkerställa att uppgifterna lämnas genom säkra kanaler eller på annat säkert sätt. Företaget ska även se till att uppgifterna behandlas konfidentiellt.

5 kap. Bevarande av handlingar och uppgifter

1 § Ett företag ska bevara handlingar och uppgifter enligt 5 kap. 3 och 4 §§ lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism på ett säkert sätt, elektroniskt eller i pappersform.

Företaget ska se till att handlingarna och uppgifterna är enkla att ta fram och identifiera.

Förutsättningar för förlängt bevarande av handlingar och uppgifter

2 § Ett företag ska bevara handlingar och uppgifter enligt 5 kap. 4 § lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism i tio år, om

1. handlingarna eller uppgifterna kan tyda på penningtvätt, finansiering av terrorism eller att egendom annars härrör från brottslig handling,
2. omständigheter enligt 1 har rapporterats till Polismyndigheten enligt 4 kap. 3 eller 6 § lagen om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism, och
3. en myndighet har uppmärksammat företaget om att handlingarna eller uppgifterna behöver bevaras under denna tidsperiod.

6 kap. Intern kontroll och anmälningar om misstänkta överträdelser

1 § När ett företag bedömer om det behöver utse de funktioner som anges i 6 kap. 2 § första stycket 1 och 3 lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism, ska särskild tas hänsyn till

1. företagets omsättning,
2. antal anställda,
3. antal verksamhetsställen,
4. den verksamhet som bedrivs,
5. de produkter och tjänster som tillhandahålls,
6. verksamhetens komplexitet, och
7. företagets allmänna riskbedömning.

Funktionerna ska utföra de uppgifter som anges i 2–4 och 9 §§.

Särskilt utsedd befattningshavare

2 § En särskilt utsedd befattningshavare ska

1. göra en allmän riskbedömning enligt 2 kap. 1 och 2 §§ lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism,
2. uppdatera den allmänna riskbedömningen enligt 2 kap. 1 och 2 §§ lagen om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism samt 2 kap. 1 § dessa föreskrifter,

3. ansvara för att företaget har interna och gemensamma rutiner och riktlinjer enligt 2 kap. 8–12 §§ lagen om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism samt 2 kap. 2 § dessa föreskrifter, och
4. uppdatera de interna och gemensamma rutinerna och riktlinjerna enligt 2 kap. 8–12 §§ lagen om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism samt 2 kap. 2 § dessa föreskrifter.

Den särskilt utsedda befattningshavaren kan utse en eller flera personer som biträder denne samt delegera befogenheter enligt första stycket till den eller dessa personer.

3 § En särskilt utsedd befattningshavare ska kontrollera och följa upp att de åtgärder, rutiner eller andra förfaranden som företaget beslutar om också genomförs i verksamheten.

4 § En särskilt utsedd befattningshavare ska rapportera till styrelsen eller den verkställande direktören. Om den särskilt utsedde befattningshavaren är företagets verkställande direktör ska rapportering ske till styrelsen.

Centralt funktionsansvarig

5 § Ett företag ska ha en centralt funktionsansvarig enligt 6 kap. 2 § 2 lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.

Den centralt funktionsansvarige ska

1. övervaka och löpande kontrollera att företaget uppfyller lagen om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism, dessa föreskrifter samt företagets rutiner och riktlinjer,
2. ge råd och stöd till företagets anställda, uppdragstagare och andra personer som på liknande grund deltar i verksamheten om regler som rör penningtvätt och finansiering av terrorism,
3. informera och utbilda berörda personer om regler som rör penningtvätt och finansiering av terrorism,
4. ansvara för att uppgifter lämnas enligt 4 kap. 6 § lagen om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism på det sätt som Polismyndigheten föreskriver,
5. kontrollera och regelbundet bedöma om företagets interna och gemensamma rutiner och riktlinjer för att förhindra att verksamheten utnyttjas för penningtvätt eller finansiering av terrorism, enligt 2 kap. 8–12 §§ lagen om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism samt 2 kap. 2 § dessa föreskrifter, är ändamålsenliga och effektiva, och
6. lämna rekommendationer till berörda personer baserade på de iakttagelser som funktionen gjort.

Den centralt funktionsansvarige kan utse en eller flera personer som biträder denne samt delegera befogenheter enligt första stycket till den eller dessa personer.

6 § En centralt funktionsansvarig ska placeras inom företaget och vara oberoende i förhållande till de funktioner och områden den ska övervaka och kontrollera.

7 § En centralt funktionsansvarig ska rapportera till styrelse eller verkställande direktör.

8 § En centralt funktionsansvarig kan utses för flera eller samtliga företag inom en koncern. Detta får dock endast ske om den centralt funktionsansvarige har tillräcklig kompetens och tillräckligt med resurser för att kunna utöva sitt ansvar för samtliga företag inom koncernen som omfattas av lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.

9 § Bestämmelser om en centralt funktionsansvarigs ansvar för rapporter till Polismyndigheten finns i 6 kap. 2 § andra stycket lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.

Oberoende granskningsfunktion

10 § Den oberoende granskningsfunktionen enligt 6 kap. 2 § första stycket 3 lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism ska

1. granska och regelbundet utvärdera om företagets organisation, styrningsprocesser, it-system, modeller och rutiner och riktlinjer är ändamålsenliga och effektiva,
2. granska och regelbundet utvärdera om företagets interna kontroll är ändamålsenlig och effektiv,
3. granska och regelbundet utvärdera om verksamheten drivs i enlighet med företagets interna rutiner och riktlinjer,
4. granska och regelbundet utvärdera företagets riskhantering utifrån företagets allmänna riskbedömning,
5. granska och regelbundet utvärdera tillförlitligheten och kvaliteten på det arbete som utförs inom företagets övriga kontrollfunktioner,
6. lämna rekommendationer för åtgärder till berörda personer, baserade på de iakttagelser som funktionen gjort, och
7. följa upp att åtgärderna enligt 6 genomförs.

11 § En oberoende granskningsfunktion ska vara direkt underställd företagets styrelse.

12 § En oberoende granskningsfunktion ska vara organisatoriskt skild från de funktioner och områden som den ska övervaka och kontrollera. Med funktionens oberoende avses att funktionens anställda inte får delta i andra funktioners arbete eller i den operativa verksamheten.

13 § Ett företag får uppdra åt någon annan att utföra en oberoende granskningsfunktions arbete. Företaget ansvarar dock alltid för den utlagda verksamheten.

Rutiner för modellriskhantering

14 § Bestämmelser om ett företags rutiner för modellriskhantering finns i 6 kap. 1 § andra stycket lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.

Rutinerna ska innehålla en beskrivning av den bakomliggande teorin och de antaganden som har lett fram till en modells utformning. Rutinerna ska även beskriva hur de ändringar som utförts av en modell ska dokumenteras.

15 § Ett företag ska ha rutiner för en valideringsprocess av sina modeller som säkerställer att en modell är ändamålsenlig för sitt syfte enligt 6 kap. 1 § andra stycket lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.

I valideringsprocessen ska företaget granska att de parametrar och data som används i en modell är korrekta och fullständiga samt att antagandena är lämpliga och relevanta.

16 § Ett företag ska utföra en validering av en modell innan den tas i bruk. Om väsentliga förändringar görs av en modell ska en ny validering genomföras.

17 § Ett företag ska efter varje validering den utför av en modell upprätta en rapport över resultatet av valideringen.

Visselblåsningssystemets egenskaper

18 § Bestämmelser om ett företags rapporteringssystem för anställda, uppdragstagare och andra personer som på liknande grund deltar i verksamheten finns i 6 kap. 4 § lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.

Företaget ska se till att rapporteringssystemet skyddar företagets information från åtkomst av obehöriga, förhindra att informationen förvanskas eller förstörs och säkerställa att informationen är tillgänglig när den behövs.

Företaget ska säkerställa att rapporteringssystemet är utformat så att uppgifter kan lämnas anonymt.

7 kap. Rapportering av uppgifter till Finansinspektionen

Periodisk rapportering av uppgifter

1 § Ett företag ska årligen lämna uppgifter till Finansinspektionen om

1. den verksamhet som företaget bedriver,
2. företagets riskbedömning och rutiner,
3. företagets åtgärder för kundkännedom,
4. företagets övervakning och rapportering enligt 4 kap. lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism,
5. företagets åtgärder för regelefterlevnad, samt
6. företagets utbildning av anställda, uppdragstagare och andra som på liknande grund deltar i verksamheten enligt 2 kap. 14 § lagen om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.

2 § Ett företag ska till Finansinspektionen lämna uppgifter enligt 1 § digitalt på det sätt som närmare anges på myndighetens webbplats.

3 § Ett företag ska lämna uppgifter enligt 1 § som avser balansdagen den 31 december. Uppgifterna ska komma in till Finansinspektionen senast den 31 mars.

4 § Uppgifter som avser belopp ska anges i svenska kronor.
Vid omräkning från annan valuta än svenska kronor, ska den valutakurs tillämpas som gäller på balansdagen.

Begäran om uppgifter

5 § Ett företag ska på Finansinspektionens begäran lämna uppgifter utöver det som anges i 1 §, om det behövs för att myndigheten ska kunna bedöma den risk som kan förknippas med företaget.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

2017:11

Dessa föreskrifter träder i kraft den 1 augusti 2017, då Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd (FFFS 2009:1) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism ska upphöra att gälla.

Lag (2017:631) om registrering av verkliga huvudmän[1]

1 kap.	**Lagens syfte, tillämpningsområde och definitioner**	1520
	Lagens syfte	1520
	Tillämpningsområde	1520
	Verklig huvudman	1521
	Verksamhetsutövare	1521
2 kap.	**Uppgifter om verkliga huvudmän**	1522
	Dokumentation om verkligt huvudmannaskap	1522
	Skyldighet att tillhandahålla uppgifter	1522
	Skyldighet att anmäla uppgifter för registrering	1522
	Utländska juridiska personer med hemvist inom EES	1523
3 kap.	**Register över verkliga huvudmän**	1523
	Registreringsmyndighet	1523
	Brister i anmälan	1523
	Utebliven anmälan	1523
	Felaktiga uppgifter	1523
	Vite	1523
	Förvaltare av en trust eller liknande juridisk konstruktion	1524
	Överklagande	1524
	Avgifter	1524
	Bemyndigande	1524
Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser		1524
Propositioner		1524

1 kap. Lagens syfte, tillämpningsområde och definitioner

Lagens syfte

1 § Denna lag syftar till att genom krav på ökad insyn och registrering av verkliga huvudmän i juridiska personer samt truster och liknande juridiska konstruktioner förhindra att juridiska personer eller konstruktioner utnyttjas för penningtvätt eller finansiering av terrorism.

Tillämpningsområde

2 § Lagen är tillämplig på
1. svenska juridiska personer,
2. utländska juridiska personer som driver verksamhet i Sverige, och
3. fysiska personer som har hemvist i Sverige och som förvaltar truster eller liknande juridiska konstruktioner.

Lagen är inte tillämplig på
1. staten, landsting och kommuner, kommunalförbund och samverkansorgan samt juridiska personer över vilka staten, landsting, kommuner, kommunalförbund och samverkansorgan, var för sig eller tillsammans, har ett direkt eller indirekt rättsligt bestämmande inflytande,
2. aktiebolag, vars aktier är upptagna till handel på en reglerad marknad inom EES eller motsvarande marknad utanför EES,
3. dödsbon, och
4. konkursbon.

[1] Denna lag träder i kraft den 1 augusti 2017 enligt lag (2017:631) [red.anm.].

Verklig huvudman

3 § Med verklig huvudman avses
1. en fysisk person som, ensam eller tillsammans med någon annan, ytterst äger eller kontrollerar en juridisk person, eller
2. en fysisk person till vars förmån någon annan handlar.

Om inte annat följer av omständigheterna i det enskilda fallet, ska en fysisk person anses vara verklig huvudman, om han eller hon omfattas av en presumtion om kontroll enligt 4–6 §§.

4 § En fysisk person ska antas utöva den yttersta kontrollen över en juridisk person, om han eller hon
1. på grund av innehav av aktier, andra andelar eller medlemskap kontrollerar mer än 25 procent av det totala antalet röster i den juridiska personen,
2. har rätt att utse eller avsätta mer än hälften av den juridiska personens styrelseledamöter eller motsvarande befattningshavare, eller
3. på grund av avtal med ägare, medlem eller den juridiska personen, föreskrift i bolagsordning, bolagsavtal och därmed jämförbara handlingar, kan utöva kontroll enligt 1 eller 2.

Om en fysisk person ska antas utöva den yttersta kontrollen över en eller flera juridiska personer som utövar kontroll över en annan juridisk person på ett sätt som anges i första stycket, ska han eller hon antas utöva den yttersta kontrollen också över den senare juridiska personen.

5 § En fysisk person ska antas utöva den yttersta kontrollen över en juridisk person, om han eller hon tillsammans med en eller flera närstående kan kontrollera en juridisk person enligt 4 §.

Med närstående avses make, registrerad partner, sambo, barn och deras make, registrerade partner eller sambo samt föräldrar.

6 § En fysisk person ska, utöver vad som följer av 4 och 5 §§, antas utöva den yttersta kontrollen över en stiftelse, om han eller hon
1. är styrelseledamot eller motsvarande befattningshavare, eller
2. företräder en annan juridisk person som är förvaltare för stiftelsen.

En fysisk person ska antas vara den till vars förmån stiftelsen handlar, om han eller hon enligt stiftelseförordnandet kan få del av en väsentlig andel av stiftelsens utdelade medel.

7 § En fysisk person ska antas vara verklig huvudman i en trust eller liknande juridisk konstruktion, om han eller hon
1. är instiftare,
2. är förvaltare eller, om förvaltaren är en juridisk person, företrädare för förvaltaren,
3. är beskyddare,
4. är förmånstagare eller tillhör förmånstagarkretsen, eller
5. på annat sätt utövar den yttersta kontrollen över trusten eller den juridiska konstruktionen.

Verksamhetsutövare

8 § Med verksamhetsutövare avses en fysisk eller juridisk person som utför verksamhet som omfattas av lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.

2 kap. Uppgifter om verkliga huvudmän

Dokumentation om verkligt huvudmannaskap

1 § En juridisk person ska ha tillförlitliga uppgifter om vem som är dess verkliga huvudman och om arten och omfattningen av hans eller hennes intresse i den juridiska personen. Om en verklig huvudman saknas eller om det inte finns tillförlitliga uppgifter om vem som är verklig huvudman, ska den juridiska personen i stället ha uppgift om detta.

Informationen enligt första stycket ska hållas aktuell och kontrolleras i den utsträckning som omständigheterna kräver.

Den juridiska personen ska dokumentera uppgifterna och den utredning som görs för att bedöma vem som är verklig huvudman enligt första stycket, om det inte är uppenbart obehövligt. Om uppgift om den verkliga huvudmannen ändras, ska dokumentation avseende äldre förhållanden bevaras under minst fem år därefter.

Skyldighet att tillhandahålla uppgifter

2 § En juridisk person ska på begäran av en myndighet utan dröjsmål lämna ut den dokumentation som anges i 1 §.

En juridisk person ska på begäran av en verksamhetsutövare tillhandahålla den dokumentation som anges i 1 §, om verksamhetsutövaren genomför åtgärder för kundkännedom med anledning av en transaktion eller en affärsförbindelse med den juridiska personen.

Skyldighet att anmäla uppgifter för registrering

3 § En juridisk person ska anmäla uppgifterna enligt 1 § första stycket till Bolagsverket för registrering i registret över verkliga huvudmän.

En anmälan ska göras senast fyra veckor från det att den juridiska personen har registrerats av en behörig registreringsmyndighet.

När ett förhållande som anmälts eller ska anmälas ändras, ska den juridiska personen anmäla förändringen för registrering. Anmälan ska göras utan dröjsmål efter det att den juridiska personen fått kännedom om det ändrade förhållandet.

4 § För en ideell förening eller annan juridisk person som inte omfattas av ett krav på registrering av grundläggande information om den juridiska personen gäller 1–3 §§ först när en uppgift om verklig huvudman lämnas till en verksamhetsutövare med anledning av åtgärder för kundkännedom.

En anmälan för registrering i registret över verkliga huvudmän ska göras inom fyra veckor från det att uppgiften lämnades till verksamhetsutövaren. En uppgift om att en verklig huvudman saknas behöver dock inte anmälas för registrering.

5 § Om en juridisk person som avses i 4 § första stycket tar emot eller samlar in pengar eller annan egendom i syfte att främja ett varaktigt ändamål som innebär att pengar eller egendom överförs till en annan fysisk eller juridisk person, ska uppgifter om den juridiska personens styrelseledamöter eller motsvarande befattningshavare och firmatecknare anmälas, om sådana uppgifter inte tidigare anmälts till ett offentligt register. Anmälan ska ske inom den tid som anges i 4 § andra stycket.

6 § En juridisk person som avses i 4 eller 5 § och som har ett politiskt, religiöst, kulturellt eller annat sådant ändamål eller är ett trossamfund som inte registrerats i handelsregistret enligt handelsregisterlagen (1974:157) är inte skyldig att i anmälan ange uppgifter om fysiska personer som är medlemmar i den juridiska personen, om en sådan anmälan medför att medlemmens åskådning i något av dessa avseenden blir känd.

Undantaget i första stycket gäller också om en anmälan medför att en fysisk persons medlemskap i en fackförening blir känt eller om en anmälan avslöjar uppgift om en fysisk persons hälsotillstånd eller sexualliv.

7 § För en fysisk person som är förvaltare av en trust eller liknande juridisk konstruktion gäller det som sägs om en juridisk person i 1–3 §§.

Vid tillämpningen av 3 § andra stycket ska fristen räknas från det att förvaltarens uppdrag inleds.

Utländska juridiska personer med hemvist inom EES

8 § För en utländsk juridisk person med hemvist inom EES som driver verksamhet i Sverige gäller inte 3 §, om den juridiska personen anmält uppgifter om sin verkliga huvudman i ett centralt register över verkliga huvudmän i en annan stat inom EES.

3 kap. Register över verkliga huvudmän

Registreringsmyndighet

1 § Bolagsverket ska föra ett register över verkliga huvudmän och andra uppgifter som anmäls enligt denna lag.

Brister i anmälan

2 § Om den som har gjort en anmälan om registrering inte följer de krav som gäller för en anmälan, får Bolagsverket förelägga den juridiska personen att yttra sig i frågan eller rätta till bristen inom en viss tid.

Om den som har gjort anmälan inte följer ett föreläggande enligt första stycket, får registrering vägras.

Utebliven anmälan

3 § Om en juridisk person inte har anmält uppgifter för registrering i registret över verkliga huvudmän inom den tid som anges i 2 kap. 3 eller 4 §, eller om registrering vägrats enligt 2 §, får Bolagsverket förelägga den juridiska personen att lämna in en anmälan inom en viss tid.

Felaktiga uppgifter

4 § Om det kan antas att uppgifter i registret över verkliga huvudmän är felaktiga, får Bolagsverket förelägga den juridiska personen att rätta uppgifterna eller visa att de är korrekta. Detsamma gäller om uppgifterna i en anmälan om registrering kan antas vara felaktiga.

5 § De verksamhetsutövare och myndigheter som använder registret ska anmäla till Bolagsverket om det finns anledning att misstänka att uppgifterna i registret är felaktiga. Brottsbekämpande myndigheter som använder registret ska göra en sådan anmälan när det kan ske med hänsyn till utredning av brott.

En anmälan enligt första stycket ska också göras om en registreringsskyldig juridisk person inte har gjort en anmälan inom den tid som anges i 2 kap. 3 eller 4 §.

Vite

6 § Om en juridisk person inte följer ett föreläggande enligt 2, 3 eller 4 §, får Bolagsverket vid vite förelägga den juridiska personen eller den verkställande direktören, en styrelseledamot eller en annan motsvarande befattningshavare att inom en viss tid göra en anmälan eller ge in uppgifter som den juridiska personen är skyldig att lämna enligt denna lag.

7 § Om en juridisk person inte lämnar ut dokumentation till en myndighet enligt 2 kap. 2 § första stycket, ska Bolagsverket på begäran av myndigheten förelägga den juridiska personen, den verkställande direktören, en styrelseledamot eller en motsvarande befattningshavare att vid vite lämna ut dokumentationen.

8 § Frågor om utdömande av vite enligt 6 och 7 §§ prövas av Bolagsverket.

I anslutning till att vite döms ut får Bolagsverket även förelägga nytt vite.

Förvaltare av en trust eller liknande juridisk konstruktion

9 § För en fysisk person som är förvaltare av en trust eller liknande juridisk konstruktion gäller det som sägs om en juridisk person i 2–4, 6 och 7 §§.

Överklagande

10 § Bolagsverkets beslut om vitesföreläggande och om utdömande av vite får överklagas till allmän förvaltningsdomstol.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Avgifter

11 § Bolagsverket får ta ut avgifter för hantering av ärenden enligt denna lag.

Bemyndigande

12 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. innehållet i och övriga krav på anmälan enligt 2 kap. 3–5 §§,
2. innehållet i och övriga egenskaper hos registret med uppgifter om verkliga huvudmän,
3. frågor om tillgång till registret, och
4. sådana avgifter som avses i 11 §.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

2017:631

1. Denna lag träder i kraft den 1 augusti 2017.
2. Har registreringsskyldighet uppstått i och med ikraftträdandet av lagen ska en anmälan enligt 2 kap. göras senast sex månader efter lagens ikraftträdande.

Propositioner

SFS 2017:631
Prop. 2016/17:173

Förordning (2017:667) om registrering av verkliga huvudmän[1]

1 kap.	**Inledande bestämmelser**	1525
2 kap.	**Anmälan till Bolagsverket**	1525
3 kap.	**Registret över verkliga huvudmän**	1526
4 kap.	**Avgifter**	1527
5 kap.	**Övriga bestämmelser**	1527
	Underrättelser	1527
	Gallring	1528
	Överklagande	1528
Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser		1528

1 kap. Inledande bestämmelser

1 § Denna förordning innehåller närmare bestämmelser för tillämpningen av lagen (2017:631) om registrering av verkliga huvudmän.

2 § Denna förordning är meddelad med stöd av
- 3 kap. 12 § lagen (2017:631) om registrering av verkliga huvudmän i fråga om 2 kap. 1–3 och 5–9 §§, 3 kap. 2, 3 och 5 §§ samt 4 kap. 1–4 §§, och
- 8 kap. 7 § regeringsformen i fråga om övriga bestämmelser.

2 kap. Anmälan till Bolagsverket

1 § En anmälan om registrering enligt lagen (2017:631) om registrering av verkliga huvudmän ska överföras elektroniskt till Bolagsverket enligt föreskrifter som verket får meddela.

Om det finns särskilda skäl får Bolagsverket efter ansökan besluta om undantag från kravet på elektronisk anmälan enligt föreskrifter som verket får meddela.

2 § En anmälan om registrering ska undertecknas av en styrelseledamot eller, i förekommande fall, av den verkställande direktören, om inte annat följer av andra stycket.

Anmälan ska undertecknas av
1. en bolagsman, om anmälan görs av ett handelsbolag,
2. komplementären, om anmälan görs av ett kommanditbolag,
3. en företagsledare eller samtliga medlemmar, om anmälan görs av en europeisk ekonomisk intressegruppering,
4. förvaltarens ställföreträdare, om anmälan görs av en stiftelse med anknuten förvaltning,
5. förvaltaren eller motsvarande funktion, om anmälan avser en trust eller liknande juridisk konstruktion, eller
6. likvidatorn eller, när flera likvidatorer har utsetts, en av likvidatorerna, om anmälan görs av ett bolag i likvidation.

Om förvaltaren eller motsvarande funktion i en trust eller liknande juridisk konstruktion är en juridisk person, ska anmälan undertecknas av en fysisk person som avses i första eller andra stycket. Etik & brott

3 § En anmälan som överförs elektroniskt till Bolagsverket ska vara undertecknad med en elektronisk underskrift.

Bolagsverket får meddela föreskrifter om elektronisk underskrift.

4 § Den som har undertecknat en anmälan för registrering ska antas vara behörig att företräda den juridiska personen, trusten eller den liknande juridiska konstruktionen i

[1] Denna förordning träder i kraft den 1 augusti 2017 enligt förordning (2017:667) [red. anm.].

fråga om registrering, om det inte finns anledning att anta att han eller hon saknar behörighet.

Bolagsverket får begära in behörighetshandlingar för den som har undertecknat anmälan.

5 § En anmälan om registrering eller om ändrade förhållanden ska innehålla uppgift om

1. firma eller namn och, i förekommande fall, organisationsnummer för den juridiska person eller den trust eller den liknande juridiska konstruktion som anmälan avser,
2. fullständigt namn, medborgarskap, bosättningsland, personnummer eller samordningsnummer eller, om sådant saknas, födelsedatum för den eller de fysiska personer som är verklig huvudman, och
3. art och omfattning av den verkliga huvudmannens intresse i den juridiska personen eller trusten eller den liknande juridiska konstruktionen.

Vid indirekt kontroll enligt 1 kap. 4 § andra stycket lagen (2017:631) om registrering av verkliga huvudmän ska anmälan innehålla uppgift om samtliga mellanliggande juridiska personers, trusters eller liknande juridiska konstruktioners firma eller namn och, i förekommande fall, organisationsnummer.

En anmälan ska också innehålla uppgift om den juridiska personens eller trustens eller den liknande juridiska konstruktionens postadress och, i förekommande fall, e-postadress.

Bolagsverket får meddela föreskrifter om hur uppgifter enligt första stycket ska anmälas.

6 § Om en juridisk person som avses i 2 kap. 4 eller 5 § lagen (2017:631) om registrering av verkliga huvudmän med stöd av 2 kap. 6 § den lagen inte anmäler uppgifter enligt 5 § första stycket 2, ska anmälan i stället för sådana uppgifter innehålla uppgift om att det finns fysiska personer som är verkliga huvudmän.

7 § Om det saknas en verklig huvudman, eller om det inte går att fastställa vem som är verklig huvudman, ska det anges i anmälan.

8 § En anmälan som avses i 5 § ska innehålla en försäkran på heder och samvete om att uppgifterna i anmälan är riktiga och att den som har undertecknat anmälan är behörig att göra detta.

9 § Bestämmelserna i 5–8 §§ ska tillämpas också på en anmälan enligt 2 kap. 5 § lagen (2017:631) om registrering av verkliga huvudmän. En sådan anmälan ska dessutom innehålla uppgift om fullständigt namn, personnummer eller samordningsnummer eller, om sådant saknas, födelsedatum för styrelseledamot eller motsvarande befattningshavare och firmatecknare.

3 kap. Registret över verkliga huvudmän

1 § Registret över verkliga huvudmän förs med hjälp av automatiserad behandling. Registret ska hållas tillgängligt hos Bolagsverket.

Bolagsverket är personuppgiftsansvarigt enligt personuppgiftslagen (1998:204) för registret över verkliga huvudmän.

2 § Registret ska innehålla de uppgifter som anges i 2 kap. 5 § första stycket 1–3 och andra stycket samt 6, 7 och 9 §§.

3 § Registret ska ge offentlighet åt den information som ingår i registret. I fråga om personuppgifter ska registret ha till ändamål att tillhandahålla uppgifter för

1. verksamhet som myndigheter bedriver,
2. åtgärder för kundkännedom enligt lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism,
3. enskild verksamhet när informationen utgör underlag för prövningar och beslut, och
4. information till allmänheten om verkliga huvudmän som har införts i registret.

4 § Bolagsverket ska se till att det inte uppkommer något otillbörligt intrång i de registrerades personliga integritet eller några risker från säkerhetssynpunkt. För dessa syften får myndigheten i enskilda fall ställa upp villkor för behandlingen av personuppgifter.

5 § Bolagsverket får för de ändamål som anges i 3 § medge direktåtkomst till registret.

Myndigheter som medges direktåtkomst till registret ska utan dröjsmål på begäran tillhandahålla behöriga myndigheter och finansunderrättelseenheter inom EES uppgifter ur registret.

6 § Information som ska lämnas enligt 26 § personuppgiftslagen (1998:204) behöver inte omfatta uppgift i en handling som har kommit in till Bolagsverket, om den enskilde har tagit del av handlingens innehåll. Om den enskilde begär det, ska dock informationen även omfatta uppgift i en sådan handling.

Om informationen inte innehåller en handling som avses i första stycket, ska det av informationen framgå att handlingen behandlas av myndigheten.

7 § Bestämmelserna i 48 § personuppgiftslagen (1998:204) om skadestånd tillämpas vid behandling av personuppgifter enligt denna förordning.

8 § I fråga om rättelse av personuppgifter i registret ska 26 § förvaltningslagen (1986:223) tillämpas i stället för 28 § personuppgiftslagen (1998:204).

9 § Vid sökning i registret får uppgifter som avslöjar en föreställning om ras, etniskt ursprung, politiska åsikter, religiös eller filosofisk övertygelse, medlemskap i fackförening eller som rör hälsa eller sexualliv inte användas som sökbegrepp.

10 § Om det kan antas att en uppgift i registret är felaktig, ska det framgå av registret.

11 § Om en juridisk person eller en fysisk person som är förvaltare av en trust eller liknande juridisk konstruktion inte längre är anmälningsskyldig enligt lagen (2017:631) om registrering av verkliga huvudmän, ska det framgå av registret.

4 kap. Avgifter

1 §[2] För Bolagetsverkets handläggning av en anmälan om registrering enligt 2 kap. 1 § första stycket ska en avgift betalas med 250 kronor.

2 §[2] För Bolagsverkets prövning av ansökan om undantag från kravet på att anmälan ska göras elektroniskt enligt 2 kap. 1 § andra stycket ska en avgift betalas med 400 kronor.

För Bolagsverkets handläggning av en anmälan om registrering som inte överförs elektroniskt ska en avgift betalas med 400 kronor.

3 § Bolagsverket fastställer avgift för prövning av begäran om utlämnande av uppgifter i registret enligt 3 kap. 3 § och om verksamhetsutövares direktåtkomst till registret enligt 3 kap. 5 §. Avgiften får inte överstiga Bolagsverkets kostnader för åtgärden.

4 § En avgift enligt 1–3 §§ ska betalas inom den tid som Bolagsverket bestämmer. Avgift enligt 1 och 2 §§ ska inte betalas tillbaka, om handläggningen av ett ärende har påbörjats.

5 kap. Övriga bestämmelser

Underrättelser

Etik & brott

1 § När en registrering har skett i registret, ska Bolagsverket underrätta den juridiska personen eller den fysiska person som är förvaltare av trusten eller den liknande juridiska konstruktionen om åtgärden.

2 § När någon registreras som verklig huvudman, styrelseledamot eller motsvarande befattningshavare eller firmatecknare, ska Bolagsverket underrätta den registrerade om åtgärden. När Bolagsverket tar bort en sådan registrering från registret, ska den som berörs av åtgärden underrättas.

---

[2] Denna paragraf träder i kraft den 2 februari 2018 enligt förordning (2017:667) [red. anm.].

3 § Underrättelse enligt 2 § ska omedelbart efter registreringen eller borttagandet av registreringen skickas till den som berörs av åtgärden på folkbokföringsadressen eller, om en sådan adressuppgift saknas, till den adressuppgift som har uppgetts i ärendet.

Bolagsverket behöver inte skicka någon underrättelse, om det är uppenbart att en sådan inte fyller något syfte.

Gallring

4 § En uppgift i registret som har blivit inaktuell på grund av en senare registrering eller på grund av att den juridiska personen eller trusten eller den liknande juridiska konstruktionen har upphört ska gallras efter fem år.

Överklagande

5 § I 22 a § förvaltningslagen (1986:223) finns bestämmelser om överklagande till allmän förvaltningsdomstol. Andra beslut än beslut enligt 2 kap. 1 § andra stycket får dock inte överklagas.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

2017:667

Denna förordning träder i kraft den 2 februari 2018 i fråga om 4 kap. 1 och 2 §§ och i övrigt den 1 augusti 2017.

Lag (2002:444) om straff för finansiering av särskilt allvarlig brottslighet i vissa fall

(senast ändrad genom SFS 2017:644)

Lagens syfte

1 §[1] Denna lag innehåller straffrättsliga bestämmelser för genomförande av

1. den internationella konventionen om bekämpande av finansiering av terrorism som antogs av Förenta nationernas generalförsamling den 9 december 1999 (54/109), och
2. punkt 6 i Förenta nationernas säkerhetsråds resolution 2178 (2014).

I lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism finns ytterligare bestämmelser för att genomföra konventionen. De avser åtgärder som den som bedriver finansiell verksamhet och annan näringsverksamhet är skyldig att vidta för att förhindra att verksamheten utnyttjas för penningtvätt eller finansiering av terrorism. *Lag (2017:644)*

Särskilt allvarlig brottslighet

2 § Med särskilt allvarlig brottslighet avses i denna lag

1. mord, dråp, grov misshandel, synnerligen grov misshandel, människorov, olaga frihetsberövande, grovt olaga tvång, mordbrand, grov mordbrand, allmänfarlig ödeläggelse, sabotage och spridande av gift eller smitta om syftet med gärningen är att injaga skräck i en befolkning eller en befolkningsgrupp eller att förmå en regering eller en internationell organisation att vidta eller att avstå från att vidta en åtgärd,
2. terroristbrott enligt 2 § lagen (2003:148) om straff för terroristbrott, grovt sabotage, kapning, sjö- eller luftfartssabotage och flygplatssabotage,
3. sådan brottslighet som avses i
   a) artikel 1 i den internationella konventionen den 17 december 1979 mot tagande av gisslan,
   b) artikel 7 i konventionen den 3 mars 1980 om fysiskt skydd av kärnämne,
   c) artikel 2 i den internationella konventionen den 15 december 1997 om bekämpande av bombattentat av terrorister, och
   d) artikel 2 i den internationella konventionen den 13 april 2005 för bekämpande av nukleär terrorism, samt
4. mord, dråp, misshandel, grov misshandel, synnerligen grov misshandel, människorov, olaga frihetsberövande, grov skadegörelse, mordbrand, grov mordbrand samt hot om sådana brott, om gärningen utförs mot sådana internationellt skyddade personer som avses i konventionen den 14 december 1973 om förebyggande och bestraffning av brott mot diplomater och andra internationellt skyddade personer. *Lag (2017:334)*

Ansvar

3 § Till fängelse i högst två år döms den som samlar in, tillhandahåller eller tar emot pengar eller annan egendom i syfte att egendomen ska användas eller med vetskap om att den är avsedd att användas

1. för att begå särskilt allvarlig brottslighet, eller
2. av en person eller en sammanslutning av personer som begår särskilt allvarlig brottslighet eller gör sig skyldig till försök, förberedelse, stämpling eller medverkan till sådan brottslighet.

Om brott som anges i första stycket är grovt, döms till fängelse i lägst sex månader och högst sex år. Vid bedömningen av om brottet är grovt ska det särskilt beaktas om brottet utgjort ett led i en verksamhet som bedrivits i större omfattning eller annars varit av särskilt farlig art.

I ringa fall ska det inte dömas till ansvar. *Lag (2016:94)*

[1] Denna lydelse träder i kraft den 1 augusti 2017 enligt lag (2017:644) [red.anm.].

3 a § Den som samlar in, tillhandahåller eller tar emot pengar eller annan egendom i syfte att egendomen ska användas eller med vetskap om att den är avsedd att användas för en sådan resa som avses i 5 b § lagen (2010:299) om straff för offentlig uppmaning, rekrytering och utbildning avseende terroristbrott och annan särskilt allvarlig brottslighet döms till fängelse i högst två år.

I ringa fall ska det inte dömas till ansvar. *Lag (2016:94)*

4 § För försök till brott enligt 3 § döms till ansvar enligt bestämmelserna i 23 kap. 1 § brottsbalken.

5 § Ansvar enligt denna lag ska inte dömas ut om gärningen är belagd med samma eller strängare straff i brottsbalken eller i lagen (2003:148) om straff för terroristbrott.
Lag (2016:94)

Domsrätt

6 § Svensk medborgare eller utlänning som befinner sig här i landet och som har begått brott enligt denna lag döms vid svensk domstol även om det inte finns domsrätt enligt 2 kap. 2 eller 3 § brottsbalken. Detta gäller även om brottet i enlighet med 5 § i denna lag ska bestraffas enligt brottsbalken eller lagen (2003:148) om straff för terroristbrott.

Bestämmelser om krav på tillstånd att väcka åtal i vissa fall finns i 2 kap. 5 § brottsbalken. *Lag (2016:94)*

Förverkande

7 § Egendom som varit föremål för brott enligt denna lag ska förklaras förverkad, om det inte är uppenbart oskäligt. I stället för egendomen kan värdet av den förklaras förverkat. Även utbyte av brott enligt denna lag ska förklaras förverkat, om det inte är uppenbart oskäligt. *Lag (2014:312)*

Penningbeslag

8 § Egendom i form av pengar, fordran eller annan rättighet som skäligen kan antas vara föremål för brott enligt denna lag, eller ett motsvarande värde, får tas i beslag (penningbeslag).

Penningbeslag får beslutas endast om skälen för åtgärden uppväger det intrång eller men i övrigt som åtgärden innebär för den misstänkte eller för något annat motstående intresse. *Lag (2014:312)*

9 § Undersökningsledaren eller åklagaren beslutar om penningbeslag. Penningbeslag får avse endast sådan egendom som finns tillgänglig.

Avser penningbeslaget en fordran eller annan rättighet, ska gäldenären eller annan förpliktad meddelas förbud att fullgöra sin förpliktelse till någon annan än Polismyndigheten.

För penningbeslag gäller i övrigt bestämmelserna om beslag i rättegångsbalken.
Lag (2014:624)

10–22 §§ har upphävts genom lag (2009:73).

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

2017:334

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2017.

2017:644

Denna lag träder i kraft den 1 augusti 2017.

Propositioner

SFS 2002:444 Prop. 2001/02:149	*SFS 2003:150* Prop. 2002/03:38	*SFS 2004:1190* Prop. 2003/04:156	*SFS 2006:923* Prop. 2005/06:150
SFS 2009:73 Prop. 2008/09:70	*SFS 2014:312* Prop. 2013/14:121	*SFS 2014:624* Prop. 2013/14:110	*SFS 2015:52* Prop. 2013/14:254
SFS 2016:94 Prop. 2015/16:78	*SFS 2017:334* Prop. 2016/17:108	*SFS 2017:644* Prop. 2016/17:173	

FINANSINSPEKTIONENS ALLMÄNNA RÅD

FFFS 1998:22 Riktlinjer för hantering av etiska frågor hos institut som står under inspektionens tillsyn

Dessa allmänna råd har upphört att gälla enligt FFFS 2004:2 i de avseenden de träffar fondbolag och fonder, för dessa gäller numera FFFS 2013:9.

Inledning

1 § De institut som står under Finansinspektionens tillsyn skall bedriva verksamheten på sådant sätt att allmänhetens förtroende för företaget och den finansiella marknaden upprätthålls och så att verksamheten kan anses sund. En sund utveckling av verksamheten förutsätter bl.a. att instituten bedriver verksamheten på ett etiskt tillfredsställande sätt. Detta förutsätter i sin tur att instituten upprättar riktlinjer på detta område. Etiska frågor kan emellertid hanteras på olika sätt i olika institut och i olika branscher. De allmänna råden är därför generellt utformade och medger alternativa lösningar.

För försäkringsmäklare finns också Finansinspektionens allmänna råd (FFFS 1995:52) angående god försäkringsmäklarsed.

För värdepappersinstitut finns också bestämmelser om etiska frågor i 1 kap. 7 § lagen (1991:981) om värdepappersrörelse och 1 kap. i Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 1997:36) om handel och tjänster på värdepappersmarknaden.

Riktlinjer för hantering av etiska frågor

2 § Varje institut som står under Finansinspektionens tillsyn bör anta riktlinjer för hantering av etiska frågor för verksamheten. Riktlinjerna bör omfatta de anställdas handlande i situationer, där ett ur etisk synvinkel lämpligt agerande kan vara oklart eller där rättsreglerna på området inte ger tillräcklig vägledning. Institutet kan anta egna riktlinjer eller riktlinjer som utarbetats inom den koncern eller av den branschorganisation som institutet tillhör. Om institutet antar riktlinjer som är utarbetade inom en koncern eller branschorganisation, bör institutet förvissa sig om att riktlinjerna är relevanta och i tillräcklig grad omfattar den verksamhet som bedrivs inom det egna institutet.

Riktlinjerna för hanteringen av etiska frågor bör fastställas av styrelsen och dokumenteras på lämpligt sätt.

Riktlinjerna bör fortlöpande ses över och vid behov revideras.

Riktlinjernas omfattning

3 § Sedan år 1996 gäller för värdepappersinstitut i lag införda s.k. uppföranderegler tillämpliga vid verksamhetens bedrivande. Enligt dessa regler skall instituten bl.a. bedriva sin verksamhet på ett ärligt och rättvist sätt, handla med erforderlig skicklighet, omsorg och skyndsamhet, undvika intressekonflikter och, om sådana inträffar, se till att kunderna behandlas rättvist. Dessa lagbestämmelser bör vara vägledande vid hantering av etiska frågor även för övriga institut som står under Finansinspektionens tillsyn.

Etik & brott

Riktlinjer för hantering av etiska frågor bör omfatta ett instituts alla rörelsegrenar och övriga verksamheter. Riktlinjerna bör vara utformade med utgångspunkt från att verksamheten skall präglas av god affärssed och konsekvent agerande, rättvis behandling av kundintressen vid intressekonflikt, likabehandling med avseende på t.ex. etnisk bakgrund, öppenhet och ärlighet.

Riktlinjernas innehåll

4 § Riktlinjerna bör behandla väsentliga problemområden, där etiska frågor särskilt kan uppstå såsom ekonomisk rådgivning, kreditgivning, förmedling av kredit, skatterådgivning, marknadsföring m.m.

Riktlinjerna bör innehålla handlingsregler, t.ex. ifråga om kreditgivning och tillhandahållande av produkter, som syftar till att säkerställa att verksamheten vid varje tidpunkt bedrivs inom ramen för gällande regelverk och på ett etiskt godtagbart sätt.

Av riktlinjerna bör framgå hur instituten undersöker att verksamheten bedrivs i överensstämmelse med handlingsreglerna, särskilt i vad avser förfaranden som skulle kunna ifrågasättas från moralisk, etisk eller juridisk synpunkt.

Riktlinjer för de anställdas agerande

5 § Av riktlinjer för hantering av etiska frågor bör framgå

- praktiska anvisningar för hur de anställda skall agera i vissa situationer i etiska frågor och till vem de skall vända sig i tveksamma situationer, närmaste chef eller den person som har utsetts till rådgivare i etiska frågor inom institutet,
- hur hanteringen av egna eller närståendes värdepappers- och valutaaffärer, gåvor och andra förmåner, uppdrag utom tjänsten m.m. skall skötas.

Uppföljning, kontroll och rapportering

6 § Uppföljning av efterlevnaden av riktlinjer för hantering av etiska frågor bör ske inom ramen för den interna granskning som sker av institutets interna kontroll i enlighet med styrelsens anvisningar.

Det bör inom institutet upprättas rapporteringsrutiner som säkerställer att styrelsen utan dröjsmål får information om principiella eller övriga viktiga etiska frågor som rör verksamheten och de anställdas agerande.

Intern information och utbildning

7 § Institutet bör säkerställa att de anställda fortlöpande får information och utbildning rörande etiska frågor.

Laghänvisningar

8 § Utgångspunkten för de allmänna råden är de krav på sundhet i verksamheten som finns i följande lagrum: 7 kap. 3 § bankrörelselagen (1987:617), 19 kap. 1 § försäkringsrörelselagen (1982:713), 1 kap. 4 § och 5 kap. 4 § lagen (1992:1610) om kreditmarknadsbolag, 2 kap. 1 §, 7 kap. 1 §, 8 kap. 1 § och 11 kap. 3 § lagen (1992:543) om börs- och clearingverksamhet, 40 § lagen (1990:1114) om värdepappersfonder, 1 kap. 7 § och 6 kap. 4 § lagen (1991:981) om värdepappersrörelse samt 4 § lagen (1972:262) om understödsföreningar.

FINANSINSPEKTIONENS ALLMÄNNA RÅD

FFFS 2016:21 Ersättningspolicy i understödsföreningar, börser och clearingorganisationer

1 kap.	**Tillämpningsområde och definitioner**	1533
	Tillämpningsområde	1533
	Definitioner	1533
	Annan lagstiftning	1534
	Proportionalitet	1534
2 kap.	**Ersättningspolicy**	1534
	Långsiktighet	1534
	Resultatmätning	1535
	Balans mellan fast och rörlig ersättning	1535
	Den rörliga ersättningens sammansättning	1535
	Begränsning av garanterad rörlig ersättning	1535
	Uppskjuten utbetalning	1535
	Bortfall av ersättning	1535
	Ändrade förutsättningar för ersättning	1536
3 kap.	**Styrning**	1536
	Styrelseledamot som bereder ersättningsbeslut	1536
	Intressekonflikter	1536
4 kap.	**Uppföljning och kontroll**	1536
	Ersättning till anställda vid kontrollfunktioner	1536
5 kap.	**Offentliggörande av uppgifter om ersättningar**	1537
	Information till anställda	1537
Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser		1537

1 kap. Tillämpningsområde och definitioner

Tillämpningsområde

Dessa allmänna råd gäller för

1. understödsföreningar som utövar verksamhet med stöd av 7 § lagen (2010:2044) om införande av försäkringsrörelselagen (2010:2043) och som inte står under begränsad tillsyn enligt 2 § lagen (1972:262) om understödsföreningar,
2. börser, och
3. clearingorganisationer.

De allmänna råden ger vägledning om hur ett företag bör mäta, styra, rapportera och ha kontroll över de risker som ersättningssystem kan medföra.

Om ett företag är moderföretag i en koncern bör moderföretagets styrelse verka för att riktlinjer som stämmer överens med dessa allmänna råd fastställs av alla företag i koncernen som står under finansiell tillsyn, om inte Etik & brott

1. bindande utländsk reglering innebär att vissa delar av eller hela ersättningspolicyn inte kan tillämpas, eller
2. förhållandena för rörliga ersättningar på en utländsk arbetsmarknad påtagligt avviker från de förhållanden som råder i Sverige.

Definitioner

I dessa allmänna råd används följande termer i den betydelse som anges här:

1. *Anställd i ledande position*: En verkställande direktör, vice verkställande direktör och en person i företagets ledning som är ansvarig direkt inför styrelsen, verkställande direktören eller vice verkställande direktören.

2. *Anställd som kan påverka företagets risknivå*: En anställd som tillhör en personalkategori som i tjänsten utövar eller kan utöva ett inte oväsentligt inflytande på företagets risknivå. Dessa personalkategorier definieras i företagets ersättningspolicy. De bör normalt omfatta bl.a. anställda i ledande positioner, anställda med kontrollfunktioner och ledande strategiska befattningar (t.ex. affärsområdeschef), handlare och mäklare inom kapitalmarknad samt anställda med ansvar för kreditgivning (t.ex. ledamot i en kreditkommitté).
3. *Ersättning*: Det som företaget betalar ut direkt eller indirekt till en person inom ramen för en anställning (kontant lön, andra kontanta ersättningar, ersättningar i form av aktier eller aktierelaterade instrument, pensionsavsättningar, avgångsvederlag, bilförmåner m.m.).
4. *Ersättningspolicy*: Ett dokument som anger grunder och principer för hur ersättningar ska fastställas, hur policyn ska tillämpas och följas upp samt hur företaget definierar vilka anställda som kan påverka företagets risknivå.
5. *Företag*: Ett sådant företag som anges i 1 kap. under rubriken Tillämpningsområde, första stycket.
6. *Kontrollfunktion*: En funktion för riskhantering, regelefterlevnad (compliance), internrevision eller liknande.
7. *Rörlig ersättning*: En del av ersättningen, vanligtvis resultatbaserad, som inte är fastställd på förhand när det gäller belopp och omfattning. Som rörlig ersättning räknas, i detta sammanhang, inte provisionsbaserad lön som saknar koppling till sådana framtida riskåtaganden som kan komma att ändra företagets resultat- eller balansräkning.

Annan lagstiftning

Dessa allmänna råd gäller endast om de är förenliga med tillämplig arbetsrättslagstiftning. Vidare har de allmänna råden ingen inverkan på de rättigheter som arbetsmarknadens parter har vid kollektivförhandlingar. De allmänna råden påverkar inte heller förpliktelser enligt redan gällande, bindande avtal.

Företaget bör säkerställa att de avtal som det ingår med enskilda anställda är förenliga med dessa allmänna råd.

Proportionalitet

När de allmänna råden tillämpas ska hänsyn tas till företagets storlek samt verksamhetens art, omfattning och komplexitet.

2 kap. Ersättningspolicy

Företaget bör ha en ersättningspolicy för att kunna identifiera, mäta, styra, internt rapportera och kontrollera de risker som dess verksamhet är förknippad med. Ersättningspolicyn bör vara förenlig med och främja en effektiv riskhantering, och inte uppmuntra till ett överdrivet risktagande. Ersättningspolicyn bör omfatta alla anställda.

Ersättningspolicyn bör regelbundet ses över, så att den utvecklas i takt med förändringar i företagets situation. Företaget bör grunda sin ersättningspolicy på en analys av hur ersättningen påverkar de risker som företaget utsätts för och hur dessa risker hanteras.

Långsiktighet

Ersättningspolicyn bör utformas så att ersättningen till enskilda anställda inte motverkar företagets långsiktiga intressen.

Ersättningspolicyn bör utformas så att företagets totala ersättningar för en enskild period inte äventyrar företagets förmåga att sammantaget redovisa positivt resultat över en konjunkturcykel.

Resultatmätning

När företaget använder rörliga ersättningar bör det ta hänsyn till hur dessa kan påverka resultatet på lång sikt. När företaget bestämmer underlag för ersättningar bör det uppmärksamma att resultatet i efterhand kan påverkas av nuvarande och framtida risker. I sin resultatmätning bör företaget ta hänsyn till de faktiska kostnaderna för att hålla kapital och likviditet, som följer av den verksamhet som resultatmätningen avser.

Företaget bör grunda en resultatbaserad ersättning på såväl en anställds resultat som den berörda resultatenhetens och företagets totala resultat. När företaget bestämmer ersättningen till en enskild anställd, bör det ta hänsyn till kvalitativa kriterier, som att den anställde följer interna regler och förfaranden samt respekterar reglerna om uppförande mot kunder och investerare.

Balans mellan fast och rörlig ersättning

Om ersättningen innehåller en rörlig del, bör företaget se till att det finns en lämplig balans mellan fasta och rörliga delar. Vad som är en lämplig balans kan variera mellan olika personalkategorier och även bero på förhållandena inom det område där företaget är verksamt.

När företaget beslutar hur stor andel av de totala ersättningarna som ska vara rörlig, bör det särskilt beakta följande faktorer:

a) storleken på och kostnaden för det extra kapital som krävs för att täcka de risker som påverkat periodens resultat,
b) storleken på och kostnaden för likviditetsrisken, och
c) risken att förväntningar om framtida intäkter inte realiseras.

Företaget bör se till att den totala rörliga ersättningen inte blir så stor att den begränsar företagets förmåga att stärka sin kapitalbas. Den rörliga ersättningen bör kunna bestämmas till noll.

Den rörliga ersättningens sammansättning

När företaget avgör om ersättningarna ska bestå av kontanter respektive aktier, aktierelaterade instrument eller andra finansiella instrument, eller en kombination av dessa, bör företaget sträva efter att uppmuntra långsiktigt värdeskapande och tillämpa en väl avvägd riskhorisont.

Begränsning av garanterad rörlig ersättning

En garanterad rörlig ersättning bör utgöra undantag och vara tillåten endast i samband med nyanställning och då begränsas till det första året.

Uppskjuten utbetalning

För en anställd som påverkar företagets risknivå bör minst 60 procent av den rörliga ersättningen skjutas upp i minst tre år. Detsamma bör gälla för tidpunkten för slutgiltigt förvärv av aktier, aktieoptioner eller andra aktierelaterade instrument om sådana ingår i den rörliga ersättningen.

Det som bör avgöra när den uppskjutna delen tidigast kan betalas ut, är vilka risker som verksamheten där den anställde arbetade medför för det långsiktigt hållbara resultatet.

Bortfall av ersättning

Ersättningspolicyn bör utformas så att företaget kan besluta att ersättning vars utbetalning har skjutits upp kan falla bort helt eller delvis, om det i efterhand visar sig att den anställde, resultatenheten eller företaget inte har uppfyllt resultatkriterierna. Företaget bör också kunna avstå från att utbetala uppskjuten rörlig ersättning om företagets ställning försämras väsentligt. Det gäller särskilt om företaget inte längre antas kunna fortsätta sin affärsverksamhet eller om det behöver ta emot statligt stöd enligt lagen (2015:1017) om förebyggande statligt stöd till kreditinstitut.

Företaget bör verka för att anställda förbinder sig att inte använda personliga risksäkringsstrategier eller försäkringar för att minska eller undanröja effekterna av att rörlig ersättning, som ännu inte har betalats ut, justeras eller bortfaller om det i efterhand visar sig att resultatkriterierna inte uppfyllts eller att företagets ställning försämrats väsentligt.

Ändrade förutsättningar för ersättning

Bestämmelser i enskilda anställningsavtal om utbetalning av ersättningar under uppsägningstiden, eller efter anställningens slut, bör överensstämma med vad som anges i dessa allmänna råd.

3 kap. Styrning

Ett företags styrelse bör besluta om en ersättningspolicy. Beslutet bör grundas på en tillräcklig analys av vilka risker som ersättningspolicyn kan vara förknippad med. Styrelsen bör se till att ersättningspolicyn tillämpas och följs upp.

Styrelsen bör också besluta om ersättningen till anställda i ledande positioner. Styrelsens beslut bör i tillämpliga fall följa de riktlinjer som bolagsstämman beslutar om.

Ett ersättningsutskott inom styrelsen, eller, om det inte finns ett sådant, en särskilt utsedd ledamot, bör ansvara för att bereda väsentliga ersättningsbeslut och beslut om åtgärder för att följa upp tillämpningen av företagets ersättningspolicy.

Styrelseledamot som bereder ersättningsbeslut

En ordförande i ersättningsutskottet, eller en styrelseledamot som ansvarar för att bereda beslut om ersättningar, bör inte arbeta i företagets ledning eller i ledningen för företagets dotterbolag. Denna person bör ha tillräcklig kunskap om och erfarenhet av riskanalys för att självständigt kunna bedöma ersättningspolicyns lämplighet. I bedömningen bör det ingå hur ersättningspolicyn påverkar företagets risker och riskhantering.

Intressekonflikter

Ett företag bör se till att ersättningspolicyn omfattar åtgärder för att undvika intressekonflikter. Företaget bör på ett begripligt sätt beskriva, dokumentera och öppet redovisa hur det fastställer ersättningar.

När styrelsen utformar ersättningspolicyn bör den säkerställa att berörda kontrollfunktioner kan lämna synpunkter på innehållet. Även annan personal bör bidra till en allsidig belysning om det behövs.

Ledamöter i ersättningsutskott och personal som arbetar med att tillämpa ersättningspolicyn och kontrollera uppföljningen av ersättningarna, bör ha relevant sakkunskap och vara organisatoriskt oberoende av de företagsenheter de kontrollerar.

4 kap. Uppföljning och kontroll

En kontrollfunktion bör när det är lämpligt, minst en gång om året, självständigt granska om företagets ersättningar överensstämmer med ersättningspolicyn. Kontrollfunktionen bör, när det behövs, omgående rapportera resultatet av granskningen till styrelsen. Rapportering bör i övrigt ske i vart fall årligen, senast i samband med att årsredovisningen fastställs.

Kontrollfunktionen kan utgöras av ett internt, befintligt kontrollorgan, såsom internrevision, riskkontroll eller en särskilt inrättad funktion. Företaget kan också anlita externa uppdragstagare, t.ex. revisorer, för att utföra kontrollfunktionens uppgifter.

Ersättning till anställda vid kontrollfunktioner

Anställda som arbetar med att granska verksamheten, t.ex. riskkontrollfunktionen, funktionen för regelefterlevnad och internrevisionen, bör vara oberoende av de företagsenheter de övervakar. De bör också ha lämpliga befogenheter och resurser samt få ersättning oberoende av de företagsområden de kontrollerar.

Anställda vid kontrollfunktionerna bör alltid få en sådan ersättning som gör det möjligt för företaget att anställa kvalificerad och erfaren personal till dessa funktioner.

5 kap. Offentliggörande av uppgifter om ersättningar

En redogörelse för företagets ersättningar bör offentliggöras i samband med att årsredovisningen fastställs.

Företaget kan lämna redogörelsen i årsredovisningen, i en bilaga till årsredovisningen eller på företagets webbplats. Om redogörelsen inte tas in i eller läggs som bilaga till årsredovisningen, bör företaget i årsredovisningen upplysa om var informationen offentliggörs. Redogörelsen bör finnas tillgänglig minst ett år efter att den offentliggjorts.

Företaget bör lämna relevant, tydlig och begriplig information om företagets ersättningar.

Följande uppgifter bör offentliggöras:

1. beslutsgången för ersättningspolicyn, i tillämpliga fall även uppgifter om ersättningsutskottets sammansättning och befogenheter samt relevanta intressenters roll,
2. kriterierna för resultatmätning och riskjustering,
3. sambandet mellan resultat och ersättning,
4. de resultatkriterier som ligger till grund för rättigheter till aktier, aktierelaterade instrument, finansiella instrument och andra rörliga ersättningsdelar,
5. principer för uppskjuten utbetalning och villkor för att utnyttja rättigheter,
6. den riskanalys som ligger till grund för hur ersättningspolicyn utformats,
7. det senaste räkenskapsårets kostnadsförda totalbelopp för ersättningar, fördelat på kategorierna anställda i ledande positioner respektive övriga anställda som påverkar företagets risknivå och alla anställda, uppdelat på fast respektive rörlig ersättning och med angivande av antal personer som har fått fast respektive rörlig ersättning samt i förekommande fall uppdelat på affärsområden eller motsvarande resultatenheter,
8. procentuell fördelning av rörlig ersättning på
   a) kontanter,
   b) aktier, aktierelaterade instrument och andra finansiella instrument, samt
   c) övrigt,
9. ersättningar intjänade under det senaste räkenskapsåret, utbetalda ersättningar specificerade på ersättningar som intjänats under det senaste räkenskapsåret och utbetalda ersättningar som intjänats under tidigare räkenskapsår samt justerad intjänad ersättning som inte har betalats ut,
10. det senaste räkenskapsårets ackumulerade utestående uppskjutna ersättningar, i förekommande fall uppdelade på utnyttjade och outnyttjade rättigheter,
11. det senaste räkenskapsårets kostnadsförda totalbelopp för avgångsvederlag och garanterade rörliga ersättningar, antal personer som omfattats av sådana ersättningar och motiveringar,
12. det senaste räkenskapsårets ackumulerade totalbelopp för avgångsvederlag och garanterade rörliga ersättningar som utfästs, antal personer som omfattas av sådana utfästelser och det högsta utfästa enskilda beloppet av det slaget, samt
13. det senaste räkenskapsårets utbetalda avgångsvederlag och garanterade rörliga ersättningar.

Uppgifter enligt punkterna 7–13 bör publiceras i en form som inte riskerar att avslöja enskilda personers ekonomiska förhållanden.

Etik & brott

Information till anställda

Företaget bör informera anställda som berörs av ersättningspolicyn, dels om vilka kriterier som styr deras ersättning, dels om hur deras resultat bedöms. Bedömningsprocessen och ersättningspolicyns utformning bör dokumenteras i en tydlig beskrivning som är tillgänglig för alla anställda.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

2016:21

Dessa allmänna råd träder i kraft den 1 november 2016, då Finansinspektionens allmänna råd (FFFS 2015:14) om ersättningspolicy i understödsföreningar, fondbolag, börser, clearingorganisationer och institut för utgivning av elektroniska pengar ska upphöra att gälla.

A

absorption
aktiebolag **1264**
fusionsplan **1264**
gränsöverskridande **1269**
aktie
aktiebok **1172**
aktiebrev **1176**
aktieslag **1165**
teckning **1161, 1215**
aktiebolag
absorption **1264**
arbetstagarinflytande **1189**
beslutförhet **1191**
bifirma **1289**
bildande **1159**
bolagsordning **1163, 1302**
bolagsstämma **1178**
delning **1270, 1295, 1308**
extra bolagsstämma **1180**
firma **1289, 1295, 1310**
firmateckning **1193**
fission **1270, 1308**
fusion **1258, 1294, 1307**
förordning **1300**
införandelag **1298**
jäv **1192**
konkurs **1285, 1309**
lag **1149**
ledning **1189, 1303**
lekmannarevisor **1205, 1304**
likvidation **1277, 1295, 1309**
minoritetsrevisor **1198**
personligt betalningsansvar **1280**
registrering **1162, 1194, 1287, 1301**
revision **1197**
revisionsberättelse **1201**
skadeståndsskyldighet **1290**
stiftelseurkund **1160**
styrelseordförande **1191**
styrelseprotokoll **1192**
styrelsesuppleant **1189**
upplösning **1284**
utdelning **1237**
vinstutdelningsbegränsning **1293**
värdeöverföring **1235**
årsstämma **1179**
aktiebolagsregister 1287, 1310
aktiekapital 1156
minskning **1244, 1306**
ändring **1289**
ökning **955, 1208, 1213, 1304**
aktieägare
initiativrätt **1180**
rätt till insyn **1184**
aktuarie
Fls förordnande **473**
aktuariefunktion 433
allmän granskning 1205
allmänna pensionsfonder 847
anläggningstillgång 954
anskaffningsvärde **954**
avskrivning **955**
nedskrivning **955**
uppskrivning **955**
anskaffningskostnad
värderingsregel **1020**
anskaffningsvärde
anläggningstillgång **954**
varulager **956**
ansvarsbegränsning
gruppersonförsäkring **786**
gruppskadeförsäkring **779**
kollektivavtalsgrundad person-
försäkring **789**
kollektivavtalsgrundad skade-
försäkring **782**
konsumentförsäkring **752**
omfattningsvillkor **754, 769**
personförsäkring **767**
åberopande av **754, 760, 769**
ansvarsförsäkring
direktkrav **762**
försäkringsförmedling **714**
otillräckligt försäkringsbelopp **762**
ansvarstid
företagsförsäkring **758**
gruppersonförsäkring **784**
gruppskadeförsäkring **778**
kollektivavtalsgrundad person-
försäkring **788**
kollektivavtalsgrundad skade-
försäkring **782**
konsumentförsäkring **750**
personförsäkring **765**
AP-fonder
Första–Fjärde **848**
lag **847**
ledning **849**
lånerätt **849**
medelsförvaltning **850**
medelstilldelning **848**
pensionsutbetalning **848**
redovisning **855**
revisor **856**
Sjunde AP-fonden **853**
Sjätte AP-fonden **858**
arbetsskadeförsäkring 347

arbetstagarinflytande
aktiebolag **1189**
ekonomisk förening **1352**
europabolag **1332**
europakooperativ **1418**
arbetstagarråd
europabolag **1338**
europakooperativ **1425**
arkivering
räkenskapsinformation **915**
auktoriserad revisor
aktiebolag **1199**
ekonomisk förening **1365**
avskrivning
anläggningstillgång **955**
avstämningsbolag **1157, 1174**
avsättningar
försäkringstekniska **36, 295**

B

balanspost
kortfristig **952**
långfristig **952**
balansräkning
försäkringsföretag **924, 992, 1017, 1032, 1059, 1064, 1067**
noter **1025**
poster **1036**
uppställningsform **984, 1005, 1032**
årsredovisning **952**
behandlingshistorik
bokföring **912**
beslutförhet
aktiebolag **1191**
betalningsansvar
personligt **979**
bifirma
aktiebolag **1289**
bildande
aktiebolag **1159**
biträde
föreningsstämma **1356**
bokföring
lag **905**
löpande **911**
redovisningsvaluta **910**
sidoordnad **911**
tidpunkt **911**
bokföringspost
rättelse **912**
bokföringsskyldighet **907**
fysisk person **908**
juridisk person **907**
utländsk filial **908**
bokslutstransaktion **911**
bolag
bildande **1159**
bolagskategori
byte **1286, 1295**
bolagsordning
aktiebolag **1163, 1302**
förköpsförbehåll **1167**
försäkringsföretag **435**
hembudsförbehåll **1169**
samtyckesförbehåll **1166**
bolagsstyrningsrapport **967**
bolagsstämma
aktiebolag **1178**
fortsatt **1180**
försäkringsföretag **435**
kallelse **1180**
majoritetskrav **1184**
röstlängd **1183**
rösträtt **1179**
stämmoprotokoll **1185**
ömsesidigt försäkringsbolag **448**
bolagsstämmobeslut
talan mot **1186**
bostadsrättsförening
redovisning **953**
brottsmisstanke
revisors åtgärder **1204**
byggnad och mark
värderingsregel **1019**
bästa skattningen
försäkringstekniska avsättningar **544**

C

compliance
finansiellt företag **595**

D

delning
aktiebolag **1270, 1295, 1308**
förenklad **1274**
försäkringsföretag **441**
majoritetskrav **1274**
registrering **1276**
delningsplan **1271**
registrering **1273**
revisorsgranskning **1272**
verkställandetillstånd **1274**
delårsrapport **980**
försäkringsföretag **1003, 1030, 1063**

direkt försäkring
tillämplig lag **339**
direkt livförsäkringsrörelse
tillstånd **413**
direkt skadeförsäkringsrörelse
tillstånd **413**
direktkrav
ansvarsförsäkring **762**
diskriminering
lag **793**
varor, tjänster och bostäder **793**
distans- och hemförsäljning
EU-direktiv **818**
finansiell tjänst **818**
distansavtal
finansiell tjänst **834**
finansiella instrument **834**
icke finansiell tjänst **830**
informationsplikt **830, 835**
konsument **836**
lag **829**
ångerrätt **832, 836**
dotterföretag 1158
koncernredovisning **971, 973**
dröjsmål
premiebetalning **754, 760, 769**
dubbelförsäkring 755
dödning
förkommen handling **839**
inteckning **842**

E

EES-försäkringsgivare 609
ingripande mot **611**
tillsyn **610**
efterskydd
gruppersonförsäkring **785**
kollektivavtalsgrundad person-
försäkring **789**
kollektivavtalsgrundad skade-
försäkring **782**
eget kapital
aktiebolag **953**
ekonomisk förening **954**
egna aktier 1179
förvärv av **1239**
årsredovisning **956**
ekonomisk förening 1343
arbetstagarinflytande **1352**
bildande **1346**
firma **1391, 1400**
fusion **1380, 1385, 1399**
föreningsstämma **1356**
förlagsinsats **1350**
förordning **1396**
konkurs **1379**
likvidation **1374, 1398**
medlem **1347**
registrering **1392, 1397**
revision **1363**
revisor **1398**
skadeståndsskyldighet **1390**
styrelse **1352**
utdelning **1372**
VD **1352**
elektronisk ingivning
årsredovisning **988**
elektronisk underskrift 1159
emission
fondemission **1210**
konvertibel **1227, 1305**
nyemission **1212**
riktad **1234**
teckningsoption **1219**
erinran
av revisor **1204**
etableringsfrihet
försäkringsverksamhet **327**
etiska frågor
hantering av **1531**
EU-direktiv
distans- och hemförsäljning **818**
försäkringsdistribution **657**
försäkringsförmedling **647, 657**
penningtvätt **1445**
redovisning **921**
Solvens II **241**
terrorismfinansiering **1445**
årsbokslut **921**
eurokurs
på försäkringsområdet **604**
europabolag
arbetstagarinflytande **1332**
arbetstagarråd **1338**
firma **1321**
förordning **1329**
lag **1321**
registrering **1322, 1329**
VD **1326**
europakooperativ
arbetstagarinflytande **1418**
arbetstagarråd **1425**
dualistiskt **1410**
firma **1407**
förordning **1415**
lag **1406**
monistiskt **1411**
registrering **1415**

VD **1412**
årsredovisning **1412**
extra bolagsstämma
aktiebolag **1180**
extra föreningsstämma **1357**

F

filial
förordning **1437**
lag **1430**
register **1433, 1439**
utländsk **1430, 1437**
finansiell anläggningstillgång **955**
finansiell rådgivning till konsument
dokumentation **814**
FIs föreskrifter **813**
kompetenskrav **813**
lag **811**
tillsyn **812**
finansiell saneringsplan **563**
finansiell tjänst
distans- och hemförsäljning **818**
distansavtal **834**
EU-direktiv **818**
finansiella instrument
distansavtal **834**
finansiella konglomerat
europabolag **630**
europakooperativ **630**
ingripande **640**
interntransaktion **637**
kapitalbas **636**
kapitalkrav **636**
lag om särskild tillsyn över **629**
moderföretag utanför EES **640**
rapportering **637**
riskhanteringssystem **638**
riskkoncentration **637**
tillsyn **635, 638, 643**
upphörande **634**
verksamhet **633**
finansiellt företag
compliance **595**
internrevision **595**
kontroll **592**
redovisningsvaluta **919**
regelefterlevnad **595**
riskhantering **594**
riskkontroll **594**
styrning **592**
uppdragsavtal **596**
Finansinspektionen
revisorsförordnande **602**
firma
aktiebolag **1289, 1295, 1310**
ekonomisk förening **1355, 1391, 1400**
europabolag **1321**
europakooperativ **1407**
utländsk filial **1431**
ömsesidigt försäkringsbolag **457**
firmateckning
aktiebolag **1193**
fission
aktiebolag **1270, 1308**
fondemission **1210, 1304**
fordringar
omräkning **956**
formkrav
förmånstagarförordnande **771**
fortsatt föreningsstämma **1357**
fusion
aktiebolag **1258, 1294, 1307**
ekonomisk förening **1380, 1385, 1399**
försäkringsaktiebolag **516**
försäkringsförening **462**
försäkringsföretag **439, 511**
gränsöverskridande **1265, 1389**
majoritetskrav **1261**
registrering **1263, 1268, 1307, 1384, 1388**
revisorsgranskning **1267**
verkställandetillstånd **1268**
ömsesidigt försäkringsbolag **455**
fusionsintyg **1268, 1388**
fusionsplan **1258, 1266, 1380, 1386**
absorption **1264**
majoritetskrav **1264, 1382**
registrering **1260, 1264, 1267, 1381, 1387**
revisorsgranskning **1260, 1264, 1387**
verkställandetillstånd **1262, 1265, 1383, 1388**
färdigställandeskydd
lag **883**
förbjudna lån **1251**
förening
ekonomisk **1343, 1396**
föreningslag **1343**
föreningsregister **1401**
föreningsstämma
biträde **1356**
ekonomisk förening **1356, 1398**
kallelse **1358**
ombud **1356**

poströstning **1356**
röstlängd **1360**
rösträtt **1356**
stämmoprotokoll **1361**
föreståndare
utländsk filial **1435**
företag
större/mindre **947**
företagsförsäkring 757
ansvarstid **758**
försäkringsersättning **760**
information **757**
riskökning **759**
upplysningsplikt **759**
uppsägning **758**
företagsförvärv 973
företagsstyrning 430, 556
undantagsregel **588**
företagsstyrningssystem 174
förfoganderätt
förmånstagare **772**
försäkringstagare **772**
förhandlingsdelegation
europabolag **1333**
förkommen handling
lag om dödande av **839**
förköpsförbehåll
bolagsordning **1167**
förlagsinsats
ekonomisk förening **1350**
ömsesidigt försäkringsbolag **447**
förlusttäckning
ömsesidigt försäkringsbolag **453**
förmånsrättsregister 548
förmånstagare
förfoganderätt **772**
förmånstagarförordnande
formkrav **771**
rätt till **770**
tolkning **771**
verkan mot borgenärer **773**
verkan mot dödsbodelägare **771**
förnyelse
gruppersonförsäkring **785**
gruppskadeförsäkring **778**
konsumentförsäkring **750**
personförsäkring **765**
förseningsavgift 708
försäkringsföretag **480**
årsredovisning **978**
först-in-först-ut-principen 956
försäkring
information **794**
försäkringsaktiebolag
avyttringsplikt **469**
firma **443**
fusion **516**
förvärvstillstånd **467**
registrering hos Bolagsverket **517**
röstförbud **468**
ägarprövning **467**
försäkringsavtal
lag **743**
tillämplig lag **792**
tredje mans rätt **761**
försäkringsbestånd
överlåtelse **464, 515, 520, 622**
försäkringsdistribution
EU-direktiv **657**
försäkringsersättning
företagsförsäkring **760**
gruppskadeförsäkring **780**
kollektivavtalsgrundad skade-
försäkring **782**
konsumentförsäkring **755**
preskription **756, 776**
försäkringsfall
framkallande av **753, 759, 768**
försummelse att anmäla **756, 776**
reglering **756, 760, 775, 780, 787, 790**
räddningsplikt **753, 760**
försäkringsförening
egendomsanvändning **460**
fusion **462**
föreningsstämma **459**
ledning **459**
likvidation **462**
medlem **458**
registrering **518**
revision **457, 460**
försäkringsföretag 406
anknutet företag **409**
avgift till FI **476**
balansräkning **924, 992**
bolagsordning **435**
bolagsstämma **435**
delning **441**
delårsrapport **1030**
EU-direktiv **921**
europabolag **527**
europakooperativ **527**
fusion **439, 511**
förenklad årsredovisning **1058**
företagsstyrning **430**
förmånsrättsregister **548**
förseningsavgift **480**

försäkringsfrämmande verksamhet **417**
försäkringstekniska avsättningar **544**
förvaltningsberättelse **1027**
garantikapital **519**
grupptillsyn **563**
ingripande **476, 706**
intern modell **555**
internationella redovisningsstandarder **1014**
investering **548**
investeringar **421**
kapitalbas **412, 549**
koncernredovisning **1029**
konkurs **511**
ledning **435**
likvidation **380, 382, 442, 511, 520**
lämplighetsprövning **561**
närståendelån **439**
prövning av bolagsordning **412**
redovisning **921**
rekonstruktion **380–381**
resultatanalys **1029**
resultaträkning **924, 992**
revision **434, 436, 457**
revisor **519**
riskspridning **548**
räkenskapsår **992**
sekretess **418**
solvenskapitalkrav **550**
tillstånd **411, 539**
tillsyn **471**
undantagsregel **580**
utländsk filial **333**
utländskt dotterföretag **338**
verksamhet i annat EES-land **414**
verksamhetskapital **520**
verksamhetsplan **540**
värderingsregel **1019**
värderingsregler **936**
årsbokslut **921**
årsredovisning **990, 1009, 1012**
ömsesidigt **443**
övergångsreglering (Solvens II) **572**

försäkringsförmedlare
utlandsverksamhet **700**
utländsk **699**

försäkringsförmedling
ansvarsförsäkring **714, 730**
dokumentation **734**
dokumentationsskyldighet **703**
etableringsfrihet **669**
EU-direktiv **647, 657**
FIs föreskrifter **719**
förordning **710**
informationsplikt **655, 702, 731**
ingripande **704**
klagomålshantering **701, 735**
kompetenskrav **721**
kontroll av anställda **739**
kontroll i belastningsregistret **713**
lag **695**
organisationskrav **673**
register **715**
registrering **651, 698, 710, 717**
registreringskrav **668**
revisor **704**
sanktion **688**
sidoverksamhet **700, 711**
skadeståndsskyldighet **702**
tillstånd **698, 710**
tillsyn **703**
verksamhetskrav **673**

försäkringsförmedlingsdirektiv 647

försäkringsgivare
utländsk **528, 605, 613, 626**

försäkringsgrupp 212
tillsyn **224, 348**

försäkringsholdingföretag
förvärvstillstånd **467**
ingripande **481**

försäkringsregister 521
personuppgift **522**

försäkringsrörelse 538
förordning **512**
införandelag **508**
inom EES **543**
lag **401**
startande av **263**
tillsynsrapportering **1084**

försäkringsskyldighet
vårdgivares **886**

försäkringstagare
förfoganderätt **772**

försäkringsteknisk grund
pensionsutfästelse **878**

försäkringstekniska avsättningar 36, 295, 419, 544
beräkning **544**
bästa skattningen **544**
värderingsregel **1021**
övergångsreglering (Solvens II) **574**

försäkringstekniska riktlinjer 559
livförsäkring **559**
skadeförsäkring **560**

försäkringstekniskt beräknings-underlag 561

försäkringsverksamhet 11
etableringsfrihet **327**
kapitalbas **304**
liv- och skadeförsäkring **293**
minimikapitalkrav **320**
otillåten **624**
placeringar **322**
revisorns skyldighet **292**
solvenskapitalkrav **308**
värdering av tillgångar och skulder **295**
förtida avgång
revisor **1201**
förvaltarregistrerad aktie 1175
förvaltningsberättelse 965
försäkringsföretag **999, 1027, 1062**
koncern **975**
upplysning **1052**
förvärvsmetoden 973
förvärvstillstånd
försäkringsaktiebolag **467**
försäkringsholdingföretag **467**

G

garantibelopp
undantagsregel **588**
garantikapital
försäkringsföretag **519**
god försäkringsförmedlingssed 701
god försäkringsstandard 417
god redovisningssed 910, 917, 950
god revisionssed 1367
aktiebolag **1197**
godkänd revisor
aktiebolag **1199**
goodwill
värdering **954**
granskningsrapport
lekmannarevisor **1207**
grundbokföring 911
gruppersonförsäkring 783
gruppskadeförsäkring 777
gruppsolvens 485
grupptillsyn 482, 563

H

hembudsförbehåll
bolagsordning **1169**
huvudbokföring 911
huvudmän
penningtvätt **1520, 1525**
hållbarhetsrapport 969
hälsouppgift
samtycke **756, 765, 775, 784, 789**

I

identitetskontroll
penningtvätt **1514, 1516**
immateriell tillgång
anläggningstillgång **955**
försäkringsföretag **994**
individuell personförsäkring 763
individuell skadeförsäkring 749
informationsplikt
distansavtal **830, 835**
försäkringsförmedling **655, 731**
telefonförsäljning **836**
ingripande
försäkringsföretag **706**
försäkringsförmedling **704**
utländsk försäkringsförmedlare **707**
inkurans 956
inlösen
minoritetsaktie **1253**
inlösentvist
minoritetsaktie **1256**
inteckning
dödning **842**
intern kontroll
penningtvätt **1501**
intern modell 427
ansökan **555**
försäkringsföretag **555**
partiell **427**
internationella redovisnings-standarder 1014
internrevision
finansiellt företag **595**
interntransaktion
finansiella konglomerat **637**
intresseföretag 947
koncernredovisning **974**
intäkt
upplupen **953**
investering
försäkringsföretag **548**
undantagsregel **581**

J

jämförelsetal 953
jäv
aktieägare **1185**
lekmannarevisor **1206**
revisor **1199, 1365**
styrelseledamot **1192**
VD **1193**

K

kallelse
bolagsstämma **1180**
föreningsstämma **1358**
kapitalbas 54, 304, 423
finansiella konglomerat **636**
försäkringsföretag **412, 549**
klassificering **549**
sammansättning **423**
undantagsregel **586**
kapitalbaspost
övergångsreglering (Solvens II) **573**
kapitalkrav 550
finansiella konglomerat **636**
minimikapitalkrav **167**
undantagsregel **587**
kapitaltillägg 187
kassaflödesanalys 967
koncernredovisning **975**
klagomålshantering
försäkringsförmedling **735**
klyvningsmetoden 974
kollektiv försäkring
skadeförsäkring **777**
kompetenskrav
revisor **1199**
koncern 947, 1158
större/mindre **947**
värderingsregler **972**
koncernföretag
eliminering mellan **972**
koncernredovisning 970
dotterföretag **971, 973**
försäkringsföretag **999, 1029**
gemensamt räkenskapsår **909**
offentliggörande **980**
principer **971**
koncernrevisionsberättelse 1203
koncession 613
konkurs
aktiebolag **1285, 1309**
ekonomisk förening **1379**
försäkringsföretag **511**
ömsesidigt försäkringsbolag **455**
konsekvensanalys
pensionsstiftelse **881**
konsument
distans- och hemförsäljning **818**
distansavtal **836**
EU-direktiv **818**
finansiell rådgivning **811, 813**
ångerrätt **836**
konsumentförsäkring
ansvarsbegränsning **752**
ansvarstid **750**
avtal **750**
förnyelse **750**
försäkringsersättning **755**
information **749**
premie **754**
riskökning **752**
upplysningsplikt **752**
uppsägning **750–751**
ändring **751**
kontrollbalansräkning
tvångslikvidation **1279**
konvertibel
emission **1227, 1305**
kostnad
upplupen **953**
kreditinstitut
årsredovisning **1009**
kvalificerat innehav
rapportering **1143**
kvittning
nyemission **1216**

L

lekmannarevisor
aktiebolag **1205, 1304**
jäv **1206**
likvidation
aktiebolag **1277, 1295, 1309**
ekonomisk förening **1374, 1398**
fortsatt **1285**
försäkringsförening **462**
försäkringsföretag **380, 382, 442, 511**
likvidator **1282, 1376**
skifte **1284**
upphörande **1285**
ömsesidigt försäkringsbolag **454**
likvidator 1282, 1376
liv- och skadeförsäkrings-verksamhet 293
livförsäkring 347, 406
försäkringstekniska riktlinjer **559**
utmätning **773, 775**
värderingsregel **1022**
livränta 406
låneförbud 1251
lånerätt
AP-fonder **849**
lämplighetsprövning 561

M

majoritetskrav
bolagsstämma **1184**
styrelsebeslut **1191**
majoritetsmissbruk
tvångslikvidation **1281**
mandattid
revisor **1200**
styrelseledamot **1190**
marknadsföring
utländsk försäkringsgivare **622**
minimikapitalkrav 167, 320, 424
beräkning **426**
minoritetsaktie
inlösen **1253**
inlösentvist **1256**
minoritetsrevisor
aktiebolag **1198**
minskning av reservfonden 1398
misstanke om brott
revisors åtgärder **1204**
moderbolag 1158

N

nedskrivning
anläggningstillgång **955**
nettoförsäljningsvärde
omsättningstillgång **956**
nettoomsättning 947
noter 958
balansräkning **1025**
försäkringsföretag **995, 1025**
koncernredovisning **972**
mindre och större företag **958**
resultaträkning **1026**
större företag **961**
nyemission 1212
närstående 949
juridisk person **949**
lån till **1251**

O

obehörighetsgrunder
revisor **1198**
offentlighet
sekretess **533**
olycksfallsförsäkring
utmätning **775**
ombud
föreningsstämma **1356**
omfattningsvillkor 754, 769
omsättningstillgång 954
ordinarie föreningsstämma 1357

P

panthavares rätt
personförsäkring **772**
patent 954
patientförsäkring
vårdgivares försäkrings-
skyldighet **886**
patientförsäkringsavgift 887
patientförsäkringsförening 887
patientskada
skadestånd **887**
patientskadeersättning
bestämmande av **886**
preskription **888**
rätt till **885**
återkrav **887**
patientskadelag 885
patientskadenämnd 887
penningtvätt
EU-direktiv **1445**
FIs föreskrifter **1512**
förordning **1506**
identitetskontroll **1514, 1516**
intern kontroll **1501**
kundkännedom **1461, 1491**
lag **1485**
personuppgiftsbehandling **1499**
rapportering **1496**
rapporteringsskyldighet **1469**
riktlinjer **1473**
riskbedömning **1488, 1513**
samordningsorgan **1507**
tillsyn **1475, 1502, 1509**
utbildning **1473**
verkliga huvudmän **1520, 1525**
pensionsstiftelse 869
konsekvensanalys **881**
likvidation **873**
placeringsriktlinjer **881**
placeringsstrategi **881**
tillsyn **875**
pensionsutbetalning
AP-fonder **848**
pensionsutfästelse
försäkringsteknisk grund **878**
tryggande av **868**
periodisering
lån **958**
poster **953**
personalstiftelse 875
tillsyn **875**

personförsäkring
anställd **748**
ansvarsbegränsning **767**
ansvarstid **765**
avtal **765**
företagsförsäkring **761**
förhållandet till borgenärer **773**
förnyelse **765**
gruppersonförsäkring **783**
individuell **763**
information **763**
kollektivavtalsgrundad **787**
konsumentförsäkring **757**
panthavares rätt **772**
premie **769**
regressrätt **777**
riskökning **768**
skadeförsäkring **749**
symtomklausul **768**
upplysningsplikt **767**
uppsägning **765**
återupplivning **770**
personligt betalningsansvar
aktiebolag **1280**
personuppgiftsbehandling
penningtvätt **1499**
placeringsriktlinjer
pensionsstiftelse **881**
placeringsrisk
mätning **882**
placeringsstrategi
pensionsstiftelse **881**
placeringstillgång
försäkringsföretag **995**
poströstning
föreningsstämma **1356**
premie
gruppersonförsäkring **786**
gruppskadeförsäkring **779**
konsumentförsäkring **754**
personförsäkring **769**
preskription **770**
uppsägning pga. dröjsmål **754, 760, 769**
återbetalning **755**
premiebetalning
dröjsmål **754, 760, 769**
preskription
försäkringsersättning **756, 776**
patientskadeersättning **888**
premie **770**
privat aktiebolag 1156
privatanställd
styrelsepresentation **1317**
publikt aktiebolag 1156
pågående arbete 956

R

rapportering
tillsyn **200**
rapporteringsskyldighet
penningtvätt **1469, 1496**
terrorismfinansiering **1469**
redovisning
AP-fonder **855**
EU-direktiv **921**
koncern **970**
pensionsskuld **868**
sammanställd **942**
Sjätte AP-fonden **860**
redovisningsprinciper 950
redovisningsvaluta 910
bank **920**
byte **919**
finansiellt företag **919**
kreditinstitut **920**
värdepappersbolag **920**
regelefterlevnad
finansiellt företag **595**
registrering
aktiebolag **1162, 1194, 1287, 1301**
delning **1276**
delningsplan **1273**
ekonomisk förening **1392, 1397**
europabolag **1322, 1329**
europakooperativ **1415**
fusion **1263, 1268, 1307, 1384, 1388**
fusionsplan **1260, 1264, 1267, 1381, 1387**
försäkringsförening **518**
försäkringsförmedling **651, 717**
lekmannarevisor **1207**
revisor **1205**
utländsk filial **1433, 1437**
ömsesidigt försäkringsbolag **517**
registrering hos Bolagsverket
försäkringsaktiebolag **517**
regressrätt
personförsäkring **777**
skadestånd **757**
rekonstruktion
försäkringsföretag **381**

repa
  återköpstransaktion **1016**
repressalier
  förbud mot **793**
reservfond
  minskning **1251, 1306**
reservfonden
  minskning **1398**
resultatanalys
  försäkringsföretag **999, 1029**
  uppställningsform **1054**
resultaträkning
  funktionsindelad **987**
  förkortad form **954**
  försäkringsföretag **924, 992, 1017, 1034, 1059, 1066**
  kostnadsindelad **986**
  noter **1026**
  poster **1044**
  uppställningsform **986, 1007, 1034**
  årsredovisning **952**
revision
  aktiebolag **1197**
  ekonomisk förening **1363**
  försäkringsförening **457, 460**
  försäkringsföretag **434, 436, 443, 457**
  Sjätte AP-fonden **861**
  utländsk filial **1432**
  ömsesidigt försäkringsbolag **449**
revisionsberättelse
  aktiebolag **1201**
revisionsbolag 1200
revisor 1197
  aktiebolag **1303**
  AP-fonder **856**
  byte av **603**
  ekonomisk förening **1398**
  förordnad av Bolagsverket **1201**
  förordnade av FI **473, 602**
  försäkringsföretag **519**
  försäkringsförmedling **704**
  förtida avgång **1201**
  jäv **1199, 1365**
  mandattid **1200**
  registrering **1205**
  suppleant **1197**
  tystnadsplikt **1204**
revisorsjäv 1199, 1365
riktad emission 1234
riskbedömning
  penningtvätt **1488, 1513**
riskhantering 556
riskhanteringssystem
  finansiella konglomerat **638**
riskkoncentration
  finansiella konglomerat **637**
riskmarginal
  beräkning **548**
riskspridning
  försäkringsföretag **548**
riskökning
  företagsförsäkring **759**
  konsumentförsäkring **752**
  personförsäkring **768**
räddningskostnad
  ersättning för **756**
räddningsplikt 753, 760
räkenskapsinformation
  arkivering **915**
räkenskapsår 909
  byte **909**
  försäkringsföretag **992**
  koncernföretag **909**
rättelse
  bokföringspost **912**
rättsskyddsförsäkring 344, 902
rättvisande bild 950
röstlängd
  bolagsstämma **1183**
  föreningsstämma **1360**
rösträtt
  bolagsstämma **1179**
  föreningsstämma **1356**

S

sammanställd redovisning 921
samtyckesförbehåll
  bolagsordning **1166**
sanktionsavgift
  försäkringsföretag **479**
sekretess
  försäkringsföretag **418**
  offentlighet **533**
sidoverksamhet
  försäkringsförmedling **700, 711**
sist-in-först-ut-principen 956
sjukförsäkring 346
  utmätning **775**
sjukränta 406
Sjunde AP-fonden
  medelsförvaltning **853**
Sjätte AP-fonden
  lag **858**
  ledning **858**
  medelsförvaltning **859**
  redovisning **860**
  revision **861**

skadeförsäkring 342, 406
arbetsskadeförsäkring **347**
försäkringstekniska riktlinjer **560**
gruppskadeförsäkring **777**
individuell **749**
koassurans inom EU **343**
kollektivavtalsgrundad **780**
rättsskyddsförsäkring **344**
sjukförsäkring **346**
värderingsregel **1023**
skadeförsäkringsföretag
säkerhetsreserv **598**
skadestånd
patientskada **887**
regressrätt **757**
trafikskada **893**
skadeståndsskyldighet
aktiebolag **1290**
skifte
likvidation **1284**
skuldvärdering 32, 419
socialförsäkringsbalk 862
Solvens II-direktiv
EU-rätt **241**
försäkringsrörelse **241**
livförsäkring **347**
återförsäkring **347**
Solvens II-förordning 11
solvensbalansräkning 419
solvenskapital
grupp **212**
solvenskapitalkrav 66, 308, 424
beräkning **424, 550**
försäkringsföretag **550**
interna modeller **156**
övergångsreglering (Solvens II) **573**
solvenskrav
utländsk försäkringsgivare **615, 616**
solvensrapport 562
specialföretag 208, 501
förseningsavgift **503**
ingripande **502**
straffavgift **503**
tillsyn **502**
stiftelseurkund
aktiebolag **1160**
styrelse
aktiebolag **1189**
ekonomisk förening **1352**
styrelsebeslut
majoritetskrav **1191**
styrelseledamot
förtida avgång **1190**
mandattid **1190**
styrelseordförande
aktiebolag **1191**
ekonomisk förening **1354**
styrelseprotokoll
aktiebolag **1192**
styrelserepresentation för de privatanställda
lag **1317**
styrelsesuppleant
aktiebolag **1189**
stämmoprotokoll
bolagsstämma **1185**
föreningsstämma **1361**
symtomklausul 768
systemdokumentation
bokföring **912**
säkerhetsreserv 598
särskild granskning
aktiebolag **1208**
ömsesidigt försäkringsbolag **443**
särskilt allvarlig brottslighet
lag **1529**

T

teckning
aktie **1161**
nyemission **1215**
teckningsoption
emission **1219**
telefonförsäljning
informationsplikt **836**
terrorismfinansiering
EU-direktiv **1445**
FIs föreskrifter **1512**
förordning **1506**
kundkännedom **1461, 1491**
lag **1485**
rapportering **1496**
rapporteringsskyldighet **1469**
samordningsorgan **1507**
tillsyn **1475, 1509**
tillgångsvärdering 32, 419
tillstånd
direkt livförsäkringsrörelse **413**
direkt skadeförsäkringsrörelse **413**
försäkringsföretag **411**
tillsyn
EES-försäkringsgivare **610**
finansiella konglomerat **638**

försäkringsföretag **471**
försäkringsförmedling **703**
penningtvätt **1475, 1502, 1509**
terrorismfinansiering **1475, 1509**
utländsk försäkringsgivare **617**
tillsynsrapport
övergångsreglering (Solvens II) **576**
tillsynsrapportering 200, 1084
EU-gemensam **1085**
specialföretag **1086**
tidpunkt **1085**
väsentliga händelser **1086**
tilläggspremie
betalning **755**
tilläggsupplysningar
försäkringsföretag **1062**
tjänstepension
information **794**
tjänstepensionsförsäkring
övergångsreglering (Solvens II) **577**
tjänstepensionsinstitut
utländskt **528, 605, 609, 622**
tjänstepensionsverksamhet
otillåten **624**
trafikförsäkring 889, 898
undantag **898**
trafikskada
inom EES **894**
skadestånd **893**
trafikskadeersättning 891
trafikskadeförsäkring
återkravsrätt **893**
trafikskadelag 889
tredje mans rätt
försäkringsavtal **761**
gruppskadeförsäkring **780**
kollektivavtalsgrundad skadeförsäkring **783**
tryggandelag 868
tvångslikvidation 1278, 1375
kontrollbalansräkning **1279**
majoritetsmissbruk **1281**
tystnadsplikt
lekmannarevisor **1207**
revisor **1204**

U

undantagsregel
företagsstyrning **588**
försäkringsföretag **580**
garantibelopp **588**
investering **581**
kapitalbas **586**
kapitalkrav **587**
underförsäkring 755
understödsförening 509, 591
undertecknande
elektronisk underskrift **1159**
uppdragsavtal
finansiellt företag **596**
upplysningsplikt
företagsförsäkring **759**
konsumentförsäkring **752**
lekmannarevisor **1207**
personförsäkring **767**
revisor **1205**
upplösning
ekonomisk förening **1374, 1379, 1398**
uppskrivning
anläggningstillgång **955**
uppskrivningsfond 955
uppställningsform
balansräkning **952, 1032**
resultatanalys **1054**
resultaträkning **952, 1034**
uppsägning
företagsförsäkring **758**
gruppersonförsäkring **785–786**
gruppskadeförsäkring **779**
kollektivavtalsgrundad personförsäkring **789**
kollektivavtalsgrundad skadeförsäkring **782**
konsumentförsäkring **750–751**
personförsäkring **765**
utdelning
aktiebolag **1237**
ekonomisk förening **1372**
utlandsverksamhet
försäkringsförmedlare **700**
utländsk filial
bokföring **1432**
filialregister **1439**
firma **1431**
föreståndare **1435**
förordning **1437**
försäkringsföretag **333**
lag **1430**
registrering **1433, 1437**
revision **1432**
VD **1432**
utländsk försäkringsförmedlare
ingripande **707**
utländsk försäkringsförmedling
tillstånd **711**

utländsk försäkringsgivare 613, 626
avslutande av verksamhet **620**
företrädare **628**
ingripande **618**
koncession **613**
marknadsföring **622**
solvenskrav **615–616**
tillsyn **617**
verksamhetsplan **626**
återförsäkring **628**
överlåtelse **622**
utmätning
livförsäkring **773, 775**
olycksfallsförsäkring **775**
sjukförsäkring **775**
utrangering 955

V

valuta 951
varulager
anskaffningsvärde **956**
varumärke 954
VD
aktiebolag **1192**
ekonomisk förening **1352**
europabolag **1326**
jäv **1193**
verifikation 912
verkliga huvudmän
förordning **1525**
lag **1520**
registrering **1525**
verksamhetsavveckling
övergångsreglering (Solvens II) **573**
verksamhetskapital
försäkringsföretag **520**
verksamhetsplan 540
utländsk försäkringsgivare **626**
verksamhetsrapport 562
vinstutdelning
aktiebolag **1237**
ömsesidigt försäkringsbolag **452**
vinstutdelningsbegränsning
aktiebolag **1293**
vite 708
värdepapperiseringspositioner
investering **171**
värderingsregler 32, 954
försäkringsföretag **936, 993, 1019, 1060**
värdeöverföring 1370
aktiebolag **1235**
tillåten form **1370**
väsentlighet 950

Å

ångerrätt
distansavtal **832, 836**
konsument **836**
årsbokslut 914
EU-direktiv **921**
förenklat **915**
tidpunkt **915**
årsredovisning 913
avlämnande till revisorerna **976, 1002**
balansräkning **952**
bank **1009**
elektronisk ingivning **988**
europakooperativ **1412**
förseningsavgift **978**
försäkringsföretag **990, 1009, 1012**
kreditinstitut **1009**
lag **945**
offentliggörande **976**
publicering **979**
resultaträkning **952**
undertecknande **951**
värdepappersbolag **1009**
årsredovisningsfrågor
förordning om vissa **988**
årsstämma
aktiebolag **1179**
återförsäkring 347, 406
utländsk försäkringsgivare **628**
återhämtningsperiod
förlängning **191**
återkrav
patientskadeersättning **887**
återkravsrätt
trafikskadeförsäkring **893**
åtgärdsplan 563

Ä

ägarintresse
rapportering **1143**
ägarprövning
försäkringsaktiebolag **467**

Ö

ömsesidigt försäkringsbolag 443
bolagsstämma **448**
firma **457**
fusion **455**
förlagsinsats **447**
förlusttäckning **453**
konkurs **455**
ledning **447**
likvidation **454**
registrering **446, 517**
revision **449**
vinstutdelning **452**
övergångsreglering (Solvens II)
försäkringsföretag **572**
överklagande
Bolagsverkets beslut **504, 709**
FIs beslut **504, 709**
interimistiskt beslut **504**
överlåtelse
försäkringsbestånd **464**
överskottskonkurs 1286